Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

+ *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.

+ *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.

+ *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.

+ *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter `http://books.google.com` durchsuchen.

UNIVERSITY OF VIRGINIA LIBRARY
X004198674

Digitized by Google

OTTO HARRASSOWITZ
BUCHHANDLUNG
LEIPZIG

Digitized by Google

Digitized by Google

CASSII DIONIS COCCEIANI

HISTORIARVM ROMANARVM

QVAE SVPERSVNT

EDIDIT

VRSVLVS PHILIPPVS BOISSEVAIN

VOLVMEN III

ADIECTA SVNT SPECIMINA PHOTOTYPICA TRIA
LIBRI VATICANI N. 1288.

BEROLINI
APVD WEIDMANNOS
MDCCCCI.

Digitized by Google

PURCHASE
DEC 3 88

PA
3947
.A2
1895
151006
v. 3

Digitized by Google

PRAEFATIO.

Libri Dionis 61—80, quos hoc volumine edimus, cum longe maximam partem Xiphilini tantum ceterorumque expilatorum ope aliquatenus redintegrentur, felici casu evenit, ut codice pervetusto, inter Vaticanos libros iure celebrato, liber 79 paene totus et libri 80 capita priora (78, 2, 2—79, 8, 3) servata sint. De quo codice accuratius est videndum.

Codex Vaticanus graecus n. 1288

olim Fulvii Ursini[1]), post mortem eius (a. 1600) in Bibliothecam Apostolicam illatus, membranaceus est, formae quadratae, foliorum 13, ex quibus ultimum ab aversa parte paene vacuum a correctore additum est, ut lacunam expleret scribae neglegentia in secundo laterculo folii 8 versi natam, cf. p. 440. Litteris uncialibus saeculo ut videtur V/VI satis eleganter exaratus est.[2]) Singulae paginae ternos continent laterculos 42 versuum; singuli versus 15—20, plerique 18 fere litterarum sunt. Postea sed satis antiquo tempore singula folia in imo margine nota numerali insignita sunt, idque ita ut foliis versis 1—6 in margine a dextra litterae $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$ $\bar{\delta}$ $\bar{\varepsilon}$ $\bar{\zeta}$ inveniantur,

1) Ita describitur in librorum Fulvii Ursini catalogo (cod. Vat. 7205: *nota de libri greci scritti a mano*) fol. 1: 1 *DIONE il libro 79 et 80, imperfetti, in lettere maiuscole senza accenti, ligato in corame verde et cipresso, libro di più di mille et ducento anni, in pergameno in foglio.*

2) Liber Vaticanus inter vetustissimos Sacrae Scripturae codices Sinaiticum Alexandrinum Sarravianum et notum Dioscoridis librum Vindobonensem medium fere locum obtinere videtur, ita tamen ut ad hunc paulo magis accedat. Vide scripturae specimina huic volumini adiecta, debita — quod grato animo recordor — eximiae praesidis Vaticanae bibliothecae liberalitati, qui, interveniente Augusto Mau, humanissime voluntati meae obsecutus est. — Folii 4 recti imaginem Reimaro Angelus Maria Quirinus subministraverat (cf. edit. Reim. ad p. 1547). Alia scripturae exempla dederunt Silvestre, *Paléographie universelle* 2 tab. 7 et Tischendorf *cod. Sinait.* tab. 20.

Digitized by Google

cod. Vat. n. 1288 foliis rectis 7—12 a sinistra inverso ordine $\overline{\zeta}$ $\overline{\varepsilon}$ $\overline{\delta}$ $\overline{\gamma}$ $\overline{\beta}$ $\overline{\alpha}$. Igitur folium 1. eique coniunctum 12, item f. 2 et ei coniunctum 11 et sic deinceps eadem littera ($\overline{\alpha}$ $\overline{\beta}$ et sic deinceps) distinguuntur. A dextra codex cultro ita abscisus est, ut in unoquoque folio recto laterculus tertius, in verso primus ex dimidia parte perierit.[1]) Membranae sunt levissimae et tenuissimae, quo factum est ut saepe atramentum pergamenam ita perederit et corroserit, ut interdum forma tantum litterarum tamquam ex membrana exsecta cognoscatur, interdum, ab aversa quoque parte peresa pergamena, ne haec quidem satis bene distingui possit.

Praeterea haud raro evanuit atramentum, calami ductus tantum conspiciuntur. Lineae stilo membranae impressae infimas litteras stringunt, hastis tamen litterarum ΡΥΦΨ et infima cauda litterae Ξ infra lineam protractis. Initio vocabulorum ι et υ duobus punctis notantur. Interpunctionis vel elisionis signa accentusve nusquam addidit prima manus; virgula addita corrector interdum vocalem elisam indicavit. Scribendi compendiis non nisi in extremis versibus usus est librarius, ibi vero saepissime. Lineola ultimae vocali superscripta ν exprimitur, cauda consonanti addita αι. Ceteroquin litteras coniunxisse contentus fuit: αι et αυ, τω, ρω, ωι atque adeo νης uno ductu scripta inveniuntur. Praeterea interdum litteram aliquam minimo modulo exaratam alteri superposuit, sed valet hoc de vocalibus tantum et de littera σ.

Codex quanquam in paucis vetustissimus et a Dionis temporibus tribus tantum saeculis remotus scatet vitiis omne genus. Praeter usitata illa ι pro ει et ει pro ι, ε pro αι et αι pro ε, ο pro ω et ω pro ο, η pro ει[2]), consonantes litteras duplices semel scriptas

---

1) Uterque laterculus prorsus interiit in folio secundo.

2) ι pro ει: δίνα 78, 2, 2; κέκλινται 78, 7, 2; Καισάριοι 78, 10, 3 et 12, 6 et 18, 2; Καισαρίας 78, 11, 1; ἱκασθῆναι 78, 11, 1; ἐπιεικίᾳ 78, 11, 2; ἐπιτροπίας 78, 11, 3 et 79, 4, 1; ὑπετίνατο 78, 12, 1; ἀσεβίᾳ 78, 12, 1; στρατίαις 78, 12, 2; ἔτι 78, 13, 1; ὑπατίας 78. 14, 4 et 79, 8, 1; Ἀντιοχίας 78, 19, 1 et 34, 5 et 79, 3, 1; παρδάλι 78, 21, 4; ἔπιτ' 78. 22, 3; σισμός 78, 25, 1; λίαν 78, 27, 4 (corr.); πολεμησίοντες (ex -σαιλοντες) 78, 27, 5 (corr.); ἔκλιψις 78, 30, 1; Ἀπαμίας 78, 30, 2; ἀναπισθείς 78, 31, 2; τίχει 78, 32, 1; ἀποδικνύντες 78, 32, 2; ἐπὶ 78, 35, 2.

ει pro ι: χειλιάρχους 78, 5, 2; ἀπαιδευσείας 78, 14, 1; ταμειῶν 78, 16, 5; μεῖσος, μεισήσωσι 78, 17, 2; 79, 2, 1; ὀνομαστεί 78, 17, 4; Ἀούειτος 78, 30, 2 et 32, 2 et 79, 1, 1; εἰλεώσασθαι 78, 34, 3; πέμψειν 78, 34, 6; παρέλειπεν 78, 37, 6; εἰδών 78, 38, 4; ἐπειδών 78, 40, 5; τριηρείτας 79, 3, 5; γελωτοποιείας 79, 4, 1 (corr.).

ε pro αι: ἐτίαμα 78, 13, 1 et 79, 5, 3, cf. 78, 41, 3; προσυπόσχητε 78,

Digitized by Google

repetitasque singulas[1]), saepissime per haplographiam dittographiamque et ex litterarum uncialium formis ductibusque non bene distinctis est peccatum: cod. Vat. n. 1288

1. ΚΑΙΕΛΕΓΕΤΟ pro ΚΑΙΔΙΕΛΕΓΕΤΟ 78, 6, 2
ΚΑΙΡΟΥ pro ΚΛΗΡΟΥ 78, 22, 4
ΙΟΥΛΙΟΥΤΟΥ pro ΙΟΥΛΙΟΥΑΟΥΙΤΟΥ 78, 30, 2
ΕCΗΜΑΝΤΟ pro ΕCΕCΗΜΑΝΤΟ 78, 34, 4
ΥΠΑΤΩΝ pro ΥΠΟΤΩΝΥΠΑΤΩΝ 78, 37, 5
ΑΓΝΟΥCΙΝ pro ΑΓΝΟΟΥCΙΝ 78, 38, 3
ΟΙ pro ΟΤΙ 79, 4, 6
2. ΚΕΛΕΥCΘΕΙC pro ΚΕΛΕΥΕΙC 78, 7, 5
ΕΠΙ pro ΟΤΙ 78, 9, 2
ΑΠΟΛΑΥCΑC pro ΑΠΟΛΥCΑC 78, 12, 2
ΕCΕCΕCΘΑΙ pro ΕCΕCΘΑΙ 78, 18, 4
ΓΕΓΕΡΟΥCΙΑ pro ΓΕΡΟΥCΙΑ 79, 2, 1
3. Α pro Λ: ΚΑΙΡΟΥ pro ΚΛΗΡΟΥ 78, 22, 4; ΑΝΕΑΕΞΑΤΟ pro ΑΝΕΛΕΞΑΤΟ 79, 2, 4
Δ pro Α: ΔΟΛΟΝ pro ΑΘΛΟΝ 78, 32, 4
Μ pro ΛΛ: ΓΑΜΙΚΟΝ pro ΓΑΛΛΙΚΟΝ 79, 7, 3
Γ pro Τ: ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΝ pro ΕΠΙΤΕΤΡΑΜΜΕΝΟΝ 79, 3, 4
Τ pro Γ: ΔΙΗΤΗCΕΙ pro ΔΙΗΓΗCΕΙ 78, 37, 6; ΤΑΝΝΥC pro ΓΑΝΝΥC 78, 38, 3; ΩCΤΟΝ pro ΩCΓΑΝ 79, 3, 3
Ρ pro Γ: ΡΑΡ pro ΓΑΡ 78, 21, 3
Π pro Γ: ΠΑΡ pro ΓΑΡ 78, 25, 1; ΠΑΝΝΥ pro ΓΑΝΝΥ 78, 39, 4
Γ pro Π: ΓΑΡΑ pro ΠΑΡΑ 78, 30, 3; ΓΑΡΕΖΩCΤΟ pro ΠΑΡΕΖΩCΤΟ 78, 38, 4
Π pro ΤΙ: ΕΠ pro ΕΤΙ 78, 20, 3; ΑΙΠΑΝ pro ΑΙΤΙΑΝ 78, 26, 2
Π pro CΤ: ΠΡΟCΠΑΝΤΑ pro ΠΡΟCCΤΑΝΤΑ 78, 10, 2; ΠΡΟΠΙΝΩΝ pro ΠΡΟCΤΙΝΩΝ 78, 18, 5
Π pro Η: Π pro Η 78, 12, 1

19, 3; *ἐδοῦς* 78, 20, 3; *Μέσα* 78, 30, 2 et 31, 2; *Μαμέαν* 78, 30, 2; *Κέσαρα* 78, 37, 6 et 79, 2, 2 et 6, 3.

αι pro *ε*: *ἐπαίρανε* 78, 32, 2; *ποιεῖται* 78, 32, 3.
ο pro *ω*: *δήμον* 78, 18, 5; *ἡμιόνον* 78, 25, 1, cf. *τὸ* 78, 29, 1.
ω pro *ο*: *ἰσχυρώς* 78, 25, 1.
η pro *ει*: *ἐδάφη* 78, 25, 2.
cf. praeterea *ἑρμηνείων* 78, 6, 2 et *καταδειχθῇ* 78, 39, 1.

1) *Ἀπολινάριον* 78, 5, 2; *ἔγονον* 78, 31, 2.
ἀπεκτοννέναι 78, 11, 4.

Digitized by Google

cod. Vat. n. 1288

ι pro υ: ΤΑΙC pro ΤΟΥC 78, 24, 2; οι pro ου 78, 29, 3 et 31, 1

υ pro ι: ΕΠΑΙΝΟΥC pro ΕΠΑΙΝΟΙC 78, 18, 3

ρ pro υ: ΑΡΤΑΡΧΗCΑΙ pro ΑΥΤΑΡΧΗCΑΙ 78, 41, 2

ι pro c: ΕCΧΗΚΕΙΑΝ pro ΕCΧΗΚΕCΑΝ 78, 15, 2; ΚΑΙΤΙΝΟC pro ΚΑCΤΙΝΟC 79, 4, 3

ε pro c: ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΕΙΝ pro ΕΠΙΤΡΟΠΕΥCΙΝ 78, 14, 1; ΑΚΟΥΕΙΩC pro ΑΚΟΥCΙΩC 78, 27, 2; ΕΒΑΙΜΙC pro COΑΙΜΙC 78, 38, 4

c pro ε: CΦΙCΙΝ pro ΕΦΕCΙΝ 78, 15, 3

ε pro c: ΕΠΙ pro ΟΤΙ 78, 9, 2; ΕΝΤΟC pro ΟΝΤΟC 78, 17, 3; ΕΤΙ pro ΟΤΙ 78, 34, 3; ΕΝ pro ΟΝ 79, 7, 3

ο pro ε: ΑΠΟΚΤΕΙΝΑC pro ΑΠΕΚΤΕΙΝΑC 78, 7, 1; ΟCΕΓΡΑΦΗ pro ΕCΕΓΡΑΦΗ 78, 9, 2; ΟΝ pro ΕΝ 78, 41, 3

θ pro ε: ΕΜΕΛΛΘΝ pro ΕΜΕΛΛΕΝ 78, 25, 1

ο pro θ: ΔΟΛΟΝ pro ΑΘΛΟΝ 78, 32, 4; ΠΡΟCΗΛΟΕΝ pro ΠΡΟCΗΛΘΕΝ 78, 34, 4

c pro ο: CΧΗΜΑCΙ pro ΟΧΗΜΑCΙ 78, 11, 3; ΔΙΚΑΙCΥΝΤΕC pro ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΕC 78, 28, 1

Inusitatius est quod scribitur ΤΗΔΥΠΟ pro ΤΗΝΥΠΟ 78, 36, 3, ΑΝ pro ΕΝ 78, 38, 3, ΕΒΑΙΜΙC pro COΑΙΜΙC 78, 38, 4, ΒΕΒΑΡΗΜΕΝΑΙ pro ΒΕΒΑΡΗΚΕΝΑΙ 78, 17, 3 et ΕΜΠΕCΟΝΤΑ pro ΕΚΠΕCΟΝΤΑ 78, 13, 3, quod fortasse *γραφικὸν σφάλμα* non est.

Sed υ interdum omissum (ΕΡΕΘΕ̄ΤΑ 78, 6, 4; ΤΑΡΑΤΟΥ 78, 31, 3) et ο pro α vel α pro ο (ΟΝΤΩΝΕΝΩ pro ΑΝΤΩΝΙΝΩ 78, 5, 5; ΟΥΤΩ pro ΑΥΤΩ 78, 6, 4; ΟΝΤ pro ΑΝΤ 78, 22, 4; ΠΛΟΥΤΙΑΝΟΝ pro ΠΛΑΥΤΙΑΝΟΝ 78, 24, 1; ΟΥΤΗC ΟΥΤΟC pro ΑΥΤΗC ΑΥΤΟC 78, 26, 1 et 79, 1, 4 et 3, 1; ΩCΤΟΝ pro ΩCΓΑΝ 79, 3, 3 et ΥΠΑ pro ΥΠΟ 78, 19, 1; ΤΑΥΤΩ pro ΤΟΥΤΩ 78, 22, 5), item ρ pro λ scripta (ΦΡΩΡΑΙ pro ΦΛΩΡΑΙ 78, 22, 1; ΦΡΩΡΟC pro ΦΛΩΡΟC 78, 22, 2) ex vulgari elocutione fortasse Aegyptiaca explicanda sunt.

Summa quoque neglegentia syllabas vocesve longas breves versum subinde totum atque adeo laterculum archetypi describere omisit, atque omnino officio suo ita functus est, ut, nisi supervenisset corrector, mendosissimum codicem manu teneremus. Is autem itidem litteris uncialibus usus longe maximam vitiorum partem alterius ut videtur codicis ope sustulit, raro tantum locum sanum ultro corrumpens vel corruptelae medicinam afferens haud idoneam. Sic 78, 11, 5 οι in ΟC, 78, 34, 5 ΕΞΕΔΡΑΕΝΩ in ΕΞΕΔΡΑCΕΝΩC perperam commutavit et 79, 7, 3 pro ΓΑΜΙΚΟΝ non id quod debuit

Digitized by Google

ΓΑΛΛΙΚΟΝ verum ΓΑΛΑΤΙΚΟΝ scripsit. Folium 13 ab eodem correctore additum puto.[1] cod. Vat. n. 1288

In margine et inter lateculos a prima manu lemmata quae quidem legi potuerunt inveniuntur haec:

f. 1[r] (inter lat. 1 et 2): *ὅθεν Καράκαλλος ὠνομάσθη*

f. 1[v] (inter lat. 2 et 3): *ὡς ὁ Ἀντωνῖνος ἐπεβουλεύθη*

f. 2[v] (inter lat. 2 et 3): *ὄνειρος ἐξ οὗ πρὸς τὸ γράψαι προετράπη ὁ Δίων* et *περὶ Μακρίνου καὶ ποίοις τρόποις ἐχρῆτο*

f. 3[r] (in marg. sub lat. 2): . . . *ἐς τοὺς αὐτοκράτορας*
(inter lat. 2 et 3): *ὅτι* [vel ⟨*διὰ*⟩ *οὗ*] *τὸν Αὐρηλιανὸν ὁ Μακρῖνος ἐφόνευσεν*

f. 6[v] (in marg. supra lat. 1 dimidiatum): ⟨*ὅτι ἡ Ἰ*⟩*ουλία ἡ τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ* | ⟨*καὶ Καρακαλ*⟩*λου*(?) *μήτηρ ἀπὸ τῶν* | ⟨*αὐτῶν χω*⟩*ρίων ἦν τῆς Σεμιράμιδος*
(inter lat. 1 et 2): *θάνατος Ἰουλίας.*

f. 8[v] (supra in marg.): ΑΠΟΤΟΥCΙ | ΚΠΑΛΝΘ, quae manca et haud recte a me lecta videntur.

f. 10[v] (infra in marg. sub lat. 2): *ὁ Μακρῖνος ἔζησεν ἔτη* ΝΔ

f. 11[v] (inter lat. 1 et 2): *περὶ τῶν φόνων ὧν εἰργάσατο* [cf. index p. 452]

f. 12[r] (inter lat. 2 et 3): *περὶ τῶν ἀσελγιῶν αὐτοῦ* [cf. ind. ibid.]

f. 12[v] (inter lat. 2 et 3): *τὸ σ*(*ημεῖον*) *ἰατροῦ υἱὸς τῆς ἀρχῆς ἦρα* [m. rec.?]

Porro manus recentior litteris minusculis hic illic quaedam adscripsit quae memorare supersedeo.[2]

De re orthographica apud Dionem cum post acturus sim, id iam nunc memorandum videtur in codice Vaticano semel inveniri ΥΕΙ 78, 32, 3 in folio additicio ut *ὑέος* apud Xiphilinum p. 114, 31 D., et ΠΡΟCΕΜΕΙΞΕΝ 78, 34, 1, unde fortasse existimandum erit his formis ubique Dionem usum fuisse, item ΜΕΙCΟC 78, 17, 2 ΜΕΙCΗCΩCΙ 79, 2, 1 et aoristum tempus passivum verbi *λαμβάνειν* constanter cum littera *μ* scriptum 78, 7, 5; 78, 18, 4; 78, 39, 6; 78, 40, 5, quod tamen scriptori ipsi vix obtrudendum.

---

1) Atramenti color in locis correctis et in folio additicio idem est et virgula vocalis elisae indicatrix in hoc a prima manu scripta est, in ceteris a secunda est addita.

2) Latet me quid sibi velit *βηβλὴον τοῦ δεκηβρὴου μὴν̊* i. e. (*βιβλίον τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς* fol. 1[v] in summo margine adscriptum. Nihil sane ad Dionem. Contra *ὄλεθρος*, quod inter lat. 2 et 3 eiusdem paginae invenitur, ad Antoninum pertinet.

Digitized by Google

cod. Vat. n. 1288 Paragogicum quod dicitur ν ante vocales numquam omittitur, ante consonantes additum observavi sexagies fere quinquies, non additum sexagies. Idem valet de ς vocabuli οὕτως, quod tamen consonanti littera sequente libentius omittitur.

Vulgo creditur in codice Vaticano nobis superesse libri 78 partem posteriorem, priora capita libri 79; quod, si quid video, falsum est. Rectius olim Ursinus, qui in notis ad Dionem (*Exc. Urs.* p. 144) *hoc fragmentum*, inquit, *libri, ut ex inscriptione apparet, LXXIX et LXXX qui fuit ultimus Dionis* cet., quanquam ipse haec tamquam librorum 78 et 79 partes edidit (cf. *Exc. Urs.* p. 441), nec quod addit „*ut ex inscriptione apparet*" in codice ἀκεφάλῳ ullam vim habere potest.

Folii 10ᵛ laterculus 2 post ΗΡΞΕΝ terminatur his verbis

ᔕ ΔΙΩΝΟϹ ΡΩΜΑΙΚΗϹ ΙϹΤΟΡΙΑϹ ᔕ
ᔕ ΟΘ ᔕ

quae conveniunt cum ea librorum subscriptionis formula, quae in codicibus L et M usitatissima est, cf. vol. I p. LXIV et LXXIV.

Tertio eiusdem folii laterculo incipit libri sequentis argumentum:

Α ΠΕΡΙ ΑΒΙΤΟΥ ΤΟΥ ΚΑΙ ΨΕΥΔΑΝΤΩΝΙΝΟΥ κ. τ. λ.

Omittuntur igitur verba sollemnia quae in codicibus L et M argumentum exordiuntur τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ ΛΖ (ΛΗ et sic deinceps) τῶν Δίωνος Ῥωμαικῶν. Quo factum est ut subscriptio libri 79 cum argumento libri 80 iam ut dixi ab Ursino vel certe a typotheta eius errore coniungeretur (p. 441):

ΔΙΩΝΟϹ ΡΩΜΑΙΚΗϹ
ΙϹΤΟΡΙΑϹ ΟΘ

περὶ ἀβίτου, τοῦ καὶ Ψευδαντωνίνου κ. τ. λ.

Semel autem natus error eo nutritus est et stabilitus quod argumenti postrema sunt ζ ὡς κατελύθη καὶ ἐσφάγη (Elagabalus), cum tamen in Xiphilini epitome et excerpto Valesiano 415 alia sequantur, ea nempe quae hodie tamquam liber 80 eduntur. At haec quae summatim de Severi Alexandri principatu usque ad annum p. Chr. n. 229 exposuit Dio, me iudice nihil nisi epimetrum totius operis fuerunt, ultimo libro adiectum. Quod et Photius indicare videtur scribens ἄρχεται μὲν ἀπὸ τῆς Αἰνείου ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐκ Τροίας καθόδου —, διέρχεται δὲ καθεξῆς ἀποπαυόμενος εἰς τὴν τοῦ Ἀντωνίνου δν Ἐλαγάβαλον ἀπεκάλουν σφαφήν· (hic igitur finem operis statuit) — — οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κάτεισιν Ἀλεξάνδρου κ. τ. λ. Neque crediderim hoc epimetro

Digitized by Google

multo plura narrasse Dionem quam quae etiamnunc apud epitomatores inveniantur. Sed ut fuerit aliquanto auctius iusti libri instar non fuisse vel inde patet quod quae ex eo excerpsit Xiphilinus duabus tantum paginis editionis Roberti continentur, cum libri 78 (vel potius 79) epitome plus quam octo eiusdem editionis paginas compleat. cod. Vat. n. 1288

Fragmentum Vaticanum primus publici iuris fecit Fulvius Ursinus (a. 1582) in *Excerptis Ursinianis* p. 416—447, neglectis tamen locis cultro bibliopegi truncatis, quos asterisco notavit (cf. adnot. p. 144). Anno 1724 Nicolaus Carminius Falco sive Falconius iterum edidit (cf. vol. I p. XCV) additis laterculis mancis. Immanuel Bekker cum editionem suam Dionis curaret medio fere nostro saeculo codicem rursus explorari iussit; tum Hermannus Sauppe anno 1868 Romae degens diligenter excussit, novasque quas invenerat lectiones libri prioris cum accurata codicis descriptione evulgavit in *Ephemeridibus Gottingensibus* anni sequentis (1869) p. 183—198 (= *Ausgewählte Schriften* p. 567—577). Post Sauppium ego contuli postremus (cf. *Mnem. N. S.* 13, 1885, p. 317—321).

De Fragmentis Byzantinis nihil fere habeo quod utiliter addatur iis quae summatim disputavi vol. II p. XVII—XXI. De Excerptis Salmasianis nuper varie disseruerunt de Boor, *Zu Johannes Antiochenus* (*Hermes* 34, 1898, p. 298—304.) et Patzig, *Die ἑτέρα ἀρχαιολογία der Excerpta Salmasiana* (*Byz. Zeitschr.* 9, 1900, p. 357—369). Dionis lectorum scire interest excerpta p. 393, 15—33 Cram., quae habes p. 763 (cf. vol. 2 p. 557), codici archetypo Vaticano n. 96 in margine ab altera manu adscripta esse (*Herm. l. l.* p. 303), unde etiam minus fit verisimile ea e Dione fluxisse, exceptis v. 20—24, qui cum 48, 44, 1—5 conferri merentur.

Quod attinet ad rationem, quae inter Historiam Augustam et Petri chronicon intercedat, nunc magis facio cum Nordmeyero, qui non illam ab hoc pendere verum utrumque ex communi fonte fluxisse opinatus est, cf. vol. 2 p. XIX. Vide praesertim fragmenta adlata huius voluminis p. 116.

Haud inutile fortasse hic quoque monere Dionis reliquias inde a libro 68[1]) augeri non posse ex Zonara, qui deposito Dione ipso

1) Loci, quos p. 187 memoravi, hi sunt:

καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνου ἐξελαθεῖσι δόγματι ἐπανελθεῖν ἐφῆκε καὶ τὰς οὐσίας ἀπολαβεῖν. ἡ δέ γε σύγκλητος καθαιρομετιανοῦ αἱ τιμαὶ καθῃρέθησαν ὑπὸ τῆς συγκλήτου· καὶ οἱ ἀδίκως ἀπελασθέντες ἐπανῆλθον· ἔνιοι δὲ καὶ

Fragmenta Byzantina

epitomen Xiphilineam sequi maluerit (cf. p. 187. 470. 477), item inde a libro 72 deficere Antiochenum, iam duobus locis exceptis (cf. p. 297. 301 sq.) Herodianum secutum.

Sciendum porro me in adnotatione critica ad Zonaram lectiones codicis E (cf. vol. 2 p. I adn. 2) utpote nullius pretii mox neglexisse, nisi quod, inter se discrepantibus ceteris libris, adnotavi a qua parte stet cod. E.

In reliquiis Dionis inde a libro 61 dividundis Leunclavium non ubique verum assecutum esse cum aliunde tum e fragmentis in Bekkeri lexico syntactico adservatis demonstratur, cf. vol. 1 p. LV. Quare alteram proposuit v. Gutschmid *Kl. Schrift.* p. 561,[1]) quem

---

ρεθῆναι τὰς Δομετιανοῦ τιμὰς ἐψηφίσατο. Zon. 11, 20 p. 505, 14—17 B. (p. 63, 11—15 D.).

ἦν δὲ ὁ Νερούας φιλοδίκαιος καὶ χρημάτων οὐχ ἥττητο. Zon. 11, 20 p. 506, 1 B. (p. 63, 19. 20 D.)

παρὰ τούτου τοῦ αὐτοκράτορος αἱ μονομαχίαι καὶ ἡ τούτων θέα ἀπηγορεύθησαν. Zon. 11, 20 p. 506, 18. 19 B. (p. 64, 10. 11 D.)

ἀπέλαβον τὰς οὐσίας. Eusebius apud Sync. 653, 3. [= Hieron. p. 163 Sch.]

ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐκωλύθησαν οἱ μονομάχοι καὶ αἱ θέαι αὐτῶν, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐπενοήθη ἡ τῶν κυνηγίων θέα. Chron. Pasch. 1, 469, 12. 13 B. = Ioann. Mal. 238, 16 B.

cf. de Boor, *Byz. Zeitschr.* 1, p. 26—31.

1) Gutschmidianae divisionis (cf. vol. 1 p. LV sq.) haec est pars postrema: *Vom Tode des Augustus, 24 BB.*

1. *bis auf Vespasianus, 8 BB.*

LVII a. 14—25.
LVIII a. 26—37.
LIX a. 37—41.
LX a. 41—46.
LXI a. 47 (= 800 n. C.) — 58.
LXII a. 59—68.
LXIII a. 68—69.
LXIV a. 69—70.

2. *bis auf Commodus, 8 BB.*

LXV a. 70—79.
LXVI a. 79—81.
LXVII a. 81—96.
LXVIII a. 96—117.
LXIX a. 117—138.
LXX a. 138—161.
LXXI a. 161—169.
LXXII a. 169—180.

3. *bis auf Dios zweites Consulat, 8 BB.*

LXXIII a. 180—192.
LXXIV a. 193.
LXXV a. 193—197.
LXXVI a. 197—211.
LXXVII a. 211—217.
LXXVIII a. 217—218.
LXXIX a. 218—222.
LXXX a. 222—229.

Digitized by Google

fere secutus sum, nisi quod annorum 197—229 res gestas aliter in libros 76—80 divisi atque fecerat ille, qui libros 78/79 in codice Vaticano 1288 superesse ex opinione communi ratus in hac ultima parte divisionem Leunclavianam adoptaverat. editio nostra

Novam divisionem vetere meliorem esse non est dubitandum, certam tamen minime dicas. Nam non desunt quae in ea minus placent, neque id ipsum, quod ad eam quadrant fere numeri librorum in Anecdotis Bekkeri citati, rem dirimit, cum ex libris 61—80 perpauca tantum fragmenta servata sint et praeterea haud raro numeri corrupte tradantur, cf. vol. 1 p. LVII.

Notas chronologicas in summis paginis et in marginibus positas certas et indubitatas omnes nec esse nec esse posse periti norunt. Admodum incertae quae videbantur, iis signum interrogativum additum est.

Appendicis loco dedi Xiphilinum, Excerpta Petri Patricii Vaticana ea, quae *αὐτολεξεὶ* adlata non erant (n. 1—38 et 156—191), item Joannis Antiocheni fragmenta, quatenus e Dione fluxerunt, et Salmasiana ad aetatem imperatoriam pertinentia ut uno sub adspectu ponerem, Planudea denique perpauca ea quae apud Dindorfium occurrunt (vol. 5 p. 233—236), magis ne quis apud me desideraret quam aliam ob causam. Praeterea Excerpta Constantiniana nonnulla cum Dionis verbis composui ut de eclogariorum excerpendi ratione facilius iudicium feratur. Finem faciunt Photii codex 71 et Fragmentorum conspectus.

Xiphilinum an darem integrum diu haesitavi et mihi et lectorum crumenae parcere cupiens. Epitomes partem priorem, librorum nempe 36—60, Dindorfius editioni suae tamquam corollarium addidit (vol. 5); longiorem alteram separatim edere noluit propterea quod inerat tantum non omnis in libris 61—80, quippe qui maximam partem ex hac epitome restituti sint. Ego Dindorfium ne sequerer duobus potissimum de causis permotus sum. Primum enim haud absurdum videbatur post saecula tria — nam a. 1592 postremus edidit Henricus Stephanus — tandem aliquando iterum edere epitomen idque integram, ut de eius natura et indole melius posset iudicari quam si quis partis posterioris membra disiecta ex Dioneorum librorum 61—80 reliquiis inter legendum mente consarcinaret. Tum ad diiudicandum utrum fragmenta Constantiniana et cetera quae supersunt recte ordinata sint et disposita, vel maxime interesse credebam, ut id quod totius contextus quasi telam iure voces ab omni additamento purum ante oculos habeas.

Digitized by Google

In textu Xiphilineo constituendo hanc viam mihi ineundum arbitratus sum ut, sublatis scribarum erroribus manifestis, codices V et C presse sequerer, retenta etiam plerumque in orthographicis et praesertim in nominibus propriis scriptura codicum quantumvis corrupta, quam non semper sed tamen saepissime ipsi Xiphilino, Dionis codice uso parum emendato vel scribendi rationem suae aetatis secuto, imputandam esse vel patet vel probabile est. Igitur in Dionis libris edendis textum Xiphilineum magis ad Dionis loquendi usum conformavi ita tamen ut Xiphilini non Dionis verba me edere in animo haberem, in Xiphilino ipso edendo ne ultra huius scriptoris verba progrederer operam dedi.

Multifariam in hoc quoque volumine curando operam mihi praestiterunt amici et adiutores veteres novique. Codicum lectiones subministrarunt viri doctissimi Germani Plasberg von Soden Schmidt Ficker intercedente Christiano Huelsen humanissime desideriis meis obsecuti, Negri Italus, Kan et van Yzeren nostrates, praeterea Henricus Rostagno et Domenicus Bassi bibliothecarum Laurentianae et Ambrosianae praefecti, Augustus denique Mau et Christianus Huelsen amici Romani. Libros impressos manuque scriptos Groningam mihi liberalissime miserunt utendos bibliothecis Bruxellensi Monacensi Parisinae qui hodie praesunt. Quibus omnibus grates quae privatim actae sunt ut palam hic iterem tot beneficiorum in me conlatorum impulit viva recordatio.

Operis doctrina sua et sollertia tanto opere iam ornati tertiam quoque partem hanc curis suis prosecuti sunt amici coniunctissimi Conradus Kuiper et Hermanus Polak. Nam, cum nec Dionem, quem suum iam iure vocant, nec me ut desererent, a se impetrare possent, plagulas fere omnes diligenter examinare et mendis vel scribarum vel typothetae vel meis purgare perrexerunt. Quibus viris quid haec editio debeat iam agnoverunt periti adgnoscentque etiam magis in posterum. Sed eorum coniecturas vel sagacissimas haud aliter ac solebam raro tantum in textum admisi[1]), quanta cum cautela

1) Valet hoc etiam de lectionibus ab Herwerdeno et Nabero propositas, cf. vol. 2 p. XXV, 1. Coniecturas novas a me in textum inlatas habes 62, 14, 1; 72, 9, 2 (v. Herwerden), — 73, 8, 4; 74, 1, 4 (Naber), — 72, 22, 3[a]; 73, 2, 3; 78, 40, 2 (Polak), — 73, 2, 3 (Kuiper), — 61, 8, 4; 62, 6, 3; 62, 11, 4; 62, 23, 6; 64, 9, 3; 65, 5, 1; 66, 8, 3; 66, 12, 1; 66, 18, 2; 68, 4, 2; 68, 9, 6; 69, 9, 3; 71, 13, 1; 71, 16, 1; 72, 15, 5; 75, 2, 2; 75, 16, 1; 77, 12, 1[a]; 77, 16, 1; 78, 6, 2; 78, 16, 2; 78, 24, 1; 78, 32, 4; 79, 3, 1; 79, 4, 3; 79, 5, 1; 79, 18, 5.

Digitized by Google

contextus scriptorum veterum, et praesertim excerptorum fragmentorumque, constituendus sit longa edoctus experientia.

Vereor ne in hoc volumine plura quam in duobus prioribus vitia reperiantur, non typographica illa tantum, sed quae meae potius incuriae debeantur. Nam cum partim parabatur partim sub prelum ibat malis et domesticis et externis oppressus animum meum non semper ea qua par erat intentione ad opus applicare valebam. De illis hic tacendum; sed etiam vehementius mala me cruciabant externa. Quis enim vel paulo humanior immota mente videre potuit gentem agrestem pacisque amantissimam et nativa illa et vitae et morum simplicitate viventem, quam nos iam diu eheu amisimus, a populo praepotente, qui tamen iustitiae et libertatis praesidium se praedicet, omnibus modis vexatam, mendaciis fallaciisque et dimidio illo vero, quo etiam facilius homines decipi se patiantur, magis magisque circumventam, tandem oppressam ita, ut de libertate sua desperantes arma caperent ne sine certamine ignavi interirent. Quis, inquam, iram cohibere potuit, cum bellum impie coeptum nefarie ita geri intellegeret, ut vel ipsos Britannos pudeat, quibus quidem patriae suae nomen et decus est cordi.

Mihi certe, dum in curando hoc opere res gestas veterum Romanorum perlustrabam, identidem animus ad Romanos hodiernos aberrabat, qui simili prorsus superbia nullam gentem sive belli sive pacis artibus se superiorem esse opinati, eadem immanitate et crudelitate pia sua bella gerunt, eadem cum auri tum potentiae fama stimulati quidquid imperii sui finium propagationi obsistit, astutia primum mox armis aggrediuntur; lugebamque non tantum gentem a nostra patria olim oriundam iniquo certamine non sine gloria hostium decemplici numero succumbentem, sed etiam Britanniam, patriam tamen illam Carlylii et Ruskinii, ita hodie degeneratam, ut post Gladstonios Brightiosque tot alios qui iustitia et integritate sua nomen Anglum per totum orbem terrarum auxerunt, tolerare iam possit viros magni sane ingenii et in rebus agendis industriae incomparabilis, at eosdem omnis divini humaniqne iuris contemptores, Caecilium Rhodes et Josephum Chamberlain.

Groningae mense Decembri MDCCCC.

Digitized by Google

SIGLORUM CONSPECTUS.

CASSIUS DIO

78, 2, 2—79, 8, 3 V = cod. Vaticanus n. 1288 (vol. 3 p. Isqq.)

XIPHILINUS

V = cod. Vaticanus n. 145 (vol. 2 p. IIsq., XIIIsqq.)
C = cod. Coislinianus n. 320 (vol. 2 p. IIIsq., XIIIsqq.)
Lb = Dionis cod. Laurentianus 70 n. 10 (vol. 2 p. XVIsq.)

ZONARAS

A = cod. Parisinus n. 1715 (vol. 1 p. IVsq.)
B = cod. Vindobonensis n. 16 (vol. 1 p. IIIsq.)
C = cod. Colberteus sive Parisinus n. 1717 (vol. 1 p. IV)
c = cod. Monacensis n. 324 (vol. 1 p. Vsq.)
E = cod. Monacensis n. 325 (vol. 2 p. I, 2, vol. 3 p. X)

EXCERPTA VALESIANA (v)

cod. vel cod. Peir. = cod. Peirescianus (vol. 1 p. VIsqq.)

EXCERPTA URSINIANA (U^G ET U^R)

U^G = Excerpta tituli *περὶ πρέσβεων ἐθνικῶν πρὸς Ῥωμαίους*
U^R = Excerpta tituli *περὶ πρέσβεων Ῥωμαίων πρὸς ἐθνικούς*

A = cod. Ambrosianus N 135 sup. (vol. 1 p. XXX)
B = cod. Bruxellensis n. 11317—11321 (vol. 1 p. XXVIsq.) } U^G
M = cod. Monacensis n. 185 (A) (vol. 1 p. XXVIII)

V = cod. Vaticanus n. 1418 (vol. 1 p. XXXsq.)
B = cod. Bruxellensis n. 11301—11316 (vol. 1 p. XXVsq.) } U^R
M = cod. Monacensis n. 267 (B) (vol. 1 p. XXVIIIsq.)

EXCERPTA IN BEKKERI ANECDOTIS

cod. = cod. Coislinianus n. 345 (vol. 1 p. LIV)

IOANNES ANTIOCHENUS

In Excerptis *περὶ ἀρετῆς*
cod. vel cod. Peir. = cod. Peirescianus
In Excerptis *περὶ ἐπιβουλῶν*
cod. Esc. = cod. Escurialensis Ω-1-11
cod. Par. = cod. Parisinus n. 1666
} (vol. 2 p. XVIII, 2)

PETRUS PATRICIUS

In Excerptis Vaticanis *περὶ γνωμῶν*
cod. = cod. rescriptus Vaticanus n. 73 (vol. 1 p. XVIsqq.)
In Excerptis Hoeschelianis *περὶ πρέσβεων*
cf. codices Excerptorum Ursinianorum.

Digitized by Google

Bk. = Bekkerus
Cob. = Cobetus (vol. 1 p. C)
Dind. = Ludovicus Dindorfius
Falc. = Falconius (vol. 1 p. XCV, vol. 3 p. IX)
Fabr. = Fabricius (vol. 1 p. XCVI)
v. Herw. = v. Herwerden (vol. 1 p. XCIX)
v. Herw. (litt.) = v. Herwerden in litteris ad me datis
Ioann. Ant. = Ioannes Antiochenus
Leuncl. = Leunclavius
Mai. = Maius
Nab. = Naberus (vol. 1 p. C)
Nab. (litt.) = Naberus in litteris ad me datis
Petr. Patr. = Petrus Patricius
Reim. = Reimarus
Rk. = Reiskius (vol. 1 p. XCV)
S. = Sauppe (vol. 3 p. IX)
St. = Sturzius
H. St. = Henricus Stephanus
R. St. = Roberti Stephani editio princeps, sive lectio codici Stephani sive Roberto ipsi debeatur
Sylb. = Sylburgius
Treu = Excerpta anonymi Byzantini ex codice Parisino suppl. Gr. n. 607 A, progr. Ohlau 1880 (vol. 2 p. XVIII)
Turn. = Turnebus (vol. 1 p. XCV)
Urs. = Ursinus
Val. = Valesius
Xiph. = Xiphilinus
Xyl. = Xylander
Zon. = Zonaras

Uncis ( ) inclusa parenthesi sunt dicta
„ 〈 〉 „ praeter codicum fidem sunt addita
„ [ ] „ delenda videntur
signo > quid indicetur vide vol. 2 p. XXVI.

Digitized by Google

ADDENDA ET CORRIGENDA.

(opere absoluto omnia addenda et corrigenda una simul dabuntur; hic potiora tantum indicantur)

ad volumen I

p. 357 ad reliquias incertae sedis adde:
Ἐσάλευε. λέγεται καὶ ἐπὶ νεῶν καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων. ἐπὶ μὲν πλοίων, ὡς Δίων ἐν Ῥωμαϊκῇ ἱστορίᾳ [Ῥωμαϊκοῖς Phot. Suid. Apost.] "ὀλίγα μὲν γὰρ καὶ τὰ [τὰ om. Phot. Suid.] κουφότατα τῶν πλοίων πρὸς τῇ γῇ ὥρμει· τὰ δὲ δὴ πλείω καὶ μείζω, μετέωρα διὰ τὰ τενάγη ἀπεσάλευεν", (ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων κ. τ. λ.) Etym. magn. Phot. Suid. *s. v.* ἐσάλευε, Suid. *s. v.* τενάγη, Apost. *paroem. cent.* 443

p. 423 infra adde: 11—13 = Treu p. 29, 25—27, *Exc. Salm.* n. 73 Muell. p. 392, 24. 25 Cram. Const. Man. v. 1780—1782, Cedr. p. 300, 4, 5 B.

p. 424 infra adde: 23—425, 1 = *Exc. Salm.* n. 73 Muell. p. 392, 25—27 Cram., Const. Man. v. 1783—1786, Leo p. 275, 13—15 Cram., Cedr. p. 300, 2—4 B.

p. 427, 13 ξύλων lege: θυρῶν, cum Jacoby *Woch. Kl. Phil.* 1899 p. 318, qui confert Herod. 8, 51, Thuc. 6, 101, 3

p. 430, 20 ἐπεκοινώνησεν legendum videtur ἐπεκοίνωσεν, cf. fr. 11, 5; 43, 27, 1; 45, 22, 4 al., et fr. 38, 2; 43, 44, 6

p. 454, 23 Οὐεσσοντίωνα lege: Οὐεσοντίωνα

23 adn. Οὐεσσοντίωνα lege: Οὐεσοντίωνα

p. 471, 15 adn. cod. A lege: cod. B

p. 491, 4 adn. adde: SOTIATA Delatour, *Atlas des monnaies gauloises* tab. XI, 3605.

---

ad volumen II

p. 3, 15 τοῦτον lege: τοῦτο, monente Kueblero *Berl. Phil. Woch.* 1898 p. 1506

p. 24, 24 κἀν lege: καὶ

Digitized by Google

p. 49, 14	*κολακείῃ*	lege: *κολακείᾳ*
28	*πᾶν ὅ τι*	restituendum *πάνθ' ὅ τι* ex L coll. Xen. *Hell.* 2, 2, 16, Plat. *rep.* 8 p. 566 D, Eur. *Ion.* 232, Arist. *nub.* 348
p. 127, 23 adn.		*πεῖσαι* tuetur Kuebler *l. l.* p. 1509 coll. 58, 18, 5, Thuc. 2, 44, 2
p. 133, 27 adn.		adde: *ἀεὶ τὰ* Kuebler *l. l.* p. 1509
p. 138, 28 adn.	cf. 45, 26, 1	lege: cf. 78, 5, 1
p. 218, 13	*Λούκιος-Φιλούσκιος*	*M. Fidustius* Plin. *n. h.* 7, 134, error Dionis an librariorum? cf. C. I. L. 6, 17925/6
p. 236, 30	*ἐκδρόμους*	*ἐκδρόμους ⟨θ'⟩* Kuebler *l. l.* p. 1509 coll. Xen. *Hell.* 4, 5, 16 verosimiliter, vide tamen etiam Thuc. 4, 125, 3
p. 240, 22	*ἕνης*	*ἕνην* v. Herw. *Mus.* 1898 p. 107 probabiliter
p. 286, 14	*ὅπῃ ποτὲ συμβαίνει*	*ὅ τι ποτ' ἐσήμαινεν* v. Herw. *l. l.* p. 108
p. 289, 9	*ἅμα*	*ἄρα* v. Herw. *l. l.* p. 108
p. 292, 20	*ἐμπειρίας*	lege: *ἐμπειρίαις*
p. 306, 11	*ἠνδραγαθῆσθαι*	an *ἠνδραγαθίσθαι*? cf. Thuc. 2, 63, 2; 3, 40, 4
p. 317, 17	*που*	lege: *μου*
p. 460, 10	*Γάιος*	*Κάτος* v. Premerstein *Jahrb. Oest. Inst.* 1898 *Beibl.* p. 157 coll. Strab. 7, 3, 10 p. 303
p. 485, 16 adn.		*ἐπόθησε* iure tuetur Kuebler *l. l.* p. 1509 coll. 54, 29, 5; 56, 43, 4
p. 490, 33	*ἐθὲς πειδὴ*	lege: *θὲς ἐπειδὴ*
p. 491, 4	*τῶν,*	lege: *τῶν*
8	*Κύιντος*	*Κυίντιος* v. Rhoden *Pros. imp. Rom.* 3 p. 122 recte ut videtur
p. 504, 22	*ἄλλος*	lege: *ἄλλως*
28 adn.	*C, exhibet Xiph. V de suo*	delendum
p. 517, 7	*ἐλέρας*	lege: *ἐλέφας*
p. 542, 3 adn.		dele adnotationem
p. 557	haec fragmenta Dioni abiudicanda videntur, cf. huius voluminis p. IX	
p. 583, 29	*ὠμενσάμενος*	lege *ὀνενσάμενος* cum v. Herw. *l. l.* p. 108, qui confert Thuc. 7, 25, 6
p. 584, 3 adn.	*ἅμα* om. Lb	lege: *ἅμα καὶ* om. Lb
p. 586, 13	*ἐκεῖνος*	*ἐκείνῳ* H. Peter, *gesch. Litt. ü. d. röm. Kaiserz.* p. 38, 4 coll. Suet. *Tib.* 61, recte ut videtur
p. 595, 16 adn.		dele adnotationem
p. 638, 14	*εἳ*	lege: *εἶ*
p. 644, 21 adn.	*63, 12, 2 V sed τιγιλλῖνος C)*	delendum
	Τιγιλλῖνος bis	lege: *Τιγιλλῖνος* 63, 12, 2 *Xiph. V C, bis*
p. 664, 3—10 adn.	*ἀλλὰ* et [*inde Suidas s. v. Κλαύδιος*]	delenda
p. 679, 14	*καὶ ἀναξίους*	*⟨ὡς⟩ καὶ ἀναξίους* v. Herw. *l. l.* p. 109
p. 685, 27	*Σιλίωνα*	*Σίλωνα* Dessau *Pros. imp. Rom.* 3 p. 467 probabiliter
p. 690, 1	*Μιδριθάτης*	lege: *Μιθριδάτης.*

Digitized by Google

ad volumen III.

p. 9 adde in adn.: 8 *τήν γε* Lb, *τήν τε* VC
p. 15, 12 *προτέρου* lege: *πρότερον*, et dele adn.
p 22, 6 adn. *ἀποδεξιώσει* VC lege: *ἐπὶ δεξιώσει* V, *ἀποδεξιώσει* C
p. 29, 6 adn. *γενέσθαι* — CV lege: *γενέσθαι* V, *γενεσιν* . . . C
p. 33, 6 adn. *Rufrum* — Tac. *ann.* 15, 71, lege: *Rufrium* [sic Tac. *ann.* 15, 71 et 13, 45 (?)] sed *Rufium* [sic Tac. *ann.* 12, 41 et 13, 45 (?),
p. 34, 12 adn. *προαγαγεῖν* — VC lege: *προαγαγεῖν* V, *προσαγαγεῖν* C
p. 39, 5 adn. *νικητήρια* VC lege: *νικητήρια* (*νη*—V¹, *νι*—V²) VC
p. 41, 20 adn. *ὧν* V, *ὡς* C lege: *ὧν* R. St., *ὡς* VC
p. 45, 21 adn. *γε* R. St., *τε* VC lege: *γε* C, *τε* V
p. 65, 1 adn. *κέλερ*] ita VC lege: *κέλερ* V, *κέλωρ* C
p. 77, 13 adn. *ἀπόκτεινον* VC lege: *ἀπόκτεινον* Bk.
p. 94, 25[b] *προϊόντα* lege: *παριόντα* et adde in adn.: 25[b] *παριόντα* Esc., *προϊόντα* Par.
p. 104, 2 adn. *αὐτὸν* lege: *αὐτὸν* (alterum)
p. 142, adde in adn.: 5 *τότ'* VC, *τοῦτ'* cod. Peir.
p. 173, 8 (p. 399) lege: (p. 709)
p. 180, 1 adn. *Maίσνας* Suid. lege: *Maίσνος* Suid.
p. 195, 5 a et b *προσταχθέντων* lege: *προταθέντων*
5[a] adn. *προσταχθέντων* — ABM lege: *προταθέντων* restitui ex ABM, *προσταχθέντων* Reim.
5[b] adn. *προσταχθέντων* — C lege: *προταθέντων* reduxi ex VC, *προσταχθέντων* R. St.
p. 213, 24 adn. adde in fine: *κάρδυνον* VC
p. 225, 4 adn. *αὐτοῦ ἰδίον* VC lege: *αὐτοῦ ἴδιον* VC
p. 269, 7 adn. *μὲν ἐκείνῳ* — *Camerarius* delendum
p. 289 in s. m. LXXI, 7, 2—8, 5 lege: LXXII, 7, 2—8, 5
p. 338 infra addendum: 12. 15—22 *Exc. Salm.* n. 127 Muell. p. 397, 14—20 Cram.
p. 350, 2 adn. *πεντηκοσίους* lege: *πεντακοσίους*
p. 354 adn. *ἅπαντα* (in exc. Val.) lege: *ἐσπαντα*, et dele adn. ad. v. 21
p. 355 adn. *ἀσωτότατός τε* (in exc. Val.) dele *τε*
p. 356, 17 adn. 700 *τοῦτο* C lege: *τοῦτε* C
p. 371, 1 adn. *ἔχθροις* lege: *ἐχθροῖς*
p. 373, 9 adn. *ἐπειδὴ* V, *ἐπειδὰν* C lege: *ἐπειδὴ* Leuncl., *ἐπειδὰν* VC
p. 374 infra addendum: 20 *Exc. Salm.* n. 134 Muell. p. 397, 31—33 Cram.
p. 392 adde in adn.: 6 *γε* Val., *τε* cod. Peir.
p. 400, 21 *ἐπὶ τῇ* lege: *τῇ* et adde in adn.: *τῇ* VC, ⟨*ἐπὶ*⟩ *τῇ* Bk. iniuria
p. 407 infra addendum: 7—12 *Exc. Salm.* n. 134 Muell. p. 397, 26—29 Cram.
p. 409 infra addendum: 20—410, 1 *Exc. Salm.* n. 134 Muell. p. 397, 29—31 Cram.
p. 437, 17 *αὕτη μὲν οὖν* dele: *μὲν*, cf. 66, 11, 2 al.
p. 439 infra addendum: 6—14 *Exc. Salm.* n. 134 Muell. p. 397, 22—26 Cram.
p. 445 adde in adn.: 2 *αὐτοκράτορα* Leuncl., *αὐτοκράτορας* VC
p. 465, 8 adn. *καὶ* (prius) om. cod. Peir.* lege: *καὶ* (prius) om. VC
p. 525 adn. 86, 19 *προτιθεὶς* — VC lege: *προτιθεὶς* V, *προστιθεὶς* C
p. 539 adn. 110, 29 *τοιοῦτό* — VC lege: *τοιοῦτό* V, *τοῦτό* C.

Digitized by Google

CASSII DIONIS COCCEIANI

HISTORIARUM ROMANARUM

QUAE SUPERSUNT

Digitized by Google

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXI.

Ἐν δὲ τῷ ἑξῆς ἔτει ὁ τε Κλαύδιος τὸ τέταρτον καὶ Οὐι- LX 29
τέλλιος Λούκιος τὸ τρίτον, ὀκτακοσιοστοῦ τῇ Ῥώμῃ ἔτους ὄντος, p. C. 47
ὑπάτευσαν. καὶ ἐξήλασε μὲν ὁ Κλαύδιός τινας καὶ ἐκ τῆς βουλῆς,
ὧν οἱ πλείονες οὐκ ἄκοντες ἐξέπεσον ἀλλ' ἐθελονταὶ διὰ πενίαν
παρέμενοι, ἀντεσήγαγε δὲ ὁμοίως πολλούς. ἐπειδή τε Σουρδίνιός 2
τις Γάλλος βουλεῦσαι δυνάμενος ἐς τὴν Καρχηδόνα ἐξώκησε, σπου-
δῇ τε αὐτὸν μετεπέμψατο, καὶ ἔφη ὅτι "χρυσαῖς σε πέδαις δήσω."
καὶ ὁ μὲν οὕτω τῷ ἀξιώματι πεδηθεὶς κατὰ χώραν ἔμεινε· τοὺς
μέντοι ἀλλοτρίους ἀπελευθέρους ὁ Κλαύδιος, εἴ που κακουργοῦντας
λάβοι, δεινῶς τιμωρῶν, τοῖς ἰδίοις οὕτω προσέκειτο ὥσθ' ὑπο- 3
κριτοῦ τινος ἐν τῷ θεάτρῳ ποτὲ τοῦτο δὴ τὸ θρυλούμενον εἰπόντος
ὅτι "ἀφόρητός ἐστιν εὐτυχῶν μαστιγίας", καὶ τοῦ τε δήμου παντὸς
ἐς Πολύβιον τὸν ἀπελεύθερον αὐτοῦ ἀποβλέψαντος, καὶ ἐκείνου

1—3 > Zon. 11, 9 p. 466, 10. 11 B. (p. 29, 25. 26 D.): τῷ δ' ἑξῆς ἐνιαυτῷ ὀκτακοσιοστῷ ἔτει τῇ Ῥώμῃ ὄντι τὸ [om. C] τέταρτον ὑπάτευσε Κλαύδιος.
5—8 = Zon. 11, 9 p. 466, 11—14 B. (p. 29, 26—30 D.)

5—8: Petr. Patr. *exc. Vat.* 39 (p. 208 Mai. = p. 190, 26—28 Dind.): ὅτι Γάλλον τινὰ βουλεῦσαι δυνάμενον καὶ ἔξω διατρίβοντα σπουδῇ μετεπέμψατο καὶ ἔφη ὅτι "χρυσαῖς σε πέδαις δήσω"· καὶ περιτέθεικεν αὐτῷ τὸ ἀξίωμα.
10—p. 2, 2: Petr. Patr. *exc. Vat.* 40 (p. 208 Mai. = p. 190, 29—191, 2 Dind.): ὅτι ἐν τῷ θεάτρῳ εἶπέν τις ὑποκριτὴς "ἀφόρητά ἐστιν εὐτυχῶν μαστιγίας", ὥστε πάντα τὸν δῆμον εἰς Πολύβιον τὸν ἀπελεύθερον αὐτοῦ πολλὰ βίαια τότε

---

1 Dionis librum 61 ab anno 47 incepisse probabile videtur, cf. vol. 2 p. XXI sqq.

1 *Οὐιτέλλιος* Bk., *βιτέλιος* hic ut semper VCLb, ceterum scripserat Dio *ὁ Οὐιτέλλιος ὁ Λούκιος*, cf. vol. 2 p. XXIII, 2 3 *καὶ* (alterum) inserui ex VC, om. Lb. agitur hic de Claudii censura; quaedam a Xiphilino esse omissa et per se patet et particula illa *καὶ* confirmatur 5 *παρέμενοι* Reim., *παρέμενον* VCLb, cf. ad 56, 19, 4 11 *θρυλούμενον* Bk., *θρυλλούμενον* VCLb (semper) 12 *ἀφόρητός — μαστιγίας*] Kock *Com. Att. fragm.* 3 p. 499 *ἀφόρητός* VCLb, *ἀφόρητά* Exc. Vat., *ἀφόρητόν* Tj. Halbertsma, *advers. crit.* p. 68 speciose nec necesse, *ἀφόρητός* quoque Isid. Pelus. *ep.* 2, 297 et *monost.* 365, nil decernit Procop. *ep.* 30: *μαστιγίας ἔγχαλκος ἀφόρητον κακὸν.* 13 *ἀπελεύθερον αὐτοῦ*] *πολλὰ βίαια τότε ποιοῦντα* add. Exc. Vat. de suo *καὶ ἐκείνου ἐκβοήσαντος*] *ὁ δὲ Πολύβιος ἀναστὰς ἐβόησεν* Exc. Vat.

Digitized by Google

ἐκβοήσαντος ὅτι ὁ αὐτὸς μέντοι ποιητὴς εἶπεν ὅτι "βασιλεῖς ἐγένοντο χοὶ πρὶν ὄντες αἰπόλοι", οὐδὲν δεινὸν αὐτὸν εἰργάσατο. 4 *μηνυθέντων δέ τινων ὡς ἐπιβουλεύοιεν αὐτῷ, τοὺς μὲν ἄλλους ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο, εἰπὼν ὅτι "οὐ τὸν αὐτὸν χρὴ τρόπον ψύλλαν τε καὶ θηρίον ἀμύνεσθαι", ὁ δὲ Ἀσιατικὸς ἐκρίθη μὲν παρ'* 5 5 *αὐτῷ καὶ ὀλίγου δὲ δεῖν ἀπέφυγεν. ἀρνουμένου γὰρ αὐτοῦ καὶ λέγοντος ὅτι "οὐκ οἶδα οὐδὲ γνωρίζω τῶν καταμαρτυρούντων μου τούτων οὐδένα", ἐρωτηθεὶς ὁ στρατιώτης ὁ φάσκων αὐτῷ συγγεγονέναι ὅστις ὁ Ἀσιατικὸς εἴη, φαλακρόν τινα προσεστῶτα κατὰ τύχην ἔδειξε· τοῦτο γὰρ αὐτοῦ τὸ σύμβολον μόνον ἠπίστατο.* 10 6 *γέλωτος οὖν ἐπὶ τούτῳ πολλοῦ γενομένου, καὶ τοῦ Κλαυδίου ἀπολύειν αὐτὸν μέλλοντος, ὁ Οὐιτέλλιος τῇ Μεσσαλίνῃ χαριζόμενος παρακεκλῆσθαι ἔφη ὑπ' αὐτοῦ ἵν' ὅπως ἂν βουληθῇ ἀποθάνῃ. ἀκούσας δὲ τοῦτ' ἐκεῖνος ἐπίστευσέ τε αὐτὸν ὄντως ἑαυτοῦ διὰ τὸ συνειδὸς κατεγνωκέναι, καὶ κατεχρήσατο.* Xiph. 141, 30—142, 15 25 R. St.

6ª ἄλλους δὲ πολλοὺς διαβληθέντας ὑπὸ τῆς Μεσσαλίνης καὶ τὸν Ἀσιατικὸν καὶ τὸν γαμβρὸν τὸν Μάγνον ἀπέκτεινε, τὸν μὲν Ἀσιατικὸν διὰ τὴν οὐσίαν, τὸν δὲ Μάγνον διὰ τὸ γένος καὶ τὸ κῆδος. ἐάλωσαν μέντοι ὡς ἐπ' ἄλλοις τισίν. Zon. 11, 9 p. 466, 17—20 B. (p. 30, 1—6 D.) 20

7¹ *ἀνεφάνη δὲ καὶ νησίδιόν τι ἐν τῷ ἔτει τούτῳ παρὰ τῇ Θήρᾳ τῇ νήσῳ, οὐκ ὂν πρότερον.* Xiph. 142, 25. 26 R. St.

7ª ὅτι Κλαύδιος ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων νόμον προὔθηκε, μὴ δύνασθαι

3—5 = Zon. 11, 9 p. 466, 14—17 B (p. 29, 30—30, 1 D.)

ποιοῦντα ἀποβλέψαι· ὁ δὲ Πολύβιος ἀναστὰς ἐβόησεν "ὁ αὐτὸς ποιητης λέγει ὅτι βασιλεῖς ἐγένοντο οἱ πρὶν αἰπόλοι".

17—20 Zonarae verba huc inserui. ad priora usque ad *καὶ τὸν Ἀσιατικὸν* cf. § 4—6. Pompeium Magnum a. 47 interfectum esse ex nostro loco apparet; quam necem cum Tacitus initio libri 11 (quod periit) memorasse putandus sit, huius anni principio probabiliter attribuemus.

23—p. 3, 8 Suidae glossa 2 *v. Κλαύδιος* ut non ex ipso Dione desumpta est (id quod demonstrant vocabula *βασιλεύς σημεῖον* alia), ita fluxit ex scriptore qui eius scrinia compilavit (Antiocheno?). nam media verba *ἐπειδὴ δὲ καί τινες*

1 *βασιλεῖς — αἰπόλοι*] Kock *Com. Att. fragm. l. l.* 2 *χοὶ* Leuncl., *οἱ* VCLb Exc. Vat. 6 *καὶ* (prius) exp. Bk. recte ut videtur, fieri tamen potest ut post *καὶ* aliquid exciderit.

21 *Θήρᾳ* CLb, *θύρα* V.

Digitized by Google

βουλευτὴν ὑπὲρ ἑπτὰ σημείων τῆς πόλεως ὁδεύειν χωρὶς τῆς τοῦ βασίλεως κελεύσεως. Suid. *s. v.* Κλαύδιος *gl.* 2 (princ.).

ἐπειδή τε πολλοὶ δούλους ἀρρωστοῦντας οὐδεμιᾶς θεραπείας 7[2]
ἠξίουν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐξέβαλλον, ἐνομοθέτησε πάντας
τοὺς ἐκ τοῦ τοιούτου περιγενομένους ἐλευθέρους εἶναι. Xiph. 142, 26—29 R. St. (Zon., Suid.).

ἀπηγόρευσε δὲ καὶ τὸ καθήμενόν τινα ἐπὶ ἅρματος διὰ τῆς πό- 7[b]
λεως ἐλαύνειν. Suid. *s. v.* Κλαύδιος *gl.* 2 (ex.).

ἐν δὲ τῇ Βρεττανίᾳ περιστοιχισθέντος τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ὑπὸ 30
τῶν βαρβάρων ποτὲ καὶ κινδυνεύοντος φθαρῆναι, ὁ Τίτος ὁ υἱὸς
αὐτοῦ περὶ τῷ πατρὶ δείσας τήν τε περίσχεσιν αὐτῶν παραλόγῳ
τόλμῃ διέρρηξε, κἀκ τούτου φεύγοντάς σφας ἐπιδιώξας ἔφθειρεν.
ὁ δὲ Πλαύτιος ἀπὸ τοῦ Βρεττανικοῦ πολέμου, ὡς καὶ καλῶς αὐ- 2
τὸν χειρίσας καὶ κατορθώσας, καὶ ἐπηνέθη ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου καὶ
ἐθριάμβευσε. Xiph. 142, 29—143, 3 R. St.

3—6 = Zon. 11, 9 p. 466, 20—467, 2 B. (p. 30, 6—10 D.)

3—6 = Suid. *s. v. Κλαύδιος gl.* 2 (med.)

τοὺς δούλους ἀρρωστοῦντας οὐδεμιᾶς ἠξίουν θεραπείας, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῶν οἰκιῶν ἐδίωκον, ἐνομοθέτησε πάντας τοὺς ἐκ τοῦ τοιούτου περιγενομένους ἐλευθέρους εἶναι cum Dioneis apud Xiphilinum servatis (§ 7[2]) verbo tenus fere congruunt unde verisimile fit etiam prima atque ultima ex eodem Dione esse derivata. ceterum quamquam certum non est, probabile tamen dixeris, etiam propter Suet. *Claud.* 25, Dionem haec certe ultima coniunctim tradidisse.

1 *ὑπὲρ ἑπτὰ σημείων*] *σημείων* hic pro *σταδίων* legi putat Mommsen *Staatsr.* 3, 912, 1 probabiliter, nam *mille passus* intellegendi videntur, *ὑπὲρ τοῦ ὀγδόου ἡμισταδίου* dixerit Dio, si haec ex eo fluxerunt, cf. 51, 19, 6; 54, 6, 6. mille passus apud Byzantinos dici *σημεῖον* testatur Exc. Plan. n. 3 (olim inter fragmenta Dionea 11, 9, vol. 1 p. CXV): *ὅτι σημεῖον τὸ μίλιον λέγεται χιλίοις βήμασι μετρούμενον· μίλια γὰρ τὰ χίλια*, nec tamen verisimile septem milia passuum hic indicari. de toto loco cf. Mommsen *l. l.*

5 *περιγενομένους* Lb Zon. Suid., *περιγιγνομένους* VC.

7 *διὰ τῆς πόλεως*] singularis numerus vix a Dione profectus, cf. Suet. *Claud.* 25.

9 *περιστοιχισθέντος* Bk., *περιστοιχηθέντος* VCLb, cf. Ind. *Οὐεσπασιανοῦ* V, *οὐεσπεσιανοῦ* CLb 10 *ποτὲ* inserui ex VC, om. Lb *ὁ Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ*] Titus cum natus sit die 30 m. Decembris (Suet. *Tit.* 2, *fast. Phil.* C. I. L. 1[2] p. 278) anni 39 (66, 18, 4 et 26, 4, Suet. *Tit.* 11; annum 41 errore indicat Suet. *Tit.* 2), Dio vel Xiphilinus hic erraverit necesse est. fortasse Dio, res a Vespasiano in Britannia fortiter gestas enarrans, tanquam in transcursu memoraverat in Judaea eum quondam a filio e periculo ereptum fuisse 12 *ἔφθειρεν* VC, *διέφθειρεν* Lb, utrumque Dioni in usu est 14 *χειρίσας*] *διαχειρίσας* Rk., quod apud Dionem reponere non dubitarem, cf. 40, 65, 1; fr. 89, 3 *τοῦ* om. V 15 *ἐθριάμβευσε*] Xiphilino debetur non Dioni, cui de ovatione (cf. Suet.

Digitized by Google

3 *ὅτι κατὰ τὴν ὁπλομαχίαν πολλοὶ καὶ τῶν ξένων ἀπελευθέρων καὶ οἱ αἰχμάλωτοι οἱ Βρεττανοὶ ἐμαχέσαντο· καὶ πολλοὺς ὅσους καὶ ἐν τούτῳ ⟨τῷ⟩ εἶδει τῆς θέας ἀνήλισκε, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐσεμνύνετο.* Exc. Val. 224 (p. 674).

4 *Γναῖος δὲ Δομίτιος Κορβούλων ἐν τῇ Κελτικῇ στρατηγῶν τά τε στρατεύματα συνεκρότησε, καὶ τῶν βαρβάρων ἄλλους τε καὶ οὓς ἐκάλουν Καύχους ἐκάκωσε. καὶ αὐτὸν ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντα ὁ Κλαύδιος ἀνεκάλεσε· τήν τε γὰρ ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἄσκησιν*
5 *μαθὼν οὐκ ἐπέτρεψεν αὐτῷ ἐπὶ πλέον αὐξηθῆναι. πυθόμενος δὲ τοῦτο ὁ Κορβούλων ἐπανῆλθε, τοσοῦτον μόνον ἀναβοήσας "ὦ μακάριοι οἱ πάλαι ποτὲ στρατηγήσαντες" ἐς δήλωσιν ὅτι τοῖς μὲν ἀκινδύνως ἀνδραγαθίζεσθαι ἐξῆν, αὐτὸς δ' ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος διὰ τὸν φθόνον ἐνεποδίσθη. τῶν μέντοι ἐπινικίων καὶ ὡς ἔτυχε.*
6 *πιστευθεὶς δὲ πάλιν τὸ στράτευμα καὶ οὐδὲν ἧττον ἤσκει αὐτό, καὶ ἐπειδή γε εἰρήνουν, διετάφρευσε δι' αὐτῶν πᾶν τὸ μεταξὺ τοῦ τε Ῥήνου καὶ τοῦ Μόσου, σταδίους ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μάλιστα, ἵνα μὴ οἱ ποταμοὶ ἐν τῇ τοῦ ὠκεανοῦ πλημμυρίδι ἀναρρέοντες πελαγίζωσιν.* Xiph. 143, 3—16 R. St.

p. C. 48 6[a] γεννηθέντος δὲ οἱ ἐγγόνου ἐκ τῆς Ἀντωνίας τῆς θυγατρός, ἣν Κορνηλίῳ Φαύστῳ Σύλλᾳ ἀδελφῷ τῆς Μεσσαλίνης ὄντι μετὰ τὸν

1—4 exc. Val. 224, collocandum inter n. 223 (60, 28, 1—6) et n. 225 (60, 31, 1—5) huc inseruit Reim., recte si quidem ad ludos victoriae Britannicae pertinere videtur.

19—p. 5, 8 Zonarae verba, quae leguntur inter . . . . . *ἐλευθέρους εἶναι* (c. 29, 7[a])

Claud. 24, Tac. *ann.* 13, 32) *τὸ ἐφ' ἵππου* vel *ἐπὶ κέλητος ἐσελαύνειν* (*ἐς τὴν πόλιν*) in usu est (49, 15, 1; 54, 8, 3; 54, 33, 5, cf. 48, 31, 3) vel *τὰ ἐπὶ τοῦ κέλητος ἐπινίκια πέμπειν* (55, 2, 4) vel *τὰ ἐπινίκια τὰ σμικρότερα πέμπειν* (59, 16, 11, cf. c. 17, 1). *θρίαμβος* et *θριαμβεύειν* ne de iusto quidem triumpho usurpavit umquam. Zon. 7, 21, 4 verba *ἦν καὶ θρίαμβον ἐκάλουν* ipsius sunt Zonarae.

1 *τῶν ξένων ἀπελευθέρων*] qui intellegendi sint non satis assequor 3 ⟨*τῷ*⟩ ins. Rk. *ἐπ' αὐτῷ* scripsi ex cod., *ἐν τούτῳ* Val., unde *ἐπὶ τούτῳ* Bk.

5 *Κορβούλων*] cf. ad 59, 15, 3 5. 6 *τά τε — βαρβάρων* om. C 7 *Καύχους*] cf. ad 54, 32, 2 13 *τῶν μέντοι ἐπινικίων*] *τιμῶν μέντοι ἐπινικίων* Xyl., atque hoc vel *τῶν τιμῶν μέντοι τῶν ἐπινικίων* procul dubio Dio, cf. Tac. *ann.* 11, 20 et 54, 24, 8 et 33, 5 et 34, 7; 55, 28, 4. 6; 56, 17, 2; 60, 8, 6 et 20, 4 et 23, 2 et 31, 7 imprimis autem 54, 31, 4 16 *Μόσου* Xyl., *μέσου* VCLb, cf. Tac. *l. l.* et ad 44, 42, 4 17 *πλημμυρίδι*] *πλημυρίδι* Bk., cf. ad 62, 1, 2 18 *πελαγίζωσιν* CLb, *παραλογίζωσιν* V.

20 *Κορνηλίῳ Φαύστῳ Σύλλᾳ*] *τῷ Κορνηλίῳ τῷ Φαύστῳ τῷ Σύλλᾳ* probabiliter Dio.

Digitized by Google

τοῦ Μάγνου συνῳκισε θάνατον, οὐδὲν ἐφῆκε ψηφισθῆναι μετριοφρονῶν.

ἡ δὲ Μεσσαλῖνα καὶ οἱ ἐξελεύθεροι αὐτοῦ ἐξώγκωντο. ἦσαν δὲ 6b
τρεῖς οἱ μάλιστα τὸ κράτος διειληφότες· ὅ τε Κάλλιστος, ὃς ἐπὶ ταῖς
βίβλοις τῶν ἀξιώσεων ἐτέτακτο, καὶ ὁ Νάρκισσος, ὃς τῶν ἐπιστολῶν
ἐπεστάτει, διὸ καὶ ἐγχειρίδιον παρεζώννυτο· καὶ ὁ Πάλλας, ᾧ ἡ τῶν
χρημάτων διοίκησις ἐμπεπίστευτο. Zon. 11, 9 p. 467, 2—10 B. (p. 30,
10—19 D.)

ὅτι ἡ Μεσσαλῖνα ὥσπερ οὐκ ἐξαρκοῦν οἱ ὅτι καὶ ἐμοιχεύετο 31
καὶ ἐπορνεύετο (τά τε γὰρ ἄλλα αἰσχρῶς ἔπραττε, καὶ ἐπ' οἰκήματος
ἔστιν ὅτε ἐν τῷ παλατίῳ αὐτή τε ἐκαθέζετο καὶ τὰς ἄλλας τὰς
πρώτας ἐκάθιζε), καὶ ἐπεθύμησε καὶ ἄνδρας, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ
λόγου, πολλοὺς ἔχειν. καὶ σύμπασιν ἂν τοῖς χρωμένοις αὐτῇ κατὰ 2
συμβόλαια συνῴκησεν, εἰ μήπερ εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ | φωραθεῖσα P 126v
ἀπώλετο. τέως μὲν γὰρ οἱ Καισάρειοι πάντες ὡμολόγουν αὐτῇ, καὶ
οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐποίουν· ἐπεὶ δὲ τὸν Πολύβιον,
καίτοι καὶ ἐκείνῳ πλησιάζουσα, καὶ διέβαλε καὶ ἀπέκτεινεν, οὐκέτι
αὐτῇ ἐπίστευον, κἀκ τούτου ἐρημωθεῖσα τῆς παρ' αὐτῶν εὐνοίας
ἐφθάρη. τόν τε γὰρ Σίλιον τὸν Γάιον, τὸν τοῦ Σιλίου τοῦ ὑπὸ 3

9—14 > Joann. Antioch. fr. 88 M. (v. 25—29).

et *ἡ δὲ Μεσσαλῖνα κ. τ. λ.* (c. 30, 6b), huc inserui. Antonia cum anno 47 ineunte Pompeio Magno marito necato Fausto Sullae nupserit (cf. p. 2 adn.), non ante a. 48 filium iis natum fuisse veri est simile, quanquam fieri potest ut iam sub finem a. 47 Claudius avus factus sit.

9 — p. 6, 17 servata haec paucis tantum exceptis in exc. Val. 225, in breve contracta apud Xiphilinum et Zonaram (et Joannem Antiochenum).

1 *τοῦ* om. BCEc, exhibet A *ἐφῆκε* scripsi, *ἀφῆκε* ABCEe, cf. 60, 12, 5 ubi *ἐφῆκεν* etiam Zonaras 6 *διὸ — παρεζώννυτο*] aliter procul dubio Dio, nam qui principi ab epistulis est pugionem non habet; sed Narcisso hoc ius a Claudio extra ordinem datum fuisse haud incredibile, cf. 67, 15, 1.

9 *ὅτι ἡ Μεσσαλῖνα* cod. Peir., *ἡ Μεσσαλῖνα δὲ* Xiph., *ἡ δὲ Μεσσαλῖνα* Zon. *οἱ* cod. Peir., *αὐτῇ* Xiph. *ἐμοιχεύετο καὶ ἐπορνεύετο* Xiph. Zon. (hic tantum *ἐμοιχεύετο*), *ἐμοιχεύσατο καὶ ἐπορνεύσατο* cod. Peir. 10 *αἰσχρῶς* Bk., *ἰσχυρῶς* cod. Peir. 10. 11 *τά τε γὰρ — ἐν τῷ* cod. Peir., *ἤδη γὰρ καὶ* [*καὶ* om. V] *ἐπ' οἰκήματος ἐν τῷ* Xiph. 12 *καὶ ἐπεθύμησε* cod. Peir., *ἐπεθύμησε δὲ* Xiph. *τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου* cod. Peir., *τοῦτο δὴ* [*δὲ* C] *τὸ τοῦ νόμου* Xiph., *κατὰ νόμον* Joann. Antioch., om. Zon., *τοῦτο δὲ δὴ ἐκ τοῦ νόμου* Rk. 13 — p. 6, 1 *καὶ σύμπασιν — ἐπεγράψατο* cod. Peir., *διὸ καὶ τὸν* [*τὸν* om. Lb] *Σίλιον τὸν Γάιον ἄνδρα ἐπεγράψατο* Xiph. 15 *ὡμολόγουν* restitui ex cod. Peir., *ὡμονόουν* Bk. suadente Valesio ex Zonara 18 *αὐτῇ* Zon., *αὐτὴν* cod. Peir. 19 *τὸν τοῦ Σιλίου τοῦ ὑπὸ Τιβερίου σφαγέντος υἱὸν* Zon., *τοῦ Τιβερίου τοῦ σφαγέντος ὑν* cod. Peir., cf. Tac. *ann.* 4, 18, 19.

Digitized by Google

Τιβερίου σφαγέντος υἱόν, ἄνδρα ἐπεγράψατο, καὶ τούς τε γάμους πολυτελῶς εἱστίασε καὶ οἰκίαν αὐτῷ βασιλικὴν ἐχαρίσατο, πάντα τὰ τιμιώτατα τῶν τοῦ Κλαυδίου κειμηλίων συμφορήσασα ἐς αὐτήν, καὶ τέλος ὕπατον αὐτὸν ἀπέφηνε. ταῦτ' οὖν πρότερον μὲν καὶ ὑπὸ πάντων τῶν ἄλλων ἀκουόμενα καὶ ὁρώμενα τὸν γοῦν Κλαύδιον ἐλάνθανεν· ὡς δ' οὗτός τε ἐς τὰ Ὄστια πρὸς ἐπίσκεψιν σίτου κατέβη, καὶ ἐκείνη ἐν τῇ Ῥώμῃ, πρόφασιν ὡς καὶ νοσοῦσα, ὑπελείφθη, συμπόσιόν τέ τι περιβόητον συνεκρότησε καὶ κῶμον ἀσελγέστατον ἐκώμασεν, ἐνταῦθα ὁ Νάρκισσος μονωθέντι τῷ Κλαυδίῳ μηνύει διὰ τῶν παλλακῶν αὐτοῦ πάντα τὰ γιγνόμενα. καὶ ἐκφοβήσας αὐτὸν ὡς καὶ τῆς Μεσσαλίνης ἐκεῖνόν τε ἀποκτενεῖν καὶ τὸν Σίλιον ἐς τὴν ἀρχὴν ἀντικαθιστάναι μελλούσης, ἀνέπεισε συλλαβεῖν τινας καὶ βασανίσαι. ἅμα τε τοῦτ' ἐγίγνετο καὶ αὐτὸς ἐς τὴν πόλιν ἠπείχθη, καὶ ὥσπερ εἶχεν ἐσελθὼν ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν Μνηστῆρα ἐθανάτωσε, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ αὐτὴν τὴν Μεσσαλῖναν ἐς τοὺς τοῦ Ἀσιατικοῦ κήπους, δι' οὗσπερ οὐχ ἥκιστα ἀπωλώλει, ἀναχωρήσασαν ἀπέσφαξεν. Exc. Val. 225, Xiph. 143, 16—31 R. St., Zon. 11, 10 p. 467, 11—468, 7 B. (p. 30, 20—31, 14 D.)

5ª p. C. 48—54 μεθ' ἣν (Μεσσαλῖναν) καὶ τὸν ἑαυτοῦ δοῦλον ὁ Κλαύδιος ὑβρίσαντά τινα τῶν ἐν ἀξιώσει διέφθειρεν. Joann. Antioch. fr. 88 M. v. 34. 35.

9—17 Joann. Antioch. fr. 88 M. (v. 29—33).

19—21 inserui verba Antiocheni quae apud eum verbis ex v. 9—17 desumptis continuo adiuncta sunt. quisnam sit intellegendus parum liquet. rettulerit Dio necem unius ex libertinis, quos Sen. *apocol.* 13 a Claudio occisos narrat. quae coniectura si verum assecuta est, de Harpocra potissimum fortasse cogitandum erit, cf. Suet. *Claud.* 28.

1 τε VLb Zon., γε C, om. cod. Peir. 3 τοῦ Xiph. Zon., om. cod. Peir. 4 τέλος Xiph. Zon., om. cod. Peir. αὐτὸν Zon., om. Xiph. cod. Peir. πρότερον μὲν cod. Peir., om. Xiph. 5 τῶν ἄλλων cod. Peir., om. Xiph. 6 οὗτός τε Xiph., οὐ τότε cod. Peir. Ὄστια cod. Peir., ὅστια Xiph., cf. ad 36, 22, 2 πρὸς ἐπίσκεψιν σίτου om. cod. Peir. 7 πρόφασιν cod. Peir., προφάσει Xiph. 8 τε om. Xiph. καὶ — ἐκώμασεν om. cod. Peir. 10—14 καὶ ἐκφοβήσας — ἄλλους τε πολλοὺς cod. Peir. omisso tamen ἐς τὴν πόλιν (v. 14), ὅθεν ὑποστρέψας παραχρῆμα ἐς τὴν πόλιν ἄλλους τε πολλοὺς Xiph., ὅθεν ἐς τὴν Ῥώμην τε ἐπανῆλθε καὶ Zon. 13 ἐς τὴν πόλιν om. cod. Peir., ex Xiph. et Zon. add. Reim. post ἠπείχθη, transposui ego 15 καὶ μετὰ τοῦτο καὶ αὐτὴν τὴν Μεσσαλῖναν scripsi cum Zon., καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τὴν Μεσσαλῖναν Xiph., αὐτήν τε τὴν Μεσσαλῖναν cod. Peir. 16. 17 ἐς τοὺς τοῦ Ἀσιατικοῦ — ἀναχωρήσασαν om. Xiph. — ceterum quod hic addit Joannes Antiochenus de Messalina τῶν μὲν βασιλείων ἐξωσθεῖσα id de suo addidit.

Digitized by Google

καὶ μετ' ὀλίγον τὴν ἀδελφιδῆν Ἀγριππῖναν ἔγημε, τὴν τοῦ Δομιτίου τοῦ Νέρωνος ἐπονομασθέντος μητέρα· καὶ γὰρ καλὴ ἦν καὶ συνεχῶς αὐτῷ προσεφοίτα, μόνη τε ὡς καὶ θείῳ συνεγίγνετο, καὶ τρυφερώτερον ἢ κατ' ἀδελφιδῆν προσεφέρετο. Xiph. 143, 31—144, 3 R. St.

ἐκείνης δ' οὕτω διαφθαρείσης 6 p. C. 49 τὴν Ἀγριππῖναν τὴν ἀδελφιδῆν ἔγημε σπουδῇ τῶν ἀπελευθέρων, ὅτι τὸν Δο- 6ᵃ μίτιον ἐς προσήβους ἤδη τελοῦντα εἶχεν υἱόν, ὅπως ἔφεδρον αὐτὸν τῇ ἀρχῇ τρέφοντες μηδὲν ὑπὸ τοῦ Βρεττανικοῦ δεινὸν πάθωσιν, ὡς τὴν αὐτοῦ μητέρα τὴν Μεσσαλῖναν ἀναιρεθῆναι ποιήσαντες. δεδογμένου δὲ ἤδη τοῦ γάμου δείσαντες τὸν Σιλανὸν ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου

ὅτι ὁ Σιλανὸς ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐνομίζετο, καὶ ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου οὕτως ἐτιμᾶτο ὥστε καὶ ἐπινικίους τιμὰς ἐν παισὶ λαβεῖν, τήν τε θυγατέρα αὐτοῦ Ὀκταουίαν ἐγγυήσασθαι, καὶ πολὺ πρὸ τοῦ καθήκοντος χρόνου στρατηγῆσαι, τήν τε πανήγυριν τὴν προσήκουσαν αὐτῷ τοῖς ἐκείνου τέλεσιν ποιῆσαι, καὶ ἐν αὐτῇ τὸν Κλαύδιον καὶ αἰτῆσαί τινα παρ' αὐτοῦ ὥσπερ τινὰ στασιάρχην, καὶ ἐκβοῆσαι πάνθ' ὅσα τοὺς ἄλλους βουλομένους ἑώρα. Exc. Val. 226 (p. 677).

τιμώμενον ὡς ἄν- 7 δρα ἀγαθόν, ἅμα δὲ καὶ τὴν' Οκταουίαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ τῆς Ἀγριππίνης υἱῷ τῷ Δομιτίῳ προμνώμενοι, ἐνηγγυημένην τῷ Σιλανῷ, πείθουσι τὸν Κλαύδιον ὡς ἐπιβουλεύοντά οἱ τὸν Σιλανὸν ἀποκτεῖναι. γενομένου δὲ 8 τούτου λόγους ἐν τῇ βουλῇ ὁ Οὐιτέλλιος ἐποιήσατο ὅτι συμφέρει τῷ κοινῷ γῆμαι τὸν Κλαύδιον· καὶ τὴν Ἀγριππῖναν ἐπιτηδείαν εἰς τοῦτο ἀπέφαινε, καὶ βιάσασθαί σφισιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν γάμον συνεβούλευεν. ἐντεῦθεν ὁρμηθέντες οἱ βουλευταὶ πρὸς τὸν

ὅτι οὕτω ταῖς γυναιξὶν ὁ Κλαύδιος ἐδεδούλωτο ὥστ' ἀμφοτέρους τοὺς γαμβροὺς δι' αὐτὰς ἀποκτεῖναι. Exc. Val. 227 (p. 677).

---

1 — p. 8, 3 haec ita fere composita ut apud Dionem olim sese excepisse putanda sunt. cf. Tac. *ann.* 12, 1—7.

2ᵇ *ἀδελφιδῆν* ABCᶜ, *ἀδελφὴν* E 4ᵃ *αὐτῷ* Xyl. (vers.), *αὐτῇ* VCLb 5ᵃ *κατ' ἀδελφιδῆν* Baumgarten-Crusius ad Suet. *Claud.* 26, *καὶ ἀδελφιδῇ* VCLb, saepe ita Dio veluti 62, 2, 2; 66, 20, 3; 68, 25, 5 8 *τῇ ἀρχῇ* BCᶜ, *ἐπὶ τῇ ἀρχῇ* AE. ceterum vocem *ἔφεδρος* Dio a Herodoto 5, 41 mutuatus erat 11 *τοῦ* (prius) om. E 16ᵃ *στρατηγῆσαι* Val., *ἐστρατήγηκε* cod. Peir. 19ᵃ *στασιάρχην*] factionis aurigarum dominum intellege 19ᵇ *ἐνηγγυημένην* AB, *ἐγγεγυημένην* CEᶜ, cf. ad 38, 9, 1 22ᵃ *ὅτι οὕτω ταῖς* cod. Peir., *οὐ μὴν ἀλλ' οὕτω ταῖς* Val., duobus fragmentis in unum conflatis. 28 *εἰς τοῦτο* ABEᶜ, *εἰς τοῦτο εἶναι* C 29 *συνεβούλευεν* ACEᶜ, *συνεβούλευσεν* B.

Digitized by Google

Κλαύδιον ἦλθον καὶ ἠνάγκασαν δῆθεν αὐτὸν γῆμαι, καὶ ψήφισμα ἐποιήσαντο ἐξεῖναι Ῥωμαίοις ἀδελφιδᾶς ἄγεσθαι· πρότερον γὰρ ἐκεκώλυτο. Zon. 11, 10 p. 468, 8—469, 3 B. (p. 31, 15—32, 4 D.)

32 *ὡς δ' ἅπαξ ἐν τῷ βασιλείῳ ἡ Ἀγριππῖνα ἐγένετο, τόν τε Κλαύδιον ἐσφετερίσατο, δεινοτάτη που οὖσα πράγμασι χρῆσθαι,* 5 *καὶ τούς τινα αὐτοῦ εὔνοιαν ἔχοντας τὰ μὲν φόβῳ τὰ δὲ εὐεργεσίαις ᾠκειώσατο. καὶ τέλος τὸν Βρεττανικὸν τὸν παῖδα αὐτοῦ ὡς καὶ*
P 127r *τῶν τυχόντων τινὰ τρέφεσθαι | ἐποίει· ὁ γὰρ ἕτερος, ὁ καὶ τὴν τοῦ*
2 *Σεϊανοῦ θυγατέρα ἐγγυησάμενος, ἐτεθνήκει. τόν τε Δομίτιον τότε μὲν γαμβρὸν τῷ Κλαυδίῳ ἀπέδειξεν, ὕστερον δὲ καὶ ἐσεποίησεν.* 10 *ἔπραξεν δὲ ταῦτα τὸ μέν τι διὰ τῶν ἀπελευθέρων ἀναπείσασα τὸν Κλαύδιον, τὸ δὲ καὶ τὴν γερουσίαν καὶ τὸν δῆμον τούς τε στρατιώτας ἐπιτήδειόν τι ἀεί ποτε ἐς αὐτὰ συμβοᾶν παρασκευάσασα.*

---

4 — p. 9, 3 habemus haec in exc. Val. 228 et partim apud Xiphilinum et Zonaram. textus est excerpti Valesiani additis *που* (v. 5) e Xiphilino et *τέλος* (v. 7) e Zonara. ceterum verba prima Zonarae *ὡς δ' ὁ γάμος ἐτελέσθη* Dionis esse possunt.

Exc. Val. 228	Xiphilinus (144, 3 – 7) (...*προσεφέρετο.* c. 31, 6).	Zon. (469, 4—10 B.)
Ὅτι ὡς ἅπαξ ἡ Ἀγριππῖνα ἐν τῷ βασιλείῳ ἐγένετο, τόν τε Κλαύδιον ἐσφετερίσατο — χρῆσθαι, καὶ τούς τινα αὐτοῦ εὔνοιαν ἔχοντας τὰ μὲν φόβῳ τὰ δὲ εὐεργεσίαις ᾠκειώσατο καὶ τὸν Βρεττανικὸν —· ὁ γὰρ ἕτερος ὁ καὶ τὴν τοῦ — ἐγγυησάμενος ἐτεθνήκει. τόν τε — ἐσεποίησεν. ἔπραξεν δὲ ταῦτα τὸ μέν τι διὰ τῶν ἀπελευθέρων ἀναπείσασα τὸν Κλαύδιον τὸ δὲ — παρασκευάσασα.	*ὡς δ' ἅπαξ ἐν τῇ βασιλείᾳ ἡ Ἀγριππῖνα ἐγένετο, τόν τε Κλαύδιον ἐσφετερίσατο — χρήσασθαι, καὶ τούς τινα αὐτοῦ εὔνοιαν ἔχοντας τὰ μὲν φόβῳ τὰ δὲ εὐεργεσίαις ᾠκειώσατο* (v. 7). *τόν τε υἱὸν εἰσποιήσασθαι τὸν Κλαύδιον ἀναπείσασα καίτοι παῖδας ἔχοντα*	(.....*ἐκεκώλυτο* c. 31, 8). *ὡς δὲ ὁ γάμος ἐτελέσθη τόν τε Κλαύδιον ἐσφετερίσατο — χρῆσθαι* [ABE^c, *χρήσασθαι* C], *καὶ πρὸς οὓς εὐνοϊκῶς ἐκεῖνος εἶχε τοὺς μὲν φόβῳ τοὺς δὲ εὐεργεσίαις ᾠκειώσατο. καὶ τέλος τὸν μὲν Βρεττανικὸν —· ὁ γὰρ ἕτερος* (v. 8). *ἔθανε. τον δὲ — ἐσεποίησε* [BC^c, *ἐπεποίησε* AE], *καὶ εἰσποιήσασα τῷ Κλαυδίῳ αὐτὸν καὶ*

4 *τῷ βασιλείῳ* dedi ex cod. Peir., *τῇ βασιλείᾳ* Xiph. 5 *που* dat Xiph., om. cod. Peir. Zon. *πράγμασι* C cod. Peir. Zon., *πράγματι* VLb *χρῆσθαι* scripsi cum cod. Peir. Zon. ABE^c, *χρήσασθαι* Xiph. Zon. C, cf. Dem. 1, 3 7 *τέλος* addidi ex Zon., om. cod. Peir. *τὸν* cod. Peir., *τὸν μὲν* Zon. *Βρεττανικὸν* Zon., *ἀρεττανικὸν* cod. Peir. *καὶ* (alterum) om. Zon. 8 *του* addidi ex cod. Peir. 9 *Σεϊανοῦ* coll. Suet. *Claud.* 27 Val. (nisi quod *Σηιανοῦ*). *ἀσιανοῦ* cod. Peir., cf. ad 57, 19, 5, et ad rem 58, 11, 5 *τόν τε* cod. Peir., *τὸν δὲ* Zon. 11 *τὸν Κλαύδιον*] quod hic habet Xiphilinus *καίτοι παῖδας ἔχοντα* id ex superioribus de suo addidisse videtur 13 *συμβοᾶν* Val., *συμβοοῦν* cod. Peir.

Digitized by Google

Exc. Val. 228 (p. 677), Xiph. 144, 3—7 R. St., Zon. 11, 10 p. 469, 4—10 B. (p. 32, 5—13 D.)

ὅτι ἡ Ἀγριππῖνα τὸν υἱὸν ἐς τὸ κράτος ἐξήσκει καὶ παρὰ τῷ 3
Σενέκᾳ ἐξεπαίδευε, πλοῦτόν τε ἀμύθητον αὐτῷ συνέλεγεν, οὐδὲν
οὔτε τῶν σμικροτάτων οὔτε τῶν ἀτιμοτάτων ἐπ' ἀργυρισμῷ παρα-
λείπουσα, ἀλλὰ πάντα μὲν καὶ τὸν ὀπωσοῦν εὐποροῦντα θερα-
πεύουσα, πολλοὺς δὲ καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο φονεύουσα. ἤδη δέ τινας 4
καὶ τῶν ἐπιφανῶν γυναικῶν ζηλοτυπήσασα ἔφθειρε, καὶ τήν γε
Παυλῖναν τὴν Λολλίαν, ἐπειδὴ τῷ Γαΐῳ συνῳκήκει ⟨καὶ⟩ ἐλπίδα
τινὰ ἐς τὴν τοῦ Κλαυδίου συνοίκησιν ἐσχήκει, ἀπέκτεινε. τήν τε
κεφαλὴν αὐτῆς κομισθεῖσαν αὐτῇ μὴ γνωρίσασα τό τε στόμα αὐ-
τῆς αὐτοχειρίᾳ ἀνέῳξε καὶ τοὺς ὀδόντας ἐπεσκέψατο ἰδίως πως
ἔχοντας. Exc. Val. 229 (p. 677; usque ad *ἀπέκτεινε* § 4), Xiph. 144, 7—16 R. St., (Zon.)

ὅτι Μιθριδάτης ὁ τῶν Ἰβήρων βασιλεὺς συμβαλὼν Ῥωμαϊκῷ στρα- 4ª
τεύματι καὶ ἡττηθεὶς ἀπογνούς τε ἑαυτοῦ ἐδεήθη λόγον αὐτῷ δοθῆναι,
ἵνα μήτε βιαίως ἀποθάνῃ μήτε ἐν ἐπινικίοις εἰσαχθῇ· οὕτως δὴ γενο-
μένου ὁ Κλαύδιος ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ βήματος αὐτὸν ἐδέξατο καὶ ἀπειληπτι-
κῶς αὐτῷ διελέγετο· ὁ δὲ ἄλλα τέ τινα μετὰ παρρησίας ἀπεκρίνατο
καὶ τοῦτο προσεπήγαγεν ὅτι "ἐγὼ οὐκ ἠνέχθην πρὸς σέ, ἀλλὰ ἀφῖγμαι·

3—13 > Zon. 11, 10 p. 469, 10—17 B. (p. 32, 13—21 D.)

Exc. Val. 229	[Xiphilinus]	[Zonaras]
ὅτι ἡ Ἀγριππῖνα τὸν υἱὸν ἐς τὸ κράτος ἐξήσκει καὶ — ἀπέκτεινε (v. 10).	*κ. τ. λ.* (§ 3).	*πρὸς τὸ κράτος ἐξήσκει κ. τ. λ.* (§ 3).

3—13 in his exc. Val. 229 et Xiphilinus conveniunt nisi quod pauca quaedam ut solet omisit excerptor Constantinianus. Zonaras haec brevius. — Textus est Xiphilini.

15 — p. 10, 3 exc. Vat. 41 huc inserui coll. Tac. *ann.* 12, 21

3 *ἐς* cod. Peir. Xiph., *πρὸς* Zon. 4 *Σενέκᾳ* cod. Peir. CLb, *σεννέκα* V Zon.BCE$^{(m)}$, *συνέκα* Zon.A, cf. ad 59, 19, 7 5 *οὔτε* (prius) Xiph., *οὐδὲ* cod. Peir. *οὔτε τῶν ἀτιμοτάτων* om. cod. Peir. 6 *μὲν* om. cod. Peir. *ὀπωσοῦν* cod. Peir., *ὀπωσονοῦν* (sic) Xiph., *ὁποσονοῦν* Reim. 7 *δι' αὐτὸ τοῦτο* Xiph., *διὰ τοῦτο* cod. Peir. 8 *τῶν ἐπιφανῶν γυναικῶν* om. cod. Peir. 9 *ἐπειδὴ τῷ Γαΐῳ συνῳκήκει* cod. Peir., *ἐπειδὴ ἐλπίδα τινά — ἐσχήκει* Xiph., utrumque dedi addita vocula ⟨*καὶ*⟩, cf. Tac. *ann.* 12, 22, Suet. *Claud.* 26 10 *ἐσχήκει* Bk., *ἔσχηκεν* VCLb 12 *ἀνέῳξε* Zon., *ἠνέῳξε* Xiph. cf. ad 44, 17, 2 *ἐπεσκέψατο* dedi ex VC Zon., *ἐσκέψατο* Lb, cf. 61, 14, 2; 68, 3, 2 al.

15 *ὁ τῶν Ἰβήρων βασιλεὺς*] cf. ad 60, 28, 7 (vol. 2 p. 690) 16 *ἑαυτοῦ* scripsi, *ἑαυτῷ* cod., quod vel Petro Patricio vix obtrudas 20 *ἠνέχθην*] *ἦλθον* Polak.

Digitized by Google

εἰ δὲ ἀπιστεῖς, ἄφες με καὶ ζήτει". Petr. Patr. *Exc. Vat.* 41 (p. 208 Mai. = p. 191, 3—11 Dind.)

33, 2[1] *καὶ ἡ μὲν ταχὺ καὶ αὐτὴ Μεσσαλῖνα ἐγένετο, καὶ μάλιστα ὅτι καὶ τιμὰς ἄλλας τε καὶ τὸ καρπέντῳ ἐν ταῖς πανηγύρεσι χρῆσθαι παρὰ τῆς βουλῆς ἔλαβεν.* Xiph. 144, 16—18 R. St.

p. C. 50 2[a] μετὰ ταῦτα δὲ καὶ Αὔγουσταν τὴν Ἀγριππῖναν ὁ Κλαύδιος ἐπεκάλεσε. Zon. 11, 10 p. 469, 18. 19 B. (p. 32, 22. 23 D.).

2[2] *ὁπότε δὲ ὁ Κλαύδιος τὸν Νέρωνα τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐσεποιήσατό τε καὶ γαμβρὸν ἐποιήσατο, τὴν θυγατέρα ἐς ἕτερόν τι γένος ἐκποιήσας ἵνα μὴ ἀδελφοὺς συνοικίζειν δοκῇ, τέρας οὐ μικρὸν ἐγένετο· καίεσθαι γὰρ ὁ οὐρανὸς τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔδοξεν.* Xiph. 144, 19—22 R. St.

καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς εἰσποιησάμενος μετωνόμασε Τιβέριον Κλαύδιον Νέρωνα Δροῦσον Γερμανικὸν Καίσαρα, μηδὲν φροντίσας ὅτι καίεσθαι ὁ οὐρανὸς τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔδοξε. καὶ μετὰ τοῦτο τὴν θυγατέρα τὴν Ὀκταβίαν εἰς ἕτερόν τι γένος εἰσαγαγών, ἵνα μὴ ἀδελφοὺς συνοικίζειν δοκῇ, ἐνηγγύησεν αὐτῷ. Zon. 11, 10 p. 469, 19—470, 1 B. (p. 32, 23—29 D.).

2[b] Ἀγριππῖνα δὲ καὶ Καλπουρνίαν γυναῖκα τῶν πρώτων ἐφυγάδευσεν, ἢ ὡς λέγεται καὶ ἀπέκτεινεν, ἐπειδὴ τὸ κάλλος αὐτῆς ὁ Κλαύδιος ἐθαύμασε καὶ ἐπῄνεσε.

C. **32**, 5. 6 vide infra p. 11.

C. **33**, 1 vide infra p. 11.

3—5 carpento in ludis vehendi ius Agrippinae utrum anno 49 an 50 datum sit non satis constat, sed illud verisimilius. Tacitus hoc ius ei attributum esse non memorat, memorat quo modo eo abusa sit, *ann.* 12, 42.

8—16 verba Xiphilini ipsius fere Dionis videntur, possunt tamen expleri ex iis quae habet Zonaras.

19—21 de Calpurnia Tacitus narravit s. a. 49 (*ann.* 12, 22). fieri potest ut Zonaras rerum ordinem Dioneum mutaverit, mihi tamen credibilius s. a. 50 hoc tradidisse ipsum Dionem.

3 *ὅτι*] *ὅτε* Leuncl. 4 *καρπέντῳ* Xyl. coll. 60, 22, 2, *καρπεντίῳ* VCLb.

6 *Αὔγουσταν τὴν Ἀγριππῖναν* ABC[c], *ἀγριππῖναν τὴν αὐγούσταν* E.

8[a] *ὁπότε*] si genuinum est Xiphilino debetur 13[a] *μικρὸν*] *σμικρὸν* probabiliter Dio *καίεσθαι*] cf. ad 36, 22, 2 et ad 48, 51, 3 16[b] *ἐνηγγύησεν* C, *ἐνεγγύησεν* ABE[c], cf. ad 38, 9, 1.

19 *καὶ* om. AE *Καλπουρνίαν* Hier. Wolf., *καλπουρίναν* ABCE, *καλπερίναν* c 20 *ἢ ὡς λέγεται καὶ ἀπέκτεινεν*] si Dionis est, quod vix dubitandum videtur, non convenit cum Tac. *ann.* 12, 22 et 14, 12 *ἐθαύμασε* ABC[c], *καὶ ἐθαύμασε* E.

Digitized by Google

τοῦ δὲ Νέρωνος (τοῦτο γὰρ τὸ ὄνομα ἐπ' αὐτῷ ἐξενίκησεν) ἐς τοὺς 2ᶜ p. C. 51
ἐφήβους ἐγγραφέντος, κατὰ τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ἐνεγράφη τὸ δαιμόνιον τήν τε γῆν ἐπὶ πολὺ ἔσεισε καὶ φόβον νυκτὸς πᾶσιν ὁμοίως ἐνέβαλε. Zon. 11, 10 p. 470, 2—7 B. (p. 32, 29—33, 7 D.)

ὅτι ὁ μὲν Νέρων ηὔξετο, Βρεττανικὸς δὲ οὔτε τινὰ τιμὴν οὔτε 32, 5
ἐπιμέλειαν εἶχεν, ἀλλ' ἡ Ἀγριππῖνα τούς τε ἄλλους τοὺς περιέπον- Bekk. Anecd. 167, 33
τας αὐτὸν τοὺς μὲν ἐξέβαλε τοὺς δὲ καὶ ἀπέκτεινε, καὶ τὸν Σωσί-
βιον, ᾧ ἥ τε τροφὴ καὶ ἡ παιδεία αὐτοῦ προσετέτακτο, κατέσφαξεν
ὡς καὶ τῷ Νέρωνι ἐπιβουλεύοντα. κἀκ τούτου παραδοῦσα αὐτὸν 6
οἷς ἤθελεν, ἐκάκου ὅσον ἐδύνατο, καὶ οὔτε τῷ πατρὶ συνεῖναι οὔτε
ἐς τὸ δημόσιον προϊέναι εἴα, ἀλλ' ἐν ἀδέσμῳ τρόπον τινὰ ⟨φυλακῇ
εἶχεν⟩. Exc. Val. 230 (p. 678), Zon. 11, 10 p. 470, 7—13 B. (p. 33, 7—14 D.).

Λίων ξα' βιβλίῳ "ἐπειδή τε οἱ ἔπαρχοι, ὅ τε Κρισπῖνος καὶ 6ª
Λούσιος Γέτας, μὴ πάντα αὐτῇ ὑπεῖκον, ἐκείνους κατέλυσεν".
Bekk. *Anecd.* 178, 4.

ὅτι τῆς Ἀγριππίνης οὐδεὶς τὸ παράπαν ἥπτετο, ἀλλὰ τά τε 33, 1 p. C. 51/2
ἄλλα καὶ ὑπὲρ αὐτὸν τὸν Κλαύδιον ἐδύνατο, καὶ ἐν κοινῷ τοὺς
βουλομένους ἠσπάζετο· καὶ τοῦτο καὶ ἐς τὰ ὑπομνήματα ἐσεγρά-
φετο. Exc. Val. 231 (p. 678).

C. 33, 3 vide p. 12.

5—12 et 17—20 fragmenta Valesiana huc transposui, cf. Zonaram et Tac. *ann.* 12, 42.

14—16 excerptum in Bekk. *Anecd.* adservatum (omissum apud Bekker. et Dindorf.), hic posui coll. Tac. *ann.* 12, 42.

2 *ἐφήβους* ABCᶜ, *φοίβους* E 3 *τε γῆν* ABCᶜ, *στέγειν* E *φόβον* ABCᶜ, *φόβῳ* E.

5 *ὅτι — ηὔξετο* cod. Peir., *Νέρων μὲν οὖν ηὔξετο* Zon., quod Dionis videtur *τινὰ* Zon., *να* (sic) cod. Peir. 6 *ἀλλ' ἡ Ἀγριππῖνα — ἐξέβαλε*] ita Bekk. Anecd. 167, 33: *περιέπω αἰτιατικῇ. Λίων ξα' βιβλίῳ· ἀλλ' — ἐξέβαλλεν ἀλλ' ἡ* cod. Peir. et Coisl. (Anecd.), *ἡ γὰρ* Zon. *τούς τε ἄλλους* om. Zon. 7 *ἐξέβαλε* cod. Peir., *ἐξέβαλλεν* cod. Coisl. (Anecd.), *ἐξήλασε* Zon. *καὶ ἀπέκτεινε* cod. Peir. Zon.BCᶜ, *ἀπέκτεινε* Zon.AE 8 *ἥ τε τροφὴ καὶ ἡ παιδεία αὐτοῦ* cod. Peir., *ἡ τροφὴ αὐτοῦ καὶ ἡ παιδεία* Zon. 9 *καὶ τῷ* cod. Peir., *τῷ* Zon. *κἀκ τούτου* cod. Peir., *καὶ* Zon. 10 *ἐκάκου ὅσον ἐδύνατο καὶ* om. Zon. 11 *ἐς τὸ δημόσιον προϊέναι* cod. Peir., *δημοσιεύειν* Zon. *ἀλλ' ἐν κ. τ. λ.* om. Zon. ⟨*φυλακῇ εἶχεν*⟩ add. Val., cf. ad fr. 57, 73, possis etiam ⟨*φυλακῇ ἐποιεῖτο*⟩ coll. 36, 53, 3; 48, 3, 4 al.

14 *Κρισπῖνος*] cf. ad 61, 11, 2.

17 *τῆς* addidi ex cod. Peir. 18 *τοὺς βουλομένους*] *τοὺς βουλευομένους* Val. dubitans, debebat saltem *τοὺς βουλεύοντας*, cf. tamen 57, 12, 2, Dionem fortasse in breve contraxit epitomator.

Digitized by Google

p. C. 51/2 3ª ἠδύνατο δὲ πάντα, τοῦ Κλαυδίου κρατοῦσα καὶ τὸν Νάρκισσον καὶ τὸν Πάλλαντα οἰκειωσαμένη· ὁ γὰρ Κάλλιστος ἐπὶ πολὺ προχωρήσας δυνάμεως ἐτελεύτησεν.

p. C. 52 3ᵇ οἱ ἀστρολόγοι δὲ ἐξ ἁπάσης τῆς Ἰταλίας ἠλάθησαν, καὶ οἱ αὐτοῖς συγγινόμενοι ἐκολάσθησαν. Zon. 11, 10 p. 470, 13—17 B. (p. 33, 14—19).

3ᶜ Καράτακος δέ τις βαρβάρων ἀρχηγὸς ἁλοὺς καὶ εἰς τὴν Ῥώμην ἀχθείς, καὶ συγγνώμης παρὰ τοῦ Κλαυδίου τυχών, εἶτα περινοστήσας τὴν πόλιν μετὰ τὴν ἄφεσιν, καὶ ἰδὼν αὐτῆς τὴν λαμπρότητα καὶ τὸ μέγεθος, "εἶτα" ἔφη "ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα κεκτημένοι τῶν σκηνιδίων ἡμῶν ἐπιθυμεῖτε;" Zon. 11, 10 p. 470, 17—471, 2 B. (p. 33, 19—25 D.)

ὅτι τῶν Βρεττανῶν ὁ ἄρχων Καρτάκης κατασχεθεὶς εἰς Ῥώμην ἀνεπέμφθη· ὄντινα ἐπὶ βήματος ὁ Κλαύδιος χλαμύδα φορῶν εἰσήγαγεν· ὃς καὶ συγγνώμης ἔτυχε σὺν γαμετῇ καὶ τοῖς παισὶν ἐν Ἰταλίᾳ διάγων· καί ποτε περινοστήσας τὴν πόλιν καὶ ἰδὼν τὸ μέγεθος αὐτῆς καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν οἴκων "διὰ τί" ἔφη "τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα κεκτημένοι τῶν σκηνῶν ἡμῶν ἐπιθυμεῖτε;" Petr. Patr. *Exc. Vat.* 42 (p. 208 sq. Mai. = p. 191, 12—19 Dind.).

3 *ἔν τινι δὲ λίμνῃ ναυμαχίαν ὁ Κλαύδιος ἐπεθύμησε ποιῆσαι, τείχός τε ξύλινον περὶ αὐτὴν κατεσκεύασε καὶ ἱκρία ἔπηξε, πλῆθός τε ἀναρίθμητον ἤθροισε. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ὥς που καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς, ὁ δὲ δὴ Κλαύδιος ὅ τε Νέρων στρατιωτικῶς ἐστάλησαν, ἥ τε Ἀγριππῖνα χλαμύδι διαχρύσῳ ἐκοσμήθη. οἱ δὲ δὴ ναυμαχήσοντες θανάτῳ τε [δὴ] καταδεδικασμένοι ἦσαν καὶ πεντήκοντα*

C. 33, 2 vide supra p. 10.

4. 5 ad Zonaram cf. Tac. *ann.* 12, 52.

7—18 Caratacum Romam advectum s. a. 52 rettulit Dio, narrat Tacitus s a. 50 (*ann.* 12, 37), coniungens tamen res in Britannia *a duobus propraetoribus plures per annos* [47—58] gestas (c. 40). Caratacus a. 51 in Romanorum venit potestatem (Tac. *ann.* 12, 36), quo anno arcus in honorem Claudii est decretus (C. I. L. 6, 920 = Dessau 216), anno demum 52 in urbem adductus esse potest.

7ª *Καράτακος* ABC^c, *καράτακτος* E, cf. ad 60, 20, 1 15ª *καὶ τὰ τοιαῦτα* BE^c, *καὶ τοιαῦτα* C, om. A. ceterum excerpti Vaticani *τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα* Dionis manum refert, cf. 36, 29, 1; 45, 33, 1; 46, 25, 5; 56, 6, 5; 61, 9, 2, contra Zonarae verba *εἶτα* et *σκηνιδίων* praestant excerpti verbis *διὰ τί* et *σκηνῶν*, cf. 43, 32, 7, Thuc. 6, 37, 2.

19 *ἔν — λίμνῃ*] intellege *lacum Fucinum* 20 *ξύλινον περὶ αὐτὴν* VC, *περὶ αὐτὴν ξύλινον* Lb 23 *χλαμύδι* CLb, *χλαμίδι* V *ἐκοσμήθη* VC, *ἐκοσμεῖτο* Lb *οἱ* VC, *ἥ* Lb *ναυμαχήσοντες* VLb, *ναυμαχήσαντες* C 24 *θανάτῳ*] nonne *θάνατον* ut 68, 1, 2 *τε* Rk., *δὲ δὴ* VCLb, *δὴ* R. St. *πεντή-*

Digitized by Google

ναῦς ἑκάτεροι εἶχον, οἱ μὲν Ῥόδιοι οἱ δὲ Σικελοὶ ὀνομασθέντες. καὶ τὸ μὲν πρῶτον συστραφέντες καὶ καθ' ἓν γενόμενοι Κλαύδιον 4
ἅμα προσηγόρευσαν οὕτω "χαῖρε, αὐτοκράτορ· οἱ ἀπολούμενοί σε ἀσπαζόμεθα·" ἐπεὶ δὲ οὐδὲν σωτήριον εὗρον, ἀλλὰ ναυμαχεῖν
5 *καὶ ὡς ἐκελεύσθησαν, διέκπλοις τε ἁπλοῖς ἐχρήσαντο καὶ ἥκιστα ἀλλήλων ἥψαντο, μέχρις οὗ καὶ ἀνάγκη κατεκόπησαν.* Xiph. 144, 22—145, 2 R. St.

ὅτι ὁ Νάρκισσος τῆς λίμνης τῆς Φουκίνης συμπεσούσης αἰ- 6
τίαν ἐπ' αὐτῇ μεγάλην ἔλαβεν· ἐπεστάτει γὰρ τοῦ ἔργου, καὶ ἔδοξε
10 *πολὺ ἐλάττω ὧν ἤλπιζε δαπανήσας εἶτα ἐξεπίτηδες τὸ σύμπτωμα, ὅπως ἀνεξέλεγκτον τὸ κακούργημα αὐτοῦ γένηται, μηχανήσασθαι.* Exc. Val. 232 (p. 678).

ὁ δὲ δὴ Νάρκισσος οὕτως ἐνετρύφα τῷ Κλαυδίῳ ὥστε λέ- 5 p. C. 52/3
γεται, ἐπειδή ποτε οἱ Βιθυνοί, δικάζοντος τοῦ Κλαυδίου, Ἰουνίου
15 *Κίλωνος τοῦ ἄρξαντός σφων πολλὰ κατεβόησαν ὡς οὐ μετρίως δωροδοκήσαντος, καὶ ἤρετο ἐκεῖνος τοὺς παρεστηκότας ὅ τι καὶ λέγουσιν (οὐ γὰρ συνίει διὰ τὸν θόρυβον αὐτῶν), εἶπέ τε ὁ Νάρκισσος ψευσάμενος ὅτι χάριν τῷ Ἰουνίῳ γιγνώσκουσι, πιστεῦσαί τε αὐτῷ καὶ εἰπεῖν "οὐκοῦν ἐπὶ διετὲς ἔτι ἐπιτροπεύσει."*

20 *ἡ δὲ Ἀγριππῖνα καὶ δημοσίᾳ πολλάκις αὐτῷ καὶ χρηματίζοντι* 7 p. C. 52/3
καὶ πρεσβείας ἀκροωμένῳ παρῆν, ἐπὶ βήματος ἰδίου καθημένη. καὶ ἦν καὶ τοῦτο οὐδενὸς ἔλαττον θέαμα. Xiph. 145, 2—11 R. St.

C. **33**, 5 vide mox post § 6.

8—12 exc. Val. 232 coll. Tac. *ann.* 12, 57. 58 Xiphilineis verbis § 3. 4 subiungendum duxi.

C. **33**, 6 vide supra post § 4.

κοντα] cf. Tac. *ann.* 12, 56, et Smilda ad Suet. *Claud.* 21 (*vita divi Claudii*, Groningae 1896).

3 *οὕτω* VLb, *οὕτως* C 4 inter *ἀσπαζόμεθα* et *ἐπεὶ* quaedam a Xiphilino omissa esse coll. Suet. *Claud.* 21 putat Smilda a. l., quod mihi parum probatur.

8 *τῆς λίμνης*] *τῆς ⟨τάφρου τῆς ἀπὸ τῆς⟩* v. Herw. (litt.), mira sane tradita lectio epitomatori fortasse debita *Φουκίνης* Val., *φουκιανῆς* cod., cf. 60, 11, 5, *Φουκίνας* (g. c.) Strab. 5, 3, 13 p. 240, *lacus Fucinus* Latine 10 *ἤλπιζε* corruptum, nam ne ad Claudium quidem relatum, ut voluit St., sensum praebet idoneum, *ἠλπίζετο* Wakefield eodem nomine reiciendum, *ἐλπίζετο* Rk. quod huius loci non est, *εἰλήφει* Bk.(?), hoc sane vel tale aliquid requiritur, *ἐλογίζετο* Polak.

15 *Κίλωνος*] Tac. *ann.* 12, 21 *colo* bis cod. Med. errore 16 *καὶ* (alterum) om. C 17 *εἶπέ*] *εἰπεῖν* Bk. inmerito 19 *αὐτῷ*] *⟨ἐκεῖνος⟩ αὐτῷ* Bk. inmerito *ἔτι* om. Lb.

Digitized by Google

p. C. 52/3 8 *Ἰουλίῳ δέ τινι Γαλλίκῳ ῥήτορι δίκην ποτὲ λέγοντι ὁ Κλαύδιος ἀχθεσθεὶς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐς τὸν Τίβεριν ἐμβληθῆναι· ἔτυχε γὰρ πλησίον αὐτοῦ δικάζων. ἐφ' ᾧ δὴ ὁ Δομίτιος ὁ Ἄφρος, πλεῖστον τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐν τῷ συναγορεύειν τισὶν ἰσχύσας, κάλλιστα ἀπέσκωψε· δεηθέντος γάρ τινος ἀνθρώπου τῆς παρ' αὐτοῦ βοηθείας, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ Γαλλίκου ἐγκατελείφθη, ἔφη πρὸς αὐτὸν ὅτι "καὶ τίς σοι εἶπεν ὅτι κρεῖττον ἐκείνου νήχομαι;"* Xiph. 145, 11—17 R. St., Zon. 11, 10 p. 471, 2—7 B. (p. 33, 25—34, 3 D.), Petr. Patr. *Exc. Vat.* 43 (p. 209 Mai. = p. 191, 20—24 Dind.).

p. C. 52/3 9 νοσήσαντος δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ Κλαυδίου εἰσῆλθεν ὁ Νέρων εἰς τὸ συνέδριον, καὶ εἰ ἀναρρωσθείη ὁ Κλαύδιος ἱπποδρομίαν ὑπέσχετο. πάντα γὰρ τρόπον ἡ Ἀγριππῖνα ἐκίνει ἵνα τῷ τε πλήθει χαρίζοιτο καὶ μόνος ἔσεσθαι νομίζοιτο τῆς αὐταρχίας διάδοχος. διὸ τόν τε ἱππικὸν ἀγῶνα, ᾧ προσέκειντο μάλιστα, ἐποίησε τὸν Νέρωνα ὑποσχέσθαι ἐπὶ τῇ τοῦ 10 Κλαυδίου ὑγείᾳ, ἣν καὶ πάνυ ἀπηύχετο· καὶ πρὸς τὴν πρᾶσιν τῶν ἄρτων θόρυβόν τινα γενέσθαι παρασκευάσασα ἀνέπεισε τὸν Κλαύδιον τῷ τε δήμῳ ἐκ προγραφῆς δηλῶσαι καὶ τῇ γερουσίᾳ ἐπιστεῖλαι ὅτι, κἂν αὐτὸς ἀποθάνοι, ὁ Νέρων τὰ κοινὰ ἱκανὸς ἤδη ἐστὶ διοικεῖν. καὶ ὁ μὲν πολύς τε ἐκ τούτου ἦν καὶ διὰ στόματος ἦγετο ἅπασι, τὸν δὲ Βρεττανικὸν συχνοὶ μὲν οὐδ' εἰ ἔζη ἐγίνωσκον, οἱ λοιποὶ δὲ παραπλῆγα καὶ ἐπίληπτον,

---

1—7 Xiphilinus fere convenit cum Zonara; brevius et suis hic illic verbis Petr. Patr. *exc. Vat.* 43: "*ὅτι Γαλλικανὸν τὸν ῥήτορα παρὰ Κλαυδίου εἰς ποταμὸν ῥιφέντα ὁ Ἄφρων ῥήτωρ ἐν τῷ συνηγορῆσαι εὐδοκιμῶν παρεκλήθη ὑπό τινος παρὰ τῷ Κλαυδίῳ ὑπὲρ αὐτοῦ συνηγορῆσαι, ἔφησεν „καὶ τίς σοι εἶπεν ὅτι κρεῖσσον Γαλλικανοῦ νήχομαι;*"

1 *Ἰουλίῳ* Zon., *Ἰουδαίῳ* Xiph., om. exc. Vat. *Γαλλίκῳ* Leuncl., *γαλίκῳ* Xiph. Zon., *γαλλικανὸν* exc. Vat., cf. ad v. 6 *ῥήτορι* om. Zon. *ποτὲ* om. Zon. *ὁ Κλαύδιος ἀχθεσθεὶς* Xiph., *ἀχθεσθεὶς ὁ Κλαύδιος* Zon. 2. 3 *ἔτυχε — δικάζων* om. Zon. 3 *αὐτοῦ* Lb, *τοῦ αὐτοῦ* VC *ὁ Δομίτιος ὁ Ἄφρος* Xiph., *Δομίτιος Ἄφρος* Zon., *ὁ Ἄφρων* exc. Vat. 4 *καθ' ἑαυτὸν* Xiph., *κατ' αὐτὸν* Zon. *συναγορεύειν* Xiph., *συνηγορεῖν* Zon. exc. Vat., utrumque Dioni in usu *τισὶν* om. Zon. 5 *ἀνθρώπου* om. Zon. exc. Vat. 6 *τοῦ Γαλλίκου* Xiph.Lb, *τῇ γαλλίκῃ* Xiph.VC, *τοῦ γαλικοῦ* Zon., *γαλλικανοῦ* (pro *ἐκείνου* post *κρεῖσσον*) exc. Vat., Gallicanus declamator memoratur Front. *ep.* p. 160 Nab. 6 *ὅτι* om. Zon. 7 *εἶπεν* Xiph. Zon.ABC^{c} exc. Vat., *ἔφη* Zon.E *κρεῖττον* Xiph., *κρεῖσσον* Zon. exc. Vat.

11 *ἱπποδρομίαν ὑπέσχετο* ABC^{c}, *ὑπέσχετο ἱπποδρομίαν* E 12 *τρόπον*] forte *τρόπον ⟨τινὰ⟩*? *τῷ τε* ABC^{c}, *τότε* E *καὶ μόνος ἔσεσθαι νομίζοιτο* om. A 14 *ἐποίησε τὸν Νέρωνα ὑποσχέσθαι* ABC^{c}, *τὸν Νέρωνα ὑποσχέσθαι ἐποίησε* E 18 *ἀποθάνοι* ABC^{c}, *ἀποθάνῃ* E *ἱκανὸς ἤδη* ABC^{c}, *ἤδη ἱκανὸς* E *διοικεῖν* ABC^{c}, *διοικῶν* E 19 *τε* om. B *ἐκ τούτου* AE, *ἔκτοτε* BC^{c} 20 *λοιποὶ δὲ* ABC^{c}, *δὲ λοιποὶ* E.

Digitized by Google

ταῦτα κηρυττούσης τῆς Ἀγριππίνης, ᾠοντο. ῥαΐσαντος δὲ τοῦ Κλαυδίου 11 p. C. 53
τὴν ἱπποδρομίαν ὁ Νέρων μεγαλοπρεπῶς ἐπετέλεσε, καὶ τὴν Ὀκταβίαν δὲ τότε ἔγημεν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου ἀνὴρ ἤδη δοκεῖν.

οὐδὲν δὲ ἀρκοῦν τῇ Ἀγριππίνῃ ἐδόκει· καίτοι ὅσα τε ἡ Λιβία ἔσχε 12 p. C. 53/4
κἀκείνῃ ἐδέδοτο καὶ ἄλλ' ἄττα πλείω ἐψήφιστο. ἡ δὲ καὶ ἰσοκρατὴς τῷ Κλαυδίῳ ἄντικρυς ὀνομάζεσθαι ἤθελε, καί ποτε πολλοῦ τὴν πόλιν ἐπινεμομένου πυρὸς πρὸς τὴν ἐπικουρίαν ἐκείνῳ συμπαρεγένετο. Zon. 11, 11 p. 471, 8—472, 8 B. (p. 34, 4—28 D.)

ὁ δὲ Κλαύδιος τοῖς ὑπὸ τῆς Ἀγριππίνης δρωμένοις, ὧν γε καὶ **34** p. C. 54
ᾐσθάνετο ἤδη, ἀχθόμενος, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Βρεττανικὸν ἐπιζητῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῷ ἐπίτηδες ὑπ' ἐκείνης τὰ πολλὰ γιγνόμενον, Νέρωνι, οἷα τῷ ἑαυτῆς παιδὶ ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς αὐτῆς Δομιτίου, πάντα τρόπον περιποιουμένης τὸ κράτος, ⟨καὶ⟩ ὁπότε ἐντύχοι φιλοφρόνως συγγινόμενος, οὐκ ἤνεγκε τὸ γιγνόμενον, ἀλλ' ἐκείνην τε καταλῦσαι καὶ τὸν υἱὸν ἐς τοὺς ἐφήβους ἐσαγαγεῖν καὶ διάδοχον τῆς ἀρχῆς ἀποδεῖξαι παρεσκευάζετο. μα- 2
θοῦσα δὲ ταῦτα ἡ Ἀγριππῖνα ἐφοβήθη, καὶ αὐτὸν προκαταλα-

---

15 — p. 16, 7 > Joann. Antioch. fr. 89 M. v. 1—5, qui ita incipit: *ὅτι Κλαύδιος ὑπὸ Ἀγριππίνης ἀναιρεῖται τρόπῳ τοιῷδε.*

---

8 — p. 17, 4 composita haec ex Xiphilino et Zonara. novi nihil dat Joannes Antiochenus. textus est Xiphilineus cui nonnulla ex Zonara desumpta addidi:

Xiphilinus (145, 17 — 146, 5)	Zonaras (472, 9 — 473, 6 B.)
(.... *νήχομαι*, c. 33, 8). *ὁ δὲ Κλαύδιος τοῖς ὑπὸ τῆς Ἀγριππίνης δρωμένοις, ὧν γε καὶ ᾐσθάνετο ἤδη, ἀχθόμενος, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Βρεττανικὸν ἐπιζητῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν — τὸ κράτος, οὐκ ἤνεγκε τὸ γιγνόμενον* (v. 14), *ἀλλ' ἐκείνην τε καταλῦσαι καὶ τὸν υἱὸν διάδοχον τῆς ἀρχῆς ἀποδεῖξαι παρεσκευάζετο. μαθοῦσα δὲ ταῦτα ἡ Ἀγριππῖνα ἐφοβήθη, καὶ αὐτὸν προκαταλαβεῖν φαρ-*	(.... *συμπαρεγένετο*, c. 33, 12). *ὁ γοῦν Κλαύδιος ἀχθόμενος τοῖς δρωμένοις τοῖς τέως εἰς γνῶσιν ἰοῦσιν αὐτῷ, καὶ τῷ Βρεττανικῷ ὁπότε ἐντύχοι φιλοφρόνως συγγινόμενος, οὐκ ἤνεγκε τὰ γινόμενα* (v. 14) *ἀλλ' ἐκείνην τε καταλῦσαι καὶ τὸν υἱὸν ἐς τοὺς ἐφήβους εἰσαγαγεῖν καὶ διάδοχον ἀποδεῖξαι παρεσκευάζετο. γνοῦσα δὲ ταῦτα ἡ Ἀγριππῖνα προκαταλαβεῖν αὐτὸν φαρμάκῳ πρίν τι τοι-*

1 *κηρυττούσης τῆς Ἀγριππίνης* ABC^c, *τῆς ἀγριππίνας* (sic) *κηρυττούσης* E 4 *δὲ* ABC^c, *γὰρ* E *ἀρκοῦν* ABE^c, *ἀρκεῖν* C, cf. fr. 36, 18^b (vol. 1 p. 95); 60, 10, 2; 69, 23, 2, al. 5 *ἄλλ' ἄττα* AE (*ἄλλάττα*), *ἄλλα τὰ* B^c, *ἄλλα τε* C *πλείω* ABC^c, *πλεῖστα* E 6 *καὶ ποτε* om. A.

9 *δρωμένοις* CLb Zon., *ἐρρωμένοις* V 10 *αὐτοῦ*] *αὐτοῦ* Bk., scripseratne Dio *τὸν ἑαυτοῦ*? 12 *παιδὶ* VLb, *παιδίον* C *προτέρου* Leuncl., *πρότερον* VCLb 13. 14 ⟨*καὶ*⟩ *ὁπότε — συγγινόμενος* inserui ex Zon., cf. Suet. *Claud.* 43 15 *ἐς τοὺς — καὶ* inserui ex Zon.

Digitized by Google

βεῖν φαρμάκῳ πρίν τι τοιοῦτον πραχθῆναι ἐσπούδασεν. ὡς δὲ ἐκεῖνος οὐδὲν ὑπό τε τοῦ οἴνου, ὃν πολὺν ἀεί ποτε ἔπινε, καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλης διαίτης, ᾗ πάντες ἐπίπαν πρὸς φυλακὴν σφων οἱ αὐτοκράτορες χρῶνται, κακοῦσθαι ἠδύνατο, Λουκοῦστάν τινα φαρμακίδα περιβόητον ἐπ' αὐτῷ τούτῳ νέον ἐαλωκυῖαν μετεπέμψατο, καὶ φάρμακόν τι ἄφυκτον προκατασκευάσασα δι' αὐτῆς ἑς τινα τῶν καλουμένων μυκήτων ἐνέβαλε. καὶ αὐτὴ μὲν ἐκ τῶν ἄλλων ἤσθιεν, ἐκεῖνον δὲ ἐκ τοῦ τὸ φάρμακον ἔχοντος (καὶ γὰρ μέγιστος καὶ κάλλιστος ἦν) φαγεῖν ἐποίησε. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐπιβουλευθεὶς ἐκ μὲν τοῦ συμποσίου ὡς καὶ ὑπερκορὴς μέθης σφόδρα ὢν ἐξεκομίσθη, ὅπερ που καὶ ἄλλοτε πολλάκις ἐγεγόνει, κατεργασθεὶς δὲ τῷ φαρ-

3 μάκῳ

7 — p. 17, 4 > Joann. Antioch. fr. 89 M. v. 6—9.

[Xiphilinus]

μάκῳ ἠθέλησεν. ὡς δὲ ἐκεῖνος οὐδὲν ὑπὸ τοῦ οἴνου, ὃν πολὺν ἀεί ποτε ἔπινε, καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλης διαίτης, ᾗ πρὸς φυλακὴν σφων οἱ αὐτοκράτορες χρῶνται, κακοῦσθαι ἠδύνατο, Λουκοῦστάν τινα φαρμακίδα περιβόητον μετεπέμψατο (v. 5)· καὶ φάρμακόν τι ἄφυκτον προκατασκευάσασα ἕς τινα τῶν — ἔχοντος (καὶ γὰρ μέγιστος καὶ κάλλιστος ἦν), φαγεῖν ἐποίησε (v. 9). καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐπιβουλευθεὶς ἐκ μὲν τοῦ συμποσίου ὡς καὶ ὑπερκορὴς μέθης σφόδρα ὢν ἐξεκομίσθη, ὅπερ που καὶ ἄλλοτε πολλάκις ἐγεγόνει,

[Zonaras]

οὕτον πραχθῆναι ἐσπούδασεν. ὡς δ' ἐκεῖνο οὐδὲν ὑπό τε τοῦ οἴνου, ὃν πόλὺν ἀεὶ ὁ Κλαύδιος ἔπινεν, ἐξειργάσατο, καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλης διαίτης, ᾗ πάντες ἐπίπαν οἱ τὸ κράτος ἔχοντες χρῶνται πρὸς φυλακὴν ἑαυτῶν, Λουκούσταν φαρμακίδα τινὰ περιβόητον ἐπ' αὐτῷ τούτῳ νέον ἐαλωκυῖαν μετεπέμψατο (v. 5)· καί τι φάρμακον ἕτερον ἄφυκτον σκευάσασα δι' αὐτῆς, εἰς ἔνια τῶν — ἔχοντος, ὄντος μεγίστου τε καὶ καλλίστου, φαγεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐπιβουλευθεὶς, ὡς ὑπερκορὴς σφόδρα τῇ μέθῃ γενόμενος, ὅπερ καὶ ἄλλοτε πολλάκις ἐγένετο, ἐκ τοῦ συμποσίου ἐξεκομίσθη· κατεργασθεὶς δὲ τῷ φαρμάκῳ

1 πρίν — πραχθῆναι addidi ex Zon. ἐσπούδασε scripsi ex Zon. dubitans, ἠθέλησε Xiph. 2 τε inserui ex Zon. Joann. Ant. 3 πάντες ἐπίπαν addidi ex Zon. dubitans 4 Λουκοῦστάν] Λουκοῦστα Dio hic (Xiph. Zon. Joann. Ant.) et 64, 3, 4 (Xiph.), *Lucusta* Suet. *Ner.* 33. 47, Juv. 1, 71 (schol. et cod. deter. aliquot), *Locusta* legitur in codice Tac. *ann.* 12, 66; 13, 15 et Juv. 1, 71 (cod. P. et deter. aliquot). in titulis saepe invenitur nomen *Lucusta* tam virorum quam mulierum, C. I. L. 2, 4013; 5, 3803. 3806. 5164; 9, 3442. 4128; 14, 2783, cf. 6, 21673; 8, 3657. 3868. 5032, numquam *Locusta*, cf. quoque *Licinius Lucusta* Dig. 31, 48. etiam animal in optimis codicibus *lucusta* scribitur Plaut. *menaechm.* 924, Varr. *l. l.* 7, 39 (ex Naevio), *locusta* tamen codices Plinii. 5 ἐπ' — ἐαλωκυῖαν inserui ex Zon., cf. Tac. *ann.* 12, 66. ceterum νεωστὶ scripserit Dio 6 ἄφυκτον] ἕτερον ἄφυκτον Zon. de suo, credo, superiora non recte intellegens δι' αὐτῆς inserui ex Zon. dubitans 7 ἐνέβαλε VLb Zon. Joann. Ant., ἀνέβαλεν C 11 — p. 17, 1 κατεργασθεὶς — νυκτὸς

Digitized by Google

μάχῳ διά τε τῆς νυκτὸς οὐδὲν οὔτ' εἰπεῖν οὔτ' ἀκοῦσαι δυνηθεὶς μετήλλαξε, τῇ τρίτῃ καὶ δεκάτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου, ζήσας ἐξήκοντα καὶ τρία ἔτη καὶ μῆνας δύο καὶ ἡμέρας τρεῖς καὶ δέκα, αὐταρχήσας δὲ ἔτη τρία καὶ δέκα καὶ μῆνας ὀκτὼ καὶ ἡμέρας εἴκοσι. Xiph. 145, 17—146, 5 R. St., Zon. 11, 11 p. 472, 9—473, 6 B. (p. 35, 1—25 D.)

ταῦτα δὲ δὴ ἡ Ἀγριππῖνα ποιῆσαι ἠδυνήθη ὅτι τὸν Νάρκισσον ἐς Καμπανίαν, προφάσει ὡς καὶ τοῖς ὕδασι τοῖς ἐκεῖ πρὸς τὴν ποδάγραν χρησόμενον, προαπέπεμψεν, ἐπεὶ παρόντος γε αὐτοῦ οὐκ ἄν ποτε αὐτὸ ἐδεδράκει· τοιοῦτός τις φύλαξ τοῦ δεσπότου ἦν. ἐπαπώλετο δὲ καὶ αὐτὸς τῷ Κλαυδίῳ, μέγιστον τῶν τότε ἀνθρώπων δυνηθείς· μυριάδας τε γὰρ πλείους μυρίων εἶχε, καὶ προσεῖχον αὐτῷ καὶ πόλεις καὶ βασιλεῖς. καὶ δῆτα καὶ τότε ἀποσφαγήσεσθαι μέλλων λαμπρὸν ἔργον διεπράξατο· τὰ γὰρ γράμματα τοῦ Κλαυδίου, ὅσα ἀπόρρητα κατά τε τῆς Ἀγριππίνης καὶ κατὰ ἄλλων τινῶν, οἷα τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ διοικῶν, εἶχε, πάντα προκατέκαυσεν. Xiph. 146, 5—15 R. St.

ἐσφάγη δὲ παρὰ τῷ τῆς Μεσσαλίνης μνημείῳ, ὅπερ ἐκ συντυχίας .... διεφθάρη παρὰ τῷ τῆς Μεσσαλίνης μνημείῳ ἔκ τινος συντυ-

6—11 = Zon. 11, 11 p. 473, 7—11 B. (p. 35, 26—32 D.) 12—16 = Zon. 11, 11 p. 473, 12—15 B. (p. 35, 32—36, 4 D.)

6—11 > Joann. Antioch. fr. 89 M. (v. 9—13).

[Xiphilinus]

τῆς δὲ νυκτὸς οὐδὲν οὔτ' εἰπεῖν οὔτ' ἀκοῦσαι δυνηθεὶς μετήλλαξε (v. 2), τῇ τρίτῃ καὶ δεκάτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου, ζήσας ἐξήκοντα καὶ τρία ἔτη αὐταρχήσας δὲ ἔτη δέκα καὶ τρία καὶ μῆνας ὀκτὼ καὶ ἡμέρας εἴκοσι.

[Zonaras]

μετήλλαξε διὰ τῆς νυκτὸς μήτ' εἰπεῖν μήτ' ἀκοῦσαί τι δυνηθείς (v. 1), ζήσας ἔτη ἐπὶ τρισὶν ἑξήκοντα καὶ μῆνας δύο καὶ ἡμέρας τρισκαίδεκα, αὐταρχήσας δ' ἐνιαυτοὺς δεκατρεῖς μῆνάς τε ὀκτὼ καὶ ἡμέρας εἴκοσι.

6—16 apud Xiphilinum Dio αὐτολεξεὶ superest.

17—p. 18, 2 inserui ex Zonara et Joanne Antiocheno.

dedi ex Zon. et Joann. Ant. (διά τε τῆς νυκτὸς ἐτελεύτησε), cf. Suet. *Claud.* 44 et Thuc. 2, 4, 2.

2 ζήσας — ἔτη] ζήσας μὲν τρία καὶ ἑξήκοντα ἔτη scripserat Dio 3 καὶ μῆνας — τρεῖς καὶ δέκα addidi ex Zonara (qui τρισκαίδεκα) et Joann. Ant. 4 τρία καὶ δέκα] ΙΓ VC, δεκατρία Lb.

6 ταῦτα — ἠδυνήθη dedi ex VC, ἡ δὲ δὴ Ἀγριππῖνα ταῦτα ποιήσασα ἔφθασεν Lb de suo, cf. Zon.: ταῦτα δὲ ἡ Ἀγριππῖνα πεποίηκε, et Joann. Antioch.: ταῦτα ἡ Ἀγριππῖνα ποιῆσαι ἠδυνήθη 8 χρησόμενον reduxi ex VCLb Zon., χρησομένου Bk. (?), χρησόμενος Rk., cf. Tac. *ann.* 12, 66 10 τότε Leuncl., πότε VCLb 12 καὶ πόλεις VC, πόλεις Lb 14 κατὰ ἄλλων] καθ' ἑτέρων Zon. 15 πάντα] ἅπαντα Zon.

Digitized by Google

συνενεχθὲν ἔδοξεν εἰς τὴν ἐκείνης τιμωρίαν γενέσθαι. Zon. 11, 11 p. 473, 15—17 B. (p. 36, 4—6 D.).

χίας, ὅπερ εἰς τιμωρίαν ἐκείνης ἐνομίσθη. Joann. Antioch. fr. 89 M. v. 13—15.

35 οὕτω μὲν ὁ Κλαύδιος μετήλλαξεν, ἐς τοῦτό τε ⟨ὁ τε⟩ ἀστὴρ ὁ κομήτης ἐπὶ πλεῖστον ὀφθείς, καὶ ἡ ψεκὰς ἡ αἱματώδης, ὅ τε σκηπτὸς ὁ ἐς τὰ ὀρυφορικὰ σημεῖα ἐμπεσών, καὶ ἡ αὐτόματος τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Νικαίου ἄνοιξις, τό τε σμῆνος τὸ ἐν τῷ στρατοπέδῳ συστραφέν, καὶ ὅτι ἐξ ἁπασῶν τῶν ἀρχῶν εἰς ἀφ' ἑκάστης 2 ἐτελεύτησεν, ἔδοξε σημῆναι. ἔτυχε δὲ καὶ τῆς ταφῆς καὶ τῶν ἄλλων ὅσων ὁ Αὔγουστος. Ἀγριππῖνα δὲ καὶ ὁ Νέρων πενθεῖν προσεποιοῦντο ὃν ἀπεκτόνεσαν, ἔς τε τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγον ὃν ἐκ τοῦ συμποσίου φοράδην ἐξενηνόχεσαν. ὅθενπερ Λούκιος Ἰούνιος Γαλ- 3 λίων ὁ τοῦ Σενέκα ἀδελφὸς ἀστειότατόν τι ἀπεφθέγξατο. συνέθηκε μὲν γὰρ καὶ ὁ Σενέκας σύγγραμμα, ἀποκολοκύντωσιν αὐτὸ ὥσπερ τινὰ ἀθανάτισιν ὀνομάσας· ἐκεῖνος δὲ ἐν βραχυτάτῳ πολλὰ εἰπὼν 4 ἀπομνημονεύεται. ἐπειδὴ γὰρ τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ θανατουμένους ἀγκίστροις τισὶ μεγάλοις οἱ δήμιοι ἕς τε τὴν ἀγορὰν ἀνεῖλκον κἀντεῦθεν ἐς τὸν ποταμὸν ἔσυρον, ἔφη τὸν Κλαύδιον ἀγκίστρῳ ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνενεχθῆναι. Xiph. 146, 15—30 R. St.

καὶ ὁ Νέρων δὲ οὐκ ἀπάξιον μνήμης ἔπος κατέλιπε· τοὺς γὰρ μύκητας θεῶν βρῶμα ἔλεγεν εἶναι,

ὅτι ὁ Νέρων περὶ Κλαυδίου ἀστείως ἐφθέγξατο· ἔν τινι γὰρ συσσιτίῳ εἰσκομισθέντων μυκήτων, εἰπόντος τινὸς ὡς οἱ μυκῆται θεῶν βρῶμά εἰσιν, ἐκεῖνος ἔφη

4—9 > Zon. 11, 11 p. 473, 17—20 B. (p. 36, 6—10 D.) [quae sequuntur p. 473, 21—475, 9 B. (p. 36, 11—37, 21 D.) ex Eusebio 2, 11—15 derivata sunt.]

4 cf. ad 61, 1, 1.

20—p. 19, 2 Xiphilinus ad Dionem proxime accedere videtur; in excerpto Vaticano de more et liberius et prolixius redditus est, cf. Suet. *Ner.* 33.

4 ⟨ὅ τε⟩ ins. Rk. 11 ἀπεκτόνεσαν St., ἀπεκτόνεισαν VCLb 12 Ἰούνιος Fabr., Ἰούλιος VCLb, cf. *tab. cer. Pomp.* ed. Petra n. 115, Tac. *ann.* 15, 73, Hieron. ad a. Abr. 2080 (p. 155 Schöne) Γαλλίων R. St., γαλλων VCLb, cf. 61, 20, 1, *tab. cer. Pomp.*, Sen. *de vit. beat.* 1, 1, *nat. quaest.* 4 praef. 10, 5; 11, 1, *ep.* 104, 1, Colum. 9, 16, 2, Plin. *n. h.* 31, 62, Stat. *silv.* 2, 7, 32, Tac. *ann.* 15, 73; 16, 17, *act. apost.* 18, 12. 14. 17, Hieron. *l. l.* 13. 14 Σενέκα Σενέκας] σεννέκα σεννέκας VCLb, cf. ad 59, 19, 7 et 61, 3, 1 14 ἀποκολοκύντωσιν Lb, ἀποκολοκέντωσιν sed corr. in ἀποκολοκύντωσιν C, ἀποκολοκέντωσιν V 15 ἀθανάτισιν scripsi ex VC, ἀπαθανάτισιν Lb de suo opinor, et ἀθανατίζειν et ἀπαθανατίζειν Dioni in usu est, cf. 56, 46, 1; 58, 2, 1; 59, 11, 2; 74, 6, 1 ex 45, 7, 1; 60, 5, 2 18 κἀντεῦθεν Rk., κἀνταῦθα VCLb.

22ª. p. 19, 1ª μύκητας μύκητος VLb, μυ τας (κη add. m²) et μύητος (κ add. m²) C.

Digitized by Google

ὅτι καὶ ἐκεῖνος διὰ τοῦ μύκητος θεὸς ἐγεγόνει. Xiph. 146, 30—32 R. St.

"ἀληθές· καὶ γὰρ ὁ πατήρ μου μυκήτην φαγὼν ἀπεθεώθη". Petr. Patr. *exc. Vat.* 44 (p. 209 Mai. = p. 191, 25—29 Dind.).

ἀποθανόντος δὲ τοῦ Κλαυδίου κατὰ μὲν τὸ δικαιότατον ἡ ἡγεμονία τοῦ Βρεττανικοῦ ἦν (γνήσιος γὰρ τοῦ Κλαυδίου παῖς ἐπεφύκει, καὶ τῇ τοῦ σώματος ἀκμῇ καὶ ὑπὲρ τὸν τῶν ἐτῶν ἀριθμὸν ἤνθει), ἐκ δὲ δὴ τοῦ νόμου καὶ τῷ Νέρωνι διὰ τὴν ποίησιν ἐπέβαλλεν. ἀλλ' οὐδὲν γὰρ δικαίωμα τῶν ὅπλων ἰσχυρότερόν ἐστι· πᾶς γὰρ ὁ δυνάμει προὔχων δικαιότερα ἀεὶ καὶ λέγειν καὶ πράττειν δοκεῖ· Νέρων οὖν τάς τε διαθήκας τοῦ Κλαυδίου ἠφάνισε καὶ τὴν ἀρχὴν πᾶσαν διεδέξατο, τόν τε Βρεττανικὸν καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ διεχρήσατο· τί γὰρ ἄν τις καὶ τὰ τῶν ἄλλων παθήματα κατοδύραιτο; Xiph. 147, 6—19 R. St.

καὶ Κλαύδιος μὲν ὃν εἴρηται τρόπον ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο, τὴν δ' ἡγεμονίαν ὁ Νέρων ἐσφετερίσατο τῇ τῆς Ἀγριππίνης σπουδῇ, υἱὸς αὐτῆς ὢν καὶ εἰσποιητὸς παῖς τῷ Κλαυδίῳ γενόμενος, τῶν τε διαθηκῶν τοῦ Κλαυδίου ἀφανισθεισῶν καὶ τοῦ Βρεττανικοῦ παρηγκωνισμένου, ὃς γνήσιος ἦν τοῦ τεθνεῶτος υἱός, ἐν παιδικῇ ἔτι τυγχάνων τῇ ἡλικίᾳ. Zon. 11, 12 p. 475, 10—15 B. (p. 37, 22—28 D.).

καὶ Κλαύδιος μὲν ὑπὸ τῆς Ἀγριππίνης τῆς γυναικὸς τῆς τε ἀδελφῆς, δι' ἣν τά τε ἄλλα καὶ ἐπιόρκησεν, ἐπεβουλεύθη ἐν τῷ σιτίῳ, καὶ διεφθάρη κακῶς, ἵνα τε ὁ υἱὸς αὐτῆς μοναρχήσῃ καὶ ὁ Βρεττανικὸς αἵ τε ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἀπόλωνται. Joann. Antioch. *fr.* 89 M. v. 15—19. LXI, 1, 1

2 Suid. *s. v. δικαίωμα*

σημεῖα δ' αὐτῷ τῆς αὐταρχίας τάδε ἐγένετο. ἀκτῖνες γὰρ τικτόμενον αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἕω ἐξ οὐδεμιᾶς τοῦ ἡλίου φανερᾶς προσβολῆς περιέσχον· καὶ τις ἀστρολόγος ἔκ τε τούτων καὶ ἐκ τῆς τῶν 2

25 — p. 20, 6 Petr. Patr. *exc. Vat.* 45 (p. 209 Mai. = p. 192, 8—12 Dind.): ὅτι τεχθέντος τοῦ Νέρωνος λέγεταί τις ἐκ τῆς τῶν ἄστρων κινήσεως προειρηκέναι

4—22 Zonaras et Joannes Antiochenus quatenus Dionem exprimant difficile diiudicatu. priora tamen de suo fere habere videntur (nisi forte statuendum est, quae habet Antiochenus ea olim in Dione paulo supra, veluti initio capitis 35 libri 60 lecta fuisse), at congruunt τῶν τε διαθηκῶν — τῇ ἡλικίᾳ Zonarae (v. 13b—21b) cum Xiphilineis (v. 16. 17. 6—9a) et καὶ ὁ Βρεττανικὸς — ἀπόλωνται Antiocheni (v. 17—21c) cum Xiphilini τόν τε Βρεττανικὸν — διεχρήσατο (v. 18—20a).

2a θεὸς ἐγεγόνει] finis codicis Lb, cf. vol. 1 p. LXXV. unde factum est ut hic libri sexagesimi finis statueretur, vide vol. 2 p. XXI sqq.

9b τῇ τῆς C, τῆς ABEc 9c ἀδελφῆς] si ex Dione fluxit fuit apud eum ἀδελφιδῆς 14a προὔχων V Suid., προέχων C δικαιότερα Suid., δικαιότερος VC 16a τάς τε διαθήκας] de Claudii testamento Dionem in superioribus mentionem fecisse apparet, cf. Suet. *Claud.* 44.

Digitized by Google

ἀστέρων φορᾶς τῆς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας δύο ἅμα περὶ αὐτοῦ ἐμαντεύσατο, ὅτι τε βασιλεύσει καὶ ὅτι
2 τὴν μητέρα φονεύσει. ἀκούσασα δὲ ταῦθ' ἡ Ἀγριππῖνα παραυτίκα μὲν οὕτως ἐξεφρόνησεν ὡς καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀναβοῆσαι "ἀποκτεινάτω με, μόνον βασιλευσάτω," ὕστερον δὲ καὶ πάνυ μετανοήσειν ἐπὶ τῇ εὐχῇ ἔμελλεν. ἐς γὰρ τοῦτο μωρίας ἀφικνοῦνταί τινες ὥστε, ἄν τι προσδοκήσωσιν ἀγαθὸν κακῷ μεμιγμένον λήψεσθαι, εὐθὺς μὲν ἐπιθυμίᾳ τοῦ κρείττονος καταφρονεῖν τοῦ χείρονος, ἐπειδὰν δὲ καὶ ἐκείνου ὁ καιρὸς ἔλθῃ, δυσκολαίνειν καὶ μὴ ἂν
3 μηδὲ τὸ βέλτιστον εἰληφέναι βεβουλῆσθαι. καίτοι καὶ τὴν πονηρίαν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τοῦ Νέρωνος καὶ ὁ Δομίτιος ὁ πατὴρ ἱκανῶς, οὐκ ἐκ μαντείας ἀλλ' ἐκ τῶν τρόπων τῶν τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν τῆς Ἀγριππίνης, προείδετο, καὶ εἶπεν ὅτι "ἀδύνατόν ἐστιν
4 ἄνδρα τινὰ ἀγαθὸν ἔκ τε ἐμοῦ καὶ ἐκ ταύτης γεννηθῆναι". προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου λεβηρὶς περὶ τὸν αὐχένα τοῦ Νέρωνος παιδίου ἔτ' ὄντος εὑρεθεῖσα παρέδωκε τοῖς μάντεσι λέγειν ὅτι ἰσχὺν παρά του γέροντος μεγάλην λήψεται, ἐπειδὴ τὸ γῆρας διὰ ταῦθ' οἱ ὄφεις ἐκδύεσθαι νομίζονται.

8 ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα ἔτη ἦγεν ὅτ' ἦρξεν, ἕς τε τὸ στρατόπεδον ἐσῆλθε, καὶ ἀναγνοὺς ὅσα ὁ Σενέκας ἐγεγράφει, ὑπέσχετο αὐτοῖς ὅσα ὁ Κλαύδιος ἐδεδώκει. τοσαῦτα δὲ καὶ πρὸς τὴν βουλήν, πρὸς τοῦ Σενέκου καὶ αὐτὰ γραφέντα, ἀνέγνω ὥστε καὶ ἐς ἀργυρᾶν στήλην ἐγγραφῆναι καὶ ἐν ταῖς νέαις τῶν ἀεὶ ὑπάτων ἀρχαῖς ἀναγινώσκεσθαι ψηφισθῆναι. καὶ οἱ μὲν ἐκ τούτων ὡς καὶ κατὰ συγγραφήν τινα καλῶς ἀρχθησόμενοι παρεσκευάζον-
2 το. καὶ τὸ μὲν τοῦ Νέρωνος δὲ αὐτοκράτορος καὶ Αὐγούστου

ὅτι καὶ βασιλεύσει καὶ τὴν μητέρα φονεύσει· ὅπερ ἀκούσασαν τὴν Ἀγριππῖναν πρὸς ταῦτα βοῆσαι "μόνον βασιλευσάτω καὶ ἀποκτεινάτω με·" ὕστερον δὲ πάνυ μετέγνω.

2. 3 = *Exc. Salm.* n. 92 Muell., p. 395, 22. 23 Cram.

---

26 — p. 21, 3 Zonarea cum Xiphilineis ita coniungi possunt: ... παρεσκευάζοντο. τοῦ δὲ Νέρωνος αὐτοκράτορος καὶ Αὐγούστου ὑπό τε τῆς βουλῆς καὶ τῆς στρα-

10 τὸ βέλτιστον] τὸ βέλτιον Rk., quod mihi non probatur βεβουλῆσθαι] βούλεσθαι Bk. 13 καὶ εἶπεν R. St., καὶ εἶπέ τε VC, εἶπέ τε Bk. 17 του Leuncl., τοῦ C, om. V.

20 ὅσα] mihi suspectum, sequente praesertim eadem voce 20. 23 Σενέκας Σενέκου R. St., σεννέκας σεννέκου VC, cf. ad 59, 19, 7 et 60, 35, 2 ubi habes Σενέκα gen. casu 21 τοσαῦτα] τοιαῦτα H. St. haud male 22 αὐτα C, αὐτὸς V 23 ἐγγραφῆναι VC², ἐγγραφῆσαι C¹.

Digitized by Google

πρῶτον ἡ Ἀγριππῖνα πάντα αὐτῷ τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα διώκει, καὶ τὰς ἐξόδους ἅμα ἐποιοῦντο, πολλάκις μὲν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ φορείῳ κατακείμενοι· τὸ δὲ δὴ πλεῖον ἡ μὲν ἐφέρετο, ὁ δὲ συμπαρείπετο. ταῖς τε πρεσβείαις ἐχρημάτιζε καὶ ἐπιστολὰς καὶ δήμοις καὶ ἄρχουσι καὶ βασιλεῦσιν ἐπέστελλεν. Xiph. 147, 77—148, 18 R. St.

ὑπό τε τῆς βουλῆς καὶ τῆς στρατιᾶς ἀναγορευθέντος ἡ Ἀγριππῖνα πάντα τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα διώκει τῷ ἐκείνου ὀνόματι καπηλεύουσα πάντα. Zon. 11, 12 p. 475, 15—18 B. (p. 37, 29—38, 3 D.).

ἡ δὲ Ἀγριππῖνα ἔς τε τὰ συνέδρια ἐφοίτα ταῖς τε πρεσβείαις — ἐπέστελλεν. Joann. Ant. fr. 90 M. v. 102—105.

ὅτι ὁ Πάλλας συνὼν τῇ Ἀγριππίνῃ πάντα φορτικὸς καὶ ἐπαχθὴς ἦν, ὁ δὲ Σενέκας καὶ ὁ Βοῦρρος κ. τ. λ. Exc. U^{G} 37.

ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτ' ἐγίνετο, ἐδυσχέρανεν δ τε Σενέκας καὶ 3
ὁ Βοῦρρος, φρονιμώτατοί τε ἅμα καὶ δυνατώτατοι τῶν περὶ τὸν

15—p. 22, 2. 11. 12 > Zon. 11, 12 p. 475, 18—21 B. (p. 38, 3—7 D.): (..... καπηλεύουσα πάντα § 2). προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ὁ Σεννέκας ἔπαρχος ὢν τοῦ

τιᾶς ἀναγορευθέντος, τὸ μὲν πρῶτον ἡ Ἀγριππῖνα πάντα αὐτῷ τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα διώκει τῷ ἐκείνου ὀνόματι καπηλεύουσα πάντα, in quo tamen offendit repetitum πάντα. cf. quoque c. 6, 5, unde fortasse haec transtulit Zon. — Ceterum vide Suet. *Ner.* 8, Tac. *ann.* 12, 69.

8. 9 inserui verba Antiocheni.

13. 14 ex fragmenti Ursiniani exordio auctore Leunclavio post ἡ Ἀγριππῖνα (v. 1) inserebatur τῷ Πάλλαντι συνοῦσα φορτικῷ καὶ ἐπαχθεῖ. de Theodosio unde id additum esse adnotabatur cf. vol. 1 p. XXVI, 2. — Ad rem cf. Tac. *ann.* 13, 2.

15—p. 25, 6 extant haec apud Xiphilinum et in exc. U^{G} 37 (v. 13—p. 22, 11) et in exc. Val. 233 (v. 15—p. 24, 16) et 234 (p. 24, 17—25, 6):

Xiph. (148, 18—30)	Exc. U^{G} 37	Exc. Val. 233
(... ἐπέστελλεν § 2). ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτ' ἐγίνετο, ἐδυσχέρανεν ὅ τε Σεννέκας καὶ ὁ Βοῦρος, φρονιμώτατοί τε ἅμα καὶ δυνατώτατοι τῶν περὶ	ὅτι ὁ Πάλλας συνὼν τῇ Ἀγριππίνῃ πάντα φορτικὸς καὶ ἐπαχθὴς ἦν. ὁ δὲ Σενέκας καὶ ὁ Βοῦρρος, φρονιμώτατοι δυνατώτατοι τῶν περὶ	ὅτι ὁ Σενέκας καὶ ο Βοῦρρος, φρονιμώτατοί τε ἅμα καὶ δυνατώτατοι τῶν κατὰ

2^{a} αὐτῷ R. St., αὐτῇ V, αὐτὸ C 8^{b} Ἀγριππῖνα] ἀγρίππα cod. Peir.
15 ἐδυσχέρανεν VC, ἐδυσχέραινεν R. St. Σενέκας] cf. ad 59, 19, 7
16 Βοῦρρος] Βοῦρρος ubique apud omnes nisi quod VC βοῦρος hic et βόρρου (*g. c.*) c. 4, 5 τε ἅμα om. U^{G} 17 περὶ VC U^{G}, κατὰ cod. Peir.

Digitized by Google

Νέρωνα ἀνδρῶν ὄντες (ὁ μὲν γὰρ ἔπαρχος τοῦ δορυφορικοῦ ἦν, ὁ δὲ διδάσκαλος αὐτοῦ), καὶ ἔπαυσαν τὸ γινόμενον τοιᾶσδε ἀφορμῆς λαβόμενοι. πρεσβείας Ἀρμενίων ἐλθούσης καὶ ἡ Ἀγριππῖνα ἐπὶ τὸ βῆμα, ἀφ' οὗ σφίσιν ὁ Νέρων διελέγετο, ἀναβῆναι ἠθέλησεν.

4 *ἰδόντες οὖν αὐτὴν ἐκεῖνοι πλησιάζουσαν ἔπεισαν τὸν νεανίσκον προκαταβῆναι καὶ προαπαντῆσαι τῇ μητρὶ ὡς καὶ ἐπὶ δεξιώσει τινί. πραχθέντος τε τούτου οὔτε τότε ἐπανῆλθον, ἐμβαλόντες τινὰ αἰτίαν, ὥστε μὴ καὶ ἐς τοὺς βαρβάρους τὸ νόσημα τῆς ἀρχῆς ἐκφανῆναι, καὶ μετὰ τοῦτ' ἔπραττον ὅπως μηδὲν ἔτ' αὐτῇ τῶν κοινῶν ἐπιτρέπηται.*

4 *κατεργασάμενοι δὲ τοῦτο αὐτοὶ τὴν ἀρχὴν ἅπασαν παρέλαβον, καὶ διῴκησαν ἐφ' ὅσον ἠδυνήθησαν ἄριστα καὶ δικαιότατα, ὥσθ' ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ὁμοίως ἐπαινεθῆναι. ὅ τε γὰρ Νέρων οὔτ' ἄλλως φιλοπραγματίας ἦν καὶ ἔχαιρεν ἐν ῥᾳστώνῃ διάγων, καὶ διὰ ταῦτα τῇ τε μητρὶ πρότερον ὑπεπεπτώκει, καὶ τότε ἠγάπα*

[Zon.] *δορυφορικοῦ καὶ ὁ Βοῦρρος διδάσκαλος τοῦ Νέρωνος τὴν μὲν ἔπαυσαν, αὐτοὶ δὲ τὴν ἀρχὴν ἤνυσαν ἄριστα ἐφ' ὅσονπερ ἠδυνήθησαν.* 13. p. 20, 19. 14. p. 23, 6 = Zon. 11, 12 p. 475, 21—476, 3 B. (p. 38, 7—11 D.): *ὁ γὰρ Νέρων νεώτατος τυγχάνων*

11. 12 = Joann. Antioch. fr. 90 M. (v. 1. 2): *ὅτι βασιλεύσαντος νέου τοῦ Νέρωνος Βοῦρρος καὶ Σενέκας διῴκουν τὰ πράγματα.* sequentia usque ad v. 37 Christiana sunt, a v. 38—56 ex Eutropii versione fluxerunt nisi quod fortasse exordium (v. 39. 40) *ἐπεὶ δὲ τρυφαῖς καὶ κώμοις καθημερινοῖς ὁ Νέρων ἐντραφεὶς πράττειν τε τὰ τῆς ἀρχῆς ἐφ' ἧς* [haec corrupta] *ἑαυτὸν ἠξίου* Dionis memor scripsit.

[Xiphilinus]	[Exc. U^{c} 37]	[Exc. Val. 233]
τον Νέρωνα ὄντες, ὁ μὲν ἔπαρχος τοῦ δορυφορικοῦ ὁ δὲ διδάσκαλος αὐτοῦ ὤν, καὶ ἔπαυσαν τὸ γινόμενον (v. 2) *τοιᾶσδε — τὴν ἀρχὴν ἅπασαν παρέλαβον* (v. 11), *καὶ διῴκησαν — δικαιότατα* (v. 12). *ὅ τε γὰρ Νέρων — διάγων* (v. 14), *καὶ αὐτοὶ*	*τὸν Νέρωνα ἀνδρῶν ὄντες, (ὁ μὲν γὰρ ἔπαρχος τοῦ δορυφορικοῦ ἦν, ὁ δὲ διδάσκαλος) ἔπαυσαν ἑκάτερον* (v. 2) *τοιᾶσδε — τὴν ἀρχὴν πᾶσαν παρέλαβον* (v. 11).	*τὸν Νέρωνα ἀνδρῶν ὄντες, τὴν ἀρχὴν πᾶσαν παρέλαβον* (v. 11) *καὶ διῴκησαν — δικαιότατα, ὥσθ' — ἐπαινεθῆναι. ὅ τε γὰρ Νέρων — διάγων* (v. 14), *καὶ διὰ ταῦτα —*

1 *ἀνδρῶν ὄντες* U^{c} cod. Peir., *ὄντες* Xiph. *ὁ μὲν γὰρ κ. τ. λ.*] exc. U^{c} verba Xiphilineis praetulit Leuncl. addito tamen ex Xiph. *αὐτοῦ* 2 *τὸ γινόμενον* Xiph., *ἑκάτερον* U^{c} (quod epitomatorem non sapit) 6 *ἐπὶ δεξιώσει* U^{c}, *ἀποδεξιώσει* VC 7 *τε*] *δὲ* H. St. 9 *ἐκφανῆναι* U^{c} (*ἐμφανῆναι* et in marg. *γρ. ἐκφανῆναι* A), *ἐκφῆναι* VC 11 *ἅπασαν* Xiph., *πᾶσαν* U^{c} cod. Peir. 15 *ὑπεπεπτώκει* St., *ὑπεπτώκει* cod. Peir. (post *ὑπεπτώκει* repetit *καὶ πραγματίας ἦν καὶ ἔχαιρεν*).

Digitized by Google

ὅτι αὐτός τε ἐν ἡδοναῖς ἦν καὶ ἡ ἡγεμονία οὐδὲν ἧττον | διήγετο· καὶ ἐκεῖνοι συμφρονήσαντες αὐτοὶ μὲν πολλὰ τὰ μὲν μετερρύθμισαν τῶν [δὲ] καθεστηκότων, τὰ δὲ καὶ παντελῶς κατέλυσαν, ἄλλα τε καινὰ προσενομοθέτησαν, τὸν δὲ δὴ Νέρωνα τρυφᾶν εἴων, ὅπως διακορής, ἄνευ μεγάλου τινὸς τῶν κοινῶν πάντων κακοῦ, ὧν ἐπεθύμει γενόμενος μεταβάληται, ὥσπερ οὐκ εἰδότες ὅτι ψυχὴ νέα τε καὶ αὐθάδης ἔν τε τρυφῇ ἀνεπιπλήκτῳ καὶ ἐν ἐξουσίᾳ αὐτοτελεῖ τραφεῖσα οὐχ ὅσον οὐ κόρον αὐτῶν ἴσχει, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τούτων προσδιαφθείρεται. ἀμέλει καὶ ὁ Νέρων τὰ μὲν πρῶτα ἁπλῶς πως δεῖπνά τε ἐποίει καὶ κώμους ἐκώμαζε καὶ ἐμέθυε καὶ ἤρα, ἔπειτα δὲ ὡς οὔτε ἐκείνῳ τις ἐπέπληττεν οὔτε τὰ κοινὰ χεῖρον παρὰ τοῦτο διεχειρίζετο, ἐπίστευσεν ὅτι καὶ καλῶς αὐτὰ ποιεῖ καὶ δύναται καὶ ἐπὶ πλεῖόν σφισι χρῆσθαι, κἀκ τούτου ταῦτά τε ὡς ἕκαστα ἐκφανέστερον καὶ προπετέστερον πράττειν ἤρξατο, καὶ εἴ δή τι ἢ ἐκεῖνοι παραινοῦντες ἢ ἡ μήτηρ νουθετοῦσα αὐτὸν ἔλεγε, παρόντας μέν σφας ᾐδεῖτο καὶ ὑπισχνεῖτο μεταθήσεσθαι, ἀπελθόντων δὲ τῆς τε ἐπιθυμίας ἐγίγνετο καὶ τοῖς πρὸς τἀναντία αὐτὸν ἄγουσιν, ἅτε καὶ ἐπὶ πρανὲς ἕλκουσιν, ἐπείθετο. καὶ μετὰ τοῦτο τὰ μὲν καταφρονήσας, οἷά που συνεχῶς παρὰ τῶν συνόντων ἀκούων "σὺ δὲ τούτων ἀνέχῃ; σὺ δὲ τούτους φοβῇ; οὐκ οἶσθα ὅτι Καῖσαρ εἶ καὶ σὺ ἐκείνων ἐξουσίαν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι σοῦ ἔχουσι;" τὰ δὲ καὶ φιλονεικῶν μήτε τῆς μητρὸς ὡς καὶ κρείττονος ἐλαττοῦσθαι μήτε τοῦ Σενέκου τοῦ τε Βούρρου ὡς καὶ φρονιμωτέρων ἡττᾶσθαι, τέλος ἀπηρυθρίασε, καὶ πάντα τὰ παραγέλματα αὐτῶν συγχέας καὶ καταπατήσας πρὸς τὸν Γάιον ἔτεινεν. ὡς δ' ἅπαξ ζηλῶσαι αὐτὸν ἐπεθύμησε, καὶ ὑπερεβάλετο, νομίζων P 127r

[Zon.] ὅτ' ἐμονάρχησεν, ἐπτακαιδέκατον γὰρ [om. C^c] ἔτος ἦγε τότε τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, καὶ μήτε φιλοπραγματίας ὧν ἐτρύφα καὶ ἤρα καὶ ἐκώμαζε καὶ ἐμέθυε (καὶ μονομαχίαις καὶ ἱπποδρομίαις ἐσχόλαζε ex c. 6, 1, ubi tamen de gladiatoribus sermo non est).

[Xiphilinus]

τὸν Νέρωνα τρυφᾶν εἰων — μεταβάληται (v. 6), ὥσπερ οὐκ εἰδότες — προσδιαφθείρεται (v. 9). ἀμέλει καὶ ὁ Νέρων — σφισι χρῆσθαι (v. 13), καὶ μετὰ τοῦτο τὰ μὲν

[Exc. Val. 233]

προσενομοθέτησαν (v. 4), τὸν δὲ δὴ Νέρωνα τρυφᾶν εἴων — μεταβάληται (v. 6). ἀμέλει ὁ Νέρων — σφισι χρῆσθαι, κἀκ τούτου ταῦτά — ἐπείθετο (v. 17). καὶ μετὰ τοῦτο τὰ μὲν

3 [δὲ] exp. Val. 5 πάντων] πραγμάτων Rk. iniuria, cf. 56, 36, 2 9 προσδιαφθείρεται C, προσδιαφθείρει καὶ V καὶ om. cod. Peir. 10 κώμους cod. Peir., περὶ κώμους VC 11 δὲ om. cod. Peir. 14 ὡς Val., αἷς cod. Peir.

Digitized by Google

τῆς αὐτοκρατορικῆς καὶ τοῦτ' ἰσχύος ἔργον εἶναι, τὸ μηδὲ ἐν τοῖς
2 κακίστοις μηδενὸς ὑστερίζειν. ἐπαινούμενος δὲ ἐπὶ τούτοις ὑπὸ
τοῦ ὁμίλου, καὶ πολλὰ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἡδέα ἀκούων, οὐδ' ἑαυτοῦ
ἐφείσατο, ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον οἴκοι καὶ παρὰ τοῖς συνοῦσίν οἱ
ἐχειρούργησεν αὐτά, ἔπειτα καὶ ἐδημοσίευσεν, ὥστε πολλὴν μὲν 5
αἰσχύνην παντὶ τῷ Ῥωμαίων γένει προσθεῖναι, πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ
3 αὐτοὺς ἐργάσασθαι. καὶ γὰρ βίαι καὶ ὕβρεις ἁρπαγαί τε καὶ
φόνοι καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου καὶ ὑπὸ τῶν ἀεί τι παρ' αὐτῷ δυ-
P 128r ναμένων ἀμύθητοι ἐγίγνοντο. καὶ δ δὴ πάντως ἐξ ἀνάγκης | πᾶσι
τοῖς τοιούτοις ἕπεται, πολλὰ μέν, ὡς εἰκός, χρήματα ἀνηλίσκετο, 10
πολλὰ δὲ ἀδίκως ἐπορίζετο, πολλὰ δὲ βιαίως ἡρπάζετο. ἦν μὲν
4 γὰρ οὐδ' ἄλλως μικρόφρων· τεκμήριον δέ, Δορυφόρῳ τῷ τὰ τῆς
ἀρχῆς αὐτοῦ βιβλία διέποντι πεντήκοντα ἅμα καὶ διακοσίας μυ-
ριάδας δοθῆναι κελεύσας, εἶτ' ἐπειδὴ ἡ Ἀγριππῖνα ἐσώρευσεν
αὐτὰς ἵνα ἀθρόον τὸ ἀργύριον ἰδὼν μεταβάληται, ἤρετο πόσον 15
εἴη τὸ κείμενον, καὶ μαθὼν ἐδιπλασίασεν αὐτό, εἰπὼν ὅτι "ἠγνόησα
5 ὀλίγον οὕτω κεχαρισμένος". πολλῷ δὲ δῆλον καὶ ἐκ τοῦ πλήθους
τῶν δαπανωμένων ταχὺ μὲν τοὺς ἐν τῷ βασιλικῷ θησαυροὺς ἐξήν-

11 — p. 25, 2 > Zon. 11, 12 p. 476, 4—12 B. (p. 38, 11—22 D.)

[Xiphilinus]

καταφρονήσας — μηδενὸς ὑστερίζειν (v. 2)
ἐντεῦθεν πολλὰ μὲν ὡς εἰκὸς χρήματα ἀνηλίσκετο, πολλὰ δὲ ἀδίκως ἐπορίζετο (v. 11), πολλὰ δὲ βιαίως ἡρπάζετο. ἦν — τεκμήριον δὲ, Δορυφόρῳ τῷ τὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ βιβλία διέποντι πεντήκοντα ἅμα καὶ διακοσίας μυριάδας (v. 14) — οὕτω κεχαρισμένος (v. 17). πολλῷ δὲ δῆλον καὶ ἐκ τοῦ πλήθους τῶν δαπανωμένων — προσαπώλλυντο (p. 25, 4).

[Exc. Val. 233]

καταφρονήσας — μηδενὸς ὑστερίζειν (v. 2). ἐπαινούμενος δὲ ἐπὶ τούτοις ὑπὸ τοῦ ὁμίλου — τοῖς τοιούτοις ἕπεται, χρήματα πολλὰ μὲν ἀδίκως ἐπορίζετο (v. 11), πολλὰ δὲ βιαίως ἡρπάζετο. ἦν — τεκμήριον δὲ ὅτι ἐδιπλασίασε τὸ ἀργύριον τὰς διακοσίας $\overline{N}$ μυριάδας.

Exc. Val. 234

ὅτι ὁ αὐτὸς ἐκ τοῦ πλήθους τῶν δαπανωμένων — προσαπώλλυντο (p. 25, 3). καὶ οὕτω καὶ ἄλλους — καὶ ἐμίσει καὶ διέφθειρε (p. 25, 6).

1 αὐτοκρατορικῆς VC, αὐτοκράτορος cod. Peir. 10.11 πολλὰ μὲν ὡς εἰκὸς — ἡρπάζετο] ita Xiph., χρήματα πολλὰ μὲν ἀδίκως ἐπορίζετο, πολλὰ δὲ βιαίως ἡρπάζετο cod. Peir., hoc praefert Dind., sane abundat apud Xiphilinum ὡς εἰκὸς 11 βιαίως] an ⟨καὶ⟩ βιαίως? 12 ἄλλως cod. Peir., ὅλως VC 15 ἤρετο] συνεὶς ἐκεῖνος ἤρετο Zon., in quo συνεὶς Dionis esse potest 17 πολλῷ δὲ δῆλον καὶ] ita VC corrupte, τυφλῷ δὲ δῆλον ὅτι Rk., quod mihi huic loco aptum non videtur, quid lateat non assequor nec opem fert Zonarae οὕτω δὲ ταχὺ τοὺς βασιλικοὺς ἐξήντλησε θησαυρούς 18 ταχὺ μὲν cod. Peir. (et Zon.), τοὺς μὲν V, ...χὸ μὲν C βασιλικῷ cod. Peir., βασιλικῷ κοιτῶνι VC, κοιτῶνι ipsius Xiphilini additamentum, κοιτῶνα apud Byzantinos fiscum privatum dici monet Rk.

Digitized by Google

τλησε, ταχὺ δὲ πόρων καινῶν ἐδεήθη, καὶ τέλη τε οὐκ εἰθισμένα ἐξελέγετο καὶ αἱ οὐσίαι τῶν ἐχόντων τι ἐπολυπραγμονοῦντο, καὶ οἱ μὲν ἐκείνας ἐξ ἐπηρείας ἀπέβαλλον, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ προσαπώλλυντο. καὶ οὕτω καὶ ἄλλους, εἰ καὶ μηδὲν μέγα ἐκέκτηντο, 6
5 ἀλλ' ἀρετήν γέ τινα ἢ καὶ γένος εἶχον, ὑποπτεύων ἄχθεσθαί οἱ καὶ ἐμίσει καὶ διέφθειρε. Xiph. 148, 18—149, 30 R. St., Exc. U° 37, p. 390 (p. 21, 13—22, 11), Exc. Val. 233, p. 678—682 (p. 21, 15—24, 16) et Exc. Val. 234, p. 682 (p. 24, 17—25, 6).

τοιοῦτος μὲν τὸ σύμπαν ὁ Νέρων ἐγένετο, λέξω δὲ καὶ καθ' 6
10 ἕκαστον. περὶ μὲν οὖν τὰς ἱπποδρομίας τοσαύτῃ σπουδῇ ὁ Νέρων ἐκέχρητο ὥστε καὶ τοὺς ἵππους τοὺς ἀγωνιστὰς τοὺς ἐπιφανεῖς τοὺς παρηβηκότας στολῇ τε ἀγοραίῳ ὡς ἄνδρας τινὰς κοσμῆσαι καὶ χρήμασιν ὑπὲρ σιτηρεσίου τιμῆσαι. ἐπαιρομένων δὲ δὴ καὶ 2
15 τῶν ἱπποτρόφων καὶ τῶν ἡνιόχων τῇ παρ' αὐτοῦ σπουδῇ, καὶ δεινῶς τούς τε στρατηγοὺς καὶ τοὺς ὑπάτους ὑβριζόντων, Ἄβλος Φαβρίκιος στρατηγῶν ἐκείνοις μὲν μὴ βουληθεῖσιν ἐπὶ μετρίοις τισὶν ἀγωνίσασθαι οὐκ ἐχρήσατο, κύνας δὲ διδάξας ἕλκειν ἅρματα ἀντὶ ἵππων ἐσήγαγε. γενομένου δὲ τούτου οἱ μὲν τῇ λευκῇ τῇ τε πυρρᾷ 3
20 σκευῇ χρώμενοι τὰ ἅρματα εὐθὺς καθῆκαν, τῶν δὲ δὴ πρασίων τῶν τε οὐενετίων μηδ' ὡς ἐσελθόντων ὁ Νέρων τὰ ἄθλα τοῖς ἵπποις αὐτὸς ἔθηκε, καὶ ἡ ἱπποδρομία ἐτελέσθη. Xiph. 149, 30—150, 10 R. St.

ὅτι ἡ Ἀγριππῖνα οὕτω καὶ τὰ μέγιστα πράττειν ἐπεχείρει ὥστε 4
25 Μᾶρκον Ἰούνιον Σιλανὸν ἀπέκτεινε, πέμψασα αὐτῷ τοῦ φαρμάκου ᾧ τὸν ἄνδρα ἐδεδολοφονήκει. Exc. Val. 235 (p. 682).

ὅτι ἦρχε τῆς Ἀσίας Σιλανός, καὶ ἦν οὐδὲ ἐν τοῖς ἤθεσι τοῦ 5
γένους ἐνδεέστερος. ἀφ' οὗπερ καὶ τὰ μάλιστα ἔλεγεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἵνα μὴ καὶ τοῦ Νέρωνος οὕτω ζῶντος προκριθείη. καὶ μέντοι καὶ ἐκαπήλευσε πάντα, καὶ ἐκ τῶν βραχυτάτων τῶν τε αἰσχί-
30 στων ἠργυρολόγει. Exc. Val. 236 (p. 682).

---

10 ὁ *Νέρων* repetitum arguit epitomatorem quaedam praetermisisse 11 *ἐκέχρητο*] expectem *ἐχρῆτο* 19 *πρασίων* dedi ex V (qui tamen *ν* superscriptum habet) C, *πρασίνων* R. St., *πράσινος* legitur 59, 14, 6 (cod. M); 63, 6, 3; 72, 17, 1; 78, 8, 2, contra forma *πράσιος* (qua Plat. *Tim.* p. 68 C usus est) hic et 73, 4, 1; 79, 14, 1, utramque ipsum Dionem usurpasse crediderim 20 *οὐενετίων* R. St., *οὐενετείων* VC.

26 *οὐδὲ ἓν* Val., *οὐδὲ ἐν* cod. Peir., *οὐδὲν ἐν* Rk. 27 *ἔλεγεν*] *ἐλέγετο* Nab. (litt.), sed *ἔλεγεν* de Agrippina dictum me non offendit *αὐτὸν ἀποκτεῖναι* Val. (nisi quod *αὐτὸν ἐπικτεῖναι*), *αὐτὸν ἐπιχθῆναι* cod. Peir., ⟨*ἀποκτεῖναι*⟩ *αὐτὸν ἐπειχθῆναι* Rk. rectius fortasse, cf. 58, 27, 3.

Digitized by Google

6 *ὅτι Λαιλιανὸς ὁ ἀποσταλεὶς ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἀντὶ τοῦ Πωλίωνος τὴν τῶν νυκτοφυλάκων ἀρχὴν προσετέτακτο, καὶ ἦν οὐδὲν τοῦ Πωλίωνος βελτίων, ἀλλὰ καὶ δσῳ τῇ ἀξιώσει αὐτοῦ προεῖχε, τόσῳ καὶ ἀπληστότερος ἐπὶ τοῖς κέρδεσιν ἐπεφύκει.* Exc. Val. 237 (p. 682).

p. C. 55 7 *ἐλυπεῖτο δὲ καὶ ἡ Ἀγριππῖνα μηκέτι τῶν ἐν τῷ παλατίῳ διὰ τὴν Ἀκτὴν μάλιστα κυριεύουσα. ἡ δὲ δὴ Ἀκτὴ ἐπέπρατο μὲν ἐκ τῆς Ἀσίας, ἀγαπηθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ Νέρωνος ἐς τε τὸ τοῦ Ἀττάλου γένος ἐσήχθη καὶ πολὺ καὶ ὑπὲρ τὴν Ὀκταουίαν τὴν γυναῖκα*
2 *αὐτοῦ ἠγαπήθη. ἡ οὖν Ἀγριππῖνα διά τε τἆλλα καὶ διὰ ταῦτ'*
ἀγανακτοῦσα τὸ μὲν πρῶτον νουθετεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο, καὶ τῶν συνόντων αὐτῷ τοὺς μὲν πληγαῖς ἠκίζετο τοὺς δὲ ἐκποδὼν ἐποιεῖτο,
3 *ὡς δὲ οὐδὲν ἐπέραινεν, ὑπερήλγησε καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι „ἐγώ σε αὐτοκράτορα ἀπέδειξα", ὥσπερ ἀφελέσθαι τὴν μοναρχίαν αὐτοῦ δυναμένη· οὐ γὰρ ἠπίστατο ὅτι πᾶσα ἰσχὺς αὐταρχος, παρ' ἰδιώτου δοθεῖσά τῳ, τοῦ τε δόντος αὐτὴν εὐθὺς ἀπαλλάττεται καὶ τῷ λαβόντι κατ' ἐκείνου προσγίνεται.* Xiph. 150, 11—22 R. St.

6—17: Petr. Patr. *exc. Vat.* 46 (p. 209 sq. Mai. = p. 192, 13—22 Dind.): *ὅτι ἡ Ἀκτὴ ἐπέπρατο μὲν ἀπὸ Ἀσίας, σφόδρα δὲ ἠγαπᾶτο ὑπὸ Νέρωνος ὑπὲρ τὴν Ὀκταβίαν γαμετήν· ὡς δὲ πολλὰ ποιοῦσα οὐκ ἴσχυσε μεταγαγεῖν αὐτόν, ἐπὶ πάντων σφοδρῶς αὐτῷ ἐπηνέχθη βοῶσα ὡς αὕτη σε αὐτοκράτορα ἀπέδειξεν, ὥσπερ δυναμένη διὰ τούτου* (sic) *τὴν μοναρχίαν αὐτοῦ ἀφελέσθαι, οὐκ εἰδυῖα ὅτι ἡ μοναρχία παρὰ ἰδιώτου διδομένη εὐθὺς τὸν λαμβάνοντα κύριον αὐτοῦ τοῦ δεδωκότος καθίστησιν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ δι' αὐτὸν οἱ διδόντες ἀπόλλυνται.* in quibus quae a Xiphilino differunt Petro debentur nisi quod ultima *καὶ — ἀπόλλυνται* Dionem referre videntur omissa a Xiphilino.

---

1 *Λαιλιανὸς*] *Παιλιγνὸς* Ph. Fabia, *rev. de phil.* 1898 p. 133 sqq. coll. Tac. *ann.* 12, 45—51, coniectura speciosa sed incerta, quam qui amplectitur admittat necesse est, ut admittit Fabia, 1) *Παιλιγνὸς* abiisse in *Λαιλιανὸς* quod palaeographica ratione non commendatur, 2) *ὁ ἀποσταλεὶς ἐς τὴν Ἀρμενίαν* errore dici de eo qui suo Marte Armeniam intravit (Tac. *ann.* 12, 49), 3) excerptum Valesianum locum mutasse, collocandum esse ante n. 232 (60, 33, 6), quamquam hoc fortasse necessarium non est, si quidem credere licet res in oriente per annos 51—54 gestas, quas s. a. 51 rettulit Tacitus, s. a. 54 enarrasse Dionem. nihil tamen obstare videtur quo minus statuamus in locum Caelii Pollionis (nam is nostro loco intellegendus), sive statim postquam Armeniam reliquit seu post aliquod tempus, Laelianum quendam in Armeniam missum fuisse qui res ibi componeret (cf. Tac. *ann.* 13, 6. 7).

6 *τῷ* om. V 9 *γυναῖκα* om. V spatio vacuo relicto, an *γαμετὴν* cum Petro Patricio? cf. vol. 2 p. XIII 10 *ἠγαπήθη*] post *ἀγαπηθεῖσα* repetitum suspicionem movet, in breve haec contracta crediderim *τἆλλα* VC (*τἄλλα*), *ἄλλα* R. St.

Digitized by Google

[Joann. Antioch.]

τόν τε γὰρ Βρεττανικὸν ἀδελφόν οἱ εἶναι δοκοῦντα, πρῶτα μὲν εἰς τὴν ὥραν ἀσελγῶς ὕβρισεν

[Zonaras]

τῆς δ'' Ἀγριππίνης, ὅτι μὴ ἀργυρολογεῖν ἠδύνατο φιλαργυρωτάτη οὖσα περιθύμως ὀργισθείσης, καὶ ἀπειλησαμένης τὸν Βρεττανικὸν αὐτοκράτορα καταστήσειν, φοβηθεὶς ὁ Νέρων ἀπέκτεινε φαρμάκῳ αὐτόν. καὶ ὁ μὲν παραχρῆμα ἀπέψυξε καὶ φοράδην ὡς ἐπίληπτος ἐκκεκόμιστο· ἐν δέ γε τῇ ἐκφορᾷ ἐπεὶ πελιδνὸς ὑπὸ τοῦ φαρμάκου γέγονε, γύψῳ χρισθεὶς διὰ τῆς ἀγορᾶς ἤγετο·

[Xiphilinus]

(. . . *προσγίνεται* § 3). *τὸν δὲ Βρεττανικὸν φαρμάκῳ δολοφονήσας ὁ Νέρων, ἐπειδὴ πελιδνὸς ὑπὸ τοῦ φαρμάκου ἐγενήθη, γύψῳ ἔχρισεν. ὑετὸς δὲ διὰ τῆς ἀγορᾶς αὐτοῦ διαγομένου πολύς, ὑγρᾶς ἔτι οὔσης τῆς γύψου, ἐπιπεσὼν πᾶσαν αὐτὴν ἀπέκλυσεν, ὥστε τὸ δεινὸν μὴ μόνον ἀκούεσθαι ἀλλὰ καὶ ὁρᾶσθαι.* Xiph. 150,22—26 R.St.

ἔπειτα δὲ παρὰ δεῖπνον δηλητηρίῳ φαρμάκῳ διέφθειρεν· ὡς δεινὸν μὴ μόνον ὁρᾶσθαι ἀλλὰ καὶ ἀκούεσθαι· πελιδνὸς γὰρ ὅλος ἐγένετο

ὑετὸς δὲ πολὺς ὑγρᾶς ἔτι τῆς γύψου οὔσης ἐπιπεσὼν ἅπασαν αὐτὴν ἀπέκλυσεν, ὥστε τὸ δεινὸν μὴ μόνον ἀκούεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὁρᾶσθαι. Zon. 11, 12 p. 476, 13 — 21 B. (p. 38, 23—32 D.)

[cf. v. 13ᵉ—16ᶜ]

καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνεῳγμένοι καὶ τοὺς ἐφόρους πρὸς τιμωρίαν καλοῦντες. Joann. Antioch. fr. 90 M. v. 87 —93.

1—31 Verba Zonarae et Antiocheni, quibus augetur Xiphilinus, huc inserui. ad priora Zonarea cf. c. 6, 5 et Tac. *ann.* 13, 13. 14. ad Antiocheni prima verba (quibus haec praecedunt: *συγγενῶν τε φόνοις ἑκάστης, ὡς εἰπεῖν, ἐμαίνετο τῆς ἡμέρας*) cf. Tac. *ann.* 13, 17; ultima, si non Antiocheni magis sunt quam Dionis, componenda fortasse cum Tac. *ann.* 13, 17 in.

6ᵃ *μὴ* BCE^c, *μηδὲ* A 7 *περιθύμως* BCE^c, *περιθύμων* A 8 *καὶ* om. A 20ᵃ *διαγομένου* dedi ex VC, *ἀγόμενος* R. St., *ἀγομένου* H. St. 24ᵇ *αὐτὴν* A, *ἐκείνην* BCE^c.

Digitized by Google

ὅτι τοῦ Βρεττανικοῦ τελευτήσαντος οὐκέθ' ὁ Σενέκας καὶ ὁ Βοῦρρος ἐπιμέλειάν τινα ἀκριβῆ τῶν κοινῶν ἐποιοῦντο, ἀλλ' ἡγάπων εἰ καὶ μετρίως πως διάγοντες αὐτὰ περισωθεῖεν, καὶ ἐκ τούτου ὁ Νέρων λαμπρῶς ἤδη πάντων ὧν ἤθελεν ἐπ' ἀδείας ἐνεπίμπλατο. 6 καὶ οὕτω γὰρ ἐκφρονεῖν ἄντικρυς ἤρξατο ὥστε καὶ Ἀντώνιόν τινα ἱππέα αὐτίκα ὡς καὶ φαρμακέα κολάσαι, καὶ προσέτι καὶ τὰ φάρμακα δημοσίᾳ καταφλέξαι· αὐτὸς μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐπὶ τῷ διαθήκας τινὰς κακουργήσασί τισιν ἐπεξελθεῖν ἐσεμνύνετο, τοῖς δὲ δὴ ἄλλοις γέλωτα ἰσχυρὸν παρέσχεν, ὅτι τὰ ἑαυτοῦ ἔργα δι' 8 ἑτέρων ἐκόλασεν. καὶ πολλὰ μὲν οἴκοι πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῇ πόλει, P 128v νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ἐπικρυπτόμενός πη | ἡσέλγαινεν, καὶ ἐς τε καπηλεῖα ἐσῄει, καὶ πανταχόσε ὡς καὶ ἰδιώτης ἐπλανᾶτο. πληγαί τε ἐκ τούτων καὶ ὕβρεις συχναὶ ἐγίγνοντο, ὥστε καὶ μέχρι τῶν θεά- 2 τρων τὸ δεινὸν προχωρῆσαι. οἱ γάρ τοι περὶ τὴν ὀρχήστραν καὶ περὶ τοὺς ἵππους ἔχοντες οὔτε τῶν στρατηγῶν οὔτε τῶν ὑπάτων ἐφρόντιζον, ἀλλ' αὐτοί τε ἐστασίαζον καὶ τοὺς ἄλλους προσεπεσπῶντο, οὐχ ὅτι κωλύοντός σφας τοῦ Νέρωνος, ὅσον ἀπὸ βοῆς, ἀλλὰ καὶ προσεκταράσσοντος· καὶ γὰρ ἔχαιρε τοῖς δρωμένοις, ἔν τε φορείῳ τινὶ λάθρᾳ ἐς τὰ θέατρα ἐσκομιζόμενος, κἀκ τοῦ ἀφανοῦς τοῖς 3 ἄλλοις ἐφορῶν τὰ γιγνόμενα. ἀμέλει καὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς ἀεί ποτε ταῖς τοῦ δήμου συνόδοις παρεῖναι εἰωθότας ἀπηγόρευσε μὴ φοιτᾶν ἐς αὐτάς, πρόφασιν μὲν ὡς καὶ τὰ στρατιωτικὰ αὐτοὺς μόνα διὰ χειρὸς ποιεῖσθαι δέον, τὸ δ' ἀληθὲς ἵν' ὅτι πλείστη τοῖς 4 τι βουλομένοις ταράσσειν ἐξουσία εἴη. τῇ δὲ αὐτῇ σκήψει καὶ πρὸς τὴν μητέρα ἐχρήσατο· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐκείνῃ συνεῖναι στρατιώτην τινὰ ἐπέτρεπε, λέγων μηδένα ἄλλον ὑπ' αὐτῶν πλὴν τοῦ αὐτοκρά-

---

1 — p. 29, 10 composita haec ex exc. Val. 238, quod praebet ὅτι τοῦ Βρεττανικοῦ — ἐξέφηνεν (p. 29, 2), et Xiphilino, apud quem ita legitur: (... ἀλλὰ καὶ ὁρᾶσθαι c. 7, 4). μετὰ δὲ τοῦτ' ἐκφρονεῖν ἄντικρυς ἤρξατο (v. 5), καὶ πολλὰ μὲν οἴκοι — ὕβρεις σύχναι ἐγίνοντο (v. 10—13)· καὶ τῇ μητρὶ δὲ ἤδη φανερῶς ἐκπεπολέμωτο

1 οὐκέθ' Bk., οὔθ' cod. Peir. Σενέκας Val., σενέγκας cod. Peir., cf. ad 59, 19, 7 3 αὐτὰ] αὐτοὶ Madvig. sine causa 5 καὶ οὕτω γὰρ] καὶ vel γὰρ del. Rk., quaedam ab epitomatore omissa videntur 8 κακουργήσασί Val., κακουργήσαντί cod. Peir. 9 δὴ inserui ex cod. Peir. 10 καὶ (alterum) om. VC τῇ πόλει cod. Peir., τῇ ἄνω πόλει VC, an τῇ ἄλλῃ πόλει? 13 τε C cod. Peir., δὲ V 14 οἱ γάρ τοι περὶ] τοιγάρτοι οἱ περὶ Rk. iniuria 15 ἵππους] ἱππεῖς Madvig. miro errore, intelleguntur equi curules στρατηγῶν Madvig., recte, cf. 59, 14, 1; 61, 6, 2, στρ$^{\alpha}$ cod. Peir., στρατιωτῶν Val, quod vel propter v. 20 sq. ferri nequit 17 ὅσον Reim. coll. 40, 62. 2; 51, 9, 6, adde Thuc. 8, 92, 9, Xen. *Hell.* 2, 4, 31, ὅσα cod. Peir., ⟨οὐδ'⟩ ὅσον Rk.

Digitized by Google

τορος φρουρεῖσθαι χρῆναι. καὶ τοῦτό γε καὶ ἐς τοὺς πολλοὺς τὴν ἔχθραν αὐτοῦ ἐξέφηνεν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὅσα καθ' ἑκάστην ὡς εἰπεῖν ἡμέραν καὶ ἔλεγον ἐς ἀλλήλους καὶ ἔπραττον, ἐξῄει μὲν ἐκ τοῦ παλατίου, οὐ μέντοι καὶ πάντα ἐδημοσιεύετο, ἀλλὰ κατείκαζον αὐτὰ καὶ ἐλογοποίουν ἄλλοι ἄλλως· πρὸς γὰρ δὴ τὴν πονηρίαν τήν τε ἀσέλγειάν σφων τά τε ἐνδεχόμενα γενέσθαι ὡς γεγονότα διεθροεῖτο καὶ τὰ πιθανότητά τινα λεχθῆναι ἔχοντα ὡς καὶ ἀληθῆ ἐπιστεύετο· τότε δὲ πρῶτον ἰδόντες αὐτὴν ἄνευ δορυφόρων οἱ μὲν πολλοὶ ἐφυλάττοντο μηδ' ἐκ συντυχίας αὐτῇ συμμῖξαι, εἰ δέ πού τις καὶ συνέτυχε, διὰ ταχέων ἄν, μηδὲν εἰπών, ἀπηλλάγη. Exc. Val. 238 (p. 682) usque ad ἐξέφηνεν (p. 29, 1), Xiph. 150, 26 — 151, 8 R. St

ἐν δέ τινι θέᾳ ἄνδρες ταύρους ἀπὸ ἵππων, συμπαραθέοντές σφισι, κατέστρεφον, τετρακοσίας τε ἄρκτους καὶ τριακοσίους λέοντας οἱ ἱππεῖς οἱ σωματοφύλακες τοῦ Νέρωνος κατηκόντισαν, ὅτε καὶ ἱππεῖς ἐκ τοῦ τέλους τριάκοντα ἐμονομάχησαν. ἐν μὲν δὴ οὖν τῷ φανερῷ ταῦτ' ἐποίει, κρύφα δὲ νύκτωρ ἐκώμαζε κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, ὑβρίζων ἐς τὰς γυναῖκας καὶ ἀσελγαίνων ἐς τὰ μειράκια, ἀποδύων τε τοὺς ἀπαντῶντας, παίων τιτρώσκων φονεύων. καὶ ἐδόκει μέν πως λανθάνειν (καὶ γὰρ ἐσθῆσι ποικίλαις καὶ κόμαις περιθέτοις ἄλλοτε ἄλλαις ἐχρῆτο), ἠλέγχετο δὲ ἔκ τε τῆς ἀκουλουθίας καὶ ἐκ τῶν ἔργων· οὐδεὶς γὰρ ἂν τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἀδεῶς

17—21 = Joann. Antioch. fr. 90 M. (v. 96—100), ubi post καὶ ἐδόκει λανθάνειν ἀλλοτριαις ἐσθῆσι χρώμενος additur: τάς τε τῶν ἐλευθέρων γυναῖκας ἐξ ἐπηρείας αἰσχύνων, καὶ ταῖς παρθένοις ὡς καὶ ἑταιρίσιν μετὰ τῶν φίλων χρώμενος (v. 100—102), quae aliunde ex Dione desumpta videntur.

(hoc de suo, nam ἐκπολεμοῦσθαι de privata inimicitia Dioni in usu non est, cf. v. 25 — p. 29, 2). τὰ μὲν γὰρ ἄλλα — ἀπηλλάγη (v. 2—10).

12 — p. 32, 6 coniuncta haec ex Xiphilino et exc. Val. 239:

Xiphilinus (151, 8 — 152, 15)	Exc. Val. 239
(.... ἀπηλλάγη c. 8, 6). ἐν δέ τινι θέᾳ ἄνδρες ταύρους — ἐμονομάχησαν (v. 15).	ὅτι ὁ
ἐν μὲν δὴ ουν τῷ φανερῷ ταῦτ' ἐποίει, Νέρων ὁ κίναιδος καὶ κατάπτυστος	
κρύφα δὲ νύκτωρ — συγγνώμην αἰτού-	κρύφα νύκτωρ — συγγνώμην αἰτού-

1. 2 καὶ τοῦτό γε — αὐτοῦ scripsi, καὶ τουτόγε (sic) — αὐτὸς cod. Peir., κἀκ τούτου γε vel κἀν τούτῳ γε vel καὶ οὕτω γε — αὐτὸς Reim., καὶ οὕτω μὲν — αὐτὸς Rk., καὶ τούτῳ γε — αὐτὸς Bk. 5 ἄλλοι H. St., ἄλλα VC 6 γενέσθαι R. St., γενεσιν... CV 7 πιθανότητά τινα C², πιθανωτατα τινα C¹, πιθανώτατα ἵνα V.

13 κατέστρεφον] cf. Suet. *Claud.* 21, Plin. *n. h.* 8, 182, *anth. Pal.* 9, 543 16 κατὰ VC Joann. Ant., καὶ κατὰ cod. Peir. 17 καὶ cod. Peir. Joann. Ant., om. VC 18 τε inserui ex Joann. Ant., om. VC cod. Peir. 20 ἄλλαις cod. Peir., ἄλλως VC τε om. cod. Peir.

Digitized by Google

p. C. 56 3 *οὕτως ποιῆσαι ἐτόλμησεν. οὐδὲ γὰρ οὐδ' οἴκοι μένειν ἀσφαλὲς*
οὐδενὶ ἐγίγνετο, ἀλλὰ καὶ ἐς ἐργαστήρια καὶ ἐς οἰκίας ἐσεπήδα.
Ἰούλιος οὖν τις Μοντανὸς βουλευτής, ἀγανακτήσας ὑπὲρ τῆς γυναι-
κός, προσέπεσέ τε αὐτῷ καὶ πληγὰς πολλὰς ἐνεφόρησεν, ὥσθ' ὑπὸ
4 *τῶν ὑπωπίων συχναῖς αὐτὸν ἡμέραις κρυφθῆναι. καὶ ἔπαθεν ἂν* 5
ἐπὶ τούτῳ δεινὸν οὐδέν (ὁ γὰρ Νέρων ἐκ συντυχίας ἄλλως ὑβρίσθαι
νομίσας οὐδεμίαν ὀργὴν ἐποιεῖτο), εἰ μὴ ἐπέστειλεν αὐτῷ συγ-
γνώμην αἰτούμενος. ὡς γὰρ ἀναγνοὺς ὁ Νέρων τὰ γράμματα ἔφη
p. C. 57 5 *"οὐκοῦν ᾔδει Νέρωνα τύπτων", αὐτὸν κατεχρήσατο. ἐν δέ τινι*
θεάτρῳ θέας ἐπιτελῶν, εἶτα πληρώσας ἐξαίφνης τὸ θέατρον ὕδατος 10
θαλασσίου ὥστε καὶ ἰχθύας καὶ κήτη ἐν αὐτῷ νήχεσθαι, ναυμαχίαν
τε ἐποίησε Περσῶν δή τινῶν καὶ Ἀθηναίων, καὶ μετ' αὐτὴν τό τε
ὕδωρ εὐθὺς ἐξήγαγε, καὶ ξηράνας τὸ δάπεδον πεζοὺς πάλιν οὐχ
ὅπως ἕνα πρὸς ἕνα ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἅμα πρὸς ἴσους συνέβαλεν.
p. C. 58 **10** *ἐγένοντο δὲ μετὰ ταῦτα καὶ δικανικοὶ ἀγῶνες, ἐξ ὧν καὶ αὐτῶν* 15
συχνοὶ καὶ ἔφυγον καὶ ἀπέθανον.

ὅτι ὁ Σενέκας αἰτίαν ἔσχε, καὶ ἐνεκλήθη ἄλλα τε καὶ ὅτι τῇ
P 131r *Ἀγριππίνῃ συνεγίγνετο· οὐ γὰρ | ἀπέχρησεν αὐτῷ τὴν Ἰουλίαν*

[Xiphilinus]

μενος (v. 8). *ὡς γὰρ ἀναγνοὺς ὁ Νέρων τὰ γράμματα — ἔφυγον καὶ ἀπέθανον* (v. 16). *ἐνεκλήθη δὲ καὶ ὁ Σεννέκας ἄλλα τε καὶ ὅτι τῇ Ἀγριππίνῃ συνεγίγνετο* (v. 16).

[Exc. Val. 239]

μενος (v. 8).
ὁρῶν δὲ ταῦτα ὁ δορυφόρος. ὅτι ὁ Σενέκας αἰτίαν ἔσχε καὶ ἐνεκλήθη ἄλλα τε καὶ ὅτι τῇ Ἀγριππίνῃ συνεγίγνετο (v. 18). *οὐ γὰρ ἀπέχρησεν*

1 *οὕτως* VC, *οὕτω* cod. Peir. *οὐδενὶ* VC, *οὐδὲν* cod. Peir. 2 *ἐς* (alterum) inserui ex cod. Peir. dubitans, om. VC 3 *Μοντανὸς* cod. Peir., *μουντανὸς* VC, cf. Tac. *ann.* 13, 25, Suet. *Ner.* 26, C. I. L. 11, 3884 (*Pros. imp. Rom.* 2 p. 202 p. 292) 4 *ὑπὸ τῶν* om. cod. Peir. 5 *ὑπωπίων* cod. Peir., *ὑπωπτίων* (ι add. m²?) C, *ὑπωπτίων* V *ἂν* scripsi praeeunte Reiskio, *οὖν* V, litt. 2/3 eras. C, om. cod. Peir. 6 *ὁ γὰρ Νέρων ἐκ συντυχίας ἄλλως* V, *ὁ γὰρ νέρων ἐν τῷ τ̀ ..... ἄλλως* C, *ἐκ γὰρ συντυχίας ἄλλως* cod. Peir., cf. 39, 38, 3 8 *αἰτούμενος*] quod inter *αἰτούμενος* et *ὅτι ὁ Σενέκας αἰτίαν ἔσχε* (v. 17) inserit cod. Peir.: *ὁρῶν δὲ ταῦτα ὁ δορυφόρος* addito in marg. *ζήτ(ει)*, id quorsum pertineat non assequor. agiturne de Doryphoro Neroni a libellis (c. 5, 4)? 9 *ᾔδει*] ita VC (*ἤδει*) *αὐτὸν* Xyl., *αὐτὸν* VC 11 *κήτη* Sylb., *κτήνη* VC, praeterea cf. Suet. *Ner.* 12.

17 *ὅτι ὁ Σενέκας αἰτίαν ἔσχε καὶ ἐνεκλήθη* cod. Peir., novum ut videtur excerptum inchoans, *ἐνεκλήθη δὲ καὶ ὁ σεννέκας* VC, quae apud Dionem cum superioribus arcte non cohaesisse ex Tac. *ann.* 13, 33 in. et 42 conicio. illa s. a. 57, haec s. a. 58 narrasse Dionem veri videtur simile *ἄλλα τε* cod. Peir., *ἀλλά τα* VC, *ἄλλ' ἄττα* R. St., *ἄλλα τ' ἄττα* Bk. 18 *Ἀγριππίνῃ* V cod. Peir., *ἀγριππίνα* C *αὐτῷ* Val., *αὐτηι* cod. Peir. *Ἰουλίαν*] cf. ad 59, 22, 6.

Digitized by Google

μοιχεῦσαι, οὐδὲ βελτίων ἐκ τῆς φυγῆς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ τῇ Ἀγριππίνῃ τοιαύτῃ τε οὔσῃ καὶ τοιοῦτον υἱὸν ἐχούσῃ ἐπλησίαζεν. οὐ 2
μόνον δὲ ἐν τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πάντα τὰ ἐναντιώτατα οἷς ἐφιλοσόφει ποιῶν ἠλέγχθη. καὶ γὰρ τυραννίδος κατηγορῶν τυ-
5 ραννοδιδάσκαλος ἐγίνετο, καὶ τῶν συνόντων τοῖς δυνάσταις κατατρέχων οὐκ ἀφίστατο τοῦ παλατίου, τούς τε κολακεύοντάς τινα διαβάλλων αὐτὸς οὕτω τὴν Μεσσαλῖναν καὶ τοὺς τοῦ Κλαυδίου ἐξελευθέρους ἐθώπευεν ὥστε καὶ βιβλίον σφίσιν ἐκ τῆς νήσου πέμψαι ἐπαίνους αὐτῶν ἔχον, ὃ μετὰ ταῦτα ὑπ᾽ αἰσχύνης ἀπήλειψε.
10 τοῖς τε πλουτοῦσιν ἐγκαλῶν οὐσίαν ἑπτακισχιλίων καὶ πεντακο- 3
σίων μυριάδων ἐκτήσατο, καὶ τὰς πολυτελείας τῶν ἄλλων αἰτιώμενος πεντακοσίους τρίποδας κιτρίνου ξύλου ἐλεφαντόποδας ἴσους καὶ ὁμοίους εἶχε, καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν εἱστία. τοῦτο γὰρ εἰπὼν καὶ τἄλλα τὰ ἀκόλουθα αὐτῷ δεδήλωκα, τάς τε ἀσελγείας, ἃς πράτ-
15 των γάμον τε ἐπιφανέστατον ἔγημε καὶ μειρακίοις ἐξώροις ἔχαιρε, 4
καὶ τοῦτο καὶ τὸν Νέρωνα ποιεῖν ἐδίδαξε, καίπερ τοσαύτῃ πρόσθεν αὐστηρότητι τῶν τρόπων χρώμενος ὥστε καὶ αἰτήσασθαι παρ᾽ αὐτοῦ μήτε φιλεῖν αὐτὸν μήτε συσσιτεῖν αὐτῷ. καὶ τούτου 5
μὲν καὶ πρόφασίν τινα ἔσχεν, ἵνα δὴ καὶ φιλοσοφεῖν ἐπὶ σχολῆς
20 δύνηται, μηδὲν ὑπὸ τῶν δείπνων αὐτοῦ ἐμποδιζόμενος, τὸ δὲ δὴ

[Xiphilinus]

οὐ μόνον δὲ — διαβάλλων αὐτὸς καὶ τὰς βασιλίδας καὶ τοὺς ἐξελευθέρους ἐθώπευε (v. 8), καί τινων καὶ ἐγκώμια συνετίθει .

τοῖς τε πλουτοῦσιν ἐγκαλῶν — εἱστιᾶτο (v. 13). τοῦτο γὰρ εἰπὼν καὶ τἄλλα τὰ ἀκόλουθα αὐτῷ δεδήλωκα, τάς τε ἀσελγείας — συσσιτεῖν αὐτῷ (v. 18). (ἦν δέ τις Μάρκος Σαλούιος Ὄθων κ. τ. λ. 61, 11, 2).

[Exc. Val. 239]

αὐτῇ τὴν Ἰουλίαν — ἐπλησίαζεν (v. 2). οὐ μόνον δὲ — διαβάλλων αὐτὸς οὕτω τὴν Μεσσαλῖναν καὶ τοὺς τοῦ Κλαυδίου ἐξελευθέρους ἐθώπευσεν (v. 8) ὥστε καὶ βιβλίον σφίσι ἐκ τῆς νήσου πέμψαι ἐπαίνους αὐτῶν ἔχον, ὃ μετὰ ταῦτα ὑπ᾽ αἰσχύνης ἀπήλειψε (v. 9). τοῖς τε πλουσίοις ἐγκαλῶν — εἱστία (v. 13). ταῦτα δηλοῖ

τάς τε ἀσελγείας — συσσιτεῖν αὐτῷ (v. 18). καὶ τούτου μὲν καὶ πρόφασίν — ἀπήλλαξεν (p. 32, 6).

3 δὲ cod. Peir., δὲ καὶ VC πάντα VC, καὶ πάντα cod. Peir. recte fortasse 5 ἐγίνετο VC, ἐγένετο cod. Peir. 7—9 οὕτω — ἀπήλειψε] ita cod. Peir., in breve contraxit Xiph., vide supra 8 ἐθώπευεν VC, ἐθώπευσεν cod. Peir. 10 πλουτοῦσιν VC, πλουσίοις cod. Peir. 12 κιτρίνου Ciacconius *de triclin.* p. 14, κεδρίνου VC, κεδρίου cod. Peir., cf. Plin. *n. h.* 31, 91 sqq. 13 εἱστία cod. Peir., εἱστιᾶτο VC 13. 14 τοῦτο — τάς τε V, τοῦτο — τας . . . C, contractius ταῦτα δηλοῖ τάς τε cod. Peir. 15 ἔχαιρε] post ἔχαιρε Dionis exemplaria manca fuisse putem, quanquam ne sic quidem omnia expedio, post πράττων lacunam statuit Boissée, post ἃς Polak 17 τῶν om. VC 19 δὴ Rk., ἤδη cod. Peir.

Digitized by Google

τοῦ φιλήματος οὐκ ἔχω συννοῆσαι διότι ἐξέστη· ὃ γάρ τοι καὶ μόνον ἄν τις ὑποπτεύσειεν, ὅτι οὐκ ἤθελε τοιοῦτο στόμα φιλεῖν, ἐλέγχεται ἐκ τῶν παιδικῶν αὐτοῦ ψεῦδος ὄν. ἔκ τε οὖν τούτων καὶ ἐκ τῆς μοιχείας ἐγκληθείς τινα τότε μὲν αὐτός ⟨τε⟩ μηδὲ κατηγορηθεὶς ἀφείθη καὶ τὸν Πάλλαντα τόν τε Βοῦρρον ἐξητήσατο, ὕστερον δὲ οὐ καλῶς ἀπήλλαξεν. Xiph. 151, 8—152, 15 R. St. (usque ad p. 31, 18), Exc. Val. 239 p. 685 sq. (p. 29, 17—30, 8; p. 30, 17—32, 6.)

3 ψεῦδος] ψευδὲς Reim. 4 ⟨τε⟩ ins. Bk. 6 οὐ καλῶς Val., οὐκάλλως (ου in ras.) cod. Peir.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXII.

ἦν δέ τις Μᾶρκος Σάλουιος Ὄθων, ὃς οὕτως ἔκ τε τῆς ὁμοιό- LXI 11, 2
τητος τῶν τρόπων καὶ τῆς κοινωνίας τῶν ἁμαρτημάτων τῷ Νέρωνι
ᾠκείωτο ὥστε καὶ εἰπών ποτε πρὸς αὐτόν "οὕτω με Καίσαρα ἴδοις"
οὐδὲν διὰ τοῦτο κακὸν ἔπαθεν, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον ἀντήκουσεν
5 ὅτι "οὐδὲ ὑπατόν σε ὄψομαι". τούτῳ τὴν Σαβῖναν, ἐξ εὐπατρι-
δῶν οὖσαν, ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀποσπάσας ἔδωκε, καὶ αὐτῇ ἀμφό-
τεροι ἅμα ἐχρῶντο. φοβηθεῖσα οὖν ἡ Ἀγριππῖνα μὴ γήμηται τῷ 3
Νέρωνι (δεινῶς γὰρ ἤδη αὐτῆς ἐρᾶν ἤρξατο), ἔργον ἀνοσιώτατον
ἐτόλμησεν· ὥσπερ γὰρ οὐχ ἱκανὸν ⟨ὂν⟩ ἐς μυθολογίαν ὅτι τὸν θεῖον

---

5 — p. 34, 3. 8. 9 cf. Joann. Antioch. fr. 90 M. v. 105–119: (... ἐπέστελλεν 61, 3, 2). ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἡ Ἀγριππῖνα ἔπραττεν, ἄχρις οὗ ὁ Νέρων τὴν Σαβῖνην ἠγάγετο. τότε γὰρ καὶ τὴν μητέρα ἐφόνευσεν. αἰτίαν δὲ τῆς ἀνοσιουργίας τῆσδε γεγενῆσθαι Σαβῖναν γυναῖκα γένους ἐπιφανοῦς· ἧς ἐρασθεὶς ὁ Νέρων πρῶτον μὲν αὐτὴν πρὸς βίαν τοῦ ἀνδρὸς Ποπλίου ἀπήγαγεν· ἔπειτα σὺν ταῖς παλλακίσιν τάττων οὐκ ἀνασχόμενος, ἀλλὰ γαμετὴν ποιήσασθαι διεγνωκώς, τὴν μὲν Ἀγριππίνης ἀφαιρεῖται τιμήν [cf. 61, 8, 4—6], Αὐγούσταν δὲ τὴν Σαβῖναν ἀποδείκνυσιν [hoc a. 63 factum, cf. Tac. *ann.* 15, 23]· ὡς ἐκ τούτου ἀνόσιόν τι καὶ μιαρώτατον ἔργον τὴν μητέρα αὐτοῦ μελετῆσαι. ὥσπερ γὰρ τὸν

1—7: Petr. Patr. *exc. Vat.* 47 (p. 210 Mai. = p. 192, 23 – 28 Dind.): ὅτι ὁ Νέρων καὶ ὁ Ὄθων ἀμφότεροι μιᾷ γυναικὶ ἐχρῶντο· ἐδόκουν γὰρ ἑαυτοὺς σφόδρα ἀγαπᾶν ἐκ τῆς τοῦ βίου ὁμοιότητος· ὥστε ποτὲ τὸν Ὄθωνα εἰπεῖν αὐτῷ "οὕτω με Καίσαρα ἴδῃς". καὶ οὐδὲν διὰ τοῦτο κακὸν ἔπαθεν· τοιοῦτο δὲ μόνον ἀντήκουσεν ὅτι "οὐδὲ ὑπατόν σε ὄψομαι".

Initium libri LXII hic statui dubitans.
C. 11, 1 (exc. Val. 240) vide infra p. 36.

5 εὐπατριδῶν] ita VC 6 τοῦ ἀνδρὸς] nomen mariti addidisse Dionem cum per se credibile sit, confirmare videtur Antiochenus. is fuit Crispinus (*Pros. imp. Rom.* 3 p. 141 n. 121), quem non *Rufrum* [sic Tac. *ann.* 13, 45] sed *Rufium* [sic Tac. *ann.* 15, 71, Suet. *Ner.* 35 (nomen filii), *Rufus* Tac. *ann.* 16, 17] nominatum fuisse credo. habueritne praenomen Publium incertum. fieri sane potest ut Antiochenus e pleno nomine apud Dionem obvio praenomen selegerit, sed magis adducor ut credam Antiocheni *Ποπλίου* ex *Ῥουφίου* corruptum esse. notandum autem *Πούπλιος* Dioneum esse non *Πόπλιος* 9 ⟨ὂν⟩ ins. H. St.

Digitized by Google

τὸν Κλαύδιον ἐς ἔρωτα αὐτῆς ταῖς τε γοητείαις ταῖς τε ἀκολασίαις καὶ τῶν βλεμμάτων καὶ τῶν φιλημάτων ὑπηγάγετο, ἐπεχείρησε καὶ τὸν Νέρωνα ὁμοίως καταδουλώσασθαι. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν εἴτ' ἀληθῶς ἐγένετο εἴτε πρὸς τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπλάσθη οὐκ οἶδα· ἃ δὲ δὴ πρὸς πάντων ὡμολόγηται λέγω, ὅτι ἑταίραν τινὰ τῇ Ἀγριππίνῃ ὁμοίαν ὁ Νέρων δι' αὐτὸ τοῦτο ἐς τὰ μάλιστα ἠγάπησε, καὶ αὐτῇ τε ἐκείνῃ προσπαίζων καὶ τοῖς ἄλλοις ἐνδεικνύμενος
p. C. 59 12 ἔλεγεν ὅτι καὶ τῇ μητρὶ ὁμιλοίη. μαθοῦσα δὲ ταῦθ' ἡ Σαβῖνα ἀνέπεισε τὸν Νέρωνα ὡς καὶ ἐπιβουλεύουσάν οἱ αὐτὴν διολέσαι. καὶ αὐτὸν καὶ ὁ Σενέκας, ὡς πολλοῖς καὶ ἀξιοπίστοις ἀνδράσιν εἴρηται, παρώξυνεν, εἴτ' οὖν τὸ ἔγκλημα τὸ καθ' ἑαυτοῦ ἐπηλυγάσασθαι βουληθείς, εἴτε καὶ τὸν Νέρωνα ἐς μιαιφονίαν ἀνόσιον προαγαγεῖν ἐθελήσας, ἵν' ὡς τάχιστα καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἀπό-
2 ληται. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐκ τοῦ προφανοῦς ὤκνουν τὸ ἔργον καὶ κρύφα διὰ φαρμάκων οὐκ εἶχον αὐτὴν ἀνελεῖν (πάντα γὰρ ἐκείνη ἰσχυρῶς ἐφυλάσσετο), ναῦν ἰδόντες ἐν τῷ θεάτρῳ διαλυομένην τε αὐτὴν ἐφ' ἑαυτῆς καί τινα θηρία ἀφιεῖσαν, καὶ συνισταμένην αὖ πάλιν
3 ὥστε καὶ ἐρρῶσθαι, τοιαύτην ἑτέραν ταχέως ἐναυπηγήσαντο. ὡς δὲ ἥ τε ναῦς ἐγεγόνει καὶ ἡ Ἀγριππῖνα ἐτεθεράπευτο (πάντα γὰρ τρόπον ἐκολάκευεν αὐτήν, ἵνα μή τι ὑποτοπήσασα φυλάξηται), ἐν μὲν τῇ Ῥώμῃ οὐδὲν ἐτόλμησε ποιῆσαι, μὴ καὶ ἐκδημοσιευθῇ τὸ μίασμα, πόρρω δὲ ἐς τὴν Καμπανίαν ἀπάρας καὶ παραλαβὼν τὴν μητέρα ἔπλευσεν ἐπ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς νεὼς λαμπρότατα κεκοσμημένης, ὡς καὶ ἐπιθυμίαν αὐτῇ ἐμβαλεῖν ἀεί ποτε τῇ νηὶ χρῆσθαι.
13 ἐλθών τε ἐς Βαύλους δεῖπνά τε πολυτελέστατα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐποίησε καὶ τὴν μητέρα ἐν αὐτοῖς φιλοφρόνως εἱστίασεν, ἀποῦσάν τε πάνυ ποθεῖν ἐπλάττετο καὶ παροῦσαν ὑπερησπάζετο, αἰτεῖν τε
2 ἐκέλευεν ὅ τι βούλοιτο, καὶ μὴ αἰτούσῃ πολλὰ ἐχαρίζετο. ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα ⟨ἦν⟩, οὕτω δὴ ἀπὸ τοῦ δείπνου περὶ μέσας νύκτας περι-

---

[Antioch.] θεῖον αὐτῆς τὸν Κλαύδιον εἰς ἔρωτα φαρμακείαις εἰσάγαγεν, οὕτω καὶ τὸν ἑαυτῆς [cod. ἑαυτοῦ] παῖδα πρὸς τὴν τοιαύτην δυσσέβειαν παρέτρεψεν. ἀλλ' ὅμως καὶ μετὰ τὰς τοιαύτας πράξεις διαβληθεῖσάν οἱ πρὸς τῆς Σαβίνης Ἀνικήτῳ τινὶ τῶν σωματοφυλάκων κ. τ. λ.

1 αὐτῆς H. St., αὐτῆς VC ταῖς τε restitui ex VC, καὶ ταῖς Rk. 12 προαγαγεῖν Bk., προσαγαγεῖν VC 14 τοῦ C, τούτων V 17 ἐφ'] ἀφ' H. St. 18 ἐρρῶσθαι] ἐστερεῶσθαι Nab. (litt.) ἐναυπηγήσαντο Rk., ἐναυπηγήσατο VC 21 μὴ καὶ ἐκδημοσιευθῇ Rk., μὴ καὶ ἐκδημοσιευθῆναι VC, an ⟨τοῦ⟩ μὴ καὶ ἐκδημοσιευθῆναι cum eodem Reiskio? 27 ὑπερησπάζετο C, ὑπερεσπάζετο V 29 ἐνταῦθα ⟨ἦν⟩ Rk. recte, cf. 42, 53, 5; 43, 3, 1; 44, 9, 1; 47, 3, 1; 49, 19, 3; 49, 21, 1 et 44, 22, 2, ἐνταῦθ' ... V, ἐνταυθ ... C, cf. vol. 2 p. X.

Digitized by Google

λαμβάνει τε αὐτήν, καὶ πρὸς τὸ στέρνον προσαγαγών, καὶ φιλήσας καὶ τὰ ὄμματα καὶ τὰς χεῖρας, "μῆτέρ" τε εἰπών, "ἔρρωσό μοι καὶ ὑγίαινε· ἐν γὰρ σοὶ καὶ ἐγὼ ζῶ καὶ διὰ σὲ βασιλεύω", παρέδωκεν αὐτὴν Ἀνικήτῳ ἀπελευθέρῳ ὡς καὶ κομιοῦντι οἴκαδε ἐπὶ τοῦ πλοίου οὗ κατεσκευάκει. ἀλλ' οὐ γὰρ ἤνεγκεν ἡ θάλασσα τὴν μέλλουσαν 3 ἐπ' αὐτῇ τραγῳδίαν ἔσεσθαι, οὐδ' ὑπέμεινε τὴν ψευδολογίαν τῆς ἀνοσιουργίας ἀναδέξασθαι, διελύθη μὲν ἡ ναῦς καὶ ἡ Ἀγριππῖνα ἐς τὸ ὕδωρ ἐξέπεσεν, οὐ μέντοι καὶ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καίτοι καὶ ἐν σκότῳ καὶ διακορὴς μέθης οὖσα, τῶν τε ναυτῶν ταῖς κώπαις ἐπ' αὐτὴν χρωμένων ὥστε καὶ Ἀκερρωνίαν Πῶλλαν τὴν σύμπλουν αὐτῆς ἀποκτεῖναι, διεσώθη. καὶ ἐλθοῦσα οἴκαδε οὔτε προσεποιήσατο οὔτ' 4 ἐξέφηνε τὸ ἐπιβούλευμα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν υἱὸν ἔπεμψε κατὰ τάχος, καὶ τό τε συμβεβηκὸς αὐτῇ ὡς κατὰ τύχην συμπεπτωκὸς ἔλεγε, καὶ ὅτι σώζοιτο εὐηγγελίζετο δῆθεν αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ταῦθ' ὁ Νέρων οὐκ ἐκαρτέρησεν, ἀλλὰ καὶ τὸν πεμφθέντα ὡς ἐπὶ τῇ αὐτοῦ σφαγῇ ἥκοντα ἐκόλασε, καὶ ἐπὶ τὴν μητέρα τὸν Ἀνίκητον εὐθὺς μετὰ τῶν ναυτῶν ἀπέστειλε· τοῖς γὰρ δορυφόροις οὐκ ἐπί- 5 στευσε τὸν θάνατον αὐτῆς. ἰδοῦσα δέ σφας ἐκείνη ἔγνω τε ἐφ' ἃ ἥκουσι, καὶ ἀναπηδήσασα ἐκ τῆς κοίτης τήν τε ἐσθῆτα περι- ἐρρήξατο, καὶ τὴν γαστέρα ἀπογυμνώσασα "παῖε", ἔφη, "ταύτην, Ἀνίκητε, παῖε, ὅτι Νέρωνα ἔτεκεν".

οὕτω μὲν ἡ Ἀγριππῖνα ἡ τοῦ Γερμανικοῦ θυγάτηρ, ἡ τοῦ 14 Ἀγρίππου ἔγγονος, ἡ τοῦ Αὐγούστου ἀπόγονος, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ υἱέος, ᾧ τὸ κράτος ἐδεδώκει, δι' ὃν ἄλλους τε καὶ τὸν θεῖον ἀπεκτόνει,

---

16—21 > Zon. 11, 12 p. 477, 1—5 B. (p. 39, 1—6 D.).

3. 4. 18—21 = Joann. Antioch. fr. 90 M. v. 119—123 [post ὅτι Νέρωνα ἔτεκε additur: καὶ τὰς περιττὰς μιαρίας προεγράψαμεν ἐκ τῆς ἱστορίας Δίωνος περί τε τῆς μητροκτονίας καὶ τοῦ Σπόρου τοῦ ἑρωμένου καὶ τῶν λοιπῶν].

11. 16—21. p. 36, 4—6: Petr. Patr. *exc. Vat.* 48 (p. 210 Mai. = p. 192, 29 — 193, 4 Dind.): ὅτι μετὰ τὴν ἐπιβουλὴν ἡ Ἀγριππῖνα διασωθεῖσα καὶ τὸν Ἀνίκητον παρὰ Νέρωνος ἐπ' αὐτὴν ἀποσταλέντα ἰδοῦσα εὐθέως τῆς κοίτης ἀνεπήδησεν καὶ τὴν ἐσθῆτα διέρρηξε καὶ τὴν γαστέρα — Νέρωνα τέτοκεν·

---

10 Ἀκερρωνίαν Ryckius ad Tac. *ann.* 14, 5, ἀκερωνίαν VC, cf. *ind.* libri 59 Πῶλλαν] ita VC, Πῶλαν Bk., Πόλλαν Dind., cf. ad 45, 10, 4 14 εὐηγγελίζετο scripsi praeeunte Henrico Stephano qui εὐηγγέλιζε, εὐηγγελίκει VC 16 αὐτοῦ Dind., αὐτοῦ VC 20 ἔφη ταύτην scripsi ex VC exc. Vat. Joann. Antioch., ταύτην ἔφη R. St. cum Zon. 21 ἔτεκεν Xiph. Zon., τέτοκεν exc. Vat. 23 ἔγγονος] ἔκγονος Leuncl., cf. ad fr. 5, 6 24 τὸν θεῖον] καὶ ἄνδρα vel plura hic addidisse Dionem putat Reim.

Digitized by Google

2 κατεσφάγη. μαθὼν δὲ ὁ Νέρων ὅτι τέθνηκεν, οὐκ ἐπίστευσεν· ὑπὸ γὰρ τοῦ μεγέθους τοῦ τολμήματος ἀπιστία αὐτῷ ὑπεχύθη· καὶ διὰ τοῦτο αὐτόπτης ἐπεθύμησε τοῦ πάθους γενέσθαι. καὶ αὐτήν τε πᾶσαν εἶδε γυμνώσας καὶ τὰ τραύματα αὐτῆς ἐπεσκέψατο, καὶ τέλος πολὺ καὶ τοῦ φόνου ἀνοσιώτερον ἔπος ἐφθέγξατο· εἶπε
3 γὰρ ὅτι "οὐκ ᾔδειν ὅτι οὕτω καλὴν μητέρα εἶχον". καὶ τοῖς τε δορυφόροις ἀργύριον ἔδωκεν, ἵνα δῆλον ὅτι πολλὰ τοιαῦτα γίνεσθαι εὔχωνται, καὶ τῇ γερουσίᾳ ἐπέστειλεν, ἄλλα τε ὅσα συνῄδει αὐτῇ καταριθμῶν, καὶ ὅτι ἐπεβούλευσέ τε αὐτῷ καὶ φωραθεῖσα ἑαυτὴν
4 διεχρήσατο. καὶ τῇ μὲν βουλῇ ταῦτα ἐπέστειλεν, αὐτὸς δὲ ταῖς τε νυξὶν ἐξεταράττετο ὥστε καὶ ἐκ τῆς εὐνῆς ἐξαπιναίως ἀναπηδᾶν, καὶ μεθ' ἡμέραν ὑπὸ σαλπίγγων δή τινων πολεμικόν τι καὶ θορυβῶδες ἐκ τοῦ χωρίου ἐν ᾧ τὰ τῆς Ἀγριππίνης ὀστᾶ ἔκειτο ἠχουσῶν ἐδείματοῦτο. διὸ καὶ ἄλλοσε ᾖει, καὶ ἐπειδὴ κάνταῦθα τὰ αὐτὰ αὐτῷ συνέβαινεν, ἄλλοσε ἐμπλήκτως μεθίστατο. Xiph. 152, 15 — 154, 27 R. St.

11, 1 ὅτι ὁ Νέρων, οἷα ἀληθὲς μὲν μηδὲν παρὰ μηδενὸς ἀκούων, πάντας δὲ ἐπαινοῦντας τὰ πεπραγμένα ὁρῶν, λανθάνειν τε ἐφ' οἷς ἐδεδράκει ἢ καὶ ὀρθῶς αὐτὰ πεποιηκέναι ἐνόμισε, κἀκ τούτου πολὺ χείρων καὶ ἐς τὰ ἄλλα ἐγένετο. πάντα τε γὰρ ὅσα ἐξῆν αὐτῷ ποιεῖν, καὶ καλὰ ἡγεῖτο εἶναι, καὶ τοῖς φόβῳ τι ἢ κολακείᾳ αὐτοῦ λέγουσιν ὡς καὶ πάνυ ἀληθεύουσι προσεῖχεν. τέως μὲν γὰρ φόβοις καὶ θορύβοις συνείχετο· ἐπεὶ δ' οἱ πρέσβεις πολλὰ ⟨καὶ⟩ κεχαρισμένα αὐτῷ εἶπον, ἀνεθάρσησε. Exc. Val. 240 (p. 686).

1—4 > Zon. 11, 12 p. 477, 5—7 B. (p. 39, 6—8 D.) 10. 11. 14 = Zon. 11, 12 p. 477, 7. 8 B. (p. 39, 8—10 D.)

[Petr.] ἰδὼν δὲ αὐτὴν τεθνηκυῖαν ὁ Νέρων ἀνόσιόν τι ῥῆμα ἐφθέγξατο "οὐκ ᾔδειν ὅτι τοιαύτην εὐπρεπῆ μητέρα εἶχον".

17—24 exc. Val. 240 inter c. 10, 6 et 11, 2 perperam a Reimaro insertum huc transtuli, cum ex legationibus sub finem memoratis appareat ei post necem Agrippinae locum dandum esse, cf. Tac. *ann.* 14, 10 (Suet. *Ner.* 34). ceterum post c. 15, 4 collocare malit quispiam, quanquam de *legatis* a senatu populoque Romano ad Neronem missis disertis verbis nec apud Tacitum nec apud Suetonium sermo est. vide quoque ad v. 22.

4 ἐπεσκέψατο] ἐξηρίθμησε Zon. de suo, cf. Tac. *ann.* 14, 9, Suet. *Ner.* 34 10 διεχρήσατο V, κατεχρήσατο C^1, διεχρήσατο C^2 (vol. 2 p. XI) 15 ἐμπλήκτως] ἔμπληκτος Nab. (litt.), cf. tamen fr. 55, 3^a; 59, 16, 4 et praesertim 65, 16, 3.
21 αὐτοῦ restitui ex cod. Peir., αὐτῷ Val. 22 προσεῖχεν] post hoc quaedam omissa esse vel novum fragmentum hic incipere putat Reim. 23 ⟨καὶ⟩ add. Bk.

Digitized by Google

οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἄνθρωποι ἀκούσαντες ταῦτα, καίπερ ἀχθό- 15
μενοι, ἔχαιρον νομίζοντες αὐτὸν ἐκ τούτου γε πάντως ἀπολεῖσθαι. τῶν δὲ βουλευτῶν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες προσεποιοῦντο χαίρειν ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, καὶ συνήδοντο δῆθεν τῷ Νέρωνι, καὶ ἐψηφίζοντο
5 πολλὰ οἷς ᾤοντο αὐτῷ χαριεῖσθαι· ὁ Πούπλιος δὲ δὴ Θρασέας 2
Παῖτος ἦλθε μὲν ἐς τὸ συνέδριον καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἐπήκουσεν, ἀναγνωσθείσης δὲ αὐτῆς ἐξανέστη τε εὐθὺς πρὶν καὶ ὁτιοῦν ἀποφήνασθαι καὶ ἐξῆλθε, διότι ἃ μὲν ἤθελεν εἰπεῖν οὐκ ἐδύνατο, ἃ δὲ ἐδύνατο οὐκ ἤθελεν. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ τὰ ἄλλα πάντα 3
10 διῆγεν· ἔλεγε γὰρ ὅτι "εἰ μὲν ἐμὲ μόνον ὁ Νέρων φονεύσειν ἔμελλε, πολλὴν ἂν εἶχον τοῖς ἄλλοις ὑπερκολακεύουσιν αὐτὸν συγγνώμην· εἰ δὲ καὶ ἐκείνων τῶν σφόδρα αὐτὸν ἐπαινούντων πολλοὺς τοὺς μὲν ἀνάλωκε τοὺς δὲ καὶ ἀπολέσει, τί χρὴ μάτην ἀσχημονοῦντα δουλοπρεπῶς φθαρῆναι, ἐξὸν ἐλευθερίως ἀποδοῦναι τῇ φύσει τὸ
15 ὀφειλόμενον; ἐμοῦ μὲν γὰρ πέρι καὶ ἔπειτα λόγος τις ἔσται, τού- 4
των δέ, πλὴν κατ' αὐτὸ τοῦτο ὅτι ἐσφάγησαν, οὐδείς". τοιοῦτος μὲν ὁ Θρασέας ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἀεὶ πρὸς ἑαυτὸν ἔλεγεν "ἐμὲ Νέρων ἀποκτεῖναι μὲν δύναται, βλάψαι δὲ οὔ".

Νέρωνα δὲ μετὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον ἐσιόντα ἐς τὴν Ῥώμην 16
20 δημοσίᾳ μὲν ἐθεράπευον, ἰδίᾳ δέ, ἐν ᾧ γε καὶ παρρησιάσασθαί Bekk. Anecd. 142, 5
τινες ἀσφαλῶς ἐδύναντο, καὶ μάλα αὐτὸν ἐσπάραττον. τοῦτο μὲν γὰρ μολγόν τέ τινα ἀπ' ἀνδριάντος αὐτοῦ νύκτωρ ἀπεκρέμασαν, ἐνδεικνύμενοι ὅτι ἐς ἐκεῖνον αὐτὸν δέοι ἐμβεβλῆσθαι· τοῦτο δὲ 2

10—18: Petr. Patr. *exc. Vat.* 49 p. 210 Mai. = p. 193, 5—12 Dind.): *ὅτι Θρασέας βουλευτὴς ἀναιρούμενος ὑπὸ Νέρωνος ἔφη "εἰ μὲν — φονεῦσαι ἔμελλεν, ἤλγουν· εἰ δὲ τῶν σφόδρα ἐπαινούντων αὐτὸν οὐ* [add. Mai.] *φείδεται, οὐδὲν χεῖρόν μοι ἐντεῦθεν γενήσεται· ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν συναπόλλυνται, ἐμοῦ δὲ μνήμη γοῦν τις εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἔσται· ὁ γὰρ Νέρων ἀποκτεῖναι μὲν δύναται, ἀπολέσαι δὲ οὐ δύναται".*

---

5 *ὁ Πούπλιος δὲ δή*] *ὁ Ποίπλιος δὲ δὴ* ⟨*ὁ*⟩ Bk., *ὁ δὲ δὴ Πούπλιος ὁ* scripserit Dio, cf. 45, 1. 1; 53, 23, 5 et ad 65, 18, 1 9 *ἐδύνατο* Bk., *ἠδύνατο* VC 11 *αὐτὸν* Sylb., *αὐτῷ* VC, cf. Dem. 19, 160 13 *ἀπολέσει*] cf. ad 46, 28, 6 14 *ἐλευθερίως*] *ἐλευθέρως* Dind. (vol. 4 in calce), nescio quare 17 *ἔλεγεν* scripsi ex VC, *ἔλεγεν ὅτι* Sylb. ex corrupta lectione Roberti Stephani.

19 *Νέρωνα* C², *νέρων* VC¹ 20. 21 *ᾧ γε — ἐσπάραττον*] Bekk. *Anecd.* 142, 5: *εἰσπράττω· αἰτιατικῇ αντὶ τοῦ τιμωροῦμαι. Δίων ξβ' βιβλίῳ· ᾧ γε καὶ παρρησιάζεσθαί τινες — εἰσέπραττον* *παρρησιάσασθαι* VC, *παρρησιάζεσθαι* cod. Coisl. (Bekk. *Anecd.*) 21 *ἐσπάραττον* VC, *εἰσέπραττον* cod. Coisl. 22 *τε*] indicio est quaedam post omissa esse.

Digitized by Google

παιδίον ἐς τὴν ἀγορὰν ῥίψαντες προσέδησαν αὐτῷ πινάκιον λέγον "οὐκ ἀναιροῦμαί σε, ἵνα μὴ τὴν μητέρα ἀποσφάξῃς". Xiph. 154, 27 — 155, 19 R. St.

2¹ Ὅτι εἰσιόντος Νέρωνος εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς τῆς Ἀγριππίνης ἀνδριάντας καθεῖλον· μὴ φθάσαντες δὲ ἕνα ἀποτεμεῖν ῥάκος αὐτῷ ἐπέβαλον ὥστε δοκεῖν ἐγκαλύπτεσθαι, καί τις παραχρῆμα ἐπιγράψας προσέπηξε τῷ ἀνδριάντι "ἐγὼ αἰσχύνομαι καὶ σὺ οὐκ αἰδῇ". Petr. Patr. *exc. Vat.* 50 (p. 210 sq. Mai. = p. 193, 13—18 Dind.)

2² *καὶ ἦν μὲν καὶ ἀναγινώσκειν πολλαχόθι ὁμοίως γεγραμμένον "Νέρων Ὀρέστης Ἀλκμέων μητροκτόνοι",*

ἦν δὲ καὶ ἀκούειν αὐτὸ τοῦτο λεγόντων ὅτι Νέρων τὴν μητέρα
3 *ἀνεχρήσατο· συχνοὶ γὰρ ὡς καὶ λελαληκότας τινὰς αὐτὸ ἐσήγγελον, οὐχ οὕτως ἵν' ἐκείνους ἀπολέσωσιν, ὡς ἵνα τὸν Νέρωνα διαβάλωσιν. ὅθεν οὐδεμίαν τοιαύτην δίκην προσήκατο, ἤτοι μὴ βουλόμενος ἐπὶ πλεῖον δι' αὐτῆς τὴν φήμην ἐπαυξῆσαι, ἢ καὶ καταφρονῶν ἤδη*
4 *τῶν λεγομένων. ὁ μέντοι ἥλιος σύμπας ἐν μέσαις ταῖς θυσίαις ταῖς ἐπὶ τῇ Ἀγριππίνῃ κατὰ τὸ ψήφισμα γενομέναις ἐξέλιπεν, ὥστε καὶ ἀστέρας ἐκφῆναι· καὶ οἱ ἐλέφαντες οἱ τὴν τοῦ Αὐγούστου ἁρμάμαξαν ἄγοντες ἐς μὲν τὸν ἱππόδρομον ἐσῆλθον καὶ μέχρι τῆς τῶν βουλευτῶν ἕδρας ἀφίκοντο, γενόμενοι δὲ ἐνταῦθα ἕστησαν*
5 *καὶ περαιτέρω οὐ προεχώρησαν. καὶ δὴ καὶ μάλιστα ἄν τις ἐτεκμήρατο ἐκ τοῦ δαιμονίου γεγονέναι, σκηπτός ποτε τὸ δεῖπνον αὐτοῦ πᾶν ἐσφερόμενόν οἱ κατέφλεξεν, ὥσπερ τις ἅρπυια τὰ σιτία αὐτοῦ ἀφελόμενος.* Xiph. 155, 19 — 156, 2 R. St.

---

9. 10 = Zon. 11, 12 p. 477, 8—10 B. (p. 39, 10—12 D.): *ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ πολλαχόθι ἐγράφετο παρά τινων ἀφανῶς· Νέρων κ. τ. λ.*

9. 10: Petr. Patr. *exc. Vat.* 51 (p. 211 Mai. = p. 193, 19. 20 Dind.): *ὅτι περιεφέρετο καὶ ἰάμβιον· Νέρων κ. τ. λ.*

4—7 exc. Vat. 50 aut hic aut fortasse paulo superius collocandum esse patet.

5 *καθεῖλον* Mai., *καθεῖλεν* cod.

9 *γεγραμμένον*] Zonarae *παρά τινων ἀφανῶς* e Dioneo fonte fluxisse potest 10 *Ἀλκμέων* scripsi ex VC, *ἀλκμαίων* exc. Vat. Zon., per ε recte cod. Peir. 63, 9, 4, perperam per *αι* VC 63, 9, 4 et 22, 6, *Ἀλκμέων* etiam Suet. *Ner.* 39, *Ἀλκμαίων* Philostr. *v. soph.* p. 2 Kays., cf. Meisterhans³ p. 28 et Nauck, *fragm. trag. Graec.*² p. 379 *μητροκτόνοι* VC Zon., *μητροκτόνος* exc. Vat., hoc quoque traditur Suet. *l. l.*, sed *μητροκτόνοι* Philostr. *l. l.* 12 *ἐσήγγελον*] cf. Kühner-Blass 1, 2 p. 344, *ἐσήγγελλον* Polak. 18 *ἐκφῆναι*] *ἐκφανῆναι* Leuncl., recte ni fallor, neque enim placet ut *ἐκφῆναι* active de sole dictum accipiamus 22 *ἐτεκμήρατο* VC², *ἐτεκμήραντο* C¹ *σκηπτός* VC², *σηπτός* C¹.

Digitized by Google

| ὅτι καὶ τὴν Δομιτίαν τὴν τηθίδα, ἣν καὶ αὐτὴν ὡς μητέρα 17 P 131v
τιμᾶν ἔλεγεν, ἐπαπέκτεινε φαρμάκῳ, οὐδ' ἀνέμεινεν ὀλίγας ἡμέρας
ἵν' ἄλλως ὑπὸ τοῦ γήρως ἀποθάνῃ, ἀλλ' ἐπεθύμησε καὶ ἐκείνην
ἀπολέσαι. καὶ ἔσπευσέ γε τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὰ κτήματα αὐτῆς 2
τὰ ἐν ταῖς Βαίαις καὶ ἐν τῇ Ῥαβεννίδι ὄντα, ἐν οἷς καὶ ἡβητήρια
εὐθὺς μεγαλοπρεπῆ κατεσκεύασεν, ἃ καὶ δεῦρο ἀνθεῖ. Exc. Val. 241
(p. 686), Xiph. 156, 2—6 R. St.

ἐπὶ δὲ δὴ τῇ μητρὶ καὶ ἑορτὴν μεγίστην δὴ καὶ πολυτελεστάτην ἐποίησεν, ὥστε ἐν πέντε ἢ καὶ ἓξ ἅμα θεάτροις ἐπὶ πολλὰς
ἡμέρας πανηγυρίσαι, ὅτε δὴ καὶ ἐλέφας ἀνήχθη ἐς τὴν ἀνωτάτω
τοῦ θεάτρου ἀψῖδα, καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ σχοινίων κατέδραμεν ἀναβάτην φέρων. ἐκεῖνο δὲ δὴ καὶ αἴσχιστον καὶ δεινότατον ἅμα ἐγένετο, 3
ὅτι καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες οὐχ ὅπως τοῦ ἱππικοῦ ἀλλὰ καὶ τοῦ
βουλευτικοῦ ἀξιώματος ἐς τὴν ὀρχήστραν καὶ ἐς τὸν ἱππόδρομον

12—p. 40, 9 = Joann. Antioch. fr. 90 M. (v. 58—69).

1—6 conflata haec ex exc. Val. 241 et Xiphilino:

Exc. Val. 241	Xiphilinus (p. 156, 6 — 157, 5)
ὅτι καὶ τὴν Δομιτίαν τὴν τηθίδα, ἣν καὶ αὐτὴν ὡς μητέρα τιμᾶν ἔλεγεν ἐπαπέκτεινε φαρμάκῳ οὐδ' — διὰ τὰ κτήματα αὐτῆς τὰ ἐν Βαίαις καὶ ἐν τῇ Ῥαβεννίδι ὄντα ἐν οἷς καὶ ἡβητήρια εὐθὺς μεγαλοπρεπῆ κατεσκεύασεν τοῦτ' ἔστιν ἑστιατήρια καὶ καταλύσεις.	(... ἀφελόμενος c. 16, 5). οὐ μὴν ἀλλ' αὐτὸς καὶ Δομιτίαν τὴν τηθίδα φαρμάκῳ δολοφονήσας τὰ ἐν ταῖς Βαίαις τῇ τε Ῥαβενίδι θαλάσσῃ κτήματα αὐτῆς ἀφείλετο ἐν οἷς καὶ νικητήρια εὐθὺς μεγαλοπρεπῆ κατεσκεύασεν ἃ καὶ δεῦρο ἀνθεῖ. (ἐπὶ δὲ δὴ κ. τ. λ.)

5 ταῖς scripsi ex Xiph., om cod. Peir., cf. 48, 51, 5; 49, 1, 1 καὶ ἐν τῇ cod. Peir., τῇ τε Xiph. Ῥαβεννίδι cod. Peir., ῥαβενίδι θαλάσσῃ VC, θαλάσσῃ additamentum videtur Xiphilini nisi forte ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ habuit Dio ἡβητήρια cod. Peir., νικητήρια VC, ἐνηβητήρια coll. Herod. 2, 133 Rk., quod valde placet confirmatum ni fallor littera ν corruptae vocis νικητήρια 6 κατεσκεύασεν] ita cod. Peir. VC, quod sequitur in cod. Peir. τοῦτ' ἔστιν ἑστιατήρια καὶ καταλύσεις ab epitomatore profectum videtur, licet formula τοῦτ' ἔστι a Dione haud raro sit usurpata (54, 16, 7; 56, 36, 1; 62, 13, 2; 69, 17, 3), non tamen ἑστιατήρια dixisset cum posterioribus sed ἑστιατόρια ut dixit ἑστιάτωρ 62, 15, 2; κατάλυσις saepe apud eum reperitur ut in loco simili 59, 17, 3. — Ceterum Neronem τὰ ἡβητήρια in usum praesertim militum classicorum exstruxisse crediderim.

9 ἢ καὶ scripsi ex V, καὶ C 12 δὲ δὴ Reim., δὴ V, δεῖξαι C, δὲ καὶ ἰδεῖν καὶ λέξαι Rk., haec Antiochenus ita τὸ δὲ πάντων αἴσχιστον καὶ δεινότατον ὅτι κ. τ. λ., an ἐκεῖνο δὲ πάντων καὶ αἴσχιστον καὶ δεινότατον Xiphilinus? 13 οὐχ ὅπως — ἀξιώματος] οὐ μόνον τῶν εἰς τὸν δῆμον καὶ τοὺς ἱππεῖς τελούντων ἀλλὰ καὶ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ οὐχ ὅπως νέους

Digitized by Google

τό τε θέατρον τὸ κυνηγετικὸν ἐσῆλθον ὥσπερ οἱ ἀτιμότατοι, καὶ ηὔλησάν τινες αὐτῶν καὶ ὠρχήσαντο τραγῳδίας τε καὶ κωμῳδίας ὑπεκρίναντο καὶ ἐκιθαρῴδησαν, ἵππους τε ἤλασαν καὶ θηρία ἀπέκτειναν καὶ ἐμονομάχησαν, οἱ μὲν ἐθελονταὶ οἱ δὲ καὶ πάνυ
4 ἄκοντες. καὶ εἶδον οἱ τότε ἀνθρωποι τὰ γένη τὰ μεγάλα, τοὺς 5
Φουρίους τοὺς Ὀρατίους τοὺς Φαβίους τοὺς Πορκίους τοὺς Οὐαλερίους, τἄλλα πάντα ὧν τὰ τρόπαια ὧν οἱ ναοὶ ἐωρῶντο, κάτω τε ἑστηκότας καὶ τοιαῦτα δρῶντας ὧν ἕνια οὐδ' ὑπ' ἄλλων γινόμενα ἐθεώρουν. καὶ ἐδακτυλοδείκτουν γε αὐτοὺς ἀλλήλοις, καὶ ἐπέλεγον
5 Μακεδόνες μέν "οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ Παύλου ἔκγονος", Ἕλληνες δὲ 10
"οὗτος τοῦ Μομμίου", Σικελιῶται "ἴδετε τὸν Κλαύδιον", Ἠπειρῶται "ἴδετε τὸν Ἄππιον", Ἀσιανοὶ τὸν Λούκιον, Ἴβηρες τὸν Πούπλιον, Καρχηδόνιοι Ἀφρικανόν, Ῥωμαῖοι δὲ πάντας. τοιαῦτα γάρ που προτέλεια τῆς αὐτοῦ ἀσχημοσύνης ποιῆσαι ἠθέλησεν.
18 ὠλοφύροντο δὲ πάντες οἱ νοῦν ἔχοντες καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν 15
ἀναλισκομένων. πάντα μὲν γὰρ τὰ πολυτελέστατα ἃ ἄνθρωποι ἐσθίουσι, πάντα δὲ καὶ τὰ ἄλλα τὰ τιμιώτατα, ἵππους ἀνδράποδα ζεύγη χρυσίον ἀργύριον ἐσθῆτα ποικίλην, ἐδίδου διὰ συμβόλων·
2 σφαιρία γὰρ μικρά, γεγραμμένα ὡς ἕκαστα αὐτῶν ἔχοντα, ἐς τὸν δμιλον ἐρρίπτει, καὶ ἐδίδοτο δ τι τις δι' ἐκείνων ἥρπασεν. ἐνενόουν 20
γὰρ ὅτι, ὁπότε τοσαῦτα ἀνήλισκεν ἵνα ἀσχημονήσῃ, οὐδενὸς τῶν ἀποπωτάτων ἀφέξεται ἵνα τι κερδάνῃ. τεράτων δέ τινων γεγονότων τότε οἱ μάντεις ὄλεθρον αὐτῷ ταῦτα φέρειν εἶπον, καὶ
3 συνεβούλευσαν ἐς ἑτέρους τὸ δεινὸν ἀποτρέψασθαι. κἂν συχνοὺς εὐθὺς κατεχρήσατο, εἰ μὴ ὁ Σενέκας ἔφη αὐτῷ ὅτι "ὅσους ἂν 25
ἀποσφάξῃς, οὐ δύνασαι τὸν διάδοχόν σου ἀποκτεῖναι". Xiph. 156, 6 — 157, 5 R. St.

24—27: Petr. Patr. *exc. Vat.* 52 (p. 211 Mai. = p. 193, 21—24 Dind.): *ὅτι Νέρων πολλοὺς ἐπὶ τυραννίδι φονεύων παρὰ Σενέκα ἀποτρέπεται αὐτῷ* [ita cod.] *τοῦτο εἰπόντος ὡς "ὅσους ἂν φονεύσῃς, τὸν μετὰ σὲ μέλλοντα βασιλεῦσαι φονεῦσαι οὐ δύνασαι"*.

ἀλλ' ἤδη καὶ παρηβηκότας (*ὁπλομαχεῖν — ἠνάγκαζε*) Joann. Antioch., qui quae plura dat habet opinor ex Dione, sed fortasse e c. 19, 2.

2 *ὠρχήσαντο*] ⟨*καὶ*⟩ *ὠρχήσαντο* Polak. 6 *τοὺς Ὀρατίους* addidi ex Antiocheno qui hunc locum *αὐτολεξεὶ* fere transtulit, om. VC, cf. 45, 31, 1 et 32, 3; 53, 8, 3 8 *ὑπ' ἄλλων*] *ὑπὸ δούλων* Rk., ⟨*ἂν*⟩ *ὑπ' ἄλλων* St., otiose uterque, *ὑπ' ἄλλων* etiam Antiochenus 11 *Μομμίου* Reim. coll. fr. 76, 1, *μεμμίου* VC, eodem modo peccatum 63, 8, 2 12 *Ἀσιανοὶ — πάντας*] dubito num haec ita Dio dixerit 14 *αὐτοῦ* H. St., *αὐτοῦ* VC 23 *φέρειν*] cf. ad 47, 41, 1.

Digitized by Google

τότε μὲν δὴ τοσαῦτα σωτήρια, ὡς δὴ ἔλεγεν, ἐώρτασε, καὶ τὴν ἀγορὰν τῶν ὄψων, τὸ μάκελλον ὠνομασμένον, καθιέρωσε· μετὰ δὲ 19
ταῦτα ἕτερον αὖ εἶδος ἑορτῆς ἤγαγεν, ἐπεκλήθη δὲ Ἰουβενάλια
ὥσπερ τινὰ νεανισκεύματα, καὶ ἐτελέσθη ἐπὶ τῷ γενείῳ αὐτοῦ. καὶ
γὰρ τοῦτο τότε πρῶτον ἐξύρατο, καὶ τάς γε τρίχας ἐς σφαιρίον τι
χρυσοῦν ἐμβαλὼν ἀνέθηκε τῷ Διὶ τῷ Καπιτωλίῳ· καὶ ἐς τὴν
ἑορτὴν οἵ τε ἄλλοι καὶ οἱ εὐγενέστατοι πάντως τι ἐπεδείξαντο.
τεκμήριον δέ, Αἰλία Κατέλλα τοῦτο μὲν γένει καὶ πλούτῳ προ- 2
ήκουσα, τοῦτο δὲ καὶ ἡλικίᾳ προφέρουσα (ὀγδοηκοντοῦτις γὰρ ἦν)
ὠρχήσατο, οἵ τε λοιποὶ οἱ διὰ γῆρας ἢ νόσον ἰδίᾳ μηδὲν ποιῆσαι
δυνάμενοι ἐχορῴδησαν. ἤσκουν μὲν γὰρ πάντες ὅ τι τις καὶ ὁπωσ-
οῦν οἷός τε ἦν, καὶ ἐς διδασκαλεῖα ἀποδεδειγμένα συνεφοίτων οἱ
ἐλλογιμώτατοι, ἄνδρες γυναῖκες, κόραι μειράκια, γραῖαι γέροντες·
εἰ δέ τις μὴ ἐδύνατο ἐν ἑτέρῳ τῳ θέαν παρασχεῖν, ἐς τοὺς χοροὺς 3
κατεχωρίζετο. καὶ ἐπειδή γέ τινες αὐτῶν προσωπεῖα ὑπ' αἰσχύνης,
ἵνα μὴ γνωρίζωνται, περιέθεντο, περιεῖλεν αὐτὰ τοῦ δήμου δῆθεν
ἀξιώσαντος, καὶ ἐπέδειξε καὶ τοῖς ὀλίγον ἔμπροσθεν ὑπ' αὐτῶν
ἀρχθεῖσιν ἀνθρώποις. καὶ τότε δὴ μάλιστα καὶ ἐκεῖνοι καὶ οἱ ἄλλοι 4
τοὺς τεθνηκότας ἐμακάριζον· πολλοὶ γὰρ ἄνδρες τῶν πρώτων ἐν
τῷ ἔτει τούτῳ ἐτελεύτησαν, ὧν ἐνίους καὶ τῷ Νέρωνι ἐπιβουλεύειν
αἰτιαθέντας οἱ στρατιῶται περιστάντες ἐλιθοβόλησαν.

καὶ ἔδει γὰρ καὶ τὸν κολοφῶνα ἄξιον τῶν πραττομένων ἐπε- 20
νεχθῆναι, παρῆλθέ τε καὶ αὐτὸς ὁ Νέρων ἐς τὸ θέατρον, ὀνομαστὶ
πρὸς τοῦ Γαλλίωνος ἐσκηρυχθείς, καὶ ἔστη τε ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ
Καῖσαρ τὴν κιθαρῳδικὴν σκευὴν ἐνδεδυκώς, καὶ "κύριοί μου, εὐμε-
νῶς μου ἀκούσατε" εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἐκιθαρῴδησέ τε Ἄττιν 2
τινὰ ἢ Βάκχας ὁ Αὔγουστος, πολλῶν μὲν στρατιωτῶν παρεστηκό-

26 — p. 42, 1 > Zon. 11, 12 p. 478, 3. 4 B. (p. 39, 29 – 40, 1 D.) [haec non suo loco apud Zonaram narrata sed postea inserta]

8—11 = Joann. Antioch. fr. 90 M. v. 69 – 75.

23 sqq. cf. Cedr. 1 p. 360, 11 – 13, *Synops. chron.* p. 28, 25. 26.

1 τοσαῦτα] τοιαῦτα Sylb. 3 ἤγαγεν] ἐσήγαγεν Kuiper. (litt.), quod valde placet Ἰουνενάλια Bk., ἰουβενάλια VC 6 Καπιτωλίῳ VC, Καπιτωλίνῳ R. St. perperam 7 πάντως] ita VC 8 Αἰλία V, ἀλία C, δειλαία Joann. Antioch. Κατέλλα] Κατοῦλα Xyl., at "Catella ὑποκοριστικῶς dicta est pro Cata, quod cognomen fuit in gente Aelia" Vai. recte 10 ὠρχήσατο] ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὀρχήσατο (ita cod.) Joann. Antioch. de suo 11 ἐχορῴδησαν] ᾠδὸν κατὰ χοροὺς ἱστάμενοι Joann. Antioch. de suo, cf. Plat. *leg.* p. 764 E 13 ἐλλογιμώτατοι reduxi ex V, λογιμώτατοι C 20 ὧν V, ὡς C 24 Γαλλίωνος] intellegitur *L. Iunius Gallio*, cf. Suet. *Ner.* 21 (ubi *Cluvius Rufus* consularis Neronem cantaturum esse pronuntiat), praeterea ad 60, 35, 2 25 σκευὴν C, σκηνὴν V.

Digitized by Google

των, παντὸς δὲ τοῦ δήμου, ὅσον αἱ ἕδραι ἐχώρησαν, καθημένου, καίτοι καὶ βραχὺ καὶ μέλαν, ὥς γε παραδέδοται, φώνημα ἔχων,
3 *ὥστε καὶ γέλωτα ἅμα καὶ δάκρυα πᾶσι κινῆσαι. καὶ αὐτῷ καὶ ὁ Βοῦρρος καὶ ὁ Σενέκας, καθάπερ τινὲς διδάσκαλοι, ὑποβάλλοντές τι παρειστήκεσαν, καὶ αὐτοὶ τάς τε χεῖρας καὶ τὰ ἱμάτια, ὁπότε*
5 *φθέγξαιτό τι, ἀνέσειον, καὶ τοὺς ἄλλους προσεπεσπῶντο. ἦν μὲν γάρ τι καὶ ἴδιον αὐτῷ σύστημα ἐς πεντακισχιλίους στρατιώτας*
4 *παρεσκευασμένον, Αὐγούστειοί τε ὠνομάζοντο καὶ ἐξῆρχον τῶν ἐπαίνων· ἠναγκάζοντο δέ σφισι καὶ οἱ ἄλλοι πάντες καὶ ἄκοντες, πλὴν τοῦ Θρασέα, ἐκβοᾶν. οὗτος μὲν γὰρ οὐδέποτε αὐτῷ συγκαθῆκεν,* 10
οἱ δὲ δὴ ἄλλοι, καὶ μάλισθ' οἱ ἐπιφανεῖς, σπουδῇ καὶ ὀδυρόμενοι συνελέγοντο, καὶ πάνθ' ὅσαπερ οἱ Αὐγούστειοι, ὡς καὶ χαίροντες,
5 *συνεβόων· καὶ ἦν ἀκούειν πως αὐτῶν λεγόντων "ὁ καλὸς Καῖσαρ, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Αὔγουστος, εἷς ὡς Πύθιος. μά σε Καῖσαρ, οὐδείς σε νικᾷ." ποιήσας δὲ ταῦτα ἐδείπνισε τὸν δῆμον ἐπὶ πλοίων ἐν* 15
τῷ χωρίῳ ἐν ᾧ ἡ ναυμαχία ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου ἐγεγόνει· καὶ ἐξ αὐτοῦ νυκτὸς μεσούσης ἐς τὸν Τίβεριν διὰ τάφρου κατέπλευσε. Xiph. 157, 5—158, 16 R. St., et (v. 2) Exc. Val. 242.

p. C. 60 **21** *ταῦτα μὲν ἐπὶ τῷ τὸ γένειον ψιλισθῆναι ἔπραξεν· ὑπὲρ δὲ δὴ τῆς σωτηρίας τῆς τε διαμονῆς τοῦ κράτους αὐτοῦ (οὕτω* 20
γάρ που προέγραψεν) ἀγῶνα πενταετηρικὸν κατεστήσατο, Νερώνεια αὐτὸν ὀνομάσας, καὶ ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸ γυμνάσιον ᾠκοδόμησεν, ἔλαιόν τε ἐν τῇ καθιερώσει αὐτοῦ καὶ τοῖς βουλευ-
2 *ταῖς καὶ τοῖς ἱππεῦσι προῖκα ἔνειμε. τὸν μέντοι στέφανον*

---

19 — p. 43, 5 cf. Joann. Antioch. fr. 90 M. v. 75—78: (. . . *κατὰ χόρους ἱσταμενοι* ad c. 19, 2). *ἐπετέλει δὲ ταύτας τὰς ἐκθέσμους θέας ἐπί τε τῷ γενείῳ*

---

2 exc. Val. 242: *ὅτι ὁ Νέρων βραχὺ καὶ μέλαν, ὥς γε καὶ παραδέδοται, φώνημα εἶχεν.*

19 — p. 43, 6 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 243:

Xiphilinus (158, 16—24)	Exc. Val. 243
ταῦτα μὲν ἐπὶ τῷ τὸ γένειον — ἔνειμε (v. 24). *τὸν μέντοι στέφανον* --	*ὅτι ὁ Νέρων τὸν στέφανον* —

1 *ὅσον*] an *ὅσον ⟨γε⟩*? 2 *ὥς γε* VC, *ως γε καὶ* cod. Peir. 6 *φθέγξαιτό* Reim., *φθέγξοιτό* CV *ἀνέσειον* VC², *ἀνεστιον* C¹ 10 *ἐκβοᾶν*] *ἐπεκβοᾶν* Rk., forte *συνεκβοᾶν* coll. 39, 19, 2, quanquam ipsum *συνεκβοᾶν* alio sensu legitur 39, 19, 1 14 *εἷς ὡς*] *ὡς εἷς* coll. 63, 20, 5 Sylb., *εἷς ὡς* Rk., quod parum placet, notandum naturam acclamationum hic aliam esse atque loco modo laudato 63, 20, 5.

19 *ψιλισθῆναι* Reim. coll. 63, 9, 1; 77, 20, 1; 79, 14, 4, *ψιληθῆναι* VC, *ψιλωθῆναι* H. St. (et *ψιλωθέντι* Joann. Antioch.) forma Herodotea. ceterum *⟨πρῶτον⟩ ψιλισθῆναι* vel *ψιλωθῆναι* Dionem scripsisse puto coll. Joann. Antioch. et 48, 34, 3.

Digitized by Google

τὸν τῶν κιθαρῳδῶν ἀνικεῖ ἔλαβε, πάντων ὡς καὶ ἀναξίων τῆς νίκης ἐκβληθέντων, καὶ εὐθὺς ἐς αὐτὸ τὸ γυμνάσιον ἐν τῇ στολῇ σφων ἐσεγράφη. κἀκ τούτου καὶ οἱ ἄλλοι αὐτῷ στέφανοι οἱ τῆς κιθαρῳδίας ἐξ ἁπάντων τῶν ἀγώνων ὡς καὶ μόνῳ ἀξιονίκῳ ἐπέμποντο. Xiph. 158, 16—24 R. St., Exc. Val. 243 (p. 689).

ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπαίζετο, πάθος ἐν τῇ Βρεττανίᾳ LXII 1
δεινὸν συνηνέχθη· δύο τε γὰρ πόλεις ἐπορθήθησαν, καὶ μυριάδες p. C. 61
ὀκτὼ τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτῶν ἐφθάρησαν, ἥ τε νῆσος ἠλλοτριώθη. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα ὑπὸ γυναικὸς αὐτοῖς συνηνέχθη, ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο πλείστην αὐτοῖς αἰσχύνην συμβῆναι, ὡς που καὶ τὸ θεῖον τὴν συμφορὰν αὐτοῖς προεσήμανεν· ἔκ 2
τε γὰρ τοῦ βουλευτηρίου θροῦς νυκτὸς βαρβαρικὸς μετὰ γέλωτος καὶ ἐκ τοῦ θεάτρου θόρυβος μετ' οἰμωγῆς ἐξηκούετο, μηδενὸς ἀνθρώπων μήτε φθεγγομένου μήτε στένοντος, οἰκίαι τέ τινες ἐν τῷ Ταμέσᾳ ποταμῷ ὕφυδροι ἐωρῶντο, καὶ ὁ ὠκεανὸς ὁ μεταξὺ τῆς τε νήσου καὶ τῆς Γαλατίας αἱματώδης ποτὲ ἐν τῇ πλημμυρίδι ηὐξήθη. πρόφασις δὲ τοῦ πολέμου ἐγένετο ἡ δήμευσις τῶν 2
χρημάτων ἃ Κλαύδιος τοῖς πρώτοις αὐτῶν ἐδεδώκει· καὶ ἔδει καὶ ἐκεῖνα, ὡς γε Δεκιανὸς Κάτος ὁ τῆς νήσου ἐπιτροπεύων ἔλεγεν, ἀναπόμπιμα γενέσθαι. διά τε οὖν τοῦτο, καὶ ὅτι ὁ Σενέκας χιλίας σφίσι μυριάδας ἄκουσιν ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσι τόκων δανείσας

πρῶτον ψιλωθέντι καὶ ἐπὶ τῷ τῆς μητρὸς φόνῳ· ἀπολελοίπει γὰρ αὐτὸν οὐδὲ τὸ φονικόν τε καὶ ἀπηνές, καίτοι γε παίζειν δοκοῦντα.

[Xiphilinus]

ἐκβληθέντων (v. 2) κἀκ τούτου καὶ — ἐπέμποντο (v. 5). ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπαίζετο κ. τ. λ.

[Exc. Val. 243]

ἐκβληθέντων, καὶ εὐθὺς ἐς αὐτὸ τὸ γυμνάσιον ἐν τῇ στολῇ σφων ἐσεγράφη (v. 3). κἀκ τούτου καὶ — ἐπέμποντο (v. 5). ταῦτα ἐπαίζετο ἐν Ῥώμῃ.

1 ἀνικεῖ] ita cod. Peir. VC, ἀνικὶ Bk., ἀκονιτὶ Nab. (litt.) sine causa idonea 2 ἐκβληθέντων cod. Peir., ἐκκληθέντων VC καὶ εὐθὺς — ἐσεγράφη] καὶ εὐθὺς ἐς αὐτὸ τὸ γυμνάσιον ἐσαχθεὶς ἐν αὐτῇ τῇ στολῇ τῇ κιθαρῳδικῇ ἐς τὰ τῶν νικησάντων λευκώματα ἐσεγράφη Rk., sine iusta causa 3 αὐτῷ om. cod. Peir. 4 ἐπέμποντο VC, ἐπέμποτο (sic) cod. Peir. 9 πάντα C, ταῦτα V αὐτοῖς] σφίσιν? Bk. 11 προεσήμανεν] an προεσήμηνεν Dio? 14 τινες C (ut videtur, a τινος non multum differt), τινος V 15 Ταμέσᾳ] cf. ad 40, 3, 1 ὕφυδροι Blancus (vers.), ἔφυδροι VC, cf. Tac. ann. 14, 32 16 πλημμυρίδι] πλημυρίδι Bk., per duplicem μ scribitur Zon. 7, 20, 7. 8; 39, 40, 5; 60, 20, 5; 60, 30, 6 18 αὐτῶν C, ἑαυτῶν V καὶ (alterum)] an δὴ? 21 ἄκουσιν — δανείσας] haec non satis intellego, αἰτοῦσιν pro ἀκοῦσιν Nab. (litt.).

Digitized by Google

ἔπειτ' ἀθρόας τε ἅμα αὐτὰς καὶ βιαίως ἐσέπρασσεν .....
2 ἡ δὲ μάλιστα αὐτοὺς ἐρεθίσασα καὶ ἐναντία Ῥωμαίων πολεμεῖν
ἀναπείσασα, τῆς τε προστατείας αὐτῶν ἀξιωθεῖσα καὶ τοῦ πολέ-
μου παντὸς στρατηγήσασα, Βουδουΐκα ἦν, γυνὴ Βρεττανὶς γένους
3 τοῦ βασιλείου, μεῖζον ἢ κατὰ γυναῖκα φρόνημα ἔχουσα. αὕτη γὰρ
συνήγαγέ τε τὸ στράτευμα ἀμφὶ δώδεκα μυριάδας ὄν, καὶ ἀνέβη
ἐπὶ βῆμα ἐκ γῆς ἐλώδους ἐς τὸν Ῥωμαϊκὸν τρόπον πεποιημένον.
ἦν δὲ καὶ τὸ σῶμα μεγίστη καὶ τὸ εἶδος βλοσυρωτάτη τό τε βλέμμα
4 δριμυτάτη, καὶ τὸ φθέγμα τραχὺ εἶχε, τήν τε κόμην πλείστην
τε καὶ ξανθοτάτην οὖσαν μέχρι τῶν γλουτῶν καθεῖτο, καὶ στρεπτὸν
μέγαν χρυσοῦν ἐφόρει, χιτῶνά τε παμποίκιλον ἐνεκεκόλπωτο, καὶ
χλαμύδα ἐπ' αὐτῷ παχεῖαν ἐνεπεπόρπητο. οὕτω μὲν ἀεὶ ἐνεσκευά-
ζετο· τότε δὲ καὶ λόγχην λαβοῦσα, ὥστε καὶ ἐκ τούτου πάντας
ἐκπλήττειν, ἔλεξεν ὧδε.

8 "πέπεισθε μὲν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ὅσον ἐλευθερία τῆς δουλείας
διαφέρει, ὥστ' εἰ καὶ πρότερόν τις ὑμῶν ὑπὸ τῆς τοῦ κρείττονος
ἀπειρίας ἐπαγωγοῖς ἐπαγγέλμασι τῶν Ῥωμαίων ἡπάτητο, ἀλλὰ
νῦν γε ἑκατέρου πεπειραμένοι μεμαθήκατε μὲν ὅσον ἡμαρτήκατε
δεσποτείαν ἐπισπαστὸν πρὸ τῆς πατρίου διαίτης προτιμήσαντες,
ἐγνώκατε δὲ ὅσῳ καὶ πενία ἀδέσποτος πλούτου δουλεύοντος προ-
2 φέρει. τί μὲν γὰρ οὐ τῶν αἰσχίστων, τί δ' οὐ τῶν ἀλγίστων, ἐξ
οὗπερ ἐς τὴν Βρεττανίαν οὗτοι παρέκυψαν, πεπόνθαμεν; οὐ τῶν
μὲν πλείστων καὶ μεγίστων κτημάτων ὅλων ἐστερήμεθα, τῶν δὲ
3 λοιπῶν τέλη καταβάλλομεν; οὐ πρὸς τῷ τἆλλα πάντα καὶ νέμειν
καὶ γεωργεῖν ἐκείνοις, καὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν δασμὸν ἐτήσιον
φέρομεν; καὶ πόσῳ κρεῖττον ἦν ἅπαξ τισὶ πεπρᾶσθαι μᾶλλον ἢ
μετὰ κενῶν ἐλευθερίας ὀνομάτων κατ' ἔτος λυτροῦσθαι; πόσῳ δὲ

---

1 *ἐσέπρασσεν .....*] lacunam deprehendit Rk., qui explet *ἐπανέστησαν* 2 *Ῥωμαίων*] an Dio *Ῥωμαίοις* cum Thuc. 1, 29, 1 ? 3 *προστατείας*] *προστασίας* Leuncl, iniuria ut coll. fr. 11, 4; 41, 34, 4; 52, 9, 3; 65, 8, 3 monuit Reim., adde Thuc. 2, 80, 5 (cod. CG), Xen. *mem.* 3, 6, 10, *oec.* 2, 6 4 *Βουδουΐκα* scripsi, *βουνδουΐκα* VC hic, sed *βουδουΐκα* c. 7, 1; 8, 2; 12, 6 et *βοδουΐκα* c. 6, 1, apud Tacitum legitur *boodicia ann.* 14, 31, *booducca* 14, 35, *boudicca* 14, 37, *voaduca* vel *voadicca Agric.* 16, cf. *Bodicca* C. I. L. 8, 2877, *Bodic*[*a*] C. I. Rh. 745, *Boudicas* C. I. L. 2, 455. expectes apud Dionem *Βουδίκκα* (*Βοδίκκα*) vel *Βουδοΐκα* 7 *ἑλώδους* V, *ἑλλάδος* corr. in *ἑλώδους* a m[1] C, expectem *χορτώδους* vel tale quid, tribunal militare ex caespite fieri notum est, forte ⟨*ἀπ'*⟩ vel ⟨*ἐξ*⟩ *ἑδάφους*? 12 *παμποίκιλον* C, *πανυποίκιλον* (sic) V *ἐπ'* Rk., *ἐν* VC 13 *ἐνεπεπόρπητο* restitui ex VC, *ἐπεπεπόρπητο* Bk. iniuria, cf. Herod. 7, 77 17 *ἡπάτητο*] *ἡπάτηται* Sylb. 18 *πεπειραμένοι* V, *πεπειρώμενοι* C.

Digitized by Google

ἐσφάχθαι καὶ ἀπολωλέναι μᾶλλον ἢ κεφαλὰς ὑποτελεῖς περιφέρειν; καίτοι τί τοῦτο εἶπον; οὐδὲ γὰρ τὸ τελευτῆσαι παρ' αὐτοῖς 4 ἀζήμιόν ἐστιν, ἀλλ' ἴστε ὅσον καὶ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν τελοῦμεν· παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ τοὺς δουλεύοντάς τισιν 5 ὁ θάνατος ἐλευθεροῖ, Ῥωμαίοις δὲ δὴ μόνοις καὶ οἱ νεκροὶ ζῶσι πρὸς τὰ λήμματα. τί δ' ὅτι, κἂν μή ἔχῃ τις ἡμῶν ἀργύριον (πῶς 5 γὰρ ἢ πόθεν), ἀποδυόμεθα καὶ σκυλευόμεθα ὥσπερ οἱ φονευόμενοι; τί δ' ἂν προϊόντος τοῦ χρόνου μετριάσαιεν, οὕτως ἡμῖν κατὰ τὴν πρώτην εὐθύς, ὅτε πάντες καὶ τὰ θηρία τὰ νεάλωτα θεραπεύουσι, 10 προσενηνεγμένοι;

ἡμεῖς δὲ δὴ πάντων τῶν κακῶν τούτων αἴτιοι, ὥς γε τἀληθὲς 4 εἰπεῖν, γεγόναμεν, οἵτινες αὐτοῖς ἐπιβῆναι τὴν ἀρχὴν τῆς νήσου ἐπετρέψαμεν, καὶ οὐ παραχρῆμα αὐτούς, ὥσπερ καὶ τὸν Καίσαρα τὸν Ἰούλιον ἐκεῖνον, ἐξηλάσαμεν· οἵτινες οὐ πόρρωθέν σφισιν, 15 ὥσπερ καὶ τῷ Αὐγούστῳ καὶ τῷ Γαΐῳ τῷ Καλιγόλᾳ, φοβερὸν τὸ καὶ πειρᾶσαι τὸν πλοῦν ἐποιήσαμεν. τοιγαροῦν νῆσον τηλικαύτην, 2 μᾶλλον δὲ ἤπειρον τρόπον τινὰ περίρρυτον νεμόμενοι καὶ ἰδίαν οἰκουμένην ἔχοντες, καὶ τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ ἀφ' ἁπάντων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀφωρισμένοι ὥστε καὶ γῆν ἄλλην καὶ οὐρα- 20 νὸν ἄλλον οἰκεῖν πεπιστεῦσθαι, καί τινας αὐτῶν καὶ τοὺς σοφω- τάτους γε μηδὲ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἀκριβῶς πρότερον ἐγνωκέναι, κατεφρονήθημεν καὶ κατεπατήθημεν ὑπ' ἀνθρώπων μηδὲν ἄλλο ἢ πλεονεκτεῖν εἰδότων. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν ἔτι, ὦ πολῖται 3 καὶ φίλοι καὶ συγγενεῖς (πάντας γὰρ ὑμᾶς συγγενεῖς, ἅτε καὶ μιᾶς 25 νήσου οἰκήτορας ὄντας καὶ ἓν ὄνομα κοινὸν κεκλημένους, νομίζω), τὰ προσήκοντα πράξωμεν, ἕως ἔτι τῆς ἐλευθερίας μνημονεύομεν, ἵνα καὶ τὸ πρόσρημα καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τοῖς παισὶ καταλίπωμεν. ἂν γὰρ ἡμεῖς τῆς συντρόφου εὐδαιμονίας παντελῶς ἐκλαθώμεθα, τί ποτε ἐκεῖνοι ποιήσουσιν ἐν δουλείᾳ τραφέντες;

30 λέγω δὲ ταῦτα οὐχ ἵνα μισήσητε τὰ παρόντα (μεμισήκατε γάρ), 5 οὐδ' ἵνα φοβηθῆτε τὰ μέλλοντα (πεφόβησθε γάρ), ἀλλ' ἵνα ἐπαι- νέσω τε ὑμᾶς ὅτι καὶ καθ' ἑαυτοὺς πάνθ' ὅσα δεῖ προαιρεῖσθε, καὶ χάριν ὑμῖν γνῶ ὅτι καὶ ἐμοὶ καὶ ἑαυτοῖς ἑτοίμως συναίρεσθε. φοβεῖσθε δὲ μηδαμῶς τοὺς Ῥωμαίους· οὔτε γὰρ πλείους ἡμῶν 2 35 εἰσιν οὔτ' ἀνδρειότεροι. τεκμήριον δὲ ὅτι καὶ κράνεσι καὶ θώραξι

---

9 ὅτε Sylb., ὅτι VC 15 *Καλιγόλᾳ* R. St., *καλλιγόλα* VC, cf. 57, 5, 6 16 *καὶ* inserui ex V 21 *γε* R. St., *τε* VC 25 *κεκλημένους* v. Herw. coll. Thuc. 4, 64, 3, *κεκτημένους* VC, frustra obloquitur Litsch p. 33, 1 35 *τεκμήριον δὲ ὅτι — ἐσκέπασθε — ἐσκεύασθε*] corruptum, *τεκμήριον δὲ τό τε ⟨αὐτοὺς⟩ — ἐσκε-*

Digitized by Google

καὶ κνημῖσιν ἐσκέπασθε καὶ προσέτι καὶ σταυρώμασι καὶ τείχεσι καὶ τάφροις ἐσκεύασθε πρὸς τὸ μήτι πάσχειν ἐξ ἐπιδρομῆς τῶν πολεμίων. τοῦτο γὰρ αἱροῦνται μᾶλλον ὑπὸ τῶν φόβων ἢ τὸ καὶ
3 δρᾶσαί τι προχείρως ὥσπερ ἡμεῖς. τοσαύτῃ γὰρ περιουσίᾳ ἀνδρίας χρώμεθα ὥστε καὶ τὰς σκηνὰς ἀσφαλεστέρας τῶν τειχῶν καὶ τὰς ἀσπίδας πολυαρκεστέρας τῆς ἐκείνων πανοπλίας νομίζειν. ἐξ οὗπερ ἡμεῖς μὲν καὶ κρατοῦντες αἱροῦμεν αὐτοὺς καὶ βιασθέντες ἐκφεύγομεν, κἂν ἄρα καὶ ἀναχωρῆσαί ποι προελώμεθα, ἐς τοιαῦτα ἕλη
4 καὶ ὄρη καταδυόμεθα ὥστε μήτε εὑρεθῆναι μήτε ληφθῆναι· ἐκεῖνοι δὲ οὔτε διῶξαί τινα ὑπὸ τοῦ βάρους οὔτε φυγεῖν δύνανται, κἂν ἄρα καὶ ἐκδράμωσί ποτε, ἕς τε χωρία ἀποδεδειγμένα καταφεύγουσι,
5 κἀνταῦθα ὥσπερ ἐς γαλεάγρας κατακλείονται. ἔν τε οὖν τούτοις παρὰ πολὺ ἡμῶν ἐλαττοῦνται, καὶ ἐν ἐκείνοις, ὅτι οὔτε λιμὸν οὔτε δίψος, οὐ ψῦχος οὐ καῦμα ὑποφέρουσιν ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλ᾽ οἱ μὲν καὶ σκιᾶς καὶ σκέπης σίτου τε μεμαγμένου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου δέονται, κἂν ἄρα τι τούτων αὐτοὺς ἐπιλίπῃ διαφθείρονται, ἡμῖν δὲ δὴ πᾶσα μὲν πόα καὶ ῥίζα σῖτός ἐστι, πᾶς δὲ χυμὸς ἔλαιον,
6 πᾶν δὲ ὕδωρ οἶνος, πᾶν δὲ δένδρον οἰκία. καὶ μὴν καὶ τὰ χωρία ταῦτα ἡμῖν μὲν συνήθη καὶ σύμμαχα, ἐκείνοις δὲ δὴ καὶ ἄγνωστα καὶ πολέμια· καὶ τοὺς ποταμοὺς ἡμεῖς μὲν γυμνοὶ διανέομεν, ἐκεῖνοι δὲ οὐδὲ πλοίοις ῥᾳδίως περαιοῦνται. ἀλλ᾽ ἴωμεν ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀγαθῇ τύχῃ θαρροῦντες. δείξωμεν αὐτοῖς ὅτι λαγωοὶ καὶ ἀλώπεκες ὄντες κυνῶν καὶ λύκων ἄρχειν ἐπιχειροῦσιν."

6 ταῦτα εἰποῦσα λαγὼν μὲν ἐκ τοῦ κόλπου προήκατο μαντείᾳ τινὶ χρωμένη, καὶ ἐπειδὴ ἐν αἰσίῳ σφίσιν ἔδραμε, τό τε πλῆθος πᾶν ἠσθὲν ἀνεβόησε, καὶ ἡ Βουδουΐκα τὴν χεῖρα ἐς τὸν οὐρανὸν
2 ἀνατείνασα εἶπε "χάριν τέ σοι ἔχω, ὦ Ἀνδράστη, καὶ προσεπικα-

---

πάσθαι — ἐσκευάσθαι Rk., at apud Dionem post τεκμήριον δὲ sim. sententia ab ὅτι incipere solet (veluti 38, 22, 1 et 26, 6; 44, 45, 4; 45, 46, 3; 46, 17, 8; 52, 17, 3, cf. 45, 42, 2 et fr. 108, 2; 50, 26, 3; 50, 27, 8; 38, 23, 4) aut sine orationis vinculo sequitur ne addito quidem γὰρ Atticorum (veluti fr. 104, 6; 44, 39, 1; 46, 9, 1; 50, 27, 5; 52, 13, 2 et 15, 6; 56, 38, 4; 62, 6, 3), possis conicere τεκμηριοῖ δὲ τὸ — ἐσκεπάσθαι — ἐσκευάσθαι, magis tamen arridet Henrici Stephani τεκμήριον δὲ ὅτι ⟨οὐχ⟩ vel ⟨οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνοι⟩ ἐσκέπασθε — ἐσκεύασθε vel Polakii coniectura οὔτι pro ὅτι reponentis.

2 ἐσκεύασθε] ὠχύρωσθε St. μήτι V, μηκέτι C, μὴ καί τι H. St. 10 φυγεῖν R. St., φυγῆς VC 11 καταφεύγουσι Sylb., καταφεύγωσι VC 13 ἐν ἐκείνοις] ita VC λιμὸν V, λιμὸς C 15 μεμαγμένου C, μεμιγμένου V, cf. Thuc. 4, 16, 1 22 λαγωοὶ] λαγῷ St. probabiliter, cf. c. 6, 1; 72, 6, 1 26 Βουδουΐκα dedi, βοδουΐκα VC, cf. ad c. 2, 2 27 ὦ Ἀνδράστη C (sed ὦ et ἀν lectu difficilia ex correctura m¹, ἀδράστη fuit), ὦ ἀδράστη V, cf. c. 7, 3.

Digitized by Google

λοῦμαί σε γυνὴ γυναῖκα, οὐκ Αἰγυπτίων ἀχθοφόρων ἄρχουσα ὡς Νίτωκρις, οὐδ' Ἀσσυρίων τῶν ἐμπόρων ὡς Σεμίραμις (καὶ γὰρ ταῦτ' ἤδη παρὰ τῶν Ῥωμαίων μεμαθήκαμεν), οὐ μὴν οὐδὲ Ῥωμαίων αὐτῶν ὡς πρότερον μὲν Μεσσαλῖνα ἔπειτ' Ἀγριππῖνα νῦν 3
δὲ καὶ Νέρων (ὄνομα μὲν ⟨γὰρ⟩ ἀνδρὸς ἔχει, ἔργῳ δὲ γυνή ἐστι· σημεῖον δέ, ᾄδει καὶ κιθαρίζει καὶ καλλωπίζεται), ἀλλὰ ἀνδρῶν Βρεττανῶν, γεωργεῖν μὲν ἢ δημιουργεῖν οὐκ εἰδότων, πολεμεῖν δὲ ἀκριβῶς μεμαθηκότων, καὶ τά τε ἄλλα πάντα κοινὰ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας κοινὰς νομιζόντων, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνων τὴν αὐτὴν τοῖς ἄρρεσιν ἀρετὴν ἐχουσῶν. τοιούτων οὖν ἀνδρῶν καὶ 4
τοιούτων γυναικῶν βασιλεύουσα προσεύχομαί τέ σοι καὶ αἰτῶ νίκην καὶ σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν κατ' ἀνδρῶν ὑβριστῶν ἀδίκων ἀπλήστων ἀνοσίων, εἴ γε καὶ ἄνδρας χρὴ καλεῖν ἀνθρώπους ὕδατι θερμῷ λουμένους, ὄψα σκευαστὰ ἐσθίοντας, οἶνον ἄκρατον πίνοντας, μύρῳ ἀλειφομένους, μαλθακῶς κοιμωμένους, μετὰ μειρακίων, καὶ τούτων ἐξώρων, καθεύδοντας, κιθαρῳδῷ, καὶ τούτῳ κακῷ, δουλεύοντας. μὴ γάρ τοι μήτ' ἐμοῦ μήθ' ὑμῶν ἔτι βασι- 5
λεύσειεν ἡ Νερωνὶς ἡ Δομιτία, ἀλλ' ἐκείνη μὲν Ῥωμαίων ᾄδουσα δεσποζέτω (καὶ γὰρ ἄξιοι τοιαύτῃ γυναικὶ δουλεύειν, ἧς τοσοῦτον ἤδη χρόνον ἀνέχονται τυραννούσης), ἡμῶν δὲ σὺ ὦ δέσποινα ἀεὶ μόνη προστατοίης."

τοιαῦτ' ἄττα ἡ Βουδουῖκα δημηγορήσασα ἐπῆγε τοῖς Ῥωμαίοις 7
τὴν στρατιάν· ἔτυχον γὰρ ἄναρχοι ὄντες διὰ τὸ Παυλῖνον τὸν ἡγεμόνα σφῶν εἰς νῆσόν τινα Μῶνναν ἀγχοῦ τῆς Βρεττανίας κειμένην ἐπιστρατεῦσαι. διὰ τοῦτο πόλεις τε δύο Ῥωμαϊκὰς ἐξεπόρθησε καὶ διήρπασε, καὶ φόνον ἀμύθητον, ὡς ἔφην, εἰργάσατο· τοῖς τε ἀλι-

---

1 *ἀχθοφόρων* C, *ἀχθηφόρων* V, *ἀχθοφόρων* scripsisse videtur Dio cum Herod. 7, 187 ut *ἀχθοφορεῖν* 50, 28, 6 (72, 12, 1 cum *η* VC) 2 *τῶν*] *τινῶν* v. Herw., exp. Polak. 4 *νῦν δὲ καὶ Νέρων* (*ὄνομα μὲν* ⟨*γὰρ*⟩ scripsi, *νῦν δὲ καὶ Νέρων* ⟨*ὅς*⟩ *ὄνομα μὲν* Reim., (*νῦν δὲ καὶ Νέρων ὄνομα μὲν* Bk. 6 *ᾄδει* reduxi ex VC, *ᾄδει* ⟨*γὰρ*⟩ Rk. iniuria, cf. ad c. 5, 2 8 *κοινὰ*] expungendum? 9 *διὰ τοῦτο*] an *διὰ τούτων*? *τὴν αὐτὴν* C², *τῶν αὐτὴν* C¹, *τῶν ἐς τὴν* V 11 *βασιλεύουσα* R. St., *βασιλεύουσαν* VC 11 *αἰτῶ* Sylb., *αὐτῶ* VC 13 *λουμένους* Dind., *λουομένους* VC, cf. ad 49, 43, 3 (ubi errore adnotatum cod. V hic dare *λουμένους*) 17 *μήτ'* Bk., *μὴ* VC 21 *προστατοίης* Sylb., *παραστατοίης* VC 22 *Βουδουῖκα*] cf. ad c. 2, 2 23 *εἰς*] an *ἐς* habuerit Dio dubium, cf. fr. 54, 10; 57, 68; 40, 35, 1, sed legit fortasse *εἰς Θετταλίαν . . . ἐπιστρατεύσαντας* apud Aesch. 3, 83 *Μῶνναν*] per duplicem *ν* etiam c. 8, 1 bis VC, *Μῶναν* Bk. recte fortasse, *Mona* Plin. *n. h.* 4, 103, Tac. *ann.* 14, 29, *Agric.* 14. 18 (*nomam* cod. d) *Μόνα* Ptol. 2, 2, 10, geogr. Rav. 5, 31, cf. etiam Caes. *b. G.* 5, 13, Plin. *l. l.* et 2, 187, Ptol. *l. l.*, Oros. 1, 2, 82, geogr. Rav. *l. l.*, ubi alterius insulae Monae (hodie *Man*) mentio fit.

Digitized by Google

σκομένοις ἀνθρώποις ὑπ᾽ αὐτῶν οὐδὲν τῶν δεινοτάτων ἔστιν ὅ τι
2 οὐκ ἐγίνετο. καὶ δ δὴ δεινότατον καὶ θηριωδέστατον ἔπραξαν·
τὰς γὰρ γυναῖκας τὰς εὐγενεστάτας καὶ εὐπρεπεστάτας γυμνὰς
ἐκρέμασαν, καὶ τούς τε μαστοὺς αὐτῶν περιέτεμον καὶ τοῖς στό-
μασί σφων προσέρραπτον, ὅπως ὡς καὶ ἐσθίουσαι αὐτοὺς ὁρῷντο, 5
καὶ μετὰ τοῦτο πασσάλοις ὀξέσι διὰ παντὸς τοῦ σώματος κατὰ
3 μῆκος ἀνέπειραν. καὶ ταῦτα πάντα, θύοντές τε ἅμα καὶ ἑστιώμε-
νοι καὶ ὑβρίζοντες, ἔν τε τοῖς ἄλλοις σφῶν ἱεροῖς καὶ ἐν τῷ τῆς
Ἀνδάτης μάλιστα ἄλσει ἐποίουν. οὕτω τε γὰρ τὴν Νίκην ὠνό-
μαζον, καὶ ἔσεβον αὐτὴν περιττότατα. 10

8 ὁ δὲ Παυλῖνος ἔτυχε μὲν ἤδη τὴν Μῶνναν παραστησάμενος,
πυθόμενος δὲ τὴν Βρεττανικὴν συμφορὰν ἀπέπλευσεν εὐθὺς ἐς
αὐτὴν ἐκ τῆς Μώννης. καὶ διακινδυνεῦσαι μὲν αὐτίκα πρὸς τοὺς
βαρβάρους οὐκ ἤθελε, τό τε πλῆθος αὐτῶν καὶ τὴν ἀπόνοιαν φο-
βούμενος, ἀλλ᾽ ἐς ἐπιτηδειότερον καιρὸν τὴν μάχην ὑπερετίθετο· 15
ἐπεὶ δὲ σίτου τε ἐσπάνιζε καὶ οἱ βάρβαροι ἐγκείμενοι οὐκ ἀνίεσαν,
2 ἠναγκάσθη καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῖς συμβαλεῖν. ἡ μὲν οὖν Βου-
δουῖκα ἐς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν στράτευμα ἔχουσα
αὐτὴ μὲν ἐφ᾽ ἅρματος ὠχεῖτο, τοὺς δὲ ἄλλους ὡς ἑκάστους διέτα-
ξεν· ὁ δὲ δὴ Παυλῖνος μήτε ἀντιπαρατεῖναι οἱ τὴν φάλαγγα δυνη- 20
θεὶς (οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽ εἰ ἐφ᾽ ἕνα ἐτάχθησαν ἐξικνοῦντο· τοσοῦτον
3 ἠλαττοῦντο τῷ πλήθει) μήτ᾽ αὖ καθ᾽ ἓν συμβαλεῖν, μὴ καὶ περι-
στοιχισθεὶς κατακοπῇ, τολμήσας, τριχῇ τε ἔνειμε τὸν στρατὸν
ὅπως πολλαχόθεν ἅμα μάχοιντο, καὶ ἐπύκνωσεν ἕκαστον τῶν
μερῶν ὥστε δύσρηκτον εἶναι. συντάττων δ᾽ αὐτοὺς καὶ καθιστὰς 25
9 προσπαρῄνει, λέγων "ἄγετε ἄνδρες συστρατιῶται, ἄγετε ἄνδρες
Ῥωμαῖοι, δείξατε τοῖς ὀλέθροις τούτοις ὅσον καὶ δυστυχοῦντες
αὐτῶν προφέρομεν· αἰσχρὸν γάρ ἐστιν ὑμῖν, ἃ μικρῷ πρόσθεν
ὑπ᾽ ἀρετῆς ἐκτήσασθε, νῦν ἀκλεῶς ἀπολέσαι. πολλάκις τοι τῶν
νῦν παρόντων ἐλάττους ὄντες πολὺ πλείονας ἀντιπάλους καὶ ἡμεῖς 30

---

2 ἐγίνετο] ἐγένετο Bk. 7 μῆκος V, μῆνος C 8 καὶ ὑβρίζοντες scripsi ex V, ὑβρίζοντες C, ὕβριζον καὶ H. St. 9 Ἀνδάτης] cf. c. 6, 2, deam Britannicam cum Vocontiorum *Andarta* comparat J. Becker, *Rhein. Jahrb.* 42 p. 103 coniectura incerta ἐποίουν οὕτω τε γὰρ V, ἐποίουν οὕτω καὶ γὰρ C, ἐποίουν οὕτω γὰρ καὶ R. St., ἐπεὶ οὕτω γε καὶ Bk. (et in superioribus ὕβριζον pro καὶ ὑβρίζοντες), quod non placet; ceterum c. 7 Dionem in breve a Xiphilino contractum credo 11. 13 Μῶνναν Μώννης] cf. ad c. 7, 1 17 ἡ μὲν C², ἡμᾶς VC¹ Βουδουῖκα] cf. ad c. 2, 2 19 ὠχεῖτο R. St., ὀχεῖτο VC 21 γὰρ] γὰρ ⟨ἄν⟩ Polak. 22 ἓν Bk. coll. c. 12, 4 (vide quoque fr. 17, 5 et 14; 41, 60, 4, hic ἕνα L, al.), ἕνα VC περιστοιχισθεὶς Reim., περιστοιχηθεὶς VC, cf. Ind. 28. p. 49, 2 ἡμεῖς ἡμῶν reduxi ex VC, ὑμεῖς ὑμῶν R. St.

Digitized by Google

αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐνίκησαν. μήτ' οὖν τὸ πλῆθος αὐτῶν 2
φοβηθῆτε καὶ τὴν νεωτεροποιίαν (ἐκ γὰρ ἀόπλου καὶ ἀμελετήτου
προπετείας θρασύνονται), μήθ' ὅτι πόλεις τινὰς ἐμπεπρήκασιν·
οὐ γὰρ κατὰ κράτος οὐδὲ ἐκ μάχης, ἀλλὰ τὴν μὲν προδοθεῖσαν
τὴν δὲ ἐκλειφθεῖσαν εἶλον. ἀνθ' ὧν νῦν τὴν προσήκουσαν παρ'
αὐτῶν δίκην λάβετε, ἵνα καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ἐκμάθωσιν οἵους
ὄντας ἡμᾶς οἷοι ὄντες ἠδικήκασι".

ταῦτά τισιν εἰπὼν ἐφ' ἑτέρους ἦλθε, καὶ ἔφη "νῦν καιρὸς ὦ 10
συστρατιῶται προθυμίας, νῦν τόλμης. ἂν τήμερον ἄνδρες ἀγαθοὶ
γένησθε, καὶ τὰ προειμένα ἀναλήψεσθε· ἂν τούτων κρατήσητε,
οὐκέτ' οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀντιστήσεται. διὰ μιᾶς τοιαύ-
της μάχης καὶ τὰ ὑπάρχοντα βεβαιώσεσθε καὶ τὰ λοιπὰ προσκα-
ταστρέψεσθε· πάντες γὰρ καὶ οἱ ἄλλοθί που ὄντες στρατιῶται 2
ζηλώσουσιν ὑμᾶς καὶ ἐχθροὶ φοβηθήσονται. ὥστε ἓν ταῖς χερσὶν
ἔχοντες ἢ πάντων ἀνθρώπων ἀδεῶς ἄρχειν ὧν καὶ οἱ πατέρες
ὑμῶν κατέλιπον καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς προσεπεκτήσασθε, ἢ πάντως
αὐτῶν στερηθῆναι, ἔλεσθε ἐλεύθεροι εἶναι, ἄρχειν πλουτεῖν εὐδαι-
μονεῖν μᾶλλον ἢ τἀναντία αὐτῶν ῥᾳθυμήσαντες παθεῖν."

τοιαῦτα δὲ καὶ τούτοις εἰπὼν ἐπὶ τοὺς τρίτους ἐπιπαρῆλθε, 11
καὶ ἔλεξε καὶ ἐκείνοις "ἠκούσατε μὲν οἷα ἡμᾶς οἱ κατάρατοι οὗτοι
δεδράκασι, μᾶλλον δὲ ἕνια αὐτῶν καὶ εἴδετε· ὥσθ' ἕλεσθε πότερον 2
καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ ἐκείνοις παθεῖν καὶ προσέτι καὶ ἐκπεσεῖν παν-
τελῶς ἐκ τῆς Βρεττανίας, ἢ κρατήσαντες καὶ τοῖς ἀπολωλόσι τιμω-
ρῆσαι καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἅπασι παράδειγμα ποιῆσαι καὶ
πρὸς τὸ πειθαρχοῦν εὐμενοῦς ἐπιεικείας καὶ πρὸς τὸ νεωτερίζον
ἀναγκαίας τραχύτητος. μάλιστα μὲν οὖν ἔγωγε νικήσειν ἡμᾶς ἐλπίζω 3
καὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν συμμαχίᾳ (τοῖς γὰρ ἀδικουμένοις ὡς τὸ
πολὺ συναίρονται) καὶ τῇ πατρῴᾳ ἡμῶν ἀνδρίᾳ, Ῥωμαίους τε
ὄντας καὶ ταῖς ἀρεταῖς ἁπάντων ἀνθρώπων κεκρατηκότας, καὶ ταῖς

---

2 *καὶ* (prius) R. St., *μήτε* V, *καί τε* C, cf. Thuc. 4, 80, 3 7 *ἡμᾶς* restitui ex VC, *ὑμᾶς* R. St. 11 *ἡμῖν* reduxi ex VC, *ὑμῖν* R. St. *τοιαύτης*] *ταύτης* Sylb., quod non displicet 13 *στρατιῶται*] *στρατιῶταί* ⟨*τε*⟩ Bk. 14 *ἐχθροί*] ⟨*οἱ*⟩ *ἐχθροὶ* H. St. 15 *ἀνθρώπων* delendum censet H. St. 16 *ὑμῶν*] *ὑμῖν* Kuiper (litt.) *πάντως αὐτῶν*] *πάντων αὐτῶν* H. St., *πάντων ἀγαθῶν* Bk. 17 *ἐλεύθεροι* inter lineas manus rec. in C, *ὅλεθροι* VC 21 *πότερον* C, *πότεροι* V, *ὁποτερονοῦν* vel *πότερον* ⟨*βούλεσθε*⟩ sive ⟨*ἐθέλετε*⟩ H. St., hoc recte, etiam post *παθεῖν* vel post *Βρεττανίας* inseri potest 24 *καὶ τοῖς ἄλλοις — ποιῆσαι* om. C 26 *τραχύτητος* C, *ταχύτητος* V 28 *πατρῴᾳ*] *πατρίᾳ* Dionem scripsisse puto.

Digitized by Google

ἐμπειρίαις (καὶ γὰρ αὐτοὺς τούτους τοὺς νῦν ἀντικαθεστῶτας ἡττήσαντες κεχειρώμεθα), τῷ τε ἀξιώματι (οὐ γὰρ ἀντιπάλοις τισὶν ἀλλὰ δούλοις ἡμετέροις συμβαλοῦμεν, οὓς καὶ ἐλευθέρους
4 καὶ αὐτονόμους ὄντας εἰάσαμεν)· ἂν δὲ δὴ παρ' ἐλπίδα τι συμβῇ (οὐδὲ γὰρ ⟨οὐδὲ⟩ τοῦτ' εἰπεῖν ὀκνήσω), ἀμεινόν ἐστι μαχομένους ἡμᾶς ἀνδρείως πεσεῖν ἢ ἁλόντας ἀνασκολοπισθῆναι, τὰ σπλάγχνα τὰ ἑαυτῶν ἐκτμηθέντα ἰδεῖν, πασσάλοις διαπύροις ἀναπαρῆναι καὶ ὕδατι ζέοντι τηκομένους ἀπολέσθαι, καθάπερ ἐς θηρία τινὰ
5 ἄγρια ἄνομα ἀνόσια ἐμπεπτωκότας. ἢ οὖν περιγενώμεθα αὐτῶν, ἢ ἐνταῦθα ἀποθάνωμεν. καλὸν τὸ μνημεῖον τὴν Βρεττανίαν ἕξομεν, κἂν πάντες οἱ λοιποὶ Ῥωμαῖοι ἐξ αὐτῆς ἐκπέσωσι· τοῖς γὰρ σώμασι τοῖς ἡμετέροις πάντως αὐτὴν ἀεὶ καθέξομεν".

12 τοιαῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις εἰπὼν ἦρε τὸ σημεῖον τῆς μάχης· κἀκ τούτου συνῆλθον, οἱ μὲν βάρβαροι κραυγῇ τε πολλῇ καὶ ᾠδαῖς ἀπειλητικαῖς χρώμενοι, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι σιγῇ καὶ κόσμῳ,
2 μέχρις οὗ ἐς ἀκοντίου βολὴν ἀφίκοντο. ἐνταῦθα δὲ ἤδη βάδην τῶν πολεμίων προσιόντων σφίσιν ἐξάξαντες ἅμα ἀπὸ συνθήματος ἐπέδραμον αὐτοῖς ἀνὰ κράτος, καὶ ἐν μὲν τῇ προσμίξει ῥᾳδίως τὴν ἀντίταξίν σφων διέρρηξαν, περισχεθέντες δὲ τῷ πλήθει παν-
3 ταχόθεν ἅμα ἐμάχοντο. καὶ ἦν ὁ ἀγωνισμὸς αὐτῶν πολύτροπος· τοῦτο μὲν γὰρ οἱ ψιλοὶ τοὺς ψιλοὺς ἀντέβαλλον, τοῦτο δὲ οἱ ὁπλῖται τοῖς ὁπλίταις ἀνθίσταντο, οἵ τε ἱππεῖς τοῖς ἱππεῦσι συνεφέροντο, καὶ πρὸς τὰ ἅρματα τῶν βαρβάρων οἱ τοξόται τῶν Ῥωμαίων ἀντηγωνίζοντο. τούς τε γὰρ Ῥωμαίους οἱ βάρβαροι ῥύμῃ τοῖς ἅρμασι προσπίπτοντες ἀνέτρεπον, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
4 τοξευμάτων, ἅτε καὶ δίχα θωράκων μαχόμενοι, ἀνεστέλλοντο· ἱππεύς τε πεζὸν ἀνέτρεπε, καὶ πεζὸς ἱππέα κατέβαλλε· πρός τε τὰ ἅρματα συμφραξάμενοί τινες ἐχώρουν, καὶ ἄλλοι ὑπ' αὐτῶν ἐσκεδάννυντο· τούς τε τοξότας οἱ μὲν ὁμόσε σφίσιν ἰόντες ἔτρεπον, οἱ δὲ πόρρωθεν ἐφυλάσσοντο. καὶ ταῦτα οὐ καθ' ἓν ἀλλὰ τριχῇ
5 πάνθ' ὁμοίως ἐγίνετο. ἠγωνίσαντο δὲ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀμφότεροι προθυμίας καὶ τόλμης. τέλος δὲ ὀψέ ποτε οἱ Ῥωμαῖοι

---

1 ἀντικαθεστῶτας] ἀντικαθεστηκότας probabiliter Dio more suo 2 ἡττήσαντες] ἡττηθέντας Leuncl., at cf. fr. 35, 7; 48, 21, 6 4 αὐτονόμους R. St., αὐτομόλους VC εἰάσαμεν] ἐνικήσαμεν Reim., quod verum videtur, frustra obloquitur Bk. provocans ad c. 3, 3 5 ⟨οὐδὲ⟩ inserui 10 τὸ] γὰρ Rk., del. St., sine causa uterque 16 βάδην τῶν Sylb., βα ..... τῶν C, ... τῶν V (manus rec.: καὶ δημοτῶν) 17 ἐξάξαντες Bk., ἐξάραντες C, ἐπάραντες V, cf. 38, 49, 1 28 ἅρματα C, ἅμαρτα V.

Digitized by Google

ἐνίκησαν, καὶ πολλοὺς μὲν ἐν τῇ μάχῃ καὶ πρὸς ταῖς ἁμάξαις τῇ τε ὕλῃ κατεφόνευσαν, πολλοὺς δὲ καὶ ζῶντας εἷλον. συχνοὶ δ' οὖν καὶ διέφυγον, καὶ παρεσκευάζοντο μὲν ὡς καὶ αὖθις μαχούμενοι, ἀποθανούσης δὲ ἐν τούτῳ τῆς Βουδουίκης νόσῳ ἐκείνην μὲν δεινῶς ἐπένθησαν καὶ πολυτελῶς ἔθαψαν, αὐτοὶ δ' ὡς καὶ τότε ὄντως ἡττηθέντες διεσκεδάσθησαν. Xiph. p. 158, 24 — 165, 20 R. St. 6

καὶ τὰ μὲν Βρεττανικὰ ἐπὶ τοσοῦτον, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ὁ Νέρων 18 p. C. 62.

	[Zonaras]	[Joann. Antioch.]
Ὀκταβίαν τὴν Αὔγουσταν	(...μητροκτόνοι 61, 16, 2.) καὶ τὴν Αὐγούσταν Ὀκταουίαν τὴν τοῦ Κλαυδίου θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα	(...καλοῦντες 61, 7, 4.) καὶ τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν Ὀκταβίαν τὴν τοῦ Κλαυδίου θυγατέρα, δι' ἣν εἰς τὴν ἀρχὴν οὐχ ἥκιστα παρεληλύθει, πρῶτον μὲν
ἀπεπέμψατο μὲν πρότερον διὰ Σαβῖναν τὴν παλλακίδα,	ἀπεπέμψατο· τῆς γὰρ Σαβίνης ἐρῶν ἤθελεν αὐτῇ συνεῖναι ὡς γαμετῇ. δείσασα δὲ ἡ Σαβῖνα μήποτε ἡ Ὀκταουία μετακληθῇ, κατηγόρους ἐπ' αὐτῇ καὶ μοιχείας καὶ γοητείας ψευδοῦς παρεσκευάσατο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον φυγαδευθῆναι αὐτήν, ἔπειτα καὶ σφαγῆναι ἐποίησεν. Zon. 11, 12 p. 477, 11 — 16 B. (p. 39, 12 — 20 D.)	ἀπεπέμψατο
ὕστερον δὲ καὶ ἀπέκτεινε, καίτοι τοῦ Βούρρου ἐναν-		ἔπειτα καὶ ἀπέκτεινεν. Joann. Antioch. fr. 90 M. v. 93—96.

8 — 28 Xiphilinus, Zonaras, Joannes Antiochenus invicem se explent; fieri tamen potest ut Joannes quod addit *δι' ἣν — παρεληλύθει* aliunde ex Dione petitum huc inseruerit. ceterum cf. Tac. *ann.* 14, 62, Suet. *Ner.* 35.

4 *Βουδουίκης*] cf. ad c. 2, 2.

8 *ἐπὶ τοσοῦτον*] num Dio ita scripserit dubito, cf. 36, 12, 1

13. 14[c] *τὴν — θυγατέρα* exh. cod. Peir., om. Mueller 25[b] *ψευδοῦς*] expectes *ψευδεῖς*, ut exhibet E (de coniectura opinor) 30[a] *ἐναντιουμένου* C, *ἐναντιουμένῳ* V.

Digitized by Google

2 τιουμένου αὐτῷ καὶ κωλύοντος ἀποπέμψασθαι, καί ποτε εἰπόντος "οὐκοῦν καὶ τὴν προῖκα αὐτῇ" τοῦτ' ἔστι τὴν ἡγεμονίαν "ἀπόδος". οὕτω γάρ πως ἐρρωμένως αὐτῇ ἐχρῆτο ὥστε ποτὲ δεύτερον ἐρωτηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ γνώμην περὶ ὧν ἀπεφήνατο, εἶπεν ἀντικρυς ὅτι "περὶ ὧν ἂν ἅπαξ τι εἴπω, μηκέτι μου αὖθις πύθῃ". Xiph. 165, 20—28 R. St.

3 τοῦτον μὲν οὖν φαρμάκῳ διώλεσε, Τιγελλῖνον δέ τινα Σωφρόνιον, ἀσελγείᾳ τε καὶ μιαιφονίᾳ πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους ὑπεράραντα, σὺν ἑτέρῳ τινὶ ἐπὶ τὴν τῶν δορυφόρων ἀρχὴν κατέστησεν. Xiph. 165, 28—31 R. St.

ὅτι ὁ Τιγελλῖνος διεδέξατο τὸν Βοῦρρον, ἀσελγείᾳ καὶ μιαιφονίᾳ πάντας τοὺς καθ' αὑτὸν ἀνθρώπους ὑπεράρας. τὸν τε Νέρωνα ἀπ' αὐτῶν προσεποιήσατο, καὶ τὸν συνάρχοντα Ῥοῦφον παρ' οὐδὲν ἐτίθετο. Exc. Val. 244 (p. 689).

πρὸς τοῦτον καὶ τὸ τῆς Πυθιάδος ἀπόφθεγμα γενέσθαι λέγε-
4 ται. ἐπεὶ γὰρ τῶν περὶ τὴν Ὀκταουίαν ὄντων οἱ ἄλλοι πάντες πλὴν Πυθιάδος συνεπέθεντο μετὰ τῆς Σαβίνης αὐτῇ, τῆς μέν, ὅτι ἐδυστύχει, καταφρονήσαντες, τὴν δέ, ὅτι ἴσχυε, κολακεύοντες, μόνη [δ'] ἡ Πυθιὰς οὔτε τι κατεψεύσατο αὐτῆς, καίπερ πικρότατα

1—3: Petr. Patr. *exc. Vat.* 53 (p. 211 Mai. = p. 193, 25—29 Dind.): ὅτι ποτὲ λέγοντος τοῦ Νέρωνος ὡς "πάντως ἀπολύω τὴν Ὀκταβίαν καὶ οὐ συνοικῶ αὐτῇ", μετὰ παρρησίας εἶπεν πρὸς αὐτὸν Βοῦρρος "οὐκοῦν καὶ τὴν προῖκα αὐτῆς ἀπόδος, τοῦτεστιν τὴν μοναρχίαν· τοῦ γὰρ πατρὸς αὐτοῦ ἐστιν ἡ μοναρχία". [initium Petro deberi videtur] 3—6: Petr. Patr. *exc. Vat.* 54 (p. 211 Mai. = p. 193, 30—32 Dind.): ὅτι ποτὲ περὶ τοῦ αὐτοῦ Βοῦρρος πράγματος ἐρωτηθεὶς δεύτερον ἔφη "περὶ ὧν ἅπαξ εἶπον δεύτερον μή με ἐρώτα". [in quo περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος Petri ipsius est] 16—p. 53, 3: Petr. Patr. *exc. Vat.* 55 (p. 211 Mai. = p. 194, 1—9 Dind.): ὅτι ἡ Πυθιὰς τῶν ἐν τῷ κοιτῶνι Ὀκταβίας μία οὖσα καταψεύσασθαι [Mai., καταψασθαι cod.] αὐτῆς οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ καὶ πλείστας βασάνους ὑπομείνασα ἀπώμνυτο μήποτε αὐτὴν ἡμαρτηκέναι εἰς τὴν κοίτην τοῦ Νέρωνος· καί ποτε τοῦ Τιγιλλίνου σφοδρῶς

---

1 εἰπόντος] cf. ad v. 3 2 τοῦτ' ἔστι — ἡγεμονίαν] Dionis esse vel collato exc. Vat. patet, cf. ad 61, 17, 2 3 οὕτω V, οὕτως C αὐτῇ reduxi ex VC, in margine cod. Vat. Pal. 61 adscriptum (manu Sylburgii?) τῇ παρρησίᾳ, collata tamen exc. Vat. veri videtur simile in superioribus Dionem hac voce usum fuisse et fortasse habuisse id ipsum quod Petrus dat μετὰ παρρησίας εἰπόντος, cf. 36, 31, 1; 38, 15, 3.

8ª Τιγελλῖνον] cf. ad 59, 23, 9 Σωφρόνιον] verum Tigillini gentile *Ofonium* esse docui ad 59, 23, 9 11ª τινὶ V, ἑνὶ C 13ᵇ Ῥοῦφον] *Faenius Rufus*, cf. Tac. *ann.* 14, 51.

15 τοῦτον R. St., τοῦτο VC 16 ἄλλοι V, ἄγγελοι C 19 [δ'] exp. Bk. (?). indicium esse potest hic verba Dionis contracta esse.

Digitized by Google

βασανισθεῖσα, καὶ τέλος ὡς ὁ Τιγελλῖνος ἐνέκειτο αὐτῇ, προσέπτυσέ τε αὐτῷ καὶ εἶπε "καθαρώτερον ὦ Τιγελλῖνε τὸ αἰδοῖον ἡ δέσποινά μου τοῦ σοῦ στόματος ἔχει." Xiph. 165, 31 — 166, 6 R. St.

ὁ δὲ δὴ Νέρων καὶ γέλωτα καὶ σκώμματα τὰ τῶν συγγενῶν 14
5 *κακὰ ἐποιεῖτο. τὸν γοῦν Πλαῦτον ἀποκτείνας, ἔπειτα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ προσενεχθεῖσάν οἱ ἰδών, "οὐκ ἤδειν" ἔφη "ὅτι ⟨οὕτω⟩ μεγάλην ῥῖνα εἶχεν," ὥσπερ φεισάμενος ἂν αὐτοῦ εἰ τοῦτο προηπίστατο. πάντα δὲ ὡς εἰπεῖν τὸν βίον ἐν καπηλικῇ διαίτῃ ποιού-* 2
μενος ἀπεῖπε τοῖς ἄλλοις μηδὲν ἐφθὸν ἐν καπηλείῳ, πλὴν λαχάνων
10 *καὶ ἔτνους, πιπράσκειν. τὸν δὲ Πάλλαντα διεχρήσατο, ὅτι καὶ* 3
πλοῦτον πολὺν ἐκέκτητο, ὥστε καὶ ἐς μυρίας μυριάδας αὐτὸν ἀριθμεῖσθαι· καὶ δυσκολίᾳ τρόπων πολλῇ ἐχρῆτο, ὥστε μήτε τοῖς οἰκέταις μήτε τοῖς ἐξελευθέροις διαλέγεσθαί τι, ἀλλ' ἐς γραμματεῖα πάνθ' ὅσα ἐβούλετο καὶ προσέτασσέ σφισιν ἐσγράφειν. Xiph.
15 166, 7 — 17 R. St., et (v. 1. 2) Exc. Val. 245 (p. 689).

ὅτι ἐκ τῶν συναχθέντων ἐς τὸ Ἄντιον πολλῶν ἀπολομένων 15, 7 p. C. 68
ὁ Νέρων ἐν ἑορτῆς μέρει τοῦτο ἐποιεῖτο. Exc. Val. 246 (p. 689).

αὐτῇ [Mai., *αὐτὴν* cod.] *ἐπικειμένου καὶ λέγοντος ὁμολογῆσαι τὰ κακὰ ἃ ἐποίησεν ἡ δέσποινά σου, κἀκείνη προσπτύσασα εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ εἶπεν· "Τιγιλλῖνε, τὸ αἰδοῖον τῆς δεσποίνης μου τοῦ στόματος σου καθαρώτερόν ἐστιν".* [et prolixius et minus ad verbum Dionem expressit Petrus.]

4. 5: Petr. Patr. *exc. Vat.* 56 (p. 211 Mai. = p. 194, 10. 11 Dind.): *ὅτι ὁ Νέρων τὰ κακὰ τῶν ἑαυτοῦ συγγενῶν εἰς γέλωτα καὶ ἀστειότητα εἶχεν.*
5—7 Petr. Patr. *exc. Vat.* 57 (p. 212 Mai. = p. 194, 12—15 Dind.): *ὅτι Παύλου τοῦ ἀποστόλου τῆς κεφαλῆς προσενεχθείσης Νέρων "οὐκ ἤδειν", ἔφη, "ὅτι τοιαύτην μεγάλην ῥῖνα ἔχει" ὥσπερ φεισόμενος αὐτοῦ, εἰ τοῦτο προεγνώκει.*

C. 15, 1 vide mox p. 54.

4. 5 Exc. Val. 245: *ὅτι ὁ Νέρων γέλωτα — ἐποιεῖτο.*

16. 17 Exc. Val. 246, collocandum inter c. 14, 1 (exc. Val. 245) et c. 19, 2 (exc. Val. 247), huc transposui. ad annum 63 pertinere videtur, quo anno ineunte post Poppaeae Sabinae puerperium omnis senatus Antium effusus est, ubi partus editus erat (Tac. *ann.* 15, 23). non senatum tantum sed magnam etiam multitudinem civium Antium se contulisse haud incredibile.

4 *σκώμματα* VC cod. Peir., *σκῶμμα* Nab. (*Mnem. N. S.* 1, 338), at cf. Dem. 54, 13 *συγγενῶν* cod. Peir. exc. Vat., *γυναικῶν* VC 5 *Πλαῦτον*] *Rubellius Plautus*, cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 137 n. 85 6 ⟨*οὕτω*⟩ ins. v. Herw., cf. exc. Vat. et compara 61, 14, 2 cum exc. Vat. 48 7 *προηπίστατο* St., *προυπίστατο* VC.

Digitized by Google

1ª ὅτι Θρασέας τις γνώμην ἀπεφήνατο ἀνδρὶ βουλευτῇ ἐσχάτην εἶναι τιμωρίαν τὴν φυγήν. Petr. Patr. *exc. Vat.* 58 (p. 212 Mai. = p. 194, 16. 17 Dind.)

p. C. 64 1 τοσαύτη δ' ἦν ἡ τοῦ Νέρωνος ἀκολασία ὥστε καὶ ἅρματα δημοσίᾳ ἤλαυνε. καί ποτε θηρία ἀποκτείνας ὕδωρ τε εὐθὺς ἐς τὸ θέατρον ἐπωχέτευσε καὶ ναυμαχίαν ἐπετέλεσε, καὶ μετὰ τοῦτο τὸ ὕδωρ ἀφεὶς μονομαχίαν ἐπιδιέθηκε, καὶ τέλος ἐσαγαγὼν αὐτὸ 2 αὖθις δεῖπνον δημοσίᾳ πολυτελὲς ἐδείπνισεν. ἐστιάτωρ μὲν ὁ Τιγελλῖνος ἀπεδέδεικτο, καὶ παρασκευὴ πᾶσα πολλὴ ἐπεπόριστο· ἐσκευάσθη δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἐν μὲν τῷ μέσῳ καὶ ἐπὶ τῷ ὕδατι τά τε σκεύη τὰ οἰνηρὰ τὰ ξύλινα τὰ μεγάλα προκαθεῖτο, 3 καὶ ἐπ' αὐτῶν σανίδες ἐπεπήγεσαν, πέριξ δὲ περὶ αὐτὸ καπηλεῖα καὶ οἰκήματα ἐπεποίητο, ὥστε τὸν Νέρωνα καὶ τὸν Τιγελλῖνον τούς τε συσσίτους αὐτῶν τὸ μέσον ἔχοντας ἐπί τε ταπήτων πορφυρῶν καὶ ἐπὶ στρωμάτων ἁπαλῶν ἐπευωχεῖσθαι, τοὺς δὲ δὴ 4 ἄλλους πάντας ἐν τοῖς καπηλείοις εὐθυμεῖσθαι. ἔς τε τὰ πορνεῖα ἐσῄεσαν, καὶ συνεγίγνοντο πάσαις ἀνέδην ἁπλῶς ταῖς ἐνταῦθα καθημέναις· ἦσαν δὲ αἵ τε περικαλλέσταται καὶ ἐκφανέσταται, δοῦλαί τε καὶ ἐλεύθεραι, ἑταῖραι, παρθένοι, γαμεταί τινων, οὐχ ὅπως δημότιδες ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ εὐγενέσταται καὶ κόραι καὶ 5 γυναῖκες. καὶ ἦν ἐξουσία παντὶ τῷ βουλομένῳ σχεῖν ἣν ἤθελεν· οὐ γὰρ ἐξῆν αὐταῖς οὐδένα ἀπαρνήσασθαι. ὥστε, οἷα συρφετώδης ὄμιλος, ἁπλήστως τε ἅμα ἔπινον καὶ ἀσελγῶς ὕβριζον, καί τις καὶ δοῦλος τῇ δεσποίνῃ παρόντος τοῦ δεσπότου καὶ μονομάχος 6 εὐγενεῖ κόρῃ ὁρῶντος τοῦ πατρὸς συνεγίνοντο. ὠθισμοί τε καὶ πληγαὶ καὶ θόρυβοι, τοῦτο μὲν ἀπ' αὐτῶν τῶν ἐσιόντων, τοῦτο

---

4. 5 cf. Zon. 11, 12 p. 478, 4. 5 B. (p. 40, 1. 2 D.) [non suo loco sed post a Zonara insertum].

---

1. 2 Exc. Vat. 58, quod locum suum habeat necesse est inter c. 14, 1 (exc. Vat. 57) et c. 18, 4 (exc. Vat. 59), hic posui, Thraseae dictum a Dione relatum opinatus, cum Neronem eum Antii ad se non admisisse narraret, cf. Tac. *ann.* 15, 23.

8 *ἐδείπνισεν* Rk., *ἐδείπνησεν* VC, quod non videtur ferri posse, vide etiam Athen. 4 p. 134 D 9 *Τιγελλῖνος*] cf. ad 59, 23, 9 *πᾶσα πολλὴ*] *πάνυ πολλὴ* Sylb., *μάλα πολλὴ* Leuncl., *παντάπασι πολλὴ* St. 17 *ἀνέδην* V, *ἀναίδην* C 18 *περικαλλέσταται καὶ ἐκφανέσταται* Sylb., *περικαλλέστατοι καὶ ἐκφανέστατοι* VC 22 *οὐδένα* V, *οὐδ' ἕνα* C *συρφετώδης* V, *συρφερώδης* C 23 *ἅμα* V, *καὶ ἅμα* C.

Digitized by Google

δὲ καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν περιεστηκότων, αἰσχροὶ συνέβαινον, καὶ ἄνδρες τε ἐκ τούτων συχνοὶ ἐφθάρησαν καὶ γυναῖκες, αἱ μὲν ἀποπνιγεῖσαι αἱ δὲ διαρπαγεῖσαι.

μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεθύμησεν ὅπερ που ἀεὶ ηὔχετο, τήν τε πόλιν 16
δλην καὶ τὴν βασιλείαν ζῶν ἀναλῶσαι· τὸν γοῦν Πρίαμον καὶ αὐτὸς θαυμαστῶς ἐμακάριζεν ὅτι καὶ τὴν πατρίδα ἅμα καὶ τὴν ἀρχὴν ἀπολομένας εἶδεν. λάθρᾳ γάρ τινας ὡς καὶ μεθύοντας ἢ 2
καὶ κακουργοῦντάς τι ἄλλως διαπέμπων, τὸ μὲν πρῶτον ἔν που καὶ δύο καὶ πλείονα ἄλλα ἄλλοθι ὑπεπίμπρα, ὥστε τοὺς ἀνθρώπους ἐν παντὶ ἀπορίας γενέσθαι, μήτ' ἀρχὴν τοῦ κακοῦ ἐξευρεῖν μήτε τέλος ἐπαγαγεῖν δυναμένους ἀλλὰ πολλὰ μὲν ὁρῶντας πολλὰ δὲ ἀκούοντας ἄτοπα. οὔτε γὰρ θεάσασθαι ἄλλο τι ἦν ἢ πυρὰ 3
πολλὰ ὥσπερ ἐν στρατοπέδῳ, οὔτε ἀκοῦσαι λεγόντων τινῶν ἢ ὅτι τὸ καὶ τὸ καίεται· ποῦ; πῶς; ὑπὸ τίνος; βοηθεῖτε. θόρυβός τε οὖν ἐξαίσιος πανταχοῦ πάντας κατελάμβανε, καὶ διέτρεχον οἱ μὲν τῇ οἱ δὲ τῇ ὥσπερ ἐμπληκτοι. καὶ ἄλλοις τινὲς ἐπαμύνοντες 4
ἐπυνθάνοντο τὰ οἴκοι καιόμενα· καὶ ἕτεροι πρὶν καὶ ἀκοῦσαι ὅτι τῶν σφετέρων τι ἐμπέπρησται, ἐμάνθανον ὅτι ἀπόλωλεν. οἵ τε ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐς τοὺς στενωποὺς ἐξέτρεχον ὡς καὶ ἔξωθεν αὐταῖς βοηθήσοντες, καὶ οἱ ἐκ τῶν ὁδῶν εἴσω ἐσέθεον ὡς καὶ ἔνδον τι ἀνύσοντες. καὶ ἦν ἡ τε κραυγὴ καὶ ὀλολυγὴ παίδων ὁμοῦ γυναικῶν 5
ἀνδρῶν γερόντων ἄπλετος, ὥστε μήτε συνιδεῖν μήτε συνεῖναί τι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς κραυγῆς δύνασθαι· καὶ διὰ ταῦθ' ὁρᾶν ἦν τινας ἀφώνους ἑστῶτας ὥσπερ ἐνεοὺς ὄντας. κἀν τούτῳ πολλοὶ 6
μὲν καὶ τὰ σφέτερα ἐκκομιζόμενοι, πολλοὶ δὲ καὶ τὰ ἀλλότρια ἁρπάζοντες ἀλλήλοις τε ἐνεπλάζοντο καὶ περὶ τοῖς σκεύεσιν ἐσφάλλοντο, καὶ οὔτε προϊέναι ποι οὔθ' ἑστάναι εἶχον, ἀλλ' ὥθουν ὠθοῦντο, ἀνέτρεπον ἀνετρέποντο. καὶ συχνοὶ μὲν ἀπεπνί- 7
γοντο συχνοὶ δὲ συνετρίβοντο, ὥστε σφίσι μηδὲν ὅ τι τῶν δυνα-

---

C. 15, 7 vide supra p. 53.

1 *αἰσχροὶ*] *ἰσχνοὶ* Kreling *de usu poeticorum et dialecticorum vocabulorum apud scriptores graecos posteriores*, thes. XI, haud improbabiliter 3 *ἀποπνιγεῖσαι* V, *ὑποπνιγεῖσαι* C *διαρπαγεῖσαι*] *διαρραγεῖσαι* St. male, cf. Plat. *pol.* p. 274 B, *leg.* 7 p. 807 B, *rep.* 1 p. 336 B 5 *καὶ αὐτὸς*] mihi de mendo suspectum, *κατ' αὐτὸ* ⟨*τοῦτο*⟩ Polak, quod valde placet 6 *ἐμακάριζεν* H. St, *ἐμακάρισεν* VC 8 *ἄλλως*] *ἄλλο* H. St. sine causa, ne *ἄλλους* ⟨*ἄλλοσε*⟩ conicias, quod cum *διαπέμπειν* Thucydidis exemplo (8, 64, 1) saepe Dio coniunxit, sequens *ἄλλα ἄλλοθι* obstare videtur 9 *ὑπεπίμπρα* Dind., *ὑπεμπίπρα* VC, *ὑπενεπίμπρα* St. 15 *οὖν ἐξαίσιος* C, *ἀνεξαίσιος* V 21 *παίδων ὁμοῦ*] *πάντων ὁμοῦ παίδων* Kuiper (litt.) 26 *ἐνεπλάζοντο*] *ἐνεπαλάσσοντο* Nab., cf. ad 36, 49, 4.

Digitized by Google

μένων ἀνθρώποις ἐν τῷ τοιούτῳ πάθει κακῶν συμβῆναι μὴ συνενεχθῆναι. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἀποφυγεῖν που ῥᾳδίως ἐδύναντο· κἂν ἐκ τοῦ παρόντος τις περιεσώθη, ἐς ἕτερον ἐμπεσὼν ἐφθείρετο.
17 καὶ ταῦτα οὐκ ἐν μιᾷ μόνον ἀλλ' ἐπὶ πλείους καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ὁμοίως ἐγίνετο. καὶ πολλοὶ μὲν οἶκοι ἔρημοι τοῦ βοηθήσοντός σφισιν ἀπώλοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐπικουρούντων προσκατεπρήσθησαν· οἱ γὰρ στρατιῶται, οἵ τε ἄλλοι καὶ οἱ νυκτοφύλακες, πρὸς τὰς ἁρπαγὰς ἀφορῶντες οὐχ ὅσον οὐ
2 κατεσβέννυσάν τινα ἀλλὰ καὶ προσεξέκαιον. τοιούτων δὲ δὴ ἄλλων ἄλλοθι συμβαινόντων, ὑπέλαβέ ποτε τὸ πῦρ ἄνεμος καὶ ἐπὶ τὰ λοιπὰ ὁμοῦ πάντα ἤγαγεν, ὥστε σκευῶν μὲν πέρι ἢ οἰκιῶν μηδένα μηδὲν ἔτι φροντίσαι, πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἑστῶτάς που ἐν ἀσφαλεῖ τινι ὁρᾶν ὥσπερ νήσους τινὰς καὶ πόλεις ἅμα πολλὰς φλεγο-
3 μένας, καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς σφετέροις μηδὲν ἔτι λυπεῖσθαι, τὸ δὲ δημόσιον ὀδυρομένους ἀναμιμνήσκεσθαι ὅτι καὶ πρότερόν ποτε
18 οὕτως ὑπὸ τῶν Γαλατῶν τὸ πλεῖον τῆς πόλεως διεφθάρη. πάντων δὲ δὴ τῶν ἄλλων οὕτω διακειμένων, καὶ πολλῶν καὶ ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ πάθους ἐμπηδώντων, ὁ Νέρων ἔς τε τὸ ἄκρον τοῦ παλατίου, ὅθεν μάλιστα σύνοπτα τὰ πολλὰ τῶν καιομένων ἦν, ἀνῆλθε, καὶ τὴν σκευὴν τὴν κιθαρῳδικὴν λαβὼν ᾖσεν ἄλωσιν, ὡς μὲν αὐτὸς ἔλεγεν, Ἰλίου, ὡς δὲ ἑωρᾶτο, Ῥώμης.
2 τοιούτῳ μὲν δὴ πάθει τότε ἡ πόλις ἐχρήσατο οἵῳ οὔτε πρότερόν ποτε οὔθ' ὕστερον, πλὴν τοῦ Γαλατικοῦ. τό τε γὰρ Παλάτιον τὸ ὄρος σύμπαν καὶ τὸ θέατρον τοῦ Ταύρου τῆς τε λοιπῆς πόλεως τὰ δύο που μέρη ἐκαύθη, καὶ ἄνθρωποι ἀναρίθμητοι
3 διεφθάρησαν. ὁ μέντοι δῆμος οὐκ ἔστιν ὅ τι οὐ κατὰ τοῦ Νέρωνος ἠρᾶτο, τὸ μὲν ὄνομα αὐτοῦ μὴ ὑπολέγων, ἄλλως δὲ δὴ τοῖς τὴν πόλιν ἐμπρήσασι καταρώμενοι, καὶ μάλισθ' ὅτι αὐτοὺς ἡ μνήμη τοῦ λογίου ⟨τοῦ⟩ κατὰ τὸν Τιβέριόν ποτε ᾄσθέντος ἐθορύβει. ἦν δὲ τοῦτο

"τρὶς δὲ τριηκοσίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν
Ῥωμαίους ἔμφυλος ὀλεῖ στάσις".

---

1 *συνενεχθῆναι*] *συννηνέχθη* Bk., haud recte 2 *οὐδ'* (alterum) Bk., *οὔτ'* VC *που*] *ποι* v. Herw. (litt.) *ἐδύναντο* Bk., *ἠδύναντο* VC 5 *ἐγίνετο* VC, *ἐγένετο* R. St. 9 *τοιούτων* V, *τῶν* C (non *τούτων*) 11 *ὁμοῦ* C, *ἡμῶν* V 12 *τοὺς λοιποὺς*] an *τὸ λοιπὸν*? 18 *τοῦ παλατίου* R. St., *τὰ παλάτια* VC 24 *τοῦ*] an ⟨*τὸ*⟩ *τοῦ*? 26 *ὅ τι* Reim., *ὅτε* VC 27 *ὑπολέγων*] *ἐπιλέγων* Rk., recte fortasse, cf. tamen 46, 35, 1; 54, 15, 3 29 ⟨*τοῦ*⟩ ins. H. St. 31 *δὲ* R. St., *δὲ δὴ* V, *δὲ καὶ* C, cf. 57, 18, 5 31 *τριηκοσίων* C, *τριακοσίων* V 32 *ἔμφυλος* R. St., *ἐμφύλιος* VC.

Digitized by Google

ἐπειδή τε ὁ Νέρων παραμυθούμενος αὐτοὺς οὐδαμοῦ ταῦτα 4
τὰ ἔπη εὕρασθαι ἔλεγε, μεταβαλόντες ἕτερον λόγιον ὡς καὶ Σιβύλ-
λειον ὄντως ὂν ᾠδον· ἔστι δὲ τοῦτο

"ἔσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει".

καὶ ἔσχεν οὕτως, εἴτε καὶ ὡς ἀληθῶς θεομαντείᾳ τινὶ προ-
λεχθέν, εἴτε καὶ τότε ὑπὸ τοῦ ὁμίλου πρὸς τὰ παρόντα θειασθέν·
τελευταῖος γὰρ τῶν Ἰουλίων τῶν ἀπὸ Αἰνείου γενομένων ἐμο-
νάρχησε. χρήματα δὲ ὁ Νέρων παμπληθῆ καὶ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν 5
καὶ παρὰ τῶν δήμων, τὰ μὲν βίᾳ ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ ἐμπρησμοῦ,
τὰ δὲ καὶ παρ' ἑκόντων δῆθεν ἠργυρολόγησεν, καὶ τῶν Ῥωμαίων
αὐτῶν τὸ σιτηρέσιον παρεσπάσατο. Xiph. 166, 17 — 169, 10 R. St.

πράσσοντι δὲ αὐτῷ ταῦτα ἀγγελία ἐξ Ἀρμενίας καὶ δάφνη 19
ἐπὶ τῇ νίκῃ αὖθις ἦλθεν. ὁ γάρ τοι Κορβούλων συστήσας τε τὰ
στρατιωτικὰ ἐσκεδασμένα καὶ ἀσκήσας ἠμελημένα, τόν τε Οὐολό-
γαισον τὸν βασιλέα τῶν Πάρθων καὶ τὸν Τιριδάτην τὸν τῆς
Ἀρμενίας ἡγούμενον καὶ ἀγγελθεὶς μόνον ἐξεφόβησεν. ὁμοια γὰρ 2
δὴ τοῖς πρώτοις Ῥωμαίων, οὐχ ὅτι τῷ γένει λαμπρὸς ἦ τῷ σώ-
ματι ἰσχυρός, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ ἀρτίφρων ἦν, καὶ πολὺ μὲν τὸ
ἀνδρεῖον πολὺ δὲ καὶ τὸ δίκαιον τό τε πιστὸν ἐς πάντας καὶ τοὺς

2—4: Petr. Patr. *exc. Vat.* 59 (p. 212 Mai. = p. 194, 18—20 Dind.): *ὅτι ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ περιβοήτου ἐμπρησμοῦ τῆς Ῥώμης ἐλέχθη τοιοῦτόν τι λόγιον· ἔσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος βασιλεύσει.* 7. 8: Petr. Patr. *exc. Vat.* 60 (p. 212 Mai. = p. 194, 21—23 Dind.): *ὅτι ἐπὶ αὐτοῦ ἐπερατώθη τὸ γένος Ἰουλίου, ὅπερ ἀπὸ Αἰνείου κατήγετο· μετὰ Νέρωνα γὰρ οὐκέτι Ἰουλίου γένος, ἀλλ' ἕτεροι Ῥωμαῖοι ἐβασίλευσαν.*

2—4: *Exc. Salm.* n. 92 Muell. p. 395, 23. 24 Cram., Leo p. 280, 4. 5 Cram., Cedr. 1 p. 360, 9. 10, cod. Paris. 1712 f. 77r.

---

12. 13 cf. adn. ad p. 58 v. 17 sqq.

16 — p. 58, 9 cum Xiphilino prorsus fere convenit exc. Val. 247: *ὅτι ὁ Κουρβούλων ὅμοια τοῖς πρώτοις Ῥωμαίων — ἠξίουν. τοιοῦτος ὁ Κουρβούλων ἦν καὶ δι' αὐτὰ ταῦτα ἀπώλετο.*

2 *εὕρασθαι*] *εὑρέσθαι* sane Dio 13. p. 58, 6 *Κορβούλων* R. St., *κορβούλλων* V, *κουρβούλλων* C, cf. ad 59, 15, 3 14 *ἐσκεδασμένα* Sylb., *ἐσκεδαννυσμένα* VC *Οὐολόγαισον*] nomen hoc complurium regum Parthorum in VC plerumque per *ου* exaratur, interdum per *β* litteram, quam dare solent ceteri epitomatores, *σ* duplicatur 66, 11, 3. in nummis plerumque *Ὀλαγάσου* interdum *Ὀλογάσου* vel *Ὀλογαίσου* scribitur, in scriptorum Graecorum Latinorumque codicibus quae nominis huius formae inveniantur vide *Pros. imp. Rom.* 3 p. 475—479 15 *Τιριδάτην* Dind., *τηριδάτην* VC, cf. ad 51, 18, 2.

Digitized by Google

3 *οἰκείους καὶ τοὺς πολεμίους εἶχεν. ὑφ' οὗπερ καὶ ὁ Νέρων ἐπὶ τὸν πόλεμον αὐτὸν ἀνθ' ἑαυτοῦ ἀπέστειλε, καὶ δύναμιν αὐτῷ δσην οὐδενὶ ἄλλῳ ἐπέτρεψε, πιστεύσας ὁμοίως καὶ τοὺς βαρβάρους αὐτὸν κατεργάσεσθαι καὶ αὐτῷ μὴ ἐπαναστήσεσθαι. καὶ ὁ μὲν οὐδέτερον τούτων ἐψεύσθη, τοὺς μέντοι ἄλλους ἀνθρώπους*

4 *καθ' ἓν τοῦτο μόνον ὁ Κορβούλων ἐλύπησεν, ὅτι τὴν πρὸς τὸν Νέρωνα πίστιν ἐτήρησεν· οὕτω γὰρ αὐτὸν αὐτοκράτορα ἀντ' ἐκείνου λαβεῖν ἤθελον ὥστε καὶ κακὸν τὸ μέρος τοῦτο γενέσθαι μόνον ἠξίουν.* Xiph. 169, 10 — 25 R. St., et § 2 — 4 Exc. Val. 247 (p. 689).

οὗτος οὖν ὁ Κορβούλων ἀκονιτὶ τὰ Ἀρτάξατα λαβὼν τὴν πό-

20 *λιν κατέσκαψε. πράξας δὲ τοῦτο πρὸς τὰ Τιγρανόκερτα ἤλασε, πάσης μὲν τῆς τῶν ἐνδιδόντων σφᾶς χώρας φειδόμενος, πάντα δὲ τὰ τῶν ἀνθισταμένων πορθῶν, καὶ ἑλὰβε καὶ ἐκεῖνα ἐθελούσια· ἄλλα τε ἔπραξε λαμπρὰ καὶ ἐπίδοξα, ἐφ' οἷς καὶ τὸν Οὐολόγαισον, καίτοι φοβερὸν ὄντα, ἐς διαλλαγὰς ἁρμοζούσας τῷ Ῥωμαίων ἀξιώματι ὑπηγάγετο.* Xiph. 169, 26 — 32 R. St.

2 *ὅτι ὁ Οὐολόγαισος ἀκούσας ὡς τὴν Ἀρμενίαν ὁ Νέρων ἄλλοις διένειμε καὶ τὴν Ἀδιαβηνὴν ὑπὸ τοῦ Τιγράνου πορθουμένην, αὐτὸς*

14—16 Xiphilinus hic suis verbis omnes quas apud Dionem fuse descriptas videbat res gestas brevissime indicat. sane pacem inter Romanos et Vologaesen post Tigranocerta capta factam esse nec Tacitus perhibet (cf. *ann.* 14, 23—26 et 15, 1) nec res sinit, vide tamen c. 20, 4 (*αὖθις*).

17 sqq. fragmenta Ursiniana U^c 38, U^R 12, U^c 39 ad bellum Armeniacum et Parthicum pertinentia recte iam ordinaverat Leunclavius, cum Ursinus U^R 12 post U^c 39 posuisset. post Xiphilini verba *ἀξιώματι ὑπηγάγετο* (c. 20, 1) eis locum dandum esse vidit Reimarus. quae hic referuntur c. 19—23 eodem ordine narrantur apud Tacitum: c. 19, 1 = Tac. *ann.* 13, 35; (c. 19, 2. 3 = Tac. *ann.* 13, 8); c. 19, 4 ex. = Tac. *ann.* 13, 40. 41; c. 20, 1 in. = Tac. *ann.* 14, 23, 24; c. 20, 2 in. = Tac. *ann.* 14, 26 ex.; c. 20, 2—4 = Tac. *ann.* 15, 1—6 (7); c. 21 et 22 = Tac. *ann.* 15, 7—17. 24. 25; c. 23 = Tac. *ann.* 15, 26—31. — Res inde ab

3 *ὅσην* cod. Peir., *ὅσον* VC *οὐδενὶ ἄλλῳ* cod. Peir., *ἄλλῳ οὐδενὶ* VC 4 *κατεργάσεσθαι* R. St., *κατεργάσασθαι* VC cod. Peir. *αὐτῷ* Bk., *αὐτῷ* VC cod. Peir. 5 *τούτων* VC, *αὐτῶν* cod. Peir. 8 *γενέσθαι μόνον* cod. Peir., *μόνον γενέσθαι* VC 9 *ἠξίουν*] sequitur in cod. Peir. *τοιοῦτος ὁ Κουρβούλων ἦν καὶ δι' αὐτὰ ταῦτα ἀπώλετο*, quae aut ex nostro loco aut aliunde ex Dione desumpta puto.

10 *Κορβούλων* R. St., *κορβούλλων* V et ita infra, *κουρβοίλων* C et ita infra, cf. ad 59, 15, 3 *τὰ Ἀρτάξατα*] cf. ad 36, 51, 2 14 *ἐπίδοξα*] *ἔνδοξα* Rk., recte quidem, si haec Dionis essent, qui veterum ex usu *ἐπίδοξον* eum dicit de quo aliquid expectatur (60, 3, 5 et 15, 2), cf. tamen supra.

17 *Οὐολόγαισος* Reim., *βολόγαισος* hic et infra exc. Urs., cf. ad c. 19, 1 *ἄλλοις*] cf. Tac. *ann.* 14, 26.

Digitized by Google

μὲν ὡς ἐς τὴν Συρίαν ἐπὶ τὸν Κορβούλωνα στρατεύσων ἡτοιμάζετο, τὸν δὲ τῶν Ἀδιαβηνῶν βασιλέα Μονόβαζον καὶ Μοναίσην Πάρθον ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἔπεμψεν. οὗτοι δὲ τὸν Τιγράνην ἐς τὰ 3 Τιγρανόκερτα καθεῖρξαν. καὶ ἐπεὶ ἐν τῇ προσεδρείᾳ οὐδὲν αὐτὸν ἐλύπουν, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις προσμίξειάν οἱ ἀπεκρούοντο καὶ ὑπ' ἐκείνου καὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῶν συνόντων αὐτῷ, καὶ ὁ Κορβούλων ἀκριβῆ φρουρὰν τῆς Συρίας ἐποιήσατο, ἐγνωσιμάχησε καὶ τὴν παρασκευὴν ἀφῆκε, καὶ πέμψας πρὸς τὸν Κορβούλωνα ἀνοχῆς 4 ἔτυχεν ἐπὶ τῷ πρός τε τὸν Νέρωνα αὖθις πρεσβεύσασθαι καὶ τὴν πολιορκίαν λῦσαι καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἐξαγαγεῖν. Νέρων δὲ ἐκείνῳ μὲν οὐδὲ τότε οὐδὲ ταχὺ οὐδὲ σαφὲς ἀπεκρίνατο, Λούκιον δὲ Καισέννιον Παῖτον ἐς τὴν Καππαδοκίαν, ὅπως μηδὲν περὶ τὴν Ἀρμενίαν νεοχμωθῇ, ἀπέστειλεν. Exc. U^{G} 38 p. 391).

ὅτι ὁ Οὐολόγαισος τοῖς Τιγρανοκέρτοις προσέμιξε, καὶ τὸν 21 Παῖτον ἐπιβοηθήσαντά σφισιν ἀπεώσατο, φεύγοντα δὲ αὐτὸν

---

anno (54) 58 in Oriente gestas, quas quattuor (vel quinque) locis refert Tacitus (s. a. (54) 58. 60. 62. 63), una simul narravit Dio s. a. 64. cumque aestate demum huius anni nuntium victoriae Romam venisse perhibeat, c. 19, 1 — incendium enim Romae exortum est die 19 m. Iulii (Tac. *ann.* 15, 41) — hoc anno 64, non superiore anno finem bello Parthico impositum fuisse credibile fit. id eo confirmatur quod Nero post diem 10 m. Decembris a. 63 (cf. Momms. *Staatsr.* 2², 774, 3) imperatoria salutatione etiam tum nona utitur (C. I. L 3 suppl. 6741/2 = Dessau 232), quam iam inde ab anno 61 habuerat (C. I. L. 2, 4888). ergo non ante annum 64 novam (decimam) accepit.

1 *Κορβούλωνα* Urs., *κουρβούλωνα* exc. Urs. hic et infra 2 *Μοναίσην*] cf. ad 49, 23, 5 11 *οὐδὲ τότε οὐδὲ ταχὺ οὐδὲ σαφὲς* ABM corrupte, *οὐδὲ τότε οὐδὲν σαφὲς* Urs., vitium altius latet, pro *ταχὺ* vel *αὐτίκα* vel *μετὰ ταῦτα* vel *πραΰ* vel *τραχὺ* substituendum putat Rk. 12 *δὲ Καισέννιον Παῖτον* Reim., *δὲ σένιον παῖτον* A, *δέχμιον παι . . .* B, *δὲ σένιον παῖδα τὸν* M, *Caesennius* Graece per duplicem *ν* scribitur apud Phleg. *mir.* 20 (39 M.) et in aliquot codicibus Ios. *b. I.* 7, 3, 4; 7, 7, 1, et in nummis, cf. *Pros. imp. Rom.* 1 p. 265 sq.

15 *τοῖς Τιγρανοκέρτοις*] a nominativo *τα Τιγρανόκερτα*, qua forma semper Dio usus est (36, 1^{b}, 1; 36, 2, 3; 62, 20, 1 et 3), *ἡ Τιγρανόκερτα* fortasse App. *Mithr.* 67 (*τὰ Τιγρανόκερτα* 84—86), Ptol. 5, 13, 22, Memn. *fr.* 57, 1 (sed *τὰ Τιγρανόκερτα fr.* 56, 1 et 57, 3), *τὰ Τιγρανόκερτα* Strab. 11, 12, 4 p. 522; 11, 14, 15 p. 532; 12, 2, 9 p. 539, Plut. *Luc.* 25, 5; 26, 1; 27, 1; 29, 2; 36, 7, *comp. Cim. Luc.* 3, 1, App. *l. l.*, Memn. *l. l.*, Steph. *s. v. Tigranocerta, ae* Plin. *n. h.* 6, 26. 27, Front. *strat.* 2, 1, 14; 2, 2, 4; 2, 9, 5, Tac. *ann.* 14, 24; 15, 4. 5, *Tigranocerta, orum* Tac. *ann.* 14, 23; 15, 6 et 8, cf. 12, 50 16 *ἐπιβοηθήσαντά* VB, *ἐπιβοήθησοντά* M *σφισιν*] cf. ad 41, 1, 2 *ἀπεώσατο* VM, *ἀπεώσαντο* B.

Digitized by Google

ἐπιδιώξας τήν τε ἐπὶ τοῦ Ταύρου καταλειφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ φρουρὰν ἐξέκοψε, καὶ ἐκεῖνον ἐς Ῥάνδειαν πρὸς τῷ Ἀρσανίᾳ ποταμῷ οὖσαν κατέκλεισε. κἂν ἀπανέστη μηδὲν περάνας (οὔτε γὰρ πελάσαι πῃ τῷ ἐρύματι ἅτε χωρὶς ὁπλιτῶν ὢν ἐδύνατο, οὔτε τῆς τροφῆς, ἄλλως τε καὶ πλήθει πολλῷ ἄνευ παρασκευῆς σιτίων ἀφιγμένος, εὐπόρει) εἰ μὴ ὁ Παῖτος τήν τε τοξείαν αὐτοῦ καὶ ἐς αὐτὸ τὸ στρατόπεδον ἀφικνουμένην καὶ τὴν ἵππον πανταχοῦ φαινομένην δείσας λόγους τε ὑπὲρ σπονδῶν αὐτῷ ἔπεμψε καὶ ὡμολόγησε, καὶ ὤμοσεν αὐτός τε τὴν Ἀρμενίαν ἅπασαν ἐκλείψειν καὶ τὸν Νέρωνα τῷ Τιριδάτῃ αὐτὴν δώσειν. ἀγαπήσας γὰρ ἐπὶ τούτοις ὁ Πάρθος ὡς καὶ τὴν χώραν ἀπονητὶ ληψόμενος καὶ εὐεργεσίαν ἐς τοὺς Ῥωμαίους μεγάλην καταθησόμενος, καὶ ἅμα καὶ τὸν Κορβούλωνα, ὃν ὁ Παῖτος πρὶν περιστοιχισθῆναι μετεπέμπετο, πλησιάζειν πυθόμενος, ἀφῆκεν αὐτούς, προδιομολογησάμενος ἵνα τὸν ποταμὸν αὐτῷ Ἀρσανίαν ζεύξωσιν, οὐχ ὅτι γεφύρας ἐδεῖτο (πεζῇ γὰρ αὐτὸν διεληλύθει), ἀλλ' ἵνα ἐνδείξηται σφισιν ὅτι κρείττων αὐτῶν ἦν. ἀμέλει οὐδὲ τότε διὰ τοῦ ζεύγματος ἀνεχώρησεν, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐπ' ἐλέφαντος, οἱ δὲ ἄλλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. ἄρτι τε ἡ ὁμολογία ἐγεγόνει, καὶ ὁ Κορβούλων ἀμηχάνῳ τάχει πρὸς τὸν Εὐφράτην ἐλθὼν ἐνταῦθ' ὑπέμεινεν. ὅτε δ' οὖν συνεγένοντο ἀλλήλοις, πλεῖστον ἄν τις τὸ διάφορον τῶν στρατοπέδων καὶ τῶν στρατηγῶν, τῶν μὲν χαιρόντων τε καὶ λαμπρυνομένων ἐπὶ τῇ σπουδῇ, τῶν δὲ λυπουμένων τε καὶ αἰσχυνομένων ἐπὶ τῇ συνθήκῃ, κατενόησεν. ὁ δὲ Οὐολόγαισος Μοναίσην πρὸς Κορβούλωνα πέμψας ἠξίωσεν αὐτὸν τὸ ἔρυμα τὸ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ἐκλιπεῖν· καὶ διελέχθησαν ἐκεῖνοι πολλὰ ἀλλήλοις ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ Εὐφράτου γεφύρᾳ, τὸ μέσον αὐτῆς λύσαντες. ὑποσχομένου δὲ τοῦ Κορβούλωνος ἀπαλλαγήσεσθαι ἐκ τῆς χώρας, ἂν καὶ ὁ

---

1 ἐπὶ V, ὑπὸ BM 2 Ἀρσανίᾳ] sic quoque § 4, *Arsanias* Tac. *ann.* 15, 15 (bis; *arsaniati* pro *arsaniae is* cod. priore loco), *Arsanus* Plin. *n. h.* 5, 84 (cf. 128) 3 οὔτε Bk., μήτε VBM 4 πῃ VB, ἐπὶ M ἐδύνατο VB, ἐδύναντο M 6 αὐτοῦ Urs., αὐτῷ VBM 7 τὸ V, τὸν BM 9 καὶ ὤμοσε exp. Nab. minus recte, cf. Tac. *ann.* 15, 16. ὁμολογεῖν hic et alibi saepe, veluti 36, 37, 4; 37, 14, 3 et 15, 3 et 20, 5 al., Dio Herodotum (e. gr. 7, 172) et Thucydidem (cf. 1, 101, 3 et 108, 4) secutus absolute usurpavit αὐτός Urs., αὐτούς VBM 10 ἐπὶ exp. Reim. sine causa 13 μετεπέμπετο] an μετεπέπεμπτο? 14 αὐτούς] αὐτὸν Urs. iniuria 20 ὅτε BM, ὅτι novum excerptum inchoans V 21 συνεγένοντο Reim., συνείγνυντο V, συνείγνοντο B, συνέγνοντο M 24 Μοναίσην VM, μονάσην B, cf. ad 49, 23, 5 (ubi post "exc. Urs." excidit "cod. B").

Digitized by Google

Πάρθος τὴν Ἀρμενίαν ἐκλείπῃ, ἑκάτερον ἐγένετο, μέχρι οὗ ὁ Νέρων τὰ πραχθέντα πυθόμενος, καὶ τοῖς πρέσβεσι τοῦ Οὐολογαίσου, οὓς αὖθις ἔπεμψε, χρηματίσας, τούτοις μὲν ἀπεκρίνατο τὴν Ἀρμενίαν ⟨δώσειν⟩ τῷ Τιριδάτῃ, ἂν ἐς τὴν Ῥώμην ἀνέλθῃ, τὸν δὲ δὴ 4
5 *Παῖτον τῆς ἀρχῆς παύσας, τούς τε στρατιώτας τοὺς σὺν αὐτῷ γενομένους ἄλλοσέ ποι πέμψας, τὸν Κορβούλωνα αὖθις τῷ κατ' αὐτῶν πολέμῳ προσέταξεν. ἐβουλεύσατο μὲν γὰρ αὐτὸς συστρατεῦσαι, ἐπεὶ δὲ θύων ἔπεσεν, οὐκ ἐτόλμησεν ἐξορμῆσαι, ἀλλὰ κατὰ τὴν χώραν ἔμεινεν.* Exc. UR 12 (p. 392).

10 *ὅτι ὁ Κορβούλων ἐν μὲν τῷ φανερῷ τὸν πρὸς Οὐολόγαισον* 23
πόλεμον παρεσκευάζετο, καὶ πέμψας ἑκατοντάρχην ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι τῆς χώρας, ἰδίᾳ δὲ συνεβούλευέν οἱ τὸν ἀδελφὸν ἐς τὴν Ῥώμην πέμψαι, καὶ ἔπεισεν, ἐπειδὴ κρείττων αὐτοῦ τῇ δυνάμει ἐδόκει εἶναι. συνῆλθον οὖν ἐν αὐτῇ τῇ Ῥανδείᾳ ὅ τε Κορβού- 2
15 *λων καὶ ὁ Τιριδάτης· τοῦτο γὰρ τὸ χωρίον ἀμφοτέροις ἥρεσε, τῷ* Suid. *s. v.* *ἀπολα-*
μὲν ὅτι ἀπολαβόντες ἐς αὐτὸ τοὺς Ῥωμαίους ὑποσπόνδους ἀφῆκαν, *βόντες*
πρὸς ἔνδειξιν ὧν εὐηργέτηντο, τῷ δὲ ὅτι τὴν δύσκλειαν τὴν ἐν αὐτῷ πρότερον συμβᾶσάν σφισιν ἀποτρίψεσθαι ἔμελλον. οὐδὲ γὰρ 3
ἁπλῶς λόγους τινὰς ἐποιήσαντο, ἀλλὰ καὶ βῆμα ὑψηλὸν ἠγέρθη Suid. *s. v.*
20 *καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἰκόνες τοῦ Νέρωνος ἐστάθησαν, ὅ τε Τιριδάτης* *ἁπλῷ λόγῳ*
πολλῶν μὲν Ἀρμενίων πολλῶν δὲ Πάρθων καὶ Ῥωμαίων παρόντων προσῆλθέ τε αὐταῖς καὶ προσεκύνησεν, θύσας τε καὶ ἐπευφημήσας τὸ διάδημα ἀπό τε τῆς κεφαλῆς ἀφεῖλε καὶ παρέθηκεν αὐταῖς· καὶ ὁ Μονόβαζος καὶ ὁ Οὐολόγαισος πρὸς τὸν Κορβού- 4
25 *λωνα ἦλθον καὶ ὁμήρους αὐτῷ ἔδωκαν. καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ Νέρων αὐτοκράτωρ τε πολλάκις ἐπεκλήθη, καὶ τὰ ἐπινίκια ἔπεμψε παρὰ τὸ νενομισμένον.* Exc. UG 39 (p. 391).

10—27 cf. adn. supra p. 58 ad v. 17 sqq.

3 *τούτοις* Urs., *τούτους* VBM 4 ⟨*δώσειν*⟩ add. Urs., cf. Tac. *ann.* 15, 24. 25 5 *παύσας* BM, *πάσης* V 6 *ἄλλοσε* BM, *ἄλλο δὲ* V 7 *αὐτῶν* Urs., *αὐτὴν* VBM *συστρατεῦσαι* Urs., *εὖ στρατεῦσαι* VBM, *ἐκεῖσε στρατεῦσαι* Bk.

11 *ἑκατοντάρχην*] an *ἑκατόνταρχον*? ut 56, 42, 2; 57, 3, 6; 58, 21, 6; 62, 24, 1; 68, 22, 3; 69, 19, 1; 71, 4, 1; 71, 27, 2; 72, 2, 4; 76, 3, 2 (bis), et 4; 76, 10, 4 al.; propter Her. 7, 81 tamen in textum recipere non ausus sum, ceterum cf. ad 64, 16 16 *ἐς* AM, *ὡς* B, *εἰς* Suid. 17 *ὧν* AMB Suid.C, *ὥνπερ* Suid.ABE 18 *ἔμελλον*] an *ἔμελλεν*? sed vix opus 20 *ἐστάθησαν*] *ἐτέθησαν* Suid. 22 *τε καὶ*] *δὲ καὶ* Bk. 24 *ὁ* (alterum) inserui ex AB, om. M(?) 27 *τὸ* AB, *τὸν* M.

Digitized by Google

Κορβούλων μὲν οὖν, καίτοι καὶ ἰσχὺν μεγάλην καὶ δόξαν οὐκ ἐλαχίστην ἔχων, καὶ δυνηθεὶς ἂν ῥᾷστα καὶ αὐτοκράτωρ, ἅτε καὶ
P 132r τῶν ἀνθρώπων τῷ τε Νέρωνι | δεινῶς ἀχθομένων καὶ ἐκεῖνον ἐς πάντα δὴ πάντως θαυμαζόντων, ἀποδειχθῆναι, οὔτε ἐνεωτέρισέ τι
6 οὔτε ἠτιάθη. τά τε γὰρ ἄλλα ἔτι καὶ μᾶλλον ἐμετρίαζε, καὶ τὸν γαμβρὸν Ἄννιον ὑποστρατηγοῦντά οἱ ἐς τὴν Ῥώμην, πρόφασιν μὲν ὡς τὸν Τιριδάτην ἀνάξοντα, τὸ δ' ἀληθὲς ἐφ' ὁμηρείᾳ τῷ Νέρωνι ἐκὼν ἔπεμψεν. οὕτω γάρ που ἐπεπίστευτο μηδὲν νεοχμώσειν ὥστε καὶ τὸν γαμβρόν, καὶ πρὶν στρατηγῆσαι, ὕπαρχον λαβεῖν. Xiph. 169, 32 — 170, 4 R. St., Exc. Val. 248 (p. 689 sq.)

27, 2 ὅτι Ἰούνιος Τορκουᾶτος ἀπόγονος τοῦ Αὐγούστου ὢν θαυμαστῷ δή τινι ἐγκλήματι παρεδόθη. ἐπειδὴ γὰρ ἀσωτότερον τῇ οὐσίᾳ, εἴτε ἐκ φύσεως εἴτε καὶ ἐξ ἐπιτηδεύσεως, ὅπως μὴ πάνυ πλουτοίη, κατεχρήσατο, τῶν τε ἀλλοτρίων αὐτὸν ἐπιθυμεῖν ἅτε

1—9 composita haec ex Xiphilino et Exc. Val. 248:

Xiphilinus (169, 32—170, 4)	Exc. Val. 248
(... ὑπηγάγετο. c. 20, 1). Κορβούλων μὲν οὖν, καίτοι καὶ ἰσχὺν μεγάλην — οὔτε ἠτιάθη (v. 5). ἀλλὰ ἔτι καὶ μᾶλλον ἐμετρίαζε. (ὁ δὲ δὴ Σενέκας καὶ ὁ Ῥοῦφος κ. τ. λ. c. 24, 1).	ὅτι ὁ Κουρβούλων — ὑπατον λαβεῖν.

11 — p. 63, 2 exc. Val. 249 coll. Tac. *ann.* 15, 35 huc inserui. D. Iunius Silanus Torquatus (*Pros. imp. Rom.* 2, 249 n. 558) damnatus est a. 64. perperam infra c. 27 inter § 1 et 3 fragmentum collocaverat Reimarus Torquatum hunc confundens cum L. Iunio Silano Torquato fratris filio (*Pros. imp. Rom.* 2, 250 n. 560), de quo cf. Tac. *ann.* 15, 52; 16, 7—9. 22 et Dio c. 27, 1.

1 καίτοι καὶ cod. Peir., καίτοι VC 2 ῥᾷστα καὶ cod. Peir., ῥᾷστα VC ἅτε om. cod. Peir. 3 τε om. cod. Peir. 4 πάντως θαυμαζόντων cod. Peir., πάντων θαυμαστῶν ὄντων VC 5 τά τε γὰρ ἄλλα cod. Peir., ἀλλ' VC 9 ὕπαρχον λαβεῖν scripsi, ὕπατον [littera *o* pro dimidia parte in rasura] λαβεῖν cod. Peir., τὴν ὕπατον λαβεῖν Val., quod ferri nequit. primum enim τὴν ὕπατον non addito ἀρχὴν vitiosum est (cf. 43, 46, 1; 44, 22, 1; 44, 41, 3; 56, 26, 1; 57, 20, 1; 66, 1, 1), tum vulgata nec cum superioribus recte cohaeret nec sensum praebet idoneum: *adeo fidem Nero ei habuerat* (ἐπεπίστευτο) *ut gener eius* (postea) *antequam praetura functus sit consul sit factus*, denique inauditum est homini, qui affinitate domui Caesaris coniunctus non esset, datum fuisse ut consulatum caperet omissa praetura. hoc dicit Dio, Neronem adeo Corbuloni confisum esse ut uni ex legionibus, quibus praeesset, generum eius praeficeret. ad vocem ὕπαρχος et verba καὶ πρὶν στρατηγῆσαι cf. 53, 15, 1 et ibi adn. quod ad rem vide Tac. *ann.* 15, 28, qui accuratior est.

11 θαυμαστῷ δή τινι ἐγκλήματι παρεδόθη Dionem scripsisse vix credo, fortasse ita eclogarius, an ⟨ἐπὶ⟩ θαυμαστῷ δή τινι ἐγκλήματι vel θαυμαστῷ δή τινι ⟨ἐπ'⟩ ἐγκλήματι παρεδόθη? 12 δὴ Val., δὲ cod. Peir.

Digitized by Google

καὶ πολλῶν δεόμενον ὁ Νέρων ἔφη, κἀκ τούτου ⟨ὡς⟩ καὶ τῆς αὐτοκράτορος ἀρχῆς ἐφιέμενον συκοφαντηθῆναι ἐποίησεν. Exc. Val. 249 (p. 690).

ὁ δὲ δὴ Σενέκας καὶ ὁ Ῥοῦφος ὁ ἔπαρχος ἄλλοι τέ τινες τῶν 24 p. C. 65
ἐπιφανῶν ἐπεβούλευσαν τῷ Νέρωνι· οὔτε γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην οὔτε τὴν ἀσέλγειαν οὔτε τὴν ὠμότητα αὐτοῦ ἔτι φέρειν ἐδύναντο. αὐτοί τε οὖν ἅμα τῶν κακῶν τούτων ἀπαλλαγῆναι κἀκεῖνον ἐλευθερῶσαι ἠθέλησαν, ὥσπερ ἄντικρυς Σουλπίκιός τε Ἄσπρος ἑκατόνταρχος καὶ Σούβριος Φλάουιος χιλίαρχος, ἐκ τῶν σωματοφυλάκων ὄντες, καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Νέρωνα ὡμολόγησαν. ἐκεῖνός τε 2
γὰρ ἐρωτηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιθέσεως εἶπεν ὅτι "ἄλλως σοι βοηθῆσαι οὐκ ἐδυνάμην", καὶ ὁ Φλάουιος "καὶ ἐφίλησά σε" εἶπε "παντὸς μᾶλλον καὶ ἐμίσησα. ἐφίλησα μὲν ἐλπίσας ἀγαθὸν αὐτοκράτορα ἔσεσθαι, ἐμίσησα δὲ ὅτι τὰ καὶ τὰ ποιεῖς· οὔτε γὰρ ἁρματηλάτῃ οὔτε κιθαρῳδῷ δουλεύειν δύναμαι". μηνύσεως οὖν γενομένης οὗτοί τε ἐκολάσθησαν καὶ ἄλλοι δι' αὐτοὺς

15 sqq. cf. Joann. Antioch. fr. 90 M. (v. 78—82): ἀλλ' ἦν μὲν καθάπαξ τοῖς ἀγαθοῖς καὶ πεπαιδευμένοις ἔγκοτος. τὸ δὲ πλεῖστον καὶ κράτιστον ἐπὶ παρα-

8—13: Petr. Patr. *exc. Vat.* 61 (p. 212 Mai. = p. 194, 24—28 Dind.): ὅτι πολλοί τινες ἐβουλεύσαντο κατα τοῦ Νέρωνος. ὡς δὲ ἐγνώσθη τοῦτο Νέρωνι, Σουλπίκιος Ἄσπρος ὁ ἑκατόνταρχος ἐρωτηθεὶς τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιθέσεως ἔφη ὅτι "ἄλλως σοι βοηθῆσαι οὐκ ἠδυνάμην οὐδὲ παῦσαι ἀσχημονοῦντα, εἰ μὴ διὰ τοῦ ἀνελεῖν σε". 13—15: Petr. Patr. *exc. Vat.* 62 (p. 212 Mai. = p. 194, 29—32 Dind.): ὅτι καὶ Φλάβιος Σούβριος ἐρωτηθεὶς ἔφη "ἐφιλήσαμέν σε ἐλπίσαντες ἀγαθόν σε αὐτοκράτορα ἔσεσθαι· ἐμίσησα δὲ ὅτι τὰ καὶ τὰ ποιεῖς· ἐγὼ γὰρ οὔτε ἁρματηλάτῃ οὔτε κιθαρῳδῷ δουλεύειν δύναμαι".

12—15 = Leo p. 280, 16—20 Cram., Cedr. 1 p. 378, 7—12, cod. Paris. 1712 f. 77ᵛ, *synops. chron.* 29, 3—8.

1 ⟨ὡς⟩ καὶ Dind., καὶ VC, ὡς Bk.

6 ἐδύναντο Bk., ἠδύναντο VC 8 Ἄσπρος exc. Vat., ἄπρως VC, *Asper* Tac. *ann.* 15, 49. 68 9 Σούβριος exc. Vat., σούβιος VC, *Subrius* Tac. *ann.* 15, 49. 50. 58. 65. 67 9. 12 Φλάουιος Bk., φλάβιος VC exc. Vat., βάλβιος Cedr. cod. Paris. 1712, ἀβλάβιος Leo, γάλβιος *synops. chron.* inter *Flavius* et *Flavus* variatur in Taciti codice (*flauium* 49; *flaus* 50; *flauo* 58; *flauium flauii* 65; *flauus flaui flauus* 67). mihi *Flavius* magis arridet, quae forma in exc. Vat. apud Xiphilinum in Historia Augusta (corrupte) apud Tacitum ter invenitur. cognomen *Flavius* quod rarius occurrit (C. I. L. 3, 6150, 2, 7 et 20; 12, 2010) quinquiens in Mediceo in magis notum *Flavum* corruptum credo ἐδυνάμην Bk., ἠδυνάμην VC 15 οὔτε γὰρ — κιθαρῳδῷ] οὔτε γὰρ ἁρματηλάτῃ οὔτε κυνηγῷ οὔτε κιθαρῳδῷ Leo Cedr. cod. Paris. 1712 *synops. chron.* (in hac post κιθαρῳδῷ additum ἢ ὀρχηστῇ) de suo opinor οὔτε κυνηγῷ (et ἢ ὀρχηστῇ) inserentes, nec id adgnoscit Petrus.

Digitized by Google

3 πολλοί. πᾶν γὰρ ὅ τι τις ἐγκαλέσαι τῷ ἐκ περιχαρείας καὶ λύπης ῥημάτων τε καὶ νευμάτων οἷός τε ἦν, καὶ ἐπεφέρετο καὶ ἐπιστεύετο· οὐδ' ἔστιν ὅ τι τῶν ἐγκλημάτων, εἰ καὶ ἐπέπλαστο, ἀπιστεῖσθαι διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν τοῦ Νέρωνος ἔργων ἐδύνατο.
4 καὶ διὰ τοῦτ' ἐς τὰ μάλιστα οἵ τε φίλοι οἱ πονηροὶ καὶ οἰκέται τινῶν ἤνθησαν· τοὺς μὲν γὰρ ἀλλοτρίους τούς τε ἐχθροὺς ὑποπτεύοντες ἐφυλάσσοντο, πρὸς δὲ δὴ τοὺς συνόντας καὶ ἄκοντες ἐγυμνοῦντο.

25 περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τῶν ἀπολωλότων πολὺ ἔργον εἰπεῖν· ὁ δὲ δὴ Σενέκας ἠθέλησε μὲν καὶ τὴν γυναῖκα Παυλῖναν ἀποκτεῖναι, λέγων πεπεικέναι αὐτὴν τοῦ τε θανάτου καταφρονῆσαι καὶ τῆς σὺν αὐτῷ μεταλλαγῆς ἐπιθυμῆσαι, καὶ ἔσχασε καὶ τὰς ἐκεί-
2 νης φλέβας, δυσθανατήσας δὲ δὴ καὶ πρὸς τὸν ὄλεθρον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐπειχθεὶς προαπηλλάγη αὐτῆς, καὶ οὕτως ἡ Παυλῖνα περιεγένετο. οὐ μέντοι πρότερον ἑαυτοῦ ἤψατο πρὶν τό τε βιβλίον ὃ συνέγραφεν ἐπανορθῶσαι καὶ τἄλλα (ἐδεδίει γὰρ μὴ καὶ ἐς τὸν Νέρωνα ἐλθόντα φθαρῇ) παρακαταθέσθαι τισίν.
3 καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐτελεύτησε, καίπερ τήν τε συνουσίαν τὴν πρὸς αὐτὸν ὡς καὶ ἀσθενῶν προειμένος, καὶ πᾶσαν αὐτῷ τὴν οὐσίαν ἐπὶ τῇ τῶν οἰκοδομουμένων προφάσει κεχαρισμένος, καὶ οἱ
26 ἀδελφοὶ ὕστερον ἐπαπώλοντο· ὁ δὲ δὴ Θρασέας καὶ ὁ Σωρανός, καὶ γένους καὶ πλούτου τῆς τε συμπάσης ἀρετῆς ⟨ἐς⟩ τὰ πρῶτα ἀνήκοντες, ἐπιβουλῆς μὲν αἰτίαν οὐκ ἔσχον, ἀπέθανον δὲ καὶ αὐτοὶ τότε, ὅτι τοιοῦτοι ἦσαν. καὶ τοῦ γε Σωρανοῦ Πούπλιος Ἐγνάτιος

[Antioch.] λόγοις αἰτίαις ἀπανηλώκει τῆς βουλῆς μέρος, τοὺς μὲν ὅτι εὐγενεῖς, τοὺς δὲ ὅτι περιουσίας ἔχοντας [ἔχοντες?], τοὺς δὲ ὅτι σώφρονες ἦσαν μισῶν τε καὶ κολάζων [quae fere ipsius Joannis sunt; cf. quoque Cedr. 1 p. 377, 19—22, cod. Paris. 1712 f. 77v].

4 ἀλήθειαν] ἀήθειαν Sylb., vulgatam tamen non explodens. hoc vult Dio: si iniuria quis accusabatur e. gr. quod vultu vel sermone dolorem suum expressisset cum citharoedus in scenam prodiret Nero, tamen accusatori fides habebatur quoniam factum id, quod doluisse ille dicebatur, verum esset ἐδύνατο H. St. (ἠδύνατο), ἠδύναντο VC 5 διὰ τοῦτ' — καὶ om. V 11 πεπεικέναι C, πεποιηκέναι V 12 ἔσχασε Bk., ἔσχισε VC, σχάζειν ex veterum usu procul dubio Dio, cf. 63, 17, 4 ἐκείνης Sylb., ἐκείνου VC 15 ἑαυτοῦ Rk., ἑαυτῆς VC, αὐτῆς Reim. 19 προειμένος Bk. (προιέμενος iam Reim., προέμενος Rk.), προ . . ιομ . . V¹, προφερόμενος V², προ . . . . . C, cf. Suet. *Ner.* 35, Tac. *ann.* 14, 53—56; 15, 45 21 Σωρανός] ita recte hic et § 3 VC, sed σουρανοῦ § 2, *Soranus* Tac. *ann.* 12, 53; 16, 21. 23. 30. 32. 33, *hist.* 4, 7. 10. 40, *schol.* ad Iuv. 1, 33; 6, 552 22 ⟨ἐς⟩ ins. H. St. 24 τότε Reim., πότε V, ποτὲ C Σωρανοῦ R. St., σουρανοῦ VC, cf. ad v. 21 Ἐγνάτιος R. St., ἀεγνάτιος C, αἰγνάτιος V, *Egnatius* Tac. *ann.* 16, 32, *Ignatius schol.* ad Iuv. 6, 552.

Digitized by Google

Κέλερ φιλόσοφος κατεψευδομαρτύρησε. δύο γὰρ ἀνδρῶν συνόντων 2
αὐτῷ, Κασσίου τε Ἀσκληπιοδότου Νικαέως καὶ ἐκείνου Βηρυτίου,
ὁ μὲν Ἀσκληπιόδοτος οὐχ ὅπως κατεῖπέ τι αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοὐ-
ναντίον καλοκἀγαθίαν οἱ προσεμαρτύρησε, καὶ διὰ τοῦτο τότε μὲν
ἔφυγεν, ὕστερον δὲ ἐπὶ Γάλβου κατήχθη· ὁ δὲ δὴ Πούπλιος ἐπὶ
μὲν τῇ συκοφαντίᾳ καὶ χρήματα καὶ τιμὰς ἔλαβε καθάπερ οἱ ἄλλοι
οἱ τοιοῦτόν τι ποιήσαντες, μετὰ δὲ τοῦτο ἐξωρίσθη. Σωρανὸς μὲν 3
οὖν ὡς καὶ μαγεύματί τινι διὰ τῆς θυγατρὸς κεχρημένος, ἐπειδὴ
νοσήσαντος αὐτοῦ θυσίαν τινὰ ἐθύσαντο, ἐσφάγη, Θρασέας δὲ ὅτι
οὔτε ἐς τὸ βουλευτήριον συνεχῶς ὡς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς ψηφι-
ζομένοις ἀπήντα, οὔτ' ἤκουσέ ποτε αὐτοῦ κιθαρῳδοῦντος, οὔτε
ἔθυσε τῇ ἱερᾷ αὐτοῦ φωνῇ ὥσπερ οἱ ἄλλοι, οὔτε ἐπεδείξατο οὐδέν, 4
καίτοι ἐν Παταουίῳ τῇ πατρίδι τραγῳδίαν κατά τι πάτριον ἐν
ἑορτῇ τινι τριακονταετηρίδι ὑποκρινάμενος. ἐντεμὼν οὖν τὴν φλέβα
ἀνέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἔφη "σοὶ τοῦτο τὸ αἷμα, ὦ Ζεῦ Ἐλευθέριε,
σπένδω."

καὶ τί ἄν τις θαυμάσειεν εἰ τοιαῦτα . . . ἐπήχθη, ὁπότε 27
τις, ὅτι πρὸς τῇ ἀγορᾷ ᾤκει καὶ ἐργαστήρια ἐξεμίσθου ἢ καὶ
φίλους τινὰς εἰς αὐτὰ ὑπεδέχετο, καὶ ἄλλος, ὅτι τοῦ Κασσίου
τοῦ τὸν Καίσαρα ἀποκτείναντος εἰκόνα εἶχε, καὶ ἐκρίθησαν καὶ
ἐφονεύθησαν.

ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ γυναικός τινος Ἐπιχάριτος· αὕτη γὰρ 3
ἔν τε τῇ συνωμοσίᾳ ἐξετασθεῖσα καὶ πᾶσαν αὐτὴν ἀκριβῶς πιστευ-
θεῖσα οὐδὲν τὸ παράπαν, καίπερ πολλάκις ὑπὸ τῆς Τιγελλίνου

---

1 *Κέλερ*] ita VC 2 *Κασσίου* Reim., *κασπίου* VC, *Cassius* Tac. *ann.* 16, 33, nec videtur ferri posse nomen *Κάσπιος* *Ἀσκληπιοδότου — ὁ μὲν* om. C (sed add. in marg. a m¹) 9 *ἐθύσαντο*] *ἐθύσατο* Reim., *ἐθύσαντο* tamen stare posse, quod *νοσήσαντος αὐτοῦ* de Nerone dictum sit, monuit St., cf. quoque *schol.* ad *Iuv.* 6, 552, aliter rem narrat Tac. *ann.* 16, 30 12 *τῇ*] ⟨*ἐπὶ*⟩ *τῇ* Reim., recte fortasse, cf. Philostr. *v. Apoll.* 5, 7 13 *Παταουίῳ* Xyl. (nisi quod *παταβίῳ*), *ποταμία* VC 17 *θαυμάσειεν* St., *θαυμάσοι* VC post *τοιαῦτα* spatium 7 fere litterarum in V, 10 fere litterarum in C, *αὐτοῖς* expl. Reim., *αὐτῷ* Rk., *αὐτοῖς ἐγκλήματα* malim, quod tamen spatium excedere videtur 18 *τις*] *Salvidienus Orfitus* teste Suet. *Ner.* 37 *ᾤκει* C, spatium 4 fere litterarum vacuum in V 19 *ἄλλος*] *C. Cassius Longinus* cos. suff. a. 30, iuris consultus clarus, cf. Suet. *Ner.* 37 (qui cum Dione consentit), Tac. *ann.* 16, 7—9, Pomp. *dig.* 1, 2, 2 (qui eum in insulam Sardiniam deportatum dicunt).

C. 27, 2 vide supra p. 62 sq.

24 *οὐδὲν* H. St., *οὐδὲ* VC *ὑπὸ τῆς Τιγελλίνου δεινότητος*] *ὑπὸ τοῦ Τιγελλίνου δεινότατα* Bk., quod tamen ita, ni fallor, accipi debet *cruciata manu Tigillini*, id quod ferri nequit, *ὑπὸ* hic causalem habet significationem. — Ad nominis formam cf. ad 59, 23, 9.

Digitized by Google

4 δεινότητος βασανισθεῖσα, ἐξέφηνε. τί δ' ἄν τις καταλέγοι δσα ἐπὶ τῇ ἐπιβουλῇ ταύτῃ ἢ τοῖς δορυφόροις ἐδόθη ἢ τῷ τε Νέρωνι καὶ τοῖς αὐτοῦ φίλοις ὑπέρογκα ἐψηφίσθη;

Ῥοῦφος μέντοι Μουσώνιος ὁ φιλόσοφος ἐπὶ τούτοις ἐφυγαδεύθη. Xiph. 170, 4—172, 1 R. St.

καὶ ἡ Σαβῖνα ὑπὸ τοῦ Νέρωνος τότε ἀπέθανε· κυούσῃ γὰρ
28 αὐτῇ λάξ, εἴτε ἐκὼν εἴτε καὶ ἄκων, ἐνέθορεν. ἡ δὲ δὴ Σαβῖνα αὕτη οὕτως ὑπερετρύφησεν (ἐκ γὰρ τῶν βραχυτάτων πᾶν δηλωθήσεται) ὥστε τάς τε ἡμιόνους τὰς ἀγούσας αὐτὴν ἐπίχρυσα σπαρτία ὑποδεῖσθαι, καὶ ὄνους πεντακοσίας ἀρτιτόκους καθ' ἡμέραν ἀμέλγεσθαι, ἵν' ἐν τῷ γάλακτι αὐτῶν λούηται· τήν τε γὰρ ὥραν καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ σώματος λαμπρῶς ἐσπουδάκει, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ εὐπρεπῆ ποτε αὐτὴν ἐν κατόπτρῳ ἰδοῦσα ηὔξατο τε-
2 λευτῆσαι πρὶν παρηβῆσαι. καὶ οὕτω γε αὐτὴν ὁ Νέρων ἐπόθησεν ὥστε μετὰ ⟨τὸν⟩ θάνατον αὐτῆς τὰ μὲν πρῶτα γυναῖκά τινα προσφερῆ οἱ μαθὼν οὖσαν μετεπέμψατο καὶ ἔσχεν, ἔπειτα καὶ παῖδα ἀπελεύθερον, ὃν Σπόρον ὠνόμαζεν, ἐκτεμών, ἐπειδὴ καὶ
3 αὐτὸς τῇ Σαβίνῃ προσεῴκει, τά τε ἄλλα ὡς γυναικὶ αὐτῷ ἐχρῆτο καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ ἔγημεν αὐτόν, καίπερ Πυθαγόρᾳ

---

6. 7. 14—p. 67, 1 > Zon. 11, 12 p. 477, 16—478, 2 B. (p. 39, 20—27 D.): εἶτα καὶ αὐτὴ ἡ Σαβῖνα ἐκτάνθη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος· κυούσῃ γὰρ αὐτῇ λὰξ ἐνέθορεν. ἐπὶ πολὺ δὲ θανοῦσαν ἐπένθησεν. οὕτως δ' αὐτὴν ἐπόθησεν ὥστε κ. τ. λ., in quibus verba ἐπὶ πολὺ — ἐπένθησεν Dionis esse possunt, inserenda fortasse v. 7 inter ἐνέθορεν et ἡ δὲ δὴ Σαβῖνα. — Ceterum quod sequitur apud Zonaram, id ex 63, 13, 2 desumptum est.

4. 5 cf. Joann. Antioch. fr. 90 M. (v. 83—86): Μουσόνιόν τε καὶ Κορνοῦτον μικροῦ μὲν ἐδέησεν ἀποκτεῖναι [cf. c. 29, 2], τῆς δὲ Ῥώμης ἐξήλασεν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐπικαλῶν, ὅτι δὲ σοφοὶ καὶ ἄριστοι βίον ἐγενέσθην 17 sqq. cf. Joann. Antioch. fr. 90 M. (v. 125), vide p. 35.

19: cf. Leo p. 280, 7 Cram., Cedr. 1 p. 360, 20.

14—p. 67, 3 et 12—15 conflata haec ex Xiphilino et exc. Val. 250:

Xiphilinus (172, 9—18)	Exc. Val. 250
καὶ οὕτω γε αὐτὴν ὁ Νέρων ἐπόθησεν ὥστε	ὅτι τοσοῦτον ἐπόθησε τὴν Σαβίναν ὥστε μετὰ θάνατον αὐτῆς — καὶ ἔσχεν,
καὶ παῖδα ἀπελεύθερον (v. 17) —	ἔπειτα παῖδα ἀπελεύθερον (v. 17) —

6 Σαβῖνα Reim., σαβίνη VC 7 καὶ inserui ex V, om. C ἐνέθορεν Sylb. cum Zon., ἀνέθορεν VC, cf. Odyss. 17, 233 12 λαμπρῶς] δεινῶς vel ἰσχυρῶς Reim., ἐκφανῶς St., offendit sane λαμπρῶς post λαμπρότητα, sed ἁβρότητα pro λαμπρότητα mavult Kuiper. (litt.) 15 ⟨τὸν⟩ ins. Bk.(?) 16 καὶ (alterum) om. cod. Peir. 17 καὶ αὐτὸς om. VC, inserta ex cod. Peir. et Zon.

Digitized by Google

τινὶ ἐξελευθέρῳ γεγαμημένος, καὶ προῖκα αὐτῷ κατὰ συγγραφὴν ἔνειμε, καὶ τοὺς γάμους σφῶν δημοσίᾳ οἵ τε ἄλλοι καὶ αὐτοὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἑώρτασαν. Xiph. 172, 1 — 15 R. St., et (§ 2. 3) Exc. Val. 250ª (p. 690).

5 ὅτι τὸν Σπόρον τὸν ἐκτομίαν ἔχοντος τοῦ Νέρωνος ὡς γυναῖκα εἷς 3ª
τις τῶν ἐν Ῥώμῃ συνόντων αὐτῷ, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν παρεσκευασμένος, ἐρωτηθεὶς εἰ ἀρέσκεται τοῖς γάμοις καὶ τῷ συνοικεσίῳ, "εὖ γε" ἔφη "ποιεῖς, ὦ Καῖσαρ, τοιαύταις συνοικῶν. αἵθε καὶ ὁ σὸς πατὴρ τὸν αὐτὸν ζῆλον ἔσχεν καὶ τοιαύτῃ συνῴκησε γαμετῇ", δεικνὺς ὡς εἰ τοῦτο ἐγε-
10 γόνει, οὐκ ἂν οὕτος ἐτέχθη καὶ μεγάλων κακῶν ἠλευθεροῦτο ἡ πολιτεία. Petr. Patr. *exc. Vat.* 63 (p. 213 Mai. = p. 195, 1—9 Dind.)

ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο· τότε δὲ πολλοὶ μέν, ὥσπερ 4
εἶπον, ἐθανατώθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ μεγάλων χρημάτων τὴν σωτηρίαν παρὰ τοῦ Τιγελλίνου ἐκπριάμενοι ἀπελύθησαν. Xiph.
15 172, 15 — 18 R. St., Exc. Val. 250ᵇ (p. 690).

ὁ δὲ Νέρων ἄλλα τε γελοῖα ἔπραττε, καὶ ποτε καὶ ἐπὶ τὴν 29
τοῦ θεάτρου ὀρχήστραν ἐν πανδήμῳ τινὶ θέᾳ κατέβη καὶ ἀνέγνω Τρωϊκά τινα ἑαυτοῦ ποιήματα· καὶ ἐπ' αὐτοῖς θυσίαι πολλαί, 2
20 *ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν οἷς ἔπραττεν, ἐγένοντο. παρε-*
σκευάζετο δὲ ὡς καὶ τὰς τῶν Ῥωμαίων πράξεις ἁπάσας συγγράψων ἐν ἔπεσιν, καὶ περί γε τοῦ πλήθους τῶν βιβλίων, πρὶν καὶ ὁτιοῦν αὐτῶν συνθεῖναι, ἐσκέψατο, παραλαβὼν ἄλλους τε καὶ

[Xiphilinus]	[Exc. Val. 250]
οἱ Ῥωμαῖοι ἑώρτασαν (v. 3). ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο· τότε δὲ πολλοὶ μέν, ὥσπερ εἶπον, ἐθανατώθησαν (v. 13), πολλοὶ δὲ — ἀπελύθησαν. (ὁ δὲ Νέρων κ. τ. λ.)	οἱ Ῥωμαῖοι ἑώρτασαν (v. 3). ὅτι τότε πολλοὶ ἐθανατώθησαν (v. 13).

5—11 exc. Vat. 63 huc inserui, quanquam paene invitus, quoniam Xiphilinea, quae bene cohaerere videntur, fragmento hoc illato disiunguntur. nec tamen alibi recte colloces et negari non potest, si Dio narrationem hanc tali fere modo incohavit: *ὅτε καὶ φιλόσοφός τις ἀστεῖόν τι ἐφθέγξατο· ἐρωτηθεὶς γὰρ κ. τ. λ.*, haec apte superioribus subiungi. — Ceterum vix monendum Petrum prolixe reddidisse quae breviter rettulerat Dio. ad rem cf. Suet. *Ner.* 28.

1 *ἐξελευθέρῳ* VC Zon., *ἐξελευθέρων* cod. Peir. *γεγαμημένος* cod. Peir. Zon., *γεγαμημένῳ* VC 2 *ἔνειμε* VC, *ἔδωκε* cod. Peir., quod libenter reponerem, cum *προῖκα δοῦναι* et *ἀποδοῦναι* sollemne sit, si scirem qui factum esset ut pro noto *ἔδωκε* insolitum *ἔνειμε* substitueret Xiphilinus.

10 *ἠλευθεροῦτο*] an *ἠλευθέρωτο* Dio? 17 *κατέβη*] *ἀνέβη* vel *παρέβη* v. Herw. (litt.), sed dicit Dio Neronem descendisse de loco, in quo *προεδρίας* iure sedebat, cf. Suet. *Caes.* 76, Plin. *paneg.* 51, Dio 49, 15, 1; 51, 19, 3, et vide praesertim Suet. *Ner.* 12 21 *καὶ περί* H. St., *καίπερ* VC.

Digitized by Google

3 Ἀνναῖον Κορνοῦτον εὐδοκιμοῦντα τότε ἐπὶ παιδείᾳ. καὶ αὐτὸν ὀλίγου μὲν καὶ ἀπέκτεινεν, ἐς νῆσον δ' οὖν ἐνέβαλεν, ὅτι τινῶν τετρακόσια ἀξιούντων αὐτὸν βιβλία γράψαι, πολλά τε αὐτὰ εἶναι ἔφη καὶ μηδένα αὐτὰ ἀναγνώσεσθαι, καί τινος εἰπόντος "καὶ μὴν Χρύσιππος, ὃν ἐπαινεῖς καὶ ζηλοῖς, πολὺ πλείω συνέθηκεν" ἀπεκρίνατο ὅτι "ἀλλ' ἐκεῖνα χρήσιμα τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ 4 ἐστίν". ὁ μὲν οὖν Κορνοῦτος φυγὴν ἐπὶ τούτῳ ὤφλεν, ὁ δὲ δὴ Λουκανὸς ἐκωλύθη ποιεῖν, ἐπειδὴ ἰσχυρῶς ἐπὶ τῇ ποιήσει ἐπῃνεῖτο.

LXIII 1, 1 p. C. 66 ἐπὶ δὲ Γαΐου Τελεσίνου καὶ ἐπὶ Σουητωνίου Παυλίνου ὑπάτων εὐδοξότατόν τε ἅμα ἔργον καὶ ἕτερον αἴσχιστον ἐγένετο. ὁ τε γὰρ Νέρων ἐν τοῖς κιθαρῳδοῖς ἠγωνίσατο, καὶ νικητήρια αὐτῷ Μενεκράτους τοῦ τῆς κιθαρῳδίας διδασκάλου ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ ποιή- 2 σαντος ἠνιόχησε· καὶ ὁ Τιριδάτης ἐς τὴν Ῥώμην, οὐχ ὅτι τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ἀλλὰ καὶ τοὺς τοῦ Οὐολογαίσου τοῦ τε Πακόρου καὶ τοῦ Μονοβάζου ἄγων, ἀνήχθη, καὶ ἐγένετο αὐτῶν πομπὴ διὰ 2 πάσης τῆς ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου γῆς ὥσπερ ἐν ἐπινικίοις. αὐτός τε γὰρ ὁ Τιριδάτης καὶ ἡλικίᾳ καὶ κάλλει καὶ γένει καὶ φρονήματι ἤνθει, καὶ ἡ θεραπεία ἥ τε παρασκευὴ ἡ βασιλικὴ πᾶσα αὐτῷ συνηκολούθει, τρισχίλιοί τε ἱππεῖς τῶν Πάρθων καὶ χωρὶς ἕτεροι 2 Ῥωμαίων συχνοὶ συνείποντο. καὶ αὐτοὺς αἵ τε πόλεις λαμπρῶς κεκοσμημέναι καὶ οἱ δῆμοι πολλὰ καὶ χαριέντα ἀναβοῶντες ὑπεδέχοντο· τά τε ἐπιτήδεια πάντα προῖκα εἶχον, ὥστε εἴκοσι μυριάδας τὸ ἡμερήσιον ἀνάλωμα τῷ δημοσίῳ λογισθῆναι. καὶ τοῦτο ἐπ' ἐν- 3 νέα μῆνας, οἷς ὡδοιπόρησαν, ὁμοίως ἐγένετο. ἵππευσε δὲ πανταχῇ

---

7 cf. Joann. Antioch. fr. 90 M. (v. 84—86), vide p. 66.

1 – 8: Petr. Patr. *exc. Vat.* 64 (p. 213 Mai. = p. 195, 10—16 Dind.): *ὅτι ἐπαγγελλομένου Νέρωνος ὡς τετρακόσια γράφειν βιβλία πολλὰ αὐτὰ εἶναι ἔφη Ἀννέας Κορνοῦτος καὶ μηδένα αὐτὰ δύνασθαι ἀναγινώσκειν. εἰπόντος δὲ Νέρωνος "καὶ Χρύσιππος, ὃν ἐπαινεῖς καὶ ζηλοῖς, πολλῷ πλείονα ἔγραψεν", ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος "ἀλλ' ἐκεῖνα χρησιμωτάτων ἀνθρώπων βίος ἐστί", καὶ διὰ τοῦτο ἐφυγαδεύθη.*

---

1 Ἀνναῖον H. St., *ἀναῖον* VC, *ἀννέας* (nom.) exc. Vat. *τότε* scripsi ex V, *τότε τε* C, *τότε γε* Reim. 3 *τετρακόσια — βιβλία* Sylb., *τετρακοσίων — βιβλίων* VC 8 *Λουκανὸς* R. St., *λουκιανὸς* VC *ἐπὶ* H. St., *ὑπὸ* VC 10 *Σουητωνίου* Bk. praeeunte Leunclavio qui *Σουετωνίου, σουτωνίου* V, *σουτωνίου* vel *σωυτωνίου* C, cf. ad 60, 9, 1 12 *Μενεκράτους* Reim. coll. c. 20 et Suet. *Ner.* 30, *μὲν ἐκρότουν* VC 14 *Τιριδάτης*] cf. ad 51, 18, 2 15 *Οὐολογαίσου*] cf. ad 62, 19, 1.

Digitized by Google

μέχρι τῆς Ἰταλίας, καὶ αὐτῷ καὶ γυνὴ συμπαρίππευε, κράνος χρυσοῦν ἀντὶ καλύπτρας ἔχουσα, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι παρὰ τὰ πάτρια. ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ ζεύγεσι πεμφθεῖσιν ὑπὸ τοῦ Νέρωνος ἐκομίσθη, καὶ διὰ Πικεντῶν ἐς Νέαν πόλιν πρὸς αὐτὸν ἀφίκετο. οὐ μέντοι 4
καὶ τὸν ἀκινάκην, ὅτε προσῄει αὐτῷ, καταθέσθαι καίπερ κελευσθεὶς ἠθέλησεν, ἀλλ' ἧλοις αὐτὸν τῷ κολεῷ προσέπηξε, καίτοι καὶ ἐς γῆν τὸ γόνυ καθεὶς καὶ τὰς χεῖρας ἐπαλλάξας, δεσπότην τε αὐτὸν ὀνομάσας καὶ προσκυνήσας. ὁ οὖν Νέρων καὶ ἐπὶ τούτῳ αὐτὸν 3
θαυμάσας τοῖς τε ἄλλοις ἐδεξιώσατο καὶ μονομαχίας ἐν Ποντεόλοις ἔθετο. ἠγωνοθέτησε δὲ Πατρόβιος ἐξελεύθερος αὐτοῦ, καὶ τοσαύτῃ γε τῇ λαμπρότητι καὶ τῇ δαπάνῃ ἐχρήσατο ὥστε ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ μηδένα ἄλλον πλὴν Αἰθιόπων καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παίδων ἐς τὸ θέατρον ἐσελθεῖν. καὶ ἔδει γὰρ τῷ Πατροβίῳ τιμήν 2
τινα διὰ ταῦτα γενέσθαι, ἐτόξευσεν ὁ Τιριδάτης ἄνωθεν ἐκ τῆς ἕδρας θηρία, καὶ δύο γε ταύρους μιᾷ ἅμα βολῇ, εἴ γέ τῳ πιστόν, διέτρωσε καὶ ἀπέκτεινε. μετὰ δὲ τοῦτο ἐς τε τὴν Ῥώμην αὐτὸν 4
ὁ Νέρων ἀνήγαγε καὶ τὸ διάδημα αὐτῷ ἐπέθηκε. καὶ πᾶσα μὲν ἡ πόλις ἐκεκόσμητο καὶ φωσὶ καὶ στεφανώμασιν, οἵ τε ἄνθρωποι πολλοὶ πανταχοῦ ἐωρῶντο, μάλιστα δὲ ἡ ἀγορὰ ἐπεπλήρωτο· τὸ 2
μὲν γὰρ μέσον αὐτῆς ὁ δῆμος λευχειμονῶν καὶ δαφνηφορῶν κατὰ τέλη εἶχε, τὰ δ' ἄλλα οἱ στρατιῶται λαμπρότατα ὡπλισμένοι, ὥστε καὶ τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ τὰ σημεῖα ἀστράπτειν. οἵ τε κέραμοι καὶ αὐτοὶ πάντων τῶν τῇδε οἰκοδομημάτων ἐκρύπτοντο ὑπὸ τῶν ἀναβεβηκότων. τούτων δ' οὕτως ἐκ νυκτὸς προπαρασκευασθέντων 3
ἐσῆλθεν ἐς τὴν ἀγορὰν ὁ Νέρων ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, τὴν ἐσθῆτα τὴν

4–6: cf. Petr. Patr. *exc. Vat.* 65 (p. 213 Mai. = p. 195, 17. 18 Dind.): ὅτι Τιριδάτης δέδωκε τῷ Νέρωνι τὸν ἀκινάκην εἰπὼν ἀπολήψεσθαι αὐτὸν ὅταν ἐξέρχηται. hoc quod cum Xiphilineis aperte pugnat Petri incuriae deberi haud probabile. imo crediderim a Dione narratum fuisse Tiridatem quod primo negavisset postea fecisse, at quo fragmentum Petri inserendum sit non facile dicas. fortasse locum habuit inter c. 3, 2 et c. 4, 1. ne statuamus Tiridatem demum postquam a Nerone diadema accepisset (c. 5, 4), eius voluntati sponte obtemperasse, et fragmentum collocandum esse inter c. 5, 4 et 6, 1, hoc obstat quod sequens excerptum n. 66 convenit cum c. 5, 2. 3, nisi forte putes initio statim capitis 4 post ἐπέθηκε posse inseri.

---

1 γυνὴ] ⟨ἡ⟩ γυνὴ St., recte fortasse, sed fieri potest ut Dio in medio reliquere voluerit utrum Tiridatem regina sequeretur an una ex paelicibus
4 Πικεντῶν] cf. ad fr. 98, 3 Νέαν πόλιν] cf. ad 48, 48, 6 9 Ποντεόλοις R. St., ποτόλοις VC, cf. ad 48, 50, 1 16 μετὰ δὲ τοῦτο] cf exc. Vat. 65 supra adlatum et quae ibi adnotata sunt.

Digitized by Google

ἐπινίκιον ἐνδεδυκώς, σύν τε τῇ βουλῇ καὶ σὺν τοῖς δορυφόροις, καὶ ἐπί τε τὸ βῆμα ἀνέβη καὶ ἐπὶ δίφρου ἀρχικοῦ ἐκαθέζετο. καὶ μετὰ τοῦτο ὅ τε Τιριδάτης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ διά τε στοίχων ὁπλιτῶν ἑκατέρωθεν παρατεταγμένων διῆλθον καὶ πρὸς τῷ βήματι προσ-
5 στάντες προσεκύνησαν αὐτόν, ὥσπερ καὶ πρότερον. κραυγῆς τε ἐπὶ 5
τούτῳ πολλῆς συμβάσης ἐξεπλάγη τε ὁ Τιριδάτης, καὶ ἄφωνος χρόνον τινὰ ὡς καὶ ἀπολούμενος ἐγένετο. ἔπειτα σιωπῆς κηρυχθείσης ἐπεθάρρησέ τε, καὶ ἐκβιασάμενος τὸ φρόνημα τῷ τε καιρῷ καὶ τῇ χρείᾳ ἐδούλευσε, μηδὲν φροντίσας εἴ τι ταπεινὸν φθέγξαιτο,
2 πρὸς τὴν ἐλπίδα ὧν τεύξοιτο. εἶπε γὰρ οὕτως· "ἐγώ, δέσποτα, 10
Ἀρσάκου μὲν ἔκγονος, Οὐολογαίσου δὲ καὶ Πακόρου τῶν βασιλέων ἀδελφός, σὸς δὲ δοῦλός εἰμι. καὶ ἦλθόν τε πρὸς σὲ τὸν ἐμὸν θεόν, προσκυνήσων σε ὡς καὶ τὸν Μίθραν, καὶ ἔσομαι τοῦτο ὅ τι ἂν σὺ
3 ἐπικλώσῃς· σὺ γάρ μοι καὶ μοῖρα εἶ καὶ τύχη." ὁ δὲ Νέρων ἡμεί- 15
ψατο αὐτὸν ὧδε· "ἀλλ' εὖ τοι ἐποίησας αὐτὸς δεῦρο ἐλθών, ἵνα καὶ παρὼν παρόντος μου ἀπολαύσῃς· ἃ γάρ σοι οὔτε ὁ πατὴρ κατέλιπεν οὔτε οἱ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτήρησαν, ταῦτα ἐγὼ χαρίζομαι καὶ βασιλέα τῆς Ἀρμενίας ποιῶ, ἵνα καὶ σὺ καὶ ἐκεῖνοι μάθωσιν
4 ὅτι καὶ ἀφαιρεῖσθαι βασιλείας καὶ δωρεῖσθαι δύναμαι." ταῦτ' εἰ- 20
πὼν ἀνελθεῖν τε αὐτὸν κατὰ τὴν ἄνοδον τὴν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἔμ-
προσθεν τοῦ βήματος πεποιημένην ἐκέλευσε, καὶ καθιζηθέντι αὐτῷ ὑπὸ τὸν πόδα τὸ διάδημα ἐπέθηκε. βοαί τε καὶ ἐπὶ τούτῳ πολ-
6 λαὶ καὶ παντοδαπαὶ ἐγένοντο. ἐγένετο δὲ κατὰ ψήφισμα καὶ πανήγυρις θεατρική. καὶ τὸ θέατρον, οὐχ ὅτι ἡ σκηνὴ ἀλλὰ καὶ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ πᾶσα ἔνδοθεν ἐκεχρύσωτο, καὶ τἆλλα ὅσα ἐσῄει 25

10—19 = Petr. Patr. *exc. Vat.* 66 (p. 213 Mai. = p. 195, 19 - 30 Dind.): *ὅτι Τιριδάτης εἶπε πρὸς Νέρωνα "δεσπότα, Ἀρσάκου μὲν ἔγγονός εἰμι, Οὐολογέσου δὲ καὶ Πακόρου τῶν βασιλέων ἀδελφός, σὸς δὲ δοῦλος· καὶ ἦλθον πρὸς σὲ προσκυνήσων σὲ τὸν ἐμὸν θεὸν ὡς καὶ τὸν Μίθραν, καὶ ἔσομαι τοῦτο ὅ τι ἂν σὺ ἐγκελεύσῃς· σὺ γάρ μοι καὶ μοῖρα εἶ καὶ τύχη·" ὁ δὲ Νέρων ἔφη· "εὖ γε ἐποίησας δεῦρο ἐλθών, ἵνα καὶ παρὼν εὐφράνῃς με καὶ παρόντος μου ἀπολαύσῃς· ἃ γάρ σοι οὔτε πατὴρ κατέλιπεν οὔτε ἀδελφοὶ ὄντες ἐτήρησαν, ταῦτα ἐγὼ χαρίζομαι καὶ βασιλέα τῆς Ἀρμενίας ποιῶ, ὡς ἂν μάθητε καὶ σὺ κἀκεῖνοι ὅτι καὶ ἀφαιρεῖσθαι βασιλείας καὶ δωρεῖσθαι δύναμαι".*

---

1 *σὺν τοῖς* C, *τοῖς* V 4 *προσστάντες* R. St., *προστάντες* VC 6 *συμβάσης* Dind., *ξυμβάσης* VC 7 *ἀπολούμενος*] *ἀπορούμενος* Salmasius sine causa 10 *τεύξοιτο* Sylb., *τεύξαιτο* VC 14 *μοῖρα* C, *μῦρα* V 21 *καθιζηθέντι* V, *καθιζέντι* C, *καθιζήσαντι* v. Herw., volnitne exprimere Dio Tiridatem non consedisse ad pedes Neronis sed ibi sedem capere iussum fuisse?

Digitized by Google

χρυσῷ ἐκεκόσμητο· ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἡμέραν αὐτὴν χρυσῆν ἐπωνόμασαν. τά γε μὴν παραπετάσματα τὰ διὰ τοῦ ἀέρος διατα- 2
Θέντα, ὅπως τὸν ἥλιον ἀπερύκοι, ἀλουργὰ ἦν, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἅρμα ἐλαύνων ὁ Νέρων ἐνέστικτο, πέριξ δὲ ἀστέρες χρυσοῖ ἐπέλαμπον.

ταῦτα μὲν οὕτως ἐγένετο, καὶ δῆλον ὅτι καὶ συμποσίῳ πολυ- 3
τελεῖ ἐχρήσαντο· ὁ δὲ Νέρων ἐπὶ τούτοις καὶ ἐκιθαρῴδησε δημοσίᾳ καὶ ἡρματηλάτησε, τήν τε στολὴν τὴν πράσινον ἐνδεδυμένος καὶ τὸ κράνος τὸ ἡνιοχικὸν περικείμενος. ἐφ' οἷς ὁ Τιριδάτης αὐ- 4
τὸν μὲν δυσχεραίνων τὸν δὲ Κορβούλωνα ἐπαινῶν ἐν αὐτοῦ τοῦτο μόνον ᾐτιᾶτο, ὅτι τοιοῦτον δεσπότην ἔχων ἔφερεν. οὔκουν οὐδὲ πρὸς αὐτὸν τὸν Νέρωνα ἀπεκρύψατο, ἀλλ' εἶπέ ποτε αὐτῷ "ἀγαθόν, ὦ δέσποτα, ἀνδράποδον Κορβούλωνα ἔχεις." ταῦτα μὲν οὐδὲ 5
συνιέντι αὐτῷ ἔλεγεν, ἐν δὲ δὴ τοῖς ἄλλοις καὶ ἐκολάκευσεν αὐτὸν καὶ ὑπέδραμε δεινότατα, καὶ διὰ τοῦτο δῶρά τε παντοδαπὰ πεντακισχιλίων μυριάδων ἄξια, ὡς φασιν, ἔλαβε, καὶ Ἀρτάξατα ἀνοικοδομῆσαι ἐπετράπη· δημιουργούς τε πρὸς τούτοις πολλούς, τοὺς 6
μὲν παρ' ἐκείνου λαβὼν τοὺς δὲ καὶ χρήμασι πείσας, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξήγαγεν. οὐ μέντοι καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὁ Κορβούλων ἐς τὴν Ἀρμενίαν διαβῆναι ἐφῆκεν, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ὑπὸ τοῦ Νέρωνος αὐτῷ δοθεῖσιν· ὅθεν καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ Τιριδάτης τοῦτόν τε ἐθαύμασε καὶ ἐκείνου κατέγνω. ἀνεκομίσθη δὲ οὐχ ἥπερ ἦλθε 7
διὰ τοῦ Ἰλλυρικοῦ καὶ ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον, ἀλλ' ἐς τὸ Δυρράχιον ἐκ τοῦ Βρεντεσίου πλεύσας· καὶ εἶδε καὶ τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις,

---

7—13 = Petr. Patr. *exc. Vat.* 67 (p. 214 Mai. = p. 195, 31 — 196, 5 Dind.): *ὅτι διὰ τὴν κιθαρῳδίαν καὶ τὰ λοιπὰ ἀσχήμονα ἀπεστράφη Τιριδάτης τὸν Νέρωνα καὶ τὸν Κουρβούλωνα πολλὰ ἐπῄνεσεν, ἐνὶ μόνῳ* [ita cod., l. *ἓν μόνον* cum v. Herw.] *μεμφόμενος αὐτῷ ὅτι τοιοῦτον δεσπότην ἔφερεν· ὅπερ οὐδὲ πρὸς αὐτὸν τὸν Νέρωνα ἀπεκρύψατο· εἶπεν γάρ ποτε ἐπὶ αὐτοῦ· "ἀγαθόν — ἔχεις"*.

---

1 *αὐτὴν*] *ταύτην* Rk. inutiliter 2 *διαταθέντα* R. St., *διατεθέντα* VC 3 *ἀπερύκοι* Xyl., *ἀπερύκει* VC *ἀλουργὰ*] cf. ad 57, 13, 5 10. 13. 19 *Κορβούλωνα Κορβούλων* R. St., *κουρβούλλωνα κουρβούλλων* VC, cf. ad 59, 15, 3 16 *Ἀρτάξατα*] cf. ad 36, 51, 2 17 *πρὸς τούτοις* reduxi ex VC, *πρὸς τοῦτο* Sylb. sine causa idonea 23 *Ἰόνιον*] cf. Nissen, *Ital. Landesk.* 1, 89 *Βρεντεσίου*] cf. ad Zon. 8, 7, 3 24 *Ἀσίᾳ*] *Ἀχαΐᾳ* Rk. "quod in itinere Romam versus non poterat Tiridates Asiae urbes non videre" (cf. c. 1, 2), oblitus oppida Graeciae his temporibus nec numero nec magnitudine vel celebritate excelluisse. Tiridatem Romam petentem per Ancyram Nicaeam Nicomediam Chalcedonem iter fecisse et clarissimas Asiae urbes non vidisse credo.

Digitized by Google

ὥστε καὶ ἐξ ἐκείνων τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν καταπλαγῆναι καὶ ἰσχύος ἕνεκα καὶ κάλλους. Xiph. 172, 18 — 175, 26 R. St.

1* ὅτι θεώμενος Τιριδάτης ποτὲ παγκράτιον, ἐπειδὴ εἶδε θάτερον τῶν παγκρατιαστῶν πεσόντα καὶ τυπτόμενον ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου, ἔφη "ἄδικος ἡ μάχη· οὐ γὰρ δίκαιον τὸν πεσόντα τύπτεσθαι". Petr. Patr. *exc. Vat.* 68 (p. 214 Mai. = p. 196, 6—9 Dind.).

2 *ὁ μὲν δὴ Τιριδάτης τὰ Ἀρτάξατα ἀνοικοδομήσας Νερώνεια προσηγόρευσεν· ὁ δὲ δὴ Οὐολόγαισος οὔτε ἐλθεῖν πρὸς τὸν Νέρωνα, καίτοι πολλάκις μεταπεμφθείς, ἠθέλησε, καὶ τέλος, ὡς ὀχληρὸς αὐτῷ ἐγίνετο, ἀντεπέστειλέν οἱ ὅτι πολύ σοι ῥᾷον ἢ ἐμοὶ ἐστι τοσαύτην θάλασσαν πλεῦσαι. ἂν οὖν ἐς τὴν Ἀσίαν ἔλθῃς, τότε συνθησόμεθα ποῦ δυνησόμεθα συμβαλεῖν ἀλλήλοις. τοιαῦτα τὸ τελευταῖον ὁ Πάρθος ἔγραψεν.* R. St. 175, 26 — 31 R. St., Exc. U^{R} 13.

8 *Νέρων δὲ ἐπὶ μὲν ἐκεῖνον οὐκ ἔπλευσε, καίπερ ὀργὴν αὐτῷ*

---

8 — 12: Petr. Patr. *exc. Vat.* 69 (p. 214 Mai. = p. 196, 10 — 15 Dind.): *ὅτι πρὸς Οὐολόγεσον ἔγραψε Νέρων τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν πρὸς αὑτόν· ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο· καίτοι πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ παρενοχλούμενος ἀντεπέστελλέν οἱ ὅτι πολύ σοι ῥᾷον ἢ ἐμοί ἐστιν τοσαύτην θάλασσαν παραπλεῦσαι· ἐὰν οὖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἔλθῃς, τότε συνθησόμεθα ποῦ δυνάμεθα συμβαλεῖν ἀλλήλοις.*

---

3 — 5 exc. Vat. 68 inter n. 67 (c. 6, 4) et n. 69 (c. 7, 2) inseri debet nisi forte in excerptorum serie locum mutavit. hic posui dubitans. fieri sane potest ut spectaculum illud in urbe Asiae Tiridates viderit, nec tamen video qui cum Dioneis apud Xiphilinum servatis cohaerere possit. verum etiam c. 6 inter § 4 et 5 parum apte collocabitur.

7 — 13 composita haec ex Xiphilino et exc. U^{R} 13:

Xiphilinus (175, 26—31)	Exc. U^{R} 13
ὁ μὲν δὴ Τηριδάτης — προσηγόρευσεν· ὁ δὲ δὴ Οὐολόγαισος οὔτε ἐλθεῖν — συνθησόμεθα συμβαλεῖν ἀλλήλοις. (Νέρων δὲ κ. τ. λ. § 8.)	*οτι ὁ Οὐλόγαισος οὔτε ἐλθεῖν — συνθησόμεθα ποῦ δυνησόμεθα συμβαλεῖν ἀλλήλοις. τοιαῦτα τὸ τελευταῖον ὁ Πάρθος ἔγραψεν.*

15 — p. 75, 15 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 251:

Xiphilinus (175, 31—177, 10)	Exc. Val. 251
Νέρων δὲ ἐπὶ μὲν ἐκεῖνον οὐκ ἔπλευσε, καίπερ ὀργὴν αὐτῷ ἔχων, οὐ	*ὅτι ὁ Νέρων*

3 εἶδε Mai., εἶδειν cod.

8 οὔτε exc. U^{R}, οὔτι VC (in C corr. ex ἔτι) 10 ἀντεπέστειλέν exc. U^{R}VB Xiph., ἀντεπέστελλεν exc. Vat., ἀνέστειλεν exc. U^{R}M 12 ποῦ δυνησόμεθα om. Xiph., exh. exc. U^{R} et exc. Vat. (δυνάμεθα exc. Vat.) 13 τοιαῦτα — ἔγραψεν om. Xiph.

Digitized by Google

ἔχων, οὐ μὴν οὐδὲ ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας ἢ τὰς πύλας τὰς Κασπίας, ὥσπερ ἐνενόει· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ κατασκόπους ἐκατέρωσε 2 ἔπεμψεν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ χρόνου καὶ πόνου ὁρῶν δεόμενα ἤλπιζεν αὐτόματά οἱ προσχωρήσειν, ἐς δὲ δὴ τὴν Ἑλλάδα ἐπεραιώθη, οὔτι γε ὡς Φλαμινῖνος οὐδ' ὡς Μόμμιος ἢ καὶ Ἀγρίππας καὶ Αὔγουστος οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπί τε ἡνιοχήσει καὶ κιθαρῳδήσει κηρύξει τε καὶ τραγῳδίας ὑποκρίσει. οὐ γὰρ ἤρκει 3 αὐτῷ ἡ Ῥώμη, οὐδὲ τὸ τοῦ Πομπηίου θέατρον, οὐδ' ὁ μέγας ἱππόδρομος, ἀλλ' ἐδεήθη καὶ ἐκστρατείας τινός, ἵνα καὶ περιοδονίκης, ὡς ἔλεγε, γένηται. καὶ τοσοῦτόν γε πλῆθος οὐχ ὅτι τῶν Αὐγουστείων ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐπηγάγετο ὅσον, εἴπερ ἐμπολέμιον ἦν, καὶ Πάρθους ἂν καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη ἐχειρώσατο. ἀλλ' ἦσαν οἷοι Νερώνειοι ἂν στρατιῶται γένοιντο, καὶ 4 ὅπλα κιθάρας τε καὶ πλῆκτρα προσωπεῖά τε καὶ ἐμβάτας ἔφερον. καὶ ἐνίκησε νίκας οἵας στρατοπέδῳ τοιούτῳ ἔπρεπε, καὶ κατέλυσε Τέρπνον καὶ Λιόδωρον καὶ Παμμένην ὡς Φίλιππον ἢ Περσέα ἢ Ἀντίοχον. καὶ διὰ τοῦτό γε, ὡς ἔοικε, καὶ τὸν Παμμένην ἐκεῖνον ἐπὶ τοῦ 5

4—10 > Zon. 11, 12 p. 478, 5—9 B. (p. 40, 2—7 D.) [quod proxime praecedit καὶ ἐκιθαρῴδησε — ἡρματηλάτησε ex 61, 20, 1 et 62, 15, 1].

7—10: Petr. Patr. *exc. Val.* 70 (p. 214 Mai. — p. 196, 16—18 Dind.): *ὅτι περιοδονίκην ἡ βουλὴ ἔλεγεν εἶναι Νέρωνα· οὐ γὰρ ἠρκεῖτο εἰς τὰ λοιπὰ θέατρα, ἀλλὰ καὶ ἀπεδήμει.*

[Xiphilinus]

μὴν οὐδὲ ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας ἢ τὰς πύλας τὰς Κασπίας ὥσπερ ἐνενόει· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ κατασκόπους ἐκατέρωσε ἔπεμψεν (v. 3)·

ἐς δὲ δὴ τὴν Ἑλλάδα — γέλωτα

[Exc. Val. 251]

ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας καὶ τὰς Κασπίας πύλας ἐνόει πλεῖσαι

ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ χρόνου καὶ πόνου ὁρῶν δεόμενα ἤλπιζεν αὐτόματά οἱ προσχωρήσειν (v. 4), ἐς δὲ δὴ τὴν Ἑλλάδα — γέλωτα

2 ἐνενόει VC. ἐνόει cod. Peir. 2—4 Xiphilinea τά τε γὰρ ἄλλα καὶ κατασκόπους ἐκατέρωσε ἔπεμψε cum Valesianis, ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ χρόνου καὶ πόνου ὁρῶν δεόμενα ἤλπιζεν αὐτόματά οἱ προσχωρήσειν ita coniunxi ut supra scriptum est, ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ χρόνου καὶ πόνου ὁρῶν δεόμενα ἤλπιζεν αὐτόματά οἱ προσχωρήσειν, καὶ κατασκόπους ἐκατέρωσε ἔπεμψεν omisso Xiphilini τὰ τε γὰρ ἄλλα Leuncl. 5 Φλαμινῖνος Sylb., φλαμίνιος VC cod. Peir. Μόμμιος cod Peir., μέμμιος VC 6 ἡνιοχήσει VC cod. Peir., ὀρχήσει Zon. 7 κιθαρῳδήσει VC cod. Peir., ἐπὶ κιθαρῳδήσει Zon. 10 ὡς ἔλεγε om. cod. Peir. καὶ τοσοῦτόν γε scripsi ex cod. Peir., τοσοῦτόν γε VC 12 τὰ ἄλλα ἔθνη VC, κασπίους καὶ αἰθίοπας cod. Peir. ex § 1 14 προσωπεῖά Rk., πρόσωπά VC cod. Peir. 15 τοιούτῳ om. cod. Peir. 16 ὡς cod. Peir., ὡς οἷα VC ἢ — ἢ VC, ὡς - ὡς cod. Peir. 17 τοῦ om. cod. Peir.

Digitized by Google

Γαΐου ἀκμάσαντα κατηνάγκασε, καίτοι γέροντα ὄντα, ἀγωνίσασθαι, ἵνα αὐτοῦ τοὺς ἀνδριάντας κρατήσας αἰκίσηται.

p. C. 67 (?) 9 *καὶ εἰ μὲν μόνα ταῦτα ἐπεπράχει, γέλωτα ἂν ὠφλήκει. καίτοι πῶς ἄν τις καὶ ἀκοῦσαι, μὴ ὅτι ἰδεῖν, ὑπομείνειεν ἄνδρα Ῥωμαῖον βουλευτὴν εὐπατρίδην ἀρχιερέα Καίσαρα αὐτοκράτορα Αὔγουστον ἔς τε τὸ λεύκωμα ἐν τοῖς ἀγωνισταῖς ἐγγραφόμενον καὶ τὴν φωνὴν ἀσκοῦντα, μελετῶντά τέ τινας ᾠδάς, καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν κομῶντα* 2 *τὸ δὲ γένειον ψιλιζόμενον, ἱμάτιον ἀναβαλλόμενον ἐν τοῖς δρόμοις, μεθ' ἑνὸς ἢ δύο ἀκολούθων βαδίζοντα, τοὺς ἀντιπάλους ὑποβλέποντα καὶ ἀεί τι πρὸς αὐτοὺς μεθ' ἁψιμαχίας λέγοντα, τοὺς ἀγωνοθέτας τούς τε μαστιγοφόρους φοβούμενον, καὶ χρήματα αὐτοῖς κρύφα ἅπασιν ἀναλίσκοντα μὴ καὶ ἐλεγχθεὶς μαστιγωθῇ, καὶ ταῦτα μέντοι πάντα ποιοῦντα ἵνα τὸν τῶν κιθαρῳδῶν καὶ τῶν τραγῳδῶν* 3 *καὶ τῶν κηρύκων ἀγῶνα νικήσας ἡττηθῇ τὸν τῶν Καισάρων. τίς γὰρ ἂν προγραφὴ ταύτης χαλεπωτέρα γένοιτο, ἐν ᾗ ⟨οὐ⟩ Σύλλας μὲν ἄλλους Νέρων δὲ ἑαυτὸν προέγραψεν; τίς δὲ νίκη ἀτοπωτέρα, ἐν ᾗ τὸν κότινον ἢ τὴν δάφνην ἢ τὸ σέλινον ἢ τὴν πίτυν λαβὼν* 4 *ἀπώλεσε τὸν πολιτικόν; καὶ τί ἄν τις ταῦτα αὐτοῦ μόνα ὀδύραιτο, ὁπότε καὶ ἐπὶ τοὺς ἐμβάτας ἀναβαίνων κατέπιπτεν ἀπὸ τοῦ κρά-*

10—12 confert v. Gutschmid (*kl. Schr.* 5. 560) Bekk. *Anecd.* 148. 13: *θεραπεύω αἰτιατικῇ Δίων ξβ' βιβλίῳ "ἐκείνους δὲ τοῖς τε χρήμασι καὶ τῇ προσκλήσει ἐθεράπευσεν"*, provocans ad Suet. *Ner.* 23. 24.

[Xiphilinus]

αν ὠφλήκει. καίτοι πῶς ἄν τις καὶ ἀκοῦσαι, μὴ ὅτι ἰδεῖν ὑπομείνειεν (v. 4)

αὐτοκράτορα Αὔγουστον — μαστιγωθῇ (v. 12), *καὶ ταῦτα μέντοι πάντα ποιοῦντα ἵνα τὸν τῶν κιθαρῳδῶν*

ἀγῶνα νικήσας ἡττηθῇ τὸν τῶν Καισάρων (v. 14).

καὶ τί ἄν τις ταῦτα — προς τὴν Σα-

[Exc. Val. 251]

αν ωφλήκει. πῶς γὰρ ἄν τις καὶ ακοῦσαι, μὴ ὅτι ἰδεῖν ὑπομείνειεν ἄνδρα Ῥωμαῖον βουλευτὴν εὐπατρίδην ἀρχιερέα Καίσαρα αὐτοκράτορα Αὔγουστον — μαστιγωθῇ (v. 12), *καὶ ταῦτα ποιοῦντα ἵνα τὸν τῶν κιθαρῳδῶν καὶ τῶν τραγῳδῶν καὶ τῶν κηρύκων ἀγῶνα νικήσας ἡττηθῇ τὸν τῶν Καισάρων* (v. 14). *τίς γὰρ ἂν ἀπογραφὴ — τὸν πολιτικὸν* (v. 18); *καὶ τί ἄν τις ταῦτα — πρὸς τὴν Σα-*

1 *καίτοι* VC, *καίπερ* cod. Peir. 3 *καίτοι πῶς ἄν* VC, *πῶς γὰρ ἄν* cod. Peir. 7 *μελετῶντά* VC, *μελετῶν* cod. Peir. post *ᾠδάς* cod. Peir. addit *καὶ τέρποντα*, an *καὶ ἁρμονίας*? 8 *ἀναβαλλόμενον* V cod. Peir., *ἀναβαλόμενον* C 9 *μεθ'* C cod. Peir., *καθ'* V 13 *μέντοι πάντα* om. cod. Peir. *καὶ τῶν τραγῳδῶν καὶ τῶν κηρύκων* om VC 15 *προγραφὴ* Val., *ἀπογραφὴ* cod. Peir. ⟨οὐ⟩ ins. Rk. 17 *πίτυν* Val., *πύτην* cod. Peir.

Digitized by Google

τους, καὶ τὸ προσωπεῖον ὑποδύνων ἀπέβαλλε τὸ τῆς ἡγεμονίας ἀξίωμα, ἐδεῖτο ὡς δραπέτης, ἐποδηγεῖτο ὡς τυφλός, ἐκύει ἔτικτεν ἐμαίνετο ἠλᾶτο, τόν τε Οἰδίποδα καὶ τὸν Θυέστην τόν τε Ἡρακλέα καὶ τὸν Ἀλκμέωνα τόν τε Ὀρέστην ὡς πλήθει ὑποκρινόμενος. καὶ τά γε προσωπεῖα τοτὲ μὲν αὐτοῖς ἐκείνοις τοτὲ δὲ καὶ ἑαυτῷ εἰκασμένα ἔφερε· τὰ γὰρ τῶν γυναικῶν πάντα πρὸς τὴν Σαβῖναν ἐσκεύαστο, ὅπως κἀκείνη καὶ τεθνηκυῖα πομπεύῃ. καὶ πάντα ὅσα οἱ τυχόντες ὑποκρίνονται, κἀκεῖνος καὶ ἔλεγε καὶ ἔπραττε καὶ ἔπασχε, πλὴν καθ' ὅσον χρυσαῖς ἁλύσεσιν ἐδεσμεύετο· καὶ γὰρ οὐκ ἔπρεπεν, ὡς ἔοικεν, αὐτοκράτορι Ῥωμαίων σιδηραῖς δεῖσθαι.

καὶ ταῦτα μέντοι πάντα οἵ τε ἄλλοι πάντες καὶ οἱ στρατιῶται ὁρῶντες ἔφερον ἐπῄνουν, Πυθιονίκην τε αὐτὸν καὶ Ὀλυμπιονίκην καὶ περιοδονίκην παντονίκην, πρὸς τοῖς ἄλλοις οἷς εἰώθεσαν, ἀπεκάλουν, συμμιγνύντες δῆλον ὅτι αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς ἀρχῆς ὀνόματα, ὥστε ἐφ' ἑκάστῳ τόν τε Καίσαρα καὶ τὸν Αὔγουστον ἀκροτελεύτιον εἶναι. Xiph. 175, 31 — 177, 10 R. St., Exc. Val. 251 (p. 690 sq.).

7—10 = Zon. 11, 12 p. 478, 10 — 14 B. (p. 40, 7 — 13 D.) qui sic exorditur: ἀλλὰ τί ἂν τις καθ' ἕκαστον λέγοι τῶν παρ' ἐκείνου πραττομένων; πάντα γαρ ἁπλως ὅσα οἱ τυχόντες κ. τ. λ.

[Xiphilinus]

βῖναν ἐσκεύαστο (v. 7).

χρυσαῖς μέντοι ἁλύσεσι ἐδεσμεύετο· καὶ γὰρ οὐκ ἔπρεπεν — δεῖσθαι. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα οἵ τε ἄλλοι πάντες καὶ οἱ στρατιῶται ὁρῶντες ἔφερον — ἀκροτελεύτιον εἶναι. (οὐδὲ ἐτόλμησεν οὐδεὶς κ. τ. λ. § 2.)

[Exc. Val. 251]

βῖναν ἐσκεύαστο (v. 7), ὅπως κἀκείνη καὶ τεθνηκυῖα — πλὴν καθ' ὅσον χρυσαῖς ἁλύσεσι ἐδεσμεύετο (v. 9)· οὐ γὰρ ἔπρεπεν — δεῖσθαι (v. 11).

οἱ δὲ στρατιῶται (fol. 133ᵛ) ταῦτα ὁρῶντες ἔφερον — ἀκροτελεύτιον εἶναι.

2 ἐκύει cod. Peir., ἔκυεν VC 3 ἠλᾶτο om. VC 4 τὸν (prius) om. cod. Peir. Ἀλκμέωνα dedi ex cod. Peir., ἀλκμαίωνα VC, cf. ad 61, 16, 2ᵇ τον τε VC, καὶ cod. Peir. 5 προσωπεῖα Rk., πρόσωπα VC cod. Peir. τοτὲ — τοτὲ cod. Peir., πότε — πότε V, ποτὲ — ποτὲ C 9 καὶ γὰρ οὐκ VC, οὐ γὰρ cod. Peir. 14 παντονίκην VC cod. Peir., ⟨καὶ⟩ παντονίκην H. St., recte fortasse 14—16 οἷς εἰώθεσαν et δῆλον ὅτι et καὶ (post αὐτοῖς) et ὥστε ἐφ' ἑκάστῳ om. cod. Peir. 15 ἀπεκάλουν] in malam partem hoc verbo uti solet veteres secutus, cf. 39, 60, 1; 48, 12, 3; 64, 11, 1; 78, 36, 1, an ἐπεκάλουν?, vide tamen etiam 69, 21, 2.

Digitized by Google

1* ὅτι ἀγανακτήσαντος αὐτοῦ πρός τινα ὅτι λέγοντος αὐτοῦ ἐσκυθρώπασε καὶ οὐ σφόδρα ὑπερεπήνεσεν, ἀπεδίωξεν αὐτὸν ἐπιτρέψας μὴ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ· καὶ ὡς οὐκ ἐδέχετο αὐτόν, ἐκείνου εἰπόντος "καὶ ποῦ ἀπέλθω;" ὁ Φοῖβος ὁ ἀπελεύθερος τοῦ Νέρωνος ἀπεκρίνατο αὐτῷ "εἰς κόρακας". Petr. Patr. *exc. Vat.* 71 (p. 214 sq. Mai. = p. 196, 19—24 Dind.).

2 *οὐδὲ ἐτόλμησεν οὐδεὶς αὐτῶν οὔτε ἐλεῆσαι τὸν κακοδαίμονα οὔτε μισῆσαι, ἀλλ' εἷς μέν τις στρατιώτης ἰδὼν αὐτὸν δεδεμένον ἠγανάκτησε καὶ προσδραμὼν ἔλυσεν, ἕτερος δὲ ἐρομένου τινὸς "τί ποιεῖ ὁ αὐτοκράτωρ" ἀπεκρίνατο ὅτι "τίκτει·" καὶ γὰρ τὴν*

3 *Κανάκην ὑπεκρίνετο. ἔργον δ' οὐδὲν ἄξιον Ῥωμαίων οὐδεὶς σφων ἐποίησε· τοσαῦτα γάρ που χρήματα διελάγχανον ὥστε καὶ εὔχεσθαι αὐτὸν πολλὰ τοιαῦτα δρᾶν, ἵν' ἔτι πλείονα λαμβάνωσιν.* Xiph. 177, 10—177, 16 R. St.

11 *ἀλλ' εἰ μὲν ταῦτα μόνα οὕτως ἐγεγόνει, αἰσχύνη τε ἅμα καὶ χλευασία τὸ πρᾶγμα ἀκίνδυνος ἐνενόμιστο· νῦν δ' ὡς ἀληθῶς, ὥσπερ ἐπὶ πολέμῳ σταλείς, πᾶσαν μὲν τὴν Ἑλλάδα ἐλεηλάτησε, καίπερ ἐλευθέραν ἀφείς, παμπληθεῖς δὲ ἐφόνευσεν ἄνδρας γυναῖ-*

8—11 = Zon. 11, 12 p. 478, 14—17 B. (p. 40, 13—16 D.)

9—11: Petr. Patr. *exc. Vat.* 72 (p. 215 Mai. = p. 196, 25. 26 Dind.): *ὅτι ἐρωτωμένου τινὸς "τί ποιεῖ ὁ αὐτοκράτωρ;" ἀπεκρίνατο ὅτι "τίκτει". τὴν γὰρ Κανάκην ὑπεκρίνατο.*

1—5 huc inserendum duxi exc. Vat. 71, cui locus dandus est inter c. 8, 3 (unde n. 70) et c. 10, 2 (unde n. 72), quanquam Xiphilinea § 1 et 2 cohaerere videntur. quare praestaret fortasse ut poneremus inter c. 9, 6 et 10, 1, quod qui mavult statuat necesse est eo loco et Xiphilinum et epitomatorem Constantinianum hanc narratiunculam praetermisisse. etiam mox post *μισῆσαι* § 2 collocari potest. — Ad rem cf. Suet. *Vesp.* 4, Tac. *ann.* 16, 5, praeterea 66, 11, 2 et Suet. *Vesp.* 14. ceterum Petrum suo more Dionem liberius reddidisse apparet.

15—p. 77, 20 conflata haec ex Xiphilino et exc. Val. 252 et 253:

Xiphilinus (177, 17—26)	Exc. Val. 252
ἀλλ' εἰ μὲν ταῦτα — ἐνενόμιστο· νῦν δ' ὡς ἀληθῶς, ὥσπερ ἐπὶ πολέμῳ σταλείς, πᾶσαν μὲν τὴν Ἑλλάδα ἐλεηλάτησε, καίπερ ἐλευθέραν ἀφείς, παμπληθεῖς δὲ ἐφόνευσεν (v. 18).	*ὅτι ὁ Νέρων ἐς τὴν Ἑλλάδα παμπληθεῖς ἐφόνευσεν ἄνδρας*

1 *λέγοντος*] aliter procul dubio Dio 5 *ἀπεκρίνατο*] ita cod.
7 *οὐδὲ* Sylb., *οὐδὲν* VC 10 *τίκτει* V Zon. exc. Vat., *τίκτοι* C *τὴν* exc. Vat., *τὸν* VC 13 *ἔτι* Sylb., *ὅτι* VC.
15 *ἅμα*] *ἂν* Bk.(?) 16 *ἀκίνδυνος* (sed mutatum in *ἀκίνδυνον*) C, *ἀκίνδυνον* V.

Digitized by Google

κας παῖδας. καὶ πρότερον μὲν τὴν ἡμίσειαν τῆς οὐσίας ἐκέλευσέν 2
οἱ καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀπελευθέρους τῶν θανατουμένων ἀποθνή-
σκοντας καταλείπειν, αὐτοῖς τε ἐκείνοις διαθήκας γράφειν ἐπέτρε-
πεν, ὅπως μὴ τῶν χρημάτων ἕνεκα αὐτοὺς ἀποκτείνειν δοκῇ (πάν-
τως δὲ πάντα ἢ τά γε πλείω αὐτῶν ἐλάμβανεν· εἰ γοῦν τις ἔλαττόν τι αὐτῷ ἢ τῷ Τιγελλίνῳ ὧν ἤλπιζον κατέλειπεν, οὐδὲ τῶν διαθηκῶν ὠνίνατο)· ὕστερον δὲ καὶ ὅλας τὰς οὐσίας ἀφῃρεῖτο, 3
τούς τε παῖδάς σφων πάντας ἅμα δι' ἑνὸς δόγματος ἐξήλασεν.
οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ καὶ συχνοὺς τῶν φευγόντων
ἔφθειρεν. ἐπεὶ τάς γε οὐσίας ὅσας καὶ ζώντων τινῶν ἐδήμευσε,
καὶ τὰ ἀναθήματα ὅσα καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ναῶν ἐσύ-
λησεν, οὐδὲ ἐξαριθμήσειεν ἄν τις. διέτρεχον γὰρ γραμματοφόροι 4
μηδὲν ἄλλο διαγγέλλοντες ἢ ὅτι τόνδε ἀπόκτεινον, ὅδε τέθνηκεν·
ἔξω γὰρ δὴ τῶν βασιλικῶν γραμμάτων οὐδὲν ἰδιωτικὸν διεπέμ-
πετο. συχνοὺς γὰρ ἐς τὴν Ἑλλάδα τῶν πρώτων ἐξήγαγεν ὥς τι
αὐτῶν δεόμενος, ἵν' ἐκεῖ ἀποθάνωσιν. τοὺς μέντοι ἐν τῇ Ῥώμῃ 12
καὶ τῇ Ἰταλίᾳ πάντας Ἡλίῳ τινὶ Καισαρείῳ ἐκδότους παρέδωκε·
πάντα γὰρ ἁπλῶς αὐτῷ ἐπετέτραπτο, ὥστε καὶ δημεύειν καὶ φυγα-
δεύειν καὶ ἀποκτιννύναι, καὶ πρὶν δηλῶσαι τῷ Νέρωνι, καὶ ἰδιώ-
τας ὁμοίως καὶ ἱππέας καὶ βουλευτάς. Xiph. 177, 17—26 R. St.,
et (c. 11, 1—3ª) Exc. Val. 252 et (c. 11, 3ᵇ — c. 12, 1) Exc. Val. 253 (p. 693).

[Xiphilinus]

ἐπεὶ τάς γε οὐσίας ὅσας — οὐδὲ ἐξαριθμήσειεν ἄν τις (v. 12).

τοὺς μέντοι ἐν τῇ Ῥώμῃ — παρέδωκε· πάντα γὰρ ἁπλῶς αὐτῷ ἐπετέτραπτο, ὥστε καὶ δημεύειν καὶ φυγαδεύειν καὶ ἀποκτιννύναι, καὶ πρὶν δηλῶσαι τῷ Νέρωνι — βουλεύτας. (οὕτω μὲν δὴ κ. τ. λ. c. 12, 2.)

[Exc. Val. 252]

γυναῖκας παῖδας. καὶ πρότερον — συχνοὺς τῶν φευγόντων ἔφθειρεν (v. 10).

Exc. Val. 253

ὅτι τὰς οὐσίας ὅσας — οὐδὲ ἐξαριθμήσειεν ἄν τις (v. 12). διέτρεχον γὰρ γραμματοφόροι — ἵν' ἐκεῖ ἀποθάνωσιν (v. 16).

πάντα δὲ τῷ Ἡλίῳ ἐπετέτραπτο καὶ δημεύειν καὶ φυγαδεύειν καὶ ἀποκτιννύναι πάντας ὁμοίως ἐξεῖναι.

1 ἐκέλευσέν οἱ dedi ex cod. Peir., ἐκέλευσε Val. 5 εἰ γοῦν Bk., εἰτ' οὖν cod. Peir., εἰ δ' οὖν Rk. 6 τῷ scripsi ex cod. Peir., καὶ Val., an ⟨καὶ⟩ τῷ? 7 ὠνίνατο Bk., ὠνίνετο cod. Peir. 10 καὶ ζώντων τινῶν VC, τῶν ζώντων cod. Peir. 11 καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ναῶν VC, ἐκ τῶν ἱερῶν cod. Peir. 13 τόνδε — ὅδε] τὸν δεῖνα — ὁ δεῖνα Bk. ἀπόκτεινον VC, ἀπέκτεινεν cod. Peir. 15 γὰρ] an δὲ καὶ? nisi haec paulo contractius dedit epitomator.

Digitized by Google

2 οὕτω μὲν δὴ τότε ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ δύο αὐτοκράτορσιν
ἅμα ἐδούλευσε, Νέρωνι καὶ Ἡλίῳ. οὐδὲ ἔχω εἰπεῖν ὁπότερος
αὐτῶν χείρων ἦν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἐκ τοῦ ὁμοίου πάντα ἔπρατ-
τον, ἐν ἑνὶ δὲ τούτῳ διήλλασσον, ὅτι ὁ μὲν τοῦ Αὐγούστου ἀπό-
γονος κιθαρῳδοὺς καὶ τραγῳδούς, ὁ δὲ τοῦ Κλαυδίου ἀπελεύθερος 5
3 Καίσαρας ἐζήλου. τὸν γὰρ Τιγελλῖνον ἐν προσθήκης μέρει τοῦ
Νέρωνος, ὅτι σὺν αὐτῷ ἦν, τίθημι. χωρὶς δὲ ὅ τε Πολύκλειτος
καὶ Καλουία Κρισπινίλλα ἦγον ἐπόρθουν ἐσύλων πάνθ' ὅσα ἐνε-
δέχετο, ἐκεῖνος μὲν μετὰ τοῦ Ἡλίου ἐν τῇ Ῥώμῃ, αὕτη δὲ μετά
4 τε τοῦ Νέρωνος καὶ μετὰ τῆς Σαβίνης τοῦ Σπόρου. τήν τε γὰρ 10
φυλακὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιτροπείαν τὴν περὶ ἐσθῆτα, καίπερ γυνὴ
καὶ ἐπιφανὴς οὖσα, ἐπεπίστευτο, καὶ δι' αὐτῆς πάντες ἀπεδύοντο.

Suid. s. v. Σπόρος 13 ὠνόμασε δὲ Σαβῖναν τὸν Σπόρον οὐ κατὰ τοῦτο μόνον ὅτι διὰ
τὴν ὁμοιότητα αὐτῆς ἐξετέτμητο, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐγήματο αὐτῷ, ὥσπερ
καὶ ἐκείνη, ἐν τῇ Ἑλλάδι κατὰ συμβόλαιον, ἐκδόντος αὐτὸν τοῦ 15
Τιγελλίνου, ὥσπερ ὁ νόμος ἐκέλευε. καὶ τοὺς [τε] γάμους αὐτῶν
πάντες οἱ Ἕλληνες ἑώρτασαν, τά τε ἄλλα οἷα εἰκὸς ἦν ἐπιλέγοντες,
2 καὶ γνησίους σφίσι παῖδας γεννηθῆναι εὐχόμενοι. κἀκ τούτου συν-
εγίνοντο ἅμα τῷ Νέρωνι Πυθαγόρας μὲν ὡς ἀνήρ, Σπόρος δὲ ὡς
γυνή· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ κυρία καὶ βασιλὶς καὶ δέσποινα 20
ὠνομάζετο. καὶ τί τοῦτο θαυμάσειεν ἄν τις, ὁπότε καὶ μειράκια
καὶ κόρας σταυροῖς γυμνὰς προσδέων θηρίου τέ τινος δορὰν ἀνε-
3 λάμβανε καὶ προσπίπτων σφίσιν ἡσέλγαινεν ὥσπερ τι ἐσθίων. τοι-
αῦτα μὲν ὁ Νέρων ἠσχημόνει, τοὺς δὲ βουλευτὰς χιτώνιόν τι ἐνδε-
δυκὼς ἄνθινον καὶ σινδόνιον περὶ τὸν αὐχένα ἔχων ἠσπάσατο· 25

18—20 = Zon. 11, 12 p. 478, 2. 3 B. (p. 39, 27—29 D.), cf. ad 62, 28, 3.

6. 7 cf. Petr. Patr. *exc. Vat.* 74 (p. 215 Mai. = p. 196, 29. 30 Dind.): *ὅτι Νέρων ποτὲ εἶπεν μήτε αὐτὸν* [*αὐτὸς ἄν* v. Herw.] *χωρὶς Τιγιλλίνου μήτε Τιγιλλῖνον χωρὶς Νέρωνος ζῆν.* [hoc loco adscripsi quod Tigillini hic mentio fit, aliunde tamen derivatum videtur. nam parum apte cum Dioneis quae extant coniungi possunt. quo inserendum sit incertum. debet collocari post c. 10, 2 (unde exc. Vat. 72) et ante c. 26, 1 (unde exc. Vat. 75) vel potius ante c. 19, 1, quo Neronis ex Graecia reditus narratur, item *post* exc. Vat. 73 quod ad c. 14, 1 in ima pagina adscriptum est, cum non magis constet unde desumptum sit.]

---

6 *Τιγελλῖνον* R. St., *τιγιλλῖνον* VC, cf. ad 59, 23, 9, ubi perperam hic in V *τιγελλίνον* legi adnotatum est 8 *Καλουία*] *galvia* cod. Tac. *hist.* 1, 73, cf. *Pros. imp. Rom.* 1 p. 295 n. 297 *Κρισπινίλλα* Bk., *χρισπινίλα* VC 16 *ἐκέλευε*] *ἐκέλευσε* Sylb. [*τε*] del. Bk. 25 *ἄνθινον*] *ἰάνθινον* Lipsius *Saturn.* 1, 2 otiose.

Digitized by Google

καὶ γὰρ καὶ ἐν τούτοις ἤδη παρηνόμει, ὥστε καὶ ἀζώστους χιτῶνας ἐν τῷ δημοσίῳ ἐνδύεσθαι. λέγεται δ' ὅτι καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ ἐκ τοῦ τέλους ἐπὶ αὐτοῦ πρῶτον ἐφιππίοις ἐν τῇ ἑτησίᾳ σφῶν ἐξετάσει ἐχρήσαντο.

5 ἐν δὲ τοῖς Ὀλυμπίοις ἅρμα ἐλάσας καὶ πεσὼν ἐξ αὐτοῦ καὶ 14
ὀλίγου δεῖν συντριβεὶς ὅμως ἐστεφανώθη, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῖς Ἑλλανοδίκαις τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας, ἃς ὕστερον Γάλβας παρ' αὐτῶν ἀπῄτησεν, ἔδωκε. Xiph. 177, 26 — 178, 25 R. St.

ὅτι ὁ αὐτὸς τῇ Πυθίᾳ δέκα μυριάδας ἔδωκεν, ὅτι τινὰ κατὰ 2
10 γνώμην αὐτοῦ ἐθέσπισεν· ἃς ὁ Γάλβας ἐκομίσατο. τοῦ δὲ δὴ Ἀπόλλωνος, εἴτ' οὖν ἀγανακτήσας ὅτι λυπηρά τινα προεῖπεν αὐτῷ, εἴτε καὶ ἄλλως μανείς, τήν τε χώραν τὴν Κιρραίαν ἀφείλετο καὶ στρατιώταις ἔδωκε, καὶ τὸ μαντεῖον κατέλυσεν, ἀνθρώπους ἐς τὸ στόμιον ἐξ οὗ τὸ ἱερὸν πνεῦμα ἀνῄει σφάξας.
15 ἠγωνίσατο δὲ ἐν πάσῃ ὁμοίως πόλει ἀγῶνα ἐχούσῃ, κήρυκι πρὸς 3
πάντα τὰ κηρύξεως δεόμενα Κλουουίῳ Ῥούφῳ ἀνδρὶ ὑπατευκότι χρησάμενος, πλὴν Ἀθηνῶν καὶ Λακεδαιμονος· ταύταις γὰρ μόναις οὐδὲ ἐπεφοίτησε τὴν ἀρχήν, τῇ μὲν διὰ τοὺς Λυκούργου νόμους ὡς ἐναντίους τῇ προαιρέσει αὐτοῦ ὄντας, τῇ δὲ διὰ τὸν περὶ τῶν
20 Ἐρινύων λόγον. τὸ δὲ δὴ κήρυγμα ἦν "Νέρων Καῖσαρ νικᾷ τόνδε 4
τὸν ἀγῶνα, καὶ στεφανοῖ τόν τε τῶν Ῥωμαίων δῆμον καὶ τὴν ἰδίαν οἰκουμένην." ἔχων γάρ, ὡς ἔλεγεν, οἰκουμένην, ἐκιθαρῴδει τε καὶ ἐκήρυττε καὶ ἐτραγῴδει. Xiph. 178, 25 — 179, 5 R. St., et (usque ad σφάξας v. 14) Exc. Val. 254 (p. 694).

9—15 cf. Petr. Patr. *exc. Vat.* 73 (p. 215 Mai. — p. 196, 27. 28 Dind.): ὅτι ἀπὸ Δελφῶν ταχέως ἐξῆλθε λέγων ὅτι ζηλοτυπεῖ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὁ Ἀπόλλων. [hic adscriptum loco non suo, cf. quae ad exc. Vat. 74 adnotata sunt p. 78. quonam inseri debeat parum liquet, sed paulo supra Dio haec rettulerit]

9—14 coniuncta haec ex Xiphilino et exc. Val. 254:

Xiphilinus (178, 25—28)	Exc. Val. 254
	ὅτι ὁ αὐτὸς τῇ Πυθίᾳ — ἃς ὁ Γάλβας ἐκομίσατο. τοῦ δὲ δὴ Ἀπόλλωνος — σφάξας.
(... ἔδωκε c. 14, 1) τοῦ δὲ δὴ Ἀπόλλωνος — σφάξας. (ἠγωνίσατο δὲ κ.τ.λ. § 3.)	

1 παρηνόμει] cf. ad 46, 13, 2 et *ind.* libri 80 (79) 3 ἐφιππίοις] Leuncl., ἐφ' ἵπποις VC 5 Ὀλυμπίοις H. St., ὀλυμπιονίοις VC

8. 9 inter Xiphilinea § 1 et haec excerpti Valesiani verba plura dedisse Dionem apparet nisi cum Reimaro credere malis ἃς καὶ αὐτὰς ὁ Γάλβας ἐκομίσατο apud eum fuisse scriptum 11 προεῖπεν αὐτῷ VC, αὐτῷ προεῖπεν cod. Peir. 12 Κιρραίαν C², κερραίαν VC¹ 16 Κλουουίῳ Bk., κλουβίῳ VC 17 Λακεδαίμονος Rk., λακεδαιμονίων VC 20 Ἐρινύων Bk., ἐριννύων VC·

Digitized by Google

15 τὴν δὲ γερουσίαν οὕτως δεινῶς ἐμίσει ὥστε καὶ τῷ Οὐατινίῳ
ὡς μάλιστα χαίρειν, ὅτι ἔλεγεν ἀεί ποτε πρὸς αὐτόν "μισῶ σε,
Καῖσαρ, ὅτι συγκλητικὸς εἶ"· χρήσομαι γὰρ αὐτῷ τῷ λεχθέντι ὑπ'
2 αὐτοῦ ῥήματι. ἐτηροῦντο δὲ ἀκριβῶς καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων
ἀεί ποτε καὶ αἱ ἔσοδοι καὶ αἱ ἔξοδοι τά τε σχήματα καὶ τὰ νεύ-
ματα καὶ τὰ ἐπιβοήματα, καὶ οἱ μὲν ἀεὶ συνόντες αὐτῷ καὶ σπου-
δαίως ἀκροώμενοι τορῶς τε ἐκβοῶντες ἐπῃνοῦντο καὶ ἐτιμῶντο, οἱ
3 δὲ λοιποὶ καὶ ἠτιμάζοντο καὶ ἐκολάζοντο, ὥστε τινὰς μὴ δυναμέ-
νους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν (πολλάκις γὰρ καὶ μέχρι τῆς ἑσπέρας ἐξ
ἑωθινοῦ παρετείνοντο) προσποιεῖσθαί τε ἐκθνήσκειν καὶ νεκρῶν
δίκην ἐκ τῶν θεάτρων ἐκφέρεσθαι.

16 πάρεργον δὲ δὴ τῆς ἐπιδημίας τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐποιήσατο
τὸν ἰσθμὸν τῆς Πελοποννήσου διορύξαι ἐπιθυμήσας, καὶ ἤρξατο
τοῦ ἔργου καίπερ τῶν ἀνθρώπων ὀκνούντων· αἱμά τε γὰρ τοῖς
πρώτοις ἁψαμένοις τῆς γῆς ἀνέβλυσεν, καὶ οἰμωγαὶ μυκηθμοί τέ
2 τινες ἐξηκούοντο, καὶ εἴδωλα πολλὰ ἐφαντάζετο. λαβὼν δὲ αὐτὸς
δίκελλαν καί τι καὶ ἀνασκάψας ἔπεισε καὶ τοὺς ἄλλους ἀνάγκῃ αὐ-
τὸν μιμήσασθαι, καὶ πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων ἐπὶ τοῦτο τὸ ἔργον
καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐθνῶν μετεπέμψατο.

17 ἔς τε οὖν τἄλλα καὶ ἐς ταῦτα χρημάτων πολλῶν δεόμενος, καὶ
μεγαλοπράγμων καὶ μεγαλόδωρος ὁμοίως ὤν, καὶ ἅμα φοβούμενος
τοὺς δυνατωτάτους μὴ ἐπίθωνται οἱ τοιαῦτα ποιοῦντι, πολλούς τε
2 καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἔφθειρεν. ὧν ἐγὼ τοὺς μὲν ἄλλους ἐάσω
(πᾶσί τε γὰρ παρ' αὐτῷ δημόσιον ἔγκλημα ἦν ἀρετή τε καὶ πλοῦ-
τος καὶ γένος, καὶ πάντες ἢ ἑαυτοὺς ἀπεκτίννυσαν ἢ ὑπ' ἄλλων
ἐφονεύοντο), τοῦ δὲ δὴ Κορβούλωνος καὶ Σουλπικίων Σκριβω-
3 νίων, Ῥούφου τε καὶ Πρόκλου, μνημονεύσω, τούτων μὲν ὅτι ἀδελ-
φοί τε καὶ ἡλικιῶται τρόπον τινὰ ὄντες, καὶ μηδὲν μηδέποτε ἄνευ
ἀλλήλων πράξαντες, ἀλλ' ὥσπερ τῷ γένει οὕτω καὶ τῇ προαιρέσει
τῇ τε οὐσίᾳ συμπεφυκότες, καὶ τὰς Γερμανίας δὲ ἀμφοτέρας ἐπὶ

13. 14. 16—18. 14—16 = Zon. 11, 12 p. 478, 17—22 B. (p. 40, 16—23 D.)

23—26: Exc. Val. 255: ὅτι πᾶσι τῷ Νέρωνι δημόσιον — ἐφονεύοντο.

1 Οὐατινίῳ Lipsius, οὐατωνίῳ VC, *Vatinius* Tac. *ann.* 15, 34, *hist.* 1, 37, *dial.* 11, Mart. 10, 3, 4; 14, 96 13 τὸν ἰσθμὸν — ἐπιθυμήσας] ⟨τὸ⟩ τὸν ἰσθμὸν — ἐπιθυμῆσαι H. St. 26 Σκριβωνίων revocavi ex VC, καὶ σκριβωνίων R. St., quod sequentibus (τούτων μὲν . . . τοῦ δὲ δὴ Κορβούλωνος § 5) redarguitur, fratres utrumque nomen habuisse patet, vide quoque *Pros.imp. Rom.*3 p. 183 n. 205 30 οὐσίᾳ] συνουσίᾳ Sylb., ἐξουσίᾳ Rk. (mutato καὶ τὰς Γερμανίας δὲ in καὶ γὰρ τὰς Γερμανίας), frustra uterque, patrimonium non divisum administrarunt ut postea fecerunt Domitii fratres Lucanus et Tullus (cf. *Pros.imp. Rom.* 2 p. 17 n. 107).

Digitized by Google

πολὺ ἅμα διῴκησαν, ἦλθόν τε ἐς τὴν Ἑλλάδα μετάπεμπτοι ὥστε αὐτῶν τοῦ Νέρωνος δεομένου, καὶ ἐγκλήματα οἷα ὁ καιρὸς ἐκεῖνος 4 ἔφερε λαβόντες, καὶ μήτε λόγου τυγχάνοντες μήτε ἐς ὀφθαλμοὺς τοῦ Νέρωνος ἀφικνούμενοι, καὶ διὰ τοῦθ' ὑφ' ἁπάντων ὁμοίως 5 ἀτιμαζόμενοι, ἀποθανεῖν τε ἐπεθύμησαν καὶ ἐτελεύτησαν τὰς φλέβας αὐτῶν σχάσαντες, τοῦ δὲ δὴ Κορβούλωνος ὅτι καὶ ἐκεῖνον 5 ἐντιμότατα μεταπεμψάμενος, καὶ τά τε ἄλλα καὶ πατέρα καὶ εὐεργέτην αὐτὸν ἀεὶ ὀνομάζων, ἔπειτ' ἐπειδὴ τῇ Κεγχρείᾳ προσέσχε, σφαγῆναι, πρὶν καὶ ἐς ὄψιν αὐτῷ ἐλθεῖν, προσέταξε· κιθα- 10 ρῳδήσειν γὰρ ἤμελλεν, ὥς τινες λέγουσι, καὶ οὐχ ὑπέμεινεν αὐτῷ τὸ ὀρθοστάδιον ἔχων ὀρθῆναι. καὶ ὃς ἐπειδὴ τάχιστα τὸ προσ- 6 τεταγμένον ἔγνω, ξίφος τε ἔλαβε, καὶ ἑαυτὸν ἐρρωμένως παίων ἔλεγεν "ἄξιος·" τότε γὰρ δή, τότε πρῶτον ἐπίστευσεν ὅτι κακῶς ἐπεποιήκει καὶ φρεισάμενος τοῦ κιθαρῳδοῦ καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλθὼν 15 ἄνοπλος. Xiph. 179, 5—180, 16 R. St., et (p. 80, 23—26) Exc. Val. 255.

ἐν μὲν δὴ τῇ Ἑλλάδι ταῦτ' ἐπράττετο· τί γὰρ δεῖ λέγειν ὅτι 18 καὶ τὸν Πάριν τὸν ὀρχηστὴν ἀποθανεῖν ἐκέλευσεν, ὅτι ὀρχεῖσθαι παρ' αὐτῷ μαθεῖν ἐθελήσας οὐκ ἠδυνήθη; τί δ' ὅτι Καικίναν Τοῦσκον ὑπερώρισεν, ὅτι τῆς Αἰγύπτου ἄρχων ἐλούσατο ἐν τῷ βαλα- 20 νείῳ ὃ ἐκείνῳ ὡς καὶ ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἥξοντι ἐποιήθη; ἐν δὲ 2 τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ Ἥλιος ἄλλα τε πολλὰ καὶ δεινὰ εἰργάσατο, καὶ Σουλπίκιον Καμερῖνον ἄνδρα τῶν πρώτων μετὰ τοῦ υἱέος ἀπέκτεινεν, ἐγκαλέσας σφίσιν ὅτι Πυθικοὶ ἐκ προγόνων ἐπι-

5 cf. Joann. Antioch. fr. 28 Val. (omissum apud Muellerum): ὅτι διὰ τὸ μῖσος τὸ πρὸς Νέρωνα πολλοὶ τὰς φλέβας ἀποτέμνοντες διεφθείροντο.

1 ὥστε restitui ex VC, ὡς τι Bk., cf. ad fr. 36, 6 6 αὐτῶν Sylb., αὐτῶν VC δὴ C, δίος V p. 80, 26 et 6 Κορβούλωνος R. St., Κουρβούλλωνος VC 8 τῇ Κεγχρείᾳ Sylb., τῇ κεγχρία VC, cf. ad Zon. 9, 16, 3 13 ἄξιος] ἀξίως H. St. sine causa τότε — τότε] sic quoque 69, 13, 2 15 ἄνοπλος] cf. ad 55, 18, 5. 18 παρ' αὐτῷ] παρ' αὐτοῦ Leuncl., nec tamen παρ' αὐτῷ vitiosum Καικίναν Lipsius ad Tac. *ann.* 13, 20, καὶ κίνναν VC, cf. Tac. *l. l.* et *hist.* 3, 38 20 ἐς τὴν C, ἐν τῇ V 23 Πυθικοὶ] Ποιτικοὶ Lipsius ad Tac. *ann.* 13, 52, provocans ad *C. Sulpicium Peticum* cos. quinquiens, dict. a. 396, cens. a. 388. Sulpicios hos cognominatos fuisse *Peticos* Mommsen quoque putat (in indice Pliniano), at Πυθικοὶ defenditur loco Quintiliani (*inst.* 1, 6, 31), quem propter necem recentem Sulpiciorum iuxta Brutos et Poplicolas etiam Pythicorum meminisse crediderim, tum eo quoque quod qui Peticus audit, ei ne Helius quidem Pythici victoris maiestatem laesam obicere potuit, nec, si putes aliam ob causam Sulpicios in iudicium fuisse vocatos, vulgus tantum crimen hoc finxisse, vulgaris acuminis videtur Peticum cognomen cum Pythico contulisse. praeterea Sulpicio Petico in fastis cognomen Camerini non datur. Sulpicii Camerini cur Pythicum cognomen adsumpserint non liquet.

Digitized by Google

καλούμενοι οὐκ ἐπαύσαντο τὸ πρόσρημα τοῦτ' ἔχοντες, ἀλλ' ἐς τὰς
3 τοῦ Νέρωνος νίκας τὰς Πυθικὰς ἐκ τῆς ὁμωνυμίας ἠσέβουν. τῶν
δὲ Αὐγουστείων ἄγαλμα αὐτοῦ χιλίων λιτρῶν ποιήσειν ὑποσχομέ-
νων, πᾶν τὸ ἱππικὸν ἠναγκάσθη συντελέσαι σφίσι τὸ ἀνάλωμα. τὰ
δὲ δὴ τῆς γερουσίας ἔργον καθ' ἕκαστον ἐπεξελθεῖν· τοσαῦται γὰρ
αἵ τε θυσίαι καὶ ἱερομηνίαι ἐπηγγέλθησαν ὥστε μηδ' ὅλον τὸν
ἐνιαυτὸν ἐξαρκέσαι.

19 ὁ δὲ Ἥλιος πολλάκις μὲν καὶ πρότερον ἐπιστείλας αὐτῷ, παραι-
νῶν ὅτι τάχιστα ἀνακομισθῆναι, ὡς δ' οὐκ ἐπείθετο, ἦλθεν αὐτὸς
ἐς τὴν Ἑλλάδα ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἐξεφόβησεν αὐτὸν εἰπὼν μεγά-
λην τινὰ ἐπιβουλὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ παρασκευάζεσθαι κατ' αὐτοῦ, ὥστε
2 παρευθὺς ἐς τὴν Ἰταλίαν ἀποπλεῦσαι. καὶ ἐγένετο μέν τις ἐλπὶς
ὑπὸ χειμῶνος αὐτὸν φθαρήσεσθαι, μάτην δὲ πολλοὶ ἤσθησαν· ἐσώθη
γάρ. καί τισι καὶ αὐτὸ τοῦτο ὀλέθρου αἴτιον ἐγένετο, ὅτι καὶ εὖ-
p. C. 68 20 ξαντο καὶ ἥλπισαν αὐτὸν ἀπολεῖσθαι. ἐπεὶ δ' οὖν ἐς τὴν Ῥώμην
ἐσήλασε, τοῦ τε τείχους τι καθηρέθη καὶ τῶν πυλῶν περιερράγη,
νενομίσθαι τινῶν λεγόντων ἑκάτερον τοῖς ἐκ τῶν ἀγώνων στεφα-
2 νηφόροις γίνεσθαι. καὶ ἐσεφοίτησαν πρῶτοι μὲν οἱ τοὺς στεφά-
νους οὓς ἀνῄρητο κομίζοντες, καὶ μετ' αὐτοὺς ἕτεροι σανίδια [τε]
ἐπὶ δοράτων ἀνατείνοντες, ἐφ' οἷς ἐπεγέγραπτο τό τε ὄνομα τοῦ
ἀγῶνος καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἀγωνίσματος, ὅτι τε Νέρων Καῖσαρ πρῶ-
3 τος πάντων τῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος Ῥωμαίων ἐνίκησεν αὐτό, ἔπειτα
αὐτὸς ἐφ' ἅρματος ἐπινικίου, ἐν ᾧ ποτε ὁ Αὔγουστος τὰ πολλὰ
ἐκεῖνα νικητήρια ἐπεπόμφει, ἀλουργίδα χρυσόπαστον ἔχων καὶ
κότινον ἐστεφανωμένος, τὴν Πυθικὴν δάφνην προτείνων· καὶ αὐτῷ
4 ὁ Διόδωρος ὁ κιθαρῳδὸς παρωχεῖτο. καὶ οὕτω διά τε τοῦ ἱππο-
δρόμου καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς μετά τε τῶν στρατιωτῶν καὶ μετὰ τῶν
ἱππέων τῆς τε βουλῆς διελθὼν ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀνέβη, καὶ ἐκεῖ-
θεν ἐς τὸ Παλάτιον, πάσης μὲν τῆς πόλεως ἐστεφανωμένης καὶ
5 λυχνοκαυτούσης καὶ θυμιώσης, πάντων δὲ τῶν ἀνθρώπων, καὶ
αὐτῶν τῶν βουλευτῶν ὅτι μάλιστα, συμβοώντων "Ὀλυμπιονῖκα
οὐᾶ, Πυθιονῖκα οὐᾶ, Αὔγουστε Αὔγουστε. Νέρωνι τῷ Ἡρακλεῖ,

---

3 *χιλίων*] ⟨*χρυσοῦν*⟩ *χιλίων* Reim. coll. 72, 15, 3 6 *αἵ τε* inserui ex V, om. spatio 3 vel 4 litterarum relicto C 8 *ἐπιστείλας*] aut *ἐπέστειλεν* legendum aut mox *δ'* delendum censet Reim., hoc magis placet 12 *παρευθὺς*] *εὐθὺς* vel *παραυτίκα* procul dubio Dio *ἀποπλεῦσαι*] *ἀπέπλευσε* Rk. 15 *αὐτὸν* om. V 16 *πυλῶν*] *πυλῶν* ⟨*τι*⟩ Leuncl. 19 *ἀνῄρητο* Rk., *ἀνήρουν* VC, cf. 77, 1, 2 [*τε*] exp. Bk. 30 *θυμιώσης* C, *θυμια* . . . . V 31 *Ὀλυμπιονῖκα — Αὔγουστε*] ⟨*οὐᾶ*⟩ *Ὀλυμπιονῖκα, οὐᾶ Πυθιονῖκα, οὐᾶ Αὔγουστε Αὔγουστε* Bk., fortasse recte nec tamen displicet vulgata.

Digitized by Google

Νέρωνι τῷ Ἀπόλλωνι. ὡς εἷς περιοδονίκης, εἷς ἀπ' αἰῶνος, Αὔγουστε Αὔγουστε. ἱερὰ φωνή· μακάριοι οἳ σου ἀκούοντες". τί 6
γὰρ δεῖ περιπλέκειν καὶ οὐκ αὐτὰ τὰ λεχθέντα δηλοῦν; οὐδὲ γὰρ οὐδ' αἰσχύνην τινὰ τῇ συγγραφῇ τὰ ῥηθέντα, ἀλλὰ καὶ κόσμον τὸ
5 *μηδὲν αὐτῶν ἀποκρυφθῆναι φέρει.*

ἐκτελέσας δὲ ταῦτα ἱπποδρομίας ἐπήγγειλε, καὶ τοὺς στεφάνους, 21
τούτους τε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ὅσους ἅρμασι νικήσας εἰλήφει, ἐς τὸν ἱππόδρομον ἐσήνεγκε καὶ τῷ ὀβελίσκῳ τῷ Αἰγυπτίῳ περι-
ἔθηκε· καὶ ἦσαν ὀκτὼ καὶ ὀκτακόσιοι καὶ χίλιοι. ποιήσας δὲ ταῦτα
10 *ἡνιόχησε. Λάρκιος δέ τις Λυδὸς προσῆλθεν αὐτῷ πέντε καὶ εἴ-* 2
κοσι μυριάδας προσφέρων ἵνα κιθαρῳδήσῃ· καὶ ὃς τὸ μὲν ἀργύριον οὐκ ἔλαβεν, ἀπαξιώσας μισθοῦ τι ποιῆσαι (καὶ διὰ τοῦτο Τιγελλῖ-
νος αὐτὸ ἐσέπραξεν, ἵνα μὴ αὐτὸν ἀποκτείνῃ), ἐς μέντοι τὸ θέατρον καὶ ὡς ἐσελθὼν καὶ ἐκιθαρῴδησε καὶ ἐτραγῴδησεν, ἐπεὶ τοῖς γε
15 *ἵπποις οὐκ ἔστιν ὅτε οὐχ ἡμιλλᾶτο. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἑκὼν ἡττᾶτο, ὅπως τά γε ἄλλα τὰ πλείω πιστεύηται ἐπ' ἀληθείας κρατεῖν.*
Xiph. 186, 16 — 182, 6 R. St.

Λίων ξβ' βιβλίῳ· "καὶ κακὰ ἀμύθητα πολλὰς πόλεις εἰργά- 3
ζετο". Bekk. *Anecd.* 142, 9. 10.

---

18. 19 verba haec quo pertineant non constat. c. 11, 1 confert v. Gutschmid *kl. Schr.* 5, 560.

1 ὡς] ὡὲ vel καλῶς Rk. sine causa, cf. 61, 20, 5 9 ὀκτακόσιοι καὶ χίλιοι Sylb., ὀκτακόσια καὶ χίλια VC 15 οὐχ ἡμιλλᾶτο H. St., οὐκ ἡμιλλᾶτο VC 16 πιστεύηται] St., πιστεύσηται VC.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXIII.

22 1[1] *Ὁ μὲν οὖν Νέρων οὕτω τε ἔζη καὶ οὕτως ἐμονάρχει, λέξω δὲ καὶ ὅπως κατελύθη καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξέπεσεν.* Xiph. 182, 6—8 R. St.

1[a] ἔτι δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι ὄντος τοῦ Νέρωνος Ἰουδαῖοι εἰς προῦπτον ἀπέστησαν, καὶ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Οὐεσπασιανὸν ἔπεμψε. καὶ οἱ ἐν τῇ Βρεττανίᾳ δὲ καὶ οἱ Γαλάται βαρυνόμενοι ταῖς εἰσφοραῖς ἤσχαλλον ἐκ πλείονος καὶ ἐφλέγμαινον. Zon. 11, 13 p. 479, 8—11 B. (p. 41, 5—9 D.)

1[b] *⟨ἦν τις⟩ Γαλάτης ἀνὴρ Γάιος Ἰούλιος Οὐίνδιξ, ἐκ μὲν προγόνων Ἀκυτανὸς τοῦ βασιλικοῦ φύλου, κατὰ δὲ τὸν πατέρα βουλευτὴς τῶν Ῥωμαίων, τό τε σῶμα ἰσχυρὸς καὶ τὴν ψυχὴν συνετός,*

---

1 initium libri 63 hic statuendum videtur, quae opinio firmatur quodammodo a Zonara, qui post verba ex c. 16 desumpta Eusebiana quaedam inserit, 11, 13 p. 479, 1—7 B. (p. 40, 24—41, 4 D.), tum pergit iis quae supra adlata sunt.

4—7 Zonarea hic adtuli. verba *καὶ οἱ ἐν τῇ Βρεττανίᾳ — ἐφλέγμαινον* cum sequentibus cohaerent nec priora libro 62 tribuenda videbantur.

8—p. 85, 3 composita haec ex Xiphilino et Exc. Val. 256 (et Zonara):

Xiphilinus (p. 182, 8—11)	Exc. Val. 256	Zonaras (p. 479, 11. 12)
(. . . . *ἐξέπεσεν* § 1.)		
. . . . . *Γαλάτης ἀνὴρ*	*ὅτι*	(. . . *καὶ ἐφλέγμαινον* § 1[a].)
Γάϊος Ἰούλιος Βίνδιξ ἐκ	*Ἰούλιος Βίνδιξ ἦν ἀνὴρ ἐκ*	*Γάϊος δὲ Ἰούλιος Οὐίνδιξ*
μὲν προγόνων	*μὲν προγόνων Ἀκυτανὸς*	*ἀνὴρ*
τοῦ βασιλικοῦ γένους κα-	*τοῦ βασιλικοῦ φύλου κα-*	*κα-*
τὰ δὲ τὸν πατέρα βου-	*τὰ δὲ τὸν πατέρα βου-*	*τὰ τὸν πατέρα βουλευ-*
λευτὴς τῶν Ῥωμαίων, —	*λευτὴς τῶν Ῥωμαίων, —*	*τὴς τῶν Ῥωμαίων (ὁρῶν*

8 ⟨ἦν τις⟩ ins. m[2] in V, lacuna 4. 5 litterarum est in VC *Γάιος*] ita quoque Victor *ep.* 5, *Lucius* audit *v. Alex. Sev.* 1, 7 *Οὐίνδιξ* Zon. et Antioch. (semper), *βίνδιξ* VC cod. Peir. (semper) 9 *Ἀκυτανὸς* insertum ex cod. Peir. *φύλου* cod. Peir., *γένους* VC, utrumque Dio eodem sensu cf. e. gr. 39, 17, 2; 59, 9, 5 et 61, 7, 1; 61, 17, 4 10 *τε* om. cod. Peir.

Digitized by Google

τῶν τε πολεμικῶν ἔμπειρος καὶ πρὸς πᾶν ἔργον μέγα εὔτολμος· τό τε φιλελεύθερον καὶ τὸ φιλότιμον πλεῖστον εἶχεν· ὃς προέστη τῶν Γαλατῶν. Xiph. 182, 8—11 R. St., Exc. Val. 256 (p. 694), Zon. 11, 13 p. 479, 11. 12 B. (p. 41, 9. 10 D.) P 133v

οὗτος ὁ Οὐίνδιξ συναθροίσας τοὺς Γαλάτας πολλὰ πεπονθότας τε ἐν ταῖς συχναῖς ἐσπράξεσι τῶν χρημάτων καὶ ἔτι πάσχοντας ὑπὸ Νέρωνος, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ βῆμα μακρὰν διεξῆλθε κατὰ τοῦ Νέρωνος ῥῆσιν λέγων δεῖν ἀποστῆναί τε αὐτοῦ καὶ ἅμα οἱ ἐπιστῆναι αὐτῷ, 2

(Οὐίνδιξ) ὁρῶν τοὺς ὁμοφύλους Γαλάτας ὀργῶντας πρὸς ἀποστασίαν, δι' ὧν ἐδημηγόρησεν ἠρέθισεν αὐτούς. Zon. 11, 13 p. 479, 12—14 B. (p. 41, 10—12 D.)

"ὅτι" φησὶ "πᾶσαν τὴν τῶν Ῥωμαίων οἰκουμένην σεσύληκεν, ὅτι πᾶν τὸ ἄνθος τῆς βουλῆς αὐτῶν ἀπολώλεκεν, ὅτι τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ καὶ ἤσχυνε καὶ ἀπέκτεινε, καὶ οὐδ' αὐτὸ τὸ σχῆμα τῆς ἡγεμονίας σώζει. σφαγαὶ μὲν γὰρ καὶ ἁρπαγαὶ καὶ ὕβρεις καὶ ὑπ' ἄλλων πολλαὶ πολλάκις ἐγένοντο· τὰ δὲ δὴ λοιπὰ πῶς ἄν τις κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνηθείη; εἶδον, ὦ ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, πιστεύσατέ μοι, εἶδον τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, εἴγε ἀνὴρ ὁ Σπόρον γεγαμηκώς, ὁ Πυθαγόρᾳ γεγαμημένος, ἐν τῷ τοῦ θεάτρου κύκλῳ καὶ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ ποτὲ μὲν κιθάραν ἔχοντα καὶ ὀρθοστάδιον καὶ κοθόρνους, ποτὲ δὲ ἐμβάτας καὶ προσωπεῖον. ἤκουσα αὐτοῦ πολλάκις ᾄδοντος, ἤκουσα κηρύττοντος, ἤκουσα τραγῳδοῦντος. εἶδον αὐτὸν δεδεμένον, εἶδον συρόμενον, κύοντα δή, τίκτοντα δή, πάντα ὅσα μυθολογεῖται καὶ λέγοντα καὶ ἀκούοντα καὶ πάσχοντα καὶ δρῶντα. εἶτά τις τὸν τοιοῦτον Καίσαρα καὶ αὐτοκράτορα καὶ Αὔγουστον ὀνομάσει; μηδαμῶς· μηδεὶς ὑβριζέτω τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα ὀνόματα. ταῦτα μὲν γὰρ Αὔγουστος καὶ Κλαύδιος ἔσχον, οὗτος δὲ δὴ Θυέστης τε καὶ Οἰδίπους Ἀλκμέων τε καὶ Ὀρέστης δικαιότατ' ἂν καλοῖτο· τούτους γὰρ ὑποκρίνεται, καὶ ταύτας ἀντ' ἐκείνων τὰς ἐπωνυμίας ἀντεπιτέθειται. ἀνάστητε οὖν ἤδη ποτέ, καὶ ἐπικουρήσατε μὲν ὑμῖν αὐτοῖς, ἐπικουρήσατε δὲ τοῖς Ῥωμαίοις, ἐλευθερώσατε ⟨δὲ⟩ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην". Xiph. 182, 11—183, 3 R. St. 3 4 5 6

[Xiphilinus] μέγα εὔτολμος. (οὗτος ὁ Οὐίνδιξ κ. τ. λ. § 2.)

[Exc. Val. 256] μέγα εὔτολμος, τό τε φιλελεύθερον — εἶχεν· ὃς προέστη τῶν Γαλατῶν.

[Zonaras] τοὺς ὁμοφύλους κ. τ. λ. § 2).

1 ἔργον VC, ἔργων cod. Peir. 5ª ὁ om. C 12ª οἱ vel αὐτῷ del. Rk., male 25 εἶτά τις H. St., εἶτα τίς VC 29 Ἀλκμέων scripsi, ἀλκμαίων VC, cf. ad 61, 16, 2ª 30 ἐπωνυμίας Sylb., ἐπιθυμίας VC 31 ὑμῖν R. St., ἡμῖν VC 32 ⟨δὲ⟩ ins. Bk

Digitized by Google

[Xiphilinus]	[Zonaras]	[Joann. Antioch.]
23 *τοιαῦτά τινα τοῦ Οὐίνδικος εἰπόντος ἅπαντες συνεφρόνησαν. οὐχ ἑαυτῷ δὲ τὴν ἀρχὴν πράττων*	καὶ ὥρκωσε πάντα ὑπὲρ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων ποιήσειν, καὶ ἑαυτόν, ἄν τι παρὰ ταῦτα πράξῃ, φονεύσειν.	(ὅτι ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ Γάϊος Ἰούλιος Οὐίνδιξ ἐπανίσταται τῷ Νέρωνι), πολλούς τε τῶν τῆς συγκλήτου βουλῆς φυγάδων προσλαβόμενος
δ Οὐίνδιξ τὸν Γάλβαν τὸν Σέρουιον τὸν Σουλπίκιον	αὐτοκράτορα δὲ Γάλβαν τὸν Σέρουιον τὸν Σουλπίκιον προεχειρίσατο, γενόμενον ἐξ εὐπατριδῶν,	Γάλβαν ἀποδείκνυσι βασιλέα,
ἐπιεικείᾳ τε καὶ ἐμπειρίᾳ πολέμων διαπρέποντα καὶ τῆς Ἰβηρίας ἄρχοντα, δύναμίν τε οὐ μικρὰν ἔχοντα, ἐς τὴν ἡγεμονίαν προεχειρίσατο· κἀκεῖνος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν αὐτοκράτωρ ἀνηγορεύθη. Xiph. 183, 3—9 R. St.	καὶ τότε τῆς Ἰβηρίας ἄρχοντα· καὶ ὃς τὴν ἡγεμονίαν ἐδέξατο, οὐκ ἠθέλησε δὲ τὰς τῆς αὐταρχίας ἐπικλήσεις προσλαβεῖν τότε. Zon. 11, 13 p. 479, 14—480, 1 B. (p. 41, 12—19 D.)	ὃς τὰς δυνάμεις εὐθέως ἐξοπλίσας καὶ πάντα τὰ πρὸς τὸν πό-

2—p. 87, 2 haec ita dedi ut apud tres epitomatores leguntur. confusa tamen narratio Antiocheni qui Vindicem *in Hispania* rebellantem facit, et Galbam

10[c] *Ἰβηρίᾳ* cod. Esc., *ἰκηρία* cod. Par. 12[b] *πράξῃ* BC[c], *πράξειν* AE.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

τοιοῦτος μέν τις ὁ Οὐίνδιξ ἐγέ-
νετο· Ῥοῦφος δὲ ἄρχων τῆς Γερμανίας
ὥρμησε μὲν ὡς καὶ τῷ Οὐίνδικι πολε-
μήσων, γενόμενος δὲ ἐν Οὐεσοντίωνι
ταύτην ἐπολιόρκει, πρόφασιν ἐπεὶ μὴ
ἐδέξατο αὐτόν. τοῦ δὲ Οὐίνδικος πρὸς
βοήθειαν τῆς πόλεως ἀντεπιόντος
αὐτῷ καὶ οὐ πόρρω στρατοπεδεύ-
σαντος ἀντεπέστειλαν μὲν ἀλλήλοις
τινά, καὶ τέλος καὶ ἐς λόγους ἦλ-
θον μόνοι καὶ ⟨μηδενός⟩ σφισι τῶν ἄλ-
λων παρόντος, καὶ κατὰ τοῦ Νέρωνος,
ὡς εἰκάζετο, συνέθεντο πρὸς ἀλλή-
λους. μετὰ δὲ τοῦτο ὁ Οὐίνδιξ ὥρ-
μησε μετὰ τοῦ στρατοῦ ὡς τὴν πόλιν κα-
ταληψόμενος· καὶ αὐτοὺς οἱ τοῦ Ῥούφου
στρατιῶται προσιόντας αἰσθόμενοι, καὶ νο-
μίσαντες ἐφ' ἑαυτοὺς ἄντικρυς χωρεῖν, ἀντεξ-
ώρμησαν αὐτοκέλευστοι, καὶ προσπεσόντες
σφίσιν ἀπροσδοκήτοις τε καὶ ἀσυντάκτοις
οὖσι παμπόλλους κατέκοψαν. ἰδὼν δὲ τοῦτο

[Joann. Antioch.]

λεμον παρασκευασάμενος ἐπὶ
τὴν Ῥώμην ἐλαύνει.

Ὁ γοῦν Νέρων, οὐ με- 24
τρίως ἐπὶ τούτῳ ταραχθείς,
στρατηγὸν τοῦ πολέμου Ῥοῦ-
φον Γάλλον ἐκπέμπει· ὃς οὐδὲ
ἐς χεῖρας ἐλθεῖν ἀνασχόμενος
πρὸς τὸν Γάλβαν, ὁμολογεῖ τε 2
καὶ σπένδεται πρὸς τὸν Οὐίν-
δικα, αὐτὸς μὲν τῶν Γαλλιῶν
ἄρχειν ἐπιλεξάμενος, Οὐίνδικι
δὲ τὴν Ἰβηρίαν προσήκειν καὶ
τῷ Γάλβᾳ πᾶσαν ὁμοῦ τὴν
Ἰταλίαν καὶ ὅσα τῇ Ῥωμαίων
ἀρχῇ προσυπακούειν ἔθνη τυγ-
χάνει. τούτων αὐτοῖς διο- 3
μολογηθέντων, τινὲς τῶν
τοῦ Ῥούφου στρατιω-
τῶν ἐπιβουλεύουσι τῷ
Οὐίνδικι, ἀγνοίᾳ μὲν
τῶν ὁμιληθέντων, ζή-
λῳ δὲ τῆς πρὸς αὐτὸν
δυναστείας. ἀλλ' ὁ μὲν 4

---

statim post quam a Nerone descivisset Romam cum exercitu tetendisse narrat, nisi fortasse refert hic, quod postea apud Dionem narrabatur. praesertim tamen quae apud Antiochenum sequuntur (ad c. 24) dubitationem movent. putes *στρατηγὸν τοῦ πολέμου Ῥοῦφον Γάλλον* esse *Rubrium Gallum* (cf. c. 27, 1), cui ea attributa sint quae ad Verginium Rufum pertinerent. quid veri insit in condicionibus pacti difficile diiudicatu, nec tamen probabile haec omnia Antiochenum finxisse de suo.

C. 23, 2 vide p. 89.

3 — p. 88, 22 de Joannis Antiocheni verbis confer quae supra adnotata sunt.

6ª *Οὐίνδικι* R. St. (*βίνδικι*), *βίνδικον* VC 7ª *Οὐεσοντίωνι* Bk., *βεσοντίωνι* VC, cf. ad 38, 34, 6 (ubi *οὐεσοντίωνα* L, non *οὐεσσοντίωνα*). — Ceterum haec, nisi praepositio corrupta est vel quaedam exciderunt, male contracta sunt 9ᵇ *ὁμολογεῖ τε* cod. Esc. m², *ὁμολογεῖται* cod. Esc. m¹ et cod. Par. 14ª *μηδενός* add. corr. V, spatium vacuum 7. 8 litterarum VC 14ᵇ *Γάλβᾳ*] litterae *λβα* in ras. m² cod. Esc. 16ᵇ *προσυπακούειν* scripsi dubitans, *πρὸς ὑπακοὴν* cod. Par. (si Cramero fides), *προς ὑπακοεῖν* cod. Esc.

Digitized by Google

καὶ περιαλγήσας ὁ Οὐίνδιξ αὐτὸς ἑαυτὸν ἔσφαξε. Xiph. 183, 12—25 R. St.

4[a] (τῆς δ' ἀποστασίας παρατεινομένης ὁ Οὐίνδιξ ἑαυτὸν ἀπέσφαξε, τῶν μετ' αὐτοῦ στρατιωτῶν κινδυνευσάντων ὑπεραλγήσας § 3. 4[1]), καὶ πρὸς τὸ δαιμόνιον ἀγανακτήσας ὅτι τοσούτου πράγματος ὀριγνηθείς, τοῦ τὸν Νέρωνα καθελεῖν καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐλευθερῶσαι, οὐκ ἐξετέλεσεν αὐτό. Zon. 11, 13 p. 480, 1—6 B. (p. 41, 19—24 D.)

4[2] *καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς οὕτως ἔχει, πολλοὶ δὲ δὴ μετὰ ταῦτα, τὸ σῶμα αὐτοῦ κατατρώσαντες, δόξαν τισὶ μάτην ὡς καὶ αὐτοὶ ἀπεκτονότες αὐτὸν παρέσχον.*

25 *Οὖῥος δὲ τοῦτον μὲν ἰσχυρῶς ἐπένθησε, τὴν δὲ αὐτοκράτορα ἀρχὴν, καίτοι τῶν στρατιωτῶν πολλάκις αὐτῷ ἐγκειμένων, οὐκ ἠθέλησε δέξασθαι, δυνηθεὶς ἂν ῥᾳδίως ἐπιτυχὴς αὐτῆς γενέσθαι· δραστήριός τε γὰρ ἀνὴρ ἦν καὶ ἰσχὺν μεγάλην καὶ πρόθυμον εἶχε,*

2 *καὶ οἱ στρατιῶται τὰς μὲν τοῦ Νέρωνος εἰκόνας καθεῖλον καὶ συνέτριψαν, αὐτὸν δὲ Καίσαρα καὶ Αὔγουστον ὠνόμαζον. ὡς δ' οὐκ ἐπείθετο, ἐνταῦθα τῶν στρατιωτῶν τις ἐνὶ τῶν σημείων αὐτοῦ ταῦτα διὰ ταχέων ἐπέγραψε· καὶ ὃς ἐκεῖνά τε ἀπήλειψε, καὶ μόλις ποτὲ αὐτοὺς καταστήσας ἔπεισεν ἐπὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ*

3 *ποιήσασθαι, εἴτ' οὖν ὅτι οὐκ ἠξίου τοὺς στρατιώτας τινὶ τὸ κράτος διδόναι (τῇ τε γὰρ γερουσίᾳ καὶ τῷ δήμῳ προσήκειν τοῦτ' ἔλεγεν), εἴτε καὶ παντελῶς μεγαλογνωμιονῶν, ὡς οὐδὲν τῆς αὐτοκρατορικῆς*

Οὐίνδιξ καίτοι ῥᾳδίως δυνάμενος σωθῆναι, ἀγανακτήσας καὶ ὀλοφυρόμενος, ὅτι ἐκ τῶν ὁμοφρονούντων ἐκακώθη, καὶ ὅτι τὰ ἐναντία ἀμφότεροι τῷ Νέρωνι πράττοντες ἑαυτοὺς ἀπώλυσαν, καὶ προσέτι τοῦ ἀνθρωπείου βίου καταγνούς, καί τι πρὸς τὸ δαιμόνιον εἰπών, ὅτι τοιούτου πράγματος ἀρξάμενος

οὐκ ἐπλήρωσεν, ἑαυτὸν προσκατειργάσατο.

ὁ γοῦν Ῥοῦφος δεινῶς ἐπὶ τῷ τοιούτῳ πάθει ὑπεραλγήσας, καί τινας τῶν στρατιωτῶν κολάσας ἐν ἀφασίᾳ κατέστη. Joann. Antioch. *fr.* 91 Muell. v. 6—25.

4—12 Zonarea, quae partim iam habes apud Xiphilinum, huc inserui.

2[b] *ὀλοφυρόμενος*] *ὀλοφυράμενος* Muell. 4[b] *ἀμφότεροι τῷ Νέρωνι* cod. Esc., *τῷ Νέρωνι ἀμφότεροι* cod. Par.

10[a] *καθελεῖν* BC[c], *καταλῦσαι* AE, utrumque Dioni hoc sensu usurpatum 30 *ἔπεισεν*] *ἔπεισε* ⟨*τὴν ἀρχὴν*⟩ Reim., sane simile quid deest, 64, 9, 1 confert St., *ἔπεισεν* ⟨*ἑαυτοὺς*⟩ minus placet, *ἔπεισε* ⟨*τὰ πράγματα*⟩ Polak. 33 *μεγαλογνωμονῶν* Reim., *μεγαλογνωμῶν* VC, quod tuetur Lobeck ad Phrynichum p. 382.

Digitized by Google

ἀρχῆς ὑπὲρ ἧς καὶ οἱ ἄλλοι πάντα ἔπραττον, ⟨καὶ αὐτὸς δεό⟩μενος. Xiph. 183, 25—184, 8 R. St.

ὅτι ὁ Νέρων μαθὼν τὰ κατὰ τὸν Οὐίνδικα ἐν Νέᾳ πόλει τὸν 26
γυμνικὸν ἀγῶνα ἀπ' ἀρίστου θεωρῶν, οὐκ ἐλυπήθη, ἀλλὰ κατα-
πηδήσας ἐκ τῆς ἕδρας ἀθλητῇ τινὶ συνεσπούδασεν· οὐδὲ ἐς τὴν
Ῥώμην ἠπείχθη, ἀλλὰ καὶ γράμματα ἁπλῶς τῇ βουλῇ πέμψας
παρῃτήσατο ὅτι οὐκ ἀφίκετο, λέγων βραγχᾶν, καθάπερ τι ᾄσαι καὶ
τότε αὐτοῖς δεόμενος. καὶ τήν γε αὐτὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν 2
τῆς τε φωνῆς καὶ τῶν ᾀσμάτων τῶν τε κιθαρισμάτων, οὐχ ὅτι ἐν
τῷ τότε παρόντι, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα ἐποιεῖτο· καὶ οὔτε τι ἐξ
ἐκείνων ἐξέκραξεν, εἴ τε καὶ ἠναγκάσθη τι οἷα ἐν τοιούτοις ὢν ἐκ-
βοῆσαι, εὐθύς τις αὐτὸν ὡς καὶ κιθαρῳδήσειν μέλλοντα ἀνεχαλτιζεν
καὶ ἀνελάμβανεν. Exc. Val. 257[a] (p. 694).

[Xiphilinus]	[Zonaras]	[Exc. Vat.]
		ὅτι ἡ γερουσία μα-
	(. . . οὐκ ἐξετέ-	θοῦσα τοῦτο τὸ περὶ τοῦ
	λεσεν αὐτό c. 24, 4[a].)	Βίνδικος καὶ Γάλβα πάντα
(. . . . ἀνηγορεύ-	τοσαύτῃ γὰρ προθυ-	τὰ εἰωθότα ἐπὶ τοῖς νεω-
θη c. 23, 1.) λέγε-	μίᾳ πρὸς τοῦτο ἐχρήσ-	τερίζουσι κατὰ Βίνδικος 23, 2
ται δὲ ὅτι τοῦ Νέ-	σατο ὥστε τοῦ Νέ-	ἐψηφίζετο· ἐπηγγείλατο δὲ
ρωνος διακοσίας	ρωνος διακοσίας καὶ	Νέρων τῷ ἀναιροῦντι τὸν

5—8: Petr. Patr. *exc. Vat.* 75 (p. 215 Mai. = p. 196, 31—197, 3 Dind.): *ὅτι Νέρων ἔγραψεν ἐπιβουλὴν τὴν Γάλβα καὶ τὴν ἀναγόρευσιν εἰς Ῥώμην τῇ βουλῇ. αὐτὸς δὲ οὐ παρεγένετο· καὶ προσετίθει δῆθεν ἀπολογούμενος ὅτι ἐβραγχίασεν, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῷ ᾆσαι τὴν Ῥώμην καταλαμβάνων.*

2—13. p. 90, 14 — p. 91, 10 exc. Val. 257 (*ὅτι ὁ Νέρων — ἀνελάμβανεν. τά τε ἄλλα ὅσα εἰώθει — τοιαῦτα μὲν καὶ τότε ἔπαιζεν*) hic ponendum esse patet collato Xiphilino, qui post *καὶ αὐτὸς δεόμενος* (c. 25, 3) ita pergit: *Νέρων δὲ ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν ἤκουσε ταῦτα προσεποιεῖτο καταφρονεῖν αὐτῶν* [quibus quae c. 26, 1. 2 leguntur breviter indicata sunt], *καὶ διὰ τοῦτ' ἐτρύφα* (p. 90, 16) *καὶ* [om. V] *ἔπαιζε τὰ συνήθη* (cf. p. 91, 9). *καὶ ποτε νίκτωρ τοὺς πρώτους τῶν βουλευτῶν κ. τ. λ.* (p. 91, 5).

15—p. 90, 13 in medio excerpto Valesiano collocavi verba Xiphilini (et locos *παραλλήλους* Zonarae et Petri), quae apud eum multo ante leguntur inter

1 *πάντα* Sylb., *πάντες* VC *καὶ αὐτὸς δεόμενος* corr. V (nisi quod *καὶ αὐτὸς δευμενος*), ... *μενος* VC, *αὐτὸς δεόμενος* Leuncl., possis quoque *αὐτὸς* vel *καὶ αὐτὸς ὀρεγόμενος*.
3 *Νέᾳ πόλει*] cf. ad 48, 48, 6 4 *καταπηδήσας* Val., *καὶ ταπηδήσας* cod. Peir. 5 *οὐδὲ* Bk., *οὔτε* cod. Peir. 8 *γε*] *τε* Rk. sine causa 10 *ἐξ ἐκείνων*] *κατ' ἐκείνων* Salmasius inutiliter 12 *τις αὐτὸν* dedi ex cod. Peir., *τε αὐτὸν* Val., *τε ἑαυτὸν* Reim., *γ' ἑαυτὸν* Bk. fortasse recte.

Digitized by Google

καὶ πεντήκοντα μυριάδας ἐπικηρύξαντος τῷ Οὐίνδικι ἀκούσας ὁ Οὐίνδιξ ἔφη ὅτι "ὁ Νέρωνα ἀποκτείνας τήν τε κεφαλὴν αὐτοῦ κομίσας μοι τὴν ἐμὴν ἀντιλήψεται". (τοιοῦτος μέν τις ὁ Οὐίνδιξ ἐγένετο κ.τ.λ. c. 24, 1.) Xiph. 183, 9—12 R. St.

πεντήκοντα μυριάδας ἐπικηρύξαντος τῷ τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κομίσοντι τοῦ Οὐίνδικος, ἐκεῖνος ἔφη ὅτι "ὁ Νέρωνα ἀποκτείνας καὶ τὴν ἐκείνου κομίσας μοι κεφαλήν, τὴν ἐμὴν ἀντιλήψεται". (ὁ δὲ Νέρων κ.τ.λ. c. 27, 1ª.) Zon. 11, 13 p. 480, 6—10 B. (p. 41, 24—29 D.)

Βίνδικα καὶ κομίζοντα πρὸς αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διακοσίας καὶ πεντήκοντα μυριάδας ἐπιδώσειν δραχμῶν· ὅπερ μαθὼν ὁ Βίνδιξ ἀπεκρίνατο τοῖς εἰρηκόσιν ὅτι· "ἐγὼ δὲ τῷ φέροντι τὴν κεφαλὴν Δομιτίου τὴν ἐμαυτοῦ ἀντιδίδωμι". Petr. Patr. *exc. Vat.* 76 (p. 215 Mai. = p. 197, 4—11 Dind.)

26, 3 *τά τε ἄλλα ὅσα εἰώθει ὁμοίως ἐποίει, χαίρων τοῖς ἠγγελμένοις ὅτι ἄλλως τε κατακρατήσειν τοῦ Οὐίνδικος ἤλπιζεν καὶ ὑπόθεσιν ἀργυρισμοῦ καὶ φόνων εἰληφέναι ἐδόκει. καὶ ἐτρύφα, καὶ*

---

c. 23, 1 et 24, 1: *κἀκεῖνος ὑπο τῶν στρατιωτῶν αυτοκράτωρ ἀνηγορεύθη. λέγεται δὲ ὅτι τοῦ Νέρωνος — ἀντιλήψεται. τοιοῦτος μέν τις ὁ Οὐίνδιξ ἐγένετο.* transposui eam ob causam quod, si ponamus apud Xiphilinum haec legi suo loco, statuendum erit ea locum mutasse et apud Zonaram et in excerptorum Vaticanorum serie. nam apud illum inveniuntur inter verba *... οὐκ ἐξετέλεσεν αὐτὸ* c. 24, 4ª et *ὁ δὲ Νέρων μαθων καὶ τον Πετρώνιον* c. 27, 1ª, et in excerptis Vaticanis fragmentum nostrum n. 76 collocatum est inter n. 75 (ex c. 26, 1) et n. 77 (ex c. 26, 4). probabilius autem est, unum transtulisse quam duos. praeterea conicias Xiphilinum, qui de Vindicis indole multa in epitomen suam recepisset, cum in Dione postea hoc ferocitatis eius exemplum invenisset, id neglegere noluisse adscripsisseque eo loco quo de Vindice egisset; nec desunt apud eum eiusmodi additamenta. nec quod in medio excerpto Valesiano haec intercalata sunt — id quod ordo excerptorum Vaticanorum nos facere iubet — quicquam habet offensionis. quam saepe ab epitomatoribus Constantinianis nonnulla omissa sint, sciunt omnes, quod nostro quoque loco factum esse necessario est statuendum. etenim quae priore excerpti parte narrantur Neapoli fiunt, posteriora Romae facta esse per se patet et confirmatur a Suetonio, *Ner.* 40. 41. notabile autem Suetonii loco, quocum haec Dionea fere congruunt, sermonem esse de *edictis Vindicis contumeliosis* et addi *nihil autem aeque doluit* (Nero) *quam ..... pro Nerone Aenobarbum appellatum*, ad quod conferri meretur excerpti Vaticani *τὴν κεφαλὴν Δομιτίου*, unde conicio id quod habet Suetonius in Dione quoque lectum fuisse. nam *Δομιτίου* illud Petro ipsi deberi quis credat? — Etiam excerpti Vaticani exordium Dionem refert.

3ª *Οὐίνδικι* Rk., *βίνδικον* VC, *τῷ Βίνδικα ἀποκτείναντι* H. St. perperam, cf. Herod. 7, 214 3ᵇ *αὐτῷ κομίσοντι τοῦ Οὐίνδικος* BC^{c}, *τοῦ Οὐίνδικος κομίσοντι αὐτῷ* AE 8ª *κομίσας* C, *κοσμήσας* V *μοι* V, *ἐμοὶ* C.

Digitized by Google

τὸ τῆς Σαβίνης ἡρῷον ἐκποιηθὲν καὶ κοσμηθὲν λαμπρῶς ὡσίωσεν, ἐπιγράψας αὐτῷ ὅτι Σαβίνῃ αὐτὸ θεᾷ Ἀφροδίτῃ αἱ γυναῖκες ἐποίησαν. καὶ τοῦτο μὲν ἠλήθευσεν· ἐκ γὰρ τῶν χρημάτων ἃ πολλὰ 4
καὶ παρὰ τῶν γυναικῶν ἐσεσύλητο ἐξειργάσθη· συχνὰ δὲ δὴ καὶ
ἤθυρεν, ὧν ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα παραλείψω, ἓν δὲ εἴπω. νύκτωρ
ποτὲ τοὺς πρώτους τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν ἱππέων ἐξαπίνης σπουδῇ,
ὡς καὶ περὶ τῶν παρόντων τι κοινώσων σφίσι, μεταπέμψας "ἐξεύρηκα" ἔφη "πῶς ἡ ὕδραυλις" (αὐτὸ γὰρ τὸ ῥηθὲν γραφήσεται)
"καὶ μεῖζον καὶ ἐμμελέστερον φθέγξεται". τοιαῦτα μὲν καὶ τότε 5
ἔπαιζεν, οὐδὲ ἔμελεν αὐτῷ ὅτι αἱ θύραι ἀμφότεραι, αἵ τε τοῦ
μνημείου τοῦ Αὐγουστείου καὶ αἱ τοῦ κοιτῶνος τοῦ ἐκείνου, αὐτόμαται ἐν τῇ αὐτῇ νυκτὶ ἀνεῴχθησαν, οὐδ' ὅτι ἐν τῷ Ἀλβανῷ τοσούτῳ δή τινι αἵματι ὕσεν ὥστε καὶ ποταμοὺς ῥυῆναι, οὐδ' ὅτι
ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὑπαναχωρήσασα ἐπὶ πολὺ ἡ θάλασσα μέρος μέγα
τῆς Λυκίας κατέλαβεν· ἐπεὶ δὲ περί τε τοῦ Γάλβα ἤκουσεν ὅτι 27
αὐτοκράτωρ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀνερρήθη, περί τε τοῦ Ῥούφου
ὅτι αὐτοῦ ἀπέστη, ἐν δέει τε μεγάλῳ ἐγένετο, καὶ αὐτός τε ἐν
Ῥώμῃ παρεσκευάζετο καὶ ἐπ' ἐκείνους Ῥούβριον Γάλλον καὶ ἄλλους
τινὰς ἔπεμψεν. Exc. Val. 257 b (usque ad ἔπαιζεν, v. 10), Xiph.
184, 8 — 23 R. St. (inde a νύκτωρ v. 5).

[Zonaras]

ὁ δὲ Νέρων μαθὼν καὶ τὸν Πετρώνιον, ὃν κατὰ τῶν ἐπαναστάντων μετὰ τοῦ πλείονος προεπεπόμφει στρατεύματος, τὰ τοῦ

[Joann. Antioch.]

1ª

(.... ἐν ἀφασίᾳ κατέστη, c. 25, 1.) ταῦτα ὡς ἠγ-

5—9: Petr. Patr. *exc. Vat.* 77 (p. 215 sq. Mai. = p. 197, 12—16 Dind.): *ὅτι ἐν πολλῷ θορύβῳ τῶν πραγμάτων ὄντων, ὁ Νέρων τοὺς βουλευτὰς μετεπέμψατο· οἱ δὲ μετὰ σπουδῆς συνῆλθον οἰόμενοί τι βουλεύσασθαι αὐτὸν περὶ τῶν παρόντων· ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη "εὕρηκα τρόπον πῶς ἂν ἡ ὕδραυλις τρανότερον φθέγξηται".*

5 *νύκτωρ ποτὲ* cod. Peir., *καί ποτε νύκτωρ* VC 7 *τι κοινώσων σφίσι μεταπέμψας* cod. Peir., *σφισι κοινωνήσων μεταπέμψασθαι* VC 8 *ὕδραυλις* VC exc. Vat., *ὕδραλις* cod. Peir. 9 *τοιαῦτα μὲν καὶ τότε ἔπαιζεν* cod. Peir., *τοιαῦτα καὶ τότε ἠθυρε* VC, cf. v. 5 10 *οὐδὲ* V, *τέρας οὐδὲ* (atque praeterea in marg.: *τέρας*) C *ἔμελεν* R. St., *ἔμελλεν* VC *ἀμφότεραι* Reim., *ἀμφότεροι* VC 15 *Λυκίας*] *Κιλικίας* Sylb. 16 *ἀνερρήθη* Bk., *ἀνηρέθη* VC, *ἀνηγορεύθη* R. St.

23ª *Πετρώνιον*] de *P. Petronio Turpiliano* vide Tac. *hist.* 1, 6. 37, Plut. *Galb.* 15. 17, ex quibus locis patet Turpilianum Neroni fidum remansisse. quare vide an fortasse *μαθὼν* Zonarae potius sit quam Dionis, cui tamen opinioni non favet Xiphilini *ὑπὸ πάντων δὲ ὁμοίως ἐγκαταλειφθείς*, c. 27, 2.

Digitized by Google

[Zonaras]

Γάλβου φρονήσαντα, οὐκέτ' οὐδεμίαν ἐλπίδα τῶν ὅπλων ἔσχεν, ἀλλ' (ἐβουλεύσατο τούς τε βουλευτὰς κ. τ. λ. § 2). Zon. 11, 13 p. 480, 11—14 B. (p. 42, 1—4 D.)

2 ὑπὸ πάντων δὲ ὁμοίως ἐγκαταλειφθεὶς ἐβουλεύσατο μὲν ὁ Νέρων ἔγνω τούς τε βουλευτὰς ἀποκτεῖναι καὶ τὴν πόλιν καταπρῆσαι ἔς τε τὴν Ἀλεξάνδρειαν πλεῦσαι, ὑπειπὼν ὅτι "ἄν καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐκπέσωμεν, ἀλλὰ τό γε τέχνιον ἡμᾶς ἐκεῖ διαθρέψει" ἐς τοῦτο γὰρ ἀνοίας ἐληλύθει ὥστε καὶ πιστεῦσαι ὅτι ἄλλως τε ἰδιωτεῦσαι καὶ προσέτι καὶ κιθαρῳδεῖν δυνήσεται. Xiph. 184, 23—28 R. St., Exc. Val. 258 (p. 696).

[Joann. Antioch.]

γέλθη τῷ Νέρωνι οὐδεμίαν τοῦ λοίπου τῶν ὅπλων ἐλπίδα ἐποιήσατο ἀλλ' ἐβουλεύσατο ἀμφ' αὐτὸν ἄλλο πρᾶξαι.

[Exc. Val.]

ὅτι ἄλλων ἄλλα λεγόντων καὶ ἄλλων ἄλλα λεγόντων τέλος ἔγνω τούς τε βουλευτὰς ἀποκτεῖναι, καὶ τὴν πόλιν καταπρῆσαι νύκτωρ, ἔς τε τὴν Ἀλεξάνδρειαν πλεῦσαι· εἰπὼν ὅτι "κἂν τῆς ἀρχῆς ἐκπέσωμεν, τὸ δὲ τέχνιον ἡμᾶς θρέψει.

11—16 = Zon. 11, 13 p. 480, 14—16 B. (p. 42, 5—8 D.): . . . *τούς τε βουλευτὰς ἀποκτεῖναι καὶ τὴν πόλιν καταπρῆσαι καὶ πλεῦσαι εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὑπειπὼν ὅτι "ἄν καὶ τῆς ἀρχῆς ἐκπέσωμεν, ἀλλὰ τό γε τέχνιον ἡμᾶς ἐκεῖ διαθρέψει* [ABE, *διαθρέψει ἐκεῖ* C^{c}]. (*μέλλοντος κ. τ. λ.* § 2^{b}.)

14—20: Petr. Patr. *exc. Vat.* 78 (p. 216 Mai. = p. 197, 17—21 Dind.): *ὅτι ἔλεγεν πολλα καὶ πολλάκις πρὸς τοὺς οἰκείους ὁ Νέρων ὅτι "κἂν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐκπέσωμεν. ἄλλη* [ita cod., leg. *ἀλλ' ἡ*] *τέχνη ἡμᾶς διαθρέψει". εἰς τοσοῦτο μανίας ἐληλάκει* [ita cod., *ἐληλύθει* v. Herw., cf. tamen 77, 21, 2, Herod. 2, 124], *ὅτι μετὰ αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἐνόμιζεν ἐξεῖναι αὐτῷ καὶ ἰδιωτεῦσαι καὶ κιθαρίζειν.*

7—20 extant haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 258: *ὅτι ἄλλων — δυνήσεται.*

2—p. 95, 29 Antiochenus nonnulla servavit, quae desiderantur apud Xiphilinum et Zonaram. nec tamen satis clara sunt quae narrantur § 2^{a} et 2^{b}, et praeterea dictu non ita facile quomodo haec cum Zonarae verbis sint coniungenda. vide quoque quae infra adnotata sunt p. 93.

2^{a} *οὐκέτ* om. C.

11 *τε* cod. Peir. Zon. Antioch., *τότε* VC 12 *καταπρῆσαι*] ita cod. Peir. Xiph. Zon., *καταπρῆσαι νύκτωρ* Joann. Antioch., de suo? 14^{a} *ἄν καὶ* Xiph. cod. Peir. Zon., *κἂν* exc. Vat. Antioch. *ἐκ* addidi ex cod. Peir. exc. Vat., om. Xiph. Zon. 16 *τοῦτο γαρ* VC, *γὰρ τοῦτ'* cod. Peir., *τοσοῦτο* pro *τοῦτο* exc. Vat. 17 *καὶ* om. cod. Peir. 18 *τε* C cod. Peir., *τὸ* V.

Digitized by Google

[Zonaras]

μέλλοντος δὲ ταῦτα πράσσειν ἡ βουλὴ τὴν περὶ τὸν Νέρωνα φρουρὰν ἀποκαλέσασα εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ τὸν μὲν πολέμιον ἀπέφηνε, τὸν δὲ Γάλβαν ἀνθείλετο αὐτοκράτορα. Zon. 11, 13 p. 480, 17—19 B. (p. 42, 8—11 D.)

ἐπεὶ δὲ ἤσθετο ὅτι καὶ ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων ἐγκαταλέλειπται, (ἐν κήποις δέ τισιν ἐτύγχανε καθεύδων)

φυγεῖν ἐπεχεί-

[Joann. Antioch.]

οἱ δὲ τῆς βουλῆς ἀκούσαντες 2ª
ταῦτα, πρὸς τοὺς δορυφόρους καὶ τοὺς ἄλλους, οἳ τὴν βασίλειον φρουροῦσι αὐλὴν προσδιαλεχθέντες, πείθουσί τε αὐτοὺς ἅμα γενέσθαι, καὶ μεταποιήσασθαι τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας. ἐπειδὴ δὲ καὶ οὗτοι τῆς 2ᵇ
τῶν βουλευσάντων ἐγένοντο γνώμης, αὐτίκα μὲν τὸν τοῦ στρατοπέδου ἔπαρχον Σκιπουλὸν ἀναιροῦσιν· ἀφίστανται δὲ τῆς τοῦ βασιλέως φρουρᾶς.

ὁ δὲ Νέρων ὡς καὶ ὑπὸ τῶν 3
σωματοφυλάκων κατελείφθη,

ἀποκτεῖναι
μὲν ἑαυτὸν οὐκ ἐτόλμησεν, ἵνα τὴν αἰσχύνην κερδάνῃ, φυγεῖν δὲ ἐπε-

15 – p. 94, 22 > Zon. 11, 13 p. 480, 19—481, 5 B. (p. 42, 12—18 D.): (. . . *αὐτοκράτορα*, v. 13.) *Νέρων δὲ ὡς ἤσθετο ὅτι ὑπὸ τῶν* [om. A] *φυλάκων*

8ª *πράσσειν* BCE^c, *δράσειν* A 10ᵇ *τὸν τοῦ στρατοπέδου ἔπαρχον*] de praefecto praetorio cogitari nequit. et Nymphidius Sabinus et Ofonius Tigillinus etiam post mortem Neronis eo munere functi sunt. Tigillinus mox a collega praefectura se abdicare coactus (Plut. *Galb.* 8) ab Othone demum ad mortem pulsus est (Plut. *Oth.* 2, Tac. *hist.* 1, 72). Sabinus a Galba interfectus est (Plut. *Galb.* 14, Tac. *hist.* 1, 5. 37, Suet. *Galb.* 11). narraveratne Dio eum qui Germanis corporis custodibus Neronis praeesset interfectum fuisse? vide adn. seq.
11ᵇ *Σκιπουλὸν*] an *Σπίκουλον*? *Scipulus* certe nomen praeterea nusquam, ni fallor, invenitur. accedit quod *Spiculus* quidam memoratur Suet. *Ner.* 30 (*speculum* Memm). 47, Plut. *Galb.* 8 (*σπίκλον*); is *myrmillo* vocatur apud Suetonium, *μονομάχος* a Plutarcho, atque secundum Plutarchum aliquot demum diebus post Neronis mortem occisus videtur. quare primo obtutu vix hunc cum nostro conferas. sed Spiculum Suetonii et Plutarchi si recte Dessau (*Pros. imp. Rom.* 3 p. 257 n. 579) coll. C. I. L. 6, 8803 posuit decurionem fuisse Germanorum corporis custodum Neronis, conicere licet eum hoc tempore praefuisse huic collegio, idque indicare voluisse Antiochenum eum *τὸν τοῦ στρατοπέδου ἔπαρχον* appellans. nam Plutarchus *l. l.* Nymphidii Sabini in plebem coniventiae exempla colligens diversorum temporum exempla coniunxisse potest. ceterum si quis statuere malit Antiochenum *τὸν τοῦ στρατοπέδου ἔπαρχον* cum Spiculo myrmillone, eodem forte loco a Dione memorato, confudisse, equidem non magno opere refragabor
17ª *τισιν* Sylb. (praeeunte Blanco in versione), *τις* VC.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

ρησεν.

ἐσθῆτά τε οὖν φαύλην ἔλαβε καὶ ἐπὶ ἵππον οὐδὲν βελτίονα ἀνέβη, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κατακεκαλυμμένος πρὸς χωρίον τι Φάωνος Καισαρείου, μετά τε αὐτοῦ ἐκείνου καὶ μετὰ Ἐπαφροδίτου τοῦ τε Σπόρου, 28 νυκτὸς ἔτι οὔσης ἤλασε. καὶ αὐτοῦ ταῦτα πράσσοντος σεισμὸς ἐξαίσιος ἐγένετο, ὥστε καὶ δόκησιν παρασχεῖν ὅτι ἥ τε γῆ πᾶσα διαρρήγνυται καὶ αἱ τῶν πεφονευμένων ὑπ' αὐτοῦ ψυχαὶ πᾶσαι ἅμα ἐπ' αὐτὸν ἀναθορνύουσι. γνωρισθεὶς οὖν καὶ ὡς ὑπό τινος, ὥς φασι, τῶν ἀπαντησάντων, καὶ αὐτοκράτωρ προσαγορευθεὶς ἔκ τε τῆς ὁδοῦ ἀπετράπη καὶ ἐς καλαμώδη τόπον 2 τινὰ κατεκρύφθη. καὶ ἐνταῦθα μέχρι τῆς ἡμέρας ὑπέμεινεν ἐρριμμένος, ὅπως ὡς ἥκιστα διορῷτο. καὶ πάντα μὲν τὸν παριόντα ὡς καὶ ἐφ' ἑαυτὸν ἥκοντα ὑποπτεύων, πᾶσαν δὲ φωνὴν ὡς

[Joann. Antioch.]

χείρησε, πρότερον κεραυνωθείσης αὐτοῦ τῆς τραπέζης· ἐσθῆτά τε φαύλην ἐνδυσάμενος καὶ ἐφ' ἵππον οὐδὲν βελτίονα ἀναβάς, κατακεκαλυμμένος πρὸς χωρίον τι λεγόμενον Καισαρίου μετὰ Ἐπαφροδίτου καὶ Σπόρου κατέφυγε. νυκτὸς δ' ἔτι οὔσης καὶ αὐτοῦ ταῦτα πράσσοντος σεισμὸς ἐξαίσιος ἐν τῇ Ῥώμῃ γέγονε. καὶ αὐτὸν γνωρισθέντα ὑπό τινων ἀποβῆναι μὲν τοῦ ἵππου παραχρῆμα, εἴς τινα δὲ πλήσιον καταφυγεῖν καλαμῶνα. ἐν ᾧ μέχρι πολλοῦ ἐρριμμένος πάντα μὲν προϊόντα ὑπετοπεῖτο, πᾶσαν δὲ φωνὴν, ὡς

[Zon.] *ἐγκαταλέλειπται, ἐσθῆτά τε φαύλην ἐνέδυ καὶ ἐπὶ ἵππον οὐδὲν βελτίονα ἀνέβη, καὶ κατακεκαλυμμένος* [A, *κατακαλυψάμενος* BC^c, *κατακεκαλειμμένος* E], *ὅπως διαλάθῃ, μετὰ Ἐπαφροδίτου καὶ τοῦ Σπόρου νυκτὸς ἔφυγε. γνωρισθεὶς δὲ ὡς καὶ παρά του τῶν ἀπαντησάντων αὐτοκράτωρ προσαγορευθῆναι, τῆς ὁδοῦ ἀπετράπετο καὶ ἐς καλαμώδη τόπον τινὰ κατεκρύφθη* [AC^c, *κατεκρύβη* B, *ἀπεκρύφθη* E].

2^b cf. Cedr. 1 p. 377, 22. 23, cod. Paris. 1712 fol. 77^v.

4^a *ἔλαβε*] *ἐνέδυ* Zon., quod coll. exc. Vat. Dionis videtur 6^a post *κατακεκαλυμμένος* Zon. addit *ὅπως διαλάθῃ*, quod Dioni non abiudicaverim, cf. 44, 22, 2 10^a *ἔτι οὔσης* scripsi coll. Antioch. et Zon., *ἐπιούσης* VC, cf. Suet. *Ner.* 47. 48, Vict. *ep.* 5 11^a *σεισμὸς ἐξαίσιος*] quod addit Antioch. *ἐν τῇ Ῥώμῃ* prorsus otiosum est 20^b *ἀποβῆναι μὲν τοῦ ἵππου παραχρῆμα* ad Dionem redire potest, cf. Suet. *Ner.* 48 21^a *καλαμώδη τόπον τινὰ* Zon., *καλαμαίαν τρόπον τινὰ* VC, *καλαμώδη τινὰ τόπον* Bk., an *καλαμῶνα τρόπον τινὰ* coll. Antioch.? 25^a *παριόντα* Sylb., *παρόντα* VC.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

καὶ ἀναζητοῦσαν αὐτὸν ὑποτρέμων, εἴ τέ που κυνίδιον ὕλαξεν ἢ καὶ ὀρνίθιον ἐφθέγξατο ῥωπίον τε καὶ κλάδος ὑπ᾽ αὔρας ἐσείσθη, δεινῶς ἐταράττετο, καὶ οὔθ᾽ ἡσυχάζειν ὑπ᾽ αὐτῶν ἐδύνατο, οὔτ᾽ αὖ λαλεῖν τινι τῶν παρόντων, μὴ καὶ ἕτερός τις ἀκούσῃ, ἐτόλμα, ἀλλ᾽ αὐτὸς καθ᾽ ἑαυτὸν τὴν τύχην καὶ ἐθρήνει καὶ ὠλοφύρετο. ἐλογίζετο γὰρ τά τε ἄλλα, καὶ προσέτι ὅτι πολυανθρωποτάτῃ ποτὲ θεραπείᾳ γαυρωθεὶς μετὰ τριῶν ἐξελευθέρων ἐκύπταζε. τοιοῦτον γὰρ δρᾶμα τότε τὸ δαιμόνιον αὐτῷ παρεσκεύασεν, ἵνα μηκέτι τοὺς ἄλλους μητροφόνους καὶ ἀλήτας ἀλλ᾽ ἤδη καὶ ἑαυτὸν ὑποκρίνηται· καὶ τότε μετεγίνωσκεν ἐφ᾽ οἷς ἐτετολμήκει, καθάπερ ἄπρακτόν τι αὐτῶν ποιῆσαι δυνάμενος. Νέρων μὲν δὴ τοιαῦτα ἐτραγῴδει, καὶ τὸ ἔπος ἐκεῖνο συνεχῶς ἐνενόει,

"οἰκτρῶς θανεῖν μ᾽ ἄνωγε σύγγαμος πατήρ·"

ὀψὲ δ᾽ οὖν ποτε, ἐπειδὴ μηδεὶς αὐτὸν ἀναζητῶν ἑωρᾶτο, μετῆλθεν ἐς τὸ ἄντρον, κἀνταῦθα καὶ ἔφαγε πεινήσας ἄρτον ὁποῖον οὐδεπώποτε ἐβεβρώκει, καὶ ἔπιε διψήσας ὕδωρ ὁποῖον οὐδεπώποτε ἐπεπώκει. ἐφ᾽ ᾧ δυσανασχετήσας εἶπε "τοῦτό ἐστιν ἐκεῖνο

[Joann. Antioch.]

καὶ ἀναζητοῦσαν ὑπέτρεμε,

3

θρηνῶν τε καὶ ὀλοφυρόμενος ἐν οἷς ἦν πρότερον, καὶ ὅτι ἐν κοπρίᾳ ἔρριπτο.

4

Νέρων 5

μὲν οὖν αὐτὸς παρ᾽ ἑαυτῷ ἐτραγῴδει,

καὶ ὀψέ ποτε, ἐπεὶ μηδεὶς αὐτὸν ἑώρα, μετῆλθεν εἰς τὸ πλησίον ἄντρον

καὶ διψήσας ἔπιεν ὕδωρ. Joann. Antioch. fr. 91 M. (v. 25—56).

2ª αὐτὸν Bk., αὐτὸν VC 3 τέ] τί Kuiper. (litt.), recte opinor 4 ῥωπίον Bk., ῥώπιόν VC 5 καὶ] an ἤ? 7 ἐδύνατο Bk., ἠδύνατο VC 11ª τὴν τύχην Rk., τῇ ψύχῃ VC 26 οἰκτρῶς — πατήρ] θανεῖν — σύγγαμος μήτηρ πατήρ Suet. *Ner.* 46 (Nauck² ad. 8) 30ª ἐς τὸ] an ἔς τι? cf. Suet. *Ner.* 48 34ª ἐπεπώκει H. St., πεπώκει C, πέπωκεν V 35 τοῦτό] ποῦ νῦν Rk. iniuria, cf. Suet. *Ner.* 48.

Digitized by Google

τὸ ποτὸν τὸ ἐμὸν τὸ ἄφθονον".

Xiph. 184, 28—185, 26 R. St.

[Xiphilinus]	[Zonaras]	[Joann. Antioch.]
29 *καὶ ὁ μὲν ἐν τούτοις ἦν, ὁ δὲ δῆμος τῶν Ῥωμαίων ἐβουθύτει καὶ ὑπερέχαιρε*	ὁ δὲ δῆμος ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἐπεὶ ἡμέρα ἐγένετο ὑπερέχαιρον καὶ τὴν πόλιν στεφανωμάτων ἐπλήρωσαν	καὶ ἡ πόλις στεφανώμασι καὶ δᾳδουχίαις ἐκεκόσμητο, εὐχάς τε ἀληθεῖς καὶ ἑορτὰς ἐπετέλουν,
καί τινες καὶ πιλία ὡς ἠλευθερωμένοι ἔφερον. καὶ τῷ Γάλβᾳ τὰ τῇ αὐτοκράτορι ἀρχῇ προσήκοντα ἐψηφίσαντο.	καί τινες καὶ πιλία ὡς ἠλευθερωμένοι ἔφερον. καὶ ἡ βουλὴ τῷ Γάλβᾳ τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα ἐψηφίσατο. ὁ δὲ ὅμι-	

13. 14 = Leo p. 280, 15. 16 Cram., Cedr. 1 p. 378, 6. 7, cod. Paris. 1712 f. 77ᵛ.

4—p. 99, 13 ex Xiphilino Zonara Joanne Antiocheno, qui se invicem explent, saepe non semper ipsa Dionis manus restitui potest, quanquam dubites de minutioribus. v. 6—25 (p. 97), qui et apud Xiphilinum et apud Zonaram desiderantur, servati sunt apud solum Antiochenum, haesitavi an Dionis putarem, cum id ipsum in Eutropio 7, 15, 1 legatur (*et a senatu hostis iudicatus* [est]; *cum quaereretur ad poenam, quae poena erat talis, ut nudus per publicum ductus furca capiti eius inserta virgis usque ad mortem caederetur atque ita praecipitaretur a saxo*), quem cum Dione Antiochenus saepissime contaminavit (vol. 2 p. XVIII). ut tamen tamquam Dionea reciperem tribus potissimum argumentis permotus sum. primum enim inveniuntur quoque apud Suet. *Ner.* 49 (unde sua habet etiam Eutropius), quocum Dio in hac tota parte saepe congruit, tum una certe in re discrepat Antiochenus ab Eutropio (*nudus per publicum ductus* hic, *ἀχθῆναι μὲν ἐς τὸ δεσμωτήριον γυμνόν* ille), denique, id quod maximi momenti arbitror, in Antiocheno certa Dionis vestigia adgnoscere mihi videor veluti *τὰ ἡμαρτημένα, τοιόνδε τινὰ τρόπον, ἐς* (non *εἰς*), *τὸ δεσμωτήριον* (vocem a Dione saepissime adhibitam), *ὠσθῆναι κατά τινος πέτρας* (cf. 38, 6, 3; 44, 50, 3; 48, 34, 5), et est profecto totus loci color Dioneus. — Ceterum v. 8—13 et p. 97 v. 3—9 apud eum post v. 6 (p. 99) leguntur.

1 *ἄφθονον*] *ἄπεφθον* Reim. (praeeunte Sylb. qui *ἄφεπτον* minus Graece), coll. Suet. *Ner.* 48 (*decocta*), et Athen. 3 p. 122 F, valde placet, *ἐφθὸν* Leuncl.

10ᵉ *ἐκεκόσμητο* scripsi, *κεκόσμητε* cod. Par., *διακεκόσμηται* cod. Esc., cf. 63, 4, 1; 74, 1, 4 14ᵃᵇ *πιλία* Zon. Cedr., *πόλια* cod. Paris. 1712, *πίλα* VC, *πολλάκις* Leo, cf. ad fr. 69.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

παρὰ πάντα δὲ ζήτησιν αὐτοῦ τοῦ Νέρωνος ἐποιοῦντο, καὶ χρόνον μέν τινα ἠπόρησαν ὅπου ποτὲ ἀπεληλυθὼς εἴη, ἔπειτα μαθόντες ἔπεμψαν ἐπ' αὐτὸν ἱππέας. καὶ οὕτως ἐκεῖνος προσιόντας

[Zonaras]

λος εἷς τε τὸν Νέρωνα ἀπέσκωπτον καὶ συχνοὺς τῶν παρ' αὐτῷ δυνηθέντων φονεύοντες εἶλκον.

ἐκείνου δὲ ζήτησιν οἱ στρατιῶται καὶ ἄλλοι πεποίηντο,

καὶ γνόντες ὅπῃ ποτὲ ἦν, ἔπεμψαν ἐπ' αὐτὸν ἱππέας

ὁ δὲ προσιόντας

[Joann. Antioch.]

καὶ τούς τι δυνηθέντας ἐπὶ τοῦ τυράννου φονεύοντες εἰκόνας τε καὶ ἀνδριάντας κατασπῶντες ὡς καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον αἰκίζοντες διετέλουν. Joann. Antioch. *fr.* 91 M. (v. 74—77).

ἡ δὲ τῶν Ῥωμαίων βουλὴ πολέμιον αὐτὸν ἀνειποῦσα, δοῦναι δίκας τῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν ἡμαρτημένων τοιόνδε τινὰ τρόπον ἐψηφίσατο· ἀχθῆναι μὲν γὰρ ἐς τὸ δεσμωτήριον γυμνὸν κεραίας ἐπιβεβλημένης τῷ τραχήλῳ προστάττεται, μετὰ δὲ σφοδρὸν αἰκισμὸν τοῦ σώματος ὠσθῆναι κατά τινος πέτρας. 1[a] 1[b]

ἃ δὴ προαισθόμενος ὁ Νέρων, 2 τούς τε χωροῦντας ἐπ'

4[b] αὐτῷ BCE[c], αὐτῶν A 4[c] τι cod. Esc., τε cod. Par. 5—7[c] εἰκόνας — κατασπῶντες inserui ex cod. Esc., om. Cram. (et cod. Par.?) 8[c] αἰκίζοντες cod. Par., εἰκίζοντες cod. Esc., αἰκιζόμενοι procul dubio Dio, cf. e. gr. 58, 11, 3. 30[a] ὅπου] Dio sane ὅποι 32[b] ὅπῃ A, ὅποι BCE, ὅτι ποι c 35[a] προσιόντας αὐτοὺς restitui ex ΨC, προσιόντων αὐτῶν R. St.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

αὐτοὺς αἰσθόμενος προσέταξε τοῖς παροῦσιν ἑαυτὸν ἀποκτεῖναι. ἐπεί τε οὐχ ὑπήκουσαν, ἀνεστέναξέ τε καὶ ἔφη "ἐγὼ μόνος οὔτε φίλον οὔτε ἐχθρὸν ἔχω". κἀν τούτῳ πελασάντων αὐτῷ τῶν ἱππέων αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπέκτεινε, τὸ θρυλούμενον ἐκεῖνο εἰπών, "ὦ Ζεῦ, οἷος τεχνίτης παραπόλλυμαι". καὶ αὐτὸν δυσθανατοῦντα ὁ Ἐπαφρόδιτος προσκατειργάσατο.

[Zonaras]

αὐτοὺς αἰσθόμενος προσέταξε τοῖς παροῦσι καὶ ἑαυτὸν καὶ σφᾶς ἀποκτεῖναι. ὡς δ' οὐχ ὑπήκουον, μέγα ἐστέναξεν. εἶτα τὸν Σπόρον ἀνελεῖν θελήσας καὶ μὴ δυνηθείς, ἔφη "ἐγὼ μόνος" ἔφη "οὔτε φίλον οὔτε ἐχθρὸν ἔχω". καὶ ἤδη πελασάντων τῶν ἱππέων αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπάταξεν εἰπών, "ὦ Ζεῦ, οἷος τεχνίτης ἀπόλλυμαι" δυσθανατοῦντα δ' αὐτὸν ὁ Ἐπαφρόδιτος προσκατειργάσατο. ὁ μὲν οὖν

[Joann. Antioch.]

αὐτὸν καταδείσας, προσέταξε τοῖς παροῦσι καὶ ἑαυτὸν καὶ ἑαυτοὺς ἀποκτεῖναι. ἐπεὶ δέ γε οὐχ ὑπήκουσαν, τὸ μὲν ὅτι οὐκ ἐτόλμων, τὸ δὲ ὅτι τὴν ταφὴν αὐτοῦ προεφασίσαντο, δεινῶς ἀλγήσας ἐστέναξεν, ὅτι μηδὲν ἐδύνατο. μετὰ δὲ τοῦτο τὸν Σπόρον βουληθεὶς ἀποκτεῖναι διήμαρτεν, ἀποφυγόντος ἐκείνου. τότε ἔφη· "ἐγὼ οὐδὲ φίλον οὐδὲ ἐχθρὸν ἔχω", καὶ τοῦτο εἰπὼν ἑαυτὸν ἐπάταξεν· δυσθανατοῦντα δὲ ὁ Ἐπαφρόδιτος προσκατειργάσατο. καὶ ὁ μὲν Νέρων φὺς ἄριστα καὶ τραφεὶς κάκιστα

2–6. 16–18: *exc. Salm.* n. 92 Muell. p. 395, 19—21 Cram., Leo p. 280, 10–13 Cram., Cedr. 1 p. 377, 23—378, 4, cod. Paris. 1712 f. 77ᵛ [pergunt Leo Cedrenus cod. Paris. 1712 *ἀποθανεῖν θέλει ἡ ψυχὴ καὶ ἡ χεὶρ οὐχ ὑπηρετεῖ* quod vix e Dione desumptum, cf. Suet. *Ner.* 49]. 21—25: *exc. Salm.* n. 92 Muell. p. 395, 21. 22 Cram., Leo p. 280, 13. 14 Cram., Cedr. 1 p. 378, 4–6, cod. Paris. 1712 f. 77ᵛ [apud quos *κιθαρῳδὸς* post *οἷος* insertum est], Const. Man. v. 2042sq.

8—10ᶜ *τὸ δὲ — προεφασίσαντο*] cf. Suet. *Ner.* 49 in. 23—25ᵃᵇ *ὦ Ζεῦ — παραπόλλυμαι*] *ὦ Ζεῦ θεοί θ' οἷος τεχνίτης ὄλλυμαι* Sylb. ut trimetrum iambicum restitueret 25ᵃ *καὶ* om. C.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

ἐβίω δὲ ἔτη τριάκοντα καὶ μῆνας ἐννέα, ἀφ' ὧν ἦρξεν ἔτη δεκατρία καὶ μῆνας ὀκτώ, ἔσχατος τῶν ἀπὸ τοῦ Αἰνείου καὶ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου γεγονότων, καθάπερ που σαφῶς καὶ αἱ δάφναι αἱ ὑπὸ τῆς Λιουίας φυτευθεῖσαι τό τε γένος τῶν λευκῶν ὀρνίθων προδιαφθαρέντα αὐτοῦ ἐσήμανεν. Xiph. 185, 27—186, 10 R. St.

[Zonaras]

οὕτω κατὰ τὸν Ἰούλιον ἐτελεύτησε μῆνα βιοὺς ἔτη τριάκοντα πρὸς μησὶ πέντε καὶ ἡμέραις εἴκοσιν, ἀφ' ὧν ἦρξεν ἔτη τρισκαίδεκα καὶ μῆνας ὀκτὼ δυοῖν ἡμερῶν δέοντας. Zon. 11, 13 p. 481, 6—482, 2 B. (p. 42, 19 43, 6 D.)

[Joann. Antioch.]

οὕτως τῆς ἀρχῆς ἐξέπεσε, λ' 3 μὲν ἐξ αὐτῆς ὠδῖνος γεγονὼς ἔτη, βασιλεύσας δὲ ιδ' δυεῖν μηνῶν ἀποδέοντα. Joann. Antioch. fr. 92 M. (v. 56—74).

ὅτι οὐδενὶ ἀνέλπιστος ἦν ἡ ἐγχείρησις τῆς βασιλείας ἐν τηλικαύτῃ 4 γενομένη ταραχῇ. Petr. Patr. *exc. Vat.* 79 (p. 216 Mai. = p. 197, 22. 23 Dind.)

9: Leo p. 280, 6. 7 Cram., Cedr. 1 p. 360, 10, cod. Paris. 1712 f. 78r.

---

15. 16 exc. Vat. 79 petitum puto ex eo Dionis loco, ubi Nymphidium Sabinum, licet infimo loco natum (cf. Tac. *ann.* 15, 72, Plut. *Galb.* 9 et 13, 4), imperium post Neronis necem affectasse narraverat (Plut. *Galb.* 8. 13. 14, Tac. *hist.* 1, 5. 25, Suet. *Galb.* 11. 16). collocandum inter 63, 27, 2 (unde exc. Vat. 78) et 64, 3, 3 (unde exc. Vat. 80) hic posui collato Plut. *Galb.* 8.

2b Ἰούλιον] Ἰούνιον Reim. et ita procul dubio Dio 3b ἐτελεύτησε om. C 5a ἐννέα] πέντε scripserat Dio teste Zonara, ex confusione Θ et Ε error natus 5b εἴκοσιν] Dionem credo habuisse πέντε καὶ εἴκοσι, ΚΕ non Κ, vel ἓξ καὶ εἴκοσι, ut dies a quo numeratur sit inclusus. Nero natus est die 15 m. Decembris a. 37 (Suet. *Ner.* 6, *v. Veri* 1, 8, *act. Arv.* a. 55. 57. 60), obiisse eum die 9 m. Iunii a. 68 veri est simillimum, cf. 66, 17, 4, Ios. *b. I.* 4, 9, 2, Vict. *Caes.* 6 8b δυοῖν ABEc, δυεῖν C ἡμερῶν A, ἡμεραῖν BCEc. si dies a quo numeratur includitur, inde a die 13 m. Octobris a. 54, qui est dies imperii Neronis (*act. Arv.* C. I. L. 6, 2041 v. 9, Sen. *apocol.* 2, Tac. *ann.* 12, 69, Suet. *Ner.* 8, Dio 60, 34, 3) usque ad diem 9 m. Iunii a. 68 elapsi sunt anni 13 menses 7 dies 28. congruunt cum Dione Hier. *chron.* p. 155 Schöne, Prosper (*chron. min.* ed. Momms. 1 p. 413), Cassiod. (ibid. 2 p. 138) et quod ad dierum numerum Chron. a. 354 (a. 14 m. 5 d. 28) 9a ἀπὸ τοῦ Αἰνείου] Leo Cedrenus cod. Paris. 1712 addunt καὶ ἀπὸ τοῦ Ῥωμύλου, quod Dionis non est, cf. quoque 62, 18, 4, Suet. *Galb.* 1, Vict. *Caes.* 5, 17, Eutr. 7, 15, 3, Oros. 7, 7, 13 12 καθάπερ Sylb., εἴπερ V, καίπερ C.

14 ἐγχείρησις] a Thuc. 6, 83, 3 mutuatus est Dio.

Digitized by Google

5 *ὅτι ὁ Ῥοῦφος πρὸς Γάλβαν ἦλθε, καὶ παρὰ μὲν ἐκείνου οὐδὲν ὅ τι ἄξιον εἰπεῖν εὗρετο, εἰ μή τις αὐτὸ τοῦτ' ἐκλογίσαιτο ὅτι πολλάκις αὐτοκράτωρ ὀνομασθεὶς ἔζησε· παρὰ δὲ δὴ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὄνομα μέγα, καὶ μεῖζον ἢ εἶπερ ὑπεδέδεκτο τὴν ἡγεμο-*
P 129r *νίαν, ἐκτήσατο, | ὅτι οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν λαβεῖν.* Exc. Val. 259 (p. 697). 5

6 Γάλβας δ', ἐπεὶ ὅ τε Νέρων διέφθαρτο καὶ ἡ βουλὴ τὴν ἀρχήν οἱ ἐψηφίσατο καὶ ὁ Ῥοῦφος αὐτῷ προσεχώρησεν, ἀνεθάρσησεν, οὐ μέντοι καὶ τὸ Καίσαρος ἀνέλαβεν ὄνομα πρὶν τοὺς τῆς βουλῆς πρεσβευτὰς πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν. ἀλλ' οὐδὲ τὸ τοῦ αὐτοκράτορος πρότερον εἰς οὐδὲν γράμμα ἐνεγεγράφει. Zon. 11, 14 p. 482, 6—10 B. (p. 43, 10—15 D.) 10

LXIV 1 *οὕτω μὲν οὖν ὁ Γάλβας αὐτοκράτωρ ἀπεδείχθη, ὥσπερ που προεῖπε μὲν αὐτῷ καὶ ὁ Τιβέριος, φήσας ὅτι καὶ αὐτὸς τῆς ἡγεμο-*
2 *νίας παραγεύσεται, προεῖπε δὲ καὶ σημεῖα ἐναργέστατα. τήν τε γὰρ Τύχην ἔδοξεν αὐτῷ λέγειν ὅτι χρόνον ἤδη συχνὸν αὐτῷ παρα-* 15
μένοι καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτὴν ἐς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐσδέχοιτο, καὶ δὴ ἐὰν ἐπὶ πλεῖον εἰρχθῇ, πρὸς ἕτερόν τινα μεταστήσεται· καὶ πλοῖα ὅπλων μεστὰ πρὸς Ἰβηρίαν ὑπ' αὐτὰς ἐκείνας τὰς ἡμέρας αὐτό-
3 *ματα, μηδενὸς ἀνθρώπων ἄγοντος αὐτά, προσωρμίσθη. ἡμίονός τε ἔτεκεν, ὅπερ αὐτῷ σύμβολον τοῦ κράτους ἔσεσθαι ἐτεθέσπιστο.* 20
καὶ παῖς λιβανωτὸν αὐτῷ θύοντι προσφέρων πολιὰς ἐξαίφνης ἔφυ-σεν, καὶ οἱ μάντεις τὴν τοῦ νεωτέρου ἀρχὴν πρὸς τὸ γῆρας αὐτοῦ μεταστήσεσθαι ἔφησαν.

2 *ταῦτα μὲν ἐς τὴν ἡγεμονίαν αὐτῷ φέροντα προεδείχθη· αὐτὸς δὲ τὰ μὲν ἄλλα μετρίως ἦρχε καὶ ἀνεπαχθὴς ἦν, νομίζων οὐκ εἰ-* 25
ληφέναι τὴν ἀρχὴν ἀλλὰ δεδόσθαι αὐτῷ (τοῦτο γὰρ συνεχῶς ἔλεγε), πλὴν ὅτι χρήματά τε ἀπλήστως, ἅτε καὶ πολλῶν δεόμενος, ἤθροιζε, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐλάχιστα ἀνήλισκεν, ὥστε μηδὲ δραχμὰς ἔστιν οἷς
2 *ἀλλ' ὀβολοὺς χαρίζεσθαι, οἱ δὲ ἐξελεύθεροι αὐτοῦ πάμπολλα*

1—5 exc. Val. 259 inter 63, 27, 2 (unde n. 258) et 64, 9, 3 (unde n. 260) inserendum, quod ad 64, 4, 1 attulerat Reim., hic posui collato Plut. *Galb.* 10.

7—11 Zonarae verba huc pertinere monuit iam Reim. (cum sequentibus ad 64, 4, 1 attulit Bk.).

2 εὗρετο] ita cod., εὕρατο Val. τοῦτ' Val., ταῦτ' cod.
7 ὅ τε AE, ὁ BC^c οἱ A, αὐτῷ BCE^c 11 ἐνεγεγράφει ABC^c, ἀνεγεγράφη C, an ἀνεγεγράφει? cf. 43, 44, 1; 50, 3, 4, al.
15 αὐτῷ Bk., αὐτῷ VC 18 μεστὰ C, μετὰ V, cf. Suet. *Galb.* 10
27 τε Bk., γε VC 29 οἱ δὲ restitui ex VC, οἵ τε Bk. immerito, τὰ μὲν ἄλλα μετρίως ἦρχε protasis est.

Digitized by Google

ἐπλημμέλουν, ὥστε καὶ ἐς ἐκεῖνον αὐτὰ ἀναφέρεσθαι. τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις ἀπόχρη μηδὲν ἀδικεῖν, τοῖς δὲ δὴ τὰς ἡγεμονίας ἔχουσιν ἀνάγκη προνοεῖν ὅπως μηδ' ἄλλος κακουργῇ· οὐδὲ γὰρ διαφέρει τι τοῖς κακῶς πάσχουσιν ὑφ' ὅτου ἄν καὶ κακῶνται. ὥστ' εἰ καὶ ἔξω τοῦ τι δεινὸν ποιεῖν ὁ Γάλβας ἦν, ἀλλ' ὅτι ἐκείνοις ἀδικεῖν ἐπέτρεπεν ἢ ὅτι ἠγνόει τὰ γινόμενα, οὐ καλῶς ἤκουε. Νυμφίδιος δέ τις καὶ Καπίτων οὕτως ἐξεφρόνησαν ὑπ' αὐτοῦ ὥστε ὁ Καπίτων, ἐφέντος τινὸς ἀπ' αὐτοῦ ποτε δικάζοντος, μετεπήδησε τε ἐπὶ δίφρον ὑψηλὸν καὶ ἔφη "λέγε τὴν δίκην παρὰ τῷ Καίσαρι," διαγνούς τε ἀπέκτεινεν αὐτόν. τούτοις μὲν δὴ διὰ ταῦτα ὁ Γάλβας ἐπεξῆλθεν· ὡς δ' ἐπλησίασε τῇ πόλει, ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ δορυφόροι τοῦ Νέρωνος, καὶ ἠξίουν ἐν τῇ αὐτῇ στρατείᾳ φυλαχθῆναι. καὶ ὃς τὰ μὲν πρῶτα ἀνεβάλετο ὡς καὶ σκεψόμενος περὶ τούτου, ὡς δ' οὐκ ἐπείθοντο ἀλλ' ἐθορύβουν, ἐφῆκέ σφισι τὸ στράτευμα, καὶ οἱ μὲν παραχρῆμα ἐς ἑπτακισχιλίους ἀπέθανον, οἱ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο δεκατευθέντες. οὕτως, εἰ καὶ τῇ ἡλικίᾳ τῇ τε νόσῳ ἐκεκμήκει, ἀλλὰ τῇ διανοίᾳ ἤκμαζεν, οὐδ' ἠξίου τὸν αὐτοκράτορα ἀναγκαζόμενόν τι ποιεῖν. ἀμελεῖ καὶ τοῖς δορυφόροις ἀπαιτοῦσι τὰ χρή-

18 — p. 102, 2 cf. Leo p. 281, 2—4 Cram., Cedr. 1 p. 379, 13—15, cod. Paris. 1712 f. 78r [apud hos de Othone dictum].

18 — 102, 2 conflata haec ex Xiphilino et exc. Vat. 80:

Xiphilinus (187, 23—25)	Exc. Vat. 80
ἀμέλει καὶ τοῖς δορυφόροις αἰτοῦσι χρήματα	*ὅτι τοῖς δορυφόροις ἀπαιτοῦσι τῷ Γάλβᾳ* [ita cod. et fortasse Petrus] *ἅπερ*

3 *μηδ' ἄλλος* V, *μηδ' ἄλλως* C *οὐδὲ*] *οὐδὲν* Nab. (litt.), quod mihi non probatur 7 *τις*] additum a Xiphilino, qui locos ubi de Nymphidio Sabino sermo erat, praetermiserat. ceterum inconcinne haec exponi monuit iam Reimarus *ὑπ' αὐτοῦ*] *ἐπ' αὐτοῦ* Sylb. dubitanter, vulgata satis defenditur 52, 2, 4; 52, 8, 8; 58, 12, 6 8 *ἐφέντος*] cf. 37, 27, 3 11. 12 *ἀπήντησαν — φυλαχθῆναι*] Dionem scripsisse fere *ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ ἑρέται (addita descriptione) καὶ οἱ δορυφόροι τοῦ Νέρωνος. καὶ οἱ μὲν ἠξίουν — φυλαχθῆναι* putat Reim. iniuria, nam praetoriani milites Galbae obviam non ierunt. ad rem cf. Suet. *Galb.* 12, Plut. *Galb.* 15, Tac. *hist.* 1, 6. 31. 36. 37. 87; 2, 11 et Jünemann, *Leipz. Stud.* 16 p. 1—20. mihi Dio *δορυφόροι* scripsisse videtur sed addidisse eos classiarios fuisse classis (praetoriae) Misenatium a Nerone iam iustos milites factos, ceteroquin enim verba *ἠξίουν — φυλαχθῆναι* recte intellegi nequeunt 15 *ἑπτακισχιλίους*] *τρισχιλίους* vel *τετρακισχιλίους* Casaub. ad Suet. *Galb.* 12, vide locos modo laudatos, *ἑπτακοσίους* Reim. iniuria, cf. Tac. *hist.* 1, 6. 37 16 *εἰ καὶ* R. St., *εἰκὼν* VC 18 *ἀπαιτοῦσι* exc. Vat., *αἰτοῦσι* Xiph., cf. Leo Cedr. cod. Paris., ad rem vide Plut. *Galb.* 2, Suet. *Galb.* 16, Tac. *hist.* 1, 5.

Digitized by Google

ματα ἃ ὑπέσχετο ὁ Νυμφίδιος, οὐκ ἔδωκε, καὶ ἔφη γε ὅτι "καταλέγειν στρατιώτας ἀλλ' οὐκ ἀγοράζειν εἴωθα." τῷ δὲ δήμῳ σφόδρα ἀξιοῦντι τόν τε Τιγελλῖνον καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πρότερον ὑβρισάντων ἀποθανεῖν οὐχ ὑπεῖξε, τάχα ἂν ἀποκτείνας αὐτοὺς εἰ μὴ

4[1] *ἐκεῖνοι τοῦτ' ἠτήκεσαν. τὸν μέντοι Ἥλιον καὶ τὸν Νάρκισσον τόν τε Πατρόβιον καὶ τὴν Λουκοῦσταν τὴν φαρμακίδα καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἐπιπολασάντων κατά τε τὴν πόλιν πᾶσαν δεδεμένους περιαχθῆναι καὶ μετὰ τοῦτο κολασθῆναι ἐκέλευσε.* Xiph. 186, 17—187, 31 R. St., et (p. 101, 18—102, 2) Petr. Patr. *exc. Vat.* 80 (p. 216 Mai. = p. 198, 8—10 Dind.)

4[a] (τοὺς δὲ συκοφαντήσαντάς τινας ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἡ ψευδομαρτυρήσαντας ἐκόλασε, cf. § 4[1]) καὶ οἱ δοῦλοι οἱ κατὰ τῶν δεσποτῶν πράξαντές τι ἢ εἰπόντες αὐτοῖς ἐκείνοις ἐπὶ τιμωρίᾳ παρεδόθησαν. Zon. 11, 14 p. 482, 10—13 B. (p. 43, 15—19 D.)

4[b] ὅτι τινὲς τῶν ἰδίων δούλων κατεφρόνησαν βουλόμενοι κακῶν δούλων ἀπαλλαγῆναι. Petr. Patr. *exc. Vat.* 81 (p. 216 Mai. = p. 198, 11. 12 Dind.)

4[c] καὶ τὰ χρήματα δὲ καὶ τὰ κτήματα ὅσα τινὲς παρὰ τοῦ Νέρωνος εἰλήφεσαν ἀπῃτεῖτο. τούς γε μὴν ὑπ' ἐκείνου φυγαδευθέντας ὡς ἠσεβηκότας τι εἰς αὐτὸν κατήγαγε, καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους σφαγέντων εἰς τὸ τοῦ Αὐγούστου μνημεῖον μετεκόμισε, καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἀποκατέστησεν. Zon. 11, 14 p. 482, 13—18 B. (p. 43, 19—25 D.)

4[2] *καὶ ἐπὶ μὲν τούτοις ἐπῃνεῖτο, ὅτι δὲ ξίφος μέγα διὰ πάσης τῆς ὁδοῦ ἐξῃρτᾶτο καὶ γέρων καὶ ἀσθενὴς τὰ νεῦρα ὤν, καὶ πάνυ πολὺν γέλωτα ὠφλίσκανε.*

[Xiphilinus]	[Exc. Vat. 80]
οὐκ ἔδωκε καὶ ἔφη γε ὅτι "καταλέγειν στρατιώτας ἀλλ' οὐκ ἀγοράζειν εἴωθα".	*ὑπέσχετο ὁ Νυμφίδιος, ἔφη "ἡμεῖς καταλέγειν στρατιώτας εἰώθαμεν ἀλλ' οὐκ ἀγοράζειν".*

11—13. 18—23 Zonarae verba huc inserenda esse vel inde apparet quod exordio *τοὺς δὲ — ἐκόλασε* relata sunt ea quae fusius dat Xiphilinus § 4[1].

15—17 exc. Vat. 81 huc pertinere, coniungendum cum Zonarae verbis praecedentibus, monuit iam Maius, possis Zonareis subiungere pro *ὅτι* scribens *ὅτε καὶ*, nec tamen ipsa Dionis verba videntur. indicatur, ni fallor, dominos aliquot servos suos recipere noluisse.

1 *ἃ ὑπέσχετο ὁ Νυμφίδιος* inserui ex exc. Vat., in quo non ante verum post *ὁ Νυμφίδιος* interpungendum esse patet 3 *τε* inserui ex VC *Τιγελλῖνον*] cf. ad 59, 23, 9 6 *Λουκοῦσταν*] cf. ad 60, 34, 2.

19 *εἰλήφεσαν* ABE[c], *εἰλήφασιν* C 21 *σφαγέντων* BCE[c], *σφαγέντος* A 22 *εἰκόνας αὐτῶν* AE, *αὐτῶν εἰκόνας* BC[c].

Digitized by Google

λέξω δὲ καὶ ὅπως αὐτῷ τὸ τέλος συνέβη. οἱ ἐν ταῖς Γερμα- 4 p. C. 69
νίαις στρατιῶται, οὓς εἶχε Ῥοῦφος, μηδεμίαν εὐεργεσίαν ὑπὸ τοῦ
Γάλβα εὑρόμενοι ἐπὶ πλεῖον ἐφλέγμηναν. τοῦ δὲ δὴ τέλους τῆς
ἐπιθυμίας σφῶν ἁμαρτόντες ἐπὶ τοῦ Ῥούφου, ἐζήτουν αὐτὴν ἐφ'
ἑτέρου τινὸς ἀποπληρῶσαι, καὶ ἐποίησαν τοῦτο· προστησάμενοι 2
γὰρ Ἄβλον Οὐιτέλλιον τῆς κάτω Γερμανίας ἄρχοντα ἐπανέστη-
σαν, πρὸς μόνην τὴν εὐγένειαν αὐτοῦ ἀπιδόντες, ἐπεὶ ὅτι γε παι-
δικὰ τοῦ Τιβερίου ἐγεγόνει καὶ ὅτι ἀκολούθως τῇ ἀσελγείᾳ ταύτῃ
ἔζη οὐκ ἐνενόησαν, ἢ καὶ μᾶλλον δι' αὐτὸ τοῦτο ἁρμόζειν σφίσιν
αὐτὸν ἐνόμισαν. ἀμέλει οὕτως οὐδ' αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιον ἑαυ- 3
τὸν ἔκρινεν εἶναι ὥστε διασκώπτων τοὺς ἀστρολόγους τεκμηρίῳ
κατ' αὐτῶν ἐχρῆτο, λέγων ὅτι "οὐδὲν ἐπίστανται οἵ γε καὶ ἐμὲ
αὐτοκράτορά φασι γενήσεσθαι". καὶ αὐτὸ καὶ ὁ Νέρων ἀκού-
σας ἐγέλασε καὶ κατεφρόνησεν αὐτοῦ, ὥστε μηδὲν δεινὸν αὐτὸν
ἐργάσασθαι. ὁ οὖν Γάλβας τὴν ἐπανάστασιν αὐτοῦ πυθόμε- 5
νος Λούκιον Πίσωνα, νεανίσκον εὐγενῆ ἐπιεικῆ φρόνιμον, ἐποι-
ήσατο καὶ Καίσαρα ἀπέδειξεν.

[Zonaras]

ὁ δὲ δὴ Ὄθων ⟨ὁ⟩ Μᾶρκος ὁ Σάλουιος, ἀγανακτήσας ⟨ὅτι⟩ μὴ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Γάλβα ἐπεποίητο, ἀρχὴν αὖθις μυρίων τοῖς Ῥωμαίοις κακῶν παρέσχε. καὶ οὕτως ὑπ' αὐτοῦ ἐτιμᾶτο ὥστε καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἀπέθανε, θυομένῳ τι αὐτῷ μόνος τῶν

ὁ δὲ δὴ Ὄθων ὁ Μάρκος ὁ Σάλ- 2
ουιος, ἀγανακτήσας ὅτι μὴ αὐτὸς
ὑπὸ τοῦ Γάλβου υἱοθετήθη, ἐπ-
ανέστη αὐτῷ, τριάκοντα μόνους
στρατιώτας ἑτοιμασάμενος.

18 sqq. cf. Leo p. 280, 32—281, 2 Cram., Cedr. p. 379, 11—13, cod. Paris. 1712 f. 78r.

1 — p. 105, 6 Xiphilini sunt omnia nisi quod p. 104 v. 7 *πολλαῖς ὑποσχέσεσι* et v. 17 *τὸν ὕπατον* et *τὸν Καίσαρα* inserta sunt ex Zonara, apud quem v. 1. 2. 5. 6. 15—17. 24 — p. 104, 12. 13. 14 — 18. 19. 20. p. 105, 1. 4. 5 quanquam hic illic paulo brevius leguntur. praeterea v. 18—23 Zonarea et Xiphilinea iuxta composui. conicere possis verbis Zonarae *ἐπανέστη — ἑτοιμασάμενος*, quibus breviter tantum Dionea reddita videntur, post Xiphilini *παρέσχε* locum dandum esse (cf. tamen p. 104 ad v. 1). ne forte putes post haec Zonarea Xiphilini verba p. 104 v. 4. 5 ferri non posse, compara Suet. *Oth.* 5 (Tac. *hist.* 1, 25) cum Plut. *Galb.* 25, Tac. *hist.* 1, 27, paulo aliter tamen Dio ea enuntiaverit (*ὑπὸ τῶν συνομωμοκότων αὐτῷ στρατιωτῶν εἰς τὸ τεῖχος εἰσήχθη* Zon.).

2 *ὑπὸ*] *ἀπὸ* Bk., solet Dio *παρὰ* vel *πρὸς* (41, 42, 7) dicere 3 *εὑρόμενοι* scripsi, *εὑράμενοι* VC 6 *Οὐιτέλλιον* Zon.A, *οὐιτέλιον* Zon.BC(E)^c, *βιτέλιον* VC (semper) 16 *Πίσωνα* Bk., *πείσωνα* VC Zon. (hic et infra) 18^a ⟨ὁ⟩ ins. Reim. ex Zon. 19^a ⟨ὅτι⟩ ins. Leuncl. ex Zon. 22^a *καὶ* restitui ex VC, *καίτοι* Sylb. fortasse recte, sed nolui recipere cum complura hic desiderentur 24 *θυομένῳ τι* reduxi ex VC, *θύοντι μόνῳ* Leuncl. inmerito, cf. Plut. *Galb.* 24, 2, *θυομένῳ* Bk., *θύοντι* Zon.

Digitized by Google

3 βουλευτῶν παρέστη· ὑφ' οὗπερ καὶ τὰ μάλιστα συνετύγχανεν. ἐπεὶ
γὰρ ὁ ἱερόπτης ἐπιβουλευθήσεσθαι αὐτὸν ἔφη, καὶ διὰ τοῦτ' αὐτὸν
μηδαμῇ μηδαμῶς προελθεῖν παρήνεσεν, ἀκούσας τοῦτ' ἐκεῖνος
κατέδραμέ τε εὐθὺς ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι, καὶ ὑπό τινων στρατιω-
τῶν ὀλίγων, οἳ συνωμωμόκεσαν αὐτῷ, ἐς τὸ τεῖχος ἐσήχθη, κἀνταῦθα 5
καὶ τοὺς ἄλλους ἅτε καὶ ἀχθομένους τῷ Γάλβᾳ προσαναπείσας,
μᾶλλον δὲ ἐκπριάμενος πολλαῖς ὑποσχέσεσι, παρά τε ἐκείνων τὴν
6 ἀρχὴν παραχρῆμα ἔλαβε καὶ μετὰ τοῦτο καὶ παρὰ τῶν ἄλλων.
2 μαθὼν δὲ ὁ Γάλβας τὰ πρασσόμενα ἐπεμψέ τινας ἐς τὸ στρατό-
πεδον ὡς καὶ μεταπεῖσαί σφας δυνησόμενος. κἀν τούτῳ στατιώ- 10
της τις γυμνὸν τὸ ξίφος καὶ ἠμαγμένον ἀνατείνων προσῆλθεν
αὐτῷ, καὶ ἔφη "θάρσει, αὐτοκράτορ· Ὄθωνα γὰρ ἀπέκτεινα, καὶ
ἔστι σοι δεινὸν ἔτι οὐδέν." πιστεύσας οὖν ὁ Γάλβας πρὸς μὲν
3 ἐκεῖνον εἶπε "καὶ τίς σοι τοῦτο ποιῆσαι ἐκέλευσεν;" αὐτὸς δὲ ἐς
τὸ Καπιτώλιον ὡς καὶ θύσων ὥρμησε. καὶ αὐτῷ ἐν μέσῃ τῇ 15
Ῥωμαίων ἀγορᾷ ἀπαντήσαντες ἱππεῖς καὶ πεζοὶ ἐνταῦθα τὸν γέ-
ροντα τὸν ὕπατον τὸν ἀρχιερέα τὸν Καίσαρα τὸν αὐτοκράτορα, πολλῶν
μὲν βουλευτῶν παμπόλλων δὲ δημοτῶν παρόντων, κατέκοψαν, καὶ
4 τά τε ἄλλα τῷ σώματι αὐτοῦ ἐλυμήναντο, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπο-
κόψαντες περὶ κοντὸν ἀνέπειραν. καὶ ὁ μὲν οὕτως, ἀκοντισθεὶς 20
ἐς αὐτὸν τὸν δίφρον ἐν ᾧ ἐφέρετο καὶ προκύψας ἐξ αὐτοῦ,

---

10. 12—14: Petr. Patr. *exc. Vat.* 82 (p. 216 Mai. = p. 198, 13—15 Dind.): *ὅτι μαθὼν παρὰ στρατιώτου Γάλβας ὡς Ὄθωνα ἀπεκεφάλισεν εἶπεν "καὶ — ἐκέλευσεν;"* 20 — p. 105, 1: Petr. Patr. *exc. Vat.* 83 (p. 216 Mai. = p. 198, 16. 17 Dind.): *ὅτι ⟨ὁ⟩ αὐτὸς ἀποθνήσκων ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων* [ita cod.] *τοῦτο μόνον εἶπεν "τί γὰρ κακὸν ἐποίησα;"*

---

1 *συνετύγχανεν*] *συνετύγχανεν ⟨ἃ συνετύγχανεν⟩* Rk., *μυρία κακὰ τοῖς Ρωμαίοις* ex superioribus subaudiri putat Reim. (sane per *ζεῦγμα* subaudias *τὸ πάθος* vel tale quid), quod qui admittit Zonarae verba p. 103 v. 21. 22 allata ante *ἀρχὴν — παρέσχε* apud Dionem lecta fuisse statuere debet. sed incerta haec 2 *αὐτὸν* R. St., *αὐτὸ* VC, *αὐτὸν* Zon.ABE^{c} (*αὐτῷ* C) qui haec paulo aliter habet 3 *παρήνεσεν* Xyl. (vers.), *παρήνεσαν* VC, *παραινοῦντος* (*τοῦ ἱερόπτου*) Zon. 4 *ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι*] *εἰς τὸ στρατόπεδον ἀπιὼν* addit Zon., quae me iudice Dionis non sunt, ad rem cf. Suet. *Oth.* 6, Plut. *Galb.* 24. 25, Tac. *hist.* 1, 27 5 *συνωμωμόκεσαν* St., *συνωμόκεσαν* VC 6 *προσαναπείσας* Reim. ex Zon., *προαναπείσας* VC 7 *πολλαῖς ὑποσχέσεσι*] additum ex Zon. 16 *ἱππεῖς*] *καὶ ἱππεῖς* Zon. 17 *τὸν ὕπατον*] insertum ex Zon. *τὸν Καίσαρα*] insertum ex Zon. 18 *παρόντων*] *ὁρώντων* Zon., an *παρόντων καὶ ὁρώντων* Dio? 20 *περὶ κοντὸν*] *κοντῷ* Zon., quod fortasse non reiciendum *ἀνέπειραν* Rk., *ἐνέπειραν* VC Zon.

Digitized by Google

ἐτρώθη τοῦτο μόνον εἰπών, "καὶ τί κακὸν ἐποίησα;" καὶ αὐτῷ Σεμπρώνιος Δῆνσος ἑκατόνταρχος ἐπαμύνας ἐς ὅσον ἠδυνήθη, τέλος, ὡς οὐδὲν ἤνυσεν, ἐπεσφάγη. καὶ διὰ τοῦτό γε καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνέγραψα, ὅτι ἀξιώτατός ἐστι μνημονεύεσθαι· ἀπέθανε μὲν γὰρ καὶ ὁ Πίσων καὶ ἄλλοι συχνοί, οὐ μέντοι καὶ ἐπικουροῦντες τῷ αὐτοκράτορι. Xiph. 187, 31—189, 14 R. St., Zon. 11, 14 p. 483, 1—484, 3 B. (p. 43, 26—44, 26 D.) 5¹

πράξαντες δὲ ταῦτα οἱ στρατιῶται, τάς τε κεφαλὰς ἐκείνων ἀποτεμόντες, πρός τε τὸν Ὄθωνα αὐτὰς ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ εἰς τὸ συνέδριον ἐκόμισαν, ὥστε τοὺς βουλευτὰς καταπλαγέντας χαίρειν τε προσποιεῖσθαι καὶ τῷ Ὄθωνι πάντα τὰ πρὸς τὴν ἀρχὴν φέροντα ψηφίσασθαι. 5² 8

ἡ μέντοι βουλὴ πάντα τὰ πρὸς τὴν ἀρχὴν φέροντα ἐψηφίσατο· βεβιάσθαι μὲν γὰρ καὶ ἐς τὸ τεῖχος ἄκων ἐσῆχθαι κἀντεῦθα ἀντιλέγων κεκινδυνευκέναι ἔλεγε, καὶ τά τε ἄλλα ἐπιεικῶς ἐφθέγγετο, καὶ τῇ ὑποκρίσει τοῦ σχήματος ἐμετρίαζε, φιλήματά τε ὡς ἑκάστοις διὰ τῶν δακτύλων ἔπεμπε, καὶ ὑπισχνεῖτο

C. **6**, 5² et **7** vide p. 106 sq.

8—12 Zonarae verba huc inserenda esse monuit Reim.

12—p. 106, 6 Zonarea leguntur suo loco, Xiphilini verba *ἡ μέντοι βουλὴ — εὐθὺς ἐπέθετο* apud eum reperiuntur inter *ἐκπολεμῶσαι* et *πλὴν τότε* p. 107 v. 5. 6. ergo alteruter narrationis seriem Dioneam mutavit. transposui Xiphilinea quoniam ordo rerum ita restitutus convenit cum Suet. *Oth.* 7, Plut. *Galb.* 28, 1, Tac. *hist.* 1, 36. 47. ceterum quae a Tacito c. 36 enarrantur ea apud Xiphilinum v. 19 sqq. recurrere in aprico est, at tam apte apud Tacitum Otho oscula iacit militibus, quam inepte apud Xiphilinum senatoribus. confusionis huius utrum Dio arguendus sit an epitomator non pro certo dixeris, nec tamen a Dionis ingenio abhorret.

1 *ἐτρώθη*] *ἐφονεύθη* Zon., quod sane post ea quae praecedunt magis aptum est. male haec enarrata sunt. Zonaras . . . *κατέκοψαν* (p. 104 v. 18)· *καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποκόψαντες κοντῷ ἐνέπειραν. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐφονεύθη τοῦτο μόνον εἰπὼν κ. τ. λ.* verisimile mihi videtur Xiphilinum verba *ἀκοντισθεὶς — ἐξ αὐτοῦ* supra alicubi apud Dionem lecta post *οὕτως* intulisse. Dionem enim (fortasse post *ἀνέπειραν*) varios de caede Galbae rumores tradidisse crediderim quem ad modum tradiderunt Suet. *Galb.* 19 ex. 20 in., Tac. *hist.* 1, 41, Plut. *Galb.* 26. 27.

8 *πράξαντες δὲ* AE, *καὶ πράξαντες* BC^{c} *τάς τε* BC^{c}, *καὶ τὰς* AE
9 *πρός τε* AE, *πρὸς* BC^{c} *τῷ* om. B.

Digitized by Google

2[1] *πολλά. οὐκ ἐλάνθανε δὲ ὡς καὶ ἀσελγέστερον καὶ πικρότερον τοῦ Νέρωνος ἄρξειν ἔμελλε· τὸ γοῦν ὄνομα αὐτοῦ αὐτῷ εὐθὺς ἐπέθετο.* Xiph. 190, 25—31 R. St.

οὐκ ἐλάνθανε δὲ ὅτι αὐτὸς τὴν βουλὴν ἐβιάζετο καὶ ὡς ἀσελγέστερον καὶ πικρότερον τοῦ Νέρωνος ἄρξειν ἔμελλε. Zon. 11, 14 p. 484, 3—9 B. (p. 44, 26—45, 2 D.)

6, 5[2] *ἔζησε δὲ Γάλβας ἔτη δύο καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἡμέρας τρεῖς καὶ εἴκοσιν, ἀφ' ὧν ἦρξε μῆνας ἐννέα καὶ ἡμέρας δεκατρεῖς. καὶ αὐτῷ καὶ ὁ Πίσων προσαπώλετο, τιμωρίαν ὑποσχὼν ὅτι Καίσαρ ἀπεδείχθη.* Xiph. 189, 14—17 R. St., Zon. 11, 14 p. 484, 10—12 B. (p. 45, 3—5 D.)

7 *Γάλβᾳ μὲν δὴ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο, ἐμελλε δὲ ἄρα καὶ τὸν Ὄθωνα ἡ δίκη οὐκ ἐς μακρὰν μεθήξειν, ὡς που παραχρῆμα ἔμαθε. θύοντί τε γὰρ αὐτῷ τὴν θυσίαν τὴν πρώτην τὰ ἱερὰ πονηρὰ ὤφθη, ὥστ' αὐτὸν μεταγνόντα ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις εἰπεῖν "τί γάρ με ἔδει μακροῖς αὐλοῖς αὐλεῖν;" ἔστι δὲ τοῦτο δημῶδες, ἐς παροιμίαν φέρον, ἐπὶ τῶν ἔξω τι τοῦ προσφόρου σφίσι ποιούντων.*

2 *καὶ μετὰ τοῦτο τῆς νυκτὸς οὕτω δή τι ἐν τοῖς ὕπνοις ἐταράχθη ὥστε καὶ ἐκ τῆς εὐνῆς ἐκπεσεῖν τούς τε προκοιτοῦντας ἐκπλῆξαι· ἐσπηδήσαντες οὖν εὗρον αὐτὸν χαμαὶ κείμενον. ἀλλ' οὐ γὰρ εἶχεν*

7.8.11.14.13.17—p. 107, 2 > Zon. 11, 14.15 p. 484, 10—15 B. (p. 45, 3—10 D.): *Γάλβᾳ μὲν οὖν ζήσαντι ἔτη δύο καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἡμέρας τρεῖς καὶ εἴκοσιν, ἄρξαντι δὲ μῆνας* [om. B] *ἐννέα καὶ ἡμέρας τρισκαίδεκα, τοῦτο τέλος ἐγένετο· ὁ δὲ Ὄθων μετέγνω μὲν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, τῶν ἱερῶν αὐτῷ θύοντι πονηρῶν ὀφθέντων καὶ ἄλλων σημείων αὐτῷ γενομένων, ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἐς τὴν ἀρχὴν ἤδη* [om. AE] *εἰσελθὼν ἀναδῦναι. καὶ ἐνέμεινεν αὐτῇ καὶ δίκην δέδωκεν.* (*ἐν τούτοις δέ τις κ. τ. λ.* § 9, 3.)

11—16: Petr. Patr. *exc. Vat.* 84 (p. 216 sq. Mai. = p. 198, 18—22 Dind.): *ὅτι ὡς ἔμελλεν ἡ δίκη τὸν Ὄθωνα μετιέναι, ὥσπερ οὖν εἰς ἀνάγκην καταστὰς πολλάκις ἔλεγε τὴν δημώδη ταύτην παροιμίαν "τί γάρ — αὐλεῖν;" λέγεται δὲ αὕτη ἐπὶ τῶν ἔξω τι τῶν ἁρμοζόντων αὐτοῖς ἐπιτηδευόντων* [Mai., *ἐπιτηδεύοντας* cod.]. 17.19. p. 107, 1: Petr. Patr. *exc. Vat.* 85 (p. 217 Mai. = 198, 23. 24 Dind.): *ὅτι καὶ ἐν τοῖς ὕπνοις ἐταράττετο, ἀλλ' οὐκ ἦν ἀποφυγὴ τοῦ λοιποῦ.*

13.14.15 cf. Leo p. 281, 5—8 Cram., Cedr. 1 p. 379, 17—20, cod. Paris. 1712 f. 78[r].

7—10 Xiphilini sunt exceptis verbis *καὶ ἡμέρας τρεῖς καὶ εἴκοσιν*, quae inserta sunt ex Zonara, cuius verba habes supra in adn.

1. 2[b] *ὅτι — ἐβιάζετο*] recte demum intelleguntur ex Xiphilineis quae praecedunt.

7 *καὶ ἡμέρας τρεῖς καὶ εἴκοσιν* inserta ex Zon.

12 *μεθήξειν*] *μετιέναι* procul dubio Dio ut est in exc. Vat. 13 *τὴν θυσίαν τὴν πρώτην* dedi ex VC, *τὴν θυσίαν πρώτην* R. St., unde *τὴν πρώτην θυσίαν* Rk. 14 *τί γάρ με — αὐλεῖν*] *τί γάρ μοι καὶ μακροῖς αὐλοῖς* Suet. *Oth.* 7 elegantius, nec tamen ita Dio, ut e consensu Petri Leonis Xiphilini patet 17 *δὴ* C, *δὲ* V.

Digitized by Google

ἅπαξ ἐς τὴν ἀρχὴν ἐσελθὼν ἀναδῦναι, καὶ ἐνέμεινεν ἐν αὐτῇ καὶ 3
δίκην ἔδωκε, καίτοι πολλὰ καὶ μέτρια πρὸς θεραπείαν τῶν ἀνθρώπων ποιήσας, οὐχ ὅτι οὕτως ἐπεφύκει, ἀλλ' ὅτι οἱδούντων αὐτῷ διὰ τὸν Οὐιτέλλιον τῶν πραγμάτων οὐκ ἤθελε καὶ τοὺς ἄλλους ἐκ-
πολεμῶσαι. Xiph. 190, 8—25 R. St. 8, 2[2]

πλὴν τότε καὶ τῶν βουλευτῶν συχνοῖς τοῖς μὲν καταδίκας ἀνίει τοῖς δὲ ἄλλ' ἄττα ἐχαρίζετο, καὶ ἐς τὰ θέατρα συνεχῶς ἐσεφοίτα θωπεύων τὸ πλῆθος, τοῖς τε ξένοις πολιτείαν ἐδίδου καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπηγγέλλετο. Xiph. 190, 31—191, 2 R. St.

οὐ μὴν καὶ οἰκειώσασθαι οὐδένα πλὴν ὀλίγων τινῶν ἠδυνήθη 3
ὁμοίων αὐτῷ. τό τε γὰρ τὰς τῶν ἐπαιτίων εἰκόνας ἀποκαταστῆσαι, καὶ ὁ βίος αὐτοῦ καὶ ἡ δίαιτα, τό τε τῷ Σπόρῳ συνεῖναι καὶ τὸ τοῖς λοιποῖς τοῖς Νερωνείοις χρῆσθαι πάνυ πάντας ἐξεφόβει. 9
μάλιστα δὲ αὐτοῦ ἐμίσουν ὅτι τήν τε ἀρχὴν ὤνιόν [τε] ἀπεδεδείχει
καὶ τὴν πόλιν ἐπὶ τοῖς θρασυτάτοις ἐπεποιήκει, καὶ τὴν μὲν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον παρ' οὐδὲν ἦγε, τοὺς δὲ δὴ στρατιώτας 2
ἐπεπείκει καὶ τοῦθ', ὅτι καὶ ἀποκτεῖναι Καίσαρα καὶ ποιῆσαι δύνανται. τοὺς μέντοι στρατιώτας ἐς τοσοῦτον τόλμης καὶ παρανομίας προήγαγεν ἔκ τε ὧν ἐδίδου καὶ ὧν καθ' ὑπερβολὴν ἐκολά-
κευεν, ὥστε καὶ ἐς τὸ παλάτιόν ποτε, ὥσπερ εἶχον, ἐσεβιάσαντο, ἐπειδὴ συχνοὶ τῶν βουλευτῶν ἐνταῦθα τῷ Ὄθωνι συνεδείπνουν, καὶ

C. 8, 1. 2[1] vide p. 105 sq.

11—18 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 260:

Xiphilinus (191, 4 – 6)	Exc. Val. 260
(. . . ἠδυνήθη ὁμοίων αὐτῷ.) ὅ τε γὰρ βίος αὐτοῦ καὶ ἡ δίαιτα τό τε τῷ Σπόρῳ — ἐξεφόβει (v. 13).	ὅτι τὸ τὰς τῶν ἐπαιτίων εἰκόνας τὸν Ὄθωνα ἀποκαταστῆσαι καὶ ἡ δίαιτα τό τε τῷ Σπόρῳ — ἐξεφόβει (v. 13). μάλιστα δὲ αὐτοῦ ἐμίσουν οτι — καὶ ποιῆσαι δύνανται.
(τοὺς μέντοι στρατιώτας κ. τ. λ. v. 18.)	

1 ἐς scripsi cum Zon., ἐπὶ V, spatium 4 litterarum C, ἐς τὴν ὑπατείαν ἐσιέναι saepe Dio.

6 πλὴν] Xiphilini videtur haec cum iis quae inseruerat (cf. ad c. 8, 1. 2[1]) coniungentis. si haec apud Dionem continuo sequebantur post ἐκπολεμῶσαι, quod tamen certum non est, πλὴν fortasse pro ἀμέλει substitutum est μὲν CV[2], om. V[1]. καταδίκας V[1], ματαδίκας V[2(?)], κατὰ δίκας C 8 ἐδίδου V, ἀνεδίδου C.

11. 12 τό τε γὰρ τὰς — τό τε τῷ Σπόρῳ scripsi cum Reim. qui καὶ γὰρ τὸ τὰς et ὅ τε βίος pro καὶ ὁ βίος, ὅ τε γὰρ βίος αὐτοῦ καὶ ἡ δίαιτα καὶ τὸ τὰς τῶν ἐπαιτίων εἰκόνας ἀποκαταστῆσαι, τό τε τῷ Σπόρῳ Bk., quod minus placet 12 τὸ (alterum) om. cod. Peir. 14 [τε] exp. Bk. ἀπεδεδείχει Dind., ἀποδεδείχει cod. Peir. 16 δὴ inserui ex cod. Peir. 17 ὅτι καὶ dedi ex cod. Peir., ὅτι Val. 19 ἐκολάκευεν V, ἐκολάκευσεν C (sed superscr. εν) 21 τῷ Ὄθωνι συνεδείπνουν V, τῶ . . . . . ἐδείπνουν C.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

τέλος καὶ ἐς αὐτὸ τὸ συμπόσιον, προαποκτείναντες τοὺς εἴργοντάς σφας, ἐσεπήδησαν· καὶ πάντας ἂν τοὺς ἔνδον ὄντας ἐφόνευσαν εἰ μὴ φθάσαντες ἐξανέστησαν καὶ κατεκρύφθησαν. καὶ οἱ μὲν καὶ ἐπὶ τούτῳ χρήματα, ὡς καὶ δι' εὔνοιαν αὐτὸ τοῦ Ὄθωνος πεποιηκότες, ἔλαβον· ἑάλω δέ τις καὶ Νέρων εἶναι πλασάμενος κατὰ τόνδε τὸν καιρόν, οὗ τὸ ὄνομα τῷ Δίωνι ἠγνόηται, καὶ τὸ τέλος καὶ δίκην ἔδωκεν. Xiph. 191, 3—15 R. St., et p. 107, 11—18 exc. Val. 260 (p. 697).

ὁ δὲ Ὄθων ἐπειδὴ καὶ μὴ ἐπειθε τὸν Οὐιτέλλιον, ἐς κοινωνίαν αὐτὸν τῆς ἀρχῆς πολλάκις παρακαλῶν,

ἐς πόλεμον λοιπὸν φανερὸν καθίστατο καὶ στρατιώτας ἔπεμπεν,

ἡγεμόσιν αὐτοὺς πλείοσι

[Exc. Vat.]

ὅτι οἱ στρατιῶται παρρησίας λαβόμενοι ἐπεχείρησαν τοὺς βουλευτὰς ἀνελεῖν, καὶ ἐπέλεγον ὡς οὐ δύναται ὁ Ὄθων τοῦ συνεδρίου τούτου ὄντος μοναρχῆσαι. Petr. Patr. *exc. Vat.* 86 (p. 217 Mai. = p. 198, 25—27 Dind.)

[Zonaras]

ἐν τούτοις δέ τις πλασάμενος Νέρων εἶναι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Νέρωνα οὔσης ἐμφερείας αὐτῷ, τὴν Ἑλλάδα ὀλίγου πᾶσαν ἐτάραξε, καὶ χεῖρα κακούργων ἀνδρῶν ἀθροίσας πρὸς τὰ ἐν τῇ Συρίᾳ στρατόπεδα ὥρμησεν. ἐν Κύθνῳ δὲ περαιούμενον αὐτὸν ὁ Καλπούρνιος συνέλαβε καὶ ἀπέκτεινεν. Zon. 11, 15 p. 484, 16—485, 2 B. (= p. 45, 11—16 D.)

[Zonaras]

ὁ δὲ Ὄθων λάθρᾳ πολλοὺς πρὸς τὸν Οὐιτέλλιον ἐπὶ καταλλαγῇ ἐπεμψεν. ὡς δ' οὐκ ἐπείθετο, πρεσβευτὰς ἀπέστειλε φανερῶς.

οὔτε δὲ ἀπεκρίνατό τι αὐτοῖς Οὐιτέλλιος οὔτε ἀντέπεμψεν αὐτούς.

εἶτα ἔπεμψεν Ὄθων ἰσχὺν κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν, ἠττήθη δὲ διὰ πολυαρχίαν

2—6 exc. Vat. 86, quod huc pertinere viderat iam Maius, hic posui. ubinam inserendum sit non satis liquet, fortasse ante *καὶ τέλος*. cf. Plut. *Oth.* 3. 4. 6, Suet. *Oth.* 8, Tac. *hist.* 1, 80. 82.

19 — p. 109, 4 Xiphilini et Zonarae verba iuxta posui ut restitueretur narrationis filum Dioneum, non ipsa Dionis manus, nam multo uberiorem eum fuisse apparet. — Ad res cf. Suet. *Oth.* 8, Tac. *hist.* 1, 74. 87. 90; 2, 11, Plut. *Oth.* 4.

15[b] *Κύθνῳ* scripsi coll. Tac. *hist.* 2, 8. 9, *κύδνῳ* ABCE[c] 16[b] *Καλπούρνιος* Wolf., *καλπουρῖνος* ABCE[c]. est *Calpurnius Asprenas* praeses Galatiae et Pamphyliae, cf. Tac. *l. l.*

25[b] *Οὐιτέλλιος* ABE[c] (*-τέλιος*), *ὁ Οὐιτέλιος* C 26[a] *λοιπὸν*] an ⟨*τὸ*⟩ *λοιπὸν*?

Digitized by Google

παραδούς· δ δὴ καὶ αἰτιώτατον τῶν σφαλμάτων αὐτῷ ἐγένετο. Xiph. 191, 15—19 R. St.

οὐ δι' ἀσθένειαν.

κἀκ τῆς Ῥώμης δὲ ἐξωρμήθη καὶ τοὺς πρώτους ἐξήγαγε. Zon. 11, 15 (p. 485, 3—9 B. (p. 15, 17—24 D.) 1ª

ὅτι ὁ Οὐάλης οὕτω περὶ τὰ χρήματα ἐσπούδαζεν καὶ οὕτως ἐξ ἅπαντος τρόπου ἤθροιζεν ὥστε καὶ τὸν δέκαρχον τὸν κατακρύψαντά τε αὐτὸν καὶ διασώσαντα ἀποσφάξαι διὰ χιλίας δραχμάς, ἃς ἐκ τῶν σκευῶν αὐτοῦ ὑφῃρῆσθαι ἔδοξεν. Exc. Val. 261 (p. 697). [15, 3 Dind.]

μέρος δέ τι τῆς δυνάμεως τῷ Πρόκλῳ δούς, αὐτὸς ἀνεχώρησε, λέγων μὴ φέρειν μάχην ἀνδρῶν ὁμοφύλων ἰδεῖν. **10**, 2

ὅτι ὁ Ὄθων ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς μάχης, λέγων μὴ δύνασθαι μάχην ἀνδρῶν ὁμοφύλων ἰδεῖν, ὥσπερ ἐκ δικαίας τινὸς πράξεως αὐταρχήσας, ἀλλ' οὐ τούς τε ὑπάτους καὶ τὸν Καίσαρα τόν τε αὐτοκράτορα ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ φονεύσας. Exc. Val. 262 (p. 697).

ὅθεν μαλακίαν αὐτοῦ 2ª

10—13 = Petr. Patr. *exc. Vat.* 87 (p. 217 Mai. = p. 198, 28—30 Dind.): *ὅτι ὁ Ὄθων παραταξάμενος πρὸς Βιτέλλιον καὶ εἰπὼν μὴ δύνασθαι μάχην ὁμοφύλων ἀνδρῶν ἰδεῖν καὶ ἀναχωρήσας ἡττήθη.*

6—9 exc. Val. 261 a Reimaro coll. Tac. *hist.* 2, 55 sq. post n. 263 ad c. 15, 2 inmerito collocatum, huc transtuli. fragmento inter n. 260 (c. 8, 3) et n. 262 (c. 10, 2) necessario ponendo coll. Tac. *hist.* 2, 29. 30 hic locus dandus est.

7 *δέκαρχον* dedi coll. Tac. *hist.* 2, 29, χ cod. Peir. (cf. vol. 1 p. XV), *χιλιάρχον* Val. — Quod ad orthographiam *δέκαρχον* scripsit Dio (cf. 71, 27, 3), non *δεκάδαρχον* cum Xen. *Cyr.* 8, 1, 14 vel *δεκάρχην* cum Her. 7, 81. in his formas in *-αρχος* praetulit, nam promiscue quidem dixisse videtur *στρατιάρχης* (Zon. 7, 18, 6, *-χος* tamen B^c; 42, 53, 5: *-χῶν*; 51, 3, 4: *-χῶν*; 55, 28, 1; 64, 10, 2ª Zon. *στρατάρχης*; 67, 6, 4 cod. Peir.; 77, 21, 2 cod. Peir.) et *στρατίαρχος* (42, 4, 1; 46, 38, 6; 48, 13, 1; 48, 25, 2: *-χων*; 55, 28, 1; 56, 17, 2), — quanquam formam *στρατιάρχης* qui a Dione alienam putat, aliquanto enim plus auctoritatis habere formas postremo loco adlatos, eum non facile redarguas et recte fortasse 55, 28, 1 *στρατιάρχοις* pro *στρατιάρχαις* Dind. — sed constanter *ἵππαρχος* habet et *φρούραρχος* et *χιλίαρχος* et *ἑκατόνταρχος* (vide tamen 62, 23, 1). cf. Kuebner-Blass *ausf. Gr. gr.* 1 p. 503 8 *διασώσαντα* Val., *δικαιόσαντα* (sic) cod. Peir., cf. Tac. *l. l.*

11ª *ἐκ τῆς μάχης*] Xiphilini additamentum, nisi sit *post pugnam*

11ᵇ *Πρόκλῳ*] forma *Πρόκουλος* Dio usus fuerit. est *Licinius Proculus* praefectus praetorio Othonis (*Pros. imp. Rom.* 2 p. 283 n. 159) 16 *τὸν Καίσαρα τόν τε αὐτοκράτορα*] Pisonem et Galbam, ut monuit Rk.

Digitized by Google

καταγνόντες οἱ στρατιῶται καὶ οἱ στρατάρχαι οὐδὲν τῶν δεόντων ἔπραξαν, ἀλλ' ἡττήθησαν καὶ τοῖς τοῦ Οὐιτελλίου ἐπεκηρυκεύσαντο καὶ ἀνεμίχθησαν σφίσι. Zon. 11, 15 p. 485, 9—13 B. (p. 45, 24—46, 1 D.)

3 *ἔπεσον δὲ τέσσαρες μυριάδες ἀνδρῶν ἑκατέρωθεν ἐν ταῖς μάχαις ταῖς πρὸς τῇ Κρεμῶνι γενομέναις· ὅπου γέ φασι πρὸ τῆς* 5 *μάχης ἄλλα τε φανῆναι σημεῖα, καί τινα ὄρνιν ἐξαίσιον, ὁποῖον οὐπώποτε ἑωράκεσαν, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὀφθῆναι.* Xiph. 191, 19—23 R. St.

11 *ἐπεὶ δὲ οἱ τοῦ Ὄθωνος ἐκρατήθησαν, ἤγγειλε μὲν ἱππεύς τις τὸ πάθος τῷ Ὄθωνι· καὶ ἐπειδή γε ἠπιστεῖτο πρὸς τῶν παρόντων* 10 *(ἔτυχον γὰρ πολλοὶ κατὰ τύχην ἡθροισμένοι) καὶ οἱ μὲν δραπέτην οἱ δὲ καὶ πολέμιον αὐτὸν ἀπεκάλουν, "εἴθε γάρ" ἔφη "ψευδῆ ταῦτα,*

2 *Καῖσαρ, ἦν· ἥδιστα γὰρ ἂν νικῶντός σου ἐτελεύτησα. νῦν δὲ ἐγὼ μὲν πάντως οἰχήσομαι, ἵνα μή μέ τις ἐπὶ σωτηρίᾳ καταπεφευγέναι* 15 *δόξῃ, σὺ δὲ βουλεύου, ὡς τῶν πολεμίων οὐκ ἐς μακρὰν ἡξόντων, δ τι χρὴ πρᾶξαι". καὶ ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἑαυτὸν διεχρήσατο·*

12 *πιστευσάντων δ' αὐτῷ ἐκ τούτου πάντων καὶ ἑτοίμως ἐχόντων ἀναμαχέσασθαι (αὐτοί τε γὰρ συχνοὶ ἦσαν καὶ ἕτεροι οὐκ ὀλίγοι ἐκ Παννονίας παρῆσαν· ὅ τε μέγιστον ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστίν, ἐφι-*

---

9 — p. 111, 20 conflata haec ex Xiphilino et Zonara:

Xiphilinus (191, 23—192, 18)	Zonaras (485, 13—22 B.)
ἐπεὶ δὲ οἱ τοῦ Ὄθωνος ἐκρατήθησαν ἤγγειλε μὲν ἱππεύς τις τὸ πάθος τῷ Ὄθωνι· καὶ ἐπειδή γε ἠπιστεῖτο — πολέμιον αὐτὸν ἀπεκάλουν (v. 12), "εἴθε γάρ" ἔφη "ψευδῆ ταῦτα, *Καῖσαρ, ἦν· ἥδιστα — πρᾶξαι"* (v. 16). *καὶ ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἑαυτὸν διεχρήσατο· πιστευσάντων δ' αὐτῷ ἐκ τούτου — ἀναμαχέσασθαι, αὐτοί τε γὰρ συχνοὶ ἦσαν καὶ ἕτεροι ἐκ Παννονίας παρῆσαν* (v. 19)· *ὅ τε μέγιστον ἐν τοῖς τοιούτους —*	*τῷ δὲ Ὄθωνι ἤγγειλε ταῦτα ἱππεύς, καὶ ἀπιστούμενος "εἴθε" ἔφη ταῦτα ψευδῆ, Καῖσαρ, ἦν* (v. 13)· *καὶ εἰπὼν ἑαυτὸν διεχρήσατο. πιστευσάντων δ' ἐκ τούτου — ἀναμαχέσασθαι, οἵ τε γὰρ δορυφόροι συχνοὶ ἦσαν καὶ ἕτεροι οὐκ ὀλίγοι παρῆσαν* (v. 19),

1 *στρατάρχαι*] num ita Dio dubito, cf. p. 109 ad v. 7, at vide Her. 3, 157; 8, 44. 5 *Κρεμῶνι* R. St., *κρεμνῶνι* VC, *Κρεμώνῃ* Reim. cf. ad 65, 10, 2 *γε* Sylb., *τε* VC 7 *ἑωρά*κεσαν v. Herw., *ἑωράκασι* (sic) VC. 14 *με* om. V 16 *διεχρήσατο* VC Zon.BC^c, *κατεχρήσατο* Zon.AE 18 *αὐτοί τε γὰρ*] *οἵ τε γὰρ δορυφόροι* Zon. de suo *οὐκ ὀλίγοι*] insertum ex Zon. 19 *Παννονίας* R. St., *πανονίας* V. *παρονίας* C *παρῆσαν*] *παρῆσαν* Nab., minus recte, copiae ex Pannonia partim pugnae apud Cremonam interfuerunt, cf. Tac. *hist.* 2, 11. 43. 44. 66. exspectabatur exercitus Moesiae (*l. l.* 2, 44. 46, Suet. *Oth.* 9, Plut. *Oth.* 15, 4), praeterea *παριέναι* sic nude usurpatum num adventandi sensu dici possit valde dubito.

Digitized by Google

λουν τε τὸν Ὄθωνα καὶ πᾶσαν αὐτῷ εὔνοιαν οὐκ ἀπὸ τῆς γλώττης μόνον ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ψυχῆς εἶχον), καὶ ἱκετευόντων αὐτὸν μήθ' ἑαυτὸν μήτε σφᾶς προδοῦναι, ἐπέσχε μέχρις οὗ καὶ οἱ λοιποὶ πρὸς τὴν ἀγγελίαν συνέδραμον, καί τι πρὸς ἑαυτὸν διαλαλήσας ἔπειτα πρὸς τοὺς στρατιώτας ἐδημηγόρησεν ἄλλα τε πολλὰ καὶ ταῦτα· "ἀρκεῖ τὰ γεγονότα, ἀρκεῖ. μισῶ πόλεμον ἐμφύλιον, κἂν κρατῶ· 13 φιλῶ πάντας Ῥωμαίους, κἂν μὴ ὁμολογῶσί μοι. νικάτω Οὐιτέλλιος, ἐπεὶ τοῦτο τοῖς θεοῖς ἔδοξε· σωζέσθωσαν καὶ οἱ ἐκείνου στρατιῶται, ἐπεὶ τοῦτ' ἐμοὶ δοκεῖ. πολὺ γάρ που καὶ κρεῖττον 2 καὶ δικαιότερόν ἐστιν ἕνα ὑπὲρ πάντων ἢ πολλοὺς ὑπὲρ ἑνὸς ἀπολέσθαι, καὶ μὴ βούλεσθαι δι' ἕνα ἄνδρα τὸν δῆμον τῶν Ῥωμαίων στασιάζειν καὶ τοσοῦτον ὄχλον ἀνθρώπων φθείρεσθαι. καὶ γὰρ ἐγὼ Μούκιος καὶ Δέκιος καὶ Κούρτιος καὶ Ῥήγουλος μᾶλλον ἂν ἐλοίμην ἢ Μάριος καὶ Κίννας καὶ Σύλλας, ἵνα μὴ καὶ τοὺς ἄλλους εἴπω, γενέσθαι. μήτ' οὖν βιάσησθέ με ἕνα τούτων ὢν μισῶ γενέσθαι, 3 μήτε φθονήσητέ μοι ἕνα ἐκείνων ὧν ἐπαινῶ μιμήσασθαι· ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἐπὶ τὸν κεκρατηκότα ἅπιτε καὶ ἐκεῖνον θεραπεύετε, ἐγὼ δ' αὐτὸς ἐμαυτὸν ἐλευθερώσω, ὅπως καὶ τῷ ἔργῳ ἅπαντες ἄνθρωποι μάθωσιν ὅτι τοιοῦτον αὐτοκράτορα εἵλεσθε ὅστις οὐχ ὑμᾶς ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀλλ' ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν δέδωκε". Xiph. 191, 23—192, 18 R. St., Zon. 11, 15 p. 485, 13—22 B. (p. 46, 1—12 D.)

[Xiphilinus]

ἀπὸ τῆς ψυχῆς εἶχον (v. 2),

ἐπέσχε μέχρις οὗ — ἐπεὶ τοῦτ' ἐμοὶ δοκεῖ (v. 9). πολὺ γάρ που καὶ κρεῖττον καὶ δικαιότερόν ἐστιν ἕνα ὑπὲρ πάντων ἢ πολλοὺς — ἀπολέσθαι (v. 10).

καὶ γὰρ ἐγὼ Μούκιος — ὑπὲρ ὑμῶν δέδωκε". (τοιαῦτα μὲν Ὄθων εἶπεν κ. τ. λ. c. 14, 1.)

[Zonaras]

καὶ ἱκετευόντων αὐτὸν μήθ' ἑαυτὸν μήτε σφᾶς προδοῦναι (v. 3), "πάντες γὰρ" ἔλεγον "ὑπὲρ σοῦ ἡδέως ἀποθανούμεθα" (c. 14, 1), ὁ Ὄθων

"πολὺ δικαιότερόν ἐστιν" εἶπεν, "ἕνα ὑπὲρ πάντων ἢ πολλοὺς — ἀπολέσθαι, καὶ μὴ βούλεσθαι — ὄχλον ἀνθρώπων φθείρεσθαι" (v. 12)

ταῦτ' εἰπὼν κ. τ. λ.).

Zonarae verba καὶ ἱκετευόντων — προδοῦναι (v. 2. 3) dubitanter hic Xiphilineis inserui, quoniam quod apud Zonaram sequitur πάντες γὰρ — ἀποθανούμεθα teste exc. Val. 263 ex c. 14, 1 demum desumptum videtur (nisi credere

2 καὶ — προδοῦναι insertum ex Zon., cf. supra 11 καὶ — φθείρεσθαι insertum ex Zon. — Haec apud Dionem cum superioribus ita cohaesisse vix crediderim 15 μήτ' Bk., μὴ VC, possis quoque v. 16 μήτε mutare in μηδὲ 20 ὑμῶν R. St., ἡμῶν VC.

Digitized by Google

14 τοιαῦτα μὲν Ὄθων εἶπεν· οἱ δὲ δὴ στρατιῶται, ἐξ ὧν ἤκουον, καὶ ἐθαύμαζον ἅμα καὶ ἠλέουν εἴ τι πείσοιτο, καὶ δάκρυσί τε ἔκλαιον καὶ ἐθρήνουν, πατέρα τε ἀνακαλοῦντες καὶ παίδων καὶ γονέων φίλτερον ὀνομάζοντες. "ἐν σοί" τε "καὶ ἡμεῖς σωζόμεθα"
2 ἔλεγον, "καὶ ὑπὲρ σοῦ πάντες ἀποθανούμεθα". καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας ἐλέχθη, τοῦ τε Ὄθωνος τελευτῆσαι δεομένου καὶ ἐκείνων μὴ ἐφιέντων αὐτῷ τοῦτο ποιῆσαι, πρὶν δὴ σιγάσας αὐτοὺς ἔφη "ἐγὼ μὲν οὐκ ἔστιν ὅπως χείρων τοῦ στρατιώτου τούτου γενήσομαι, ὃν αὐτοὶ ἑωράκατε ὅπως ἑαυτὸν διὰ τοῦτο μόνον ἀπέσφαξεν, ὅτι τὴν ἧτταν τῷ ἑαυτοῦ αὐτοκράτορι ἤγγειλεν·
3 ἀλλ' ἀκολουθήσω πάντως αὐτῷ, ἵνα μηδὲν ἔτι τοιοῦτον μήτε ἴδω μήτε ἀκούσω. ὑμεῖς δέ, εἴπερ ὄντως φιλεῖτέ με, ἐάσατέ με ἀποθανεῖν ὡς βούλομαι, καὶ μή με ζῆσαι ἄκοντα ἀναγκάσητε, ἀλλὰ πρός τε τὸν κεκρατηκότα ἄπιτε καὶ ἐκεῖνον κολακεύετε". Xiph. 192, 18—30 R. St., et (v. 1—5) Exc. Val. 263 (p. 698).

15 1[1] 1[a] ταῦτ' εἰπὼν ἔς τε τὸ δωμάτιον ἀνεχώρησε, καί τινα τοῖς τε οἰκείοις καὶ τῷ Οὐιτελλίῳ ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιστείλας, τά τε γράμματα ὅσα τινὲς αὐτῷ κατ' ἐκείνου ἐγεγράφεσαν ἔκαυσεν, ὥστε μηδένα ἐξ

---

mavis hoc bis in Dione lectum fuisse), atque praeterea haec aptius fortasse dicta essent, post quam Otho bellum protrahere se nolle declaraverat (cf. tamen Tac. *hist.* 2, 46. 47). ergo praestet fortasse post *ὀνομάζοντες* c. 14, 1 ita legere *καὶ ἱκέτευον — ἀποθανούμεθα*, quod qui mavult, ei statuendum erit ea omisisse omnia Xiphilinum, partim eclogarium, transtulisse Zonaram. — Ceterum haec multo fusius haud dubie Dio.

1—5 verba Xiphilini et exc. Val. 263 coniuncta:

Xiphilinus (192, 18—22)	Exc. Val. 263
	ὅτι ἐφίλουν τὸν Ὄθωνα (c. 12, 1)
τοιαῦτα μὲν Ὄθων εἶπεν· οἱ δὲ δὴ στρατιῶται ἐξ ὧν ἤκουον καὶ ἐθαύμαζον — φίλτερον ὀνομάζοντες (v. 4).	*οἱ στρατιῶται καὶ δημηγορήσαντος* (c. 12, 1) *ἐξ ὧν ἤκουσαν καὶ ἐθαύμαζον — φίλτερον ὠνόμαζον. "ἐν σοί" τε "καὶ ἡμεῖς — ἀποθανούμεθα".*

καὶ ταῦτα μὲν οὕτως κ. τ. λ. (§ 2). ceterum cf. ad c. 12.

16 — p. 114, 3 composita haec ex Xiphilino et Zonara:

Xiphilinus (192, 30—193, 5)	Zonaras (485, 22—486, 16)
ταῦτ' εἰπὼν ἔς τε τὸ δωμάτιον ἀνεχώρησε	*ταῦτ' εἰπὼν ἐς τὸ δωμάτιον ἀνεχώρησε καί τινα τοῖς τε οἰκείοις —*

3. 4 *ἀνακαλοῦντες — ὀνομάζοντες* VC, *ἀνεκάλουν — ὠνόμαζον* cod. Peir. 7 *δὴ* C, *δὲ* V 8 *σιγάσας αὐτοὺς* Reim., *σιγήσας αὐτοῖς* VC, cf. Xen. *anab.* 6, 1, 32, *σιγήσασιν αὐτοῖς* St.

18 *ἐγεγράφεσαν* A, *ἐγεγράφεισαν* BCE[c].

Digitized by Google

αὐτῶν φωραθέντα κινδυνεῦσαι, καὶ καλῶν ἕνα ἕκαστον τῶν παρόντων ἠσπάζετο αὐτοὺς καὶ ἐδίδου σφίσι χρήματα. κἀν τούτῳ ταραχῆς γενομένης στρατιωτῶν ἐξῆλθε, καὶ καταστήσας αὐτοὺς οὐ πρότερον ἀνεχώρησε πρὶν ἐς τὸ ἀσφαλὲς ἄλλους ἀλλαχοῦ πέμψαι. καὶ οὕτως ἐπεὶ μηδὲν ἔτι ταραχῶδες ἐγίνετο, *τι ξιφίδιον λαβὼν ἑαυτὸν διεχρήσατο. καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα οἱ στρατιῶται ἀνείλοντο πενθοῦντες καὶ ἔθαψαν, καί τινες ἑαυτοὺς ἐπέσφαξαν αὐτῷ. τοῦτο τὸ τέλος τῷ Ὄθωνι ἐγένετο ζήσαντι μὲν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα ἔτη, ἕνδεκα ἡμερῶν δέοντα, ἄρξαντι δὲ ἡμέρας ἐνενήκοντα.* 1[2] 2[1]

ὅθεν καὶ τὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν πονηρίαν τοῦ βίου συνεσκίασε. κάκιστα γὰρ ἀνθρώπων ζήσας κάλλιστα ἀπέθανε, καὶ κακουργότατα τὴν ἀρχὴν ἁρπάσας ἄριστα αὐτῆς ἀπηλλάγη.

καὶ ὁ μὲν τὴν ἀσέλγειαν τοῦ ἔμπροσθεν βίου ἐν τούτοις θαυμαστῶς συνεσκιάσατο, βεβαίως τὸν τοιόνδε πόλεμον τῷ ἑαυτοῦ κατασβέσας αἵματι. Joann. Antioch. *fr.* 95 M. v. 15—18. 2[2a] 2[2]

5 cf. Joann. Antioch. fr. 95 (v. 14. 15): *ἡ δὲ στρατιὰ ἐπένθησεν αὐτὸν* [*αὐτῶν* cod. Esc.] *ἡττηθέντες τοῦ πάθους* [ultima Dionis esse possunt].

7—12[a]: Petr. Patr. *exc. Vat.* 88 (p. 217 Mai. = p. 198, 31. 32 Dind.): *ὅτι ὁ Ὄθων ὀλιγοχρόνιος γενόμενος ἕνεκεν τούτου τὴν ἀσέλγειαν τοῦ βίου ἐσκέπασεν.*

5 cf. Leo p. 281, 7 Cram., Cedr. 1 p. 379, 19, cod. Paris. 1712 f. 78[r], *synops. chron.* p. 29, 14. 15.

[Xiphilinus]

καί τι ξιφίδιον λαβὼν ἑαυτὸν διεχρήσατο. καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα οἱ στρατιῶται ἀνείλοντο πενθοῦντες καὶ ἔθαψαν, καί τινες ἑαυτοὺς ἐπέσφαξαν αὐτῷ. τοῦτο τὸ τέλος — ἔτη, ἕνδεκα ἡμερῶν δέοντα, ἄρξαντι δὲ ἡμέρας ἐνενήκοντα (v. 9). *κάκιστά γε μὴν ἀνθρώπων ζήσας κάλλιστα ἀπέθανε καὶ κακουργότατα — αὐτῆς ἀπηλ-*

[Zonaras]

καὶ οὕτως ἐπεὶ μηδὲν ἔτι ταραχῶδες ἐγίνετο (v. 5), *ἑαυτὸν διεχρήσατο. καὶ οἱ στρατιῶται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἔθαψαν, καί τινες αὐτῷ ἐπέσφαξαν ἑαυτούς. τοῦτο τὸ τέλος — ἔτη* (v. 8), *ἄρξαντι δὲ ἡμέρας ἐνενήκοντα. ὅθεν — συνεσκίασε. κάκιστα γὰρ ἀνθρώπων ζήσας κάλλιστα ἀπέθανεν.*

10—15 Joannis Antiocheni verba priora ad Dionis manum magis accedunt quam Zonarae; posteriora num ad eum referenda sint mihi dubium.

C. 16 Bk. = C. 15, 3 D vide p. 109.

6 *διεχρήσατο* VC Zon.A, *κατεχρήσατο* Zon.BCE[c] 10[a] *πονηρίαν*] *ἀσέλγειαν* Antioch. et exc. Vat., rectius 11[a] *συνεσκίασε*] ita procul dubio Dio 12[a] *γὰρ* Zon., *γε μὴν* VC.

Digitized by Google

2[b] οἱ δὲ στρατιῶται εὐθὺς μὲν ἐταράχθησαν καὶ ὑπ' ἀλλήλων πολλοὶ ἀνῃρέθησαν, ἔπειτα ὠμονόησαν καὶ προσκεχωρήκεσαν τοῖς κεκρατηκόσιν. Xiph. 192, 30 — 193, 5, Zon. 11, 15 p. 485, 22 — 486, 16 B. (p. 46, 12—32 D.)

[Xiphilinus]

λάγη. (οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ κ. τ. λ. 65, 1, 1.)

[Zonaras]

οἱ δὲ στρατιῶται εὐθὺς μὲν — κεκρατηκόσιν. (οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ κ. τ. λ. 65, 1, 1.)

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXIV.

οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ ὡς ἤκουσαν τὸ τοῦ Ὄθωνος πάθος, παρα- LXV, 1, 1
χρῆμα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, μετεβάλοντο· τόν τε γὰρ Ὄθωνα, ὃν πρό-
τερον ἐπῄνουν καὶ νικᾶν ηὔχοντο, ἐλοιδόρουν ὡς πολέμιον, καὶ τὸν
Οὐιτέλλιον, ᾧ κατηρῶντο, καὶ ἐπῄνουν καὶ αὐτοκράτορα ἀνηγόρευον.
οὕτω που οὐδὲν πάγιόν ἐστι τῶν ἀνθρωπίνων, ἀλλ' ὁμοίως οἵ τε 2
ἐς τὰ μάλιστα ἀνθοῦντες καὶ οἱ ἐν τῷ ταπεινοτάτῳ ὄντες ἀστά-
θμητά τε αἱροῦνται, καὶ πρὸς τὰς τύχας σφῶν καὶ τοὺς ἐπαίνους
καὶ τοὺς ψόγους τάς τε τιμὰς καὶ τὰς ἀτιμίας λαμβάνουσι. Xiph.
193, 12—23 R. St.

ὄντι δ' ἐν τῇ Γαλατίᾳ ὁ θάνατος ἠγγέλθη τοῦ Ὄθωνος. ἦλθε 2a
δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὸ παιδίον, καὶ ἐπὶ βήματος Γερμανικόν
τε καὶ αὐτοκράτορα ἐπωνόμασεν, ἑξάετες ὄν. Zon. 11, 16 p. 486, 19—
487, 3 B. (p. 47, 3—7 D.)

ὅτι ὁ Οὐιτέλλιος εἶδεν ἐν Λουγδούνῳ μονομάχων ἀγῶνας καὶ ἐν 3
Κρεμῶνι, ὥσπερ οὐκ ἀρκοῦντος τοῦ πλήθους τῶν ἐν ταῖς μάχαις
ἀπολωλότων καὶ τότε καὶ ἔτι ἀτάφων ἐρριμμένων, ὡς καὶ αὐτὸς
ἐθεάσατο· διεξῆλθε γὰρ διὰ παντὸς τοῦ χωρίου ἐν ᾧ ἔκειντο, ἐμπιμ-
πλάμενος τῆς θέας ὥσπερ τότε νικῶν, καὶ οὐκ ἐκέλευσέ σφας οὐδ'
ὡς ταφῆναι. Exc. Val. 264[a] (p. 698).

1—4 > Zon. 11, 16 p. 486, 17—19 B. (p. 47, 1—3 D.): *οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ τὸ πάθος μαθόντες τοῦ Ὄθωνος, ἀπεδήμει γὰρ τοῦ ἄστεως* [BC[c], *ἄστεος* AE] *ὡς προείρηται, αὐτοκράτορα τὸν Οὐιτέλλιον ἀνηγόρευον* [in quibus *ἀπεδήμει — προείρηται* vix Dionis crediderim, licet colorem Dioneum habeat].

10—13 Zonarea hic inserta coll. Tac. *hist.* 2, 57. 59.

14—19 ad exc. Val. 264 cf. Tac. *hist.* 2, 61. 67. 70, Suet. *Vit.* 10. — Ceterum post *ταφῆναι* continuo sequitur *τῇ τε γὰρ τρυφῇ καὶ τῇ ἀσελγείᾳ* c. 2, 1.

1 *πάθος*] cf. Zon. l. supra l. 2 *μετεβάλοντο* dedi ex VC, *μετεβάλλοντο* R. St. 7 *αἱροῦνται*] *αἰωροῦνται* Rk.

10 *ὁ — Ὄθωνος* BC[c], *ὁ τοῦ Ὄθωνος θάνατος ἠγγέλθη* AE.

15 *Κρεμῶνι* reduxi ex cod. Peir., *Κρεμώνῃ* Val., cf. ad 65, 10, 2 16 *τότε καὶ ἔτι*] *τότε* [*καὶ*] *ἔτι* Polak. *ὡς*] *οὓς* Salm., quod valde placet 17 *ἐμπιμπλάμενος*] *ἐμπιπλάμενος* St.

Digitized by Google

4 *Οὐιτέλλιος δὲ ἐπεὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐγένετο, τἄλλά τε διῴκει ὡς που καὶ ἐδόκει αὐτῷ,* [Zonaras]

καὶ πρόγραμμα ἔθετο δι' οὗ τοὺς ἀστρολόγους ἐξήλασε, προειπών σφισιν ἐντὸς φιλόμαντις δὲ ὑπάρχων καὶ μηδὲ τὸ βραχὺ πράσσων ἄνευ αὐτῶν, τότε μὲν τοὺς ἀστρονόμους, ὕστερον δὲ καὶ τοὺς γόητας ἐξήλασε, προειπὼν κ. τ. λ.

τῆσδε τῆς ἡμέρας, ῥητήν τινα τάξας, ἐξ ἁπάσης τῆς Ἰταλίας χωρῆσαι. καὶ αὐτῷ ἐκεῖνοι νυκτὸς ἀντιπροθέντες γράμματα ἀντιπαρήγγειλαν ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ βίου ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἐν ᾗ ἐτελεύτησε. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἀκριβῶς τὸ γενησόμενον προέγνωσαν. Xiph. 193, 23—30 R. St., Zon. 11, 16 p. 487, 3—8 B. (p. 47, 7—13 D.)

2—11: Petr. Patr. *exc. Vat.* 89 (p. 217 Mai. = p. 199, 8—13 Dind.): *ὅτι Βιτέλλιος ἐξέβαλε τοὺς γόητας καὶ τοὺς ἀστρολόγους διὰ προγράμματος εἰπὼν αὐτοῖς ἐντὸς ῥητῆς ἡμέρας ἐκχωρῆσαι πάσης τῆς Ἰταλίας· καὶ αὐτοὶ νυκτὸς πρόγραμμα ἀντιτεθείκασιν ἀπαλλαγήσεσθαι αὐτὸν τοῦ βίου ἐν ᾗ τελευτᾶν ἔμελλεν· οὕτως ἀκριβῶς τὸ γενησόμενον προέγνωσαν.*

2—10: *Exc. Salm.* n. 96 Muell. p. 395, 25—29 Cram. [textum vide infra], Const. Man. 2047—2050 (Glyc. p. 444, 11 sq.), Treu p. 31, 25—30, Leo p. 281, 13—17 Cram. [textum vide infra], Cedr. 1 p. 379, 21—380, 3, cod. Paris. 1712 f. 78r, Georg. Mon. p. 284, 3 Mur., *synops. chron.* p. 29, 16—18.

2—9 ad haec cf. Suet. *Vit.* 14, Tac. *hist.* 2, 62. Xiphilini et Zonarae verba ita coniungenda esse putat Reim.: *καὶ φιλόμαντις ὑπάρχων* [magis fortasse Dioneum *φιλόμαντίς τε ὤν*] *καὶ μηδὲ τὸ βραχὺ* [cf. infra ad v. 3b] *πράσσων ἄνευ αὐτῶν, τότε μὲν τοὺς ἀστρονόμους, ὕστερον δὲ καὶ τοὺς γόητας ἐξήλασε.* at *πρόγραμμα ἔθετο* ex Dione fluxisse et per se patet et confirmatur excerpto Salmasiano: *Οὐιτιλλιος ἔθηκε πρόγραμμα τοὺς γόητας καὶ ἀστρολόγους ἐντὸς ῥητῆς ἡμέρας ἀπαλλαγῆναι τῆς Ἰταλίας, καὶ αὐτοὶ νυκτὸς ἀντιτεθείκασι πρόγραμμα παραγγέλλοντες ἀπαλλαγήσεσθαι τοῦ βίου ἐντὸς ἡμέρας, ἐν ᾗ τελευτᾶν ἔμελλεν.* paulo aliter Leo: *οὗτος ἀστρολόγους καὶ ἀστρονόμους καὶ γόητας ἐντὸς ῥητῆς ἡμέρας πάντας ἐκχωρῆσαι τῆς Ἰταλίας προσέταξεν, ᾧ καὶ πρόγραμμα ἔρριψαν προαγγέλλοντες ἐντὸς ἡμέρας ῥητῆς ἀπαλλαγήσεσθαι αὐτὸν τοῦ βίου, ὃ δὴ καὶ γέγονεν· ἐσφάγη δὲ ὑπὸ στρατιωτῶν.*

3a *ἔθετο*] *ἐξέθετο* Reim., *ἔθηκε* exc. Salm. — Ceterum cum v. 3—10 compara verba exc. Salm., Petri, Leonis supra adlata 3b *μηδὲ τὸ βραχὺ*] si Dionis est, scripserit *μηδὲ τὸ βραχύτατον*, cf. 38, 18, 4; 43, 46, 4 7 *ἐξ — χωρῆσαι*] *ἐξ ἁπάσης ἐκχωρῆσαι τῆς Ἰταλίας* Zon. Dionem melius reddens 8 *αὐτῷ*] post *ἀντιπαρήγγειλαν* collocat Zon. *ἀντιπροθέντες* VC Zon.BCEc, *ἀντιπροσθέντες* Zon.A *γράμματα* VC Zon.AE, *προγράμματα* Zon.BCc, *πρόγραμμα* exc. Salm., Petrus, Leo, cf. 40, 66, 3; 42, 29, 2; 55, 34, 2, al.

Digitized by Google

αὐτὸς δὲ τῇ τε τρυφῇ καὶ τῇ ἀσελγείᾳ προσκείμενος οὐδὲν 2
ἔτι τῶν ἄλλων οὔτε τῶν ἀνθρωπίνων οὔτε τῶν θείων ἐφρόντιζεν.
ἦν μὲν γὰρ καὶ ἀπ' ἀρχῆς τοιοῦτος οἷος περί τε τὰ καπηλεῖα καὶ
περὶ τὰ κυβευτήρια τούς τε ὀρχηστὰς καὶ τοὺς ἁρματηλάτας ἐσπου-
δακέναι, καὶ ἀμύθητα ἐς τὰ τοιαῦτα ἀνήλισκε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ
δανειστὰς πολλοὺς εἶχε· τότε δὲ καὶ μᾶλλον, ἅτε καὶ ἐν τοσαύτῃ 2
ἐξουσίᾳ καθεστώς, ὕβριζε, καὶ τὸ πλεῖστον καὶ τῆς ἡμέρας καὶ
τῆς νυκτὸς ἐδαπάνα ἀπλήστως τε ἐμφορούμενος καὶ συνεχῶς
πάντα ἐξεμῶν, ὡς μόνῃ τῇ παρόδῳ τῶν σιτίων τρέφεσθαι. ἀφ'
οὗπερ καὶ ἀνταρκεῖν ἐδύνατο, ἐπεὶ οἵ γε συνδειπνοῦντες αὐτῷ
πάνυ κακῶς ἀπήλλασσον. πολλοὺς γὰρ ἀεὶ τοὺς πρώτους ὁμοσί- 3
τους ἐποιεῖτο, καὶ πολλάκις καὶ παρ' αὐτοῖς εἱστιᾶτο· ὅθεν χα-
ριέστατον λόγον εἴς τις αὐτῶν Οὐίβιος Κρίσπος ἀρρωστήσας, καὶ
διὰ τοῦτο ἡμέρας τινὰς ἀπολειφθεὶς τοῦ συσσιτίου, εἶπεν, ὅτι "εἰ
μὴ ἐνενοσήκειν, πάντως ἂν ἀπωλώλειν". καὶ ἐγένετο ὁ χρόνος ὁ τῆς 3
ἀρχῆς αὐτοῦ σύμπας οὐδὲν ἄλλο ἢ μέθαι τε καὶ κῶμοι· πάντα τε

1. 3—6. 7—11. 12—16 = Zon. 11, 16 p. 487, 9—20 B. (p. 47, 14—48, 1 D)

7. 8. p. 118, 5—8. p. 117, 8—11. 13—15 = Joann. Antioch. fr. 97 M. (v. 5—15) [exordium et exitus fragmenti, quod redit apud Suidam *s. v. Βιτέλλιος* et partim *s. v. ᾑρεῖτο* et *ἀπετρύετο*, Eutropiana exhibet ex 7, 18, 2—4].

10. 11. 13—15: Petr. Patr. *exc. Vat.* 90 (p. 217 sq. Mai. = p. 199, 14—17 Dind.): *ὅτι οἱ συνδειπνοῦντες Βιτελλίῳ σφόδρα κακῶς ἀπήλλαττον· τοιγαροῦν Κρίσπος νοσήσας καὶ ἀπολειφθεὶς ἐπί τινος* (sic) *ἡμέρας, εἶτα προελθὼν ἔφη "εἰ μὴ ἐνόσησα, πάντως ἂν ἀπωλόμην".*

7—p. 118, 4 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 264ᵇ:

Xiphilinus (193, 30—194, 15)	Exc. Val. 264ᵇ
αὐτὸς δὲ τῇ τε τρυφῇ καὶ τῇ ἀσελγείᾳ — κακῶς ἀπήλλασσον (v. 11).	(... ταφῆναι c. 1, 3.) τῇ τε γὰρ τρυφῇ καὶ τῇ ἀσελγείᾳ — κακῶς ἀπήλλασσον (v. 11). πολλοὺς γὰρ ἀεὶ τοὺς πρώτους — εἱστιᾶτο (v. 12).
ὅθεν χαριέστατον λόγον — πάντως ἂν ἀπωλώλειν (v. 15). καὶ ἐγένετο ὁ χρόνος —	καὶ ἐγένετο ὁ χρόνος —

3 *οἷος* cod. Peir. Zon., *ὁποῖος* VC 6 *καὶ* (alterum) inserui ex cod. Peir., om. VC *τὸ* VC, *τό τε* cod. Peir. 8 *νυκτὸς* VC Zon. Antioch., *ὥρας* (sic) *ὁμοίως* cod. Peir. *ἐδαπάνα | ἀπλήστως* fol. 129ᵛ cod. Peir. 9 *ἐξεμῶν* cod. Peir. Zon. Antioch., *ἐξ ὑμῶν* VC¹, *ἐξ ἐμων* C² 10 *ἐδύνατο* Bk., *ἠδύνατο* VC cod. Peir. Zon. 11 *πάνυ* scripsi cum Zon. Antioch., *σφόδρα* exc. Vat., om. cod. Peir., *πάντες* VC *γὰρ*] *γὰρ ⟨καὶ⟩* Rk. sine causa 13 *Οὐίβιος* VC, *βέβιος* Antioch. *Κρίσπος* exc. Vat. Antioch. apud Suid., *κρίσπας* VC, *κρίσσος* Antioch. in cod. Peir. — Intellegitur *Q. Vibius Crispus*, cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 420 n. 379 15 *ἀπωλώλειν* Dind., *ἀπολώλειν* VC.

Digitized by Google

γὰρ τὰ τιμιώτατα καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὠκεανοῦ, ἵνα μηδὲν εἴπω πλέον, καὶ ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης συνήγετο, καὶ πολυτελῶς οὕτως ἐσκευάζετο ὥστε Οὐιτελλιανὰ καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου καὶ
2 πέμματα καὶ ἄλλα τινὰ βρώματα ὀνομάζεσθαι. καὶ τί ἄν τις καθ' ἕκαστον αὐτῶν καταλέγοι, ὁπότε πρὸς πάντων ὁμοίως ὡμολόγηται
3 δύο τε αὐτὸν μυριάδας μυριάδων καὶ δισχιλίας πεντακοσίας ἐν τῷ τῆς ἀρχῆς χρόνῳ ἐς τὰ δεῖπνα δεδαπανηκέναι. ἐπέλιπέ τε γὰρ πάντα τὰ πολυτίμητα δι' ὀλίγου, καὶ ἔδει πάντως αὐτὰ εἶναι. μίαν γοῦν ποτε λοπάδα πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδων ἐσκεύασε, γλώττας τε καὶ ἐγκεφάλους καὶ ἤπατα καὶ ἰχθύων καὶ ὀρνίθων τινῶν ἐμβαλών. καὶ ἐπειδὴ ἀδύνατον ἦν κεραμεᾶν τηλικαύτην γενέσθαι, ἀργύρου τε ἐποιήθη καὶ ἔμεινε πολὺν χρόνον ὥσπερ τι ἀνάθημα, μέχρις οὗ Ἁδριανὸς αὐτὴν ἰδὼν συνεχώνευσεν. Xiph. 193, 30—194, 25 R. St., et (usque ad ὀνομάζεσθαι c. 3, 1) Exc. Val. 264[b] (p. 698).

4 ἐπειδὴ δ' ἅπαξ τούτων ἐμνημόνευσα, καὶ ἐκεῖνο προσθήσω ὅτι οὐδὲ τῇ οἰκίᾳ τῇ τοῦ Νέρωνος τῇ χρυσῇ ἠρκεῖτο, ἀλλὰ καίτοι σφόδρα καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸν βίον τά τε ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ πάντα καὶ ἀγαπῶν καὶ ἐπαινῶν, ὅμως ἠτιᾶτο αὐτὸν κακῶς τε ᾠκηκέναι

4—7 = Zon. 11, 16 p. 487, 20—488, 3 B. (p. 48, 1—5 D.)

17. 18 cf. Joann. Antioch. fr. 97 M. v. 19. 20.

16—p. 119, 1: Petr. Patr. *exc. Val.* 91 (p. 218 Mai. = p. 199, 18—21 Dind.): *ὅτι Βιτέλλιος ἔλεγε τὸν Νέρωνα ἐπαινεῖν καὶ θαυμάζειν, μέμφεσθαι δὲ αὐτὸν ὡς μετρίας οἰκήσεις κατασκευάσαντα, καὶ ὀλίγῃ δαπάνῃ χρησάμενον περὶ τὴν τροφήν.*

[Xiphilinus] ὀνομάζεσθαι (v. 4). καὶ τί ἄν τις κ. τ. λ.

[Exc. Val. 264[b]] ὀνομάζεσθαι (v. 4).

15—p. 120, 1 composita haec ex Xiphilino et excerptis Valesianis 265 et 266:

Xiphilinus (194, 25—195, 4) ἐπειδὴ δ' ἅπαξ τούτων ἐμνημόνευσα, καὶ ἐκεῖνο προσθήσω ὅτι οὐδὲ τῇ οἰκίᾳ —

Exc. Val. 265 ὅτι ὁ αὐτὸς οὐδὲ τῇ οἰκίᾳ —

2 πλέον VC, πλεῖον cod. Peir. 3 Οὐιτελλιανὰ cod. Peir. (βιτ-), βιταλιανὰ VC καὶ νῦν et καὶ om. cod. Peir. 4 πέμματα V cod. Peir., πόμματα C ἄλλα V cod. Peir., τἄλλα C 6 δισχιλίας VC (et Antioch.), χιλίας Zon. perperam, cf. Tac. *hist.* 2, 95 8 αὐτὰ] αὐτὸ Rk., ut sit *necesse erat sic* contingere, at vulgata recte se habet: ea (τὰ πολυτίμητα), quae erat eius gulositas, omnino adesse oportebat 11 κεραμεᾶν Bk., κεραμέαν VC, cf. Kuehner-Blass *Ausf. gr. Gr.* 1, 403, 6.

18 καὶ ἀγαπῶν cod. Peir., ἀγαπῶν VC.

Digitized by Google

καὶ κατασκευῇ καὶ ὀλίγῃ καὶ ταπεινῇ κεχρῆσθαι λέγων· νοσήσας γοῦν ποτε ἐζήτησεν οἴκημα ἐν ᾧ κατοικήσει. οὕτως αὐτὸν οὐδὲ 2 τῶν ἐκείνου τι ἤρεσεν. ἡ γυνὴ δὲ αὐτοῦ Γαλερία ὡς ὀλίγου ἐν τῷ βασιλικῷ κόσμου εὑρεθέντος κατεγέλα. ἀλλ' οὗτοι μὲν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἀναλίσκοντες οὐδ' ἠριθμοῦν τι ἐκ τῶν δαπανωμένων, οἱ δὲ ὃ δὴ δειπνίζοντές σφας ἐν μεγάλῳ κακῷ ἐγίγνοντο, πλὴν ὀλίγων οἷς τι ἀνταπεδίδου. καίπερ οὐδ' ὅλης τῆς ἡμέρας οἱ αὐτοὶ εἰστίων 3 αὐτόν, ἀλλ' ἄλλοι μὲν ἀκρατίσασθαι παρεῖχον, ἄλλοι δὲ ἀριστῆσαι, ἕτεροι δὲ δεῖπνον, ἕτεροι μεταδόρπιά τινα πλησμονῆς παραμύθια· πάντες γὰρ οἱ δυνάμενοι ἑστιᾶν αὐτὸν ἐσπούδαζον· ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν διελθουσῶν ἑκατὸν ἐς τὸν δεῖπνον μυριάδας ἀναλῶσαι. καὶ τὰ γενέθλια αὐτοῦ ἐπὶ δύο ἡμέρας ἑωρτάζετο, καὶ θη-

7 — 9 = Zon. 11, 16 p. 488, 3 — 6 B. (p. 48, 5 — 8 D.): (. . . δεδαπανηκέναι c. 3, 2.) πολλάκις δὲ καὶ παρ' ἄλλοις εἰστιᾶτο [ex c. 2. 3], καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἄλλοι μὲν — παραμύθια.

3. 4 Petr. Patr. *exc. Val.* 92 (p. 218 Mai. = p. 199, 22. 23 Dind.): ὅτι ἡ γυνὴ αὐτοῦ Γαλλερία τὸν κόσμον ἐμέμφετο τὸν ἐν τῷ παλατίῳ εὑρεθέντα ὡς ὀλίγον ὄντα.

[Xiphilinus]

χρῆσθαι λέγων (v. 1).

ἡ γυνὴ δὲ αὐτοῦ — ἐν μεγάλῳ κακῷ ἐγίγνοντο (v. 6).

καίπερ οὐδ' ὅλης — πλησμονῆς παραμύθια (v. 10).

ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν διελθουσῶν ἑκατὸν ἐς τὸν δεῖπνον μυριάδας ἀναλῶσαι. (γέλωτα μέντοι κ. τ. λ. c. 5, 1.)

[Exc. Val. 265]

χρῆσθαι λέγων (v. 1). νοσήσας γοῦν ποτε — ἤρεσεν (v. 3).

Exc. Val. 266

ὅτι ἡ γυνὴ αὐτοῦ — ἐν μεγάλῳ κακῷ ἐγίγνοντο (v. 6), πλὴν ὀλίγων οἷς τι ἀνταπεδίδου, καίπερ οὐδ' ὅλης — πλησμονῆς παραμύθια. πάντες γὰρ οἱ δυνάμενοι ἑστιᾶν αὐτὸν ἐσπούδαζον καὶ ἑκατὸν δὲ αὐτόν φασι μυριάδας ἐς δεῖπνον ἀναλῶσαι. καὶ τὰ γενέθλια — ἀπεκτάνθησαν.

1 κατασκευῇ dedi ex cod. Peir., cf. Thuc. 1, 89, 3; 2, 5, 4 et 14, 1 et praesertim 6, 46, 3, σκευή Dioni *vestis* est, quod huius loci non videtur καὶ ὀλίγῃ scripsi ex cod. Peir., ὀλίγῳ VC κεχρῆσθαι Rk., χρῆσθαι VC cod. Peir. 1—3 νοσήσας — ἤρεσεν om. VC 2 οὐδὲ] οὐδὲν St. 3 ἡ γυνὴ δὲ VC, ἡ δὲ γυνὴ Dind. Γαλερία cod. Peir., γαλλερία VC exc. Vat. 6 δὴ om. VC 6. 7 πλὴν — ἀνταπεδίδου om. VC 7 εἰστίων VC, εἰστίαζον cod. Peir. 8 ἄλλοι δὲ VC Zon., οἱ δὲ cod. Peir. 9 ἕτεροι δὲ VC Zon., οἱ δὲ cod. Peir. ἕτεροι VC cod. Peir., ἕτεροι δὲ Zon.A, καὶ ἕτεροι Zon.BCE^e, perperam, cf. e. gr. 40, 22, 3 et 25, 4. 5 μεταδόρπιά — παραμύθια] ex Plat. *Crit.* p. 115 B desumpta esse monuit St. praeeunte Valesio 10. 11 ὥστε — ἀναλῶσαι] dedi haec secundum VC, καὶ ἑκατὸν δὲ [ἑκατόν γε Val.] αὐτόν φασι μυριάδας ἐς δεῖπνον ἀναλῶσαι cod. Peir., an sic fere Dio: ὀλίγων ἡμερῶν διελθουσῶν ἑκατόν φασι μυριάδας ἐς δεῖπνον ἀναλῶσθαι? sed fortasse in superioribus quaedam omissa.

Digitized by Google

ρία. καὶ ἄνδρες πολλοὶ ἀπεκτάνθησαν. Xiph. 194, 25—195, 4 R. St., Exc. Val. 265 et 266 (p. 698).

6 [Bk.] οὕτω δὲ βιοὺς οὐκ ἄμοιρος ἦν παντάπασι καὶ καλῶν ἔργων. τό τε γὰρ ἐπὶ Νέρωνος καὶ τὸ ἐπὶ Γάλβου τοῦ τε Ὄθωνος κοπὲν νόμισμα ἐτήρησεν, οὐκ ἀγανακτῶν ταῖς εἰκόσιν αὐτῶν· καὶ ὅσα τισὶν ἐδεδώρητο
2 ἐφύλαξε, μηδένα μηδὲν ἀφελόμενος. καὶ οὔτε τὰ ἐκ τῶν συντελειῶν ἐποφληθέντα ἀπῄτησεν οὔτε οὐσίαν τινὸς ἐδήμευσεν, ὀλίγους μὲν πάνυ τῶν τὰ Ὄθωνος πραξάντων ἀποκτείνας, μηδὲ τὰς ἐκείνων μέντοι οὐσίας τοὺς προσήκοντάς σφων ἀποστερήσας. καὶ τοῖς οἰκείοις δὲ τῶν πρότερόν ποτε
3 θανατωθέντων ἐδωρήσατο πάντα ὅσα ἔτι ἐν τῷ δημοσίῳ εὑρητο. ἀλλ' οὐδὲ τὰς διαθήκας τῶν ἀντιπολεμησάντων αὐτῷ καὶ ἐν ταῖς μάχαις πεσόντων ᾐτιάσατο. ἀπηγόρευσε δὲ καὶ τοῖς βουλευταῖς καὶ τοῖς ἱππεῦσι μονομαχεῖν ἢ ἐν ὀρχήστρᾳ θέαν τινὰ παρέχειν. καὶ διὰ ταῦτα ἐπῃνεῖτο. Zon. 11, 16 p. 488, 7—19 B. (p. 48, 9—24 D.)

4, 4 *ὅτι τοιούτου τοῦ Οὐιτελλίου ὄντος οὐδ' οἱ στρατιῶται ἐσωφρόνουν, ἀλλὰ καὶ ὕβρεις καὶ ἀσέλγειαι ὑπ' αὐτῶν πολλαὶ παντα-*
χοῦ ὁμοίως ἐγίγνοντο. Exc. Val. 267 (p. 701).

5 ὅτι Βιτέλλιος ἀνέβη εἰς τὸ Καπιτώλιον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ ᾐσπάσατο. ἐκείνη δὲ ἐπιεικὴς ἦν, καὶ ὅτε πρῶτον ἤκουσεν ὅτι Γερμανικὸς ἐπεκλήθη ὁ υἱὸς αὐτῆς, εἶπεν "ἐγὼ μὲν Βιτέλλιον ἀλλ' οὐ Γερμανικὸν τέτοκα". Petr. Patr. *exc. Vat.* 93 (p. 218 Mai. = p. 199, 24—28 Dind.)

5 *γέλωτα μέντοι ὁ Οὐιτέλλιος πολλοῖς παρεῖχεν· ὁρῶντες γὰρ ἄνδρα σεμνοπροσωποῦντα ἐν ταῖς δημοσίαις προσόδοις ὃν ᾔδεσαν πε-*

3—14 verba Zonarae, quae apud eum leguntur inter . . . *παραμίθια* (c. 4, 3) et *ἐπὶ τούτοις ἠγγέλθη* (c. 8, 1), huc inserenda duxi quod adamat Dio bona et mala cuiusque principis facta seorsim sed continuo enarrare, cf. e. gr. 59, 9, 10; 60, 2, 3; 60, 8, 4. quod etiam in Vitellio fecisse arguunt quoque prima Zonarae verba *οὕτω δὲ βιοὺς*. quae hic relata sunt partim habes apud Tacitum *hist.* 2, 62.

15—17 ad exc. Val. 267 cf. Tac. *hist.* 2, 87. 88. ante c. 5, 3 (unde exc. Val. 268) collocandum esse patet. non deerit qui ante c. 6, 1 ponere malit.

18—21 exc. Vat. 93 inter c. 4, 2 (n. 92) et 7, 1 (n. 94) ponendum coll. Tac. *hist.* 2, 89 huc inserui.

1 *ἀπεκτάνθησαν*] Dionis non est.

10 *εὕρητο* St., *εὑρηντο* ABCE^{c}, hoc fortasse Zonaras 12 *ᾐτίασατο*] cf. 59, 1, 4, ad rem Tac. *hist.* 2, 62.

19 *ὅτε* St., *ὅτι* cod.

24 *προσόδοις* scripsi, *προόδοις* VC, cf. e. gr. Xen. *anab.* 5, 9, 11, Dem. 18, 86, Isocr. 5, 32.

Digitized by Google

πορνευκότα, καὶ ἐφ' ἵππου βασιλικοῦ καὶ ἐν χλαμύδι πορφυρᾷ δν ἡπίσταντο τοὺς ἀγωνιστὰς ἵππους ἐν τῇ οὐενετίῳ ἐσθῆτι ψήχοντα, μετά τε ὄχλου στρατιωτῶν τοσούτου ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀνιόντα δν 2 οὐδεὶς οὐδ' ἐν τῇ ἀγορᾷ πρότερον διὰ τὸ τῶν δανειστῶν πλῆθος ἰδεῖν ἐδύνατο, καὶ προσκυνούμενον πρὸς πάντων δν οὐδεὶς οὐδὲ φιλῆσαί ποτε ἡδέως ἠθέλησεν, οὐκ εἶχον ὅπως τὸν γέλωτα κατάσχωσιν. οἵ γε μὴν δεδανεικότες τι αὐτῷ ἐξορμῶντος μὲν αὐτοῦ ἐς τὴν 3 Γερμανίαν ἐπελάβοντο, καὶ μόλις ποτὲ κατεγγυηθέντα αὐτὸν ἀπέλυσαν· τότε δὲ οὐχ ὅσον οὐ κατεγέλων ἀλλὰ καὶ ἐθρήνουν καὶ κατεκρύπτοντο, καὶ αὐτοὺς ἀναζητῶν τήν τε σωτηρίαν σφίσιν ἐς τὸ ὀφειλόμενον ἀποδιδόναι ἔλεγε καὶ τὰ συμβόλαια ἀπήτει. Xiph. 195, 4—17 R. St., et (§ 3) Exc. Val. 268 (p. 701).

ἐπεφοίτα δὲ καὶ τοῖς θεάτροις συνεχῶς, ὥστε καὶ τὸν ὅμιλον 7 [6 D.] ἀπ' αὐτῶν ἀναρτᾶσθαι. συνεσίτει δὲ καὶ τοῖς δυνατωτάτοις ἁπλοϊζόμενος, ὥστε αὐτοὺς ἔτι καὶ μᾶλλον προσεταιρίζεσθαι· τῶν τε ἀρχαίων συμβιωτῶν ἰσχυρῶς ἐμέμνητο, καὶ πάνυ αὐτοὺς ἐτίμα, οὐκ ἀπαξιῶν γνωρίζειν τινὰ αὐτῶν δοκεῖν, ὥσπερ ἕτεροι· πολλοὶ γὰρ ἐπὶ μέγα παραλόγως ἀρθέντες μισοῦσι τοὺς συνειδότας σφίσι τὴν ἐν τῷ πρὶν ταπεινότητα. Xiph. 195, 17—24 R. St.

ὅτι ὁ Οὐιτέλλιος, Πρίσκου ἀντειπόντος τι αὐτῷ ἐν τῷ συνεδρίῳ 2 [7, 1 D.] καὶ τινα καὶ τῶν στρατιωτῶν καταδραμόντος, ἐπεκαλέσατο μὲν τοὺς δημάρχους | ὡς καὶ τῆς παρ' αὐτῶν ἐπικουρίας δεόμενος, οὔτε δὲ P 190r αὐτός τι κακὸν τὸν Πρίσκον ἠργάσατο οὔθ' ὑπ' ἐκείνων παθεῖν

15—19: Petr. Patr. *exc. Vat.* 94 (p. 218 Mai. = p. 199, 29—32 Dind.): *ὅτι Βιτέλλιος τοὺς παλαιοὺς αὐτοῦ φίλους ἄγαν ἠσπάζετο καὶ ἐδεξιοῦτο, καινόν τι πάσχων· οἱ γὰρ πολλοὶ ἐπὶ μέγα παρὰ λόγον ἀρθέντες μισοῦσι — ταπεινότητα.*

7—11 = exc. Val. 268: *ὅτι οἱ δεδανεικότες τι τῷ Βιτελλίῳ ἐξορμῶντος αὐτοῦ — ἀπῄτει.* — Ceterum haec omnia (c. 5, 1—3) dicuntur de Vitellio urbem intrante.

13. 14 cf. Tac. *hist.* 2, 91.

C. 6, 1—3 Bk. [om. Dind.] vide supra p. 120.

20 — p. 122, 7 ad exc. Val. 269 cf. Tac. *hist.* 2, 91. 95.

2 *οὐενετίῳ* R. St., *διβενετείῳ* VC 7 *μὲν* om. cod. Peir. 9 *οὐ κατεγέλων* VC, *οὐκ ἐγέλων* cod. Peir. 10. 11 *ἐς — ἀποδιδόναι*] *ἀντὶ τῶν ὀφειλομένων ἀντιδιδόναι* Rk. perperam, cf. Thuc. 2, 40, 4 (ubi *ἐς ὀφείλημα* cum codd. legit Dio).

14 *αὐτῶν*] *αὐτοῦ* Sylb. dubitans *δυνατωτάτοις*] *ἀδυνατωτάτοις* v. Herw. (litt.), quod mihi parum probatur *ἁπλοϊζόμενος* H. St., *ἁπλωιζόμενος* VC, comparet verbum iam Xen. *mem.* 4, 2, 18 18 *παραλόγως* VC, *παρὰ λόγον* exc. Vat., utrumque Dioni in usu.

Digitized by Google

εἴασεν, ἀλλὰ καὶ ἔφη ὅτι "μὴ ταράττεσθε, πατέρες, μηδ' ἀγανακτεῖτε, εἰ δύο ἄνδρες ἐξ ὑμῶν διηνέχθημέν τι πρὸς ἀλλήλους". καὶ
[2 D.] 3 τοῦτο ⟨μὲν⟩ ἐξ ἐπιεικείας πεποιηκέναι ἐδόξεν· ὅτι μέντοι τὸν Νέρωνα μιμεῖσθαι ἤθελε καὶ ἐνήγισε [τε] αὐτῷ, καὶ ὅτι τοσαῦτα ἐς τὰ δεῖπνα ἀνήλισκεν, οἱ μὲν ἄλλοι καὶ κατὰ τοῦτ' ἔχαιρον, οἱ δὲ δὴ νοῦν ἔχοντες ἤχθοντο, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι οὐδὲ τὰ ἐξ ἁπάσης τῆς οἰκουμένης χρήματα ἀρκέσει. Exc. Val. 269 (p. 701).

8 πράττοντι δ' [Zonaras]
αὐτῷ ταῦτα σημεῖα ἐπὶ τούτοις ἠγγέλθη αὐτῷ ἡ ἐν Ἰουδαίᾳ
πονηρὰ ἐγένετο. κατ' αὐτοῦ ἐπανάστασις. καὶ δεινῶς κατέδει-
καὶ γὰρ κομήτης σε δι' αὐτὴν ἄλλων τε συμβάντων σημείων
ἀστὴρ ἐφαντάσθη (καὶ τῆς σελήνης κ. τ. λ.)
καὶ ἡ σελήνη παρὰ τὸ καθεστηκὸς δὶς ἐκλελοιπέναι ἔδοξε· καὶ γὰρ τεταρταία καὶ ἑβδομαία ἐσκιάσθη. καὶ ἡλίους δύο ἅμα, ἔκ τε τῶν ἀνατολῶν καὶ ἐκ τῶν δυσμῶν, τοῦτον μὲν ἀσθενῆ καὶ ὠχρὸν ἐκεῖνον
2 δὲ λαμπρὸν καὶ ἰσχυρόν, εἶδον. ἔν τε τῷ Καπιτωλίῳ ἴχνη πολλὰ καὶ μεγάλα δαιμόνων τινῶν ὡς καὶ κατεληλυθότων ἀπ' αὐτοῦ ἑωράθη· καὶ ἔλεγον οἱ στρατιῶται οἱ τὴν νύκτα ἐκείνην αὐτῷ ἐγκεκοιτηκότες ὅτι ὁ τοῦ Διὸς ναὸς αὐτόματος σὺν πολλῷ κτύπῳ ἠνεῴχθη, ὥστε τινὰς τῶν φυλάκων ἐκπλαγέντας ἀποψῦξαι. Xiph. 195, 24—196, 1 R. St., et (§ 1) Zon. 11, 16 p. 488, 20—489, 4 B. (p. 48, 25—32 D.)

3[1] ἐπράχθη [Zonaras]
δὲ ταῦτα, ἐπράχθη δὲ τὰ τῆς ἐπαναστάσεως ὧδε. Οὐεσπασιανὸς
καὶ ὁ Οὐ- ἐν Ἰουδαίᾳ διατρίβων (ὡς γὰρ ἤδη ἱστόρηται, παρὰ Νέ-
εσπασιανὸς ρωνος ἦν ἐκεῖσε σταλεὶς διὰ τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀποστα-

24. 25 Joann. Antioch. fr. 98 M. (v. 1—4): *ὅτι Βιτέλλιος βασιλεύσας κακῶς καὶ αἰσχρῶς, τῶν Ἰουδαίων νεωτερίζειν ἀρξαμένων, Βεσπασιανὸν στρατηγὸν ἐκπέμπει τῆς ἕω, τὴν τούτων κελεύσας* [*κελεύουσας* cod. Esc.] *αὐτῷ καταλῦσαι θρασύτητα* [quibus Antiochenus suis fere verbis et male Dionem reddidisse videtur].

8—13 quod habet Zonaras in Dione fortasse post prodigia enarratum erat. ceterum post *σημείων* ita pergit: *καὶ τῆς σελήνης — δοξάσης. καὶ γὰρ — ἐσκιάσθη. ἡλίους τε δύο ἅμα τότε εἶδον ἔκ τε τῶν — ὠχρόν, τὸν δ' ἐξ ἀνατολῶν ἰσχυρόν.*

22 — p. 123, 6 multo plura Zonaras quam Xiphilinus ex Dione servavit, quanquam etiam Zonaras brevissime eum reddidisse videtur. ceterum post *ὡρμήθη* addit Zon. *κατὰ τὸν Δίωνα.*

1 *ταράττεσθε* Val., *ταράττεσθαι* cod. Peir. 3 ⟨*μὲν*⟩ ins. Bk. 4 [*τε*] exp. Bk., post *μιμεῖσθαι* ponendum cens. Kuiper. (litt.) 5 *ἄλλοι πολλοὶ* Bk. otiose *καὶ* inserui ex cod. Peir. 7 *ἀρκέσει* cod. Peir., ⟨*οἱ*⟩ *ἀρκέσει* Val., melius *ἀρκέσει* ⟨*οἱ*⟩, sed non opus.

16 *εἶδον*] *εἴδομεν* Bk. (dormitans?).

24[b] *ἱστόρηται*] cf. 63, 22, 1[a].

Digitized by Google

Ἰουδαίοις πολεμῶν, πυθόμενος τήν τε τοῦ Οὐιτελλίου καὶ τὴν τοῦ Ὄθωνος ἐπανάστασιν, ἐβουλεύετο ὅ τι χρὴ πρᾶξαι. Xiph. 196, 1—3 R. St.

σιαν) τῷ μὲν Γάλβᾳ αὐταρχήσαντι τὸν υἱὸν ἔπεμψε Τίτον προσεροῦντα αὐτόν, ἐπανελθόντος δὲ Τίτου ἐπεὶ καθ' ὁδὸν ἐμεμαθήκει τὴν τοῦ Οὐιτελλίου καὶ τοῦ Ὄθωνος ἐπανάστασιν, πρὸς μοναρχίαν καὶ αὐτὸς ὡρμήθη. Zon. 11, 16 p. 489, 5—11 B. (p. 49, 1—8 D.)

ὅτι ὁ Οὐεσπασιανὸς οὔτ' ἄλλως προπετὴς ἦν, καὶ ἐς ταραχώδη 3ª
οὕτω πράγματα καὶ πάνυ ὤκνει ἑαυτὸν καθεῖναι. Exc. Val. 270 (p. 701).

ἥ τε γὰρ τῶν ἀνθρώπων εὔνοια πολλὴ ἦν πρὸς αὐτόν (ἡ γὰρ 3²
ἐκ τῆς Βρεττανίας δόξα καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἐν χερσὶ πολέμου εὐκλεια τό τε ἐπιεικὲς καὶ φρόνιμον αὐτοῦ πρὸς ἐπιθυμίαν σφᾶς ἦγε τῆς παρ' αὐτοῦ προστατείας), καὶ ὁ Μουκιανὸς ἰσχυρῶς προσέκειτο, 4
ἐλπίσας τὸ μὲν ὄνομα τῆς ἀρχῆς ἐκεῖνον ἕξειν, [καὶ] αὐτὸς δὲ διὰ τὴν ἐπιείκειαν αὐτοῦ ἰσομοιρήσειν. αἰσθόμενοι δὲ οἱ στρατιῶται τούτων, καὶ περιστάντες τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἀνεῖπον αὐτὸν αὐτοκράτορα. ἐγεγόνει μὲν οὖν καὶ σημεῖα καὶ ὄνειροι τῷ Οὐεσπα- 9
σιανῷ τὴν μοναρχίαν ἐκ πολλοῦ δηλοῦντα, ἃ καὶ ἐν τῷ αὐτοῦ βίῳ λελέξεται· τηνικαῦτα δὲ τὸν μὲν Μουκιανὸν ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ 2
τὸν Οὐιτέλλιον ἔπεμψεν, αὐτὸς δὲ τά τε ἐν τῇ Συρίᾳ ἐπιδὼν καὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Ἰουδαίους ἄλλοις τισὶ προστάξας ἐς τὴν Αἴγυπτον ἐκομίσθη καὶ συνέλεγε χρήματα, ὧν που καὶ τὰ μάλιστα ἐχρῄζε, καὶ σῖτον, ἵν' ὅτι πλεῖστον ἐς τὴν Ῥώμην ἀποστείλῃ. οἱ 3
δ' ἐν τῇ Μυσίᾳ στρατιῶται τὰ κατ' αὐτὸν πεπυσμένοι οὐδ' ἀνέ-

19. 20 = Zon. 11, 16 p. 490, 1—3 B. (p. 49, 23—26 D.) [*τῆς Συρίας ἡγούμενον* inter *μὲν* et *Μουκιανὸν* ex Iosepho additum. reperiuntur haec in medio Iosephi excerpto. nam post *ὡρμήθη, κατὰ τὸν Δίωνα* (vide p. 122 infra) sequuntur apud Zonaram p. 489, 11—491, 11 B. (p. 49, 8—51, 6 D.) excerpta ex Ios. *b. I.* 4, 10, 4. 6. 7 et 4, 11, 4. 5 atque ex Eus. *hist. eccl.* 3, 8, 10. 11 et Appiano, cf. de Boor *Byz. Zeitschr.* 1 p. 30].

15—17 cf. Joann. Antioch. fr. 98 M. (v. 4 – 6): *ὡς οὖν ἐπολιόρκει τὴν Ἱερουσαλήμ, οἱ στρατιῶται περὶ αὐτὸν ἀθροισθέντες ἀναγορεύουσιν αὐτὸν βασιλέα* [hoc quoque suis verbis; de suo addidit *ὡς — Ἱερουσαλήμ*, quod verum non est, ex Dione non fluxisse arguit vel forma *Ἱερουσαλήμ*].

8. 9 exc. Val. 270 inter 65, 7, 3 (exc. Val. 269) et 66, 8, 2 (exc. Val. 271) collocandum huc inseruit Reim., recte ni fallor, vide Tac. *hist.* 2, 73—75. quo modo cum sequentibus cohaereat docet Tac. *l. l.*

5ª *ἐβουλεύετο* C, *ἐβούλετο* V.
13 *καὶ*] *καὶ* ⟨*οἱ*⟩ Sylb. haud male 14 *ἐκεῖνον* H. St., *ἐκεῖ* VC [*καὶ*] del. Rk. 18. 19 *ἃ — λελέξεται*] haec sic non a Dione verum a Xiphilino ipso profecta 24 *Μυσίᾳ*] cf. ad 38, 10, 3.

Digitized by Google

μειναν τὸν Μουκιανόν (ἐπυνθάνοντο γὰρ ἐν ὁδῷ εἶναι), ἀλλ' Ἀντώνιον Πρεῖμον, φυγόντα μὲν ἐκ καταδίκης ἐπὶ τοῦ Νέρωνος, καταχθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ Γάλβα καὶ τοῦ Παννονικοῦ στρατοπέδου
4 ἄρχοντα, εἵλοντο στρατηγόν. καὶ ἔσχεν οὗτος τὴν αὐτοτελῆ ἀρχὴν μήθ' ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος μήθ' ὑπὸ τῆς γερουσίας αἱρεθείς. τοσαύτη τῶν στρατιωτῶν ἦν πρός τε τὸν Οὐιτέλλιον ὀργὴ καὶ πρὸς τὰς ἁρπαγὰς ὁρμή· οὐ γάρ που καὶ ἐπ' ἄλλο τι ταῦτα ἔπραττον ἢ ἵνα τὴν Ἰταλίαν διαρπάσωσιν. δ καὶ ἐγένετο.

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Οὐιτέλλιος αὐτὸς μὲν κατὰ χώραν ἔμεινε, τῇ τε ἄλλῃ τρυφῇ καὶ τότε χρώμενος καὶ ἀγῶνας μονομαχίας τιθείς (ἐν οἷς καὶ ὁ Σπόρος μέλλων ἐν κόρης ἁρπαζομένης σχήματι ἐς τὸ θέατρον ἐσαχθήσεσθαι οὐκ ἤνεγκε τὴν ὕβριν ἀλλ' ἑαυτὸν προαπέσφαξε), τῷ δὲ δὴ Ἀλιηνῷ τὸν πόλεμον μεθ' ἑτέρων προσ-
2 έταξεν. Ἀλιηνὸς δὲ ἐς μὲν τὴν Κρεμῶνα ἀφίκετο καὶ προκατέσχεν αὐτήν, ὁρῶν δὲ τοὺς στρατιώτας τοὺς μὲν ἑαυτοῦ ἔκ τε τῆς τρυφῆς τῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκδεδιητημένους καὶ ἐκ τῆς ἀγυμνασίας διατεθρυμμένους, τοὺς δὲ ἑτέρους καὶ τοῖς σώμασι γεγυμνασμένους
3 καὶ ταῖς ψυχαῖς ἐρρωμένους, ἐφοβεῖτο· καὶ μετὰ τοῦτο ἐπειδὴ καὶ λόγοι αὐτῷ παρὰ τοῦ Πρείμου φίλιοι ἦλθον, συνεκάλεσε τοὺς στρατιώτας, καὶ τήν τε τοῦ Οὐιτελλίου ἀσθένειαν καὶ τὴν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἰσχὺν τόν τε ἑκατέρου τρόπον εἰπὼν μεταστῆναι ἔπεισε.
4 καὶ τότε μὲν τάς τε τοῦ Οὐιτελλίου εἰκόνας ἀπὸ τῶν σημείων καθεῖλον καὶ ὑπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀρχθήσεσθαι ὤμοσαν, διαλυθέντες δὲ καὶ ἐς τὰς σκηνὰς ἀναχωρήσαντες μετενόησαν, καὶ ἐξαίφνης σπουδῇ καὶ θορύβῳ πολλῷ συστραφέντες τὸν Οὐιτέλλιον αὐτοκράτορα αὖθις ἀνεκάλουν καὶ τὸν Ἀλιηνὸν ὡς καὶ προδιδόντα

21 — p. 125, 2: Petr. Patr. *exc. Vat.* 95 (p. 218 Mai. = p. 200, 1—4 Dind.): ὅτι Ἀλιηνὸς καταλιπὼν Βιτέλλιον προσέθετο Βεσπασιανῷ· ὕστερον δὲ μετα-

3. 4 τοῦ — ἄρχοντα] M. Antonius Primus (*Pros. imp. Rom.* 1 p. 103 n. 688) legatus erat legionis VII a Galba conscriptae, Pannonia autem duabus legionibus obtinebatur VII et XIII (Tac. *hist.* 2, 86), igitur non optime haec Dio potius quam Xiphilinus 3 Παννονικοῦ R. St., πανονικοῦ VC 4 οὗτος] οὕτως H. St. τὴν αὐτοτελῆ ἀρχὴν] cf. Tac. *hist.* 3, 11 13 δὴ om. V Ἀλιηνῷ] ita semper Dio, est *A. Caecina Alienus* (*Pros. imp. Rom.* 1 p. 255 n. 71) 14 Κρεμῶνα reduxi ex VC, Κρεμώνην Reim., Κρεμών etiam 64, 10, 3 (κρεμνῶνι VC); 65, 1, 3 (cod. Peir.); 65, 11, 2 (VC), et App. *Hann.* 7, Strab. 5, 4, 8 p. 247 (κρέωνα in acc. *codd.*), Ios. *b. I.* 4, 11, 3, Zos. 5, 37, 3, Κρεμώνη Pol. 3, 40, 5, Strab. 5, 1, 11 p. 216, Plut. *Oth.* 7, 1 (bis); 8, 1, Κρεμωνία κολωνία Ptol. 3, 1, 27, *Cremona* latine 16 διατεθρυμμένους II. St., διατεθραμμένους VC.

Digitized by Google

σφᾶς ἐδῄσαν, οὐδὲν οὐδὲ τῆς ὑπατείας αὐτοῦ προτιμήσαντες· τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν πολέμων τῶν ἐμφυλίων μάλιστα ἔργα ἐστίν.

ταραχῆς οὖν καὶ κατὰ τοῦτο πολλῆς ἐν τῷ τοῦ Οὐιτελλίου 11
στρατοπέδῳ οὔσης, ἐπηύξησεν αὐτὴν ἡ σελήνη τῆς νυκτὸς ἐκλιποῦσα,
οὐχ ὅτι καὶ ἐσκιάσθη (καίτοι τοῖς θορυβουμένοις καὶ τὰ τοιαῦτα
φόβον φέρει) ἀλλ' ὅτι καὶ αἱματώδης καὶ μέλαινα ἄλλα τέ τινα
χρώματα φοβερὰ ἀφιεῖσα ὤφθη. οὐ μέντοι καὶ παρὰ τοῦτο οὔτε 2
μετέθεντο οὔτε ἐνέδοσαν, (ἀλλ' ἐς χεῖρας ἀλλήλοις ἐλθόντες προ-
θυμότατα ἠγωνίσαντο [§ 3], καίπερ ἄναρκτοι, ὥσπερ εἶπον, οἱ
Οὐιτελλίειοι ὄντες· ὁ γὰρ Ἀλιηνὸς ἐν τῇ Κρεμῶνι ἐδέδετο [§ 5]).
Xiph. 196, 3—197, 19 R. St.

ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ Οὐιτελλίου τῷ Πρίμῳ τῇ ὑστεραίᾳ, 3
ὑπαγομένῳ σφᾶς δι' ἀγγέλων ὁμολογῆσαι, ἀντέπεμψαν ἀντιπαραι-
νοῦντες τὰ τοῦ Οὐιτελλίου προελέσθαι, καὶ ἐς χεῖρας ἐλθόντες τοῖς
στρατιώταις αὐτοῦ προθυμότατα ἠγωνίσαντο. ἡ δὲ δὴ μάχη οὐκ 4
ἐκ παρασκευῆς ἐγένετο, ἀλλ' αἰφνίδιον ὀλίγοι τινὲς τῶν ἱππέων, οἷα
παρὰ τοῖς ἀντιστρατοπεδευομένοις γίγνεται, ⟨τοῖς⟩ προνομεύουσι
τῶν ἑτέρων ἐπέθεντο, καὶ μετὰ τοῦτο προσβοηθούντων ἑκατέροις
ἀμφοτέρωθεν, ὡς που ἐτύγχανον αἰσθόμενοι, τοτὲ μὲν τοῖς τοτὲ δὲ
τοῖς ἄλλων, εἶτ' ἄλλων, καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων, καὶ ταῖς μάχαις αἱ
τροπαὶ συνεγίγνοντο, μέχρις οὗ πάντες συνέδραμον. τότε δὲ ἐς τάξιν 5
τινὰ ὥσπερ ἐκ συγκειμένου κατέστησαν, καὶ ἐν κόσμῳ τὸν ἀγῶνα
ἐποίησαν καίπερ ἄναρκτοι· ὁ γὰρ Ἀλιηνὸς ἐδέδετο.

νοήσας πάλιν τὸν Βιτέλλιον αὐτοκράτορα ἐπεβόησεν. τοιαῦτα γὰρ ἐν τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις εἴωθε γίνεσθαι.

8—10 breviter Xiphilinus, quod multo fusius habet eclogarius Constantinianus. 12—p. 128, 2 conflata haec ex Xiphilino et exc. U^G 40:

Xiphilinus (197, 17—198, 17)	Exc. U^G 40[a]
	ὅτι οἱ στρατιῶται — ὁ γὰρ
(. . . ἐδέδετο, c. 11, 2.)	Ἀλιηνὸς ἐν τῇ Κρεμῶνι ἐδέδετο

4 ἐκλιποῦσα V, ἐκλιπούσης C 5 καὶ ἐσκιάσθη reduxi ex VC, κατεσκιάσθη Rk. iniuria, cf. fr. 109, 16; 36, 38, 3; 37, 14, 3; 38, 28, 5 cet., praeterea 65, 8, 1 6 φέρει C, φέροι V 7 ἀφιεῖσα] cf. Plat. *ep.* 7 p. 349 A, *Lys.* p. 222 B 10 Οὐιτελλίειοι Dind., βιτέλειοι VC (semper) Κρεμῶνι restitui ex VC, Κρεμώνῃ Reim., cf. ad c. 10, 2.

12 Πρίμῳ] ita ABM 17 ἀντιστρατοπεδευομένοις Urs. (ex cod. Neap.?), ἀντιπαραστρατοπεδευομένοις ABM, ἀντιστρατοπεδεύεσθαι solum Dioni veteres secuto in usu est ⟨τοῖς⟩ ins. Rk., τισιν post προνομεύουσι mavult Kuiper. (litt.) 21 συνεγίγνοντο]συνεγίγνοντο ⟨κατάλληλοι⟩ Rk. τότε AM, τὸ B 23 Ἀλιηνὸς BM, ἀλικυν ὅστ vel ἀλιηην ὅστ (et in marg. ἴσως ἀλιηνὸς) A, cf. ad c. 10, 1 ἐδέδετο B, ἐδέδοτο AM.

Digitized by Google

12 *κἀκ τούτου καὶ ἴση καὶ ἀντίροποs οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐγένετο. καὶ ⟨γὰρ⟩ νὺξ αὐτὴν ἐπέλαβε, καὶ οὐδὲ ἐκείνη σφᾶς διέλυσε· τοσαύτη που καὶ ὀργῇ καὶ προθυμίᾳ, καίπερ καὶ γνωρίζοντες ἀλλήλους καὶ λαλοῦντες σφίσιν,*
2 *ἐχρήσαντο. ὅθεν οὔθ' ὁ λιμὸς αὐτοὺς οὔτε ὁ κάματος οὔτε τὸ* 5
ψῦχος οὔθ' ὁ σκότος, οὐ τὰ τραύματα, οὐχ οἱ φόνοι, οὐ τὰ λείψανα τῶν προτέρων νεκρῶν, οὐχ ἡ μνήμη τοῦ πάθους, οὐ τὸ πλῆθος τῶν μάτην ἀπολομένων ἐπράυνε· τοιαύτη τις μανία ἀμφο-
3 *τέρους ὁμοίως κατέσχε, καὶ οὕτως ἐπεθύμουν, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς* 10
τοῦ χωρίου μνήμης παροξυνόμενοι, οἱ μὲν καὶ τότε νικῆσαι, οἱ δὲ μὴ καὶ τότε ἡττηθῆναι, ὥσπερ ἀλλοφύλοις τισὶν ἀλλ' οὐκ οἰκείοις πολεμοῦντες, καὶ μέλλοντες ἐξ ἑκατέρου πάντες ὁμοίως ἢ αὐτίκα
4 *ἀπολέσθαι ἢ μετὰ ταῦτα δουλεύειν. οὔκουν οὐδὲ τῆς νυκτὸς ἐπελ-*
θούσης, ὥσπερ εἶπον, ἐνέδοσαν, ἀλλὰ καὶ ἐκκαμόντες, καὶ διὰ τοῦτο 15
πολλάκις καὶ ἀναπαυόμενοι καὶ ἐς λόγους ἀλλήλοις ἰόντες, ὅμως
13 *ἠγωνίζοντο. καὶ ἦν ἰδεῖν, ὁσάκις γε καὶ ἡ σελήνη διέλαμψε (νέφη γὰρ αὐτὴν πολλὰ καὶ ποικίλα διαθέοντα συνεχῶς συνέκρυπτεν),*

[Xiphilinus]

κἀκ τούτου καὶ ἴση — ἐγένετο. καὶ νὺξ αὐτὴν ἐπέλαβε καὶ οὐδὲ ἐκείνη σφᾶς διέλυσε· τοσαύτη που — οὐ τὰ λείψανα τῶν νεκρῶν (v. 7), *οὐ τὸ πλῆθος τῶν* ἀπολομένων *ἐπράυνε· τοιαύτη τις μανία ἀμφοτέρους ὁμοίως κατέσχεν* (v. 9).

οὔκουν οὐδὲ — ἐνέδοσαν (v. 14).

καὶ ἦν ἰδεῖν — νέφη γὰρ αὐτὴν (v. 17) *ἔσθ' ὅτε συνέκρυπτεν,*

[Exc. U^{c} 40^{a}]

κἀκ τούτου καὶ ἴση — ἐγένετο. οὐδὲ νὺξ αὐτὴν

διέλυσε· τοσαύτη που — οὐ τὰ λείψανα τῶν προτέρων νεκρῶν (v. 7), *οὐχ ἡ μνήμη τοῦ πάθους οὐ τὸ πλῆθος τῶν μάτην ἀπολομένων ἐπράυνε· τοιαύτη τις μανία ἀμφοτέρους κατέσχε ὁμοίως, καὶ οὕτως ἐπεθύμουν — μετὰ ταῦτα δουλεύειν* (v. 13). *οὔκουν οὐδὲ — ἐνέδοσαν* (v. 14), *ἀλλὰ καὶ ἐκκαμόντες — ἠγωνίζοντο* (v. 16). *καὶ ἦν ἰδεῖν — νέφη γὰρ αὐτὴν πολλὰ καὶ ποικίλα διαθέοντα συνεχῶς συνέκρυπτεν,*

1 *μόνον* U^{c}, *μόνη* VC 2 *αὐτῶν*] *αὐτοῦ* U^{c}B 2. 3 *καὶ — διέλυσε*] *οὐδὲ νὺξ αὐτὴν διέλυσε* U^{c} 2 ⟨*γὰρ*⟩ ins. Rk. 4 *λαλοῦντες*] *διαλαλοῦντες* Nab. (litt.) recte fortasse, cf. c. 13, 2 7 *προτέρων* om. Xiph., intellegenda cadavera caesorum in priore pugna Betriacensi *οὐχ ἡ μνήμη τοῦ πάθους* om. Xiph. 8 *μάτην* om. Xiph. *ἀπολομένων* VC (*ἀπολλομένων* uterque) U^{c}A, *ἀπολογημένων* U^{c}BM, *ἀπολλυμένων* Kuiper. (litt.) 9 *ὁμοίως κατέσχε* VC, *κατέσχεν ὁμοίως* U^{c}ABM 9—13 *καὶ οὕτως — δουλεύειν* om. Xiph. 10 *μνήμης* U^{c}B in marg., Urs. (ex cod. Neap.?), om. U^{c}AM 14—16 *ἀλλὰ καὶ — ἠγωνίζοντο* om. Xiph. 15 *ἐς λόγους* Leuncl., *ἐκ λόγου* U^{c} 17 *πολλὰ — συνεχῶς συνέκρυπτεν* scripsi ex U^{c}, *ἔσθ' ὅτε συνέκρυπτεν* Xiph., unde edebatur *πολλὰ καὶ ποικίλα διαθέοντα συνεχῶς ἔσθ' ὅτε συνέκρυπτεν* haud recte, ut vel sequens *ἔστι μὲν ὅτε — ἔστι δ' ὅτε* ostendit.

Digitized by Google

ἔστι μὲν ὅτε μαχομένους αὐτούς, ἔστι δ' ὅτε ἑστηκότας καὶ ἐπὶ τὰ ὅπλα ἐπερηρεισμένους ἢ καὶ καθημένους. καὶ τοτὲ μὲν κοινῇ τε συνεβόων, οἱ μὲν τὸν Οὐεσπασιανὸν οἱ δὲ τὸν Οὐιτέλλιον ὀνομάζοντες, καὶ ἀντιπροεκαλοῦντο ἀλλήλους, λοιδοροῦντές τε καὶ ἐπαινοῦντες ἑκάτερον· τοτὲ δὲ καὶ ἰδίᾳ ἄλλος ἄλλῳ διελάλει· "συστρατιῶτα, πολῖτα, τί ποιοῦμεν; τί μαχόμεθα; δεῦρ' ἥκε πρὸς ἐμέ". "μὴ δῆτα, ἀλλὰ σὺ πρὸς ἐμέ". καὶ τί ἄν τις τοῦτο θαυμάσειεν, ὁπότε καὶ σιτία καὶ ποτὰ αἵ τε γυναῖκες ἐκ τῆς πόλεως τοῖς τοῦ Οὐιτελλίου στρατιώταις τῆς νυκτὸς ἐνεγκοῦσαι ἔδωκαν, καὶ ἐκεῖνοι αὐτοί τε ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ τοῖς ἀντιμαχομένοις ὤρεγον. καὶ τις αὐτῶν ὀνομαστὶ τὸν ἀντίπαλον ἀνακαλέσας (πάντες γὰρ ὡς εἰπεῖν καὶ ᾔδεσαν ἀλλήλους καὶ ἐγνώριζον) "λαβὲ" ἔφη, "συστρατιῶτα, καὶ φάγε· οὐ γὰρ ξίφος ἀλλὰ ἄρτον σοι δίδωμι. λαβὲ καὶ πίε· οὐ γὰρ ἀσπίδα ἀλλὰ κύλικά σοι προτείνω, ἵνα, ἄν τε σὺ ἀποκτείνῃς ἐμὲ ἄν τε καὶ ἐγὼ σέ, ῥᾷον ἀπαλλάξωμεν, μηδὲ ἐκλελυμένῃ καὶ ἀσθενεῖ τῇ χειρὶ μήτε σὺ ἐμὲ κατακόψῃς μήτε ἐγὼ σέ. ταῦτα γὰρ ἡμῖν ζῶσιν ἔτι τὰ ἐναγίσματα καὶ Οὐιτέλλιος καὶ Οὐεσπασιανὸς διδοῦσιν, ἵν' ἡμᾶς τοῖς πάλαι νεκροῖς καταθύσωσι". τοιαῦτα ἄν τινες πρὸς ἀλλήλους εἰπόντες, καὶ ἀναπαυσάμενοι χρόνον τινὰ καὶ ἐμφαγόντες, πάλιν ἂν ἐμαχέσαντο· εἶτ' ἀνασχόντες αὖθις αὖ συνέβαλον. καὶ 14

5 Suid. s. v. ἐναγίσματα

[Xiphilinus]

ἔστι μὲν ὅτε μαχομένους (v. 1) — τοῦτο θαυμάσειεν (v. 7), ὁπότε καὶ σιτία καὶ ποτὰ αἵ τε γυναῖκες — ἀνακαλέσας (v. 11) πάντες γὰρ ὡς εἰπεῖν ᾔδεσαν ἀλλήλους καὶ ἐγνώριζον (v. 12), "λάβε" ἔφη —

[Exc. U^{a} 40^{a}]

ἔστι μὲν ὅτε μαχομένους (v. 1) — τοῦτο θαυμάσειεν (v. 7), ὁπότε καὶ συνήσθιον πάντες γὰρ καὶ ᾔδεσαν ἀλλήλους καὶ ἐγνώριζον (v. 12). "λάβε" ἔφη —

1 μαχομένους] μαχόμενος U^{a}B 1. 2 καὶ — ἢ καὶ U^{a}, ἢ καὶ — ἢ VC 3 τε inserui ex U^{a}, om. VC 5 τοτὲ U^{a}Xiph.C, ποτὲ Xiph V 8—11 ὁπότε — ἀνακαλέσας Xiph., ὁπότε καὶ συνήσθιον U^{a} 8 τοῖς C, τῆς V 11 ὡς εἰπεῖν om. U^{a} 12 καὶ (prius) inserui ex U^{a}, om. Xiph. 14. 15 ἄν τε σὺ — ἐγὼ σέ Xiph., ἄν τε ἀποκτείνῃς με ἄν τε [τε bis BM] καὶ ἀποθάνῃς U^{a} 15 καὶ ἀσθενεῖ] κατασθενεῖ U^{a}B 16 σὺ ἐμὲ VC, ἐμὲ σὺ U^{a}AB, ἐμὲ συγ- U^{a}M 17 ἐναγίσματα] ἐναγίσματος U^{a}M διδοῦσιν U^{a} Suid., διαμάχονται Xiph., quod genuinum vel ex genuina lectione corruptum putes, nec tamen intellegere queo 18 καταθύσωσι] ἐπιθύσωσι Bk. τοιαῦτα ἄν Xiph., τοιαῦτα U^{a}, τοιαῦτα ἄρα H. St., τοιαῦτ' ἄττα Reim., equidem τοιαῦτα ἄν (et mox ἄν ἐμαχέσαντο) Dionem scripsisse crediderim secutum veterum usum (veluti Xen. *Hell.* 6, 4, 11) non optime intellectum, cf. *Matth. gr. Gr.* § 600 19 χρόνον τινὰ om. U^{a} 20 ἂν ἐμαχέσαντο] ἀνεμαχέσαντο H. St. (cum U^{a}M), cf. tamen Matth. *gr. Gr.* § 599, 2^{a}, et 53, 18, 1; 54, 35, 3; 57, 8, 5; 61, 8, 6 al., Thuc. 7, 71, 3, et adn. ad v. 18 αἶθις αὖ dedi ex U^{a}A, αὖθις οὖν U^{a}BM, αἶθις Xiph. συνέβαλον U^{a}, συνέβαλλον VC.

Digitized by Google

μειναν τὸν Μουκιανόν (ἐπυνθάνοντο γὰρ ἐν ὁδῷ εἶναι), ἀλλ' Ἀντώνιον Πρεῖμον, φυγόντα μὲν ἐκ καταδίκης ἐπὶ τοῦ Νέρωνος, καταχθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ Γάλβα καὶ τοῦ Παννονικοῦ στρατοπέδου
4 ἄρχοντα, εἵλοντο στρατηγόν. καὶ ἔσχεν οὗτος τὴν αὐτοτελῆ ἀρχὴν μήθ' ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος μήθ' ὑπὸ τῆς γερουσίας αἱρεθείς. τοσαύτη τῶν στρατιωτῶν ἦν πρός τε τὸν Οὐιτέλλιον ὀργὴ καὶ πρὸς τὰς ἁρπαγὰς ὁρμή· οὐ γάρ που καὶ ἐπ' ἄλλο τι ταῦτα ἔπραττον ἢ ἵνα τὴν Ἰταλίαν διαρπάσωσιν. ὃ καὶ ἐγένετο.

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Οὐιτέλλιος αὐτὸς μὲν κατὰ χώραν ἔμεινε, τῇ τε ἄλλῃ τρυφῇ καὶ τότε χρώμενος καὶ ἀγῶνας μονομαχίας τιθείς (ἐν οἷς καὶ ὁ Σπόρος μέλλων ἐν κόρης ἁρπαζομένης σχήματι ἐς τὸ θέατρον ἐσαχθήσεσθαι οὐκ ἤνεγκε τὴν ὕβριν ἀλλ' ἑαυτὸν προαπέσφαξε), τῷ δὲ δὴ Ἀλιηνῷ τὸν πόλεμον μεθ' ἑτέρων προσ-
2 έταξεν. Ἀλιηνὸς δὲ ἐς μὲν τὴν Κρεμῶνα ἀφίκετο καὶ προκατέσχεν αὐτήν, ὁρῶν δὲ τοὺς στρατιώτας τοὺς μὲν ἑαυτοῦ ἔκ τε τῆς τρυφῆς τῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκδεδιητημένους καὶ ἐκ τῆς ἀγυμνασίας διατεθρυμμένους, τοὺς δὲ ἑτέρους καὶ τοῖς σώμασι γεγυμνασμένους
3 καὶ ταῖς ψυχαῖς ἐρρωμένους, ἐφοβεῖτο· καὶ μετὰ τοῦτο ἐπειδὴ καὶ λόγοι αὐτῷ παρὰ τοῦ Πρίμου φίλιοι ἦλθον, συνεκάλεσε τοὺς στρατιώτας, καὶ τήν τε τοῦ Οὐιτελλίου ἀσθένειαν καὶ τὴν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἰσχὺν τόν τε ἑκατέρου τρόπον εἰπὼν μεταστῆναι ἔπεισε. καὶ τότε μὲν τάς τε τοῦ Οὐιτελλίου εἰκόνας ἀπὸ τῶν σημείων καθ-
4 εἷλον καὶ ὑπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀρχθήσεσθαι ὤμοσαν, διαλυθέντες δὲ καὶ ἐς τὰς σκηνὰς ἀναχωρήσαντες μετενόησαν, καὶ ἐξαίφνης σπουδῇ καὶ θορύβῳ πολλῷ συστραφέντες τὸν Οὐιτέλλιον αὐτοκράτορα αὖθις ἀνεκάλουν καὶ τὸν Ἀλιηνὸν ὡς καὶ προδιδόντα

21 — p. 125, 2: Petr. Patr. *exc. Vat.* 95 (p. 218 Mai. = p. 200, 1—4 Dind.): ὅτι Ἀλιηνὸς καταλιπὼν Βιτέλλιον προσέθετο Βεσπασιανῷ· ὕστερον δὲ μετα-

3. 4 τοῦ — ἄρχοντα] M. Antonius Primus (*Pros. imp. Rom.* 1 p. 103 n. 688) legatus erat legionis VII a Galba conscriptae, Pannonia autem duabus legionibus obtinebatur VII et XIII (Tac. *hist.* 2, 86), igitur non optime haec Dio potius quam Xiphilinus 3 *Παννονικοῦ* R. St., *πανονικοῦ* VC 4 *οὗτος*] *οὕτως* H. St. *τὴν αὐτοτελῆ ἀρχὴν*] cf. Tac. *hist.* 3, 11 13 *δὴ* om. V *Ἀλιηνῷ*] ita semper Dio, est *A. Caecina Alienus* (*Pros. imp. Rom.* 1 p. 255 n. 71) 14 *Κρεμῶνα* reduxi ex VC, *Κρεμώνην* Reim., *Κρεμών* etiam 64, 10, 3 (*κρεμνῶνι* VC); 65, 1, 3 (cod. Peir.); 65, 11, 2 (VC), et App. *Hann.* 7, Strab. 5, 4, 8 p. 247 (*κρέωνα* in acc. *codd.*), Ios. *b. I.* 4, 11, 3, Zos. 5, 37, 3, *Κρεμώνη* Pol. 3, 40, 5, Strab. 5, 1, 11 p. 216, Plut. *Oth.* 7, 1 (bis); 8, 1, *Κρεμωνία κολωνία* Ptol. 3, 1, 27, *Cremona* latine 16 *διατεθρυμμένους* H. St., *διατεθραμμένους* VC.

Digitized by Google

σφᾶς ἔδησαν, οὐδὲν οὐδὲ τῆς ὑπατείας αὐτοῦ προτιμήσαντες· τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν πολέμων τῶν ἐμφυλίων μάλιστα ἔργα ἐστίν.

ταραχῆς οὖν καὶ κατὰ τοῦτο πολλῆς ἐν τῷ τοῦ Οὐιτελλίου 11 στρατοπέδῳ οὔσης, ἐπηύξησεν αὐτὴν ἡ σελήνη τῆς νυκτὸς ἐκλιποῦσα, οὐχ ὅτι καὶ ἐσκιάσθη (καίτοι τοῖς θορυβουμένοις καὶ τὰ τοιαῦτα φόβον φέρει) ἀλλ' ὅτι καὶ αἱματώδης καὶ μέλαινα ἄλλα τέ τινα χρώματα φοβερὰ ἀφιεῖσα ὤφθη. οὐ μέντοι καὶ παρὰ τοῦτο οὔτε 2 μετέθεντο οὔτε ἐνέδοσαν, (ἀλλ' ἐς χεῖρας ἀλλήλοις ἐλθόντες προθυμότατα ἠγωνίσαντο [§ 3], καίπερ ἄναρχτοι, ὥσπερ εἶπον, οἱ Οὐιτελλίειοι ὄντες· ὁ γὰρ Ἀλιηνὸς ἐν τῇ Κρεμῶνι ἐδέδετο [§ 5]).

Xiph. 196, 3—197, 19 R. St.

ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ Οὐιτελλίου τῷ Πρίμῳ τῇ ὑστεραίᾳ, 3 ὑπαγομένῳ σφᾶς δι' ἀγγέλων ὁμολογῆσαι, ἀντέπεμψαν ἀντιπαραινοῦντες τὰ τοῦ Οὐιτελλίου προελέσθαι, καὶ ἐς χεῖρας ἐλθόντες τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ προθυμότατα ἠγωνίσαντο. ἡ δὲ δὴ μάχη οὐκ 4 ἐκ παρασκευῆς ἐγένετο, ἀλλ' αἰφνίδιον ὀλίγοι τινὲς τῶν ἱππέων, οἷα παρὰ τοῖς ἀντιστρατοπεδευομένοις γίγνεται, ⟨τοῖς⟩ προνομεύουσι τῶν ἑτέρων ἐπέθεντο, καὶ μετὰ τοῦτο προσβοηθούντων ἑκατέροις ἀμφοτέρωθεν, ὡς που ἐτύγχανον αἰσθόμενοι, τοτὲ μὲν τοῖς τοτὲ δὲ τοῖς ἄλλων, εἶτ' ἄλλων, καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων, καὶ ταῖς μάχαις αἱ τροπαὶ συνεγίγνοντο, μέχρις οὗ πάντες συνέδραμον. τότε δὲ ἐς τάξιν 5 τινὰ ὥσπερ ἐκ συγκειμένου κατέστησαν, καὶ ἐν κόσμῳ τὸν ἀγῶνα ἐποίησαν καίπερ ἄναρχτοι· ὁ γὰρ Ἀλιηνὸς ἐδέδετο.

νοήσας πάλιν τὸν Βιτέλλιον αὐτοκράτορα ἐπεβόησεν. τοιαῦτα γὰρ ἐν τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις εἴωθε γίνεσθαι.

---

8 — 10 breviter Xiphilinus, quod multo fusius habet eclogarius Constantinianus.

12 — p. 128, 2 conflata haec ex Xiphilino et exc. U^{G} 40:

Xiphilinus (197, 17—198, 17)	Exc. U^{G} 40^{a}
	ὅτι οἱ στρατιῶται — ὁ γὰρ
(. . . ἐδέδετο, c. 11, 2.)	Ἀλιηνὸς ἐν τῇ Κρεμῶνι ἐδέδετο

4 ἐκλιποῦσα V, ἐκλιπούσης C 5 καὶ ἐσκιάσθη reduxi ex VC, κατεσκιάσθη Rk. iniuria, cf. fr. 109, 16; 36, 38, 3; 37, 14, 3; 38, 28, 5 cet., praeterea 65, 8, 1 6 φέρει C, φέροι V 7 ἀφιεῖσα] cf. Plat. *ep.* 7 p. 349 A, *Lys.* p. 222 B 10 *Ουιτελλίειοι* Dind., *βιτέλειοι* VC (semper) *Κρεμῶνι* restitui ex VC, *Κρεμώνῃ* Reim., cf. ad c. 10, 2.

12 *Πρίμῳ*] ita ABM 17 *ἀντιστρατοπεδευομένοις* Urs. (ex cod. Neap.?), *ἀντιπαραστρατοπεδευομένοις* ABM, *ἀντιστρατοπεδεύεσθαι* solum Dioni veteres secuto in usu est ⟨τοῖς⟩ ins. Rk., *τισιν* post *προνομεύουσι* mavult Kuiper. (litt.) 21 *συνεγίγνοντο*] *συνεγίγνοντο* ⟨*κατάλληλοι*⟩ Rk. *τότε* AM, *τὸ* B 23 *Ἀλιηνὸς* BM, *ἀλικυν ὅστ* vel *ἀλιηην ὅστ* (et in marg. *ἴσως ἀλιηνὸς*) A, cf. ad c. 10, 1 *ἐδέδετο* B, *ἐδέδοτο* AM.

Digitized by Google

12 κἀκ τούτου καὶ ἴση καὶ ἀντίρροπος οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐγένετο. καὶ ⟨γὰρ⟩ νὺξ αὐτὴν ἐπέλαβε, καὶ οὐδὲ ἐκείνη σφᾶς διέλυσε· τοσαύτῃ που καὶ ὀργῇ καὶ προθυμίᾳ, καίπερ καὶ γνωρίζοντες ἀλλήλους καὶ λαλοῦντες σφίσιν,
2 ἐχρήσαντο. ὅθεν οὔθ' ὁ λιμὸς αὐτοὺς οὔτε ὁ κάματος οὔτε τὸ 5
ψῦχος οὔθ' ὁ σκότος, οὐ τὰ τραύματα, οὐχ οἱ φόνοι, οὐ τὰ λείψανα τῶν προτέρων νεκρῶν, οὐχ ἡ μνήμη τοῦ πάθους, οὐ τὸ πλῆθος τῶν μάτην ἀπολομένων ἐπράυνε· τοιαύτη τις μανία ἀμφο-
3 τέρους ὁμοίως κατέσχε, καὶ οὕτως ἐπεθύμουν, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς τοῦ χωρίου μνήμης παροξυνόμενοι, οἱ μὲν καὶ τότε νικῆσαι, οἱ δὲ 10
μὴ καὶ τότε ἡττηθῆναι, ὥσπερ ἀλλοφύλοις τισὶν ἀλλ' οὐκ οἰκείοις πολεμοῦντες, καὶ μέλλοντες ἐξ ἑκατέρου πάντες ὁμοίως ἢ αὐτίκα
4 ἀπολέσθαι ἢ μετὰ ταῦτα δουλεύειν. οὔκουν οὐδὲ τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης, ὥσπερ εἶπον, ἐνέδοσαν, ἀλλὰ καὶ ἐκκαμόντες, καὶ διὰ τοῦτο 15
πολλάκις καὶ ἀναπαυόμενοι καὶ ἐς λόγους ἀλλήλοις ἰόντες, ὅμως
13 ἠγωνίζοντο. καὶ ἦν ἰδεῖν, ὁσάκις γε καὶ ἡ σελήνη διέλαμψε (νέφη γὰρ αὐτὴν πολλὰ καὶ ποικίλα διαθέοντα συνεχῶς συνέκρυπτεν),

[Xiphilinus]

κἀκ τούτου καὶ ἴση — ἐγένετο. καὶ νὺξ αὐτὴν ἐπέλαβε καὶ οὐδὲ ἐκείνη σφᾶς διέλυσε· τοσαύτῃ που — οὐ τὰ λείψανα τῶν νεκρῶν (v. 7), οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολομένων ἐπράυνε· τοιαύτη τις μανία ἀμφοτέρους ὁμοίως κατέσχεν (v. 9).

οὔκουν οὐδὲ — ἐνέδοσαν (v. 14).

καὶ ἦν ἰδεῖν — νέφη γὰρ αὐτὴν (v. 17)

ἔσθ' ὅτε συνέκρυπτεν,

[Exc. U^{c} 40^{a}]

κἀκ τούτου καὶ ἴση — ἐγένετο. οὐδὲ νὺξ αὐτὴν

διέλυσε· τοσαύτῃ που — οὐ τὰ λείψανα τῶν προτέρων νεκρῶν (v. 7), οὐχ ἡ μνήμη τοῦ πάθους οὐ τὸ πλῆθος τῶν μάτην ἀπολομένων ἐπράυνε· τοιαύτη τις μανία ἀμφοτέρους κατέσχε ὁμοίως, καὶ οὕτως ἐπεθύμουν — μετὰ ταῦτα δουλεύειν (v. 13). οὔκουν οὐδὲ — ἐνέδοσαν (v. 14), ἀλλὰ καὶ ἐκκαμόντες — ἠγωνίζοντο (v. 16). καὶ ἦν ἰδεῖν — νέφη γὰρ αὐτὴν πολλὰ καὶ ποικίλα διαθέοντα συνεχῶς συνέκρυπτεν,

1 μόνον U^{c}, μόνη VC 2 αὐτῶν] αὐτοῦ U^{c}B 2. 3 καὶ — διέλυσε] οὐδὲ νὺξ αὐτὴν διέλυσε U^{c} 2 ⟨γὰρ⟩ ins. Rk. 4 λαλοῦντες] διαλαλοῦντες Nab. (litt.) recte fortasse, cf. c. 13, 2 7 προτέρων om. Xiph., intellegenda cadavera caesorum in priore pugna Betriacensi οὐχ ἡ μνήμη τοῦ πάθους om. Xiph. 8 μάτην om. Xiph. ἀπολομένων VC (ἀπολλομένων uterque) U^{c}A, ἀπολογημένων U^{c}BM, ἀπολλυμένων Kuiper. (litt.) 9 ὁμοίως κατέσχε VC, κατέσχεν ὁμοίως U^{c}ABM 9—13 καὶ οὕτως — δουλεύειν om. Xiph. 10 μνήμης U^{c}B in marg., Urs. (ex cod. Neap.?), om. U^{c}AM 14—16 ἀλλὰ καὶ — ἠγωνίζοντο om. Xiph. 15 ἐς λόγους Leuncl., ἐκ λόγου U^{c} 17 πολλὰ — συνεχῶς συνέκρυπτεν scripsi ex U^{c}, ἔσθ' ὅτε συνέκρυπτεν Xiph., unde edebatur πολλὰ καὶ ποικίλα διαθέοντα συνεχῶς ἔσθ' ὅτε συνέκρυπτεν haud recte, ut vel sequens ἔστι μὲν ὅτε — ἔστι δ' ὅτε ostendit.

Digitized by Google

ἔστι μὲν ὅτε μαχομένους αὐτούς, ἔστι δ' ὅτε ἑστηκότας καὶ ἐπὶ τὰ ὅρατα ἐπερηρεισμένους ἢ καὶ καθημένους. καὶ τοτὲ μὲν κοινῇ τε συνεβόων, οἱ μὲν τὸν Οὐεσπασιανὸν οἱ δὲ τὸν Οὐιτέλλιον ὀνομάζοντες, καὶ ἀντιπροεκαλοῦντο ἀλλήλους, λοιδοροῦντές τε καὶ ἐπαινοῦντες ἑκάτερον· τοτὲ δὲ καὶ ἰδίᾳ ἄλλος ἄλλῳ διελάλει· "συστρατιῶτα, πολῖτα, τί ποιοῦμεν; τί μαχόμεθα; δεῦρ' ἥκε πρὸς ἐμέ". "μὴ δῆτα, ἀλλὰ σὺ πρὸς ἐμέ". καὶ τί ἂν τις τοῦτο θαυμάσειεν, ὁπότε καὶ σιτία καὶ ποτὰ αἵ τε γυναῖκες ἐκ τῆς πόλεως τοῖς τοῦ Οὐιτελλίου στρατιώταις τῆς νυκτὸς ἐνεγκοῦσαι ἔδωκαν, καὶ ἐκεῖνοι αὐτοί τε ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ τοῖς ἀντιμαχομένοις ὤρεγον. καί τις αὐτῶν ὀνομαστὶ τὸν ἀντίπαλον ἀνακαλέσας (πάντες γὰρ ὡς εἰπεῖν καὶ ᾔδεσαν ἀλλήλους καὶ ἐγνώριζον) "λαβὲ" ἔφη, "συστρατιῶτα, καὶ φάγε· οὐ γὰρ ξίφος ἀλλὰ ἄρτον σοι δίδωμι. λαβὲ καὶ πίε· οὐ γὰρ ἀσπίδα ἀλλὰ κύλικά σοι προτείνω, ἵνα, ἄν τε σὺ ἀποκτείνῃς ἐμὲ ἄν τε καὶ ἐγὼ σέ, ῥᾷον ἀπαλλάξωμεν, μηδὲ ἐκλελυμένῃ καὶ ἀσθενεῖ τῇ χειρὶ μήτε σὺ ἐμὲ κατακόψῃς μήτε ἐγὼ σέ. ταῦτα γὰρ ἡμῖν ζῶσιν ἔτι τὰ ἐναγίσματα καὶ Οὐιτέλλιος καὶ Οὐεσπασιανὸς διδοῦσιν, ἵν' ἡμᾶς τοῖς πάλαι νεκροῖς καταθύσωσι". τοιαῦτα ἄν τινες πρὸς ἀλλήλους εἰπόντες, καὶ ἀναπαυσάμενοι χρόνον τινὰ καὶ ἐμφαγόντες, πάλιν ἂν ἐμαχέσαντο· εἶτ' ἀνασχόντες αὖθις αὖ συνέβαλον. καὶ 14

Suid. s. v. ἐναγίσματα

[Xiphilinus]

ἔστι μὲν ὅτε μαχομένους (v. 1) — τοῦτο θαυμάσειεν (v. 7), ὁπότε καὶ σιτία καὶ ποτὰ αἵ τε γυναῖκες — ἀνακαλέσας (v. 11) πάντες γὰρ ὡς εἰπεῖν ᾔδεσαν ἀλλήλους καὶ ἐγνώριζον (v. 12), "λάβε" ἔφη —

[Exc. U^{c} 40^{a}]

ἔστι μὲν ὅτε μαχομένους (v. 1) — τοῦτο θαυμάσειεν (v. 7), ὁπότε καὶ συνήσθιον. πάντες γὰρ καὶ ᾔδεσαν ἀλλήλους καὶ ἐγνώριζον (v. 12). "λάβε" ἔφη —

1 μαχομένους] μαχόμενος U^{c}B 1. 2 καὶ — ἢ καὶ U^{c}, ἢ καὶ — ἢ VC 3 τε inserui ex U^{c}, om. VC 5 τοτὲ U^{c}Xiph.C, ποτὲ Xiph.V 8—11 ὁπότε — ἀνακαλέσας Xiph., ὁπότε καὶ συνήσθιον U^{c} 8 τοῖς C, τῆς V 11 ὡς εἰπεῖν om. U^{c} 12 καὶ (prius) inserui ex U^{c}, om. Xiph. 14. 15 ἄν τε σὺ — ἐγὼ σέ Xiph., ἄν τε ἀποκτείνῃς με ἄν τε [τε bis BM] καὶ ἀποθάνῃς U^{c} 15 καὶ ἀσθενεῖ] κατασθενεῖ U^{c}B 16 σὺ ἐμὲ VC, ἐμὲ σὺ U^{c}AB, ἐμὲ συγ- U^{c}M 17 ἐναγίσματα] ἐναγίσματος U^{c}M διδοῦσιν U^{c} Suid., διαμάχονται Xiph., quod genuinum vel ex genuina lectione corruptum putes, nec tamen intellegere queo 18 καταθύσωσι] ἐπιθύσωσι Bk. τοιαῦτα ἄν Xiph., τοιαῦτα U^{c}, τοιαῦτα ἄρα H. St., τοιαῦτ' ἄττα Reim., equidem τοιαῦτα ἄν (et mox ἂν ἐμαχέσαντο) Dionem scripsisse crediderim secutum veterum usum (veluti Xen. *Hell.* 6, 4, 11) non optime intellectum, cf. *Matth. gr. Gr.* § 600 19 χρόνον τινὰ om. U^{c} 20 ἂν ἐμαχέσαντο] ἀνεμαχέσαντο H. St. (cum U^{c}M), cf. tamen Matth. *gr. Gr.* § 599, 2^{a}, et 53, 18, 1; 54, 35, 3; 57, 8, 5; 61, 8, 6 al., Thuc. 7, 71, 3, et adn. ad v. 18 αὖθις αὖ dedi ex U^{c}A, αὖθις οὖν U^{c}BM, αὖθις Xiph. συνέβαλον U^{c}, συνέβαλλον VC.

Digitized by Google

ταῦθ' οὕτω δι' ὅλης τῆς νυκτὸς μέχρι τῆς ἕω ἐγένετο. Xiph. 197, 17—198, 17 R. St. (inde a c. 12, 1) et Exc. U^{G} 40^{a}.

2 ἔνθα δὴ καὶ τοιόνδε τι δύο ἄνδρες τῶν Οὐεσπασιανείων ἔπραξαν· ἐπειδὴ γὰρ ἰσχυρῶς ἐκ μηχανήματός τινος ἐβλάπτοντο, ἀσπίδας τε ἐκ τῶν Οὐιτελλιείων σκύλων ἥρπασαν, καὶ τοῖς ἀντικαθεστηκόσι μιχθέντες ἔλαθον μέχρι τῆς μηχανῆς ἐλθόντες ὡς καὶ ἐκείνων ὄντες, καὶ τὰ σχοινία αὐτῆς διέκοψαν ὥστε μηδὲν ἔτι 3 βέλος αὐτῆς ἀφεῖναι δυνηθῆναι. ἀνατείλαντος δὲ τοῦ ἡλίου, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐκ τοῦ τρίτου στρατοπέδου τοῦ Γαλατικοῦ καλουμένου καὶ ἐν τῇ Συρίᾳ χειμάζοντος, τότε δὲ κατὰ τύχην ἐν τῇ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ μερίδι ὄντος, ἀσπασαμένων αὐτὸν ἐξαίφνης ὥσπερ εἰώθεσαν, ὑποτοπήσαντες οἱ τοῦ Οὐιτελλίου τὸν Μουκιανὸν παρεῖναι ἠλλοιώθησαν καὶ ἡττηθέντες ὑπὸ τῆς βοῆς ἔφυγον· οὕτω που καὶ τὰ βραχύτατα μεγάλως τοὺς προκεκμηκότας ἐκπλήσσει. 4 καὶ ἐς τὸ τεῖχος ἀναχωρήσαντες χεῖράς τε προετείνοντο καὶ ἱκέτευον. καὶ ἐπεὶ μηδεὶς αὐτῶν ἐσήκουεν, ἔλυσαν τὸν ὕπατον, καὶ αὐτὸν τῇ τε ἐσθῆτι τῇ ἀρχικῇ καὶ ταῖς ῥάβδοις κοσμήσαντες ἔπεμψαν ἀνθ' ἱκετηρίας, καὶ ἔτυχον τῶν σπονδῶν· ὁ γὰρ Ἀλιηνὸς διὰ τὸ ἀξίωμα καὶ διὰ τὴν συμφορὰν ἔπεισε ῥᾳδίως τὸν Πρεῖμον τὴν ὁμολογίαν σφῶν δέξασθαι.

15 ὡς μέντοι αἵ τε πύλαι ἠνεῴχθησαν καὶ ἐν ἀδείᾳ πάντες ἐγένοντο, τότε δὴ ἐξαίφνης πανταχόθεν τε ἅμα ἐσέδραμον καὶ διήρπασαν πάντα καὶ ἐνέπρησαν. καὶ ἐγένετο καὶ τοῦτο τὸ πάθος οὐδενὸς τῶν δεινοτάτων σμικρότερον· ἥ τε γὰρ πόλις καὶ μεγέθεσι καὶ κάλλεσιν οἰκοδομημάτων ἤσκητο, καὶ χρήματα παμπληθῆ καὶ 2 τῶν ἐπιχωρίων καὶ τῶν ξένων ἐς αὐτὴν συνελήλυθει. καὶ τά γε πλείω κακὰ οἱ Οὐιτελλίειοι ἔδρασαν, ἅτε καὶ τὰς οἰκίας τῶν πλουσιωτάτων καὶ τὰς διεξόδους τῶν στενωπῶν ἀκριβῶς εἰδότες· οὐδὲ ἔμελεν αὐτοῖς εἰ ὧν ὑπερεμαχέσαντο, τούτους ἀπώλεσαν, ἀλλ' ὡς καὶ αὐτοὶ καὶ ἠδικημένοι καὶ κεκρατηκότες ἔπαιον ἔσφαττον, ὥστε καὶ πέντε μυριάδας σὺν τοῖς ἐν τῇ μάχῃ πεσοῦσιν ἀπολέσθαι.

[Xiphilinus] μέχρι τῆς ἕω ἐγένετο. (ἔνθα δὴ καὶ τοιόνδε τι κ. τ. λ.)

[Exc. U^{G} 40^{a}] μέχρι τῆς ἕω ἐγένετο. (καὶ ὁ Πρεῖμος καὶ ὁ Κεριάλιος κ. τ. λ. c. 18, 3.)

1 τῆς (prius) om. VC τῆς ἕω Xiph., ἕω U^{G}. 7 μηδὲν] an μηδέν'? 9 στρατιωτῶν] στρατιωτῶν ⟨τῶν⟩ Bk. Γαλατικοῦ C, γαλακτικοῦ V 11 ἀσπασαμένων V, ἀσπασάμενοι C, ἀσπασαμένου Dind. (typ. err.?) 12 Μουκιανὸν R. St., μινουκιανὸν VC, cf. Tac. hist. 3, 25 13 ἡττηθέντες] πτοηθέντες Rk., haud necesse 29 ὑπερεμαχέσαντο C, ὑπερεμαχέσατο V ἀπώλεσαν R. St., ἀπώλυσαν VC 30 καὶ ἠδικημένοι] ἠδικημένοι Dind. (typ. err.?).

Digitized by Google

Οὐιτέλλιος δὲ ὡς ἐπύθετο τῆς ἥττης, τέως μὲν ἐθορυβεῖτο, 16
τὸ μέν τι καὶ ὑπὸ σημείων ταραχθείς (θύσαντος γὰρ αὐτοῦ θυσίαν τινά, καὶ ἐπ' αὐτῇ δημηγοροῦντος τοῖς στρατιώταις, γῦπες πολλοὶ προσπεσόντες τά τε ἱερὰ διεσκέδασαν καὶ ἐκεῖνον ἀπὸ τοῦ βήματος ὀλίγου δεῖν κατέβαλον), τὸ δὲ δὴ πλέον διὰ τὴν ἀγγελίαν τῆς ἥττης· 2
καὶ τὸν μὲν ἀδελφὸν διὰ ταχέων ἐς Ταρρακῖναν ἔπεμψε, καὶ δι' αὐτοῦ τὴν πόλιν κατέσχεν ὀχυρὰν οὖσαν, τῶν δὲ δὴ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ στρατηγῶν ἐπιόντων τῇ Ῥώμῃ ἐξεπλάγη τε καὶ ἐξέστη. ἐν μὲν 3
γὰρ οὐδὲν οὔτε ἔπραττεν οὔτε ἐφρόνει, ἐμπλήκτως δὲ ἄνω καὶ κάτω ἐφέρετο ὥσπερ ἐν κλύδωνι. καὶ γὰρ ἀντείχετο τῆς ἡγεμονίας καὶ πάντως ὡς καὶ πολεμήσων παρεσκευάζετο, καὶ ἐκὼν αὐτὴν ἠφίει καὶ πάντως ὡς καὶ ἰδιωτεύσων ἡτοιμάζετο. καὶ ἔστι μὲν ὅτε τὴν 4
χλαμύδα τὴν πορφυρᾶν ἐφόρει καὶ ξίφος παρεζώννυτο, ἔστι δ' ὅτε ἐσθῆτα φαιὰν ἀνελάμβανεν. ἐδημηγόρει τε καὶ ἐν τῷ παλατίῳ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄλλοτε ἄλλα, ἐπί τε μάχην καὶ ἐπὶ διαλλαγὰς αὐτοὺς προτρεπόμενος· καὶ τοτὲ μὲν καὶ ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ δὴ ἐπε- 5
δίδου, τοτὲ δὲ καὶ τὸ παιδίον κατέχων καὶ φιλῶν προέβαλλεν αὐτοῖς ὡς ἐλεηθησόμενος. τούς τε δορυφόρους ἀπήλλαττε καὶ πάλιν μετεπέμπετο, τό τε παλάτιον ἐκλιπὼν ἂν καὶ ἐς τὴν τοῦ ἀδελφοῦ οἰκίαν ἀπιὼν εἶτα ἀνεκομίζετο, ὥστε ἐκ τούτων καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πλείστους τῆς σπουδῆς παραλῦσαι. ὁρῶντες γὰρ αὐτὸν δεῦρο 6
καὶ ἐκεῖσε ἐμμανῶς ἅττοντα οὔτε τι τῶν προστασσομένων σφίσιν ὁμοίως ἔπραττον, οὔτε τὰ ἐκείνου μᾶλλον ἢ τὰ σφῶν διεσκόπουν. καὶ τά τε ἄλλα αὐτὸν ἐκερτόμουν, καὶ μάλιστα ὁπότε τὸ ξίφος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῖς τε ὑπάτοις καὶ τοῖς ἄλλοις βουλευταῖς ὤρεγεν ὡς καὶ τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν δι' αὐτοῦ ἀποτεθειμένος· οὔτε γὰρ ἐκείνων τις λαβεῖν αὐτὸ ἐτόλμα, καὶ οἱ προσεστηκότες ἐχλεύαζον.

πρὸς οὖν ταῦτα, ἄλλως τε καὶ πελάζοντος ἤδη τοῦ Πρίμου, 17
συνελθόντες οἵ τε ὕπατοι Γάιος Κυΐντιος Ἀττικὸς καὶ Γναῖος Καικίλιος

---

2 τι V, τε C 6 Ταρρακῖναν Bk., ταρακίναν VC nec aliter c. 20, 1 VC et Zon., c. 22, 1 VC.; in duplici ρ consentiunt fere optimi codices scriptorum Graecorum (Pol. 3, 22, 11 et 24, 16, Strab. 5, 3, 5. 6 p. 231. 233, Diod. 14, 16, Dionys. 15, 3 ubi περὶ Ταρακινάπολιν cod. Esc., cf. tamen Steph. s. v., Plut. Mar. 36. 38, Caes. 58, App. Samn. 1, 2, b. c. 3, 12, Ptol. 3, 1, 5; 8, 8, 3, Athen. 6 p. 224 c, Proc. b. G. 1, 11; 2, 2. 4. 5, Steph. s. v., Hesych. s. v.), plurali numero Tarracinae Liv. 4, 59, 4, Ptol. l. l., Athen. l. l., v. Hadr. 7, 2 (Tarracenae), Hesych. s. v., ceteroquin Tarracina vel Tarricina, Ταρρακίνη sive Ταρρακῖνα. Terracina apud veteres non reperitur, cf. C. I. L. 10 p. 623 9 ἐμπλήκτως C, ἐκπλήκτως V 17 αὐτοῖς Sylb., αὐτοὺς VC 18 τούς τε Sylb., τούτω VC, ⟨καὶ⟩ τούτῳ Reim., τούτῳ vel ⟨ἐπὶ⟩ τούτῳ superiori sententiae subiungit Rk. 19 ἄν secl. St. perperam 29 Καικίλιος Reim., κεκίλιος VC.

Digitized by Google

κίλιος Σίμπλιξ καὶ Σαβῖνος (συγγενὴς οὗτος Οὐεσπασιανοῦ) τῶν τε ἄλλων οἱ πρῶτοι γνώμας ἐποιήσαντο, καὶ ἐς τὸ παλάτιον ὥρμησαν σὺν τοῖς ὁμογνωμονοῦσί σφισι στρατιώταις ὡς ἢ πείσοντες ἢ καὶ
2 καταναγκάσοντες τὸν Οὐιτέλλιον τὴν ἀρχὴν ἀπειπεῖν. καὶ περιπεσόντες τοῖς Κελτοῖς τοῖς φρουροῦσιν αὐτὸν κακῶς ἀπήλλαξαν, κἀκ τούτου ἐς τε τὸ Καπιτώλιον ἀνέφυγον, κἀνταῦθα τὸν Δομιτιανὸν τὸν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ υἱὸν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ μεταπεμψά-
3 μενοι ἐν φυλακῇ ἐποιήσαντο. τῇ δ' ὑστεραίᾳ προσβαλόντων σφίσι τῶν ἐναντίων χρόνον μέν τινα ἀπεκρούσαντο αὐτούς, ἐμπρησθέντων δὲ τῶν περὶ τὸ Καπιτώλιον ἀνεκόπησαν ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ οὕτως ἐπαναβάντες οἱ τοῦ Οὐιτελλίου στρατιῶται ἐκείνων τε συχνοὺς ἐφόνευσαν, καὶ διαρπάσαντες πάντα τὰ ἀνακείμενα κατέπρησαν ἄλλα τε καὶ τὸν ναὸν τὸν μέγαν, τόν τε Σαβῖνον καὶ τὸν Ἀττικὸν συλ-
4 λαβόντες πρὸς τὸν Οὐιτέλλιον ἔπεμψαν. Δομιτιανὸς δὲ καὶ Σαβῖνος ὁ τοῦ Σαβίνου παῖς ἐν τῷ πρώτῳ θορύβῳ διαφυγόντες ἐκ τοῦ Καπιτωλίου καὶ ἐς οἰκίας τινὰς κατακρυφθέντες ἐλελήθεσαν. Xiph. 198, 17—200, 25 R. St.

18 ὡς δὲ οἱ Οὐεσπασιάνειοι στρατιῶται πλησίον ἐγένοντο, οὓς ὅ τε Κύιντος Πετίλιος Κερεάλιος βουλευτὴς τῶν πρώτων καὶ τῷ Οὐεσπασιανῷ κατ' ἐπιγαμίαν τινὰ προσήκων καὶ ὁ Πρῖμος ὁ Ἀντώνιος ἦγον (ὁ γὰρ Μουκιανὸς οὔπω ἐπεφθάκει), ἐν παντὶ δέους ὁ Οὐιτέλ-

---

18 = Zon. 11, 16 p. 491, 13 B. (p. 51, 8. 9 D.) [praemittit: ὁ δὲ τοῦ Οὐιτελλίου θάνατος τοῦτον τὸν τρόπον ἐγένετο].

18 cf. Joann. Antioch. fr. 98 M. (v. 9. 10) [quae proxime praecedunt Eutropii sunt 7, 18, 4].

---

1 *συγγενὴς οὗτος Οὐεσπασιανοῦ*] additamentum videtur Xiphilini. Sabinum hoc tempore praefectum urbi fratrem natu maiorem fuisse Vespasiani notissimum (cf. Tac. *hist.* 3, 64. 65. 69), *συγγενὴς* autem Dioni non est *frater*, memoraveratque iam supra Sabinum et Vespasianum fratres esse (60, 20, 3) 6 *Δομιτιανὸν* H. St., *δομετιανὸν* VC (hic et § 4, plerumque tamen *δομιτιανός* scribunt).

18 *Οὐεσπασιάνειοι στρατιῶται*] an *Οὐεσπασιάνειοι* vel *Οὐεσπασιανοῦ στρατιῶται*?, idem tamen Zon. 19 *Πετίλιος*] *Petilius* quoque Tac. *ann.* 14, 32. 33, *hist.* 3, 59. 78. 79. 80; 4, 68. 71, *Agric.* 8. 17, Ios. *b. I.* 7, 4, 2 (*βεντιδίῳ* codd.), sed *Petillius* dipl. IX (C. I. L. 3 p. 852) *Κερεάλιος*] ita quoque § 3 et 66, 3, 3 et Ios. *l. l.*, *Cerialis* Tac. *l. l.* et *hist.* 4, 72. 75—79. 86; 5, 14—16. 18—24 (sed *Cerealis hist.* 5, 15. 16, *Agric.* 17), *Cerialis* dipl. IX. ceterum ⟨ὁ⟩ *Πετίλιος* ⟨ὁ⟩ *Κερεάλιος* Bk., ita probabiliter Dio, cf. ad 61, 15, 2 20 *Πρῖμος* U^{c} Suid., *πρίσκος* VC.

Digitized by Google

λιος ἐγεγόνει. οὗτοι γὰρ πρῶτον μὲν δι' ἀγγέλων τινῶν, ἓς τε λάρ- 2 Suid. s. v. λάρναξ
νακας μετὰ τῶν νεκρῶν καὶ ἐς ἀρρίχους ὀπώραν ἐχούσας ἢ καὶ καλάμους ὀρνιθευτῶν τὰ γράμματα ἐμβάλλοντες, πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει δρώμενα ἐμάνθανον καὶ πρὸς ἐκεῖνα ἐβουλεύοντο· τότε δ' ἰδόντες τὸ πῦρ τὸ ἐκ τοῦ Καπιτωλίου ὥσπερ ἐκ φρυκτωρίας αἰρόμενον ἠπείχθησαν. καὶ πρότερος τῇ πόλει μετὰ τοῦ ἱππικοῦ ὁ Κερεάλιος προσμίξας ἡττήθη μὲν κατ' αὐτὴν τὴν ἔσοδον, ἅτε ἐν στενῷ μεθ' ἱππέων ἀποληφθείς, ἐπέσχε δ' οὖν τό τι κακὸν ὑπὸ τῶν ἐναντίων γενέσθαι· ὁ γὰρ Οὐιτέλλιος καταλλαγήσεσθαι ἐκ τῆς ἐπικρατείας ἐλπίσας τοὺς στρατιώτας ἀνεκαίτισεν, καὶ τὴν βουλὴν συναγαγὼν πρέσβεις παρ' αὐτῶν μετὰ τῶν ἀειπαρθένων πρὸς τὸν Κερεάλιον ἔπεμψεν. ὡς δ' οὐδεὶς αὐτῶν ἐσήκουσεν, ἀλλ' ὀλίγου καὶ 19
ἀπέθανον, πρός τε τὸν Πρῖμον καὶ αὐτὸν ἤδη προσπελάζοντα ἦλθον, καὶ λόγου μὲν ἔτυχον, ἔπραξαν δὲ οὐδέν. οἱ γὰρ στρατιῶται 2
ἐπ' αὐτὸν ὀργῇ ἐχώρησαν, καὶ τήν τε φυλακὴν τῆς τοῦ Τιβέριδος

4 — p. 132, 10 composita haec ex Xiphilino et exc. U^{a} 40^{b}:

Xiphilinus (201, 1—18)	Exc. U^{a} 40^{b}
(. . . . . ἐβουλεύοντο.) τότε δ' ἰδόντες τὸ πῦρ ἐκ τοῦ Καπιτωλίου ὥσπερ ἐκ φρυκτωρίας ὀρώμενον ἠπείχθησαν. καὶ πρότερος τῇ πόλει μετὰ τοῦ ἱππικοῦ Κερεάλιος προσέβαλεν. ὁ δὲ Βιτέλιος	(. . μέχρι ἕως ἐγένετο c. 14, 1.) καὶ ὁ Πρῖμος καὶ ὁ Κερεάλιος ἐς τὴν Ῥώμην ἐρχόμενοι καὶ τὸ πῦρ τὸ ἐκ τοῦ Καπιτωλίου ὥσπερ ἐκ φρυκτωρίας αἰρόμενον ἰδόντες ἠπείχθησαν. καὶ πρότερος τῇ πόλει μετὰ τοῦ ἱππικοῦ Κερεάλιος προσμίξας ἡττήθη μὲν — ἀνεκαίτισεν (v. 10), καὶ
τὴν βουλὴν συναγαγὼν πρέσβεις παρ' αὐτῶν μετὰ τῶν ἀειπαρθένων πρὸς τὸν Κερεάλιον ἔπεμψεν (v. 12). ὡς δ' οὐδεὶς — λόγου μὲν ἔτυχον, ἔπραξαν δὲ οὐδέν. οἱ γὰρ στρατιῶται — τήν τε φυλακὴν τῆς τοῦ Τιβέριδος	πρέσβεις πρὸς τὸν Κερεάλιον ἔπεμψεν (v. 12) ἔπραξαν δ' οὐδέν. τῆς δὲ τοῦ Τιβέρεως

1—3 δι' ἀγγέλων τινῶν — ἐμβάλλοντες] corruptum vel mancum. conicio διαγγέλων τινῶν — ἐμβαλλόντων vel ⟨διὰ⟩ διαγγέλων τινῶν — ἐμβαλλόντων, cf. Thuc. 7, 73, 3. δι' ἀγγέλων τινῶν post νεκρῶν Suid. qui sic incipit Πρίαμος ὁ Κερεάλιος ἐς τὴν Ῥωμαίων ἐσέβαλε· πρῶτον μὲν κ. τ. λ. 1 τε om. Suid. 2 ἀρρίχους Suid., ἀρίχους VC ἐχούσας Suid., ἔχοντας VC, cf. Arist. *av.* 1309, Bekk. *anecd.* 446 καὶ (alterum) om. Suid. 3 ἐμβάλλοντες VC, ἐμβαλόντες Suid., cf. ad v. 1 5 τὸ (alterum) inserui ex U^{a}, om. VC αἰρόμενον U^{a}, ὁρώμενον VC 6 πρότερος] ita VC exc. U^{a} (πρότερον M?) ὁ inserui ex U^{a}, om. VC 7—10 προσμίξας — ἀνεκαίτισεν inserta ex U^{a}, vide supra 8 τι] ita ABM 10—12 καὶ τὴν βουλὴν — ἔπεμψεν Xiph., καὶ πρέσβεις πρὸς τὸν Κερεάλιον ἔπεμψεν U^{a}AB (τὸν om. B), non habet U^{a}M 12—14 ὡς — οὐδέν Xiph., ἔπραξαν δ' οὐδέν U^{a} 14—p. 132, 4 οἱ γὰρ — ἐποίησαν Xiph., τῆς δὲ τοῦ Τιβέρεως γεφύρας ῥᾳδίως διελθόντες πολλὰ δεινὰ ἔδρασαν U^{a} 15 ἐπ' αὐτὸν] Antonium Primum intellego, cf. Tac. *hist.* 3, 82 Τιβέριδος VC, τιβέρεως U^{a}.

Digitized by Google

γεφύρας ῥᾳδίως ἔλυσαν (ἐπειδὴ γὰρ ἐνστάντες ἐς αὐτὴν ἐκώλυσάν σφας διελθεῖν, διενήξαντο τὸν ποταμὸν οἱ ἱππεῖς καὶ κατὰ τοῦ νώτου σφίσιν ἐπέπεσον), καὶ μετὰ τοῦτο ἄλλοι ἄλλῃ ἐσβαλόντες οὐδὲν
3 ὅ τι τῶν δεινοτάτων οὐκ ἐποίησαν· πάντα γὰρ ὅσα τῷ Οὐιτελλίῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν ἐπεκάλουν, καὶ δι' ἃ καὶ πολεμεῖν σφισιν ἐσκήπτοντο, ἔδρασαν, καὶ ἀπέκτειναν πολλούς. συχνοὶ δὲ καὶ αὐτῶν ἀπό τε τῶν στεγῶν τῷ κεράμῳ βαλλόμενοι καὶ ἐν ταῖς στενοχωρίαις ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀνθισταμένων ὠθούμενοι ἐκόπτοντο, ὥστε ἐς πέντε μυριάδας ἀνθρώπων ὅλας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις φθαρῆναι.
Xiph. 200, 25—201, 18 R. St., et (inde a p. 131 v. 5) Exc. U^{G} 40^{b} (p. 396).
20 τῆς οὖν πόλεως πορθουμένης, καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν μὲν μαχομένων τῶν δὲ φευγόντων, καὶ ἤδη καὶ αὐτῶν ἐκείνων, ὅπως τῶν ἐσεληλυθότων δόξαντες εἶναι σωθῶσι, καὶ ἁρπαζόντων τινὰ καὶ φονευόντων, ὁ Οὐιτέλλιος φοβηθεὶς χιτωνίσκον τε ῥακώδη καὶ ῥυπαρὸν ἐνέδυ, καὶ ἐς οἴκημα σκοτεινόν, ἐν ᾧ ἐτρέφοντο κύνες, ἐκρύφθη,
γνώμην ἔχων τῆς νυκτὸς ἐς τὴν Ταρρακῖναν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀπο-
2 δρᾶναι. καὶ αὐτὸν ἀναζητήσαντες οἱ στρατιῶται καὶ ἐξευρόντες (οὐ γάρ που καὶ ἐπὶ πολὺ λαθεῖν ἀκριβῶς ἐδύνατο ἅτε αὐτοκράτωρ γεγονώς) συνέλαβον φορυτοῦ καὶ αἵματος ἀναπεπλησμένον (ὑπὸ

3. 4 = Zon. 11, 16 p. 491, 14 B. (p. 51, 9. 10 D.) 11. 14—17. 19 — p. 133, 3 = Zon. 11, 16 p. 491, 15—22 B. (p. 51, 10—19 D.)

14. 15. 18. 19: Petr. Patr. *exc. Vat.* 96 (p. 218 Mai. = p. 200, 5—7 Dind.): *ὅτι φοβηθεὶς ὁ Βιτέλλιος χιτωνίσκον ἐρρακωμένον ἐνέδυ βουλόμενος λήσειν· οὐχ οἷον δὲ ἦν* [ita cod.] *ἄνδρα αὐτοκράτορα γεγονότα ἐπὶ πολὺ λαθεῖν.*

[Xiphilinus]

γεφύρας ῥᾳδίως ἔλυσαν (v. 1). ἐπειδὴ — οὐδὲν ὅ τι τῶν δεινοτάτων οὐκ ἐποίησαν. πάντα γὰρ — ἀπέκτειναν πολλούς (v. 6). συχνοὶ δὲ καὶ — φθαρῆναι.

[Exc. U^{G} 40^{b}]

γεφύρας ῥᾳδίως διελθόντες (v. 1) πολλὰ δεινὰ ἔδρασαν. συχνοὶ δὲ καὶ — διαφθαρῆναι.

2 τοῦ del. Rk. quod non displicet 4—6 πάντα — πολλούς om. U^{G} 7 τε om. VC στεγῶν U^{G}, τέγων V, τεγῶν C, cf. ad 39, 61, 2 et praeterea 48, 9, 4; 55, 8, 4, vide etiam Thuc. 4, 48, 2 τῷ κεράμῳ U^{G}, τῶν κεράμων C, τῶν κεραμίων V, cf. Thuc. 2, 4, 2; 3, 74, 1; 4, 48, 2 8 ἐς om. VC 9 ἀνθρώπων ὅλας VC, ὅλας ἀνθρώπων U^{G} ἐν — ἐκείναις om. U^{G} φθαρῆναι VC, διαφθαρῆναι U^{G}.

15 ἐκρύφθη VC, κατεκρύφθη Zon. Ταρρακῖναν Dind., ταρακίναν VC Zon., cf. ad c. 16, 2 18 ἐδύνατο Dind., ἠδύνατο VC 19 συνέλαβον Zon., συνέλαβεν VC φορυτοῦ Zon., ὑφαντοὺ V, ὑφαντοῦ C, cf. Arist. *Acharn.* 72. 927.

Digitized by Google

γὰρ τῶν κυνῶν ἐλελύμαντο), κἀκ τούτου τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ περιρ-
ρήξαντες καὶ τὼ χεῖρε ἐς τοὐπίσω δήσαντες, τῷ τε αὐχένι σχοινίον
περιθέντες, κατήγαγον ἐκ τοῦ παλατίου τὸν Καίσαρα τὸν ἐν αὐτῷ
ἐντρυφήσαντα, καὶ διὰ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ ἕσυραν τὸν αὐτοκράτορα 3
τὸν ἐν τῷ βασιλικῷ δίφρῳ πολλάκις σοβήσαντα, ἕς τε τὴν ἀγορὰν
ἐσεκόμισαν τὸν Αὔγουστον ἐν ᾗ πολλάκις ἐδημηγόρησε. καὶ οἱ μὲν
ἐῤῥάπιζον αὐτόν, οἱ δὲ τοῦ γενείου ἔτιλλον· πάντες δὲ ἔσκωπτον
καὶ πάντες ὕβριζον, τά τε ἄλλα καὶ τὴν ἀσωτίαν αὐτοῦ ἐπιλέγον-
τες, ἐπειδὴ καὶ γαστροπίων ἦν. αἰσχυνομένου τε ἐπὶ τούτοις αὐτοῦ 21
καὶ κάτω βλέποντος, οἱ στρατιῶται ξιφιδίοις αὐτὸν ὑπὸ τὸ γένειον
ὑπεκέντουν, ἵνα καὶ ἄκων ἄνω βλέπῃ. ἰδὼν δὲ τοῦτο Κελτός τις
οὐκ ἤνεγκεν, ἀλλ' ἐλεήσας αὐτόν "ἐγώ σοι" ἔφη "βοηθήσω, ὡς μό-
νως δύναμαι". καὶ ὁ μὲν ἐκεῖνόν τε ἔτρωσε καὶ ἑαυτὸν ἐσφαξεν,
οὐ μέντοι καὶ ὁ Οὐιτέλλιος ἀπέθανεν ἐκ τοῦ τραύματος, ἀλλ' ἐσύ- 2
ρετο ἐς τὸ δεσμωτήριον ὥσπερ καὶ οἱ ἀνδριάντες αὐτοῦ, πολλῶν
μὲν γελοίων πολλῶν δὲ καὶ αἰσχρῶν ἐπιλεγομένων σφίσιν. ἐπειδή
τε καὶ ὑπεραλγήσας καὶ οἷς ἔπαθε καὶ οἷς ἤκουεν "ἀλλ' ἔγωγε" ἔφη
"αὐτοκράτωρ ποτὲ ὑμῶν ἐγενόμην", ὀργισθέντες οἱ στρατιῶται πρός
τε τοὺς ἀναβαθμοὺς αὐτὸν ἤγαγον, κἀνταῦθα κατέκοψαν, τήν τε
κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτεμόντες κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν περιήγαγον.
καὶ τοῦτον μὲν ὕστερον ἡ γυνὴ ἔθαψε, ζήσαντα μὲν ἐπὶ τέσ- 22
σαρα ἔτη καὶ πεντήκοντα καὶ ἡμέρας ἐννέα καὶ ὀγδοήκοντα, ἄρξαντα
δὲ ἐνιαυτὸν ἡμερῶν δέκα ἀποδέοντα· ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὥρμησε
μὲν ἐκ τῆς Ταρρακίνης ὡς καὶ βοηθήσων αὐτῷ, μαθὼν δὲ κατὰ
τὴν ὁδὸν ὅτι τέθνηκε, καὶ περιπεσὼν ἅμα τοῖς ἐπ' αὐτὸν πεμ-

6—15. 17—20. 21—23 = Zon. 11, 16 p. 491, 22—492, 12 B. (p. 51, 19—52, 6 D.)

10—21 cf. Leo p. 281, 17 Cram., Cedr. 1 p. 380, 2. 3 B., cod. Paris. 1712 fol. 78r, *synops. chron.* p. 29, 18. 19.

---

22 ex Zonara hic additum *καὶ ἡμέρας ἐννέα καὶ ὀγδοήκοντα.*

1 *ἐλελύμαντο* Zon., *ἐλελύματο* VC *τὴν* V Zon., *τὴν μὲν* C 2 *τε* VC Zon., *δὲ* Bk. 5 *σοβήσαντα*] cf. Dem. 21, 158 12 *μόνως* Sylb., *μόνος* VC Zon. 13 *ἔσφαξεν* VC, *ἀπέσφαξεν* Zon. 17 *ὑπεραλγήσας* VC, *περιαλ-γήσας* Zon., utroque verbo Dio usus est *ἔπαθε* VC, *ἔπασχε* Zon. *ἤκουεν* VC Zon., *ἤκουσεν* Sylb. 19 *ἀναβαθμοὺς*] cf. ad 38, 6, 3 21 *ἐπὶ* abesse malim, Xiphilini esse potest, omittentis dierum numerum, at vix Dionis nec adgnoscit Zon. 22 *καὶ ἡμέρας ἐννέα καὶ ὀγδοήκοντα* om. Xiph. ceterum cf. Suet. *Vit.* 3, praeterea *Pros. imp. Rom.* 3 p. 449. 450 23 *ἀποδέοντα* VC, *ἐπιδέοντα* Zon. fortasse recte, cf. ad 59, 6, 1 24 *Ταρρακίνης* Dind., *ταρα-κίνης* VC, cf. ad c. 16, 2.

Digitized by Google

φθεῖσιν, ὡμολόγησε μέν σφισιν ὡς καὶ σωθησόμενος, ἐσῆγε δ'
2 οὐ πολλῷ ὕστερον. καὶ αὐτῷ καὶ ὁ τοῦ Οὐιτελλίου παῖς ἐπαπώλετο, καίτοι τοῦ Οὐιτελλίου μηδένα μήτε τῶν τοῦ Ὄθωνος μήτε τῶν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ συγγενῶν ἀποκτείναντος. πεπραγμένων δὲ τούτων ἤδη ὡς ἑκάστων ὁ Μουκιανὸς ἐπῆλθε, καὶ τά τε ἄλλα συνδιώκει τῷ Δομιτιανῷ, καὶ ἐς τοὺς στρατιώτας αὐτὸν παραγαγὼν δημηγορῆσαι ἐποίησε καίπερ καὶ παιδίσκον ὄντα. καὶ πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς τῶν στρατιωτῶν ἕκαστος ἔλαβεν. Xiph. 201, 18—202, 26 R. St.

4—6 > Zon. 11, 17 p. 492, 13. 14 B. (p. 52, 7. 8 D.)

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXV.

ταῦτα μὲν οὕτως ἔσχεν, αὐτοκράτωρ δὲ ἐπ᾽ αὐτοῖς ὁ Οὐεσπα- LXVI, 1, 1
σιανὸς καὶ πρὸς τῆς βουλῆς ἀπεδείχθη, καὶ Καίσαρες δ τε Τίτος
καὶ ὁ Δομιτιανὸς ἐπεκλήθησαν, τήν τε ὕπατον ἀρχὴν ὁ Οὐεσπασια- p. C. 70
νὸς καὶ ὁ Τίτος ἔλαβον, ὁ μὲν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ὁ δὲ ἐν τῇ Παλαι-
στίνῃ ὤν. ἐγεγόνει μὲν οὖν καὶ σημεῖα καὶ ὀνείρατα τῷ Οὐεσπα- 2
σιανῷ τὴν μοναρχίαν ἐκ πολλοῦ προδηλοῦντα. βοῦς τε γὰρ ἐν τῷ
ἀγρῷ ἐν ᾧ τὴν δίαιταν ὡς πλήθει ἐποιεῖτο, δειπνοῦντι προσελθὼν
ὤκλασε καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑπέθηκε· καὶ κύων αὖ-
θις, σῖτον αὐτοῦ καὶ τότε αἱρουμένου, χεῖρα ἀνθρωπίνην ὑπὸ τὴν
τράπεζαν ὑπέβαλε. κυπάρισσός τε περιφανὴς πρόρριζος ὑπὸ σφο- 3
δροῦ πνεύματος ἀνατραπεῖσα, ἔπειτα τῇ ὑστεραίᾳ ὑφ᾽ ἑαυτῆς ἀνέ-
στη καὶ ἀκμάζουσα διετέλεσε. καὶ παρ᾽ ὀνείρατος ἔμαθεν ὅτι,
ὅταν ὁ Καῖσαρ Νέρων ὀδόντα ἀποβάλῃ, αὐταρχήσει· καὶ τοῦτό τε
τὸ κατὰ τὸν ὀδόντα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ συνηνέχθη, καὶ αὐτὸς ὁ
Νέρων ἔδοξέ ποτε ἐν τοῖς ὕπνοις τὸν τοῦ Διὸς ὄχον ἐς τὴν τοῦ
Οὐεσπασιανοῦ οἰκίαν ἐσαγαγεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἑρμηνεύσεως 4
ἔχρῃζεν, Ἰώσηπος δὲ ἀνὴρ Ἰουδαῖος ἀχθεὶς τε ὑπ᾽ αὐτοῦ πρότερον
καὶ δεθεὶς ἐγέλασε καὶ ἔφη "νῦν μέν με δήσεις, μετ᾽ ἐνιαυτὸν δὲ
λύσεις αὐτοκράτωρ γενόμενος". Xiph. 203, 8—30 R. St.

οὕτω μὲν οὖν καὶ ὁ Οὐεσπασιανὸς ἐς τὴν ἀρχήν, ὡς καὶ ἄλλοι 2
τινές, ἐγεγέννητο, ἀπόντος δὲ αὐτοῦ ἔτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ὁ Μουκια-
νὸς τὰ τοῦ κράτους πάντα μετὰ τοῦ Δομιτιανοῦ διῴκει. μέγα γάρ
τι, ὡς καὶ αὐτὸς τὴν ἡγεμονίαν τῷ Οὐεσπασιανῷ δεδωκώς, ἠγάλλετο

1—3 = Zon. 11, 17 p. 492, 14—16 B. (p. 52, 8—10 D.)

2 πρὸς Zon., πρὸ VC 3 ἐπεκλήθησαν Zon., ἐπεδείχθησαν VC, ἐπ-
απεδείχθησαν Rk., quod ceteroquin non invenitur 4 ἔλαβον V, ἔλαβεν C
10 ὑπὸ σφοδροῦ] ὑπ᾽ ⟨οὐ⟩ σφοδροῦ Boissée coll. Suet. *Vesp.* 5, vide quoque Tac.
hist. 2, 78, ⟨ὡς⟩ ὑπὸ σφοδροῦ Kuiper. (litt.) 11 ὑφ᾽ ἑαυτῆς H. St., ὑφ᾽ ἑαυτῇ
VC 21 ἐγεγέννητο R. St., ἐγεγέννητο VC 23 ἠγάλλετο H. St., ἠγγελλετο
VC, ἠγήλατο Sylb.

Digitized by Google

διά τε τἆλλα καὶ ὅτι ἀδελφὸς ὑπ' αὐτοῦ ὠνομάζετο, καὶ ὅτι ἐξουσίαν εἶχε πάνθ' ὅσα ἐβούλετο καὶ ἄνευ τῆς αὐτοῦ προστάξεως
2 διοικεῖν καὶ γράφειν, τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνον ἐπιγραφόμενος. καὶ διὰ τοῦτό γε καὶ δακτύλιον πεμφθέντα οἱ ἐφόρει, ἵνα τὸ αὐτοκρατορικὸν σφράγισμα τὰ σημαινόμενα λαμβάνῃ. πολλοῖς γοῦν ἀρχάς 5
τε καὶ ἐπιτροπείας αὐτὸς καὶ ὁ Δομιτιανὸς ἔδοσαν, καὶ ἐπάρχους ἄλλους
3 ἐπ' ἄλλοις καὶ ὑπάτους ἀπέδειξαν. τό τε σύμπαν οὕτω πάντα αὐτοὶ ὡς αὐταρχοῦντες ἐποίουν ὥστε τὸν Οὐεσπασιανὸν ἐπιστεῖλαί ποτε τῷ Δομιτιανῷ ὅτι "χάριν ἔχω σοι, τέκνον, ὅτι με ἐᾷς ἄρχειν καὶ οὐδέπω με καταλέλυκας". Xiph. 203, 30—204, 10 R. St., Zon. 11, 17 10
p. 492, 16—493, 5 B. (p. 52, 11—21 D).

5 ὁ δὲ Μουκιανὸς καὶ χρήματα ἀμύθητα πανταχόθεν, ὅθεν ἐνεδέχετο, ἐς τὸ δημόσιον ἤθροιζεν ἑτοιμότατα, τὴν ἐπ' αὐτῷ ἐπηγορίαν ἐς ἑαυτὸν ἀντὶ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀναδεχόμενος. νεῦρα γὰρ τῆς ἡγεμονίας τὰ χρήματα ἀεί ποτε εἶναι ἔλεγε, καὶ κατὰ τοῦτο 15
καὶ ἐκείνῳ πανταχόθεν πορίζειν παρῄνει καὶ αὐτὸς ἀπ' ἀρχῆς ἀργυρολογῶν διετέλεσε, καὶ μεγάλα μὲν καὶ τῇ βασιλείᾳ χρήματα παρεσκεύασε, μεγάλα δὲ καὶ αὐτὸς ἐκτήσατο.

8 ἐν δὲ τῇ Γερμανίᾳ ἄλλαι τε κατὰ Ῥωμαίων ἐπαναστάσεις ἐγέ-

---

14. 15: Petr. Patr. *exc. Vat.* 97 (p. 219 Mai. = p. 201, 9. 10 Dind.): ὅτι Μουκιανὸς καθ' ἑκάστην ἔλεγεν ὅτι νεῦρα τῆς ἡγεμονίας τὰ χρήματά ἐστιν.

1—11 composita haec ex Xiphilino et Zonara:

Xiphilinus (204, 2—10)

(. . ἠγάλλετο διά τε τἆλλα καὶ) ὅτι ἀδελφὸς ὑπ' αὐτοῦ ὠνομάζετο καὶ ὅτι ἐξουσίαν εἶχε πάνθ' ὅσα ἐβούλετο καὶ ἄνευ τῆς αὐτοῦ προστάξεως διοικεῖν καὶ γράφειν, τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνον ἐπιγραφόμενος (v. 3). καὶ — σφράγισμα τὰ σημαινόμενα λαμβάνῃ (v. 5).

τό τε σύμπαν οὕτω πάντα αὐτοὶ ὡς αὐταρχοῦντες ἐποίουν — καταλέλυκας. (ὁ δὲ Μουκιανὸς κ. τ. λ. § 5.)

Zonaras (492, 16—493, 5)

(. . . ἐπεκλήθησαν c. 1, 1.) ὁ δὲ Μουκιανὸς ἀδελφὸς παρὰ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ὠνομάζετο καὶ ἐξουσίαν εἴληφε πάνθ' ὅσα ἐβούλετο

πράττειν καὶ γράφειν, τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος μόνον ἐπιγραφόμενος. καὶ — σφράγισμα λαμβάνῃ τὰ σημαινόμενα. πολλοῖς γοῦν — καὶ ὑπάτους ἀπέδειξαν (v. 7)

ὡς αὐτοὶ αὐταρχοῦντες. ὥστε — καταλέλυκας. (ἐς δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν κ. τ. λ. c. 8, 1.)

C. 2, 4 vide p. 147.

3 ἐπιγραφόμενος] ὑπογραφόμενος Sylb. 4 οἱ Zon., om. VC 6 καὶ] τε καὶ probabiliter Dio 8 ὡς Zon., ὥστε V, ὥσπερ C 9 Δομιτιανῷ Zon. (δομετιανῷ), δομιτίῳ VC 17 τῇ βασιλείᾳ] an τῷ βασιλείῳ? cf. 68, 2, 1; 73, 5, 4, Herod. 2, 149, sed etiam vulgata ferri posse videtur.

Digitized by Google

*νοντο, οὐδὲν ἐς μνήμην ἐμοὶ γοῦν ὄφελος φέρουσαι, καί τι συνηνέχθη καὶ θαύματος ἄξιον. Ἰούλιος γάρ τις Σαβῖνος, ἀνὴρ πρῶτος τῶν Λιγγόνων, δύναμιν καὶ αὐτὸς ἰδίαν ἤθροισε καὶ Καῖσαρ ἐπωνομάσθη, λέγων ἔγγονος τοῦ Καίσαρος τοῦ Ἰουλίου εἶναι. ἡτ- 2
5 τηθεὶς δὲ μάχαις τισὶν ἔφυγεν ἐς ἀγρόν τινα, κἀνταῦθα ἐς μνημεῖον ὑπόγειον, προκαταπρήσας αὐτό, κατέδυ· καὶ οἱ μὲν ᾠοντο κἀκεῖνον ἀπολωλέναι, ὁ δὲ ἐκρύφθη τε ἐν αὐτῷ ἐννέα ἔτη μετὰ τῆς γυναικός, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς δύο ἄρρενας ἐκύησε. καὶ τὰ 3
μὲν ἐν Γερμανίᾳ Κερεάλιος μάχαις πολλαῖς κατεστήσατο, ὧν ἐν
10 μιᾷ τοσοῦτον πλῆθος τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν βαρβάρων κατεκόπη ὥστε τὸν παραρρέοντα ποταμὸν ὑπὸ τῶν πεπτωκότων ἐπισχεθῆναι. ὁ δὲ Δομιτιανός, ἐξ ὧν ἔδρασε καὶ πολλῷ μᾶλλον ἐξ ὧν ἐπεχείρη- 4
σεν (οὐδὲν γὰρ μικρὸν ἐπενόει) φοβηθεὶς τὸν πατέρα, πρός τε τῷ Ἄλβανῷ τῷ ὄρει τὰ πολλὰ διατρίβων καὶ τῷ ἔρωτι τῆς Δομιτίας
15 τῆς Κορβούλωνος θυγατρὸς προσέχων ἐτύγχανε· ταύτην γὰρ Λουκίου Λαμίου Αἰλιανοῦ τοῦ ταύτης ἀνδρὸς ἀποσπάσας τότε μὲν ἐν ταῖς ἐρωμέναις ἐποιήσατο, ὕστερον δὲ καὶ ἔγημεν. Xiph. 204, 10—205, 2 R. St.

ὁ δὲ Τίτος τῷ πρὸς Ἰουδαίους πολέμῳ ἐπιταχθεὶς ἐπεχείρησε 4

8—11 hic Bekk. *Anecd.* 178, 32: *καὶ οἱ ἵπποι τοῖς στρατιώταις ὑπούργησαν* (vol. 1 p. 357) coll. Tac. *hist.* 5, 15 inserendum putat v. Gutschmid *Kl. Schrift.* 5, 560. quod mihi non probatur, nec credibile libri numerum *μς'* sanè corruptum ex *ξδ'* natum esse, cf. vol. 1 p. LVII sq.

19 — p. 140, 2 haec servata sunt in exc. U^{o} 41 (p. 396—399). v. 19 et quae inde a p. 139 v. 24 leguntur habet etiam Xiphilinus:

Xiphilinus (205, 2. 3)	Exc. U^{o} 41
ὁ δὲ Τίτος τῷ πρὸς Ἰουδαίους πολέμῳ ἐπιταχθεὶς τὰ Ἱεροσόλυμα εἶλε καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησε (p. 139 v. 21). *τοῖς δὲ Ἰουδαίοις οὐχ ὅτι ὄλεθρος κ. τ. λ.* (c. 6, 3).	*ὅτι ὁ Τίτος τῷ τῶν Ἰουδαίων πολέμῳ προσταχθεὶς ἐπεχείρησε μὲν αὐτούς — ἐσεπήδων* (p. 139 v. 23). *καὶ ἐδόκει πᾶσι μὲν μάλιστα δὲ ἐκείνοις οὐχ ὅτι ὄλεθρος κ. τ. λ.* (c. 6, 3).

1 *οὐδὲν — φέρουσαι*] Xiphilini esse apparet 3 *Λιγγόνων*] c. ad 40, 38, 3 6 *αὐτό*] nonne *αὐτὸν* sc. *ἀγρόν*? cf. Tac. *hist.* 4, 67, Plut. *amat.* 25 p. 770 F, praeterea fr. 109, 5 7 *ὁ δὲ* V, *οἱ δὲ* C 8 *καὶ — ἐκύησε*] fortasse ita Xiph., *⟨ἡ⟩ καὶ παῖδας ἐξ αὐτοῦ δύο ἄρρενας ἐκύησε*, ut proposuit Rk., procul dubio Dio, cf. 45, 1, 2 *Κερεάλιος*] cf. ad 65, 18, 1 11 *παραρρέοντα* V, *παρεοντα* et in marg. *παραρρέοντα* C 14 *τῷ ὄρει* exp. v. Herw., at cf. c. 9, 4 et 67, 1, 2 15 *Κορβούλωνος* R. St., *κουρβούλωνος* VC, cf. ad 59, 15, 3 16 *Αἰλιανοῦ* I. Klein *Rhein. Jahrb.* 58 p. 83 coll. *dipl.* 3, C. I. L. 6, 2059, Suet. *Dom.* 1, *αἰμιλιανοῦ* VC, vide *Pros. imp. Rom.* 1 p. 20 n. 166, praeterea ad 53, 29, 1.

19 *πρὸς Ἰουδαίους* VC, *τῶν Ἰουδαίων* U^{o} *ἐπιταχθεὶς* VC, *προσταχθεὶς* U^{o} *ἐπεχείρησε* A (*ἐπεχείρισε*), *ἀπεχείρισε* BM.

Digitized by Google

μὲν αὐτοὺς λόγοις τισὶ καὶ ἐπαγγελίαις προσποιήσασθαι, μὴ πει-
σθεῖσι δὲ ἐπολέμει. καὶ μάχαις ⟨ταῖς⟩ μὲν πρώταις ἀγχώμαλα ἀγω-
νισάμενος, εἶτα κρατήσας ἐπολιόρκει τὰ Ἱεροσόλυμα. ἦν δὲ τρία
2 αὐτοῖς σὺν τῷ τοῦ νεὼ περιβόλῳ τείχη. οἵ τε οὖν Ῥωμαῖοι χώ-
ματά τε πρὸς τὸ τεῖχος ἐχώννυσαν καὶ μηχανήματα προσῆγον, τούς
τε ἐπεκθέοντας ὁμόσε ἰόντες ἀνέστελλον, καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους
ἐπόντας σφενδόναις καὶ τοξεύμασιν ἀνεῖργον· συχνοὺς γὰρ καὶ παρὰ
3 βαρβάρων τινῶν βασιλέων πεμφθέντας εἶχον· καὶ οἱ Ἰουδαῖοι πολ-
λοὶ μὲν αὐτόθεν πολλοὶ δὲ καὶ παρὰ τῶν ὁμοήθων, οὐχ ὅτι ἐκ τῆς
τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πέραν Εὐφράτου, προσβε-
βοηθηκότες βέλη τε καὶ αὐτοὶ καὶ λίθους, τοὺς μὲν ἐκ χειρὸς τοὺς
4 δὲ καὶ μηχαναῖς, σφοδρότερον ἅτε καὶ ἀφ' ὑψηλοῦ, ἔπεμπον, καὶ
ἐπεξιόντες, ᾗ καιρὸς ἦν, νυκτός τε καὶ ἡμέρας τὰς μηχανὰς ἐνε-
πίμπρασαν, συχνοὺς ἀπεκτίννυσαν, τόν τε χοῦν ὑπορύσσοντες ὑπὸ
τὸ τεῖχος ὑφεῖλκον, καὶ τοὺς κριοὺς τοὺς μὲν βρόχοις ἀνέκλων τοὺς
δὲ ἁρπάγαις ἀνέσπων· ἑτέρων τὰς προσβολὰς σανίσι παχείαις συμ-
πεπηγμέναις τε καὶ σεσιδηρωμέναις, ἃς πρὸ τοῦ τείχους καθίεσαν,
5 ἀπέστρεφον. τὸ δὲ δὴ πλεῖστον οἱ Ῥωμαῖοι τῇ ἀνυδρίᾳ ἐκακοπά-
θουν, καὶ φαῦλον καὶ πόρρωθεν ὕδωρ ἐπαγόμενοι. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι
διὰ τῶν ὑπονόμων ἴσχυον· ὀρωρυγμένους τε γὰρ αὐτοὺς ἔνδοθεν
ὑπὸ τὰ τείχη μέχρι πόρρω τῆς χώρας εἶχον, καὶ δι' αὐτῶν διεξιόν-
τες τοῖς τε ὑδρευομένοις ἐπετίθεντο καὶ τοὺς ἀποσκευαννυμένους
5 ἐλυμαίνοντο· οὓς ὁ Τίτος πάντας ἀπέφραξε. κἀν τοῖς ἔργοις
τούτοις πολλοὶ ἑτιτρώσκοντο ἑκατέρων καὶ ἔθνησκον, καὶ ὁ Τίτος
αὐτὸς λίθῳ τὸν ἀριστερὸν ὦμον ἐπλήγη, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὴν χεῖρα
2 ἀσθενεστέραν εἶχεν. χρόνῳ δ' οὖν ποτε τοῦ ἕξω περιβόλου οἱ Ῥω-
μαῖοι ἐπέβησαν, ἐν μέσῳ δὲ τῶν δύο περιβόλων στρατοπεδευσά-
μενοι πρὸς τὸ ἕτερον τεῖχος προσέβαλλον. οὐ μέντοι καὶ ὁμοία ἡ
πρόσμιξις σφισιν ἐγίγνετο· ἀναχωρήσαντες γὰρ ἐς ἐκεῖνο πάντες
ῥᾷον, ἅτε καὶ ἐκ βραχυτέρας τῆς τοῦ κύκλου περιβολῆς, ἠμύνοντο.
3 ὁ οὖν Τίτος κήρυγμα αὖθις, ἄδειαν αὐτοῖς διδούς, ἐποιήσατο.
ἐκεῖνοί τε οὖν καὶ ὡς ἐκαρτέρουν, καὶ οἱ ἁλισκόμενοι οἵ τε αὐτομο-

1 μὴ A, καὶ BM 2 ⟨ταῖς⟩ ins. Rk. 3 τρία AB, τὰ τρία M
6 ἐπεκθέοντας] ita ABM ὁμόσε B, ὁμοῦσε AM 11 καὶ αὐτοὶ] ἐκ καταπελτῶν Rk., καὶ ἀκόντια St., perperam uterque, respicit ad § 2
14 συχνοὺς] συχνοὺς δ' Bk., an συχνούς τ'? 15 ἀνέκλων Bk. coll. Thuc. 2, 76, 4, ἀνεῖλκον ABM 21 διεξιόντες A, διεξιοῦντες BM 23 ἐλυμαίνοντο AM, ἐλυμίνοντο B 27 ἐπέβησαν A, ἀπέβησαν BM 28 προσέβαλλον reduxi ex ABM, προσέβαλον Urs. 30 κύκλου ABM, κόσμου Urs.

Digitized by Google

λοῦντές σφων τὸ ὕδωρ τῶν Ῥωμαίων λανθανόντως ἔρθειρον, καὶ τῶν ἀνθρώπων οὓς που μόνους ἀπολάβοιεν ἔσφαζον. ὁ δὲ Τίτος οὐκέτ' οὐδένα αὐτῶν ἐδέχετο. κἀν τούτῳ καὶ τῶν Ῥωμαίων τινὲς 4
ἀδημονήσαντες οἷα ἐν χρονίῳ πολιορκίᾳ, καὶ προσυποτοπήσαντες
ὅπερ ἐθρυλεῖτο, ἀπόρθητον ὄντως τὴν πόλιν εἶναι, μετέστησαν·
καὶ αὐτοὺς ἐκεῖνοι, καίπερ σπανίζοντες τῆς τροφῆς, περιεῖπον ἐς
ἐπίδειξιν τοῦ καὶ αὐτοὶ αὐτομόλους ἔχειν. διακοπέντος δὲ τοῦ 6
τείχους μηχαναῖς κατὰ μὲν τοῦτο οὐδ' ὡς ἑάλωσαν, ἀλλὰ καὶ πάνυ
πολλοὺς ἐσβιαζομένους ἀπέκτειναν· ἐμπρήσαντες δέ τινα τῶν ἐγγὺς
οἰκοδομημάτων ὡς καὶ ἐκ τούτου τοὺς Ῥωμαίους περαιτέρω, κἂν
τοῦ κύκλου κρατήσωσι, προελθεῖν κωλύσοντες, τό τε τεῖχος ἐλυ-
μήναντο καὶ τὸν περίβολον τὸν περὶ τὸ τεμένισμα ἄκοντες συγκατέ-
φλεξαν, καὶ ἀνεῴχθη ἡ ἔσοδος ἡ ἐπὶ τὸν νεὼν τοῖς Ῥωμαίοις. οὐ 2
μὴν καὶ παραχρῆμα διὰ τὸ δεισιδαιμονῆσαι ἐσέδραμον, ἀλλ' ὀψέ
ποτε, τοῦ Τίτου σφᾶς καταναγκάσαντος, εἴσω προεχώρησαν. καὶ
αὐτοὺς οἱ Ἰουδαῖοι πολὺ προθυμότερον, ὥσπερ τι ἑρμαιον τὸ πρός
τε τῷ ναῷ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μαχόμενοι πεσεῖν εὑρηκότες, ἠμύνοντο,
ὁ μὲν δῆμος κάτω ἐν τῷ προνάῳ, οἱ δὲ βουλευταὶ ἐν τοῖς ἀνα-
βασμοῖς, οἵ θ' ἱερῆς ἐν αὐτῷ τῷ μεγάρῳ τεταγμένοι. καὶ οὐ πρό- 3
τερόν γε ἐνικήθησαν, καίπερ ὀλίγοι πρὸς πολλῷ πλείους μαχό-
μενοι, πρὶν ὑποπρησθῆναί τι τοῦ νεώ· τότε γὰρ ἐθελούσιοι οἱ
μὲν ξίφεσί σφας τοῖς τῶν Ῥωμαίων περιέπειρον, οἱ δὲ ἀλλήλους
ἐφόνευον, ἄλλοι ἑαυτοὺς κατεχρῶντο, οἱ δὲ ἐς τὸ πῦρ ἐσεπήδων. Suid. s. v. κατεχρῶντο
καὶ ἐδόκει πᾶσι μέν, μάλιστα δὲ ἐκείνοις, οὐχ ὅτι ὄλεθρος ἀλλὰ
καὶ νίκη καὶ σωτηρία εὐδαιμονία τε εἶναι, ὅτι τῷ ναῷ συναπώλ-
λυντο. ἑάλωσαν δ' οὖν καὶ ὡς ἄλλοι τε καὶ ὁ Βαργιορᾶς ὁ ἄρχων 7
αὐτῶν· καὶ μόνος γε οὗτος ἐν τοῖς ἐπινικίοις ἐκολάσθη.

---

24 — p. 140, 7 composita haec ex Xiphilino et exc. U^{a} 41 ex.:

Xiphilinus (205, 3—13)	Exc. U^{a} 41 ex.
. . . τοῖς δὲ Ἰουδαίοις οὐχ ὅτι ὄλεθρος ἀλλὰ καὶ νίκη καὶ σωτηρία εὐδαιμονία τε εἶναι ἐδόκει ὅτι τῷ ναῷ —	καὶ ἐδόκει πᾶσι μὲν, μάλιστα δὲ ἐκείνοις οὐχ ὅτι ὄλεθρος ἀλλὰ καὶ νίκη καὶ σωτηρία εὐδαιμονία τε εἶναι, ὅτι τῷ ναῷ —

1 λανθανόντως] usurpatum posterioribus sed hic tantum apud Dionem repertum suspicionem movet 6 ἑς AB, ὡς M 13 τὸν νεὼν AM, τοῦ νεὼ B 18 ἀναβασμοῖς] cf. ad 38, 6, 3 19 θ' om. BM ἱερῆς scripsi ex usu Dioneo, ἱερεῖς ABM (ὑἱερεῖς A) 22 σφας om. BM 23 ἐσεπήδων AB, ἐσεκπήδων M 24 ἐδόκει AM, ἐδόσει B 25 συναπώλλυντο scripsi ex ABM (οιν supra υν M), συναπώλοντο VC 26 Βαργιορᾶς Reim., καρπορᾶς V, βαρπορᾶς C, βασπόρης U^{a} (ABM), intellegitur *Simo Giorae filius* ὁ τοῦ Γιώρα Σίμων Iosephi in *bello Iudaico* (passim), cf. etiam Tac. *hist.* 5, 12 ὁ ἄρχων αὐτῶν om. U^{a}.

Digitized by Google

2 οὕτω μὲν τὰ Ἱεροσόλυμα ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ Κρόνου ἡμέρᾳ, ἣν μάλιστα ἔτι καὶ νῦν Ἰουδαῖοι σέβουσιν, ἐξώλετο. καὶ ἀπ' ἐκείνου δίδραχμον ἐτάχθη τοὺς τὰ πάτρια αὐτῶν ἔθη περιστέλλοντας τῷ Καπιτωλίῳ Διὶ κατ' ἔτος ἀποφέρειν. καὶ ἐπ' αὐτοῖς τὸ μὲν τοῦ αὐτοκράτορος ὄνομα ἀμφότεροι ἔλαβον, τὸ δὲ δὴ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ οὐδέτερος ἔσχε· καίτοι τά τε ἄλλα αὐτοῖς, ὅσα ἐπὶ τηλικαύτῃ νίκῃ εἰκὸς ἦν, καὶ ἀψῖδες τροπαιοφόροι ἐψηφίσθησαν. Exc. U^{G} 41 (p. 396—399) usque ad ἐξώλετο c. 7, 2 et (p. 137, 19 et inde a c. 6, 3) Xiph. 205, 2—13 R. St.

8 τοῦ Οὐεσπασιανοῦ δὲ ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐσελθόντος ὁ Νεῖλος παλαιστῇ πλέον παρὰ τὸ καθεστηκὸς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπελάγισεν· ὅπερ οὐπώποτε πλὴν ἅπαξ γεγονέναι ἐλέγετο. καὶ Οὐεσπασιανὸς δὲ αὐτὸς τυφλόν τέ τινα καὶ ἕτερον οὐκ ἀρτίχειρα, προσελθόντας οἱ ἐξ ὄψεως ὀνειράτων, τοῦ μὲν τὴν χεῖρα πατήσας τοῦ δὲ τοῖν 2 ὀφθαλμοῖν [πηλὸν] προσπτύσας, ὑγιεῖς ἀπέφηνε. τὸ μὲν θεῖον τούτοις αὐτὸν ἐσέμνυνεν, οὐ μέντοι καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἔχαιρον αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἤχθοντο, ὥστε μὴ μόνον ἰδίᾳ ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ καὶ σκώπτειν αὐτὸν καὶ λοιδορεῖν. προσδοκήσαντες γὰρ μέγα τι παρ' αὐτοῦ λήψεσθαι, ὅτι πρῶτοι αὐτὸν αὐτοκράτορα ἐπεποιήκεσαν, οὐ μόνον οὐδὲν εὕροντο ἀλλὰ καὶ προσεπράσσοντο χρήματα.

10. 20—p. 141, 7 > Zon. 11, 17 p. 493, 6—11 B. (p. 52, 22—28 D.): ἐς δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁ Οὐεσπάσιανος ἀφικόμενος χρήματα πολλὰ ἐκεῖθεν ἠργυ-

16—18. p. 141, 9. 10: Petr. Patr. *exc. Val.* 98^{a} (p. 219 Mai. = p. 201, 11—14 Dind.): ὅτι οἱ Ἀλεξανδρεῖς οὐκ ἔχαιρον ἐπὶ Βεσπασιανῷ, ἀλλ' ἐλοιδόρουν

12—15 Treu p. 31, 31—33.

[Xiphilinus] [Exc. U^{G} 41 ex.]

ἐξώλετο (v. 2). καὶ ἀπ' ἐκείνου δίδραχμον ἐτάχθη — ἐψηφίσθησαν. ἐξώλετο (v. 2).

17—p. 142, 15 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 271, addito τῇ τε Ἰταλίᾳ et αὐτῇ (p. 141, 6) ex Zonara:

Xiphilinus (205, 21—206, 7) Exc. Val. 271

. . ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ καὶ σκώπτειν αὐτὸν καὶ λοιδορεῖν. προσδοκήσαν- ὅτι ἔσκωπτον οἱ Ἀλεξανδρεῖς καὶ ἐλοιδόρουν τὸν Βεσπασιανὸν προσδοκήσαν-

1 μὲν om. U^{G} αὐτῇ om. U^{G} Κρόνου VC et U^{G}A, μόνου U^{G}BM 2 Ἰουδαῖοι om. U^{G}.

13 ἀρτίχειρα C (ut videtur), ἀντίχειρα V, cf. Plat. *leg.* 7 p. 795 D et Tac. *hist.* 4, 81, Suet. *Vesp.* 7 15 [πηλὸν] del. R. St., cf. Tac. *l. l.*, Suet. *l. l.*, additamentum fortasse Xiphilini memoris Joann. *evang.* 9, 6 19 ἐπεποιήκεσαν cod. Peir., πεποιήκεσαν VC.

Digitized by Google

πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄλλως παρ' αὐτῶν ἐξέλεξε, μηδένα πόρον, μηδὲ 3
τὸν τυχόντα μηδ' εἰ ἐπαίτιός τις ἦν, παραλείπων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν
ὁσίων πάντων καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν ὁμοίως χρηματιζόμενος· πολλὰ δὲ
καὶ τέλη τὰ μέν τινα ἐκλελειμμένα ἀνενεώσατο, τὰ δὲ καὶ νομιζό-
μενα προσεπηύξησε, καινά τε ἕτερα προσκατεστήσατο. τὸ δ' αὐτὸ 4
τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ὑπηκόῳ τῇ τε Ἰταλίᾳ καὶ αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ μετὰ
ταῦτα ἐποίησεν. οἱ δ' οὖν Ἀλεξανδρεῖς διά τε ἐκεῖνα, καὶ ὅτι
καὶ τῶν βασιλείων τὸ πλεῖστον ἀπέδοτο, χαλεπῶς φέροντες ἄλλα
τε ἐς αὐτὸν ἀπερρίπτουν καὶ ὅτι "ἐξ ὀβολοὺς προσαιτεῖς", ὥστε
καὶ τὸν Οὐεσπασιανὸν καίπερ ἐπιεικέστατον ὄντα χαλεπῆναι, καὶ 5
κελεῦσαι μὲν καὶ τοὺς ἐξ ὀβολοὺς κατ' ἄνδρα ἐσπραχθῆναι, βου-
λεύσασθαι δὲ καὶ τιμωρίαν αὐτῶν ποιήσασθαι· αὐτά τε γὰρ
τὰ λεγόμενα προπηλακισμὸν εἶχε, καὶ ἐκ τοῦ κατακεκλασμένου
τοῦ τε ἀναπαίστου σφῶν οὐκ ἔστιν ὅ τι οὐκ ὀργήν οἱ ἐνεποίει.

[Zon.] ρολόγησε χρηματιζόμενος παντόθεν, καὶ τέλη πολλὰ τὰ μὲν ἐκλελειμμένα — μετὰ ταῦτα ἐποίησε.

[Petr.] αὐτὸν καὶ ἔσκωπτον ἐπὶ τῇ φιλαργυρίᾳ καὶ ἐπέκραζον αὐτῷ "ἐξ ὀβολοὺς προσαιτεῖς". ὥστε αὐτὸν καίπερ ἐπιεικέστατον ὄντα χαλεπαίνειν.

[Xiphilinus]

τες — προσεπηύξησε (v. 5).
τὸ δ' αὐτὸ
τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ὑπηκόῳ ἔν τε τῇ
Ῥώμῃ μετὰ τοῦτ' ἐποίησεν. οἱ γοῦν Ἀλε-
ξανδρεῖς
ἄλλα τε ἐς αὐτὸν — ποιήσασθαι
(v. 12)

[Exc. Val. 271]

τες — προσεπηύξησε (v. 5), καινά τε
ἕτερα προσκατεστήσατο. τὸ δ' αὐτὸ
τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ὑπηκόῳ
ἐποίησε (v. 7).
διά τε οὖν ἐκεῖνα καὶ ὅτι — φέρον-
τες (v. 8) ἄλλα τε ἐς αὐτὸν — ποιήσασθαι
(v. 12)· αὐτά τε γὰρ — οἱ ἐνεποίει (v. 14)

1 μηδένα πόρον, μηδὲ τὸν τυχόντα μηδ' εἰ ἐπαίτιός τις ἦν, παραλείπων scripsi, μηδένα πόρον μηδ' εἰ ἐπαίτης τις ἦν παραλιπών VC, μηδε απορον μηδὲ τὸν τυχόντα ·:· μηδ' εἰπαιτιός τις ἦν παραλείπων cod. Peir., μηδένα ἄπορον, μηδ' εἰ ἐπαίτης τις ἦν, παραλιπών Reim., in quo praeter alia displicet μηδένα ἄπορον, pro quo expectes μηδένα μηδὲ τῶν ἀπόρων vel μηδὲ ἄπορόν τινα vel μηδὲ τὸν ἄπορον, nec ἐπαίτης praeterea apud Dionem invenitur 3 ὁσίων πάντων cod. Peir., ἄλλων VC 4 τέλη cod. Peir., τὰ τέλη VC 5 καινά — προσκατεστήσατο cod. Peir., om. VC, καινά τε προσέθετο ἕτερα Zon. 6 τῇ τε Ἰταλίᾳ καὶ αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ μετὰ ταῦτα Zon., ἔν τε τῇ Ῥώμῃ μετὰ τοῦτ' VC, om. cod. Peir. 7 οἱ δ' οὖν Ἀλεξανδρεῖς Bk., οἱ γοῦν Ἀλεξανδρεῖς VC, om. cod. Peir. 7. 8 διά — φέροντες om. VC 7 τε Reim., τε οὖν cod. Peir. 10 καὶ (prius) om. cod. Peir. καίπερ VC exc. Vat., καὶ cod. Peir. 11 μὲν om. cod. Peir. ἐσπραχθῆναι VC (εἰσπραχθῆναι), πραχθῆναι cod. Peir. 12—14 αὐτὰ — ἐνεποίει om. VC.

Digitized by Google

6 τοῦ δ' οὖν Τίτου ἐξαιτησαμένου αὐτοὺς τούτων ὁ Οὐεσπασιανὸς ἐφείσατο. ἐκεῖνοι δ' αὐτοῦ οὐκ ἀπέσχοντο ἀλλὰ μέγα πάνυ ἀθρόοι ἐν συνόδῳ τινὶ κοινῇ πρὸς τὸν Τίτον ἐξεβόησαν, εἰπόντες αὐτὸ τοῦτο "συγγινώσκομεν αὐτῷ· οὐ γὰρ οἶδε καισαρεύειν".

7 καὶ οἱ μὲν οὕτω τότ' ἐρριψοκινδύνουν, καὶ τῆς ἀσελγείας, ὑφ' ἧς ἀεί ποτε κακῶς ἀπαλλάσσουσιν, ἄδην ἐνεφοροῦντο, τῇ τοῦ αὐτο-

9 κράτορος ἐπιεικείᾳ ἀποχρώμενοι· ὁ δὲ ἐκείνους μὲν εἴα, ἐς δὲ τὴν

P 130v Ῥώμην ἐπέστειλε, τήν τε ἀτιμίαν τῶν καταψηφισθέντων ἐπὶ ταῖς λεγομέναις ἀσεβείαις ὑπὸ Νέρωνος | καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἀρξάντων, τῶν τε ζώντων καὶ τῶν τεθνεώτων ὁμοίως, ἀπαλείφων, καὶ τὰς γρα-

2 φὰς τὰς ἐπὶ τοιούτοις ἐγκλήμασι καταλύων. τούς τε ἀστρολόγους ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξώρισε, καίτοι πᾶσι τοῖς ἀρίστοις αὐτῶν χρώμενος οὕτως, ὥστε καὶ διὰ Βάρβιλλόν τινα ἄνδρα τοιουτότροπον ἀγῶνα τοῖς Ἐφεσίοις ἱερὸν ἄγειν συγχωρῆσαι· ὅπερ οὐδεμιᾷ ἄλλῃ πόλει ἐνείμεν. Xiph. 205, 13—206, 7 R. St. usque ad v. 7, et (inde a p. 140, 18) Exc. Val. 271 (p. 701 sq.).

2a τὴν μὲν οὖν Αἴγυπτον δι' ὀλίγου κατεστήσατο, καὶ σῖτον πολὺν εἰς τὴν Ῥώμην ἔπεμψεν ἀπ' αὐτῆς· τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ Τίτον εἰς Ἱεροσόλυμα καταλελοιπὼς πορθῆσαι αὐτά, τὴν ἐκείνων ἀνέμεινεν ἅλωσιν, ἵνα μετὰ τοῦ υἱέος ἐπανέλθῃ πρὸς τὴν Ῥώμην. τριβομένου δὲ χρόνου ἐν τῇ πολιορκίᾳ τὸν μὲν Τίτον ἐν τῇ Παλαιστίνῃ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ

1—4: Petr. Patr. *exc. Vat.* 98b (p. 219 Mai. = p. 201, 15—17 Dind.): *ὅτι τοῦ Τίτου ἐξαιτησαμένου αὐτοὺς ἐκεῖνοι οὐδὲν ἧττον ἔσκωπτον εἰς αὐτὸν καὶ ἔκραζον· "συγγινώσκομεν αὐτῷ· οὐ γὰρ οἶδεν καισαρεύειν"*. [hoc excerptum praecedenti adiungitur in cod.]

[Xiphilinus]	[Exc. Val. 271]
τοῦ γοῦν Τίτου ἐξαιτησαμένου αὐτοὺς οὐδὲν αὐτῶν ἐφείσατο. ἐκεῖνοι δ' αὐτοῦ οὐκ ἀπέσχοντο, ἀλλὰ μέγα (v. 2) — *ἐπιεικείᾳ ἀποχρώμενοι* (v. 7). (*ὁ δὲ Οὐεσπασιανὸς μετὰ ταῦτα κ. τ. λ.* c. 9, 3.)	*τοῦ δ' οὖν Τίτου ἐξαιτησαμένου αὐτοὺς τούτων ὁ Οὐεσπασιανὸς ἐφείσατο. οἱ δ' Ἀλεξανδρεῖς τοῦ Οὐεσπασιανοῦ οὐκ ἀπέσχοντο, ἀλλὰ μέγα* (v. 2) — *ἐπιεικείᾳ ἀποχρώμενοι* (v. 7). *ὁ δὲ ἐκείνους μὲν εἴα — ἄλλῃ πόλει ἔνειμεν.*

16 hic fortasse inserendum exc. Val. 272 (c. 2, 4), cf. p. 147.

17 — p. 143, 2 Zonarae verba hic collocari debere iam dudum observatum est.

1 δ' οὖν cod. Peir., γοῦν VC 1. 2 τούτων — ἐφείσατο cod. Peir., οὐδὲν αὐτῶν ἐφείσατο VC, mutavit fortasse Xiphilinus propter sequentia, cf. quoque exc. Vat. 2 ἐκεῖνοι — ἀπέσχοντο V (qui ἀπεύχοντο) C, οἱ δ' Ἀλεξανδρεῖς τοῦ Οὐεσπασιανοῦ οὐκ ἀπέσχοντο cod. Peir. 7—15 ὁ δὲ — ἔνειμεν om. VC 13 οὕτως del. Val., αὐτός Polak., recte ut videtur Βάρβιλλόν] cf. *Pros. imp. Rom.* 1 p. 228 n. 41.

18 εἰς (alterum) BCEc, εἰς τὰ A 20 ἐπανέλθῃ BCEc, ἐπανέλθοι A.

Digitized by Google

ἱλκάδος ἐπιβὰς ἐς Λυκίαν ἔπλευσε, κἀκεῖθεν τὰ μὲν πεζῇ τὰ δὲ ναυτιλλόμενος ἐς τὸ Βρεντέσιον ἐκομίσθη. Zon. 11, 17 p. 493, 11—18 B. (p. 52, 28—53, 8 D.)

ὁ δὲ Οὐεσπασιανὸς μετὰ ταῦτα ἐς τὴν Ῥώμην ἐσεληλύθει, καὶ 3
Μουκιανῷ μὲν ἄλλοις τε τῶν πρώτων ἐν τῷ Βρεντεσίῳ ἐνέτυχε,
Δομιτιανῷ δὲ ἐν Βενεουεντῷ. ὑπὸ γὰρ τοῦ συνειδότος ὧν τε ἐφρόνει καὶ ὧν ἐπεποιήκει οὔτε ἐθάρσει, καὶ προσέτι καὶ μωρίαν ἔστιν ὅτε προσεποιεῖτο. ἐν γοῦν τῷ Ἀλβανῷ χωρίῳ τὰ πλεῖστα διάγων 4
ἄλλα τε πολλὰ καὶ γελοῖα ἔπραττε, καὶ τὰς μυίας γραφείοις κατε-
κέντει. τοῦτο γὰρ εἰ καὶ ἀνάξιον τοῦ τῆς ἱστορίας ὄγκου ἐστίν, ἀλλ'
ὅτι γε ἱκανῶς τὸν τρόπον αὐτοῦ ἐνδείκνυται, ἀναγκαίως ἔγραψα,
καὶ μάλισθ' ὅτι καὶ μοναρχήσας ὁμοίως αὐτὸ ἐποίει. ὅθεν οὐκ 5
ἀχαρίτως τις εἶπε πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα "τί πράττει Δομιτιανός",
ὅτι "ἰδιάζει τε, καὶ οὐδὲ μυῖα αὐτῷ παρακάθηται". ὁ δὲ Οὐεσπα- 10
σιανὸς ἐκείνου μὲν ἐταπείνου τὸ φρόνημα, τοὺς δὲ ἄλλους πάντας
οὐχ ὡς αὐτοκράτωρ ἀλλ' ὡς ἰδιώτης, μνήμῃ τῆς προτέρας αὐτοῦ
τύχης, ἐδεξιοῦτο. Xiph. 206, 7—20 R. St.

ἐλθὼν δ' ἐς τὴν Ῥώμην καὶ τοῖς στρατιώταις καὶ τῷ δήμῳ παρέ- 1ª
σχηκε δωρεάς, καὶ τὰ τεμένη καὶ τὰ δημόσια ἔργα τὰ πεπονηκότα ἀνε-
λάμβανε, καὶ τὰ ἤδη ἐφθαρμένα ἐπανεσκεύαζε, καὶ συντελουμένοις αὐτοῖς οὐ τὸ ἑαυτοῦ ἐπέγραφεν ὄνομα, ἀλλὰ τὸ τῶν πρώτως δομησαμένων. Zon. 11, 17 p. 493, 19—494, 1 B. (p. 53, 9—14 D.)

12—14: Petr. Patr. *exc. Vat.* 99 (p. 219 Mai. = p. 201, 18—21 Dind.): *ὅτι χαριέντως τις ἀπεφθέγξατο ἐν τῷ μοναρχεῖν Βεσπασιανὸν πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα "τί πράττει ὁ Καῖσαρ;" εἶπεν* [ita cod.] *ὅτι "ἰδιάζει καὶ οὐδὲ μυῖα αὐτῷ περικάθηται".*

18—p. 144, 8 Xiphilini et Zonarae verba ita disposui ut ordo rerum, quem Dioneum arbitrabar, poscere videbatur, etiam paulo aliter disponi posse non est quod negem. ceterum § 2 convenit cum Suet. *Vesp.* 8 contra Tac. *hist.* 4, 53.

1 *ναυτιλλόμενος* AE, *πλωιζόμενος* C, *πλοιζόμενος* B^c 2 *ἐς* CE, *εἰς* AB^c(?) *Βρεντέσιον*] cf. ad Zon. 8, 7, 3.

4 *ἐσεληλύθει*] *ἠπείγετο* Reim., sed *ἐσεληλύθει* Xiphilini est non Dionis, cf. c, 10, 1ª 6 *Βενεουεντῷ* H. St., *βενονέντω* VC et fortasse ita Xiphilinus, non Dio, cf. ad Zon. 9, 4, 5 et 9, 5, 2 8 *χωρίῳ*] cf. 67, 1, 2 et 66, 3, 4 9 *κατεκέντει* C (ut videtur, *-κέντα* facile quis legat; praeterea *κατε-* correctum ex *κατα-*), *κατεκέντα* V 13 *Δομιτιανός* R. St., *δομετιανός* VC 14 *τε* H. St., *τι* VC.

18 *ἐς* AB^c(?), *εἰς* CE 20 *ἐφθαρμένα* ACE^c, *ἐσκαμμένα* B *ἐπανεσκεύαζε* BC^c, *ἀνεσκευάζετο* AE, *ἐπεσκεύαζε* Dio ni fallor 21 *δομησαμένων*] *οἰκοδομησαμένων* Boissée Zonaram ipsum corrigens.

Digitized by Google

2 *τόν τε νεὼν τὸν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ εὐθὺς οἰκοδομεῖν ἤρξατο, αὐτός τε τοῦ χοῦ πρῶτος ἐκφορήσας καὶ δῆλον ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπιφανεστάτοις τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι κελεύσας, ἵνα καὶ τῷ λοιπῷ πλήθει ἀπαραίτητον τὸ διακόνημα γένηται.* Xiph. 206, 20—24 R. St.

2ª *τάς τε οὐσίας τῶν ἐναντιωθέντων αὐτῷ καὶ ἐν ταῖς μάχαις πεσόντων τοῖς παισὶν ἐκείνων ἢ τοῖς ἄλλως οἰκείοις ἀφῆκε, καὶ τὰ συμβόλαια τὰ παλαιὰ τὰ τῷ δημοσίῳ προσήκοντα προσδιέφθειρε.* Zon. 11, 17 p. 494, 1—4 B. (p. 53, 14—18 D.)

3 *μεγαλοφρονέστατα δὲ ἀεί ποτε ἐς τὸ κοινὸν ὅσα ἐχρῆν ἀναλώσας, καὶ τὰς πανηγύρεις πολυτελέστατα διαθείς, εὐτελέστατα διῃτᾶτο καὶ οὐδὲν ἔξω τῶν πάνυ ἀναγκαίων ἐδαπάνα, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐν τοῖς καπηλείοις ἐφθόν τι πλὴν ὀσπρίων πιπράσκεσθαι ἐπέτρεπε. κἀκ τούτου καὶ τὰ μάλιστα διέδειξεν ὅτι τὰς συλλογὰς τῶν χρημάτων οὐκ ἐς τὰς ἑαυτοῦ ἡδονὰς ἀλλ' ἐς τὰς τοῦ δήμου χρείας ἐποιεῖτο.* Xiph. 206, 24—30 R. St.

3ª Ὅτι Βεσπασιανὸς γέλωτα ὠφλίσκανεν ὁσάκις ἀναλίσκων ἔλεγεν ὅτι "ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ αὐτὰ δαπανῶ". Petr. Patr. *exc. Vat.* 100 (p. 219 Mai. = p. 201, 22. 23 Dind.)

3ᵇ ἦν δὲ οὔτε ἐξ εὐγενῶν οὔτε πλούσιος. Zon. 11, 17 p. 494, 5. 6 B. (p. 53, 20. 21 D.)

4 *κατεστάσει δὲ τοῦ βίου τοιᾶδε ἐχρῆτο. ὀλίγα μὲν ἐν τῷ παλατίῳ ᾤκει, τὸ δὲ δὴ πλεῖστον ἐν τοῖς κήποις τοῖς καλουμένοις Σαλουστιείοις διέτριβε, κἀνταῦθα τὸν βουλόμενον οὐχ ὅτι τῶν βουλευτῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἐσεδέχετο, καὶ τοῖς πάνυ φίλοις καὶ πρὸ τῆς ἕω ἔν τε τῇ εὐνῇ κείμενος συνεγίνετο, καὶ ἕτεροι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτὸν ἠσπάζοντο. αἵ τε θύραι τῶν βασιλείων ἠνεῳγμέναι διὰ πάσης τῆς ἡμέρας ἦσαν, καὶ φρουρὸς οὐδεὶς ἐν αὐταῖς ἐγκαθειστήκει. ἐς τε τὸ συνέδριον διὰ παντὸς ἐφοίτα, καὶ περὶ πάντων αὐτοῖς ἐπεκοίνου, κἀν τῇ ἀγορᾷ πολλάκις ἐδίκαζεν. ὅσα*

10—13 > Zon. 11, 17 p. 494, 4. 5 B. (p. 53, 18—20 D.) 24—29 > Zon. 11, 17 p. 494, 6—10 B. (p. 53, 21—25 D.)

17—21 verba Petri, item Zonarae hic fere collocanda esse apparet.

1 τῷ om. C 2 τε Sylb., τι VC 3 τὸ αὐτὸ Sylb., τὰ αὐτὰ VC.
6 τάς τε ABCE^c, τὰς δὲ Dind. 7 ἄλλως AE, ἄλλοις B^c 8 τὰ παλαιὰ AE, om. BC^c, cf. 53, 2, 3.
12 διῃτᾶτο Zon., διὰ τοῦτο VC.
22 ὀλίγα] ὀλιγάκις H. St. 24 Σαλουστιείοις Dind. (Σαλλουστιείοις), σαλουστείοις VC 27 ταῖς V, τοῖς C 29 ἐγκαθειστήκει Reim., ἐγκαθεστήκει VC 30 κἀν Sylb., καὶ VC.

Digitized by Google

τε μὴ ἐδύνατο αὐτὸς ὑπὸ τοῦ γήρως ἀναλέγεσθαι, ἢ καὶ ὅσα ἀπὼν ἐπέστελλε τῇ βουλῇ, διὰ τῶν υἱέων αὐτοῦ ὡς τὸ πολὺ ἐκέλευεν ἀναγινώσκεσθαι, τιμῶν κἀν τούτῳ αὐτήν. συσσίτους τε ἓκ τε αὐτῶν ἐκείνων καὶ ἐκ τῶν ἄλλων καθ' ἑκάστην ἡμέραν συχνοὺς ἐποιεῖτο, καὶ πολλάκις καὶ αὐτὸς παρὰ τοῖς πάνυ φίλοις ἐδείπνει. τό τε σύμπαν τῇ μὲν προνοίᾳ τῶν κοινῶν αὐτοκράτωρ ἐνομίζετο, 11 ἐς δὲ δὴ τἆλλα πάντα κοινὸς καὶ ἰσοδίαιτός σφισιν ἦν. καὶ γὰρ ἔσκωπτε δημοτικῶς καὶ ἀντεσκώπτετο ἡδέως· εἴ τέ τινα γράμματα, οἷα εἴωθεν ἀνώνυμα ἐς τοὺς αὐτοκράτορας, προπηλακισμὸν αὐτῷ φέροντα ἐξετέθη ποτέ, ἀντεξετίθει τὰ πρόσφορα μηδὲν ταραττόμενος. τοῦ τε Φοίβου προσελθόντος αὐτῷ καὶ ἀπολογουμένου ὅτι ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἐσκυθρωπακότα ποτὲ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θεάτρου ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐφ' οἷς ἀσχημονοῦντα ἑώρα τὸν αὐτοκράτορα, ἐκέλευσε πρὸς ὀργὴν ἀπελθεῖν, τοῦ δὲ ἐρομένου ὅποι "ἐς κόρακας" εἶπεν, ὑπὲρ τούτου οὖν ἀπολογουμένου τοῦ Φοίβου οὔτε τι κακὸν αὐτὸν εἰργάσατο, οὔτε ἀπεκρίνατο αὐτῷ ἄλλο οὐδὲν πλὴν αὐτὸ τοῦτο ὅτι "ἐς κόρακας ἄπελθε". τοῦ δὲ Οὐολογαίσου ἐπιστείλαντος 3 αὐτῷ οὕτως "βασιλεὺς βασιλέων Ἀρσάκης Φλαουίῳ Οὐεσπασιανῷ χαίρειν", οὔτε τι αὐτὸν ἠτιάσατο, καὶ ἀντέγραψε τὸν αὐτὸν τρόπον, μηδὲν τῶν τῆς ἀρχῆς ὀνομάτων προσθείς.

---

6. 7 = Zon. 11, 17 p. 494, 10—12 B. (p. 53, 25—29 D.)

8: Petr. Patr. *exc. Vat.* 101 (p. 219 Mai. = p. 201, 24. 25 Dind.): *ὅτι Βεσπασιανὸς ἔσκωπτε δημοτικῶς καὶ ἀπεσκώπτετο ἡδέως.* 9. 10: Petr. Patr. *exc. Vat.* 102 (p. 219 Mai. = p. 201, 26—29 Dind.): *ὅτι ὁ αὐτὸς πρὸς τὰ γράμματα τὰ προπηλακισμὸν αὐτῷ φέροντα, ἃ καλοῦσιν ἀνώνυμα, τῇ δὲ Λατίνων φωνῇ φαμῶσα, οὐκ ὠργίζετο, ἀλλ' ἀντέγραφε πρόσφορα καὶ προσετίθει.* 11—17: Petr. Patr. *exc. Vat.* 103 (p. 219 sq. Mai. = p. 201, 30—202, 2 Dind.): *ὅτι Φοῖβός τις δεδιὼς προσῆλθεν αὐτῷ ἐξαιτούμενος μὴ ὀργίζεσθαι ἐφ' οἷς ποτε ἐπὶ Νέρωνος εἶπεν αὐτῷ ἀπελθεῖν εἰς κόρακας· ὁ δὲ μετὰ γέλωτος ἀπεκρίνατο "ἀλλὰ σὺ ἀπέλθῃς* [ἀπέλθοις Dind.] *ἐς κόρακας", καὶ μέχρι τούτου καὶ οὐκ ἐπεξῆλθεν αὐτῷ.* 17—20: Petr. Patr. *exc. Vat.* 104 (p. 220 Mai. = p. 202, 3—8 Dind.): *ὅτι Οὐολογέσου τοῦ τῶν Παρθῶν* [ita cod.] *βασιλέως ἐπιστείλαντος αὐτῷ οὕτως "βασιλεὺς βασιλέων Οὐολόγεσος φίλῳ Βεσπασιανῷ χαίρειν", μήτε αὐτοκράτορα μήτε Αὔγουστον αὐτὸν ὀνομάσας, οὐκ ἀνθύβρισεν ἀλλ' ἀντέγραψεν οὕτως "βασιλεῖ βασιλέων Οὐολογέσῳ Βεσπασιανὸς Καῖσαρ".*

---

6 *μὲν* inserui ex Zon., om. VC 9 *οἷα — αὐτοκράτορας*] verbum mihi supplendum videtur. ceterum quod in exc. Vat. legitur *τῇ δὲ Λατίνων φωνῇ φαμῶσα* num e Dione desumptum sit valde dubito, cf. 43, 47, 6; 56, 27, 1 13 *ἀσχημονοῦντα* V, *αὐχημονοῦντα* C 17 *Οὐολογαίσου* R. St., *οὐολογαίσσου* VC, cf. ad 62, 19, 1 19 *χαίρειν*] quod additum est in exc. Vat. *μήτε αὐτοκράτορα μήτε Αὔγουστον αὐτὸν ὀνομάσας* Dionis esse potest.

Digitized by Google

12 *ἐπεὶ δὲ Πρίσκος Ἑλουίδιος ὁ τοῦ Θρασέου γαμβρός, τοῖς τε στωικοῖς δόγμασιν ἐντραφεὶς καὶ τὴν τοῦ Θρασέου παρρησίαν οὐ σὺν καιρῷ μιμούμενος, στρατηγῶν δὲ τηνικαῦτα, οὔτε τι πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος ἔδρα καὶ προσέτι καὶ βλασφημῶν αὐτὸν οὐκ ἐπαύετο, καί ποτε διὰ τοῦτο οἱ δήμαρχοι συλλαβόντες αὐτὸν τοῖς ὑπηρέταις παρέδοσαν, συνεχύθη τε ὁ Οὐεσπασιανὸς καὶ δακρύσας ἐκ τοῦ βουλευτηρίου ἐξῆλθε, τοσοῦτον μόνον ὑπειπὼν ὅτι "ἐμὲ μὲν υἱὸς διαδέξεται, ἢ οὐδεὶς ἄλλος".* Xiph. 206, 30—208, 1 R. St.

p. C. 71 1ª τῶν δ' Ἱεροσολύμων ἁλόντων ὁ Τίτος εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπανελθὼν τὰ ἐπινίκια αὐτός τε καὶ ὁ πατὴρ ἐφ' ἅρματος ἐπεμψαν· συνέπεμπε δέ σφισιν αὐτὰ καὶ ὁ Δομετιανὸς ὑπατεύων ἐπὶ κέλητος. μετὰ τοῦτο διδασκάλους ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ τῆς Λατίνων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας κατέστησε, μισθὸν ἐκ τοῦ δημοσίου φέροντας. Zon. 11, 17 p. 494, 12—17 B. (p. 53, 29—54, 3 D.)

13 *ὡς δ' οὖν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκ τῶν στωικῶν καλουμένων λόγων προαχθέντες, μεθ' ὧν καὶ Δημήτριος ὁ κυνικός, συχνὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τοῖς παροῦσι δημοσίᾳ, τῷ τῆς φιλοσοφίας προσχήματι καταχρώμενοι, διελέγοντο, κἀκ τούτου καὶ ὑποδιέφθειρόν τινας, ἔπεισεν ὁ Μουκιανὸς τὸν Οὐεσπασιανὸν πάντας τοὺς τοιούτους ἐκ*

19—21. p. 148, l. 2 > Zon. 11, 17 p. 494, 18—20 B. (p. 54, 3—6 D.): (... *φέροντας* c. 12, 1ª.) *κατηγορίαν δὲ ὁ Μουκιανὸς τῶν φιλοσόφων πολλὴν ποιησάμενος ἔπεισε τὸν Οὐεσπασιανὸν ἐξελάσαι αὐτοὺς τῆς Ῥώμης· καὶ πλὴν τοῦ Μουσωνίου ἅπαντες ἀπελάθησαν. (χρηματιστὴς δ' ἐνομίζετο ὅτι ἀνδριάντα κ. τ. λ.* ex c. 14, 3. 5.)

4—8: Petr. Patr. *exc. Vat.* 105 (p. 220 Mai. = p. 202, 9—12 Dind.): *ὅτι τινῶν ὑποψίαν λαβόντων ἐπὶ τυραννίδι καὶ θρασύτερον διαλεγομένων, οὐκ ὠργίσθη ἀλλὰ δακρύσας ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ βουλευτηρίου τοσοῦτον μόνον ἐπειπὼν ὅτι "ἐμὲ ὁ υἱὸς διαδέχεται ἢ οὐδείς"* [priora quoque Dionis sunt].

9—14 Zonarea hic collocavi. post c. 12, 1 inserenda esse patet ex verbis *στρατηγῶν τηνικαῦτα* quae ibi de Helvidio Prisco dicuntur. praetura enim Priscus functus est a. 70 p. C. (Tac. *hist.* 4, 53). triumphus autem Iudaicus anno demum 71 celebratus est consule Domitiano (*dipl. mil.* 7. 8. 60, *fast. fer. Lat.*, C. I. Gr. 3, 5838, cf. C. I. L. 4, 2555, Plin. *n. h.* 2, 57). quod sequitur apud Zonaram ex c. 13, 1 desumptum est.

C. 12, 2. 3 vide p. 148.

2 *οὐ σὺν καιρῷ*] *οὐκ ἐν καιρῷ* Dio? 6 *συνεχύθη*] ante hoc vocabulum lacunam statuit v. Herw., sane haec a Xiphilino in breve contracta esse testis quoque est exc. Vat., vide etiam Suet. *Vesp.* 25, secundum quem hoc postea demum factum est 7 *ὑπειπὼν* scripsi, *εἰπὼν* VC, *ἐπειπὼν* exc. Vat., cf. 38, 3, 3; 40, 64, 3; 52, 28, 1; 53, 9, 6.

10 *δέ* om. A 11 *μετὰ* BCE^c, *μετὰ δὲ* A.

18 *ὑποδιέφθειρόν* V, *ὑποδιέφερόν* C 19 *Μουκιανὸς* Zon., *μινουκιανὸς* VC

Digitized by Google

τῆς πόλεως ἐκβαλεῖν, εἰπὼν ὀργῇ μᾶλλον ἢ φιλολογίᾳ τινὶ πολλὰ κατ' αὐτῶν. Xiph. 208, 1—7 R. St.

ὅτι ὁ Μουκιανὸς τιμᾶσθαι ὑφ' ἁπάντων ὑπὲρ πάντας ἤθελεν, 2, 4
καὶ ἤχθετο εἰ καὶ ὁστισοῦν οὐχ ὅτι ὑβρίσειεν αὐτόν, ἀλλ' οὐ μὴ
οὐ μεγάλως ἀγήλειε. καὶ διὰ τοῦτο, ὥσπερ ἄπληστος ἐν ταῖς τιμαῖς Suid. s. v. ἀγήλειον
πρὸς τοὺς ὑπουργοῦντάς τι αὐτῷ καὶ τὸ βραχύτατον ἦν, οὕτω καὶ μίσει ἀγριωτάτῳ πρὸς τοὺς μὴ τοιούτους ἐχρῆτο. Exc. Val. 272 (p. 702).

ὅτι Μουκιανὸς πρὸς Βεσπασιανὸν κατὰ τῶν στωικῶν πλεῖστά τε εἶπε 13, 1ª
καὶ θαυμάσια, ὡς ἔτι αὐχήματος κενοῦ εἰσι πεπληρωμένοι, κἂν τὸν πώ-
γωνά τις αὐτῶν καθῇ καὶ τὰς ὀφρύας ἀνασπάσῃ τό τε τριβώνιον ἀνα-
βάληται καὶ ἀνυπόδητος βαδίσῃ, σοφὸς εὐθὺς ἀνδρεῖος δίκαιός φησιν εἶναι,
καὶ πνεῖ ἐφ' ἑαυτῷ μέγα, κἂν τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο μήτε γράμματα
μήτε νεῖν ἐπίστηται. καὶ πάντας ὑπερορῶσι, καὶ τὸν μὲν εὐγενῆ τηθαλλα-
δοῦν τὸν δὲ ἀγενῆ σμικρόφρονα, καὶ τὸν μὲν καλὸν ἀσελγῆ τὸν δὲ αἰσχρὸν
εὐφυᾶ, τὸν δὲ πλούσιον πλεονέκτην τὸν δὲ πένητα δουλοπρεπῆ καλοῦσι.
Petr. Patr. *exc. Vat.* 106 (p. 220 Mai. = p. 202, 13—24 Dind.)

3—7 et p. 148, 10—23 exc. Val. 272 (c. 2, 4) hic collocavi dubitans. ne edamus c. 2 inter § 3 et 5, ut hodie edi solet, vetat ordo excerptorum Valesianorum. nam excerptum nostrum 272 poni debet post n. 271, cuius exitum habes c. 9, 2; sed quonam transponendum sit non satis liquet. certum quidem est ante n. 273 collocandum esse, verum nec de huius fragmenti sede constat. id subiungi solet Xiphilineis c. 12, 1, quibuscum si cohaeret — quod praefracte negare non ausim — fortasse eis rectius praepones, admittens Xiphilinum exordio suo *ἐπεὶ — μιμούμενος* suis fere verbis summatim de Helvidii Prisci ingenio rettulisse, quanquam non desunt quibus hanc opinionem impugnes. mihi tamen veri videtur similius exc. Val. 273 aliquanto post in Dione lectum fuisse (qui post *ἦν γὰρ τοῦ Θρασέου γαμβρὸς*, p. 148, 17, addiderit *ὡς προείρηται*) et agere de Prisco vel post philosophos exactos principi adversante. quod si probas, nihil obstat quominus exc. Val. 272 de Muciani in philosophos stoicos odio dictum accipias. sin vero exc. Val. 273 cum Xiphilineis c. 12, 1 cohaerere putas, exc. Val. 272 ablegandum erit ad c. 9 inter § 2 et 3.

8—15 excerpto Vaticano 106 particula servata est orationis eius qua Mucianus in stoicos acriter invectus est, cf. Xiphilinum et Zonaram. — Ceterum post *καλοῦσι* deficiunt quattuor paginae. primum post lacunam fragmentum ex initio principatus Hadriani est desumptum (ad 69, 7, 3).

1 *φιλολογίᾳ*] *μισολογίᾳ* Rk., *φιλοψογίᾳ* v. Herw., at cf. Plat. *Theaet.* p. 146 A.

4 *ἀλλ' οὐ μὴ οὐ* cod. Peir., *ἀλλ' ὅτι μὴ οὐ* Suid., *ἀλλὰ μὴ οὐ* Bernhardy ad Suid., *ἀλλ' οὐ μὴ εὐ⟨μεγάλως⟩* Rk., nec tamen exstat vox *εὐμεγάλως*, *ἀλλ' οὐ* Bk., *ἀλλ' εἰ μὴ οὐ* Polak., *ἀλλὰ τιμῇ οὐ* Kuiper. (litt.)

12 *ἑαυτῷ*] *ἑαυτοῦ* Bk. 13 *ἐπίστηται* v. Herw., *ἐπίσταται* cod., sed addidi in re praesenti *α* non certum esse *τηθαλλαδοῦν* Bk., *τιθαλλωδον* cod. (ut videtur), cf. Hesych. *s. v.*, Poll. 3, 20, Phryn. p. 299, Bekk. *Anecd.* 65, 30 15 *εὐφυᾶ*] cf. Isocr. 7, 49; 15, 284, Athen. 6 p. 260 C, Ammon. et Hes. *s. v.*, homo turpi corpore praeditus haud raro scurrilis fit animi, at *ἀφυᾶ* Kuiper (litt.)

Digitized by Google

2 καὶ πάντας αὐτίκα τοὺς φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανός, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξέβαλε, τὸν δὲ δὴ Δημήτριον καὶ τὸν Ὀστιλιανὸν καὶ ἐς νήσους κατέκλεισε. καὶ ὁ μὲν Ὀστιλιανὸς εἰ καὶ τὰ μάλιστα μὴ ἐπαύσατο περὶ τῆς φυγῆς ἀκούσας (ἔτυχε γὰρ διαλεγόμενός τινι), ἀλλὰ καὶ πολλῷ πλείω κατὰ τῆς μοναρχίας
3 κατέδραμεν, ὅμως παραχρῆμα μετέστη· τῷ δὲ Δημητρίῳ μηδ' ὡς ὑπείκοντι ἐκέλευσεν ὁ Οὐεσπασιανὸς λεχθῆναι ὅτι "σὺ μὲν πάντα ποιεῖς ἵνα σε ἀποκτείνω, ἐγὼ δὲ κύνα ὑλακτοῦντα οἱ φονεύω". Xiph. 208, 7—15 R. St.

12, 2 ὅτι οὐχ ἥκιστα ἔνδηλον ἐγένετο ὅτι Πρίσκον τὸν Ἐλουίδιον οὐ μᾶλλόν τι δι' ἑαυτὸν ἢ διὰ τοὺς φίλους αὐτοῦ οὓς ὕβρισεν, ἐμίσησεν ὁ Οὐεσπασιανός, ἀλλ' ὅτι ταραχώδης τε ἦν καὶ τῷ ὄχλῳ προσέκειτο, βασιλείας τε ἀεὶ κατηγόρει καὶ δημοκρατίαν ἐπῄνει, καὶ ἔπραττεν ἀκόλουθα τούτοις καὶ συνίστη τινάς, ὥσπερ που φιλοσοφίας ἔργον ὂν τό τε τοὺς κρατοῦντας προπηλακίζειν καὶ τὸ τὰ
3 πλήθη ταράττειν τό τε τὰ καθεστηκότα συγχεῖν καὶ τὸ νεώτερα αὐτοῖς πράγματα ἐπεσάγειν. ἦν γὰρ τοῦ Θρασέου γαμβρὸς καὶ ζηλοῦν αὐτὸν ἐπλάττετο, πολὺ δ' αὐτοῦ ἡμάρτανε. Θρασέας μὲν γὰρ ἐπὶ Νέρωνος ὢν οὐκ ἠρέσκετο αὐτῷ, καὶ οὐδὲν μέντοι οὐδ' ὡς ὑβριστικὸν ἔλεγεν ἐς αὐτὸν οὐδὲ ἔπραττεν, πλὴν καθ' ὅσον προσκοινωνεῖν οἱ τῶν δρωμένων οὐκ ἠξίου· οὗτος δὲ Οὐεσπασιανῷ ἤχθετο, καὶ οὔτ' ἰδίᾳ οὔτε ἐν τῷ κοινῷ αὐτοῦ ἀπείχετο, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐποίει ἐθανάτα, καὶ πολλὰ πράττων ἔμελλέ ποτε δίκην αὐτῶν δώσειν· Exc. Val. 273 (p. 702).

14 τότε δὲ καὶ Καινὶς ἡ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ παλλακὴ μετήλλαξεν. ἐμνημόνευσα δὲ αὐτῆς ὅτι τε πιστοτάτη ἦν καὶ ὅτι μνήμης ἄριστα ἐπεφύκει. πρὸς γοῦν τὴν δέσποιναν τὴν Ἀντωνίαν τὴν τοῦ Κλαυ-

---

10—23 vide supra ad p. 147, 3—7. ceterum post *δώσειν* continuo sequitur in cod. Peir.: *ἦν μὲν γὰρ καὶ θρασὺς κ. τ. λ.* (ad 67, 1, 1) addito tamen in marg. *περὶ Δομιτιανοῦ οἷος ἦν τὸν τρόπον.*

3 *Ὀστιλιανὸν Ὀστιλιανὸς* dedi, *ὀστιλιανὸν ὀστίλιος* VC, *ὀστίλιον ὀστίλιος* R. St., veri mihi similius Hostilianum nomen abiisse in Hostilium quam contrario errore peccatum esse. alibi memorari non videtur 5 *τινι*] *τισι* Rk., quod valde placet.

10 *ὅτι* (prius)] *ὅθεν* Reim. coniungens haec cum Xiphilineis c. 12, 1 *Πρίσκον*] ⟨*τὸν*⟩ *Πρίσκον* Dio *ἐλουίδιον* Val. (*ἐλβίδιον*), *ἔλβιον* cod. Peir. 16 *τὰ* Val., *τωι* cod. Peir.

26 *μνήμης ἄριστα ἐπεφύκει*] *μνήμης ἀξία ἐπεφύκει* Rk., *τὴν μνήμην ἀρίστη ἐπεφύκει* St., *εὖ πεφυκέναι* Dio adiuncto genetivo dixisse videtur ad analogiam verbi *εὖ ἔχειν* et *εὖ ἥκειν* 27 *Ἀντωνίαν* Sylb., *ἀντωνίναν* VC.

Digitized by Google

δίου μητέρα, κρύφα τι δι' αὐτῆς τῷ Τιβερίῳ περὶ τοῦ Σεϊανοῦ γράψασαν, καὶ αὐτὸ ἀπαλειφθῆναι εὐθύς, ὅπως μηδεὶς αὐτοῦ 2
ἔλεγχος ὑπολειφθῇ, κελεύσασαν, "μάτην, ὦ δέσποινα", ἔφη "τοῦτο
προσέταξας· πάντα γὰρ καὶ ταῦτα, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἂν ὑπαγο-
ρεύσῃς μοι, ἔν τε τῇ ψυχῇ ἀεὶ φέρω καὶ οὐδέποτε ἐξαλειφθῆναι
δύναται". τοῦτό τε οὖν αὐτῆς ἐθαύμασα, καὶ προσέτι ὅτι καὶ ὁ 3
Οὐεσπασιανὸς αὐτῇ ὑπερέχαιρε, πλεῖστόν τε διὰ τοῦτο ἴσχυσε, καὶ
πλοῦτον ἀμύθητον ἤθροισεν, ὥστε καὶ νομισθῆναι ὅτι δι' αὐτῆς
ἐκείνης ἐχρηματίζετο· πάμπολλα γὰρ παρὰ πολλῶν ἐλάμβανε, τοῖς
μὲν ἀρχὰς τοῖς δὲ ἐπιτροπείας στρατείας ἱερωσύνας, ἤδη δέ τισι
καὶ ἀποφάσεις αὐτοῦ πιπράσκουσα. ἀπέκτεινε μὲν γὰρ Οὐεσπασια- 4
νὸς χρημάτων ἕνεκα οὐδένα, ἔσωσε δὲ πολλοὺς τῶν διδόντων· καὶ
ἡ μὲν λαμβάνουσα ἐκείνη ἦν, ὑπωπτεύετο δὲ ὁ Οὐεσπασιανὸς ἑκὼν
αὐτῇ ἐπιτρέπειν τοῦτο ποιεῖν ἐκ τῶν ἄλλων ὧν ἔπραττεν, ὧν ὀλίγα
δείγματος ἕνεκα διηγήσομαι. ἀνδριάντα γὰρ πέντε καὶ εἴκοσι μυ- 5
ριάδων στῆσαί οἱ ψηφισαμένων τινῶν προέτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἔφη
"δότε μοι τὸ ἀργύριον· ἡ γὰρ βάσις αὐτοῦ αὕτη ἐστί". καὶ πρὸς
τὸν Τίτον ἀγανακτοῦντα τῷ τοῦ οὔρου τέλει, ὃ καὶ αὐτὸ μετὰ τῶν
ἄλλων κατεδείχθη, εἶπε, λαβὼν ἐξ αὐτοῦ χρυσοῦς πεπορισμένους
καὶ δείξας αὐτῷ, "ἰδού, τέκνον, εἴ τι ὄζουσιν".

ἐπὶ δὲ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἕκτον καὶ ἐπὶ τοῦ Τίτου τέταρτον 15 p. C. 75
ἀρχόντων τὸ τῆς Εἰρήνης τέμενος καθιερώθη, ὃ τε κολοσσὸς ὠνο-
μασμένος ἐν τῇ ἱερᾷ ὁδῷ ἱδρύθη· φασὶ δὲ αὐτὸν τό τε ὕψος ἑκα-
τὸν ποδῶν καὶ τὸ εἶδος οἱ μὲν τὸ τοῦ Νέρωνος οἱ δὲ τὸ τοῦ Τίτου
ἔχειν. σφαγὰς δὲ ὁ Οὐεσπασιανὸς θηρίων μὲν ἐποιεῖτο ἐν τοῖς θεά- 2
τροις, μονομαχίας δὲ ἀνδρῶν ⟨οὐ⟩ πάνυ τι ἔχαιρε, καίτοι τοῦ Τίτου
ἐν ταῖς τῶν νεανίσκων παιδιαῖς ταῖς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τελουμέ-
ναις σκιαμαχήσαντός ποτε πρὸς τὸν Ἀλιηνὸν ὅπλοις. τοῖς δὲ Πάρ- 3
θοις πολεμωθεῖσι πρός τινας καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ συμμαχίας δεη-
θεῖσιν οὐκ ἐβοήθησεν, εἰπὼν ὅτι οὐ προσήκει αὐτῷ τὰ ἀλλότρια
πολυπραγμονεῖν. Βερενίκη δὲ ἰσχυρῶς τε ἤνθει καὶ διὰ τοῦτο καὶ
ἐς τὴν Ῥώμην μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀγρίππα ἦλθε· καὶ ὁ μὲν 4
στρατηγικῶν τιμῶν ἠξιώθη, ἡ δὲ ἐν τῷ παλατίῳ ᾤκησε καὶ τῷ

---

9. 10. 15—20 = Zon. 11, 17 p. 494, 20—495, 4 B. (p. 54, 6—13 D.)

---

1 *σεϊανοῦ*] *σιανοῦ* VC, cf. ad 57, 19, 5 9 *ἐκείνης*] *ἐκεῖνος* Bk., vix necessarium 14 *ἔπραττεν* Leuncl., *ἔπραττον* VC 18 *τοῦ* om. C *οὔρου* R. St., *οὐίου* VC 24 *οἱ μὲν* R. St., *ὁ μὲν* VC 26 ⟨*οὐ*⟩ ins. manus recens inter lineas C, om. VC 31 *Βερενίκη* Leuncl., *βερονίκη* VC, cf. ad 39, 13, 1, ubi hic locus addendus.

Digitized by Google

Τίτῳ συνεγίγνετο. προσεδόκα δὲ γαμηθήσεσθαι αὐτῷ, καὶ πάντα ἤδη ὡς καὶ γυνὴ αὐτοῦ οὖσα ἐποίει, ὥστ' ἐκεῖνον δυσχεραίνοντας τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενον ἀποπέμψασθαι αὐτήν. ἄλλως τε γὰρ πολλὰ ἐθρυλεῖτο, καί τινες καὶ τότε σοφισταὶ κύνειοι ἐς τὸ ἄστυ πως παραδύντες, Διογένης μὲν πρότερος ἐς τὸ θέατρον πλῆρες ἀνδρῶν ἐσῆλθε καὶ πολλὰ αὐτοὺς λοιδορήσας ἐμαστιγώθη, Ἡρᾶς δὲ μετ' αὐτόν, ὡς οὐδὲν πλεῖον πεισόμενος, πολλὰ καὶ ἄτοπα κυνηδὸν ἐξέκραγε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

16 *καθ' ὃν δὴ καιρὸν καὶ ταῦτα ἐγένετο· οἶνός τε γὰρ ἐν καπηλείῳ τινὶ τοσοῦτος ὑπὲρ τὸ ἀγγεῖον ὑπερεχύθη ὥστε καὶ ἐς τὴν ὁδὸν*
p. C. 79 *προχωρῆσαι, καὶ ὁ Σαβῖνος ἐκεῖνος ὁ Γαλάτης ὁ Καισαρά ποτε ἑαυτὸν ὀνομάσας καὶ ἐς ὅπλα χωρήσας ἡττηθείς τε καὶ ἐς τὸ μνη-*
2 *μεῖον κατακρυφθεὶς ἐφωράθη τε καὶ ἐς τὴν Ῥώμην ἀνήχθη. συναπέθανε δὲ αὐτῷ καὶ ἡ γυνὴ Πεπονίλα, ἥπερ που καὶ διεσέσωστο αὐτόν, καίτοι καὶ τὰ παιδία τῷ Οὐεσπασιανῷ προβαλοῦσα καὶ ἐλεεινότατον ἐπ' αὐτοῖς λόγον εἰποῦσα, ὅτι "ταῦτα, Καῖσαρ, καὶ ἐγέννησα ἐν τῷ μνημείῳ καὶ ἔθρεψα, ἵνα σε πλείονες ἱκετεύσωμεν". δακρῦσαι μὲν γὰρ καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἐποίησεν, οὐ μέντοι καὶ*
3 *ἠλεήθησαν. κἀν τούτῳ ἐπεβουλεύθη μὲν ὑπό τε τοῦ Ἁλιηνοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ Μαρκέλλου, καίπερ φίλους τε αὐτοὺς ἐν τοῖς μάλιστα νομίζων καὶ πάσῃ ἐς αὐτοὺς ἀφθονωτάτῃ τιμῇ χρώμενος, οὐ μὴν καὶ ὑπ' ἐκείνων ἀπέθανε· φωραθέντες γὰρ Ἁλιηνὸς μὲν αὐτοῦ ἐν*

---

19. 20. 22. p. 151, 1. 2. 3—5 = Zon. 11, 17 p. 495, 4—7 B. (p. 54, 13—18 D.)

9—11 *Exc. Salm.* n. 101 Muell. p. 395, 29—31 Cram.

---

1 *προσεδόκα* restitui ex VC, *προσεδοκᾶτο* R. St. 4 *κύνειοι*] *κυνικοὶ* mavult Reim. coll. c. 13, 1 7 *Ἡρᾶς*] *ἡρὰς* V, *ἡρᾶς* C 10 *τοσοῦτος* VC, *τοσοῦτον* exc. Salm. *ὑπερεχύθη* VC, *ἐξεχύθη* exc. Salm., *ὑπερεξεχύθη* Kuiper. (litt.) *ὥστε* VC, *ὡς* exc. Salm. 11 *προχωρῆσαι* exc. Salm., *προσχωρῆσαι* VC *ἐκεῖνος*] cf. c. 3, 1. 2 13 *ἐφωράθη* dedi ex V, *ἐφανερώθη* C, quod est *vulgare, in publicum edere*, cf. 59, 18, 2; 77, 15, 1; 78, 18, 1 14 *Πεπονίλα*] ita VC, *Πεπονίλλα* Bk., *Epponina* Tac. *hist.* 4, 67, *Ἐμπονή* Plut. *amat.* 25 p. 770 C *ἐκεῖ μὲν Ἐμπονὴν ἐκάλουν, Ἑλληνιστὶ δ' ἄν τις Ἡρωίδα προσαγορεύσειεν*), Dionem *Ἐπονίνα* vel fortasse *Ἐππονίνα* scripsisse puto et Plutarchum *Ἐπονή* vel fortasse *Ἐππονή*. nomen mihi (ut Reimaro olim) deductum videtur a dea Epona, cf. Preller-Jordan *röm. Myth.* 2, 227, 3 *διεσέσωστο*] *διεσεσώκει* H. St., iniuria 15 *αὐτὸν*] *μετ' αὐτοῦ* Rk., at cf. 47, 8, 1, al. 18 *καὶ* (prius) addidi e V, om. C 19. 22 *Ἁλιηνοῦ Ἁλιηνὸς*] cf. ad 65, 10, 1 21 *ἀφθονωτάτῃ*] *ἀφθονώτατα* vel ⟨*καὶ*⟩ *ἀφθονωτάτῃ* Rk., recte, illud magis placet 22 *φωραθέντες* C Zon., *φανερωθέντες* V.

Digitized by Google

τῷ βασιλείῳ, ἐξαναστὰς ἐκ τοῦ συσσιτίου, εὐθὺς ἀπεσφάγη τοῦ Τίτου κελεύσαντος, μὴ καὶ φθάσῃ τι τῆς νυκτὸς νεοχμῶσαι (τῶν γὰρ στρατιωτῶν συχνοὺς προπαρεσκεύαστο), Μάρκελλος δὲ κριθεὶς ἐν τῇ συνεδρίῳ καὶ καταδικασθεὶς ἀπέτεμε τὸν λαιμὸν αὐτὸς ἑαυτῷ ξυρῷ. οὕτω που τοὺς φύσει κακοὺς οὐδ' αἱ εὐεργεσίαι νικῶσιν, ὁπότε κἀκεῖνοι τῷ τοσαῦτα εὐηργετηκότι σφᾶς ἐπεβούλευσαν. Xiph. 208, 15—210, 14.

1 τῷ βασιλείῳ VC, τοῖς βασιλείοις Zon.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXVI.

17 ταῦτα μὲν οὕτως ἔσχεν, Οὐεσπασιανὸς δέ, ὡς μὲν ἡ ἀλήθεια ἔχει, νοσήσας οὐ τῇ ποδάγρᾳ τῇ συνήθει ἀλλὰ πυρετοῖς μετήλλαξεν ἐν τοῖς ὕδασι τῶν Σαβίνων τοῖς Κουτιλίοις ὠνομασμένοις, ὡς δέ τινες καταψευδόμενοι τοῦ Τίτου, ἄλλοι τε καὶ Ἁδριανὸς ὁ αὐτο-
2 κράτωρ, ἐφήμισαν, φάρμακον ἐν συμποσίῳ τινὶ λαβών. ἐγεγόνει δὲ σημεῖα αὐτῷ φέροντα ἐς τοῦτο ὅ τε ἀστὴρ ⟨ὁ⟩ κομήτης ἐπὶ πολὺ φαντασθεὶς καὶ τὸ μνημεῖον τὸ τοῦ Αὐγούστου αὐτόματον ἀνοιχθέν. τῶν δὲ ἰατρῶν ἐπιτιμώντων αὐτῷ ὅτι τῇ τε ἄλλῃ διαίτῃ ὁμοίᾳ νοσῶν ἐχρῆτο καὶ πάντα τὰ προσήκοντα τῇ ἀρχῇ ἔπραττε, "τὸν
3 αὐτοκράτορα" ἔφη "ἑστῶτα δεῖ ἀποθνήσκειν". καὶ πρὸς τοὺς περὶ τοῦ κομήτου τι διαλαλοῦντας "οὐκ ἐμοιγε" εἶπεν "ἀλλὰ τῷ τῶν Πάρθων βασιλεῖ προσημαίνει· ἐκεῖνος μὲν γὰρ κομᾷ, ἐγὼ δὲ φαλακρός εἰμι". ἐπειδή τε ἐπίστευσεν ὅτι τελευτήσει, ἔφη "θεὸς ἤδη γίνομαι". ἔζησε δὲ ἔτη ἐννέα καὶ ἑξήκοντα καὶ μῆνας ὀκτώ, ἐμο-
4 νάρχησε δὲ ἔτη δέκα ἡμερῶν ἓξ δέοντα. κἀκ τούτου συμβαίνει ἐνιαυτόν τε καὶ δύο καὶ εἴκοσιν ἡμέρας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Νέρωνος μέχρι τῆς τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀρχῆς διελθεῖν. ἔγραψα δὲ τοῦτο

1–5 > Zon. 11, 17 p. 495, 8–10 B. (p. 54, 19–21 D.) 8–10 = Zon. 11, 17 p. 495, 10–12 B. (p. 54, 21–24 D.) 14. 15 = Zon. 11, 17 p. 495, 12–14 B. (p. 54, 24–26 D.)

---

3 *Κουτιλίοις*] per *ω* (*Κω-*) Strab. 5, 3, 1 p. 228, per *ο* (*Κο-*) Dionys. 1, 15. 19; 2, 49, cf. Macrob. 1, 7, 28, Latine per *u* (*Cu-*) semper, locos vide C. I. L. 9 p. 437 4 Ἁδριανὸς] ⟨ὁ⟩ Ἁδριανὸς R. St. 5 *ἐγεγόνει*] ita VC 6 ⟨ὁ⟩ ins. Bk. 10 *δεῖ* quod post *αὐτοκράτορα* edebatur, scripsi post *ἑστῶτα* ex VC Zon. 14 *καὶ μῆνας ὀκτώ*] *καὶ μῆνας ὀκτὼ καὶ ἡμέρας ὀκτώ* Zon., an *καὶ μῆνας ἑπτὰ καὶ ἡμέρας ὀκτώ* Dio? Vespasianus natus est die 17 m. Nov. (Suet. *Vesp.* 2, *fast. Philoc.* C. I. L. 1² p. 276) a. p. C. n. 9, obiit secundum Suet. *Vesp.* 24 die 23 m. Iunii a. 79, at die 24 vel 25 eiusdem mensis ex calculo Dionis (*ἐμονάρχησε δὲ ἔτη δέκα ἡμερῶν ἓξ δέοντα*) *ἐμονάρχησε δὲ* C, *καὶ ἐμονάρχησε* V.

Digitized by Google

τοῦ μή τινας ἀπατηθῆναι, τὴν ἐξαρίθμησιν τοῦ χρόνου πρὸς τοὺς τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντας ποιουμένους. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ οὐ διεδέξαντο ἀλλήλους, ἀλλὰ ζῶντός τε καὶ ἔτι ἄρχοντος ἑτέρου ἕκαστος αὐτῶν ἐπίστευσεν αὐτοκράτωρ, ἀφ' οὗ γε καὶ ἐς τοῦτο παρέκυψεν, εἶναι· δεῖ δ' οὐ πάσας σφῶν τὰς ἡμέρας ὡς καὶ ἐφεξῆς ἀλλήλαις ἐκ διαδοχῆς γενομένας ἀριθμεῖν, ἀλλ' ἐφάπαξ πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ χρόνου, καθάπερ εἴρηταί μοι, λογίζεσθαι. Xiph. 210, 14—211, 5 R. St.

τούτου δὲ τελευτήσαντος ὁ Τίτος τὴν ἀρχὴν διεδέξατο. Zon. 11, 18 p. 495, 15. 16 B. (p. 54, 27. 28 D.) 18, 1ª

ὁ δὲ δὴ Τίτος οὐδὲν οὔτε φονικὸν οὔτε ἐρωτικὸν μοναρχήσας ἔπραξεν, ἀλλὰ χρηστὸς καίπερ ἐπιβουλευθεὶς καὶ σώφρων καίτοι καὶ τῆς Βερενίκης ἐς Ῥώμην αὖθις ἐλθούσης ἐγένετο. τάχα μὲν γὰρ ⟨ὅτι⟩ καὶ μετεβάλετο (οὐ γὰρ ὁμοίως ἄλλῳ τέ τινες παραδυνασ- τεύουσι καὶ αὐτοὶ αὐταρχοῦσιν, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀφροντιστοῦντες τῆς τοῦ κράτους δόξης τῇ τε ἐξουσίᾳ αὐτοῦ ἁπλήστως ἀποχρῶνται καὶ πολλὰ ἐπί τε φθόνῳ καὶ διαβολῇ αὐτοῦ ποιοῦσιν, οἱ δὲ ἐς αὐτοὺς πάντα ἀνακείμενα εἰδότες προνοοῦνταί τι καὶ τῆς εὐδοξίας· ὥσπερ που καὶ ὁ Τίτος πρός τινα, ὃν πρότερον ἐσπουδάκει, εἶπεν ὅτι οὐχ ὁμοιόν ἐστιν ἑτέρου τι δεῖσθαι καὶ αὐτὸν δικάζειν, οὐδὲ παρ' ἄλλου τι αἰτεῖν καὶ αὐτὸν διδόναι τινί), ἤδη δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ βραχύτατον, ὡς γε ἐς ἡγεμονίαν εἰπεῖν, ἐπεβίω, ὥστε μηδ' ἁμαρτίαν τινὰ αὐτῷ ἐγγενέσθαι. δύο τε γὰρ ἔτη μετὰ τοῦτο καὶ μῆνας δύο ἡμέρας τε εἴκοσιν ἔζησεν [καὶ] ἐπ' ἐννέα καὶ τριάκοντα ἔτεσι καὶ μησὶ πέντε καὶ ἡμέραις πέντε καὶ εἴκοσι. καὶ αὐτὸν ἐξ ἴσου κατὰ τοῦτο τῇ τοῦ Αὐγούστου πολυετίᾳ ἄγουσι, λέγοντες ὅτι οὔτ' ἂν ἐκεῖνος ἐφιλήθη ποτὲ εἰ ἐλάττω χρόνον ἐζήκει, οὔτ' ἂν οὗτος 1 2 3 4

---

11. 12. 14. 21. 22 = Zon. 11, 18 p. 495, 16—18 B. (p. 54, 28—55, 2 D.)
23 — p. 154, 7 = Zon. 11, 18 p. 495, 18—496, 8 B. (p. 55, 2—15 D.)

---

9 Zonarea haec Dionis esse spondere non ausim, omisit tamen quaedam Xiphilinus.

13 *Βερενίκης* Reim., *βερονίκης* VC, cf. ad 39, 13, 1 et supra 66, 15, 3 14 ⟨ὅτι⟩ add. Reim. ex Zon. ἄλλῳ Sylb., ἄλλοι VC, ἄλλοις idem Sylb. 16 *κράτους* reduxi ex VC, *κρατοῦντος* Rk., me iudice sine causa 18 *ἐς αὐτοὺς* scripsi, *ἐπ' αὐτοὺς* VC, *ἐφ' αὐτοὺς* Bk., cf. 44, 24, 2; 52, 20, 5; 53, 17, 2, Herod. 1, 97; 3, 31, Thuc. 7, 71, 2 20 *ἑτέρου — δικάζειν*] licet non admodum perspicue dictum sit, intellegi tamen potest 23 *γὰρ* V, *γὰρ αὐτῷ* sed *αὐτῷ* a m¹ lineola inducta C 24 [*καὶ*] damn. Sylb. nec habet Zon. 25 *ἔτεσι* V, *ἐτέεσι* C 27 *ἐζήκει* C², *ἐζήτει* VC¹.

Digitized by Google

εἰ πλείονα, ὁ μὲν ὅτι τραχύτερος κατ' ἀρχὰς διά τε τοὺς πολέμους καὶ διὰ τὰς στάσεις γενόμενος ἠδυνήθη μετὰ ταῦτα εὐεργεσίαις ἐν τῷ χρόνῳ λαμπρύνεσθαι, ὁ δ' ὅτι ἐπιεικῶς ἄρξας ἐν ἀκμῇ τῆς δόξης ἀπέθανε, τάχα ἂν ἐλεγχθείς, εἴγε ἐπὶ μακρὸν ἐβεβιώκει, ὅτι εὐτυχίᾳ πλείονι ἢ ἀρετῇ ἐχρήσατο.

19 οὐ μὴν ἀλλ' ὁ Τίτος οὐδένα τῶν βουλευτῶν ἐν τῇ αὐτοῦ ἡγεμονίᾳ ἀπέκτεινεν, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλος τις αὐτῷ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς ἐτελεύτησε. τάς τε δίκας τὰς τῆς ἀσεβείας οὔτ' αὐτός ποτε ἐδέξατο οὔτ' ἄλλοις ἐπέτρεψεν, λέγων ὅτι "ἐγὼ μὲν οὐδὲν οὔθ' ὑβρισθῆναι
2 οὔτε προπηλακισθῆναι δύναμαι· οὔτε γὰρ ἄξιόν τι ἐπηγορίας ποιῶ, οὔτε μοι μέλει τῶν ψευδῶς λεγομένων· οἱ δὲ μετηλλαχότες τῶν αὐτοκρατόρων αὐτοὶ ἑαυτοῖς, ἅπερ ὡς ἀληθῶς ἥρωές τε ὦσι καὶ δύναμίν τινα ἔχωσι, τιμωρήσουσιν ἄν τί τις αὐτοὺς ἀδικήσῃ".
3 πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρός τε τὸ ἀσφαλὲς καὶ πρὸς τὸ ἄλυπον τῶν ἀνθρώπων κατεστήσατο· καὶ γὰρ γράμματα ἐξέθηκε βεβαιῶν πάντα τὰ ὑπὸ τῶν προτέρων αὐτοκρατόρων δοθέντα τισίν, ὥστε μὴ καθ' ἑκάστους σφῶν αἰτοῦντας αὐτὸν πράγματα ἔχειν, τούς τε μηνυτὰς ἐξήλασεν ἐκ τῆς πόλεως. Xiph. 211, 12—212, 17 R. St.

3ª ἦν δὲ περὶ χρήματα ἀκριβὴς καὶ οὐ μάτην ἀνήλισκεν, οὐδένα μέντοι ποτὲ διὰ ταῦτα ἐκύλασεν. Zon. 11, 18 p. 496, 9—11 B. (p. 55, 16—18 D.)

3ᵇ ἐπὶ τούτου καὶ ὁ Ψευδονέρων ἐφάνη, ὃς Ἀσιανὸς ἦν, ἐκαλεῖτο δὲ Τερέντιος Μάξιμος, προσεοικὼς δὲ τῷ Νέρωνι καὶ τὸ ὅτι ἐπὶ Τίτου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως ἀνήρ τις . . . ὢν τὸ γένος, Τερέντιος Μάξιμος ὄνομα, τά τε ἄλλα καὶ τὴν φωνὴν προσεοικὼς

15. 16 = Zon. 11, 18 p. 496, 8. 9 B. (p. 55, 15. 16 D.)

19. 20 Zonarea hic alicubi inserenda sunt, fortasse § 3 post *τισίν* in parenthesi dicta vel post *ἔχειν* in Dione fuerunt.

22—p. 155, 22: Zonarae et Antiocheni verba quae se invicem explent huc inserenda patet. ad rem cf. Suet. *Ner.* 57, Tac. *hist.* 1, 2, *Orac. Sib.* 4, 119 sq. 137.

1 *τραχύτερος* VC², *βραχύτερος* C¹ *πολέμους* Zon., *πολεμίους* VC 3 *ἐν τῷ χρόνῳ*] *ἐν χρόνῳ* vel *ἐν τῷ* ⟨*πολλῷ*⟩ *χρόνῳ* coll. Zonarae *ἐν πολυχρονίῳ* Rk., iniuria, cf. 44, 27, 4; 52, 41, 2; 66, 21, 2 6 *αὐτοῦ* Bk., *αὐτοῦ* VC 16 *προτέρων* VC, *πρότερον* Zon., et ita fortasse Dio *δοθέντα* Zon., *βεβαιωθέντα* VC 16. 17 *ὥστε — αὐτὸν*] *ὥστε μὴ, καθ' ἑκάστους σφῶν αἰτούντων, αὐτὸς* Sylb., *ὥστε μὴ καὶ ἑκάστους σφῶν, αἰτοῦντας αὐτόν*, Reim., quod utrumque non placet, nisi vulgata sana sit coniciam: *ὥστε μὴ καθ' ἑκαστόν σφων* [sc. *τῶν δοθέντων*] *αἰτοῦντας αὐτὸν*.

19 *μάτην* ABE^c, *πάνυ* C 20 *ἐκόλασε* ABC^c, *ἐκάκωσε* E.

22ᵇ . . . *ὤν*] *Ἀσιανὸς ὤν* ex Zon. Muell., ceterum *ἰὼν* cod. Escur. 25ᵇ *προσεοικὼς* cod. Par., *προσεστικῶς* cod. Escur. (*προσεοικῶς* m²).

Digitized by Google

εἶδος καὶ τὴν φωνήν (καὶ γὰρ καὶ ἐκιθαρῴδει).

ἔκ τε τῆς Ἀσίας τινὰς προσεποιήσατο

καὶ ἐπὶ τὸν Εὐφράτην προχωρῶν πολλῷ πλείους ἀνηρτήσατο, καὶ τέλος πρὸς Ἀρτάβανον τὸν τῶν Πάρθων κατέφυγεν ἀρχηγόν, ὃς καὶ δι' ὀργῆς τὸν Τίτον ποιούμενος

καὶ ἐδέξατο τοῦτον καὶ καταγαγεῖν εἰς Ῥώμην παρεσκευάζετο. Zon. 11, 18 p. 496, 12—18 B. (p. 55, 19—27 D.)

τῷ Νέρωνι (καὶ γὰρ δὴ καὶ οὗτος ᾔδε πρὸς κιθάραν), Νέρων τε εἶναι ἐπλάττετο, καὶ διαπεφευγέναι πάλαι τοὺς ἐπ' αὐτὸν σταλέντας στρατιώτας, ἐν ἀφανεῖ δέ που πεποιῆσθαι τὰς διατριβὰς ἐς τόδε. πολλοὺς γοῦν ἔκ τε τῆς κάτω Ἀσίας τούτοις ἀπατήσας τοῖς λόγοις ἔπεσθαί οἱ ἀνέπεισε, καὶ ἐπὶ τὸν Εὐφράτην προϊὼν πολλῷ πλείους προσεποιήσατο. τέλος πρὸς Παρ- 3c θυαίους,

ὡς καὶ ὀφειλομένης αὐτῷ πρὸς ἐκείνων ἀμοιβῆς τινος διὰ τὴν τῆς Ἀρμενίας ἀπόδοσιν, κατέφυγεν.

οὐ μὴν ἄξιόν τι τῆς ἐπινοίας εἰργάσατο, ἀλλὰ φωραθεὶς ὃς ἦν ταχέως ἀπώλετο. Joann. Antioch. fr. 104 Muell.

κἀν τούτῳ πολέμου αὖθις ἐν τῇ Βρεττανίᾳ γενομένου τά τε 20
τῶν ἐκεῖ πολεμίων Γναῖος Ἰούλιος Ἀγρικόλας πάντα κατέδραμε,
καὶ πρῶτός γε Ῥωμαίων ὧν ἡμεῖς ἴσμεν ἔγνω τοῦθ' ὅτι ἡ Βρεττανία περίῤῥυτός ἐστιν. στρατιῶται γάρ τινες στασιάσαντες, καὶ 2
ἑκατοντάρχους χιλίαρχόν τε φονεύσαντες, ἐς πλοῖα κατέφυγον καὶ ἐξαναχθέντες περιέπλευσαν τὰ πρὸς ἑσπέραν αὐτῆς, ὥς που τό τε

1a *καὶ* (tertium) om. AEc 8b *ἀπατήσας* cod. Par., *ἀναπατήσας* cod. Escur. 13 *ἀρχηγόν*] aliter procul dubio Dio (cf. index). Artabanus hic in parte tantum regni Parthorum regnavit, cf. Percy Gardner *Parthian Coinage* 53, 4, Longpérier, *mém. des rois Arsacides* p. 122sqq. 14b—17b *ὡς καὶ — ἀπόδοσιν*] id coniungendum cum Zonarae *δι' ὀργῆς τὸν Τίτον ποιούμενος*. vix enim credendum Terentium Maximum tanta potentia valuisse ut Parthis Armeniam donare vel ut donaret polliceri potuerit 17a *καὶ* om. BCc.

24 *Ἀγρικόλας* C, *ἀγρικόλαος* V 25—p. 156, 4 cf. Tac. *Agric.* 28, Mart. 6, 60. ceterum res ab Agricola in Britannia gestas Xiphilinus in epitomen suam recipere noluit, haec, quae facta a. 83 in transcursu tantum a Dione narrata erant, memorare contentus.

Digitized by Google

κῦμα καὶ ὁ ἄνεμος αὐτοὺς ἔφερε, καὶ ἔλαθον ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα πρὸς τὰ στρατόπεδα τὰ ταύτῃ ὄντα προσσχόντες. κἀκ τούτου καὶ ἄλλους δ' Ἀγρικόλας πειράσοντας τὸν περίπλουν πέμψας ἔμαθε καὶ παρ' ἐκείνων ὅτι νῆσός ἐστιν.

3 ἐν μὲν τῇ Βρεττανίᾳ ταῦτ' ἐγένετο, καὶ ἀπ' αὐτῶν ὁ μὲν Τίτος αὐτοκράτωρ τὸ πεντεκαιδέκατον ἐπεκλήθη, ὁ δὲ Ἀγρικόλας ἔν τε ἀτιμίᾳ τὸ λοιπὸν τοῦ βίου καὶ ἐν ἐνδείᾳ, ἅτε καὶ μείζονα ἢ κατὰ στρατηγὸν καταπράξας, ἔζησε, καὶ τέλος ἐσφάγη δι' αὐτὰ ταῦτα ὑπὸ Δομιτιανοῦ, καίπερ τὰς ἐπινικίους τιμὰς παρὰ τοῦ Τίτου λαβών.

21 ἐν δὲ τῇ Καμπανίᾳ φοβερά τινα καὶ θαυμαστὰ συνηνέχθη· πῦρ γὰρ μέγα κατ' αὐτὸ τὸ φθινόπωρον ἐξαπιναίως ἐξήφθη. τὸ γὰρ ὄρος τὸ Βέσβιον ἔστι μὲν πρὸς τῇ θαλάσσῃ κατὰ Νέαν πόλιν, ἔχει δὲ πυρὸς πηγὰς ἀφθόνους. καὶ ἦν μέν ποτε πᾶν ὁμοίως ὑψηλόν, καὶ ἀπ' αὐτοῦ μέσου τὸ πῦρ ἀνέτελλε· ταύτῃ γὰρ πεπύρωται 2 μόνον, τὰ δὲ ἔξωθεν αὐτοῦ πάντα ἄπυρα καὶ νῦν ἔτι διαμένει. ἐκ δὲ τούτου, ἐκείνων μὲν ἀκαύστων ἀεὶ ὄντων, τῶν δὲ ἐν τῷ μέσῳ κραυρουμένων καὶ τεφρουμένων, αἱ ⟨μὲν⟩ πέριξ κορυφαὶ τὸ ἀρχαῖον ὕψος ἐς δεῦρο ἔχουσι, τὸ δὲ ἔμπυρον πᾶν δαπανηθὲν ἐν τῷ χρόνῳ κοῖλον ἐκ τοῦ συνίζειν γέγονεν, ὥστε κυνηγετικῷ τινι θεάτρῳ τὸ

ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ ἔτει πῦρ ἐν Καμπανίᾳ πολὺ κατὰ τὸ φθινόπωρον ἀθρόον ἐξήνθησε. Zon. 11, 18 p. 496, 19. 20 B. (p. 55, 28—30 D.)

16—23 > Zon. 11, 18 p. 496, 20—497, 4 B. (p. 55, 30—56, 4 D.)

12—14 Zonarae verba adduxi maxime propter additum *ἐν τῷ πρώτῳ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ ἔτει*.

2 προσσχόντες Bk., προσχόντες VC 3. 6 Ἀγρικόλας R. St., ἀγρικόλαος VC 9 παρὰ τοῦ Τίτου] παρ' αὐτοῦ τούτου Casaub. ad Suet. *Domit.* 10 coll. Tac. *Agric.* 40, verum hoc post δι' αὐτὰ ταῦτα vix ferri posse videtur subsitque potius error Dionis, παρ' αὐτοῦ [Τίτου] Polak. 16 Βέσβιον] ita hic et c. 22, 1 VC Zon., βαιβίω et βαίβιον 76, 2, 1. 2 (VC), eadem forma βέσβιον (quam sua aetate obtinuisse refert Galen. *meth. med.* 5, 12) Strab. 1, 2, 18 p. 26 (sed Οὐέσουιον 5. 4, 8 p. 247, ita C, οὐεσσουίον A, οὐεσσούνιον B), App. *b. c.* 1, 116, Plut. *ser. num. vind.* 22 p. 566 E, Lyd. *de mens.* 4, 115, Sync. p. 649, 2, Οὐεσούιος Diod. 4, 21 (οὐεσούσιος), Latine *Vesuvius* sive *Vesvius* (*Vesbius* Mart. 4, 44, 1) et *Vesevus* Verg. *georg.* 2, 224 (adi.), Stat. *silv.* 4, 8, 5, Val. *Flacc.* 4, 507, ad Claud. *rapt. Pros.* 3, 184 (adi.) Νέαν πόλιν] cf. ad 48, 48, 6 18 καὶ] ⟨πρὶν⟩ καὶ Rk. perperam 21 ⟨μὲν⟩ add. Bk. ex Zon.

Digitized by Google

ὄρος σύμπαν, ὡς μικρὰ μεγάλοις εἰκάσαι, ἐοικέναι. καὶ αὐτοῦ τὰ 3
μὲν ἄκρα καὶ δένδρα καὶ ἀμπέλους πολλὰς ἔχει, ὁ δὲ δὴ κύκλος
ἀνεῖται τῷ πυρί, καὶ ἀναδίδωσι τῆς μὲν ἡμέρας καπνὸν τῆς δὲ
νυκτὸς φλόγα, ὥστε δόξαι πολλὰ ἐν αὐτῷ καὶ παντοδαπὰ θυμιᾶσθαι
θυμιάματα. καὶ τοῦτο μὲν οὕτως ἀεί, ποτὲ μὲν ἐπὶ μᾶλλον ποτὲ δὲ 4
ἐπὶ ἧττον, γίνεται· πολλάκις δὲ καὶ τέφραν ἀναβάλλει, ὅταν ἀθρόον
τι ὑφιζήσῃ, καὶ λίθους ἀναπέμπει, ὅταν ὑπὸ πνεύματος ἐκβιασθῇ.
ἠχεῖ τε καὶ βοᾷ, ἅτε μὴ συμπεπιλημένας ἀλλ' ἀραιὰς καὶ λαθραίας
τὰς ἀναπνοὰς ἔχων.

τοιοῦτον μὲν τὸ Βέσβιόν ἐστι, καὶ ταῦτα ἐν αὐτῷ κατ' ἔτος ὡς 22
πλήθει γίγνεται. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα ὅσα ἐκείνῳ ⟨ἐν⟩ τῷ χρόνῳ συνη-
νέχθη, εἰ καὶ μεγάλα παρὰ τὸ καθεστηκὸς τοῖς ἀεὶ ὁρῶσιν αὐτὰ
εἶναι ἔδοξε, σμικρὰ ἂν πρὸς τὰ τότε συμβάντα, καὶ τὰ πάντα ἐς
ἓν συναχθέντα, νομισθείη. ἔσχε γὰρ οὕτως. ἄνδρες πολλοὶ καὶ με- 2
γάλοι, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὑπερβεβληκότες, οἷοι οἱ γίγαν-
τες γράφονται, τοῦτο μὲν ἐν τῷ ὄρει τοῦτο δ' ἐν τῇ περὶ αὐτὸ
χώρᾳ ταῖς τε πόλεσι μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ ἐν τῇ γῇ περινοστοῦν-
τες καὶ ἐν τῷ ἀέρι διαφοιτῶντες ἐφαντάζοντο. καὶ μετὰ τοῦτ' αὐχμοί 3
τε δεινοὶ καὶ σεισμοὶ ἐξαίφνης σφοδροὶ ἐγίγνοντο, ὥστε καὶ τὸ πεδίον
ἐκεῖνο πᾶν ἀναβράττεσθαι καὶ τὰ ἄκρα ἀναπηδᾶν. ἠχαί τε αἱ μὲν
ὑπόγειοι βρονταῖς ἐοικυῖαι αἱ δὲ καὶ ἐπίγειοι μυκηθμοῖς ὁμοιαι συν-
έβαινον, καὶ ἥ τε θάλασσα συνέβρεμε καὶ ὁ οὐρανὸς συνεπήχει. κἀκ 4
τούτου κτύπος τε ἐξαίσιος ἐξαπιναίως ὡς καὶ τῶν ὀρῶν συμπιπτόν-
των ἐξηκούσθη, καὶ ἀνέθορον πρῶτον μὲν λίθοι ὑπερμεγέθεις, ὥστε
καὶ ἐς αὐτὰ τὰ ἄκρα ἐξικέσθαι, ἔπειτα πῦρ πολὺ καὶ καπνὸς ἄπλε-
τος, ὥστε πάντα μὲν τὸν ἀέρα συσκιασθῆναι, πάντα δὲ τὸν ἥλιον
συγκρυφθῆναι καθάπερ ἐκλελοιπότα. νύξ τε οὖν ἐξ ἡμέρας καὶ 23
σκότος ἐκ φωτὸς ἐγένετο· καὶ ἐδόκουν οἱ μὲν τοὺς γίγαντας ἐπανί-
στασθαι (πολλὰ γὰρ καὶ τότε εἴδωλα αὐτῶν ἐν τῷ καπνῷ διεφαί-
νετο, καὶ προσέτι καὶ σαλπίγγων τις βοὴ ἠκούετο), οἱ δὲ καὶ ἐς
χάος ἢ καὶ πῦρ τὸν κόσμον πάντα ἀναλίσκεσθαι. καὶ διὰ ταῦτ' 2

3–6 > Zon. 11, 18 p. 497, 4—6 B. (p. 56, 4—6 D.) 6—10 = Zon. 11, 18 p. 497, 6—9 B. (p. 56, 6—10 D.) 23—28 > Zon. 11, 18 p. 497, 10—13 B. (p. 56, 10—15 D.)

---

8 *λαθραίας* VC, *ἐλευθέρας* Zon., haec ultima non optime intellego 9 *ἔχων* VC, *ἔχον* Zon., *ἔχων* ad *ὁ κύκλος* referri potest 11 ⟨*ἐν*⟩ ins. Bk., cf. ad c. 18, 5 18 *αὐχμοί*] *ἄνεμοι* Bk. inmerito, cf. Thuc. 1, 23, 3 21 *ὑπόγειοι — ἐπίγειοι*] *ἐπίγειοι — ὑπόγειοι* mavult Reim. *καὶ* inserui ex VC 31 *ἀναλίσκεσθαι*] *ἀναλύεσθαι* Bk., quod non placet, cf. quoque 56, 42, 3; 78, 25, 3.

Digitized by Google

ἔφυγον οἱ μὲν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐς τὰς ὁδοὺς οἱ δὲ ἔξωθεν εἴσω, ἔκ τε τῆς θαλάσσης ἐς τὴν γῆν καὶ ἐξ ἐκείνης ἐς τὴν θάλασσαν, οἷα τεταραγμένοι καὶ πᾶν τὸ ἀπὸ σφῶν ἀπὸν ἀσφαλέστερον τοῦ παρόν-
3 τος ἡγούμενοι. ταῦτά τε ἅμα ἐγίγνετο, καὶ τέφρα ἀμύθητος ἀνεφυσήθη καὶ τήν τε γῆν τήν τε θάλασσαν καὶ τὸν ἀέρα πάντα κατέσχε, 5
καὶ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ὡς που καὶ ἔτυχε, καὶ ἀνθρώποις καὶ χώραις καὶ βοσκήμασιν ἐλυμήνατο, τοὺς δὲ δὴ ἰχθύας τά τε ὄρνεα πάντα διέφθειρε, καὶ προσέτι καὶ πόλεις δύο ὅλας, τό τε Ἐρκουλάνεον καὶ τοὺς Πομπηίους, ἐν θεάτρῳ τοῦ ὁμίλου αὐτῆς καθημέ-
4 νου, κατέχωσε. τοσαύτη γὰρ ἡ πᾶσα κόνις ἐγένετο ὥστ᾽ ἀπ᾽ αὐτῆς 10
ἦλθε μὲν καὶ ἐς Ἀφρικὴν καὶ ⟨ἐς⟩ Συρίαν καὶ ἐς Αἴγυπτον, ἦλθε δὲ καὶ ἐς τὴν Ῥώμην, καὶ τόν τε ἀέρα τὸν ὑπὲρ αὐτῆς ἐπλήρωσε
5 καὶ τὸν ἥλιον ἐπεσκίασε. καὶ συνέβη κάνταῦθα δέος οὐ μικρὸν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας οὔτ᾽ εἰδόσι τοῖς ἀνθρώποις τὸ γεγονὸς οὔτ᾽ εἰκάσαι δυναμένοις, ἀλλ᾽ ἐνόμιζον καὶ ἐκεῖνοι πάντα ἄνω τε καὶ κάτω 15
μεταστρέφεσθαι, καὶ τὸν μὲν ἥλιον ἐς τὴν γῆν ἀφανίζεσθαι, τὴν δὲ γῆν ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνιέναι.

ἡ μὲν οὖν τέφρα αὕτη οὐδὲν μέγα τότε κακὸν αὐτοὺς εἰργάσατο
24 (ὕστερον γὰρ νόσον σφίσι λοιμώδη δεινὴν ἐνέβαλε), πῦρ δὲ δὴ
p. C. 80 ἕτερον ἐπίγειον τῷ ἑξῆς ἔτει πολλὰ πάνυ τῆς Ῥώμης, τοῦ Τίτου 20
πρὸς τὸ πάθημα τὸ ἐν τῇ Καμπανίᾳ γενόμενον ἐκδημήσαντος, ἐπε-
2 νείματο· καὶ γὰρ τὸ Σεραπεῖον καὶ τὸ Ἰσεῖον τά τε σέπτα καὶ τὸ Ποσειδώνιον τό τε βαλανεῖον τὸ τοῦ Ἀγρίππου καὶ τὸ πάνθειον τό τε διριβιτώριον καὶ τὸ τοῦ Βάλβου θέατρον καὶ τὴν ⟨τοῦ⟩ Πομπηίου

---

4. 5. 7—12 = Zon. 11, 18 p. 497, 13—19 B. (p. 56, 15—23 D.) 19 = Zon. 11, 18 p. 497, 19. 20 B. (p. 56, 23 D.)

---

2 οἷα Rk., οἱ ἄλλοι VC, an οἷα ἄλλως vel adeo οἷα ἐν ἀλλήλοις (cf. Thuc. 2, 65, 11; 7, 84, 4) retento τε ταραττόμενοι, nam nec τε neque ταραττόμενοι per se offendit 3 τεταραγμένοι Bk., τε ταραττόμενοι VC 4 ἀνεφυσήθη Zon., ἐφυσήθη VC 8 Ἐρκουλάνεον restitui ex V (ἐρκουλάνεον) C (ἐρ- vel ἰρκουλάνεον) Zon. (ἐρκουλάνεον), Ἡρκουλάνεον R. St., Ἡράκλειον Strab. 5, 4, 8 p. 246 (adi.?), Ἡράκλανον vel Ἡρκλάνον Marc. *ad se ips.* 4, 48, *Herculaneum* Latine, cf. C. I. L. 10 p. 156 9 τοὺς Πομπηίους Reim., τοὺς πομπίους VC Zon. (πομπείους Zon. E), Πομπηία Dionys. 1, 44, Strab. 5, 4, 8 p. 247 (ter: πομπαίαν, ποιεῖ, πομπέα πομπαία codd.), cf. App. *b. c.* 1, 39; 1, 50 (τὰ πομπαῖα ὄρη), Πομπήιοι Plut. *Cic.* 8, 2, *Pompeii* Latine αὐτῆς VC, αὐτῶν Zon. 11 ⟨ἐς⟩ ins. Bk. ex Zon. ἦλθε Bk., ἐσῆλθε VC 14 πολλὰς ἡμέρας H. St., πολλαῖς ἡμέραις VC 16 μεταστρέφεσθαι Bk., καταστρέφεσθαι VC, στρέφεσθαι Dind. 21 ἐπενείματο V, ἀπενείματο C 22. 24 τὸ Ποσειδώνιον et τὸ διριβιτώριον sedes suas mutasse autumat Huelsen, *roem. Mitth.* 1893 p. 139 adn. 23 Ποσειδώνιον] ita VC 24 διριβιτώριον Bk., διριβετώριον VC, cf. ad 55, 8, 3 ⟨τοῦ⟩ ins. R. St.

Digitized by Google

σκηνήν, καὶ τὰ Ὀκταουίεια οἰκήματα μετὰ τῶν βιβλίων, τόν τε νεὼν τοῦ Διὸς τοῦ Καπιτωλίου μετὰ τῶν συννάων αὐτοῦ κατέκαυσεν. οὕτω [τε] τὸ κακὸν οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ δαιμόνιον ἐγένετο· 3 πάρεστι γὰρ ἐκ τούτων ὧν κατέλεξα παντί τῳ τεκμήρασθαι καὶ τἆλλα τὰ ἀπολλύμενα. ὁ δ' οὖν Τίτος τοῖς μὲν Καμπανοῖς δύο ἄνδρας ἐκ τῶν ὑπατευκότων οἰκιστὰς ἔπεμψε, καὶ χρήματα ἄλλα τε καὶ τὰ [χρήματα] τῶν ἄνευ κληρονόμων τεθνηκότων ἐδωρήσατο· 4 αὐτὸς δὲ οὐδὲν οὔτε παρ' ἰδιώτου οὔτε παρὰ πόλεως οὔτε παρὰ βασιλέως, καίτοι πολλῶν πολλὰ διδόντων αὐτῷ καὶ ὑπισχνουμένων, ἔλαβεν, ἀνέστησε μέντοι καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πάντα. καὶ ἐπὶ μὲν 25 τοῖς ἄλλοις οὐδὲν ἐξαίρετον ἔπραξε, τὸ δὲ δὴ θέατρον τὸ κυνηγετικὸν τό τε βαλανεῖον τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ ἱερώσας πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ἐποίησε. γέρανοί τε γὰρ ἀλλήλοις ἐμαχέσαντο καὶ ἐλέφαντες τέσσαρες, ἄλλα τε ἐς ἐνακισχίλια καὶ βοτὰ καὶ θηρία ἀπεσφάγη, καὶ αὐτὰ καὶ γυναῖκες, οὐ μέντοι ἐπιφανεῖς, συγκατειργάσαντο. ἄνδρες 2 τε πολλοὶ μὲν ἐμονομάχησαν, πολλοὶ δὲ καὶ ἀθρόοι ἔν τε πεζομαχίαις καὶ ἐν ναυμαχίαις ἠγωνίσαντο. τὸ γὰρ θέατρον αὐτὸ ἐκεῖνο ὕδατος ἐξαίφνης πληρώσας ἐσήγαγε μὲν καὶ ἵππους καὶ ταύρους καὶ ἄλλα τινὰ χειροήθη, δεδιδαγμένα πάνθ' ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς πράττειν καὶ ἐν τῷ ὑγρῷ, ἐσήγαγε δὲ καὶ ἀνθρώπους ἐπὶ πλοίων. καὶ 3 οὗτοι μὲν ἐκεῖ, ὡς οἱ μὲν Κερκυραῖοι οἱ δὲ Κορίνθιοι ὄντες, ἐναυμάχησαν, ἄλλοι δὲ ἔξω ἐν τῷ ἄλσει τῷ τοῦ Γαΐου τοῦ τε Λουκίου, ὃ ποτε ὁ Αὔγουστος ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ὠρύξατο. καὶ γὰρ ἐνταῦθα τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ μονομαχία τε καὶ θηρίων σφαγή, κατοικοδομηθείσης σανίσι τῆς κατὰ πρόσωπον τῶν εἰκόνων λίμνης καὶ ἱκρία πέριξ λαβούσης, τῇ δὲ δευτέρᾳ ἱπποδρομία καὶ τῇ τρίτῃ ναυμαχία 4 τρισχιλίων ἀνδρῶν καὶ μετὰ τοῦτο καὶ πεζομαχία ἐγένετο· νικήσαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς Συρακουσίους (τούτοις γὰρ τοῖς ὀνόμασι χρησάμενοι ἐναυμάχησαν) ἐπεξῆλθον ἐς τὸ νησίδιον, καὶ προσβαλόντες τείχει τινὶ περὶ τὸ μνημεῖον πεποιημένῳ εἶλον αὐτό. ταῦτα μὲν ἐς ὄψιν ἥκοντα καὶ ἐφ' ἑκατὸν ἡμέρας ἐγένετο, παρέσχε δέ

5—10 > Zon. 11, 18 p. 497, 21—498, 3 B. (p. 56, 24—28 D.)

1 Ὀκταουίεια Dind., ὀκταουειία V, ὀκταούεια C μετὰ scripsi ex V, καὶ μετὰ C, μετὰ καὶ Rk. 2 Καπιτωλίου V, καπιτωλίου corr. ex καπετωλίου C 3 [τε] exp. Bk., an γε? 7 [χρήματα] exp. R. St., nec habet Zon. 10 ἀνέστησε R. St., ἀνίστησι VC, sed praesens vix videtur ferri posse, nec est apud Zon. (πολλὰ δὲ τῶν δημοσίων ἔργων ἀνέστησεν οἴκοθεν) 13 γέρανοί] Γέρμανοί Casaub. ad Suet. *Tit.* 7, errore manifesto 14 ἐνακισχίλια Bk., ἐννακισχίλια VC, *quinque milia* (*omne genus ferarum*) Suet. *Tit.* 7, unde Eutr. 7, 21, 4, hinc Hieron. p. 159 Sch. ἀπεσφάγη ita VC.

Digitized by Google

τινα καὶ ἐς ὠφέλειαν φέροντα αὐτοῖς· σφαιρία γὰρ ξύλινα μικρὰ ἄνωθεν ἐς τὸ θέατρον ἐρρίπτει, σύμβολον ἔχοντα τὸ μὲν ἐδωδίμου τινὸς τὸ δὲ ἐσθῆτος τὸ δὲ ἀργυροῦ σκεύους, ἄλλο χρυσοῦ ἵππων ὑποζυγίων βοσκημάτων ἀνδραπόδων, ἃ ἁρπάσαντάς τινας ἔδει πρὸς τοὺς δοτῆρας αὐτῶν ἀπενεγκεῖν καὶ λαβεῖν τὸ ἐπιγεγραμμένον.

26 διατελέσας δὲ ταῦτα, καὶ τῇ γε τελευταίᾳ ἡμέρᾳ καταδακρύσας ὥστε πάντα τὸν δῆμον ἰδεῖν, οὐδὲν ἔτι μέγα ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ
p. C. 81 ἐπιγιγνομένῳ ἔτει, ἐπί τε τοῦ Φλαουίου καὶ ἐπὶ τοῦ Πωλίωνος τῶν ὑπάτων, καθιερώσας ὅσα εἴρηται, μετήλλαξεν ἐν τοῖς ὕδασιν ἐν
2 οἷς καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὡς μὲν ἡ φήμη λέγει, πρὸς τοῦ ἀδελφοῦ ἀναλωθείς, ὅτι καὶ πρότερον ἐπεβεβούλευτο ὑπ' αὐτοῦ, ὡς δέ τινες γράφουσι, νοσήσας· ἔμπνουν γάρ τοι αὐτὸν ὄντα καὶ τάχα περιγενέσθαι δυνάμενον ἐς λάρνακα χιόνος πολλῆς γέμουσαν ὁ Δομιτιανὸς

---

1 – 5 > Zon. 11, 18 p. 498, 4—8 B. (p. 56, 29 – 57, 2 D.) [quod sequitur: *τούτου ἐστὶ καὶ ἡ ἀοίδιμος ἐκείνη φωνὴ εἰπόντος "σήμερον οὐκ ἐβασίλευσα, ἐπεὶ οὐδένα εὐηργέτησα"* mihi ex Dione desumptum non videtur. celebratum hoc Titi (cf. Suet. *Tit.* 8) posterioribus praeplacuit semperque repetitur. Planudes quoque (cf. vol. 1 p. CXI) in Xiphilino excerpendo ad Titi vitam quinque fragmenta ex Paeanio 7, 22 deprompta addidit (n. 252—257, = *πδ'* — *πη'* apud Mai. *Script. vet. nov. coll.* 2 p. 524 sq. = p. 236, 14 – 26 Dind.), inter quae et hoc Titi *ἀπόφθεγμα*. vide quoque Const. Man. v. 2080—2082 et praeterea Leo p. 282, 2—6 Cram., Cedr. 1 p. 380, 14—22, Const. Man. v. 2083 – 2085, *synops. chron.* p. 30, 4—8, quos locos vide p. 162. si etiam Dio rettulit, quod facile quis credat, hoc certe loco non habuit, nam c. 25 et 26 arcte cohaerent, atque illud *τούτου ἐστὶ* apud Zonaram indicare videtur aliunde hoc esse additum]. 7. 8. 10 – p. 161, 2 > Zon. 11, 18 p. 498, 14—18 B. (p. 57, 9—14 D.)

12 – p. 161, 2 = Joann. Antioch. fr. 105 Muell. v. 12—15 [quae praecedunt v. 4—11 ex Philostr. *v. Apoll.* 6, 32 p. 125 sq. (245 sq.) Kays. fluxerunt, sed *γέγονε — τεθνηκέναι* Dionis v. 10. 11 memor scripsisse videtur].

12 – p. 161, 2 Leo p. 281, 29—282, 2 Cram., Cedr. 1 p. 380, 24—381, 2, cod. Paris. 1712 f. 78^{r} [locos habes p. 162].

---

1 *ὠφέλειαν*] cf. ad 38, 24, 3 et ad 43, 18, 3, praeterea 77, 7, 3 5 *αὐτῶν* VC Zon., *αὐτοῦ* N perperam, cf. 57, 10, 4 8 *Φλαουίου* Bk., *φλαβίου* VC, est *L. Flavius Silva Nonius Bassus*, cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 75 n. 243 *Πωλίωνος*] cf. ad 45, 10, 3, est *Asinius Pollio Verrucosus*, cf. *Pros. imp. Rom.* 1 p. 168 n. 1027 11 *ἀναλωθείς* Bk., *ἄλλως θ'* VC, an ⟨*ἀναλωθεὶς*⟩ vel simile participium *ἄλλως θ'*? 12 *τοι*] *ἔτι* Leuncl. *ὄντα*] ⟨*ἔτι*⟩ *ὄντα* habuisse Dionem suadent Antioch. hist. Aug. Byz. (cf. p. 162) Zon. *περιγενέσθαι* VC Zon. B, *καὶ περιγενέσθαι* Zon. ACE^{c} rectius fortasse 13 *λάρναχα*] *λάρναχα ξυλίνην* hist. Aug. Byz. *γέμουσαν* VC et hist. Aug. Byz., *πλήρη* Zon. Antioch. *ὁ* om. C.

Digitized by Google

ἐνέβαλεν, ὡς δεομένης τῆς νόσου τάχα τινὸς περιψύξεως ἵνα θᾶσσον ἀποθάνῃ. ἔτι γοῦν ζῶντος αὐτοῦ ἐς τε τὴν Ῥώμην ἀφίππευσε 3 καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον ἐσῆλθε, τήν τε ἐπίκλησιν καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ αὐτοκράτορος ἔλαβε, δοὺς αὐτοῖς ὅσονπερ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδεδώκει. ὁ δ' οὖν Τίτος ἀποψύχων εἶπε μὲν ὅτι "ἓν μόνον ἐπλημμέλησα", τί δὲ δὴ τοῦτο εἴη οὐ διεσάφησεν, ἀλλ' οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς ἀκριβῶς ἀνέγνω. οἱ μὲν γὰρ τὸ οἱ δὲ τὸ κατείκασαν· κρατεῖ δ' οὖν, ὡς μέν τινες λέγουσιν, ὅτι τὴν Δομιτίαν τὴν τοῦ 4 ἀδελφοῦ γυναῖκα ἔσχεν, ὡς δ' ἕτεροι, οἷς ἐγὼ πείθομαι, ὅτι τὸν Δομιτιανὸν σαφῶς ἐπιβουλεύσαντά οἱ λαβὼν οὐκ ἀπέκτεινεν, ἀλλ' αὐτός τε ὑπ' ἐκείνου παθεῖν τοῦτο μᾶλλον εἵλετο, καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἀνδρὶ τοιούτῳ ἐξέδωκεν οἷον ἡ διέξοδος τοῦ λόγου δηλώσει. ἦρξε δὲ δύο ἔτη καὶ μῆνας δύο ἡμέρας τε εἴκοσιν, ὡς προείρηται. Xiph. 212, 17—216, 23 R. S.

2—4 = Zon. 11, 19 p. 499, 3—5 B. (p. 57, 22—25 D.) 5. 6. 8—12 > Zon. 11, 18 p. 498, 18—499, 2 B. (p. 57, 14—21 D.)

5. 6. 9—12 = Joann. Antioch. fr. 105 Muell. v. 16—22.

---

1 ὡς — περιψύξεως inserui ex Zon., ὡς δῆθεν θεραπεύσων hist. Aug. Byz., om. Antioch., λόγῳ μὲν ὡς — περιψύξεως, ἔργῳ δὲ ἵνα θᾶσσον ἀποθάνῃ Dionem scripsisse putat Reim., haud improbabiliter 7 ἀνέγνω] ἂν ἔγνω Sylb., ἔγνω Leuncl., συνέγνω Bk., ἀνέγνω num apud Dionem ferri possit valde dubito 8 ὡς Bk., οἱ VC.

Digitized by Google

Haec fragmenta ex Historia Augusta Byzantina petita, quae ad imperatorem Titum pertinent, hic imprimenda curavi. cf. p. 160 et vol. 2 p. XIX. 557. 615 sq.

[Cedrenus]

οὗτος ἀπειλαῖς καὶ οὐ τιμωρίαις τοὺς ὑπευθύνους ἐφόβει. βασιλεύοντος γὰρ αὐτοῦ οὐ παρῆλθεν ἡμέρα ἐν ᾗ δῶρόν τι τῶν ὑπηκόων τινὶ ἢ εὐεργεσίαν οὐ παρέσχεν. ἔλεγε γὰρ βασιλέως εἶναι γνώμην τὸ εὐεργετεῖν καὶ ἐν ταῖς αἰτήσεσιν εὐεπήκοον εἶναι. πάντας δὲ τοὺς ἐντυγχάνοντας αὐτῷ αἰτουμένους τι συνετίθετο ὅ τι καὶ βούλοιντο. καί τινος τῶν συνήθων ἐρωτήσαντος "ὅτου χάριν τοῦτο ποιεῖς, πολλάκις μὴ ἐκπληρῶν τὰς ὑποσχέσεις;" "οὐδένα" εἶπεν ὁ Τίτος "ἀπὸ βασιλέως δεῖ σκυθρωπὸν ἀποπέμπεσθαι".

[Leo]

Τίτος ἀπειλαῖς οὐ τιμωρίαις ἐφόβει μόνον.

βασιλεύοντος οὖν αὐτοῦ οὐ παρῆλθεν ἡμέρα ἐν ᾗ τι δῶρον τινὶ ἢ εὐεργεσίαν οὐ παρέσχε·

βασιλέως γάρ ἐστι τὸ εὐεργετεῖν καὶ ἀληθεύειν.

ἔλεγε δὲ ὅτι τὸν βλέποντα βασιλέα οὐ δεῖ ἐξέρχεσθαι λυπούμενον. Leo p. 282, 2—6 Cram. [praecedunt quae habes infra].

[Synops. chron.]

οὗτος ἀπειλαῖς καὶ τιμωρίαις ἠνώρθου τὸ ὑπήκοον. δίκαιος δὲ ὢν καὶ εὐεργετικὸς ἡμέραν μίαν οὐκ ἐβασίλευσεν ἐν ᾗ δῶρον οὐκ ἔδωκέ τινι ἢ εὐεργεσίαν·

καὶ ἔλεγεν οὐ δεῖ τινα βασιλέα βλέποντα ὑποστρέφειν λυπούμενον. *Synops. chron.* p. 30, 3—7.

[Const. Man.]

τούτου τὸ περιλάλητον καὶ θαυμαστὸν ἐκεῖνο | "οὐκ ἐγενόμην βασιλεὺς τήμερον οὐδὲ κράτωρ· | οὐδένα γὰρ κατήντλησα ῥείθροις εὐεργεσίας".

τούτου τὸ πολυμνητον ἐκεῖνο καὶ γενναῖον | "οὐ χρὴ τὸν θεασάμενον πρόσωπον βασιλέως | παλινοστεῖν περίλυπον ἐν σκυθρωποῖς προσώποις". Const. Man. v. 2080—2085.

[Joel]

καὶ ὥρᾳ θερινῇ πανημέριον ὁδοιπορήσας καὶ αἱμορραγήσας διὰ τῶν μυκτήρων, ὑπὸ τοῦ ἡλίου συμφλεχθεὶς καὶ πάνυ λιποθυμήσας, ἔτι ἐμπνέων ἐνεβλήθη εἰς τὸν τάφον παρὰ Δομετιανοῦ

οὗτος ὁ Τίτος ὥρᾳ θέρους πανήμερον ὁδοιπορήσας καὶ αἱμορραγήσας διὰ τῶν μυκτήρων, ὑπὸ ἡλίου τε φλεχθεὶς καὶ πάνυ λειποθυμήσας, ἔτι ἐμπνέοντος αὐτοῦ ἐνέβαλεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δομε-

[Leo]

ἀνῃρέθη δὲ ὑπὸ Δομετιανοῦ ἀδελφοῦ, ὃς νοσήσαντα ἔβαλεν

[Cedrenus]

τιανὸς εἰς λάρνακα ξυλίνην χιόνος γέμουσαν ὡς ὄῆθεν θεραπεύσων, καὶ ἀπέκτεινεν. Cedr. 1 p. 380, 14—381, 2 B. [p. 162 v. 4—33 = cod. Paris. 1712 f. 78r].

τοσοῦτος δὲ θρῆνος ἐπὶ τῇ τελευτῇ αὐτοῦ κατέσχε τὴν Ῥώμην ὡς ἐν χρόνῳ πολλῷ τοῦτον ἀπομνημονεύοντες καὶ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἀναλογιζόμενοι δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους κλαίειν, ὥσπερ οἰκείῳ πάθει κατεχόμενος ἕκαστος.

τῷ δευτέρῳ ἔτει τούτου μέγας ἐμπρησμὸς ἐν Ῥώμῃ ἐγένετο. καὶ τῆς συγκλήτου ψηφισαμένης Τίτος θεὸς ἀνηγορεύθη. Cedr. 1 p. 381, 16—22 B. [v. 15—18 = cod. Paris. 1712 f. 78r].

[Leo]

αὐτὸν εἰς λάρνακα ξυλίνην χιόνος γέμουσαν, ὡς ὄῆθεν θεραπεύσων, καὶ ἀπέκτεινε. Leo p. 281, 29—282, 2 Cram. [sequuntur quae habes supra].

[Joel]

τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ κατ' ἐπιτροπὴν τῆς γυναικὸς τούτου. καὶ οὕτως ἐτελεύτησε πάσῃ ἀγαθουργίᾳ καὶ σωφροσύνῃ κεκοσμημένος [= Cedr. 1 p. 381, 4. 5], πένθος πολὺ τοῖς ἐν Ῥώμῃ καταλείψας,

ὡς κατ' οἴκους καὶ δημοσίᾳ πάντας κλαίειν καὶ ἀποδύρεσθαι. Joel p. 28, 19—29, 2 B.

Haec quatenus ad Dionem redeant difficile dictu. p. 162, 42—163, 4 conveniunt cum 66, 26, 2 et fieri potest ut haec sola ex eo fluxerint. verba Cedreni et Joelis (p. 162, 37—42), quae apud Leonem desunt, Dionis vix esse possunt. compara quoque Zonarea 11, 18 p. 498, 9. 10 B. (p. 57, 3—5 D.), adlata p. 160, cum p. 162, 7—13.

Quod ad rem p. 162, 4—33 = Suet. *Tit.* 8, Eutr. 7, 21, 3; p. 163, 8—14 = Suet. *Tit.* 11, Eutr. 7, 22, 2; p. 163, 15—18 = Suet. *Tit.* 11, Eutr. 7, 22, 2.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXVII.

1 Δομιτιανὸς δὲ ἦν μὲν καὶ θρασὺς καὶ ὀργίλος, ἦν δὲ καὶ ἐπίβουλος καὶ κρυψίνους, ὥστε ἀφ' ἑκατέρων τῶν μὲν τὸ προπετὲς τῶν δὲ τὸ δόλιον ἔχων, πολλὰ μὲν ὥσπερ σκηπτὸς ὀξέως ἐμπίπτων
2 τισὶν ἐλυμαίνετο, πολλὰ δὲ καὶ ἐκ παρασκευῆς ἐκακούργει. θεῶν μὲν γὰρ τὴν Ἀθηνᾶν ἐς τὰ μάλιστα ἠγάλλε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ Παναθήναια μεγάλως ἐώρταζε, καὶ ἐν αὐτοῖς ἀγῶνας καὶ ποιητῶν καὶ λογογράφων μονομάχων τε κατ' ἔτος ὡς εἰπεῖν ἐν τῷ Ἄλβανῷ ἐποίει· τοῦτο γὰρ τὸ χωρίον ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἄλβανόν, ἀφ' οὗπερ
3 οὕτως ὠνομάσθη, ὃν ὥσπερ τινὰ ἀκρόπολιν ἐξείλετο· ἀνθρώπων δὲ ἐφίλησε μὲν ἀληθῶς οὐδένα πλὴν γυναικῶν τινων, ἐπλάττετο δὲ ἀγαπᾶν ἀεὶ δν ἀεὶ μάλιστα ἀποσφάξαι ἤθελεν. οὕτω γὰρ ἄπιστος καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς χαριζομένους τι ἐς τε τὰ δεινότατα ὑπηρε-
P 134r τοῦντάς οἱ ἐγένετο ὥσθ', ὁπότε τινὲς ἢ χρήματα | αὐτῷ πολλὰ πορίσειαν ἢ ἀνθρώπους πολλοὺς συκοφαντήσειαν, πάντως αὐτοὺς ἔφθειρε, καὶ μάλιστα τοὺς δούλους τοὺς κατὰ δεσποτῶν τι μηνύ-

1. 2 = Zon. 11, 19 p. 499, 5—6 B. (p. 57, 25—58, 1 D.) 9—15 = Zon. 11, 19 p. 499, 6—11 B. (p. 58, 1—7 D.)

1—p. 165, 7 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 274:

Xiphilinus (217, 8—27)	Exc. Val. 274
Δομιτιανὸς δὲ ἦν μὲν καὶ θρασὺς καὶ ὀργίλος — ἐκακούργει (v. 4). θεῶν μὲν γὰρ τὴν Ἀθηνᾶν — ὥσπερ τινὰ ἀκρόπολιν ἐξείλετο (v. 9). ἀνθρωπον δὲ ἐφίλησε μὲν — κατὰ δεσποτῶν μηνύ-	[cf. p. 148.] ἦν μὲν γὰρ καὶ θρασυς καὶ ὀργίλος — ἐκακούργει (v. 4). ἀνθρώπων ἐφίλησε μὲν — κατὰ δεσποτῶν τι μηνύ-

1 Δομιτιανὸς] ita fere semper VC cod. Peir., δομετιανὸς Zon. et VC admodum raro 2 ὥστε ἀφ' ἑκατέρων VC, ὡστ' ἀφικοτέρων cod. Peir. 3 ὥσπερ cod. Peir., ὡς VC 4 θεῶν — ἐξείλετο om. cod. Peir. θεῶν C, θεὸν V 9 ἀνθρώπων scripsi ex cod. Peir., ἄνθρωπον VC Zon. δὲ om. cod. Peir. 10 ἀληθῶς οὐδένα VC, οὐδένα ἀληθῶς cod. Peir. 11 ἀεὶ (bis) cod. Peir., αἰεὶ bis VC, cf. ad 54, 10, 5 13 οἱ scripsi ex cod. Peir., αὐτῶ VC, αὐτῷ Dind. 15 τι om. VC.

Digitized by Google

σαντας. καὶ οὕτω καὶ ἐκεῖνοι, καίπερ ἀργύριον καὶ τιμὰς καὶ ἀρχὰς 4
δμοῦ οἱ λαμβάνοντες, οὔτ' ἐντιμότερον τῶν ἑτέρων οὔτ' ἀσφαλέστερον διῆγον, ἀλλ' ἐπ' αὐτοῖς οἷς ὑπὸ τοῦ Δομιτιανοῦ παρακαλούμενοι ἔπραττον ἀπώλλυντο, ἵνα δὴ καὶ τὰ ἀδικήματα ὑπ' αὐτῶν μόνων
5 γεγονέναι δοκῇ. τῇ δ' αὐτῇ ταύτῃ διανοίᾳ καὶ προέγραψέ ποτε ὅτι αὐτοκράτωρ ὅταν μὴ κολάζῃ τοὺς συκοφάντας, αὐτός σφας ποιεῖ τοιούτους. Xiph. 217, 8—27 R. St. (§ 1—3), et (§ 1. 3. 4) Exc. Val. 274 (p. 765).

τοιοῦτος δὲ δὴ πρὸς πάντας παρ' ὅλην τὴν ἡγεμονίαν γενόμενος 2
10 πολὺ καὶ ἑαυτὸν ὑπερεβάλετο ἐν τῇ τῶν τοῦ πατρὸς τοῦ τε ἀδελφοῦ φίλων ἀτίμῳ τε καὶ ὀλεθρίῳ μεταχειρίσει. καίτοι καὶ αὐτὸς γράμμα ἐξέθηκεν τηρῶν πάντα τὰ πρός τε ἐκείνων καὶ πρὸς τῶν ἄλλων αὐτοκρατόρων δοθέντα τισίν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καλλώπισμα ἄλλως ἦν. 2
ἐμίσει γὰρ αὐτούς, ὅτι τε μὴ πάνθ' ὅσα ἤτει, πολλά τε καὶ οὐ
15 προσήκοντα ὄντα, παρέσχον αὐτῷ, καὶ ὅτι ἐν τιμῇ τινι ἐγεγένηντο· πᾶν γὰρ τὸ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ἀγαπηθέν τε ὑπ' αὐτῶν καὶ δυνηθὲν ἐν ἐχθροῦ μοίρᾳ ἐτίθετο. καὶ διὰ τοῦτο, καίπερ καὶ αὐτὸς 3
Ἐαρίνου τινὸς εὐνούχου ἐρῶν, δμως, ἐπειδὴ καὶ ὁ Τίτος ἰσχυρῶς περὶ τοὺς ἐκτομίας ἐσπουδάκει, ἀπηγόρευσεν ἐπὶ ἐκείνου ὕβρει μη-

---

4. 5 = Zon. 11, 19 p. 499, 11. 12 B. (p. 58, 7. 8 D.) 9—11 > Zon. 11, 19 p. 499, 12. 13 B. (p. 58, 8—10 D.)

[Xiphilinus] [Exc. Val. 274]

σαντας (v. 1). σαντας (v. 1). καὶ οὕτω καὶ ἐκεῖνοι — αὐτός σφας ποιεῖ τοιούτους.

9—p. 166, 3 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 275:

Xiphilinus (217, 27—218, 4) Exc. Val. 275

τοιοῦτος δὲ δὴ πρὸς πάντας παρ' ὅλην τὴν ἡγεμονίαν γενόμενος πολὺ καὶ ἑαυτὸν — μεταχειρίσει (v. 11). ἐμίσει γὰρ αὐτούς — τινι ἐγεγένηντο (v. 15). καὶ διὰ τοῦτο —

ὅτι πολὺ καὶ ἑαυτὸν — μεταχειρίσει (v. 11). καίτοι καὶ αὐτὸς — καλλώπισμα ἄλλως ἦν (v. 13). ἐμίσει γὰρ αὐτούς — τινι ἐγεγένηντο (v. 15)· πᾶν γὰρ τὸ ὑπὲρ — μοίρᾳ ἐτίθετο (v. 17). καὶ διὰ τοῦτο —

1—7 καὶ οὕτω — τοιούτους om. VC 2 δμοῦ οἱ] δμοῦ τι Rk. inmerito, intelleguntur qui cum Domitiano consulatu functi sunt. 10 τε om. cod. Peir. 11—13 καίτοι — ἦν om. VC 12 αὐτοκρατόρων Val., αὐτοκράτορα cod. Peir. 14 γὰρ cod. Peir., τε γὰρ VC τε μὴ cod. Peir., μὴ VC οὐ om. cod. Peir. 15 ἐν τιμῇ VC, μη cod. Peir. 16. 17 πᾶν — ἐτίθετο om. VC 16 ὑπ' αὐτῶν] sc. a patre et fratre 17 καίπερ om. VC.

Digitized by Google

δένα ἔτι ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῇ ἐκτέμνεσθαι. τὸ δ' ὅλον ἔλεγε τοὺς αὐτοκράτορας τοὺς μὴ πολλοὺς κολάζοντας οὐκ ἀγαθοὺς ἀλλ' εὐτυχεῖς εἶναι. Xiph. 217, 27—218, 4 R. St., et (usque ad ἐκτέμνεσθαι) Exc. Val. 275 (p. 705 sq.)

4 ὅτι ὁ αὐτὸς οὐκ ἐφρόντιζεν οὔτε τῶν τὸν Τίτον ἐπαινούντων 5
ὅτι μηδένα βουλευτὴν ἀπέκτεινεν, οὔθ' ὅτι ἡ γερουσία πολλάκις
ἠξίου ψηφισθῆναι μὴ ἐξεῖναι τῷ αὐτοκράτορι τῶν ὁμοτίμων τινὰ
ἀπολέσαι· πάνυ γὰρ οὖν σφισι πολὺ διέφερεν εἴτε ἰδίᾳ τινὰ αὐτῶν
εἴτε καὶ δι' ἐκείνων καταχρήσαιτο, ὥσπερ τι ἀντειπεῖν ἢ καὶ μὴ
5 καταψηφίσασθαί τινος δυναμένοις. ἐπῄνουν δὲ τὸν Τίτον τινὲς οὐχ 10
ὅτι καὶ ἀκούοντος τοῦ Δομιτιανοῦ (ἴσον γὰρ ἂν ἡμάρτανον ὥσπερ
ἂν εἰ αὐτὸν ἐκεῖνον παρόντα καὶ ἀκούοντα ἐλοιδόρουν), ἀλλ' .....
..... ὅτι ἥπιστατο αὐτοὺς λάθρᾳ τοῦτο ποιοῦντας. ἐπεί τοι καὶ
6 ἕτερον σκηνοποιᾷ τινὶ ἐοικὸς ἐγίγνετο. αὐτός τε γὰρ καὶ φιλεῖν τὸν
ἀδελφὸν καὶ πενθεῖν προσεποιεῖτο, καὶ τούς τε ἐπαίνους τοὺς ἐπ' 15
P 134v αὐτῷ μετὰ δακρύων ἔλεξε καὶ ἐς τοὺς ἥρωας αὐτὸν σπουδῇ | ἐσέγραψε,
πάντα τὰ ἐναντιώτατα ὧν ἐβούλετο σκηπτόμενος (ἀμέλει καὶ τὴν
7 ἱπποδρομίαν τὴν τῶν γενεσίων αὐτοῦ κατέλυσε)· καὶ οἱ ἄλλοι οὔθ'
ὅπως συνάχθοιντο οὔθ' ὅπως συνήδοιντο ἀσφαλῶς εἶχον, τὸ μὲν ὅτι
τὴν γνώμην αὐτοῦ λυπεῖν, τὸ δὲ ὅτι τὴν προσποίησιν ἐλέγχειν 20
ἔμελλον. Exc. Val. 276 (p. 706), et (§ 6. 7) Xiph. 218, 4—10 R. St.

[Xiphilinus] [Exc. Val. 275]

ἐκτέμνεσθαι (v. 1). τὸ δ' ὅλον ἔλεγε — εὐτυχεῖς εἶναι. — ἐκτέμνεσθαι (v. 1).

5—21 haec composita ex exc. Val. 276 et Xiphilino:

Xiphilinus (218, 4—10) **Exc. Val. 276**

... εὐτυχεῖς εἶναι c. 2, 3.) καίτοι καὶ σκηνοποιᾷ τινὶ ἐοικὼς ἐγένετο. — μετὰ δακρύων ἔλεξε (v. 16)

πάντα τὰ ἐναντιώτατα ὧν ἠβούλετο σκηπτόμενος (v. 17) ἀμέλει καὶ τὴν ἱπποδρομίαν — κατέλυσε. καὶ οἱ ἄλλοι — ἔμελλε.

ὅτι ὁ αὐτὸς οὐκ ἐφρόντιζεν — λάθρᾳ τοῦτο ποιοῦντας (v. 13). ἐπεί τοι καὶ ἕτερον σκηνοποιᾷ τινὶ ἐοικὸς ἐγίγνετο. — μετὰ δακρύων ἔλεξε καὶ ἐς τοὺς ἥρωας αὐτὸν σπουδῇ ἐσέγραψε, πάντα τὰ ἐναντιώτατα ὧν ἐβούλετο σκηπτόμενος (v. 17)

καὶ οἱ ἄλλοι — ἔμελλον.

5 οὔτε Bk., οὐδὲ cod. Peir. 11 Δομιτιανοῦ Val., δομιτίου cod. Peir. 12 ἀλλ' ..... .] lacunam iam a Reiskio deprehensam hic statui, post ποιοῦντας Bk., qui ibi supplet ἐμίσει. mihi plura deesse videntur 13. 14 ἐπεί τοι — ἐγίγνετο cod. Peir., καίτοι καὶ σκηνοποιᾷ τινὶ ἐοικὼς ἐγένετο VC 16 καὶ — ἐσέγραψε om. VC 17. 18 ἀμέλει — κατέλυσε om. cod. Peir. 18. 19 οὔθ' ὅπως (prius) VC, ουχ' ου πως cod. Peir. 19 οὔθ' om. V 21 ἔμελλον cod. Peir., ἔμελλε VC.

Digitized by Google

τὴν δὲ γυναῖκα τὴν Δομιτίαν ἐβουλεύσατο μὲν σφάξαι ἐπὶ 8 p. C. 83 (?)
μοιχείᾳ, παρακληθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Οὔρσου ἀπεπέμψατο, τὸν Πάριν
τὸν ὀρχηστὴν ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ δι' αὐτὴν φονεύσας. ἐπειδὴ δὲ πολ-
λοὶ καὶ ἄνθεσι καὶ μύροις τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐτίμων, ἐκέλευσε τού-
τους σφάττεσθαι. κἀκ τούτου τῇ ἀδελφιδῇ τῇ ἰδίᾳ, ἥγουν τῇ Ἰου- 2
λίᾳ, ἀπαρακαλυπτότερον ὡς γαμετῇ συνῴκει. εἶτα δεηθέντος τοῦ
δήμου κατηλλάγη μὲν τῇ Δομιτίᾳ, ἐχρῆτο δ' οὐδὲν ἧττον τῇ Ἰουλίᾳ.
Xiph. 218, 10—16 R. St., Zon. 11, 19 p. 499, 13—18 B. (p. 58,
10—15 D.)

πολλοὺς δὲ τῶν πρώτων ἀνδρῶν κατὰ πολλὰς προφάσεις φό- 3¹
νοις τε καὶ ὑπερορίαις ἐκποδὼν ποιούμενος (οὐδὲ τῶν ἀειπαρθέ-
νων κ. τ. λ. § 3²). Xiph. 218, 16. 17 R. St.

ὅτι καὶ συχνοὺς μεθιστάς που κατεχρήσατο, καὶ οὐκ ὀλίγους 4²
γε αὐτοὺς ὑφ' ἑαυτῶν παρεσκεύαζε τρόπον τινὰ ἀποθνήσκειν, ἵνα
ἐθελοντηδὸν ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἀνάγκης δοκῶσι τοῦτο πάσχειν. Exc.
Val. 277 (p. 706).

(. . ποιούμενος § 3¹) οὐδὲ τῶν ἀειπαρθένων ἐφείσατο ἀλλ' ὡς 3² p. C. 83
καὶ ἡνδρωμένας ἐτιμωρήσατο, ὅτε καὶ λέγεται, σκληρᾶς καὶ τραχείας
τῆς περὶ αὐτὰς ἐξετάσεως γενομένης καὶ πολλῶν αἰτιαθέντων καὶ
κολαζομένων, οὐκ ἐνεγκὼν εἷς τῶν ποντιφίκων Ἕλουιος Ἀγρίππας
ἀλλ' ἐκπλαγεὶς αὐτοῦ ἐν τῷ συνεδρίῳ, ὥσπερ εἶχεν, ἀποψῦξαι.
Xiph. 218, 17—22 R. St.

1—7 haec composita ex Xiphilino et Zonara:

Xiphilinus (218, 10—16)

τὴν δὲ γυναῖκα τὴν Δομιτίαν ἐβουλεύσατο μὲν — ἀπεπέμψατο, τὸν Πάριν — φονεύσας (v. 3). ἐπειδὴ — τούτους σφάττεσθαι (v. 5). κἀκ τούτου τῇ ἀδελφιδῇ — Ἰουλίᾳ ἀπαρακαλυπτότερον ὡς γαμετῇ συνῴκει. (πολλοὺς δὲ κ. τ. λ. § 3¹.)

Zonaras (p. 499, 13—18)

καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Δομιτίαν ὡς ἐπὶ μοιχείᾳ ἀπεπέμψατο, τὸν Πάριν — φονεύσας (v. 3).

καὶ τῇ [om. B] ἀδελφιδῇ [BEC, ἀδελφῇ A^c] Ἰουλίᾳ συνῆν ἀπαρακαλύπτως ὡς γαμετῇ. εἶτα δεηθέντος — τῇ Ἰουλίᾳ. (καὶ μετὰ ταῦτα ἐς Γαλατίαν κ. τ. λ. § 5.)

12—15 exc. Val. 277 huc transposui ut suam sedem ante exc. Val. 278 (§ 4¹) recuperaret. rectius inter § 2 et 3¹ olim ediderat Reim. mihi tamen post πολλοὺς — ποιούμενος placuit inserere discerptis quidem Xiphilineis, non discerptis, ut mea fert opinio, Dioneis. inter § 3² et 4¹ ne collocemus id obstat quod de adulteris virginum vestalium hic sermo esse non potest. — Cf. Suet. *Dom.* 8.

C. 8, 4² vide supra inter § 3¹ et 3².

4 τούτους] ⟨καὶ⟩ τούτους Rk. 5 ἥγουν] Dionis non puto 6 δεηθέντος τοῦ δήμου] cf. Suet. *Dom.* 3, δεηθέντος ⟨δῆθεν⟩ τοῦ δήμου conicere leve est.
13 που] an ποι? 14 ἑαυτῶν Val., ἑαυτοῦ cod. Peir.

Digitized by Google

4[1] *ὅτι καὶ ἐπὶ τούτῳ ἠγάλλετο, ὅτι τὰς ἀειπαρθένους ὡς ἠνδρωμένας οὐ κατώρυξεν, ὡς ἦν ἔθος, ἀλλὰ ἄλλως ἀποθνήσκειν ἐκέλευσε.* Exc. Val. 278 (p. 706).

p. C. 88 5 καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Γαλατίαν ἐξορμήσας, καὶ λεηλατήσας τινὰ τῶν πέραν Ῥήνου τῶν ἐνσπόνδων, ὠγκοῦτο ὥς τι μέγα κατωρθωκώς, καὶ τοῖς στρατιώταις ἐπηύξησε τὴν μισθοφοράν, τάχα διὰ τὴν νίκην· πέντε γὰρ καὶ ἑβδομήκοντα δραχμὰς ἑκάστου λαμβάνοντος ἑκατὸν ἐκέλευσε δίδοσθαι. μεταμεληθεὶς δὲ τὴν μὲν ποσότητα οὐκ ἐμείωσε, τὸ δὲ πλῆθος τῶν στρατευομένων συνέστειλε. καὶ ἑκατέρωθεν μεγάλα τὸ δημόσιον ἔβλαψε, μήθ' ἱκανοὺς τοὺς ἀμύνοντας αὐτῷ καὶ τούτους μεγαλομίσθους ποιήσας. Zon. 11, 19 p. 500, 1—9 B. (p. 58, 16—25 D.)

4 *ἐκστρατεύσας δὲ ἐς τὴν Γερμανίαν* (cf. c. 3, 5) *καὶ μηδ' ἑορακώς που πόλεμον ἐπανῆκε.*

τί γὰρ δεῖ καὶ λέγειν ἃ διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνῳ τότε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὁμοίοις αὐτῷ αὐτοκράτορσιν ἀεὶ ἐδόθη, ἵνα μὴ προσυποπτεύοντες ἔκ τε τῆς ὀλιγότητος καὶ ἐκ τῆς σμικρότητος τῶν
2 *τιμῶν ἐλέγχεσθαι χαλεπαίνωσι; καίτοι καὶ τοῦτο δεινότατον ἔσχεν, ὅτι καὶ κολακεύεσθαι ἤθελε, καὶ ἀμφοτέροις ὁμοίως ἥχθετο καὶ τοῖς θεραπεύουσι καὶ τοῖς μή, τοῖς μὲν ὅτι θωπεύειν τοῖς δὲ ὅτι καταφρονεῖν ἐδόκουν. οὐ μὴν ἀλλὰ τῇ μὲν βουλῇ χαίρειν ἐφ' οἷς ἐψηφίζοντο προσεποιεῖτο, τὸν δὲ δὴ Οὔρσον ὀλίγου ἀπέκτεινεν,*

18—20 = Zon. 11, 19 p. 500, 9. 10 B. (p. 58, 25—28 D.)

4—13 pertinent haec Zonarae et Xiphilini ad bellum Germanicum Domitiani, quod cum Chattis gessit a. 83, cf. Suet. *Dom.* 6, Front. *strat.* 1, 1, 8; 2, 3, 23; 2, 11, 7, Stat. *silv.* 1, 4, 89, Mart. 1, 4, 3; 2, 2, 3. 6, Tac. *Agr.* 39, *Germ.* 37 et Gsell, *Essai sur le règne de l'empereur Domitien* p. 182—197, Vollmer in Statii Silvarum editione p. 44 sqq.

17 — p. 169, 2 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 279:

Xiphilinus (218, 26—29)	Exc. Val. 279
καίτοι καὶ τοῦτο δεινότατον ἔσχεν, ὅτι — ἐδόκουν (v. 20). (*οὐ μὴν ἀλλ' ἐπὶ πλεῖον κ. τ. λ.* § 3.)	*ὅτι καὶ τοῦτο τὸ δεινότατον ἔσχεν, ὅτι — ἐδόκουν* (v. 20). *οὐ μὴν ἀλλὰ τῇ μὲν βουλῇ — ὕπατον ἀπέδειξεν* (p. 169, 2).

1 *ὡς ἠνδρωμένας*] additum ab eclogario, cf. § 3[2] 2 *ὡς ἦν ἔθος* inserui ex cod. Peir., om. Val.

4 *εἰς Γαλατίαν ἐξορμήσας*] cf. Front. *strat.* 1, 1, 8.

12 *τὴν Γερμανίαν*] *Γερμανία* Dioni est provincia Germania, *Κελτικὴ* Germania libera. Xiphilinus igitur nimia brevitate Dionem parum recte excerpsit

13 *πόλεμον*] *πολέμιον* Polak. 17 *δεινότατον* VC, *τὸ δεινότατον* cod. Peir.

18 *καὶ κολακεύεσθαι*] *καὶ κολακεύεσθαι* ⟨*καὶ μὴ φαίνεσθαι κολακείαις χαίρων*⟩ Rk., *καὶ κολακεύεσθαι* ⟨*καὶ μὴ κολακεύεσθαι*⟩ Bk., mihi vulgata sana videtur

21 *ὀλίγου* Reim., *ὀλίγον* cod. Peir.

Digitized by Google

ὅτι μὴ τοῖς πρασσομένοις ὑπ' αὐτοῦ ἠρέσκετο, καὶ τῆς Ἰουλίας αἰτησαμένης ὕπατον ἀπέδειξεν. Xiph. 218, 22—29 R. St. (usque ad ἐδόκουν, p. 168, 20), et (§ 2) exc. Val. 279 (p. 706).

οὐ μὴν ἀλλ' ἐπὶ πλεῖ- νίκας δὲ ψευδεῖς προσποιού- 3 p. C. 84
5 ον ἐπαρθεὶς ὑπ' ἀνοίας ὕπα- μενος ὕπατος κ. τ. λ. [Zon. 11, 19].
τος μὲν ἔτη δέκα ἐφεξῆς, τιμητὴς δὲ διὰ βίου πρῶτος δὴ καὶ μόνος καὶ ἰδιωτῶν καὶ αὐτοκρατόρων ἐχειροτονήθη, ῥαβδούχοις τε τέσσαρσι καὶ εἴκοσι καὶ τῇ στολῇ τῇ ἐπινικίῳ, ὅταν ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσίῃ, χρῆσθαι ἔλαβε. τόν τε Ὀκτώβριον Δομιτιανὸν 4
10 ἀντωνόμασεν, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐγεγέννητο. τοῖς δὲ ἁρματηλάταις δύο γένη ἕτερα, τὸ μὲν χρυσοῦν τὸ δὲ πορφυροῦν ὀνομάσας, προσκατέστησε. τοῖς τε θεωμένοις συχνὰ διὰ τῶν σφαιρίων ἐδίδου, καί ποτε καὶ ἐδείπνισεν αὐτοὺς κατὰ χώραν καθημένους, οἶνόν τέ σφισι πολλαχῇ ῥέοντα νυκτὸς παρέσχεν. ἃ δὴ τοῖς μὲν πολλοῖς 5
15 ἐν ἡδονῇ, ὡς εἰκός, ἦν, τοῖς δὲ δυνατοῖς ὀλέθρου αἴτια καθίστατο· οὐ γὰρ ἔχων ὁπόθεν ἀναλώσει, συχνοὺς ἐφόνευε, τοὺς μὲν ἐσάγων ἐς τὸ βουλευτήριον, τῶν δὲ καὶ ἀπόντων κατηγορῶν. ἤδη δὲ καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς ἐνίους λαθραίοις φαρμάκοις ἀπήλλασσε. Xiph. 218, 29—219, 10 R. St.

20 πολλοὶ δὲ τῶν ὑποτελῶν Ῥωμαίοις ἀφίσταντο χρήματα βιαίως 6 p. C. 85/86

4—7 > Zon. 11, 19 p. 500, 10—12 B. (p. 58, 28—30 D.): *νίκας δὲ ψευδεῖς προσποιούμενος ὕπατος μὲν ἐπ' ἔτη δέκα, τιμητὴς δὲ διὰ βίου κεχειροτόνητο.*

9 cf. cod. Paris. 1712 fol. 78[v]: *ἐπὶ τούτου καὶ δύο μῆνες μετωνομάσθησαν* [*μετωνομασθέντα* cod.] *ὁ Σεπτέμβριος Γερμανικὸς ὁ δὲ Ὠκτώβριος Δομετιανός.* [ex Dione fluxisse vix crediderim.]

---

4. 6 Zonarea iuxta Xiphilini verba posui quanquam in Dione paulo supra alicubi lecta fuisse videntur.

20—p. 170, 7 Zonarae de Nasamonibus devictis narrationem huc inserui coll. Eusebio p. 161. 162 Schoene, qui Nasamonum excidium una cum bello Dacico commemorat s. a. Abr. 2101 (vers. Arm.) vel 2102 (Hieron.) i. e. inter d. 1 m. Oct. 84 et d. 30 m. Sept. 85 vel inter d. 1 m. Oct. 85 et d. 30 m. Sept. 86. etiam dominum et deum appellatum Domitianum sub eodem anno refert Hieronymus *l. l.* Xiphilinus quoque bellum Dacicum relaturus cum sic incipiat *μέγιστος δὲ δὴ πόλεμος κ. τ. λ.* innuere videtur alterum iam bellum minoris momenti a Dione enarratum fuisse.

1 *καὶ*] *καίτοι* Bk., quod non sufficit, sufficeret *καίτοι — ἀποδείξας*, equidem tamen epitomatoris manum hic agnosco.

11 *χρυσοῦν* V, *χρύσου* C *πορφυροῦν* Phil. Rub. *elect.* 2, 27, *ἀργυροῦν* VC, cf. Suet. *Dom.* 7, Mart. 14, 55, *ἀργυροῦν* si Dio ipse errore scripsisset priore loco legeretur, sed fortasse debetur Xiphilino *προσκατέστησε* V, *προκατέστησε* C 13 *αὐτοὺς* V, *αὐτὰ* C.

Digitized by Google

πρασσόμενοι, ὡς καὶ οἱ Νασαμῶνες· τούς τε γὰρ τῶν χρημάτων πράκτορας ἐφθειραν, καὶ τὸν Νουμιδίας ἄρχοντα Φλάκκον ἐπελθόντα σφίσιν ἥττησαν οὕτως ὡς πορθῆσαι καὶ τὸ στρατόπεδον. εὑρόντες δὲ ἐν αὐτῷ τἄλλά τε ἐπιτήδεια καὶ οἶνον ἐμπλησθέντες ὕπνωσαν, καὶ γνοὺς ὁ Φλάκκος τοῦτο ἐπέθετο αὐτοῖς καὶ πάντας ἀπώλεσε καὶ τοὺς ἀπομάχους διέφθειρεν ἅπαντας. ἐφ' ᾧ ὁ Δομιτιανὸς ἐπαρθεὶς εἶπε πρὸς τὴν βουλὴν ὅτι "Νασαμῶνας ἐκώλυσα εἶναι".

7 ἤδη γὰρ καὶ θεὸς ἠξίου νομίζεσθαι, καὶ δεσπότης καλούμενος καὶ θεὸς ὑπερηγάλλετο. ταῦτα οὐ μόνον ἐλέγετο ἀλλὰ καὶ ἐγράφετο. Zon. 11, 19 p. 500, 13—501, 1 B. (p. 58, 31—59, 10 D.)

6 *μέγιστος δὲ δὴ πόλεμος Ῥωμαίοις τότε πρὸς τοὺς Δακοὺς*
P 135r *ἐγένετο, ὧν ὅτι Δούρας, οὗ ἡγεμονία ἐγίγνετο, | ἐκὼν αὐτῆς*
τότε Δεκε- παρεχώρησε τῷ Δεκεβάλῳ τῷ Δακῶν βασιλεῖ ὅτι
βαλος ἐβα- δεινὸς κ. τ. λ. [Exc. Val.]
Suid. s. v. δεινός
σίλευε, δεινὸς μὲν συνεῖναι τὰ πολέμια δεινὸς δὲ καὶ πρᾶξαι,
Suid. s. v. καίριος
ἐπελθεῖν εὔστοχος ἀναχωρῆσαι καίριος, ἐνέδρας τεχνίτης μάχης ἐργάτης, καὶ καλῶς μὲν νίκῃ χρήσασθαι καλῶς δὲ καὶ ἥτταν διαθέσθαι

C. 5, 1 vide p. 176.

C. 5, 2. 3 vide p. 179. 180.

10—p. 171, 12 verba sunt Xiphilini et exc. Val. 284. 285. 280:

Xiphilinus (219, 10—24)	Exc. Val. 284
μέγιστος δὲ δὴ πόλεμος Ῥωμαίοις τότε πρὸς τοὺς Δακοὺς ἐγένετο, ὧν τότε Δεκέβαλος ἐβασίλευε, δεινὸς μὲν συνεῖναι τὰ πολέμια δεινὸς δὲ —	*ὅτι Δούρας, οὗ ἡγεμονία ἐγίγνετο ἐκὼν αὐτῆς παρεχώρησε τῷ Δεκεβάλῳ τῷ Δακῶν βασιλεῖ ὅτι δεινὸς μὲν συνεῖναι τὰ πολέμια ἦν, δεινὸς δὲ —*

2 *Φλάκκον*] *Cn. Suellius Flaccus* ut probabiliter coniecit Dessau (*Deutsche Litteraturz.* 1893 p. 42) coll. C. I. L. 8, 1839 = suppl. 16499 et C. I. L. 9, 1455 col. 2, 21. 67, *Septimium Flaccum* memoratum a Marino Tyrio apud Ptol. 1, 8, 4 hic intellegi debere credebatur a nonnullis.

12b *ἡγεμονία*] ⟨*ἡ*⟩ *ἡγεμονία* Rk., reciperem si constaret haec ipsa Dionis verba esse 13 *Δεκεβάλῳ*] ita semper Dio (*δεκέβανος* VC 68, 6, 2, *δεκεβάλλου* V 68, 10, 1), *Δεκέβαλος* quoque Suid. *s. v. Δεκέβαλος* et *s. v. ἐξυβρίζοντα* (ex Appiano?), Themist. *or.* 8 p. 110, schol. ad Luc. *Icarom.* p. 51, 7 et *Decebalus* C. I. L. 6, 1444, Plin. *ad Trai.* 74, sed *Decibalus* (quam formam habes C. I. L. 3, 4150 col. 1, 9; 7, 539 = 866, *arch.-ep. Mitth.* 1887 p. 23) Vict. *Caes.* 13, 3, *v. tyr. trig.* 10, 8, Eutr. (et Paean.) 8, 2, 6 unde Hier. ad a. *Abr.* 2118, Ruf. Fest. 8. idem, nam alter vix videtur intellegi posse, appellatur *Diurpaneus* apud Oros. 7, 10, 4 (ex Tacito) sive *Dorpaneus* Jord. *Get.* 13, 76. 77 (cf. *Diuppaneus* Dacus C. I. L. 6, 16903, quem titulum viderunt Bianchini, cuius diligentia laudatur, et Ficoroni, qui non admodum accurate titulos descripsit) 16 *ἐπελθεῖν* dedi ex VC cod. Peir., *καὶ ἐπελθεῖν* Suid. *ἐνέδρας* VC cod. Peir. Suid. *s. v. καίριος*, *ἐνεδρεῦσαι* Suid. *s. v. δεινός* 17 *δὲ καὶ* VC, *καὶ δὲ* cod. Peir., *δὲ* Suid. *διαθέσθαι* cod. Peir. Suid., *διαθεῖναι* VC.

Digitized by Google

εἰδώς· ἀφ' οὗ δὴ καὶ ἀνταγωνιστὴς ἀξιόμαχος ἐπὶ πολὺ τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο. Δακοὺς δὲ αὐτοὺς προσαγορεύω, ὥσπερ που καὶ αὐτοὶ ἑαυτοὺς καὶ οἱ Ῥωμαῖοι σφας ὀνομάζουσιν, οὐκ ἀγνοῶν ὅτι Ἑλλήνων τινὲς Γέτας αὐτοὺς λέγουσιν, εἴτ' ὀρθῶς εἴτε καὶ μὴ λέγοντες· ἐγὼ γὰρ οἶδα Γέτας τοὺς ὑπὲρ τοῦ Ἄλμου παρὰ τὸν Ἴστρον οἰκοῦντας. ὁ Δομιτιανὸς μὲν οὖν ἐξεστρατεύσατο μὲν ἐπ' αὐτούς, οὐ μέντοι καὶ τοῦ πολέμου προσήψατο, ἀλλ' ἐν πόλει τινὶ Μυσίας ὑπομείνας ὕβριζεν ὥσπερ εἰώθει· οὐ γὰρ ὅτι τό τε σῶμα ἄπονος καὶ τὴν ψυχὴν ἄτολμος, ἀλλὰ καὶ ἀσωτότατος καὶ ἀσελγέστατος καὶ πρὸς γυναῖκας καὶ πρὸς μειράκια ἦν. ἄλλους δὲ πέμπων ἐς τὸν πόλεμον στρατηγοὺς τὰ πλείω κακῶς ἀπήλλασσεν. Xiph. 219, 10—24 R. St., et (§ 1) Exc. Val. 284 = Suid. *s. v.* δεινός et καίριος, et (v. 7—10) Exc. Val. 285, item (v. 8—10) Exc. Val. 280. Suid. *s. v.* ἀνταγωνιστής 2 3

[Xiphilinus]

ἐγένετο (v. 2). Δακοὺς δὲ αὐτοὺς προσαγορεύω — οὐ μέντοι καὶ τοῦ πολέμου προσήψατο (v. 7). ... οὐ γὰρ ὅτι τό τε σῶμα ἄπονος καὶ τὴν ψυχὴν ἄτολμος, ἀλλὰ καὶ ἀσωτότατος καὶ ἀσελγέστατος καὶ πρὸς γυναῖκας καὶ πρὸς μειράκια ἦν. ἄλλους δὲ πέμπων εἰς τὸν πόλεμον στρατηγοὺς τὰ πλείω κακῶς ἀπήλλασσε. (ἐς δὲ τὴν Ῥώμην κ. τ. λ. c. 8, 1.)

[Exc. Val. 284]

ἐγένετο (v. 2).

Exc. Val. 285

ὅτι ὁ Δομιτιανὸς ἐν πόλει τινὶ Μυσίας ὑπομείνας ὕβριζεν ὥσπερ εἰώθει. οὐ γὰρ ὅτι τό τε σῶμα ἄπονος καὶ τὴν ψυχὴν ἄτολμος, ἀλλὰ καὶ ἀσωτότατος καὶ ἀσελγέστατος καὶ πρὸς γυναῖκας καὶ πρὸς μειράκια ἦν.

Exc. Val. 280

ὅτι ὁ Δομίτιος τό τε σῶμα ἄπονος καὶ τὴν ψυχὴν ἄτολμος καὶ ἀσωτότατος καὶ ἀσελγέστατος καὶ πρὸς γυναῖκας καὶ πρὸς μειράκια ἦν.

excerpta Valesiana 284 et 285 eclogarum seriem conturbant. reperiuntur enim in codice post n. 283, quod aeque ac n. 282 ex c. 11 desumptum est. nec credibile, id quod primo obtutu putet aliquis, Dionem ipsum Dacicum bellum post Antonii Saturnini rebellionem enarrasse, apud Xiphilinum tantum rerum ordinem commutatum fuisse, conservatum scilicet ab epitomatore Constantiniano. nam collato Zonara p. 501, 1—5 B. (p. 59, 11—16 D.) = c. 8, 3 et p. 501, 5. 6 B. (p. 59, 16. 17 D.) = c. 11, 3 apparet caput 11 recte locum suum habere post caput 8. capite autem octavo festa describuntur cum Dacico triumpho coniuncta. praeterea cum verba τό τε σῶμα — μειράκια ἦν c. 6, 3 non tantum in exc. Val. 285 sed etiam in exc. Val. 280 extent, si n. 284 et 285 suo loco legerentur, n. 280

1 εἰδώς VC, ἠπίστατο cod. Peir. Suid. δὴ C cod. Peir. Suid., δὴν V 7. 8 ἀλλ' — εἰώθει om. VC 8 Μυσίας] cf. ad 38, 10, 3.

Digitized by Google

p. C. 87? 5 ὅτι Δεκέβαλος ὁ Δακῶν βασιλεὺς ἐπεκηρυκεύετο πρὸς Δομιτιανὸν εἰρήνην ὑπισχνούμενος· ἐφ' οὗ ἔπεμψε Δομιτιανὸς Φοῦσκον μετὰ πολλῆς δυνάμεως. ὅπερ μαθὼν ὁ Δεκέβαλος ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν πρεσβείαν αὖθις ἐν χλευασμῷ λέγων ὡς, εἰ ἔλοιτο ἕκαστος Ῥωμαίων δύο ὀβολοὺς Δεκεβάλῳ ἑκάστου ἔτους τελεῖν, εἰρήνην πρὸς αὐτὸν τίθεσθαι· εἰ δὲ μὴ τοῦτο ἔλοιτο, πολεμήσειν καὶ μεγάλα αὐτοῖς προστρίψεσθαι κακά. Petr. Patr. *exc. de leg.* 3 (Hoeschel p. 15 = fr. 4 Muell. *Fragm. hist. Gr.* 4 p. 185).

6 *Δίων . . . . . ξζ βιβλίῳ . . . .* "*ἐπείδη οἱ μετὰ τοῦ Φούσκου στρατευσάμενοι ἡγήσασθαι σφῶν αὐτῶν ἠξίωσαν*". Bekk. *Anecd.* 147, 29—31.

p. C. 89? 7, 1 *ὅτι ὁ Δομιτιανὸς Κουάδους καὶ Μαρκομάνους ἀμύνασθαι,*

---

loco legeretur non suo. rediit igitur eclogarius ad initium belli Dacici postquam rebellionem Saturnini excerpsit. fortasse autem conicere licet post c. 11 a Dione vel primum vel, quod magis crediderim, denuo mentionem factam esse Durae (veluti in hunc modum: *ὁ δὲ Δούρας, ὅσπερ τῆς ἡγεμονίας παρεχώρησε τῷ Δεκεβάλῳ, καθάπερ προείρηταί μοι κ. τ. λ.*), hinc eclogarium ad nostrum locum revertisse, ex quo non tantum n. 284 deprompserit sed etiam n. 285, oblitus haec iam n. 280 partim saltem extare.

C. 6, 4 vide p. 173.

1—7 Petri exc. de leg. 3 huc referendum esse dudum observatum, cf. 68, 9, 3, Suet. *Dom.* 6, Eutr. 7, 23, 4, Oros. 7, 10, 4, Iord. *Get.* 13, 77. 78, Schol. ad Iuv. 4, 112, praeterea Mart. 6, 76.

8—10 fragmentum apud Anon. Bekk. servatum huc inserui.

11—p. 173, 3 exc. U^{c} 42 legitur inter n. 41 (66, 4—7) et 43 (c. 5, 1 p. 176). hic ei locum dedit iam Reimarus.

2 *Φοῦσκον*] intellegitur *Cornelius Fuscus* praefectus praetorio Domitiani, cf. locos supra allatos 6 *προστρίψεσθαι* Bk., *προστρίψασθαι* ABM.

9 *Φούσκου* scripsi, *φύσκου* cod. Coisl., cf. § 5 et 68, 9, 3 *ἡγήσασθαι — ἠξίωσαν*] excidit fortasse nomen aliquod vel pronomen veluti *ἐκεῖνον* (de Domitiano dictum?), nisi pro *αὐτῶν* scribendum sit *αὐτὸν*.

11 *Δομιτιανὸς* Urs.. *δομίτιος* ABM *Μαρκομάνους* Bk., *μαρκομάννους* ABM, apud Dionem per *ν* simplicem scribitur in codicibus 71, 3, 1 (Xiph. Zon.); 71, 3, 1^{a} (Petr. Patr., sed *-νν-* A); 71, 3, 5 (Xiph. Zon.); 71, 8, 1 (Xiph. Zon.); 71, 11, 2. 3 et 12, 3 et 13, 2 et 15 (U^{c}BM, sed *-νν-* A); 71, 20, 1 et 72, 2, 1 (U^{c}M, sed *-νν-* AB); 77, 20, 3 (cod. Peir., *μαρκομάνους*), per *ν* duplicem 55, 10a, 2 (M); 67, 7, 1 (U^{c}); 67, 7, 2 (U^{R}); 71, 16, 1 et 72, 2, 3 (U^{c}), *Marcomani Μαρκομάνοι mon. Anc.* 6, 3 (gr. 17, 4), C. I. L. 8, 619 = 11780 (*Marcommani*), Caes. *b. G.* 1, 51, 2 (cl. *α* et Oros. 6, 7, 7, per *nn* cl. *β*), Vell. 2, 108, 1 (ed. princ., per *nn* Amerb., item per *nn* 2, 109, 5 sine ulla variatione), Strab. 7, 1, 3 p. 290 (*Μαρκομμάνους*), Stat. *silv.* 3, 3, 170 (*Marcomănos*), Tac. *ann.* 2, 62, *Germ.* 42 (ter). 43 (sed *marcomannos ann.* 2, 46) Arr. *anab.* 1, 3, 2, Ptol. 2, 11, 11, Luc. *Alex.* 48, *not. dign.* p. 117. 131 Seeck (V, per *nn* ceteri); p. 197 (VC, per *nn* ceteri, ut sine variatione traditur p. 123. 129. 134 S.), *Marcomanni Μαρκομάννοι* Flor. 2, 30 [4, 12], 23 (unde Oros. 6, 21, 16), Vict. *Caes.* 16, 9; 39, 43, *ep.* 33, 1, Eutr. 8, 12. 13

Digitized by Google

ὅτι μὴ ἐβοήθησάν οἱ κατὰ Δακῶν, ἠθέλησε, καὶ ἦλθεν ἐς Πανν-
ονίαν σφίσι πολεμήσων, καὶ τοὺς πρεσβευτὰς τοὺς δευτέρους, οὓς
ἔπεμψαν ὑπὲρ εἰρήνης, ἀπέκτεινεν. Exc. U^{G} 42 (p. 399).

ὅτι ὁ αὐτὸς παίσας τοῖς στρατιάρχαις ἐπεκάλει. τὰ μὲν γὰρ 6, 4
ἀμείνω πάντα, καίτοι μηδὲν αὐτῶν πράττων, προσεποιεῖτο, τῶν δὲ
δὴ χειρόνων ἑτέρους, εἰ καὶ ἐκ τῆς ἐκείνου τι κελεύσεως συνεβεβή-
κει, ᾐτιᾶτο. καὶ ἐμίσει μὲν τοὺς κατορθώσαντάς τι, ἐμέμφετο δὲ
τοὺς παίσαντας. Exc. Val. 281 (p. 399).

ὅτι ὁ Δομιτιανὸς ἡττηθεὶς ὑπὸ Μαρκομάνων καὶ φυγὼν ἔπεμψε 7, 2
διὰ ταχέων πρὸς τὸν Δεκέβαλον τὸν Δακῶν βασιλέα, καὶ ἐς σπον-
δὰς αὐτὸν ὑπηγάγετο, ἃς πολλάκις αἰτήσαντι αὐτῷ πρότερον οὐκ
ἐδεδώκει. καὶ ὃς ἐδέξατο μὲν τὴν σύμβασιν (δεινῶς γὰρ ἐτεταλαι-
πώρητο), οὐ μέντοι καὶ αὐτὸς ἠθέλησεν ἐς λόγους αὐτῷ ἐλθεῖν, ἀλλ'
ἔπεμψε τὸν Διῆγιν μετὰ τῶν ἀνδρῶν, τά τε ὅπλα καὶ αἰχμαλώτους
τινάς, ὡς καὶ μόνους ἐκείνους ἔχων, δώσοντα. γενομένου δὲ τούτου 3
ὁ Δομιτιανὸς τῷ Διήγιδι διάθημα ἐπέθηκε καθάπερ ὡς ἀληθῶς
κεκρατηκὼς καὶ βασιλέα τινὰ τοῖς Δακοῖς δοῦναι δυνάμενος, καὶ
τοῖς στρατιώταις καὶ τιμὰς καὶ ἀργύριον ἐχαρίσατο, καὶ ἐς τὴν
Ῥώμην ὡς νενικηκὼς ἐπέστειλε τά τε ἄλλα καὶ πρέσβεις παρὰ τοῦ
Δεκεβάλου ἐπιστολήν τε, ὥς γε ἔφασκεν, ἣν ἐλέγετο πεπλακέναι.
καὶ πολλοῖς τὴν ἑορτὴν πομπείοις ἐκόσμησεν οὐκ ἐξ ὧν εἶλε (πᾶν 4

4—8 exc. Val. 281 inter c. 6, 3 (unde n. 280) et c. 11, 1 (unde n. 282) collocandum ad cladem a Marcomanis acceptam non sine probabilitate quadam referas, quare hic posui.

9—p. 174, 5 exc. U^{x} 14 collocandum inter 63, 7, 2 (unde n. 13) et 68, 22, 3 (n. 15) hic iam edidit Reimarus.

(unde Oros. 7, 15, 6. 8, ubi tamen *marcomanicum* cod. D), Ruf. Fest. 8, Amm. Marc. 22, 5, 5; 29, 6, 1; 31, 4, 2, *hist. Aug.* passim, *cons. Const.* a. 299 (*Chron. min.* 1 p. 230), *laterc. Veron.* 13, 24, *tab. Peut.* III C, Zos. 1, 29, 2. scribendum igitur nomen per *n* simplicem apud omnes scriptores antiquiores item in Dione, an etiam apud posteriores dubito. cf. Mommsen *Zeitschr. f. d. Gymnasialwesen* 20 (1894) p. 201 et vide etiam ad 77, 13, 4.

4 στρατιάρχαις] cf. ad 64, 16 Bk. [15, 3 D.] p. 109.

9 Δομιτιανὸς Urs., δομέτιος VBM Μαρκομάνων Bk., μαρκομάννων VB, μαρκουμάννων M, cf. ad c. 7, 1 10 Δεκέβαλον] cf. ad c. 6, 1 12 ἐτεταλαιπώρητο Bk., ἐταλαιπώρητο VBM, ἐταλαιπωρεῖτο Leuncl. 14. 16 Διῆγιν Διήγιδι] *Degis* Mart. 5, 3, 1 ubi tamen *Diegis* (*Djegis*) Martialem fortasse scripsisse haud improbabiliter coni. Gilbert 14 μετὰ τῶν ἀνδρῶν] quinam essent apud Dionem ex superioribus ab epitomatore omissis apparebat, cf. 68, 8, 3 et 9, 1, μετ' ἀνδρῶν κομητῶν addito numero Bk. 16 Δομιτιανὸς Urs., δομέτιος V, δόμιτις BM 19 ἐπέστειλε (confirmatum a Xiphilino c. 8, 1) scripsi ex BM, sequentia paulo aliter a Dione scripta fuisse autumans, ἀπέστειλε V 21 πᾶν Reim., πάντα VBM, cf. ad fr. 43, 25.

Digitized by Google

γὰρ τοὐναντίον καὶ προσανάλωσε ταῖς σπονδαῖς, συχνὰ μὲν καὶ αὐτίκα χρήματα καὶ δημιουργοὺς παντοίας τέχνης καὶ εἰρηνικῆς καὶ πολεμικῆς τῷ Δεκεβάλῳ δούς, συχνὰ δὲ καὶ ἀεὶ δώσειν ὑποσχόμενος) ἀλλ' ἐκ τῶν βασιλικῶν ἐπίπλων· τούτοις γὰρ ὡς καὶ αἰχμαλώτοις ἀεί ποτε ἐχρῆτο, ἅτε καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν δεδουλωμένος. Exc. U^{R} 14 (p. 400).

8 (ἐς δὲ τὴν Ῥώμην ὡς καὶ κεκρατηκὼς ἐπέστειλε, c. 7, 3), καὶ τοσαῦτα αὐτῷ ἐψηφίσθη ὥστε πᾶσαν ὀλίγου δεῖν τὴν οἰκουμένην τὴν ὑπ' αὐτὸν οὖσαν εἰκόνων αὐτοῦ καὶ ἀνδριάντων καὶ ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἐμπλησθῆναι. ἐποίησε δὲ καὶ θέαν πολυτελῆ, ἐν ᾗ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐς ἱστορίαν ἐπίσημον παρελάβομεν, πλὴν ὅτι καὶ παρθένοι τῷ δρομικῷ ἠγωνίσαντο· μετὰ δὲ ταῦτα ἑορτάς τινας
2 νικητηρίους δῆθεν ἐπιτελῶν ἀγῶνας συχνοὺς ἐποίησε. τοῦτο μὲν γὰρ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ μάχας καὶ πεζῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ ἱππέων αὖ συνέβαλε, τοῦτο δὲ καὶ ἐν καινῷ τινι χωρίῳ ναυμαχίαν ἐπετέλεσε. καὶ ἀπέθανον ἐν αὐτῇ πάντες μὲν ὀλίγου δεῖν οἱ ναυμαχή-
3 σαντες, συχνοὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν θεωμένων· ὑετοῦ γὰρ πολλοῦ καὶ χειμῶνος σφοδροῦ ἐξαίφνης γενομένου οὐδενὶ ἐπέτρεψεν ἐκ τῆς θέας ἀπαλλαγῆναι, ἀλλ' αὐτὸς μανδύας ἀλλασσόμενος ἐκείνους οὐδὲν εἴασε μεταβαλεῖν, καὶ ἐκ τούτου ἐνόσησαν οὐκ ὀλίγοι καὶ ἐτελεύτη-
4 σαν. ἐφ' ᾧ που παραμυθούμενος αὐτοὺς δεῖπνόν σφισι δημοσίᾳ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς παρέσχε. πολλάκις δὲ καὶ τοὺς ἀγῶνας νύ-
9 κτωρ ἐποίει, καὶ ἔστιν ὅτε καὶ νάνους καὶ γυναῖκας συνέβαλλε.

τὸ μὲν οὖν πλῆθος οὕτως τότε ἐδείπνισεν, αὖθις δὲ τοὺς πρώτους τῆς γερουσίας καὶ τῶν ἱππέων τόνδε τὸν τρόπον. οἶκον μεγάλαντατον ἁπανταχόθεν ἔκ τε τῆς ὀροφῆς καὶ ἐκ τῶν τοίχων τοῦ τ' ἐδάφους παρασκευάσας, καὶ κλισίας ἐπ' αὐτοῦ τοῦ δαπέδου γυμνὰς ὁμοίας ἑτοιμάσας, ἐσεκάλεσεν αὐτοὺς μόνους νυκτὸς ἄνευ τῶν ἀκο-
2 λούθων. καὶ πρῶτον μὲν στήλην ταφοειδῆ ἑκάστῳ σφῶν παρέστησε, τό τε ὄνομα αὐτοῦ ἔχουσαν καὶ λυχνοῦχον μικρόν, οἷος ἐν τοῖς μνη-

---

17—21 = Zon. 11, 19 p. 501, 1—5 B. (p. 59, 11—16 D.)

8—10 ὥστε — ἐμπλησθῆναι] cf. Hieron. s. a. Abr. 2107 p. 161 Schoene 23 νάνους Leuncl., νόννας VC, cf. Stat. *silv.* 1, 6, 51 sqq. νᾶνος νανώδης per unum ν scribitur Arist. p. 577^{b}, 27. 28 (per duplicem ν codices aliquot). 686^{b}, 10; 453^{a}, 6. 31; 457^{a}, 22. 24; 467^{a}, 32; 686^{b}, 3. 4. 12. 19. 22. 25; 689^{b}, 25; 695^{a}, 8; 710^{b}, 13, cf. 1561^{a}, 39, Luc. *hist. conscr.* 32 (ναννώδει cod. A.), *salt.* 75, Gell. 16, 7, 10; 19, 13, 2. 3, Suid. *s. v.* νάνος, Phot. p. 286, 9 ναννοφυεῖς traditur Arist. *Pac.* 790 et *vannoi schol.* ad. l. (sed νάνους ex Aristophane Gell. *l. l.*) συνέβαλλε R. St., συνέβαλε VC 24 οὕτως] ita VC 30 οἷος Reim., οἷον VC.

Digitized by Google

μείοις κρεμάννυται· ἔπειτα παῖδες εὐπρεπεῖς γυμνοί, μέλανι καὶ αὐτοὶ κεχρισμένοι, ἐσῆλθον ὥσπερ εἴδωλα, καὶ περιελθόντες αὐτοὺς μετ' ὀρχήσεώς τινος φοβερᾶς πρὸ ποδῶν ἱδρύθησαν· καὶ μετὰ τοῦτο 3
πάνθ' ὅσαπερ ἐν τοῖς ἐναγίσμασι καθαγίζεται, καὶ ἐκείνοις μέλανα
5 ἐν σκεύεσιν ὁμοίοις προσηνέχθη, ὥστε καὶ φοβεῖσθαι καὶ τρέμειν καθ' ἕκαστον αὐτῶν πάντας, ἀεί τε ὅσον οὐκ ἤδη σφαγήσεσθαι προσδέχεσθαι, ἄλλως τε καὶ ὅτι παρά τε τῶν ἄλλων σιωπῇ πολλῇ ὥσπερ ἐν τεθνηκόσιν ἤδη ἦν, καὶ αὐτὸς ὁ Δομιτιανὸς πάντα ἐς τε θανάτους καὶ ἐς σφαγὰς φέροντα διελάλει. τέλος δὲ ἀφῆκε μὲν 4
10 αὐτούς, προαπαλλάξας δὲ δὴ τοὺς οἰκέτας σφῶν τοὺς ἐν τοῖς προθύροις ἑστηκότας, δι' ἑτέρων τινῶν ἀγνώστων τοὺς μὲν ὀχήμασι τοὺς δὲ φορείοις παραδοὺς πολὺ πλέον δέος αὐτοῖς ἐνέβαλε. ἄρτι δὲ ἕκαστός σφων οἴκαδε ἐσεληλύθει καὶ τρόπον τινὰ ἀναπνεῖν ἤρχετο, καὶ αὐτῷ ἐσηγγέλθη ὅτι παρὰ τοῦ Αὐγούστου τις ἥκοι. προσ- 5
15 δοκώντων τε ἐκ τούτου τότε δὴ πάντως ἀπολεῖσθαι, ἐσεκόμισέ τις τὴν στήλην ἀργυρᾶν οὖσαν, εἶτ' ἄλλος ἄλλο τι καὶ ἕτερος ἕτερον τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ δείπνῳ παρατεθέντων, πολυτελεστάτου τινὸς γένους πεποιημένα· καὶ τέλος ὁ παῖς ἐκεῖνος, τὸ δαιμόνιον ἑκάστῳ, λελουμένος τε καὶ κεκοσμημένος ... καὶ οὕτω διὰ πάσης τῆς
20 νυκτὸς φοβούμενοι τὰ δῶρα ἔλαβον.

ὁ μὲν οὖν Δομιτιανὸς τοιαῦτα νικητήρια, ἢ ὥς γε ὁ ὅμιλος 6
ἔλεγε, τοιούτους ἐναγισμοὺς ἐπί τε τοῖς ἐν τῇ Δακίᾳ καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν τῇ Ῥώμῃ τεθνηκόσιν ἐποίησε, καί τινας καὶ τότε τῶν πρώτων ἀπέσφαξε, τοῦ τε Φάψαντος τὸ σῶμα ἑνὸς αὐτῶν, ὅτι ἐν τοῖς
25 ἐκείνου χωρίοις ἐτεθνήκει, τὴν οὐσίαν ἀφείλετο· ἐν δὲ τῷ Δακικῷ 10
πολέμῳ καὶ τάδε συνεκύρησεν ἀξιόλογα. ὁ γὰρ Ἰουλιανὸς ἐπιταχθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῷ πολέμῳ τἄλλά τε παρεσκευάσατο εὖ, καὶ τοὺς στρατιώτας τά τε ἑαυτῶν ὀνόματα καὶ τὰ τῶν ἑκατοντάρχων ἐπὶ τὰς ἀσπίδας ἐπιγράψαι ἐκέλευσεν, ἵνα ἐκφανέστεροι οἵ τι ἀγα-
30 θὸν αὐτῶν ἢ κακὸν ποιοῦντες γένωνται. συμβαλὼν δὲ ἐν ταῖς Τά- 2
παις τοῖς πολεμίοις πλείστους αὐτῶν ἀπέκτεινεν· ἐν οἷς καὶ Οὐεζῖνας, τὰ δεύτερα μετὰ Δεκέβαλον ἔχων, ἐπειδὴ οὐκ ἠδυνήθη διαφυγεῖν ζῶν, πέπτωκεν ἐξεπίτηδες ὡς καὶ τετελευτηκώς, κἀκ τούτου λαθὼν τῆς νυκτὸς ἔφυγε. δείσας οὖν ὁ Δεκέβαλος μὴ καὶ ἐπὶ τὰ βασί- 3
35 λεια αὐτοῦ οἱ Ῥωμαῖοι ἅτε κεκρατηκότες ὁρμήσωσι, τά τε δένδρα τὰ ἐπ' αὐτοῖς ὄντα ἔκοψε καὶ ὅπλα τοῖς στελέχεσι περιέθηκεν, ἵνα

---

1 κρεμάννυται H. St., κρεμμάννυται V, κρεμάννυται C 5 ὁμοίοις Leuncl., ὁμοίως VC 19 κεκοσμημένος .....] lacunam statuit Xyl., qui explet ἐσῆλθε, ⟨παρῆν⟩ Polak 25 Δακικῷ V, δακινῷ C 36 ἐπ' αὐτοῖς V, ἐπ' αὐτῶν C, hoc praetulit Bk.

Digitized by Google

φοβηθέντες ὡς καὶ στρατιωτῶν ὄντων ἀναχωρήσωσιν· ὃ καὶ ἐγένετο. Xiph. 219, 24—221, 20 R. St.

p. C. 90(?) **5**, 1 ὅτι Χαριόμηρος ὁ τῶν Χερούσκων βασιλεύς, ὑπὸ Χάττων ἐκ τῆς ἀρχῆς διὰ τὴν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους φιλίαν ἐκπεσών, τὸ μὲν πρῶτον ἑτέρους τινὰς παρέλαβε καὶ κρείττων ἐν τῇ καθόδῳ ἐγένετο, ἔπειτα ἐγκαταλειφθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἐπειδὴ ὁμήρους τοῖς Ῥωμαίοις ἔπεμψε, τὸν Λομιτιανὸν ἱκέτευσε καὶ συμμαχίας μὲν οὐκ ἔτυχε, χρήματα δὲ ἔλαβεν. Exc. U^{G} 43 (p. 399).

11 Ἀντώνιος δέ τις ἐν Γερμανίᾳ ἄρχων κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον τῷ Λομιτιανῷ ἐπανέστη, ὃν Λούκιος Μάξιμος κατηγωνίσατο καὶ καθεῖλεν· ὃς ἐπὶ μὲν τῇ νίκῃ οὐδὲν μέγα ἄξιός ἐστιν ἐπαινεῖσθαι (πολλοὶ γάρ που καὶ ἄλλοι παρὰ δόξαν ἐνίκησαν, οἵ τε στρατιῶ-
2 ται αὐτῷ συνηγωνίσαντο)· ὅτι δὲ τὰ γράμματα ὅσα ἐν τοῖς τοῦ

3—8 Antonius Saturninus Germaniae superioris praeses contra Domitianum rebellans adiutus est a Germanis (Suet. *Dom.* 6, Plut. *Aem. Paul.* 25), quos Cattos praesertim fuisse probabilis est coniectura Gsellii, *Domitien* p. 197 sq. inde bellum hoc *civile* quidem appellatur a scriptoribus (Suet. *Dom.* 6. 10, cf. Stat. *silv.* 1, 1, 80) sed *Germanicum* in monumentis (C.I.L. 6, 1347; 5, 3356; 3, 7397; 8, 1026). cum hoc motu in Germania orto fragmentum nostrum quodam modo coniungendum esse crediderim, quare hic dubitans inserui, de ipso loco nihil definiens. hoc certum, cum in serie excerptorum reperiatur inter n. 42 et n. 44, collocari debere post c. 7, 1 (n. 42) quod agit de Quadis Marcomanisque a Domitiano a. 89 ut videtur bello lacessitis, ante n. 44 (c. 5, 2 p. 179) quod pertinet ad bellum Suebicum et Sarmaticum n. 92/3. ergo intra hos terminos standum est.

9—p. 177, 3 composita Xiphilini verba et exc. Val. 282:

Xiphilinus (221, 20—26)	Exc. Val. 282
Ἀντώνιος δέ τις ἐν Γερμανίᾳ ἄρχων — ἐπανέστη, ὃν Λούκιος Μάξιμος κατηγωνίσατο καὶ καθεῖλεν· ὃς ἐπὶ μὲν τῇ νίκῃ οὐ πάνυ ἄξιος ἐπαινεῖσθαι (v. 11)	ὅτι τὸν Ἀντώνιον τὸν ἀποστάτην Μάξιμός τις ἀνεῖλε καὶ ἐπὶ μὲν τῇ νίκῃ οὐδὲν μέγα ἄξιός ἐστιν ἐπαινεῖσθαι (v. 11), πολλοὶ γάρ που καὶ ἄλλοι — συνηγωνίσαντο (v. 13)·
ὅτι δὲ τὰ γράμματα — ὑμνήσαιμι (p. 177, 3).	ὅτι δὲ δὴ τὰ γράμματα — ὑμνήσαιμι (p. 177, 3).

3 *Χερούσκων*] cf. ad 54, 33, 1 *Χάττων*] cf. ad 54, 33, 2. locis ibi allatis adde: *Chatti* Mart. 2, 2, 6 (? variant codd. inter *chatis chathis cathis castis* cet., cf. *Chatticus*(?) 14, 26, 1, *chatica cattica catica castica* cet.), Iuv. 4, 147, Front. *strat.* 2, 3, 23 (sed *catthi* P), *Catti* C. I. L. 3, 4228, Vell. 2, 109, 5 (vel *Catthi*), Stat. *silv.* 1, 1, 27; 3, 3, 168 (*captis* codd. utrobique), Eutr. 7, 23, 4 (*cathos cathis* A, *chattos* C), Aur. Vict. *epit.* 1, 7; 11, 2, *Caes.* 11, 4, *Catthi* Flor. 2, 30 [4, 12], 23 (inde Oros. 6, 21, 15 ubi *catthos* L, *chattos* PR) 4 τοὺς addidi ex ABM, om. Urs. 5 ἑτέρους reduxi ex ABM, ἑταίρους Leuncl. recte opinor, sed in excerpto nihil temere mutandum.

11 *καθεῖλεν* VC, *ἀνεῖλε* cod. Peir. *οὐδὲν μέγα ἄξιός ἐστιν* cod. Peir., *οὐ πάνυ ἄξιος* VC 12. 13 *πολλοὶ — ἠγωνίσαντο* om. VC 13 *δὲ* VC, *δὲ δὴ* cod. Peir.

Digitized by Google

Ἀντωνίου κιβωτίοις εὑρέθη, παρὰ βραχὺ τὴν ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν πρὸς τὸ μηδένα ἐξ αὐτῶν συκοφαντηθῆναι θέμενος ἔκαυσεν, οὐχ ὁρῶ πῶς ἂν αὐτὸν ἀξίως ὑμνήσαιμι. Xiph. 221, 20—26 R. St., Exc. Val. 282 (p. 709).

ὁ δὲ Λομιτιανὸς ἀφορμῆς ἐντεῦθεν εὐπορήσας, ἐπὶ τοὺς φό- p. C. 90?
νους καὶ τῶν γραμμάτων χωρὶς ὁρμήσας, οὐδ' ἂν εἴποι τις ὅσους ἀπέκτεινεν. Xiph. 221, 26—28 R. St.

[Exc. Val.]
ὅτι τὸ σύμπαν πλῆθος τῶν ὑπὸ Λομιτιανοῦ κολασθέντων οὐδ' ἂν εὑρεῖν τις δυνηθείη. οὕτω γὰρ δὴ καὶ αὐτὸς ἑαυτοῦ ἐπὶ τούτῳ κατέγνω ὥσθ',

[Zonaras]
(.. ἐτελεύτησαν c. 8, 3) τοὺς δ' ὑπ' αὐτοῦ κολασθέντων οὐκ ἄν τις ἐξαριθμήσασθαι δύναιτο. (συχνοὶ κ. τ. λ. c. 12, 3.) Zon. 11, 19 p. 501, 5. 6 B. (p. 59, 16. 17 D.) 3

ἵνα μηδεμία μνήμη τῶν θανατουμένων ὑπολειφθῇ, ἐκώλυσέ σφας ἐς τὰ ὑπομνήματα ἐσγραφῆναι. οὐ μὴν οὐδὲ περὶ τῶν ἀναιρεθέντων τῇ βουλῇ τι ἐπέστειλε, καίπερ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ὥσπερ τὴν τοῦ Ἀντωνίου, πέμψας ἐς τὴν Ῥώμην καὶ ἐς τὴν ἀγορὰν ἐκθείς. Exc. Val. 283 (p. 709).

εἷς δ' οὖν τις νεανίσκος Ἰούλιος Κάλουαστρος, κεχιλιαρχη- 4
κὼς ἐς βουλείας ἐλπίδα, παραδοξότατα ἐσώθη. ἐπειδὴ γὰρ πολλάκις κατὰ μόνας συμμεμιχὼς ἠλέγχετο, καὶ οὐκ εἶχεν ὅπως ἄλλως τὴν αἰτίαν τῆς συνωμοσίας ἀπολύσηται, ἔφη κατ' ἐρωτικὴν χρείαν αὐτῷ συγγεγονέναι· καὶ γὰρ ἦν οἷος ἐρᾶσθαι δύνασθαι. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἀφείθη, ⟨ἐγὼ δ'⟩ ἓν ἔτι τοῦτο εἰπὼν περὶ τῶν τότε γενομένων παύσομαι. Λουσιανὸς Πρόκλος βουλευτὴς γέρων, 5
ἐν ἀγρῷ τὰ πολλὰ διατρίβων, συνεξῆλθε μὲν αὐτῷ ἐκ τῆς Ῥώμης καταναγκάσαντι, ἵνα μὴ δόξῃ κινδυνεύοντα αὐτὸν προλιπεῖν καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀποθάνῃ, τῆς δ' ἀγγελίας ἐλθούσης ἔφη τε "ἐνίκησας, αὐτοκράτορ, ὥσπερ ηὐχόμην· ἀπόδος οὖν με τῷ ἀγρῷ",

---

1 εὑρέθη VC, εὗρε cod. Peir. 3 ἂν αὐτὸν ἀξίως om. cod. Peir.
8b Λομιτιανοῦ Val., δομιτίου cod. Peir. 9c οὐκ ἄν τις ἐξαριθμήσασθαι δύναιτο BCc, ἐξαριθμήσασθαι οὐκ ἄν τις δυνήσαιτο AE 13b τούτῳ Val., τοῦτο cod. Peir.
19 Κάλουαστρος R. St., καλούεστρος VC, cf. *Archiv f. Lat. lexicogr.* 1, 397; 3, 534 21 συμμεμιχὼς] ⟨οἱ⟩ συμμεμιχὼς Bk., praeeunte Reimaro, Dio profecto non sic nude 24 ⟨ἐγὼ δ'⟩ ins. Sylb. 25 Λουσιανὸς] ita VC, λουκιανὸς R. St. fortasse recte, sed religioni duxi nomen hominis ignoti commutare, cum praesertim a noto *Lusius* derivari possit *Lusianus*, et ut Λούσιος Λουσιανὸς in vulgatius Λούκιος (ut 68, 8, 3) Λουκιανὸς a librariis mutari facile explicetur, ita mirum sit contrario errore esse peccatum.

Digitized by Google

καὶ ἐγκαταλιπὼν αὐτὸν ἀπῆλθεν ἐς τὸ χωρίον, καὶ οὐκέτι μετὰ τοῦτο, καίτοι πολὺν ἐπιζήσας χρόνον, προσῆλθεν αὐτῷ.

6 ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ ἐπετήδευσάν τινες, φαρμάκῳ βελόνας χρίοντες, κεντεῖν αὐταῖς οὓς ἐβούλοντο· καὶ πολλοὶ μὲν ἐκείνων μηδὲ αἰσθόμενοι ἔθνησκον, πολλοὶ δὲ καὶ μηνυθέντες ἐτιμωρήθησαν. καὶ τοῦτο οὐκ ἐν τῇ Ῥώμῃ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ ὡς εἰπεῖν τῇ οἰκουμένῃ ἐγένετο.

p. C. 91 12 Τραϊανῷ δὲ δὴ τῷ Οὐλπίῳ καὶ Ἀκιλλίῳ Γλαβρίωνι ὑπατεύσασι τότε τὰ αὐτὰ σημεῖα λέγεται γενέσθαι· καὶ ἀπ' αὐτῶν τῷ μὲν Γλαβρίωνι ὄλεθρος, τῷ δὲ Τραϊανῷ ἡ τῆς αὐτοκρατορίας ἀρχὴ προερρέθη.

συχνοὶ δὲ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες τῶν πλουσίων ἐπὶ μοιχείᾳ ἐκολάσθησαν, ὧν ἔνιαι καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐμοιχεύθησαν. καὶ ἄλλαις δ' αἰ-

2 τίαις πολλοὶ καὶ ἐζημιώθησαν καὶ ἀπέθανον· γυνὴ γάρ τις ὅτι ἀπεδύσατο ἐναντίον εἰκόνος αὐτοῦ ἐκρίθη τε καὶ ἀπώλετο, καὶ ἕτερος ὡς ἀστρολόγοις ὡμιληκώς. ἐν δὲ τοῖς τότε τελευτήσασι πολλοῖς

3 οὖσι καὶ Μέττιος Πομπουσιανὸς ἐγένετο, ὃν ὁ μὲν Οὐεσπασιανὸς μαθὼν ἐκ φήμης τινὸς ὅτι μοναρχήσει οὐδὲν κακὸν εἰργάσατο, ἀλλὰ καὶ ἐτίμα, λέγων ὅτι "πάντως μου μνημονεύσει καὶ πάντως με ἀντιτιμήσει", ἐκεῖνος δὲ πρότερον μὲν ἐς Κύρνον ἐξώρισε,

4 τότε δὲ καὶ ἐφόνευσεν, ἐγκληθέντα ἄλλα τε καὶ ὅτι τὴν οἰκουμένην

---

16. 17. 19—p. 179, 1 = Zon. 11, 19 p. 501, 10—13 B. (p. 59, 23—26 D.)

11—15 composita haec ex Xiphilino et Zonara:

Xiphilinus (222, 16. 17)

(. . . τῷ δὲ Τραϊανῷ ἡ τῆς αὐτοκρατορίας ἀρχὴ προερρέθη v. 10.) γυνὴ δέ τις ὅτι ἀπεδύσατο ἐναντίον εἰκόνος τοῦ Δομετιανοῦ ἐκρίθη τε καὶ ἀπώλετο (v. 14). (ἐν δὲ τοῖς τότε τελευτήσασι πολλοῖς οὖσι καὶ Μέτιος Πομπουσιανὸς ἐγένετο κ. τ. λ.)

Zonaras (501, 6—10 B.)

(. . . . ἐξαριθμήσασθαι δύναιτο c. 11, 2.) συχνοὶ δὲ καὶ ἄνδρες — καὶ ἀπέθανον. γυνὴ γάρ τις ὅτι ἐναντίον εἰκόνος αὐτοῦ ἀπεδύσατο ἐφονεύθη, καὶ ἕτερος ὡς ἀστρολόγοις ὡμιληκώς. (Μέτιον δέ τινα κ. τ. λ.)

4 ἐκείνων] ⟨ὑπ'⟩ ἐκείνων Rk. addens ipse ne sic quidem totum enuntiatum recte sese habere, ⟨αὐτῶν⟩ ante μηνυθέντες inserendum censet Kuiper. (litt.) 8 Ἀκιλλίῳ Leuncl., ἀκουλίῳ VC, intellegitur *M.' Acilius Glabrio* (*Pros. imp. Rom.* 1 p. 7 n. 54), ἀκίλιος recte ceteroquin scribitur nisi quod ἀκυλλιος 42, 12, 1 8. 9 Γλαβρίωνι R. St., γρανλίωνι VC 11 καὶ (prius) om. A 13—15 ipsa Dionis manus restituta non est 13 γάρ Zon., δὲ VC 14 αὐτοῦ Zon., τοῦ Δομετιανοῦ VC 16 Μέττιος scripsi, μέτιος VC Zon., *Mettius* C. I. L. 6, 1495 (si huius est, cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 82 n. 586), Suet. *Vesp.* 14, *Dom.* 10, *Metius* Vict. *ep.* 9, 14. nomen gentis *Mettius* saepe invenitur, cf. quoque fr. 7, 2 18 ἀλλὰ Reim., ὅτι VC, ἀλλ' ἔτι Sylb., ἔτι δὲ Leuncl.

Digitized by Google

ἐν τοῖς τοῦ κοιτῶνος τοίχοις εἶχεν ἐγγεγραμμένην, καὶ τὰς δημηγορίας τὰς τῶν βασιλέων τῶν τε ἄλλων ἀνδρῶν τῶν πρώτων, τὰς παρὰ τῷ Λιουίῳ γεγραμμένας, ἐξειλόχει τε καὶ ἀνεγίνωσκε. Μάτερνον δὲ σοφιστήν, ὅτι κατὰ τυράννων εἶπέ τι ἀσκῶν, ἀπέκτεινε. συνεγίνετο δὲ καὶ αὐτὸς τοῖς κατηγορήσουσι καὶ τοῖς καταμαρτυρήσουσι, καὶ συνέπλαττε καὶ συνετίθει πάνθ' ὅσα λεχθῆναι ἔδει. καὶ πολλάκις καὶ τοῖς δεσμώταις κατὰ μόνας ἐλάλει, τὰ δεσμὰ αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶ κατέχων· οὔτε γὰρ ἄλλοις τὰ λεχθησόμενα ἐπίστευε, καὶ ἐκείνους καὶ δεδεμένους ἐδεδίει. Xiph. 221, 28—222, 31 R. St., additis p. 178, 11—13. 14. 15 ex Zonara 11, 19 p. 501, 6—10 B. (p. 59, 17—23 D.)

ὅτι ἐν τῇ Μυσίᾳ Λύγιοι Σουήβοις τισὶ πολεμωθέντες πρέσβεις ἔπεμψαν, αἰτοῦντες συμμαχίαν παρὰ Δομιτιανοῦ, καὶ ἔλαβον οὐ τῷ πλήθει ἰσχυρὰν ἀλλὰ τῷ ἀξιώματι· ἑκατὸν γὰρ ἱππεῖς μόνοι αὐτοῖς ἐδόθησαν. ἀγανακτήσαντες ἐπὶ τούτῳ οἱ Σουήβοι προσπαρέλαβον Ἰάζυγας, καὶ προπαρεσκευάζοντο ὡς καὶ μετ' αὐτῶν τὸν Ἴστρον διαβησόμενοι. Exc. U^{G} 44 (p. 399). 5, 2 p. C. 91/92

---

3. 4 = Zon. 11, 19 p. 501, 13. 14 B. (p. 59, 26—28 D.)

12—17 exc. U^{G} 44, post U^{G} 43 (c. 5, 1 p. 176) necessario collocandum, ad bellum Suebicum et Sarmaticum (C. I. L. 3, 6818; 10, 135, Orelli 3049 (Henzen p. 265) = Wilmanns 1589, Tac. *hist.* 1, 2) a. 92 pertinet, cf. Mommsen *Herm.* 3 p. 115, Gsell *Domitien* p. 225, 1. quare huc inserui.

3 *Λιουίῳ* Bk., *λιβίῳ* VC 4 *ἀσκῶν*] *ἀστεῖον* Hartman *Mnem. N. S.* 21, 395 infeliciter, ceterum Zonaras: *καὶ σοφιστήν τινα, ὅτι ἀσκῶν μελέτην κατὰ τυράννων συνεγράψατο* (BC^{c}, *ὅτι ἀσκῶν τινα κατὰ τυράννων μελέτην συνεγράψατο* AE), *θανάτῳ ἐκόλασε* periphrastice, opinor, Dionem reddens 5 *καὶ αὐτὸς* V, *αὐτὸς καὶ* C *τοῖς* (alterum) om. V 8 *ἄλλοις*] *ἄλλως* Nab. (litt.) me iudice haud recte 9 *ἐπίστευε*] *ἐπίστευσε* Dind.

12 *ὅτι ἐν τῇ Μυσίᾳ Λύγιοι κ. τ. λ.*] Lygii sunt gens liberae Germaniae (cf. Tac. *Germ.* 43, Ptol. 2, 10. 11). igitur *ἐν τῇ Μυσίᾳ* eclogarii neglegentiae deberi observavit iam Reim., *ὅτι οἱ Σουῆβοι, οἱ ὑπὲρ τῆς Μυσίας, Λυγίοις τισὶ πολεμωθέντες πρέσβεις ἔπεμψαν* ex Dione scribendum fuisse putat idem Reim. haud recte. ceterum cf. ad 38, 10, 3 *Λύγιοι*] *λούιοι* codices Strab. 7, 1, 3 p. 290, *ligii, ligius* Tac. *ann.* 12, 29. 30, *lygiorum* ex *legiorum* B, *ligiorum* ex *legiorum* b, *leugiorum* c et *lygios* BC, *legios* b Tac. *Germ.* 43, *Λοῦγοι* vel *Λούγιοι* (*λούτιοι* codd.) Ptol. 2, 11, 10, *Λογγίωνες* Zos. 1, 67, *Lupiones tab. Peut.* (corrupte), cf. Muellenhoff *D. A.* 4, 484 *Σουήβοις* A (*-κοις* et superscr. *-βοις*), *σουήβροις* BM, cf. ad 39, 47, 1 *πολεμωθέντες* A, *πολεμηθέντες* BM 13 *Δομιτιανοῦ* A, *δομετιανοῦ* BM 15 *Σουῆβοι* AB, *σούηβροι* M 16 *προπαρεσκευάζοντο* Leuncl., *προσπαρεσκευάζοντο* ABM.

Digitized by Google

5, 3 *ὅτι Μάσυος ὁ Σεμνόνων βασιλεὺς καὶ Γάννα (παρθένος ἦν μετὰ τὴν Οὐελήδαν ἐν τῇ Κελτικῇ θειάζουσα) ἦλθον πρὸς τὸν Δομιτιανόν, καὶ τιμῆς παρ' αὐτοῦ τυχόντες ἀνεκομίσθησαν.* Exc. U^{G} 45 (p. 400) = Suid. *s. v. θειάζουσα.*

p. C. 93 13 *ἔπραξε δέ τι καὶ ὡς τιμητὴς ἀξιόλογον· Καικίλιον γὰρ Ῥουφῖνον ἀπήλασεν ἐκ τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὠρχεῖτο, Κλαύδιόν τε Πακᾶτον τῷ δεσπότῃ καίπερ ἑκατονταρχηκότα ἀπέδωκεν, ὅτι ἠλέγχθη*
2 *δοῦλος ὤν. οὐ μὴν καὶ τὸ μέλλον ῥηθῆναι τούτοις ὁμοιόν ἐστιν, ὅπερ ὡς αὐτοκράτωρ ἐπεποιήκει· τὸν γὰρ δὴ Ῥούστικον τὸν Ἀρουλῆνον ἀπέκτεινεν ὅτι ἐφιλοσόφει καὶ ὅτι τὸν Θρασέαν ἱερὸν ὠνό-*
μαζε, καὶ Ἐρέννιον Σενεκίωνα ὅτι τε οὐδεμίαν ἀρχὴν ἐν πολλῷ βίῳ μετὰ τὴν ταμιείαν ᾐτήκει καὶ ὅτι τοῦ Πρίσκου τοῦ Ἑλουιδίου τὸν
3 *βίον συνέγραψεν. ἄλλοι τε ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης τῆς κατὰ τὴν φιλοσοφίαν αἰτίας συχνοὶ διώλοντο, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἐξηλάθησαν αὖθις ἐκ τῆς Ῥώμης. Ἰουουέντιος μέντοι τις Κέλσος συνομόσας τε*
ἀνὰ πρώτους μετά τινων ἐπ' αὐτῷ καὶ κατηγορηθεὶς ἐπὶ τούτῳ
4 *θαυμαστῶς ἐσώθη. μέλλων γὰρ ἁλίσκεσθαι ᾐτήσατο δι' ἀπορρήτων εἰπεῖν τι αὐτῷ, κἂν τούτῳ προσκυνήσας αὐτῷ, δεσπότην τε καὶ θεόν, ἃ παρὰ τῶν ἄλλων ἤδη προσηγορεύετο, πολλάκις ὀνομά-*

---

13. 14 > Zon. 11, 19 p. 501, 14. 15 B. (p. 59, 28. 29 D.)

1—3 ex ordine excerptorum U^{G} patet huic fragmento aut s. a. 91/92, quod probabile duco, aut inter 92 et 96 locum dari debere. quod sequitur exc. U^{G} 46 ad Traianum pertinet (68, 15, 3).

1 *Μάσυος* ABM, *Μαίσυας* Suid. *Σεμνόνων*] sic quoque 71, 20, 2, *Σέμνονες* ***Mon. Anc.*** 14, 15 (gr.), Ptol. 2, 11, 8, sed *Σέμνωνες* Strab. 7, 1, 3 p. 290, *Semnones* ***Mon. Anc.*** 5, 17 (lat.), Vell. 2, 106, 2 (*senonum* corrupte), Tac. *ann.* 2, 45, *Germ.* 39 (bis; *semones* vel *senones* corr. in *semnones* vel *sennones* codices fere, sed *semnonum* altero loco Cc) *(παρθένος ἦν μετὰ* Bernhardy ad Suid., *παρθένος (ἦν ⟨δὲ⟩* Leuncl. 2 *Οὐελήδαν* Leuncl. *(βελήδαν), βελήδα* ABM Suid. *Velaeda* Tac. *hist.* 4, 61. 65; 5, 22, 24, *Veleda Germ.* 8 (*veledam* Bc, *valedā* C, *voledam* b), Stat. *silv.* 1, 4, 90 (*uel dae* codd.; *ueledae* cod. Poggii), cf. Muellenhoff *D. A.* 4, 210.

5 *Καικίλιον* H. St., *κεκίλιον* VC 6 *τε* V, *τε καὶ* C 7 *ἠλέγχθη* V, *ἠλέχθη* C 9 *Ἀρουλῆνον* Bk., *ἀρουλῖνον* VC, *Iunius Arulenus Rusticus* est, *Pros. imp. Rom.* 2 p. 233 n. 471 10 *ἱερὸν*] *ἰσόθεον* Nab. coll. 52, 35, 5 speciose (ICOΘON — IEPON) sed tamen minus recte ni fallor. requiritur enim *sanctus* vel *sanctissimus* (cf. Suet. *Dom.* 10) idque Dio voce *ἱερός* reddidisse videtur (cf. *ἱερὰ φωνὴ* Neronis 62, 26, 4 et 63, 20, 5 = *vox caelestis* Tac. *ann.* 16, 22, Suet. *Ner.* 21 = *θεῖα φωνὴ* Philostr. *v. Apoll.* 4, 39 p. 180 [158] Kays., *ἱερὰ ὀνόματα* 63, 22, 5 = *sancta nomina*) 11 *Ἐρέννιον* R. St., *ἀρρένιον* VC, cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 138 n. 92 *πολλῷ*] *⟨τῷ⟩ πολλῷ* Rk. 15 *Ἰουουέντιος* Reim. *(Ἰουβέντιος), Ἰουβέντιος* VC, cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 255 n. 590 18 *αὐτῷ* (alterum)] *οἱ* Bk. verosimiliter *προσκυνήσας αὐτῷ*] cf. ad 68, 9, 6.

Digitized by Google

σας, "οὐδὲν μέν" ἔφη "πεποίηκα τοιοῦτον, ἂν δ' ἀναβολὴν λάβω, πολυπραγμονήσω πάντα, καὶ συχνούς σοι καὶ μηνύσω καὶ ἐξελέγξω". ἀφεθείς τε ἐπὶ τούτῳ οὔτε ἐνέδειξέ τινα, καὶ ἄλλοτε ἄλλας προφάσεις προτείνων διήγαγε μέχρις οὗ Δομιτιανὸς ἀπέθανεν.

ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἡ ὁδὸς ἡ ἀπὸ Σινοέσσης ἐς Πουτεόλους **14** p. C. 95
ἄγουσα λίθοις ἐστορέσθη. κἀν τῷ αὐτῷ ἔτει ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν Φλάουιον ⟨τὸν⟩ Κλήμεντα ὑπατεύοντα, καίπερ ἀνεψιὸν ὄντα καὶ γυναῖκα καὶ αὐτὴν συγγενῆ ἑαυτοῦ Φλαουίαν Δομιτίλλαν ἔχοντα, κατέσφαξεν ὁ Δομιτιανός. ἐπηνέχθη δὲ ἀμφοῖν ἔγκλημα ἀθεότητος, 2
ὑφ' ἧς καὶ ἄλλοι ἐς τὰ τῶν Ἰουδαίων ἤθη ἐξοκέλλοντες πολλοὶ κατεδικάσθησαν, καὶ οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ τῶν γοῦν οὐσιῶν ἐστερήθησαν· ἡ δὲ Δομιτίλλα ὑπερωρίσθη μόνον ἐς Πανδατερίαν. τὸν 3
δὲ δὴ Γλαβρίωνα τὸν μετὰ τοῦ Τραϊανοῦ ἄρξαντα, κατηγορηθέντα τά τε ἄλλα καὶ οἷα οἱ πολλοὶ καὶ ὅτι καὶ θηρίοις ἐμάχετο, ἀπέκτειvεν. ἐφ' ᾧ που καὶ τὰ μάλιστα ὀργὴν αὐτῷ ὑπὸ φθόνου ἔσχεν, ὅτι ὑπατεύοντα αὐτὸν ἐς τὸ Ἄλβανὸν ἐπὶ τὰ Νεανισκεύματα ὠνομασμένα καλέσας λέοντα ἀποκτεῖναι μέγαν ἠνάγκασε, καὶ ὃς οὐ μόνον οὐδὲν ἐλυμάνθη ἀλλὰ καὶ εὐστοχώτατα αὐτὸν κατειργάσατο.

ὑποπτεύων οὖν ἐκ τούτων πάντας ἀνθρώπους οὐκέτι οὐδὲ ἐν 4
τοῖς ἐξελευθέροις, ὥσπερ οὐδὲ ἐν τοῖς ἐπάρχοις, οὓς γε καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἡγεμονίαν κρίνεσθαι ἐποίει, ἐλπίδα ἀσφαλείας εἶχε. καὶ τὸν Ἐπαφρόδιτον δὲ τὸν Νέρωνος πρότερον μὲν ἐξεδίωξε τότε δὲ καὶ ἔσφαξεν, ἐπικαλέσας αὐτῷ ὅτι μὴ ἤμυνε τῷ Νέρωνι, ἵν' ἐκ τῆς

---

1 *πεποίηκα* R. St., *πεποιηκότα* VC 2 *πάντα*] *ταῦτα* Nab. (litt.), otiose 5 *Σινοέσσης* R. St., *σινοέσης* VC, quod retinere nolui quanquam oppidum olim *Senuisa* (C. I. L. 10, 4727) et *Senuesa* (C. I. L. 9, 2318) appellatum fuit et apud Pol. 3, 91, 4 *Σενουεσάνοι* vel *Σεννουεσάνοι* legitur in libris (sed *Σενοεσσανοί* Steph. *s. v.*), cf. quoque *ἀκταῖς Σιννητίσιν* C. I. Gr. 5956 = Kaibel *ep. gr.* 810, *Sinuessa* ceteroquin Latine etiam in titulis et *Σινόεσσα* Graece, Strab. 5, 2, 1 p. 219 (*σινυέσσης* codd.), 5, 3, 4 p. 231; 5, 3, 6 p. 233 (ter; secundo loco *αἰνουέσσης* CB, sed *σινοέσσης* in marg. m¹ B) et p. 234; 5, 3, 9 p. 237; 5, 4, 3 p. 242 (*σινουέσσης* codd. excepto E); 5, 4, 4 p. 243; 6, 3, 7 p. 283 (*μέχρις ὀνέσσης*), Plut. *Marc.* 26, 4, *Oth.* 2, 3, Steph. *s. v. Σινόεσσα*, cf. Ptol. 3, 1, 6 *Πουτεόλους* R. St., *ποτιόλους* VC, cf. ad 48, 50, 1 7 *Φλάουιον* Reim. (*Φλάβιον*), *φάβιον* VC, notissimus est *Flavius Clemens*, *Pros. imp. Rom.* 2 p. 66 n. 170 ⟨*τὸν*⟩ ins. Bk. 8 *συγγενῆ*] Domitiani sororis filia, cf. stemma propositum *Pros. imp. Rom.* 2 p. 78 *Φλαουίαν* Bk., *φλαβίαν* VC 9 *Δομιτιανὸς* R. St., *δομίτιος* VC *ἐπηνέχθη*] *ἐπήχθη* Reim. (add.), sine causa *ἔγκλημα ἀθεότητος*] cf. 52, 36, 3 10 *ἧς*] *ἕθη* St. 12 *Πανδατερίαν* V, *πανδατερείαν* C, cf. ad 55, 10, 14 14 *καὶ οἷα*] [*καὶ*] *οἷα* vel *οἷα καὶ* Sylb. 16 *τὸ* Leuncl., *τὸν* VC 22 *τὸν Νέρωνος* Sylb., *τοῦ νέρωνος* VC.

Digitized by Google

τιμωρίας, ἣν ὑπὲρ ἐκείνου ἐποιεῖτο, πόρρωθεν τοὺς ἰδίους ἐξελευθέρους ἐκφοβήσῃ μηδὲν τοιοῦτο τολμῆσαι. οὐ μὴν ὠφελήθη τι ἐκ τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐπεβουλεύθη τῷ ἑξῆς ἔτει ἐπί τε Γαΐου Οὐάλεντος, ὃς ἐνενηκοστῷ ἔτει ὑπατεύσας ἐτελεύτησε, καὶ ἐπὶ Γαΐου Ἀντιστίου ὑπάτων, ⟨καὶ⟩ ἀπώλετο.

ἐπέθεντο δὲ αὐτῷ καὶ συνεσκευάσαντο τὴν πρᾶξιν Παρθένιός τε ὁ πρόκοιτος αὐτοῦ, καίπερ οὕτω τιμώμενος παρ' αὐτοῦ ὡς καὶ ξιφηφορεῖν, καὶ Σιγηρὸς ἐν τῇ προκοιτίᾳ καὶ αὐτὸς ὤν, Ἔντελλός τε ὁ τὰ τῆς ἀρχῆς βιβλία διέπων μετὰ Στεφάνου ἀπελευθέρου. 2 καὶ αὐτὸ οὔτε ἡ Δομιτία ἡ γυνὴ αὐτοῦ οὔτε δὲ ὁ Νωρβανὸς ὁ ἔπαρχος οὐδ' ὁ συνάρχων Πετρώνιος Σεκοῦνδος ἠγνόησαν, ὥς γε καὶ λέγονται· ἥ τε γὰρ Δομιτία ἀεί ποτε ὑπ' αὐτοῦ ἐμισεῖτο καὶ διὰ τοῦτ' ἐφοβεῖτο μὴ καὶ ἀποθάνῃ, καὶ οἱ ἄλλοι οὐκέτ' αὐτὸν ἐφίλουν, οἱ μὲν ὅτι ἐνεκαλοῦντό τινα, οἱ δ' ὅτι προσεδέχοντο. 3 ἤκουσα δὲ ἔγωγε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι πάντας ἅμα αὐτοὺς ὁ Δομιτιανὸς ὑποπτεύσας ἀποκτεῖναι ἠθέλησε, καί σφων τὰ ὀνόματα ἐς σανίδιον φιλύρινον δίθυρον ἐσγράψας ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον ἐν τῇ κλίνῃ ἐν ᾗ ἀνεπαύετο ὑπέθηκε, καὶ αὐτὸ παιδίον τι τῶν γυμνῶν τῶν ψιθύρων καθεύδοντος αὐτοῦ μεθ' ἡμέραν ἀφελόμενον εἶχεν, 4 οὐκ εἰδὸς ὅ τι φέροι, προστυχοῦσα δὲ αὐτῷ ἡ Δομιτία τά τε γεγραμμένα ἀνέγνω καὶ ἐμήνυσε καὶ ἐκείνοις, κἀκ τούτου καὶ ἄλλως

6—14 > Zon. 11, 19 p. 501, 16—502, 2 B. (p. 59, 30—60, 5 D.) 15—p. 183, 1 > Zon. 11, 19 p. 502, 2—7 B. (p. 60, 5—12 D.)

6—12 > Joann. Antioch. fr. 107 M. (v. 6—12) [ἦκτο γὰρ — τυγχάνουσαν Joannis ipsius est Domitiam Corbulonis filiam cum Julia Titi filia confundentis] 15—p. 183, 1 cf. Joann. Antioch. fr. 107 M. (v. 12—15).

---

1 τιμωρίας V, μωρίας (superscripto τι a man. rec.) C ἐξελευθέρους Reim., ἐλευθέρους VC 3 Γαΐου] error Dionis fortasse magis quam Xiphilini vel librariorum, est *T. Manlius Valens* C. I. L. 6, 17707, cf. Borghesi *op.* 6 p. 159, *Pros. imp. Rom.* 2 p. 329 n. 123 5 ⟨καὶ⟩ ins. Bk.

8 Σιγηρὸς] ita VC Zon. Antioch., *Sigerius* traditur Mart. 4, 78, 8 (*sigeriosque, sigereosque, segereosque*) et Tertull. *apol.* 35 (*sigeriis* abl. plur., sed *sigeris* cod. Paris. 1656), forma *Sigerus* invenitur C. I. L. 2, 2752; 5, 7253; 6, 26547; 8 suppl. 21100 (= 10983); 12, 1191 et 5690, 80, videtur esse σιγηρὸς = σιγηλός, *Satur* vel *Saturius* codices Suet. *Dom.* 17 (si hic est, ut esse videtur) 10 αὐτὸ R. St., αὐτὸν VC οὔτε (prius) V, οὔτι C δὲ] δὴ Bk., an expungendum cum Zon.?, Dionis certe non videtur Νωρβανὸς VC Zon.A, νορβανὸς Zon.BCE^{e} Antioch. 11 οὐδ'] οὔτ' Polak. συνάρχων dedi ex Zon., σύναρχος VC 19 εἶχεν] ita VC 20 εἰδὸς V, εἰδὼς C.

Digitized by Google

διανοούμενοι συνετάχυναν τὴν ἐπιβουλήν. οὐ μέντοι πρότερον ἐπεχείρησαν ἔργῳ πρὶν τὸν διαδεξόμενον τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ βεβαιώσασθαι. διελέξαντο μὲν δὴ καὶ ἄλλοις τισί, μηδενὸς δὲ ἐκείνων δεξαμένου (πάντες γὰρ αὐτοὺς ὡς διαπειρωμένους σφῶν ἐφοβήθησαν) ἐπὶ τὸν Νέρουαν ἦλθον, ἐπειδὴ καὶ εὐγενέστατος καὶ ἐπιεικέστατος ἦν, καὶ προσέτι καὶ ἐκινδύνευσε διαβληθεὶς ὑπ' ἀστρολόγων, ὅτι μοναρχήσει φησάντων· ἐξ οὗπερ ῥᾷον ἔπεισαν αὐτὸν ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν. πάντως γὰρ καὶ ὁ Δομιτιανὸς τῶν πρώτων τάς τε ἡμέρας καὶ τὰς ὥρας ἐν αἷς ἐγεγέννηντο διασκοπῶν, οὐκ ὀλίγους οὐδὲ ἐκ τούτων ἐλπιζόντων ἐν δυνάμει τινὶ ἔσεσθαι προανήλισκε· καὶ τόν γε Νέρουαν ἀπέσφαξεν ἄν, εἰ μή τις τῶν ἀστρολόγων εὔνοιαν αὐτῷ ἔχων ἔφη ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τελευτήσει. πιστεύσας γὰρ ὄντως τοῦτ' ἔσεσθαι, οὐκ ἠθέλησε κἀκεῖνον πεφονευκέναι ὡς πάντως μετὰ μικρὸν τεθνηξόμενον. Xiph. 222, 31—225, 4 R. St., additis v. 7 et 13. 14 ex Zon. 11, 20 p. 505, 6 — 12 B. (p. 63, 1—9 D.)

1—3. 5 = Zon. 11, 20 p. 505, 2—5 B. (p. 62, 24—27 D.) 5. 6 = Zon. 11, 20 p. 505, 2 B. (p. 62, 23. 24 D.) 6. 7 = Zon. 11, 20 p. 505, 5. 6 B. (p. 62, 27—63, 1 D.) 7. 8 = Zon. 11, 20 p. 505, 12. 13 B. (p. 63, 9—11 D.) 8—14 = Zon. 11, 20 p. 505, 6—12 B. (p. 63, 1—9 D.)

8—11 cf. Leo p. 282, 8—10 Cram., Cedr. 1 p. 430, 1. 2 B., cod. Paris. 1712 fol. 78v, et *synops. chron.* p. 30, 10—12.

6—14 composita haec ex Xiphilino et Zonara:

Xiphilinus (224, 29—225, 4)

. . καὶ προσέτι καὶ ἐκινδύνευσε διαβληθεὶς ὑπὸ ἀστρολόγων. ἐξ — ἡγεμονίαν (v. 8). πάντως γὰρ καὶ ὁ Δομιτιανὸς τῶν πρώτων τάς τε — οὐκ ὀλίγους οὐδὲ ἐκ τούτων ἐλπιζόντων ἐν δυνάμει τινὶ ἔσεσθαι προανήλισκε· καὶ τόν γε Νέρουαν ἀπέσφαξεν ἄν, εἰ μή τις τῶν ἀστρολόγων εὔνοιαν αὐτῷ ἔχων ἔφη ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τελευτήσει.

Zonaras (505, 5—12 B.)

ἦλθον οὖν ἐπὶ τὸν Νερούαν), ὃς ἀστρολόγων ὅτι μοναρχήσει φησάντων μικροῦ διώλετο ἄν. ὁ γὰρ Δομετιανὸς πάντων τῶν πρώτων τάς τε — οὐκ ὀλίγους καὶ τούτου τῶν ἐλπιζομένων [om. A] ἔν τινι δυνάμει ἔσεσθαι προανήλισκε· καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν ἄν, εἰ μή τις τῶν ἀστρολόγων αὐτῷ εὐνοῶν ἔφη ὅτι δι' ὀλίγων ἡμερῶν τελευτήσει. πιστεύσας γὰρ — τεθνηξόμενον.

2 ἐπεχείρησαν ἔργῳ VC, ἔργου ἥψαντο Zon. de suo, cf. Thuc. 1, 126, 6 7 ὅτι — φησάντων] inserta ex Zon., dubito tamen num Dionis sint 8 πάντως VC, πάντων Zon. 9 ἐγεγέννηντο Zon., ἐγεγέννητο VC 10 οὐδὲ ἐκ τούτων ἐλπιζόντων VC corrupte, καὶ τούτου τῶν ἐλπιζομένων Zon., quod in textum recepit Bk., ἐκ τῶν οὐδὲ ἐλπιζόντων Rk., ἐκ τούτου τῶν οὐδὲ ἐλπιζόντων Polak. 13. 14 πιστεύσας — τεθνηξόμενον] additum ex Zon.

Digitized by Google

16 καὶ οὐ γάρ ἐστιν οὐδὲν τῶν τηλικούτων ἀπρόοπτον, ἄλλα τε αὐτῷ σημεῖα ἐγένετο οὐκ αἴσια, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ὕπνῳ τόν τε Ῥούστικον ξίφει προσιέναι οἱ, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, ἣν ἐν τῷ κοιτῶνι ἱδρυμένην εἶχε, τὰ ὅπλα ἀποβεβληκέναι καὶ ἐπὶ ἅρματος ἵππων μελάνων ἐς χάσμα ἐσπίπτειν ἔδοξεν. ὃ δὲ δὴ μάλιστα διὰ πάν- 5
2 των ἄξιον θαυμάσαι ἐστί, Λαργῖνός τις Πρόκλος δημοσίᾳ προειπὼν ἐν Γερμανίᾳ ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν ᾗ ἀπέθανε τελευτήσει, ἀνεπέμφθη τε ἐς τὴν Ῥώμην ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἐσαχθεὶς πρὸς τὸν Δομιτιανὸν ἔφη καὶ τότε τοῦθ' οὕτως ἔξειν, καὶ καταδικασθεὶς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἀνεβλήθη τε ὅπως διαφυγόντος αὐτοῦ τὸν κίν- 10
δυνον ἀποθάνῃ, κἂν τούτῳ τοῦ Δομιτιανοῦ σφαγέντος ἐσώθη καὶ
3 δέκα μυριάδας δραχμῶν παρὰ τοῦ Νέρουα ἔλαβεν. ἕτερός τέ τις πρότερόν ποτε εἰπὼν αὐτῷ καὶ ὁπότε καὶ ὅπως φθαρήσεται, ἔπειτα ἐρωτηθεὶς ὁποίῳ αὐτὸς τέλει τοῦ βίου χρήσεται, καὶ ἀποκρινάμενος ὅτι ὑπὸ κυνῶν ἀναλωθήσεται, ἐκελεύσθη μὲν ζῶν κατα- 15
καυθῆναι καὶ τὸ πῦρ αὐτῷ προσήχθη, ὑετοῦ δὲ ἐν τούτῳ πολλοῦ

---

1. 2 = Zon. 11, 19 p. 502, 8 B. (p. 60, 13 D.) 6—11 = Zon. 11, 19 p. 502, 8—14 B. (p. 60, 14—21 D.) 12 — p. 184, 2 = Zon. 11, 19 p. 502, 14—20 B. (p. 60, 21—28 D.)

1—4 > Joann. Antioch. fr. 107 M. (v. 23. 24). 5—11 = Joann. Antioch. fr. 107 M. (v. 25—34).

3—5: *exc. Salm.* n. 108 Muell. p. 396, 3—6 Cram., Const. Man. v. 2125—2130. 5—11: *exc. Salm.* n. 108 Muell. p. 396, 6—11 Cram., Treu p. 32, 1—9 (cf. Cedr. 1, 431, 5 B.), Leo p. 282, 20—24 Cram., Cedr. 1, 430, 20—431, 2 B., cod. Paris. 1712 f. 78ᵛ, Georg. mon. 12 — p. 185, 2: *exc. Salm.* n. 108 Muell. p. 395, 31—396, 3 Cram., Const. Man. v. 2098—2124, Treu p. 32, 11—21, Leo p. 282, 17—20 Cram., Cedr. 1, 430, 16—20 B., cod. Paris. 1712 f. 78ᵛ.

---

1 ἄλλα τε Sylb., ἄλλα γε VC. ceterum fortasse ἄλλα τε πολλὰ Dio (nam καὶ πολλὰ δὲ σημεῖα ἐγένοντό οἱ οὐκ αἴσια Zon., προσημῆναι δὲ τῷ Δομιτιανῷ τὴν τελευτὴν ἄλλα τε πολλὰ τοῦτο μὲν τέρατα, τοῦτο δὲ ὄψεις ὀνείρων Antioch.) 2 οὐκ αἴσια inserui ex Zon. dubitans, cf. 37, 25, 1 3 ξίφει] ξιφήρη Bk., quod valde placet 6 Λαργῖνός Zon., λαργεῖνός V, λαργίνος C, λάργικνον Antioch. (sed κ deletum in cod. Escur.), λάργιος exc. Salm. Cedr. Georg., λάρπος Leo, λάρδιος cod. Paris. 1712 προειπὼν C Zon. (Antioch. hist. Aug. Byz.), εἰπὼν V 10 ἐπὶ θανάτῳ St., ἐπὶ θάνατον VC, ἐπιθάνατον Reim., Dio fortasse paulo aliter 12 ἕτερός τε τις] nomen nusquam additur nisi apud Treu Ἀσκλήπιος, ut ex Dione fluxisse vix putes, Ἀσκλήπιος quoque *chron. pasch.* 1, 468, 13, *Ascletario* Suet. *Dom.* 15, ubi *Ascleparío* scribendum est, ut observavit iam Cumanudis ἐπιγρ. ἐπιτ. p. 408. nam forma Ἀσκληταρίων nihili est nec usquam reperitur, Ἀσκληπαρίων redit C. I. A. 3, 3521.

Digitized by Google

καταρρυέντος ἥ τε πυρὰ ἐσβέσθη καὶ ἐκεῖνον κύνες ὀπίσω τὼ χεῖρε δεδεμένον καὶ ἐπικείμενον ἐπ᾽ αὐτῆς εὑρόντες διεσπάραξαν.

ἔχω δὲ καὶ ἄλλο τι εἰπεῖν παραδοξότατον, ὃ ἐπειδὰν περὶ τῆς 17
τελευτῆς αὐτοῦ φράσω, σημανῶ. ἐπειδὴ γὰρ τάχιστα ἐκ τοῦ δικα-
στηρίου ἀνέστη καὶ ἀναπαύσεσθαι τὸ μεθημερινόν, ὥσπερ εἰώθει,
ἔμελλε, πρῶτον μὲν τοῦ ξίφους, ὃ ἀεί ποτε ὑπὸ τῷ προσκεφαλαίῳ
αὐτοῦ ἔκειτο, τὸ σιδήριον ὁ Παρθένιος ἐξεῖλεν, ὅπως μὴ χρήσηται,
ἔπειτα τὸν Στέφανον ἐρρωμενέστερον τῶν ἄλλων ὄντα ἐσέπεμψε·
καὶ ἐκεῖνος ἔπληξε μὲν τὸν Δομιτιανόν, οὐ μὴν καιρίαν, ἀλλὰ κατα- 2
βληθεὶς ὑπ᾽ αὐτοῦ ἔκειτο. οὕτω δὲ δείσας μὴ διαφύγῃ, ἐπεσεπή-
δησεν, ἢ ὥς γέ τισι δοκεῖ, Μάξιμον ἐξελεύθερον ἐπεσέπεμψε. καὶ
ὅ τε Δομιτιανὸς οὕτω κατεσφάγη, καὶ ὁ Στέφανος παραχρῆμα συν-
δραμόντων ἐπ᾽ αὐτὸν τῶν οὐ συμμετεσχηκότων τῆς συνωμοσίας
προσαπώλετο.

ὃ δ᾽ εἶπον ὅτι ὑπὲρ πάντα τἄλλα θαυμάσας ἔχω, τόδ᾽ ἐστίν. 18
Ἀπολλώνιός τις Τυανεὺς ἔν τε τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ ὥρᾳ
αὐτῇ ἐκείνῃ ἐν ᾗ ὁ Δομιτιανὸς ἐσφάττετο (τοῦτο γὰρ ὕστερον
ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν γενομένων ἠκριβώθη) ἀναβὰς ἐπί τινα λίθον
ὑψηλὸν ἐν Ἐφέσῳ, ἥ καὶ ἑτέρωθι, καὶ συγκαλέσας τὸ πλῆθος
ταῦτα εἶπε· [ἐπί τινα ὥραν ἐνεὸς ἔστη, εἶτα ἐξεβόησεν Zon.]
"καλῶς Στέφανε, εὖ γε Στέφανε· παῖε τὸν μιαιφόνον. ἔπληξας,
ἔτρωσας, ἀπέκτεινας". τοῦτο μὲν οὕτως ἐγένετο, κἂν μυριάκις τις 2
ἀπιστήσῃ· Δομιτιανὸς δὲ ἔζησε μὲν ἔτη τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα

---

5. 8—14 > Zon. 11, 19 p. 502, 21 — 503, 5 B. (p. 60, 29 — 61, 4 D.) 16. 19. 16—18. 20—21 > Zon. 11, 19 p. 503, 5—10 B. (p. 61, 4—11 D.) [qui quod post Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς addit φιλόσοφος δὲ οὗτος ἦν [ἦν οὗτος A] Πυθαγορικός, γόης δὲ μάλιστα et post ἀπέκτεινας rursus τοῦτο δὲ καὶ ὁ Φιλόστρατος τὸν τοῦ Ἀπολλωνίου βίον συγγεγραφὼς οὕτως ἀνέγραψεν, aliunde addit, cf. v. Apoll. 1, 7. 8 p. 5 [7] Kays. et 8, 26 p. 171 [339] Kays. et de Boor Byz. Zeitschr. 1, 30].

5—14 = Joann. Antioch. fr. 107 M. (v. 16—22). 15—22 = Joann Antioch. fr. 107 M. (v. 35—41).

16—22: Treu p. 32, 23—27.

---

1 καταρρυέντος VC, καταρραγέντος Zon. exc. Salm. Const. Man., κατενεχθεὶς Leo Cedr. 2 ἐπικείμενον VC Zon., ἔτι κείμενον Rk., quod placet, cf. δεδέμενον ἔτι τὼ χεῖρε Leo et Cedr. ἐπ᾽ αὐτῆς VC, αὐτῇ Zon. 10 δὲ] δὴ Sylb. 14 προσαπώλετο ex Zon. add. Reim. 17 ἐκείνῃ abesse malim 18 γενομένων] παραγενομένων Rk., sine causa 20 verba Zonarae Dionea mihi videntur, ἐβόα Treu quoque 23 ἀπιστήσῃ V, ἀποστήσῃ C.

Digitized by Google

καὶ μῆνας δέκα καὶ ἡμέρας ἓξ καὶ εἴκοσιν, ἐμονάρχησε δὲ ἔτη πεντεκαίδεκα καὶ ἡμέρας πέντε. καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα Φυλλὶς ἡ τροφὸς κλέψασα ἔθαψεν. Xiph. 225, 4—226, 10 R. St.

p. 185, 23—2 = Zon. 11, 19 p. 503, 12—15 B. (p. 61, 14—16 D.)

1 καὶ μῆνας Bk. ex Zon., μῆνας VC.

Dioni vix attribuendum fragmentum ex Historia Augusta Byzantina petitum:

οὗτος διέταξεν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀμπέλους μὴ φυτεύειν. Cedr. 1 p. 430, 3 B., cod. Paris. 1712 f. 78ᵛ, Sync. 1 p. 650, 9, *chron. Pasch.* 1 p. 466, 19.

Vide p. 162. 163 et quae ibi adnotata sunt.

Ad rem cf. Suet. *Dom.* 7.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXVIII.

μετὰ δὲ Δομιτιανὸν Νέρουαν Κοκκήιον οἱ Ῥωμαῖοι ἀπέδειξαν 1
αὐτοκράτορα. μίσει δὲ τοῦ Δομιτιανοῦ αἱ εἰκόνες αὐτοῦ, πολλαὶ
μὲν ἀργυραῖ πολλαὶ δὲ καὶ χρυσαῖ οὖσαι, συνεχωνεύθησαν, καὶ ἐξ
αὐτῶν μεγάλα χρήματα συνελέγη· καὶ αἱ ἀψῖδες πλεῖσται δὴ ἐνὶ
ἀνδρὶ ποιούμεναι καθηρέθησαν. καὶ ὁ Νέρουας τούς τε κρινομέ- 2
νους ἐπ' ἀσεβείᾳ ἀφῆκε καὶ τοὺς φεύγοντας κατήγαγε, τούς τε δού-
λους καὶ τοὺς ἐξελευθέρους τοὺς τοῖς δεσπόταις σφῶν ἐπιβουλεύ-
σαντας πάντας ἀπέκτεινε. καὶ τοῖς μὲν τοιούτοις οὐδ' ἄλλο τι
ἐγκλημα ἐπιφέρειν ἐπὶ τοὺς δεσπότας ἐφῆκε, τοῖς δὲ δὴ ἄλλοις οὔτ'
ἀσεβείας οὔτ' Ἰουδαϊκοῦ βίου καταιτιᾶσθαί τινας συνεχώρησε.
πολλοὶ δὲ καὶ τῶν συκοφαντησάντων θάνατον κατεδικάσθησαν· ἐν
οἷς καὶ Σέρας ἦν ὁ φιλόσοφος. ταραχῆς οὖν γενομένης οὐ τῆς τυ- 3
χούσης ἐκ τοῦ πάντας πάντων κατηγορεῖν, λέγεται Φρόντωνα τὸν

Inde a Nerva aut Traiano non amplius Dionem ipsum sed epitomatorem Xiphilinum a Zonara excerptum fuisse olim demonstravi, *Herm.* 26 p. 440—452. quod autem tum nondum mihi constabat, id nunc pro certo affirmare ausim, iam inde a Domitiani morte, i. e. inde a libro 68 Zonaram Dionem deseruisse. nam quae in vita Nervae praeter Xiphilinea exhibet (p. 505, 13—17 B. = p. 63, 11—15 D. et p. 506, 1 = p. 63, 19. 20 D. et p. 506, 18. 19 B. = p. 64, 10. 11 D.), propter quae dubitabam an iam hic Dione deposito Xiphilinum in manus sumpsisset, ea ex Dione non fluxisse nunc mihi persuasum est. redeunt enim fere apud Eusebium et in chronico Paschali, et ita redeunt ut dubitare vix possis Zonarea et Eusebiana arcte inter sese cohaerere, vide praefationem huius voluminis. Igitur in libris 68—80 Dionis reliquiae ex Zonara augeri nequeunt (vide tamen infra ad 79, 16, 6) et loci Zonarae infra textum adlati iam ex ipso Xiphilino excerpti sunt.

Tzetzes Chiliadis 2 historiam 34 ex Xiphilino desumpsit. 1. 2 cf. Tzetz. *chil.* 2, 38—41.

---

1 *Νέρουαν*] ita semper VC (*νερούας*) 5 *ποιούμεναι*] *πεποιημέναι* vel *γενόμεναι* Bk. *οὐδ' ἄλλο*] mihi suspectum, forte *οὐδαμῶς* quod tamen non placet, *οὐδ' ὅλως* Polak. 11 *θάνατον*] *θανάτου* Rk. 12 *Σέρας*] *Σούρας* Merula, *Σεραπᾶς* Rk. nomen *Σερᾶς* reperitur in titulis Lacedaemoniis C. I. Gr. 1279, 2, 14; 1384, et fem. generis in titulo Aegyptio C. I. Gr. 4935.

Digitized by Google

ὕπατον εἰπεῖν ὡς κακὸν μέν ἐστιν αὐτοκράτορα ἔχειν ἐφ᾽ οὗ μηδενὶ μηδὲν ἔξεστι ποιεῖν, χεῖρον δὲ ἐφ᾽ οὗ πᾶσι πάντα· καὶ ὁ Νέρουας ἀκούσας ταῦτα ἀπηγόρευσε τοῦ λοιποῦ γίνεσθαι τὰ τοιαῦτα. ἦν δὲ ὁ Νέρουας ὑπό τε τοῦ γήρως καὶ ὑπ᾽ ἀρρωστίας, ἀφ᾽ ἧς καὶ τὴν τρο-
2 φὴν ἀεί ποτε ἤμει, ἀσθενέστερος. ἀπεῖπε δὲ καὶ ἀνδριάντας αὐτῷ χρυσοῦς ἢ ἀργυροῦς γίνεσθαι. τοῖς δὲ τῶν οὐσιῶν ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ μάτην ἐστερημένοις πάντα ἀπέδωκεν ὅσα ἐν τῷ βασιλείῳ ἔτι ὄντα εὑρέθη. τοῖς τε πάνυ πένησι τῶν Ῥωμαίων ἐς χιλιάδα καὶ πεντακοσίας μυριάδας γῆς κτῆσιν ἐχαρίσατο, βουλευταῖς τισι τήν τε ἀγο-
2 ρασίαν αὐτῶν καὶ τὴν διανομὴν προστάξας. χρημάτων δὲ ἀπορῶν πολλὰ μὲν ἱμάτια καὶ σκεύη καὶ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, ἄλλα τε ἔπιπλα καὶ ἐκ τῶν ἰδίων καὶ ⟨ἐκ⟩ τῶν βασιλικῶν, πολλὰ δὲ καὶ χωρία καὶ οἰκίας, μᾶλλον δὲ πάντα πλὴν τῶν ἀναγκαίων, ἀπέδοτο· οὐ μέντοι καὶ περὶ τὰς τιμὰς αὐτῶν ἐμικρολογήσατο, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ
3 πολλοὺς εὐηργέτησε. καὶ πολλὰς μὲν θυσίας πολλὰς δὲ ἱπποδρομίας ἄλλας τέ τινας θέας κατέλυσε, συστέλλων ὡς οἷόν τε τὰ δαπανήματα. ὤμοσε δὲ καὶ ἐν τῷ συνεδρίῳ μηδένα τῶν βουλευτῶν φονεύσειν, ἐβεβαίωσέ τε τὸν ὅρκον καίπερ ἐπιβουλευθείς. ἔπραττε
4 δὲ οὐδὲν ὅ τι μὴ μετὰ τῶν πρώτων ἀνδρῶν. ἐνομοθέτησε δὲ ἄλλα τε καὶ περὶ τοῦ μὴ εὐνουχίζεσθαί τινα μηδὲ ἀδελφιδῆν γαμεῖν. τὸν δὲ Ῥοῦφον τὸν Οὐεργίνιον, καίπερ πολλάκις αὐτοκράτορα ὀνο-
p. C. 97 μασθέντα, οὐκ ὤκνησεν ὑπατεύσας συνάρχοντα προσλαβεῖν· ἐφ᾽ οὗ τῷ μνήματι τελευτήσαντος ἐπεγράφη ὅτι νικήσας Οὐίνδικα τὸ κράτος οὐχ ἑαυτῷ περιεποιήσατο ἀλλὰ τῇ πατρίδι.

3 Νέρουας δὲ οὕτως ἦρχε καλῶς ὥστε ποτὲ εἰπεῖν "οὐδὲν τοιοῦτον πεποίηκα ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν ἀρχήν τε καταθέσθαι καὶ ἀσφα-
2 λῶς ἰδιωτεῦσαι". Κράσσου τε Καλπουρνίου, τῶν Κράσσων ἐκείνων ἐγγόνου, ἐπιβεβουλευκότος μετὰ καὶ ἄλλων αὐτῷ, παρεκαθίσατό τε αὐτοὺς ἔν τινι θέᾳ ἀγνοοῦντας ἔτι ὅτι καταμεμήνυνται, καὶ ἔδωκεν

18—20 = Zon. 11, 20 p. 506, 19—22 B. (p. 64, 11—15 D.) 25—27 = Zon. 11, 20 p. 507, 4—6 B. (p. 64, 21. 22 D.) 27—p. 189, 3 = Zon. 11, 20 p. 506, 22—507, 4 B. (p. 64, 15—21 D.)

19. 20 cf. *exc. Salm.* n. 109 Muell. p. 396, 17 Cram., Const. Man. v. 2135 sq., Leo p. 283, 9. 10 Cram., Cedr. 1, 434, 1. 2 B., cod. Paris. 1712 f. 78ᵛ. 25—27 = *exc. Salm.* n. 109 Muell. p. 396, 13—15 Cram., Const. Man. v. 2141. 29—p. 189, 3: *exc. Salm.* n. 109 Muell. p. 396, 15—17 Cram., Const. Man. v. 2138—2140.

4. 5 = Tzetz. *chil.* 2, 43. 44.

---

6 αὐτῷ Bk., αὐτῶ VC 12 ⟨ἐκ⟩ ins. Bk. 20 μηδὲ Bk., μήτε VC 28 ἐγγόνου] ἐκγόνου Bk., cf. ad fr. 5, 6.

Digitized by Google

αὐτοῖς ξίφη, λόγῳ μὲν ἵν' ἐπισκέψωνται αὐτά, ὅπερ εἴωθε γίνεσθαι, εἰ ὀξέα ἐστίν, ἔργῳ δὲ ἐπιδεικνύμενος ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλει κἂν αὐτοῦ παραχρῆμα ἀποθάνῃ.

Αἰλιανὸς δὲ ὁ Κασπέριος ἄρχων καὶ ὑπ' αὐτοῦ, καθάπερ ὑπὸ τοῦ Δομιτιανοῦ, τῶν δορυφόρων γενόμενος τοὺς στρατιώτας ἐστασίασε κατ' αὐτοῦ, παρασκευάσας ἐξαιτῆσαί τινας ὥστε θανατωθῆναι. πρὸς οὓς ὁ Νέρουας τοσοῦτον ἀντέσχεν ὥστε καὶ τὴν κλεῖν ἀπογυμνῶσαι καὶ τὴν σφαγὴν αὐτοῦ προδεῖξαι. οὐ μήν τι καὶ ἤνυσεν, ἀλλ' ἀνῃρέθησαν οὓς ὁ Αἰλιανὸς ἐβουλήθη. ὅθεν ὁ Νέρουας διὰ τὸ γῆρας οὕτω καταφρονούμενος ἀνέβη τε ἐς τὸ Καπιτώλιον, καὶ ἔφη γεγωνήσας "ἀγαθῇ τύχῃ τῆς τε βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ Μᾶρκον Οὔλπιον Νέρουαν Τραϊανὸν ποιοῦμαι".

ὅτι Νέρβας, ἐπειδὴ πρός τινων διὰ τὸ γῆρας καταφρονηθεὶς ἐπεβουλεύθη πολλάκις, καὶ τὸν Πετρώνιον καὶ τὸν Παρθένιον, προσφιλεστάτους οἱ ὄντας, ἐκδοῦναι τοῖς στρατιώταις πρὸς Αἰλιανοῦ τοῦ τῶν δορυφόρων ἡγουμένου ἐβιάσθη· ἐφ' οἷς δὴ καὶ σφόδρα ἠνιᾶτο. Joann. Antioch. fr. 110 M. (v. 1—6). 3 4

ἐκ Παιονίας δὲ ἀγγελία ἐπινικίων ἐλθοῦσα παρὰ Τραϊανοῦ, ἀνελθὼν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ καὶ λιβανωτὸν ἐπιθύσας, στάς τε ἐπὶ βήματος καὶ μεγάλα βοῶν τῆς τε βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων παρόντων, ἔφη "ἀγαθῇ τύχῃ Μάρκος Νέρβας Τραϊανὸν υἱοποιοῦμαι". Leo p. 283, 6—9 Cram. = Cedr. 1 p. 433, 20—434, 2 B.

καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ συνεδρίῳ Καίσαρά τε αὐτὸν ἀπέδειξε, καὶ ἐπέστειλεν αὐτῷ αὐτοχειρίᾳ (ἦρχε δὲ τῆς Γερμανίας ἐκεῖνος)

τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

13—25 = Zon. 11, 20 p. 507, 6—12 B. (p. 64, 23—29 D.) [ubi quod legitur διὰ δὲ τρόπων χρηστότητα καὶ γῆρας βαθὺ καταφρονούμενος ipsius videtur amplificatio. γῆρας βαθὺ habet Zonaras etiam 18, 19, 26 (p. 725, 1 B. = p. 231, 6 D.) et Joann. Antioch. quoque nihil nisi διὰ τὸ γῆρας καταφρονηθείς].

24. 25 = Joann. Antioch. fr. 110 M. (v. 6—9): λέγεται δὲ Τραϊανῷ ἄλλα τέ τινα τελευτῶν αὐτοχειρὶ ἐπιστεῖλαι καὶ τὸν Ὁμηρικὸν ἐπιθεῖναι στίχον τίσειαν — βέλεσσιν.

15—22 = Tzetz. *chil.* 2, 47—52. 23—25 = Tzetz. *chil.* 2, 53. 54.

4—14 ad Xiphilinum adscripsi Antiocheni excerptum, qui multo quidem liberius Dionem reddidit sed plura quaedam habet quam Xiphilinus.

15—22 verba Leonis quibuscum prorsus conveniunt Cedreni ex Dione originem traxisse mihi videntur, quare adscripsi. ad rem cf. Plin. *paneg.* 8 et 16.

1 γίνεσθαι] ita VC 9b οἱ inserui ex cod. Escur., om. cod. Paris. (Cram.?) 10b Αἰλιανοῦ Muell., ἠλιανοῦ cod. Escur., κλιανοῦ cod. Paris. 11a αὐτοῦ] αὐτοῖς Kuiper. (litt.) 14a οὕτω V, οὔτε C, cf. Zon. supra adl. 20a ἐμοῦ VC Tzetz., ἐμῇ Bk. 25 τίσειαν — βέλεσσιν] Hom. *Il.* 1, 42.

Digitized by Google

4 οὕτω μὲν ὁ Τραϊανὸς Καῖσαρ καὶ μετὰ τοῦτο αὐτοκράτωρ ἐγένετο, καίτοι συγγενῶν τοῦ Νέρουα ὄντων τινῶν. ἀλλ' οὐ γὰρ τῆς τῶν κοινῶν σωτηρίας ὁ ἀνὴρ τὴν συγγένειαν προετίμησεν, οὐδ' αὖ ὅτι Ἴβηρ ὁ Τραϊανὸς ἀλλ' οὐκ Ἰταλὸς οὐδ' Ἰταλιώτης ἦν, ἧττόν
2 τι παρὰ τοῦτο αὐτὸν ἐποιήσατο, ἐπειδὴ μηδεὶς πρόσθεν ἀλλοεθνὴς τὸ τῶν Ῥωμαίων κράτος ἐσχήκει· τὴν γὰρ ἀρετὴν ἀλλ' οὐ τὴν
p. C. 98 πατρίδα τινὸς ἐξετάζειν δεῖν ᾠήθη. πράξας δὲ ταῦτα μετήλλαξεν, ἄρξας ἔτει ἑνὶ καὶ μησὶ τέσσαρσι καὶ ἡμέραις ἐννέα· προεβεβιώκει δὲ πέντε καὶ ἑξήκοντα ἔτη καὶ μῆνας δέκα καὶ ἡμέρας δέκα.

5 Τραϊανῷ δὲ ὄναρ ἐγεγόνει, πρὶν αὐταρχῆσαι, τοιόνδε· ἐδόκει ἄνδρα πρεσβύτην ἐν ἱματίῳ καὶ ἐσθῆτι περιπορφύρῳ, ἔτι δὲ καὶ στεφάνῳ ἐστολισμένον, οἷά που καὶ τὴν γερουσίαν γράφουσι, δακτυλίῳ τινὶ σφραγῖδα αὐτῷ ἕς τε τὴν ἀριστερὰν σφαγὴν καὶ μετὰ
2 τοῦτο καὶ ἐς τὴν δεξιὰν ἐπιβεβληκέναι. ὡς δὲ αὐτοκράτωρ ἐγένετο, ἐπέστειλε τῇ βουλῇ αὐτοχειρίᾳ ἄλλα τε καὶ ὡς οὐδένα ἄνδρα ἀγαθὸν ἀποσφάξοι ἢ ἀτιμάσοι, καὶ ταῦτα καὶ ὅρκοις οὐ τότε μόνον ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἐπιστώσατο.

4 Αἰλιανὸν δὲ καὶ τοὺς δορυφόρους τοὺς κατὰ Νέρουα στασιάσαντας, ὡς καὶ χρησόμενός τι αὐτοῖς, μεταπεμψάμενος ἐκποδὼν
p. C. 99 ἐποιήσατο. ἐς δὲ τὴν Ῥώμην ἐσελθὼν πολλὰ ἐποίει πρός τε διόρθωσιν τῶν κοινῶν καὶ πρὸς χάριν τῶν ἀγαθῶν, ἐκείνων τε διαφε-

---

8. 9. 1. 2. 4 = Zon. 11, 20 p. 507, 13—16 B. (p. 64, 30—65, 3 D.)

8 Const. Man. v. 2143, Leo p. 283, 3 Cram., Cedr. 1 p. 433, 19 B., cod. Paris. 1712 f. 78v.

2. 3 = Tzetz. *chil.* 2, 45. 46. 4. 6 = Tzetz. *chil.* 2, 35. 36. 7. 8 = Tzetz. *chil.* 2, 42. 43. 20—p. 191, 1 > Tzetz. *chil.* 2, 55—57.

C. 5, 3 vide p. 201.

5 αὐτὸν Reim., αὐτὸς VC 8 ἡμέραις ἐννέα] ita VC Cedr. cod. Paris. 1712 Tzetz., om. Zon. Const. Man. Leo, *dies decem* habent Vict. *ep.* 12, Clem. Alex. *strom.* 1, 21, *dies octo* dat *Eutr.* 8, 1 8 προεβεβιώκει δὲ scripsi, προσβεβιώκει δὲ V, προεβεβήκει δὲ C, προεβεβήκει δ' ἐς Rk. ex mea lectione tradiderat Dio Nervam natum annos 65 menses 10 dies 10 principem factum esse, ergo vixisse annos 67 menses 2 dies 19. diem supremum cum obierit d. 27 m. Ianuarii a. 98, secundum Dionem natus est d. 8 m. Novembris a. p. Chr. 30. dies confirmatur fastis Philocali et Silvii (C. I. L. 1² p. 276. 277). quod ad annum discrepat Eutropius annos 72 Nervam vixisse tradens (8, 1, inde Hier. ad a. Abr. 2113 p. 163 Schoene, Cassiodorus, Prosper), discrepat quoque Vict. *ep.* 12, 9 (annos 63), sed ita discrepant ut vitii origo agnoscatur: LXVII abiit in LXXII apud Eutropium, in LXIII apud Victorem 13 σφραγῖδα V, φραγῖδα C 19 αὐτοῖς Sylb., αὐτοὺς VC.

Digitized by Google

ρόντως ἐπιμελούμενος, ὡς καὶ ταῖς πόλεσι ταῖς ἐν Ἰταλίᾳ πρὸς τὴν τῶν παίδων τροφὴν πολλὰ χαρίσασθαι, καὶ τούτους εὐεργετῶν. Πλωτῖνα δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὅτε πρῶτον ἐς τὸ παλάτιον ἐσῄει, ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ πρὸς τὸ πλῆθος μεταστραφεῖσα εἶπε "τοιαύτη μέντοι ἐνταῦθα ἐσέρχομαι οἵα καὶ ἐξελθεῖν βούλομαι". καὶ οὕτω γε ἑαυτὴν διὰ πάσης τῆς ἀρχῆς διήγαγεν ὥστε μηδεμίαν ἐπηγορίαν σχεῖν. Xiph. 226, 18—229, 29 R. St.

ὅτι ὁ Τραϊανὸς τοὺς πρεσβευτὰς τοὺς παρὰ τῶν βασιλέων ἀφικνουμένους ἐν τῷ βουλευτικῷ θεάσασθαι ἐποίει. Exc. U^{G} 46 (p. 401). **15**, 2

διατρίψας δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ χρόνον τινὰ ἐστράτευσεν ἐπὶ Δακούς, τά τε πραχθέντα αὐτοῖς λογιζόμενος, τοῖς τε χρήμασιν ἃ κατ' ἔτος ἐλάμβανον βαρυνόμενος, τάς τε δυνάμεις αὐτῶν αὐξανομένας καὶ τὰ φρονήματα ὁρῶν. πυθόμενος δὲ ὁ Δεκέβαλος τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ ἐφοβήθη, ἅτε καὶ εὖ εἰδὼς ὅτι πρότερον μὲν οὐ Ῥωμαίους ἀλλὰ Δομιτιανὸν ἐνενικήκει, τότε δὲ ὡς πρός τε Ῥωμαίους καὶ πρὸς Τραϊανὸν αὐτοκράτορα πολεμήσοι. **6** p. C. 100? 2

πλεῖστον γὰρ ἐπί τε δικαιότητι καὶ ἐπ' ἀνδρείᾳ τῇ τε ἁπλό-

---

3 — Zon. 11, 21 p. 508, 14. 15 B. (p. 65, 26 D.) 11—17 > Zon. 11, 21 p. 508, 16. 18—22 B. (p. 65, 27; 66, 2—7 D.) [incipit *ἐστράτευσε μέντοι ἐπὶ Δάκας ἢ Δακοὺς κατὰ Ἴωνας, ὡς ὁ Ἀππιανὸς ἐν τῷ εἰκοστῷ τρίτῳ λόγῳ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας φησί*, quod ex Dione non fluxit. vide quoque de Boor *Byz. Zeitschr.* 1 p. 30].

11—14 > Tzetz. *chil.* 2, 58—60.

---

8. 9 exc. U^{G} 46 edebatur inde a Reimaro post c. 15, 1, quacum cohaerere videbatur. verum exc. U^{G} 46 ante U^{G} 47 (c. 9) nisi excerptorum series turbata sit, necessario collocandum est. nec tanta Dionis parte deficiente causa est cur ante c. 9 in integro scriptore locum habuisse negemus, licet non pro certo definias quonam inserendum sit. de Traiano Romae degente dici videtur, qua de causa hic posui (cf. c. 6, 1). fortasse tamen paulo post attulit Dio generaliter de Traiani moribus et ingenio agens (c. 6, 2—7, 5), nam id quod facere solebat imperator memorari videtur.

18 — p. 192, 9 inveniuntur haec in exc. Val. 286: *τι* (sic) *ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς πλεῖστον ἐπί τε δικαιότητι — ἴσα καὶ τῶν φόνων ἀπείχετο* et apud Xiphilinum p. 230, 4—12 R. St., qui omittit *ὡς ἐξ ἴσου — πονεῖσθαι* (p. 192 v. 2. 3).

3. 4 *ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ*] *ἐπὶ τοῖς ἀναβαθμοῖς* Leuncl., *ἐπὶ τοῖς ἀναβαθμοῖς ⟨στᾶσα⟩ καὶ* Rk., at Tac. *hist.* 1, 29, Suet. *Vit.* 15, *Ner.* 8 laudat Reim. 4 *ἀναβαθμοὺς*] cf. ad 38, 6, 3.

14 *Δεκέβαλος* R. St., *δεκέβανος* VC, cf. ad 67, 6, 1 16 *ὡς*] del. Rk., vix recte 18 *ἀνδρείᾳ* cod. Peir., *ἀνδρία* VC.

Digitized by Google

3 τητι τῶν ἡθῶν διέπρεπε. τῷ τε γὰρ σώματι ἐρρωτο (δεύτερον
Suid. locis mox citatis γὰρ καὶ τεσσαρακοστὸν ἄγων ἔτος ἦρξεν) ὡς ἐξ ἴσου πάντα τοῖς
ἄλλοις τρόπον τινὰ πονεῖσθαι, καὶ τῇ ψυχῇ ἤκμαζεν ὡς μήθ' ὑπὸ
4 νεότητος θρασύνεσθαι μήθ' ὑπὸ γήρως ἀμβλύνεσθαι. καὶ οὔτ'
ἐφθόνει οὔτε καθῄρει τινά, ἀλλὰ καὶ πάνυ πάντας τοὺς ἀγαθοὺς 5
ἐτίμα καὶ ἐμεγάλυνε, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ἐφοβεῖτό τινα αὐτῶν οὔτε
ἐμίσει. διαβολαῖς τε ἥκιστα ἐπίστευε, καὶ ὀργῇ ἥκιστα ἐδουλοῦτο,
Bekk. Anecd. 134, 20 τῶν τε χρημάτων τῶν ἀλλοτρίων ἴσα καὶ φόνων τῶν ἀδίκων ἀπεί-
7 χετο. καὶ ἐδαπάνα πάμπολλα μὲν ἐς τοὺς πολέμους πάμπολλα
δὲ ἐς τὰ τῆς εἰρήνης ἔργα, καὶ πλεῖστα καὶ ἀναγκαιότατα καὶ ἐν 10
ὁδοῖς καὶ ἐν λιμέσι καὶ ἐν οἰκοδομήμασι δημοσίοις κατασκευάσας
2 οὐδενὸς αἷμα ἐς οὐδὲν αὐτῶν ἀνάλωσεν. οὕτως γάρ που καὶ με-
γαλόφρων καὶ μεγαλογνώμων ἔφυ ὥστε καὶ τῷ ἱπποδρόμῳ ἐπι-
γράψαι ὅτι ἐξαρκοῦντα αὐτὸν τῷ τῶν Ῥωμαίων δήμῳ ἐποίησεν,
ἐπειδὴ διαφθαρέντα πῃ καὶ μεῖζω καὶ περικαλλέστερον ἐξειργά- 15
3 σατο. φιλούμενός τε οὖν ἐπ' αὐτοῖς μᾶλλον ἢ τιμώμενος ἔχαιρε,
καὶ τῷ τε δήμῳ μετ' ἐπιεικείας συνεγίνετο καὶ τῇ γερουσίᾳ σε-
μνοπρεπῶς ὡμίλει, ἀγαπητὸς μὲν πᾶσι, φοβερὸς δὲ μηδενὶ πλὴν
πολεμίοις ὤν. καὶ γὰρ θήρας καὶ συμποσίων ἔργων τε καὶ βου-
λευμάτων σκωμμάτων τε συμμετεῖχε σφίσι, καὶ πολλάκις καὶ τέ- 20
ταρτος ὠχεῖτο, ἔς τε τὰς οἰκίας αὐτῶν καὶ ἄνευ γε φρουρᾶς ἔστιν
4 ὧν ἐσιὼν εὐθυμεῖτο. παιδείας μὲν γὰρ ἀκριβοῦς, ὅση ἐν λόγοις,
οὐ μετέσχε, τό γε μὴν ἔργον αὐτῆς καὶ ἠπίστατο καὶ ἐποίει. οὐδὲ
ἔστιν ὅ τι οὐκ ἄριστον εἶχε. καὶ οἶδα μὲν ὅτι καὶ περὶ μειράκια
καὶ περὶ οἶνον ἐσπουδάκει· ἀλλ' εἰ μέν τι ἐκ τούτων ἢ αἰσχρὸν 25
ἢ κακὸν ἢ ἐδεδράκει ἢ ἐπεπόνθει, ἐπηγορίαν ἂν εἶχε, νῦν δὲ

1—4 > Zon. 11, 21 p. 507, 16—20 B. (p. 65, 3—7 D.) 5—9 = Zon. 11, 21 p. 507, 20—508, 3 B. (p. 65, 8—12 D.) 9—16 > Zon. 11, 21 p. 508, 4—8 B. (p. 65, 12—18 D.) 16. 18. 19 = Zon. 11, 21 p. 508, 8—10 B. (p. 65, 18—20 D.) 22. 23 = Zon. 11, 21 p. 508, 10. 11 B. (p. 65, 20—22 D.)

---

1 *διέπρεπε* cod. Peir., *διέπρεψε* VC 1. 2 *δεύτερον — ἔτος*] ita VC cod. Peir., et consentit Zon., at secundum Eutr. 8, 5, Vict. *ep.* 13 Traianus a. p. Chr. 53 natus est. de die natali eius, d. 18 m. Sept., constat ex *fast. Phil.* C. I. L. 1^2 p. 255. 272, Plin. *pan.* 92, *ad Trai.* 17, 2 2 *ἄγων ἔτος* cod. Peir., *ἔτος ἄγων* VC 2. 3 *ὡς — πονεῖσθαι* om. VC 3 *πονεῖσθαι*] *πονεῖν δύνασθαι* Rk., sine causa *ὡς* VC, *ὥστε* cod. Peir., Suid. *s. v. ἤκμαζεν* 7 *καὶ ὀργῇ ἥκιστα ἐδουλοῦτο*] laudat Bekk. *Anecd.* l. l. ex libro 68, ceterum *ἐλάχιστα* pro *ἥκιστα* Bk. 8 *φόνων τῶν ἀδίκων* VC Zon., *τῶν φόνων* cod. Peir. 14 *αὐτὸν* H. St., *αὐτὸν* VC 18 *φοβερὸς* C, *φερὸς* V 21 *ὠχεῖτο*] *εὐωχεῖτο* Blancus (vers.), cf. tamen ad 69, 7, 3, Eutr. 8, 4 24 *ἄριστον*] *ἀρεστὸν* Naber. (litt.), sed *ἄριστον* dixisse videtur Dio propter cognomen *optimum* Traiano postea datum.

Digitized by Google

τοῦ τε οἴνου διακόρως ἔπινε καὶ νήφων ἦν, ἔν τε τοῖς παιδικοῖς οὐδένα ἐλύπησεν. εἰ δὲ καὶ φιλοπόλεμος ἦν, ἀλλὰ τῇ τε κατορθώσει καὶ τοῦ ἐχθίστου μὲν καθαιρέσει τοῦ οἰκείου δὲ αὐξήσει ἠρκεῖτο. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ὅπερ εἴωθεν ἐν τοῖς τοιούτοις γίγνεσθαι, τὸ τοὺς στρατιώτας ἐξογκοῦσθαί τε καὶ ὑπερφρονεῖν, συνέβη ποτὲ ἐπ' αὐτοῦ· οὕτως ἐγκρατῶς αὐτῶν ἦρχε. Xiph. 229, 29—231, 2 R. St., et (p. 191 v. 18—192 v. 2) Exc. Val. 286 p. 708), unde (p. 191 v. 2—7) Suid. *s. v.* ἀμβλύνω, ἤκμαζεν, καθῄρει, μήθ' ὑπὸ νεότητος, πονεῖσθαι.

διὰ ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἀπεικότως ὁ Δεκέβαλος αὐτὸν ἐδεδίει· στρατεύσαντι 8 p. C. 101

δὲ τῷ Τραϊανῷ κατὰ Ῥωμαίους διεπόρθμευσεν ὁλκάσι πρὸς τοὺς Δάκας. πρὸς δὲ τὸν Ἴστρον πεφθακὼς Τραϊανὸς εὐθέως τῶν Δακῶν Tzetz. *chil.* 2, 62. 63.

καὶ ταῖς Τάπαις, ἔνθα ἐστρατοπέδευον οἱ βάρβαροι, πλησιάσαντι p. C. 102? μύκης μέγας προσεκομίσθη, γράμμασι Λατίνοις λέγων ὅτι ἄλλοι τε τῶν συμμάχων καὶ Βοῦροι παραινοῦσι Τραϊανῷ ὀπίσω ἀπιέναι καὶ εἰρηνῆσαι. συμβαλὼν δὲ αὐτοῖς ὁ Τραϊανὸς πολλοὺς μὲν τῶν 2 οἰκείων τραυματίας ἐπεῖδε, πολλοὺς δὲ τῶν πολεμίων ἀπέκτεινεν· ὅτε καὶ ἐπιλιπόντων τῶν ἐπιδέσμων οὐδὲ τῆς ἑαυτοῦ ἐσθῆτος λέγεται φείσασθαι, ἀλλ' ἐς τὰ λαμπάδια ταύτην κατατεμεῖν, τοῖς δὲ τελευτήσασι τῶν στρατιωτῶν ἐν τῇ μάχῃ βωμόν τε στῆσαι καὶ κατ' ἔτος ἐναγίζειν κελεῦσαι. Xiph. 231, 2—13 R. St. Suid. *s. v.* λαμπάδιον

1—6 > Zon. 11, 21 p. 508, 11—15 B. (p. 65, 22—26 D.) 17—20 = Zon. 11, 21 p. 508, 22—509, 4 B. (p. 66, 7—12 D.)

---

10 sqq. Tzetzae verba huc inserenda videntur. ad rem cf. Dierauer, *Beiträge zu einer krit. Gesch. Traians* p. 81. pergit Tzetzes: τὸ δ' ἄλλο μέρος ἦν αὐτῶν πρὸς τὴν ἀντιπεραίαν, quod utrum huc pertineat an ad descriptionem pontis a Traiano in Istro facti, quae statim apud eum sequitur, non diiudico.

C. 8, 3 vide mox p. 194.

1 τοῦ τε H. St., τοῦτο VC 2 τῇ τε] τῇ γε Rk. 3 καὶ] καὶ ⟨τῇ⟩ Bk. 15 μύκης] λυκῆ dubitanter Dierauer, *Beiträge zu einer krit. Gesch. Traians* p. 84 adn. immerito, cf. C. Cichorius, *die Reliefs der Traianssäule* I tab. 10 et 2 p. 52—55 προσεκομίσθη H. St., προεκομίσθη VC 16 Βοῦροι Dind., βοῦρροι VC, Βοῦροι 71, 18; 72, 2, 4 et 3, 1. 2, Βοῦροι *Buri* Tac. *Germ.* 43 (bis; *burii* semel cod. Cc), Ptol. 2, 11, 10, *v. Marci* 22 (*burei*), *tab. Peut.* (*BVR*), cf. Strab. 7, 1, 3 p. 290 et Zeuss, *die Deutschen und die Nachbarstämme* p. 126 17. 18 πολλοὺς — ἐπεῖδε om. C 19 ὅτε Sylb., ὅτι VC ἐπιλιπόντων VC Zon., ἐπιλειπόντων (δὲ) σφᾶς Suid. (σφᾶς Dionis videtur) 20 ταύτην κατατεμεῖν H. St. ex Suida, qui αὐτὴν κατέτεμε πᾶσαν, ταύτην καταδεσμεῖν VC.

Digitized by Google

9 *ὅτι ὁ Δεκέβαλος ἐπεπόμφει μὲν καὶ πρὸ τῆς ἥττης πρέσβεις, οὐκέτι τῶν κομητῶν ὥσπερ πρότερον, ἀλλὰ τῶν πιλοφόρων* 2 *τοὺς ἀρίστους. καὶ ἐκεῖνοι τά τε ὅπλα ῥίψαντες καὶ ἑαυτοὺς ἐς τὴν γῆν καταβαλόντες ἐδεήθησαν τοῦ Τραϊανοῦ μάλιστα μὲν αὐτῷ τῷ Δεκεβάλῳ καὶ ἐς ὄψιν καὶ ἐς λόγους αὐτοῦ ἐλθεῖν, ὡς καὶ πάντα τὰ κελευσθησόμενα ποιήσοντι, ἐπιτραπῆναι, εἰ δὲ μή, σταλῆναί γέ τινα τὸν συμβησόμενον αὐτῷ. καὶ ἐπέμφθη ὁ Σούρας καὶ Κλαύδιος* 3 *Λιουιανὸς ὁ ἔπαρχος. ἐπράχθη δὲ οὐδέν· ὁ γὰρ Δεκέβαλος οὐδὲ ἐκείνοις ἐτόλμησε συμμῖξαι, ἔπεμψε δὲ καὶ τότε. ὁ δὲ Τραϊανὸς ὄρη τε ἐντετειχισμένα ἔλαβε, καὶ ἐν αὐτοῖς τά τε ὅπλα τά τε μηχανήματα τὰ αἰχμάλωτα τό τε σημεῖον τὸ ἐπὶ τοῦ Φούσκου ἁλὸν εὗρε.*

8, 3 *δι' οὖν ταῦτα ὁ Δεκέβαλος, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ ὁ* 4

ὅτι Δεκέβαλος πρὸς Τραϊανὸν πρέσβεις ἔπεμψε πιλοφόρους· οὗτοι γάρ εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ τιμιώτεροι. πρότερον γὰρ κομήτας ἔπεμπε, εὐτελεστέρους δοκοῦντας παρ' αὐτοῖς εἶναι. ἐκεῖνοι δὲ ἐλθόντες ἐπὶ τοῦ Τραϊανοῦ ἔρριψαν καὶ τὰ ὅπλα καὶ τὰς χεῖρας ὄπισθεν δήσαντες ἐν αἰχμαλώτων τάξει ἐδέοντο τοῦ Τραϊανοῦ εἰς λόγους ἐλθεῖν Δεκεβάλου. Petr. Patr. exc. de leg.G 4 (Hoesch. p. 15 = fr. 5 Muell. *Fragm. hist. Graec.*4 p. 185 sq.)

[Xiphilinus] (. . . . κελεῦσαι c. 8, 2.) *ὡς δὲ καὶ ἐς αὐτὰ τὰ [ἐπ'] ἄκρα ἐπεχείρησε ἀναβῆναι, λόφους ἐκ λόφων μετὰ κινδύνων καταλαμβάνων, καὶ τοῖς τῶν Δακῶν βασιλείοις ἐπέλασεν, ὅ τε Λούσιος ἐτέρωθι προσβαλὼν καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς καὶ ἐζώγρησε πλείονας, τηνικαῦτα ὁ Δεκέβαλος πρέσβεις πέμψας* (cf. v. 16)

1—3. 20—28 > Zon. 11, 21 p. 509, 4—6 B. (p. 66, 12—14 D.)

1—10 Petri verba adposui quoniam quae plura habet Dionis mihi videntur partim fortasse paulo supra apud eum reperta.

4b ἔπεμπε AM, ἔπεμψεν (sed superscr. -πεν) B1 7b ἔρριψαν καὶ] ἔρριψάν τε Bk. 9a τῷ om. BM 10b *Δεκεβάλου*] *Δεκεβάλῳ* Val., *Δεκεβάλῳ* ⟨*ἐπιτραπῆναι*⟩ Muell., Petrum vel eclogarium corrigentes 14 *Σούρας*] cf. ad c. 15, 3a 15 *Λιουιανὸς* Bk., *λιβιανὸς* AB, *λιβανὸς* M, de *Ti. Claudio Liviano* cf. *Pros. imp. Rom.* 1 p. 384 n. 735 16 *τότε*] *τότε* ⟨*τινας*⟩ Leuncl., sed *ἔπεμψε δὲ καὶ τότε* referendum est ad *ἐπεπόμφει μὲν καὶ πρὸ τῆς ἥττης πρέσβεις* (v. 2). sequentia eclogarii fortasse culpa non optime cohaerent · 18 *μηχανήματα τὰ* reduxi ex ABM, *μηχανήματα καὶ τὰ* Urs. 19a *Φούσκου*] cf. ad 67, 6, 5. 6 21 [*ἐπ'*] secl. Sylb., nec agnoscit Zon., cf. quoque 66, 22, 4, an substituendum pro praecedente *ἐς*? cf. 75, 13, 3, *ἔπακρα* Polak. 25 *Λούσιος* H. St., *λούκιος* VC, cf. ad c. 32, 4 (p. 206).

Digitized by Google

[Exc. U^{G} 47]

Μάξιμος ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὴν τε ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ χωρίον τι ἰσχυρὸν εἶλεν, οὐδὲν δ τι οὐχ ἑτοίμως τῶν προσταχθέντων ἔσχε συνθέσθαι, οὐχ ὅτι καὶ ἐμμενεῖν αὐτοῖς ἔμελλεν, ἀλλ' ἵν' ἐκ τῶν παρόντων ἀναπνεύσῃ.

[Xiphilinus]

τοὺς ἀρίστους τῶν πιλοφόρων καὶ δι' αὐτῶν τοῦ αὐτοκράτορος δεηθείς (c. 9, 1. 2), *οὐδὲν δ τι οὐχ ἑτοίμως τῶν προσταχθέντων ἔσχε συνθέσθαι.* (*τὰ γὰρ ὅπλα κ. τ. λ.*) Xiphilinus 231, 13—16 R. St.

τὰ γὰρ ὅπλα καὶ τὰ μηχανήματα τούς τε μηχανοποιοὺς παραδοῦναι καὶ τοὺς αὐτομόλους ἀποδοῦναι, τά τε ἑρύματα καθελεῖν καὶ τῆς χώρας τῆς ἐαλωκυίας ἀποστῆναι, καὶ προσέτι τούς τε αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους τοῖς Ῥωμαίοις νομίζειν, καὶ μήτ' αὐτομόλων τινὰ ὑποδέχεσθαι μήτε στρατιώτῃ τινὶ ἐκ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς χρῆσθαι (τοὺς γὰρ πλείστους τούς τε ἀρίστους ἐκεῖθεν ἀναπείθων προσεποιεῖτο) καὶ ἄκων ὡμολόγησε, πρός τε

6^{b}. 9—15 > Zon. 11, 21 p. 509, 6—8 B. (p. 66, 14—17 D.)

6—p. 196, 9: Petr. Patr. *exc. de leg.*^{a} 5 (Hoesch. p. 15 = fr. 5 Muell. *Fragm. hist. Gr.* 4 p. 186): *ὅτι πάλιν ὁ Δεκέβαλος πρεσβείαν ἔπεμψε πρὸς Τραϊανὸν τῶν παρόντων ἀνακωχὴν κομιζόμενος* [*κομισόμενος* Niebuhr]. *ὑπισχνεῖτο δὲ τά τε ὅπλα πάντα καὶ τὰ μηχανήματα παραδιδόναι τῷ Τραϊανῷ καὶ τοὺς μηχανοποιοὺς τοὺς Ῥωμαίους τοὺς παρ' αὐτῷ ὄντας καὶ τοὺς αὐτομόλους, καὶ τὰ ἑρύματα πάντα ὅσα κατεσκεύασε καθαιρεῖν, παραχωρεῖν δὲ καὶ τῆς γῆς, ἣν ἐκράτησεν ὁ Τραϊανός, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ καὶ τῶν Ῥωμαίων οἰκείους ἐχθροὺς νομίζειν, καὶ αὐτόμολον* [*αὐτομόλους* Hoeschel] *μὴ ὑποδέχεσθαι, μηδὲ στρατιώτην Ῥωμαίων* [*ὃν* add. M] *ἔχειν ἐγγὺς ἑαυτοῦ* [AM, *αὐτοῦ* B]. *προσεδέξατο οὖν τὴν πρεσβείαν ὁ Τραϊανὸς ἐπὶ ταύταις ταῖς συνθήκαις. ὁ δὲ Δεκέβαλος τὰ ὅπλα ἔρριψεν ἐπὶ αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν γῆν πεσὼν προσεκύνησε, καὶ εἰς Ῥώμην πρέσβεις ἔπεμψε, καὶ αὐτοὶ ὁμοίως τὰς χεῖρας ἔδησαν ὡς ἐν αἰχμαλώτων τάξει.*

9—p. 196, 6 coniuncta sunt verba exc. U^{G} 47 et Xiphilini, quae inde a v. 9 sese habent ita:

Exc. U^{G} 47	Xiphilinus (231, 16—24)
τὰ γὰρ ὅπλα — τοῖς Ῥωμαίοις νομίζειν (v. 12) *καὶ μήτ' αὐτὸν ὅλως — προσεποιεῖτο* (v. 15) *καὶ ἄκων ὡμολό-*	*τὰ γὰρ ὅπλα — τοῖς Ῥωμαίοις νομίζειν* (v. 12) *καὶ ἄκων ὡμολό-*

2^{a} *Μάξιμος*] cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 258 n. 4 4^{a} *εἶλεν* Reim., *εἶχεν* ABM 5^{a} *προσταχθέντων* Reim., *προταθέντων* ABM 5^{b} *προσταχθέντων* R. St., *προταχθέντων* V, *προταθέντων* C 7^{a} *ἐμμενεῖν* Bk., *ἐμμένειν* ABM 8 *ἵν'* A, *ἣν* B, *ἤν* M 11. 12 *προσέτι τούς τε αὐτοὺς* ABM, *τοὺς αὐτούς τε* VC 12—15 *καὶ μήτ' — προσεποιεῖτο* om. VC 13 *αὐτομόλων* scripsi coll. Petro Patricio et c. 10, 3, *αὐτὸν ὅλως* ABM, *αὐτῶν ὅλως* Reim., possis etiam *αὐτόμολον* *στρατιώτῃ* AB, *στρατιώτης* M.

Digitized by Google

τὸν Τραϊανὸν ἐλθὼν καὶ ἐς τὴν γῆν πεσὼν καὶ προσκυνήσας αὐτὸν
7 καὶ τὰ ὅπλα ἀπορρίψας. καὶ πρέσβεις ἐπὶ τούτοις ἐς τὸ βουλευτήριον ἔπεμψεν, ὅπως καὶ παρ' ἐκείνου τὴν εἰρήνην βεβαιώσηται. ταῦτα συνθέμενος καὶ τὸ στρατόπεδον ἐν Ζερμιζεγεθούσῃ καταλιπών, τήν τε ἄλλην χώραν φρουραῖς διαλαβών, ἐς τὴν Ἰταλίαν ἀνεκομίσθη. Exc. U^{G} 47 (p. 401), Xiph. 231, 13—24 R. St.

καὶ οἱ παρὰ τοῦ Δεκεβάλου πρέσβεις ἐς τὸ συνέδριον ἐσήχθησαν, τά τε ὅπλα καταθέντες συνῆψαν τὰς χεῖρας ἐν αἰχμαλώτων σχήματι καὶ εἶπόν τέ τινα καὶ ἱκέτευσαν, καὶ οὕτω τήν τε εἰρήνην
2 ἐσπείσαντο καὶ τὰ ὅπλα ἀπέλαβον. Τραϊανὸς δὲ τά τε νικητήρια ἤγαγε καὶ Δακικὸς ἐπωνομάσθη, ἔν τε τῷ θεάτρῳ μονομάχους συν-
p. C. 103 ἔβαλε (καὶ γὰρ ἔχαιρεν αὐτοῖς), καὶ τοὺς ὀρχηστὰς ἐς τὸ θέατρον ἐπανήγαγε (καὶ γὰρ ἑνὸς αὐτῶν τοῦ Πυλάδου ἦρα), οὐ μέντοι, οἷα πολεμικὸς ἀνήρ, τἆλλα ἧττον διῆγεν ἢ καὶ ἧττον ἐδίκαζεν, ἀλλὰ

---

1. 5. 6 = Zon. 11, 21 p. 509, 8—10 B. (p. 66, 17—20 D.) 7—11 = Zon. 11, 21 p. 509, 10—14 B. (p. 66, 20—25 D.) 13—p. 197, 2 > Zon. 11, 21 p. 509, 14—16 B. (p. 66, 25—27 D.)

[Exc. U^{G} 47]	[Xiphilinus]
γησε, — προσκυνήσας αὐτὸν, καὶ τὰ ὅπλα ἀπορρίψας. καὶ πρέσβεις ἐπὶ τούτοις — διαλαβών, ἐς Ἰταλίαν ἀνεκομίσθη.	γησε, — προσκυνήσας αὐτῷ (v. 1). Τραϊανὸς δὲ ἐπὶ τούτοις εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνεκομίσθη. (καὶ οἱ παρὰ τοῦ Δεκεβάλου κ. τ. λ. c. 10, 1.)

quod attinet ad p. 194, 17—27 Xiphilini verba ibi collocanda putavi, nec aliter censere videtur Cichorius, *die Reliefs der Traianssäule* 2 p. 286. excerptoris Constantiniani ὄρη τε ἐντετειχισμένα ἔλαβε non respondere Xiphilineis ὡς δὲ καὶ — καταλαμβάνων mihi constat.

11—13 exc. Val. 287: ὅτι ὁ Τραϊανὸς τοῖς μονομάχοις ἔχαιρεν καὶ τοῖς ὀρχησταῖς καὶ ἑνὸς τούτων ἦρα τοῦ Πυλάδου.

1 ἐλθὼν ABM Zon., εἰσελθὼν VC αὐτὸν ABM, αὐτῷ VC Zon., tertius casus verbo προσκυνεῖν iunctus posteriorum est 2—6 καὶ τὰ ὅπλα — ἀνεκομίσθη ABM, τραϊανὸς δὲ ἐπὶ τούτοις εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνεκομίσθη VC, ab eclogario Constantiniano Traiani nomen omissum est in ultimo enuntiato 4 τὸ reduxi ex ABM, om. Leuncl. Ζερμιζεγεθούσῃ Leuncl., ζερμιγεζεθούσῃ AB, ζερμιγεθούσῃ M, Ζαρμεζεγέθουσα Ptol. 3, 8, 4 (c. Athous), Ζαρμισογέθουσα Ptol. 8, 11, 4, *Zarmizegetusa* Ulp. *Dig.* 50, 15, 1, 9, *Sarmategte* tab. Peut., *Sarmazege* Rav. (p. 189, 6 Pind.), *Zarmiz(egetusa)* C. I. L. 3, 973, *Sarmizegethusa* C. I. L. 3, 753 (*Sarmizegethusensium*), *Sarmizegetusa* C. I. L. 3, 1450. 1462, per S in prima syllaba passim tituli, cf. C. I. L. 3 p. 1177 5 τὴν Ἰταλίαν VC Zon., Ἰταλίαν ABM.

7 Δεκεβάλου C, δεκεβάλλου V, cf. ad 67, 6, 1 8 αἰχμαλώτων Zon., cf. Petr. Patr., αἰχμαλώτου VC.

Digitized by Google

τοτὲ μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Αὐγούστου, τοτὲ δ' ἐν τῇ στοᾷ τῇ Λιουίᾳ ὠνομασμένῃ, πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοθι ἔκρινεν ἐπὶ βήματος. Xiph. 231, 24—232, 2 R. St., et (p. 196 v. 11—13) Exc. Val. 287 (p. 708).

ἐπεὶ δὲ ὁ Δεκέβαλος πολλὰ παρὰ τὰς συνθήκας ἀπηγγέλλετο 3 αὐτῷ ποιῶν, καὶ ὅπλα τε κατεσκευάζετο, καὶ τοὺς αὐτομολοῦντας ἐδέχετο, τά τε ἐρύματα ἐπεσκεύαζε, παρά τε τοὺς ἀστυγείτονας ἐπρεσβεύετο, καὶ τοῖς τἀναντία οἱ φρονήσασι πρότερον ἐλυμαίνετο, καὶ τῶν Ἰαζύγων καὶ χώραν τινὰ ἀπετέμετο (ἣν μετὰ ταῦτα ἀπαιτήσασιν αὐτοῖς Τραϊανὸς οὐκ ἀπέδωκεν), οὕτω δὴ καὶ αὖθις πολέ- 4 p. C. 104 μιον αὐτὸν ἡ βουλὴ ἐψηφίσατο, καὶ ὁ Τραϊανὸς δι' ἑαυτοῦ καὶ αὖθις, ἀλλ' οὐ δι' ἑτέρων στρατηγῶν, τὸν πρὸς ἐκεῖνον πόλεμον ἐποιήσατο. Xiph. 232, 2—10 R. St.

ὅτι τῶν Δακῶν συχνῶν μεθισταμένων πρὸς Τραϊανόν, καὶ δι' 11 ἄλλα τινά, ἐδεήθη αὖθις ὁ Δεκέβαλος εἰρήνης. ὡς δ' οὐκ ἐπείσθη τά τε ὅπλα καὶ ἑαυτὸν παραδοῦναι, τὰς δυνάμεις φανερῶς ἤθροιζε καὶ τοὺς περιχώρους προσπαρεκάλει, λέγων ὅτι ἐὰν αὐτὸν προῶνται 2 καὶ αὐτοὶ κινδυνεύσουσι, καὶ ὅτι ἀσφαλέστερον καὶ ῥᾷον μεθ' ἑαυτοῦ, πρίν τι κακὸν παθεῖν, ἀγωνισάμενοι τὴν ἐλευθερίαν φυλάξουσιν ἢ ἂν σφᾶς τε ἀπολλυμένους περιίδωσι καὶ αὐτοὶ ὕστερον, ἐρημωθέντες τῶν συμμάχων, χειρωθῶσιν. Exc. U^{G} 48 (p. 402).

καὶ ὁ Δεκέβαλος κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρὸν κακῶς ἔπραττε, δόλῳ 3 δὲ δὴ καὶ ἀπάτῃ ὀλίγου μὲν καὶ τὸν Τραϊανὸν ἀπέκτεινε, πέμψας ἐς τὴν Μυσίαν αὐτομόλους τινάς, εἴ πως αὐτὸν εὐπρόσοδον ὄντα καὶ ἄλλως, τότε δὲ καὶ διὰ τὴν τοῦ πολέμου χρείαν πάντα ἁπλῶς τὸν βουλόμενον ἐς λόγους δεχόμενον κατεργάσαιντο. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἠδυνήθησαν πρᾶξαι, συλληφθέντος τινὸς ἐξ ὑποψίας καὶ

4—12 > Zon. 11, 21 p. 509, 17—19 B. (p. 66, 28—67, 1 D.) 21 — p. 198, 1 > Zon. 11, 21 p. 509, 19—510, 1 B. (p. 67, 1—7 D.)

---

1 τότε δ' C, ποτὲ δ' V Διουίᾳ Reim., Ἰουλίᾳ VC, cf. 54, 23, 6; 55, 8, 2. porticus Liviae (Livia Ovid. fast. 6, 633) vocatur Ovid. art. am. 1, 72, fast. l. l., nec aliter postquam Augusto defuncto Livia nominata est Iulia Augusta, Strab. 5, 3, 8 p. 236, Plin. n. h. 14, 11, Suet. Aug. 29, form. urb. Rom. tab. 2 n. 10 (Iordan), not. urb. Rom. apud Iordan Top. 2 p. 545. porticus Iuliae nusquam mentio fit, et Διουία et Ἰουλία haud raro in codicibus permutantur, cf. ad 55, 32, 1.

5 τε inserui ex VC.

16 αὐτὸν Urs., αὐτῶν ABM 17 κινδυνεύσουσι Urs., κινδυνεύουσι ABM περιίδωσι A, περίδωσι BM 20 χειρωθῶσιν St., ὠθῶσιν ABM, πολεμωθῶσιν Reim., δουλωθῶσιν idem (add.), μονωθῶσιν Kuiper. (litt.)

26 ἠδυνήθησαν Reim. (praeeunte anonymo quodam), ἠβουλήθησαν VC, ἠδυνήθησαν legit quoque Zon.

Digitized by Google

12 πᾶν τὸ ἐπιβούλευμα αὐτοῦ ἐκ βασάνων ὁμολογήσαντος· Λογγῖνον δέ τινα στρατοπέδου Ῥωμαϊκοῦ ἐξηγούμενον καὶ δεινὸν ἐν τοῖς πολέμοις αὐτῷ γεγενημένον προσκαλεσάμενος, καὶ ἀναπείσας συμμῖξαί οἱ ὡς καὶ τὰ προσταχθησόμενα ποιήσων, συνέλαβε καὶ ἀνέκρινε δημοσίᾳ περὶ τῶν τοῦ Τραϊανοῦ βουλευμάτων, ἐπειδή τε μη- 5
2 δὲν ὁμολογῆσαι ἠθέλησεν, ἐν ἀδέσμῳ φυλακῇ περιῆγε. καὶ πρέσβιν τινὰ πέμψας πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἠξίου τήν τε χώραν μέχρι τοῦ Ἴστρου κομίσασθαι καὶ τὰ χρήματα, ὅσα ἐς τὸν πόλεμον ἐδεδαπανήκει, ἀπολαβεῖν ἐπὶ τῷ τὸν Λογγῖνόν οἱ ἀποδοῦναι. ἀποκριναμένου δέ τινα αὐτῷ μέσα, ἐξ ὧν οὔτε ἐν μεγάλῳ οὔτε ἐν σμικρῷ 10
3 λόγῳ τὸν Λογγῖνον ποιεῖσθαι δόξειν ἔμελλε, τοῦ μήτ' ἀπολέσθαι αὐτὸν μήτ' ἐπὶ πολλῷ σφίσιν ἀνασωθῆναι, Δεκέβαλος μὲν ἔτι διασκοπῶν ὅ τι πράξῃ ἀνεῖχε, Λογγῖνος δὲ ἐν τούτῳ φαρμάκου διὰ τοῦ ἀπελευθέρου εὐπορήσας ὑπέσχετό τε αὐτῷ τὸν Τραϊανὸν καταλλάξειν, ἵνα ὡς ἥκιστα ὑποτοπήσῃ τὸ γενησόμενον, μὴ καὶ φυ- 15
λακὴν αὐτοῦ ἀκριβεστέραν ποιήσηται, καὶ γράμματά τινα ἱκετείαν ἔχοντα γράψας ἔδωκε τῷ ἐξελευθέρῳ πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἀποκο-
4 μίσαι, ἵν' ἐν ἀσφαλείᾳ γένηται. καὶ οὕτως ἀπελθόντος αὐτοῦ τὸ

---

1 — p. 199, 8 composita haec ex Xiphilino et exc. U^{a} 49:

Xiphilinus (232, 17—28)	Exc. U^{a} 49
Λογγῖνον δέ τινα στρατοπέδου Ῥωμαϊκοῦ ἐξηγούμενον καὶ δεινὸν — συνέλαβε (v. 4) — *ἐν ἀδέσμῳ φυλακῇ περιεῖπε* (v. 6). *καὶ πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἐπέστειλεν ἀξιῶν* [V, *ἐξιὼν* C] *διαλλαγῆναι οἱ ἐπὶ τῷ τὸν Λογγῖνον ἀνακομίσασθαι* (v. 9). *ἀποκριναμένου δέ τινα — Λογγῖνος δὲ ἐν τούτῳ φαρμάκου* (v. 13) *εὐπορήσας ἔπιε*	*ὅτι ὁ Δεκεβάλος ὁ τῶν Δακῶν βασιλεὺς συλλαβὼν Λογγῖνον τὸν τοῦ Τραϊανοῦ στρατιάρχην δόλῳ* [BM, *στόλῳ* A, cf. p. 197 v. 21] *πρέσβιν τινὰ πέμψας πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἠξίου — κομίσασθαι καὶ — ἐπὶ τῷ τὸν Λογγῖνόν οἱ ἀποδοῦναι* (v. 9). *ἀποκριναμένου δέ τινα — Λογγῖνος δὲ ἐν τούτῳ φαρμάκου διὰ τοῦ ἀπελευθέρου εὐπορήσας ὑπέσχετό τε αὐτῷ — τὸ φάρμακον νυκτὸς ἔπιε*

3 *πολέμοις* Leuncl., *πολεμίοις* VC, *πολεμικοῖς* Reim. 6 *περιῆγε* anon. modo memoratus, *περιεῖπε* VC 6 *πρέσβιν τινὰ πέμψας*] Dio scripserit *πρεσβευσάμενος* vel *πρεσβεύτην τινὰ πέμψας*, nec enim Xiphilini *πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἐπέστειλεν* Dionis est, nam cum *ἐπιστέλλειν* dativus casus iungitur 6—9 *πρέσβιν — ἀπολαβεῖν* U^{a}, *πρὸς τὸν Τραϊανον — ἀνακομίσασθαι* Xiph. (v. supra) 10 *δὲ* C et ABM, *οὐδὲ* V *αὐτῷ* ABM, *αὐτῷ τοῦ Τραϊανοῦ* VC, quod Dionis vix est *οὔτε* (prius) om. M *σμικρῷ* AM, *μικρῷ* B et VC 12 *ἀνασωθῆναι* VC et A, *ἀναδοθῆναι* BM 13 *ὅ τι — τούτῳ* om. BM *πράξῃ* A, *πράξει* VC *ἀνεῖχε* inter *μὲν* et *ἔτι* ponunt VC *διὰ τοῦ ἀπελευθέρου* om. VC 14 *εὐπορήσας* VC (nisi quod *εὐπορίσας*), *ἀπορήσας* ABM 17 *ἀποκομίσαι* A, *ἀποκομίσας* BM 18 *ἀσφαλείᾳ*] cf. Thuc. 2, 75, 5.

Digitized by Google

φάρμακον νυκτὸς ἔπιε καὶ ἀπέθανε. γενομένου δὲ τούτου ὁ Δεκέβαλος ἐξήτησε παρὰ τοῦ Τραϊανοῦ τὸν ἀπελεύθερον, τό τε σῶμα τοῦ Λογγίνου καὶ δέκα αἰχμαλώτους ἀντιδώσειν οἱ ὑποσχόμενος, καὶ εὐθύς γε τὸν ἑκατοντάρχην τὸν ἁλόντα μετ' αὐτοῦ ἐπεμψεν ὡς καὶ ταῦτα διαπράξοντα· παρ' οὗ πάντα τὰ κατὰ τὸν Λογγῖνον ἐγνώσθη. οὐ μέντοι οὔτε ἐκεῖνον ὁ Τραϊανὸς ἀπέπεμψεν οὔτε τὸν ἐξελεύθερον ἐξέδωκε, προτιμοτέραν τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ πρὸς τὸ τῆς ἀρχῆς ἀξίωμα τῆς τοῦ Λογγίνου ταφῆς ποιησάμενος. Xiph. 232, 10—28 R. St. (usque ad v. 1), et (§ 2—5) Exc. U^{G} 49 (p. 402 sq.).

Τραϊανὸς δὲ γέφυραν λιθίνην ἐπὶ τοῦ Ἴστρου κατεσκευάσατο, περὶ ἧς οὐκ ἔχω πῶς ἂν ἀξίως αὐτὸν θαυμάσω· ἔστι μὲν γὰρ καὶ τἄλλα αὐτοῦ ἔργα διαπρεπέστατα, τοῦτο δὲ καὶ ὑπὲρ ἐκεῖνα. ὡς γὰρ κρηπῖδές εἰσι λίθου τετραπέδου εἴκοσι, τὸ μὲν ὕψος πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ποδῶν πλὴν τῶν θεμελίων, τὸ δὲ πλάτος ἑξήκοντα· καὶ αὗται ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀπ' ἀλλήλων πόδας ἀπέχουσαι ἀψῖσι συνῳκοδόμηνται. πῶς οὐκ ἄν τις τὸ ἀνάλωμα τὸ ἐς αὐτὰς δαπανηθὲν θαυμάσειε; πῶς δ' οὐκ ἄν [τις] τὸν τρόπον δν ἕκαστα αὐτῶν ἔν τε ποταμῷ πολλῷ καὶ ἐν ὕδατι δινώδει δαπέδῳ τε ἰλυώδει ἐγένετο; οὐ γάρ τοι καὶ παρατρέψαι ποι τὸ ῥεῦμα ἠδυνήθη. τὸ δὲ δὴ πλάτος τοῦ ποταμοῦ εἶπον οὐχ ὅτι διὰ τοσούτου ῥεῖ (καὶ γὰρ ἐπὶ διπλάσιον ἔστιν οὗ καὶ ἐπὶ τριπλάσιον αὐτοῦ πελαγίζει), ἀλλ' ὅτι τό τε στενώτατον καὶ τὸ ἐπιτηδειότατον ἐς τὸ γεφυρωθῆναι τῶν ἐκείνῃ χωρίων τοσοῦτόν ἐστιν. ὅσῳ δὲ δὴ ἐς στενὸν ταύτῃ ἐκ πελάγους μεγάλου καταβαίνων καὶ ἐς πέλαγος αὖθις μεῖζον προ-

10 13

1 2 3 4

10 sqq. cf. Zon. 11, 21 p. 510, 1—3 B. (p. 67, 7—9 D.)

12—16 = Tzetz. *chil.* 2, 66—72.

[Xiphilinus]

καὶ ἀπέθανε (v. 1). (Τραϊανὸς δὲ κ.τ.λ. c. 13, 1.)

[Exc. U^{G} 49]

καὶ ἀπέθανεν (v. 1). γενομένου δὲ τούτου — ποιησάμενος.

2 τὸν ἀπελεύθερον AM, τοῦ ἀπελευθέρου B 4 εὐθύς Dind., εὐθύ ABM, cf. 72, 5, 1 ἑκατοντάρχην] ἑκατόνταρχον Dind., recte opinor, cf. ad 62, 23, 1 et ad 64, 16 [15, 3 D.] p. 109 αὐτοῦ πρὸς τὸ τῆς ἀρχῆς ἀξίωμα] αὐτῶν πρὸς τῷ τῆς ἀρχῆς ἀξιώματι Leuncl. sine causa.

12 ὡς γὰρ] corruptum puto, ᾧ γὰρ vel ἧς γὰρ Rk., magis tamen ὡς pro ὅπου dictum credens, an ᾧ γε vel ἧς γε vel ᾧ γ' αἰ?, sed cf. ad v. 16 15 αὗται Bk., αὐταὶ VC 16 πῶς] ⟨ὥστε⟩ πῶς Bk., quod non displicet, vide tamen an cum superioribus ita coniungendum sit: ᾧ γὰρ κρηπῖδες — συνῳκοδομημέναι, πῶς? 17 [τις] exp. Bk. 19 τοι Rk., τι VC παρατρέψαι Sylb., περιτρέψαι VC, cf. Herod. 7, 128 19. 20 τὸ δὲ δὴ πλάτος — εἶπον] latitudinem fluminis magis indicavit Dio quam posuit, nisi forte initio huius capitis quaedam a Xiphilino omissa sunt.

Digitized by Google

χωρῶν κατακλείεται, τόσῳ που καὶ ῥοωδέστατος καὶ βαθύτατος γίγνεται, ὥστε καὶ τοῦτο ἐς τὴν χαλεπότητα τῆς κατασκευῆς τῆς
5 γεφύρας τεῖναι. ἡ μὲν οὖν μεγαλόνοια τοῦ Τραϊανοῦ καὶ ἐκ τούτων δείκνυται· οὐ μέντοι καὶ [εἰ] ὠφέλειάν τινα ἡμῖν ἡ γέφυρα παρέχεται, ἀλλ' ἑστᾶσιν αἱ κρηπῖδες ἄλλως, δίοδον οὐκ ἔχουσαι, καθάπερ ἐπ' 5
αὐτῷ τούτῳ μόνον γενόμεναι ἵν' ἐπιδείξωσι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν
6 οὐδὲν ὅ τι οὐ δυναμένην ἐξεργάσασθαι. ὁ μὲν γὰρ Τραϊανὸς δείσας μή ποτε παγέντος τοῦ Ἴστρου πόλεμος τοῖς πέραν Ῥωμαίοις γένηται, ἐποίησε τὴν γέφυραν ἵνα αἱ ἐπιβασίαι ῥᾳδίως δι' αὐτῆς διεξίωσιν· Ἁδριανὸς δὲ τοὐναντίον φοβηθεὶς μὴ καὶ τοῖς βαρβάροις 10
τοὺς φρουροὺς αὐτῆς βιαζομένοις ῥᾳδία διάβασις ἐς τὴν Μυσίαν ᾖ, ἀφεῖλε τὴν ἐπιπολῆς κατασκευήν.

p. C. 105 14 Τραϊανὸς δὲ διὰ ταύτης τῆς γεφύρας τὸν Ἴστρον περαιωθείς, καὶ δι' ἀσφαλείας μᾶλλον ἢ διὰ σπουδῆς τὸν πόλεμον ποιούμενος, σὺν χρόνῳ καὶ μόλις ἐκράτησε τῶν Δακῶν, πολλὰ μὲν αὐτὸς στρα- 15
τηγίας ἔργα καὶ ἀνδρίας ἐπιδειξάμενος, πολλὰ δὲ καὶ τῶν στρα-
2 τιωτῶν αὐτῷ κινδυνευσάντων καὶ ἀριστευσάντων. ἔνθα δὴ καὶ ἱππεύς τις κακῶς πληγεὶς ἐξήχθη μὲν ἐκ τῆς μάχης ὡς καὶ θεραπευθῆναι δυνάμενος, αἰσθόμενος δὲ ὡς ἀνιάτως ἔχοι ἔκ τε τοῦ σκηνώματος ἐξεπήδησεν (οὐ γάρ πω τὸ κακὸν αὐτοῦ καθῆκτο) καὶ 20
ἐς τάξιν αὖθις καθίστας ἑαυτὸν ἀπέθανε, μεγάλα ἐπιδειξάμενος.
p. C. 106 3 Δεκέβαλος δέ, ὡς καὶ τὸ βασίλειον αὐτοῦ καὶ ἡ χώρα κατείληπτο σύμπασα καὶ αὐτὸς ἐκινδύνευεν ἁλῶναι, διεχρήσατο ἑαυτόν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐς τὴν Ῥώμην ἀπεκομίσθη· καὶ οὕτως ἡ Δακία Ῥωμαίων ὑπήκοος ἐγένετο, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ ὁ Τραϊανὸς κατῴ- 25
4 κισεν. εὑρέθησαν δὲ καὶ οἱ τοῦ Δεκεβάλου θησαυροί, καίτοι ὑπὸ τὸν ποταμὸν τὸν Σαργετίαν τὸν παρὰ τοῖς βασιλείοις αὐτοῦ κε-

13—15 > Zon. 11, 21 p. 510, 3—5 B. (p. 67, 9—12 D.) 22—25 > Zon. 11, 21 p. 510, 5. 6 B. (p. 67, 12—14 D.) 26—p. 201, 9 > Zon. 11, 21 p. 510, 6—20 B. (p. 67, 14—30 D.)

9 = Tzetz. *chil.* 2, 65 9—12 = Tzetz. *chil.* 2, 77—81 [quod sequitur vide ad 69, 4] 24—26 = Tzetz. *chil.* 2, 73—75 26. 27 = Tzetz. *chil.* 2, 61.

4 [εἰ] exp. Sylb., ἔτι Reim., ⟨νῦν⟩ ἔτι Rk., quod fortasse praestat 9. 10 ἐπιβασίαι — διεξίωσιν] mire dictum, cf. fr. 37, 4; 43, 4; 37, 54, 1; 80, 3, 2. ἐπιβοήθειαι Bk. haud male, sed cf. Tzetz. *l. l.* διὸ ποιεῖ τὴν γέφυραν πρὸς τὰς ἐπιβασίας, vide quoque Poll. 2, 200 17 κινδυνευσάντων] forte συγκινδυνευσάντων? 20 πω Bk., που VC 23 ἐκινδύνευεν restitui ex VC, ἐκινδύνευσεν H. St. 26 Δεκεβάλου C, δεκεφάλου (adscr. β super φ) V, cf. ad 67, 6, 1 27 Σαργετίαν] Σαργεντίας Tzetz. *chil.* 6, 477, Ἀργεντίας Tzetz. *chil.* 2, 61 τὸν παρὰ τοῖς βασιλείοις αὐτοῦ] an τὸν παρὰ τὰ βασίλεια αὐτοῦ παραρρέοντα Dio? cf. 46, 55, 1; 49, 37, 3 et Zon. (ὃς τοῖς βασιλείοις αὐτοῦ παρέρρει).

Digitized by Google

κρυμμένοι. διὰ γὰρ αἰχμαλώτων τινῶν τόν τε ποταμὸν ἐξέτρεψε καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ ὤρυξε, καὶ ἐς αὐτὸ πολὺν μὲν ἄργυρον πολὺν δὲ χρυσόν, τά τε ἄλλα τὰ τιμιώτατα καὶ ὑγρότητά τινα ἐνεγκεῖν δυνάμενα, ἐμβαλὼν λίθους τε ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐπέθηκε καὶ χοῦν ἐπεφόρησε καὶ μετὰ τοῦτο τὸν ποταμὸν ἐπήγαγε· καὶ ἐς τὰ σπήλαια διὰ τῶν αὐτῶν ἐκείνων τά τε ἱμάτια καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὁμοιότροπα κατέθετο. ποιήσας δὲ ταῦτα διέφθειρεν αὐτούς, ἵνα μηδὲν ἐκλαλήσωσι. Βίκιλις δέ τις ἑταῖρος αὐτοῦ, τὸ γεγονὸς εἰδώς, ἐάλω τε καὶ κατεμήνυσε ταῦτα.

κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον καὶ Πάλμας τῆς Συρίας ἄρχων τὴν Ἀραβίαν τὴν πρὸς τῇ Πέτρᾳ ἐχειρώσατο καὶ Ῥωμαίων ὑπήκοον ἐποιήσατο. Xiph. 232, 28—234, 16 R. St.

πρὸς ⟨δὲ⟩ τὸν Τραϊανὸν ἐς τὴν Ῥώμην ἐλθόντα πλεῖσται δσαι p. C. 107 πρεσβεῖαι παρὰ βαρβάρων ἄλλων τε καὶ Ἰνδῶν ἀφίκοντο. καὶ θέας ἐν τρισὶ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἡμέραις ἐποίησεν, ἐν αἷς θηρία τε καὶ βοτὰ χίλιά που καὶ μύρια [που] ἐσφάγη καὶ μονομάχοι μύριοι ἠγωνίσαντο. Xiph. 234, 16—20 R. St., Exc. U^{G} 50 (p. 403).

καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τά τε ἕλη τὰ Πομπτῖνα ὠδοποίησε 3¹ p. C. 110 λίθῳ, καὶ τὰς ὁδοὺς παροικοδομήμασι καὶ γεφύραις μεγαλοπρεπεστάταις ἐξεποίησε. τό τε νόμισμα πᾶν τὸ ἐξίτηλον συνεχώνευσε. Xiph. 234, 20—22 R. St.

ὅτι οὗτος ὤμοσεν ὡς οὐ μιαιφονήσει, καὶ τοῦτο ἔργῳ ἐνεπέ- 5, 3 δωσε καίπερ ἐπιβουλευθείς. τῇ τε γὰρ φύσει οὐδὲν οὔτε διπλοῦν

---

13. 14 composita verba Xiphilini et exc. U^{G} 50:

Xiphilinus (234, 16. 17)	Exc. U^{G} 50
παρὰ τὸν Τραϊανὸν ἐς τὴν Ῥώμην ἐλθόντα πλεῖσται πρεσβεῖαι ἄλλων τε βαρβάρων καὶ Ἰνδῶν ἀφίκοντο. (καὶ θέας κ. τ. λ.)	ὅτι πλεῖσται ὅσαι πρεσβεῖαι πρὸς Τραϊανὸν παρὰ βαρβάρων ἄλλων τε καὶ Ἰνδῶν ἀφίκοντο.

C. 15, 2 vide p. 191.

22 — p. 202, 3 exc. Val. 288, quod edebatur c. 5 inter § 2 et 4 hic posui. legitur in Valesianorum excerptorum serie inter n. 287 (c. 10, 2) et 289 (c. 15, 4), cumque in belli Dacici enarratione locus ei dari nequeat aut statim post c. 10, 2

2 ὤρυξε] ὤρυξεν εἰς βάθος πολύ Zon. de suo, ἐπανήγαγε Reim. (ind.) 11 Ἀραβίαν H. St., ἀρραβίαν VC.

13 πρὸς δὲ H. St., παρὰ VC, πρὸς ABM 13. 14 ὅσαι — Ἰνδῶν ABM, πρεσβεῖαι ἄλλων τε βαρβάρων καὶ Ἰνδῶν VC 16 [που] del. Reim., prius που del. Leuncl.

18 Πομπτῖνα scripsi, ποντικὰ VC, ποντῖνα Reim. πομπτίνοις reperitur 45, 9, 1, πομπινα (s. acc.) 44, 5, 1, Latine *Pomptinae paludes*, quanquam interdum in codicibus deterioribus forma *pontinus* obvia est 19 παροικοδομήμασι Rk., παροικοδομήσας VC 20 συνεχώνευσε Sylb., ἐξεχώνευσε VC.

Digitized by Google

οὔτε δόλιον οὔτε τραχὺ εἶχεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ἐφίλει καὶ ἐδεξιοῦτο καὶ ἐτίμα, τῶν δὲ ἄλλων ἠμέλει· τὸ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἡλικίας πεπαίτερος ἐγεγόνει. Exc. V 288 (p. 710).

15, 3[2] τῷ δὲ Σούρᾳ τῷ Λικινίῳ καὶ ταφὴν δημοσίαν καὶ ἀνδριάντα ἔδωκε τελευτήσαντι· ὅστις ἐς τοῦτο καὶ πλούτου καὶ αὐχήματος ἀφί- 5
4 κετο ὥστε καὶ γυμνάσιον Ῥωμαίοις οἰκοδομῆσαι. τοσαύτῃ δὲ φιλίᾳ καὶ πίστει ὁ ⟨τε⟩ Σούρας πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἐχρήσατο καὶ Τραϊανὸς πρὸς ἐκεῖνον ὥστε πολλάκις αὐτόν, οἷά που περὶ πάντας τούς τι παρὰ τοῖς αὐτοκράτορσι δυναμένους γίνεσθαι πέφυκε, διαβληθέντα

7—p. 203, 5. 8—10 > Zon. 11, 21 p. 510, 21—511, 5 B. (p. 67, 31—68, 8 D.)

6—p. 203, 10 = Joann. Antioch. fr. 112 Muell. (v. 1—14).

9—203, 5 cf. Leo p. 283, 17—19 (23) Cram., Cedr. 1 p. 436, 23—437, 1 (6) B., cod. Paris. 1712 f. 78[v].

aut hic fere debet collocari. hoc praestare videtur collato c. 16, 2 ubi itidem de coniuratis in Traianum sermo est, item propter ultima fragmenti verba. quibus verbis hoc quoque demonstratur omnino falsos fuisse qui relicto ordine fragmentorum ad initium principatus Traiani referrent. nam τὸ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἡλικίας πεπαίτερος ἐγεγόνει de Traiano a. p. Chr. 98 annos agente 42 vel 45 (cf. c. 6, 3 et adn. a. l.) apte dici nequit, potest dici de eo qui certe aetatis annum 52 expleverat. quare si quis seriem excerptorum turbatam opinatur, cuius tamen opinionis causam equidem non video, multo probabilius excerptum nostrum ad Nervam referet. verum quod c. 5, 2 ex. legitur καὶ ταῦτα καὶ ὅρκοις οὐ τότε μόνον ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἐπιστώσατο innuere videtur etiam postea a Dione tale Traiani ius iurandum fuisse memoratum. ceterum cui anno hoc excerptum tribuendum sit non satis liquet: viam per paludes Pomptinas munitam (c. 15, 3[1]) — *decennovium* intellegitur inter forum Appi et Tarracinam, cf. C. I. L 10 p. 683 sq. — collato C. I. L. 10 n. 6833. 6835. 6839 s. a. 110 memorasse Dionem putes, item bibliothecae Ulpiae et fori Traiani constructionem (c. 16, 2) s. a. 112/3, cf. C. I. L. 6, 960. sed non deerit fortasse qui fragmentum inter § 1 et 3 capitis 15 i. e. inter annos 107 et 110 collocare malit.

4—p. 203, 12 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 289, quibus in fine pauca ex Joanne Antiocheno sunt addita:

Xiphilinus (234, 22—235, 6)	Exc. Val. 289
(.... συνεχώνευσε, c. 15, 3[1].) τῷ δὲ Σούρᾳ τῷ Λικιννίῳ — οἰκοδομῆσαι. τοσαύτῃ δὲ φιλίᾳ καὶ πίστει πρὸς ἀλλήλους ἐκέχρηντο ὥστε πολλάκις αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα διαβαλλομένου	ὅτι ὁ Σούρας τοσαύτῃ φιλίᾳ καὶ πίστει πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἐχρήσατο — ὥστε πολλάκις αὐτὸν, οἷά που περὶ πάντας — διαβληθέντα

2 τὸ Bk., ὁ cod. Peir., πρὸς Rk.

4 Σούρᾳ Reim., σούρρᾳ VC. Σούρας recte scribitur c. 9, 2 (exc. U[a]) et mox § 4 et 6 (exc. Val.), apud Antioch. et apud Zonaram plerumque. Latine *Sura* nisi quod *Suranus* legitur errore *v. Hadr.* 3, 8. cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 285 n. 174

6 δὲ C cod. Peir., δὲ τῇ V 7—p. 203, 2 ὅ ⟨τε⟩ Σούρας — ἐπὶ δεῖπνον ἦλθε cod. Peir. (nisi quod ⟨τε⟩ ins. Bk.), πρὸς ἀλλήλους — ἐπὶ δεῖπνον ἦλθε VC (vide supra).

Digitized by Google

οὔτε ὑπώπτευσέ ποτε οὔτε ἐμίσησεν, ἀλλὰ καὶ ἐγκειμένων οἱ ἐπὶ πολὺ τῶν φθονούντων αὐτῷ οἴκαδέ τε ἄκλητος πρὸς αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἦλθε, καὶ πᾶσαν τὴν φρουρὰν ἀποπέμψας ἐκάλεσε πρῶτον μὲν τὸν ἰατρὸν αὐτοῦ, καὶ δι' ἐκείνου τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπηλείψατο, ἔπειτα τὸν κουρέα, καὶ δι' ἐκείνου τὸ γένειον ἐξύρατο (τοῦτο γὰρ ἐκ παλαιοῦ πάντες οἱ ἄλλοι καὶ αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες ἐποίουν· Ἁδριανὸς γὰρ πρῶτος γενειᾶν κατέδειξε)· πράξας δὲ ταῦτα, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ λουσάμενος καὶ δειπνήσας, ἔπειτα τοῖς φίλοις τοῖς εἰωθόσιν ἀεί τι περὶ αὐτοῦ φαῦλον λέγειν ἔφη τῇ ὑστεραίᾳ | ὅτι "εἰ ἤθελέ με Σούρας P 135ᵛ ἀποκτεῖναι, χθὲς ἂν ἀπέκτόνει". μέγα μὲν οὖν ἐποίησε καὶ τὸ ἀπο- 16 κινδυνεῦσαι πρὸς διαβεβλημένον ἄνθρωπον, πολὺ δὲ δὴ μεῖζον ὅτι ἐπίστευσε μηδὲν ἄν ποτε ὑπ' αὐτοῦ παθεῖν. οὕτως ἄρα τὸ πιστὸν 1ᵃ τῆς γνώμης ἐξ ὧν αὐτῷ συνῄδει πεπραγότι μᾶλλον ἢ ἐξ ὧν ἕτεροι ἐδόξαζον ἐβεβαιοῦτο. Xiph. 234, 22—235, 6 R. St., Exc. Val. 289 (p. 700), et (16, 1ᵃ) Joann. Antioch. fr. 112 Muell. (v. 14—16).

ἀλλὰ καὶ ὅτε πρῶτον τῷ μέλλοντι τῶν δορυφόρων ἐπάρξειν 1ᵇ

---

16 — p. 204, 3 > Zon. 11, 21 p. 511, 6—9 B. (p. 68, 9—12 D.)

16 — p. 204, 3 = Const. Man. v. 2167—2172, Leo p. 283, 13—15 Cram., Cedr. 1 p. 436, 18—21 B., cod. Paris. 1712 f. 78ᵛ, Joel p. 29, 22—30, 2 B., Georg. mon. 338, 23 sqq. Mur. = Suid. *s. v. Τραϊανός*. *Synops. chron.* p. 30, 29—31, 1.

[Xiphilinus]

καὶ τῶν φθονούντων αὐτῷ ἐπὶ πολὺ ἐγκειμένων ὁ Τραϊανὸς οἴκαδε πρὸς αὐτὸν ἄκλητος ἐπὶ δεῖπνον ἦλθε (v. 2), καὶ — ἐξύρατο (v. 5), τοῦτο γὰρ — πράξας δὲ ταῦτα (v. 7), καὶ μετὰ ταῦτα καὶ λουσάμενος — ὑπ' αὐτοῦ παθεῖν. (ἀλλὰ καὶ κ. τ. λ. § 1ᵇ.)

[Exc. Val. 289]

οὔτε ὑπώπτευσε — ἀλλὰ καὶ ἐγκειμένων οἱ ἐπὶ πολὺ τῶν φθονούντων αὐτῷ οἴκαδέ τε ἄκλητος πρὸς αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἦλθε (v. 2), καὶ — ἐξύρατο (v. 5), καὶ μετὰ τοῦτο καὶ λουσάμενος — ὑπ' αὐτοῦ παθεῖν.

ex Dione sua desumpsit Joannes Antiochenus (fr. 112 Muell. v. 1—14), qui post χθὲς ἂν ἀπέκτεινεν addit quae habes supra v. 12—14. ea Dionis esse, licet ab Antiocheno more suo paulum immutata, mihi persuasum est. quod deinde sequitur eodem fragmento διὸ δὴ ζῶν τε [ζῶντες cod. Escur.] ὁμοίως ἔτι καὶ μετὰ τοῦτο τοῦ βίου παυσάμενος κατ' ἴσον προσεκυνεῖτο τοῖς κρείττοσιν ex Eutr. 8, 4 ex. fluxit.

1 ἐγκειμένων οἱ Val., ἐγκημένω νῦν cod. Peir. 4 ὑπηλείψατο cod. Peir., om. VC (et Zon.), ἀπηλείψατο Antioch. 5—7 τοῦτο — πράξας δὲ ταῦτα om. cod. Peir. 7 τοῦτο cod. Peir., ταῦτα VC 9 τῇ ὑστεραίᾳ cod. Peir. Zon., τῆς ὑστεραίας VC Σούρας cod. Peir., σούρρας VC, cf. ad § 3 10 ἀποκινδυνεῦσαι cod. Peir., διακινδυνεῦσαι VC 11 δὴ om. VC 13 ἐξ ὧν cod. Escur. (ἐξῶν), ἐξῆν cod. Paris. 14 ἐβεβαιοῦτο cod. Paris., ἐκβεβαιοῦτο cod. Escur.

16 τῷ reduxi ex VC, αὐτῷ Reim. praeeunte Blanco iniuria, nam de Sura cogi-

Digitized by Google

τὸ ξίφος, δ παραζώννυσθαι αὐτὸν ἐχρῆν, ὥρεξεν, ἐγύμνωσέ τε αὐτὸ καὶ ἀνατείνας ἔφη "λαβὲ τοῦτο τὸ ξίφος, ἵνα, ἂν μὲν καλῶς ἄρχω, ὑπὲρ ἐμοῦ, ἂν δὲ κακῶς, κατ' ἐμοῦ αὐτῷ χρήσῃ".

2 ἔστησε δὲ καὶ τοῦ Σοσσίου τοῦ τε Πάλμου καὶ τοῦ Κέλσου εἰκόνας· οὕτω που αὐτοὺς τῶν ἄλλων προετίμησε. τοὺς μέντοι ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ, ἐν οἷς ἦν καὶ Κράσσος, ἐτιμωρεῖτο ἐσάγων ἐς τὴν βουλήν.

p. C. 112/8 κατεσκεύασε δὲ καὶ βιβλίων ἀποθήκας. καὶ ἔστησεν ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ κίονα μέγιστον, ἅμα μὲν ἐς ταφὴν ἑαυτῷ, ἅμα δὲ ἐς ἐπίδειξιν τοῦ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἔργου· παντὸς γὰρ τοῦ χωρίου ἐκείνου ὀρεινοῦ ὄντος κατέσκαψε τοσοῦτον ὅσον ὁ κίων ἀνίσχει, καὶ τὴν ἀγορὰν ἐκ τούτου πεδινὴν κατεσκεύασε.

17 μετὰ δὲ ταῦτα ἐστράτευσεν ἐπ' Ἀρμενίους καὶ Πάρθους, πρόφασιν μὲν ὅτι μὴ τὸ διάδημα ὑπ' αὐτοῦ εἰλήφει, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Πάρθων βασιλέως, δ τῶν Ἀρμενίων βασιλεύς, τῇ δ' ἀληθείᾳ δόξης ἐπιθυμίᾳ. Xiph. 235, 6—20 R. St.

p. C. 113 2 ὅτι τοῦ Τραϊανοῦ ἐπὶ Πάρθους στρατεύσαντος καὶ ἐς Ἀθήνας ἀφικομένου πρεσβεία αὐτῷ ἐνταῦθα παρὰ τοῦ Ὀρρόου ἐνέτυχε, τῆς εἰρήνης δεομένη καὶ δῶρα φέρουσα. ἐπειδὴ γὰρ ἔγνω τήν τε Suid. s. v. τεκμήριον ὁρμὴν αὐτοῦ, καὶ ὅτι τοῖς ἔργοις τὰς ἀπειλὰς ἐτεκμηρίου, κατέδεισε, Suid. s. v. ὑφεὶς καὶ ὑφεὶς τοῦ φρονήματος ἔπεμψεν ἱκετεύων μὴ πολεμηθῆναι, τήν

---

8. 9 = Zon. 11, 21 p. 511, 9 B. (p. 68, 13 D.) 13—16 = Zon. 11, 21 p. 511, 9—13 B. (p. 68, 13—17 D.)

---

tari omnino nequit, cf. etiam Zon. et Hist. Aug. Byz. intellegitur *Saburanus* si recte sic scribitur Vict. *Caes.* 13, 9 (quod collatis nominibus *Saburra, Saburrio* praefracte non negaverim) vel *Suburanus*, quem tamen *Sex. Attium Suburanum* (*Pros. imp. Rom.* 1 p. 181 n. 1135) esse mihi ut Klebsio *l. l.* admodum improbabile videtur.

4 Σοσσίου] *Σοσίου* Dind., cf. ad 49, 22, 3 Κέλσου R. St., *κάλσου* VC sed *κέλσος* recte 69, 2, 5. intellegitur *L. Publilius Celsus* (*Pros. imp. Rom.* 3 p. 107 n. 782) 14 τοῦ Πάρθων βασιλέως] *Osroes* est (§ 2) 15 ὁ τῶν Ἀρμενίων βασιλεύς] *Exedares* Pacori Parthorum regis a. 110 defuncti filius, ut patet ex § 2 (*Πακόρου καὶ αὐτῷ υἱεῖ*).

18 Ὀρρόου A, ὀρρόνου B, ὀρρόντου M, ὀρρόου c. 19, 4 (ABM); ὀρρόην 22, 1 (B, sed ὀσρόην AM), Ὀσρόου Urs. Ὀσρόης Paus. 5, 12, 6, Arr. *Parth.* (Suid. *s. v. ἀπείρατον*, *Χοσρόης* contra *s. v. γνωσιμαχῆσαι*), *Osdroes v. Hadr.* 13, 8 (c. Pal.), *Cosdroes* Vict. *Caes.* 13. cf. Ὀσδρόης Malal. 11 p. 270. 274 Bonn. de hoc nomine vide Iusti, *Iran. Namenbuch* p. 134, et praeterea quae mox ad Ὀρροηνός c. 18, 1 adnotata sunt.

Digitized by Google

τε Ἀρμενίαν Παρθαμασίριδι Πακόρου καὶ αὐτῷ υἱεῖ ἤτει, καὶ ἐδεῖτο τὸ διάδημα αὐτῷ πεμφθῆναι· τὸν γὰρ Ἐξηδάρην ὡς οὐκ 3
ἐπιτήδειον οὔτε τοῖς Ῥωμαίοις οὔτε τοῖς Πάρθοις ὄντα πεπαυκέναι ἔλεγεν. καὶ ὃς οὔτε τὰ δῶρα ἔλαβεν, οὔτ' ἄλλο τι ἀπεκρίνατο ἢ καὶ
5 ἐπέστειλε πλὴν ὅτι ἡ φιλία ἔργοις καὶ οὐ λόγοις κρίνεται, καὶ διὰ τοῦτ', ἐπειδὰν ἐς τὴν Συρίαν ἔλθῃ, πάντα τὰ προσήκοντα ποιήσει. καὶ οὕτω διανοίας ὢν ἐπί τε τῆς Ἀσίας καὶ ἐπὶ Λυκίας τῶν τε ἐχομένων ἐθνῶν ἐς Σελεύκειαν ἐκομίσθη. γενομένῳ δὲ αὐτῷ ἐν Ἀν- 18
τιοχείᾳ Αὔγαρος ὁ Ὀρροηνὸς αὐτὸς μὲν οὐκ ὤφθη, δῶρα δὲ δὴ
10 καὶ λόγους φιλίους ἔπεμψεν· ἐκεῖνόν τε γὰρ ὁμοίως καὶ τοὺς Πάρθους φοβούμενος ἐπημφοτέριζε, καὶ διὰ τοῦτ' οὐκ ἠθέλησέν οἱ συμμῖξαι. Exc. U[G] 51 (p. 403 sq., inde Suid. *l. l.*)

---

1 *Παρθαμασίριδι*] sic quoque c. 18, 3; 19, 1. 2; 20, 2. 4, *Parthamasirus* Front. *princ. hist.* p. 209 Nab., *Sarmatosiris v. Hadr.* 5, 4 (ceterum errore pro Parthamaspate), *παρμασίρου* vel *παρθμασίρου* vel *πάρθον μαρσίρου* corrupte codices Suid. *s. v. γνῶσις* ex Arr. *Parth.* (= fr. 16 M.), item corrupte *παρθουσίρου* vel *παρθωσύρου* Suid. *s. v. παραβαλών* ex Arr. *Parth.*, *Parthomasiris* Eutr. 8, 3, 1 (*farmatosyrio* FG, *farmato syriae* D et codices Pauli [*sarmato syriae* NZV], *pharnace syro* S, *parthomasiri* LO, *φατόσιρις* Paean.) *Πακόρου* AM, *πακούρου* B 2 *Ἐξηδάρην*] *Ἀξιδάρης* Arr. *Parth.* (Suid. *s. v. ἀμφίλογον* = *Ἀξιδάρης*, *s. v. γνῶσις*), an Dio *Ἐξιδάρης*? 4 *ἔλεγεν* Leuncl., *ἐλέγετο* ABM, quod non videtur ferri posse 5 *ἐπέστειλε* Leuncl., *ἀπέστειλε* ABM *ἔργοις* A, *ἔργα* BM 6 *ἔλθῃ* AM, *ἔλθοι* B 7 *ὤν*] *ἔχων* Bk. *ἐπί* — *ἐπὶ* corruptum, *διά* — *διὰ* Rk., recte ut videtur 8 *γενομένῳ* Urs., *γενομένων* ABM 9 *Αὔγαρος* Urs., *ἄλβαρος* ABM, cf. ad 40, 20, 1 *Ὀρροηνὸς* Dind., *ὀσροηνὸς* AM, *ὀσροήνης* B. forma *Ὀρροηνός* legitur 40, 20, 1 et 23, 1; 75, 1, 2 (exc. Urs.), *Ὀσροηνός* hic et 75, 1, 1 (VC Zon.); 77, 12, 1 (VC cod. Peir. Zon.), *Ὀσροήνη* 77, 12, 1 (VC Zon.). — Genuina forma et vetustior per *ρρ* (cf. v. Gutschmid, *Unters. über d. Gesch. d. Königr. Osroëne* p. 10 in *Mém. Acad. St. Petersb.* 35, 1, Kiepert *Lehrb. alt. Geogr.* p. 156) invenitur Isid. Charac. 1 in *geogr. Gr. min.* 1, 246 (*Ὄρρα*), Plin. *n. h.* 5, 85; 6, 25. 129 (*Arabes Orroei*), Steph. *s. v. Βάτναι* (*Ὀρροήνη*), C. I. L. 6, 1797 saec. III (*Orrheni*), *laterc. prov. Veron.* 13, 39 (cf. Muellenh. *D. A.* 3, 320), cf. *Etym. magn.* 249, 18 et Prisc. 1, 7, 40. *Ὀσροήνη* et *Ὀσροηνοί* Steph. *s. v. Ζηνοδότιον* ex Parthicis Arriani, Herod. 3, 9, 2; 6, 7, 8; 7, 1, 9. 10 et 2, 1, Suid. *s. v. Ὀσροήνη*, Proc. *b. Pers.* 1, 17, Joann. Epiph. 3 (*F. H. Gr.* 4 p. 274) et *Osrhoena Osrhoeni* C. I. L. 6, 1377 (a. 170 circiter, descripsit Ligorius), C. I. L. 3 suppl. 10307 (*Hosroruorum*), *not. dign.* passim, et omnino apud posteriores nisi euphoniae causa praeferunt *Ὀσδροήνη Osdroena* ut Eutr. 8, 3 (cf. Hier. p. 163 Schoene) et 20, Amm. Marc. 14, 3, 2 et 8, 7; 23, 2, 7; 24, 1, 2 (hoc loco *Osdruena*), Zos. 3, 12, 3, cf. *Chosdroena* C. I. L. 2, 4135. vetustiorem formam ubique apud Dionem restituendam puto, etiam ubi sua tempora describit (cf. 75, 1, 2) *ὤφθη*] restitui ex ABM, *ἔφθη* Urs., ad rem cf. c. 21, 1 11 *ἐπημφοτέριζε* A, *ἐπαμφοτέριζε* BM.

Digitized by Google

32, 4 *ὅτι Κυῆτος Λούσιος Μαῦρος μὲν ἦν, καὶ αὐτὸς τῶν Μαύρων ἄρχων καὶ ἐν ἱππεῦσιν ἴλης ἐξήταστο, καταγνωσθεὶς δὲ ἐπὶ πονηρίᾳ τότε μὲν τῆς στρατείας ἀπηλλάγη καὶ ἠτιμώθη, ὕστερον δὲ τοῦ Δακικοῦ πολέμου ἐνστάντος καὶ τοῦ Τραϊανοῦ τῆς τῶν Μαύρων συμμαχίας δεηθέντος ἦλθέ τε πρὸς αὐτὸν αὐτεπάγγελτος καὶ με-*
5 *γάλα ἔργα ἀπεδείξατο. τιμηθεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ πολὺ πλείω καὶ μείζω ἐν τῷ δευτέρῳ πολέμῳ ἐξειργάσατο, καὶ τέλος ἐς τοσοῦτον τῆς τε ἀνδραγαθίας ἅμα καὶ τῆς τύχης ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ προεχώρησεν ὥστε ἐς τοὺς ἑστρατηγηκότας ἐσγραφῆναι καὶ ὑπατεῦσαι τῆς τε Παλαιστίνης ἄρξαι· ἐξ ὧν που καὶ τὰ μάλιστα ἐφθονήθη καὶ ἐμι-*
10 *σήθη καὶ ἀπώλετο.* Exc. Val. 290 (p. 710).

p. C. 114 **18,** 2 *ἐπεὶ δὲ ἐνέβαλεν ἐς τὴν πολεμίαν, ἁπήντων αὐτῷ οἱ τῇδε σατράπαι καὶ βασιλεῖς μετὰ δώρων, ἐν οἷς καὶ ἵππος ἦν δεδιδαγμένος προσκυνεῖν· τοῖς τε γὰρ [τοῖς] ποσὶ τοῖς προσθίοις ὤκλαζε, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοὺς τοῦ πέλας πόδας ὑπετίθει.* Xiph. 235, 20—24 R. St.
15 **19** *ὅτι ὁ Παρθαμάσιρις βλαισόν τι ἐποίησε. γράψας δὲ δὴ τὰ πρῶτα τῷ Τραϊανῷ ὡς βασιλεύς, ἐπειδὴ μηδὲν ἀντεγράφη, ἐπέστειλέ τε αὖθις τὸ ὄνομα τοῦτο περικόψας, καὶ ἤτησε Μᾶρκον Ἰούνιον τὸν τῆς Καππαδοκίας ἄρχοντα πεμφθῆναί οἱ ὡς καὶ δι' αὐτοῦ τι*

1—11 exc. Val. 290 hic locum dedi. ex fragmentorum Valesianorum serie ponendum inter c. 16, 1 (exc. Val. 289) et c. 21, 2 (exc. Val. 291) edebatur c. 32 post § 3 i. e. post exc. Val. 292 (ex c. 28, 4), iniuria, cum nihil obstet quominus initio belli Parthici de Lusio Quieto fuse Dionem egisse sumamus. nam ex belli Parthici enarratione excerptum desumptum esse patet ex verbis *ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ* quod ad Dacicum bellum alterum referri nequit. sed manet incertum utrum hic vel post § 2 an ad finem capitis 20 collocandum sit.

C. 18, 3 habes partim p. 207 ad c. 19, 2 infra adscriptum, partim p. 208 sq.

1 *Κυῆτος* Val. (vers.), *κύντος* cod. Peir. *Quietus v. Hadr.* 5, 8, *Κυῆτος* Euseb. *h. e.* 4, 2, 5 (libri optimi, *κοίντος* minus boni) et *chron.* p. 164. 165 Schoene (*Quietus* Hier., *κύντος* Sync., *citius* vel *citus* vers. Arm.) *Λούσιος*] ita quoque c. 22, 2; 30, 1. 2; 32, 3 et 69, 2, 5, *λούκιος* corrupte 68, 8, 3, *Lusius* recte *v. Hadr.* 5, 8 et 7, 2, Euseb. *h. e.* 4, 2, 5 (apud Rufinum, *λούκιος* libri), Amm. Marc. 29, 5, 4, Themist. *or.* 16 p. 250 Dind. (*λύσιος*), *Lysias* Hier. Sync. vers. Arm. *l. l.* *Μαῦρος* Val., *μαῦρον* cod. Peir. 1. 2 *αὐτὸς — ἐξήταστο*] locus nondum sanatus, *αὐτὸς — εἴλης ἐξήστατο* cod. Peir. corrupte, *αὐτὸς ἐν ἱππεῦσιν, ἴλης τῶν Μαύρων ἄρχων, ἐξήταστο* Rk., *αὐτὸς τῶν Μαύρων ἄρχων καὶ ἐν ἱππεῦσιν ἴλῃ ἐφίστατο* Reim., *αὐτὸς τῶν Μαύρων ἄρχων καὶ ἐν ἱππεῦσιν, ἴλης ⟨προστάς⟩, ἐξήταστο* Polak., cf. 59, 6, 6 3 *τότε*] de Domitiani temporibus cogitat Dessau (*Pros. imp. Rom.* 2 p. 308) probabiliter 4 *Τραϊανοῦ* Bk., *στῷ* cod. Peir., *στρατοῦ* Val. 13 *δώρων* V, *δούρων* C 14 [*τοῖς*] del. R. St. 16 *Παρθαμάσιρις*] cf. ad c. 17, 2 *γράψας* AM, *γράψαι* B *δὲ* om. BM. 17 *ἐπέστειλέ* H. St., *ἀπέστειλέ* ABM.

Digitized by Google

αἰτησόμενος. ὁ οὖν Τραϊανὸς ἐκείνῳ μὲν τὸν τοῦ Ἰουνίου υἱὸν 2
ἔπεμψεν, αὐτὸς δὲ μέχρις Ἀρσαμοσάτων προχωρήσας καὶ ἀμαχεὶ
αὐτὰ παραλαβὼν ἐς τὰ Σάταλα ἦλθε, καὶ Ἀγχίαλον τὸν Ἡνιόχων τε
καὶ Μαχελόνων βασιλέα δώροις ἡμείψατο. ἐν δὲ Ἐλεγείᾳ τῆς Ἀρμε-
νίας τὸν Παρθαμάσιριν προσεδέξατο. καθῆστο δὲ ἐπὶ βήματος ἐν 3
τῷ ταφρεύματι· καὶ ὃς ἀσπασάμενος αὐτὸν τό τε διάδημα ἀπὸ τῆς
κεφαλῆς ἀφεῖλε καὶ πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ἔθηκε, σιγῇ τε εἱστή-
κει, καὶ προσεδόκα αὐτὸ ἀπολήψεσθαι. συμβουσάντων δὲ ἐπὶ τούτῳ
τῶν στρατιωτῶν, καὶ αὐτοκράτορα τὸν Τραϊανὸν ὡς καὶ ἐπὶ νίκῃ
τινὶ ἐπικαλεσάντων (νίκην γὰρ ἀσέλινον ἄναιμον ὠνόμαζον ὅτι τὸν 4
βασιλέα τὸν Ἀρσακίδην, τὸν Πακόρου παῖδα, τὸν Ὀρρόου ἀδελφι-
δοῦν, προσεστηκότα αὐτῷ ἄνευ διαδήματος εἶδον ὥσπερ αἰχμάλω-

1—4 quae integra habet exc. U^{a} 52, contractiora dat Xiphilinus c. 18, 3^{a}:

Exc. U^{a} 52	Xiphilinus (235, 24—27)
... αὐτὸς δὲ μέχρι Σαμωσάτου προχωρήσας καὶ ἀμαχὶ αὐτὰ παραλαβὼν ἐς τὰ Σάτα ἦλθε καὶ Ἀγχίαλον τὸν Ἡνιόχων τε καὶ Μαχελόνων βασιλέα δώροις ἡμείψατο. ἐν δὲ Ἐλεγείᾳ τῆς Ἀρμενίας τὸν Παρθαμάσιριν προσεδέξατο. καθῆστο κ. τ. λ.	18, 3^{a} (...ὑπετίθει, c. 18, 2.) Τραϊανὸς δὲ ἀμαχεὶ πάντα χειρούμενος ἐς Σάταλα ἦλθε καὶ ἐς Ἐλέγειαν, τῆς Ἀρμενίας χωρία, καὶ τὸν Ἡνιόχων βασιλέα ἐτίμησε, Παρθαμάσιριν δὲ τὸν Ἀρμενίων ἐτιμωρήσατο. (ἐπεὶ δὲ κ. τ. λ. c. 18, 3^{b} p. 208.)

1 Ἰούνιον AM, *Ἰάνιον* B, mox *Ἰουνίου* ABM, dubitat de lectionis sinceritate Dessau *Pros. imp. Rom.* 2 p. 233 n. 470 nescio quo iure 2 *μέχρις Ἀρσαμοσάτων* v. Gutschmid *Gesch. Irans* p. 141, 1, *μέχρι σαμωσάτου* ABM, *μέχρι Σαμοσάτων* Leuncl. monet v. Gutschmid si Samosata — oppidum est insigne Commagenes ubi castra habebat legio XVI — a Parthis initio belli capta fuissent, eaque tum Traianus recuperasset (cf. Mommsen *Röm. Gesch.* 5, 399, 1) Dionem id non tam sicce et tanquam in transcursu memorare potuisse. verum eum vidisse patet ex c. 18, 1, ubi de Traiano *ἐπεὶ δὲ ἐνέβαλεν ἐς τὴν πολεμίαν.* — Ceterum videndum an forte scripserit eclogarius Ἀσμωσάτου pro Dionis Ἀρσαμοσάτων, nam legitima quidem forma est Ἀρσαμόσατα, quae legitur Tac. *ann.* 15, 10, Plin. *n. h.* 6, 26 (*arsamote arsamotae* libri), Ptol. 5, 12 (13), 19; 8, 19, 14, *Rav. cosm.* 75, 7 (*arsamotasa*); 80, 18 (*arsamosatim*), Georg. Cypr. v. 950 p. 48 Gelzer (*Ἀρσαμούσατα*) quamquo habuit fortasse Pol. 8, 25, 1 (*ἁρμόσατα* tamen cod. Peir.), vide praeterea locos a Gelzero citatos p. 171. sed ipse Constantinus Porphyrogennetus Ἀσμόσατον scripsit (*de adm. imp.* 50 p. 226) item Ἀσμώσατα novi tactici auctor v. 2675 (Gelzer p. 172), reddens uterque Armenium *Ašmušat* qua forma indigenae praeter *Aršamušat* utebantur *προχωρήσας* Leuncl., *προσχωρήσας* ABM *ἀμαχεὶ* VC, *ἀμαχὶ* ABM 3 *Σάταλα* VC, *σάτα* ABM. *Satala* notum oppidum est Armeniae 4 *Μαχελόνων*] *Μαχέλονες* Arr. *per. pont. Eux.* 15, *Μαχελῶνες per. pont. Eux.* 42 *Ἐλεγείᾳ* AM, *ἐλεγείαν* B 7 *ἔθηκε* AM, *ἔστηκε* B 10 *ἀσέλινον* Bk., *ἀσέληνον* ABM. *ἀσέλινος* nusquam quod scio invenitur, memor sine dubio fuit Bekker Suidae *s. v. σελίνου στέφανος, σελίνου δεῖται ὁ νοσῶν, τοῦ σελίνου δεῖται.* vide hos locos et quae ibi congesserunt interpretes 11 Ἀρσακίδην AM, *ἀρσαδίκην* B Ὀρρόου] cf. ad c. 17, 2.

Digitized by Google

τον), ἐξεπλάγη τε καὶ ἐνόμισεν ἐπὶ ὕβρει καὶ ὀλέθρῳ αὐτοῦ γεγονέναι. καὶ μετεστράφη μὲν ὡς καὶ φευξόμενος, ἰδὼν δὲ ὅτι περιεστοίχισται ἐξητήσατο τὸ μὴ ἐν τῷ ὄχλῳ τι εἰπεῖν. καὶ οὕτως ἐς τὴν σκηνὴν ἐσαχθεὶς οὐδενὸς ἔτυχεν ὧν ἐβούλετο. ἐκπηδήσαντος οὖν ὀργῇ καὶ ἐκεῖθεν ἐκ τοῦ στρατοπέδου μετεπέμψατο αὐτὸν ὁ Τραϊανός, καὶ ἀναβὰς αὖθις ἐπὶ τὸ βῆμα ἐκέλευσεν αὐτῷ πάντων ἀκουόντων εἰπεῖν ὅσα ἤθελεν, ἵνα μὴ ἀγνοήσαντές τινες τὰ κατὰ μόνας σφίσιν εἰρημένα λογοποιήσωσί τινα διάφορα. ἀκούσας τοῦτο ὁ Παρθαμάσιρις οὐκέτι τὴν ἡσυχίαν ἦγεν, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς παρρησίας ἄλλα τέ τινα εἶπε καὶ ὅτι οὐχ ἡττηθεὶς οὐδὲ ζωγρηθεὶς ἀλλ' ἐκὼν ἀφίκετο, πιστεύσας ὅτι οὔτε τι ἀδικηθήσεται καὶ τὴν βασιλείαν ἀπολήψεται ὥσπερ καὶ ὁ Τιριδάτης παρὰ τοῦ Νέρωνος. καὶ αὐτῷ ὁ Τραϊανὸς πρός τε τἆλλα ἀντέλεξεν ὅσα ἤρμοζεν, καὶ Ἀρμενίαν μὲν οὐδενὶ προήσεσθαι ἔφη (Ῥωμαίων τε γὰρ εἶναι καὶ ἄρχοντα Ῥωμαῖον ἕξειν), ἐκείνῳ μέντοι ἀπελθεῖν ὅποι βούλεται ἐπιτρέψειν. καὶ τὸν μὲν Παρθαμάσιριν μετὰ τῶν Πάρθων ⟨τῶν⟩ συνόντων οἱ ἀπέπεμψεν, ἀγωγούς σφισιν ἱππέας, ὅπως μήτε τινὶ συγγένωνται μήτε τι νεοχμώσωσι, δούς· τοὺς δὲ Ἀρμενίους πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐλθόντας προσέταξε κατὰ χώραν, ὡς καὶ αὐτοῦ ἤδη ὄντας, μεῖναι. Exc. U^{G} 52 (p. 404), et (p. 207 v. 1 — 4) Xiph. 235, 24 — 27 R. St.

18, 3^{b} ἐπεὶ δὲ πᾶσαν τὴν Ἀρμενίων χώραν εἶλε, καὶ πολλοὺς τῶν

22. p. 209, 2. 3. p. 209, 1—3 = Zon. 11, 21 p. 511, 13—17 B. (p. 68, 17—23 D.)

C. 21, 1—3 et c. 22, 1. 2 vide p. 210 sq., et c. 22, 3 vide p. 214.

22 — p. 210, 3 Xiphilinea c. 18, 3^{b} et 23, 1, 2 ab editoribus discerpta rursus coniunxi. excerpta enim Ursiniana 53 et 54 (c. 21 et 22, 1. 2) post c. 23, 2 collocari debent. Xiphilinus Traianum Armenia capta Optimum a senatu appellatum refert, nec apud Dionem ipsum Mesopotamiam additam fuisse, ab excerptore tantum omissam, demonstratur c. 23, 2 ubi narratur Parthici cognomen Traiano datum fuisse postquam Batnas et Nisibin expugnasset i. e. postquam Mesopotamiam in potestatem p. R. redegisset. patet igitur certe c. 22 ante c. 23, 1 collocari non posse (cf. c. 22, 1, τῆς τε Ἀρμενίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας ἐαλω-

1 αὐτοῦ Bk., αὐτοῦ ABM 2 φευξόμενος H. St., φευξούμενος A, φευξάμενος BM, cf. ad 39, 7, 3 (ubi addendum 54, 3, 5 φευξόμενοι et "cod. A" in "cod. BM" mutandum) 4 ἐκπηδήσαντος Leuncl., ἐσπηδήσαντος ABM 5 ἐκ τοῦ στρατοπέδου] an delendum?, ⟨καὶ⟩ ἐκ τοῦ στρατοπέδου Kuiper. (litt.) 12 Τιριδάτης] cf. ad 51, 18, 2 (ubi hic locus addendus) 15 Ῥωμαῖον Urs., ῥωμαίων ABM 16 ⟨τῶν⟩ add. Rk. 17 ἀπέπεμψεν AB, ἀπέπεμψαν M 19 αὐτοῦ Bk., αὐτοῦ ABM ὄντας Urs., ὄντος ABM.

22 πολλοὺς C, πολλὰς V τῶν βασιλέων] cf. Eutr. 8, 3, 1 ubi *Colchorum* ante *et Arabum* reponendum, cf. Paeanius et Ruf. Fest. 20 (p. 17, 25; 18, 1 Förster), Arr. *per. pont. Eux.* 11.

Digitized by Google

βασιλέων τοὺς μὲν ὑποπεσόντας ἐν τοῖς φίλοις ἦγε, τοὺς δέ τινας καὶ ἀπειθοῦντας ἀμαχεὶ ἐχειροῦτο, τά τε ἄλλα ἐψηφίζετο 23
αὐτῷ πολλὰ ἡ βουλή, καὶ ὄπτιμον, εἴτ' οὖν ἄριστον, ἐπωνόμασεν. ἐβάδιζεν ἀεὶ μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ πεζῇ, διεκόσμει
5 τε αὐτοὺς κατὰ πᾶσαν τὴν πορείαν καὶ διέταττεν ἄλλοτε ἄλλως ἄγων, τούς τε ποταμούς, ὅσους γε καὶ ἐκεῖνοι, πεζῇ διέβαινε.
καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ἀγγελίας ψευδεῖς διὰ τῶν προσκόπων ἐποίει, 2
ἵν' ἅμα τε τὰ τακτικὰ μελετῷεν καὶ ἕτοιμοι πρὸς πάντα καὶ

4. 5 cf. Suid. *s. v. μεταξύ· Τραϊανὸς δὲ τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἔργων ἐκούφιζε τοῦ πλήθους τὸν κάματον καὶ μεταξὺ πορευόμενος ἄλλοτε ἄλλως ἔταττε.* 7 — p. 210, 1 Suid. *s. v. προσκόπων* et *s. v. καθιείς* (partim): *ὁ δὲ Τραϊανός τινας ἀγγελίας ψευδεῖς διὰ τῶν προσκόπων ἀεὶ καθιεὶς εἴθιζεν ἅμα μὲν ἐν κόσμῳ πορεύεσθαι ἅμα δὲ πρὸς τὰ φοβερὰ μὴ ταράττεσθαι.* [dubius haereo quid de his fragmentis sentiam. Dioni tamen ipsi non adscribo, nam Xiphilinus auctorem suum excerpsit, non refinxit. ex scriptore, qui Dione tamquam fonte usus est, veluti ex Antiocheno, fluxisse probabiliter conicias. nisi forte Arriani sunt, ex cuius Parthicis quam multa extent excerpta apud Suidam notissimum est. sequeretur Arriani Parthica inter fontes Dioneos fuisse.]

κνίας). nec magis de c. 21 ambigendum videtur cum consentaneum sit Abgarum victoris demum Armeniae amicitiam appetisse. — Ceterum belli Parthici enarratio Dionea secundum meam opinionem, quae consentit fere cum Gutschmidii (*Gesch. Irans* p. 141 sqq.; nec multum differt Dierauer *l. l.*) ita ex ordine temporum distribuenda est:

c. 17, 1—18, 1; 32, 4. 5:	a. 113 (m. Oct.) — a. 114 (ver)
c. 18, 2—19, 4; 18, 3[b]; 23, 1. 2; 21, 1—3:	a. 114
c. 22, 1. 2; 24, 1—25, 6:	a. 115 (terrae motus d. 13 m. Dec.)
c. 26 sqq.:	a. 116
c. 31:	a. 117?

Mommsenus imperatorem a. 114 exeunte Roma profectum a. demum 115 Armeniam invasisse opinatus (*Röm. Gesch.* 5 p. 398 sqq.) refutatur disertis verbis Xiphilini iam a me coniunctis, nam ante d. 1 mensis Septembris a. 114 Traianus cognomen Optimi adscivit teste dipl. n. 26 (C. I. L. 3 p. 869), vide Mommsen ad C. I. L. 3 suppl. n. 7086. — Quod ad Parthici cognomen attinet (cf. Mommsen ad Droysen, *Hellenismus* 3, 2, 361 sqq.) sic fortasse statuendum: datum fuit a senatu Mesopotamia in potestatem p. R. redacta (c. 23, 2, numm. Cohen *Trajan* n. 318) i. e. anno 115 exeunte. a Traiano non statim admissum est, unde non reperitur in titulo Aegyptio C. I. Gr. n. 4948 die 24 m. Maii a. 116, receptum demum postquam Parthici regni caput victor intraverat. id enim innuere videtur Xiphilinus (Dio) c. 28, 2 *παραλαβών τε αὐτὴν* (Ctesiphonta) *αὐτοκράτωρ ἐπωνομάσθη καὶ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ Παρθικοῦ ἐβεβαιώσατο*, cf. 38, 38, 3; 47, 22, 2; 48, 45, 3; 53, 12, 1; 68, 9, 7.

4 *ἐβάδιζεν ἀεὶ κ. τ. λ.*] haec quanquam a Dione superioribus non tam abrupte addita puto, tamen cum iis cohaerent. explicatur cur Traiano bello victori cognomen Optimus datum sit 7 *ὅτε*] *ὅτι* Dind. *διὰ* Reim. coll. Suid. *l. l.*, *κατὰ* VC.

Digitized by Google

ἀνέκπληκτοι εἶεν. καὶ ὠνομάσθη μέν, ἐπειδὴ καὶ τὴν Νίσιβιν εἶλε καὶ τὰς Βάτνας, Παρθικός, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τῇ τοῦ ὀπτίμου προσηγορίᾳ ἢ ταῖς ἄλλαις συμπάσαις, ἅτε καὶ τῶν τρόπων αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τῶν ὅπλων οὔσῃ, ἐσεμνύνετο. Xiph. 235, 27—236, 7 R. St.

21 ὅτι ὁ Τραϊανὸς φρουρὰς ἐν τοῖς ἐπικαίροις καταλιπὼν ἦλθεν ἐς Ἔδεσσαν, κἀνταῦθα πρῶτον Ἄβγαρον εἶδεν. πρότερον μὲν γὰρ καὶ πρέσβεις καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ πολλάκις ἔπεμψεν, αὐτὸς δὲ ἄλλοτε κατ' ἄλλας προφάσεις οὐ παρεγένετο, ὥσπερ ⟨οὐδὲ⟩ ὁ Μάννος ὁ τῆς Ἀραβίας τῆς πλησιοχώρου οὐδὲ ὁ Σποράκης ὁ τῆς Ἀνθεμουσίας 10
2 φύλαρχος. τότε δὲ τὰ μὲν καὶ ὑπὸ τοῦ υἱέος Ἀρβάνδου καλοῦ καὶ ὡραίου ὄντος καὶ διὰ τοῦτο τῷ Τραϊανῷ ᾠκειωμένου πεισθείς, τὰ δὲ καὶ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ φοβηθείς, ἀπήντησέ τε αὐτῷ προσιόντι
Suid. s. v. ἱκέτευμα 3 καὶ ἀπελογήσατο, συγγνώμης τε ἔτυχεν· ὁ γὰρ παῖς λαμπρόν οἱ ἱκέτευμα ἦν. καὶ ὁ μὲν φίλος τε ἐκ τούτου τῷ Τραϊανῷ ἐγένετο 15

C. 24 vide p. 211.

10—15 verba sunt excerpti U^{c} 53. qui exc. Val. 291 confecit Dione non bene intellecto errorem commisit:

Exc. U^{c} 53

....αὐτὸς δὲ ἄλλοτε κατ' ἄλλας προφάσεις οὐ παρεγίνετο, ὥσπερ ὁ Μάννος ὁ τῆς Ἀραβίας τῆς πλησιοχώρου οὔτε ὁ Σποράκης ὁ τῆς Ἀνθεμουσίας φύλαρχος. τότε δὲ τὰ μὲν καὶ ὑπὸ τοῦ υἱέος Ἀρβάνδου καλοῦ καὶ ὡραίου ὄντος καὶ διὰ τοῦτο τῷ Τραϊανῷ ᾠκειωμένου πεισθείς, τὰ δὲ καὶ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ φοβηθείς, ἀπήντησέ τε αὐτῷ προσιόντι καὶ ἀπελογήσατο, συγγνώμης τε ἔτυχεν· ὁ γὰρ παῖς λαμπρόν οἱ ἱκέτευμα ἦν. καὶ ὁ μὲν κ. τ. λ.

Exc. Val. 291

ὅτι ὁ παῖς ὁ τοῦ Ἀγβάρου τοῦ τῆς Αἰδέσης ἄρχοντος Ἄρβανδος καλὸς καὶ ὡραῖος ὢν τῷ Τραϊανῷ ᾠκείωτο, καὶ ἀπαντήσας τῷ Τραϊανῷ ὁ Σποράκης τὴν Αἴδεσαν διερχομένῳ συγγνώμης ἔτυχεν· ὁ γὰρ παῖς λαμπρόν οἱ ἱκέτευμα ἦν.

2 *Παρθικὸς* V, *παρθενικὸς* C 3 *συμπάσαις* Dind., *ξυμπάσαις* VC.
7 *Ἔδεσσαν* Reim., *αἴδεσαν* ABM et *αἰδέσης αἴδεσαν* cod. Peir., *ἔδεσαν* 68, 30, 2 VC, sed recte *Ἐδέσσης* 78, 5, 4 (cod. Vat., *ἐδέσης* VC) *Ἄβγαρον* Urs., *ἄλβαρον* et in marg. *ἔχει ἄγβαρον* A, *ἄμαρον* B, *ἄλβαρον* M, cf. ad 40, 20, 1
8 *τῷ βασιλεῖ*] eclogarii, non Dionis 9 *παρεγένετο* Leuncl., *παρεγίνετο* ABM ⟨*οὐδὲ*⟩ add. Bk., ⟨*οὔτε*⟩ Leuncl. *Μάννος* AM, *μάνος* B. per *-νν-* A per *-ν-* BM c. 22, 1. 2. nomen, quod Syriace *Ma'nu* audit, per duplicem *ν* scribitur in titulis nummisque regum aliquot Osrhoenorum (cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 330 sq.) et alibi 10 *οὐδὲ* Bk., *οὔτε* ABM 11 *Ἀρβάνδου*] *Ἀρβάνδης* (*Ἀρβανδος* ecl. Val.) Armeniace audit *Erovant*, cf. v. Gutschmid *Unters. Osroëne* p. 17. scripseratne Dio fortasse *Ἀρουάνδης*? 12 *τοῦτο τῷ* Urs., *τοῦ τῷ* AM, *τοῦτο* B
14 *οἱ* om. B.

Digitized by Google

καὶ εἰστίασεν αὐτόν, ἔν τε τῷ δείπνῳ παῖδα ἑαυτοῦ ὀρχησόμενον βαρβαρικῶς πως παρήγαγεν. Exc. UG 53 (p. 405) inde Suid. l. l., et (p. 210 v. 10—15) Exc. Val. 291 (p. 710). Suid. s. v. παρήγαγεν

ὅτι τοῦ Τραϊανοῦ ἐς Μεσοποταμίαν ἐλθόντος, καὶ τοῦ Μάν- 22 p. C. 115
νου ἐπικηρυκευσαμένου, καὶ τοῦ Μανισάρου πρέσβεις ὑπὲρ εἰρήνης διὰ τὸ τὸν Ὀρρόην ἐπιστρατεύειν αὐτῷ πέμψαντος καὶ τῆς τε Ἀρμενίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας ἐαλωκυίας ἀποστῆναι ἑτοίμως ἔχοντος, οὔτε ἐκείνῳ πιστεύσειν τι ἔφη πρὶν ἂν ἐλθὼν πρὸς αὐτόν, ὥσπερ ὑπισχνεῖτο, τοῖς ἔργοις τὰς ἐπαγγελίας βεβαιώσῃ, καὶ τὸν 2
Μάννον ὑπώπτευεν ἄλλως τε καὶ ὅτι συμμαχίαν Μηβαρσάπῃ τῷ τῆς Ἀδιαβηνῆς βασιλεῖ πέμψας πᾶσαν αὐτὴν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀπεβεβλήκει· διόπερ οὐδὲ τότε ἐπιόντας αὐτοὺς ὑπέμεινεν, ἀλλ' ἐς τὴν Ἀδιαβηνὴν πρὸς ἐκείνους ἐξεχώρησε. καὶ οὕτω τά τε Σίγγαρα καὶ ἄλλα τινὰ ἁμαχεὶ διὰ τοῦ Λουσίου κατεσχέθη. Exc. UG 54 (p. 406).

διατρίβοντος δὲ αὐτοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ σεισμὸς ἐξαίσιος γίνεται· 24
καὶ πολλαὶ μὲν ἔκαμον πόλεις, μάλιστα δὲ ἡ Ἀντιόχεια ἐδυστύχησεν. ἅτε γὰρ τοῦ Τραϊανοῦ ἐκεῖ χειμάζοντος, καὶ πολλῶν μὲν στρατιωτῶν πολλῶν δὲ ἰδιωτῶν κατά τε δίκας καὶ κατὰ πρεσβείας ἐμποριάν
τε καὶ θεωρίαν πανταχόθεν συμπεφοιτηκότων, οὔτε ἔθνος οὐδὲν 2
οὔτε δῆμος οὐδεὶς ἀβλαβὴς ἐγένετο, καὶ οὕτως ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ πᾶσα ἡ οἰκουμένη ἡ ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις οὖσα ἐσφάλη. ἐγένοντο

---

16. 17 = Zon. 11, 22 p. 511, 18—20 B. (p. 68, 24—27 D.) [ἡ πρὸς τῷ Ὀρόντῃ addidit de suo].

C. 22, 3 vide p. 214.
C. 23, 1. 2 vide p. 209.

1 τε om. BM ὀρχησόμενον Rk., ὀρχησάμενον ABM Suid.
4 Μάννου A, μάνου BM, cf. ad c. 21, 1 5 Μανισάρου] hunc Carduenorum regem putat v. Gutschmid *Gesch. Irans* p. 143, nescio quo iure. patet Manisarem cum Osroe bellum gessisse, nec dubium videtur quin regnum Parthorum appetens Traiano Armeniam Mesopotamiamque, iam ab eo expugnatam, tradere voluerit, ut ab eo rex Parthorum crearetur, cf. c. 26, 4[2] 6 Ὀρρόην B, ὀσρόην AM, cf. ad c. 17, 2 8 πιστεύσειν τι AM, πιστεύσαντι B
10 Μάννον A, μάνον BM, cf. ad c. 21, 1 ὑπώπτευεν A, ὑπώπτευσεν BM Μηβαρσάπῃ] ita ABM, sed c. 22, 3 Βηβαρσάπην VBM 12 ἀπεβεβλήκει Bk., ἀποβεβλήκει ABM 12 τότε AM, τοῦτο B αὐτοὺς] sc. Romanos ὑπέμεινεν] Mannus 13 ἐκείνους] Mebarsapes et Manisarus intelleguntur, nisi potius ἐκεῖνον (Mebarsapem) legendum sit 14 ἁμαχεὶ] ita ABM Λουσίου] cf. ad c. 32, 4 (p. 205).
19 δὲ] δὲ ⟨καὶ⟩ Rk. 22 ἐσφάλη C, ἐσφάγη V.

Digitized by Google

μὲν οὖν καὶ κεραυνοὶ πολλοὶ καὶ ἀλλόκοτοι ἄνεμοι· ἀλλ' οὔτι καὶ
3 προσεδόκησεν ἄν τις ἐκ τούτων τοσαῦτα κακὰ γενήσεσθαι. πρῶτον
μὲν γὰρ μύκημα ἐξαπίνης μέγα ἐβρυχήσατο, ἔπειτα βρασμὸς ἐπ'
αὐτῷ βιαιότατος ἐπεγένετο, καὶ ἄνω μὲν ἡ γῆ πᾶσα ἀνεβάλλετο,
ἄνω δὲ καὶ τὰ οἰκοδομήματα ἀνεπήδα, καὶ τὰ μὲν ἀνέκαθεν ἐπαι- 5
ρόμενα συνέπιπτε καὶ κατερρήγνυτο, τὰ δὲ καὶ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε
κλονούμενα ὥσπερ ἐν σάλῳ περιετρέπετο, καὶ ἐπὶ πολὺ καὶ τοῦ
4 ὑπαίθρου προσκατελάμβανεν. ὁ τε κτύπος θρανομένων καὶ κατα-
γνυμένων ξύλων ὁμοῦ κεράμων λίθων ἐκπληκτικώτατος ἐγίνετο, καὶ
ἡ κόνις πλείστη δση ἠγείρετο, ὥστε μήτε ἰδεῖν τινα μήτε εἰπεῖν 10
μήτ' ἀκοῦσαί τι δύνασθαι. τῶν δὲ δὴ ἀνθρώπων πολλοὶ μὲν καὶ
5 ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν ὄντες ἐπόνησαν· ἀναβαλλόμενοί τε γὰρ καὶ ἀναρ-
ριπτούμενοι βιαίως, εἶθ' ὥσπερ ἀπὸ κρημνοῦ φερόμενοι προσηράσ-
σοντο, καὶ οἱ μὲν ἐπηροῦντο οἱ δὲ ἔθνησκον. καί τινα καὶ δένδρα
αὐταῖς ῥίζαις ἀνέθορε. τῶν δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταληφθέντων 15
ἀνεξεύρετος ἀριθμὸς ἀπώλετο· παμπόλλους μὲν γὰρ καὶ αὐτὴ ἡ
τῶν συμπιπτόντων ῥύμη ἔφθειρε, παμπληθεῖς δὲ καὶ τὰ χώματα
6 ἔπνιξεν. ὅσοι δὲ δὴ μέρους τοῦ σώματός σφων ὑπὸ λίθων ἢ ξύλων
κρατούμενοι ἔκειντο, δεινῶς ἐταλαιπώρησαν, μήτε ζῆν ἔτι μήτ' ἀπο-
25 θανεῖν αὐτίκα δυνάμενοι. καὶ ἐσώθησαν γὰρ ὁμως καὶ ἐκ τούτων, 20
ἅτε καὶ ἐν ἀμυθήτῳ πλήθει, συχνοί, οὐδὲ ἐκεῖνοι πάντες ἀπαθεῖς
ὑπεχώρησαν. συχνοὶ μὲν γὰρ σκελῶν συχνοὶ δὲ ὤμων ἐστερήθησαν,
ἄλλοι κεφαλῆς ..... ἄλλοι αἷμα ἤμουν, ὧν εἷς καὶ ὁ Πέδων ὁ ὕπατος
2 ἐγένετο· καὶ εὐθύς τε γὰρ ἀπέθανε. συνελόντι δὲ εἰπεῖν, οὐδὲν τὸ
παράπαν βιαίου πάθους τότε τοῖς ἀνθρώποις ἐκείνοις οὐ συνηνέχθη. 25
καὶ ἐπὶ πολλὰς μὲν ἡμέρας καὶ νύκτας σείοντος τοῦ θεοῦ ἐν ἀπό-
ροις καὶ ἀμηχάνοις ἦσαν οἱ ἄνθρωποι, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν ἐρειπομένων
3 οἰκοδομημάτων καταχωννύμενοι καὶ φθειρόμενοι, οἱ δὲ καὶ λιμῷ
ἀπολλύμενοι, ὅσοις συνέβη ἐν διακένῳ τινί, τῶν ξύλων οὕτω κλι-

16. 17 > Zon. 11, 22 p. 512, 1. 2 B. (p. 68, 29. 30 D.) 26(7). 27 — p. 213, 1 = Zon. 11, 22 p. 512, 2—6 B. (p. 68, 30—69, 6 D.)

4 *ἀνεβάλλετο*] *ἀνεπάλλετο* Bk. inmerito 5 *ἀνέκαθεν*] an *ἀνεκὰς*? 8 *προσκατελάμβανεν* Bk., *προκατελάμβανεν* VC 15 *καταληφθέντων* Bk., *καταλειφθέντων* VC 18 *μέρους*] ⟨*ἐκ*⟩ *μέρους* Rk. 19 *κρατούμενοι*] *κρατουμένου* Kuiper. (litt.) 21 *πάντες*] *πάντως* Rk. 23 *ἄλλοι* (prius) C, *ἄλλοι δὲ* V *κεφαλῆς .....*] lacunam statuit Bk. et explet ⟨*κατεάγησαν*⟩ admodum probabiliter, cf. Arist. *Ach.* 1180, *vesp.* 1428, *pac.* 71, Plat. *Gorg.* p. 469 D, al. 24 *καὶ εὐθύς τε γὰρ ἀπέθανε*] corruptum vel mancum, *παρευθύς τε γὰρ* ⟨*ἐνόσησε καὶ μετ' οὐ πολὺ*⟩ *ἀπέθανε* Bk., in quo tamen *γὰρ* offendit, *καὶ εὐθύς γ' ἄρ' ἀπέθανε* vel *καὶ εὐθύς γε ἀπέθανε* v. Herw. (litt.) 25 *βιαίου πάθους*] *βίαιον πάθος* vel *βιαίου πάθους* ⟨*εἶδος*⟩ H. St.

Digitized by Google

θέντων, ἢ καὶ ἐν ἀψιδοειδεῖ τινι μεταστυλίῳ σωθῆναι. καταστάντος δέ ποτε τοῦ κακοῦ θαρσήσας τις ἐπιβῆναι τῶν πεπτωκότων γυναικὸς ζώσης ἤσθετο. αὕτη δὲ ἦν οὐ μόνη, ἀλλὰ καὶ βρέφος εἶχε, καὶ τρέφουσα τῷ γάλακτι καὶ ἑαυτὴν καὶ τὸ παιδίον ἀντήρκεσεν. ἐκείνην τε ⟨οὖν⟩ ἀνορύξαντες ἀνεσώσαντο μετὰ τοῦ τέκνου, κἀκ τούτου καὶ τἄλλα ἀνηρεύνων, ἐν οἷς ζῶντα μὲν οὐδένα ἔτι, πλὴν παιδίου πρὸς μαστῷ τὴν μητέρα καὶ τεθνηκυῖαν θηλάζοντος, εὑρεῖν ἠδυνήθησαν, τοὺς δὲ νεκροὺς ἐξέλκοντες οὐκέτ' οὐδὲ ἐπὶ τῇ σφετέρᾳ σωτηρίᾳ ἔχαιρον. 4

τοσαῦτα μὲν τότε πάθη τὴν Ἀντιόχειαν κατειλήφει· Τραϊανὸς δὲ διέφυγε μὲν διὰ θυρίδος ἐκ τοῦ οἰκήματος ἐν ᾧ ἦν, προσελθόντος αὐτῷ μείζονός τινος ἢ κατὰ ἄνθρωπον καὶ ἐξαγαγόντος αὐτόν, ὥστε μικρὰ ἄττα πληγέντα περιγενέσθαι, ὡς δ' ἐπὶ πλείους ἡμέρας ὁ σεισμὸς ἐπεῖχεν, ὑπαίθριος ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ διῆγεν. ἐσείσθη δὲ καὶ αὐτὸ τὸ Κάσιον οὕτως ὥστε τὰ ἄκρα αὐτοῦ καὶ ἐπικλίνεσθαι καὶ ἀπορρήγνυσθαι καὶ ἐς αὐτὴν τὴν πόλιν ἐσπίπτειν δοκεῖν. ὄρη τε ἄλλα ὑφίζησε, καὶ ὕδωρ πολὺ μὲν οὐκ ὂν πρότερον ἀνεφάνη, πολὺ δὲ καὶ ῥέον ἐξέλιπε. 5 6

Τραϊανὸς δὲ ἐς τὴν τῶν πολεμίων ὑπὸ τὸ ἔαρ ἠπείχθη. ἐπεὶ δὲ ἡ χώρα ἡ πρὸς τῷ Τίγριδι ἄφορος ναυπηγησίμων ξύλων ἐστί, τὰ πλοῖα, ἃ ἐν ταῖς ὕλαις ταῖς περὶ τὴν Νίσιβιν ἐπεποίητο, ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἤγαγεν ἐφ' ἁμάξαις· οὕτω γάρ πως κατεσκεύαστο ὥστε διαλύεσθαι καὶ συμπήγνυσθαι. καὶ ἔζευξεν αὐτὸν κατὰ τὸ Καρδύηνον ὄρος ἐπιπονώτατα· οἱ γὰρ βάρβαροι ἀντικαταστάντες ἐκώλυον. ἀλλ' ἦν γὰρ πολλῇ τῷ Τραϊανῷ καὶ τῶν νεῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν περιουσία, αἱ μὲν ἐζεύγνυντο πολλῷ τάχει, αἱ δὲ πρὸ ἐκείνων ἀνεκώχευον ὁπλίτας τε καὶ τοξότας φέρουσαι, ἕτεραι δὲ 26 p. C. 116 2

1—8 = Zon. 11, 22 p. 512, 6—12 B. (p. 69, 6—13 D.) 10—14 cf. Zon. 11, 22 p. 511, 20—512, 1 B. (p. 68, 27—29 D.) 19 = Zon. 11, 22 p. 512, 13. 14 B. (p. 69, 14. 15 D.)

---

5 ⟨οὖν⟩ add. Bk. e Zon. 7 πρὸς μαστῷ] προσμαστίον Bk., quod placet 8 τῇ C, τῆς V 12 ἐξαγαγόντος V, ἐξαγαγόντα C 15 Κάσιον Reim., κάσσιον C, κοράσιον V (irrepsitne ὄρ = ὄρος ex marg. in ipsum montis nomen?). notus est mons Casius distinguendus a Casio Aegyptio (42, 5, 5) 17 μὲν οὐκ ὄν Dind., οὐκ ὄν μὲν VC 19 ἠπείχθη Rk., ὑπείχθη V, ὑπήχθη C ἐπεὶ restitui ex VC, ἐπειδὴ H. St. 20 Τίγριδι] cf. ad 36, 6, 2 21 ἐπεποίητο Bk., ἐπεποίηντο V, ἐπεπόηντο C 22 ἐφ' ἁμάξαις R. St., ἐπ' ἀμάξαις VC 23 συμπήγνυσθαι] συμπήγνυσθαι ⟨δύνασθαι⟩ Rk. inmerito 24 Καρδυηνὸν v. Gutschmid *Gesch. Irans* p. 143, 2 (Καρδυνηνὸν typ. vitio?), cf. ad 37, 5, 3 27 ἀνεκώχευον VC, ἀνωκώχευον Dind., cf. ad 42, 3, 2 δὲ delendum cens. Bk., recte opinor.

Digitized by Google

3 ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὡς διαβησόμεναι ἐπείρων. ἔκ τε οὖν τούτων καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκπλήξεως τοῦ τοσαύτας ἅμα ναῦς ἀθρόας ἐξ ἠπείρου ἀξύλου ἀναφανῆναι ἐνέδοσαν οἱ βάρβαροι. Xiph. 236, 7—238, 7 R. S.

καὶ ἐπεραιώθησαν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ τήν τε Ἀδιαβηνὴν ἅπασαν 5
4[1] παρεστήσαντο (ἔστι δὲ τῆς Ἀσσυρίας τῆς περὶ Νίνον μέρος αὐτη, καὶ τά τε Ἄρβηλα καὶ τὰ Γαυγάμηλα, παρ' οἷς ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Δαρεῖον ἐνίκησε, ταῦτα τῇσδέ ἐστι· καί που καὶ Ἀτυρία διὰ τοῦτο βαρβαριστί, τῶν σίγμα ἐς τὸ ταῦ μεταπεσόντων, ἐκλήθη). Xiph. 238, 7—11 R. St. 10

22, 3 ὅτι Ἀδήνυστραι τεῖχος ἦν ἰσχυρόν, πρὸς ὃ Σέντιός τις ἑκατόνταρχος πεμφθεὶς πρὸς τὸν Μηβαρσάπην πρεσβευτὴς καὶ δεθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἔν τε τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ ὢν, ἔπειτ' ἐπειδὴ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπλησίασαν αὐτῷ, τῶν τε συνδεσμωτῶν τινας παρεσκεύασε, καὶ μετ' αὐτῶν ἔκ τε τῶν δεσμῶν διαδρὰς καὶ τὸν φρούραρχον ἀπο- 15
κτείνας ἀνέῳξε τὰς πύλας τοῖς ὁμοφύλοις. Exc. U[R] 15 (p. 407).

26, 4[2] καὶ μετὰ ταῦτα καὶ μέχρι τῆς Βαβυλῶνος αὐτῆς ἐχώρησαν κατὰ πολλὴν τῶν κωλυσόντων αὐτοὺς ἐρημίαν, ἅτε καὶ τῆς τῶν Πάρθων δυνάμεως ἐκ τῶν ἐμφυλίων πολέμων ἐφθαρμένης καὶ τότε ἔτι στασιαζούσης. Xiph. 238, 11—14 R. St. 20

27, 1[3] Κοκκειανὸς δὲ Κάσιος Δίων, (ἡ δὲ Σεμίραμις . . . πόλιν . . . γραφαῖς Λατίνων | τετρακοσίων ἐπύργωσατο . . . .) σταδίων τὴν πε-

5—8 = Zon. 11, 22 p. 512, 14—16 B. (p. 69, 15—18 D.) 17 = Zon. 11, 22 p. 512, 16. 17 B. (p. 69, 18. 19 D.)

6—8 cf. Ammian. Marc. 23, 6, 22.

11—16 exc. U[R] 15 (inter n. 14 = 67, 7, 2 et n. 16, quod habes mox p. 218 sq.) ad bellum Parthicum Traiani pertinere patet. edebatur inter c. 22, 2 et 23, 1. transposui monente Mommseno *Roem. Gesch.* 5, 398, 1. si mavis etiam post Ῥωμαῖοι (v. 5) inserere poteris.

21—p. 214, 3 Tzetzae locos huc probabiliter inserendos esse dudum visum est.

3 ἀναφανῆναι Rk., ἀποφανῆναι VC ἐνέδοσαν C, ἀνέδοσαν V.

5 Ἀδιαβηνὴν V, ἀδαβηνὴν C 6 Ἀσσυρίας R. St., ἀσυρίας VC 8 ταῦτα] ⟨καὶ⟩ ταῦτα ⟨δὲ⟩ Sylb., ταὐτὰ Reim., πάντα ταῦτα Rk., καὶ αὐτὰ St., τὸ ὕστατον Bk. Ἀτυρία] Ἀτουρία Strab. 16, 1, 1. 2. 3 p. 736. 737, inde Steph. s. v. *Νίνος*, Arr. *anab.* 3, 7, 7, cf. Fraenkel in Pauly-Wissowa *R. E.* 2, 2260 διὰ τοῦτο] διὰ τοῦ ταῦ Rk., sed "referri ad Adiabenen, propterea quod pars est Assyriae, Atyriae nomine venientem" recte monet Reim.

11 ἦν om. BM ἰσχυρόν V[2]BM, ἰσχυρός V[1] 12 Μηβαρσάπην Leuncl., βηβαρσάπην VBM, cf. ad c. 22, 2 πρεσβευτὴς VB, πρεσβευτὴν M 13 χωρίῳ V[2]BM, χαιρίῳ V[1].

17 Βαβυλῶνος] Βαβυλωνίας intellegi vult Tillemont 5, 327 ed. Brux. coll. c. 30, 1 18 κωλυσόντων Bk., κωλυόντων VC, cf. [Dem.] 13, 19.

Digitized by Google

ἔγραψε ταύτην [τὴν Βαβυλῶνα] σταδίων εἶναι. Tzetz. *Chil.* 9, 572 sq.

ρμέτρον ἔχουσαν κατὰ Κοκκειανὸν Κάσσιον Δίωνα τετρακοσίων. Tzetz. *Exeg. in Hom. Il.* p. 141, 15 sq.

ἔνθα μέντοι τήν τε ἄσφαλτον εἶδε Τραϊανὸς ἐξ ἧς τὰ τείχη 1 *Βαβυλῶνος ᾠκοδόμητο (τοσαύτην γὰρ ἀσφάλειαν πλίνθοις ὀπταῖς ἢ καὶ λίθοις λεπτοῖς συμμιχθεῖσα παρέχεται ὥστε καὶ πέτρας καὶ σιδήρου παντὸς ἰσχυρότερα αὐτὰ ποιεῖν), καὶ τὸ στόμιον* 2 *ἐθεάσατο ἐξ οὗ πνεῦμα δεινὸν ἀναδίδοται, ὥστε πᾶν μὲν ἐπίγειον ζῷον πᾶν δὲ πετεινὸν ἀποφθείρειν, εἰ καὶ ἐφ' ὁποσονοῦν ὄσφροιτό τι αὐτοῦ. καὶ εἴπερ ἐπὶ πολὺ ἄνω ἐχώρει ἢ καὶ πέριξ ἐσκεδάννυτο, οὐδ' ἂν ᾠκεῖτο ὁ χῶρος· νῦν δὲ αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ἀνακυκλούμενον κατὰ χώραν μένει. καὶ ἐκ τούτου τά τε ἐν ὑψηλοτέρῳ* 3 *πετόμενα σώζεται καὶ τὰ πέριξ νεμόμενα. εἶδον ἐγὼ τοιοῦτον ἕτερον*

5 — p. 216, 5 = Treu p. 3, 6—17 = Suid. *s. v.* Ἀδιαβηνή + Cram. *Anecd. Par.* 1 p. 383, 14, Ammian. Marc. 23, 6, 17. 18, Eust. *ad Dion. per.* 1143, cf. Tzetz. *ad Lycophr.* v. 704. [loci Ammianei 23, 6, 17. 18 et 22 (sed de hoc dubitandum) et excerpti Treu longe maior pars cum ex Dione originem ducant, videndum an forte quod apud Ammianum § 20 legitur, rediens partim in excerpto Treu indidem sit repetendum: Treu v. 1—6 *αὕτη ἡ χώρα κεῖται πρὸ τῆς Μεσοποταμίας ὡς ἐπὶ ἀνατολὴν πέραν τοῦ Τίγριδος· ἐν αὐτῇ δέ ἐστι καὶ ἄσφαλτος ἡ λεγομένη νάφθα. λέγεται Ἀδιαβηνὴ διὰ τὸ εἶναι πλείονας ποταμοὺς ἐν αὐτῇ καὶ δυσχερεστέραν ποιεῖν τὴν διάβασιν. ἐκεῖ ἐστι καὶ ἡ Νινευή. τοσαύτην δὲ ἀσφάλειαν κ. τ. λ.* Amm. Marc.: *intra hunc circuitum Adiabena est, Assyria priscis temporibus vocitata longaque adsuetudine ad hoc translata vocabulum ea re quod inter Onam et Tigridem sita navigeros fluvios adiri vado numquam potuit: transire enim διαβαίνειν dicimus Graeci. et veteres quidem hoc arbitrantur.*

4 ἔνθα C, ἐνταῦθα V, quod fortasse praestat 5 ἀσφάλειαν] συνάφειαν Bk., vix necesse 6 συμμιχθεῖσα VC, συμμιγεῖσα exc. Treu Suid. 7 τὸ στόμιον] τὸ Ἄορνον στόμιον exc. Treu Suid. Eust., Dionis puto. cf. quoque Tzetz. ad Lycophr. 9 πετεινὸν VC, πτηνὸν exc. Treu Suid., πετηνὸν Dind. 12. 13 καὶ ἐκ τούτου — νεμόμενα] addita haec ex exc. Treu Suid. ad Dionem redire videntur. ceterum superiora et sequentia ita exc. Treu Suid.: ὥστε πᾶν μὲν ἐπίγειον ζῷον πᾶν δὲ πτηνὸν ἀποφθείρειν καί, εἰ πρὸς τὸ τυχὸν ὀσφρήσοιτο. καὶ εἰ ἐσκεδάννυτο οὐκ ἂν ᾠκίσθη ὁ χῶρος. ἀλλὰ κατ' εὐθεῖαν ἀνεῖσι καὶ ὀλίγον ἀνερχόμενον πάλιν ἀνανακλᾶται· καὶ ἐκ τούτου — νεμόμενα. λέγει δὲ ὁ Δίων τοιοῦτόν τι ἑωρακέναι ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας, ὅπερ πάντα τὰ ὀσφραινόμενα φθείρει πλὴν τῶν εὐνούχων. ἔστι δὲ ἐν τῇ Ἀδιαβηνῇ καὶ ἡ Κτησιφῶν. non habet Suid. λέγει — Κτησιφῶν, extant haec praeter postrema ἔστι — Κτησιφῶν apud Cram. *anecd. Par. l. l*, et iisdem fere verbis apud Eust.

Digitized by Google

ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας, καὶ ἐπειράθην αὐτοῦ δι' ὀρνέων, αὐτός τε ὑπερκύψας καὶ αὐτὸς ἰδὼν τὸ πνεῦμα· κατακέκλειταί τε γὰρ ἐν δεξαμενῇ τινι, καὶ θέατρον ὑπὲρ αὐτοῦ ᾠκοδόμητο, φθείρει τε πάντα τὰ ἔμψυχα πλὴν τῶν ἀνθρώπων τῶν τὰ αἰδοῖα ἀποτετμημένων. οὐ μὴν καὶ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ συννοῆσαι ἔχω, λέγω δὲ ἃ τε εἶδον ὡς εἶδον καὶ ἃ ἤκουσα ὡς ἤκουσα.

28 Τραϊανὸς δὲ ἐβουλεύσατο μὲν τὸν Εὐφράτην κατὰ διώρυχα ἐς τὸν Τίγριν ἐσαγαγεῖν, ἵνα τὰ πλοῖα δι' αὐτῆς κατελθόντα τὴν γέφυραν αὐτῷ ποιῆσαι παράσχῃ· μαθὼν δὲ ὅτι πολὺ ὑψηλότερος τοῦ Τίγριδός ἐστι, τοῦτο μὲν οὐκ ἔπραξε, φοβηθεὶς μὴ καὶ ἄπλουν τὸν Εὐφράτην ἀπεργάσηται ἀθρόου τοῦ ῥεύματος ἐς τὸ κάταντες
2 φερομένου, ὑπερενεγκὼν δὲ τὰ πλοῖα ὁλκοῖς διὰ τοῦ μέσου τῶν ποταμῶν ἐλαχίστου ὄντος (τὸ γὰρ ῥεῦμα τὸ τοῦ Εὐφράτου πᾶν ἐς Θ' ἕλος ἐκπίπτει καὶ ἐκεῖθέν πως τῷ Τίγριδι συμμίγνυται) τὸν Τίγριν ἐπεραιώθη, καὶ ἐς τὴν Κτησιφῶντα ἐσῆλθε, παραλαβών τε
3 αὐτὴν αὐτοκράτωρ ἐπωνομάσθη καὶ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ Παρθικοῦ ἐβεβαιώσατο. ἐψηφίσθη δὲ αὐτῷ παρὰ τῆς βουλῆς τά τε ἄλλα, καὶ νικητήρια δσα ἐθελήσει διεορτάσαι. ἑλὼν δὲ τὴν Κτησιφῶντα ἐπεθύμησεν ἐς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καταπλεῦσαι. αὕτη δὲ τοῦ τε ὠκεανοῦ μοῖρά ἐστι, καὶ ἀπό τινος ἐνδυναστεύσαντός ποτε ἐν
4 αὐτῇ οὕτω κέκληται. καὶ τὴν μὲν νῆσον τὴν ἐν τῷ Τίγριδι τὴν Μεσήνην, ἧς Ἀθάμβηλος ἐβασίλευεν, ἀπόνως ᾠκειώσατο, ὑπὸ δὲ δὴ χειμῶνος τῆς τε τοῦ Τίγριδος ὀξύτητος καὶ τῆς τοῦ ὠκεανοῦ ἀναρροίας ἐκινδύνευσε. Xiph. 238, 15—239, 14 R. St.

14. 15 = Zon. 11, 22 p. 512, 17. 18 B. (p. 69, 19. 20 D.) 19—21 = Zon. 11, 22 p. 512, 18—20 B. (p. 69, 20—23 D.)

1 Ἱεραπόλει dedi ex VC exc. Treu Suid. Eust. Anecd. Cram., Ἱερᾷ πόλει Bk., fortasse recte, cf. ad 48, 48, 6, vide tamen *Altertümer von Hierapolis, Jahrb. Kais. Deutsch. Arch. Inst. Ergänzungsh.* IV p. 18 2 ἰδὼν Rk., ὑπεριδὼν VC κατακέκλειται Dind., κατακέκλεισται VC, cf. ad 36, 23, 1; 56, 12, 4; 56, 29, 3 τε inserui ex VC 3 θέατρον] cf. *Altertümer von Hierapolis* p. 38 τε] δὲ Polak. 10 μὲν C, μόνον V 12 δὲ Bk., δὴ VC 18 ἐθελήσει] ἐθελήσειε St. 22 Μεσήνην restitui ex VC, Μεσσήνην R. St., cf. Steph. *s. v.* Μεσσήνη, Ἀδιαβηνή, Ὁραθα, Σπασίνου χάραξ, Πέρσα, Ἀπάμεια, apud Strabonem Μεσσήνη legitur corrupte 2, 1, 31 p. 84, at recte per unam σ 16, 1, 8 p. 739 μέχρι Ἀράβων τῶν Μεσηνῶν (ἀλεσηνῶν codd. praeter F qui ἐλεσηνῶν), Μesene Plin. *n. h.* 6, 129 sqq., Μησάναιοι Ios. *ant. iud.* 1, 6, 4, *Messenii* codd. Eutr. 8, 3, *Mesene* Amm. Marc. 23, 6, 23; 24, 3, 12, Μεσηνοί Philost. *h. e.* 3, 7, *Maisān* arabice, cf. Μεσανίτης κόλπος Steph. *s. v.* ex Marciano et Mueller (*geogr. Gr. min.* 1, 521) Ἀθάμβηλος scripsi, Ἀθάμβιλος R. St., ἀθάβηλος V, ἀθάβιλος C, sed paulo post ἀθαμβίλου VC, σάμβηλος mox cod. Peir., Ἀττάμβηλος nummi, cf. Drouin *Muséon* 9 (1890) 146 sqq.

Digitized by Google

ὅτι ὁ Ἀθάμβηλος ὁ τῆς νήσου ἄρχων τῆς ἐν τῷ Τίγριδι οὔσης πιστὸς διέμεινεν τῷ Τραϊανῷ, καίπερ ὑποτελεῖν προσταχθείς, καὶ οἱ τὸν Χάρακα τὸν Σπασίνου καλούμενον οἰκοῦντες (ἐν δὲ δὴ τῇ τοῦ Ἀθαμβήλου ἐπικρατείᾳ ἦσαν) καὶ φιλικῶς αὐτὸν ὑπεδέξαντο.

Exc. Val. 292 (p. 713) et Xiph. 239, 14—16 R. St.

29 κἀντεῦθεν ἐπ' αὐτὸν τὸν ὠκεανὸν ἐλθών, τήν τε φύσιν αὐτοῦ καταμαθὼν καὶ πλοῖόν τι ἐς Ἰνδίαν πλέον ἰδών, εἶπεν ὅτι "πάντως ἂν καὶ ἐπὶ τοὺς Ἰνδούς, εἰ νέος ἔτι ἦν, ἐπεραιώθην". Ἰνδούς τε γὰρ ἐνενόει, καὶ τὰ ἐκείνων πράγματα ἐπολυπραγμόνει, τόν τε Ἀλέξανδρον ἐμακάριζε. καίτοι ἔλεγε καὶ ἐκείνου περαιτέρω προκεχωρηκέναι, καὶ τοῦτο καὶ τῇ βουλῇ ἐπέστειλε, μὴ δυνηθεὶς μηδὲ ἃ ἐκεχείρωτο σῶσαι. καὶ ἐπ' αὐτῷ ἄλλα τε ἔλαβε, 2 καὶ ἐπινίκια ὅσων ἂν ἐθελήσῃ ἐθνῶν πέμψαι· διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν ἀεί σφισι γραφομένων οὔτε συνεῖναί τινα αὐτῶν οὔτε ὀνομάσαι καλῶς ἐδύναντο. καὶ οἱ μὲν ἀψῖδα αὐτῷ τροπαιοφόρον πρὸς 3 πολλοῖς ἄλλοις ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορᾷ αὐτοῦ παρεσκεύαζον, καὶ ἡτοιμά-

8. 9 = Zon. 11, 22 p. 512, 20—22 B. (p. 69, 23—25 D.)

1—5 composita haec ex exc. Val. 292 et Xiphilino:

Exc. Val. 292	Xiphilinus (239, 14—16)
ὅτι ὁ Σάμβηλος ὁ τῆς νήσου ἄρχων — καίπερ ὑποτελεῖν προσταχθείς, καὶ οἱ τὸν χάρακα τὸν Σπασίνου καλούμενον οἰκοῦντες	(. . . ἐκινδύνευσε, § 4.) καὶ οἱ τὸν χάρακα δὲ τὸν Σπασίνου καλούμενον οἰκοῦντες, ἐν δὲ δὴ τῇ τοῦ Ἀθαμβίλου ἐπικρατείᾳ ἦσαν, φιλικῶς αὐτὸν ὑπεδέξαντο. (κἀντεῦθεν κ. τ. λ. c. 29, 1.)
καὶ φιλικῶς αὐτὸν ὑπεδέξαντο.	

haec cum superioribus satis arcte cohaerere videntur, ut dixerit Dio Athambelum Traiano ex tempestatibus periclitanti tamen fidem servasse. non probo Reimari rationem priora usque ad προσταχθείς inter ᾠκειώσατο et ὑπὸ δὲ (p. 216, 22) intercalantis. ceterum ὁ τῆς νήσου ἄρχων τῆς ἐν τῷ Τίγριδι οὔσης eclogarii est additamentum.

1 Ἀθάμβηλος scripsi, σάμβηλος cod. Peir., cf. ad c. 28, 4 3 τὸν Χάρακα τὸν Σπασίνου καλούμενον] Σπασίνου Χάραξ Le Bas 3, 2596 (cf. 2590), Steph. *s. v.* (ex Parthicis Arriani), Jos. *ant.* 1, 6, 4; 20, 1, 3; 20, 2, 4, *Spasinucara* in *tab. Peut.*, sed *Πασίνου Χάραξ per. mar. Erythr.* 35 et *Χάραξ Πασίνου* Ptol. 6, 3, 2, Marc. Her. 1, 21, *Χάραξ* simpliciter Plin. *n. h.* 6, 100. 125. 130. 135. 136. 138. 145. 147. 156; 12, 79, Ptol. 6, 3, 3, [Luc.] *macr.* 16. conditor oppidi est Ὑσπαοσίνης (nummus) *As-pa-si-ni-e* in tab. script. cun. (Pinches *Babylonian and Oriental Record* 4 p. 131 sqq.), cf. Plin. *n. h.* 6, 139 χάρακα cod. Peir., χάρακα δὲ VC 4 καὶ inserui ex cod. Peir.

9 ἐνενόει] ἐνενόει ⟨ἀεὶ⟩ Kuiper. (litt.) 10 καίτοι Bk., καὶ VC 12 ἐκεχείρωτο Dind. praeeunte Sylb. qui κεχείρωτο, κεχείρωται VC 13 ἐθελήσῃ om. C.

Digitized by Google

ζοντο ὡς ῥᾳδιωτέρῳ ἀπαντήσοντες εἰ ἐπανίοι· ἔμελλε δ' ἄρα μήτε
ἐς τὴν Ῥώμην ἔτι ἀφίξεσθαι μήτε ἄξιόν τι τῶν προκατειργασμένων
4 πράξειν, καὶ προσέτι καὶ αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπολέσειν. ἐν γὰρ τῷ χρόνῳ
ἐν ᾧ ἐπὶ τὸν ὠκεανὸν κατέπλει καὶ ἐκεῖθεν αὖθις ἀνεκομίζετο,
πάντα τὰ ἑαλωκότα ἐταράχθη καὶ ἀπέστη, καὶ τοὺς παρὰ σφίσιν 5
ἕκαστοι φρουροὺς οἱ μὲν ἐξέβαλλον οἱ δ' ἀπεκτίννυσαν.

80 μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Τραϊανὸς ἐν Βαβυλῶνι (καὶ γὰρ ἐκεῖσε
ἦλθε κατά τε τὴν φήμην, ἧς οὐδὲν ἄξιον εἶδεν ὅ τι μὴ χώματα
καὶ λίθους καὶ ἐρείπια, καὶ διὰ τὸν Ἀλέξανδρον, ᾧ καὶ ἐνήγισεν
ἐν τῷ οἰκήματι ἐν ᾧ ἐτετελευτήκει) — μαθὼν δὲ ταῦτα τόν τε Λού- 10
2 σιον καὶ τὸν Μάξιμον ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας ἔπεμψε. καὶ οὗτος
μὲν ἀπέθανεν ἡττηθεὶς μάχῃ, Λούσιος δὲ ἄλλα τε πολλὰ κατώρ-
θωσε καὶ τὴν Νίσιβιν ἀνέλαβε, τήν τε Ἔδεσσαν ἐξεπολιόρκησε καὶ
διέφθειρε καὶ ἐνέπρησεν. ἐάλω δὲ καὶ ἡ Σελεύκεια πρός τε Ἐρυκίου
Κλάρου καὶ πρὸς Ἰουλίου Ἀλεξάνδρου ὑποστρατήγων, καὶ ἐκαύθη. 15
3 Τραϊανὸς δὲ φοβηθεὶς μὴ καὶ οἱ Πάρθοι τι νεοχμώσωσι, βασιλέα
αὐτοῖς ἴδιον δοῦναι ἠθέλησε, καὶ ἐς Κτησιφῶντα ἐλθὼν συνεκάλεσεν
ἐς πεδίον τι μέγα πάντας μὲν τοὺς Ῥωμαίους πάντας δὲ τοὺς Πάρ-
θους τοὺς ἐκεῖ τότε ὄντας, καὶ ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν ἀναβάς, καὶ με-
γαληγορήσας ὑπὲρ ὧν καὶ κατειργάσατο, Παρθαμασπάτην τοῖς 20
Πάρθοις βασιλέα ἀπέδειξε, τὸ διάδημα αὐτῷ ἐπιθείς. Xiph. 239,
16—240, 15 R. St.

LXXV 9, 6 ὅτι τῷ Οὐολογαίσῳ τῷ Σανατρούκου παιδὶ ἀντιπαραταξαμένῳ

3—5 > Zon. 11, 22 p. 512, 22. 23 B. (p. 69, 25—27 D.) 16. 17. 21 = Zon. 11, 22 p. 513, 1. 2 B. (p. 69, 27—29 D.)

23—p. 219, 3 exc. U^{R} 16, ab Ursino errore ad imperatorem Severum relatum, ad Traiani tempora pertinere docui *Herm.* 25, 329 sqq. 645. inter U^{R} 15 (c. 22, 3 p. 214) et U^{R} 17 (ex 69, 15, 1) i. e. spatio annorum 116—135 collocari

3 *ἀπολέσειν*] cf. ad 46, 28, 6 et 61, 15, 3 6 *ἐξέβαλλον* Sylb., *ἐξέβαλον* VC 7 *Βαβυλῶνι* Tillemont 2, 933 [5, 881 ed. Brux.], *πλοίῳ* VC. Traianum ipsum Babylone fuisse dictum non est c. 26, 4; 27, 1, cf. Herod. 1, 179 ex. 9 *λίθους* Rk., *μύθους* VC 10 *δὲ*] *δὴ* Rk. *Λούσιον*] cf. ad c. 32, 4 p. 206 11 *Μάξιμον*] cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 357 n. 296 13 *Ἔδεσσαν* R. St., *ἔδεσαν* VC, cf. ad c. 21, 1 14 *Σελεύκεια*] cf. Dierauer *l. l.* p. 175 16 *νεοχμώσωσι* V, *νεοχμάσωσι* C 20 *Παρθαμασπάτην*] sic quoque c. 33, 2, *Παρθεμασπάτης* (et *παραθεμασπάτης*, *παθεμασπάτης*) Malalas 11 p. 270. 273. 274 Bonn. ex Arriano, *Pharnatâspat* Dionysius Telmaharensis (v. Gutschmid *Unters. Osroëne* p. 6. 28. 49), cf. *v. Hadr.* 5, 4.

23 *Οὐολογαίσῳ* Bk., *βολογαίσῳ* VBM *Σανατρούκου* Reim., *σανουτρούκου* VBM, nomen per *α* in secunda syllaba scribitur semper, cf. Justi *Iran. Namenbuch* p. 282 sq.

Digitized by Google

τοῖς περὶ Σεουῆρον, καὶ διοκωχὴν πρὶν συμμῖξαί σφισιν αἰτήσαντι καὶ λαβόντι, πρέσβεις τε πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλε καὶ μέρος τι τῆς Ἀρμενίας ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ ἐχαρίσατο. Exc. UR 16 (p. 414).

μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τὴν Ἀραβίαν ἦλθε, καὶ τοῖς Ἀτρηνοῖς, 31 p. C. 117(?)
ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἀφειστήκεσαν, ἐπεχείρησε. καὶ ἔστι μὲν οὔτε μεγάλη οὔτε εὐδαίμων ἡ πόλις· ἥ τε πέριξ χώρα ἔρημος ἐπὶ πλεῖστόν ἐστι, καὶ οὔθ' ὕδωρ, ὅ τι μὴ βραχὺ καὶ τοῦτο δυσχερές, οὔτε ξύλον οὔτε χιλὸν ἴσχει. καὶ πρός τε αὐτῶν τούτων, ἀδύνατον 2
τὴν προσοδρείαν πλήθει ποιούντων, πρός τε τοῦ Ἡλίου, ᾧπέρ που καὶ ἀνάκειται, ῥύεται· οὔτε γὰρ ὑπὸ Τραϊανοῦ τότε οὔτε ὑπὸ Σεουήρου ὕστερον ἥλω, καίτοι καὶ καταβαλόντων μέρη τινὰ τοῦ τείχους αὐτῆς. Τραϊανὸς δὲ τούς τε ἱππέας πρὸς τὸ τεῖχος προ- 3
πέμψας ἐσφάλη, ὥστε καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτοὺς ἐσαραχθῆναι, καὶ αὐτὸς παριππεύσας βραχυτάτου ἐδέησε τρωθῆναι, καίπερ τὴν βασιλικὴν στολὴν ἀποθέμενος ἵνα μὴ γνωρισθῇ. τῆς δὲ πολιᾶς αὐτοῦ τὸ γαῦρον καὶ τὸ σεμνοπρεπὲς τοῦ προσώπου ἰδόντες ὑπετόπησάν τε εἶναι ὃς ἦν, καὶ ἐπετόξευσαν αὐτῷ, καὶ ἱππέα τινὰ τῶν συνόντων οἱ ἀπέκτειναν. ἐγίνοντο δὲ βρονταί, καὶ ἴρι- 4
δες ὑπεφαίνοντο, ἀστραπαί τε καὶ ζάλη χάλαζά ⟨τε⟩ καὶ κεραυνοὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἐνέπιπτον, ὁπότε προσβάλοιεν. καὶ ὁπότε οὖν

---

4. 5 = Zon. 11, 22 p. 513, 2. 3 B. (p. 69, 30. 31 D.) 9. 10 = Zon. 12, 9 p. 551, 7 B. (p. 102, 30 D.) [cf. ad 75, 12, 2] 14. 15 = Zon. 11, 22 p. 513, 3. 4 B. (p. 69, 31 D.)

---

debere patet. quare huc fere inserendum duxerim *l. l.* p. 335 sqq. expositum habes. hoc addendum, ex Arriani Parthicis desumptum videri fragmentum adespotum apud Suidam *s. v.* Σανατρούκης Ἀρμενίων βασιλεύς, ὃς τὸ μὲν σῶμα ξύμμετρον εἶχε, τὴν γνώμην δὲ μέγας ἐτύγχανεν εἰς ἅπαντα, οὐχ ἥκιστα δὲ εἰς τὰ ἔργα τὰ πολέμια. ἐδόκει δὲ καὶ τοῦ δικαίου φύλαξ ἀκριβὴς γενέσθαι, καὶ τὰ εἰς τὴν δίαιταν ἴσα καὶ τοῖς κρατίστοις Ἑλλήνων τε καὶ Ῥωμαίων κεκολασμένος, idque ad nostrum Sanatrucem probabiliter pertinere. nam Dioni excerptum tribuendum non esse — id quod fecit Valesius p. 776 — arguit vox ξύμμετρον pro σύμμετρον, quae ipsa veri reddit simile fragmentum ex Arriano fluxisse.

1 διοκωχὴν Dind., διακοχὴν VM, διακωχην B, cf. ad 41, 25, 2 2 πρὸς αὐτὸν reduxi ex VBM, del. Leuncl., orationis scabrities eclogario debetur ἀπέστειλε] sc. Traianus.

4 Ἀραβίαν H. St., ἀρραβίαν VC ἀγαρηνοῖς VC, cf. 75, 10, 1 et 11. 12 42, 14, 3, ubi hic locus addendus ἐσαραχθῆναι Reim., ἐσαρραχθῆναι VC 19 ⟨τε⟩ ins. Bk. Ἀτρηνοῖς Val. (ad Amm. Marc. 25, 8, 5), 8 τε V, τι C 11 ἥλω] cf. ad 13 ἐσφάλη V^2C^2, ἐσφάγη V^1C^1 ἐσα- 18 ἐγίνοντο Bk., ἐγένοντο VC

Digitized by Google

δειπνοῖεν, μυῖαι τοῖς βρώμασι καὶ τοῖς πώμασι προσιζάνουσαι δυσχερείας ἅπαντα ἐνεπίμπλων.

82 καὶ Τραϊανὸς μὲν ἐκεῖθεν οὕτως ἀπῆλθε, καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον ἀρρωστεῖν ἤρχετο· καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ Κυρήνην Ἰουδαῖοι, Ἀνδρέαν τινὰ προστησάμενοί σφων, τούς τε Ῥωμαίους καὶ τοὺς Ἕλληνας ἔφθειρον, καὶ τάς τε σάρκας αὐτῶν ἐσιτοῦντο καὶ τὰ ἔντερα ἀνεδοῦντο τῷ τε αἵματι ἠλείφοντο καὶ τὰ ἀπολέμματα ἐνε- 2 δύοντο, πολλοὺς δὲ καὶ μέσους ἀπὸ κορυφῆς διέπριον· θηρίοις ἑτέρους ἐδίδοσαν, καὶ μονομαχεῖν ἄλλους ἠνάγκαζον, ὥστε τὰς πάσας δύο καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀπολέσθαι. ἔν τε Αἰγύπτῳ πολλὰ ἔδρασαν ὅμοια καὶ ἐν τῇ Κύπρῳ, ἡγουμένου τινός σφισιν Ἀρτεμίωνος· καὶ ἀπώλοντο καὶ ἐκεῖ μυριάδες τέσσαρες καὶ εἴ- 3 κοσι. καὶ διὰ τοῦτ' οὐδενὶ Ἰουδαίῳ ἐπιβῆναι αὐτῆς ἔξεστιν, ἀλλὰ κἂν ἀνέμῳ τις βιασθεὶς ἐς τὴν νῆσον ἐκπέσῃ θανατοῦται. ἀλλ' Ἰουδαίους μὲν ἄλλοι τε καὶ Λούσιος ὑπὸ Τραϊανοῦ πεμφθεὶς κατεστρέψατο.

p. C. 117 83 Τραϊανὸς δὲ παρεσκευάζετο μὲν αὖθις ἐς τὴν Μεσοποταμίαν στρατεῦσαι, ὡς δὲ τῷ νοσήματι ἐπιέζετο, αὐτὸς μὲν ἐς τὴν Ἰταλίαν ὥρμησε πλεῖν, Πούπλιον δὲ Αἴλιον Ἁδριανὸν ἐν τῇ Συρίᾳ κατέλιπε μετὰ τοῦ στρατοῦ. οὕτω μὲν οἱ Ῥωμαῖοι τῆς τε Ἀρ- μενίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας τῆς πλείονος τῶν τε Πάρθων κρα- 2 τήσαντες μάτην ἐπόνησαν καὶ μάτην ἐκινδύνευσαν· καὶ γὰρ καὶ οἱ Πάρθοι τὸν Παρθαμασπάτην ἀπαξιώσαντες ἐν τῷ σφετέρῳ τρόπῳ ἤρξαντο βασιλεύεσθαι. ἐνόσησε δ' ὁ Τραϊανός, ὡς μὲν αὐτὸς ὑπώπτευσεν, ἐκ φαρμάκου λήψεως, ὡς δέ τινες λέγουσιν, ἐπισχε- 3 θέντος αὐτῷ τοῦ αἵματος ὃ κατ' ἔτος κάτω διεχώρει· ἐγένετο

3—6 > Zon. 11, 22 p. 513, 4—6 B. (p. 69, 31—70, 2 D.) 10. 11. 14. 15 > Zon. 11, 22 p. 513, 6—8 B. (p. 70, 2—5 D.) 17—20 = Zon. 11, 22 p. 513, 10—13 B. (p. 70, 7—11 D.) 24—p. 221, 4 = Zon. 11, 22 p. 513, 13—19 B. (p. 70, 11—19 D.)

C. 82, 4. 5 habes p. 206.

1 πώμασι Dind., πόμασι VC 2 ἐνεπίμπλων] an ἀνεπίμπλων? 5 Ἀνδρέαν Scaliger, ἀνδρίαν VC, Ἀνδρείαν Leuncl., Λουκούας idem audit Eus. *h. e.* 4, 2 8 διέπριον] διχ' ἔπριον Nab. (litt.), cf. tamen Plat. *conv.* p. 193 A, al. 9 ἄλλους C, ἀλλήλους V 12 Ἀρτεμίωνος] nonne Ἀρτέμωνος? 13 οὐδενὶ Sylb., οὐδὲν VC 14 ἐκπέσῃ Rk., ἐμπέσῃ VC 15 Λούσιος] cf. ad c. 32, 4 p. 206 κατεστρέψαντο VC (hic ν superscriptum habet a m¹), κατεστρέψατο Dind. 19 Πούπλιον Bk., πόπλιον VC Zon. 23 Παρθαμασπάτην] cf. ad c. 30, 3 24 δ' ὁ H. St. (δὲ ὁ), δὲ VC 26 κατ' ἔτος] κατ' ἔθος Sylb. dubitanter, ἐτησίως Zon.

Digitized by Google

μὲν γὰρ καὶ ἀπόπληκτος, ὥστε καὶ τοῦ σώματός τι παρεθῆναι, τὸ δ' ὅλον ὑδρωπίασε. καὶ ἐς Σελινοῦντα τῆς Κιλικίας ἐλθών, ἣν δὴ καὶ Τραϊανούπολιν καλοῦμεν, ἐξαίφνης ἀπέψυξε, μοναρχήσας ἔτη δεκαεννέα καὶ μῆνας ἓξ ἡμέρας τε πεντεκαίδεκα. Xiph. 240, 15—241, 27 R. St.

3. 4: Leo p. 283, 12 Cram., Cedr. 1 p. 436, 17, 18 B., cod. Paris. 1712 fol. 79r [quod in cod. Paris. praecedit ζήσας ἔτη ξη' μῆνας ι' ἡμέρας κβ' Dionis videtur, sed numeri annorum et dierum corrupti sunt, cf. ad c. 6, 3].

3 Τραϊανούπολιν] Τραϊανόπολιν probabiliter Dio, cf. ad 36, 37, 6 μοναρχήσας κ. τ. λ.] vide quoque quod supra ex cod. Paris. 1712 adlatum est.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXIX.

1 Ἁδριανὸς δὲ ὑπὸ μὲν Τραϊανοῦ οὐκ ἐσεποιήθη· ἦν μὲν γὰρ πολίτης αὐτοῦ καὶ ἐπετροπεύθη ὑπ' αὐτοῦ, γένους δ' οἱ ἐκοινώνει καὶ ἀδελφιδῆν αὐτοῦ ἐγεγαμήκει, τό τε σύμπαν συνῆν αὐτῷ καὶ
2 συνδιητᾶτο, τῇ τε Συρίᾳ ἐπὶ τῷ Παρθικῷ πολέμῳ προσετάχθη, οὐ μέντοι οὔτ' ἄλλο τι ἐξαίρετον παρ' αὐτοῦ ἔλαβεν οὔθ' ὕπατος ἐν πρώτοις ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ Καίσαρα αὐτὸν καὶ αὐτοκράτορα τοῦ Τραϊανοῦ ἄπαιδος μεταλλάξαντος ὁ τε Ἀττιανὸς πολίτης αὐτοῦ ὢν καὶ ἐπίτροπος γεγονώς, καὶ ἡ Πλωτῖνα ἐξ ἐρωτικῆς φιλίας, πλησίον
3 τε ὄντα καὶ δύναμιν πολλὴν ἔχοντα ἀπέδειξαν. ὁ γὰρ πατήρ μου Ἀπρωνιανός, τῆς Κιλικίας ἄρξας, πάντα τὰ κατ' αὐτὸν ἐμεμαθήκει σαφῶς, ἔλεγε δὲ τά τε ἄλλα ὡς ἕκαστα, καὶ ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Τραϊανοῦ ἡμέρας τινὰς διὰ τοῦτο συνεκρύφθη ἵν' ἡ ποίησις προ-
4 εκφοιτήσοι. ἐδηλώθη δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν πρὸς τὴν βουλὴν γραμμάτων αὐτοῦ· ταῖς γὰρ ἐπιστολαῖς οὐκ αὐτὸς ἀλλ' ἡ Πλωτῖνα ὑπέγραψεν, ὅπερ ἐπ' οὐδενὸς ἄλλου ἐπεποιήκει.

2 ἦν δέ, ὅτε ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ, Ἁδριανὸς ἐν τῇ μητροπόλει Συρίας Ἀντιοχείᾳ, ἧς ἦρχεν· ἐδόκει δὲ ὄναρ πρὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔν τε αἰθρίᾳ καὶ ἐν εὐδίᾳ πολλῇ, ἐς τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ σφαγὴν ἐμπεσεῖν, ἔπειτα καὶ ἐπὶ τὴν δεξιὰν
2 παρελθεῖν, μήτε ἐκφοβῆσαν αὐτὸν μήτε βλάψαν. ἔγραψε δὲ πρὸς τὴν βουλὴν ὁ Ἁδριανὸς ἀξιῶν βεβαιωθῆναι αὐτῷ τὴν ἡγεμονίαν καὶ παρ' ἐκείνης, καὶ ἀπαγορεύων μηδὲν αὐτῷ μήτε τότε μήτε ἄλ-

2. 3 = Zon. 11, 23 p. 515, 3 B. (p. 71, 23. 24 D.) 6—8 > Zon. 11, 23 p. 514, 20—515, 2 B. (p. 71, 19—22 D.) 16. 17 > Zon. 11, 23 p. 515, 2 B. (p. 71, 22. 23.)

1 Ἁδριανὸς Leuncl., ἀδριανὸς codices semper 5 ἐν πρώτοις] scripseratne Dio ἐν τοῖς πρώτοις? cf. fr. 9, 2; 46, 41, 3; 58, 23, 1 7 Ἀττιανὸς] ita VC, Τατιανός Zon., *Attianus v. Hadr.* 4, 2; 5, 5. 9; 9, 3; 15, 2, sed corrupte *tatianum* (c. Palat., *tacianum* c. Bamb.) 1, 4 et *atulinum* 8, 7 14 ὑπέγραψεν V, ὑπέστρεψεν C 21 αὐτῷ H. St., αὐτῶ VC.

Digitized by Google

λοτε τιμὴν δή τινα φέρον, οἷα εἰώθει γίγνεσθαι, ψηφισθῆναι, πλὴν ἄν τι αὐτός ποτε ἀξιώσῃ. τὰ δὲ τοῦ Τραϊανοῦ ὀστᾶ ἐν τῷ κίονι 3 αὐτοῦ κατετέθη, καὶ αἱ θέαι αἱ Παρθικαὶ ὀνομασθεῖσαι ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐγένοντο· ὕστερον γὰρ καὶ αὗτη, ὥσπερ καὶ ἄλλα πολλά, κατ-
5 ελύθη. Xiph. 242, 8—243, 5 R. St.

ὅτι ὁ Ἁδριανὸς ἐν ἐπιστολῇ τινι ἔγραψε τά τε ἄλλα μεγαλοφρονησάμενος, καὶ ἐπομόσας μήτε τι ἔξω τῶν τῷ δημοσίῳ συμφερόντων ποιήσειν μήτε βουλευτήν τινα ἀποσφάξειν, καὶ ἐξώλειαν ἑαυτῷ, ἂν καὶ ὁτιοῦν αὐτῶν ἐκβῇ, προσεπαρασάμενος· (ἀλλ' ὅμως
10 διεβλήθη ἐς πολλά. § 5.) Exc. Val. 293ᵃ (p. 713), inde Suidas *s. v.* Ἁδριανός *gl.* 2.

Ἁδριανὸς δέ, καίτοι φιλανθρωπότατα ἄρξας, ὅμως διά τινας 5 φόνους ἀρίστων ἀνδρῶν, οὓς ἐν ἀρχῇ τε τῆς ἡγεμονίας καὶ πρὸς τῇ τελευτῇ τοῦ βίου ἐπεποίητο, διεβλήθη, καὶ ὀλίγου διὰ ταῦτ' οὐδὲ
15 ἐς τοὺς ἥρωας ἀνεγράφη. καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ φονευθέντες Πάλμας τε καὶ Κέλσος Νιγρῖνός τε καὶ Λούσιος ἦσαν, οἱ μὲν ὡς ἐν θήρᾳ δῆθεν ἐπιβεβουλευκότες αὐτῷ, οἱ δὲ ἐφ' ἑτέροις δή τισιν ἐγκλήμασιν, οἷα μεγάλα δυνάμενοι καὶ πλούτου καὶ δόξης εὖ ἥκοντες· ἐφ' 6
οἷς Ἁδριανὸς οὕτω τῶν λογοποιουμένων ἧσθετο ὥστε καὶ ἀπελογή-
20 σατο καὶ ἐπώμοσε μὴ κεκελευκέναι ἀποθανεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἐν τῇ τελευτῇ Σερουιανός τε ὑπῆρχον καὶ ὁ ἔγγονος αὐτοῦ Φοῦσκος. Xiph. 243, 5—15 R. St.

ὅτι Ἀδριανὸς ἦν ἡδὺς μὲν ἐντυχεῖν, καὶ ἐπήνθει τις αὐτῷ χάρις. 6ᵃ
Joann. Antioch. *fr.* 113 Muell. (v. 1. 2).

6—11 exc. Val. 293ᵃ in codice arcte cohaeret cum exc. Val. 293ᵇ: ἦν δὲ Ἁδριανὸς γένος μὲν βουλευτοῦ πατρὸς κ. τ. λ. (c. 3). recte tamen a Reimaro haec esse discerpta colligitur ex verbis ἀλλ' ὅμως διεβλήθη ἐς πολλά, quae eclogarii sunt, redeuntia apud Xiphilinum § 5, item inde quod apud Suidam (ex collectaneis Constantinianis) separatim inveniuntur, idque ordine inverso: Ἁδριανός *gl.* 1 = exc. Val. 293ᵇ; *gl.* 2 = exc. Val. 293ᵃ.

23. 24 huc inserui exordium Joann. Antioch. fr. 113 Muell., quod ex Dione fluxisse videtur, atque alicubi in descriptione morum ingeniique Hadriani locum habuisse putandum est. quae apud Joannem sequuntur Eutropiana sunt (8, 7, 2).

14 ἐπεποίητο St., πεποίητο VC 15 Πάλμας Sylb., πάλμος VC, cf. *v. Hadr.* 4, 3; 7, 2 16 Κέλσος] cf. ad 68, 16, 2 Νιγρῖνός] cf. *v. Hadr.* 7, 1. 2 et *Pros. imp. Rom.* 1 p. 188 n. 1169 Λούσιος] cf. ad 68, 32, 4 p. 206 οἱ μὲν ὡς dedi ex VC, ὡς R. St., οἱ μὲν Bk. θήρᾳ] θυσίᾳ Casaub. ad *v. Hadr.* 7, 1, recte fortasse 18 μεγάλα] cf. 75, 14, 1 21 ἔγγονος] ἔκγονος Leuncl., cf. ad fr. 5, 6.

23 Ἁδριανὸς om. cod. Peir. Suid.

Digitized by Google

3 ἦν δὲ Ἀδριανὸς γένος μὲν βουλευτοῦ πατρὸς ἐστρατηγηκότος
Ἀδριανοῦ Ἄφρου (οὕτω γὰρ ὠνομάζετο), φύσει δὲ φιλολόγος ἐν
ἑκατέρᾳ τῇ γλώσσῃ· καί τινα καὶ πεζὰ καὶ ἐν ἔπεσι ποιήματα παν-
2 τοδαπὰ καταλέλοιπε. φιλοτιμίᾳ τε γὰρ ἀπλήστῳ ἐχρῆτο, καὶ κατὰ
τοῦτο καὶ τἄλλα πάντα καὶ τὰ βραχύτατα ἐπετήδευε· καὶ γὰρ
ἔπλασσε καὶ ἔγραφε καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐκ εἰρηνικὸν καὶ πολεμικὸν
3 καὶ βασιλικὸν καὶ ἰδιωτικὸν εἰδέναι ἔλεγε. καὶ τοῦτο μὲν οὐδέν
που τοὺς ἀνθρώπους ἔβλαπτεν, ὁ δὲ δὴ φθόνος αὐτοῦ δεινότατος
P 136r | ἐς πάντας τούς τινι προέχοντας ὧν πολλοὺς μὲν καθεῖλε συχνοὺς
δὲ καὶ ἀπώλεσε. βουλόμενος γὰρ πάντων ἐν πᾶσι περιεῖναι ἐμί-
4 σει τοὺς ἔν τινι ὑπεραίροντας. κἀκ τούτου καὶ τὸν Φαουωρῖνον

1—10 > Zon. 11, 23 p. 515, 4—8 B. (p. 71, 25—30 D.)

2. 3: Const. Man. v. 2175. 2176, Leo p. 283, 31—284, 1 Cram., Cedr. 1 p. 437, 14—16, cod. Paris. 1712 fol. 79r.

1—p. 225, 4 verba sunt exc. Val. 293b, in brevius contraxit Xiphilinus:

Xiphilinus (243, 15—25)	Exc. Val. 293b
(. . . αὐτοῦ Φοῦσκος, c. 2, 6.) ἦν δὲ Ἀδριανὸς γένος μὲν Ἀδριανοῦ Ἄφρου υἱός.	(. . διεβλήθη ἐς πολλά, c. 2, 4.) ἦν δὲ γένος μὲν βουλευτοῦ, πατρὸς ἐστρατηγηκότος Αὔφρου (οὕτω γὰρ ὠνομάζετο), φύσιν δὲ φιλόλογος ἐν ἑκατέρᾳ τῇ γλώσσῃ· καί τινα καὶ πεζὰ — ἰδιωτικὸν εἰδέναι ἔλεγεν (v. 7). καὶ τοῦτο μὲν οὐδέν που τοὺς ἀνθρώπους ἔβλαπτεν, ὁ δὲ δὴ φθόνος αὐτοῦ δεινότατος ἐς πάντας τούς τινι προέχοντας ὧν πολλοὺς μὲν καθεῖλε συχνοὺς δὲ καὶ ἀπώλεσε. βουλόμενος γὰρ πάντων ἐν πᾶσι περιεῖναι ἐμίσει τοὺς ἔν τινι ὑπεραίροντας. κἀκ τούτου καὶ τὸν Φαβωρῖνον τὸν Γαλά-
φύσει δὲ φιλόλογος ἐν ἑκατέρᾳ τῇ γλώσσῃ· καί τινα καὶ πεζὰ — ἰδιωτικὸν εἰδέναι ἔλεγεν (v. 7).	
ἐκ τούτου καὶ τῶν ἔν τινι προεχόντων πολλοὺς μὲν καθεῖλε συχνοὺς δὲ καὶ ἀπώλεσε, βουλόμενος πάντων ἐν πᾶσι περιεῖναι (v. 10). κἀκ τούτου καὶ τὸν Φαβωρῖνον τὸν Γαλά-	

1 βουλευτοῦ — ἐστρατηγηκότος om. VC 2 Ἀδριανοῦ Ἄφρου Bk., ἀδριανοῦ ἄφρου υἱὸς VC, αὔφρου cod. Peir., ἄφρου Suid. *Aelius Hadrianus cognomento Afer v. Hadr.* 1, 2 οὕτω γὰρ ὠνομάζετο om. VC φύσει VC, φύσιν cod. Peir. φιλόλογος VC cod. Peir., φιλόλογος ἦν Suid. 3 καὶ πεζὰ cod. Peir., πεζὰ VC Suid. 4 καταλέλοιπε VC, κατέλιπεν cod. Peir. Suid. ἀπλήστῳ VC cod. Peir., ἀπλήστως Suid. 6 οὐκ VC, οὐ καὶ cod. Peir. Suid. 7—9 καὶ τοῦτο — προέχοντας ὧν cod. Peir., ἐκ τούτου καὶ τῶν ἔν τινι (C, ἔν τω V) προεχόντων VC, ἔν τινι Dionis esse potest 8 αὐτοῦ cod. Peir., αὐτῶ Suid. 9 ὧν] ἰὼν Bk., quod non placet 10 καὶ om. Suid. γὰρ om. VC 10. 11 ἐμίσει — ὑπεραίροντας om. VC 11 Φαουωρῖνον Bk., φαβωρῖνον VC cod. Peir. Suid. (et sic infra).

Digitized by Google

τὸν Γαλάτην τόν τε Διονύσιον τὸν Μιλήσιον τοὺς σοφιστὰς καταλύειν ἐπεχείρει τοῖς τε ἄλλοις καὶ μάλιστα τῷ τοὺς ἀνταγωνιστὰς σφων ἐξαίρειν, τοὺς μὲν μηδενὸς τοὺς δὲ βραχυτάτου τινὸς ἀξίους ὄντας· ὅτε Διονύσιος πρὸς τὸν Ἀουίδιον Ἡλιόδωρον, τὸν τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ διαγαγόντα, εἰπεῖν λέγεται ὅτι "Καῖσαρ χρήματα μέν σοι καὶ τιμὴν δοῦναι δύναται, ῥήτορα δέ σε ποιῆσαι οὐ δύναται", καὶ ὁ Φαουωρῖνος μέλλων παρ' αὐτῷ περὶ τῆς ἀτελείας ἢν ἐν τῇ πατρίδι ἔχειν ἠξίου δικάσασθαι, ὑποτοπήσας καὶ ἐλαττωθήσεσθαι καὶ προσυβρισθήσεσθαι, ἐσῆλθε μὲν ἐς τὸ δικαστήριον, εἶπε δὲ οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅτι "ὁ διδάσκαλός μου ὄναρ τῆς νυκτὸς ταύτης ἐπιστάς μοι ἐκέλευσε λειτουργεῖν τῇ πατρίδι ὡς καὶ ἐκείνῃ γεγεννημένον". Xiph. 243, 15—244, 1 R. St., et (usque ad ὄντας v. 4) Exc. Val. 293[b] (p. 713), inde Suid. *s. v.* Ἀδριανός, *gl.* 1.

Ἀδριανὸς δὲ τούτων μέν, καίπερ ἀχθεσθείς σφισιν, ἐφείσατο, μηδεμίαν εὔλογον ὀλέθρου κατ' αὐτῶν ἀφορμὴν λαβών· τὸν δ' Ἀπολλόδωρον τὸν ἀρχιτέκτονα τὸν τὴν ἀγορὰν καὶ τὸ ᾠδεῖον τό τε γυμνάσιον, τὰ τοῦ Τραϊανοῦ ποιήματα, ἐν τῇ Ῥώμῃ κατασκευάσαντα τὸ μὲν πρῶτον ἐφυγάδευσεν, ἔπειτα δὲ καὶ ἀπέκτεινε, λόγῳ μὲν ὡς πλημμελήσαντά τι, τὸ δ' ἀληθὲς ὅτι τοῦ Τραϊανοῦ κοινουμένου τι αὐτῷ περὶ τῶν ἔργων εἶπε τῷ Ἀδριανῷ παραλαλήσαντί τι ὅτι "ἄπελθε καὶ τὰς κολοκύντας γράφε· τούτων γὰρ οὐδὲν ἐπίστασαι". ἐτύγχανε δὲ ἄρα τότε ἐκεῖνος τοιούτῳ τινὶ γράμματι

16 cf. Tzetz. *Chil.* 2, 82.

[Xiphilinus]

τὴν τόν τε Διονύσιον τὸν Μιλήσιον τοὺς σοφιστὰς καταλύειν ἐπεχείρει τῷ τοὺς ἀνταγωνιστὰς σφων ἐξαίρειν. (ὅ τε Διονύσιος κ. τ. λ. § 5.)

[Exc. Val. 293[b]]

τὴν τόν τε Διονύσιον τὸν Μιλήσιον τοὺς σοφιστὰς καταλύειν ἐπεχείρει τοῖς τε ἄλλοις καὶ μάλιστα τῷ τοὺς ἀνταγωνιστὰς σφων ἐξαίρειν, τοὺς μὲν μηδενὸς τοὺς δὲ βραχυτάτου τινὸς ἀξίους ὄντας.

1 σοφιστὰς VC cod. Peir., σοφοὺς Suid. 2 τοῖς τε — μάλιστα om. VC ἀνταγωνιστάς cod. Peir. Suid., ἀγωνιστάς VC 3. 4 τοὺς — ὄντας om. VC 4 ὅτε] ita VC Ἀουίδιον O. Hirschfeld coll. C. I. Gr. 3, 6025. 4955, αὐτοῦ ἰδίον VC, cf. *Pros. imp. Rom.* 1 p. 187 n. 1168 et *Herm.* 32 (1897) p. 220 5 διαγαγόντα] διὰ χειρὸς ἔχοντα coll. 71, 12, 3 (adde 78, 22, 2) vel διοικοῦντα coll. 72, 7, 4 (adde 78, 13, 4) Bk., διάγοντα Nab. (litt.), διάγειν verbum non offendit si quidem διάγειν διοικεῖν διέπειν in tali re promiscue usurpare solet Dio, cf. fr. 36, 31; 69, 14, 4 et 61, 5, 4; 67, 15, 1, alibi 11 ἐκείνῃ reduxi ex VC, ⟨ἐν⟩ ἐκείνῃ R. St. γεγεννήμενον R. St., γεγενήμενον VC.

21 κολοκύντας dedi ex VC, κολοκύνθας R. St., Attice per τ litteram scribitur.

Digitized by Google

3 σεμνυνόμενος. αὐτοκρατορεύσας οὖν τότε ἐμνησικάκησε καὶ τὴν παρρησίαν αὐτοῦ οὐκ ἤνεγκεν. αὐτὸς μὲν γὰρ τοῦ τῆς Ἀφροδίτης τῆς τε Ῥώμης ναοῦ τὸ διάγραμμα αὐτῷ πέμψας, δι' ἐνδειξιν ὅτι καὶ ἄνευ ἐκείνου μέγα ἔργον γίγνεσθαι δύναται, ἤρετο εἰ εὖ ἔχοι τὸ
4 κατασκεύασμα· ὁ δ' ἀντεπέστειλε περί τε τοῦ ναοῦ [καὶ] ὅτι καὶ με- 5
τέωρον αὐτὸν καὶ ὑπεκκεκενωμένον γενέσθαι ἐχρῆν, ἵν' ἔς τε τὴν ἱερὰν ὁδὸν ἐκφανέστερος ἐξ ὑψηλοτέρου εἴη καὶ ἐς τὸ κοῖλον τὰ μηχανήματα ἐσδέχοιτο, ὥστε καὶ ἀφανῶς συμπήγνυσθαι καὶ ἐξ οὐ προειδότος ἐς τὸ θέατρον ἐσάγεσθαι, καὶ περὶ τῶν ἀγαλμάτων ὅτι μεί-
5 ζονα ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὕψους τοῦ μεγάρου λόγον ἐποιήθη· "ἂν γὰρ 10
αἱ θεαὶ" ἔφη "ἐξαναστήσεσθαί τε καὶ ἐξελθεῖν ἐθελήσωσιν, οὐ δυνηθήσονται". ταῦτα γὰρ ἀντικρυς αὐτοῦ γράψαντος καὶ ἠγανάκτησε καὶ ὑπερήλγησεν ὅτι καὶ ἐς ἀδιόρθωτον ἁμαρτίαν ἐπεπτώκει, καὶ οὔτε τὴν ὀργὴν οὔτε τὴν λύπην κατέσχεν, ἀλλ' ἐφόνευσεν αὐτόν.
6 καὶ οὕτω γε τῇ φύσει τοιοῦτος ἦν ὥστε μὴ μόνον τοῖς ζῶσιν ἀλλὰ 15
καὶ τοῖς τελευτήσασι φθονεῖν· τὸν γοῦν Ὅμηρον καταλύων Ἀντίμαχον ἀντ' αὐτοῦ ἐσῆγεν, οὗ μηδὲ τὸ ὄνομα πολλοὶ πρότερον ἠπίσταντο.

5 ἠτιῶντο μὲν δὴ ταῦτά τε αὐτοῦ καὶ τὸ πάνυ ἀκριβὲς τό τε περίεργον καὶ τὸ πολύπραγμον· ἐθεράπευε δὲ αὐτὰ καὶ ἀνελάμβανε 20
τῇ τε ἄλλῃ ἐπιμελείᾳ καὶ προνοίᾳ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ δεξιότητι, καὶ τῷ μήτε τινὰ πόλεμον ταράξαι καὶ τοὺς ὄντας παῦσαι, μήτε

---

19 — p. 227, 4 > Zon. 11, 23 p. 515, 8—14 B. (p. 72, 1—8 D.)

---

15 — 227, 2 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 294:

Xiphilinus (244, 24—31)	Exc. Val. 294
καὶ οὕτω γε τοιοῦτος ἦν ὡς καὶ τὸν	ὅτι τῇ φύσει τοιοῦτος ἦν ὁ Ἀδριανὸς ὥστε μὴ μόνον τοῖς ζῶσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς τελευτήσασι φθονεῖν· τὸν
Ὅμηρον καταλύων Ἀντίμαχον ἀντ' αὐτοῦ εἰσάγειν (v. 17), οὗ μηδὲ —	γοῦν Ὅμηρον καταλύων Ἀντίμαχον αὐτοῦ ἐσῆγεν (v. 17) οὗ μηδὲ —

5 [καὶ] exp. Bk. 7 ἐκφανέστερος Sylb., ἐκφανέστερον VC 10 μεγάρου Reim., μεγάλου VC 11 δυνηθήσονται] δυνήσονται, ut voluit Bk., certe Dio 13 ἐπεπτώκει] ἐνεπεπτώκει Rk. sine causa 15 τῇ φύσει om. VC 15. 16 ὥστε — τὸν γοῦν cod. Peir., ὡς καὶ τὸν VC 16 τελευτήσασι cod. Peir., τετελευτηκόσι Suid., quod non displicet 17 ἀντ' om. cod. Peir. ἐσῆγεν cod. Peir., εἰσάγειν VC 19 ταῦτά τε VC Suid., ταῦτε cod. Peir. 20 περίεργον καὶ τὸ πολύπραγμον Suid., πολύπραγμον καὶ τὸ περίεργον cod. Peir., περίεργον καὶ τὸ πολύτροπον VC Zon. ἀνελάμβανε VC Suid., ἀπελάμβανε cod. Peir. 22 ταράξαι VC, ἄρξαι Zon. de suo.

Digitized by Google

τινὸς χρήματα ἀδίκως ἀφελέσθαι, καὶ πολλοῖς πολλά, καὶ δήμοις καὶ ἰδιώταις καὶ βουλευταῖς τε καὶ ἱππεῦσι, χαρίσασθαι. οὐδὲ γὰρ 2 ἀνέμενεν αἰτηθῆναί τι, ἀλλὰ πάνυ πάντα πρὸς τὴν ἑκάστου χρείαν ἐποίει. καὶ τά τε στρατιωτικὰ ἀκριβέστατα ἤσκησεν, ὥστ' ἰσχύοντα μήτ' ἀπειθεῖν μήτε ὑβρίζειν, καὶ τὰς πόλεις τάς τε συμμαχίδας καὶ τὰς ὑπηκόους μεγαλοπρεπέστατα ὠφέλησε. πολλὰς μὲν γὰρ καὶ 3 εἶδεν αὐτῶν, ὅσας οὐδεὶς ἄλλος αὐτοκράτωρ, πάσαις δὲ ὡς εἰπεῖν ἐπεκούρησε, ταῖς μὲν ὕδωρ ταῖς δὲ λιμένας σῖτόν τε καὶ ἔργα καὶ χρήματα καὶ τιμὰς ἄλλαις ἄλλας διδούς. Xiph. 244, 1—245, 6 R. St., et (p. 226 v. 15 — p. 227 v. 2) Exc. Val. 294 (p. 713), inde Suidas *s. v.* Ἀδριανὸς *gl.* 4.

ἦγε δὲ καὶ τὸν δῆμον τῶν Ῥωμαίων ἐμβριθῶς μᾶλλον ἢ Θω- 6 πευτικῶς· καί ποτε ἰσχυρῶς αἰτοῦντί ⟨τι⟩ ἐν ὁπλομαχίᾳ οὔτε ἔνευμε, καὶ προσέτι ἐκέλευσε τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Δομιτιανοῦ κηρυχθῆναι "σιωπήσατε". οὐκ ἐλέχθη μὲν γάρ· ὁ γὰρ κῆρυξ ἀνατείνας τὴν 2 χεῖρα καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου ἡσυχάσας, ὥσπερ εἰώθασι ποιεῖν (οὐ γὰρ ἔστιν ὁπότε ὑπὸ κηρύγματος σιγάζονται), ἐπειδὴ ἐσιώπησαν, ἔφη "τοῦτ' ἐθέλει". καὶ οὐχ ὅτι τινὰ ὀργὴν τῷ κήρυκι ἔσχεν, ἀλλὰ καὶ ἐτίμησεν αὐτὸν ὅτι τὴν δυσχέρειαν τοῦ κελεύσματος οὐκ ἐξέ- φησεν. ἔφερε γὰρ τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐκ ἠγανάκτει εἴ τι καὶ παρὰ 3 γνώμην καὶ πρὸς τῶν τυχόντων ὠφελοῖτο. ἀμέλει γυναικὸς παριόντος αὐτοῦ ὁδῷ τινι δεομένης, τὸ μὲν πρῶτον εἶπεν αὐτῇ ὅτι "οὐ σχολάζω", ἔπειτα ὡς ἐκείνη ἀνακραγοῦσα ἔφη "καὶ μὴ βασίλευε", ἐπεστράφη τε καὶ λόγον αὐτῇ ἔδωκεν.

ἔπραττε δὲ καὶ διὰ τοῦ βουλευτηρίου πάντα τὰ μεγάλα καὶ 7 ἀναγκαιότατα, καὶ ἐδίκαζε μετὰ τῶν πρώτων τοτὲ μὲν ἐν τῷ πα-

---

5—9 > Zon. 11, 23 p. 515, 14—17 B. (p. 72, 8—11 D.) 12—24 > Zon. 11, 23 p. 515, 17—516, 6 B. (p. 72, 11—25 D.) 25. 26. p. 228, 2. 3 = Zon. 11, 23 p. 516, 6—9 B. (p. 72, 25—29 D.)

[Xiphilinus]

καὶ δήμοις καὶ ἰδιώταις καὶ βουλεύταις τε καὶ ἱππεῦσι χαρίσασθαι. (οὐδὲ γαρ κ. τ. λ. § 2.)

[Exc. Val. 294]

καὶ δήμοις καὶ ἰδιώταις καὶ ἄλλοις τισὶ χαρίσασθαι.

---

1 τινὸς VC cod. Peir., τινὰ Suid. 2 βουλευταῖς — ἱππεῦσι VC, ἄλλοις τισι cod. Peir. 3 πάνυ πάντα] πάνυ ⟨ἑτοίμως⟩ πάντα Bk., πάνυ Dind., mihi vulgata sana videtur 8. 9 ταῖς μὲν ὕδωρ — διδούς] ταῖς μὲν ὕδωρ καταγαγών, ταῖς δὲ λιμένας οἰκοδομήσας, ταῖς δὲ σῖτόν — τιμὰς διδούς [AE, δούς BC^c] Zon. de suo, cf. 49, 14, 5.

13 ⟨τι⟩ add. H. St., et habet Zon. 15 μὲν γὰρ] μέντοι St. 16 τούτου R. St., τούτους VC, τούτου αὐτοὺς Sylb. 17 σιγάζονται] ⟨οὐ⟩ σιγάζονται H. St. inmerito 18 τοῦτ' ἐθέλει Bk., τοῦτο θέλει VC 22 τινι] τι Bk. probabiliter.

Digitized by Google

λατίῳ τοτὲ δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῷ τε Πανθείῳ καὶ ἄλλοθι πολλαχόθι, ἀπὸ βήματος, ὥστε δημοσιεύεσθαι τὰ γιγνόμενα. καὶ τοῖς ὑπάτοις ἔστιν ὅτε δικάζουσι συνεγίγνετο, ἔν τε ταῖς ἱπποδρομίαις αὐτοὺς
2 ἐτίμα. καὶ οἴκαδε ἀνακομιζόμενος ἐν φορείῳ ἐφέρετο, ὅπως μηδένα συνακολουθοῦντά οἱ ἐνοχλοίη. ἐν δὲ ταῖς μήτε ἱεραῖς μήτε δημο- 5
σίοις ἡμέραις οἴκοι ἔμενε, καὶ οὐδένα οὐδ' ὅσον ἀσπάσασθαι προσ-
3 εδέχετο, εἰ μή τι ἀναγκαῖον εἴη, ἵνα μὴ πάνυ ταλαιπωροῖντο. ἀεί τε περὶ ἑαυτὸν καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ἔξω τοὺς ἀρίστους εἶχε, καὶ συνῆν σφισι καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τέταρτος πολλάκις ὠχεῖτο. ἐθήρα δὲ ὁσάκις ἐνεδέχετο, καὶ ἠρίστα ἄνευ οἴ- 10
νου· καὶ πλείονα ἐσιτεῖτο· πολλάκις δὲ καὶ δικάζων μεταξὺ τροφῆς μετ-
ελάμβανεν· ἔπειτα μετὰ πάντων τῶν πρώτων καὶ ἀρίστων ἐδείπνει,
4 καὶ ἦν αὐτῷ τὸ συσσίτιον παντοδαπῶν λόγων πλῆρες. τούς τε πάνυ νοσοῦντας φίλους ἐπεσκέπτετο, καὶ ἑορτάζουσί σφισι συν- 15
διῃτᾶτο, τοῖς τε ἀγροῖς καὶ ταῖς οἰκίαις αὐτῶν ἡδέως ἐχρῆτο· ὅθεν
καὶ εἰκόνας πολλοῖς μὲν ἀποθανοῦσι πολλοῖς δὲ καὶ ζῶσιν ἐς τὴν
ἀγορὰν ἔστησεν. οὐ μέντοι οὔτε ἐξύβρισέ τις αὐτῶν οὔτ' ἀπέδοτό
τι οὔθ' ὧν ἔλεγεν οὔθ' ὧν ἔπραττεν, οἷα οἵ τε Καισάρειοι καὶ
οἱ ἄλλοι οἱ περὶ τοὺς αὐτοκράτορας ἔχοντες ποιεῖν εἰώθασι.
8, 1[1] ταῦτα περί γε τοῦ τρόπου, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, προείρηκα· 20
λέξω δὲ καὶ τὰ καθ' ἕκαστον, ὅσα ἀναγκαῖόν ἐστι μνημονεύεσθαι.
Xiph. 245, 6—246, 8 R. St., et (v. 10—13) Petr. Patr. *exc. Vat.* 107 (p. 221 Mai. = p. 203, 8—13 Dind.)

---

7. 8. 12—14 = Zon. 11, 23 p. 516, 9—13 B. (p. 72, 29—73, 2 D.)

10—13 Xiphilinea ex exc. Vat. 107 amplificata sunt:

Xiphilinus (245, 30—32)	Exc. Vat. 107
	... ἐν ταῖς ὁδοῖς. τὰ γὰρ πολλὰ ἐβάδιζεν ἢ ἵππευεν, ὀχήματι δὲ πάνυ σπανίως ἐχρῆτο [ex c. 9, 3]. ἠρίστα δὲ ἄνευ οἴνου καὶ πλείονα ἐσιτεῖτο· πολλάκις δὲ καὶ δικάζων μεταξὺ τροφῆς μετελάμβανεν καὶ μετὰ πάντων
ἐθήρα δὲ ὁσάκις ἐνεδέχετο, καὶ ἠρίστα ἄνευ οἴνου	ἠρίστα καὶ ἐδείπνει καὶ
ἔπειτα μετὰ πάντων τῶν πρώτων καὶ ἀρίστων ἐδείπνει καὶ	ἦν αὐτῷ τὸ συσσίτιον παντοδαπῶν
ἦν αὐτοῦ τὸ συσσίτιον παντοδαπῶν λόγων πλῆρες.	λόγων πλῆρες. [ceterum cf. ad 66, 13, 1[a].]

10 ὠχεῖτο] εὐωχεῖτο Blancus (vers.), cf. ad 68, 7, 3 11 πλείονα ἐσιτεῖτο] si haec Dionem recte reddunt subintellegendum videtur ἄνευ οἴνου 12 ἀρίστων VC Zon., ἠρίστα Petrus de suo 13 αὐτῷ dedi ex Zon. exc. Vat., αὐτοῦ VC 16 ἐς τὴν ἀγορὰν] intellegi *forum Traiani* observavit Reim., idque indicaverit Dio 19 ἔχοντες] ἀεὶ ὄντες Leuncl., ὄντες St., sed cf. 61, 8, 2, ubi tamen sensu dicitur non prorsus eodem 20 γε St., τε VC 21 λέξω Sylb., λέγω VC.

Digitized by Google

ὅτι Ἀλεξανδρέων στασιασάντων οὐκ ἄλλως ἐπαύσαντο, ἕως οὗ ἐπι- 1ª
στολὴν Ἀδριανοῦ ἐδέξαντο ἐπιτιμῶσαν αὐτοῖς· οὕτω που πλέον ἰσχύσει
αὐτοκράτορος λόγος τῶν ὅπλων. Petr. Patr. *exc. Vat.* 108 (p. 221 Mai. =
p. 203, 14—17 Dind.)

ἐλθὼν γὰρ ἐς τὴν Ῥώμην ἀφῆκε τὰ ὀφειλόμενα τῷ τε βασιλικῷ 1ª p. C. 118
καὶ τῷ δημοσίῳ τῷ τῶν Ῥωμαίων, ἐκκαιδεκαετῆ ὁρίσας χρόνον ἀφ'
οὗ τε καὶ μέχρις οὗ τηρηθήσεσθαι τοῦτ' ἔμελλεν. ἔν τε τοῖς ἑαυ- 2 p. C. 119
τοῦ γενεθλίοις προῖκα τῷ δήμῳ τὴν θέαν ἀπένειμε καὶ θηρία
πολλὰ ἀπέκτεινεν, ὥστε ἐφάπαξ καὶ λέοντας ἑκατὸν καὶ λεαίνας
ἴσας πεσεῖν, καὶ δῶρα διὰ σφαιρίων καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ ἐν τῷ
ἱπποδρόμῳ χωρὶς μὲν τοῖς ἀνδράσι χωρὶς δὲ ταῖς γυναιξὶ διέρ-
ριψε· καὶ γὰρ ⟨καὶ⟩ λοῦσθαι χωρὶς ἀλλήλων αὐτοῖς προσέταξεν.

ἐν μὲν τῷ ἔτει ἐκείνῳ ταῦτά τε ἐγένετο καὶ ὁ Εὐφράτης ὁ φι- 3
λόσοφος ἀπέθανεν ἐθελοντής, ἐπιτρέψαντος αὐτῷ καὶ τοῦ Ἀδριανοῦ
κώνειον καὶ διὰ τὸ γῆρας καὶ διὰ τὴν νόσον πιεῖν. Ἀδριανὸς δὲ ἄλ- 9 p. C. 121
λην ἀπ' ἄλλης διαπορευόμενος ἐπαρχίαν, τάς τε χώρας καὶ τὰς πό-
λεις ἐπισκεπτόμενος, καὶ πάντα τὰ φρούρια καὶ τὰ τείχη περισκο-
πῶν τὰ μὲν ἐς ἐπικαιροτέρους τόπους μεθίστη, τὰ δὲ ἔπανε, τὰ δὲ
προσκαθίστατο, αὐτὸς πάντα ἁπλῶς, οὐχ ὅπως τὰ κοινὰ τῶν στρα- 2
τοπέδων, ὅπλα λέγω καὶ μηχανὰς καὶ τάφρους καὶ περιβόλους καὶ
χαρακώματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἴδια ἑνὸς ἑκάστου, καὶ τῶν ἐν τῷ τεταγ-
μένῳ στρατευομένων καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, τοὺς βίους τὰς
οἰκήσεις τοὺς τρόπους, καὶ ἐφορῶν καὶ ἐξετάζων· καὶ πολλά γε ἐς
τὸ ἀβρότερον ἐκδεδιητημένα καὶ κατεσκευασμένα καὶ μετερρύθμισε
καὶ μετεσκεύασεν. ἐγύμναζέ τε αὐτοὺς πρὸς πᾶν εἶδος μάχης, καὶ 3
τοὺς μὲν ἐτίμα τοὺς δὲ ἐνουθέτει, πάντας δὲ ἐδίδασκεν ἃ χρὴ ποι-
εῖν. καὶ ὅπως γε καὶ ὁρῶντες αὐτὸν ὠφελοῖντο, σκληρᾷ τε παντα-
χοῦ τῇ διαίτῃ ἐχρῆτο, καὶ ἐβάδιζεν ἢ καὶ ἵππευε πάντα, οὐδ' ἔστιν

5. 6 = Zon. 11, 23 p. 516, 14. 15 B. (p. 73, 3—5 D.) 15—21 > Zon. 11, 23 p. 516, 15—19 B. (p. 73, 5—9 D.) 23 — p. 230, 1 > Zon. 11, 23 p. 516, 19—517, 3 B. (p. 73, 9—16 D.)

29 sq. = Petr. Patr. *exc. Vat.* 107 (p. 221 Mai. = p. 203, 8. 9 Dind.), cf. supra p. 228.

1—4 exc. Vat. 108 (apud Bekkerum laudatum ad c. 15, 5 haud recte) collocandum est inter c. 7, 3 (unde exc. Vat. 107) et c. 10, 3ª (exc. Vat. 109). hic inserui coll. Eus. *chron.* p. 164 sq. Schoene (Sync. 659, 1; vers. Arm. et Hier. *s. a. Abr.* 2133).

12 ⟨καὶ⟩ ins. H. St. λοῦσθαι Dind., λούεσθαι VC, cf. ad 49, 43, 3.
14 καὶ exp. v. Herw., haud necesse 15 κώνειον καὶ] ita VC 18 ἐπικαιροτέρους Bk., ἐπικαιροτάτους VC 24 ἀβρότερον V^2C, ἀβρότατον V^1 25 μετεσκεύασεν Sylb., μετέσκαψεν VC, an forte κατέσκαψεν? 28 πάντα] πάντῃ Sylb.

Digitized by Google

4 ὁπότε εἴτε ὀχήματος τότε γε εἴτε τετρακύκλου ἐπέβη· οὐδὲ τὴν κεφαλὴν οὐκ ἐν θάλπει, οὐκ ἐν ῥίγει ἐκαλύφθη, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς χιόσι ταῖς Κελτικαῖς καὶ ἐν τοῖς καύμασι τοῖς Αἰγυπτιακοῖς γυμνῇ αὐτῇ περιῄει. συνελόντι τε εἰπεῖν, οὕτω καὶ τῷ ἔργῳ καὶ τοῖς παραγγέλμασι πᾶν τὸ στρατιωτικὸν δι' ὅλης τῆς ἀρχῆς ἤσκησε καὶ κατεκόσμησεν ὥστε καὶ νῦν τὰ τότε ὑπ' αὐτοῦ ταχθέντα νόμον 5 σφισι τῆς στρατείας εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ μάλιστα ἐν εἰρήνῃ τὸ πλεῖστον πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους διεγένετο· τήν τε γὰρ παρασκευὴν αὐτοῦ ὁρῶντες, καὶ μήτε τι ἀδικούμενοι καὶ προσέτι καὶ 6 χρήματα λαμβάνοντες, οὐδὲν ἐνεόχμωσαν. οὕτω γὰρ καλῶς ἤσκητο τὸ στρατιωτικὸν αὐτῷ ὥστε καὶ τὸ ἱππικὸν τῶν καλουμένων Βατάουων τὸν Ἴστρον μετὰ τῶν ὅπλων διενήξαντο· ἃ ὁρῶντες οἱ βάρβαροι τοὺς μὲν Ῥωμαίους κατεπλήττοντο, τρεπόμενοι δὲ ἐπὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐχρῶντο αὐτῷ διαιτητῇ τῶν πρὸς ἀλλήλους διαφορῶν.

10 ἐποίει δὲ καὶ θέατρα καὶ ἀγῶνας, περιπορευόμενος τὰς πόλεις, ἄνευ τῆς βασιλικῆς μέντοι παρασκευῆς· οὐδὲ γὰρ ἔξω τῆς Ῥώμης ἐχρήσατό ποτε αὐτῇ. τὴν δὲ πατρίδα καίπερ μεγάλα τιμήσας καὶ 2 πολλὰ καὶ ὑπερήφανα αὐτῇ δούς, ὅμως οὐκ εἶδε. περὶ μέντοι τὰς θήρας ἐσπουδακέναι λέγεται· καὶ γὰρ καὶ τὴν κλεῖν ἐν ταύταις κατp C. 124 ἐαξε καὶ τὸ σκέλος μικροῦ ἐπηρώθη, καὶ πόλιν ἐν τῇ Μυσίᾳ οἰκίσας 20 Ἀδριανοῦ θήρας αὐτὴν ὠνόμασεν. οὐ μέντοι τι παρὰ τοῦτ' ἄπρα-

---

10—14 = Zon. 11, 23 p. 517, 3—7 B. (p. 73, 16—21 D.) 18—21 = Zon. 11, 23 p. 517, 7—9 B. (p. 73, 21—23 D.)

19—21: Leo p. 284, 2—4 Cram., Cedr. 1, 437, 16—19 B., cod. Paris. 1712 fol. 79r: οὗτος ἐν Μυσίᾳ ἔνθα ἐθήρασεν, ᾠκοδόμησε πόλιν, καὶ ἐκάλεσεν [ἐπωνόμασεν cod. Par.] αὐτὴν Ἀδριανοῦ θήρας ἐν τοῖς μιτάτοις (sic), καὶ [ὡσαύτως καὶ cod. Par.] ἑτέραν πόλιν ἐν τῇ Θράκῃ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ (Leo, cod. Par.). οὗτος ἐν Μυσίᾳ θηράσας ᾠκοδόμησε πόλιν καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν Ἀδριανοῦ θήρας ἐν τοῖς μιτάτοις. ὡσαύτως καὶ ἑτέραν πόλιν ἐν Θράκῃ προσαγορεύσας αὐτὴν Ἀδριανούπολιν (Cedr.). cf. Mal. 11 p. 280 B. — Verba καὶ ἑτέραν — αὐτοῦ ad Dionem fortasse referenda.

10—14 cf. Suid. s. v. Ἀδριανός, gl. 6.

---

1 εἴτε — εἴτε scripsi, οὔτε — οὔτε VC, duplici negationi hic locus non est οὐδὲ Bk., οὔτε VC 3 γυμνῇ αὐτῇ] ita VC (γυμνῇ αὐτῇ) 6 ταχθέντα Sylb., ἀχθέντα VC, ἐσαχθέντα St. 8 τοὺς C, τὰς V 11 Βατάουων Blancus (vers.), βαστάων VC, recte Suid. l. l. 13 ἐπὶ St., περὶ VC 14 διαιτητῇ] διαλλακτῇ Zon. de suo, cf. 37, 7, 3 19 καὶ (alterum) addidi ex VC 20 Μυσίᾳ] Mysia Asiae intellegitur, non Moesia (cf. ad 38, 10, 3) testibus nummis (Revue numism. 1852 p. 90, Numism. chron. 6 p. 115), quare a Dione τῇ τῆς Ἀσίας vel τῇ ἐν τῇ Ἀσίᾳ additum fuisse puto, cf. 51, 2, 3.

Digitized by Google

κτον τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων κατέλιπε. τῆς δὲ περὶ τὰς θήρας σπουδῆς αὐτοῦ καὶ ὁ Βορυσθένης ὁ ἵππος, ᾧ μάλιστα θηρῶν ἡρέσκετο, σημεῖόν ἐστιν· ἀποθανόντι γὰρ αὐτῷ καὶ τάφον κατεσκεύασε καὶ στήλην ἔστησε καὶ ἐπιγράμματα ἐπέγραψεν. ὅθεν οὐ θαυμα- 3[1]
5 στὸν εἰ καὶ τὴν Πλωτῖναν ἀποθανοῦσαν, δι' ἣς ἔτυχε τῆς ἀρχῆς ἐρώσης αὐτοῦ, διαφερόντως ἐτίμησεν, ὡς καὶ ἐπὶ ἡμέρας ἐννέα μελανειμονῆσαι καὶ ναὸν αὐτῇ οἰκοδομῆσαι καὶ ὕμνους τινὰς ἐς αὐτὴν ποιῆσαι. Xiph. 246, 8—247, 28 R. St.

ὅτι τῆς Πλωτίνης ἀποθανούσης ἐπῆνει αὐτὴν Ἀδριανός, λέγων ὅτι 3[a]
10 "πολλὰ παρ' ἐμοῦ αἰτήσασα οὐδενὸς ἀπέτυχεν". τοῦτο δὲ οὐκ ἄλλως ἔλεγεν, ἀλλ' ὅτι τοιαῦτα ᾔτει οἷα οὔτε ἐβάρει με οὔτε συνεχώρει ἀντειπεῖν. Petr. Patr. *exc. Vat.* 109 (p. 221 Mai. = p. 203, 18—21 Dind.)

οὕτω δὲ περὶ τὴν θήραν ἐπιδέξιος ἦν ὡς καὶ μέγαν ποτὲ σὺν 3[2]
μιᾷ πληγῇ καθελεῖν.

ἀφικόμενος δὲ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπώπτευσε τὰ μυστήρια. 11 p. C. 128

διὰ δὲ τῆς Ἰουδαίας μετὰ ταῦτα ἐς Αἴγυπτον παριὼν καὶ p. C. 120
ἐνήγισε τῷ Πομπηίῳ· πρὸς ὃν καὶ τοῦτο τὸ ἔπος ἀπορρῖψαι λέγεται

τῷ ναοῖς βριθοντι πόση σπάνις ἔπλετο τύμβου.

καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ διεφθαρμένον ἀνῳκοδόμησεν. ἐν δὲ τῇ 2
20 Αἰγύπτῳ καὶ τὴν Ἀντινόου ὠνομασμένην ἀνῳκοδόμησε πόλιν. ὁ γὰρ Ἀντίνοος ἦν μὲν ἐκ Βιθυνίου πόλεως Βιθυνίδος, ἣν καὶ Κλαυδιούπολιν καλοῦμεν, παιδικὰ δὲ αὐτοῦ ἐγεγόνει, καὶ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεύτησεν, εἴτ' οὖν ἐς τὸν Νεῖλον ἐκπεσών, ὡς Ἀδριανὸς γράφει, εἴτε καὶ ἱερουργηθείς, ὡς ἡ ἀλήθεια ἔχει· τά τε γὰρ ἄλλα 3
25 περιεργότατος Ἀδριανός, ὥσπερ εἶπον, ἐγένετο, καὶ μαντείαις

16—19 = Zon. 11, 23 p. 517, 9—13 B. (p. 73, 24—28 D.)

9—12 exc. Vat. 109 hic fere collocandum patet.

24—p. 232, 11 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 295:

Xiphilinus (248, 7—17 R. St.)	Exc. Val. 295
τά τε γὰρ ἄλλα περιεργότατος Ἀδριανός, ὥσπερ εἶπον, ἐγένετο, καὶ μαντείαις	*ὅτι ὁ Ἀδριανὸς περιεργότατος ἦν καὶ μαντείαις*

2 *Βορυσθένης*] cf. C. I. L. 12, 1122.

9 *Πλωτίνης* Dind., *πλουτίνης* cod. *αὐτὴν* inserui ex cod., om. Mai.

10. 11 *τοῦτο — ἀντειπεῖν*] orationis inconcinnitas eclogario debetur 11 *οὔτε — οὔτε* Dind., *οὐδὲ — οὐδὲ* cod. *συνεχώρει*] *ἐνεχώρει* v. Herw., at cf. Thuc. 5, 40, 4, Xen. *eq.* 9, 11 (vide tamen etiam Kruegerum et Herwerdenum ad Thuc. *l. l.*) *ἀντειπεῖν*] *ἀπειπεῖν* Kuiper. (litt.).

20 *ἀνῳκοδόμησε*] *συνῳκοδόμησε* Bk., *ᾠκοδόμησε* Kuiper. (litt.) 21 *Κλαυδιούπολιν*] *Κλανδιόπολιν* probabiliter Dio, cf. ad 36, 37, 6 22 *δὲ* Bk., *τε* VC cod. Peir.

Digitized by Google

μαγγανείαις τε παντοδαπαῖς ἐχρῆτο. καὶ οὕτω γε τὸν Ἀντίνοον, ἤτοι διὰ τὸν ἔρωτα αὐτοῦ ἢ ὅτι ἐθελοντὴς ἐθανατώθη (ἐκουσίου γὰρ ψυχῆς πρὸς ἃ ἔπραττεν ἐδεῖτο), ἐτίμησεν ὡς καὶ πόλιν ἐν τῷ χωρίῳ, ἐν ᾧ τοῦτ' ἔπαθε, καὶ συνοικίσαι καὶ ὀνομάσαι ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἐκείνου ἀνδριάντας ἐν πάσῃ ὡς εἰπεῖν τῇ οἰκουμένῃ, μᾶλλον δὲ ἀγάλματα, ἀνέθηκε. καὶ τέλος ἀστέρα τινὰ αὐτός τε ὁρᾶν ὡς καὶ τοῦ Ἀντινόου ὄντα ἔλεγε, καὶ τῶν συνόντων οἱ μυθολογούντων ἡδέως ἤκουεν ἔκ τε τῆς ψυχῆς τοῦ Ἀντινόου ὄντως τὸν ἀστέρα γεγενῆσθαι καὶ τότε πρῶτον ἀναπεφηνέναι.

διὰ ταῦτά τε οὖν ἐσκώπτετο, καὶ ὅτι Παυλίνῃ τῇ ἀδελφῇ ἀποθανούσῃ παραχρῆμα μὲν οὐδεμίαν τιμὴν ἔνειμεν . . . Xiph. 247, 28—248, 17 R. St. et (§ 3. 4) Exc. Val. 295 (p. 714), cf. Suid. *s. v.* Ἀδριανός *gl.* 5 et παιδικά.

ἐς δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα πόλιν αὐτοῦ ἀντὶ τῆς κατασκαφείσης οἰκίσαντος, ἣν καὶ Αἰλίαν Καπιτωλῖναν ὠνόμασε, καὶ ἐς τὸν τοῦ νεοῦ τοῦ θεοῦ τόπον ναὸν τῷ Διὶ ἕτερον ἀντεγείραντος πόλεμος οὐκ μικρὸς οὐδ' ὀλιγοχρόνιος ἐκινήθη. Ἰουδαῖοι γὰρ δεινόν τι ποιούμενοι τὸ ἀλλοφύλους τινὰς ἐς τὴν πόλιν σφῶν οἰκισθῆναι καὶ τὸ ἱερὰ ἀλλότρια ἐν αὐτῇ ἱδρυθῆναι, παρόντος μὲν ἔν τε τῇ

14—p. 234, 11 > Zon. 11, 23 p. 517, 14—518, 23 B. (p. 73, 29—75, 4 D.)

[Xiphilinus]

μαγγανείαις τε παντοδαπαῖς ἐχρῆτο.

καὶ οὕτω γε τὸν Ἀντίνοον, ἤτοι — ὀνομάσαι ἀπ' αὐτοῦ (v. 4). καὶ ἐκείνου ἀνδριάντας ἐν πάσῃ ὡς εἰπεῖν τῇ οἰκουμένῃ, μᾶλλον δὲ ἀγάλματα, ἀνέθηκε. καὶ τέλος — ἀναπεφηνέναι (v. 9). διὰ ταῦτα μὲν οὖν ἐσκώπτετο. (ἐς δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα κ. τ. λ. c. 12, 1.)

[Exc. Val. 295]

καὶ μαγγανείαις παντοδαπαῖς ἐχρῆτο. παιδικά τε αὐτοῦ ἐγεγόνει Ἀντίνοός τις (p. 231, 22), καὶ οὕτω γε τοῦτον ἤτοι — ὀνομάσαι ἀπ' αὐτοῦ (v. 4). καὶ ἀγάλματα δὲ αὐτοῦ ἀνέθηκεν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ (v. 5).

καὶ τέλος — ἀναπεφηνέναι (v. 9). ταῦτά τε οὖν ἐσκώπτετο, καὶ ὅτι Παυλίνῃ τῇ ἀδελφῇ ἀποθανούσῃ παραχρῆμα μὲν οὐδεμίαν τιμὴν ἔνειμεν.

1 μαγγανείαις τε VC, καὶ μαγγανείαις cod. Peir. Suid. 3 ἐτίμησεν ὡς VC, ἐφίλησεν ὥστε cod. Peir. 4 τοῦτ' VC, ταῦτ' cod. Peir. καὶ (prius) inserui ex cod. Peir., om. VC 5. 6 καὶ ἐκείνου — ἀνέθηκε VC, καὶ ἀγάλματα — οἰκουμένῃ cod. Peir. (vide supra) 6 ἀστέρα τινὰ αὐτός τε VC, ἀστέρα τέ τινα αὐτὸς cod. Peir. 7 καὶ (prius) addidi ex cod. Peir., om. VC οἱ cod. Peir., αὐτῷ VC 8 τοῦ Ἀντινόου VC, αὐτοῦ cod. Peir. τὸν ἀστέρα VC, αὐτὸν cod. Peir. 10 διὰ ταῦτα VC, ταῦτά cod. Peir. τε cod. Peir., μὲν VC ἐσκώπτετο C^2, ἐσκέπτετο vel ἐσκόπτετο V, ἐσκέπτετο C^1.

14 ἐς δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα] Xiphilini manum agnosco.

Digitized by Google

Αἰγύπτῳ καὶ αὖθις ἐν τῇ Συρίᾳ τοῦ Ἁδριανοῦ ἡσύχαζον, πλὴν p. C. 131
καθ' ὅσον τὰ ὅπλα τὰ ἐπιταχθέντα σφίσιν ἧττον ἐπιτήδεια ἐξε-
πίτηδες κατεσκεύασαν ὡς ἀποδοκιμασθεῖσιν αὐτοῖς ὑπ' ἐκείνων
χρήσασθαι, ἐπεὶ δὲ πόρρω ἐγένετο, φανερῶς ἀπέστησαν. καὶ πα- 3
ρατάξει μὲν φανερᾷ οὐκ ἐτόλμων διακινδυνεῦσαι πρὸς τοὺς Ῥω-
μαίους, τὰ δὲ τῆς χώρας ἐπίκαιρα κατελάμβανον καὶ ὑπονόμοις
καὶ τείχεσιν ἐκρατύνοντο, ὅπως ἀναφυγάς τε ὁπόταν βιασθῶσιν
ἔχωσι καὶ παρ' ἀλλήλους ὑπὸ γῆν διαφοιτῶντες λανθάνωσι, δια-
τιτράντες ἄνω τὰς ὑπογείους ὁδοὺς ἵνα καὶ ἄνεμον καὶ φέγγος
ἐσδέχοιντο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐν οὐδενὶ αὐτοὺς λόγῳ οἱ Ῥω- 13
μαῖοι ἐποιοῦντο· ἐπεὶ δ' ἥ τε Ἰουδαία πᾶσα ἐκεκίνητο, καὶ οἱ
ἁπανταχοῦ γῆς Ἰουδαῖοι συνεταράττοντο καὶ συνῄεσαν, καὶ πολλὰ
κακὰ ἐς τοὺς Ῥωμαίους τὰ μὲν λάθρᾳ τὰ δὲ καὶ φανερῶς ἐνε-
δείκνυντο, πολλοί τε ἄλλοι καὶ τῶν ἀλλοφύλων ἐπιθυμίᾳ κέρδους 2
σφίσι συνελαμβάνοντο, καὶ πάσης ὡς εἰπεῖν κινουμένης ἐπὶ τούτῳ
τῆς οἰκουμένης, τότε δὴ τότε τοὺς κρατίστους τῶν στρατηγῶν ὁ p. C. 132?
Ἁδριανὸς ἐπ' αὐτοὺς ἔπεμψεν, ὧν πρῶτος Ἰούλιος Σεουῆρος ὑπῆρ-
χεν, ἀπὸ Βρεττανίας ἧς ἦρχεν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους σταλείς. ὃς ἄν- 3
τικρυς μὲν οὐδαμόθεν ἐτόλμησε τοῖς ἐναντίοις συμβαλεῖν, τό τε
πλῆθος καὶ τὴν ἀπόγνωσιν αὐτῶν ὁρῶν· ἀπολαμβάνων δ' ὡς ἑκά-
στους πλήθει τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ὑπάρχων, καὶ τροφῆς ἀπείρ-
γων καὶ κατακλείων, ἠδυνήθη βραδύτερον μὲν ἀκινδυνότερον δὲ κα-
τατρῖψαι καὶ ἐκτρυχῶσαι καὶ ἐκκόψαι αὐτούς. ὀλίγοι γοῦν κομιδῇ 14
περιεγένοντο. καὶ φρούρια μὲν αὐτῶν πεντήκοντα τά γε ἀξιολογώ-
τατα, κῶμαι δὲ ἐνακόσιαι καὶ ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ὀνομαστόταται
κατεσκάφησαν, ἄνδρες δὲ ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα μυριάδες ἐσφάγησαν

26—p. 234, 5: Leo p. 284, 5—9 Cram., Cedr. 1 p. 437, 22; 438, 2. 3 B., cod. Paris. 1712 fol. 79r, Const. Man. v. 2185 sq. [cf. Praechter *Byz. Zeitschr.* 6, 518 sqq.]

---

3 ὡς] **ὥστε** Kuiper. (litt.) ὑπ' ἐκείνων] ὑπ' ἐκείνου sc. *ab Hadriano* Rk., *ab iis* (Romanis) non offendit 4 χρήσασθαι] ⟨αὐτοί⟩ χρήσασθαι v. Herw. (litt.) 9 ἄνεμον] ἀέρα? Bk. 11 ἐκεκίνητο St., κεκίνητο VC 12 ἁπανταχοῦ C Zon., πανταχοῦ V καὶ (prius) om. C 15 καὶ del. Kuiper. (litt.) 16 τότε δὴ τότε] cf. 63, 17, 6 17 Ἰούλιος Σεουῆρος] *Pros. imp. Rom.* 2 p. 214 n. 374 20 ἀπολαμβάνων V (ut coni. Rk.), λαμβάνων C 20. 21 ἀπολαμβάνων — ὑπάρχων] Zonaras post τροφῆς δὲ σφᾶς ἀπείργων καὶ κατακλείων ita: ἔστι δ' οὗ καὶ ὅπῃ [ὅποι A] παρείκοι [E, παρήκοι ABC^c] τοὺς στρατιώτας μοίραις αὐτῶν ἐπάγων. Thucydideum ὅπῃ παρείκοι (3, 1, 1), a Dione usurpatum 47, 36, 2; 55, 30, 6, videndum an forte apud Xiphilinum post ὡς ἑκάστους olim lectum fuerit 23 γοῦν Bk., δ' οὖν VC 26 κατεσκάφησαν Zon., κατεστράφησαν VC, quod huius loci non videtur ἄνδρες VC Zon.A [deficit E], ἀνδρῶν Zon.BC^c.

Digitized by Google

ἔν τε ταῖς καταδρομαῖς καὶ ταῖς μάχαις (τῶν τε γὰρ λιμῷ καὶ νόσῳ
2 *καὶ πυρὶ φθαρέντων τὸ πλῆθος ἀνεξερεύνητον ἦν), ὥστε πᾶσαν*
ὀλίγου δεῖν τὴν Ἰουδαίαν ἐρημωθῆναι, καθάπερ που καὶ πρὸ τοῦ
πολέμου αὐτοῖς προεδείχθη· τὸ γὰρ μνημεῖον τοῦ Σολομῶντος, ὃν
ἐν τοῖς σεβασμίοις οὗτοι ἄγουσιν, ἀπὸ ταὐτομάτου διελύθη τε καὶ
συνέπεσε, καὶ λύκοι ὠαναί τε πολλαὶ ἐς τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσέπιπτον
3 *ὠρυόμεναι. πολλοὶ μέντοι ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ καὶ τῶν Ῥωμαίων*
ἀπώλοντο· διὸ καὶ ὁ Ἁδριανὸς γράφων πρὸς τὴν βουλὴν οὐκ ἐχρήσατο τῷ προοιμίῳ τῷ συνήθει τοῖς αὐτοκράτορσιν, ὅτι "εἰ αὐτοί τε καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν ὑγιαίνετε, εὖ ἂν ἔχοι· ἐγὼ καὶ τὰ στρατεύματα ὑγιαίνομεν".

p. C. 134? 4 *τὸν δὲ Σευῆρον ἐς Βιθυνίαν ἔπεμψεν, ὅπλων μὲν οὐδέν, ἄρχοντος δὲ καὶ ἐπιστάτου καὶ δικαίου καὶ φρονίμου καὶ ἀξίωμα ἔχοντος δεομένην· ἃ πάντα ἐν ἐκείνῳ ἦν. καὶ ὁ μὲν διήγαγε καὶ*
P 136v *διῴκησε καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν οὕτως ὥσθ' ἡμᾶς καὶ ἐς δεῦρο ἀεὶ αὐτοῦ μνημονεύειν, τῇ δὲ δὴ βουλῇ | καὶ τῷ κλήρῳ ἡ Παμφυλία ἀντὶ τῆς Βιθυνίας ἐδόθη.* Xiph. 248, 17—249, 27 + 251, 24—27 R. St. [cf. vol. 2 p. VIII], et (§ 4) Exc. Val. 296 (p. 714).

12—17 composita verba Xiphilini et exc. Val. 296:

Xiphilinus (249, 27 + 251, 24—27)	Exc. Val. 296
(. . . ὑγιαίνομεν.) *τὸν δὲ Σευῆρον ἐς Βιθυνίαν ἔπεμψεν ὅπως μὲν οὐδὲν ἄρχοντος δὲ καὶ ἐπιστάτου — ἀεὶ αὐτοῦ μνημονεύειν. (ὁ μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων πόλεμος κ.τ.λ.* c. 15, 1.)	*ὅτι ὁ Σεβῆρος μετὰ τὴν νίκην τῶν Ἰουδαίων ἐς Βιθανίαν* [sic] *ἐπέμφθη ὑπὸ Ἁδριανοῦ ὅπλων μὲν ἄρχοντος δὲ καὶ ἐπιστάτου — ἀεὶ αὐτοῦ μνημονεύειν, τῇ δὲ δὴ βουλῇ καὶ τῷ κλήρῳ — ἐδόθη.*

Ceterum verba *τῇ δὲ δὴ βουλῇ — ἐδόθη* ad imperatoris Marci tempora pertinere atque perperam ab eclogario Constantiniano huc translata putat Brandis *Herm.* 31 (1896) p. 161. 169, propterea quod ultimis Hadriani vel primis Pii annis proconsul Bithyniae fuit Q. Voconius Saxa, atque medio saeculo II etiam alii eius provinciae proconsules reperiuntur. at non ita solent eclogarii Constantiniani. magis mihi verisimile Pamphyliam senatui per id tantum tempus permissam fuisse, quo Severus Bithyniam extra ordinem obtineret. nam Bithynum Dionem hac in re errasse minus mihi probabile.

1 *καὶ ταῖς*] *καὶ ⟨ἐν⟩ ταῖς* Bk., cf. ad 47, 39, 1 *τε* exp. Bk., cf. tamen Matthiae § 626 2 *ἀνεξερεύνητον* VC Zon., *ἀνεξεύρετον* Naber coll. Thuc. 3, 87, 2, atque ita Dionem scripsisse haud mihi dubium, cf. fr. 102, 11; 44, 30, 3; 68, 24, 5 4 *ὃν*] *ὃ* Rk., recte opinor 12 *Σευῆρον*] non idem est qui c. 13, 2 memoratur, quanquam id credidisse videtur Xiphilinus, cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 215 n. 375 *ὅπλων* cod. Peir., *ὅπως* VC *οὐδὲν* om. cod. Peir. 14 *ἐν* om. VC 15 *διῴκησε* cod. Peir., *διώρκησε* VC *ἡμᾶς*] *nos Bithynos* *ἐς* om. cod. Peir.

Digitized by Google

ὁ μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων πόλεμος ἐς τοῦτο ἐτελεύτησεν, ἕτερος 15
δὲ ἐξ Ἀλανῶν (εἰσὶ δὲ Μασσαγέται) ἐκινήθη ὑπὸ Φαρασμάνου,
καὶ τὴν μὲν Ἀλβανίδα καὶ τὴν Μηδίαν ἰσχυρῶς ἐλύπησε, τῆς δ'
Ἀρμενίας τῆς τε Καππαδοκίας ἁψάμενος, ἔπειτα τῶν Ἀλανῶν τὰ
μὲν δώροις ὑπὸ τοῦ Οὐολογαίσου πεισθέντων, τὰ δὲ καὶ Φλάουιον
Ἀρριανὸν τὸν τῆς Καππαδοκίας ἄρχοντα φοβηθέντων, ἐπαύσατο.
Xiph. 251, 27—252, 1 R. St., Exc. U^{R} 17 (p. 414).

ὅτι πρεσβευτὰς πεμφθέντας παρὰ τοῦ Οὐολογαίσου καὶ παρὰ 2
τῶν Ἰαζύγων, ἐκείνου μὲν κατηγοροῦντός τινα Φαρασμάνου, τούτων
δὲ τὴν εἰρήνην πιστουμένων, ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσήγαγε, καὶ παρ'
αὐτοῦ τὰς ἀποκρίσεις ποιήσασθαι ἐπιτραπεὶς συνέγραψέ τε αὐτὰς
καὶ ἀνέγνω σφίσιν. Exc. U^{G} 55 (p. 407).

1—6 = Zon. 11, 23. 24 p. 519, 1—5 B. (p. 75, 5—10 D.)

1—6 verba sunt Xiphilini, nisi quod *Ἀλβανίδα καὶ τὴν* ex exc. U^{R} 17 additum est, in quo haec ita leguntur: *ὅτι τῶν Ἀλανῶν τῶν καὶ Μασσαγέτων καλουμένων κινηθέντων ὑπὸ Φαρασμάνου καὶ τὴν Ἀλβανίδα καὶ τὴν Μηδίδα ἰσχυρῶς λυπησάντων, τῆς τε Ἀρμενίας τῆς τε Καππαδοκίας ἁψαμένων, ἔπειτα τῶν Ἀλανῶν τὰ μὲν δώροις ὑπὸ τοῦ Βολογαίσου πεισθέντων, τὰ δὲ καὶ Φλάβιον Ἀρριανὸν τὸν τῆς Καππαδοκίας ἄρχοντα φοβηθέντων ἐπαύσαντο.*

8—12 exc. U^{G} 55 locus dandus est inter 68, 22, 1. 2 (exc. U^{G} 54) et 69, 15, 3 p. 244 (exc. U^{G} 56). fragm. 56 pertinere ad Pium coll. *v. Hadr.* 13, 9; 21, 13, *v. Pii* 9, 6 monuit Mommsen *Röm. Gesch.* 5, 404, 4; nostrum utrum ad Hadrianum referendum sit, ut voluit Ursinus, qui post *ἐσήγαγεν* addidit *Ἀδριανός*, an ad Pium, non liquet. equidem crediderim fere ad initium principatus Pii pertinere. quod tamen cum pro certo adfirmari nequeat fragmentum loco movere nolui, quanquam etiam si Hadrianus intellegitur hic certe male collocatur. neque enim princeps legatos in curiam introducere potuit antequam ipse Romam rediisset, cf. c. 16, 3.

2 *Ἀλανῶν* dedi ex VC (*ἀλαβανῶν* sed *βα* lineola inductum C) et U^{R} (in marg. *ἀλβανῶν* m^{2} V), (per *λ* Zon.A, per *λβ* Zon.BCE^{c}), cf. ad v. 4 *Μασσαγέται* Zon., *μασαγέται* VC, *μεσσαγέτων* U^{R}V, *μεσαγέτων* U^{R}BM *Φαρασμάνου*] ita quoque § 2. 3, Arr. *per.* 11, 2, *Farasmanes v. Hadr.* 13, 9 (*feras manis* gen. c. V), *frasmanes* 17, 12, cf. quoque ad 58, 26, 4 3 *τὴν μὲν Ἀλβανίδα καὶ τὴν Μηδίαν* scripsi dubitans ex U^{R} (*καὶ τὴν ἀλβανίδα καὶ τὴν μημίδα* VBM, *μηδίαν* m^{2} in marg. V), *τὴν μὲν Μηδίαν* VC, ad rem cf. *Herm.* 25 (1890) p. 337 4 *Ἀλανῶν* dedi ex VC Zon.A U^{R}VBM (sed *β* inseruit m^{2} in V, m^{1} in B), *ἀλβανῶν* Zon.BCE^{c} 5 *Οὐολογαίσου* VC, *βολογαίσου* U^{R}, rex Armeniae videtur, cf. v. Gutschmid *Gesch. Irans* p. 147, *Herm.* 25 p. 336sq. 6 *ἐπαύσατο* Zon., *ἐπαύσαντο* VC U^{R}.

8 *Οὐολογαίσου* Reim., *βολογαίσου* VBM 9 *Φαρασμάνου*] cf. ad v. 2 10 *ἐσήγαγε*] ita VBM, *ἐσήγαγεν Ἀδριανός* Urs., iniuria fortasse, cf. supra quae ad v. 8—12 adnotata sunt.

Digitized by Google

16 Ἀδριανὸς δὲ τό τε Ὀλύμπιον τὸ ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ἵδρυται, ἐξεποίησε, καὶ δράκοντα ἐς αὐτὸ ἀπὸ Ἰνδίας κομισθέντα ἀνέθηκε· τά τε Διονύσια, τὴν μεγίστην παρ' αὐτοῖς ἀρχὴν
2 ἄρξας, ἐν τῇ ἐσθῆτι τῇ ἐπιχωρίῳ λαμπρῶς ἐπετέλεσε. τόν τε σηκὸν τὸν ἑαυτοῦ, τὸ Πανελλήνιον ὠνομασμένον, οἰκοδομήσασθαι τοῖς Ἕλλησιν ἐπέτρεψε, καὶ ἀγῶνα ἐπ' αὐτῷ κατεστήσατο, χρήματά τε πολλὰ καὶ σῖτον ἐτήσιον τήν τε Κεφαλληνίαν ὅλην τοῖς Ἀθηναίοις ἐχαρίσατο. ἐνομοθέτησε δὲ ἄλλα τε πολλά, καὶ ἵνα μηδεὶς βουλευ-
p. C. 134 3 τὴς μήτ' αὐτὸς μήτε δι' ἑτέρου τέλος τι μισθῶται. ἐς δὲ τὴν Ῥώμην ἐλθών, ἐπεὶ ἔν τινι θέᾳ βοῶν ὁ δῆμος ἁρματηλάτην τινὰ ἐλευθερωθῆναι ἐδεῖτο, ἀντεῖπε διὰ πινακίου γραφῆς, εἰπὼν ὅτι "οὐ προσήκει ὑμῖν οὔτε παρ' ἐμοῦ αἰτεῖν ἵνα ἀλλότριον δοῦλον ἐλευθερώσω, οὔτε τὸν δεσπότην αὐτοῦ βιάζεσθαι τοῦτο ποιῆσαι".
p. C. 136 17 ἀρξάμενος δὲ νοσεῖν (αἷμα γὰρ εἰώθει μὲν αὐτῷ καὶ πρότερον διὰ τῆς ῥινὸς προχεῖσθαι, τότε δὲ ἰσχυρῶς ἐπλεόνασεν) ἀπεγνώσθη μὲν βιώσεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο Κόμμοδον μὲν Λούκιον, καίτοι αἷμα ἐμοῦντα, Καίσαρα Ῥωμαίοις ἀπέδειξε, Σερουιανὸν δὲ καὶ Φοῦσκον τὸν ἔγγονον αὐτοῦ ὡς καὶ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τούτῳ ἐφόνευσε, τὸν
2 μὲν ἐνενηκοντούτην ὄντα τὸν δὲ ὀκτωκαιδεκέτην. πρὶν δὲ ἀποσφαγῆναι, ὁ Σερουιανὸς πῦρ ᾔτησε, καὶ θυμιῶν ἅμα "ὅτι μὲν οὐδὲν ἀδικῶ" ἔφη "ὑμεῖς ὦ θεοὶ ἴστε· περὶ δὲ Ἀδριανοῦ τοσοῦτον μόνον

9—13 > Zon. 11, 24 p. 519, 6—9 B. (p. 75, 11—15 D.) 14 — p. 237, 9 > Zon. 11, 24 p. 519, 9—520, 2 B. (p. 75, 15—30 D.)

9—13: Petr. Patr. *exc. Vat.* 110 (p. 221 Mai. = p. 203, 22—26 Dind.): *ὅτι τοῦ δήμου ἐκβοήσαντος πρὸς Ἀδριανὸν ἐν ἱπποδρομίᾳ ἵνα τις ἁρματηλάτης δοῦλος ὢν ἐλευθερωθῇ, εἶπεν ὅτι "οὐδὲ ὑμᾶς προσήκει δοῦλον ἀλλότριον αἰτεῖν ἐλευθερῶσαι οὐδὲ ἐμοὶ δεσπότην αὐτοῦ βιάσασθαι".* 17 — p. 237, 5: Petr. Patr. *exc. Vat.* 113 (p. 222 Mai. = p. 204, 6—15 Dind.): *ὅτι καὶ Σιλουανὸς καὶ Φοῦσκος ὑπὸ Ἀδριανοῦ ἀνῃρέθησαν· ὅπερ μαθὼν Σιρβίλλιος λιβανωτὸν καὶ πῦρ ᾔτησε καὶ θυμιάσας ἔφη "ὅτι μὲν οὐδὲν ἀδικῶ ὑμεῖς ὦ θεοὶ ἴστε· ἀποθνήσκω δὲ ὡς τὰ μέγιστα ἀδικήσας. περὶ δὲ Ἀδριανοῦ τοῦτο μόνον εὔχομαι ἵνα ἐπι-*

C. 15, 3 vide p. 244.

1 Ὀλύμπιον] an Ὀλυμπίειον Dio? 7 *Κεφαλληνίαν* Bk., *κεφαληνίαν* VC 10 *τινι* Sylb., *τε* VC, *τῇ* idem Sylb. 11 *πινακίου γραφῆς*] *πινακίου* vel *γραφῆς* delendum aut *πινακίου* ⟨*καὶ*⟩ *γραφῆς* scribendum censet Rk. 16 *Κόμμοδον* R. St., *κόμοδον* VC (et ita semper, *κόμμοδος* tamen cod. Peir.) Zon. 17. 20. p. 237, 5. 9 *Σερουιανὸν Σερουιανὸς* Reim. coll. c. 2, 6, *v. Hadr.* 15, 8; 23, 2. 8; 25, 8, *σεβηριανὸν σεβηριανὸς* VC, *σευηριανὸν σευηριανὸς* Zon., *σιλουανὸς* et mox *σιρβίλλιος* exc. Vat., item corruptum nomen 76, 7, 5 18 *ἔγγονον*] *ἔκγονον* Leuncl., cf. ad fr. 5, 6 20 *πῦρ*] *πῦρ τ'* H. St., *λιβανωτὸν καὶ πῦρ* exc. Vat., fortasse ex Dione.

Digitized by Google

εὔχομαι, ἵνα ἐπιθυμήσας ἀποθανεῖν μὴ δυνηθῇ". καὶ μέντοι καὶ διετέλεσεν Ἁδριανὸς ἐπὶ πλεῖστον νοσῶν, πολλάκις μὲν ἀποσβῆναι εὐξάμενος, πολλάκις δὲ καὶ ἀποκτανεῖν ἑαυτὸν ἐθελήσας. ἔστι γε 3
αὐτοῦ καὶ ἐπιστολὴ αὐτὸ τοῦτο ἐνδεικνυμένη, ὅσον κακόν ἐστιν ἐπι-
5 θυμοῦντά τινα ἀποθανεῖν μὴ δύνασθαι. τὸν δὲ Σερουιανὸν τοῦτον Ἁδριανὸς καὶ τῆς αὐταρχίας ἄξιον ἐνόμισεν εἶναι· εἰπὼν γοῦν ποτε ἐν συμποσίῳ τοῖς φίλοις ἵνα αὐτῷ δέκα ἄνδρας μοναρχεῖν δυναμένους ὀνομάσωσιν, εἶτ' ὀλίγον ἐπισχὼν ἔφη ὅτι "ἐννέα δέομαι μαθεῖν· τὸν γὰρ ἕνα, τοῦτ' ἔστι Σερουιανόν, ἔχω". Xiph. 252, 1—30
10 R. St.

γεγόνασι δὲ καὶ ἄλλοι τότε ἄριστοι ἄνδρες, ὧν ἐπιφανέστατοι 18
Τούρβων τε καὶ Σίμιλις ἦστην, οἳ καὶ ἀνδριᾶσιν ἐτιμήθησαν, Τούρβων μὲν στρατηγικώτατος ἀνήρ, ὃς καὶ ἔπαρχος γεγονὼς, εἶτ' οὖν

---

11 — p. 238, 3 > Zon. 11, 24 p. 520, 3—7 B. (p. 76, 1—4. 5. 6 D.)

[Petr.] θυμήσας ἀποθανεῖν μὴ δυνηθῇ". ὅπερ εἰς ἔργον ἐξέβη· τὰς νόσους γὰρ καὶ τὰς ἀνάγκας μὴ φέρων Ἁδριανὸς ἑαυτὸν ἀποσφάξαι ἠθέλησεν, ὥστε ποτὲ ἀναβοήσαντα εἰπεῖν "ὦ Ζεῦ, πόσον κακόν ἐστιν ἐπιθυμοῦντά τινα ἀποθανεῖν μὴ τυγχάνειν". [hic quoque quae discrepant Petri fere videntur. — Ceterum hoc fragmentum in excerptorum Vaticanorum serie loco legitur non suo, cf. infra et p. 238.]

12. 13. p. 238, 1. 14. 16—18: Petr. Patr. *exc. Vat.* 111 (p. 221 sq. Mai. = p. 203, 27—32 Dind.): ὅτι Σίμιλίν τινα τῶν δορυφόρων ἄρχοντα, φρονήσει δὲ

4. 5: Leo p. 284, 19. 20 Cram., Cedr. 1 p. 438, 16. 17 B., cod. Paris. 1712 fol. 79r.

---

13 — p. 238, 4 verba sunt Xiphilini. haec ita dat exc. Val. 297: ὅτι ὁ Τούρβων ἐπὶ τοῦ Ἁδριανοῦ ἐν τῇ τοῦ δορυφορικοῦ ἀρχῇ οὔτε ἄβρὸν οὐδὲ ὑπερήφανον — ἦρχοντο.

6 Ἁδριανὸς Reim. coll. *v. Hadr.* 23, 2; 4, 8 cum Zon., ὁ τραιανὸς VC
9 τοῦτ' ἔστι Σερουιανὸν abesse malim, cf. tamen ad 61, 17, 2.
12 Σίμιλις] sic quoque c. 19, 1. 2 VC nec aliter Zon. cod. Peir. exc. Vat., σιμίλιον et σίμιλις exc. Salm., σίμιλος Leo et cod. Paris. 1712, σίμηλος Cedr. Σίμιλις Dionem scripsisse certum. *Similis* quoque *v. Hadr.* 9, 5, *fragm. Vat.* 233 (cf. C. I. L. 6, 259. 31865), at *Simius* Σίμιος in titulis Aegyptiacis C. I. L. 3, 24 = C. I. Gr. 4713c, C. I. Gr. 4714 (Lepsius *Denkm. aus Aeg.* vol. 12 fol. 75 n. 24) et Σίμμος *Urk. Königl. Mus.* n. 140 v. 10, si huius sunt, quod W. Schwarz *Jahrb. f. kl. Phil.* 1895 p. 640 mihi recte negasse videtur, vide tamen Dessau *Pros. imp. Rom.* 3 p. 289 n. 735 ἀνδριᾶσιν V (ἀνδριάσιν), ἀνδριάς C 3 ὃς καὶ — δορυφόρων] haec ita a Dione scripta esse non possunt, cf. 55, 10, 10 et 62, 24, 1; 67, 15, 2; 68, 9, 2 al., εἶτ' οὖν ἄρχων τῶν δορυφόρων Xiphilini additamentum putes, at coll. exc. Val. 297 et exc. Vat. 111 veri similius Dionem dedisse fere ὃς καὶ ἐπάρχων τῶν δορυφόρων ut 68, 16, 1, minus recte de hoc loco iudicat Paulus Meyer *Herm.* 32 (1897) p. 218, 1.

Digitized by Google

ἄρχων τῶν δορυφόρων, οὔτε τι ἄβρὸν οὔτε τι ὑπερήφανον ἔπραξεν,
2 ἀλλ' ὡς εἷς τῶν πολλῶν διεβίω. τά τε γὰρ ἄλλα καὶ τὴν ἡμέραν
πᾶσαν πρὸς τῷ βασιλείῳ διέτριβε, καὶ πολλάκις καὶ πρὸ μέσων νυ-
κτῶν πρὸς αὐτὸ ἦει, ὅτε τινὲς τῶν ἄλλων καθεύδειν ἤρχοντο.
3 ἀμέλει καὶ Κορνήλιος Φρόντων ὁ τὰ πρῶτα τῶν τότε Ῥωμαίων ἐν 5
δίκαις φερόμενος, ἑσπέρας ποτὲ βαθείας ἀπὸ δείπνου οἴκαδε ἐπανι-
ών, καὶ μαθὼν παρά τινος ᾧ συνηγορήσειν ὑπέσχετο δικάζειν
αὐτὸν ἤδη, ἔν τε τῇ στολῇ τῇ δειπνίτιδι, ὥσπερ εἶχεν, ἐς τὸ δικα-
στήριον αὐτοῦ ἐσῆλθε καὶ ἡσπάσατο, οὔτι γε τῷ ἑωθινῷ προσρή-
4 ματι τῷ χαῖρε, ἀλλὰ τῷ ἑσπερινῷ τῷ ὑγίαινε χρησάμενος. οἴκοι 10
δὲ ὁ Τούρβων οὔποτε ἡμέρας, οὐδὲ νοσήσας, ὤφθη, ἀλλὰ καὶ πρὸς
τὸν Ἁδριανὸν συμβουλεύοντα αὐτῷ ἀτρεμῆσαι, εἶπεν ὅτι τὸν ἔπαρ-
19 χον ἑστῶτα ἀποθνήσκειν δεῖ. ὁ δὲ δὴ Σίμιλις ἡλικίᾳ μὲν καὶ τά-
ξει προήκων αὐτοῦ ἐν τρόποις οὐδενὸς τῶν πάνυ, ὥς γε ἐγὼ νομίζω,
δεύτερος ἦν. ἔξεστι δὲ καὶ ἐξ ὀλιγιστῶν τεκμήρασθαι. τῷ τε γὰρ 15
Τραιανῷ ἑκατονταρχοῦντα ἔτι αὐτὸν ἐσκαλέσαντί ποτε εἴσω πρὸ τῶν
ἐπάρχων ἔφη "αἰσχρόν ἐστι, Καῖσαρ, ἑκατοντάρχῳ σε τῶν ἐπάρχων
2 ἔξω ἑστηκότων διαλέγεσθαι", καὶ τὴν τῶν δορυφόρων ἀρχὴν ἄκων

10—13 = Zon. 11, 24 p. 520, 6. 7—9 B. (p. 76, 4. 5. 6—8 D.)
13. 14. 16—p. 239, 4 = Zon. 11, 24 p. 520, 9—16 B. (p. 76, 8—17 D.)

[Petr.] καὶ ἐπιεικείᾳ σεμνυνόμενον, πάνυ Ἁδριανὸς ἐτίμα· καὶ ἔτι ἑκατόνταρχον ὄντα εἰσκαλέσας διελέγετο τῶν ἐπάρχων ἔξω ἑστώτων· ὁ δὲ ἔφη "αἰσχρόν ἐστι, Καῖσαρ, ἑκατοντάρχῳ σε διαλέγεσθαι τῶν ἐπάρχων ἔξω ἑστώτων".

18—p. 239, 4: Petr. Patr. *exc. Vat.* 112 (p. 222 Mai. = p. 204, 1—5 Dind.): ὅτι ὁ αὐτὸς Σίμιλις ἐπειδὴ βίᾳ τὴν ἀρχὴν τῶν δορυφόρων παρέλαβεν, ἐξέστη

18—p. 239, 4: *Exc. Salm.* n. 114 Muell. p. 396, 18—23 Cram., Leo p. 284, 12—18 Cram., Cedr. 1 p. 438, 4—9 B.. cod. Paris. 1712 fol. 79r.

13—18 conveniunt fere Xiphilinus et exc. Val. 298: ὅτι ὁ Σίμιλις ἡλικίᾳ μὲν — διαλέγεσθαι. quae in exc. Val. a Xiphilineis discrepant habes infra.

18—p. 239, 4 prorsus congruunt Xiphilinus et exc. Val. 299: ὅτι ὁ αὐτὸς τὴν τῶν δορυφόρων ἀρχὴν — ἑπτά.

1 οὔτε τι ἄβρὸν οὔτε τι VC, οὔτε ἄβρὸν οὐδὲ cod. Peir. 3 πρὸς τῷ βασιλείῳ dedi ex cod. Peir., cf. 66, 3, 4; 69, 23, 1, al., πρὸς τὸν βασιλέα VC Zon., περὶ τὸν βασιλέα Rk., at Dio principem βασιλέα non vocat καὶ πρὸ VC, πρὸς cod. Peir. 4 αὐτὸ scripsi ex VC, αὐτὸν cod. Peir. 7 ὑπέσχετο] ὑπέσχητο Bk. 12 ἀτρεμῆσαι Sylb., ἀτρεμήσειν VC Zon., ἀτρεμίζειν Bk. 14 αὐτοῦ cod. Peir. Zon., αὐτῶν VC τρόποις VC, τρόποις δὲ cod. Peir. ὡς — νομίζω om. cod. Peir. 15 ἦν om. cod. Peir. καὶ om. cod. Peir. ὀλιγιστῶν scripsi e cod. Peir., ὀλιγοστῶν VC τε om. cod. Peir. 16. 17 ἑκατονταρχοῦντα — ἐπάρχων VC [omisso ἔτι], πρὸ τῶν ἐπάρχων ποτὲ αὐτὸν εἴσω ἑκατορταρχοῦντα (sic) ἔτι εἰσκαλέσαντι cod. Peir.

Digitized by Google

τε ἔλαβε καὶ λαβὼν ἐξίστατο, μόλις τε ἀφεθεὶς ἐν ἀγρῷ ἡσυχος ἑπτὰ ἔτη τὰ λοιπὰ τοῦ βίου διήγαγε, καὶ ἐπί γε τὸ μνῆμα αὐτοῦ τοῦτο ἐπέγραψεν ὅτι "Σίμιλις ἐνταῦθα κεῖται βιοὺς μὲν ἔτη τόσα, ζήσας δὲ ἔτη ἑπτά". Xiph. 252, 30 — 253, 23 R. St., et (p. 237 v. 13 — p. 238 v. 4) Exc. Val. 297, (c. 19, 1) Exc. Val. 298, (c. 19, 2) Exc. Val. 299.

ὅτι ὁ Φάβιος Ἰούλιος μὴ φέρων τὴν τοῦ υἱέος μαλακίαν, ῥῖ- **23**, 4
ψαι ἑαυτὸν ἐς τὸν ποταμὸν ἠθέλησεν. Exc. Val. 300 (p. 714).

Ἁδριανὸς δὲ φθόῃ τε ἐκ τῆς πολλῆς τοῦ αἵματος ῥύσεως ἐχρῆτο, **20**
καὶ ἀπ' αὐτῆς καὶ ὑδρωπίασεν. ἐπεὶ δὲ συνέβη τὸν Λούκιον τὸν p. C. 138
Κόμμοδον ἐξαίφνης ἐγκαταλειφθῆναι ὑπὸ τοῦ αἵματος πολλοῦ τε καὶ ἀῤῥόου ἐκπεσόντος, συνεκάλεσε τοὺς πρώτους καὶ ἀξιολόγους τῶν βουλευτῶν οἴκαδε, καὶ κατακείμενος εἶπεν αὐτοῖς τάδε· "ἐμοί, 2
ὦ ἄνδρες φίλοι, γόνον μὲν οὐκ ἔδωκεν ἡ φύσις ποιήσασθαι, νόμῳ δὲ ὑμεῖς ἐδώκατε. διαφέρει δὲ τοῦτο ἐκείνου, ὅτι τὸ μὲν γεννώμενον, ὁποῖον ἂν δόξῃ τῷ δαιμονίῳ, γίγνεται, τὸ δὲ δὴ ποιούμενον αὐθαίρετόν τις αὐτὸς ἑαυτῷ προστίθεται, ὥστε παρὰ μὲν τῆς φύ- 3
σεως ἀνάπηρον καὶ ἄφρονα πολλάκις δίδοσθαί τινι, παρὰ δὲ τῆς κρίσεως καὶ ἀρτιμελῆ καὶ ἀρτίνουν πάντως αἱρεῖσθαι. καὶ διὰ τοῦτο πρότερον μὲν τὸν Λούκιον ἐξ ἁπάντων ἐξελεξάμην, οἷον οὐδ'

9—13 = Zon. 11, 24 p. 520, 17—20 B. (p. 76, 18—22 D.)

[Petr.] τῆς ἀρχῆς καὶ ἐν ἀγρῷ ἔτη ἑπτὰ διῆγεν· καὶ τελευτήσαντος ἐν τῷ μνημείῳ αὐτοῦ ἐπέγραψεν ὅτι "Σίμιλις ἐνταῦθα κατάκειται βιοὺς μὲν ἔτη πεντήκοντα, ζήσας δὲ ἔτη ἑπτά". [c. p. 237 in adn.]

---

7. 8 exc. Val. 300 inter c. 19, 2 (exc. Val. 299) et c. 23, 2 (exc. Val. 301) locus dandus est. huc inserui non nescius etiam inter c. 21, 2 et 22, 1 poni posse.

1 τε (alterum) om. V 2 αὐτοῦ Sylb., αὐτοῦ VC cod. Peir. 3 τοῦτο] ⟨αὐτὸ⟩ τοῦτο Rk. Σίμιλις cod. Peir., σίμιλις μὲν VC τόσα VC Zon. cod. Peir. Leo, πεντήκοντα exc. Vat. exc. Salm., ξ' cod. Paris. 1712, om. Cedr. (in quibusdam Cedreni libris οϛ' legi Leunclavius Constantinopoli monitum se dicit, quod si verum est ex τόσα corruptum videtur), τόσα ⟨καὶ τόσα⟩ St. recte fortasse, cf. ad 36, 25, 4, Plat. *Phaedr.* p. 271 D, *leg.* 4 p. 721 B. D, ad rem cf. schol. ad Pers. 2, 1.

7 ὁ Φάβιος Ἰούλιος] ὁ Φάβιος ⟨ὁ⟩ Ἰούλιος Bk., nomen corruptum putat Dessau *Pros. imp. Rom.* 2 p. 47 n. 31 probabiliter 8 ἠθέλησεν] ἤθελεν Dind. sine causa.

11 ἐγκαταλειφθῆναι] ἐγκαταληφθῆναι Rk. haud recte 12 καὶ (alterum) om. V 15 ὑμεῖς ἐδώκατε] ὑμεῖς ⟨υἱὸν⟩ ἐδώκατε Bk., non placet, recte se habet vulgata.

Digitized by Google

4 ἂν εὔξασθαι παῖδα ἠδυνήθην ἐμαυτῷ γενέσθαι· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνον τὸ δαιμόνιον ἡμῶν ἀφείλετο, εὗρον ἀντ' ἐκείνου αὐτοκράτορα ὑμῖν, ὃν δίδωμι, εὐγενῆ πρᾶον εὔεικτον φρόνιμον, μήθ' ὑπὸ νεότητος προπετὲς μήθ' ὑπὸ γήρως ἀμελὲς ποιῆσαί τι δυνάμενον, ἡγμένον κατὰ τοὺς νόμους, ἡγεμονευκότα κατὰ τὰ πάτρια, ὥστε μήτε τι ἀγνοεῖν τῶν ἐς τὴν ἀρχὴν φερόντων καὶ πᾶσιν αὐτοῖς καλῶς δύνασθαι χρήσασθαι. λέγω δὲ Αὐρήλιον Ἀντωνῖνον τουτονί· ὃν εἰ καὶ τὰ μάλιστα οἶδα ἀπραγμονέστατόν τε ἀνδρῶν ὄντα καὶ πόρρω τοιαύτης ἐπιθυμίας καθεστηκότα, ἀλλ' οὔτι γε καὶ ἀφροντιστήσειν οἴομαι οὔτε ἐμοῦ οὔτε ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ ἄκοντα τὴν ἀρχὴν ὑποδέξεσθαι". 10

21 οὕτω μὲν ὁ Ἀντωνῖνος αὐτοκράτωρ ἐγένετο· ἐπεὶ δὲ ἦν ἄπαις ἀρρένων παίδων, τόν τε Κομμόδου υἱὸν Κόμμοδον ἐσεποίησεν αὐτῷ καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ Μᾶρκον Ἄννιον Οὐῆρον, βουληθεὶς ἐπὶ πλεῖστον καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα αὐταρχήσοντας ἀποδεῖξαι. ἦν δὲ οὗτος ὁ Ἄννιος ⟨ὁ⟩ Μᾶρκος, ὁ Κατίλιος πρότερον ὀνομαζόμενος, Ἀννίου 15
2 Οὐήρου τοῦ τρὶς ὑπατεύσαντος καὶ πολιαρχήσαντος ἔγγονος. καὶ ἀμφοτέρους μὲν ἐσποιήσασθαι τῷ Ἀντωνίνῳ ἐκέλευε, προετίμησε δὲ τὸν Οὐῆρον διά τε τὴν συγγένειαν αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ ὅτι φύσιν ψυχῆς ἐρρωμενεστάτην ἤδη ὑπέφαινεν· ἀφ' οὗ καὶ Οὐηρίσσιμον αὐτόν, πρὸς τὴν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ῥήματος ἔννοιαν κομψευόμενος, ἀπεκάλει. 20

22 Ἁδριανὸς δὲ μαγγανείαις μέν τισι καὶ γοητείαις ἐκενοῦτό ποτε τοῦ ὑγροῦ, πάλιν δ' αὐτοῦ διὰ ταχέος ἐπίμπλατο. ἐπεὶ οὖν πρὸς τὸ χεῖρον ἀεὶ ἐπεδίδου καὶ καθ' ἑκάστην τρόπον τινὰ ἡμέραν ἀπώλλυτο, ἀποθανεῖν ἐπεθύμησε, καὶ ᾔτει μὲν πολλάκις καὶ φάρμακον 25
2 καὶ ξίφος, ἐδίδου δὲ οὐδείς. ὡς δ' οὖν οὐδεὶς αὐτῷ καίτοι χρήματα καὶ ἄδειαν ὑπισχνουμένῳ ὑπήκουε, μετεπέμψατο Μάστορα ἄνδρα βάρβαρον Ἰάζυγα, ᾧ αἰχμαλώτῳ γενομένῳ πρὸς τὰς θήρας διά τε ἰσχὺν καὶ δι' εὐτολμίαν ἐκέχρητο, καὶ τὰ μὲν ἀπειλῶν αὐτῷ

1—4. 7 = Zon. 11, 24 p. 521, 1—4 B. (p. 76, 22—26 D.) 11—16 = Zon. 11, 24 p. 521, 4—9 B. (p. 76, 26—32 D.) 22—26 = Zon. 11, 24 p. 521, 10—13 B. (p. 77, 1—6 D.)

---

1 ἠδυνήθην V, ἠδυνήθη C ἐκεῖνον V, ἐκεῖνο C 3 εὔεικτον Zon., εὔοικτον VC 5 τι om. V 8. 9 καὶ — καθεστηκότα om. C 10 ὑποδέξεσθαι R. St., ὑποδέξασθαι VC 15 ⟨ὁ⟩ add. Bk. 16 πολιαρχήσαντος Casaubonus, χιλιαρχήσαντος VC Zon., cf. C. I. L. 9, 1617; 6, 1340, *v. Marci* 1, 2 ἔγγονος] ἔκγονος Leuncl., cf. ad fr. 5, 6 17 Ἀντωνίνῳ V, ἀντωνίῳ C 20 Ῥωμαϊκοῦ R. St., ἑλληνικοῦ VC 21 ἀπεκάλει] an ἐπεκάλει?, cf. ad 63, 10, 1 23 διὰ ταχέος] scripseratne forte Dio διὰ τάχους?, cf. ad fr. 57, 57.

Digitized by Google

τὰ δὲ ὑπισχνούμενος ἠνάγκασεν αὐτὸν ἐπαγγείλασθαι τὴν σφαγήν. καί τι καὶ χωρίον ὑπὸ τὸν μαστόν, πρὸς Ἑρμογένους τοῦ ἰατροῦ 3 ὑποδειχθέν, χρώματί τινι περιέγραψεν, ὅπως κατ' αὐτὸ πληγεὶς καιρίαν ἀλύπως τελευτήσῃ. ἐπεὶ δ' οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προεχώρησεν (ὁ γὰρ Μάστωρ φοβηθεὶς τὸ πρᾶγμα καὶ ἐκπλαγεὶς ὑπεχώρησε), πολλὰ μὲν ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ νόσῳ ὠδύρατο πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῇ οὐκ ἐξουσίᾳ, ὅτι μὴ οἷός τ' ἦν ἑαυτὸν ἀναχρήσασθαι, καίτοι τοὺς ἄλ- 4 λους ἔτι καὶ τότε δυνάμενος· καὶ τέλος τῆς τε ἀκριβείας τῆς κατὰ τὴν δίαιταν ἀπέσχετο, καὶ ταῖς μὴ προσηκούσαις ἐδωδαῖς καὶ ποτοῖς χρώμενος ἐτελεύτησε, λέγων καὶ βοῶν τὸ δημῶδες, ὅτι πολλοὶ ἰατροὶ βασιλέα ἀπώλεσαν.

ἔζησε δὲ ἔτη μὲν δύο καὶ ἑξήκοντα μῆνας δὲ πέντε καὶ ἡμέρας **23** ἐννεακαίδεκα, καὶ ἐμονάρχησεν ἔτη εἴκοσι καὶ μῆνας ἕνδεκα. ἐτάφη δὲ πρὸς αὐτῷ τῷ ποταμῷ, πρὸς τῇ γεφύρᾳ τῇ Αἰλίᾳ· ἐνταῦθα γὰρ τὸ μνῆμα κατεσκευάσατο. τὸ γὰρ τοῦ Αὐγούστου ἐπεπλήρωτο, καὶ οὐκέτι οὐδεὶς ἐν αὐτῷ ἐτέθη. Xiph. 253, 23—255, 13 R. St.

οὗτος ἐμισήθη μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου, καίτοι τἄλλα ἄριστα αὐ- 2 τῶν ἄρξας, διά τε τοὺς πρώτους καὶ τοὺς τελευταίους φόνους ἅτε καὶ ἀδίκως καὶ ἀνοσίως γενομένους, ἐπεὶ οὕτω γε ἥκιστα φονικὸς ἐγένετο ὥστε καὶ προσκρουσάντων αὐτῷ τινων ἀρκοῦν νομίζειν τὸ ταῖς πατρίσιν αὐτῶν αὐτὸ τοῦτο γράψαι, ὅτι αὐτῷ οὐκ ἀρέσκουσιν. εἴ τέ τινα τῶν τέκνα ἐχόντων ὀφλῆσαι πάντως τι ἔδει, ἀλλ' οὖν πρός 3

7—10 > Zon. 11, 24 p. 521, 14—16 B. (p. 77, 6—9 D.) 12. 13 = Zon. 11, 24 p. 521, 16—18 B. (p. 77, 9—11 D.)

17—p. 242, 4 coniuncta sunt verba Xiphilini et exc. Val. 301:

Xiphilinus (255, 14—19)	Exc. Val. 301
οὗτος ἐμισήθη μὲν	ὅτι ὁ Ἁδριανὸς ἐμισήθη ὑπὸ τοῦ δήμου, καίτοι τἄλλα ἄριστα αὐτῶν
διὰ τοὺς πρώτους καὶ τελευταίους φόνους ἅτε ἀδίκως καὶ	ἄρξας διά τε τοὺς πρώτους καὶ τοὺς τελευταίους φόνους καὶ ἀδίκως καὶ

1 ἐπαγγείλασθαι] ἐπανελέσθαι v. Herw., me vulgata non offendit, praesertim praecedente ὑπισχνούμενος 2 μαστόν V, μασθόν C 11 ἀπώλεσαν] διώλεσαν Porson *adv.* p. 235 (206 ed. Lips.) 12 μὲν δύο Bk., δύο μὲν VC 13 ἐννεακαίδεκα] ita VC (ιθ' uterque) Zon., Hadrianus secundum biographum die 24 m. Ianuarii a. 76 natus (*vit.* 1, 3) obiit die 10 m. Iulii a. 138 (*vit.* 25, 6), quocum congruit quod eum annos 62 (Casaub., LXXII codices) menses 5 dies 17 vixisse tradit (*vit.* 25, 11). non congruunt dies 19 Dionis.

17 μὲν om. cod. Peir. 17. 18 ὑπὸ — ἄρξας om. VC 18 τε om. VC τοὺς (alterum) om. VC ἅτε καὶ scripsi, ἅτε VC, καὶ cod. Peir. 19 οὕτω γε cod. Peir., οὕτως VC 20 ἀρκοῦν] ἀρκεῖν Bk., et sic credo Dio 21 αὐτῷ VC, οἱ cod. Peir. ἀρέσκουσιν C cod. Peir., ἀρέσουσιν V.

Digitized by Google

γε τὸν ἀριθμὸν τῶν παίδων καὶ τὰς τιμωρίας αὐτῶν ἐπεκούφιζεν. οὐ μέντοι ἀλλ' ἡ γερουσία ἐπὶ πολὺ ἀντέσχε, τὰς τιμὰς μὴ ψηφισασθαι ἐθέλουσα, καὶ αἰτιωμένη τινὰς τῶν ἐπ' αὐτοῦ πλεονασάντων καὶ διὰ τοῦτο τιμηθέντων, οὓς καὶ κολασθῆναι ἔδει. Xiph. 255, 14—19 R. St., et Exc. Val. 301 (p. 714).

[Xiphilinus]	[Exc. Val. 301]
ἀνοσίως — τὰς τιμωρίας αὐτῶν ἐπεκούφιζεν. (ἰστέον ὅτι κ. τ. λ. 70, 1, 1.)	*ἀνοσίως — τὰς τιμωρίας αὐτῶν ἐπεκούφιζεν* (v. 1). *οὐ μέντοι ἀλλ' ἡ γερουσία — οὓς καὶ κολασθῆναι ἔδει.*

C. 23, 4 vide supra p. 239.

4 οὓς — ἔδει] agnosco eclogarii manum in breve contrahentis.

Historia Augusta Byzantina (cf. vol. 2 p. XVII—XXI. 557. 615 sq. et vol. 3 p. 162 sq. 186. 280 sq.) ex Dione fortasse habet hoc fragmentum:

ἐγένετο δὲ μετὰ θάνατον Ἀδριανῷ τηλικοῦτον ἄγαλμα μετα τεθρίππου, ὥστε διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἑκάστου ἵππου παχύτατον ἄνδρα διιέναι· οἱ δὲ ἐν γῇ βαδίζοντες ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τοῦ ὕψους τοῦ κτίσματος, αὐτούς τε [Mueller, δὲ cod.] *τοὺς ἵππους βραχυτάτους καὶ τὸν Ἀδριανὸν νομίζουσι. Exc. Salm.* fr. 114 Muell. (p. 396, 23—27 Cram.)

Non video cur fragmentum hoc Dioni abiudicemus. si eius est, utrum hic alicubi, veluti post c. 23, 1, an initio principatus Pii collocandum sit, non satis liquet.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXX.

Ἰστέον ὅτι τὰ περὶ τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς ἐν τοῖς ἀντιγράφοις 1
τοῦ Δίωνος οὐχ εὑρίσκεται, παθόντων τι ὡς εἰκὸς τῶν βιβλίων, ὥστε ἀγνοεῖ-
σθαι τὴν κατ' αὐτὸν ἱστορίαν σχεδὸν σύμπασαν, πλὴν ὅτι τοῦ Λουκίου Κο-
μόδου, ὃν ὁ Ἁδριανὸς ἐποιήσατο, πρὸ τοῦ Ἁδριανοῦ τελευτήσαντος οὗτος παρ'
ἐκείνου καὶ ἐποιήθη καὶ αὐτοκράτωρ ἐγένετο (cf. 69, 20), *καὶ ὅτι μὴ βουλο-* 2
μένης τῆς γερουσίας τὰς ἡρωικὰς τιμὰς δοῦναι τῷ Ἁδριανῷ τελευ-
τήσαντι διά τινας φόνους ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, ὁ Ἀντωνῖνος ἄλλα
τε πολλὰ δακρύων καὶ ὀδυρόμενος αὐτοῖς διελέχθη, καὶ τέλος εἶπεν
"οὐδὲ ἐγὼ ἄρα ὑμῶν ἄρξω, εἴγε ἐκεῖνος καὶ κακὸς καὶ ἐχθρὸς ὑμῖν
καὶ πολέμιος ἐγένετο· πάντα γὰρ δῆλον ὅτι τὰ πραχθέντα ὑπ' 3
αὐτοῦ, ὧν ἓν καὶ ἡ ἐμὴ ποίησίς ἐστι, καταλύσετε". ἀκούσασα δὲ
τοῦτο ἡ γερουσία καὶ αἰδεσθεῖσα τὸν ἄνδρα, τὸ δέ τι καὶ τοὺς
στρατιώτας φοβηθεῖσα, ἀπέδωκε τῷ Ἁδριανῷ τὰς τιμάς.

ταῦτα μόνα περὶ τοῦ Ἀντωνίνου ἐν τῷ Δίωνι σώζεται, καὶ ὅτι Αὔ- 2
γουστον αὐτὸν καὶ Εὐσεβῆ διὰ τοιαύτην αἰτίαν ἐπωνόμασεν ἡ βουλή,
ἐπειδὴ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς αὐτοκρατορίας αὐτοῦ πολλῶν αἰτιαθέντων

4—13 = Zon. 12, 1 p. 523, 10—524, 2 B. (p. 78, 20—79, 5 D.)
15—244, 3 = Zon. 12, 1 p. 524, 2—6 B. (p. 79, 5—9 D.)

5—11: Petr. Patr. *exc. Vat.* 114 (p. 222sq. Mai. = p. 205, 8—15 Dind.): *ὅτι τῆς βουλῆς ἐνισταμένης καταπαῦσαι τὴν μνήμην Ἁδριανοῦ καὶ μὴ ἐγγράψαι αὐτὸν εἰς τοὺς ἥρωας ὁ Ἀντωνῖνος δακρύων καὶ ὀλοφυρόμενος ὡς οὐκ ἔπειθεν αὐτούς, τελευταῖον ⟨εἶπεν⟩ "οὐδὲ ἐγὼ ὑμῶν ἄρχω, εἴγε ἐκεῖνος κακὸς ἀνὴρ καὶ ἐχθρὸς* [*αἰσχρὸς* cod.] *ὑμῖν καὶ πολέμιος ἐγένετο· πάντα γὰρ δῆλον ὅτι τὰ* [om. Mai.] *πραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ καταλύσετε* [Mai., *καταλύσεται* cod.]*· τούτων* [dedi, *τοῦτο* cod.] *δὲ ἓν ἐστιν καὶ ἡ ποίησις ἡ ἐμή".* 12—p. 244, 3: Petr. Patr. *exc. Vat.* 115 (p. 223 Mai. = p. 205, 16—18 Dind.): *ὅτι ὁ Ἀντωνῖνος οὐδένα τῶν συκοφαντῶν*

Haec operis Dionei pars quam cito in codicibus perierit inde patet quod ne Petrus quidem Patricius plura in suo exemplari habuit, quam eclogarii Constantiniani Xiphilinus Zonaras.

3—5 *ὅτι — ἐγένετο*] haec quae supra (69, 20) iam relata erant fortasse initio principatus Pii repetiverat Dio ipse 3 *Λουκίου*] *Λουκίου ⟨τοῦ⟩* Bk. 12 *τοῦτο* C, *τούτων* V 14 *Ἀντωνίνου* C, *ἀντωνίου* V.

Digitized by Google

καί τινων καὶ ὀνομαστὶ ἐξαιτηθέντων ὅμως οὐδένα ἐκόλασεν, εἰπὼν ὅτι "οὐ δεῖ με ἀπὸ τοιούτων ἔργων τῆς προστασίας ὑμῶν ἄρξασθαι". Xiph. 256, 6—28 R. St.

LXIX 15, 3 ὅτι Φαρασμάνῃ τῷ Ἴβηρι ἐς τὴν Ῥώμην μετὰ τῆς γυναικὸς ἐλθόντι τήν τε ἀρχὴν ἐπηύξησε καὶ θῦσαι ἐν τῷ Καπιτωλίῳ ἐφῆκεν, ἀνδριάντα τε ἐπὶ ἵππου ἐν τῷ Ἐνυείῳ ἔστησε, καὶ γυμνασίαν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ υἱέος τῶν τε ἄλλων πρώτων Ἰβήρων ἐν ὅπλοις εἶδεν. Exc. U^{G} 56 (p. 407).

2 οὐ σώζεται δὲ οὐδὲ τοῦ μετὰ Ἀντωνῖνον ἄρξαντος Μάρκου Βήρου τὰ πρῶτα τῶν ἱστορουμένων, ὅσα περὶ τὸν Λούκιον τὸν τοῦ Κομόδου υἱόν, ὃν ὁ Μάρκος γαμβρὸν ἐποιήσατο, ἔπραξεν οὗτος αὐτός, καὶ ὅσα οὗτος εἰς τὸν κατὰ Οὐολογαίσου πόλεμον ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ πεμφθεὶς ἔδρασε. διὸ βραχέα περὶ τούτων ἐξ ἑτέρων ἀναλεξάμενος βιβλίων ἐρῶ· εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὰ ἑξῆς τοῦ Δίωνος μεταβήσομαι.

3 ὁ γὰρ Ἀντωνῖνος ὁμολογεῖται παρὰ πάντων καλός τε καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι, καὶ οὔτε τῶν ἄλλων ὑπηκόων τισὶ βαρὺς οὔτε Χριστιανοῖς ἐπαχθής, ἀλλὰ πολλήν τινα τούτοις νέμων αἰδώ, καὶ τῇ τοῦ Ἀδριανοῦ τιμῇ, ἣν ἐκεῖνος
2 ἐτίμα Χριστιανούς, προστιθείς. ὁ γὰρ τοῦ Παμφίλου Εὐσέβιος καὶ ἐπιστολάς τινας τοῦ Ἀδριανοῦ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ παρατίθεται, ἐν αἷς ἐκεῖνος δείκνυται τοῖς λυποῦσί τι ἢ κατηγοροῦσι τῶν Χριστιανῶν δεινὰ ἀπει-
3 λῶν, καὶ τὸν Ἡρακλέα ἐπομνύμενος ὡς τεύξονται τιμωρίας. λέγεται δὲ ὁ Ἀντωνῖνος ζητητικὸς γενέσθαι, καὶ μηδὲ περὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ τυχόντα τῆς ἀκριβολογίας ἀφίστασθαι· ὅθεν αὐτὸν οἱ σκώπτοντες καὶ κυμινοπρίστην ἐκάλουν. Κοδρᾶτος δὲ γηραιὸν μέν φησιν αὐτὸν τελευτῆσαι, τὴν δὲ τελευτὴν ἡδίστην αὐτῷ κατ' ἴσον ὕπνῳ τῷ μαλακωτάτῳ γενέσθαι. Xiph. 256, 28—257, 14 R. St.

15—18 = Zon. 12, 1 p. 524, 6—9 B. (p. 79, 9—13 D.) 21—24 = Zon. 12, 1 p. 524, 9—11 B. (p. 79, 13—15 D.) 24. 25 = Zon. 12, 1 p. 525, 17—18 B. (p. 80, 18—20 D.)

[Petr.] [ita cod., συκοφαντουμένων Mai.] εἵλετο κολάζειν, εἰπὼν ὅτι "οὐ δύναμαι ἀπὸ φόνων τῆς προστασίας ὑμῶν ἄρξασθαι".

4—8 fragmentum hoc ad Pium pertinere monuit Mommsen *Röm. Gesch.* 5, 404, 4 coll. *v. Hadr.* 13, 9; 21, 13, *v. Pii* 9, 6. igitur statuendum erit parvam illam libri 70 partem, quae superesset — unde sua desumpsit Xiphilinus — etiam hoc fragm. Urs. continuisse. — Ceterum cf. etiam ad 69, 15, 2.

4 ἐς AM, ὡς B 6 ἐπὶ ἵππου] ἔφιππον Kuiper. (litt.) ἔστησε] posuitne Pius statuam equestrem Pharasmanis in aede Bellonae? an legendum στῆσαι et τε inserendum post θῦσαι?

11 οὗτος αὐτός] αὐτός Bk. 19 ἐν — ἱστορίᾳ] Eus. *h. e.* 4, 9 24 Κοδρᾶτος] Κουαδρᾶτος H. St. (Κουαδράτος). — Cf. Pauly-Wissowa 2 p. 1604.

Digitized by Google

ἐπὶ τοῦ Ἀντωνίνου λέγεται καὶ φοβερώτατος περὶ τὰ μέρη τῆς Βιθυνίας καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου σεισμὸς γενέσθαι, καὶ ἄλλας τε πόλεις καμεῖν ἰσχυρῶς καὶ πεσεῖν ὁλοσχερῶς, καὶ ἐξαιρέτως τὴν Κύζικον, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν μέγιστόν τε καὶ κάλλιστον ναῶν ἁπάντων καταρριφῆναι, ᾧ τετράοργοι μὲν πάχος οἱ κίονες ἦσαν, ὕψος δὲ πεντήκοντα πηχέων, ἕκαστος πέτρας μιᾶς, καὶ τἆλλα τὰ ἐν αὐτῷ ἕκαστον θαυμάσαι πλέον ἢ ἐπαινέσαι. περὶ δὲ τὴν μεσόγειον ἄνω κορυφῆς ὄρους διαστάσης θαλάσσιόν φασιν ἐκχυθῆναι κῦμα, ἐπὶ πολύ τε τῆς γῆς ἐλθεῖν ῥιπιζομένην τὴν ἄχνην ἀκράτου καὶ διαυγοῦς θαλάσσης. Xiph. 257, 14—23 R. St.

ἐπὶ τούτου κλόνος τῆς γῆς 4 p. C. 150—155? συνέβη φρικώδης περὶ τὴν Βιθυνίαν καὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἐξ οὗπερ πλείους πόλεις κατέπεσον, μάλιστα δ' ἡ Κύζικος ἔπαθεν. ὅτε καὶ ὁ ἐν αὐτῇ περιβόητος κατεπτώθη ναός, οὗ λέγονται τετράοργοι τὸ πάχος 2 εἶναι οἱ κίονες, τὸ δ' ὕψος αἴρεσθαι μέχρι πεντήκοντα πήχεων, ἐκ λίθου συνεστῶτες ἑνός, εἴ τῳ ταῦτα μὴ ἄπιστα δόξαιεν, καὶ τἆλλα δὲ τοῦ ἔργου ἐκείνου θαυμάσια ξύμπαντα. Zon. 12, 1 p. 525, 5 — 11 B. (p. 80, 3 — 11 D.)

περὶ μὲν οὖν τοῦ Ἀντωνίνου τό γε νῦν ἔχον τοσαῦτα, ἦρξε δὲ εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη. Xiph. 257, 23. 24 R. St. LXXI, 1, 1[1]

20. 21 = Zon. 12, 1 p. 525, 18. 19 B. (p. 80, 20. 21 D.)

1—19 videntur quidem haec Xiphilinea, quibus congruunt verba Zonarae, ex Dioneo fonte fluxisse (cf. verba apud Xiphilinum continuo sequentia *περὶ μὲν οὖν τοῦ Ἀντωνίνου τό γε νῦν ἔχον τοσαῦτα*), nec tamen pro certo id affirmaveris. nam qui factum sit ut apud Xiphilinum hoc loco legantur, at apud Zonaram inter res, Pio quidem ab ipso attributas, sed partim saltem ad Marcum pertinentes quas non exhibet Xiphilinus (cf. p. 280 sq.), id nondum ad liquidum est perductum. (vide *Herm.* 22 p. 444—446 et de Boor *Byz. Zeitschr.* 1 p. 30 sq.) neque hoc constat utrum imperante Pio an Marco terrae motus evenerit. illud argumentis haud spernendis stabilire conatus est Bruno Keil *Herm.* 32 p. 497—508. si ad Pium pertinet idque ad a. 150—155, ratiocinatio *Herm.* 22 p. 445 a me prolata non ab omni parte poterit stare.

6[a] *ὁλοσχερῶς* R. St., *ὁλωσχερῶς* VC 9[a] *τετράοργοι*] ita VC ut Zon., *τετραόργυιοι* H. St. 13[b] *δόξαιεν* BCE[c], *οὐ δόξει* A 15[b] *ξύμπαντα* ABC[c], *σύμπαντα* E.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXI.

p. C. 161 1 1[2] *Μάρκος δὲ Ἀντωνῖνος ὁ φιλόσοφος ἐπειδὴ τοῦ ποιησαμένου αὐτὸν τελευτήσαντος Ἀντωνίνου τὴν ἀρχὴν ἔσχε, προσειλήφει ἐς κοινωνίαν τοῦ κράτους*
2 *εὐθὺς τὸν τοῦ Λουκίου Κομόδου υἱὸν Λούκιον Βῆρον. αὐτὸς μὲν γὰρ ἀσθενὴς ἦν τῷ σώματι καὶ τὰ πολλὰ λόγοις ἐσχόλαζε (λέγεται γὰρ καὶ αὐτοκράτωρ ὢν μὴ αἰδεῖσθαι μηδὲ ὀκνεῖν ἐς διδασκάλου φοιτᾶν, ἀλλὰ καὶ Σέξτῳ προσιέναι τῷ ἐκ Βοιωτῶν φιλοσόφῳ, καὶ ἐς ἀκρόασιν τῶν ῥητορικῶν Ἑρμο-*
3 *γένους λόγων μὴ ὀκνῆσαι παραγενέσθαι· προσέκειτο δὲ τοῖς ἐκ τῆς στοᾶς μάλιστα δόγμασιν), ὁ δὲ Λούκιος ἔρρωτό τε καὶ νεώτερος ἦν, τοῖς στρατιωτικοῖς τε ἔργοις καταλληλότερος. ὅθεν καὶ γαμβρὸν αὐτὸν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Λουκίλλᾳ*
2 *ὁ Μάρκος ποιήσας εἰς τὸν πρὸς Πάρθους ἔπεμψε πόλεμον. ὁ γὰρ Οὐολόγαισος πολέμου ἦρξε, καὶ στρατόπεδόν τε ὅλον Ῥωμαϊκὸν τὸ ὑπὸ Σεβηριανῷ τεταγμένον ἐν τῇ Ἐλεγείᾳ, χωρίῳ τινὶ τῆς Ἀρμενίας, περισχὼν πάντοθεν αὐτοῖς ἡγεμόσι κατετόξευσε καὶ διέφθειρε, καὶ τῆς Συρίας ταῖς*
p. C. 162 2 *πόλεσι πολὺς ἐπῆλθε καὶ φοβερός. ὁ οὖν Λούκιος ἐλθὼν ἐς Ἀντιόχειαν καὶ πλείστους στρατιώτας συλλέξας, καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡγεμόνων ὑφ' ἑαυτὸν ἔχων, αὐτὸς μὲν ἐν τῇ πόλει ἐκάθητο διατάττων ἕκαστα καὶ τὰς τοῦ πολέμου χορηγίας ἀθροίζων, Κασσίῳ δὲ τὰ στρατεύματα ἐπέτρεψεν.*

1—9 = Zon. 12, 2 p. 526, 19 – 257, 10 B. (p. 81, 17 – 28 D.) 9—17 > Zon. 12, 2 p. 527, 10—14 B. (p. 81, 28—82, 7 D.)

Xiphilinus supra (p. 244) *οὐ σώζεται δέ*, inquit, *οὐδὲ τοῦ μετὰ Ἀντωνῖνον ἄρξαντος Μάρκου Βήρου τὰ πρῶτα τῶν ἱστορουμένων ὅσα περὶ τὸν Λούκιον τὸν τοῦ Κομόδου υἱόν, ὃν ὁ Μάρκος γαμβρὸν ἐποιήσατο, ἔπραξεν οὗτος αὐτός, καὶ ὅσα οὗτος εἰς τὸν κατὰ Οὐολογαίσου πόλεμον ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ πεμφθεὶς ἔδρασε.* sequitur exordium rerum Marci fere usque ad c. 3 ex Dione desumpta non esse. cum tamen capitibus bis 1. 2 stilum Dioneum in multis agnoscere mihi videar, suspicio mihi nata est, an forte frusta quaedam ex libri 71 initio praesto Xiphilino fuerint.

1 *ὁ φιλόσοφος* om. C 2 *προσειλήφει*] *προσείληφεν* Reim. 3 *Λουκίου*] *Λουκίου* ⟨*τοῦ*⟩ Bk. 5 *μηδὲ ὀκνεῖν* del. Bk. *Σέξτῳ*] cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 240 n. 488 6 *ἐκ Βοιωτῶν* V, *ἀκηκοιωτῶν* C 9 *Λουκίλλᾳ*] *Λουκίᾳ* Zon. 12 *περισχων* Sylb., *ἐπισχὼν* VC.

Digitized by Google

καὶ ὃς ἐπιόντατε τὸν Οὐολόγαισον γενναίως ὑπέμεινε, καὶ τέλος ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τῶν συμμάχων καὶ ὀπίσω ἀναχωρήσαντα ἐπεδίωξε, μέχρι τε Σελευκείας

ὅτι Μάρτιος Βῆρος τὸν Θουκυδίδην ἐκπέμπει καταγαγεῖν Σόαιμον εἰς Ἀρμενίαν· ὃς δέει τῶν ὅπλων καὶ τῇ οἰκείᾳ περὶ πάντα τὰ προσπίπτοντα εὐβουλίᾳ τοῦ πρόσω εἶχετο ἐρρωμένως. ἦν δὲ ἱκανὸς ὁ Μάρτιος οὐ μόνον ὅπλοις βιάσασθαι τοὺς ἀντιπολέμους ἢ ὀξύτητι προλαβεῖν ἢ ἀπάτῃ κατασοφίσασθαι, ἥπερ ἐστὶ στρατηγῶν ἀλκή, ἀλλὰ καὶ λόγῳ πιθανῷ πεῖσαι καὶ δωρεαῖς μεγαλόφροσιν οἰκειώσασθαι καὶ ἐλπίδι ἀγαθῇ δελεάσαι. χάρις τε ἦν ἐπὶ πᾶσι τοῖς πρασσομένοις ὑπ' αὐτοῦ καὶ λεγομένοις, τὸ μὲν ἀγανακτοῦν ἑκάστου καὶ τὸ θυμούμενον παραμυθουμένῃ, τὸ δὲ ἐλπίζον ἔτι μᾶλλον αὔξουσα. κολακείας τε ⟨καὶ⟩ δώρων καὶ τῆς παρὰ τραπέζαις δεξιώσεως καιρὸν ᾔδει. οἷς προσὸν τὸ πρὸς τὰς πράξεις σύντονον καὶ τὸ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς σὺν ὀξύτητι δραστήριον, αἱρετώτερον ἐδείκνυε τοῖς βαρβάροις εἶναι τῆς φιλίας αὐτοῦ μᾶλλον 3 p. C. 164

1ª — p. 248, 14ª > Zon. 12, 2 p. 527, 14—16 B. (p. 82, 7—10 D.)

1 — p. 248, 4 Suidae glossa verba contineri Dionis inde a Valesio (Exc. Peir. p. 775) consentiunt omnes, dubitat tamen Reimarus (adn. 130 ad l. 70) sed argumento nisus parum valido. adeo manifestus est in eo color Dioneus, cf. *Herm.* 25 p. 338 adn. unde vero et hoc fragmentum et sequens in lexicon suum induxerit Suidas haud facile dictu. ὅτι illud a quo exorditur suadet ut ex collectaneis Constantinianis desumptum putemus tituloque περὶ ἀρετῆς egregie conveniret, nec tamen quidquam codici Peiresciano hic deest (exc. Val. 301 = 69, 23, 2 legitur fol. 136ᵛ v. 17—26, exc. Val. 302 = 71, 5, 2, p. 256, eodem folio 136ᵛ v. 26—28) et praeterea eclogarios quoque Constantinianos mutilum hoc loco Dionis exemplar habuisse veri est simile, quanquam nititur haec opinio titulo praesertim περὶ ἀρετῆς. nam excerpta περὶ πρέσβεων tam pauca sunt (cf. vol. 1 p. XXXIII sq.), ut satis multi sint libri Dionis, ex quibus omnino nihil decerpserit eclogarius, veluti libros 39, 40, 41, 43—49 cet. ne coniciamus archetypum codicis Peiresciani folii damnum passum fuisse multa obstant atque hoc vel maxime, quod mirabili sane casu evenisset ut et apud Dionem haec pars in codicibus interiisset et excerpta ea quae ex hac parte desumpta essent in codice illo tituli περὶ ἀρετῆς. Valesius titulo περὶ ἀνδραγαθημάτων tribuit. in orthographicis hic codicum lectiones servavi. — Ad rem cf. Napp *de rebus imp. M. Aurelio Antonino in Oriente gestis* p. 65 sqq., Mommsen *Röm. Gesch.* 5, 407, 2, vide quoque *Herm.* 25 p. 338.

2ᵇ Σόαιμον Val., σύαιμον codices (an omnes?), *Sohaemus* Front. *ep. ad Verum* p. 127 Naber, Σόαιμος Iambl. apud Phot. *bibl.* p. 75ᵇ Bekk. nomen Σόαιμος quoque scribitur 59, 12, 2 et apud Iosephum (σόεμος hic illic codices) et *Sohaemus* apud Tacitum, cf. quoque ad 78, 30, 2 4ᵇ πρόσω] πρόσσω A εἶχετο] ἦρχετο B et inter versus E 7ᵇ στρατηγῶν] στρατηγῷ BE 8ᵇ μεγαλόφροσιν] μεγαλοπρεπέσιν Kuiper. (litt.) 12ᵇ κολακείας] κολακείαις A ⟨καὶ⟩ ins. Bk., ⟨διὰ⟩ Bernhardy 13ᵇ παρὰ] περὶ BE 14ᵇ πράξεις] τραπέζας VBE.

Digitized by Google

καὶ Κτησιφῶντος ἥλασε, καὶ τήν τε Σελεύκειαν διέφθειρεν ἐμπρήσας, καὶ τὰ τοῦ Οὐολογαίσου βασίλεια τὰ ἐν τῇ Κτησιφῶντι κατέσκαψεν. ἔν

p. C. 165 4 γε μὴν τῇ ὑποστροφῇ πλείστους τῶν στρατιωτῶν ὑπὸ λιμοῦ καὶ νόσου ἀπέβαλεν, ἀπενόστησε δ' ὅμως ἐς τὴν Συρίαν με-

ἢ τῆς ἔχθρας ἀντιποιεῖσθαι. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν Καινὴν πόλιν, ἣν φρουρὰ Ῥωμαίων κατεῖχεν ἐκ Πρίσκου καταστᾶσα, νεωτερίζειν πειρωμένους λόγῳ τε καὶ ἔργῳ σωφρονίσας; ἀπέφηνε πρώτην εἶναι τῆς Ἀρμενίας. Suidas *s. v. Μάρτιος.*

ζεύγνυται δὲ Ῥωμαίοις ἀπονώτατα τῶν ποταμῶν τὰ ῥεύματα, ἅτε καὶ τοῦτο διὰ μελέτης ἀεὶ τοῖς στρατιώταις ὥσπερ ἄλλο τι τῶν πολεμικῶν ⟨ὂν καὶ⟩ ἀσκούμενον ἐπί τε Ἴστρῳ καὶ Ῥήνῳ καὶ Εὐφράτῃ. ἔστι δὲ ὁ τρόπος (οὐ γὰρ δὴ πάντας εἰδέναι) τοιόσδε. πλατεῖαι μέν εἰσιν αἱ νῆες δι' ὧν ὁ ποταμὸς ζεύγνυται, ἀνορμίζονται δὲ ὀλίγον ἄνω τοῦ ῥεύματος ὑπὲρ τὸν μέλλοντα ζεύγνυσθαι τόπον. ἐπὰν δὲ τὸ σημεῖον δοθῇ, ἀφιᾶσι πρώτην μίαν ναῦν κατὰ ῥοῦν φέρεσθαι πλησίον τῆς οἰκείας ὄχθης. ἐπὰν δὲ κατὰ τὸν ζευγνύμενον ἥκῃ τόπον, ἐμβάλλουσιν εἰς τὸ ῥεῦμα φορμιὸν λίθων ἐμπεπλησμένον, καλωδίῳ δήσαντες, ὥσπερ ἄγκυραν· ἀφ' οὗ δεθεῖσα ἡ ναῦς πρὸς τῇ ὄχθῃ ἵσταται σανίσι καὶ ζεύγμασιν, ἅπερ ἄφθονα αὐτοῖς ἡ ναῦς φέρει, παραχρῆμα μέχρι τῆς ἀποβάσεως καταστρώννυται. εἶτα ἄλλην ἀφιᾶσιν ὀλίγον ἀπ' ἐκείνης, καὶ ἄλλην ἀπ' ἐκείνης, ἔστ' ἂν ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην ἐλάσωσι τὸ ζεῦγμα. ἡ δὲ πρὸς τῇ πολεμίᾳ ναῦς καὶ πύργους ἐπ' αὐτῇ καὶ πυλίδα καὶ τοξότας καὶ καταπέλτας φέρει.

6—p. 249, 4 cf. quae ad glossam Suidae praecedentem dicta sunt. agitur de Avidio Cassio Euphratem cum copiis transeunte.

1ᵇ *τὴν Καινὴν πόλιν*] cf. Mommsen *Röm. Gesch.* 5, 407, 1 3ᵇ *νεωτερίζειν πειρωμένους*] eclogarii culpa quaedam omissa videntur, fortasse tantum *αὐτούς*. 8ᵇ ⟨*ὂν καὶ*⟩ add. Val. post *στρατιώταις*, transposui ego 9ᵇ *ὁ τρόπος*] *καὶ ὁ τρόπος οὗτος* V 10ᵇ *δῆ*] *δεῖ* AE *εἰδέναι*] mancum, ⟨*οἶμαι*⟩ ante *δῆ* Val., ⟨*εἰκὸς*⟩ *εἰδέναι* Bernhardy, hoc praestare videtur *τοιόσδε*] *τοιῶσδε* VBE 13ᵇ *δὲ* om. BE 14ᵇ *πρώτην μίαν*] *μίαν πρώτην* B, *πρῶτον μίαν* E 15ᵇ *ἥκῃ*] *ἵκει* VBE 16ᵃ *ὑποστροφῇ* V, *ὑπογραφῇ* C 18ᵇ—20ᵇ *ἵσταται — καταστρώννυται*] *ἵσταται σανίσι, καὶ ζεύγμασιν — καταστρώννυται* interpungit Val., *ἵσταται σανίσι καὶ ζεύγμασιν —*, ⟨*καὶ*⟩ *παραχρῆμα — καταστρώννυται* Val., quod utrumque non satisfacit, an *ἵσταται*, ⟨*καὶ*⟩ *σανίσι καὶ ζεύγμασιν — καταστρώννυται* vel *ἵσταται, σανίσι καὶ ζεύγμασιν — καταστρωννυμένη*?, in praecedentibus *ἀφ' οὗ* ⟨*δὲ*⟩ *δεθεῖσα — ἵσταται*, Kuiper. (litt.), ceterum *καὶ* ante *ζεύγμασιν* om. V 19ᵇ *ἄφθονα*] *ἄφθα* A 21ᵇ *καὶ ἄλλην ἀπ' ἐκείνης* om. EV 24ᵇ *πυλίδα*] *πυλίδι* BE.

Digitized by Google

τὰ τῶν λοιπῶν στρατιωτῶν. καὶ ὁ μὲν βαλλομένων δὲ τῶν βελῶν πολλῶν ἐπὶ τοὺς ζευγνύντας, ὁ Κάσσιος ἀφιέναι βέλη καὶ καταπέλτας κελεύει. πεσόντων δὲ τῶν βαρβάρων τῶν πρώτων ἐφεστηκότων ἕτεροι ἦκον. Suidas s. v. ζεῦγμα.

Λούκιος τούτοις ἐπεκυδαίνετο καὶ μέγα ἐφρόνει, οὐ μὴν αὐτῷ καὶ τὰ τῆς ἄκρας εὐτυχίας ἐς ἀγαθόν τι ἀπέβη· λέγεται γὰρ μετὰ ταῦτα καὶ τῷ πενθερῷ Μάρκῳ ἐπιβεβουλευκώς, πρίν τι καὶ δρᾶσαι, φαρμάκῳ διαφθαρῆναι. Xiph. 258, 9—259, 10 R. St. 8, 1[1]

5—7 > Zon. 12, 2 p. 527, 16—18 B. (p. 82, 10—13 D.)

1[b] βελῶν πολλῶν] πολλῶν βελῶν VBE 3[b] τῶν βαρβάρων] τοῖς βαρβάροις BE 4[b] ἕτεροι] ⟨οἱ⟩ ἕτεροι Rk. ἦκον] εἶκον Val., recte opinor, quo recepto ⟨οἱ⟩ ἕτεροι legendum erit cum Rk.

6 ἀπέβη] ἀνέβη Bk., nescio quare.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXII.

LXXI, 8, 1[a] p. C. 166? τὸν μέντοι Κάσσιον ὁ Μᾶρκος τῆς Ἀσίας ἁπάσης ἐπιτροπεύειν ἐκέλευσεν. αὐτὸς δὲ τοῖς περὶ τὸν Ἴστρον βαρβάροις, Ἰάζυξί τε καὶ Μαρκομάνοις, ἄλλοτε ἄλλοις χρόνον συχνὸν ὡς εἰπεῖν δι' ὅλου τοῦ βίου, τὴν Παννονίαν ἔχων ὁρμητήριον, ἐπολέμησε. Xiph. 259, 10—13 R. St.

p. C. 166? 1[a] ὅτι Λαγγιοβάρδων καὶ Ὀβίων ἑξακισχιλίων τὸν Ἴστρον περαιωθέν-

1—4 = Zon. 12, 2 p. 527, 19—22 B. (p. 82, 14—18 D.)

6—p. 251, 8 huc inserui Petri Patricii *exc. de leg.*[o] 6 (exc. n. 5 aetatis est Traianae, cf. ad 68, 9, 4—7 p. 195, exc. n. 7 mox habes c. 11, 2 p. 253). de hoc fragmento et omnino de bello Marcomanico, ut appellari solet, imperatoris Marci multi disseruerunt (Conrad *Mark Aurels Markomanenkrieg*, Progr. Neu-Ruppin 1889, Mommsen *Röm. Gesch.* 5, 209—215 et *Marcussäule* p. 21—28, Seeck *Gesch. d. Unterg. d. antiken Welt* 1, 373—377. 519—523, v. Domaszewski *Neue Heidelb. Jahrb.* 5 (1895) p. 107—130 et *Marcussäule* p. 105—125 et *Serta Harteliana* p. 8—13, L. Schmidt *Herm.* 34 p. 155—159). Mommsen *Marcussäule* 24, 2 excerptum Pii temporibus tribuit nisus titulo C. I. L. 12, 2718, quo M. Iallius Bassus legatus Augusti pr. pr. Pannoniae Inferioris fuisse demonstratur ante a. 161, quo anno teste lapide C. I. L. 6, 1119[b] curator fuit operum publicorum (aliter *Röm. Gesch.* 5, 209, 1), v. Domaszewski *N. H. J.* p. 124 annis 167—169 at *Marcuss.* p. 114 anno 171, Seeck *l. l.* p. 519 sqq. a. 166/7. mihi Seeck verum vidisse videtur. potest sane fragmentum referri ad tempora Pii, cum nec quis Vindex nec quis Candidus fuerit pro certo sciamus et nihil magno opere obstet quominus statuamus Bassum Pannoniam Inferiorem regentem pacem cum barbaris composuisse,

3 *Μαρκομάνοις*] cf. ad 67, 7, 1 *ὡς εἰπεῖν*] ⟨*καὶ*⟩ *ὡς εἰπεῖν* Polak., quod placet 4 *Παννονίαν* Reim., *παιονίαν* VC Zon., cf. 49, 36, 6.

6 *Λαγγιοβάρδων*] ita ABM (in M *λαγγο-* statim a m[1] in *λαγγιο-* mutatum est), *Langobardi* Vell. 2, 106, 2 (teste Burero, *longobardi* ed. princ. et Amerb.), Tac. *ann.* 2, 45; 11, 17, *Germ.* 40 (C, *largobardos* B), *Λαγκόβαρδοι* Strab. 7, 1, 3 p. 290 (*λαγκόσαργοι* codd.), *Λαγγοβάρδοι* Ptol. 2, 11, 6 et 8 et 9 (hic *λαγκοβάρδοι* plerique codd.). cum apud posteriores *Λαγγίβαρδοι* vel *Λογγίβαρδοι* saepe audiant, *Λαγγιοβάρδων* natum videtur ex genuina lectione *Λαγγοβάρδων* cui *ι* littera superscripta erat *Ὀβίων*] *Ὄσων* Seeck *l. l.* p. 519 coll. *v. Marci* 22, 1, cf. Tac. *Germ.* 28. 43, vide praeterea v. Domaszewski *N. H. J.* 5 p. 121, 3, Zeuss *die Germanen* p. 152, Schmidt *Herm.* 34 p. 156 sq. *τὸν* addidi ex ABM.

Digitized by Google

των τῶν περὶ Βίνδικα ἱππέων ἐξελασάντων καὶ τῶν ἀμφὶ Κάνδιδον πεζῶν ἐπιφθασάντων, εἰς παντελῆ φυγὴν οἱ βάρβαροι ἐτράποντο, ἐφ' οἷς οὕτω πραχθεῖσιν ἐν δέει καταστάντες ἐκ πρώτης ἐπιχειρήσεως οἱ βάρβαροι, πρέσβεις παρὰ Ἰάλλιον Βάσσον τὴν Παννονίαν διέποντα στέλλουσι, Βαλλομάριόν τε τὸν βασιλέα Μαρκομάνων καὶ ἑτέρους δέκα, κατ' ἔθνος ἐπιλεξάμενοι ἕνα. καὶ ὅρκοις τὴν εἰρήνην οἱ πρέσβεις πιστωσάμενοι οἴκαδε χωροῦσιν. Petr. Patr. *exc. de leg.*G 6 (Hoesch. p. 15 = fr. 6 Muell. *Fragm. hist. gr.* 4 p. 186).

πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ὑπὲρ τὸν Ῥῆνον Κελτῶν μέχρι τῆς Ἰταλίας ἤλασαν, καὶ πολλὰ ἔδρασαν ἐς τοὺς Ῥωμαίους δεινά· οἷς ὁ Μᾶρκος ἀντεπιὼν Ὁμπτηιανόν τε καὶ Περτίναξ τοὺς ὑποστρατήγους ἀντικαθίστη. καὶ ἠρίστευσεν ὁ Περτίναξ, ὅστις καὶ ὕστερον αὐτοκράτωρ ἐγένετο. ἐν μέντοι τοῖς νεκροῖς τῶν βαρβάρων καὶ γυναικῶν σώματα ὡπλισμένα εὑρέθη. καίτοι δὲ ἰσχυροτάτου 3 p. C. 168? *ἀγῶνος καὶ λαμπρᾶς νίκης γεγενημένης, ὅμως ὁ αὐτοκράτωρ* 2

9. 10. 13. 14 = Zon. 12, 2 p. 527, 22—528, 2 B. (p. 82, 18—20 D.)

sed tamen dubitandum est an Petrus Dionis libros 70. 71 integros habuerit, cum praesertim excerpta Vaticana nihil habeant ex ea parte desumptum, atque insuper multo verisimilius est pertinere fragmentum ad tempore illa, de quibus *v. Marci* 12, 13: *dum Parthicum bellum geritur, natum est Marcomannicum quod diu eorum qui aderant arte suspensum est*, pacemque impetrasse Germanos a Basso, postquam Parthico bello Lucium imperatorem comitatus esset, iam Pannoniae Superiori imposito (C. I. L. 12, 2719 cum adn. Mommseni, cf. Seeck *l. l.* p. 520) inde ab anno, ut assumi potest, 165 exeunte. vide quoque quae de Vindice hic memorato disputat v. Domaszewski *Marcuss.* p. 114. anno igitur 166 excerptum adsignaverim. ad annum 171 referri non posse, id quod nuper opinatus est v. Domaszewski (v. supra), vel inde efficitur quod ante Petri *exc. de leg.*G 7 = c. 11, 2 collocari debet.

1 *Βίνδικα*] *M. Macrinium Avitum Catonium Vindicem* (C. I. L. 6, 1449) intellegi putat v. Domaszewski *N. H. J.* 5 adn. ad p. 124, 5, recte opinor, cogitant plerique de noto praefecto praetorio, cf. ad c. 3, 5 p. 255 4 *Ἰάλλιον Βάσσον* Conrad *l. l.* p. 14, 2, *ἀλιὸν βασον* AB, *ἀλιόν βασον* M, *Αἴλιον Βάσσον* Val. *M. Iallius Bassus* intellegitur, C. I. L. 3, 6169. 12837; 6, 1119b; 12, 2718 + 2719. (*Q. Allio Basso* quod editur in dipl. n. 67 C. I. L. 3 suppl. p. 1989 legendum esse *Q. Iallio Basso* monui *Mus.* 4, Groningae 1896, p. 21) *Παννονίαν* scripsi, *παιονίαν* ABM, cf. ad c. 3, 1² 5 *Βαλλομάριόν*] *Βαδομάριόν* Seeck *l. l.* p. 520, cf. Eunap. fr. 13 Muell., Zos. 3, 4 *Μαρκομάνων* scripsi, *Μαρκομάννων* AM, *μαρκομάνη* B, cf. ad 67, 7, 1.

9 *Κελτῶν*] *Χάττων* Liebenam *Forschungen zur Verwaltungsgesch.* 1, 337, oblitus ni fallor Germanos *Κελτούς* appellari a Dione.

Digitized by Google

αἰτηθεὶς παρὰ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ἔδωκε χρήματα, αὐτὸ τοῦτο εἰπὼν ὅτι ὅσῳ ἂν πλεῖόν τι παρὰ τὸ καθεστηκὸς λάβωσι, τοῦτ' ἐκ τοῦ αἵματος τῶν τε γονέων σφῶν καὶ τῶν συγγενῶν ἐσπεπράξεται· περὶ γάρ τοι τῆς αὐταρχίας ὁ θεὸς μόνος κρίνειν δύναται. οὕτω καὶ σωφρόνως καὶ ἐγκρατῶς αὐτῶν ἦρχεν, ὥστε καίπερ ἐν τοσούτοις καὶ τηλικούτοις πολέμοις ὢν μηδὲν ἔξω τοῦ προσήκοντος μήτ' ἐκ κολακείας μήτ' ἐκ φόβου ποιῆσαι. Xiph. 259, 13—26 R. St.

p. C. 169/170 11 ὅτι ὁ Μᾶρκος Ἀντωνῖνος ἐν τῇ Παννονίᾳ κατέμεινεν, ἵνα καὶ ταῖς τῶν βαρβάρων πρεσβείαις χρηματίζῃ. πολλοὶ γὰρ καὶ τότε πρὸς αὐτὸν ἦλθον, οἱ μὲν συμμαχίας ὑπισχνούμενοι, ὧν ἡγεῖτο Βαττάριος παῖς ἐτῶν δώδεκα, καὶ χρήματά τε ἔλαβον, καὶ Τάρβον δυνάστην πλησιόχωρόν σφων, ἔς τε τὴν Δακίαν ἐλθόντα καὶ ἀρ-

---

5—7 = Zon. 12, 2 p. 528, 2—4 B. (p. 82, 20—23 D.)

1—4: Petr. Patr. *exc. Val.* 116 (p. 223 Mai. = p. 206, 8—13 Dind.): *ὅτι χρήματά ποτε αἰτηθεὶς ὁ Μάρκος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ἔδωκεν, εἰπὼν ὅτι ὅσῳ πλέον τοῦ καθεστηκότος λαμβάνουσιν οἱ στρατιῶται, τοσοῦτον ἐκ τοῦ αἵματος τῶν γονέων αὐτῶν καὶ τῶν συγγενῶν ἐξέρχεται, τὸ δὲ κράτος τῆς αὐταρχίας οὐκ ἐν τοῖς στρατιώταις ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ κεῖται.*

C. 8, 5 et seq. habes mox p. 255 sqq.

9 sqq. exc U^{a} 57 et 58 et Petri Patricii exc. *de leg.*^{a} 7 et 8 collocanda sunt ante c. 3, 5 ubi Marcomani subacti esse narrantur (cf. 11, 2. 3; 12, 3), id quod a. 172 factum est testibus nummis quibus *Germania subacta* celebratur (Cohen 215 sq.), et quamquam anni demum sequentis nummi *Germanicum* nomen dant Marco, Commodus tamen *Germanicus* dictus est d. 15 m. Oct. a. 172 (*v. Comm.* 11, 13), unde Marcum quoque hoc anno id nomen accepisse consentaneum est, quod re vera in titulis aliquot a. 172 ei datum est (C. I. L. 3, 1450. 6121; 8, 4209). — Incertum tamen quo anno Macrinius Vindex a Marcomanis sit devictus (c. 3, 5). nam Xiphilinus de toto bello a. 167—172 gesto nihil habet nisi quod legitur c. 3. (4). 5 et negari nequit exordium c. 3, 5 etiam ante c. 11 collocari posse (quae est opinio Mommseni *Marcussäule* p. 26 cladem Vindicis anno 169 tribuentis). contra ambigas quoque utrum c. 3, 3 victoria memoretur, propter quam imperatoriam acclamationem quintam acceperunt Marcus et Verus, id quod factum videtur anno 168 (cf. Mommsen *l. l.* p. 23, 1), an altera anni 171, qua reportata imperator sextum dictus est Marcus. illud qui mecum admittit ad acclamationem sextam referet *κρατήσας δὲ αὐτῶν* c. 3, 5.

3 *ἐσπεπράξεται* St., *εἰσπράξεται* VC 7 *ἐκ κολακείας* reduxi ex VC, *ἐκ κολακείας* ⟨*εἰπεῖν*⟩ Reim. ex Zonara, qui *μήτε τι θωπευτικὸν πρὸς τοὺς στρατιώτας εἰπεῖν μήτε τι φόβῳ ποιῆσαι* Xiphilinea de more immutans.

12 *Βαττάριος* A, *βατάριος* BM *Τάρβον*] ita ABM, *Τάςβον* (sic) Urs. typ. vitio 13 *ἔς τε* AB, *ὥστε* M.

Digitized by Google

γύριον αἰτοῦντα, ἀπειλοῦντά τε πολεμήσειν εἰ μὴ λάβοι, ἀνεῖρξαν· οἱ δὲ εἰρήνην αἰτούμενοι, ὥσπερ οἱ Κούαδοι, καὶ ἔτυχόν γε αὐτῆς, ἵνα τε ἀπὸ τῶν Μαρκομάνων ἀποσπασθῶσι, καὶ ὅτι ἵππους καὶ βοῦς πολλὰς ἔδωκαν, τούς τε αὐτομόλους πάντας καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, πρότερον μὲν ἐς μυρίους καὶ τρισχιλίους, ὕστερον δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποδώσειν ὑπέσχοντο. οὐ μέντοι καὶ τῆς ἐπιμιξίας τῆς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἔτυχον, ἵνα μὴ καὶ οἱ Μαρκομάνοι οἵ τε Ἰάζυγες, οὓς οὔτε δέξεσθαι οὔτε διήσειν διὰ τῆς χώρας ὠμωμόκεσαν, ἅμα μιγνύωνταί σφισι καὶ ὡς Κούαδοι καὶ αὐτοὶ ὄντες τά τε τῶν Ῥωμαίων κατασκέπτωνται καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἀγοράζωσιν. οὗτοί τε οὖν πρὸς τὸν Μᾶρκον ἀφίκοντο, καὶ ἕτεροι συχνοὶ παραδώσοντες ἑαυτοὺς οἱ μὲν κατὰ γένη οἱ δὲ καὶ κατὰ ἔθνη ἐπρεσβεύσαντο. καὶ αὐτῶν οἱ μὲν ἐστρατεύσαντο ἄλλοσέ ποι πεμφθέντες, ὥσπερ καὶ τῶν ἁλισκομένων τῶν τε αὐτομολούντων ⟨οἱ⟩ δυνάμενοι, οἱ δὲ καὶ γῆν οἱ μὲν ἐν Δακίᾳ οἱ δὲ ἐν Παννονίᾳ οἱ δὲ Μυσίᾳ καὶ Γερμανίᾳ τῇ τε Ἰταλίᾳ αὐτῇ ἔλαβον. καὶ αὐτῶν ἐν Ῥαβέννῃ τινὲς οἰκοῦντες ἐνεωτέρισαν, ὥστε καὶ τὴν πόλιν κατασχεῖν τολμῆσαι. καὶ διὰ τοῦτ' οὐκέτ' ἐς τὴν Ἰταλίαν οὐδένα τῶν βαρβάρων ἐσήγαγεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς προαφιγμένους ἐξῴκισεν. Exc. U^{G} 57 (p. 407), inde Suid. *l. l.*

Suid. s. v. ἀνεῖρξεν

ὅτι Κούαδοι πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς Μάρκον εἰρήνην αἰτούμενοι καὶ ἔτυχον. καὶ πολλοὺς μὲν ἵππους, πολλοὺς δὲ βόας δεδώκασι καὶ αἰχμαλώτους τότε μὲν μυρίους καὶ τρισχιλίους, ὕστερον δὲ καὶ ἑτέρους πλείστους ἀπέλυσαν. Petr. Patr. *exc. de leg.*^{G} 7 (Hoesch. p. 16 — fr. 7 Muell. *Fragm. hist. gr.* 4 p. 186).

3

Suid. s. v. διήσειν

4

5

6

ὅτι ἦλθον καὶ Ἄστιγγοι καὶ Λάκριγγοι εἰς βοήθειαν τοῦ Μάρκου. Petr. Patr. *exc. de leg.*^{G} 8 (Hoesch. p. 16 = fr. 7 Muell. *Fragm. hist. gr.* 4 p. 186).

---

1 ἀνεῖρξαν **A** Suid., ἀνῆρξαν **BM** 3ª γε] μὲν **Rk.** 4ª. 12 *Μαρκομάνων Μαρκομάνοι* **BM**, *μαρκομάννων μαρκομάννοι* **A**, cf. **ad** 67, 7, 1 6ª *πολλὰς* **AM**, *πολλοὺς* **B**. ceterum *ὅτι πολλοὺς μὲν ἵππους πολλοὺς δὲ βοῦς ἔδωκαν* **Dionis puto, cf. Petrum** 6ᵇ *τότε* **Dionis puto** 8ª *ἐς* **AM**, *ὡς* **B** 11 *τῆς* **(prius) Leuncl.**, *τοὺς* **ABM** *τῆς ἐν* **Bk.**, *καὶ ἐν* **ABM** 12 *δέξεσθαι* **Reim.**, *δέξασθαι* **ABM** Suid. 13 *μιγνύωνται* **AB**, *μιγνύντων* **M** (**in marg.** *γρ. μιγνύονται*) 14 *κατασκέπτωνται* **A**, *κατασκέπτονται* **BM** 16 *συχνοὶ* **A**, *ἀχνοὶ* **BM** 18 *ἄλλοσέ ποι πεμφθέντες* **Urs.**, *ἄλλος ἔποι πεμφθέντες* **A**, *ἄλλος εἴποι πεμφθέντες* **M**, *ἄλλος ἐπιπεμφθέντες* **B** 19 ⟨*οἱ*⟩ **ins. Leuncl.** 20 *Μυσίᾳ*] **cf. ad** 38, 10, 3 21 *ἐνεωτέρισαν* **AM**, *ἐννεωτερίαν* **B** 22 *ἐς τὴν* **om. B** 23 *προαφιγμένους* **AM**, *προαφιγμένας* **B** 24 *ἐξῴκισεν* **AB**, *ἐξώρισεν* **M**.

25 *Ἄστιγγοι*] **ita etiam c. 12, 1. 2, *Ἄστιγγοι* Lyd. *mag.* p. 248 B, cf. *Hasdingi* Cassiod. *Var.* 9, 1, 2, *Asdingi* Jord. *Get.* 22, 113, *Astringi* (corrupte) *ibid.* 16, 91, *nominis Asdingui* Dracont. *satisf.* 22, vide Zeuss *die Germanen* p. 461** *Λάκριγγοι*] **cf. ad c. 12, 2.**

Digitized by Google

12 *ὅτι Ἀστιγγοι, ὧν Ῥᾱός τε καὶ Ῥάπτος ἡγοῦντο, ἦλθον μὲν ἐς τὴν Δακίαν οἰκῆσαι ἐλπίδι τοῦ καὶ χρήματα καὶ χώραν ἐπὶ συμμαχίᾳ λήψεσθαι, μὴ τυχόντες δὲ αὐτῶν παρακατέθεντο τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας τῷ Κλήμεντι ὡς καὶ τὴν τῶν Κοστουβώκων χώραν τοῖς ὅπλοις κτησόμενοι, νικήσαντες δὲ ἐκείνους καὶ τὴν Δα-* 5
2 *κίαν οὐδὲν ἧττον ἐλύπουν. δείσαντες δὲ οἱ Δάκριγγοι μὴ καὶ ὁ Κλήμης φοβηθεὶς σφας ἐς τὴν γῆν ἣν αὐτοὶ ἐνῴκουν ἐσαγάγῃ, ἐπέθεντο αὐτοῖς μὴ προσδεχομένοις καὶ πολὺ ἐκράτησαν, ὥστε μηδὲν ἔτι πολέμιον τοὺς Ἀστίγγους πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πρᾶξαι, πολλὰ δὲ δὴ τὸν Μᾶρκον ἱκετεύσαντας χρήματά τε παρ' αὐτοῦ* 10
λαβεῖν καὶ χώραν γε ἀπαιτῆσαι, ἄν γέ τι κακὸν τοὺς τότε πολε-
3 *μοῦντάς οἱ δράσωσι. καὶ οὗτοι μὲν ἔπραξάν τι ὧν ὑπέσχοντο, Κοτινοὶ δὲ ἐπηγγείλαντο ⟨μὲν⟩ αὐτοῖς ὁμοια, Ταρρουτήνιον δὲ Πάτερνον τὸν τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ τὰς Λατίνας διὰ χειρὸς ἔχοντα παραλαβόντες ὡς καὶ ἐπὶ τοὺς Μαρκομάνους αὐτῷ συστρατεύσοντες* 15
οὐ μόνον οὐκ ἐποίησαν τοῦτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον δεινῶς ἐκάκωσαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπώλοντο. Exc. U^{G} 58 (p. 408).

C. 18, 1 sqq. vide mox p. 258.

1 *Ἀστιγγοι*] cf. ad c. 11, 6 2 *οἰκῆσαι*] corruptum potius quam ab epitomatore profectum, forte *πανοικησίᾳ* ut 41, 7, 1, Thuc. 2, 16, 1; 3, 57, 2, licet expectes additum *ἀνασκευασάμενοι* vel simile quid (cf. quoque Dionys. 7, 18; 11, 2), quod tamen necessarium non videtur, *ἱκέται* Polak. 3 *παρακατέθεντο* AM, *παρέθεντο* B 4 *Κλήμεντι*] *Sex. Cornelius Clemens* dux trium Daciarum inde ab a. 170, C. I. L. 3, 7505; 8, 9365, cf. Borghesi *ann. inst. arch.* 1855 p. 32 (v. Domaszewski *N. H. J.* 5 p. 109) *Κοστουβώκων*] (*regis*) *Coisstobocensis* C. I. L. 6, 1801 (descripsit solus Accursius), *Castabocae* Dessau 1327, *Costoboci* in *v. Marci* 22, 1, *Costobocae* Amm. Marc. 22, 8, 42, *Κοιστοβῶκοι* Ptol. 3, 5, 9; 3, 8, 3, *Κοστοβῶκοι* Paus. 10, 34, 5, cf. Muellenh. *D. A.* 2, 86 6 *Δάκριγγοι* Salmasius ad *v. Marci* 22, 1, *δάγκριγοι* ABM, sed *Δάκριγγοι* c. 11, 6, item *Lacringes*, in *v. Marci* 22, 1, cf. Muellenh. *Herm.* 2, 318 9 *τοὺς* (alterum) om. B 11 *καὶ χώραν γε*] *καὶ τὸ χώραν* Rk., sed vulgata ferri posse videtur licet constructio durior sit, nam *χώραν γε ἀπαιτῆσαι* pendet a verbo *λαβεῖν* *ἀπαιτῆσαι* restitui ex ABM, *ἐπαιτῆσαι* Bk., *ἐπαιτεῖν* Dioni in usu non est, et *ἀπαιτεῖν* recte dicitur de iis, qui postquam promisso steterint iure suo agros deposcunt 13 *Κοτινοὶ*] *Cotini* C. I. L. 6, 2831 (cf. Huelsen *Bull. Comm. arch. di Roma* 1894 p. 43. 54), Tac. *Germ.* 43 (ter; semel per *c* liber C, ceteroquin *gotini*), *Κῶγνοι* corrupte pro *Κῶτνοι* Ptol. 2, 11, 10 *ἐπηγγείλαντο* Bk., *ἐσηγγείλαντο* ABM ⟨*μὲν*⟩ add. Bk. *αὐτοῖς*] *αὐτῷ* Reim. inmerito *Ταρρουτήνιον* Reim. (add.), *ταρρούνιον* ABM, *Ταρρουτήνιος* 72, 5, 1, *Tarruteni* (gen. c.) *v. Comm.* 4, 1, *Tarruntenus Dig.* 49, 16, 7; 50, 6, 7 (6) et *Ταρρούντηνος index Flor.* ad Dig., de forma nominis cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 297 *Πάτερνον*] ita quoque 71, 33, 3; 72, 5, 2, vitiose *παστερνον* 72, 5, 1, *μάτερνον* 72, 9, 1, *πατέρνα* (dat.) 72, 10, 1, cf. *Pros. imp. Rom. l. l.* 15 *Μαρκομάνους* BM, *μαρκομάννους* A, cf. ad 67, 7, 1 *συστρατεύσοντες* Leuncl., *συστρατεύοντες* ABM.

Digitized by Google

τῶν δὲ Μαρκομάνων εὐτυχησάντων ἔν τινι μάχῃ καὶ τὸν 8, 5 p. C. 171
Οὐίνδικα τὸν Μᾶρκον ἔπαρχον ὄντα ἀποκτεινάντων, τούτῳ μὲν
τρεῖς ἀνδριάντας ἔστησε, κρατήσας δὲ αὐτῶν Γερμανικὸς ὠνομά- p. C. 172
σθη· Γερμανοὺς γὰρ τοὺς ἐν τοῖς ἄνω χωρίοις οἰκοῦντας ὀνομά-
ζομεν.

καὶ οἱ καλούμενοι δὲ Βουκόλοι κατὰ τὴν Αἴγυπτον κινηθέντες 4
καὶ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους προσαποστήσαντες ὑπό ἱερεῖ τινι [καὶ]
Ἰσιδώρῳ, πρῶτον μὲν ἐν γυναικείοις στολαῖς τὸν ἑκατόνταρχον τῶν
Ῥωμαίων ἠπατηκότες ὡς δὴ γυναῖκες τῶν Βουκόλων καὶ χρυσία
δώσουσαι αὐτῷ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν προσιόντα σφίσι κατέκοψαν,
καὶ τὸν συνόντα αὐτῷ καταθύσαντες ἐπί τε τῶν σπλάγχνων αὐτοῦ
συνώμοσαν καὶ ἐκεῖνα κατέφαγον· ἦν δὲ Ἰσίδωρος ἀνδρία πάντων 2
τῶν καθ' ἑαυτὸν ἄριστος· ἔπειτα ἐκ παρατάξεως τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ
Ῥωμαίους νικήσαντες μικροῦ καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἶλον, εἰ μὴ
Κάσσιος ἐκ Συρίας πεμφθεὶς ἐπ' αὐτούς, καὶ στρατηγήσας ὥστε
τὴν πρὸς ἀλλήλους σφῶν ὁμόνοιαν λῦσαι καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀποχω-
ρίσαι (διὰ γὰρ τὴν ἀπόνοιαν καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἐθάρρησε
συμβαλεῖν ἀθρόοις αὐτοῖς), οὕτω δὴ στασιάσαντας ἐχειρώσατο.

ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τοῦ Μάρκου τῷ πρὸς τοὺς Γερμανούς, ἵνα 5
καὶ ταῦτα μνήμης ἀξιωθείη, μειράκιον μὲν αἰχμάλωτον ἐρωτηθέν
τι ὑπ' αὐτοῦ "οὐ δύναμαι" ἔφη "ἀποκρίνασθαί σοι ὑπὸ τοῦ φίγους·
ὥστε εἴ τι μαθεῖν ἐθέλεις, κέλευσόν μοι ἱματίδιόν τι, εἴγε ἔχεις, δο-
θῆναι·" στρατιώτης δέ τις νυκτὸς φυλακὴν τοῦ Ἴστρου ποιούμενος, 2
καί τινα βοὴν ἐκ τῆς περαίας συστρατιωτῶν ἑαλωκότων ἀκούσας,

1—5 cf. quae ad c. 11 adnotata sunt p. 252.

2 *Οὐίνδικα* Bk., *βίνδικα* VC *Μᾶρκον*] ita VC (*μάρκον*), quod tuetur Mommsen ad C. I. L. 9, 2438, *Μακρῖνον* Wesseling, quod mihi non displicet, nisi quod rectius fortasse *Μακρίνιον* scribas coll. C. I. L. 6, 1449, quanquam mirum est C. I. L. 9, 2438 *Macrinum* nomen ter legi, nam v. 1. 9 per ligaturam litteras NI insculptas fuisse, ut coniecit Mommsen, minus mihi probatur, propterea quod ligaturae ceteroquin in hoc titulo non reperiuntur, versu autem 23 difficile est diiudicatu in lapide corroso utrum fuerit MACRINIO an MACRINO. — Ceterum si diversi non essent praefectus praetorio et Vindex ille c. 3, 1ª (p. 251) memoratus, nomen Vindex hic nude positum expectares. ne enim putes *τὸν Μᾶρκον* vel *τὸν Μακρίνιον* a Xiphilino hic e loco anteriore Dionis additum esse (cf. ad 59, 23, 9; 62, 13, 3), vide quae adnotata sunt vol. 2 p. XXIII, 2 7 [*καὶ*] exp. Rk., *καὶ* ⟨*ἡγεμόνι*⟩ idem 8 *γυναικείοις*] *γυναικείαις* St. iniuria, cf. Kuehner-Blass *ausf. Gr. gr.* 1, 1 p. 537 *β* 9 *ἠπατηκότες* H. St., *ἠπατηκότας* VC 16 *ἀποχωρίσαι*] ⟨*αὐτοὺς*⟩ *ἀποχωρίσαι* Bk., recte puto 17 *ἐθάρρησε* Xyl., *ἐθάρρησαν* VC 20 *ἀξιωθείη*] an *ἀξιωθῇ*? 22 *ἐθέλεις* C, *ἐθέλοις* V 24 *περαίας* Sylb., *περέας* VC *συστρατιωτῶν* dedi ex V, *στρατιωτῶν* C.

Digitized by Google

διενήξατό τε εὐθὺς ὥσπερ εἶχε, καὶ λύσας αὐτοὺς ἀνεκομίσθη. Xiph. 259, 26—160, 6; 249, 27—250, 7 R. St. [cf. vol. 2 p. VIII sq.].

ἦν δὲ τῷ Μάρκῳ ὁ Ῥοῦφος ὁ Βασσαῖος ἔπαρχος,

ὅτι ὁ Μάρκος ἐλάλει πρός τινα τῇ Λατίνων φωνῇ, καὶ οὐ μόνον ἐκεῖνος ἀλλ' οὐδὲ ἄλλος τις τῶν παρόντων ἔγνω τὸ λαληθέν, ὥστε Ῥοῦφον τὸν ἔπαρχον εἰπεῖν "εἰκός ἐστι, Καῖσαρ, μὴ γνῶναι αὐτὸν τὰ παρ' ὑμῶν λαληθέντα· οὔτε γὰρ ἐλληνιστὶ ἐπίσταται". καὶ γὰρ αὐτὸς ἠγνόηκε τὸ λεχθέν. Petr. Patr. *exc. Vat.* 117 (p. 223 Mai. = p. 206, 14—49 Dind). ὅτι ὁ Μᾶρκος οὐδ' αὐτῷ ἐκείνῳ συνετὰ ἐφθέγγετο· ἦν γὰρ τὰ μὲν ἄλλα ἀγαθός, ἀπαίδευτος δὲ ὑπὸ ἀγροικίας. Exc. Val. 302 (p. 717). ὅτι οὐδὲ ἑκὼν ἐστράτευτο, ἀλλ' ἀναδενδράδα εὑρεθεὶς κλῶν. ὕστερον δὲ βασιλεύσας. Exc. Val. 303 (p. 717).

τὰ μὲν ἄλλα ἀγαθός, ἀπαίδευτος δὲ ὑπ' ἀγροικίας, καὶ τὰ πρῶτά γε τοῦ βίου ἐν πενίᾳ
3 τραφείς· ἀναδενδράδα δέ ποτε αὐτὸν κλῶντα ἀνέλαβέ τις, καὶ ἐπειδή γε μὴ εὐθὺς ἅμα τῷ πρώτῳ κελεύσματι κατέβη, ἐπετίμησεν αὐτῷ καὶ ἔφη "ἄγε, ἔπαρχε, κατάβηθι". τοῦτο γὰρ ὡς καὶ πρὸς ὑπερηφανοῦντα καὶ τεταπεινωμένον αὐτὸν εἶπεν· ὅπερ ἡ τύχη μετὰ ταῦτα αὐτῷ ἔδωκεν. Xiph. 250, 7—14 R. St.

6 ὁ δ' αὐτοκράτωρ ὁσάκις ἀπὸ τοῦ πολέμου σχολὴν ἦγεν, ἐδίκαζε, καὶ ὕδωρ πλεῖστον τοῖς ῥήτορσι μετρεῖσθαι ἐκέλευε, τάς τε πύστεις καὶ τὰς ἀνακρίσεις ἐπὶ μακρότερον ἐποιεῖτο, ὥστε παντα-

---

20—p. 257, 9 > Zon. 12, 2 p. 528, 4—10 B. (p. 82, 23—30 D.)

3—19 exc. Vat. 117, item excerpta Valesiana 302 et 303 huc inserenda apparet. ceterum Petrus de more suis fere verbis Dionem et non ita bene reddidit. nam qui tres sunt in excerpto Vaticano, eos duos fuisse apud Dionem mihi certe veri est simile, et αὐτὸς ἠγνόηκε τὸ λεχθὲν dedit pro Dioneis οὐδ' αὐτῷ ἐκείνῳ συνετὰ ἐφθέγγετο (ὁ Μᾶρκος) servatis in exc. Val. 302. — Quod habet exc. Val. 303 οὐδὲ ἑκὼν ἐστράτευτο (v. 12. 13b) Dionis est, sed ultima huius fragmenti verba ὕστερον δὲ βασιλεύσας procul dubio eclogario debentur, qui ὅπερ ἡ τύχη — ἔδωκεν (v. 19) non bene intellexit.

1 τε inserui ex VC.

4b μόνον] μόνον ⟨οὐκ⟩ v. Herw. 6a ὁ Ῥοῦφος ὁ Βασσαῖος Reim., ὁ ῥοῦσος ὁ βασαῖος VC, cf. C. I. L. 3, 5171; 6, 1599; 9, 2438, Philostr. *vit. soph.* 2, 11 p. 242 (68) Kays., vide quoque *v. Avid. Cass.* 14, 8 6b οὔτε] οὐ v. Herw. 14a ἀνέλαβέ C, συνέλαβέ V, ἀνέλαβέ si recte traditum est reprimendi inhibendi sensum habet ut ἵππον κύνα ἀναλαμβάνειν dicitur et ἀνέλαβον ἐμαυτὸν habet Plat. *Lys.* p. 210 E, κατέλαβέ legisse videtur eclogarius Valesianus (εὑρεθείς)
17 ἄγε scripsi e V, ὦ γε C, εὖ γε Bk.
21 ἐκέλευε H. St. cum Zon., ἐκέλευσε VC.

Digitized by Google

χόθεν τὸ δίκαιον ἀκριβοῦν. καὶ κατὰ τοῦτο καὶ ἕνδεκα πολλάκις καὶ [ἐν] δώδεκα ἡμέραις τὴν αὐτὴν δίκην, καίπερ νυκτὸς ἔστιν ὅτε δικάζων, ἔκρινε. φιλόπονος γὰρ ἦν, καὶ ἀκριβῶς πᾶσι τοῖς τῇ ἀρχῇ 2 προσήκουσι προσεφέρετο, καὶ οὐδὲν ἐν παρέργῳ οὔτε ἔλεγεν οὔτε ἔγραφεν οὔτε ἐποίει, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ περὶ τοῦ βραχυτάτου ἡμέρας ὅλας ἀνήλισκεν, οὐκ ἀξιῶν τὸν αὐτοκράτορα ἐξ ἐπιδρομῆς τι πράττειν· καὶ γὰρ ἐνόμιζεν ὅτι κἂν ἐλάχιστόν τι παρίδῃ, διαβολὴν αὐτῷ τοῦτο καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα πάντα οἴσει. καίτοι οὕτως ἀσθενὴς 3 τῷ σώματι ἐγένετο ὥστε μήτε τὸ ψῦχος τήν γε πρώτην ὑπομεῖναι, ἀλλὰ καὶ πρὶν διαλεχθῆναι τοῖς στρατιώταις συνεληλυθόσιν ἤδη κατὰ τὸ παρηγγελμένον ἀναχωρῆσαι, καὶ τροφὴν βραχυτάτην, καὶ ταύτην ἐν νυκτὶ ἀεί, λαμβάνειν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅ τι μεθ' ἡμέραν 4 πλὴν τοῦ φαρμάκου τοῦ θηριακοῦ καλουμένου ἐσιτεῖτο. ἐλάμβανε δὲ τοῦ φαρμάκου οὐχ οὕτως ὅτι ἐδεδίει τι, ὡς ὅτι τοῦ τε στομάχου καὶ τοῦ θώρακος φαύλως εἶχε· καί φασιν ὅτι δι' ἐκεῖνο ἀνταρκεῖν πρός τε τἄλλα καὶ πρὸς τοῦτο ἐδύνατο.

τοὺς δὲ Ἰάζυγας οἱ Ῥωμαῖοι ἔν τε τῇ γῇ [ποτε] τότε καὶ μετὰ 7 p. C. 172? 173? τοῦτο καὶ ἐν τῷ ποταμῷ ἐνίκησαν. λέγω δὲ οὐχ ὅτι ναυμαχία τις ἐγένετο, ἀλλ' ὅτι διὰ τοῦ Ἴστρου πεπηγότος φεύγουσί σφισιν ἐπακολουθήσαντες καὶ ἐκεῖ ὡς ἐν ἠπείρῳ ἐμαχέσαντο. αἰσθόμενοι γὰρ οἱ 2 Ἰάζυγες ὅτι ἐπιδιώκονται, ὑπέστησαν αὐτοὺς ἐλπίσαντες ῥᾳδίως ἅτε καὶ ἀήθεις τοῦ κρυστάλλου ὄντας κατεργάσεσθαι, καὶ οἱ μὲν κατὰ πρόσωπον αὐτοῖς συνέρραξαν, οἱ δὲ ἐκ τῶν πλαγίων παριππεύσαντες· οἱ γὰρ ἵπποι σφῶν δεδιδαγμένοι καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ θεῖν ἀσφαλῶς ἦσαν. ἰδόντες δὲ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι οὐκ ἐφοβήθησαν, 3 ἀλλὰ συστραφέντες καὶ πᾶσιν ἅμα αὐτοῖς ἀντιμέτωποι γενόμενοι τάς τε ἀσπίδας οἱ πλείους ἔθηκαν, καὶ τὸν ἕτερον πόδα ἐπ' αὐτῶν, ὅπως ἧττον ὀλισθαίνωσιν, ἀπερείσαντες ἐδέξαντό σφας προσπεσόντας, καὶ ἀντιλαμβανόμενοι οἱ μὲν τῶν χαλινῶν οἱ δὲ τῶν ἀσπίδων τῶν τε κοντῶν ἐπεσπῶντο αὐτούς, κἀκ τούτου συμπλεκόμενοι κατ- 4 ἔβαλλον καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους· ἐκ γάρ τοι τῆς βίας οὐκέτ' ἀντέχειν πρὸς τὸν ὄλισθον ἐδύναντο. ὠλίσθαινον μὲν γὰρ

---

1 καὶ ἕνδεκα R. St., καὶ ἐν δέκα VC, ἕνδεκα Leuncl. 2 [ἐν] induxit R. St. καίπερ] καὶ τῆς Sylb. sine necessitate 9 γε H. St., τε VC 10 ἀλλὰ καὶ] an ἀλλὰ καί ⟨ποτε⟩? cf. quoque v. 17 12 ὅ τι H. St., ὅτε VC 15 δι' ἐκεῖνο ἀνταρκεῖν St., δι' ἐκεῖνα αὐταρκεῖν VC 17 [ποτε] del. Bk. 21 ὑπέστησαν αὐτοὺς ἐλπίσαντες] mallem ὑπέστησαν ἐλπίσαντες αὐτοὺς 22 κατεργάσεσθαι Dind., κατεργάασθαι VC 23 συνέρραξαν C, συνέρρεξαν V παριππεύσαντες V, περιππεύσαντες C, περιππεύσαντες H. St., quod huius loci non est 25 ἦσαν] ᾖσαν Polak. speciose 27 ἔθηκαν] κατέθηκαν v. Herw. (litt).

Digitized by Google

καὶ οἱ Ῥωμαῖοι· ἀλλ' εἴθ' ὑπτιός τις αὐτῶν ἔπεσε, συνεφείλκετο τὸν ἀντίπαλον καὶ τοῖς ποσὶν ἐς τοὐπίσω ἀνερρίπτει ὥσπερ ἐν πάλῃ, καὶ οὕτως ἐπάνωθεν αὐτοῦ ἐγίγνετο· εἶτε καὶ ἐπὶ στόμα, κατελάμβανεν αὐτὸν προκαταπίπτοντα αὐτῷ τῷ στόματι. οἱ γὰρ βάρβαροι καὶ ἄπειροι τοιουτοτρόπου ἀγωνίας ⟨καὶ⟩ κουφότεροι ὄντες οὐχ οἷοί τε ἦσαν ἀντέχειν, ὥστε καὶ ἀπὸ πολλῶν ὀλίγοι διέφυγον. Xiph. 250, 7—251, 22 R. St.

13 ὅτι ἐπρεσβεύσαντο οἱ Ἰάζυγες εἰρήνης δεόμενοι πρὸς Μᾶρκον, οὐ μέντοι καὶ ἔτυχόν τινος· ἄπιστόν τε γὰρ τὸ φῦλον αὐτῶν ὁ Μᾶρκος εἰδὼς ὄν, καὶ προσέτι καὶ ὑπὸ τῶν Κουάδων ἀπατηθείς, 2 ἐπίπαν ἐξελεῖν ἠθέλησεν. οἱ γὰρ Κούαδοι οὐχ ὅτι ἐκείνοις τότε συνεμάχησαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς Μαρκομάνους πρότερον, ὡς ἔτι ἐπολέμουν, καταφεύγοντας ἐς τὴν σφετέραν ὅτε βιασθεῖεν ἐδέχοντο, καὶ οὔτ' ἄλλο τι ὧν ὡμολογήκεσαν ἐποίουν, οὔτε τοὺς αἰχμαλώτους πάντας ἀπέδοσαν ἀλλ' ὀλίγους, καὶ τούτους οἷς οὔτε ἐς πρᾶσιν 3 οὔτε ἐς ὑπηρεσίαν τινὰ χρήσασθαι ἐδύναντο. εἰ δ' οὖν τινας καὶ τῶν ἀκμαζόντων ἀπεδίδοσαν, ἀλλὰ τούς γε συγγενεῖς αὐτῶν οἶκοι κατεῖχον, ἵνα καὶ ἐκεῖνοι πρὸς αὐτοὺς αὐτομολῶσι. καὶ τὸν βασιλέα σφῶν Φούρτιον ἐκβαλόντες Ἀριόγαισον αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν βασιλέα 4 σφίσιν ἐστήσαντο. καὶ τούτοις διὰ ταῦτα ὁ αὐτοκράτωρ οὔτε ἐκεῖνον ὡς καὶ νόμῳ τινὶ γεγονότα ἐβεβαίωσεν, οὔτε τὰς σπονδάς, καίπερ πέντε μυριάδας αἰχμαλώτων ἀποδώσειν ὑπισχνουμένοις, ἀνενεώσατο. Exc. U^{G} 59 (p. 409).

14 ὅτι τῷ Ἀριογαίσῳ ὁ Μᾶρκος οὕτω χαλεπῶς ἔσχεν ὥστε καὶ

C. 8—10 vide mox p. 259—261.

C. 11—12 vide p. 252—254.

8—23 exc. U^{a} 59 (n. 58 habes p. 254, n. 60 mox p. 262) hic inserui. ex verbis *οἱ γὰρ Κούαδοι .... τοὺς Μαρκομάνους πρότερον, ὡς ἔτι ἐπολέμουν, καταφεύγοντας ἐς τὴν σφετέραν ὅτε βιασθεῖεν ἐδέχοντο* (§ 2) intellegitur post c. 3, 5 (et c. 4—6 quae a c. 3, 5 disiungi non possunt) fragmentum collocari debere; tum post clades c. 7 memoratas Jazyges pacem petisse consentaneum; denique cum Quadi pacis condiciones (cf. c. 11, 2) non servasse enarrentur, unde foedus cum iis renovatum non est, inserendum est ante c. 8 sqq., quibus bellum Quadorum est relatum.

24—p. 259, 9 exc. Val. 304 hic fere post exc. U^{a} 58 collocandum esse re ipsa patet et iam dudum intellectum est. exc. Val. 303 vide c. 5, 2. 3 p. 256, exc. Val. 305 habes c. 28, 1 p. 267 sq.

5 *τοιουτοτρόπου* Sylb., *τοιουτοτρόπως* VC ⟨*καὶ*⟩ ins. Reim.

11 *ἐξελεῖν* scripsi, *ἐξελθεῖν* ABM, cf. c. 16, 1 13 *βιασθεῖεν ἐδέχοντο* A, *βιασθεὶς ἐνεδέχοντο* BM 15 *ἀπέδοσαν*] *ἀπεδίδοσαν* Polak. *οἷς* A, *οἵοις* BM 17 *γε* Rk., *τε* ABM *οἶκοι* A, *οἳ καὶ* BM 19 *ἐκβαλόντες* Urs., *ἐκβάλλοντες* ABM.

Digitized by Google

ἐπικηρῦξαι ἵνα, ἂν μέν τις ζῶντα αὐτὸν ἀγάγῃ, χιλίους, ἂν δὲ ἀποκτείνας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποδείξῃ, πεντακοσίους χρυσοῦς λάβῃ, καίτοι τά τε ἄλλα ἀεί ποτε φιλανθρώπως καὶ τοῖς πολεμιωτάτοις χρώμενος, καὶ Τιριδάτην σατράπην τά τε ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ 2
5 ταράξαντα καὶ τὸν τῶν Ἡνιόχων βασιλέα ἀποσφάξαντα, τῷ τε Οὐήρῳ ἐπιτιμῶντι οἱ περὶ τούτων τὸ ξίφος ἐπανατεινάμενον, μὴ κτείνας ἀλλ' ἐς Βρεττανίαν πέμψας. οὕτω μὲν οὖν τότε ἐπ' αὐτὸν παρωξύνθη, οὐ μέντοι καὶ κακόν τι ἀλόντα μετὰ ταῦτα ἔδρασεν, ἀλλ' ἐς Ἀλεξάνδρειαν ἀπέστειλεν. Exc. V. 304 (p. 717).

10 Μαρκομάνους μὲν οὖν καὶ Ἰάζυγας πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἀγῶσι 8 p. C. 174
καὶ κινδύνοις Μᾶρκος ὑπέταξεν· ἐπὶ δὲ τοὺς καλουμένους Κουάδους καὶ πόλεμος αὐτῷ συνέστη μέγας καὶ νίκη παράδοξος εὐτυχήθη, μᾶλλον δὲ παρὰ θεοῦ ἐδωρήθη. κινδυνεύσαντας γὰρ ἐν τῇ μάχῃ τοὺς Ῥωμαίους παραδοξότατα τὸ θεῖον ἐξέσωσε. κυκλωσάντων 2
15 γὰρ αὐτοὺς τῶν Κουάδων ἐν τόποις ἐπιτηδείοις συνασπίσαντες οἱ Ῥωμαῖοι προθύμως ἠγωνίζοντο, καὶ οἱ βάρβαροι τὴν μὲν μάχην ἐπέσχον, προσδοκήσαντές σφας ῥᾳδίως ὑπό τε τοῦ καύματος καὶ ὑπὸ τοῦ δίψους αἱρήσειν, πάντα δὲ τὰ πέριξ διαλαβόντες ἀπέφραξαν, ὅπως μηδαμόθεν ὕδωρ λάβωσι· πολὺ γὰρ καὶ τῷ πλήθει
20 περιῆσαν. τῶν οὖν Ῥωμαίων ἐν παντὶ κακοῦ καὶ ἐκ τοῦ καμάτου 3
καὶ ἐκ τῶν τραυμάτων τοῦ τε ἡλίου καὶ τοῦ δίψους γενομένων, καὶ μήτε μάχεσθαι διὰ ταῦτα μήτε χωρῆσαί πῃ δυναμένων, ἀλλ'

10—21. p. 260, 2—7 > Zon. 12, 2 p. 528, 11—23 B. (p. 82, 31—83, 14 D.)

C. 15 sqq. vide p. 262 sqq.

10—13 haec verba breviter repetunt, quod supra relatum erat, bellum Marcomanicum (c. 3, 5; 5, 1) item bellum cum Jazygibus gestum (c. 7): sequitur bellum Quadorum renovatum (cf. c. 11, 2. 3; 13, 2. 3). verba ipsa Xiphilini magis sunt quam Dionis veluti τοὺς καλουμένους Κουάδους Xiphilinus tantum dicere potuit, a quo Quadi nondum memorati erant, sed ultima (v. 12. 13) Dionis esse possunt. reliqua procul dubio Dionis sunt, id quod primum negavit v. Domaszewski, mox ipse concessit (*Neue Heid. Jahrb.* 5 p. 123). — Ceterum de toto qui sequitur loco (c. 8—10) cf. Petersen *Das Wunder an der Columna M. Aurelii*, *Bull. Inst. Arch.* 9 (1894) p. 78 sqq., Harnack *Das Regenwunder im Feldzuge Marc Aurels gegen die Quaden*, *Sitzungsb. d. Berl. Akad.* 1894 p. 835 sqq., v. Domaszewski *Das Regenwunder der Marc Aurel-Säule*, *Rhein. Mus.* 49 (1894) p. 612 sqq., Mommsen *Das Regenwunder der Marcussäule*, *Herm.* 30 (1895) p. 90 sqq. et iam Geffcken *Das Regenwunder im Quadenlande*, *Neue Jahrb. f. d. klass. Altertum u. s. w.* 1899 p. 253—269. vide praeterea opera p. 250 adlata.

4 *Τιριδάτην*] cf. ad 51, 18, 3 6 *Οὐήρῳ*] *P. Martius Verus* intellegitur *ἐπανατεινάμενον* Bk., *ἐπανατεινόμενον* cod. Peir.

Digitized by Google

ἔν τε τῇ τάξει καὶ τοῖς τόποις ἑστηκότων καὶ κατακαιομένων, νέφη πολλὰ ἐξαίφνης συνέδραμε καὶ ὑετὸς πολὺς οὐκ ἀθεεὶ κατερ-
4 ράγη· καὶ γάρ τοι λόγος ἔχει Ἀρνοῦφίν τινα μάγον Αἰγύπτιον συνόντα τῷ Μάρκῳ ἄλλους τέ τινας δαίμονας καὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἀέριον ὅτι μάλιστα μαγγανείαις τισὶν ἐπικαλέσασθαι καὶ δι' αὐτῶν τὸν ὄμβρον ἐπισπάσασθαι.

9 ταῦτα μὲν περὶ τούτων ὁ Δίων φησίν, ἔοικε δὲ ψεύδεσθαι, εἴτε ἐκὼν εἴτε ἄκων. οἶμαι δὲ τὸ πλέον ἐκών· καὶ πῶς γὰρ οὔ, ὅστις οὐκ ἠγνόει τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν τὸ κεραυνοβόλον ἰδίως καλούμενον (ἐν γὰρ τῷ τῶν λοιπῶν
2 καταλόγῳ καὶ αὐτοῦ μνημονεύει), ὅπερ ἀπ' οὐδεμιᾶς ἑτέρας αἰτίας (οὐδὲ γὰρ ἄλλη τις λέγεται) ἢ ἀπο τοῦ κατὰ τόνδε συμβάντος τὸν πόλεμον οὕτω προσηγορεύθη. ὃ καὶ αἴτιον τότε τοῖς τε Ῥωμαίοις τῆς σωτηρίας ἐγένετο καὶ τοῖς βαρβάροις τῆς ἀπωλείας, ἀλλ' οὐχ ὁ Ἀρνοῦφις ὁ μάγος· οὐδὲ γὰρ μάγων συν-
3 ουσίαις καὶ γοητείαις ὁ Μάρκος χαίρειν ἱστόρηται. ἔστι δὲ ὃ λέγω τοιοῦτον. τάγμα ἦν τῷ Μάρκῳ (καλοῦσι δὲ τὸ τάγμα οἱ Ῥωμαῖοι λεγεῶνα) τῶν ἀπὸ Μελιτηνῆς στρατιωτῶν· εἰσὶ δὲ τὸν Χριστὸν πρεσβεύοντες ἅπαντες. ἐν οὖν τῇ μάχῃ ἐκείνῃ προσιόντα τῷ Μάρκῳ τὸν ἔπαρχον, ἀμηχανοῦντι πρὸς τὴν
4 περίστασιν καὶ δεδιότι περὶ σύμπαντι τῷ στρατῷ, εἰπεῖν λέγεται ὡς οἱ καλούμενοι Χριστιανοὶ οὐκ ἔστιν ὅ τι οὐ δύνανται ταῖς εὐχαῖς, καὶ ὅτι παρὰ σφίσι τάγμα ὅλον τυγχάνει ὂν τούτου τοῦ γένους. τὸν οὖν Μάρκον ἀκούσαντα πα-
5 ρακλήσει χρήσασθαι πρὸς αὐτοὺς ὡς ἂν εὔξωνται τῷ σφετέρῳ θεῷ, εὐξαμένων δὲ αὐτῶν παραχρῆμα ἐπακούσαντα τὸν θεὸν τοὺς μὲν πολεμίους κεραυνῷ βαλεῖν, τοὺς δὲ Ῥωμαίους ὄμβρῳ παραμυθήσασθαι· ἐφ' οἷς καταπλαγέντα τὸν Μάρκον ἰσχυρῶς τούς τε Χριστιανοὺς κατὰ δόγμα τιμῆσαι καὶ τὴν λεγεῶνα
6 κεραυνοβόλον προσαγορεῦσαι. λέγεται δὲ καὶ ἐπιστολήν τινα περὶ τούτων εἶναι τοῦ Μάρκου. ἀλλ' οἱ Ἕλληνες, ὅτι μὲν τὸ τάγμα κεραυνοβόλον λέγεται, ἴσασι καὶ αὐτοὶ μαρτυροῦσι, τὴν δὲ αἰτίαν τῆς προσηγορίας ἥκιστα λέγουσι.

10 προστίθησι δὲ ὁ Δίων ὅτι τοῦ ὄμβρου καταρραγέντος πρῶτον

15—27 > Zon. 12, 2 p. 528, 23—529, 14 B. (p. 83, 14—31 D.) [addit Zonaras: μέμνηται δὲ τῆς παραδοξοποιίας ταύτης ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ (5, 5) καὶ ὁ Εὐσέβιος]. 28. p. 261, 6—8 = Zon. 12, 2 p. 529, 15—19 B. (p. 84, 1—6 D.)

7—27 caput 9 Xiphilini est.

28 sqq. quanquam caput 8 Dionis esse iam agnovit v. Domaszewski (vide p. 259), tamen Petersen *l. l.* et Weizsäcker (*Einleitung zu der Akad. Preisverteilung*, Tuebing. d. 6. m. Nov. 1894) secutus caput 10 ei abiudicare pergit *N. H. J.* p. 123, 2, *Marcussäule* p. 106, 1, quod quam futtilibus argumentis fretus fecerit demonstravit Mommsen *l. l.* hoc solum addo colorem Dioneum in hoc capite tam manifestum esse ut si unquam hic certe usu venit notum illud τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστι· αὐτὸ γὰρ βοᾷ.

1 καὶ] καὶ ⟨ἐν⟩ Bk., cf. ad 47, 39, 1 κατακαιομένων] κατακναιομένων Naber. (litt.), verbi κατακαίεσθαι metaphorice usurpati exemplum non novi, nec tamen me magno opere offendit, κατακναίεσθαι posteriorum est 3 Ἀρνοῦφιν] cf. Suid. *s. v.* Ἄρνουφις et Ἰουλιανός 10 μνημονεύει] cf. 55, 23, 5, ubi tamen Dio recte τὸ δωδέκατον . . . τὸ κεραυνοφόρον.

Digitized by Google

μὲν ἄνω πάντες ἀνέκυπτον καὶ ἐς τὰ στόματα αὐτὸν ἐδέχοντο, ἔπειτα οἱ μὲν τὰς ἀσπίδας οἱ δὲ καὶ τὰ κράνη ὑποβάλλοντες αὐτοί τε χανδὸν ἔσπων καὶ τοῖς ἵπποις πίνειν ἐδίδοσαν, καὶ τῶν βαρβάρων σφίσιν ἐπιδραμόντων ἔπινόν τε ὁμοῦ καὶ ἐμάχοντο, καὶ ἤδη 2
γέ τινες τιτρωσκόμενοι τό τε αἷμα περιχεόμενον ἐς τὰ κράνη καὶ τὸ ὕδωρ ἅμα ἀνερρόφουν. κἂν ἔπαθόν τι δεινὸν ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐπικειμένων αὐτοῖς, περὶ τὸ πίνειν οἱ πλείους ἠσχολημένοι, εἰ μὴ χάλαζα ἰσχυρὰ καὶ κεραυνοὶ οὐκ ὀλίγοι τοῖς πολεμίοις ἐνέπεσον. ἦν οὖν ὁρᾶν ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ ὕδωρ τε ἅμα καὶ πῦρ ἐκ τοῦ οὐ- 3
ρανοῦ φερόμενα· καὶ οἱ μὲν ὑγραινοντό τε καὶ ἔπινον, οἱ δὲ ἐπυροῦντο καὶ ἔθνησκον. καὶ οὔτε τῶν Ῥωμαίων τὸ πῦρ ἥπτετο, ἀλλ' εἴ που καὶ προσέμιξέ σφισιν, εὐθὺς ἐσβέννυτο· οὔτε τοὺς βαρβάρους ὁ ὑετὸς ὠφέλει, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον τὴν φλόγα αὐτῶν ὥσπερ ἔλαιον ἤγειρεν, ὕδωρ τε ὑόμενοι ἐξήτουν. καὶ οἱ μὲν ἑαυτοὺς ἐτί- 4
τρωσκον ὡς καὶ τῷ αἵματι τὸ πῦρ κατασβέσοντες, οἱ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους προσέτρεχον ὡς καὶ μόνους σωτήριον ὕδωρ ἔχοντας· ἠλέησε γοῦν αὐτοὺς καὶ ὁ Μᾶρκος. παρὰ δὲ τῶν στρατιωτῶν τὸ ἕβδομον αὐτοκράτωρ προσηγορεύθη. καίπερ δὲ οὐκ εἰω- 5
θώς, πρὶν τὴν βουλὴν ψηφίσασθαι, τοιοῦτόν τι προσίεσθαι, ὅμως ἐδέξατό τε αὐτὸ ὡς καὶ παρὰ θεοῦ λαμβάνων, καὶ τῇ γερουσίᾳ ἐπέστειλεν.

ἡ μέντοι Φαυστῖνα μήτηρ τῶν στρατοπέδων ἐπεκλήθη. Xiph. p. C. 174? 175?
251, 22—24 + 260, 6—262, 5 R. St. [cf. vol. 2 p. VIIIsq.].

---

22 hoc cum iis quae praecedunt non arctissime cohaeret, cf. e. gr. Xiph. 19, 23 R. St. (p. 22, 17 Dind.) cum 42, 8, 2; Xiph. 27, 16 R. St. (p. 32, 28 Dind.) cum 44, 17, 2; Xiph. 34, 26 R. St. (p. 42, 23 Dind.) cum 46, 17, 1; Xiph. 39, 5 R. St. (p. 48, 12 Dind.) cum 47, 13, 1; Xiph. 41, 2 R. St. (p. 50, 28 Dind.) cum 47, 40, 1; Xiph. 71, 7 R. St. (p. 90, 4 Dind.) cum 53, 31, 2, al. ad rem vide Mommsen *Herm.* 30 (1895) p. 96.

C. **11** vide p. 252.
C. **12** vide p. 254.
C. **13. 14** vide p. 258.
C. **15** vide p. 262.
C. **16. 17** vide p. 263.
C. **18** vide p. 273.
C. **19. 20** vide p. 274.
C. **21** vide p. 275.

1 αὐτὸν H. St., αὐτῶν VC, αὐτῶν idem H. St. 3 χανδὸν V, χαδὸν C 17 γοῦν] δ' οὖν Kuiper. (litt.) 19 πρὶν — ψηφίσασθαι] cf. Mommsen *Staatsr.* 1³ p. 123 (1³ p. 124); 3, 1108.

Digitized by Google

22, 1 *τοῦ δὲ Περτίνακος ἐπὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις ὑπατείαν λαβόντος, ὅμως ἦσαν οἱ νεμεσῶντες ἐπὶ τῷ εἶναι αὐτὸν τὸ γένος ἐξ ἀφανῶν τὸ τῆς τραγῳδίας ἐπέλεγον, "τοιαῦθ' ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται", οὐκ εἰδότες ὅτι καὶ μοναρχήσει.* Xiph. 262, 5—9 R. St.

ὅτι ἐνόσησε σφόδρα ὁ Μάρκος ὥστε καὶ ὀλίγας ἐλπίδας ἐπὶ τῆς σωτηρίας σχεῖν, καὶ πολλάκις ἐν τῇ νόσῳ ἐπεφώνει τὸ τῆς τραγῳδίας ἰάμβιον τοιαῦτα τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται. Petr. Patr. *exc. Vat.* 118 (p. 223 **Mai.** = 266, 20—23 Dind.)

p. C. 175? 15 *ὅτι τοῖς Μαρκομάνοις πρεσβεύσασιν, ὅτι πάντα τὰ προσταχθέντα σφίσι χαλεπῶς μὲν καὶ μόλις, ἐποίησαν δ' οὖν, τό τε ἥμισυ τῆς χώρας τῆς μεθορίας ἀνῆκεν, ὥστε αὐτοὺς ὀκτώ που καὶ τριάκοντα σταδίους ἀπὸ τοῦ Ἴστρου ἀποικεῖν, καὶ τὰ χωρία τάς τε ἡμέρας τῆς ἐπιμιξίας ἀφώρισε (πρότερον γὰρ οὐ διεκέκριντο), τούς τε δμήρους ἠλλάξατο.* Exc. U^{G} 60 (p. 410).

1—8 haec Xiphilini verba superioribus subiunxi. Pertinax teste quoque *vita* 2, 7—10 ante Cassii Avidii defectionem (a. 175 mense fere Maio, cf. v. Rhoden apud Pauly-Wissowa *R. E.* 1, 2382) consul factus est propter rem ad Istrum strenue gestam. Faustina autem cum mater castrorum appellata sit a. 174 exeunte vel ineunte a. 175 (cf. Mommsen *l. l.* p. 96), Pertinax aut ultimis mensibus anni 174 aut principio anni 175 consulatu functus est. hoc mihi magis credibile et propter titulum urbanum C. I. L 6, 3702 (vide tamen Dessau, *Pros. imp. Rom.* 2 p. 133) et quod in excerpto Vaticano senarius ille tragicus non ab hominibus Pertinaci post captum consulatum invidentibus, verum a Marco gravi morbo laborante adhibitus esse dicitur. quod si falsum sit — id quod propter Xiphilini in excerpendo diligentiam et excerptorum Vaticanorum saepe explosam incuriam admodum est verisimile — ostendit tamen Dionem aut paulo supra aut, quod magis placet, paulo infra de morbo Marci rettulisse, qui morbus Avidio Cassio, ut notum est, ansam praebuit deficiendi.

C. 22, 2 sqq. vide p. 263.

10—15 exc. U^{G} 60 ubinam collocandum sit non satis liquet, nisi quod inter n. 59 (c. 13 p. 258) et n. 61 (c. 16) necessario ponatur. cum praeterea pacis Marcomanis datae condiciones non statim postquam facta est (a. 172/3), verum paulo post et fortasse propter motum Cassianum mutatas esse consentaneum videatur, huc demum inserui.

2^{b} *καὶ* inserui ex cod. *ἐπὶ*] ita clare cod., *ἔτι* Bk., quod rescribendum videtur si haec ipsa Dionis verba sunt 3^{a} *οἱ* R. St., *οἱ* VC 3^{b} *σχεῖν* dedi ex cod., *ἔχειν* Mai. 5^{b} *ἰάμβιον*] *ἰαμβεῖον* Bk. 7. 8^{a} *τοιαῦθ' — ἐξεργάζεται*] Eurip. *suppl.* 119 (121 K.).

10 *Μαρκομάνοις* BM, *μαρκομάννοις* A, cf. ad 67, 7, 1 12 *αὐτοὺς* Leuncl., *αὐτοῖς* ABM *ὀκτώ*] ⟨*ἐπ'*⟩ *ὀκτώ* Rk., sine causa idonea, cf. quoque c. 16, 1 *ὀκτώ που καὶ τριάκοντα σταδίους*] quinque milia passuum 15 *ἠλλάξατο* Reim., *ἠλλάξαντο* ABM.

Digitized by Google

ὅτι οἱ Ἰάζυγες κακωθέντες ἐς ὁμολογίαν ἦλθον, αὐτοῦ Ζαν- 16 p. C. 175
τικοῦ τὸν Ἀντωνῖνον ἱκετεύσαντος. πρότερον μὲν γὰρ τὸν Βανά-
δασπον τὸν δευτερόν σφων βασιλέα ἔδησαν, ὅτι διεκηρυκεύσατο
αὐτῷ· τότε δὲ πάντες οἱ πρῶτοι μετὰ τοῦ Ζαντικοῦ ἦλθον, καὶ
συνέθεντο τὰ αὐτὰ τοῖς Κουάδοις καὶ τοῖς Μαρκομάνοις, πλὴν
καθ' ὅσον τὸ διπλάσιον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ἴστρου ἀποικήσειν ἤμελλον.
ὁ γὰρ αὐτοκράτωρ ἤθελε μὲν [καὶ] αὐτοὺς καὶ παντάπασιν ἐκκόψαι· 2
ὅτι γὰρ καὶ τότε ἔτι ἔρρωντο καὶ ὅτι μεγάλα τοὺς Ῥωμαίους κακὰ
ἔδρασαν, ἐξ ἐκείνου κατεφάνη ⟨ὅτι⟩ τῶν τε αἰχμαλώτων μυριάδας
δέκα ἀπέδοσαν, οὓς μετὰ πολλοὺς μὲν πραθέντας πολλοὺς δὲ τε-
λευτήσαντας πολλοὺς δὲ καὶ φυγόντας εἶχον, καὶ ἱππέας εὐθὺς
ὀκτακισχιλίους ἐς συμμαχίαν οἱ παρέσχον, ἀφ' ὧν πεντακισχιλίους
καὶ πεντακοσίους ἐς Βρεττανίαν ἔπεμψεν. Exc. U^{G} 61 (p. 410).

ὅτι ὁ Κάσσιος καὶ ἡ Συρία νεοχμώσαντες ἠνάγκασαν καὶ παρὰ 17
γνώμην τὸν Μᾶρκον Ἀντωνῖνον τοῖς Ἰάζυξι συμβῆναι· οὕτω γὰρ
πρὸς τὰ ἀγγελθέντα ἐξεπλάγη ὥστε μηδὲ ἐπιστεῖλαι τῷ συνεδρίῳ
τὰς αἱρέσεις ἐφ' αἷς αὐτοῖς συνηλλάγη, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων
ἐποίει. Exc. U^{G} 62 (p. 410).

[Xiphilinus]

τοῦ δὲ Κασσίου κατὰ τὴν Συρίαν νεωτερίσαντος σφόδρα ἐκπλαγεὶς ὁ Μᾶρκος τὸν Κόμμοδον τὸν υἱὸν ἐκ τῆς Ῥώμης, ὡς καὶ ἐς ἐφήβους ἤδη τελεῖν

[Joann. Antioch.]

22, 2

τούτων μὲν οὖν ἕνεκα (p. 265 v. 5) ὁ Μάρκος τόν τε Κόμοδον ἐκ τῆς Ῥώμης διεπέμψατο (sequentia vide p. 267).

20ª. 21ª. p. 264, 3ª—6ª = Zon. 12, 3 p. 529, 20—22 B. (p. 84, 7—9 D.)

1—13 exc. U^{G} 61 anno 175 attribuendum esse inde efficitur quod hoc anno Marcus imperator octavum factus mox nomen *Sarmaticum* accepit; confirmatque c. 17.

C. 18 vide p. 273.

C. 19. 20 vide p. 274.

C. 21 vide p. 275.

C. 22, 1 vide supra p. 262.

1 αὐτοῦ] an αὐτοῦ ⟨τοῦ⟩? 3 ἔδησαν] ita ABM διεκηρυκεύσατο A, ἐκηρυκεύσατο B, ἐκηρυκεύσαντο M 6 ἤμελλον scripsi, ἤθελον ABM, ἤθελεν Leuncl., quod tamen cum inf. fut. non recte iungitur, praeterea αὐτοὺς aut inserendum foret aut pro αὐτῶν substituendum, et obstant sequentia 7 [καὶ] αὐτοὺς καὶ παντάπασιν Bk., καὶ αὐτοὺς παντάπασιν A, καὶ αὐτοὺς καὶ παντάπασιν BM, cf. c. 13, 1 9 ⟨ὅτι⟩ ins. Leuncl. 10 πολλοὺς δὲ τελευτήσαντας om. M.

14 ὅτι ὁ] ita ABM ἡ om. BM 15 Ἀντωνῖνον] additamentum eclogarii, quare seclusit Bk.

20ª. 21ª cf. c. 17 in. 23ᵇ διεπέμψατο] an μετεπέμψατο?

Digitized by Google

[Xiphilinus]

δυνάμενον, μετεπέμψατο. ὁ δὲ δὴ Κάσσιος Σύρος μὲν ἐκ τῆς Κύρου ἦν, ἀνὴρ δὲ ἄριστος ἐγένετο, καὶ ὁποῖον ἄν τις αὐτοκράτορα ἔχειν εὔξαιτο, πλὴν καθ' ὅσον Ἡλιοδώρου τινὸς ἀγαπητῶς ἐς τὴν τῆς Αἰγύπτου ἡγεμονίαν ἐξ ἐμπειρίας ῥητορικῆς προχω-
3 ρήσαντος υἱὸς ἦν. τοῦτο δὲ δὴ δεινῶς ἥμαρτεν ὑπὸ Φαυστίνης ἀπατηθείς· αὕτη γὰρ τὸν ἄνδρα ἀρρωστήσαντα (ἦν δὲ τοῦ Εὐσεβοῦς Ἀντωνίνου θυγάτηρ) προσδοκήσασα ὅσον οὐκ ἤδη τελευτήσειν, ἐφοβήθη μὴ τῆς ἀρχῆς ἐς ἄλλον τινά, ἅτε τοῦ Κομμόδου καὶ νέου καὶ ἁπλουστέρου τοὺς τρόπους ὄντος, περιελθούσης ἰδιωτεύσῃ, καὶ ἔπεισε τὸν Κάσσιον δι' ἀπορρήτων παρασκευάσασθαι ἵν', ἄν τι ὁ Ἀντωνῖνος πάθῃ, καὶ αὐτὴν καὶ τὴν αὐταρχίαν λάβῃ.
23 ταῦτ' οὖν αὐτῷ διανοουμένῳ ἀγγελία ἦλθε τὸν Μᾶρκον τεθνηκέναι,

[Joann. Antioch.]

ὅτι Κάσσιος ὁ τῆς Συρίας ἡγούμενος, ἀνὴρ δεινὸς τὰ πολέμια, πλεῖστά τε καὶ λόγου ἄξια κατὰ τὸν Παρθικὸν πόλεμον ἀποδειξάμενος, ἄλλως δὲ ὢν νεωτεροποιός,

καινοτομεῖν ἐπήρθη πρὸς τῆς Φαυστίνης τῆς τοῦ Μάρκου γαμετῆς ἐς τήνδε προαχθεὶς τὴν ἔννοιαν. αὐτὴ γὰρ τὸν Μάρκον ἀρρωστήσαντα τεθνήξεσθαι ἄλλως τε καὶ νοσώδη ὄντα οἰηθεῖσα,

δείσασά τε μὴ εἰς ἕτερον περιελθούσης τῆς ἡγεμονίας ἰδιωτεύσῃ, τοῦ Κομόδου ἔτι νέου ὄντος καὶ ἄρχειν οὐκ ἐπιτηδείου ἔπεισε τὸν Κάσσιον, κρύφα πέμψασα τῶν αὐτῇ πιστῶν τινας, ἐπιθέσθαι τῇ βασιλείᾳ, ἣν αἴσθηται τὸν Μάρκον τεθνεῶτα, συνοικήσειν τε αὐτῷ καὶ τἄλλα συμπράξειν ὑποσχομένη. ὃς φήμης τι-

---

20ª—25ª > Zon. 12, 3 p. 529, 22—530, 1 B. (p. 84, 9—11 D.)

---

p. 263, 19 — p. 265, 6 Xiphilineis adposui Antiocheni verba, quibus hic illic servata videntur quae omisit Xiphilinus, ut p. 264 v. 4—7 *ἀνὴρ δεινὸς τὰ πολέμια — νεωτεροποιός* (quanquam dubites an haec fortasse e c. 25, 2 desumpserit Antiochenus), p. 264 v. 13. 14 *ἄλλως τε καὶ νοσώδη ὄντα*, p. 264 v. 20. 21 *κρύφα πέμψασα τῶν αὐτῇ πιστῶν τινας* (quod verborum *δι' ἀπορρήτων* paraphrasin esse Antiocheni haud mihi probabile).

3ᵇ *Κάσσιος*] *κάσιος* Par. (et infra), *βάσιος* Esc.¹, *κάσιος* Esc.² (et infra) 4ª *Κύρου*] *Κύρρου* Casaub. ad *v. Marci* 25, 12, cf. ad 49, 20, 1 et praeterea Georg. Cypr. *descr. orb. Rom.* ed. Gelzer p. 148 7ª *Ἡλιοδώρου τινὸς*] *C. Avidius Heliodorus*, cf. ad 69, 3, 5 7ᵇ *ὢν* Muell., *οὖν* Par. Esc. 9ª *προχωρήσαντος* R. St., *προχωρήσαντι* VC 12ᵇ *αὐτὴ*] an *αὕτη*? 13ᵇ *τεθνήξεσθαι* Par., *τεθνήξασθαι* Esc. *ἄλλως τε καὶ* Muell., *τε καὶ ἄλλως* Par. Esc. 16ᵇ *δείσασά τε* scripsi, *δείσασα τὸ* Esc., *τὸ* Par. nisi error subsit Crameri 19ª *ἰδιωτεύσῃ* V, *ἰδιωτεύσει* C 22ª *πάθῃ* Dind., *πάθοι* VC 23ª *αὐτὴν* Leuncl., *αὐτὸν* VC 25ᵇ *ὅς* Muell., *ὡς* Par. Esc.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

οἷά που φιλεῖ τοιαῦτα ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀεὶ θρυλεῖσθαι· καὶ εὐθύς, οὐκ ἀναμείνας αὐτὴν ἀκριβῶσαι, ἔφεσιν τῆς ἀρχῆς ἐποιήσατο ὡς καὶ πρὸς τῶν στρατιωτῶν τῶν ἐν τῇ Παννονίᾳ τότε ὄντων προκεχειρισμένος. καὶ ὁ μέν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα μὴ ἐς μακρὰν τἀληθὲς ἔμαθεν, ὅμως ἐπειδήπερ ἅπαξ ὑπεκεκινήκει οὐ μετεβάλετο, ἀλλὰ τά τε ἐντὸς τοῦ Ταύρου πάντα διὰ βραχέος προσεποιήσατο καὶ παρεσκευάζετο ὡς καὶ πολέμῳ τὸ κράτος ἕξων· ὁ δὲ δὴ Μᾶρκος παρὰ τοῦ Οὐήρου τοῦ τῆς Καππαδοκίας ἄρχοντος τὴν ἐπανάστασιν αὐτοῦ μαθὼν τέως μὲν συνέκρυπτεν αὐτά, ἐπεὶ δὲ οἱ στρατιῶται τῇ τε φήμῃ ἰσχυρῶς ἐταράσσοντο καὶ ἐλογοποίουν πολλά, συνεκάλεσεν αὐτοὺς καὶ ἀνέγνω τοιάδε·

"οὐκ ἀγανακτήσων, ὦ συστρατιῶται, ἢ ὀδυρούμενος παρελήλυθα. χαλεπαίνειν μὲν γὰρ τί δεῖ πρὸς τὸ δαιμόνιον, ᾧ πάντα ἔξεστιν; ὀλοφύρεσθαι δὲ ἴσως ἀνάγκη τοὺς ἀδίκως δυστυχοῦντας· ὃ καὶ ἐμοὶ νῦν συμβέβηκε. πῶς γὰρ οὐ δεινὸν πολέμοις ἡμᾶς ἐκ πολέμων συμφέρεσθαι; πῶς δ' οὐκ ἄτοπον καὶ ἐμφυλίῳ συμπλακῆναι; πῶς οὐκ ἀμφότερα καὶ δεινότητι καὶ ἀτοπίᾳ νικᾷ τὸ μηδὲν πιστὸν ἐν ἀνθρώποις εἶναι, ἀλλ' ἐπιβεβουλεῦσθαί τέ με ὑπὸ τοῦ φιλτάτου καὶ ἐς ἀγῶνα ἀκούσιον καθίστασθαι μήτε τι ἠδικηκότα μήτε τι πεπλημμεληκότα; τίς μὲν γὰρ ἀρετὴ ἀσφαλής, τίς δὲ φιλία ἔτι νομισθήσεται ἐμοῦ ταῦτα πεπονθότος; πῶς δ' οὐκ ἀπόλωλε μὲν πίστις, ἀπόλωλε δὲ ἐλπὶς ἀγαθή; ἀλλ' εἰ μὲν μόνος ἐγὼ ἐκινδύνευον, παρ' οὐδὲν ἂν τὸ πρᾶγμα ἐποιησάμην (οὐ γάρ που καὶ ἀθάνατος ἐγεννήθην)· ἐπεὶ δὲ δημοσία τε ἀπόστασις, μᾶλλον δὲ ἐπανάστασις γέγονε, καὶ ὁ πόλεμος πάντων ὁμοίως ἡμῶν ἅπτεται, ἐβουλόμην, εἰ οἷόν τε ἦν, προσκαλέσασθαι τὸν Κάσσιον καὶ δικαιολογήσασθαι πρὸς αὐτὸν παρ' ὑμῖν ἢ παρὰ τῇ γερουσίᾳ· καὶ ἡδέως ἂν ἀμαχεὶ παρεχώρησα

[Joann. Antioch.]

νὸς ψευδοῦς τεθνηκέναι οἱ δηλωσάσης τὸν βασιλέα, προεξανέστη τῆς ἀληθείας, ἄκων τε πολέμιος ἀνεφάνη τῷ αὐτοκράτορι. (τούτων μὲν οὖν ἕνεκα κ. τ. λ. vide supra.) Joann. Antioch. *fr.* 118 Muell. v. 16. 17. 1—15. 2

10—12 = Zon. 12, 3 p. 530, 1—3 B. (p. 84, 11—13 D.) 12. 15. 16 sqq. > Zon. 12, 3 p. 530, 3—5 B. (p. 84, 13—15 D.)

2ª τοιαῦτα H. St., τοσαῦτα VC 7ª Παννονίᾳ H. St., πανωνία VC 9 μακρὰν Bk., μακρὸν VC 10 ὑπεκεκινήκει Bk., ὑποκεκινήκει VC μετεβάλετο Bk., μετεβάλλετο VC 17 ἢ] ἀλλ' vel ⟨μᾶλλον⟩ ἢ Bk., sane alterum utrum legendum videtur, hoc praefero ὀδυρούμενος H. St., ὀδυρόμενος VC 25 φιλία] φιλία ⟨βεβαία⟩ Nab. (litt.), sed vix necesse 28 που Bk., πω VC 30 ὁ πόλεμος] ita VC 32 ἀμαχεὶ] ita VC.

Digitized by Google

αὐτῷ τῆς ἡγεμονίας, εἰ τοῦτο τῷ κοινῷ συμφέρειν ἐδεδόχει. ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ γὰρ καὶ πονῶν καὶ κινδυνεύων διατελῶ, τοσοῦτόν τε ἐνταυθοῖ χρόνον ἔξω τῆς Ἰταλίας πεπoίηκα, ἄνθρωπος καὶ γέρων ἤδη καὶ ἀσθενὴς καὶ οὔτε τροφὴν ἄλυπον οὐδ' ὕπνον ἄφροντιν λαβεῖν δυνάμενος. ἐπεὶ δ' οὐκ ἄν ποτε συγκαθεῖναι ἐς τοῦτο ὁ Κάσσιος ἐθελήσειε (πῶς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, ἄπιστος οὕτω περὶ ἐμὲ γεγενημένος), ὑμᾶς γε ὧ συστρατιῶται χρὴ θαρρεῖν. οὐ γάρ που κρείττους Κίλικες καὶ Σύροι καὶ Ἰουδαῖοι καὶ Αἰγύπτιοι ὑμῶν οὔτε ἐγένοντό ποτε οὔτε ἔσονται, οὐδ' ἂν μυριάκις πλείους ὑμῶν, ὅσῳ νῦν ἐλάττους εἰσίν, ἀθροισθῶσιν. οὐ μὴν οὐδ' αὐτὸς ὁ Κάσσιος, εἰ καὶ τὰ μάλιστα καὶ στρατηγικὸς εἶναι καὶ πολλὰ κατωρθωκέναι δοκεῖ, λόγου τινὸς ἄξιος νῦν ἂν φανείη· οὔτε γὰρ ἀετὸς κολοιῶν ἢ καὶ λέων νεβρῶν ἡγησάμενος ἀξιόμαχος γίγνεται, καὶ τὸν Ἀραβικὸν τόν τε Παρθικὸν ἐκεῖνον πόλεμον οὐ Κάσσιος ἀλλ' ὑμεῖς κατειργάσασθε. ἄλλως τε, εἰ καὶ ἐκεῖνος ἐκ τῶν πρὸς Πάρθους πραχθέντων εὐδόκιμός ἐστιν, ἔχετε καὶ ὑμεῖς Οὐῆρον, ὃς οὐδὲν ἧττον ἀλλὰ καὶ μᾶλλον αὐτοῦ καὶ ἐνίκησε πλείω καὶ κατεκτήσατο. ἀλλὰ τάχα μὲν καὶ ἤδη μετανενόηκε, ζῶντά με μεμαθηκώς· οὐ γάρ που καὶ ἄλλως ἢ ὡς τετελευτηκότος μου τοῦτ' ἐποίησεν. ἂν δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον ἀντίσχῃ, ἀλλ' ὅταν γε καὶ προσιόντας ἡμᾶς πύθηται, πάντως γνωσιμαχήσει, καὶ ὑμᾶς φοβηθεὶς καὶ ἐμὲ αἰδεσθείς. ἐγὼ γοῦν ἐν μόνον ὧ συστρατιῶται δέδοικα (εἰρήσεται γὰρ πᾶσα πρὸς ὑμᾶς ἡ ἀλήθεια), μὴ ἤτοι αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποκτείνῃ, αἰσχυνθεὶς ἐς τὴν ἡμετέραν ὄψιν ἐλθεῖν, ἢ ἕτερός τις μαθὼν ὅτι τε ἧξω καὶ ὅτι ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶμαι τοῦτο ποιήσῃ. μέγα γάρ μου ἄθλον καὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς νίκης, καὶ ἡλίκον οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἔλαβεν, ἀφαιρήσεται. τί δὲ τοῦτό ἐστιν; ἀδικήσαντα ἄνθρωπον ἀφεῖναι, πρὸς φιλίαν ὑπερβάντα φίλον μεῖναι, πίστιν καταλύσαντι πιστὸν διαγενέσθαι. παράδοξα μὲν ἴσως ταῦθ' ὑμῖν φαίνεται, ἀλλ' οὐκ ἀπιστεῖν ὑμᾶς αὐτοῖς δεῖ· οὐ γάρ που καὶ ἁπλῶς πάντα τὰ ἀγαθὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀπόλωλεν, ἀλλ' ἔστι καὶ παρ' ἡμῖν ἔτι τῆς ἀρχαίας ἀρετῆς λείψανον. ἂν δέ που ἀπιστῇ τις, καὶ διὰ τοῦτο μεῖζόν ἐστι

---

1 ἐδεδόχει] ἐδόκει Sylb., cf. tamen 44, 26, 5 3 πεποίηκα] cf. ad 60, 23, 1 5 συγκαθεῖναι R. St., συγκαταθεῖναι VC, cf. 60, 18, 2; 61, 20, 4 12 κολοιῶν V, κολυῶν C 17 πλείω] πολλὰ vel πλεῖστα Bk., praeplacet hoc 21 ἐγὼ γοῦν R. St., ἔγω γ' οὖν VC 22 ὦ συστρατιῶται δέδοικα] δέδοικα ὦ συστρατιῶται Dind. (typ. err.?) 24 καὶ ὅτι] καὶ ἤδη Rk. immerito 25 ποιήσῃ H. St., ποιήσει VC μέγα Xyl, μέγαν VC 28 πίστιν καταλύσαντι Rk, πίστιν καταλύσαντα VC, ⟨πρὸς⟩ πίστιν καταλύσαντα Sylb. 30 ὑμᾶς V, ἡμᾶς C, ὅμως Bk., inutiliter.

Digitized by Google

μοι τὸ ἐπιθύμημα, ἵνα δ' μηδεὶς ἂν πιστεύσειε γενέσθαι δύνασθαι, τοῦτο ἴδῃ γενόμενον. ὡς ἔγωγε τοῦτ' ἂν μόνον ἐκ τῶν παρόντων 4
κακῶν κερδάναιμι, εἰ δυνηθείην καλῶς θέσθαι τὸ πρᾶγμα καὶ δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι καὶ ἐμφυλίοις πολέμοις ἔστιν ὀρθῶς χρήσασθαι".

ταῦτα μὲν ὁ Μᾶρκος καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας εἶπε καὶ πρὸς 27
τὴν γερουσίαν ἔγραψεν, οὐδὲν οὐδαμοῦ τὸν Κάσσιον κακηγορήσας, πλὴν ὅτι ἀχάριστον αὐτὸν συνεχῶς ἀπεκάλει. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνος ὑβριστικόν τι οὔτε εἶπέ ποτε ἐς τὸν Μᾶρκον οὔτ' ἔγραψε. Xiph. 262, 9—264, 25 R. St.

ὅτι παρασκευαζομένου τοῦ Μάρκου εἰς τὸν κατὰ Κασσίου πόλεμον, 1[a]
οὐδεμίαν βαρβαρικὴν συμμαχίαν ἐδέξατο, καίτοι πολλῶν συνδραμόντων αὐτῷ, λέγων μὴ χρῆναι τοὺς βαρβάρους εἰδέναι τὰ μεταξὺ Ῥωμαίων κινούμενα κακά. Petr. Patr. *exc. Vat.* 119 (p. 224 Mai. = p. 206, 24—28 Dind.)

παρασκευαζομένῳ δὲ Μάρκῳ πρὸς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἄλλαι τε πολλαὶ νῖκαι κατὰ διαφόρων βαρβάρων ἐν ταὐτῷ καὶ ὁ Κασσίου θάνατος ἀπηγγέλθη. προσπεσὼν γὰρ βαδίζοντι τῷ Κασσίῳ Ἀντώνιος ἑκατόνταρχος ἐξαίφνης ἔτρωσε κατὰ τοῦ αὐχένος οὐ πάνυ πληγῇ καιρίᾳ. καὶ ὁ μὲν τῇ ῥύμῃ τοῦ ἵππου ἐξαχθεὶς ἀτελὲς τὸ τόλμημα 3[1]
κατέλιπεν, ὥστ' ὀλίγου διαφυγεῖν αὐτόν, ὁ δὲ δέκαρχος ἐν τούτῳ τὸ λοιπὸν προσκατειργάσατο· καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτεμόντες πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ὥρμησαν. Xiph. 264, 25—32 R. St.

(τούτων — διεπέμψατο c. 22, 2.) καὶ ἐπὶ τὴν Συρίαν ἐκ τῆς Παιονίας ἐστάλη· οὐ μὴν ὅπλων αὐτῷ κατὰ τῶν ἐπαναστάντων ἐδέησεν· ὁ γάρ τοι Κάσσιος ἀναιρεθεὶς πρός τινος τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἔφθασεν. Joann. Antioch. *fr.* 118 Muell. v. 17—20.

ὅτι ὁ Μᾶρκος Ἀντωνῖνος τοσοῦτον ἤχθετο τῷ τοῦ Κασσίου 28, 1
ὀλέθρῳ ὥστε ἀποκεφαλισθέντος οὐδὲ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἰδεῖν ὑπέ-

---

15[a]—26 > Zon. 12, 3 p. 530, 5—8 B. (p. 84, 15—20 D.)

11—14 excerpto Vaticano 119 hic fere locum dari oportere patet.

15—21 Xiphilini et Antiocheni verba iuxta posita. *καὶ ἐπὶ τὴν Συρίαν — ἐδέησεν* Antiocheni Xiphilineis praecessisse puto.

C. 27, 3[2] vide mox p. 268.

28 — p. 268, 2 exc. Val. 305 hic aptissime videtur collocari posse; quare huc inseruit iam Reim.

8 *ἀπεκάλει* Dind., *ἀνεκάλει* VC.

24 *τοῦ ἵππου* C, *τὸν ἵππον* V 25 *αὐτόν* R. St., *αὐτό* VC.

Digitized by Google

μεινεν, ἀλλὰ πρὶν πλησιάσαι τοὺς αὐτόχειρας ταφῆναί που ἐκέλευσεν. Exc. Val. 305 (p. 717).

27, 3[2] καὶ ὁ μὲν οὕτω μῆνάς τε τρεῖς καὶ ἡμέρας ἓξ ⟨τὴν ἀρχὴν⟩ ὀνειρώξας ἐσφάγη, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἑτέρωθι ὢν ἐφονεύθη· καὶ ὁ Μᾶρκος, ἐπιὼν τὰ ἔθνη (... ἔφθασε c. 27, 2.) καθ' ἡσυτὰ τῷ Κασσίῳ συνεξαναστάντα, πάνυ φιλανθρώπως πᾶσιν ἐχρήσατο, καὶ οὐδένα οὔτε τῶν ἐλαττόνων οὔτε τῶν ἐπιφανεστέρων διεχρήσατο. Xiph. 264, 32—265, 5 R. St.

χίαν δ' οὖν τήν τε Συρίαν καὶ Αἴγυπτον ἐπελθών, οὔτε δῆμον οὔτε πόλιν οὔτε ἰδιώτην οὔτε ἄρχοντα ἐσπουδακέναι τὰ τοῦ Κασσίου δόξαντα ἐπολυπραγμόνησεν ἢ ἐκόλασεν κ. τ. λ. Joann. Antioch. *fr.* 118 Muell. v. 20—23.

28, 2 ὅτι ὁ αὐτὸς τῶν βουλευτῶν τινα τῶν σὺν τῷ Κασσίῳ οὔτ' ἀπέσφαξεν οὔτε ἔδησεν οὔτε ἐν ἄλλῃ τινὶ φρουρᾷ οὐδένα ἐποιήσατο, οὐ μὴν οὐδὲ ἐς τὸ δικαστήριον αὐτοῦ ἐσήγαγεν, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς καὶ ἄλλο τι ἐγκαλουμένους πρὸς τὴν γερουσίαν ἔπεμψεν, ἡμέ-
3 ραν αὐτοῖς ῥητὴν δίκης προθείς. τῶν δ' ἄλλων ὀλίγους πάνυ, ὅσοι καὶ ἔργῳ τι οὐ μόνον τῷ Κασσίῳ συνεπεπράχεσαν ἀλλὰ καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐκεκακουργήκεσαν, ἐδικαίωσεν. τεκμήριον δὲ ὅτι Φλάουιον Καλουΐσιον τὸν τῆς Αἰγύπτου ἄρχοντα οὔτε ἐφόνευσεν
4 οὔτε τὴν οὐσίαν ἀφείλετο, ἀλλ' ἐς νῆσον ἁπλῶς ἐνέβαλεν. τὰ δὲ ὑπομνήματα τὰ περὶ αὐτοῦ γενόμενα κατέκαυσεν, ἵνα μηδ' ὀνειδισμά τι ἐξ αὐτῶν σχῇ, καὶ πάντας τοὺς συγγενομένους αὐτῷ ἀφῆκεν. Exc. Val. 306 (p. 717).

p. C. 176 29 κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον μετήλλαξε καὶ ἡ Φαυστῖνα, εἴτε ὑπὸ τῆς ποδάγρας ἣν εἶχεν, εἴτε ἄλλως, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ ἐφ'

3—10 > Zon. 12, 3 p. 530, 8—12 B. (p. 84, 20—24 D.)

5—12 Xiphilini et Antiocheni verba, quae se invicem explent, iuxta posui.

C. 28, 1 vide p. 267sq.

13—24 exc. Val. 306 dudum hic collocatum est. n. 305 = c. 28, 1, n. 307 vide c. 29, 1. 2.

1 *πρὶν*] ita cod. Peir.

3 ⟨*τὴν ἀρχὴν*⟩ ins. Reim. ex Zon. 6[b] *τήν τε* Par., *πάντες* Esc.

14 *τινα*] an post *ἀπέσφαξεν* collocandum?, delendum censet Kuiper. (litt.)

20 *ἐκεκακουργήκεσαν* Bk., *ἐκακουργήκεσαν* cod. Peir.

27 *ἐλεγχθῇ* R. St., *ἐλεχθῇ* VC.

Digitized by Google

οἷς πρὸς τὸν Κάσσιον συνετέθειτο. καίτοι ὁ Μᾶρκος πάντα τὰ γράμματα τὰ ἐν τοῖς κιβωτίοις εὑρεθέντα τοῦ Πούδεντος διέφθειρε μηδὲν ἀναγνούς, ἵνα μηδ' ὄνομά τινων τῶν ἐπιβούλων μάθῃ τῶν τι κατ' αὐτοῦ γεγραφότων, κἀκ τούτου καὶ ἄκων αὐτοὺς ἀναγ-
5 κασθῇ μισῆσαι. λέγεται δὲ καὶ ὅτι Οὐῆρος ἐς τὴν Συρίαν, ἧς καὶ 2
τὴν ἀρχὴν ἔλαβε, προπεμφθείς, καὶ εὑρὼν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τοῦ Κασσίου ἡφάνισεν, εἰπὼν ὅτι μάλιστα μὲν ἐκείνῳ τοῦτ' ἔσται κεχαρισμένον, ἂν δὲ καὶ χαλεπήν τι, ἄμεινόν γε ἔσται ἕνα ἑαυτὸν ἀντὶ πολλῶν ἀπολέσθαι. Μᾶρκος γε μὴν οὕτω τι φόνοις οὐκ ἔχαι- 3
10 ρεν ὥστε καὶ τοὺς μονομάχους ἐν τῇ Ῥώμῃ ὥσπερ ἀθλητὰς ἀκινδύνως ἑώρα μαχομένους· σιδήριον γὰρ οὐδέποτε οὐδενὶ αὐτῶν ὀξὺ ἔδωκεν, ἀλλὰ καὶ ἀμβλέσιν ὥσπερ ἐσφαιρωμένοις πάντες ἐμάχοντο. καὶ οὕτω γε πόρρω παντὸς φόνου καθειστήκει ὥστε καὶ λεόντά 4
τινα δεδιδαγμένον ἀνθρώπους ἐσθίειν ἐκέλευσε μὲν ἐσαχθῆναι αἰτη-
15 σαμένου τοῦ δήμου, οὔτε δὲ ἐκεῖνον εἶδεν οὔτε τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ ἠλευθέρωσε, καίπερ ἐπὶ πολὺ τῶν ἀνθρώπων ἐγκειμένων οἱ, ἀλλὰ καὶ κηρυχθῆναι προσέταξεν ὅτι οὐδὲν ἄξιον ἐλευθερίας πεποίηκεν. Xiph. 265, 5—16 R. St. usque ad v. 12. et (v. 1—8) Exc. Val. 307 (p. 718) et (v. 10—18) Exc. Val. 308 (p. 718).

1—8 conflata hic verba Xiphilini et exc. Val. 307:

Xiphilinus (265, 7—11)	Exc. Val. 307
καίτοι ὁ Μάρκος τὰ γράμματα	ὅτι ὁ αὐτὸς πάντα τὰ γράμματα τὰ ἐν τοῖς κιβωτίοις εὑρεθέντα τοῦ Πούδεντος διέφθειρε μηδὲν ἀναγνούς, ἵνα μηδ' ὄνομά τινων τῶν ἐπιβούλων μάθῃ τῶν τι κατ' αὐτοῦ γεγραφότων, κἀκ τούτου καὶ ἄκων αὐτοὺς ἀναγκασθῇ μισῆσαι. οἱ δέ φασιν ὅτι Βῆρος προπεμφθείς, καὶ εὑρὼν αὐτὰ ἡφάνισεν, εἰπὼν ὅτι μάλιστα καὶ τῷ Μάρκῳ ἔσται κεχαρισμένον.
διέφθειρε μηδὲ ἀναγνούς, ἵνα μὴ καὶ ἄκων ἀναγκασθῇ μισῆσαι τινά. λέγεται δὲ ὅτι καὶ Βῆρος ἐς τὴν Συρίαν, ἧς καὶ τὴν ἀρχὴν ἔλαβε, προπεμφθείς, καὶ εὑρὼν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τοῦ Κασσίου ἡφάνισεν, εἰπὼν ὅτι μάλιστα μὲν ἐκείνῳ τοῦτ' ἔσται κεχαρισμένον, ἂν δὲ καὶ κ. τ. λ.	

10—18 haec habet omnia excepto exordio exc. Val. 308: *ὅτι καὶ τοὺς μονομάχους — πεποίηκεν*, priora tantum Xiphilinus: *Μάρκος γε μὴν οὕτω τι φόνοις — πάντες ἐμάχοντο* (v. 12).

1 *πάντα* om. VC 1.2 *τὰ — Πούδεντος* om. VC 3 *μηδὲν* scripsi ex cod. Peir., *μηδὲ* VC 3—5 *μηδὲ — μισῆσαι* cod. Peir., Xiphilinea v. s. 5 *λέγεται δὲ καὶ ὅτι* Bk., *λέγεται δὲ ὅτι καὶ* VC, *οἱ δέ φασιν ὅτι* cod. Peir. 5.6 *ἐς — ἔλαβε* om. cod. Peir. 6.7 *ἐν — Κασσίου* om. cod. Peir. 7 *μὲν ἐκείνῳ τοῦτ' ἔσται* Camerarius, *μὲν ἐκείνω τοῦτ' ἔσται* V, *μὲν ἐκείνω τουτέστι* C, *καὶ τῷ Μάρκῳ ἔσται* cod. Peir. 10 *ἐν τῇ Ῥώμῃ* om. cod. Peir. 11 *γὰρ* VC, *δὲ* cod. Peir. 12 *ἔδωκεν* VC, *δέδωκεν* cod. Peir. *ἀμβλέσιν* VC, *ἀμβλές* cod. Peir. *ἐσφαιρωμένοις* VC, *ἐσφορομένοις* cod. Peir.

Digitized by Google

[Xiphilinus]	[Joann. Antioch.]	[Exc. Vat.]
30 *τὴν δὲ Φαυστῖναν ἀποθανοῦσαν ἰσχυρῶς πενθήσας*	(. . . ἡ ἐκόλασεν c. 27, 4), ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν Ῥώμῃ συνειλημμένων (ἐξεληλεγμένοι γὰρ ἦσαν κἀνταῦθα τῶν βουλευτῶν συχνοὶ τὰ τοῦ Κασσίου περιφανῶς ἐσπουδακότες)	ὅτι ἐγκειμένης τῆς βουλῆς θανατωθῆναι τοὺς συμπράξαντας Κασσίῳ καὶ τοὺς συγγενεῖς, ἀντέγραψεν ἄλλα τέ τινα καὶ ταῦτα·
ἔγραψε τῇ βουλῇ μηδένα τῶν Κασσίῳ συναραμένων τεθνάναι, ὡς καὶ ἐκ μόνου τούτου παραμυθίου τινὸς ἐπὶ τῇ Φαυστίνῃ τυχεῖν δυνησόμενος.	τούτοις ἄντικρυς τοῖς ῥήμασι χρησάμενος· αὐτὰ γὰρ εἰρήσεται, τὴν χρηστότητα τοῦ ἀνδρὸς σαφῶς ἐνδεικνύμενα. ἦν δ' οὖν τοιαῦτα· "ἱκετεύω ὑμᾶς, ὦ βουλή, καθαράν μου τὴν ἀρχὴν ἀπὸ παντὸς αἵματος βουλευτικοῦ φυ-	"δέομαι καὶ ἱκετεύω, καθαράν μου τὴν ἀρχὴν ἀπὸ παντὸς βουλευτικοῦ αἵματος φυ-
2 *"μὴ γὰρ γένοιτο" ἔφη "μηδένα ὑμῶν ὑπ' ἐμοὶ μήτε τῇ ἐμῇ*	λάξασθαι. μὴ γένοιτό τινα ἐξ ὑμῶν ἐπ' ἐμοῦ ἢ τῇ ἐμῇ	λάξατε· μὴ γὰρ γένοιτο μηδένα ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ μήτε τῇ ἐμῇ

10ª—13ª. 28ª— p. 271, 9ª = Zon. 12, 3 p. 530, 12—16 B. (p. 84, 24—29 D.)

2— p. 271, 19 Xiphilinea hisque subiuncta excerpti Valesiani verba cum Antiocheni et Petri fragmentis una composui, idque ita ut quodammodo intellegeretur, quo ordine haec sese apud Dionem excipere potuerint. nam invicem se explent nec quidquam (si res tantum spectas) a Dione alienum putaverim. quod valet etiam de p. 271 v. 12—17, si quidem Antiocheni ἡ ἀπιστία τῶν τολμησάντων, licet in exc. Val. desit, Dionis tamen esse arguit scriptoris consuetudo in talibus tria quattuorve cola libenter coniungentis.

30ª ὑπ' ἐμοὶ reduxi ex VC, ὑπ' ἐμοῦ H. St. ut habet exc. Vat., ἐπ' ἐμοῦ Dind. ut habet Antioch., δι' ἐμὲ Zon. Dionem ὑπ' ἐμοὶ scripsisse credo,

Digitized by Google

[Xiph. Exc. Val.]

μήτε τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ σφαγῆναι". καὶ τέλος ἔφη ὅτι "ἂν μὴ τούτου τύχω, σπεύσω πρὸς τὸν θάνατον". οὕτω τι καθαρὸς διὰ πάντων καὶ χρηστὸς καὶ εὐσεβὴς ἐγένετο, καὶ οὐδὲν αὐτὸν ἐξεβιάσατο ἔξω τι τῶν ἑαυτοῦ ἠθῶν πρᾶξαι, οὐχ ἡ ἀνοσιουργία τῶν τετολμημένων

οὐχ ἡ προσδοκία τῶν ὁμοίων ἐκ τῆς πρὸς ἐκείνους συγγνώμης. τοσοῦτον γὰρ ἄπεσχε συμπλάσαι τινὰ ἐπιβουλὴν ἐψευσμένην καὶ σκευωρήσασθαί τινα τραγῳδίαν μὴ γεγενημένην, ὥστε καὶ τοὺς φανερώτατα ἐπαναστάντας αὐτῷ καὶ ὅπλα κατά τε αὐτοῦ καὶ κατὰ τοῦ υἱέος αὐτοῦ λαβόντας, καὶ στρατηγοὺς καὶ δημάρχους καὶ βασιλέας, ἀφεῖναι, καὶ μηδένα αὐτῶν μήτε δι' ἑαυτοῦ μήτε διὰ τῆς γερουσίας μήτε δι' ἄλλης προφάσεως μηδεμιᾶς ἀποκτεῖναι. ἐξ οὗπερ καὶ πάνυ τι πιστεύω ὅτι καὶ τὸν Κάσσιον αὐτόν, εἴπερ ἐζωγρήκει, πάντως ἂν ἐσεσώκει. καὶ γὰρ πολλοὺς καὶ εὐηργέτησε τῶν σφαγέων, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτοῖς, αὐτοῦ τε καὶ τοῦ υἱέος αὐτοῦ. Xiph. 265, 16—24 R. St. (usque ad p. 270 v. 9[a]; et v. 27. 28), et (p. 270 v. 7[a]—27) Exc. Val. 309 (p. 718).

[Joann. Antioch.]

ἢ τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ θανατωθῆναι". καὶ τέλος ἔφη ὅτι "ἂν μὴ τούτου τύχω, ἀποίσομαι πρὸς τὸν θάνατον".

καὶ οὐκ ἐπῆρε τὸν Μάρκον, οὐδὲ προσηγάγετο ἐκβῆναι τῶν συνήθων λογισμῶν οὐ τὸ ἄδικον καὶ ἀνόσιον τῶν τετολμημένων, οὐχ ἡ ἀπιστία τῶν τολμησάντων, οὐ τὸ ὑπὲρ τῶν ὁμοίων ἐς αὖθις δέος. Joann. Antioch. *fr.* 118 Muell. v. 23—38.

[Exc. Vat.]

μήτε τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ ἀπολέσθαι". Petr. Patr. *exc. Vat.* 120 (p. 224 Mai. — p. 206, 29—207, 2 Dind.)

3

4

7[a]—29 verba Xiphilini et exc. Val. 309 coniuncta:

Xiphilinus (265, 22—24)	Exc. Val. 309
οὕτω τι καθαρὸς διὰ πάντων καὶ χρηστὸς καὶ εὐσεβὴς ἐγένετο (v. 9[a]).	ὅτι ὁ Μάρκος Ἀντωνῖνος οὕτω καθαρὸς διὰ πάντων καὶ χρηστὸς καὶ εὐσεβὴς ἐγένετο, καὶ οὐδὲν αὐτὸν — πάντως ἂν ἐσεσώκει (v. 27).
καὶ γὰρ πολλοὺς — καὶ τοῦ υἱέος αὐτοῦ.	

cf. Herod. 1, 95 et Kuehner-Blass *ausf. Gr. gr.* 2, 1 p. 524 II c, sed fieri potest ut ἐπ' ἐμοῦ verum sit.

11[a] τῶν ἑαυτοῦ] ita cod. Peir. 14[b] οὐχ ἡ ἀπιστία τῶν τολμήσαντων] cf. adn. p. 270 17[b] τῶν om. Par. (vel Cram.?).

Digitized by Google

31 ἐνομοθετήθη δὲ τότε μηδένα ἐν τῷ ἔθνει ὄθεν τὸ ἀρχαῖον ἔστιν
ἄρχειν, ὅτι ὁ Κάσσιος ἐν τῇ Συρίᾳ τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐχούσῃ ἡγε-
μονεύων ἐνεόχμωσε. τῷ δὲ Μάρκῳ καὶ τῇ Φαυστίνῃ ἐψηφίσατο
ἡ βουλὴ ἔν τε τῷ Ἀφροδισίῳ τῷ ⟨τε⟩ Ῥωμαίῳ εἰκόνας ἀργυρᾶς
ἀνατεθῆναι καὶ βωμὸν ἱδρυθῆναι, καὶ ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς κόρας 5
2 τὰς ἐν τῷ ἄστει γαμουμένας μετὰ τῶν νυμφίων θύειν, καὶ ἐς τὸ
θέατρον χρυσῆν εἰκόνα τῆς Φαυστίνης ἐπὶ δίφρου ἀεί, ὁσάκις γ'
ἂν ἐκεῖνος θεωρῇ, ἐσφέρεσθαί τε καὶ ἐν τῇ προεδρίᾳ ἐξ ἧς ζῶσα
ἐθεᾶτο τίθεσθαι, καὶ περὶ αὐτὴν τὰς γυναῖκας τὰς δυνάμει προε-
χούσας συγκαθίζεσθαι. 10
3 ὁ δὲ Μᾶρκος ἐλθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ μυηθεὶς ἔδωκε μὲν
τοῖς Ἀθηναίοις τιμάς, ἔδωκε δὲ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις διδασκάλους
ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐπὶ πάσης λόγων παιδείας μισθὸν ἐτήσιον φέρον-
32 τας. ἐλθὼν δὲ ἐς τὴν Ῥώμην καὶ πρὸς τὸν δῆμον διαλεγόμενος,
ἐπειδὴ μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ τά τε ἄλλα καὶ ὅτι πολλοῖς ἔτεσιν 15
ἀποδεδημηκὼς ἦν, ἀνεβόησαν "ὀκτώ" καὶ τοῦτο καὶ ταῖς χερσίν,
ἵνα δὴ καὶ χρυσοῦς τοσούτους ἐς τὸ δεῖπνον λάβωσι, προσενεδεί-
ξαντο, διεμειδίασε καὶ ἔφη καὶ αὐτὸς "ὀκτώ", καὶ μετὰ ταῦτα ἀνὰ
διακοσίας δραχμὰς αὐτοῖς κατένειμεν, ὅσον οὔπω πρότερον εἰλήφε-
p. C. 178 2 σαν. ταῦτά τε ἔπραξε, καὶ τοῖς ὀφείλουσί τι τῷ βασιλικῷ καὶ τῷ 20
δημοσίῳ πᾶσι πάντα τὰ ὀφειλόμενα ἀφῆκεν ἀπὸ ἐτῶν ἓξ καὶ τεσ-
σαράκοντα, χωρὶς τῶν ἑκκαίδεκα τοῦ Ἁδριανοῦ· καὶ πάντα τὰ περὶ
3 αὐτῶν γράμματα ἐν τῇ ἀγορᾷ καυθῆναι ἐκέλευσε. χρήματά τε

1—3 = Zon. 12, 3 p. 530, 16—18 B. (p. 84, 29—85, 3 D.) 11—14 > Zon. 12, 3 p. 530, 19—21 B. (p. 85, 4—7 D.) 20. 21 = Zon. 12, 3 p. 530, 21—531, 2 B. (p. 85, 7—9 D.) 23—p. 273, 3 > Zon. 12, 3 p. 531, 2. 3 B. (p. 85, 9—11 D.)

14—19: Petr. Patr. *exc. Vat.* 121 (p. 224 Mai. = p. 207, 3—9 Dind.): *ὅτι ἐξελθὼν ὁ Μάρκος ἀπελογεῖτο τῷ δήμῳ ὡς πολλοῖς τοῖς ἔτεσιν ἀποδεδημηκὼς τῆς Ῥώμης· οἱ δὲ ἐπέκραζον "ὀκτὼ ὀκτὼ" καὶ τοῖς δακτύλοις ἐδείκνυον· ὀκτὼ γὰρ ἔτεσιν ἔτυχεν ἀποδημῶν· οἱ δὲ ἠνίττοντο ὡς κατὰ ὀκτὼ χρυσοῦς ληψόμενοι· ὅπερ αἰσθόμενος ὁ Μάρκος μειδιάσας ἔφη "καὶ ὀκτώ·" καὶ δέδωκεν αὐτοῖς κατὰ ὀκτὼ χρυσοῦς.*

---

4 ⟨τε⟩ ins. Reim., videns templum Veneris et Romae, aedificatum ab Hadriano (69, 4, 3—5), intellegendum esse 7 γ' Sylb., γὰρ C, om. V 13 ἐπὶ πάσης λόγων παιδείας] ἀπάσης λόγων παιδείας Rk., cf. διδασκάλους ἐπὶ πάσης παιδείας ἔταξε Zon. μισθὸν ἐτήσιον φέροντας] μισθὸν ἐτήσιον ἐκ τοῦ ταμείου κομιζομένους Zon. de suo. *aerarium p. R.* Dioni est τὸ δημόσιον, *fiscus* τὸ βασιλικόν vel τὸ βασίλειον, *aerarium militare* bis τὸ ταμεῖον τὸ στρατιωτικόν appellavit 55, 25, 2 et 32, 2. magistri Athenis degentes mercedem e fisco acceperunt. 14 διαλεγόμενος] cf. ἀπελογεῖτο exc. Vat.

Digitized by Google

πολλαῖς πόλεσιν ἔδωκεν, ἐν αἷς καὶ τῇ Σμύρνῃ δεινῶς ὑπὸ σει- (p. C. 179)
σμοῦ φθαρείσῃ· καὶ αὐτὴν καὶ βουλευτῇ ἐστρατηγηκότι ἀνοικοδο-
μῆσαι προσέταξεν. ἀφ' οὗπερ καὶ νῦν θαυμάζω τῶν αἰτιωμένων
αὐτὸν ὡς οὐ μεγαλόφρονα γενόμενον· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οἰκονομι-
κώτατος ὡς ἀληθῶς ἦν, τῶν δ' ἀναγκαίων ἀναλωμάτων οὐδὲ
ἐν ἐξίστατο, καίπερ μήτε τινὰ ἐσπράξει χρημάτων, ὥσπερ εἶ-
πον, λυπῶν, καὶ πλεῖστα ὅσα ἐξ ἀνάγκης ἔξω τῶν ἐγκυκλίων δα-
πανῶν.

ἐπειδὴ δὲ τὰ Σκυθικὰ αὖθις αὐτοῦ ἐδεήθη, γυναῖκα τῷ υἱεῖ 33
θᾶττον δι' αὐτὰ ἣ ἐβούλετο Κρισπῖναν συνῴκισεν· οἱ γὰρ Κυιντί-
λιοι οὐκ ἠδυνήθησαν, καίπερ δύο τε ὄντες καὶ φρόνημα καὶ ἀν-
δρίαν ἐμπειρίαν τε πολλὴν ἔχοντες, τὸν πόλεμον παῦσαι, καὶ διὰ
τοῦτ' ἀναγκαίως αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες ἐξεστράτευσαν. ὁ δὲ Μᾶρ- 2
κος καὶ χρήματα ἐκ τοῦ δημοσίου ᾔτησε τὴν βουλήν, οὐχ ὅτι μὴ
ἔκειντο ἐπὶ τῇ τοῦ κρατοῦντος ἐξουσίᾳ, ἀλλ' ὅτι ὁ Μᾶρκος πάντα
τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καὶ αὐτὰ καὶ τἄλλα ἔλεγεν εἶναι· "ἡμεῖς
γάρ" ἔφη πρὸς τὴν βουλὴν λέγων "οὕτως οὐδὲν ἴδιον ἔχομεν ὥστε
καὶ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ οἰκίᾳ οἰκοῦμεν". ταῦτά τε εἰπών, καὶ τὸ δόρυ 3
τὸ αἱματῶδες παρὰ τῷ Ἐννείῳ ἐς τὸ πολέμιον δὴ χωρίον, ὡς γε
καὶ τῶν συγγενομένων αὐτῷ ἤκουσα, ἀκοντίσας ἐξωρμήθη, καὶ τῷ p. C. 179
Πατέρνῳ δοὺς χεῖρα μεγάλην ἔπεμψεν αὐτὸν ἐς τὸν τῆς μάχης
ἀγῶνα. καὶ οἱ βάρβαροι ἀντέτειναν μὲν διὰ τῆς ἡμέρας ἁπάσης, 4¹
κατεκόπησαν δὲ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πάντες, καὶ ὁ Μᾶρκος τὸ δέ-
κατον αὐτοκράτωρ προσηγορεύθη. Xiph. 265, 24—267, 4 R. St.

ὅτι οἱ Ἰάζυγες ἐπρεσβεύσαντο, καὶ ᾔτησάν τινα ἀφεθῆναί 18 p. C. 179/180
σφισιν ἐκ τῶν ὁμολογημένων· καὶ συνεχωρήθη τινὰ αὐτοῖς, ἵνα
μὴ καὶ παντελῶς ἀλλοτριωθῶσιν. οὐ μέντοι πρότερον οὔτε οὗτοι
οὔτε οἱ Βοῦροι συμμαχῆσαι τοῖς Ῥωμαίοις ἠθέλησαν, πρὶν πίστεις
παρὰ Μάρκου λαβεῖν ἢ μὴν μέχρι παντὸς τῷ πολέμῳ χρήσεσθαι·

9—16 > Zon. 12, 3 p. 531, 3—7 B. (p. 85, 11—15 D.) 22—24 > Zon. 12, 3 p. 531, 7. 8 B. (p. 85, 15, 16 D.)

C. 33, 4² vide p. 275.

25—274, 2 exc. U^{G} 63 cum sequentibus ad secundum bellum Germanicum (cf. C. I. L. 2, 4114) pertinere, primus ni fallor vidit Mommsen (cf. *Roem. Gesch.* 5, 214 et *Marcussäule* p. 28). exc. U^{G} 62 habes supra p. 263 (c. 17), exc. U^{G} 64 mox c. 19.

3 τῶν om. V 7 λυπῶν R. St., λιπὼν V, λυπὼν corr. in λιπὼν C 12 καὶ R. St., κἂν VC 15 ἔκειντο] an ἔκειτο? 18 ὑμετέρᾳ R. St., ἡμετέρα VC 20 αὐτῷ] αὐτὸς Nab. (litt.), quod parum placet.

26 συνεχωρήθη Bk., συνεχωρήθησαν ABM 28 Βοῦροι] cf. ad 68, 8, 1.

Digitized by Google

ἐφοβοῦντο γὰρ μὴ καταλλαγεὶς τοῖς Κουάδοις, ὥσπερ καὶ πρότερον, προσοίκους σφίσι πολεμίους ὑπολείπηται. Exc. U^{G} 63 (p. 410).

19 *ὅτι ὁ Μᾶρκος τοὺς πρεσβευομένους τῶν ἐθνῶν ἐδέχετο οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πάντας, ἀλλ' ὡς που ἕκαστοι αὐτῶν ἢ πολιτείαν ἢ ἀτέλειαν ἢ ἀίδιον ἢ καὶ πρὸς χρόνον τινὰ ἄνεσιν τοῦ φόρου λαβεῖν ἢ καὶ τὴν τροφὴν ἀθάνατον ἔχειν ἄξιοι ἦσαν. καὶ ἐπειδὴ οἱ* 2 *Ἰάζυγες χρησιμώτατοι αὐτῷ ἐγίγνοντο, πολλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐπιτεταγμένων σφίσιν ἀφῆκε, μᾶλλον δὲ πάντα πλὴν τῶν κατά τε τὰς συνόδους αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς ἐπιμιξίας συγκειμένων, τοῦ τε μὴ ἰδίοις πλοίοις σφᾶς χρῆσθαι καὶ τοῦ τῶν νήσων τῶν ἐν τῷ Ἴστρῳ ἀπέχεσθαι. καὶ ἐφῆκεν αὐτοῖς πρὸς τοὺς Ῥοξολάνους διὰ τῆς Δακίας ἐπιμίγνυσθαι, ὁσάκις ἂν ὁ ἄρχων αὐτῆς ἐπιτρέψῃ σφίσιν.* Exc. U^{G} 64 (p. 411).

20 *ὅτι τοῖς Κουάδοις καὶ τοῖς Μαρκομάνοις πρεσβευσαμένοις δύο μυριάδες ἑκατέροις στρατιωτῶν ἐν τείχεσιν ὄντες οὔτε νέμειν*

---

3 — p. 275, 11 excerpta U^{G} 64 et 65 huc inserenda patet, de exc. U^{G} 66 ambigi quidem potest an ad exordium imperii Commodiani pertineat (exc. U^{G} 67 habes 72, 2, p. 282 sq.), videtur tamen satis arcte cum c. 19 cohaerere.

1. 2 *μὴ καταλλαγεὶς — προσοίκους σφίσι πολεμίους ὑπολείπηται* reduxi ex ABM, *μὴ καταλλαγέντος αὐτοῦ — πρόσοικός σφισι πόλεμος ὑπολείπηται* Leuncl. (de suo neque ex codice quodam) 2 *ὑπολείπηται* AB, *ὑπολείπεται* M. 5 *ἢ ἀίδιον* reduxi ex ABM, *ἀίδιον* Bk. distinguens *ἀτέλειαν ἀίδιον* et *ἄνεσιν τοῦ φόρου πρὸς χρόνον τινὰ* quasi *ἀτέλεια* et *ἄνεσις τοῦ φόρου* eadem fere essent. quattuor res a Dione enumerari videntur: 1) *πολιτεία* 2) *ἀτέλεια* 3) *ἄνεσις τοῦ φόρου* sive *ἀίδιος* sive *πρὸς χρόνον τινὰ* 4) *τροφὴ ἀθάνατος* (= militia?, cf. 52, 27, 1; 56, 40, 2) 6 *τὴν τροφὴν* AB, *τρυφὴν* M 7 *αὐτῷ* Urs., *αὐτοῖς* ABM 9. 10 *τοῦ τε — καὶ τοῦ* Rk., *τότε — καὶ τὸ* ABM 11 *Ῥοξολάνους*] *Rhoxolani* C. I. L. 14, 3608, Tac. *hist.* 1, 79 (*rhosolanis* cod.), *Roxolanus* C. I. L. 5, 32 et *Roxolani v. Marc.* 22, 1, *v. trig. tyr.* 10, 2, *v. Aurel.* 33, 4, Amm. Marc. 22, 8, 31, *Rhoxalani* Plin. *n. h.* 4, 80, *v. Hadr.* 6, 6. 8 (*rex alanorum* et *mox alanorum* codd.), *Roxulani tab. Peut.*, Strabo utrum primam syllabam per *ω* an per *o* scripserit pro certo diiudicari vix potest praevalente tamen forma per *ω* (2, 5, 7 p. 114: *ῥοξολάνοι* AE, *ῥωξολάνοι* BCl; 7, 2, 4 p. 294: *ῥαξυλανοὺς* A et in marg. m^{1} *ῥαξυαλους*, *ῥαξινάλνους* B, *ῥαξανάλους* C; 7, 3, 17 p. 306: *ῥωξανοὶ* AB, *ῥοξανοὶ* CE, et mox: *ῥωξανῶν* A, *ῥοξανῶν* B, *ῥωξάνων* CE, et mox: *ῥωξανοὶ* A, *ῥοξανοὶ* B, *ῥωξάνοι* C, *ῥωξοανοὶ* epit.), idem valet de Ptolomaeo (3, 5, 7. 10: *ῥωξολάνοι* Athous et multi alii, *ῥοξολάνοι* item multi). *Ῥευξιναλοὶ* in titulo saec. I ante aeram nostram Ditt. *syll.*^{2} 1 n. 326, 23 sunt fortasse *Ῥευκαναλοὶ* Ptolomaei 3, 5, 10.

14 sqq. huius fragmenti exordium inconcinne factum. *πρεσβευσαμένοις* vel potius *τοῖς Κουάδοις καὶ Μαρκομάνοις πρεσβευσαμένοις* ab eclogario additum *Μαρκομάνοις* M, *μαρκομάννοις* AB, cf. ad 67, 7, 1 15 *ἑκατέροις* Rk., *ἑκάτεροι* ABM *ἐν τείχεσιν* A, *ἐν τν . . . . .* B, *ἐν τείχει* ex *ἐντυχεῖν* M.

Digitized by Google

οὔτε γεωργεῖν οὔτ' ἄλλο τι μετὰ ἀδείας ποιεῖν . . ., ἀλλὰ καὶ αὐτομόλους παρ' αὐτῶν καὶ αἰχμαλώτους τῶν σφετέρων πολλοὺς ὑπεδέχοντο, μὴ πάνυ τι αὐτοὶ ταλαιπωρούμενοι διὰ τὸ καὶ βαλανεῖα καὶ πάντα ἀφθόνως ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια, ὥστε τοὺς Κουάδους 2
μὴ φέροντας τὸν ἐπιτειχισμὸν μεταναστῆναι πανδημεὶ πρὸς Σεμνόνας ἐπιχειρῆσαι. ὁ δὲ Ἀντωνῖνος προμαθὼν τὴν διάνοιαν αὐτῶν, τὰς διόδους ἀποφράξας ἐκώλυσεν. οὕτως οἱ τὴν χώραν αὐτῶν προσκτήσασθαι ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους τιμωρήσασθαι ἐπεθύμει. Exc. U^G 65 (p. 411).

δτι καὶ Ναρισταὶ ταλαιπωρήσαντες τρισχίλιοι ἅμα ηὐτομόλησαν καὶ γῆν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἔλαβον. Exc. U^G 66 (p. 412). 21

καὶ εἴγε πλέον ἐβεβιώκει, πάντα τὰ ἐκεῖ ἂν ἐκεχείρωτο· νῦν δὲ τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ τοῦ Μαρτίου μετήλλαξεν, οὐχ ὑπὸ τῆς νόσου p. C. 180
ἣν καὶ τότε ἐνόσησεν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, ὡς ἐγὼ σαφῶς ἤκουσα, 33, 4²
τῷ Κομμόδῳ χαριζομένων. μέλλων οὖν ἀποθνήσκειν τοῦτόν τε 34
τοῖς στρατιώταις παρακατέθετο (οὐ γὰρ ἤθελε δοκεῖν ὑπ' αὐτοῦ θνήσκειν) καὶ τῷ χιλιάρχῳ τὸ σύνθημα αἰτοῦντι ἔφη "ἄπελθε πρὸς τὸν ἀνατέλλοντα· ἐγὼ γὰρ ἤδη δύομαι". τελευτήσας δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἐς τιμὴν ἔλαβε καὶ χρυσοῦς ἐς αὐτὸ τὸ συνέδριον ἔστη.
ὁ μὲν οὖν Μᾶρκος οὕτω μετήλλαξεν. Xiph. 267, 4—14 R. St.

δτι οὕτω θεοσεβὴς ἦν ὁ Μᾶρκος ὥστε καὶ ἐν ταῖς ἀποφράσιν 2
οἴκοι θύειν. Exc. Val. 310 (p. 721).

δτι εἶχε μὲν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἁπάσας, καὶ ἄριστα

12—18. 20. (23. p. 276, 1) = Zon. 12, 3 p. 531, 8—14 B. (p. 85, 16—24 D.)

18—20: *Exc. Salm.* n. 117 Muell. p. 397, 1—3 Cram., Leo p. 285, 7. 8 Cram., Cedr. 1 p. 440, 22—441, 2 B.

---

21. 22 exc. Val. 310 (n. 309 = c. 30, 2—4, p. 271; statim sequitur n. 311) hic commode locus datur.

(20) 23 — p. 279, 11 coniuncta sunt verba Xiphilini et exc. Val. 311 et 312ª:

Xiphilinus (267, 12—268, 21)	Exc. Val. 311
(. . . . . ἔστη c. 34, 1.) ὁ μὲν οὖν Μάρκος ἄριστα διὰ πάντων τῶν	ὅτι εἶχε μὲν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἁπάσας, καὶ ἄριστα διὰ πάντων τῶν

1 ποιεῖν . . . . . .] lacunam agnovit Leuncl., qui explet ποιεῖν ⟨εἴων⟩, melius ποιεῖν ⟨ἐπέτρεπον⟩ Rk. 3 τι AB, τοι M 4 ὥστε] ὥστε ⟨καὶ⟩ Leuncl. 5 πανδημεὶ A, πανδημὶ BM Σέμνονας] cf. ad 67, 5, 3 (p. 180).

10 Ναρισταὶ] *Naristus* C. I. L. 3, 4500; 10, 7290 (*Nar[is]tus*), *Naristi* Tac. *Germ.* 42 (bis, variant libri inter *naristi* et *maristi*), *Varistae v. Marc.* 22, 1, Οὐαριστοί Ptol. 2, 11, 11 (νοναριστοί cod. aliquot), cf. Zeuss *die Deutschen* p. 117.

20 ὁ μὲν οὖν — μετήλλαξεν] quod hic habet Xiphilinus ἄριστα — ἄρξας inter Μᾶρκος et οὕτω, ex iis quae apud Dionem paulo post sequebantur huc transtulit.

23 — p. 276, 3 ὅτι — ἀπέδειξεν cod. Peir., εἶχε — ἀρετὰς VC, vide p. 276 in adn.

Digitized by Google

διὰ πάντων τῶν ἐν κράτει τινὶ γενομένων ἦρξε, πλὴν καθ' ὅσον οὐ πολλὰ τῷ σώματι ἀνδρίζεσθαι ἐδύνατο· καὶ τοῦτο ἐξ ἀσθενεστά-
3 του καρτερικώτατον ἀπέδειξε. πλεῖστον δὲ ἐν εὐεργεσίᾳ διῆγεν· ὅθεν που καὶ νεὼν αὐτῆς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ ἱδρύσατο, ὀνόματί τινι ἰδιωτάτῳ καὶ μήπω ἀκουσθέντι προσκαλέσας αὐτήν. αὐτὸς 5
μὲν γὰρ ἁπάντων τῶν ἁμαρτημάτων ἀπείχετο, καὶ οὔτε ἑκὼν οὔτ' ἄκων ἐπλημμέλει. τὰ δὲ δὴ τῶν ἄλλων ἁμαρτήματα, καὶ μάλιστα
4 τὰ τῆς γυναικός, ἔφερε καὶ οὔτε ἐπολυπραγμόνει οὔτε ἐκόλαζεν, ἀλλ' εἰ μέν τις χρηστόν τι ἔπραττεν, ἐπῄνει καὶ ἐχρῆτο ἐς ἐκεῖνο αὐτῷ, τῶν δὲ ἑτέρων οὐ προσεποιεῖτο, λέγων ὅτι ποιῆσαι μέν τινι 10
ἀνθρώπους ὁποίους βούλεται ἔχειν ἀδύνατόν ἐστι, τοῖς δὲ δὴ οὖσι προσήκει, ἐς ὅ τι ἄν τις αὐτῶν τῷ κοινῷ χρήσιμος ᾖ, χρῆσθαι. καὶ ὅτι οὐ προσποιητῶς ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς πάντα ἔπραττε, πρόδηλον·

[Xiphilinus]

ἐν κράτει τινὶ γενομένων ἄρξας, οὕτω μετήλλαξεν. εἶχε μὲν γὰρ καὶ τὰς ἄλλας ἀρέτας,

πλεῖστον δὲ — ἀπείχετο (v. 6).

τὰ δὲ δὴ τῶν ἄλλων ἁμαρτήματα — προσεποιεῖτο (v. 10).

καὶ ὅτι οὐ προσποιητῶς ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς πάντα ἔπραττε πρόδηλον (v. 13).

[Exc. Val. 311]

ἐν κράτει τινὶ γενομένων ἦρξεν, πλὴν καθ' ὅσον οὐ πολλὰ τῷ σώματι ἀνδρίζεσθαι ἐδύνατο· καὶ τοῦτο ἐξ ἀσθενεστάτου καρτερικώτατον ἀπέδειξεν (v. 3). πλεῖστον δὲ — ἀπείχετο, καὶ οὔτε ἑκὼν οὔτ' ἄκων ἐπλημμέλει (v. 7). τὰ δὲ δὴ τῶν ἄλλων ἁμαρτήματα — προσεποιεῖτο (v. 10), καὶ λέγων ὅτι ποιῆσαι μὲν — χρῆσθαι (v. 12). τινὲς δὲ ἔφασαν ἐκ προσποιήσεως ταῦτα ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀρετῆς πράττειν οὐκ ὀρθῶς φρονοῦντες.

1 διὰ πάντων restitui ex VC cod. Peir., δὴ πάντων Suid., δὴ ἁπάντων Val., Herodotum (1, 25; 6, 63; 7, 83; 8, 37 et 69 et 142) hic et alibi secutus est Dio 2 καὶ cod. Peir. Suid., καίτοι Val., recte fortasse, sed fieri potest ut plura hic omissa sint 3 ἀπέδειξε cod. Peir. Suid.A, ὑπέδειξε Suid.BV ἐν om. cod. Peir. 4 νεὼν cod. Peir. Suid., ναὸν VC ἐν τῷ Καπιτωλίῳ om. cod. Peir. ὀνόματι VC Suid., ὄνομα cod. Peir. 5 μήπω VC, μήποτε cod. Peir. Suid. αὐτὴν] αὐτὸν Leuncl. inmerito 6 ἁπάντων VC, πάντων cod. Peir. Suid. 6. 7 καὶ οὔτε — ἐπλημμέλει om. VC 7 ἄλλων VC Suid., ἀλλοτρίων cod. Peir. 8 ἐκόλαζεν ἀλλ' cod. Peir. Suid., ἐκόλαζε καὶ VC 9 ἐκεῖνο VC Suid., ἐκείνῳ cod. Peir. 10 οὐ] οὐδὲν Bk. λέγων Suid., καὶ λέγων cod. Peir., καὶ ἔλεγεν Val. 10—12 λέγων — χρῆσθαι om. VC 10 τινι cod. Peir. Suid.A, τι Suid.BV 13 καὶ ὅτι — πρόδηλον] ita VC, τινὲς δὲ ἔφασαν — φρονοῦντες cod. Peir. (vide adn. supra), om. Suid. Xiphilinea genuina puto, licet primo obtutu dubites propter eclogarii Constantiniani οὐκ ὀρθῶς φρονοῦντες, quod Herodotum sapit, sed etiam πρόδηλον ὅτι Herodoteum est (cf. 9, 17) et in exc. Val. αὐτὸν male deest. praeterea προσποιητῶς Dionis magis videri quam ἐκ προσποιήσεως monet Polak.

Digitized by Google

ἔτη γὰρ ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ μῆνας δέκα ἡμέρας τε εἴκοσι καὶ δύο ζήσας, κἀν τούτοις τῷ τε πρὶν Ἀντωνίνῳ συχνὸν χρόνον ὑπάρξας καὶ αὐτὸς ἐννέα καὶ δέκα ἔτη καὶ ἕνδεκα ἡμέρας αὐταρχήσας, ὅμοιος διὰ πάντων ἐγένετο καὶ ἐν οὐδενὶ ἡλλοιώθη. οὕτως ὡς ἀληθῶς ἀγαθὸς ἀνὴρ ἦν καὶ οὐδὲν προσποιητὸν εἶχε. πάμπολλα μὲν γὰρ καὶ ὑπὸ παιδείας ὠφελήθη, ἔν τε τοῖς ῥητορικοῖς ἔν τε τοῖς ἐκ φιλοσοφίας λόγοις ἀσκηθείς· | τῶν μὲν γὰρ τόν τε Φρόντωνα τὸν Κορνήλιον καὶ τὸν Ἡρώδην τὸν Κλαύδιον διδασκάλους εἶχε, τῶν δὲ τόν τε Ῥούστικον τὸν Ἰούνιον καὶ Ἀπολλώνιον τὸν Νικομηδέα, τοὺς Ζηνωνείους λόγους μελετῶντας, ἀφ' οὗ δὴ παμπληθεῖς φιλοσοφεῖν ἐπλάττοντο, ἵν' ὑπ' αὐτοῦ πλουτίζωνται. πλεῖστον δὲ ὅμως ὑπὸ τῆς φύσεως ἐξήρθη· καὶ γὰρ πρὶν ἐκείνοις ὁμιλῆσαι, ἰσχυρῶς πρὸς ἀρετὴν ὥρμητο. τοῖς τε γὰρ συγγενέσι πᾶσι, πολλοῖς καὶ δυ-

P 188r

1—3 > Zon. 12, 3 p. 531, 14—16 B. (p. 85, 24—26 D.) 5. 6 = Zon. 12, 3 p. 531, 16. 17 B. (p. 85, 26—28 D.)

[Xiphilinus]

ἔτη γὰρ ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ μῆνας δέκα ἡμέρας τε εἴκοσι καὶ δύο ζήσας, κἀν τούτοις τῷ τε πρὶν Ἀντωνίνῳ σύχνον χρόνον ὑπάρξας καὶ αὐτὸς ἐννέα καὶ δέκα ἔτη καὶ ἕνδεκα ἡμέρας αὐταρχήσας (v. 3), ὅμοιος διὰ πάντων — ἀσκηθεὶς (v. 7). τῶν μὲν γὰρ τόν τε Φρόντωνα — λόγους μελετῶντας (v. 10), ἀφ' οὗ δὴ —

[Exc. Val. 311]

ἔτη γὰρ πεντήκοντα καὶ μῆνας δέκα ἡμέρας τε εἴκοσι ζῆσας

καὶ ἐννέα καὶ δέκα ἔτη ἡμέρας ἕνδεκα αὐταρχήσας (v. 3), ὅμοιος διὰ πάντων — ἀσκηθεὶς (v. 7)·

ἀφ' οὗ δὴ —

1 ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα VC, *N* cod. Peir. Suid. καὶ δύο om. cod. Peir. Suid. 2. 3 κἀν τούτοις — αὐτὸς om. cod. Peir. Suid. 2 πρὶν] πατρὶ Leuncl. speciose sed iniuria 3 καὶ ἕνδεκα ἡμέρας] ἡμέρας ια' cod. Peir. Suid. 4. 5 οὕτως — ἦν VC cod. Peir., ἀγαθὸς δὲ ἦν Suid. 5 μὲν om. cod. Peir. Suid. 6 τε τοῖς om. cod. Peir. Suid. 6. 7 ῥητορικοῖς — φιλοσοφίας VC, ῥητορικοῖς καὶ φιλοσοφικοῖς cod. Peir., ῥητορικῆς καὶ φιλοσοφίας Suid. 7—10 τῶν μὲν γὰρ — μελετῶντας om. cod. Peir. Suid. 9 τὸν *Νικομηδέα*] Chalcedone oriundus est Apollonius. cf. Eusebium (*Χαλκηδόνιος* Syncellus, *Carchedonius* vers. Arm., *Calchidicus* Hieronymus, p. 168. 169 Schoene), Eutr. 8, 12, 1, *v. Marci* 2, 7 (*e Calchida* corrupte *v. Pii* 10, 4), quare Nicomedem Apollonium appellatum eum fuisse proposuit Salmasius ad *v. Marci* 2, 7 infeliciter, *τὸν ⟨Χαλκηδόνιον καὶ Ἀρριανὸν τὸν⟩ Νικομηδέα* Gatakerus ad Marci *εἰς ἑαυτὸν* 1, 8, at Arrianus inter Marci magistros non fuit, de Nicomede Veri educatore (*v. Veri* 2, 8) cogitat Reim., parum probabiliter et necessarium foret *Νικομήδη*. errorem Dionis puto 11 ὑπ' αὐτοῦ VC Suid., ὑπατοῦ (sic) cod. Peir. πλουτίζωνται VC Suid., πλουτίζονται cod. Peir. 12 ἐξήρθη] desinit Suid. *s. v. Μάρκος* gl. 2, qui addit: *λέγει καὶ ἄλλους μυρίους ἐπαίνους εἰς αὐτὸν ὁ Δίων ἐκείνοις* VC, *φιλοσόφους* cod. Peir.

Digitized by Google

3 νατοῖς πλουσίοις τε οὖσιν, οὕτω τι ἔτι παῖς ὢν ἤρεσεν ὥσθ' ὑπὸ
πάντων αὐτῶν ἀγαπηθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ ὅτι
μάλιστα ἐς τὸ γένος ποιηθεὶς οὐχ ὑπερεφρόνησεν, ἀλλὰ καίτοι νέος
ὢν καὶ Καῖσαρ τῷ ⟨τε⟩ Ἀντωνίνῳ παρὰ πᾶσαν τὴν ἀρχὴν ἐμμελέ-
στατα ἐδούλευσε καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πρώτους ἀνεπαχθῶς ἐτίμη- 5
4 σεν. ἠσπάζετό τε τοὺς ἀξιωτάτους ἐν τῇ Τιβεριανῇ οἰκίᾳ ἐν ᾗ
ᾤκει, πρὶν τὸν πατέρα ἰδεῖν, οὐχ ὅπως τὴν στολὴν τὴν καθήκουσαν
ἐνδεδυκώς, ἀλλὰ καὶ ἰδιωτικῶς ἐσταλμένος, καὶ ἐν αὐτῷ γε τῷ δω-
ματίῳ ἐν ᾧ ἐκάθευδε. καὶ πολλοὺς νοσοῦντας ἐπεσκέπτετο, καὶ
5 πρὸς τοὺς διδασκάλους οὐκ ἔστιν ὅτε οὐκ ἐφοίτα. μανδύας τε 10
φαιάς, ὁσάκις γε καὶ ἄνευ τοῦ πατρὸς προῇει, ἐνεδύετο, καὶ τῷ
φωτὶ τῷ προηγουμένῳ οὐκ ἔστιν ὅτε καθ' ἑαυτὸν ἐχρήσατο. καὶ
πρόκριτος τῆς ἱππάδος ἀποδειχθεὶς ἐσῆλθεν ἐς τὴν ἀγορὰν μετὰ
6 τῶν λοιπῶν, καίπερ Καῖσαρ ὤν. οὕτω μὲν οὖν ἄλλως τε καλῶς
ἐπεφύκει καὶ ἐκ τῆς παιδείας ἐπὶ πλεῖστον ὠφελήθη, Ἑλληνικῶν 15
τε καὶ Λατίνων ῥητορικῶν καὶ φιλοσόφων λόγων, καίπερ ἐς ἄν-
δρας ἤδη τελῶν καὶ ἐλπίδα αὐταρχήσειν ἔχων, ἀεὶ διεπίμπλατο.
86 καὶ πρὸ τοῦ Καῖσαρ ἀποδειχθῆναι ὄναρ ἔδοξεν ὦμους τε καὶ χεῖ-
ρας ἐλεφαντίνους ἔχειν καὶ αὐταῖς πάντα ὅσα τοῖς ἄλλοις χρῆσθαι.
ἐκ δ' οὖν τῆς πολλῆς ἀσχολίας τε καὶ ἀσκήσεως ἀσθενέστατον τὸ 20
2 σῶμα ἔσχε, καίτοι τοσαύτῃ εὐεξίᾳ ἀπ' ἀρχῆς χρησάμενος ὥστε καὶ
ὁπλομαχεῖν καὶ σῦς ἀγρίους ἐν θήρᾳ καταβάλλειν ἀπὸ ἵππου, τάς

[Xiphilinus]

οὐχ ὑπερεφρόνησεν (v. 3).

Ἑλληνικῶν τε καὶ Λατίνων ῥητορικῶν τε καὶ φιλοσόφων λόγων (v. 16)

ἀεὶ διεπίμπλατο (v. 17). καὶ πρὸ τοῦ Καῖσαρ ἀποδειχθῆναι — ὅσα τοῖς ἄλλοις χρῆσθαι (v. 19). ἐκ δ' οὖν τῆς πολλῆς ἀσχολίας — ὥστε καὶ ὁπλομαχεῖν, καὶ σῦς ἀγρίους ἐν θήρᾳ καταβάλλειν ἀπὸ ἵππου (v. 22).

[Exc. Val. 311]

οὐχ ὑπερεφρόνησεν (v. 3), ἀλλὰ καίτοι νέος ὤν — ἐπὶ πλεῖστον ὠφελήθη (v. 15), Ἑλληνικῶν καὶ Λατίνων ῥητορικῶν καὶ φιλοσόφων λόγων, καίπερ ἐς ἄνδρας ἤδη τελῶν καὶ ἐλπίδα αὐταρχήσειν ἔχων ἀεὶ διεπίμπλατο (v. 17).

ἐκ δ' οὖν τῆς πολλῆς ἀσχολίας — ὥστε καὶ ὁπλομαχεῖν (v. 22)

τάς τε ἐπι-

1 οὕτω τι VC, οὕτως cod. Peir. 2 διὰ τοῦτο om. cod. Peir. 3—15 ἀλλὰ καίτοι — ὠφελήθη om. VC 4 ⟨τε⟩ ins. Bk. 16 τε om. cod. Peir. καὶ (alterum) cod. Peir., τε καὶ VC 16. 17 καίπερ — ἔχων om. VC 18. 19 καὶ πρὸ τοῦ — χρῆσθαι om. cod. Peir. 19 τοῖς ἄλλοις Bk., τοῖς ἄνοις VC, ταῖς ἀνθρωπίναις Casaub., τοῖς ἀνθρωπίνοις mutato αὐταῖς in αὐτοῖς Polak. 20 τὸ om. cod. Peir. 21 εὐεξίᾳ VC, εὐεξίᾳ οἱ cod. Peir. 22 καὶ σῦς — ἀπὸ ἵππου om. cod. Peir. καταβάλλειν Bk., καταβαλεῖν VC 22—p. 279, 2 τάς τε ἐπιστολὰς — γράφειν om. VC.

Digitized by Google

τε ἐπιστολὰς τὰς πλείστας οὐ μόνον ἐν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοχειρίᾳ τοῖς πάνυ φίλοις γράφειν. οὐ μέντοι καὶ 3 ἐπαξίως ἑαυτοῦ εὐδαιμόνησεν· οὔτε γὰρ τὸ σῶμα ἔρρωτο, καὶ κακοῖς πλείστοις παρὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν ἡγεμονίαν περιέπεσεν. ἀλλ' ἔγωγε ἐξ αὐτῶν τούτων μᾶλλον αὐτὸν τεθαύμακα, ὅτι ἔν τε ἀλλοκότοις καὶ ἐν ἐξαισίοις πράγμασι αὐτός τε διεγένετο καὶ τὴν ἀρχὴν διεσώσατο. ἐν δ' οὖν τοῦτο ἐς τὴν οὐκ εὐδαιμονίαν αὐτοῦ 4 συνηνέχθη, ὅτι τὸν υἱὸν καὶ θρέψας καὶ παιδεύσας ὡς οἷόν τε ἦν ἄριστα, πλεῖστον αὐτοῦ ὅσον διήμαρτε. περὶ οὗ ἤδη ῥητέον, ἀπὸ χρυσῆς τε βασιλείας ἐς σιδηρᾶν καὶ κατιωμένην τῶν τε πραγμάτων τοῖς τότε Ῥωμαίοις καὶ ἡμῖν νῦν καταπεσούσης τῆς ἱστορίας. Xiph. 267, 14—268, 21 R. St., et (usque ad c. 36, 3) Exc. Val. 311 [= Suid. *s. v. Μάρκος* gl. 3, usque ad ἐξήρθη p. 277 v. 12] et (c. 36, 4) Exc. Val. 312[a] (p. 721 sq.).

---

2. 3. 5—7 = Zon. 12, 3 p. 531, 17—20 B. (p. 85, 28—32 D.) 7—9 = Zon. 12, 4 p. 532, 12—14 B. (p. 86, 18—20 D.)

[Xiphilinus]	[Exc. Val. 311]
	στολὰς τὰς πλείστας — γράφειν (v. 2).
οὐ μέντοι καὶ ἐπαξίως — περιέπεσεν (v. 4). ἀλλ' ἔγωγε ἐξ αὐτῶν τούτων μᾶλλον αὐτὸν τεθαύμακα, ὅτι ἔν τε ἀλλοκότοις — διεσώσατο (v. 7).	οὐ μέντοι καὶ ἐπαξίως — περιέπεσεν (v. 4). ἐξ αὐτοῦ δὲ θαυμάζεται ὅτι ἔν τε ἀλλοκότοις — διεσώσατο (v. 7).
	Exc. Val. 312
Ἐν δ' οὖν τοῦτο — διήμαρτε (v. 9). περὶ οὗ ἤδη ῥητέον ἀπὸ χρυσῆς — καταπεσούσης τῆς ἱστορίας (v. 11). (οὗτος πανοῦργος μὲν οὐκ ἔφυ κ. τ. λ. 72, 1, 1.)	ὅτι ἔν καὶ τοῦτο — διήμαρτεν (v. 9). (πανοῦργος μὲν γὰρ οὐκ ἔφυ κ. τ. λ. 72, 1, 1.)

3 τὸ σῶμα om. VC 5 ἀλλ' ἔγωγε — τεθαύμακα VC, ἐξ αὐτοῦ δὲ θαυμάζεται cod. Peir. 6 αὐτός τε scripsi ex VC Zon., καὶ αὐτὸς cod. Peir. διεγένετο VC cod. Peir., περιεγένετο Zon. 7 αὐτοῦ VC, τοῦ μάρκου cod. Peir. 9—11 περὶ οὗ — ἱστορίας om. cod. Peir. 10 τε] τῆς Reim. κατιωμένην Rk., καταιτιωμένην VC, cf. Hesych. *s. v.* κατιώθη, Arr. *Epict.* 4, 6, 14.

Digitized by Google

Tria quae sequuntur fragmenta cum utrum Dioni adiudicanda sint necne dubium sit, seorsim hic imprimenda curavi, cf. vol. 2 p. XIX—XXI et 557. 615 sq. et vol. 3 p. 162 sq. 186. 242.

Apud Zonaram leguntur inter Pii res hoc ordine:

a) n. 1

b) n. 2

c) 71, 4: templum Cyzici terrae motu dirutum (p. 245).

d) n. 3

De his fragmentis disputavi olim *Herm.* 26 (1891) p. 445 sq. certiora ut reperirem nondum mihi contigit. quod p. 446, 1 posui probat aliquatenus de Boor *Byz. Zeitschr.* 1 p. 39. hodie inclinat fere animus ut primum quidem fragmentum (*a*) a Dione tanquam fonte primario derivatum, verum *b* et *d*, quae apud Malalam redeunt, aliunde a Zonara inserta credam. porro *d* ad Pium pertinere, cui attribuit Malalas, nunc mihi veri simile.

1) *οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἐκ τῶν ὑπηκόων ἐχρηματίζετο, ἀλλ' ἐν ἀπορίᾳ ποτὲ γεγονὼς ἀργυρίων, πολέμων ἐπικειμένων, οὔτε τέλος καινὸν ἐπενόησεν οὔτ' αἰτῆσαι παρά του ἠνέσχετο χρήματα, ἀλλ' ἐν τῇ ἀγορᾷ πάντα τὰ ἐν τοῖς βασιλείοις κειμήλια θέμενος, καὶ εἴ τι πρὸς κόσμον προσῆν τῇ αὐτοῦ γαμετῇ, ὠνεῖσθαι ταῦτα τὸν βουλόμενον προετρέπετο· ὅθεν ἀθροίσας* [καὶ add. E] *ἀργύρια τοῖς στρατιώταις διέδωκε. καὶ νικήσας τὸν πόλεμον ἐκτήσατο πολυπλάσια, καὶ κήρυγμα ἔθετο τὸν βουλόμενον ἐκ τῶν ὠνησαμένων τὰ κτήματα* [BC^c, *χρήματα* AE] *τὰ βασιλικὰ ἀναδιδόναι τὸ ὠνηθὲν καὶ λαμβάνειν τὸ τίμημα. καί* [ABC^c, *ὅ* E] *τινες μὲν τοῦτο ἐποίησαν, οἱ δὲ πλείους ἀνένευσαν· καὶ οὐδένα ἀναδοῦναι τὸ κτηθὲν αὐτῷ ἐβίασατο.* Zon. 12, 1 p. 524, 11—21 B. (p. 79, 15—29 D.)

Μάρκος Ἀντωνῖνος, ἐν πολέμῳ τῶν δημοσίων ἐξηντλημένων ταμείων, πράξασθαι μὲν χρήματα παρὰ τὸ σύνηθες οὐκ ἠνέσχετο, πάντα δὲ τὸν βασιλικὸν κόσμον ἐπ' ἀγορᾶς ἀγαγὼν πρὸς χρυσίον ἀπέδοτο. καταστάσης δὲ τῆς βαρβαρικῆς κινήσεως, τοῖς μὲν ἐκουσίαν ποιουμένοις τὴν τῶν βασιλικῶν σκευῶν ἀνάδοσιν, τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς τιμῆς ἀπεδίδου, τοὺς δὲ μὴ θέλοντας οὐκ ἠνάγκαζε. Exc. Salm. n. 117 Muell. p. 396, 29—397, 1 Cram.

Idem admodum prolixe exhibet Constantinus Manasses v. 2202—2221, sic exorsus: *τοῦτόν φασιν οἱ παλαιὰν γράψαντες ἱστορίαν κ. τ. λ.*, item *Synops. chron.* p. 31, 26—32, 6.

Ad rem cf. Eutr. 8, 13, *v. Marci* 17.

2) *τούτου λέγεται νομοθέτημα εἶναι καὶ* [AE, om. BC^c] *τὸ τῶν τέκνων ἀδιαθέτων τελευτώντων κληρονόμους ἀναφαί-*

ὑπ(άτων) Πωλλίωνος καὶ Ἄπρου [a. 176]. *ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων νόμος ἐτέθη ὥστε ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ*

ὁ δὲ αὐτὸς Μάρκος βασιλεὺς ἐξεφώνησε τὸν δικαιότατον νόμον, ὥστε καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ

Digitized by Google

νεσθαι τοὺς γονεῖς, καὶ διατιθεμένοις τοῖς παισὶν ἐν ἀπαιδίᾳ ἀνάγκην εἶναι τὸ νόμιμον μέρος τοῖς γονεῦσι καταλιμπάνειν. Zon. 12, 1 p. 525, 1—4 B. (p. 79, 30 — 80, 2 D.)

τέκνα· καὶ τῷ ἀχαρίστῳ δὲ παιδὶ τὸ τεταρούγγιον δίδοσθαι τῆς πατρῴας περιουσίας. *Chron. Pasch.* 1 p. 489 B.

τέκνα· καὶ τῷ ἀχαριστουμένῳ παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι τῆς πατρικῆς περιουσίας. Joann. Malal. p. 281, 23—282, 4 B. cf. *Synops. chron.* p. 32, 6—9.

3) περὶ τούτου τοῦ αὐτοκράτορος [τοῦ αὐτοκράτορος om. A] ᾄδεται ὅτι καὶ τὸ τῆς συγκλήτου κατέκαυσε ψήφισμα ὃ κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ Ἰουλίου γέγονε Καίσαρος, θεσπίζον [ACE^c, θεσπίζων A] μηδενὶ ἐφεῖσθαι διαθήκην ποιεῖν, εἰ μὴ μέρος ὡρισμένον τῷ κοινῷ καταλείψει ταμείῳ· [BC^c, ὡρισμένον τῷ κοινῷ ταμείῳ καταλήψῃ E, ὡρισμένῳ κοινῷ ταμείῳ καταλείψει A] ὅθεν νομίζεται καὶ μέχρι τοῦδε ταῖς διαθήκαις ἐγγράφεσθαι ὅτι καὶ τῷ βασιλικῷ ταμείῳ καταλιμπάνω τόδε. Zon. 12, 1 p. 525, 12—17 B. (p. 80, 12—18 D.)

καὶ ἔκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμιείου, ἐφ᾽ οἷς ἡ σύγκλητος ἐγγράφως ὡμολόγησεν ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου Γαΐου, παρ᾽ αὐτοῦ κελευσθέντες, μὴ ἐξεῖναι συγκλητικὸν διαθήκην ποιεῖν εἰς τοὺς ἰδίους, εἰ μὴ τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας διατίθεται εἰς τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα, εἰρηκὼς ὁ αὐτὸς εὐσεβέστατος Ἀντωνῖνος διὰ θείου αὐτοῦ τύπου ἕκαστον ἀπολαύειν τῶν ἰδίων καὶ βουλεύεσθαι ὡς θέλει. Joann. Malal. p. 281, 11—17 B. cf. *Synops. chron.* p. 31, 18—22 [sub Pio].

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXIII.

LXXII 1 *οὗτος πανοῦργος μὲν οὐκ ἔφυ, ἀλλ᾽ εἰ καί τις ἄλλος ἀνθρώπων ἄκακος, ὑπὸ δὲ δὴ τῆς πολλῆς ἁπλότητος καὶ προσέτι καὶ δειλίας ἐδούλευσε τοῖς συνοῦσι, καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν ἀγνοίᾳ τὸ πρῶτον τοῦ κρείτ-*
P 138v *τονος | ἁμαρτὼν ἐς ἔθος κἀκ τούτου καὶ ἐς φύσιν ἀσελγῆ καὶ μιαι-*
2 *φόνον προήχθη. καί μοι δοκεῖ καὶ τοῦτο καὶ ὁ Μᾶρκος σαφῶς προγνῶναι.* Xiph. 269, 6—13 R. St., Exc. Val. 312b (p. 722).

ἦν δὲ ἐννεακαιδεκαέτης ὅτε μετήλλαξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, πολλοὺς αὐτῷ καὶ τοὺς κρατίστους τῶν βουλευτῶν ἐπιτρόπους καταλιπών· ὧν ὁ Κόμμοδος ταῖς ὑποθήκαις καὶ συμβουλίαις χαίρειν εἰπών, καὶ 2 *ὅτι οἱ Μαρκομάνοι οὔτε τροφὴν οὔτ᾽ ἄνδρας συτοῖς βαρβάροις σπεισάμενος, ἐς τὴν Ῥώμην* χνοὺς ὑπό τε τοῦ πλήθους τῶν ἀπολλυμένων καὶ ὑπὸ τῆς ἀεὶ τῶν χωρίων κακώσεως ἔτι εἶχον· δύο γοῦν μόνους τῶν πρώτων καὶ δύο ἄλλους τῶν καταδεεστέρων πρέσβεις πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἔπεμ-
ἠπείχθη, 2 *ψαν. καὶ ἐξεργάσασθαι αὐτοὺς δυνάμενος ῥᾳδίως, μισόπονός τε ὢν καὶ τῆς ἀστικῆς ῥᾳστώνης ἐπιθυμῶν.* Xiph. 269, 13—18 R. St. *μισόπονος δὲ δὴ ὢν καὶ πρὸς τὰς ἀστικὰς ῥᾳστώνας ἐπειγόμενος ἐσπείσατο αὐτοῖς ἐπί τε τοῖς ἄλλοις ἐφ᾽ οἷς ὁ πατὴρ αὐτοῦ συνετέθειτο, καὶ ἵνα τούς τε αὐτομόλους καὶ τοὺς αἰχμαλώτους,*

1—5. 7—17b = Zon. 12, 4 p. 532, 14—21 B. (p. 86, 20—29 D.)

1—6 verba Xiphilini et exc. Val. 312b:

Xiphilinus (269, 6—13)	Exc. Val. 312b
(. . . τῆς ἱστορίας, 71, 36, 4.) *οὗτος πανοῦργος μὲν οὐκ ἔφυ — καὶ μιαιφόνον προήχθη. (ἦν δὲ ἐννεακαιδεκαέτης κ. τ. λ. § 2.)*	(. . . ὅσον διήμαρτεν, 71, 36, 4.) *πανοῦργος μὲν γὰρ οὐκ ἔφυ — καὶ μιαιφόνον προήχθη. καί μοι δοκεῖ καὶ τοῦτο καὶ ὁ Μάρκος σαφῶς προγνῶναι.*

1 *οὗτος — ἔφυ* VC, *πανοῦργος μὲν γὰρ οὐκ ἔφυ* cod. Peir., *οὗτος ⟨ὁ Κόμμοδος⟩ — ἔφυ* Reim., *Κόμμοδος — ἔφυ* Dind. 2 *προσέτι καὶ* om. VC 4 *κἀκ* cod. Peir., *καὶ ἐκ* VC *καὶ* (prius) inserui ex cod. Peir., om. VC 5. 6 *καὶ — προγνῶναι* om. VC.

10b *Μαρκομάνοι* M, *μαρκομάννοι* AB, cf. ad 67, 7, 1 20 *συνετέθειτο* AM, *συνετίθετο* B.

Digitized by Google

οὓς μετὰ ταῦτα ἔλαβον, ἀποδῶσιν αὐτῷ, καὶ σῖτόν τινα κατ' ἔτος τακτὸν τελῶσιν, ὃν ὕστερον αὐτοῖς ἀφῆκεν. ὅπλα τέ τινα παρ' 3 αὐτῶν ἔλαβε, καὶ στρατιώτας παρὰ μὲν τῶν Κουάδων μυρίους καὶ τρισχιλίους, παρὰ δὲ τῶν Μαρκομάνων ἐλάττους· ἀνθ' ὧν ἀνῆκεν αὐτοῖς τῶν κατ' ἔτος διδόναι τινάς. προσεπέταξε μέντοι 4 σφισιν ἵνα μήτε πολλάκις μήτε πολλαχοῦ τῆς χώρας ἀθροίζωνται, ἀλλ' ἅπαξ ἐν ἑκάστῳ μηνὶ καὶ ἐς τόπον ἕνα ἑκατοντάρχου τινὸς Ῥωμαίου παρόντος, πρὸς δὲ καὶ ἵνα μήτε τοῖς Ἰάζυξι μήτε τοῖς Βούροις μήτε τοῖς Οὐανδίλοις πολεμῶσιν. ἐπὶ μὲν τούτοις συνηλλάγη, καὶ τὰ τε φρούρια πάντα τὰ ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ὑπὲρ τὴν μεθορίαν τὴν ἀποτετμημένην ὄντα ἐξέλιπεν..... Exc. U[G] 67 (p. 412).

ὅτι τοῖς Βούροις ὁ Κόμμυδος εἰρήνην ἔδωκε πρεσβεύσασι. 3

12—p. 284, 11 exc. U[G] 68 post exc. U[G] 67 debet collocari. mirum tamen accidit quod in exc. U[G] 67 Buri cum Iazygibus et Vandalis pacem iam cum Romanis fecisse videntur (c. 2, 4). nam si etiam tum rebellabant, quidni Marcomanis concessum fuisset ut bellum iis inferrent. fieri tamen potest ut haec duo fragmenta apud Dionem in hunc fere modum cohaeserint ut pro iis, quae dedit eclogarius ὅτι — πρεσβεύσασι, fuerit καὶ γὰρ καὶ τοῖς Βούροις (ceterisque) τὴν

4 *Μαρκομάνων* scripsi, *μαρκομάννων* ABM, cf. ad 67, 7, 1 5 *τῶν — τινάς*] *τὸ κατ' ἔτος διδόναι τινάς* Reim., recte opinor, *τῶν κατ' ἔτος διδομένων τινά* (an *τινάς*?) Rk. *προσεπέταξε* AB, *προσέταξε* M 8. 12 *Βούροις*] cf. ad 68, 8, 1 9 *Οὐανδίλοις* scripsi, *βανδήλοις* ABM, *βανδίλους* scribitur 77, 20, 3 (cod. Peir.) sed *Οὐανδαλικὰ* (*ὄρη*) 55, 1, 3. utraque forma in usu fuit. *Vandălus Vandălicus* (sive *Wandalus*) *Οὐάνδαλος Οὐανδαλικὸς* (sive *Βάνδαλος Βανδαλικὸς*) *v. Marci* 17, 3, *laterc. Veron.* 13, 28 Seeck, *genethl. Maximiani* 17 (p. 114 Baehrens), Eutrop. 8, 13, 1 (inde Oros. 7, 15, 8), Prudent. *c. Symm.* 2, 708, Claud. *de bell. Goth.* (26) 415, Oros. 7, 38, 1. 3 et 40, 3 (D R[b] G his tribus locis, *vandili* tamen P R[a]) 7, 41, 8 et 43, 14, Olympiod. apud Phot. cod. 80 (c. 29. 30 *Fr. Hist. Gr.* 4 p. 64), Sozom. 9, 12, Salvianus *passim*, Apoll. Sid. *carm.* 2, 348. 364. 369. 379; 5, 391. 419; 7, 441, Vict. Vit. *hist. persec.* passim, Anonym. Vales. 68, Ennod. *paneg. dict. Theodorico* 13, Petr. Patric. *fr.* 12 Muell., Coripp. *Johann.* 1, 368; 3, 16. 107. 116. 179. 195. 232; 7 (6), 385, *Just.* 1, 286; 2, 125; 3, 384, Jordanes et Paulus Diaconus passim, praeterea saepissime in *chron. min. saec. IV. V. VI. VII*, cf. ind. ed. Momms. (*Mon. Germ. hist. auct. ant. XIII*) p. 695, in titulis C. I. L. 10, 7232 (saec. V), 8, 1863 et Dessau 860 (aetate Iustiniani), C. I. Gr. 4836, *Vandili Vandilii* (Tacitus) *Βανδίλοι* sive *Βάνδηλοι* Plin. *n. h.* 4, 99 (Leid., per *a* Ricc. et Tolet.), Tac. *Germ.* 2, Dexippus *fr.* 24 Muell. (22 Dind.), *not. dign. Or.* 28, 25 Seeck, Priscus *fr.* 6. 24. 27. 29. 30. 31. 32 (sed *fr.* 24 per *α* bis et *fr.* 32 per *α* semel; etiam in cod. Ambr.?), Zos. 1, 68, 1 (*βανδείλοι*); 6, 3, 1, Malchus *fr.* 2. 3, Candidus *fr.* 2 = Suid. *s. v. χειρίζω*, Procopius passim, Men. Prot. *fr.* 4, Zon. 13, 21, 5 et 24, 12. 13. 15 et 25, 23; 14, 7, 8. 10. 14. 25. 32 et 8, 1, Lyd. *de mag.* 2, 3; 3, 43; 3, 55, Suid. *s. v. νηλτης*. *Vanduli v. Aurel.* 33, 4, *v. Prob.* 18, 2 (blandulis) *tab. Peut.*, *διαμ. τῆς γῆς* apud Muellenh. *D. A.* 3, 278 (*βαρδουλοί*). ceterum cf. Zeuss *die Deutschen* p. 443 sq., Muellenh. *D. A.* 4, 128 10 *τά τε*] ita ABM, *τὰ* Leuncl.

Digitized by Google

πρότερον μὲν γάρ, καίτοι πολλάκις αὐτὴν αἰτηθείς, οὐκ ἐποιήσατο,
2 ὅτι τε ἔρρωντο καὶ ὅτι οὐκ εἰρήνην ἀλλὰ ἀνοχὴν ἐς τὸ παρασκευά-
σασθαι λαβεῖν ἤθελον· τότε δέ, ἐπειδὴ ἐξετρυχώθησαν, συνηλλάγη
σφίσιν ὁμήρους λαβὼν καὶ αἰχμαλώτους παρά τε τῶν Βούρων
πολλοὺς καὶ παρὰ τῶν ἄλλων μυρίους καὶ πεντακισχιλίους κομισά- 5
μενος, καὶ ἀναγκάσας τοὺς ἄλλους ὁμόσαι ὥστε μήτ' ἐνοικήσειν
ποτὲ μήτ' ἐννεμεῖν τεσσαράκοντα στάδια τῆς χώρας σφῶν τῆς πρὸς
3 τῇ Δακίᾳ οὔσης. ὁ αὐτὸς Σαβινιανὸς καὶ Δακῶν τῶν προσόρων μυ-
ρίους καὶ δισχιλίους ἐκ τῆς οἰκείας ἐκπεσόντας καὶ μέλλοντας τοῖς
ἄλλοις βοηθήσειν ὑπηγάγετο, γῆν τινα αὐτοῖς ἐν τῇ Δακίᾳ τῇ ἡμε- 10
τέρᾳ δοθήσεσθαι ὑποσχόμενος. Exc. U^{G} 68 (p. 413).

4 καὶ ἐπεβουλεύθη μὲν πολλάκις ὑπό τινων, πλείστους δὲ ἐφόνευσε καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας, τοὺς μὲν φανερῶς τοὺς δὲ λάθρᾳ φαρμάκοις, καὶ ὡς εἰπεῖν πάντας τοὺς ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐ-
2 τοῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐκείνου ἀνθήσαντας, πλὴν τοῦ τε Πομπηιανοῦ καὶ τοῦ Περτίνακος καὶ τοῦ Οὐικτωρίνου· τούτους γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως οὐκ ἀπέκτεινε. λέγω δὲ ταῦτά τε καὶ τὰ λοιπὰ οὐκ ἐξ ἀλλοτρίας ἔτι παραδόσεως ἀλλ' ἐξ οἰκείας ἤδη τηρήσεως. ἐλθὼν δὲ ἐς τὴν Ῥώ- 20
μην καὶ πρὸς τὴν γερουσίαν διαλεχθεὶς ἄλλα τέ τινα ἀπελήρησε,
3 καὶ τι καὶ τοιοῦτον ἐν τοῖς αὐτοῦ ἐπαίνοις εἶπεν, ὅτι τὸν πατέρα
ποτὲ ἐς πηλὸν βαθὺν ἐμπεσόντα ἱππεύων ἐρρύσατο. τοιαῦτα μὲν
p. C. 182(?) 4 τὰ σεμνολογήματα αὐτοῦ ἦν, ἐσιόντι δὲ αὐτῷ ἐς τὸ θέατρον τὸ

12—19 > Zon. 12, 4 p. 532, 21—533, 4 B. (p. 86, 29—87, 5 D.)
24—p. 285, 7 > Zon. 12, 4 p. 533, 4—10 B. (p. 87, 5—11 D.)

εἰρήνην ἤδη ἐδεδώκει vel simile quid, vide quoque ad v. 8. exordium excerpti eclogario deberi inde quoque patet quod initium § 2 cum eo non apte convenit. nam σφισιν non de solis Buris dictum fuisse apud Dionem, arguunt sequentia.

12—16 Dionem rettulisse puto Commodo quod multa indigna faceret insidias structas fuisse.

5. 6. 10 ἄλλων ἄλλους ἄλλοις] corruptum putat Bk., recte opinor, maxime propter § 3, Ἀλανῶν Ἀλανοὺς Ἀλανοῖς idem Bk., neque hoc displicet, cf. *v. Marci* 22, 1. Vandalorum nomen ut interceptum credamus, quod coll. c. 2, 4 conicias, palaeographiae legibus non commendatur 6 μήτ' Bk., μὴ A, καὶ B, και M 7 ἐννεμεῖν St., ἐννέμειν ABM τῆς χώρας] ⟨ἔξω⟩ vel ⟨ἀπὸ⟩ τῆς χώρας Rk. perperam 8 ὁ αὐτὸς Σαβινιανὸς] restitui ex ABM, ὁ δὲ Σαβινιανὸς Leuncl. temere. donec meliora doceamur statuendum erit Sabinianum hunc (legatum Aug. pr. pr. Daciae, ut probabile est, cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 413 n. 339) etiam cum Buris pacem composuisse 10 γῆν AM, γὰρ B.

20 τὴν om. V 22 αὐτοῦ Reim., αὐτοῦ VC.

Digitized by Google

κυνηγετικὸν Κλαύδιος Ποσπηιανὸς ἐπεβούλευσε· ξίφος γάρ τι ἐν αὐτῇ τῇ τῆς ἐσόδου στενοχωρίᾳ ἀνατείνας, "ἰδού" ἔφη, "τοῦτό σοι ἡ βουλὴ [οὐ] πέπομφεν". οὗτος ἠγγύητο μὲν τὴν θυγατέρα Λουκίλλης, ἐχρῆτο δὲ καὶ αὐτῇ ταύτῃ καὶ τῇ τῆς κόρης μητρί, καὶ διὰ ταῦτα τῷ Κομμόδῳ ᾠκείωτο ὡς καὶ συνεστιᾶσθαι καὶ συννεανιεύεσθαι αὐτῷ. ἡ γὰρ Λουκίλλα οὐδὲν ἐπιεικεστέρα οὐδὲ σωφρονεστέρα τοῦ ἀδελφοῦ Κομμόδου ὑπάρχουσα ἤχθετο μὲν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τῷ Ποσπηιανῷ· ὅθεν καὶ ἀνέπεισε τὸν εἰρημένον ἐπιθέσθαι τῷ Κομμόδῳ, καὶ αὐτόν τε ἀπώλεσε καὶ αὐτὴ φωραθεῖσα ἐπανηρέθη. ἀπέκτεινε δὲ καὶ τὴν Κρισπῖναν ὁ Κόμμοδος, ἐπὶ μοιχείᾳ δή τινι ὀργισθεὶς αὐτῇ. πρὸ δὲ τοῦ ἀναιρεθῆναι καὶ ἀμφότεραι ἐς τὴν νῆσον τὴν Καπρίαν ὑπερωρίσθησαν. Μαρκία δέ τις Κουαδράτου τῶν τότε φονευθέντων ἑνὸς παλλακή, καὶ Ἔκλεκτος πρόκοιτος, ὁ μὲν καὶ τοῦ Κομμόδου πρόκοιτος ἡ δὲ παλλακὴ ἐγένετο, καὶ τοῦ Ἐκλέκτου μετὰ ταῦτα γυνή· καὶ ἐπεῖδε καὶ ἐκείνους βιαίως ἀποθνήσκοντας. ἱστορεῖται δὲ αὕτη πολλά τε ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν σπουδάσαι καὶ πολλὰ αὐτοὺς εὐηργετηκέναι, ἅτε καὶ παρὰ τῷ Κομμόδῳ πᾶν δυναμένη. Xiph. 269, 19—270, 14 R. St.

ὅτι ὁ Κόμμοδος καὶ Ἰουλιανὸν τὸν Σάλουιον καὶ Πάτερνον

8—11 > Zon. 12, 4 p. 533, 10—12 B. (p. 87, 11—15 D.)

16—18 haec a Xiphilino ipso addita esse iam Reimarus suspicatus est. Christiani a Dione nusquam nominatim memorati videntur (70, 3, 1. 2; 71, 9, 3—6 Xiphilini sunt), et ἱστορεῖται nescio an nunquam sic ab eo usurpatum sit, saepe contra ab epitomatoribus, cf. 70, 2, 1; 71, 9, 2 atque etiam 72, 7, 2 ubi ὥσπερ — ἀπηγχονήθησαν itidem Xiphilini additamentum puto, praeterea Zon. 7, 26, 11; 8, 1, 6. idem sentire video Dessau *Pros. imp. Rom.* 2 p. 341.

19—p. 286, 9 verba sunt exc. Val. 314, pro quibus haec habet Xiphilinus 270, 15—18 R. St.: (... πᾶν δυναμένη c. 4, 7.) ἀπέκτεινε δὲ ὁ Κόμμοδος καὶ Ἰουλιανὸν

3 [οὐ] del. Reim., nec habet Zon., cf. Herod. 1, 8, 6, *v. Comm.* 4, 3 ἠγγύητο Dind., ἐνεγγεγύητο VC, ad 38, 9, 1 8 αὐτῆς H. St., αὐτῆς VC τὸν εἰρημένον] τὸν εἰρημένον ⟨τρόπον⟩ Leuncl. perperam omnino, nam intellegitur *Claudius Pompeianus Quintianus* Lucillae privignus et gener, sed τὸν εἰρημένον vix Dionis est, quem explicatius hoc dixisse puto 12 την Καπρίαν] cf. ad 52, 43, 2 Κουαδράτου H. St., κοδράτου VC, cf. c. 13, 5. ceterum vide Dessau *Pros. imp. Rom.* 3 p. 470 n. 604 13 Ἔκλεκτος Ἐκλέκτου] ita quoque c. 19, 4; 22, 4 et 73, 1, 1 et 10, 1, Ἔκλεκτος quoque Herod. 1, 16, 5 et 17, 2—6. 9 (unde Tzetz. *hist.* 6, 485—503); 2, 1, 2, *Electus v. Comm.* 15, 2, *v. Pert.* 4, 5. 6; 11, 11 (hic *eiectus* codd.), *Eclectus* v. Veri 9, 6 (cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 32 n. 8).

19 καὶ (prius) om. cod. Peir., additum ex VC Σάλουιον Val., σελβιον (s. acc.) cod. Peir., σερούιον VC, cf. *v. Comm.* 3, 2; 4, 8, *v. Did. Iul.* 2, 1, et *Pros. imp. Rom.* 3 p. 166 n. 104 Πάτερνον VC, παστερνον (s. acc.) cod. Peir., cf. ad 71, 12, 3 (p. 254).

Digitized by Google

Ταρρουτήνιον ἐς τοὺς ὑπατευκότας κατειλεγμένον, ἄλλους τε μετ' αὐτῶν καὶ τινα καὶ γυναῖκα εὐπατρίδα ἀπέσφαξεν. καίτοι καὶ Ἰουλιανὸς δυνηθεὶς ἂν μετὰ τὴν Μάρκου τελευτὴν πᾶν εὐθὺς κατ' αὐ-
2 *τοῦ δ τι καὶ ἐβούλετο, ἅτε καὶ ἐλλογιμώτατος ὢν καὶ στρατιὰν μεγάλην ἐπιτετραμμένος τούς τε στρατιώτας ἀνηρτημένος, πρᾶξαι,* 5 *οὐδὲν ἠθέλησε διά τε τὴν ἑαυτοῦ ἐπιείκειαν καὶ διὰ τὴν ἐκείνου καὶ τεθνηκότος εὔνοιαν νεοχμῶσαι· καὶ ὁ Πάτερνος ῥᾳδίως ἂν αὐτόν, εἴπερ ἐπεβεβουλεύκει οἱ, ὥσπερ ἠτιάθη, φονεύσας ἕως ἔτι τῶν δορυφόρων ἦρχεν, οὐκ ἐποίησεν.* Exc. Val. 314 (p. 725), cf. Xiph. 270, 15—18 R. St. 10

3 *ἐφόνευσε δὲ καὶ τοὺς Κυιντιλίους, τόν τε Κονδιανὸν καὶ τὸν Μάξιμον· μεγάλην γὰρ εἶχον δόξαν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἐπὶ στρατηγίᾳ καὶ ὁμοφροσύνῃ καὶ πλούτῳ. ἐκ γὰρ δὴ τῶν προσόντων σφίσιν ὑπωπτεύοντο καλῶν, εἰ καὶ μηδὲν νεώτερον ἐνενόουν, ἄχθεσθαι*
4 *τοῖς παροῦσι. καὶ οὕτως αὐτοί, ὥσπερ ἔζησαν ἅμα, οὕτω καὶ* 15 *ἀπέθανον μεθ' ἑνὸς τέκνου· διαπρεπέστατα γὰρ τῶν πώποτε ἐφίλησαν ἀλλήλους, καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε οὐδὲ ἐν ταῖς ἀρχαῖς διεχωρίσθησαν. ἐγένοντο δὲ καὶ πολυκτήμονες καὶ παμπλούσιοι, καὶ ἦρχον ὁμοῦ καὶ παρήδρευον ἀλλήλοις.*

6 *Κονδιανὸς δὲ Σέξτος ὁ τοῦ Μαξίμου υἱός, φύσει τε καὶ παι-* 20 *δείᾳ τῶν ἄλλων διαφέρων, ἐπειδὴ ἤσθετο καὶ τῆς ἐς αὐτὸν φερούσης θανατηφόρου ψήφου (διέτριβε δὲ ἐν Συρίᾳ), αἷμα λαγὼ ἔπιε, καὶ μετὰ τοῦτ' ἐπί τε ἵππον ἀνέβη καὶ κατέπεσεν ἀπ' αὐτοῦ ἐπίτη-*
2 *δες, τό τε αἷμα ἤμεσεν ὡς ἴδιον, καὶ ἀρθεὶς ὡς καὶ παραχρῆμα τελευτήσων ἐς οἴκημα ἐκομίσθη, καὶ αὐτὸς μὲν ἀφανὴς ἐγένετο,* 25

τὸν Σέρουιον καὶ τὸν Πάτερνον, καίτοι δυνηθέντας ἂν εἴπερ ἠθέλησαν ῥᾳδίως αὐτὸν καταλῦσαι· ὁ μὲν γὰρ ἐλλογιμώτατος ἦν καὶ στρατιὰν μεγάλην ἐπετέτραπτο, Πάτερνος δὲ τῶν δορυφόρων ἦρχεν. (ἐφόνευσε δὲ καὶ κ. τ. λ. § 3.)

1 *Ταρρουτήνιον*] cf. ad 71, 12, 3, p. 254 2 *γυναῖκα εὐπατρίδα*] *Vitrasiam Faustinam*, cf. *v. Comm.* 4, 10. Vitrasia Faustina (C. I. L. 10, 4635 = Dessau 1115) filia fuit T. Pomponii Proculi Vitrasii Pollionis (*Pros. imp. Rom.* 3 p. 78 n. 558). hic cum a quaestura statim ad praeturam pervenerit (C. I. L. 12, 361 = Dessau 1114 et 6, 1540 = Dessau 1112) patricium fuisse consentaneum est, cf. Momms. *Staatsr.* 1³ p. 537, 2 3 *εὐθύς* Dind., *εὐθὺ* cod. Peir., cf. 68, 12, 4 7 *αὐτὸν* Rk., *αὐτὸς* cod. Peir. 8 *ἐπεβεβουλεύκει* Dind., *ἐπιβεβουλεύκει* cod. Peir.

11 *Κυιντιλίους* R. St., *κυιντιλιανοὺς* VC (recte tamen 71, 33, 1 et mox c. 7, 2), cf. testimonia adlata *Pros. imp. Rom.* 3 p. 116—118 *Κονδιανὸν* Reim., *καρδιανὸν* VC (recte mox c. 6, 1), cf. testimonia *Pros. imp. Rom.* 3 p. 116 sq. n. 19. 20 18 *ἐγένοντο — παμπλούσιοι*] aut delenda aut post *ἀλλήλοις* transponenda censet v. Herw., at *διεχωρίσθησαν* a Dione vel Xiphilino sensu dissentiendi usurpatum crediderim, quanquam alterum exemplum non novi nec ita dictum est 56, 10, 1.

Digitized by Google

κριοῦ δὲ σῶμα ἐς λάρνακα ἀντ' αὐτοῦ ἐμβληθὲν ἐκαύθη. καὶ ἐκ τούτου ὁ μὲν ἀμείβων ἀεὶ τὸ σχῆμα καὶ τὴν ἐσθῆτα ἄλλοτε ἄλλῃ ἐπλανᾶτο, διαδοθέντος δὲ τοῦ λόγου τούτου (οὐ γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ τὰ τηλικαῦτα ἐπὶ πολὺν χρόνον λανθάνειν) ζήτησις αὐτοῦ μεγάλη πανταχοῦ ὁμοίως ἐγένετο, καὶ πολλοὶ μὲν ἀντ' αὐτοῦ δι' ὁμοιότητα 3 πολλοὶ δὲ ὡς καὶ συνεγνωκότες τι αὐτῷ ἢ καὶ ὑποδεδεγμένοι πῃ αὐτὸν ἐκολάσθησαν, ἔτι δὲ πλείους οὐδὲ ἑορακότες ποτὲ ἴσως αὐτὸν τῶν οὐσιῶν ἐστερήθησαν. καὶ ὁ μὲν εἴτε ὄντως ἐσφάγη (πλεῖ- 4 σται γὰρ κεφαλαὶ ὡς ἐκείνου οὖσαι ἐς τὴν Ῥώμην ἐκομίσθησαν) εἴτε καὶ ἀπέφυγεν, οὐδεὶς οἶδεν· ἕτερος δέ τις ἐτόλμησε μετὰ τὸν τοῦ Κομμόδου θάνατον Σέξτος τε εἶναι φῆσαι καὶ πρὸς ἀνάληψιν τοῦ τε πλούτου καὶ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ ὁρμῆσαι. καὶ πολλά γε ὑπὸ πολλῶν ἀνακριθεὶς ἐκομψεύσατο, ὡς μέντοι καὶ τῶν Ἑλληνι- 5 κῶν τι αὐτὸν ὁ Περτίναξ, ὧν ἐκεῖνος διεπεφύκει, ἀνήρετο, πλεῖστον ἐσφάλη, μηδὲ συνεῖναι τὸ λεγόμενον δυνηθείς. οὕτω που τὸ μὲν εἶδος ἐκ φύσεως καὶ τἆλλα ἐξ ἐπιτηδεύσεως αὐτῷ ἐῴκει, τῆς δὲ δὴ παιδείας αὐτοῦ οὐ μετεσχήκει.

τοῦτό τε οὖν αὐτὸς ἤκουσα παρών, καὶ ἕτερον τοιόνδε εἶδον. 7 ἔστιν ἐν Μαλλῷ πόλει τῆς Κιλικίας Ἀμφιλόχου χρηστήριον, καὶ χρᾷ δι' ὀνειράτων. ἔχρησεν οὖν καὶ τῷ Σέξτῳ, ὃ διὰ γραφῆς ἐκεῖ- νος ἐδήλωσε· παιδίον γὰρ τῷ πίνακι ἐνεγέγραπτο δύο δράκοντας ἀποπνῖγον καὶ λέων νεβρὸν διώκων. οὐδὲ ἔσχον αὐτὰς συμβαλεῖν, 2 τῷ πατρὶ συνὼν ἄρχοντι τῆς Κιλικίας, πρὶν πυθέσθαι τούς τε ἀδελφοὺς ὑπὸ τοῦ Κομμόδου, ὃς μετὰ ταῦτα τὸν Ἡρακλέα ἐζήλωσε, τρόπον τινὰ πνιγέντας, ὥσπερ καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἔτι νήπιος ὢν ἱστό- ρηται τοὺς ὑπὸ τῆς Ἥρας ἐπιπεμφθέντας αὐτῷ δράκοντας ἀποπνῖ-

---

10—17 composita hic verba Xiphilini et exc. Val. 315:

Xiphilinus (271, 10—15)	Exc. Val. 315
ἕτερος δέ τις ἐτόλμησε μετὰ τὸν τοῦ Κομμόδου θάνατον Σέξτος τε εἶναι φῆσαι — τὸ λεγόμενον δυνηθείς. (τοῦτό τε οὖν αὐτὸς ἤκουσα παρὼν κ.τ.λ. c. 7, 1.)	ὅτι μετὰ τὸν τοῦ Κομμόδου θάνατον ἐτόλμησέ τις Σέξτος τε εἶναι φῆσαι — τὸ λεγόμενον δυνηθείς. οὕτω που τὸ μὲν εἶδος — οὐ μετεσχήκει.

25 — p. 288, 1 ὥσπερ — ἀποπνῖξαι et fortasse etiam καὶ γὰρ — ἀπηγχονήθησαν a Xiphilino additum puto, cf. ad c. 4, 7. καὶ γὰρ — ἀπηγχονήθησαν male abundant iudice Bekkero.

11 τε C, τι V 13 τῶν Ἑλληνικῶν Suid., ἑλληνικῶν V, ἑλληνικῶς C, ἑλλη- νοκῶν cod. Peir., articulo carere non possumus 15—17 οὕτω — μετεσχήκει om. VC 18 τοιόνδε] τοιόνδε ⟨τι⟩ Dind. otiose 19 Μαλλῷ Reim., μαλῶ VC 22 αὐτας] αὐτὰ Leuncl., quod valde placet, αὐτὰς explicat γραφὰς Reim. 24 post ἐζήλωσε interpunxit Reim., post τρόπον τινὰ ceteri.

Digitized by Google

ξαι (καὶ γὰρ καὶ οἱ Κυιντίλιοι ἀπηγχονήθησαν), καὶ τὸν Σέξτον φεύγοντα καὶ διωκόμενον ὑπὸ τοῦ κρείττονος. Xiph. 270, 18—271, 25 R. St., et (p. 287 v. 10—17) Exc. Val. 315 (p. 725) = Suid. *s. v.* Σέξτος.

3 πάμπολυν ἂν ὄχλον τῇ συγγραφῇ παράσχοιμι, εἰ ἀκριβῶς καθ' ἕκαστον τοὺς θανατωθέντας ὑπ' αὐτοῦ γράφοιμι, ὁπόσους ἐκεῖνος ἢ διὰ συκοφαντίας ψευδεῖς ἢ δι' ὑποψίας οὐκ ἀληθεῖς ἢ διὰ πλοῦτον λαμπρὸν ἢ διὰ γένος εὐδόκιμον ἢ διὰ παιδείας ὑπεροχὴν ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἀρετὴν διεχρήσατο. Xiph. 271, 25—30 R. St.

4 ὅτι ὁ Κόμμοδος πολλὰ ⟨μὲν⟩ πλούτου ἐπιδείγματα, πολλῷ δὲ πλείω καὶ φιλοκαλίας ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ παρέσχετο. ἔστι δέ τι καὶ δημωφελὲς ὑπ' αὐτοῦ πραχθέν· Μανιλίου γὰρ τῷ Κασσίῳ συγγενομένου καὶ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ τὰς Λατίνας διοικήσαντος, καὶ μέγιστον παρ' αὐτῷ δυνηθέντος καὶ φυγόντος, εἶτα φωραθέντος, οὔτε τι ἀκοῦσαι καίτοι πολλὰ μηνύσειν ὑπισχνουμένου ἠθέλησε, καὶ τὰ γράμματα αὐτοῦ πάντα κατέκαυσε πρὶν ἀναγνωσθῆναι. Exc. Val. 316 (p. 725).

p. C. 184 8 ἐγένοντο δὲ καὶ πόλεμοί τινες αὐτῷ πρὸς τοὺς ὑπὲρ τὴν Λακίαν βαρβάρους, ἐν οἷς ὅ τε Ἀλβῖνος καὶ ὁ Νίγρος οἱ τῷ αὐτοκράτορι Σεουήρῳ μετὰ ταῦτα ἀντιπολεμήσαντες εὐδοκίμησαν, μέγιστος δὲ ὁ 2 Βρεττανικός. τῶν γὰρ ἐν τῇ νήσῳ ἐθνῶν ὑπερβεβηκότων τὸ τεῖχος τό διορίζον αὐτούς τε καὶ τὰ ⟨τῶν⟩ Ῥωμαίων στρατόπεδα, καὶ πολλὰ κακουργούντων, στρατηγόν τέ τινα μετὰ τῶν στρατιωτῶν οὓς εἶχε κατακοψάντων, φοβηθεὶς ὁ Κόμμοδος Μάρκελλον Οὔλπιον ἐπ' αὐ- 3 τοὺς ἔπεμψεν. οὗτοσὶ δὲ ὁ ἀνὴρ μέτριος καὶ εὐτελὴς ὤν, στρατιωτικῶς τε ἀεὶ καὶ περὶ τὴν τροφὴν καὶ περὶ πάντα τἄλλα ζῶν, ὅτε ἐπολέμει, ὑψηλόφρων καὶ φρονηματώδης ἐγίγνετο, χρημάτων τε διαφανῶς ἀδωρότατος ἦν, οὐ μὴν καὶ ἡδὺς τὸ ἦθος ἢ φιλάνθρω-

4—8 = Zon. 12, 4 p. 533, 12—17 B. (p. 87, 15—21 D.) 17. 18. 19. 20. 23—27 > Zon. 12, 4 p. 533, 18—21 B. (p. 87, 22—26 D.)

9—15 exc. Val. 316 inter c. 6, 5 (n. 315) et 8, 4 (n. 317) collocandus hic aptissime inseritur.

26—p. 289, 13 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 317:

Xiphilinus (272, 7—18)	Exc. Val. 317
. . . φρονηματώδης ἐγίγνετο, χρημάτων τε διαφανῶς ἀδωρότατος ἦν, οὐ μὴν καὶ ἡδὺς τὸ ἦθος ἢ φιλάνθρω-	ὅτι Μάρκελλος ὁ στρατηγὸς δωροδοκίας τοσοῦτον ἀπεῖχεν ὅσον τῆς τε φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἡμερότητος· ὅπως

1 καὶ (alterum) inserui ex VC ἀπηγχονήθησαν] ἀπηγχονίσθησαν Dind. (in Thes. *s. v.*).

9 ⟨μὲν⟩ add. Bk. 13 αὐτῷ St., αὐτοῦ cod. Peir.

21 ⟨τῶν⟩ ins. R. St. 26—p. 289, 2 χρημάτων — γραμματεῖα] quid habeat cod. Peir. Suid. vide supra.

Digitized by Google

πος. ἀυπνότατος δὲ τῶν στρατηγῶν γενόμενος, καὶ τοὺς ἄλλους 4
τοὺς συνόντας αὐτῷ ἐγρηγορέναι βουλόμενος, δώδεκα γραμματεῖα,
οἷά γε ἐκ φιλύρας ποιεῖται, καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ὡς εἰπεῖν συνέ-
γραφε, καὶ προσέταττέ τινι ἄλλο ἄλλῃ ὥρᾳ κομίζειν τισίν, ἵν' ἐγρη-
γορέναι τὸν στρατηγὸν ἀεὶ νομίζοντες μηδὲ αὐτοὶ ἄδην καθεύδοιεν.
ἦν μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ὑπνομαχεῖν πεφυκώς, ἐπὶ πλέον δὲ τοῦτο ἐκ
τῆς ἀσιτίας ἠσκήκει. τά τε γὰρ ἄλλα ἥκιστα ἄδην ἐσιτεῖτο, | καὶ 5 P 139r
ὅπως μηδὲ τῶν ἄρτων διαπιμπλᾶται, ἐκ τῆς Ῥώμης αὐτοὺς μετε-
πέμπετο, οὐχ ὡς οὐ δυνάμενος τῶν ἐπιχωρίων ἐσθίειν, ἀλλ' ἵν'
ὑπὸ τῆς παλαιότητος αὐτῶν μὴ δύνηται μηδὲ σμικρῷ πλέον τοῦ
πάνυ ἀναγκαίου φαγεῖν· τὰ γὰρ οὖλα αὐτοῦ κακῶς ἔχοντα ῥᾳδίως
ὑπὸ τῆς τῶν ἄρτων ξηρότητος ἠμάσσετο. ἐπετήδευε δ' οὖν ἐπὶ
μεῖζον αὐτὸ πλάττεσθαι, ἵν' ὡς μάλιστα διαγρυπνεῖν δοκῇ.

---

1. 6—11 > Zon. 12, 4 p. 533, 21—534, 2 B. (p. 87, 26—30 D.)

[Xiphilinus]

πος. ἀυπνότατος δὲ τῶν στρατηγῶν γενόμενος, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνόντας αὐτῷ ἐγρηγορέναι βουλόμενος, δώδεκα γραμματεῖα — κομίζειν τισίν (v. 4), ἵν' ἐγρηγορέναι τὸν στρατηγὸν ἀεὶ νομίζοντες μηδὲ αὐτοὶ ἄδην καθεύδοιεν. ἦν μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ὑπνομαχεῖν πεφυκώς, ἐπὶ πλέον δὲ τοῦτο ἐκ τῆς ἀσιτίας ἠσκήκει (v. 7).

ὅπως γὰρ μηδὲ τῶν ἄρτων διαπιμπλᾶται ἐκ τῆς Ῥώμης αὐτοὺς μετεπέμπετο,

ἵν' ὑπὸ τῆς παλαιότητος — φαγεῖν (v. 11). (Μάρκελλος μὲν δὴ κ. τ. λ. § 6.)

[Exc. Val. 317]

γὰρ δὴ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς ἐγρηγορέναι δοκῇ καὶ κατὰ τοῦτο μηδὲ τῶν ἄλλων τις τῶν συνόντων οἱ καθεύδῃ, IB
γραμματεῖα — κομίζειν τισίν (v. 4), ἵν' ὡς καὶ ἀεὶ ἐγρηγορὼς θαυμάζηται.

ἦν μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ὑπνομαχεῖν πεφυκώς, ἐπὶ πλεῖον δὲ αὐτὸ καὶ ἐκ τῆς τροφῆς ἠσκήκει (v. 7). τά τε γὰρ ἄλλα ἥκιστα ἄδην ἐσιτεῖτο καὶ ὅπως μηδὲ τῶν ἄρτων διαπιμπλᾶται, ἐκ τῆς Ῥώμης αὐτοὺς μετεπέμπετο, οὐχ ὡς οὐ δυνάμενος τῶν ἐπιχωρίων ἐσθίειν, ἀλλ' ἵν' ὑπὸ τῆς παλαιότητος — φαγεῖν (v. 11)· τὰ γὰρ οὖλα αὐτοῦ — διαγρυπνεῖν δοκῇ.

Xiphilinum initio Dionis ipsam manum dedisse et per se patet et confirmatur verbis χρημάτων τε διαφανῶς ἀδωρότατος ἦν, quae a Thucydide (2, 65, 8) habuit Dio. — Ceterum post ἠμερότητος addit μετεῖχεν Suidas, qui etiam ἐγρηγορέναι, cum ἐγρηρέναι det cod. Peir.

2 γραμματεῖα Suid.A, γραμμάτια cod. Peir. VC Suid.BV 3 ὡς εἰπεῖν om. VC 4. 5 ἵν' — καθεύδοιεν] quae habet cod. Peir. Suid. vide supra 5 ἄδην Bk., ἄδδην VC 6 τοῦτο VC, αὐτὸ καὶ cod. Peir. Suid. 7 ἀσιτίας VC, τροφῆς cod. Peir. Suid. 7. 8 τά τε γὰρ — ὅπως μηδὲ cod. Peir. Suid., ὅπως γὰρ VC 7 ἄδην] an ex superioribus huc ab eclogario intrusum? 9 οὐχ ὡς — ἀλλ' om. VC 10 σμικρῷ cod. Peir. Suid., μικρὰ VC 11—13 τὰ γὰρ — δοκῇ om. VC 12 ἠμάσσετο Suid., ἠμάσετο cod. Peir. 13 αὐτὸ] τὸ ἄυπνον St.

Digitized by Google

6 *Μάρκελλος μὲν δὴ τοιοῦτος ὢν τούς τε βαρβάρους τοὺς ἐν Βρεττανίᾳ δεινῶς ἐκάκωσε, καὶ μικροῦ δεῖν ὑπὸ τοῦ Κομμόδου μετὰ ταῦτα διὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ἀποθανεῖν μελλήσας ὅμως ἀφείθη·*

p. C. 185. (186?) 9 *Περέννιον δὲ τῶν δορυφόρων μετὰ τὸν Πάτερνον ἄρχοντα συνέβη διὰ τοὺς στρατιώτας στασιάσαντας ἀναιρεθῆναι. τοῦ γὰρ Κομμόδου ἁρματηλασίαις καὶ ἀσελγείαις ἐκδεδωκότος ἑαυτόν, καὶ τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων οὐδὲν ὡς εἰπεῖν πράττοντος, ὁ Περέννιος ἠναγκάζετο οὐχ ὅτι τὰ στρατιωτικὰ ἀλλὰ καὶ τἄλλα διὰ χειρὸς*

2[1] *ἔχειν καὶ τοῦ κοινοῦ προστατεῖν. οἱ οὖν στρατιῶται, ὁπότε τι σφίσι μὴ καταθύμιον ἀπαντήσαι, τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸν Περέννιον ἀναφέροντες ἐμήνιον αὐτῷ.* Xiph. 271, 30—272, 28 R. St. et (p. 288 v. 26—p. 289 v. 13) Exc. Val. 317 (p. 725) = Suid. *s. v. Μάρκελλος.*

2[2] ὅτι οἱ ἐν Βρεττανίᾳ στρατιῶται Πρίσκον ὑποστράτηγον εἵλοντο αὐτοκράτορα· ὁ δὲ παρῃτήσατο εἰπὼν ὅτι "τοιοῦτος ἐγώ εἰμι αὐτοκράτωρ οἷοι ὑμεῖς στρατιῶταί ἐστε". Petr. Patr. *exc. Vat.* 122 (p. 224 Mai. = p. 208, 8—11 Dind.)

2[3] *καὶ οἱ ἐν Βρεττανίᾳ τοίνυν ὑπάρχοντες, ἐπειδή τι καὶ ἐπετιμήθησαν ἐφ' οἷς ἐστασίαζον (οὐ γὰρ πρὶν ἡσύχασαν ἢ αὐτοὺς*

1—11 > Zon. 12, 4 p. 534, 1—9 B. (p. 87, 30—88, 8 D.) 17 — p. 291, 6. 8. 11 > Zon. 12, 4 p. 534, 9—15 B. (p. 88, 8—15 D.)

13—15 excerpto Vaticano 122 inter 71, 32, 1 (= exc. Vat. 121) anni 177 et 72, 12, 3 (= exc. Vat. 123) locus dandus est. Borghesium itaque haud recte (*opp.* 3, 249) Priscum hunc pro celeberrimo imperatoris Marci duce, Britanniae per annos 161/162 fere praeside, M. Statio Prisco habuisse monui *Museum* (Gron.) 4 (1896) p. 21. nec traditur quemquam praeter Avidium Cassium contra Marcum rebellasse, quare neque ad annos eius postremos 177—180 fragmentum referendum. contra de Commodo scriptor vitae (8, 4) *appellatus est,* inquit, *Commodus etiam Brittannicus, cum Brittani etiam imperatorem contra eum diligere voluerint,* sc. Priscum, quem etiam Dio apud Petrum imperatoriam dignitatem recusasse refert. hunc motum Brittanicum coll. § 2[2]—4; 73, 4, 1 et *v. Pert.* 3, 6—10 anno 185 accidisse patet. huc fere inserendum esse excerptum indicaverat iam Bk.

4 *Περέννιον* C, *περιέννιον* V. *Περέννιος* recte c. 9, 1. 3; 11, 1; 12, 1; 13, 1, *πυρέννιος* c. 9, 2[1], *Περέννιος* Herod. 1, 8, 1. 7. 8; 1, 9, 1. 4—8, Eus. *h. e.* 5, 21, *Perennis v. Comm.* 5, 1—3. 6. 13 (hoc uno loco *perennio* abl. c. codd.); 6, 1. 2. 4—6; 8, 1; 14, 8, *v. Pert.* 3, 3. 5. cf. O. Hirschfeld *Verwaltungsgesch.* p. 228 et C. I. L. 2, 258 (add. p. 693) *Πάτερνον* R. St., *μάτερνον* VC, cf. ad 71, 12, 3 (p. 254) 6 *ἐκδεδωκότος*] *ἐνδεδωκότος* v. Herw. (litt.), quod non displicet, sed Dio saepe *ἐκδοῦναι* usurpavit ubi veteres *ἐνδοῦναι* malebant, cf. Index 10 *ἀπαντήσαι* R. St., *ἀπαντήσοι* VC, *ἀπαντήσειε* fortasse Dio *Περέννιον* R. St., *πυρέννιον* VC, cf. ad v. 4 11 *ἐμήνιον* v. Herw., *ἐμηνίων* VC Zon., Dionem cum Herodoto *μηνίω* dixisse paene certum.

Digitized by Google

τὸν Περτίνακα παῦσαι), χιλίους καὶ πεντακοσίους ἀκοντιστὰς ἀπὸ σφῶν ἀπολέξαντες ἐς τὴν Ἰταλίαν ἔπεμψαν· ὧν μηδενὸς κωλύον- 3
τος τῇ Ῥώμῃ πλησιασάντων, ὁ Κόμμοδος ἀπήντησέ τε αὐτοῖς καὶ ἐπύθετο "τί ταῦτα, ὦ συστρατιῶται; τί βουλόμενοι πάρεστε;"
5 εἰπόντων δὲ αὐτῶν "ἥκομεν· Περέννιος γάρ σοι ἐπιβουλεύει, ἵνα αὐτοκράτορα τὸν υἱὸν ἀποδείξῃ" ἐπείσθη τε αὐτοῖς, ἄλλως τε καὶ τοῦ Κλεάνδρου ἐνάγοντος, ὃς κωλυόμενος ὑπὸ τοῦ Περεννίου ποιεῖν ὅσα ἠβούλετο δεινῶς αὐτὸν ἐμίσει, καὶ ἐξέδωκε τὸν ἔπαρ- 4
χον τοῖς στρατιώταις ὧν ἦρχεν, οὐδὲ ἐτόλμησε καταφρονῆσαι χι-
10 λίους καὶ πεντακοσίους, πολλαπλασίους αὐτῶν δορυφόρους ἔχων. καὶ αὐτὸν ἐκεῖνοι καὶ ἠκίσαντο καὶ κατέκοψαν, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ υἱεῖς δύο προσδιεφθάρησαν.

ὁ μὲν οὖν οὕτως ἐσφάγη, ἥκιστα δὴ τοῦτο παθεῖν καὶ δι' ἑαυτὸν 10
καὶ διὰ τὴν πᾶσαν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν ὀφείλων, πλὴν καθ' ὅσον
15 διὰ τὴν φιλαρχίαν αἰτιώτατος τῷ Πατέρνῳ τῷ συνάρχοντι τοῦ ὀλέθρου ἐγένετο· ἰδίᾳ μὲν γὰρ οὐδὲν πώποτε οὔτε πρὸς δόξαν οὔτε πρὸς πλοῦτον περιεβάλετο, ἀλλὰ καὶ ἀδωρότατα καὶ σωφρονέστατα διήγαγε, τοῦ δὲ Κομμόδου ⟨καὶ⟩ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ πᾶσαν ἀσφάλειαν ἐποιεῖτο. Xiph. 272, 28—273, 15 R. St.

20 ὅτι ὁ Κόμμοδος εὐθυμίαις τε πάνυ προσέκειτο καὶ ἁρματη- 2
λασίᾳ προσεῖχε, καὶ οὔτ' ἀρχὴν τῶν τοιούτων τι αὐτῷ ἔμελεν, οὔτ' εἰ καὶ σφόδρα ἐπεφροντίκει, διαθέσθαι γε αὐτὰ ὑπὸ τῆς ἀβρότητος καὶ τῆς ἀπειρίας ἐδύνατο.

καὶ οἱ Καισάρειοι τούτου ἀπαλλαγέντες (ἦν δὲ αὐτῶν κορυ- p. C. 186?

---

17. 18 = Zon. 12, 4 p. 534, 15. 16 B. (p. 88, 16. 17 D.) 24—p. 292, 2 = Zon. 12, 4 p. 534, 16—18 B. (p. 88, 17—20 D.)

20—p. 292, 2 coniuncta sunt exc. Val. 318 et Xiphilini verba:

Xiphilinus (273, 15—18)	Exc. Val. 318
(. . . ἐποιεῖτο c. 10, 1.) καὶ οἱ Καισάρειοι τούτου ἀπαλλαγέντες, ἦν δὲ αὐτῶν κορυ-	ὅτι ὁ Κόμμοδος — καὶ τῆς ἀπειρίας ἐδύνατο. καὶ οἱ Καισάρειοι συνόντες αὐτῷ

6 ἄλλως C, ἄλλοις V 7 ὑπὸ C, ὑπὲρ V 8 ἔπαρχον Sylb., ἵππαρχον VC 9. 10 χιλίους καὶ πεντακοσίους reduxi e VC coll. Thuc. 6, 34, 9; 8, 82, 1, Eur. *Bacch.* 503, χιλίων καὶ πεντακοσίων Hier. Wolf. 11 ἐκεῖνοι Sylb., ἐκεῖνον VC 13 οὖν om. C δὴ Leuncl., δὲ VC 15 Πατέρνῳ R. St., πατέρνα VC, cf. ad 71, 12, 3 (p. 254) 17 περιεβάλετο R. St., περιεβάλλετο VC 18 ⟨καὶ⟩ add. Hier. Wolf.

20 εὐθυμίαις Val., ἐκθυμίαις cod. Peir., ἐπιθυμίαις Reim., cf. c. 14, 1, Zon. 9, 3, 4 21 ἀρχὴν τῶν Reim., ἀρχόντων cod. Peir. 24. p. 294, 1 τούτου — Κλέανδρος VC, συνόντες αὐτῷ cod. Peir., dubitare possis an forte fuerit apud Dionem οἱ Καισάρειοι ⟨οἱ⟩ συνόντες αὐτῷ (ἦν δὲ αὐτῶν κορυφαῖος ὁ Κλέανδρος) τούτου ἀπαλλαγέντες.

Digitized by Google

φαῖος ὁ Κλέανδρος) οὐδὲν ὅ τι κακὸν οὐκ ἔδρων, πωλοῦντες πάντα, ὑβρίζοντες, ἀσελγαίνοντες. Exc. Val. 318 (p. 726) et (p. 291, 24—292, 2) Xiph. 273, 15—18 R. St.

Κόμμοδος δὲ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου περί τε τὰς ῥᾳστώνας καὶ τοὺς ἵππους περί τε τὰς μάχας τῶν τε θηρίων καὶ τῶν ἀν- 5
3 *δρῶν εἶχεν. ἄνευ γὰρ ὧν οἵκοι ἔδρα, πολλοὺς μὲν ἄνδρας ἐν τῷ δημοσίῳ πολλὰ δὲ καὶ θηρία πολλάκις ἔφθειρε· καὶ πέντε γοῦν ἵππους ποταμίους ἅμα καὶ δύο ἐλέφαντας ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἡμέρᾳ χωρὶς αὐτὸς ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶ κατεχρήσατο, καὶ προσέτι καὶ ῥινοκέρωτας ἀπέκτεινε καὶ καμηλοπάρδαλιν. ταῦτα μέν μοι κατὰ* 10
παντὸς τοῦ περὶ αὐτὸν λόγου γέγραπται. Xiph. 273, 18—25 R. St.

11 [Exc. Val.] *ὅτι τῷ Οὐικτωρίνῳ πολιαρχήσαντι ἀνδριὰς ἔστη. ἀπέθανε δὲ οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς,*

καὶ δή ποτε πολλῆς μὲν φήμης πολλῶν δὲ καὶ λόγων ὡς εἰπεῖν περὶ τοῦ ὀλέθρου αὐτοῦ γιγνομένων ἀπεθρασύνατο, καὶ πρὸς τὸν Περέννιον προσελθὼν "ἀκούω" ἔφη "ὅτι με ἀποκτεῖναι ἐθέλετε· τί οὖν

[Xiph.] *Οὐικτωρίνῳ δὲ τῷ πολιαρχήσαντι τελευτήσαντι ὁ ἀνδριὰς ἐδόθη. οὗτος βουλομένου πολλάκις ἀνελεῖν αὐτὸν* 15
τοῦ Κομμόδου, ἀναβαλλομένου δὲ καὶ ὀκνοῦντος τὴν πρᾶξιν, [ὁ γὰρ Οὐικτωρῖνος τῇ τε τῆς ψυχῆς ἀρετῇ καὶ τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ οὐδενὸς τῶν καθ' ἑαυ- 20
τὸν δεύτερος ἐγένετο = p. 293 v. 4. 5] προσελθὼν τῷ Περεννίῳ ποτὲ "ἀκούω" ἔφη κ. τ. λ.

[Xiphilinus]
φαῖος ὁ Κλέανδρος, οὐδὲν ὅ τι κακὸν οὐκ ἔδρων — ἀσελγαίνοντες. (Κόμμοδος δὲ κ. τ. λ.)

[Exc. Val. 318]
οὐδὲν ὅ τι κακὸν οὐκ ἔδρων — ἀσελγαίνοντες.

haec cum superioribus cohaesisse crediderim et lectum fuisse apud Dionem *ὁ μὲν γαρ Κόμμοδος εὐθυμίαις κ. τ. λ.* sic quoque inter *ἐδύνατο* et *καὶ οἱ Καισάρειοι* interiectum fuerit *ὅθεν* vel *δι' ὅπερ* vel tale quid. — Ceterum c. 9, 1 et 10, 2 item mox eadem hac paragrapho idem fere relatum esse, id prorsus est Dioneum, neque obliviscendum haec in integro scriptore spatio maiore dirempta fuisse.

12—18 verba eclogarii Constantiniani et Xiphilini ita apud Dionem cohaesisse videntur ut Xiphilinea explicarent qui factum sit ut Victorinus morte violenta oppressus non sit. inter *γιγνομένων* et *ἀπεθρασύνατο* (v. 21) ea inseruit Reim. haud recte.

8 *ποταμίους* V, *πολεμίους* C *ἡμέρᾳ* V, *ἡμέρας* C 10 *κατὰ παντὸς τοῦ περὶ αὐτὸν λόγου*] *κατὰ πάντα τὸν περὶ αὐτὸν λόγον* Rk., *ἀπὸ* vel *ἐκ παντὸς τοῦ περὶ αὐτὸν λόγου* v. Herw. (litt.).

12[ab] *Οὐικτωρίνῳ* Bk., *βικτωρίνω* VC (et v. 18) cod. Peir. 13[b] *ὁ*] Xiphilini vel potius librarii additamentum 21[a] *ἀπεθρασύνατο* Bk., *ἀπεθρασύνετο* cod. Peir. 22[b] *ποτὲ* huc inseruit Xiph. ex 18[a] 23[a] *ἀκούω* Val., *ἄκου* cod. Peir.

Digitized by Google

μέλλετε; τί δὲ ἀναβάλλεσθε, ἐξὸν ὑμῖν ἤδη καὶ τήμερον αὐτὸ δρᾶσαι;" ἀλλ' οὐδὲν οὐδὲ ἐκ τούτου δεινὸν ὑπ' ἄλλου τινὸς ἔπαθεν, 2 ἀλλ' αὐτομάτῳ θανάτῳ ἐχρήσατο, καίπερ καὶ ὑπὸ τοῦ Μάρκου ἐν τοῖς πάνυ τιμηθείς, καὶ τῇ τῆς ψυχῆς ἀρετῇ καὶ τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ οὐδενὸς τῶν καθ' ἑαυτὸν δεύτερος γενόμενος. ἀμέλει δύο ταῦτ' εἰπὼν πάντα τὸν τρόπον αὐτοῦ δηλώσω. τῆς τε 3 Γερμανίας ποτὲ ἄρχων τὸ μὲν πρῶτον οἴκοι καθ' ἑαυτὸν ἐπειράθη τὸν ὑποστράτηγον πεῖσαι μὴ δωροδοκεῖν, ἐπεὶ δ' οὐκ ἐσήκουεν αὐτοῦ, ἀνέβη τε ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ σιωπὴν τῷ κήρυκι κηρῦξαι προστάξας ὥμοσε μήτ' εἰληφέναι δῶρά ποτε μήτε λήψεσθαι, ἔπειτα 4 καὶ ἐκεῖνον ὁμόσαι ἐκέλευσεν, ὡς δ' οὐκ ἠθέλησεν ἐπιορκῆσαι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς· καὶ μετὰ τοῦτο τῆς Ἀφρικῆς ἡγεμονεύσας ἕνα τῶν παρέδρων ὁμοιότροπόν πως ἐκείνῳ ὄντα τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησεν, ἐπὶ πλοῖον δέ τι ἐπιθεὶς ἐς τὴν Ῥώμην ἀπέπεμψεν. Exc. Val. 319 (p. 726), Xiph. 273, 25—274, 4 R. St.

τοιοῦτος μέν τις ὁ Οὐικτωρῖνος ἦν, ὁ δὲ δὴ Κλέανδρος ὁ μετὰ 12 τὸν Περέννιον μέγιστον δυνηθεὶς καὶ ἐπράθη μετὰ τῶν ὁμοδούλων, μεθ' ὧν καὶ ἀχθοφορήσων ἐς τὴν Ῥώμην ἐκεκόμιστο, χρόνου δὲ προϊόντος οὕτως ηὐξήθη ὥστε καὶ τοῦ Κομμόδου προκοιτῆσαι,

---

1—15 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 319:

Xiphilinus	Exc. Val. 319
(. . . δρᾶσαι.)	(. . . δρᾶσαι.) ἀλλ' οὐδὲν οὐδὲ ἐκ τούτου — πάντα τὸν τρόπον αὐτοῦ δηλώσω (v. 6).
τῆς δὲ Γερμανίας — ἀνέβη τε ἐπὶ τὸ βῆμα (v. 9) καὶ ὥμοσε μήτ' εἰληφέναι δῶρα — ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς (v. 12). (τοιοῦτος μέν τις ὁ Οὐικτωρῖνος κ. τ. λ. c. 12, 1.)	τῆς τε Γερμανίας — ἀνέβη τε ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ ἑαυτὸν τῷ κήρυκι κηρῦξαι προστάξας ὥμοσε μήτ' εἰληφέναι δῶρα — ἐκέλευσεν αὐτὸν πάντα ἀπαλλάξαι (v. 12). καὶ μετὰ τοῦτο τῆς Ἀφρικῆς — ἐς τὴν Ῥώμην ἀπέπεμψεν.

1 ἀναβάλλεσθε Val., ἀναβάλλεσθαι cod. Peir. 2—6 ἀλλ' — δηλώσω om. VC, cf. tamen p. 292 v. 18b—22b 2 οὐδὲν inserui ex cod. Peir., suaserat iam Rk. 5 ἑαυτὸν VC (p. 292 v. 20b), ἑαυτῶν cod. Peir. 6 τε cod. Peir., δὲ VC 7 ποτὲ om. cod. Peir. 9 σιωπὴν — προστάξας om. VC σιωπὴν scripsi praeeunte Reiskio qui σιγὴν, ἑαυτὸν cod. Peir., illud praetuli propter 63, 5, 1, cf. quoque fr. 36, 7; 69, 6, 1. 2 προστάξας Val., προστάξαι cod. Peir. 11 ὁμόσαι VC, κηρυχθῆναι cod. Peir. ὡς δ' VC, καὶ ἐπεὶ cod. Peir. 12 ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς VC, πάντα ἀπαλλάξαι cod. Peir. 12—15 καὶ μετὰ τοῦτο — ἀπέπεμψεν om. VC.

16 Οὐικτωρῖνος Bk., βικτωρῖνος VC 17 καὶ ἐπράθη] ἐπράθη μὲν Rk., κατεπράθη Kuiper. (litt.) 18 ἀχθοφορήσων St., ἀχθηφορήσων VC, cf. ad 62, 6, 2.

Digitized by Google

2 τήν τε παλλακίδα αὐτοῦ Λαμοστρατίαν γῆμαι, καὶ τὸν Σαώτερον τὸν Νικομηδέα τὸν πρὸ αὐτοῦ τὴν τιμὴν ἔχοντα ταύτην ἀποκτεῖναι πρὸς πολλοῖς καὶ ἄλλοις· καίτοι καὶ ἐκεῖνος μέγιστον ἠδυνήθη, καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ Νικομηδεῖς καὶ ἀγῶνα ἄγειν καὶ νεὼν τοῦ Κομ-
3 μόδου ποιήσασθαι παρὰ τῆς βουλῆς ἔλαβον. ὁ δ' οὖν Κλέανδρος μέγας ὑπὸ τῆς τύχης ἀρθεὶς καὶ ἐχαρίσατο καὶ ἐπώλησε βουλείας στρατείας ἐπιτροπείας ἡγεμονίας, πάντα πράγματα. καὶ ἤδη τινὲς πάντα τὰ ὑπάρχοντά σφισιν ἀναλώσαντες βουλευταὶ ἐγένοντο, ὥστε καὶ λεχθῆναι ἐπὶ Ἰουλίου Σόλωνος ἀνδρὸς ἀφανεστάτου ὅτι ἐς τὸ
4 συνέδριον τῆς οὐσίας στερηθεὶς ἐξωρίσθη. ταῦτά τε ὁ Κλέανδρος ἐποίει, καὶ ὑπάτους ἐς ⟨ἕνα⟩ ἐνιαυτὸν πέντε καὶ εἴκοσιν ἀπέδειξεν· ὃ μήτε πρότερόν ποτε μήθ' ὕστερον ἐγένετο· καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ Σευῆ-
5 ρος ὁ μετὰ ταῦτα αὐταρχήσας ὑπάτευσεν. ἠργυρολόγει μὲν οὖν πανταχόθεν, καὶ ἐκτήσατο πλεῖστα τῶν πώποτε ὀνομασθέντων προκοίτων, καὶ ἀπ' αὐτῶν πολλὰ μὲν τῷ Κομμόδῳ ταῖς τε παλλακαῖς αὐτοῦ ἐδίδου, πολλὰ δὲ καὶ ἐς οἰκίας καὶ ἐς βαλανεῖα ἄλλα τέ τινα χρήσιμα καὶ ἰδιώταις καὶ πόλεσιν ἐδαπάνα.

p. C. 189 **13** οὗτος οὖν ὁ Κλέανδρος ἐς τοσοῦτον ὄγκον ἀρθεὶς ἔπεσε καὶ
P 189v αὐτὸς | ἐξαίφνης καὶ ἀπώλετο μετὰ ἀτιμίας. ἀπέκτειναν δὲ αὐτὸν οὐχ οἱ στρατιῶται ὥσπερ τὸν Περέννιον, ἀλλ' ὁ δῆμος. ἐγένετο

5—10 = Zon. 12, 4 p. 534, 19—535, 2 (p. 88, 21—27 D.) 11—16 > Zon. 12, 4 p. 535, 2—6 B. (p. 88, 27—31 D.) 18. 19 > Zon. 12, 4 p. 535, 6. 7 B. (p. 88, 31. 32 D.)

7—10: Petr. Patr. *exc. Vat.* 123 (p. 224 sq. Mai. = p. 208, 12—17 Dind.): *ὅτι Κόμμοδος ἀναξίους καὶ πένητας εἰς τὴν σύγκλητον ἐνέγραφεν λαμβάνων τὰς οὐσίας αὐτῶν, ὥστε Ἰούλιον δεδωκότα πᾶσαν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ γενέσθαι βουλευτήν, καί τι* [ita cod.] *τοιοῦτον ἀστείως λεχθῆναι ἐπ' αὐτῷ ὅτι Ἰούλιος τῆς οὐσίας ἀφαιρεθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον ἐξωρίσθη.*

13—19 haec tradita sunt apud Xiphilinum et in exc. Val. 320: *ὅτι ὁ Κλέανδρος πανταχόθεν πολλὰ ἠργυρολόγει καὶ ἐκτήσατο — καὶ ἐς οἰκίας καὶ βαλανεῖα ἐδαπάνα. καὶ διὰ τοῦτο ἐς τοσοῦτον ὄγκον ἀρθεὶς ἔπεσε καὶ αὐτὸς ἐξαίφνης καὶ ἀπώλετο μετὰ ἀτιμίας.*

1 Σαώτερος] perperam σαζώτερος 77, 21, 2 cod. Peir., *Saoterus* in *v. Comm.* 3, 6 (cod. P) sed *soaterus* 3, 6 (cod. B); 4, 5, *sauterus* ibid. 4, 6, cf. C. I. L. 6, 2010 *a* 28 (ubi hic fortasse intellegitur) 2 ἔχοντα] *σχόντα* Rk. 4 *διὰ τοῦτο*] *διὰ τοῦτον* Kuiper. (litt.), *διὰ τούτου* Polak., me vulgata non offendit 5 δ' οὖν Bk., *γοῦν* VC 6 *μέγας*] *μέγα* Zon. male 9 *Ἰουλίου Σόλωνος*] *Ἰουλίῳ Σόλωνι* Zon., et *λεχθῆναι ἐπ' αὐτῷ* exc. Vat., cf. tamen Kuehner-Gerth *ausf. Gr. gr.* 2, 1 p. 497, d 11 ⟨ἕνα⟩ ins. Reim. cum Zon., cf. *v. Comm.* 6, 9 12 *μήτε* Bk. cum Zon., *μὴ* VC 16. 17 *καὶ ἐς βαλανεῖα — πόλεσιν ἐδαπάνα* VC, *καὶ βαλανεῖα ἐδαπάνα* cod. Peir. 18 *οὗτος οὖν ὁ Κλέανδρος* VC, *καὶ διὰ τοῦτο* cod. Peir.

Digitized by Google

μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ἰσχυρὰ σιτοδεία, ἐπὶ πλεῖστον δ' αὐτὴν Παπίριος Διονύσιος ἐπὶ τοῦ σίτου τεταγμένος ἐπηύξησεν, ἵν' ὡς αἰτιώτατον αὐτῆς τὸν Κλέανδρον ἀπὸ τῶν κλεμμάτων ὄντα καὶ μισήσωσιν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ διαφθείρωσι. καὶ ἔσχεν οὕτως. ἱπποδρομία 3
τις ἦν, μελλόντων δὲ τὸ ἕβδομον τῶν ἵππων ἀγωνιεῖσθαι πλῆθός τι παιδίων ἐς τὸν ἱππόδρομον ἐσέδραμε, καὶ αὐτῶν παρθένος τις μεγάλη καὶ βλοσυρὰ ἡγεῖτο, ἣν δαίμονα ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων ἐνόμισαν γεγονέναι. τά τε γὰρ παιδία συνεβόησαν πολλὰ 4
καὶ δεινά, καὶ ὁ δῆμος παραλαβὼν αὐτὰ οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐξέκραγε,
καὶ τέλος καταπηδήσας ὥρμησε πρὸς τὸν Κόμμοδον ἐν τῷ Κυιντιλίῳ προαστείῳ ὄντα, πολλὰ μὲν ἐκείνῳ κἀγαθὰ ἐπευχόμενος, πολλὰ δὲ καὶ κατὰ τοῦ Κλεάνδρου καταρώμενος. καὶ ὃς στρατιώτας τινὰς ἐπ' αὐτοὺς ἔπεμψε, καὶ ἔτρωσάν τινας καὶ ἀπέκτειναν· οὐ μέντοι 5
καὶ ἀνείρχθη διὰ τοῦτο ὁ δῆμος, ἀλλὰ τῷ τε πλήθει σφῶν καὶ
τῇ τῶν δορυφόρων ἰσχύι θαρρήσας ἐπὶ μᾶλλον ἠπείχθη. πλησιαζόντων δὲ αὐτῶν τῷ Κομμόδῳ, καὶ μηδενὸς οἱ μηνύοντος τὸ γινόμενον, Μαρκία ἐκείνη ἡ τοῦ Κουαδράτου ἐσήγγειλε τὸ πραττόμενον· καὶ ὁ Κόμμοδος οὕτως ἔδεισεν, ἄλλως τε καὶ δειλότατος ὤν, 6
ὥστε αὐτίκα καὶ τὸν Κλέανδρον καὶ τὸ παιδίον αὐτοῦ, ὃ καὶ ἐν
ταῖς τοῦ Κομμόδου χερσὶν ἐτρέφετο, σφαγῆναι κελεῦσαι. καὶ τὸ μὲν παιδίον προσουδίσθη καὶ διεφθάρη, τὸ δὲ τοῦ Κλεάνδρου σῶμα παραλαβόντες οἱ Ῥωμαῖοι ἔσυραν καὶ ἠκίσαντο, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διὰ πάσης τῆς πόλεως ἐπὶ [τοῦ] κοντοῦ περιήνεγκαν, καί τινας καὶ ἄλλους τῶν μέγα ἐπ' αὐτοῦ δυναμένων ἐφόνευσαν. Xiph. 274,
4—275, 19 et (p. 294 v. 13—19) Exc. Val. 320.

Κόμμοδος δὲ ἀπὸ τῶν εὐθυμιῶν καὶ παιδιῶν ἀνανεύων ἐφόνα 14
καὶ τοὺς ἐπιφανεῖς ἄνδρας διεχειρίζετο· ὧν ἦν καὶ Ἰουλιανὸς ὁ ἔπαρχος, ὃν καὶ δημοσίᾳ περιελάμβανέ τε καὶ κατεφίλει καὶ πατέρα ὠνόμαζεν, Ἰούλιός τε Ἀλέξανδρος, οὗτος μὲν ὡς καὶ λέοντα ἀπὸ
τοῦ ἵππου κατακοντίσας· ὅστις ἐπειδὴ καὶ τοὺς σφαγέας παρόντας 2

1—16 > Zon. 12, 4 p. 535, 7—19 B. (p. 88, 32—89, 15 D.) 18—24 = Zon. 12, 4 p. 535, 19—536, 4 B. (p. 89, 15—22 D.) 26. 27 > Zon. 12, 5 p. 536, 5. 6 B. (p. 89, 23. 24 D.)

---

2 ἐπὶ] ⟨ὁ⟩ ἐπὶ Kuiper. (litt.) 10 Κυιντιλίῳ] Κυιντιλίων Rk., an Κυιντιλειῴ? 11 προαστείῳ Zon., ἀστείω VC ὄντα Zon., ὄντι VC 12 κατὰ restitui ex VC, κακὰ Bk. inconsulte, nam καταρᾶσθαί τινί τι dicitur 17 Κουαδράτου] sic VC 23 [τοῦ] exp. Sylb., ut apud Zon. est ἐπὶ δόρατος, sed praecedebat fortasse apud Dionem caput hastae praefixum esse, omissum a Xiphilino.
27 διεχειρίζετο] an διεχρῆτο Dio? recurrit verbum Zon. 7, 18, 8; 8, 21, 12
29. 30 οὗτος — κατακοντίσας] οὗτος μὲν ὁ καὶ λέοντα ἀπὸ τοῦ ἵππου κατα-

Digitized by Google

ἤσθετο, ἐκείνους τε τῆς νυκτὸς ἐφόνευσε, καὶ τῶν Ἐμεσηνῶν, ὅθεν ἦν, τοὺς ἐχθροὺς τοὺς ἑαυτοῦ πάντας προσκατεχρήσατο, ποιήσας δὲ ταῦτα ἵππον τε ἀνέβη καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους ὥρμησε. κἄν
3 ἐξέφυγεν, εἰ μὴ παιδικά τινα συνεπῆκτο· αὐτὸς μὲν γὰρ κράτιστα ἵππευε, τὸ δὲ μειράκιον καμὸν οὐχ ὑπέμεινε καταλιπεῖν, ἀλλ' ὡς κατελαμβάνετο, ἀπέκτεινε καὶ ἐκεῖνον καὶ ἑαυτόν. ἀνῃρέθη δὲ καὶ Διονύσιος πρὸς τοῦ Κομμόδου, ὁ ἐπὶ τοῦ σίτου ταχθείς.

γέγονε δὲ καὶ νόσος μεγίστη ὧν ἐγὼ οἶδα· δισχίλιοι γοῦν πολ-
4 λάκις ἡμέρας μιᾶς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησαν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλως οὐκ ἐν τῷ ἄστει μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλῃ ὡς εἰπεῖν τῇ ἀρχῇ ὑπ' ἀνδρῶν κακούργων ἀπέθανον· βελόνας γὰρ μικρὰς δηλητηρίοις τισὶ φαρμάκοις ἐγχρίοντες ἐνίεσαν δι' αὐτῶν ἐς ἑτέρους ἐπὶ μισθῷ τὸ δεινόν· ὅπερ που καὶ ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ ἐγεγόνει.

p. C. 190 **15** καὶ οὗτοι μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλλυντο, ἦν δὲ ἁπάντων νοσημάτων καὶ ἁπάντων κακουργημάτων χαλεπώτερος Ῥωμαίοις ὁ Κόμμοδος, διά τε τἆλλα καὶ ὅτι ἠναγκάζοντο, ἃ τῷ πατρὶ αὐτοῦ κατ' εὔνοιαν ἐψηφίζοντο, ταῦτ' ἐκείνῳ διὰ φόβον ἀπονέμειν ἐξ ἐπιτάγ-
2 ματος. Κομμοδιανὴν γοῦν τήν τε Ῥώμην αὐτὴν καὶ τὰ στρατόπεδα Κομμοδιανά, τήν τε ἡμέραν ἐν ᾗ ταῦτα ἐψηφίζετο Κομμοδιανὰ καλεῖσθαι προσέταξεν. ἑαυτῷ δὲ ἄλλας τε παμπόλλους ἐπωνυμίας καὶ τὴν Ἡρακλέους ἀπήνεγκε. τὴν δὲ Ῥώμην ἀθάνατον εὐτυχῆ κολωνίαν οἰκουμένην τῆς γῆς (καὶ γὰρ ἄποικον αὐτὴν ἑαυτοῦ δοκεῖν

15—20 > Zon. 12, 5 p. 536, 6—8 B. (p. 89, 24—27 D.)

8. 9 cf. Leo p. 285, 20. 21 Cram., Cedr. 1 p. 441, 6—8 B., cod. Paris. 1712 fol. 80r.

κοντίσας Reim., ⟨ὃς⟩ οὕτω ⟨δεινὸς ἦν ἀκοντίζειν⟩ ὡς καὶ λέοντα ἀπὸ τοῦ ἵππου κατακοντίσαι v. Herw., vulgata me iudice sana, quanquam constructio epitomatoris fortasse culpa durior est. refert Dio Iulium Alexandrum inter necatos fuisse quod leonem ex equo iaculis confodisset. metuebat enim Hercules Romanus (cf. c. 15 sqq.) ne suam gloriam minueret Alexander.

6 ἐκεῖνον] ἐκεῖνο R. St., fortasse recte at vix necessarium 8 μεγίστη H. St., μεγάλη VC 13 ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ] cf. 67, 11, 6 19 Κομμοδιανὰ reduxi e VC, Κομμοδίαν R. St., Κομμοδιανὴν Leuncl. neutro plurali opus est, cf. feriarum antiquarum nomina notissima *Compitalia Agonia* cet., et novicia *Sarapia, Lychnapsia, Augustalia* (vide 54, 10, 3, *Mon. Anc.* gr. 6, 14) 20 δὲ V, τε (sed δ supra τ) C παμπόλλους] παμπόλλας R. St., credibile sane cum Atticis Dionem dixisse ἡ παμπόλλη 21 ἀπήνεγκε] ἐπήνεγκε vel ἀπένειμε Rk. 22 κολωνίαν οἰκουμένην τῆς γῆς] *coloniam ab orbe terrarum inhabitatam = coloniam orbis terrarum*?, an κολωνίαν οἰκουμένης τῆς γῆς?, verum expectes κολωνίαν τῆς οἰκουμένης, sed οἰκουμένην τῆς γῆς, κολωνίαν v. Herw. (litt.) ἄποικος] ut 36, 6, 2; 38, 7, 3, al.

Digitized by Google

ἐβούλετο) ἐπωνόμασεν. καὶ ἀνδριάς τε αὐτῷ χρυσοῦς χιλίων λιτρῶν 3 p. C. 191
μετά τε ταύρου καὶ βοὸς θηλείας ἐγένετο, καὶ τέλος καὶ οἱ μῆνες
ἀπ' αὐτοῦ πάντες ἐπεκλήθησαν, ὥστε καταριθμεῖσθαι αὐτοὺς οὕτως,
Ἀμαζόνιος Ἀνίκητος Εὐτυχὴς Εὐσεβὴς Λούκιος Αἴλιος Αὐρήλιος
Κόμμοδος Ἄυγουστος Ἡράκλειος Ῥωμαῖος Ὑπεραίρων. αὐτὸς μὲν 4
γὰρ ἄλλοτε ἄλλα μετελάμβανε τῶν ὀνομάτων, τὸν δ' Ἀμαζόνιον
καὶ τὸν Ὑπεραίροντα παγίως ἑαυτῷ ἔθετο ὡς καὶ ἐν πᾶσιν ἁπλῶς
πάντας ἀνθρώπους καθ' ὑπερβολὴν νικῶν· οὕτω καθ' ὑπερβολὴν
ἐμεμήνει τὸ κάθαρμα. καὶ τῇ βουλῇ οὕτως ἐπέστελλεν "αὐτοκρά- 5 p. C. 192
τωρ Καῖσαρ Λούκιος Αἴλιος Αὐρήλιος Κόμμοδος Ἄυγουστος
εὐσεβὴς εὐτυχής, Σαρματικὸς Γερμανικὸς μέγιστος Βρεττανικός,
εἰρηνοποιὸς τῆς οἰκουμένης [εὐτυχὴς] ἀνίκητος, Ῥωμαῖος Ἡρακλῆς,
ἀρχιερεύς, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ὀκτωκαιδέκατον, αὐτοκράτωρ τὸ
ὄγδοον, ὕπατος τὸ ἕβδομον, πατὴρ πατρίδος, ὑπάτοις στρατηγοῖς
δημάρχοις, γερουσίᾳ Κομμοδιανῇ εὐτυχεῖ χαίρειν". καὶ ἀνδριάντες 6
αὐτοῦ παμπληθεῖς ἐν Ἡρακλέους σχήματι ἕστησαν. καὶ τὸν αἰῶνα
τὸν ἐπ' αὐτοῦ χρυσοῦν τε ὀνομάζεσθαι καὶ ἐς τὰ γράμματα πάντα
ὁμοίως ἐσγράφεσθαι ἐψηφίσθη.

οὗτος οὖν ὁ χρυσοῦς, οὗτος ὁ Ἡρακλῆς, οὗτος ὁ θεός (καὶ 16
γὰρ ⟨καὶ⟩ τοῦτ' ἤκουεν) ἐξαίφνης ποτὲ μετὰ μεσημβρίαν ἐκ τοῦ
προαστείου σπουδῇ ἐς τὴν Ῥώμην ἐλάσας τριάκοντα ἵππων ἀμίλλας

---

1. 2—6. 9—20 = Zon. 12, 5 p. 536, 8—537, 2 B. (p. 89, 27—90, 15 D.)

4. 5: nova mensium nomina ex Dione exhibet Joann. Antioch. fr. 120 Muell. v. 6—8 in mediis Herodianeis: (*τούς τε μῆνας ἀφ' ἑαυτοῦ φέρειν τὰς προσηγορίας προσέταξεν* ex Herod. 1, 14, 9) *οὕτως· Ἀμαζόνιος Κόμοδος Ἄυγουστος Ἡράκλειος Ῥωμαῖος Ὑπεραίρων Ἀνίκητος Εὐσεβὴς Εὐτυχὴς Λούκιος Αἴλιος Αὐρήλιος.* cf. infra ad v. 4.

---

4 *Εὐτυχὴς Εὐσεβὴς* VC Zon., *Εὐσεβὴς Εὐτυχὴς* scribendum puto, cum in nummis titulisque tantum non semper *Pius* praecedat sequatur *Felix* (vide quoque mox § 5), et *Εὐσεβὴς Εὐτυχὴς* habeat etiam Joann. Antioch. (unde Suid. *s. v. Κόμοδος*), qui mensium seriem turbatam quidem dat, sed ita turbatam ut appareat verba *Ἀνικητὸς — Αὐρήλιος* casu quodam loco suo mota fuisse. sequitur ut mensis Martius appellatus fuerit *Pius*, mensis Aprilis *Felix*. ceterum erratum est *v. Comm.* 11, 8 (nisi codicum subsit vitium), Eutr. 8, 15 (Hier. *a. Abr.* 2200, Vict. *Caes.* 17, 2), recte se habent quae traduntur *v. Comm.* 11, 13—12, 9, cf. 2, 4
7 *ἐν* restitui ex VC, om. Reim. (typ. vit.?) 8 *καθ' ὑπερβολὴν — καθ' ὑπερβολὴν*] prius delendum cens. Rk., recte opinor, nisi forte aut ante *οὕτω* nonnulla a Xiphilino sint praetermissa aut totum hoc *οὕτω — ἐμεμήνει* ei debeatur
12 [*εὐτυχὴς*] ind. R. St. 15 *δημάρχοις* scripsi, praeeunte Blanco (vers.), *δημαρχικοῖς* VC Zon., cf. Momms. *Staatsr.* 2³ p. 312, 1 16 *Ἡρακλέους* Zon., *ἡρακλέος* VC 20 ⟨*καὶ*⟩ ins. Sylb.

Digitized by Google

ἐν δυσὶν ὥραις ἐποίησεν. ὅθεν οὐχ ἥκιστα καὶ τὰ χρήματα αὐτὸν
2 ἐπέλιπεν. ἦν μὲν γὰρ καὶ φιλόδωρος, καὶ πολλάκις τῷ δήμῳ κατὰ
δραχμὰς ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα ἔδωκεν· τὸ δὲ πλεῖστον ἐς
ἐκεῖνα ἃ εἶπον ἐδαπάνα.

ὅθεν καὶ ἐγκλήματα καὶ
γυναιξὶ καὶ ἀνδράσιν
ἐπιφέρων
οὓς μὲν ἐφόνευεν, οἷς δὲ τὴν
σωτηρίαν τῆς οὐσίας αὐτῶν ἐπί-
πρασκε.

3 καὶ τέλος ἐν τοῖς γε-
νεθλίοις τοῖς ἑαυτοῦ ἡμᾶς τε

[Exc. Val.]

ὅτι ὁ Κόμμοδος πολλὰ
παραλόγως ἐδαπάνα, καὶ διὰ
τοῦτο οὔτε τἄλλα αὐτῷ οὔτε τὰ
πρὸς τοῦ Κλεάνδρου πορισθέντα,
καίπερ ἀμύθητα ὄντα, ἐξήρκεσεν,
ἀλλ' ἠναγκάσθη ἐγκλήματα καὶ
γυναιξὶ θανάτου
μὲν οὐκ ἄξια φόβου δέ τινος
καὶ ἀπειλῆς γέμοντα ἐπιφέρειν.
κἀκ τούτου πολλοῦ τὴν σωτη-
ρίαν αὐτοῖς ἐπίπρασκε καὶ ὡς
παρ' ἑκόντων αὐτῶν τινα ἀνάγκῃ
ἐλαμβάνεν. Exc. Val. 321 (p. 729).

καὶ τὰς γυναῖκας ἡμῶν καὶ τοὺς παῖδας δύο χρυσοῦς ἕκαστον, ὥσπερ τινὰ ἀπαρχήν, κατ' ἔτος ἐκέλευσέν οἱ ἀποφέρειν, τούς τε ἐν ταῖς ἄλλαις ἁπάσαις πόλεσι βουλευτὰς κατὰ πέντε δραχμάς. καὶ οὐδὲν ἐκ τούτων περιεποιεῖτο, ἀλλὰ πάντα κακῶς ἐς τὰ θηρία καὶ τοὺς μονο-

1. 2. 9^a—15^a = Zon. 12, 5 p. 537, 2—4 B. (p. 90, 15—18 D.)

3—16 eclogarius Constantinianus plura servavit quam Xiphilinus. ultima ita Reimarus: (. . . ἐπιφέρειν.) ὧν τοὺς μὲν ἐφόνευσεν, τοῖς δὲ τὴν σωτηρίαν τῆς οὐσίας αὐτῶν ἐπίπρασκε, καὶ ὡς παρ' ἑκόντων αὐτῶν τινα ἀνάγκῃ ἐλάμβανεν. at haec ita coniungi non possunt. rettulerat fortasse Dio Commodum reos, qui ei pro salute sua magnam pecuniae vim dare nollent, occidisse quanquam crimina eis obiecta capitalia non erant.

16—p. 299, 1 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 322:

Xiphilinus (277, 7—10)	Exc. Val. 322
καὶ τέλος ἐν τοῖς γενεθλίοις τοῖς ἑαυτοῦ ἡμᾶς τε καὶ τὰς γυναῖκας ἡμῶν καὶ τοὺς παῖδας δύο χρυσοῦς ἕκαστον, ὥσπερ τινὰ ἀπαρχήν, ἐκέλευσέν οἱ ἀποφέρειν, τούς τε ἐν ταῖς ἄλλαις ἁπάσαις πόλεσι βουλευτὰς κατὰ πέντε δραχμάς. (καὶ ἐν μὲν τῷ δημοσίῳ κ. τ. λ. 17, 1.)	ὅτι ἐν τοῖς γενεθλίοις αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας ἕκαστον δύο χρυσοῦς καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἄλλαις [-λας cod.] πόλεσι κατὰ πέντε δραχμὰς ὥσπερ τινὰ ἀπαρχὴν κατ' ἔτος ἀποφέρειν ἐκέλευσεν. καὶ οὐδὲν ἐκ τούτου — ἀνήλισκε.

2 καὶ φιλόδωρος] καὶ ⟨ἄλλως⟩ φιλόδωρος Reim. κατὰ δραχμὰς dedi e VC, κατ' ἄνδρα δραχμὰς R. St. 7^b Κλεάνδρου Val., κασάνδρου cod. Peir. 12^b γέμοντα] mihi suspectum, quanquam φόβον γέμειν de homine dicit Plat. r. p. 9 p. 579 E 13^a ἐφόνευεν V, ἐφόνευσεν (sed εν supra -σεν) C 19 κατ' ἔτος om. VC 20 κατὰ πέντε δραχμάς] ita VC cod. Peir. 20—p. 299, 1 καὶ οὐδὲν — ἀνήλισκε om. VC.

Digitized by Google

μάχους ἀνήλισκε. καὶ ἐν μὲν τῷ δημοσίῳ οὐδαμόθεν ἅρματα ἤλασε, 17
πλὴν εἰ μή που ἐν ἀσελήνῳ νυκτί, ἐπιθυμήσας μὲν καὶ δημοσίᾳ ἁρ-
ματηλατῆσαι, αἰσχυνθεὶς δὲ καὶ ὀφθῆναι τοῦτο ποιῶν· οἴκοι δὲ συνε-
χῶς τοῦτ' ἔπραττε, τῇ πρασίνῳ σκευῇ χρώμενος. θηρία μέντοι πολλὰ 2
μὲν οἴκοι ἀπέσφαξε, πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ. καὶ μέντοι καὶ
ἐμονομάχει, οἴκοι μὲν ὥστε καὶ φονεύειν τινά (ἐν ξυρῷ τε ἑτέρων,
ὡς καὶ τὰς τρίχας ἀφαιρῶν, παρέτεμνε τῶν μὲν ῥῖνα τῶν δὲ οὖς
τῶν δὲ ἄλλο τι), ἐν δὲ τῷ κοινῷ ἄνευ σιδήρου καὶ ἄνευ αἵματος
ἀνθρωπείου. ἐνέδυνε δέ, πρὶν μὲν ἐς τὸ θέατρον ἐσιέναι, χιτῶνα 3
χειριδωτὸν σηρικὸν λευκὸν διάχρυσον (καὶ ἐν τούτῳ γε αὐτὸν τῷ
σχήματι ὄντα ἡσπαζόμεθα), ἐσιὼν δὲ ὁλοπόρφυρον χρυσῷ κατά-
παστον, χλαμύδα τε ὁμοίαν τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον λαμβάνων, καὶ
στέφανον ἔκ τε λίθων Ἰνδικῶν καὶ ἐκ χρυσοῦ πεποιημένον, κηρύ-
κειόν τε τοιοῦτον φέρων ὁποῖον ὁ Ἑρμῆς. ἡ γὰρ λεοντῆ τό τε ῥό- 4
παλον ἔν τε ταῖς ὁδοῖς προεφέρετο αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς θεάτροις
ἐπὶ δίφρου ἐπιχρύσου, εἴτε παρείη εἴτε καὶ ἀπείη, ἐτίθετο· αὐτὸς
δὲ ἐν τῷ τοῦ Ἑρμοῦ σχήματι ἐσῄει τε ἐς τὸ θέατρον, καὶ ἀπορ-
ρίψας τὰ ἄλλα οὕτως ἐν τῷ χιτῶνι ἀνυπόδητος ἔργου εἴχετο.
καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἄρκτους τε ἑκατὸν αὐτὸς μόνος, ἄνω- 18
θεν ἀπὸ τῆς περιβολῆς τῆς κρηπῖδος ἀκοντίζων, ἀπέκτεινε· διελ-
ληπτο γὰρ τὸ θέατρον πᾶν συμπήκτοις τισὶ διαμέτροις, τήν τε
στέγην περίδρομον ἔχουσι καὶ διχῇ τέμνουσιν ἄλληλα, ἵν' ἐξ ὀλί-
γου πανταχόθεν τετραχῇ τὰ θηρία μεμερισμένα ῥᾷον ἀκοντίζηται.
καὶ ἔπιεν ἐν μέσῃ τῇ ἀγωνίᾳ καμών, κύλικι ῥοπαλωτῇ παρὰ γυ- 2
ναικὸς γλυκὺν οἶνον ἐψυγμένον λαβών, ἀμυστί· ἐφ' ᾧ καὶ ὁ δῆμος
καὶ ἡμεῖς παραχρῆμα πάντες τοῦτο δὴ τὸ ἐν τοῖς συμποσίοις εἰω-

---

1—3 > Zon. 12, 5 p. 537, 5 B. (p. 90, 19. 20 D.) 6—9 = Zon. 12, 5 p. 537, 6—9 B. (p. 90, 20—24 D.) 9—15 > Zon. 12, 5 p. 537, 9. 10 B. (p. 90, 24. 25 D.) 24 — p. 300, 1 > Zon. 12, 5 p. 537, 11. 12 B. (p. 90, 26—28 D.)

---

7. 8 haec dat etiam exc. Val. 323: *ὅτι ὁ αὐτὸς ἐν ξυρῷ ὡς καὶ τὰς τρίχας — ἄλλο τι.*

24 — p. 300, 1 haec dat etiam exc. Val. 324: *ὅτι ὁ αὐτὸς ἔπιεν — ζήσεις.*

1 *οὐδαμόθεν*] an *οὐδαμῶς* vel *οὐδαμοῦ*?, *οὐδ' ἐστὶν ὅτε* Polak. 5 *μὲν οἴκοι ἀπέσφαξε* C, *μέντοι καὶ ἐμονομάχει* V 6 *τινά*] *τινάς* Wolf. *τε ἑτέρων* om. cod. Peir. 7 *παρέτεμνε*] *παρέτεμε* Dind. temere *τῶν μὲν ῥῖνα τῶν δὲ οὖς* VC (Zon.), *τῶν μὲν οὖς τῶν δὲ ῥῖνα* cod. Peir. 9 *ἐνέδυνε* Bk., *ἐνέδυ* VC 10 *διάχρυσον* Camerarius, *στάχρυσον* VC *γε* Bk., *τε* VC 16 *παρείη ἀπείη* Rk., *παρῄει ἀπῄει* VC 18 *ἀνυπόδητος* Dind., *ἀνυπόδετος* VC (ut 76, 12, 2), *ἀνυπόδητος* 59, 7, 7, ut Dio certe hac forma usus sit 21 *τισὶ*] expectes *δυοῖν* (*δυσὶ*?) 25 *καὶ ὁ δῆμος καὶ ἡμεῖς* om. cod. Peir. Suid.

Digitized by Google

θὸς λέγεσθαι ἐξεβοήσαμεν, "ζήσειας". Xiph. 275, 19—278, 4 R. St., et (c. 16, 2) Exc. Val. 321, (c. 16, 3) Exc. Val. 322, (c. 17, 2) Exc. Val. 323, (c. 18, 2) Exc. Val. 324 = Suid. *s. v.* ἀμυστὶ et κύλιξ ῥοπαλωτή.

3 καὶ μή μέ τις κηλιδοῦν τὸν τῆς ἱστορίας ὄγκον, ὅτι καὶ τὰ τοιαῦτα συγγράφω, νομίσῃ. ἄλλως μὲν γὰρ οὐκ ἂν εἶπον αὐτά· ἐπειδὴ δὲ πρός τε τοῦ αὐτοκράτορος ἐγένετο καὶ παρὼν αὐτὸς ἐγὼ καὶ εἶδον ἕκαστα καὶ ἤκουσα καὶ ἐλάλησα, δίκαιον ἡγησάμην μηδὲν αὐτῶν ἀποκρύψασθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτά, ὥσπερ τι ἄλλο τῶν μεγίστων καὶ ἀναγκαιοτάτων, τῇ μνήμῃ τῶν ἐσέπειτα ἐσομένων παραδοῦναι.

4 καὶ μέντοι καὶ τἆλλα πάντα τὰ ἐπ' ἐμοῦ πραχθέντα καὶ λεπτουργήσω καὶ λεπτολογήσω μᾶλλον ἢ τὰ πρότερα, ὅτι τε συνεγενόμην αὐτοῖς, καὶ ὅτι μηδένα ἄλλον οἶδα τῶν τι δυναμένων ἐς συγγραφὴν ἀξίαν λόγου καταθέσθαι διηκριβωκότα αὐτὰ ὁμοίως ἐμοί.

19 ἐν μὲν οὖν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ταῦτ' ἐγένετο· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις τοτὲ μὲν βοτά, κάτω ἐς τὸ τοῦ κύκλου ἔδαφος καταβαίνων ἄνωθεν, ὅσα ἐπλησίαζε, τὰ δὲ καὶ προσαγόμενα ἢ καὶ ἐν δικτύοις αὐτῷ προσφερόμενα, κατέκοπτε, καὶ τίγριν ἔσφαξεν ἵππον τε ποτάμιον

2 καὶ ἐλέφαντα. πράξας δὲ ταῦτα ἀπηλλάττετο, καὶ μετὰ τοῦτο ἐξ ἀρίστου ἐμονομάχει. ἤσκει δὲ καὶ ἐχρῆτο τῇ ὁπλίσει τῇ τοῦ σεκούτορος καλουμένου, τὴν μὲν ἀσπίδα ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ δὲ ξίφος τὸ ξύλινον ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἔχων· καὶ πάνυ καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἐφρόνει

3 ὅτι ἦν ἐπαρίστερος. ἀντηγωνίζετο δὲ αὐτῷ γυμναστής τις ἢ καὶ μονομάχος νάρθηκα ἔχων, ἔστι μὲν ὅτε δν αὐτὸς προεκαλεῖτο, ἔστι δὲ ὅτε δν ὁ δῆμος ᾑρεῖτο· καὶ γὰρ τοῦτο καὶ τἆλλα ἐξ ἴσου τοῖς ἄλλοις μονομάχοις ἐποίει, πλὴν καθ' ὅσον ἐκεῖνοι μὲν ὀλίγον τι λαμβάνοντες ἐσίασι, τῷ δὲ δὴ Κομμόδῳ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδες καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐκ τῶν μονομαχικῶν χρημάτων ἐδίδοντο.

4 παρειστήκεσαν δὲ αὐτῷ μαχομένῳ Αἰμίλιός τε Λαῖτος ὁ ἔπαρχος καὶ [ὁ] Ἔκλεκτος ὁ πρόκοιτος, ⟨οὓς⟩ καὶ σκιαμαχήσας καὶ νικήσας δῆλον ὅτι ἐφίλει ὥσπερ εἶχε διὰ τοῦ κράνους. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ

---

21. 22 = Zon. 12, 5 p. 537, 10. 11 B. (p. 90, 26 D.)

---

1 ἐξεβοήσαμεν] ἐξεβόησαν cod. Peir. Suid., cf. ad p. 299 v. 25 ζησείας VC Suid., ζήσεις cod. Peir.

13 ἀξίαν reduxi ex VC, ἄξιον R. St. 15—18 τοτὲ μὲν — ἐλέφαντα] haec fortasse anacoluthice magis dicta quam corrupte tradita. ⟨τοτὲ δὲ⟩ καὶ τίγριν v. 17 coni. Bk., quod propter sequentem aoristum non placet, καί ⟨ποτε⟩ τίγριν Polak., posses pro τοτὲ μὲν legere πολλὰ μέν 19 σεκούτορος] σεκούτωρος Dind. 22 ἐπαρίστερος] an ἀρίστερος ut c. 22, 3; 73, 2, 2? cf. Phryn. p. 259, Poll. 2, 160, et ad rem *C. I. L.* 6, 10180, *C. I. Gr.* 2889 29 [ὁ] exp. Bk. Ἔκλεκτος] cf. ad 72, 4, 6 ⟨οὓς⟩ ins. Reim.

Digitized by Google

οἱ ἄλλοι ἐμάχοντο. καὶ τῇ γε πρώτῃ ἡμέρᾳ αὐτὸς πάντας σφᾶς κάτωθεν, τό τε τοῦ Ἑρμοῦ σχῆμα πᾶν μετ' ἐπιχρύσου ῥάβδου λαβὼν καὶ ἐπὶ βῆμα ὅμοιον ἀναβάς, συνέβαλεν· ὅπερ που καὶ ἐν τέρατος λόγῳ ἔσχομεν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐπί τε τὴν συνήθη ἕδραν 5
5 ἀνῄει καὶ ἐκεῖθεν τὰ λοιπὰ μεθ' ἡμῶν ἐθεώρει· ἐπράττετο δ' οὐδὲν ἔτι παιδιᾶς ἐχόμενον, ἀλλ' ὥστε πάνυ πολλοὺς ἀποθνήσκειν. καὶ δή ποτε βραδυνάντων τινῶν περὶ τὰς σφαγὰς τούς τε ἀντιπάλους συνέδησεν ἀλλήλοις καὶ πάντας ἅμα μάχεσθαι ἐκέλευσε. κἀκ τούτου ἠγωνίσαντο μὲν εἰς πρὸς ἕνα οἱ συνδεδεμένοι, ἔσφαξαν 6
10 δέ τινες καὶ τοὺς οὐδὲν προσήκοντάς σφισιν, ὑπό τε τοῦ ὄχλου καὶ τῆς στενοχωρίας ἐμπελασθέντες αὐτοῖς.

τοιαύτη μὲν τὸ σύμπαν ἡ θέα ἐκείνη τέσσαρσι καὶ δέκα ἡμέ- 20
ραις ἐγένετο· ἀγωνιζομένου δ' αὐτοῦ ἡμεῖς μὲν οἱ βουλευταὶ ἀεὶ μετὰ τῶν ἱππέων συνεφοιτῶμεν, χωρὶς ἢ ὅτι Πομπηιανὸς Κλαύδιος
15 ὁ γέρων οὐκ ἔστιν ὅτε ἀπήντησεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν υἱεῖς ἔπεμπεν, αὐτὸς δὲ οὐδέποτε ἀφίκετο, αἱρούμενος ἀποσφαγῆναι ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον ἢ τὸν αὐτοκράτορα τὸν τοῦ Μάρκου παῖδα ἐπιδεῖν τοιαῦτα ποιοῦντα. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ ἐπεβοῶμεν τά τε ἄλλα ὅσα ἐκε- 2
20 λευόμεθα, καὶ αὐτὸ τοῦτο συνεχῶς, "καὶ κύριος εἶ καὶ πρῶτος εἶ καὶ πάντων εὐτυχέστατος. νικᾷς, νικήσεις. ἀπ' αἰῶνος, Ἀμαζόνιε, νικᾷς". τοῦ δὲ δὴ λοιποῦ δήμου πολλοὶ μὲν οὐδὲ ἐσῆλθον ἐς τὸ θέατρον, εἰσὶ δ' οἱ παρακύψαντες ἀπηλλάττοντο τὸ μέν τι αἰσχυνόμενοι τοῖς ποιουμένοις, τὸ δὲ καὶ δεδιότες, ἐπειδὴ λόγος διῆλθεν ὅτι τοξεῦσαί τινας ἐθελήσει ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς τὰς Στυμφαλίδας.

---

13. 14. 18—21 = Zon. 12, 5 p. 537, 12—14 B. (p. 90, 27—31 D.)

24: Joann. Antioch. fr. 121 Muell. v. 7. 8: ὡς ποτε τὰς Στυμφαλίδας ὄρνεις κατατοξεῦσαι τούτους ἐν τῷ θεάτρῳ βουλόμενος [in mediis Herodianeis ex 1, 17 in. desumptis].

7—18 haec dat etiam exc. Val. 325 sic: ὅτι βραδυνάντων περὶ τὰς σφαγὰς τῶν μονομάχων τούς ποτε ἀντιπάλους συνέδησεν ἀλλήλοις ὁ Κόμμοδος καὶ πάντας ἅμα μάχεσθαι ἐκέλευσε. καὶ πολλοὶ ἐσφάγησαν καὶ οἱ οὐδὲν προσήκοντες αὐτοῖς. καὶ πάντες μὲν ἐς τὴν θέαν συνεφοίτων χωρὶς ἢ ὅτι — ποιοῦντα.

7 τινῶν om. cod. Peir., qui post σφαγὰς habet τῶν μονομάχων τε VC, ποτε cod. Peir. 9—14 κἀκ τούτου — συνεφοιτῶμεν VC, quae habet cod. Peir. vide supra 11 ἐμπελασθέντες C, ἀμπελασθέντες V, ἐμπλασθέντες Bk., ἐμπαλαχθέντες Nab., cf. ad 36, 49, 4 14 Πομπηιανὸς Κλαύδιος VC, πομπηιανὸς ὁ κλαύδιος cod. Peir., ὁ Πομπηιανὸς ὁ Κλαύδιος certe Dio 15 μὲν om. cod. Peir. 15. 16 αὐτὸς — ἀφίκετο om. cod. Peir. 20 εὐτυχέστατος. νικᾷς νικήσεις R. St., εὐτυχεστάτας νίκας νικήσεις VC Zon., quod merito a Roberto mutatum puto 22 τι H. St., τοι VC.

Digitized by Google

3 καὶ ἐπιστεύθη γε οὗτος ὁ λόγος, ἐπειδή ποτε πάντας τοὺς τῶν ποδῶν ἐν τῇ πόλει ὑπὸ νόσου ἢ καὶ ἑτέρας τινὸς συμφορᾶς ἐστερημένους ἀθροίσας δρακόντων τέ τινα αὐτοῖς εἴδη περὶ τὰ γόνατα περιέπλεξε, καὶ σπόγγους ἀντὶ λίθων βάλλειν δοὺς ἀπέκτεινέ σφας ῥοπάλῳ παίων ὡς γίγαντας. Xiph. 278, 4—279, 26 R. St., et (p. 301 v. 7—18) Exc. Val. 325, et (p. 302 v. 1—5) Exc. Val. 326.

21 οὗτος μὲν ὁ φόβος πᾶσι κοινὸς καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἦν· ἔπραξε δὲ καὶ ἑτερόν τι τοιόνδε πρὸς ἡμᾶς τοὺς βουλευτάς, ἐξ οὗ οὐχ ἥκιστα ἀπολεῖσθαι προσεδοκήσαμεν. στρουθὸν γὰρ ἀποκτείνας καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτεμὼν προσῆλθεν ἔνθα ἐκαθήμεθα, τῇ τε ἀριστερᾷ χειρὶ ἐκείνην καὶ τῇ δεξιᾷ τὸ ξίφος ἡματωμένον ἀνα-
2 τείνας, καὶ εἶπε μὲν οὐδέν, τὴν δὲ κεφαλὴν τὴν ἑαυτοῦ σεσηρὼς ἐκίνησεν, ἐνδεικνύμενος ὅτι καὶ ἡμᾶς τὸ αὐτὸ τοῦτο δράσει. κἂν συχνοὶ παραχρῆμα ἐπ' αὐτῷ γελάσαντες ἀπηλλάγησαν τῷ ξίφει (γέλως γὰρ ἡμᾶς ἀλλ' οὐ λύπη ἔλαβεν), εἰ μὴ δάφνης φύλλα, ἃ ἐκ τοῦ στεφάνου εἶχον, αὐτός τε διέτραγον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πλησίον μου καθημένους διατραγεῖν ἔπεισα, ἵν' ἐν τῇ τοῦ στόματος συνεχεῖ κινήσει τὸν τοῦ γελᾶν ἔλεγχον ἀποκρυψώμεθα.

3 τοιούτων δ' οὖν τούτων γενομένων παρεμυθήσατο ἡμᾶς ὅτι μέλλων αὖθις μονομαχῆσαι παρήγγειλεν ἡμῖν ἔν τε τῇ στολῇ τῇ ἱππάδι καὶ ἐν ταῖς μανδύαις ἐς τὸ θέατρον ἐσελθεῖν, ὅπερ οὐκ ἄλλως ποιοῦμεν ἐσιόντες ἐς τὸ θέατρον εἰ μὴ τῶν αὐτοκρατόρων τις μεταλλάξειε, καὶ ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τὸ κράνος αὐτοῦ κατὰ τὰς πύλας καθ' ἃς οἱ τελευτῶντες ἐκφέρονται ἐξεκομίσθη. ἐκ γὰρ τούτων καὶ πάνυ πᾶσι πάντως ἀπαλλαγή τις
22 αὐτοῦ γενήσεσθαι ἐνομίζετο. ἀπέθανέ γέ τοι, μᾶλλον δὲ ἀνῃρέθη, οὐκ ἐς μακράν. ὁ γὰρ Λαῖτος καὶ ὁ Ἔκλεκτος ἀχθόμενοι αὐτῷ

(p. 301, 24) 1—5 > Zon. 12, 5 p. 537, 15—18 B. (p. 90, 31—91, 3 D.) 20—26 = Zon. 12, 5 p. 537, 19—538, 4 B. (p. 91, 4—12 D.) 26—p. 303, 2 = Zon. 12, 5 p. 538, 4—8 B. (p. 91, 12—16 D.) [ὁ ἔπαρχος et ὁ πρόκοιτος ex c. 19, 4].

1—5: Joann. Antioch. fr. 120 Muell. v. 12—17: ἐπειδὰν δὲ εἰς πολλὴν μαιφονίαν ἐτράπη, πάντας ἀφειδῶς τοὺς ἀθλίους καὶ λελωβημένους ἄνδρας εἰς τὸ θέατρον συναγαγών, δρακοντοειδῆ τέ τινα περιθεὶς ἐκ τῶν γονάτων ὑφάσματα ὡς γίγαντας τῷ ῥοπάλῳ κατειργάσατο [in mediis Herodianeis ex 1, 14, 8 et 15, 1. 5. 8 desumptis].

1—5 haec habet exc. Val. 326: ὅτι ὁ Κόμμοδος πάντας — ὡς γίγαντας.

2 καὶ inserui ex cod. Peir., om. VC ἐστερημένους] ἢ τούτους πεπηρωμένους add. Zon. de suo.

8 τι] ita VC 13 δράσει] δράσοι Bk. sine causa 16 διέτραγον Dind., διέφαγον VC, δὴ ἔφαγον Rk. 21 ταῖς R. St., τοῖς VC 22 ἐσιόντες ἐς τὸ θέατρον delendum censent Polak. et Kuiper. (litt.).

Digitized by Google

δι' ἃ ἐποίει, καὶ προσέτι καὶ φοβηθέντες (ἠπείλει γάρ σφισιν,
ὅτι ἐκωλύετο ταῦτα ποιεῖν), ἐπεβούλευσαν αὐτῷ. ὁ γὰρ Κόμ- 2
μοδος ἀμφοτέρους ἀνελεῖν ἐβούλετο τοὺς ὑπάτους, Ἐρύκιόν τε
Κλάρον καὶ Σόσσιον Φάλκωνα, καὶ ὕπατός τε ἅμα καὶ σε-
κούτωρ ἐν τῇ νουμηνίᾳ ἐκ τοῦ χωρίου ἐν ᾧ οἱ μονομάχοι τρέ-
φονται προελθεῖν· καὶ γὰρ τὸν οἶκον τὸν πρῶτον παρ' αὐτοῖς,
ὡς καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν ὤν, εἶχε. καὶ μηδεὶς ἀπιστήσῃ· καὶ γὰρ τοῦ 3
κολοσσοῦ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν καὶ ἑτέραν ἑαυτοῦ ἀντιθείς, καὶ
ῥόπαλον δοὺς λεόντά τέ τινα χαλκοῦν ὑποθεὶς ὡς Ἡρακλεῖ ἐοικέναι,
ἐπέγραψε πρὸς τοῖς δηλωθεῖ- [Exc. Vat.]
σιν αὐτοῦ ἐπωνύμοις καὶ τοῦτο, ... ἔγραψεν Λούκιος Κόμοδος
"πρωτόπαλος σεκουτόρων, ἀρι- Ἡρακλῆς
στερὸς μόνος νικήσας δωδεκά-
κις" οἶμαι "χιλίους". Xiph. 279, ἐφ' ᾧ τὸ 3ª
26—280, 24 R. St. φερόμενον ἐπίγραμμα γέγονεν ὅτι
〈ὁ τοῦ〉 Διὸς παῖς καλλίνικος Ἡρακλῆς
οὐκ εἰμὶ Λούκιος, ἀλλ' ἀναγκάζουσί με.

Petr. Patr. *exc. Vat.* 124 (p. 225 Mai. = p. 208, 18—23 Dind.)

διὰ μὲν δὴ ταῦτα ὅ τε Λαῖτος καὶ ὁ Ἔκλεκτος ἐπέθεντο 4

---

7. 8 cf. Cedr. 1 p. 441, 12. 13 B., cod. Paris. 1712 fol. 80ᵛ, *chron. Pasch.* p. 492, 1 [vide Eus. (Hier.) s. a. Abr. 2205].

7—18 haec tradita apud Xiphilinum et in exc. Vat. 124, quod ita exorditur: *ὅτι τοῦ κολοσσοῦ τοῦ ἐν Ῥώμῃ Κόμοδος τὴν κεφαλὴν ἀφελόμενος καὶ ῥόπαλον αὐτῷ καὶ λέοντα ἐπιθεὶς ἔγραψεν κ. τ. λ.*

3 *τοὺς ὑπάτους*] sc. designatos, quod a Dione fortasse additum erat 4 *Σόσσιον*] *σόσσιον* vel *σύσσιον* C, *σύσσιον* V, *Σόσιον* Dind., cf. ad 49, 22, 3 *Φάλκωνα* Reim., *φλάκον* VC, recte tamen 73, 8, 2. 5 (item Zon., sed *φλάκκος* bis exc. Vat.). *Falco* saepe in fastis et in titulis veluti 2, 4125; 10, 4760; 11, 3873, *v. Pert.* 5, 2; 10, 1. 4. 5. 6. 10, proclivi errore *flaccone* (abl.) *fast. Hyd.*, et *φλάκος chron. Pasch.*, *φλάκκος fast. Gr.* 9 *λέοντα τέ τινα χαλκοῦν ὑποθείς*] ut simulacrum fieret Herculis, leonem Nemeensem modo necatum ad pedes suos provolutum habentis. frustra igitur in exc. Vat. *ῥόπαλον αὐτῷ 〈δοὺς〉 καὶ λεοντῆν περιθείς* legendum cens. v. Herw., nec — quod conicias — *ῥόπαλον αὐτῷ 〈δοὺς〉 καὶ λέοντα ὑποθείς* scripsisse Petrum arbitror verum id ipsum quod traditum est 10ᵇ *ἔγραψε*] *ἐπέγραψε* v. Herw. probabiliter 10ª. 11ª *πρὸς — ἐπωνύμοις*] supra c. 15, unde sua ni fallor Petrus 12ª *πρωτόπαλος*] *πρῶτος πάλος* Lips. *Sat.* 2, 7 p. 518, non sine specie, cf. v. Comm. 15, 8, C. I. L. 6, 10189, C. I. Gr. 3765 = Kaibel *epigr.* n. 350, at vix necesse *σεκουτόρων*] *σεκουτώρων* Dind. *ἀρίστερος*] cf. c. 19, 2; 73, 2, 2 13ª *δωδεκάκις*] *μονομάχους* Casaub. ad *v. Comm.* 12, 11, coll. *v. Comm.* 11, 12; 12, 11, Herod. 1, 15, 9, parum probabiliter, aeque temerarium foret pro *ιβ* scribere *νίκας* (et mox *χιλίας*). rem exaggerasse videtur Dio 16 〈ὁ τοῦ〉 ins. Polak., coll. Kaibel n. 1138.

Digitized by Google

αὐτῷ, κοινωσάμενοι καὶ τῇ Μαρκίᾳ τὸ βούλευμα. ἐν γοῦν τῇ τελευταίᾳ τοῦ ἔτους ἡμέρᾳ, ἐν τῇ νυκτί, τῶν ἀνθρώπων ἀσχολίαν περὶ τὴν ἑορτὴν ἐχόντων, φάρμακον διὰ τῆς Μαρκίας ἐν κρέασι
5 βοείοις αὐτῷ ἔδωκαν. ἐπεὶ δ' οὐκ ἠδυνήθη παραχρῆμα ὑπό τε τοῦ οἴνου ὑπό τε τῶν λουτρῶν, οἷς ἀεὶ ἁπλήστως ἐχρῆτο, φθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ ἐξήμεσέ τι κἀκ τούτου ὑποτοπήσας αὐτὸ ἠπείλει τινά, οὕτω δὴ Νάρκισσόν τινα γυμναστὴν ἐπέπεμψαν αὐτῷ, καὶ
6 δι' ἐκείνου λούμενον αὐτὸν ἀπέπνιξαν. τῷ μὲν οὖν Κομμόδῳ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο ἔτη δώδεκα καὶ μῆνας ἐννέα καὶ ἡμέρας τεσσαρεσκαίδεκα ἄρξαντι, ἐβίω δὲ ἔτη τριάκοντα ἓν καὶ μῆνας 10
τέσσαρας· καὶ ἐς αὐτὸν ἡ οἰκία ἡ τῶν ὡς ἀληθῶς Αὐρηλίων αὐταρχοῦσα ἐπαύσατο.

23 πόλεμοι δὲ μετὰ τοῦτο καὶ στάσεις μέγισται συνέβησαν, συνέθηκα δ' ἐγὼ τούτων τὴν συγγραφὴν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. βιβλίον τι περὶ τῶν ὀνειράτων καὶ τῶν σημείων δι' ὧν ὁ Σεουῆρος τὴν αὐτο- 15
2 κράτορα ἀρχὴν ἤλπισε, γράψας ἐδημοσίευσα· καὶ αὐτῷ καὶ ἐκεῖνος πεμφθέντι παρ' ἐμοῦ ἐντυχὼν πολλά μοι καὶ καλὰ ἀντεπέστειλε. ταῦτ' οὖν ἐγὼ τὰ γράμματα πρὸς ἑσπέραν ἤδη λαβὼν κατέδαρθον, καί μοι καθεύδοντι προσέταξε τὸ δαιμόνιον ἱστορίαν γράφειν.
3 καὶ οὕτω δὴ ταῦτα περὶ ὧν νῦν καθίσταμαι ἔγραψα. καὶ ἐπειδή 20
γε τοῖς τε ἄλλοις καὶ αὐτῷ τῷ Σεουήρῳ μάλιστα ἤρεσε, τότε δὴ καὶ τἄλλα πάντα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις προσήκοντα συνθεῖναι ἐπεθύμησα· καὶ διὰ τοῦτο οὐκέτι ἰδίᾳ ἐκεῖνο ὑπολιπεῖν ἀλλ' ἐς τήνδε τὴν συγγραφὴν ἐμβαλεῖν ἔδοξέ μοι, ἵν' ἐν μιᾷ πραγματείᾳ ἀπ' ἀρχῆς πάντα,
4 μέχρις ἂν καὶ τῇ Τύχῃ δόξῃ, γράψας καταλίπω. τὴν δὲ δὴ θεὸν ταύ- 25
την ἐπιρρωννύουσάν με πρὸς τὴν ἱστορίαν εὐλαβῶς πρὸς αὐτὴν καὶ ὀκνηρῶς διακείμενον, καὶ πονούμενον ἀπαγορεύοντά τε ἀνακτωμένην δι' ὀνειράτων, καὶ καλὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου

3—12 > Zon. 12, 5 p. 538, 8—14 B. (p. 91, 16—24 D.)

7. 8 cf. Leo p. 285, 21. 22 Cram., Cedr. 1 p. 441, 13. 14 B., cod. Paris. 1712 fol. 80r.

5 ὑπό τε τῶν λουτρῶν — φθαρῆναι] quo modo balneum veneni vim inhibere possit non satis intellego 7 ἐπέπεμψαν Sylb., ἔπεμψαν VC, ἐπεσέπεμψαν idem Sylb. coll. 67, 17, 2, minus bene 8 λούμενον Dind., λουόμενον VC, cf. ad 49, 43, 3 10 τεσσαρεσκαίδεκα VC, τέσσαρας καὶ δέκα Bk. 18 ταῦτ' C, τοιαῦτ' V 19 γράφειν Rk., γραφῆναι VC, συγγράφειν idem Rk. 20 περὶ ὧν νῦν καθίσταμαι] περὶ ἃ νῦν καθίσταμαι H. St., περὶ ὧν νῦν καθίσταται vel περὶ ὧν νῦν καθίσταμαι ⟨πραγματευόμενος⟩ Rk., vulgatam sanam crediderim 21 τοῖς τε Sylb., τοῖς τότε VC, quod vide an retinendum sit mutato ἄλλοις in ἀνθρώποις ἄλλοις V, ἀλλήλοις C 23 ἐκεῖνο] ἐκεῖνα H. St., vix necesse 25 τῇ inserui ex VC.

Digitized by Google

διδοῦσάν μοι ὡς ὑπολειψομένου τὴν ἱστορίαν καὶ οὐδαμῶς ἀμαυρώσοντος, ἐπίσκοπον τῆς τοῦ βίου διαγωγῆς, ὡς ἔοικεν, εἴληχα, καὶ διὰ τοῦτο αὐτῇ ἀνάκειμαι. συνέλεξα δὲ πάντα τὰ ἀπ' ἀρχῆς τοῖς Ῥωμαίοις μέχρι τῆς Σευήρου μεταλλαγῆς πραχθέντα ἐν ἔτεσι δέκα, καὶ συνέγραψα ἐν ἄλλοις δώδεκα· τὰ γὰρ λοιπά, ὅπου ἂν καὶ προχωρήσῃ, γεγράψεται.

πρὸ δὲ τῆς τοῦ Κομμόδου τελευτῆς σημεῖα τάδε ἐγένετο· ἀετοί τε γὰρ περὶ τὸ Καπιτώλιον πολλοὶ καὶ ἑξεδροι ἐπλανῶντο, προσεπιφθέγγόμενοι οὐδὲν εἰρηναῖον, καὶ βύας ἀπ' αὐτοῦ ἔβυξε, πῦρ τε νύκτωρ ἀρθὲν ἐξ οἰκίας τινὸς καὶ ἐς τὸ Εἰρηναῖον ἐμπεσὸν τὰς ἀποθήκας τῶν τε Αἰγυπτίων καὶ τῶν Ἀραβίων φορτίων ἐπενείματο, ἔς τε τὸ παλάτιον μετεωρισθὲν ἐσῆλθε καὶ πολλὰ πάνυ αὐτοῦ κατέκαυσεν, ὥστε καὶ τὰ γράμματα τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα ὀλίγου δεῖν πάντα φθαρῆναι. ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὰ μάλιστα δῆλον ἐγένετο ὅτι οὐκ ἐν τῇ πόλει τὸ δεινὸν στήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην αὐτῆς ἁφίξεται. οὐδὲ γὰρ κατασβεσθῆναι ἀνθρωπίνῃ χειρὶ ἠδυνήθη, καίτοι παμπόλλων μὲν ἰδιωτῶν παμπόλλων δὲ στρατιωτῶν ὑδροφορούντων, καὶ αὐτοῦ τοῦ Κομμόδου ἐπελθόντος ἐκ τοῦ προαστείου καὶ ἐπισπέρχοντος. ἀλλ' ἐπειδὴ πάντα ὅσα κατέσχε διέφθειρεν, ἐξαναλωθὲν ἐπαύσατο. Xiph. 280, 24—282, 8 R. St.

---

1 ὑπολειψομένου Reim., ὑπολειψόμενος VC, ὑπολείψοντος Bk. 5 ὅπου] ὅποι Polak., ita sane Dio 11 Ἀραβίων] cf. ad 36, 2, 5 16 αὐτῆς] ⟨ἀπ'⟩ αὐτῆς Rk., αὐτῆς iure tuetur Reim. coll. 78, 26, 1.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXIV.

LXXIII 1 p. C. 193 Περτίναξ δὲ ἦν μὲν τῶν καλῶν κἀγαθῶν, ἤρξε δὲ πάνυ βραχύν τινα χρόνον, εἶτα πρὸς τῶν στρατιωτῶν ἀνῃρέθη. λανθάνοντος γὰρ ἔτι τοῦ γεγενημένου περὶ τὸν Κόμμοδον ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ περὶ τὸν Ἔκλεκτον καὶ Λαῖτον, καὶ τὸ πραχθὲν ἐμήνυσαν· διὰ τὴν ἀρε-
2 τὴν γὰρ καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἡδέως αὐτὸν ἐπελέξαντο. ἰδὼν δὲ αὐτοὺς ἐκεῖνος, καὶ ἀκούσας ὧν ἔλεγον, ἔπεμψε τὸν πιστότατον τῶν ἑταίρων τὸ σῶμα τὸ τοῦ Κομμόδου ὀψόμενον. ὡς δὲ τὸ πραχθὲν ἐβεβαιώσατο, οὕτω δὴ ἐς τὸ στρατόπεδον κρύφα ἐσεκομίσθη, καὶ ἔκπληξιν μὲν τοῖς στρατιώταις παρέσχε, τῇ δὲ δὴ παρουσίᾳ τῶν περὶ τὸν Λαῖτον, καὶ ἐξ ὧν ὑπέσχετο (τρισχιλίας γὰρ αὐτοῖς δραχμὰς κατ' ἄνδρα δώσειν ἐπηγγείλατο), προσεποιήσατο αὐτούς.
3 κἂν πάντως ἡσύχασαν, εἰ μὴ τελευτῶν τὸν λόγον ὧδέ πως εἶπε, "πολλὰ μέν, ὦ ἄνδρες συστρατιῶται, καὶ δυσχερῆ τῶν παρόντων ἐστίν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα αὖθις σὺν ὑμῖν ἐπανορθώσεται" ἀκούσαντες γὰρ τοῦτο ὑπετόπησαν πάντα τὰ ἑαυτοῖς ὑπὸ τοῦ Κομμόδου παρὰ τὸ καθεστηκὸς δεδομένα καταλυθήσεσθαι, καὶ ἐδυσκόλαναν
4 μέν, ἡσύχασαν δὲ ὅμως ἐπικρύπτοντες τὴν ὀργήν. ἐξελθὼν δὲ ἐκ τοῦ τείχους πρὸς τὸ συνέδριον νυκτὸς ἔτι οὔσης ἀφίκετο, καὶ ἀσπασάμενος ἡμᾶς ὅπως τις, οἷα ἐν ὁμίλῳ καὶ ἐν ὠθισμῷ τοσούτῳ, προσελθεῖν αὐτῷ ἠδυνήθη, ἔπειτα ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου εἶπεν ὅτι "ὠνόμασμαι μὲν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν αὐτοκράτωρ, οὐδὲν μέντοι

3–5 > Zon. 12, 6 p 539, 18–20 B. (p. 92, 25–28 D.) [verba quae praecedunt ὁ μὲν οὖν Κόμοδος — διέφθαρτο de suo addidit Zon.] 7–11 > Zon. 12, 6 p. 539, 20–540, 3 B. (p. 92, 28–93, 1 D.) 18. 20 – p. 307, 3 > Zon. 12, 6 p. 540, 3–7 B. (p. 93, 1–6 D.)

---

4 ἐμήνυσαν H. St., ἐνόμισαν VC, ἐκόμισαν idem H. St. minus recte, an ἐδήλωσαν? 8 κρύφα V, κούφα C 11 ἐπηγγείλατο Bk., ἐψηφίσατο VC, ἀπισχυρίζετο Rk. 12 τελευτῶν τὸν λόγον Rk., τελευτὴν τῶν λόγων VC, τελευτὴν τὴν τῶν λόγων R. St. 13 καὶ δυσχερῆ] an καὶ δυσχερῆ ⟨καὶ . . . . . ⟩? 14 ἄλλα damnat Leuncl., ⟨αὐτίκα τα δ'⟩ ἄλλα Kuiper. (litt.) ὑμῖν R. St., ἡμῖν VC ἐπανορθώσεται] ἐπανορθώσεται ⟨τὰ δὲ . . . . . ⟩ Reim., an ἐπανορθωθήσεται . . . .?, nisi forte in αὖθις delitescat αὖ θεὸς 17 ἐξελθὼν V, ἐξελθεῖν C.

Digitized by Google

τῆς ἀρχῆς δέομαι, ἀλλ' ἐξίσταμαι ἤδη καὶ τήμερον αὐτῆς διά τε τὴν ἐμαυτοῦ ἡλικίαν καὶ ἀρρωστίαν καὶ διὰ τὴν τῶν πραγμάτων δυσχέρειαν". λεχθέντων δὲ καὶ ἐπῃνοῦμεν αὐτὸν ἀπό γνώμης καὶ ὡς ἀληθῶς ἥρούμεθα· τήν τε γὰρ ψυχὴν ἄριστος ἦν καὶ τῷ σώματι ἔρρωτο, πλὴν καθ' ὅσον βραχύ τι ὑπὸ τῶν ποδῶν ἐνεποδίζετο. καὶ οὕτως ὁ τε Περτίναξ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ Κόμμοδος πολέμιος ἀπεδείχθη, πολλά γε ἐς αὐτὸν καὶ δεινὰ καὶ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου συμβουσάντων. ἠθέλησαν μὲν γὰρ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ σῦραι καὶ διασπάσαι ὥσπερ καὶ τὰς εἰκόνας, εἰπόντος δὲ τοῦ Περτίνακος τῇ γῇ ἤδη τὸν νεκρὸν κεκρύφθαι, τοῦ μὲν σώματος ἀπέσχοντο, τῶν δ' ἄλλων ἐνεφοροῦντο, οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐπιλέγοντες· Κόμμοδον μὲν γὰρ οὐδεὶς οὐδ' αὐτοκράτορα αὐτὸν ὠνόμαζεν, ἀλιτήριον δέ τινα καὶ τύραννον ἀποκαλοῦντες προσετίθεσαν ἐπισκώπτοντες τὸν μονομάχον, τὸν ἁρματηλάτην, τὸν ἀριστερόν, τὸν κηλήτην. τοῖς τε βουλευταῖς, ὅσοις καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ Κομμόδου φόβος ἐπήρτητο, ὁ ὄχλος ἐπέλεγεν "εὖγε εὖγε, ἐσώθης, ἐνίκησας". ὅσα τε εἰώθεσαν ἐν τοῖς θεάτροις ἐπὶ τῇ τοῦ Κομμόδου θεραπείᾳ εὐρύθμως πως ἐκβοᾶν, ταῦτα τότε μετασχηματίζοντες ἐς τὸ γελοιότατον ἐξῇδον. τοῦ μὲν γὰρ ἀπηλλαγμένοι, τὸν δὲ οὐδέπω φοβούμενοι, τό τε διὰ μέσου αὐτῶν ὡς ἐλεύθεροι ἐκαρποῦντο, καὶ ἄξίωμα παρρησίας ἐν τῷ ἀδεεῖ αὐτοῦ ἐλάμβανον· οὐ γὰρ ἐξήρκει σφίσι τὸ μηκέτι φοβεῖσθαι, ἀλλ' ἐν τῷ θαρσοῦντι καὶ ἐξυβρίζειν ἤθελον. Xiph. 282, 15—283, 29 R. St.

ἦν δὲ ὁ Περτίναξ Λίγυς ἐξ Ἄλβης Πομπηίας, πατρὸς οὐκ εὐγενοῦς, γράμματα ὅσον ἀποζῆν ἐξ αὐτῶν ἠσκημένος. καὶ κατὰ τοῦτο καὶ τῷ Πομπηιανῷ τῷ Κλαυδίῳ συνεγεγόνει, καὶ δι' αὐτὸν ἐν τοῖς ἱππεῦσι χιλιαρχήσας ἐς τοῦτο προεχώρησεν ὥστε καὶ ἐκεί-

---

6—14 > Zon. 12, 6 p. 540, 7—13 B. (p. 93, 6—13 D.) 24. 25. 27 = Zon. 12, 6 p. 540, 13. 14 B. (p. 93, 13—15 D.)

C. 2, 5. 6 vide mox post c. 3, 4.

3 λεχθέντων δὲ] λεχθέντων δὲ ⟨τούτων⟩ Reim., at non opus 5 ἐνεποδίζετο] ἐνωχλεῖτο Rk. frustra, cf. Herod. 4, 60 11 ἐνεφοροῦντο V, ἀνεφοροῦντο C 15 καὶ μάλιστα Sylb., μάλιστα καὶ VC, μάλιστά γε idem Sylb. ἐπήρτητο Kuiper. (litt.) et Polak., ἐπῆρτο VC, ἐπῆκτο St., ἐπῳώρητο Bk. 16 εὖγε εὖγε Casaub. ad v. Comm. 8, ἄγε ἄγε VC 20 ἀξίωμα] an ἀξίωσιν? cf. Thuc. 2, 88, 2; 1, 69, 1; 3, 9, 2.

24 Λίγυς Xyl., λίβυς VC (-βυς ex -γυς ut videtur C) Zon. 25 καὶ inserui ex V, om. C 26 δι' αὐτὸν Bk., κατὰ τοῦτ' VC, μετὰ τοῦτ' Sylb., διὰ τοῦτον Rk.

Digitized by Google

2 νου αὐτοῦ αὐταρχῆσαι. καὶ ἔγωγε τότε ἐπὶ τοῦ Περτίνακος καὶ πρῶτον καὶ ἔσχατον ἐν τῷ βουλευτηρίῳ τὸν Πομπηιανὸν εἶδον· ἐν γὰρ τοῖς ἀγροῖς τὰ πλεῖστα διὰ τὸν Κόμμοδον διῆγε, καὶ ἐς τὸ ἄστυ ἐλάχιστα κατέβαινε, τό τε γῆρας καὶ τὸ τῶν ὀφθαλμῶν νόσημα προβαλλόμενος, οὐδὲ ἔστιν ὅτε πρότερον ἐμοῦ παρόντος ἐς
P 140r 3 τὴν γερουσίαν ἐσῆλθε. | καὶ μέντοι καὶ μετὰ τὸν Περτίνακα πάλιν ἐνόσει· ἐπὶ γὰρ ἐκείνου καὶ ἔβλεπε καὶ ἑώρα καὶ ἐβούλευε, καὶ αὐτὸν ὁ Περτίναξ τά τε ἄλλα ἰσχυρῶς ἐτίμα καὶ ἐπὶ τοῦ βάθρου ἐν τῷ συνεδρίῳ παρεκάθιζεν. καὶ τοῦτο καὶ τὸν Γλαβρίωνα τὸν Ἀχιλλιον ἐποίει· καὶ γὰρ ἐκεῖνος τότε καὶ ἤκουεν καὶ ἔβλεπε. τούτους μὲν οὖν ἐς ὑπερβολὴν ἐτίμα, ἐχρῆτο δὲ καὶ ἡμῖν δημοτικώτατα· καὶ γὰρ εὐπροσήγορος ἦν, ἤκουέ τε ἑτοίμως ὅ τι τις ἀξιοίη, καὶ ἀπεκρίνετο ἀνθρωπίνως ὅσα αὐτῷ δοκοίη. εἰστία τε ἡμᾶς σωφρόνως· καὶ ὁπότε μὴ τοῦτο ποιοίη, διέπεμπεν ἄλλοις ἄλλα καὶ τὰ εὐτελέστατα. καὶ αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ οἱ μὲν πλούσιοι καὶ μεγάλαυχοι διεγέλων, οἱ δὲ ἄλλοι, οἷς ἀρετὴ ἀσελγείας προτιμοτέρα ἦν, ἐπῃνοῦμεν. Xiph. 283, 29—284, 12 R. St., et (inde a § 2) Exc. Val. 327 (p. 729).

2, 5 ὅτι τοσοῦτον τὸ διάφορον τῆς περὶ Περτίνακος δόξης πρὸς τὸν Κόμμοδον πάντες εἶχον, ὥστε τοὺς ἀκούοντας τὰ γεγονότα ὑποπτεύειν ὑπὸ τοῦ Κομμόδου τὸν λόγον τοῦτον ἐπὶ πείρᾳ καθεῖ-

12. 13 > Zon. 12, 6 p. 540, 14. 15 B. (p. 93, 15. 16 D.)

1—17 traduntur haec plene in exc. Val. 327 (ὅτι ὁ Δίων φησὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ Περτίνακος καὶ πρῶτον — ἐπῃνοῦμεν), apud Xiphilinum omissis his: ἐν τῷ βουλευτηρίῳ (v. 2), καὶ ἐς τὸ ἄστυ ἐλάχιστα κατέβαινε (v. 3. 4), οὐδὲ ἔστιν ὅτε πρότερον ἐμοῦ παρόντος ἐς τὴν γερουσίαν ἐσῆλθε (v. 5. 6), ἐπὶ γὰρ ἐκείνου καὶ ἔβλεπε καὶ ἑώρα καὶ ἐβούλευε (v. 7), καὶ τοῦτο καὶ τὸν Γλαβρίωνα τὸν Ἀχιλλιον ἐποίει· καὶ γὰρ ἐκεῖνος τότε καὶ ἤκουε καὶ ἔβλεπε. τούτους μὲν οὖν ἐς ὑπερβολὴν ἐτίμα (v. 9—11).

C. 4, 1 vide mox p. 309.

19—p. 309, 5 exc. Val. 328 perperam ante exc. Val. 327 (c. 3, 2—4) editum fuisse patet. inter c. 3, 4 et 6, 1 (exc. Val. 329) cum ponendum sit, hic satis apte collocatur, quanquam etiam inter c. 4, 4 et 5, 1 vel in capite 5 locus ei dari poterat.

2 ἐν τῷ βουλευτηρίῳ om. VC εἶδον VC, εἶδεν cod. Peir. 3. 4 καὶ — κατέβαινε om. VC 5. 6 οὐδὲ — ἐσῆλθε om. VC 6 καὶ (alterum) om. cod. Peir. 7 ἐπὶ — ἐβούλευε om. VC ἑώρα reduxi ex cod. Peir. (ἑῶρα), ἔρρωτο Rk. speciose, cf. tamen Plat. *leg.* 9 p. 875 D 8 αὐτὸν VC, αὐτὸς cod. Peir. 8 ἐν τῷ συνεδρίῳ cod. Peir., ἐπὶ τοῦ συνεδρίου VC 9—11 καὶ τοῦτο — ἐτίμα om. VC 12 καὶ γὰρ VC, γὰρ καὶ cod. Peir. ἀξιοίη VC, ἐξιοίη cod. Peir. 14 ποιοίη VC, ποιηι cod. Peir.

20 γεγονότα Val., γεγονότατα cod. Peir.

Digitized by Google

σθαι, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὺς τῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἀρχόντων τοὺς ἀγγελιαντὰς σφισιν αὐτὰ καταδῆσαι, οὐχ ὅτι οὐκ ἤθελον ἀληθῆ 6
εἶναι, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον ἐφοβοῦντο δόξαι τὸν Κόμμοδον ἀπολωλέναι ἢ τῷ Περτίνακι ⟨μὴ⟩ προστίθεσθαι, διότι τὸν μὲν καὶ ἁμαρτών τι τοιοῦτο πᾶς ἐθάρσει, τὸν δὲ οὐδεὶς οὐδ' ἀναμάρτητος ὤν.
Exc. Val. 328 (p. 729).

ἔτι δὲ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βρεττανίᾳ μετὰ τὴν μεγάλην ἐκείνην 4
στάσιν ἣν ἔπαυσε, καὶ ἐπαίνων παρὰ πᾶσιν ἀξιουμένου, ἵππος τις ὄνομα Περτίναξ ἐνίκησεν ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἦν δὲ τῶν πρασίων καὶ
10 ὑπὸ τοῦ Κομμόδου ἐσπουδάζετο. τῶν οὖν στασιωτῶν αὐτοῦ μέγα 2
ἀναβοησάντων, καὶ εἰπόντων αὐτὸ τοῦτο, "Περτίναξ ἐστίν", οἱ ἕτεροι οἱ ἀντιστασιῶται σφων, οἷά που ἀχθόμενοι τῷ Κομμόδῳ, προσεπεύξαντο, εἰπόντες οὐ πρὸς τὸν ἵππον ἀλλὰ πρὸς τὸν ἄνδρα "εἰ γὰρ ὤφειλεν εἶναι". ὕστερον δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον ἵππον ἀπαλλαγέντα 3
15 τε τῶν δρόμων ὑπὸ τοῦ γήρως καὶ ἐν ἀγρῷ ὄντα μετεπέμψατο ὁ Κόμμοδος, καὶ ἐσήγαγεν ἐς τὸν ἱππόδρομον τάς τε ὁπλὰς αὐτοῦ καταχρυσώσας καὶ τὰ νῶτα δέρματι ἐπιχρύσῳ κοσμήσας· καὶ αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι ἐξαπίνης ἰδόντες ἀνεβόησαν αὖθις "Περτίναξ ἐστί". καὶ ἦν μέν που μαντικὸν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ λεχθέν, ἐπειδὴ τῇ 4
20 ἐσχάτῃ ἐν τῷ ἔτει ἐκείνῳ ἱπποδρομίᾳ ἐγένετο, καὶ εὐθὺς ἐπ' αὐτῇ τὸ κράτος ἐς τὸν Περτίνακα περιῆλθεν· ἐλογοποιήθη δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου τὰ ὅμοια, ἐπειδὴ τῷ Περτίνακι αὐτὸ ὁ Κόμμοδος μονομαχήσειν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ μέλλων ἔδωκεν.

οὕτω μὲν ἐς τὴν ἀρχὴν ὁ Περτίναξ κατέστη, καὶ ἔλαβε τάς τε 5
25 ἄλλας ἐπικλήσεις τὰς προσηκούσας καὶ ἑτέραν ἐπὶ τῷ δημοτικὸς εἶναι βούλεσθαι· πρόκριτος γὰρ τῆς γερουσίας κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἐπωνομάσθη. καὶ εὐθὺς ἐς κόσμον, ὅσα πρὶν πλημμελῶς εἶχε καὶ ἀτάκτως, καθίστατο· φιλανθρωπία τε γὰρ καὶ χρηστότης καὶ οἰκονομία 2
βελτίστη καὶ πρόνοια τοῦ κοινοῦ ἐπιμελεστάτη περὶ τὸν αὐτοκράτορα διεδείκνυτο. τά τε γὰρ ἄλλα, ὅσα ἂν ἀγαθὸς αὐτοκράτωρ,
30 ἔπραττεν ὁ Περτίναξ, καὶ τὴν ἀτιμίαν ἀφεῖλε τῶν ἀδίκως πεφονευ-

---

24 — p. 310, 1 > Zon. 12, 6 p. 540, 16—20 B. (p. 93, 17—22 D.)

---

3 δόξαι] ⟨τὸ⟩ δόξαι ⟨βούλεσθαι⟩ Rk. ἀπολωλέναι] an ἀπολωλέναι ⟨βεβουλῆσθαι⟩? 4 Περτίνακι ⟨μὴ⟩ προστίθεσθαι Val., Περτίναξ προτίθεσθαι cod. Peir. 5 ἐθάρσει] cf. ad 51, 11, 1.

8 ἀξιουμένου] ita VC 9 πρασίων reduxi ex VC, πρασίνων Leuncl., cf. ad 61, 6, 3 11 αὐτὸ Reim., αὐτῷ VC, om. R. St. 12 ἀντιστασιῶται Dind. (Steph. *thes. s. v.*), ἀντιστασιασταί VC, cf. ad fr. 84, 1 17 νῶτα Salm. ad *v. Veri* 6, ἀνώτατα VC.

Digitized by Google

μένων, καὶ προσέτι καὶ ἐπώμοσε μηδέποτε τοιαύτην δίκην προσ-
3 δέξεσθαι. καὶ αὐτίκα οἱ μὲν τοὺς συγγενεῖς οἱ δὲ τοὺς φίλους
ἀνεκάλουν μετὰ δακρύων ὁμοῦ καὶ χαρᾶς· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο
πρὶν ἐξῆν ποιεῖν· καὶ μετὰ ταῦτα ἀνορύττοντες τὰ σώματα, οἱ
μὲν ὁλόκληρα οἱ δὲ μέρη, ὡς που ἕκαστον αὐτῶν ἢ τοῦ ὀλέθρου ἢ
τοῦ χρόνου εἶχεν, εὐθέτουν καὶ ἐς τὰ προγονικὰ μνημεῖα ἀπετίθεντο.
4 τοσαύτη δ' ἄρα τότε τὸ βασίλειον εἶχεν ἀχρηματία ὥστε πέντε
καὶ εἴκοσι μυριάδες δραχμῶν μόναι εὑρέθησαν. χαλεπῶς δ' οὖν
ὁ Περτίναξ ἔκ τε τῶν εἰκόνων καὶ τῶν ὅπλων τῶν τε ἵππων καὶ
ἐπίπλων καὶ τῶν παιδικῶν τῶν τοῦ Κομμόδου ἀγείρας ἀργύριον,
τοῖς τε δορυφόροις ἔδωκεν ὅσα ὑπέσχητο, καὶ τῷ δήμῳ καθ' ἑκα-
5 τὸν δραχμάς. σύμπαντα γὰρ ὅσα ὁ Κόμμοδος ἐπί τε τῇ τρυφῇ καὶ
ἐς ὁπλομαχίαν ἢ καὶ ἐς ἁρματηλασίαν ἐκέκτητο, ἐς τὸ πωλητήριον
ἐξετέθη, τὸ μὲν πλεῖστον πράσεως ἕνεκα, ἤδη δὲ καὶ ἐς ἐπίδειξιν
τῶν τε ἔργων αὐτοῦ καὶ τῶν διαιτημάτων, καὶ προσέτι καὶ ἐς
ἔλεγχον τῶν ὠνησομένων αὐτά. Xiph. 284, 12—285, 19 R. St.

6 ὁ δὲ Λαῖτος τὸν Περτίνακα δι' εὐφημίας ἦγε καὶ τὸν Κόμμοδον ὕβριζε.

ὅτι ὁ Λαῖτος [ὁ ὕπατος] ὅσα κακῶς ἐποίησεν ὁ Κόμμοδος ἐξήλεγχεν.

βαρβάρους γοῦν τινας χρυσίον παρ' αὐτοῦ πολὺ ἐπ' εἰρήνῃ
εἰληφότας μεταπεμψάμενος (ἔτι γὰρ ἐν ὁδῷ ἦσαν) ἀπήτησεν αὐτό,
εἰπὼν αὐτοῖς ὅτι "λέγετε τοῖς οἴκοι Περτίνακα ἄρχειν." ἤδεσαν γὰρ
καὶ πάνυ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ ὧν ἐπεπόνθεσαν ὅτε μετὰ τοῦ Μάρκου

7—14 = Zon. 12, 6 p. 540, 20—541, 4 B. (p. 93, 23—31 D.) 17[a]—19[a]. 20—p. 311, 2 > Zon. 12, 6 p. 541, 5—11 B. (p. 93, 32—94, 7 D.)

20—22: Petr. Patr. *exc. Val.* 125 (p. 225 Mai. = p. 209, 7—11 Dind.): *ὅτι ὁ Κόμοδος πολὺ* [Mai., *πολὺν* cod.] *χρυσίον εἰώθει βαρβάροις διδόναι· καί τινας πρέσβεις λαβόντας χρυσίον καὶ ἐν ὁδῷ ὄντας πέμψας ὁ Περτίναξ κατέσχε καὶ τὸ χρυσίον ἀφελόμενος εἶπεν "ἀπαγγείλατε τοῖς οἴκοι* [Mai., *οἴκοις* cod.] *Περτίνακα βασιλεύειν"*.

17—p. 311, 1 traduntur haec apud Xiphilinum (*ὁ δὲ Λαῖτος τὸν Περτίνακα — ὕβριζε. βαρβάρους γοῦν τινας κ. τ. λ.*) et in exc. Val. 329 (*ὅτι ὁ Λαῖτος ὁ ὕπατος — ἐξήλεγχεν. βαρβάρους γοῦν τινας — ἐστράτευτο*). priora apud Dionem ita fere fuisse possunt: *ὁ δὲ Λαῖτος τὸν μὲν Περτίνακα δι' εὐφημίας ἦγε, τὸν δὲ δὴ Κόμμοδον ὕβριζεν ὅσα κακῶς ἐποίησεν ἐξελέγχων.*

1 *προσδέξεσθαι* R. St., *προσδέξασθαι* VC 3 *ἀνεκάλουν*] *συνεκάλουν* Reim. miro errore 10 *ἐπίπλων*] ⟨*τῶν*⟩ *ἐπίπλων* Bk. *ἀγείρας*] si Dionis est, Herodoti 1, 61 et 62; 4, 35 memor fuisse videtur, *ἀθροίσας* Zon. 11 *ὑπέσχητο* Bk., *ὑπέσχετο* VC Zon. *ἕκατον* Zon., *ἕκαστον* VC 12 *τῇ* om. V.

17[b] [*ὁ ὕπατος*] seclusi tanquam eclogarii additamentum, *ὁ ἔπαρχος* Reim., cf. 72, 19, 4, *Pros. imp. Rom.* 1 p. 29 n. 236 21 *αὐτὸ* om. cod. Peir. 22 *αὐτοῖς* om. VC 23 *ἐπεπόνθεσαν* cod. Peir., *πεπόνθεσαν* VC.

Digitized by Google

ἐστρατεύετο. καὶ ἕτερον δέ τι τοιόνδε ἐπὶ τῇ τοῦ Κομμόδου δια- 2
βολῇ ὁμοίως ἔπραξε. κοπρίας τινὰς καὶ γελωτοποιοὺς αἴσχιστα
μὲν τὰ εἴδη αἰσχίω δὲ τά τε ὀνόματα καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἔχοντας
καὶ διὰ τὴν ὕβριν τήν τε ἀσέλγειαν ὑπὸ τοῦ Κομμόδου ὑπερπλου-
τοῦντας εὑρών, ἐδημοσίευσε τάς τε προσηγορίας αὐτῶν καὶ τὸ
πλῆθος ὧν ἐκέκτηντο, καὶ ἦν ἐπὶ μὲν τοῖς γέλως, ἐπὶ δὲ τοῖς ὀργή
τε καὶ λύπη· τοσαῦτα γάρ τινες αὐτῶν ἔχοντες ἦσαν ἐφ' ὅσοις ἐκεῖ-
νος πολλοὺς καὶ τῶν βουλευτῶν ἐσφάκει. οὐ μέντοι γε καὶ δι' ὅλου 3
ὁ Λαῖτος πιστὸς ἔμεινε τῷ Περτίνακι, μᾶλλον δὲ οὐδ' ἐν ἀκαρεῖ·
ὢν γὰρ ἤθελε μὴ τυγχάνων προσπαρώξυνε τοὺς στρατιώτας, ὡς
λελέξεται, κατ' αὐτοῦ. Xiph. 285, 19—286, 3 R. St., et (§ 1) Exc. Val.
329 (p. 730) et (§ 2) Exc. Val. 330.

τὸν μὲν οὖν πενθερὸν αὐτοῦ ὁ Περτίναξ τὸν Σουλπικιανὸν τὸν 7
Φλάουιον πολιαρχεῖν ἔταξε, καὶ ἄλλως ἄξιον ὄντα τούτου τυχεῖν·
οὔτε δὲ τὴν γυναῖκα Αὐγουσταν οὔτε τὸν υἱὸν Καίσαρα, καίπερ
ψηφισαμένων ἡμῶν, ποιῆσαι ἠθέλησεν, ἀλλ' ἑκάτερον ἰσχυρῶς δι-
εκρούσατο, εἴτ' οὖν ὅτι μηδέπω τὴν ἀρχὴν ἐρριζώκει, εἴτε καὶ ὅτι 2
ἐκείνην τε ἀκολασταίνουσαν οὐκ ἠβουλήθη τὸ τῆς Αὐγούστης ὄνομα
μιᾶναι, καὶ τὸν υἱὸν παιδίον ἔτι ὄντα οὐκ ἠθέλησε, πρὶν παιδευ-
θῆναι, τῷ τε ὄγκῳ καὶ τῇ ἐλπίδι τῇ ἐκ τοῦ ὀνόματος διαφθαρῆναι.
ἀλλ' οὐδ' ἐν τῷ παλατίῳ αὐτὸν ἔτρεφεν, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ὑπάρ- 3
χοντα αὐτῷ πρότερον ἐν τῇ πρώτῃ εὐθὺς ἡμέρᾳ ἀποθέμενος, ταῦτά
τε τοῖς τέκνοις διένειμε (καὶ γὰρ καὶ θυγατέρα εἶχε) καὶ παρὰ τῷ

9—11 = Zon. 12, 6 p. 541, 11—13 B. (p. 94, 7—9 D.)

21—p. 312, 1 cf. Const. Man. 2252 sq., Leo p. 285, 27—30 Cram., Cedr. 1 p. 441, 15—17 B., cod. Paris. 1712 fol. 80r, *Synops. chron.* p. 32, 24. 25.

2—8 traduntur haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 330: *ὅτι ὁ αὐτὸς κοπρίας τινὰς καὶ γελωτοποιοὺς τῶν συγγενομένων αἴσχιστα μὲν εἴδη — ἐσφάκει.*

1 *ἐστρατεύετο* R. St., *ἐστράτευτο* VC cod. Peir. 2 *κοπρίας*] an *κοπρείας*?, cf. ad 50, 28, 5 *γελωτοποιοὺς* VC, *γελωτοποιοὺς τῶν συγγενομένων* cod. Peir., *τῶν συγγενομένων* eclogarii esse puto, quod qui non admittit ⟨*αὐτῷ*⟩ addat necesse est 3 *τὰ* (primum) om. cod. Peir. *τε* inserui ex cod. Peir., om. VC *ἔχοντας* cod. Peir., *ἔχοντα* VC 4 *τήν τε* VC, *καὶ τὴν* cod. Peir. *ὑπὸ τοῦ Κομμόδου* om. cod. Peir. 7 *τε* inserui ex cod. Peir., om. VC.

13 *πενθερὸν* C, *θενθερὸν* V *αὐτοῦ* Reim, *αὐτοῦ* VC 14 *Φλάουιον* Casaub., *φλάκον* VC. *Flavius* nominatur Sulpicianus *v. Pert.* 13, 7, *act. Arv.* (C. I. L. 6 p. 560—565, *eph. epigr.* 8 p. 336), cf. *v. Pert.* 5, 4, Dessau n. 410, Cohen² 3 p. 397. vide etiam *Pros. imp. Rom.* 2 p. 76 n. 245 20 *ὄγκῳ* Reim., *ὅρκῳ* VC 22 *αἰτῷ* Bk., *αὐτῷ* VC.

Digitized by Google

πάππῳ διαιτᾶσθαι αὐτὰ ἐκέλευσεν, ὀλίγα ἅττα αὐτοῖς, ὡς πατὴρ
καὶ οὐχ ὡς αὐτοκράτωρ, συγγινόμενος. Xiph. 286, 3—15 R. St.
8 ἐπεὶ οὖν οὔτε τοῖς στρατιώταις ἁρπάζειν οὔτε τοῖς Καισαρείοις
ἀσελγαίνειν ἔτι ἐξῆν, δεινῶς οὗτοι ἐμίσουν αὐτόν. ἀλλ' οἱ μὲν Καισάρειοι οὐδέν, ἅτε καὶ ὅπλοι ὄντες, ἐνεωτέρισαν, οἱ δὲ δὴ στρα- 5
2 τιῶται οἱ δορυφόροι καὶ ὁ Λαῖτος ἐπεβούλευσαν αὐτῷ. καὶ πρῶτα
μὲν τὸν ὕπατον Φάλκωνα, ὅτι καὶ γένει καὶ χρήμασιν ἤκμαζεν,
[εἰς] αὐτοκράτορα ἐπιλέγονται, καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτὸν ἐσάξειν, τοῦ Περτίνακος ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ τὴν τοῦ σίτου παρασκευὴν
3 ἐξετάζοντος, ἤμελλον. μαθὼν δὲ τοῦτ' ἐκεῖνος σπουδῇ ἐς τὴν 10
πόλιν ἦλθε, καὶ παρελθὼν ἐς τὴν γερουσίαν ἔφη "οὐ χρὴ ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ὦ πατέρες, ὅτι πέντε που καὶ εἴκοσι μυριάδας δραχμῶν
εὑρὼν τοσοῦτον τοῖς στρατιώταις διένειμα ὅσον Μᾶρκός τε καὶ
Λούκιος, οἷς ἑξακισμύριαι καὶ ἑπτακισχίλιαι καὶ πεντακόσιαι μυ-
4 ριάδες κατελείφθησαν. ἀλλ' αἴτιοι τῆς ἀχρηματίας ταύτης οἱ 15
θαυμαστοὶ Καισάρειοι γεγόνασι". καὶ ἐψεύσατο μὲν ὁ Περτίναξ
ὅτι ἐπ' ἴσης τῷ Λουκίῳ καὶ τῷ Μάρκῳ τοῖς στρατιώταις ἐδωρήσατο (οἱ μὲν γὰρ ἐς πεντακισχιλίας ὁ δὲ ἐς τρισχιλίας αὐτοῖς
ἐδεδώκει), οἱ δὲ δὴ στρατιῶται καὶ οἱ Καισάρειοι παρόντες ἐν
τῷ συνεδρίῳ (πάμπολλοι δὲ ἦσαν) δεινῶς ἠγανάκτησαν καὶ φοβε- 20
5 ρόν τι διετονθόρυσαν. μελλόντων δὲ ἡμῶν καταψηφιεῖσθαι τοῦ
P 140v Φάλκωνος, καὶ ἤδη γε αὐτὸν | πολέμιον ὀνομαζόντων, ἀναστὰς ὁ Περ-

---

3. 4. 6—11 > Zon. 12, 6 p. 541, 13—18 B. (p. 94, 9—16 D.) 21. 22—p. 313, 2 = Zon. 12, 6 p. 541, 18—20 B. (p. 94, 16—19 D.)

---

21 — p. 313, 3 conflata sunt verba Xiphilini et exc. Val. 331, addito excerpti Vaticani 126 (p. 225 Mai. = p. 209, 12—17 Dind.) exitu:

Xiphilinus (287, 1—3)	Exc. Val. 331	Exc. Vat. 126
	ὅτι κατὰ τὴν ἐπιβουλὴν τὴν κατὰ Περτίνακος	ὅτι τοῦ Φλάκκου ἑαυτὸν
(. . . διετονθόρυσαν.) μελλόντων δὲ ἡμῶν καταψηφιεῖσθαι τοῦ Φάλκωνος	μελλόντων τῶν βουλευτῶν καταψηφιεῖσθαι τοῦ Φάλκωνος καὶ ἤδη γε αὐτὸν πολέμιον ὀνο-	μέλλοντος ἀναγορεῦσαι βασιλέα [-λέαι cod.] καὶ φωραθέντος καὶ θάνατον καταδικασθέντος παρὰ
ἀναστὰς ὁ	μαζόντων ἀναστὰς ὁ	τῆς βουλῆς, αὐτὸς ἀνέ-

5 ὅπλοι Blancus (vers.), ἅπλοι V, ἁπλοῖ C 7 Φάλκωνα] cf. ad 72, 22, 2 8 [εἰς] ind. St., videndum tamen an εἰς αὐτοκρατορίαν scripserit Xiph. 11 ἦλθε] ἐπανῆλθε v. Herw. (litt.) 13 ὅσον Leuncl., ὥστε VC 18 οἱ Naber. (litt.), ὁ VC, cf. c. 1, 2 et v. Marc. 7, 9 αὐτοῖς C, αὐτὸς V 21 διετονθόρυσαν] simplex legitur Arist. Ach. 683, vesp. 614, ran. 747, Bekk. Anecd. 1, 67, ὑποτονθορύζειν Suid. s. v. τονθορύζει 22 καὶ — ὀνομαζόντων om. VC.

Digitized by Google

τίναξ καὶ ἀνακραγών "μὴ γένοιτο" ἔφη "μηδένα βουλευτὴν ἐμοῦ ἄρχοντος μηδὲ δικαίως θανατωθῆναι". καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐσώθη, ⟨καὶ⟩ εὐλαβηθεὶς καὶ αἰδεσθεὶς τὸν λειπόμενον χρόνον ἐν ἀγρῷ διῆγεν, ὁ δὲ Λαῖτος παραλαβὼν τὴν κατὰ τὸν Φάλκωνα ἀφορμήν, πολ- 9
λοὺς τῶν στρατιωτῶν ὡς καὶ ἐκείνου κελεύοντος διέφθειρεν. οἱ δὲ λοιποὶ τοῦτο αἰσθόμενοι, καὶ φοβηθέντες μὴ καὶ αὐτοὶ προσαπόλωνται, ἐθορύβησαν. διακόσιοι δὲ οἱ τῶν ἄλλων θρασύτεροι 2
καὶ ἐς τὸ παλάτιον τὰ ξίφη ἀνατετακότες ὥρμησαν. οὐδὲ ἔγνω πρότερον προσιόντας ὁ Περτίναξ αὐτοὺς πρὶν ἄνω γενέσθαι· τότε
δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐσδραμοῦσα ἐμήνυσεν αὐτῷ τὸ γενόμενον. μαθὼν 3
οὖν ταῦτ' ἐκεῖνος πρᾶγμα εἴτ' οὖν γενναῖον εἴτε ἀνόητον, εἴθ' ὅπως τις αὐτὸ ὀνομάσαι ἐθέλει, ἔπραξε. δυνηθεὶς γὰρ ἂν μάλιστα μὲν ἀποκτεῖναι τοὺς ἐπελθόντας (τῇ τε γὰρ νυκτερινῇ φυλακῇ καὶ τοῖς ἱππεῦσιν ὡπλισμένοι, καὶ ἦσαν καὶ ἄλλοι ἐν τῷ παλα-
τίῳ τότε ἄνθρωποι πολλοί), εἰ δὲ μή, κατακρυφθῆναί γε καὶ διαφυγεῖν ποι τάς τε πύλας τοῦ παλατίου καὶ τὰς ἄλλας τὰς διὰ 4
μέσου θύρας κλείσας, τούτων μὲν οὐδέτερον ἐποίησεν, ἐλπίσας δὲ καταπλήξειν αὐτοὺς ὀφθεὶς καὶ πείσειν ἀκουσθεὶς ἀπήντησε τοῖς προσιοῦσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἤδη οὖσιν· οὔτε γὰρ τῶν συστρα-
τιωτῶν τις αὐτοὺς εἶρξε, καὶ οἱ πυλωροὶ οἵ τε ἄλλοι Καισάρειοι οὐχ ὅτι τι συνέκλεισαν, ἀλλὰ καὶ πάντα ἁπλῶς προσανέῳξαν. ἰδόντες δ' οὖν οἱ στρατιῶται τὸ μὲν πρῶτον ἠδέσθησαν, πλὴν 10

4—10 > Zon. 12, 6 p. 541, 21—542, 2 B. (p. 94, 20—24 D.) 12—19 > Zon. 12, 6 p. 542, 2—6 B. (p. 94, 24—29 D.) 22. p. 314, 1—5 = Zon. 12, 6 p. 542, 7—11 B. (p. 94, 29—95, 3 D.)

[Xiphilinus]

Περτίναξ καὶ ἀνακραγών "μὴ γένοιτο" ἔφη "μηδένα βουλευτὴν ἐμοῦ ἄρχοντος μηδὲ δικαίως θανατωθῆναι". (ὁ δὲ Λαῖτος κ.τ.λ. c. 9, 1.)

[Exc. Val. 331]

Περτίναξ καὶ ἀνακραγών "μὴ γένοιτο" ἔφη "μηδένα ἐμοῦ ἄρχοντος βουλευτὴν μὴ δικαίως θανατωθῆναι". καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐσώθη.

[Exc. Vat. 126]

κραγε "μὴ γένοιτο Περτίνακος τὴν αὐτοκράτορος ἀρχὴν ἔχοντος βουλευτὴν [Mai., *βουλεύειν* cod.] *ἀναιρεθῆναι ἢ φυγαδευθῆναι". ὁ δὲ Φλάκκος εὐλαβηθεὶς καὶ αἰδεσθεὶς τὸν λειπόμενον χρόνον ἐν ἀγρῷ διῆγεν.*

Petrum ultimis verbis Dionem reddidisse puto quanquam ἢ φυγαδευθῆναι ipsius additamentum videtur.

1 *βουλευτὴν ἐμοῦ ἄρχοντος* VC, *ἐμοῦ ἄρχοντος βουλευτὴν* cod. Peir. 2 *μηδὲ* VC, *μὴ* cod. Peir. *καὶ — ἐσώθη* om. VC 3 ⟨*καὶ*⟩ **inserui ut Petri verba cum Xiphilineis quodammodo coniungerem** 12 *αὐτὸ* H. St., *αὐτὸν* VC 22 *δ' οὖν*] *οὖν* Rk.

Digitized by Google

ἑνός, καὶ τούς τε ὀφθαλμοὺς ἐς τὸ δάπεδον ἤρεισαν καὶ τὰ ξίφη ἐς τοὺς κουλεοὺς ἐναπέθεντο· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος προπηδήσας εἶπέ τε ὅτι "τοῦτό σοι τὸ ξίφος οἱ στρατιῶται πεπόμφασι", καὶ προσπεσὼν εὐθὺς ἔπληξεν αὐτόν, οὐκ ἐπέσχον ἀλλὰ τόν τε αὐτο-
2 κράτορά σφων κατέκοψαν καὶ τὸν Ἔκλεκτον. μόνος γὰρ δὴ οὗτος οὔτ' ἐγκατέλιπεν αὐτὸν καὶ ἐπήμυνεν αὐτῷ ὅσον ἠδυνήθη, ὥστε καὶ τρῶσαί τινας· ὅθεν ἐγὼ καὶ πρὸ τοῦ ἄνδρα αὐτὸν ἀγαθὸν γεγονέναι νομίζων, τότε δὴ καὶ πάνυ ἐθαύμασα. ἀποτεμόντες δὲ οἱ στρατιῶται τὴν κεφαλὴν τοῦ Περτίνακος περί τε δόρυ περιέ-
3 πειραν, τῷ ἔργῳ ἐλλαμπρυνόμενοι. οὕτω μὲν ὁ Περτίναξ ἐπιχειρήσας ἐν ὀλίγῳ πάντα ἀνακαλέσασθαι ἐτελεύτησεν, οὐδὲ ἔγνω, καίπερ ἐμπειρότατος πραγμάτων ὤν, ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἀθρόα τινὰ ἀσφαλῶς ἐπανορθοῦσθαι, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο, καὶ πολιτικὴ κατάστασις καὶ χρόνου καὶ σοφίας χρήζει. ἐβίω δὲ ἔτη ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα τεσσάρων μηνῶν καὶ τριῶν ἡμερῶν δέοντα, ἦρξε δὲ ἡμέρας ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτά. Xiph. 286, 15—288, 4 R. St., et (c. 8, 5) Exc. Val. 331 et Exc. Vat. 126.

11 διαγγελλομένου δὲ τοῦ κατὰ τὸν Περτίνακα πάθους οἱ μὲν ἐς τὰς οἰκίας ἔτρεχον οἱ δὲ ἐς τὰς τῶν στρατιωτῶν, καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας πρόνοιαν ἐποιοῦντο. Σουλπικιανὸς δέ (ἔτυχε γὰρ παρὰ τοῦ Περ-

---

8—10 = Zon. 12, 6 p. 542, 11. 12 B. (p. 95, 3—5 D.) 14—16 > Zon. 12, 6 p. 542, 13. 14 B. (p. 95, 5—7 D.) 18. 20. p. 215, 1. 2. 3ª—11ª. 12—16 > Zon. 12, 7 p. 542, 15—22 B. (p. 95, 8—17 D.)

10—14: Petr. Patr. *exc. Vat.* 127 (p. 226 Mai. = p. 209, 18—23 Dind.): ὅτι ὁ Περτίναξ πάντα τὰ κακῶς γεγονότα ἐπιχειρήσας ἐν βραχεῖ ἐπανορθῶσαι ἀπώλετο, μὴ διαγνούς, καίπερ ἐμπειρότατος πραγμάτων ὤν, ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἀθρόαν ἐπανόρθωσιν ἐπαγαγεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο, καὶ ἡ πολιτικὴ κατάστασις χρόνου καὶ σοφίας χρήζει.

9. 16 cf. Leo p. 285, 27. 30 Cram., Cedr. 1 p. 441, 15. 21. 22 B., cod. Paris. 1712 fol. 80ʳ, vide quoque *Synops. chron.* p. 32, 24. 25. 26.

---

1 καὶ τούς τε ὀφθαλμοὺς Rk., τούς τε ὀφθαλμοὺς καὶ VC ἤρεισαν Sylb, ἔρεισαν VC 2 κουλεοὺς] κολεοὺς Dind., ut 63, 2, 4, recte puto 6 ὅσον C, ὅσα V 9 τε] τὸ Leuncl., at post περιέπειραν supplendam esse sententiam hoc fere modo ⟨καὶ διὰ τῆς πόλεως περιήνεγκαν⟩ censet Sylb., δόρατι περιπείραντες περιῆγον hic habet Zon. 14 ἐβίω Reim. ex Zon., ἐπεβίω VC.

18 τὰς οἰκίας] τὰς ⟨ἰδίας⟩ οἰκίας Reim., an τὰς ⟨οἰκείας⟩ vel ⟨ἑαυτῶν⟩ οἰκίας? 19 στρατιωτῶν] στρατιωτῶν ⟨σκηνὰς⟩ v. Herw. (litt.), quod de militibus in urbe degentibus minus placet.

Digitized by Google

τίνακος ἀποσταλεὶς ἐς τὸ στρατόπεδον, ἵνα τὰ ἐκεῖ καταστήσηται) ἔμεινέ τε ἐν αὐτῷ, καὶ ἔπραττεν ὅπως ἂν αὐτοκράτωρ ἀποδειχθῇ. κἀν τούτῳ Ἰουλιανὸς ὁ Δίδιος, ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς ὁ Δίδιος 2
ἦν τὸ μὲν γένος βουλευτικὸν τὸν δὲ τρόπον δεινὸν ἔχων· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ χρημάτων ἐπιθυμητὴς ἄπληστος καὶ ἀναλωτὴς ἀσελγὴς ἐγένετο, ὅθεν που νεωτέρων πραγμάτων ἀεὶ ἐπεθύμει. Exc. Val. 332 (p. 730).
χρηματιστής τε ἄπληστος καὶ ἀναλωτὴς ἀσελγής, νεωτέρων τε ἀεὶ πραγμάτων ἐπιθυμῶν, διὸ καὶ πρὸς τοῦ Κομμόδου ἐς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα τὸ Μεδιόλανον ἐξελήλατο — οὗτος οὖν ἀκούσας τὸν θάνατον τοῦ Περτίνακος σπουδῇ ἐς τὸ στρατόπεδον παρεγένετο, καὶ πρὸς ταῖς πύλαις τοῦ τείχους ἑστὼς παρεκάλει τοὺς στρατιώτας ὑπὲρ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίας. ὅτε δὴ καὶ πρᾶγμα αἴσχιστόν τε καὶ ἀνάξιον 3
τῆς Ῥώμης ἐγένετο· ὥσπερ γὰρ ἐν ἀγορᾷ καὶ ἐν πωλητηρίῳ τινὶ καὶ αὐτὴ καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς πᾶσα ἀπεκηρύχθη. καὶ αὐτὰς ἐπίπρασκον μὲν οἱ τὸν αὐτοκράτορά σφων ἀπεκτονότες, ὠνητίων δὲ ὅ τε Σουλπικιανὸς καὶ ὁ Ἰουλιανὸς ὑπερβάλλοντες ἀλλήλους, ὁ μὲν ἔνδοθεν ὁ δὲ ἔξωθεν. καὶ μέχρι γε πεντακισχιλίων δραχμῶν κατ' ἄνδρα κατὰ 4
βραχὺ προστιθέντες προῆλθον, διαγγελλόντων τινῶν καὶ λεγόντων τῷ τε Ἰουλιανῷ ὅτι "Σουλπικιανὸς τοσοῦτον δίδωσι· τί οὖν σὺ προστίθης;" καὶ τῷ Σουλπικιανῷ ὅτι "Ἰουλιανὸς τοσοῦτον ἐπαγγέλλεται· τί οὖν σὺ προσυπισχνῇ;" κἀν ἐπεκράτησεν ὁ Σουλπικιανὸς ἔν- 5
δον τε ὢν καὶ πολιαρχῶν, τάς τε πεντακισχιλίας πρότερος ὀνομάσας, εἰ μὴ ὁ Ἰουλιανὸς οὐκέτι κατ' ὀλίγον ἀλλὰ χιλίαις καὶ διακοσίαις καὶ

18—20. 21—24. 26 — p. 316, 5 > Zon. 12, 7 p. 542, 22—543, 8 B. (p. 95, 17—27 D.) [οἷα δὴ κηδεστῇ ex c. 7, 1].

3—8 cf. Leo p. 286, 4. 5 Cram.: φαυλότατος τοῖς τρόποις καὶ τοῖς ἔργοις ἀνοσιουργὸς καὶ χρημάτων ἐραστής, Cedr. 1 p. 442, 2—4 B., cod. Paris. 1712 f. 80r, vide quoque *Synops. chron.* p. 32, 27. 28.

3—10 Xiphilini verba et exc. Val. 332 iuxta posita. ad excerpti τὸν δὲ τρόπον δεινὸν ἔχων confer Byzantinorum φαυλότατος τοῖς τρόποις. eorundem καὶ τοῖς ἔργοις ἀνοσιουργὸς Dionea a Xiphilino et eclogario praetermissa reddere crediderim.

8b που Val., τοῦ cod. Peir. 12 *Μεδιόλανον*] cf. ad Zon. 8, 20, 9 22 τῷ τε Ἰουλιανῷ Xyl., ὅτι τε Ἰουλιανὸς VC Σουλπικιανὸς R. St., σουλπίκιος VC 25 τὰς V mutatum tamen a manu prima in τοὺς, τοὺς C πεντακισχιλίας Sylb., πεντακισχιλίους VC.

Digitized by Google

πεντήκοντα ἅμα δραχμαῖς ὑπερέβαλε, καὶ τῇ φωνῇ μέγα βοῶν καὶ
6 ταῖς χερσὶν ἐνδεικνύμενος. τῇ τε γὰρ ὑπερβολῇ αὐτοῦ δουλωθέντες,
καὶ ἅμα καὶ τὸν Σουλπικιανὸν ὡς καὶ τιμωρήσοντα τῷ Περτίνακι
φοβηθέντες, ὅπερ ὁ Ἰουλιανὸς αὐτοῖς ὑπέτεινεν, ἐσεδέξαντό τε αὐτὸν
καὶ αὐτοκράτορα ἀπέδειξαν. Xiph. 288, 13—289, 12 R. St., et (§ 2)
Exc. Val. 332 (p. 730).

12 καὶ ὁ μὲν οὕτω πρὸς ἑσπέραν ἔς τε τὴν ἀγορὰν καὶ πρὸς τὸ
βουλευτήριον ἠπείχθη, παμπληθεῖς δορυφόρους μετὰ σημείων συ-
χνῶν ὥσπερ ἐς παράταξίν τινα ἄγων, ἵνα καὶ ἡμᾶς καὶ τὸν δῆμον
προκαταπλήξας πρόσθηται· καὶ αὐτὸν οἱ στρατιῶται τά τε ἄλλα
2 ἐμεγάλυνον καὶ Κόμμοδον ἐπωνόμαζον. ἡμεῖς δὲ πυνθανόμενοι ταῦτα,
ὡς που ἑκάστῳ διηγγέλλετο, ἐφοβούμεθα μὲν τὸν Ἰουλιανὸν καὶ
τοὺς στρατιώτας, καὶ μάλιστα ὅσοι τι ἢ πρὸς τὸν Περτίνακα ἐπι-
τήδειον ... (καὶ γὰρ ἐγὼ εἷς ἐξ αὐτῶν ἦν, ἐπειδὴ ὑπό τε τοῦ Περ-
τίνακος τά τε ἄλλα ἐτετιμήμην καὶ στρατηγὸς ἀπεδεδείγμην, καὶ
ἐκεῖνον πολλὰ πολλάκις ἐν δίκαις συναγορεύων τισὶν ἀδικοῦντα
3 ἐπεδεδείχειν)· ὅμως δ' οὖν καὶ διὰ ταῦτα (οὐ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν
ἀσφαλὲς εἶναι οἴκοι, μὴ καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου ὑποπτευθῶμεν, κατα-
μεῖναι) προήλθομεν, οὐχ ὅτι λελουμένοι ἀλλὰ καὶ δεδειπνηκότες,
καὶ ὡσάμενοι διὰ τῶν στρατιωτῶν ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσήλθομεν,
4 καὶ ἠκούσαμεν αὐτοῦ τά τε ἄλλα ἀξίως ἑαυτοῦ λέγοντος, καὶ ὅτι
"ὑμᾶς τε ὁρῶ ἄρχοντος δεομένους, καὶ αὐτός, εἰ καί τις ἄλλος,
ἀξιώτατός εἰμι ὑμῶν ἡγεμονεῦσαι. καὶ εἶπον ἂν πάντα τὰ προσόντα
μοι ἀγαθά, εἰ μὴ καὶ ᾔδειτε καὶ πεπειραμένοι μου ἦτε. διὸ οὐδὲ ἐδε-
ήθην πολλοὺς στρατιώτας ἐπάγεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς μόνος πρὸς ὑμᾶς
5 ἀφῖγμαι, ἵνα μοι τὰ ὑπ' ἐκείνων δοθέντα ἐπικυρώσητε". "μόνος" τε
"γὰρ ἦκω" ἔλεγε, πᾶν μὲν ἔξωθεν τὸ βουλευτήριον ὁπλίταις περι-
εστοιχισμένος, πολλοὺς δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ συνεδρίῳ στρατιώτας

7—10 > Zon. 12, 7 p. 543, 8—10 B. (p. 95, 27—30 D.) 21—23 = Zon. 12, 7 p. 543, 10—12 B. (p. 95, 30—96, 2 D.) 27—p. 317, 4 > Zon. 12, 7 p. 543, 12—15 B. (p. 96, 2—6 D.)

---

9 *παράταξίν* Irmisch ad Herod. 2, 6, 18, *πρᾶξιν* VC 10 *προκαταπλήξας* V, *προσκαταπλήξας* C 13 *ὅσοι τι ἢ πρὸς τὸν Περτίνακα ἐπιτήδειον . . . .*] *ὅσοις τι ἦν πρὸς τὸν Περτίνακα ἐπιτήδειον* Sylb., *ὅσοι ἦμεν πρὸς τὸν Περτίνακα ἐπιτήδειοι* Rk., lacunam recte statuit Bk., qui *ὅσοις τι ἢ πρὸς τὸν Περτίνακα ἐπιτήδειον ⟨ἢ πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν ἐπαχθὲς ἐγεγένητο⟩*, an *ὅσοι τι ἢ πρὸς τὸν Περτίνακα ἐπιτήδειον ἢ πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν ἐπαχθὲς ἐπεπράχειμεν⟩*? 15 *ἐτετιμήμην* Sylb., *ἐτετιμήκειν* VC 19 *λελουμένοι* Rk., *δεδουλωμένοι* VC.

Digitized by Google

ἔχων, καὶ τοῦ συνειδότος ἡμᾶς τοῦ περὶ αὐτὸν ἀνεμίμνησκεν, ἐξ οὗ καὶ ἐμισοῦμεν αὐτὸν καὶ ἐφοβούμεθα.

καὶ ὁ μὲν οὕτω τὴν αὐταρχίαν καὶ ἐκ τῶν τῆς βουλῆς δογμά- 18
των βεβαιωσάμενος ἀνῆλθεν ἐς τὸ παλάτιον, καὶ εὑρὼν τὸ δεῖπνον
τὸ τῷ Περτίνακι παρεσκευασμένον πολλά τε αὐτοῦ κατεγέλασε, καὶ
μεταπεμψάμενος ὅθεν τι καὶ ὁπωσοῦν εὑρεθῆναι τότε ἠδυνήθη
πολυτίμητον, διεπίμπλατο ἔνδον ἔτι τοῦ νεκροῦ κειμένου, καὶ ἐκύ-
βευεν, ἄλλους τε καὶ Πυλάδην τὸν ὀρχηστὴν παραλαβών. τῇ δὲ 2
δὴ ὑστεραίᾳ ἡμεῖς μὲν ἀνήειμεν ὡς αὐτόν, πλαττόμενοι τρόπον τινὰ
καὶ σχηματιζόμενοι ὅπως μὴ κατάφωροι ἐπὶ τῇ λύπῃ γενώμεθα·
ὁ δὲ δῆμος ἐσκυθρώπαζε φανερῶς, καὶ διελάλουν ὅσα ἤθελον, καὶ
παρεσκευάζοντο πρᾶξαι ὅσα ἐδύναντο. καὶ τέλος, ἐπειδὴ πρὸς τὸ 3
συνέδριον ἦλθε καὶ τῷ Ἰανῷ τῷ πρὸ τῶν θυρῶν αὐτοῦ θύσειν
ἔμελλεν, ἐξέκραγον πάντες ὥσπερ ἐκ συγκειμένου τινός, τῆς τε ἀρ-
χῆς ἅρπαγα αὐτὸν καὶ πατροφόνον ὀνομάζοντες. ὡς δὲ προσποιη-
σάμενος μὴ χαλεπαίνειν ἀργύριόν τι αὐτοῖς ὑπέσχετο, ἀγανακτή-
σαντες ὡς καὶ δεκαζόμενοι ἀνεβόησαν ἅμα πάντες "οὐ θέλομεν, οὐ
λαμβάνομεν". καὶ αὐτοῖς καὶ τὰ πέριξ οἰκοδομήματα φρικῶδές τι 4
συνεπήχησεν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰουλιανὸς οὐκέτ' ἐκαρτέρησεν,
ἀλλὰ τοὺς ἐγγὺς προσεστηκότας κτείνεσθαι προσέταξε. καὶ ὁ δῆ-
μος ἔτι καὶ μᾶλλον ἐπιπαρωξύνθη, καὶ οὐκ ἐπαύσατο οὔτε τὸν Bekk. *Anecd.* 142, 11 (e libro οδ')
Περτίνακα ποθῶν οὔτε τὸν Ἰουλιανὸν λοιδορῶν οὔτε τοὺς θεοὺς
ἐπιβοώμενος οὔτε τοῖς στρατιώταις ἐπαρώμενος, ἀλλὰ καίτοι πολλοὶ
[καὶ] πολλαχοῦ τῆς πόλεως καὶ τιτρωσκόμενοι καὶ φονευόμενοι ἀντ-
εῖχον. καὶ τέλος ὅπλα ἁρπάσαντες συνέδραμον ἐς τὸν ἱππόδρο- 5
μον, κἀνταῦθα διετέλεσαν τὴν νύκτα καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἡμέραν
ἄσιτοι καὶ ἄποτοι βοῶντες, τούς τε λοιποὺς στρατιώτας καὶ μά-
λιστα τὸν Νίγρον τὸν Πεσκέννιον καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ Συρίᾳ
ὄντας ἐπαμῦναί σφισι δεόμενοι. καὶ μετὰ τοῦτο τῇ τε κραυγῇ
καὶ τῷ λιμῷ τῇ τε ἀγρυπνίᾳ κακωθέντες διελύθησαν καὶ ἡσυχίαν
ἦγον, τὰς ἔξωθεν ἐλπίδας ἀναμένοντες. Xiph. 289, 12—290, 32 R. St.

"οὐ βοηθῶ τῷ δήμῳ· οὐ γάρ με ἐπεβοήσατο". Bekk. *Anecd.* 5ª
p. 142, 14.

8—11. 13—18 > Zon. 12, 7 p. 543, 16—544, 1 B. (p. 96, 7—15 D.)
19—31 > Zon. 12, 7 p. 544, 1—9 B. (p. 96, 15—25 D.)

32 hoc fragmentum in lexico syntactico Bekkeri servatum huc alicubi inserendum videtur. ita enim grammaticus: ἐπιβοῶμαι αἰτιατικῇ. Ἄλων οδ' βι-

3 δογμάτων Leuncl., πραγμάτων VC 8 δὲ δὴ] ita VC 12 ἐδύναντο Bk., ἠδύναντο VC 19 συνεπήχησεν Bk., συνεπήχησαν VC 21 τὸν Περτίνακα] ἐκεῖνον Anecd. Bekk. 24 [καὶ] exp. Bk., nec habet Zon.

Digitized by Google

14 Ἰουλιανὸς δὲ οὕτω τὴν ἀρχὴν ἁρπάσας ἀνελευθέρως τοῖς πράγμασιν ἐχρῆτο, θωπεύων τὴν βουλὴν καὶ τούς τι δυναμένους καὶ τὰ μὲν ἐπαγγελλόμενος τὰ δὲ χαριζόμενος, προσεγέλα τε καὶ προσέπαιζε πρὸς τοὺς τυχόντας, ἔς τε τὰ θέατρα συνεχῶς ἐσεφοίτα, καὶ
2 συμπόσια πολλὰ συνεκρότει, τό τε σύμπαν οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐπὶ θεραπείᾳ ἡμῶν ἐποίει. οὐ μέντοι καὶ πιθανὸς ἦν, ἀλλ' ὡς ἀκράτῳ τῇ θωπείᾳ χρώμενος ὑπωπτεύετο· πᾶν γὰρ τὸ ἔξωθεν τοῦ εἰκότος, κἂν χαρίζεσθαί τισι δοκῇ, δολερὸν τοῖς νοῦν ἔχουσι νομίζεται. Xiph. 290, 32—291, 8 R. St.

2ª (ὅτι Ἰουλιανὸς ὁ μετὰ Περτίνακα τὴν ἀρχὴν ἁρπάσας πάντας ἐκολάκευεν. c. 14, 1.) ψηφισαμένης δὲ τῆς βουλῆς χρυσοῦν ἀνδριάντα αὐτοῦ οὐ προσεδέξατο, εἰπὼν ὅτι "χαλκοῦν μοι δότε, ἵνα καὶ μείνῃ· καὶ γὰρ τῶν πρὸ ἐμοῦ αὐτοκρατόρων τοὺς μὲν χρυσοὺς καὶ ἀργυροῦς ὁρῶ καθαιρεθέντας, τοὺς δὲ χαλκοῦς μένοντας", οὐκ ὀρθῶς τοῦτο εἰπών· ἀρετὴ γὰρ ἡ διασφυλάττουσα τὴν μνήμην τῶν κρατούντων· ὁ γὰρ δοθεὶς αὐτῷ χαλκοῦς ἀναιρεθέντος αὐτοῦ καθῃρέθη. Petr. Patr. *exc. Vat.* 128 (p. 226 Mai. = p. 209, 24—32 Dind.)

3 ἐν μὲν δὴ τῇ Ῥώμῃ ταῦτα ἐγένετο, περὶ δὲ τῶν ἔξω ταύτης γενομένων καὶ νεωτερισθέντων ἤδη ἐρῶ. τρεῖς γὰρ δὴ τότε ἄνδρες, τριῶν ἕκαστος πολιτικῶν στρατοπέδων καὶ ἄλλων ξενικῶν συχνῶν ἄρχοντες, ἀντελάβοντο τῶν πραγμάτων, ὅ τε Σεουῆρος καὶ ὁ Νίγρος καὶ ὁ Ἀλβῖνος, οὗτος μὲν τῆς Βρεττανίας ἄρχων,
4 Σεουῆρος δὲ τῆς Παννονίας, Νίγρος δὲ τῆς Συρίας. καὶ τούτους ἄρα οἱ ἀστέρες οἱ τρεῖς οἱ ἐξαίφνης φανέντες καὶ τὸν ἥλιον περισχόντες, ὅτε τὰ ἐσιτήρια πρὸ τοῦ βουλευτηρίου ἔθυεν ὁ Ἰουλιανὸς παρόντων ἡμῶν, ὑπηνίττοντο. οὕτω γὰρ ἐκφανέστατοι ἦσαν ὥστε καὶ τοὺς στρατιώτας συνεχῶς τε αὐτοὺς ὁρᾶν καὶ ἀλλήλοις ἀντεπιδεικνύειν, καὶ προσέτι καὶ διαθροεῖν ὅτι δεινὸν αὐτῷ

1—3 = Zon. 12, 7 p. 544, 9—11 B. (p. 96, 25—28 D.) 5. 6 = Zon. 12, 7 p. 544, 11. 12 B. (p. 96, 28—30 D.) 18—23 > Zon. 12, 7 p. 544, 13—16 B. (p. 96, 31—97, 4 D.) [εἰς καθαίρεσιν τοῦ Ἰουλιανοῦ τὰ περὶ αὐτοῦ μαθόντες addit de suo].

βλίψ· "καὶ οὐκ ἐπαύσατο — οὔτε τοὺς θεοὺς ἐπιβοώμενος" [§ 4]. καὶ ὑποκατιών· "οὐ βοηθῶ — ἐπεβοήσατο". ex Iuliani oratione desumptum putat v. Gutschmid *kl. Schr.* 5, 560.

10—16 exc. Vat. 128 huc fere inserendum patet. n. 127 est ad c. 10, 3, n. 129 ad 74, 9, 1.

1 ἀνελευθέρως H. St. ex Zon., ἀνελευθέροις VC 2 τὴν]⟨τε⟩τὴν Kuiper. (litt.). 23 Παννονίας Zon., πανονίας VC 25 ἐσιτήρια] cf. ad fr. 102, 12.

Digitized by Google

συμβήσεται. ἡμεῖς γὰρ εἰ καὶ τὰ μάλιστα καὶ ηὐχόμεθα ταῦθ' οὕτω γενέσθαι καὶ ἠλπίζομεν, ἀλλ' ὑπό γε τοῦ παρόντος δέους οὐδ' ἀναβλέπειν ἐς αὐτούς, εἰ μὴ παρορῶντές πως, ἐτολμῶμεν. καὶ τοιοῦτο μὲν τοῦτο οἶδα γενόμενον· τῶν δὲ δὴ τριῶν ἡγεμόνων ὧν εἴρηκα δεινότατος ὁ Σευῆρος ὤν, καὶ προγνοὺς ὅτι μετὰ τὸ καταλῦσαι τὸν Ἰουλιανὸν καὶ σφίσιν αὐτοῖς οἱ τρεῖς συναράξουσι καὶ ἀντιπολεμήσουσιν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἐγνώκει τὸν ἕνα τὸν ἐγγύτερον αὐτῷ προσποιήσασθαι, καὶ γράμματά τινι τῶν πιστῶν δοὺς τῷ Ἀλβίνῳ ἐπεπόμφει, Καίσαρα αὐτὸν ποιῶν· τὸν γὰρ δὴ Νίγρον φρόνημα ἔχοντα ἐκ τοῦ ἐπίκλητον ὑπὸ τοῦ δήμου γεγονέναι ἀπέγνω. καὶ ὁ ⟨μὲν⟩ Ἀλβῖνος ὡς καὶ κοινωνὸς τῆς ἀρχῆς τῷ Σευήρῳ ἐσόμενος κατὰ χώραν ἔμεινεν, ὁ δὲ Σευῆρος τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ πάντα πλὴν τοῦ Βυζαντίου προσποιησάμενος ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἠπείγετο, οὐδέποτε ἔξω τῶν ὅπλων γινόμενος, ἀλλ' ἑξακοσίους τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξάμενος ἐν μέσοις αὐτοῖς μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ διῆγεν· οὐδὲ ἀπεδύσαντό ποτε ἐκεῖνοι τοὺς θώρακας πρὶν ἐν τῇ Ῥώμῃ γενέσθαι. Xiph. 291, 8—292, 2 R. St.

Bekk. Anecd. 168, 8 (e libro ξδ')

ὅτι οὗτος ἐπὶ πονηρίᾳ καὶ ἀπληστίᾳ ἀσελγείᾳ τε ὑπὸ τοῦ

4. 5ª—11ª. 12—20 = Zon. 12, 7 p. 544, 17—545, 2 B. (p. 97, 4—14 D.)

6—11 exc. Val. 333 hunc fere locum in contextu Dionis habuisse necesse est. n. 332 habes c. 11, 2, n. 334 mox § 4.

25—p. 320, 2 excerpto Valesiano 334 inter c. 15, 1 (n. 333) et 16, 1 (n. 335) locus dandus est, quare hic collocavi, licet rectius fortasse inter ἔμεινε et ὁ δὲ Σευῆρος (c. 15, 2) posuissem, cum c. 15, 3 cum c. 16, 1 cohaerere videatur. — Quorsum pertineat non liquet. in margine cod. Peir. adscriptum est φλούβιος. quod Valesius ex Φούλβιος corruptum probabiliter opinatus ita fragmenti exor-

3 ἐς om. V 4 γενόμενον Bk., γινόμενον VC 6ᵇ μέλλον Anecd., μέλλων cod. Peir. 8ᵇ. 9ᵇ πᾶν δὲ τὸ δυσλόγιστον — διακρῖναι inserui ex cod. Peir., om. Val. 10ᵇ δυσδιάθετον Val., δυσδιάθεον cod. Peir. 13 συναράξουσι R. St.. συναρράξουσι VC, συρράξουσι Naber. recte fortasse, cf. 71, 7, 2, Thuc. 8, 96, 2 14 αὐτῷ] αὐτῷ Bk. 17 ⟨μὲν⟩ ins. Bk.

25 οὗτος] cf. supra ad v. 25—p. 320 v. 2.

Digitized by Google

Περτίνακος, ὅτε τῆς Ἀφρικῆς ἦρχε, κατεδεδίκαστο, τότε δὲ ἐν τοῖς πρώτοις ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου τῇ τοῦ Σεουήρου χάριτι ἀπεδέδεικτο. Exc. Val. 334 (p. 730).

16 *καὶ ὁ Ἰουλιανὸς ταῦτα μαθὼν πολέμιόν τε τὸν Σεουῆρον διὰ τῆς βουλῆς ἐποιήσατο, καὶ παρεσκευάζετο κατ' αὐτοῦ· ⟨καὶ γὰρ⟩ τάφρευμα ἐν τῷ προαστείῳ διετάφρευσε καὶ πύλας ἐπ' αὐτῷ ἐπέ-*
2 *στησεν ὡς καὶ ἐνταῦθα ἐκστρατεύσων καὶ ἐκεῖθεν πολεμήσων. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις οὐδὲν ἄλλο ἢ στρατόπεδον, ὥσπερ ἐν πολεμίᾳ. πολλὴ μὲν γὰρ ταραχὴ καὶ αὐλιζομένων καὶ γυμναζομένων ὡς ἑκάστων, ἀνδρῶν ἵππων ἐλεφάντων, πολὺς δὲ*

---

4. 5 = Zon. 12, 7 p. 545, 3. 4 B. (p. 97, 15—17 D.)

---

dium dedit: *ὅτι οὗτος ὁ Φούλβιος ἐπὶ κ. τ. λ.* coll. *v. Sev.* 1, 2 Fulvium hunc *materno genere coniunctum fuisse Severo* autumat et *ob propinquitatem a Didio Iuliano adventantis Severi metu percito promotum fuisse ad amplissimam dignitatem.* at Didium Iulianum in gratiam Severi (*τῇ τοῦ Σεουήρου χάριτι*) quicquam fecisse parum est probabile, nisi fortasse eo tempore quo Severum consortem imperii sibi adscivit, id quod capite demum 17, 2 a Dione relatum est: excerptum autem post c. 17, 2 ne collocemus — ut factum est inde a Reimaro — vetat, ut vidimus, excerptorum Valesianorum ordo. accedit quod verba *ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου* ad Iulianum vix referenda videntur, cum nisi erraverit eclogarius vel locus corruptus sit (*ὕπατος ὑπ' ἐκείνου* in *ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου* abiisse conicere possis) necessario ad Pertinacem pertineant. sermo igitur est de Fulvio vel Flavio vel Fabio quodam, Severi amico, qui, a Pertinace pro consule Africae olim damnatus, a. 193 ab eodem Pertinace imperatore iam facto inter primos consul(?) factus designatusve erat. de Fabio Cilone cos. suff. a. 193 ne cogitemus hoc quoque obstat quod inter annos 185—190 in Africa fuisse nequit, cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 45 n. 20.

4 — p. 321, 12 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 335:

Xiphilinus (292, 2—17)	Exc. Val. 335
καὶ ὁ Ἰουλιανὸς — καὶ παρεσκευάζετο κατ' αὐτοῦ· (v. 5)	*ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς τοῦ Σεβήρου ἐπαναστάντος τάφρευμα ἐν τῷ προαστείῳ διετάφρευσε καὶ — ἐκεῖθεν πολεμήσων* (v. 7).
καὶ ἐγένετο ἡ πόλις —	*καὶ ἐγένετο ἡ πόλις —*

1 *Περτίνακος ὅτε*] *περτινακος* ∴ *οτε* cod. Peir., sed nihil in marg. quo signum ∴ referatur 2 *πρώτοις*] an Dio *πρῶτος*?, cf. fr. 9, 2; 46, 41, 3; 58, 23, 1; 69, 1, 2 *ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου*] cf. supra ad p. 319 v. 25—p. 320 v. 2 et mox *ἀπεδέδεικτο* Val., *ἀποδέδεικτο* cod. Peir., ⟨*ὕπατος*⟩ *ἀπεδέδεικτο* Rk.

5 ⟨*καὶ γὰρ*⟩ ins. Reim. 6. 7 *τάφρευμα — πολεμήσων* om. VC 6 *προαστείῳ*] *προ* cod. Peir., ut fr. 93, 4 8 *ἐν* om. cod. Peir. 9 *πολλὴ* VC, *πολλῆι* cod. Peir. *καὶ* (prius) om. VC 10 *ὡς ἑκάστων* om. VC *ἀνδρῶν ἵππων* cod. Peir., *ἵππων ἀνδρῶν* VC.

Digitized by Google

καὶ φόβος ἐς τοὺς λοιποὺς ἐκ τῶν ὡπλισμένων, ἅτε καὶ μισούντων σφᾶς, ἐγίγνετο. ἔστι δὲ ὅτε καὶ γέλως ἡμᾶς ἐλάμβανεν· οὔτε γὰρ 3 οἱ δορυφόροι ἄξιόν τι τοῦ τε ὀνόματος καὶ τῆς ἐπαγγελίας σφῶν, ἅτε καὶ ἁβρῶς διαιτᾶσθαι μεμαθηκότες, ἐποίουν, καὶ οἱ ἐκ τοῦ ναυτικοῦ τοῦ ἐν τῷ Μισηνῷ ναυλοχοῦντος μεταπεμφθέντες οὐδ' ὅπως γυμνάσωνται ἤθεσαν, οἵ τε ἐλέφαντες ἀχθόμενοι τοῖς πύργοις οὐδ' αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἐπιστάτας ἔφερον, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους κατέβαλλον. μάλιστα δὲ ἐγελῶμεν ὅτι τὸ παλάτιον κιγκλίσι τε καὶ θύραις 4 ἰσχυραῖς ἐκρατύνατο· ἐπεὶ γὰρ τὸν Περτίνακα οὐκ ἄν ποτε οἱ στρατιῶται ῥᾳδίως οὕτως, εἴπερ συνεκέκλειτο, πεφονευκέναι ἐδόκουν, ἐπίστευεν ὅτι δυνήσεται κατακλεισθεὶς ἐς αὐτό, ἂν ἡττηθῇ, περιγενέσθαι. Xiph. 292, 2—17 R. St., Exc. Val. 335 (p. 730 sq.), inde Suid. s. v. ἐπιστάτις. Suid. s. v. ἐπιστάτις

ἔσφαξε μὲν οὖν καὶ τὸν Λαῖτον καὶ τὴν Μαρκίαν, ὥστε σύμ- 5 παντας τοὺς ἐπιβουλεύσαντας τῷ Κομμόδῳ φθαρῆναι (καὶ ⟨γὰρ⟩ τὸν Νάρκισσον ὕστερον ὁ Σεουῆρος θηρίοις ἔδωκεν, αὐτὸ τοῦτο κηρύξας ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Κόμμοδον ἀποπνίξας), ἔκτεινε δὲ καὶ παῖδας συχνοὺς ἐπὶ μαγγανεύμασιν, ὡς καὶ ἀποστρέψαι τι τῶν

8—12 = Zon. 12, 7 p. 545, 5—8 B. (p. 97, 17—21 D.) 14 = Zon. 12, 7 p. 545, 8. 9 B. (p. 97, 22 D.)

[Xiphilinus]

ἐς τοὺς λοιποὺς ἐκ τῶν ὡπλισμένων (v. 1) ἐγίγνετο. ἔστι δὲ ὅτε — οἱ ἐκ τοῦ ναυτικοῦ (v. 5) τοῦ ἐν τῷ Μισηνῷ — μεταπεμφθέντες οὐδ' ὅπως — ἔφερον (v. 7), μάλιστα δὲ — περιγενέσθαι (v. 12). (ἔσφαξε μὲν οὖν κ. τ. λ. § 5.)

[Exc. Val. 335]

ἐς τοὺς λοιποὺς ἐκ τῶν ὡπλισμένων (v. 1), ἅτε καὶ μισούντων σφᾶς, ἐγίγνετο. ἔστι δὲ ὅτε — οἱ ἐκ τοῦ ναυτικοῦ (v. 5) οὐδ' ὅπως — ἔφερον, ἀλλὰ — κατέβαλλον, μάλιστα δὲ — περιγενέσθαι.

1 καὶ (prius) om. cod. Peir. 1. 2 ἅτε — σφᾶς om. VC 2 ἐγίγνετο cod. Peir., ἐγίνετο V, ἐγένετο C 5 τοῦ ἐν — μεταπεμφθέντες om. cod. Peir. Μισηνῷ Sylb., ἀμισηνῷ VC 6 γυμνάσωνται VC, γυμνᾶσαι cod. Peir. πύργοις cod. Peir. Suid., ἵπποις VC 7 ἐπιστάτας dedi ex cod. Peir. Suid., ἐπιβάτας VC, quid inter ἐπιβάτην et ἐπιστάτην elephanti intersit docet Arr. *anab.* 5, 17, 3, vide quoque Ael. *hist. anim.* 13, 9. hic ἐπιστάται intellegendi videntur ἀλλὰ — κατέβαλλον om. VC 9 ἐπεὶ VC, ἐπὶ cod. Peir. 10 συνεκέκλειτο Dind., συνεκέκλειστο VC Zon. cod. Peir., cf. ad 36, 23, 1, praeterea 56, 12, 4 et 29, 3 ἐδόκουν VC, ἔδοξαν cod. Peir. 11 ἐπίστευεν VC, ἐπίστευσαν cod. Peir. ἐς αὐτό cod. Peir., ἐν αὐτῷ VC Zon.

15 ⟨γὰρ⟩ ins. Bk., possis quoque ⟨γὰρ καὶ⟩ 16 Νάρκισσον R. St., ναρκισσιανὸν VC.

Digitized by Google

μελλόντων, εἰ προμάθοι αὐτά, δυνησόμενος. ἐπὶ τε τὸν Σεουῆρον
17 ἀεί τινας ὡς δολοφονήσοντας αὐτὸν ἀπέστειλεν. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ-
νος ἐς τὴν Ἰταλίαν ἀφίκετο καὶ τὴν Ῥάβενναν ἀκονιτὶ παρέ-
λαβε, καὶ οὓς ἐκεῖνος
ἐπ' αὐτὸν ἔπεμπεν δτι Οὐεσπρώνιος Κάνδιδος ἀξιώσει
ἢ πείσοντας ὑπο- μὲν ἐς τὰ πρῶτα ἀνήκων, σκυθρωπότητι
στρέψαι ἢ εἴρξον- δὲ καὶ ἀγροικίᾳ πολὺ πλεῖον προφέρων,
2 τας τῶν παρόδων, ἐκινδύνευσεν ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν στρατιω-
προσεχώρουν αὐτῷ, τῶν. Exc. Val. 336 (p. 733).
οἵ τε δορυφόροι, οἷς μάλιστα ὁ Ἰουλιανὸς ἐθάρρει, τῇ τε συνε-
χείᾳ τῶν πόνων ἀπεκναίοντο καὶ πρὸς τὴν φήμην τῆς τοῦ Σεουή-
ρου παρουσίας δεινῶς ἐξεπλήττοντο, συγκαλέσας ἡμᾶς ὁ Ἰουλιανὸς
3 κοινωνὸν αὐτῷ τῆς ἀρχῆς ἐκέλευε τὸν Σεουῆρον ψηφίσασθαι. οἱ
δὲ δὴ στρατιῶται ἐκ γραμμάτων τοῦ Σεουήρου πεισθέντες δτι
οὐδὲν κακόν, ἂν τοὺς σφαγέας τοῦ Περτίνακος ἐκδῶσι καὶ αὐτοὶ
τὴν ἡσυχίαν ἄγωσι, πείσονται, τούς τε ἀποκτείναντας τὸν Περ-
τίνακα συνέλαβον, καὶ αὐτὸ τοῦτο Σιλίῳ Μεσσάλᾳ τῷ ὑπατεύοντι
4 τότε ἐμήνυσαν. καὶ ὃς συναγαγὼν ἡμᾶς ἐς τὸ Ἀθήναιον καλού-
μενον ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῷ τῶν παιδευομένων ἀσκήσεως, τὰ παρὰ
τῶν στρατιωτῶν ἐδήλωσε· καὶ τοῦ τε Ἰουλιανοῦ θάνατον κατε-
ψηφισάμεθα καὶ τὸν Σεουῆρον αὐτοκράτορα ὠνομάσαμεν, τῷ τε
5 Περτίνακι ἡρωικὰς τιμὰς ἀπεδώκαμεν. ὁ μὲν οὖν Ἰουλιανὸς οὕτως
ἐν αὐτῷ τῷ παλατίῳ κατακείμενος ἐφονεύθη, τοσοῦτον μόνον εἰπών,
"καὶ τί δεινὸν ἐποίησα; τίνα ἀπέκτεινα"; ἔζησε δὲ ἑξήκοντά
τε ἔτη καὶ μῆνας τέσσαρας καὶ ἡμέρας ἴσας, ἀφ' ὧν ἓξ καὶ ἑξή-
κοντα ἦρξεν ἡμέρας. Xiph. 292, 17—293, 10 R. St.

---

1. 2 = Zon. 12, 7 p. 545, 9. 10 B. (p. 97, 22. 23 D.) 2. 4ª—9ª. 10—26 > Zon. 12, 7 p. 545, 10—24 B. (p. 97, 23—98, 10 D.)

21. 23. 24 Leo p. 286, 5—7 Cram., Cedr. 1 p. 442, 4. 5 B., cod. Paris. 1712 f. 80ʳ. 26 Leo p. 286, 3 Cram., Cedr. 1 p. 442, 1 B., cod. Paris. 1712 f. 80ʳ.

5ᵇ—9ᵇ exc. Val. 336 inter c. 16, 4 (exc. Val. 335) et 74, 2, 2 (exc. Val. 337) inserendum coll. *v. Did. Iul.* 5, 5. 6 hic fere collocari deberi vidit Reim.

3 *Ῥάβενναν* C, *ῥάββνναν* (sic) V *ἀκονιτὶ* R. St., *ἀκοντὶ* VC 7ᵇ *πλεῖον* Bk., *πλείωι* cod. Peir. 13 *αὐτῷ* Bk., *αὐτῶ* VC 15 *οὐδὲν κακόν* V, *οὐδὲν κακὸν* C (spat. 3. 4 litterarum), item *Περτίνακος ἐκδῶσι* V, *περτίνακος ἐκδῶσι* C (spat. 2. 3 litterarum), pergamena archetypi vitiosa fuisse videtur.

Digitized by Google

Λίων οδ' βιβλίῳ· "ἀνδρῶν γάρ ἐστι φρονίμων μήτ' ἄρχειν 6
πολέμου μήτ' ἐπιφερόμενον αὐτὸν ἀναδύεσθαι, ἀλλὰ τῷ μὲν ἐθε-
λοντὶ σωφρονήσαντι συγγνώμην, κἂν προαμάρτῃ τι, ποιεῖσθαι".....
Bekk. *Anecd.* 168, 7 sqq.

---

1 – 3 hoc fragmentum, quod quorsum pertineat pro certo non dicas, hic posui ad calcem libri 74, unde desumptum perhibet grammaticus. *οε'* pro *οδ'* scribendum censet v. Gutschmid *kl. Schr.* 5, 560 qui confert 75, 1, 1, parum me iudice verosimiliter.

2 *ἐθελοντὶ* Z. C. de Boer (vol. 1 p. LIV), *ἐθέλοντι* cod. 3 *σωφρονήσαντι*] *σωφρονισθέντι* de Boer.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXV.

LXXIV 1 *Σεουῆρος μὲν δὴ αὐτοκράτωρ οὕτω γενόμενος τοὺς μὲν ⟨δορυφόρους τοὺς⟩ χειρουργήσαντας τὸ κατὰ τὸν Περτίνακα ἔργον θανάτῳ ἐζημίωσε, τοὺς δὲ ἄλλους, πρὶν ἐν τῇ Ῥώμῃ γενέσθαι [δορυφόρους] μεταπεμψάμενος καὶ ἐν πεδίῳ περισχὼν οὐκ εἰδότας τὸ μέλλον σφίσι συμβήσεσθαι, πολλά τε καὶ πικρὰ ὑπὲρ τῆς ἐς τὸν αὐτοκράτορά σφων παρανομίας ὀνειδίσας αὐτοῖς, τῶν τε ὅπλων ἀπέλυσε τούς τε ἵππους ἀφείλετο καὶ τῆς Ῥώμης ἀπή-*

2 *λασεν. ἔνθα δὴ οἱ μὲν ἄλλοι καὶ ἄκοντες τά τε ὅπλα ἀπερρίπτουν καὶ τοὺς ἵππους ἠφίεσαν, ἔν τε τοῖς χιτῶσιν ἄζωστοι ἐσκεδάννυντο· εἷς δέ τις, οὐκ ἐθελήσαντος τοῦ ἵππου ἀποστῆναι ἀλλ' ἐπακολουθοῦντος αὐτῷ καὶ χρεμετίζοντος, καὶ ἐκεῖνον καὶ ἑαυτὸν κατεχρήσατο· καὶ ἐδόκει τοῖς ὁρῶσι καὶ ὁ ἵππος ἡδέως ἀποθνή-*

3 *σκειν. πράξας δὲ ὁ Σεουῆρος ταῦτα*

Σεβῆρος ἔστειλε γράμματα εἰς Ῥώμην ὑπαντῆσαι αὐτῷ τοὺς στρατιώτας. συνελθόντας δὲ ὠρνείδισεν εἰπὼν ὅτι καὶ κἂν μὴ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτόχειρες Περτίνακος τοῦ βασιλέως, ἀλλά, δέον αὐτοὺς ἀνελεῖν τοὺς ἀποκτείναντας ἐκεῖνον, τοῦτο μὴ ποιήσαντες ὑπ' αἰτίασιν εἰσὶ φόνου· "ἐπὶ φυλακῇ γὰρ βασιλικῇ ταχθέντες", ἔφη, "οὐκ ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τὰ ξίφη διαζώννυσθε ἀλλ' ἐν τῷ δεξιῷ". καὶ ἀπολαβὼν τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἵππους, ἀπεδίωξεν αὐτούς.

εἷς δὲ στρατιώτης, οὐκ ἀνασχομένου τοῦ ἵππου ἀπολιπεῖν αὐτόν, ἀλλ' ἀκολουθοῦντος καὶ χρεμετίζοντος, ὑπεραλγὴς γενόμενος τὸν ἵππον ἔσφαξε καὶ ἑαυτόν. *Exc. Salm.* 127 Muell. (v. 1—12).

1—3ª. 6ª—15ª > Zon. 12, 8 p. 546, 1—4 B. (p. 98, 11—15 D.)

1—24 Xiphilinea et exc. Salm. 127, quae se in vicem supplent, iuxta posui. ubi discrepant Dionis manus hic illic melius servata videtur in exc. Salm. sic *οὐκ ἀνασχομένου* (v. 19) Dioneum puto, item *ὑπεραλγὴς γενόμενος* (v. 22) omissum apud Xiphilinum.

1 ⟨*δορυφόρους τοὺς*⟩ inserui inducto [*δορυφόρους*] v. 4, *τοὺς μὲν αὐτόχειρας τοῦ Περτίνακος τῶν στρατιωτῶν θανάτῳ ἐδικαίωσε* Zon., cf. ad v. 3 2 *τὸν Περτίνακα*] *τοῦ Περτίνακος* Polak. 3ª *ἄλλους*] *ἄλλους* ⟨*δορυφόρους*⟩ Bk. inducto [*δορυφόρους*] v. 4 11ª *αὐτοῖς* reduxi ex VC, *αὐτοὺς* Sylb.

Digitized by Google

ἐς τὴν Ῥώμην ἐσῄει, [καὶ] μέχρι μὲν τῶν πυλῶν ἐπί τε τοῦ ἵππου καὶ ἐν ἐσθῆτι ἱππικῇ ἐλθών, ἐντεῦθεν δὲ τήν τε πολιτικὴν ἀλλαξάμενος καὶ βαδίσας· καὶ αὐτῷ καὶ ὁ στρατὸς πᾶς, καὶ οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἱππεῖς, ὡπλισμένοι παρηκολούθησαν. καὶ ἐγένετο ἡ θέα πασῶν 4
5 ὧν ἑορακα λαμπροτάτη· ἥ τε γὰρ πόλις πᾶσα ἄνθεσί τε καὶ δάφναις ἐστεφάνωτο καὶ ἱματίοις ποικίλοις ἐκεκόσμητο, φωσί τε καὶ θυμιάμασιν ἔλαμπε, καὶ οἱ ἄνθρωποι λευχειμονοῦντες καὶ γανύμενοι πολλὰ ἐπευφήμουν, οἵ τε στρατιῶται ἐν τοῖς ὅπλοις ὥσπερ ἐν πανηγύρει τινὶ πομπῆς ἐκπρεπόντως ἀνεστρέφοντο, καὶ προσέτι
10 ἡμεῖς ἐν κόσμῳ περιῄειμεν. ὁ δ' ὅμιλος ἰδεῖν τε αὐτὸν καὶ τι 5
φθεγγομένου ἀκοῦσαι, ὥσπερ τι ὑπὸ τῆς τύχης ἡλλοιωμένου, ποθοῦντες ἠρεθίζοντο· καὶ τινες καὶ ἐμετεώριζον ἀλλήλους, ὅπως ἐξ ὑψηλοτέρου αὐτὸν κατίδωσιν. Xiph. 293, 19—294, 15 R. St.

ἐσελθὼν δὲ οὕτως ἐνεανιεύσατο μὲν οἷα καὶ οἱ πρῴην ἀγαθοὶ 2
15 αὐτοκράτορες πρὸς ἡμᾶς, ὡς οὐδένα τῶν βουλευτῶν ἀποκτενεῖ· καὶ ὤμοσε περὶ τούτου, καὶ τό γε μεῖζον, ψηφίσματι κοινῷ αὐτὸ κυρωθῆναι προσετετάχει, πολέμιον καὶ τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸν ὑπηρετήσοντα αὐτῷ ἔς τι τοιοῦτον, αὐτούς τε καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν, νομίζεσθαι δογματίσας. πρῶτος μέντοι αὐτὸς τὸν νόμον τουτονὶ 2
20 παρέβη καὶ οὐκ ἐφύλαξε, πολλοὺς ἀνελών· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Σόλων ὁ Ἰούλιος, ὁ καὶ τὸ δόγμα τοῦτο κατὰ πρόσταξιν αὐτοῦ συγγράψας, οὐ πολλῷ ὕστερον ἐσφάγη. καὶ πολλὰ μὲν ἡμῖν οὐ καταθύμια ἔπραττεν, αἰτίαν ⟨τε⟩ ἔσχεν ἐπὶ τῷ πλήθει στρατιωτῶν 3
ὠχλώδη τὴν πόλιν ποιῆσαι καὶ δαπάνῃ χρημάτων περιττῇ τὸ κοινὸν

1—8. 10—12 > Zon. 12, 8 p. 546, 4—8 B. (p. 98, 15—20 D.) 14—17. 19—23 = Zon. 12, 8 p. 546, 8—14 B. (p. 98, 20—28 D.)

---

22 — p. 326, 14 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 337:

Xiphilinus (294, 23—30)	Exc. Val. 337
(..ἐσφάγη v. 22.) καὶ πολλὰ μὲν ἡμῖν οὐ καταθύμια ἔπραττεν	ὅτι ὁ Σεβῆρος αἰτίαν ἔσχεν ἐπὶ τῷ πλήθει στρατιωτῶν —

1 [καὶ] del. Leuncl. 6 φωσὶ Naber. (litt.), φωτὶ VC, cf. 63, 4, 1 7 γανύμενοι Dind., γαννύμενοι VC 8 ἐπευφήμουν V, ἐπεφήμουν C 9 πομπῆς reduxi ex VC pro nom. plur. vocabuli πομπεὺς habens, cf. Thuc. 6, 58, 1, πομπεύοντες Bk. ἐκπρεπόντως] ἐκπρεπῶς Bk., ita fortasse Dio 10 περιῄειμεν] προῄειμεν Reim. coll. c. 5, 3, παρῄειμεν Rk., sine causa uterque, de pompa sollemni sermo non est ὁ δ' C, οὐδ' V 11 τι del. Polak. 15 ἀποκτενεῖ Zon., ἀποκτείνῃ VC 17 τὸν ὑπηρετήσοντα] τοὺς ὑπηρετήσοντας Rk. praeter necessitatem 20 καὶ οὐκ ἐφύλαξε abundare observat v. Herw. (litt.) 23 — p. 325, 2 αἰτίαν — ἐποιεῖτο om. VC 23 ⟨τε⟩ ins. Reim., ⟨γὰρ⟩ inserto quoque ⟨τε⟩ post ἐπὶ Kuiper. (litt.).

Digitized by Google

βαρῦναι, καὶ τὸ μέγιστον ὅτι μὴ ἐν τῇ τῶν συνόντων οἱ εὐνοίᾳ
4 ἀλλ' ἐν τῇ ἐκείνων ἰσχύι τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἐποιεῖτο· μάλιστα δὲ ἐπεκάλουν αὐτῷ τινες ὅτι καθεστηκότος ἔκ τε τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἰβηρίας τῆς ⟨τε⟩ Μακεδονίας καὶ τοῦ Νωρικοῦ μόνον τοὺς σωματοφύλακας εἶναι, κἀκ τούτου καὶ τοῖς εἴδεσιν αὐτῶν ἐπιεικεστέρων καὶ τοῖς ἤθεσιν ἁπλουστέρων ὄντων, τοῦτο μὲν κατέλυσεν,
5 ἐκ δὲ δὴ τῶν στρατοπέδων ὁμοίως πάντων τὸ ἀεὶ ἐνδεὲς ὂν ἀντικαθίστασθαι τάξας, αὐτὸς ⟨μὲν⟩ ὡς καὶ ἐπιστησομένοις διὰ τοῦτο τὰ στρατιωτικὰ μᾶλλον αὐτοῖς χρησόμενος, καί τι καὶ ἄθλον τοῖς ἀγαθοῖς τὰ πολέμια προθήσων ἐποίησεν αὐτό, τῷ δὲ δὴ ἔργῳ σαφέστατα τήν τε ἡλικίαν τὴν ἐκ τῆς Ἰταλίας παραπώλεσε πρὸς ληστείας
6 καὶ μονομαχίας ἀντὶ τῆς πρὶν στρατείας τραπομένην, καὶ τὸ ἄστυ ὄχλου στρατιωτῶν συμμίκτου καὶ ἰδεῖν ἀγριωτάτων καὶ ἀκοῦσαι φοβερωτάτων ὁμιλῆσαί τε ἀγροικοτάτων ἐπλήρωσε. Xiph. 294, 15—30 R. St., et (§ 3—6) Exc. Val. 337 (p. 733).

8 σημεῖα δὲ αὐτῷ ἐξ ὧν τὴν ἡγεμονίαν ἥλπισε, ταῦτα ἐγένετο. ὅτε γὰρ ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσεγράφη, ὄναρ ἔδοξε λύκαινάν τινα κατὰ ταὐτὰ τῷ Ῥωμύλῳ θηλάζειν. μέλλοντί τε αὐτῷ τὴν Ἰουλίαν

3—6. 12—14 > Zon. 12, 8 p. 546, 15—19 B. (p. 98, 28—99, 4 D.)
16—18 > Zon. 12, 8 p. 546, 20—547, 1 B. (p. 99, 5—7 D.)

[Xiphilinus]	[Exc. Val. 337]
	τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἐποιεῖτο (v. 2).
μάλιστα δὲ ἐπεκάλουν αὐτῷ —, τοῦτο μὲν κατέλυσεν (v. 6),	*μάλιστα δὲ ἐπεκάλουν αὐτῷ —, τοῦτο μὲν κατέλυσεν* (v. 6), *ἐκ δὲ δὴ τῶν στρατοπέδων ὁμοίως πάντων — ἀντὶ τῆς πρὶν στρατείας τραπομένην* (v. 12),
τὸ δὲ ἄστυ ὄχλου — ἀγροικοτάτων ἐπλήρωσε. (σημεῖα δὲ κ. τ. λ. c. 3, 1)	*καὶ τὸ ἄστυ ὄχλου — ἀγροικοτάτων ἐπλήρωσε.*

1 *βαρῦναι* Reim., *ἐβάρυνεν* cod. Peir. 3 *αὐτῷ τινες* VC, *τινες αὐτῶ* cod. Peir. *καθεστηκότος*] *καθεστηκὸς* v. Herw. (litt.), ita verosimiliter Dio, *εἰθισμένου* Zon. 3. 4 *ἔκ τε τῆς — Νωρικοῦ* VC (⟨τε⟩ ins. R. St.), *ἔκ τε τῆς Ἰταλίας καὶ ἐκ τῆς Μακεδονίας τοῦ τε Νωρικοῦ καὶ Ἰβηρίας* cod. Peir. *μόνον* cod. Peir., *μόνων* VC *τοὺς* VC, *καὶ τοὺς* cod. Peir. 7—12 *ἐκ δὲ δὴ — τραπομένην* om. VC 8 ⟨*μὲν*⟩ ins. Val. 8. 9 *ἐπιστησομένοις — χρησόμενος* scripsi praeeunte Reiskio (*ἐπιστησομένοις*) et Reimaro (*χρησόμενος*), *ἐπιστησόμενος — χρησάμενος* cod. Peir., *πιστωσόμενος — χρησάμενος* Val. 10 *σαφέστατα τήν* Rk., *σαφέστατήν* cod. Peir. 12 *τραπομένην*] *τρεπομένην* Naber. (litt.) *καὶ τὸ* cod. Peir., *τὸ δὲ* VC 13 *συμμίκτου* cod. Peir., *συμμίκτων* VC 14 *ἀγροικοτάτων* V, *ἀγροικοτάτων* C.

18 *Ἰουλίαν*] Pacciam Marcianam priorem Severi uxorem errore a Dione vel Xiphilino cum Iulia commutatam credit Hoefner, *Unters. zur Gesch. d. Kaisers Sept. Sev.* p. 8, 15, at hic tantum agi de iis quae in somniis visa sint recte monet Dessau *Pros. imp. Rom.* 2 p. 227 n. 438.

Digitized by Google

ἄγεσθαι ἡ Φαυστῖνα ἡ τοῦ Μάρκου γυνὴ τὸν θάλαμόν σφισιν ἐν τῷ Ἀφροδισίῳ τῷ κατὰ τὸ παλάτιον παρεσκεύασεν. ὕδωρ τε ἐκ 2
τῆς χειρὸς αὐτῷ καθεύδοντί ποτε, ὥσπερ ἐκ πηγῆς, ἀνεδόθη. καὶ
ἐν Λουγδούνῳ ἄρχοντι πᾶσα αὐτῷ ἡ τῶν Ῥωμαίων δύναμις προσ-
ἠλθέ τε καὶ ἠσπάσατο, ὅναρ φημί. καὶ ἄλλοτε ἀνήχθη ἐς περιω-
πὴν ὑπό τινος, καὶ καθορῶν ἀπ' αὐτῆς πᾶσαν μὲν τὴν γῆν πᾶσαν
δὲ τὴν θάλατταν ἐφήπτετο αὐτῶν ὥσπερ παναρμονίου τινὸς ὀργά-
νου, καὶ ἐκεῖνα συνεφθέγγετο. καὶ αὖθις ἵππον ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ 3
Ῥωμαΐᾳ τὸν μὲν Περτίνακα [καὶ] ἀναβεβηκότα ἀπορρῖψαι, ἑαυτὸν δὲ
ἑκόντα ἀναλαβεῖν ἐνόμισε. ταῦτα μὲν ἐκ τῶν ὀνειράτων ἔμαθεν,
ὕπαρ δὲ ἐς [τε] τὸν βασιλικὸν δίφρον ἔφηβος ὢν ἔτι ἀγνοίᾳ ἐνιδρύθη.

τὴν μὲν οὖν ἡγεμονίαν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ταῦτα αὐτῷ προ-
εδήλωσε· καταστὰς δὲ ἐς αὐτὴν ἡρῷον τῷ Περτίνακι κατεσκεύασε, 4
τό τε ὄνομα αὐτοῦ ἐπί τε ταῖς εὐχαῖς ἁπάσαις καὶ ἐπὶ τοῖς ὅρκοις
ἅπασι προσέταξεν ἐπιλέγεσθαι, καὶ χρυσῆν εἰκόνα αὐτοῦ ἐφ' ἅρ-
ματος ἐλεφάντων ἐς τὸν ἱππόδρομον ἐσάγεσθαι, καὶ ἐς τὰ λοιπὰ
ἐκέλευσε θέατρα θρόνους [τε] τρεῖς καταχρύσους αὐτῷ ἐσκομί-
ζεσθαι. ἡ δὲ δὴ ταφὴ καίτοι πάλαι τεθνηκότος αὐτοῦ τοιάδε ἐγέ- 2
νετο. ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Ῥωμαΐᾳ βῆμα ξύλινον ἐν χρῷ τοῦ λιθίνου
κατεσκευάσθη, καὶ ἐπ' αὐτοῦ οἴκημα ἄτοιχον περίστυλον, ἔκ τε
ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ πεποικιλμένον, ἐτέθη, καὶ ἐν αὐτῷ κλίνη
ὁμοία, κεφαλὰς πέριξ θηρίων χερσαίων τε καὶ θαλασσίων ἔχουσα, 3
ἐκομίσθη στρώμασι πορφυροῖς καὶ διαχρύσοις κεκοσμημένη, καὶ ἐς
αὐτὴν εἴδωλόν τι τοῦ Περτίνακος κήρινον, σκευῇ ἐπινικίῳ εὐθετη-
μένον, ἀνετέθη, καὶ αὐτοῦ τὰς μυίας παῖς εὐπρεπής, ὡς δῆθεν κα-
θεύδοντος, πτεροῖς ταῶνος ἀπεσόβει. προκειμένου δ' αὐτοῦ ὅ τε 4
Σευῆρος καὶ ἡμεῖς οἱ βουλευταὶ αἵ τε γυναῖκες ἡμῶν προσῄειμεν
πενθικῶς ἐσταλμένοι· καὶ ἐκεῖναι μὲν ἐν ταῖς στοαῖς, ἡμεῖς δὲ ὑπαί-
θριοι ἐκαθεζόμεθα. κἀκ τούτου πρῶτον μὲν ἀνδριάντες πάντων
τῶν ἐπιφανῶν Ῥωμαίων τῶν ἀρχαίων, ἔπειτα χοροὶ παίδων καὶ 5

2—5 > Zon. 12, 8 p. 547, 1—3 B. (p. 99, 7—10 D.) 8—11 > Zon. 12, 8 p. 547, 3—6 B. (p. 99, 10—14 D.) 13—19 > Zon. 12, 8 p. 547, 7—9 B. (p. 99, 15—17 D.)

4 *Λουγδούνῳ* R. St., *λογδούνῳ* VC ut 75, 6, 1, *Λούγδουνον* recte 46, 50, 5; 54, 32, 1; 59, 22, 1; 65, 1, 3; 77, 21, 2 et *Λουγδουνίς* 54, 36, 4 (*λουγδωνίδι*), de forma nominis cf. 46, 50, 5 et C. I. L. 13 p. 248sq. 9 [*καὶ*] exp. Rk., ⟨*ἄκοντα ἀναδέξασθαι*⟩ *καὶ* idem Rk. 11 [*τε*] del. Leuncl., sed post *ἐνιδρύθη* quaedam omissa esse possunt *ἐνιδρύθη* Bk., *ἐνιδρύνθη* VC 17 [*τε*] del. Leuncl. 21 *ἐν αὐτῷ*] *ἐς αὐτὸ* Rk. 27 *προσῄειμεν*] *προῄειμεν* Rk. frustra 28 *πενθικῶς* Sylb., . . . *μυθικῶς* VC (spatium est 2. 3 litterarum).

Digitized by Google

ἀνδρῶν θρηνώδη τινὰ ὕμνον ἐς τὸν Περτίνακα ᾄδοντες παρῆλθον· καὶ μετὰ τοῦτο τὰ ἔθνη πάντα τὰ ὑπήκοα ἐν εἰκόσι χαλκαῖς, ἐπιχωρίως σφίσιν ἐσταλμένα, καὶ τὰ ἐν τῷ ἄστει αὐτῷ γένη, τό τε τῶν ῥαβδούχων καὶ τὸ τῶν γραμματέων τῶν τε κηρύκων καὶ ὅσα
6 ἄλλα τοιουτότροπα, ἐφείπετο. εἶτ᾽ εἰκόνες ἦκον ἀνδρῶν ἄλλων, οἷς τι ἔργον ἢ ἐξεύρημα ἢ καὶ ἐπιτήδευμα λαμπρὸν ἐπέπρακτο, καὶ μετ᾽ αὐτοὺς οἵ τε ἱππεῖς καὶ οἱ πεζοὶ ὡπλισμένοι οἵ τε ἀθληταὶ ἵπποι καὶ τὰ ἐντάφια, ὅσα ὁ τε αὐτοκράτωρ καὶ ἡμεῖς αἵ τε γυναῖκες ἡμῶν καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ ἑλλόγιμοι οἵ τε δῆμοι καὶ τὰ ἐν τῇ πόλει συστήματα ἐπέμψαμεν· καὶ αὐτοῖς βωμὸς περίχρυσος, ἐλε-
5 φαντί τε καὶ λίθοις Ἰνδικοῖς ἠσκημένος, ἠκολούθει. ὡς δὲ παρεξῆλθε ταῦτα, ἀνέβη ὁ Σευῆρος ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ τῶν ἐμβόλων, καὶ ἀνέγνω ἐγκώμιον τοῦ Περτίνακος. ἡμεῖς δὲ πολλὰ μὲν καὶ διὰ μέσου τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπεβοῶμεν, τὰ μὲν ἐπαινοῦντες τὰ δὲ καὶ
2 θρηνοῦντες τὸν Περτίνακα, πλεῖστα δὲ ἐπειδὴ ἐπαύσατο. καὶ τέλος, μελλούσης τῆς κλίνης κινηθήσεσθαι, πάντες ἅμα ὠλοφυράμεθα καὶ πάντες ἐπεδακρύσαμεν. κατεκόμισαν δὲ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βήματος οἵ τε ἀρχιερεῖς καὶ αἱ ἀρχαὶ αἵ τε ἐνεστῶσαι καὶ αἱ ἐς νέωτα ἀποδε-
3 δειγμέναι, καὶ ἱππεῦσί τισι φέρειν ἔδοσαν. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πρὸ τῆς κλίνης προῄεισαν, καί τινες ἐκόπτοντο ἑτέρων πένθιμόν τι ὑπαυλούντων· ὁ δ᾽ αὐτοκράτωρ ἐφ᾽ ἅπασιν εἵπετο, καὶ οὕτως ἐς τὸ Ἄρειον πεδίον ἀφικόμεθα. ἐπεσκεύαστο δὲ ἐν αὐτῷ πυρὰ πυργοειδὴς τρίβολος, ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ μετὰ ἀνδριάντων τινῶν κεκοσμημένη, καὶ ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς ἄκρας ἅρμα ἐπίχρυσον, ὅπερ ὁ Περτίναξ
4 ἤλαυνεν. ἐς οὖν ταύτην τὰ ἐντάφια ἐνεβλήθη καὶ ἡ κλίνη ἐνετέθη, καὶ μετὰ τοῦτο τὸ εἴδωλον ὅ τε Σευῆρος καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ Περτίνακος ἐφίλησαν. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ βῆμα ἀνέβη, ἡμεῖς δὲ ἡ βουλὴ πλὴν τῶν ἀρχόντων ἐπὶ ἰκρία, ὅπως ἀσφαλῶς τε ἅμα καὶ ἐπιτη-
5 δείως τὰ γινόμενα θεωρήσωμεν. οἱ δὲ ἄρχοντες καὶ ἡ ἱππὰς τὸ τέλος προσφόρως σφίσιν ἐσκευασμένοι, οἵ τε ἱππεῖς οἱ στρατιῶται καὶ οἱ πεζοὶ περὶ τὴν πυρὰν πολιτικάς τε ἅμα καὶ ποιητικὰς διεξό-

---

6 ἢ ἐξεύρημα V (nisi quod ἐξεύρεμα), ἢ καὶ ἐξεύρημα C 10 συστήματα] *collegia* 16 ὠλοφυράμεθα V, ὠλοφυρόμεθα C 18 ἀρχιερεῖς num ita scripserit Dio, cui ἀρχιερεὺς vel ἀρχιέρεως est pontifex maximus, dubitandum videtur αἱ ἐς C a prima manu sed αι pro littera quae η fuisse videtur, ἐς V 22 πυργοειδὴς C, πυροειδὴς V 23 τρίβολος C, τρίβωλος V 30 οἵ τε ἱππεῖς οἱ στρατιῶται] opponuntur viris ex ordine equestri (ἡ ἱππὰς τὸ τέλος) 31 πολιτικάς τε ἅμα καὶ ποιητικὰς] πολιτικάς — πολεμικὰς vel πολεμικάς — ποιητικὰς Sylb., πολιτικάς — πυρριχίας Leuncl., ὁπλιτικάς — ποιητικὰς Rk., ὁπλιτικάς — ἱππικὰς Bk., πολιτικάς — στρατιωτικὰς v. Herw. (litt.).

Digitized by Google

δους διελίττοντες διεξῆλθον· εἶθ' οὕτως οἱ ὕπατοι πῦρ ἐς αὐτὴν ἐνέβαλον. γενομένου δὲ τούτου ἀετός τις ἐξ αὐτῆς ἀνέπτατο. καὶ ὁ μὲν Περτίναξ οὕτως ἠθανατίσθη. Xiph. 294, 30—296, 32 R. St.

ὅτι ὁ Περτίναξ, τὸ μὲν εὐπόλεμον ἄγροικον τὸ δὲ εἰρηναῖον 6
δεινὸν ὡς τὸ πολὺ ἐκβαῖνον, ἀμφότερα κράτιστος ὁμοίως ἐγένετο, φοβερὸς μὲν πολεμῆσαι σοφὸς δὲ εἰρηνεῦσαι ὤν· καὶ τὸ μὲν θρασύ, οὗ τὸ ἀνδρεῖον μετέχει, πρός τε τὸ ἀλλόφυλον καὶ πρὸς τὸ στασιάζον, τὸ δὲ ἐπιεικές, οὗ τὸ δίκαιον μεταλαμβάνει, πρός τε τὸ οἰκεῖον καὶ πρὸς τὸ σῶφρον ἐνεδείκνυτο. προαχθεὶς δὲ ἐς τὴν τῆς οἰκου- 7
μένης προστασίαν οὐκ ἠλέγχθη ποτὲ ὑπὸ τῆς τοῦ μείζονος αὐξήσεως, ὥστε ἐν μὲν τοῖς ταπεινότερος ἐν δὲ τοῖς ὀγκωδέστερος τοῦ καθήκοντος γενέσθαι, ἀλλ' ὁμοίως ἀπ' ἀρχῆς διὰ πάντων μέχρι τῆς τελευτῆς διετέλεσεν σεμνὸς ἔξω τοῦ σκυθρωποῦ, πρᾷος ἔξω τοῦ ταπεινοῦ, φρόνιμος ἄνευ κακουργίας, δίκαιος ἄνευ ἀκριβολογίας, οἰκονομικὸς χωρὶς ῥυπαρίας, μεγαλόνους χωρὶς αὐχήματος. Exc. Val. 338 (p. 734).

ὁ δὲ Σεουῆρος ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Νίγρου. οὗτος δὲ Ἰτα- 6
λὸς μὲν ἦν, ἐξ ἱππέων, οὔτε δὲ ἐς τὸ κρεῖττον οὔτε ἐς τὸ χεῖρον ἐπίσημος, ὥστε τινὰ ἢ πάνυ αὐτὸν ἐπαινεῖν ἢ πάνυ ψέγειν· διὸ καὶ τῇ Συρίᾳ ὑπὸ Κομμόδου προσετάχθη. ἐχρῆτο δὲ ὑποστρα- 2

17—19 > Zon. 12, 8 p. 547, 9. 10 B. (p. 99, 17—19 D.)

4—15 excerpto Valesiano 338, quod inter c. 2, 6 (exc. Val. 337) et c. 6, 1 (exc. Val. 339) collocari debet, hic apte locus datus est. ita haec cum superioribus coniuncta fuisse possunt ut dixerit Dio dignissimum fuisse Pertinacem qui inter divos referretur, quippe qui cet. possis etiam conicere a Severo haec in oratione funebri Pertinacis dicta fuisse, quod qui praefert c. 5, 1 inserat.

17—p. 329, 5 conflata sunt verba Xiphilini et exc. Val. 339 et 340:

Xiphilinus (296, 32—297, 5)	Exc. Val. 339
ὁ δὲ Σεβῆρος ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Νίγρου. οὗτος δὲ Ἰταλὸς μὲν ἦν, ἐξ ἱππέων, οὔτε δὲ ἐς τὸ κρεῖττον οὔτε δὲ ἐς τὸ χεῖρον ἐπίσημος ὥστε τινὰ ἢ πάνυ αὐτὸν ἐπαινεῖν ἢ πάνυ ψέγειν (v. 19). ἐχρῆτο δὲ ὑποστρα-	ὅτι ὁ Νίγρος Ἰταλὸς ἦν ἐξ ἱππέων, οὔτε δὲ ἐς τὸ κρεῖττον οὔτε ἐς τὸ χεῖρον ἐπίσημος ἦν ὥστε τινὰ ἢ πάνυ αὐτὸν ἐπαινεῖν ἢ πάνυ ψέγειν διὸ καὶ τῇ Συρίᾳ ὑπὸ Κομμόδου προσετάχθη (v. 20).

1 ἐς Bk., ἐπ' VC 2 ἀνέπτατο] cf. ad 56, 42, 3.
4 εὐπόλεμον] ita cod. Peir. 10 ἠλέγχθη Val., ἠλέχθη cod. Peir. τοῦ μείζονος] ἐκ τοῦ μείονος vel ἐς τὸ μεῖζον Rk. 12 ὁμοίως] ὅμοιος Rk., quod non placet.
18 οὔτε ἐς cod. Peir., οὔτε δὲ ἐς VC 19 ἐπίσημος VC, ἐπίσημος ἦ cod. Peir. 19. 20 διὸ — προσετάχθη om. VC.

Digitized by Google

τήγῳ μετὰ καὶ τῶν ἄλλων τῷ Αἰμιλιανῷ, ὅτι τε μεσεύων καὶ ἐφεδρεύων τοῖς πράγμασι πάντων τῶν τότε βουλευόντων καὶ συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ πραγμάτων προφέρειν ἐδόκει (ἐπὶ πολλῶν γὰρ ἐθνῶν
P 141v | ἐξήταστο, ὑφ' ὧνπερ καὶ ἐξώγκωτο), ὅτι τε τοῦ Ἀλβίνου προσήκων ἦν. Xiph. 296, 32—297, 5 R. St. et (§ 1) Exc. Val. 339 et (§ 2) Exc. Val. 340 (p. 734).

2 ὅτι ὁ Νίγρος ἦν μὲν οὐδ' ἄλλως ἀρτίφρων, ἀλλὰ καὶ πάνυ πολλὰ δυνηθεὶς ἐπλημμέλησε· τότε δὲ καὶ μᾶλλον ὠγκώθη, ὥστε τοῖς μὲν [τὸν] Ἀλέξανδρον αὐτὸν νέον ὀνομάζουσι χαίρειν, τῷ δὲ ἐρομένῳ "τίς σοι ταῦτα ποιεῖν ἐπιτέτροφεν" τὸ ξίφος δεῖξαι, καὶ εἰπεῖν ὅτι "τοῦτο". Exc. Val. 341 (p. 734).

3 συνερρωγότος δὲ τοῦ πολέμου ἦλθέ τε ἐς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν Πέρινθον ἐπεστράτευσε. γενομένων δὲ αὐτῷ σημείων οὐκ ἀγαθῶν ἐταράχθη· ἀετός τε γὰρ ἐπ' ἄγαλμα στρατιωτικὸν ἱζήσας ἐπὶ τοσοῦτον ἐπέμεινε, καίπερ ἀποσοβούμενος, ὥστε καὶ ἁλῶναι, καὶ μέλισσαι κηρία περὶ τὰ σημεῖα τὰ στρατιω-
4 τικά, τάς τε εἰκόνας αὐτοῦ μάλιστα, περιέπλασσον. διὰ ταῦτα

---

12 cf. Zon. 12, 8 p. 547, 10. 11 B. (p. 99, 19. 20 D.)

7—11 exc. Val. 341 inter c. 6, 2 (n. 340) et 8, 4 (n. 342) collocari debet. "propter appellationem *novi Alexandri*, quae occasionem ex Isso cepit, ubi castra olim Alexander habuerat" coll. Herod. 3, 4, 3 ad Issici proelii tempora pertinere putans Reimarus c. 7, 2 inter *καθήκουσιν* et *ὁ οὖν Νίγρος* edidit, quem secuti fere Bk. et Dind. at verba *τότε δὲ καὶ μᾶλλον ὠγκώθη* atque etiam sequentia fragmentum hoc post clades ad Cyzicum et inter Nicaeam et Cium acceptas reicere vix sinunt. quare hic fere ponendum putavi. etiam paulo post possis collocare.

[Xiphilinus]

τήγῳ μετὰ καὶ τῶν ἄλλων τῷ Αἰμιλιανῷ, ὅτι τε
πάντων τῶν
τότε βουλευόντων καὶ συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ πραγμάτων προφέρειν ἐδόκει, καὶ ὅτι ἐπὶ πολλῶν ἐθνῶν ἐξήταστο. (συνερρωγότος δὲ κ. τ. λ. § 3.)

Exc. Val. 340

ὅτι Αἰμιλιανὸς μεσεύων καὶ ἐφεδρεύων τοῖς πράγμασι πάντων τῶν τότε βουλευόντων συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ πραγμάτων προφέρειν ἐδόκει, ἐπὶ πολλῶν γὰρ ἐθνῶν ἐξήταστο, ὑφ' ὧνπερ καὶ ἐξώγκωτο, ὅτι τε τοῦ Ἀλβίνου προσήκων ἦν.

1. 2 μεσεύων — πράγμασι om. VC 2 καὶ συνέσει VC, συνέσει cod. Peir. 3. 4 ἐπὶ — προσήκων ἦν cod. Peir., καὶ ὅτι ἐπὶ πολλῶν ἐθνῶν ἐξήταστο VC 4 ἐξήταστο VC, ἐξήστατο cod. Peir. προσήκων Val., προσηκον cod. Peir.

7 πάνυ πολλὰ δυνηθεὶς] πάνυ πολλὰ ⟨κατορθῶσαι⟩ δυνηθεὶς Reim.
8 [τὸν] del. Rk.

Digitized by Google

οὖν ἀπῆρεν ἐς τὸ Βυζάντιον. ὁ Αἰμιλιανὸς δὲ περὶ Κύζικον p. C. 194
συμβαλών τισι τῶν στρατηγῶν τῶν τοῦ Σευήρου ἡττήθη πρὸς
αὐτῶν καὶ ἐσφάγη. καὶ μετὰ ταῦτα μεταξὺ τῶν στενῶν τῆς τε
Νικαίας καὶ τῆς Κίου πόλεμος αὐτοῖς μέγας γίνεται καὶ πολύ-
5 τροπος· οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ συστάδην ἐμάχοντο, οἱ δὲ τοὺς 5
λόφους καταλαβόντες ἐξ ὑπερδεξίων ἔβαλλον καὶ ἠκόντιζον ἐς
τοὺς ἐναντίους, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τῆς λίμνης ἐς πλοῖα ἐμβεβηκότες
τοῖς πολεμίοις ἐπετοξάζοντο. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ἐνίκων οἱ
Σευήρειοι, ὑπὸ τῷ Κανδίδῳ ταττόμενοι, καὶ τοῖς χωρίοις ὄθεν
10 ἐμάχοντο, ὑπερδεξίοις οὖσι, πλεονεκτοῦντες· μετὰ δὲ αὐτοῦ τοῦ 6
Νίγρου ἐπιφανέντος παλινδίωξις γίνεται καὶ νίκη τῶν Νιγρείων.
ἔπειτα τοῦ Κανδίδου τῶν σημειοφόρων ἐπιλαμβανομένου, καὶ
στρέφοντος αὐτοὺς ἀντιπροσώπους τοῖς πολεμίοις, τοῖς τε στρα-
τιώταις τὴν φυγὴν ὀνειδίζοντος, αἰσχυνθέντες οἱ περὶ αὐτὸν ὑπέ-
15 στρεψαν καὶ τῶν ἐναντίων ἀντεπεκράτησαν. κἂν πανωλεθρίᾳ τού-
τους διέφθειραν, εἰ μὴ ἡ πόλις ἐγγὺς ἦν καὶ νὺξ σκοτεινὴ ἐγένετο.
μετὰ δὲ ταῦτα ἐν Ἰσσῷ πρὸς ταῖς καλουμέναις πύλαις μεγίστη 7
γίνεται μάχη, τῷ μὲν Σευηρείῳ στρατεύματι Οὐαλεριανοῦ τε καὶ
Ἀννιλλίνου ἐπιστατούντων, Νίγρου δὲ αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις παρόντος
20 τάγμασι καὶ συντάσσοντος ἐς τὸν πόλεμον. ἡ δὲ ἐσβολὴ αὕτη, αἱ
Κιλίκειοι πύλαι, διὰ τὴν στενότητα οὕτω προσαγορεύονται· ἔνθεν 2
μὲν γὰρ ὄρη ἀπότομα ἀνατείνει, ἔνθεν δὲ κρημνοὶ βαθεῖς ἐς τὴν
θάλασσαν καθήκουσιν. ὁ οὖν Νίγρος στρατόπεδον ἐνταῦθα ἐπὶ
λόφου τινὸς ἰσχυροῦ ἐποιήσατο, καὶ πρώτως μὲν τοὺς ὁπλίτας,
25 ἔπειτα τοὺς ἀκοντιστὰς τούς τε λιθοβόλους, καὶ τοὺς τοξότας ἐπὶ πᾶ-
σιν ἔταξεν, ἵν' οἱ μὲν ἐκ χειρὸς τοὺς προσμιγνύντας σφίσιν ἀμύνοιντο,
οἱ δὲ ἐκ πολλοῦ τῇ ἰσχύι καὶ ὑπὲρ ἐκείνων χρῷντο· τό τε γὰρ ἐπ' 3
ἀριστερὰ καὶ τὸ ἐπὶ δεξιὰ ὑπό τε τῶν κρημνῶν πρὸς τῇ θαλάσσῃ
ὑπό τε τῆς ὕλης ἀνεκβάτου οὔσης ἐπέφρακτο. τό τε οὖν στρά-
30 τευμα οὕτω διέταξε, καὶ τὰ σκευοφόρα ἐπ' αὐτῷ κατεχώρισεν, ὅπως,
ἄν τις αὐτῶν φυγεῖν ἐθελήσῃ, μὴ δυνηθῇ. ὁ οὖν Ἀννιλλῖνος συνιδὼν 4

17. 18. 20—23 = Zon. 12, 8 p. 547, 11—14 B. (p. 99, 20 - 24 D.)
23 sqq. cf. Zon. 12, 8 p. 547, 14. 15 B. (p. 99, 24—26 D.)

10 *μετὰ δὲ* reduxi ex VC coll. Her. 1, 128. 171; 5, 24, al., *μετὰ δὲ* ⟨*ταῦτα*⟩ Leuncl. 11 *παλινδίωξις*] ita VC 12 *σημειοφόρων* C, *σημαιοφόρων* V 15 *κἂν* Bk., *καὶ ἂν* VC 19. 31. p. 332, 20 *Ἀννιλλίνου Ἀννιλλῖνος* scripsi, *ἀννιλίνου ἀννιλῖνος* VC, sed recte *ἀννιλλῖνος* 75, 3, 2, est *P. Cornelius Anullinus*, cf. *Pros. imp. Rom.* 1 p. 439 n. 1064 25 *τοὺς τοξότας* dedi ex V, *τοξότας* C 26 *προσμιγνύντας* H. St., *προμιγνύντας* VC 28 *ἀριστερὰ . . . δεξιὰ* Lobeck., *ἀριστερᾶ . . . δεξιᾶ* VC 31 *συνιδὼν* Rk., *ἀνιδὼν* VC.

Digitized by Google

τοῦτο τὴν μὲν ἀσπίδα προεβάλετο, καὶ ἐπ᾽ αὐτῇ τὸ κοῦφον πᾶν ἐπέταξεν, ἵν᾽ οἱ μὲν πόρρωθεν ὑπὲρ αὐτῶν ἀνείργωσι τοὺς ἐναντίους, οἱ δ᾽ ἀσφαλῆ τὴν ἄνοδόν σφισιν ἀντιπαράσχωσι· τοὺς δ᾽ ἱππέας μετὰ Οὐαλεριανοῦ ἔπεμψε, τήν τε ὕλην τρόπον τινὰ περιελθεῖν καὶ κατὰ νώτου τοῖς Νιγρείοις αἰφνίδιον ἐπιπεσεῖν κελεύσας. 5
5 ἐπεὶ δὲ ἐς χεῖρας ἦεσαν, τῶν Σευηρείων τὰς ἀσπίδας τὰς μὲν προβαλομένων τὰς δὲ ἐπιβαλομένων ἐς χελώνης τρόπον, καὶ οὕτω πλησιασάντων τοῖς ἐναντίοις, ἐγένετο μὲν ἰσόρροπος ἡ μάχη ἐπὶ μακρότατον, ἔπειτα οἱ τοῦ Νίγρου πολὺ τῷ πλήθει σφῶν καὶ τῇ τοῦ
6 χωρίου φύσει προέσχον. κἂν παντελῶς ἐκράτησαν, εἰ μὴ νέφη ἐξ 10
αἰθρίας καὶ ἄνεμος ἐκ νηνεμίας βρονταί τε σκληραὶ καὶ ἀστραπαὶ ὀξεῖαι μεθ᾽ ὑετοῦ λάβρου κατὰ πρόσωπον αὐτοῖς προσέπεσον· τοὺς μὲν γὰρ Σευηρείους ἄτε καὶ κατόπιν ὄντα οὐκ ἐλύπει ταῦτα, τοὺς
7 δὲ Νιγρείους ἐμπίπτοντα ἐξ ἐναντίας ἰσχυρῶς ἐτάραττε. μέγιστον δ᾽ αὐτῇ ἡ συντυχία τοῦ γενομένου τοῖς μὲν θάρσος ὡς καὶ παρὰ 15
τοῦ θείου βοηθουμένοις, τοῖς δὲ δέος ὡς καὶ ὑπ᾽ αὐτοῦ πολεμουμένοις ἐμβαλοῦσα τοὺς μὲν καὶ ὑπὲρ τὴν ἰσχὺν ἐπέρρωσε, τοὺς δὲ
8 καὶ παρὰ τὴν δύναμιν ἐξεφόβησε· καί σφισι φεύγουσιν ἤδη ὁ Οὐαλεριανὸς ἐπεφάνη. ἰδόντες οὖν αὐτὸν ἀνάπαλιν ἐτράποντο, καὶ μετὰ τοῦτο τοῦ Ἀνυλλίνου σφᾶς ἀνακόψαντος ἀνέστρεψαν· εἶτ᾽ ἄνω καὶ 20
8 κάτω διατρέχοντες, ὅπῃ διαπέσοιεν, ἐπλανῶντο. καὶ φθόρον δὴ τοῦτον πλεῖστον ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ συνέβη γενέσθαι· δύο γὰρ μυριάδες τῶν μετὰ τοῦ Νίγρου διώλοντο. καὶ τοῦτ᾽ ἄρα τὸ τοῦ
2 ἱερέως ὄναρ ἐδήλου· ἐν γὰρ τῇ Παννονίᾳ ὄντος τοῦ Σευήρου ὁ ἱερεὺς τοῦ Διὸς ὄναρ εἶδεν ἄνδρα τινὰ μέλανα ἐς τὸ στρατόπεδον 25
αὐτοῦ ἐσβιαζόμενον καὶ ὑπὸ χειρῶν ἀπολλύμενον· τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Νίγρου ἐξελληνίζοντες οἱ ἄνθρωποι τὸν μέλανα ἐκεῖνον εἶναι
3 ἔγνωσαν. ἁλούσης δὲ τῆς Ἀντιοχείας οὐ πολλῷ ὕστερον ἔφυγε μὲν ἀπ᾽ αὐτῆς ὡς πρὸς τὸν Εὐφράτην ὁ Νίγρος, διανοούμενος ἐς τοὺς βαρβάρους φυγεῖν, ἑάλω δὲ ὑπὸ τῶν καταδιωξάντων καὶ ἀπετμήθη 30
τὴν κεφαλήν. καὶ ταύτην ὁ Σευῆρος ἐς τὸ Βυζάντιον πέμψας ἀνεσταύρωσεν, ἵν᾽ ἰδόντες αὐτὴν οἱ Βυζάντιοι προσχωρήσωσι. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Σευῆρος τοὺς τὰ τοῦ Νίγρου φρονήσαντας ἐδικαίου. Xiph. 297, 5—299, 9 R. St.

28—33 > Zon. 12, 8 p. 547, 16—19 B. (p. 99, 26—31 D.)

---

6. 7 προβαλομένων . . . ἐπιβαλομένων Bk., προβαλλομένων . . . ἐπιβαλλομένων VC 13 ὄντα Reim., ὄντας VC 14 ἐμπίπτοντα ita VC 15 αὐτῇ H. St., αὐτῇ VC 20 Ἀνυλλίνου] cf. ad § 1 25 τοῦ C, ὁ τοῦ V fortasse rectius 32 αὐτήν Reim. ex Zon., αὐτὸν VC.

Digitized by Google

ὅτι ὁ Σευῆρος τὰς πόλεις τούς τε ἰδιώτας τοὺς μὲν ἐκόλαζε 4
τοὺς δὲ ἠμείβετο, τῶν δὲ δὴ βουλευτῶν τῶν Ῥωμαίων ἀπέκτεινε
μὲν οὐδένα, τοὺς δὲ δὴ πλείους τὰς οὐσίας ἀφείλετο καὶ ἐς νήσους
κατέκλεισεν. ἠργυρολόγησέ τε δεινῶς· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ ὅσα τῷ
Νίγρῳ καὶ ἰδιῶταί τινες καὶ δῆμοι, οὐχ ὅτι ἑκούσιοι ἀλλὰ καὶ
ἀναγκαστοί, ἐδεδώκεσαν, τετραπλάσια ἐπεσέπραξεν. καὶ ᾐσθάνετο 5
μέν που καὶ αὐτὸς τοῦτο, πολλῶν δὲ δὴ χρημάτων χρῄζων ἐν οὐ-
δενὶ λόγῳ τὰ θρυλούμενα ἐποιεῖτο. Exc. Val. 342 (p. 734).

Κάσσιος δὲ Κλήμης βουλευτὴς παρ' αὐτῷ τῷ Σευήρῳ κρινό- 9
μενος οὐκ ἀπεκρύψατο τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὧδέ πως ἐπαρρησιάσατο.
"ἐγώ" ἔφη "οὔτε σὲ οὔτε Νίγρον ἠπιστάμην, καταληφθεὶς δὲ δὴ
ἐν τῇ ἐκείνου μερίδι τὸ παρὸν ἀναγκαίως ἐθεράπευσα, οὐχ ὡς σοὶ
πολεμήσων ἀλλ' ὡς Ἰουλιανὸν καταλύσων. οὔτ' οὖν ἐν τούτῳ τι 2
ἠδίκησα, τὰ αὐτά σοι κατ' ἀρχὰς σπουδάσας, οὔθ' ὅτι μὴ πρὸς σὲ
ὕστερον, ἐγκαταλιπὼν ὃν ἅπαξ ὑπὸ τοῦ δαιμονίου ἔλαχον, μετέστην·
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σὺ τῶν παρακαθημένων σοι καὶ συνδικαζόντων τού-
των οὐδένα ἂν ἠθέλησας προδόντα σε πρὸς ἐκεῖνον αὐτομολῆσαι.
ἐξέταζε οὖν μὴ τὰ σώματα ἡμῶν μηδὲ τὰ ὀνόματα, ἀλλ' αὐτὰ τὰ 3 Bekk. *Anecd.* 152, 18 [e libro *oε'*]
πράγματα. πᾶν γὰρ ὅ τι ἂν ἡμῶν καταγνῷς, τοῦτο καὶ σεαυτοῦ
καὶ τῶν σῶν ἑταίρων καταψηφιῇ· καὶ γὰρ εἰ τὰ μάλιστα μήτε
δίκῃ μήτ' ἀποφάσει τινὶ ἁλώσῃ, ἀλλὰ τῇ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις
φήμῃ, ἧς ἐς ἀίδιον μνήμη καταλελείψεται, δόξεις ταῦτα ἐφ' οἷς

9—20 > Zon. 12, 8 p. 547, 19—548, 7 B. (p. 99, 31—100, 9 D.)

8—p. 334, 1: Petr. Patr. *exc. Vat.* 129 (p. 226 Mai. — p. 210, 8—18 Dind.): *ὅτι Κάσσιος Κλήμης βουλευτὴς παρὰ Σευήρου κρινόμενος διὰ τὴν πρὸς Νίγρον φιλίαν ἔφη ὅτι "ἐγὼ οὐδὲ Νίγρον ἠπιστάμην, ἡνίκα δὲ Νίγρος τὸν κατὰ Ἰουλιανοῦ πόλεμον εἵλετο* [ἀνείλετο v. Herw.] *ἔτυχον ἐνταῦθα ὤν· κἀκεῖνο εἱλόμην ὅ μοι τὸ δαιμόνιον ἐκλήρωσεν· εἰ δέ μοι* [Mai., μὴ cod.] *ἀγανακτήσεις ὅτι μὴ ἀπολέλοιπα αὐτὸν καὶ πρὸς σὲ ἀφικόμην, τοῦτο ἐνθυμήθητι καὶ περὶ τῶν πλησίον σου ὄντων, ὡς* [οὓς Mai.] *ἐχρῆν καὶ ἀπολιπεῖν σε καὶ πρὸς Νίγρον παραγενέσθαι, καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ἡμῶν καταγνῷς, τοῦτο ἐπὶ σαυτὸν φέρεις". ὁ δὲ Σευῆρος ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐχαλέπηνεν.*

1—8 exc. Val. 342 huc recte inseruit Reim. illustrat Xiphilini verba c. 8, 3 ex.

3 *δὲ δή*] *δὲ* Bk. 7 *τοῦτο* mancum vel corruptum, ⟨*μισούμενος διὰ*⟩ *τοῦτο* Rk., ⟨*κακηγορούμενος διὰ*⟩ *τοῦτο* Bk. melius, ⟨*αἰσχρὸν ὄν*⟩ *τοῦτο* v. Herw. (litt.), ⟨*ὅτι ἀπεχθάνετο διὰ*⟩ Kuiper. (litt.).

10 *ὧδέ* Leuncl., *ὧδί* VC 11 *καταληφθεὶς* Leuncl. cum Zon.BCE^{c}, *καταλειφθεὶς* VC Zon.A *δὴ* R. St., *δὴν* VC 15 *ὃν ἅπαξ* Rk., *ἅπαξ ὃν* VC *ἔλαχον* Bk., *ἔλαβον* VC, cf. exc. Vat. 22 *καταλελείψεται* St., *καταλείψεται* VC, cf. Thuc. 2, 64, 3 *ταῦτα*] *ταὐτὰ* Reim.

Digitized by Google

4 *συνέβη ἑτέροις ἐγκαλεῖν*". *τοῦτον μὲν οὖν ὁ Σευῆρος τῆς παρρησίας θαυμάσας, τὴν ἡμίσειαν αὐτῷ τῆς οὐσίας ἔχειν συνεχώρησεν.* Xiph. 299, 9—25 R. St.

ὅτι συχνοὶ ὡς καὶ τὰ τοῦ Νίγρου φρονήσαντες, καὶ τῶν οὔτ' ἰδόντων ποτὲ αὐτὸν οὔτε συναραμένων οἱ, ἐπηρεάσθησαν. Exc. Val. 343 (p. 737).

10 *οἱ δὲ δὴ Βυζάντιοι καὶ ζῶντος τοῦ Νίγρου καὶ τελευτήσαντος πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ἔδρασαν. ἡ δὲ πόλις αὐτῶν ἐν καιρῷ πάνυ καὶ τῶν ἠπείρων καὶ τῆς διὰ μέσου σφῶν θαλάσσης κεῖται, τῇ τε τοῦ χωρίου ἅμα καὶ τῇ τοῦ Βοσπόρου φύσει ἰσχυρῶς παρεσκευασ-* 10
2 *μένη. αὐτή τε γὰρ ἐπὶ μετεώρου πεπόλισται, προέχουσα ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐκείνη χειμάρρου δίκην ἐκ τοῦ Πόντου καταθέουσα τῇ τε ἄκρᾳ προσπίπτει, καὶ μέρει μέν τινι ἐς τὰ δεξιὰ ἀποτρέπεται κἀνταῦθα τόν τε κόλπον καὶ τοὺς λιμένας ποιεῖ, τῷ δὲ δὴ πλείονι πρὸς τὴν Προποντίδα παρ' αὐτὴν τὴν πόλιν πολλῇ σπουδῇ χωρεῖ.* 15
3 *καὶ μέντοι καὶ τὰ τείχη καρτερώτατα εἶχον. ὅ τε γὰρ θώραξ αὐτῶν λίθοις τετραπέδοις παχέσι συνῳκοδόμητο, πλαξὶ χαλκαῖς συνδουμένοις, καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῶν καὶ χώμασι καὶ οἰκοδομήμασιν ὠχύρωτο, ὥστε καὶ ἓν τεῖχος παχὺ τὸ πᾶν εἶναι δοκεῖν, καὶ ἐπάνωθεν*
4 *αὐτοῦ περίδρομον καὶ στεγανὸν καὶ εὐφύλακτον ὑπάρχειν. πύργοι* 20 *τε πολλοὶ καὶ μεγάλοι ἔξω τε ἐκκείμενοι καὶ θυρίδας πέριξ ἐπαλλήλας ἔχοντες ἦσαν, ὥστε τοὺς προσβάλλοντας τῷ κύκλῳ ἐντὸς αὐτῶν ἀπολαμβάνεσθαι· δι' ὀλίγου τε γὰρ καὶ οὐ κατ' εὐθύ, ἀλλ' οἱ μὲν τῇ οἱ δὲ τῇ σκολιώτερον ᾠκοδομημένοι, πᾶν τὸ προσπῖπτόν*

---

1. 2 = Zon. 12, 8 p. 548, 7. 8 B. (p. 100, 9—11 D.) 7. 8 = Zon. 12, 8 p. 548, 9. 10 B. (p. 100, 12. 13 D.) 16—19 = Zon. 13, 3 p. 16, 8—12 B. (p. 181, 21—25 D.) [*περὶ δὲ τῆς τῶν Βυζαντίων δυνάμεως καὶ τῆς τῶν τειχῶν ὀχυρότητος ταῦτα ὁ Δίων ἐν τοῖς περὶ Σευήρου φησί· τείχη δὲ τὸ Βυζάντιον καρτερώτατα εἶχεν κ. τ. λ.*] 22—24 = Zon. 13, 3 p. 16, 12. 13 B. (p. 181, 25—27 D.)

---

4. 5 exc. Val. 343 aut hic aut statim post exc. Val. 342 (c. 8, 4. 5) inserendum esse patet. exc. Val. 344 habes p. 345 sq.

C. 9, 5. 6 vide p. 345 sq.

1 *συνέβη*] ⟨*σοι*⟩ *συνέβη* ⟨*κολασθῆναι*⟩ Rk., quod parum satisfacit, *σὺ ἐνέχῃ* Bk., at *ἐνέχεσθαι ἐπί τινι* vix credo dici posse.

8 *ἐν καιρῷ*] *ἐν καλῷ* Reim. coll. 41, 45, 1, recte fortasse, cf. Xen. *Hell.* 6, 2, 9 16 *εἶχον*] *τὸ Βυζάντιον εἶχεν* Zon. 17 *συνδουμένοις* VC Zon.BCE^{c}, *συνδουμέναις* Zon.A errore 18 *αὐτῶν* Zon., *αὐτοῦ* VC 21 *ἐπαλλήλας* restitui ex VC (*ἐπ' ἀλλήλας*), *ἐπαλλήλοις* Zon., cf. ad 52, 23, 3.

Digitized by Google

σφισιν ἐνεκυκλοῦντο. τοῦ δὲ δὴ περιβόλου τὰ μὲν πρὸς τῆς ἠπεί- 5
ρου μέγα ὕψος ⟨ἦρτο⟩, ὥστε καὶ τοὺς τυχόντας ἀπ᾽ αὐτῶν ἀμύ-
νασθαι, τὰ δὲ πρὸς τῇ θαλάττῃ ἧττον· αἵ τε γὰρ πέτραι ἐφ᾽ ὧν
ἐπῳκοδόμηντο καὶ ἡ τοῦ Βοσπόρου δεινότης θαυμαστῶς σφισι
συνεμάχουν. οἵ τε λιμένες ἐντὸς τείχους ἀμφότεροι κλειστοὶ ἀλύ-
σεσιν ἦσαν, καὶ αἱ χηλαὶ αὐτῶν πύργους ἐφ᾽ ἑκάτερα πολὺ προ-
έχοντας ἔφερον, ὥστ᾽ ἄπορον τῷ πολεμίῳ τὸν πρόσπλουν ποιεῖν.
τὸ δ᾽ ὅλον ὁ Βόσπορός σφας μέγιστα ὠφελεῖ· ἀνάγκη γὰρ πᾶσα, 6
ἂν ἅπαξ τις ἐς τὸ ῥεῦμα ἐμπέσῃ, καὶ ἄκοντα αὐτὸν πρὸς τὴν γῆν
ἐκπεσεῖν. τοῦτο δὲ τῷ μὲν φίλῳ ἥδιστόν ἐστι, τῷ δὲ ἐναντίῳ
ἀπορώτατον.

οὕτω μὲν οὖν τὸ Βυζάντιον ἐτετείχιστο, καὶ προσέτι καὶ μη- 11
χαναὶ κατὰ παντὸς τοῦ τείχους ποικιλώταται ἦσαν. τοῦτο μὲν γὰρ
ἐπὶ τοὺς πλησιάζοντας καὶ πέτρας καὶ δοκοὺς ἐνέβαλλον, τοῦτο δὲ
ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας καὶ λίθους καὶ βέλη δόρατά τε ἠφίεσαν,
ὥστε ἐντὸς πολλοῦ χωρίου μηδένα αὐτῶν ἀκινδύνως πελάσαι δύ-
νασθαι· ἁρπάγας τε ἕτεραι ἔχουσαι καὶ καθίεντο ἐξαπιναίως καὶ 2
ἀνέσπων διὰ βραχέος καὶ πλοῖα καὶ μηχανήματα. Πρίσκος πολίτης
ἐμὸς τὰ πλείω αὐτῶν ἐτεκτήνατο, καὶ διὰ τοῦτο θανάτου τε ἅμα
ὤφλε καὶ ἐσώθη· ὁ γὰρ Σεουῆρος τὴν τέχνην αὐτοῦ μαθὼν ἐκώλυ-
σεν αὐτὸν ἀποθανεῖν, κἀκ τούτου ἔς τε ἄλλα τινὰ αὐτῷ ἐχρήσατο
καὶ ἐς τὴν τῶν Ἄτρων πολιορκίαν, καὶ μόνα γε τὰ ἐκείνου μηχα-
νήματα οὐκ ἐκαύθη ὑπὸ τῶν βαρβάρων. καὶ πλοῖα δὲ τοῖς Βυζαν- 3
τίοις πεντακόσια, τὰ μὲν πλεῖστα μονήρη, ἔστι δ᾽ ἃ καὶ δίκροτα, Suid. s. v. δίκροτα
κατεσκεύαστο ἐμβόλους ἔχοντα· καί τινα αὐτῶν ἑκατέρωθεν καὶ

1. 2. 3 = Zon. 13, 3 p. 16, 13—15 B. (p. 181, 27—29 D.) 5—7 = Zon. 13, 3 p. 16, 15—17 B. (p. 181, 29—182, 1 D.) 23—p. 336, 4 = Zon. 13, 3 p. 16, 17—17, 5 B. (p. 182, 1—8 D.)

1 πρὸς τῆς ἠπείρου C (fortasse, πρὸ αῆς in πρὸ τῆς mutatum videtur), πρὸ τῆς ἠπείρου V, πρὸς τὴν ἤπειρον Zon. 2 μέγα ὕψος ⟨ἦρτο⟩ dedi, μέγα ὕψος VC, ἐς μέγα ὕψος ᾖρτο Bk. cum Zon. 3 τῇ θαλάττῃ] θάλασσαν Zon. ἧττον] ἧττον ὑψοῦτο Bk. cum Zon., sed ὑψοῦσθαι vix Dionis puto, nec imperfecto hic locus 4 ἐπῳκοδόμηντο] ἐπῳκοδόμητο Polak. 7 πολεμίῳ Blancus (vers.), πολέμῳ VC 10 ἐκπεσεῖν V, ἐμπεσεῖν C 13 κατὰ] ἐπὶ v. Herw., sane κατὰ mire hic usurpatum, Arist. *nub.* 177 confert Kuiper. (litt.) 14 ἐνέβαλλον H. St., ἐνέβαλον VC 17 ἁρπάγας Leuncl., ἅρπαγας V, ἁρπαγάς C 19 θανάτου] θανάτῳ Reim., fortasse recte, nam sic alibi Dio 22 τῶν Ἄτρων] τὰ Ἄτρα Dio 75, 10, 1 et 11, 1; 80, 3, 2, αἱ Ἄτραι Arrianus ap. Suid. *s. v.* et *s. v. Λίβανα*, Herod. 3, 9, 3, *Hatra* (*f. sing.*) Amm. Marc. 25, 8, 5, *Hatris* in *tab. Peut.* 24 τὰ μὲν πλεῖστα Zon., τὸν μὲν πλεῖστον V, τὸ μὲν πλεῖστον C δίκροτα VC Suid. Zon.BCE^{c}, διήρη Zon.A (de suo) 25 ἐμβόλους C, ἐμβόλας V.

Digitized by Google

ἐκ τῆς πρύμνης καὶ ἐκ τῆς πρῴρας πηδαλίοις ἤσκητο καὶ κυβερνήτας ναύτας τε διπλοῦς εἶχεν, ὅπως αὐτοὶ μὴ ἀναστρεφόμενοι καὶ ἐπιπλέωσι καὶ ἀναχωρῶσι, καὶ τοὺς ἐναντίους καὶ ἐν τῷ πρόσπλῳ καὶ ἐν τῷ ἀπόπλῳ σφῶν σφάλλωσι.

12 πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔδρασαν καὶ ἔπαθον οἱ Βυζάντιοι, ἅτε τοῖς ἐκ τῆς οἰκουμένης ὡς εἰπεῖν στόλοις ἐπὶ ὅλον τριετῆ χρόνον πολιορκούμενοι· λελέξεται δὲ ὀλίγα καὶ τὰ ἐχόμενά τινος θαύματος. ἦρουν μὲν γὰρ καὶ πλοῖά τινα παραπλέοντα εὐκαίρως ἐπιτιθέμενοι, ἦρουν 2 δὲ καὶ τριήρεις τῶν ἐν τῷ ὁρμῳ τῶν ἐναντίων οὐσῶν. τὰς γὰρ ἀγκύρας αὐτῶν ὑφύδροις κολυμβηταῖς ὑποτέμνοντες, καὶ ἥλους ἐς τοὺς ταρσοὺς σφων, καλῳδίοις ἐκ τῆς φιλίας ἐκδεδεμένους ἐμπηγνύντες, ἐπεσπῶντο, ὥσι᾽ αὐτὰς ἐφ᾽ ἑαυτῶν αὐτομάτας προσπλεούσας ὁρᾶ- 3 σθαι, μήτ᾽ ἐρέτου μήτ᾽ ἀνέμου μηδενὸς ἐπισπέρχοντος. ἤδη δὲ καὶ ἐθελονταί τινες ἔμποροι, ὡς καὶ ἄκοντες, ὑπ᾽ αὐτῶν ἡλίσκοντο, καὶ τὰ ἀγώγιμα μεγάλων χρημάτων πωλήσαντες ἐξέπλεον ἐκδιδράσκοντες. ἐπεὶ δὲ πάντων αὐτοῖς ἐκδαπανηθέντων τῶν ἔνδον ἐς τὸ στενὸν κομιδῇ τῶν τε πραγμάτων καὶ τῶν ἐλπίδων τῶν ἐπ᾽ αὐτοῖς 4 ἐληλύθεσαν, πρότερον μέν, καίπερ πάνυ πιεζόμενοι ἅτε καὶ τῶν ἔξω πάντων ἀποκεκλειμένοι, ὅμως ἀντεῖχον, καὶ ἐς τε τὰς ναῦς τοῖς τε ξύλοις τοῖς ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ ταῖς θριξὶ ταῖς [ἐκ] τῶν γυναικῶν, σχοινία ἀπ᾽ αὐτῶν πλέκοντες, ἐχρῶντο, καὶ ὁπότε τινὲς τῷ τείχει προσβάλοιεν, τούς τε λίθους σφίσι τοὺς ἐκ τῶν θεάτρων καὶ 5 ἵππους χαλκοῦς καὶ ἀνδριάντας χαλκοῦς ὅλους ἐπερρίπτουν· ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ τροφὴ σφας ἐπέλιπεν ἡ νενομισμένη καὶ δέρματα διαβρέχοντες ἤσθιον, εἶτα καὶ ταῦτα καταναλώθη, οἱ μὲν πλείους ἐξέπλευσαν, τηρήσαντες ζάλην καὶ καταιγίδα ὥστε μηδένα ἀνταναχθῆναί σφισιν, ἵν᾽ ἢ ἀπόλωνται ἢ ἐπισιτίσωνται, καὶ προσπίπτοντες ἀπροσδοκήτως τοῖς ἀγροῖς πάνθ᾽ ὁμοίως ἐλήζοντο, οἱ δ᾽ ὑπολειπόμενοι 6 δεινότατον ἔργον ἔδρασαν· ἐπεὶ γὰρ ἐν τῷ ἀσθενεστάτῳ ἐγένοντο,

5—12 > Zon. 12, 8 p. 548, 9—15 B. (p. 100, 13—20 D.) 16. 19—25 > Zon. 12, 8 p. 548, 15—22 B. (p. 100, 20—28 D.)

2 ἀναστρεφόμενοι reduxi ex VC Zon., μεταστρεφόμενοι Suid., cf. 75, 6, 5 7 ᾖρουν V (ἤρουν), ἦρουν C 8 καὶ inserui ex VC Zon., om. R. St. 10 ἥλους Leuncl. cum Zon., ἤλοις VC 12 ἐφ᾽] ἀφ᾽ Leuncl. haud recte 16 τὸ Leuncl., οὐ VC 19 ἀποκεκλειμένοι Dind., ἀποκεκλεισμένοι VC, cf. ad 36, 23, 1 ἔς τε] ἐς μὲν Rk. iniuria. coniungenda ἔς τε et καὶ ὁπότε 20 [ἐκ] del. Bk. 23 ἵππους χαλκοῦς καὶ ἀνδριάντας χαλκοῦς] alterum χαλκοῦς del. Bk. probabiliter ἐπερρίπτουν C, ἀπερρίπτουν V 25 εἶτα] εἶτα ⟨ἐπεὶ⟩ Reim., εἶτα ⟨ὡς⟩ Rk., sine causa uterque 29 ἐν τῷ ἀσθενεστάτῳ] ἐν τῷ στενωτάτῳ Salm. iniuria, Thuc. 3, 52, 2 imitatum esse Dionem vidit Bk.

Digitized by Google

ἐπ' ἀλλήλους ἐτράποντο καὶ ἀλλήλων ἐγεύοντο. οὗτοι μὲν οὖν ἐν 13
τούτοις ἦσαν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐπεὶ τὰ σκάφη καὶ ὑπὲρ τὴν δύναμιν
αὐτῶν κατεγέμισαν, ἦραν χειμῶνα μέγαν καὶ τότε ἐπιτηρήσαντες.
οὐ μὴν καὶ ὤναντό γε αὐτοῦ· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι καταβαρεῖς αὐτοὺς
καὶ βραχὺ πάνυ τοῦ ὕδατος ὑπερέχοντας ἰδόντες ἀντανήχθησαν,
καὶ αὐτοῖς ἐσκεδασμένοις, ὥς που καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ὁ κλύδων ἦγε, 2
προσπίπτοντες ναυμαχίας μὲν οὐδὲν ἔργον ἔσχον, τὰ δὲ δὴ πλοῖα
αὐτῶν ἀφειδῶς ἔκοπτον, πολλὰ μὲν τοῖς κοντοῖς ὠθοῦντες, πολλὰ
δὲ καὶ τοῖς ἐμβόλοις ἀναρρηγνύντες, ἔστι δ' ἃ καὶ αὐτῇ τῇ προσ-
βολῇ σφῶν ἀνατρέποντες. καὶ ἐκεῖνοι δρᾶσαι μὲν οὐδέν, οὐδ' εἰ 3
τὰ μάλιστα ἤθελον, ἠδύναντο· διαφυγεῖν δέ πῃ πειρώμενοι οἱ μὲν
ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ἁπλήστως αὐτῷ χρώμενοι, ἐβαπτίζοντο, οἱ δ'
ὑπὸ τῶν ἐναντίων καταλαμβανόμενοι διώλλυντο. θεώμενοι δὲ ταῦτα 4
οἱ ἐν τῷ Βυζαντίῳ τέως μὲν ἐθεοκλύτουν καὶ ἐπεβόων ἄλλοτε ἄλ-
λοι τοῖς γινομένοις, ὡς ἑκάστῳ τι τῆς θέας ἐκείνης ἢ τοῦ πάθους
προσέπιπτεν· ἐπεὶ δὲ πανσυδὶ αὐτοὺς ἀπολλυμένους εἶδον, τότε δὴ
ἀθρόοι καὶ ἀνώμωξαν καὶ ἀνεθρήνησαν, κἀκ τούτου τό τε λοιπὸν
τῆς ἡμέρας καὶ τὴν νύκτα πᾶσαν ἐπένθουν. τοσαῦτα γὰρ τὰ πάντα 5
ναυάγια ἐγένετο ὥστε καὶ ἐς τὰς νήσους καὶ ἐς τὴν Ἀσίαν ἐξενε-
χθῆναί τινα, καὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ τὴν ἥττάν σφων, καὶ πρὶν ἀκου-
σθῆναι, γνωσθῆναι. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ τοῖς Βυζαντίοις ἐπὶ μεῖζον
τὸ δεινὸν ηὐξήθη· ὡς γὰρ ὁ κλύδων ἐστόρεστο, πᾶσα ἡ θάλασσα 6
ἡ πρὸς τῷ Βυζαντίῳ καὶ τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ναυαγίων καὶ τοῦ
αἵματος ἐπληρώθη, πολλὰ δὲ καὶ ἐς τὴν γῆν ἐξεβράσθη, ὥστε καὶ
χαλεπώτερον ἐκ τῆς ὄψεώς σφων τὸ δεινὸν αὐτοῦ τοῦ ἔργου φα-
νῆναι.

παρέδοσαν μὲν οὖν αὐτίκα τὴν πόλιν καὶ ἄκοντες οἱ Βυζάντιοι, 14
Ῥωμαῖοι δὲ τοὺς μὲν στρατιώτας καὶ τοὺς ἐν τέλει διεχρήσαντο
πάντας, πλὴν τοῦ πύκτου ὃς πολλὰ τοὺς Βυζαντίους ὠφέλησε καὶ
τοὺς Ῥωμαίους ἔβλαψεν· οὗτος γὰρ παραχρῆμα πύξ τε παίσας τῶν
στρατιωτῶν τινὰ καὶ ἑτέρῳ λὰξ ἐνθορών, ὅπως ὀργισθέντες δια-

---

1 = Zon. 12, 8 p. 548, 22—549, 1 B. (p. 100, 28. 29 D.) 27—29 = Zon. 12, 8 p. 549, 1—3 B. (p. 100, 29—31 D.) 32. p. 338, 1 = Zon. 12, 8 p. 549, 3 B. (p. 100, 32—101, 1 D.)

---

12 ἁπλήστως] an ἁπλήστῳ? 10 οὐδέν R. St., οὐθὲν VC 14 ἄλλοι Dind., ἄλλοις VC, ἄλλως St., an ἄλλος? 16 πανσυδί] cf. ad 36, 13, 1 17 ἀνώμωξαν Reim., ἀνώμοξαν VC 28 διεχρήσαντο πάντας] διεχρήσαντο ⟨τοὺς δ' ἄλλους διέσωσαν⟩ πάντας vel simile quid servato mox προσαπώλετο Reim., quod non displicet 31 ἐνθορών V (ἐνθορῶν), ἐνθηρῶν C.

Digitized by Google

φθείρωσιν αὐτόν, προαπώλετο. ὁ δὲ Σεουῆρος οὕτως ἤσθη ἐπὶ τῇ ἁλώσει τοῦ Βυζαντίου ὡς καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ τότε ὤν, αὐτὸ τοῦτο εἰπεῖν, "εἵλομεν δὲ καὶ τὸ Βυζάντιον". ἔπαυσε δὲ τὴν πόλιν τῆς τε ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἀξιώματος τοῦ πολιτικοῦ, καὶ δασμοφόρον ἀποφήνας τάς τε οὐσίας τῶν πολιτῶν δημεύσας, αὐτήν τε καὶ τὴν χώραν αὐτῆς Περινθίοις ἐχαρίσατο, καὶ αὐτῇ ἐκεῖνοι οἷα κώμῃ χρώμενοι οὐδὲν ὅ τι οὐχ ὕβριζον. ταῦτα μὲν οὖν δικαίως πως ποιῆσαι ἔδοξε· τὰ δὲ δὴ τείχη τῆς πόλεως διαλύσας ἐκείνους μὲν οὐδὲν πλέον τῆς στερήσεως τῆς δόξης, ἣν ἐκ τῆς ἐπιδείξεως αὐτῶν ἐκαρποῦντο, ἐλύπησε, τῶν δὲ δὴ Ῥωμαίων μέγα καὶ φυλακτήριον καὶ ὁρμητήριον πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀσίας βαρβάρους καθεῖλε. καὶ εἶδον ἐγὼ τά τε τείχη πεπτωκότα ὥσπερ ὑπ' ἄλλων τινῶν ἀλλ' οὐχ ὑπὸ Ῥωμαίων ἑαλωκότα, ἐτεθεάμην δὲ αὐτὰ καὶ ἑστηκότα καὶ ἠκηκόειν αὐτῶν καὶ λαλούντων. ἑπτὰ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν Θρᾳκίων πυλῶν πύργοι καθήκοντες πρὸς τὴν θάλασσαν ἦσαν, τούτων δ' εἰ μέν τις ἄλλῳ τῳ προσέμιξεν, ἠσυχος ἦν, εἰ δὲ δή τῷ πρώτῳ ἐνεβόησέ τινα ἢ καὶ λίθον ἐνέρριψεν, αὐτός τε ἤχει καὶ ἐλάλει καὶ τῷ δευτέρῳ τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιεῖν παρεδίδου, καὶ οὕτω διὰ πάντων ὁμοίως ἐχώρει, οὐδὲ ἐπετάραττον ἀλλήλους, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει πάντες, παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὁ ἕτερος, τήν τε ἠχὴν καὶ τὴν φωνὴν διεδέχοντό τε καὶ παρεπέμποντο.

Suid. s. v. Βυζάντιον

LXXV 1 p. C. 195 τοιαῦτα μὲν τὰ τῶν Βυζαντίων τείχη ἦν, Σεουῆρος δέ, ἐν ᾧ ταῦτα ἐπολιορκεῖτο, κατὰ τῶν βαρβάρων ἐπιθυμίᾳ δόξης ἐστράτευσε, τῶν τε Ὀρροηνῶν καὶ τῶν Ἀδιαβηνῶν καὶ τῶν Ἀραβίων. Xiph. 299, 25—303, 21 R. St.

3—6 = Zon. 12, 8 p. 549, 4—7 B. (p. 101, 1—4 D.) 7—11 = Zon. 12, 8 p. 549, 7—11 B. (p. 101, 4—9 D.) 14—20 = Zon. 13, 3 p. 17, 6—13 B. (p. 182, 11—17 D.) [πρὸς τούτοις ἐπάγει ὁ Δίων ὡς ἑπτὰ ἀπὸ τῶν Θρᾳκίων πυλῶν κ. τ. λ. cf. ad c. 10, 3]. 22—24 = Zon. 10, 8. 9 p. 549, 11—13 B. (p. 101, 10—13 D.)

14—20 cf. Cedr. 1 p. 442, 9—15 B., *Synops. chron.* p. 33, 5—10.

---

1 προαπώλετο Bk., προσαπώλετο VC 12 τε del. Bk. 16 καθήκοντες Suid., καθεστηκότες VC Zon. 18 ἐνέρριψεν VC, προσέρριψεν Zon., ἔρριξεν Suid. ἤχει καὶ Suid. (et Cedr.), μηχανῇ τινι VC Zon., quod vix tuendum, cf. etiam 66, 21, 4 21 ὁ ἕτερος] ita VC παρεπέμποντο] παρέπεμπον v. Herw. (litt.), quod Dionem sane scripsisse crediderim 24 ταῦτα ἐπολιορκεῖτο] mire dictum 25 Ὀρροηνῶν scripsi, quanquam fortasse Xiphilinus Ὀσροηνῶν habuit, ὀσροηνῶν VC Zon., cf. ad 68, 18, 1 Ἀραβίων] cf. ad 36, 2, 5.

Digitized by Google

ὅτι οἱ Ὀρροηνοὶ καὶ οἱ Ἀδιαβηνοὶ ἀποστάντες καὶ Νίσιβιν 2
πολιορκοῦντες, καὶ ἡττηθέντες ὑπὸ Σευήρου, ἐπρεσβεύσαντο πρὸς
αὐτὸν μετὰ τὸν τοῦ Νίγρου θάνατον, οὐχ ὅπως ὡς καὶ ἠδικηκότες
τι παραιτούμενοι, ἀλλὰ καὶ εὐεργεσίαν ἀπαιτοῦντες ὡς καὶ ὑπὲρ
αὐτοῦ τοῦτο πεποιηκότες· τοὺς γὰρ στρατιώτας τὰ τοῦ Νίγρου
φρονήσαντας ἔλεγον ἐκείνου ἕνεκα ἐφθαρκέναι. καί τινα καὶ δῶρα 3
αὐτῷ ἔπεμψαν, τούς τε αἰχμαλώτους καὶ τὰ λάφυρα τὰ περιόντα
ἀποδώσειν ὑπέσχοντο. οὐ μέντοι οὔτε τὰ τείχη ἃ ἠρήκεσαν ἐκλιπεῖν
οὔτε φρουροὺς λαβεῖν ἤθελον, ἀλλὰ καὶ τοὺς λοιποὺς ἐξαχθῆναι
ἐκ τῆς χώρας ἠξίουν. διὰ ταῦτα ὁ πόλεμος οὗτος συνέστη. Exc. U^{G} 69,
(p. 413).

ἐπεὶ δὲ τὸν Εὐφράτην διαβὰς ἐς τὴν πολεμίαν ἐσέβαλεν, ἀνύ- 2
δρου τῆς χώρας οὔσης ἄλλως τε δὴ καὶ τότε πλέον ὑπὸ τοῦ Σέ- cf. Suid. s. v. ἐξικμασμένη
ρους ἐξικμασμένης ἐκινδύνευσε παμπληθεῖς στρατιώτας ἀποβαλεῖν·
κεκμηκόσι γὰρ αὐτοῖς ἐκ τῆς πορείας καὶ τοῦ ἡλίου καὶ κονιορτὸς 2
ἐμπίπτων ἰσχυρῶς ἐλύπησεν, ὥστε μήτε βαδίζειν μήτε λαλεῖν ἔτι
δύνασθαι, τοῦτο δὲ μόνον φθέγγεσθαι, "ὕδωρ ὕδωρ". ἐπεὶ δὲ Suid. s. v. ἀτοπία
ἀνεφάνη μὲν [ἰκμάς], ἐξ ἴσου δὲ τῷ μὴ εὑρεθέντι ἀρχὴν ὑπὸ
ἀτοπίας ἦν, ὁ Σευῆρος κύλικά τε ἤτησε καὶ τοῦ ὕδατος πληρώσας
ἁπάντων ὁρώντων ἐξέπιε. καὶ τότε μὲν οὕτω καὶ ἄλλοι τινὲς προσ- 3
πιόντες ἀνερρώσθησαν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τὴν Νίσιβιν ὁ Σευῆρος
ἐλθὼν αὐτὸς μὲν ἐνταῦθα ὑπέμεινε, Λατερανὸν δὲ καὶ Κάνδιδον
καὶ Λαῖτον ἐς τοὺς προειρημένους βαρβάρους ἄλλον ἄλλῃ ἀπέστειλε,
καὶ ἐπερχόμενοι οὗτοι τήν τε χώραν τῶν βαρβάρων ἐδῄουν καὶ τὰς

21—p. 340, 1 > Zon. 12, 9 p. 549, 13—16 B. (p. 101, 13—16 D.)

1—10 exc. U^{G} 69, quod in excerptorum horum serie locum occupat inter n. 68 (72, 3, 1—3) et n. 70 (75, 1, 4 p. 340), huc inseruit iam Leuncl. — Ceterum de exordio vide Mommsen *Röm. Gesch.* 5, 409, 1, cui tamen non in omnibus adstipulandum videtur. cf. quoque v. Gutschmid *Gesch. Irans* p. 151.

C. 1, 4 vide pag. seq.

1 Ὀρροηνοί] cf. ad 68, 18, 1 Ἀδιαβηνοὶ A, διαβηνοὶ BM 6 ἔλεγον Urs., ἔλαττον ABM 9 φρουροὺς Bk., φόρους ABM 10 τῆς A, om. BM

13 δὴ Reim., δὲ VC, an delendum? 18 [ἰκμάς] induxi. ἰκμάς *humor* huius loci non videtur. insiticium esse demonstratur et sequenti τῷ μὴ εὑρεθέντι ἀρχὴν pro quo τῇ μὴ εὑρεθείσῃ ἀρχὴν expectandum foret — nam ἰκμάς fem. gen. est etiam apud Dionem 40, 15, 4 — et inde quod apud Suidam ἀνεφάνη μὲν ὕδωρ legitur 19 ἀτοπίας dedi ex V (qui τῆς ἀτοπίας addita tamen lineola sub τῆς ut inducendum sit, cf. ad 75, 6, 3) C Suid., τῆς ἀτοπίας R. St. quod ad vocem ἀτοπίαν cf. 53, 29, 4 22 Λατερανὸν Reim., λατερνὸν VC, cf. Vict. *ep.* 20, 6, C. I. L. 8, 8937; 13, 1754, et *Pros. imp. Rom.* 3 p. 237 n. 469.

Digitized by Google

4 πόλεις ἐλάμβανον. μέγα δὲ καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ Σευήρῳ φρονοῦντι, ὡς καὶ πάντας ἀνθρώπους καὶ συνέσει καὶ ἀνδρίᾳ ὑπερβεβηκότι, πρᾶγμα παραδοξότατον συνηνέχθη· Κλαύδιος γάρ τις ληστὴς καὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὴν Συρίαν κατατρέχων καὶ πολλῇ διὰ τοῦτο σπουδῇ ζητούμενος, προσῆλθέ τε αὐτῷ ποτε μεθ' ἱππέων ὡς καὶ χιλίαρχός τις ὤν, καὶ ἠσπάσατο αὐτὸν καὶ ἐφίλησε, καὶ οὔτε εὐθὺς ἐφωράθη οὔθ' ὕστερον συνελήφθη. Xiph. 303, 21—304, 8 R. St.

1, 4 ὅτι οἱ Ἀράβιοι, ἐπειδὴ μηδεὶς σφισι τῶν πλησιοχώρων βοηθῆσαι ἠθέλησε πρὸς Σευῆρον αὖθις ἐπρεσβεύσαντο, ἐπιεικέστερά τινα προτεινόμενοι. οὐ μέντοι καὶ ἔτυχον ὧν ἐβούλοντο, ἐπειδὴ μὴ καὶ αὐτοὶ ἦλθον. Exc. U^{G} 70 (p. 414).

p. C. 196 3 ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ τοὺς Σκύθας πολεμησείοντας βρονταί τε καὶ ἀστραπαὶ μετ' ὄμβρου καὶ κεραυνοὶ βουλευομένοις σφίσιν ἐξαίφνης ἐμπεσόντες, καὶ τοὺς πρώτους αὐτῶν τρεῖς ἄνδρας ἀποκτείναντες, ἐπέσχον.

2 ὁ δὲ Σευῆρος αὖθις τρία τέλη τοῦ στρατοῦ ποιήσας, καὶ τὸ μὲν τῷ Λαίτῳ τὸ δὲ τῷ Ἀνυλλίνῳ καὶ τῷ Πρόβῳ δούς, ἐπὶ τὴν Ἀρχὴν ἐξέπεμψε. καὶ οἱ μὲν ταύτην, τριχῇ ἐσβαλόντες, οὐκ ἀμογητὶ ἐχειροῦντο· ὁ δὲ Σευῆρος ἀξίωμα τῇ Νισίβει δοὺς ἱππεῖ ταύτην ἐπέτρεψεν, ἔλεγέ τε μεγάλην τέ τινα χώραν προσκεκτῆσθαι

3 καὶ πρόβολον αὐτὴν τῆς Συρίας πεποιῆσθαι. ἐλέγχεται δὲ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου καὶ πολέμων ἡμῖν συνεχῶν, ὡς καὶ δαπανημάτων πολλῶν, αἰτία οὖσα· δίδωσι μὲν γὰρ ἐλάχιστα, ἀναλίσκει δὲ παμπληθῆ, καὶ πρὸς ἐγγυτέρους καὶ τῶν Μήδων καὶ τῶν Πάρθων προσεληλυθότες ἀεὶ τρόπον τινὰ ὑπὲρ αὐτῶν μαχόμεθα. Xiph. 304, 8—22 R. St.

8—11 fragmentum hoc, excerptorum U^{G} ultimum — quod praecedit n. 69 habes supra c. 1, 2. 3 — bello attribuendum videtur, quo nomen Arabicum meruit Severus (a. 195). quo tamen loco inserendum sit dubium est, cum ne hoc quidem certo constet quinam Arabes sint intellegendi, cf. Wirth *quaest. Sever.* p. 27 sq. sed veri videtur simile ante quam Severum Nisibin venisse narratum sit (c. 2, 3) fragmento locum dari non posse, quare huc transponendum duxi. possis quoque paulo supra c. 2, 4 in. inserere.

8 Ἀράβιοι] cf. ad 36, 2, 5.

17 τὸ δὲ] τὰ δὲ Bk., cf. mox ad καὶ τῷ Ἀνυλλίνῳ dedi ex VC, Ἀνυλλίνῳ R. St., cf. ad 74, 7, 4 καὶ τῷ] καὶ ⟨τὸ τρίτον⟩ τῷ Reim., cf. supra ad τὸ δὲ 18 Ἀρχὴν] corruptum, Ἀτρηνὴν vel Ἀδιαβηνὴν Reim., Ἀρβηλίτιν v. Gutschmid *Gesch. Irans* p. 151, 3 19 Νισίβει] cf. ad 36, 14, 3 22 ὡς] an expungendum? 24. 25 καὶ πρὸς — προσεληλυθότες] *cum accesserimus ad eos qui Medis et Parthis magis sunt finitimi quam nobis*, virorum doctorum hariolationes memorare nihil attinet, nec quod conicias προεληλυθότες opus est.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXVI.

τῷ δὲ Σευήρῳ πόλεμος αὖθις, μήπω ἐκ τῶν βαρβαρικῶν ἀνα- LXXV 4
πνεύσαντι, ἐμφύλιος πρὸς τὸν Ἀλβῖνον τὸν Καίσαρα συνηνέχθη.
ὁ μὲν γὰρ οὐδὲ τὴν τοῦ Καίσαρος αὐτῷ ἔτι ἐδίδου τιμήν, ἐπειδὴ
τὸν Νίγρον ἐκποδὼν ἐποιήσατο, τά τε ἄλλα τὰ ἐνταῦθα ὡς ἐβού-
λετο κατεστήσατο· ὁ δὲ καὶ τὴν τοῦ αὐτοκράτορος ἐζήτει ὑπεροχήν.
συγκινουμένης οὖν διὰ ταῦτα τῆς οἰκουμένης ἡμεῖς μὲν οἱ βουλευταὶ 2
ἡσυχίαν ἤγομεν, ὅσοι μὴ πρὸς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον φανερῶς ἀποκλί-
ναντες ἐκοινώνουν σφίσι καὶ τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἐλπίδων, ὁ δὲ
δῆμος οὐκ ἐκαρτέρησεν ἀλλ' ἐκφανέστατα κατωδύρατο. ἦν μὲν γὰρ
ἡ τελευταία πρὸ τῶν Κρονίων ἱπποδρομία, καὶ συνέδραμεν ἐς αὐτὸ
ἄπλετόν τι χρῆμα ἀνθρώπων. παρῆν δὲ καὶ ἐγὼ τῇ θέᾳ διὰ τὸν 3
ὕπατον φίλον μου ὄντα, καὶ πάντα τὰ λεχθέντα ἀκριβῶς ἤκουσα,
ὅθεν καὶ γράψαι τι περὶ αὐτῶν ἠδυνήθην. ἐγένετο δὲ ὧδε. συνῆλ-
θον μὲν ὥσπερ εἶπον ἀμύθητοι, καὶ τὰ ἅρματα ἐξαχῶς ἀμιλλώμενα
ἐθεάσαντο, ὅπερ που καὶ ἐπὶ τοῦ Κλεάνδρου ἐγεγόνει, μηδὲν μηδένα
παράπαν ἐπαινέσαντες, ὅπερ εἴθισται· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοί τε οἱ δρό- 4
μοι ἐπαύσαντο καὶ ἔμελλον οἱ ἡνίοχοι ἑτέρου ἄρξασθαι, ἐνταῦθα
ἤδη σιγάσαντες ἀλλήλους ἐξαίφνης τάς τε χεῖρας πάντες ἅμα συνεκρό-
τησαν καὶ προσεπεβόησαν, εὐτυχίαν τῇ τοῦ δήμου σωτηρίᾳ αἰτού-
μενοι. εἶπόν τε τοῦτο, καὶ μετὰ τοῦτο τὴν Ῥώμην καὶ βασιλίδα 5
καὶ ἀθάνατον ὀνομάσαντες "μέχρι πότε τοιαῦτα πάσχομεν" ἔκραξαν
"καὶ μέχρι ποῦ πολεμούμεθα;" εἰπόντες δὲ καὶ ἄλλα τινὰ τοιουτό-
τροπα τέλος ἐξεβόησαν ὅτι "ταῦτα ἐστίν", καὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα τῶν

1—3. 5. 6. 8—10 > Zon. 12, 9 p. 549, 17—21 B. (p. 101, 17—22 D.)
21—p. 342, 4 > Zon. 12, 9 p. 549, 21—550, 3 B. (p. 101, 22—27 D.)

1 μήπω R. St., μήπως V, μηπῶ C (σ add. m¹) 8 ἐκοινώνουν] ἐκοινωνοῦμεν Rk. sine causa 10 αὐτὸ] αὐτὴν Leuncl., ταὐτὸ Sylb. 15 Κλεάνδρου C, κλεάρχου V 18 ἤδη addidi ex VC σιγάσαντες Reim. (ind.), σιγήσαντες VC 22 μέχρι ποῦ] μέχρι τοῦ v. Herw., at cf. fr. 5, 6 et locutiones quales sunt μέχρι ἐνταῦθα et μέχρι ὅποι (Plat. *Gorg.* p. 487 C) 23 ταῦτα] ἄτλητά v. Herw., vulgatam sanam crediderim quanquam dubito de interpretatione. an *res ita sese habet, facere nihil possumus?*, ταῦτ' ἐατέον Kuiper. (litt.).

Digitized by Google

ἵππων ἐτράποντο. οὕτω μὲν ἔκ τινος θείας ἐπιπνοίας ἐνεθουσίασαν·
6 οὐ γὰρ ἂν ἄλλως τοσαῦται μυριάδες ἀνθρώπων οὔτε ἤρξαντο τὰ
αὐτὰ ἅμα ἀναβοᾶν ὥσπερ τις ἀκριβῶς χορὸς δεδιδαγμένος, οὔτ'
εἶπον αὐτὰ ἀπταίστως ὡς καὶ μεμελετημένα. ταῦτά τε οὖν ἔτι καὶ
μᾶλλον ἡμᾶς ἐτάραττε, καὶ πῦρ αἰφνίδιον νυκτὸς ἐν τῷ ἀέρι τῷ 5
πρὸς βορρᾶν τοσοῦτον ὤφθη ὥστε τοὺς μὲν τὴν πόλιν ὅλην τοὺς
7 δὲ καὶ τὸν οὐρανὸν αὐτὸν καίεσθαι δοκεῖν. ὃ δὲ δὴ μάλιστα θαυ-
μάσας ἔχω, ψεκὰς ἐν αἰθρίᾳ ἀργυροειδὴς ἐς τὴν τοῦ Αὐγούστου
ἀγορὰν κατερρύη. φερομένην μὲν γὰρ αὐτὴν οὐκ εἶδον, πεσούσης
δὲ αὐτῆς ᾐσθόμην, καὶ κέρματά τινα ἀπ' αὐτῆς χαλκᾶ κατηργύ- 10
ρωσα, ἃ καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὴν αὐτὴν ὄψιν εἶχε· τῇ γὰρ τετάρτῃ
πᾶν τὸ ἐπαλειφθὲν αὐτοῖς ἠφανίσθη.

5 Νουμεριανὸς δὲ τις γραμματιστὴς τῶν τὰ παιδία γράμματα δι-
δασκόντων, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐς τὴν Γαλατίαν, οὐκ οἶδ' ὅ τι δόξαν
αὐτῷ, ἀφορμηθείς, βουλευτής τε εἶναι τῶν Ῥωμαίων πλασάμενος 15
καὶ ἐπὶ στρατιᾶς ἄθροισιν ὑπὸ τοῦ Σευήρου πεμφθῆναι, συνήγαγέ
τινα βραχεῖαν πρῶτον ἰσχύν, καὶ τινας τῶν τοῦ Ἀλβίνου ἱππέων
2 διέφθειρε, καὶ ἄλλα τινὰ ὑπὲρ τοῦ Σευήρου ἐνεανιεύσατο. ἀκούσας
δὲ ὁ Σευῆρος, καὶ νομίσας ὄντως τινὰ τῶν βουλευτῶν εἶναι, ἐπέ-
στειλεν ἐπαινῶν τε αὐτὸν καὶ δύναμιν κελεύων πλείονα προσλαβεῖν· 20
καὶ ὃς λαβὼν πλείονα δύναμιν ἄλλα τε θαυμαστὰ ἐπεδείξατο, καὶ
χιλίας καὶ ἑπτακοσίας καὶ πεντήκοντα μυριάδας δραχμῶν ἑλὼν τῷ
3 Σευήρῳ ἔπεμψε. νικήσαντος δὲ τοῦ Σευήρου πρὸς αὐτὸν ἐλθὼν
οὔτ' ἀπεκρύψατό τι οὔτ' ἤτησεν ὡς ἀληθῶς βουλευτὴς γενέσθαι,
καὶ τιμαῖς μεγάλαις πλούτῳ τε ἂν αὐξηθῆναι δυνηθεὶς οὐκ ἠθέ- 25
λησεν, ἀλλ' ἐν ἀγρῷ τινι, σμικρόν τι ἀφ' ἡμέραν λαμβάνων παρ'
αὐτοῦ, διεβίω.

p. C. 197 6 ὁ δὲ δὴ ἀγὼν τῷ τε Σευήρῳ καὶ τῷ Ἀλβίνῳ πρὸς τῷ Λουγ-
δούνῳ τοιόσδε ἐγένετο. πεντεκαίδεκα μὲν μυριάδες στρατιωτῶν
συναμφοτέροις ὑπῆρχον, παρῆσαν δὲ καὶ ἀμφότεροι τῷ πολέμῳ 30
ἅτε περὶ ψυχῆς θέοντες, καίτοι τοῦ Σευήρου μηδεμιᾷ πω μάχῃ
2 ἑτέρᾳ παραγεγονότος. ἦν δὲ ὁ μὲν Ἀλβῖνος καὶ τῷ γένει καὶ τῇ

---

28 sqq. cf. Zon. 12, 9 p. 550, 3—5 B. (p. 101, 27—102, 1 D.)

C. 5, 4 vide p. 346.

5 καὶ πῦρ] καὶ ⟨ὅτι⟩ πῦρ Leuncl., καὶ ἔτι καὶ μᾶλλον (hoc ex superioribus) πῦρ ⟨ὅ⟩ Rk., praestaret illud nec tamen opus videtur 6 ὤφθη] ὀφθὲν Polak. 13 δὲ inserui ex V, om. C 28 Ἀλβίνῳ R. St., ἀλβιανῷ VC Λουγδούνῳ R. St., λογδούνῳ VC, cf. ad 74, 3, 2 30 συναμφοτέροις] ita VC.

Digitized by Google

παιδείᾳ προήκων, ἄτερος δὲ ⟨τὰ⟩ πολέμια κρείττων καὶ δεινὸς στρατηγῆσαι. συνέβη δὲ τὸν Ἀλβῖνον προτέρᾳ μάχῃ νικῆσαι τὸν Λοῦπον τῶν τοῦ Σευήρου στρατηγῶν ὄντα, καὶ πολλοὺς τῶν σὺν αὐτῷ διαφθεῖραι στρατιωτῶν. ὁ δὲ τότε ἀγὼν πολλὰς ἔσχεν ἰδέας τε καὶ τροπάς. τὸ μὲν γὰρ λαιὸν κέρας τοῦ Ἀλβίνου ἡττήθη τε καὶ κατέ- 3
φυγεν ἐς τὸ ἔρυμα. καὶ οἱ Σευήρειοι στρατιῶται διώκοντες συνεσέπεσον, καὶ ἐκείνους τε ἐφόνευον καὶ τὰς σκηνὰς διήρπαζον. ἐν δὲ τούτῳ οἱ περὶ τὸ δεξιὸν κέρας τεταγμένοι τοῦ Ἀλβίνου στρατιῶται, κρυπτὰς τάφρους ἔχοντες πρὸ αὐτῶν καὶ ὀρύγματα γῇ ἐπιπολαίως κεκαλυμμένα, μέχρι μὲν ἐκείνων προῆεσαν καὶ ἠκόντιζον πόρρωθεν, περαιτέρω δὲ οὐ προεχώρουν, ἀλλὰ καὶ ὡς δεδιότες ἀνέστρεφον, ὅπως ἐπισπάσωνται τοὺς ἐναντίους ἐς δίωξιν· ὃ δή ποτε καὶ ἐγέ- 4
νετο. ἀγανακτήσαντες γὰρ οἱ Σευήρειοι πρὸς τὴν δι' ὀλίγου αὐτῶν ἐξόρμησιν, καὶ καταφρονήσαντες αὖ πρὸς τὴν ἐκ βραχέος ἀνάφευξιν, ὥρμησαν ἐπ' αὐτοὺς ὡς καὶ παντὸς τοῦ μεταιχμίου σφῶν ἐμβατοῦ ὄντος, καὶ γενόμενοι κατὰ τὰς τάφρους παθήματι δεινῷ συνηνέχθησαν· οἵ τε γὰρ πρωτοστάται καταρραγέντων εὐθὺς τῶν ἐξ ἐπιπολῆς 5
ἐπικειμένων ἐς τὰ ὀρύγματα ἐνέπεσον, καὶ οἱ ἐπιτεταγμένοι σφίσιν ἐμπίπτοντες αὐτοῖς ἐσφάλλοντο καὶ κατέπιπτον, καὶ οἱ λοιποὶ δείσαντες ἀνεχώρουν ὀπίσω καὶ ἅτε ἐξαίφνης ἀναστρεφόμενοι αὐτοί τε ἔπταιον καὶ τοὺς οὐραγοῦντας ἀνέτρεπον, ὥστε καὶ ἐς φάραγγα αὐτοὺς βαθεῖαν συνῶσαι. ἐγένετο δὴ τούτων τε καὶ τῶν ἐς τὰς 6
τάφρους πεσόντων φόνος πολὺς ἀναμὶξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν. ἐν δὲ τῷ θορύβῳ τούτῳ καὶ οἱ μεταξὺ τῆς τε φάραγγος καὶ τῶν τάφρων βαλλόμενοί τε καὶ τοξευόμενοι διεφθείροντο. ἰδὼν δὲ ταῦτα ὁ Σευῆρος ἐπεκούρησε μὲν αὐτοῖς μετὰ τῶν δορυφόρων, τοσούτου δὲ ἐδέησεν αὐτοὺς ὠφελῆσαι ὥστε καὶ τοὺς δορυφόρους ὀλίγου δεῖν προσαπώλεσε καὶ αὐτὸς τὸν ἵππον ἀποβαλὼν ἐκινδύνευσεν. ὡς δὲ 7
εἶδε φεύγοντας πάντας τοὺς ἑαυτοῦ, τὴν χλαμύδα περιρρηξάμενος καὶ τὸ ξίφος σπασάμενος ἐς τοὺς φεύγοντας ἐσεπήδησεν, ὅπως ἢ αἰσχυνθέντες ὑποστρέψωσιν ἢ καὶ αὐτὸς αὐτοῖς συναπόληται. ἔστησαν γοῦν τινες τοιοῦτον αὐτὸν ἰδόντες καὶ ὑπέστρεψαν, κἂν τούτῳ τοῖς ἐφεπομένοις σφίσιν ἐναντίοι ἐξαίφνης φανέντες συχνοὺς μὲν ἐκείνων ὡς καὶ Ἀλβινείους κατέκοψαν, πάντας δὲ τοὺς ἐπιδιώκοντάς σφας ἔτρεψαν. καὶ αὐτοῖς ἐνταῦθα ἱππεῖς ἐκ πλαγίου οἱ μετὰ τοῦ 8
Λαίτου ἐπιγενόμενοι τὸ λοιπὸν ἐξειργάσαντο. ὁ γὰρ Λαῖτος, ἕως

---

1 ⟨τὰ⟩ ins. Rk. 2 Λοῦπον] cf. ad c. 5, 4 p. 346 8 οἱ περὶ C, οἱ τὸ περὶ V (sed τὸ lineola subducta deletum, cf. ad c. 2, 2) 9 αὐτῶν R. St., αὐτῶν VC 17 ἐξ ἐπιπολῆς] ἐπιπολῆς Dionem dedisse crediderim 21 φάραγγα V, φάλαγγα C 22 ἐγένετο H. St., ἐγένοντο VC 32 γοῦν] οὖν Bk.

Digitized by Google

μὲν ἀγχωμάλως ἠγωνίζοντο, περιεωρᾶτο ἐλπίζων ἐκείνους τε ἀμφοτέρους ἀπολεῖσθαι καὶ ἑαυτῷ τὸ κράτος τοὺς λοιποὺς στρατιώτας ἑκατέρωθεν δώσειν, ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἐπικρατέστερα τὰ τοῦ Σευήρου γενόμενα, προσεπελάβετο τοῦ ἔργου.

7 ὁ μὲν δὴ Σευῆρος οὕτως ἐνίκησεν, ἡ δὲ δύναμις ἡ τῶν Ῥωμαίων ἰσχυρῶς ἔπταισεν ἅτε ἀμφοτέρωθεν ἀναριθμήτων πεσόντων. καὶ πολλοὶ καὶ τῶν κρατησάντων ὠλοφύραντο τὸ πάθος· τό τε 2 γὰρ πεδίον πᾶν μεστὸν νεκρῶν καὶ ἀνδρῶν καὶ ἵππων ἑωρᾶτο, καὶ αὐτῶν οἱ μὲν τραύμασι πολλοῖς κατακεκομμένοι καὶ οἷα κρεουργηθέντες ἔκειντο, οἱ δὲ καὶ ἄτρωτοι ἐσεσώρευντο, τά τε ὅπλα ἔρριπτο, καὶ τὸ αἷμα πολὺ ἐρρύη, ὥστε καὶ ἐς τοὺς ποταμοὺς ἐσπεσεῖν. 3 ὁ δ' Ἀλβῖνος καταφυγὼν ἐς οἰκίαν τινὰ πρὸς τῷ Ῥοδανῷ κειμένην, ἐπειδὴ πάντα τὰ πέριξ φρουρούμενα ᾔσθετο, ἑαυτὸν ἀπέκτεινε· λέγω γὰρ οὐχ ὅσα ὁ Σευῆρος ἔγραψεν, ἀλλ' ὅσα ἀληθῶς ἐγένετο. ἰδὼν δ' οὖν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ πολλὰ μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς πολλὰ δὲ τῇ γλώττῃ χαρισάμενος, τὸ μὲν ἄλλο ῥιφῆναι ἐκέλευσε, τὴν δὲ 4 κεφαλὴν ἐς τὴν Ῥώμην πέμψας ἀνεσταύρωσεν. ἐφ' οἷς δῆλος γενόμενος ὡς οὐδὲν εἴη αὐτοκράτορος ἀγαθοῦ, ἔτι μᾶλλον ἡμᾶς τε καὶ τὸν δῆμον, οἷς ἐπέστειλεν, ἐξεφόβησεν· ἅτε γὰρ παντὸς ἤδη τοῦ ὡπλισμένου κεκρατηκὼς ἐξέχεεν ἐς τοὺς ἀνόπλους πᾶν ὅσον ὀργῆς ἐς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου ἠθροίκει. μάλιστα δ' ἡμᾶς ἐξέπληξεν ὅτι τοῦ τε Μάρκου υἱὸν καὶ τοῦ Κομμόδου ἀδελφὸν ἑαυτὸν ἔλεγε, 8 τῷ τε Κομμόδῳ, ὃν πρώην ὕβριζεν, ἡρωικὰς ἐδίδου τιμάς. πρός τε τὴν βουλὴν λόγον ἀναγινώσκων, καὶ τὴν μὲν Σύλλου καὶ Μαρίου καὶ Αὐγούστου αὐστηρίαν τε καὶ ὠμότητα ὡς ἀσφαλεστέραν ἐπαινῶν, τὴν δὲ Πομπηίου ⟨καὶ⟩ Καίσαρος ἐπιείκειαν ὡς ὀλεθρίαν αὐτοῖς ἐκείνοις γεγενημένην κακίζων, ἀπολογίαν τινὰ ὑπὲρ τοῦ Κομ- 2 μόδου ἐπήγαγε, καθαπτόμενος τῆς βουλῆς ὡς ⟨οὐ⟩ δικαίως ἐκεῖνον ἀτιμαζούσης, εἴγε καὶ αὐτῆς οἱ πλείους αἴσχιον βιοτεύουσιν. "εἰ γὰρ τοῦτο ἦν" ἔφη "δεινόν, ὅτι αὐτοχειρίᾳ ἐφόνευεν ἐκεῖνος θηρία, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τις χθὲς καὶ πρώην ἐν Ὠστίοις, ὑπατευκὼς γέρων,

6 = Zon. 12, 9 p. 550, 5. 6 B. (p. 102, 1. 2 D.) 12—17 > Zon. 12, 9 p. 550, 6—9 B. (p. 102, 2—6 D.)

1 ἀγχωμάλως] Xiphilini magis videtur quam Dionis, qui semper Thucydidem (7, 71, 4) secutus ἀγχώμαλα περιεωρᾶτο C (περιωρᾶτο addita ε supra ω a m¹), περιωρᾶτο V 9 οἷα Bk., οἳ VC, ὡς Reim., οἷον Rk. 14 ἀληθῶς] an ⟨ὡς⟩ ἀληθῶς? 18 εἴη] εἶχε vel ⟨οἱ⟩ εἴη Sylb., ⟨αὐτῷ μετ⟩είη vel ⟨προσ⟩είη Rk., ⟨οἱ ἐν⟩είη vel ἔχοι Bk., praefero Reiskii vel Bekkeri lectionem paulo immutatam εἴη ⟨οἱ⟩ vel ἐνείη ⟨οἱ⟩ 20 ἀνόπλους] cf. ad 55, 18, 5 26 ⟨καὶ⟩ ins. R. St. 28 ⟨οὐ⟩ ins. R. St. 31 Ὠστίοις Bk., ὀστίοις VC, cf. ad 36, 22, 2.

Digitized by Google

δημοσίᾳ μετὰ πόρνης πάρδαλιν μιμουμένης ἔπαιζεν. ἀλλ' ἐμονο- 3
μάχει νὴ Δία. ὑμῶν δ' οὐδεὶς μονομαχεῖ; πῶς οὖν καὶ ἐπὶ τί
τάς τε ἀσπίδας αὐτοῦ καὶ τὰ κράνη τὰ χρυσᾶ ἐκεῖνα ἐπρίαντό
τινες;" ἀναγνοὺς δὲ ταῦτα τριάκοντα μὲν καὶ πέντε ἀπέλυσε τῶν
τὰ Ἀλβίνου φρονῆσαι αἰτιαθέντων, καὶ ὡς μηδεμίαν τὸ παράπαν 4
αἰτίαν ἐσχηκόσιν αὐτοῖς προσεφέρετο (ἦσαν δὲ ἐν τοῖς πρώτοις
τῆς γερουσίας), ἐννέα δὲ καὶ εἴκοσιν ἀνδρῶν θάνατον κατεψηφί-
σατο, ἐν οἷς ἄρα καὶ Σουλπικιανὸς ὁ τοῦ Περτίνακος πενθερὸς
ἠριθμεῖτο. Xiph. 304, 22—308, 21 R. St.

ὅτι πάντες μὲν ἐπλάττοντο τὰ Σευήρου φρονεῖν, ἠλέγχοντο δὲ ἐν 5
ταῖς αἰφνιδίοις ἐπαγγελίαις, μὴ δυνάμενοι ἐπικαλύπτειν τὸ ἐν τῇ ψυχῇ
κεκρυμμένον· τῆς γὰρ ἀκοῆς ἐξαπίνης αὐτοῖς προσπιπτούσης ἀφυλάκτως
ἐκινοῦντο, καὶ ὑπὸ τούτων καὶ ὑπὸ τῆς ὄψεως καὶ τῶν ἠθῶν ὡς ἕκαστοι
κατάδηλοι ἐγίνοντο. τινὲς δὲ καὶ ἐκ τοῦ σφόδρα προσποιεῖσθαι πλέον
ἐγινώσκοντο. Petr. Patr. *exc. Vat.* 130 (p. 227 Mai. = p. 210, 19—26 Dind.)

ὅτι ὁ Σεουῆρος ἐπεχεί-
ρησε τοὺς τιμωρουμένους ὑπ'
αὐτοῦ . . . τῷ Κλάρῳ τῷ Ἐρυ-
κίῳ μηνυτῇ κατ' αὐτῶν χρή-
σασθαι, ἵνα τόν τε ἄνδρα δια-
βάλῃ καὶ τὸν ἔλεγχον ἀξιοχρεώτερον
πρός τε τὸ γένος αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν
δόξαν ποιεῖσθαι νομισθείη· καὶ τήν

ὅτι Σευῆρος τοὺς βουλευτὰς LXXIV 9, 5
τοὺς γράψαντας κατ' αὐτοῦ πρὸς Ἀλ-
βῖνον διελέγξαι βουλόμενος ἠβουλήθη
καὶ Βιβιανὸν ἄνδρα ὑπατευκότα καὶ
τὰ Ἀλβίνου δοκοῦντα φρονεῖν ὑπο-
φθεῖραι, ἵνα τῇ μαρτυρίᾳ αὐ-
τοῦ χρώμενος κατὰ τῶν βου-
λευτῶν ἀξιόπιστον τὴν κατη-

4—8 > Zon. 12, 9 p. 550, 9. 10 B. (p. 102, 6. 7 D.)

10—15 exc. Vat. 130 inter n. 129 (ad 74, 9, 1—4) et n. 131 (quod vide mox) collocandum est. aut ad Nigri aut ad Albini fautores pertinere in aprico est. hoc praetuli, quare huc inserendum duxi, praeeunte iam Bekkero.

C. 9, 1 sqq. vide p. 346.

16 — p. 346, 9 exc. Val. 344, quod inter 74, 9, 4[b] (exc. Val. 343) et 75, 9, 2 (unde exc. Val. 345) ponatur necesse est, huc transferendum esse vidit Schulte *Philol.* 30 (1870) p. 397 collato exc. Vat. 131, quod iam Maius cum exc. Val. 344 composuerat. igitur consuli a. 193 (nam is intellegitur, cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 189 n. 197) nomina fuisse videntur *C. Iulius Erucius Clarus Vibianus*, quorum nominum *Iulius* et *Vibianus* indicant fortasse eum adfinitate quadam coniunctum fuisse cum *A. Iulio Pompilio A. f. Pisone T. Vibio Varo*(?) *Laevillo Bereniciano*, *Pros. imp. Rom.* 2 p. 207 n. 322.

11 ἐπαγγελίαις] ἀπαγγελίαις Bk. 14 ἐγίνοντο] ἐγένοντο Mai.

18[a] ὑπ' αὐτοῦ . . . .] lacunosum esse locum vidit Rk., qui supplet ⟨ὑπάγειν τῇ δίκῃ μέλλων⟩, sed ὑπ' αὐτοῦ ⟨διελέγξαι βουλόμενος⟩ Bk. ex exc. Vat.

18[a] τῷ Κλάρῳ τῷ Ἐρυκίῳ et 19[b] Βιβιανὸν] cf. quae supra adnotata sunt.

Digitized by Google

γε σωτηρίαν τήν τε ἄδειαν αὐτῷ δώ-
6 σειν ὑπέσχετο. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἀπο-
θανεῖν μᾶλλον ἢ τοιοῦτόν τι ἐνδείξαι
εἵλετο, πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν ἐτράπετο,
καὶ τοῦτον ἀνέπεισεν. καὶ διὰ τοῦτ'
αὐτὸν ἀφῆκεν, ὅσον γε μήτ' ἀποκτεῖ-
ναι μήτ' ἀτιμάσαι· ταῖς γὰρ δὴ βα-
σάνοις ἰσχυρῶς πάντα ὑπ' αὐτοῦ
ἠκρίβωσεν, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὸ ἄξιωμα τὸ τότε αὐτῷ ποιησάμενος.
Exc. Val. 344 (p. 737).

γορίαν ποιήσῃ. ὁ δὲ εἵλατο
σφαγῆναι ἢ πρᾶξαί τι ἐλευ-
θερίας ἀλλότριον. Ἰουλιανὸν
οὖν εὑρὼν πρὸς τοῦτο ἀνέπει-
σε καὶ κατηγόρῳ ἐχρήσατο.
Petr. Patr. *exc. Vat.* 131 (p. 227
Mai. = p. 210, 27—211, 2 Dind.)

LXXV 5, 4 ὅτι διὰ τὸ τοὺς Καληδονίους μὴ ἐμμείναντας ταῖς ὑποσχέσεσι, καὶ τοῖς Μαιάταις παρεσκευασμένους ἀμῦναι, διὰ τὸ τότε τὸν Σεουῆρον τῷ παροίκῳ πολέμῳ προσκεῖσθαι, κατηναγκάσθη ὁ Λοῦπος μεγάλων χρημάτων τὴν εἰρήνην παρὰ τῶν Μαιατῶν ἐκπρίασθαι, αἰχμαλώτους τινὰς ὀλίγους ἀπολαβών. Exc. U^{R} 18 (p. 414).

p. C. 193 9 μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Σεουῆρος ἐστρατεύει κατὰ τῶν Πάρθων· ἀσχολουμένου γὰρ αὐτοῦ ἐς τοὺς ἐμφυλίους πολέμους ἐκεῖνοι ἀδείας λαβόμενοι τήν τε Μεσοποταμίαν εἷλον, στρατεύσαντες παμπληθεί,

16—18 > Zon. 12, 9 p. 550, 11. 12 B. (p. 102, 8. 9 D.)

11—15 exc. U^{R} 18 — collocandum post 69, 15, 1 (exc. U^{R} 17) et ante 78, 26, 2 (unde exc. U^{R} 19), imo ante exitum libri 77, quo Severi mors enarratur — cui anno attribuendum sit pro certo vix dicas. Lupus (*λούπιος* codd.) ille, de quo agit, vix alienus est a Virio Lupo Britanniae imperante Severo praeside, C. I. L. 7, 210 (a. 197). 273, *Dig.* 28, 6, 2, 4; eundemque esse Lupum, Severi ducem, quem Albinus a. 196/7 devicit (supra c. 6, 2) probabiliter conicias. credibile igitur Lupum a. 197 post proelium Lugdunense Britanniae praepositum, hoc anno vel ineunte a. 198 coactum fuisse ut cum Maeatis pacem componeret, quod Severus in reliquiis Albianae factionis in Gallia opprimendis occupatus copiis Britannicis nondum carere posset, id quod proposuit Hirschfeld (*Pros. imp. Rom.* 3 p. 446 n. 479). — Huebner (*Rhein. Mus.* 12 p. 66 sq.) pro *τῷ παροίκῳ πολέμῳ* legendum coniecit *τῷ Παρθικῷ πολέμῳ*, quod qui probat fragmentum a. 197/8 attribuere non habet necesse. at me iudice vulgatam lectionem tuetur Herod. 7, 235.

1^{a} *γε*] *μὲν* vel *τε* Rk. 8 *ὑπ'*] *ἀπ'* vel *ἐξ* vel *παρ'* St. 9 *τὸ τότε αὐτῷ*] *τὸ τότε αὐτοῦ* Val., an *τὸ τότε αὐτοῦ ⟨ὄν⟩*?, *τὸ τότε αὐτῷ ⟨προσὸν⟩* Polak.
11 sq. *ὅτι διὰ — διὰ τὸ τότε*] ita VBM (nisi quod *ἐμμένοντας* M) corrupte, *ὅτι διὰ τὸ τοὺς Καληδονίους μὴ ἐμμεῖναι ταῖς ὑποσχέσεσι, [καὶ] τοῖς Μαιάταις παρεσκευασμένους ἀμῦναι, ⟨καὶ⟩ διὰ τὸ τότε* Leuncl., *ὅτι διὰ [τὸ] τοὺς Καληδονίους μὴ ἐμμείναντας ταῖς ὑποσχέσεσι καὶ τοῖς Μαιάταις παρεσκευασμένους ἀμῦναι, ⟨καὶ⟩ διὰ τὸ τότε* Rk., recte ni fallor, nisi quod praeferrem . . . *ἀμῦναι, διά ⟨τε⟩ τὸ τότε* 11 *Καληδονίους*] cf. ad 76, 12, 1 12. 14 *Μαιάταις Μαιατῶν*] cf. ad 76, 12, 1 13 *παροίκῳ*] *Παρθικῷ* Huebner, vide supra in adn. *Λοῦπος* Urs., *λούπιος* VBM, cf. supra in adn.

Digitized by Google

καὶ μικροῦ καὶ τὴν Νίσιβιν ἐχειρώσαντο, εἰ μὴ Λαῖτος αὐτήν, πολιορκούμενος ἐν αὐτῇ, διεσώσατο. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ πλεῖον ἐδοξάσθη, 2
ὧν καὶ ἐς τὰ ἄλλα καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ δημόσια καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ ἄριστος. ἀφικόμενος δὲ ἐς τὴν προειρημένην Νί-
σιβιν ὁ Σευῆρος ἐνέτυχε συῒ μεγίστῳ· ἱππέα τε γὰρ ἔκτεινεν ὁρμήσας καταβαλεῖν αὐτὸν πειρώμενον καὶ τῇ ἑαυτοῦ ἰσχύι θαρρήσαντα, μόλις δὲ ὑπὸ πολλῶν στρατιωτῶν συλληφθεὶς τε καὶ σφαγείς, τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντων τῶν συλλαβόντων αὐτόν, τῷ Σευήρῳ προσεκομίσθη. τῶν δὲ Πάρθων οὐ μεινάντων αὐτὸν ἀλλ' οἴκαδε 3
ἀναχωρησάντων (ἦρχε δὲ αὐτῶν Οὐολόγαισος, οὗ ἀδελφὸς συνῆν τῷ Σευήρῳ) πλοῖα κατασκευάσας ὁ Σευῆρος ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καὶ πλέων τε καὶ βαδίζων παρ' αὐτόν, διὰ τὸ εἶναι λίαν ὀξύτατα καὶ ταχινὰ καὶ εὖ ἐσταλμένα (τῆς παρὰ τὸν Εὐφράτην ὕλης καὶ τῶν ἐκεῖσε χωρίων ἄφθονον διδούσης αὐτῷ τὴν τῶν ξύλων χορηγίαν)
τὰ κατασκευασθέντα, ταχέως τήν τε Σελεύκειαν καὶ τὴν Βαβυλῶνα ἐκλειφθείσας ἔλαβε. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τὴν Κτησιφῶντα ἐλὼν 4
ἐκείνην τε πᾶσαν διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις ἐφῆκε, φόνον τε ἀνθρώπων πλεῖστον εἰργάσατο, καὶ ζῶντας ἐς δέκα μυριάδας εἷλεν. οὐ μέντοι οὔτε τὸν Οὐολόγαισον ἐπεδίωξεν οὔτε τὴν Κτησιφῶντα κατέσχεν, ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τοῦτο μόνον ἐστρατευκὼς ἵν' αὐτὴν διαρπάσῃ ᾤχετο, τὸ μὲν ἀγνωσίᾳ τῶν χωρίων τὸ δ' ἀπορίᾳ τῶν ἐπι-

---

11. 15—19. 9. 10. 19—21 = Zon. 12, 9 p. 550, 12—18 B. (p. 102, 9—17 D.)

1—4 leguntur haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 345:

Xiphilinus (308, 25—28)	Exc. Val. 345
. . . εἰ μὴ Λαῖτος αὐτὴν, πολιορκούμενος ἐν αὐτῇ, διεσώσατο. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ πλεῖον ἐδοξάσθη, ὧν καὶ ἐς τὰ ἄλλα τά τε πολεμικὰ (V, πολιτικὰ C) καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ δημόσια καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ ἄριστος.	ὅτι ὁ Λαῖτος τὴν Νίσιβιν πολιορκουμένην ὑπὸ Πάρθων ἔσωσεν καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ πλεῖον ἐδοξάσθη, ὧν καὶ ἐς τἄλλα καὶ ἐς τὰ ἴδια καὶ τὰ δημόσια καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ ἄριστος.

1 καὶ μικροῦ] κἂν μικροῦ v. Herw. (litt.), dubito num necesse, cf. quoque 71, 4, 2 3 ἐς τὰ ἄλλα cod. Peir., ἐς τὰ ἄλλα τά τε πολεμικὰ V, ἐς τὰ ἄλλα τά τε πολιτικὰ C, insiticium esse et hoc et illud vidit Rk. τὰ ἴδια VC, ἐς τὰ ἴδια cod. Peir. 9 οἴκαδε Bk. cum Zon., οἴκοι VC 12 λίαν ὀξύτατα καὶ ταχινὰ] ὀξύτατα καὶ λίαν ταχινὰ Reim., ceterum ταχινὰ num Dionis sit dubito et locus fortasse corruptus ὀξύτατα C, ὀξύτητα V 13 sqq. τῆς παρὰ τὸν Εὐφράτην — χορηγίαν post ἐν τῷ Εὐφράτῃ collocat Leuncl., τὰ κατασκευασθέντα tamquam glossema damnat v. Herw. (litt.) 16 ἐκλειφθείσας] ἐκλειφθεῖσαν Zon., ad rem cf. v. Gutschmid *Gesch. Irans* p. 152, 2.

Digitized by Google

τηδείων. ὑπέστρεψε δὲ καθ' ἑτέραν ὁδόν· τά τε γὰρ ξύλα καὶ ὁ χόρτος ὁ ἐν τῇ προτέρᾳ εὑρεθεὶς κατανάλωτο· καὶ οἱ μὲν αὐτῷ τῶν στρατιωτῶν πεζῇ ἄνω παρὰ τὸν Τίγριν, οἱ δὲ καὶ ἐπὶ πλοίων ἀνεπορεύθησαν. Xiph. 308, 21 — 309, 17 R. St., et (p. 346 v. 1 — 4) Exc. Val. 345 (p. 737).

p. C. 199? **10** καὶ μετὰ τοῦτο ὁ Σεουῆρος τὴν Μεσοποταμίαν διαβὰς ἐπειράθη μὲν καὶ τῶν Ἄτρων οὐ πόρρω ὄντων, ἐπέρανε δ' οὐδέν, ἀλλὰ καὶ τὰ μηχανήματα κατεκαύθη καὶ στρατιῶται συχνοὶ μὲν ἀπώλοντο πάμπολλοι δὲ καὶ ἐτρώθησαν. ἀπανέστη οὖν ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνέ-
2 ζευξεν ὁ Σεουῆρος. ἐν ᾧ δὲ ἐπολέμει, δύο ἄνδρας τῶν ἐπιφανῶν ἀπέκτεινεν, Ἰούλιον Κρίσπον χιλιαρχοῦντα τῶν δορυφόρων, ὅτι ἀχθεσθεὶς τῇ τοῦ πολέμου κακώσει ἔπος τι τοῦ Μάρωνος τοῦ ποιητοῦ παρεφθέγξατο, ἐν ᾧ ἐνῆν στρατιώτης τις τῶν μετὰ Τούρνου τῷ Αἰνείᾳ ἀντιπολεμούντων ὀδυρόμενος καὶ λέγων ὅτι "ἵνα δὴ τὴν Λαουινίαν ὁ Τοῦρνος ἀγάγηται, ἡμεῖς ἐν οὐδενὶ λόγῳ παραπ-
15 ολλύμεθα". καὶ τὸν κατηγορήσαντα αὐτοῦ στρατιώτην Οὐαλέριον
3 χιλίαρχον ἀντ' αὐτοῦ ὁ Σεουῆρος ἀπέδειξεν. ἀπέκτεινε δὲ καὶ τὸν Λαῖτον, ὅτι τε φρόνημα εἶχε καὶ ὅτι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἠγαπᾶτο καὶ οὐκ ἄλλως στρατεύσειν ἔλεγον, εἰ μὴ Λαῖτος αὐτῶν ἡγοῖτο. καὶ τούτου τὸν φόνον, διότι οὐκ εἶχε φανερὰν αἰτίαν εἰ μὴ τὸν
20 φθόνον, τοῖς στρατιώταις προσῆπτεν ὡς παρὰ γνώμην αὐτοῦ τοῦτο τετολμηκόσιν.

p. C. 200? **11** αὐτὸς δὲ πάλιν ἐπὶ τὰ Ἄτρα ἐστράτευσε, πολλὰ μὲν σιτία παρασκευάσας πολλὰ δὲ καὶ μηχανήματα ἑτοιμασάμενος· καὶ γὰρ δεινὸν ἐποιεῖτο, τῶν ἄλλων κεχειρωμένων, μόνην ταύτην ἐν μέσῳ
25

7—10 cf. Zon. 12, 9 p. 551, 7. 8 B. (p. 102, 31. 32 D.) 10—17 > Zon. 12, 9 p. 550, 19—22 B. (p. 102, 18—22 D.) 17—21 = Zon. 12, 9 p. 551, 1—4 B. (p. 102, 22—27 D.) 23 = Zon. 12, 9 p. 551, 5 B. (p. 102, 28 D.)

C. 9, 6 vide supra p. 218sq.

1 ξύλα] σίτια Rk. 2 προτέρᾳ Bk., προτεραία VC Τίγριν] cf. ad 36, 6, 2.

6 τὴν Μεσοποταμίαν διαβὰς] an ita Dio dubito, quanquam non aliter Herodianus in loco tamen corrupto 3, 9, 3. διαβαίνειν ποταμόν, γέφυραν, τάφρον, ὁδόν (Thuc. 6, 66, 3) dicitur et διαβαίνειν εἰς γῆν, νῆσον, ἤπειρον sim., nec Dionem Her. 4, 118 ἐπείτε τάχιστα διέβη τήνδε τὴν ἤπειρον vel 7, 20 διαβάντες τὴν Εὐρώπην legisse vel si legerit concoquere potuisse credo 7 τῶν Ἄτρων] cf. ad 74, 11, 2 11 Ἰούλιον] Ἰούλιον ⟨μὲν⟩ Bk. 12 τοῦ Μάρωνος] Aen. 11, 371 sqq. 15 Λαουινίαν R. St., Χαβινίαν VC 20 φόνον Zon., φόβον VC 21 ὡς restitui ex VC, ὥσπερ R. St. 25 ταύτην] an ταύτην ⟨τὴν πόλιν⟩?

Digitized by Google

κειμένην ἀντέχειν. καὶ ἀπώλεσε καὶ χρήματα πλεῖστα καὶ τὰ μηχανήματα πάντα, πλὴν τῶν Πρισκείων, ὡς ἀνωτέρω ἔφην, καὶ σὺν τούτοις καὶ στρατιώτας πολλούς. συχνοὶ μὲν γὰρ καὶ ἐν ταῖς προ- 2
νομαῖς ἐφθείροντο, τῆς βαρβαρικῆς ἵππου (φημὶ δὴ τῆς τῶν Ἀραβίων) πανταχοῦ ὀξέως τε καὶ σφοδρῶς ἐπιπιπτούσης αὐτοῖς· καὶ οἱ Ἀτρηνοὶ ἐξικνοῦντο μὲν καὶ ταῖς τοξείαις ἐπὶ μακρότατον (καὶ γὰρ ἐκ μηχανῶν βέλη τινὰ ἐξέκρουον, ὥστε πολλοὺς καὶ τῶν τοῦ 3
Σεουήρου ὑπασπιστῶν βαλεῖν, σύνδυό τε αὐτῶν βέλη ὑπὸ τὴν αὐτὴν ῥύμην ἰέντων, πολλαῖς τε ἅμα χερσὶ καὶ πολλοῖς τοξεύμασι βαλλόντων), πλεῖστον δὲ ὅμως ἐκάκωσαν αὐτοὺς ἐπειδὴ τῷ τείχει προσέμιξαν, καὶ πολὺ πλεῖον ἐπεὶ καὶ διέρρηξάν τι αὐτοῦ· τά τε γὰρ ἄλλα 4
καὶ τὸ νάφθα τὸ ἀσφαλτῶδες ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἄνω μοι γέγραπται, ἀφιέντες σφίσι τά τε μηχανήματα καὶ τοὺς στρατιώτας πάντας, οἷς ἐπεβλήθη, κατέπρησαν. καὶ αὐτὰ ὁ Σεουῆρος ἀπὸ βήματος ὑψηλοῦ ἐθεώρει. πεσόντος δέ πη τοῦ ἔξωθεν περιβόλου, καὶ τῶν 12
στρατιωτῶν πάντων προθυμουμένων ἐς τὸν λοιπὸν ἐσβιάσασθαι, ἐκώλυσεν αὐτοὺς ὁ Σεουῆρος τοῦτο πρᾶξαι, τορῶς πανταχόθεν τὸ ἀνακλητικὸν σημανθῆναι κελεύσας· δόξα τε γὰρ τοῦ χωρίου ὡς 2
καὶ πάμπολλα τά τε ἄλλα χρήματα καὶ τὰ τοῦ Ἡλίου ἀναθήματα ἔχοντος μεγάλη ἦν, καὶ προσεδόκησεν ἐθελοντὶ τοὺς Ἀραβίους, ἵνα μὴ βίᾳ ἁλόντες ἀνδραποδισθῶσιν, ὁμολογήσειν. μίαν γοῦν διαλιπὼν 3
ἡμέραν, ὡς οὐδεὶς αὐτῷ ἐπεκηρυκεύσατο, προσέταξεν αὖθις τοῖς στρατιώταις τῷ τείχει, καίπερ ἀνοικοδομηθέντι νυκτός, προσβαλεῖν· καὶ αὐτῷ τῶν μὲν Εὐρωπαίων τῶν δυναμένων τι κατεργάσασθαι οὐδεὶς ἔτ' ὀργῇ ὑπήκουσεν, ἕτεροι δὲ δὴ Σύροι ἀναγκασθέντες ἀντ' αὐτῶν προσβαλεῖν κακῶς ἐφθάρησαν. καὶ οὕτω θεὸς ὁ ῥυσάμενος 4
τὴν πόλιν τοὺς μὲν στρατιώτας δυνηθέντας ἂν ἐς αὐτὴν ἐσελθεῖν διὰ τοῦ Σεουήρου ἀνεκάλεσε, καὶ τὸν Σεουῆρον αὖ βουληθέντα αὐτὴν μετὰ τοῦτο λαβεῖν διὰ τῶν στρατιωτῶν ἐκώλυσεν. οὕτως γοῦν 5

Suid. s. v. τορόν

---

15 = Zon. 12, 9 p. 551, 7. 8 B. (p. 102, 31 D.) 19. 20 = Zon. 12, 9 p. 551, 6. 7 B. (p. 102, 29. 30 D.) [ᾧ ἡ πόλις ἀνέκειτο ex 68, 31, 2].

---

2 ὡς — ἔφην] 74, 11, 2 4 Ἀραβίων Reim., ἀρράβων VC, cf. c. 12, 2 et ad 36, 2, 5 5 πανταχοῦ ὀξέως τε καὶ σφοδρῶς Sylb., πανταχοῦ τε ὀξέως καὶ σφοδρῶς C, πανταχοῦ τε καὶ ὀξέως καὶ σφοδρῶς V, quod vide an retinendum sit 10. 11 πλεῖστον . . . πλεῖον] πλεῖον . . . πλεῖστον Bk., recte fortasse 12 τὸ νάφθα] ἡ νάφθα 36, 1b, 1, cf. Lob. ad Phryn. p. 438 ἀσφαλτῶδες V, ἀσφαλμῶδες C ἄνω] 36, 1b, 1. 2 13 ἀφιέντες C, ἐφιέντες V, cf. ad 47, 34, 2 17 τοῦτο Rk., τοῦ VC, quod si coll. Xen. anab. 1, 6, 2 retinere malis τοῦ ⟨τοῦτο⟩ tamen necessarium duco 29 οὕτως] ita VC.

Digitized by Google

ὁ Σεουῆρος ἐπὶ τούτοις διηπορήθη ὥστε τινὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ὑποσχομένου αὐτῷ ἐάν γε αὐτῷ δώσῃ πεντακοσίους καὶ πεντήκοντα μόνους τῶν Εὐρωπαίων στρατιωτῶν, ἄνευ τοῦ τῶν ἄλλων κινδύνου τὴν πόλιν ἐξαιρήσειν, ἔφη πάντων ἀκουόντων "καὶ πόθεν τοσούτους στρατιώτας ἔχω;" πρὸς τὴν ἀπειθειαν τῶν στρατιωτῶν τοῦτο εἰπών. Xiph. 309, 17—311, 5 R. St.

p. C. 200 **18** εἴκοσι δ' οὖν ἡμέρας τῇ πολιορκίᾳ προσεδρεύσας ἐς τὴν Παλαιστίνην μετὰ τοῦτο ἦλθε καὶ τῷ Πομπηίῳ ἐνήγισε, καὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον τὴν ἄνω διὰ τοῦ Νείλου ἀνέπλευσε καὶ εἶδε πᾶσαν αὐτὴν πλὴν βραχέων· οὐ γὰρ ἠδυνήθη πρὸς τὰ τῆς Αἰθιοπίας
2 μεθόρια διὰ λοιμώδη νόσον ἐσβαλεῖν. καὶ ἐπολυπραγμόνησε πάντα
P 142r καὶ τὰ πάνυ κεκρυμμένα | · ἦν γὰρ οἷος μηδὲν μήτε ἀνθρώπινον μήτε θεῖον ἀδιερεύνητον καταλιπεῖν· κἀκ τούτου τά τε βιβλία πάντα τὰ ἀπόρρητόν τι ἔχοντα, ὅσα γε καὶ εὑρεῖν ἠδυνήθη, ἐκ πάντων ὡς εἰπεῖν τῶν ἀδύτων ἀνεῖλε καὶ τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου μνημεῖον συνέκλεισεν, ἵνα μηδεὶς ἔτι μήτε τὸ τούτου σῶμα ἴδῃ μήτε τὰ ἐν ἐκείνοις γεγραμμένα ἀναλέξηται. Xiph. 311, 5—14 R. St., et Exc. Val. 346 (p. 737) = Suid. *s. v.* Σεβῆρος σοφιστὴς Ῥωμαῖος (unde *s. v.* οἷος et ἀναλεξάμενος).

(p. 349, 26). 7—9 > Zon. 12, 9 p. 551, 9. 10 B. (p. 102, 32—103, 2 D.) 11—15 = Zon. 12, 9 p. 551, 10—13 B. (p. 103, 2—6 D.)

8—17 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 346:

Xiphilinus (311, 5—14)	Exc. Val. 346
εἴκοσι δ' οὖν ἡμέρας τῇ πολιορκίᾳ προσεδρεύσας ἐς τὴν Παλαιστίνην μετὰ τοῦτο ἦλθε καὶ τῷ Πομπηίῳ ἐνήγισεν. ἐλθὼν δὲ καὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον (v. 9) πᾶσάν τε εἶδε καὶ ἐπολυπραγμόνησε — τὰ ἐν ἐκείνοις γεγραμμένα ἀναλέξηται.	ὅτι ὁ Σεβῆρος ἐς τὴν Ἀραβίαν ἐκ τῆς Συρίας καὶ ἐς τὴν Παλαιστίνην ἦλθε καὶ τῷ Πομπηίῳ ἐνήγισε καὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον τὴν ἄνω διὰ τοῦ Νείλου ἀνέπλευσε καὶ εἶδε πᾶσαν αὐτὴν — ἐσβαλεῖν (v. 11). καὶ ἐπολυπραγμόνησε — τὰ ἐν ἐκείνοις γεγραμμένα ἀναλέξηται.

1 τινὸς C, τινὰ V αὐτὸν H. St., αὑτὸν VC 2 δώσῃ R. St., δώσει VC, δῷ St. πεντηκοσίους καὶ πεντήκοντα] cf. Veg. *de re mil.* 2, 6, v. Domaszewski ad Hyg. *de munit. castr.* p. 69.

8—11 ἐνήγισεν — ἐσβαλεῖν cod. Peir., ἐνήγισεν. ἐλθὼν δὲ καὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον πᾶσάν τε εἶδε VC 12 ἀνθρώπινον VC Zon., ἀνθρώπειον cod. Peir. Suid. 13 καταλιπεῖν VC Zon., ἐᾶν cod. Peir. Suid. 14 γε inserui ex cod. Peir. Suid., ὅσα VC ὡς εἰπεῖν om. cod. Peir. Suid. 15 καὶ] κἀν v. Herw. (litt.), τῷ — μνημείῳ legens τὸ — μνημεῖον restitui ex VC cod. Peir. Suid. *s. v.* ἀναλεξάμενος, τῷ — μνημείῳ Suid. *s. v.* Σεβῆρος συνέκλεισεν] συγκατέκλεισεν Rk., τῷ — μνημείῳ legens 16 τούτου σῶμα cod. Peir. Suid., σῶμα τούτου VC.

Digitized by Google

καὶ ὁ μὲν ταῦτ' ἐποίει· ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Αἰγύπτου 3
οὐδὲν δέομαι γράφειν, ὃ δὲ δὴ περὶ τοῦ Νείλου πολλαχόθεν ἀκρι-
βώσας ἔχω, δικαιότατός εἰμι εἰπεῖν. ἐκ γὰρ τοῦ Ἄτλαντος τοῦ ὄρους
σαφῶς ἀναδίδοται. τοῦτο δέ ἐστιν ἐν τῇ Μακεννίτιδι παρ' αὐτῷ
τῷ ὠκεανῷ πρὸς ἑσπέραν, καὶ ὑπεραίρει πολὺ πλεῖστον ἁπάντων
ὀρῶν, ὅθεν οἱ ποιηταὶ κίονα αὐτὸν τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἔφησαν· οὔτε
γὰρ ἀνέβη ποτέ τις ἐπ' ἄκρον αὐτοῦ οὔτε τὰς κορυφὰς αὐτοῦ εἶδε.
χιόνος τε οὖν ἀεὶ διὰ ταῦτα πεπλήρωται, καὶ τὸ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς 4
παμπληθὲς ὑπὸ τὸ ψῦχος ἀφίησιν. ἔστι μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ἐλώδη
πάντα τὰ περὶ τοὺς πρόποδας αὐτοῦ, τότε δὲ ἐπὶ μᾶλλον πληθύ-
νεται, καὶ ἐκ τούτου τὸν Νεῖλον τὴν ὡραίαν ἐπαύξει· πηγὴ γάρ
ἐστιν αὐτοῦ, ὥσπερ που καὶ τοῖς κροκοδείλοις καὶ ἄλλοις ἑκατέρωθι
ὁμοίως γεννωμένοις τεκμηριοῦται. καὶ θαυμάσῃ μηδεὶς εἰ τὰ τοῖς 5
ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἄγνωστα ἐξηυρήκαμεν· πλησίον γὰρ οἱ Μακε-
νῖται τῇ Μαυριτανίᾳ τῇ κάτω οἰκοῦσι, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκεῖ στρα-
τευομένων καὶ πρὸς τὸν Ἄτλαντα ἀφικνοῦνται.

τοῦτο μὲν οὕτως ἔχει, Πλαυτιανὸς δὲ παραδυναστεύων τῷ 14
Σεουήρῳ καὶ τὴν ἐπαρχικὴν ἔχων ἐξουσίαν, πλεῖστά τε ἀνθρώπων
καὶ μέγιστα δυνηθείς, πολλοὺς μὲν τῶν ἐλλογίμων ἀνδρῶν καὶ ὁμο-
τίμων αὐτῷ ἐθανάτωσε .... Xiph. 311, 14—32 R. St.

ὅτι ὁ Πλαυτιανὸς τὸν Αἰμίλιον Σατορνῖνον ἀποκτείνας τῶν 2

1—4 cf. Zon. 12, 9 p. 551, 14—16 B. (p. 103, 7—10 D.) 3—9. 11 = Zon. 12, 9 p. 551, 16—552, 1 B. (p. 103, 10—19 D.) 13—16 = Zon. 12, 9 p. 552, 1—4 B. (p. 103, 19—23 D.) [addit Zonaras: ταῦτα μὲν οὖν περὶ τοῦ Νείλου τῷ Δίωνι, εἰ καὶ ἄλλοις οὐχ οὕτω τὰ περὶ αὐτοῦ δεδιήγηται]. 17—20 = Zon. 12, 10 p. 552, 7—9 B. (p. 103, 26—29 D.)

21—p. 353, 8 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 347:

Xiphilinus (312, 1—17 (. . . ἐθανάτωσε v. 20).	Exc. Val. 347 ὅτι ὁ Πλαυτιανὸς τὸν Αἰμίλιον Σατορνῖνον ἀποκτείνας τῶν

4 *Μακεννίτιδι*] ita et *Μακεννῖται* § 5, *Μακανῖται* Ptol. 4, 1, 4, *Maceniles itin. Ant.* p. 2 11 *καὶ ἐκ — ἐπαύξει* Sylb., *καὶ ἐκ — ἐπαύξειν* VC, *ὡς ἐκ — ἐπαύξειν* idem Sylb. 13 *θαυμάσῃ* H. St., *θαυμάσει* VC 14 *ἐξηυρήκαμεν* Reim. (nisi quod *ἐξευρήκαμεν*), *ἐξηρήκαμεν* VC, *ἐξειρήκαμεν* R. St. 15 *Μαυριτανίᾳ*] cf. ad 43, 3, 1.

17 *Πλαυτιανὸς*] ita semper VC, *πλατιανὸς* semper cod. Peir. 20 *αὐτῷ*] *αὐτῷ* Bk.

21—p. 352, 1 *ὅτι ὁ Πλαυτιανὸς — τῶν ἄλλων*] haec ita constituit Reim.: *καὶ ἀποκτείνας τὸν Αἰμίλιον τὸν Σατορνῖνον τῶν ἄλλων* ut cum Xiphilineis coniungeret 21 *Πλαυτιανὸς* Val., *πλατιανὸς* cod. Peir. *τὸν Αἰμίλιον Σατορνῖνον*] *τὸν Αἰμίλιον ⟨τὸν⟩ Σατορνῖνον* Bk., *τὸν Αἰμίλιον Δαῖτον* Val. iniuria, cf. etiam *Pros. imp. Rom.* 1 p. 36 n. 278.

Digitized by Google

ἄλλων τῶν μετ' αὐτῶν ἀρξάντων τοῦ δορυφορικοῦ πάντα τὰ ἰσχυρότατα περιέκοψεν, ὅπως μηδεὶς φρόνημα ἀπὸ τῆς προστασίας αὐτῶν σχὼν τῇ τῶν σωματοφυλάκων ἡγεμονίᾳ ἐφεδρεύσῃ· ἤδη γὰρ
3 οὐχ ὅπως μόνος ἀλλὰ καὶ ἀθάνατος ἔπαρχος εἶναι ἤθελεν. ἐπεθύμει τε πάντων καὶ πάντα παρὰ πάντων ἤτει καὶ πάντα ἐλάμ- 5
βανε, καὶ οὔτε ἔθνος οὐδὲν οὔτε πόλιν οὐδεμίαν ἀσύλητον εἴασεν, ἀλλὰ πάντα δὴ πανταχόθεν ἥρπαζε καὶ συνεφόρει· καὶ πολὺ πλείονα αὐτῷ ἢ τῷ Σευήρῳ ἅπαντες ἔπεμπον. καὶ τέλος ἵππους Ἡλίῳ τιγροειδεῖς ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ νήσων, πέμψας ἑκατοντάρ-
4 χους, ἐξέκλεψεν· ἐν γὰρ τοῦτο εἰπὼν πᾶσαν αὐτοῦ καὶ τὴν περιερ- 10
γίαν καὶ τὴν ἁπληστίαν δεδηλωκέναι νομίζω. καίτοι καὶ ἐκεῖνο προσθήσω, ὅτι ἀνθρώπους ἑκατὸν εὐγενεῖς Ῥωμαίους ἐξέτεμεν οἵκοι, καὶ τοῦτο οὐδεὶς ἡμῶν πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτὸν ᾔσθετο· πᾶσαν γὰρ ἐκ τούτου τήν τε παρανομίαν αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν ἄν τις καταμάθοι.

5—8 > Zon. 12, 10 p. 552, 9—11 B. (p. 103, 29—104, 2 D.)

[Xiphilinus]

πάντων δὲ ἐπεθύμει καὶ — ἔπεμπον καὶ τέλος ἵππους ἡλίῳ τιγροειδεῖς — ἐξέκλεψεν (v. 10). ἓν γὰρ τοῦτο εἰπὼν πᾶσαν αὐτοῦ τὴν περιεργίαν καὶ τὴν ἀπληστίαν δεδηλωκέναι νομίζω. καίτοι καὶ ἐκεῖνο προσθήσω ὅτι ἀνθρώπους ἑκατὸν — τήν τε ἄλλην θερα-

[Exc. Val. 347]

ἄλλων — ἔπαρχος εἶναι ἤθελεν (v. 4)· ἐπεθύμει τε πάντων καὶ — ἔπεμπον. καὶ τέλος (v. 8)

ἓν τοῦτο εἰπὼν πᾶσαν αὐτοῦ καὶ τὴν περιεργίαν καὶ τὴν ἀπληστίαν δηλώσω·

ἀνθρώπους ἑκατὸν — τήν τε ἄλλην θερα-

1 αὐτῶν reduxi e cod. Peir. dubitans, αὐτὸν Val. ita locum interpretor: Plautianus occiso Saturnino eorum qui cum iis (Plautiano et Saturnino) praetorianis militibus praepositi erant, in primis igitur tribunorum cohortium, vires recidit ne quis hac potestate fretus ipsi praefecturae inhiaret. qui μετ' αὐτὸν praefert intellegat necesse est *secundum eum, praeter eum*, fere *sub eo* (cf. Xen. *anab.* 7, 7, 22), nam quod vulgo creditur successores Saturnini indicari — quare ἀρξόντων pro ἀρξάντων proposuit Reim. — id sequentibus redarguitur 4 ἀθάνατος Val., ἀθάντος cod. Peir. ἐπεθύμει τε πάντων cod. Peir. (ἐπεθύμη), πάντων δὲ ἐπεθύμει VC 5 πάντα (prius) om. cod. Peir., fortasse recte 7 δὴ cod. Peir., δὴ καὶ VC 7. 8 καὶ πολὺ — ἔπεμπον R. St., καὶ πολλοὶ πλείονα αὐτῷ ἢ τῷ Σευήρῳ ἅπαντες ἔπεμπον VC, πολλὰ γὰρ καὶ πολὺ πλείωνα αὐτῷ ἢ τῷ Σεβήρῳ ἔπεμπον cod. Peir. 8—10 ἵππους — ἐξέκλεψεν om. cod. Peir. 8 Ἡλίῳ] ἡλίῳ ⟨ἱεροὺς⟩ Rk., sane tale quid desideratur τιγροειδεῖς] τιγριδοειδεῖς Rk. 10 γὰρ om. cod. Peir. καὶ om. VC 11 δεδηλωκέναι νομίζω VC, δηλώσω cod. Peir. 11. 12 καίτοι — ὅτι om. cod. Peir. 12 εὐγενεῖς VC, συγγενεῖς cod. Peir. 13 αὐτὸν om. cod. Peir.

Digitized by Google

ἐξέτεμε δὲ οὐ παῖδας μόνον οὐδὲ μειράκια, ἀλλὰ καὶ ἄνδρας, καὶ ἔστιν οὓς αὐτῶν καὶ γυναῖκας ἔχοντας, ὅπως ἡ Πλαυτίλλα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, ἣν ὁ Ἀντωνῖνος μετὰ ταῦτ' ἔγημε, δι' εὐνούχων τήν τε ἄλλην θεραπείαν καὶ τὰ περὶ τὴν μουσικὴν τήν τε λοιπὴν θεωρίαν ἔχῃ. καὶ εἴδομεν τοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους εὐνούχους τε καὶ ἄνδρας, καὶ πατέρας καὶ ἀόρχεις, ἐκτομίας τε καὶ πωγωνίας. ἀφ' 6 οὗ δὴ οὐκ ἀπεικότως ὑπὲρ πάντας τὸν Πλαυτιανόν, καὶ ἐς αὐτοὺς τοὺς αὐτοκράτορας, ἰσχῦσαι ἄν τις εἴποι. τά τε γὰρ ἄλλα καὶ ἀνδριάντες αὐτοῦ ⟨καὶ⟩ εἰκόνες οὐ μόνον πολλῷ πλείους ἀλλὰ καὶ μείζους τῶν ἐκείνων, οὐδ' ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι μόνον ἀλλὰ καὶ 7 ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ, οὐδ' ὑπ' ἰδιωτῶν ἢ δήμων μόνον ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς γερουσίας ἀνετίθεντο· τήν τε τύχην αὐτοῦ πάντες οἱ στρατιῶται καὶ οἱ βουλευταὶ ὤμνυσαν, καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ δημοσίᾳ ἅπαντες ηὔχοντο. Xiph. 312, 1—23 R. St. (inde a § 3), et (§ 2—6) Exc. Val. 347 (p. 737 sq.).

αἴτιος δὲ τούτων αὐτὸς ὁ Σευῆρος μάλιστ' ἐγένετο, ὃς οὕτως 15 αὐτῷ ὑπεῖκεν ἐς πάντα ὥστ' ἐκεῖνον μὲν ἐν αὐτοκράτορος αὐτὸν δὲ ἐν ἐπάρχου μοίρᾳ εἶναι· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ ὁ μὲν πάνθ' ἁπλῶς ὅσα ὁ Σευῆρος καὶ ἔλεγε καὶ ἔπραττεν ἤδει, τῶν δὲ δὴ τοῦ Πλαυτιανοῦ ἀπορρήτων οὐδεὶς οὐδὲν ἠπίστατο. τήν τε θυγατέρα αὐτοῦ 2 τῷ υἱεῖ ἐμνήστευσε, πολλὰς καὶ σεμνὰς κόρας παραλιπών, ὑπατόν τε ἀπέδειξε, καὶ διάδοχον τῆς αὐταρχίας ὡς εἰπεῖν ἔσχεν ηὔξατο,

p. 352, 12. p. 353, 1. 2. 5. 6 = Zon. 12, 10 p. 552, 11—15 B. (p. 104, 2—7 D.)

16—18. p. 354, 1. 2: Petr. Patr. *exc. Vat.* 132[a] (p. 227 Mai. = p. 211, 3—7 Dind.): ὅτι Πλαντιανὸς [Mai., πλοντιανὸς cod.] οὕτως ἐπ' ἀδείας διῴκει [Mai., διοίκει cod.] τὰ πράγματα ὥστε ἐκεῖνον δοκεῖν εἶναι αὐτοκράτορα, τὸν δὲ αὐτοκράτορα ἔπαρχον· ὥστε ἐκεῖνο εἶπεν πρὸς τὴν βουλὴν Σευῆρος ὅτι

[Xiphilinus]

πειαν (v. 4) ἔχῃ. καὶ εἴδομεν τοὺς αὐτοὺς — εἴπῃ. (τά τε γὰρ ἄλλα κ. τ. λ. v. 8.)

[Exc. Val. 347]

πειαν καὶ τὰ περὶ τὴν μουσικὴν τήν τε λοιπὴν θεωρίαν ἔχῃ. καὶ εἴδομεν τοὺς αὐτοὺς — εἴποι.

1 οὐδὲ Bk., οὔτε V cod. Peir., εἴτε C 2 *Πλαυτίλλα* cod. Peir., *πλαυτία* VC. *Fulviae Plautillae* (ita tituli nummique, exceptis nummis urbium aliquot Lydiae, qui *Πλαντιανή*, cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 98 n. 388) nomen sic praeterea traditur *πλαυτίλλης* V, *πλαυτίλλαν* Zon., *πλατίλλης* C 76, 1, 2; *πλακίλλη* (dat.) VC 76, 4, 4; *πλαυτίλλα* C, *πλαυτίλα* V 76, 6, 3; *πλαυτίλλα* Zon., *πλατίλλα* VC 77, 1, 1 4 *καὶ τὰ περὶ — θεωρίαν* om. VC 6 *ἄνδρας — ἐκτομίας τε καὶ* om. C *πατέρας καὶ ἀόρχεις* Sylb., *πατέρας καὶ ἀόρχας* cod. Peir., *πατέρας ἀόρχεις* V, *πατέρας ⟨τε⟩ καὶ ἀόρχεις* Leuncl. 8 *εἴποι* cod. Peir., *εἴπῃ* VC 9 ⟨*καὶ*⟩ ins. Sylb.

18 *ἐπάρχου* C, *ὑπάρχου* V.

Digitized by Google

καί ποτε καὶ ἐπέστειλε "φιλῶ τὸν ἄνδρα ὥστε καὶ εὔχεσθαι προαποθανεῖν αὐτοῦ". Xiph. 312, 23—31 R. St.

2ᵃ .... ὥστε. ..... καί τινα τολμῆσαι γράφειν πρὸς αὐτόν, πρὸς τέταρτον Καίσαρα. Petr. Patr. *exc. Vat.* 132ᵇ (p. 227 Mai. = p. 211, 7. 8 Dind.)

2ᵇ Ὅτι καὶ πολλῶν εἰς τιμὴν αὐτοῦ ψηφισθέντων παρὰ τῆς συγκλήτου ὀλίγα ἐδέξατο εἰπὼν αὐτοῖς "ὅτι ταῖς ψυχαῖς με φιλεῖτε καὶ μὴ τοῖς ψηφίσμασιν". Petr. Patr. *exc. Vat.* 133 (p. 227 Mai. = p. 211, 9—11 Dind.)

3 ἠνείχετό γέ τοι ὁρῶν καὶ ἐν ταῖς καταλύσεσιν αὐτὸν ταῖς κρείττοσιν αὐλιζόμενον καὶ τὰ ἐπιτήδεια καὶ ἀμείνω καὶ ἀφθονώτερα αὐτοῦ ἔχοντα, ὥστε δεηθείς ποτε ἐν τῇ Νικαίᾳ τῇ πατρίδι μου κεστρέως, οὗς ἡ λίμνη μεγάλους ἐκτρέφει, παρ' ἐκείνου μετεπέμ-
4 ψατο. ὅθεν εἰ καί τι ἐπὶ μειώσει τῆς δυναστείας αὐτοῦ ποιεῖν ἐδόκει, ἀλλ' ἔκ γε τῶν ἐναντίων, πολὺ καὶ μειζόνων καὶ λαμπροτέρων ὄντων, καὶ ἐκεῖνο πᾶν ἀπημβλύνετο. ποτὲ γοῦν τοῦ Σευήρου ἐν Τυάνοις νοσήσαντα αὐτὸν ἐπισκεπτομένου, οἱ στρατιῶται οἱ περὶ τὸν Πλαυτιανὸν ὄντες οὐκ εἴασαν τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ
5 συνεσελθεῖν· ὁ τε τὰς δίκας τὰς ἐπ' αὐτοῦ λεγομένας διατάττων κελευσθείς ποτε ὑπὸ τοῦ Σευήρου ἀργοῦντος δίκην τινὰ ἐσαγαγεῖν οὐκ ἠθέλησεν, εἰπὼν ὅτι "οὐ δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι, ἂν μὴ
6 Πλαυτιανός μοι κελεύσῃ". καὶ οὕτω καὶ ἐς τὰ ἄλλα πάντα ὁ Πλαυτιανὸς αὐτοῦ κατεκράτει ὥστε καὶ τὴν Ἰουλίαν τὴν Αὔγουσταν πολλὰ καὶ δεινὰ ἐργάσασθαι· πάνυ γὰρ αὐτῇ ἤχθετο, καὶ

[Petr.] "ὁ βασιλεὺς εὔχεται πρὸ αὐτοῦ ἀποθανεῖν". καί τινα τολμῆσαι κ. τ. λ., quae habes supra.

15—18: Petr. Patr. *exc. Vat.* 134 (p. 227 Mai. = p. 211, 12—15 Dind.): ὅτι ἐν Τυάνῃ νοσήσαντα τὸν Πλαυτιανὸν ἐπεσκέψατο ὁ Σευῆρος· οἱ δὲ στρατιῶται αὐτοῦ οὐ συνεχώρησαν τοὺς μετὰ τοῦ βασιλέως ὄντας εἰσελθεῖν, ἀλλὰ κατέσχον ἔξω. 18—21: Petr. Patr. *exc. Vat.* 135 (p. 228 Mai. = p. 211, 16. 17 Dind.): ὅτι καὶ δίκης ἀκοῦσαι βουληθέντι τῷ Σευήρῳ οὐδεὶς ὑπήκουσε διὰ τὸ μὴ παρεῖναι Πλαυτιανόν.

21 — p. 355, 4 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 348:

Xiphilinus (313, 11—15)	Exc. Val. 348
καὶ οὕτω καὶ ἐς τὰ ἄλλα πάντα ὁ Πλαυτιανὸς αὐτοῦ κατεκράτει ὥστε καὶ τὴν Ἰουλίαν τὴν Αὔγουσταν	ὅτι οὕτως ἅπαντα ὁ Πλαυτιανὸς τοῦ Σεβήρου κατεκράτει ὥστε καὶ τὴν Ἰουλίαν τὴν Αὔγουσταν πολλὰ καὶ δεινὰ ἐργάσασθαι· πάνυ γὰρ αὐτῇ

3 γράφειν Mai., γράψειν cod. πρὸς] an ⟨ὡς⟩ προς? 11 αὐτοῦ Reim., αὐτοῦ VC 12 κεστρέως C, καστρέως V 14 γε V, τε (factum ex γε a m¹) C 18 ὅ τε Sylb., ὅτι VC 21 πάντα VC, ἅπαντα cod. Peir. 23 — p. 355, 1 πολλὰ — αὐτὴν om. VC.

Digitized by Google

σφόδρα αὐτὴν πρὸς τὸν Σεουῆρον ἀεὶ διέβαλλεν, ἐξετάσεις τε κατ' αὐτῆς καὶ βασάνους κατ' εὐγενῶν γυναικῶν ποιούμενος. καὶ ἡ 7 μὲν αὐτή τε φιλοσοφεῖν διὰ ταῦτ' ἤρξατο καὶ σοφισταῖς συνημέρευεν· ὁ δὲ δὴ Πλαυτιανὸς ἀσωτότατός τε ἀνθρώπων γενόμενος, ὥστε καὶ εὐωχεῖσθαι ἅμα καὶ ἐμεῖν, ἐπεὶ μηδὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν τε σιτίων καὶ τοῦ οἴνου πέψαι ἐδύνατο, καὶ τοῖς μειρακίοις | ταῖς τε κόραις οὐκ ἄνευ διαβολῆς χρώμενος, τῇ γυναικὶ τῇ ἑαυτοῦ P 142v οὔθ' ὁρᾶν τινα οὔθ' ὁρᾶσθαι τὸ παράπαν, οὐδ' ὑπὸ τοῦ Σεουήρου ἢ τῆς Ἰουλίας, μήτι γε ἑτέρων τινῶν, ἐπέτρεπεν. Xiph. 312, 31—313, 21 R. St., et (§ 6 et 7) Exc. Val. 348 — Suid. *s. v.* Ἰουλία Αὐγούστα, et Exc. Val. 349 (p. 738 sq.).

ἐγένετο δ' ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις καὶ ἀγὼν γυμνικός, ἐν ᾧ 16 τοσοῦτον πλῆθος ἀθλητῶν ἀναγκασθὲν συνῆλθεν ὥσθ' ἡμᾶς θαυμάσαι πῶς αὐτοὺς τὸ στάδιον ἐχώρησε. καὶ γυναῖκες δὲ ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ ἀγριώτατα ἀλάμεναι ἐμαχέσαντο, ὥστε καὶ ἐς τὰς ἄλλας πάνυ ἐπιφανεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποσκώπτεσθαι· καὶ διὰ τοῦτ' ἐκωλύθη μηκέτι μηδεμίαν γυναῖκα μηδαμόθεν μονομαχεῖν. εἰκόνων 2 δέ ποτε πολλῶν τῷ Πλαυτιανῷ γενομένων (ἄξιον γὰρ ἀφηγήσασθαι τὸ πραχθέν) δυσχεράνας πρὸς τὸ πλῆθος ὁ Σεουῆρός τινας αὐτῶν συνεχώνευσε, καὶ ἐς τὰς πόλεις ἐκ τούτου θροῦς διῆλθεν ὡς καὶ καθῄρηται καὶ διέφθαρται, καί τινες συνέτριψαν εἰκόνας αὐτοῦ,

---

[Xiphilinus]

πρὸς τὸν Σευῆρον ἀεὶ διέβαλεν, ἐξετάσεις — συνημέρευεν.

[Exc. Val. 348]

ἤχθετο καὶ σφόδρα αὐτὴν πρὸς τὸν Σεβῆρον ἀεὶ διέβαλλεν, ἐξετάσεις — συνημέρευεν.

4—9 servata haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 349:

Xiphilinus (313, 15—21)

ὁ δὲ δὴ Πλαυτιανὸς ἀσωτότατός τε ἀνθρώπων γενόμενος — οὔθ' ὑπὸ τοῦ Σευήρου ἢ τῆς Ἰουλίας ἐπέτρεπεν.

Exc. Val. 349

ὅτι ὁ Πλαυτιανὸς ἀσωτότατός τε ἀνθρώπων γενόμενος — οὐδ' ὑπὸ τοῦ Σεβήρου τῆς Ἰουλίας, μήτι γε ἑτέρων τινῶν, ἐπέτρεπεν.

1 διέβαλλεν cod. Peir. Suid., διέβαλεν VC 3 συνημέρευεν C cod. Peir. Suid., συνημέρευσεν V 6 τε om. cod. Peir. ἐδύνατο cod. Peir., ἠδύνατο VC 8 οὐδ' cod. Peir., οὔθ' VC 9 ἢ om. cod. Peir. μήτι — τινῶν om. VC.

12 γυμνικός scripsi, γυναικὸς VC, γυναικῶν vel γυναικικὸς Sylb. 15 ἀλάμεναι] ita VC corrupte, ἀλώμεναι R. St., ἁλάμεναι librarius cod. Vat. Pal. 61, Ἀλαμάνναι Rk., an ἁμιλλώμεναι vel ἀλαλαζόμεναι? quanquam expectes ἀλαλάζουσαι apud Dionem, cf. 47, 43, 3; Zon. 8, 23, 3, media forma utitur Arr. *anab.* 5, 10, 3, Soph. *fr.* 479 D, ἐσταλμέναι Kuiper. (litt.) haud male 16 πάνυ] ⟨τὰς⟩ πάνυ v. Herw., an ⟨καὶ τὰς⟩ πάνυ? 17 μηδαμόθεν] *ex nullo ordine*?, an μηδαμῶς vel μηδαμοῦ? 21 τινες Sylb., τινας VC.

Digitized by Google

ἐφ' ᾧ ὕστερον ἐκολάσθησαν· ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ τῆς Σαρδοῦς ἄρχων
3 *Ῥάκιος Κώνστας, ἀνὴρ ἐλλογιμώτατος. ἀλλ' οὐ χάριν τούτων ἐμνή-*
σθην, ὅτι τοῦ ῥήτορος, ὃς τοῦ Κώνσταντος κατηγόρησε, καὶ τοῦτο
πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰπόντος, θᾶσσον ἂν τὸν οὐρανὸν συμπεσεῖν ἢ
Πλαυτιανόν τι ὑπὸ Σευήρου παθεῖν, καὶ μᾶλλον ἂν εἰκότως ἐκείνῳ 5
4 *τῷ λόγῳ, εἴπερ τι τοιοῦτον ἐλέχθη, πιστεῦσαί τινα, — ταῦτα τοῦ*
ῥήτορος εἰπόντος, καὶ προσέτι καὶ αὐτοῦ τοῦ Σευήρου νεανιευσα-
μένου πρὸς ἡμᾶς τοὺς συνδικάζοντας αὐτῷ καὶ φήσαντος ὅτι "ἀδύ-
νατόν ἐστι κακόν τι ὑπ' ἐμοῦ Πλαυτιανῷ γενέσθαι", οὐδ' ἀπηνιαύ-
τισεν αὐτὸς οὗτος ὁ Πλαυτιανός, ἀλλ' ἐσφάγη καὶ αἱ εἰκόνες αὐτοῦ 10
5 *σύμπασαι διεφθάρησαν. πρὸ δὲ τούτου κῆτος ὑπερμέγεθες ἐς τὸν*
τοῦ Αὐγούστου ἐπίκλην λιμένα ἐξώκειλε καὶ ἐάλω, καὶ τὸ μίμημα
αὐτοῦ ἐς τὸ κυνηγέσιον ἐσαχθὲν πεντήκοντα ἄρκτους εἶσω ἐδέξατο.
ὤφθη δὲ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ κομήτης ἀστὴρ ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ
οὐκ αἴσιόν τι σημαίνειν ἐλέγετο. Xiph. 313, 21—314, 13 R. St. 15

11—13 = Zon. 12, 10 p. 552, 15—18 B. (p. 104, 7—11 D.)

---

2 Ῥάκιος] Ῥαΐκιος Hirschfeld *Verwaltungsg.* p. 312 probabiliter, possis quoque Ῥάιος vel Ῥακί⟨λι⟩ος 2. 3 ἀλλ' οὐ — ὅτι τοῦ ῥήτορος κ. τ. λ.] si sana haec sunt, duarum constructionum confusio videtur: ἀλλ' (οὐ χάριν τούτων ἐμνήσθην) τοῦ ῥήτορος κ. τ. λ. et ἀλλὰ τούτου χάριν τούτων ἐμνήσθην ὅτι τοῦ ῥήτορος κ. τ. λ., τοῦτό ἐστι subaudiendum putat Sylb. 5 ἐκείνῳ τῷ λόγῳ] sc. τὸν οὐρανὸν συμπεσεῖν 7 νεανιευσαμένου C, νεανιευσάμενος V 9 ἀπηνιαύτισεν Bk., ἀπενιαύτισεν VC, cf. 46, 49, 2, ubi hoc verbum itidem augmento caret (fortasse recte) et eodem sensu quo nostro loco usurpatur, quanquam aliter Xen. *mem.* 1, 3, 13, nec tamen διενιαυτίζειν (cf. Her. 4, 7) utroque loco restituere satis tutum videtur 13 εἶσω] ita VC.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXVII.

ὁ δὲ Σεουῆρος ἐπὶ τῆς δεκετηρίδος τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐδωρήσατο LXXVI 1
τῷ τε δμίλῳ παντὶ τῷ σιτοδοτουμένῳ καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς p. C. 202
δορυφόροις ἰσαρίθμους τοῖς τῆς ἡγεμονίας ἔτεσι χρυσοῦς. ἐφ' ᾧ
καὶ μέγιστον ἠγάλλετο· καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς οὐδεὶς πώποτε τοσοῦτον
αὐτοῖς ἀθρόοις ἐδεδώκει· ἐς γὰρ τὴν δωρεὰν ταύτην πεντακισχίλιαι
μυριάδες δραχμῶν ἀναλώθησαν. ἐποιήθησαν δὲ καὶ οἱ γάμοι τοῦ 2
τε Ἀντωνίνου τοῦ υἱοῦ τοῦ Σεουήρου καὶ τῆς Πλαυτίλλης τῆς τοῦ
Πλαυτιανοῦ θυγατρός· καὶ τοσαῦτα τῇ θυγατρὶ οὗτος ἔδωκεν ὅσα
καὶ πεντήκοντα γυναιξὶ βασιλίσσαις ἤρκεσεν ἄν. εἴδομεν δὲ αὐτὰ
διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐς τὸ παλάτιον κομιζόμενα. εἱστιάθημεν δὲ ἐν τῷ
ἅμα, τὰ μὲν βασιλικῶς τὰ δὲ βαρβαρικῶς, ἐφθά τε πάντα ὅσα
νομίζεται, καὶ ὠμὰ ζῶντά τε ἄλλα λαβόντες. ἐγένοντο δὲ καὶ θέαι 3
τηνικαῦτα παντοδαπαὶ ἐπί τε τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ Σεουήρου καὶ ἐπὶ
τῇ δεκετηρίδι αὐτοῦ καὶ ἐπὶ ταῖς νίκαις. ἐν ταύταις ταῖς θέαις καὶ
σύες τοῦ Πλαυτιανοῦ ἑξήκοντα ἄγριοι ἐπάλαισαν ἀλλήλοις ὑπὸ
παραγγέλματος, ἐσφάγησαν δὲ ἄλλα τε πολλὰ θηρία καὶ ἐλέφας
καὶ κροκόττας· τὸ δὲ ζῷον τοῦτο Ἰνδικόν τέ ἐστι, καὶ τότε πρῶτον 4
ἐς τὴν Ῥώμην, ὅσα καὶ ἐγὼ ἐπίσταμαι, ἐσήχθη, ἔχει δὲ χροιὰν μὲν
λεαίνης τίγριδι μεμιγμένης, εἶδος δὲ ἐκείνων τε καὶ κυνὸς καὶ ἀλώ-
πεκος ἰδίως πως συγκεκραμένον. τῆς δὲ δεξαμενῆς ἁπάσης τῆς ἐν

6—9 = Zon. 12, 10 p. 552, 18—21 B. (p. 104, 11—14 D.)

2 *σιτοδοτουμένῳ* Hoeschel., *σιτοδουμένῳ* VC 7 *Πλαυτίλλης* V, *πλατίλλης* C, cf. ad 75, 14, 5 8 *ἔδωκεν* Bk., *δέδωκεν* VC 9 *ἤρκεσεν* VZon., *ἤρκεσαν* C 10 *ἐν τῷ*] *ἐν αὐτῷ* Xyl., *ἐν τῷ* ..... vel *ἐν ταὐτῷ* Reim., an *ἐν τούτῳ*? 17 *κροκόττας*] *κροκόττας* scribendum videtur, per duplicem *τ* *κροκόττας* Agatharch. c. 77 (unde Diod. 3, 35, 10, [Ctes.] fr. 87), *κροκούττας* Artemidorus apud Strab. 16, 4, 16 p. 775, *corocotta* Plin. *n. h.* 8, 107 (verum *crocota* 8, 72) unde Solin. 27, 26, *κορκόττας* Ael. *n. a.* 7, 22, *κροκόττας* Porph. *de abst.* 3 p. 223 Rhoer. (*κορακόττας* cod. nonnulli), *κροκόττας* Hes. *s. v.*, cf. etiam ad 56, 43, 3 *ζῷον* C (*ζῶον*), *σῶον* V *τότε* V, *τοῦτο* C 19 *μεμιγμένης*] *μεμιγμένην* Bk.

Digitized by Google

τῷ θεάτρῳ ἐς πλοίου σχῆμα κατασκευασθείσης ὡς τετρακόσια θηρία καὶ δέξασθαι καὶ ἀφεῖναι ἀθρόως, ἔπειτα ἐξαίφνης διαλυθείσης ἀνέθορον ἄρκτοι λέαιναι πάνθηρες λέοντες στρουθοὶ ὄναγροι βίσωνες (βοῶν τι τοῦτο εἶδος, βαρβαρικὸν τὸ γένος καὶ τὴν ὄψιν), ὥστε ἑπτακόσια τὰ πάντα καὶ θηρία καὶ βοτὰ ὁμοῦ καὶ διαθέοντα ὀφθῆναι καὶ σφαγῆναι· πρὸς γὰρ τὸν τῆς ἑορτῆς ἀριθμὸν ἑπταημέρου γεγονυίας καὶ ἐκεῖνα ἑπτάκις ἑκατὸν ἐγένετο.

2 ἐν δὲ τῷ Βεσβίῳ τῷ ὄρει πῦρ τε πλεῖστον ἐξέλαμψε καὶ μυκήματα μέγιστα ἐγένετο, ὥστε καὶ ἐς τὴν Καπύην, ἐν ᾗ, ὁσάκις ἂν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ οἰκῶ, διάγω, ἐξακουσθῆναι· τοῦτο γὰρ τὸ χωρίον ἐξειλόμην τῶν τε ἄλλων ἕνεκα καὶ τῆς ἡσυχίας ὅτι μάλιστα, ἵνα
2 σχολὴν ἀπὸ τῶν ἀστικῶν πραγμάτων ἄγων ταῦτα γράψαιμι. ἐδόκει οὖν ἐκ τῶν περὶ τὸ Βέσβιον γεγονότων νεοχμόν τι ἔσεσθαι, καὶ μέντοι καὶ τὰ περὶ τὸν Πλαυτιανὸν αὐτίκα ἐνεοχμώθη. μέγας μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ Πλαυτιανὸς καὶ ὑπέρμεγας ἐγεγόνει, ὥστε καὶ τὸν δῆμον ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ ποτὲ εἰπεῖν "τί τρέμεις, τί δὲ ὠχριᾷς;
3 πλεῖον τῶν τριῶν κέκτησαι". ἔλεγον δὲ τοῦτο οὐ πρὸς ἐκεῖνον δῆθεν ἀλλ' ἄλλως, τρεῖς δὲ ἐνέφαινον τόν τε Σευῆρον καὶ τοὺς υἱέας αὐτοῦ Ἀντωνῖνον καὶ Γέταν· ὠχρία δὲ ἀεὶ καὶ ἔτρεμεν ἔκ τε τῆς διαίτης ἣν διῃτᾶτο, καὶ ἐκ τῶν ἐλπίδων ὧν ἤλπιζε, καὶ ἐκ τῶν φόβων ὧν ἐφοβεῖτο. οὐ μὴν ἀλλὰ τέως μὲν ἤτοι ἐλάνθανε τὰ πλείω
4 αὐτὸν τὸν Σευῆρον, ἢ καὶ εἰδὼς αὐτὰ οὐ προσεποιεῖτο· ἐπεὶ δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ Γέτας τελευτῶν πάντα τὰ κατὰ τὸν Πλαυτιανόν, ἅτε καὶ μισῶν αὐτὸν καὶ μηκέτι φοβούμενος, ἐμήνυσεν, ἐκεῖνόν τε χαλκοῦν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔστησε καὶ τοῦτον οὐκέθ' ὁμοίως ἐτίμησεν,
5 ἀλλὰ καὶ τῆς δυνάμεως τῆς πολλῆς παρέλυσεν. ὅθεν ὁ Πλαυτιανὸς δεινῶς ἠγανάκτησε, καὶ τὸν Ἀντωνῖνον καὶ πρότερον διὰ τὴν θυγατέρα ἀτιμαζομένην ὑπ' αὐτοῦ μισῶν τότε δὴ καὶ μάλιστα ἤχθαιρεν ὡς αἴτιον τῆς ἀτιμίας ἐκείνης αὐτῷ, καὶ τραχύτερον αὐτῷ προσ-
8 φέρεσθαι ἤρξατο. δι' οὖν ταῦτα ὁ Ἀντωνῖνος τῇ τε γυναικὶ ἀναιδεστάτῃ οὔσῃ ἀχθόμενος, καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ, ὅτι τε πάντα ὅσα ἔπραττεν ἐπολυπραγμόνει καὶ ὅτι ἐπὶ πᾶσιν αὐτῷ ἐπετίμα, βαρυ-
p. C. 205 2 νόμενος, ἀπαλλαγῆναι τρόπον τινὰ αὐτοῦ ἐπεθύμησε. κἀκ τούτου δι' Εὐόδου τοῦ τροφέως αὐτοῦ Σατορνῖνόν τινα ἑκατόνταρχον καὶ

---

3 *βίσωνες* Bk., *βίσσωνες* VC. *βισωνες* Paus. 10, 13, 1—3 (per duplicem *σ* semel tantum unus alterve cod.), Opp. *Cyneg.* 2, 159 (*βίσσωνας* quod traditur in cod. Par. metro respuitur), *bisontes* Plin. *n. h.* 8, 38 (*visontes* Sol. 20, 4); 28, 159 (*visontes* V¹, *vesontes* V²) 8. 13 *Βεσβίῳ Βέσβιον* Reim., *βαιβίω βαίβιον* VC, cf. ad 66, 22, 1 13 *νεοχμόν τι*] ita VC 22 *αὐτὸν*] *αὐτοῦ* Bk. 29 *αἴτιον*] *αἴτιον* ⟨*ὄντα*⟩ v. Herw. (litt.) 34 *αὐτοῦ* Reim., *αὐτοῦ* VC.

Digitized by Google

ἄλλους δύο ὁμοίους αὐτῷ ἔπεισεν ἐσαγγεῖλαί οἱ ὅτι δέκα τισὶν ἑκατοντάρχοις, ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἦσαν, ὁ Πλαυτιανὸς κεκελευκὼς εἴη καὶ τὸν Σευῆρον καὶ τὸν Ἀντωνῖνον κτεῖναι· καί τινα καὶ γραφὴν ὡς καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἰληφότες ἀνεγίνωσκον. ἐξαίφνης δὲ ταῦτ' ἐν ταῖς θεωρίαις ταῖς ἐν τῷ παλατίῳ ἥρωσι πεποιημέναις, τῆς τε θέας ἀφειμένης καὶ δείπνου μέλλοντος ἔσεσθαι, ἐγίνετο. ὅθεν οὐχ ἥκιστα τὸ σκευώρημα κατεφάνη· οὐ γὰρ ἂν οὔτε ἑκατοντάρχοις δέκα ἅμα οὔτε ἐν τῇ Ῥώμῃ οὔτε ἐν τῷ παλατίῳ οὔτε ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὔτε ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοιοῦτό τι ὁ Πλαυτιανός, ἄλλως τε καὶ γράψας, προστάξαι ἐτετολμήκει. ὅμως πιστὸν αὐτὸ ἔδοξε τῷ Σευήρῳ, ὅτι τῇ νυκτὶ τῇ προτεραίᾳ τὸν Ἀλβῖνον ὄναρ ζῶντά τε καὶ ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ ἑωράκει. σπουδῇ οὖν, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι, τὸν Πλαυτιανὸν μετεπέμψατο. καὶ ὃς οὕτως ἠπείχθη, μᾶλλον δὲ οὕτως αὐτῷ τὸν ὄλεθρον τὸ δαιμόνιον προεμήνυσεν, ὥστε τὰς ἡμιόνους τὰς ἀγούσας αὐτὸν πεσεῖν ἐν τῷ παλατίῳ. καὶ αὐτὸν ἐσιόντα οἱ θυρωροὶ οἱ ἐπὶ τῶν κιγκλίδων μόνον ἐσεδέξαντο, οὐδ' εἴασαν οὐδένα αὐτῷ συνεσελθεῖν· ὅπερ ποτὲ αὐτὸς περὶ τὸν Σευῆρον ἐν τοῖς Τυάνοις ἐπεποιήκει. καὶ ὑπώπτευσε μέν τι ἐκ τούτου, περίφοβός τε ἐγένετο, οὐ μέντοι ἔχων ὅπως ἀναχωρήσει ἐσῆλθε. καὶ ὁ Σευῆρος καὶ πάνυ πρᾴως αὐτῷ διελέχθη· "τί τε τοῦτο ἔδοξέ σοι ποιῆσαι, καὶ διὰ τί ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἠθέλησας;" λόγον τε αὐτῷ ἔδωκε, καὶ παρεσκευάζετο ὡς καὶ ἀπολογουμένου αὐτοῦ ἀκούσων. ἀλλ' ὁ Ἀντωνῖνος ἀρνούμενόν τε αὐτὸν καὶ θαυμάζοντα τὰ λεγόμενα τό τε ξίφος προσπηδήσας ἀφείλετο καὶ πὺξ ἔπαισε· καὶ ἠθέλησε μὲν καὶ αὐτοχειρίᾳ σφάξαι εἰπόντα ὅτι "ἔφθης με κτεῖναι", ὑπὸ δὲ τοῦ πατρὸς κωλυθεὶς ἐκέλευσέ τινι τῶν ὑπηρετῶν φονεῦσαι αὐτόν. καὶ αὐτόν τις τῶν τριχῶν τοῦ γενείου ἐκτίλας τῇ τε Ἰουλίᾳ καὶ τῇ Πλαυτίλλῃ προσήνεγκεν ὁμοῦ οὔσαις, πρίν καὶ ὁτιοῦν αὐτὰς ἀκοῦσαι, καὶ εἶπεν "ἴδετε τὸν Πλαυτιανὸν ὑμῶν", κἀκ τούτου τῇ μὲν πένθος τῇ δὲ χαρὰν ἐνέβαλεν. ἐκεῖνος μὲν καὶ μέγιστον τῶν ἐπ' ἐμοῦ ἀνθρώπων δυνηθείς, ὥστε καὶ αὐτῶν τῶν αὐτοκρατόρων

(p. 358, 15) 30 — p. 360, 3 > Zon. 12, 10 p. 552, 21—553, 2 B. (p. 104, 14—18 D.)

7 ἐγίνετο Bk., ἐγίνοντο VC 12 αὐτῷ Bk., αὐτῶ VC 13 ὃς (ex ὡς ut videtur) V, ὡς C 16 αὐτὸν R. St., αὐτὸ VC 17 ὅπερ C, ἥπερ ut videtur V 27 ἐκτίλας H. St., ἐκτίλλας VC, ἐκτίλας parum emendate pro ἐκσύρας posuisse Dionem vel Xiphilinum putat Rk., quod vix credibile 28 Πλαυτίλλῃ R. St., πλακίλλῃ VC, cf. ad 75, 14, 5 29 τὸν Πλαυτιανὸν] forte τοῦ Πλαυτιανοῦ? 31 ἐμοῦ H. St., ἐμὲ VC αὐτοκρατόρων H. St., ἀνακτόρων VC, quod fortasse est Xiphilini, Dionis non est.

Digitized by Google

μᾶλλον πάντας καὶ φοβεῖσθαι αὐτὸν καὶ τρέμειν, καὶ ἐπὶ μειζόνων ἐλπίδων αἰωρηθείς, οὕτως ὑπό τε τοῦ γαμβροῦ ἐσφάγη καὶ ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ παλατίου ἐς ὁδόν τινα ἐρρίφη· μετὰ ταῦτα γὰρ καὶ ἀνηρέθη καὶ ἐτάφη τοῦ Σεουήρου κελεύσαντος.

καὶ ὁ Σεουῆρος μετὰ ταῦτα συνήγαγε μὲν τὴν βουλὴν ἐς τὸ συνέδριον, οὐ μέντοι καὶ κατηγόρησέ τι τοῦ Πλαυτιανοῦ, ἀλλ' αὐτὸς μὲν τήν τε φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην ὡς μὴ δυναμένην τιμὰς 2 ὑπερόγκους στέγειν ὠδύρατο, καὶ ἑαυτὸν ἠτιάσατο ὅτι οὕτως αὐτὸν ἐτετιμήκει καὶ ἐπεφιλήκει, τοὺς δὲ δὴ μηνύσαντάς οἱ τὴν ἐπιβουλὴν αὐτοῦ πάνθ' ἡμῖν εἰπεῖν ἐκέλευσεν, ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ συνεδρίου τοὺς οὐκ ἀναγκαίους, ἵν' ἐκ τοῦ μηδὲν διηγήσασθαι ἐνδείξηται ὅτι οὐ 3 πάνυ σφίσι πιστεύει. πολλοὶ μὲν οὖν διὰ τὸν Πλαυτιανὸν ἐκινδύνευσαν, καί τινες καὶ ἀπέθανον· ὁ μέντοι Κοίρανος ἔλεγε μὲν οἷά που πλεῖστοι πρὸς τοὺς εὐτυχοῦντας πλάττονται ἀεί, ἑταῖρός τε αὐτοῦ εἶναι, καὶ ὁσάκις γε ἐκεῖνοι πρὸ τῶν ἄλλων τῶν ἀσπαζομένων αὐτὸν ἐσεκαλοῦντο, συνεφείπετό σφισι μέχρι τῆς κιγκλίδος τῆς τε- 4 λευταίας, οὐ μέντοι καὶ ἐκοινώνει τῶν ἀπορρήτων, ἀλλ' ἐν τῷ μεταιχμίῳ διατρίβων Πλαυτιανῷ μὲν ἔξω τοῖς δὲ ἔξω ἔνδον ἐδόκει εἶναι· καὶ διά ⟨τε⟩ τοῦτο πλέον ὑπωπτεύθη, καὶ διότι ὄναρ ποτὲ τοῦ Πλαυτιανοῦ ἰδόντος ἰχθῦς τινας ἐκ τοῦ Τιβέριδος ἀναβάντας πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ προσπεπτωκέναι, ἔφη καὶ τῆς γῆς αὐτὸν καὶ 5 τοῦ ὕδατος ἄρξειν. ἀλλ' οὗτος ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἐν νήσῳ περιορισθεὶς κατήχθη τε μετὰ τοῦτο, καὶ ἐς τὴν γερουσίαν πρῶτος Αἰγυπτίων κατελέχθη, καὶ ὑπάτευσε μηδεμίαν ἄλλην ἀρχὴν προάρξας, ὥσπερ 6 ὁ Πομπήιος. Καικίλιος μέντοι Ἀγρικόλας ἐν τοῖς πρώτοις τῶν κολάκων αὐτοῦ ἀριθμούμενος, πονηρίᾳ δὲ καὶ ἀσελγείᾳ οὐδενὸς ἀνθρώπων δεύτερος ὤν, κατεψηφίσθη ἀποθανεῖν, ἐλθὼν δὲ οἴκαδε

25—27 haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 350 ita traduntur:

Xiphilinus (317, 25—27)	Exc. Val. 350
Κεκίλιος μέντοι Ἀγρικόλας ἐν τοῖς πρώτοις τῶν κολάκων αὐτοῦ ἀριθμούμενος, πονηρίᾳ δὲ καὶ ἀσελγείᾳ οὐδενὸς ἀνθρώπων δεύτερος ὤν,(κατεψηφίσθη κ. τ. λ.).	*ὅτι ὁ Πρίσκος οὐδενὸς ἀνθρώπου οὔτε πονηρίᾳ οὔτε ἀσελγείᾳ δεύτερος ἦν.*

Excerptum Valesianum ex eodem loco unde Xiphilini verba petitum ap-

2 *αἰωρηθείς* C, *αἰωρισθείς* V 3 *γὰρ καὶ* C, *γὰρ* V 8 *στέγειν* hoc sensu posteriorum est, an ita Dio dubito 9 *ἐπιβουλὴν* Sylb., *βουλὴν* VC 10—12 *ἐκβαλὼν — οὐ πάνυ σφίσι πιστεύει*] haec non satis intellego 18 *Πλαυτιανῷ* C, *πλαυτιανῶν* V 19 ⟨*τε*⟩ ins. Bk. 22 *οὗτος*] *οὗτος* ⟨*μὲν*⟩ Bk. *ἐν νήσῳ περιορισθείς*] *ἐν νήσῳ ὑπερορισθείς* v. Herw., an *ἐς νῆσον ὑπερορισθείς* Dio? 25 *Καικίλιος* Bk., *κεκίλιος* VC, vide quoque supra 26 *ἀνθρώπων* VC, *ἀνθρώπου* cod. Peir.

Digitized by Google

καὶ οἴνου ἐψυγμένου ἐμπλησθεὶς τό τε ποτήριον, ὃ πέντε μυριάδων ἐώνητο, συνέτριψε, καὶ ἐπαπέθανεν αὐτῷ τὰς φλέβας τεμών. Σα- 6
τορνῖνος μέντοι καὶ Εὔοδος τότε μὲν ἐτιμήθησαν, ὕστερον δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίνου ἐθανατώθησαν. ψηφιζομένων δὲ ἡμῶν ἐπαίνους τινὰς τῷ Εὐόδῳ ὁ Σευῆρος ἐκώλυσεν εἰπών "αἰσχρόν ἐστιν ἐν δόγματι ὑμῶν τοιοῦτό τι περὶ Καισαρείου ἀνδρὸς γεγράφθαι". καὶ οὐ 2
τοῦτον μόνον ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς βασιλικοὺς ἀπελευθέρους οὔθ' ὑβρίζειν οὔθ' ὑπερανχεῖν εἴα· ἐφ' ᾧ καὶ καλῶς ἤκουεν. ἡ δ' αὖ γερουσία ὑμνοῦσά ποτε αὐτὸν καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀντικρυς ἐξεβόησεν, ὅτι "πάντες πάντα καλῶς ποιοῦσιν, ἐπειδὴ σὺ καλῶς ἄρχεις". Πλαυτίλλα δὲ καὶ Πλαύτιος, οἱ τοῦ Πλαυτιανοῦ υἱεῖς, 3
τότε μὲν ἐσώθησαν ἐς Λιπάραν ἐξορισθέντες, ἐπὶ δ' Ἀντωνίνου ἀπώλοντο· καίτοι καὶ ζῶντες ἔν τε δέει καὶ ταλαιπωρίᾳ πολλῇ τῶν τε ἀναγκαίων οὐκ εὐπορίᾳ διῆγον. Xiph. 314, 13—318, 9 R. St., et (p. 360 v. 25—27) Exc. Val. 350 (p. 741).

οἱ δὲ τοῦ Σευήρου παῖδες, ὅ τε Ἀντωνῖνος καὶ ὁ Γέτας, οἷον 7
παιδαγωγοῦ τινος ἀπηλλαγμένοι τοῦ Πλαυτιανοῦ, οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐποίουν. καὶ γὰρ καὶ γυναῖκας ᾔσχυνον καὶ παῖδας ὕβριζον χρήματά τε παρεξέλεγον, καὶ τοὺς μονομάχους τούς τε ἁρματηλάτας προσηταιρίζοντο, τῇ μὲν ὁμοιότητι τῶν ἔργων ζηλοῦντες ἀλλήλους, τῷ δὲ ἀντισπουδάζειν στασιάζοντες· εἰ γάρ τῳ ὁ ἕτερος προσέθετο, 2
πάντως ἂν τὸ ἐναντίον ὁ ἕτερος ἀνθῃρεῖτο. καὶ τέλος συμβαλόντες ἐν γυμνασίᾳ τινὶ ἵππων σμικρῶν ζεύγεσιν ἐς μεγάλην φιλονεικίαν

16—18 = Zon. 12, 10 p. 553, 2—4 B. (p. 104, 18—20 D.)

paret. apud Xiphilinum tamen qui *Caecilius Agricola* appellatur, is *Priscus* audit in exc. Val. tria nomina nostro fuisse coniecit Reim. sed fieri potest ut a Dione et de Prisco quodam et de Caecilio Agricola mentio fuerit facta, excerptor Constantinianus quod de uno dictum esset rettulerit ad alterum.

16—p. 362, 7 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 351:

Xiphilinus (318, 9—20)	Exc. Val. 351
οἱ δὲ τοῦ Σευήρου παῖδες, ὅ τε Ἀντωνῖνος καὶ ὁ Γέτας, οἷον παιδαγωγοῦ τινος ἀπηλλαγμένοι τοῦ Πλαυτιανοῦ οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐποίουν. καὶ γὰρ καὶ —	*ὅτι ὁ Σεβῆρος καὶ ὁ Ἀντωνῖνος μετὰ θάνατον Πλαυτιανοῦ ὡς παιδαγωγοῦ τινος ἀπηλλαγμένου οὐδὲν ὅτι οὐκ ἐποίουν. καὶ γὰρ καὶ —*

7 τοῦτον C, τοῦτο V 11 *Πλαυτίλλα* C, *πλαυτίλα* V, cf. ad 75, 14, 5 *Πλαύτιος* Sylb., *πλαῦτος* VC, recte tamen 77, 1, 1 οἱ — υἱεῖς] ὁ — υἱός Bk., sed vulgata fortasse Xiphilini 12 Ἀντωνίνου] ita VC.
16 οἷον reduxi e VC, ὡς cod. Peir. 17 τοῦ *Πλαυτιανοῦ* om. cod. Peir. 18 ὕβριζον VC, ὑβρίζων cod. Peir. 22 ἂν τὸ ἐναντίον VC, αὐτῷ τοὐναντίον cod. Peir., αὖ τὸ ἐναντίον St. sine causa συμβαλόντες] ita VC.

Digitized by Google

ἤλασαν, ὥστε τὸν Ἀντωνῖνον ἐκπεσεῖν τε ἐκ τοῦ δικύκλου καὶ τὸ
3 σκέλος κατεάξαι. παθόντος δὲ αὐτοῦ τοῦτο καὶ νοσηλευομένου ὁ
Σευῆρος οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων τὸ παράπαν ἐξέλιπεν, ἀλλὰ καὶ ἐδί-
καζεν καὶ πάντα τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα διῴκει. καὶ ἐπὶ ⟨μὲν⟩ τούτῳ
καὶ ἐπῃνεῖτο, τὸν δὲ δὴ Κύντιλλον τὸν Πλαυτιανὸν φονεύσας αἰτίαν 5
ἔσχεν. ἀπέκτεινε δὲ καὶ ἄλλους πολλοὺς βουλευτάς, τοὺς μὲν κατη-
γορηθέντας παρ' αὐτῷ καὶ ἀπολογησαμένους καὶ ἁλόντας. Exc.
Val. 351 (p. 741), Xiph. 318, 9—20 R. St.

4 ὅτι ὁ Κύντιλλος εὐγενέστατός τε ὢν καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐν τοῖς
πρώτοις τῆς βουλῆς ἀριθμηθείς, ἔν τε ταῖς τοῦ γήρως πύλαις ἐστὼς 10
καὶ ἐν ἀγρῷ ζῶν, καὶ οὔτε πολυπραγμονῶν τι οὔτε παραπράσσων,
ὅμως καὶ ἐσυκοφαντήθη καὶ ἀνῃρέθη. μέλλων δ' οὖν τελευτήσειν
ᾔτησε τὰ ἐντάφια, ἃ πρὸ πολλοῦ παρεσκεύαστο· καὶ ἐπειδὴ διερ-
ρυηκότα αὐτὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου εἶδε, "τί τοῦτο;" ἔφη, "ἐβραδύναμεν".
5 καὶ μετὰ τοῦτο λιβανωτοῦ θυμιάσας εἶπεν ὅτι "τὴν αὐτὴν εὐχὴν 15
εὔχομαι ἣν καὶ Σερουιανὸς ἐπ' Ἀδριανῷ ηὔξατο". ἐκεῖνός τε οὖν

[Xiphilinus]

πεσεῖν τε ἐκ τοῦ δικύκλου καὶ τὸ σκέλος κατεάξαι (v. 2). ὁ μέντοι Σευῆρος ἐπὶ πολλοῖς ἐπιφανῶς φόνοις καὶ δὴ καὶ ἐπὶ τῷ Κυιντίλλου τοῦ Πλαυτιανοῦ ἄρτι ἔσχεν· (οὗτος γὰρ εὐγενέστατός κ. τ. λ. § 4.)

[Exc. Val. 351]

ἐκπεσεῖν ἐκ τοῦ δικύκλου καὶ τὸ σκέλος κατεάξαι (v. 2). παθόντος δὲ αὐτοῦ τοῦτο καὶ νοσηλευομένου ὁ Σεβῆρος — τοὺς μὲν κατηγορηθέντας παρ' αὐτῷ καὶ ἀπολογησαμένους καὶ ἅλοντας.

9—16 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 352:

Xiphilinus (318, 20—27)

(. . . ἄρτι ἔσχεν.) οὗτος γὰρ εὐγενέστατός τε ὢν καὶ ἐν τοῖς πρώτοις τῆς βουλῆς ἀριθμούμενος, ἔν τε — οὔτε περιπράσσων (v. 11), ὅμως καὶ ἐσυκοφαντήθη καὶ ἀνῃρέθη. μέλλων δ' οὖν — ηὔξατο. (ἐκεῖνός τε οὖν κ. τ. λ. v. 16.)

Exc. Val. 352

ὅτι ὁ Κύντιλλος εὐγενέστατός τε ὢν καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐν τοῖς πρώτοις τῆς βουλῆς ἀριθμηθείς, ἔν τε — παραπράσσων (v. 11) ἐσφάγη. μέλλων δ' οὖν — εὔξατο.

2 ἐκπεσεῖν dedi e cod. Peir., πεσεῖν VC τε om. cod. Peir. 2 κατεάξαι] κατᾶξαι Dind. recte fortasse 2—7 παθόντος — ἁλόντας cod. Peir., brevius Xiph., vide supra 2 αὐτοῦ Val., αὐτὸ cod. Peir. 4 ⟨μὲν⟩ ins. Bk. 5 Πλαυτιανὸν] Πλαύτιον O. Hirschfeld *Herm.* 24 (1889) p. 160, coniectura tantum non certa, cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 46 n. 358 6. 7 τοὺς μὲν — ἁλόντας] agnosce eclogarii manum.

9 ἐπὶ πλεῖστον om. VC 10 ἀριθμηθείς cod. Peir., ἀριθμούμενος VC 11 παραπράσσων cod. Peir., περιπράσσων VC 12 ὅμως — ἀνῃρέθη VC, ἐσφάγη cod. Peir. 15 τοῦτο VC, τοῦ cod. Peir. λιβανωτοῦ om. VC τὴν αὐτὴν εὐχὴν cod. Peir., τὴν εὐχὴν ταύτην VC 16 καὶ Σερουιανὸς Val., καὶ σευηριανὸς V, καὶ σευκριανὸς C, καίσαρ ιουλιαν^{o} cod. Peir. ἐπ' Ἀδριανῷ cod. Peir., ἐπ' ἀνδριανοῦ VC, ἐφ' Ἁδριανῷ Bk.

Digitized by Google

ἀπώλετο, καὶ μονομάχων ἀγῶνες ἐγένοντο ἐν οἷς τά τε ἄλλα καὶ τίγριδες δέκα ἅμα ἐσφάγησαν. Exc. Val. 352 (p. 741), Xiph. 318, 20—29 R. St.

καὶ μετὰ τοῦτο τὰ περὶ τὸν Ἀπρωνιανὸν ἐτελέσθη, παράδοξα 8
ὄντα καὶ ἀκουσθῆναι. ἔσχε γὰρ αἰτίαν ὅτι ποτὲ ἡ τήθη αὐτοῦ ὄναρ ἑορακέναι ἐλέχθη ὡς βασιλεύσει, καὶ ὅτι μαγείᾳ τινὶ ἐπὶ τούτῳ χρήσασθαι ἔδοξε· καὶ ἀπὼν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Ἀσίας κατεψηφίσθη. ἀναγινωσκομένων οὖν ἡμῖν τῶν βασάνων τῶν περὶ αὐτοῦ 2
γενομένων, καὶ τοῦτ' ἐνεγέγραπτο ὅτι ὁ μέν τις ἐπύθετο τῶν ἐπὶ τῆς ἐξετάσεως τεταγμένων τίς τε διηγήσατο τὸ ὄναρ τίς τε ἤκουσεν, ὁ δέ τις ἔφη τά τε ἄλλα καὶ ὅτι "φαλακρόν τινα βουλευτὴν παρακύψαντα εἶδον". ἀκούσαντες δὲ τοῦθ' ἡμεῖς ἐν δεινῷ πάθει 3
ἐγενόμεθα· ὄνομα μὲν γὰρ οὐδενὸς οὔτε ἐκεῖνος εἰρήκει οὔτε ὁ Σεουῆρος ἐγεγράφει, ὑπὸ δὲ ἐκπλήξεως καὶ οἱ μηδεπώποτε ἐς τοῦ Ἀπρωνιανοῦ πεφοιτηκότες, οὐχ ὅτι οἱ φαλακροὶ ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλως ἀναφαλαντίαι, ἔδεισαν. καὶ ἐθάρσει μὲν οὐδεὶς πλὴν τῶν πάνυ 4
κομώντων, πάντες δὲ τοὺς τοιούτους περιεβλέπομεν, καὶ ἦν θροῦς "ὁ δεῖνά ἐστιν·" "οὔκ, ἀλλ' ὁ δεῖνα". οὐκ ἀποκρύψομαι τὸ τότε μοι συμβάν, εἰ καὶ γελοιότατόν ἐστιν· τοσαύτη γὰρ ἀμηχανία συνε-
σχέθην ὥστε καὶ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας τῇ χειρὶ ζητῆσαι. τὸ δ' 5
αὐτὸ τοῦτο καὶ ἕτεροι πολλοὶ ἔπαθον. καὶ πάνυ γε ἐς τοὺς φαλακροειδεῖς ἀφεωρῶμεν ὡς καὶ ⟨ἐς⟩ ἐκείνους τὸν ἑαυτῶν κίνδυνον ἀπωθούμενοι, πρὶν δὴ προσανεγνώσθη ὅτι ἄρα περιπόρφυρον ἱμάτιον ὁ φαλακρὸς ἐκεῖνος εἶχε. λεχθέντος γὰρ τούτου πρὸς Βαίβιον 6
Μαρκελλῖνον ἀπείδομεν· ἠγορανομήκει γὰρ τότε καὶ ἦν φαλακρότατος. ἀναστὰς γοῦν καὶ παρελθὼν ἐς μέσον "πάντως που γνωριεῖ με, εἰ ἑόρακεν" ἔφη. ἐπαινεσάντων δὲ τοῦτο ἡμῶν ἐσήχθη 7
τε ὁ μηνυτής, καὶ χρόνον πολὺν ἐσιώπησε παρεστῶτος αὐτοῦ, περιβλέπων δν γνωρίσειε, τέλος δὲ νεύματί τινος ἀφανεῖ προσσχὼν ἔφη
τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι. καὶ οὕτω καὶ ὁ Μαρκελλῖνος ἑάλω φαλακροῦ 9
παρακύψεως, ἐξήχθη τε ἐκ τοῦ βουλευτηρίου ὀλοφυρόμενος. καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς διεξελθὼν οὐκέτ' ἠθέλησε περαιτέρω προχωρῆσαι, ἀλλ' αὐτοῦ ταύτῃ τὰ τέκνα τέσσαρα ὄντα ἀσπασάμενος λόγον εἶπε περιπαθέστατον· ἔφη γὰρ "ἔν με τοῦτο λυπεῖ, τέκνα, ὅτι ὑμᾶς
ζῶντας καταλείπω". καὶ ὁ μὲν οὕτω τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη, πρὶν 2
τὸν Σεουῆρον μαθεῖν ὅτι καὶ κατεψηφίσθη· τῷ μέντοι τὴν αἰτίαν

---

10 τε (prius) H. St., δὲ VC 12 εἶδον V, εἶδεν fortasse C 15 Ἀπρωνιανοῦ R. St., ἀπρωιανοῦ VC 19 γελοιότατον] γελοιότερον Kuiper. (litt.) 22 ⟨ἐς⟩ ins. H. St. 28 ὁ μηνυτής C, ὅμως νυκτὸς V 29 προσσχὼν Bk., προσχὼν VC 35 καταλείπω V, καταλείπων C.

Digitized by Google

αὐτῷ τοῦ θανάτου παρασχόντι Πολληνίῳ Σεβεννῷ δίκη τιμωρὸς
ἀπήντησεν. ἐκδοθεὶς γὰρ ὑπὸ Σαβίνου τοῖς Νωρικοῖς, ὧν ἄρξας
3 οὐδὲν χρηστὸν ἐπεποιήκει, αἴσχιστα πέπονθε· καὶ εἴδομεν αὐτὸν
ἐπί τε τῆς γῆς κείμενον καὶ ἱκετεύοντα οἰκτρῶς, καὶ εἰ μὴ διὰ
τὸν Ἄσπακα τὸν θεῖον αὐτοῦ φειδοῦς ἔτυχε, κἂν ἀπωλώλει οἰκ-
τρῶς. ὁ δὲ δὴ Ἄσπαξ οὗτος δεινότατος ἀνθρώπων ἐγένετο
σκῶψαι, στωμύλασθαι, πάντων ἀνθρώπων καταφρονῆσαι, φίλοις
4 χαρίσασθαι, ἐχθρὸν ἀμύνασθαι. καὶ αὐτοῦ πολλὰ μὲν καὶ πρὸς
ἄλλους πικρὰ καὶ ἀστεῖα ἀποφθέγματα φέρεται, πολλὰ δὲ καὶ
πρὸς τὸν Σεουῆρον αὐτόν. ὧν ἓν καὶ τοῦτο· ἐς γὰρ τὸ γένος αὐ-
τοῦ τὸ τοῦ Μάρκου ἐγγραφέντος "συγχαίρω σοι, Καῖσαρ" ἔφη,
"ὅτι πατέρα εὗρες", ὡς καὶ ἀπάτορος αὐτοῦ τὸν ἔμπροσθεν χρό-
νον ὑπ' ἀφανείας ὄντος.

p. C. 206/7? **10** ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ Βούλλας τις Ἰταλὸς ἀνήρ, λῃστήριον
συστησάμενος ὡς ἑξακοσίων ἀνδρῶν, ἐλήζετο τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ ἔτη
δύο, παρόντων μὲν τῶν αὐτοκρατόρων, παρόντων δὲ καὶ στρατιω-
2 τῶν τοσούτων. ἐδιώκετο μὲν γὰρ ὑπὸ συχνῶν ἀνδρῶν, φιλοτίμως
αὐτὸν ἀνιχνεύοντος τοῦ Σεουήρου, οὔτε δὲ ἑωρᾶτο ὁρώμενος οὔτε
εὑρίσκετο εὑρισκόμενος οὔτε κατελαμβάνετο ἁλισκόμενος· τοσαύτῃ
Suid. s.v. μεγαλοδωρία καὶ μεγαλοδωρίᾳ καὶ σοφίᾳ ἐχρῆτο. ἐμάνθανε γὰρ πάντας τούς τε
ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐξιόντας καὶ τοὺς ἐς τὸ Βρεντέσιον καταίροντας,
3 τίνες τε καὶ πόσοι εἰσί, καὶ τίνα καὶ ὁπόσα κέκτηνται· καὶ τοὺς
μὲν ἄλλους, μέρος ἄν τι παρ' αὐτῶν ὧν εἶχον λαβών, εὐθὺς ἤφιει,
τοὺς δὲ δὴ τεχνίτας κατεῖχε χρόνον τινά, καὶ χρησάμενός σφισιν,
εἶτα καὶ προσδούς τι ἀπέλυε. καὶ ποτε δύο λῃστῶν αὐτοῦ ἁλόν-
των καὶ θηρίοις δοθήσεσθαι μελλόντων πρός τε τὸν δεσμοφύλακα

14—16. p. 365, 6 = Zon. 12, 10 p. 553, 5. 6 B. (p. 104, 21—23 D.)
17—20 > Zon. 12, 10 p. 553, 7—9 B. (p. 104, 23—26 D.)

---

1 *Πολληνίῳ*] scribitur etiam *Pollenius* nomen Auspicis patrui Sebenni in *act. Arv.* C. I. L. 6, 2102 (descripsit Henzen), verum *Pollienus* in *act. lud. saec.* (*eph. epigr.* 8 p. 282 sq.), item *Pollienus* in titulo *Ti. Iulii Pollieni Auspicis*, C. I. L. 8, 2743, cf. quoque C. I. L. 3, 5537 2 *Σαβίνου*] consul huius anni intellegendus videtur, an *P. Catius Sabinus* curator aedium sacrarum operumque publicorum a. 210, consul II a. 216, *Pros. imp. Rom.* 1 p. 321 n. 473?
5. 6 *Ἄσπακα Ἄσπαξ*] *A. Pollenius* vel *Pollienus Auspex* (cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 60 n. 410), quare vix dubitandum *Αὔσπικα*, *Αὔσπιξ* scripsisse Dionem
13 *ἀφανείας* Sylb., *ἀφανεία* VC 14 *Βούλλας* Zon., *βούλας* VC
15 *συστησάμενος* Zon., *στησάμενος* VC 20 *ἐχρῆτο* VC, *ἐχρήσατο* Suid.
21 *Βρεντέσιον*] cf. ad Zon. 8, 7, 3 25 *προσδούς* Sylb., *προδούς* VC.

Digitized by Google

κατῆλθε, πλασάμενος ὡς τῆς πατρίδος ἄρχων καί τινων ἀνθρώπων τοιούτων δεόμενος, καὶ οὕτω λαβὼν αὐτοὺς ἔσωσε. τῷ δὲ ἑκατον- 4
τάρχῳ τῷ τὸ λῃστρικὸν καθαιροῦντι προσελθὼν κατηγόρησεν αὐτὸς ἑαυτοῦ ὥσπερ ἄλλος τις ὤν, καὶ ὑπέσχετο, εἰ ἀκολουθήσει αὐτῷ,
5 παραδοῦναί οἱ τὸν λῃστήν· καὶ οὕτως αὐτὸν ἐς κοῖλόν τινα καὶ λοχμώδη τόπον ὡς καὶ ἐπὶ τὸν Φήλικα ἀγαγών (καὶ τοῦτο γὰρ αὐτὸς προσωνόμαστο) ῥᾳδίως συνέλαβε. καὶ μετὰ τοῦτ' ἐπὶ τὸ βῆμα 5
ἀνέβη σχῆμα ἄρχοντος ἀναλαβών, καὶ καλέσας τὸν ἑκατόνταρχον τῆς τε κεφαλῆς ἀπεξύρησε, καὶ ἔφη "ἄγγελλε τοῖς δεσπόταις σου ὅτι
10 τοὺς δούλους ὑμῶν τρέφετε, ἵνα μὴ λῃστεύωσι". πλείστους γὰρ ὅσους τῶν Καισαρείων εἶχε, τοὺς μὲν ὀλιγομίσθους τοὺς δὲ καὶ παντελῶς ἀμίσθους γεγονότας. ταῦτ' οὖν ὁ Σεουῆρος ὡς ἕκαστα 6
πυνθανόμενος, ὀργῇ ἔφερεν ὅτι ἐν τῇ Βρεττανίᾳ τοὺς πολέμους δι' ἑτέρων νικῶν αὐτὸς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ λῃστοῦ ἥττων ἐγένετο· καὶ τέλος
15 χιλίαρχον ἐκ τῶν σωματοφυλάκων σὺν ἱππεῦσι πολλοῖς ἔστειλε, δεινὰ ἅττα αὐτῷ ἀπειλήσας, ἂν μὴ ζῶντα αὐτὸν ἀγάγῃ. καὶ οὕτως ἐκεῖνος μαθὼν ὅτι γυναικί τινι ἀλλοτρίᾳ χρῷτο, ἀνέπεισεν αὐτὴν διὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐπ' ἀδείᾳ συνάρασθαι σφίσι. κἀκ τούτου ἐν 7
σπηλαίῳ τινὶ καθεύδων συνελήφθη. καὶ αὐτὸν ὁ Παπινιανὸς ὁ
20 ἔπαρχος ἀνήρετο "διὰ τί ἐλῄστευσας;" καὶ αὐτὸς ἀπεκρίνατο "διὰ τί σὺ ἔπαρχος εἶ;" καὶ θηρίοις μετὰ τοῦτο ὑπὸ κηρύγματος ἐδόθη, καὶ αὐτοῦ καὶ τὸ λῃστρικὸν διελύθη· οὕτω που ἐν ἐκείνῳ πᾶσα ἡ τῶν ἑξακοσίων ἰσχὺς ἦν.

ὁ δὲ δὴ Σεουῆρος ἐπὶ Βρεττανίαν ἐστράτευσε τούς τε παῖδας 11 p. C. 208
25 ἐκδιαιτωμένους ὁρῶν καὶ τὰ στρατεύματα ὑπὸ ἀργίας ἐκλυόμενα,

---

3—11 = Zon. 12, 10 p. 553, 9—18 B. (p. 104, 27—105, 5 D.) 19. 21 = Zon. 12, 10 p. 553, 18. 19 B. (p. 105, 5. 6 D.) 24. 25 = Zon. 12, 10 p. 553, 20—22 B. (p. 105, 7—9 D.)

---

1 *κατῆλθε* restitui e VC, *ἦλθε* Bk., at de latrone in montibus degente *κατῆλθε* recte dictum videtur *τῆς πατρίδος*] si corruptum non est, indicat Dio hoc factum esse in oppido ubi Bulla natus erat, expectes tamen Dionem scripsisse potius *καὶ θηρίοις ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ δοθήσεσθαι μελλόντων*, an *τῆς πόλεως*? 3 *λῃστρικὸν*] *λῃστικὸν* Dind. et ita sane Dio, cf. 36, 20, 3; 37, 52, 1; 39, 56, 1; 55, 34, 7 *καθαιροῦντι*] *καθαίροντι* Dind., cf. ad 37, 52, 1 6 *λοχμώδη* H. St., *λογγώδη* VC Zon. *Φήλικα* Leuncl., *φίληκα* VC, sed *Φήλιξ* Zon. paulo supra (AB^c, *φίληξ* CE) 9 *τῆς . . κεφαλῆς*] *τὴν . . κεφαλὴν* Rk., ita opinor Dio, cf. Her. 5, 35 *τε* inserui ex VC 13 *πολέμους*] *πολεμίους* Reim., recte fortasse 18 *ἀδείᾳ* Rk., *ἀδείας* VC 19 *Παπινιανὸς* R. St., *παπιανὺς* VC et ita quoque c. 14, 5. 6; 77, 1, 1 et 4, 1. 2, nec aliter Zon. et exc. Vat., de nominis forma constat vel ex C. I. L. 6, 228 21 *ἔπαρχος* V, *ὕπαρχος* C 22 *λῃστρικὸν*] *λῃστικὸν* Dind., cf. ad v. 3.

Digitized by Google

καίπερ εἰδὼς ὅτι οὐκ ἀνακομισθήσεται. ᾔδει δὲ τοῦτο μάλιστα μὲν ἐκ τῶν ἀστέρων ὑφ' ὧν ἐγεγέννητο (καὶ γὰρ ἐς τὰς ὀροφὰς αὐτοὺς τῶν οἴκων τῶν ἐν τῷ παλατίῳ, ἐν οἷς ἐδίκαζεν, ἐνέγραψεν, ὥστε πᾶσι, πλὴν τοῦ μορίου τοῦ τὴν ὥραν, ὃν φασιν, ἐπισκοπήσαντος ὅτε ἐς τὸ φῶς ἐξήει, ὁρᾶσθαι· τοῦτο γὰρ οὐ τὸ αὐτὸ ἐκα- 5
2 τέρωθι ἐνετύπωσεν), ᾔδει δὲ καὶ παρὰ μάντεων ἀκούσας. ἀνδριάντι γὰρ αὐτοῦ πρὸς ταῖς πύλαις δι' ὧν ἐκστρατεύσειν ἔμελλεν ἑστῶτι, καὶ πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν ἐκεῖσε, φέρουσαν ἀποβλέποντι, σκηπτὸς ἐμπεσὼν τρία ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γράμματα ἀπήλειψε· καὶ διὰ τοῦθ', ὡς οἱ μάντεις ἀπεφήναντο, οὐκ ἐπανῆκεν ἀλλὰ καὶ τρίτῳ 10
ἔτει μετὰ τοῦτο μετήλλαξε. καὶ χρήματα δὲ πάμπολλα συνεξήγαγε. Xiph. 318, 29—321, 24 R. St.

12 δύο δὲ γένη τῶν Βρεττανῶν μέγιστά εἰσι, Καληδόνιοι καὶ Μαιάται· καὶ ἐς αὐτὰ καὶ τὰ τῶν ἄλλων προσρήματα ὡς εἰπεῖν συγκεχώρηκεν. οἰκοῦσι δὲ οἱ μὲν Μαιάται πρὸς αὐτῷ τῷ διατειχίσματι 15
ὃ τὴν νῆσον δίχῃ τέμνει, Καληδόνιοι δὲ μετ' ἐκείνους, καὶ νέμονται ἑκάτεροι ὄρη ἄγρια καὶ ἄνυδρα καὶ πεδία ἔρημα καὶ ἑλώδη, μήτε τείχη μήτε πόλεις μήτε γεωργίας ἔχοντες, ἀλλ' ἔκ τε νομῆς καὶ

13. 14 = Zon. 12, 10 p. 553, 22—554, 1 B. (p. 105, 9—11 D.) 16—p. 367, 3 = Zon. 12, 10 p. 554, 1—5 B. (p. 105, 9—16 D.)

13—p. 367, 7. 12—17 = Treu p. 21, 26—22, 15: *περὶ Βρεττανίας· ὅτι πλείστων ἐθνῶν ὄντων ἐν Βρεττανίᾳ δύο μόνα ὠνόμασεν ὁ Δίων, Μαιάτας καὶ Καληδονίους. οἰκοῦσι δὲ οἱ μὲν Μαιάται πρὸς αὐτῷ τῷ διατειχίσματι, οἱ δὲ Καληδόνιοι μετ' ἐκείνους· ἑκάτεροι δὲ αὐτῶν νέμονται κ. τ. λ.* [haec quae conveniunt fere cum Xiphilino, ad Dionem redeunt, quanquam ex ipso desumpta non sunt, ut inde patet, quod stadia Dionea in milia Romana eaque 7 stadiorum conversa sunt. pauca quaedam, a Xiphilino omissa, in eius verba inserere non dubitavi.]

13—15 = Iord. *Get.* 2, 14: *cunctos tamen in Calydoniorum Maeatorumque concessisse nomina Dio auctor est celeberrimus scriptor annalium.*

2 ὑφ'] ἐφ' H. St. inmerito, cf. 56, 25, 5 ἐγεγέννητο R. St., ἐγεγέννητο VC. 13 εἰσι] si Dio haec ita scripsit, ἐστι legendum erit Καληδόνιοι] ita praeterea 75, 5, 4; 76, 13, 1 et 14, 3 et 15, 2 et 16, 5, *Caledonius Caledonia* Luc. 6, 67, Sil. 3, 597, Val. Flacc. *Arg.* 1, 8, Mart. 10, 44, 1, Stat. *silv.* 5, 2, 142, Flor. 1, 12 (17), 3, Ptol. 2, 3, 8 (*Καληδόνιος* ter), Aus. *Mos.* 68, *technop.* 9, 26, *de rat. libr.* 32, *ep.* 9, 36, Claud. *de IV cons. Hon.* 26, *de cons. Stil.* 2, 247, *laus Ser.* 45 (*calīdoniis* cod.), Apoll. Sid. *carm.* 7, 89 et ita quoque titulus *eph. epigr.* 7 n. 1077, *Calidonius Calidonia* nisi scribarum sit error Plin. *n. h.* 4, 102 (cod. Leid., Mart. Capella 6, 666), fortasse Tacitus in Agricola (10 *Caledoniam* AB; 11 *caledomam* B *calydoniam* sed *e* supra *y* m¹ A et Iord. *Get.* 2, 13; 25 et 27 *calidoniam* AB; 31 *caledonia* B *calidonia* A), *lat. Veron.* 13, 2, Sol. 22, 1 et app. ad 22, 12, cf. *Dicalydones* Amm. Marc. 27, 8, 5 et *Caledones* Galliae Μαιάται] ita 75, 5, 4 et mox, *Miathi* vel *Miati* Adamnanus *v. S. Columbae* 1, 8; 9 p. 33. 36 18—367, 1 ἔκ τε νομῆς — ζῶντες] ἐκ νομῆς ἀκροδρύων καὶ θήρας ζῶντες Treu.

Digitized by Google

θήρας ἀκροδρύων τέ τινων ζῶντες· τῶν γὰρ ἰχθύων ἀπείρων καὶ 2
ἁπλέτων ὄντων οὐ γεύονται. διαιτῶνται δὲ ἐν σκηναῖς γυμνοὶ καὶ
ἀνυπόδητοι, ταῖς γυναιξὶν ἐπικοίνοις χρώμενοι καὶ τὰ γεννώμενα
πάντα κοινῶς ἐκτρέφοντες. δημοκρατοῦνταί τε ὡς πλήθει, καὶ λη-
στεύουσιν ἥδιστα. καὶ διὰ τοῦτο ἄρχοντας τοὺς θρασυτάτους αἱροῦνται.
στρατεύονται δὲ ἐπί τε ἁρμάτων, ἵππους ἔχοντες μικροὺς καὶ ταχεῖς, 3
καὶ πεζοί· καί εἰσι καὶ δραμεῖν ὀξύτατοι καὶ συστῆναι παγιώτατοι.
τὰ δὲ ὅπλα ἀσπίδα μόνην ἔχοντες ἀντὶ κράνους καὶ θώρακος καὶ
αὐτῶν ἀσπὶς κνημίδων κ. τ. λ. Treu 22, 8. 9.
καὶ δόρυ βραχύ, μῆλον χαλκοῦν ἐπ' ἄκρου τοῦ στύρακος ἔχον, ὥστε
σειόμενον κτυπεῖν πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐναντίων· εἰσὶ δ' αὐτοῖς
καὶ ἐγχειρίδια. δύνανται δὲ καὶ λιμὸν καὶ ψῦχος καὶ ταλαιπωρίαν 4
πᾶσαν ὑπομένειν· ἔς τε γὰρ τὰ ἕλη καταδυόμενοι καρτεροῦσιν ἐπὶ
πολλὰς ἡμέρας, τὴν κεφαλὴν μόνην ἔξω τοῦ ὕδατος ἔχοντες, καὶ
ἐν ταῖς ὕλαις τῷ τε φλοιῷ καὶ ταῖς ῥίζαις διατρέφονται, καὶ περὶ
πάντα σκευάζουσί τι βρῶμα, ἀφ' οὗ κνάμου τι μέγεθος ἐμφα-
γόντες οὔτε πεινῶσιν οὔτε διψῶσι. Xiph. 321, 24—322, 12 R. St.
[additis paucis ex Treu p. 21, 26—22, 15].
τοιαύτη μέν τις νῆσος ἡ Βρεττανία ἐστί, καὶ τοιούτους οἰκή- 5
τορας ἤ γε πολεμία ἔχει. νῆσος γάρ ἐστι, καὶ τότε σαφῶς ὥσπερ
εἶπον ἐλήλεγκται. καὶ αὐτῆς τὸ μὲν μῆκος στάδιοι ἑπτακισχίλιοι

2—5. 6. 7. 8ª—10. 12—17 = Zon. 12, 10 p. 554, 5—15 B. (p. 105, 16—29 D.) 19. 20. p. 368, 3. p. 367, 21—368, 8 = Zon. 12, 10 p. 554, 16—555, 3 B. (p. 105, 30—106, 9 D.)

21 — p. 368, 2 = Treu p. 22, 15—17: ἔστι δὲ τὸ μῆκος τῆς νήσου μίλια $\overline{\text{αιη}}$ καὶ στάδια $\overline{\delta}$· τὸ δὲ πλάτος τὸ πλεῖστον μίλια $\overline{\text{τλα}}$ καὶ στάδια $\overline{\varepsilon}$.

21 — p. 368, 2 = Iord. *Get.* 2, 11: *in duobus milibus trecentis decem stadiis latitudo eius ubi patentior, longitudo non ultra septem mil. centum triginta duo stadia fertur extendi.*

1. 2 τῶν γὰρ — γεύονται] ἰχθύων γὰρ οὐκ ἀπογεύονται Treu 3 ἀνυπόδητοι Dind., ἀνυπόδετοι VC Zon. Treu, cf. ad 72, 17, 4 4 κοινῶς inserui e Treu 4. 5 δημοκρατοῦνται — ἥδιστα] δημοκρατίᾳ χρώμενοι καὶ λῃστεύοντες Treu 5 καὶ διὰ τοῦτο — αἱροῦνται inserui e Treu 6 τε om. Treu καὶ ταχεῖς Zon. Treu, ταχεῖς VC 7 καὶ πεζοί· καί εἰσι] καὶ πεζοὶ εἰσι Treu καὶ δραμεῖν] τοῦ δραμεῖν Treu καὶ συστῆναι παγιώτατοι om. Treu 10 καὶ δόρυ βραχύ] καὶ δόρυ φέρουσι βραχύ Treu 10—12 μῆλον — ἐγχειρίδια om. Treu 11 εἰσὶ] ἔστι Bk. 12. 13 δύνανται — πᾶσαν ὑπομένειν] ὑπομένουσι δὲ καὶ λιμὸν — ἅπασαν Treu 13 ἔς τε — καταδυόμενοι] καταδυόμενοι γὰρ εἰς τὰ ἕλη Treu 14 μόνην Zon.ABC^c Treu, μόνον VC Zon.E 15 περὶ πάντα] corruptum?, an πρὸς πάντα? vel παρὰ ταῦτα?, om. Treu Zon. 16 τι om. Treu. 20 ἐστι om. C, an οὖσα? ὥσπερ εἶπον] cf. 39, 50, 4 21 ἐλήλεγκται C, ἐλήλεκται V 21 — p. 368, 1 στάδιοι — δύο εἰσιν] ita et Zon., convenit quoque Iordanis, at stadia 7130 exc. Treu (1018 × 7 + 4).

Digitized by Google

καὶ ἑκατὸν τριάκοντα δύο εἰσί, τοῦ δὲ δὴ πλάτους τὸ μὲν πλεῖστον
13 δέκα καὶ τριακόσιοι καὶ δισχίλιοι, τὸ δὲ ἐλάχιστον τριακόσιοι· καὶ
τούτων ἡμεῖς οὐ πολλῷ τινι τῆς ἡμισείας ἔλαττόν τι ἔχομεν. ὁ δ'
οὖν Σευῆρος πᾶσαν αὐτὴν καταστρέψασθαι ἐθελήσας ἐσέβαλεν ἐς
τὴν Καληδονίαν, καὶ διιὼν αὐτὴν ἀμύθητα πράγματα ἔσχε, τάς τε
ὕλας τέμνων καὶ τὰ μετέωρα κατασκάπτων τά τε ἕλη χωννύων καὶ
2 τοὺς ποταμοὺς ζευγνύων· οὔτε γὰρ μάχην τινὰ ἐμαχέσατο οὔτε πο-
λέμιόν τινα ἐν παρατάξει εἶδε. πρόβατα δὲ καὶ βοῦς προβαλλο-
μένων αὐτῶν ἐξεπίτηδες οἱ στρατιῶται ἥρπαζον, ὅπως ἐπὶ πλεῖον
ἀπατώμενοι τρύχωνται· καὶ γὰρ ὑπὸ τῶν ὑδάτων δεινῶς ἐκακοῦντο
καὶ ἀποσκεδαννύμενοι ἐπεβουλεύοντο. εἶτ' ἀδυνατοῦντες βαδίζειν
ὑπ' αὐτῶν τῶν οἰκείων ἐφονεύοντο ἵνα μὴ ἁλίσκωνται, ὥστε ἐς
3 πέντε μυριάδας ὅλας τελευτῆσαι. οὐ μέντοι ἀπέστη γε πρὶν τῷ
ἐσχάτῳ τῆς νήσου πλησιάσαι, ὅπου γε τὰ μάλιστα τήν τε τοῦ
ἡλίου παράλλαξιν καὶ τὸ τῶν ἡμερῶν τῶν τε νυκτῶν καὶ τῶν θε-
ρινῶν καὶ τῶν χειμερινῶν μέγεθος ἀκριβέστατα κατεφώρασε.
4 καὶ ὁ μὲν οὕτω διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς πολεμίας κομισθείς
(ἐκομίσθη γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐν σκιμποδίῳ καταστέγῳ τινὶ τὰ πολλὰ
p. C. 210 διὰ τὴν ἀσθένειαν) ἐς τὴν φιλίαν ἐπανῆλθεν, ἐς ὁμολογίαν τοὺς
Βρεττανούς, ἐπὶ τῷ χώρας οὐκ ὀλίγης ἐκστῆναι, ἀναγκάσας ἐλθεῖν·
14 ἐξέπληττε δὲ αὐτὸν ὁ Ἀντωνῖνος καὶ ἐς φροντίδας ἀνηνύτους κα-
θίστη, ὅτι τε ἀκολάστως ἔζη, καὶ ὅτι καὶ τὸν ἀδελφὸν δῆλος ἦν,
εἰ δυνηθείη, φονεύσων, καὶ τὸ τελευταῖον ὅτι καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ ἐπε-
βούλευσε. ποτὲ μὲν γὰρ ἐξεπήδησεν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ σκηνώματος
2 βοῶν καὶ κεκραγὼς ὡς ὑπὸ τοῦ Κάστορος ἀδικούμενος· οὗτος δὲ
ἀνὴρ ἄριστος τῶν περὶ τὸν Σευῆρον Καισαρείων ἦν, καὶ ἐπεπί-
στευτο τήν τε γνώμην αὐτοῦ καὶ τὸν κοιτῶνα. καὶ συνέστησαν μέν
τινες ἐπὶ τούτῳ στρατιῶται προπαρεσκευασμένοι καὶ συνεβόησαν,

---

11—13 > Zon. 12, 10 p. 555, 3. 4 B. (p. 106, 9—11 D.) 19. 20 > Zon. 12, 10 p. 555, 4. 5 B. (p. 106, 11. 12 D.) 21—24 = Zon. 12, 10 p. 555, 6—8 B. (p. 106, 13—16 D.)

14—16 = Treu p. 22, 17—19: *ἐν δὲ τῷ ἐσχάτῳ τῆς νήσου τις ἀπελθὼν τὴν παράλλαξιν γινώσκει ἀκριβῶς τοῦ ἡλίου καὶ τὴν αὐξομείωσιν τῶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν ἔν τε θέρει καὶ χειμῶνι.*

---

2 *δέκα — δισχίλιοι*] *ἐς δισχίλιά που καὶ τριακόσια* Zon. (neglectis stadiis 10), convenit Iordanis, at stadia 2322 exc. Treu (331 × 7 + 5) 4 *ἐθελήσας* Bk., *θελήσας* VC 10 *ἀπατώμενοι*] *πλανώμενοι* v. Herw. (litt.) 27 *τήν τε γνώμην*] *τήν τε μνήμην* O. Hirschfeld ad Friedlaender *Sittengesch.* 1⁶ p. 191, ut indicetur officium *a memoria*, cf. Herod. 4, 8, 4.

Digitized by Google

κατελήφθησαν δὲ δι' ὀλίγου αὐτοῦ τε τοῦ Σεουήρου ἐπιφανέντος σφίσι καὶ τοὺς ταραχωδεστέρους κολάσαντος. ἄλλοτε δὲ προσήλαυ- 3
νον μὲν ἀμφότεροι πρὸς τοὺς Καληδονίους, ἵνα τά τε ὅπλα παρ' αὐτῶν λάβωσι καὶ περὶ τῶν ὁμολογιῶν διαλεχθῶσιν, ὁ δ' Ἀντωνῖνος ἀποκτεῖναι αὐτὸν ἀντικρυς αὐτοχειρίᾳ ἐπεχείρησεν. ἦεσαν μὲν γὰρ ἐπὶ ἵππων, καὶ ὁ Σεουῆρος, καίπερ καὶ τοὺς ταρσοὺς ὑπὸ ἀσθενείας ὑποτετμηκώς, ὅμως ἵππευσε καὶ αὐτός, καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα συνεφείπετο, τό τε τῶν πολεμίων καὶ αὐτὸ συνεωρᾶτο· κἀν τῷ 4
καιρῷ τούτῳ τῇ τε σιγῇ καὶ τῷ κόσμῳ τὸν ἵππον ὁ Ἀντωνῖνος ἀναχαιτίσας ἐσπάσατο τὸ ξίφος ὡς καὶ κατὰ νώτου τὸν πατέρα πατάξων. ἰδόντες δὲ τοῦτο οἱ ἄλλοι οἱ συνιππεύοντες ἐξεβόησαν, καὶ οὕτως ἐκεῖνός τε ἐκπλαγεὶς οὐκέτι οὐδὲν ἔδρασε, καὶ ὁ Σεουῆρος μετεστράφη μὲν πρὸς τὴν βοὴν αὐτῶν καὶ εἶδε τὸ ξίφος, οὐ μέντοι καὶ ἐφθέγξατό τι, ἀλλ' ἀναβὰς ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ τελέσας ὅσα ἐχρῆν, ἐς τὸ στρατήγιον ἐπανῆλθε. καὶ καλέσας τόν τε υἱὸν καὶ τὸν Πα- 5
πινιανὸν καὶ τὸν Κάστορα ξίφος τέ τι τεθῆναι ἐς τὸ μέσον ἐκέλευσε, καὶ ἐγκαλέσας αὐτῷ ὅτι τε ἄλλως τοιοῦτόν τι ἐτόλμησε καὶ ὅτι πάντων ὁρώντων τῶν τε συμμάχων καὶ τῶν πολεμίων τηλικοῦτον κακὸν δράσειν ἔμελλεν, τέλος ἔφη "ἀλλ' εἶγε ἀποσφάξαι με ἐπιθυμεῖς, ἐνταῦθά με κατάχρησαι· ἔρρωσαι γάρ, ἐγὼ δὲ καὶ γέρων 6
εἰμὶ καὶ κεῖμαι. ὡς εἶγε τοῦτο μὲν οὐκ ἀναδύῃ, τὸ δὲ αὐτόχειρ μου γενέσθαι ὀκνεῖς, παρέστηκέ σοι Παπινιανὸς ὁ ἔπαρχος, ᾧ δύνασαι κελεῦσαι ἵνα με ἐξεργάσηται· πάντως γάρ που πᾶν τὸ κελευσθὲν ὑπὸ σοῦ, ἅτε καὶ αὐτοκράτορος ὄντος, ποιήσει". τοιαῦτα 7
εἰπὼν ὅμως οὐδὲν δεινὸν αὐτὸν ἔδρασε, καίπερ πολλάκις μὲν τὸν Μᾶρκον αἰτιασάμενος ὅτι τὸν Κόμμοδον οὐχ ὑπεξεῖλε, πολλάκις δὲ καὶ αὐτὸς τῷ υἱεῖ ἀπειλήσας τοῦτο ποιήσειν. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ὀργιζόμενος ἀεί ποτε ἔλεγε, τότε δὲ φιλότεκνος μᾶλλον ἢ φιλόπολις ἐγένετο· καίτοι καὶ τὸν ἕτερον ἐν τούτῳ παῖδα προέδωκε, σαφῶς εἰδὼς τὰ γενησόμενα.

ἀποστάντων δὲ τῶν ἐν τῇ νήσῳ αὖθις, καλέσας τοὺς στρατιώ- 15

---

25. 15. 16. p. 368, 25. 26. p. 369, 19. 20. 18. 21. 22—24 = Zon. 12, 10 p. 555, 8—15 B. (p. 106, 16—25 D.) 31—p. 370, 1 = Zon. 12, 10 p. 555, 16. 17 B. (p. 106, 26. 27 D.)

---

7 ὑποτετμηκώς] ὑποκεκμηκώς Naber., quod de eo qui morbo articulari vehementissimo correptus est (*v. Sev.* 16, 6; 18, 9—11, Vict. *Caes.* 20, 25, *epit.* 20, 9, Herod. 3, 15, 2) ferri vix potest, praeterea vox ὑποκάμνειν non nisi apud Schol. ad Arist. *Thesm.* 412 invenitur, ὑποτετμημένος Rk., an ὑποτετηκώς vel ὑποσεσηπώς?, ὑπεσκληκώς Kuiper. (litt.) ἵππευσε] an ἵππευε? 8 αὐτὸ V, αὐτὸς C 15 *Παπινιανὸν* (-νὸς) R. St., *παπιανὸν* (-νὸς) VC, cf. ad c. 10, 7 17 καὶ (prius) C, καὶ | καὶ V.

Digitized by Google

τας ἐκέλευσεν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλεῖν καὶ οἷς ἂν ἐντύχωσιν ἀποκτεῖναι, αὐτὸ τοῦτο εἰπών,

"μή τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον
χειρὰς θ' ἡμετέρας, μηδ' ὄντινα γαστέρι ⟨μήτηρ⟩
κοῦρον ἐόντα φέροι· μηδ' ὃς φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον". 5

2 γενομένου δὲ τούτου, καὶ τῶν Καληδονίων προσαποστάντων τοῖς Μαιάταις, ἡτοιμάζετο μὲν ὡς καὶ αὐτὸς αὐτοῖς πολεμήσων,
p. C. 211 καὶ αὐτὸν περὶ ταῦτ' ἔχοντα ἡ νόσος τῇ τετάρτῃ τοῦ Φεβρουαρίου ἀπήνεγκε, συνεργασαμένου τι πρὸς τοῦτο καὶ τοῦ Ἀντωνίνου, ὡς λέγεται. πρὶν γοῦν μεταλλάξαι, τάδε λέγεται τοῖς παισὶν εἰπεῖν 10 (ἐρῶ γὰρ αὐτὰ τὰ λεχθέντα, μηδὲν ὅ τι καλλωπίσας) "ὁμονοεῖτε, τοὺς στρατιώτας πλουτίζετε, τῶν ἄλλων πάντων καταφρονεῖτε".

3 ἐκ δὲ τούτου τό τε σῶμα αὐτοῦ στρατιωτικῶς κοσμηθὲν ἐπὶ πυρὰν ἐτέθη καὶ τῇ τε τῶν στρατιωτῶν καὶ τῇ τῶν παίδων περιδρομῇ ἐτιμήθη, τά τε δῶρα τὰ στρατιωτικὰ οἵ τι τῶν παόντων ἔχοντες 15

4 ἐς αὐτὴν ἐνέβαλον, καὶ τὸ πῦρ οἱ υἱεῖς ἐνῆκαν. καὶ μετὰ τοῦτο τὰ ὀστᾶ ἐς ὑδρίαν πορφυροῦ λίθου ἐμβληθέντα ἔς τε τὴν Ῥώμην ἐκομίσθη καὶ ἐς τὸ Ἀντωνινεῖον ἀπετέθη. λέγεται δὲ τὴν ὑδρίαν ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου μεταπέμψασθαί τε αὐτόν, καὶ ἐπιψηλαφήσαντα εἰπεῖν "χωρήσεις ἄνδρα ὃν ἡ οἰκουμένη οὐκ ἐχώρησεν". 20

Xiph. 322, 12—324, 25 R. St.

16 ἦν δὲ τὸ σῶμα βραχὺς μὲν ἰσχυρὸς δέ, καίπερ ἀσθενέστατος ὑπὸ τῆς ποδάγρας γενόμενος, τὴν δὲ δὴ ψυχὴν καὶ δριμύτατος καὶ ἐρρωμενέστατος· παιδείας μὲν γὰρ ἐπεθύμει μᾶλλον ἢ ἐπετύγχανε,

2 καὶ διὰ τοῦτο πολυγνώμων μᾶλλον ἢ πολύλογος ἦν. φίλοις οὐκ 25

6—12 > Zon. 12, 10 p. 555, 16—20 B. (p. 106, 26—32 D.)

22—p. 371, 8 haec habent exc. Val. 353 et ultimis in breve contractis Xiphilinus:

Xiphilinus (324, 25—325, 1)	Exc. Val. 353
ἦν δὲ τὸ σῶμα βραχὺς μέν, ἰσχυρὸς δὲ — ἐπιμελὴς τῶν	ὅτι ὁ Σεβῆρος ἦν μὲν τὸ σῶμα βραχύς, ἰσχυρὸς δὲ — ἐπιμελὴς μέν

3—5 μή τις κ. τ. λ.] Hom. *Il.* 6, 57 sqq. 3 μή] ⟨τῶν⟩ μή H. St. 4 ἡμετέρας reduxi ex VC, ὑμετέρας H. St. ⟨μήτηρ⟩ ins. H. St. 5 φύγοι C (sed mutatum in η a m¹), φύγη V αἰπὺν ὄλεθρον] ἀλλ' ἅμα πάντες κ. τ. λ. Hom. 6 Καληδονίων] cf. ad c. 12, 1 8 ταῦτ' reduxi ex VC, τοῦτ' H. St., vix necesse Φεβρουαρίου Bk., φευρουαρίου VC 10 γοῦν] δ' οὖν Bk. 17 πορφυροῦ] πορφυρίτου Bk. 18 Ἀντωνίνειον H. St., ἀντωνίειον VC. 22 βραχὺς VC cod. Peir., βραδὺς R. St. 23 καὶ (prius) om. VC 24 μὲν γὰρ] μέντοι Kuiper. (litt.) ἐπετύγχανε om. VC 25 πολυγνώμων cod. Peir., πολύγνωμος VC.

Digitized by Google

ἀμνήμων, ἐχθροῖς βαρύτατος, ἐπιμελὴς μὲν πάντων ὧν πρᾶξαι ἤθελεν, ἀμελὴς δὲ τῶν περὶ αὐτοῦ λογοποιουμένων· καὶ διὰ τοῦτο καὶ χρήματα ἐξ ἅπαντος τρόπου, πλὴν καθ' ὅσον οὐδένα ἕνεκα | αὐτῶν P 143r
ἀπέκτεινε, πορίζων, πάντα μὲν τὰ ἀναγκαῖα ἐδαπάνα ἀφθονώτατα, 3
καὶ πλεῖστά γε καὶ τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων ἀνεκτήσατο, καὶ σφισι τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα ὡς καὶ ἐκ καινῆς αὐτὰ καὶ ἐξ ἰδίων χρημάτων κατεσκευακὼς ἐπέγραψε, πολλὰ δὲ καὶ μάτην ἐς τε ἐπισκευὰς καὶ κατασκευὰς ἑτέρων ἀνάλωσεν, ὃς γε καὶ τῷ Διονύσῳ καὶ τῷ Ἡρακλεῖ νεὼν ὑπερμεγέθη ᾠκοδομήσατο. καίτοι δὲ πάμ- 4
πλειστα δαπανήσας, ὅμως οὐκ εὐαριθμήτους τινὰς μυριάδας δραχμῶν καταλέλοιπεν, ἀλλὰ καὶ πάνυ πολλάς. καὶ ἐνεκάλει μὲν τοῖς μὴ σωφρονοῦσιν, ὡς καὶ περὶ τῆς μοιχείας νομοθετῆσαί τινα· καὶ διὰ τοῦτο γραφαὶ αὐτῆς ὅσαι πλεῖσται ἐγένοντο (τρισχιλίας γοῦν ὑπατεύων εὗρον ἐν τῷ πίνακι ἐγγεγραμμένας)· ἐπεὶ δὲ ὀλίγοι πάνυ
αὐταῖς ἐπεξῆεσαν, οὐκέτι οὐδὲ αὐτὸς ἐπολυπραγμόνει. ὅθεν καὶ 5
μάλα ἀστείως Ἀργεντοκόξου τινὸς γυνὴ Καληδονίου πρὸς τὴν Ἰουλίαν τὴν Αὔγουσταν, ἀποσκώπτουσάν τι πρὸς αὐτὴν μετὰ τὰς σπονδὰς ἐπὶ τῇ ἀνέδην σφῶν πρὸς τοὺς ἄρρενας συνουσίᾳ, εἰπεῖν λέγεται ὅτι "πολλῷ ἄμεινον ἡμεῖς τὰ τῆς φύσεως ἀναγκαῖα ἀποπληροῦμεν ὑμῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν· ἡμεῖς γὰρ φανερῶς τοῖς ἀρίστοις ὁμιλοῦμεν, ὑμεῖς δὲ λάθρᾳ ὑπὸ τῶν κακίστων μοιχεύεσθε". Xiph. 324, 25—325, 15 R. St., et (§ 1—3a) Exc. Val. 353 (p. 741).

τοῦτο μὲν ἡ Βρεττανὶς εἶπεν, ἐχρῆτο δὲ ὁ Σεουῆρος καταστάσει 17
τοῦ βίου εἰρήνης οὔσης τοιᾷδε. ἔπραττέ τι πάντως νυκτὸς ὑπὸ τὸν

---

23 — p. 372, 12 > Zon. 12, 10 p. 556, 3—11 B. (p. 107, 3—14 D.)

[Xiphilinus]

πρακτέων (v. 1), ἀμελὴς τῶν περὶ αὐτοῦ λογοποιουμένων, χρηματιστὴς ἐξ ἅπαντος τρόπου πλὴν καθότι οὐδένα τούτων χάριν ἀπέκτεινε (v. 4), περὶ τὰς δαπάνας ἀφεισέστατος καὶ πολλὰ μὲν ᾠκοδομηκὼς ἐκ καινῆς πολλὰ δὲ καὶ ἐπεσκευακώς, (ὅς γε καὶ τῷ Διονυσίῳ κ. τ. λ., v. 8).

[Exc. Val. 353]

πάντων ὧν πρᾶξαι ἤθελεν, ἀμελὴς δὲ τῶν περὶ αὐτὸν λογοποιουμένων καὶ διὰ τοῦτο καὶ χρήματα ἐξ ἅπαντος τρόπου πλὴν καθόσον οὐδένα ἕνεκα αὐτῶν ἀπέκτεινεν (v. 4), πορίζων, πάντα μὲν τὰ ἀναγκαῖα ἐδαπάνα ἀφθονώτατα, καὶ πλεῖστά γε καὶ τῶν ἀρχαίων — ἀνάλωσεν (v. 8).

1 ἔχθροις V cod. Peir., ἐχθροῦ C μὲν — ἤθελεν cod. Peir., τῶν πρακτέων VC 2 δὲ om. VC αὐτοῦ VC, αὐτὸν cod. Peir. 2—8 καὶ διὰ τοῦτο — ἀνάλωσεν cod. Peir., Xiphilinea vide supra in adn. 3 ἕνεκα αὐτῶν cod. Peir., τούτων χάριν VC 4 πάντα] ⟨ἐς⟩ πάντα Rk. 5 γε] μὲν Rk. 12 σωφρονοῦσιν Xyl., φρονοῦσιν VC 13 ὅσαι V, οὗσαι C.

Digitized by Google

ὄρθρον, καὶ μετὰ τοῦτ' ἐβάδιζε καὶ λέγων καὶ ἀκούων τὰ τῇ ἀρχῇ πρόσφορα· εἶτ' ἐδίκαζε, χωρὶς εἰ μή τις ἑορτὴ μεγάλη εἴη. καὶ μέντοι καὶ ἄριστα αὐτὸ ἔπραττε· καὶ γὰρ τοῖς δικαζομένοις ὕδωρ ἱκανὸν
2 *ἐνέχει, καὶ ἡμῖν τοῖς συνδικάζουσιν αὐτῷ παρρησίαν πολλὴν ἐδίδου. ἔκρινε δὲ μέχρι μεσημβρίας, καὶ μετὰ τοῦθ' ἵππευεν ἐφ' ὅσον ἂν* 5
ἐδυνήθη· εἶτ' ἐλοῦτο, γυμνασάμενός τινα τρόπον. ἡρίστα δὲ ἢ καθ' ἑαυτὸν ἢ μετὰ τῶν παίδων, οὐκ ἐνδεῶς. εἶτ' ἐκάθευδεν ὡς πλήθει·
3 *ἔπειτ' ἐξαρθεὶς τά τε λοιπὰ προσδιῴκει καὶ λόγοις καὶ Ἑλληνικοῖς καὶ Λατίνοις συνεγίνετο ἐν περιπάτῳ. εἶθ' οὕτω πρὸς ἑσπέραν* 10
ἐλοῦτο αὖθις, καὶ ἐδείπνει μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτόν· ἤκιστά τε γὰρ ἄλλον τινὰ συνέστιον ἐποιεῖτο, καὶ ἐν μόναις ταῖς πάνυ ἀναγκαίαις
4 *ἡμέραις τὰ πολυτελῆ δεῖπνα συνεκρότει. ἐβίω δὲ ἔτη ἑξήκοντα πέντε καὶ μῆνας ἐννέα καὶ ἡμέρας πέντε καὶ εἴκοσι (τῇ γὰρ ἐνδεκάτῃ τοῦ Ἀπριλίου ἐγεγέννητο), ἀφ' ὧν ἦρξεν ἔτη ἑπτακαίδεκα καὶ μῆνας* 15
ὀκτὼ καὶ ἡμέρας τρεῖς. τό τε σύμπαν οὕτως ἐνεργὸς ἐγένετο ὥστε καὶ ἀποψύχων ἀναφθέγξασθαι "ἄγετε, δότε, εἴ τι πρᾶξαι ἔχομεν".
Xiph. 325, 15—32 R. St.

12—15 > Zon. 12, 10 p. 555, 21—556, 2 B. (p. 106, 32—107, 3 D.)

12—15: cod. Paris. 1712 f. 80r, Cedr. 1 p. 442, 6.

---

1 ἐβάδιζε C Zon., ἐδίκαζε V 3 αὐτὸ H. St., αὐτῷ VC 4 παρρησίαν V, παρρουσίαν C 5 ἐφ' ὅσον ἄν] ἐφ' ὅσον Dind. 8 ἐξαρθεὶς] ἐξεγερθεὶς Sylb., ἀναστὰς Zon. 10 ἐλοῦτο Bk., ἐλούετο VC Zon., cf. ad 49, 43, 3 11 ἀναγκαίαις C, ἀναγκαίως V 12 ἑξήκοντα πέντε] ita VC (ξε) Zon. cod. Paris. 1712, quod ducit ad annum 145, at a. 146 Severum natum affirmat *v. Sev.* 1, 3. Vict. *ep.* 20 (*vixit annos sexaginta quinque*) magis fortasse cum Dione quam cum scriptore vitae convenit, ad a. 122 ducunt *v. Sev.* 22, 1, *v. Pesc. Nigri* 5, 1, cf. Eutr. 8, 19, sed hae nugae sunt πέντε καὶ εἴκοσι] ita VC, cod. Paris. 1712, ἐννέα καὶ εἴκοσι Zon. (εἴκοσι B) 13 ἐνδεκάτῃ τοῦ Ἀπριλίου] *VI Id. April.* secundum *v. Sev.* 1, 3 errore fortasse librariorum, certe iniuria, cf. pap. Berol. *Herm.* 20 (1885) p. 474, *fast. Philoc. et Silv.* (C. I. L. 1² p. 255. 262sq.), C. I. L. 11, 1322; 14, 168. 169 (cf. O. Hirschfeld *Wiener Studien* 1884 p. 120), vide praeterea 78, 11, 4. 6; 78, 17, 1 14 Ἀπριλίου Bk., ἀπριλλίου VC.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXVIII.

μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἀντωνῖνος πᾶσαν τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβε· λόγῳ LXXVII 1
μὲν γὰρ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ, τῷ δὲ δὴ ἔργῳ μόνος εὐθὺς ἦρξε. καὶ
πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους κατελύσατο καὶ τῆς χώρας αὐτοῖς ἐξέστη
καὶ τὰ φρούρια ἐξέλιπε, τοὺς δὲ δὴ οἰκείους τοὺς μὲν ἀπήλλαξεν,
ὧν καὶ Παπινιανὸς ὁ ἔπαρχος ἦν, τοὺς δὲ καὶ ἀπέκτεινεν, ὧν ἦν
καὶ Εὔοδος ὁ τροφεὺς αὐτοῦ ⟨καὶ⟩ ὁ Κάστωρ, ἥ τε γυνὴ αὐτοῦ ἡ 2
Πλαυτίλλα καὶ ὁ ταύτης ἀδελφὸς Πλαύτιος. καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ δὲ
αὐτῇ ἄνδρα ἄλλως μὲν οὐκ ἐλλόγιμον διὰ δὲ τὴν ἐπιτήδευσιν ἐπι-
φανέστατον ἐξειργάσατο· τὸν γὰρ Εὐπρεπῆ τὸν ἁρματηλάτην, ἐπειδὴ
τἀναντία αὐτῷ ἐσπούδαζεν, ἀπέκτεινε. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐν γήρᾳ
ἀπέθανε, πλείστοις ἀγῶσιν ἵππων στεφανωθείς· δύο γὰρ καὶ ὀγδοή-
κοντα καὶ ἑπτακοσίους ἀνείλετο, ὅσους οὐδεὶς ἄλλος. τὸν δὲ ἀδελ- 3
φὸν ἠθέλησε μὲν καὶ ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς φονεῦσαι, οὐκ ἠδυνήθη
δὲ οὔτε τότε δι' ἐκεῖνον οὔθ' ὕστερον ἐν τῇ ὁδῷ διὰ τὰ στρατεύ-
ματα· πάνυ γὰρ εὔνοιαν αὐτοῦ εἶχον, ἄλλως τε ὅτι καὶ τὸ εἶδος
ὁμοιότατος τῷ πατρὶ ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνῄλθε, καὶ τοῦτον
κατειργάσατο. προσεποιοῦντο μὲν γὰρ καὶ φιλεῖν ἀλλήλους καὶ 4
ἐπαινεῖν, πάντα δὲ τἀναντιώτατα ἔδρων, καὶ ἦν οὐκ ἄδηλον ὅτι
δεινόν τι παρ' αὐτῶν γενήσοιτο. ὅπερ που καὶ πρὶν πρὸς τὴν Ῥώ-
μην αὐτοὺς ἐλθεῖν προεγνώσθη· θύειν τε γὰρ ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας
αὐτῶν τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς καὶ αὐτῇ τῇ Ὁμονοίᾳ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς
βουλῆς, οἱ μὲν ὑπηρέται τὸ τῇ Ὁμονοίᾳ τυθησόμενον ἱερεῖον ἡτοί- 5
μασαν, καὶ ὁ ὕπατος ὡς καὶ βουθυτήσων ἀφίκετο, οὔτε δὲ οὗτος
ἐκείνους οὔθ' οἱ ὑπηρέται τὸν ὕπατον εὑρεῖν ἠδυνήθησαν, ἀλλὰ

1—7 = Zon. 12, 12 p. 559, 17—560, 3 B. (p. 110, 13—21 D.)

5 *Παπινιανὸς* R. St., *παπιανὸς* VC, cf. ad 76, 10, 7 6 ⟨*καὶ*⟩ ins. Rk., cf. 76, 3, 2 et 6, 1 et 14, 2. 5 7 *Πλαυτίλλα* V, *πλατίλλα* C, cf. ad 75, 14, 5 9 *γὰρ* V, *γὰρ* corr. ex *δὲ* C *ἐπειδὴ* V, *ἐπειδὰν* C 11. 12 *δυὸ — ἑπτακοσίους*] *δύο — ἑπτακοσίους* ⟨*καὶ τρισχιλίους*⟩ Friedlaender *Sittengesch.* 2⁶ p. 513, ⟨*στεφάνους*⟩ addendum censet Petr. Faber *agon.* 1, 18 15 *ἄλλως τε ὅτι καὶ*] ita VC, cf. 44, 52, 1; 78, 5, 1, Plat. *Hipp. min.* p. 363 A 16 *ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνῄλθε*] *ἐς τὴν Ῥώμην ἐπανῆλθε* Dio, ut opinor 22 *τυθησόμενον* H. St., *τεθησόμενον* VC 24 *ἐκείνους*] ita VC.

Digitized by Google

διετέλεσαν πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν νύκτα ζητοῦντες ἀλλήλους, ὥστε
6 μὴ δυνηθῆναι τότε τὴν θυσίαν γενέσθαι. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ δύο
λύκοι ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀναβάντες ἐκεῖθεν ἐξεδιώχθησαν, καὶ ὁ
μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ που καταληφθεὶς ὁ δὲ μετὰ ταῦτα ἔξω τοῦ πω-
μηρίου ἐσφάγη. καὶ τοῦτο καὶ περὶ ἐκείνους ἐγένετο.
2 ἐβουλήθη μὲν οὖν ἐν τοῖς Κρονίοις τὸν ἀδελφὸν ὁ Ἀντωνῖνος
φονεῦσαι, οὐκ ἠδυνήθη δέ· καὶ γὰρ ἐκφανέστερον ἤδη τὸ κακὸν ἦ
ὥστε συγκρυβῆναι ἐγεγόνει, καὶ ἐκ τούτου πολλαὶ μὲν μάχαι αὐτῶν
ὡς καὶ ἐπιβουλευόντων ἀλλήλοις, πολλαὶ δὲ καὶ ἀντιφυλακαὶ συν-
p. C. 212 2 ἔβαινον. ἐπεὶ οὖν καὶ στρατιῶται καὶ γυμνασταί, καὶ ἔξω καὶ
οἴκοι, καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ, συχνοὶ τὸν Γέταν ἐφρούρουν,
ἔπεισε τὴν μητέρα μόνους σφᾶς ἐς τὸ δωμάτιον, ⟨ἐφ'⟩ ᾧ καὶ συναλ-
λάξουσι, μεταπέμψασθαι· καὶ οὕτω πιστεύσαντος τοῦ Γέτα ἐσῆλθε
3 μὲν μετ' αὐτοῦ, ἐπεὶ δὲ εἴσω ἐγένοντο, ἑκατόνταρχοί τινες ἐσεπήδη-
σαν ἀθρόοι, παρὰ τοῦ Ἀντωνίνου προπαρεσκευασμένοι, καὶ αὐτὸν
πρός τε τὴν μητέρα, ὡς εἶδέ σφας, προκαταφυγόντα καὶ ἀπό τε
τοῦ αὐχένος αὐτῆς ἐξαρτηθέντα καὶ τοῖς στήθεσι τοῖς τε μαστοῖς
προσφύντα κατέκοψαν ὀλοφυρόμενον καὶ βοῶντα "μῆτερ μῆτερ, τε-
4 κοῦσα τεκοῦσα, βοήθει, σφάζομαι". καὶ ἡ μὲν οὕτως ἀπατηθεῖσα
τόν τε υἱὸν ἐν τοῖς ἑαυτῆς κόλποις ἀνοσιώτατα ἀπολλύμενον ἐπεῖδε,
καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐς αὐτὰ τὰ σπλάγχνα τρόπον τινά, ἐξ ὧν
ἐγεγέννητο, ἐσεδέξατο· καὶ γὰρ τοῦ αἵματος πᾶσα ἐπλήσθη, ὡς ἐν
5 μηδενὶ λόγῳ τὸ τῆς χειρὸς τραῦμα δ ἐτρώθη ποιήσασθαι. οὔτε δὲ
πενθῆσαι οὔτε θρηνῆσαι τὸν υἱόν, καίπερ πρόωρον οὕτως οἰκτρῶς
ἀπολωλότα, ὑπῆρξεν αὐτῇ (δύο γὰρ καὶ εἴκοσι ἔτη καὶ μῆνας ἐννέα
ἐβίω), ἀλλ' ἠναγκάζετο ὡς καὶ ἐν μεγάλῃ τινὶ εὐτυχίᾳ οὖσα χαίρειν
6 καὶ γελᾶν· οὕτω που πάντα ἀκριβῶς καὶ τὰ ῥήματα αὐτῆς καὶ τὰ
νεύματα τά τε χρώματα ἐτηρεῖτο· καὶ μόνῃ ἐκείνῃ, τῇ Αὐγούστῃ,
τῇ τοῦ αὐτοκράτορος γυναικί, τῇ τῶν αὐτοκρατόρων μητρί, οὐδ'
ἰδίᾳ που ἐπὶ τηλικούτῳ παθήματι δακρῦσαι ἐξῆν. Xiph. 326, 9—
328, 1 R. St.

6—11 > Zon. 12, 12 p. 560, 4—6 B. (p. 110, 21—24 D.) 12—18 = Zon. 12, 12 p. 560, 6—11 B. (p. 110, 24—111, 3 D.) 22—26 = Zon. 12, 12 p. 560, 11—16 B. (p. 111, 3—9 D.) [δεδοικυῖα μὴ καὶ αὐτὴ συναπόληται ipsius est Zonarae].

---

5 περὶ ἐκείνους ἐγένετο] πρὸς ἐκείνους ἔτεινε Rk. 12 ⟨ἐφ'⟩ ᾧ καὶ συναλλάξουσι Sylb., ⟨ἐν⟩ ᾧ καὶ συναλλάξουσι H. St., ὡς καὶ συναλλάξουσαν Kuiper. (litt.), quod vide an reponendum sit, ἐπὶ καταλλαγῇ Zon. 29 τοῦ exp. Sylb. (*quia defuncti erat uxor*), at respicit Dio ad id quod Iulia Domna in titulis uxor Severi, mater Antonini et Getae appellari solebat.

Digitized by Google

ὁ δ' Ἀντωνῖνος καίπερ ἑσπέρας οὔσης τὰ στρατόπεδα κατέ- 8
λαβε, διὰ πάσης τῆς ὁδοῦ κεκραγὼς ὡς ἐπιβεβουλευμένος καὶ κιν-
δυνεύων. ἐσελθὼν δὲ ἐς τὸ τεῖχος "χαίρετε" εἶπεν, "ὦ ἄνδρες
συστρατιῶται· καὶ γὰρ ἤδη ἔξεστί μοι εὐεργετεῖν ὑμᾶς". καὶ
πρὶν πάντα ἀκοῦσαι, ἐνέφραξέ σφων τὰ στόματα τοσαύταις καὶ
τηλικαύταις ὑποσχέσεσιν ὥστε μήτ' ἐννοῆσαι μήτε φθέγξασθαί
τι αὐτοὺς εὐσεβὲς δυνηθῆναι. "εἷς" γὰρ ἔφησεν "ἐξ ὑμῶν εἰμι, 2
καὶ δι' ὑμᾶς μόνους ζῆν ἐθέλω, [Exc. Vat.]
ἵν' ὑμῖν πολλὰ χαρίζωμαι· ὑμέ- ὅτι Ἀντωνῖνος μετὰ τὴν ἀ-
τεροι γὰρ οἱ θησαυροὶ πάντες ναίρεσιν Γέτα πρὸς τὸ συνέδριον
εἰσί". καὶ δὴ καὶ τοῦτο [καὶ] πολλὰ ἄτοπα εἰπὼν καὶ τοῦτο
εἶπεν ὅτι "μάλιστα μὲν μεθ' ἐφθέγξατο ὅτι "μᾶλλον μὲν μεθ'
ὑμῶν ζῆν, εἰ δὲ μή, ἀλλὰ μεθ' ὑμῶν βούλομαι· εἰ δὲ μὴ τοῦ-
ὑμῶν γε ἀποθανεῖν εὔχομαι. οὔτε το, ἀνθ' ὑμῶν ἀποθανεῖν".
γὰρ ἄλλως δέδια τὸν θάνατον,
καὶ ἐν πολέμῳ τελευτῆσαι βού-
λομαι· ἢ γὰρ ἐνταῦθα δεῖ τὸν
ἄνδρα ἀποθνήσκειν ἢ μηδαμοῦ".
πρὸς δὲ τὴν σύγκλητον τῇ ὑστε- καὶ πρωῒ εἰς τὸ βουλευτήριον εἰσ- 3
ραίᾳ ἄλλα τέ τινα διελέχθη, ελθὼν παρεκάλει συγγνώμην, οὐχ
ὅτι τὸν ἀδελφὸν ἀπέσφαξεν ἀλλ'
ὅτι βραγχᾷ καὶ οὐ βούλεται δη-
μηγορῆσαι. Petr. Patr. *exc. Vat.*
136 (p. 228 Mai. = p. 212, 8 —
14 Dind.)
καὶ μετὰ τὸ ἐκ τοῦ βά- ὅτι μέλλων ἐξιέναι πρὸς τῇ
θρου ἐξαναστῆναι καὶ πρὸς τῇ θύρᾳ αὐτῇ ὑπεστράφη καί φησιν
θύρᾳ γενέσθαι "ἀκούσατέ μου"

1. 3. 4 = Zon. 12, 12 p. 560, 17—19 B. (p. 111, 10—12 D.) 7—14ª > Zon. 12, 12 p. 560, 19—561, 1 B. (p. 111, 12—15 D.) 19ª. 20ª. 26ª — p. 376, 8ª > Zon. 12, 12 p. 561, 1—3 B. (p. 111, 15—18 D.)

9 — p. 376, 12 verba Xiphilinea et exc. Vat. 136 et 137 iuxta posita. quae plura dant excerpta Vaticana non sunt eiusmodi ut Petri ipsius additamenta putes. *πρὸς τὸ συνέδριον* v. 10ᵇ errorem esse aut Petri aut eclogarii patet vel ex v. 19ᵇ.

8ª *ἐθέλω* C, *θέλω* V 11ª [*καὶ*] exp. R. St. 15ª *ἄλλως* C, *ἄλλο* V *δέδια* Sylb., *δὴ διὰ* VC 18ª *ἀποθνήσκειν* R. St., *ἀποθνήσειν* VC 19ª *τὴν σύγκλητον*] Xiphilini potius quam Dionis, cui senatus *βουλὴ* audit et *γερουσία*, cf. 78, 16, 5 (ubi *σύγκλητος* adiective usurpatum est), *συγκλητικὸς* habes apud Xiphilinum p. 26, 6 R. St. = p. 31, 5 Dind. (hic Dio ipse a Xiphilino sic vocatur), 63, 15, 1 (ubi attende ad *χρήσομαι γὰρ αὐτῷ τῷ λεχθέντι ὑπ' αὐτοῦ ῥήματι*), 77, 9, 2 (ad quem locum cf. adn.) 22ᵇ *οὐ* Mai., *ὁ* cod.

Digitized by Google

[Xiphilinus]

εἶπε "μέγα πρᾶγμα· ἵνα πᾶσα ἡ οἰκουμένη χαρῇ, πάντες οἱ φυγάδες οἱ καὶ ἐφ' ὁτῳοῦν ἐγκλήματι καὶ ὁπωσοῦν καταδεδικασμένοι

κατελθέτωσαν".

[Exc. Vat.]

"ἀκούσατε μέγα πρᾶγμα, ἵνα πᾶσα ἡ οἰκουμένη χαρῇ· πάντες οἱ φυγόντες ὑφ' ὁτῳοῦν ἐγκλήματι,

πλὴν εἰ ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ μὲν θείου ὑμετέρου δὲ πατρὸς πεφυγαδευμένοι εἶεν, εἰσελθέτωσαν". καὶ μέγα τι ἐνόμιζε ποιεῖν τοὺς κακουργοὺς καὶ φαυλοτάτους τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν Ῥώμην ἐπανάγων. Petr. Patr. *exc. Vat.* 137 (p. 228 Mai. = p. 212, 15—21 Dind.)

τὰς μὲν οὖν νήσους οὕτω τῶν φυγάδων κενώσας, καὶ τοῖς κακίστοις τῶν καταδεδικασμένων ἄδειαν δεδωκώς, εἶτ' οὐ πολλῷ ὕστερον ἀνεπλήρωσε, τῶν δὲ δὴ Καισαρείων τῶν τε στρατιωτῶν
4 *τῶν μετὰ τοῦ Γέτα γενομένων καὶ ἐς δύο μυριάδας παραχρῆμα ἀπέκτεινεν, ἄνδρας ἁπλῶς καὶ γυναῖκας, ὡς πού τις καὶ ἔτυχεν ἐν τῷ βασιλείῳ ὤν, ἐκ δὲ τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἄλλους τε καὶ τὸν Παπινιανόν.* Xiph. 328, 1—23 R. St. et (v. 14. 15) Exc. Val. 354 et (v. 16—19) Exc. Val. 355.

ὅτι Ἀντωνῖνος Παπιανὸν καὶ Πατρουινόν, τῶν δορυφόρων ἐπί τισι
1ª κατηγορησάντων αὐτῶν, ἐπέτρεψεν ἀποκτεῖναι αὐτούς, εἰπὼν κἀκεῖνο ὅτι "ἐγὼ ὑμῖν καὶ οὐκ ἐμαυτῷ ἄρχω, καὶ διὰ τοῦτο καὶ πείθομαι ὑμῖν καὶ ὡς κατηγόροις καὶ ὡς δικασταῖς". Petr. Patr. *exc. Vat.* 138 (p. 228 Mai. = p. 212, 22—26 Dind.)

16—20 > Zon. 12, 12 p. 561, 3—5 B. (p. 111, 18—20 D.)

---

14. 15 haec habet etiam exc. Val. 354: *ὅτι ὁ Ἀντωνῖνος τοῖς κακίστοις τῶν καταδεδικασμένων ἄδειαν ἔδωκεν.*

17—19 haec habet etiam exc. Val. 355: *ὅτι ὁ αὐτὸς τῶν Καισαρείων — τῷ βασιλείῳ ὤν.*

22—25 exc. Vat. 138 huc patet inserendum.

6ᵇ *εἰ* restitui ex cod., *οἱ* Mai., *οἳ* Dind. 16 *τε* om. VC 17 *Γέτα* VC Zon., *γέταν* cod. Peir. 18 *ἀπέκτεινεν* VC, *ἀπέσφαξεν* cod. Peir. *καὶ* (prius) om. cod. Peir. 19 *ἐν* om. cod. Peir. 20 *Παπινιανὸν* R. St., *παπιανὸν* VC, cf. ad 76, 10, 7.

22. p. 377, 1ᵇ *Παπιανὸν*] fortasse ita Petrus, cf. ad 76, 10, 7 22 *Πατρουινόν* scripsi, *πατρωινον* (s. acc.) cod., *Πετρώνιον* Mai., iniuria. intellegitur Valerius Patruinus *Dig.* 49, 14, 50, *Patrous* libri *v. Carac.* 4, 2 corrupte 23 *αὐτῶν* Mai., *αὐτὸν* cod. 24 *ὑμῖν . . . ἐμαυτῷ* Bk., *ὑμῖν . . . ἐμαυτοῦ* cod., *ὑμῶν . . . ἐμαυτοῦ* Dind. sine sensu.

Digitized by Google

καὶ τῷ γε τὸν Παπινιανὸν φονεύσαντι ἐπετίμησεν ὅτι ἀξίνῃ αὐτὸν καὶ οὐ ξίφει διεχρήσατο. Xiph. 328, 23. 24 R. St.

ὅτι τῷ Παπιανὸν φονεύσαντι σφόδρα 2 ἐπετίμησεν, οὐχ ὅτι ἐφόνευσεν αὐτὸν, ἀλλ' ὅτι ἀξίνην αὐτὸν ἔδωκεν καὶ οὐχὶ μᾶλλον ξίφει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπέτεμεν. Petr. Patr. exc. Vat. 139 (p. 229 Mai. = p. 212, 27—30 Dind.)

τὸν δὲ δὴ Κίλωνα τὸν τροφέα τὸν εὐεργέτην, τὸν ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πεπολιαρχηκότα, δν καὶ πατέρα πολλάκις ἐκεκλήκει, ἠβουλήθη μὲν ἀποστερῆσαι τοῦ ζῆν· καὶ οἱ στρατιῶται οἱ πεμφθέντες ἐπ' αὐτὸν τὰ μὲν ἀργυρώματα καὶ τὰ ἱμάτια τά τε χρήματα καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ ἐκείνου διήρπασαν, αὐτὸν δὲ ἀνήγαγον διὰ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ ὡς καὶ ἐς τὸ παλάτιον κομιοῦντες, κλάπας τε ὑποδεδεμένον (ἐν βαλανείῳ γὰρ ὢν ἔτυχε) καὶ χιτωνίσκον ἐνδεδυμένον, ὡς καὶ ἐκεῖ που καταχρησόμενοι. καὶ τήν τε ἐσθῆτα 4 αὐτοῦ περιέρρηξαν καὶ τὸ πρόσωπον ᾐκίσαντο, ὥστε καὶ τὸν δῆμον καὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς ἀστικοὺς ὑποθορυβῆσαι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν Ἀντωνῖνον καὶ αἰδεσθέντα αὐτοὺς καὶ φοβηθέντα ἀπαντῆσαι σφισι, καὶ τῇ χλαμύδι (τὴν γὰρ στρατιωτικὴν ἐσθῆτα εἶχε) περιβαλόντα αὐτὸν εἰπεῖν "μήτε τὸν πατέρα ὑβρίζετε μήτε τὸν τροφέα παίετε". ὁ δὲ δὴ χιλίαρχος ὁ κελευσθεὶς αὐτὸν φο- 5 νεῦσαι καὶ οἱ στρατιῶται οἱ συμπεμφθέντες αὐτῷ ἀνῃρέθησαν, λόγῳ μὲν ὡς ἐπιβουλεύσαντες αὐτῷ, τὸ δ' ἀληθὲς ὅτι μὴ κατέσφαξαν αὐτόν. Xiph. 328, 24—329, 8 R. St.

ὅτι τὸν Κίλωνα τοσοῦτον ἠγάπα ὁ Ἀντωνῖνος ὥστε εἰπεῖν ὅτι 5

1—5 Xiphilinea et exc. Vat. 139 iuxta posui. fieri potest ut quae dat plura Petrus e Dione non fluxerint, crediderim tamen ita fere apud eum scriptum fuisse: *τῷ τὸν Παπινιανὸν φονεύσαντι σφόδρα ἐπετίμησεν, οὐχ ὅτι ἀπέσφαξεν αὐτὸν, ἀλλ' ὅτι ἀξίνῃ αὐτὸν καὶ οὐ ξίφει διεχρήσατο.* nam ultima excerpti Vaticani verba Petrum sapiunt.

24—p. 378, 7 exc. Val. 356 (n. 355 habes ad c. 4, 1, n. 357 mox § 3) hic fere collocandum apparet. at difficile dictu quo modo cum superioribus cohaereat. exordium ita mutavit Reimarus: *ἀλλὰ τὸν Κίλωνα τοσοῦτον ἀγαπᾶν ὁ Ἀντωνῖνος δοκεῖν ἐβούλετο, ὥστε κ. τ. λ.*, at *τὸν Κίλωνα τοσοῦτον ⟨δῆθεν⟩ ἠγάπα*

1ª *Παπινιανὸν* R. St., *παπιανὸν* VC, cf. ad 76, 10, 7 3ᵇ *ἀξίνην αὐτὸν*] an *ἀξίνῃ αὐτὸν* vel *ἀξίνην αὐτῷ*? *ἔδωκεν*] utrum *ἔδωκεν* an *δέδωκεν* sit in cod. discernere non potui, *δέδωκεν* Mai.

7 *Κίλωνα*] ita etiam 5, 1 et 78, 11, 2, *Cilo* appellatur in multis titulis scriptorumque locis, *Chilo* apud Lanciani *syll. aq.* n. 167, *v. Comm.* 20, 1, *v. Carac.* 4, 5. 6, *cod. Iust.* 2, 50, 1 (si hic intellegitur), vide *Pros. imp. Rom.* 2 p. 45 n. 20

12 *κλάπας*] *βλαύτας* Camerarius, recte opinor, licet obloquatur Salmasius ad *hist. Aug. script.* (1660) p. 163 testimoniis usus parum validis, cf. etiam 43, 22, 1.

24 *ἠγάπα ὁ Ἀντωνῖνος*] vide quae supra adnotata sunt.

Digitized by Google

"οἱ τούτῳ ἐπιβεβουλευκότες ἐμοὶ ἐπιβεβουλεύκασιν". ἐφ' ᾧ δὴ ἐπαινούμενος ὑπὸ τῶν προσεστηκότων ἔφη "ἐμὲ μήθ' Ἡρακλέα μήτ' ἄλλον θεόν τινα ἐπικαλεῖτε", οὐχ ὅτι οὐκ ἐβούλετο θεὸς ὀνομάζεσθαι, ἀλλ' ὅτι οὐδὲν ἄξιον θεοῦ πράττειν ἤθελεν. ἔμπληκτος γὰρ φύσει πρὸς πάντα τὰ πράγματα ὢν καὶ ἐτίμα τινὰς μεγάλως καὶ ἠτίμαζεν ἐξαίφνης τοὺς αὐτοὺς ἀλογώτατα, ἔσωζέ τε οὓς ἥκιστα ἐχρῆν, καὶ ἐκόλαζεν οὓς οὐκ ἄν τις προσεδόκησεν. Exc. Val. 356 (p. 742).

3 ὅτι τὸν Ἄσπρον τὸν Ἰουλιανὸν οὐδ' ἄλλως εὐκαταφρόνητον καὶ διὰ παιδείαν καὶ διὰ φρόνημα ὄντα ἐξάρας ὁμοίως καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐν πολλαῖς τοσαύταις ῥάβδοις ὁμοῦ ἐμπομπεύσαντα, προεπηλάκισε παραχρῆμα δεινῶς καὶ ἐς τὴν πατρίδα μεθ' ὕβρεως καὶ μετὰ δέους ἰσχυροῦ ἀπέπεμψε. Exc. Val. 357 (p. 742).

ὁ Ἀντωνῖνος, ὥστε v. Herw. (litt.). auget difficultatem quod verba quae statim sequuntur ἐφ' ᾧ δὴ ἐπαινούμενος κ. τ. λ. ad haec vix quadrare videntur. quare fortasse statuendum erit duo excerpta in unum esse conflata, postquam alterius exordium casu quodam interiisset. hoc qui probat prius fragmentum p. 377 v. 8 hoc fere modo inserere potest: ὃν καὶ πατέρα πολλάκις ἐκεκλήκει καὶ τοσοῦτον ἠγάπα, ὥστε — ἐπιβεβούλευκασι, ἠβουλήθη κ. τ. λ., nisi potius credendum est eclogarium ὁ Ἀντωνῖνος scripsisse pro eo quod debuit ὁ Σεβῆρος.

9—p. 379, 8 excerpta Valesiana haec quattuor hic ponenda esse e re ipsa patet.

3 ἐπικαλεῖτε Val., ἐπικαλεῖσθαι cod. Peir. 6 τοὺς αὐτοὺς inserui ex cod. Peir., om. Val.

9 ὅτι κ. τ. λ.] orationis scabrities eclogario debetur Ἰουλιανὸν restitui ex cod. Peir., Ἰούλιον Norisius *de epochis Syro-Mac.* 3, 4. nihil obstat quominus statuamus C. Iulium Asprum, qui una cum filio, ut videtur, suo C. Iulio Aspro, consul fuit iterum a. 212 — is enim nisi omnia fallunt hic intellegendus — (C. I. L. 6, 2003, vide quoque *C. I. L.* 6, 1063; 14, 119 al. et *Bull. Comm. arch. com. di Roma* 1887 p. 176) pleno nomine C. Iulium Iulianum Asprum appellatum fuisse. nam Iulii Iuliani satis multi nobis noti sunt (cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 159. 196 sq.) et praeterea — id quod maximi est, momenti — titulus Tusculanus C. I. L. 14, 2517 dedicatus Iuliae Iulianae sorori Aspri c[onsulis?], sive soror seu filia Aspri nostri intellegenda est magno opere lectionem cod. Peir. confirmat. Iulius Asper qui 79, 4, 4 memoratur non pater videtur sed filius.

10 ὄντα] ⟨ἐπιφανέστερον⟩ ὄντα Rk. sine causa ὁμοίως Val., ὁμοίους cod. Peir. 11 καὶ ἐν πολλαῖς — ἐμπομπεύσαντα] significavit, ni fallor, Dio Iulianum Asprum consulem II itemque praefectum urbi (C. I. L. 14, 2514. 2515, *Bull. Comm. arch. com. di Roma l. l.*) lictoribus et consulis et praefecti urbi circumdatum fuisse cum in publicum prodiret (cf. Momms. *Staatsr.* 2² p. 1015, 5 et p. 1016, praeterea 1² p. 373, 2; 2² p. 1021, 4) ἐν πολλαῖς] ἐν Val., ἐν ⟨πανηγύρεσι⟩ πολλαῖς Rk. 12 πατρίδα] Tusculum, cf. C. I. L. 14, 2514 sqq.

Digitized by Google

ὅτι καὶ τὸν Λαῖνον ἠτιμάκει ἂν ἢ καὶ ἀπεκτόνει, εἰ μὴ κακῶς 4
ἐνόσει· καὶ τὴν ἀρρωστίαν αὐτοῦ ἀσεβῆ παρὰ τοῖς στρατιώταις
ὠνόμασεν, ὅτι μὴ καὶ περὶ ἐκεῖνον ἀσεβῆσαι αὐτῷ ἐπέτρεψεν.
Exc. Val. 358 (p. 742).

ὅτι καὶ Θρασέαν Πρίσκον, ἄνδρα οὐδενὸς οὔτε γένει οὔτε φρο- 5
νήσει δεύτερον, κατεχρήσατο. Exc. Val. 359 (p. 742).

ὅτι καὶ ἄλλους πολλοὺς καὶ φίλους τὸ πρότερον ὄντας ἀπέ-
κτεινεν. Exc. Val. 360 (p. 742).

πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, 6
ὅσους τῶν ἐπιφανῶν οὐδεμιᾷ δίκῃ ἀπέκτεινεν. ὁ μὲν γὰρ Αἴλιον,
ἅτε γνωριμωτάτων κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς τῶν πεφονευμένων
ὄντων, καὶ ἐξ ὀνόματος αὐτῶν ποιεῖται κατάλογον· ἐμοὶ δ' εἰπεῖν
ἐξαρκεῖ ὅτι πάντας ὁμοίως οὓς ἤθελε κατεχειρίζετο,

ὅστ' αἴτιος ὅστε καὶ οὐχί,

καὶ ὅτι τὴν Ῥώμην ἡκρωτηρίασεν, ἀγαθῶν ἀνδρῶν στερήσας αὐ-
τήν. Xiph. 329, 8—14 R. St.

ὅτι τρισὶν ἔθνεσιν ὁ Ἀντωνῖνος προσήκων ἦν, καὶ τῶν μὲν ἀγα- 1ª
θῶν αὐτῶν οὐδὲν τὸ παράπαν τὰ δὲ δὴ κακὰ πάντα συλλαβὼν

---

15. 16 = Zon. 12, 12 p. 561, 6 B. (p. 111, 21 D.) [quod sequitur *τὸ δὲ ξίφος — ἐποιήσατο* ex c. 23, 3 desumptum].

9—16 Xiphilinea haec partim certe mihi ipsius Dionis verba referre videntur. 17 — p. 380, 3 exc. Val. 361 inter n. 360 (§ 5) et n. 362 (c. 7, 2) in excerptorum serie cum inveniatur, inseri non potest in c. 10, 2, ubi apud Xiphilinum legitur *ἦν γὰρ ἐς πάντα καὶ θερμότατος καὶ κονφότατος, πρὸς δὲ τούτοις εἶχε καὶ τὸ πανοῦργον τῆς μητρὸς καὶ τῶν Σύρων, ὅθεν ἐκείνη ἦν.* quorum ultima certe ex eodem quo excerptum Valesianum loco petita esse veri non videtur absimile. Xiphilinum tamen haec quae apud eum parum apte intrusa videntur e loco superiore Dionis addidisse probabilius duco quam excerptum Valesianum locum suum casu quodam mutasse. — Ceterum vix monendum etiam post c. 6, 2 collocari posse.

1 *Λαῖνον*] ita corrupte cod. Peir., *Λαῖτον* Val., *Maecium Laetum* (cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 319 n. 43) intellegens coll. *v. Carac.* 3, 4 (quae ibi narrantur recedunt tamen a Dione), coniectura ut haud improbabili (cf. *καὶ τὴν ἀρρωστίαν — ὠνόμασεν*) ita nequaquam certa. corruptela magis ducit ad *Λαίλιον*. 5 *Θρασέαν* Val., *θρασέα* cod. Peir., *Thrasea* C. I. L. 10, 8059, 29, *Thrasia* C. I. L. 10, 1786; 14, 71, *Bull. Comm. arch. com. di Roma* 1888 p. 180 *Πρίσκον*] ita fasti et testimonia adlata, *Κρίσπος* fasti Theonis et *Crispinus cod. Gregor.* 2, 2, 1 corrupte. 9 *πάντας — ὀνομήνω*] Hom. *Il.* 2, 488 *ἐγὼ* H. St, *ἐγώγε* VC *μυθήσομαι*] ita VC 13 *κατεχειρίζετο*] vox ni fallor Xiphilinea 14 *ὅστ' αἴτιος ὅστε καὶ οὐκί*] Hom. *Il.* 15, 137 *οὐκί* C, *οὐχί* V. 18 *δὴ* inserui ex cod. Peir.

Digitized by Google

ἐκτήσατο, τῆς μὲν Γαλατίας τὸ κοῦφον καὶ τὸ δειλὸν καὶ τὸ θρασύ, τῆς Ἀφρικῆς τὸ τραχὺ καὶ ἄγριον, τῆς Συρίας, ὅθεν πρὸς μητρὸς ἦν, τὸ πανοῦργον. Exc. Val. 361 (p. 742).

2 ἐκ δὲ τῶν φόνων ἐς τὰς παιδιὰς ἀποκλίνων οὐδὲν ἧττον καὶ ἐν ταύταις ἐφόνα. ἐλέφαντα μὲν γὰρ καὶ ῥινοκέρωτα καὶ τίγριν καὶ ἱππότιγριν ἐν οὐδενὶ λόγῳ θείη ἄν τις φονευομένους ἐν τῷ θεάτρῳ· ὁ δὲ καὶ μονομάχων ἀνδρῶν ὅτι πλείστων ἔχαιρεν αἵμασι, καὶ ἕνα γε αὐτῶν Βάτωνα τρισὶν ἐφεξῆς ἀνδράσιν ὁπλομαχῆσαι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀναγκάσας, ἔπειτα ἀποθανόντα ὑπὸ τοῦ τελευταίου περιφανεῖ ταφῇ ἐτίμησε. Xiph. 329, 14—20 R. St.

7 περὶ δὲ τὸν Ἀλέξανδρον οὕτω τι ἐπτόητο ὥστε καὶ ὅπλοις τισὶ καὶ ποτηρίοις ὡς καὶ ἐκείνου γεγονόσι χρῆσθαι, καὶ προσέτι καὶ εἰκόνας αὐτοῦ πολλὰς καὶ ἐν τοῖς στρατοπέδοις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ στῆσαι, φάλαγγά τέ τινα ἐκ μόνων τῶν Μακεδόνων ἐς μυρίους καὶ ἑξακισχιλίους συντάξαι, καὶ αὐτὴν Ἀλεξάνδρου τε ἐπονο-
2 μάσαι καὶ τοῖς ὅπλοις οἷς ποτε ἐπ' ἐκείνου ἐκέχρηντο ὁπλίσαι· ταῦτα δ' ἦν κράνος ὠμοβόειον, θώραξ λινοῦς τρίμιτος, ἀσπὶς χαλκῆ, δόρυ μακρόν, αἰχμὴ βραχεῖα, κνημῖδες, ξίφος. καὶ οὐδὲ ταῦτα μέντοι αὐτῷ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον ἐῶν Αὔγουστον ἐπεκαλεῖτο, καί ποτε καὶ τῇ βουλῇ ἔγραψεν, ὅτι ἐς τὸ σῶμα αὖθις τὸ τοῦ
P 143v Αὐγούστου ἐσῆλθεν, ἵνα, ἐπειδὴ ὀλίγον τότε χρόνον ἐβίω, | πλείονα
3 αὖθις δι' ἐκείνου ζήσῃ. καὶ δὴ καὶ τοὺς φιλοσόφους τοὺς Ἀριστοτελείους ὠνομασμένους τά τε ἄλλα δεινῶς ἐμίσει, ὥστε καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν κατακαῦσαι ἐθελῆσαι, καὶ τὰ συσσίτια ἃ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ εἶχον, τάς τε λοιπὰς ὠφελείας ὅσας ἐκαρποῦντο, ἀφείλετο,

4. 5 = Zon. 12, 12 p. 561, 7. 8 B. (p. 111, 23. 24 D.)

19—22 leguntur haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 362: ὅτι ὁ Ἀντωνῖνος ἄλλα ἄττα ποιῶν διετέλει φιλαλέξανδρος ὢν καὶ ἑαυτὸν ἐκεῖνον ἐῶν Αὔγουστον ἐπεκαλεῖτο καὶ ἔλεγεν ὅτι ἐς τὸ σῶμα — ζήσῃ.

22 — p. 381, 2 leguntur haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 363: ὅτι καὶ τοὺς φιλοσόφους τοὺς Ἀριστοτελείους δεινῶς ἐμίσει ὡς καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν κατακαῦσαι — ἔδοξε.

6 θείη] expectes θεῖτο, cf. 36, 26, 1; 47, 5, 5 7 πλείστων Bk., πλεῖστον VC. 14 τῶν delendum cens. Kuiper. (litt.) 17 τρίμιτος H. St., τρίμητος VC 19 αὐτὸν ἐκεῖνον reduxi ex VC, ἑαυτὸν ἐκεῖνον cod. Peir., unde ἑαυτὸν ⟨μὲν ἑσπέριον Ἀλέξανδρον⟩, ἐκεῖνον ⟨δ'⟩ Bk. 20 ποτε — ἔγραψεν VC, ἔλεγεν cod. Peir. τὸ τοῦ Αὐγούστου] sc. suum 21 πλείονα VC, πλεῖον cod. Peir. 22 ζήσῃ cod. Peir., ζήσει VC 23 ὠνομασμένους — ἄλλα om. cod. Peir. ὥστε cod. Peir., ὡς VC recte fortasse 24 αὐτῶν dedi ex cod. Peir., αὐτοῦ VC, quod defendi potest 25 ὠφελείας] cf. ad 38, 24, 3 et ad 43, 18, 3, praeterea 66, 25, 4.

Digitized by Google

ἐγκαλέσας σφίσιν ὅτι συναίτιος τῷ Ἀλεξάνδρῳ τοῦ θανάτου Ἀριστοτέλης γεγονέναι ἔδοξε. ταῦτα μὲν οὕτως ἐποίησε, καὶ νὴ Δία 4
καὶ ἐλέφαντας πολλοὺς συμπεριήγετο, ὅπως καὶ ἐν τούτῳ τὸν Ἀλέξανδρον, μᾶλλον δὲ τὸν Διόνυσον μιμεῖσθαι δόξῃ. οὕτω δ' οὖν 8
διὰ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Μακεδόνας ἐφίλει, ὥστε ποτὲ χιλίαρχον Μακεδόνα ἐπαινέσας ὅτι κούφως ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνεπήδησεν, ἐπύθετο αὐτοῦ τὸ μὲν πρῶτον "πόθεν εἶ;" ἔπειτα μαθὼν ὅτι Μακεδὼν εἴη, ἐπανήρετο "τίς δὲ ὀνομάζῃ;" καὶ μετὰ τοῦτο ἀκούσας 2
ὅτι Ἀντίγονος, προσεπανήρετο "τίς δέ σου ὁ πατὴρ ἐκαλεῖτο;" ὡς δὲ καὶ οὗτος Φίλιππος ὢν εὑρέθη, "πάντ' ἔχω" φησὶν "ὅσα ἤθελον", καὶ εὐθύς τε αὐτὸν ταῖς λοιπαῖς στρατείαις ἐσέμνυνε, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐς τοὺς βουλευτὰς τοὺς ἐστρατηγηκότας κατέταξεν. ἕτερον δέ 3
τινα τῇ μὲν Μακεδονίᾳ μηδὲν προσήκοντα, πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ δεδρακότα καὶ διὰ τοῦτο παρ' αὐτοῦ ἐξ ἐκκλήτου δίκης κρινόμενον, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρός τε ἐκαλεῖτο καὶ ὁ κατηγορῶν αὐτοῦ ῥήτωρ συνεχῶς ἔλεγεν "ὁ μιαιφόνος Ἀλέξανδρος, ὁ θεοῖς ἐχθρὸς Ἀλέξανδρος", ὠργίσθη τε ὡς καὶ αὐτὸς κακῶς ἀκούων, καὶ ἔφη "εἰ μὴ ἀρκέσει σοι ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπολέλυσαι". Xiph. 329, 20—330, 20 R. St., et (p. 380 v. 19—22) Exc. Val. 362, et (p. 380 v. 22 — p. 381 v. 2) Exc. Val. 363, et (p. 381 v. 3. 4) Exc. Val. 364 (p. 743 sq.).

ὅτι πάνυ πολλοὺς ἀμφ' αὐτὸν εἶχε, προφάσεις ἐκ προφάσεων 9
καὶ πολέμους ἐκ πολέμων σκηπτόμενος. Exc. Val. 365 (p. 745).

οὗτος οὖν ὁ φιλαλεξανδρό- ὅτι δεινότατόν που καὶ τοῦτατος Ἀντωνῖνος ἐς μὲν τοὺς το ἔσχεν ὅτι μὴ μόνον ἐς τοὺς

24ª — p. 382, 5ª = Zon. 12, 12 p. 561, 8—11 B. (p. 111, 24—27 D.)

---

3. 4 leguntur haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 364: ὅτι ὁ αὐτὸς καὶ ἐλέφαντας — τὸν Διόνυσον ζηλοῦν δοκῇ.

21. 22 exc. Val. 365 Xiphilineis post verba τοὺς στρατιώτας (p. 382 v. 1ª) inserenda censuit Bekker probabiliter, vide mox. — Ceterum exc. Val. 364 habes ad c. 7, 4, exc. Val. 366 statim sequitur.

23 — p. 382, 5 ex Xiphilineis his et excerpti Valesiani 366 exordio genuinam Dionis manum restituere non queo. cum exc. Val. 365 coniungens haec ita constituit Reim.: οὗτος οὖν ὁ φιλαλεξανδρότατος Ἀντωνῖνος πάνυ πολλοὺς ἀμφ' αὐτὸν

1 συναίτιος VC, συναίτια cod. Peir. 4 δὲ VC, καὶ cod. Peir. μιμεῖσθαι VC, ζηλοῦν cod. Peir. δόξῃ VC, δοκῇ cod. Peir. 14 αὐτοῦ] αὐτῷ Leuncl. sine causa ἐκκλήτου Leuncl., ἐγκλήτου VC 17. 18 εἰ μὴ ἀρκέσει — ἀπολέλυσαι] *nisi satis habueris Alexandrum absque ullo alio praedicato invidioso nominare dimissus esto, facesse te hinc* Rk., recte fortasse quanquam verbi ἀπολύεσθαι hoc sensu usurpati alterum exemplum non novi, εἰ μὴ ἀρκέσει — ἀπόλλυσαι Reim., εἰ μὴ ἀρκέσει — ἀπελήλασαι Kuiper. (litt.), εἰ ⟨καὶ⟩ μὴ ἀρέσκει σοι ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπολέλυται Bk.

Digitized by Google

στρατιώτας φιλαναλωτὴς ἦν, τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας ἀνθρώπους ἔργον εἶχε περιδύειν ἀποσυλᾶν ἐκτρύχειν, οὐχ ἥκιστα τοὺς συγκλητικούς· ἔξω γὰρ τῶν ἄλλων εἰσπράξεων καίπερ ἀναριθμήτων οὐσῶν [καὶ οἰκίας αὐτῷ παντοδαπὰς κ. τ. λ. § 6]. Xiph. 330, 21—24 R. St.

στρατιώτας φιλαναλωτὴς ἀλλὰ καὶ ἐς τὰ ἄλλα πάντα καὶ ἥκιστα αὐτῷ ἦν· ἐφ' ἓν τοῦτο μόνον τὸ τοὺς ἀνθρώπους πάντας περιδύειν ἀποσυλᾶν καὶ ἐκτρύχειν. χωρὶς γὰρ τῶν στεφάνων τῶν χρυσῶν οὓς ὡς καὶ πολεμίους τινὰς ἀεὶ νικῶν πολλάκις ἤρτει (λέγω δὲ οὐκ αὐτὸ τοῦτο τὸ τῶν στεφάνων ποίημα· πόσον γὰρ τοῦτό γε ἐστίν; ἀλλὰ τὸ τῶν χρημάτων πλῆθος τῶν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ διδομένων, ⟨οἷς⟩ στεφανοῦν αἱ πόλεις τοὺς αὐτοκράτορας εἰώθασιν), τῶν τε ἐπιτηδείων ἃ πολλὰ καὶ πανταχόθεν τὰ μὲν προῖκα τὰ δὲ καὶ προσαναλίσκοντες ἐσεπρασσόμεθα, ⟨ἃ⟩ πάντα ἐκεῖνος τοῖς στρατιώταις ἐχαρίζετο ἢ καὶ ἐκαπήλευεν, καὶ τῶν δώρων ἃ καὶ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν τῶν πλουσίων καὶ παρὰ τῶν δήμων προσήτει, τῶν τε τελῶν τῶν τε ἄλλων ἃ καινὰ προσκατέδειξεν, καὶ τοῦ τῆς δεκάτης ἣν ἀντὶ τῆς εἰκοστῆς ὑπέρ τε τῶν ἀπελευθερουμένων καὶ ὑπὲρ τῶν καταλειπομένων τισὶ κλήρων καὶ δωρεᾶς ἐποίησε πάσης, τάς τε διαδοχὰς καὶ τὰς ἀτελείας τὰς ἐπὶ τούτοις τὰς δεδομένας τοῖς πάνυ προσήκουσι τῶν τελευτώντων καταλύσας (οὗ ἕνεκα καὶ Ῥωμαίους πάντας τοὺς ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ, λόγῳ μὲν τιμῶν, ἔργῳ δὲ ὅπως πλείω αὐτῷ καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου προσίῃ διὰ τὸ τοὺς ξένους τὰ πολλὰ αὐτῶν μὴ συντελεῖν, ἀπέδειξεν) — ἔξω δὴ τούτων ἁπάντων καὶ οἰκίας αὐτῷ παντοδαπάς, ἐπειδὴ τῆς Ῥώμης ἐξώρ-

εἶχε, προφάσεις ἐκ προφάσεων καὶ πολέμους ἐκ πολέμων σκηπτόμενος. δεινότατον δέ που καὶ τοῦτο εἶχεν, ὅτι μὴ μόνον ἐς τοὺς στρατιώτας φιλαναλωτὴς ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐς τἆλλα πάντα, ἐφ' ἓν τοῦτο μόνον τὸ τοὺς ἀνθρώπους πάντας περιδύειν ἀποσυλᾶν ἐκτρύχειν, οὐχ ἥκιστα τοὺς συγκλητικούς. at in hunc modum Bekker.: οὗτος οὖν ὁ φιλαλεξανδρότατος Ἀντωνῖνος ἐς μὲν τοὺς στρατιώτας, οὓς πάνυ πολλοὺς ἀμφ' αὑτὸν εἶχε, προφάσεις ἐκ προφάσεων καὶ πολέμους ἐκ πολέμων σκηπτόμενος, φιλαναλωτὴς ἦν, τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας ἀνθρώπους ἔργον εἶχε περιδύειν ἀποσυλᾶν ἐκτρύχειν, οὐχ ἥκιστα τοὺς συγκλητικούς. ceterum pro τοὺς συγκλητικοὺς Dio procul dubio ἡμᾶς, cf. ad 77, 3, 3.

25 — p. 383, 7 leguntur haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 366. in hoc autem hic illic in breve contracta.

11 αὐτοῦ] αὐτῶν Rk. 12 ⟨οἷς⟩ ins. Val. 14 ⟨ἃ⟩ ins. Val. 19 δωρεᾶς ἐποίησε πάσης Salm. *de modo usur.* p. 854sqq., δωρεὰς ἐποίησε πάσας cod. Peir., δωρεῶν ἐποίησε, πάσας Val., quod vel propter sequentia ferri nequit. ceterum legata tantum intellegenda sunt, non dona inter vivos, ad rem cf. 55, 25, 5; 78, 12, 2 20 ἐπὶ τούτοις] ἐπὶ ταύταις Reim. 23 προσίῃ Rk., προσῇ cod. Peir. 25 ἐπειδὴ — ἐξώρμησε om. cod. Peir.

Digitized by Google

μησε, καὶ καταλύσεις πολυτελεῖς ἐν μέσαις ταῖς ὁδοῖς καὶ ταῖς βραχυτάταις οἰκείοις δαπανήμασι κατασκευάζειν ἠναγκαζόμεθα, ἐν αἷς οὐχ ὅσον οὐκ ἐνῴκησέ ποτε, ἀλλ' οὐδὲ ὄψεσθαι αὐτῶν τινὰ ἔμελλε. προσέτι καὶ θέατρα κυνηγετικὰ καὶ ἱπποδρόμους πανταχοῦ, ὅπου- 7
5 περ | καὶ ἐχείμασεν ἢ καὶ χειμάσειν ἤλπισε, κατεσκευάσαμεν, P 144r
μηδὲν παρ' αὐτοῦ λαβόντες. καὶ αὐτίκα πάντα κατεσκάφη· οὕτω πως διὰ τοῦτο μόνον ἐγένετο, ἵν' ἡμεῖς ἐπιτριβῶμεν. Exc. Val. 366 (p. 745), et (§ 6. 7) Xiph. 330, 24—32 R. St.

αὐτὸς δὲ τὰ χρήματα ἔς τε τοὺς στρατιώτας, ὡς ἔφαμεν, καὶ 10
10 ἐς θηρία ἵππους τε ἐδαπάνα· πάμπολλα γάρ τοι καὶ θηρία καὶ βοτά, τὰ μὲν πλεῖστα παρ' ἡμῶν καὶ ἀνάγκῃ λαμβάνων, ἤδη δέ τινα καὶ ὠνούμενος, ἀπεκτίννυε, καί ποτε ἑκατὸν ὗς ἅμα αὐτοχειρίᾳ ἔσφαξεν. ἡρματηλάτει τε [ἐν] τῇ οὐενετίῳ στολῇ χρώμενος. ἦν γὰρ 2
ἐς πάντα καὶ θερμότατος καὶ κουφότατος, πρὸς δὲ τούτοις εἶχε καὶ
15 τὸ πανοῦργον τῆς μητρὸς καὶ τῶν Σύρων, ὅθεν ἐκείνη ἦν. ἀγωνοθέτην δὲ ἢ τῶν ἐξελευθέρων τινὰ ἢ τῶν ἄλλων τῶν πλουσίων ἐκάθιζεν, ἵνα καὶ ἐν τούτῳ ἀναλίσκηται· προσεκύνει τε αὐτοὺς κάτωθεν τῇ μάστιγι, καὶ χρυσοῦς ὥσπερ τις τῶν ταπεινοτάτων ἤτει. καὶ 3
ἔλεγε κατὰ τὸν Ἥλιον τῇ ἁρματηλασίᾳ χρῆσθαι, καὶ ἐσεμνύνετο ἐπ'
20 αὐτῇ. οὕτω δὲ παρὰ πάντα τὸν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ χρόνον πᾶσα ἡ γῆ ἡ ὑπακούουσα αὐτῷ ἐπορθήθη ὥστε τοὺς Ῥωμαίους ποτὲ ἐν ἱπποδρομίᾳ ἄλλα τε συμβοῆσαι καὶ ὅτι "τοὺς ζῶντας ἀπολοῦμεν, ἵνα τοὺς τεθνεῶτας θάψωμεν". καὶ γὰρ ἔλεγε πολλάκις ὅτι "οὐδένα 4

---

20. 21. p. 384, 2. 3—5 = Zon. 12, 12 p. 561, 11—15 B. (p. 111, 27—112, 1 D.)

20—23: Petr. Patr. *exc. Vat.* 140 (p. 229 Mai. = p. 212, 31—213, 3 Dind.): *ὅτι Ἀντωνῖνος οὕτω τὰ πάντα ἐλάμβανεν καὶ ζώντων καὶ τελευτώντων, ὥστε τοὺς Ῥωμαίους ποτὲ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ συμβοῆσαι ἄλλα τε πολλὰ καὶ ὅτι "τοὺς ζῶντας καλοῦμεν* [ita ut videtur codex, sed vox fere evanuit], *ἵνα τοὺς τελευτῶντας θάψωμεν"*.

13—15: cf. ad c. 5, 6.

1 *ταῖς* (prius) om. cod. Peir. 2 *κατασκευάζειν* VC, *οἰκοδομῆσαι* cod. Peir. *ἠναγκαζόμεθα* VC, *ἠναγκασθημεν* cod. Peir. 3 *ὄψεσθαι αὐτῶν τινα ἔμελλε* VC, *εἶδεν αὐτὰς* cod. Peir. 4 *προσέτι* om. cod. Peir. *πανταχοῦ* om. cod. Peir. 6 *καὶ αὐτίκα πάντα* VC, *ἃ* cod. Peir. 7 *μόνον ἐγένετο* VC, *γενόμενα* cod. Peir.

10 *ἵππους τε — θηρία* om. V *καὶ βοτά* V, *⟨ἵππους τὲ⟩ καὶ βοτά* C (sic) 13 *τε* R. St., *τὰ ἐν* VC, forte *τ' ἀεὶ*? *οὐενετίῳ* R. St., *βενετίω* VC 19 *Ἥλιον* scripsi, *ἥλιον* R. St. 22 *ἀπολοῦμεν* VC, *καλοῦμεν*(?) exc. Vat., *ἀπεμπολοῦμεν* Planudes (cf. vol. 1 p. CXI), *ἀποδύομεν* Bk. pulchre.

Digitized by Google

ἀνθρώπων πλὴν ἐμοῦ ἀργύριον ἔχειν δεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῖς στρατιώταις χαρίζωμαι. καί ποτε τῆς Ἰουλίας ἐπιτιμησάσης αὐτῷ ὅτι πολλὰ ἐς αὐτοὺς ἀνήλισκε, καὶ εἰπούσης ὅτι "οὐκέθ' ἡμῖν οὔτε δίκαιος οὔτ' ἄδικος πόρος ὑπολείπεται", ἀπεκρίνατο, τὸ ξίφος δείξας, ὅτι "θάρσει, μῆτερ· ἕως γὰρ ἂν τοῦτ' ἔχωμεν, οὐδὲν ἡμᾶς ἐπιλείψει χρήματα".

11 *καὶ μέντοι καὶ τοῖς κολακεύουσιν αὐτὸν καὶ κτήματα καὶ χρήματα ἀπένεμεν.* Xiph. 330, 32—331, 21 R. St.

1ª ὅτι ὁ Ἰούλιος Παῦλος ὑπατικὸς ἀνὴρ ψιθυρὸς καὶ σκωπτικὸς καὶ οὐδὲ αὐτῶν τῶν αὐτοκρατόρων ἀπεχόμενος, ὃν καὶ ὁ Σευῆρος φυλακῇ ἀδέσμῳ παραδέδωκεν. ὡς δὲ ἐν φρουραῖς ὢν ἀπέσκωπτεν εἰς τοὺς βασιλεῖς, μεταπεμψάμενος ὁ Σευῆρος ὤμνυ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐκτεμεῖν. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο "ἐκτεμεῖν αὐτὴν δύνασαι, ἐφ' ὅσον δὲ αὐτὴν ἔχω, οὔτε σὺ οὔτε ἐγὼ κατασχεῖν αὐτὴν δύναμαι", ὥστε γελάσαντα τὸν Σευῆρον ἀπολῦσαι αὐτόν. Petr. Patr. *exc. Vat.* 142 (p. 229 Mai. = p. 213, 11—19 Dind.).

1ª *Ἰουνίῳ γοῦν Παυλίνῳ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐχαρίσατο, ὅτι καὶ ἄκων διασιλλῶσαί τι αὐτὸν σκωπτόλης ὢν προήχθη·* ἔ- Ὅτι τὸν αὐτὸν Ἀντωνῖνος μεταπεμψάμενος ἐπέτρεψεν αὐτῷ γράψαι στίχους εἰς αὐτόν· ὁ δὲ τεχνικῶς ἔσκωψεν· εἶπεν γὰρ αὐτὸν ἐν παντὶ καιρῷ ἐοικέναι θυμουμένῳ· καὶ τοῦτο μὲν ὡς σκώπτων εἶπεν, ἐκεῖνον δὲ σφόδρα ἐθεράπευσεν· ᾔθελε γὰρ δεινὸς

p. 383, 23 — p. 384, 2: Petr. Patr. *exc. Vat.* 141ª (p. 220 Mai. = p. 213, 4—6 Dind.): *ὅτι ὁ αὐτὸς ἔλεγε πολλάκις ὅτι "οὐδένα ἄνθρωπον δεῖ ἀργύριον ἔχειν πλὴν ἐμοῦ, ἵνα τοῖς στρατιώταις χαρίζωμαι".* 2—5: Petr. Patr. *exc. Vat.* 141ᵇ (p. 220 Mai. = p. 213, 6—10 Dind.): *ὅτι Ἰουλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐπιτιμησάσης αὐτῷ ὅτι πολλὰ τοῖς στρατιώταις δίδωσι καὶ εἰπούσης ὅτι "ἡμῖν οὔτε δίκαιος οὔτε ἄδικος πόρος περιλέλειπται", τὸ ξίφος δείξας εἶπεν "θάρσει, μῆτερ· ἐφ' ὅσον τοῦτο ἔχομεν, χρυσίον ἡμᾶς οὐκ ἐπιλείψει".*

17 — p. 385, 4 verba Xiphilini et excerpti Vaticani 143 iuxta posui, opinatus Petrum servasse Dionea a Xiphilino post *ἐσχημάτιζεν* omissa: *καὶ τοῦτο μὲν — φαίνεσθαι.*

2 *ἐπιτιμησάσης* dedi ex V et exc. Vat., *ἐπιτιμήσης* C, *ἐπιτιμώσης* Sylb. 5 *ἔχωμεν* H. St., *ἔχομεν* VC, cf. exc. Vat. *οὐδὲν*] *οὐδέποθ'* Rk., sine causa idonea.

9 *Ἰούλιος Παῦλος*] *Ἰούνιος Παυλῖνος* Dio ut videtur, sane is est qui mox *Ἰούνιος Παλλῖνος* scribitur in codd. Xiphilini 11 *δὲ* exp. Dind. sublato puncto post *παραδέδωκεν* 12 *τὴν κεφαλὴν*] *τὴν γλῶτταν* mallet Kuiper. (litt.) 12. 13 *ἐκτεμεῖν*] *ἀποτεμεῖν* Bk. 13 *δύνασαι* Bk., *δύνασθαι* cod. 14 *δύναμαι*] *δυνάμεθα* Bk.

17ª *Ἰουνίῳ*] cf. ad § 1ª *Παυλίνῳ* H. St. (*Παυλλίνῳ*), *παλλίνω* VC, cf. ad § 1ª 20ª *διασιλλῶσαί* Reim., *διασιλῶσαι* VC, cf. 59, 25, 4.

Digitized by Google

φη γὰρ αὐτὸν ὀργιζομένῳ τινὶ ἐοικέναι, ἐπεὶ πρὸς τὸ θυμοειδέστερόν πως ἑαυτὸν ἐσχημάτιζεν. καὶ ἄγριος καὶ ἀπότομος ἀεὶ φαίνεσθαι· καὶ διὰ τοῦτο αὐτῷ εἴκοσι μυριάδας .... Petr. Patr. *exc. Vat.* 143 (p. 229 Mai. = p. 213, 20—26 Dind.)

5 *οὐδὲν γὰρ τῶν καλῶν ἐλογίζετο· οὐδε γὰρ ἐμαθέ τι αὐτῶν, ὡς καὶ* 2 *αὐτὸς ὡμολόγει, διόπερ καὶ ἐν ὀλιγωρίᾳ ἡμᾶς τούς τι παιδείας ἐχόμενον εἰδότας ἐποιεῖτο. ὁ μὲν γὰρ Σευῆρος καὶ πάνυ πᾶσι τοῖς ἐς ἀρετὴν τείνουσι καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν ἤσκησεν αὐτόν, ὥστε καὶ αὐτοκράτορα ἤδη ὄντα καὶ διδασκάλοις συν-* 3
10 *εῖναι καὶ τὸ πολὺ τῆς ἡμέρας φιλοσοφεῖν· ἐξηραλοίφει τε, καὶ ἵππευε καὶ ἐς πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίους σταδίους, καὶ προσέτι καὶ νήχεσθαι καὶ ἐν κλύδωνι ἤσκητο. ὁ δὲ ἐκ μὲν τούτων τρόπον τινὰ ἐρρώσθη, τῆς δὲ δὴ παιδεύσεως ὡς οὐδὲ τοὔνομα αὐτῆς πώποτε ἀκηκοὼς ἐπελάθετο. οὐ μέντοι καὶ κακορρήμων ἢ κακο-* 4
15 *γνώμων ἦν, ἀλλὰ καὶ συνίει τὰ πολλὰ ὀξύτατα καὶ ἔφραζεν ἑτοιμότατα· τῇ τε γὰρ ἐξουσίᾳ καὶ τῇ προπετείᾳ, τῷ πάνθ' ὁμοίως τὰ ἐπελθόντα οἱ ἀπερισκέπτως ἐκλαλεῖν καὶ τῷ μηδὲν αὐτῶν ἐκφαίνειν αἰσχύνεσθαι, καὶ ἐπιτυχίᾳ τινὶ πολλάκις περιέπιπτε. τὸ μὲν οὖν σύμπαν τοιοῦτος ἦν.* Xiph. 331, 21—332, 5, et (v. 7—19)
20 Exc. Val. 367 (p. 745) unde Suid. *s. v.* *Ἀντωνῖνος βασιλεὺς Ῥωμαίων.*

ὅτι ὁ αὐτὸς αὐτογνωμονῶν πολλὰ ἐσφάλη· πάντα τε γὰρ οὐχ 5 *ὅτι εἰδέναι ἀλλὰ καὶ μόνος εἰδέναι ἤθελε, καὶ πάντα οὐχ ὅτι δύ-*

7—19 servata haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 367: *ὅτι ὁ Σεβῆρος καὶ πάνυ πᾶσι — καὶ ἐπιτυχίᾳ τινὶ πολλάκις περιέπιπτεν. τὸ μὲν οὖν σύμπαν τοιοῦτος ἦν.* — Verba *τὸ μὲν οὖν σύμπαν τοιοῦτος ἦν*, quae et apud Xiphilinum et in exc. Val. post *περιέπιπτε* continuo sequuntur, hic collocavi, repetivi tamen c. 12, 1, ubi edita sunt a Reimaro, incertus haerens utrum eclogarius Constantinianus excerpto n. 367 in fine addiderit quod ex loco posteriore Dionis petitum excerpto potius sequenti n. 368 additum oportuerit, an Xiphilinus coniungens quae apud Dionem coniuncta non essent scripserit *τὸ μὲν οὖν σύμπαν τοιοῦτος ἦν, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ὁποῖος, ἐροῦμεν*, quorum ultima eius fortasse magis sunt quam Dionis.

21 — p. 386, 11 exc. Val. 368 inter n. 367 (§ 3. 4) et n. 369 (c. 12, 1[a]) necessario collocandum.

2[a] *τινί*] *Πανὶ* Meineke coll. Theocr. 1, 16, quod vide an etiam in Petri *ἐν παντὶ καιρῷ* lateat 8 *τὸ* om. VC *τὴν* om. Suid. 9 *αὐτὸν* VC, *τὸν Ἀντωνῖνον* cod. Peir. Suid. 12 *ἤσκητο* VC, *ἠσκεῖτο* cod. Peir. Suid. 14 *πώποτε* cod. Peir. Suid., *ποτε* VC *κακορρήμων ἢ* om. VC 15 *τὰ πολλὰ* VC, *πολλὰ* cod. Peir. Suid. 17 *ἐπελθόντα* VC, *προσιστάμενα* cod. Peir., *προιστάμενα* Suid., *παριστάμενα* Reim. *τῷ* V cod. Peir. Suid., *σὺν τῷ* C *μηδὲν* VC cod. Peir., *μηδενὶ* Suid.

21 *αὐτογνωμονῶν* Val., *αὐτογνωμῶν* cod. Peir.

Digitized by Google

νασθαι ἀλλὰ καὶ μόνος δύνασθαι ἠβούλετο, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε τινὶ συμβούλῳ ἐχρῆτο καὶ τοῖς χρηστόν τι εἰδόσιν ἐφθόνει. ἐφίλησε μὲν γὰρ οὐδένα πώποτε, ἐμίσησε δὲ πάντας τοὺς προφέροντας ἔν
6 τινι, μάλιστα δὲ οὓς μάλιστα ἀγαπᾶν προσεποιεῖτο· καὶ αὐτῶν συχνοὺς καὶ διέφθειρεν τρόπον τινά. ἐφόνευε μὲν γὰρ καὶ ἐκ τοῦ 3
φανεροῦ πολλούς· ἤδη δὲ καὶ πέμπων τινὰς ἐς ἔθνη μὴ ἐπιτήδεια
7 σφίσιν, ἀλλ' ἐναντίαν τῇ τοῦ σώματος αὐτῶν κατασκευῇ τὴν τοῦ ἀέρος ἀκρασίαν ἔχοντα, οὕτως αὐτοὺς ὡς καὶ πάνυ τιμῶν ὑπεξήρει, τοὺς μὲν καύμασι τοὺς δὲ ψύχεσιν ἀκράτοις, οἷς οὐκ ἔχαιρεν, ἐκδιδούς. εἰ δ' οὖν καὶ ἐφείδετό τινων μὴ ἀποκτεῖναί σφας, ἀλλ' 10
ἐπίεζέ γε αὐτοὺς ὥστε καὶ κηλιδοῦσθαι. Exc. Val. 368 (p. 746).

12 τὸ μὲν οὖν σύμπαν τοιοῦτος ἦν. ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ὁποῖος, ἐροῦμεν. Xiph. 332, 5. 6 R. St.

p. C. 213 (?) 1ª ὅτι Ἄγβαρος ὁ τῶν Ὀσροηνῶν βασιλεὺς ἐπειδὴ ἅπαξ ἐν κράτει τῶν ὁμοφύλων ἐγένετο, οὐδὲν ὅ τι τῶν δεινοτάτων τοὺς προέχον- 15
τας αὐτῶν οὐκ ἐξειργάσατο. λόγῳ μὲν ἐς τὰ τῶν Ῥωμαίων ἤθη μεθίστασθαι ἠνάγκαζεν, ἔργῳ δὲ τῆς κατ' αὐτῶν ἐξουσίας ἁπλήστως ἐνεφορεῖτο. Exc. Val. 369 (p. 746).

1ᵇ ἠπατηκὼς γὰρ τὸν βασιλέα τῶν Ὀσροηνῶν Ἄβγαρον ὡς δὴ παρὰ φίλον αὐτὸν ἥκειν, ἔπειτα συλλαβὼν ἔδησε, καὶ τὴν Ὀσροη- 20
νὴν οὕτως ἀβασίλευτον οὖσαν λοιπὸν ἐχειρώσατο.

---

12. 13 cf. Zon. 12, 12 p. 561, 15. 16 B. (p. 112, 1 D.) 19—p. 367, 5 > Zon. 12, 12 p. 561, 16—22 B. (p. 112, 1—9 D.)

14—18 exc. Val. 369 huc fere inserendum patet praecedens n. 368 habes c. 11, 5—7, sequens n. 370 mox § 2ª.

5 ἐφόνευε reduxi ex cod. Peir., ἐφόνευσε Reim. 6 πέμπων Val., πέμπον cod. Peir. 7 ἐναντίαν Reim., ἐναντία cod. Peir. 9 ἔχαιρεν] ἔχαιρον Reim. inmerito 10 ἐφείδετό τινων μὴ ἀποκτεῖναί σφας] corruptum? sane aliud exemplum non novi verbi φείδεσθαι cum genetivo itemque cum infinitivo coniuncti, ἐφείδετό τινων ⟨ὡς⟩ μὴ ἀποκτεῖναί σφας Kuiper. (litt.) 11 κηλιδοῦσθαι] corruptum, ἐκκενοῦσθαι Rk., κολοβοῦσθαι St. videtur de Antonino dictum.

14 Ἄγβαρος] cf. ad 40, 20, 1 14 Ὀσροηνῶν] cf. ad 68, 18, 1 14 ἐν κράτει scripsi coll. Thuc. 2, 29, 3 praeterea 36, 1, 2; 40, 38, 2 al., ἐγκράτει cod. Peir., ἐγκρατὴς Val. 16 ἤθη] ἔθη Dind.

19 Ὀσροηνῶν V, ὀσροηνῆς C, cf. ad 68, 18, 1 Ἄβγαρον] cf. ad 40, 20, 1 19. 20 ὡς δὴ — ἥκειν] ὥσ⟨τε⟩ δὴ ⟨ὡς⟩ — ἥκειν Rk., ὡς δὴ — ἥκων v. Herw. (litt.), intellego *ut Augarus ad ipsum tanquam ad amicum veniret*, nec aliter Zonaras qui haec ita reddidit καλέσας γὰρ τὸν τῆς Ὀσροηνῆς βασιλέα Ἄβγαρον ἥκειν παρ' αὐτὸν ὡς φίλον. — Ceterum cf. v. Gutschmid *Gesch. des Königr. Osroëne* p. 36—43, qui tamen hunc locum me iudice non recte interpretatus est.

Digitized by Google

τὸν δὲ τῶν Ἀρμενίων βασιλέα διαφερόμενον μετὰ τῶν ἰδίων παίδων ἐκάλεσε μὲν φιλικοῖς γράμμασιν ὡς δὴ εἰρηνεύσων αὐτούς, ἔδρασε δὲ καὶ περὶ τούτους ἃ καὶ περὶ τὸν Ἄβγαρον. οὐ μὴν καὶ οἱ 2
Ἀρμένιοι προσεχώρησαν αὐτῷ, ἀλλ' ἐς ὅπλα ἐχώρησαν, καὶ οὐκέτ'
οὐδεὶς αὐτῷ τὸ παράπαν οὐδὲν ἐπίστευσεν, ὥστε καὶ ἔργῳ αὐτὸν ἐκμαθεῖν ὅσον αὐτοκράτορι ζημίωμά ἐστι τό τι ἀπατηλὸν πρὸς φίλους πρᾶξαι. Xiph. 332, 7—16 R. St.

ὅτι ὁ αὐτὸς μέγιστον ἐμεγαλοφρόνει ὅτι τοῦ Οὐολογαίσου τοῦ 2ª
τῶν Πάρθων βασιλέως τελευτήσαντος οἱ παῖδες περὶ τῆς βασι-
λείας ἐμάχοντο, | ὡς ἐξ ἰδίας παρασκευῆς τὸ κατὰ τύχην συμβὰν P 144ᵛ
γεγονὸς προσποιούμενος. οὕτω που σφόδρα ἀεὶ καὶ τῷ ἔργῳ καὶ τῇ διχοστασίᾳ τῇ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῇ τῶν ἀλλοτρίων ἀλληλοφονίᾳ ἔχαιρεν. Exc. Val. 370 (p. 746).

οὐκ ὤκνησε δὲ γράψαι πρὸς τὸ συνέδριον καὶ περὶ τῶν ἐν Πάρθοις 3
βασιλευόντων, ἀδελφῶν τε ὄντων καὶ πρὸς ἀλλήλους στασιαζόντων, ὅτι ἡ τῶν ἀδελφῶν διαφορὰ μέγα τι κακὸν τὸ κοινὸν τῶν Πάρθων ἐργάσεται, ὥσπερ που τῶν βαρβαρικῶν πραγμάτων φθαρῆναι διὰ τοῦτο δυναμένων, τῶν δὲ Ῥωμαϊκῶν σεσωσμένων ἀλλ' οὐκ ἄρδην τρόπον τινὰ ἀνατετραμμένων, οὐ κατ' ἐκεῖνο μόνον ὅτι ἐπὶ με- 4
γάλῳ τῶν ἀνθρώπων κακῷ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα τῆς τοῦ ἀδελφοῦ σφαγῆς ὑποφόνια τοῖς στρατιώταις ἐδεδώκει, ἀλλ' ὅτι καὶ πάμπολλοι ἐσυκοφαντήθησαν, οὐχ ὅπως οἱ ἐπιστείλαντές τι ἢ δωροφορήσαντες αὐτῷ ἢ Καίσαρι ἔτι ὄντι ἢ καὶ αὐτοκράτορι γενομένῳ, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ οἷς μηδεπώποτε πρᾶγμα πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνει. καὶ εἴ γέ τις ἔγραψε τὸ ὄνομα τὸ τοῦ Γέτα μόνον ἢ εἶπε μόνον, 5
εὐθὺς ἀπώλετο. ὅθεν οὐδ' ἐν ταῖς κωμῳδίαις οἱ ποιηταὶ ἔτι αὐτῷ ἐχρῶντο· καὶ γὰρ καὶ αἱ οὐσίαι πάντων ὧν ἐν ταῖς διαθήκαις αὐτοῦ τὸ ὄνομα γεγραμμένον εὑρέθη ἐδημοσιώθησαν. Xiph. 332, 16—30 R. St.

8—13 exc. Val. 370 hic collocari oportet. praecedens n. 369 vide § 1ª, quod sequitur n. 371 mox § 6.

1 *μετὰ τῶν ἰδίων παίδων*] mihi suspectum, *πρὸς τοὺς ἰδίους παῖδας* Zon. 3 *περὶ* H. St., *παρὰ* VC 5 *αὐτῷ* Reim., *αὐτῶν* VC.
8 *ἐμεγαλοφρόνει*] *ἐφρόνει* Dind. *Οὐολογαίσου* Bk., *βολογαίσου* cod. Peir.
14 *γράψαι* V, *γράψε* C 17 *ἐργάσεται* Bk., *ἐργάσηται* VC *τῶν τῶν* ⟨*μὲν*⟩ Bk. 21 *ὑποφόνια*] *ἐπιφόνια* Rk. inmerito, cf. Harpocr. *s. v.*, Bekk. *Anecd.* p. 313, 5 22 *δωροφορήσαντες* Reim., *δορυφορήσαντες* VC, quod hoc loco ferri vix posse recte observavit Reim. 26 *ἀπώλετο* H. St., *ἀπώλυτο* VC.

Digitized by Google

6 ὅτι πολλὰ καὶ ἀργυρολογίας ἕνεκα ἐποίει.

ὅτι καὶ μῖσος πρὸς τὸν τετελευτηκότα ἀδελφὸν ἐπεδείκνυτο καταλύσας τὴν τῶν γενεσίων αὐτοῦ τιμήν, καὶ τοῖς τὰς εἰκόνας αὐτοῦ βαστάσασι λίθοις ὠργίζετο, καὶ τὸ νόμισμα τὸ προφέρον αὐτὸν συνεχώνευσεν. καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀπέχρησεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τότε μάλιστα ἀνοσιουργεῖν ἐπετήδευσε καὶ τοὺς ἄλλους μιαιφονεῖν ἠνάγκαζεν, ὥσπερ τινὰ ἐναγισμὸν ἐτήσιον τῷ ἀδελφῷ ποιούμενος. Exc. Val. 371 (p. 746).

13, 3 ὅτι τοιαῦτα ἐπὶ τῷ ἐκείνου φόνῳ φρονῶν καὶ πράττων χαίρειν τῇ τῶν βαρβάρων ἀδελφῶν διχοστασίᾳ ὡς καὶ μέγα τι κακὸν ἐκ τούτου τῶν Πάρθων πεισομένων.

p. C. 213 οὐ μέντοι καὶ τὰ Κελτικὰ ἔθνη οὕτ' ἡδονὴν οὔτε σοφίας ἢ ἀνδρείας προσποιησίν τινα ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ πάνυ καὶ ἀπατεῶνα καὶ εὐήθη καὶ δειλότατον αὐτὸν ἐξήλεγξεν ὄντα. Exc. Val. 372 (p. 749).

4 ὅτι ὁ Ἀντωνῖνος ἐς τοὺς Ἀλαμαννοὺς στρατεύσας διέταττεν, εἴ πού τι χωρίον ἐπιτήδειον πρὸς ἐνοίκησιν εἶδεν, "ἐνταῦθα φρούριον τειχισθήτω, ἐνταῦθα πόλις οἰκοδομηθήτω". καὶ ἐπωνυμίας

1—14 exc. Val. 371 (duo excerpta potius sunt a scriba in unum coniuncta) et 372 cohaerere fere videntur, quare alterum (n. 372), quod edebatur post c. 13, 2, huc transposui. exc. Val. 370 vide c. 12, 2ª, exc. Val. 373 habes c. 13, 4. ceterum ferit animum in exc. Val. 372 verba quaedam redire quae iam supra habuimus: χαίρειν τῇ τῶν βαρβάρων ἀδελφῶν διχοστασίᾳ = τῇ διχοστασίᾳ τῇ τῶν ἀδελφῶν ..... ἔχαιρεν (c. 12, 2ª = exc. Val. 370), et ὡς καὶ μέγα τι κακὸν ἐκ τούτου τῶν Πάρθων πεισομένων quod non multum differt ab (ὅτι ἡ τῶν ἀδελφῶν διαφορὰ) μέγα τι κακὸν τὸ κοινὸν τῶν Πάρθων ἐργάσεται (c. 12, 3 = Xiph.). sed Dioni ipsi hanc repetitionem deberi mihi probabile.

C. 13, 1. 2 vide mox p. 389. 390.

15—p. 389, 21 excerptum Valesianum 377 ex. cum c. 14, 2 apud Xiphilinum redeat, quae praecedunt excerpta Valesiana 373—376 hic fere debent collocari.

4 προφέρον] προφαῖνον Boissée 5 καὶ τότε] καὶ ⟨αὐτὸς⟩ τότε Rk.
9 χαίρειν] ita cod. Peir., ἔχαιρε Bk., an χαίρειν ⟨ἔφη⟩? 12 ἡδονὴν] ἡδονὴν ⟨οἱ⟩ Bk., quod valde placet, πίστεως vel ἁπλότητος Rk.
15 Ἀλαμαννοὺς Bk., ἀλβανοὺς cod. Peir., Ἀλαμβαννοὺς Reim., vera forma servata tantum in exc. Vat. c. 14, 2 (Ἀλαμαννῶν), cod. Peir.: ἀλαμβαννούς c. 13, 6, ἀλαμβαννῶν c. 14, 2, ἀλαμβανῶν c. 15, 2. *Alamanni Alamannia Alamannicus* per *a* in secunda syllaba et duplicem *n nummi* (Eckhel 8, 84. 100. 107), *tituli* (*fasti Philoc.* C. I. L. 1² p. 274, C. I. L. 6, 1175) et scriptorum libri vel omnes vel optimi, veluti Panegyricorum (*alamania* tantum *pan. Const. Caes.* 2, *halamannos* Naz. *pan. Const. Aug.* 18 ubi *alamanos* C), Ammiani Marcellini saepissime (*aliamannorum* 17, 2, 1 et *alamanos* 31, 11, 6), historiae Augustae (*v. Car.* 10, 6, *v. trig. tyr.* 8, 11, *v. Probi* 12, 3, *v. Proc.* 13, 3, *halamannos v. Flor.* 15, (2), 2), Ἀλαμανοὶ Asinius Quadratus ap. *Agath.* 1, 6 17 ἐνταῦθα πόλις οἰκοδομηθήτω inseruit Boissée e cod. Peir., om. Val.

Digitized by Google

γέ τινας τοῖς τόποις ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπωνόμαζε, τῶν ἐπιχωρίων μὴ ἀλλοιουμένων· οἱ μὲν γὰρ ἡγνόουν, οἱ δὲ παίζειν αὐτὸν ἐδόκουν. ἐξ 5
οὗ δὴ καταφρονήσας αὐτῶν οὐδὲ ἐκείνων ἀπέσχετο, ἀλλ' οἷς συμμαχήσων ἀφῖχθαι ἔλεγεν, τούτους τὰ τῶν πολεμιωτάτων ἔδρασε·
5 συνεκάλεσε γὰρ τὴν ἡλικίαν αὐτῶν ὡς καὶ μισθοφορήσουσαν, καὶ πᾶσαν ἀπὸ παραγγέλματος, αὐτὸς τὴν ἀσπίδα ἀναδείξας, ἐνεκυκλώσατο καὶ κατέκοψε, καὶ τοὺς λοιπούς, περιπέμψας ἱππέας, συνέλαβεν. Exc. Val. 373 (p. 749).

ὅτι ὁ Ἀντωνῖνος Πανδίονα, ἄνδρα πρότερον μὲν ἡνιόχων ὑπη- 6
10 ρέτην γενόμενον, ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Ἀλαμαννοὺς ἁρματηλατοῦντα αὐτῷ καὶ κατὰ τοῦτο καὶ ἑταῖρον ὄντα καὶ συστρατιώτην, ἐπήνεσεν ἐν τῇ γερουσίᾳ διὰ γραμμάτων ὡς καὶ ἐκ κινδύνου τινὸς ἐξαισίου ὑπ' αὐτοῦ σωθείς, οὐδ' ἠσχύνθη πλείονα ἐκείνῳ χάριν ἢ τοῖς στρατιώταις, οὓς καὶ ἡμῶν ἀεὶ κρείττους ἦγεν, ⟨ἔχων⟩.
15 Exc. Val. 374 (p. 749).

ὅτι τῶν ἐλλογιμωτάτων οὓς ἔσφαξεν ὁ Ἀντωνῖνος ἀτάφους τι- 7
νὰς ῥίπτεσθαι ἐκέλευσε. Exc. Val. 375 (p. 749).

| ὅτι τὸ τοῦ Σύλλου μνημεῖον ἀναζητήσας ἐπεσκεύασεν, τῷ τε P 832r
Μεσομήδει τῷ τοὺς κιθαρῳδικοὺς νόμους συγγράψαντι κενοτάφιον
20 ἔχωσε, τῷ μὲν ὅτι καὶ κιθαρῳδεῖν ἐμάνθανεν, ἐκείνῳ δὲ ὅτι τὴν ὠμότητα αὐτοῦ ἐζήλου. Exc. Val. 376 (p. 749) = Suid. *s. v. Μεσομήδης*.

ἐν μέντοι ταῖς ἀναγκαίαις καὶ κατεπειγούσαις στρατείαις λιτὸς 13, 1
ἦν καὶ ἀπέριττος, τὰ μὲν διακονικὰ ὑπηρετήματα καὶ πάνυ ἀκρι-
25 βῶς ἐξ ἴσου τοῖς ἄλλοις διαπονούμενος (καὶ γὰρ συνεβάδιζε τοῖς στρατιώταις καὶ συνέτρεχε, μὴ λουτρῷ χρώμενος, μὴ τὴν ἐσθῆτα ἀλλάσσων, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἔργον συνεργαζόμενος καὶ πᾶσαν τροφὴν

---

23. 24. 25—p. 390, 3. 4 = Zon. 12, 12 p. 561, 22—562, 6 B. (p. 112, 9—16 D.)

23—p. 390, 5 Xiphilinea c. 13, 1. 2 dubites utrum ante exc. Val. 373 an post exc. Val. 376 inseras, vel etiam alicubi inter n. 373—376 interponas.

C. 14, 1 vide p. 390.

1 *ἀλλοιουμένων*] *ἐναντιουμένων* Bk., sine causa 4 *τούτους* Reim., *τούτοις* cod. Peir.

10 *Ἀλαμαννοὺς* Bk., *ἀλαμβαννοὺς* cod. Peir., cf. ad § 4 12 *ἐπήνεσεν* scripsi e cod. Peir., *ἐπῃνεῖτο* Val. unde *ἐπῄνει τε* Bk. 14 *ἦγεν* ⟨*ἔχων*⟩ Bk., *εἶχεν* cod. Peir., *εἶχεν* ⟨*ἀπονέμων*⟩ vel similiter Reim.

17 *ἐκέλευσε* Val., *ἐκέλευεν* cod. Peir.

18 *ἐπεσκεύασε* Suid., *ἐπεσκεύαζεν* cod. Peir. 19 *κενοτάφιον* Suid., *κενοτάφιον* cod. Peir. 20 *καὶ*] *καὶ* ⟨*αὐτὸς*⟩ Rk.

23 *ἀναγκαίαις* Rk., *ἀνάγκαις* VC Zon. (qui habet *ταῖς κατεπειγούσαις*).

Digitized by Google

2 τὴν αὐτὴν ἐκείνοις αἱρούμενος· καὶ πολλάκις καὶ πρὸς τοὺς προέχοντας τῶν πολεμίων πέμπων προεκαλεῖτο αὐτοὺς ἐς μονομαχίαν), τὰ δὲ δὴ στρατηγικά, ὥνπερ που καὶ μάλιστα διαπεφυκέναι αὐτὸν ἐχρῆν, ἥκιστα καλῶς μεταχειριζόμενος, ὡς ἂν τῆς νίκης ἐν ἐκείνοις τοῖς ὑπηρετήμασιν ἀλλ' οὐκ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστήμῃ οὔσης.

14 ἐπολέμησε καὶ πρός τινας Κέννους, Κελτικὸν ἔθνος· οὓς λέγεται μετὰ τοσούτου θυμοῦ προσπεσεῖν τοῖς Ῥωμαίοις ὥστε καὶ τὰ βέλη, οἷς ὑπὸ τῶν Ὀσροηνῶν ἐτιτρώσκοντο, τοῖς στόμασιν ἐκ τῶν σαρκῶν ἀποσπᾶν, ἵνα μὴ τὰς χεῖρας ἀπὸ τῶν σφαγῶν αὐτῶν ἀποδιατρίβωσιν.

2 οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὸ τῆς ἥττης ὄνομα πολλῶν χρημάτων ἀποδόμενοι συνεχώρησαν αὐτῷ ἐς τὴν Γερμανίαν ἀποσωθῆναι. τούτων γυναῖκες ἁλοῦσαι ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ἐρωτήσαντος αὐτὰς τοῦ Ἀντωνίνου πότερον πραθῆναι ἢ φονευθῆναι βούλονται, τοῦθ' εἵλοντο· ἔπειτ' ἀπεμποληθεῖσαι πᾶσαι μὲν ἑαυ-

ὅτι Ἀντωνῖνος κατὰ Ἀλαμαννῶν ἐξορμήσας χρήμασι τὴν δοκοῦσαν νίκην ἐπρίατο. ἔλαβε δὲ καὶ γυναῖκας αἰχμαλώτους, ἐν αἷς αἱ γυναῖκες ἐθαυμάσθησαν·

[Exc. Val.]

ὅτι τῶν Χάττων αἱ γυναῖκες καὶ τῶν Ἀλαμαννῶν οὐ μὴν ὅσαι γε καὶ ἑάλωσαν δουλοπρεπές τι ὑπέμειναν, ἀλλὰ πυθομένου τοῦ Ἀντωνίνου πότερόν ποτε πραθῆναι ἢ φονευθῆναι βούλονται, τοῦθ' εἵλοντο· ἔπειτα ἀπεμποληθεῖσαι πᾶσαι μὲν αὐταὶ πυθομένου γὰρ αὐτοῦ πότερον πραθῆναι ἢ φονευθῆναι βούλονται, ἐκεῖναι φονευθῆναι ἐπελέξαντο· ὡς δὲ ἐπράθησαν, αἱ

C. 13, 3—7 vide p. 388 sq.

10 — p. 391, 2 Xiphilinea et exc. Val. 377 et exc. Vat. 144 iuxta posui. Dio narrasse videtur Antoninum cum Cennis (si nomen corruptum non est, quod vix credo) gente Chattica et cum Alamannis bellum gessisse, ab utroque populo, contra Romanos fortasse coniuncto, reditum in provinciam Germaniam emisse.

2 *προεκαλεῖτο* Reim. ex Zon., *παρεκαλεῖτο* VC 6 *Κέννους*] ex *Χάττους* corruptum putat Zeuss *die Deutschen* p. 327, vix recte, *Cenni* Flor. 2, 22 [4, 12], 4 (*cennos* B, *scennos* C, *ucennos* Rossbach coll. Plin. *n. h.* 3, 137 et C. I. L. 5, 7817, *Genaunos* praeeunte Tollio Zeuss *l. l.* p. 237 coll. Hor. *carm.* 4, 14, 10) 8 *Ὀσροηνῶν*] cf. ad 68, 18, 1 9 *ἀποδιατρίβωσιν*] *ἀποδιατριβῶσιν* Rk. inmerito 14[b] *Χάττων*] cf. ad 54, 33, 2. locis ibi adlatis adde: *Chatti Chatticus* Mart. 2, 2, 6 (variant codd. inter *chatis, chathis, cathis, castis*); 14, 26, 1 (variatur inter *chatica, cattica, catica, castica* cet.), Front. *strat.* 2, 3, 23 (sed *catthi* P), Iuv. 4, 147, *Catthi* Flor. 2, 30 [4, 12], 23 (unde Oros. 6, 21, 15 ubi *catthos* L *chattos* PR), *Catti* Stat. *silv.* 1, 1, 27; 3, 3, 168 (*captis* codd. utrobique), Eutr. 7, 23, 4 (sed *cathi* et *chatti* libri aliquot) ex Suet. *Dom.* 6, Aur. Vict. *Caes.* 11, 4, *ep.* 1, 7; 11, 2, *laterc. Veron.* 13, 16 (*Cati*) 14[c] *γυναῖκας* exp. Dind. 15[b] *Ἀλαμαννῶν* Bk., *ἀλαμβαννῶν* cod. Peir., cf. ad c. 13, 4 16[c] *αἷς*] *ᾧ* Bk.

Digitized by Google

[Xiphilinus]
τάς, εἰσὶ δ' αἱ καὶ τὰ τέκνα ἀπέκτειναν. Xiph. 332, 31—333, 18 R. St.

[Exc. Val.]
ἑαυτάς, εἰσὶ δὲ αἱ καὶ τὰ παιδία ἀπέκτειναν. Exc. Val. 377 (p. 749).

[Exc. Vat.]
πολλαὶ ἑαυτὰς ἀπέσφαξαν. Petr. Patr. *exc. Vat.* 144 (p. 230 Mai. = 213, 27—32 Dind.)

ὅτι πολλοὶ καὶ τῶν παρ' αὐτῷ τῷ ὠκεανῷ περὶ τὰς τοῦ Ἄλ- 3
βιδος ἐκβολὰς οἰκούντων ἐπρεσβεύσαντο πρὸς αὐτὸν φιλίαν αἰτοῦντες, ἵνα χρήματα λάβωσιν. ἐπειδὴ γὰρ οὕτως ἐπεπράγει, συχνοὶ αὐτῷ ἐπέθεντο πολεμήσειν ἀπειλοῦντες, οἷς πᾶσι συνέθετο. καὶ γὰρ εἰ καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῖς ἐλέγετο, ἀλλ' ὁρῶντες τοὺς χρυσοῦς ἐδουλοῦντο· ἀληθεῖς γὰρ τοὺς χρυσοῦς αὐτοῖς ἐδωρεῖτο.

τοῖς δὲ δὴ Ῥωμαί- [Xiphilinus] 4
οις κίβδηλον καὶ *τῷ οὖν Ἀντωνίνῳ τά τε ἄλλα καὶ*
τὸ ἀργύριον καὶ τὸ *τὸ νόμισμα κίβδηλον ἦν, τό τε ἀργύ-*
χρυσίον παρεῖχεν· *ριον καὶ τὸ χρυσίον δ παρεῖχεν ἡμῖν·*
τὸ μὲν γὰρ ἐκ μολίβδου καταργυρούμενον, τὸ δὲ ἐκ χαλκοῦ κατα-
χρυσούμενον ἐσκευάζετο. Exc. Val. 378 (p. 750), et (§ 4) Xiph. 333, 18—20 R. St.

ὅτι ὁ αὐτὸς τὰ μὲν ἄντικρυς ὡς καὶ καλὰ καὶ ἐπαίνου ἄξια, 15
καὶ τὰ αἴσχιστα, ἐφανέρου, τὰ δὲ καὶ ἄκων δι' αὐτῶν ὧν ἀντικατεσκεύαζεν ἐξέφαινεν, ὥσπερ που καὶ περὶ τῶν χρημάτων. Exc. Val. 379 (p. 750).

ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν πᾶσαν δὲ τὴν θάλασσαν ἐπόρθησεν ὁ 2
Ἀντωνῖνος, καὶ οὐδὲν ὅ τι τῶν ἁπάντων ἀκάκωτον κατέλιπεν. Exc. Val. 380 (p. 750).

14b. 15b = Zon. 12, 12 p. 562, 6 B. (p. 112, 16. 17 D.)

13—16 Xiphilinea excerpto Valesiano 378 adscripsi. dederat fortasse Dio: *ἀληθεῖς γὰρ τοὺς χρυσοῦς αὐτοῖς ἐδωρεῖτο· ἐπεὶ τό γε ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ὃ παρεῖχεν ἡμῖν κίβδηλον ἦν· τὸ μὲν γὰρ κ. τ. λ.* illud ἡμῖν certe Dionis est.

20—25 excerptis Valesianis 379 et 380 ex ordine fragmentorum hic locus dandus. exc. Val. 378 statim praecedit (c. 14, 3. 4), exc. Val. 381 statim sequitur (§ 2—7).

7 Ἄλβιδος] cf. ad 55, 1, 2 9 ἐπεπράγει cod. Peir., ἐπεπράχει Val. 11 καὶ inserui ex cod. Peir. 13a Ῥωμαίοις Val., ῥωμαίων cod. Peir. 17. 18 τὸ μὲν γὰρ — ἐσκευάζετο] τὸ μὲν γὰρ ἐκ μολίβδου καταχρυσούμενον, τὸ δὲ ἐκ χαλκοῦ καταργυρούμενον ἐσκευάζετο Froelich *tent. rei num. vet.* 366 coll. quoque 75, 4, 7 17 τὸ δὲ cod. Peir., τὸ δὲ καὶ VC. 24 πᾶσαν τὴν] πᾶσαν ⟨μὲν⟩ τὴν Bk.

Digitized by Google

ὅτι τὸν Ἀντωνῖνον ἔκφρονα καὶ παραπλῆγα αἱ τῶν πολεμίων ἐπῳδαὶ ἐπεποιήκεσαν· ἀκούοντες γάρ τινες τῶν Ἀλαμαννῶν ἔφασαν ὅτι μαγγανείαις τισὶν ἐπ' ἐκπλήξει τῶν φρενῶν αὐτοῦ κέχρηνται.
3 *ἐνόσει μὲν γὰρ καὶ τῷ σώματι τὰ μὲν ἐμφανέσι τὰ δὲ καὶ ἀρρήτοις ἀρρωστήμασιν, ἐνόσει δὲ καὶ τῇ ψυχῇ πικροῖς τισι φαντάσμασι, καὶ πολλάκις γε καὶ ἐλαύνεσθαι ὑπό τε τοῦ πατρὸς ὑπό*
4 *τε τοῦ ἀδελφοῦ ξιφηρῶν ἐδόκει. καὶ διὰ ταῦτα ἐψυχαγώγησε μέν, ὅπως τινὰ ἄκεσιν αὐτῶν λάβῃ, ἄλλας τέ τινας καὶ τὴν τοῦ πατρὸς τοῦ τε Κομμόδου ψυχήν, εἶπε δ' οὐδεὶς οὐδὲν αὐτῷ πλὴν τοῦ Κομμόδου· τῷ γὰρ Σευήρῳ καὶ ὁ Γέτας, ὡς φασι, καὶ ἄκλητος ἐφέσπετο. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνος ἐξέφηνεν ὠφελῆσαι αὐτόν, ἀλλὰ*
P 392r 5 *καὶ πᾶν τοὐναντίον, ὥστε καὶ προσεκ|φοβῆσαι· ἔφη γὰρ ταῦτα,*

"στεῖχε δίκης ἄσσον, θεοῦ δίκης αἰτοῦσι Σευήρῳ",

εἶθ' ἕτερόν τι, καὶ ἐπὶ τελευτῆς

"⟨ἐν⟩ κρυφίοισι τόποισιν ἔχων δυσαλθέα νοῦσον".

4—10 > Zon. 12, 12 p. 562, 6—10 B. (p. 112, 17—22 D.) 13—15 > Zon. 12, 12 p. 562, 11. 12 B. (p. 112, 23. 24 D.)

1—15 **traduntur haec plene in exc. Val. 381, partim apud Xiphilinum:**

Xiphilinus (333, 21—28)

(. . . . . *ἐσκευάζετο* c. 14, 4.) *ἐνόσει δὲ καὶ τῷ σώματι — τὴν τοῦ πατρὸς τοῦ τε Κομμόδου ψυχήν, εἶπε δ' οὖν οὐδεὶς αὐτῷ οὐδὲν πλὴν τοῦ Κομμόδου* (v. 10)·

ἔφη γὰρ ταῦτα "στεῖχε δίκης ἄσσον"

εἶθ' ἕτερον καὶ ἐπὶ τελευτῆς "κρυφίοισι τόποις ἔχων δυσαλθέα νοῦσον". (τέσσαρας δὲ τῶν ἀειπαρθένων ἀπέκτεινεν κ. τ. λ. c. 16, 1.)

Exc. Val. 381

(. . . *κέχρηνται*, v. 3.) *ἐνόσει μὲν γὰρ καὶ τῷ σώματι — τὴν τοῦ πατρὸς Κομμόδου ψυχήν, εἶπεν δ' οὐδεὶς οὐδὲν αὐτῷ πλὴν τοῦ Κομμόδου* (v. 10)· *τῷ γὰρ Σεβήρῳ — ὥστε καὶ προεκφοβῆσαι* (v. 12)· *ἔφη γὰρ ταῦτα "βαῖνε δίκης ἄσσον θεοῦ δίκης αἰτοῦσι Σεβήρῳ", εἶθ' ἕτερόν τι καὶ ἐπὶ τελευτῆς "κρυφίοισι τόποισιν ἔχων δυσαλθέα νοῦσον". (ἐπὶ μὲν δὴ κ. τ. λ.* p. 393 v. 1.)

2 *ἐπεποιήκεσαν* Bk., *πεποιήκεσαν* cod. Peir. *Ἀλαμαννῶν* Bk., *ἀλαμβανῶν* cod. Peir., cf. ad c. 13, 4 4 *μὲν γὰρ* cod. Peir., *δὲ* VC 5 *πικροῖς τισι* VC, *πικρυσι* cod. Peir. 7 *ξιφηρῶν* Val., *ξιφηφορῶν* cod. Peir. 9 *τοῦ τε* om. cod. Peir. *εἶπε δ' οὐδεὶς οὐδὲν αὐτῷ* cod. Peir., *εἶπε δ' οὖν οὐδεὶς αὐτῷ οὐδὲν* VC 10—12 *τῷ γὰρ — προσεκφοβῆσαι* om. VC 11 *ὠφελῆσαι*] corruptum, ⟨*τι μᾶλλον*⟩ *ὠφελῆσαι* Val. quod non intellego, ⟨*τι μᾶλλον*⟩ *ὠφελῆσαν* Reim., ⟨*τὸ*⟩ *ὠφελῆσαν* Bk., an *ὠφελῆσάν* ⟨*τι*⟩? 12 *προσεκφοβῆσαι* Reim., *προεκφοβῆσαι* cod. Peir. 13 *στεῖχε* VC (*στίχε*), *βαῖνε* cod. Peir. *θεοῦ δίκης αἰτοῦσι Σευήρῳ*] corruptum, om. VC, *σε δίκας αἰτοῦσι Σεβήρῳ* Val., *θεοί ἥν σ' αἰτοῦσι Σευήρῳ* Fabricius (nisi quod *σ'* addidit Rk.), *τὴν θεοί σ' αἰτοῦσι Σευήρῳ* v. Herw. 14 *τι* om. VC 15 ⟨*ἐν*⟩ add. Bk. *τόποισιν* cod. Peir., *τόπος* VC *ἔχων δυσαλθέα*] vitium metricum in hoc versuum genere ferendum fortasse, *δυσαπαλθέα* Bk.

Digitized by Google

ἐπὶ μὲν δὴ τούτοις δημοσιευθεῖσι πολλοὶ ἐπηρεάσθησαν· ἐκείνῳ δὲ οὐδεὶς οὐδὲ τῶν θεῶν οὐδὲν οὔτε ἐς τὴν τοῦ σώματος οὔτε ἐς τὴν τῆς ψυχῆς ἴασιν φέρον, καίτοι πάντας τοὺς ἐπιφανεστάτους θεραπεύσαντι, ἔχρησεν. ἀφ' οὗπερ ἐναργέστατα 6 διεδείχθη ὅτι μήτε τοῖς ἀναθήμασι μήτε ταῖς θυσίαις ἀλλὰ τοῖς βουλήμασι καὶ ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ προσεῖχον. οὔτε γὰρ ὁ Ἀπόλλων ὁ Γράννος οὔθ' ὁ Ἀσκληπιὸς οὔθ' ὁ Σάραπις καίπερ πολλὰ ἱκετεύσαντι αὐτῷ πολλὰ δὲ καὶ προσκαρτερήσαντι ὠφέλησεν. ἔπεμψε γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀποδημῶν καὶ εὐχὰς καὶ θυσίας καὶ ἀναθήματα, καὶ πολλοὶ καθ' ἑκάστην οἱ τοιοῦτό τι φέροντες διέθεον· ἦλθε δὲ καὶ αὐτὸς ὡς καὶ τῇ παρουσίᾳ τι ἰσχύσων, καὶ 7 ἔπραξεν πάνθ' ὅσα οἱ θρησκεύοντές τι ποιοῦσιν, ἔτυχε δ' οὐδενὸς τῶν ἐς ὑγίειαν τεινόντων. Exc. Val. 381 (p. 750), et (§ 3. 4) Xiph. 333, 21—28 R. St.

ὅτι λέγων εὐσεβέστατος πάντων ἀνθρώπων εἶναι περιττό- 16 τητι μιαιφονιῶν κατεχρήσατο, τῶν ἀειπαρθένων τέσσαρας ἀποκτείνας, ὧν μίαν αὐτός, ὅτε γε καὶ ἐδύνατο, ᾐσχύγκει· ὕστερον γὰρ ἐξησθένησεν πᾶσα αὐτῷ ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἰσχύς. ἀφ' 2[1] οὗπερ καὶ ἕτερόν τινα τρόπον αἰσχρουργεῖν ἐλέγετο, καὶ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἕτεροι τῶν ὁμοιοτρόπων, οἱ οὐχ ὅτι ὡμολόγουν τοιοῦτό τι ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας δὴ τῆς ἐκείνου πράττειν ταῦτα ἔφασκον. Exc. Val. 382 (p. 753) et (v. 15—18) Xiph. 333, 28—31 R. St.

16—19 servata haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 382:

Xiphilinus (333, 28—31)	Exc. Val. 382
(. . . . . *θυσαλθέα νοῦσον* c. 16, 5.) *τέσσαρας δὲ τῶν ἀειπαρθένων ἀπέκτεινεν ὧν — ἐλέγετο.* (*ἡ δὲ δὴ κόρη κ. τ. λ.* § 2[2].)	(. . . . *μιαιφονίαν κατεχρήσατο*) *τῶν ἀειπαρθένων τέσσαρας ἀποκτείνας, ὧν — ἐλέγετο,* (*καὶ ἀπ' αὐτοῦ — ἔφασκον*).

C. 16, 2[2] vide mox post § 5.

2. 3 *οὔτε . . . . οὔτε* Val., *οὐδὲ . . . . οὐδὲ* cod. Peir. 7 *Γράννος*] *Γρύνειος* Val. iniuria, cf. Roscher *myth. lex.* 1, 1738, Pauly-Wissowa *R. E.* 2, 46 *Σάραπις*] cf. ad 40, 47, 3 8 *πολλὰ* (prius)] *πολλὰ* ⟨*μὲν*⟩ Bk. *ὠφέλησεν*] *ὠφέλησαν* Reim., sine causa 10 *οἱ* Reim., *ὅτι* cod. Peir. 12 *τι*] del. Rk. 13 *ὑγίειαν* Bk., *ὑγείαν* cod. Peir.

16 *μιαιφονιῶν* scripsi coll. c. 23, 2, *μιαιφονίαν* cod. Peir., *μιαιφονίας* Val. *κατεχρήσατο* reduxi ex cod. Peir., *ἐχρήσατο* Val. *τῶν — ἀποκτείνας* cod. Peir., *τέσσαρας — ἀπέκτεινεν* VC (vide supra) 17 *μίαν αὐτός, ὅτε γε* cod. Peir., *βία ὅσα γε* VC *ᾐσχύγκει* Bk., *ᾐσχύνκει* cod. Peir. VC 18 *πᾶσα αὐτῷ* cod. Peir., *αὐτῷ πᾶσα* VC 19—22 *καὶ ἀπ' αὐτοῦ — ἔφασκον* om. VC.

Digitized by Google

5 ὅτι νεανίσκος τις ἱππεὺς νόμισμα τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐς πορνεῖον
ἐσήνεγκεν, ἔδειξαν· ἐφ' ᾧ δὴ τότε μὲν ὡς καὶ θανατωθησόμενος
2[2] ἐδέθη, ὕστερον δὲ τελευτῆσαι φθάσαντος αὐτοῦ ἀπελύθη. ἡ δὲ δὴ
3 κόρη αὕτη, περὶ ἧς λέγω, Κλωδία Λαῖτα ὠνομάζετο· ἥτις καὶ
μέγα βοῶσα "οἶδεν αὐτὸς Ἀντωνῖνος ὅτι παρθένος εἰμί, οἶδεν αὐ- 5
τὸς ὅτι καθαρεύω" ζῶσα κατωρύγη. καὶ συνεκοινώνησαν αὐτῇ
καὶ ἕτεραι τρεῖς τῆς καταδίκης, ⟨ὧν⟩ αἱ μὲν δύο, Ἀὐρηλία τε Σευῆρα
καὶ Πομπωνία Ῥουφῖνα, ὁμοίως ἀπέθανον, Καννουτία δὲ Κρησκεν-
τῖνα ἑαυτὴν ἄνωθεν ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔρριψεν. Exc. Val. 383 (p. 753)
et (v. 3—6) Xiph. 333, 31—334, 1 R. St. 10

4 ὅτι καὶ περὶ τῶν μοιχευόντων τὸ αὐτὸ ἐποίει· μοιχικώτατος
P 333[r] γὰρ | ἀνδρῶν, ἐς ὅσον γε καὶ ἠδυνήθη, γενόμενος τοὺς ἄλλους τοι-
αύτην αἰτίαν ἔχοντας καὶ ἤχθαιρε καὶ ἐφόνευε παρὰ τὰ νενομισμένα.
καὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἀχθόμενος τιμᾶν τινας αὐτῶν
ἀποθανόντας ἐπλάττετο. Exc. Val. 384 (p. 754). 15

6 ὅτι Ἀντωνῖνος πᾶσιν ἐπετίμα καὶ ἐνεκάλει ὅτι οὐδὲν αὐτὸν ᾔτουν·

1—9 haec ita dedi ut in exc. Val. 383 leguntur. initium fragmenti *ὅτι νεανίσκος τις — ἀπελύθη* post § 4 (exc. Val. 384) transposuit Bk. propterea quod conexum rerum conturbare videtur. at cum fieri possit ut apud Dionem quaedam praecesserint quibus haec cum superioribus coniungerentur, nihil temere mutandum duxi. — Ceterum haec ex parte habet etiam Xiphilinus:

Xiphilinus (333, 31—334, 1)	Exc. Val. 383
(. . . . *αἰσχρουργεῖν ἐλέγετο*, p. 393 v. 18.) *ἡ δὲ δὴ κόρη αὕτη, περὶ ἧς λέγω, Κλωδία Λαῖτα ὠνομάζετο· ἥτις καὶ μέγα βοῶσα "οἶδεν αὐτὸς Ἀντωνῖνος ὅτι παρθένος εἰμί"* ζῶσα κατωρύγη. (*ἐδίκαζε μὲν οὖν κ. τ. λ.* c. 17, 1.)	*ὅτι νεανίσκος — ἀπελύθη. ἡ δὲ δὴ κόρη αὕτη, περὶ ἧς λέγω, Κλωδία Λαῖτα ὠνομάζετο· καὶ ἐκείνη μέγα τε βοῶσα, "οἶδεν αὐτὸς Ἀντωνῖνος ὅτι παρθένος εἰμί, οἶδεν αὐτὸς ὅτι καθαρεύω" ζῶσα κατωρύγη. καὶ συνεκοινώνησαν αὐτῇ — ἔρριψεν.*

11—15 exc. Val. 384 ante exc. Val. 385 ponendum. hoc autem fragm. n. 385 ante c. 17 locum obtineat necesse est quoniam quae hoc capite 17 enarrantur Nicomediae facta sunt, cf. c. 18, 1.

16 — p. 395, 3 exc. Vat. 145 et 146 quae apud Dionem haud longo inter se intervallo lecta fuisse videntur, huc fere inserenda sunt. nam exc. Vat. 144 legitur c. 14, 2, exc. Vat. 147 ante c. 17 collocari debere ostensum est p. 395. eo autem spatio (c. 14, 2—17, 1) aptissime collocantur hoc capite 16, quo de Antonini crudelitate agitur.

1 *ἐς πορνεῖον ἐσήνεγκεν ἔδειξαν*] corruptum, *δεῖξαν ἐς πορνεῖον ἐσήνεγκεν* Reim., ⟨*ἔχον*⟩ *ἐς πορνεῖον ἐσενήνεγκεν* (sic) ⟨*ὃ ἰδόντες τινὲς*⟩ *ἐνέδειξαν* Rk., ⟨*προφέρον*⟩ *ἐκ πορνεῖον ἐσήνεγκεν, ἐνέδειξαν* Bk., cf. c. 12, 6 4 *ἥτις καὶ* VC, *καὶ ἐκείνη* cod. Peir. 5 *μέγα* VC, *μέγα τε* cod. Peir., quod fortasse indicat aliquid intercidisse 5. 6 *οἶδεν αὐτὸς ὅτι καθαρεύω* om. VC 6—9 *καὶ συνεκοινώνησαν — ἔρριψεν* om. VC 7 ⟨*ὧν*⟩ ins. Val. 8 *Καννούτια* scripsi, *κανουντία* cod. Peir., cf. ad 45, 6, 3.

Digitized by Google

καὶ ἔλεγε πρὸς πάντας "δῆλόν ἐστιν ὅτι οὐ θαρρεῖτέ μοι ἐξ ὧν μὴ αἰτεῖτέ με. εἰ δὲ μὴ θαρρεῖτε, ὑποπτεύετέ με, εἰ δὲ ὑποπτεύετε, φοβεῖσθε, εἰ δὲ φοβεῖσθε, μισεῖτε". ταῦτα δὲ πρόφασιν ἐπιβουλῆς ἐποιεῖτο. Petr. Patr. *exc. Vat.* 145 (p. 230 Mai. = p. 214, 1—6 Dind.)

ὅτι Ἀντωνῖνος Κορνιφικίαν μέλλων ἀναιρεῖν, ὡς δῆθεν τιμῶν 6[a]
ἐκέλευσεν αὐτὴν ἑλέσθαι θάνατον ὃν βούλεται ἀποθανεῖν. ἡ δὲ κλαύσασα πολλά, καὶ μνησθεῖσα τοῦ πατρὸς Μάρκου καὶ τοῦ πάππου Ἀντωνίνου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Κομμόδου, τέλος ἐπήγαγεν ταῦτα "ὦ δυστυχὲς ψυχίδιον ἐν πονηρῷ σώματι καθειργμένον, ἔξελθε, ἐλευθερώθητι, δεῖξον αὐτοῖς ὅτι Μάρκου θυγάτηρ εἶ, κἂν μὴ θέλωσιν". καὶ ἀποθεμένη πάντα τὸν κόσμον ὃν περιεβέβλητο, καὶ εὐθετήσασα ἑαυτὴν τὰς φλέβας ἐπέτεμε καὶ ἀπέθανεν. Petr. Patr. *exc. Vat.* 146 (p. 230 Mai. = p. 214, 7—17 Dind.)

ὅτι ἐς τὴν Θρᾴκην ἀφίκετο ὁ Ἀντωνῖνος μηδὲν ἔτι τῆς Λακίας 7 [6 D.]
φροντίσας, καὶ τὸν Ἑλλήσποντον οὐκ ἀκινδύνως διαβαλὼν τόν τε p. C. 214
Ἀχιλλέα καὶ ἐναγίσμασι καὶ περιδρομαῖς ἐνοπλίοις καὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐτίμησε, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐκείνοις τε, ὡς καὶ μέγα τι κατωρθωκόσι καὶ τὸ Ἴλιον ὡς ἀληθῶς αὐτὸ τὸ ἀρχαῖον ῥῆγκόσι, χρήματα ἔδωκε, καὶ αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα χαλκοῦν ἔστησεν. Exc.Val. 385 (p. 754).

ὅτι εἰς Πέργαμον ὁ Ἀντωνῖνος παραγενόμενος καὶ τινων ἀμφισ- 8
βητούντων ἔδοξεν ἐκ τινος μαντείου ἔπος τοιοῦτον περιφέρειν,

"Τηλεφίης γαίης ἐπιβήσεται Αὐσόνιος θήρ".

5—12 cf. ad exc. Vat. 145.

14—19 cf. ad exc. Val. 384.

21 — p. 396, 5 Hellesponto traiecto Pergamum Antonius ante venit quam Ilium adiret teste Herod. 4, 8, 3. ergo exc. Vat. 147 inter *διαβαλὼν* et *τόν τε Ἀχιλλέα* (v. 15) inserendum erat. collocavi tamen paulo inferius, ne Xiphilinea discerperem cum praesertim suspicio sit, Herodianum levissimum auctorem etiam hac in re narrasse. mirum sane Antoninum, Alexandrum novum, non statim post quam solum Asiaticum attigerit, verum longo demum usum circuitu, Ilium adiisse. praeterea ut revera Antoninus morbo fortasse coactus ad Aesculapium Pergamenum primum se contulerit, Dio tamen id secundo loco enarrare potuit, in hunc modum exorsus: "sed antequam Ilium venit, Pergamum visit cet." exc. Vat. 146 habes § 6[a], exc. Vat. 148 ad c. 20, 2[1] (p. 399). — Ceterum quod legitur in exc. Vat. *καὶ ὅτι μὲν θὴρ ἐπεκλήθη — ἀνεῖλεν* conferendum cum Xiphilineis c. 23, 4.

5 *Κορνιφικίαν*] cf. ad 48, 17, 6, praeterea Front. *ad Anton.* 1, 1 p. 94 Nab., C. I. L. 6, 8721, *v. Pert.* 13, 8(?) 10 *κἂν*] ita cod. claro 12 *ἐπέτεμε* dedi e cod., *ἀπέτεμε* Mai.

21. 22 initium fragmenti non optime intellego. scripseratne Dio nonnullos dubitasse an unquam imperator gravi morbo confectus Mysiam intraret?

Digitized by Google

καὶ ὅτι μὲν θὴρ ἐπεκλήθη, ἔχαιρε καὶ ἐσεμνύνετο καὶ πολλοὺς πάνυ ἀθρόως ἀνεῖλεν. ὁ δὲ τὸ ἔπος ποιήσας ἐγέλα καὶ ἔλεγεν ὅτι αὐτὸς τὸ ἔπος ἐποίησεν, ἐνδεικνύμενος ὅτι παρὰ πεπρωμένην οὐκ ἄν τις ἀποθάνοι, ἀλλ' ἔστιν ἀληθὲς τὸ δημῶδες ὅτι ψεῦσται καὶ ἀπατεῶνες οὐδ' ἂν ἀληθὲς εἴπωσί ποτε πιστεύονται. Petr. Patr. *exc. Vat.* 147 (p. 230 sq. Mai. = p. 214, 18—28 Dind.)

17 ἐδίκαζε μὲν οὖν ἤ τι ἢ οὐδέν, τὸ δὲ δὴ πλεῖστον τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῇ φιλοπραγμοσύνῃ ἐσχόλαζε. πάντα γὰρ δή οἱ πανταχόθεν καὶ τὰ βραχύτατα ἀνηγγέλλετο· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς ὠτακουστοῦντάς τε καὶ διοπτεύοντας αὐτὰ προσέταξεν ὑπὸ
2 μηδενὸς πλὴν ὑφ' ἑαυτοῦ κολάζεσθαι. καὶ ἐγένετο κατὰ τοῦτο οὐδὲν χρηστόν, ἀλλ' ἐτυράννησαν ἡμῶν καὶ ἐκεῖνοι. καὶ ὅ γε μάλιστα καὶ ἀσχημονέστατον καὶ ἀναξιώτατον καὶ τῆς γερουσίας καὶ τοῦ δήμου Ῥωμαίων ἐγένετο, καὶ εὐνοῦχος ἡμῶν, τὸ γένος Ἴβηρ, τὸ δὲ ὄνομα Σεμπρώνιος Ῥοῦφος, τὸν δὲ δὴ τρόπον φαρμακεὺς καὶ γόης, ἐφ' ᾧ δὴ καὶ ὑπὸ Σεουήρου ἐς νῆσον κατεκέκλειτο, κατεκράτησε.
3 καὶ ὁ μὲν ἔμελλέ που δίκην ἐπὶ τούτῳ δώσειν ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐνδείξαντές τινας· ἐκεῖνος δὲ ἐπήγγελλε μὲν ὡς καὶ μετὰ τὴν ἕω αὐτίκα δικάσων ἢ καὶ ἄλλο τι δημόσιον πράξων, παρέτεινε δὲ ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ τὴν μεσημβρίαν καὶ πολλάκις καὶ μέχρι τῆς ἑσπέρας, μηδὲ ἐς τὰ πρόθυρα ἐσδεχόμενος ἀλλ' ἔξω που ἑστῶτας· ὀψὲ γάρ
4 ποτε ἔδοξεν αὐτῷ μηκέτι μηδ' ἀσπάζεσθαι ἡμᾶς ὡς πλήθει. ἐν δὲ τούτῳ τά τε ἄλλα ἐφιλοπραγμόνει ὥσπερ εἶπον, καὶ ἅρματα ἤλαυνε θηρία τε ἔσφαζε καὶ ἐμονομάχει καὶ ἔπινε καὶ ἐκραιπάλα, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς τὴν ἔνδον αὐτοῦ φρουρὰν ἔχουσι καὶ κρατῆρας πρὸς τῇ ἄλλῃ τροφῇ ἐκεράννυε καὶ κύλικας παρόντων καὶ ἡμῶν καὶ ὁρώντων διέπεμπε, καὶ μετὰ τοῦτο ἔστιν ὅτε καὶ ἐδίκαζε.

p. C. 214/5 18 ταῦτά τε ἐν τῇ Νικομηδείᾳ χειμάσας ἔπραξε, καὶ τὴν φάλαγγα

8—10 = Zon. 12, 12 p. 562, 12. 13 B. (p. 112, 24—26 D.) 18—21 = Zon. 12, 12 p. 562, 13—16 B. (p. 112, 26—30 D.)

---

4 *ἀλλ' ἔστιν ἀληθὲς κ. τ. λ.*] haec Petri ipsius esse possunt *ἀληθὲς*] *τἀληθὲς* v. Herw.

8 *φιλοπραγμοσύνῃ*] *πολυπραγμοσύνῃ* Reim. (adn. 95) sine causa, quanquam 78, 15, 1 confert Bk., cf. Dem. 1, 14, Is. 4, 30, Lyc. 3, al. praeterea § 4 10 *τε καὶ διοπτεύοντας* repetit V folii initio 11 *ἐγένετο*] ita VC 14 *τὸ*] an *τὸ ⟨μὲν⟩*? 15 *Σεμπρώνιος* R. St., *σομπρώνιος* V, *συμπρώνιος* C 16 *κατεκέκλειτο* Dind., *κατεκέκλειστο* VC, cf. ad 36, 23, 1 23 *ἐφιλοπραγμόνει*] *ἐπολυπραγμόνει* Bk., cf. ad v. 8 24 *ἔσφαζε*] ita VC 26 *παρόντων καὶ*] *παρόντων τε* Leuncl., *καὶ παρόντων* Sylb., alterum utrum vel *παρόντων* [*καὶ*] scribendum.

Digitized by Google

τὴν Μακεδονικὴν ἐξήσκησε, μηχανήματά τε δύο μέγιστα πρός τε τὸν Ἀρμενικὸν καὶ πρὸς τὸν Παρθικὸν πόλεμον κατεσκεύασεν, ἵνα διαλύσας αὐτὰ ἐπὶ πλοίων ἐς τὴν Συρίαν ἀποκομίσῃ. τὰ δὲ ἄλλα ἐμιαιφόνει καὶ παρηνόμει καὶ τὰ χρήματα κατανήλισκεν. οὐδὲ ἐπεί- 2
5 θετο οὔτε περὶ τούτων οὔτε περὶ τῶν ἄλλων τῇ μητρὶ πολλὰ καὶ χρηστὰ παραινούσῃ, καίτοι καὶ τὴν τῶν βιβλίων τῶν τε ἐπιστολῶν ἑκατέρων, πλὴν τῶν πάνυ ἀναγκαίων, διοίκησιν αὐτῇ ἐπιτρέψας, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐν ταῖς πρὸς τὴν βουλὴν ἐπιστολαῖς ὁμοίως τῷ τε ἰδίῳ καὶ τῷ τῶν στρατευμάτων, ὅτι σώζεται, μετ' ἐπαίνων
10 πολλῶν ἐγγράφων. τί γὰρ δεῖ λέγειν ὅτι καὶ ἠσπάζετο δημοσίᾳ 3 πάντας τοὺς πρώτους καθάπερ καὶ ἐκεῖνος; ἀλλ' ἡ μὲν καὶ μετὰ τούτων ἔτι μᾶλλον ἐφιλοσόφει, ὁ δὲ ἔλεγε μὲν μηδενὸς ἔξω τῶν ἀναγκαίων προσδεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐσεμνύνετο ὡς ὅτι εὐ-τελεστάτῃ τῇ διαίτῃ χρῆσθαι δυνάμενος, ἦν δὲ οὐδὲν οὐκ ἐπίγειον,
15 οὐ θαλάττιον, οὐκ ἀέριον, ὃ μὴ οὐ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ αὐτῷ παρείχομεν. καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐλάχιστα μὲν τοῖς φίλοις τοῖς συνοῦσίν 4 οἱ ἀνήλισκεν (οὐδὲ γὰρ συσσιτεῖν ἔθ' ἡμῖν ἤθελεν), τὰ δὲ δὴ πλείω μετὰ τῶν ἐξελευθέρων ἐδαπάνα. τοῖς δὲ μάγοις καὶ γόησιν οὕτως ἔχαιρεν ὡς καὶ Ἀπολλώνιον τὸν Καππαδόκην τὸν ἐπὶ τοῦ Δομιτια-
20 νοῦ ἀνθήσαντα ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν, ὅστις καὶ γόης καὶ μάγος ἀκρι-βὴς ἐγένετο, καὶ ἡρῷον αὐτῷ κατασκευάσαι. Xiph. 334, 1—335, 9 R. St. et (v. 12—18) Exc. Val. 386 (p. 754).

ἐκστρατεύσαντι δὲ αὐτῷ κατὰ τῶν Πάρθων πρόφασις τοῦ **19** p. C. 215
πολέμου ἦν ὅτι Οὐολόγαισος τόν τε Τιριδάτην καὶ Ἀντίοχόν τινα
25 μετ' αὐτοῦ ἐξαιτήσαντι αὐτῷ οὐκ ἐξέδωκεν. ὁ δὲ Ἀντίοχος Κίλιξ

4—6 Zon. 12, 12 p. 562, 17—19 B. (p. 112, 30—113, 1 D.) 18. 19 = Zon. 12, 12 p. 562, 19 B. (p. 113, 1. 2 D.) 23 = Zon. 12, 12 p. 562, 19. 20 B. (p. 113, 2 D.)

12—18 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 386:

Xiphilinus (335, 2—5)	Exc. Val.
(... ἐφιλοσόφει,) ὁ δὲ ἔλεγε μὲν μηδενὸς — αὐτῷ παρείχομεν (v. 16). (τοῖς δὲ μάγοις κ. τ. λ.)	ὅτι ὁ αὐτὸς ἔλεγε μηδενὸς — αὐτῷ παρείχομεν (v. 16). καὶ ἀπ' αὐτῶν — ἐδαπάνα (v. 18).

25—p. 398, 7 leguntur haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 387: ὅτι ὁ Ἀντίοχος ὁ αὐτόμολος Κίλιξ μὲν ἦν — πρὸς τὸν Πάρθον ηὐτομόλησεν.

2 Ἀρμενικὸν] an Ἀρμένιον vel Ἀρμενιακὸν? 4 παρηνόμει] παρενόμει probabiliter Dio, cf. ad 46, 13, 2 11 καὶ μετὰ τούτων] ⟨καὶ τότε⟩ καὶ μετὰ ταῦτα Rk. iniuria, intellego *quanquam res publicas obiret* 12 ἔξω om. VC 14 τῇ om. cod. Peir. 15 οὐ καὶ cod. Peir., οὐκ VC 16—18 καὶ ἀπ' αὐτῶν — ἐδαπάνα om. VC.

24 Τιριδάτην Dind., τηριδάτην VC, cf. ad 51, 18, 2 25 ἐξαιτήσαντι H. St., ἐξαι-τήσαντα VC ὁ δὲ Ἀντίοχος VC, ὁ δὲ ἀντίοχος ὁ αὐτόμολος cod. Peir. Suid., Dionem ὁ δὲ Ἀντίοχος οὗτος scripsisse crediderim, ὁ αὐτόμολος hic ab eo additum non puto.

Digitized by Google

μὲν ἦν καὶ φιλοσοφεῖν κυνηδὸν τὰ πρῶτα ἐπλάττετο, καὶ πλεῖστά
2 γε ἐκ τούτου τοὺς στρατιώτας ἐν τῷ πολέμῳ ὠφέλησεν· ἀπαλ-
γοῦντας γὰρ αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ῥίγους ἐπερρώννυεν, ἔς τε
τὴν χιόνα ῥίπτων ἑαυτὸν καὶ ἐν αὐτῇ καλινδούμενος, ὅθενπερ καὶ
χρημάτων καὶ τιμῶν καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Σευήρου καὶ παρὰ τοῦ
Ἀντωνίνου ἔτυχεν· ἐπαρθεὶς δὲ ἐπὶ τούτοις τῷ Τιριδάτῃ συν-
εξητάσθη, καὶ μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν Πάρθον ἠτομόλησε. Xiph. 335,
9—18 R. St., et (inde a p. 397 v. 25) Exc. Val. 387 (p. 754) unde Suid.
s. v. Ἀντίοχος ὁ αὐτόμολος et ἀπαλγοῦντες.

20, 2[1] ὅτι ὁ Ἀντωνῖνος ἑαυτὸν διέβαλε, φάσκων ὅτι τῶν Κελτῶν
τὴν θρασύτητα καὶ τὴν ἀπληστίαν τήν τε ἀπιστίαν, ἀνάλωτον οὖ-
σαν βίᾳ, ἀπατήσας εἰλήφει. Exc. Val. 388 (p. 754).

3 ὅτι ὁ αὐτὸς τὸν ⟨μὲν⟩ Λουσκῖνον τὸν Φαβρίκιον ἐπῄνει ὅτι μὴ
ἠθέλησε τὸν Πύρρον διὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ δολοφονῆσαι, ἐμεγαλο-
φρονεῖτο δὲ ἐπὶ τῷ τοὺς Οὐανδίλους καὶ τοὺς Μαρκομάνους φίλους
ὄντας ἀλλήλοις συγκεκρουκέναι, καὶ ὅτι καὶ τὸν τῶν Κουάδων βα-
4 σιλέα Γαϊοβόμαρον κατηγορηθέντα ἀπεκτόνει. καὶ ὅτι τῶν συνόντων
τις καὶ συγκατηγορουμένων αὐτῷ προαπήγξατο, ἐπέτρεψε τοῖς βαρ-
P 333v βάροις τὸν νεκρὸν αὐτοῦ κατατρῶσαι, ἵν' ὡς καὶ κα|ταδεδικασμένος
ἐσφάχθαι, ἀλλὰ μὴ ἑκουσίως, ὅπερ εὔδοξον παρ' αὐτοῖς ἐνομίζετο,
τετελευτηκέναι νομισθείη. Exc. Val. 389 (p. 754).

C. **19**, 3—**20**, 2[1] vide **mox** p. 399.

10—p. 399, 2 excerpta Valesiana 388—390 inter c. 19, 2 (= exc. Val. 387) et c. 21, 2 (= exc. Val. 391) necessario ponenda. post c. 20, 2[1] edidit Reim., ut haec Antiochiae et medio anno 215 facta esse putanda sint. huc transposui quod duo sane priora, quibus enarratur quo modo cum Germanis egerit Antoninus hiemi potius 214/5 tribuenda videntur, ut haec facta sint haud ita longe post quam cum Germanis imperator bellaverat, tum quoque quod regem Quadorum, cuius mentio fit n. 389 Nicomediae quam Antiochiae ad Antoninum adductum fuisse veri videtur similius. — Ceterum de n. 390 nihil definio et omnino tenendum certi aliquid de his fragmentis statui vix posse.

4 ἑαυτὸν om. cod. Peir. Suid. ὅθενπερ] ita VC cod. Peir. Suid.
5 παρ' αὐτοῦ VC, παρὰ τοῦ cod. Peir. Suid. 6 Τιριδάτῃ cod. Peir., τηριδάτῃ VC Suid., cf. ad 51, 18, 2 συνεξητάσθη VC Suid., συνεξετάσθη cod. Peir.
7 τὸν Πάρθον VC cod. Peir., Πάρθους Suid.
13 ⟨μὲν⟩ ins. Bk. Λουσκῖνον Val. (vers.), λούκιον cod. Peir.
14 αὐτοῦ Reim., ἑαυτοῦ cod. Peir. 15 Οὐανδίλους Bk., βανδίλους cod. Peir., cf. ad 72, 2, 4 Μαρκομάνους Reim., μαρκομμάνους cod. Peir., μαρκομάννους Val., cf. ad 67, 7, 2 17 Γαιοβόμαρον] Γαβιόμαρον Muellenhoff *Herm.* 2 p. 318 ὅτι] ὅτε Reim., rectene? 20 ἐνομίζετο] malim νομίζεται.

Digitized by Google

ὅτι Καικίλιον Αἰμιλιανὸν τῆς Βαιτικῆς ἄρξαντα ὡς καὶ τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐν τοῖς Γαδείροις χρησάμενον ἀπέκτεινεν. Exc. Val. 390 (p. 757).

πρὶν δὲ ἀπᾶραι ἀπὸ Νικομηδείας, ἀγῶνα μονομαχίας ἐν αὐτῇ 19, 3
ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ γενεθλίοις ἐποίησεν· οὐδὲ γὰρ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τῶν φόνων ἀπείχετο. ἔνθα λέγεται, ἡττηθέντος τινὸς καὶ ἱκετεύοντος αὐτὸν ὅπως σωθῇ, τὸν Ἀντωνῖνον εἰπεῖν "ἄπελθε καὶ τοῦ 4
ἀντιπάλου δεήθητι· ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔξεστί σου φείσασθαι". καὶ οὕτως ὁ ἄθλιος, τάχ' ἂν ὑπὸ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ σωθεὶς εἰ μὴ τοῦτο εἴρητο, διεφθάρη· οὐ γὰρ ἐτόλμησεν αὐτὸν ἀφεῖναι, ἵνα μὴ καὶ φιλανθρωπότερος τοῦ αὐτοκράτορος εἶναι δόξῃ.

καὶ μέντοι τοιαῦτα ποιῶν, καὶ ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ τρυφῶν ὥστε 20
καὶ τὸ γένειον πάνυ ψιλίζεσθαι, αὐτός τε ὠδύρετο ὡς ⟨ἐν⟩ μεγάλοις δή τισι καὶ πόνοις καὶ κινδύνοις ὤν, καὶ τῇ γερουσίᾳ ἐπετίμα, τά τε ἄλλα βραστωνεύειν σφᾶς λέγων ⟨καὶ⟩ μήτε συνιέναι προθύμως μήτε κατ' ἄνδρα τὴν γνώμην διδόναι. καὶ τέλος ἔγραψεν ὅτι οἶδα 21
μὲν ὅτι οὐκ ἀρέσκει τὰ ἐμὰ ὑμῖν· διὰ τοῦτο μέντοι καὶ ὅπλα καὶ στρατιώτας ἔχω, ἵνα μηδὲν τῶν λογοποιουμένων ἐπιστρέφωμαι.

τοῦ δὲ Πάρθου φοβηθέντος καὶ τὸν Τιριδάτην καὶ τὸν Ἀν- 21
τίοχον ἐκδόντος, ἀφῆκε τὴν στρατείαν ἐν τῷ παραυτίκα. ἐς δὲ τοὺς Ἀρμενίους στείλας τὸν Θεόκριτον μετὰ στρατιᾶς ἰσχυρῶς ἔπταισε παρ' αὐτῶν ἡττηθείς. Xiph. 335, 18—336, 3 R. St.

ὅτι Θεόκριτος ὁ Καισάρειος, δι' οὗ ὀρχεῖσθαι ὁ Ἀντωνῖνος 2

---

4 = Zon. 12, 12 p. 562, 21 B. (p. 113, 3. 4 D.) 12—18 > Zon. 12, 12 p. 562, 20. 21—563, 4 B. (p. 113, 2. 3. 4—9 D.)

16—18: Petr. Patr. *exc. Vat.* 148 (p. 231 Mai. = p. 214, 29—32 Dind.): ὅτι Ἀντωνῖνος τὰς κατ' αὐτοῦ [ita cod.] λοιδορίας εἰς οὐδὲν τιθέμενος εἶπεν ὅτι "οἶδα μὲν ὅτι οὐκ ἀρέσκει ταῦτα ὑμῖν. διὰ τοῦτο μέντοι καὶ ὅπλα καὶ στρατιώτας ἔχω, ἵνα μὴ ἐπιστρέφωμαι τῶν λογοποιουμένων".

C. 20, 2². 3. 4 vide supra p. 398.

23—p. 400, 6 exc. Val. 391 huc patet inserendum. ceterum quod Theocritus in eo ἔπαρχος nominatur, id eclogario deberi videtur. iis certe temporibus praefectum praetorio eum non fuisse Xiphilinus testis est. de praefectura exercitus Aegyptiaci cogitat Mommsen C. I. L. 3 suppl. p. 1241 coniungens στρατιάρχης καὶ ἔπαρχος.

1 *Καικίλιον* Val., *καὶ κίλιον* cod. Peir. 13 ⟨*ἐν*⟩ ins. H. St. cum Zon., om. VC 15 ⟨*καὶ*⟩ ins. Bk. 17 *ἀρέσκει* Camerarius (ut exc. Vat.), *ἀρκέσει* VC 19 *Τιριδάτην* Dind., *τηριδάτην* VC, cf. ad 51, 18, 2 21 *ἔπταισε* C, *ἔπαυσε* V.

Digitized by Google

μεμάθηκεν, καὶ παιδικὰ τοῦ Σαωτέρου ἐγεγόνει καὶ κατὰ τοῦτο καὶ ἐς τὸ τῶν Ῥωμαίων θέατρον ἐσῆκτο. ἐπεὶ δὲ κακῶς ἐν αὐτῷ ἐφέρετο, ἐκ μὲν τῆς Ῥώμης ἐξέπεσεν, ἐς δὲ τὸ Λούγδουνον ἐλθὼν

[Xiphilinus]

ἦν δὲ ὁ Θεόκριτος ἐκ δούλου γεγονὼς καὶ τῇ ὀρχήστρᾳ ἐμπαιδοτριβηθείς, ἐς τοσαύτην μέντοι ἤλασε δυναστείαν παρ' Ἀντωνίνῳ ὡς μηδὲν εἶναι ἄμφω πρὸς αὐτὸν τοὺς ἐπάρχους. τὰ δ' ἴσα αὐτῷ καὶ Ἐπάγαθος, Καισάρειος καὶ αὐτὸς ὤν, καὶ ἠδύνατο 3 καὶ παρηνόμει. ὁ γοῦν Θεόκριτος (διεφοίτα γὰρ ἄνω καὶ κάτω τῆς τῶν ἐπιτηδείων καὶ παρασκευῆς καὶ καπηλείας ἕνεκεν) συχνοὺς διά τε ταῦτα καὶ ἄλλως ἀπέκτεινε· μεθ' ὧν καὶ Τιτιανὸς Φλάουιος 4 ἐφονεύθη. ἐπιτροπεύων γὰρ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ προσέπταισέ τι αὐτῷ, κἀκεῖνος ἀναπηδήσας ἐκ τοῦ βάθρου τὸ ξίφος ἐσπάσατο· ἐφ' ᾧ ὁ Τιτιανός "καὶ τοῦτο" εἶπεν "ὡς ὀρχηστὴς ἐποίησας". ὅθεν ἐκεῖνος ὑπεραγανακτήσας ἀποσφαγῆναι αὐτὸν ἐκέλευσεν.

ἐκείνους ἅτε καὶ ἀγροικοτέρους ἔτερπε, καὶ ἐκ δούλου καὶ ἐξ ὀρχηστοῦ καὶ στρατιάρχης καὶ ἔπαρχος ἐγένετο. Exc. Val. 391 (p. 757).

22 ὁ δὲ Ἀντωνῖνος, καίτοι τὸν Ἀλέξανδρον ὑπεραγαπᾶν φάσκων, τοὺς ἐκείνου πολίτας μικροῦ δεῖν πάντας ἄρδην ἀπώλεσεν. ἀκούων γὰρ ὅτι διαβάλλοιτο καὶ σκώπτοιτο παρ' αὐτῶν ἐπί τε τοῖς ἄλλοις καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῇ ἀδελφοκτονίᾳ, ὥρμησεν ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐπικρυπτόμενος τὴν ὀργὴν καὶ ποθεῖν αὐτοὺς προσποιούμε- 2 νος. ἐπεὶ δὲ ἐς τὸ προάστειον ἦλθε, τοὺς μὲν πρώτους αὐτῶν μεθ' ἱερῶν τινων ἀπορρήτων ἐλθόντας δεξιωσάμενος ὡς καὶ συνεστίους ποιῆσαι ἀπέκτεινε, μετὰ δὲ τοῦτο πάντα τὸν στρατὸν ἐξοπλίσας ἐς τὴν πόλιν ἐνέβαλε, πᾶσι μὲν τοῖς τῇδε ἀνθρώποις προπαραγγείλας οἴκοι μένειν, πάσας δὲ τὰς ὁδοὺς καὶ προσέτι καὶ τὰ τέγη προκατα- 3 σχών. καὶ ἵνα τὰς κατὰ μέρος συμφορὰς τὰς τότε κατασχούσας τὴν ἀθλίαν πόλιν παρῶ, τοσούτους κατέσφαξεν ὥστε μηδὲ εἰπεῖν περὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν τολμῆσαι, ἀλλὰ καὶ τῇ βουλῇ γράψαι ὅτι οὐδὲν διαφέρει πόσοι σφῶν ἢ τίνες ἐτελεύτησαν· πάντες γὰρ τοῦτο παθεῖν ἄξιοι ἦσαν. τῶν δὲ χρημάτων τὰ μὲν διηρπάσθη τὰ δὲ

30—32: Petr. Patr. *exc. Vat.* 149 (p. 231 Mai. = p. 215, 1—4 Dind.): *ὅτι τῶν Ἀλεξανδρέων ἐργολάβων παμπληθεῖς ὁ Ἀντωνῖνος θανατώσας τῇ βουλῇ ἔγραψεν ὅτι "οὐδὲν διαφέρει πόσοι σφῶν ἐτελεύτησαν· πάντες γὰρ τοῦτο παθεῖν ἄξιοι ἦσαν".*

1 Σαωτέρου Val., σαζωτέρου cod. Peir., cf. 72, 12, 2 κατὰ τοῦτο] μετὰ τοῦτο Bk. vix recte, intellego *propter gratiam qua florebat apud Saoterum* 3 Λούγδουνον] cf. ad 46, 50, 5 10 δ' ἴσα H. St., ἴσα δ' VC 11 παρηνόμει] Dio ni fallor παρενόμει, cf. ad 46, 10, 3 γοῦν] δ' οὖν Bk. 13 Φλάουιος Bk., φλάβιος VC 20 διαβάλλοιτο R. St., διαβάλοιτο VC.

Digitized by Google

διεφθάρη. συναπώλοντο δ' οὖν αὐτοῖς καὶ τῶν ξένων πολλοί, καὶ 23
συχνοί γε τῶν μετὰ ⟨τοῦ⟩ Ἀντωνίνου ἐλθόντων ἀγνοίᾳ συνδιεφθάρησαν· τῆς τε γὰρ πόλεως μεγάλης οὔσης, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν πάσῃ ἅμα αὐτῇ καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν φονευομένων, οὐδένα, οὐδὲ εἰ πάνυ τις ἐβούλετο, διακρῖναι ἠδύνατο, ἀλλὰ καὶ ἔθνησκον ὥς που ἔτυχον, καὶ τὰ σώματά σφων αὐτίκα ἐς τάφρους βαθείας ἐνεβάλλετο, ὅπως ἀφανὲς ᾖ τοῖς λοιποῖς τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς. ταῦτα μὲν οἱ ἐπιχώριοι ἔπαθον, οἱ δὲ δὴ ξένοι πάντες ἐξηλάθησαν 2
πλὴν τῶν ἐμπόρων, καὶ δῆλον ὅτι καὶ τὰ ἐκείνων πάντα διηρπάσθη· καὶ γὰρ καὶ ἱερά τινα ἐσυλήθη. καὶ τούτων τὰ μὲν πλείω αὐτὸς ὁ Ἀντωνῖνος παρὼν καὶ ὁρῶν ἐποίει, τὰ δὲ καὶ ἐκ τοῦ Σεραπείου προσέταττέ τισιν· ἐν γὰρ τῷ τεμένει διῃτᾶτο κἀν ταῖς τῶν μιαιφονιῶν αὐτῶν νυξὶ καὶ ἡμέραις. Xiph. 336, 3—337, 9 R. St.

(ὅτι τοὺς Ἀλεξανδρεῖς ἀποσφάττων ὁ Ἀντωνῖνος, καὶ ἐν τῷ 2ᵃ
τεμένει διαιτώμενος,) ἐπέστειλε τῇ γερουσίᾳ ὅτι ἤγνευσεν ἐν αὐταῖς ἐν αἷς τά τε βοσκήματα ἅμα τῷ θεῷ καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἑαυτῷ ἔθυεν. Exc. Val. 392 (p. 757).

καὶ τί τοῦτο εἶπον, ὁπότε καὶ τὸ ξίφος δι' οὗ τὸν ἀδελφὸν 3
ἀπεκτόνει, ἀναθεῖναι τῷ θεῷ ἐτόλμησεν; ἐκ δὲ τούτου τάς τε θέας καὶ τὰ συσσίτια τῶν Ἀλεξανδρέων καταλύσας τὴν Ἀλεξάνδρειαν διατειχισθῆναί τε καὶ φρουρίοις διατειχισθῆναι ἐκέλευσεν, ὅπως μηκέτ' ἀδεῶς παρ' ἀλλήλους φοιτῷεν. τοιαῦτα περὶ τὴν 4
ταλαίπωρον Ἀλεξάνδρειαν ἔδρασεν ὁ Αὐσόνιος θήρ, ὡς τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ περὶ αὐτοῦ χρησμοῦ τοῦτον ὠνόμασεν, ᾧ καὶ χαίρειν ἔφασαν αὐτόν, τῇ τοῦ θηρὸς κλήσει καλλωπιζόμενον, εἰ καὶ πολλοὺς προφάσει τοῦ χρησμοῦ ἐφόνευσεν ὡς προενεγκαμένους αὐτόν. Xiph. 337, 9—17 R. St., et (v. 18. 19) Exc. Val. 393 (p. 757).

19 cf. Zon. 12, 12 p. 561, 6. 7 B. (p. 111, 22. 23 D.)

14—17 exc. Val. 392 hic patet collocandum. initium eclogarii est, verba καὶ ἐν τῷ τεμένει διαιτώμενος redeunt apud Xiphilinum § 2.

18. 19 leguntur haec apud Xiphilinum et in exc. Val. 393: ὅτι καὶ τὸ ξίφος — ἀνέθηκε τῷ θεῷ.

2 γε] καὶ Sylb. ⟨τοῦ⟩ ins. Bk. 7 ἐνεβάλλετο Bk., ἐνεβάλοντο VC 11 Σεραπείου] cf. ad 40, 47, 3.

15 ἐν αὐταῖς] an ἐν αὐταῖς ⟨ταῖς ἡμέραις⟩? 17 ἑαυτῷ Bk., ἐν αὐτῶι cod. Peir., ἐν ταὐτῷ Rk.

21 διατειχισθῆναί τε καὶ φρουρίοις διατειχισθῆναι] ita VC, τειχισθῆναι — διατειχισθῆναι H. St., διατειχισθῆναι — διαληφθῆναι Sylb., διατειχισθῆναι — τειχισθῆναι Leuncl., διοικισθῆναι — διατειχισθῆναι Bk., me iudice praestat coniectura Sylburgii, ad rem cf. Mommsen röm. Gesch. 5, 570, 2 23—27 ὡς τὸ ἀκροτελεύτιον — αὐτὸν] cf. ad c. 16, 8.

Digitized by Google

24 *ὅτι ὁ αὐτὸς τοῖς στρατιώταις ἆθλα τῆς στρατείας, τοῖς μὲν ἐν τῷ δορυφορικῷ τεταγμένοις ἐς χιλίας διακοσίας πεντήκοντα, τοῖς δὲ πεντακισχιλίας λαμβάνειν, . . .* Exc. Val. 394 (p. 757).

2 *ὅτι ὁ σώφρων ἐκεῖνος, ὡς γε καὶ ἔλεγεν, ὁ τῆς τῶν ἄλλων ἀσελγείας ἐπιτιμητής, αἰσχίστου τε ἅμα καὶ δεινοτάτου τολμήματος γενομένου ἔδοξε μὲν ὀργὴν πεποιῆσθαι, τῷ δὲ δὴ μήτ' ἐκείνῃ κατ' ἀξίαν ἐπελθεῖν καὶ τοῖς νεανίσκοις προσεπιτρέψαι ποιεῖν ἃ μηδεὶς μέχρι τότε ἐτετολμήκει, πολύ σφισιν ἐλυμήνατο μιμησαμένοις τὰ τῶν ἑταιρῶν γυναικῶν καὶ τὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν γελωτοποιῶν.* Exc. Val. 395 (p. 757).

3 *ὅτι ἐπὶ τῇ θέᾳ τῇ Κουλήνῃ ἐπηγορία πολλὴ οὐχ ὅτι τοῖς ποιοῦσιν ἐκεῖ τι τῶν εἰωθότων ἀλλὰ καὶ τοῖς ὁρῶσιν ἐγίγνετο.* Exc. Val. 396 (p. 757).

1—12 exc. Val. 394. 395. 396 inter c. 23, 3 (= exc. Val. 393) et 78, 2, 2 (unde incipit cod. Vat. 1288; ex 78, 2, 3 desumptum est exc. Val. 397) collocanda sunt. certius tamen nihil statui potest. nam nec qua occasione donativum militibus datum sit, nec ad quodnam facinus alludat n. 395, nec qui sint ludi Culeni (n. 396) aut ubi dati, compertum habemus.

1 *μὲν ἐν*] *μὲν ⟨μὴ⟩ ἐν* Bk., cf. ad v. 2 2 *ἐς χιλίας διακοσίας πεντήκοντα τοῖς δὲ πεντακισχιλίας*] ita cod. Peir. (nisi quod *τοὺς* pro *τοῖς* habet, corr. Reim.), *ἐς πεντακισχιλίας, τοῖς δὲ ἐς χιλίας διακοσίας πεντήκοντα* Val., *ἐξακισχιλίας διακοσίας πεντήκοντα, τοῖς δὲ πεντακισχιλίας* Lange *de mut. rei mil.* p. 95, recte puto (ex $\overline{\text{εσν}}$ factum *ἐς* $\overline{\text{σν}}$) 3 *λαμβάνειν*] ita cod. Peir., *λαμβάνειν ⟨ἔθηκε⟩* Reim., *λαμβάνειν προὔθηκεν* Bk.

6 *μήτ'* Bk., *μὴ* cod. Peir. 8 *ἐτετολμήκει* Dind., *τετολμίκει* cod. Peir. *πολύ*] *⟨οὐ⟩ πολύ* Polak. *μιμησαμένοις* Reim., *μιμησαμένων* cod. Peir.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXIX.

μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τοὺς Πάρθους στρατεύσας πρόφασιν ὅτι οὐκ LXXVIII 1
ἠθέλησεν αὐτῷ ὁ Ἀρτάβανος τὴν θυγατέρα μνηστευσαμένῳ συνοι- p. C. 216
κίσαι (καὶ γὰρ εὖ ἠπίστατο ὅτι λόγῳ μὲν ἐκείνην γῆμαι, ἔργῳ δὲ
τὴν τῶν Πάρθων βασιλείαν παρασπάσασθαι ἐπεθύμει), πολλὰ μὲν
τῆς χώρας τῆς περὶ τὴν Μηδίαν, ἅτε καὶ ἐξαπιναίως ἐμπεσὼν ἐς 2
αὐτήν, ἐκάκωσε, πολλὰ δὲ καὶ τείχη ἐπόρθησε, τά τε Ἄρβηλα πα-
ρεστήσατο, καὶ τὰ μνημεῖα τὰ βασιλικὰ τῶν Πάρθων ἀνορύξας τὰ
ὀστᾶ ἔρριψεν· οἱ γὰρ Πάρθοι οὐδὲ ἐς χεῖρας αὐτῷ ἦλθον. οὔκουν
οὐδὲ ἔσχον τι ἐξαίρετον περὶ τῶν τότε πραχθέντων συγγράψαι, 3
πλὴν ὅτι δύο στρατιῶται ἀσκὸν οἴνου ἁρπάσαντες προσῆλθον αὐτῷ,
ἰδιούμενος ὅλον ἑκάτερος τὸ λάφυρον, καὶ κελευσθέντες ὑπ' αὐτοῦ
νείμασθαι τὸν οἶνον τά τε ξίφη ἐσπάσαντο καὶ τὸν ἀσκὸν διέτεμον
ὡς καὶ ἐξ ἡμισείας αὐτὸν μετὰ τοῦ οἴνου ληψόμενοι. οὕτω γὰρ
καὶ τὸν αὐτοκράτορά σφων ᾐδοῦντο ὥστ' αὐτῷ καὶ περὶ τῶν τοι- 4
ούτων ἐνοχλεῖν, καὶ φρονήσει ἐχρῶντο ὡς καὶ τὸν ἀσκὸν καὶ τὸν
οἶνον ἀπολέσαι. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι ἐς τὰ ὄρη καὶ ὑπὲρ τὸν Τί-
γριν ἀπέφυγον, ἵνα παρασκευάσωνται· ὁ δὲ δὴ Ἀντωνῖνος τοῦτο
μὲν ἀπεκρύπτετο, ὡς δὲ δὴ καὶ παντελῶς αὐτῶν, οὓς μηδὲ ἑωρά- 5
κει, κεκρατηκὼς ἐσεμνύνετο, καὶ μάλιστα ὅτι λέων τις ἐξαίφνης ἐξ
ὄρους καταδραμὼν συνεμάχησεν αὐτῷ, ὡς αὐτὸς ἐπέστειλεν. οὐ
μόνον δὲ τὰ ἄλλα ἐκδιητᾶτο καὶ παρηνόμει καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς 2
στρατείαις (ἀλλὰ καί τινα ἰδίαν κ. τ. λ. c. 3. 3). Xiph. 337, 17—338,
6 R. St.

1—8 > Zon. 12, 12 p. 563, 5—11 B. (p. 113, 10—18 D.) 21. 22 = Zon. 12, 12 p. 563, 11. 12 B. (p. 113, 18 D.)

---

7 ἀνορύξας] ἀναρρήξας Zon. 13 αὐτὸν] ita VC 16 καὶ] τὰ Reim., quod vix necesse Τίγριν] cf. ad 36, 6, 2 21 παρηνόμει] παρενόμει probabiliter Dio, cf. ad 46, 13, 1.

Digitized by Google

f. 1r, 1 2 ‖ *ἀλλ' ἀλήθεια· καὶ γὰρ τῷβιβλίῳ τῷ περὶ αὐτοῦ γραφέντι οἱ ἐνέτυχον. οὕτω γάρ που πρὸς πάντας τοὺς βουλευτὰς διακείμενος συνῄδει ὥστε μηδ' ἐγκαλουμένων τι πολλῶν τούς τε δούλους καὶ τοὺς ἐξελευθέρους τούς τε φίλους αὐτῶν τοὺς πάνυ συλλαμβάνεσθαί τε ὑπ' αὐτοῦ καὶ διὰ βασάνων ἐρωτᾶσθαι "εἰ ἄρα ὁ δεῖνά με φιλεῖ"* 5
Exc. V. 397 3 *ἢ "ὁ δεῖνά με μισεῖ"; καὶ γάρ τοι καὶ τὰ τῶν ἀστέρων διαγράμματα, καθ' ἃ ἐγεγέννητό τις τῶν πρώτων τῶν παρ' αὐτῷ, ἐτεκμαίρετο, ὡς ἔλεγεν, τόν τε οἰκείως οἱ καὶ τὸν ἀλλοτρίως ἔχοντα, καὶ πολλοὺς καὶ ἐκ τούτων τοὺς μὲν ἐτίμα τοὺς δ' ἀπώλλυεν.*
p. C. 217 3 *τῶν δ' οὖν Πάρθων τῶν τε Μήδων δεινῶς ἐφ' οἷς ἐπεπόνθεσαν* 10
ἀγανακτησάντων καὶ χεῖρα πολλὴν παρασκευαζομένων ἐν παντὶ δέους

6—9 = Exc. Val. 397 (p. 758): ὅτι καὶ τῶν ἀστέρων — ἀπωλλυεν [L. V. vide infra. praeterea 8 ὡς ἔλεγεν om.]

---

1 ‖ *ἀλλ' ἀλήθεια*] *incipit codex Vaticanus 1288 litteris quadratis scriptus, de quo vide praefationem huius voluminis. quae hodie discerni nequeunt, sive evanuit atramentum seu folii pars abscisa est, ea quatenus suppleta sunt, litteris rectis imprimenda curavi si olim lecta fuerunt vel doctorum coniecturis debentur, sin excerptorum vel Xiphilini ope damnum refectum est a ceteris in contextu non distinguuntur, quid in codice supersit indicat adnotatio* 2 *διακείμενος* Urs. tanquam e cod. et Bk., ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΩΙ V (Mai. p. 566 Sauppe ego), *διακειμένῳ* ⟨*αὐτῷ*⟩ Sauppe coll. 40, 64, 3; 78, 16, 2 (adde 57, 6, 3) recte fortasse, sed mallem *ἑαυτῷ* inter *που* et *πρὸς* vel post *συνῄδει* inserere. vide tamen an totus locus ita sit constituendus: *οὕτω γάρ που πρὸς* ⟨*αὐτὸν*⟩ vel ⟨*ἕ*⟩ *πάντας τοὺς βουλευτὰς διακειμένους συνῄδει ὥστε κ. τ. λ.*, ad ⟨*ἕ*⟩ cf. 49, 40, 4, Kuehner-Blass *ausf. Gr. gramm.* 1, 1 p. 592 3 *μηδ' ἐγκαλουμένων* Mai. tamquam e codice et Bk. S., *μηδὲ εἰς** Urs., *μηδε . . . . . μενων* Falc., ΜΗΔΕ . . . . . ΘΝΩΝ ego *τούς* (prius) Falc. Mai. Bk. S., evanuit fere 4 *αὐτῶν*] an *αὐτοὺς*? 5 *καὶ* Falc. Mai. Bk. S., evanuit fere *ἐρωτᾶσθαι εἰ* Mai. Bk. S., *ἐρω . . . . .* Falc., ΘΡΩΤ . . . . . ego *δεῖνά*] ΔΕΙΝΑ V (Ε m²) *φιλεῖ ἢ ὁ* Bk. S., *φιλεῖ ἢ* Falc., *φιλεῖ εἰ ἄρα* Mai. iniuria, ϕ . . . . . ego 6 *γάρ τοι* Bk. S., *μέντοι* Falc., . . . TOI ego *καὶ τὰ τῶν ἀστέρων διαγράμματα* V (ΩΝΔΙΑΓΡΑΜ hodie evanida), *καὶ τῶν ἀστέρων διαγράμματα* cod. Peir., *κατὰ τῶν ἀστέρων διαγράμματα* Leich. apud Reim., *καὶ* ⟨*κατὰ*⟩ *τὰ τῶν ἀστέρων διαγράμματα* S., *καὶ τοῖς τῶν ἀστέρων διαγράμμασι* Rk., quod magis placet quanquam palaeographica ratione haud commendatur, at *τεκμαίρεσθαί τι κατά τι* vix videtur dici posse, *καὶ* ⟨*πρὸς*⟩ *τὰ τῶν ἀστέρων διαγράμματα* Polak. coll. Dem. 27, 22 7 *ἃ*] *οὓς* Rk. *ἐγεγέννητό* Falc. Bk. S., hodie evanuit fere, *ἐγεγένητό* cod. Peir. *αὐτῷ* Leich., *αὐτῶν* V cod. Peir. 8 TONTΘOI et TONAΛ-ΛOTP hodie evanida 9 ΠOΛΛOYC et TOYCMΘN et ΩΛΛYΘN hodie evanida 10 TΩN (alterum) Falc. Bk. S., . . . ego *δεινῶς ἐφ' οἷς* suppl. Bk. 11 *ἀγανακτησάντων* suppl. Bk. *πολλὴν* suppl. Bk., quod tamen spatium excedit, | CANTΩNKAIXΘIPA . . . . | V, an *μεῖζω* supplendum? nam *τινα* huius loci non videtur, sed fortasse ultima vox extra lineam excurrebat *δέους ἐγένετο* suppl. Reim.

Digitized by Google

ἐγένετο· θρασύτατος μὲν γὰρ ἀπειλῆσαί τι καὶ προπετέστατος τολμῆσαι, δειλότατος δὲ διακινδυνεῦσαί πῃ καὶ ἀσθενέστατος πονῆσαι ἦν. οὕτω γὰρ οὔτε τὸ καῦμα οὔθ' ὅπλα φέρειν ἔτι ἐδύνατο ὥστε καὶ τοὺς χειριδωτοὺς χιτῶνας ἐς θώρακος τρόπον τινὰ εἶδος πεποιημένους ἐνδύνειν, ἵνα τὴν | τοῦ ὅπλου δόξαν χωρὶς τοῦ βάρους αὐτοῦ ἔχων μήτε ἐπιβουλεύηται καὶ θαυμάζηται. καὶ αὐτοῖς καὶ ἄνευ μάχης πολλάκις ἐχρῆτο. χλαμύδα τε τοτὲ μὲν ὁλοπόρφυρον τοτὲ δὲ μεσόλευκον, ἔστι δ' ὅτε καὶ μεσοπόρφυρον, ὥσπερ καὶ ἐγὼ εἶδον, ἐφόρει. ἐν γὰρ τῇ Συρίᾳ τῇ τε Μεσοποταμίᾳ Κελτικοῖς καὶ ἐσθήμασιν καὶ ὑποδήμασιν ἐχρήσατο. καί τινα ἰδίαν ἔνδυσιν βαρβαρικῶς πως κατακόπτων καὶ συρράπτων ἐς μανδύης τρόπον προσεπεξεῦρεν, καὶ αὐτός τε συνεχέστατα αὐτὴν ἐνέδυνεν, ὥστε καὶ Καράκαλλος διὰ τοῦτο ἐπικληθῆναι, καὶ τοὺς στρατιώτας μάλιστα ἀμφιέννυσθαι ἐκέλευεν. αὐτόν τε οὖν τοιοῦτον οἱ βάρβαροι ὁρῶντες ὄντα, καὶ ἐκείνους πολλοὺς μὲν ἀκούοντες εἶναι, ἐκ δὲ δὴ τῆς προτέρας τρυφῆς (τά τε γὰρ ἄλλα καὶ ἐν οἰκίαις ἐχείμαζον, πάντα τὰ τῶν ξενοδοκούντων σφᾶς ὡς καὶ ἴδια ἀναλίσκοντες) καὶ ἐκ τῶν πόνων τῆς τε ταλαιπωρίας τῆς τότε αὐτοῖς παρούσης οὕτω καὶ τὰ σώματα τετρυχωμένους καὶ τὰς ψυχὰς τεταπεινωμένους ὥστε μηδὲν τῶν

Exc. V. 398 — f. 1r, 2 — Xiph. 338, 6—14 (Zon. 563, 12—15 = 113, 19—23) — Exc. V. 399

1—7 = Exc. Val. 398 (p. 758): ὅτι ὁ Ἀντωνῖνος ἦν θρασύτατος μὲν ἀπειλῆσαι — ἐχρῆτο [V. L. vide infra. praeterea 2 ἦν om. 3 ἔτι om. 4 εἶδος | πεποιημένους f. 334r 6 καὶ (tertium) om.]

16 — p. 406, 3 = Exc. Val. 399 (p. 758): ὅτι οἱ τοῦ Ἀντωνίνου

---

1 ΤΟCΜΘΝΓΑΡ hodie evanidum, γὰρ suppl. Bk. ἀπειλῆσαί τι scripsi e cod. Peir. (qui ἀπειλῆσί τι), ΑΠΘΙΛΗCΑΙ V (non ΔΙΑΠΘΙΛΗCΑΙ) ΚΑΙΠΡΟΠΘ evanuit ΜΗCΑΙΔ evanuit 2 ΚΙΝΔΥ evanuit 3 Ω vocis οὕτω evanuit ΘΤΙ Urs. Falc. Bk. S., . . ι ego 5 τοῦ ὅπλου Bk., ΤΟΥΑΠΛΟΥ V, τοῦ ἁπλοῦ cod. Peir., τῶν ὅπλων Leuncl. 8 ἐγὼ εἶδον Bk. (qui pro ἐγὼ in V ΘΘΙΩ legi adnotat) S., ἐρυθρὸν Urs., ἐρυθρὰν Falc., . . ΩΘΙ . ΟΝ ego (ΘΙ certum esse adnotavi in re praesenti), an ἄνω εἶπον? 9 τε habet V ἐσθήμασιν] ita V 10 ὑποδήμασιν Urs. Falc. Bk. S., ΥΠΟΔΗΜ . . . . ego ΤΙΝΑΙΔΙΑΝ evanuit 11 κατακόπτων Xiph., . . εγας κόπτων Urs., . . . ΑCΚΟΠΤΩ . ego, cf. Arist. *Lys.* 730, Dem. 24, 178 συρράπτων Xiph., συνράπτων Falc., CΥ . . ΡΑΠΤΩΝ ego 13 τοῦτο] ita V 14 ἐκέλευεν scripsi e V et Xiph.V Zon., ἐκέλευσεν Xiph.C ΟΙ (ante βάρβαροι) evanuit 16 ἐν οἰκίαις cod. Peir., ΘΝ|ΚΙΑΙ V, ἐνοικία Xiph. 17 ξενοδοκούντων] ita V cod. Peir., ξενοδοχούντων Xiph. 19 τεταπεινωμένους Bk., ΤΘΤΑΛΑΙΠΩΡΗΜΘΝΟΥC V cod. Peir., cf. ἐκλελυμένους Xiphilini.

Digitized by Google

f. 1r, 3 λημμάτων ἔτι, ἃ πολλὰ ἀεὶ παρ' αὐ|τοῦ ἐλάμβανον, προτιμᾶν,
Xiph. 338, 13. 14 αἰσθόμενοι, ἐπήρθησαν ὡς καὶ συναγωνιστὰς αὐτοὺς ἀλλ' οὐ πο-
Xiph. 338, 14—339, 6 (Zon. 563, 15—18=113, 23—26) 4 λεμίους ἔξοντες, κ . . . . . μάζοντος . . . . . Ἀντωνῖνος
ἀντιπαρεσκευάζετο· οὐ μέντοι καὶ πολεμῆσαι αὐτῷ ἐξεγένετο, ἀλλ'
ἐν μέσοις τοῖς στρατιώταις, οὓς μάλιστα ἐτίμα καὶ οἷς ἰσχυρῶς 5
ἐθάρρει, κατεσφάγη. ἐπειδὴ γὰρ μάντις τις ἐν τῇ Ἀφρικῇ εἶπεν,
ὥστε καὶ δημοσιευθῆναι, ὅτι καὶ τὸν Μακρῖνον τὸν ἔπαρχον καὶ τὸν
2 υἱὸν αὐτοῦ Διαδουμενιανὸν αὐταρχῆσαι δεῖ, καὶ τοῦτο ἐκεῖνός τε
ἐς τὴν Ῥώμην ἀναπεμφθεὶς Φλαουίῳ Ματερνιανῷ τῷ τότε τῶν
ἐν τῷ ἄστει στρατιωτῶν ἄρχοντι ἐξέφηνε, καὶ ὃς τῷ Ἀντωνίνῳ 10
παραχρῆμα ἐπέστειλεν, καὶ συνέβη ταῦτα μὲν τὰ γράμματα ἐς τὴν
Ἀντιόχειαν πρὸς τὴν μητέρα τὴν Ἰουλίαν παραπεμφθῆναι, ἐπειδὴ
3 ἐκεκέλευστο αὐτὴ πάντα τὰ ἀφικνούμενα διαλέγειν ἵνα μὴ μάτην

στρατιῶται ἐκ τῆς προτέρας τρυφῆς — ἔξοντες [V. L. vide infra. praeterea 1 ἀεὶ om. 2 αἰσθόμενοι οἱ βάρβαροι ἐπήρθησαν].

---

1 ЄΤΙ evanidum ΑΝΟΝΠΡΟΤΙ abscisum 2 ΜЄΝΟΙЄΠΗΡ abscisum ΑΙCΥΝΑΓΩΝΙCΤΑC abscisum, spatium excedit ΛΟΥΠΟΛЄΜΙΟΥC abscisum, spatium excedit 3 *κ . . . . . μάζοντος . . . . . Ἀντωνῖνος*] Κ . . . . . ΜΑΖΟΝΤΟC . . . . . ΝΙΝΟC V, *καὶ ὁ Ἀντωνῖνος* Xiph., *κ . . . . μαζοντος . . . ὁ δὲ δὴ Ἀντωνῖνος* Falc., *καὶ ἔτι χειμάζοντος ἐπεχείρησαν . ὁ δὲ δὴ Ἀντωνῖνος* Reim., *καὶ ὀνομάζοντες . ὁ δὲ δὴ Ἀντωνῖνος* Rk., *καὶ ἔφοδον ἡτοιμάζοντο . ὁ δὲ δὴ Ἀντωνῖνος* Bk. 4 ΙΠΑΡЄCΚЄΥ et ΜЄΝΤΟΙΚΑΙΠΟ et ΤΩΕΞЄΓЄΝЄ abscisa 5 ЄCΟΙCΤΟΙCCΤΡΑ et CΜΑΛΙCΤΑЄΤΙ et CΧΥΡΩCЄΘΑΡ abscisa 6 *κατεσφάγη ἐπειδὴ* Falc., ΚΑΤЄC . . . . . V, *ἀνῃρέθη ἐπειδὴ* Xiph. *τις ἐν τῇ Ἀφρικῇ εἶπεν* Falc., [. . . . . abscisum . . .] . . . ЄΙΠЄΝ V, *ἐν τῇ Ἀφρικῇ εἶπεν* Xiph. 7 ΩCΤЄΚΑΙΔΗ et ΝΑΙΟΤΙΚΑΙΤΟΝ et ΤΟΝЄΠΑΡΧΟΝ abscisa ΤΟ (vocis *τὸν*) evanidum 8 ΝΑΥΤΟΥΔΙΑΔΟΥ vel potius ΝΑΥΤΟΥΔΟΥ abscisum *Διαδουμενιανὸν*] ita Falc. recte, sed hic ΔΟΥΜЄΝΙΑΝΟΝ habuisse videtur V ut Xiph., sic ΔΟΥΜΗΝΙΑΝΟΝ legitur c. 19, 1 quanquam recte nomen scribitur c. 20, 1. 3; 37, 6; 38, 2. de eius forma constat ex titulis nummisque, cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 433 n. 70 ΝΑΥΤΑΡΧΗCΑΙ abscisum *τοῦτο ἐκεῖνός τε* Bk., ΤΟΥ . . . . . ΤЄ V, *τοῦτο καὶ* Xiph., *τοῦτο εὐθὺς τότε* Reim. 9 *Ῥώμην ἀναπεμφθεὶς* Bk., Ρ . . . . . ΦΘЄΙC V, *Ῥώμην πεμφθεὶς* Xiph., cf. 67, 16, 2 ΑΟΥΙΩΜΑΤЄΡ abscisum *τῷ τότε τῶν ἐν* Bk., ΤΩ . . . . . V, *τῶν ἐν* Xiph. 10 ΤΡΑΤΙΩΤΩΝ et ЄΦΗΝЄΚΑΙ et ΩΝΙΝΩΠΑΡΑ abscisa 11 CΤЄΙΛЄΝΚΑΙ et ΑΥΤΑΜЄΝΤΑΓΡΑΜ abscisa ΤΗ evanuit 12 ΑΝΤΙΟΧЄΙΑΝ abscisum, *Ἀντιόχου* Xiph. *τὴν μητέρα τὴν Ἰουλίαν* Bk., Τ . . [. . . . . .] . . . . Α . V, *τὴν Ἰουλίαν* Xiph., *τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἰουλίαν* Falc. ΠΑΡΑ evanidum ΠЄΜΦΘΗΝΑΙ abscisum 13 ΚЄΚЄΛЄΥCΤΟ abscisum *αὐτὴ* Bk., ΑΥΤΗ V, *αὐτῇ* Xiph. ΤΑΤΑΑΦΙΚΝΟΥΜЄ abscisum ΑΛ evanidum ΙΝΙ-ΝΑΜΗΜΑ abscisum.

Digitized by Google

οἱ ὄχλος γραμμάτων ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντι πέμπηται, ἕτερα δὲ ὑπὸ Οὐλπίου Ἰουλιανοῦ τοῦ τότε τὰς τιμήσεις ἐγκεχειρισμένου δι' ἄλλων γραμματοφόρων ὀρθὴν πρὸς τὸν Μακρῖνον, δηλοῦντα τὰ ‖ γιγνόμενα, ἀφικέσθαι, καὶ κατὰ τοῦτο τοῖς μὲν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα γραφεῖσι διατριβὴν γενέσθαι, τὰ δὲ ἐκείνῳ ἐπισταλέντα φθῆναι ἀναγνωσθέντα αὐτῷ, ἐφοβήθη τε ὁ Μακρῖνος μὴ καὶ διαφθαρῇ ὑπ' αὐτοῦ διά τε τοῦτο καὶ ὅτι Σεραπίων τις Αἰγύπτιος ἀντικρυς τῷ Ἀντωνίνῳ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰρήκει ὅτι τε ὀλιγοχρόνιος ἔσοιτο καὶ ὅτι ἐκεῖνος αὐτὸν διαδέξοιτο, καὶ οὐκ ἀνεβάλετο. ὁ μὲν γὰρ Σεραπίων ἐπὶ τούτῳ τὸ μὲν πρῶτον λέοντι παρεβλήθη, ἐπεὶ δ' οὐχ ἥψατο αὐτοῦ τὴν χεῖρα μόνον, ὥς φασι, προτείναντος, ἐφονεύθη, δυνηθεὶς ἄν, ὥς γε ἔφη, μηδὲ τοῦτο παθεῖν δαιμόνων τινῶν ἐπικλήσει, εἰ μίαν ἡμέραν ἐπεβεβιώκει. ὁ δὲ δὴ Μακρῖνος ἔπαθε μὲν οὐδέν, ἔσπευσε δ' ὑποπτεύσας ἀπολεῖσθαι, ἄλλως τε ὅτι

f. 1v, 1

7—9: Leo p. 286, 26—28 Cram., Cedr. 1 p. 448, 22—449, 1 B., cod. Paris. 1712 f. 80v. 14: Leo p. 287, 1. 2 Cram., Cedr. 1 p. 449, 4. 5 B., cod. Paris. 1712 f. 80v.

---

1 ΟCΓΡΑΜΜΑΤΩΝ et ΠΟΛΕΜΙΑΟΝΤΙΠΕΜ et ΑΙΕΤΕΡΑΔΕΥΠΟΟΥΛ abscisa 2 ΟΥΙΟΥΛΙΑΝΟΥΤΟΥΤΟΤΕ et ΑCΤΙΜΗCΕΙCΕΓΚΕΧΕΙΡΙ abscisa 2—4 ΜΕΝΟΥΔΙΑΛΛΩΝΓΡΑΜΜΑΤΟΦΟΡΩΝΟΡΘΗΝΠΡΟCΤΟΝΜΑΚΡΙΝΟΝΔΗΛΟΥΝΤΑΤΑΓΙΓΝΟΜΕΝΑΑ abscisa (f. 1r lat. 3 versus 40 (excepta prima littera C). 41. 42 et f. 1v lat. 1 versus 1 litterae 10 priores) 3 *γραμματοφόρων* scripsi coll. 49, 18, 5; 63, 11, 4; 78, 14, 1 et 34, 7, *γραμματηφόρων* Xiph. 4 *γιγνόμενα* scripsi, *γινόμενα* Xiph. ΚΑΙΚΑΤΑΤΟΥ et ΠΡΟCΤΟΝΑΥ abscisa 5 ΓΡΑΦΕΙCΙ abscisum *γενέσθαι* Xiph., ... I V, *ἐγγενέσθαι* Bk. ΝΩΕΠΙCΤΑ abscisum 6 *φθῆναι ἀναγνωσθέντα* Leuncl., ΦΘΗ . . . . . ΕΝΤΑ V, *φθῆναι γνωσθέντα* Xiph. *ἐφοβήθη τε* Bk., ... Ε V, *ἐφοβήθη* Xiph. ΜΗΚΑΙΔΙΑΦ abscisum 7 *αὐτοῦ διά τε τοῦτο* Bk., ΑΥ . . . . . ΟΥΤΟ V, *αὐτοῦ διὰ τοῦτο* Xiph. CΕΡΑΠΙΩΝΤ abscisum, ad nomen cf. ad 40, 47, 3 8 ΟCΑΝΤΙΚΡΥ et ΝΙΝΩΠΡΟ et ΡΩΝΕΙΡΗΚ et ΓΟΧΡΟΝΙΟC abscisa 9 10 ΟΤΙΕΚΕΙΝΟ et ΑΔΕΞΟΙΤΟΚ abscisa *καὶ οὐκ ἀνεβάλετο. ὁ μὲν γὰρ Σεραπίων ἐπὶ τούτῳ τὸ μὲν πρῶτον λέοντι παρεβλήθη* Bk., . ΑΙΟΥΚΑΝΕΒΑ | . . . . . ΑΡCΕΡΑΠΙΩ | . . . . . ΟΜΕΝΠΡΩ | . . . . . ΠΑΡΕΒΛΗΘΗ V, *οὐκ ἀνεβάλετο* (sed loco posteriore, cf. ad v. 13. 14.) *ἐφ' ᾧ καὶ παραυτίκα λέοντι παρεβλήθη* Xiph. 11 ΕΠΕΙΔΟΥΧΗ et ΤΗΝΧΕΙΡΑΜΟ et CΙΠΡΟΤΕΝΑ abscisa 12 ΝΕΥΘΗΔΥΝΗ et ΓΕΕΦΗΜΗΔ et ΘΕΙΝΔΑΙΜΟ abscisa 13 ΕΠΙΚΛΗΝCΕΙ absc. *ἡμέραν ἐπεβεβιώκει* Rk., ΗΜΕ | . . . . . ΕΙ V, *ἡμέραν ἐβεβιώκει* Xiph. 13. 14 *ὁ δὲ δὴ Μακρῖνος ἔπαθε μὲν οὐδέν, ἔσπευσε δ' ὑποπτεύσας ἀπολεῖσθαι ἄλλως τε* Bk., ΟΔΕΔΗΜΑ | . . . . . ΜΕΝΟΥΔΕ | . . . . . ΟΠΤΕΥCΑC | . . . . . ΑΛΛΩCΤΕ |, *διὰ ταῦτ' οὖν ὁ Μακρῖνος φοβηθεὶς καὶ ὑποπτεύσας ἀπολεῖσθαι οὐκ ἀνεβάλετο, ἄλλως τε* Xiph., cf. ad v. 9 14 | ΟΤΙΚΑΙΤΟΥC abscisum, *καὶ ὅτι τοὺς* Sylb., cf. ad 77, 1, 3.

Digitized by Google

καὶ τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ τοὺς συνόντας ὁ Ἀντωνῖνος ἐξαίφνης,
. . . . . τῶν γενεθλίων αὐτοῦ, ἄλλον κατ' ἄλλην πρόφασιν, ὡς
2 καὶ τιμῶν, ἀπέωστο. . . . . ταλα | . . . . . .
τησ | . . . . . ιτησ | . . . . . ου | . . . . . .
f. 1v, 2 . . . . . πε|πρωμένον αὐτῷ λήψεσθαι προσδοκῶν, καὶ τὸ παρω-
Xiph. 339, 6—8 (Zon. 563, 18. 19 = 113, 27. 28) νύμιον ἀπ' αὐτοῦ τούτου ἐπεποίητο. κἀκ τούτου δύο τε χιλιάρχους
τῶν ἐν τῷ δορυφορικῷ τεταγμένων, Νεμεσιανόν τε καὶ Ἀπολλινά-
3 ριον ἀδελφοὺς Αὐρηλίους, καὶ Ἰούλιον Μαρτιάλιον ἔν τε τοῖς ἀνα-
Xiph. 339, 8 κλήτοις στρατευόμενον καὶ ὀργὴν οἰκείαν τῷ Ἀντωνίνῳ ἔχοντα ὅτι
Xiph. 339, 8—16 (Zon. 563, 19—564, 2 = 113, 28—32) 4 οἱ ἑκατονταρχίαν αἰτήσαντι οὐκ ἐδεδώκει, παρασκευάσας ἐπεβού-
λευσεν αὐτῷ. ἐπράχθη δὲ ὧδε. τῇ ὀγδόῃ τοῦ Ἀπριλίου ἐξορμή-
σαντά τε αὐτὸν ἐξ Ἐδέσσης ἐς Κάρρας, καὶ κατελθόντα ἀπὸ τοῦ
ἵππου ὅπως ἀποπατήσει, προσελθὼν ὁ Μαρτιάλιος ὥς γε εἰπεῖν τι
δεόμενος ἐπάταξε ξιφιδίῳ μικρῷ. καὶ αὐτὸς μὲν αὐτίκα ἀπέφυγε,
5 καὶ διέλαθεν ἂν εἰ τὸ ξίφος ἀπερρίφει· νῦν δὲ γνωρισθεὶς ἀπ' αὐ-
τοῦ ὑπό τινος τῶν Σκυθῶν τῶν σὺν Ἀντωνίνῳ ὄντων κατηκοντίσθη·
ἐκεῖνον δὲ . . . οἱ χιλίαρχοι ὡς καὶ βοηθοῦντες κατέσφαξαν. ὁ δὲ
δὴ Σκύθης οὗτος οὐχ ὡς καὶ συμμαχῶν αὐτῷ μόνον, ἀλλ' ὡς καὶ
6 φρουρὰν αὐτοῦ τρόπον τινὰ ἔχων συνῆν. καὶ γὰρ Σκύθας καὶ
f. 1v, 3 Κελτούς, οὐ μόνον | ἐλευθέρους ἀλλὰ καὶ δούλους, καὶ ἀνδρῶν καὶ
γυναικῶν ἀφελόμενος, ὡπλίκει καὶ περὶ αὐτὸν εἶχεν, ὡς καὶ μᾶλλον

12—14: cf. Leo p. 287, 2. 3 Cram., Cedr. 1 p. 449, 5—7 B., cod. Paris. 1712 f. 80v, *Synops. chron.* p. 33, 18—20.

---

1. 2 αὐτοῦ τοὺς συνόντας ὁ Ἀντωνῖνος ἐξαίφνης . . . . . τῶν γενεθλίων αὐτοῦ ἄλλον κατ' ἄλλην πρόφασιν ὡς καὶ τιμῶν ἀπέωστο Bk., | . . . . . CYNONTAC | . . . . . NOCEΞAIΦ$\overset{C}{N}$H | . . . . . ΓENEΘΛIΩN | . . . . . IKATAΛΛH | . . . . . ITIMΩ | . . . . . V. αὐτοῦ ἄλλον κατ' ἄλλην πρόφασιν ὁ Ἀντωνῖνος ὡς καὶ τιμῶν ἀπέωστο Xiph. 1 συνόντας] συνόντας οἱ Bk., nec spatium deesse videtur 2 . . . . . τῶν γενεθλίων] πρὸ μιᾶς τῶν γενεθλίων Bk. 3 . . . . . ΤΑΛΑ V ("sic" adscripsi in re praesenti), . . . ἀλλ' Falc., οὐ μὴν ἀλλ' Bk. 5 τὸ παρωνύμιον] *nonne Diadumeniani cui promissum erat diadema?* Bk. 7 Ἀπολλινάριον Urs., ΑΠΟΛΙΝΑΡΙΟΝ V 12 Ἐδέσσης] cf. ad 68, 21, 1 13 ἀποπατήσει] ἀποπατήσῃ Xiph. ὁ Μαρτιάλιος ὥς γε εἰπεῖν τι δεόμενος] τις τῶν χιλιάρχων ὑποπεμψάντων ὡς καὶ εἰπεῖν τι δεόμενος Xiph. qui in superioribus Martialem non memoraverat, unde τῶν χιλιάρχων ὑποπεμψάντων hic de suo addidit 16 σὺν Ἀντωνίνῳ ὄντων Falc., CYNONTΩN | ЄṄΩIÒNṪΩṄ V (ANTΩNINΩ et puncta add. m²) apparet ONTΩNЄNΩI pro ANTΩNINΩI scripsisse m¹, Ἀντωνίνῳ συνόντων Xiph. 17 δὲ . . . οἱ dedi, ΔЄ . . $\overset{?}{A}$ . . V, δὲ ἄρα οἱ S., an δ' οὖν οἱ?, δὲ οἱ Xiph. 18 OYX add. m² inter lat. 1 et 2.

Digitized by Google

αὐτοῖς ἢ ⟨τοῖς⟩ στρατιώταις θαρσῶν· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ ἑκατονταρχίαις σφᾶς ἐτίμα, λέοντάς τε ἐκάλει. καὶ δὴ καὶ τοῖς πρέσβεσι 2
τοῖς οἱ ἐκ τῶν ἐθνῶν αὐτῶν πεμπομένοις καὶ διελέγετο πολλάκις μηδενὸς ἄλλου πλὴν τῶν ἑρμηνέων παρόντος, καὶ ἐνετέλλετο ὅπως,
ἄν τι πάθῃ, ἐς τε τὴν Ἰταλίαν ἐσβάλωσι καὶ ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐλαύνωσιν ὡς καὶ εὐαλωτοτάτην οὖσαν· καὶ ἵνα δὴ μηδὲν ἐξ αὐτῶν ἐς ἡμᾶς ἐκφοιτήσῃ, τοὺς ἑρμηνέας εὐθὺς ἐφόνευεν. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦτό 3 Xiph. 341, 1—6
τε ἀπ' αὐτῶν τῶν βαρβάρων ὕστερον ἐμάθομεν, καὶ τὸ τῶν φαρμάκων παρὰ τοῦ Μακρίνου· πολλὰ γὰρ καὶ ποικίλα παρὰ τῶν ἐν
τῇ ἄνω Ἀσίᾳ ἀνθρώπων τὰ μὲν μετεπέμψατο τὰ δὲ καὶ ἐπρίατο, ὥστε ἑπτακοσίας καὶ πεντήκοντα μυριάδας ἐς αὐτὰ ἀριθμηθῆναι, ἵνα καὶ παμπόλλους, ὅσους ἂν ἐθελήσῃ, καὶ διαφόρως δολοφονήσῃ. καὶ ἐκεῖνα μὲν ἐν τῷ βασιλικῷ μετὰ ταῦθ' εὑρεθέντα κατεκαύθη· 4
τότε δὲ οἱ στρατιῶται καὶ διὰ τοῦτο, ‖ καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις τῷ 1. 2ʳ, 1
τοὺς βαρβάρους σφῶν προτιμᾶσθαι δυσχεραίνοντες, οὔτ' ἄλλως ἔτ' ὁμοίως ἔχαιρον αὐτῷ, καὶ ἐπιβουλευθέντι οὐκ ἐβοήθησαν.

τοιούτῳ μὲν τέλει ἐχρήσατο βιούς τε ἔτη ἐννέα καὶ εἴκοσι καὶ 5 Xiph. 339, 16—32
ἡμέρας τέσσαρας (τῇ γὰρ τετράδι τοῦ Ἀπριλίου ἐγεγέννητο) καὶ (Zon. 561, 3 —9 = 114, 1 —9)
αὐταρχήσας ἔτη [τε] ἑξ καὶ μῆνας δύο καὶ ἡμέρας δύο. καί μοι καὶ 7
ἐνταῦθα τοῦ λόγου θαυμάσαι πάμπολλα ἐπέρχεται. ὅ τε γὰρ πατὴρ αὐτοῦ μέλλοντί οἱ ἐκ τῆς Ἀντιοχείας τὴν τελευταίαν ἔξοδον ποιήσασθαι ξιφήρης ὄναρ ἐπέστη, λέγων ὅτι "ὡς σὺ τὸν ἀδελφὸν ἀπέ-

22. p. 410, 1: Leo p. 287, 4. 5 Cram., Cedr. 1 p. 449, 7. 8 B., cod. Paris. 1712 f. 80ᵛ.

1 ⟨τοῖς⟩ add. Rk. 3 τοῖς οἱ ἐκ τῶν ἐθνῶν αὐτῶν scripsi, ΤΟΙCΩΝΘΚΤΩΝΘΟΝΩΝΑΥΤΩΝ V, τοῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν αὐτῷ Urs. καὶ διελέγετο Urs., ΚΑΙΕΛΕΓΕΤΟ V 4 ἑρμηνέων Urs., ΕΡΜΗΝΕΙΩΝ V 6 δὴ Bk., ΤΕ V 8 τε Bk., ΜΕΝ V quod defendit S. ad τότε δὲ (§ 4) provocans iniuria 11 αὐτὰ Falc. ex Xiph., ΑΥΤΗΝ V 12 ἐθελήσῃ Bk. cum Xiph., ΘΕΛΗCΗ V 13 ταῦθ' εὑρεθέντα Falc., ΤΑΥΤΕΡΕΟΕ̄|ΤΑ V (' et Υ m²), ταῦτα εὑρεθέντα Urs. κατεκαύθη] σύμπαντα κατεκαύθη Reim. ex Xiph. qui ἅτινα καὶ εὑρεθέντα σύμπαντα κατεκαύθη 14 δὲ Leuncl., ΔΗ V καὶ διὰ τοῦτο del. Hug. inmerito καὶ πρὸς] πρὸς Bk. inmerito 16 αὐτῷ] ΟΥΤΩ V (Α m²) 17 τοιούτῳ Urs., ΤΟΙΟΥΤΩΝ V 18 τετράδι revocavi ex V, τετάρτῃ Urs. 19 [τε] del. Falc. cum Xiph. Ἀντιοχείας Reim. cum Xiph., ΑΝΤΙΟΧΙΑC V ἡμέρας δύο] ἡμέρας ... Xiph., ἡμέραις τισι Zon.ABE^c, ἡμέραις τρισί Zon.C, ἡμέρας τέσσαρας (δ) Wirth, *quaest. Sev.* 19 coll. opinor 76, 15, 2, praeeunte Reimaro qui dies quinque numerat, *nisi forte illos dies qui Februario desunt Dio detraxit* 22 ἀπέκτεινας] ΑΠΟΚΤΕΙΝΑC V (Ε m²).

Digitized by Google

κτεινας, καὶ ἐγὼ σὲ ἀποσφάξω"· καὶ οἱ μάντεις εἶπον αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην φυλάσσεσθαι, τούτῳ τῷ ῥήματι ἄντικρυς χρησάμενοι, ὅτι αἱ τοῦ ἥπατος τοῦ ἱερείου πύλαι κέκλεινται. ἀφ' οὗ δὴ καὶ διὰ θύρας τινὸς ἐξῆλθε, μηδὲν μηδὲ τοῦ λέοντος, ὃν καὶ Ἀκινάκην ὠνόμαζε καὶ ὁμοτράπεζον ὁμόκλινόν τε ἐποιεῖτο, φροντίσας, ὅτι καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν ἐξιόντα καὶ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ προσκατέρρηξεν· ἔτρεφε μὲν γὰρ καὶ ἄλλους λέοντας πολλούς, καὶ ἀεί | τινας περὶ αὐτὸν εἶχεν, ἐκεῖνον δὲ καὶ δημοσίᾳ πολλάκις κατεφίλει. ταῦτά τε οὖν οὕτως ἔσχε, καὶ ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἔν τε τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πῦρ ἐξαίφνης πολύ, ὡς γε καὶ ἤκουσα, πάντα τὸν τοῦ Σαράπιδος ναὸν ἔνδοθεν κατασχὸν ἄλλο μὲν οὐδὲν τὸ παράπαν ἐλυμήνατο, τὸ δὲ δὴ ξίφος ἐκεῖνο ᾧ τὸν ἀδελφὸν ἀπεσφάκει μόνον ἔφθειρεν, καὶ μετὰ τοῦτο παυσαμένου αὐτοῦ ἀστέρες πολλοὶ ἐφάνησαν· καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ δαίμων τις ἀνθρώπου σχῆμα ἔχων ὄνον ἐς τε τὸ Καπιτώλιον καὶ μετὰ τοῦτο ἐς [τε] τὸ παλάτιον ἀνήγαγεν, ζητῶν τὸν δεσπότην αὐτοῦ, ὡς γε καὶ ἔφασκεν, καὶ λέγων ἐκεῖνον μὲν ἀπολωλέναι τὸν δὲ Δία ἄρχειν. συλληφθείς τε ἐπὶ τούτῳ καὶ πρὸς τὸν Ἀντωνῖνον ὑπὸ τοῦ Ματερνιανοῦ πεμφθεὶς "ἀπέρχομαι μέν" ἔφη "ὡς κελεύεις, ἀφίξομαι δὲ οὐ πρὸς τοῦτον τὸν αὐτοκράτορα ἀλλὰ πρὸς ἕτερον", καὶ μετὰ τοῦτ' ἐς τὴν Καπύην ἐλθὼν ἀφανὴς ἐγένετο. τοῦτο μὲν ζῶντος ἔτι αὐτοῦ συνηνέχθη, τῇ δὲ ἱπποδρομίᾳ ⟨τῇ⟩ τῆς τοῦ Σευήρου ἀρχῆς ἕνεκα ποιουμένῃ κατέπεσε μὲν καὶ τὸ τοῦ Ἄρεως ἄγαλμα | πομπεῦον, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἧττον ἄν τις θαυμάσειε· τὸ δὲ δὴ μέγιστον, ἡττημένοι οἱ πράσινοι στα-

f. 2r, 2 3

Xiph 339, 32 —340, 1

1 2 3 4 5 6 7 8

---

1 *μάντεις εἶπον*] MANTEI|C EI|ΠΟΝ V (C et EI extra lineas add. m²) 3 *κέκλεινται* Sylb. cum Xiph.V, ΚΛΙΝΤΑΙ V (ΚΕ m²), *κέκληνται* Xiph.C 5 *ὁμόκλινόν*] ΟΜΟΥΚΛΙΝΟΝ V (Υ del. m²) 8 *εἶχεν*] ἔσχεν Bk. 9 *πρὸ* Urs. cum Xiph., ΠΡΟC V 11 *Σαράπιδος*] cf. ad 40, 47, 3 *τὸ παράπαν* Urs., ΤΟΠΑΡᾹ V, om. Xiph. 12 *ἀπεσφάκει*] ΑΠΕCΦΑΚΕ|Ι V (Ι m²) 13 *ἐφάνησαν*] ΕΦΘΑΡΗCΑΝ V, ΕΦΑΝΗCΑΝ m² 14 *ὄνον*] ΟΙΟΝ V (Ν m², I erasum videtur) 15 [*τε*] del. Rk. 17 *συλληφθεὶς* Urs., CΥΛΛΗΜΦΘΕΙC V 19 *κελεύεις* Urs., ΚΕΛΕΥCΘΕΙC V 21 *δὲ* om. V, ins. m² 22 ⟨*τῇ*⟩ *τῆς τοῦ* Bk., ΤΗΙΤΟΥ V, ΤΗCΤΟΥ m², *τῇ τῆς* Rk. 23 *Ἄρεως* dedi e V, *Ἄρεος* Urs., cf. ad 41, 14, 3 et ad 53, 27, 2.

23 sqq. *πομπεῦον* usque ad *αὐτοκράτορι γενομένῳ* § 6 *desunt in* V *duobus laterculis, fol. 2r lat. 3* et *fol. 2v lat. 1, cultello abscisis.* damnum reparat Xiphilinus (340, 1—32) fere totum, nam duobus codicis laterculis 38/9 versus ed. Dind. continentur, haec 35 versus occupant. dedi haec litteris rectis ut in vol. I et II hic illic factum est, contra quod dictum est p. 404 24 *στασιῶται* Leuncl., *στρατιῶται* VC.

Digitized by Google

σιῶται, ἔπειτα κολοιὸν ἐπ' ἄκρου τοῦ ὀβελίσκου πάνυ σφόδρα κρώζοντα ἰδόντες πάντες τε πρὸς αὐτὸν ἀπέβλεψαν, καὶ πάντες ἐξαίφνης ὡς καὶ ἐκ συγκειμένου τινὸς ἀνεβόησαν "Μαρτιάλιε, χαῖρε· Μαρτιάλιε, διὰ χρόνου σε ἑοράκαμεν", οὐχ ὅτι καὶ ὁ κολοιός ποτε οὕτως ὠνομάσθη, ἀλλ' ὅτι δι' ἐκείνου τὸν Μαρτιάλιον τὸν τοῦ Ἀντωνίνου φονέα ὡς καὶ ἐξ ἐπιπνοίας τινὸς θείας ἠσπάσαντο. ἤδη δέ τισι καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ ὁ Ἀν- 3 τωνῖνος τὴν τελευτὴν προδηλῶσαι ἔδοξεν, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἣν τελευταίαν τῇ γερουσίᾳ ἔπεμψεν ἔφη ὅτι "παύσασθε εὐχόμενοί με ἑκατὸν ἔτεσι μοναρχῆσαι"· τὸ μὲν γὰρ ἐπιβόημα τοῦτο ἀεὶ καὶ ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ ἐγίνετο, ἐκεῖνος δὲ τότε πρῶτον καὶ μόνον ᾐτιάσατο αὐτό, λόγῳ μὲν ἐγκαλῶν σφισιν ὡς καὶ ἀδύνατα εὐχομένοις, ἔργῳ δὲ προδηλῶν ὅτι οὐκέτ' οὐδένα χρόνον ἄρξει. καὶ ἐπειδή γε ἅπαξ τοῦτό τινες ἐπεσημή- 4 ναντο, καὶ ἐμοὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ὅτι ἐν τῇ Νικομηδείᾳ τοῖς Κρονίοις ἑστιῶν ἡμᾶς καὶ πολλὰ ἄττα, οἷα ἐν συμποσίῳ εἰκὸς ἦν, εἰπών, ἔπειτ' ἐξανισταμένων ἡμῶν προσκαλεσάμενος ⟨ἐμὲ⟩ ἔφη "κάλλιστα, ὦ Δίων, καὶ ἀληθέστατα ὁ Εὐριπίδης εἴρηκεν ὅτι

πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί,
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα".

παραχρῆμα μὲν γὰρ ἄλλως ἀπολεληρηκέναι τοῦτο τὸ ἔπος ἔδοξεν, 5 ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐς μακρὰν ἀπώλετο καὶ τελευταίαν ταύτην φωνὴν πρὸς ἐμὲ ἔρρηξε, καὶ πάνυ κεχρησμῳδηκέναι τρόπον τινὰ τὰ συμβησόμενα αὐτῷ ἐνομίσθη, ὥσπερ καὶ ὁ Ζεὺς ὁ Βῆλος ὀνομαζόμενος καὶ ἐν τῇ Ἀπαμείᾳ τῆς Συρίας τιμώμενος· καὶ γὰρ ἐκεῖνος τῷ Σεουήρῳ πρότερον ἰδιω- 6 τεύοντί ⟨τε⟩ ἔτι τὰ ἔπη ταῦτα εἰρήκει

"ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι",

καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοκράτορι γενομένῳ ‖ *ταῦτ' εἶπεν χρωμένῳ, ὅτι* f. 2r, 2
"*σὸς δ' οἶκος πᾶς βήσεται δι' αἵματος*". Xiph. 340, 32—341, 1

---

1 *ἄκρου* C, *κρου* V *κρώζοντα* C, *κρώξοντα* V 2 *ἐξαίφνης* C, *ἐξαίφης* V 15 ⟨*ἐμὲ*⟩ add. Reim. 16 *εἴρηκεν* Dind., *εἰρήκει* VC 17 *πολλαὶ μορφαὶ κ. τ. λ.*] Eur. *Alc.* 1159 sqq. et saepius 21 *τόδε* Leuncl., *τὸ* VC 23 *ταύτην*] *ταύτην* ⟨*τὴν*⟩ S., haud necesse, cf. e. gr. Thuc. 1, 98, 4 26 *τῆς*] an ⟨*τῇ*⟩ *τῆς*? 28 sq. Hom. *Il.* 2, 478 sq. 28 *ἴκελος* R. St., *εἴκελος* VC 29 *στέρνον* R. St., *στέρνα* VC.

31 *σὸς — αἵματος*] dedi haec ut in V leguntur |COCΔ'OIKOCΠAC⊙HCET̨ B | ΔIAIMATOC (lineolam tertiae litterae et ' et B addidit et ⊙ induxit m²), item *σὸς δ' οἶκος πᾶς βήσεται δι' αἵματος* Xiph., *οἶκος δέ σοι πᾶς βήσεται*

Digitized by Google

9 τοῦ δ' οὖν Ἀντωνίνου τό τε σῶμα ἐκαύθη, καὶ τὰ ὀστᾶ ἐν τῷ
cf. Xiph. 341, 6. 7 Ἀντωνινείῳ, κρύφα νυκτὸς ἐς τὴν Ῥώμην κομισθέντα, ἐτέθη· πάνυ
γὰρ πάντες οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ ἰδιῶται, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες,
ἰσχυρότατα αὐτὸν ἐμίσησαν, ὥστε καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πάντ' ἐπ'
2 αὐτῷ ὡς καὶ πολεμιωτάτῳ. δόγματι μὲν γὰρ οὐκ ἠτιμώθη διὰ τὸ
τοὺς στρατιώτας τῆς μὲν εἰρήνης, ἧς ἀντήλπισαν παρὰ τοῦ Μα-
κρίνου λήψεσθαι, μὴ τυχεῖν, τῶν δὲ δὴ κερδῶν, ὧν παρ' ἐκείνου
ἐλάμβανον, στερομένους πάλιν αὐτὸν ποθῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἐς τοὺς
ἥρωας μετὰ τοῦτ' ἐκνικησάντων αὐτῶν ἐσεγράφη, καὶ τοῦτο καὶ τῇ
Xiph. 341, 3 7. 8 βουλῇ δῆλον ὅτι ἐψηφίσθη. ἄλλως δὲ πολλὰ καὶ κακὰ ὑπὸ πάν-
των ἤκουεν ἀεί· οὐδὲ γὰρ Ἀντωνῖνον ἔτ' αὐτὸν ἐκάλουν, ἀλλ' οἱ
Xiph. 341, 8—20 (Zon. 564, 10—12=114, 10—13) μὲν Βασσιανὸν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, οἱ δὲ Καράκαλλον, ὥσπερ εἶπον,
οἱ δὲ καὶ Ταραύταν ἐκ μονομάχου τινὸς προσηγορίας τό τ' εἶδος
καὶ σμικροτάτου καὶ κακοειδεστάτου καὶ τὴν ψυχὴν καὶ θρασυτά-
του καὶ μιαιφονωτάτου.

f. 2v, 3 **10** καὶ τὰ μὲν | ἐκείνου, ὅπως ποτ' ἂν καὶ ὀνομάσῃ τις αὐτόν,
οὕτως ἔσχεν· ἐμοὶ δὲ δή, καὶ πρὶν ἐς τὴν μοναρχίαν καταστῆναι,
προεδηλώθη τρόπον τινὰ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὅτι καὶ ταῦτα
γράψοιμι. ἐν γὰρ πεδίῳ μεγάλῳ τινὶ πᾶσαν τὴν τῶν Ῥωμαίων δύ-
ναμιν ἐξωπλισμένην ὁρᾶν τεθνηκότος αὐτοῦ ἤδη ἔδοξα, καὶ ἐνταῦθα
τὸν Σεουῆρον ἐπί τε γηλόφου καὶ ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ καθήμενον
2 διαλέγεσθαί τι αὐτοῖς. καί με προσστάντα ἰδὼν ὅπως τῶν λεγο-
μένων ἀκούσω, "δεῦρο" ἔφη, "Δίων, ἐνταῦθα πλησίον πρόσελθε,

δι' αἵματος Leuncl., οἶκος δὲ σὸς πᾶς βήσεται δι' αἵματος S., quod verum videtur, cf. Eur. *Phoen.* 20 καὶ πᾶς σὸς οἶκος βήσεται δι' αἵματος.

1 τοῦ δ' οὖν Bk., ΤΟΔΟΥ V τό τε Bk., ΤΟΤΕ V, τότε Urs.

2 Ἀντωνινείῳ Urs., ΑΝΤΩΝΙΝΩ V 9 ἐσεγράφη] ΟCЄΓΡΑΦΗ V (Є m²)

10 δῆλον ὅτι] ΔΗΛΟΝΕΠΙ V (ΟΤΙ m²) δὲ Bk., ΤΕ V 11 Ἀντωνῖνον ἔτ' αὐτὸν ἐκάλουν Bk. cum Xiph., ΑΝΤΩΝ|ΝΟΝΕΑΥΤΟΝΕΠΕΚΑΛΟΥ V (Є ante ΑΥΤΟΝ del. m²), unde conicias Ἀντωνῖνον αὐτὸν ἔτι ἐκάλουν, Ἀντωνῖνον ἔτ' αὐτὸν ἐπεκάλουν Polak., rectius fortasse 13 Ταραύταν Falc., ΤΑΡΑΥΤΑΗ V προσηγορίας Urs., ΠΡΟCΗΓΟΡΙΑΙC V 17 ἐς Urs. cum Xiph., ЄIC V καταστῆναι] καταστῆναι ⟨αὐτὸν⟩ Bk., quod vix necessarium duco, ⟨αὐτοῦ⟩ καταστῆναι Wirth *quaest. Sev.* p. 59, ut sit *antequam in scribendo ad eius principatum perveneram*, quod tamen his verbis significari nequit. somnium hoc somniavit Dio inter Severi mortem et necem Getae, qua demum perpetrata Antoninus μόναρχος factus est αὐτοῦ] nempe Severo ἔδοξα] ЄΔΟΞЄ V (Α m²) ἐνταῦθα Urs. cum Xiph., ЄΝΤΑΥΤΑ V 22 προσστάντα Falc., ΠΡΟCΠΑΝΤΑ V (Τ m²), Π ex CΤ natum puto, προστάντα Xiph.

Digitized by Google

ἵνα πάντα καὶ τὰ λεγόμενα καὶ τὰ γιγνόμενα καὶ μάθῃς ἀκριβῶς καὶ συγγράψῃς".

τοιοῦτος μὲν ὁ τοῦ Ταραύτου καὶ βίος καὶ ὄλεθρος ἐγένετο, καὶ 3
αὐτῷ ἐπαπώλοντο μὲν καὶ οἱ τῆς κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλῆς μετασχόν-
τες, οἱ μὲν εὐθὺς οἱ δ' οὐ πολλῷ ὕστερον, προσδιεφθάρησαν δὲ οἱ
πάνυ ἑταῖροι αὐτοῦ καὶ οἱ Καισάρειοι· οὕτω που φονικῷ δαίμονι
καὶ ἐς τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἐς τοὺς φίλους συνεκεκλήρωτο. ὁ δὲ δὴ 11 Xiph. 342, 6 —8 (Zon. 564, 13. 14= 114, 14—16)
Μακρῖνος τὸ μὲν γένος Μαῦρος, ἀπὸ Καισαρείας, γονέων ἀδοξοτά-
των ἦν, ὥστε καὶ σφόδρα εἰκότως αὐτὸν τῷ ὄνῳ ⟨τῷ⟩ ἐς τὸ παλά-
τιον ‖ ὑπὸ τοῦ δαιμονίου ἐσαχθέντι εἰκασθῆναι· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ f. 3r, 1
τὸ οὖς τὸ ἕτερον κατὰ τὸ τοῖς πολλοῖς τῶν Μαύρων ἐπιχώριον δι- Xiph. 342, 8 —13 (Zon. 564, 15. 16 =
τέτρητο· τῇ δὲ ἐπιεικείᾳ καὶ ἐκεῖνο συνεσκίαζεν, τά τε νόμιμα οὐχ 2 114, 16—18)
οὕτως ἀκριβῶς ἠπίστατο ὡς πιστῶς μετεχειρίζετο. κἀκ τούτου [τε]
καὶ τῷ Πλαυτιανῷ διὰ φίλου τινὸς συνηγόρημα γνωρισθεὶς τὸ μὲν
πρῶτον τῶν ἐκείνου χρημάτων ἐπετρόπευσεν, ἔπειτα συναπολέσθαι
οἱ κινδυνεύσας, καὶ παρὰ δόξαν ὑπὸ τοῦ Κίλωνος ἐξαιτησαμένου
αὐτὸν σωθείς, πρὸς μὲν τοῦ Σευήρου τοῖς ὀχήμασι τοῖς κατὰ τὴν 3
Φλαμινίαν ὁδὸν διαθέουσιν ἐπετάχθη, πρὸς δὲ τοῦ Ἀντωνίνου ὀνό-
ματά τινα ἐπιτροπείας ὀλιγοχρονίου λαβὼν ἔπαρχος ἀπεδείχθη, καὶ Exc. V. 400
Xiph. 342, 13 —15 (Zon. 564, 16. 17 = 114, 18. 19)
διῴκησε τὰ τῆς ἡγεμονίας ταύτης ἄριστα καὶ δικαιότατα, ὅσα γε
καὶ αὐτογνωμονήσας ἔπραξεν. τοιοῦτος δή τις ὢν καὶ οὕτως αὐξη- 4
θεὶς ἔς τε τὸν νοῦν τὴν τῆς αὐταρχίας ἐλπίδα ζῶντος ἔτι τοῦ Ta-
ραύτου, δι' ὅπερ εἶπον, ἐνεβάλετο, καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ φανε- (Xiph.)
ρῶς μὲν οὔτε ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὔτε ταῖς ἔπειτα ταῖς δύο ἐπεβάτευσεν
| αὐτῆς, ἵνα μὴ καὶ ἐπὶ τοῦτ' αὐτὸν ἀπεκτονέναι δόξῃ, ἀλλὰ ἄναρκτα f. 3r, 2
παντελῶς τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀπ' αὐτοτελοῦς ἄρχοντος τὰ τῶν Ῥω-
μαίων πράγματα, οὐδ' εἰδότων αὐτῶν τοῦτο, διεγένετο· πέμψας δὲ 5

19—21: Exc. Val. 400 (p. 758): ὅτι Μακρῖνος ἔπαρχος ἀποδειχθεὶς διῴκησε — ἔπραξεν. [V. L. vide infra. praeterea v. 20 ταύτης om.]

---

2 *καὶ τὰ γιγνόμενα* scripsi, ΚΑΙΤΑΓΙΝΟΜΕΝΑ in marg. m¹ V 4 *ἐπαπώλοντο*] ΕΠΑΠΩΛΟΝ | V, ΤΟ add. m² in marg. 8 *Μαῦρος*] cf. ad 43, 3, 1 *ἀπὸ Καισαρείας* Urs., ΑΠΟΚΑΙCΑΡΙΑC, *ἀπὸ Σικελίας Καισαρείας* Xiph., *ἀπὸ Ἰουλίας Καισαρείας* Casaubonus, at *Claudia* (non *Iulia*) *Caesarea* audit, cf. C. I. L. 8 MI p. 800, vide quoque 60, 9, 5 9 ⟨*τῷ*⟩ ins. S. 12 *νόμιμα*] ΝΟΜΑ V (MI m²) 13 [*τε*] del. Rk., *δὴ* S. 14 *γνωρισθεὶς*] ΓΝΩΡΙCΘΗΕΙC V (Η del. m²) 15 *συναπολέσθαι*] CΥΝΑΠΟΛΕCΑCΘΑΙ V (AC del. m²) 17 *ὀχήμασι*] CΧΗΜΑCΙ V (C in O corr. m²) 20 *γε* Val., ΤΕ V et cod. Peir. 22 *Ταραύτου*] Τ ΠΑΡΑΥΤΟΥ V (Τ m²) 25 *ἐπὶ τοῦτ'*] cf. c. 14, 3 *ἀπεκτονέναι*] ΑΠΕΚΤΟΝΝΕΝΑΙ V 27 *οὐδ'* Falc., ΟΥΤ V.

Digitized by Google

ὡς ἐκασταχόσε πρὸς τοὺς στρατιώτας τοὺς ἐν μὲν τῇ Μεσοποταμίᾳ διὰ τὸν πόλεμον, μὴ μέντοι καθ' ἓν ὄντας ἀλλ' ἄλλους ἄλλῃ διεσπασμένους, προσηταιρίσατο αὐτοὺς διὰ τῶν ἐπιτηδείων οἱ τά τε ἄλλα ἐπαγγειλάμενος καὶ τοῦ πολέμου, ᾧ μάλιστα ἐβαρύνοντο, ἀπαλλάξειν ἐπελπίσας. καὶ οὕτω τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ, ἣ τὰ τοῦ Σευήρου γενέθλια ἦν, αὐτοκράτωρ τε ὑπ' αὐτῶν ὡς καὶ καταβιασθεὶς ἠρέθη, καὶ πολλὰ μὲν καὶ χρηστὰ ἐκείνοις ἐδημηγόρησε, πολλὰ δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπετείνατο, τούς τε ἐπ' ἀσεβείᾳ τινί, οἷα γε ἡ ἀσέβεια αὕτη ἡ ἐς τοὺς αὐτοκράτορας λέγεται γίγνεσθαι, τιμωρίαν τινὰ ἔμβιον ὠφληκότας ἀπαλλάξας τῆς καταδίκης, καὶ τοὺς ἐγκαλουμένους τι τοιοῦτον ἀπολύσας, τά τε περὶ τοὺς κλήρους καὶ τὰ περὶ τὰς ἐλευθερίας καταδειχθέντα ὑπὸ τοῦ Καρακάλλου παύσας, καὶ τὸν Αὐρηλιανὸν ἐξαιτηθέν|τα ὑπ' αὐτῶν οἷα ἀπεχθέστατον σφίσιν ἐν πολλαῖς στρατείαις ταῖς πρόσθε γεγονότα παραιτησάμενος ὡς οὐχ ὅσιον ὂν βουλευτήν τινα ἀποκτεῖναι. οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ πολὺ ἐξεγένετο αὐτῷ ἀνδραγαθίσασθαι . . . . . | τε Αὐρηλιαν . . . . . | νησανταα . . . . . | σαι τι ἐπιχ . . . . . | στρατιώτα . . . . . | αμα τοῦτο . . . . . | ὑπ' αὐτοῦ το . . . . . | καὶ ἀναλοι . . . . . | δε βουλευσ . . . . . |

Xiph. 342, 16—18 (Zon. 564, 12. 13 = 114, 13. 14)

f. 3r, 8

---

1 ὡς suspectat v. Herw., at vide 41, 9, 7; 48, 10, 3; 50, 7, 3 2 καθ' ἓν ὄντας] ΚΑΘΕΟΝΤΑC V (¯ add. m²) διεσπασμένους] διεσπαρμένους Urs. inmerito, cf. index C 3 προσηταιρίσατο] ΠΡΟΗΤΑΙΡΙCΑΤΟ (C m²) οἱ] ΟΙ V (perperam mutatum in ΟC a m²) 5 τετάρτῃ] Δ̄ V 6 γενέθλια] an γενέσια, ut Dio mortuorum natalicia vocat, recedens ab Herodoto 4, 26 et ab usu communi, cui teste Ammonio p. 35 γενέσια dies sunt, quo quis mortuus est?, cf. quoque c. 17, 1. γενέθλια quidem dicuntur natalicia Antonini iam mortui, c. 18, 1, sed in eo enuntiato aliter vix dici poterant (*ludi circenses qui celebrari solebant in honorem natalis diei Antonini cum inter vivos ageret*) 7 δὲ inter lin. add. m² 8 ἐπ' ἀσεβείᾳ] ΕΠΑΑCΕΒΙΑΙ (Α prius del. m²) 9 ἡ (prius)] Π V (in Η mutatum a m²) γίγνεσθαι Bk., ΓΙΝΕCΘΑΙ V 10 ἔμβιον Falc., ΕΝΒΙΟΝ V 11 ἀπολύσας] ΑΠΟΛΑΥCΑC V (Α del. m²) 12 καταδειχθέντα] Urs., ΚΑΙΤΑΔΕΙΧΘΕΝΤΑ V 13 οἷα ἀπεχθέστατον Bk., ... ΤΑΤΟΝ V (non ΤΑΤΩΝ) 14—16 supplementa sunt Bekkeri, incerta nec improbabilia 14 στρατείαις Bk., CΤΡΑΤΙΑΙC V 16 ἀνδραγαθίσασθαι Bk., . . ΔΡΑΓΑΘΗCΑC . . . V 16. 17 . . . . . ΤΕΑΥΡΗΛΙΑΝ . . . . ΝΗCΑΝΤΑΑ . . . . . CΑΙΤΙΕΠΙΧ . . . . . CΤΡΑΤΙΩΤΑ] forte ἀλλὰ τόν τε Αὐρηλιανὸν μέγα τε φρονήσαντα ἄλλως καὶ μεταπέισαί τι ἐπιχειρήσαντα τοὺς στρατιώτας? 17 ΝΗCΑΝΤΑΑ ego dubitans de ultima littera, ΝΗCΑΝΤΑΛΛ Falc. Bk. 18 CΤΡΑΤΙΩΤΑ ego, CΤΡΑΤΙΩΤΑC Falc. Bk. ΑΜΑΤΟΥΤΟ Falc. ego, ΑΜΑΤΟΥΤΟΝ Bk. ΥΠΑΥΤΟΥΤΟ Bk. ego, ΥΠΑΥΤΟΥ Falc. 19 ΚΑΙΑΝΑΛΟΙ Bk. ego, ΚΑΙΑΝΑΔΟ Falc., καὶ ἀναδοχὴν Reim. ΔΕΒΟΥΛΕΥC Bk. ego, ΔΕΒΟΥΛΕΥΤ Falc.

Digitized by Google

αὐταρχόν γ. . . . . | *ὀργῇ τε ο* . . . . . | *σι καὶ διακοσίας*
καὶ πεντήκοντα δραχμὰς . . . . . | *πλεῖόν τι δοῦναι κατεδέδεικτο τ* 4
. . . . . | *φοβηθεὶς* . . . . . | *τὸν Αὐρηλιανὸν τὸν καὶ μόνον*
οὐχ ὅπως τῶν ὑπατευκότων ἀλλὰ καὶ τῶν ὅλως βουλευόντων τότε
5 *παρόντα ἀπ* . . . . . | *ὑπὸ χρημάτων* . . . . . *ἐς* | *αὐτὸν τηνι*
. . . . . | *αἰτίαν τοῦ θανάτου τοῦ Καρακάλλου* . . . . . | *τρέ-*
ψας τὸ δ . . . . . | *καὶ περὶ το* . . . . . | *τας τι επο* . . . . .
. . . . . | *σας παρα* . . . . . | *τονως* . . . . . | *σφῶν* 5
. . . . . | *τα ὡ* . . . . . | *του* . . . . . |
10 *προ* . . . . . ‖ . . . . . *πάμπολλα καὶ ἐπιπλα καὶ κτή-* f. 8ᵛ. 1
ματα τῶν αὐτοκρατόρων. ὡς δ' οὐδὲ ταῦτα διὰ τοὺς στρατιώτας
ἐξήρκει ταῖς ἐν | . . . . . *ιακων προσ* | . . . . . *ξατο καὶ μεν* |
. . . . . *ν βουλευτῶν* | . . . . . *ν ἀποκτει* | . . . . . *μη-*
δένα ἀλλ' ἐς φυλακήν τινας ἐμβαλὼν | . . . . . *φον τὸν ευ* | 6
15 . . . . . *αι τῶν ἱππέων καὶ τῶν ἐξελευθέρων καὶ τῶν Καισα-*
ρείων καὶ | . . . . . *ικῶν τῶν τε* | . . . . . *τοὺς καὶ ὁτιοῦν*
ἁμαρτάνοντας κολασθῆναι ποιήσας ὥστε πᾶσι | . . . . . *νον*

---

1 ΑΥΤΑΡΧΟΝΓ ego (de Γ dubitari non posse adscripsi in re praesenti), ΑΥΤΑΡΧΟΝΤ Falc., ΑΥΤΑΡΧΟΝΤΕ Bk. 1–6 supplementa sunt Bekkeri probabilia pleraque. Fuitne sic fere: *ὀργῇ τε ὅτι κατ' ἄνδρα σφίσι καὶ διακοσίας καὶ πεντήκοντα δραχμὰς ἢ καὶ πλεῖον τι δεδωκέναι ἐνεδέδεικτο, τηνικαῦτα δὴ, φοβηθεὶς μὴ ἀποστῇ, τὸν Αὐρηλιανὸν ὡς καὶ μόνον οὐχ ὅπως τῶν ὑπατευκότων ἀλλὰ καὶ τῶν ὅλως βουλευόντων τότε παρόντα, ἀπολέσαι αὐτὸν ὑπὸ χρημάτων ᾐτιάσατο, ἐς αὐτὸν τηνάλλως τὴν αἰτίαν τοῦ θανάτου τοῦ Καρακάλλου . . . . . τρέψας?*, ad *ὑπὸ χρημάτων* cf. fr. 104, 5 1 CIKAIΔIAKO Bk. ego, CIKAKAIΛΩ Falc. 2 ΔΕΔΕΙΚΤΟΤ ego, ΔΕΔΕΙΚΤΟΤΙ Bk., ΔΕΔΕΙΚΤΟΝ Falc. 3 ΦΟΒΗΘΕΙC Falc., ΦΟΒΗΘΕΙCM Bk., ΦΟΒΗΘΕΙCI ego 5 ΑΥΤΟΝΤΗΝΙ Bk. ego, ΕCΑΥΤΟΝΤΗΝ Falc. iniuria 6 . . . . . ΤΡΕΨΑC] *ἀγαπητῶς τρέψας* Bk., quod huius loci vix videtur 7 ΤΟΔ Bk. ego, ΤΟ Falc. 8 CACΠΑΡΑ Bk. ego, CACIΔΡΑ Falc. ΤΟΝΩC Bk. ego, ΑΥΤΟΝΩC Falc. iniuria 9 ΤΑΩ ego, ΤΑΩC Falc. Bk. 10 – p. 416, 3 cf. tabulam phototypicam I 10. 11 *πάμπολλα* — *αὐτοκρατόρων*] supplevit Bk. *πάμπολλα* Bk., . . ΜΠΟΛΛΑ Falc., . ΑΜΠΟΛΛΑ ego 11 supplementa sunt Bekkeri 12 ΤΑΙCΕΝ . . . . . ΙΑΚΩΝ ego, ΤΑΙCΕΝ . . . . . ΔΙΑΚΩΝ Bk., an *ταῖς ἐνδείαις, καὶ ἄκων*? 13. 14 suppl. Bk., an *τῶν βουλευτῶν τῶν παρόντων ἀποκτείνας μὲν μηδένα ἀλλ' ἐς φυλακήν τινας ἐμβαλών*? 13 ΝΑΠΟΚΤΕΙ Falc. ego, ΑΝΑΠΟΛΤΕΙ Bk. 14 ΙΝΑCΕΜΒΑΛΩΝ Falc. ego (litterae Τ vestigium superesse videtur), ΤΙΝΑC ΕΜΒΑΛΩΝ Bk. ΦΟΝΤΟΝΕΥ Falc. ego, ΥΦΟΝΤΟΝΕΥ Bk. 15. 16 supplementa sunt fere Bekkeri, an *καὶ τῶν ἱππέων καὶ τῶν ἐξελευθέρων, τῶν τε Καισαρείων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν, τῶν τε δούλων τοὺς καὶ ὁτιοῦν ἁμαρτόντας κολασθῆναι ποιήσας*? 15 ΞΕΛΕΥΘΕΡΩΝ Falc. ego, ΕΞΕΛΕΥΘΕΡΩΝ Bk. *Καισαρείων* suppl. Falc., . . ICAPIΩN Falc. ego, ΚΑΙCΑΡΕΙΩΝ Bk. 16 ΙΚΩΝΤΩΝΤΕ Falc. ego, ΤΙΚΩΝΤΩΝΤΕ Bk. *ὁτιοῦν* Bk., ΟΤΟΥΝ V.

Digitized by Google

αὐτῶν | . . . . . τάς τε ἐπιτροπείας . . . τὰς περιττὰς . . . . τὰ πολλὰ τῶν . . . . . τοῦ Ταραύτου . . . . . αχθέντων |
7 . . . . . το τῶν ἀγώνων | . . . . . ων πλῆθος ην | . . . . . ς,
Xiph. 342, 20. 21 τάς τε δωρεὰς αὖ ἃς μάτην τισὶν ἐδεδώρητο συλλέξας, καὶ μηδεμίαν εἰκόνα αὐτοῦ μήτε ἀργυρᾶν ὑπὲρ πέντε λίτρας μήτε χρυσῆν ὑπὲρ τρεῖς γίγνεσθαι ἐκέλευσεν. τό τε μέγιστον, τὴν μισθοφορὰν τῶν ἐν τῷ δορυφορικῷ στρατευομένων . . . . ἐς τὸ ταχθὲν . . . . ὑπὸ τοῦ Σευ-
ήρου . . . . . εθε | . . . .

f. 3ᵛ, 2 13 cf. Xiph. 342, 21 — 24 (Zon. 564, 18. 19 = 114, 20. 21) οὐ μὴν ἀλλ' ἐπὶ τούτοις ὑπό τινων οὐ μάτην | ἐπαινούμενος ἰσοστάσιόν πως αὐτοῖς αἰτίαμα παρὰ τῶν ἐμφρόνων ἔσχεν, ὅτι ἔς τε τοὺς ὑπατευκότας τινὰς ἐνέγραψε καὶ εὐθὺς ἀρχαῖς ἐθνῶν προσέταξεν, καίτοι μὴ ἐθελήσας δεύτερον δὴ τῷ ἐπιόντι ἔτει ὑπατεύειν δόξαι ὅτι ⟨τὰς⟩ τῶν ὑπατευκότων τιμὰς ἐσχήκοι, ὅπερ ἐπὶ τοῦ
2 Σευήρου ἀρξάμενον καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπεποιήκει. τοῦτο γὰρ δὴ νομιμώτατα καὶ περὶ ἑαυτοῦ καὶ περὶ τοῦ Ἀδουέντου πράξας, ἀλογώτατα Μάρκιόν τε Ἀγρίππαν πρότερον μὲν ἐς Παννονίαν εἶτ' ἐς Δακίαν ἡγεμονεύσοντα ἔπεμψεν· τοὺς γὰρ ἄρχοντας αὐτῶν, τόν τε Σαβῖνον καὶ τὸν Καστῖνον, λόγῳ μὲν ὡς καὶ τῆς συνουσίας σφῶν δεόμενος, ἔργῳ δὲ τὸ τε πάνυ φρόνημα καὶ τὴν φιλίαν αὐτῶν τὴν πρὸς τὸν Καράκαλλον φοβηθείς, εὐθὺς μετεπέμψατο.

1—4 supplementa versus 4 sunt Bekkeri qui priora sic constituit: τάς τε ἐπιτροπείας καὶ τὰς περιττὰς δαπάνας καὶ τὰ πολλὰ τῶν πρώην ὑπὸ τοῦ Ταραύτου αὐτοῖς ἐπιταχθέντων, an τάς τε ἐπιτροπείας σφων τὰς περιττὰς παύσας καὶ τὰ πολλὰ τῶν τελῶν ὑπὸ τοῦ Ταραύτου πρώην (vel νεωστὶ) ἐσαχθέντων λύσας καὶ τὸ τῶν ἀγώνων τῶν ἱππικῶν (vel γυμνικῶν) πλῆθος ἤδη συστείλας τάς τε δωρεὰς αὖ ἃς μάτην τισιν ἐδεδώρητο συλλέξας?, in quo tamen ἤδη pro eo quod in codice clare legitur H̄ magno opere offendit 2 ΥΤΑΡΑΥΤΟΥ Bk. ego, ΠΑΡΑΥΤΟΥ Falc. ΑΧΘΕΝΤΩΝ Bk. ego, ΠΡΟΑΧΘΕΝΤΩΝ Falc., litterae ΧΘ certae sunt, quanquam in tabula phototypica ΟΘ litterae apparere videntur 3 ΤΟΤΩΝΑΓΩΝΩΝ Bk. ego, ΤΕΤΩΝΑΓΩΝΩΝ Falc. ΩΝΠΛΗΘΟΣΗ̄ Bk. ego, ΝΠΛΗΘΟΣΗΝ Falc. 4 ΔΕΜΙΑΝΕ abscisum 5 ΜΗΤΕΑΡΓΥ abscisum ὑπὲρ πέντε] ΥΠΕΡΕ̄ V ΛΙΤΡΑCΜΗ abscisum ΥΠΕΡΤΡΕΙ abscisum 6 ἐκέλευσεν] ita Xiph., sed fieri potest ut non ΕΚΕΛΕΥCΕΝ verum ΚΕΛΕΥCΑC fuerit in codice, hodie abscisum 6—8 supplementa sunt Bekkeri, τὴν μισθοφορὰν iam Falc. supplevit, ultima fortasse sic fere redintegranda στρατευομένων πάλιν ἐς τὸ ταχθὲν ποτε ὑπὸ τοῦ Σευήρου ἀποκατέστησε, ad rem cf. c. 28 9 supplementa sunt Bekkeri
AI
9—19 cf. tabulam phototypicam I 10 αἰτίαμα] ΕΤΙΑΜΑ V (AI m²) 12 ἐθελήσας Bk., ΘΕΛΗCΑC V ἐπιόντι] ita cod. ἔτει Reim., ΕΤΙ V 13 ⟨τὰς⟩ ins. Bk. 14 ἐπεποιήκει] ἐτετηρήκει Rk. otiose 15 νομιμώτατα — ἀλογώτατα] φρονιμώτατα — ἀλογώτατα vel νομιμώτατα — ἀνομώτατα Rk., sine causa idonea, vide quoque 79, 4, 2.

Digitized by Google

τόν τε οὖν Ἀγρίππαν ἐς τὴν Δακίαν καὶ Δέκκιον Τρικκιανὸν ἐς 3
τὴν Παννονίαν ἔστειλεν, ἐκεῖνον μὲν δοῦλόν τε κομμωτὴν γυναικός
τινος γεγονότα, καὶ διά τε τοῦτο κριθέντα ὑπὸ τοῦ Σευήρου καί-
τοι καὶ τῷ βασιλικῷ συνδεδικηκότα, καὶ ἐπὶ προδοσί|ᾳ πράγματός 4 f. 3r, 3
τινος ἐς νῆσον ἐκπεσόντα, καὶ μετὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ταραύτου σὺν
τοῖς ἄλλοις καταχθέντα, τάς τε διαγνώσεις αὐτοῦ καὶ τὰς ἐπιστο-
λὰς διοικήσαντα, καὶ τὸ τελευταῖον ἐς τοὺς βουλευτὰς τοὺς ἐστρα-
τηγηκότας ἀπωσθέντα ὅτι μειράκια ἔξωρα ἐς τὴν στρατιὰν ἐπῆκτο,
τὸν δὲ δὴ Τρικκιανὸν ἔν τε τῷ πλήθει τῷ Παννονικῷ ἐστρατευ-
μένον καὶ θυρωρόν ποτε τοῦ ἄρχοντος αὐτῆς γεγονότα καὶ τότε
τοῦ Ἀλβανίου στρατοπέδου ἄρχοντα.

ταῦτά τε οὖν αὐτοῦ πολλοὶ ἠτιῶντο, καὶ ὅτι καὶ τὸν Ἄδουεντον 14
ἐν τοῖς διόπταις τε καὶ ἐρευνηταῖς μεμισθοφορηκότα, καὶ τὴν ἐν
αὐτοῖς τάξιν λελοιπότα ἔς τε τοὺς γραμματοφόρους τελέσαντα καὶ
πρόκριτον ἀποδειχθέντα καὶ μετὰ τοῦτο ἐς ἐπιτρόπευσιν προαχ-
θέντα, καὶ βουλευτὴν καὶ συνύπατον καὶ πολίαρχον, μήθ' ὁρᾶν ὑπὸ
γήρως μήτ' ἀναγιγνώσκειν ὑπ' ἀπαιδευσίας μήτε πράττειν τι ὑπ'
ἀπειρίας δυνάμενον, ἀπέφηνεν. ἐτετολμήκει μὲν γὰρ ὁ Ἄδουεντος 2
τοῖς στρατιώταις μετὰ τὸν τοῦ Καρακάλλου θάνατον εἰπεῖν ὅτι
"ἐμοὶ μὲν ἡ μο|ναρχία ἄτε καὶ πρεσβεύοντι τοῦ Μακρίνου προσ- f. 4r, 1
ήκει, ἐπεὶ δ' ὑπεργήρως εἰμί, ἐκείνῳ αὐτῆς ἐξίσταμαι"· λῃρεῖν
δέ πως ἔδοξεν, ὥσπερ που καὶ ὁ Μακρῖνος τὸ μέγιστον τῆς γε-

1 *Δέκκιον* reduxi ex V, coll. C. I. L. 6, 2680 = 32658, 16758; 9, 295. 6078, 69. 6264; 10, 2361. 3400. 3896; 12, 1010. 3550. 3551, *der roemische Limes in Oesterreich* 1, 131, *Δέκιον* Urs., *Αἴλιον* v. Domaszewski ad C. I. L. 3 suppl. n. 10629 coll. 10644, *Aelium Deccium Triccianum* ei nomen fuisse puto cum Klebsio *Pros. imp. Rom.* 1 p. 15 n. 126 *Τρικκιανὸν*] *Recianus v. Car.* 6, 7 corrupte 3 *διά τε τοῦτο*] vetitumne mulieribus Severi aetate ornatoribus uti, certe servis?, an *ἐπί τε τούτῳ* vel *ἔκ τε τούτου*?, *διά τε τοιοῦτο* Rk., quod non intellego 4—14 cf. tabulam phototypicam I 5 *ἐκπεσόντα* Bk., ЄΜΠЄCONTA V 6 *καταχθέντα* Leuncl., coll. 77, 3, 3, ΚΑΤΑΛЄΧΘЄΝΤΑ V 7 *διοικήσαντα* Reim., ΔΙΟΙΚΗCONTA V 8 *ἀπωσθέντα*] *καταταχθέντα* vel simile quid O. Hirschfeld *Verwaltungsg.* 245, 3, at quod sequitur *ὅτι — ἐπῆκτο* nisi ironice dictum sit vulgatam confirmat 9 *ἐστρατευμένον* Bk., CTPATЄYOMЄ-NON V 10 *θυρωρόν*] cf. Dessau 2413 adn. 2 et 2412, praeterea 76, 4, 2, *v. Alex.* 52, 4 11 *Ἀλβανίου*] cf. ad c. 34, 5 13 *ἐρευνηταῖς*] ЄPAYNHTAIC V (Є m^2) 14 *αὐτοῖς*] TAYTOIC V (T del. m^2) 15 *πρόκριτον* O. Hirschfeld *Verwaltungsg.* 194, 2, cf. *Herm.* 1889 p. 159, 1 et *Sitzungsb. Berl. Akad.* 1891 p. 866, 107 *ἐς* Urs., ЄIC inter lin. add. m^2 *ἐπιτρόπευσιν* Urs., ЄΠITPOΠЄYЄIN V (C et punctum m^2, volebat procul dubio Є expungere non N) 18 *ἐτετολμήκει* Dind. (praeeunte Ursino qui *τετολμήκει*), TЄTOΛMHCЄI 19 *τὸν* om. V, inter lin. add. m^2. 20—p. 419, 18 folii 4r imaginem vide apud Reim. ad p. 1546.

Digitized by Google

ρουσίας ἀξίωμα τοιούτῳ ἀνδρὶ δούς, ὅστις οὐδὲ διαλεχθῆναί τινι
ἐν τῷ συνεδρίῳ καλῶς ὑπατεύων ἠδυνήθη, καὶ διὰ τοῦτο τῇ τῶν
3 ἀρχαιρεσιῶν ἡμέρᾳ νοσεῖν προσεποιήσατο. ὅθεν οὐκ ἐς μακρὰν
τῷ Μαξίμῳ τῷ Μαρίῳ τὴν τῆς πόλεως προστασίαν ἀντ' αὐτοῦ
προσέταξε, καθάπερ ἐπὶ τοῦτο μόνον πολίαρχον αὐτὸν ποιήσας
ἵνα μιάνῃ τὸ βουλευτήριον, οὐ κατ' ἐκεῖνο μόνον ὅτι ἐν τῷ μισθο-
φορικῷ ἐστράτευτο καὶ τὰ τῶν δημίων ἔργα καὶ προσκόπων καὶ
4 ἑκατοντάρχων ἐπεποιήκει, ἀλλ' ὅτι καὶ τὴν τῆς πόλεως ἀρχὴν πρὸ
τοῦ τῆς ὑπατείας ἔργου εἰλήφει, τοῦτ' ἔστιν πολίαρχος πρότερον
ἢ βουλευτὴς ἐγεγόνει. ταῦτα γὰρ περὶ αὐτὸν ὥσπερ τὰ καθ' ἑαυ-
τόν, ὅτι τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἱππεύων ἔτι ἡρπάκει, ἐπηλυγασό-
μενος ἔπραξεν.

f. 4r, 2 15 ἐκεῖνά τε οὖν τινες αὐτοῦ οὐκ ἀπεικότως | ἐμέμφοντο, καὶ ὅτι
ἐπάρχους τόν τε Ἰουλιανὸν τὸν Οὔλπιον καὶ Ἰουλιανὸν Νέστορα
ἀπέδειξε, μήτ' ἄλλην τινὰ ἀρετὴν ἔχοντας μήτ' ἐν πολλαῖς πράξεσιν
ἐξητασμένους, ἀλλὰ καὶ πάνυ περιβοήτους ἐπὶ πονηρίᾳ ἐν τῇ τοῦ
Καρακάλλου ἀρχῇ γενομένους διὰ τὸ πολλὰ αὐτῷ τῶν ἀγγελιαφό-
ρων σφᾶς ἡγουμένους πρὸς τὰς ἀνοσίους πολυπραγμοσύνας ὑπηρε-
2 τῆσαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὀλίγοι ἐλογίζοντο καὶ ἀπ' αὐτῶν οὐ καθα-
ρῶς ἐθάρσουν· οἱ δὲ δὴ πλείους τῶν ἰδιωτῶν πρός τε τὴν διὰ βρα-
χέος παρ' ἐλπίδα τοῦ Ταραύτου ἀπαλλαγὴν καὶ πρὸς τὴν ἐκείνου
παραπλησίαν, ἐξ ὧν ὑπεδεδείκει σφίσιν, πρὸς πάντα καὶ τὰ λοιπὰ
προσδοκίαν οὐκ ἔσχον καιρὸν δι' ὀλίγου οὕτως αὐτοῦ καταγνῶναι,
Exc. V. 401 καὶ διὰ τοῦτ' ἰσχυρῶς ἀποθανόντα ἐπόθησαν ὃν πάντως ἄν, εἴπερ
Xiph. 342, 3 ἐπὶ πλεῖον ἐβεβιώκει, διὰ μίσους ἐσχήκεσαν. καὶ γὰρ τρυφερώτερόν
24. 25 (Zon. 564, 19. 20 = 114, 21 —23) πως ζῆν ἤρξατο, καὶ τῶν διαμεμφομένων τι αὐτοῦ ἐπεστρέφετο.

25—27 = Exc. Val. 401 (p. 758): ὅτι εἴπερ ἐπὶ πλεῖον ἐβεβιώκει ὁ Μακρῖνος διὰ μίσους ἂν αὐτὸν ἐσχήκεισαν. καὶ γὰρ τρυφερόν πως — ἐπεστρέφετο.

3 ἐς Bk., ΕΙC V 4 ἀντ'] ΚΑΤ V (punctum et N m²) 5 ἐπὶ τοῦτο] cf. c. 11, 4 8. 9 πρὸ τοῦ — ἔργου] habebat enim consularia ornamenta 11 ἐπηλυγασόμενος Rk., ΕΠΗΛΥΓΑCΑΜΕΝΟC V 14 Νέστορα] ⟨τὸν⟩ Νέστορα S. sine causa 16 ἐξητασμένους] ΕΞΕΤΑCΜΕΝΟΥC V (H m²) 22 ὑπεδεδείκει Dind., ΥΠΟΔΕΔΕΙΧΕΙ V 23 προσδοκίαν] ΠΡΟCΔΟΚΙΑC V (N m²) αὐτοῦ] ΑΥΤΟΝ V (Y m²) 25 ἐβεβιώκει cod. Peir., ΕΒΕΒΑΙΩΚΕΙ V (A del. m²) ἐσχήκεσαν Bk., ΕCΧΗΚΕΙΑΝ V (C m²), ἐσχήκεισαν cod. Peir. 26 ἐπεστρέφετο restitui ex V cod. Peir. coll. Soph. *Philoct.* 599, [Dem·] 10, 9; 23, 136, ἀπεστρέφετο Leuncl., quod ad sequentia minus bene quadrare videtur.

Digitized by Google

τὸν μὲν γὰρ Ματερνιανὸν τόν τε Δάτον οὐκ εὐλόγως μέν (τί γὰρ ἠδικήκεσαν τὸν αὐτοκράτορά | σφων περιέποντες;) οὐ μέντοι καὶ f. 47, 8
ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου τρόπου, ἐπεὶ ἐν κινδύνῳ μεγάλῳ ἐγεγόνει, διεχρήσατο· τοῖς δ' ἄλλοις τοῖς τὴν δυσγένειαν αὐτοῦ καὶ τὴν παρά- Xiph. 342, 26—29
λογον τῆς μοναρχίας ἔφεσιν δυσχεραίνειν ὑποπτευομένοις οὐκ ὀρθῶς ἐπεξῆει. πάντα γάρ που τἀναντία αὐτὸν ἐχρῆν, εἰδότα ὅστις 4
τε ἀρχὴν ἐπεφύκει καὶ ὅστις τότε ἦν, μήθ' ὑπερφρονεῖν .... μετρίως ..... | μονα τὸν ὁ ..... | θεραπεύοντα τοὺς Xiph. 342, 29 — 31
ἀνθρώπους τῇ τε εὐεργεσίᾳ καὶ τῇ τῆς ἀρετῆς διὰ πάντων ὁμοίως ἐπιδείξει παραμυθεῖσθαι.

| ταῦτα μὲν ..... | κατ' αὐτὸν αι ..... εἴ|ρηταί μοι 16
εν ..... | ὡς ἕκαστα ..... | μης τινος ..... |
κεινωνες ..... αὐτο|κράτωρ μεν ..... | ραις ὥσπερ ...
..... | λόγῳ παρὰ ..... | τὴν ἀρχὴν ..... | παν-
τὸς μα ..... | νος αὐτῆς ..... | των ὧν διελ ..... |
στρατιώταις ..... | ἀπεδείχθ ..... | καὶ ἐπαίνους ἑαυτοῦ οὐκ ὀλίγους μὲν ἀνειπεῖν ἐτόλμησεν, ἔτι δὲ πλείους ἐπιστεῖλαι, 2
λέγων ἄλλα ‖ τε καὶ ὅτι "εὖ ἠπιστάμην καὶ ὑμᾶς τοῖς στρατεύμασι f. 47, 1

---

1 *μὲν* inter lin. sed a m¹ V 2—4 supplementa sunt Bekkeri nisi quod ἐπεὶ ἐν *κινδύνῳ* μεγάλῳ ἐγεγόνει dedi pro ἐπεὶ *κινδύνων* πλησίον ἐγεγόνει 3 *ἀπὸ*] possis quoque ἔξω, cf. 55, 14, 4, *ἀπὸ* invenitur 52, 18, 1 *κινδύνῳ*] ΚΙΝΔΥΝΩΙ non ΚΙΝΔΥΝΩΝ V ut videtur 4 ΙCΤΗΝΔΥC et ΤΟΥΚΑΙΤΗΝ abscisa 5 ΤΗCΜΟΝΑΡ abscisum ἔ*φεσιν*] CΦΙCΙΝ V, in ΕΦΕCΙΝ corr. m², *κτῆσιν* Xiph., 45, 33, 2; 71, 23, 1; 79, 7, 2 confert S. ΔΥCΧΕΡΑΙΝΕΙΝ et ΜΕΝΟΙCΟΥ abscisa 6 ΕΞΗΕΙΠΑΝ et ΑΝΑΝΤΙΑ et ΗΝΕΙΔΟΤΑ abscisa, *πᾶν γὰρ τοὐναντίον ἐχρῆν αὐτὸν ποιεῖν εἰδότα* Xiph., in quo *ποιεῖν* Xiphilini puto 7 ΑΡΧΗΝΕΠΕΦΥ et ΙCΤΟΤΕΗΝ abscisa 7—9 *μήθ' ὑπερφρονεῖν — τοὺς ἀνθρώπους*] ΜΗΘΥΠΕΡ ..... ΜΕΤΡΙΩC ..... ΜΟΝΑΤΟΝΟ .. .. ΘΕΡΑΠΕΥΟ ..... ΟΡΩΠΟΥC V (ΜΕΤΡΙΩCΠ Falc.), *μήθ' ὑπερφρονεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους* Xiph., *μήθ' ὑπερφρονεῖν ἀλλὰ μετρίως* πράττειν καὶ τόν τε *δαίμονα τὸν* ὁμόστιον *ἐκθεραπεύειν καὶ τοὺς ἀνθρώπους* Bk. (in quibus *πράττειν — δαί* spatium excedunt, possis ἄρχειν καὶ (per compendium) δαί), *μηδ' ὑπερφρονεῖν ἀλλὰ μετρίως* πράττοντα καὶ τόν τε *δαίμονα τὸν* ὁμόστιον *ἐκθεραπεύοντα τοὺς ἀνθρώπους* S. qui cum Bk. in superioribus retinet *ποιεῖν*, an *μήθ' ὑπερφρονεῖν ἀλλὰ μετρίως* ἄρχειν καὶ *μόνα τὰ νοσοῦντά πῃ θεραπεύοντα τοὺς ἀνθρώπους*? in quo tamen ΤΟ in ΤΑ mutatum offendit 9 ΗΤΕΘΥΕΡΓΕ et ΤΗCΑΡΕΤΗC et ΟΜΟΙΩCΕΠΙ abscisa 10 ΑΜΥΘΕΙCΘΑΙ abscisum 13 supplementa sunt Falconii 13—16 *ὥσπερ — καὶ ἐπαίνους*] an sic fere supplendum: *ὥσπερ ἐν οὐδενὶ λόγῳ παρὰ τὸ εἰκὸς τὴν ἀρχὴν ποιούμενος, παντὸς μᾶλλον ἐφιέμενος αὐτῆς ἐκ τῶν ληρημάτων ὧν διελέγετο τοῖς στρατιώταις τότε ἀπεδείχθη. καὶ γὰρ καὶ ἐπαίνους*? 14 *παρὰ .....*.] *παρὰ πᾶσαν αὐτοῦ* suppl. Bk. 15 ΝΟCΑΥΤΗC Falc. ego, ΝΟCΑΥΤΗCΟ Bk. *διελ .....*.] *διελέγετο τοῖς* suppl. Bk. 16 ΑΠΕΔΕΙΧΘ Falc. ego, ΑΠΕΔΕΙΧΘΗ Bk. 16 — p. 420, 5 supplementa pleraque sunt Bekkeri, quaedam praeiverat Falc. (p. 420 v. 2. 3).

Digitized by Google

συνομολογήσαντας, συνειδὼς ἑμαυτῷ πολλὰ καὶ καλὰ πεποιηκότι τὸ κοινόν". ἐνέγραψεν δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ Καίσαρα θ' ἑαυτὸν καὶ αὐτοκράτορα καὶ Σεουῆρον, προσθεὶς τῷ Μακρίνου ὀνόματι καὶ εὐσεβῆ καὶ εὐτυχῆ καὶ Αὔγουστον καὶ ἀνθύπατον, οὐκ ἀναμένων τι, ὡς εἰκὸς ἦν,
3 παρ' ἡμῶν ψήφισμα. ..... λεν δὲ οὐκ ἡ | ..... το σαῦτα 5
καὶ τηλικαῦτα ῥήματα αὐτὸς | ..... μενος οὗ οὐδὲ | .....
ης ὄνομα | ..... ν δορυφόρων | ..... ερόν τινες |
..... οὐ μὴν ἀλ | ..... τως ἔγρα | .....
τὴν ἀρχὴν | ..... εμον μάλι | ..... ων βαρβάρων |
4 .....ρημον προς | ..... ν πλησίον | .....ηθει 10
παρον | .....στον δρασω | .....η τῇ τε ἐπι | .....
ἔγραψεν ἁπλῶς | ..... οἱ πρὸ τοῦ Καρακάλλου αὐτοκράτορες,
..... ο καὶ διὰ παν | .....ς ἐποίησε | ..... ὑπομνήματα | ..... στρατιώταις | .....οὕτως ἐκει | .....

1 συνομολογήσαντας συνειδὼς ἑμαυτῷ dedi, ... ΜΟΛΟΓΗCΑ| ..... ΜΑΥΤΩΙΠΟΛ| V, συνομολογήσειν, συνειδὼς ἑμαυτῷ Bk. πεποιηκότι] ΠΕΠΟΙ-
ΗΚΟΤΑ V (I m²) 2 ἐν τῇ ἐπιστολῇ Falc., ... CΤΟΛΗΙ V, τῇ ἐπιστολῇ Bk., quod spatium non explet, cf. 79, 2, 2 3 καὶ (ante εὐσεβῆ) Falc., τὸν Bk. minus recte 4 καὶ ἀνθύπατον scripsi coll. 79, 2, 2, ΚΑ ..... V (ut videtur), καὶ Περτίνακα Bk., at titulis nummisque testibus Pertinacem non se vocavit Macrinus, quanquam id adseverat *v. Macr.* 11, 2 ὡς εἰκὸς ἦν suppl. Bk. 5—7 haec ita partim suppl. Bk.: ἐπέστελλεν δὲ οὐκ ἠγνοηκὼς τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ῥήματα αὐτὸς ἀναδεξάμενος [melius fortasse προσδεξάμενος], οὐδὲ — ὡς καὶ πρότερόν τινες ....., quo retento posteriora inde ab οὐδὲ ita fuisse conicere posses οὐδὲ τοῖς τῆς ἀρχῆς ὀνόμασι ὑπὸ τῶν δορυφόρων ὡς καὶ πρότερόν
ΟΥ
τινες κοσμηθείς, at cum v. 6 ΜΘΝΟCΟΥΔΘ habeat V (ΟΥ add. m²) οὗ necessario inserendum videtur. in mentem venit οὗ οὐδὲ τὸ ..... ὄνομα ἄρχοντος ἔτι τῶν δορυφόρων ὀλίγον πρότερόν τινες ἐγνώκεσαν. sed vana haec sunt omnia 8—11 fuitne forte οὐ μὴν ἀλλὰ .....τως ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι τὴν ἀρχὴν διὰ τὸν πόλεμον μάλιστα ἔλαβε, τῶν βαρβάρων τὴν διὰ τὴν ἔρημον πρόσοδον δεδιώς, μὴ πλησίον πολλῷ πλήθει παρόντες τι ἀνήκεστον δράσωσι? cf. Herodian. 4, 14 8 ΟΥΜΗΝΑΛ Bk. ego, ΟΥΜΘΝΑΛ Falc. ΤΩCΘΓΡΑ ego, ΟΥΤΩCΘΓΡΑ Falc., Bk., ἀναισχύντως ἔγραψε Polak. 10 ΡΗΜΟΝ Bk. ego (dubitans de P), ΗΜΟΝ Falc. ΝΠΛΗCΙΟΝ Bk. ego, ΠΑΙCΙΟΝ Falc. 11—13 partim ita suppl. Bk.: ..... η τῇ τε ἐπιστολῇ ἐνέγραψεν ἁπλῶς ὥσπερ οἱ πρὸ τοῦ Καρακάλλου αὐτοκράτορες, καὶ δὴ τοῦτο καὶ διὰ παντὸς τοῦ ἔτους ἐποίησε
ΟΙΠΡΟΤ
12 οἱ πρὸ τοῦ] ΑΟΡΥΟΥ V (ΟΙΠΡΟΤ m²) 13—p. 421, 2 partim ita suppl. Bk.: ..... ὑπομνήματα τὰ παρὰ τοῖς στρατιώταις γενόμενα [cf. 79, 2, 1]. οὕτως ἐκει ..... τῶν ἐπὶ κολακείᾳ εἰωθότων καὶ οὐκ ἐπὶ ἀληθείας λέγεσθαι ὑπώπτευσαν ὥστε κ. τ. λ., an forte ita fere: τὰ μὲν οὖν ὑπομνήματα τὰ παρὰ τοῖς στρατιώταις γενόμενα ἃ οὕτως ἐκεῖνος ἀεί ποτε ἐπὶ κολάσει τῶν ἐναντίων καὶ οὐκ ἐπ' ἀληθείας λέγεσθαι (γενέσθαι?) ὑπώπτευσεν, ὥστε κ. τ. λ.? 13 ὑπομνήματα] . ΠΟΜΝΗΜΑΤΑ V sed de litteris ΠΟ dubitabam.

Digitized by Google

... ἐπὶ κολα | ..... των καὶ οὐ | ..... είας λέγεσθαι | ὑπώπ- 5 f. 4v, 2
τευσαν ὥστε καὶ δημοσιευθῆναι αὐτὰ ἀξιῶσαι, ἔπεμψεν ἡμῖν, ἅτινα καὶ αὐτὰ ὁ ταμίας, ὥσπερ καὶ ἕτερα αὖθις τῶν ὁμοίων, ἀνέγνω. καὶ στρατηγὸς δέ τις τὰ αὐτοῦ ποτε τοῦ Μακρίνου γράμματα, τῷ σύγκλητόν τε τότε τὴν βουλὴν γενέσθαι καὶ μηδένα τῶν ταμιῶν παρεῖναι, ἐπελέξατο.

τῆς δ' οὖν πρώτης ἐπιστολῆς ἀναγνωσθείσης καὶ ἐκείνῳ, ὅσα 17
εἰκὸς ἦν, καὶ τῷ υἱεῖ αὐτοῦ ἐψηφίσθη· εὐπατρίδης τε γὰρ καὶ πρόκριτος τῆς νεότητος Καῖσάρ τε ἀπεδείχθη. καὶ ὃς τὰ μὲν ἄλλα προσεδέξατο, τὴν δὲ δὴ ἱπποδρομίαν τὴν ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ ψηφισθεῖσαν παρῃτήσατο, εἰπὼν αὐτάρκως αὐτὴν τῇ τῶν Σεουήρου γενεσίων θέᾳ τετιμῆσθαι. τοῦ μέντοι Ταραύτου 2
οὐδεμίαν μνείαν οὔτ' ἔντιμον τότε γε οὔτ' ἄτιμον ἐποιήσατο, πλὴν καθ' ὅσον αὐτοκράτορα αὐτὸν ὠνόμασεν· οὔτε γὰρ ἤρωα οὔτε πολέμιον ἀποδεῖξαι ἐτόλμησεν, ὡς μὲν ἐγὼ δοκῶ, ὅτι τὸ μὲν διά τε τὰ πραχθέντα αὐτῷ καὶ διὰ τὸ πολλῶν ἀνθρώπων μῖσος, τὸ δὲ διὰ τοὺς στρατιώτας ὤκνησε πρᾶξαι, ὡς δέ τινες ὑπώπτευσαν, ὅτι τῆς 3
τε | γερουσίας καὶ τοῦ δήμου τὴν ἀτιμίαν αὐτοῦ ἔργον γενέσθαι μᾶλ- f. 4v, 3
λον ἢ ἑαυτοῦ, ἄλλως τε καὶ ἐν τοῖς στρατεύμασιν ὄντος, ἠθέλησε. τοῦ τε γὰρ πολέμου αἰτιώτατον αὐτὸν ἐξ ἀδικίας γεγονέναι, καὶ τὸ δημόσιον ἰσχυρῶς τῇ τῶν χρημάτων ⟨τῶν⟩ τοῖς βαρβάροις διδομένων αὐξήσει βεβαρηκέναι ἔφη· ἰσάριθμα γὰρ αὐτὰ τῇ τῶν στρατευομένων μισθοφορᾷ εἶναι. οὐ μέντοι καὶ ἐτόλμησέ τις δημοσίᾳ τι 4
τοιοῦτο κατ' αὐτοῦ θρασύνασθαι ὥστε καὶ πολέμιον αὐτὸν ψηφίσασθαι, δεδιὼς μὴ καὶ παραυτίκα ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πόλει στρατευομένων φθαρῇ· ἀλλὰ ἄλλως μὲν καὶ ἐλοιδόρουν αὐτὸν καὶ ὕβριζον ὅσα ἐδύναντο, τάς τε μιαιφονίας αὐτοῦ ὀνομαστὶ καταλέγοντες, καὶ πρὸς πάντας αὐτὸν τοὺς πώποτε κακῶς τυραννήσαντάς σφων παραδεικνύντες, τήν τε ἱπποδρομίαν τὴν τοῖς γενεθλίοις αὐτοῦ τελουμένην καταλυθῆναι, καὶ τοὺς ἀνδριάντας τούς τε χρυσοῦς καὶ τοὺς ἀρ- 18

---

1 *των*] T mihi non certum 4 *τῷ*] ΤΩΝ V (N del. m²) 5 *σύγκλητόν*] cf. ad 77, 3, 3 *γενέσθαι*] ⟨*οὐ*⟩ *γενέσθαι* Rk. inmerito 11 *αὐτάρκως*] ita V 12 *μέντοι* Bk., ΜΕΝΤΟΥ V 13 *τότε γε οὔτ' ἄτιμον*] om. V, infra in marg. add. m² 16 *πολλῶν*] *πολὺ* Rk. *διὰ τοὺς*] ΔΙΑΥΤΟΥϹ V (Υ ind. m²) 19 *ὄντος* Falc., ΕΝΤΟϹ V 21 ⟨*τῶν*⟩ ins. Rk. 22 *βεβαρηκέναι*] ΒΕΒΑΡΗΚ ΜΕΝΑΙ V (Κ m²) 23 *μισθοφορᾷ* Dind., ΜΙϹΘΟΦΟΡΙΑΙ V, quod huius loci non videtur, cf. 47, 17, 5 27 *ὀνομαστὶ*] ΟΝΟΜΑϹΤΕΙ V 29 *γενεθλίοις*] cf. ad c. 11, 6.

Digitized by Google

γυροῦς πάντας ἁπλῶς δι' ἐκεῖνον συγχωνευθῆναι, τούς τε μεμηνυ-
f. 5r, 1 κότας τι αὐτῷ πολλῇ σπουδῇ καὶ φανερωθῆναι ‖ καὶ κολασθῆναι
2 δεόμενοι· πολλοὶ γὰρ οὐχ ὅτι δοῦλοί τε καὶ ἐξελεύθεροι καὶ στρα-
τιῶται καὶ Καισάρειοι, ἀλλὰ καὶ ἱππῆς βουλευταί τε καὶ γυναῖκες
τῶν [τε] ἐπιφανεστάτων συχναὶ καὶ ἐνδείξεις λαθρίους ἐπ' αὐτοῦ
3 πεποιῆσθαι καὶ σεσυκοφαντηκέναι τινὰς ἐνομίζοντο. οὐ μὴν οὔτε
ἐκείνῳ τὸ τοῦ πολεμίου ὄνομα προσέθεσαν, καίτοι τὸν Μαρτιάλιον,
ἐπὶ προσχήματι τῆς πρὸς τὸν Ἄρεα αὐτοῦ ὁμωνυμίας, καὶ ἐπαίνοις
καὶ ἀγάλμασι τιμηθῆναι δεῖν ἀεί ποτε ἐπιβοῶντες, οὔτε τῷ Μα-
Xiph. 342, 31 —343, 4 4 κρίνῳ ὡς καὶ ἀχθόμενοί τι τότε ἐνεδείξαντο. αἴτιον δ' ὅτι προκα-
ταληφθέντες τῇ διὰ τὸν τοῦ Ταραύτου θάνατον χαρᾷ οὐδὲ ἐννοῆ-
σαί τι περὶ τῆς ταπεινότητος αὐτοῦ ἐσχόλασαν, ἀλλ' ἀγαπητῶς
αὐτὸν ἐς τὴν ἀρχὴν ἐδέξαντο, οὐχ οὕτως ᾧτινι δουλεύσουσιν ὡς
οὗ ἐστέρηντο ἐνθυμούμενοι, καὶ πάντα τινά, καὶ τὸν τυχόντα, αἱρε-
5 τώτερον αὐτοῦ νομίζοντες ἔσεσθαι. καί τι αὐτοὺς καὶ ἡ τῶν ἐπί
τε τῶν ὑπ' ἐκείνου καταδειχθέντων κατάλυσις (πάντα γὰρ ὅσα ποτὲ
f. 5r, 2 παρὰ τὸ καθεστηκός, οὐχ ὅτι | ἐκ τοῦ δημοσίου τοῦ τῶν Ῥωμαίων,
ἀλλὰ καὶ οἴκοθέν τισιν ἐξ ἐπιτροπῆς αὐτοῦ πρός τινων δήμων ἀνη-
λίσκετο, ἀνετάγη) καὶ ἡ ἐς τὸ ἔπειτα μηδὲν ὅμοιον αὐτοῖς προστα-
19 χθήσεσθαι ἐλπὶς ἀνέπεισε στέρξαι τοῖς παροῦσιν. ὡς μέντοι τόν
τε Αὐρηλιανὸν τεθνηκότα καὶ τὸν Διαδουμενιανὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ
Καίσαρα, λόγῳ μὲν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν δι' ὧν ἀπὸ τῆς Ἀντιο-
χείας μεταπεμφθεὶς πρὸς αὐτὸν διήει, ἔργῳ δὲ ὑπὸ τοῦ Μακρίνου,

1 *δι' ἐκεῖνον*] corruptum? an *propter eum, propterea quod toi imagines essent Caracalli?*, *δι' ἐκείνου* Reim., ⟨*τοὺς*⟩ *δι' ἐκεῖνον* ⟨*ὑρυθέντας*⟩ Rk., ⟨*τοὺς σταθέντας*⟩ *δι' ἐκεῖνον* S., qui c. 19, 2 confert 2 *αὐτῷ* Leuncl., ΑΥΤΩΝ V 4 *ἱππῆς*] ita V 5 [*τε*] del. Rk. *αὐτοῦ* Falc., ΑΥΤΟΥC V 7 *τον*] ΤΗΝ V (Ο m²) 8 *προσχήματι* Urs., ΠΡΟCCΧΗΜΑΤΙ V *αὐτοῦ* Leuncl., ΤΟΥ V *ἐπαίνοις*] ЄΠΑΙΝΟΥC V (Ι m²) 10 *προκαταληφθέντες* Xiph., ΠΡΟCΚΑΤΑΛΗΜΦΘЄΝΤЄC V (C ind. m²) 13 *ᾧτινι* Sylb., ΟΤΙΤΙΝΙ V Xiph. 15 *νομίζοντες ἔσεσθαι* Xiph., ΩΝΟΜΑΖΟΝΤЄCЄCЄCЄCΘΑΙ V (Ω induxit et Ι addidit m²) *ἐπί τε τῶν*] *ἐπί τε καὶ* Leuncl., del. Reim., *ἐπιταγμάτων τῶν* Bk., an *ἐπιταγῶν τῶν*? 18 *ἐξ ἐπιτροπῆς αὐτοῦ*] ⟨*καὶ*⟩ *ἐξ ἐπιτροπῆς αὐτοῦ* Reim., praeferrem *ἐξ ἐπιτροπῆς αὐτοῦ* ⟨*καὶ*⟩ nec tamen inserendum puto *πρός τινων δήμων*] ΠΡΟCΠΙΝΩΝΔΗΜΩΝ V (CT et Ω m²) 19 *ἀνετάγη*] *ἀνετράπη* Rk. *προσταχθήσεσθαι* Bk., ΠΡΑΧΘΗCЄCΘΑΙ V 21 *Διαδουμενιανὸν* Urs., ΔΟΥΜΗΝΙΑΝΟΝ V, cf. ad c. 4, 1 *αὐτοῦ* Urs., ЄΑΥΤΟΥ V 22 *ὑπὸ*] ΥΠΑ V (Ο m²) 22. 23 *δι' ὧν — διήει*] verba haec mutato *αὐτὸν* in *αὐτοὺς* inter *ὄνομα* et *προσειληφότα* (p. 423 v. 1) collocat S., sana tentans infeliciter, cf. e. gr. 38, 33, 6; 40, 9, 1; 78, 39, 4 et praecipue 40, 1.

Digitized by Google

ἀποδεδειγμένον καὶ προσέτι τὸ τοῦ Ἀντωνίνου ὄνομα προσειληφότα ἔμαθον (ταῦτα γὰρ ἐπὶ τῇ τῶν στρατιωτῶν θεραπείᾳ, τὸ μὲν ἵνα 2
μὴ δόξῃ τὴν τοῦ τεθνηκότος μνήμην παντάπασιν ἀτιμάζειν, καὶ
μάλισθ' ὅτι τῶν ἀνδριάντων τινὰς τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὑπὸ τοῦ Ἀλε-
ξάνδρου αὐτῷ ἀνατεθέντων καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ σταθέντων λάθρᾳ κα-
θῃρήκει, τὸ δὲ ἵνα ἄλλας ἑπτακοσίας καὶ πεντήκοντα αὐτοῖς δρα-
χμὰς προσυπόσχηται, ἐποίησεν), οὐκέτ' ὁμοίως φρονεῖν ἤρξαντο, 3
ἀλλ' ἐνθυμούμενοι ὅτι πρότερον ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐπεποίηντο, καὶ
προσεκλογιζό|μενοι πάνθ' ὅ . . . . . | ἄλλων αὐτοῦ τ . . . . . | f. 5r, 3
προσυποπτεύ . . . . . | κάζοντο, ᾐσχύνθησαν, καὶ τοῦ μὲν Καρα-
κάλλου οὐδὲν μᾶλλον ἐ . . . . . | το, τὰ δὲ ἐς ἐκεῖνον φέροντα ἄλλως
. . . . . | στέλλοντο τι . . . . πα|ραιτήσει τῶν . . . . . | τοῦ Σευ-
ήρου . . . . Ἀν|τωνίνου κα . . . . . ξέφαινον κ . . . . . | γε καὶ 4
ἥρωα . . . . . | κότα διὰ τὴν . . . . . | νίαν οὐ δή . . . . . |
ἀποφανθη . . . . . | καὶ παντάπασιν αἱ γνῶμαι πάντων ἀνθρώ-
πων τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ . . . . . | μετέπεσον . . . . . | γερουσίαν
α . . . . . | σα καὶ ἐπιφ . . . . . | μονη ἐπι τ . . . . . |

---

1 τὸ om. V, inter lin. add. m² 4. 5 τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ — σταθέντων] τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ⟨ὀνόματι⟩ vel ⟨σχήματι⟩ αὐτῷ ἀνατεθέντων καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ σταθέντων Reim., τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὑπ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρῳ [αὐτῷ ἀνατεθέντων] καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ σταθέντων Hug., forte τῶν ⟨τε⟩ ἐν τῇ Ῥώμῃ ὑπ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρῳ [αὐτῷ] ἀνατεθέντων καὶ ⟨τῶν⟩ αὐτῷ ἐκείνῳ σταθέντων?, ad rem cf. 77, 7, 1; 78, 18, 1 7 προσυπόσχηται] ΠΡΟCΥΠΟCΧΗΤΘ V (-ΤΑΙ m²) 8 λόγῳ] ΛΟ . . . V 9 προσεκλογιζόμενοι dedi ex V (ut videtur), προσέτι λογιζόμενοι Falc., cf. 53, 6, 1; 58, 7, 3 9—11 haec ita supplet Bk.: πάνθ' ὅσα περὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ ταπεινὰ προσυποπτεύοντες εἰκάζοντο, ᾐσχύνθησαν, καὶ τοῦ μὲν Καρακάλλου οὐδὲν μᾶλλον ἐ . . . . . το, τὰ δὲ ἐς ἐκεῖνον φέροντα ἄλλως . . . . . στέλλοντο τι . . . . παραιτήσει ων . . . . . τοῦ Σευήρου . . . . Ἀντωνίνου, an ita fere explendum: πάνθ' ὅσα ἐκ τῶν ἄλλων αὐτοῦ τιμωρῶν προσυποπτεύειν ἠναγκάζοντο, ᾐσχύνθησαν, καὶ τοῦ μὲν Καρακάλλου οὐδὲν μᾶλλον ἐφείδοντο, τὰ δὲ ἐς ἐκεῖνον φέροντα ἄλλως τε ὑπεστέλλοντο τῇ τε παραιτήσει τῶν ὀνομάτων τοῦ Σευήρου καὶ τοῦ Ἀντωνίνου? nisi forte sequentibus adiectis in hunc fere modum ultima restituenda sint: τὰ δὲ ἐς ἐκεῖνον φέροντα ἄλλως μὲν συνέστελλον τότε καὶ τῇ παραιτήσει τῶν ὀνομάτων τοῦ Σευήρου καὶ τοῦ Ἀντωνίνου καὶ ὡς ἐνόουν ἐξέφαινον, quanquam haec quoque non uno nomine displicent 9 ΠΑΝΘΟ ego, ΠΑΝΘΟCΑ Falc. Bk. 11 ΘCΘΚ ego, ΘCΘ Falc., ΘCΘΚΘ Bk. 12 ΤΩΝ procul dubio V, ΔΩΝ Falc., ΩΝ Bk. 13. 14 γε καὶ — νίαν οὐ] γε καὶ ἥρωα καὶ τὰ ἐοικότα διὰ τὴν ἡγεμονίαν οὐ Bk. 14 ΔΗ V, ΜΗΝ Falc., ΜΗ Bk. — Ceterum agi hic videtur de Antonino inter divos referendo, cf. v. Macr. 6, 8 15. 16 καὶ — μετέπεσον] supplementa sunt Bekkeri, possis quoque πάντων τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὄντων vel πάντων ἐξαίφνης τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὄντων 17 ΘΠΙΦ Falc. Bk., ΘΠ.Φ ego.

Digitized by Google

κακουργησ . . . . . | αὐτω ἐξαιτ . . . . . | γην ἐμὲ δε . . . καὶ μέντοι κατ᾽ ἄνδρα πάντων ἐρωτηθέντων περὶ τῶν τιμῶν αὐτοῦ ἄλλοι τε ἀμφιβόλως ἀπεκρίναντο καὶ ο . . . . . Σα|τουρνῖνος . . . . . | τιαν τρόπον τινὰ ἐπιφημιζομεν . . . . . | στρατηγῶν . . . . . μὴ ἐξεῖναί οἱ μηδεμίαν ψῆφον περί του προθεῖναι, ἵνα μὴ ὁ . . . . . νήσῃ σφίσιν. καὶ ταῦτα μὲν ἔξω τοῦ καθεστηκότος ἐγένετο (οὐ γὰρ f. 57, 1 ἦν νόμιμον ὑπὲρ οὐδενὸς πράγματος σκέψιν τινὰ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ μὴ κελεύοντος τοῦ αὐτοκράτορος γενέσθαι)· ὁ δὲ δῆμος, ἅτε καὶ ἐν τῇ ἀγωνίᾳ λανθάνων καὶ ὑπὸ τοῦ πλήθους σφῶν μᾶλλον θρασυνόμενος, μέγα ἀνεβόησεν ἐν τῇ τῶν τοῦ Διαδουμενιανοῦ γενεθλίων ἱπποδρομίᾳ, ἣ τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ τοῦ Σεπτεμβρίου ἡμέρᾳ ἐγίγνετο, ἄλλα τε πολλὰ ὀδυρόμενος καὶ λέγων μόνους τῶν πάντων ἀνθρώπων ἑαυτοὺς δὴ ἀπροστάτους ἀβασιλεύτους εἶναι· τόν τε Δία 2 ἀνεκάλουν ὡς δὴ καὶ μόνον σφῶν ἡγησόμενον, καὶ δὴ καὶ αὐτὸ τοῦτο εἶπον ὅτι "ὡς κύριος ὠργίσθης, ὡς πατὴρ ἐλέησον ἡμᾶς". οὐδὲ ἐφρόντισαν οὐδὲν τὴν πρώτην οὔτε τοῦ ἱππικοῦ οὔτε τοῦ βουλευ-

---

11 — p. 425, 7: Petr. Patr. *exc. Vat.* 150 (p. 231 Mai. = p. 216, 8—18 Dind.): Ὅτι ὁ δῆμος ἐπὶ Μακρίνου πρὸς τὸν Δία εἶπον "ὡς κύριος ὠργίσθης, ὡς πατὴρ ἐλέησον ἡμᾶς· οἱ δὲ βουλευταὶ ἀναστάντες μετὰ πολλῆς δήθεν ἡδονῆς

---

1 ΚΑΚΟΥΡΓΗϹ] ita V 1—3 *καὶ μέντοι — ἀπεκρίναντο*] suppl. Bk. 2 ΑΝΔΡ ego, ΑΜ Falc., ΑΝΔΡΑ Bk. ЄΡΩΤΗΘЄ ego, ЄΡΩΤΗΘЄΙ Falc., ЄΡΩΤΗΘЄΝ Bk. ΑΜΦΙΒΟΛ Falc. ego, ΑΜΦΙΒΟΛΩ Bk. 3. 4 *καὶ ο — στρατηγῶν . . . . . .*] an in hunc fere modum supplendum: *καὶ ὁ . . . . . ὁ Σατουρνῖνος, τὴν . . . . . τιαν τρόπον τινὰ ἐπιφημιζομένων τινῶν στρατηγῶν*, ἔλεξε? 3 *Σατουρνῖνος*] . . ΤΟΥΡΝΙΝΟϹ ego, . . ΤΟΥΡΝΙΝΟΝ Falc., . . ΤΟΥΡΝΙΝΟϹΝ Bk. 4 *τινὰ* suppl. Falc. *ἐπιφημιζομεν*] *εὐφημιζομένων* Falc., *ἐπιφημιζόμενος* Bk. 4—6 supplementa sunt Bekkeri, qui itidem *ἵνα μὴ ὁ ὕπατος φθονήσῃ σφίσιν* in fine 5 ΠЄΡΙΤΟ Falc. ego, ΠЄΡΙΤΟΥ Bk. 6—8 supplementa sunt Bekkeri, cf. Momms. *Staatsr.* 3, 954, 1 7 ΥΛЄΥΤΗΡΙΩ ego, ΗΡΙΩΙ Falc., ΒΟΥΛЄΥΤΗΡΙΩ Bk. 8—13 supplementa sunt Bekkeri, praeeunte in paucis quibusdam Falconio 10 *ἢ τῇ* Bk., ΙϹΤΗ V 11 *καὶ δεκάτῃ*] suppl. iam Reim. probabiliter, *καὶ εἰκοστῇ* idem Reim., natali Antonini (Pii), i. e. die 19 m. Sept. (*v. Pii* 1, 8, *fast. Philoc.* C. I. L. 1^2 p. 272, C. I. L. 6, 10234, 9; 2 suppl. 5232) Diadumenianum natum dicit *v. Diad.* 5, 4 12 *μόνους τῶν πάντων ἀνθρώπων ἑαυτοὺς δὴ ἀπροστάτους* scripsi Bekkeri supplementa translata voce *δὴ* leviter mutans, ΑΝ ΜΟΝΟΥϹ| . . . . . ΘΡΩΠΩΝЄ| . . . . . ΠΡΟϹΤΑΤΟΥ| V, *μόνους δὴ τῶν πάντων ἀνθρώπων ἑαυτοὺς ἀπροστάτους* Bk. 13 — p. 425, 5 supplevi adhibito exc. Vat. 14 *μόνον σφῶν ἡγησόμενον*] . . *νόν σφων γενησόμενον* Bk. *αὐτὸ τοῦτο* suppl. Bk. 15 ΩϹΚΥΡΙΟϹ et ΩϹΠΑΤΗΡ abscisa *ὡς πατὴρ ἐλέησον ἡμᾶς οὐδὲ*] *ὡς πατὴρ ἡμᾶς ἐλέησον. ἡμῶν δ᾽ οὐκ* Dind. praeeunte Bekkero ΜΑϹΟΥΔЄ abscisum

Digitized by Google

τικοῦ τε . . . . τόν τε αὐτοκράτορα καὶ τὸν Καίσαρα ἐπαινούντων, ὥστε καὶ αὐ ..... ἑλληνιστὶ εἰπεῖν "ὦ καλῆς ἡμέρας τῆς τήμερον, ὦ καλῶν βασιλέων", κἀκείνους καὶ ἐμοφρονεῖν σφισιν ἐθελόντων· ἀλλ' ἔς τε τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνέτεινον καὶ ἐβόων "οὗτός ἐστιν ὁ Ῥωμαίων | Αὔγουστος· τοῦτον ἔχοντες πάντα ἔχομεν". οὕ- 3 l. 5v, 2
τως που πολὺ τοῖς ἀνθρώποις καὶ αἰδοῦς ἐς τὸ κρεῖττον καὶ καταφρονήματος πρὸς τὸ χεῖρον ἐμπέφυκεν, ὥστε καὶ ἐκείνους μηδ' ἀρχὴν ἔτι εἶναι τόν τε Μακρῖνον καὶ τὸν Διαδουμενιανὸν νομίζειν, ἀλλ' ὡς καὶ τεθνηκότας αὐτοὺς ἤδη καταπατεῖν. ὅθεν οὐχ ἥκιστα 4
καὶ οἱ στρατιῶται κατεφρόνησαν αὐτοῦ, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὰ ἐπὶ τῇ θεραπείᾳ σφῶν πραχθέντα θέμενοι, καὶ μάλισθ' ὅτι οἱ Περγαμηνοί, στερηθέντες ὧν παρὰ τοῦ Ταραύτου πρότερον εἰλήφεσαν, πολλὰ καὶ ἄτοπα ἐς αὐτὸν ἐξύβρισαν, ἐφ' ᾧ δὴ καὶ δημοσίᾳ ἀτιμίαν ὑπ' αὐτοῦ ὤφλον.

καὶ τὰ μὲν τῶν στρατιωτῶν αὐτίκα λελέξεται· τότε δὲ γράμμα 21
μὲν οὐδὲν ὁ Μακρῖνος τῶν μηνυτικῶν οὔτε ἐσέπεμψεν ἐς τὴν γερουσίαν, ὥσπερ ἠξίουν, οὔτ' ἄλλως ἐξέφηνε, φήσας, εἴτ' οὖν ἀληθῶς εἴτε καὶ ψευδῶς, ἵνα μὴ πολλὴ ταραχὴ γένηται, ὅτι μηδὲν ἐν τῷ βασιλικῷ τοιοῦτον εὑρέθη (ὁ γάρ τοι Ταραύτας ἤτοι διέφθειρε

ἑλληνιστὶ ἔκραξαν "οὐὰ καλή σου ἡμέρα [ita cod. librarii ut videtur errore] τῆς σήμερον, οὐὰ καλῶν βασιλέων", βουλόμενοι τὸν δῆμον ἐφ' ἑαυτοὺς [Dind., ἑαυτοῖς cod.] ἐφελκύσαι· οἱ δὲ οὐδὲ τὴν βουλὴν ᾠδέσθησαν, ἀλλ' εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνέτεινον ⟨καὶ ἐβόων ins. Mai.⟩ "οὗτός ἐστιν ὁ Ῥωμαίων Αὔγουστος, τὸν θεὸν ὑποδεικνύντες· τοῦτον ἔχοντες πάντα ἔχομεν". οὕτως οἱ ἄνθρωποι καὶ τὸ κρεῖττον αἱρεῖσθαι καὶ τὸ χεῖρον καταφρονεῖν ἐοίκασιν.

---

1 τε . . .] an τέως vel τέλος vel τότε γε? τόν τε αὐτοκράτορα — ἐπαινούντων] suppl. Bk. 2 αὐ . . . . . .] forte αὐτόματοι? vel αὐτὸ τοῦτο? quod tamen minus placet propter αὐτὸ τοῦτο p. 424 v. 14, incertum quidem sed probabile supplementum, αυ uno ducto scriptum certum est, αὐτῶν τινας Polak. ΠΕΙΝΩ abscisum 2. 3 ὦ — ὦ] οὐὰ — οὐὰ exc. Vat. 2 ΤΗCΤΗΜΕ abscisum τήμερον Bk., σήμερον exc. Vat. 3 ΝΒΑCΙΛΕΩΝ abscisum κἀκείνους — ἐθελόντων] cf. βουλόμενοι τὸν δῆμον ἐφ' ἑαυτοὺς ἐφελκύσαι excerpti Vaticani 4 τὸν οὐρανὸν] ΤΟ̄ . . . . . V ΤΕΙΝΟΝΚ abscisum οὗτός ἐστιν ὁ Ῥωμαίων] ita exc. Vat., et verisimile hoc quoque habuisse V, sed pergamena admodum hic est corrosa: ΤΕCΑΥ| . . . . . ΡΩΜΑΙΩΝ Falc. falso omnino, ΑΥ| . . . . . ΠΟΡΩΜΑΙΩΝ Bk., ΙΔΥ . . . . . ΤΝΟΡΩΜΑΙΩΝ ego, de litteris usque ad Ο admodum dubitans, an ἰδού, οὗτός κ. τ. λ.?
ΑΙ ΤΙ
6 αἰδοῦς] ΕΔΟΥC V (ΑΙ m²) 8 ἔτι] ΕΠ V (ΤΙ m²) 10 οἱ Urs., ΤΟΙ V
12 παρὰ τοῦ Urs., ΠΑΡΑΥΤΟΥ V 13 ἐς Leuncl., ΕΙC V 18 ψευδῶς]
ΔΩ
ΥΕΥC V (ΔΩ m²) 19 διέφθειρε] ΔΙΕΦ|ΡΕ V (ΘΕΙ m¹).
ΘΕΙ

Digitized by Google

2 τὰ πλεῖστα τῶν ἐνδειξίν τινα ἐχόντων, ἢ καὶ αὐτοῖς τοῖς πέμψασιν
f. 5v, 8 αὐ|τὰ ἀντέπεμπεν, ὥσπερ εἶπον, ὅπως μηδεὶς ἔλεγχος τῆς κακίας
αὐτῶν ὑπολειπηται), τρεῖς δὲ δὴ τῶν βουλευτῶν, οὓς μάλιστα καὶ
αὐτὸς ἐξ ὧν ἐπεφωράκει ἀξιομισεῖς ἐνόμιζεν εἶναι, ἐκδήλους ἐποίησε,
τόν τε Μανίλιον καὶ τὸν Ἰούλιον καὶ προσέτι Σουλπίκιον Ἀρρηνια- 5
νόν, ὃς ἄλλους τέ τινας καὶ τὸν Βάσσον τὸν τοῦ Πομπωνίου παῖδα,
3 ᾧ τῆς Μυσίας ἄρξαντι ὑπεστρατηγήκει, ἐσεσυκοφαντήκει. καὶ οὗ-
τοί τε ἐς νήσους ὑπερωρίσθησαν (ἀπεῖπε γὰρ ἄντικρυς μηδένα αὐ-
τῶν θανατωθῆναι, αὐτὸ τοῦτο γράψας "ἵνα μή, ἃ ἐκείνοις ἐγκα-
Xiph. 343, 4—6 λοῦμεν, αὐτοὶ ποιοῦντες φανῶμεν") καὶ Λούκιος Πρισκιλλιανὸς ὑπ' 10
αὐτῆς τῆς βουλῆς προβληθείς, οὕτω περιβόητος ἐπὶ ταῖς ἐπη-
4 ρείαις ὥσπερ καὶ ἐπὶ ταῖς τῶν θηρίων σφαγαῖς ὤν. ἔν τε γὰρ
τῷ Τουσκούλῳ πολλοῖς ἀεὶ πολλάκις ἐμαχέσατο, ὥστε καὶ ση-
Xiph. 343, 7—10 μεῖα τῶν δηγμάτων αὐτῶν φέρειν, καί ποτε καὶ ἄρκτῳ καὶ παρ-
δάλει λεαίνῃ τε καὶ λέοντι ἅμα μόνος συνηνέχθη· καὶ πολὺ 15
πλείους ἄνδρας, καὶ τῶν ἱππέων καὶ τῶν βουλευτῶν, ἐκ τῶν
f. 6r, 1 5 διαβολῶν ἐξώλεσεν. ἐφ' οἷς ‖ ἀμφοτέροις ὑπὸ μὲν τοῦ Καρα-
Xiph. 343, 6 κάλλου μεγάλως ἐτιμήθη καὶ ἐς τοὺς ἑστρατηγηκότας ἐσεγράφη
καὶ τῆς Ἀχαΐας καὶ παρὰ τὸ καθῆκον ἦρξεν, ὑπὸ δὲ τῆς γερου-
σίας ἰσχυρῶς ἐμισήθη, καὶ ἐπίκλητός τε ἐγένετο καὶ ἐς νῆσον 20
Xiph. 343, 6, 7 κατεκλείσθη.

22 οὗτοί τε οὖν οὕτως ἀπήλλαξαν, καὶ ὁ Φλάκκος τὴν τῶν τρο-
φῶν διάδοσιν, ἣν ὁ Μανίλιος πρότερον ἔσχε τῆς κατ' αὐτοῦ συ-
κοφαντίας γέρας εἰλήφει, ἐπετράπη καὶ αὐτὴν καὶ μετὰ τοῦτο τό
τε διαδίδοσθαι τινα ἐν ταῖς τῶν στρατηγῶν τῶν πάνυ θέαις, πλὴν 25

---

1 ΛΘΙCΤΑ et ΝΑ et CΠΘΜ evanuerunt pergamena corrosa 2 *ἀντέπεμπεν*] *ἀπέπεμπεν* S. inmerito, cf. Herod. 2, 114 8 *γὰρ*] ΡΑΡ V (Γ m²) 11. 12 *οὕτω — σφαγαῖς ὤν. ἔν τε γὰρ* dedi, ΟΥΤΩ — ΘΝ ΤΘΓΑΡ V (Θ deleto Η m², ΘΝ altera manus), *οὕτω περιβόητος ἐπὶ ταῖς ἐπηρείαις γενόμενος ὥσπερ καὶ ἐπὶ ταῖς τῶν θηρίων σφαγαῖς* (*ὑπὸ μὲν τοῦ Καρακάλλου κ. τ. λ.*) Xiph., ⟨*ὃς*⟩ *οὕτω — σφαγαῖς ἦν. ἔν τε γὰρ* Bk. 14 *δηγμάτων* Urs., ΔΘΙΓΜΑΤΩΝ V *παρδάλει* Xiph., ΠΑΡΔΑΛΙ V 15 *μόνος συνηνέχθη* Xiph., ΜΟΝΟΙCCΥΝΘΧΘΗ V 17 *ἐφ' οἷς*] ita V 17 — p. 429, 7 cf. tabulam phototypicam II *Καρακάλλου*] ΚΑΡΑΛΛΟΥ V (ΚΑ m²) 19 *ἦρξεν ὑπὸ δὲ τῆς* Reim., ΗΡΞΘΚΑΥΠΟΤΗC V, *ἦρξεν ἀλλ' ὑπὸ τῆς* idem Reim. 23 *ἔσχε* exp. Bk. retento mox *εἰλήφει* 24 *εἰλήφει*] *εἰληφὼς* Reim. retento *ἔσχε*, quod mihi placet 24 — p. 427, 1 *ἐπετράπη καὶ αὐτὴν καὶ μετὰ τοῦτο τό τε διαδίδοσθαι — τελουμένων . . . . . διακιονόμοι οἱ τὴν*] ΘΠΘ-

Digitized by Google

τῶν τῇ Φλώρᾳ τελουμένων ..... δικαιονόμοι οἱ τὴν Ἰταλίαν διοικοῦντες ἐπαύσαντο ὑπὲρ τὰ νομισθέντα ὑπὸ τοῦ Μάρκου δικάζοντες. Λομίτιός τέ τις Φλῶρος περιδρομῇ θεραπείας πρὸς 2
σπουδαρχίαν, καίτοι πρότερόν ποτε τὰ τῆς βουλῆς ὑπομνήματα
διὰ χειρὸς ἔχων καὶ ἀγορανόμος ἐπ' αὐτοῖς ἀποδειχθῆναι ὀφείλων,
εἶτα πρὶν ἄρξαι τῆς ἐλπίδος διὰ Πλαυτιανὸν ἐκπεσών, κατεστή-
σατο καὶ δήμαρχος ἀπεδείχθη· ὅ τε Φαῦστος ὁ Ἀνίκιος ἐς τὴν
Ἀσίαν ἀντὶ τοῦ Ἄσπρου ἄρξων ἐπέμφθη. ἐκεῖνος [μὲν] γὰρ τὸ 3
μὲν | πρῶτον καὶ πάνυ πολλῆς παρὰ τοῦ Μακρίνου τιμῆς, ὡς καὶ f. 67, 2
καταστῆσαι τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ δυνησόμενος, ἔτυχεν· ἔπειτ' ἐν ὁδῷ
ὄντα αὐτὸν ἤδη καὶ πλησιάζοντα τῷ ἔθνει (τὴν γὰρ παραίτησιν,
ἣ παρὰ τοῦ Καρακάλλου παρῄτητο, ἐς αὐτὸν ἐλθοῦσαν οὐκ ἐδέ-
ξατο) δεινῶς περιύβρισεν ἀπωσάμενος (καὶ γάρ τινα καὶ διηγγέλ-
λετο αὐτῷ λελαληκὼς οὐκ ἐπιτήδεια), καὶ δῆτα, ὡς καὶ αὖθις αὐ- 4
τοῦ παρεμένου διά τε γῆρας καὶ νόσον, τῷ Φαύστῳ τὴν Ἀσίαν,

N
ΤΡΑΠΗΚΑΙΑΥΤΗΚΑΙΜΕΤΑΤΟΥΤΟΤΕΔΙΑΔΙΔΟCΘΑΙ — ΤΕΛΟΥΜΕΝΩΝΔΙΚΑΙΟ-
ΝΟΜΟΙΟΙΤΗΝ V (N inter lineas, et praeterea ΤΟ ad ΤΟΥ in marg. add. m²: ΤΟΥ|ΤΟ |ΤΟΤΕ), ἐπετράπη καὶ αὐτὴν. καὶ μετὰ τοῦτο τό τε διαδίδοσθαι — τελουμένων ⟨ἐκωλύθη, οἵ τε⟩ δικαιονόμοι οἱ τὴν Rk., ἐπετράπη καὶ αὐτὴν. καὶ μετὰ τοῦτο τό τε διαδίδοσθαι — τελουμένων ⟨ἐλώφησε καὶ οἱ⟩ δικαιονόμοι οἱ τὴν Bk., ἐπετράπη ἐκ καινῆς [sed hoc admodum dubitans; et praestaret sane καὶ αὖθις]. καὶ μετὰ τοῦτο τό τε διαδίδοσθαι — τῶν πάνυ ⟨ἐπαύθη⟩ θέαις — τελουμένων, ⟨καὶ οἱ⟩ δικαιονόμοι οἱ τὴν Madvig., ἐπετράπη καὶ αὐτὴν καὶ μετὰ τοῦτο τὸ [τε] διαδίδοσθαι — τελουμένων. δικαιονόμοι ⟨τε⟩ οἱ τὴν v. Herw., an ἐπετράπη. καὶ αὕτη [καὶ] μετὰ τοῦτο τό τε διαδίδοσθαι — τελουμένων ⟨κατελύθη, καὶ οἱ⟩ δικαιονόμοι οἱ τὴν? ad rem cf. O. Hirschfeld *Verwaltungsg.* p. 118 sqq., Mommsen *Staatsr.* 2², 1032, 3 (2³, 1081).

Λ Λ
1 *Φλώρᾳ*] ΦΡΩΡΑΙ V (Λ m²) 3 *Φλῶρος*] ΦΡΩΡΟC V (Λ m²) *περιδρομῇ θεραπείας*] *περιδρομὴν θεραπείας* Rk., ceterum *θεραπεία* hic mihi *ἀκολουθία* est 5 *αὐτοῖς*] an *αὐτῷ*? 6 *κατεστήσατο*] *ἀποκατέστη* Leuncl., an
O
κατέστη τε? 7 *Φαῦστος* Borghesi *oeuvres* 5 p. 467, ΦΗCΤΗC V (O m²) sed recte ΦΑΥCΤΩ § 4, cf. *Pros. imp. Rom.* 1 p. 55 n. 439 8 *Ἄσπρου*] *Ἄπρου* Wirth. *quaest. Sever.* p. 52 consulem a. 207 intellegens, negans post praefecturam urbis (cf. ad 77, 5, 3) quemquam ad proconsulatum accessisse, at homo de quo hic agitur cum dicatur proconsulatum hunc deprecatus esse et exactae fuisse aetatis (§ 4) lectioni traditae standum videtur. nec obliviscendum Asprum paulo post a. 212 ab Antonino contumeliose habitum in patriam remissum esse (77, 5, 3), fieri igitur posse ut post paucos annos in gratiam reversus proconsulatu Asiae honoratus fuerit 10 *δυνησόμενος* Urs., ΔΥΝΗCΟΜΕΝΗC V 12 *ᾗ*] *ἣν* Rk. *τοῦ Καρακάλλου*] *τῷ Καρακάλλῳ* Leuncl. iniuria *ἐς* Bk., ΕΙC V *αὐτὸν* Bk., ΑΥΤΟΝ V, *αὐτὸν* Urs. 15 *Φαύστῳ*] cf. ad v. 7.

Digitized by Google

καίπερ παροφθέντι τὴν τοῦ κλήρου τάξιν ὑπὸ τοῦ Σευήρου, ἐνεχείρισεν· καὶ ἐπειδή γε βραχὺς ὁ χρόνος τῆς ἡγεμονίας αὐτῷ ἐγίγνετο, καὶ ἐς τὸ ἐπιὸν ἔτος ἄρξαι αὐτὸν ἀντ' Αὐφιδίου Φρόντωνος ἐκέλευσε. τούτῳ γὰρ οὔτε τὴν Ἀφρικὴν κατακληρωσαμένῳ ἐπέτρεψεν τῶν Ἄφρων αὐτὸν παραιτησαμένων, οὔτε τὴν Ἀσίαν, καίτοι μεταθεὶς αὐτὸν ἐκεῖσε πρότερον. τό γε μὴν ἰκνούμενον γέρας καὶ οἴκοι μείναντι αὐτῷ, τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας, δοθῆναι ἐσηγήσατο. οὐ μέντοι καὶ ἐκεῖνος αὐτὰς ἔλαβεν, εἰπὼν οὐκ ἀργυ- f. 6r, 8 ρίου ἀλλ' ἡγεμονίας δεῖσθαι, καὶ διὰ τοῦ|τ' ὕστερον παρὰ τοῦ Σαρδαναπάλλου τὸ ἔθνος ἀπέλαβεν.

ταῦτα μὲν οὕτως ἐγένετο, ... | ἐπ' ἐλπίδι β ..... | φομένοις ..... | ἐκ τῆς ..... | μέχρι τῆς σ ..... | Xiph. 243, 10–21 Zon. 565, 1 — 7 = 114, 24 — 115, 1) **23** ἡλικίας ἐκ .....· ἡ δὲ Ἰουλία ἡ τοῦ Ταραύτου μήτηρ ἔτυχε μὲν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ οὖσα, καὶ οὕτω παραχρῆμα, ἅμα τῇ πύστει τοῦ θανάτου αὐτοῦ, διετέθη ὥστε καὶ πλήξασθαι ἰσχυρῶς καὶ ἀποκαρτερῆσαι ἐπιχειρῆσαι. δν γὰρ ζῶντα καὶ ἐμίσει, τὸν αὐτὸν τοῦτον τότε τετελευτηκότα ἐπόθει οὐχ ὅτι ἐκεῖνον ζῆν ἤθελεν, ἀλλ'

---

1 *καίπερ*] ΚΑΙ V (ΠΕΡ inter lin. add. m²) *τὴν*] ⟨*κατὰ*⟩ *τὴν* Leuncl., ⟨*παρὰ*⟩ *τὴν* Wirth. *quaest. Sever.* p. 52, 1, illud praestat *κλήρου*] ΚΑΙΡΟΥ V (mutatum in ΚΛΗΡΟΥ a m²) 2 *ἐγίγνετο* Dind., ΕΓΙΝΕΤΟ V 3 *ἀντ'*] ΟΝΤ V (A m²) 4 *τούτῳ*] ΤΑΥΤΩΙ V (Ο m²) *κατακληρωσαμένῳ*] ΚΑΤΕΚΛΗΡΩCΑΜΕΝΩ V (A m²) 9. 10 supplementa sunt Bekkeri, *Σαρδαναπάλλου* et *ἀπέλαβεν* iam Falc. 11 *ταῦτα — ἐγένετο*] ita suppl. Bk., *ταῦτα οὖν οὕτως ἐγένετο* Falc. 11—13 *..... ἐπ' ἐλπίδι — ἐκ .....*] post ΕΚΤΗC litterarum 4 spatio interiecto ΠΑ et praeterea pro ΕΚ in fine ΕΠ tanquam e V legens Bk. ita lacunas supplet: καὶ τοῖς *ἐπ' ἐλπίδι βραχείᾳ τρεφομένοις* ὀρφανοῖς *ἐκ τῆς .... παιδικῆς μέχρι τῆς* στρατευσίμου *ἡλικίας ἐπεκουρήθη*. ΕΚ tamen certum videri adnotavi in re praesenti nec aliter Falc., ΠΑ nec ego neque Falc. agnovimus, praeterea litterae C post ΜΕΧΡΙΤΗC vestigia tantum supersunt neglecta a Falconio, an Bekkeri supplementa ita mutanda: ὀρφανοῖς δ' *ἐπ' ἐλπίδι βραχείᾳ τρεφομένοις* σιτοδοτεῖν *ἐκ τῆς ..... μέχρι τῆς* στρατευσίμου *ἡλικίας ἐκαινοτομήθη*?, verum *ἐπ' ἐλπίδι βραχείᾳ τρέφεσθαι* quid sit non optime intellego, cogitavi de *ἐπ' ἐλπίδι βουλείας*, quo admisso nonnulla supplementa Bekkeri retineri non possunt 13 *ἡ δὲ*] *ἡ δὲ δὴ* Xiph. ΗΤΟΥΤΑΡΑΥ et ΡΕΤΥΧΕΜΕΝ abscisa 14 ΤΙΟΧΙΑΟΥCΑ et ΠΑΡΑΧΡΗΜΑ et CΤΕΙΤΟΥΘΑΝΑ abscisa 15 ΔΙΕΤΕΘΗΩC et ΞΑCΘΑΙΙCΧΥΡΩC abscisa, ad *πλήξασθαι* cf. Her. 3, 14 16 ΤΕΡΗCΑΙΕΠΙ et ΝΓΑΡΖΩΝΤΑ abscisa 16. 17 *ἐμίσει, τὸν αὐτὸν τοῦτον τότε τετελευτηκότα ἐπόθει οὐχ ὅτι ἐκεῖνον ζῆν ἤθελεν* scripsi vestigia codicis (ΕΜΙCΕ ..... |ΤΟΝΤΟΤΕ ..... |ΤΑΕΠΟΘΕ ..... | ΝΟΝΖΗΝ .....) et Xiphilinum (*ἐμίσει, τετελευτηκότα ἐπένθει οὐχ ὅτι ἐκεῖνον ζῆν ἤθελε*) secutus, *ἐμίσει, τελευτήσαντα τότε ἐπένθει οὐχ ὅτι ἐπόθει αὐτὴ ἢ ἐκεῖνον ζῆν ἤθελεν* Bk. praeeunte fere Falconio 17 ΗΘΕΛΕΝΑΛΛΟ abscisum

Digitized by Google

ὅτι αὐτὴ ἰδιωτεύουσα ἤχθετο. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν Μακρῖνον πολλὰ καὶ δεινὰ ἐλοιδόρησεν. ἔπειθ' ὡς οὔτε τι τῆς βασιλικῆς 2
θεραπείας ἢ καὶ τῆς τῶν δορυφόρων περὶ αὐτῇ φρουρᾶς ἠλλοιώθη,
καὶ ἐκεῖνος χρηστά τινα αὐτῇ, τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς ἀκη-
κοώς, ἐπέστειλε, θαρσήσασα τήν τε τοῦ θανάτου ἐπιθυμίαν κατέ- 3
θετο, καὶ μηδὲν αὐτῷ ἀντιγράψασα ἔπραττέν τι καὶ ἐς τοὺς συν-
όντας οἱ στρατιώτας | ἄλλως τε ..... | καὶ ἐκειν ..... f. 6v, 1
..... καὶ τῷ τε Μα|κρίνῳ ..... ομένους | ..... υ υἱέος
αὐτῆς | ..... ον μνημονεύοντας, ὅπως αὐταρχήσῃ τῇ τε Σε- Xiph. 343, 21—23
μιράμιδι καὶ τῇ Νιτώκριδι, ἅτε καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν τρόπον τινὰ
χωρίων αὐταῖς οὖσα, παρισουμένη. ὡς ..... η συνήρε | ..

---

1 ΙΩΤΕΥΟΥCΑΗ et ΙΔΙΑΤΟΥΤΟΚΑΙ et ΙΝΟΝΠΟΛΛΑ abscisa 2 ΑΕΛΟΙΔΟΡΗCΕΝ et ΟΥΤΕΤΙΤΗC et CΘΕΡΑΠΕΙΑC abscisa 2. 3 ἔπειθ' ὡς — ἢ καὶ τῆς scripsi, ἔπειθ' ὡς οὔτε που τῆς βασιλικῆς θεραπείας τι καὶ τῆς Falc., ἔπειθ' ὡς οὔτε τι τῆς βασιλικῆς θεραπείας καὶ τῆς Xiph. 3 ἢ καὶ] ΤΙΚΑΙ V (Η m²) ΤΩΝΔΟΡΥΦΟ et ΙΑΥΤΗΙΦΡΟΥ et ΙΩΘΗΚΑΙΕΚΕΙ abscisa 4 ΤΑΤΙΝΑΑΥΤΗ abscisum ΝΤΑΥΠΑΥ abscisum et fortasse plura, nam ΤΑΛΕΧΘΕΝΤΑΥΠΑΥ 14 tantum litterae sunt, an τὰ λεχθέντα τότε ὑπ' αὐτῆς vel simile quid? — Ceterum Xiphilinus haec et sequentia ita: καὶ ἐκεῖνος χρηστά τινα αὐτῇ ἐπέστειλε, θαρσήσασα τὴν τοῦ θανάτου ἐπιθυμίαν κατέθετο· ἐπεὶ δὲ τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς ὁ Μακρῖνος ἐπύθετο, καίτοι μηδὲν αὐτῷ ἀντιγραψάσης ἐκείνης, καί τι καὶ εἰς τοὺς συνόντας αὐτῇ στρατιώτας πράσσουσαν ᾔσθετο καὶ τὴν αὐταρχίαν μεταδιώκουσαν παραπλησίως τῇ Σεμιράμιδι καὶ τῇ Νικώτριδι ἅτε καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν τρόπον τινὰ χωρίων ἐκείναις οὖσαν, καὶ ἐξελθεῖν ὅτι τάχιστα ἐκ τῆς Ἀντιοχείας ὅποι βούλοιτο αὐτὴν ἐκέλευσεν, οὐκέτ' ἐφιλοψύχησεν ἀλλὰ διέφθειρεν ἑαυτὴν ἀποκαρτερήσασα ὑπ' αὐτῆς ἀκηκοώς scripsi vestigia codicis secutus qui .... | ΤΗCΥΠΑΙ .... | deleto ΥΠ a m², ὑπ' αὐτῆς οὕπω ἀκηκοώς Reim., cf. Xiph. (ad v. 4) 5 ἐπέστειλε] ..... | ΛΑ V (Ε m²) CACATHNTE abscisum, τε addidi ΤΟΥΕΠΙΘΥΜΙ abscisum 6 ΕΤΟΚΑΙΜΗΔΕΝ et ΤΙΓΡΑΨΑCΑΕ et ΤΙΚΑΙΕCΤΟΥCCΥΝ abscisa συνόντας οἱ στρατιώτας scripsi, ... | ΟΝΤΑCΤC ..... | V (ultima littera Ο fuit), συνόντας αὐτῇ στρατιώτας Falc. cum Xiph. 7—9 haec in hunc fere modum fortasse supplenda: ἄλλως τε στασιάζοντας καὶ ἐκείνην ἰσχυρῶς φιλοῦντας, καὶ τῷ τε Μακρίνῳ ὀργιζομένους καὶ διὰ τοῦτο τοῦ υἱέος αὐτῆς ἀσμενέστερον μνημονεύοντας, quae partim praeivit Bk. (τῷ τε Μακρίνῳ ὀργιζομένους et ἀσμενέστερον μνημονεύοντας) 8 ΥΙΕΟCΤΗC V (ΑΥ m²) 9—11 ὅπως — παρισουμένη] supplementa quatenus Xiphilino non debentur (cf. ad v. 4) mea sunt, ΟΠΩCΑΜΤΑΡ | ..... ΤΕCΕΜΙΡΑΜΙ | .... ΚΡΙΔΙΑΤΕ | ..... ΑΥΤΩΝΤΡΟ | ..... ΩΡΙΩΝΑΥΤΑΙC | ..... ΟΥΜΕΝΗ V (Υ add. m², Ο ante ΥΜΕΝΗ dimidiatum), ὅπως αὐταρχίαν διώκῃ ὥστε Σεμιράμιδι καὶ Νιτώκριδι ἅτε καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν τρόπον τινὰ χωρίων αὐταῖς γενομένη .. ουμένη Falc. (nisi quod γενομένη Bekkeri est).

Digitized by Google

. . . . . αἱ γράμματα | . . . . . ου Μακρίνου | . . . . . ι τινα
4 ἐφ' οἷς | . . . . . οντα ελα | . . . . . ν γνώμης | . . . . .
εἰτο φοβηθεῖσα μὴ τοῦ τε ὀνόματος τοῦ τῆς Αὐγούστης στερηθῇ καὶ
ἐς τα . . . . . πατρίδα ἀπελθεῖν ἀναγκασθῇ καὶ παν | . . . . . .
δεινοτε | . . . . . ας γυναι | . . . . . ωνων προσ | 5
. . Θενεστε | . . . . . νατω τε | . . . . . νω τις οφθη | . .
5 . . . . . ατο παν του | . . . . . ιέναι μη | . . . . . μην
ἀνελ | . . . . . σθῇ καὶ ἐ | . . . . . Μακρίνου | . . . . . .
κοι κατα | . . . . . ι τοῦ τἀναντία πράττειν δοκεῖν ε | . . . . . .
ξειν ὅπως | . . . . . η κατα | . . . . . οχωρήση | 10

1.6ᵛ, 2 ἐκεῖνός τε ἐξελθεῖν ὅτι τάχιστα ἐκ τῆς Ἀντιοχείας αὐτήν, | ὅποι
Xiph. 343, 23. 6 βούλοιτο, ἐκέλευσεν, καὶ τὰ ἐν τῇ Ῥώμῃ περὶ τοῦ υἱέος αὐτῆς λεχ-
24
Xiph. 343. 24 θέντα ἤκουσεν, οὐκέτ' ἐφιλοψύχησεν, ἀλλ' ἤδη τρόπον τινὰ καὶ
28 (Zon.
565, 7. 8 = ὑπὸ τοῦ καρκίνου, ὃν ἐν τῷ μαστῷ ἐκ πάνυ πολλοῦ χρόνου ἠσυχά-
115, 1—3) ζοντά πως ἔχουσα τότε ⟨ἠρέθισεν⟩ ἐκ τῆς πληγῆς ἣν ἐπὶ τῷ τοῦ 15
παιδὸς θανάτῳ κοψαμένη κατὰ τῶν στέρνων ἐπέπληκτο, συναιρου-
μένη προσδιέφθειρεν ἑαυτὴν ἀποκαρτερήσασα.

24 καὶ ἡ μὲν οὕτω τε ἐκ δημοτικοῦ γένους ἐπὶ μέγα ἀρθεῖσα, κἀν
τῇ τοῦ ἀνδρὸς ἡγεμονίᾳ περιαλγῶς πάνυ διὰ τὸν Πλαυτιανὸν ζή-
σασα, τῶν τε υἱέων τόν τε νεώτερον ἐν τοῖς αὐτῆς κόλποις κατα-

---

18 sqq. cf. Petr. Patr. *exc. Vat.* 151 (p. 232 Mai. = p. 216, 19—21 Dind.): *ὅτι ἡ Ἰουλία ἡ Σευήρου γυνὴ ἐξ εὐτελεστάτων ἐπὶ τοσοῦτον ὕψος ἀρθεῖσα καὶ ἐλεεινῶς τελευτήσασα ἔδειξε τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς τὸ ἀβέβαιον.*

---

p. 429, 11 — p. 430, 2 haec ita fere expleri possint: *ὡς δὲ δὴ οὔτε αὐτῇ συνῄρετό τις καὶ γράμματα ἦλθε παρὰ τοῦ Μακρίνου ἀγγέλλοντά οἱ τινα ἐφ' οἷς πρὸς τὰ παρόντα ἔλαττον ἔχειν γνώμης συνέγνω, ὑφεῖτο* 1 ITINAΘΦOIC Bk. ego, INAΘΦOIC Falc. 3. 4 *φοβηθεῖσα — ἀναγκασθῇ*] suppl. Bk. 4 *ἐς τα . . . . . πατρίδα*] an *ἐς τὴν ἑαυτῆς πατρίδα?* 4—6 *καὶ παν — ὀφθη*] de his desperandum 6 NΩTICOΦOH Bk. ego, ΩCTICOΦON Falc. 5 ACΓYNAI V (non . CΓYNAI) 6—9 . . . . . *ατο — ἐκεῖνός τε ἐξελθεῖν*] admodum incerta quae tentavi: *ἐβουλεύσατο πᾶν τοὐναντίον ἰφιέναι, μὴ ποτε ἐς τὴν Ῥώμην ἀνελθεῖν ἀναγκασθῇ, καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ Μακρινοῦ τὸ λοιπὸν οἰκοι καταμεῖναι βιασθῇ, τοῦ τἀναντία οἱ πράττειν δοκεῖν. ἔπειτα δὲ, πράξειν ὅπως, ἂν ἔτι δυνηθῇ, κατὰ θάλασσαν ἀποχωρήσῃ μέλλουσα, ἐπεὶ ἐκεῖνος τε κ. τ. λ.* 7 *ιέναι μη*] IENAIMH fortasse V, δεδιέναι Bk. . . . . *μην*] *ἐς τὴν Ῥώμην* iam Bk. 9 *τἀναντία πράττειν* iam Bk. 10 *ἐκεῖνός τε ἐξελθεῖν ὅτι τάχιστα* scripsi cum Xiph., . . ЄINOCTЄ| . . . . . TAXICTA| V, *ἐκεῖνός τε ἀπιέναι ὅτι τάχιστα* Bk. 11 ЄKTHCANTIOXI abscisum 14 ⟨*ἠρέθισεν*⟩ ins. Leuncl. ex Xiph., om. V 16 *κατὰ* Leuncl., KAITA V 18 *τε*] *τι* Bk. *κἀν* Reim., KAI V

A

19 *Πλαυτιανὸν*] ΠΛOYTIANON V (A m²).

Digitized by Google

σφαγέντα ἐπιδοῦσα καὶ τὸν πρεσβύτερον ζῶντά τε ἀεὶ διὰ τέλους ⟨διὰ⟩ φθόνου ἔχουσα καὶ φονευθέντα οὕτω μαθοῦσα, τῆς ἀρχῆς 2 ζῶσα ἐξέπεσεν καὶ ἑαυτὴν προσκατειργάσατο, ὥστε τινὰ ἐς αὐτὴν ἀποβλέψαντα μὴ πάνυ πάντας τοὺς ἐν ταῖς μεγάλαις ἐξουσίαις γενομένους μακαρίζειν, ἂν μὴ καὶ ἡδονή τις αὐτοῖς τοῦ βίου καὶ ἀληθὴς καὶ ἀκήρατος καὶ εὐτυχία καὶ ἀκραιφνὴς καὶ διαρκὴς ὑπάρχῃ. καὶ τὰ μὲν τῆς Ἰουλίας οὕτως ἔσχε, | τό τε σῶμα αὐτῆς ἐς τὴν 3 f. 6v. 3 Ῥώμην ἀναχθὲν ἐν τῷ τοῦ Γαΐου τοῦ τε Λουκίου μνήματι κατετέθη· ὕστερον μέντοι καὶ ἐκεῖνα, ὥσπερ καὶ τὰ τοῦ Γέτα ὀστᾶ, πρὸς τῆς Μαίσης τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἐς τὸ τοῦ Ἀντωνίνου τεμένισμα μετεκομίσθη. ἔμελλεν δ' οὐδ' ὁ Μακρῖνος ἐπὶ πολὺ περι- 25 οίσειν, ὥς που καὶ προεδηλώθη αὐτῷ. ἡμίονός τε γὰρ ἡμίονον ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ χοῖρος χοιρίδιον ὦτα τέσσαρα καὶ γλώσσας δύο πόδας τε ὀκτὼ ἔχον ἔτεκε, καὶ σεισμὸς ἰσχυρὸς ἐγένετο, αἱμά τε ἐκ σωλῆνος ἐρρύη, καὶ μέλισσαι κηρία ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ βοαρίᾳ ἐνέπλασαν. τό τε θέατρον τὸ κυνηγετικὸν κεραυνοῖς ἐν αὐτῇ τῇ τῶν 2 Ἡφαιστίων ἡμέρᾳ βληθὲν οὕτω κατεφλέχθη ὥστε τήν τε ἄνω περιβολὴν αὐτοῦ πᾶσαν καὶ τὰ ἐν τῷ τοῦ κύκλου ἐδάφει πάντα κατακαυθῆναι, κἀκ τούτου τὰ λοιπὰ πυρωθέντα θρυσθῆναι. οὐδὲ 3 ἐπαρκέσαι αὐτῷ οὔτε ἀνθρωπίνη ἐπικουρία, καίπερ παντὸς ὡς εἰπεῖν ὕδατος ῥέοντος, οὔθ' ἡ τοῦ οὐρανίου ἐπίρροια πλείστη τε καὶ σφοδροτάτη γενομένη ἠδυνήθη· οὕτω που καὶ τὸ ὕδωρ ἐκά-

---

1 *διὰ τέλους ⟨διὰ⟩ φθόνου* scripsi, ΔΙΑΤΕΛΟΥCΦΘΟΝΟΥ V, *δι' ἀτελοῦς φθόνου* Rk., *διὰ [τέλους] φθόνου* Leuncl. 3 *ἑαυτὴν*] ΑΥΤΗΝ V (Ε m²) 4 *τοὺς*] ΤΑΙC V in ΤΟΥC mutatum a m² 9 *ἐκεῖνα*] *ἐκεῖνο* Leuncl. 10 *Μαίσης*] ΜΑCΗC V (Ι m²) 11 *ἔμελλεν δ' οὐδ' ὁ Μακρῖνος*] ΕΜΕΛΛΟΝΔΟΥΝΟΜΑΚΡΙΝΟC V (Ε et ᾽ et ΔΕ m², inductis Θ et ΝΟ) *περιοίσειν*] *περιέσεσθαι* Urs. perperam, cf. ad 41, 21, 2 12 *καὶ προεδηλώθη*] ΚΑΙΧΟΙΡΟC | ΚΑΙΠΡΟΘΗΛΩΘΗ V (puncta et ΕΔ m²) *γὰρ*] ΠΑΡ V (Γ m²) *ἡμίονον*] ΗΜΙΟΝΩΝ (Ο m²) 13 *καὶ χοῖρος* om. V, inter lin. add. m², cf. ad v. 12 *τέσσαρα* Urs., ΤΕCCΕΡΑ V 14 *ἰσχυρὸς*] ICΧΥΡΩC V (Ο m²) 15 *μέλισσαι*] ΜΕΛΙCCΑ V (Ι m²) *ἐνέπλασαν*] *ἀνέπλασαν* Bk. 16 *κεραυνοῖς* om. V, inter lin. add. m² 17 *Ἡφαιστίων* scripsi ex V, *Ἡφαιστείων* Urs., cf. ad fr. 50, 1 et Kuehner-Blass, *ausf. Gr. gr.* 1, 2 p. 276 18 *ἐν τῷ τοῦ κύκλου ἐδάφει*] ΕΝΤΩΤΟΥΚΥΚΛΟΥΕΔΑΦΗ V, *ἐντὸς τοῦ κύκλου ἐδάφη* Urs. 19 *θρυσθῆναι*] ΘΡΑΥCΘΗΝ V (ΑΙ m²). 20 *ἐπαρκέσαι* St. praeeunte Reim. qui *ἐπαρκεῖν*, ΕΠΗΡΚΕCΕΝ V 21 *οὐρανίου*] ΟΥΡΑΝΟΥ V (Ι m²)

Digitized by Google

τερον ὑπὸ τῆς ‖ τῶν σκηπτῶν δυνάμεως ἀνηλίσκετο, καὶ ἐν μέρει καὶ αὐτὸ τοῦτο προσεσίνετο, ὅθεν ἡ Θέα τῶν μονομαχιῶν ἐν τῷ σταδίῳ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐτελέσθη. τοῦτό τε οὖν τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προεσήμαινεν, — ἐνεπρήσθη μὲν γὰρ καὶ ἄλλα τινά, καὶ τῶν βασιλικῶν κτημάτων μάλιστα, ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ πολλάκις, ὅπερ που καὶ αὐτὸ ἐξαίσιον ἀεί ποτε νενόμισται· ἐκεῖνο δὲ δὴ ἄντικρυς ἐς αὐτὸν φέρειν, ὅτι καὶ τὴν ἱπποδρομίαν τοῦ Ἡφαίστου κατελέλυκει, ἔδοξεν. ἔκ τε οὖν τούτου νέον τι γίγνεσθαι ἐτοπάσθη, καὶ ὅτι ὁ Τίβερις ἐν τῇ αὐτῇ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ πληθύσας ἔς τε τὴν ἀγορὰν καὶ ἐς τὰς περὶ αὐτὴν ὁδοὺς τοσαύτῃ ῥύμῃ ἐσέβαλεν ὥστε καὶ ἀνθρώπους παρασυρῆναι. γυνή τέ τις, ὡς γε ἤκουσα, βλοσυρὰ καὶ ὑπέρογκος ὀφθεῖσά τισιν ἔφη ὅτι ἐλάχιστα ταῦτα πρὸς τὰ μέλλοντα αὐτοῖς συμβήσεσθαι ἐστιν. καὶ ἔσχεν οὕτως· οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ πόλει μόνῃ τὸ δεινὸν ἔμεινεν, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην αὐτῆς, ὑφ' ἧς τὸ θέατρον ἀεί ποτε ἐπληροῦτο, ἐπέσχεν· τὸν μὲν γὰρ πρὸς τοὺς | βαρβάρους πόλεμον καὶ ἐλαττωθέντες κατέθεντο, τῇ δὲ ἐκ τῶν στρατιωτῶν πλεονεξίᾳ καὶ στάσει δεινῶς ἐκακώθησαν. ἐπράχθη δὲ ἑκάτερον ὧδε.

Xiph. 343, 28 —31 (Zon. 565, 9. 10 = 115, 4. 5) Exc. U^{R} 19

ὁ Μακρῖνος ἰδὼν τὸν Ἀρτάβανον σφόδρα τε ἐφ' οἷς ἐπεπόνθει θυμούμενον καὶ δυνάμει πολλῇ ἐς τὴν Μεσοποταμίαν ἐμβεβληκότα, τὸ μὲν πρῶτον τούς τ' αἰχμαλώτους αὐτῷ αὐτεπάγγελτος καὶ λόγους φιλίους ἔπεμψε, πρός τε τὴν εἰρήνην αὐτὸν προκαλούμενος καὶ τὴν αἰτίαν τῶν γεγονότων ἐς τὸν Ταραύταν τρέπων· ὡς δὲ

---

19 — p. 433, 8 = Exc. U^{R} 19 (p. 414): ὅτι ὁ Μακρῖνος ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς ἰδὼν τὸν Ἀρτάβανον τὸν τῶν Πάρθων βασιλέα ἐφ' οἷς ἐπεπόνθει θυμούμενον — διαβουλεύσασθαι ἔσχεν. [V. L. vide infra. praeterea: 23 Καράκαλον (pro τὸν Ταραύταν)

---

1 *σκηπτῶν*] ΣΚΗΓΤΡΩΝ V (Γ in Π mut. et P ind. m^{2}) 2 *προσεσίνετο* Bk., ΠΡΟΣΕΓΙΝΕΤΟ V ΚΕΙΝΟ ΑΕΙΠΟΤΕΔΕΔΗ V (puncta et ΚΕΙΝΟ add. m^{2}) 6 *ἐκεῖνο δὲ δὴ*] ΑΕΙΠΟΤΕΔΕΔΗ V (puncta et ΚΕΙΝΟ add. m^{2}) 7 *φέρειν — κατελελύκει* Reim., ΦΕΡΕΙΝ — ΚΑΤΑΛΕΛΥΚΕΝΑΙ V, *ἔφερε — καταλελυκέναι* Leuncl. 8 *γίγνεσθαι* Dind. ΓΙΝΕϹΘΑΙ V 11 *παρασυρῆναι*] ΠΑΝϹΥΡΗΝΑΙ V (ΡΑ m^{2}) 15 *αὐτῆς*] ΟΥΤΗϹ V (Α m^{2}), cf. 72, 24, 2 *ὑφ'*] *ἀφ'* Reim. 18. 19 *ὧδε. ὁ Μακρῖνος* Bk., ΟΔΕΔΗ-ΜΑΚΡΙΝΟϹ V (Ω m^{3}), *ὧδε. ὁ δὲ δὴ Μακρῖνος* Reim. 23 *αἰτίαν*] ΑΙΠΑΝ V (ΤΙ m^{2}).

Digitized by Google

ἐκεῖνος οὔτε τοῦτο προσεδέξατο, καὶ προσέτι καὶ τὰ φρούρια αὐτὸν τάς τε πόλεις ⟨τὰς⟩ κατασκαφείσας ἀναστῆσαι τῆς τε Μεσοποταμίας παντελῶς ἐκστῆναι καὶ δίκας ἐπί τε τοῖς ἄλλοις καὶ ἐπὶ τῇ τῶν βασιλικῶν μνημάτων λύμῃ δοῦναι ἐκέλευσεν (τῇ τε γὰρ δυνάμει, ἣν πολλὴν ἠθροίκει, θαρρῶν, καὶ τοῦ Μακρίνου ὡς καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν αὐταρχοῦντος καταφρονῶν, τῇ τε ὀργῇ ἁπλήστῳ ἐχρῆτο, καὶ ἤλπιζε καὶ ἄκοντος αὐτοῦ πάνθ' ὅσα ἐβούλετο κατεργάσεσθαι), οὐδὲ καιρὸν οὐδένα διαβουλεύσασθαι ἔσχεν, ἀλλ' ἁπαντήσας | αὐτῷ πρὸς τὴν Νίσιβιν ἤδη προσιόντι ἡττήθη, μάχης περὶ τοῦ ὕδατος τοῖς στρατιώταις ἐν τῇ ἀντιστρατοπεδεύσει γενομένης. καὶ δὴ καὶ αὐτὸ τὸ τάφρευμα παρ' ὀλίγον ἀπέβαλεν. ἀλλὰ τὸ μὲν οἵ τε ὑπασπισταὶ καὶ οἱ σκευοφόροι οἱ παρατυχόντες διεσώσαντο· θρασυνόμενοι γὰρ προεξῆξαν ἐς τοὺς βαρβάρους ἐπεκδραμόντες· τό τε γὰρ ἀνέλπιστον τῆς ἀντιτάξεως ὠφέλησεν αὐτούς, καὶ δὴ στρατιῶταί τινες ὡπλισμένοι ἀλλ' οὐχ ὑπηρέται ἔδοξαν εἶναι. ὁ δ . . . . . | τότε τε οὐ . . . . . | καὶ μετα . . . . . | ξεως παρ . . . . . | της νυκ . . . . . | τὰ στρατό . . . . . | οἵ τε Ῥωμαῖοι . . . . . | το καὶ οἱ πολέμιοι τὸν | θόρυβον . . . . . | σφῶν α . . . . . | πτευσαν . . . . . | γην, ἀ . . . . . | αὐτοὺς . ο . . . . . | λυ ἀπαλ . η . . . . . | σαν ἐπει . . . .

Xiph. 343, 31—344, 2

5 f. 7r, 3

Xiph. 344, 2—5 (Zon. 565, 10. 11 = 115, 5. 6)

6

7

cf. Xiph. 344, 5. 6

4 ἅλμῃ M ἐκέλευε 6 καταρχοῦντος V ἀπλείστῳ V]

2 ⟨τὰς⟩ ins. Rk. ex Xiph. 5 *Μακρίνου ὡς* Urs., ΜΑΚΡΙΝΟΥϹΩϹ V 7 *κατεργάσεσθαι* Leuncl., ΚΑΤΕΡΓΑϹΑϹΘΑΙ V et exc. U^{a} 9 ΗΝΝΙϹΙΒΙΝ absc. ΝΤΙΗΤΤΗΘΗ absc. ΟΥΥΔΑΤΟϹ absc. 10 ΤΑΙϹΘΝΤΗΙ absc. ΕΔΕΥϹΕΙΓΘ absc. 10—15 *καὶ δὴ καὶ — ἔδοξαν εἶναι*] suppl. Bk. sed καὶ δὴ καὶ αὐτὸ scripsi pro eius καὶ αὐτὸ δὲ δὴ 15—p. 434, 5 tentavi haec, quae quam incerta sint apparet: *ὁ δὲ* δὴ Μακρῖνος *τότε τε οὐ* παρεγένετο *καὶ μετὰ* τοῦτ' *ἐκ τῆς παρατάξεως παραυτίκα ἔτι τῆς νυκτὸς ἀπῆγαγε τὰ στρατόπεδα. ὅθεν οἵ τε Ῥωμαῖοι ἐφοβοῦντο καὶ οἱ πολέμιοι τὸν θόρυβον ἀπιόντων σφῶν αἰσθόμενοι καὶ ὑποπτεύσαντές πως φυγὴν βουλεύσασθαι αὐτοὺς ἐφείποντο, καὶ οὐ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ἐπορεύθησαν. ἐπεὶ δ' ὀρρωδήσαντες οἱ Ῥωμαῖοι τὰς τῶν βαρβάρων ἐπεκδρομάς, πτοηθέντες τε . . . . . αληθειν . . . . . το πεποιη . . . . . ἐπῆλθόν τε αὐτοῖς καὶ οὐδεμία μὲν μάχη τότε γε ἐκ παρατάξεως ἐγένετο, τῷ δὲ δὴ πλήθει αὐτῶν βιασθέντες καὶ τῇ τοῦ Μακρίνου φυγῇ ἀθυμήσαντες ἐνικήθησαν.* iam Bk.: παρεγένετο et *οἵ τε Ῥωμαῖοι ἐφείποντο. καὶ οἱ πολέμιοι τὸν θόρυβον ἐξερχομένων σφῶν αἰσθανόμενοι ὑπώπτευσαν . . . . . φυγὴν, ἀλλὰ συνιδόντες αὐτοὺς* et *βιασθέντες καὶ — ἐνικήθησαν*, brevissime (*. . . ἐν τῇ ἀντιστρατοπεδεύσει γενομένης* § 5), *καὶ αὖθις συμβαλὼν οὐχ ὡς ἠθελεν ἀπήλλαξεν (ὥστε ἠναγκάσθη τελευτῶν ἐπικηρυκεύσασθαι,* § 8) Xiph. 15 ΟΔ . . Falc. ego, ΟΔΕϹ Bk. 16 ΜΕΤΑ . Falc. ego, ΜΕΤΑΠ Bk. 17 ΝΥΚ . . . ego, ΝΥΚΤΟϹ Falc. Bk. 18 ϹΦΩΝΑ . . ego, ϹΦΩΝ Falc., ϹΦΩΝΑΙϹ Bk. 19 ΓΗΝΑ . . . . Falc. ego, ΓΗΝΑΛΛΑϹ Bk. 20 ΑΥΤΟΥϹ . Ο ego, ΑΥΤΟΥϹΠΟ Falc. Bk. ΛΥΑΠΑΛ . Η ego, ΛΥΑΠΑΛΛΗ Falc., ΛΥΑΠΑΛΚΗ Bk. ϹΑΝΕΠΕΙ . Falc. ego, ϹΑΝΕΠΕΙΤ Bk.

Digitized by Google

. . . . . | τες οἱ Ῥωμαῖοι . . . . . | βαρβάρων . . . . . | ασπτοησ
. . . . . | αληθειν . . . . . | το πεποιη . . . . . |
θον τε αυ . . . . . | μια μὲν μ . . . . . | ἀ . . . λαξ . . .
1. 7', 1 . . . . . ‖ . . . . . ήθει αὐτῶν βι|ασθέντες καὶ τῇ τοῦ Μακρίνου
8 φυγῇ ἀθυμήσαντες ἐνικήθησαν. κἀκ τούτου . . . . . τῆς Μεσοπο|- 5
ταμίας ἄλλως τε καὶ ἐκεί | . . . . . τὴν Συρίαν κα | . . . . . .
ιελθόντες | . . . . . η. τότε μὲν δὴ ταῦτα ἐγένετο, ἐν δὲ δὴ τῷ
p. C. 218 μετοπώρῳ τῷ τε χειμῶνι, ἐν ᾧ ὅ τε Μακρῖνος καὶ ὁ Ἄδουεντος ὑπά-
Exc. U^R 20 τευσαν, ἐς μὲν χεῖρας οὐκέτ' ἀλλήλοις ἦλθον, διαπρεσβευόμενοι δὲ
27 καὶ διακηρυκευόμενοι συνηλλάγησαν. ὁ γὰρ Μακρῖνος ὑπό τε δει- 10
Exc. V. 402 λίας ἐμφύτου (καὶ γὰρ Μαῦρος ὢν δεινῶς ἐδείμαινεν) καὶ ὑπὸ τῆς
Xiph. 344, 6—9 (Zon. 565, 11 = 115, 6. 7) τῶν στρατιωτῶν ἀταξίας οὐκ ἐτόλμησε διαπολεμῆσαι, ἀλλὰ καὶ
πάνυ πολλὰ τῆς εἰρήνης ἕνεκα καὶ δῶρα καὶ χρήματα καὶ αὐτῷ
τῷ Ἀρταβάνῳ καὶ τοῖς παραδυναστεύουσιν οἱ ἐδαπάνησεν, ὥστε
καὶ ἐς πεντακισχιλίας μυριάδας τὸ σύμπαν ἀνάλωμα γενέσθαι. 15
2 καὶ ἐκεῖνος ἔκ τε τούτου καὶ ὅτι καὶ οἱ στρατιῶται αὐτοῦ τῇ τε τοῦ

---

10. 11 = Exc. Val. 402 (p. 761): ὅτι ὁ Μακρῖνος ὑπὸ τῆς ἐμφύτου δειλίας, καὶ γὰρ — ἐδείμαινεν.

9 — p. 435, 4 = Exc. U^R 20 (p. 415): ὅτι ὁ Μακρῖνος καὶ ὁ Ἀρτάβανος διαπρεσβευόμενοι καὶ διακηρυκευόμενοι συνηλλάγησαν. ὁ γὰρ Μακρῖνος ὑπὸ δειλίας καὶ ὑπὸ τῆς τῶν στρατιωτῶν — γενέσθαι. καὶ ὁ Πάρθος τῇ τοῦ χρόνου τριβῇ, ὃν πολὺν ἀπ' οἴκου οὐκ εἰωθότες ἦσαν, καὶ τῇ τῆς τροφῆς σπάνει, ἣν οὐκ ἐκ παρασκευῆς ἑτοιμάζονται, συνηλλάγησαν. [V. L. vide infra praeterea 14 τοῖς om. V ἐδαπάνησαν M]

---

1 ΑCΠΤΟΗC ego, ΛΟΠΤΟΗC Falc., ΑΟΠΤΟΗC Bk. 2 ΑΛΗΘΕΙΝ Falc. ego, ΑΛΗΘΕΙΝΟ Bk. 3 ΜΙΑΜΘΝΜ Bk. (sed idem "vel ΜΙΑΜΘΝΗ") ego, ΜΙΑΜΘΝΑ Falc. Α . . . ΛΑξ ego, Α . . . . Α . Falc., ΑΠ . . ΛΑξ Bk., unde ἀπαλλάξ- Bk. 4 ΗΘΕΙΑΥΤΩΝΒΙ Falc. ego, ΝΗΘΕΙΑΥΤΩΝΒΙ Bk. 5—7 an sic fere explendum: *κἀκ τούτου* καὶ *ἐκ τῆς Μεσοποταμίας ἄλλως τε καὶ ἐκείνου ἐς τὴν Συρίαν κατὰ τάχος ἀπελθόντος* [vel περιελθόντος], *ἀπηλλάγη?, κἀκ τούτου . . . . . τῆς Μεσοποταμίας ἄλλως τε καὶ ἐπεὶ ἐκεῖνοι τὴν Συρίαν κατέτρεχον . . ιελθόντες . . .* ἐξέστη Bk. 6 ΗΝCΥΡΙΑΝΚΑ ego, ΝCΥΡΙΑΝΚΑ Falc., ΤΗΝCΥΡΙΑΝΚΑ Bk. 7 ΙΕΛΘΟΝΤΕC Bk., ΙΕΛΘΟΝΤΟC Falc., recte opinor 7—9 supplementa sunt Bekkeri nisi quod *ταῦτα ἐγένετο* dedi pro eius *οὕτως ἐγένετο* 9 ΘΟΝΔΙΑ-ΠΡΕ absc. ΔΕΚΑΙΔΙΑΚΗ absc., *δὲ* expl. Bk. 10 ΝΟΙCΥΝΗΛΛ et ΓΑΡΜΑΚΡΙΝ et ΔΕΙΛΙΑCΕΜ absc. 11 ΜΑΥΡΟCΩΝ et ΜΑΙΝΕΝΚΑΙΥΠΟΤΗC absc., an habuerit ΥΠΟ dubitandum, spatium est 11 litterarum 12 ΤΙΩΤΩΝΑΤΑξΙ et ΟΛ-ΜΗCΕΔΙΑΠ absc., *διαπολεμῆσαι* scripsi ut spatium explerem, *πολεμῆσαι* Exc. U^R ΑΛΛΑΚΑΙΠΑΝΥ absc. 13 ΕΙΡΗΝΗCΕΝ et ΡΑΚΑΙΧΡΗΜΑΤ absc. 14 ΤΩΙ-ΑΡΤΑΒΑΝΩΙ et ΡΑΔΥΝΑCΤΕΥ et ΔΑΠΑΝΗCΕΝ absc. 15 ΠΕΝΤΑΚΙCΧΙ et ΔΑCΤΟCΥΜΠΑ et ΓΕΝΕCΘΑΙΚΑ absc. 16 ΕΚΤΕΤΟΥΤΟ absc., expl. Bk. ΟΙCΤΡΑΤΙΩΤ absc., expl. Reim. ΤΕΤΟΥΧΡΟΝΟ absc., *τε* expl. Bk.

Digitized by Google

χρόνου τριβῇ, ὃν πολὺν ἀπ' οἴκου οὐκ εἰωθότες ἦσαν, καὶ τῇ τῆς τροφῆς σπάνει, ἣν οὔτε ἐκ παρασκευῆς (οὐ γὰρ ἑτοιμάζονται) οὔτ' αὐτόθεν τῷ τὰ μὲν δεδῃῶ|σθαι τὰ δὲ ἐν τοῖς τείχεσιν εἶναι εὐπό- f. 7', 2
ρουν, δεινῶς ἤσχαλλον, οὐκ ἀκουσίως κατηλλάγη. οὐ μέντοι καὶ 3
πάντα τὰ πραχθέντα αὐτοῖς ἀκριβῶς ὁ Μακρῖνος τῇ [τε] βουλῇ ἐπέστειλεν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ θυσίαι αὐτῷ ἐπινίκιοι ἐψηφίσθησαν καὶ τὸ ὄνομα τὸ Παρθικὸν ἐδόθη. οὐ μὴν ἐδέξατο, αἰσχυνθείς, ὡς ἔοικεν, ἐπίκλησιν πολεμίων λαβεῖν ὑφ' ὧν ἥττητο.

καὶ μέντοι καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἀρμένιον πολεμωθέντα, ὥσπερ 4 Exc. UR 21
εἶπον, κατέστη, τοῦ [τε] Τιριδάτου πεμφθὲν αὐτῷ τὸ διάδημα παρὰ τοῦ Μακρίνου λαβόντος, καὶ τὴν μητέρα, ἣν ἔνδεκα μησὶν ὁ Ταραύτας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κατεσχήκει, τήν τε λείαν τὴν ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἁλοῦσαν κομισαμένου, καὶ τὰ χωρία ὅσα ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ ἐκέκτητο, τό τε [γὰρ] ἀργύριον δ κατ' ἔτος παρὰ
τῶν Ῥωμαίων εὑρίσκετο, ἐλπίσαντος λήψεσθαι. οἵ τε Δάκοι λυ- 5
μηνάμενοί τινα τῆς Δακίας καὶ πολεμησείοντες ἐπὶ πλεῖον ἀνέσχον, τοὺς ὁμήρους, οὓς ὁ Καράκαλλος ἐν συμμαχίας λόγῳ παρ' αὐτῶν εἰλήφει, κομισάμενοι.

ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἔσχεν, πόλεμος δὲ | δὴ τοῖς Ῥωμαίοις 28 f. 7, 3
ἕτερος οὐκέτ' ὀθνεῖος ἀλλ' ἐμφύλιος συνερράγη. οἱ γὰρ στρατιῶται Xiph. 344, 9 —11 (Zon. 565, 12. 13 = 115, 7—9)
τὸ μέν τι τοῖς πταίσμασιν ἀχθόμενοι, τὸ δὲ πλέον οὔτε πόνον cf. Xiph. 344, 11—13 (Zon. 565, 15= 115, 11. 12)
οὐδένα ἔθ' ἑκούσιον ὑπομένοντες, ἀλλ' ἐς πάντα δὴ πάντως ἐκδε-

7—16 = Exc. UR 21 (p. 415 sq.): ὅτι καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἀρμένιον πολεμηθέντα κατέστη τοῦ Τιριδάτου — κομισάμενοι [V. L. vide infra. praeterea: 9 Καράκαλλος (pro Ταραύτας) 11 τὰ om. V 13. 14 Δάκοι πολλὰ λυμαινόμενοι (pro Δάκοι — ἐπὶ πλεῖον)].

1 ΠΟΛΥΝΑΠΟΙΚ et ΘΟΤΕCΗCΑΝ absc. 2 ΤΡΟΦΗCCΠΑ et ΕΚΠΑΡΑCΚΕΥ et ΕΤΟΙΜΑΖΟΝ absc. 3 *αὐτόθεν — δεδῃῶσθαι* expl. Bk., ΘΕΝΤΩΙΤΑΜ abscisum est, ex litteris ΕΝΔΕΔΗΙΩ in paginae fine ΕΝ tantum et Ω possunt distingui 4 *ἀκουσίως*] ΑΚΟΥΕΙΩC V (C m²) 5 [*τε*] del. Rk. 9 *τὰ κατὰ*] ΚΑΤΑ V (ΤΑ m²) *τὸν Ἀρμένιον* restitui ex V Exc. UR dubitans, *τὴν Ἀρμενίαν* Urs., *τῶν Ἀρμενίων* Rk., cf. 48, 29, 2 *τῷ πολέμῳ τῷ κατα τὸν Δούκιον*, nec qui *τὴν Ἀρμενίαν* in *τὸν Ἀρμένιον* mutatum esset facile intellegas, ad rem cf. 77, 12, 1, 2 et 19, 1. 2 et 21, 1 10 [*τε*] exp. Bk., nec habet exc. UR *Τιριδάτου* ita V et exc. URBM, *τηριδάτου* exc. UR V, cf. ad 51, 18, 2 12 *Ταραύτας* Falc., ΤΑΡΑΥΤΟC V *τήν τε λείαν τῆν ἐκ*] ΤΗΝΘΚ ΤΕΛΙΑΝΤΗ̄ V, (ΤΕΛΙΑΝΤΗ̄ m²) 14 [*γὰρ*] exp. Bk., habent V exc. UR 15 *Δάκοι*] *Δάκριγγοι* Reim. infeliciter, intelleguntur Daci liberi provinciam Daciam infestantes 16 *πολεμησείοντες*] ΠΟΛΕΜΗCΑΙΙΟΝΤΕC V (ΑΙ exp. m²) 17 *Καράκαλλος*] ΚΑ ΚΑΡΑΛΛΟC V (ΚΑ m²) 22 *ἐθ'* Urs., ΘΤ V *ἑκούσιον*] *ἑκούσιοι* Rk. sine causa.

Digitized by Google

διητημένοι, οὔτ' αὐτοκράτορα οὐδένα ἐγκρατῶς σφῶν ἄρχοντα ἔχειν ἐθέλοντες, ἀλλὰ λαμβάνειν μὲν ἁπλετά τινα ἀξιοῦντες ἔργον δ'
2 οὐδὲν ἄξιον αὐτῶν ποιεῖν δικαιοῦντες, ἐταράσσοντο. καί σφας ἥ τε τῆς μισθοφορᾶς συντομὴ καὶ ἡ τῶν γερῶν τῶν τε ἀτελειῶν τῶν ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς ὑπηρετήμασιν, ἃ παρὰ τοῦ Ταραύτου εὗρηντο,
στέρησις, καίπερ μηδὲν αὐτοὺς μέλλοντάς σφων ἀπολαύσειν, ἐπιπαρώξυνεν, ἥ τε ἐν ταὐτῷ τρόπον τινὰ διατριβή, ἣν τοῦ πολέμου
3 ἕνεκα χειμάζοντες ἐν τῇ Συρίᾳ ἐπεποίηντο, προσεπισχύρισεν. ἔδοξεν μὲν γὰρ στρατηγικῶς πως καὶ νουνεχόντως ὁ Μακρῖνος πεποιηκέναι, τῶν μὲν ἐν τοῖς ὅπλοις ὄντων μηδὲν παρελόμενος, ἀλλ' ἀκέραια
αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς ἐκείνου νομισθέντα τηρήσας, τοῖς δ' αὖθις
f. 8r, 1 στρατευσομένοις προειπὼν | ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀρχαίοις τοῖς ὑπὸ τοῦ Σε-
4 ουήρου καταδειχθεῖσιν καταλεχθήσοιντο· τούτους τε γάρ, ἅτε καὶ κατ' ὀλίγους ἐς τὴν στρατιὰν ἥξοντας, [καὶ] τὸ μὲν πρῶτον ὑπό τε τοῦ ἀμάχου καὶ ὑπὸ δέους τὸ δὲ ἔπειτα ὑπό τε τοῦ χρόνου καὶ ὑπὸ
τοῦ ἔθους οὐδὲν νεοχμώσειν, καὶ τοὺς ἑτέρους, ἅτε μηδὲν ἀπολλύν-
29 τας αὐτούς, ἡσυχάσειν ἤλπισεν. τοῦτο δὲ εἰ μὲν ἀναχωρησάντων τε αὐτῶν ἐς τὰ οἰκεῖα τείχη καὶ κατὰ τοῦτο διασπαρέντων ἐγεγόνει, ὀρθῶς ἂν ἐπέπρακτο. ἴσως μὲν γὰρ οὐδ' ἂν ἠγανάκτησάν τινες
αὐτῶν, πιστεύσαντες ὄντως μηδὲν αὐτοὶ ζημιωθήσεσθαι τῷ μὴ
2 παραχρῆμα αὐτὸ πεπονθέναι· εἰ δὲ δὴ καὶ ἐχαλέπηναν, ἀλλ' ὀλίγοι πως ἕκαστοι ὄντες καὶ τοῖς ἐκ τῆς βουλῆς ἄρχουσιν ὑποτεταγμένοι οὐδὲν ἂν μέγα κακὸν δρᾶσαι ἠδυνήθησαν. ἐν δὲ δὴ τῇ Συρίᾳ συνεστραμμένοι, καὶ τὸ μέν τι καὶ περὶ αὐτούς, εἰ σκεδασθεῖεν, ὑποπτεύσαντες καινοτομηθήσεσθαι (τότε γὰρ διὰ τὴν τοῦ πολέμου χρείαν
3 κολακεύεσθαι ἐδόκουν), τὸ δὲ καὶ τῷ ..... ἐκεῖ-
f. 8r, 2 νοι μὲν γὰρ στρατιώτας τέ τινας | ἀπέκτειναν καὶ τῆς Μεσοποταμίας τινὰ ἐλυμήναντο, οὗτοι δὲ καὶ ἀλλήλων συχνοὺς κατέκοψαν καὶ τὸν αὐτοκράτορά σφων κατέλυσαν, καὶ δ τούτου δεινότερόν ἐστιν, τοιοῦτον ἕτερον ἐστήσαντο ὑφ' οὗ οὐδὲν ὅ τι οὐ κακὸν καὶ αἰσχρὸν ἐγένετο.

---

1 *σφῶν*] CΦWC V (N m²) 3 *δικαιοῦντες*] ΔIKAICYNTEC V (C in O mut. m²) 4 *γερῶν*] ΓEPONTWN V (ONT ind. m²) 6 *ἀπολαύσειν*] ⟨*οὐκ*⟩ *ἀπολαύσειν* vel *ἀποβαλεῖν* sive *ἀπολέσειν* Reim. coll. § 3, 4, c. 29, 1 et 36, 1 perperam, voce *σφων* indicantur *ἡ συντομὴ* et *ἡ στέρησις* 7 *ἥ τε*] TE V (H m²) 8 *προσεπισχύρισεν* Leuncl., ΠPOCEΠECXYPICEN V 11 *τὰ* om. V, ins. inter lin. m² 14 *ἥξοντας*] HPΞONTAC V (P exp. m²) [*καὶ*] exp. Bk. 17 *ἤλπισεν*] ΘΛΠICEN V (H m²) 20 *τῷ* TOV (Ω m²) 22 *πως*] *ὡς* Kuiper (litt.), quod placet 26 lacunam agnovit Reim., ⟨*ἡττῆσθαι ἐρεθισθέντες μείζω ἢ αὐτοὶ οἱ Πάρθοι κακὰ τὸ κοινὸν εἰργάσαντο*⟩ Bk. recte sine dubio quod ad sensum generalem 27 *γὰρ* suppl. Bk., perit membrana corrosa CTP et TE et AC (vocis *τινας*) perierunt 30 *οὗ* Falc., OI V.

Digitized by Google

καὶ μοι δοκεῖ ἐναργέστατα καὶ τοῦτο, εἴπερ τι ἄλλο τῶν πώ- 30
ποτε, προδειχθῆναι· ἡλίου τε γὰρ ἔκλειψις περιφανεστάτη ὑπὸ Xiph. 244, 13—17
τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐγένετο, καὶ ὁ ἀστὴρ ὁ κομήτης ἐπὶ πλεῖον
ὤφθη, ἑτερόν τέ τι ἄστρον ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς τὸ ἀκρο-
φύσιον ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἀνατεῖνον δεινῶς ἡμᾶς ἐξετάραττεν,
ὥστε τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Ὁμήρου διὰ στόματος ἀεὶ ποιεῖσθαι

ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανός, ἄιε δὲ Ζεύς.

ἐπράχθη δὲ ὧδε.

ἡ Μαῖσα ἡ τῆς Ἰουλίας τῆς Αὐγούστης ἀδελφὴ δύο τε θυγα- 2 cf. Xiph. 244, 17—21 (Zon. 565, 17—19=11b, 13—16)
τέρας, Σοαιμίδα καὶ Μαμαίαν, ἐξ Ἰουλίου Ἀουίτου ἀνδρὸς ὑπατευ-
κότος, καὶ δύο ἐγγόνους ἄρσενας, ἐκ μὲν τῆς Σοαιμίδος Οὐαρίου
τε Μαρκέλλου, ἀνδρὸς ὁμοεθνοῦς (ἐξ Ἀπαμείας γὰρ ἧς ἐκεῖνος ἦν)
καὶ ἔν τε ἐπιτροπαῖς ἐξετασθέντος καὶ ἐς τὸ συνέδριον ἐσγραφέν-
τος καὶ | μετὰ τοῦτο τελευτήσαντος Ἀουῖτον, ἐκ δὲ τῆς Μαμαίας 3 f. 8r, 8
Γεσσίου τε Μαρκιανοῦ, Σύρου τε καὶ αὐτοῦ ἐξ Ἄρκης πόλεως ὄντος
καὶ ἐπιτροπείας τινὰς προσταχθέντος, Βασσιανὸν ἔχουσα — αὕτη
μὲν οὖν οἴκοι ἐν τῇ Ἐμέσῃ τὴν διαιταν ν . . . . . , τῆς ἀδελφῆς Ἰου-

---

2 προδειχθῆναι Urs., ΠΡΟCΔΕΙΧΘΗΝΑΙ V 7 Hom. *Il.* 21, 388 ἄιε] ΑΕΙ V (Ε m² quae Ε ante Ι induxit) 9 Μαῖσα] ΜΕCΑ V (ΑΙ m²) ἀδελφὴ] ΑΔΕΛΦΗC V (C exp. m²) 10 Σοαιμίδα] ita Dio hic bis et c. 38, 4; 79, 6, 2 (V, *σοαιμία dat. c.* cod. Peir.); 79, 17, 2 (Xiph.), Σοαιμιάς titulus ab ipsa privata positus C. I. L. 10, 6569, nummi variant inter Σοαιμιάς *Soaemias* (ita nummi omnes commatis Romani, item Alexandrini et complurium civitatium Asianarum), Σναιμιάς Σεμιάς *Suaemias*, Σοαιμὶς Σναιμὶς Σοναιμὶς *Suemis*, Σοαιμία Σναιμία (vide testimonia adlata *Pros. imp. Rom.* 2 p. 232 n. 457), Σοαιμὶς etiam Herod. 5, 3, 3; 5, 8, 8 et 9, *Soemea* Vict. *ep.* 23, *Symiasera* Eutr. 8, 22 (ita G, *symia syra* B, *suria sera* C), *Symiamira* in *v. Eleg.* 2, 1; 4, 4; 14, 4; 18, 2, *Symiamyra* in *v. Macr.* 9, 2 Μαμαίαν] ΜΑΜΕΑ V (ΑΙ et Ν m²) Ἀουίτου scripsi praeeunte Sauppio qui τοῦ Ἀουίτου, ΤΟΥ V 11 Οὐαρίου] sine ι Xiph. perperam, cf. C. I. L. 10, 6569, *Bull. Comm.* 1888 p. 180 12 Ἀπαμείας Urs., ΑΠΑΜΙΑC V ἧς] ἧς ⟨καὶ⟩ Leuncl., haud male 13 ἐπιτροπαῖς] an ἐπιτροπείαις? 14 ΛΕΥΤΗCΑΝ absc. Ἀουῖτον Bk., ΑΟΥΕΙΤΟΥ V (semper) ἐκ δὲ τῆς suppl. Reim. 15 ΟΥΤΕΜΑΡ absc. Γεσσίου] Γενεσί- Xiph. perperam, cf. *M. Iulius Gessius Bassianus* in *act. Arv.* C. I. L. 6, 2086, 4 (p. 550); 2103 et *Pros. imp. Rom.* 2 p. 195 n. 230 ΤΕΚΑΙΑΥ absc. Ἄρκης] ΑΡΧΗC V (Κ m²) πόλεως ὄντος expl. Falc. 16 ἐπιτροπείας τινὰς expl. Falc. προσταχθέντος expl. Falc. ΒΑC et Α (vocis ἔχουσα) absc. αὕτη μὲν expl. Bk. 17 ἐν τῇ Ἐμέσῃ suppl. Bk., ΕΝ . . . . . ego, ΕΝΤ . . . . . Falc. Bk. ν . . . . . Bk., Μ . . . . . Falc., an μόνη εἶχε? nisi forte hic vel νοσοῦσα vel νεωστὶ et supra pro αὕτη μὲν legendum sit αὕτη εἶχεν Ἰουλίας expl. Bk.

Digitized by Google

λίας ἢ παρὰ πάντα τὸν τῆς βασιλείας αὐτῆς χρόνον συνεγεγόνει, διο-
4 λομένης. ὁ γὰρ Ἀουῖτος παρὰ μὲν τοῦ Καρακάλλου ἐς Κύπρον ἐκ
τῆς Μεσοποταμίας μετὰ τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχὴν πεμφθεὶς κληρωτῷ
τινὶ σύνεδρος ὑπό τε γήρως καὶ ὑπ' ἀρρωστίας ὤφθη συναιρούμενος·
τὰ δὲ τοῦ .. αυ ..... | αὐτοῦ, ἐπ ..... | ἐτελεύ- 5
Xiph. 344, 21. 22 (Zon. 565, 13. 14 = 115, 9. 10) **81** τησεν, Εὐτυχιανός τις ἐν τε ἀθύρμασι καὶ ἐν γυμνασίοις ἀρέσας

6 sqq. cf. *Exc. Salm.* n. 134 Muell. p. 397, 22—24 Cram., Leo p. 287, 9—11 Cram., Cedr. 1 p. 449, 12—14, cod. Paris 1712, f. 80ᵛ.

1 ἢ παρὰ] ΗΓΑΡΑ V (Γ in Π corr. m²) πάντα τὸν τῆς βασιλείας αὐτῆς χρόνον expl. Bk. συνεγεγόνει expl. Reim. διολομένης expl. Bk. 2. 3 ὁ γὰρ Ἀουῖτος—Ἀσίας ἀρχὴν suppl. Falc. nisi quod παρὰ Bekkeri est 3. 4 πεμφθεὶς κληρωτῷ τινὶ σύνεδρος supplementa sunt Bekkeri non omni dubio maiora, cf. Waddington *Fastes* n. 166, sed fieri potest ut Avitus Antonino in odium venerit 4 ὑπό τε γήρως καὶ ὑπ' ἀρρωστίας suppl. Bk. ὤφθη] an ἔφθη? συναιρούμενος expl. Bk. 5—439, 4 tentavi haec non nescius supplementa pleraque incerta esse: τὰ δὲ τοῦ .. αυ ..... αὐτοῦ ἐπ ..... ἐπεὶ ἐτελεύτησεν, Εὐτυχιανός τις ἔν τε ἀθύρμασι καὶ ἐν γυμνασίοις ἀρέσας καὶ διὰ ταῦτα μέγα ἀρθείς (ὃς αὐτοσχεδιάζων τὰς ἐμμελεστάτας ᾠδὰς ἐπὶ τούτῳ ὑφ' ἡμῶν [vel ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων vel ὑπὸ τῶν μίμων] αὐτῶν Γάννυς ποτὲ προσωνομάσθη) τήν τε τῶν στρατιωτῶν ἐς τὸν Μακρῖνον ἀπέχθειαν συνιδών. Xiphilinus haec et superiora sic contraxit: ἡ Μαῖσα ἡ τῆς Ἰουλίας τῆς βασιλίδος ἀδελφὴ, δύο τε θυγατέρας Σοαιμίδα καὶ Μαμαίαν καὶ δύο ἐγγόνους ἄρσενας ἔχουσα ἦν, ὧν ἡ μὲν Οὐάρῳ Μαρκέλλῳ Σύρῳ ἀνδρὶ, ἡ δὲ Γενεσίῳ Μαρκιανῷ Σύρῳ καὶ αὐτῷ ὄντι συνῴκησεν, οὓς καὶ ἀμφοτέρους τελευτῆσαι ἤδη συμβέβηκεν. Εὐτυχιανὸς δέ τις τῶν Καισαρείων [hoc de suo ni fallor] ἔν τε ἀθύρμασι καὶ ἐν γυμνασίοις ἀρέσας τήν τε τῶν στρατιωτῶν ἐς τὸν Μακρῖνον ἀπέχθειαν συνιδὼν (καί τι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἡλίου κ. τ. λ. p. 439, 6), idem Xiphilinus postea Dionea τοιοῦτος γάρ τις ὁ Κωμάζων ὢν καὶ τοῦτο τοὔνομα ἔκ τε μίμων καὶ γελωτοποιίας ἔχων κ. τ. λ. (79, 4, 1) excerpens ὁ μὲν γὰρ Εὐτυχιανός habet ὁ καὶ Κωμάζων (καὶ τοῦτο γὰρ τοὔνομα ἔκ τε μίμων καὶ γελωτοποιίας ἔσχε) κ. τ. λ. (p. 347, 23 sq. R. St.). unde p. 439, 1 καὶ διὰ ταῦτα Κωμάζων προσονομασθείς supplet O. Hirschfeld *Verwaltungsg.* p. 234, quod spatium longe excedit. sed posset sane Κωμάζων inseri eo loco ubi Γάννυς ποτέ fuisse conieci (p. 439, 2). verum erravit Xiphilinus a memoria destitutus, nam Eutychianus de quo hic sermo est idem esse nequit atque Valerius Comazon qui bis consulatu functus est et ter praefuit urbi, cf. 79, 4, 2 et 21, 2. hunc enim Dio 79, 3, 5 a Claudio Attalo Thraciae praeside temporibus Commodi (*Pros. imp. Rom.* 1 p. 350 n. 649) inter classiarios detrusum narrat. de quo quomodo § 2 dici possit καίτοι αὐτὸς οὐδέπω πάνυ ἐς ἄνδρας ἐτέλει — verba enim procul dubio recte fere sunt expleta et pertinent ad Eutychianum — haud facile intellegas. sed ut excluditur Comazon ita desideratur Gannys, quem Dio 79, 6, 1 non tantum τὸν τὴν νίκην αὐτῷ (Elagabalo) τὴν κατὰ τοῦ Μακρίνου παρασχόντα appellat (cf. 78, 38, 3), sed etiam τὸν τὴν ἐπανάστασιν κατασκευάσαντα, τὸν ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτὸν ἐσαγαγόντα, τὸν τοὺς στρατιώτας προσαποστήσαντα, quo manifesto ad totum nostrum locum adludit. cf. quoque ad 79, 3, 1 5 ΤΑΔΕΤΟΥ .. ΑΥ ego (ΑΥ uno ductu exaratorum dimidia tantum pars superest), ΤΑΔΕΤΟΥ .... Falc., ΤΑΔΕΤΟΥΑΥ Bk. ("ΑΥ incerta") ΕΠ] ἐπεὶ suppl. Bk. 6 ΕΝΕΥΤΥΧΙΑ absc. ΤΕΑΘΥΡΜΑCΙ absc. ΜΝΑCΙΟΙ-

Digitized by Google

καὶ διὰ ταῦτα ..... | θεὶς, ὃς αὐτο ..... | τας ἐμμελε ..... | ας ἐπὶ του ..... | νων αυτω ..... | προσωνομ ..... τε τῶν στρατιωτῶν ἐς τὸν Μακρῖνον ἀπέχθειαν συνιδών (..... | τε γὰρ οὐ πο ..... | σεων πολ ..... | καὶ οἱ τὸ τρ ..... | κον τεῖχος ..... | ποτε προ .....) καί τι καὶ ὑπὸ τοῦ ‖ Ἡλίου, ὃν Ἐλεγάβαλον ἐπικαλοῦσι καὶ μεγάλως θρησκεύουσιν, ἄλλων τέ τινων μαντειῶν ἀναπεισθείς, ἐπεχείρησε τόν τε Μακρῖνον καθελεῖν καὶ τὸν Ἀουῖτον τὸν τῆς Μαίσης ἔγγονον αὐτοκράτορα, καίπερ παιδίον ἔτι ὄντα, ἀντικαταστῆσαι. καὶ κατειργάσατο ἑκάτερον· καίτοι αὐτός τε οὐδέπω πάνυ ἐς ἄνδρας ἐτέλει, καὶ συνεργοὺς ὀλίγους εἶχεν ἐξελευθέρους καὶ στρατιώτας ἐξ ..... τέλους βουλευτάς τε Ἐμεσηνοὺς ..... ροσ ..... τοῦ τε γὰρ Ταραύτου υἱὸν αὐτὸν μοιχίδιον εἶναι πλασάμενος, καὶ τῇ ἐσθῆτι τῇ ἐκείνου, ᾗ ποτε ἐν παισὶν ἐχρῆτο, κοσμήσας. αιταραυτηι ..... τῶν βασιλι | ..... ατων τῶν | ..... συναλλετο | ..... ἕς τε τὸ στρατόπεδον νυκτός, μήτε τῆς μητρὸς αὐτοῦ μήτε τῆς

Xiph. 344, 22. 28 (Zon. 565, 14 = 115, 10. 11)

f. 8ᵛ, 1 Xiph. 344, 28—28 (Zon. 565, 15. 16 = 115, 12. 13)

2

3

Xiph. 344, 28. 29 (Zon. 565, 19. 20 = 115, 17. 18)

4 Xiph. 344, 29—345, 1 (Zon. 565, 20 — 22 = 115, 18—20)

CAPECAC absc., sane e Xiphilino ita fuisse patet quanquam spatium paulum excedit. C

1 ὃς] O V (C m²) 2 ACEΠITOY ego, ACEΠΠOY Falc., ACEΠITOYA Bk. NΩNAYTΩ Bk. ego, ΩNAYTΩ Falc. 3 ..... τε] ἰσχυράν τε Bk. ATIΩTΩN absc. ἐς] τὴν ἐς Bk. PINONAΠE absc. 4 NIΩAN absc. οὐ] OI V (in OY corr. m²) 5 τεῖχος suppl. Falc. 6 IYΠOTOYHΛIOYO absc. Ἐλεγάβαλον] ita V, Ἐλογάβαλος 79, 21, 2 (Xiph.), Ἐλεαγάβαλος 79, 11, 3 et 12, 1 (ἐλεαγάλβω) et 17, 3 (Xiph.) et Zon. semper, Ἐλιογάβαλος 79, 11, 2 cod. Peir., Ἐλεογάβαλος *ind.* libri 80. deus vocatur *Elagabalus* in titulis (Dipl. n. 74 et 75 (= 50), C. I. L. 6, 1077(?); 8, 18587; 10, 5827, cf. etiam *Alagabalus* C. I. L. 3, 4300; 6, 708. 2269) et nummis (Cohen² 4 n. 246 sqq.), princeps et deus *Heliogabalus* passim in *historia Augusta*, apud Herodianum codices variant inter ἐλεα- A, ἐλαια BV 5, 3, 4, ἐλε- 5, 5, 7 7 EΠIKAΛ et ΛΩCΘPH et ΛΩNTE et ΩNANA absc. AI 8 PHCETO et KAΘEΛEI absc. 9 TONTHC absc. Μαίσης] MECHC V (AI m²) ἔγγονον Urs., EΓONON V AYTOKPAT et ΔIONETIO absc. 10 CTHCAIKA et TOEKATEP absc. 10—13 καίτοι — ροσ .....] supplementa sunt Bekkeri (cf. Reimar. adn. 161), totus locus ita fortasse restituendus: καίτοι αὐτός τε οὐδέπω πάνυ ἐς ἄνδρας ἐτέλει καὶ συνεργοὺς ὀλίγους εἶχεν ἐξελευθέρους καὶ στρατιώτας, ἔξ τε ἱππέας τοῦ τέλους βουλευτάς τε Ἐμεσηνοὺς .... πρὸς τὸ ἔργον προσλαβών 13 H vocis Ἐμεσήνους evanuit .... POC Falc. Y ego, OYCΠPOC Bk. TOY absc. TAPATOY V (Y m²) YONAYTO absc. 14 EINAIΠΛACA et THIECΘHTI absc. 15 HΠOTEEΠΠAIC et KOCMHCAC absc. αιταραυτηι] litterae fere evanidae, videre mihi visus sum: IIAITAPAYTHI, KAICAPATHI Falc. 16 CYNAΛΛETO ego (sed tres priores litterae admodum dubiae sunt), ... AΛΛETO Falc., CHCIAΛΛETO Bk. 17 E (vocis ἕς) et TOΠEΔONN et THCMHTPO et TETHCTHΘ absc.

Digitized by Google

τήθης ἐπισταμένης, ἐσήγαγε, καὶ τοὺς στρατιώτας ἅμα τῇ ἕῳ τῆς τοῦ Μαΐου ἑκκαιδεκάτης, γλιχομένους τινὰ ἀφορμὴν ἐπαναστάσεως λαβεῖν, ἀνέπεισε νεοχμῶσαι. μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ἰουλιανὸς
1.8ᵛ, 2 ὁ ἔπαρχος (ἔτυχεν γὰρ οὐ πόρρω ἀπών) ἄλλους | τέ τινας καὶ θυγα-
84, 1[1] τέρα τοῦ Μαρκιανοῦ γαμβρόν τε ἐφόνευσεν, κἀκ τῶν λοιπῶν στρα- 5
1.18ᵛ, 1 τιωτῶν ἀθροίσας τινὰς ὡς δι' ὀλίγου προσέμειξεν ‖ ὡς καὶ πολε-
82 μιωτάτῳ τείχει. δυνηθεὶς δ' ἂν αὐτὸ αὐθημερὸν λαβεῖν (οἱ γὰρ Μαῦροι οἱ τῷ Ταραύτᾳ κατὰ τὸ συμμαχικὸν πεμφθέντες προθυμότατα ὑπὲρ τοῦ Μακρίνου, ἅτε καὶ ὁμοεθνοῦς σφίσιν ὄντος, ἠγωνίσαντο, ὥστε καὶ πύλας τινὰς διαρρῆξαι) οὐκ ἠθέλησεν, εἴτ' 10
οὖν φοβηθεὶς ἐσδραμεῖν, εἴτε καὶ ἐλπίσας ἑκόντας τοὺς ἔνδον
2 παραστήσεσθαι. ὡς δ' οὔτε τις αὐτῷ ἐπεκηρυκεύετο, καὶ προσέτι τὰς πύλας πάσας τῆς νυκτὸς ἀπῳκοδόμησαν ὥστε ἐν ἀσφαλεστέρῳ εἶναι, προσέβαλεν μὲν αὖθις αὐτοῖς, ἐπέρανε δ' οὐδέν. τόν τε γὰρ
cf. Xiph. 845, 1. 2 (Zon. 565, 22, 23 = 115, 20. 21) Ἀουΐτον, ὃν Μᾶρκον Αὐρήλιον Ἀντωνῖνον ἤδη προσηγόρευον, περι- 15
φέροντες ὑπὲρ τοῦ τείχους, καὶ εἰκόνας τινὰς τοῦ Καρακάλλου
3 παιδικὰς ὡς καὶ προσφερεῖς αὐτῷ ἀποδεικνύντες, παῖδά τε ὄντως

A
1 ΝΗϹΕϹΗΓΑ absc. ϹΤΡΑΤΙΩΤΑϹ absc. ἅμα] ΜΑ V (A m²) 2 ΤΗϹΤΟΥΜΑΙ absc. ΚΑΤΗϹΓΛΙΧ absc. ΝΑΑΦΟΡΜΗ absc. 3 ΑϹΕΩ-ϹΛΑΒΕΙ absc. ΝΘΟΧΜΩϹΑ absc. ταῦτα suppl. Falc. ὁ Ἰουλιανὸς ὁ ἔπαρχος ἔτυχεν suppl. Bk., cf. Herod. 5, 4. 3. 4, *v. Macr.* 10. 1. 2 4 πόρρω ἀπών supplevi, πρὸ πολλοῦ ἀπιών Bk. spatium excedens, nec supplementum intellego, πρὸ πολλοῦ ἐλθών S., ceterum N tanquam e codice dat Bk., non habet Falc., nec dispexi ego ΑΛΛΟΥϹ Bk., . ΛΛΟΥϹ ego, . ΝΟΥϹ Falc. 4—7 *τέ τινας — τείχει*] verba *ὡς καὶ πολεμιωτάτῳ τείχει* usque ad *Μακρῖνον . . . . . μενω . . . . . .* c. 33, 2, a prima manu omissa, in folio additicio (cf. tabulam phototypicam III) a manu secunda scripta sunt. versus autem sextus
+ᵛ
laterculi 2 folii 8ᵛ ita exaratus est +ᵛ⌐ΓΟΥΠΡΟϹΕΜΕΙΞΕΝΟΓΑΡ, idem signum initio additicii folii recurrit ⌐+ᵛ ΩϹΚΑΙΠΟΛΕΜΙΩΤΑΤΩ, unde manifestum fit ita haec coniungenda esse ut supra factum est, monente iam Sauppio *l. l.* p. 194|sq. inter *ἄλλους* ultimam vocem laterculi 1 folii 8ᵛ et *τέ τινας καὶ θυγατέρα*, quae exordiuntur eiusdem folii laterculum 2, inseruerat Falconius neglectis signis illis nec reputans quam absurdum sit credere omissionem procul dubio natam ex damno folii vel paginae codicis unde Vaticanus descriptus est, factam esse inter ipsos huius Vaticani codicis laterculos. 6 *ὡς* (prius)] an delendum? cf. ad v. 7 *προσέμειξεν*] ita V. fortasse hic tantum genuina forma a Dione usurpata superest, ceteroquin a librariis correcta scilicet 7 *τείχει*] ⟨*τῷ*⟩ *τείχει* S., sed fortasse
N
plura hic turbata sunt *δ'*] an delendum retento supra *ὡς*? *αὐτὸ*] ΑΥΤΟ V (N m¹) 10 *ἠγωνίσαντο*] ΗΓΩΝΙϹΑΤΟ V 11 *ἐσδραμεῖν* Leuncl., ϵΙϹΔΡΑ-
ϵ ω
ΜϵΙΝ V 13 *ἀπῳκοδόμησαν* Bk.. ΑΠΟΚΟΔΟΜΗϹΑΝ V (ϵ et ω add. manus recentior) *ἐπέρανε* Urs., ϵΠΑΙΡΑΝϵ V 15 *Μᾶρκον Αὐρήλιον*] ΜΑΥΡ V

Digitized by Google

αὐτὸν ἐκείνου καὶ διάδοχον τῆς ἀρχῆς ἀναγκαῖον εἶναι λέγοντες, καὶ "τί ταῦτα ὦ συστρατιῶται ποιεῖτε; τί δὲ οὕτω τῷ | τοῦ εὐεργέ- f. 18r, 2
του ὑμῶν ὑεῖ μάχεσθε"; ἐκβοῶντες, πάντας τοὺς σὺν τῷ Ἰουλιανῷ στρατιώτας, ἄλλως τε καὶ προθύμως πρὸς τὸ νεωτεροποιεῖν ἔχον-
5 τας, διέφθειραν, ὥστε τοὺς μὲν ἐπιτεταγμένους σφίσιν πλὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ (διέδρα γάρ) ἀποκτεῖναι, ἑαυτοὺς ⟨δὲ⟩ τά τε ὅπλα τῷ Ψευδαντωνίνῳ παραδοῦναι. κατεχομένους γὰρ αὐτοὺς ὑπό τε τῶν 4
ἑκατοντάρχων καὶ τῶν ἄλλων ὑπομειόνων, κἀκ τούτου διαμέλλοντας, ὁ Εὐτυχιανὸς τὸν Φῆστον, κατὰ τὸν τοῦ Ταραύτου πρόκοιτον
10 ἀντωνομάσθη, ἔπεισεν ἀποσφάξαι πάντας ἐκείνους, ἄθλόν σφισι τὴν τοῦ τεθνήξοντος ⟨ἑκάστῳ⟩ οὐσίαν τε καὶ χώραν ἐν τῇ στρατείᾳ προθείς· καὶ αὐτοῖς καὶ τὸ παιδίον ἀπὸ τοῦ τείχους ἐδημηγόρησεν ὑπόβλητα, τόν τε πατέρα ἤδη ἐπαινῶν, καὶ τὸν Μακρῖνον ὡς
| ..... f. 19r, 8
15 .....
.....
.....
....
.....|. αρ .....|καιν 33
.....| τομ .....| νατων .....| λιτι ...
20 .....|μισθος .....|ἐπὶ μηδ .....|ματι το .....
| δεδικα .....| εισχε. .....| τιαν η κα ..... λελοιπότας

---

1 *ἀναγκαῖον*] in marg. add. a m¹ 2 *συστρατιῶται* Leuncl., CYNCTPATIWTAI V *ποιεῖτε* Urs., ΠOIEITAI V *τῷ τοῦ* Bk., TOYTE V EТOY evanuit, suppl. Reim. 3 *ὑεῖ*] ita V, an hic quoque forma Dionea servata? vide ad p. 440, 6 et cf. Meisterhans³ p. 47 sq. ECOE evanuit, suppl. Urs. *πάντας* evanuit, suppl. Falc. IOY evanuit, suppl. Urs. 4 IWTAC evanuit, suppl. Urs. IΠPO evanuit, suppl. Urs. CTO evanuit, suppl. Falc. IEIN evanuit, suppl. Falc. 5 ΦOEIPAN evanuit, suppl. Bk. MENE evanuit, suppl. Bk. et Urs. (ἐ-) OYC evanuit, suppl. Urs. OY (vocis *τοῦ*) evanuit, suppl. Urs. 6 ΔPA evanuit, suppl. Bk. ⟨δὲ⟩ ins. Bk. *τά τε ὅπλα*] TATEГAP̄OΠΛA V (signa add. m¹) 9. 10 *τὸν Φῆστον — ἔπεισεν*] *τὸν Φῆστον, ⟨Φῆστος γὰρ⟩ κατὰ τὸν τοῦ Ταραύτου πρόκοιτον ⟨καὶ ὁ τοῦ Ψευδ⟩αντ⟨ωνίνου⟩ ὠνομάσθη, ⟨προσπέμψας⟩ ἔπεισεν* Bk., recte ut videtur quod ad sensum generalem, lenius sane in hunc modum suppleas *τὸν Φῆστον ⟨προσπέμψας (οὕτω δὲ τῶν Καισαρείων τις) κατὰ τὸν τοῦ Ταραύτου πρόκοιτον ἀντωνομάσθη) ἔπεισεν* 10 *ἆθλόν* scripsi, ΔOΛON V, *δῶρον* Leuncl., *δέλεαρ* Bk., memor opinor Herod. 5, 4, 3 11 ⟨*ἑκάστῳ*⟩ ins. Leuncl. 14 post *ὡς* desunt versus 14 abscissa pergamena, cf. p. 442, 5 18 . AP ego, ГAP Falc., XAP Bk. 19 TOM . ego, TOMH Falc. et Bk. ΛITI . ego, AITIK Falc., ΛITIK Bk. 21 ΔEΔIKA Falc. ego, ΔEΔIKAC Bk. EICXE Falc. ego, EICXEIK Bk. ("IK dubia") *δεδικα . . . — η κα . . . . .*] forte *τοὺς καταδεδικασμένους . . . . εισχε . . τοὺς ἢ στρατιὰν ἢ καὶ τάξιν?* 21 — p. 442, 1 *λελοιπότας — ἐπιτιμίαν*] supplementa sunt Bekkeri satis probabilia, pro *οὐσίαν* malim fortasse *γώραν*.

Digitized by Google

ἐς τὴν ἀρχαίαν οὐσίαν τε καὶ ἐπιτιμίαν ἐπαναχθῆναι. ὧ μέντοι μά-
2 λιστα αὐτοὺς ἀνηρτήσατο, ... ἕκαστον ..... δώσειν .....
ὑπέσχετο καὶ τοὺς φυγάδας κατάξειν ὡς καὶ ἐκ τούτου γνήσιος ἐκ-
γονος τοῦ Ταραύτου εἶναι δόξων. ..... | τα γε κ .....
f. 137, 1 | παρανο ..... | ειγε εκ ..... ‖ 5
.....
.....
.....
.....
.....
| ..... νο | ..... μη | ..... ιτη | 10
... κιανω | ..... τω | ..... Μακρῖνον | ..... μενω .. |
f. 8v, 2 (v. 6) 34, 1[2] (ὁ γὰρ Μάρκελλος ἐτεθνήκει), τοῦτον μὲν ἀπέκτεινεν, αὐτὸς δὲ ἀτολμή-
σας περαιτέρω χωρὶς τοῦ Μακρίνου προχωρῆσαι μετεπέμψατο αὐτόν.
καὶ ὃς ἐς τε τὴν Ἀπάμειαν ἐς τοὺς Ἀλβανίους στρατιώτας διὰ
2 ταχέων ἦλθε, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοκράτορα, καίπερ δέκατον ἔτος 15
ἄγοντα, ἀπέδειξεν, ὅπως ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ τοὺς στρατιώτας
τοῖς τε ἄλλοις καὶ πεντακισχιλίων δραχμῶν ὑποσχέσει τιθασεύσῃ·
καὶ παραυτίκα τε αὐτοῖς κατὰ χιλίας ἔνειμε, τήν τε τροφὴν καὶ
3 τοῖς λοιποῖς ἐντελῆ, καὶ τὰ ἄλλ' ἃ ἀφῄρητο αὐτούς, ἀποκατέστησεν,
ἐλπίζων σφᾶς διὰ τούτων ἱλεώσεσθαι. κἀκ τῆς αὐτῆς ταύτης αἰ- 20
τίας καὶ τῷ δήμῳ δεῖπνον κατὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν δραχμὰς
ἔνειμε πρὶν καὶ ὁτιοῦν περὶ τῆς ἐπαναστάσεως αὐτοῖς διαδηλῶσαι,
ἵνα μὴ δι' ἐκείνην ἀλλ' ἐς τὴν τοῦ υἱέος τιμὴν ἑστιᾶν αὐτοὺς νο-
μισθείη. καὶ αὐτῷ ταῦτα πράττοντι στρατιώτης τις τῶν ἀφεστη-
4 κό|των προσῆλθεν, τὴν ⟨τοῦ⟩ Ἰουλιανοῦ κεφαλὴν (εὑρέθη γὰρ κεκρυμ- 25
f. 8v, 8 μένος που καὶ ἐσφάγη) κομίζων ἐν ὀθονίοις πολλοῖς ἰσχυρῶς σφόδρα
σχοινίοις καταδεδεμένην ὡς καὶ τοῦ Ψευδαντωνίνου οὖσαν· καὶ γὰρ

1 ἐπαναχθῆναι suppl. Falc. 1—4 ὧ μέντοι μάλιστα — δόξων] supplementa sunt Bekkeri 2 ... ἕκαστον — ὑπέσχετο] ἀνά θ' ἕκαστον ἀργύριον δώσειν ἅπλετον ὑπέσχετο Bk., an ἀνά θ' ἑκατὸν δραχμὰς δώσειν αὐτοῖς ὑπέσχετο?, cf. ad 49, 31, 4 5 desunt versus 14, cf. ad p. 441, 14 10 NO Bk., nihil Falc. ego MH Falc. Bk., nihil ego ITH Falc. ego, ΠΤΗ Bk. 11 KIANΩ Bk. ego (litterae K dimidia pars superest), IANΩ Falc., Μαρκιανῷ suppl. Falc. ὁ γὰρ Μάρκελλος] cf. ad p. 440, 4—7 12 ἀτολμήσας] ΠΟ ΑΤΟΛΜΗCΑC V (ΠΟ m² quae praeterea Λ induxisse videtur ut voluerit ἀποτολμήσας, perperam), cf. Thuc. 1, 124, 1 13 προχωρῆσαι] ω littera evanuit 15 ΥΙΟΝ om. V, inter lin. add. m² δέκατον] ⟨τὸ⟩ δέκατον Leuncl. praeter necessitatem 16 ΑΓΟΝΤΑ om. V, inter lin. add. m² 19 τοῖς λοιποῖς] cf. c. 28 20 ἱλεώσεσθαι Bk., ΕΙΛΕΩCΑCΘΑΙ V 22 ὁτιοῦν] ΘΤΙΟΥΝ V (Ο m²) 24 πράττοντι Bk., ΠΡΩΤΟΝ V 25 ΚΟ (vocis ἀφεστηκότων) evanuit ⟨τοῦ⟩ ins. Urs. 27 σχοινίοις] CΧΟΝΙΟΙC V (I m²).

Digitized by Google

τῷ τοῦ Ἰουλιανοῦ δακτυλίῳ ἐσεσήμαντο. καὶ ὁ μὲν τοῦτο ποιήσας 5
ἐξέδρα ἐν ᾧ ἐκείνη ἐξεκαλύπτετο· γνοὺς δ' ὁ Μακρῖνος τὸ πεπραγμένον οὐκέτ' ἐτόλμησεν οὔτε κατὰ χώραν μεῖναι οὔτε πρὸς τὸ τεῖχος προσελάσαι, ἀλλ' ἐς τὴν Ἀντιόχειαν κατὰ τάχος ἀνεκομίσθη. καὶ
5 οὕτως οἵ τε Ἀλβάνιοι οἵ τε ἄλλοι οἱ περὶ ἐκεῖνα τὰ χωρία χειμάζοντες προσαπέστησαν. καὶ οἱ μὲν τά τε ἄλλα ἀντιπαρεσκευάζοντο, 6
καὶ ἀντέπεμπον ἔς τε τὰ ἔθνη καὶ ἐς τὰ στρατόπεδα ἀγγέλους καὶ γράμματα, ἀφ' ὧν πολλαχόθι πρός τε τὴν πρώτην ἑκατέρου περὶ τοῦ ἑτέρου πέμψιν καὶ πρὸς τὰς συνεχεῖς καὶ διαφόρους ἀλλήλαις
10 ἀγγελίας ἐταράχθησαν· κἀκ τούτου συχνοὶ μὲν καὶ τῶν γραμματο- 7
φόρων ἀμφοτέρωθεν ἐφθάρησαν, συχνοὶ δὲ καὶ τῶν θανατωσάντων τοὺς Ἀντωνινείους ἢ καὶ μὴ αὐτίκα αὐτοῖς προσθεμένων ‖ αἰτίαν f. 9r, 1
ἔσχον, καὶ οἱ μὲν καὶ ἀπώλοντο διὰ τοῦτο, οἱ δ' ἄλλο τι ὤφλον. ὧν ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα (ὁμοιοτροπώτατά τε γὰρ ἐστιν καὶ οὐδὲν μέγα 8
15 λεπτολογηθέντα ἔχει) παρήσω, τὰ δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ γενόμενα κεφαλαιώσας ἐρῶ.

ἦρχεν μὲν αὐτῆς ὁ Βασιλιανός, ὃν καὶ ἐς τὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ 35
χώραν ἔπαρχον ὁ Μακρῖνος ἐπεποιήκει, διῆγεν δέ τινα καὶ Μάριος Σεκοῦνδος, καίπερ βουλευτής τε ὑπὸ τοῦ Μακρίνου γεγονὼς καὶ
20 τῆς Φοινίκης προστατῶν· καὶ ἦσαν κατὰ ταῦτα ἀμφότεροι αὐτῷ προσκείμενοι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς τοῦ Ψευδαντωνίνου δρομοκήρυκας ἀπέκτειναν. μέχρι μὲν δὴ οὖν ἐν ἀμφιβόλῳ τὰ πράγματα 2
ἦν, μετέωροι καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ στρατιῶται οἵ τε ἰδιῶται ἦσαν, οἱ μέν τινες αὐτῶν ταῦτα οἱ δὲ ἐκεῖνα κατὰ ⟨τὸ⟩ στασιωτικὸν καὶ βου-
25 λόμενοι καὶ εὐχόμενοι καὶ διαθρυλοῦντες. ἐπεὶ δὲ τῆς ἥττης τοῦ Μακρίνου ἀγγελία ἀφίκετο, στάσις ἰσχυρὰ ἐγένετο καὶ τοῦ τε δή-

Suid. s. v. δρομοκήρυκες (Zon. lex. s. v.)

---

1 ἐσεσήμαντο] ЄCHMANTO V (ЄC m¹) 2 ἐξέδρα ἐν ᾧ ἐκείνη] ЄΞЄΔΡΑ|C ЄNΩЄKЄINH V (C et C add. m² perperam) 5 Ἀλβάνιοι Falc. ΑΛΒΙΝΙΟΙ V (ut videtur), milites sunt legionis II Parthicae qui castra habebant in monte Albano, cf. 55, 24, 4; 78, 13, 4; 78, 34, 2; 79, 2, 4; 79, 4, 3 et 6, Henzen *Ann. d. Ist.* 1867 p. 73 sqq., Dessau C. I. L. 14 p. 217 9 πέμψιν] ΠЄMΨЄIN V (Є ind. m²) 10 ἐταράχθησαν Leuncl., ЄTAPAXΘH V 11 ἐφθάρησαν συχνοί] sic V TΩNTOYCAN om. V, in marg. add. m² 11 αὐτοῖς προσθεμένων] ita Falc. nisi quod ἑαυτοῖς, hodie AYT et ΠPOCΘЄMЄ perierunt 12 αἰτίαν] supra hanc vocem ※ 14 ὧν Rk., ΩC V 16 κεφαλαιώσας ἐρῶ] KЄΦAΛAЄPΩ V (IΩCAC m²) 17 δή] OC V (N m²) 19 καίπερ — γεγονὼς om. V, in marg. add. m² καὶ Leuncl., O V 20 ἦσαν] ЄCTHCAN V (puncta add. m²) 24 ⟨τὸ⟩ ins. Leuncl. 25 ἐπεί] ЄΠI V (Є m²)

Digitized by Google

3 μου πολλοὶ καὶ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ὀλίγοι διώλοντο, ὅ τε Σε-
κοῦνδος ἐν ἀμηχανίᾳ ἔπεσε, καὶ ὁ Βασιλιανὸς φοβηθεὶς μὴ καὶ ἐν
f. 9v, 2 χερσὶν ἀπόληται ἔκ τε τῆς Αἰγύπτου ἐξέδρα, καὶ ἐς τὴν | Ἰταλίαν
τὴν περὶ τὸ Βρεντέσιον ἐλθὼν ἐφωράθη, προδοθεὶς ὑπό φίλου
τινός, ᾧ ἐν τῇ Ῥώμῃ ὄντι κρύφα προσέπεμψεν τροφὴν αἰτῶν. 5
καὶ ὁ μὲν οὕτως, ὕστερον ἐς τὴν Νικομήδειαν ἀναχθείς, ἐσφάγη·
Xiph. 345, 2—4 **36** ὁ δὲ δὴ Μακρῖνος ἔγραψε μὲν καὶ τῇ βουλῇ περὶ τοῦ Ψευδαντω-
νίνου δσα καὶ τοῖς ἐκασταχόθι ἄρχουσι, παιδίον τέ τι ἀποκαλῶν
αὐτὸν καὶ ἔμπληκτον εἶναι λέγων, ἔγραψε δὲ καὶ τῷ Μαξίμῳ τῷ
cf. Xiph. 345, 4. 5 πολιάρχῳ τά τε ἄλλα οἷα εἰκὸς ἦν, καὶ ὅτι οἱ στρατιῶται καὶ οἱ 10
νεωστὶ κατειλεγμένοι πάνθ' ὅσα καὶ πρὶν εἶχον λαμβάνειν ἀξιοῦσιν,
καὶ κοινὴν ἐπὶ τοῖς οὐ διδομένοις σφίσιν ὀργὴν καὶ οἱ ἄλλοι οἱ
2 μηδενὸς ἐστερημένοι ποιοῦνται. καὶ ἵνα γέ τις ἄλλα ὅσα παρά τε
τοῦ Σευήρου καὶ τοῦ υἱέος αὐτοῦ πρὸς διαφθορὰν τῆς ἀκριβοῦς
στρατείας εὑρηντο παραλίπῃ, οὔτε δίδοσθαι σφισι τὴν μισθοφορὰν 15
τὴν ἐντελῆ πρὸς ταῖς ἐπιφοραῖς, ἃς ἐλάμβανον, οἷόν τε εἶναι ἔφη
3 (ἐς γὰρ ἑπτακισχιλίας μυριάδας ἐτησίους τὴν αὔξησιν αὐτῆς τὴν
f. 9v, 3 ὑπὸ τοῦ Ταραύτου γενομένην τείνειν) οὔτε μὴ δίδοσθαι, τοῦ|το μὲν
ὅτι ο . . . . . | ται ἐκεῖνο δ . . . . . | δικαίων πο . . . . . | ἀλλὰ
τὰ νεν . . . . . | ἀναλώματα α . . . . . | . αἱ τὸ μὲν σ . . . . . | 20
4 τε δημοσιο . . . . . | στρατιωτικ . . . . . | μενον καὶ ο . . . . .
. . . . | ἀπολουμεν . . . . . | δυνηθη αὐ . . . . . | παῖς ὡς αυτ
. . . . . | τ' ἐφ' ἑαυτω . . . . . | ἑαυτὸν ἐπ . . . . . .
Xiph. 345, 5—18 καὶ ὅτι καὶ υἱὸν εἶχε κατωδύρατο ἑαυτόν, παραμύθιον τῆς συμφο-
ρᾶς ἔχειν ἔφη ὅτι τῷ ἀδελφοφόνῳ τῷ τὴν οἰκουμένην ἀπολέσαι 25

---

1 καὶ inter lin. add. m² 2 ἐν ἀμηχανίᾳ] an ἐς ἀμηχανίαν?, ἐν μάχῃ τινὶ Polak.
3 τῆς] ΤΗ V (C m²) 4 Βρεντέσιον] ita V, cf. ad Zon. 8, 7, 3 5 ᾧ Urs., ΩΝ V
7 ἔγραψε] ЄΓΡΑΨΑ V (Є m²) 10 καὶ (alterum) del. Leuncl. 16 ἐπι-
φοραῖς] ΜΙϹΘΟΦΟΡΑΙϹ V (ЄΠΙ m²) ἃς inter lin. add. m² 17 τὴν ὑπο]
ΤΗΔΥΠΟ (Ν m²) 19 ὅτι ὁ . . . . . ται] ὅτι οἱ στρατιῶται Bk. ἐκεῖνο
δ . . . . . .] ἐκεῖνο δ' ὅτι . . . . . Bk. 20 νεν . . . . . .] νενομισμένα Bk.
21 ΜЄΝΟΝΚΑΙΟ ego dubitans tamen de ultima littera, ΜЄΝΟΝΚΑΙϹ Falc. Bk.
22 αν . . . . . παῖς] αὐτός τε καὶ ὁ παῖς suppl. Bk. ceterum haec in V ita
exarata: ϰ ΔΥΝΗΘΗΑΥ . . . . . signis additis a m², quibus quid indicetur
o/ ΠΑΙϹΩϹΑΥΤ . . . . . .
non intellego 24 υἱὸν εἶχε κατωδύρατο] suppl. Bk. ΑΥΤΟΝΠΑΡΑ absc.
τῆς] an ⟨δὲ⟩ τῆς? ϹϹΥΜΦΟΡΑϹ absc. 25 ΟΤΙΤΩΙΑΔΕΛ absc. ἀδελφο-
φόνῳ] ἀδελφοκτόνῳ Xiph., vox ἀδελφοφόνος in lexica nondum est recepta
ΩΤΗΝΟΙΚΟΥ absc. ΟΛΘϹΑΙΘΠΙΧΘΙ absc. ἀπολέσαι] καταλῦσαι Xiph.

Digitized by Google

ἐπιχειρήσαντι ἐπεβίω. ἔπειτα καὶ τοιόνδε τι προσενέγραψεν, ὅτι 5
πολλοὺς οἶδα μᾶλλον ἐπιθυμοῦντας αὐτοκράτορα σφαγῆναι ἢ αὐ-
τοὺς βιῶναι. τοῦτο δὲ οὐ περὶ ἐμαυτοῦ λέγω, ὅτι τις ἢ ἐπιθυμή-
σειεν ἂν ἢ εὔξαιτό με ἀπολέσθαι. ἐφ' ᾧ δὴ Φούλουιος Διογενια-
νὸς ἐξεβόησεν ὅτι πάντες εὐξάμεθα.

οὗτος δ' ἦν μὲν ἐκ τῶν ὑπατευκότων, σφόδρα δ' οὐ φρενήρης, **37**
καὶ κατὰ τοῦτο οὔτ' αὐτὸς ἑαυτὸν οὔτε τοὺς ἄλλους ἤρεσκεν.
οὗτος καὶ τ . . . . . | τὸ ὑπόγραμμα . . . . . | ἐπιστολη . . . . .
. . . . . | σαντος ὅτ . . . . . καὶ πρὸς τὸ . . . . . ‖ . . . . . ς t. 9r, 1
διφθέριον . . . . . ραπτο ἀναγνῶναι | . . . . . σατο κἀκεῖνα | . . .
. . . . . θηναι καὶ ην | . . . . . ς ἄλλα τε καὶ | . . . . . σπεμφ-
θείη | . . . . . ἄντικρυς ὡς | . . . . . μοσιευθη | . . . . . .
τα κατοκνῶν | . . . . . ερ κελεύσας | . . . . . ωθῆναι τῷ | . . .
. . . . . καὶ ἄλλοις τε | . . . . . πρώτων τοῖς | . . . . . υσαν ἐπι- 2
στη | . . . . . ῦ κοινοῦ σω | . . . . . ὀνοιάν τινα | . . . . . .
ους τονδε | . . . . . ων γραμμα | . . . . . ων ἐπὶ πλει | . .
. . . . . ον ὅτι ὁ Ψευ|δαντωνῖνος εὑρὼν | . . ἐν τοῖς τοῦ Μακρίνου
κιβωτίοις μηδέπω | . . . . . α αὐτὸς ἑκὼν | . . . . . ἐξέφη-

---

1 ΠΕΒΙΩ absc. ἔπειτα suppl. Bk., non habet Xiph. ΔΕΤΙΠΡΟCΕ absc. ΤΙΠΟΛΛΟΥC absc. 2 ΝΕΠΙΘΥΜΟΥΝ absc. ΡΑΤΟΡΑCΦΑΓΗΝΑΙ absc. 3 ΙΩΝΑΙΤΟΥΤΟΔΕ absc. ΥΤΟΥΛΕΓΩΟ absc. ΥΜΗCΕΙΕ-ΝΑΝ absc. 4 ΜΕΑΠΟΔΕCΘΑΙ absc. ΟΥΛΟΥΙΟCΔΙΟ absc., ceterum Φολούιος Xiph. 5 ΕΞΕΒΟΗCΕΝ absc. CΕΥΞΑΜΕΘΑ absc. 6 ΜΕΝΕΚΤΩΝ absc. ΤΩΝCΦΟΔΡΑ absc. ΡΗCΚΑΙΚΑΤΑ absc. 7 ΑΥΤΟCΕΑΥΤΟΝΟΥ absc. ΟΥCΗΡΕCΚΕΝ absc. 8—13 tentavi haec mihi ipse non magno opere satisfaciens: *οὗτος καὶ τοῦ ταμίου τὸ ὑπόγραμμα τὸ τῆς ἐπιστολῆς οὐκ ἐθελήσαντος, ὅτι . . . . . καὶ πρὸς τὸ . . . . . ς διφθέριον προσέρραπτο* (vel *ἐπεγέγραπτο*), *ἀναγνῶναι, ἐβουλεύσατο κἀκεῖνα ἀναλεχθῆναι. καὶ ἡνίασε αὐτοὺς ἄλλα τε καὶ ὅτι οὕτως πεμφθείη. ὁ δὲ . . . . . ἄντικρυς, ὡς ἤθελε, δημοσιευθῆναι τὰ γράμματα κατοκνῶν* 8 ὑπόγραμμα suppl. Falc. ΕΠΙCΤΟΛΗ ego, ΕΠΙCΤΟΛΗC Falc. Bk. 9 ΚΑΙΠΡΟCΤΟ ego, ΚΑΙΠΡΟCΤΟΝ Falc. Bk. 10 ΡΑΠΤΟ] *ἐπετέτραπτο* Bk. *ἀναγνῶναι*] ΓΝΩΝΑΙ V, (ΑΝΑ inter lin. add. m²) 11 CΠΕΜΦΘΕΙΗ Bk. ego, ΕCΠΕΜΦΘΕΙΝ Falc. 12 ΜΟCΙΕΥΘΗ] *δημοσιευθῆναι* Falc. 13 ΕΡΚΕΛΕΥCΑC ego, ΠΕΡΚΕΛΕΥCΑC Falc. Bk., *καίπερ κελεύσας* Falc. 15. 16 . . . . . *ῦ κοινοῦ — ους*] forte *τῆς τοῦ κοινοῦ σωτηρίας πρόνοιάν τινα ποιησαμένους?*, ... *τοῦ κοινοῦ σωτῆρος πρόνοιάν τινα . . . . . ους* Bk. 16—p. 446, 2 fuitne ita fere: *τὸν δ' ἐ . . . . . τῶν γραμμάτων τούτων ἐπὶ πλεῖον οὐκ ἔπεσχον, ὅτι ὁ Ψευδαντωνῖνος εὑρὼν αὐτὰ ἐν τοῖς τοῦ Μακρίνου κιβωτίοις μηδέπω ἀπεσταλμένα(?) αὐτὸς ἑκὼν παραυτίκα ἐξέφηνεν, ὡς διὰ ταῦτα διαβολὴν αὐτοῦ πρὸς τοὺς στρατιώτας ποιούμενος?*, in quibus *ὅτι ὁ Ψευδαντωνῖνος εὑρὼν ἐν τοῖς τοῦ Μακρίνου κιβωτίοις* et *πρὸς τοὺς στρατιώτας ποιούμενος* praeivit Bk. 16 ΩΝΕΠΙΠΛΕΙ Bk. ego, ΟΝΕ-ΠΙΠΛΕΙ Falc. 18 ΙΟΙCΜΗΔΕΠΩ Bk. ego, ΟΙCΜΗΔΕΠΩ Falc. ΑΑΥΤΟCΕ-ΚΩΝ Bk. ego, ΙΑΑΥΤΟCΕΚΩΝ Falc.

Digitized by Google

νεν | . . . . . α διαβολὴν | . . . . . πρὸς τοὺς στρατιώτας ποιού-
Xiph. 345, 18 —27 (Zon. 566, 1–8 = 115, 22—25) 3 μενος. οὕτω δὲ ταχέως ἐπ᾽ αὐτὸν ἤλασεν ὥστε χαλεπῶς τὸν
Μακρῖνον ἐν κώμῃ τινὶ τῶν Ἀντιοχέων, ἑκατόν τε καὶ ὀγδοήκοντα
4 ἀπὸ τῆς πόλεως σταδίους ἀπεχούσῃ, συμβαλεῖν αὐτῷ. ἔνθα δὴ
τῇ μὲν προθυμίᾳ τῇ τῶν δορυφόρων ἐκράτησεν (τούς τε γὰρ 5
θώρακας τοὺς λεπιδωτοὺς καὶ τὰς ἀσπίδας τὰς σωληνοειδεῖς ἀφε-
f. 9v, 2 |λόμενος αὐτῶν κουφοτέρους σφᾶς ἐς τὰς μάχας ἐπεποιήκει), τῇ δὲ
ἑαυτοῦ δειλίᾳ ἡττήθη, καθάπερ καὶ τὸ δαιμόνιον αὐτῷ προεδήλω-
5 σεν. ἐν γὰρ δὴ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν ᾗ τὰ πρῶτα αὐτοῦ περὶ τῆς
ἀρχῆς γράμματα ἡμῖν ἀνεγνώσθη, περιστερά τις ἐπὶ εἰκόνα Σεουή- 10
ρου, οὗ τὸ ὄνομα αὐτὸς ἑαυτῷ ἐτέθειτο, ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀνακειμέ-
νην ἐπέπτατο· καὶ μετὰ τοῦτο, ὅτε τὰ περὶ τοῦ υἱέος ἔπεμψεν, οὔτε
ὑπὸ τῶν ὑπάτων οὔθ᾽ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν συνήλθομεν (οὐ γὰρ
ἔτυχον παρόντες) ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν δημάρχων, ὅπερ ἐν τῷ χρόνῳ τρό-
6 που τινὰ ἤδη κατελέλυτο. οὐ μὴν οὐδὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ τῆς 15
ἐπιστολῆς προοιμίῳ, καίτοι καὶ Καίσαρα καὶ αὐτοκράτορα αὐτὸν
ὀνομάσας, καὶ τὰ γραφέντα ὡς καὶ παρ᾽ ἀμφοτέρων ἐπισταλέντα
προδηλώσας, ἐνέγραψεν· ἔν τε τῇ διηγήσει τῶν πεπραγμένων τῆς μὲν
τοῦ Διαδουμενιανοῦ προσηγορίας ἐπεμνήσθη, τὴν δὲ τοῦ Ἀντωνί-
νου, καίπερ ἔχοντος αὐτοῦ καὶ ταύτην, παρέλιπεν. ταῦτα μὲν οὖ- 20
38 τως ἔσχεν, καὶ νὴ Δία καὶ ὅτε περὶ τῆς τοῦ Ψευδαντωνίνου ἐπα-
f. 9v, 3 ναστά|σεως ἐπέστειλεν, εἶπον μέν τινα οἱ ὕπατοι κατ᾽ αὐτοῦ, ὥσπερ
εἴωθεν ἐν τοῖς τοιούτοις γίγνεσθαι, εἶπεν δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν τις

---

2 ΤΩΔΕΤΑ absc. ΤΟΝΗΛΑCΕΝ absc. ΠΩCΤΟΝΜΑ absc. 3 ΚΩ-ΜΗΙΤΙ absc., nisi quod litterae Κ hasta directa superesse videtur in ΕΝΙ quod praecedit, minus recte *ἐν Ἡμμαις κώμῃ τινί* prop. Wesseling. ΤΙΟΧΕΩΝΕ absc. ΟΓΔΟΗΚΟΝ absc. 4 ΠΟΛΕΩCCΤ absc. ΧΟΥCΗCΥΜ absc. ἔνθα δὴ *τῇ μὲν* Bk., ... ΙΜΕΝ V, *τῇ μὲν οὖν* Xiph. 5 ΘΥΜΙΑΙΤΗΤ absc. ΡΩΝΕΚΡΑΤΗ absc. ΓΑΡΘΩΡΑΚΑ absc. 6 ΔΩΤΟΥCΚΑ absc. ΤΑCCΩ-CEC ΛΗΝ absc. 7 *σφᾶς ἐς τὰς μάχας*] CΦΑΓΑΙCΤΕΜΑΧΑΙC V (CEC et . . add. m², praeterea induxit ΓΑΙ et Ι paenultimum sed postea ΤΑ restituit mutato Γ in Τ) *ἐπεποιήκει* Urs., ΠΕΠΟΙΗΚΕΙ 9 ΕΝΗ inter lin. add. m² quae praeT terea Ι vocis ΕΚΕΙΝΗΙ induxit 12 *ἐπέπτατο*] ΕΠΕCΠΑΤΟ V (Τ add. m² et C delevit), cf. ad 50, 8, 2 *τοῦ υἱέος*] ΑΥΤΟΥ ΥΙΕΟC V (ΥΙΕΟC add. et ΑΥ del. m²) ΠΟΤΩΝ 13 *ὑπὸ τῶν ὑπάτων*] ΥΠΑΤΩΝ V (ΠΟΤΩΝ m²) 14 *τρόπον*] ΤΟΥΤΟΝ V ΤΡΟΠΟ Γ (ΤΡΟΠΟ et puncta m²) 18 *διηγήσει*] ΔΙΗΤΗCΕΙ V (Γ m²) *τῶν*] ΤΩΤΩΝ V (puncta add. m²) 19 *ἐπεμνήσθη*] ΕΠΕΜΝΗCΘΗΝ V (Ν ind. m²) 20 *παρέλιπεν* Bk., ΠΑΡΕΛΕΙΠΕΝ V 23 *γίγνεσθαι*] sic V

Digitized by Google

τῶν τε δημάρχων ἕτερος· καὶ ἐκείνῳ μὲν τῷ ⟨τε⟩ ἀνεψιῷ αὐτοῦ καὶ ταῖς μητράσι τῇ τε τήθῃ πόλεμός [τε] ἐπηγγέλθη καὶ ἐπεκηρύχθη, τοῖς δὲ συνεπαναστᾶσιν αὐτῷ ἄδεια ἂν γνωσιμαχήσωσιν, ὥσπερ καὶ ὁ Μακρῖνος αὐτοῖς ὑπέσχητο, ἐδόθη. καὶ γὰρ ἃ διελέχθη τοῖς 2
στρατιώταις ἀνεγνώσθη, ἐξ ὧν ἔτι καὶ μᾶλλον τὴν ταπεινότητα καὶ Xiph. 345, 16—18
τὴν μωρίαν αὐτοῦ πάντες κατέγνωμεν· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ ἑαυτὸν Xiph. 345, 14—16
μὲν πατέρα τὸν δὲ Διαδουμενιανὸν υἱὸν αὐτοῦ συνεχέστατα ἀπεκάλει, καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ Ψευδαντωνίνου διέβαλλε, πολὺ νεώτερον αὐτοῦ τὸν υἱὸν αὐτοκράτορα ἀποφήνας. ἐν δ' οὖν τῇ μάχῃ ὁ μὲν 3
Γάννυς καὶ τὰ στενὰ τὰ πρὸ τῆς κώμης σπουδῇ προκατέλαβε καὶ τοὺς στρατιώτας εὐπολέμως διέταξεν, καίτοι καὶ ἀπειρότατος τῶν στρατιωτικῶν ὢν καὶ ἐν τρυφῇ βεβιωκώς· οὕτω που μεγάλη τύχη πρὸς πάντα ἁπλῶς προφέρει, ὥστε καὶ ἐπι|στήμας τοῖς ἀγνοοῦσιν f. 10^{r}, 1
αὐτὴν χαρίζεσθαι. τὸ δὲ δὴ στράτευμα αὐτοῦ ἀσθενέστατα ἡγω- 4 Xiph. 345, 27—346, 14 (Zon 566, 8—11 = 115, 25—116, 4)
νίσατο, καὶ εἴ γε μὴ ἥ τε Μαῖσα καὶ ἡ Σοαιμὶς (συνῆσαν γὰρ ἤδη τῷ παιδίῳ) ἀπό τε τῶν ὀχημάτων καταπηδήσασαι καὶ ἐς τοὺς φεύγοντας ἐσπεσοῦσαι ἐπέσχον αὐτοὺς τῆς φυγῆς ὀδυρόμεναι, καὶ ἐκεῖνο σπασάμενον τὸ ξιφίδιον, ὃ παρέζωστο, ὤφθη σφίσιν ἐπὶ ἵππου θείᾳ τινὶ φορᾷ ὡς καὶ ἐς τοὺς ἐναντίους ἐλάσον, οὐκ ἄν ποτε ἔστησαν. καὶ ὡς δ' ἂν αὖθις ἐτράποντο, εἰ μὴ ὁ Μακρῖνος ἰδὼν αὐτοὺς ἀνθισταμένους ἔφυγεν.

καὶ ὁ μὲν οὕτως τῇ Ἰουνίου ὀγδόῃ ἡττηθεὶς τὸν μὲν υἱὸν πρὸς 39

---

9 sqq. cf. Leo pag. 287, 12. 13 Cram., Cedr. 1 p. 449, 15. 16, cod. Paris. 1712 f. 80^{v}

---

1 ⟨τε⟩ inserui praeeunte Ursino qui ⟨καὶ⟩ τῷ 2 [τε] del. Bk., vide ad 1 4 ἃ inter lin. add. m^{2} 5 τὴν ταπεινότητα] ΤΗΝΑΠΘΙΝΟΤΗΤΑ V (Τ m^{2}) 7 αὐτοῦ Reim., αὐτοῦ Xiph., ΑΥΤΩΙ V 9 ἐν] ΑΝ V (Θ m^{2}) 10 *Γάννυς* Leuncl., ΤΑΝΝΥC V (Γ et Ι m^{2} quae Τ expunxit), *Γάννης* c. 39, 4, utram formam praeferam dubius haereo, si Graecum nomen est haec seligenda videtur, sin Syriacum, videant periti an illa potior sit, ceterum cf. c. 31, 1 et 79, 6, 1—3? 12 τρυφῇ] ΤΡΥΦΗC V (C del. m^{2}) μεγάλη] an μέγα ἡ coll. Thuc. 1, 93, 3? 13. 14 CΤΗΜΑC — CΤΡΑΤΕΥΜΑΑΥΤ m^{2} scripsit in membranula qua codicis membranam admodum hic corrosam operuerat ἐπιστήμας restitui ex V monente Sauppio, ὥστε — αὐτὴν χαρίζεσθαι apud Dionem offensione caret ἀγνοοῦσιν Leuncl., ΓΝΟΥCΙΝ V 15 εἴ] Η V (in ΘΙ mut. m^{2}) Σοαιμὶς Reim., ΘΒΑΙΜΙC V (deleto Β add. Ο m^{2}), Σοαιμία Urs., cf. ad c. 30, 2 18 παρέζωστο] ΓΑΡΕΖΩCΤΟ V (Γ in Π mut. m^{2}) σφισιν] ΘΦΙCΙΝ V (Θ in C mut. m^{2}) 19 ἐλάσον Xiph., ΘΛΑCΑΝ V 20 καὶ] ΔΙΚΑΙ V (ΔΙ del. m^{2}) αὖθις Urs., ΑΥΤΗC V, πάλιν Xiph. (ἐτράποντο δ' ἄν ὡς καὶ πάλιν) 22 Ἰουνίου Reim. coll. c. 41, 4, ΙΟΥΛΙΟΥ V

Digitized by Google

τὸν Ἀρτάβανον τὸν τῶν Πάρθων βασιλέα διά τε τοῦ Ἐπαγάθου καὶ δι' ἄλλων τινῶν ἔπεμψεν, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Ἀντιόχειαν ὡς καὶ
2 νενικηκώς, ὅπως καταδεχθῇ, ἐσελθών, ἔπειτα διαγγελθείσης τῆς ἥττης αὐτοῦ, καὶ φόνων ἐκ τούτου πολλῶν κἀν ταῖς ὁδοῖς κἀν τῇ πόλει, ὥς που καὶ εὐνοίας ἑκατέρῳ τις αὐτῶν εἶχε, γιγνομένων, ἀπέ- 5
δρα καὶ ἐκεῖθεν νυκτὸς ἐπὶ ἵππων, τήν τε κεφαλὴν καὶ τὸ γένειον
f. 10r, 2 πᾶν | ξυράμενος, καὶ ἐσθῆτα φαιὰν κατὰ τῆς ἁλουργοῦς, ἵν' ὅτι μά-
3 λιστα ἰδιώτῃ τινὶ ἐοικῇ, λαβών. καὶ οὕτω μετ' ὀλίγων ἐς Αἰγὰς τῆς Κιλικίας ἐλθών, ὀχημάτων τε ἐνταῦθα ὡς καὶ στρατιώτης τις τῶν ἀγγελιαφόρων ὢν ἐπέβη, καὶ διεξήλασε διὰ τῆς Καππαδοκίας 10
καὶ τῆς Γαλατίας τῆς τε Βιθυνίας μέχρι Ἐριβώλου τοῦ ἐπινείου τοῦ κατ' ἀντιπέρας τῆς τῶν Νικομηδέων πόλεως ὄντος, γνώμην ἔχων ἐς τὴν Ῥώμην ἀναδραμεῖν ὡς καὶ ἐκεῖ παρά τε τῆς βουλῆς καὶ
4 παρὰ τοῦ δήμου βοηθείας τινὸς τευξόμενος. καὶ εἴπερ ἐπεφεύγει, πάντως ἄν τι κατείργαστο· ἡ γὰρ εὔνοιά σφων παρὰ πολὺ ἐς αὐ- 15
τόν, πρός τε τὸ τῶν Σύρων τόλμημα καὶ πρὸς τὴν τοῦ Ψευδαντωνίνου ἡλικίαν τό τε τοῦ Γάννυ καὶ τοῦ Κωμάζοντος αὐτεπίτακτον σκοπούντων, ἐποίει, ὥστε καὶ τοὺς στρατιώτας ἂν ἢ ἑκόντας μετα-
5 νοῆσαι ἢ καὶ ἄκοντας καταδαμασθῆναι. νῦν δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἀνθρώπων δι' ὧν διῄει, εἰ καὶ ἐγνώρισέν τις αὐτόν, ἀλλ' οὕτι καὶ 20
ἐφάψασθαι ἐτόλμησεν αὐτοῦ· ὡς δὲ ἐκ τοῦ Ἐριβώλου διαπλέων ἐς
f. 10r, 3 Xiph. 846, 14—19 (Zon. 566, 11—15=116,4—8) τὴν Χαλκηδόνα (οὐ γὰρ | ἐθάρσησεν ἐς τὴν Νικομήδειαν ἐσελθεῖν, φοβηθεὶς τὸν τῆς Βιθυνίας ἄρχοντα Καικίλιον Ἀρίστωνα), ἔπεμψε πρός τινα τῶν ἐπιτρόπων ἀργύριον αἰτῶν καὶ κατὰ τοῦτο ἐγνώσθη,

---

2 αὐτὸς inter lin. add. m² 3 καταδεχθῇ] ΚΑΤΑΔΕΙΧΘΗ V (Ι del. m²) ἐσελθών Bk., ΕΙCΕΛΘΩΝ V 4 τούτου Xiph., ΤΟΥΤΩΝ V 5 ἑκατέρῳ Xiph., ΕΚΑΤΕΡΟΥ V 6 ἵππων] ΙΠΠΕΩΝ V (Ε del. m²), ἵππου Xiph. 7 ΞΥ et ΦΑ in membranula m², cf. ad pag. 447 v. 13. 14 8 ἐς Bk., ΕΙC V Αἰγὰς] cf. ad 47, 30, 1 11 τε inter lin. add. m² μέχρι reduxi ex V, μέχρις Xiph. 12 ἔχων] ΕΧΩ^{N} V (Ν m²) 14 ἐπεφεύγει] ἐξεπεφεύγει Reim., ἐκπεφεύγει Bk., praeter necessitatem 16 πρὸς (prius)] ΠΡΟ$^{C}_{Γ}$ V (C m²) 17 Γάννυ] ΠΑΝΝΥ V (Γ m²), cf. ad c. 38, 3 αυτεπίτακτον] ἀνεπίτακτον Leuncl. perperam, cf. Plat. *polit.* p. 267 A. B; 260 E; 275 C; 260 C, Poll. 1, 156 et Thuc. 7, 69, 2 ex Naberi coniectura 18 καὶ — ἂν ἢ ἑκόντας Rk., ΚΑΙ — ΘΝΗCΚΟΝΤΑC V, κἄν — ἤτοι ἑκόντας Bk. 20 οὔτι restitui ex V, οὔ τοι Bk. 22 ΕCΤΗΝΝΙΚΟ absc. ἐσελθεῖν] ΕΙ..... V CΕΛΘΕΙΝΦΟ absc. 23 ΤΗCΒΙΟΥΝΙ absc. ΚΑΙΚΙΛΙΟΝ absc., cf. C. I. L. 6, 31338a, *Eph. epigr.* 8 p. 300 ΠΕΜΨΕΠΡΟC absc. 24 τινα — αἰτῶν] ΤΙΝΑΤΩΝ$\overline{\text{ΑΡΓ}}$ ΤΡΟΠΩΝ$\overline{\text{ΑΙ}}$ΤC V (lineolas add. m²), ΥΡΙΟΝΕΠΙ et ΟΝΚΑΙΚΑΤΑ absc.

Digitized by Google

κατελήφθη τε ἐν τῇ Χαλκηδόνι ἔτι ὤν, καὶ ἐπελθόντων καὶ τῶν 6
ὑπὸ τοῦ Ψευδαντωνίνου ⟨πεμφθέντων⟩ ἵνα ..... νῦν εἰ πώ-
ποτε ....., συνελήφθη τε ὑπ' Αὐρηλίου Κέλσου ἑκατοντάρχου, καὶ
μέχρι τῆς Καππαδοκίας ἤχθη ὥσπερ τις τῶν ἀτιμοτάτων. ἐνταῦθα 40
5 δὲ μαθὼν ὅτι καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐαλώκει (διὰ γὰρ τοῦ Ζεύγματος
αὐτόν, δι' οὗ πρότερον διιὼν Καῖσαρ ἀπεδέδεικτο, διελαύνοντα Κλαύ-
διος Πολλίων ὁ τοῦ στρατοπέδου ἑκατόνταρχος συνέλαβεν) ἔρριψέ Xiph. 846,
τε αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὀχήματος (οὐ γὰρ ἐδέδετο) καὶ τότε μὲν τὸν 19—21
ὦμον συνέτριψε, μετὰ δὲ τοῦτο οὐ πολλῷ ὕστερον ἀποθανεῖν κελευ- 2
10 σθεὶς πρὶν ἐς τὴν Ἀντιόχειαν ἐσελθεῖν ἐσφάγη τε ὑπὸ Μαρκιανοῦ
Ταύρου ἑκατοντάρχου, καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα ἄταφον ἔμεινε μέχρις οὗ
ὁ Ψευδαντωνῖνος, ἐς τὴν Βιθυνίαν ἐκ τῆς Συρίας παρελθών, ἐφήσθη
αὐτῷ.

ὁ μὲν οὖν Μακ|ρῖνος οὕτω, καὶ γέρων ὤν (πεντήκοντα γὰρ καὶ 3 f. 10v, 1
15 τέσσαρα ἦγεν ἔτη, τριῶν που μηνῶν δέοντα ἢ πέντε) καὶ ἐμπειρίᾳ Xiph. 846, 21—
πραγμάτων προφέρων, ἀρετήν τε ὑποδεικνύων καὶ τοσούτων στρα- 27 (Zon. 566, 16
—22 = 116,
10—16)

---

14. 15 cf. cod. Paris. 1712 f. 80v.

---

1 COHKATELH absc., ceterum *κατελείφθη* Xiph. HXAAKHΔONI absc. ΠΕΛΘΟΝΤΩΝ absc. 2 OTOYΨEYΔAN absc. ⟨*πεμφθέντων* ins. Reim. ex Xiph. *ἵνα ..... νῦν εἰ πώποτε .....*.] *ἵνα ἐκποδὼν νῦν εἰ πώποτε ποιοῖεν* Polak. 3 *συνελήφθη*] CYNΘΛHMΦ . . V τε supplevi *ὑπ' Αὐρηλίου Κέλσου ἑκατοντάρχου* suppl. Falc. 4 ΘXPITHCKAΠ absc. XΘHΩCΠΕΡ absc. *ἀτιμοτάτων* suppl. Bk., praeeunte Falconio qui *ἀτιμητοτάτων* 5 MAΘΩNOTI absc. TOYΘAΛΩKEI absc. 5. 6 *Ζεύγματος — διελαύνοντα* suppl. Bk., qui *ζεύγματος*, intellegitur notum *Ζεῦγμα* ad Euphraten, ad rem cf. c. 19, 1 6. 7 *Κλαύδιος — συνέλαβεν* suppl. Falc. 7 ΘΡΡIΨΘ absc. 8 OTOYOXH absc. ΔΘΔΘ-TOKAI absc. 9 NΩMONCYNΘ absc. *μετὰ δὲ — ὕστερον* expl. Polak., MΘT . . . . . TΩΠΟΛΛΩΥ . . . . . V sed TΩ exp. m², *μετ' οὐ πολὺ δὲ (ἐσφάγη)* Xiph. 9. 10 *ἀποθανεῖν — Μαρκιανοῦ* suppl. Falc., nisi quod *πρὶν* Bekkeri est 11 *Ταύρου* suppl. Bk. *ἑκατοντάρχου* suppl. Falc. 11. 12 *καὶ αὐτοῦ — Ψευδαντωνῖνος* suppl. Bk. 12 *ἐς τὴν Βιθυνίαν ἐκ τῆς Συρίας* suppl. Falc. *παρελθών* suppl. S., *παριών* Bk., littera post ΠAP dimidiata Ω videtur, an *παρών*?, cf. 40, 21, 2 *ἐφήσθη* suppl. Bk. 11. 12 OYOΨEYΔAN et ΘCTHNBIOY et CYPIACΠAPC et AYTΩOMΘ in membranula superducta a m², cf. ad c. 38, 3 14 NOYNMAKPINOCOY absc. ΠΕNTH absc. 15 TΘCCAPAHΓΘNΘT absc., ceterum spatium excedunt hae litterae, ut credibile sit nonnull s omissās a m¹ addidisse m², *πεντήκοντα γὰρ καὶ τέσσαρα ἔτη ἦγε* Xiph., et ita Reim. μηνῶν supplevi coll. cod. Paris. 1712. (*ζήσας ἔτη νγ μῆνας θ*), *ἡμερῶν* Falc. *πέντε* suppl. Falc. KAIΘMΠΕI absc. 16 ΠPOΦΕPΩ absc. YΠOΔΘIK absc. COYTΩNC absc.

Digitized by Google

τευμάτων ἄρχων, ὑπό τε παιδαρίου, οὗ μηδὲ τὸ ὄνομα πρότερον
4 ἠπίστατο, κατελύθη, ὥς που καὶ τὸ μαντεῖον αὐτῷ προεμήνυσε,
..... ου Ζεὺς ὁ Βῆλος χρωμένῳ οἱ αὐτὸ τοῦτο ἔφη
"ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
σὴ δὲ βίη λέλυται χαλεπὸν δέ σε γῆρας ἱκάνει,"
φεύγων τε ..... σης ἢ νενικη ..., δραπετεύσας διὰ τῶν ἐθνῶν ὧν
5 ἦρξε, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν τυχόντων ὥσπερ τις λῃστής, ἐπιδὼν ἑαυτὸν
μετ' ἀτιμοτάτων κακούργων ..... φρουρούμενον ᾧ πολλοὶ πολλάκις
βουλευταὶ προσήχθησαν, ἀποθανεῖν τε ἐκελεύσθη τὴν τοῦ κολάσαι πάντα
τινὰ Ῥωμαίων ἀπολῦσαί τε ἐξουσίαν ἔχων, καὶ πρὸς ἑκατοντάρχων
συνελήφθη τε καὶ τῆς κεφαλῆς ἀπεστερήθη οὓς καὶ αὐτοὺς μετὰ τῶν
ἄλλων τῶν τε χειρόνων καὶ τῶν κρειττόνων ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν εἶχεν
f. 107, 2 41 καὶ αὐτῷ | καὶ ὁ υἱὸς προσαπώλετο. οὕτω που οὐδεὶς οὐδὲ τῶν
Xiph. 346, 27— σφόδρα δοκούντων ἐρρῶσθαι βεβαίαν τὴν ἰσχὺν ἔχει, ἀλλὰ καὶ οἱ
80 πάνυ εὖ πράττοντες ἐξ ἴσου τοῖς λοιποῖς αἰωροῦνται.
2 καὶ ὁ μὲν ἐπαινεθεὶς ἂν ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους, εἴ γε μὴ αὐ-
τὸς αὐταρχῆσαι ἐπετεθυμήκει, ἀλλ' ἐπιλεξάμενός τινα τῶν ἔς γε τὴν
γερουσίαν τελούντων τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς προστατῆσαι, αὐτο-
3 κράτορα αὐτὸν ἀπεδεδείχει, καὶ μόνως ἂν οὕτως τὸ αἰτίαμα τὸ τῆς
ἐπὶ τὸν Καράκαλλον ἐπιβουλῆς, ὡς καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ σωτηριαν
ἀλλ' οὐ διὰ τὴν τῆς ἡγεμονίας ἐπιθυμίαν ποιησάμενος αὐτήν, ἐκ-
φυγών, καὶ διέβαλεν ἅμα ἑαυτὸν καὶ διέφθειρεν, ὥστε καὶ ἐν ὀνεί-
4 δει καὶ ἐν παθήματι ἀξιωτάτῳ αὐτοῦ γενέσθαι. τῆς γὰρ μοναρ-
Xiph. 346, 80— χίας, μηδ' ὄνομα βουλευτοῦ ἔχων, ὀριγνηθεὶς καὶ τάχιστα καὶ βα-
82

---

1 ΑΡΧΩΝΥΠΟ absc. ΟΥΜΗΔΘΤ absc. ΤΘΡΟΝΗΠΙ absc. 2 ΛΥΘΗΩΟΠ absc. ΤΘΙΟΝΑΥΤ absc. ϹΘ absc. 3 ..... *ου*] an καὶ γάρ που, in quibus tamen *που* brevi intervallo iteratum offendit, vel *καὶ γὰρ ὅ?, προεμήνυσε. χρωμένῳ γὰρ αὐτῷ τοῦτο ἔφη* Xiph. *Βῆλος* suppl. Falc., cf. c. 8, 5 ΛΟϹΧΡΩΜΘ absc. ΤΟΥΤΟΘΦ absc. 4 ΜΑΛΑΔΗϹΘ absc. ϹΙΜΑΧΗΤΑΙ absc. 5 *βίη* Falc., ΒΙΗΙ V ΛΥΤΑΙΧΑΛΘ absc. ΡΑϹΙΚΑΝΘΙ absc. *ὦ γέρον — ἱκάνει*] Hom. *Il.* 8, 102 sq. 6 *φεύγων — νενικη . . . .*] an *φεύγων τε μᾶλλον ἐκ . . σης ἢ νενικημένος?, φεύγων τε μᾶλλον ἐκ νίκης ἢ νενικημένος?* 6—12 *δραπετεύσας — ἐξουσίαν εἶχεν*] supplementa sunt Bekkeri 7 ..... *φρουρουμένον*] an *ὁμοῦ φρουρουμένον?, αἰσχρῶς φρουρούμενον* Polak. 9 *κολάσαι* Bk., ΚΘΛΘΥ ... V 11 *συνελήφθη* Falc., . ΥΝΘΛΗΜΦΟΗ V 17 *αὐταρχῆσαι*] ΑΡΤΑΡΧΗϹΑΙ V (Υ m²) 19 *αἰτίαμα*] ΤΙΑΜΑ V (ΑΙ in marg. add. m²) 22 *ὥστε* Bk., ΩϹΓΘ V *καὶ ἐν ὀνείδει*] ΚΑΙΝΟΝΘΙ ΚΑΙΔΙ V (Θ et ΘΙ add. m² deleto ΚΑΙ et etiam ΔΙ) 23 *ἐν*] ΟΝ V (Θ m²) *ἀξιωτάτῳ* Leuncl., ΑΞΙΩΤΑΤΟΥ V.

Digitized by Google

ρυσυμφορώτατα αὐτὴν ἀπέβαλεν· ἐνιαυτῷ τε γὰρ καὶ δύο μησὶν, τριῶν ἡμερῶν, ὥστε καὶ μέχρι τῆς μάχης λογιζομένοις συμβῆναι, δέουσιν, ἦρξεν.

1—3 cf. *Exc. Salm.* n. 134 Muell. p. 397, 22 Cram., Leo p. 287, 9 Cram., Cedr. 1 p. 449, 11 sq., cod. Paris. 1712 f. 80^{v}.

Subscriptio: ℘ ΔΙΩΝΟϹ ΡΩΜΑΙΚΗϹ ΙϹΤΟΡΙΑϹ ℘
℘ ΟΘ ℘

Vide Praefationem huius voluminis.

Digitized by Google

RELIQUIAE LIBRI LXXX.

L 10v, 8 |α. *Περὶ Ἀβίτου τοῦ καὶ Ψευδαντωνίνου καὶ τῶν φόνων ὧν εἰργάσατο* (c. 1—7).
β. Περὶ ὧν παρενόμησεν καὶ ὡς τὴν ἀειπαρθένον ἔγημε (ep. c. 11, 1. 2 et c. 9).
γ. Περὶ τοῦ Ἐλεογαβάλου καὶ ὡς τὴν Οὐρανίαν ἐς τὴν Ῥώμην μεταπεμψάμενος τῷ Ἐλεογαβάλῳ συνῴκισεν (ep. c. 11, 3 et c. 12).
δ. Περὶ τῆς ἀσελγείας αὐτοῦ (ep. c. 13—16).
ε. Ὡς τὸν ἀνεψιὸν ἐποιήσατο, ὃν καὶ Ἀλέξανδρον μετωνόμασεν (ep. c. 17. 18).
[ζ.] Ὡς κατελύθη καὶ ἐσφάγη (ep. c. 19—21).

Χρόνου πλῆθος τὰ λοιπὰ τῆς Μακρίνου καὶ Ἀδβέντου ὑπατείας καὶ ἄλλα ἔτη δ', ἐν οἷς ἄρχοντες οἱ ἀριθμούμενοι οἵδε ἐγένοντο

(972/219) *Ψευδαντωνῖνος τὸ β' καὶ Κ. Τινέιος Σακέρδως*
(973/220) *Ψευδαντωνῖνος τὸ γ' καὶ Μ. Οὐαλέριος Κωμάζων*
(974/221) *Γ. Βέττιος Γρᾶτος Σαβινιανὸς καὶ Μ. Φλάβιος Βιτέλλιος Σέλευκος*

ΤΟΥ

1 *Ἀβίτου*] A . ΒΙΤΟΥ V (ΤΟΥ add. m²; inter A et B spatium unius litterae ubi A vel Λ scriptum fuisse videtur) 2 *παρενόμησεν*] cf. ad 46, 13, 2 4 *Ἐλεογαβάλου*] cf. ad 78, 31, 1 8 *Ἀδβέντου* Urs., ΑΛΒΘΝΤΟΥ V *ὑπατείας* Urs., ΥΠΑΤΙΑC V 11 *K. Τινέιος* scripsi, ΚΤΙΝΑ V, cf. C. I. L. 2, 742; 6, 865. 31162, Lanciani *acque* n. 114, *Pros. imp. Rom.* 3 p. 322 n. 171 (et n. 170. 172) *Σακέρδως*] *Σακέρδως ⟨τὸ β'⟩* Reim., iterationis nota additur in titulis optimis *Act. Arv. s. a.* 218 (C. I. L. 6, 2104), C. I. L. 6, 1984, Wilmanns 135, omittitur tamen in fastis (cf. *chron. min.* ed. Momms. 3, p. 512), praeterea C. I. L. 3, 3484. 4590. 5580. 5581; 6, 3057, 3066, Mommsen *inscr. Helv.* 219. 220, nec datur mox Comazonti (cf. C. I. L. 6, 866; 14, 2809) 13 *M. Οὐαλέριος* scripsi, ΛΟΛΛΟΥΑΛΙ V, *Εὐτυχιανὸς* Reim. perperam omnino, cf. ad 78, 31, 1. — primas litteras ΛΟ ex dittographia natas puto, *Marcus* audit C. I. L. 6, 866, *Publius* C. I. L. 14, 2809 (quod praenomen tuetur *Publia Valeria Comasia*, filia ut videtur eius, monente Dessau *Pros. imp. Rom.* 3 p. 355 n. 42), vide an duo habuerit praenomina, gentilicium *Valerium* habet C. I. L. 14, 2809, fast. Theonis (*chron. min.* ed. Momms. 3 p. 377) 14 *Γ. Βέττιος* scripsi, Γ̄Β . ΤΤ̄ V, *C. Vettius* dipl. n. 84 C. I. L. 3 suppl. p. 1997, C. I. Gr. 4472 = Le Bas-Waddington 3 n. 1839. cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 412sq. *Γρᾶτος* Leuncl. (*Γράτος*), ΤΡΑΤΟC V, *Gratus l. l.*, C. I. L. 6, 1529, Syncell. p. 400 Bonn., fasti (*chron. min.* ed. Momms. 3 p. 512), tituli sat multi *Σαβινιανὸς* Leuncl., CABIAN' V, cf. C. I. L. 8, 7966; 13, 1732, Sync. *l. l.* 15 *Φλάβιος* Mommsen, ΦΑ V unde *Φάβιος* Falc., cf. *Bull. com.* 1884 p. 7 (*Pros. imp. Rom.* 2 p. 80 n. 268) *Βιτέλλιος* dedi, ΒΙΤΘΑΛ V, cf. dipl. n. 84 C. I. L. 3 suppl. p. 1997, C. I. Gr. 4472 = Le Bas-Waddington 3 n. 1839.

Digitized by Google

(975/222) *Ψευδαντωνῖνος τὸ δ' καὶ Μ. Αὐρήλιος Σευῆρος Ἀλέξανδρος.*

LXXIX, 1 f. 11r, 1 Xiph. 947, 9—14 (Zon. 567, 1. 2; 570, 16=116. 17. 18; 119, 20. 21)

‖ *ὁ δὲ δὴ Ἀουῖτος εἴτε Ψευδαντωνῖνος εἴτε καὶ Ἀσσύριος ἦ καὶ Σαρδανάπαλλος Τιβερῖνός τε (καὶ γὰρ ⟨καὶ⟩ ταύτην τὴν προσηγορίαν, ἐπειδὴ τὸ σῶμα σφαγέντος αὐτοῦ ἐς τὸν Τίβεριν ἐνεβλήθη, ἔλαβεν) τότε μὲν μετὰ τὴν νίκην ἔς τε τὴν Ἀντιόχειαν τῇ ὑστεραίᾳ ἐσῆλθε, πεντακοσίας τοῖς ἀμφ' αὐτὸν στρατιώταις δραχμάς, ὅπως μὴ διαρπάσωσιν αὐτήν, οὕπερ τὰ μάλιστα ἐπεθύμουν, προϋποσχόμενος· ἃς που καὶ παρὰ τοῦ δήμου ἐσέπραξεν· καὶ ἐς τὴν Ῥώμην ἄλλα τε οἷα εἰκὸς ἦν ἐπέστειλε, πολλὰ μὲν τὸν Μακρῖνον ἄλλως τε καὶ ἐς τὴν δυσγένειαν τήν τε ἐπὶ τὸν Ἀντωνῖνον ἐπιβουλὴν διαβάλλων (πρὸς γοῦν τοῖς ἄλλοις τοῦτο ἔφη ὅτι "ᾧ μηδ' ἐσελθεῖν ἐς τὸ συνέδριον μετὰ τὸ κήρυγμα τὸ χωρὶς τῶν βουλευτῶν τοὺς λοιποὺς ἐξεῖργον ἐξῆν, οὗτος ἐτόλμησεν τὸν αὐτοκράτορα, οὗ τὴν φρουρὰν ἐπεπίστευτο, δολοφονήσας τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παρασπάσασθαι καὶ αὐτοκράτωρ πρότερον ἢ βουλευτὴς γενέσθαι"), πολλὰ δὲ καὶ περὶ ἑαυτοῦ οὐχ ὅτι τοῖς στρατιώταις | ἀλλὰ καὶ τῇ* 3 f. 11r, 2
βουλῇ τῷ τε δήμῳ καθυπισχνούμενος (κατά τε γὰρ τὸν τοῦ Αὐγούστου, ᾧ καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ ἀφωμοίου, καὶ κατὰ τὸν τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ Μάρκου ζῆλον ἅπαντα ἅπαξ πράξειν ἐπηγγείλατο), καὶ δῆτα καὶ αὐτὸ τοῦτο ἔγραψεν, αἰνιττόμενος πρὸς τὰς διαβολὰς 4
τὰς ἐς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Μακρίνου θρυληθείσας, ὅτι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμὴν διαβαλεῖν ἐπεχείρησεν, αὐτὸς πενταετῆ υἱὸν ἀποδείξας.

ταῦτά τε οὖν τῇ βουλῇ ἐπέστειλεν, καὶ τὰ ὑπομνήματα τὰ 2
παρὰ τοῖς στρατιώταις γενόμενα τά τε γράμματα τοῦ Μακρίνου τὰ τῷ Μαξίμῳ γραφέντα ἔπεμψεν μὲν καὶ τῇ γερουσίᾳ ἔπεμψεν

---

2 *Αὐρήλιος Σευῆρος* Urs., ΑΥΡΗΛΙΟCЄΥΗΡ' V 4 ⟨*καὶ*⟩ ins. Urs. 5 *ἐπειδὴ*] ΑΠЄΔΗ (Є et I m¹) 8 *προϋποσχόμενος* Leuncl., ΠΡΟCΥΠΟCΧΟΜЄΝΟC V 14 *ἐξεῖργον* Leuncl., ЄΞЄΡΓΟΝ V *τὸν*] inter lin. add. m² 17 *ἑαυτοῦ*] ΑΥΤΟΥ V (Є m²) 19 *ἀφωμοίου* Reim., ΑΦΟΜΟΥ V (ΟΙ m²) 20 *ἅπαντα ἅπαξ*] *ἁπαξάπαντα* v. Herw. 23 *αὐτὸς*] ΟΥΤΟC V (Α m²) *πενταετῆ*] *δεκαετῆ* vel *ἐννεαετῆ* Reim. coll. 78, 34, 2 *ἀποδείξας*] ⟨*αὐτοκράτορα*⟩ *ἀποδείξας* Leuncl., recte ut videtur, nam vix deesse potest et facile aut hic aut post *αὐτὸς* exciderit, cf. 78, 37, 6 et 38, 2 24 *τὰ* (alterum) inter lin. add. m² 26 *Μαξίμῳ*] ΜΑΚΡΙΝΩ V (Ξ pro ΚΡ m², Ν intactum rel.) 26 *καὶ* inter lin. add. m² *γερουσίᾳ*] ΓЄΓЄΡΟΥCΙΑ V (Γє del. m²).

Digitized by Google

δὲ καὶ τοῖς στρατεύμασιν, ἵν' ἐξ αὐτῶν ἔτι μᾶλλον τήν τε ἐκείνου
2 μνήμην μισήσωσι καὶ ἑαυτὸν ἀγαπήσωσιν. καὶ ἐν μὲν τῇ πρὸς
τὴν βουλὴν ἐπιστολῇ τῷ τε πρὸς τὸν δῆμον γράμματι καὶ αὐτο-
κράτορα καὶ Καίσαρα, τοῦ τε Ἀντωνίνου υἱὸν καὶ τοῦ Σεουήρου
ἔγγονον, εὐσεβῆ τε καὶ εὐτυχῆ καὶ Αὔγουστον, καὶ ἀνθύπατον τήν
f. 11r, 8 3 τε ἐξουσίαν τὴν δημαρχικὴν ἔχοντα ἑαυτὸν ἐνέγραψεν, προλαμ|βά-
νων αὐτὰ πρὶν ψηφισθῆναι, τῷ . . . . . | ματι οὐ τῷ τ . . . . . |
ἀλλὰ τῷ τοῦ π . . . . . | ἐχρήσατο, ο . . . . . | ησεν καὶ αν . .
. . . . . | τὰ τῶν στρατωτῶν ὑπομνήματα ο . . . . . | γὰρ δὴ τοῦ
Μακρίνου . . . | ματα καισαρ . . . . . | δὲ δὴ δορυφόροις καὶ Ἀλβα-
4 νίοις τοῖς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ οὖσι . . . . . | καὶ ὅτι ὕπατο . . . . . ρευ-
σειηπρ . . . . . | λε καὶ τὰ με . . . . . | ριος Κηνσωρῖνος . . . |
προστασίαν . . . . . | ἀνελέξατο . . . . . | Μακρίνου c . . . . . |
αὐτὸς ὡς οὐχ . . . . . | διὰ τῆς ἑαυτ . . . . . | δημοσιωθ . . . . . |

---

2 *μισήσωσι*] MЄCHCΩCI V (I et ultimum I add. m², Є deletum non est) *ἑαυτὸν* Urs., ЄΞΑΥΤΟΝ V (ΕΞ del. m²) 3 *τῷ*] THI V, sed Ω sub H a m¹ Є 4 *Καίσαρα*] KЄCAPA V ut solet, in ΚCAPA mut. m² 6 *ἑαυτὸν*] AYTON V Є m²) 7 *πρὶν ψηφισθῆναι* suppl. Falc. 7. 8 *τῷ — ἐχρήσατο*] sic fere explendum puto *τῷ τε προσρήματι οὐ τῷ τοῦ Ἀουίτου ἀλλὰ τῷ τοῦ πατρὸς δὴ ἐχρήσατο*, praeivit Falconius qui *τῷ δὲ δὴ ὀνόματι οὐ τῷ Ἀουείτου ἀλλὰ τῷ τοῦ* Ω *Ἀντωνίνου ἐχρήσατο.* 7 *τῷ*] TO] V (Ω m²) 8—10 *ο — καισαρ . . . .*] haec non expedio, *ο . . . . . ησεν καὶ ἀν . . . . . τὰ τῶν στρατιωτῶν· ταῦτα γὰρ δὴ τοῦ Μακρίνου γράμματα καὶ Σαρδαναπάλλου ἦν* Falc. 8 O . Falc. ego, OI Bk. AN Falc. ego, ANC Bk. 10—12 *. . . . δὲ δὴ δορυφόροις — λε*] expleo: *τοῖς δὲ δὴ δορυφόροις καὶ Ἀλβανίοις τοῖς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ οὖσι* [haec iam Bk.] *ἄλλα τε* ΤΙ *καὶ ὅτι ὕπατος καὶ ἀρχιερεὺς εἴη προσεπίστειλε* 11 *ὅτι ὕπατο .*] ΟΥΠΑΤΟ . V (ΤΙ m²) *ρευσειηπρ*] *ἀναγορεύσει η πρ* Bk. 12—p. 455, 5 tentavi haec: *καὶ τὰ μὲν πλεῖστα Μάριος Κηνσωρῖνος ὁ τὴν προστασίαν αὐτῶν ἔχων ἀνελέξατο, τὰ δὲ τοῦ Μακρίνου συνέκρυψε μὲν αὐτὸς, ὡς οὐχ ἱκανῶς διὰ τῆς ἑαυτοῦ φωνῆς δημοσιωθῆναι δυνηθέντα, ἀναγνῶναι δὲ τῇ βουλῇ τὰ γράμματα τοῦ Σαρδαναπάλλου* διὰ ⟨τοῦ⟩ *Πολλίωνος τοῦ Κλαυδίου, ὃν ἐς τοὺς ὑπατευκότας ἐγκατελέξατο, ἑαυτῷ ἐνετείλατο, ἵν' εἴ τις ἀνθίσταιτο τῇ χειρὶ τῇ τῶν στρατιωτῶν χρήσηται. ἀφ' οὗ δὴ ἡ γερουσία καὶ ἄκουσα πάντα ἐκείνοις δὴ ἀνέγνω,* quorum ultima partim inveniuntur in exc. Val. 403, vide p. 455. eclogarium magis secutus supplere possis *ἀναγνῶναι δὲ τῇ βουλῇ τὰ γράμματα ἃ ὁ Σαρδανάπαλλος διὰ ⟨τοῦ⟩ Πολλίωνος τοῦ Κλαυδίου ὃν ἐς τοὺς ὑπατευκότας ἐγκατελέξατο, ἔπεμψεν, ἐνετείλατο κ. τ. λ.* 12 *Μάριος* Λ *Κηνσωρῖνος* suppl. Falc., prius nomen incertum 13 *ἀνελέξατο*] ANЄAЄΞATO V (Λ m²) 14 OY . . . . . ΔIATHCЄAYT . . . .] *οὐχ ἱκανῶς διὰ τῆς ἑαυτοῦ φωνῆς* Bk.

Digitized by Google

ἀναγνῶναι . . . . . | τὰ γράμματ . . . . . Σαρδαναπαλλο . . . . . | νος τοῦ κλ . . . . . | ἐς τοὺς ὑπατευκότας ἐγκατελέξατο, . . . Exc. V. 408
. . . . ἐνετείλατο ἵνα, εἴ τις ἀνθίσταιτο, τῇ χειρὶ τῇ τῶν στρατιω-
τῶν χρήσηται· ἀφ' οὗ δὴ . . . . . σια καὶ ἄκουσα πάντα ἐκείνοις 5
δ . ἀνέγνω . τῇ γὰρ ἐπαρτηθείσῃ ἀνάγκῃ οὐδὲν οὔτε τῶν δεόντων
οὔτε τῶν συμφερόντων σφίσι πρᾶξαι ἠδυνήθησαν, ... , ἀλλὰ
ὑπὸ τοῦ φόβου ἐξεπλάγησαν . . . . . | . . . . . καὶ τόν τε Μα- f. 111v, 1
κρῖνον, ὃν πάμπολλα ἐπηνέκεσαν, ἐν πολεμίου μοίρᾳ σύν τε τῷ υἱεῖ 6
ἐλοιδόρησαν, καὶ τὸν Ταραύταν, ὃν καὶ πολέμιον ἀποδεῖξαι πολλά-
κις ἠθελήκεσαν, τότε ἐσέμνυνον, καὶ τὸν υἱὸν δῆθεν αὐτοῦ ηὔχοντο
ὅμοιον γενέσθαι αὐτῷ.

ἐν μὲν οὖν τῇ Ῥώμῃ ταῦτα. ὁ δὲ Ἀουῖτος τὸν Πολλίωνα . . . τῆς 8
Γερμανίας . . . . . ἄρξαι προσέταξεν, ἐπεὶ καὶ Βιθυνίας . . . . . τα
ἐκεῖνος περιεγεγόνει. αὐτὸς δὲ καταμείνας τινὰς μῆνας ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ

1—11 = Exc. Val. 403 (p. 761): ὅτι ὁ Ψευδαντωνῖνος γράμματα πέμψας τῇ βουλῇ διὰ Πολλίωνος ὑπάτου ἐνετείλατο αὐτῷ ἵνα — χρήσηται. ἀφ' οὗ δὴ καὶ ἄκουσα πάντα ἀνέγνω. τῇ γὰρ ἐπαρτηθείσῃ ἀνάγκῃ — ἠδυνήθησαν, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ φόβου ἐξεπλάγησαν. καὶ ἐψηφίσαντο τὸν Μακρῖνον ἐν πολεμίου μοίρᾳ καὶ ἐλοιδόρησαν καὶ τὸν Καράκαλλον, ὃν καὶ — καὶ τὸν υἱὸν δῆθεν εὔχοντο ὅμοιον αὐτῷ γενέσθαι.

---

2 NOCTOYKΛ] exc. Valesiano fretus ⟨τοῦ⟩ Πολλίωνος τοῦ Κλαυδίου lego, eundem putans qui 78, 40, 1 memoratur ὑπατευκότας suppl. Reim. 2. 3 ἐγκατελέξατο . . . . . ἐνετείλατο] ἐγκατελέξατο καὶ αὐτῷ ἐνετείλατο Falc. ex exc. Val. 3 OINAΘITICAN et HXΘIPITH et ΩTΩNXPHCH abscisa 4 CAΠANTA abs. 5 ANΘΓNΩ absc. THΘΘICHI absc. ΔΘNOYTΘTΩN absc. 6 YTΘTΩNCYM absc. ΦICIΠPAΞAI absc. ἠδυνήθησαν . . . . .] HΔYNHΘHC . . . . . V, forte ἠδυνήθησαν τότε? 7 YΦOBOYΘΞΘ absc. 7—9 καὶ τόν τε Μακρῖνον — ἐλοιδόρησαν suppl. Bk. (nisi quod πάμπολλα dedi pro πολλὰ et σύν τε pro καὶ σὺν) partim ex exc. Val., KAITONTΘMAKPI . . . . . OΛΛAΘΠHNΘ . . . . . ΛΘMIOYMOIP . . . . . YIΘIΘΛOIΔOPH . . . V, forte καὶ τόν τε Μακρῖνον — ἐν πολεμίου μοίρᾳ ⟨εἶναι ἐψηφίσαντο⟩ σύν τε τῷ υἱεῖ ἐλοιδόρησαν? cf. exc.. Val. 9 CANKAIT absc. Ταραύταν Bk., TAPAYTON V ONKAIΠOΛ absc. ΞAIΠOΛΛA absc. 10 CANTOTΘ absc. KAITONYI absc. TOYHYX absc. 11 ΓΘNΘCΘAI absc. 12—456, 3 ἐν μὲν — εἰώθει] supplementa pleraque sunt Bekkeri 12 ταῦτα] an ταῦτα ⟨ἐγένετο⟩? Πολλίωνα] C. I. Rhen. 982 confert Dessau *Pros. imp. Rom.* 3 p. 60 n. 414. idem ut videtur qui memoratur c. 2, 4 et 78, 40, 1. ceterum spatium vix expletum est quattuor litteris ΩNAT, quare vide an Πολλίωνα τότε scripserit Dio 13 ἄρξαι] spatium non expletum, an τῆς ἄνω ἄρξαι coll. C. I. Rhen. 982? . . . . . τα] ῥᾶστα Bk., quod explendo non sufficit, an τάχιστα vel ἀπονώτατα? 14 περιεγεγόνει] dubito num recte ita Bk., ἐν κράτει ἐγεγόνει tamen spatium excedit αὐτὸς] OYTOC V (A m²) καταμείνας τινὰς μῆνας dedi, περιμείνας τινὰς ἡμέρας Bk.

Digitized by Google

cf. Xiph. 347, 14. 15 μέχρις οὗ τὴν ἀρχὴν πανταχόθεν ἐβεβαιώσατο, ἐς τὴν Βιθυνίαν ἦλθεν,
πάρεδρον ..... οι πολλάκις ..... ν, ὥσπερ καὶ κατὰ τὴν
p. C. 219 2 Ἀντιόχειαν εἰώθει, ποιούμενος. ἔνθα δὲ ἐπιχειμάσας ἐς τὴν Ἰταλίαν
Exc. V. 404 διὰ τῆς Θρᾴκης καὶ τῆς Μυσίας καὶ τῆς Παννονίας ἑκατέρας ἐπο-
Xiph. 347, 16—18 (Zon. 567, 2. 8=116, 18. 19) ρεύθη, κἀκεῖ μέχρι τῆς τοῦ βίου τελευτῆς κατέμεινεν, ἐν μέν τι καὶ
σφόδρα ἀγαθοῦ αὐτοκράτορος ἔργον ποιήσας (πολλῶν γὰρ πολλὰ καὶ
ἰδιωτῶν καὶ δήμων, τῶν τε ..... ι αὐτοῦ τούτων .....
f. 111v, 2 τῆς τε βουλῆς, | καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ ἔς τε τὸν Καράκαλλον καὶ ἑαυ-
Xiph. 347, 18—21 (Zon. 567, 3—6 = 116, 19—23) τόν, ἐκ τῶν τοῦ Μακρίνου γραμμάτων, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ὑβρι-
σάντων, οὐδενὶ τὸ παράπαν οὔτε ἐπεξιέναι ἔφη οὔτε ἐπεξῆλθεν),
3 ἐς δὲ δὴ τἆλλα πάντα καὶ αἰσχρουργότατα καὶ παρανομώτατα καὶ
μιαιφονώτατα ἐξοκείλας, ὥστε τὰ μέν τινα αὐτῶν μηδ' ἀρχὴν
πώποτ' ἐν τῇ Ῥώμῃ γενόμενα ὡς καὶ πάτρια ἀκμάσαι, τὰ δὲ καὶ
Xiph. 347, 21—23 (Zon. 570. 18. 19=119, 28—25) τολμηθέντα ἄλλοτε ἄλλοις ὡς ἑκάστοις, ἔτεσι τρισὶ καὶ [ἐν] μησὶν
ἐννέα ἡμέραις τε τέτταρσιν, ἐν αἷς ἦρξεν, ὡς γ' ἄν τις ἀπὸ τῆς μάχης

5—15 = Exc. Val. 404 (p. 761): ὅτι ὁ Ψευδαντωνῖνος ἐν καὶ μόνον καὶ σφόδρα ἀγαθοῦ αὐτοκράτορος ἔργον ἐποίησεν. πολλῶν γὰρ πολλὰ καὶ ἰδιωτῶν καὶ δήμων καὶ αὐτῶν Ῥωμαίων καὶ ἰδίᾳ — μιαιφονώτατα ἐξώκειλεν. ὥστε τὰ μέν τινα τὴν ἀρχὴν ὡς καὶ πάτρια ἀκμάσαι, τὰ δὲ καὶ τολμηθέντα ὀλίγῳ χρόνῳ διαρκέσαι. [V. L. vide infra. praeterea: 10 ἐπεξελθεῖν 12 ἐξώκειλεν]

---

14 cf. Leo p. 287, 15 Cram., Cedr. 1 p. 449, 18. 19, cod. Paris. 1712 f. 80v.

---

1 *παντα*χόθεν] ita V 2 *πάρεδρον ..... οι*] an *πάρεδρον τῆς ἀρχῆς οἱ*? ..... ΝΩCΠΕΡ Falc. ego, ... ΥΝΩCΠΕΡ Bk., ὀντινοῦν, *ὥσπερ* Bk., an τὸν Γάννυν, *ὥσπερ*?, cf. c. 6, 1 (*τὸν προστάτην*) et ad 78, 31, 1 3—5 *ἔνθα δὲ ἐπιχειμάσας — κατέμεινεν*] supplementa sunt Bekkeri 3 *Ἰταλίαν* Bk., . . ΑΤΙΑΝ V (ΑΝ incerta) 5 *ἓν μέν τι* Xiph., ... ΝΤΙ V 6 ΔΡΑΑΓΑΘΟ absc. ΡΟCΕΡΓΟΝ absc. ΛΩΝΓΑΡΠ absc. 7 ΤΩΝΚΑΙΔ absc. 7. 8 *τῶν τε — τῆς τε βουλῆς*] haec non expedio, *καὶ αὐτῶν Ῥωμαίων* exc. Val., an ita fere *τῶν τε Ῥωμαίων αὐτῶν, τῶν τε ἱππέων τῆς τε βουλῆς*? ϵκ 9 *ἐκ*] ΟΙC V (ϵκ m²) 10 *οὐδενὶ* Xiph., ΟΥΔϵΝ V cod. Peir. *ἐπεξιέναι* ξϵι Bk., ϵΠϵξΗΝ V (ξϵι add. m² Ν deleto primum, post restituto), *ἐπεξήξειν* cod. Peir., non habet Xiph. 11 *ἐς* Bk., ϵΙC V *αἰσχρουργότατα* Falc., ΑΙCΧΡΟΥΓΟΤΑΤΑ V, *αἰσχρότατα* cod. Peir. Xiph. 13 *πώποτ'*] ΠΟΤ V (ΠΩ add. m² in marg.) 13 *ἀκμάσαι*] ΑΚΜΑCΑCΙ V (C del. m²) 14 *ἄλλοτε* Bk., ΑΛΛΑΤϵ V ϵ *ἔτεσι*] ΤΟΥΤϵCΙ V [ϵ m², del. ΤΟΥ) [*ἐν*] del. Leuncl. *μησὶν*] ΜΗCΙ V 15 *τε τέτταρσιν ἐν αἷς* Leuncl., ΤϵΤΡΑCΙΝϵΝΑΠ V, ad rem cf. Klebs, *Pros. imp. Rom.* 1 p. 216 15 *ὥσ γ' ἄν* dedi ex V qui ΩCΤΟΝ (Γ'Α m², del. ΤΟ). Γ'Α

Digitized by Google

ἐν ᾗ τὸ παντελὲς κράτος ἔσχεν ἀριθμήσειεν, ἀνθήσαι. ἐφόνευσε 4
μὲν γὰρ ἐν τῇ Συρίᾳ τόν τε Νέστορα καὶ Φάβιον Ἀγριππῖνον τὸν
ἄρχοντα αὐτῆς, τῶν τε ἱππέων τῶν ἀμφὶ τὸν Μακρῖνον τοὺς πρώ-
τους· ὅπερ που καὶ τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ τοὺς μάλιστα οἰκειωθέντας
αὐτῷ εἰργάσατο· κἀν τῇ Ἀραβίᾳ Πεῖκαν Καιριανὸν τὸν ἐπιτε-
τραμμένον αὐτήν, ὅτι μὴ παραχρῆμα αὐτῷ προσέθετο, ἔν τε τῇ 5
Κύπρῳ Κλαύδιον Ἄτταλον τὸν τῆς Θρᾴκης ποτὲ ἄρξαντα, καὶ
ὑπὸ μὲν τοῦ Σεουή|ρου ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐν τῷ τοῦ Νίγρου πο- f. 111v, 8
λέμῳ ἐκπεσόντα, ὑπὸ δὲ τοῦ Ταραύτου ἐς αὐτὸ ἐπαναχθέντα, καὶ
τότε ἐκ τοῦ κλήρου τῇ Κύπρῳ προσταχθέντα, ὅτι τῷ Κωμάζοντι
προσεκεκρούκει· στρατευόμενον γάρ ποτε αὐτὸν ἐν Θρᾴκῃ καὶ
κακουργήσαντά τι ἐς τοὺς τριηρίτας ἀπεώσατο. τοιοῦτος γάρ τις 4 Exc. V. 405
ὁ Κωμάζων ὢν καὶ τοῦτο τοὔνομα ἔκ τε μίμων καὶ γελωτοποιίας Xiph. 347, 23
ἔχων τῶν τε ὀρυφόρων ἦρξεν, ἐν μηδεμιᾷ τὸ παράπαν ἐπιτροπείᾳ 29 (Zon. 567, 6—8 = 116, 23—25)
ἢ καὶ προστασίᾳ τινὶ πλὴν τῆς τοῦ στρατοπέδου ἐξετασθείς, καὶ 2
τὰς τιμὰς τὰς ὑπατικὰς ἔλαβεν, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ὑπάτευσεν καὶ
ἐπολιάρχησεν, οὐχ ἅπαξ μόνον ἀλλὰ καὶ δεύτερον καὶ τρίτον, ὃ μη-
δενὶ πώποτε ἄλλῳ ὑπῆρξεν· ὅθεν που καὶ τοῦτ' ἐν τοῖς παρανομω-
τάτοις ἐξαριθμήσεται.

ὁ μὲν οὖν Ἄτταλος δι' ἐκεῖνον ἀπέθανεν, ὁ δὲ δὴ Τρικκιανὸς 3 cf. Xiph. 347,
διὰ τοὺς Ἀλβανίους ὢν ἐγκρατῶς ἐπὶ τοῦ Μακρίνου ἡγεῖτο, Κα- 29—31 (Zon. 567, 8. 9 = 116, 25—27)
στῖνός θ' ὅτι δραστήριός τε ἦν καὶ πολλοῖς στρατιώταις, ἔκ τε

11—13 = Exc. Val. 405 (p. 761): ὅτι ὁ Κωμάζων τὸ ὄνομα ἐκ μίμων καὶ γελωτοποιΐας ἔσχεν.

3 τῶν] THC V (ΩN m²) 5 τῇ Ἀραβίᾳ Urs., THCAPABIAC V Πεῖκαν] an Πῖκαν? Καιριανὸν] Καικιλιανὸν Hirschfeld *Verwaltungsg.* p. 305 coll. C. I. L. 5, 3936, Καισιανὸν Klein, *Rh. Mus.* 33 (1878) p. 129 sq. coll. C. I. L. 6, 3835 (ex posteris huius noster potest esse) ἐπιτετραμμένον] ЄΠΙΓЄΓΡΑΜ-ΜЄΝΟΝ V (Γ et Γ in T et T mut. m²) 8 τοῦ Νίγρου Leuncl., ΝΙΓΡΙΝΟΥ V, an Νίγρείῳ? πολέμῳ] ΠΟΛЄΜΟΥ V (Ω m¹) 9 αὐτὸ] ΑΥΤΟΝ (Ν del. m²) 12—14 τοιοῦτος — ἔχων τῶν τε] ὁ μὲν γὰρ Εὐτυχιανὸς ὁ καὶ Κωμάζων (καὶ τοῦτο γὰρ τοὔνομα ἔκ τε μίμων καὶ γελωτοποιΐας ἔσχε) τῶν τε Xiphilinus de suo, errore, cf. ad 78, 31, 1 13 τοὔνομα] ΤΟΝΟΜΑ V (Υ m²) γελωτοποιΐας] ΓЄΛΩΤΟΠΟΙΑС V (ЄΙ m²) 15 προστασίᾳ Xiph., ΠΡΟСΤΑΤΙΑ V 17 ἐπολιάρχησεν] ΠΟΛΙΑΡΧΗСЄΝ (Є m²) 21 Ἀλβανίους Falc., ΑΛΒΙΝΙΟΥС V, cf. ad 78, 34, 5 et 78, 13, 7 Καστῖνός θ' ὅτι scripsi, ΚΑΙΤΙΝΟСΘΔΡ V (ΤΙ m², quae et prius Ι in C mutavit), possis quoque ⟨καὶ⟩ Καστῖνος ὅτι,

Digitized by Google

τῶν ἀρχῶν ὧν ἦρξε καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ἀντωνῖνον συνουσίας,
f. 12r, 1 4 ἔγνωστο· | διόπερ καὶ ὑπὸ τοῦ Μακρίνου τὴν ἄλλως προπεμφθεὶς
ἐν Βιθυνίᾳ τὴν δίαιταν ἐποιεῖτο. τοῦτόν τε οὖν ἀπέκτεινεν, καίτοι
τῇ γερουσίᾳ περὶ αὐτοῦ γράψας ὅτι αὐτὸν εἰρχθέντα τῆς Ῥώμης,
ὥσπερ καὶ τὸν Ἄσπρον τὸν Ἰούλιον, ὑπὸ τοῦ Μακρίνου ἀποκατε- 5
5 στησεν, καὶ Σύλλαν τὸν τῆς Καππαδοκίας ἄρξαντα, καίπερ ἀπηλ-
λαγμένον ἐξ αὐτῆς, ὅτι τ' ἐπολυπραγμόνει τινά, καὶ ὅτι [τε] μετα-
πεμφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐκ τῆς Ῥώμης ἀπήντησε τοῖς στρατιώταις
τοῖς Κελτικοῖς οἴκαδε μετὰ τὴν ἐν τῇ Βιθυνίᾳ χειμασίαν, ἐν ᾗ
6 τινὰ ὑπετάραξαν, ἀπιοῦσιν. οὗτοι μὲν δὴ διὰ ταῦτα ἀπώλοντο, 10
καὶ οὐδὲ ἐπεστάλη τι περὶ αὐτῶν τῇ γερουσίᾳ, Σέιος δὲ δὴ Κᾶρος
ὁ Φουσκιανοῦ τοῦ πολιαρχήσαντος ἔκγονος ὅτι τε ἐπλούτει καὶ
ὅτι μέγας καὶ νοῦν ἔχων ἦν, πρόφασιν ὡς καὶ συνιστάς τινας τῶν
ἐν τῷ Ἀλβανῷ στρατευομένων (καὶ μόνου γε ἐκείνου ἀποδεικνύν-
Xiph. 347, 31 7 τος τινὰ ἤκουσεν ἐν τῷ παλατίῳ, ἐν ᾧ καὶ ἐσφάγη), Οὐαλεριανός 15
—348, 1 τε Παῖτος ὅτι εἰκόνας τινὰς ἑαυτοῦ ἐπιχρύσους πρὸς παλλακίδων
f. 12r, 2 κοσμήματα ἐξετύπωσεν· ἐκ | γὰρ τούτου καὶ αἰτίαν ἔσχεν ὡς καὶ
⟨ἐς⟩ Καππαδοκίαν δμορον τῇ πατρίδι αὐτοῦ οὖσαν (Γαλάτης γὰρ
ἦν) ἀπελθεῖν ἐπὶ νεωτερισμῷ διανοούμενος, καὶ κατὰ τοῦτο χρυ-
5 σοῦς γλύμμα ἑαυτοῦ φέροντας ποιούμενος. καὶ ἐπὶ τούτοις καὶ 20
Xiph. 348, 1—5 ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐθανατώθη ὁ Μεσσάλας ὁ Σίλιος ὅ τε Βάσσος ὁ
(Zon. 567, 9—11 = 116, 27—29) Πομπώνιος, ἐγκλήματα λαβόντες ὅτι [ἔφη] τοῖς πραττομένοις ὑπ'
2 αὐτοῦ οὐκ ἠρέσκοντο. τοῦτο γὰρ οὐδὲ τῇ βουλῇ γράψαι περὶ
αὐτῶν ὤκνησεν, ἐξεταστάς τε αὐτοὺς τοῦ ἑαυτοῦ βίου καὶ ἐπιτι-
μητὰς τῶν ἐν τῷ παλατίῳ δρωμένων εἰπὼν εἶναι· "τὰς γάρ τοι 25
τῆς ἐπιβουλῆς δῆθεν αὐτῶν ἀποδείξεις οὐκ ἔπεμψα ὑμῖν" ἔφη,
"ὅτι μάτην ἀναγνωσθήσεσθαι ἔμελλον ἤδη σφῶν τεθνηκότων."
Xiph. 348, 5 3 ὑπῆν δέ τι καὶ ἕτερον αἰτίαμα πρὸς Μεσσάλαν, ὅτι πολλὰ ἐρρω-
μένως ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀπεφαίνετο· διόπερ καὶ κατ' ἀρχὰς αὐτὸν

καὶ [τινος] ὅτι Leuncl., de *C. Iulio Septimio Castino* vide 78, 13, 2 et titulos adlatos *Pros. imp. Rom.* 2 p. 213 n. 368.

1 ἐκ τῆς — συνουσίας] cf. 78, 13, 2 2 καὶ ὑπὸ τοῦ Μακρίνου] suppl. Bk., perierunt frustulo membranae abscisso 7 [τε] ind. Leuncl. 10 δὴ Urs., ΔΗ V 11 τῇ] inter lin. add. m² Σέιος] Σήιος Bk. 12 ἔκγονος restitui ex V, ΕΚΓΟΝΟΣ Bk., cf. ad fr. 5, 6 ὅτι] ΟΙ V (Τ m²) 14 γε Bk., ΤΕ V, om. Leuncl. 16 ἐπιχρύσους] ἐπὶ χρυσοῦς Reim. 18 ⟨ἐς⟩ ins. Leuncl. 22 [ἔφη] delevi, nec habet Xiph. 23 ἠρέσκοντο] ΗΡΕCΚΕΤΟ V (ΟΝ m²) 24 βίου] ΒΙΟΥΒΙΟΥ V (puncta add. m¹) 26 ἔφη] inter lin. add. m² αἰτίαμα] ΘΤΙΑΜΑ V (ΑΙ m²).

Digitized by Google

ἐς τὴν Συρίαν, ὡς καὶ πάνυ τι αὐτοῦ δεόμενος, μετεπέμψατο, ὅπως μὴ καὶ καθηγεμὼν αὐτῇ ἀλλοδοξίας γένηται. τῷ δὲ δὴ 4
Βάσσῳ, ὅτι γυναῖκα καὶ εὐπρεπῆ καὶ εὐγενῆ εἶχεν· τοῦ τε | γὰρ f. 12r, 8
Σεουήρου ⟨τοῦ⟩ Κλαυδίου καὶ τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ Μάρκου ἀπόγο- Xiph. 348, 5 —11
νος ἦν. ἀμέλει καὶ ἔγημεν αὐτήν, μηδὲ ἐκθρηνῆσαι τὴν συμφορὰν (Zon. 567, 11. 12 =116, 23—117, 2)
ἐπιτρέψας. καὶ περὶ μὲν τῶν γάμων αὐτοῦ, ὧν τε ἐγάμει ὧν τε 5 Exc. V. 406
ἐγήματο, αὐτίκα λελέξεται· καὶ γὰρ ἡνδρίζετο καὶ ἐθηλύνετο καὶ
ἔπραττεν καὶ ἔπασχεν ἑκάτερα ἀσελγέστατα ..... | δὲ δὴ δυσ
..... περὶ αὐτ | ..... σίᾳ ἐφο ..... |
σαντων ..... | νος καὶ μ ..... | λιωνα δε α 6
..... | ὑφ᾽ ὧν πε ..... | τευομεν ..... | τω τειχε
..... | κτο ἰδίαν ..... ἀμυνομε ..... | Σέρ-
γιος α ..... | τὸν Καρο ..... | τινα καὶ μ .....
... | προσδιει ..... | ουν ἑκ τι ..... | δρωνων .....
..... | τινα διατ ..... | ποιήσας ..... | ὑπ᾽ αὐτ 7
..... | διωλομ ..... | δενος η ..... | τ᾽
ἐκείνου ..... | αἰτίαν ἐπι ..... | φόνῳ τὰ μ .....
... | τε ἱππέων ..... | Καισαρείων ..... | ἐφθάρησαν
..... | οὐδὲν δεο ..... ‖ ..... ν δὲ δὴ τὸν τὴν 6 f. 12v, 1 Exc. V. 407

6—8 = Exc. Val. 406: ὅτι οὗτος καὶ ἐγάμει καὶ ἐγήματο· καὶ γὰρ — ἀσελγέστατα.

19 — p. 460, 14 = Exc. Val. 407 (p. 761): ὅτι αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν τὴν ἐπανάστασιν — τολμῆσαι. [V. L. vide infra.]

2 αὐτῇ reduxi ex V, αὐτῷ Urs., de senatu accipiendum, καθηγεμὼν τῷ συνεδρίῳ vix credo dici posse 4 ⟨τοῦ⟩ ins. Bk. ΗΡΟΥΚΛΑΥ absc. ΤΩΝΙΝΟΥΤΟΥ absc. ΠΟΓΟΝΟCΗΝ absc. 5 ΙΕΓΗΜΕΝΑΥΤΗΝ absc. ΡΗΝΗCΑΙΤΗΝ absc. ΑΝΕΠΙΤΡΕΨΑC absc. 6 ΕΝΤΩΝΓΑΜΩΝ absc. ΤΕΕΓΑΜΕΙΩΝ absc. ΤΟΑΥΤΙΚΑΛΕΛΕ absc. ΓΑΡΗΝΔΡΙΖΕΤΟ absc. ΥΝΕΤΟΚΑΙΕΠΡΑΤ absc. 8 ΠΑCΧΕΝΕΚΑ absc. CΤΑΤΑ absc. 8—19 ..... δὲ δὴ — δὲ δὴ] haec tentare ausus non sum, extrema tantum mihi ipsi neutiquam satisfaciens in hunc fere modum explenda ducebam: ὅσοι δὲ διώλοντο ἐξ αἰτίας ἢ οὐδενὸς ἢ τινος, οὐδ᾽ ἐκείνου αὐτοῖς τινα αἰτίαν ἐπιφέροντος, φόνῳ τ᾽ ἄλλως ὅσοι τῶν τε ἱππέων καὶ βουλευτῶν Καισαρείων τε αὐτῶν διεφθάρησαν ..... οὐδὲν δέομαι λέγειν, Εὐτυχιανὸν δὲ δὴ. post ἀσελγέστατα (§ 5) Xiphilinus: καὶ τί λέγω τοὺς ἄλλους οὓς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐφόνευσε· καὶ τῶν πανυ γὰρ αὐτῷ φιλτάτων τινὰς ἐπειδὴ σωφρόνως τε καὶ εὐφρόνως ζῆν αὐτὸν ἐνουθέτουν, θανάτῳ ἐζημίωσε, ad quorum ultima cf. c. 6, 3 12 Σέργιος] intellegitur fortasse *Sergius Titianus* (*Pros. imp. Rom.* 3 p. 222 n. 380), nihil obstat quominus ὁ Τιτιανὸς ὁ Σέργιος legendum statuamus 15 ΥΠΑΥΤ ego, ΥΠΑΥΤΟΥ Falc., ΥΠΑΥ .. ΟΥC Bk. 16 ΔΙΦΛΟΜ Bk. ego, ΔΙΦΛΟΝ Falc. 19 ..... ν δὲ δὴ nomen excidit Eutychiani sive Gannyis (cf. ad 78, 31, 1), illud nomen spatium explere videtur, αὐτὸν ἐκεῖνον excerpti Valesiani ne inseramus linguae ratio prohibet.

Digitized by Google

ἐπανάστασιν κατασκευάσαντα, τὸν ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτὸν ἐσαγαγόντα, τὸν τοὺς στρατιώτας προσαποστήσαντα, τὸν τὴν νίκην αὐτῷ τὴν κατὰ τοῦ Μακρίνου παρασχόντα, τὸν τροφέα, τὸν προστάτην, ἐν ἀρχῇ εὐθὺς τῆς ἡγεμονίας ἐν τῇ Νικομηδείᾳ ἀποκτείνας
2 *ἀνοσιώτατος ἀνδρῶν ἐνομίσθη. ἄλλως μὲν γὰρ καὶ τρυφερώτερον διητᾶτο καὶ ἡδέως ἐδωροδόκει, οὐ μὴν οὔτε αἴτιός τινος κακοῦ οὐδενὶ ἐγένετο καὶ πολλοὺς πολλὰ εὐηργέτησε. τὸ δὲ μέγιστον, ἰσχυρῶς αὐτὸν περιεῖπε, καὶ τῇ Μαίσῃ τῇ τε Σοαιμίδι σφόδρα ἤρεσκε,*
3 *τῇ μὲν ὅτι ἐτέθραπτο ὑπ' αὐτῆς, τῇ δὲ ὅτι συνῴκει τρόπον τινὰ αὐτῇ. ἀλλ' οὔτι γε διὰ τοῦτ' αὐτὸν κατεχρήσατο, ὁπότε καὶ συμβόλαιον αὐτῷ γαμικὸν ποιῆσαι καὶ Καίσαρα αὐτὸν ἀποδεῖξαι ἠθέλησεν, ἀλλ' ὅτι σωφρόνως τε καὶ ἐμφρόνως ζῆν ὑπ' αὐτοῦ ἠναγκάζετο. καὶ αὐτός γε αὐτοχειρίᾳ πρῶτος αὐτὸν κατέτρωσε διὰ τὸ μηδένα τῶν στρατιωτῶν ἄρξαι τοῦ φόνου τολμῆσαι.*

f. 12v, 2 7 *ταῦτα μὲν οὕτως ἐγένετο, ... ς δὲ Οὐῆρος | ἐπιτολμήσας καὶ αὐτὸς τῇ μοναρχίᾳ ἐν τῷ τρίτῳ στρατοπέδῳ τῷ Γαλλικῷ, οὗ ἦρχε, καὶ Γέλλιος Μάξιμος ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καίπερ ὑποστρατηγῶν ἐν τῇ Συρίᾳ τῇ ἑτέρᾳ τοῦ τετάρτου τοῦ Σκυθικοῦ τείχους, ἐδικαιώ-*
2 *θησαν. οὕτω γάρ που πάντα ἄνω κάτω συνεχύθη ὥστε ἐκείνους τὴν ἔφεσιν τῆς ἀρχῆς τὸν μὲν ἐξ ἑκατοντάρχων ἐς τὴν γερουσίαν ἐσγραφέντα, τὸν δὲ ἰατροῦ υἱὸν ὄντα ἐς τὸν νοῦν ἐμβαλέσθαι. τούτους δὲ δὴ μόνους ὠνόμασα οὐχ ὅτι καὶ μόνοι ἐξεφρόνησαν,*

---

1 ΤΗΝΕΠΑΝΑCΤ absc. CΚΕΥΑCΑΝΤΑ absc. CΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ absc. 2 ΓΑΓΟΝΤΑΤΟΝ absc. ΤΙΩΤΑCΠΡΟCΑ absc. προσαποστήσαντα] . . . . . ΠΕCΤΗCΑΝ . . V, *προαποστήσαντα* v. Herw., at cf. 78, 32 ΤΑΤΟΝΤΗΝΝΙ absc. 3 ΤΗΝΚΑΤΑΤΟΥ absc. ΠΑΡΑCΧΟΝΤΑ absc. ΤΟΝΠΡΟCΤΑΤΗ absc. 4 ΕΥΘΥCΤΗCΗ absc. ΕΝΤΗΝΙΚΟΜ absc. ΚΤΕΙΝΑCΑΝΟ absc. 5 ΑΝΔΡΩΝΕΝΟ absc. ΛΩCΜΕΝΓΑΡ absc. ΡΩΤΕΡΟΝΔΙΗ absc. 6 ΔΕΩCΕΔΩΡΟ absc. ΟΥΤΕΑΙΤΙΟCΤ absc. *οὔτε* Bk., *οὐδὲ* cod. Peir. 7 ΟΥΔΕΝΙΕΓΕΝ absc. ΛΟΥCΠΟΛΛΑΕ absc. *εὐηργέτησε* St., . ΥΕΡΓΕΤΗCΕ V, *εὐεργέτησε* cod. Peir. ΤΟΔΕΜΕΓΙCΤΟΝ absc. 8 ΑΥΤΟΝΠΕΡΙ absc. ΜΑΙCΗΤΗΤ absc., *αἰμέσῃ τῇ τ(ε)* cod. Peir. *Σοαιμίδι*] ita V, *σοαιμία* cod. Peir., cf. ad 78, 30, 2 CΦΟΔΡΑΗΡΕCΚ absc. 9 ΟΤΙΕΤΕΘΡΑΠΤ absc., *ὅτι τέθραπτ(ο)* cod. Peir. ΤΗΔΕΟΤΙCΥΝΩ absc. ΠΟΝΤΙΝΑΑΥ absc. 10 ΤΙΓΕΔΙΑΤΟΥ absc., ceterum *τοι* pro *τι* cod. Peir. *αὐτὸν*] *αὐτὸς* cod. Peir. ΤΕΧΡΗCΑΤΟΟ absc., ceterum *ἐχρήσατο* cod. Peir. CΥΜΒΟΛΑΙΟΝ absc. 11 ΚΟΝΠΟΙΗCΑΙ absc. ΑΥΤΟΝΑΠΟΔΕΙ$\overline{\text{ξ}}$ absc. 12 CΕΝΑΛΛΟΤΙCΩΦ absc. ΤΕΚΑΙΕΜΦΡΟΝΩ absc. *ἐμφρόνως* Bk., *εὐφρόνως* cod. Peir. ΥΠΑΥΤΟΥΗΝΑΓΚ absc. 13 ΚΑΙΑΥΤΟCΓΕ absc. *γε* Bk., *τε* cod. Peir. ΑΠΡΩΤΟCΑΥΤΟΝ absc. ΤΡΩCΕΔΙΑΤΟ absc. 14 ΤΩΝCΤΡΑΤΙ absc. ΙΤΟΥΦΟΝΟΥ absc. 15 *ταῦτα μὲν* suppl. Bk., *καὶ ταῦτα* Falc. *ἐγένετο* suppl. Falc. . . . . ς] gentilicium nomen periit *ἐπιτολμήσας*] *ἐπιχειρήσας* Reim., vix recte quanquam *ἐπιτολμᾶν* cum dativo posteriorum est.

Digitized by Google

ἀλλ' ὅτι βουλῆς ἦσαν, ἐπεί τοι καὶ ἕτερός τις ἑκατοντάρχου υἱὸς 3
ἐπεχείρησε τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο στρατόπεδον τὸ Γαλλικὸν συνταράξαι,
καὶ μάλα ἄλλος τις ἐριουργὸς τὸ τέταρτον, ἕτερός τε ἰδιώτης τὸν
στόλον τὸν ἐν τῇ Κυζίκῳ ναυλοχοῦντα, ὅτε καὶ ὁ Ψευδαντωνῖνος
ἐν τῇ Νικομηδείᾳ ἐχείμαζεν, καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ ἄλλοθι καὶ
ἀλλαχόθι, ὥστε καὶ ἑτοιμότατον ὂν τοῖς βουλομένοις ἄρξαι, τῷ
καὶ παρ' ἐλπίδα καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν πολλοὺς τῆς ἡγεμονίας ἐπι-
βεβατευκέναι, νεωτερίσαι τολμῆσαι. καὶ μηδεὶς ἀπιστήσῃ τῷ 4
λε|χθέντι· τὰ μὲν γὰρ λοιπὰ τὰ τῶν ἰδιωτῶν παρ' ἀνδρῶν ἀξιο- f. 127r, 3
πίστων πυθόμενος, τὸ δὲ δὴ κατὰ τὸν στόλον αὐτὸς ἐγγύθεν ἐκ
τῆς Περγάμου ἀκριβώσας ἔγραψα, ἧς, ὥσπερ καὶ τῆς Σμύρνης
ταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Μακρίνου ἐπεστάτησα· ἀφ' οὗπερ οὐδὲ τῶν
ἄλλων οὐδὲν ἄπιστόν μοι κατεφάνη.

φόνων μὲν οὖν ἐχόμενα ταῦτα αὐτῷ ἐπράχθη, ἔξω δὲ δὴ τῶν 8
πατρίων ἁπλᾶ μὲν καὶ μηδὲν μέγα κακὸν ἡμῖν φέροντα, πλὴν καθ'
ὅσον παρὰ τὸ καθεστηκὸς ἐκαινοτομήθη, ὅτι τε τῶν ὀνομάτων τινὰ
τῶν ἐς τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ τεινόντων, πρὶν ψηφισθῆναι, ὥσπερ
εἶπον, αὐτὸς ἑαυτῷ ἔθετο, καὶ ὅτι τῇ τοῦ Μακρίνου ὑπατείᾳ, μήτε 2
χειροτονηθεὶς ἐπ' αὐτὴν μήτε ὅλως ἐφαψάμενος αὐτῆς (προδιήνυστο
γάρ), αὐτὸν ἀντενέγραψε, καίτοι τὸ κατ' ἀρχὰς ἀπὸ τοῦ Ἀδουέντου
[μὲν] ὡς καὶ μόνου ὑπατευκότος τὸν ἐνιαυτὸν ἐν τρισὶ γράμμασι
διαδηλώσας, ὅτι ⟨τε⟩ δεύτερον δὴ ὑπατεύειν ἐπεχείρησεν, μηδεμίαν 3
πρόσθεν μήτε ἀρχὴν λαβὼν μήτε τιμὴν ἀρχῆς, καὶ ὅτι τῇ ἐπινι-
κίῳ στολῇ ὑπατεύων ἐν τῇ Νικομηδείᾳ, ἐν τῇ τῶν εὐχῶν ἡμέρᾳ,
| οὐκ ἐχρήσατο.

---

1 *βουλῆς* restitui ex V, ⟨*τῆς*⟩ *βουλῆς* Leuncl., cf. tamen 36, 28, 2 2 *αὐτὸ ἐκεῖνο*] AYTOCEKEINOC V (utrumque C del. m²) *Γαλλικὸν* Urs., ΛΑΤ ΓΑΜΙΚΟΝ V (ΛΑΤ m², del. M) 3 *ἐριουργὸς*] ΕΡΟΥΡΓΟC V (Ι m¹ ut videtur) 6 *καὶ ἀλλαχόθι* del. Falc., *πολλαχόθι* Reim., quod fortasse praestat, an retinendum mutato *ἀλλόθι* in *ἄλλοτε* (Kuiper. litt.), nisi in *καὶ ἀλλαχόθι* verbum Ο delitescat *ὄν* reduxit Kuiper. (litt.) ex V (ΕΝ, Ο m²), *ἦν* Falc. 9 *λεχθέντι* suppl. Falc. *τὰ μὲν γὰρ λοιπὰ* suppl. Bk., primus versus huius laterculi deest 10 *πυθόμενος* suppl. Bk. 11 *τῆς Περγάμου*] cf. ad Zon. 9, 20, 4. 15 *καθ'* Leuncl., ΠΑΡ V 16 ΤΟ inter lin. add. m² 19 *ἐπ'* Leuncl., ΕΦ V 20 *ἀντενέγραψε* Leuncl., ΑΝΤΕΓΡΑΨΕ V 21 [*μὲν*] del. Bk. *τρισὶ*] *τισὶ* Boissée 22 ⟨*τε*⟩ ins. Reim. 24 ultimi tres versus codicis ΚΙΩΙCΤΟΛΗΙΥΠΑΤΕΥΩΝ qui hic desinit ita exarantur: ΕΝΤΗΙΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑΙ .. ΤΗΝ ΕΥ$_{\text{Τ}}^{\text{Τ}}$, notam in ΤΗΙΤΩΝΕΥΧΩΝΗΜΕΡΑΙ margine add. m¹, quae quid sibi velit non intellego, versus secundi ultimae litterae duae hodie evanuerunt, *ἐν* Urs. 25 *οὐκ ἐχρήσατο* suppl. Reim.

Digitized by Google

11 τῶν δὲ δὴ παρανομημάτων αὐτοῦ καὶ τὸ κατὰ τὸν Ἐλεγάβαλον ἔχεται, οὐχ ὅτι θεόν τινα ξενικὸν ἐς τὴν Ῥώμην ἐσήγαγεν, οὐδ' ὅτι καινοπρεπέστατα αὐτὸν ἐμεγάλυνεν, ἀλλ' ὅτι καὶ πρὸ τοῦ Διὸς αὐτοῦ ἦγαγεν αὐτόν, καὶ ὅτι καὶ ἱερέα αὐτοῦ ἑαυτὸν ψηφισθῆναι ἐποίησεν, ὅτι τε τὸ αἰδοῖον περιέτεμε, καὶ ὅτι χοιρείων 5
2 κρεῶν, ὡς καὶ καθαρώτερον ἐκ τούτων θρησκεύσων, ἀπείχετο (ἐβουλεύσατο μὲν γὰρ παντάπασιν αὐτὸ ἀποκόψαι· ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν τῆς μαλακίας ἕνεκα ποιῆσαι ἐπεθύμησε, τοῦτο δὲ ὡς καὶ τῇ τοῦ Ἐλεγαβάλου ἱερατείᾳ προσῆκον ἔπραξεν· ἐξ οὗ δὴ καὶ ἑτέροις τῶν συνόντων συχνοῖς ὁμοίως ἐλυμήνατο)· καὶ μέντοι καὶ ὅτι τὴν 10 ἐσθῆτα τὴν βαρβαρικήν, ᾗ οἱ τῶν Σύρων ἱερεῖς χρῶνται, καὶ δημοσίᾳ πολλάκις ἐωρᾶτο ἐνδεδυμένος· ἀφ' οὗπερ οὐχ ἥκιστα καὶ τὴν τοῦ Ἀσσυρίου ἐπωνυμίαν ἔλαβεν. Xiph. 348, 13—21 R. St., et (v. 5—9) Exc. Val. 408 (p. 762).

2—6. 11—13 > Zon. 12, 14 p. 567, 14—19 B. (p. 117, 4—10 D.) [ὅθεν κἀκεῖνος ἐπωνομάσθη Ἐλεαγάβαλος de suo Zon.]

5. 6 cf. Cedr. 1 p. 449, 19 B., cod. Paris. 1712 f. 80ᵛ.

---

c. 9. 10 vide p. 463 sq.

1—14 Xiphilinea, eisque adiuncta excerpti Valesiani verba huc reduxi. transposuerat Falconius post c. 10, "summa" ut ait Reimarus "capita codicis secutus in quibus primum de flagitio cum Vestali, deinde de Elagabalo deo". at index ita: β'. περὶ ὧν παρενόμησε καὶ ὡς τὴν ἀειπαρθένον ἔγημε. γ'. περὶ τοῦ Ἐλεογαβάλου καὶ ὡς τὴν Οὐρανίαν ἐς τὴν Ῥώμην μεταπεμψάμενος τῷ Ἐλεογαβάλῳ συμῴκισεν, nec dubium lemmate περὶ ὧν παρενόμησε indicari ea ipsa quae traduntur § 1. 2 capitis 11, quod incipit a verbis τῶν δὲ δὴ παρανομημάτων κ. τ. λ. et fortasse ea quoque quae in Dione integro praecesserant (c. 8?).

5—10 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val.:

Xiphilinus (348, 17—21)	Exc. Val. 408.
(... ἐποίησεν,) ὅτι τε τὸ αἰδοῖον περιέτεμε καὶ ὅτι χοιρείων κρεῶν	ὅτι τὸ αἰδοῖον περιέτεμε καὶ χοιρείων κρεῶν ὡς καὶ καθαρώτερον ἐκ τούτων θρησκεύσων,
ἀπείχετο	ἀπείχετο· ἐβουλεύσατο μὲν γὰρ παντάπασιν αὐτὸ ἀποκόψαι· ἀλλ' ἐκεῖνο
καὶ μέντοι καὶ ὅτι τὴν ἐσθῆτα — ἐπωνυμίαν ἔλαβεν. (ἔγημε δὲ κ. τ. λ. c. 9, 1).	μὲν — συχνοῖς ὁμοίως ἐλυμήνατο.

c. 11, 3—12, 2¹ vide p. 464.

1 Ἐλεγάβαλον Reim., ἐλεαγάβαλον VC, cf. ad 78, 31, 1 5 τε om. cod. Peir. ὅτι (alterum) om. cod. Peir. 6 ἐκ τούτων] ἐκ τούτου Kuiper (litt.) ἀπείχετο V cod. Peir., ἀπείχε (sic) C, an post κρεῶν collocandum? 7 γὰρ inserui ex cod. Peir. 9 Ἐλεγαβάλου Reim., ἑλιογαβάλου cod. Peir., cf. ad 78, 31, 1.

Digitized by Google

ὅτι ὁ Ψευδαντωνῖνος χρυσοῦς ἔστη πολλῷ καὶ ποικίλῳ κόσμῳ 12, 2[2]
διαπρέπων. Exc. Val. 409 (p. 762).

ὅτι χρήματα πολλὰ ὁ Μακρῖνος ἐν τῷ βασιλικῷ εὑρὼν διε-
σπάθησεν, καὶ οὐκ ἐξήρκουν αἱ πρόσοδοι πρὸς ἀναλώματα. Exc.
Val. 410 (p. 462).

ἔγημε δὲ Κορνηλίαν Παῦλαν, ἵνα δὴ θᾶσσον, ὥσπερ ἔφη, πα- 9
τὴρ γένηται ὁ μηδ' ἀνὴρ εἶναι δυνάμενος. ἐν δ' οὖν τοῖς γάμοις
οὐχ ὅπως ἡ γερουσία ἥ τε ἱππάς, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ τῶν
βουλευτῶν διανομήν τινα ἔλαβον, ὃ τε δῆμος πεντήκοντα καὶ ἑκα- 2
τὸν δραχμαῖς καὶ οἱ στρατιῶται ἑκατὸν πλείοσιν εἱστιάθησαν, μο-
νομάχων τε ἀγῶνες ἐγένοντο, ἱμάτιον αὐτοῦ περιπόρφυρον ἐνδύντος,
ὃ καὶ ἐν ταῖς εὐχωλιμαίαις θέαις ἐπεποιήκει. καὶ θηρία ἄλλα τε
πολλὰ καὶ ἐλέφας τίγριδές τε μία καὶ πεντήκοντα ἐσφάγησαν· ὃ
μηδεπώποτε ἀθρόον ἐγεγόνει. εἶτα τὴν Παῦλαν ὡς καὶ κηλῖδά 3
τινα περὶ τὸ σῶμα ἔχουσαν ἀποπέμψας Ἀκυλίᾳ Σεουήρᾳ συνῴκη-
σεν, ἐκφανέστατα παρανομήσας· ἱερωμένην γὰρ αὐτὴν τῇ Ἑστίᾳ
ἀσεβέστατα ᾔσχυνεν. ἐτόλμησε δὲ καὶ εἰπεῖν ὅτι "ἵνα δὴ καὶ
θεοπρεπεῖς παῖδες ἔκ τε ἐμοῦ τοῦ ἀρχιερέως ἔκ τε ταύτης τῆς
ἀρχιερείας γεννῶνται, τοῦτ' ἐποίησα." καὶ ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ 4
ἀγορᾷ αἰκισθέντα εἶτα ἐς τὸ δεσμωτήριον ἐμβληθῆναι κἀνταῦθα
θανατωθῆναι ἔδει, ἐπὶ τούτοις ἐκαλλωπίζετο. καὶ οὐδ' ἐκείνην
μέντοι ἐπὶ πολὺ κατέσχεν, ἀλλὰ ἑτέραν, εἶθ' ἑτέραν καὶ μάλα
ἄλλην ἔγημε, καὶ μετὰ τοῦτο πρὸς τὴν Σεουῆραν ἐπανῆλθεν.

ἐγεγόνει δὲ καὶ τέρατα ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἄλλα τε καὶ ἐκ τοῦ ἀγάλ- 10
ματος τῆς Ἴσιδος, ὃ ὑπὲρ τὸ ἀέτωμα τοῦ ναοῦ αὐτῆς ἐπὶ κυνὸς

14—19 = Zon. 12, 14 p. 567, 19 — 568, 3 B. (p. 117, 10—15 D.)

---

c. 13 sqq. vide p. 465.

1—5 excerpta Valesiana 409 et 410 hic potius quam inter c. 12, 2[1] et 13 collocanda duxi, illud propter Herod. 5, 5, 3—7, hoc magis ne seiungerem duo excerpta hucusque se excipientia quam aliam ab causam, nam ubinam ponendum sit latet, nisi quod inter n. 409 et 411 (= c. 13, 1 sqq.) inseri debet. si quis propter ludos in honorem nuptiarum Elagabali dei et Uraniae factos, quibus magna pecuniae vis absumpta est (cf. Herod. 5, 6, 6—10), inter c. 12, 2[1] et 13, 1 retinere velit me non habebit refragantem.

1 *χρυσοῦς* Val., *χρυσοῦ* cod. Peir., ad rem cf. Herod. 5, 5, 6 sq. 3 *ὁ Μακρῖνος*] errore eclogarii natum et Antonini nomen ponendum fuisse putat Val., vix recte 4 *ἀναλώματα*] ⟨*τὰ*⟩ *ἀναλώματα* Bk., recte fortasse.

12 *εὐχωλιμαίαις* H. St., *εὐχολιμαίαις* VC.

25 *τὸ* om. C *ἀέτωμα* Leopardi *emend.* 7, 2, *ἄτῳωμα* V, *ἄπτωμα* C *ἐπὶ κυνὸς* V, *ἐπίκενος* C.

Digitized by Google

2 ὀχεῖται· τὸ γὰρ πρόσωπον ἐς τὸ εἴσω μετέστρεψεν. ὁ δὲ Σαρδανάπαλλος καὶ ἀγῶνας ἐποίει καὶ θέας συχνάς, ἐν αἷς Αὐρήλιος Ἔλιξ ὁ ἀθλητὴς εὐδοκίμησεν, ὃς τοσοῦτον τοὺς ἀνταγωνιστὰς ὑπερῆρεν ὥστε πάλην τε ἅμα καὶ παγκράτιον ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ ἀγωνίσασθαι
3 ἐθελῆσαι, κἂν τοῖς Καπιτωλίοις καὶ ἄμφω νικῆσαι. οἱ μὲν γὰρ Ἠλεῖοι φθονήσαντες αὐτῷ, μή (τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο) ἀφ' Ἡρακλέους ὄγδοος γένηται, οὐδὲ ἐκάλεσαν ἐς τὸ στάδιον παλαιστὴν οὐδένα, καίπερ ἐν τῷ λευκώματι καὶ τοῦτο τὸ ἄθλημα προγράψαντες· ἐν δὲ δὴ τῇ Ῥώμῃ καὶ ἐνίκησεν ἑκάτερον, ὃ μηδεὶς ἄλλος ἐπεποιήκει.
11, 3 ἵνα δέ παρῶ τάς τε βαρβαρικὰς ᾠδὰς ἃς ὁ Σαρδανάπαλλος τῷ Ἐλεγαβάλῳ ἤδε τῇ μητρὶ ἅμα καὶ τῇ τήθῃ, τάς τε ἀπορρήτους θυσίας ἃς αὐτῷ ἔθυε, παῖδας σφαγιαζόμενος καὶ μαγγανεύμασι χρώμενος, ἀλλὰ καὶ ἐς τὸν ναὸν αὐτοῦ λέοντα καὶ πίθηκον καὶ ὄφιν τινὰ ζῶντα ἐγκατακλείσας, αἰδοῖά τε ἀνθρώπου ἐμβαλών, καὶ ἄλλ' ἄττα ἀνοσιουργῶν, περιάπτοις τέ τισι μυρίοις ἀεί ποτε χρώ-
12 μενος, — ἵνα ταῦτα παραδράμω, καὶ γυναῖκα, τὸ γελοιότατον, Ἐλεγαβάλῳ ἐμνήστευσε καθάπερ καὶ γάμου παίδων τε δεομένῳ. καὶ ἔδει γὰρ μήτε πενιχρὰν μήτε δυσγενῆ τινὰ εἶναι αὐτήν, τὴν Οὐρανίαν τὴν τῶν Καρχηδονίων ἐπελέξατο, καὶ ἐκεῖθέν τε αὐτὴν μετεπέμψατο καὶ ἐς τὸ παλάτιον καθίδρυσεν, ἕδνα τε αὐτῇ παρὰ πάντων τῶν ὑπηκόων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ γυναικῶν, ἤθροισε.
21 τὰ μὲν δὴ οὖν ἕδνα, ὅσα ἐδόθη ζῶντος αὐτοῦ, μετὰ ταῦτα εἰσεπράχθη· τὴν δὲ δὴ προῖκα οὐκ ἔφη κομίσασθαι, πλὴν δύο λεόντων χρυσῶν, οἳ καὶ συνεχωνεύθησαν. Xiph. 348, 21 — 349, 31 R. St.

---

10 — 13. 15 — 17. 20. 21 = Zon. 12, 14 p. 568, 3—8 B. (p. 117, 15—22 D.)

2—9 Anecd. Paris. 2, 155, 3—7: *Αὐρήλιος* [ita Scaliger, *υρήλιος* cod.] *Ἔλιξ ὁ ἀθλητὴς ἐπὶ Σεβήρου τοῦ αὐτοκράτορος γεγονὼς τοσοῦτον τοὺς ἀνταγωνιστὰς κ. τ. λ.*

---

c. 11, 1. 2 vide supra p. 462.

2 *Ἔλιξ* scripsi coll. *Anecd. Paris. l.* supra *l.*, Philostr. *her.* 2, 6 p. 293 (147, 15 sqq. Kays.), *gymn.* p. 80 (287, 19 Kays.), quos locos laudat Rutgers *S. Iuli Africani Ὀλυμπ. ἀναγραφή* p. 97, *Αἶλιξ* forma usum fuisse Dionem haud mihi credibile 8 *προγράψαντες* Sylb., *προσγράψαντες* VC 11 *Ἐλεγαβάλῳ* Reim., *ἐλεαγαβάλω* VC, cf. ad 78, 31, 1 *τῇ μητρὶ ἅμα*] *ἅμα τῇ μητρὶ* Leuncl. cum Zon., an ⟨*σὺν*⟩ *τῇ μητρὶ ἅμα*? 17 *Ἐλεγαβάλῳ* Reim., *ἐλεαγάλβω* VC 20. 22 *ἕδνα*] *ἕδνα* Dind. 22 *ἐδόθη* Bk., *ἐδόθησαν* VC, *ἐδόθη ἄν* Falc. *αὐτοῦ* R. St., *αὐτῷ* VC.

Digitized by Google

ἀλλ' οὗτος ὁ Σαρδανάπαλλος, ὁ καὶ τοὺς θεοὺς γάμου νόμῳ 13
συνοικίζειν ἀξιῶν, ἀσελγέστατα αὐτὸς διεβίω. ἔγημε μὲν γὰρ πολλὰς γυναῖκας, καὶ ἔτι πλείοσιν ἄνευ τινὸς νομίμου προσρήσεως συνείργνυτο, οὐ μέντοι ὡς καὶ αὐτός τι αὐτῶν δεόμενος, ἀλλὰ ἵνα τῇ συγκοιμήσει τῇ μετὰ τῶν ἐραστῶν τὰ ἔργα αὐτῶν μιμῆται ⟨καὶ⟩ κοινωνοὺς τῆς ὕβρεως, φύρδην ἀναφερόμενος αὐταῖς, λαμβάνῃ. πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄτοπα, ἃ μήτε λέγων μήτε ἀκούων ⟨ἄν⟩ 2
τις καρτερήσειεν, καὶ ἔδρασε τῷ σώματι καὶ ἔπαθε· τὰ δὲ δὴ περιφανέστατα, καὶ ἃ μηδ' ἂν ἀποκρύψαιτό τις, τάδε ἐστίν. ἐς καπηλεῖα ἐσῄει νύκτωρ περιθεταῖς κόμαις χρώμενος, καὶ τὰ τῶν καπηλίδων εἰργάζετο. ἐς τὰ πορνεῖα τὰ περιβόητα ἐσεφοίτα, καὶ τὰς ἑταίρας ἐξελαύνων ἐπορνεύετο. καὶ τέλος ἐν τῷ παλατίῳ 3
οἴκημά τι ἀποδείξας ἐνταῦθα ἡσέλγαινε, γυμνός τ' ἀεὶ ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ ἑστὼς ὥσπερ αἱ πόρναι, καὶ τὸ σινδόνιον χρυσοῖς κρίκοις ἐξηρτημένον διασείων, τούς τε παριόντας ἀῤῥᾳ τε καὶ κεκλασμένῃ τῇ φωνῇ προσεταιριζόμενος. ἦσαν γὰρ οἷς ἐξεπίτηδες τοῦτο ποιεῖν προσετέτακτο. ὥσπερ γὰρ καὶ ἐς τἄλλα, καὶ ἐς ἐκεῖνο 4
διερευνητὰς συχνοὺς εἶχε, δι' ὧν ἐπολυπραγμόνει τοὺς μάλιστα

2 = Zon. 12, 14 p. 568, 9 B (p. 117, 22, 23 D.) 7—16 > Zon. 12, 14 p. 568, 9—17 B. (p. 117, 23—118, 1 D.)

1 — p. 466, 14 composita verba Xiphilini et exc. Val. 411:

Xiphilinus (349, 31—350, 26)	Exc. Val. 411
(... *συνεχωνεύθησαν* c. 12, 2[1]). *ἀλλ' οὗτος ὁ Σαρδανάπαλος ὁ καὶ — διεβίω. γυναιξὶ μὲν γὰρ καὶ πλείοσι συνείργνυτο* (v. 4), *οὐ μέντοι ὡς καὶ αὐτός τι — τὰ ἔργα αὐτῶν μιμῆται* (v. 5).	*ὅτι ὁ Ψευδαντωνῖνος καὶ ὁ Σαρδανάπαλλος ὁ καὶ — διεβίω. ἔγημε μὲν γὰρ πολλὰς γυναῖκας καὶ ἔτι πλείοσιν ἄνευ — συνείργνυτο* (v. 4), *οὐ μέντοι καὶ αὐτός τι — τὰ ἔργα αὐτῶν μιμῆται κοινωνους τῆς ὕβρεως — λαμβάνῃ* (v. 7).
πολλὰ δὲ καὶ ἄτοπα — πλεῖον	*πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄτοπα — πλεῖον*

2—4 *ἔγημε — συνείργνυτο* cod. Peir., *γυναιξὶ μὲν γὰρ καὶ πλείοσι συνείργνυτο* Xiph. 3 *νομίμου* Val., *νόμου* cod. Peir. 4 *ὡς* om. cod. Peir. 6 ⟨*καὶ*⟩ — *λαμβάνῃ* om. VC 6 ⟨*καὶ*⟩ ins. Val. *ἀναφερόμενος*] *ἀναφυρόμενος* Rk., *συμφερόμενος* v. Herw. 7 *μὲν γὰρ* cod. Peir., *δὲ* VC *ἄτοπα ἅ*] hic desinit codex Peirescianus hodie, Valesii temporibus duobus foliis auctior, cf. vol. 1 p. XI. in sequentibus eius lectiones (cod. Peir.*) nituntur fide Valesii ⟨*ἄν*⟩ ins. Bk., sed post prius *μήτε*, transposuit Dind. 8 *καὶ* (prius) om. cod. Peir.* 10 *περιθεταῖς*] *περιθέτους* (*κόμας περιάπτων τῇ κεφαλῇ*) Zon., *περιθέτοις* St., cf. ad 59, 26, 8 *κόμαις* C cod. Peir.*, *κόμαι* V 12 *ἐπορνεύετο* cod. Peir.*, *ἐπόρνευε* VCZon. 13 *ἀεὶ* om. cod. Peir.* 15 *τε* (alterum) om. cod. Peir.* 17 *ὥσπερ* VC, *ὡς* cod. Peir.* *καὶ* (prius) om. cod. Peir.* 18 *συχνοὺς εἶχε* VC, *εἶχε συχνοὺς* cod. Peir.*

Digitized by Google

αὐτὸν ἀρέσαι τῇ ἀκαθαρσίᾳ δυναμένους. χρήματά τε παρ' αὐτῶν συνέλεγε, καὶ ἐγαυροῦτο ταῖς ἐμπολαῖς· πρός τε τοὺς συνασχημονοῦντάς οἱ διεφέρετο, πλείους τε ἐραστὰς αὐτῶν ἔχειν καὶ πλεῖον
14 ἀργυρίζεσθαι λέγων. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς πάντας ὁμοίως τοὺς χρωμένους αὐτῷ ἕδρα, ἤδη δὲ καὶ ἐξαίρετόν τινα ἄνδρα ἔσχεν, ὃν Καί- 5
σαρα διὰ τοῦτ' ἀποδεῖξαι ἠθέλησεν.

2 ἤλαυνε μὲν γὰρ ἅρμα τῇ πρασίῳ στολῇ χρώμενος, ἰδίᾳ τε καὶ οἴκοι, εἴγε οἶκον ἔνι φάναι τοῦτ' εἶναι ἔνθα ἡγωνοθέτουν οἵ τε ἄλλοι οἱ περὶ αὐτὸν πρῶτοι, καὶ ἱππῆς ⟨καὶ⟩ Καισάρειοι, καὶ οἱ ἔπαρχοι αὐτοὶ ἥ τε τήθη καὶ ἡ μήτηρ καὶ αἱ γυναῖκες καὶ 10
προσέτι καὶ τῶν ἐκ τῆς βουλῆς ἄλλοι τε καὶ ὁ Λέων ὁ πολίαρχος, καὶ ἐθεῶντο αὐτὸν καὶ ἁρματηλατοῦντα καὶ χρυσοῦς ὥσπερ τινὰ τῶν τυχόντων αἰτοῦντα, τούς τε ἀγωνοθέτας καὶ τοὺς στασιώτας προσκυνοῦντα. Xiph. 349, 31 — 350, 26 R. St., Exc. Val. 411 (p. 762) usque ad ἁρματηλατοῦντα (v. 12). 15

3 ὅτι ἐν τῷ δικάζειν τινὰ ἀνὴρ πως εἶναι ἐδόκει, ἐν δὲ δὴ τοῖς ἄλλοις τῷ ἔργῳ καὶ τῷ σχήματι τῆς φωνῆς ὡραΐζετο. τά τε γὰρ ἄλλα καὶ ὠρχεῖτο, οὔτι γε ἐν ὀρχήστρᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμβαδί-

---

1—4 > Zon. 12, 14 p. 568, 17—19 B. (p. 118, 1—4 D.) 5—7 = Zon. 12, 14 p. 568, 20 — 569, 1 B. (p. 118, 5—7 D.) 18 = Zon. 12, 14 p. 568, 20 B. (p. 118, 5 D.)

[Xiphilinus]

ἀργυρίζεσθαι λέγων (v. 4). καὶ ταῦτα μὲν πρὸς πάντας — ἕδρα, ἤδη δὲ καὶ ἐξαίσιόν τινα — οἱ περὶ αὐτὸν πρῶτοι (v. 9), καὶ οἱ ἔπαρχοι αὐτοὶ ἥ τε τήθη καὶ ἡ μήτηρ καὶ αἱ γυναῖκες καὶ προσέτι καὶ τῶν ἐκ τῆς βουλῆς ἄλλοι τε καὶ ὁ Λέων ὁ πολίαρχος καὶ ἐθεῶντο αὐτὸν καὶ ἁρματηλατοῦντα καὶ — προσκυνοῦντα.

[Exc. Val. 411]

ἀργυρίζεσθαι λέγων (v. 4). ἤδη δὲ καὶ ἐξαίρετόν τινα — οἱ περὶ αὐτὸν πρῶτοι καὶ ἱππεῖς Καισάρειοι καὶ οἱ ἔπαρχοι καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ τήθη καὶ αἱ γυναῖκες καὶ (v. 10) ἄλλοι καὶ Λέων ὁ πολίαρχος καὶ ἐθεῶντο αὐτὸν ἁρματηλατοῦντα.

1 αὐτὸν cod. Peir., αὐτῷ VC 4. 5 καὶ — ἕδρα om. cod. Peir.* 5 ἐξαίρετόν cod. Peir.*, ἐξαίσιόν VC 7 μὲν γὰρ VC, δὲ cod. Peir.* πρασίῳ VC, πρασία cod. Peir.*, cf. ad 61, 6, 3 στολῇ VC, σκευῇ cod. Peir.*, utrumque Dioni in usu est 8 εἴγε οἶκον om VC ἔνθα VC, ἐνταῦθα cod. Peir.* 9 καὶ ἱππῆς ⟨καὶ⟩ Καισάρειοι om. VC ἱππῆς scripsi, ἱππεῖς cod. Peir.* ⟨καὶ⟩ ins. Reim. 10 αὐτοὶ om. cod. Peir.* ἥ τε τήθη καὶ ἡ μήτηρ VC, καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ τήθη cod. Peir.* αἱ VC, ἡ cod. Peir.* 11 προσέτι — βουλῆς om. cod. Peir.* τε et ὁ (prius) om. cod. Peir.* 12 καὶ (alterum) om. cod. Peir.* 13 στασιώτας dedi ex V, στρατιώτας C, cf. 73, 4, 2; 78, 8, 2. 16—18 ὅτι — τά τε γὰρ ἄλλα cod. Peir.*, καὶ οὐ τοῦτο μόνον ἀλλὰ VC 3 οὔτι Dind., praeeunte Bekkero qui οὔτοι, οὔτε VC cod. Peir.* γε VC, γὰρ cod. Peir.*

Digitized by Google

ζων τρόπον τινὰ καὶ θύων ἀσπαζόμενός τε καὶ δημηγορῶν. καὶ 4
τέλος, ἵν' ἤδη ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς λόγον ἐπανέλθω, καὶ ἐγήματο,
γυνή τε καὶ δέσποινα βασιλίς τε ὠνομάζετο, καὶ ἠριούργει, κεκρύ-
φαλόν τε ἔστιν ὅτε ἐφόρει, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνηλείφετο, ψιμυ-
θίῳ τε καὶ ἐγχούσῃ ἐχρίετο. ἅπαξ μὲν γάρ ποτε ἀπεκείρατο τὸ
γένειον, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἑορτὴν ἤγαγε· μετὰ δὲ τοῦτ' ἐψιλίζετο,
ὥστε καὶ ἐκ τούτου γυναικίζειν. καὶ πολλάκις καὶ κατακείμενος
τοὺς βουλευτὰς ἠσπάζετο. ὁ δὲ δὴ ἀνὴρ αὐτῆς Ἱεροκλῆς ἦν, Κα- 15
ρικὸν ἀνδράποδον, Γορδίου ποτὲ παιδικὰ γενόμενον, παρ' οὗ καὶ
ἁρματηλατεῖν ἔμαθεν. κἀκ τούτου καὶ παραδοξότατα αὐτῷ ἠρέσθη.
ἐν γάρ τοι ἱπποδρομίᾳ τινὶ ἐκπεσὼν τοῦ ἅρματος κατ' αὐτὴν τὴν
τοῦ Σαρδαναπάλλου ἕδραν τό τε κράνος ἐν τῇ πτώσει ἀπέρριψε,
καὶ ἐκφανεὶς αὐτῷ (λειογένειος δ' ἔτι ἦν καὶ κόμῃ ξανθῇ ἐκεκόσ- 2
μητο) ἀνηρπάσθη τε εὐθὺς ἐς τὸ παλάτιον, κἀν τοῖς νυκτερινοῖς
ἔργοις ἔτι καὶ μᾶλλον ἑλὼν αὐτὸν ὑπερηυξήθη, ὥστε καὶ ὑπὲρ
αὐτὸν ἐκεῖνον ἰσχῦσαι, καὶ βραχύ τι νομισθῆναι τὸ τὴν μητέρα
αὐτοῦ ἔτι δούλην οὖσαν ἐς τε τὴν Ῥώμην ὑπὸ στρατιωτῶν ἀχθῆναι

3—9 > Zon. 12, 14 p. 569, 1 — 5 B. (p. 118, 9—12 D.)

7 sqq. cf. Leo p. 287, 15. 16 Cram., Cedr. 1, 449, 20—22 B., cod. Paris. 712 f. 80v.

p. 466, 16 — p. 468, 15 coniuncta verba Xiphilini et exc. Val. 412:

Xiphilinus (350, 26—351, 22)	Exc. Val. 412
(... προσκυνοῦντα § 2). καὶ οὐ τοῦτο μόνον ἀλλὰ καὶ ὠρχεῖτο — δημηγορῶν (v. 1). καὶ τέλος, ἵν' ἤδη — ἐπανέλθω, καὶ ἐγήματο — τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνηλείφετο (v. 4).	ὅτι ἐν τῷ δικάζειν τινὰ ἀνήρ πως — τά τε γαρ ἄλλα καὶ ὠρχεῖτο — δημηγορῶν (v. 1). καὶ τέλος καὶ ἐγήματο — τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνηλείφετο (v. 4), ψιμυθίῳ τε καὶ ἐγχούσῃ ἐχρίετο. ἅπαξ μὲν γάρ — Καρικὸν ἀνδράποδον (v. 9). Γορδίου ποτὲ παιδικὰ γενόμενον, παρ' οὗ καὶ ἁρματηλατεῖν ἔμαθεν (v. 10).
ἅπαξ μὲν γὰρ — Καρικὸν ἀνδράποδον (v. 9), καὶ ἁρματηλάτης ἐγένετο. κἀκ τούτου καὶ παραδοξότατα αὐτῷ ἠρέσθη (v. 10). ἐν γάρ	ἐν γάρ

2 ἵν' — ἐπανέλθω om. cod. Peir.* 3 ἠριούργει Bk., ἐριούργει VC cod. Peir.* 3. 4 κεκρύφαλόν τε ἔστιν ὅτε VC, καὶ κορυφάλους ἔστιν ὅτε καὶ cod. Peir.* 4 ἐνηλείφετο VC, ἀνηλείφετο cod. Peir.* 4. 5 ψιμυθίῳ — ἐχρίετο om. VC 5 ποτε om. VC 8 Καρικὸν VC Zon., κορακικὸν cod. Peir. 9. 10 Γορδίου — ἔμαθεν cod. Peir.*, καὶ ἁρματηλάτης ἐγένετο VC 9 Γορδίου] *Cordius* in *v. Heliog.* 6, 3; 12, 1; 15, 2 (hic *cordus* codd.), haud una de causa genuinum mihi videtur nomen graecum vel orientale *Gordius* 10 κἀκ τούτου — ἠρέσθη om. cod. Peir.* αὐτῷ ἠρέσθη restitui ex VC, αὐτοῦ ἠράσθη Bk. 13 λειογένειος VC, λειογένος cod. Peir.* 15 ἔτι om. VC ὑπερηυξήθη VC, ὕστερον ηὐξήθη cod. Peir.* 16 τι om. VC 17 τε om. cod. Peir.*

Digitized by Google

3 κἂν ταῖς τῶν ὑπατευκότων γυναιξὶ συναριθμηθῆναι. πολλάκις μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι τινὲς ἐτιμήθησαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἠδυνήθησαν, οἱ μὲν ὅτι συνεπανέστησαν, οἱ δὲ ὅτι ἐμοίχευον αὐτόν· καὶ γὰρ μοιχεύεσθαι δοκεῖν, ἵνα κἂν τούτῳ τὰς ἀσελγεστάτας γυναῖκας μιμῆται, ἤθελε, καὶ πολλάκις ἑκὼν καὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἡλίσκετο, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐλοιδορεῖτο ἀσελγῶς πρὸς τοῦ ἀνδρός, καὶ ὥστε 4 καὶ ὑπώπια σχεῖν πληγὰς ἐλάμβανεν. ἐκεῖνον δ' οὖν οὕτως οὐ κούφῃ τινὶ φορᾷ ἀλλὰ πόνῳ καὶ δευσοποιῷ ἔρωτι ἠγάπα, ὥστε μὴ ὅτι ἐπὶ τοιούτῳ τινὶ ἀγανακτῆσαι, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον ἐπ' αὐτοῖς ἐκείνοις μᾶλλον αὐτὸν φιλῆσαι, καὶ Καίσαρα ὄντως ἀποφῆναι ἐθελῆσαι, καὶ τῇ τε τήθῃ διὰ τοῦτο ἐμποδὼν γενομένῃ ἀπειλῆσαι, καὶ τοῖς στρατιώταις οὐχ ἥκιστα δι' αὐτὸν προσκροῦσαι. Xiph. 350, 26 — 351, 22 R. St., Exc. Val. 412 (p. 765 sq.) usque ad ἀπολεῖσθαι, c. 16, 1.

16 καὶ ὁ μὲν ἔμελλέ που καὶ διὰ ταῦτα ἀπολεῖσθαι, Αὐρήλιος δὲ δὴ Ζωτικός, ἀνὴρ Σμυρναῖος, ὃν καὶ Μάγειρον ἀπὸ τῆς τοῦ πατρὸς τέχνης ἀπεκάλουν, καὶ ἐφιλήθη πάνυ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐμι- 2 σήθη, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐσώθη. οὗτος γὰρ δὴ καλὸν μὲν καὶ τὸ πᾶν σῶμα ὥστε καὶ ἐν ἀθλήσει ἔχων, πολὺ δὲ δὴ πάντας τῷ τῶν

3—7 > Zon. 12, 14 p. 569, 5—8 B. (p. 118, 12—16 D.) 15. 18 — p. 469, 2 > Zon. 12, 14 p. 579, 8—10 B. (p. 118, 16—18 D.)

[Xiphilinus]

τοι ἱπποδρομίᾳ — ἐδυνήθησαν (v. 2), οἱ μὲν ὅτι συνεπανέστησαν, οἱ δ' ὅτι — δι' αὐτὸν προσκροῦσαι. καὶ ὁ μὲν ἔμελλέ που καὶ διὰ ταῦτα ἀπολεῖσθαι, Αὐρήλιος δὲ δὴ κ. τ. λ. c. 16, 1)

[Exc. Val. 412]

τοι ἱπποδρομίᾳ — ἐδυνήθησαν (v. 2), οἱ μὲν δι' ἄλλο, οἱ δ' ὅτι — δι' αὐτὸν προσκροῦσαι. καὶ ὁ μὲν ἔμελλέ που καὶ διὰ ταῦτα ἀπολεῖσθαι·

15 — p. 470, 2 composita haec ex Xiphilino et exc. Val. 413:

Xiphilinus (351, 22—352, 14)

(. . . προσκροῦσαι c. 15, 4), καὶ ὁ μὲν ἔμελλέ που καὶ διὰ ταῦτα ἀπολεῖσθαι, Αὐρήλιος δὲ δὴ Ζωτικὸς — καὶ πρὶν

Exc. Val. 413

(. . . καὶ ὁ μὲν ἔμελλέ που καὶ δια ταῦτα ἀπολεῖσθαι Exc. Val. 412). ὅτι Αὐρήλιος Ζωτικὸς — καὶ πρὶν

1 κἂν VC, καὶ cod. Peir.* συναριθμηθῆναι VC, καταριθμηθῆναι cod. Peir.* 2 τινὲς om. VC ἠδυνήθησαν Bk., ἐδυνήθησαν VC cod. Peir.*, ἐδωρήθησαν Sylb. iniuria, δύνασθαι absolute haud raro usurpat Dio, cf. ad fr. 43, 2 3 ὅτι συνεπανέστησαν VC, δι' ἄλλο cod. Peir.* συνεπανέστησαν] συνεπόρνευον Sylb. inmerito, cf. Theopomp. fr. 249 (Athen. 6 p. 260 e) αὐτόν] cetera usque ad excerpti finem desunt apud Valesium 8 πόνῳ] τορῷ vel συντόνῳ Sylb., πολλῷ Reim., διαπύρῳ Rk., ἐμμόνῳ Bk., ἐντόνῳ Kuiper (litt.) 11 ἐθελῆσαι Bk., θελῆσαι VC ἐμποδὼν C, ἐκποδὼν V.

16 Μάγειρον] cf. v. Heliog. 10, 5 17 ἀπεκάλουν scripsi ex cod. Peir.*, ἐκάλουν VC 18 οὗτος γὰρ δὴ VC, ὃς cod. Peir.* 19 ὥστε restitui ex VC, ὥσπερ cod. Peir.*, ὥς γε Reim., cf. ad fr. 36, 6.

Digitized by Google

αἰδοίων μεγέθει ὑπεραίρων, ἐμηνύθη τε αὐτῷ ὑπὸ τῶν ταῦτα ἐξεταζόντων, καὶ ἐξαίφνης ἐκ τῶν ἀγώνων ἁναρπασθεὶς ἀνήχθη τε ἐς τὴν Ῥώμην ὑπὸ πομπῆς ἁπλέτου καὶ ὅσην οὔτε Ἄυγαρος ἐπὶ τοῦ Σεουήρου οὔτε Τιριδάτης ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἔσχε, πρόκοι- 3
5 τός τε καὶ πρὶν ὀφθῆναί οἱ ἀποδειχθείς, καὶ τῷ τοῦ Ἀουίτου τοῦ πάππου αὐτοῦ ὀνόματι τιμηθείς, καὶ στεφανώμασιν ὥσπερ ἐν πανηγύρει ἠσκημένος, ἐς τὸ παλάτιον λυχνοκαΐᾳ πολλῇ λαμπόμενος ἐσῆλθε. καὶ ὃς ἰδὼν αὐτὸν ἀνέθορέ τε ἐρρυθμισμένως, καὶ προσ- 4
εἰπόντα, οἷα εἰκὸς ἦν, "κύριε αὐτοκράτορ χαῖρε," θαυμαστῶς τόν
10 τε αὐχένα γυναικίσας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπεγκλάσας ἠμείψατο, καὶ ἔφη οὐδὲν διστάσας "μή με λέγε κύριον· ἐγὼ γὰρ κυρία εἰμί." καὶ ὁ μὲν συλλουσάμενός τε αὐτῷ παραχρῆμα, καὶ ἐπὶ πλεῖον ἐκ 5
τῆς γυμνώσεως, ἅτε καὶ ἰσόρροπον τῇ φήμῃ εὑρὼν αὐτὸν ὄντα, πασχητιάσας ἔν τε τοῖς στέρνοις αὐτοῦ κατεκλίθη, κἀν τοῖς κόλ-
15 ποις ὥσπερ τις ἐρωμένη δεῖπνον εἵλετο· ὁ δὲ Ἱεροκλῆς φοβηθεὶς 6
μὴ καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἑαυτοῦ δουλώσηται, καί τι δι' αὐτοῦ δεινόν, οἷα ἐν ἀντερασταῖς εἴωθε γίγνεσθαι, πάθῃ, φαρμάκῳ τινὶ αὐτὸν διὰ τῶν οἰνοχόων, προσφιλῶν που ἑαυτῷ ὄντων, ἐξεθήλυνε. καὶ οὕτως ἐκεῖνος ἀστυσίᾳ παρὰ πᾶσαν τὴν νύκτα συσχεθεὶς ἀφῃρέθη
20 τε πάντων ὧν ἐτετυχήκει, καὶ ἐξηλάθη ἔκ τε τοῦ παλατίου καὶ

11 — p. 470, 1 > Zon. 12, 14 p. 569, 10—19 B. (p. 118, 18—30 D.)

[Xiphilinus]

ὀφθῆναι ἀποδειχθείς (v. 5),

ἐς τὸ παλάτιον λυχνοκαΐᾳ πολλῇ λαμπόμενος — καὶ ἐξελάσθη ἔκ τε τοῦ παλατίου καὶ ἐκ τῆς Ῥώμης καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἰταλίας· ὃ καὶ ἔσωσεν αὐτόν.

[Exc. Val. 413]

ὀφθῆναι οἱ ἀποδειχθείς (v. 10), καὶ τῷ τοῦ Ἀβίτου τοῦ πάππου — ἐν πανηγύρει ἠσκημένος (v. 7) καὶ λυχνοκαΐᾳ πολλῇ λαμπόμενος — καὶ ἐξελάθη ἔκ τε τοῦ παλατίου καὶ Ῥώμης καὶ τῆς λοιπῆς Ἰταλίας· ο καὶ ἔσωσεν αὐτόν.

3 καὶ om. cod. Peir.* Ἄυγαρος VC, ἄγβαρος cod. Peir., cf. ad 40, 20, 2 4 τοῦ (prius) om. cod. Peir.* Τιριδάτης cod. Peir.*, τηριδάτης VC, cf. ad 51, 18, 3 τοῦ om. cod. Peir.* 5 οἱ om. VC 5—7 καὶ τῷ — ἠσκημένος om. VC 7 ἐς τὸ παλάτιον VC, καὶ cod. Peir. λαμπόμενος] λαμπόμενον Reim., sed de facibus nuptialibus potius cogitandum videtur 8 αὐτὸν om. VC ἐρρυθμισμένως cod. Peir.*, ἐρρυθριασμένως V, ἐρυθριασμένως C 9 οἷα cod. Peir.*, οἷον VC 12 τε om. cod. Peir.* 13 ἅτε καὶ om. cod. Peir.* τῇ VC, τε τῇ cod. Peir.* αὐτὸν om. cod. Peir.* 14 τοῖς στέρνοις VC, τῇ κάτω cod. Peir.* κατεκλίθη V, κατεκλήθη C, ἀνέκλινε cod. Peir.* 15 τις om. VC 16 δι' αὐτοῦ VC, διὰ τοῦτο cod. Peir.* 17 εἴωθε VC, εἰώθει cod. Peir.* 19 ἀστυσίᾳ Xyl., ἀστασίᾳ VC, ἄστυντος cod. Peir.* παρὰ scripsi e cod. Peir.*, περὶ VC, ἐπὶ Bk. (et Zon.) 20 τε cod. Peir.*, τὸ VC ἐτετυχήκει Reim., τετύχηκε VC, ἐτετύχει cod. Peir.* ἐξελάθη cod. Peir.*, ἐξελάσθη VC.

Digitized by Google

ἐκ τῆς Ῥώμης καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἰταλίας· δ καὶ ἔσωσεν αὐτόν. Xiph. 351, 22—352, 14 R. St., Exc. Val. 413 (p. 766).

7 ἐς τοσαύτην δὲ συνηλάθη ἀσέλγειαν ὡς καὶ τοὺς ἰατροὺς ἀξιοῦν αἰδῶ γυναικείαν δι' ἀνατομῆς αὐτῷ μηχανήσασθαι, μεγάλους ὑπὲρ τούτου μισθοὺς αὐτοῖς προϊσχόμενος. Zon. 12, 14 p. 569, 19—570, 2 B. (p. 118, 30—119, 3 D.)

Ἄβιτος, ὥς φησι Δίων, τὸν ἰατρὸν ἠντιβόλει διφυῆ αὐτὸν διὰ τομῆς ἐμπροσθίου τῇ τέχνῃ ποιεῖσθαι. Leo p. 287, 18. 19 Cram., Cedr. 1 p. 449, 22—450, 1. B., cod. Paris. 1712 f. 80ᵛ.

p. C. 221 17 *ἔμελλε δέ που καὶ αὐτὸς ὁ Σαρδανάπαλλος ἀξιώτατον τῆς μιαρίας τῆς ἑαυτοῦ μισθὸν οὐ πολλῷ ὕστερον κομιεῖσθαι. ἅτε γὰρ ταῦτα ποιῶν καὶ ταῦτα πάσχων ἐμισήθη ὑπό τε τοῦ δήμου καὶ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, οἷς μάλιστα προσέκειτο, καὶ τελευταῖον καὶ ἐν αὐτῷ τῷ στρατοπέδῳ ὑπ' αὐτῶν ἐσφάγη.* Xiph. 352, 14—18 R. St.

ὅτι ὁ Ψευδαντωνῖνος ὑπὸ στρατιωτῶν κατεφρονήθη καὶ ἀνῃρέθη· ὅταν γὰρ ἐθισθῶσί τινες καὶ ταῦτα ὡπλισμένοι καταφρονεῖν τῶν κρατούντων, οὐδένα ὅρον τῆς ἐξουσίας ἐπὶ τὸ πράττειν ἃ βούλονται ποιοῦνται, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ δόντος ταύτην ὁπλίζονται. Petr. Patr. *Exc. Vat.* 152 (p. 232 Mai. = p. 217, 8—13 Dind.).

2 *ἔσχε δὲ οὕτως. τὸν Βασσιανὸν τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ ἐς τὸ συνέδριον ἐσαγαγών, καὶ τὴν Μαῖσαν καὶ τὴν Σοαιμίδα ἑκατέρωθεν*

11—13 > Zon. 12, 14 p. 570, 3. 4 B. (p. 119, 4—6 D.) 21—p. 471, 1. 5 > Zon. 12, 14 p. 570, 4—6 B. (p. 119, 6—9 D.)

10—15 cf. Leo p. 287, 16, 17 Cram., Cedr. 1 p. 450, 1. 2 B., cod. Paris. 1712 f. 80ᵛ.

3—7 Zonaras cum inde a Nervae principatu Xiphilinum excerpserit (cf. p. 187), appropinquante eius epitomes fine, pauca quaedam Xiphilineis inseruit desumpta ex eo libro, quem iam secuturus esset, Historiam Augustam dico, de qua vide vol. 2 p. XIX, cf. *Herm.* 26 (1891) p. 446 sq. igitur haec quamquam e Xiphilino non fluxerunt, e Dione tamen derivata sunt, id quod a Leone et asseclis eius confirmatur.

16—20 excerpto Vaticano 152 hic fere locus dandus est.

1 *ἐκ τῆς* om. cod. Peir.* *μετὰ ταῦτα καὶ ἐκ* om. cod. Peir.*

3ᵇ *Ἄβιτος ὥς φησι Δίων ὅτι* Leo, *ὡς δέ φησι Δίων ὅτι Ἄβιτος* Cedr. cod. Paris.

11 *πολλῷ* reduxi ex VC, *πολὺ* R. St.

16 *κατεφρονήθη* Mai., *ατεφ* hodie evanuit *ἀνῃρέθη* Mai., *α* et *η* hodie evanuerunt 18 *ἐπὶ τὸ πράττειν* Mai., *ἐπὶ τὸ πρ* hodie evanuit 19 *δόντος ταύτην* Mai., *τος ταύ* hodie evanuit.

21 *αὐτοῦ* H. St., *αὐτοῦ* VC 22 *Σοαιμίδα*] cf. ad 78, 30, 2.

Digitized by Google

παραστησάμενος, παῖδα ἔθετο, ἑαυτὸν δὲ ὡς καὶ πατέρα ἐξαίφνης τηλικούτου παιδίου, ὃς καὶ πολὺ τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ προέχοντα, ἐμακάρισε, καὶ μηδὲν ἄλλου τέκνου δεῖσθαι ἔφησεν, ἵν' ἡ οἰκία αὐτοῦ ἄνευ ἀθυμιῶν διαγένηται· καὶ γὰρ τὸν Ἐλεγάβαλον τοῦτό τέ οἱ 3
ποιῆσαι καὶ Ἀλέξανδρον αὐτὸν προσονομάσαι κεκελευκέναι. καὶ ἔγωγε πείθομαι ἐκ θείας τινὸς παρασκευῆς ὡς ἀληθῶς αὐτὰ γεγονέναι, τεκμαιρόμενος οὐχ οἷς ἐκεῖνος εἶπεν, ἀλλ' ἔκ τε τοῦ λεχθέντος αὐτῷ ὑπό τινος, ὅτι ἄρα τις Ἀλέξανδρος ἐξ Ἐμέσης ἐλθὼν αὐτὸν διαδέξεται, καὶ ἐκ τοῦ συμβεβηκότος ἔν τε τῇ Μυσίᾳ τῇ
ἄνω καὶ τῇ Θρᾴκῃ. ὀλίγον γὰρ τούτων πρότερον δαίμων τις 18
Ἀλέξανδρός τε ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος εἶναι λέγων καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ τήν τε σκευὴν ἅπασαν φέρων, ὡρμήθη τε ἐκ τῶν περὶ τὸν Ἴστρον χωρίων, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκείνῃ ἐκφανείς, καὶ διά τε τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Θρᾴκης διεξῆλθε βακχεύων μετ' ἀνδρῶν τετρακοσίων, θύρσους,
τε καὶ νεβρίδας ἐνεσκευασμένων, κακὸν οὐδὲν δρώντων. ὡμολό- 2
γητο δὲ παρὰ πάντων τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ τότε γενομένων ὅτι καὶ καταγωγαὶ καὶ τὰ ἐπιτήδεια αὐτῷ πάντα δημοσίᾳ παρεσκευάσθη· καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησεν οὔτ' ἀντειπεῖν οἱ οὔτ' ἀντᾶραι, οὐκ ἄρχων, οὐ στρατιώτης, οὐκ ἐπίτροπος, οὐχ οἱ τῶν ἐθνῶν ἡγούμενοι, ἀλλ'
ὥσπερ ἐν πομπῇ τινι μεθ' ἡμέραν ἐκ προρρήσεως ἐκομίσθη μέχρι τοῦ Βυζαντίου. ἐντεῦθεν γὰρ ἐξαναχθεὶς προσέσχε μὲν τῇ Χαλκη- 3
δονίᾳ γῇ, ἐκεῖ δὲ δὴ νυκτὸς ἱερά τινα ποιήσας καὶ ἵππον ξύλινον καταχώσας ἀφανὴς ἐγένετο. ταῦτα μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔτι, ὡς εἶπον, ὤν, πρὶν καὶ ὁτιοῦν περὶ τὸν Βασσιανὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ γενέσθαι,
ἔμαθον. Xiph. 352, 18 — 353, 11 R. St.

ὅτι ποτὲ ὁ αὐτὸς τοῦτο εἶπεν "οὐδὲν δέομαι ὀνομάτων ἐκ πολέ- 4
μου καὶ αἵματος· ἀρκεῖ γάρ μοι καὶ εὐσεβῆ καὶ εὐτυχῆ παρ' ὑμῶν καλεῖσθαι". Petr. Patr. *Exc. Vat.* 153 (p. 232 Mai. = p. 217, 14 — 16 Dind.).

ὅτι Ψευδαντωνῖνος ἐπαινούμενός ποτε παρὰ τῆς βουλῆς εἶπεν ὅτι 5
"ὑμεῖς μὲν ἀγαπᾶτέ με καὶ νὴ Δία καὶ ὁ δῆμος καὶ τὰ ἔξω στρατόπεδα. τοῖς δὲ δορυφόροις οἷς τοσαῦτα δίδωμι οὐκ ἀρέσκω." Petr. Patr. *Exc. Vat.* 154 (p. 232 sq. Mai. = p. 217, 17—20 Dind.).

26—32 excerpta Vaticana 153 et 154 hic alicubi inserenda esse apparet.

2 *ὃς καὶ*] corruptum, *καὶ ὡς* Leuncl., *ὡς καὶ* Falc., an *καίπερ οὐ*?, nam *οὐ καὶ* vereor ut ferri possit 4 *Ἐλεγάβαλον* Reim., *ἐλεαγάβαλον* VC, cf. ad 78, 31, 1 8 *τις* Sylb., *ὡς* VC, *ὁ* Leuncl. 10 *καὶ*] *καὶ* ⟨*ἐν*⟩ Bk., sine causa 10 *τούτων* R. St., *τοῦτον* VC 13 *Ἀσίας*] *Μυσίας* Bk., recte ni fallor *καὶ τῆς*] *καὶ* ⟨*διὰ*⟩ *τῆς* Bk. sine causa 15 *νεβρίδας* Reim., *νευρίδας* VC 21 *Χαλκηδονίᾳ* Xyl., *καρχηδονίᾳ* VC, cf. 78, 39, 5 23 *καταχώσας*] mirum hoc. 30 *στρατόπεδα* scripsi, *στρατοπέδου* cod. 31 *τοσαῦτα* Mai., *ταῦτα* cod.

Digitized by Google

p.C.222 **19**, 1[1] *ἕως μὲν οὖν ὁ Σαρδανάπαλλος τὸν ἀνεψιὸν ἐφίλει, ἐσώζετο· ἐπεὶ δὲ πάντας ὑπώπτευε καὶ ἐμάνθανε πρὸς ἐκεῖνον ῥέποντας ὁλοσχερῶς ταῖς εὐνοίαις, ἐτόλμησε μεταγνῶναι καὶ πάντα ἐπὶ καθαιρέσει αὐτοῦ ἔπραττεν.* Xiph. 353, 11—15 R. St.

1[a] ὅτι τινῶν συνηγορούντων τῷ Ψευδαντωνίνῳ καὶ εἰπόντων ὡς εὐτυχὴς εἴη τῷ υἱῷ συνυπατεύων, ἔφη "εὐτυχέστερος ἔσομαι κατὰ τὸν ἑξῆς ἐνιαυτὸν μετὰ γνησίου υἱοῦ μέλλων ὑπατεύειν." Petr. Patr. *exc. Vat.* 155 (p. 233 Mai. = p. 217, 21—24 Dind.)

1[2] *ὡς δέ ποτε καὶ ἀνελεῖν αὐτὸν ἐπεχείρησεν, οὐ μόνον οὐδὲν*
2 *ἤνυσεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀποθανεῖν ἐκινδύνευσεν· ὅ τε γὰρ Ἀλέ-*
ξανδρος ὑπό τε τῆς μητρὸς καὶ τῆς τήθης ὑπό τε τῶν στρατιω-
τῶν ἰσχυρῶς ἐφυλάσσετο, καὶ οἱ δορυφόροι αἰσθόμενοι τὴν ἐπι-
χείρησιν τοῦ Σαρδαναπάλλου δεινῶς ἐθορύβησαν, οὐ πρίν τε
ἐπαύσαντο στασιάζοντες ἢ τὸν Σαρδανάπαλλον τὸ στρατόπεδον σὺν
3 *τῷ Ἀλεξάνδρῳ καταλαβόντα, πολλά τε ἱκετεύσαντα καὶ τοὺς ἐξαι-*
τηθέντας παρ' αὐτῶν τῶν συνασελγαινόντων αὐτῷ ἐκδοῦναι ἀναγκα-
σθέντα, ὑπέρ τε τοῦ Ἱεροκλέους οἰκτρὰ λαλήσαντα καὶ δάκρυσι
κλαύσαντα, τήν τε σφαγὴν τὴν ἑαυτοῦ προδείξαντα, καὶ ἐπειπόντα
"ἕνα μοι τοῦτον χαρίσασθε, ὅ τι βούλεσθε περὶ αὐτοῦ ὑποτοπή-
σαντες, ἢ ἐμὲ ἀποκτείνατε," μόλις αὐτοὺς ἐκμειλίξασθαι. τότε
4 *μὲν οὖν μόλις ἐσώθη· καὶ γὰρ καὶ ἡ τήθη αὐτοῦ ἐμίσει τε αὐτὸν*
ἐφ' οἷς ἔπραττεν, ὡς οὐδὲ τοῦ Ἀντωνίνου υἱὸν ὄντα, καὶ πρὸς
20 *τὸν Ἀλέξανδρον ὡς καὶ ὄντως ἐξ αὐτοῦ γεγονότα ἀπέκλινε· μετὰ*
δὲ ταῦτα ἐπιβεβουλευκὼς πάλιν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ θορυβησάν-
των ἐπὶ τούτῳ τῶν δορυφόρων σὺν αὐτῷ ἐς τὸ στρατόπεδον ἐσελ-
θών, ὡς ᾔσθετο φυλαττόμενον ἑαυτὸν ἐπὶ ἀναιρέσει, ἐπειδὴ καὶ
2 *αἱ μητέρες αὐτῶν ἐκφανέστερον ἢ πρὶν ἀλλήλαις μαχόμεναι τοὺς*
στρατιώτας ἠρέθιζον, φεύγειν πως ἐπεχείρησε. καὶ ἔμελλεν ἐς
τύλλον ἐμβληθεὶς ἐκδρᾶναί ποι, φωραθεὶς δὲ ἀπεσφάγη, ὀκτωκαί-
δεκα ἔτη γεγονώς. καὶ αὐτῷ καὶ ἡ μήτηρ (περιπλακεῖσα γὰρ

---

2. 3 = Zon. 12, 14 p. 570, 7. 8 B. (p. 119, 9—11 D.) 9. 11. 13 = Zon. 12, 14 p. 570, 9. 10 B. (p. 119, 11—13 D.) 25—p. 473, 4 > Zon. 12, 14 p. 570, 10—16 B. (p. 119, 13—20 D.)

5—8 exc. Vat. 155 hic fere collocandum videtur. — Ceterum hoc excerptorum Vaticanorum ultimum est quod ex Dione fluxit. Vat. exc. 156 (p. 233 Mai. = p. 217, 25—29 Dind.) ad Maximini principatum pertinere atque ex Herodiano (7, 7, 1) derivatum esse vidit de Boor, *Byz. Zeitschr.* 1 p. 25.

10 ἐκινδύνευσεν C, ἐκινδύνησεν V 11 στρατιωτῶν C, στρατιτῶν V
23 καὶ ὄντως Sylb.. ὄντως καὶ VC 26 ἑαυτὸν H. St., ἑαυτῷ VC.

Digitized by Google

ἀπριξ εἴχετο) συναπώλετο. καὶ αἵ τε κεφαλαὶ αὐτῶν ἀπεκόπησαν, καὶ τὰ σώματα γυμνωθέντα τὸ μὲν πρῶτον διὰ πάσης τῆς πόλεως ἐσύρη, ἔπειτα τὸ μὲν τῆς γυναικὸς ἄλλως πως ἐρρίφη, τὸ δὲ ἐκείνου ἐς τὸν ποταμὸν ἐνεβλήθη. Xiph. 353, 15 — 354, 8 R. St.

καὶ αὐτῷ ἄλλοι τε καὶ ὁ Ἱεροκλῆς οἵ τε ἔπαρχοι συναπώλοντο 21 καὶ Αὐρήλιος Εὔβουλος, ὃς Ἐμεσηνὸς μὲν τὸ γένος ἦν, καὶ ἐς τοσοῦτον ἀσελγείας καὶ μιαρίας ἐχώρησεν ὥστε καὶ ὑπὸ τοῦ δήμου πρότερον ἐξαιτηθῆναι. τοὺς γὰρ δὴ καθόλου λόγους ἐπιτετραμμένος οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐδήμευσε. τότε δ' οὖν ὑπό τε τοῦ δήμου καὶ τῶν στρατιωτῶν διεσπάσθη, καὶ Φούλουιος σὺν αὐτῷ ὁ πολίαρχος. καὶ αὐτὸν ὁ Κωμάζων, ὡς καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ, διεδέξατο· 2 ὥσπερ γὰρ προσωπεῖόν τι ἐς τὰ θέατρα ἐν τῷ διακένῳ τῆς τῶν κωμῳδῶν ὑποκρίσεως ἐσεφέρετο, [καὶ] οὕτω καὶ ἐκεῖνος τῇ τῶν πολιαρχησάντων ἐπ' αὐτοῦ κενῇ χώρᾳ προσετάττετο. ὅ τε Ἐλεγάβαλος αὐτὸς ἐκ τῆς Ῥώμης παντάπασιν ἐξέπεσε.

τὰ μὲν τοῦ Τιβερίνου οὕτως ἔσχε, καὶ οὐδεὶς οὐδὲ τῶν συγ- 3 κατασκευασάντων αὐτῷ τὴν ἐπανάστασιν καὶ μέγα ἐπ' αὐτῷ δυνηθέντων, πλὴν ἑνός που, ἐσώθη. Xiph. 354, 8—19 R. St., et (v. 6—10) Exc. Val. 414 (p. 769).

Ἀλέξανδρος δὲ μετ' ἐκεῖνον εὐθὺς αὐταρχήσας Δομιτίῳ τινὶ LXXX 1 Οὐλπιανῷ τήν τε τῶν δορυφόρων προστασίαν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀρχῆς ἐπέτρεψε πράγματα.

---

5. 6 = Zon. 12, 14 p. 570, 17 B. (p. 119, 21. 22) [quae praecedunt ex Xiph. 347, 11—14 R. St., quae sequuntur ex Xiph. 347, 21—23 R. St. sunt desumpta.] 20—23 = Zon. 12, 15 p. 571, 10. 11 B. (p. 120, 9. 10 D.)

5—10 composita haec ex verbis Xiphilini et exc. Val. 414:

Xiphilinus (345, 9—11)	Exc. Val. 414
(. . . συναπώλοντο) καὶ Αὐρήλιος Εὔβουλος ὃς Ἐμεσηνὸς μὲν τὸ γένος ἦν	ὅτι ὁ Αυρήλιος Εὔβουλος Ἐμεσηνὸς μὲν ἦν καὶ ἐς τοσοῦτον ἀσελγείας καὶ μιαρίας — ἐξαιτηθῆναι· τοὺς γὰρ δὴ καθόλου λόγους ἐπιτετραμμένος — διεσπάσθη.
τοὺς δὲ δὴ καθόλου λόγους ἐπιτετραμμένος — διεσπάσθη, καὶ Φούλβιος κ. τ. λ.	

4 ἐνεβλήθη V, ἀνεβλήθη C.

6—8 καὶ ἐς τοσοῦτον — ἐξαιτηθῆναι om. VC 8 τοὺς γὰρ cod. Peir.*, τοὺς δὲ VC 9 ἐδήμευσε VC, ἐδήμευεν cod. Peir.* 9. 10 τότε δ' οὖν — διεσπάσθη VC, καὶ τότε δὲ ὑπ' ἐκείνου καὶ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διεσπάσθη cod. Peir.* 13 ἐσεφέρετο] expectes ἐσφέρεται cum Leuncl. [καὶ] exp. Leuncl. 14 αὐτοῦ Rk., αὐτῇ VC Ἐλεγάβαλος Reim., ἐλογάβαλος VC, cf. ad 78, 31, 1.

Digitized by Google

2 ταῦτα μὲν ἀκριβώσας, ὡς ἕκαστα ἠδυνήθην, συνέγραψα· τὰ δὲ δὴ λοιπὰ ἀκριβῶς ἐπεξελθεῖν οὐχ οἷός τε ἐγενόμην διὰ τὸ μὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν τῇ Ῥώμῃ διατρῖψαι. ἔκ τε γὰρ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Βιθυνίαν ἐλθὼν ἠρρώστησα, κἀκεῖθεν πρὸς τὴν ἐν τῇ
3 Ἀφρικῇ ἡγεμονίαν ἠπειχθην, ἐπανελθών τε ἐς τὴν Ἰταλίαν εὐθέως ὡς εἰπεῖν ἔς τε τὴν Δελματίαν κἀντεῦθεν ἐς τὴν Παννονίαν τὴν ἄνω ἄρξων ἐπέμφθην, καὶ μετὰ τοῦτ' ἐς τὴν Ῥώμην καὶ ἐς τὴν
2 Καμπανίαν ἀφικόμενος παραχρῆμα οἴκαδε ἐξωρμήθην. διὰ μὲν οὖν ταῦτα οὐκ ἠδυνήθην ὁμοίως τοῖς πρόσθεν καὶ τὰ λοιπὰ συνθεῖναι, κεφαλαιώσας μέντοι ταῦτα, ὅσα γε καὶ μέχρι τῆς δευτέρας μου ὑπατείας ἐπράχθη, διηγήσομαι.

2 ὁ Οὐλπιανὸς πολλὰ μὲν τῶν οὐκ ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ Σαρδαναπάλλου πραχθέντων ἐπηνώρθωσε, τὸν δὲ δὴ Φλαουιανὸν τόν τε Χρῆστον ἀποκτείνας, ἵνα αὐτοὺς διαδέξηται, καὶ αὐτὸς οὐ πολλῷ ὕστερον ὑπὸ τῶν δορυφόρων ἐπιθεμένων οἱ νυκτὸς κατεσφάγη, καίτοι καὶ πρὸς τὸ παλάτιον ἀναδραμὼν καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν αὐτο-
3 κράτορα τήν τε μητέρα αὐτοῦ καταφυγών. ζῶντος δ' οὖν ἔτι αὐτοῦ στάσις μεγάλη ⟨τοῦ δήμου⟩ πρὸς τοὺς δορυφόρους ἐκ βραχείας τινὸς αἰτίας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας μάχεσθαί τε ἀλλήλοις καὶ πολλοὺς ὑπ' ἀμφοτέρων ἀπολέσθαι. ἠττώμενοι δὲ οἱ στρατιῶται πρὸς ἔμπρησιν τῶν οἰκοδομημάτων ἐτράποντο· κἀκ τούτου δείσας ὁ δῆμος μὴ καὶ πᾶσα ἡ πόλις φθαρῇ, καὶ ἄκων
4 σφίσι συνηλλάγη. ταῦτά τε οὖν ἐγένετο, καὶ ὁ Ἐπάγαθος, ὡς καὶ αἴτιος τῷ Οὐλπιανῷ τοῦ ὀλέθρου ⟨τὸ⟩ πλέον γενόμενος, ἔς τε Αἴγυπτον ὡς ἄρξων αὐτῆς ἐπέμφθη, ἵνα μή τις ἐν τῇ Ῥώμῃ κολασθέντος αὐτοῦ ταραχὴ γένηται, κἀκεῖθεν ἐς Κρήτην ἀπαχθεὶς ἐδικαιώθη.

3 πολλαὶ δὲ καὶ παρὰ πολλῶν ἐπαναστάσεις γενόμεναι, καί τινες καὶ ἰσχυρῶς ἐκφοβήσασαι, κατεπαύθησαν.

τὰ δὲ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ καὶ φοβερώτερα, καὶ ἀληθέστερον δέος σύμπασιν, οὐχ ὅτι τοῖς ἐν Ῥώμῃ ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις, παρ-

---

12—15 = Zon. 12, 15 p. 571, 11—15 B. (p. 120, 11—15 D.) 17—23 = Zon. 12, 15 p. 571, 15—19 B. (p. 120, 15—20 D.) 28. 29 > Zon. 12, 15 p. 571, 19. 20 B. (p. 120, 21 D.)

---

6 *Δελματίαν* Reim., *δαλματίαν* VC, cf. ad Zon. 9, 25, 9 et ad 41, 40, 1
14 *Χρῆστον*] cf. Stein in Pauly-Wissowa *R. E.* 3, 2449 18 ⟨*τοῦ δήμου*⟩ ins. Leuncl. ex Zon. 20 *ὑπ'* reduxi ex VC, *ἀπ'* St. 24 ⟨*τὸ*⟩ ins. Bk. auctore Reimaro.

Digitized by Google

ἔσχεν. Ἀρταξέρξης γάρ τις Πέρσης τούς τε Πάρθους τρισὶ μά- 2
χαις νικήσας, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν Ἀρτάβανον ἀποκτείνας, ἐπὶ
τὰ Ἄτρα ἐπεστράτευσεν, ἐπιβασίαν ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους
ποιούμενος. καὶ τὸ μὲν τεῖχος διέρρηξεν, συχνοὺς δὲ δὴ τῶν στρα-
τιωτῶν ἐξ ἐνέδρας ἀποβαλὼν ἐπὶ τὴν Μηδίαν μετέστη, καὶ ἐκείνης 3
τε οὐκ ὀλίγα καὶ τῆς Παρθίας, τὰ μὲν βίᾳ τὰ δὲ καὶ φόβῳ, παρα-
λαβὼν ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν ἤλασε, κἀνταῦθα πρός τε τῶν ἐπιχωρίων
καὶ πρὸς Μήδων τινῶν τῶν τε τοῦ Ἀρταβάνου παίδων πταίσας,
ὡς μέν τινες λέγουσιν, ἔφυγεν, ὡς δ' ἕτεροι, ἀνεχώρησε πρὸς
παρασκευὴν δυνάμεως μείζονος. οὗτός τε οὖν φοβερὸς ἡμῖν ἐγέ- 4
νετο, στρατεύματί τε πολλῷ οὐ μόνον τῇ Μεσοποταμίᾳ ἀλλὰ καὶ
τῇ Συρίᾳ ἐφεδρεύσας, καὶ ἀπειλῶν ἀνακτήσεσθαι πάντα, ὡς καὶ
προσήκοντά οἱ ἐκ προγόνων, ὅσα ποτὲ οἱ πάλαι Πέρσαι μέχρι τῆς
Ἑλληνικῆς θαλάσσης ἔσχον, οὐχ ὅτι αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιος δοκεῖ,
ἀλλ' ὅτι οὕτω τὰ στρατιωτικὰ ἡμῖν διάκειται ὥστε τοὺς μὲν καὶ

1—4 > Zon. 12, 15 p. 572, 16. 17 B. (p. 121, 15. 16 D.) 6—13 > Zon. 12, 15 p. 572, 18—22 B. (p. 121, 16—22 D.)

1—p. 476, 4 composita verba Xiphilini et exc. Val. 415:

Xiphilinus (356, 9—23)	Exc. Val. 415
(...τοῖς ἄλλοις παρέσχεν). Ἀρταξέρξης γάρ τις Πέρσης τούς τε Πάρθους — ἀποκτείνας (v. 2)	ὅτι ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαμαίας Ἀρταξέρξης τις Πέρσης τούς τε Πάρθους — ἀποκτείνας (v. 2) ἐπὶ τὰ Ἄτρα ἐπεστράτευσεν, ἐπιβασίαν — τὰ δὲ καὶ φόβῳ παραλαβὼν (v. 7) ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν ἤλασε, κἀνταῦθα — πρὸς παρασκευὴν δυνάμεως μείζονος (v. 10). οὗτός τε οὖν φοβερὸς ἡμῖν ἐγένετο, στρατεύματί τε πολλῷ οὐ μόνον τῇ Μεσοποταμίᾳ ἀλλὰ καὶ τῇ Συρίᾳ ἐφεδρεύσας, καὶ ἀπειλῶν ἀνακτήσεσθαι πάντα, ὡς καὶ προσήκοντά οἱ ἐκ προγόνων, ὅσα ποτὲ οἱ πάλαι Πέρσαι μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς θαλάσσης ἔσχον, καὶ ὁ μὲν οὐχ ὅτι αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιος, ἀλλ' ὅτι οὕτω τὰ στρατιωτικὰ ἡμῖν διάκειται ὥστε τοὺς μὲν καὶ προστίθεσθαι
ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν ἤλασε, κἀνταῦθα — πρὸς παρασκευὴν δυνάμεως μείζονος (v. 10). οὗτός τε οὖν φοβερὸς ἡμῖν ἐγένετο, στρατεύματι πολλῷ οὐ μόνον τῇ Μεσοποταμίᾳ ἀλλὰ καὶ τῇ Συρίᾳ ἐφεδρεύσας, καὶ ἀπειλῶν ἀνακτήσεσθαι πάντα, ὡς καὶ προσήκοντά οἱ ἐκ προγόνων, ὅσα ποτὲ οἱ πάλαι Πέρσαι μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς θαλάσσης ἔσχον, οὐχ ὅτι αὐτός τις ἄμαχος εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ὅτι οὕτω τὰ στρατιωτικὰ ἡμῶν διάκειται ὥστε τοὺς μὲν καὶ προστίθεσθαι	

2—7 ἐπὶ τὰ — παραλαβὼν om. VC 9 λέγουσιν VC, φασι cod. Peir.* 10 τε del. Bk. 11 τε om. VC 12 ἀνακτήσεσθαι C cod. Peir.*, ἀνακτήσασθαι V 14 οὐχ ὅτι αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιος δοκεῖ] οὐχ ὅτι αὐτός τις ἄμαχος εἶναι δοκεῖ VC, καὶ ὁ μὲν οὐχ ὅτι αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιος cod. Peir.*, an οὐχ ὅτι αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιος εἶναι ἐδόκει deleto τε (v. 10) cum Bekkero, vel ⟨καὶ ἔτι μᾶλλον γενήσεται⟩ οὐχ ὅτι αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιος δοκεῖ vel simile quid? 15 ἡμῖν cod. Peir.*, ἡμῶν VC.

Digitized by Google

προστίθεσθαι αὐτῷ τοὺς δὲ οὐκ ἐθέλειν ἀμύνεσθαι. τοσαύτῃ γὰρ ἅμα τρυφῇ καὶ ἐξουσίᾳ ἀνεπιπληξίᾳ τε χρῶνται ὥστε τολμῆσαι
2 τοὺς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ τὸν ἄρχοντα σφῶν Φλάουιον Ἡρακλέωνα ἀποκτεῖναι, καὶ τοὺς δορυφόρους πρὸς τῷ Οὐλπιανῷ καὶ ἐμὲ αἰτιάσασθαι ὅτι τῶν ἐν τῇ Παννονίᾳ στρατιωτῶν ἐγκρατῶς ἤρξα, καὶ ἐξαιτῆσαι, φοβηθέντας μὴ καὶ ἐκείνους τις ὁμοίως τοῖς Παννονικοῖς ἄρχεσθαι καταναγκάσῃ. οὐ μέντοι προετίμησε τι αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον ἄλλως τε ἐσέμνυνέ με καὶ
5 δεύτερον ὑπατεύσοντα σὺν α᾽τῷ ἀπέδειξε, τό τε ἀνάλωμα τὸ τῆς ἀρχῆς [αὐτῷ] αὐτὸς ἀναλώσειν ὑπεδέξατο. ἀχθεσθέντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τούτοις ἐφοβήθη μὴ καὶ ἀποκτείνωσί με ἐν τῷ τῆς ἀρχῆς σχήματι ἰδόντες, καὶ ἐκέλευσεν ἔξω τῆς Ῥώμης ἐν τῇ Ἰταλίᾳ που διατρῖψαι τὸν τῆς ὑπατείας χρόνον. καὶ οὕτω μετὰ ταῦτα ἐς τε τὴν Ῥώμην καὶ ἐς τὴν Καμπανίαν πρὸς αὐτὸν ἦλθον, καὶ συνδιατρί-
2 ψας τινὰς ἡμέρας αὐτῷ, τοῖς τε στρατιώταις μετὰ πάσης ἀδείας ὀφθείς, ἀπῆρα οἴκαδε παρέμενος ἐπὶ τῇ τῶν ποδῶν ἀρρωστίᾳ, ὥστε πάντα τὸν λοιπὸν τοῦ βίου χρόνον ἐν τῇ πατρίδι ζῆσαι, ὥσπερ που καὶ τὸ δαιμόνιον ἐν τῇ Βιθυνίᾳ ἤδη μοι ὄντι σαφέστατα ἐδήλωσεν. ὄναρ γάρ ποτε ἔδοξα προστάσσεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ
3 προσγράψασθαι τῷ ἀκροτελευτίῳ τὰ ἔπη τάδε,

Ἕκτορα δ᾽ ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς ἔκ τε κονίης
ἔκ τ᾽ ἀνδροκτασίης ἔκ θ᾽ αἵματος ἔκ τε κυδοιμοῦ.

Xiph. 356, 6—357, 9 R. St., et (p. 475, 1—476, 4) Exc. Val. 415 (p. 769).

[Xiphilinus]

αὐτῷ τοὺς δὲ οὐκ ἐθέλειν ἀμύνεσθαι. τοσαύτῃ γὰρ ἅμα τρυφῇ καὶ ἐξουσίᾳ ἀνεπιπληξίᾳ τε χρῶνται ὥστε τολμῆσαι Φλάβιον Ἡρακλέωνα τοὺς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ τὸν ἄρχοντα σφῶν ἀποκτεῖναι, καὶ τοὺς δορυφόρους κ. τ. λ.

[Exc. Val. 415]

αὐτῷ τοὺς δὲ οὐκ ἐθέλειν ἀμύνεσθαι. τοσαύτῃ γὰρ ἅμα τρυφῇ καὶ ἐξουσίᾳ ἀνεπιπληξίᾳ τε χρῶνται ὡς καὶ τὸν ἄρχοντα αὐτῶν ἀποκτεῖναι.

τέλος τῆς ἱστορίας Δίωνος.

2—4 ὥστε — ἀποκτεῖναι, καὶ τοὺς scripsi, ὥστε τολμῆσαι φλάβιον ἡρακλέωνα τοὺς ἐν τῇ μεσοποταμίᾳ τὸν ἄρχοντα σφῶν καὶ τοὺς VC, ὡς καὶ τον ἄρχοντα αὐτῶν ἀποκτεῖναι cod. Peir.*, ὥστε τολμῆσαι τοὺς ⟨μὲν⟩ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ τὸν ἄρχοντα σφῶν Φλάουιον Ἡρακλέωνα ἀποκτεῖναι, τοὺς δὲ Rk. 9 ὑπατεύσοντα V, ὑπατεύσαντα C 10 [αὐτῷ] exp. Bk. 11 ἐφοβήθη Sylb., ἐφοβήθην VC, quod qui retinere malit, ei mox ἐκέλευσέ με scribendum erit 16 παρέμενος] παρειμένος Photius *bibl.* c. 71, vide ad 56, 19, 4.

21 Ἕκτορα κ. τ. λ.] Hom. *Il.* 11, 163 sq.

Digitized by Google

Inde a libro 68 Zonaras cum Xiphilinum non Dionem excerpserit (cf. p. 187), in capitibus 14 ex. et 15 libri 12 cum Xiphilineis quaedam permixta sunt, quae aliunde habuit. Ea derivata esse ex Historia Augusta iam olim opinatus sum (vide *Herm.* 26, 1891, p. 446 sq.). quae Historia Augusta cum post Dionem Herodianum potissimum secuta sit, sed praeter Dionem Herodianumve alium quoque fontem adhibuerit, horum fragmentorum, quatenus ad Herodianum non redeunt, duplex est ratio, si quidem aut a Dione aut ab ignoto illo scriptore derivari possunt.

Sunt autem haec:

1. *ἐς τοσαύτην δὲ συνηλάθη ἀσέλγειαν* (ὁ *Ἄβιτος*) *ὡς καὶ τους ἰατροὺς ἀξιοῦν αἰδῶ γυναικείαν δι' ἀνατομῆς αὐτῷ μηχανήσασθαι, μεγάλους ὑπὲρ τούτου μισθοὺς αὐτοῖς προϊσχόμενος.* Zon. 12, 14 p. 569, 19 — 570, 2 B. (p. 118, 30 — 119, 3 D.) [vide supra p. 470].

2. *τοῦ δὲ Ψευδαντωνίνου ἀναιρεθέντος Ἀλέξανδρος ὁ Μαμαίας, ὁ ἐκείνου ἀνεψιός (οὕτω γὰρ οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐξαδέλφους ὠνόμαζον), τὴν αὐταρχίαν ἀπεκληρώσατο. ὃς αὐτίκα τὴν οἰκείαν μητέρα Μαμαίαν Ἀὔγουσταν ἀνεῖπεν, ἣ τὴν τῶν πραγμάτων οἰκονομίαν μετακεχείριστο, καὶ περὶ τὸν υἱὸν σοφοὺς ἄνδρας συνήγαγεν, ἵνα δι' ἐκείνων αὐτῷ τὰ ἤθη ῥυθμίζοιτο, κἀκ τῆς γερουσίας τοὺς ἀμείνονας συμβούλους προσείλετο, ἅπαν πρακτέον κοινουμένη αὐτοῖς.* Zon. 12, 15 p. 571, 3—10 B. (p. 119, 31 — 120, 9 D.)

3. *ἥττων δ' οὖσα χρημάτων ἡ Ἀλεξάνδρου μήτηρ ἐχρηματίζετο πάντοθεν. ἠγάγετο δὲ καὶ τῷ υἱῷ γαμετήν, ἣν οὐ συνεχώρησεν ἀναρρηθῆναι Ἀὔγουσταν. ἀλλὰ καὶ μετά τινα χρόνον τοῦ υἱοῦ αὐτὴν ἀποσπάσασα εἰς Λιβύην ἀπήλασε, καίτοι στεργομένην παρ' ἐκείνου. ὁ δὲ ἀντειπεῖν τῇ μητρὶ οὐκ ἠδύνατο, καταρχούσῃ αὐτοῦ.* Zon. 12, 15 p. 572, 1—6 B. (p. 120, 22 — 121, 2 D.)

4. *Ἀρταξέρξης μέντοι ὁ Πέρσης, ὃς ἐξ ἀφανῶν καὶ ἀδόξων ἦν, τὴν τῶν Πάρθων βασιλείαν Πέρσαις περιεποιήσατο καὶ αὐτῶν ἐβασίλευσεν. ἀφ' οὗ λέγεται καὶ τὸ Χοσρόου κατάγεσθαι γένος.* Zon. 12, 15 p. 572, 7—10 B. (p. 121, 3—6 D.)

5. *εἶτα Καππαδοκίαν ὁ Ἀρταξέρξης οὗτος σὺν τοῖς Πέρσαις κατέτρεχε καὶ ἐπολιόρκει τὴν Νίσιβιν.* Zon. 12, 15 p. 572, 22 — 573, 2 B. (p. 121, 22—24 D.)

Fragmentorum primum procul dubio redit ad Dionem (vide p. 470), nec secundum ab eo abiudicaverim, in quo haud pauca scriptoris nostri vestigia deprehendere mihi videor, veluti *Ἀὔγουσταν ἀνεῖπε* et verba *μεταχειρίζεσθαι, ῥυθμίζεσθαι, προσαιρεῖσθαι*, et Elagabalum appellatum *Ψευδαντωνῖνον*. si Dionis est inserendum fere 79, 21, 3.

Tertium autem ita convenit cum Herodiano 6, 1, 8. 9, ut inde in Historiam Augustam translatum vix neges.

Quartum denique et quintum redire apud Syncellum p. 677, 13 et 678, 6 item p. 674, 1 observavit de Boor *Byz. Zeitschr.* 1 p. 27 sq. de eorum origine nihil definio. quod ad quintum attinet verbis Dioneis (80, 4, 1. 2), quae cum apud Xiphilinum tum in excerpto Valesiano 415 supersunt, inseri vix possunt. valetque hoc quodammodo etiam de fragmento quarto, cf. 80, 3, 1. 2.

Digitized by Google

Appendices.

1. Xiphilini Epitome librorum 36—80.
2. Petri Patricii Excerpta Maiana sive Vaticana n. 1—38 cum Dionis verbis composita.
3. Petri Patricii Excerpta Maiana sive Vaticana n. 156—191, Historiam Augustam inde a fine Dionis continentia.
4. Joannis Antiocheni Excerpta e Dione derivata.
5. Excerpta Salmasiana.
6. Excerpta Constantiniana nonnulla cum Dionis verbis composita.
7. Photii bibliothecae cod. 71.
8. Conspectus Fragmentorum.

Digitized by Google

3 R. St. Dind. 1

ΕΠΙΤΟΜΗ

ΤΗΣ ΔΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΑΕΩΣ

ΡΩΜΑΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΗΝ ΣΥΝΕΤΕΜΕΝ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΞΙΦΙΛΙΝΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙΣΑΡΩΝ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ ΑΠΟ ΠΟΜΠΗΙΟΥ ΜΑΓΝΟΥ ΜΕΧΡΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΜΑΜΑΙΑΣ.

Κληρουμένων δὴ τῶν ὑπάτων Ὀρτήσιος τὸν πρὸς Κρῆτας ἔλαχε 36, 1a
πόλεμον· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ὑπό τε τῆς ἐν τῷ ἄστει φιλοχωρίας καὶ
ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ἐν οἷς πλεῖστον τῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων
μετά γε τὸν Κικέρωνα ἠδυνήθη, τῷ τε συνάρχοντι τῆς στρατιᾶς ἐθε-
λοντὴς ἐξέστη καὶ αὐτὸς κατὰ χώραν ἔμεινεν· ὁ δὲ δὴ Μέτελλος
ἐστείλατό τε εἰς Κρήτην, καὶ τὴν νῆσον ἅπασαν ἐχειρώσατο μετὰ 36, 17a
τοῦτο, καίτοι πρὸς τοῦ Πομπηίου τοῦ Μάγνου, ἤδη τῆς θαλάσσης
ξυμπάσης ἄρχοντος καὶ τῆς ἠπείρου ὅσον ἡμερῶν ἀπὸ θαλάσσης
τριῶν, ἐμποδιζόμενός τε καὶ κωλυόμενος ὡς αὐτῷ προσηκουσῶν καὶ
τῶν νήσων. ἀλλ' ὅμως καὶ ἄκοντος Πομπηίου τῷ Κρητικῷ πολέμῳ
τέλος ὁ Μέτελλος ἐπιθεὶς θρίαμβόν τε ἀπ' αὐτοῦ κατήγαγε καὶ Κρη-
τικὸς ἐπεκλήθη. Λούκουλλος δὲ Λούκιος κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους 36, 1b, 1c
τοὺς τῆς Ἀσίας δυνάστας Μιθριδάτην τε καὶ Τιγράνην τὸν Ἀρμένιον
πολέμῳ νικήσας καὶ φυγομαχεῖν ἀναγκάσας τὰ Τιγρανόκερτα ἐπο-
λιόρκει. καὶ αὐτὸν οἱ βάρβαροι τῇ τε | τοξείᾳ καὶ τῇ νάφθᾳ κατὰ
τῶν μηχανῶν χεομένῃ δεινῶς ἐκάκωσαν. ἀσφαλτῶδες δὲ τὸ φάρμα- 36, 1b, 2a
κον τοῦτο, καὶ διάπυρον οὕτως ὥσθ' ὅσοις ἂν προσμίξῃ, πάντως
αὐτὰ κατακαίειν, οὐδ' ἀποσβέννυται ὑπ' οὐθενὸς ὑγροῦ ῥᾳδίως. ἐκ
4 R. St. τούτου δὲ ὁ Τιγράνης ἀναθαρρήσας τοσαύτῃ* χειρὶ στρατοῦ ἤλασεν
ὥστε καὶ τῶν Ῥωμαίων τῶν ἐκεῖσε παρόντων καταγελασαι. λέγεται
δ' οὖν εἰπεῖν ⟨ὡς⟩ εἰ μὲν πολεμήσοντες ἥκοιεν, ὀλίγοι, εἰ δὲ πρεσ-
βεύσοντες, πολλοὶ παρεῖεν. οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ πολὺ ἥσθη, ἀλλ' 36, 1b, 3a
V 1v εὐθὺς ἐξέμα|θεν ὅσον ἥ τε ἀρετὴ καὶ ἡ τέχνη παντὸς ὁμίλου κρατεῖ.
C 1v φυγόντος δὲ αὐτοῦ | τὴν τιάραν τό τε ἀνάδημα τὸ περὶ αὐτὴν εὑρόν-
τες οἱ στρατιῶται τῷ Λουκούλλῳ ἔδωκαν· δείσας γὰρ μὴ γνωσθεὶς
ἀπ' αὐτῶν ἀλῷ, περιεσπάσατο αὐτὰ καὶ ἀπέρριψεν. ἑλὼν δὲ τὰ 36, 2, 3
Τιγρανόκερτα μετὰ τοῦτο τὰ μὲν ἄλλα διήρπασε, τὰς δὲ γυναῖκας 36, 2, 4

1, 7 μὲν inserui ex VC 24 τε inserui ex VC 2, 4 ἀποσβέννυται R. St., ἀποσβέννυνται VC 8 ⟨ὡς⟩ ins. H. St. 13 ἔδωκαν VC, ἔδωσαν V marg., ἔδοσαν R. St.

Digitized by Google

Dind.

ἀνυβρίστους ἐφύλαξεν· ὅπερ αὐτῷ καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκείνων 2
36, 3, 1 τοὺς μετὰ Τιγράνου φεύγοντας προσεποίησε. τῷ δὲ Πακόρῳ τῷ
Παρθυαίων βασιλεῖ μαθὼν αὐτὸν τῷ Τιγράνῃ μέλλειν βοηθήσειν, 20
cf. 36, 3, 2. 3 διὰ γραμμάτων ἠπείλησε. καὶ ὃς οὔτε Ῥωμαίοις φίλος ἐγένετο καὶ
36, 8. 1 τῷ Ἀρμενίῳ βοήθειαν οὐκ ἀπέστειλεν. ὁ δὲ Λούκουλλος καὶ τὴν
36, 16, 1 Νίσιβιν ἐχειρώσατο, τοῦ Τιγράνου ταύτην οὖσαν· ἀλλ' ὅμως καίτοι
στρατηγικώτατος ἀνδρῶν ὁ Λούκουλλος γενόμενος, καὶ πρῶτος Ῥω- 25
μαίων τὸν Ταῦρον διαβὰς ἐπὶ πολέμῳ, καὶ δύο βασιλέων μεγίστων
κρατήσας, τῆς τε Ἀσίας ἐπὶ μήκιστον προελθών, ἀπειθέσιν ὕστερον
πρὸς πάντα τοῖς στρατιώταις ἐχρήσατο, καὶ τέλος ἐγκατέλιπον αὐτόν. 30
36, 16, 2 πολλά τε γὰρ σφισι προσέταττε, καὶ δυσπρόσοδος ἀκριβής τε ἐν ταῖς
τῶν ἔργων ἀπαιτήσεσι καὶ ἀπαραίτητος ἐν ταῖς τιμωρίαις ὤν, οὐκ | 3
ἠπίστατο οὔτε λόγοις ἐπιεικέσι προσαγαγέσθαι οὔτε χρημάτων δόσει
36, 16, 3 προσεταιρίσασθαι. τεκμήριον δέ· καὶ γὰρ τοὺς αὐτοὺς τούτους στρα-
τιώτας ὁ Πομπήιος λαβὼν οὐδ' ὀπωσοῦν στασιάζοντας ἔσχεν· το-
cf. 36, 20, 1 sq. σοῦτον ἀνὴρ ἀνδρὸς διαφέρει. ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ ὁ πειρατι- 5
κὸς πόλεμος ἐπολεμήθη Ῥωμαίοις οὐδενὸς ἔλαττον καταπλήξας αὐ-
τούς. τὸ γὰρ καταποντιστῶν φῦλον ἐπιπολάσαν ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ
διὰ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις τῶν Ῥωμαίων ἀσχολίαν ἀδείας ἐπειλημμένον, 10
καὶ ὑπερφυῶς αὐξηθέν, νεῶν καὶ στόλων καὶ κακῶν μυρίων οὐ τὴν
cf. 36, 22, 1 θάλασσαν μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ τὴν ἤπειρον ἀποβαῖνον ἐς αὐτὴν καὶ
κώμας καταφλέγον, καὶ πόλεις διαρπάζον, πεπλήρωκε· καὶ τέλος
ἅπλουν ἐμπόροις τὴν θάλασσαν ἐργασάμενον ἐξαίσιον ταῖς πόλεσι | 15 V 2r
36, 22, 2 καὶ μάλιστα τῇ Ῥώμῃ λιμὸν ἐμπε*ποίηκε· καὶ ἐς αὐτὰ γὰρ τὰ Ὄστια 5 R. St.
ἐσέπλεον, καὶ τάς τε ναῦς ἔκαιον καὶ πάνθ' ἥρπαζον. κατὰ τούτων
36, 23, 4 οὖν οἱ Ῥωμαῖοι στόλον ἐξέπεμψαν, ναύαρχον ἑλόμενοι τὸν | Πομπήιον C 2r
καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα παρὰ γνώμην τῆς συγκλήτου τρισὶν ἔτε- 20
36, 24, 2 σιν ἄρξοντα καταστήσαντες. μαθόντες γὰρ οἱ πολλοὶ τὴν τῶν βου-
cf. 36, 24, 1 λευτῶν γνώμην, τοῖς ταῦτα εἰσηγησαμένοις δεινῶς ὠργισμένων, ἐπὶ
36, 24, 2 τοὺς συγκαθημένους ἐφώρμησαν, καὶ εἴ γε μὴ ἐκκεχωρήκεσαν, πάν-
cf. 36, 24, 5 τως ἂν αὐτοὺς διεφθάρκεσαν, τοῦ Πομπηίου παραιτήσει μὲν τῆς 25
ἀρχῆς ἐπιπλάστῳ κεχρημένου, σπουδαρχίᾳ δὲ οὐδένα λανθανούσῃ
36, 30, 3 προσκειμένου· ὅτε καὶ Ῥώσκιος, τὴν τοῦ δήμου σπουδὴν βλέπων,
φθέγξασθαι μὲν οὐδὲν ἐτόλμησε, τὴν δὲ δὴ χεῖρα ἀνατείνων δύο ἄν-
δρας ἐκέλευέ σφας ἑλέσθαι, ὅπως ἔν γε τούτῳ τῆς δυναστείας τι τῆς 30
Πομπηίου παρατέμοιτο. ταῦτ' οὖν αὐτοῦ χειρονομοῦντος ὁ ὅμιλος
μέγα καὶ ἀπειλητικὸν ἀνέκραγεν, ὥστε κόρακά τινα ὑπερπετόμενόν 4
36, 36a* σφων ἐκπλαγῆναι καὶ πεσεῖν ὥσπερ ἐμβρόντητον. Κάτλου δέ τινος
τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν εἰρηκότος πρὸς τὸν δῆμον, "ἐὰν ἐπὶ ταῦτα
ἐκπεμφθεὶς σφαλῇ, οἷα ἔν γε ἀγῶσι πολλοῖς καὶ τούτοις θαλαττίοις 5
φιλεῖ γίνεσθαι, τίνα ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ πρὸς τὰ ἀναγκαιότερα εὑρήσετε;" ὁ ὅμιλος σύμπας ὥσπερ ἀπὸ συγκειμένου τινὸς ἀνεβόησεν
εἰπών "σέ". καὶ οὕτω Πομπήιος τὴν ἡγεμονίαν τῆς θαλάσσης τῶν
τε νήσων καὶ τῆς ἠπείρου ἐς τετρακοσίους σταδίους ἀπὸ τῆς θαλάσ- 10
36, 37, 1 σης ἄνω εἰλήφει, ὑποστρατήγους τε πεντεκαίδεκα καὶ τὰς ναῦς ἁπάσας·

3, 11 καὶ (ante κακῶν) inserui ex VC 23 ἐφώρμησαν V, ἐφώρμισαν C
4, 4 γε Bk., τε VC.

Digitized by Google

Dind.
4 καὶ ταῦτα καὶ ἡ γερουσία καὶ ἀκουσα ἐπεκύρωσεν. ἐλὼν δὲ τοὺς 36, 37, 5
πειρατὰς τά τε ἄλλα αὐτῶν ἐπεμελεῖτο, καὶ ὅπως μηδ' αὖθίς ποτε
εἰς ἀνάγκην πονηρῶν ἔργων ὑπὸ πενίας ἀφίκωνται, καὶ χώρας σφί-
σιν ὅσας ἐρήμους ἐώρα, καὶ πόλεις ὅσαι ἐποίκων ἐδέοντο, ἐδίδου.
καὶ ἄλλαι τε ἐκ τούτων συνῳκίσθησαν καὶ ἡ Πομπηίου πόλις ἐπι-
V 2r 20 κληθεῖσα· ἔστι | δὲ ἐν τῇ Κιλικίᾳ, τῇ παραθαλασσίᾳ, καὶ ἐπε|πόρθητο
ὑπὸ τοῦ Τιγράνου, Σόλοι πρότερον ὠνομασμένη. καλὰ μὲν οὖν Xiph.
ταῦτα καὶ φιλάνθρωπα τοῦ Πομπηίου. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τοῦ Λου- cf. 36, 42, 4
κούλλου διεδέξατο στρατηγίαν, τῶν μὲν δυνατῶν ἐνστάντων αὐτῷ 36, 43, 1
25 καὶ πρὸς τοῦτο, τοῦ δὲ δήμου σπουδάσαντος,| καὶ Καίσαρος αὐτῷ 36, 43, 2
C 2v 6 R. St. καὶ Κικέρωνος συναρα|μένων, καὶ συνειπόντων τοῦ* μὲν ὅτι τὸν ὄχλον 36, 43, 3
ἐξ ἀρχῆς ὑφεῖρπε καὶ ἐθεράπευε, τοῦ δ' ὅτι ἐπημφοτέριζε τὰ πολλά, 36, 43, 5
καὶ ποτὲ μὲν τῷ δήμῳ, ποτὲ δὲ τῇ γερουσίᾳ προσετίθετο· τὴν τε 36, 43, 4
30 γὰρ πολιτείαν ἄγειν ἠξίου καὶ ἐνε|δείκνυτο καὶ τῷ πλήθει καὶ τοῖς
δυνατοῖς ὅτι ὁποτέροις ἂν σφων πρόσθηται, πάντως αὐτοὺς ἐπαν-
5 ξήσει· καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτόμολος ὠνομάζετο. ὁ δ' οὖν | Πομ- 36, 44, 2
πήιος εἰς τὴν Ἀσίαν στρατεύσας τὸν Μιθριδάτην νυκτομαχίᾳ ἐνίκησε. cf. 36, 48, 3
νυκτὸς γὰρ ἀσελήνου ἐπιθέμενος αὐτῷ φυγομαχεῖν εἰωθότι, ἔν τινι 36, 48, 4
5 χωρίῳ κοίλῳ μεταξὺ γηλόφων ὄντι τὸ στράτευμα ἐπὶ τὰ| μετέωρα
ἀνεβίβασε· καὶ πρῶτον μὲν οἱ σαλπιγκταὶ πάντες ἅμα τὸ πολεμικὸν 36, 49, 1
ἀπὸ συνθήματος ἐβόησαν, ἔπειτα δὲ οἵ τε στρατιῶται καὶ ὁ λοιπὸς
ὄχλος ἅπας ἐπηλάλαξε· καὶ οἱ μὲν τὰ δόρατα πρὸς τὰς ἀσπίδας οἱ
10 δὲ καὶ λίθους πρὸς τὰ χαλκᾶ σκεύη προσέκρου|σαν. καὶ σφων τὴν 36, 49, 2
ἠχὴν τὰ ὄρη ἔγκοιλα ὄντα καὶ ὑπεδέξατο καὶ ἀνταπέδωκε φρικωδε-
στάτην, ὥστε τοὺς βαρβάρους δεινῶς ἐκπλαγῆναι. καὶ πρῶτον μὲν 36, 49, 3
οἱ Ῥωμαῖοι ἠκόντιζον καὶ ἐτόξευον ἐς αὐτούς. ἐπεὶ δὲ ἐξαναλώ- 36, 49, 5
C 3r 15 σαντες τὴν πόρρωθεν ἀλκὴν ἐπέδραμόν| σφισιν, ἐφονεύετο μὲν τὰ
περιέσχατα, καὶ ἐξήρκει πρὸς θάνατον αὐτοῖς μία πληγή, ἅτε καὶ
ψιλοῖς οὖσι τοῖς πλείοσι, συνεπιέζετο δὲ τὰ μέσα πάντων ὑπ' αὐτὰ
ὑπὸ τοῦ πέριξ δέους χωρούντων· οὐδ' εἶχον οἱ βάρβαροι οὔτε ἐαυ- 36, 49, 6
20 τοῖς ἐπαρκέσαι οὔτε ἐς τοὺς πολε|μίους τολμῆσαι. Μιθριδάτης δὲ 36, 49, 8
σὺν ὀλίγοις φυγὼν ἐς τὴν Κολχίδα ἀπετράπετο, καὶ ἐκεῖθεν πρὸς 36, 50, 2
V 3r τὴν Μαιῶτιν καὶ πρὸς τὸν Βόσπορον ἀφίκετο· κἀνταῦθα τὸν Μα-
χάρην τὸν παῖδα τὰ Ῥωμαίων ἑλόμενον δολοφονήσας ἦρχε τῆς χώ-
25 ρας. Πομπήιος δὲ καθ' ὃ| νενικήκει χωρίον πόλιν κτίσας, τούς τε 36, 50, 3
τραυματίας καὶ τοὺς ἀφηλικεστέρους τῶν στρατιωτῶν συνῴκισεν ἐν
αὐτῇ· καὶ εἰσὶ νῦν Νικοπολῖται ὠνομασμένοι καὶ εἰς τὸν Καππαδο-
κικὸν νόμον συντελοῦντες. μετὰ δὲ ταῦτα διαβὰς τὸν Ἀράξην ποτα- 36, 52, 1
30 μὸν τήν τε πόλιν| τὰ Ἀρτάξατα παρέλαβε, δόντος αὐτῷ τοῦ Τιγρά- 36, 52, 2
C 3v νου, | καὶ τοῦτον αὐτὸν προσχωρήσαντά οἱ. ἐπεὶ καὶ ἐς τὸ στρατό- 36, 52, 3
6 πεδον ὡς ἐσιὼν ἔφιππος ἤλαυνε, τοῦ μὲν | ἵππου, ῥαβδοῦχον στείλας,
καταβῆναι πεποίηκεν. εἰσελθόντα δὲ αὐτοποδίᾳ καὶ τό τε διάδημα
7 R. St. ἀπορρίψαντα καὶ εἰς τὴν* γῆν πεσόντα προσκυνοῦντά τε αὐτὸν ἰδὼν
5 ἠλέησε, καὶ ἀναπηδήσας ἐξανέστησέ τε| αὐτόν, καὶ ταινιώσας τῷ δια- 36, 52, 4
δήματι εἴς τε τὴν πλησίον ἕδραν ἐκάθισε καὶ παρεμυθήσατο, εἰπὼν
ἄλλα τε καὶ ὅτι οὐ τὴν Ἀρμενίων βασιλείαν ἀπολωλεκώς, ἀλλὰ καὶ
τὴν Ῥωμαίων φιλίαν προσειληφὼς εἴη. καὶ αὐτὸς ἔν τε τῇ χώρᾳ τῇ 36, 53, 5

4, 21 Σόλοι R. St., σόλι VC 5, 1 Μιθριδάτην C, μεθριδάτην V.

Digitized by Google

Dind.

Ταναΐτιδι καὶ πρὸς τῷ ποταμῷ τῷ Κύρνῳ τριχῇ νείμας τὸν στρα- 6, 10
cf. 36, 54, 1 sqq. τὸν παρεχείμασε, καὶ τοὺς Ἀλβανοὺς ἐνταῦθα καταφρονήσαντας αὐ-
cf. 37, 1, 1, 4 τοῦ μάχῃ ἐνίκησε, καὶ πλείστους αὐτῶν ἐν τῷ πολέμῳ ἀπέκτεινε. τὰ
37, 5, 2 ὅμοια δὲ καὶ περὶ τοὺς ὑπὲρ τὸν Καύκασον Ἴβηρας διεπράξατο. τῷ
δὲ Φραάτῃ τῷ βασιλεῖ τῶν Πάρθων φιλικὰ πρότερον γράψαντι ὑπερ- 15
37, 5, 3 ηφανώτερον προσηνέχθη, καὶ δέος παρέσχεν, ὡς καὶ αὐτῷ πολεμή-
37, 6, 5 σων. ὡς δ' ἐκεῖνος πρέσβεις τε αὖθις πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλε, καὶ
πολλὰ μὲν ἐκείνου κατηγόρησε, πολλὰ δὲ καὶ ἐς τοὺς Ῥωμαίους ὑπε-
37, 7, 1 σήμηνεν, ᾐσχύνθη καὶ κατεπλάγη. οὐκοῦν οὔτε τῷ Τιγράνῃ, ἐπε- 20
κούρησεν ὑπὸ τῶν Πάρθων πολεμουμένῳ, οὔτε πρὸς τὸν Φραάτην
37, 7, 3 πολέμιόν τι ἔτ' ἐπράξατο· διαιτητὰς μέντοι ἔπεμψεν ἄνδρας τρεῖς
τῶν πρὸς ἀλλήλους διαφορῶν τῷ τε Φραάτῃ καὶ τῷ Τιγράνῃ, οὓς 25
ἐκεῖνοι καὶ προσηκάμενοι πάντα τὰ πρὸς ἀλλήλους ἐγκλήματα διελύ-
37, 7a* σαντο. ὑποστρέψας δὲ ἐξ Ἀρμενίας, καὶ τοῖς βασι|λεῦσι καὶ τοῖς V 8r
δυνάσταις τοῖς προσιοῦσιν αὐτῷ διαιτήσας καὶ χρηματίσας, καὶ τοῖς
μὲν τὰς βασιλείας βεβαιώσας τοῖς δὲ τὰς δυνασ|τείας ἐπαυξήσας, τῶν 30
δὲ καὶ τὰς ὑπεροχὰς κωλύσας καὶ ταπεινώσας, τήν τε κοίλην Συρίαν
καὶ τὴν Φοινίκην ἄρτι τε βασιλέων ἀπηλλαγμένας καὶ ὑπό τε τῶν
| Ἀρραβίων καὶ ὑπὸ τοῦ Τιγράνου κεκακωμένας συνεστήσατο. ἐτόλ- 7
μησε μὲν γὰρ ὁ Ἀντίοχος ἀπαιτῆσαι αὐτάς, οὐκ ἀπέλαβε δέ, ἀλλ' ἔς
τε ἀρχὴν μίαν συνετάχθησαν καὶ νόμους ἔλαβον ὥστε | τὸν τῶν Ῥω- C 8r
37, 14, 1 μαίων τρόπον πολιτεύεσθαι. ἐν δὲ τούτῳ καὶ τὸ Μιθριδάτου σῶμα 5
φονευθέντος ὑπὸ Φαρνάκου τοῦ υἱέος αὐτοῦ πεμφθὲν αὐτῷ θεασά-
37, 15, 2 μενος, αὐτὸ μὲν ἐν τοῖς πατρῴοις ἠρίοις ταφῆναι ἐκέλευσε. τοὺς δὲ
Ἀραβίους ἀκονιτὶ χειρωσάμενος, ἐπὶ τὴν Συρίαν τὴν Παλαιστίνην, 10
ὡς καὶ τὴν Φοινίκην κακώσαντας, ὥρμησεν. ἦρχον δὲ αὐτῶν Ὑρκα-
νός τε καὶ Ἀριστόβουλος ἀδελφοί, καὶ ἐτύγ*χανον ὑπὲρ τῆς τοῦ σφε- 8 R. St.
τέρου θεοῦ, ὅστις ποτὲ οὗτός ἐστιν, ἱερωσύνης διαφερόμενοι· οὕτω
γὰρ τὴν βασιλείαν σφῶν ὠνόμαζον. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ῥᾷον 15
37, 15, 3 προσεποιήσατο· τὸν μὲν οὖν Ὑρκανὸν οὐδενὸς λόγου ἀξιώσας, τὸν
δὲ Ἀριστόβουλον δήσας, ἐπειδὴ μήτε τὰ χρήματα μήτε τὸ φρούριον
παρεδίδου, καίτοι προσιὼν αὐτῷ καὶ ὑποσχόμενος ταῦτα, τά δὲ Ἱερο-
37, 16, 2 σόλυμα πολιορκῶν πράγματα ἔσχε. καὶ εἴ γε μὴ ἐν ταῖς τοῦ Κρό- 20
νου ἡμέραις ἄπρακτοι παντελῶς ἦσαν οἱ Ἰουδαῖοι, οὐκ ἂν εἷλεν αὐτά.
νῦν δὲ ἐν τῷ διακένῳ τούτῳ καιρῷ παρέδωκαν τοῖς Ῥωμαίοις τὸ
37, 16, 3 τεῖχος διασεῖσαι. ὁπότε γὰρ ἐκ περιτροπῆς ἐπέλθοιεν αἱ ἡμέραι,
37, 16, 4 προσέβαλλον αὐτῷ ἐντονώτατα· καὶ οὕτως ἑάλωσάν τε ἐν τῇ τοῦ 25
Κρόνου ἡμέρᾳ μηδ' ἀμυνόμενοι, καὶ πάντα τὰ χρήματα διηρπάσθη·
ἥ τε βασιλεία τῷ Ὑρκανῷ παρεδόθη, καὶ ὁ Ἀριστόβουλος ἀνηνέχθη.
37, 17, 1 ἡ δὲ ἐπίκλησις αὕτη τοῖς Ἰουδαίοις οὐκ οἶδα μὲν ὅθεν ἤρξατο γε|νέ- 30
σθαι· φέρει δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὅσοι τὰ νόμιμα αὐ-
τῶν, καίπερ ἀλλοεθνεῖς ὄντες, | ζηλοῦσι. καὶ ἔστι καὶ παρὰ τοῖς V 4r
Ῥωμαίοις τὸ γένος τοῦτο κο|λουθὲν πολλάκις, αὐξηθὲν δὲ ἐπὶ πλεῖ- 8
37, 17, 2 στον, ὥστε καὶ ἐς παρρησίαν τῆς νομίσεως ἐνικῆσαι. κεχωρίδαται

6, 27 Ἀρμενίας H. St., ἀρμενίας VC (sic semper) 32 τε (prius) Dind., γε VC 7, 13 οὗτός V, αὖτος C 15 μὲν οὖν VC, μὲν οὖν in C exp. et δὲ in marg. add. manus recentior 22 καιρῷ] an καιρὸν?

Digitized by Google

Dind.
8 δὲ ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ἔς τε τὰ ἄλλα τὰ περὶ τὴν δίαιταν
πάνθ' ὡς εἰπεῖν, καὶ μάλισθ' ὅτι τῶν| μὲν ἄλλων θεῶν οὐδένα τι-
μῶσιν, ἕνα δέ τινα ἰσχυρῶς σέβουσιν. οὐδ' ἄγαλμα οὐδὲν ἐν αὐτοῖς
ποτε τοῖς Ἱεροσολύμοις ἔσχον, ἄρρητον δὲ δὴ καὶ ἀειδῆ αὐτὸν νομί-
ζοντες εἶναι περισσότατα ἀνθρώπων θρησκεύουσι. καὶ αὐτῷ νεών 37, 17, 3
τε μέγιστον καὶ περικαλ|λέστατον, πλὴν καθ' ὅσον ἀχανής τε καὶ
ἀνώροφος ἦν, ἐξεποίησαν, καὶ τὴν ἡμέραν τὴν τοῦ Κρόνου καλου-
C 4r μένην ἀνέθεσαν· | καὶ ἄλλα τε ἐν αὐτῇ ἰδιαίτατα πολλὰ ποιοῦσι, καὶ
ἔργου οὐδενὸς σπουδαίου προσάπτονται. καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον, 37, 17, 4
τίς τε ἔστι καὶ| ὅθεν οὕτως ἐτιμήθη, ὅπως τε περὶ αὐτὸν ἐπτόηνται,
πολλοῖς τε εἴρηται καὶ οὐδὲν τῇδε τῇ ἱστορίᾳ προσήκει. τὸ δὲ δὴ ἐς 37, 18, 1
τοὺς ἀστέρας τοὺς ἑπτὰ τοὺς πλάνητας ὠνομασμένους τὰς ἡμέρας
ἀνακεῖσθαι κατέστη μὲν ὑπ' Αἰγυπτίων, πάρεστι δὲ καὶ ἐπὶ πάντας
ἀνθρώπους,| οὐ πάλαι ποτὲ ὡς λόγῳ εἰπεῖν ἀρξάμενον· οἱ γοῦν
9 R. St. ἀρχαῖοι Ἕλληνες οὐδαμῇ αὐτό, ὅσα γε ἐμὲ* εἰδέναι, ἠπίσταντο. ἀλλ' 37, 18, 2
ἐπειδὴ καὶ πάνυ νῦν τοῖς τε ἄλλοις ἅπασι καὶ αὐτοῖς τοῖς Ῥωμαίοις
ἐπιχωριάζει, καὶ ἤδη καὶ τοῦτό σφισι πάτριον τρόπον τινά ἐστι,|
βραχύ τι περὶ αὐτοῦ διαλεχθῆναι βούλομαι. πῶς τε καὶ τίνα τρό-
πον οὕτω πέπρακται ἤκουσα δύο λόγους, ἄλλως μὲν οὐ χαλεποὺς
γνωσθῆναι, θεωρίας δέ τινος ἐχομένους. εἰ γάρ τις τὴν ἁρμονίαν 37, 18, 3
τὴν διὰ τεσσάρων καλουμένην, ἥπερ που καὶ τὸ κῦρος τῆς μου|σικῆς
συνέχειν πεπίστευται, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀστέρας τούτους, ὑφ' ὧν ὁ πᾶς
τοῦ οὐρανοῦ κόσμος διείληπται, κατὰ τὴν τάξιν καθ' ἣν ἕκαστος
9 αὐτῶν περι|πορεύεται ἐπαγάγοι, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἔξω περιφο-
ρᾶς τῆς τῷ Κρόνῳ δεδομένης, ἔπειτα διαλιπὼν δύο τὰς ἐχομένας τὸν 37, 18, 4
V 4r τῆς τετάρτης δεσπότην ὀνομάσειε, καὶ μετ' αὐτὸν δύο | αὖ ἑτέρας
ὑπερβὰς| ἐπὶ τὴν ἑβδόμην ἀφίκοιτο, κἀν τῷ αὐτῷ τούτῳ τρόπῳ αὐ-
τάς τε ἐπιὼν καὶ τοὺς ἐφόρους σφῶν θεοὺς ἀνακυκλῶν ἐπιλέγοι ταῖς
ἡμέραις, εὑρήσει πάσας αὐτὰς μουσικῶς πως τῇ τοῦ οὐρανοῦ διακο-
σμήσει προσηκούσας. εἰς μὲν δὴ οὗτος λέγεται λόγος, ἕτερος δὲ| 37, 19, 1
τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρξάμενος
ἀριθμεῖν, καὶ ἐκείνην μὲν τῷ Κρόνῳ διδούς, τὴν δ' ἑπειτα τῷ Διΐ,
τὴν τρίτην Ἄρει, τετάρτην ἡλίῳ, πέμπτην Ἀφροδίτῃ, ἕκτην Ἑρμῇ,
καὶ ἑβδόμην σελήνῃ, κατὰ τὴν τάξιν τῶν κύκλων καθ'| ἣν οἱ Αἰγύ- 37, 19, 2
πτιοι αὐτὴν νομίζουσι. καὶ τοῦτο καὶ αὖθις ποιήσας, πάσας οὕτω
τὰς τέσσαρας καὶ εἴκοσιν ὥρας περιελθὼν εὑρήσεις τὴν πρώτην τῆς
ἐπιούσης ἡμέρας ὥραν ἐς τὸν ἥλιον ἀφικνουμένην. καὶ τοῦτο καὶ 37, 19, 3
ἐπ' ἐκείνων τῶν τεσσάρων καὶ εἴκοσιν ὡρῶν| κατὰ τὸν αὐτὸν τοῖς |
C 4v πρόσθεν λόγον πράξας, τῇ σελήνῃ τὴν πρώτην τῆς τρίτης ἡμέρας
ὥραν ἀναθήσεις, κἂν οὕτω καὶ διὰ τῶν λοιπῶν πορεύῃ, τὸν προσή-
κοντα ἑαυτῇ θεὸν ἑκάστη ἡμέρα λήψεται. ταῦτα μὲν οὕτω παραδέ-
δοται. τῶν μέντοι Πομπηί|ῳ πεπραγμένων τὰ μὲν ἄλλα, καίπερ με- 37, 20, 3
γάλα ὄντα καὶ μηδενὶ τῶν πρόσθεν Ῥωμαίων πραχθέντα, καὶ τῇ τύχῃ
καὶ τοῖς συστρατευσαμένοις αὐτῷ ἀναθείη ἄν τις· τὸ δὲ μέγιστον
καὶ κάλλιστον πάντων, ὅτι δυνηθεὶς ἂν ῥᾳδίως τήν τε Ἰταλίαν κατα- 37, 20, 5

8, 6 ἐν V, ἐπ' C 11 την (alterum) inserui ex VC 29 που scripsi, ποι VC, τοι R. St. 9, 24 μὲν] μὲν οὖν R. St.

Digitized by Google

σχεῖν καὶ μον|αρχῆσαι τῆς Ῥώμης δι' ὑπερβολὴν ἰσχύος, οὐκ *ἠβου- 9. 31
37, 20, 6 λήθη, ἀλλ' εὐθὺς ἐπειδὴ τάχιστα ἐς τὸ Βρεντήσιον ἐπεραιώθη, τὰς 10 R. St.
δυνάμεις πάσας αὐτεπάγγελτος, μήτε τοῦ δήμου μήτε τῆς βουλῆς 10
37, 21, 2 ψηφισαμένης τι περὶ αὐτῶν, ἀφῆκεν. ἐν δὲ τῇ ἐπινικίῳ πομπείᾳ
τρόπαια μὲν πολλὰ καθ' ἕκαστον τῶν ἔργων καὶ τὸ βραχύτατον
ἔπεμψεν, ἓν δὲ μέγα πολυτελῶς κεκοσμη|μένον καὶ γραφὴν ἔχον 5
Xiph. ὅτι τῆς οἰκουμένης ἐστί. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ Καῖσαρ Ἰού-
37, 22, 1 λιος καὶ Κάτων Μάρκος ἀνθεῖν ἤρχοντο. Καῖσαρ μὲν δημοκόλαξ
ὑπάρχων καὶ τῷ Πομπηίῳ σπουδάζων, οὐχ ὅτι | καὶ ἐφίλει τοῦτον, V 5r
ἀλλ' ὅτι λεληθότως καθῄρει, προσκορῆ| καθιστῶν τῷ πλήθει ταῖς 10
ὑπερβολαῖς τῶν τιμῶν· Κάτων δὲ τῷ Πομπηίῳ τὰ πολλὰ ἀντιπίπ-
37, 22, 2 των. ἕνα μὲν γὰρ ἀνθρώπων οὐδένα ἐθαύμαζε, τὸ δὲ δὴ κοινὸν ὑπερ-
ηγάπα, καὶ πᾶν μὲν τὸ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους πεφυκὸς ὑποψίᾳ δυνα-
37, 22, 3 στείας ἐμίσει, πᾶν δὲ τὸ δημο|τικὸν ἐλέῳ τῆς ἀσθενείας ἐφίλει, καὶ 15
Xiph. τὴν ὑπὲρ τοῦ δικαίου παρρησίαν καὶ μετὰ κινδύνων ἐποιεῖτο. πολ-
λῶν δὲ τῶν ἱστορουμένων παραλελειμμένων, διὰ τὸ λίαν ἀπηρτίσθαι
καὶ ἔκφυλα εἶναι τῶν νῦν καιρῶν, ἄλλως τε καὶ τὸ μηδὲν ἢ καινὸν
cf. 37, 29 sq. εἰς ἀκοὴν ἢ χρή|σιμον ἔχειν εἰς συγγραφήν, τοῦτ' εἰρήσθω ὅτι τῆς 20
τῶν περὶ Κατιλίναν συνωμοσίας, τῆς ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πολιτείας ἐπὶ
τῆς Κικέρωνος ὑπατείας, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κικέρωνος ἐλεγχθείσης, καὶ
37, 36, 4 τῶν ἐαλωκότων τιμωρηθέντων, Αὐλόν τινα Φούλβιον ἄνδρα βου-|
cf. 37, 52, 1 λευτὴν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀπέσφαξε. Καίσαρι δὲ τῆς Λυσιτανίας ἄρχοντι, 25
37, 54, 2 καὶ ἀεί τι πρᾶξαι λαμπρὸν γλιχομένῳ, ἵππος τις διφυὰς ἐν ταῖς τῶν
προσθίων | ποδῶν ὁπλαῖς ἔχων ἐγεννήθη, καὶ ἐκεῖνον μὲν γαυρού- C 5r
37, 54, 3 μενος ἔφερεν, ἄλλον δὲ ἀναβάτην οὐδένα ἀνε|δέχετο, ὥστε καὶ ἐκ 30
cf. 38, 1 sq. τούτου μικρὸν οὐδὲν αὐτὸν προσδοκᾶν. ὑπατευκὼς δὲ μετὰ τὴν τῆς
cf. 38, 2, 3 Λυσιτανίας ἀρχήν, καὶ νόμους δημοκοπικοὺς εἰσηγούμενος, τοὺς μὲν|
ἄλλους τῇ δεινότητι καὶ τῇ δυνάμει τοῦ λόγου κατέπληττε καὶ σιγᾶν 11
38, 8, 2 ἠνάγκαζε· Κάτων δ' αὐτῷ μόνος ἀντέλεγε. καὶ ἐμέλλησε μὲν ἐπὶ
τούτοις ὁ Καῖσαρ ἐς τὸ δεσμωτήριον αὐτὸν ἐξ αὐτοῦ τοῦ συνεδρίου
ἐξελ|κύσας ἐμβαλεῖν· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἑτοιμότατα ἑαυτὸν ἀπάγεσθαι 5
ἐπέδωκε, καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ὀλίγοι ἐφέσποντο, καί τις αὐτῶν Μάρκος
Πετρώνιος ἐπιτιμηθεὶς ὑπ' *αὐτοῦ, ὅτι μηδέπω διαφειμένης τῆς βουλῆς 11 R. St.
ἀπαλλάττοιτο, ἔφη, ὅτι "μετὰ Κάτωνος ἐν τῷ οἰκήματι | μᾶλλον ἢ μετὰ 10
σοῦ ἐνταῦθα εἶναι βούλομαι", κατηδέσθη καὶ ἀφῆκε τὸν Κάτωνα.
38, 11, 1. 3 Κικέρωνος δὲ αὐτῷ πολλὰ λοιδορησαμένου, | οὐδὲν μὲν ἀντεῖπε, πρᾴος V 5v
τε ὢν καὶ οὐ πάνυ ἥττων θυμοῦ· διὰ δὲ τοῦ Κλωδίου καταστασιάσας
38, 17, 6 αὐτὸν ἀπήλλαξε τῆς Ῥώμης, ὡς καὶ |τὴν οὐσίαν αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ 15
τὴν οἰκίαν κατασκαφῆναι, ἀπὸ γ τε καὶ ψν' σταδίων τῆς Ῥώμης εἰρχθῆ-
cf. 38, 11, 4 sq. ναι. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο Καίσαρι ἦν προσποιεῖσθαι μὲν ὑπερορᾶν ὑπὸ
μεγαλοφροσύνης τῶν λυπούντων αὐτόν, δι' ἄλλων δέ τινων ἀεὶ τοὺς
38, 18, 1 ἐχθροὺς τί|νυσθαι ἀνυπόπτως. Κικέρωνα δὲ φυγόντα εἰς Μακεδονίαν 20
Φιλίσκος τις ἐξ Ἀθηνῶν αὐτῷ γενόμενος γνώριμος φιλοσόφοις λόγοις

9, 31 *Βρεντήσιον* C, *βραντήσιον* V **10**, 13 *το* C, *καὶ* V
16 *ἐποιεῖτο* V, *ἐπτοεῖτο* C 29 *γαυρούμενος* V, *γαβρούμενος* C 32 *δημοκοπικοὺς* reduxi ex VC, *δημοτικοὺς* R. St. **11**, 2 *σιγᾶν* C, *σιπᾶν* V
6 *ἐφέσποντο* Dind., *ἐφέποντο* VC 9 *ἀπαλλάττοιτο* V, *ἀπηλλάττοιτο* C
11 *κατηδέσθη* R. St., *κατίδεσθαι* V, *κατηδέσθαι* C 16 *καὶ* inserui ex VC.

Digitized by Google

Dind.
11 παρεμυθήσατο. κατῆλθε μέντοι οὐκ εἰς μακραν εἰς τὴν πατρίδα διὰ 38, 30, 1
25 τῆς Πομπηίου σπουδῆς. Καίσαρα δὲ πενταετῆ τῆς Γαλατίας | ἀρχὴν cf. 38, 31, 1
εἰληχότα μέγαν ἦραν αἱ τῇδε πράξεις· προεῖχον μὲν γὰρ οἱ βάρβαροι 38, 47, 5
τῷ τε πλήθει καὶ τοῖς μεγέθεσιν, οἱ δὲ δὴ Ῥωμαῖοι τῇ τε ἐμπειρίᾳ καὶ
ταῖς ὁπλίσεσι· καί πως καὶ πρὸς τὸν θυμὸν τῶν Κελτῶν τήν τε
ἄκριτον καὶ προπετῆ αὐτῶν ὁρμὴν ἀντίρροπον τὸ τοῦ Καίσαρος
30 φρόνημα εὑρίσκετο. | τοσαύτας μέντοι μάχας αὐτοὺς νενικήκει καὶ Xiph.
τοσοῦτον πλῆθος αὐτῶν διεφθάρκει, ὡς τοὺς Ῥωμαίους μαθόντας 39, 5, 1
12 ταῦτα | καὶ ὅτι ἔθνη τοσαῦτα ὢν οὐδὲ τὰ ὀνόματα πρότερον ἠκρίβουν |
C5r ἠρήκει πεντεκαίδεκα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας θῦσαι, ὅπερ οὔπω πρότερον
ἐγεγόνει. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον Πτολεμαῖος ὁ τῆς Αἰγύπτου cf. 39, 12, 1
5 βασιλεύς, | ἐπαναστάντων αὐτῷ τῶν Αἰγυπτίων διὰ τὸ βιαίως μᾶλλον
ἢ νομίμως ἄρχειν σφῶν, ἀπέδρασεν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ τοὺς δυνατοὺς 39, 12, 3
cf. 39, 2, 1
ἐθεράπευε χρημάτων δόσει, ἵνα κάθοδος αὐτῷ παρὰ τῶν Ῥωμαίων
10 γένοιτο εἰς τὴν ἰδίαν ἀρχήν. ἔπεμψαν δὲ καὶ Αἰγύπτιοι | πρέσβεις ἑκατὸν 39, 13, 1
εἰς τὴν Ῥώμην κατηγορήσοντας αὐτοῦ, οὓς ἐκεῖνος ἅπαντας ἠδυνήθη 39, 13, 2
φαρμάκοις δολοφονῆσαι. καὶ ἐπειδὴ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων πάν- 39, 14, 1
δεινον ἔδοξεν εἶναι τὸ γεγονός, καὶ Δίων ὁ τῆς πρεσβείας ἔξαρχων 39, 14, 2
15 δῆλος ἦν κατηγορήσων αὐτοῦ, | κἀκεῖνον ἐδολοφόνησε. καὶ οὐδεμίαν 39, 14, 3
V 6r ἐπὶ τούτοις δίκην δέδωκε. τά τε | γὰρ ἄλλα καὶ ὁ Πομπήιος τῇ οἰ-
12R.St. *κίᾳ αὐτὸν ὑπεδέδεκτο καὶ συνῄρετο· τοσοῦτον τότε ἡ δωροδοκία ἴσχυεν 39, 14, 4
ἐν τῇ Ῥώμῃ. καὶ ἡ Κύπρος ἡ νῆσος τῆς Πτολεμαίου ἀρχῆς οὖσα τότε cf. 39, 22, 2
20 πρῶτον ὑπὸ | τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐγένετο δυναστείαν. κἀν ταῖς αὐταῖς 39, 38, 1
ἡμέραις ὁ Πομπήιος τὸ θέατρον, ᾧ καὶ νῦν λαμπρυνόμεθα, καθιέρωσε·
καὶ λέοντες ἐν αὐτῷ πεντακόσιοι ἐν πέντε ἡμέραις ἀναλώθησαν, καὶ 39, 38, 2
25 ἐλέφαντες ὀκτωκαίδεκα πρὸς ὁπλίτας ἐμαχέσαντο. καὶ αὐτῶν | οἱ μὲν
παραχρῆμα ἀπέθανον, οἱ δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον· ἠλεήθησαν γάρ τινες
ὑπὸ τοῦ δήμου παρὰ τὴν τοῦ Πομπηίου γνώμην, ἐπειδὴ τραυματι-
σθέντες τῆς μάχης ἐπαύσαντο, καὶ περιόντες τὰς προβοσκίδας εἰς τὸν 39, 38, 3
30 οὐρανὸν ἀνέτειναν καὶ θρηνώδη βοὴν ἀφῆκαν. | λέγεται δὲ περὶ αὐτῶν 39, 38, 5
ὅτι πρὸς τῷ τῆς φωνῆς τῆς πατριώτιδος ἐπαΐειν καὶ τῶν ἐν τῷ οὐ-
13 ρανῷ γενομένων συνιᾶσιν, ὥστε καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις, πρὶν ἐς | ὄψιν
τοῖς ἀνθρώποις τὴν σελήνην ἐλθεῖν, πρός τε ὕδωρ ἀεινὸν ἀφικνεῖ-
σθαι κἀνταῦθα καθορμόν τινά σφων ποιεῖσθαι. ἤκουσα δὲ καὶ ἐκεῖνο 39, 38, 6
ὅτι τὸ θέατρον τοῦτο οὐχ ὁ Πομπήιος ἐποίησεν, ἀλλὰ Δημήτριος |
5 ἀπελεύθερος αὐτοῦ ἐκ τῶν χρημάτων ὧν συστρατευόμενος αὐτῷ ἐπε-
πόριστο· τὴν μέντοι ἐπωνυμίαν τοῦ ἔργου ἑαυτῷ ἀνέθηκεν ὁ Πομ-
C6r πήιος, ἵνα μὴ κακῶς ἀκούῃ ὅτι ἐξελεύθερος αὐτοῦ | τοσαῦτα ἠργυρο-
10 λόγησεν ὥστε καὶ εἰς τηλικοῦτον ἀνάλωμα ἐξικέσθαι. | Καῖσαρ δὲ τόν 39, 50, 1
τε Ῥῆνον πρῶτος Ῥωμαίων διέβη καὶ ἐς Βρεττανίαν μετὰ ταῦτα, τοῦ
τε Πομπηίου καὶ τοῦ Κράσσου ὑπατευόντων, ἐπεραιώθη. ἡ δὲ χώρα 39, 50, 2
αὕτη ἀπέχει μὲν τῆς ἠπείρου τῆς Κελτικῆς κατὰ τοὺς λεγομένους
15 Μωρίνους σταδίους πεντήκοντα καὶ τε|τρακοσίους τὸ συντομώτατον,
παρήκει δὲ παρά τε τὴν λοιπὴν Γαλατίαν καὶ παρὰ τὴν Ἰβηρίαν ὀλίγου

12, 16 καὶ ὁ Πομπήιος τῇ restitui ex VC, ὁ Πομπήιος καὶ τῇ R. St.
18 ἴσχυεν C. ἴσχυσεν V 23 ἐλέφαντες V, ἐλέφαντε C 27 τοῦ (alterum) inserui ex V, om. C **13**, 2 ἀεινόν VC¹, φαεινόν C².

Digitized by Google

Dind.

σχεῖν καὶ μον|αρχῆσαι τῆς Ῥώμης δι' ὑπερβολὴν ἰσχύος, οὐκ *ἠβου- 9, 30
37, 20, 6 λήθη, ἀλλ' εὐθὺς ἐπειδὴ τάχιστα ἐς τὸ Βρεντήσιον ἐπεραιώθη, τὰς 10 R. St
δυνάμεις πάσας αὐτεπάγγελτος, μήτε τοῦ δήμου μήτε τῆς βουλῆς 10
37, 21, 2 ψηφισαμένης τι περὶ αὐτῶν, ἀφῆκεν. ἐν δὲ τῇ ἐπινικίῳ πομπείᾳ
τρόπαια μὲν πολλὰ καθ' ἕκαστον τῶν ἔργων καὶ τὸ βραχύτατον
ἔπεμψεν, ἐν δὲ μέγα πολυτελῶς κεκοσμη|μένον καὶ γραφὴν ἔχον 5
Xiph. ὅτι τῆς οἰκουμένης ἐστί. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ Καῖσαρ Ἰού-
37, 22, 1 λιος καὶ Κάτων Μάρκος ἀνθεῖν ἤρχοντο. Καῖσαρ μὲν δημοκόλαξ
ὑπάρχων καὶ τῷ Πομπηίῳ σπουδάζων, οὐχ ὅτι | καὶ ἐφίλει τοῦτον, V 5r
ἀλλ' ὅτι λεληθότως καθῄρει, προσκορῆ| καθιστῶν τῷ πλήθει ταῖς 10
ὑπερβολαῖς τῶν τιμῶν· Κάτων δὲ τῷ Πομπηίῳ τὰ πολλὰ ἀντιπίπ-
37, 22, 2 των. ἕνα μὲν γὰρ ἀνθρώπων οὐδένα ἐθαύμαζε, τὸ δὲ δὴ κοινὸν ὑπερ-
ηγάπα, καὶ πᾶν μὲν τὸ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους πεφυκὸς ὑποψίᾳ δυνα-
37, 22, 3 στείας ἐμίσει, πᾶν δὲ τὸ δημο|τικὸν ἐλέῳ τῆς ἀσθενείας ἐφίλει, καὶ 15
Xiph. τὴν ὑπὲρ τοῦ δικαίου παρρησίαν καὶ μετὰ κινδύνων ἐποιεῖτο. πολ-
λῶν δὲ τῶν ἱστορουμένων παραλελειμμένων, διὰ τὸ λίαν ἀπηρτίσθαι
καὶ ἔκφυλα εἶναι τῶν νῦν καιρῶν, ἄλλως τε καὶ τὸ μηδὲν ἢ καινὸν
cf. 37, 29 sq. εἰς ἀκοὴν ἢ χρή|σιμον ἔχειν εἰς συγγραφήν, τοῦτ' εἰρήσθω ὅτι τῆς 20
τῶν περὶ Κατιλίναν συνωμοσίας, τῆς ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πολιτείας ἐπὶ
τῆς Κικέρωνος ὑπατείας, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κικέρωνος ἐλεγχθείσης, καὶ
37, 36, 4 τῶν ἐαλωκότων τιμωρηθέντων, Αὔλόν τινα Φούλβιον ἄνδρα βου-|
cf. 37, 52, 1 λευτὴν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀπέσφαξε. Καίσαρι δὲ τῆς Λυσιτανίας ἄρχοντι, 25
37, 54, 2 καὶ ἀεί τι πρᾶξαι λαμπρὸν γλιχομένῳ, ἵππος τις διφυὰς ἐν ταῖς τῶν
προσθίων | ποδῶν ὁπλαῖς ἔχων ἐγεννήθη, καὶ ἐκεῖνον μὲν γαυρού- C 5r
37, 54, 3 μενος ἔφερεν, ἄλλον δὲ ἀναβάτην οὐδένα ἀνε|δέχετο, ὥστε καὶ ἐκ 30
cf. 38, 1 sq. τούτου μικρὸν οὐδὲν αὐτὸν προσδοκᾶν. ὑπατευκὼς δὲ μετὰ τὴν τῆς
cf. 38, 2, 3 Λυσιτανίας ἀρχήν, καὶ νόμους δημοκοπικοὺς εἰσηγούμενος, τοὺς μὲν|
ἄλλους τῇ δεινότητι καὶ τῇ δυνάμει τοῦ λόγου κατέπληττε καὶ σιγᾶν 11
38, 3, 2 ἠνάγκαζε· Κάτων δ' αὐτῷ μόνος ἀντέλεγε. καὶ ἐμέλλησε μὲν ἐπὶ
τούτοις ὁ Καῖσαρ ἐς τὸ δεσμωτήριον αὐτὸν ἐξ αὐτοῦ τοῦ συνεδρίου
ἐξελ|κύσας ἐμβαλεῖν· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἑτοιμότατα ἑαυτὸν ἀπάγεσθαι 5
ἐπέδωκε, καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ὀλίγοι ἐφέσποντο, καί τις αὐτῶν Μάρκος
Πετρώνιος ἐπιτιμηθεὶς ὑπ' *αὐτοῦ, ὅτι μηδέπω διαφειμένης τῆς βουλῆς 11 R. St.
ἀπαλλάττοιτο, ἔφη, ὅτι "μετὰ Κάτωνος ἐν τῷ οἰκήματι| μᾶλλον ἢ μετὰ 10
σοῦ ἐνταῦθα εἶναι βούλομαι", κατηδέσθη καὶ ἀφῆκε τὸν Κάτωνα.
38, 11, 1. 3 Κικέρωνος δὲ αὐτῷ πολλὰ λοιδορησαμένου, | οὐδὲν μὲν ἀντεῖπε, πρᾷός V 5v
τε ὢν καὶ οὐ πάνυ ἥττων θυμοῦ· διὰ δὲ τοῦ Κλωδίου κατασταιάσας
38, 17, 6 αὐτὸν ἀπήλλαξε τῆς Ῥώμης, ὡς καὶ| τὴν οὐσίαν αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ 15
τὴν οἰκίαν κατασκαφῆναι, ἀπό γε καὶ ψν' σταδίων τῆς Ῥώμης εἰρχθῆ-
cf. 38, 11, 4 sq. ναι. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο Καίσαρι ἦν προσποιεῖσθαι μὲν ὑπερορᾶν ὑπὸ
μεγαλοφροσύνης τῶν λυπούντων αὐτόν, δι' ἄλλων δέ τινων ἀεὶ τοὺς
38, 18, 1 ἐχθροὺς τί|ννυσθαι ἀνυπόπτως. Κικέρωνα δὲ φυγόντα εἰς Μακεδονίαν 20
Φιλίσκος τις ἐξ Ἀθηνῶν αὐτῷ γενόμενος γνώριμος φιλοσόφοις λόγοις

9, 31 *Βρεντήσιον* C, *βραντήσιον* V **10**, 13 *το* C, *καὶ* V
16 *ἐποιεῖτο* V, *ἐπτοεῖτο* C 29 *γαυρούμενος* V, *γαβρούμενος* C 32 *δη-*
μοκοπικοὺς reduxi ex VC, *δημοτικοὺς* R. St. **11**, 2 *σιγᾶν* C, *σιπᾶν* V
6 *ἐφέσποντο* Diud., *ἐφέποντο* VC 9 *ἀπαλλάττοιτο* V, *ἀπηλλάττοιτο* C
11 *κατηδέσθη* R. St., *κατίδεσθαι* V, *κατηδέσθαι* C 16 *καὶ* inserui ex VC.

Digitized by Google

Dind.
11 παρεμυθήσατο. κατῆλθε μέντοι οὐκ εἰς μακραν εἰς τὴν πατρίδα διὰ 38, 30, 1
τῆς Πομπηίου σπουδῆς. Καίσαρα δὲ πενταετῆ τῆς Γαλατίας | ἀρχὴν cf. 38, 31, 1
εἰληχότα μέγαν ἦραν αἱ τῇδε πράξεις· προεῖχον μὲν γὰρ οἱ βάρβαροι 38, 47, 5
τῷ τε πλήθει καὶ τοῖς μεγέθεσιν, οἱ δὲ δὴ Ῥωμαῖοι τῇ τε ἐμπειρίᾳ καὶ
ταῖς ὁπλίσεσι· καί πως καὶ πρὸς τὸν θυμὸν τῶν Κελτῶν τήν τε
ἄκριτον καὶ προπετῆ αὐτῶν ὁρμὴν ἀντίρροπον τὸ τοῦ Καίσαρος
φρόνημα εὐρίσκετο. | τοσαύτας μέντοι μάχας αὐτοὺς νενικήκει καὶ Xiph.
τοσοῦτον πλῆθος αὐτῶν διεφθάρκει, ὡς τοὺς Ῥωμαίους μαθόντας 39, 5, 1
12 ταῦτα | καὶ ὅτι ἔθνη τοσαῦτα ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα πρότερον ἠκρίβουν |
C5r ἠρήκει πεντεκαίδεκα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας θῦσαι, ὅπερ οὔπω πρότερον
ἐγεγόνει. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον Πτολεμαῖος ὁ τῆς Αἰγύπτου cf. 39, 12, 1
βασιλεύς, | ἐπαναστάντων αὐτῷ τῶν Αἰγυπτίων διὰ τὸ βιαίως μᾶλλον
ἢ νομίμως ἄρχειν σφῶν, ἀπέδρασεν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ τοὺς δυνατοὺς 39, 12, 8
ἐθεράπευε χρημάτων δόσει, ἵνα κάθοδος αὐτῷ παρὰ τῶν Ῥωμαίων cf. 39, 2, 1
γένοιτο εἰς τὴν ἰδίαν ἀρχήν. ἔπεμψαν δὲ καὶ Αἰγύπτιοι πρέσβεις ἑκατὸν 39, 13, 1
εἰς τὴν Ῥώμην κατηγορήσοντας αὐτοῦ, οὓς ἐκεῖνος ἅπαντας ἠδυνήθη 39, 13, 2
φαρμάκοις δολοφονῆσαι. καὶ ἐπειδὴ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων πάν- 39, 14, 1
δεινον ἔδοξεν εἶναι τὸ γεγονός, καὶ Δίων ὁ τῆς πρεσβείας ἐξάρχων 39, 14, 2
δῆλος ἦν κατηγορήσων αὐτοῦ, | κἀκεῖνον ἐδολοφόνησε. καὶ οὐδεμίαν 39, 14, 3
V 6r ἐπὶ τούτοις δίκην δέδωκε. τά τε | γὰρ ἄλλα καὶ ὁ Πομπήιος τῇ οἰ-
12R.St. *κίᾳ αὐτὸν ὑπεδέδεκτο καὶ συνῄρετο· τοσοῦτον τότε ἡ δωροδοκία ἴσχυεν 39, 14, 4
ἐν τῇ Ῥώμῃ. καὶ ἡ Κύπρος ἡ νῆσος τῆς Πτολεμαίου ἀρχῆς οὖσα τότε cf. 39, 22, 2
πρῶτον ὑπὸ | τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐγένετο δυναστείαν. κἀν ταῖς αὐταῖς 39, 38, 1
ἡμέραις ὁ Πομπήιος τὸ θέατρον, ᾧ καὶ νῦν λαμπρυνόμεθα, καθιέρωσε·
καὶ λέοντες ἐν αὐτῷ πεντακόσιοι ἐν πέντε ἡμέραις ἀναλώθησαν, καὶ 39, 38, 2
ἐλέφαντες ὀκτωκαίδεκα πρὸς ὁπλίτας ἐμαχέσαντο. καὶ αὐτῶν | οἱ μὲν
παραχρῆμα ἀπέθανον, οἱ δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον· ἠλεήθησαν γάρ τινες
ὑπὸ τοῦ δήμου παρὰ τὴν τοῦ Πομπηίου γνώμην, ἐπειδὴ τραυματι-
σθέντες τῆς μάχης ἐπαύσαντο, καὶ περιιόντες τὰς προβοσκίδας εἰς τὸν 39, 38, 3
οὐρανὸν ἀνέτειναν καὶ θρηνώδη βοὴν ἀφῆκαν. | λέγεται δὲ περὶ αὐτῶν 39, 38, 5
ὅτι πρὸς τῷ τῆς φωνῆς τῆς πατριώτιδος ἐπαΐειν καὶ τῶν ἐν τῷ οὐ-
13 ρανῷ γενομένων συνιᾶσιν, ὥστε καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις, πρὶν ἐς | ὄψιν
τοῖς ἀνθρώποις τὴν σελήνην ἐλθεῖν, πρός τε ὕδωρ ἀεινὸν ἀφικνεῖ-
σθαι κἀνταῦθα καθορμόν τινά σφων ποιεῖσθαι. ἤκουσα δὲ καὶ ἐκεῖνο 39, 38, 6
ὅτι τὸ θέατρον τοῦτο οὐχ ὁ Πομπήιος ἐποίησεν, ἀλλὰ Δημήτριος |
ἀπελεύθερος αὐτοῦ ἐκ τῶν χρημάτων ὧν συστρατευόμενος αὐτῷ ἐπε-
πόριστο· τὴν μέντοι ἐπωνυμίαν τοῦ ἔργου ἑαυτῷ ἀνέθηκεν ὁ Πομ-
C6r πήιος, ἵνα μὴ κακῶς ἀκούῃ ὅτι ἐξελεύθερος αὐτοῦ | τοσαῦτα ἠργυρο-
λόγησεν ὥστε καὶ εἰς τηλικοῦτον ἀνάλωμα ἐξικέσθαι. | Καῖσαρ δὲ τόν 39, 50, 1
τε Ῥῆνον πρῶτος Ῥωμαίων διέβη καὶ ἐς Βρεττανίαν μετὰ ταῦτα, τοῖ
τε Πομπηίου καὶ τοῦ Κράσσου ὑπατευόντων, ἐπεραιώθη. ἡ δὲ χώρα 39, 50, 2
αὕτη ἀπέχει μὲν τῆς ἠπείρου τῆς Κελτικῆς κατὰ τοὺς λεγομένους
Μωρίνους σταδίους πεντήκοντα καὶ τε|τρακοσίους τὸ συντομώτατον,
παρήκει δὲ παρά τε τὴν λοιπὴν Γαλατίαν καὶ παρὰ τὴν Ἰβηρίαν ὀλίγου

12, 16 καὶ ὁ Πομπήιος τῇ restitui ex VC, ὁ Πομπήιος καὶ τῇ R. St.
18 ἴσχυεν C. ἴσχυσεν V 23 ἐλέφαντες V, ἐλέφαντε C 27 τοῦ (alterum) inserui ex V, om. C 13, 2 ἀεινὸν VC¹, φαεινὸν C².

Digitized by Google

Dind.

39, 50, 3 πᾶσαν, ἐς τὸ πέλαγος ἀνατείνουσα. καὶ τοῖς μὲν πάνυ παλαιοῖς καὶ 13
Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων οὐδ' ὅτι ἔστιν ἐγιγνώσκετο, τοῖς δὲ ἔπειτα ἐς
ἀμφισβήτησιν εἴτε ἤπειρος εἴτε νῆσος εἴη ἀφίκετο· καὶ πολλοῖς | ἐφ' 20 V 6r
ἑκάτερον, εἰδόσι μὲν οὐδὲν ἅτε μητ' αὐτόπταις μήτ' αὐτηκόοις τῶν ἐπιχω-
ρίων γενομένοις, τεκμαιρομένοις δὲ ὡς ἕκαστοι σχολῆς ἢ φιλολογίας εἶχον,
39, 50, 4 συγγέγραπται. προϊόντος δὲ δὴ τοῦ χρόνου, πρότερόν τε ἐπ' Ἀγρικολάου 25
ἀντιστρατήγου καὶ νῦν ἐπὶ Σε*βήρου αὐτοκράτορος, νῆσος οὖσα σαφῶς 13R.St.
39, 51, 1 ἐλήλεγκται. εἰς ταύτην ὁ Καῖσαρ περαιωθείς, οὐχ ὅσα ἤθελε πράξας,
39, 52, 3 ὁμήρους τε παρ' αὐτῶν ὀλιγωτέρους ὧν ᾔτησεν εἰληφώς, ἐπανῆκεν εἰς
39, 61, 1 τὴν Γαλατίαν, νεωτερίζειν τοὺς Γαλάτας ἀκηκοώς. κἀν τούτῳ ὁ Τίβερις, 30
εἴτ' οὖν ὄμβρων ἄνω που ὑπὲρ τὴν πόλιν ἐξαισίων γενομένων, εἴτε
καὶ σφοδροῦ πνεύματος ἐκ τῆς θαλάσσης | τὴν ἐκροὴν αὐτοῦ ἀνακό- 14
39, 61, 2 ψαντος, ἐν τοῖς τοῦ ἄστεος πεδίοις αἰφνίδιον ἐπελάγισε, καὶ οἰκίας
40, 1, 2 πολλὰς κατέβαλε καὶ ἀνθρώπους διώλεσε. Καῖσαρ δὲ καὶ δεύτερον εἰς
40, 8, 2 τὴν Βρεττανίαν περαιωθεὶς ἐνίκησε τοὺς βαρβάρους πολέμῳ, καὶ φόρον 5
αὐτοῖς τάξας καὶ ὁμήρους λαβὼν ἀπῆρεν εἰς Γαλατίαν καὶ τοὺς ἐκείνῃ
πολέμους. ὥσπερ δὲ Καῖσαρ τὴν Γαλατίαν, οὕτω καὶ Κράσσος καὶ
40, 12, 1 Πομπήιος, ὁ μὲν τὴν Συρίαν, ὁ δὲ τὴν Ἰβηρίαν λαχόντες, μᾶλλον δὲ
cf. 39, 39, 4 βίᾳ λαβόντες, Πομπήιος μὲν τοὺς στρατηγοὺς εἰς τὴν Ἰβηρίαν ἀφεὶς 10
cf. 40, 12, 1 ἐν τῇ Ῥώμῃ καθῆστο καὶ τὴν πόλιν ἐδημαγώγει, Κράσσος δὲ ἐπὶ Πάρ-
30, 17, 3 θους ἐστράτευσεν ἐπιθυμίᾳ τοῦ ὅτι μάλιστα χρηματίσασθαι· καίτοι
σημείων αὐτῷ | κατὰ τὸ Ζεῦγμα τὸ περὶ τὸν Εὐφράτην (οὕτω γὰρ τὸ C 6v
χωρίον ἐκεῖνο ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου διαβάσεως κέκληται) οὐκ αἰσίων 15
40, 18, 1 γεγενημένων. ὁ γὰρ ἀετὸς ὠνομασμένος, ἔστι δὲ ναΐσκος μικρὸς καὶ
ἐν αὐτῷ ἀετὸς χρυσοῦς ἐνίδρυται· καθίσταταί τε ἐν πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ
καταλόγου στρατοπέδοις, καὶ αὐτὸν εἰς ἀνὴρ ἐπὶ δόρατος μακροῦ ἐς 20
ὀξὺ τὸν στύρακα ἀπηγμένου, ὥστε καὶ ἐς τὸ δάπεδον καταπήγνυσθαι,
40, 18, 2 φέρει· τούτων οὖν τῶν ἀετῶν εἷς οὐκ ἠθέλησε τὸν Εὐφράτην αὐτῷ
τότε συνδιαβῆναι, ἀλλ' ἐν τῇ γῇ ἐνέσχετο ὥσπερ ἐμπεφυκώς, πρὶν δή
40, 18, 3 πολλοὶ περιστάντες βίᾳ αὐτὸν ἀνέσπασαν· καὶ ὁ μὲν καὶ ἄκων ἐπη- 25
40, 18, 5 κολούθησεν. | ἡ δὲ γέφυρα πρὶν πάντας αὐτοὺς διελθεῖν, διελύθη. ἐφ' V 7r
40, 19, 1 ᾧ καὶ ἀθυμούντων τῶν στρατιωτῶν, παραμυθούμενος αὐτοὺς ὁ
Κράσσος, "θαρσεῖτε, εἶπεν, ὦ ἄνδρες, ἐγὼ γὰρ ὑμῖν αὐτὸς ἐπομνὺς
λέγω ὅτι οὐδεὶς ὑμῶν ἐντεῦθεν ἐπανήξει· διὰ γὰρ Ἀρμενίας τὴν 30
40, 19, 2. 3 ἐπάνοδον ποιήσασθαι ἔγνωκα". πρὸς οὖν τὸ Οὐδεὶς ὑμῶν ἐντεῦθεν
40, 14, 2 ἐπανήξει ἐς ἀθυμίαν πλείω κατέπεσον. Πάρθοι | δὲ πάλαι μὲν ὑπὸ 15
τὴν Περσικὴν βασιλείαν ὄντες ἐν μέρει χώρας βραχεῖ ὤκουν καὶ δυ-
ναστείαν ὑ*περόριον οὐκ ἐκέκτηντο· ἐπεὶ δὲ ἥ τε τῶν Περσῶν ἀρχὴ 14R.St.
κατελύθη καὶ τὰ τῶν Μακεδόνων ἤκμασεν, οἵ τε τοῦ Ἀλεξάνδρου 5
διάδοχοι στασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους ἀπανθεῖν ἤρξαντο καὶ μαραί-
40, 14, 3 νεσθαι, ἔς τε τὸ μέσον τότε πρῶτον ὑπ' Ἀρσάκου τινὸς ἀφίκοντο,
ἀφ' οὗπερ οἱ ἔπειτα βασιλεύσαντες αὐτῶν Ἀρσακίδαι ἐπωνομάσθησαν,
40, 14, 4 καὶ εὐτυχήσαντες τὴν Ἀσίαν σατραπείαις κατέσχον. εἰσὶ μὲν γὰρ 10
40, 15, 2 ἱπποτοξόται πάντες, καὶ ὁ οὐρανὸς ἥ τε χώρα αὐτοῖς συναίρεται πρὸς
40, 15, 4 ἀμφότερα. ὁ μὲν γὰρ ξηρότατος ὢν ἐντονωτάτας αὐτοῖς τὰς τοξείας

14, 24 *βίᾳ* inserui ex V, spat. vac. 3 litt. C.

Digitized by Google

Dind.
15 παρέχεται· ἡ δὲ πεδιάς ἐστι καὶ ἱππήλατος σύμπασα. τοῖς γοῦν Ῥω- 40, 15, 3
μαίοις ἀντίπαλοι εἰσι. πρὸς οὖν τούτους καὶ Ὀρώδην τὸν βασιλέα σφῶν cf. 40, 16, 1
.....ὁ Κράσσος ἐστράτευσε· καὶ αὐτὸς καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κράσσος cf. 40, 21, 2, 3
καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν σχεδὸν σύμπαν στράτευμα διεφθάρη· καὶ αὐτοῦ χρυ- 40, 27, 3
C 7r σὸν ἐς τὸ στόμα οἱ Πάρθοι ἐνέτηξαν ἐπισκώπτοντες· | οὕτω γὰρ δὴ
πολυχρήματός τε καὶ φιλοχρήματος ἦν, ὡς καὶ οἰκτείρειν ὡς πένητας
τοὺς μὴ δυναμένους στρατόπεδον ἐκ καταλόγου οἴκοθεν τρέφειν.
Πάρθοι δὲ μέχρι τῆς Ἀντιοχείας αὐτῆς ἐλάσαντες, καὶ τὰ ἐν ποσὶ 40, 28, 3
πάντα χειρούμενοι, ὑπὸ Κασσίου Λογγίνου ἀνεκόπησάν τε | καὶ ὀπίσω 40, 28, 4
ἐχώρησαν. καὶ τὰ μὲν Κράσσου πρὸς Πάρθους οὕτως ἠτυχήθη, καὶ Xiph.
ἡ τῆς συμφορᾶς μνήμη διὰ τὸ μέγεθος ἐξήρκεσε τῷ αἰῶνι. μετὰ δὲ ταῦ-
V 7v τα πόλεμοι κατέλαβον ἐμφύλιοι μέγιστοι τοὺς Ῥωμαίους, Πομπηίου καὶ
Καίσαρος συμπεσόντων ἀλλήλοις. καὶ | προφάσεις μὲν λέγονται πολλαὶ
τοῦ πολέμου· ἡ δὲ ἀληθεστάτη αἰτία ἡ φιλοπρωτία ἦν καὶ ἡ φιλαρ-
16 χία. Πομπήιος μὲν γάρ, καίτοι τὸ πρῶτον αὐτὸς αὐξήσας | τὸν Καί-
σαρα, φθονεῖν ἤρξατο εὐτυχοῦντί τε καὶ λαμπρυνομένῳ, καὶ λάθρα
τὸ πρῶτον κολούειν αὐτοῦ τὴν ὑπεροχὴν σπεύδων, εἶτα καὶ φανερῶς
ἐπολέμησε. Καῖσαρ δὲ μὴ φέρων ἐλαττωθῆναι, καὶ | μέγιστος πάντων cf. 41, 4, 2
γενέσθαι σπουδάζων, τὴν Γαλατίαν ἀφεὶς ἤλαυνεν εἰς τὴν Ῥώμην ὡς
ἀπαράσκευον ἔτι ληψόμενος τὸν Πομπήιον. αὐτὸς μὲν γὰρ παρα-
σκευῆς ἕνεκα τῆς εἰς πόλεμον καὶ γυμνασίας τῶν στρατοπέδων τοσοῦ-
τον χρόνον ἐν τοῖς Γαλατικοῖς πο|λέμοις ἐξησκημένων καὶ τοσαύταις
νίκαις γεγαυρωμένων, ὑπό τε τῶν αὐτοῦ δωρεῶν καὶ ὑποσχέσεων
15R.St. εὖ μάλα συγκεκροτημένων, ἕ*τοιμότατος ἦν· ὅθεν ὁ Πομπήιος ἐξέλιπε cf. 41, 6, 1. 2. 3
τὴν Ῥώμην, καὶ μετὰ τοῦτο τὴν Ἰταλίαν, τὴν σύγκλητον ἔχων ὀλίγου
δεῖν σύμπασαν | καὶ τὰ χρήματα. τὸν γὰρ ὑπομείναντα ἐν τῇ Ῥώμῃ, cf. 41, 7, 5?
ἐν ἴσῳ, εἰ καὶ μετὰ τοῦ Καίσαρος ἦν, πολέμιον ἐψηφίσατο· καὶ εἰς 41, 14, 1
τὸ Δυρράχιον ἀποπλεύσας συμμάχους τε προσεκαλεῖτο καὶ τὸ στρά-
τευμα ἤσκει. πολλὰ μὲν οὖν καὶ παρὰ πολλῶν ἀρίστων τε καὶ δυνα- Xiph.
τῶν | ἀνδρῶν ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις καὶ ἐπράχθη καὶ ἐρρέθη· διὰ
δὲ τὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸ κῦρος σχεδὸν ἁπάντων εἰς Καίσαρα ἀνή-
κειν καὶ Πομπήιον, τούτων ἡ ἐπιτομὴ μνημονεύει καὶ μόνων. Καῖσαρ 41, 36, 1
C 7v δὲ ὑπὸ Λεπίδου | τοῦ ἐν τῇ τριαρχίᾳ ὕστερον γενομένου | δικτάτωρ
ἀναγορευθεὶς καὶ δεξάμενος τὴν ἀρχήν, ταύτην μὲν ἐκὼν αὖθις ἀπέ- 41, 36, 2
θετο, εἰ καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς πάντα ἐποίει, ὥσπερ δὴ καὶ Πομπήιος, cf. 41, 36, 3
πράττοντες κατ' ἐξουσίαν ὁπόσα καὶ βούλοιντο, ἅτε καὶ τὰ στρατευ-
μάτα διὰ χειρὸς ἔχοντες. χρημάτων δὲ | σπανίζων, τὰ ἀναθήματα τά 41, 39, 1
V 8r τε ἄλλα καὶ τὰ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ πάντα ἀφείλετο. | ἐπεὶ δὲ αὐτοῦ 41, 39, 2
17 τῇ Τύχῃ θύοντος, ὁ ταῦρος πρὶν καὶ τρωθῆναι, ἔξω τῆς πό|λεως
ἐξεχώρησε, καὶ πρὸς λίμνην ἐλθὼν διενήξατο αὐτήν. καὶ οἱ μάντεις 41, 39, 3
μένοντι μὲν αὐτῷ οἶκοι ὄλεθρον, περαιωθέντι δὲ τὴν θάλασσαν καὶ
σωτηρίαν καὶ νίκην ἔσεσθαι ἔφασαν. οὕτω δὴ ἐξεστράτευσε | κατὰ Xiph.
τοῦ Πομπηίου. ἀφορμηθέντος δὲ αὐτοῦ οἱ παῖδες οἱ ἐν τῇ πόλει 41, 39, 4

15, 16 spatium vacuum 20—25 litt. V, 15—20 litt. C 22 *Πάρθοι* V, *παρθένοι* C (puncta add. m¹) *αὐτῆς* VC, *αὐτοὺς* man. rec. C 27 *ἐξήρκεσε* man. rec. in C, *ἐξήρησε* VC **16**, 9 *τοῖς* C, *ταῖς* V 10 *καὶ — γεγαυρωμένων* om. V 31 *αὐτοῦ* restitui ex VC, *αὐτῷ* Dind.

Digitized by Google

Dind.

ὄντες διχῇ τε ἐνεμήθησαν αὐτοκέλευστοι, καὶ οἱ μὲν Πομπηιανοὺς 17
σφᾶς, οἱ δὲ Καισαρίους ὀνομάσαντες ἐμαχέσαντο τρόπον τινὰ ἄνευ
ὅπλων ἀλλήλοις, καὶ ἐπεκράτησαν ὅσοι τῇ τοῦ Καί|σαρος προσωνυμίᾳ 10
41, 44, 3 ἐχρῶντο. Καῖσαρ δὲ λαθὼν τὸν Βίβουλον, ᾧ ἡ θάλασσα φρουρεῖσθαι
41, 45, 1 προσετέτακτο, ἐπεραιώθη, καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν ἄλλα τε τῶν ἐκεὶ
χωρίων ἐκλειφθέντα ὑπὸ τῶν Πομπηίου φρουρῶν παρεστήσατο. ἡ δὲ
Ἀπολλωνία αὕτη ἐν καλῷ μὲν | τῆς γῆς, ἐν καλῷ δὲ τῆς θαλάττης, 15
41, 45, 2 ποταμῶν τε ἄριστα κεῖται. ὅ τε μάλιστα διὰ πάντων ἐθαύμασα, πῦρ
πολὺ πρὸς τῷ Ἄνα ποταμῷ ἀναδίδοται, καὶ οὔτε ἐπὶ πλεῖον τῆς
πέριξ γῆς ἐπεξέρχεται, οὔτ' αὐτὴν ἐκείνην ἐν ᾗ διαιτᾶται ἔκπυρον ἡ
καὶ κραυροτέραν πη | ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ πόας καὶ δένδρα καὶ πάνυ 20
πλησίον θάλλοντα ἔχει· πρός τε τὰς ἐπιχύσεις τῶν ὄμβρων ἐπαύξει
41, 46, 1 καὶ ἐς ὕ*ψος ἐξαίρεται. Καῖσαρ δὲ βραδύνοντος τοῦ Ἀντωνίου, ᾧ 16R.St.
41, 46, 2 τοὺς ὑπομείναντας ἐν τῷ Βρεντησίῳ κομίσαι ἐπετέτακτο, βουληθεὶς
αὐτὸς καὶ | μόνος γε ἐς τὴν Ἰταλίαν πλεῦσαι, ἐπέβη μὲν ἀκατίου τινὸς 25
ὡς τις ἄλλος, λέγων ὑπὸ τοῦ Καίσαρος πεπέμφθαι, καὶ τὸν κυβερ-
41, 46, 3 νήτην αὐτοῦ καίπερ πνεύματος ὄντος ἐξεβιάσατο ἀναχθῆναι· ὡς | C 8r
μέντοι γε ἀπὸ τῆς γῆς ἐγένοντο καὶ ὅ τε ἄνεμος ἰσχυρῶς κατέ|σπερχε 30
καὶ ὁ κλύδων δεινῶς σφας ἐξετάραττεν, ὥστε τὸν κυβερνήτην καὶ
ἄκοντος αὐτοῦ ἐπανιέναι ἐπιχειρῆσαι, ἐξέφηνεν ἑαυτὸν καθάπερ ἐκ
τούτου καὶ τὸν | χειμῶνα παύσων, καὶ ἔφη "θάρσει· Καίσαρα γὰρ 18
41, 46, 4 ἄγεις". τοιοῦτον μὲν δὴ φρόνημα καὶ τοιαύτην ἐλπίδα ἤτοι τὴν ἄλλως
ἢ ἐκ μαντείας τινὸς εἶχεν ὥστε καὶ παρὰ τὰ φαινόμενα πίστιν τῆς
41, 47, 1 σωτηρίας | ἐχέγγυον ποιεῖσθαι· οὐ μέντοι καὶ ἐπεραιώθη. Πομπήιος δὲ 5 V 8r
ῥᾳδίως αὐτὸν ἐλπίσας, πρὶν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς μετὰ Ἀντωνίου ὄντας
προσλαβεῖν, κατεργάσασθαι, σπουδῇ πρὸς τὴν Ἀπολλωνίαν μετὰ τῆς δυ-
41, 47, 3 νάμεως ἦλασε. καὶ τὸν Ἄψον ποταμόν, περὶ ὃν ὁ Καῖσαρ | ἐστρατοπέ- 10
δευε, διαβῆναι ἐπεχείρησεν· ὡς δὲ ἡ γέφυρα βάρος λαβοῦσα διελύθη καί
τινες τῶν προδιαβεβηκότων μονωθέντες ἀπώλοντο, ἐπέσχεν ἀθυμήσας
ὅτι πρῶτον τῶν τοῦ πολέμου ἔργων ἁπτόμενος ἐπταίκει. κἀν τούτῳ
καὶ τοῦ Ἀντωνίου ἐπελθόντος, | φοβηθεὶς ἀπεχώρησε πρὸς τὸ Δυρράχιον. 15
41, 48, 1 ἕως μὲν γὰρ ὁ Βίβουλος ἔζη, οὐδ' ἀπᾶραι ἐκεῖνος ἐκ τοῦ Βρεντησίου
ἐτόλμησεν· ἐπεὶ δὲ αὐτός τε ἐκκαμὼν ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίας ἐτελεύτησε
καὶ τὴν ναυαρχίαν ὁ Λίβων διεδέξατο, κατεφρόνησεν αὐτοῦ καὶ ἀνήχθη.
41, 49, 2 | τὸ δὲ Δυρράχιόν ἐστιν ἡ Ἐπίδαμνος ἡ τῶν Κερκυραίων· τινὲς δὲ 20
41, 49, 3 οὕτως ἀντονομασθῆναι τὴν Ἐπίδαμνον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πρὸς τὴν
τῆς ῥαχίας δυσχέρειαν ἔφασαν, ὅτι ἡ τῆς Ἐπιδάμνου πρόρρησις
ζημιώδη δήλωσιν ἐν τῇ τῶν Λατίνων γλώσσῃ ἔχουσα δυσοιώ|νιστός 25
41, 50, 1 σφισιν ἐς τὸ περαιοῦσθαι ἐς αὐτὴν ἔδοξεν εἶναι. πρὸς οὖν τοῦτο
τὸ Δυρράχιον ὁ Πομπήιος καταφυγὼν στρατόπεδόν τε ἔξω τῆς πόλεως
ἐποιήσατο, καὶ τάφρους βαθείας σταυρώματά τε ἰσχυρὰ περιεβάλετο.
41, 50, 2 πολλαὶ μὲν μάχαι αὐτῶν, βραδεῖαι δ' | ὅμως ἐγένοντο. αὐτοῦ δὲ δὴ 30
41, 50, 3 τοῦ Δυρραχίου ὁ Καῖσαρ μεταξὺ τῶν τε ἑλῶν καὶ τῆς θαλάσσης* 17R.St.

17, 17 Ἄνα ποτάμῳ reduxi ex VC (ἀναποτάμῳ), ἄνω ποτάμῳ R. St.
19 ἔκπυρον R. St., ἐκ πυρὸς VC πῃ scripsi, ποι VC 31 κυβερνήτην R. St., κυβερνήτῃ VC 18, 3 τὴν ἄλλως R. St., τηνάλως VC 9 ὁ inserui ex VC 16 ἀπᾶραι C (ἀπάραι), ἐπάραι V 18 ναυαρχίαν V, ναβαρχίαν C 21 οὕτως V, οὔπω C.

Digitized by Google

Dind.
19 νυκτός, ὡς καὶ προδοθησομένου, πειράσας εἴσω μὲν τῶν στε|νῶν
C 8ᵛ παρῆλθε, προσπεσόντων δὲ οἱ ἐνταῦθα πολλῶν μὲν | κατὰ πρόσωπον, 41, 50, 4
πολλῶν δὲ καὶ κατόπιν, οἳ πλοίοις παρακομισθέντες ἐξαίφνης αὐτῷ
ἐπέθεντο, συχνοὺς ἀπέβαλε, καὶ ὀλίγου καὶ αὐτὸς ἐφθάρη· διὸ | καὶ 41, 51, 1
ἄρας ἐξαίφνης νυκτὸς ἐς Θεσσαλίαν ὥρμησε. Πομπήιος δέ, ὡς καὶ δια- 41, 52, 1
πεπολεμηκώς, τὸ μὲν τοῦ αὐτοκράτορος ὄνομα ἔλαβεν, οὐ μέντοι καὶ
ἐμεγαληγόρει τι· ἐπὶ δὲ δὴ τὸν Καίσαρα μετὰ τοῦθ' ὁρμήσας ἐς τὴν 41, 52, 3
Θεσσαλίαν ἀφίκετο, κἀνταῦθα συνέβαλον | τὰ στρατεύματα, Πομπήιος 41, 54, 1
V 9ʳ μὲν | οὐδενὸς ἀνθρώπων δεύτερος, Καῖσαρ δὲ καὶ πρῶτος πάντων
εἶναι ἐπιθυμῶν, ἀμφότεροι δὲ ἀξιοστρατηγότατοι καὶ ἀξιονικότατοι 41, 55, 1
ὄντες καὶ πάντων ἄριστοι τὰ πολέμια, Πομπήιος μὲν τῇ τε Ἀφρικῇ 41, 56, 2
καὶ τῷ Σερτωρίῳ τῷ τε| Μιθριδάτῃ καὶ τῷ Τιγράνῃ καὶ τοῖς κατὰ
θάλασσαν στρατηγήμασι σεμνυνόμενος, Καῖσαρ δὲ τῇ τε Γαλατίᾳ καὶ
τῇ Ἰβηρίᾳ τῷ τε Ῥήνῳ καὶ τῇ Βρεττανίᾳ γαυρούμενος. συνερρωγότων cf. 41, 58, 1
δὲ τῶν ταγμάτων διὰ τὴν ἐκείνων φιλαρχίαν καὶ τῶν ὁμοφύλων ἀλλήλοις|
συμπεπτωκότων, ἐλεεινὸν ἦν τὸ γινόμενον· ἐγνώριζόν τε γὰρ ἅμα τοὺς 41, 59, 2
ἀντιπάλους καὶ ἐτίτρωσκον, ἀνεκάλουν καὶ ἐφόνευον, τῶν πατρίδων
ἐμέμνηντο καὶ ἐσκύλευον, καὶ πολλοὶ πολλὰ καὶ οἰκαδε δι' αὐτῶν 41, 59, 3
τῶν σφαγέων ἐνετέλλοντο. προεῖχον δὲ οἱ Πομπηίειοι τῇ τε ἱππείᾳ 41, 60, 2
καὶ τῇ τοξείᾳ, καὶ διὰ τοῦτο πόρρωθέν τε ἐγκυκλούμενοί τινας προσ-
βολαῖς αἰφνιδίοις ἐχρῶντο, καὶ συνταράξαντες αὐτοὺς ἐξανεχώρουν,
εἶτ' αὖθις καὶ μάλ' αὖθις ἐπετίθεντό σφισι, τοτὲ μὲν ἐνταῦθα, τοτὲ
δὲ ἐκεῖσε μεθιστάμενοι. οἱ οὖν Καισάρειοι ταῦτά τε ἐφυλάσσοντο, 41, 60, 3
καὶ τὰς τάξεις σφῶν ἐξελίσσοντες ἀντιπρόσωποί τε ἀεὶ τοῖς προσβάλ-
20 λουσιν ἐγίνοντο καὶ ὁμόσε αὐτοῖς χωροῦντες τῶν τε | ἀνδρῶν καὶ
τῶν ἵππων ἀντελαμβάνοντο, προθύμως ἀγωνιζόμενοι· καὶ γὰρ πεζοὶ
τοῖς ἱππεῦσιν αὐτῶν κοῦφοι ἐπ' αὐτὸ τοῦτο συνετετάχατο, καὶ ταῦτα 41, 60, 4
5 οὐ καθ' ἕνα, ὥσπερ εἶπον, ἀλλὰ πολλαχῇ ἅμα σποράδην, ἐγίνετο,
C 9ʳ ὥστε τῶν μὲν πόρρωθεν | μαχομένων, τῶν δὲ συσταδὸν ἀγωνιζομέ-
νων, καὶ τῶν μὲν παιόντων τινάς, τῶν δὲ πατασσομένων, φευγόν-
των ἑτέρων, διωκόντων ἄλλων, πολλὰς μὲν πεζομαχίας, πολλὰς δὲ
18 R.St. 10 ἱππομαχίας ὁρᾶσθαι. κἀν τούτῳ καὶ παρὰ *δόξαν| συχνὰ συνέβαινε. 41, 60, 5
καὶ γὰρ τρέψας τίς τινα ἐτρέπετο, καὶ ἄλλος ἐκκλίνας τινὰ ἀντεπε-
τίθετο αὐτῷ· πλήξας τις ἕτερον αὐτὸς ἐτιτρώσκετο, καὶ πεπτωκὼς
ἄλλος τὸν ἑστηκότα ἀπεκτίννυε. καὶ πολλοὶ μὲν καὶ ἄτρωτοι ἔθνη-
V 9ᵛ 15 σκον, πολλοὶ δὲ καὶ ἡμιθνῆτες ἐφό|νευον. | καὶ οἱ μὲν ἔχαιρον καὶ 41, 60, 6
ἐπαιώνιζον, οἱ δὲ ἐλυποῦντο καὶ ὠλοφύροντο, ὥστε βοῆς καὶ στε-
ναγμῶν πάντα πληρωθῆναι. τέλος δέ, ἰσορρόπως αὐτῶν ἐπὶ μακρό- 41, 61, 1
τατον ἀγωνισαμένων, ὁ Πομπήιος ἅτε καὶ Ἀσιανὸν καὶ ἀγύμναστον
20 τὸ πλεῖον τοῦ στρατοῦ| ἔχων ἡττήθη, ὥσπερ που καὶ τὸ δαιμόνιον
αὐτῷ προεσήμανε. κεραυνοί τε γὰρ ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ ἐσέπε- 41, 61, 2
σον, καὶ τὰ στρατιωτικὰ σημεῖα μέλισσαι περιέσχον. ὁ μέντοι 41, 62, 2
Καῖσαρ τοῖς ἑαλωκόσι τῶν ἱππέων καὶ βουλευτῶν φιλανθρώπως
25 ἐχρήσατο, καὶ τὰ| γράμματα τὰ ἐν τοῖς Πομπηίου κιβωτίοις εὑρε- 41, 63, 5

19, 12 ἀξιονικότατοι Dind., ἀξιονικώτατοι VC 18 διὰ **dedi e V**, μετὰ C **20**, 3 συνετετάχατο C, συντετάχατο V 4 καθ C, ἐφ' V 11 ἐκκλίνας Dind., ἐγκλίνας VC.

Digitized by Google

Dind.

θέντα, ὅσα τινῶν τήν τε πρός ἐκεῖνον εὔνοιαν καὶ τὴν πρὸς 20
αὐτὸν δύσνοιαν ἤλεγχεν, οὔτ' ἀνέγνω οὔτ' ἐξεγράψατο, ἀλλ'
εὐθὺς κατέφλεξεν, ὅπως μηδὲν ἀπ' αὐτῶν δεινὸν ἀναγκασθῇ δρᾶσαι·
cf. 41, 63, 6 42, 1, 2 ἀμέλει καὶ ἀπὸ τού|του τοὺς πολλοὺς ἀνηρτήσατο. Πομπήιος δὲ 30
πολλῷ τοῦ Καίσαρος περισχεῖν ἐλπίζων, οὐδὲν τῶν συμφερόντων
42, 1, 3 προείδετο· οὐκοῦν οὐδὲ τὸ στρατόπεδον ἐν | ἐπιτηδείῳ ἐποιήσατο, 21
οὐδ' ἀναφυγὴν οὐδεμίαν ἡττηθέντι οἱ παρεσκεύασε· τρῖψαί τε δυνη-
θεὶς ἂν τὰ πράγματα, κἀκ τούτου ἀμαχεὶ κρατῆσαι, ὅμως εἴτε ἐθε-
λοντὴς ὡς καὶ πάντως νικήσων, εἴτε καὶ ὑπὸ| τῶν συνόντων ἐκβια- 5
42, 1, 4 σθείς, συνέβαλε. καὶ διὰ ταῦτ', ἐπειδὴ τάχιστα ἐνικήθη, δεινῶς ἐξε-
πλάγη καὶ οὔτε τι βούλευμα καίριον οὔτ' ἐλπίδα βεβαίαν ἐς τὸ
42, 1, 5 ἀνακινδυνεῦσαι ἔσχεν. οὐ γὰρ θέλουσιν οἱ λογισμοὶ τοῖς φόβοις συν-
εῖναι. ἀλλὰ ἂν μὲν προκατάσχωσί τινα,| καὶ μάλα γενναίως | αὐτοὺς 10 C 9v
42, 2, 2 ἀπωθοῦνται, ἂν δ' ὑστερήσωσιν, ἡττῶνται. διὰ τοῦτο τό τε ἔρυμα
42, 2, 4 sq. εὐθὺς ἐξέλιπε, καὶ εἰς Αἴγυπτον ἀπῆρε, κἀκεῖ ἐπιβουλευθεὶς ἀνῃρέθη.
42, 3, 4 Αἰγύπτιοι δὲ μετὰ τὴν ἀνοσίαν ταύτην πράξιν τὸ μὲν πρῶτον τῇ
Κλεοπάτρᾳ δουλεύειν,| ὅπερ ἥκιστα ἠβούλοντο, παρεδόθησαν, ἔπειτα 15
Xiph. δὲ ἐς τὸ τῶν Ῥωμαίων ὑπήκοον ἐσεγράφησαν. καλὸν γὰρ τῶν ἐνα-
γῶν ἔργων τὰ ἐπίχειρα καὶ τῷ τῆς ἱστορίας λόγῳ θᾶττον καὶ παρ'
αὐτὰ τα ἔργα ἐπάγειν.

22

19 R. St. V 10

*| ΚΑΙΣΑΡ ΙΟΥΛΙΟΣ.

42, 5, 5 Πομπήιος μὲν δὴ κράτιστος Ῥωμαίων νομισθείς, ὥστε καὶ Ἀγα-
42, 5, 3 42, 5, 5 μέμνων ἐπικαλεῖσθαι, ἅτε καὶ χιλίων ἄρξας νεῶν, ἐν αὐτῇ τῇ ὀγδόῃ
ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ποτε τά| τε τοῦ Μιθριδάτου καὶ τὰ τῶν καταποντιστῶν 5
42, 5, 6 ἐπινίκια ἤγαγεν ἐσφάγη· καὶ τὸ θαυμαστόν, ὅτι ἐς πάντας τοὺς
πολίτας τοὺς Κασσίους ἐκ χρησμοῦ τινος ὑποπτεύων, πρὸς μὲν ἀν-
δρὸς Κασσίου οὐδενὸς ἐπεβουλεύθη, παρὰ δὲ δὴ τῷ ὄρει τῷ τὴν ἐπί-
42, 6, 2 κλησιν| ταύτην ἔχοντι καὶ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη. Καίσαρι δὲ οὕτω 10
ἐν τύχῃ πάντα προυχώρει, ὥστε καὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐν πορθμείῳ
τινὶ περαιούμενος ἐνέτυχε μὲν τῷ Πομπηίου ναυτικῷ, οὐ μόνον δὲ
οὐδὲν δεινὸν ἔπαθεν, ἀλλὰ καὶ προσκαταπλήξας σφᾶς προσε|ποιήσατο. 15
cf. 42, 7, 1 42, 8, 1 ἀπιὼν δὲ εἰς Αἴγυπτον, καὶ τὴν Πομπηίου κεφαλὴν προσενεχθεῖσαν
42, 8, 2 αὐτῷ θεασάμενος, κατεδάκρυσε καὶ κατωλοφύρατο. ἐπὶ μέντοι τῇ
προσποιήσει ταύτῃ γέλωτα ὠφλίσκανε· τῆς γὰρ δυναστείας δεινῶς
ἀπ' ἀρχῆς ἐφιέμενος, καὶ ἐκεῖνον ὡς ἀνταγωνι|στὴν καὶ ὡς ἀντίπαλον 20
42, 8, 3 ἀεί ποτε μισήσας, καὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον οὐ δι' ἄλλο τι ἐπειχθεὶς ἢ
ἵνα αὐτόν, εἰ περιείη, κατεργάσαιτο, ποθεῖν τε αὐτὸν ἐπλάττετο, καὶ
cf. 42, 14, 1 ἀγανακτεῖν τῷ ὀλέθρῳ αὐτοῦ ἐσκήπτετο. διὰ δὲ τοῦ Καλουίνου τοῦ
42, 14, 2 ὑποστρατήγου τὰς Ἀθήνας ἑλών,| ἐθελουσίως αὐτῷ μετὰ τὸν θάνατον 25

20, 29 δεινὸν C, δειλὸν V **21**, 10 ἀπωθοῦνται V, απωθοῦντας C.
22, 1 Καῖσαρ Ἰούλιος Δίωνος ῥωμαικὴ ἱστορία C 6 ἐπινίκια V, ἐπὶ νίκης C.

Digitized by Google

Dind.
τοῦ Πομπηίου | προσχωρησάσας ἀθῴους ἀφῆκε, τοσοῦτον μόνον εἰπών,
ὅτι πολλὰ ἁμαρτάνοντες ὑπὸ τῶν νεκρῶν σώζοιντο. τὸν δὲ δακτύ- 42, 18, 3
λιον τοῦ Πομπηίου ἐς τὴν Ῥώμην ἀφελόμενος ἔπεμψεν, ἵνα πιστεύ-
20 R.St. 5 σειαν αὐτοῦ τὴν ἀ*ναίρεσιν· ἐνεγέγλυπτο δὲ ἐν αὐτῷ τρόπαια τρία
C 10r ὥσπερ | καὶ ἐν τῷ τοῦ Σύλλου. αὐτὸς δὲ ἐνεχρόνισε τῇ Αἰγύπτῳ διὰ cf. 42, 34, 1
τοὺς Κλεοπάτρας ἔρωτας, ἦν γὰρ ἐρωτικώτατος, καὶ πλείσταις καὶ 42, 34, 3
ἄλλαις ὅσαις που περιτύχοι, συνεγίνετο. Κλεοπάτρα δὲ καὶ περικαλ- 42, 34, 4
10 λεστάτη γυναικῶν ἐγένετο, καὶ τότε τῇ τῆς ὥρας ἀκμῇ πολὺ διέ-
πρεπε, τό τε φθέγμα ἀστειότατον εἶχε, καὶ προσομιλῆσαι παντί τῳ
V 10v διὰ χαρίτων ἠπίστατο. | διαφερομένη δὲ πρὸς τὸν ἀδελφὸν τηνικαῦτα, 42, 34, 3
τὸ μὲν πρῶτον διὰ τῶν φίλων παρὰ τῷ Καίσαρι ἐδικάζετο, ἔπειτα
15 προδίδοσθαι ὑπὸ τῶν φίλων εἰποῦσα αὐτὴ δι' ἑαυτῆς ἠξίωσεν ἀγω-
νίσασθαι. ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ ἰδών τε αὐτὴν καί τι φθεγξαμένης ἀκού- 42, 35, 1
σας οὕτως εὐθὺς ἐδουλώθη ὥστε αὐτίκα τον Πτολεμαῖον μεταπέμ-
20 ψασθαι, καὶ συνδικεῖν ταύτῃ μᾶλλον ἢ δικάζειν ἀμφοῖν. ὁ οὖν παῖς, 42, 35, 2
διά τε τοῦτο καὶ ὅτι τὴν ἀδελφὴν αἰφνιδίως εἶδεν ἔνδον οὖσαν,
ὀργῆς τε ἐπληρώθη, καὶ ἐκπηδήσας ἐς τὸ πλῆθος ἐβόα λέγων προδί-
δοσθαι. τότε μὲν οὖν ὁ Καῖσαρ μόλις ἠδυνήθη τόν τε Αἰγυπτίων θό- cf. 42, 36, 1
25 ρυβον καταστεῖλαι καὶ αὐτοὺς διαλλάξαι· ὕστερον δὲ μεγάλως ἐκιν-
δύνευσε, τοὺς στρατιώτας οὐκ ἔχων ἅτε μηδὲν αὐτῶν δεόμενος, ἄλ- cf. 42, 39, 2
λους δὲ ἄλλῃ τῆς Συρίας διαφεικώς. τοῦ στρατηγοῦ τῶν Αἰγυπτίων cf. 42, 40, 1
χυλλᾶ ἐπαναστάντος αὐτῷ, καί ποτε αὐτοῦ εἰς τὴν Φάρον ἀποβάν- 42, 40, 3
30 τος καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ φονεύσαντος. ἰδόντες τοῦτο οἱ
ἐν τῇ ἠπείρῳ Αἰγύπτιοι, κατά τε τὰς γεφύρας ἐπεβοήθησαν αὐτοῖς
24 καὶ συχνοὺς τῶν Ῥωμαίων ἀποκτείναντες τοὺς λοιποὺς | ἐς τὰς ναῦς
ἐσήραξαν· ἄλλοι τε οὖν πολλοὶ ἐς τὴν θάλασσαν ἐξέπεσον καὶ ὁ 42, 40, 4
Καῖσαρ κἂν διεφθάρη κακῶς, ὑπό τε τῶν ἱματίων βαρυνόμενος καὶ
5 ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων βαλλόμενος, ἀλουργῶν γὰρ αὐτῶν ὄντων, κατε-
στοχάζοντο, εἰ μὴ καὶ ἐκεῖνα ἀπερρίφει καὶ μετὰ τοῦτο διανεύσας πῃ
ἐς ἀκάτιον ἐσεβεβήκει. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐσώθη, μηδὲν τῶν γραμμά- 42, 40, 5
των βρέξας ἃ πολλὰ ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἔχων ἐνήξατο· τὴν δὲ δὴ
10 ἐσθῆτα αὐτοῦ οἱ Αἰγύπτιοι λαβόντες πρὸς τὸ τρόπαιον, ὃ ἔστησαν,
ἀνεκρέμασαν. τῶν δὲ στρατιωτῶν μετὰ ταῦτα παραγενομένων τῷ | cf. 42, 42, 5
C 10v Καίσαρι, τήν τε Αἴγυπτον ἐχειρώσατο καὶ τῇ Κλεοπάτρᾳ, ἥσπερ ἕνεκα 42, 44, 1
21 R.St. ἐπολέμησεν, ἐχαρίσατο. ἀπὸ δὲ τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν Φαρνάκην τὸν cf. 42, 45, 1
15 Μιθριδάτου παῖδα χωρήσας, τὸν Πόντον περιποιούμενον ἑαυτῷ, αὖ- cf. 42, 45, 3
θημερὸν προσβαλὼν ἐνίκησε, κἀντεῦθεν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἦλασε. γέ- cf. 42, 47, 5
γονε δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος χρηματοποιὸς μάλιστα, δύο εἶναι λέγων τὰ 42, 49, 1
V 11r τὰς δυναστείας | παρασκευάζοντα καὶ φυλάσσοντα καὶ ἐπαύξοντα, 42, 49, 4
20 στρατιώτας καὶ χρήματα· καὶ ταῦτα δι' ἀλλήλων συνεστηκέναι· τῇ
τε γὰρ τροφῇ τὰ στρατεύματα συνέχεσθαι καὶ ἐκείνην ἐκ τῶν ὅπλων
συλλέγεσθαι· καὶ ταῦτα μὲν οὕτω καὶ ἔλεγε καὶ ἐφρόνει. καθημέ- 42, 50, 1
νου δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἅπαντες ἐκ Καμπανίας οἱ στρατιῶται, ἐκεῖ 42, 52, 1
25 γὰρ ὡς καὶ ἐς τὴν Λιβύην προπλευσούμενοι ἦσαν, ἐπῆσαν τῇ 42, 52, 2
Ῥώμῃ μηδὲν φειδόμενοι. ὁ οὖν Καῖσαρ ὡς τάχιστα τῆς προσόδου 42, 52, 3

23, 1 προσχωρησάσας reduxi ex VC, προσχωρήσας R. St. 10 τότε restitui ex VC, om. Dind. 31 τε V, γε C.

Digitized by Google

Dind.

αὐτῶν ᾔσθετο, ἠθέλησε μὲν τὸ δορυφορικὸν ἐπ' αὐτοῖς ἀντιπέμψαι, 24
φοβηθεὶς δὲ μὴ καὶ ἐκεῖνοι συστασιάσωσιν αὐτοῖς ἡσύχασεν· ἐς δὲ 30
τὸ προάστειον ἐλθοῦσιν αὐτοῖς προσέπεμψε, καὶ ἐπύθετο τί βουλό-
42, 52, 4 μενοι καὶ τίνος χρῄζοντες ἥκοιεν. ἀποκριναμένων τέ σφων ὅτι αὐτῷ
ἐκείνῳ ἐροῦσιν, ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ἄνευ τῶν ὅπλων, πλὴν τῶν ξιφῶν, 25
(ταῦτα γὰρ οὐδ' ἂν ὑπέμειναν καταθέσθαι) εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἄστυ.
42, 53, 1 δεινῶς δὲ αὐτῶν ἐγκειμένων ἀφεθῆναι τῆς στρατείας, ἅτε πολλὰ πε-
42, 53, 2 πονηκότων καὶ μὴ τετυχηκότων ὧν ἤλπισαν, οὐχ ὅτι καὶ ἰδιωτεῦσαι 5
ἐβούλοντο, ἀλλ' ὅτι καταπλήξειν τε τὸν Καίσαρα καὶ πᾶν ὁτιοῦν
42, 53, 3 καταπράξειν ἐνόμιζον, ἐκεῖνος παρὰ τὴν ἁπάντων δόξαν ὀρθῶς αὐ-
τοὺς ἔφη λέγειν, καὶ πάντας αὐτοὺς παραχρῆμα ὡς μηδὲν δῄθεν
αὐτῶν δεόμενος διῆκε· καὶ τὰ γέρα ἐντελῆ δώσειν ὑπέσχετο τὰ τοῖς 10
42, 53, 4 τὸν τεταγμένον χρόνον ἐστρατευμένοις διδόμενα. καταπλαγέντες δὲ
42, 53, 6 μετεβάλοντο, καὶ συστρατεύσειν ἀπροφασίστως ὑπέσχοντο, τοῦ δὲ
42, 54, 1 μηδὲν αὐτῶν δεῖσθαι λέγοντος, καὶ σοφιζομένου τοιαῦτά τινα (πάνυ 15
γὰρ αὐτῶν ἔχρῃζεν) ἰσχυρῶς ἐδέοντο, συγγνώμην αἰτοῦντες | ἐφ' οἷς C 11r
42, 55, 1 ἐθορύβησαν. συγγνοὺς δὲ μόλις αὐτοῖς, καὶ τοὺς θρασεῖς ἀπολέξας,
42, 55, 2 τοῖς λοιποῖς ἐχρήσατο. τοὺς μέντοι πάνυ θορυβώδεις, ἄλλους κατ'
ἄλλην πρόφασιν ἐν τοῖς πολέμοις ἀνήλισκε, τούς τε ἐναντίους δι' 20
42, 56, 1 αὐτῶν κατεργαζόμενος. μετὰ δὲ ταῦτα τῇ συνήθει χρησάμενος ὀξύ-
τητι, δι' ἧς τὰ πολλὰ κατώρθου, χειμῶνος εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐπερα- 22R St.
42, 58, 2 ώθη. ἐκ*βάντι δὲ αὐτῷ τῆς νεὼς συντυχία τοιάδε | ἐγένετο· ἐπειδὴ V 11r
42, 58, 3 γὰρ ἅμα τῷ τῆς γῆς ἐπιβῆναι προσέπταισε, καὶ αὐτὸν πεσόντα ἐπὶ 25
στόμα οἱ στρατιῶται ἰδόντες ἠθύμησαν, καὶ δυσανασχετήσαντες ἐθο-
ρύβησαν, οὐ διηπορήθη, ἀλλ' ἐκτείνας τὴν χεῖρα, τήν τε γῆν ὡς
ἐκὼν δὴ πεσὼν περιέλαβε καὶ κατεφίλησε, καὶ ἀναβοήσας εἶπεν "ἔχω
cf. 42, 57, 2 σε, Ἀφρική". εἶχον δὲ αὐτὴν τότε Κάτων καὶ Σκηπίων, καὶ τὸν 30
Ἰόβαν τὸν Λίβυν ἔχοντες σύμμαχον· προεῖχε δὲ ὁ μὲν Κάτων συνέσει
42, 57, 3 τε καὶ δικαιοσύνῃ, ὁ δὲ Σκηπίων γένει καὶ | ἀξιώματι, καὶ διὰ τοῦτο 26
καὶ τῶν στρατοπέδων ἦρχε παραχωρήσαντος Κάτωνος· Καῖσαρ δὲ
43, 8, 3 χρόνῳ καὶ τοῦτον νικήσας, καὶ τὸν μὲν Ἰόβαν οὕτω κατέπληξεν,
43, 8, 4 ὥστε ἀπογνόντα τὴν σωτηρίαν τῷ Πετρείῳ τῷ ὑποστρατήγῳ τοῦ 5
Σκηπίωνος, μηδὲ αὐτῷ ἐλπίζοντι τυχεῖν ἀδείας, μονομαχῆσαι καὶ
cf. 43, 9, 2. 3 συναποθανεῖν. Σαλούστιον δέ τινα συνόντα αὐτῷ καὶ ταυτὶ τὰ πράγ-
ματα συγγραψάμενον ἄρχειν τῆς Ἀφρικῆς ἔταξε, τοῦτο μὲν τῷ λόγῳ,
43, 9, 2 τῷ μέντοι ἔργῳ ἄγειν αὐτὴν καὶ φέρειν. ἀμέλει καὶ ἐδωροδόκησε 10
43, 9, 3 πολλὰ καὶ ἥρπασε, καὶ πολλὰ καὶ πικρὰ περὶ τῶν ἐκκαρπουμένων
τινὰς εἰπὼν οὐκ ἐμιμήσατο τῷ ἔργῳ τοὺς λόγους. ὅθεν εἰ καὶ τὰ
μάλιστα κατηγορηθεὶς ἀφείθη ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, ἀλλ' αὐτός γε ἑαυ-
cf. 43, 15, 1 τὸν καὶ πάνυ τῇ συγγραφῇ ἐστηλοκόπησε. μετὰ δὲ τὴν νίκην ταύ- 15
την ἄλλα τε πολλὰ τῷ Καίσαρι οἱ Ῥωμαῖοι, κολακεύοντες αὐτὸν καὶ
43, 14, 6 φοβούμενοι, καθάπερ που καὶ πρότερον, ἐψηφίσαντο, καὶ ἐπὶ εἰκόνα
αὐτὸν τῆς οἰκουμένης χαλκοῦν ἐπιβιβασθῆναι γραφὴν ἔχοντα ὅτι
43, 19, 1 ἡμίθεός ἐστι. θριάμβους δὲ καταγαγὼν ἐπὶ τέσσαρσιν | ἐφεξῆς ἡμέ- 20C 11v

---

24, 32 τε **reduxi ex VC**, δὲ R. St. **25**, 10 δώσειν **scripsi ex V**, δοὺς C
16 ἐθορύβησαν C, ἐθορύθησαν (sic) V **26**, 3 κατέπληξεν V, κατέπλεξεν C
4 ἀπογνόντα V, μεταγνόντα C Πετρείῳ **dedi ex VC**, πετρείνῳ R. St.
20 θριάμβους R. St., θριάμους VC.

Digitized by Google

Dind.
ραις, τῶν τε Γαλατῶν καὶ τῆς Αἰγύπτου τοῦ τε Φαρνάκου καὶ τοῦ 43, 19, 2
Ἰόβου, καὶ τὴν Ἀρσινόην τὴν τῆς Αἰγύπτου βασίλισσαν ἐν ταῖς αἰχμα-
λώτοις παραγαγών, πρὸς μὲν τῶν ἄλλων ἐπὶ τῷ μεγέθει καὶ πλήθει cf. 43, 20, 1
τῶν πράξεων ἐθαυμάζετο, πρὸς δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐτωθάζετο· τόν 43, 20, 2
τε γὰρ τῆς Κλεοπάτρας αὐτοῦ ἔρωτα ἔσκωπτον καὶ τὴν παρὰ τῷ
Νικομήδει τῷ Βιθυνίας βασιλεύσαντι διατριβήν, ὅτι μειράκιόν ποτε
V 12r 30 παρ' αὐτῷ ἐγεγόνει, διεκερτόμησαν, ὥστε | καὶ εἰπεῖν, Καῖσαρ μὲν
Γαλάτας ἐδουλώσατο, Καίσαρα δὲ Νικομήδης. τέλος δὲ ἐφ' ἅπασιν 43, 20, 3
27 αὐτοῖς ἀθρόοι ἀναβοήσαντες, εἶπον ὅτι, ἂν μὲν καλῶς ποιήσῃς, |
23R.St. *κολασθήσῃ, ἂν δὲ κακῶς, βασιλεύσεις. τοῦτο δ' αὐτοῖς ἐβούλετο δη-
λοῦν ὅτι, ἂν μὲν ἀποδώσει τῷ δήμῳ αὐτονομίαν, ὅπερ που δίκαιον
ἐνόμιζον εἶναι, καὶ κριθήσεται ἐφ' οἷς ἔξω τῶν νόμων εἰργάσατο καὶ
δίκην ὑφέξει, ἂν δὲ τῇ δυναστείᾳ ἐμμείνῃ, ὅπερ που ἀδικοῦντος
ἔργον ἦν, μοναρχήσει. ἐπὶ μὲν οὖν τῇ Κλεοπάτρᾳ οὐκ ἐδυσχέραινε, 43, 20, 4
πρὸς δὲ τὰς περὶ τοῦ Νικομήδους διαβολὰς ἐδυσκόλαινε, καὶ κατο-
μνύων γέλωτα προσεπωφλίσκανε. τῇ δὲ τελευταίᾳ τῶν νικητηρίων 43, 22, 1
ἡμέρᾳ, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ δήμου ἐγένετο, ἔς τε τὴν αὐτοῦ ἀγορὰν εἰσῆλθε
βλαύτας ὑποδεδημένος καὶ ἄνθεσι παντοδαποῖς ἐστεφανωμένος, καὶ
ἐκεῖθεν οἴκαδε παντὸς μὲν ὡς εἰπεῖν τοῦ δήμου παραπέμποντος αὐ-
τόν, πολλῶν δὲ ἐλεφάντων λαμπάδας φερόντων ἐκομίσθη. εἶτα 43, 22, 3
πολλοὺς καὶ παντοδαποὺς ἀγῶνας ἔθηκε, θέατρόν τι κυνηγετικὸν
ἐκριώσας, ὃ καὶ ἀμφιθέατρον ἐκ τοῦ πέριξ πανταχόθεν ἕδρας ἄνευ
σκηνῆς ἔχειν προσερρήθη. περὶ μὲν δὴ τῶν ἄλλων ζῴων μακρὸν ἄν cf. 43, 22, 4
εἴη διεξιέναι λεπτομερῶς· περὶ δὲ δὴ τῆς καμηλοπαρδάλιδος ὠνο- 43, 23, 1
μασμένης ἐρῶ, ὅτι τότε πρῶτον ἐς τὴν Ῥώμην εἰσήχθη. τὸ γὰρ ζῷον
τοῦτο τὰ μὲν ἄλλα κάμηλός ἐστι, πλὴν καθ' ὅσον οὐκ ἐκ τοῦ ἴσου
τῶν κώλων ἔχει. τὰ μὲν γὰρ ὀπίσθια αὐτοῦ χθαμαλώτερά ἐστιν.
C 12r 25 ἀρχόμενον δὲ ἀπὸ τῶν | γλουτῶν ὑψοῦται κατὰ βραχὺ ὥστε ἀναβαί- 43, 23, 2
νοντί ποι ἐοικέναι, καὶ μετεωρισθὲν ἐπὶ πλεῖστον τὸ μὲν ἄλλο σῶμα
ἐπὶ τῶν ἐμπροσθίων σκελῶν, τὸν δ' αὐχένα ἐς ὕψος αὖ ἴδιον ἀνα-
τείνει. τὴν δὲ δὴ χρόαν κατέστικται ὥσπερ πάρδαλις, καὶ διὰ τοῦτο
καὶ τὸ ὄνομα | ἐπίκοινον ἀμφοτέρων φέρει. ἐν δὲ τοῖς ἀγῶσι τούτοις 43, 23, 3
ἄλλοι τε πρὸς ἀλλήλους, καί τινες ἀπ' ἐλεφάντων τεσσαράκοντα ἐμα-
28 χέσαντο· καὶ τέλος ναυμαχίαν οὐκ | ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἀλλ' ἐν τῇ 43, 23, 4
ἠπείρῳ ἐποίησε· χωρίον γάρ τι ἐν τῷ Ἀρείῳ πεδίῳ κοιλάνας ὕδωρ
τε ἐς αὐτὸ ἀνῆκε καὶ ναῦς ἐσήγαγεν, ἐμάχοντο δὲ οἵ τε αἰχμάλωτοι
V 12v 5 καὶ οἱ | θάνατον ὠφληκότες. τήν τε ἱππασίαν τὴν Τροίαν καλου- 43, 23, 5
μένην οἱ παῖδες οἱ εὐπατρίδαι κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἐποιήσαντο· καὶ ἐφ'
ἁρμάτων οἱ νεανίσκοι οἱ ὁμότιμοι αὐτοῖς ἠμιλλήσαντο. ἔσχε μὲν οὖν 43, 24, 1
καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν φονευομένων αἰτίαν, ὅτι μήπω διακορὴς
24 R.St. 10 αἵματος ἐγεγόνει, πολὺ δὲ δὴ μείζω ὅτι ἀμύ*θητα χρήματα ἐς πάντα
ἐκεῖνα ἀνάλωσεν, ὡς καὶ καθ' ἑκάτερον ἐπιβοᾶσθαι, καὶ ὅτι ἀδίκως
αὐτὰ συνελέξατο καὶ ὅτι ἐς τοιαῦτα αὐτοῖς κατεχρήσατο. τεκμήριον 43, 24, 2

---

26. 28 *Βιθυνίας* R. St., *βιθυνίαν* V, *βιθυνία* C **27**, 2 *ἀποδώσει* VC, *ἀποδῷ* Dind. 11 *αὐτοῦ* VC, *αὐτοῦ* R. St. 12 *βλαύτας* V, *βλάντας* C *ὑποδεδημένος* VC, *ὑποδεδεμένος* Dind. 16 *τι* reduxi ex VC, *τε* R. St. 31 *ἀλλήλους* C, *ἀλλήλοις* V (cf. 43, 23, 2) **28**, 3 *δὲ* restitui ex VC, *τε* R. St. 6 *τὸ* C, *τὸν* V.

Digitized by Google

Dind.

δὲ τῆς τότε πολυτελείας· ἵνα γὰρ μηδένα τῶν θεωμένων ὁ ἥλιος 28
λυπήσῃ, παραπετάσματα ὑπὲρ αὐτῶν σηρικὰ ὑπερεπέτασε· τοῦτο δὲ 15
τὸ ὕφασμα χλιδῆς βαρβάρου ἔργον ἐστί, καὶ παρ' ἐκείνων καὶ πρὸς
43, 24, 3 ἡμᾶς ἐς τρυφὴν τῶν πάνυ γυναικῶν περιττὴν ἐσπεφοίτηκεν. ἐπὶ
τούτοις οἱ στρατιῶται ἐθορύβησαν, καὶ οὐ πρότερόν γε ἐπαύσαντο 20
ταραττόμενοι πρὶν τὸν Καίσαρα ἄφνω τε αὐτοῖς ἐπελθεῖν καὶ κρατή-
43, 26, 1 σαντά τινα αὐτοχειρίᾳ πρὸς τιμωρίαν παραδοῦναι. ἐνομοθέτησε δὲ
ἄλλα τε πολλὰ καὶ τὰς ἡμέρας τῶν ἐτῶν οὐ πάντῃ ὁμολογούσας
σφίσι, πρὸς γὰρ τὰς τῆς σελήνης περιόδους ἔτι καὶ τότε τοὺς μῆνας 25
ἦγον, κατεστήσατο ἐς τὸν νῦν τρόπον, ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα ἡμέρας
43, 26, 2 ἐμβαλών, ὅσαπερ ἐς τὴν ἀπαρτιλογίαν παρέφερον. τοῦτο δὲ ἐκ τῆς
ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διατριβῆς ἔλαβε, πλὴν καθ' ὅσον ἐκεῖνοι μὲν τρια-
κονθημέρους τοὺς μῆνας λογίζονται, ἔπειτα ἐπὶ παντὶ τῷ | ἔτει τὰς 30 C 12r
πέντε ἡμέρας ἐπάγουσιν, ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ ἐς μῆνας ταύτας τε καὶ τὰς
43, 26, 3 ἑτέρας δύο ἃς ἀφ' ἑνὸς μηνὸς ἀφεῖλεν ἐνήρμοσε. | τὴν μέντοι μίαν 29
τὴν ἐκ τῶν τεταρτημορίων συμπληρουμένην διὰ πέντε καὶ αὐτὸς
ἐτῶν εἰσήγαγεν, ὥστε μηδὲν ἔτι τὰς ὥρας αὐτῶν πλὴν ἐλαχίστου
παραλλάττειν· ἐν γοῦν χιλίοις καὶ τετρακοσίοις καὶ ἑξήκοντα καὶ 5
Xiph. ἑνὶ ἔτει μιᾶς ἄλλης ἡμέρας ἐμβολίμου δέονται. τῶν δὲ Πομπηίου
παίδων στρατιὰν ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ μεγάλην συστησαμένων, ἐπολέμησεν
cf. 43, 36, 4 sqq. αὐτοῖς· καὶ μεγάλης μάχης γεγενημένης αὐτοῖς, | καὶ ἰσορρόπων V 13r
ὄντων τῶν στρατευμάτων ἐπὶ πολύ, ὡς καὶ αὐτοὺς τοὺς ἡγεμόνας 10
43, 37, 4 ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγωνιάσαντας καταβῆναί τε ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ τοῦ
43, 38, 2 κινδύνου τοῖς στρατιώταις συμμετασχεῖν, ὁ Βαγούας ἔξωθέν που τῶν
συνεστηκότων ὢν ἐπὶ τὸ τοῦ Πομπηίου στρατόπεδον ὥρμησε, καὶ ὁ
Λαβιῆνος ὡς τοῦτο εἶδε, τήν τε τάξιν ἐξέλιπε καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐτρά- 15
43, 38, 3 πετο· φεύγειν γὰρ αὐτὸν οἱ Πομπήϊοι νομίσαντες ἠθύμησαν, καὶ
ἔμαθον μέν που τὸ ἀληθὲς ὕστερον, οὐ μέντοι καὶ ἀναλαβεῖν αὐτοὺς
43, 41, 2 ἔτ' ἠδυνήθησαν. ταύτην τὴν νίκην ἐσχάτην ἀνείλετο, καίπερ καὶ
ἄλλα *μέγιστα καταπράξειν ἐλπίσας· βλαστὸς γάρ τις ἐκ φοίνικος ἐν 20 R. St.
43, 41, 3 τῷ τῆς μάχης χωρίῳ εὐθὺς ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐξέφυ· τοῦτο δὲ ἄρα οὐκ
ἐς ἐκεῖνον ἐσήμαινεν, ἀλλ' ἐς τὸν τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ παῖδα τὸν
Ὀκταούιον· συνεστρατεύετο γὰρ καὶ ἐκ τῶν πόνων αὐτοῦ τῶν τε
Xiph. κινδύνων ἐκλάμψειν ἔμελλεν. εἶχε μὲν οὖν ὅσα ἠβούλετο καὶ ἀκόν- 25
43, 43, 1 των τῶν αὐτοῦ πολιτῶν δηλονότι, ὅμως ἐψηφίσθη αὐτῷ τήν τε βα-
σιλικὴν στολὴν ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἐνδιδύσκεσθαι καὶ τῷ στεφάνῳ
τῷ δαφνίνῳ διὰ παντὸς κοσμεῖσθαι. καὶ πρόφασιν μὲν ἐποιεῖτο 30
43, 43, 2 τοῦτο ὅτι ἀναφαλαντίας ἦν, ἐκέχρητο μέντοι καὶ τῇ ἐσθῆτι χαυνοτέρᾳ
43, 43, 4 καὶ τῇ ὑποδέσει ἐνίοτε καὶ ὑψηλῇ καὶ ἐρυθροχρόῳ· τὸ δ' οὖν χαῦ-
νον τοῦ σώματος αὐτοῦ ὁ Σύλλας ὑπετόπησεν, ὥστε καὶ ἀποκτεῖναι 30
αὐτὸν ἐθελῆσαι, τοῖς τε ἐξαιτησαμένοις εἰπεῖν ὅτι "ἐγὼ μὲν χαιροῦμαι
τοῦτον ὑμῖν, ὑμεῖς μέντοι | καὶ πάνυ τοῦτον τὸν κακῶς ζωννύμενον C 13r
φυλάττεσθε". ὁ δὲ δὴ Κικέρων οὐ συνενόησεν, ἀλλὰ καὶ σφαλεὶς 5
43, 43, 5 ἔγη ὅτι "οὐκ ἄν ποτε προσεδόκησα τὸν κακῶς ζωννύμενον Πομπηίου

28, 23 ὁμολογούσας (ex -γοῦσι) C, ὁμολογοῦσι V 26 καὶ Dind., ταῖς VC
29, 6 ἔτει V, ἔτι C 12 Βαγούας V, βαγόνας C 17 αὐτους R. St., αὐτοὺς VC.

Digitized by Google

Dind.
30 κρατήσειν. ἐψηφίσθη δὲ αὐτῷ δημοσίᾳ καὶ τὸ τοῦ αὐτοκράτορος
ὄνομα, οὐχ ὥσπερ τοῖς τινα μάχην μεγάλην νικήσασιν, οὐδ' ὥσπερ 43, 44, 2
τοῖς αὐτοτελῆ τινα ἐξουσίαν λαβοῦσιν, ἀλλὰ καθάπαξ τοῦτο δὴ τὸ
καὶ νῦν τοῖς τὸ κράτος ἀεὶ ἔχουσι διδόμενον, καὶ πρῶτος αὐτοκρά-
V 13v τωρ οὗτος ἀνηγορεύθη, ὥστε καὶ ἀπὸ τούτου τοὺς αὐτο|κράτορας cf. 43, 44, 3
τῶν Ῥωμαίων δεῖ ἀριθμεῖν. εἰκόνα δὲ αὐτοῦ ἐλεφάντινον ποιή- 43, 45, 2
σαντες παρὰ τὴν τοῦ Βρούτου τοῦ παλαιοῦ ἔστησαν, τοῦ τοὺς 43, 45, 3. 4
τυράννους ἐκβαλόντος· ὅθεν καὶ θαυμάσειέ τις τὴν συντυχίαν·
ἔμελλε γὰρ παρὰ τοῦ Βρούτου τοῦ Μάρκου ὃς ἀπόγονος ἐκεί-
νου ἦν, ἐπιβουλευθεὶς ἀναιρεθῆναι. πολλὰ δὲ παρὰ τὰ πάτρια 43, 46, 3
ποιῶν καὶ ὑπάτους καθίστη πλείους τοῦ ἔτους ἑκάστου, ὥστε καὶ 43, 46, 2
εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡμέραν ἀποθανόντος τοῦ καθεστη-
κότος ὑπάτου, Κάννιόν τινα ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ ὕπατον κατεστήσαι·
ὅπερ καὶ ὁ Κικέρων διασκώπτων τοσαύτῃ ἔφη τὸν ὕπατον καὶ ἀν- 43, 46, 4
δρίᾳ καὶ φροντίδι ἐν τῇ ἀρχῇ κεχρῆσθαι ὥστε μηδὲ τὸ βραχύτατον ἐν
αὐτῇ κεκοιμῆσθαι. τὴν δὲ δὴ Καρχηδόνα τήν τε Κόρινθον, πόλεις 43, 50, 4
ἀρχαίας καὶ λαμπράς, ἐπισήμους, ὑπὸ Ῥωμαίων ἀπολωλυίας, αὐτὸς
26 R. St. **30** ἀνέστησε καὶ ἀπῴκισε, καὶ* αἱ μὲν, ὥσπερ ἅμα πρότερον καθῃρέθησαν, 43, 50, 5
οὕτω καὶ τότε ἅμα ἀνεβιώσκοντο καὶ ἔμελλον καὶ αὖθις ἀνθήσειν.
31 βουλευομένου δὲ αὐτοῦ, καὶ παρασκευαζο|μένου στρατεύειν ἐπὶ τοὺς cf. 43, 51, 1
Πάρθους, οἱ περὶ τὸν Βροῦτον τὸν Μάρκον καὶ τὸν Κάσσιον τὸν Xiph.
Γάιον ἐπεβούλευσαν αὐτῷ καὶ ἀπέκτειναν, ὡς μὲν ὁ συγγραφεὺς λέγει,
δι' ἀλιτηριώδη τινὰ οἶστρον, τοὺς Καίσαρας δεδιώς που καθάπερ (44, 1, 1)
εἰκὸς συγκλητικὸν ὄντα καὶ οὐ τῶν ἀφανῶν οὐδὲ ἱστορίαν ἀφανῆ
συντιθέντα· ὡς δὲ τὸ ἀληθὲς ἔχει καὶ ὁ Πλούταρχος ἐν τοῖς Παρ-
αλλήλοις διδάσκει, διὰ φρονήματος ἀξίωμα φιλελεύθερον καὶ προαι-
ρέσεως εὐγένειαν ἥκιστα ἐθε|λόδουλον· τοιοῦτοι γὰρ οἱ περὶ τὸν
C 18v Βροῦτον ἦσαν· | ὅμως ὁ συγγραφεὺς τὴν μοναρχίαν τῆς δημοκρατίας cf. 44, 2, 1
ὑπερτιθεὶς τοιούτοις κέχρηται πρὸς ἀπόδειξιν λογισμοῖς. πόλιν γάρ 44, 2, 4
φησι τηλικαύτην τὸ μέγεθος καὶ τοῦ τε καλλίστου τοῦ τε πλείστου
τῆς ἐμφανοῦς οἰκουμένης ἄρχουσαν, καὶ πολλὰ μὲν ἀνθρώπων ἤθη
καὶ διάφορα κεκτημένην, πολλοὺς δὲ καὶ μεγάλους πλούτους ἔχουσαν,
ταῖς τε πράξεσι καὶ ταῖς τύχαις παντοδαπαῖς καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ
χρωμένην, ἀδύνατον μὲν ἐν δημοκρατίᾳ σωφρονῆσαι, καὶ ῥᾷον ἕνα 44, 2, 2
τινὰ χρηστὸν ἢ πολλοὺς εὑρεῖν, καὶ πλείω καὶ μείζω τὰ δυσχερῆ cf. 44, 2, 3
V 14r ἀπὸ πολλῶν κακῶν | ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνάγκη συμβαίνειν. αἰτιώτατον δὲ 44, 3, 1
γενέσθαι τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Καίσαρος τοὺς κόλακας λέγει, οἵτινες
ταῖς τε καινότησι καὶ ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν τιμῶν ἐξάραντες αὐτὸν
καὶ φυσήσαντες ἔπειτα ἐπ' αὐταῖς ἐκείναις καὶ ἐμέμφοντο καὶ διέ-
βαλλον. τόν τε γὰρ μῆνα ἐν ᾧ ἐγεγένητο Ἰούλιον μετωνόμασαν, καὶ 44, 5, 2
τέλος καὶ θεὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις χειροτονήσαντες Δία τε 44, 6, 4
αὐτὸν ἄντικρυς Ἰούλιον προσηγόρευσαν, καὶ ναὸν αὐτῷ ἐτεμένισαν,
καὶ ἱερέα τούτου τὸν Ἀντώνιον ὥσπερ τινὰ Διάλιον ἀπέδειξαν· τά 44, 7, 1
τε δόγματα τὰ περὶ τούτων γιγνόμενα ἐς στήλας ἀργυρᾶς χρυσείοις |

30, 10 καθάπαξ C, καθάπερ V 16 τοῦ (tertium) inserui ex VC, om.
Dind. 20 πλείους V, πλείοις C 23 κατασταῖσαι reduxi ex VC, καταστῆναι
R. St. 28 καὶ om. V **31**, 10 τὸν Βροῦτον ἦσαν scripsi ex V, τὸν Βροῦτον
C, Βροῦτον R. St.

Digitized by Google

Dind.

44, 7, 2 γράμμασιν ἐνέγραψαν, ἐπειδὴ ἑώρων χαίροντα τοῖς ψηφιζομένοις καὶ **32**
πλὴν ὀλίγων πάντα δεχόμενον· οἱ μὲν γὰρ ὑπερκολακεύοντες, οἱ δὲ
44, 7, 3 καὶ διασκώπτοντες, ἔς τε τὸ ἐπίφθονον καὶ τὸ νεμεσητὸν προάγειν
αὐτὸν, ὅτι τάχιστα βουλόμενοι, τοῦτ' ἐποίησαν, ἵνα θᾶσσον ἀπόληται, 5
41, 9, 1 ὃ καὶ ἐγένετο. βασιλέα γοῦν αὐτὸν προσαγορευσάντων τινῶν, τὸ
44, 9, 2, 3 μὲν ὄνομα παρητήσατο· *τοὺς δὲ δημάρχους, ὅτι παρρησίᾳ χρησάμενοι 27 R. St.
τούτους τε ἀνεζήτησαν καὶ ὑπὸ δίκην ἀγαγεῖν ἠβουλήθησαν, τό τε 10
44, 10, 3 διάδημα τὸ τῷ ἀνδριάντι αὐτοῦ περιτεθὲν ἐκεῖθεν ἀνέσπασαν, τῆς τε
44, 11, 3 δημαρχίας ἀπήλασεν ὀργισθεὶς κἀκ τοῦ συνεδρίου ἀπήλειψεν· ὑπω-
πτεύθη οὖν ἐφίεσθαι μὲν τοῦ ὀνόματος, βούλεσθαι δὲ ἐκβιασθῆναί
44, 12, 3 πως λαβεῖν αὐτό. καὶ δεινῶς ἐμισήθη· ἐπέγραψαν γοῦν τινες τῇ 15
44, 12, 2 τοῦ παλαιοῦ Βρούτου εἰκόνι "εἴθε ἔζης", καὶ τῷ τοῦ Μάρκου τοῦ
Βρούτου βήματι (ἐστρατήγει γάρ, καὶ βῆμα τὸ | τοιοῦτον ὀνομάζεται C 14ʳ
ἐφ' οὗ τις ἰζόμενος δικάζει) "καθεύδεις, ὦ Βροῦτε, καὶ Βροῦτος οὐκ
44, 8, 4 εἶ, ἡμεῖς δὲ Βρούτου χρῄζομεν". μάλιστα δὲ διεμισήθη ὡς ὑπερήφα- 20
44, 8, 1 νος, ὅτι τῆς βουλῆς συμπάσης προσιούσης αὐτῷ ποτε καὶ ἀσπασαμέ-
44, 8, 3 νης αὐτόν, καθημένος σφας προσεδέξατο. ἔλεγον μὲν γὰρ ἀπολογού-
μενοί τινες ὑπὲρ αὐτοῦ μετὰ ταῦτα ὅτι τῆς κοιλίας ἀκρατὴς ὑπὸ
διαρροίας ἐγεγόνει, καὶ διὰ τοῦτο ἵνα μὴ ἐξιδίσῃ, κατέμεινεν· οὐ 25
μέντοι καὶ πείθειν τοὺς πολλοὺς ἐδύναντο, διὰ τὸ μετ' οὐ πολὺ ἐξε-
44, 17, 2 γερθέντα αὐτὸν αὐτοποδίᾳ οἴκαδε κομι|σθῆναι. πρὸ μέντοι τῆς V 14ᵛ
ἀναιρέσεως σημεῖα αὐτῷ οὔτ' ὀλίγα οὔτ' ἀσθενῆ ἐγένετο· τά τε
γὰρ ὅπλα τὰ Ἄρεια παρ' αὐτῷ τότε ὡς καὶ παρὰ ἀρχιερεῖ κατά τι 30
πάτριον κείμενα ψόφον τῆς νυκτὸς πολὺν ἐποίησε, καὶ αἱ θύραι τοῦ
44, 18, 4 δωματίου ἐν ᾧ ἐκάθευδεν αὐτόμαται | ἠνεῴχθησαν· αὐτὸς δὲ το- **33**
σοῦτον ἐθάρσει ὥστε καὶ πρὸς τὸν μάντιν τὸν τὴν ἡμέραν ἐκείνην
φυλάσσεσθαί ποτε προαγορεύσαντα εἰπεῖν ἐπισκώπτων "ποῦ δῆτά σου
τὰ μαντεύματα; ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅτι τε ἡ ἡμέρα ἦν ἐδεδίεις πάρεστι, καὶ 5
ἐγὼ ζῶ;" καὶ ἐκεῖνος "ναὶ πάρεστιν" ἔφη "οὐδέπω δὲ παρελήλυθεν".
44, 19, 3 ἐν δὲ τῷ συνεδρίῳ περιστάντες αὐτὸν καθήμενον οἱ τὴν ἐπιβουλὴν
44, 19, 4 ἐξαρτύσαντες πολλαχόθεν ἅμα προσπεσόντες ἐξαίφνης κατέτρωσαν·
44, 19, 5 λέγεται δὲ ὅτι πρὸς τὸν Βροῦτον ἰσχυρῶς πατάξαντα ἔφη "καὶ σύ, 10
44, 22, 2 τέκνον"; μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Καίσαρος τοῦ μὲν Λεπίδου μετὰ
44, 33, 5 τῶν στρατιωτῶν τὴν ἀγορὰν κατειληφότος, πρόσχημα μὲν τιμωρῆσαι
τῷ Καίσαρι, τὸ δ' ἀληθὲς νεωτέρων πραγμάτων καὶ δυναστείας ἐπι-
cf. 41, 21, 2 θυμίᾳ, τῶν δὲ περὶ τὸν Βροῦτον καὶ Κάσσιον εἰς τὸ Καπιτώλιον 15
cf. 44, 22, 3 ἀναβάντων, καὶ μεγάλου κινδύνου τῇ Ῥώμῃ ἐπηρτημένου, *ὁ Κικέρων 28 R. St.
44, 34, 4 δημηγορήσας εἰς ὁμόνοιαν ἅπαντας ἤγαγε· καὶ τοῦ Ἀντωνίου περὶ
τὰς διαλλαγὰς ταύτας σπουδάσαντος, οὐχ ὅτι καὶ εἰρήνης ἐπεθύμει, 20
ἀλλ' ὅτι τότε ἰδιώτης ὢν καὶ δυναστείας ἐπιθυμῶν οὐκ ἠθέλησεν
ἄλλον τινὰ πρότερον ἐκ τῆς τότε | στάσεως αὐτὴν προλαβεῖν. οὐ C 11ᵛ
44, 31, 6 μὴν ἀλλὰ συνιόντων αὐτῶν, καὶ Βρούτου μὲν πρὸς τὸν Λέπιδον (καὶ
44, 34, 7 γὰρ ἐν γένει αὐτῷ ἦν) Κασσίου δὲ πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἀπελθόντος, 25
καὶ συνδειπνούντων αὐτῶν, ἄλλα τε, ὥσπερ εἰκὸς ἐν τῷ τοιούτῳ,

---

32, 4 τὸ (alterum) inserui ex VC 12 ὑπωπτεύθη scripsi, ὑπωπτεύεσθαι (sic) C, ὑποπτεύεσθαι V 16 εἴθε V, εἴωθεν C τοῦ (ante *Μάρκου*) inserui ex V, om. C **33**, 15 *Καπιτώλιον* C, *καπετώλιον* V 22 *προλαβεῖν* Dind., *προσλαβεῖν* VC.

Digitized by Google

Dind.
33 πολλὰ ἐλέγετο καὶ ἐπήρετο τὸν Κάσσιον ὁ Ἀντώνιος "ἆρά τι καὶ νῦν
ξιφίδιόν τι ὑπὸ μάλης ἔχεις"; καὶ ὃς "καὶ μάλα" ἔφη "μέγα, ἄν γε
καὶ σὺ τυραννῆσαι ἐπιθυμήσῃς". μετὰ δὲ ταῦτα | ἀναγνωσθείσης δη- 44, 35, 2
μοσίᾳ τῆς τοῦ Καίσαρος διαθήκης, ἐν ᾗ τῷ πλήθει ἀνὰ ἑβδομήκοντα 44, 35, 3
V15r **34** ἑκάστῳ δραχμὰς δοθῆναι ἐκεκε|λεύκει, ἔπειτα δὲ καὶ τοῦ νεκροῦ | ἐς 45, 35, 4
τὴν ἀγορὰν προτεθέντος, καὶ λόγον ἐπ' αὐτῷ τοῦ Ἀντωνίου εἰπόν-
τος, οὕτως ὁ δῆμος ἐθορύβησεν ὡς τὸν μὲν Καίσαρα ἐν τῇ ἀγορᾷ cf. 44, 50, 1. 2
καῦσαι καὶ θάψαι, βωμόν τε ἱδρῦσαι καὶ θύειν ὡς θεῷ τῷ Καίσαρι | 44, 51, 1
ἐπιχειρῆσαι, κατὰ δὲ τῶν φονέων αὐτοῦ ἐμμανῶς χωρῆσαι, καί τινα 44, 50, 4
καὶ τῶν δημάρχων Ἑλούινον Κίνναν πλανηθέντας διὰ Κίνναν ἕτερον
συμμετασχόντα τῆς ἐπιθέσεως διασπάσαι, μὴ πρίν τε τῆς ὁρμῆς λῆξαι,
πρὶν τοὺς ὑπάτους τόν τε βωμὸν ἀνατρέψαι καὶ | τινας τῶν θρασυτέ- 44, 51, 2
ρων κατὰ τῶν τοῦ Καπιτωλίου πετρῶν ὦσαι, νόμον τε θεῖναι καὶ 44, 50, 3
ἀρὰς ποιήσασθαι μηδένα αὖθις δικτάτωρα γενέσθαι, ὥσπερ ἐν τοῖς 44, 51, 2
ὀνόμασι τῆς τῶν ἔργων δεινότητος οὔσης, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν ὅπλων 44, 51, 3
καὶ ἐκ τῶν ἑκάστου τρόπων καὶ | γιγνομένων αὐτῶν καὶ τὰς τῆς
ἐξουσίας, ἐν ᾗ ποτ' ἂν τύχῃ δρώμενα, προσρήσεις διαβαλλόντων. ἐν 44, 52, 1
δὲ τῷ θορύβῳ ἐκείνῳ καὶ τοιόνδε τι οὐκ ἀπάξιον μνήμης συνηνέχθη·
Γάιος γάρ τις Κάσκας δημαρχῶν, καὶ ἰδὼν ὅτι Κίννας ἐκ τῆς ὁμωνυ- 44, 52, 2
μίας ἀπώλετο, ἐφοβήθη μὴ καὶ αὐτὸς ἀποθάνῃ, ὅτι Πούπλιος Σε-
ρούιλος Κάσκας ἔκ τε τῶν δημάρχων καὶ ἐκ τῶν σφαγέων ἦν, καὶ 44, 52, 3
γράμματα ἐξέθηκε τήν τε κοινωνίαν σφῶν ἐκ τῆς μιᾶς προσηγορίας
C15r 25 καὶ τὴν διαφορὰν τῆς γνώμης δηλῶν. | Ἀντώνιος δὲ τὰ διοικη|θέντα 44, 53, 2
ὑπὸ τοῦ Καίσαρος ἐξετάσαι ἐπιτραπείς, ἐπειδὴ τάχιστα ἐγκρατὴς τῶν
29 R.St γραμμάτων αὐτοῦ ἐγεγόνει, *πολλὰ μὲν ἀπήλειψε, πολλὰ δὲ ἀντενέ-
γραψε· κἀκ τούτου συχνὰ μὲν ἥρπασε, συχνὰ δὲ καὶ παρ' ἰδιωτῶν 44, 53, 3
τῶν τε δήμων καὶ τῶν βασιλέων ἠργυρολόγησε, | τοῖς μὲν χώραν, 44, 53, 4
τοῖς δὲ ἐλευθερίαν, ἄλλοις πολιτείαν, ἄλλοις ἀτέλειαν πωλῶν· τοῦ 44, 53, 5
τε Ὀκταουίου ἅτε μειρακίου καὶ πραγμάτων ἀπείρου καταφρονήσας,
35 αὐτὸς | ὡς καὶ κληρονόμος οὐ μόνον τῆς οὐσίας ἀλλὰ καὶ τῆς δυνα-
στείας τῆς τοῦ Καίσαρος ὢν πάντα διεχείριζεν. ἐπειδή τε ὁ Λέπιδος 44, 53, 6
ἰσχὺν μεγάλην εἶχεν, τήν τε θυγατέρα τῷ υἱεῖ αὐτοῦ συνῴκισε καὶ
V15v 5 ἀρχιερέα | αὐτὸν ἀποδειχθῆναι παρεσκεύασεν, ἵνα μηδὲν ὧν ἔπραττε
πολυπραγμονοίη. ἐντεῦθεν δὲ ἐφεξῆς περὶ τῶν αὐτοκρατόρων δια- Xiph.
λεπτέον, εἰς τοσαῦτα μερίζοντας τὴν συγγραφὴν τμήματα ὅσοι εἰσὶν
καὶ οἱ μετὰ Ἰούλιον Καίσαρα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἄρξαντες αὐτοκράτορες.

33, 28 τι (post ξιφιδιόν) inserui ex VC **34**, 4. 5 καὶ θύειν — ἐπιχειρῆσαι om. V 8 μὴ πρίν τε reduxi ex VC, μήτε R. St., μηδὲ Dind. 11 Καπιτωλίου R. St., καπετωλίου VC 16 διαβαλλόντων H. St., διαβαλόντων VC 20 μὴ C, μὲν V 27 ἀπήλειψε V, ἀπείληψε C 29 ἠργυρολόγησε C, ἠργολόγησε V.

Digitized by Google

45, 1, 1 Ὁ δὲ δὴ Γάιος Ὀκταούιος Καιπίας, οὕτω γὰρ ὁ τῆς Ἀττίας τῆς τοῦ Καίσαρος ἀδελφῆς υἱὸς ὠνομά|ζετο, ἦν μὲν [γὰρ] ἐξ Οὐελιτρῶν τῶν Οὐολούσκων, ὀρφανὸς δὲ ὑπὸ τοῦ Ὀκταουίου τοῦ πατρὸς καταλειφθεὶς ἐτράφη μὲν παρά τε τῇ μητρὶ καὶ παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς Λουκίῳ Φιλίππῳ,
45, 1, 2 αὐξηθεὶς δὲ συνδιέτριβε τῷ Καίσαρι· ἅπαις τε γὰρ ἐκεῖνος ὢν καὶ μεγάλας ἐπ' αὐτῷ ἐλπίδας ἔχων ἠγάπα τε καὶ περιεῖπεν αὐτόν, | ὡς καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐξουσίας τῆς τε μοναρ*χίας διάδαχον κατα- 30 R. St.
λείψων, ἄλλως τε ὅτι καὶ ἡ Ἀττία δεινῶς ἰσχυρίζετο ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος αὐτὸν κεκυηκέναι, ὅτι καταδαρθοῦσά ποτε ἐν ναῷ αὐτοῦ δράκοντι μίγνυσθαι ἐνόμισε καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἰκνου|μένῳ χρόνῳ ἔτεκε.
45, 1, 3 πρίν τε ἐς τὸ φῶς ἐξιέναι, ἔδοξεν ὄναρ τὰ σπλάγχνα ἑαυτῆς ἐς τὸν οὐ|ρανὸν ἀναφέρεσθαι καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐπεκτείνεσθαι· καὶ C 15v
τῇ αὐτῇ νυκτὶ καὶ ὁ Ὀκταούιος ἐκ τοῦ αἰδοίου αὐτῆς τὸν ἥλιον ἀνατέλλειν ἐνόμισεν. ἄρτι τε ὁ παῖς ἐγεγέν|νητο, καὶ Νιγίδιος Φίβουλος βουλευτὴς παραχρῆμα αὐτῷ καὶ τὴν αὐταρχίαν ἐμαντεύσατο·
45, 1, 4 ἄριστα γὰρ τῶν καθ' ἑαυτὸν τήν τε τοῦ πόλου διακόσμησιν καὶ τὰς τῶν ἀστέρων διαφοράς, ὅσα τε καθ' ἑαυτοὺς γιγνόμενοι καὶ ὅσα συμμιγνύντες ἀλλήλοις ἔν τε| ταῖς ὁμιλίαις καὶ ἐν ταῖς διαστάσεσιν
ἀποτελοῦσι, | διέγνω, καὶ κατὰ τοῦτο τὴν αἰτίαν ὥς τινας ἀπορρήτους 37
45, 1, 5 διατριβὰς ποιούμενος ἔσχεν. οὗτος οὖν τότε τὸν Ὀκταούιον βραδύτερον εἰς τὸ συνέδριον διὰ τὸν τοῦ παιδὸς τύχον, ἔτυχε γὰρ βουλὴ οὖσα, ἀπαντήισαντα ⟨ἰδὼν⟩ ἀνεβόησεν ὅτι "δεσπότην ἡμῖν γεγέννηκας", καὶ αὐτὸν ἐκταραχθέντα ἐπὶ τούτῳ καὶ διαφθεῖραι τὸ παιδίον ἐθελήσαντα | ἐπέσχεν, εἰπὼν ὅτι ἀδύνατόν ἐστι τοιοῦτό τι αὐτὸ παθεῖν. V 16r
45, 2, 1 τρεφομένου δὲ ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ ἀετὸς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐξαρπάσας| ἄρτον ἐμετεωρίσθη καὶ μετὰ τοῦτο καταπτάμενος ἀπέδωκεν αὐτόν. παιδίσκου τε αὐτοῦ ὄντος καὶ τὴν διατριβὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ ποιου-
45, 2, 2 μένου, ἔδοξέ ποτε ὁ Κικέρων ὄναρ ἀλύσεσί τε αὐτὸν χρυσαῖς ἐς το Καπιτώλιον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καθιμᾶσθαι καὶ μάστιγα παρὰ| τοῦ Διὸς εἰληφέναι· καὶ οὐ γὰρ ἠπίστατο ὅστις ἦν, περιέτυχέ τε αὐτῷ τῆς ὑστεραίας ἐν αὐτῷ τῷ Καπιτωλίῳ, καὶ γνωρίσας αὐτὸν διηγήσατο
45, 2, 3 τοῖς παροῦσι τὴν ὄψιν. ὅ τε Κάτλος οὐδ' αὐτός που ἑωρακὼς τὸν

36, 3 *Καιπίας* R. St., *καὶ πίας* VC 5 [γὰρ] exp. H. St. 13 *κεκυηκέναι* V, *κεκυημένη* C **37**, 5 ⟨ἰδὼν⟩ ins. H. St.

Digitized by Google

Dind.
37, 20 Ὀκταούιον, ἐνόμισε τοὺς παῖδας ἐν τοῖς ὕπνοις τοὺς | εὐγενεῖς πάντας
ἐν τῷ Καπιτωλίῳ πρόσοδον πρὸς τὸν Δία πεποιῆσθαι, καὶ ἐν αὐτῇ
τὸν θεὸν εἰκόνα τινὰ τῆς Ῥώμης ἐς τὸν ἐκείνου κόλπον ἐμβεβληκέ-
νται· ἐκπλαγεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ ἀνῆλθεν εἰς τὸ Καπιτώλιον προσευξό- 45, 2, 4
25 μενος τῷ θεῷ, καὶ ἐκεῖ τὸν Ὀκταούιον εὑρὼν ἄλλως ἀναβεβηκότα
τί τε εἶδος αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐνύπνιον προσήρμοσε καὶ τὴν ἀλήθειαν
31 R.St. τῆς *ὄψεως ἐβεβαιώσατο. μειρακιωθέντος δὲ μετὰ τοῦτο αὐτοῦ καὶ 45, 2, 5
C 16r ἐς τοὺς ἐφήβους ἐσιόντος, τήν τε ἐσθῆτα τὴν ἀνδρικὴν | ἐνδύντος,
30 ὁ χιτὼν περιερράγη τε| ἑκατέρωθεν ἀπὸ τῶν ἐπωμίδων καὶ μέχρι τῶν
ποδῶν κατερρύη. τοῦτο αὐτὸ μὲν καθ' ἑαυτὸ οὐχ ὅπως τέκμαρσίν
38 τινα ὡς καὶ ἀγαθόν τι προσημαίνειν ἔφε|ρεν, ἀλλὰ καὶ ἡνίασε τοὺς 45, 2, 6
παρόντας, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ τοῦ ἀνδρικοῦ χιτῶνος ἐνδύσει συνεβε-
βήκει· ἐπελθὼν δὲ τῷ Ὀκταουίῳ εἰπεῖν ὅτι τὸ ἀξίωμα τὸ βουλευ-
5 τικὸν πᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας μου σχήσω, ἔκβασιν πρὸς| τὸ λεχθὲν ἔλα-
βεν. ἐξ οὖν τούτων ὁ Καῖσαρ μέγα ἐπ' αὐτῷ ἐπελπίσας ἔς τε 45, 2, 7
τοὺς εὐπατρίδας αὐτὸν ἐσήγαγε καὶ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἦσκει, καὶ πάνθ'
ὅσα προσήκει τῷ μέλλοντι καλῶς καὶ κατ' ἀξίαν τηλικοῦτο κράτος
10 διοικήσειν ὑπάρχειν ἀκριβῶς ἐξεπαίδευσε· λόγοις| τε γὰρ ῥητορικοῖς, 45, 2, 8
οὐχ ὅτι τῇ Λατίνων ἀλλὰ καὶ τῇδε τῇ γλώσσῃ, ἠσκεῖτο, καὶ ἐν ταῖς
στρατείαις ἐρρωμένως ἐξεπονεῖτο, τά τε πολιτικὰ καὶ τὰ ἀρχικὰ ἰσχυ-
V 16v ρῶς ἐδιδάσκετο. οὗτος οὖν | ὁ Ὀκταούιος ἔτυχε μὲν τότε, ὅτε ὁ Καῖ- 45, 3, 1
15 σαρ ἐσφάγη, ἐν τῇ Ἀπολλωνίᾳ ἔτι πρὸς| τῷ Ἰονίῳ ὢν κόλπῳ ἐπὶ
παιδείᾳ, κατὰ γὰρ τὴν στρατείαν αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τοὺς Πάρθους ἐκεῖσε
προεπέμπετο, πυθόμενος δὲ τὸ συμβεβηκὸς καὶ ὅτι κληρονόμος πρὸς 45, 3, 2
τοῦ Καίσαρος κατελέλειπτο, οὐκέτ' ἀναβολὰς ἐποιήσατο, ἀλλὰ τό τε
20 ὄνομα τοῦ Καίσαρος| παραχρῆμα ἀνέλαβε καὶ τοῦ κλήρου αὐτὸν διε-
δέξατο, τῶν τε πραγμάτων εἴχετο. οὕτω μὲν ὁ πρότερον Ὀκταούιος, 45, 5, 1
τότε δὲ ἤδη Καῖσαρ, μετὰ δὲ τοῦτο Αὔγουστος ἐπικληθεὶς ἥψατο τῶν
πραγμάτων, καὶ αὐτὰ καὶ κατέπραξε καὶ κατειργάσατο παντὸς μὲν |
25 ἀνδρὸς νεανικώτερον, παντὸς δὲ γέροντος φρονιμώτερον. πρῶτον 45, 5, 2
μὲν γάρ, ὡς ἐπὶ μόνῃ τῇ τοῦ κλήρου διαδοχῇ, καὶ ἰδιωτικῶς καὶ μετ'
ὀλίγων ἄνευ ὄγκου τινὸς ἐς τὴν πόλιν ἐσῆλθε, τόν τε Ἀντώνιον ἐθε- 45, 5, 3
30 ράπευε, καίτοι καὶ προπηλακιζόμενος ὑπ' ἐκείνου καὶ| ἀδικούμενος,
καὶ τὸ πλῆθος προσεποιήσατο. καὶ ἐπειδή ποτε αὐτὸν ὁ Ἀντώνιος 45. 6. 1
ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἀπὸ μετεώρου, καθάπερ ἐπὶ τοῦ πατρὸς εἰώθει 45. 7. 3
39 ποιεῖν, | ἐντυχεῖν τι ἐθελήσαντα οὐ προσεδέξατο, ἀλλὰ καὶ κατέσπασε
C 16v καὶ ἐξήλασε διὰ τῶν ῥαβδούχων, δεινῶς ἅπαντες | ἠγανάκτησαν, καὶ 45, 8, 1
32 R.St. οὐχ ἥκιστα, ὅτι ὁ *Καῖσαρ οὐδὲ ἐς τὴν ἀγορὰν ἔτι πρός τε τὸ ἐκεί-
5 νου ἐπίφθονον καὶ πρὸς τὸ τοῦ πλήθους ἐπαγωγὸν ἐφοίτησε. φοβη-
θεὶς οὖν ὁ Ἀντώνιος ἠθέλησε καταλλαγῆναι τῷ Καίσαρι, καὶ καταλ- 45, 8, 2
λαχθεὶς αὖθις ἐξ ὑποψίας τινὸς διηνέχθη πρὸς αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ
10 καὶ τῷ Πομπηίῳ τῷ Σέξτῳ τῷ τοῦ Μεγάλου Πομπηίου νεω|τέρῳ 45, 9, 4
υἱῷ, δύναμίν τε πολλὴν ἔχοντι καὶ Γάιον Ἀσίνιον Πολίωνα κατὰ τὴν 45, 10, 3 (4)
Βαιτικὴν μάχην νενικηκότι, καὶ πόλεις τὰς μὲν ἑκούσας τὰς δὲ ἀκουσάς

37, 29 ἐνδύντος dedi ex V, ἐνδυθέντος C 32 τέκμαρσίν VC², τέρκμασιν C¹ **38**, 8 τηλικοῦτο VC. τηλικοῦτον R. St. 19 τό V, τά C **39**, 1 ἐθελήσαντα C², ἐθελήσαντι VC¹ 6 ἠθέλησε restitui ex VC, καὶ ἠθέλησε R. St.

Digitized by Google

Dind.

45, 9, 4 προσειληφότι, ἥ τε ἄδεια ἐβεβαιώθη καὶ τὰ χρήματα ὅσα ἔν τε ἀργυρίῳ καὶ **39**
χρυσίῳ τὸ δημόσιον ἐκ τῆς πα|τρῴας αὐτοῦ οὐσίας εἰλήφει ἀποδοθῆναι 15
ἐγνώσθη. τῶν γὰρ χωρίων αὐτοῦ τὰ πλείω Ἀντώνιος ἔχων οὐδε-
45, 10, 6 μίαν αὐτῶν ἀπόδοσιν ἐποιήσατο· ἔπεισε δὲ αὐτὸν ἐς ὁμολογίαν | V 17r
ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ τὰ πατρῷα κομίσασθαι ὁ Λέπιδος, τῆς ὁμόρου Ἰβηρίας
45, 11, 1 τὴν ἀρχὴν| ἔχων. Καίσαρος δὲ καὶ Ἀντωνίου πάντα ἐπ' ἀλλήλοις 20
πραττόντων, ἐκ τούτου καὶ τἄλλα τὰ ἐν τῇ πόλει πάντα ἐθορυβεῖτο
45, 11, 2 καὶ συνεκέχυτο καὶ ἀκρισία πολλὴ ἦν. εἰρήνουν ἔτι καὶ ἐπολέμουν
ἤδη· τό τε τῆς ἐλευθερίας σχῆμα ἐφαντάζετο καὶ τὰ τῆς δυνα|στείας 25
ἔργα ἐγίνετο. καὶ ἐν μὲν τῷ ἀφανεῖ ὁ Ἀντώνιος, ἅτε καὶ ὑπα-
τεύων, ἐπλεονέκτει, ἡ δὲ δὴ σπουδὴ τῶν ἀνθρώπων ἐς τὸν Καίσαρα
ἐποίει, τὸ μὲν διὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, τὸ δὲ διὰ τὰς ἐλπίδας ὧν ὑπι-
σχνεῖτο, μέγιστόν τε ὅτι τῷ Ἀντωνίῳ οὐ μό|νον ἀσελγέστερον βιοῦντι, 30
cf. 45,1 1, 4 Xiph. ἀλλὰ καὶ τυραννικώτερον ἄρχοντι ἐβαρύνοντο. Κάσσιος δὲ καὶ Βρού-
(ex 45, 9, 3; 46, 40, 3?) τος ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἦστην, ἃς ἐλαχέτην ὁ μὲν ἐν Μακε|δονίᾳ, ὁ **40**
cf. 45, 13, 5 Βροῦτος, ὁ δὲ ἐν τῇ Συρίᾳ. ἐντεῦθεν ὁ Ἀντώνιος τὰς δυνάμεις λα-
cf. 45, 12, 2—5 βὼν ἐπέβη τῆς Γαλατίας, ὡς τὰ ἐκεῖ βίᾳ προσποιησόμενος. Καῖσαρ
δὲ καὶ αὐτὸς στρατιώτας τοὺς μὲν ἐκ τῶν ἐκείνου σφετεριζό|μενος, 5
τοὺς δὲ καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα τὸν αὐτοῦ εὔνοιαν ἐθέλοντας
ἐπαγόμενος ἐπὶ τὸν Ἀντώνιον ⟨ἠπείχθη⟩, ὡς εἴ τι δύναιτο κωλύσων
cf. 46, 29, 4 αὐτόν. καὶ ἡ βουλὴ τὸν μὲν πολέμιον ἐψηφίσατο, τοῦ Κικέρωνος
cf. 46, 29, 3 αὐτὴν πείσαντος μίσει τοῦ Ἀντωνίου, | Καίσαρι δὲ χρήματα| καὶ στρα- 10 C17r
τιώτας ἀπέστειλε· καὶ ἐπειδὴ οὐδ' ὣς ἦν πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἀξιό-
cf. 46, 29, 5 μαχος, τοὺς ὑπάτους ἀμφοτέρους ἐξέπεμψε δύναμιν ἔχοντας ἱκανήν.
45, 17, 2 κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ἄλλα τε οὐκ ὀλίγα σημεῖα* ἐγένετο καὶ 33 R. St.
45, 17, 4 λαμπὰς ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου πρὸς δυσμὰς| διέδραμε, καὶ τις ἀστὴρ 15
45, 17, 5 καινὸς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὤφθη. τό τε φῶς τοῦ ἡλίου ἐλαττοῦσθαί
τε καὶ σβέννυσθαι, τοτὲ δὲ ἐν τρισὶ κύκλοις φαντάζεσθαι ἐδόκει, καὶ
45, 17, 6 ἕνα γε αὐτῶν στέφανος πυρώδης τις περιέσχε. ταῦτά τε δὴ καὶ λόγια
46, 31, 3 πρὸς κατάλυσιν τῆς| δημοκρατίας φέροντα παντοῖα ᾄδετο. ἐπειδὴ δὲ 20
πολλῶν χρημάτων εἰς τὸν πόλεμον ἐδέοντο, πάντες μὲν τὸ πέμπτον
καὶ εἰκοστὸν τῆς ὑπαρχούσης σφίσιν οὐσίας ἐπέδωκαν, οἱ δὲ δὴ βου-
λευταὶ καὶ τέσσαρας ὀβολοὺς καθ' ἑκάστην κεραμίδα τῶν ἐν τῇ πόλει|
46, 31, 4 | οἰκιῶν, ὅσας ἢ αὐτοὶ ἐκέκτηντο ἢ ἄλλων οὔσας ᾤκουν. καὶ χωρὶς 25 V17v
ἕτερα οὐκ ὀλίγα οἱ πάνυ πλούσιοι συνετέλεσαν, τά τε ὅπλα καὶ
τὰ ἄλλα τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἀναγκαῖα συχναὶ μὲν πόλεις συχνοὶ
δὲ καὶ ἰδιῶται προῖκα ἐξεποίησαν· τὸ γὰρ δημόσιον ἀχρη|ματία τότε 30
cf. 46, 32, 1 κατεῖχεν. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ ὑπέρ τε τοῦ Καίσαρος κατά τε τοῦ
cf. 46, 34, 4 Ἀντωνίου ἐσπούδαζον· ἔμελε δέ που οὐδετέρῳ τούτων τῆς δημοτι-
46, 34, 4 κῆς ἰσηγορίας καὶ | τοῦ καλοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀμφότεροι ὁμοίως τὰ πρά- **41**
γματα ἔφθειρον· πρὸς δὲ δὴ τὴν τύχην διάφορον ἑκάτεροι δόξαν
46, 34, 5 ἐκτήσαντο. οἱ μὲν γὰρ εὖ πράξαντες καὶ εὔβουλοι καὶ φιλοπόλιδες
ἐνομίσθησαν· οἱ δὲ δὴ| πταίσαντες πολέμιοι τῆς πατρίδος καὶ ἀλι- 5
46, 35, 1 τήριοι ὠνομάσθησαν. λέξω δὲ καὶ καθ' ἕκαστον τῶν γενομένων·

39, 15 πατρῴας VC², πατρίας C¹ 16 ἐγνώσθη scripsi ex V, ἐγνώκασι C
26 ἀφανεῖ] ita V (corrige ad 45, 11, 2) C **40**, 6 αὐτοῦ R. St., αὐτοῦ VC
7 ⟨ἠπείχθη⟩ inserui, spat. vac. 4—6 litt. V, cf. 45, 12, 3 28 συχναὶ R. St., συχνὰ CV.

Digitized by Google

Dind.
41 καὶ γὰρ καὶ παίδευσις ἐν τούτῳ τὰ μάλιστα εἶναί μοι δοκεῖ, ὅταν
τις τὰ ἔργα τοῖς λογισμοῖς ὑπολέγων τήν τε ἐκείνων φύσιν ἐλέγχῃ
καὶ τούτους ἐκ| τῆς ἐκείνων ὁμολογίας τεκμηριοῖ. Ἀντώνιος μὲν γὰρ 46, 37, 1—4
παραλόγοις καὶ πολυτρόποις περιπεσὼν τύχαις, τὸν μὲν ἕνα τῶν
C 17v ὑπάτων Ἵρτιον ἐν τοῖς προτέροις εὐημερήμασι | συνέκλεισεν ἅμα τῷ
Καίσαρι εἰς τὸν χάρακα· θάτερον δὲ τὸν Βιούνιον ἥκοντα πρὸς βοή-| cf. 46, 37, 5
θειαν τοῦ συνυπάτου λοχήσας κατετραυμάτισεν, ὡς μετ' ὀλίγον ἀπο- cf. 46, 39, 1
θανεῖν. ἔπειτα ὑποστρέφων αὖθις ὡς πρὸς τὸν Ἵρτιον καὶ τὸν Καί- cf. 46, 37, 7
σαρα, καὶ προσβαλόντος αὐτῷ τοῦ Ἱρτίου ἔκ τε τοῦ πολέμου καὶ τῆς
ὁδοιπορίας καμόντι, τραπεὶς ἔφυγεν εἰς τὴν ἰδίαν| παρεμβολήν, καὶ 46, 38, 7
οὐδὲ ταύτην δυνηθεὶς σῶσαι ἀπέδρασεν ὀλιγοστὸς πρὸς τὸν Λέπιδον. 46, 50, 2
ὁ μέντοι ὕπατος τὸ μὲν χαράκωμα εἶλε τοῦ Ἀντωνίου, γενναίως cf. 46, 39, 1
34 R.St. *αὐτῷ προσβαλών, κατὰ δὲ τὴν τούτου ἄλωσιν καὶ αὐτὸς διεφθάρη.
καὶ ἄλλων μὲν οἱ κίνδυνοι καὶ τὰ| τρόπαια, τὸ δ' ἐπὶ τούτοις ἅπαν Xiph.
κράτος καὶ ἡ ἐκ τῶν κατορθωμάτων εὐημερία τῷ Καίσαρι προσεχώ-
ρησε, καίτοι μηδ' ἐκ τοῦ χαρακώματος ἐξιόντι κατὰ τὰς ἀκμὰς τῶν
κινδύνων· ἦν γὰρ κομιδῇ νέος καὶ ὀκτωκαιδεκέτης ἔτι. ἔσχε δὲ cf. 45, 4, 3
V 18r 30 οὕτως. μετὰ τὸ κατα|λυθῆναι τὸν Ἀντώνιον ὑποπτεύουσα | ἤδη καὶ cf. 46, 39, 2—41, 4
τὸν Καίσαρα ἡ βουλὴ ἔπραττεν ὥστε καὶ αὐτὸν ταπεινῶσαι καὶ ἰδιω-
42 τεῦσαι καταναγκάσαι. γνοὺς δὲ τοῦτο | Καῖσαρ τούς τε στρατιώτας
(εἶχε δὲ καὶ τοὺς ἀμφοτέρων τῶν ὑπάτων ἤδη τῶν ἐν τῷ πρὸς Ἀν- cf. 46, 42, 4
τώνιον πολέμῳ τελευτησάντων) δωρεαῖς καὶ ὑποσχέσεσιν ἑαυτοῦ ἐξηρτή-
σατο, καὶ πρὸς τὸν Ἀντώνιον καὶ τὸν Λέ|πιδον ἐπεκηρυκεύσατο λάθρᾳ, cf. 46, 41, 5
εἰς διαλλαγὰς αὐτοὺς προσκαλούμενος· καὶ πέμψας πρὸς τὴν βουλὴν 46, 42, 4
στρατιώτας ὑπατείαν ᾔτει. τῆς δὲ μὴ διδούσης, εἷς τις τῶν στρατιωτῶν 46, 43, 4
ἥψατο τοῦ ξίφους, καὶ εἶπεν ὅτι "ἂν ὑμεῖς τὴν ὑπατείαν μὴ δῶτε τῷ
Καίσαρι, τοῦτο δώ|σει" καὶ αὐτῷ ὁ Κικέρων ὑπολαβὼν "ἂν οὕτως"
ἔφη "παρακαλῆτε, λήψεται αὐτήν". καὶ τέλος ὁ Καῖσαρ τὰς δυνά- 46, 43, 6
μεις λαβὼν ἐπ' αὐτὴν ὥρμησε τὴν Ῥώμην· ἡ δὲ βουλὴ ἐπειράθη μὲν cf. 46, 44, 2—5
εἴρξαι αὐτὸν καὶ φυλάξαι τὴν πόλιν· ἐπεὶ δὲ παρῆν ἤδη, καὶ τὸ cf. 46, 45, 2
δεινὸν ἐπλη|σίαζε, μετεβάλετο, καὶ τελευτῶσα προσεχώρησεν αὐτῷ
πᾶσα καὶ τὴν πόλιν ἐπέτρεψε καὶ μὴ θέλουσα. ὁ δὲ Καῖσαρ ἐπί τε 46, 46, 2
C 18r τούτῳ μέγιστον | ἐφρόνει καὶ ὅτι τῇ πρώτῃ τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἐς τὸ πεδίον
τὸ Ἄρειον εἰσελθὼν γῦπας ἕξ, καὶ μετὰ ταῦτα δημηγορῶν τι πρὸς| τοὺς
στρατιώτας ἄλλους δώδεκα εἶδε. πρός τε γὰρ τὸν Ῥωμύλον καὶ πρὸς 46, 46, 8
τὸ οἰώνισμα τὸ ἐκείνῳ γενόμενον ἀναφέρων καὶ τὴν μοναρχίαν αὐτοῦ
βεβαίως λήψεσθαι προσεδόκησε. τοῖς μέντοι στρατιώταις καὶ χρήματα 46, 47, 1
ἔδωκε καὶ χάριν καὶ πλείστην καὶ ἀληθε|στάτην ἔγνω· ἄνευ γὰρ τῆς
παρ' αὐτῶν φρουρᾶς οὐδὲ ἐς τὸ βουλευτή|ριον ἐσφοιτᾶν ἐτόλμα.
ἐσποιηθεὶς δὲ ἐς τὸ τοῦ Καίσαρος γένος ἐξ ἐκείνου καὶ Γάιος Ἰούλιος 46, 47, 4. 5
Καῖσαρ Ὀκταουιανὸς ἐπεκλήθη. νενόμισται γάρ, ἄν τις εἰσποιηθῇ, 46, 47, 6
τὴν μὲν ἄλλην αὐτὸν πρόσ|ρησιν ἀπὸ τοῦ ποιησαμένου λαμβάνειν,
ἓν δέ τι τῶν προτέρων ὀνομάτων σχηματισθέν πως τηρεῖν. προσ- 46, 47, 8

41, 29 ὀκτωκαιδεκέτης dedi ex VC, ὀκτωκαιδεκαέτης R. St. **42**, 1 τούς VC², τάς C¹ 11 τὰς inserui ex VC 14 ἐπεὶ δὲ παρῆν om. V, ... παρῆν C¹, ἐπεὶ δὲ παρῆν C².

Digitized by Google

Dind. 85 R.St.

ἐκτήσατο δὲ καὶ ἑτέραν τὴν τοῦ Αὐγούστου, καὶ αὐ|τὴν διὰ τοῦτο 43
46, 48, 1 καὶ οἱ ἔπειτα αὐτοκράτορες τίθενται. οὗτος οὖν ὁ Καῖσαρ ἐπειδὴ
τάχιστα τούς τε στρατιώτας ᾠκειώσατο καὶ τὴν βουλὴν ἐδουλώσατο,
46, 48, 2 πρός τε τὴν τοῦ πατρὸς τιμωρίαν ἐτράπετο, | καὶ τοὺς σφαγέας με- 5 V18ᵛ
cf. 46, 51, 2 τῆλθε. μετὰ δὲ τοῦτο τοῦ Ἀντωνίου καὶ τοῦ Λεπίδου σὺν ταῖς δυνά-
μεσιν ἐπιόντων, συνθήκας πρὸς αὐτοὺς ἐποιήσατο, ἐπεὶ μήτε βιά-
46, 52, 2 σασθαί σφας ἐδύνατο καὶ ἐπήλπισε τόν τε Κάσσιον καὶ τὸν Βροῦτον
μέγα ἤδη δυναμένους δι' αὐτῶν κατεργάσασθαι,| καὶ μετὰ τοῦτο καὶ 10
46, 55, 1 ἐκείνους δι' ἀλλήλων χειρώσασθαι. συνῆλθον δὲ ἐς τοὺς λόγους οὐ
μόνοι, ἀλλὰ στρατιώτας ἰσαρίθμους ἔχοντες, ἐν νησιδίῳ τινὶ τοῦ
46, 55, 2 ποταμοῦ τοῦ περὶ τὴν Βονωνίαν παραρρέοντος, ἀλλήλους τε διηρεύ-
νησαν, μὴ καὶ ξιφίδιόν τις ὑπὸ μά|λης ἔχοι, καὶ εἰς λόγους ἐλθόντες 15
τήν τε κατὰ πάντων δυναστείαν κοινὴν ἐποιήσαντο καὶ κατὰ τῶν
46, 55, 4 ἐχθρῶν συνώμοσαν. ἰδίᾳ δ' ἔλαβον Καῖσαρ μὲν τὴν Λιβύην καὶ τὴν
Σικελίαν, τῶν δὲ ὁ μὲν τὴν Ἰβηρίαν, ὁ δὲ τὴν Γαλατίαν. μετὰ ταῦτα
47, 3, 2 εἰς τὴν Ῥώμην ἐλ|θόντες τὰς ἐν τοῖς λευκώμασι προύθηκαν προγρα- 20
47, 5, 1 sqq. φὰς τὸν Σύλλειον τρόπον, εἰ μή γε καὶ μιαρώτερον. | ὁ μὲν γὰρ C 18ᵛ
Σύλλας τοὺς ἐχθροὺς ἠφάνιζε μόνον, τῶν δὲ φίλων ἐπέφειστο· οἱ
δὲ οὐ μόνον τοὺς ἐχθροὺς ἀπώλλυον, ἀλλὰ καὶ τοὺς φιλτάτους ἀλ-
λήλοις προ|ίεντο ὑπὲρ τοῦ τοὺς ἐχθίστους παρ' ἀλλήλων ἀντιλαβεῖν. 25
οὕτως οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς τὸ φιλοῦν βέβαιον, ἀλλὰ τὸ θυμούμενον
cf. 47, 1, 1 ἀκριβέστατον. πρὸ δὲ τῆς ἐς τὴν Ῥώμην αὐτῶν μετὰ τῶν στρατευ-
μάτων ἀφίξεως τοιάδε τινά σφισιν ἀπήντησε τέρατα τήν τε δυνα-|
47, 1, 2 στείαν ὁμοίως αὐτοῖς καὶ τὴν καταστροφὴν αἰνισσόμενα. τῷ μὲν 30
γὰρ Λεπίδῳ ὄφις τέ τις ξίφει ἑκατοντάρχου περιπλακεὶς καὶ λύκος
ἔς τε τὸ στρατόπεδον | καὶ ἐς τὴν σκηνὴν δειπνοποιουμένου αὐτοῦ 44
ἐσελθὼν καὶ τὴν τράπεζαν καταβαλὼν τήν τε ἰσχὺν ἅμα καὶ τὴν
δυσχέρειαν τὴν ἐπ' αὐτῇ προεσήμαινε. τῷ δ' Ἀντωνίῳ γάλα τε περὶ
τὸ τάφρευμα περιρρυὲν καὶ| συνῳδία τις νυκτὸς περιηχήσασα τάς τε 5
47, 1, 3 θυμηδίας καὶ τὸν ὄλεθρον τὸν ἀπ' αὐτῶν προέδειξε. τῷ δὲ δὴ Καί-
σαρι τότε εὐθὺς ἐπὶ ταῖς συνθήκαις ἀετὸς ὑπέρ τε τῆς σκηνῆς αὐτοῦ
ἱδρυθείς, καὶ δύο κόρακας προσπεσόντας αὐτῷ τίλλειν τε τῶν πτε-
ρῶν *πειρωμένους| ἀποκτείνας, τὴν νίκην κατ' ἀμφοτέρων αὐτῶν 10 96 R.St.
46, 56, 3 ἔδωκε. κἀν τούτῳ οἱ τοῦ Ἀντω|νίου στρατιῶται τὴν θυγατέρα τῆς V 19ʳ
Φολουίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἣν ἐκ τοῦ Κλωδίου εἶχε, τῷ Καίσαρι
καίτοι ἑτέραν ἐγγεγυημένῳ προεξένησαν, τοῦ Ἀντωνίου δηλονότι
46, 50, 4 τοῦτο| κατασκευάσαντος· καὶ ὃς οὐκ ἀπηρνήσατο. καὶ αὐτῶν ἐν 15
47, 3, 1 τούτοις ὄντων, αἵ τε σφαγαὶ ἐκεῖναι αἷς ποτε ὁ Σύλλας ἐκ τῶν προ-
γραφῶν ἐκέχρητο ἐποιήθησαν, καὶ ἡ πόλις ἅπασα νεκρῶν ἐπληρώθη·
47, 3, 2 τῶν δὲ κτεινομένων αἱ κεφαλαὶ μὲν ἐπὶ τὸ βῆμα αὖθις ἀνετί|θεντο, 20
τὰ δὲ λοιπὰ σώματα τὰ μὲν αὐτοῦ τε ἐρριπτεῖτο καὶ ὑπὸ κυνῶν
47, 5, 5 ὀρνίθων τε ἠσθίετο. ἐκ δὲ τῶν πρὸς ἀλλήλους πραγμάτων τό τε
οἰκειωθὲν σφισι καὶ τὸ ἀλλοτριωθὲν ἐν λόγῳ τινὶ τιθέμενοι οὔτε τὸν
ἑαυτοῦ τις αὐτῶν ἐχθρὸν τιμωρήσασθαι, φίλον ἑτέ|ρου ὄντα, ἐδύνατο 25
μὴ ἀντιδιδοὺς ἄλλον, καὶ ἐκ τῆς τῶν γεγονότων ὀργῆς τῆς τε ἔπειτα
ὑποψίας παρ' οὐδὲν τὴν τοῦ ἑταιρικοῦ σωτηρίαν πρὸς τὴν τοῦ

43, 13 *Βονωνίαν* V, *βοινωνίαν* C **44**, 11 *θυγατέρα* V, *θυγατέραν* C.

Digitized by Google

Diod.
44 διαφόρου τιμωρίαν ποιούμενοι ῥᾳδίως σφᾶς ἀντεδίδοσαν. κἀκ τού- 47, 6, 1
C 19r 30 του | τοὺς τε φιλτάτους ἀντὶ τῶν ἐχθίστων ἀλλήλοις προέβαλλον, καὶ
τοὺς πολεμιωτάτους ἀντὶ τῶν ἑταιροτάτων, τοῦτο μὲν ἴσους πρὸς
45 ἴσους, τοῦτο δὲ ἀνθ' ἑνὸς πλείονας ἢ καὶ ἀντὶ πλειό[νων ἐλάττονας,
ἠλλάσσοντο, τά τε ἄλλα ἐν ἀγορᾶς τρόπῳ ποιούμενοι, καὶ ὑπερβάλ-
λοντες ὥσπερ ἐν πρατηρίῳ. εἰ μὲν εἷς τις ἑνός τινος ἀντάξιος ὥστ' 47, 6, 2
5 ἰσομοιρεῖν εὑρίσκετο, ἁπλῆ ἡ ἀντίδοσις ἐγίνετο· τινὲς δὲ καὶ ἀντὶ
πλειόνων ἀπώλοντο. κατὰ δὲ τῶν πλουσίων κοινήν τινα ἔχθραν 47, 6, 5
προέθεντο, οὐκ ἐξ ἀπεχθείας τινὸς προλαβούσης, ἀλλ' ἐκ τῆς κατε-
χούσης αὐτοὺς φιλοχρηματίας καὶ ἀπληστίας. τούτων δὲ τῶν κακῶν 47, 7, 1
10 τὴν μὲν πλείονα μοῖραν Ἀντώνιος εἶχε καὶ Λέπιδος· ἐδόκει δὲ καὶ 47, 7, 2
ὑπὸ τοῦ Καίσαρος κατὰ τὴν τῆς δυναστείας κοινωνίαν γίνεσθαι· τῇ
τε γὰρ φύσει οὐκ ὠμὸς ἦν, καὶ ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς ἤθεσιν ἐνετέ-
θραπτο. πρὸς δ' ἔτι νέος ὢν καὶ ἄρτι εἰς τὰ πράγματα παριὼν
15 οὔτ' ἄλλως ἀνάγκην μισεῖν τινας σφοδρῶς εἶχε καὶ φιλεῖσθαι ἤθελεν.
ἐξ οὗ γέ τοι τῆς τε πρὸς ἐκείνους συναρχίας ἀπηλλάγη καὶ τὸ κρά- 47, 7, 3
τος μόνος ἔσχεν, οὐδὲν ἔτι τοιοῦτον ἔπραξε, τότε δὲ καὶ ἔσωσε πλεί-
V 19v στους. τεκμήριον δέ, Ταννσία γυνὴ ἐπιφανὴς τὸν ἄνδρα | Τίτον Οὐλ- 47, 7, 4
37 R.St. 20 νιον ἐπικη[*ρυχθέντα τὸ μὲν πρῶτον ἐς κιβωτὸν εἶτα παρὰ ἀπελευ-
θέρῳ τινὶ Φιλοποίμενι κατέκρυψε· μετὰ δὲ τοῦτο δημοτελῆ ἑορτήν,
ἣν συγγενής τις αὐτῆς ποιήσειν ἔμελλε, τηρήσασα, τὸν τε Καίσαρα
25 διὰ τῆς Ὀκταουίας τῆς ἀδελφῆς μόνον τῶν τριῶν εἰσελθεῖν διεπρά-
ξατο, κἀνταῦθα ἐσπηδήσασα τό τε πραχθὲν ἀγνοοῦντι ἐμήνυσε, καὶ 47, 7, 5
τὴν κιβωτὸν αὐτὴν ἐσκομίσασα ἐκεῖθεν τὸν ἄνδρα ἐξήγαγεν, ὥστε
τὸν Καίσαρα θαυμάσαντα πάντας μὲν αὐτοὺς ἀφεῖναι, καὶ γὰρ τοῖς
30 συγκρύψασί τινα θάνατος προείρητο, τὸν δὲ δὴ Φιλοποίμενα ἐς τὴν
ἱππάδα κατατάξαι. ὁ μὲν Καῖσαρ τοιοῦτος. καὶ ὁ Λέπιδος ὁμοίως 47, 8, 1
πρός τε τοὺς συγγενεῖς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους οὐκ ἀπαραίτητος ἦν.|
46 ὁ δὲ Ἀντώνιος ὠμῶς καὶ ἀνηλεῶς οὐχ ὅτι τοὺς ἐκτεθέντας ἀλλὰ καὶ
C 19v τοὺς ἐπικουρῆσαί τινι αὐτῶν ἐπιχειρήσαντας ἔκτεινε. τάς τε | κεφα- 47, 8, 2
λάς σφων, εἰ καὶ σιτούμενος ἐτύγχανεν, ἐπεσκόπει, καὶ ἐπὶ πλεῖστον
5 τῆς τε ἀνοσιωτάτης καὶ οἰκτροτάτης αὐτῶν ὄψεως ἐνεπίμπλατο. καὶ
ἡ Φολουία πολλοὺς καὶ αὐτὴ καὶ κατ' ἔχθραν καὶ διὰ χρήματα, καὶ
ἔστιν οὓς οὐδὲ γινωσκομένους ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, ἐθανάτωσεν· ἑνὸς 47, 8, 3
10 δ' οὖν τινος κεφαλὴν ἰδὼν εἶπεν ὅτι "τοῦτον οὐκ ἠπιστάμην". ὡς δ'
οὖν καὶ ἡ τοῦ Κικέρωνος ποτε ἐκομίσθη αὐτοῖς, ὁ μὲν Ἀντώνιος
πολλὰ καὶ δυσχερῆ ἐξονειδίσας αὐτῷ ἔπειτ' ἐκέλευσεν αὐτὴν ἐκφανέ-
στερον τῶν ἄλλων ἐν τῷ βήματι προτεθῆναι, ἵν' ὅθεν κατ' αὐτοῦ
15 δημηγορῶν ἠκούετο, ἐνταῦθα μετὰ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, ὥσπερ
ἀπετέτμητο, ὁρῶτο· ἡ δὲ δὴ Φολουία ἔς τε τὰς χεῖρας αὐτὴν πρὶν 47, 8, 4
ἀποκομισθῆναι ἐδέξατο, καὶ ἐμπικραναμένη οἱ καὶ ἐμπτύσασα ἐπί τε
τὰ γόνατα ἐπέθηκε καὶ τὸ στόμα αὐτῆς διανοιξασα τήν τε γλῶσσαν
20 ἐξείλκυσεν καὶ ταῖς βελόναις αἷς ἐς τὴν κεφαλὴν ἐχρῆτο κατεκέντησε,
πολλὰ ἅμα καὶ μιαρὰ ἐπισκώπτουσα. πολύτροποι μὲν οὖν αἱ σφαγαί, 47, 9, 1

45, 20 κιβωτὸν V, κυβωτὸν C εἶτα C, om. spat. vac. rel. V 26 κἀνταῦθα ἐσπηδήσασα C, κἀνταῦθ' ἀντιπηδήσασα V 30 ἐς scripsi ex VC, ⟨καὶ⟩ ἐς R. St.

Digitized by Google

Dind.

47, 10, 1 πολυειδεῖς δὲ καὶ σωτηρίαι τισὶν ἐγένοντο. ἐγὼ δὲ τὰ πολλὰ παρεὶς 46
47, 10, 2 τὰ ἀξιομνημόνευτα διηγήσομαι. τοῦτο μὲν γὰρ ἐς σπήλαιόν τις τὸν 25
δεσπότην κατακρύψας, εἶτ' ἐπειδὴ καθ' ἑτέρου τινὸς μήνυσιν ἀπο-
λεῖσθαι ἔμελλε, τήν τε ἐσθῆτα πρὸς αὐτὸν ἠλλάξατο καὶ μετ' αὐτῆς V 20r
τοῖς ἐπιοῦσιν ὡς καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος ὢν προαπήντησε καὶ ἐσφάγη·
καὶ οὕτως οἱ μὲν *ἀπετράποντο, νομίζοντες ὃν ἠβούλοντο πεφονευ- 30 38 R.St.
47, 10, 3 κέναι, ὁ δὲ ἀπελθόντων αὐτῶν ἑτέρωσέ πῃ διέφυγεν. ἄλλος τις τὴν
σκευὴν ὁμοίως ἅπασαν πρὸς τὸν δεσπότην διαλλάξας αὐτός τε ἐς
φορεῖον | κατάστεγον ἐσῆλθε καὶ ἐκεῖνον διφροφορεῖν ἐποίησε· κἀκ 47
τούτου καταληφθέντες ὁ μὲν οὐδ' ὀφθεὶς ἐφονεύθη, ὁ δὲ ὥς τις
47, 10, 4 σκευοφόρος ἐσώθη. καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι ἐξ εὐεργεσίας τινὸς προϋπ-
αρχούσης σφίσι τοῖς εὖ ποιήσασιν ἀνταπέδοσαν· στιγματίας δέ τις 5
οὐχ ὅσον οὐ προέδωκε τὸν δεσπότην τὸν στίξαντα, ἀλλὰ καὶ προ-
θυμότατα ἔσωσεν. ὡς γοῦν ὑπεκκομίζων ποι αὐτὸν ἐφωράθη καὶ
ἐδιώκετο, ἀπέκτεινέ τινα ἐντυχόντα οἱ κατὰ τύχην, | καὶ τὴν στολὴν C 20r
47, 10, 5 αὐτοῦ τῷ δεσπότῃ δοὺς τὸν μὲν ἐπὶ πυρὰν ἐπέθηκεν, αὐτὸς δὲ τήν 10
τε ἐσθῆτα καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ δεσπότου λαβὼν ἀπήντησε τοῖς
διώκουσι, καὶ πλασάμενος ὡς καὶ φεύγοντα αὐτὸν ἀπεκτονὼς ἐπι-
στεύθη ἔκ τε τῶν σκύλων καὶ ἐκ τῶν στιγμάτων, καὶ ἐκεῖνόν τε ἅμα
47, 10, 6 ἔσωσε καὶ αὐτὸς ἐτιμήθη. ταῦτα μὲν ἐς οὐδεμίαν ὀνόματος μνήμην 15
ἀνήκει· Ὀσίαιον δὲ δὴ Γέταν ὁ υἱός, ἐκφορὰν δή τινα αὐτοῦ ὡς καὶ
τεθνηκότος σκευάσας, ἐξέσωσε, καὶ Κύϊντον Κικέρωνα τὸν τοῦ Μάρ-
κου τοῦ ῥήτορος ἀδελφὸν ὁ παῖς ἐξέκλεψε καὶ ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ 20
47, 10, 7 ἔσωσεν. αὐτὸς μὲν γὰρ καὶ κατέκρυψε τὸν πατέρα ὥστε μὴ εὑρεθῆ-
ναι, στρεβλωθεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ πάσαις βασάνοις οὐδὲν ἐξελάλησε·
μαθὼν δὲ ἐκεῖνος τὸ γινόμενον, καὶ θαυμάσας τε ἅμα τὸν παῖδα
καὶ ἐλεήσας, ἦλθεν ἐθελοντὴς ἐς τὸ ἐμφανὲς καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν τοῖς 25
47, 11, 3 σφαγεῦσι παρέδωκε. Μάρκος δὲ Τερέντιος Οὐάρων ὁμώνυμος ὢν
τινι τῶν ἐπικεκηρυγμένων, καὶ δείσας μή τι κατὰ τοῦτο, οἷα καὶ ὁ
Κίννας, πάθῃ, ἐξέθηκε γράμμα αὐτὸ τοῦτο δηλῶν, ἐδημάρχει δέ. καὶ
ὁ μὲν διατριβὴν καὶ γέλωτα ἐπὶ τούτῳ ὠφλίσκανε. πλεῖστοι δὲ καὶ 30
τῶν μὴ προγραφέντων διά τε ἔχθραν καὶ διὰ χρήματα παραπώλοντο· V 20v
47, 12, 1 πλεῖστοι δὲ καὶ τῶν ἐπικηρυχθέντων οὐχ ὅτι | περιεγένοντο, ἀλλὰ 48
47, 11, 4 καὶ κατῆλθον αὖθις, καί τινες αὐτῶν καὶ ἀρχὰς ἔσχον· ἵνα καὶ ἐκ
47, 12, 1 τούτων τὸ ἀστάθμητόν τις τοῦ βίου τεκμηριώσαιτο. ἡ δ' ἀναχώρη-
σίς σφισι πρός τε τὸν Βροῦτον καὶ πρὸς τὸν Κάσσιον πρός τε τὸν 5
47, 12, 2 Σέξτον ἐγίνετο. καὶ οἵ γε πλείους πρὸς τοῦτον κατέφευγον· ναυαρ-
χεῖν γὰρ αἱρεθεὶς καὶ χρύ*νον τινὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ δυνηθείς, ἐπεὶ καὶ 39 R.St.
47, 12, 3 αὐτῷ ἐπεκηρύχθη, τὴν Σικελίαν κατέσχε. τῇ τε Ἰταλίᾳ ἐγγύθεν ἐφορ-
μῶν χρήματά τε διπλάσια τοῖς περισώσασί τινα τῶν τοῖς φονεῦσι 10
προκειμένων ἐπαγγελλόμενος, καὶ αὐτοῖς ἐκείνοις ὑποδοχὴν καὶ τιμὰς
cf. 47, 13, 1. 3; 14, 1 ὑπισχνούμενος, πολλοὺς ἔσωζεν. οἱ μέντοι τρεῖς ἄνδρες οὐ μόνον
τοὺς ἐς τὰ λευκώματα ἐγγραφέντας ἀπέκτειναν, ἀλλὰ καὶ ὅσους ἀφεῖ-
ναι ἔδοξαν, τρόπον ἕτερον διεχρῶντο, πτωχοὺς | ἀντὶ πλουσίων 15 C 20v

---

47, 16 Ὀσίαιον scripsi, ὀσίαι VC, ὁσιαῖον R. St., Ὀσίδιον Dind. 21 καὶ inserui ex C, om. V 22 δὲ VC², om. C¹ 26 σφαγεῦσι C, σφαγέσι V 28 γράμμα C, γράμματα V.

Digitized by Google

Dind.
48 ποιοῦντες. ἐνοίκιά τε γὰρ τῶν οἰκιῶν ὧν εἶχον ἀπῄτουν καὶ τὰς 47, 14, 2
τῶν κτημάτων αὐτῶν προσόδους ἀφῄρουν, καὶ τὰ πολλὰ τῶν χρη- cf. 47, 14, 3
μάτων τοῖς στρατιώταις ἐδίδουν, ἅτε θεραπεύοντες καὶ ἐπὶ πλέον
ἀναρτώμενοι τούτοις, ἵνα καὶ πρὸ τῶν ἔργων τοὺς μισθοὺς ἔχοντες 47, 14, 4
πᾶν τὸ πρόθυμόν σφισι παρέχωνται. διὰ τοῦτο καὶ τὰς τῶν ἀνῃ- 47, 14, 5
ρημένων οὐσίας εἰς ἀγορὰν προτιθέμενοι τοὺς μὲν ἄλλους τῶν ὠνη-
τίων ἀπήλαυνον ἀπειλοῦντες, τοῖς δὲ στρατιώταις αὐτὰς ἐπώλουν 47, 14, 4
ἐπευνονίζοντες. δεινῆς δὲ κατηφείας καὶ πένθους ἐπὶ τούτοις τὴν cf. 47, 13, 2
Ῥώμην κατειληφότος, πεπράχασί τι καὶ ἄλλο τυραννικὸν ὁμοῦ καὶ
γελοῖον· ἐκέλευσαν πᾶσι διὰ προγραφῆς εὐθυμεῖσθαι, θάνατον, ἂν 47, 13, 2
μὴ πειθαρχήσωσιν, ἀπειλήσαντες. οὕτω τὰ πράγματα πρός τε τὸ 47, 15, 4
βούλημα καὶ πρὸς τὸ ἐπιθύμημα τὸ ἑαυτῶν διῆγον, ὥστε χρυσὸν τὴν
τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος μοναρχίαν φανῆναι. τελευτῶντες δὲ λευκώ- 47, 16, 1
49 ματα αὐθις | ἐξέθεντο, θάνατον μὲν μηδενὶ ἔτι φέροντα, τὰς δὲ οὐσίας 47, 16, 5
ὧν ζώντων ἀποσυλῶντα, τῷ μὲν λόγῳ τὸ δέκατον τῆς οὐσίας παρ'
ἑκάστου τῶν πολιτῶν εἰσπράττοντες, ἔργῳ δὲ οὐδὲ τὸ δέκατόν τινι
V 21r 5 καταλείποντες· τῷ δὲ Καίσαρι ἡρῶον ἐπὶ τῆς | ἀγορᾶς ἐφ' ἧς ἐφλέχθη 47, 18, 4
δειμάμενοι ἀπηγόρευσαν οὐδένα τῶν εἰς τοῦτο καταφευγόντων μήτε 47, 19, 2
ἀνδρηλατεῖσθαι μήτε συλᾶσθαι. τὸ δὲ οἴκημα ἐν ᾧ ἐσφάγη εἰς ἄφο- 47, 19, 1
δον μετεσκεύασαν. πράξαντες δὲ ταῦτα, Λέπιδος μὲν ἐν τῇ πόλει 47, 20, 1
κατέμεινε, Καῖσαρ δὲ καὶ Ἀντώνιος ἐπὶ τὸν Βροῦτον καὶ τὸν Κάσσιον
ἐξεστράτευσαν. Κάσσιος γὰρ καὶ Βροῦτος, ἐπειδὴ τὰ πράγματα ὑπὸ Xiph.
τῷ Ἀντωνίῳ τῷ τε Καίσαρι γενόμενα ἔμαθον, ὧν μὲν ἔλαχον ἐπαρ- ex 47, 21, 1 sqq.
χιῶν κατεφρόνησαν, τῆς Κρήτης καὶ Βιθυνίας, ὁρμήσαντες δέ, ὁ μὲν
40 R. St. ἐπὶ τὴν Συρίαν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν Μακε*δονίαν, ὅτι τῷ καιρῷ καὶ τοῖς
χρήμασι ταῖς τε δυνάμεσιν ἤκμαζον, οὐ μόνον ταύτας ἀμαχεὶ προσ-
ηγάγοντο ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀσίαν τελευτῶντες ἅπασαν παρεστήσαντο,
πειθοῖ τε ὅπῃ παρείκοι καὶ βίᾳ πρὸς τοὺς ἀντιτείνοντας χρώμενοι.
C 21r ἦσαν μὲν γὰρ καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν ἠρημένοι πρότερον ἄρχοντες·
ἀλλ' οἱ μὲν πρὸς τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ κλέος τῶν περὶ Βροῦτον εἶκον
εὐθὺς καὶ προσετίθεντό σφισιν· οἱ δὲ τὰ τοῦ Ἀντωνίου μᾶλλον καὶ
τὰ τοῦ Καίσαρος φρονοῦντες οὐ χαλεπῶς ἐχειροῦντο, ὧν ἦν καὶ
Δολοβέλας ὁ τὸν Τριβώνιον ἐν Σμύρνῃ δολοφονήσας, τήν τε κεφα- 47, 29, 3
λὴν αὐτοῦ τῇ τοῦ Καίσαρος εἰκόνι προσρίψας, ὅτι τῶν σφαγέων ἦν,
καὶ ὁ τοῦ Ἀντωνίου ἀδελφὸς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ δυνάμεων ἡγεῖσθαι
παρ' αὐτοῦ τούτου πεμφθείς. οὕτω γὰρ ἐτεθήπεσαν τοὺς περὶ τὸν 47, 20, 4
Βροῦτον ἐφ' οἷς ἐποίησαν αἱ πόλεις πᾶσαι, ὥστε καὶ οἱ Ἀθηναῖοι
50 εἰκόνας | σφίσι χαλκᾶς παρά τε τὴν τοῦ Ἁρμοδίου καὶ παρὰ τὴν τοῦ
Ἀριστογείτονος ἐψηφίσαντο. ὁ δὲ αὐτοῖς τάχυ μάλα τὰ πράγματα
προσχωρῆσαι πεποίηκε, τοῦτ' ἦν ὅτι τῆς τῶν τριῶν συνάρχων τῶν
ἐν Ῥώμῃ ὠμότητος καὶ παρανομίας ἐκ διαμέτρου ἀφεστήκεσαν, καὶ
μάλιστα Βροῦτος, εἴς τε τὴν βουλὴν ἀνέφερον τὰ πρασσόμενα, καὶ 47, 22, 1. 2

48, 25 *ἐπευνονίζοντες* R. St., *ἐπαωνίζοντες* VC 30 *βούλημα* V, *βοὐλευμα* mutatum in *βούλημα* C **49**, 12 *πράγματα* V, *πάγματα* C 19 *ὅπῃ* H. St, *ὅποι* VC 32 *οἱ* om. V **50**, 1 *τε* inserui ex VC *Ἁρμοδίου καὶ παρὰ τὴν τοῦ* om. V *παρὰ τὴν τοῦ* inserui ex C 4 *συνάρχων τῶν* restitui ex VC, *συναρχόντων* R. St.

Digitized by Google

αὐτῇ τὰ πράγματα καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἀνετίθεσαν· καὶ αὖτη ἔχαιρέ τε αὐτοῖς καὶ δόγμασιν ἐβεβαίου τὰ παρ' αὐτῶν διοικούμενα καὶ γινό-
Xiph. μενα, | ἕως οὔπω δηλονότι παντελῶς ἐδεδούλωτο. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ταύτην τε δουλωθεῖσαν ἤκουον, καὶ τὰς παρανόμους ἐν τῇ πόλει σφαγὰς ἐπυνθάνοντο, οὕτω δὴ τὰς δυνάμεις αὐτῶν συναγαγόντες εἰς ἓν εἰς τὸν ὕστατον ἐκεῖνον τῶν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ἀγώνων
47, 35, 1 ὥρμησαν. ὅνιτων δ' αὐτῶν ἔτι κατὰ τὴν Ἀσίαν ἔφθησαν οἱ περὶ τὸν Ἀντώνιον τόν τε Ἰόνιον περαιωθέντες καὶ πρὸς τοῖς Φιλίπποις
47, 35, 5 τῆς Μακεδονίας στρατοπεδεύσαντες. διαβάντες δὲ καὶ ἐκ τῆς Ἀσίας
47, 35, 6 αὐτοὶ ἀντιστρατοπεδεύονται τούτοις· καὶ τὰ μὲν στρατόπεδα, ὡς καὶ εὐτακτότεροι οἱ στρατιῶται καὶ ῥᾴους ἄρχειν ὦσι, διχῇ κατέστη, παντὸς δὲ δὴ καὶ τοῦ διὰ μέσου αὐτῶν καὶ τάφρῳ καὶ σταυρώματι περιληφθέντος, εἷς τε ὁ πᾶς περίβολος ἀμφοτέρων ἐγένετο, καὶ ἐν κοινῷ
47, 37, 5 τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀσφάλειαν εἶχον. ἀντικειμένων δὲ αὐτῶν ἀλλήλοις ἐκδρομαὶ μὲν καὶ ἀντεπέξοδοι παρ'* ἀμφοτέρων ὡς ἔτυχεν ἐγένοντο, | 41 R. St.
47, 38, 5 μάχη δὲ ἐκ παρατάξεως οὐδεμία χρόνον τινὰ συνηνέχθη, τέλος δὲ C 21v
47, 40, 1 συνέμιξαν ἀλλήλοις. πρὸ μέντοι τῆς μάχης σημεῖά τινα γεγονότα
Xiph. τό τε τοῦ πολέμου τέλος καὶ τὴν τῆς δημοκρατίας | κατάλυσιν ὑπέ-
(cf. 47, 39, 1) φαινον, τοῦ θεοῦ τάχα μεθαρμόττοντος τότε τὴν πολιτείαν εἰς τὴν λυσιτελεστέραν ἁρμονίαν καὶ κρείττονα, τὴν τῆς μοναρχίας φημί·
47, 39, 4 ὁμο|φρονῆσαι μὲν ἐν τῷ καθεστῶτι τρόπῳ τῆς πολιτείας οὐκέθ' οἷοί τε ἦσαν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅπως δημοκρατία ἄκρατος, ἐς τοσοῦτον ἀρχῆς
47, 39, 5 ὄγκον προχωρήσασα, σωφρονῆσαι δύναται· πολλοὺς δ' ἂν ἐπὶ πολλοῖς καὶ | αὖθις ὁμοίους ἀγῶνας ἀνελόμενοι πάντως ἄν ποτε ἐδου-
Xiph. λώθησαν ἢ καὶ ἐφθάρησαν. τὰ μὲν οὖν πολλὰ τῶν σημείων τοῖς τερατολόγοις παρήσω, ἀμείνων δ' ἂν ἦν καὶ ὁ Δίων μὴ πέρα τοῦ δέοντος αὐτὰ τεθηπώς, ἀλλά τι καὶ τῷ Πολυβίῳ προσεσχηκώς, ὅστις | ἄλωσιν γράψας τῆς Καρχηδόνος καὶ τῆς Ἑλλάδος δούλωσιν καὶ πρὸ τούτων τὴν μεγάλην τῶν Ῥωμαίων ἐκείνην ὑπὸ Ἀννίβου καὶ πολυχρόνιον κάκωσιν οὐδαμοῦ τερατολογῶν φαίνεται | οὐδὲ σημεῖα ταῖς V 21r
λοιπαῖς πόλεσι πρὸ τῶν συμφορῶν γενόμενα διηγούμε|νος, εἰ μὲν οὐδ' ἂν γενέσθαι νομίζων, μεμπτῶς, πλήρης γὰρ τῶν τοιούτων ἡ ἱστορία· εἰ δ' ὡς οὐχ ἱστορήσας γε αὐτός, συγγνωστῶς· συγγραφὴν γὰρ προκεχείριστο. ἐκ δ' οὖν τῶν ἐπὶ Καίσαρος καὶ Ἀντωνίου γενομένων τοῦτο ἐρῶ, τὴν μεταβολὴν οἶμαι | τῶν πραγμάτων δηλοῦν·
47, 40, 5 τῶν γὰρ ἐν Ἰταλίᾳ ποταμῶν οἱ μέν τινες παντάπασιν ἐξέλιπον, οἱ δ'
47, 43, 1 ἀνάπαλιν ῥεῖν ἤρξαντο. ἐγένετο δ' ἡ μάχη τοῦτον τὸν τρόπον·
47, 43, 2 πρῶτον μὲν σαλπιγκτὴς εἷς ἑκατέρωθεν ὑπεσήμαινεν, καὶ οὕτως καὶ οἱ λοιποὶ ἐπῄχησαν, πρῶ|τοι μὲν οἱ τό τε στάσιμον καὶ τὸ παρασκευαστικὸν ἐν τόπῳ τινὶ κυκλοτερεῖ διὰ σαλπίγγων μελῳδοῦντες, ἔπειτα δὲ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τόν τε θυμὸν τῶν στρατιωτῶν ἐπεγείροντες καὶ ἐπὶ τὴν σύνοδον αὐτοὺς ἐξοτρύνοντες. καὶ μετὰ τοῦτο σιωπή τε ἐξαπί|νης πολλὴ ἐγένετο, καὶ σμικρὸν ἐπισχόντες αὐτοί τε διάτορον

Dind. 50 51

50, 8 αὖτη Dind., αὐτὴ VC. 14 ἀγώνων C, ἀγώγων V 26 ἐγένοντο C, ἐγίνοντο V **51**, 7 παρήσω C, παραθήσω V 16 μεμπτῶς C, πεμπτῶς V 21 ἐξέλιπον corr. ex ἐξέπεμπον C, ἐξέπεμπον V 24 οὕτως V, οὕτω C 26 κυκλοτερεῖ H. St., κυκλωτερεῖ VC.

Digitized by Google

Dind.
C 22r ἐξεφώνησαν καὶ αἱ τάξεις ἑκα|τέρωθεν συνεβόησαν. κἀκ τούτου ἀλα- 47, 43, 3
52 λάξαντες οἱ ὁπλῖται τὰς | τε ἀσπίδας τοῖς δόρασιν ἔκρουσαν καὶ ἐκεῖνα
ἐπ' ἀλλήλους ἐξηκόντισαν, καὶ οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ τοξόται βέλη
42 R. St. καὶ λίθους ἧκαν. *καὶ μετὰ ταῦτα τό τε ἱππικὸν ἀντεξήλασε καὶ τὸ
5 θωρακοφόρον συνεπι|σπόμενόν σφισιν ἐν χερσὶν ἐγένοντο. καὶ πολλῷ 47, 44, 1
μὲν ὠθισμῷ πολλῷ δὲ καὶ ξιφισμῷ ἐχρήσαντο, τὰ μὲν πρῶτα περι-
σκοποῦντες ὅπως τε τρώσουσί τινας καὶ ὅπως αὐτοὶ μὴ τρωθῶσιν·
ἔπειτα δὲ ὡς ἥ τε ὁρμὴ σφων ηὐξήθη καὶ ὁ θυμὸς ἐφλέγμηνεν, ὁμόσε
10 τε ἀπε|ρισκέπτως χωροῦντες καὶ μηδεμίαν ἔτ' ἀσφάλειαν ἑαυτῶν
ποιούμενοι, καὶ οὔτε τῶν τραυμάτων αἴσθησιν εἶχον, τὸ γὰρ ἀλγῆσον 47, 44, 3
ὁ θάνατος προελάμβανεν οὔτε τοῦ ὀλέθρου σφῶν ὁλοφυρμὸν ἐποι-
οῦντο, ἐς γὰρ τὸ λυπῆσον οὐκ ἐξικνοῦντο. ἔμενον δὲ κατὰ χώραν | 47, 45, 1
15 ἀκριβῶς ἀμφότεροι, καὶ οὐθ' ὑπαγωγαῖς οὔτε διώξεσιν οὐδέτεροι ἐχρή-
σαντο, ἀλλ' αὐτοῦ, ὥσπερ εἶχον, ἑτίτρωσκον ἑτιτράσκοντο, ἐφόνευον ἐφο-
V 22r νεύοντο μέχρι | πόρρω τῆς ἡμέρας. καὶ εἴ γε Βροῦτος μὲν κατὰ Ἀντώνιον, 47, 45, 2
20 Κάσσιος δὲ κατὰ Καίσαρα ἀντετέτακτο, | ἰσοπαλεῖς ἂν ἐγεγόνεσαν· νῦν
δὲ ὅ τε Βροῦτος τὴν τοῦ Καίσαρος ἀρρωστίαν ἐξεβιάσατο, καὶ ὁ Ἀντώ-
νιος τὸν Κάσσιον οὐδέν οἱ ὅμοιον τὰ πολέμια ὄντα ἐξενίκησεν· ἐπλεο- 47, 46, 3
νέκτησαν δὲ καὶ ἠλαττώθησαν ἀλλήλων τῷ τό τε τάφρευμα τὸ τοῦ
25 Καίσαρος τοῦ τε Ἀντω|νίου πᾶν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα ἁλῶναι. ὅτε 47, 41, 3
καὶ Καῖσαρ παραδόξως ἐσώθη, τῶν ἰατρῶν τινος πρὸ τῆς μάχης ὄναρ
αὐτῷ εἰπόντος, κελεῦον αὐτῷ ἐκχωρῆσαι τοῦ στρατοπέδου· καὶ τῷ 47, 46, 3
τὸν Κάσσιον ἐκ μὲν τῆς μάχης σωθῆναι, τοῦ τε ἑρύματος στερηθέντα |
30 ἄλλοσέ ποι διαφυγεῖν, ὑποτοπήσαντα δὲ καὶ τὸν Βροῦτον ἐσφάλθαι
καί τινας τῶν κεκρατηκότων πρὸς αὐτὸν ἐπιέναι, διαχρήσασθαι ἑαυ-
53 τόν. ὁ οὖν Βροῦτος | μετὰ ταῦτα καὶ τὸ ἐκείνου στράτευμα παρα- 47, 47, 2
λαβὼν μάχῃ μὲν ἐκ παρατάξεως οὐ διενοεῖτο αὖθις συνενεχθῆναι, 47, 47, 3
C 22v πολλὴν δὲ δὴ ἐλπίδα | ἀκινδύνως ἐν τῷ χρόνῳ κατεργάσασθαί σφας
5 ἔχων θορυβεῖν τε αὐ|τοὺς ἄλλως καὶ ταράττειν νύκτωρ ἐπειρᾶτο, καί
ποτε καὶ τὸν ποταμὸν παρατρέψας πολὺ τοῦ ἑρύματος αὐτῶν κατέ-
κλυσε. καὶ τὰ μὲν τοῦ Βρούτου ἐν τούτοις ἦν. ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ ὅ 47, 47, 4
τε Ἀντώνιος ἐσπάνιζον μὲν καὶ τροφῆς καὶ χρημάτων, ὅθεν οὐδὲ
10 τοῖς στρατιώταις τι ἀντὶ τῶν διαρπασθέντων ἔδωκαν· καὶ προσέτι
καὶ τὴν δύναμιν τὴν ναυτικὴν ἠττηθεῖσαν ὑπὸ τῆς τοῦ Βρούτου ἀπέ-
43 R. St. βαλον. διὸ καὶ *ἐν τοῖς ὅπλοις ἔτι μόνον τὰς ἐλπίδας οὐχ ὅτι τῆς 47, 47, 5
νίκης ἀλλὰ καὶ τῆς σωτηρίας ποιούμενοι, ὥρμηντο διακινδυνεῦσαι |
15 ἠναγκάσθη δὲ καὶ ὁ Βροῦτος μάχῃ κρατῆσαι τὰ ὅλα διὰ τὰς τῶν 47, 48, 2
στρατιωτῶν αὐτομολήσεις. καὶ αὐτῶν ἀντιπαρατεταγμένων ἤδη ἐστοὶ 47, 48, 4
δύο ἐπὲρ ἀμφοτέρων ὑπεριπτάμενοι ἀλλήλοις τε ἐμαχέσαντο καὶ ἐκεί-
20 νοις τὸ τέλος τοῦ πολέμου προέφηναν· ἠττήθη γὰρ | ὁ κατὰ τὸν
V 22r Βροῦτον. ἠττηθέντος οὖν καὶ τοῦ Βρούτου, καὶ ἄλλων ἄλλῃ | φευ- 47, 48, 5
γόντων, ἐπεδίωξαν μὲν οἱ κεκρατηκότες, οὔτε δὲ ἀπέκτειναν οὐθ'
εἶλόν τινα, ἀλλὰ προσεδρεύσαντες αὐτοῖς τὴν νύκτα ὡς ἑκάστοις οὐκ

52, 5 συνεπισπόμενόν Dind, συνεπισπώμενόν VC ἐγένοντο reduxi ex VC, ἐγένετο R. St. 20 ἐγεγόνεσαν restitui ex VC, ἐγεγόνεισαν R. St. 21 ὅ τε R. St., ὅτι VC 30 ἐσφάλθαι scripsi, ἐσφαγ V¹C¹, ἐσφαγῆναι V², ἐσφάχθαι C² **53**, 8 ἐσπάνιζον C, ἐσπάνιζε V.

Digitized by Google

Dind.

47, 49, 1 εἴασαν αὐθὶς σφας συστραφῆναι. ὁ οὖν | Βροῦτος ἀπογνοὺς μὲν τὴν **53**, 25
σωτηρίαν ἀπαξιώσας δὲ τὴν ἅλωσιν ἐς τὸν θάνατον αὐτὸς κατέφυγε
47, 49, 2 καὶ ἀναβοήσας τοῦτο δὴ τὸ Ἡράκλειον, "Ὦ τλῆμον ἀρετή, λόγος ἄρ'
ἦσθα ἄλλως, ἐγὼ δέ σε ὡς ἔργον ἤσκουν· σὺ δ' ἄρα ἐδούλευες
τύχῃ," παρεκάλεσέ τινα τῶν | συνόντων, ἵνα αὐτὸν ἀποκτείνῃ. καὶ 30
αὐτοῦ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα ταφῆς ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου ἔτυχεν, ἡ δὲ δὴ
κεφαλὴ ἐπέμφθη μὲν εἰς τὴν Ῥώμην, χειμῶνι δὲ | ἐν τῷ ἀπὸ τοῦ **54**
47, 49, 3 Δυρραχίου διάπλῳ περιπεσοῦσα εἰς τὴν θάλασσαν ἐρρίφη. τελευτή-
σαντος δὲ αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ Πορκία ἄνθρακα διάπυρον καταπιοῦσα
47, 49, 4 ἀπέθανε. τῶν δὲ συνόντων αὐτῷ ἐπιφανῶν ἀνδρῶν οἱ | μὲν πλείους 5
ἑαυτοὺς παραχρῆμα ἀπέκτειναν ἢ ἁλόντες ἐφθάρησαν, ὥσπερ καὶ ὁ
Φαώνιος ὁ τοῦ Κάτωνος ἐραστής, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς Σικελίαν πρὸς
48, 2, 4 τὸν | Σέξτον κατέφυγον. Καῖσαρ δὲ καὶ Ἀντώνιος, ὁ μὲν εἰς τὴν C 23r
48, 2, 2 Ἀσίαν ἐχώρησεν ἀργυρολογήσων αὐτήν, Καῖσαρ δὲ | εἰς τὴν Ῥώμην, 10
τὸν Λέπιδον, ἄν τι παρακινῇ, κωλύσων, καὶ τῷ Σέξτῳ προσπολεμή-
48, 4, 1 σων. κατὰ δὲ τὴν Ῥώμην ἡ Φολουία ἡ τοῦ τε Καίσαρος πενθερὰ
καὶ τοῦ Ἀντωνίου γυνὴ τὸν Λέπιδον ὑπὸ νωθείας παρ' οὐδὲν ἦγε
καὶ αὐτὴ τὰ πράγματα διεχείριζεν, ὥστε | μήτε τὴν βουλὴν μήτε τὸν 15
cf. 48, 4, 3 δῆμον ἄλλο τι παρὰ τὸ ἐκείνῃ δοκοῦν χρηματίζειν· συνῆν δὲ ταύτῃ
cf. 48, 5, 1. 2 καὶ Λούκιος ὁ τοῦ Ἀντωνίου ἀδελφός. ἐπελθόντος δὲ τοῦ Καίσαρος,
πρὸς βραχὺ μὲν ἡσύχασαν, ἔπειτα διηνέχθησαν, καὶ τελευτῶντες εἰς
48, 5, 3 πόλεμον ἐμφανῆ κατέστησαν. ὁ γὰρ Καῖσαρ τὴν χαλεπότητα τῆς 20
πενθερᾶς μὴ φέρων τὴν θυγατέρα* αὐτῆς, ὡς καὶ παρθένον ἔτι οὖ- 44 R. St.
48, 5, 4 σαν, ὃ καὶ ὅρκῳ ἐπιστώσατο, ἀπεπέμψατο. γενομένου δὲ τούτου,
οὐδὲν ἔτι φίλιον ἐποίουν· συνήρατο δὲ τοῖς περὶ Φολουίαν ἐς τὰ
μάλιστα τὸ ἐξ | ὑπογύου τῶν ἀνθρώπων | περὶ τὸν Καίσαρα μῖσος, 25 V 23v
48, 6, 3 ἐξ αἰτίας τῆσδε φυέν. πᾶσαν γὰρ κατ' ἀρχὰς τὴν Ἰταλίαν πλὴν εἴ
τις τῶν ἐστρατευμένων ἐν δωρεᾶς μέρει λαβὼν ἢ καὶ ἐκ τοῦ δημο-
σίου πριάμενος εἶχε, μετά τε τῆς δουλείας καὶ μετὰ τῆς ἄλλης κατα-
σκευῆς | τοὺς δεσπότας ὁ Καῖσαρ ἀφῃρεῖτο καὶ τοῖς στρατιώταις ἐδί- 30
δου. τῶν οὖν ἀποστερουμένων τῶν ἰδίων κτημάτων δεινῶς πρὸς
48, 8, 5 αὐτὸν ἀγανακτούντων, ὡς εἰκός, καὶ σχετλιαζόντων, διηρώτα σφᾶς **55**
"πόθεν οὖν τὰ γέρα τοῖς ἐστρατευμένοις ἀποδώσομεν"; ὥσπερ τινὸς
48, 7, 1; 6, 5 αὐτῷ πολεμεῖν ἢ καὶ τοσαῦτά τισιν ὑπισχνεῖσθαι κεκελευκότος. τοὺς
οὖν ἀδικουμένους παρὰ τοῦ | Καίσαρος ὅ τε Λούκιος καὶ ἡ Φολουία 5
48, 8, 4 προσεποιοῦντό τε καὶ συνίστων. ὅθεν ὁ Καῖσαρ καὶ ἄκων ὑποκατ-
48, 9, 1 ἔκλινε, καὶ οὐκέτ' ἀφῃρεῖτό τι. ἡ μὲν οὖν γερουσία διὰ ταῦτα καὶ
οἱ ἄλλοι πράως πως πρὸς αὐτὸν ἔσχον, οἱ δὲ στρατιῶται ἐδυσχέραι-
48, 9, 2 νον, καὶ | τῶν τε ἑκατοντάρχων καὶ τῶν ἄλλων τῶν θορυβεῖν αὐτοὺς 10
κωλυόντων συχνοὺς ἀπέκτειναν, αὐτόν τε ἐκεῖνον | παρ' ὀλίγον ἦλ- C 23v
θον ἀποχρήσασθαι, πᾶσαν αὐτάρκη πρόφασιν τῆς ὀργῆς ποιούμενοι.
48, 9, 3 καὶ οὐ πρότερόν γε ἐπαύσαντο χαλεπαίνοντες πρὶν τοῖς τε | συγγενέσι 15
σφῶν καὶ τοῖς τῶν ἐν ταῖς μάχαις πεσόντων πατράσι καὶ παισὶ τὴν
χώραν, ἣν τινες αὐτῶν εἶχον, ἀφεθῆναι. ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν τῶν
στρατιωτῶν ἐπιτηδειότερά οἱ αὐθις ἐγένετο, ὁ δὲ δῆμος κατ' αὐτὸ

54, 6 *καὶ* inserui ex V 24 *Φολουίαν* C, *φιλουίαν* V 29 *μετά τε* R. St., *μετὰ δὲ* VC **55**, 2 *τινὸς* C², *τισὶν* VC¹ 17 *ἣν* R. St., om. V, *οὓς* C.

Digitized by Google

Dind.
55, 20 δὴ τοῦτο πάλιν ἠγανάκτει. καὶ ἔς τε χεῖρας αὐτοὶ ἦλθον καὶ μάχαι 48, 9, 4
σφῶν συνεχεῖς ἐγίνοντο. διὰ ταῦτα οὖν φοβηθεὶς ὁ Καῖσαρ καταλ- 48, 10, 2
λαγῆναι τῇ Φολουίᾳ καὶ τῷ Λουκίῳ ἠθέλησεν. ἐπεὶ δὲ πολλοὺς
πολλάκις πέμπων οὐδὲν ἐπέραινεν, ἢ γὰρ Φολουία τοὺς βουλευτὰς 48, 10, 3
25 καὶ τοὺς ἱππέας ἔχουσα μετ᾽ αὐτῶν ἐβουλεύετο, καὶ τί ταῦτα θαυ- 48, 10, 4
μάσειέ τις, ὁπότε καὶ ξίφος παρεζώννυτο καὶ συνθήματα τοῖς στρα-
τιώταις ἐδίδου, ἐδημηγόρει τε ἐν αὐτοῖς πολλάκις; διὰ ταῦτα τοίνυν cf. 48, 11, 1
ὁ Καῖσαρ ἐπὶ τοὺς ἐστρατευμένους κατέφυγεν, οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ τῆς Xiph.
V24r 30 στρατείας ἤδη διὰ τὸ τὸν νενο|μισμένον | χρόνον ἐστρατεῦσθαι διαφει-
45 R.St. μένοι, τούτους οὖν πολλοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν ὑπάρ*χοντας παρεκά- 48, 12, 1
56 λει διαλλακτὰς γενέσθαι σφίσι τῶν πρὸς ἀλλήλους | διαφορῶν ἢ δικα-
στάς. καὶ δῆτα ἐς τὴν Ῥώμην ἐκεῖνοι πλήθει πολλῷ συνελθόντες,
ἔς τε τὸ Καπιτώλιον ἀθροισθέντες, τάς τε συνθήκας ἃς ὅ τε Ἀντω-
5 νιος καὶ ὁ Καῖσαρ ἐπεποίηντο ἀναγνωσθῆναί σφισιν ἐκέ|λευσαν, καὶ 48, 12, 2
τῷ μὲν Καίσαρι παρόντι, τοῖς δὲ ἑτέροις διὰ πρεσβείας καὶ ἐν ῥητῇ
τινι ἡμέρᾳ πρὸς τὴν δίκην ἀπαντῆσαι προσέταξαν. καὶ ὁ μὲν Καῖσαρ ἕτοι- 48, 12, 3
μος διαδικασθῆναι ἐγένετο· οἱ δ᾽ οὐκ ἦλθον φοβηθέντες ἢ καὶ ἀπαξιώ-
10 σαντες, διέσκωπτον γοῦν σφας,| ἄλλα τε καὶ βουλὴν καλίγαν ἀπὸ τῆς
τῶν στρατιωτικῶν ὑποδημάτων χρήσεως ἀποκαλοῦντες· τηνικαῦτα οὖν,
τοῦ μὲν Λουκίου καὶ τῆς Φολουίας ὡς καὶ ἀδικούντων κατεψηφίσαντο,
τὰ δὲ τοῦ Καίσαρος ἐπρέσβευσαν. καὶ ἐκ τούτου δὴ τοῦ πολέμου 48, 12, 4
15 ψηφισθέντος| χρημάτων ἐς τὸν πόλεμον δεόμενος τὰ ἀναθήματα, ὅσα
C 24r γε ἐξαργυρισθῆναι ἐδύνατο, | τά τε ἐν τῇ ἄλλῃ Ἰταλίᾳ τῇ ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ
αὐτῶν οὔσῃ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ ἀνακείμενα καθεῖλον. ὅ τε 48, 13, 1
οὖν Καῖσαρ παρεσκευάζετο, καὶ ἡ Φολουία καὶ ὁ Λούκιος τά τε|
20 πρόσφορα ἐπορίζοντο καὶ τὰς δυνάμεις συνεκρότουν· καὶ πολλὰ μὲν cf. 48, 13, 2 sqq.
ἀλλήλους ἐκάκωσαν, ἐνίκησε δ᾽ ὅμως ὁ Καῖσαρ, τήν τε πόλιν ἐν ᾗ
ὁ Λούκιος ἦν παρακαθίσας ὑπὸ λιμοῦ ἐξεπολιόρκησε, καὶ αὐτὸς μὲν 48, 14, 3
25 ἄλλοι τέ τινες ἄδειαν εὗροντο, τῶν δὲ βουλευτῶν καὶ| τῶν ἱππέων
οἱ πλείους ἐφθάρησαν· καὶ ἥ τε Φολουία πρὸς τὸν ἄνδρα μετὰ τῶν 48, 15, 2
τέκνων ἀπέδρα, ἥ τε Ἰουλία ἡ τῶν Ἀντωνίων μήτηρ εἰς Σικελίαν
πρῶτον πρὸς τὸν Σέξτον ἐλθοῦσα ἐντίμως ὑπ᾽ αὐτοῦ πρὸς τὸν υἱὸν
30 ἀπεστάλη. μετὰ τούτων τῶν τότε πρὸς| τὸν Ἀντώνιον ἐκχωρησάν- 48, 15, 3
των καὶ Κλαύδιος Τιβέριος Νέρων ἔφυγε. φρουρὰν γάρ τινα ἐν τῇ
Καμπανίᾳ εἶχε, καὶ ἐπειδὴ καθυπέρτερα τὰ τοῦ Καίσαρος ἐγένετο,|
V24v 57 ἀπῆρε σύν τε | τῇ γυναικὶ Λιβίᾳ Δρουσίλῃ καὶ σὺν τῷ υἱῷ Τιβερίῳ
Κλαυδίῳ [Τιβερίῳ] Νέρωνι, ὥστε καὶ τοῦτο ἐν τοῖς παραδοξοτάτοις 48, 15, 4
συμβῆναι· ἥ τε γὰρ Λιβία αὕτη ἡ τὸν Καίσαρα τότε φυγοῦσα μετὰ
5 ταῦτα αὐτῷ| ἐγήματο, καὶ ὁ Τιβέριος οὗτος ὁ σὺν τοῖς τοκεῦσι τότε
ἐκδρὰς τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν αὐτοῦ διεδέξατο. ταῦτα μὲν ὕστερον 48, 16, 1
46 R.St. ἐγένετο. Καῖσαρ δέ, ἐπεὶ ὑπό τε τοῦ λιμοῦ φθορὰ ἐν τῷ *ἄστει ἐγένετο 48, 18, 1
10 θαλαττοκρατοῦντος τοῦ Σέξτου, καὶ ὁ Σέξτος καὶ τῆς Ἰτα|λίας ἐπείρασε,
διαναυμαχῆσαι πρὸς αὐτὸν ἠβουλήθη. καὶ πρῶτον μὲν δερμάτινα 48, 18, 2

56, 12 Φολουίας V, φιλουίας C 16 γε Dind., τε VC post ἐδύνατο spat. 4/5 litt. V, spat. 12/13 litt. in versus fine C, nec quidquam deest τῇ ἐν H. St., τὰ ἐν VC 18 τῇ (post αὐτῇ) inserui ex VC **57**, 2 [Τιβερίῳ] exp. R. St.

Digitized by Google

Dind.

πλοῖα κατὰ τους ἐν τῷ ὠκεανῷ πλέοντας ἐκποιῆσαι ἐπεχείρησεν, 57
ἔνδοθε μὲν ῥάβδοις αὐτὰ κούφαις διαλαμβάνων, ἔξωθεν δὲ βοὸς δέρμα
48, 18, 3 ὠμὸν ἐς ἀσπίδος κυκλοτεροῦς τρόπον περιτείνων. ὡς δὲ γέλωτά τε
ὠφλίσκανε καὶ κινδυνεύσειν, εἰ πειραθείη τούτων, ἐπίστευσε, τῷ ναυ-
48, 18, 4; 20, 1 τικῷ τῷ κατασκευασθέντι ἐχρήσατο μέν, ἡττηθεὶς δὲ καταλλαγῆναί
οἱ ἐπεθύμησεν· οὐ μὴν ἔτυχεν αὐτοῦ πρὸς τὰς διαλλαγὰς ὁμογνώ-
cf. 48, 24, 2. 3 μονος. τοῦ δὲ Καίσαρος περὶ ταῦτα ὄντος, τοῦ τε Ἀντωνίου ἐκ
τῆς Ἀσίας εἰς Αἴγυπτον ἔρωτι τῆς Κλεοπάτρας ἀποχωρήσαντος, ὁ
48, 24, 4 sqq. Λαβιῆνος τοῦ | Μεγάλου Πομπηίου γεγονὼς ἱππάρχης, μᾶλλον δὲ C 24v
υἱὸς ἐκείνου ὁ Λαβιῆνος οὗτος ὑπῆρχεν ὁ εἰς τοὺς Πάρθους αὐτο-
μολήσας, ἔπειτα τοῖς ἐκείνου παισὶ συνηγωνισμένος κατὰ τοῦ Καί-
σαρος, ὡς δὲ καὶ ἐκεῖνοι ἐνικήθησαν, εἰς τοὺς Πάρθους καταφυγὼν
ἀνέπεισε τὸν Υρώδην τὸν βασιλέα τῶν Πάρθων ἐπιχειρῆσαι Ῥωμαίοις·
48, 25, 1 καὶ ἐκεῖνος τὸν παῖδα αὐτῷ τὸν Πάκορον δοὺς μετὰ δυνάμεως ἐξαπ-
48, 26, 1. 2 έστειλε, καὶ ἥ τε Συρία πᾶσα πλὴν τῆς Τύρου ὑπ' αὐτῶν ἐάλω
48, 26, 3 καὶ ἡ Παλαιστίνη ἐχειρώθη, Κιλικίαν τε καὶ τῆς Ἀσίας τὰς ἠπειρω-
48, 27, 1 τιδας πόλεις σχεδὸν ἁπάσας | ᾑρήκεσαν. Ἀντώνιος δὲ ἐπυνθάνετο μέν 58
που ταῦτα, ὑπὸ δὲ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς μέθης οὔτε τῶν συμμάχων
48, 27, 3 τι οὔτε τῶν πολεμίων ἐφρόντισεν· ὀψὲ δ' οὖν ποτε ἀναγκασθεὶς
ἐξαναστῆναι, καὶ ἰδὼν πάντα προ|κατειλημμένα ἐγκατέλιπεν αὐτούς,
48, 27, 4 πρόφασιν τὸν τοῦ | Σέξτου πόλεμον ποιησάμενος. διαβαλὼν δὲ ἐς V 25r
τὴν Ἑλλάδα, κἀνταῦθα τῇ τε μητρὶ καὶ τῇ γυναικὶ συμμίξας τόν τε
48, 27, 5 Καίσαρα πολέμιον ἐποιήσατο καὶ τῷ Σέξτῳ φιλίαν ἐσπείσατο. καὶ
48, 28, 1 μετὰ τοῦτο ἐς τὴν Ἰταλίαν περαιωθείς, καὶ Πουπλίῳ Σερουιλίῳ δύ-
νάμιν παρὰ τοῦ Καίσαρος ἄγοντι κατ' αὐτοῦ ἐξαίφνης προσπεσὼν
48, 28, 2 πολλοὺς μὲν ἔφθειρε, πολλοὺς δὲ καὶ παρεστήσατο. συνερρωγότος
48, 28, 3 οὖν τοῦ πολέμου, ἡ Φολουία τελευτᾷ, καὶ τά τε ὅπλα ἀμφότεροι
κατέθεντο καὶ συνηλλάγησαν, πρόφασιν τὸν θάνατον αὐτῆς πρὸς τὸ
παρ' ἀλλήλων δέος, ἅτε καὶ ἀντιπάλους καὶ τὰς δυνά*μεις καὶ τὰς 47 R. St.
48, 28, 4 ἐλπίδας ἔχοντες, ποιησάμενοι. κἀν τούτῳ Καῖσαρ μὲν Σαρδώ τε καὶ
Δαλματίαν τήν τ' Ἰβηρίαν καὶ τὴν Γαλατίαν, Ἀντώνιος δὲ πάντα
τἄλλα τὰ ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον, τά τε ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ Ἀσίᾳ τοῖς
Ῥωμαίοις ὄντα, ἀπέλαχε. τὰ γὰρ ἐν τῇ Λιβύῃ ἔθνη ὁ Λέπιδος καὶ
cf. 48, 30, 4 sqq. τὴν Σικελίαν ὁ Σέξτος εἶχεν. ὃς καὶ πολεμεῖν αὐτῷ τοῦ τε Ἀντω-
νίου καὶ τοῦ Καίσαρος παρασκευαζομένων ἔφθη πολλὰ πρὸς ἑαυτοῦ
τε καὶ κατ' ἐκείνων διαπραξάμενος· καὶ τέλος τοὺς τῆς Ῥώμης πάν-
τας ἐκπολεμώσας αὐτοῖς τοσοῦτον ἴσχυε κατὰ θάλατταν, καὶ μάλι-
48, 31, 1 στα Μηνᾶ τινι τῶν ἐξελευθέρων αὐτοῦ ὑπουργῷ χρώμενος. οἱ γὰρ
| ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὡς ἥ τε Σαρδὼ εἴχετο καὶ ἡ παραλία ἐπορθεῖτο, τῆς 30 C 25r
48, 31, 4 τε σιτοπομπίας ἐστέρηντο, καὶ ὁ λιμὸς δεινῶς αὐτοὺς ἐλύπει, παρε-
48, 31, 5 κάλουν σφᾶς εἰρηνῆσαι, καὶ πολλὰ ἐπὶ τούτῳ ἐβόων, ὡς δ' οὐδὲν |
48, 31, 6 ἐπέραινον, σπουδῇ ἐπ' αὐτοὺς ὡς καὶ ἀποκτενοῦντες ὥρμησαν. καὶ 59
ὁ μὲν Καῖσαρ, καίτοι τρωθέντων τῶν ἀμφ' αὐτὸν ὄντων, τήν τε

57, 12 ἔνδοθε V, ἔνδοθεν C 27 Ὑρώδην reduxi ex VC, Ὀρώδην R. St.
58, 19 Γαλατίαν R. St., σαλατίαν VC Ἀντώνιος R. St., ἀντωνίω VC
23 καὶ (post ὅς) reduxi ex VC, καίτοι R. St. πολεμεῖν C, πολεμίζειν V
31 δεινῶς αὐτοὺς reduxi ex VC, αὐτοὺς δεινῶς R. St. 32 εἰρηνῆσαι V, εἰρηνεῦσαι ex εἰρηνῆσαι C.

Digitized by Google

Dind.
59 ἐσθῆτα περιερρήξατο καὶ πρὸς ἱκετείαν αὐτῶν ἐτράπετο, ὁ δ' Ἀντώ-
νιος| βιαιότερον μὲν αὐτοῖς προσηνέχθη, ἠναγκάσθησαν δ' ὅμως τῷ
Σέξτῳ καὶ ἄκοντες ἐπικηρυκεύσασθαι. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον
Λούκιος Κορνήλιος Βάλβος ὑπάτευσεν, ἀνὴρ Γαδειρεύς· ἐμνήσθη δ' 48, 32, 2
αὐτοῦ ἡ ἱστορία, ὅτι καὶ πλούτῳ καὶ μεγαλονοίᾳ τοσοῦτον| τοὺς καθ'
ἑαυτὸν ἀνθρώπους ὑπερήνεγκεν ὥστε καὶ δωρεὰν τοῖς Ῥωμαίοις ἀνὰ
V 25r πέντε καὶ εἴκοσι | δραχμὰς τελευτῶν καταλιπεῖν. καὶ ὁ νόμος ὁ Φαλ- 48, 33, 5
κίδιος ὠνομασμένος πλείστην καὶ νῦν ἔτι ἰσχὺν ἐς τὰς τῶν κλήρων
διαδοχάς, ὥστε τινὰ τὸ τέταρτον τῆς καταλειφθείσης οὐσίας, ἄν γέ
πῃ βαρύνηται, λαμβάνοντα τὸ λοιπὸν ἀφεῖναι, ἔχων, ὑπὸ Πουπλίου
Φαλκιδίου δημαρχοῦντος ἐτέθη. οἱ δὲ περὶ τὸν Καίσαρα καὶ Ἀντώ-
νιον ἄλλα τε πολλὰ παρηνόμουν καὶ ἐς τὸ βουλευτήριον πλείστους 48, 34, 4
ὅσους οὐχ ὅτι ἄλλως ἀναξίους,| ἀλλὰ καὶ δούλους ἀνέγραψαν. Μά-
ξιμον γοῦν τινα ταμιεύσειν μέλλοντα ἐγνώρισέ τε ὁ δεσπότης καὶ
ἀπήγαγεν. ἕτερος δέ τις ἐν τοῖς στρατευομένοις φωραθεὶς κατὰ τῶν
τοῦ Καπιτωλίου κρημνῶν ἐώσθη, προελευθερωθεὶς ἵνα ἀξίωμα ἡ
τιμωρία αὐτοῦ λάβῃ.| τῷ δὲ δὴ Σέξτῳ εἰς λόγους ἦλθον, καὶ συν- 48, 36, 1.
48 R.St. θήκας πρὸς αὐτὸν ἐποιήσαντο. γενομένης *δὲ τῆς εἰρήνης αὐτοῖς,
τοσοῦτον οἱ παρόντες ὑφ' ἡδονῆς ἐξέκραγον, ἅτε καὶ τῷ πολέμῳ 48, 37, 2
κακοπαθοῦντες καὶ τῆς εἰρήνης ἰσχυρῶς ἐπιθυμοῦντες, ὡς καὶ τὶ
ὄρη συνηχῆσαι,| κἀκ τούτου καὶ φρίκην σφίσι καὶ ἔκπληξιν μεγάλην
ἐγγενέσθαι. οὐκ ἀνέμενον γοῦν οἱ τοῦ Σέξτου τῇ γῇ αὐτῇ προσελ- 48, 37, 3
60 θεῖν (ἦσαν γὰρ ἐν τοῖς πλοίοις), ἀλλ'|ἐξεπήδων ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ
C 25r οἱ ἕτεροι ἐς αὐτὸν | τὸν βυθὸν ἐπεισέβαινον. κἀν τούτῳ ἠσπάζοντό
τε ἀλλήλους ἅμα νηχόμενοι καὶ περιέβαλλον κολυμβῶντες. μετὰ δὲ 48, 38, 1
ταῦτα ἀνθειστίων ἀλλήλους, πρότερος| μὲν ὁ Σέξτος ἐν τῇ νηί, ἔπειτα
δὲ ὁ Καῖσαρ, ὅ τε Ἀντώνιος ἐν τῇ ἠπείρῳ. δυνηθεὶς δ' ἂν ὁ Σέξτος 48, 38, 2
καὶ ἀμφοτέρους ἐν τῷ σκάφει σὺν ὀλίγοις παρόντας, ὥσπερ που καὶ
Μηνᾶς αὐτῷ συνεβούλευε, φονεῦσαι, οὐκ ἠθέλησε. πρὸς δὲ τὸν Ἀν-
τώνιον, ἐπειδὴ τὴν| οἰκίαν αὐτοῦ τὴν πατρῴαν τὴν ἐν ταῖς Καρίναις
κατεῖχε (τόπος δέ τις τῆς Ῥώμης αἱ Καρῖναι), τρόπον τινὰ ἥδιστον
ἀπέσκωψε· ταῖς γὰρ τροπίσι ταῖς τῶν νεῶν τῆς αὐτῆς ὀνομασίας 48, 38, 3
οὔσης, ἐν ταῖς Καρίναις αὐτοὺς ἐστιᾶν ἔφη. τὴν δὲ θυγατέρα Μάρκῳ
Μαρι|κέλλῳ τῷ τοῦ Καίσαρος ἀδελφῷ ἐνεγγύησεν. οὗτος μὲν οὖν ὁ 48, 39, 1
πόλεμος ἀνεβέβλητο. Ἀντώνιος δὲ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας
V 26r ἐπανελθὼν ἄλλα τε πολλὰ ἔξω τῶν πατρίων ἐξεδιητήθη, τάς τε | 48, 39, 2
πόλεις ἅμα κακῶν καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἀποπιμπλάς, καὶ Διόνυσον|
αὐτὸν ὀνομάζεσθαι ἠξίου. ἐπειδή τε οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τοῦτο τὴν
Ἀθηνᾶν αὐτῷ κατηγγύησαν, δέχεσθαί τε τὸν γάμον ἔφη καὶ προῖκα
μυριάδας ἑκατὸν παρ' αὐτῶν ἐξέπραξεν. αὐτὸς μὲν οὖν περὶ ταῦτα
εἶχε, τὸν δὲ δὴ Οὐεντίδιον τὸν Ποὔπλιον ἐς τὴν|Ἀσίαν προὔπεμψε.
καὶ ὃς τούς τε Πάρθους ἐν ὀχυρῷ χωρίῳ ἐστρατοπεδευμένους, ἐπιθε- cf. 48, 40 1 sqq.

59, 8 *Γαδειρεύς* C, *γαδηρεύς* V 13 *νῦν* om. V 14 *τινα* V, *τινὰς* C
60, 3 *περιέβαλλον* V, *περιέβαλον* C 5 *ὁ* (ante *Καῖσαρ*) om. C 15 *τοῦ* inserui ex VC *ἀδελφῷ* reduxi VC, *ἀδελφιδῷ* R. St. *ἐνεγγύησεν* dedi ex VC, *ἐγγύησεν* R. St, *ἠγγύησεν* Dind. 20 *αὐτὸν* R. St., *αὐτον* VC *ἐπειδή τε* scripsi ex V, *ἐπειδὴ δὲ* C, *ἐπειδὴ καὶ* R. St. 26 *ἐστρατοπεδευμένους* R. St., *ἐστρατοπεδευμένω* V, *ἐστρατοπαιδευμένω* C.

Digitized by Google

Dind.

μένους αὐτῷ παρὰ γνώμην τοῦ Λαβιήνου διὰ τὰ πρώην εὐημερήματα, **60**
κατὰ κράτος ἐτρέψατο καὶ τῆς Συρίας ἐξήλασεν, αὐτόν τε τὸν Λαβιῆ-
cf. 48, 42, 4 νον ἐχειρώσατο. καὶ ἐπὶ τούτῳ θριαμβον ἐν τῇ Ῥώμῃ μετὰ ταῦτα 30
καταγαγὼν ἄλλα τε τοῖς ἀναλώμασιν ἐλαμπρύνατο, καὶ τὸ βασίλειον
48, 42, 5 κατακαυθὲν ἀνοικοδομήσας εἰκόσιν ἂς παρὰ τοῦ Καί|σαρος ὡς καὶ **61**
ἀποδώσων ᾐτήσατο κατεκόσμησε. καὶ αὐτὰς ἀπαιτηθεὶς ὕστερον οὐκ
48, 42, 6 ἀπέδωκεν, εὐτραπελίᾳ χρησάμενος· ὡς γὰρ οὐκ ἔχων ἱκανοὺς ὑπη-
ρέτας* "πέμψον τινας" ἔφη "καὶ ἄρον αὐτάς", καὶ οὕτως| ἐκεῖνος 5 49 R. St.
48, 43, 6 ὀκνήσας τὴν ἱεροσυλίαν ἀνακεῖσθαί σφας εἴασε. ταῦτά τε οὖν ἐγέ-
48, 44, 1 νετο καὶ ὁ Καῖσαρ τὴν Λιβίαν | ἔγημε, πάλαι αὐτῆς ἐρῶν. ἦν δὲ C 26r
γυνὴ τοῦ Νέρωνος, μεθ' οὗ συνδιέφυγεν, ὥσπερ εἴρηται· καὶ ἐκύει
48, 44, 3 γε ἐξ αὐτοῦ μῆνα ἕκτον. ἐξέδωκε δὲ αὐτὴν| αὐτὸς ὁ ἀνὴρ ὥσπερ 10
τις πατήρ. καί τι καὶ τοιοῦτον ἐν τῇ ἑστιάσει σφῶν συνηνέχθη·
παιδίον τι τῶν ψιθύρων, οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ ὡς πλήθει ἀθύρου-
σαι τρέφουσιν, ἰδὸν χωρὶς μὲν τὴν Λιβίαν μετὰ τοῦ Καίσαρος χωρὶς
δὲ τὸν Νέρωνα μεθ' ἑτέρου τινὸς κα|τακείμενον, προσῆλθεν αὐτῇ 15
καὶ ἔφη "τί ποιεῖς ἐνταῦθα, κυρία; ὁ γὰρ ἀνήρ σου" δείξας αὐτόν
48, 44, 4 "ἐκεῖ κατάκειται". συνοικοῦσα δὲ ἤδη τῷ Καίσαρι τίκτει Κλαύδιον
Δροῦσον Νέρωνα. καὶ αὐτὸν ὁ Καῖσαρ ἀνείλετο καὶ τῷ πατρὶ ἔπεμψε.
48, 44, 5 καὶ ἐκεῖνος τελευ|τῶν οὐ πολλῷ ὕστερον ἐπίτροπον καὶ τούτῳ καὶ 20
τῷ Τιβερίῳ αὐτὸν τὸν Καίσαρα κατέλιπεν. ὁ δ' οὖν ὅμιλος ἄλλα
τε ἐπὶ τούτῳ πολλὰ διεθρύλλει καὶ τοῖς εὐτυχοῦσι τρίμηνα παιδία
48, 45, 7 γεννᾶσθαι ἔλεγεν, ὥστε καὶ ἐς παροιμίαν τὸ ἔπος χωρῆσαι. | τὸν δὲ V 26v
Μηνᾶν αὐ|τομολήσαντα πρὸς αὐτὸν ὁ Καῖσαρ οὔτε ἐξέδωκε τῷ Σέξτῳ 25
ἐξαιτηθέντα καὶ προσέτι καὶ διὰ τιμῆς ἦγε, καὶ ἐς τὸ τῶν ἱππέων
48, 45, 8 τέλος ἐσέγραψε δακτυλίοις τε χρυσοῖς ἐκόσμησε. τὸ δὲ δὴ τῶν δακτυ-
λίων τοιόνδε ἐστίν. οὐδενὶ τῶν πάλαι Ῥωμαίων δακτυλίοις χρυ|σοῖς, 30
48, 45, 9 πλὴν τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν ἱππέων, χρῆσθαι ἐξῆν· καὶ διὰ τοῦτο
cf. 48, 46, 1 τοῖς ἐξελευθέροις παρὰ μόνου δίδοται τοῦ τὸ κράτος ἔχοντος, ὁ δὲ
δὴ Σέξτος διά | τε τοῦτο καὶ ὅτι πολλὰ αὐτῷ τῶν ὁμολογηθέντων **62**
οὐκ ἐγίνετο, ἀντεγκαλοῦντος ἅμα αὐτῷ καὶ τοῦ Καίσαρος παράβασιν
48, 46, 2 ἐν ἐνίοις τῶν συνθηκῶν ἔλυσε τὴν εἰρήνην. καὶ ὁ Καῖσαρ τόν τε
Λέπιδον καὶ τὸν Ἀν|τώνιον εἰς τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον μετεπέμψατο· 5
cf. 48, 46, 4 οἱ δὲ οὐκ εὐθὺς ὑπήκουσαν· ὅθεν ὁ Καῖσαρ μόνος ἐπολέμει τῷ
cf. 48, 47, 2 Σέξτῳ, καὶ τήν γε πρώτην κακῶς ἔπραξεν· ἔν τε γὰρ ναυμαχίαις
τισὶ σφαλεὶς ἔτυχε, καὶ ὑπὸ χειμώνων σφοδρῶν τὰ πολλὰ τῶν πλοίων
48, 48, 5. 6 ἀπέ|βαλε. τοῦ δὲ Σέξτου τοῖς προτερήμασιν ἐπηρμένου, καὶ τὴν 10
Ἰταλίαν φέροντός τε καὶ ἄγοντος, υἱόν τε τοῦ Ποσειδῶνος ἑαυτὸν
48, 49, 1 | ὀνομάζοντος, πλοῖα ὁ Καῖσαρ κατὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν *Ἰταλίαν C 26v 50 R. St.
ἐναυπηγεῖτο, καὶ ἐρέτας συνέλεγεν ὁπλίτας τε κατελέγετο,| καὶ χρή- 15
48, 49, 2 ματα ἠθροιζε. καὶ δύο ἐνιαυτοὺς ἔς τε τὴν ναυπηγίαν ἔς τε τὴν
τῶν χρημάτων ἄθροισιν καὶ ἐς τὴν τῶν ἐρετῶν ἄσκησιν κατανάλωσεν,
αὐτὸς μὲν ἐφορῶν καὶ διατάττων ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν τῇ
Ἰταλίᾳ καὶ Ἰαλατίᾳ, Μάρκῳ δὲ Οὐιψανίῳ Ἀγρίπ|πᾳ τὴν τοῦ ναυτικοῦ 20

60, 29 inter *ἐχειρώσατο* et *καὶ* lacunam statuit H. St., mihi Xiphilinus errasse videtur **61**, 4 *αὐτάς* R. St., *αὐτούς* VC **62**, 2 *ἐγίνετο* reduxi ex VC, *ἐγένετο* R. St. 13 *ὡς* repetitum in V.

Digitized by Google

Dind.
62 παρασκευὴν ἐγχειρίσας. τοὺς γὰρ Γαλάτας αὐτὸν προσπολεμούμενον, 48, 49, 3
ὕστερον καὶ τὸν Ῥῆνον δεύτερος δὴ Ῥωμαίων ἐπὶ πολέμῳ διέβη, μετε-
πέμψατο, καὶ τῇ τε δόσει τῶν νικητηρίων ἐτίμησε καὶ ἐκπονῆσαί τε
καὶ ἐξασκῆσαι τὸ ναυτικὸν ἐκέλευσε. καὶ ὃς (ὑπάτευε δὲ μετὰ Λου- 48, 49, 4
κίου Γάλλου) τὰ μὲν ἐπινίκια οὐκ ἔπεμψεν, αἰσχρὸν εἶναι νομίσας
τοῦ Καίσαρος κακῶς πεπραγότος γαυρωθῆναι, τὸ δὲ δὴ ναυτικὸν
πάνυ προθύμως ἐξειργάσατο. ἀλιμένων δὲ τῶν ταύτῃ χωρίων ὄντων,
ἔργον μεγαλοπρεπὲς ἐξεπόνησεν. ἐν γὰρ τῇ Κύμῃ τῇ Καμπανίδι | 48, 50, 1
V 27r χωρίον τι μεταξὺ Μισηνοῦ καὶ Πουτεόλων μηνοειδές ἐστιν· ὄρεσί τε
63 γὰρ μικροῖς καὶ ψιλοῖς, πλὴν βραχέων | περιείληπται, καὶ θάλασσαν
τριπλῆν κολπώδη ἔχει. ταύτην ὁ Ἀγρίππας συντρήσας λιμένας ναυ- 48, 50, 3
λοχωτάτους ἀπέδειξεν. ἃ δὲ ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ἀξιαφήγητα ἐθεασά- 48, 50, 4
μην, φράσω. τὰ ὄρη ταῦτα πρὸς ταῖς | ἔνδον θαλάσσαις ὄντα πηγὰς 48, 51, 1
πυρός τε ἅμα πολλοῦ καὶ ὕδατος συμμιγεῖς ἔχει, καὶ αὐτὸ μὲν καθ'
ἑαυτὸ ἑκάτερον οὐδαμοῦ εὑρίσκεται, οὔτε γὰρ πῦρ αὐτὸ οὔθ' ὕδωρ
ψυχρὸν αὐτὸ φαίνεται, ἐκ δὲ δὴ τῆς ὁμιλίας σφῶν τό τε ὕδωρ θερ-
μαίνεται καὶ τὸ πῦρ ὑγραίνεται· καὶ ἐκεῖνο μὲν πρὸς τὴν θάλασσαν 48, 51, 2
διὰ τῶν προπόδων εἰς τὰς δεξαμενὰς χωρεῖ, τὴν δ' ἀτμίδα αὐτοῦ
ἔς τε οἰκήματα μετέωρα διὰ σωλήνων ἀνάγουσι, κἀνταῦθα αὐτῇ πυ-
ριῶνται. ὅσα γὰρ ἂν ἐπὶ πλεῖον ἀπό τε τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τοῦ ὕδατος
ἀναδράμῃ, ξηρότερα γίνεται. κατασκευαί τε οὖν περὶ ἀμφότερα πολυ-
C 27r τελεῖς ἤσκηνται, καὶ ἔστιν | ἔς τε βίου διαγωγὴν καὶ ἐς ἄκεσιν ἐπιτή- 48, 51, 3
δεια. ταῦτά τε οὖν τὸ ὄρος ἐκεῖνο καὶ προσέτι καὶ γῆς φύσιν τοι-
άνδε παρέχεται. τοῦ πυρὸς τὸ μὲν καίειν οὐκ ἔχοντος, ὑπὸ γὰρ
τῆς τοῦ ὕδατος συνουσίας πᾶν τὸ φλογῶδες αὐτοῦ σβέννυται, δια-
51 R.St. κρίνειν δὲ δὴ καὶ διατηκειν τὰ προστυχόντα οἱ καὶ ὡς δυνα*μένου,
συμβαίνει τῆς γῆς τὸ μὲν λιπαρὸν ἐκτήκεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, τὸ δὲ τραχὺ
καὶ ὀστῶδες ὡς εἰπεῖν ὑπολείπεσθαι. σηραγγώδεις τε οὖν οἱ ὄγκοι 48, 51, 4
ἐξ ἀνάγκης γίνονται, καὶ αὐχμῷ μὲν δοθέντες ἐς κόνιν διαλύονται,
ὕδατι δὲ σὺν κονίᾳ φυραθέντες συνίστανται, καὶ ἐφ' ὅσον γ' ἂν ἐν
τῷ ὑγρῷ ὦσι, πήγνυνταί τε καὶ τεφροῦνται. αἴτιον δὲ ὅτι τὸ μὲν
κραῦρον αὐτῶν ὑπὸ μὲν τοῦ πυρὸς ὁμοφυοῦς οἱ ὄντος ἐπιτείνεταί
τε καὶ θραύεται, τῇ δὲ δὴ συμμίξει τῆς νοτίδος ἀναψύχεται, κἀκ
64 τούτου εἴσω διὰ παντὸς συμπιληθὲν ἄλυτον γίνεται. τοιαῦται μὲν 48, 51, 5
αἱ Βαΐαι εἰσι, καὶ ἐς αὐτὰς τότε ὁ Ἀγρίππας ἐπειδὴ τάχιστα τούς τε
εἴσπλους ἐξεποίησε, τάς τε ναῦς καὶ τοὺς ἐρέτας ἠθροισεν. ἐς δὲ 48, 52, 1
τὴν Ῥώμην σημεῖα ἄλλα τε συχνὰ ἐξηγγέλθη, καὶ ὅτι δελφῖνες πολλοὶ
V 27v περὶ τὴν Ἀσπίδα τὴν τῆς Ἀφρικῆς πόλιν ἐμαχέσαντό τε ἀλλήλοις
καὶ διεφθάρησαν. καί τι καὶ αὐτοῦ πρὸς τῷ ἄστει αἷμα ἐκ τοῦ οὐ- 48, 52, 2
ρανοῦ ὑὲν ὄρνιθες διεφόρησαν. τὸ δὲ τῇ Λιβίᾳ συμβὰν καὶ σφόδρα 48, 52, 3
αὐτῇ καθ' ἡδονὴν ἐγένετο. λευκὴν γὰρ ὄρνιθα, κλωνίον δάφνης
ἐγκάρπου φέρουσαν, ἀετὸς ἐς τὸν κόλπον αὐτῆς ἐνέβαλε. καὶ ἐδόκει

62, 30 *Καμπανίδι* V, *παμπανίδι* C **63**, 2 *συντρήσας* H. St., *συντηρήσας* VC 16 *ἀμφότερα* VC², *ἀμφότερα γίνεται* C¹ *ἔστιν* R. St., *εἰσὶν* VC 17 *ἄκεσιν* Dind., *ἄσκησιν* VC 28 *τεφροῦνται* reduxi ex VC, *πετροῦνται* R. St. 30 *οἱ* Dind, *οἷον* VC 31 *δὴ* inserui ex V, om. C 32 *ἄλυτον* C, *ἄλλυτον* V **64**, 2 *τε* inserui ex VC 3 *ἐς δὲ* dedi ex VC, *ἔς τε* R. St.

Digitized by Google

Dind.

γὰρ οὐ μικρὸν τὸ σημεῖον εἶναι, τήν τε ὄρνιθα δι' ἐπιμελείας ἦγε 64
48, 52, 4 καὶ τὴν δάφνην ἐφύτευσεν, ὥστε καὶ τοῖς τὰ ἐπινίκια πέμπουσιν ἐπὶ
πλεῖστον ἐξαρκέσαι, ἥ τε Λιβία ἐγκολπώσασθαι καὶ τὴν τοῦ Καίσα- 15
48, 54, 1 ρος ἰσχὺν καὶ ἐν πᾶσιν αὐτοῦ κρατήσειν ἔμελλε. καὶ τῷ αὐτῷ τούτῳ
χρόνῳ καὶ ὁ Ἀντώνιος ἦλθε μὲν εἰς τὴν Ἰταλίαν αὖθις ἐκ τῆς Συ-
ρίας, πρόφασιν ὡς καὶ τοῦ Σεξτείου πολέμου διὰ τὰς τοῦ Καίσαρος
cf. 48, 54, 3 συμφορὰς μεθέξων· εἰς διαφορὰν δὲ ἐλθὼν τῷ Καίσαρι, καὶ μικροῦ 20
48, 54, 3 πολεμῆσαι αὐτῷ δεήσας, συνηλλάγη αὖθις διὰ τῆς Ὀκταουίας αὐτῷ,
48, 54, 2 ἣν ἀδελφὴν τοῦ Καίσαρος οὖσαν ἐγεγαμήκει. ἐπὶ ταῖς προτέραις C 27r
διαλλαγαῖς Ἀντώνιος μὲν ἐκείνῳ ναῦς ἔδωκεν, αὐτὸς δὲ παρ' ἐκεί-
νου στρατιώτας ἀντέλαβεν, ὡς καὶ ἐπὶ τοὺς Πάρθους χρησόμενος. 25
48, 54, 5 ταῦτα δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐπλάσσοντο· οὐ γάρ που καὶ κατ' εὔνοιαν
ἐποίουν ταῦτα, ἀλλὰ ἐς τὴν χρείαν τῶν παρόντων σφίσι πραγμάτων
ὑπεκρίνοντο. ἀμέλει καὶ τὴν Ὀκταουίαν εὐθὺς ἐκ τῆς Κερκύρας ὁ
49, 1, 1 Ἀντώνιος ἐς τὴν Ἰταλίαν ἀπέπεμψε. Καῖσαρ δέ, ἐπεὶ καὶ τὸ ναυτι- 30
cf. 49, 1, 6 κὸν παρεσκεύαστο, εἰς τὴν Σικελίαν ἐπεραιώθη, καὶ τῷ Ἀγρίππᾳ 52R.St.
ναυμαχεῖν ἐπιτρέψας, αὐτὸς | ἐκ τῆς ἠπείρου τὸν στρατὸν ἔχων ἔβλεπε 65
49, 2, 1 τὰ γινόμενα. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σέξτος Δημοχάρει τινὶ τὰς ναῦς
παραδοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐθεᾶτο τὴν μάχην. συμβαλόντων δὲ ἀλλήλοις
49, 3, 3 τοῦ τε Ἀγρίππου καὶ τοῦ Δημοχάρους, καὶ τοῦ ἀγῶνος ἐπὶ πολὺν 5
49, 4, 1 χρόνον ἰσορρόπου γεγενημένου, ὀψέ ποτε καὶ πρὸς νύκτα ἤδη οἱ
cf. 49, 2, 8 τοῦ Καίσαρος ἐκράτησαν (ἐγένετο δὲ ἡ μάχη ἐν Μύλαις τῆς Σικελίας)
49, 4, 1 οὐ μέντοι καὶ ἐπεδίωξάν τινα, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ καὶ τὸ εἰκὸς συμ-
49, 1, 2 βάλλεται, ὅτι μήτε καταλαβεῖν αὐτοὺς ἐδύναντο διὰ τὸ ὑπερπαχῆ τε 10
49, 4, 1 καὶ ὑπερμεγέθη τὰ πλοῖά σφισιν | εἶναι, καὶ ἐς τὴν γῆν βράχη ἔχου-
σαν, ὧν ἄπειροι ἦσαν, ἐφοβήθησαν ἐξοκεῖλαι· ὡς δέ τινες λέγουσιν, V 28r
ὁ Ἀγρίππας ἅτε καὶ ὑπὲρ τοῦ Καίσαρος, οὐχ ὑπὲρ ἑαυτοῦ μαχόμε-
49, 4, 2 νος, ἐξαρκεῖν οἱ τὸ τρέψαι τοὺς ἀντιπάλους ἡγεῖτο. καὶ γὰρ εἰώ- 15
θει λέγειν πρὸς τοὺς πάνυ ἑταίρους ὅτι οἱ πλείους τῶν ἐν ταῖς δυνα-
στείαις ὄντων οὐδένα ἐθέλουσι κρείττω σφῶν εἶναι, ἀλλὰ τὰ μὲν
πλείω, ὅσα γε καὶ πρόχειρον τὴν νίκην ἔχει, αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν ποι- 20
49, 4, 3 οῦνται, τὰ δὲ δὴ χείρω καὶ ἀτοπώτερα ἄλλοις προστάσσουσιν. κἄν
ἄρα ποτὲ τῶν ἀμεινόνων τι ἀναγκασθῶσί σφισιν ἐπιτρέψαι, βαρύ-
νονταί τε καὶ ἄχθονται τῇ εὐδοξίᾳ αὐτῶν· ἡττᾶσθαι μὲν γάρ σφας
καὶ κακῶς πράττειν οὐκ εὔχονται, οὐ μέντοι καὶ παντελῶς τι κατα- 25
49, 4, 4 πράξαντας τὴν δόξαν αὐτοὺς λαβεῖν αἱροῦνται. δεῖν οὖν πα-
ρῄνει τὸν ἄνδρα τὸν σωθησόμενον τῆς μὲν δυσχερείας αὐτοὺς καὶ
τῶν πραγμάτων ἀπαλλάττειν, τὴν δὲ δὴ κατόρθωσίν σφων ἐκείνοις
49, 5, 1 φυλάττειν. | ταῦτα μὲν ὁ Ἀγρίππας καὶ ἔλεγε, καὶ ἐποίει. ἐν ᾧ δὲ ἡ 30 C 28r
ναυμαχία ἐγίνετο, ὁ Καῖσαρ ὡς τάχιστα τόν τε Σέξτον ἐκ τῆς Με-
σήνης ἀπεληλυθότα καὶ τὸν πορθμὸν ἔρημον φυλακῆς ὄντα | ᾔσθετο, 66
τὸ μὲν καινὸν τοῦ πολέμου οὐ παρέλιπεν, ἀλλ' εὐθὺς ἐπιβὰς τῶν
Ἀντωνείων νεῶν ἐς τὴν Μεσήνην ἀφίκετο, οὐ μὴν καὶ ἐν τύχῃ

64, 18 καὶ inserui ex V 65, 12 ἐφοβήθησαν ex ἐφ ἡθησαν C, ἐφωρμίσθησαν V 27 αὐτοὺς R. St., αὐτὸν VC 30 ναυμαχία V, συμμαχία C ὁ restitui ex VC, καὶ ὁ R. St. 66, 1 ᾔσθετο C², ἤσθετο VC¹ τὸ μὲν καινὸν restitui ex VC, τὸν μὲν καιρὸν R. St., cf. ad 49, 5, 1.

Digitized by Google

Dind.
66, 5 αὐτῷ ἐχρήσατο. ὁ γὰρ Σέξτος σπουδῇ ὑποστρέψας ταῖς τε ναυ|σὶν 49, 5, 2
αὐτῷ καὶ τοῖς ὁπλίταις κατὰ γῆν προσέμιξε. καὶ ὁ Καῖσαρ ὡς καὶ 49, 5, 3
προηττημένων αὐτῶν καταφρονήσας, καὶ συμβαλών, τοῦ τε ναυτικοῦ
τὸ πλέον ἀπέβαλε καὶ αὐτος ὀλίγου προσδιεφθάρη. οὔκουν οὐδ' 49, 5, 4
53 R.St. 10 ἠδυνήθη πρὸς *τοὺς ἑαυτοῦ τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ| ὄντας διαφυγεῖν,
ἀλλ' ἀγαπητῶς ἐς τὴν ἤπειρον ἀπεσώθη. καὶ αὐτὸς μὲν ἐν ἀσφαλεῖ
ἦν, ὁρῶν δὲ τὸ στράτευμα ἐν τῇ νήσῳ ἀπειλημμένον δεινῶς ἦχ-
θετο. καὶ οὐ πρότερον ἀνεθάρρησε πρὶν ἰχθύν τινα ἐκ τῆς θα- 49, 5, 5
15 λάσσης αὐτόματον ἀναθορόντα πρὸς τοὺς πόδας| αὐτοῦ προσπε-
σεῖν, καὶ τοὺς μάντεις αὐτῷ εἰπεῖν ὅτι δουλώσεται αὐτήν. ὁ δὲ 49, 6, 1
Κορνιφίκιος (οὗτος γὰρ ἦρχεν αὐτῷ τοῦ ἐν Σικελίᾳ στρατοῦ) ἐκιν-
V 28r δύνευσε μὲν κατὰ χώραν μένων ὑπὸ λιμοῦ | ἐκπολιορκηθῆναι· προ- cf. 49, 6, 2 sq.
20 χωρήσας δὲ καὶ πανωλεθρίᾳ δεήσας, τῶν ἐναντίων| ἐπικειμένων καὶ
βαλόντων πόρρωθεν, ἐν δὲ τοῖς ἐπικαίροις τῶν τόπων καὶ ἐπιτιθε-
μένων σφίσι, διαφθαρῆναι, ὅμως τοῦ Ἀγρίππου περαιωθέντος εἰς cf. 49, 7, 4. 5
Σικελίαν, καὶ τὰς Μύλας κατειληφότος, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς ἐκεῖνον
25 ἐκ τῆς διώξεως ὑποστρέψαντος, παρα|δόξως ἐσώθη. καὶ τοσοῦτον ὁ 49, 7, 6
Κορνιφίκιος ἐπὶ τῇ τῶν στρατιωτῶν σωτηρίᾳ ἐφρόνει, ὥστε καὶ ἐν
τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ ἐλέφαντος, ὁσάκις ἔξω τῆς οἰκίας ἐδείπνει, ἀνακομί-
ζεσθαι. τότε μὲν οὕτως ὁ Καῖσαρ ἡττηθεὶς τῆς Σικελίας ἐξέπεσε. Xiph.
30 μετὰ δὲ ταῦτα προσγινομένου| αὐτῷ καὶ τοῦ Λεπίδου, περαιωθεὶς εἰς cf. 49, 8, 1 sq.
αὐτὴν καὶ συνάψας μάχας οὐ δι' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ Ἀγρίππου
67 τῷ Σέξτῳ κατὰ θάλατταν κατὰ κράτος ἐνίκησε. | καὶ ὁ μὲν Σέξτος
C 28r ἀπογνοὺς τῆς Σικελίας, καὶ διαπεφευγὼς | εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπὸ τοῦ cf. 49, 17, 4—18, 5
Ἀντωνίου πέμψαντος ἐπ' αὐτὸν ὡς νεώτερα πράσσοντα ἀνῃρέθη.
5 ὑπὸ μέντοι τοῦ Καίσαρος οὐ παραχρῆμα, οὔτε μὴν ὕστερον ἐδιώχθη
στασιάσαντος πρὸς τὸν Λέπιδον. ὁ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ἴσου πάντα 49, 8, 3
αὐτῷ διοικεῖν, ὡς καὶ συνάρχων, ἠξίου· ὁ δὲ Καῖσαρ εἰς πάντα
αὐτῷ ὡς ὑποστρατήγῳ ἐχρῆτο, καὶ διὰ τοῦτο τότε μὲν κοινολογη-
10 θέντος πρὸς τὸν Σέξτον δι' ἀπορρήτων ὑποτοπήσας| οὐκ ἤλεγξεν, 49, 8, 4
ἵνα μὴ ἐκ τοῦ φανεροῦ αὐτὸν πολεμώσηται. συνάψας δὲ θᾶττον ἢ
ἐβούλετο, πρίν τι καὶ φανερῶς νεωτερίσαι τὸν Λέπιδον, μάχην τῷ
Σέξτῳ, καὶ νικήσας, ὡς εἴρηται, τότε καὶ πρὸς τὸν Λέπιδον φανερῶς
15 διηνέχθη. ὁ μὲν γὰρ τά τε ἄλλα ἀπήτει| ὅσα αὐτῷ κατὰ τὴν πρώ- 49, 11, 3
τὴν σφῶν συνωμοσίαν ἐδέδοτο, καὶ τῆς Σικελίας ὡς καὶ συγκατα-
στρεψάμενος αὐτὴν ἀντεποιεῖτο, ἔς τε δίκην τὸν Καίσαρα προυκα- 49, 11, 4
51 R.St. λεῖτο, εἶχε δὲ *τὰς δυνάμεις ἃς ἐκ τῆς Λιβύης ἐπῆκτο. Καῖσαρ δὲ 49, 12, 1
20 πρὸς μὲν ταῦτα οὐδὲν ἀντεῖπε,| νομίσας δὲ τὰ δίκαια παρὰ τοῖς
ὅπλοις, ἅτε καὶ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ὤν, ἔχειν, εὐθὺς ἐπ' αὐτὸν μετ'
ὀλίγων τινῶν ὥρμησεν ὡς καταπλήξων αὐτόν. οἷα μηδὲν δραστήριον
ἔχοντα. καὶ εἰσῆλθε μὲν εἰρηνικῶς ἐς τὸ στρατόπεδον τοῦ Λεπίδου 49, 12, 2
V 29r 25 καὶ πρὸς | τοὺς στρατιώτας| εἰπέ τινα· ὡς δ' οὐδὲν κατὰ γνώμην
αὐτοῖς ἔλεξε, παρωξύνθησαν καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καί τινας τῶν συν
αὐτῷ ἀπέκτειναν· ἐκεῖνος γὰρ ἐν τάχει βοηθείας τυχὼν ἐσώθη. καὶ 49, 12, 3

66, 5 αὐτῷ R. St., αὐτῶν VC 6 προσέμιξε scripsi, προσορμίξας V, προσ-
ώρμιξε C, προσώρμησε R. St. 8 πλέον C, πλεῖστον V 29 ἐξέπεσε C², ἐξέπεμπε VC¹ 30 Λεπίδου C, Λεπιδίου V **67,** 6 πάντα reduxi ex VC, ἅπαντα R. St.

Digitized by Google

Dind

μετὰ τοῦτ' ἐπῆλθεν αὐτοῖς μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ· καὶ οἵ τε 67
στρατιῶται τοῦ Λε|πίδου προσεχώρησαν αὐτῷ, καὶ ἐκεῖνος ἐν ἐσθῆτι 30
49, 12, 4 φαιᾷ ἱκέτης αὐτοῦ γέγονε. καὶ ὁ μὲν ἐκ τούτου τῆς τε ἐξουσίας
πάσης παρελύθη, καὶ δίαιταν ἐν τῇ Ἰτα|λίᾳ οὐκ ἄνευ φυλακῆς εἶχεν. 68
49, 19, 1. 4 Ἀντωνίου δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα ὄντος, Οὐεντίδιος ὁ ὑποστράτηγος
αὐτοῦ Πάκορον τὸν Ὑρώδου τοῦ Πάρθων βασιλέως παῖδα μάχῃ νι-
49, 20. 4 κήσας αὐτόν τε ἀπέκτεινεν ὅμοια τοῖς μά|λιστα τῶν πώποτε βασιλευ- 5
49, 20, 3 σάντων ἐπὶ δικαιοσύνῃ καὶ πραότητι ἀγαπηθέντα, καὶ τοὺς Πάρθους,
49, 21, 1 ὅσοι μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἔπεσον, ἐκ τῆς Συρίας ἀπήλασεν. | οὗτος ὁ C 29r
Οὐεντίδιος ἐφθονήθη μὲν ἐφ' οἷς κατώρθωσεν ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου,
καὶ διὰ τοῦτο τῆς τε στρατηγίας| παραχρῆμα ἐπαύθη, καὶ ἐς οὐδὲν 10
49, 21, 3 ἔτι αὐτῷ ἐκεῖνος ἐχρήσατο. μετὰ θάνατον μέντοι τοῦ Ἀντωνίου τὰ
49, 21, 2 ἐπινίκια τῶν Πάρθων πρῶτος Ῥωμαίων ἤγαγεν· ἐψηφίσατο γὰρ
αὐτῷ ἡ βουλή, ἅτε καὶ τὴν συμφορὰν τὴν ἐπὶ τοῦ Κράσσου σφίσι
γενομένην ἐν τῇ| αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑκατέρου τοῦ ἔτους ἀνταποδεδωκότι 15
49, 21, 3 τοῖς Πάρθοις, καὶ δόξαν ἔκ τε τούτου καὶ ἐκ τοῦ παραλόγου ἔσχεν
ὁ Οὐεντίδιος· ἐν γὰρ τοῖς τοῦ Πομπηίου τοῦ Στράβωνος πομπεύ-
σας θριάμβοις μετὰ τῶν λοιπῶν αἰχμαλώτων ἀπὸ τῶν Πάρθων τότε
49, 22, 3 αὐτὸς ἐθριάμ|βευσε. Γάιον δὲ Σώσιον ὁ Ἀντώνιος τῆς τε Συρίας 20
καὶ τῆς Κιλικίας ἀπέδειξεν ἄρχοντα· ὃς ἄλλα τε κατώρθωσε καὶ τὰ
49, 22, 4 Ἱεροσόλυμα παρεστήσατο· ἑάλωσαν γὰρ πρότερον μὲν οἱ ὑπὲρ τοῦ
τεμένους τοῦ θεοῦ ἀμυνόμενοι, ἔπειτα δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἐν τῇ τοῦ
49, 22, 5 Κρόνου αὖ|θις ἡμέρᾳ ὠνομασμένῃ. καὶ τοσοῦτόν γε τῆς θρησκείας 25
αὐτοῖς περιῆν ὥστε τοὺς προτέρους τοὺς μετὰ τοῦ ἱεροῦ χειρωθέν- 55 R. St.
τας παραιτήσασθαί τε τὸν Σώσιον, ἐπειδὴ ἡμέρα αὖθις ἡ τοῦ Κρόνου
49, 22, 6 ἐνέστη, καὶ ἀνελθόντας ἐς αὐτὸ ποιῆσαι τὰ νομιζόμενα. ἐκείνους|
μὲν οὖν Ἡρώδῃ τινὶ ὁ Ἀντώνιος ἄρχειν ἐπέτρεψε, τὸν δ' Ἀντίγονον, 30
ὃς αὐτῶν τέως ἦρχεν, ἐμαστίγωσε σταυρῷ προσδήσας, | ὃ μηδεὶς ἄλλος V 29v
βασιλεὺς | ἐπεπόνθει ὑπὸ Ῥωμαίων. μετὰ ταῦτα ὁ Ἀντώνιος ἐξεστρά- 69
49, 26, 3 τευσεν ἐπὶ Πάρθους, καὶ πρὸς τοῖς Πραεύποις γενόμενος ἐπολιόρκει
αὐτά, μηδὲν μὲν αὐτὸς μέγα πράττων, πολλὰ δὲ παρὰ τῶν ἔξω βαρ-
49, 27, 3 βάρων κακού|μενος. προσκαθημένου δ' οὖν καὶ ὡς αὐτοῦ τῇ πόλει, 5
ὑποπέμψας τινὰς ὁ Φραάτης ἔπεισεν αὐτὸν ἐπικηρυκεύσασθαί οἱ, ὡς
49, 27, 4 καὶ ῥᾷστα τῶν σπονδῶν τευξόμενον. κἀκ τούτου τοῖς πεμφθεῖσιν
ὑπ' αὐτοῦ ἐχρημάτισεν ἐπί τε χρυσοῦ δίφρου καθήμενος καὶ| τὴν 10
νεὼν τοῦ τόξου ψάλλων καὶ καταδραμὼν αὐτοὺς πολλὰ τέλος τὴν
εἰρήνην, | ἐάν γε παραχρῆμα ἀποστρατοπεδεύσωνται, δώσειν ὑπέσχετο. C 29v
49, 23, 3
49, 23, 4 ἦν δὲ οὗτος ὁ Φραάτης ἀνθρώπων ἀνοσιώτατος· τούς τε γὰρ ἀδελ-
φοὺς αὐτοῦ καὶ τὸν πατέρα Ὁρώδην ἀποκτείνας| τὴν τῶν Πάρθων 15
49, 27, 5 βασιλείαν ἔσχεν. ἀκούσας οὖν τὰ παρ' αὐτοῦ ὁ Ἀντώνιος, καὶ φο-
cf. 49, 28, 1 sqq. βηθεὶς τὴν μεγαλαυχίαν αὐτοῦ, ἀπανέστη, καὶ ὑποχωρῶν ἐγγὺς ἦλθε
διαφθαρῆναι πανστρατιᾷ, παραδόξως δ' οὖν ἠδυνήθη διασωθῆναι·

---

68. 3 *Ὑρώδου* restitui ex VC, *Ὁρώδου* R. St. 7 *μὴ* V, *μὲν* C
10 *ἐπαύθη* reduxi ex VC, *ἐπαύσθη* R. St. 21 *τῆς* inserui ex V, om. C
25 *ὠνομασμένῃ* C, *ὠνομαζομένῃ* V 30 *τὸν* VC², *τὸ* C¹ **69**, 2 *πραεύποις* VC (*πραάποις* fortasse C), *φραάτους* R. St. 14 *πατέρα* om. C
Ὁρώδην hic VC.

Digitized by Google

Dind.
69, 20 τά τε γὰρ ἄλλα οἱ στρατιῶται αὐτοῦ καρτερικοὶ ἐγένοντο, καὶ ὁπότε 49, 29, 2
ἐς ἐνέδραν περιπεσόντες τήν τε χελώνην ἐξαπιναίως συνασπίσαντες
ἐποίησαν καὶ τὰ γόνατα σφῶν τὰ ἀριστερὰ πρὸς τὴν γῆν ἤρεισαν.
νομίσαντες οὖν αὐτοὺς οἱ βάρβαροι ἀπειρηκέναι τε ὑπὸ τῶν τραυ- 49, 29, 3
μάτων καὶ μιᾶς ἐπικοπῆς εἶναι, τὰ μὲν τόξα ἀπέρριψαν καὶ ἀπὸ
τῶν ἵππων ἀπεπήδησαν, τοὺς δ' ἀκινάκας σπασάμενοι ἐγγὺς σφισιν
ὡς καὶ ἐπισφάξοντες αὐτοὺς προσῆλθον. κἀν τούτῳ ἐξαναστάντες 49, 29, 4
οἱ Ῥωμαῖοι πᾶσάν τε ἀπὸ παραγγέλσεως τὴν φάλαγγα ἅμα ἀνέπτυ-
ξαν, καὶ προσπεσόντες παμπληθεῖς αὐτῶν, οἷα γυμνοὺς ὡπλισμένοι,
ἀπροσδοκήτους παρεσκευασμένοι, τοξότας ὁπλῖται, βαρβάρους Ῥω-
70 μαῖοι κατέκοψαν. | ἔστι δὲ ἡ χελώνη τοιάδε τις· τὰ μὲν σκευοφόρα 49, 30, 1
καὶ οἱ ψιλοὶ οἵ τε ἱππεῖς ἐν μέσῳ τετάχαται· τῶν δ' ὁπλιτῶν οἱ
μὲν ταῖς προμήκεσιν ἀσπίσι χρώμενοι περί τε τὰ ἔσχατα ὥσπερ ἐν
56 R. St. 5 πλινθίῳ τινὶ τάσσονται, *καὶ τοὺς λοιποὺς περιέχουσιν· οἱ δ' ἕτε- 49, 30, 2
ροι οἱ τὰς πλατείας ἀσπίδας ἔχοντες ἔν τε τῷ μέσῳ συσπείρονται
V 20r καὶ ἐκείνας | καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ὑπεραίρουσιν,
ὥστε μήτ' ἄλλο τι πλὴν τῶν ἀσπίδων ὁρᾶσθαι, καὶ ἐν σκέπῃ τῶν
10 βελῶν πάντας αὐτοὺς ὑπὸ τῆς πυκνότητος τῆς συντάξεως γίνεσθαι.
οὕτω γάρ τοι δεινῶς ἰσχυρίζεται ὥστε καὶ βαδίζειν τινὰς ἐπάνω 49, 30, 3
αὐτῆς, καὶ προσέτι καὶ ἵππους καὶ ὀχήματα, ὁσάκις ἂν ἐν κοίλῳ
τινὶ καὶ στενῷ χωρίῳ γένωνται, ἐλαύνεσθαι· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν
15 τῆς χελώνης ἐπίκλησιν, πρός τε τὸ ἰσχυρὸν καὶ πρὸς τὸ εὐσκέπαστον
αὐτῆς, εἴληφε. χρῶνται δ' αὐτῇ διχῇ· ἢ γὰρ πρὸς φρούριόν τι 49, 30, 4
C 30r προσμίσγοντες προσπορεύονται, | καὶ πολλάκις καὶ ἐπ' αὐτὸ τὸ τεί-
20 χος ἀναβιβάζουσί τινας, ἢ ὑπὸ τοξοτῶν ποτε περιστοιχηθέντες κυ-
πτάζουσι πάντες ἅμα, καὶ γὰρ καὶ οἱ ἵπποι ὀκλάζειν καὶ κατακλίνε-
σθαι διδάσκονται, κἀν τούτῳ δόκησίν σφισιν ὡς καὶ κεκμηκότες
παρασχόντες ἐξεγείρονται πελασάντων αὐτῶν ἐξαίφνης, καὶ ἐς ἔκπλη-
25 ξίν σφας καθιστᾶσιν. ταῦτα μὲν οὕτω γίνεται. Ἀντώνιος δὲ τὸν 49, 31, 1
βασιλέα τῶν Ἀρμενίων δόλῳ καὶ ἀπάτῃ ἑλών, ὅτι μὴ συνεμάχησέν 49, 31, 2
οἱ κατὰ τῶν Πάρθων, ἀργυραῖς ἁλύσεσι περιῆγεν, εἶτα καὶ χρυσαῖς 49, 39, 6
τῇ Κλεοπάτρᾳ προσῆγε, καὶ τοῦ λοιποῦ τὰ ὅπλα ῥίψας συνετρύφα 49, 40, 3
30 αὐτῇ, τοὺς παῖδας αὐτῆς βασιλέων τε βασιλέας προσαγορεύων, καὶ 49, 41, 1
χώρας αὐτοῖς οὐχ ὅτι τὴν Ἀρμενίων καὶ ἃς εἶχεν, ἀλλὰ καὶ 49, 41, 3
τὴν Ἰνδῶν καὶ τὴν Πάρθων ἀπονέμων. Καῖσαρ δὲ τὸν στρατὸν
71 ἤσκει, | τούς τε Πανονίους χειρούμενος καὶ τοὺς Δαλμάτας κατα- cf. 49, 36, 1; 49, 38, 4
δουλούμενος, καί που καὶ κινδυνεύων ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀγῶσι καὶ
πόνοις καὶ τιτρωσκόμενος. Ἀγρίππας δὲ τὸ ἐν τῇ Ῥώμῃ ὕδωρ 49, 42, 2
5 ἐκλεῖπον φθορᾷ τῶν ὀχετῶν καὶ ἀνεκτήσατο δαπάνῃ οἰκείᾳ καὶ
ἐπὶ πολλὰ τῆς πόλεως ἐπωχέτευσε. καὶ πρὸς τούτῳ πάντα μὲν 49, 43, 1
τὰ οἰκοδομήματα τὰ κοινά, πάσας δὲ τὰς ὁδούς, μηδὲν ἐκ τοῦ δημο-
σίου λαβών, ἐπεσκεύασε, τούς τε ὑπονόμους ἐξεκάθηρε, καὶ ἐς τὸν
10 Τίβεριν δι' αὐτῶν ὑπέπλευσε. κἀν τῷ ἱπποδρόμῳ σφαλλομένους 49, 43, 2
τοὺς ἀνθρώπους περὶ τὸν τῶν διαύλων ἀριθμὸν ὁρῶν τούς τε δελ-

---

69, 25 ἐπικοπῆς Dind., ἐπισκοπῆς VC **70,** 2 τετάχαται V, τετεύχαται (?) C 15 εὐσκέπαστον R. St., εὐστέγαστον VC 19 περιστοιχηθέντες VC, περιστοιχισθέντες R. St.

Digitized by Google

φίνας καὶ τὰ ᾠοειδῆ δημιουργήματα κατεστήσατο, ὅπως δι' αὐτῶν αἱ Dind. 71
49, 43, 3 περίοδοι τῶν περιδρόμων ἀναδεικνύωνται. καὶ | προσέτι καὶ *ἔλαιον V 80ᵛ 57 R.St.
καὶ| ἅλας πᾶσι δέδωκε, τά τε βαλανεῖα προῖκα δι' ἔτους καὶ τοῖς
ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶ λούεσθαι παρέσχε· καὶ τοὺς κουρέας ἐν
ταῖς πανηγύρεσιν ἐμισθώσατο, ἵνα μηδεὶς μηδὲν αὐτοῖς ἀναλώσῃ.
49, 43, 4 καὶ τέλος σύμβολά τέ τινα ἐς τὸ θέατρον κατὰ κορυφὴν ἔρριψε,| τῷ
μὲν ἀργύριον τῷ δὲ ἐσθῆτα τῷ δὲ ἄλλο τι φέροντα, καὶ ἄλλα πάμ-
49, 43, 5 πολλα ὤνια ἐς τὸ μέσον καταθεὶς διαρπάσαι σφίσιν ἐπέτρεψε, τούς
τε ἀστρολόγους καὶ τοὺς γόητας ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασε. καὶ Ἀγρίπ-
49, 44, 1 πας | μὲν ταῦτα ἐν τῷ τῆς ἀγορανομίας αὐτοῦ| χρόνῳ ἔπραξε. τοῦ 25 C30ᵛ
δὲ Μήδων βασιλέως ἠττηθέντος ὑπὸ τῶν Πάρθων καὶ ἡ Ἀρμενία σὺν
50, 1, 2 τῇ Μηδίᾳ τῶν Πάρθων ἐγένετο. μετὰ δέ τινα χρόνον καὶ ὁ Ἀντώ-
νιος καὶ ὁ Καῖσαρ ἐπολέμησαν ἀλλήλοις, ἐγκλήματα κατ' ἀλλήλων
50, 1, 3 κατασκευάσαντες, ὁ μὲν ὅτι καὶ τὰ| Ῥωμαίων ὁ Ἀντώνιος τῇ Κλεο- 30
50, 5, 1 πάτρᾳ ἐδίδου καὶ ἐχαρίζετο καταγεγοητευμένος καὶ δεδουλωμένος αὐτῇ,
50, 4, 4
50, 6, 1 ὥσπερ ἀνδράποδον, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἄντικρυς πρὸς | αὐτόν, ἀλλὰ 72
cf. 50, 3, 3. 4 πρὸς τὴν Κλεοπάτραν δῆθεν τὸν πόλεμον ἐψηφίσατο· ὁ δὲ Ἀντώ-
νιος ὡς ὑβρισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τὰς διαθήκας τὰς ἑαυτοῦ ἔτι ζῶντος
cf. 50, 1, 2 ἀνοίξαντός τε καὶ πᾶσιν ἐκφήναντος, καὶ δι' ἄλλα τινά· οὐ| γὰρ 5
50, 6, 2 ἔμελλον ἀπορήσειν αἰτιῶν πάλαι πολεμῆσαι διεγνωκότες. ἐγένετο δὲ
ἡ πᾶσα τοῦ πολέμου παρασκευὴ πολὺ τῶν πρὸ αὐτῆς μεγίστη. ἔθνη
50, 6, 3. 4 γὰρ τοσάδε ἑκατέρῳ τόνδε τὸν πόλεμον συνήρατο. Καίσαρι μὲν ἥ
τε Ἰταλία καὶ Γαλατία τό τε Ἰβηρικὸν| καὶ τὸ Ἰλλυρικόν, καὶ Λίβυες 10
οἵ τε ἐκ τοῦ πρὶν ῥωμαΐζοντες πλὴν τῶν περὶ τὴν Κυρήνην καὶ οἱ
τοῦ Βογόου τοῦ τε Βόκχου γεγονότες, Σαρδώ τε καὶ Σικελία καὶ αἱ
50, 6, 5 ἄλλαι νῆσοι αἱ ταῖς εἰρημέναις ἠπείροις προσεχεῖς συνεμάχησαν, τῷ
δ' Ἀντωνίῳ τὰ ἐν| τῇ Ἀσίᾳ τῶν Ῥωμαίων ἀκούοντα καὶ τὰ ἐν τῇ 15
Θρᾴκῃ, ἥ τε Ἑλλὰς καὶ ἡ Μακεδονία, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι οἵ τε Κυρη-
ναῖοι μετὰ τῶν περιχώρων, καὶ οἱ νησιῶται οἱ προσοικοῦντές σφι-
σιν οἵ τε βασιλεῖς καὶ δυνάσται πάντες ὡς εἰπεῖν οἱ τῇ τῶν Ῥωμαίων|
ἀρχῇ γειτνιῶντες τῇ ὑπὸ τὸν Ἀντώνιον οὔσῃ, | οἱ μὲν αὐτοὶ οἱ δὲ 20 V 81ʳ
50, 7, 1 καὶ δι' ἑτέρων. ὁ δὲ Ἀντώνιος πρὸ τοῦ πολέμου ὤμοσε πρὸς τοὺς
αὐτοῦ στρατιώτας τήν τε ἀρχὴν ἐντὸς δύο μηνῶν μετὰ τὴν νίκην
ἀφήσειν καὶ τὸ πᾶν αὐτῆς κράτος τῇ γερουσίᾳ καὶ τῷ δή*μῳ ἀπο-| 58 R.St.
50, 7, 2 δώσειν. μόλις τε δῆθέν τινες ἔπεισαν ἔκτῳ μηνὶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα 25
50, 8, 2 δὴ κατὰ σχολὴν τὰ πράγματα καταστήσηται. σημεῖα δὲ πρὸ τοῦ
πολέμου ἔδοξε γεγονέναι ὅ τε βύας ὁ ἐπὶ τὸν τῆς Ὁμονοίας ναὸν
Xiph. ἐπιπτάμενος καὶ ἐπὶ τοὺς | ἄλλους ἐπικαθήμενος, εἰ| μήτι γελοῖος ὁ 30 C 31ʳ
50, 8, 1 Δίων τηλικούτων πολέμων καὶ συμφορῶν βυῶν τε πτήσεις καὶ πι-
θήκων εἰς ναοὺς εἰσελεύσεις καὶ ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα προλέγων τε καὶ |
50, 8, 3 προσημειούμενος, καὶ τὸ τῆς Αἴτνης πῦρ πλεῖστον ὀνὲν καὶ πόλεις 73
50, 8, 4 λυμηνάμενον. τὸ δὲ τοῦ δικεφάλου δράκοντος τοῦ ἐν τῇ Τυρσηνίδι
φανέντος καὶ ἐς πέντε καὶ ὀγδοήκοντα πόδας ἐξικνουμένου, πολλά|
Xiph. τε κακώσαντος, εἶτα κεραυνωθέντος, εἰ ἀληθές ἐστι, καὶ θαυμαστὸν 5

72, 9 *Καίσαρι* VC², *Καῖσαρ* C¹ 12 *Βόκχου* C, *βόλχου* V 22 *αὐτοῦ* H. St., *αὐτοῦ* VC 30 *μήτι* Dind., *μήτω* V, *μήτε* C, an *μή τῳ*? 32 *ἄλλ' ἄττα* R. St., *ἄλλα τὰ* VC.

Digitized by Google

Dind.
73 πάντως ἐστίν. ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ οἱ παῖδες δίχα γενόμενοι μηδενὸς κελεύ- 50, 8, 6
σαντος, καὶ οἱ μὲν Ἀντωνείους οἱ δὲ Καισαρείους σφᾶς ἐπικαλέσαν-
τες, συνέμιξαν ἀλλήλοις ἐπὶ δύο ἡμέραις, καὶ ἠτιτήθησαν οἱ τὸ τοῦ
Ἀντωνίου ὄνομα φέροντες· καὶ τοῦτο μὲν τὴν ἥτταν αὐτοῦ προε-
σήμηνε, τὸν δ' ὅλεθρον εἰκών τις αὐτοῦ ἐν τῷ Ἀλβανῷ ἀνακειμένη·
λιθίνη γὰρ οὖσα αἷμα πολὺ ἀνῆκεν. καὶ ἐγένετο ἡ μάχη κατὰ τὸ
καλούμενον Ἄκτιον, ἔνθα νῦν ἡ Νικόπολίς ἐστι, παρούσης καὶ τῷ 50, 12, 2. 8
Ἀντωνίῳ καὶ συμπολεμούσης τῆς Κλεοπάτρας, δι' ἣν καὶ μάλιστα cf. 50, 18, 6 sqq.
τοῖς τε φίλοις προσκέκρουκε καὶ κατὰ τὴν μάχην ἐσφάγη. γέγονε
δὲ ἡ ναυμαχία τοιαύτη· τὰ μὲν σκάφη τῷ Ἀντωνίῳ πολὺ τῶν ἐναν- 50, 23, 2
τίων ὑπερέχοντα ἦν· τριήρεις μὲν γὰρ ὀλίγας, τετρήρεις δὲ καὶ δε-
κήρεις καὶ τὰ λοιπὰ τὰ διὰ μέσου πάντα ἐξεποίησε, καὶ ἐπ' αὐτὰ 50, 23, 3
πύργους τε ὑψηλοὺς ἐπικατεσκεύασε, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων ἐπανε-
βίβασε· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἀγὼν οὐχ ὁμοιότροπος αὐτοῖς ἐγίνετο. 50, 32, 2
οἱ μὲν γὰρ τοῦ Καίσαρος, ἅτε καὶ μικροτέρας καὶ ταχυτέρας τὰς
ναῦς ἔχοντες, ῥοθίῳ τε ἐχρῶντο καὶ ἐνέβαλλον πεφραγμένοι πάντῃ
V 31' τοῦ μὴ τιτρώσκεσθαι· καὶ | εἰ μὲν κατέδυσάν τινα, εἰ δὲ μή, ἀνε- 50, 32, 3
κρούοντο πρὶν ἐς χεῖρας ἐλθεῖν, καὶ ἦτοι τοῖς αὐτοῖς αὖθις ἐξαίφνης
ἐνέβαλλον, ἢ τοὺς μὲν εἴων ἐπ' ἄλλους δὲ ἐτρέποντο, καί τι καὶ
τούτους ὡς διὰ βραχέος ἐργασάμενοι πρὸς ἄλλους καὶ πάλιν μάλα
74 ἄλλους ἐχώρουν, | ὅπως ὡς μάλιστα ἀπροσδοκήτοις τισὶ προσφέρων-
C 31' 59R.St. ται. οἷα γὰρ φοβούμενοι μὲν τὴν ἐκ πολλοῦ αὐτῶν | ἀλκήν. *φοβού- 50, 32, 4
μενοι δὲ καὶ τὴν ἐν χερσὶ μάχην, οὔτε ἐν τῷ πρόσπλῳ οὔτε ἐν τῇ
συμμίξει ἐνεχρόνιζον, ἀλλ' ὑποδραμόντες ἂν αἰφνίδιον ὥστε τὴν το-
ξείαν σφῶν φθῆναι, καὶ τρώσαντές τινα ἢ καὶ συνταράξαντες μόνον
ὥστε τὴν κάθεξιν ἐκφυγεῖν, ἀνεχώρουν ἔξω βέλους. οἱ δ' ἕτεροι 50, 32, 5
τούς τε προσπλέοντας σφισι πολλοῖς καὶ πυκνοῖς καὶ λίθοις καὶ
τοξεύμασιν ἔβαλλον, καὶ ἐς τοὺς προσμιγνύοντας χεῖρας σιδηρᾶς
ἐπερρίπτουν. καὶ εἰ μὲν ἐπιτύχοιεν αὐτῶν, κρείττους ἐγίνοντο, εἰ δ' 50, 32, 6
ἁμάρτοιεν, τρωθέντων ἄν σφισι τῶν σκαφῶν ἐβαπτίζοντο, ἢ καὶ περὶ
τὸ μὴ παθεῖν τοῦτο ἀποδιατρίβοντες εὐεπιθετώτεροι ἄλλοις τισὶν
ἐγίνοντο· δύο τε γὰρ ἢ καὶ τρεῖς ἅμα τῇ αὐτῇ νηὶ προσπίπτουσαι
αἱ μὲν ἔδρων ὅσα ἐδύναντο, αἱ δὲ ἔπασχον. ἐπονοῦντο δὲ καὶ ἔκα- 50, 32, 7
μνον τοῖς μὲν οἵ τε κυβερνῆται καὶ οἱ ἐρέται μάλιστα, τοῖς δὲ οἱ ἐπι-
βάται· καὶ ἐῴκεσαν οἱ μὲν ἱππεῦσι τοτὲ μὲν ἐπελαύνουσι τοτὲ δὲ
ἐξαναχωροῦσι διὰ ⟨τὸ⟩ τούς τε ἐπίπλους καὶ τὰς ἀνακρούσεις ἐπ'
αὐτοῖς εἶναι, οἱ δὲ ὁπλίταις. κἀκ τούτου ἐπλεονέκτουν τε ἀλλήλων 50, 32, 8
καὶ ἠλαττοῦντο. οἱ μὲν ἔς τε τοὺς ταρσοὺς τῶν νεῶν ὑποπίπτοντες
καὶ τὰς κώπας συναράσσοντες, οἱ δὲ ἄνωθεν αὐτοὺς καὶ πέτραις
καὶ μηχανήμασι βαπτίζοντες. ἀγχωμάλου οὖν ἐπὶ πολὺ τῆς μάχης 50, 33, 1
οὔσης τέλος τοιόνδε τι ἐγένετο. ἡ Κλεοπάτρα κατόπιν τῶν μαχο-
μένων ἀποσαλεύουσα οὐκ ἤνεγκε τὴν πολλὴν καὶ ἄκριτον τοῦ ἀδήλου
μέλλησιν, ἀλλὰ ἀποκναισθεῖσα, ἀπό τε τοῦ γυναικείου καὶ ἀπὸ τοῦ 50, 33, 2
Λίγυπτίου, τῇ τε ἐπὶ πολὺ μετεώρῳ ἀγωνίᾳ καὶ τῇ ἀεὶ ἐφ' ἑκά |

73, 13 καὶ ἐγένετο C, ἐγένετο δὲ V 20 τετρήρεις V, τριήρεις C
26 ἐνέβαλλον VC², ἀνέβαλλον C¹ 74, 1 προσφέρωνται R. St., προσφέρον-
ται VC 11 ἐγίνοντο reduxi ex VC, ἐγένοντο R. St. 12 περὶ VC¹, παρὰ C²
21 ⟨τὸ⟩ ins. R. St. 22 τε C, τι V.

Digitized by Google

Dird. 75

τερα περιδεεῖ προσδοκίᾳ αὐτή τε ἐς φυγὴν ὥρμησε καὶ τοῖς ἄλλοις
50, 33, 3 τοῖς ὑπηκόοις σημεῖον ἦρε. καὶ οὕτω τά τε ἱστία αὐτῶν εὐθὺς ἀρα-
μένων καὶ ἐς τὸ πέλαγος ἀφέντων, ἀνέμου | τινὸς φοροῦ κατὰ τύχην V 32r
50, 33, 4 συμβάντος, ὁ Ἀντώνιος ἰδὼν ἐφέσπετό σφισι. γενομένου δὲ τούτου 5
cf. 50, 33, 5 sqq. καὶ οἱ λοιποὶ στρατιῶται καὶ ἠθύμησαν καὶ ἐταράχθησαν. καὶ οὕτω
51, 1, 1 λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος ἐπικρατέστερα πάντῃ ἐγένετο. τοιαύτη μέν
τις ἡ ναυμαχία αὐτῶν τῇ δευτέρᾳ τοῦ Σεπτεμβρίου ἐγένετο.| τοῦτο 10
51, 1, 2 δὲ | οὐκ ἄλλως εἶπον, οὐδὲ γὰρ εἴωθα αὐτὸ ποιεῖν, ἀλλ' ὅτι τότε C 32r
πρῶτον ὁ Καῖσαρ τὸ κράτος πᾶν μόνος ἔσχεν, ὥστε καὶ τὴν ἀπα-
ρίθμησιν τῶν τῆς μοναρχίας αὐτοῦ ἐτῶν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας *ἀκρι- 60R.St.
51, 1, 3 βοῦσθαι. ὁ δὲ Καῖσαρ πόλιν τε ὠκοδόμησεν ἐν τῷ| τόπῳ καθ' ὃν 15
ἐνίκησε, Νικόπολιν αὐτὴν ὀνομάσας, τό τε χωρίον ἐν ᾧ ἐσκήνωσε,
λίθοις τετραπέδοις ἐκρηπίδωσε καὶ τοῖς ἁλοῦσιν ἐμβόλοις ἐκόσμησεν,
cf. 50, 11, 3; 13, 5 ἔδος τι ἐν αὐτῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ὑπαίθριον ἱδρυσάμενος. ἐν δὲ τῷ
πολέμῳ τούτῳ πολλὰ καὶ μεγάλα ὁ Ἀγρίππας αὐτῷ συνεβάλετο, 20
πόλεις τε τοῦ Ἀντωνίου τινὰς ἐξελών, ἐν αἷς ἐκεῖνος τὰς πλείστας
εἶχε τοῦ πολέμου παρασκευάς, καὶ τοὺς ἀντιταχθέντας αὐτῷ πολλά-
51, 3, 5 κις νικήσας. ὁ δ' οὖν Καῖσαρ τοσαύτην εἰς πάντα ἐκείνῳ τε καὶ τῷ
Μαικήνᾳ| ἐξουσίαν ἔδωκεν ὥστε σφᾶς καὶ τὰς ἐπιστολάς, ἃς τῇ τε 25
βουλῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔγραφε, προαναγινώσκειν, κἀκ τούτου καὶ
51, 3, 6 μεταγράφειν ὅσα ἐβούλοντο· καὶ διὰ τοῦτο καὶ δακτύλιον ἔλαβον
παρ' αὐτοῦ, ἵν' ἐπισφραγίζεσθαι αὐτὰς ἔχωσι. διπλῆν| γὰρ δὴ σφρα- 30
γῖδα, ᾗ μάλιστα τότε ἐχρῆτο, ἐπεποίητο, σφίγγα ἐν ἑκατέρᾳ ὁμοίαν
ἐκτυπώσας. ὕστερον γὰρ τὴν εἰκόνα τὴν ἑαυτοῦ ἐγγλύψας ἐκείνῃ 76
51, 3, 7 τὰ πάντα ἐσημαίνετο. καὶ αὐτῇ καὶ οἱ μετὰ ταῦτα αὐτοκράτορες,
πλὴν Γάλβου, ἐχρήσαντο· οὗτος γὰρ προγονικῷ τινι σφραγίσματι,
κύνα ἐκ πρῴρας νεὼς| προκύπτοντα ἔχοντι, χρήσασθαι λέγεται. 5

77
61R.St.
V 32v
C 32v

*| ΜΟΝΑΡΧΙΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ.

Xiph. Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν ὁ Ἀντώνιος φυγὼν μετὰ τῆς Κλεοπάτρας
cf. 51, 5, 3 εἰς Αἴγυπτον, ὡς ὁ Καῖσάρ τε ἐπανῆλθε καὶ ὑπὸ τῶν φίλων ὑπό τε
51, 10, 7. 9 τῶν συμμάχων| ἐγκατελείφθη, ἔσφαξεν ἑαυτόν, ἔν τε τοῖς κόλποις 5
τῆς Κλεοπάτρας ἀπέθανε. τοῦ δὲ Καίσαρος ἔχοντος ἤδη τὴν Ἀλε-
cf. 51, 11, 5 ξάνδρειαν, αὐτήν τε τὴν Κλεοπάτραν ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ καὶ ἐν τοῖς
cf. 51, 11, 6 βασιλείοις τηροῦντος, ἱκέτευεν αὐτὸν ἐκείνη εἰς ὄψιν αὐτῇ ἐλθεῖν,
ὡς τι| πρὸς αὐτὸν βουλομένη διαλεχθῆναι. τοῦ δὲ κατανεύσαντος, 10
51, 12, 1 ἠμελημένως πως κοσμήσασα ἑαυτήν, καὶ γὰρ ἐν τῷ πενθίμῳ σχήματι
ηεινῶς ἐνέπρεπεν, ἐκαθέζετο ἐπὶ τῆς κλίνης, πολλὰς μὲν εἰκόνας τοῦ
πατρὸς αὐτῷ, φημὶ δὴ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, καὶ| παντοδαπὰς παρα- 15
θεμένη, πάσας δὲ τὰς ἐπιστολὰς τὰς παρ' ἐκείνου πεμφθείσας αὐτῇ

75, 3 ἀφέντων Dind., φανέντων VC 9 Σεπτεμβρίου V, σεπτεμρίου C 11 εἴωθα V, εἴωθεν C 13 μοναρχίας C, μονομαχίας V 24 τοσαύτην C², τοσαῦτα VC¹ 31 ἑκατέρᾳ R. St, ἑκατέρῳ VC.

Digitized by Google

Dind.
77 ἐς τὸν κόλπον λαβοῦσα. καὶ μετὰ τοῦτο εἰσελθόντος τοῦ Καίσαρος 51, 12, 2
ἀνεπήδησέ τε ἠρυθριασμένη, καὶ ἔφη "χαῖρε, ὦ δέσποτα· σοὶ μὲν γὰρ
20 τοῦτο θεὸς ἔδωκεν, ἐμὲ δὲ ἀφείλετο. ἀλλ' ὁρᾷς μέν που καὶ αὐτὸς
τὸν πατέρα σου τοῦτον οἷος πολλάκις πρὸς ἐμὲ ἐσῆλθεν, ἀκούεις δὲ
ὅπως τά τε ἄλλα ἐτίμησέ με καὶ δὴ καὶ βασιλίδα τῶν Λίγυπτίων
ἐποίησεν. ἵνα δ' οὖν τι καὶ αὐτοῦ ἐκείνου περὶ ἐμοῦ πύθῃ, λάβε 51, 12, 3
25 καὶ ἀνάγνωθι τὰ γράμματα ἃ μοι αὐτοχειρία ἐπέστειλε". ταῦτά τε
78 ἔλεγε, τά τε βλέφαρα ἐς τὸν Καίσαρα ἐπενέκλα, καὶ ἐμμελῶς ἀνωλο- 51, 12, 4
φύρετο, θρυπτικόν τέ τι προσεφθέγγετο, καὶ ἄλλοτε μὲν λέγουσα
62R.St. "ποῦ μοι, Καῖσαρ, ταῦτά σου τὰ *γράμματα;" ἄλλοτε δὲ ὅτι "ἀλλ'
5 ἐν τούτῳ καὶ σύ μοι ζῇς", εἶτα αὖθις "εἶθε σου προετεθνήκειν",
καὶ μάλα αὖθις "ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἔχουσα σὲ ἔχω". ὁ οὖν Καῖσαρ 51, 12, 5
συνίει μὲν αὐτῆς, οὐ μέντοι καὶ προσεποιεῖτο, ἀλλ' εἰς γῆν τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἐρείσας τοῦτο μόνον εἶπεν "θάρσει, ὦ γύναι, καὶ θυμὸν
10 ἔχε ἀγαθόν· οὐδὲν γάρ κακὸν πείσῃ". καὶ ὁ μὲν Καῖσαρ ἐπιθυμῶν cf. 51, 11, 3
V 33r C 33r αὐτὴν εἰς τὴν Ῥώμην ἀγαγεῖν, ἵνα θριαμβεύων αἰχμάλωτον δείξῃ
Ῥωμαίοις τὴν περίπυστον Κλεοπάτραν, ἐλπίδας τε αὐτῇ ἐνίει χρη- 51, 13, 1
στάς, ἐν ἐπιμελείᾳ τε ἐποιεῖτο καὶ τῆς θεραπείας οὐδὲν ἀφῃρεῖτο. ἡ Xiph.
15 δέ, ἅτε μὴ ἄκακος οὖσα γυνή, ἀλλὰ δραστηρία καὶ συνετή, τοῦτό 51, 13, 2
τε ὑπετόπησε καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν περικαλλεστάτην ἐνδῦσα καὶ ἑαυτὴν 51, 13, 5
εὐπρεπέστατα εὐθετήσασα, ἀνατεθεῖσά τε ἐπὶ τῆς κλίνης, ἀπέθανεν,
ἀσπίδος αὐτῇ ἐν ὑδρίᾳ εἰσκομισθείσης· οἱ δέ, ὅτι βελόνῃ, ᾗ τὰς 51, 14, 1 51, 14, 2
20 τρίχας ἀνεῖρεν, ἰὸν ἔχοντι ὠκύμορον, τὸν βραχίονα κεντήσασα. ἀκού- 51, 14, 3
σας δὲ ὁ Καῖσαρ τὴν τελευτὴν αὐτῆς ἐξεπλάγη, καὶ τό τε σῶμα αὐ-
τῆς εἶδε, καὶ φάρμακα αὐτῷ καὶ ψύλλους, εἴ πως ἀνασφήλειε, προσ-
25 ήνεγκεν. οἱ δὲ δὴ ψύλλοι οὗτοι ἄνδρες μέν εἰσι, γυνὴ γὰρ οὐ γί- 51, 14, 4
νεται ψύλλα, δύνανται δὲ πάντα τε ἰὸν παντὸς ἑρπετοῦ παραχρῆμα,
πρὶν θνήσκειν τινά, ἐκμυζᾶν, καὶ αὐτοὶ μηδὲν ὑπὸ μηδενὸς αὐτῶν
διῃθέντες βλάπτεσθαι. φύονται δὲ ἐξ ἀλλήλων, καὶ δοκιμάζουσι τὰ 51, 14, 5
30 γεννηθέντα ἤτοι μετ' ὄφεών που εὐθὺς ἐμβληθέντα ἢ καὶ τῶν σπαρ-
79 γάνων αὐτῶν ἐπιβληθέντων τισίν· οὔτε γὰρ τῷ παιδίῳ τι λυμαί- 51, 14, 6
νονται, καὶ ὑπὸ τῆς ἐσθῆτος αὐτοῦ ναρκῶσι. τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτόν
ἐστιν, ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ μηδένα τρόπον ἀναβιώσασθαι τὴν Κλεοπάτραν
δυνηθεὶς ἐκείνην μὲν καὶ ἐθαύμασε καὶ ἠλέησεν, αὐτὸς δὲ ἰσχυρῶς
5 ἐλυπήθη ὡς καὶ πάσης τῆς ἐπὶ τῇ νίκῃ δόξης ἐστερημένος. καὶ τὰ cf. 51, 15, 1
μὲν τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας τοιαύτης ἔτυχε τελευτῆς.
Καῖσαρ δὲ τῆς Ἀλεξανδρείας διά τε τὸν οἰκιστὴν αὐτῆς Ἀλέξανδρον, 51, 16, 3. 4
καὶ διὰ τὸν φιλόσοφον Ἄρειον, ᾧ που φιλοσοφοῦντι ἐχρῆτο, φεισά-
10 μενος, τὸ δὲ ἀληθές, ὅτι οὐκ ἠξίωσε τοσούτους τε αὐτοὺς ὄντας καὶ
χρησιμωτάτους τοῖς Ῥωμαίοις ἐς πολλὰ ἂν γενομένους ἀνήκεστόν τι
δρᾶσαι, ἠθέλησε τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου σῶμα ἰδεῖν, καὶ εἶδεν αὐτό καὶ 51, 16, 5
63R.St. προσήψατο, ὥστε τι καὶ τῆς ῥινός, ὥς φασι, *θραυσθῆναι. τὰ δὲ
V 33v 15 δὴ τῶν Πτολεμαίων, καίτοι τῶν Ἀλεξανδρέων σπουδῇ βουληθέντων
αὐτῷ δεῖξαι, οὐκ ἐθεάσατο, εἰπὼν ὅτι "βασιλέα ἀλλ' οὐ νεκροὺς ἰδεῖν

78, 5 εἶθε — αὖθις om. C 6 τοῦτον R. St., τοῦτο VC 20 ἀνεῖρεν R. St., ἀνῆρεν VC 23 εἴ πως C, ὅπως V 79, 1 ἀναβιώσασθαι R. St., ἀναβιώσεσθαι VC.

Digitized by Google

Dind.

ἐπεθύμησα". κἀκ τῆς αὐτῆς ταύτης αἰτίας οὐδὲ | τῷ Ἄπιδι ἐντυχεῖν 79 C33v
51, 17, 1 ἠθέλησε, λέγων θεοὺς ἀλλ' οὐχὶ βοῦς προσκυνεῖν εἰθίσθαι. ἐκ δὲ
τούτου τήν τε Αἴγυπτον ὑποτελῆ ἐποίησε καὶ τῷ Γάλλῳ τῷ 20
Κορνηλίῳ ἐπέτρεψε. βουλευτῇ γὰρ οὐχ ὅπως ἐγχειρίσαι αὐτὴν
ἐτόλμησεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐνεπιδημεῖν αὐτῇ ἐξουσίαν ἔδωκεν, ἂν μή
51, 17, 7 τινι αὐτὸς ὀνομαστὶ συγχωρήσῃ. ἐκ δὲ τῶν ληφθέντων χρημάτων
51, 17, 8 οἵ τε στρατιῶται πάμπολλα ἔλαβον τό τε σύμπαν ἥ τε ἀρχὴ ἡ τῶν 25
51, 17, 4 Ῥωμαίων ἐπλουτίσθη καὶ τὰ ἱερὰ αὐτῶν ἐκοσμήθη. Αἴγυπτος μὲν
οὕτως ἐδουλώθη, ὡς που καὶ τὸ δαιμόνιον ἐναργέστατα προϋπέδει-
ξεν. ὑσέ τε γὰρ οὐχ ὅπως ὕδατι, ἔνθα μηδὲ ἐψέκασέ ποτε, ἀλλὰ καὶ
51, 17, 5 αἵματι, καί τις δράκων ὑπερμεγέθης ἐξαίφνης σφίσιν ὀφθεὶς ἀμήχα- 30
νον ὅσον ἐξεσύρισε. κἀν τούτῳ καὶ ἀστέρες κομῆται ἐωρῶντο, καὶ
νεκρῶν εἴδωλα ἐφαν|τάζετο, τά τε ἀγάλματα ἐσκυθρώπασε, καὶ ὁ 80
cf. 51, 19, 1 Ἄπις ὀλοφυρτικόν τι ἐμυκήσατο καὶ ἐδάκρυσε. Καῖσαρ δὲ εἰς τὴν
Ῥώμην ἐλθών, καὶ πολλῶν αὐτῷ καὶ ὑπερόγκων, ἃ τί χρή με λέγειν,
cf. 51, 21, 7—9; 22, 2 παρὰ τῆς βουλῆς ψηφισθέντων, τὰ νικητήρια λαμπρῶς κατήγαγε τά 5
51, 22, 8 τε τῆς Κλεοπάτρας κοσμήματα τοῖς ἱεροῖς ἀνέθηκε· καὶ οὕτως ἡ
Κλεοπάτρα καὶ ἡττηθεῖσα καὶ ἁλοῦσα ὅμως ἐδοξάσθη, καὶ αὐτὴ ἐν
cf. 51, 22, 4. 9 τῷ Ἀφροδισίῳ χρυσῇ ὁρᾶται. καὶ Καῖσαρ μὲν ἐπὶ τούτοις ἑορτὰς
51, 22, 5 ἦγεν ἐφ' ἡμέρας συχνάς· καὶ ἵππος ποταμίου καὶ ῥινόκερως τότε 10
πρῶτον εἰσήχθησαν εἰς τὸ θέατρον. ὁ δὲ ῥινόκερως ἐλέφαντί πῃ
προσέοικε, κέρας δέ τι κατ' αὐτὴν τὴν ῥῖνα προσέχει, καὶ διὰ τοῦτο
51, 23, 2 οὕτω κέκληται. Κράσσος δὲ Μάρκος ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ διὰ τῆς
Ἑλλάδος καὶ Μακεδονίας ἐπὶ τὸν Ἴστρον πεμφθεὶς Μυσούς τε καὶ 15
51, 24, 4 Βαστέρνας κατεστρέψατο μάχαις συχναῖς, καὶ τόν γε βασιλέα αὐτῶν
cf. 51, 25, 4 sqq. Δέλδωνα αὐτὸς ὁ Κράσσος ἀπέκτεινε. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τοὺς
51, 25, 2 Θρᾷκας ἐχειρώσατο καὶ Γέτας ἐκάκωσε, καὶ Καίσαρι καὶ ὑπὲρ τοῦ των 20
52, 1, 1 τιμαὶ ἐψηφίζοντο. ταῦτα | μὲν ἔν τε τῇ βασιλείᾳ καὶ ἐν τῇ δημο- V 34r
κρατίᾳ ταῖς τε δυναστείαις, πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτακοσίοις ἔτεσι,
καὶ ἔπραξαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ *ἔπαθον· ἐκ δὲ τούτου αὖθις μοναρ|χεῖ- 61 R.St. C 34r
σθαι ἀκριβῶς ἤρξαντο, καίτοι τοῦ Καίσαρος βουλευσαμένου τά τε 25
ὅπλα καταθέσθαι καὶ τὰ πράγματα τῇ γερουσίᾳ καὶ τῷ δήμῳ ἐπι-
51, 1, 2 τρέψαι. ἐποιήσατο δὲ τὴν διάγνωσιν μετὰ τοῦ Ἀγρίππου καὶ τοῦ
cf. 51, 2 sqq. Μαικήνου· τούτοις γὰρ πάντα τὰ ἀπόρρητα ἀνεκοίνου· καὶ τοῦ
Ἀγρίππου συμβουλεύοντος τὰ δικαιότερα (ἀποθέσθαι γὰρ ἠξίου τὴν 30
cf. 51, 19 sqq. δυναστείαν καὶ ποιῆσαι πάλιν ἰσηγορίαν), τοῦ δὲ Μαικήνου τὰ συμφέ-
ροντα (συμφέρειν γὰρ μᾶλλον τῷ μεγέθει τοῦ πολιτεύματος μοναρχίαν |
cf. 52, 41, 1 βασιλικήν τε καὶ ἔννομον), προσέθετο τῷ Μαικήνᾳ ὁ Καῖσαρ, καὶ τὴν 81
52, 41, 3 μοναρχίαν ἔτι μᾶλλον ἐβεβαιώσατο· τήν τε τοῦ αὐτοκράτορος ἐπί-
κλησιν (λέγω δὲ οὐ τὴν ἐπὶ ταῖς νίκαις κατὰ τὸ ἀρχαῖον διδομένην
52, 41, 4 τισίν, ἀλλὰ τὴν τὸ κράτος διασημαίνουσαν) ἐπέθετο, ὥσπερ τῷ τε 5
πατρὶ αὐτοῦ τῷ Καίσαρι καὶ τοῖς παισὶ καὶ τοῖς ἐγγόνοις ἐψηφίστο.
52, 42, 1 καὶ μετὰ ταῦτα τιμητεύσας σὺν τῷ Ἀγρίππᾳ τήν τε βουλὴν ἀνεκάθη-
52, 42, 2 ρεν, αὐτὸς μὲν οὐδένα αὐτῶν ἀπαλείψας, προτρεψά|μενος δὲ σφας ἐκ 10
τοῦ συνειδότος τοῦ τε γένους καὶ τοῦ βίου δικαστὰς ἑαυτοῖς γενέ-

---

79, 17 ταύτης inserui ex V, om. C 80, 28 πάντα om. V.

Digitized by Google

Dind.
81 σθαι· καὶ προσαπεῖπε τοῖς βουλεύουσι μὴ ἐκδημεῖν ἔξω τῆς Ἰταλίας, 52, 42, 6
ἂν μὴ αὐτός τινι κελεύσῃ ἢ καὶ ἐπιτρέψῃ, καὶ τοῦτο καὶ δεῦρο ἀεὶ
φυλάσσεται· πλὴν γὰρ ὅτι ἐς τὴν Σικελίαν καὶ Γαλατίαν τὴν περὶ
Νάρβωνα, οὐδαμόσε ἄλλοσε βουλευτῇ ἀποδημῆσαι ἔξεστιν. ἐκεῖσε γὰρ 52, 42, 7
διά τε τὸ σύνεγγυς καὶ διὰ τὸ ὅπλον τῶν ἀνθρώπων δέδοται καὶ
ἄνευ παραιτήσεως ἀπιέναι. τῷ δὲ Ἀγρίππᾳ ὁ Καῖσαρ τήν τε ἀδελ- 53, 1, 2
φὴν τὴν ἰδίαν συνῴκισε, καὶ σκηνήν, ὁπότε συστρατεύοιτο, ὁμοίαν
τῆς αὐτοῦ παρεῖχε, τό τε σύνθημα παρ' ἀμφοτέρων σφῶν ἐδίδοτο.
συνέβη δὲ τοῖς Ῥωμαίοις μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐμφυλίων πολέμων κα- Xiph.
λῶς ὑπὸ τοῦ Καίσαρος καὶ σωφρόνως ἀρχθῆναι, καὶ οἱ πολλοὶ τῶν
συνετωτέρων ἀνδρῶν οὐκέτι ἐμίσουν ὡς μόναρχον, ἀλλ' ἐφίλουν ὡς
ἄριστον. τήν τε γὰρ πόλιν κοινῇ σύμπασαν εὐηργέτησεν, ἐπισκευάζων cf. 53, 2, 4
V 34r αὐτῆς | τὰ πεπονηκότα καὶ ἀνακτώμενος καὶ τὴν πολιτείαν πρὸς
τὸ βέλτιστον χειρίζων καὶ διεξάγων, καὶ ἰδίᾳ τοὺς ἀνθρώπους, εὐποι- cf. 53, 2, 6
C 34r ίαις ὅτι μάλιστα ἀνηρτᾶτο, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἠγα|πᾶτο. ἐθάρρησε
65 R. St. γοῦν ποτε τούτοις ὁμοῦ καὶ καλ*λωπιζόμενος καὶ θαρρῶν τὸ συνέ-
82 δριόν τε τῆς γε|ρουσίας συναγαγεῖν καὶ παρελθὼν εἰς τὸ μέσον τήν 53, 2, 7
τε μοναρχίαν ἀποθέσθαι καὶ τὰ πράγματα τῇ βουλῇ ἐγχειρίσαι· συνέβη δὲ Xiph.
αὐτῷ πᾶν τοὐναντίον, εἰ μή τις εἶποι συμβῆναι αὐτῷ μᾶλλον τὸ κατὰ
γνώμην| διὰ τὸ πεπλασμένον καὶ μὴ ὁλόψυχον τῶν τοιούτων παραι-
τήσεων. ἦν γὰρ ἀδίκως καὶ κατὰ βίαν ἔχουσί τινες μοναρχίαν, παρ'
ἐκόντων πολιτῶν δοκεῖν ἔχειν ἐθέλοντες εἰς τὰς τοιαύτας ἀρεσκείας
καὶ ὑποκρίσεις χωροῦσι. καὶ τότε δ' οὖν οἱ μὲν ἐκ παρα|σκευῆς, cf. 53, 11, 1
οἱ δ' ἐκ φόβου, ἅτε καὶ ὑποπτεύοντες τὸ γινόμενον, οἱ δέ τινες τῶν
σωφρονεστέρων ἀνδρῶν, καὶ ὡς εἰπεῖν ἐκ ψυχῆς καὶ μεταξὺ αὐτοῦ 53, 11, 4
λέγοντος διεβόων, καὶ μετὰ τοῦτο μοναρχεῖσθαί τε δεόμενοι καὶ
πάντα τὰ ἐς τοῦτο φέροντα ἐπιλέγοντες, μέχρις| οὗ κατηνάγκασαν
δῆθεν αὐτὸν αὐταρχῆσαι. τό τε γὰρ δημοτικὸν ἤδη τινὲς ὡς καὶ 53, 11, 2
στασιῶδες ἐμίσουν, καὶ τῇ μεταστάσει τῆς πολιτείας ἠρέσκοντο, τῷ
τε Καίσαρι ἔχαιρον. τοῖς γοῦν δορυφορήσουσιν αὐτὸν διπλάσιον τὸν 53, 11, 5
μισθὸν τοῦ τοῖς ἄλλοις στρατιώταις| διδομένου δοθῆναι διεπράξοντο,
ὅπως ἀκριβῆ τὴν φρουρὰν ἔχῃ. τὴν μὲν οὖν ἡγεμονίαν τούτῳ τῷ 53, 12, 1
τρόπῳ καὶ παρὰ τῆς γερουσίας τοῦ τε δήμου ἐβεβαιώσατο. βουλη-
θεὶς δὲ δὴ καὶ ὡς δημοτικός τις εἶναι δόξαι, τὴν μὲν φροντίδα τὴν
τε προστασίαν| τῶν κοινῶν πᾶσαν ὡς καὶ ἐπιμελείας τινὸς δεομένων
ὑπεδέξατο, οὔτε δὲ πάντων αὐτὸς τῶν ἐθνῶν ἄρχειν, οὔθ' ὅσων ἄν 53, 12, 2
ἄρξῃ, διὰ παντὸς τοῦτο ποιήσειν ἔφη, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀσθενέστερα ὡς
καὶ εἰρηναῖα καὶ ἀπόλεμα ἀπέδωκε τῇ βουλῇ, τὰ δὲ ἰσχυρό|τερα ὡς
καὶ σφαλερὰ καὶ ἐπικίνδυνα, κατέσχε, λόγῳ μὲν ὅπως ἡ μὲν γερου- 53, 12, 3
σία ἀδεῶς τὰ κάλλιστα τῆς ἀρχῆς καρπῷτο, αὐτὸς δὲ τούς τε πό-
83 νους καὶ τοὺς | κινδύνους ἔχῃ, ἔργῳ δὲ ἵνα ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ
V 35r ἐκεῖνοι μὲν καὶ ὅπλοι καὶ ἀπόλεμοι ὦσιν, | αὐτὸς δὲ δὴ μόνος καὶ
ὅπλα ἔχῃ καὶ στρατιώτας τρέφῃ. ὁ δὲ Καῖσαρ καὶ καταθέσθαι τε- cf. 53, 13, 1
C 35r 5 λέως | τὴν μοναρχίαν καὶ| ἀποδοῦναι καὶ τὸ προσκληρωθέντα τῶν

81, 11 προσαπεῖπε Dind., προσεπεῖπε VC 12 καὶ(ante ἐπιτρέψῃ) Dind., ὡς VC 21 τῆς αὐτοῦ Dind., τῇ ἑαυτοῦ V, τῆς αὐτοῦ C 82, 4 εἶποι Dind., εἶπῃ VC κατηνάγκασαν V, κατήνεγκαν C 32 καρπῷτο V, καρπῶντο C.

Digitized by Google

Dind

ἐθνῶν τῇ βουλῇ μετὰ δεκαετίαν ἐπέσχετο, οὐ μὴν καὶ ἔργῳ ἐποίησε **83**
53, 16, 2 τοῦτο· τῆς γοῦν δεκαετίας ἐξελθούσης, ἄλλα αὐτῷ δέκα ἔτη καὶ
πάλιν ἄλλα προσεψηφίσθη· ὥστε τῇ τῶν δεκετηρίδων διαδοχῇ διὰ
53, 16, 3 βίου αὐτὸν μοναρχῆσαι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ μετὰ ταῦτα αὐτοκράτορες, 10 65 R.St.
καίτοι μηκέτ' ἐς τακτὸν χρόνον, ἀλλ' ἐς πάντα καθάπαξ τὸν βίον
ἀποδεικνύμενοι, ὅμως διὰ τῶν δέκα ἀεὶ ἐτῶν ἐώρτασαν ὡς καὶ τὴν
53, 16, 4 ἡγεμονίαν αὖθις τότε ἀνανεούμενοι. καὶ πολλὰ μὲν ἐψηφίσθη τῷ
Καίσαρι ἐπὶ τούτοις. καὶ γὰρ τὸ τὰς δάφνας πρὸ τῶν βασιλείων 15
αὐτοῦ προτίθεσθαι, καὶ τὸν στέφανον τὸν δρύινον ὑπὲρ αὐτοῦ ἀρτᾶ-
σθαι ὡς καὶ ἀεὶ τοὺς τε πολεμίους νικῶντι καὶ τοὺς πολίτας σώ-
53, 16, 5 ζοντι ἐψηφίσθη. καλεῖται δὲ τὰ βασίλεια παλάτιον, οὐχ ὅτι καὶ 20
ἔδοξέ ποτε οὕτως αὐτὰ ὀνομάζεσθαι, ἀλλ' ὅτι ἔν τε τῷ Παλατίῳ ὁ
Καῖσαρ ᾤκει καὶ ἐκεῖ τὸ στρατήγιον εἶχε. Παλάτιον δὲ ἐλέγετο ἡ
τοῦ Ῥωμύλου οἰκία ἀπὸ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ᾠκοδόμητο, οὕτως ὠνο-
53, 16, 6 μασμένου, καὶ διὰ τοῦτο κἂν ἄλλοθί που ὁ αὐτοκράτωρ καταλύῃ, 25
τὴν τοῦ παλατίου ἐπίκλησιν ἡ καταγωγὴ αὐτοῦ ἔχει. μετὰ δὲ ταῦτα
53, 16, 7 Αὔγουστον αὐτὸν ἥ τε βουλὴ καὶ ὁ δῆμος προσεῖπεν. ὁ γὰρ Καῖσαρ
ἐπεθύμει μὲν ἰσχυρῶς Ῥωμύλος ὀνομασθῆναι, αἰσθόμενος δὲ ὅτι ὑπο-
πτεύεται ἐκ τούτου τῆς βασιλείας ἐπιθυμεῖν, οὐκέτ' αὐτοῦ ἀντε- 30
53, 16, 8 ποιήσατο, ἀλλ' Αὔγουστος ὡς καὶ πλεῖόν τι ἢ κατὰ ἀνθρώπους ὢν
ἐπεκλήθη· πάντα γὰρ τὰ ἐντιμότατα καὶ ἱερώτατα αὔγουστα προσα- **84**
γορεύεται. ἐξ οὗπερ καὶ σεβαστὸν αὐτὸν ἑλληνίζοντες, ὡς ἄν τινα
σεπτόν, προσεῖπον· καὶ ταύτην τὴν πρόσρησιν καὶ οἱ μετ' ἐκεῖνον
53, 17, 4 πάντες, ὥσπερ καὶ τὴν τοῦ αὐτοκράτορος, πρὸς δή λωσιν τῆς αὐτο- 5
τελοῦς σφῶν ἐξουσίας, ἀντὶ τῆς τοῦ βασιλέως τοῦ τε δικτάτωρος ἐπι-
53, 17, 5 κλήσεως ἔχουσιν. αὐτὰς μὲν γὰρ ἐκείνας οὐ τίθενται, ἐπειδήπερ
ἅπαξ ἐκ τῆς πολιτείας ἐξέπεσον, τὸ δὲ δὴ ἔργον αὐτῶν τῇ τοῦ | αὐ- V 35ᵛ
τοκράτορος προσηγορίᾳ βεβαιοῦνται. καὶ ἐκ μὲν τούτων | τῶν ὀνο- 10 C 35ᵛ
μάτων καταλόγους τε ποιεῖσθαι καὶ χρήματα ἀθροίζειν πολέμους τε
53, 17, 6 ἀναιρεῖσθαι καὶ εἰρήνην σπένδεσθαι, θανατοῦν τε βουλευτὰς δύνα-
53, 17, 7 σθαι λαμβάνουσιν. ἐκ δὲ δὴ τοῦ τιμητεύειν τούς τε βίους καὶ τοὺς
τρόπους ἡμῶν ἐξετάζουσι, καὶ | ἀπογραφὰς ποιοῦνται καὶ τοὺς μὲν 15
53, 17, 8 καταλέγουσι τοὺς δὲ ἀπαλείφουσιν, ὅπως ἂν αὐτοῖς δόξῃ. ἔκ τε τοῦ
ἐν πάσαις ταῖς ἱερωσύναις ἱερῶσθαι καὶ προσέτι καὶ τοῖς ἄλλοις τὰς
53, 17, 9 πλείους διδόναι, καὶ τῶν ἱερέων κυριεύουσιν. ἥ τε ἐξουσία ἡ δη-
μαρχικὴ καλουμένη | δίδωσιν *αὐτοῖς πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸ μὴ ὑβρί- 20 67 R.St.
ζεσθαι, κἂν ἄρα τι καὶ τὸ βραχύτατον μὴ ὅτι ἔργῳ ἀλλὰ καὶ λόγῳ
ἀδικεῖσθαι δόξωσι, καὶ ἄκριτον τὸν ποιήσαντα αὐτὸ ὡς καὶ ἐναγῆ
53, 17, 11 ἀπολλύναι. ταῦτα μὲν οὕτω τε καὶ διὰ τούτων τῶν ὀνομάτων εἰλή-
φασιν ὅπως μηδενὶ ἄνευ δόσεώς τινος ἔχειν δοκῶσιν· ἤδη δὲ καὶ ἕτερόν 25
53, 18, 1 τι, ὃ μηδενὶ τῶν πάλαι Ῥωμαίων ἐδόθη, προσεκτήσαντο· λέλυνται γὰρ
δὴ τῶν νόμων, ὡς αὐτὰ τὰ Λατῖνα ῥήματα λέγει, τουτέστιν ἐλεύθεροι
ἀπὸ πάσης ἀναγκαίας νομίσεώς εἰσι καὶ οὐδενὶ τῶν γεγραμμένων ἐνέ- 30
53, 18, 2 χονται, καὶ πᾶσαν μὲν τὴν τῆς βασιλείας ἰσχὺν περιβέβληνται, πλὴν

83, 5 τῇ V, ἐν τῇ C δεκαετίαν V, δεκατίαν C 9 δεκετηρίδων V, δεκαετηρίδων C 12 ὅμως C², ὁμοίως VC¹ 16 αὐτοῦ VC, αὐτῶν Dind. **84**, 2 ὡς ἄν C², ὅσαπερ VC¹ 5 τῆς VC², τοῦ C¹ 28 ἐλεύθεροι VC²(¹?), ἐλεύθερα C¹.

Digitized by Google

Dind.
84 τοῦ κατὰ τοὔνομα φορτικοῦ. ἡ γὰρ δὴ τοῦ Καίσαρος ἥ τε τοῦ
85 Αὐ|γούστου πρόσρησις δύναμιν μὲν οὐδεμίαν αὐτοῖς οἰκείαν προστίθησι, δηλοῖ δ' ἄλλως τὸ μὲν τὴν τοῦ γένους σφῶν διαδοχήν, τὸ δὲ τὴν τοῦ ἀξιώματος λαμπρότητα. ἡ δὲ τοῦ πατρὸς ἐπωνυμία 53, 18, 3
5 τάχα μὲν| καὶ ἐξουσίαν τινὰ αὐτοῖς, ἥν ποτε οἱ πατέρες ἐπὶ τοὺς παῖδας ἔσχον, κατὰ πάντων ἡμῶν δίδωσιν, οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀρχὴν ἐγένετο ἀλλ' ἐς τιμὴν καὶ ἐς παραίνεσιν, ἵνα αὐτοί τε τοὺς ἀρχομένους ὡς καὶ παῖδας ἀγαπῶεν καὶ ἐκεῖνοί σφας ὡς πατέρας|
10 αἰδῶνται. ἡ μὲν οὖν πολιτεία οὕτω τότε πρός τε τὸ βέλτιον καὶ 53, 19, 1
πρὸς τὸ σωτηριωδέστερον μετεκοσμήθη· καὶ γάρ που καὶ παντάπασιν ἀδύνατον ἦν δημοκρατουμένους αὐτοὺς σωθῆναι. οὐ μέντοι καὶ
15 ὁμοίως τοῖς πρόσθεν τὰ μετὰ ταῦτα πραχθέντα λεχθῆναι| δύναται.
V 36r πρότερον μὲν γὰρ ἔς τε τὴν βουλὴν καὶ ἐς τὸν | δῆμον πάντα, εἰ καὶ 53, 19, 2
C 36r πόρρω που συμβαίη, ἐσεφέρετο· καὶ διὰ τοῦτο πάντες τε αὐτὰ ἐμάνθανον καὶ πολλοὶ συνέγραφον, ἔν τε τοῖς ὑπομνήμασι τοῖς δημοσίοις
20 ἡ ἀλήθεια εὑρίσκετο. ἐκ δὲ δὴ τοῦ χρό|νου ἐκείνου τὰ μὲν πλείω κρύφα 53, 19, 3
καὶ δι' ἀπορρήτου γίγνεσθαι ἤρξατο, εἰ δέ πού τινα καὶ δημοσιευθείη, ἀλλὰ ἀνεξέλεγκτά γε ὄντα ἀπιστεῖται· καὶ γὰρ λέγεσθαι καὶ πράττεσθαι πάντα πρὸς τὰ τῶν ἀεὶ κρατούντων τῶν τε παραδυναστευόντων σφίσι
25 βουλή|ματα ὑποπτεύεται. καὶ κατὰ τοῦτο πολλὰ μὲν οὐ γιγνόμενα 53, 19, 4
θρυλλεῖται, πολλὰ δὲ καὶ πάνυ συμβαίνοντα ἀγνοεῖται, πάντα δὲ ὡς εἰπεῖν, ἄλλως πως ἢ ὡς πράττεται διαθροεῖται. καὶ μέντοι καὶ τὸ τῆς
68 R.St. 30 ἀρχῆς μέγεθος τό τε τῶν πραγμάτων πλῆθος* δυσχερεστάτην αὐτοῖς παρέχεται τὴν ἀκρίβειαν. ἔν τε γὰρ τῇ Ῥώμῃ συχνὰ καὶ ἔξω ταύτης παρὰ 53, 19, 5
86 τῇ ὑπηκόῳ ὡς εἰπεῖν καθ' ἡμέραν γίγνεταί τινα, περὶ ὧν τὸ | μὲν σαφὲς οὐδεὶς ῥᾳδίως ἔξω τῶν πραττόντων αὐτὰ γινώσκει, πλεῖστοι δ' ὅσοι οὐδ' ἀκούουσι τὴν ἀρχὴν ὅτι γέγονεν. ὅθενπερ καὶ ἐγὼ 53, 19, 6
πάντα τὰ ἐξῆς, εἴτ' ὄντως εἴτε καὶ ἑτέρως ἔχει, φράσω. προσέσται|
5 μέντοι τι αὐτοῖς καὶ τῆς ἐμῆς δοξασίας, ὅσον ἐνδέχεται, ἐν οἷς ἄλλο τι μᾶλλον ἢ τὸ θρυλλούμενον ἠδυνήθην ἐκ πολλῶν ὧν ἀνέγνων ἢ καὶ ἤκουσα ἢ καὶ εἶδον τεκμήρασθαι. Αὔγουστος μὲν δὴ ὁ Καῖσαρ, 53, 20, 1
10 ὥσπερ εἶπον, ἐπωνομάσθη, καὶ αὐτῷ σημεῖον οὐ μι|κρὸν εὐθὺς τότε τῆς νυκτὸς ἐπεγένετο· ὁ γὰρ Τίβερις πελαγίσας καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς πεδίοις Ῥώμην κατέλαβεν ὥστε πλεῖσθαι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ οἱ μάντεις ὅτι τε ἐπὶ μέγα αὐξήσοι καὶ ὅτι πᾶσαν τὴν πόλιν ὑποχειρίαν
15 ἕξοι προέγνωσαν. Αὔγουστος δὲ| τά τε ἄλλα τὰ τῇ ἀρχῇ δὴ προσή- 53, 21, 1
κοντα προθυμότερον ἔπραττεν, ὡς καὶ ἐθελοντὶ δὴ παρὰ πάντων αὐτὴν εἰληφώς, καὶ ἐνομοθέτει |πολλὰ οὐκ ἰδιογνωμονῶν ἐν τούτῳ 53, 21, 3
τῷ μέρει, ἀλλ' ἔστι μὲν ἃ καὶ εἰς τὸ δημόσιον προτιθεὶς καὶ παρ-
20 ρησίαν νέμων πολλὴν τοῖς διορθοῦν δυναμένοις, τὰ πολλὰ δὲ μετὰ 53, 21, 4
V 36v τῶν ὑπάτων ἢ μετὰ τῶν ἀρίστων ἐπισκοπούμενος· | καὶ γὰρ καὶ
C 36v πεντεκαίδεκα τῶν βουλευτῶν | τοὺς κλήρῳ λαχόντας συμβούλους ἐς ἑξάμηνον παρελάμβανε, καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ἐδίκαζε μετ' αὐτῶν. 53, 21, 5
25 ἔκρινε μὲν γὰρ καὶ καθ'| ἑαυτὴν ἡ βουλὴ ὡς καὶ πρότερον, καί τισι 53, 21, 6

85, 22 ἀνεξέλεγκτά V, ἀνέλεγκτά C γε H. St, τε VC 31 ὑπηκόῳ V, ὑπηκόων C 86, 7 ἐκ C^2, εἰς VC^1 17 ἰδιογνωμονῶν reduxi ex VC, ἰδιογνωμῶν R. St. 19 προτιθεὶς R. St., προστιθεὶς VC.

Digitized by Google

Dind.

καὶ πρεσβείαις καὶ κηρυκείαις καὶ δήμων καὶ βασιλέων ἐχρημάτιζεν, 86
ὅ τε δῆμος ἐς τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ τὸ πλῆθος αὖ συνελέγετο· οὐ
53, 21, 7 μέντοι καὶ ἐπράττετό τι, ὃ μὴ ἐκεῖνον ἤρεσκε. τοὺς γοῦν ἄρξοντας
τοὺς μὲν, αὐτὸς ἐκλεγόμενος προεβάλλετο, τοὺς δὲ καὶ ἐπὶ τῷ δήμῳ 30
τῷ τε ὁμίλῳ κατὰ τὸ ἀρχαῖον ποιούμενος ἐπεμελεῖτο, ὅπως μήτ' ἀνε-
πιτήδειοι μήτ' ἐκ παρα|κελεύσεως ἢ καὶ δεκασμοῦ ἀποδεικνύωνται. 87
53, 22, 1 τὸ μὲν οὖν σύμπαν οὕτω τὴν ἀρχὴν διῴκησε, λέξω δὲ καὶ καθ' ἕκα-
Xiph. στον ὅσα ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ νῦν μάλιστα, διὰ τὸ πάμπολυ ἀπηρτῆ-
σθαι τῶν καιρῶν ἐκείνων τὸν, καθ' ἡμᾶς βίον καὶ τὸ πολίτευμα μνη- 5
μονεύεσθαι· λέγω γὰρ τοῦτο οὐκέτι ὡς ὁ Δίων ὁ Προυσαεὺς ὁ ἐπὶ
τοῦ Σευήρου καὶ Ἀλεξάνδρου τῶν* αὐτοκρατόρων γενόμενος, ἀλλ' 69R.St.
ὡς Ἰωάννης ὁ Ξιφιλῖνος ἀδελφόπαις ὢν Ἰωάννου τοῦ πατριάρχου,
ἐπὶ δὲ Μιχαὴλ, αὐτοκράτορος τοῦ Δούκα τὴν ἐπιτομὴν ταύτην τῶν 10
πολλῶν βιβλίων τοῦ Δίωνος συνταττόμενος. ὁ μὲν οὖν Αὔγουστος
εὐδοκιμῶν ἦν ἐπὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ διοικουμένοις καὶ νομοθετουμέ-
53, 23, 5 νοις. ὁ δὲ δὴ Γάλλος Κορνήλιος ὁ τὴν Αἴγυπτον ἐπιτετραμμένος
καὶ ἐξύ|βρισεν ὑπὸ τῆς τιμῆς. πολλὰ μὲν γὰρ καὶ μάταια ἐς τὸν 15
Αὔγουστον ἀπελήρει, πολλὰ δὲ καὶ ἐπαίτια παρέπραττεν. εἰκόνας
τε γὰρ ἑαυτοῦ παρ' ὅλην ὡς εἰπεῖν τὴν Αἴγυπτον ἔστησε, καὶ τὰ
53, 23, 6 ἔργα ὅσα ἐπεποιήκει ἐς τὰς πυραμίδας ἐσέγραψεν. οὗτος μὲν οὖν 20
ὑπό τινος τῶν φίλων αὐτοῦ Λάργου κατηγορηθεὶς ἠτιμώθη τε καὶ
cf. 53, 23, 7 τὴν οὐσίαν ἀπέβαλε, καὶ ταύτην ὁ μὲν Καῖσαρ ἔλαβε κατὰ ψήφισμα
53, 24, 1 τῆς βουλῆς· Γάλλος δὲ ἑαυτὸν διεχρήσατο· καὶ πρὸς τὸν Λάργον
Xiph. οἱ πολλοὶ ἀπέκλιναν, αὐξανόμενον βλέπον|τες, οὐ μέντοι καὶ οἱ ἀρι- 25
53, 24, 2 στοι τῶν Ῥωμαίων. Προκούλιος μὲν γὰρ ἀπαντήσας αὐτῷ τήν τε
ῥῖνα καὶ τὸ στόμα τὸ ἑαυτοῦ τῇ χειρὶ ἐπέσχεν, ἐνδεικνύμενος τοῖς|
συνοῦσιν ὅτι μηδ' ἀναπνεῦσαί τινι παρόντος αὐτοῦ ἀσφάλεια εἴη. C 37r
53, 24, 3 ἄλλος δέ τις προσῆλθέ τε αὐτῷ, καίπερ ἀγνὼς ὤν, μετὰ μαρτύρων, 30,V 37r
καὶ ἐπήρετο εἰ γνωρίζοι ἑαυτόν· ἐπειδή τε ἐξηρνήσατο, ἐς γραμματεῖον
τὴν ἄρνησιν αὐτοῦ ἐσέγραψεν, ὥσπερ οὐκ | ἐξὸν τῷ κακῷ καὶ ὂν 88
53, 25, 2 οὐκ ἤδει πρότερον συκοφαντῆσαι. Αὔγουστος δὲ καὶ Ἄστυρας καὶ
Καντάβρους Κελτικὰ ἔθνη διά τε Τερεντίου Οὐάρωνος καὶ Τίτου Κα-
53, 25, 8 ρισίου ἐνίκησε, καὶ πολλὰ τούτων πολίσματα, παρεστήσατο· καὶ τὸ τοῦ 5
53, 26, 5 Ἰανοῦ τεμένισμα ἀνοιχθὲν δι' αὐτοὺς ἔκλεισεν, ὡς εἰρήνης οὔσης
53, 27, 5 παντελοῦς τοῖς Ῥωμαίοις. ἐπειδή τε ἡ οἰκία ἡ πρότερον μὲν τοῦ
Ἀντωνίου γενομένη, ὕστερον δὲ τοῦ τε Ἀγρίππα καὶ τῷ Μεσσάλᾳ
δοθεῖσα κατεφλέχθη, τῷ μὲν Μεσ|σάλᾳ ἄλλην ἐχαρίσατο, τὸν δὲ Ἀγρίπ- 10
53, 27, 6 παν σύνοικον ἐποιήσατο. Πούπλιος δέ τις Σερουίλιος ἐν τούτῳ
τῷ χρόνῳ ὄνομα ἔλαβεν, ὅτι στρατηγῶν ἄρκτους τε τριακοσίους καὶ
58, 28, 2 Λιβυκὰ ἕτερα θηρία ἴσα ἐν πανηγύρει τινὶ ἀπέκτεινε. τὸν δὲ Καίσαρα
ἡ βουλὴ τιμῶντα, αὐτήν, καὶ ἀνακοινούμενον οὐκ ὀλίγα τῆς διοική- 15

82, 32 ἀνεπιτήδειοι reduxi ex VC, ἀνεπιτήδειον R. St. **87**, 1 ἀποδεικνύωνται R. St., ἀποδείκνυνται VC 4 ἀπηρτῆσθαι H. St., ἀπηρτίσθαι VC 6 ὁ (primum) om. V 10 τὴν bis C 31 ἐπειδή τε scripsi ex C, ἐπειδὴ δὲ V 32 ἄρνησιν restitui ex VC, ἐξάρνησιν R. St. **88**, 9. 10 δοθεῖσα — Μεσσάλᾳ om. C 12 τριακοσίους reduxi ex VC, τριακοσίας Dind.

Digitized by Google

Dind.
88 σεως, ἀντιθεραπεύουσα πάσης τῆς τῶν νόμων ἀνάγκης ἀνήλλαξεν*
70R.St. ὑπὸ δόγματι, ἵν' ὡς αὐτοκράτωρ τῶν νόμων αὐτῶν, πάνθ' ὅσα βού-
λοιτο ποιοίη καὶ μὴ ποιοίη ὅσα μὴ βούλοιτο. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐγίγ- 53, 29, 3
νετο,| καὶ ἄλλη τις στρατιὰ καινὴ ἀρχήν τε ἅμα καὶ τέλος ἔσχεν.
ἐπὶ γὰρ Ἀρραβίαν τὴν εὐδαίμονα καλουμένην, ἧς Σαβὼς ἐβασίλευε,
Λάργος ὁ τῆς Αἰγύπτου ἄρχων ἐπεστράτευσε. καὶ ἐς μὲν ὄψιν οὐδεὶς 53, 29, 4
αὐτῷ τήν γε πρὸς πόλεμον τῆς χώρας ἐκείνης προσεχώρει.| ἡ δέ γε
ἐρημία καὶ ὁ ἥλιος τά τε ὕδατα φύσιν τινὰ ἄτοπον ἔχοντα πάνυ
αὐτὸν ἐταλαιπώρησεν, ὥστε καὶ τὸ πλεῖον τοῦ στρατοῦ φθαρῆναι.
τὸ δὲ δὴ νόσημα οὐ τοῖς συνήθεσι νόσοις ὅμοιον ἐγίγνετο, ἀλλ' ἐς 53, 29, 5
τὴν κεφαλὴν ἐνσκῆψαν ἐξήραινεν αὐτήν, καὶ τοὺς| νοσοῦντας αὐτίκα
ἀπώλλυε, τῶν δὲ περιγιγνομένων ἔς τε τὰ σκέλη κατῆει πᾶν ἕτερον
μέρος τοῦ σώματος ὑπερβάν, καὶ ἐκεῖνά τε ἐλυμαίνετο ἅμά τε αὐτοῦ|
89 οὐδὲν ἦν ἕτερον ἢ ἔλαιον οἴνῳ μεμιγμένον, ὃ ἔπιε καὶ ἠλείψατο.
C 37r ὅπερ που πάνυ ὀλίγοις σφῶν προσῆν. | οὔτε γὰρ ἡ χώρα οὐδέτερον 53, 29, 6
V 37r αὐτῶν φέρει | οὔτε ἐκεῖνοι ἄφθονα αὐτὰ ἐπεφέροντο. κἀν τῷ πόνῳ
τούτῳ| καὶ οἱ βάρβαροι σφισι προσεπέθεντο. τέως γοῦν ἐλάττους, 53, 29, 7
ὁπότε γε καὶ προσμίξειαν αὐτοῖς, ἐγίνοντο, καί τινα καὶ χωρία ἀπέ-
βαλον, ἐπεὶ δὲ συμμάχῳ τῇ νόσῳ αὐτῶν χρησάμενοι τά τε σφέτερα
ἐκομίσαντο καὶ ἐκείνων τοὺς περιλειφθέντας ἐξήλασαν ἐκ τῆς| χώρας.
πρῶτοι μὲν δὴ Ῥωμαίων οὗτοι, νομίζω δ' ὅτι καὶ μόνοι, τοσοῦτον 53, 29, 8
ἐπὶ πολέμῳ τῆς Ἀραβίας ταύτης ἐπῆλθον· μέχρι γὰρ τῶν Ἐπιβού-
λων καλουμένων, χωρίου τινὸς ἐπιφανοῦς, ἐχώρησαν, ὁ δ' Αὔγου- cf. 53, 25, 7
στος ἐνόσησε μὲν ἐπισφαλῶς πολλάκις καὶ| πρότερον, τότε δὲ ἐνδέκατον 53, 30, 1
μετὰ Καλπουρνίου Πείσωνος ὑπατεύσας ἠρώτησεν αὖθις, ὥστε μη-
δεμίαν ἐλπίδα σωτηρίας σχεῖν· πάντα γοῦν ὡς καὶ τελευτήσων διέ-
θετο, καὶ τάς τε ἀρχὰς καὶ τοὺς πρώτους ἄνδρας ἀθροίσας διάδοχον
μὲν οὐδένα ἀπέδειξε,| καίτοι τὸν Μάρκελλον πάντων προκριθήσεσθαι 53, 30, 2
ἐς τοῦτο προσδοκώντων, διαλεχθεὶς δέ τινα αὐτοῖς περὶ τῶν δημοσίων
πραγμάτων τῷ μὲν Πείσωνι τῷ ὑπάτῳ τάς τε δυνάμεις καὶ τὰς προσ-
όδους τὰς κοινὰς ἐς βιβλίον ἐγγράψας ἔδωκε, τῷ δὲ Ἀγρίππᾳ τὸν|
δακτύλιον ἐνεχείρισε. καὶ αὐτὸν μηδὲν μηδὲ τῶν πάνυ ἀναγκαίων 53, 30, 3
71R.St. ποιεῖν δυνάμενον Ἀντώνιός* τις Μούσας καὶ ψυχροποσίαις καὶ ψυχρο-
λουσίαις ἀνέσωσε· καὶ χρήματα διὰ τοῦτο καὶ δακτύλιον χρυσοῦν,
(ἦν γὰρ ἀπελεύθερος) οὐκ ἐαυτῷ μόνον, ἀλλὰ| καὶ τοῖς ὁμοτέχνοις,
οὐχ ὅτι τοῖς τότε οὖσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐσομένοις ἔλαβεν. ἀλλ' ἔδει 53, 30, 4
γὰρ αὐτὸν τὰ τῆς τύχης ἔργα, ὡς δ' ἐγώ φημι τὰ τοῦ θεοῦ, προσ-| (Xiph.)
90 ποιούμενον, παρὰ πόδας ἀλῶναι. ὁ γὰρ Μάρκελλος νοσήσας οὐ
πολλῷ ὕστερον, καὶ τὸν αὐτὸν ἐκεῖνον ὑπ' αὐτοῦ Μούσα τρόπον
θεραπευόμενος, ἀπέθανε. τότε μέντοι πάντες ἐθαύμαζον, ὅτι τὸν| 53, 31, 2
Μάρκελλον (ἦν δὲ Μαρκέλλου τοῦ τῷ Ἀννίβᾳ προσπολεμήσαντος
ἔγγονος) καὶ ὡς γαμβρὸν καὶ ὡς ἀδελφιδοῦν ἀγαπῶν, καὶ οὕτω τιμῶν,
ὥστε καὶ ἀγορανομοῦντος αὐτοῦ τὴν ἀγορὰν ἐν παντὶ τῷ θέρει πα- 53, 31, 3
C 38r ραπετάσμασι κατὰ κορυφὴν δια|λαβεῖν, ὅμως τὴν| μοναρχίαν οὐκ

88, 20 *καινὴ* V, *κοινὴ* C 22 *Σαβὼς* scripsi ex V, *σαμῶς* C *ἐβασίλευε* V, *ἐβασίλευσεν* C *ἄρχων* R. St., *ἀρχῆς* VC **89**, 4 *ἐπεφέροντο* Dind., *ἐπιφέρονται* VC 26 *τις Μούσας* VC², *τιμούσας* C¹.

Digitized by Google

Dind.

53, 31, 4 ἐπίστευσεν· οὕτως, | ὡς ἔοικεν, οὐδέπω τῇ τοῦ μειρακίου γνώμῃ 90 V 38r
ἐθάρρει, ἀλλ' ἤτοι τὸν δῆμον τὴν ἐλευθερίαν κομίσασθαι ἢ καὶ τὸν
Ἀγρίππαν τὴν ἡγεμονίαν παρ' ἐκείνου λαβεῖν ἠθέλησεν· ᾔδει γὰρ
53, 32, 1 προσφιλῆ αὐτὸν ὄντα τῷ δήμῳ. ῥαΐσας δ'| οὖν, καὶ μαθὼν τὸν
Μάρκελλον οὐκ ἐπιτηδείως τῷ Ἀγρίππᾳ διὰ τοῦτ' ἔχοντα, ἐς τὴν
Συρίαν εὐθὺς τὸν Ἀγρίππαν, μὴ καὶ διατριβή τις καὶ ἀψιμαχία ἐν
ταὐτῷ οὖσι συμβῇ, ἔστειλε. καὶ ὃς ἐκ μὲν τῆς πόλεως εὐθὺς ἐξώρ-
μησεν, οὐ μέντοι καὶ ἐς τὴν Συρίαν ἀφίκετο, ἀλλ' ἔτι καὶ μᾶλλον
μετριάζων, ἐκεῖσε μὲν τοὺς ὑποστρατήγους ἔπεμψεν, αὐτὸς δ' ἐν τῇ
53, 32, 4 Λέσβῳ διέτριψε. καὶ τοῦτο δὲ τοῦ Καίσαρος ἐπαινούμενον, ὅτι
Λούκιον Σήστιον, οὐ μόνον σπουδάσαντα πάλαι τῷ Βρούτῳ καὶ
συστρατεύσαντα, ἀλλ'| ἔτι καὶ τότε καὶ μνημονεύοντα αὐτοῦ καὶ εἰκό-
νας ἔχοντα καὶ ἐπαίνους ποιούμενον, ὕπατον ἀνθ' ἑαυτοῦ ποτε εἵλετο.
54, 1, 3 δικτάτορα δὲ αὐτὸν τοῦ δήμου αἱρουμένου, καί, ὡς οὐκ ἐπείθετο,
54, 1, 4 ἀναγκάζοντος, καὶ τὰς εἰκοσιτέσσαρας ῥάβδους προσφέροντος, διέρρηξε|
54, 1, 5 τὴν ἐσθῆτα, ὀρθῶς τό τε ἐπίφθονον καὶ τὸ μισητὸν τῆς κλήσεως
φυλαττόμενος· τὴν γὰρ ἐξουσίαν καὶ τὴν τιμὴν ὑπὲρ τοὺς δικτάτω-
54, 3, 2 ρας εἶχε. Μάρκου δέ τινος | Πρίμου ⟨αἰτίαν ἔχοντος⟩ ὅτι τῆς Μακε- 91
δονίας ἄρχων Ὀδρύσαις ἐπολέμησε, καὶ λέγοντος ἐν τῷ δικαστηρίῳ
ποτὲ μὲν τῇ τοῦ Αὐγούστου, ποτὲ δὲ τῇ τοῦ Μαρκέλλου γνώμῃ τοῦτο
πεποιηκέναι, ἐς τὸ δικαστήριον αὐτεπάγ*|γελτος ἦλθε, καὶ ἐπερωτηθεὶς 72 R. St.
ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ εἰ προστάξειε τῷ Πρίμῳ πολεμῆσαι, ἔξαρνος
54, 3, 3 ἐγένετο. τοῦ δὲ συναγορεύοντος τῷ Πρίμῳ Λικινίου Μουρήνου ἄλ-
λα τε εἰς αὐτὸν ⟨οὐκ⟩ ἐπιτήδεια ἀπορρίψαντος, καὶ πυθομένου "τί δὴ
ἐνταῦθα ποιεῖς, καὶ τίς σε ἐκάλεσε";| τοσοῦτον μόνον ἀπεκρίνατο,
54, 5, 4 ὅτι "τὸ δημόσιον". ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν οἱ Αἰθίοπες οἱ ὑπὲρ
Αἰγύπτου οἰκοῦντες προσεχώρησαν ἄχρι τῆς χώρας τῆς Ἐλεφαντίνης
ὠνομασμένης, πάντα τὰ ἐν ποσὶ πολιορκοῦντες, συμπαρούσης αὐτοῖς
καὶ τῆς βασιλίσσης, αὐτῶν Κανδάκης. Γαΐου δὲ Πετρωνίου τοῦ τῆς
Αἰγύπτου ἄρχοντος ἐπ' αὐτοὺς ἐξορμήσαντος, ὥρμησαν μὲν ὡς καὶ
διαφευξόμενοι, καταληφθέντες δὲ ἐν τῇ ὁδοιπορίᾳ ἐς | τὴν οἰκείαν V 38v
54, 5, 5 αὐτὸν ἐπεσπάσαντο. καὶ καλῶς ἐκεῖ ἀγωνισάμενος τὴν Τανάπην τὸ C 38r
βασίλειον αὐτῶν ἔλαβε. καὶ ἐκείνη μὲν κατασχεθεῖσα ἐν φρουρᾷ
κατελείφθη· ὁ γὰρ Πετρώνιος μήτε περαιτέρω βουληθεὶς προελθεῖν
54, 5, 6 μήτε κατὰ χώραν μεῖναι δυνηθεὶς ἀνεχώρησε· κἀν τούτῳ τῶν Αἰ-
θιόπων τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐπιθεμένων αὐθίς τε ἐπ' αὐτοὺς| ἐστρά-
τευσε, καὶ τοὺς σφετέρους ἐρρύσατο, αὐτούς τε τὴν οἰκείαν καταλα-
54, 6, 1 βεῖν ἠνάγκασε. τοῦ δὲ Καίσαρος ἐς Σικελίαν ἐκδημήσαντος, ὅπως
ἐκείνην τε καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πάντα καταστήσηται, ἐστασίασεν ὁ δῆμος
περὶ τὰς τῶν ὑπάτων ἀρχαιρεσίας, * ὅτι ἀδύνατον ἦν| δημοκρατου-
54, 6, 2 μένους σωθῆναι, μικροῦ γοῦν τινος * κυριεῦσαι καιροῦ. ἀγανα-
54, 6, 4 κτήσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ Αὔγουστος, καὶ μήτε μόνῃ τῇ Ῥώμῃ σχολάζειν
54, 6, 5 δυνάμε|νος μήτε ἄναρχον αὐτὴν καταλιπεῖν τολμῶν, μετεπέμψατο τὸν 92

90, 23 *σπουδάσαντα* reduxi ex VC, *συσπουδάσαντα* Dind. 30 *δικτάτωρας*| ita hic VC **91**, 1 ⟨*αἰτίαν ἔχοντος*⟩ ins H St. 2 *Ὀδρύσαις* R. St., *ὁ ὁρίσης* VC 8 ⟨*οὐκ*⟩ ins. H. St. 19 *Τανάπην* V, *τανάγπην* C 22 *προελθεῖν* C, *προσελθεῖν* V 29 **ὅτι ἀδύνατον — καιροῦ* mancum esse locum indicavit Dind.

Digitized by Google

Dind.
92 Ἀγρίππαν, καὶ τὴν Ἰουλίαν αὐτῷ τὴν ἀδελφὴν ἀνδρος χηρεύουσαν δοὺς
ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν Ῥώμην Μαικήνου, ὡς λέγεται, συμβουλευσα-
μένου, ὅτι "τηλικοῦτον αὐτὸν πεποίηκας ὥστε ἢ γαμβρόν σου γενέσθαι 54, 7, 1
ἢ φονευθῆναι". περαιωθεὶς δὲ εἰς Ἑλλάδα τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους 54, 7, 2
ἐτίμησε διὰ τὸ φεύγουσάν ποτε μετὰ Νέρωνος τοῦ ἀνδρὸς τὴν Λιβίαν
ἐκεῖ διατρῖψαι· τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐκάκωσεν Αἴγιναν ἀφελόμενος.
Κυζικηνοὺς δὲ καὶ ἄλλας πόλεις, ὅτι περί τινας τῶν Ῥωμαίων πλημ- 54, 7, 6
μελῆσαί τι ἔδοξαν, ἐδουλώσατο. ἐν τούτῳ ὁ Φραάτης φοβηθεὶς μὴ 54, 8, 1
73R.St. καὶ ἐπιστρατεύσῃ οἱ, τά τε σημεῖα τοῦ Κράσ*σου καὶ τοὺς αἰχμαλώ-
τους ἀπέπεμψεν αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ Καῖσαρ ἐγαυροῦτο, ὡς 54, 8, 2
ἀκονιτὶ λαβὼν ἃ πολέμοις ἄλλοι ἀπέβαλλον. ἀμέλει καὶ θυσίας ἐπ' 54, 8, 3
αὐτοῖς ἐπετέλεσε, καὶ προσέτι καὶ ἐπὶ κέλητος ἐς τὴν πόλιν ἐσήλασεν.
ἐπῃνεῖτο δὲ καὶ ἐφ' οἷς οὐκ ἠξίου ἕτερόν τι προσκτήσασθαι, ἀλλ' 54, 9, 1
ἀκριβῶς ἀρκεῖσθαι τοῖς ὑπάρχουσιν ἐδικαίου. ὄντι δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν
Ἀσίαν, καὶ βασιλείας καὶ δυναστείας τὰς μὲν τισι βεβαιοῦντι, τὰς δὲ εἰς cf. 54, 9, 2 sqq.
ἑτέρους μετατιθέντι, τοὺς δέ τινας τῶν βασιλέων καὶ δικαιοῦντι, τοὺς
δὲ ἐπαινοῦντι καὶ φίλους ποιουμένῳ, πάμπολλαι πρεσβεῖαι πρὸς αὐτὸν 54, 9, 8
V 39r C 39r 25 ἀφίκοντο. καὶ γὰρ | καὶ Ἰνδοὶ προκηρυκευσάμενοι πρότερον | φιλίαν
τότε ἐσπείσαντο, δῶρα πέμψαντες ἀλλά τε καὶ τίγρεις, πρῶτον τότε
Ῥωμαίοις ὀφθεῖσας, καί τι καὶ μειράκιον ἄνευ ὤμων αὐτῷ ἐδωρήσαντο.
30 καὶ μέντοι καὶ τοιοῦτον ὂν ἐκεῖνο ἐς πάντα τοῖς ποσὶν ἅτε καὶ 54, 9, 9
χερσὶν ἐχρῆτο, τόξον τε αὐτοῖς ἐπέτεινε καὶ βέλη ἠφίει καὶ ἐσάλπιζεν,
οὐκ οἶδ' ὅπως, γράφω γὰρ τὰ λεγόμενα. τότε καὶ ὁ σοφιστὴς Ζά- 54, 9, 10
93 μαρκος ὁ Ἰνδός, | εἴτε ὑπὸ φιλοτιμίας εἴτε ὑπὸ τοῦ γήρως, κατὰ τὸν
πάτριον νόμον πυρὶ ἑαυτὸν ζῶντα ἐξέδωκεν. ἐπεὶ δὲ ἐπανιόντι εἰς τὴν 54, 10, 4
Ῥώμην οἱ ἄλλοι προαπαντῆσαι παρεσκευάζοντο, νύκτωρ ἐς τὴν πόλιν
5 ἐσεκομίσθη, καθὼς ἀεὶ ἔν τε ταῖς ἐκδημίαις καὶ ταῖς εἰσόδοις ἐποιεῖ, 54, 25, 4
λανθάνειν ἐν ἀμφοτέροις σπεύδων, ἵνα μηδενὶ ὀχληρὸς εἴη. τὴν δὲ cf. 54, 13, 1 sqq.
βουλὴν αὖθις εἰς βραχύτερον συστέλλων τε καὶ ὁρίζων, καὶ τοὺς
10 πολλοὺς ἐκ τούτου λυπῶν, καὶ ἐπεβουλεύετο παρὰ πολλῶν καὶ πολ- cf. 54, 15, 1
λοὺς ἠνάγκαζεν ἑαυτοὺς διαχρήσασθαι· ⟨ἐν οἷς⟩ καὶ Μουρήνας ὁ cf. 54, 3, 3—5
παρρησιασάμενός ποτε πρὸς αὐτόν. ἄλλους μὲν οὖν τινας ἐδίκασε, καὶ 54, 15, 4
τὸν Λεπίδου υἱόν· αὐτὸν δὲ τὸν Λέπιδον προεπηλάκιζε μέν, ἔς τε τὴν 54, 15, 5
15 πόλιν καὶ ἄκοντα ἐκ τῶν ἀγρῶν κατιέναι κελεύων καὶ ἐς τὰς συνό-
δους ἀεὶ ἐσάγων, ὅπως ὅτι πλείστην καὶ χλευασίαν καὶ ὕβριν πρός
τε τὴν τῆς ἰσχύος καὶ πρὸς τὴν τῆς ἀξιώσεως μεταβολὴν ὀφλισκάνῃ·
οὐ μὴν ἀπέκτεινεν, ἀλλὰ καὶ ἀρχιερέα ὄντα τὴν ἀρχιερωσύνην, ἕως 54, 15, 8
20 περιῆν, οὐκ ἀφείλετο. λόγων δέ ποτε ἐν βουλῇ γενομένων ὡς χρεὼν
εἴη τὸν Αὔγουστον ἐκ διαδοχῆς σφας φρουρεῖν, Ἀντίστιος μήτε ἀντει-
74R.St. πεῖν τολμῶν μήτε συγκαταθέσθαι ὑπομένων (ἦν * γὰρ τῶν γενναιο-
τέρων) ἔφη ὅτι "ῥέγχω καὶ οὐ δύναμαι αὐτοῦ προκοιτῆσαι", ἀλλ' ὅμως cf. 54, 15, 7
25 τοῦτον καὶ ἐν ἄλλοις οὐ κεχαρισμένα αὐτῷ πράξαντα ὁ Καῖσαρ οὐ
μετῆλθε. περὶ δὲ εὐκοσμίας γυναικῶν καὶ σωφροσύνης ἀνδρῶν πα- 54, 16, 3
ραινεῖν ἐπιχειρῶν ἐχλευάζετο, μὴ ἔχων περὶ τούτων ἀφ' ἑστίας τὴν Xiph. cf. 54, 16, 4. 5

92, 10 *Κυζικηνοὺς* H. St., *κοικηνοὺς* VC 15 *ἀκονιτὶ* C, *ἀκονητὶ* V
93, 1 *κατὰ* V, *μετὰ* C 5 *ἐκδημίαις* Reim., *ἐνδημίαις* VC ⟨*ἐν οἷς*⟩ inserui 23 *οὐ δύναμαι* C, *οὐδένα καὶ* V.

Digitized by Google

Dind.

παρρησίαν, ἅτε πολλαῖς μὲν αὐτὸς συγγινόμενος, τῇ δὲ Λιβίᾳ, ὡς **93**
φασιν, ὑποκειμένος· καὶ αὐτὴν δὲ ταύτην ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς αὐ- 30
54, 16, 6 τῆς γήμας. καὶ ποτε προσήγαγέ τις αὐτῷ νεανίσκον γυναῖκα ἐκ V 39ᵛ
μοιχείας | γεγαμηκότα, καὶ ὁ μὲν κατηγόρει τοῦ νεανίσκου, ὁ δὲ C 39ᵛ **94**
Καῖσαρ διηπορήθη, μήτε παριδεῖν τὸ πρᾶγμα μήτ' ἐπιτιμῆσαι τολμήσας, ὀψὲ δέ ποτε ἀνενεγκών "πολλά" ἔφη "καὶ δεινὰ αἱ στάσεις ἤνεγκαν, ὥστε ἐκείνων μὲν ἀμνημονῶμεν, τοῦ δὲ δὴ λοιποῦ προνοῶμεν 5
cf. 54, 17, 4. 5 ὅπως μηδὲν τοιοῦτο γίγνηται". Πυλάδου δὲ καὶ Βαθύλλου τῶν ὀρχηστῶν ἀνθούντων τότε, καὶ τοῦ δήμου περὶ αὐτοὺς στασιάζοντος, ἐπειδὴ ὁ Καῖσαρ ὠργίζετο τῷ Πυλάδῃ, εἰπεῖν ἐκεῖνος λέγεται "ἀλλὰ
54, 19, 6 συμφέρει σοι Καῖσαρ, περὶ ἡμᾶς τὸν δῆμον ἀποδιατρίβεσθαι". τῷ δὲ 10
54, 19, 8 Μαικήνᾳ διὰ τὴν γυναῖκα οὐκέθ' ὁμοίως ἔχαιρεν· οὕτω γὰρ πάνυ αὐτῆς ἦρα (ὠνομάζετο δὲ Τερεντίνα) ὥστε καὶ ἀγωνίσασθαί ποτε
54, 21, 2 αὐτὴν περὶ τοῦ κάλλους πρὸς τὴν Λιβίαν. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον κῆτός τι πλάτος μὲν ποδῶν εἴκοσι, μῆκος δὲ τριπλάσιον ἔχον, 15
54, 21, 3 καὶ γυναικὶ πλὴν τῆς κεφαλῆς ἐοικός, ἐς τὴν Κελτικὴν γῆν ἐκ τοῦ
54, 21, 3 ὠκεανοῦ ἐξώκειλε. Λικίνιος δέ τις Ἰουλίου Καίσαρος ἐξελεύθερος,
54, 21, 4 ἐπίτροπος τῆς Γαλατίας ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου κατασταθείς, καὶ πλεονεξίᾳ μὲν βαρβαρικῇ ἀξιώσει δὲ Ῥωμαϊκῇ χρώμενος, πλεῖστα τοὺς 20
54, 21, 5 Γαλάτας κατελυμήνατο, καὶ ἐς τοσοῦτόν γε κακοτροπίας ἐχώρησεν ὥστε καί, ἐπειδή τινες εἰσφοραὶ *παρ' αὐτοῖς ἐγίνοντο, τεσσαρεσκαίδεκα
54, 21, 6 τοὺς μῆνας ποιῆσαι. τῶν δὲ Γαλατῶν καταβοώντων αὐτοῦ πρὸς τὸν Καίσαρα, καὶ δεινὰ ποιουμένων, ὥστε καὶ ἐκεῖνον τὰ μὲν συνάχ- 25
θεσθαί σφισι, τὰ δὲ καὶ παραιτεῖσθαι, ἀγνοεῖν τέ τινα λέγειν, καὶ προσποιεῖσθαι ἕτερα μὴ πιστεύειν, καὶ ἔστιν ἃ καὶ συγκρύπτειν, αἰ-
54, 21, 7 σχυνόμενον ὅτι τοιούτῳ ἐπιτρόπῳ ἐκέχρητο, τοιόνδε τι τεχνασάμενος 30
ὁ Λικίνιος πάντων αὐτῶν κατεγέλασεν. ἐπειδὴ γὰρ χαλεπῶς οἱ τὸν Αὐγουστον ἔχοντα ἤσθετο καὶ κολασθήσεσθαι ἔμελ*λεν, ἐς τε τὴν οἰκίαν 75R.St.
αὐτὸν εἰσήγαγε, καὶ πολλοὺς μὲν καὶ ἀργυρίου καὶ χρυσίου θησαυροὺς, **95**
54, 21, 8 πολλὰ δὲ καὶ τἄλλα σωρηδὸν συνηνωμένα αὐτῷ δείξας "ὦ δέσποτα" ἔφη "ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων Ῥωμαίων ταῦτα ἠθροισα, ἵνα μὴ τοσούτων χρημάτων ἐγκρατεῖς οἱ ἐπιχώριοι ὄντες ἀποστῶσιν. 5
ἀμέλει καὶ ἐτήρησά | σοι πάντα αὐτὰ | καὶ δίδωμι". καὶ ὁ μὲν οὕτως, C 40ᵛ V 40ᵛ
ὡς καὶ ὑπὲρ τοῦ Αὐγούστου τὴν τῶν βαρβάρων ἰσχὺν ἐκνενευρικώς,
cf. 54, 22, 1 ἐσώθη. τὸν δὲ δὴ Τιβέριον καὶ τὸν Δροῦσον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ 10
Xiph. παῖδας ὁ Καῖσαρ ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἔπεμπε, καὶ κατεστρέφοντο οὗτοι τούς τε παριστρίους αὐτῷ βαρβάρους καὶ τοὺς παρωκεανείους Κελτούς. ἀλλ' ὁ μὲν Δροῦσος νέος κομιδῇ μετήλλαξε· Τιβέριος δὲ καὶ
54, 18, 1 ἐβίω χρόνον πολύν, καὶ τὸ τοῦ Αὐγούστου διεδέξατο κράτος, καίτοι 15
γε τοῦ Καίσαρος Γάιόν τε καὶ Λούκιον τοὺς ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἰουλίας τῷ Ἀγρίππᾳ τεχθέντας καὶ ποιησαμένου καὶ αὐτοκράτορας ἀναδείξαντος, ἵνα ἧττον ἐπιβουλεύοιτο, μηδὲ ἀναμείνας σφᾶς ἀνδρωθῆναι, ἀλλ'
54, 12, 3 αὐτόθεν διαδόχους τῆς ἀρχῆς ἀποδείξας· βραχὺ γάρ τι καὶ σμικρὸν 20

93, 29 αὐτὸς VC², αὐταῖς C¹ **94**, 5 δὴ inserui ex VC 7 αὐτοὺς V, αὐτοὺς ex αὐτοῦ C στασιάζοντος Dind., στασιάσαντος VC 8 ἐπειδὴ ὁ Καῖσαρ Dind., ὁ καῖσαρ ἐπειδὴ VC 22 καὶ inserui ex VC εἰσφοραὶ*] lacunam ind. Dind. 25 ἐκεῖνον R. St., ἐκείνων VC **95**, 10 αὐτοῦ R. St., αὐτοῦ VC.

Digitized by Google

Dind.
95 τὸν θώρακα, ὃν ὑπὸ τῇ στολῇ πολλάκις καὶ ἐς αὐτὸ τὸ συνέδριον
ἐσιὼν εἶχεν, ἐπικουρήσειν ἑαυτῷ ἐνόμιζεν. καίτοι γε οἱ Ῥωμαῖοι ἀρ- 54, 35, 2
γύριον, οἱ μὲν πλεῖον, οἱ δὲ ἔλαττον, αὐτῷ ἐκείνῳ προσιόντες ὑπὸ
εὐνοίας| ἐν τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους ἡμέρᾳ ἐδίδοσαν, καὶ ὃς προσθεὶς ἄν 54, 35, 3
εἴτε τοσοῦτον ἢ καὶ πλέον ἀντεδίδου οὐχ ὅπως τοῖς βουλευταῖς, ἀλλὰ
καὶ τοῖς ἄλλοις. ἦν δὲ καὶ περὶ τοὺς φίλους οὕτω θερμὸς ὡς καὶ 54, 30, 4
τοῦ Μαικήνου καὶ τοῦ Ἀπουλίου κακῶς ἐν δικαστηρίῳ ποτὲ| ἀκου-
σάντων, ὅτι μοιχῷ τινι συνηγόρουν, ἐλθεῖν τε εἰς τὸ δικαστήριον
καὶ ἐν τῇ τοῦ στρατηγοῦ καθέδρᾳ ἰζήσας δεινὸν μὲν οὐδὲν πρᾶξαι,
96 ἀπειπὼν δὲ | τῷ κατηγόρῳ μήτε τοὺς φίλους αὐτοῦ μήτε τοὺς συγ- 54, 27, 4
γενεῖς αὐτοῦ προπηλακίζειν, εὐθὺς ἀναστῆναι. Κορνηλίου δέ τινος
αἰτίαν παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τῆς γυναικὸς βίῳ σχόντος, καὶ ἐν τῷ
συνεδρίῳ εἰπόντος| ὅτι καὶ εἰδότος καὶ συμβουλεύσαντος αὐτοῦ ἠγά-
γετο αὐτήν, περιοργής τε ἐγένετο καὶ εἶπε μὲν οὐδὲν οὐδὲ ἔπραξε
δεινόν, ἐκπηδήσας δὲ ἐκ τοῦ βουλευτηρίου ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἐπαν-
ἦλθεν, ἑλόμενος, ὡς πρὸς τοὺς φίλους εἶπε, τοῦτο μᾶλλον καίπερ
76 R. St. οὐκ ὀρθῶς * ἔχον ποιῆσαι ἢ κατὰ χώραν μένων ἀναγκασθῆναί τι
κακὸν δρᾶσαι. μνησθήσομαι δὲ καὶ Οὐιδίου Πωλίωνος ἐν τούτῳ τῷ 54, 23, 1
καιρῷ μεταλλάξαντος, ἄλλως μὲν οὐδὲν μνήμης ἄξιον παρασχομένου
C 40v V 40v (καὶ γὰρ | ἐξ ἀπελευθέρου | ἐγεγόνει) ἐπὶ δὲ δὴ τῷ πλούτῳ τῇ τε|
ὠμότητι ὀνομαστοτάτου γεγενημένου, ὥστε καὶ ἐς ἱστορίας λόγον
ἐλθεῖν. οὗτος γὰρ τὰ μὲν ἄλλα ὅσα ἔπραττε, δι' ὄχλου ἂν λεγό- 54, 23, 2
μενα γένοιτο, μυραίνας δὲ δεδιδαγμένας ἀνθρώπους ἐσθίειν ἐν δεξα-
μεναῖς τρέφων τοὺς δούλους αὐταῖς οὓς ἐθανάτου παρέβαλλε.| καί
ποτε τὸν Αὔγουστον ἑστιῶν, εἶτ' ἐπειδὴ ὁ οἰνοχόος κύλικα κρυσταλ-
λίνην κατέαξεν, ἐς τὰς μυραίνας αὐτὸν ἐμβληθῆναι προσέταξεν. ὁ 54, 23, 3
οὖν Αὔγουστος, προσπεσόντος οἱ τοῦ παιδὸς καὶ ἱκετεύσαντος αὐτόν,
τὰ μὲν πρῶτα πείθειν τὸν Πωλίωνα ἐπειρᾶτο| μηδὲν τοιοῦτο δρᾶσαι.
ὡς δ' οὐχ ὑπήκουσεν αὐτῷ, "φέρε" ἔφη "τἄλλα πάντα ἐκπώματα
ὅσα ποτὲ τοιουτότροπα ἢ καὶ ἕτερά τινα ἔντιμα κέκτησαι, ἵνα αὐτοῖς
χρήσωμαι". καὶ αὐτὰ κομισθέντα συντριβῆναι ἐκέλευσεν. ἰδὼν δὲ 54, 23, 4
τοῦτο ἐκεῖνος, καὶ ὑπὸ τῆς μείζονος καταπλήξεως τὴν ἐπὶ τῷ ἑνὶ
ἐκπώματι ὀργὴν ἐκκρουσθείς, ἡσυχίαν καὶ ἄκων ἦγαγε. τελευτήσας 54, 23, 5
97 δὲ ὁ Πωλίων τῷ Αὐγούστῳ τὴν οἰκίαν καὶ τὸν | Παυσίλυπον τὸ
χωρίον τὸ μεταξὺ Νέας τε πόλεως καὶ τῶν Πουτιόλων κατέλιπεν.
ὁ δὲ Αὔγουστος τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐς ἔδαφος, ὅπως μηδὲν μνημόσυ- 54, 23, 6
νον ἐν τῇ πόλει ἔχοι, καταβαλὼν περίστρωον ᾠκοδομήσατο, καὶ τὸ
τῆς Λιβίας αὐτῷ ἐπέγραψεν ὄνομα. πόλεις μέντοι συχνὰς ὁ Καῖσαρ 54, 23, 7
ἄλλῃ τε πανταχῇ καὶ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν καὶ Γαλατίαν ἀπῴκισεν.
ᾠκοδόμησε δὲ καὶ τῷ Κυρίνῳ ναόν, ἐξ καὶ ἑβδομήκοντα τοῦτον κίοσι 54, 19, 4
κοσμήσας· καὶ ἐπειδὴ καὶ τοσαῦτα ἔτη| τὰ πάντα ἐβίωσε, τὸ πρᾶγμα
ἔδοξέ τισιν οὐ κατὰ τύχην αὐτῷ γεγενῆσθαι, ἀλλ' ἐξεπίτηδες καὶ
κατὰ πρόγνωσιν. Δροῦσος δὲ ὁ τοῦ Τιβερίου ἀδελφὸς κατὰ Κελτῶν 55, 1, 2
τῶν ἐπέκεινα τοῦ Ῥήνου οἰκούντων πεμφθείς, καὶ τὰ ἐν ποσὶν οὐκ

95, 22 ἐνόμιζεν H. St., ἐνόμιζον VC 26 εἴτε V, εἴ τι C, ἤ τι R. St., ἕτερον Dio 30 ἀκουσάντων C, ἀκουόντων V **96**, 3 παρ' αὐτοῦ exp. Dind. 24 Πωλίωνα C, πολίωνα V 29 τοῦτο R. St., τοῦτον VC **97**, 10 ἔδοξέ R. St., ἔδειξέ VC.

Digitized by Google

Dind.

ἀταλαιπώρως χειρού|μενος, μέχρι τοῦ Ἀλβίου προεχώρησεν ποταμοῦ. 97, 15
55, 1, 3 ῥεῖ δὲ οὗτος ἐκ τῶν Οὐανδαλικῶν ὀρῶν καὶ ἐς τὸν ὠκεανὸν τὸν
προσάρκτιον πολλῷ μεγέθει ἐκδίδωσιν. ἐνταῦθα δὲ γυνή τις αὐτῷ
μείζων ἢ κατὰ ἀνθρώπου φύσιν ἀπαντῆσαί τε καὶ εἰπεῖν λέγεται
"ποῖ *δῆτα| ἐπείγῃ, Δροῦσε ἀχόρεστε; οὐ πάντα σοι ταῦτα | ἰδεῖν 20 77 R. St.
πέπρωται. ἀλλ' ἄπιθι· καὶ γάρ σοι | καὶ τῶν ἔργων καὶ τοῦ βίου C 41r V 41r
55, 1, 4 τελευτὴ ἤδη πάρεστι." καὶ ὁ μὲν ὑποστρέφων ἐκ τοῦδε σπουδῇ ἐν
55, 2, 5 τῇ ὁδῷ νόσῳ τινὶ ἐτελεύτησεν. ἡ δὲ δὴ Λιβία εἰκόνων τε ἐπὶ παρα-
55, 2, 6 μυθία| ἔτυχε, καὶ ἐς τὰς μητέρας τὰς τρὶς τεκούσας ἐσεγράφη. δίδωσι 25
γὰρ ὁ νόμος ἐν χάριτος μέρει πρότερον μὲν διὰ τῆς βουλῆς, νῦν δὲ
διὰ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ τῶν τοσαυτάκις γεγεννηκότων τισὶ δικαιώ-
ματα, ὥστε σφᾶς μήτε τοῖς τῆς ἀπαιδίας ἐπιτιμίοις ἐνέχεσθαι| καὶ τὰ 30
55, 2, 7 τῆς πολυπαιδίας ἄθλα πλὴν ὀλίγων τινῶν καρποῦσθαι. καὶ αὐτὰ
οὐκ ἄνθρωποι μόνον ἀλλὰ καὶ θεοὶ εὑρίσκονται, ἵν' ἄν τίς τι αὐτοῖς
55, 3, 1 τελευτῶν | καταλίπῃ λαμβάνωσι. τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτόν ἐστι, Καῖ- 98
55, 3, 3 σαρ δὲ τά τε ὀνόματα συμπάντων τῶν βουλευτῶν ἐς λεύκωμα ἀνα-
γράψας ἐξέθηκε, καὶ ἐξ ἐκείνου καὶ νῦν κατ' ἔτος καὶ τοῦτο ποιεῖ-
55, 3, 2 ται, καὶ τὰ ζημιώ|ματα τοῖς μὲ δι' εὔλογόν τινα αἰτίαν τῆς συνε- 5
55, 3, 3 δρίας ἀπολειπομένοις ἐπηύξησεν. ἐπειδή τε πολλὰ τῶν τοιούτων
ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ὑπευθύνων ἀτιμώρητα εἴωθε γίνεσθαι, κλη-
ροῦσθαί τε αὐτοὺς εἰ συχνοὶ τοῦτο ποιήσειαν, καὶ τὸν ἀεὶ πέμπτον λα-
χόντα ὀφλι|σκάνειν αὐτὰ ἐκέλευσεν. ἀπόντος δὲ αὐτοῦ, ἐβουλεύοντο 10
55, 3, 4 μὲν καὶ ἡ γνώμη συνεγράφετο, οὐ μέντοι καὶ τέλος τι ὡς κεκυρωμένη
ἐλάμβανεν, ἀλλὰ καὶ αὐκτώριτας ἐγίνετο, ὅπως φανερὸν τὸ βούλημα
54, 3, 5 αὐτῶν ᾖ. τοιοῦτον γάρ τι ἡ δύναμις τοῦ ὀνόματος τούτου δη|λοῖ· 15
55, 4, 2 ἑλληνίσαι γὰρ αὐτὸ καθάπαξ ἀδύνατόν ἐστιν. οὕτω δὲ δημοκρατικὸς
ἠξίου εἶναι ὥστε τινὸς τῶν συστρατευσαμένων ποτὲ αὐτῷ συνηγορή-
ματος παρ' αὐτοῦ δεηθέντος τὸ μὲν πρῶτον τῶν φίλων τινά, ὡς
καὶ ἐν ἀσχολίᾳ ὤν, συνειπεῖν αὐτῷ κελεῦσαι,| ἔπειτ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος 20
ὀργισθεὶς ἔφη "ἐγὼ μέντοι, ὁσάκις ἐπικουρίας χρείαν ἔσχες, οὐκ ἄλλον
τινὰ ἀντ' ἐμαυτοῦ σοι ἔπεμψα, ἀλλ' αὐτὸς πανταχοῦ προεκινδύνευσά
55, 4, 3 σου", ἔς τε τὸ δικαστήριον συνελθεῖν καὶ συνηγορῆσαί οἱ. φίλῳ τέ
τινι δίκην φεύγοντι συν|εξητάσθη, ἐπικοινώσας αὐτὸ τοῦτο τῇ γερου- 25
σίᾳ· καὶ ἐκεῖνόν τε ἔσωσε, καὶ τὸν κατήγορον αὐτοῦ οὐχ ὅπως δι'
ὀργῆς ἔσχε καίπερ πάνυ πολλῇ παρρησίᾳ χρησάμενον, ἀλλὰ καὶ εὐ-
θυνόμενον ἐπὶ τοῖς τρόποις | ἀφῆκεν, εἰπὼν ὅτι ἀναγκαία σφίσιν ἡ V 41v
παρρησία αὐτοῦ| διὰ *τὴν τῶν πολλῶν πονηρίαν εἴη. ἄλλους γε 30 78 R. St.
55, 5, 4 μὴν ἐπιβουλεύειν οἱ μηνυ|θέντας ἐκόλασεν. οὐκ ἐξὸν δ' ὃν δοῦλον C 41v
κατὰ δεσπότου βασανισθῆναι ἐκέλευσεν, | ὁσάκις ἂν χρεία τοιούτου 99
τινὸς γένηται, τῷ δημοσίῳ αὐτὸν ἢ καὶ ἑαυτῷ πιπράσκεσθαι, ὅπως
ὡς ἀλλότριος τοῦ κρινομένου ὢν ἐπεξετάζηται· τοῦτο δ' οἱ μὲν
ἠτιῶντο, ὅτι ὁ νόμος τῇ τοῦ δεσπότου μεταλ|λαγῇ καταλύεσθαι 5

97, 14 ἀταλαιπώρως Dind., ἐν ταλαιπώρῳ V, ἐνταλαιπώρως C χειρού-
μενος C², χειρούμενα VC¹ 18 δὲ V, δὴ ex δὲ C **98**, 6 τε V, τὰ C
7 ἀτιμώρητα C², ἀτιμώρητος VC¹ 8 τε C, τι V 9 τοῦτο inserui ex V,
om. C 13 αὐκτώριτας scripsi, αὔκτωρ..... V¹C, αὔκτωρ αὐτὸς V²
16 οὕτω R. St., οὔτε VC¹, οὕτω C² 25 συνεξητάσθη R. St., συνεξήτασθαι
VC 27 καὶ inserui ex VC 32 κατὰ V, μετὰ C.

Digitized by Google

Dind.
99 ἔμελλεν, οἱ δ' ἀναγκαῖον αὐτὸ ἔφασκον εἶναι, ὅτι πολλοὶ διὰ τούτων
καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐκείνῳ καὶ ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖς συνίσταντο. μετὰ δὲ δὴ 55, 6, 1
ταῦτα τὴν ἡγεμονίαν, καίπερ ἀφιείς, ὡς ἔλεγεν, ἐπειδὴ τὰ δέκα ἔτη
τὰ δεύτερα ἐξεληλύθει, ἄκων| δῆθεν αὖθις ὑπέστη, καὶ τὸν μὲν μῆνα 55, 6, 6
τὸν Σεξτίλιον καλούμενον Αὔγουστον ἀντωνόμασε, καίτοι κατὰ τὸν
Σεπτέμβριον γεννηθείς, ὅτι καὶ ὕπατος ἐν αὐτῷ τὸ πρῶτον ἐγένετο
καὶ μάχας πολλὰς καὶ μεγάλας ἐνενικήκει. ἐπὶ μὲν οὖν τούτοις 55, 7, 1
ἐγαυροῦτο,| τοῦ δὲ δὴ Μαικήνου τελευτήσαντος ἤλγησε. πολλὰ μὲν
γὰρ καὶ ἄλλα αὐτοῦ ἀπώνατο, μάλιστα δὲ ὁσάκις ἀκρατοτέρῳ τῷ
θυμῷ ἐχρῆτο· τῆς τε γὰρ ὀργῆς αὐτὸν παρέλυε καὶ ἐς τὸ ἠπιώτε-
ρον μεθίστη. τεκμήριον δέ· δικάζοντι αὐτῷ προστὰς καὶ ἰδὼν ὅτι 55, 7, 2
πολλοὺς θανατώσειν μέλλοι, ἐπεχείρησε μὲν διώσασθαι τοὺς περιε-
στηκότας καὶ ἐγγὺς αὐτῷ προσελθεῖν, μὴ δυνηθεὶς δὲ ἔγραψεν ἐς
γραμματεῖον "ἀνάστηθι ἤδη ποτέ, δῆμιε," καὶ αὐτὸ ὡς καὶ ἕτερόν
τι ἔχον ἐς τὸν κόλπον αὐτοῦ ἔρριψεν, ὥστ' ἐκεῖνον μήτ' ἀποκτεῖ-|
ναί τινα καὶ εὐθὺς ἐξαναστῆναι. οὐ γὰρ ὅπως ἠγανάκτει τοῖς τοι- 55, 7, 3
ούτοις, ἀλλὰ καὶ ἔχαιρεν ὅτι ὅσα αὐτὸς ὑπό τε τῆς ἑαυτοῦ φύσεως
καὶ ὑπὸ τῆς τῶν πραγμάτων ἀνάγκης καὶ παρὰ τὸ προσῆκον ἐθυ-
μοῦτο, ταῦτα τῇ τῶν φίλων παρρησίᾳ διωρθοῦτο. ὁ δ' οὖν| Μαι- 55, 7, 5
κήνας καὶ κληρονόμον αὐτόν, καίπερ ἐπὶ τῇ γυναικὶ δυσκολαίνων,
κατέλιπε. πρῶτος δὲ οὗτος ὁ Μαικήνας κολυμβήθραν θερμοῦ ὕδα- 55, 7, 6
100 τος ἐν τῇ πόλει | κατεσκεύασε, καὶ πρῶτος σημεῖά τινα γραμμάτων
πρὸς τάχος ἐξεῦρε, καὶ αὐτὰ διὰ Ἀκύλα ἀπελευθέρου συχνοὺς ἐξεδί-
V 42r δαξεν. ἔτυχον δὲ διὰ | τοὺς γενομένους ἐμπρησμοὺς τηνικαῦτα καὶ 55, 8, 6
C 42r 5 οἱ στενωποὶ ἐπιμελητῶν τινων ἐκ τοῦ δήμου, οὓς καὶ στενω|πάρχους
καλοῦμεν· καί σφισι καὶ τῇ ἐσθῆτι τῇ ἀρχικῇ καὶ ῥαβδούχοις δύο, 55, 8, 7
79R.St. ἐν αὐτοῖς τοῖς στενωποῖς ὧν ἄρχουσι, χρῆσθαι ἐδόθη. τοῦ δὲ Γαΐου 55, 9, 1
καὶ τοῦ Λουκίου τῶν ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ τῷ Ἀγρίππᾳ τεχθέν-
των οὐχ| ὅτι ἀβρότερον διαγόντων, ἀλλὰ καὶ θρασυνομένων, ὥστε 55, 9, 2
καὶ τὸν Γάιον μηδὲ ἐς ἐφήβους πω τελοῦντα ὑπατείαν μετιέναι, ἠγα-
νάκτησέ τε καὶ προσεπεύξατο μηδεμίαν τοιαύτην καιρῶν ἀνάγκην
ὁποία ποτὲ αὐτὸν κατέλαβε γενέσθαι, ὥστε τινὰ νεώτερον εἰκοσιε-|
τοῦς ὑπατεῦσαι. ἐπειδή τε καὶ ὡς ἐπέκειντό οἱ, τότε ἔφη χρῆναί 55, 9, 3
τινα τὴν ἀρχὴν ταύτην λαμβάνειν, ὅταν μήτε τι αὐτὸς ἁμαρτάνειν
καὶ ταῖς τοῦ δήμου σπουδαῖς ἀνθίστασθαι δύνηται. βουληθεὶς δὲ δὴ 55, 9, 4
μᾶλλον αὐτοὺς σωφρονίσαι, τῷ Τιβερίῳ τήν τε ἐξουσίαν τὴν| δημαρ-
χικὴν ἐς πέντε ἔτη ἔνειμε καὶ τὴν Ἀρμενίαν ἀλλοτριουμένην προσ-
ήξε. συνέβη δ' αὐτῷ καὶ ἐκείνοις καὶ τῷ Τιβερίῳ μάτην προσκροῦ- 55, 9, 5*
σαι, τοῖς μὲν ὅτι παρεωρᾶσθαι ἔδοξαν, τῷ δὲ ὅτι τὴν ὀργὴν αὐτῶν
ἐφοβήθη. ἀμέλει καὶ ἐς Ῥόδον ὡς καὶ παιδεύσεώς| τινος δεόμενος
ἐστάλη, μήτ' ἄλλους τινὰς μήτε τὴν θεραπείαν πᾶσαν ἐπαγόμενος,
ἵν' ἐκποδὼν σφισι καὶ τῇ ὄψει καὶ τοῖς ἔργοις γένηται. λόγον δέ 55, 9, 7*
τινα ἔχει καὶ διὰ τὴν γυναῖκα τὴν Ἰουλίαν, ὅτι μηκέτ' αὐτὴν φέρειν

99, 6 τούτων VC, τοῦτο Dind. 8 ἀφιείς V, ἀφείς C 12 Σεπτέμβριον R. St., σεμπτέμβριον VC **100**, 1 γραμμάτων C, γράμματα V 14 εἰκοσιετοῦς R. St., εἰκοσαέτους VC 15 ἐπέκειντό V, ἐπέκειτό C 18 δύνηται R. St., δύναται VC 20 Ἀρμενίαν V (ἀρμενίαν), ἀρμονίαν C.

Digitized by Google

Dind.

ἐδύνατο, τοῦτο ποιῆσαι· κατέλιπε γοῦν αὐτὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ. ὁ δὲ 100,30
55, 10, 1ª Αὔγουστος τὸ τοῦ δήμου τοῦ σιτοδοτουμένου πλῆθος ἀόριστον ὂν
ἐς εἴκοσι μυριάδας κατέκλεισε, καὶ ὡς γέ τινες λέγουσι, καθ' | ἕνα 101
55, 10, 8 ἑξήκοντα δραχμὰς ἔδωκε· θέας τε ποιῶν ἐς τὸν Φλαμίνιον ἱππό-
δρομον ὕδωρ ἐσήγαγε, καὶ ἐν αὐτῷ ἓξ καὶ τριάκοντα κροκόδειλοι
55, 10, 10 κατεκόπησαν. τότε δὲ πρῶτον καὶ ἐπάρχους τῶν δορυφόρων δύο
ἀπέδει|ξεν. οὕτως γάρ τοι αὐτοὺς καὶ ἐγὼ μόνους τῶν ἐπαρχόντων 5
55, 10, 12 τινός, ἐπειδήπερ ἐκνενίκηκεν, ὀνομάζω. τὴν μέντοι Ἰουλίαν τὴν
θυγατέρα ἀσελγαίνουσαν οὕτως ὥστε καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἐπ' αὐτοῦ
γε τοῦ βήματος καὶ κωμάζειν νύκτωρ καὶ συμπίνειν, | ὀψέ [δὲ] ποτε| V 42r
55, 10, 13 φωράσας ὑπερωργίσθη. κατείκαζε μὲν γὰρ καὶ πρότερον οὐκ ὀρθῶς 10
βιοῦν αὐτήν, οὐ μέντοι καὶ ἐπίστευεν· οἱ γάρ τοι τὰς ἡγεμονίας |
ἔχοντες πάντα μᾶλλον ἢ τὰ σφέτερα γινώσκουσι, καὶ οὔτ' αὐτοὶ τοὺς C 42r
55, 10, 14 συνόντας ὧν ποιοῦσι λανθάνουσιν οὔτε τὰ ἐκείνων ἀκριβοῦσι. τότε 15
δ' οὐν τοσούτῳ θυμῷ ἐχρήσατο ὥστε μηδ' οἴκοι αὐτὸν κατασχεῖν
ἀλλὰ καὶ τῇ γερουσίᾳ κοινῶσαι. κἀκ *τούτου ἐκείνη μὲν ἐς Πανδα- 80 R.St.
τερίαν τὴν πρὸς Καμπανίᾳ νῆσον ὑπερωρίσθη, καὶ αὐτῇ καὶ ἡ Σκρι-
55, 10, 15ª βωνία ἡ μήτηρ ἐκοῦσα συνεξέ|πλευσε· τῶν δὲ δὴ χρησαμένων αὐτῇ 20
ὁ μὲν Ἰούλιος Ἀντώνιος, ὡς καὶ ἐπὶ τῇ μοναρχίᾳ τοῦτο πράξας,
ἀπέθανε μετ' ἄλλων τινῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐς νήσους
55, 10, 16ª ὑπερωρίσθησαν. πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων γυναικῶν ἐφ' ὁμοίοις τισὶν
αἰτίαν λαβουσῶν, οὐ πάσας τὰς δίκας ἐδέξατο, ἀλλὰ καὶ χρόνον 25
τινὰ ἀφώρισεν ὥστε τὰ πρὸ ἐκείνου πραχθέντα μὴ πολυπραγμονεῖ-
σθαι. ἐπὶ γὰρ τῆς θυγατρὸς μηδὲν μετριάσας, ἀλλὰ καὶ φήσας ὅτι
Φοίβης πατὴρ μᾶλλον ἢ ἐκείνης γεγονέναι ἤθελε, τῶν ἄλλων ἐφεί-
δετο. ἡ δὲ δὴ Φοίβη ἐξελευθέρα τε τῆς Ἰουλίας καὶ συνεργὸς οὖσα 30
55, 10, 19ª προαπέθανεν ἑκουσία, διόπερ καὶ ὁ Αὔγουστος αὐτὴν ἐπήνεσε. τοῦ
δὲ Γαΐου σταλέντος εἰς | τὸν πρὸς Ἀρμενίους πόλεμον, ὁ Τιβέ- 102
ριος εἰς Χίον ἐλθὼν αὐτὸν ἐθεράπευσεν· ἐταπείνου τε γὰρ ἑαυ-
τὸν καὶ ὑπέπιπτεν οὐχ ὅτι τῷ Γαΐῳ, ἀλλὰ τοῖς μετ' αὐτοῦ οὖσι.
55, 10, 20ª Φρατάκτου δὲ τοῦ τῶν Πάρθων βασιλέως| ἐπιστείλαντος περὶ εἰρήνης 5
τῷ Καίσαρι, καὶ τοῦ Καίσαρος ἀντεπιστείλαντος αὐτῷ Φρατάκτῃ
ἁπλῶς ἄνευ τῆς τοῦ βασιλέως ἐπικλήσεως, καὶ τῆς Ἀρμενίας ἀπο-
στῆναι προστάξαντος οὐχ ὅσον ἐκεῖνος οὐ κατέπτηξεν, ἀλλὰ καὶ ἀντέ-
γραψέν οἱ τά τε ἄλλα ὑπερηφάνως,| καὶ αὐτὸν μὲν βασιλέα βασιλέων, 10
55, 10ª, 4 ἐκεῖνον δὲ Καίσαρα μόνον ὀνομάσας· ὅμως ὕστερον κατηλλάγη ἐπὶ
τῷ τῆς Ἀρμενίας ἀποστῆναι, ἐπειδὴ τόν τε Γάιον ἐν τῇ Συρίᾳ παρ-
55, 10ª, 10 όντα ἔμαθε καὶ τὰ οἰκεῖα ταραττόμενα μίσει αὐτοῦ ὑπετόπασε. συν-
έβη δὲ εὐθὺς μετὰ ταῦτα| καὶ τὸν Τιβέριον ἐκ Ῥόδου εἰς τὴν Ῥώμην 15
55, 11, 1 ἀφικέσθαι, Λουκίου καὶ Γαΐου τελευτησάντων. αὐτός τε γὰρ ἐμπει-
ρότατος τῆς διὰ τῶν ἄστρων μαντικῆς ὤν, καὶ Θράσυλλον | ἄνδρα V 43r
πάσης | ἀστρολογίας διαπεφυκότα ἔχων, πάντα καὶ τὰ ἑαυτῷ καὶ ⟨τὰ⟩ C 43r

---

100, 31 *σιτοδοτουμένου* Lb, *σιτοδουμένου* VC **101**, 9 [*δὲ*] exp. Dind. 13 *αὐτοὶ* restitui ex VC, *αὐτοί* ⟨*τι*⟩ Dind. 27 *ἐπὶ* V, *ἐπεὶ* C 31 *αὐτὴν* ex *αὐτὸν* C, *αὐτὸν* V **102**, 4. 6 *Φρατάκτου Φρατάκτῃ* reduxi ex VLb, *φρατάκτου φρατάκτη* C, *Φραάτου Φρατάῃ* R. St. 8 *κατέπτηξεν* H. St., *κατέπτεξεν* V, *κατέπτυξεν* ex *κατέπτιξεν* C 17 *ἄστρων* V, *ἀείρων* C 19 ⟨*τὰ*⟩ ins. Dind.

Digitized by Google

Dind.

102, 20 ἐκείνοις πεπρωμένα ἀκριβῶς ἠπίστατο· καὶ λόγος γε ἔχει ὅτι μελ- 55, 11, 2
λήσας ποτὲ ἐν τῇ Ῥόδῳ τὸν Θράσυλλον ἀπὸ τοῦ τείχους ὦσειν,
ἐπειδὴ μόνος αὐτῷ πάνθ' ὅσα ἐνενόει συνῄδει, ὡς εἶδεν αὐτὸν σκυ-
θρωπάσαντα, ἤρετο διὰ τί συννένοφεν· εἰπόντος δὲ κίνδυνόν τινα
25 ὑποπτεύειν, θαυμάσας οὐκέτ' αὐτὸ ἐποίησεν. οὕτω γάρ που πάντα 55, 11, 3
81R.St. ἐκεῖνος σαφῶς ᾔδει ὥστε καὶ τὸ *πλοῖον τὸ τὴν ἀγγελίαν τῷ Τιβε-
ρίῳ τῆς ἐς τὴν Ῥώμην ἀνακομιδῆς παρά τε τῆς μητρὸς καὶ παρὰ τοῦ
30 Αὐγούστου φέρον πόρρωθεν κατιδὼν προσπλέον, προειπεῖν αὐτῷ ἃ
ἀγγέλλειν ἔμελλε. τοῦ δὲ Λουκίου τοῦ τε Γαΐου τὰ σώματα διά 55, 12, 1
τε τῶν χιλιάρχων καὶ διὰ τῶν ἐφ' ἑκάστης πόλεως πρώτων ἐς τὴν
103 Ῥώμην ἐκομίσθη, καὶ | αἱ πέλται τά τε δόρατα ἃ παρὰ τῶν ἱππέων
ἐς τοὺς ἐφήβους ἐσιόντες χρυσᾶ εἰλήφεσαν, ἐς τὸ βουλευτήριον ἀνε-
τέθη. δεσπότης δέ ποτε ὁ Αὔγουστος ὑπὸ τοῦ δήμου ὀνομασθεὶς οὐχ 55, 12, 2
5 ὅπως ἀπεῖπε μηδένα τούτῳ πρὸς ἑαυτὸν τῷ προσρήματι χρήσασθαι, ἀλλὰ
καὶ πάνυ διὰ φυλακῆς αὐτὸ ἐποιήσατο. πληρωθείσης δέ οἱ καὶ τῆς 55, 12, 3
τρίτης δεκαετίας τὴν ἡγεμονίαν καὶ τότε τὸ τέταρτον, ἐκβιασθεὶς δῆ-
θεν, ὑπεδέξατο, πρᾳότερός τε καὶ ὀκνηρότερος ὑπὸ τοῦ γήρως πρὸς
10 τὸ τῶν βουλευτῶν τισιν ἀπεχθάνεσθαι γεγονὼς οὐδενὶ ἔτ' αὐτῶν
προσκρούειν ἤθελεν. ἐμπρησμοῦ δέ ποτε τὸ παλάτιον διαφθείραντος, 55, 12, 4
καὶ πολλῶν αὐτῷ πολλὰ διδόντων, οὐδὲν ἔλαβεν ἢ μόνον παρὰ μὲν
15 τῶν δήμων χρυσοῦν παρὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν δραχμήν. χρυσοῦν γὰρ
δὴ καὶ ἐγὼ τὸ νόμισμα τὸ τὰς πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς δυνάμενον
κατὰ τὸ ἐπιχώριον ὀνομάζω· καὶ τῶν Ἑλλήνων δέ τινες, ὧν τὰ 55, 12, 5
βιβλία ἐπὶ τῷ ἀττικίζειν ἀναγινώσκομεν, οὕτως αὐτὸ ἐκάλεσαν. ὁ
20 δὲ Αὔγουστος τὴν οἰκίαν οἰκοδομήσας ἐδημοσίωσε πᾶσαν, εἴτε δὴ
διὰ τὴν συντέλειαν τὴν παρὰ τοῦ δήμου οἱ γενομένην, εἴτε καὶ ὅτι
ἀρχιέρεως ἦν, ἵν' ἐν τοῖς ἰδίοις ἅμα καὶ ἐν τοῖς κοινοῖς οἰκοίη. τοῦ 55, 13, 1
V 43ᵛ δὲ δήμου σφόδρα ἐγκειμένου τῷ Αὐγούστῳ, ἵνα καταγάγῃ τὴν | θυ-
C 43ᵛ 25 γατέρα αὐτοῦ, θᾶσσον | ἔφη πῦρ ὕδατι μιχθήσεσθαι ἢ ἐκείνην κατα-
χθήσεσθαι. καὶ ὁ δῆμος πυρὰ ἐς τὸν Τίβεριν πολλὰ ἐνέβαλε· καὶ
τότε μὲν οὐδὲν ἤνυσεν, ὕστερον δὲ ἐξεβιάσατο ὥστε ἐς γοῦν τὴν
ἤπειρον αὐτὴν ἐκ τῆς νήσου κομισθῆναι. τῷ δὲ Καίσαρι ἐπεβούλευ- 55, 14, 1
30 σαν ἄλλοι τε καὶ Γναῖος Κορνήλιος θυγατριδοῦς τοῦ Μεγάλου Πομ-
πηίου ὤν, οὔτε δὲ ἀποκτεῖναί σφας ἐθέλοντι, οὐδὲν γὰρ πλέον πρὸς
104 ἀσφάλειαν ἐκ τῶν ἀπολλυμένων ἐώρα οἱ γιγνόμενον, | οὔτ' ἀπολῦ-
σαι, μὴ καὶ ἑτέρους ἐκ τούτου ἐφ' ἑαυτὸν ἐπισπάσηται, καὶ διὰ τοῦτ' 55, 14, 2
82R.St. ἀποροῦντι, καὶ οὔτε μεθ' ἡμέραν ἀφροντιστεῖν οὔτ' αὖ νύκτωρ* ἀτρε-
5 μεῖν δυναμένῳ ἔφη ποτὲ ἡ Λιβία "τί ἐστι τοῦτο, ὦ ἄνερ, διὰ τί οὐ
καθεύδεις"; καὶ ὁ Αὔγουστος "καὶ τίς ἄν" εἶπεν "ὦ γύναι, κἂν ἐλά-
χιστον ἀπομερμηρίσειε τοσούτους τε ἀεὶ ἐχθροὺς ἔχων καὶ συνεχῶς
οὕτως ἄλλοτε ὑπ' ἄλλων ἐπιβουλευόμενος; ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅσοι καὶ 55, 14, 3
10 ἐμοὶ καὶ τῇ ἀρχῇ ἡμῶν ἐπιτίθενται; καὶ αὐτοὺς οὐδὲ αἱ τιμωρίαι
τῶν δικαιουμένων ἀναστέλλουσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶν τοὐναντίον, ὥσπερ ἐπ'
ἀγαθόν τι ἐπειγόμενοι, σπεύδουσι καὶ οἱ λοιποὶ προσαπόλλυσθαι."

102, 24 συννένοφεν V, συν . . . . . C 30 ἔμελλε C, ἤμελλε V
103, 1 αἱ πέλται VC², ἐπέλται C¹ 3 δέ ποτε reduxi ex VC, δὲ τότε Lb
7 τότε recepi ex VCLb 20 παρὰ Lb, ἐπὶ τὰ VC **104,** 11 ἐπ' V, ἐπὶ inter lin. C.

Digitized by Google

Dind

55, 14, 4 ἀκούσασα οὖν τούτων ἡ Λιβία "τὸ μὲν ἐπιβουλεύεσθαί σε" ἔφη "οὔτε 104
θαυμαστὸν οὔτε ἔξω τοῦ ἀνθρωπείου τρόπου ἐστί· καὶ γὰρ πράσ- 15
σεις πολλὰ ἅτε τηλικαύτην ἀρχὴν ἔχων, καὶ λυπεῖς, ὥσπερ εἰκός,
συχνούς. οὐ γάρ που καὶ πᾶσιν οἷόν τε τὸν ἄρχοντά τινων ἀρέ-
σκειν, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθάνεσθαι πολλοῖς καὶ τὸν πάνυ ὀρθῶς βασι-
55, 14, 5 λεύοντα ἀνάγκη. πολλῷ τε γὰρ πλείους τῶν δικαιόν τι πραττόν- 20
των οἱ ἀδικεῖν ἐθέλοντές εἰσιν, ὧν ἀδύνατόν ἐστι τὰς ἐπιθυμίας
ἀποπιμπλάναι· ⟨καὶ⟩ αὐτῶν τῶν ἀρετήν τινα ἐχόντων οἱ μὲν καὶ
πολλῶν καὶ μεγάλων, ὧν οὐ δύνανται τυχεῖν, ἐπορέγονται, οἱ δὲ
καὶ ἑτέρων ἐλαττωθέντες ἄχθονται, καὶ οὕτως ἀμφότεροι τὸν κρα- 25
55, 14, 6 τοῦντα αἰτιῶνται, ὥστε ἔκ τε τούτων μὴ εἶναι κακοῦ ἁμαρτάνειν,
καὶ προσέτι καὶ ἐκ τῶν ἐπιτιθεμένων οὔτι γέ σοι ἀλλὰ τῇ ἡγεμονίᾳ.
σὲ μὲν γὰρ ἰδιωτεύοντα οὐδ' ἂν εἷς ἐθελοντὴς κακόν τι, μηδέν γε
προπαθών, ἐποίησε· τῆς δὲ δὴ ἀρχῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν 30
αὐτῇ | πάντες, καὶ οἵ γε ἐν δυνάμει τινὶ ὄντες πολὺ μᾶλλον τῶν C 44r
55, 14, 7 ὑποδεεστέρων, ὀριγνῶνται. τοῦτο γὰρ | ἔστι μὲν ἀδίκων ἀνθρώ- 105
πων | καὶ ἥκιστα νοῦν ἐχόντων ποιεῖν, οὐ μὴν ἀλλ' ἔν τε τῇ φύσει V 44r
αὐτῶν καθάπερ τι καὶ ἄλλο ἔνεστιν, ⟨καὶ⟩ οὐχ οἷόν τέ ἐστι τὰ τοι-
αῦτα οὔτε πείθοντα οὔτ' ἀναγκάζοντα ἐξαλέσθαι τινῶν· οὐδεὶς γὰρ 5
οὔτε νόμος οὔτε φόβος κρειττων τῶν φύσει πεφυκότων γίνεται.
55, 14, 8 ταῦτα οὖν λογιζόμενος τὰς μὲν τῶν ἄλλων ἁμαρτίας μὴ δυσχέραινε,
φυλακὴν δ' ἀκριβῆ καὶ σεαυτοῦ καὶ τῆς μοναρχίας ποιοῦ, ἵνα αὐτὴν
μὴ ἐκ τοῦ σφόδρα κολάζειν τινὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ σφόδρα φυλάσσειν 10
55, 15, 1 ἀσφαλῶς ἔχωμεν." πρὸς οὖν ταῦτα ὁ Αὔγουστος "ἀλλ' οἶδα μέν
καὶ ἐγώ, ὦ γύναι, ὅτι οὔτ' ἄλλο τι τῶν μεγάλων ἔξω φθόνου καὶ
55, 15, 2 ἐπιβουλῆς καθέστηκεν, ἥκιστα δὲ *αὐταρχία· καὶ γὰρ ἂν καὶ ἰσόθεοι 83 R. St.
ἦμεν, εἰ μὴ καὶ πράγματα καὶ φροντίδας καὶ φόβους ὑπὲρ πάντας 15
τοὺς ἰδιωτεύοντας εἴχομεν. ἐμὲ δὲ δὴ καὶ αὐτὸ τοῦτο λυπεῖ, ὅτι καὶ
ἀναγκαῖόν ἐστι ταῦθ' οὕτω γίνεσθαι καὶ ἀδύνατον θεραπείαν τινὰ
55, 15, 3 αὐτῶν εὑρεθῆναι." "ἀλλ' ἐπειδή γέ τινες τοιοῦτοί εἰσιν οἷοι πάν-
τως ἀδικεῖν ἐθέλειν" εἶπεν ἡ Λιβία "ἡμεῖς γε αὐτοὺς φυλαττώμεθα. 20
ἔχομεν δὲ καὶ στρατιώτας πολλούς, ὧν οἱ μὲν πρὸς τοὺς πολεμίους
ἀντιτεταγμένοι οἱ δὲ καὶ περὶ σὲ ὄντες φρουροῦσιν ἡμᾶς, καὶ θερα-
πείαν πολλὴν, ὥστε καὶ οἴκοι καὶ ἔξω δι' αὐτοὺς ἀσφαλῶς ζῆν". 25
55, 15, 4 ὑπολαβὼν οὖν ὁ Αὔγουστος "ὅτι μὲν πολλοὶ πολλάκις καὶ ὑπ' αὐ-
τῶν τῶν συνόντων ἐφθάρησαν οὐδέν" ἔφη "δέομαι λέγειν· πρὸς
γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτ' ἐν ταῖς μοναρχίαις χαλεπώτατόν ἐστιν ὅτι
μὴ μόνον τοὺς πολεμίους, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ καὶ [ἐς] 30
55, 15, 5 τοὺς φίλους φοβούμεθα. καὶ πολύ γε πλείους ὑπὸ τῶν τοιούτων,
ἅτε καὶ ἀεί, καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ, καὶ γυμνουμένοις σφίσι καὶ
καθεύδουσι, σιτία τε καὶ | ποτὰ ὑπ' αὐτῶν παρεσκευασμένα λαμβά- 106
νουσι συγγιγνομένων, ἐπεβουλεύθησαν ἢ ὑπὸ τῶν μηδὲν προσηκόν-
των. τά τε γὰρ ἄλλα, καὶ πρὸς μὲν ἐκείνους ἔστι τούτους ἀντιτά-
ξαι, πρὸς δὲ τούτους αὐτοὺς οὐκ ἔστιν ἄλλῳ τινὶ συμμάχῳ χρήσα- 5

---

104. 22 ⟨καὶ⟩ ins. Dind. **105.** 3 ⟨καὶ⟩ ins. R. St. 5 οὐδεὶς C, οὐδὲν V 8 δ' ἀκριβῆ R. St., διακριβῆ VC 15 πράγματα V, τὰ πράγματα C 30 [ἐς] del. R. St. 31 ἅτε C, ὅτε V καὶ (ante μεθ') reduxi ex VC, del. Dind.

Digitized by Google

Dind.
106 σθαι. ὥσθ' ἡμῖν διὰ πάντων | δεινὸν μὲν τὴν ἐρημίαν δεινὸν δὲ καὶ 55, 15, 6
C 44v τὸ πλῆθος, καὶ φοβερὸν μὲν τὴν ἀφυλαξίαν, φοβερωτάτους δὲ αὐτοὺς
V 44v τοὺς φύλακας, καὶ χαλεποὺς | μὲν τοὺς ἐχθροὺς χαλεπωτέρους δὲ
τοὺς φίλους εἶναι· φίλους γὰρ ἀνάγκη πάντας σφᾶς, κἂν μὴ ὦσι, καλεῖσθαι. εἰ δ' οὖν τις καὶ χρηστῶν αὐτῶν τύχοι, ἀλλ' οὔτι γε 55, 15, 7
οὕτω πιστεύσειεν ἂν σφισιν ὥστε καθαρᾷ καὶ ἀφροντίστῳ καὶ ἀνυποπτῳ τῇ ψυχῇ προσομιλεῖν. τοῦτό τε οὖν καὶ τὸ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐπιβουλεύοντας ἀναγκαῖον εἶναι ἀμύνεσθαι πάνδεινόν ἐστι· τὸ γάρ τοι τιμωρεῖσθαί τε καὶ κολάζειν ἀεί τινας ἀναγκάζεσθαι μεγάλην ἀχθηδόνα ἀγαθοῖς ἀνδράσι φέρει." "ἀλλ' ὀρθῶς λέγεις" ἀπεκρίνατο ἡ 55, 16, 1
Λιβία, "καί σοι γνώμην δοῦναι ἔχω, ἄν γε καὶ προσδέξασθαι αὐτὴν ἐθελήσῃς, καὶ μὴ διαμέμψῃ ὅτι γυνὴ οὖσα τολμῶ σοι συμβουλεῦσαί τι οἷον οὐδ' ἂν εἷς ἄλλος οὐδὲ τῶν πάνυ φίλων παραινέσειεν, οὐχ ὅτι οὐκ ἴσασιν αὐτό, ἀλλ' ὅτι οὐ θαρροῦσιν εἰπεῖν." "λέγε" ἦ δ' ὅς ὁ 54, 16, 2
84 R. St. Αὔγουστος "ὅ, τι δή ποτε τοῦτό *ἐστιν". ἡ δ' οὖν Λιβία "φράσω",
ἔφη "μηδὲν κατοκνήσασα, ἅτε καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐκ τοῦ ἴσου ἔχουσα, καὶ σωζομένου μέν σου καὶ αὐτὴ τὸ τήμερον ἄρχουσα, δεινὸν δέ τι παθόντος, ὃ μὴ γένοιτο, συναπολουμένη. εἰ γάρ τοι ἥ τε 55, 16, 3
φύσις ἡ ἀνθρωπίνη πάντως τι ἁμαρτάνειν τινὰς ἀναπείθει, καὶ ἀμήχανόν ἐστιν αὐτὴν πρᾶξαί τι ὠρμημένην ἐπισχεῖν, καὶ ἤδη γε καὶ αὐτὰ τὰ δοκοῦντά τισιν ἀγαθὰ εἶναι, ἵνα μὴ τὰς τῶν πολλῶν κακίας
107 εἴπω, καὶ πάνυ | συχνοὺς ἀδικεῖν ἐπαίρει (καὶ γὰρ γένους αὔχημα καὶ πλούτου φρόνημα τιμῆς τε μέγεθος καὶ ἐπ' ἀνδρίᾳ θράσος ἐξουσίας τε ὄγκος πολλοὺς ἐξοκέλλειν ποιεῖ), καὶ μήτε τὸ γενναῖον δυσ- 55, 16, 4
γενὲς μήτε τὸ ἀνδρεῖον δειλὸν μήτε τὸ ἔμφρον ἄνουν ἔστι ποιῆσαι (ἀδύνατον γάρ), μήτ' αὖ τὰς περιουσίας τινῶν περικόπτειν ἢ τὰς φιλοτιμίας ταπεινοῦν μηδέν γε πλημμελούντων χρή (ἄδικον γάρ), τό τ' ἀμυνόμενον ἢ καὶ προκαταλαμβάνοντά τινας ἀνιᾶσθαι καὶ κακοδοξεῖν
ἀναγκαῖόν ἐστι, φέρε μεταβαλώμεθα καί τινος αὐτῶν φεισώμεθα.
C 45r καί μοι γὰρ δοκεῖ πολλῷ πλείω φιλανθρωπίᾳ ἤ τινι ὠμότητι | κατορ- 55, 16, 5
θοῦσθαι. τοὺς μὲν γὰρ συγγνώμονας οὐ μόνον οἱ ἐλεηθέντες ὑπ'
αὐτῶν φιλοῦσιν, ὥστε καὶ ἀμείβεσθαί σφας σπουδάζειν, ἀλλὰ καὶ
V 45r οἱ ἄλλοι πάντες καὶ αἰδοῦνται καὶ σέβουσιν, ὥστε | μὴ εὐτολμεῖν αὐτοὺς ἀδικεῖν· τοὺς δ' ἀπαραιτήτοις ὀργαῖς χρωμένους οὐκ ἐκεῖνοι 55, 16, 6
μόνοι οἵ τι φοβούμενοι μισοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες δυσχεραίνουσι, καὶ ἐκ τούτων καὶ ἐπιβουλεύουσιν αὐτοῖς, ἵνα μὴ προαπόλωνται. ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅτι καὶ οἱ ἰατροὶ τὰς μὲν τομὰς καὶ τὰς καύσεις 55, 17, 1
σπανιώτατά τισι προσφέρουσιν, ἵνα μὴ ἐξαγριαίνωσιν αὐτῶν τὰ νοσήματα, τοῖς δὲ αἰονήμασι καὶ τοῖς ἠπίοις φαρμάκοις τὰ πλείω μαλθάσσοντες θεραπεύουσι; μὴ γὰρ ὅτι ἐκεῖνα μὲν τῶν σωμάτων, ταῦτα δὲ τῶν ψυχῶν παθήματά ἐστι, διαφέρειν τι νομίσῃς αὐτὰ ἀλλήλων. πάμπολλα γὰρ ὅμοια τρόπον τινὰ καὶ ταῖς γνώμαις τῶν ἀνθρώπων, 55, 17, 2

106, 11 χρηστῶν R. St., χρημάτων VC τύχοι Dind., τύχῃ VC
13 ψυχῇ Dind., τύχῃ VC 20 διαμέμψῃ R. St., διαπέμψῃ VC
22 παραινέσειεν R. St., παραινέσεων V, παραινέσεων ex παραινέσεσιν C
27 τήμερον reduxi ex VC, μέρος Dind. 28 εἰ V, τοι ex ου C **107**, 2 ἐπ' ἀνδρίᾳ Dind., ἐπ' ἀνδρίαν VC 6 αὖ τὰς R. St., αὐτὰς VC 10 μεταβαλώμεθα Dind., μεταβαλλώμεθα VC 23 αἰονήμασι Dind., αἰωνήμασι VC.

Digitized by Google

Dind.
κἂν τὰ μάλιστα ἀσώματοι ὦσιν, ἃ καὶ τοῖς σώμασι συμβαίνει· συ- 107
στέλλονταί τε γὰρ ὑπὸ φόβου καὶ ἐξοιδοῦσιν ὑπὸ θυμοῦ, λύπη τέ 30
τινας κολούει καὶ θάρσος ὀγκοῖ, ὥστ' ὀλίγον σφόδρα τὸ παραλλάτ-
τον εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ παραπλησίων ἰαμάτων αὐτὰ δεῖσθαι. 108
55, 17, 3 λόγος γὰρ ἤπιός τῳ λεχθεὶς πᾶν *τὸ ἀγριαῖνον αὐτοῦ χαλᾷ, καθα- 85 R.St.
περ τραχὺς ἕτερος καὶ τὸ ἀνειμένον ὀργίζει, καὶ συγγνώμη δοθεῖσα
καὶ τὸν πάνυ θρασὺν διαχεῖ, καθάπερ ἡ τιμωρία καὶ τὸν πάνυ 5
πρᾷον χαλεπαίνει. αἱ μὲν γὰρ βίαιοι πράξεις ἀεὶ πάντας, κἂν δικαι-
55, 17, 4 ότατα ὦσι, παροξύνουσιν, αἱ δὲ ἐπιεικεῖς ἡμεροῦσιν. καὶ διὰ τοῦτο
πεισθεὶς ἄν τις ῥᾷον καὶ τὰ δεινότατα ⟨ἐκὼν ἢ βιασθεὶς⟩ ὑπομείνειε.
καὶ οὕτω γε φύσει τινὶ ἀναγκαίως ἑκάτερον αὐτῶν χρῆται, ὥστε καὶ 10
τῶν ἀλόγων ζῴων τῶν μηδένα νοῦν ἐχόντων πολλὰ μὲν καὶ τῶν ἰσχυ-
ροτάτων καὶ ἀγριωτάτων θωπείαις τέ τισι τιθασσεύεται καὶ δελεάσμασι
χειροῦται, πολλὰ δὲ τῶν δειλοτάτων καὶ ἀσθενεστάτων λυπήμασί τε καὶ
55, 18, 1 φόβοις ἐκταράττεται καὶ παροξύνεται. καὶ οὐ λέγω τοῦτο ὅτι δεῖ πάν- 15
των ἁπλῶς τῶν ἀδικούντων φείδεσθαι, ἀλλ' ὅτι τὸν μὲν ἴτην καὶ πολυ-
πράγμονα καὶ κακοήθη καὶ κακόβουλον καὶ ἀνηκέστῳ τινὶ καὶ διαρκεῖ
πονηρίᾳ συνόντα ἐκκόπτειν ὥσπερ που καὶ τὰ πάνυ ἀνίατα μέρη τῶν σω- 20 C 45ᵛ
55, 18, 2 μάτων, τῶν δὲ δὴ ἄλλων ὅσοι τι νεότητι ἢ ἀμαθίᾳ ἢ ἀγνοίᾳ ἢ ἑτέρᾳ τινί
συντυχίᾳ οἱ μὲν ἐκόντες, οἱ δὲ καὶ ἄκοντες | ἁμαρτάνουσι, τοὺς μὲν V 45ᵛ
λόγοις νουθετεῖν, τοὺς δὲ ἀπειλαῖς σωφρονίζειν, τοὺς δὲ καὶ ἕτερόν τινα
τρόπον μετρίως πως μετα|χειρίζεσθαι, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν τἆλλα τοὺς 25
55, 18, 3 μὲν μείζοσι τοὺς δὲ ἐλάττοσι πάντες κολάζουσιν. ὥστε καὶ τὰ κατὰ
τούτους ἀκινδύνως μετριάζειν ἔξεστί σοι, τοὺς μὲν φυγῇ τοὺς δὲ ἀτιμίᾳ
τοὺς δὲ χρήμασι ζημιοῦντι, ἑτέρους ἐς χωρία ἑτέρους ἐς πόλεις τινὰς κα- 30
τατιθεμένῳ. καὶ ἤδη γέ τινες καὶ ὑπὸ τοῦ μὴ τυχεῖν ὧν ἤλπιζον καὶ ὑπὸ
55, 18, 4 τοῦ διαμαρτεῖν ὧν ἐφίεντο ἐσωφρονίσθησαν. ἔδραι τε ἄτιμοι καὶ στά-
σεις ἐπο|νείδιστοι, τό τε προλυπηθῆναι καὶ τὸ προφοβηθῆναι συχνοὺς 109
βελτίους ἐποίησε· καίτοι καὶ ἀποθανεῖν ἕλοιτ' ἄν τις εὖ τε γεγονὼς καὶ
ἀνδρεῖος ὢν ἢ τοιοῦτό τι παθεῖν. ἐξ οὖν τούτων ἐκείνοις μὲν οὐδὲν
ῥᾴων ἡ τιμωρία, ἀλλὰ καὶ χαλεπωτέρα γίγνοιτ' ἄν· ἡμῖν δὲ δὴ τὸ μήτε 5
55, 18, 5 τινὰ ἐπηγορίαν ἔχειν καὶ ἀσφαλῶς ζῆν ὑπάρξειεν. ὡς νῦν γε πολλοὺς
δὲ ἐπιθυμίᾳ χρημάτων, ἄλλους ἀνδρίας φόβῳ, καὶ μάλα ἄλλους
ἀρετῆς τινος φθόνῳ κτείνειν δοκοῦμεν. οὐδεὶς γὰρ ῥᾳδίως πιστεύει 10
ὅτι τις ἔν τε ἐξουσίᾳ καὶ ἐν δυνάμει τοσαύτῃ ὢν ὑπ' ἰδιώτου τινὸς
ἀνόπλου ἐπιβουλευθῆναι δύναται, ἀλλ' οἱ μὲν ταῦ*τα λογοποιοῦσιν, 86 R.St.
οἱ δὲ ὅτι ψευδῆ πολλὰ ἀκούομεν καὶ πολλοῖς μάτην ὡς καὶ ἀληθέσι
55, 18, 6 προσέχομεν. τοὺς γάρ τοι διαπτεύοντας καὶ ὠτακουστοῦντας τά 15
τοιαῦτα, τοὺς μὲν ἐχθρᾳ τοὺς δὲ ὀργῇ, ἄλλους ἀργύριον παρὰ τῶν
ἐχθρῶν αὐτῶν λαβόντας, ἄλλους παρ' αὐτῶν ἐκείνων ⟨μὴ⟩ λαβόντας,
πολλὰ καὶ ψευδῆ σκευωρεῖσθαί φασιν, οὐ μόνον ὅτι ⟨τι⟩ δεινὸν ἔπραξάν
τινες ἢ καὶ ποιήσειν μέλλουσι λέγοντας, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁ μὲν ἐφθέγ- 20

108, 8 ⟨ἐκὼν ἢ βιασθεὶς⟩ inserui, spat. vac. 11—13 litt. in VC 9 οὕτω γε scripsi, οὔπω σε V, οὕτω τε ex οὔπω τε C 12 θωπείαις C, θεραπείαις V 21 τι reduxi ex VC, τῇ R. St. 25 post τἆλλα lacunae signum posuit Dind. 26 μὲν bis C **109**, 2 βελτίους C, μέν τις V 6 ἐπηγορίαν Dind., ἀπηγορίαν VC 14 καὶ (post ὡς) inserui ex VC 18 ⟨μὴ⟩ ins. H. St. 19 ⟨τι⟩ ins. Dind. 20 λέγοντας Dind., λέγοντες VC.

Digitized by Google

Dind.
109 ξατο τοιόνδε τι, ὁ δὲ ἀκούσας ἐσιώπησεν, ἄλλος ἐγέλασεν, ἄλλος
ἐδάκρυσε. μυρία ἂν τοιουτότροπα εἰπεῖν ἔχοιμι, ἃ εἰ καὶ τὰ μά- 55, 19, 1
λιστα ἀληθῆ εἴη, ἀλλ' οὔτι γε καὶ προσήκοντά ἐστιν οὔτε πο-
λυπραγμονεῖσθαι παρ' ἐλευθέροις ἀνθρώποις οὔτε σοι διαγγέλ-
C 46r λεσθαι. λαθόντα μὲν γὰρ τὰ | τοιαῦτα οὐδὲν ἂν σε βλάψειεν,
ἀκουσθέντα δὲ παροξύνειε καὶ ἄκοντα, ὅπερ ἥκιστα χρὴ ἄλλως 55, 19, 2
τε καὶ ἄρχοντί τινων συμβαίνειν. συχνοὺς γοῦν ἐκ τούτου, τοὺς
V 46r 30 μὲν ἀκρίτους, τοὺς δὲ καὶ ἐσκευωρημένῃ τινὶ | καταγνώσει δικα-
στηρίου, ἀδίκως ἀπόλλυσθαι νομίζουσιν· οὔτε γὰρ τὰς μαρτυρίας
110 οὔτε τὰς βασάνους οὔτε ἄλλο τι τῶν | τοιούτων ὡς καὶ ἀληθὲς ὂν
κατ' αὐτῶν προσίενται. ταῦτα γὰρ οὕτως, εἰ καὶ μὴ δικαίως ἔστιν 55, 19, 3
ἃ αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ πάντων γε εἰπεῖν τῶν οὕτω θανατουμένων
θρυλλεῖται. καὶ δεῖ σε, ὦ Αὔγουστε, μὴ μόνον μηδὲν ἀδικεῖν, ἀλλὰ
μηδὲ δοκεῖν. ἰδιώτῃ μὲν γὰρ ἀρκεῖ μηδὲν πλημμελεῖν, ἄρχοντι δὲ
προσήκει μηδὲ δόκησίν τινα αὐτοῦ λαμβάνειν. ἀνθρώπων γάρ, ἀλλ' 55, 19, 4
οὐ θηρίων ἡγεμονεύεις· καὶ μόνως ἂν οὕτως εὐνοεῖν σοι αὐτοὺς
ἀληθῶς ποιήσειας, ἂν πανταχόθεν σφᾶς καὶ διὰ πάντων ὁμοίως
πείσῃς ὅτι μήτε ἑκὼν τινα μήτε ἄκων ἀδικήσειας ἄν. φοβεῖσθαι μὲν
γάρ τινα ἀναγκασθῆναί τις δύναται, φιλεῖν δὲ πεισθῆναι ὀφείλει.
πείθεται δὲ ἐξ ὧν ἂν αὐτός τε εὖ πάθῃ καὶ ἑτέρους εὐεργετουμένους 55, 19, 5
ἴδῃ. ὁ δ' ὑποτοπήσας μὴ δικαίως τινὰ ἀπολωλέναι καὶ φοβεῖται
μήποτέ τι ὅμοιον πάθῃ, καὶ μισεῖν τὸν δράσαντα αὐτὸ ἀναγκάζεται.
τὸ δὲ δὴ μισεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων, πρὸς τῷ μηδ' ἄλλως καλῶς
ἔχειν, ἀλυσιτελέστατόν ἐστιν. καὶ γὰρ καὶ νομίζουσιν οἱ πολλοὶ 55, 19, 6
τοῖς μὲν ἄλλοις ἀναγκαῖον εἶναι πάντας τοὺς καὶ ὁτιοῦν ἀδικήσαντας
⟨σφᾶς⟩ ἀμύνεσθαι, ἵνα μήτε καταφρονῶνται μήτε ἐκ τούτου πλεονεκ-
87 R.St. τῶνται, τοὺς δ' ἄρχοντας τοῖς μὲν τὸ κοινὸν ἀδικοῦσιν ἐπεξ*ιέναι
χρῆναι, τοὺς δ' ἰδίᾳ τι ἐς αὐτοὺς πλημμελεῖν δοκοῦντας φέρειν. μήτε
γὰρ ἐκ καταφρονήσεως μήτ' ἐξ ἐπιδρομῆς ἀδικηθῆναί σφας δύνασθαι
διὰ τὸ πολλὰ τὰ προφυλάσσοντα αὐτοὺς εἶναι. ὥστ' ἔγωγε ταῦτά 55, 20, 1
τε ἀκούουσα καὶ πρὸς ταῦτα ἀποβλέπουσα κινδυνεύω καὶ παντελῶς
ἀπειπεῖν σοι μηδένα διὰ τοιοῦτό τι ἀποκτιννύναι. αἵ τε γὰρ προ- 55, 20, 2
στασίαι ἐπί τε τῇ τῶν ἀρχομένων σωτηρίᾳ καθίστανται, ὅπως μηδὲν
C 46v μήθ' ὑπ' ἀλλήλων μήθ' ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων βλάπτωνται, οὐ | μὰ
111 Δία οὐχ ὅπως ὑπ' αὐτῶν | ἐκείνων τι λυπῶνται· καὶ εὐκλεέστατόν
ἐστιν οὐ τὸ πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀναιρεῖν, ἀλλὰ τὸ πολλοὺς τῶν
V 46v πολιτῶν σώζειν δύνασθαι. παιδεύειν | μὲν γὰρ αὐτοὺς καὶ νόμοις 55, 20, 3
καὶ εὐεργεσίαις καὶ νουθεσίαις δεῖ, ὅπως σωφρονῶσι, καὶ προσέτι καὶ
τηρεῖν καὶ φυλάττειν, ἵνα κἂν ἀδικεῖν ἐθελήσωσι μὴ δυνηθῶσιν· ἂν
δὲ δὴ νοσήσῃ τι, θεραπεύειν τε τρόπον τινὰ αὐτὸ καὶ ἐπανορθοῦν,
ἵνα μὴ παντελῶς φθαρῇ. τό τε γὰρ φέρειν τὰ τῶν πολλῶν ἁμαρτή- 55, 20, 4

109, 27 ἄκοντα ὅπερ in marg. V¹ ἥκιστα (ex ἄκοντα) χρὴ V, ἧκοντα χρ . . . C 30 καὶ ἐσκευωρημένῃ C, κατεσκευωρημένῃ V **110**, 3 γε εἰπεῖν] ita VC (corrige ad 55, 19, 3) 11 post ἂν repetitur πανταχόθεν — πείσῃς in VC 21 ⟨σφᾶς⟩ inserui, spat. vac. 3 litt. in VC 22 τὸ C, τὸν V 27 τε Dind., γε VC 29 τοιοῦτό H. St., τοῦτό VC ἀποκτιννύναι C (-κτινύναι), ἀποκτεῖναι V 31 ἀλλήλων Dind., ἄλλω νVC **111**, 5 καὶ (ante τηρεῖν) om. V 7 τε inserui ex V, om. C.

Digitized by Google

Dind.
ματα καὶ πάνυ μεγάλης καὶ φρονήσεως καὶ δυνάμεως ἔργον ἐστίν· 111, 10
ἄν τέ τις πάντα ἁπλῶς τὰ τοιαῦτα κατὰ τὴν ἀξίαν κολάζῃ, λήσει
55, 20, 5 τοὺς πλείους τῶν ἀνθρώπων ἀπολέσας. ὅθεν καὶ διὰ ταῦτα γνώμην
σοι δίδωμι θανάτῳ μὲν μηδένα τῶν τοιούτων τιμωρεῖσθαι, ἑτέρως
δέ πως αὐτούς,| ὥστε μηδὲν ἔτι δεινὸν δρᾶσαι, σωφρονίζειν. τί γὰρ 15
ἂν ἀδικήσειέ τις εἰς νῆσον κατακλεισθεὶς ἢ καὶ ἐν ἀγρῷ πόλει τέ τινι,
οὐχ ὅπως ἄνευ πλήθους οἰκετῶν ἢ χρημάτων, ἀλλὰ καὶ μετὰ φρουρᾶς
55, 20, 6 ὤν, ἄν γε καὶ τούτου δεήσῃ; εἰ μὲν γὰρ ἐγγύς που ἐνταῦθα| οἱ πολέ- 20
μιοι ἦσαν, ἢ καὶ τῆς θαλάσσης ταύτης ἀλλότριόν τι ἦν, ὥστε τινὰ
αὐτῶν διαδράσαντα πρὸς ἐκείνους κακόν τι ἡμᾶς ἐργάσασθαι, πόλεις τέ
τινες ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἐχυραὶ καὶ τείχη καὶ ὅπλα ἔχουσαι ὑπῆρχον, ὥστε
τινὰ καταλαβόντα αὐτὰς φοβερὸν ἡμῖν| γενέσθαι, ἕτερος ἂν ἦν λόγος· 25
55, 20, 7 ἀόπλων δὲ δὴ πάντων τῶν ταύτῃ καὶ ἀτειχίστων ὡς πρὸς πόλεμον
ὄντων, καὶ τῶν πολεμίων παμπληθὲς ἀφεστηκότων (πολλὴ μὲν γὰρ
θάλασσα, πολλὴ δὲ καὶ γῆ, καὶ ὄρη καὶ ποταμοὺς δυσβάτους ἔχουσα,
55, 20, 8 διὰ μέσου ἐστί), τί ἄν| τις φοβηθείη τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα, γυμνούς, 30
ἰδιωτεύοντας, ἐνταῦθά που ἐν μέσῃ τῇ σῇ ἀρχῇ ὄντας, καὶ ἐντὸς τῶν
σῶν ὅπλων *κατακεκλεισμένους; ἐγὼ μὲν γὰρ | οὔτ' ἂν ἐννοῆσαί τινα 112
τοιοῦτον οὐδέν, οὐδ' ἂν καὶ τὰ μάλιστα μανείη τις, δύνασθαί γέ τι 88 R. St.
55, 21, 1 πρᾶξαι νομίζω. πεῖραν οὖν ἀπ' αὐτῶν τούτων ἀρξάμενοι ποιησώμεθα.
τάχα γὰρ ἄν καὶ αὐτοὶ μεταβάλοιντο καὶ| τοὺς ἄλλους ἀμείνους ποιή- 5
σειαν· καὶ γὰρ ὁρᾷς ὅτι καὶ ὁ Κορνήλιος καὶ εὐγενὴς καὶ ὀνομαστός
55, 21, 2 |ἐστι. δεῖ δέ που καὶ ταῦτα ἀνθρωπίνως λογίζεσθαι. οὐ πάντα τοι C 47r
τὸ ξίφος διαπράττεται (μέγα γὰρ ἦν ἀγαθόν, εἰ σωφρονίζειν τέ τινας
καὶ πείθειν ἢ καταναγκάζειν| φιλεῖν τινα ἀληθῶς ἐδύνατο), ἀλλὰ | τὸ 10 V 47r
μὲν σῶμά τινος φθείρειεν ἄν, τὰς δὲ δὴ τῶν ἄλλων ψυχὰς ἀλλοτριώ-
σειεν· οὐ γὰρ ἐξ ὧν ἂν ἕτεροι τιμωρηθῶσι, προσφιλέστεροί τινι, ἀλλ'
55, 21, 3 ἐξ ὧν ἄν αὐτοὶ φοβηθῶσιν, ἐχθίους γίνονται. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως
ἔχει, οἱ δὲ δὴ συγγνώμης| τινὸς τυχόντες καὶ μετανοοῦσιν, αἰσχυνό- 15
μενοι αὖθίς τι τοὺς εὐεργέτας ἀδικῆσαι, καὶ πολλὰ αὐτοῖς ἀνθυπουρ-
γοῦσιν, ἐλπίζοντες πλείω ἀνθυποίσεσθαι· ὑφ' οὗ γὰρ ἄν τις ἀδικη-
θέντος τι σωθῇ, τοῦτον εὖ παθόντα οὐδὲν ὅ, τι οὐκ εὐεργετήσειν
55, 21, 4 ἑαυτὸν| ἡγεῖται. πείσθητι οὖν μοι, φίλτατε, καὶ μεταβαλοῦ. οὕτω 20
μὲν γὰρ καὶ τἆλλα τὰ δυσχερῆ πάντα ἀνάγκῃ πεποιηκέναι δόξεις· οὐ
γὰρ ἔστιν πόλιν τηλικαύτην ἐκ δημοκρατίας πρὸς μοναρχίαν ἄγοντα
ἀναιμωτὶ μεταστῆσαι· ἂν δὲ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένῃς,| καὶ ἐκεῖνα 25
55, 22, 1 γνώμῃ δεδρακέναι νομισθήσῃ." ταῦτα τῆς Λιβίας εἰπούσης ὁ Αὔγουστος
ἐπείσθη τε αὐτῇ, καὶ ἀφῆκε μὲν πάντας τοὺς ὑπαιτίους λόγοις τισὶ
55, 22, 2 νουθετήσας, τὸν δὲ δὴ Κορνήλιον καὶ ὕπατον ἀπέδειξε. κἀκ τούτου
καὶ ἐκεῖνον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους| οὕτως ὠκειώσατο ὥστε 30
μηδένα ἔτ' αὐτῷ τῶν ἄλλων μήτ' ὄντως ἐπιβουλεῦσαι μήτε δόξαι.
55, 22, 3 ἐπὶ γοῦν τῆς ὑπατείας τοῦ τε δηλωθέντος Κορνηλίου | καὶ Οὐαλερίου 113

111, 22 *διαδραάσαντα* restitui ex VC, *διαδράντα* Dind. **112**, 1 *οὐδ' ἄν* reduxi ex VC, *οὔτ' ἄν ⟨εἰ⟩* Dind. 11 *δὴ* C, *μὴ* V *ἀλλοτριώσειεν* R. St., *ἀλλοτριώσειν* VC 14 *οἱ* V, *εἰ* C 17 *ἀνθυποίσεσθαι* reduxi ex VC, *ἀντιποιήσεσθαι* R. St. 30 *ἔτ'* R. St., *ἐπ'* VC *ἐπὶ* V, *ἐπεὶ* C 32 *τῆς ὑπατειας* scripsi ex VC, *ταῖς ὑπατείαις* R. St.

Digitized by Google

Dind.
113 *Μεσσάλου σεισμοί τε ἐξαίσιοι συνέβησαν, καὶ ὁ Τίβερις τήν τε γέφυραν*
κατέσυρε καὶ πλωτὴν τὴν πόλιν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἐποίησε. τρία δὲ 55, 22, 2
δὴ τότε καὶ εἴκοσι στρατόπεδα πολιτικὰ ἐτρέφετο. νῦν μὲν γὰρ ἐννεα-
καίδεκα ἐξ αὐτῶν μόνα διαμένει, τό τε δεύτερον τὸ Αὐγούστειον τὸ
ἐν Βρεττανίᾳ τῇ ἄνω χειμάζον, καὶ τὰ τρία τὰ τρίτα, τό τε ἐν Φοι-
νίκῃ τὸ Γαλατικόν, καὶ τὸ ἐν Ἀρραβίᾳ τὸ Κυρηναϊκόν, τό τε ἐν
89 R.St. *Νουμιδίᾳ τὸ Αὐγούστειον. τέταρτον Σκυθικὸν ἐν Συρίᾳ, *πέμπτον* 55, 23, 3
Μακεδονικὸν ἐν Δακίᾳ, ἕκτα δύο, ὧν τὸ μὲν ἐν Βρεττανίᾳ τῇ κάτω,
τὸ τῶν νικητόρων, τὸ δὲ ἐν Ἰουδαίᾳ, τὸ σιδηροῦν, τέτακται. καὶ οἱ
C 47r *ἑβδομοι ἐν τῇ Μυσίᾳ | τῇ ἄνω. εἰ καὶ τὰ μάλιστα Κλαυδίειοι ὠνομά-*
δαται. οἵ τε ὄγδοοι Αὐγούστειοι ἐν τῇ Γερμανίᾳ τῇ ἄνω ὄντες. καὶ 55, 23, 4
οἱ δέκατοι οἱ ἐν Παννονίᾳ τῇ ἄνω οἱ δίδυμοι· δίδυμοι δ' ἐπεκλήθησαν, cf. 55, 23, 7
ὅτι ἐκ δύο ταγμάτων ἀναμιχθέντων ἀλλήλοις ὑπῆρχον. τό τε ἐνδέ- 55, 23, 4
V 47r *κατον | τὸ Κλαυδίειον τὸ ἐν τῇ Μυσίᾳ τῇ κάτω· οὕτω γὰρ τὰ δύο*
στρατόπεδα ἐπεκεκλήθη, ὅτι αὐτῷ ἐν τῇ τοῦ Καμίλλου ἐπαναστάσει
οὐκ ἀντεπολέμησε. καὶ τὸ δωδέκατον τὸ ἐν Καππαδοκίᾳ τὸ κεραυ- 55, 23, 5
νοφόρον, τό τε τρίτον καὶ δέκατον τὸ ἐν Δακίᾳ τὸ δίδυμον, καὶ τὸ
τέταρτον καὶ δέκατον τὸ ἐν τῇ Παννονίᾳ τῇ ἄνω, τό τε πεντεκαι-
δέκατον τὸ Ἀπολλώνειον τὸ ἐν Καππαδοκίᾳ. καὶ οἱ εἰκοστοὶ οἱ καὶ 55, 23, 6
Οὐαλερίειοι καὶ νικήτορες ὠνομασμένοι· ταῦτ' ἐκ τῶν Αὐγουστείων 55, 23, 7
στρατοπέδων σώζεται· τὰ γὰρ δὴ λοιπὰ τὰ μὲν παντελῶς διελύθη,
τὰ δὲ καὶ ἑτέροις τισὶν ἀνεμίχθη, ἀφ' οὗπερ καὶ δίδυμα ὠνομασμένα
νενόμισται. πρὸς τούτοις δὲ καὶ οἱ σωματοφύλακες ⟨μύριοι⟩ ὄντες 55, 24, 6
καὶ δεκαχῇ τεταγμένοι, καὶ οἱ τῆς πόλεως φρουροὶ ἑξακισχίλιοί τε
114 *ὄντες καὶ | τετραχῇ νενεμημένοι. ξένοι τε ἱππεῖς ἐπίλεκτοι, οἷς τὸ* 55, 24, 7
τῶν Βαταούων ἀπὸ τῆς Βαταούας τῆς ἐν τῷ Ῥήνῳ νήσου ὄνομα,
ὅτι δὴ κράτιστοι ἱππεύειν εἰσί, κεῖται. διὰ τὸ πλῆθος οὖν τῶν στρατευ- cf. 55, 25, 4
μάτων ὁ Αὔγουστος πολλῶν χρημάτων δεόμενος τὴν εἰκοστὴν τῶν 55, 25, 5
τε κλήρων καὶ τῶν δωρεῶν, ἃς ἂν οἱ τελευτῶντές τισι πλὴν τῶν
πάνυ συγγενῶν ἢ καὶ πενήτων, καταλείπωσι, κατεστήσατο, ὡς καὶ ἐν
τοῖς τοῦ Καίσαρος ὑπομνήμασιν τὸ τέλος τοῦτο γεγραμμένον εὑρών.
ταῦτά τε οὖν Ῥωμαίους ἐλύπει, καὶ προσέτι καὶ λιμὸς ἰσχυρός, ὥσθ' 55, 26, 1
ὑπ' αὐτοῦ τούς τε μονομαχοῦντας καὶ τὰ ἀνδράποδα τὰ ὠνια ὑπὲρ
πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίους σταδίους ἐξωσθῆναι, ἔκ τε τῆς θερα-
πείας καὶ τὸν Αὔγουστον καὶ τοὺς ἄλλους τὸ πλεῖον | ἀποπέμψασθαι,
καὶ δικῶν ἀνοχὰς γενέσθαι. λωφήσαντος δέ ποτε τοῦ λιμοῦ, ἐπί τε 55, 33, 4
τῷ τοῦ Γερμανικοῦ ὀνόματι, ὃς ἦν τοῦ Δρούσου παῖς, καὶ ἐπὶ τῷ τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἱπποδρομίας ἐποίησε, καὶ ἐν αὐταῖς ἐλέφας τε ῥινο-
C 48r *κέρωτα κατεμαχέσατο, καὶ ἀνὴρ ἱππεὺς | πλούτῳ ποτὲ προενεγκὼν*
90 R.St. *ἐμονομάχησε. καὶ ἐπειδὴ καὶ τῷ γήρᾳ καὶ *τῇ τοῦ σώματος ἀσθενείᾳ* 55, 33, 5
ἔκαμνεν, ὥστε μὴ δύνασθαι πᾶσι τοῖς δεομένοις τι αὐτοῦ χρηματίζειν,
τὰ μὲν ἄλλα αὐτὸς μετὰ τῶν συνέδρων καὶ διεσκόπει καὶ ἐδίκαζεν,

---

113, 12 *νικητόρων* Dind., *νικητηρίων* VC 13 *ἕβδομοι*] *ἕβδομοι ⟨οἱ⟩* Dind. *εἰ* VC, *οἱ* R. St. 20 *Καμίλλου* R. St., *καμήλου* VC 26 *νικήτορες* R. St., *νικάτορες* VC 31 *⟨μύριοι⟩* ins. H. St., spat. vac. VC **114**, 2 *Βαταούων* R. St., *βαταούνων* V, *βαταάνων* C *Βαταούας* R. St., *βατάους* VC *νήσου* R. St., *νήσω* VC 24 *διεσκόπει* V, *διεσκ . . . . .* C, *διεσκέψατο* Lb.

Digitized by Google

Dind.

ἐν τῷ παλατίῳ ἐπι| βήματος προκαθήμενος. τὰς δὲ δὴ πρεσβείας τάς 114,25
τε παρὰ τῶν δήμων καὶ τὰς παρὰ τῶν βασιλέων ἀφικνουμένας τρισὶ
τῶν ὑπατευκότων ἐπέτρεψεν, ὥστ' | αὐτοὺς χωρὶς ἕκαστον καὶ δια- V 48r
κούειν τινῶν, καὶ ἀπόκρισιν αὐτοῖς διδόναι, πλὴν τῶν ὅσα ἀναγκαῖον
56, 11, 1 ἦν| τήν τε βουλὴν καὶ ἐκεῖνον ἐπιδιακρίνειν. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν 30
τοῦτον Γερμανικοῦ τοῦ υἱέος Δρούσου ἐν Δελματίᾳ ἐστρατευμένου, καὶ
πόλει τινὶ ὀχυρᾷ προσ|καθημένου, καὶ μὴ οἷόν τε γιγνομένου ταύτην 115
56, 11, 2 ἑλεῖν, Πουλίων ἱππεὺς Κελτὸς λίθον ἐς τὸ τεῖχος ἀφεὶς οὕτω τὴν
ἔπαλξιν διέσεισεν ὥστε αὐτὴν αὐτίκα πεσεῖν καὶ τὸν ἄνδρα τὸν ἐπικε-
κλιμένον οἱ συγκατα|σπάσαι. γενομένου δὲ τούτου ἐκπλαγέντες οἱ ἄλλοι 5
καὶ φοβηθέντες τό τε τεῖχος ἐκεῖνο ἐξέλιπον καὶ ἐς τὴν ἀκρόπολιν
cf. 56, 16, 1 ἀνέδραμον, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ταύτην καὶ ἑαυτοὺς παρέδοσαν. τοῦ
δὲ Βάτωνος, ὃς πολλὰ τοὺς Ῥωμαίους ἀποστήσας τοὺς Δελμάτους,
56, 16, 2 ἐκάκωσε, καθ' ὁμολογίαν ποτὲ τῷ Τιβερίῳ προσκεχωρηκότος, καὶ τῇ 10
ὑστεραίᾳ ἐπὶ βήματος αὐτῷ καθημένῳ προσενεχθέντος, ὁ μὲν Τιβέριος
56, 16, 3 ἠρώτησεν αὐτὸν "τί ὑμῖν ἔδοξε καὶ ἀποστῆναι καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἡμῖν χρό-
νον ἀντιπολεμῆσαι;" ὁ δ' ἔφη ὅτι "ὑμεῖς τούτων αἴτιοί ἐστε· ἐπὶ γὰρ 15
τὰς ἀγέλας ὑμῶν φύλακας οὐ κύνας οὐδὲ νομέας ἀλλὰ λύκους πέμπετε".
56, 18, 1 ἡ μὲν οὖν Δελματία προσεχώρησε τοῖς Ῥωμαίοις. κατὰ δὲ τὴν Κελ-
τικὴν δεινὸν αὐτοῖς συνεκύρησε πάθημα· ἦρχε μὲν γὰρ αὐτῆς Οὔαρος
56, 18, 3 Κυιντίλιος· οἱ δὲ Κελτοί, ἕως| μὲν κατὰ βραχὺ καὶ ὀδῷ τινι μετὰ 20
φυλακῆς τὰ πάτρια μετεμάνθανον οὔτε ἐβαρύνοντο τῇ τοῦ βίου μετα-
βολῇ ⟨καὶ⟩ ἐλάνθανόν σφας ἀλλοιούμενοι· ἐπεὶ δ' ὁ Οὔαρος μετὰ
τὴν τῶν Σύρων ἀρχὴν τήν τε ἡγεμονίαν τῆς Γερμανίας λαβὼν καὶ
τὰ παρ' ἐκείνοις ἐκ| τῆς ἀρχῆς διοικῶν ἔσπευσεν αὐτοὺς ἀθροώτερον 25
μεταστῆσαι, καὶ τά τε ἄλλα ὡς καὶ δουλεύουσί σφισιν ἐπέταττεν καὶ
56, 18, 4 χρήματα | ὡς καὶ παρ' ὑπηκόων ἐσέπρασσεν, οὐκ ἠνέσχοντο· καὶ ἐκ C 48r
μὲν τοῦ φανεροῦ οὐκ ἀπέστησαν, προσποιησάμενοι δὲ εὐνοεῖν αὐτῷ,
cf. 56, 19, 3 sqq. ἔπειτα στρατευσαμένῳ ἐπί τινας τῶν βαρβάρων, προσελθόντες ἀθρόοι 30 91 R. St.
ὡς συμμαχήσοντες, καὶ ἔν τισι δυσχωρίαις αὐτὸν περισχόντες μηδὲν
cf. 56, 20, 4 sqq. προϊδόμενον | περιστάντες τε πάντοθεν ἔβαλλον, ἕως ἅπαν τὸ Ῥω- 116
μαϊκὸν στράτευμα μηδὲ ἀμύνασθαι δυνάμενον, μηδὲ φυγῆς ἔχον τόπον,
56, 21, 5 διέφθειραν· | Οὔαρος δὲ καὶ ὅσοι τῶν ἐλλογιμωτέρων αὐτῷ συνῆσαν, V 48v
56, 23, 1 διεχρήσαντό σφας.| μαθὼν δὲ ὁ Αὔγουστος τὰ τῷ Οὐάρῳ συμβεβηκότα 5
τήν τε ἐσθῆτα περιερρήξατο, καὶ πένθος μέγα ἐπί τε τοῖς ἀπολωλόσι καὶ
ἐπὶ τῷ περὶ τῶν Γαλατιῶν δέει ἐποιήσατο· ἤλπιζε δὲ καὶ ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν
τήν τε Ῥώμην αὐτὴν ὁρμήσειν αυτους, καὶ οὔτε πολιτικὴ| οἱ ἡλικία ἀξιό- 10
λογος ὑπελέλειπτο καὶ τὰ συμμαχικά, ὧν τι καὶ ὄφελος ἦν, ἐκεκάκωτο.
56, 23, 2 ὅμως δ' οὖν τά τε ἄλλα ὡς ἐκ τῶν παρόντων παρεσκευάσατο, καὶ
ἐπειδὴ μηδεὶς τῶν τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν ἐχόντων καταλεχθῆναι
ἠθέλησεν, ἐκλήρωσεν αὐτούς, καὶ τῶν ⟨μὲν⟩ μηδέ|πω πέντε καὶ τριάκοντα 15
ἔτη γεγονότων τὸν πέμπτον, τῶν δὲ πρεσβυτέρων τὸν δέκατον ἀεὶ

114, 25 δὴ V, μη C, om. Lb 31 υἱός] ita VC, cf. 78, 32, 3
115, 17 Δελματία restitui ex VC, δαλματία R. St. 22 ⟨καὶ⟩ ins. H. St.
26 μεταστῆσαι R. St., μεταστῆναι VC 30 προσελθόντες reduxi ex VC, προ-
ελθόντες Dind. **116**, 9. 10 πολιτικὴ οἱ ἡλικία ἀξιόλογος scripsi, πολιτ . . οἱ
ἡλικία ἀξιόλογος (πολιτῶν suppl. V²) V, πολιτι . . οἱ ἀξιόλογος C, πόλις τις οἱ
ἀξιόλογος R. St. 14 ⟨μὲν⟩ ins. R. St. 16 τὸν H. St., τὸ VC.

Digitized by Google

Dind.
116 λαχόντα τήν τε οὐσίαν ἀφείλετο καὶ ἠτίμωσε. καὶ τέλος, ὡς καὶ πάνυ 56, 23, 3
πολλοὶ οὐδ' οὕτω τι αὐτοῦ προετίμων, ἀπέκτεινέ τινας. ἀποκληρώσας
δὲ ἔκ τε τῶν ἐστρατευμένων ἤδη καὶ ἐκ τῶν ἐξελευθέρων ὅσους ἠδυ-
νήθη, κατέλεξε, καὶ εὐθὺς σπουδῇ μετὰ τοῦ Τιβερίου ἐς τὴν Γερμανίαν
ἔπεμψεν. μετὰ δὲ τοῦτο ἀκούσας ὅτι τῶν τε στρατιωτῶν τινες ἐσώ- 56, 24, 1
θησαν τό τε πολέμιον οὐδὲ ἐπὶ τὸν Ῥῆνον ἐλθεῖν ἐτόλμησεν, ἀπηλ-
λάγη τῆς ταραχῆς. τότε δ' οὖν ταῦτά τε οὕτως ἐπράχθη, καὶ τοῖς 56, 25, 5
μάντεσιν ἀπηγορεύθη μήτε κατὰ μόνας τινὶ μήτε περὶ θανάτου, μηδ'
ἂν ἄλλοι συμπαρῶσίν οἱ, χρᾶν· καίτοι οὕτως οὐδὲν τῷ Αὐγούστῳ
τῶν καθ' ἑαυτὸν ἔμελεν ὥστε καὶ ἐκ προγραφῆς πᾶσι τὴν τῶν ἀστέρων
διάταξιν, ὑφ' ὧν ἐγεγένητο, φανερῶσαι. ὡς δὲ ἐπὶ γήρως ὢν τόν τε 56, 26, 2
Γερμανικὸν τῇ βουλῇ καὶ ταύτην τῷ Τιβερίῳ παρακατέθετο. ἀνέγνω
117 δὲ τὸ βιβλίον οὐκ αὐτός, οὐ γὰρ οἷός τ' ἦν γεγωνίσκειν, ἀλλ' ὁ
Ἰερμανικός, ὥσπερ εἰώθει. καὶ μετὰ τοῦτ' ἠτήσατο παρ' αὐτῶν, ἐπὶ
C 49r τῇ τοῦ Κελτικοῦ πολέμου προφάσει, μήτ' οἴκοι αὐτὸν ἀσπάζεσθαι
μήτ', ἀγανακτεῖν εἰ μηκέτι συσσιτοίη σφίσι· τὸ μὲν γὰρ πλεῖστον, 56, 26, 3
ἄλλως τε καὶ ὀσάκις ἕδρα αὐτῶν ἐγίγνετο, ἔν τε τῇ ἀγορᾷ, καὶ ἐν
92 R. St. αὐτῷ γε ἔστιν ὅτε τῷ συνε*δρίῳ καὶ ἐσιόντα αὐτὸν καὶ ἀπιόντα *αὖθις
ἠσπάζοντο, ἤδη δὲ καὶ ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ καθήμενόν γε, ἔστι δ'
ὅτε καὶ κατακείμενον, οὐχ ὅτι ἡ γερουσία ἀλλὰ καὶ οἱ ἱππεῖς τοῦ τε
V 49r δήμου πολλοί. Λευκίου δὲ δὴ Μουνατίου καὶ Γαΐου | Σιλίου ἐς τοὺς 56, 28, 1
ὑπατεύοντας ἐσγραφέντων, [καὶ] τήν τε προστασίαν τῶν κοινῶν τὴν
δεκαέτιν τὴν πέμπτην ἄκων ἤδη ὁ Αὔγουστος ἔλαβε, καὶ συμβούλους 56, 28, 2
ὑπὸ τοῦ γήρως, ὑφ' οὗπερ οὐδὲ ἐς τὸ βουλευτήριον ἔτι πλὴν σπα-
νιώτατα συνεφοίτα, εἴκοσιν ἐτησίους ᾑτήσατο· πρότερον γὰρ καθ'
ἑκμηνον πεντεκαίδεκα προσετίθετο. ἐπεί τε ἐπὶ τῇ εἰκοστῇ πάντες 56, 28, 4
ὡς εἰπεῖν ἐβαρύνοντο, καὶ ἐδόκει τι νεώτερον ἔσεσθαι, ἐσέπεμψε βιβλίον
ἐς τὴν βουλήν, κελεύων ἄλλους τινὰς αὐτὴν πόρους ζητῆσαι. τοῦτο
δὲ οὐχ ὡς καὶ ἐκεῖνο τὸ τέλος καταλύσων ἐποίησεν, ἀλλ' ἵνα μηδενὸς
ἄλλου αἱρετωτέρου σφίσι φανέντος καὶ ἄκοντες αὐτὸ ἄνευ τῆς αὐτοῦ
διαβολῆς βεβαιώσωσι. καὶ ὅπως γε μὴ τοῦ Γερμανικοῦ τοῦ τε Δρούσου 56, 28, 5
γνώμην τινὰ εἰπόντων, ὑποτοπήσωσί τε ἐκ τῆς αὐτοῦ ἐντολῆς τοῦτο
γεγονέναι, καὶ ἀνεξέταστον αὐτὴν ἔλωνται, προσέταξε μηδέτερον αὐτῶν
μηδὲν εἰπεῖν. καὶ ἐλέχθη μὲν πολλά, καί τινα καὶ διὰ βιβλίων τῷ
Αὐγούστῳ ἐδηλώθη· καταμαθὼν δὲ ἐξ αὐτῶν πάντα μᾶλλον ἢ ἐκεῖνο 56, 28, 6
ἑτοίμους σφᾶς ὑπομεῖναι ὄντας, ἐπί τε τοὺς ἀγροὺς καὶ ἐπὶ τὰς οἰκίας
118 τὴν συντέλειαν ἤγαγε, καὶ παραχρῆμα μηδὲν εἰπών, μήθ' ὅσον μήθ'
ὅπως αὐτῷ δώσουσιν, ἔπεμψεν ἄλλους ἄλλῃ τά τε τῶν ἰδιωτῶν καὶ
τὰ τῶν πόλεων κτήματα ἀπογραφομένους, ἵν' ὡς καὶ μειζόνως ζη-
μιωθησόμενοι δείσωσι καὶ τὴν εἰκοστὴν τελεῖν ἀνθέλωνται. ὃ καὶ
ἐγένετο. καὶ ταῦτα μὲν ὧδέ πῃ τῷ Αὐγούστῳ διῳκεῖτο. ἐν δὲ τῇ 56, 29, 1
τῶν Αὐγουσταλίων θέᾳ, ἥτις ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ γενεθλίοις ἐγίνετο, ἀνὴρ

116, 25 ταραχῆς R. St., ἀρχῆς VC 32 βουλῇ V, βαλῇ C 117, 12 δὴ reduxi ex VC, δή τοῦ R. St. 13 [καὶ] del. Dind. 14 δεκαέτιν τὴν πέμπτην R. St., δεκαετίτιν πέμπτην VC 19 τε C, δὲ V 28 ἀνεξέταστον V, ἀνεξέτασον C αὐτὴν C, αὐτὸν V μηδέτερον H. St., μηδέτι VC 29 καὶ (ante διὰ) om. V 118, 2 ὅσον R. St., ὅς VC.

Digitized by Google

Dind.

τις ἐμμανὴς ἔς τε τὸν δίφρον τὸν τῷ Καίσαρι τῷ Ἰουλίῳ κείμενον 118, 10
ἐνιδρύνθη καὶ τὸν στέφανον αὐτοῦ λαβὼν περιέθετο. καὶ ἐδόκει ἐς
56, 29, 2 τὸν Αὔγουστόν τι σημαίνεσθαι. ὅπερ καὶ ἀληθὲς ἦν· | τῷ γὰρ ἐχο- C 49r
μένῳ ἔτει, ἐν ᾧ Σέξτος τε Ἀπουίλιος καὶ Σέξτος Πομπήιος ὑπάτευσαν,
ἐξωρμήθη τε ἐς τὴν Καμπανίαν ὁ Αὔγουστος, καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν 15
ἐν τῇ Νεαπόλει διαθεὶς ἔπειτα ἐν Νώλῃ μετήλλαξε. τέρατα δὲ ἆρα
ἐς τοῦτο αὐτῷ φέροντα οὔτε ἐλάχιστα οὔτε δυσσύμβλητα ἐγεγένητο·
56, 29, 3* ὅ τε γὰρ *ἥλιος πᾶς ἐξέλιπε, καὶ τοῦ οὐρανοῦ τὸ πολὺ καίεσθαι 93 R. St.
ἔδοξε, ξύλα τε διάπυρα ἀπ' αὐτοῦ πίπτοντα ἐφαντάσθη, καὶ ἀστέ- 20
ρες κομῆται καὶ αἱματώδεις ὤφθησαν. βουλῆς τε | ἐπὶ τῇ νόσῳ V 49v
αὐτοῦ ἐπαγγελθείσης, ἵν' εὐχὰς ποιήσωνται, τό τε συνέδριον κεκλει-
56, 29, 4 σμένον εὑρέθη, καὶ βύας ὑπὲρ αὐτοῦ καθήμενος ἔβυξε. καὶ κεραυ-
νὸς ἐς εἰκόνα αὐτοῦ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ ἐστῶσαν ἐμπεσὼν τὸ γράμμα 25
τὸ πρῶτον τοῦ ὀνόματος τοῦ Καίσαρος ἠφάνισεν, ὅθεν οἱ μάντεις
τῇ μετὰ τοῦτο αὐτὸν ἡμέρᾳ θείας τινὸς μοίρας μεταλήψεσθαι ἔφασαν,
τεκμαιρόμενοι ὅτι τό τε στοιχεῖον ἐκεῖνο τὸν τῶν ἑκατὸν ἀριθμὸν
παρὰ τοῖς Λατίνοις καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν ὄνομα θεὸν παρὰ τοῖς Τυρ- 30
56, 30, 1 σηνοῖς νοεῖ. ὁ δ' οὖν Αὔγουστος νοσήσας μετήλλαξε, καί τινα ὑπο-
ψίαν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐμοὶ | γοῦν οὐ πιστήν, ἡ Λιβία ἔλαβε. 119
56, 30, 2 δείσασα γάρ, ὡς φασι, μὴ τὸν τοῦ Ἀγρίππου υἱὸν Ἀγρίππαν ἐπὶ τῇ
μοναρχίᾳ καταγάγῃ, (ὑπερώριστο γὰρ τῆς Ῥώμης ἔν τινι νήσῳ) σῦκά
τινα ἐπὶ δένδροις ἔτ' ἐπόντα, ἀφ' ὧν ὁ Αὔγουστος αὐτοχειρίᾳ συκά- 5
ζειν εἰώθει, φαρμάκῳ ἔχρισε, καὶ αὐτή τε ἅμα τὰ ἀνήλιφα ἤσθιε καὶ
56, 30, 3 ἐκείνῳ τὰ πεφαρμαγμένα προσέβαλεν. εἶτ' οὖν ἐκ τούτου εἴτε καὶ
ἄλλως ἀρρωστήσας τούς τε ἑταίρους συνεκάλεσε, καὶ εἰπὼν αὐτοῖς
ὅσα ἔχρῃζεν, τέλος ἔφη ὅτι "τὴν Ῥώμην γήινην παραλαβὼν λιθίνην 10
56, 30, 4 ὑμῖν καταλείπω". τοῦτο μὲν οὖν οὐ πρὸς τὸ τῶν οἰκοδομημάτων αὐτῆς
ἀκριβὲς ἀλλὰ πρὸς τὸ τῆς ἀρχῆς ἰσχυρὸν ἐνεδείξατο· κρότον δὲ δή
τινα παρ' αὐτῶν ὁμοίως τοῖς γελωτοποιοῖς, ὡς καὶ ἐπὶ μίμου τινός,
τελευτῇ, αἰτήσας καὶ πάνυ πάντα τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον διέσκωψε. 15
56, 30, 5 καὶ ὁ μὲν οὕτω τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τοῦ Λυγούστου, ἐν ᾗ ποτε τὸ
πρῶτον ὑπάτευσε, μετήλλαξε, ζήσας μὲν πέντε καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη
καὶ μῆνας δέκα καὶ ἡμέρας ἓξ καὶ εἴκοσι, τῇ γὰρ τρίτῃ καὶ εἰκο- 20
στῇ | τοῦ Σεπτεμβρίου ἐγεγέννητο, μοναρχήσας δὲ ἀφ' οὗ πρὸς τῷ C 50r
Ἀκτίῳ ἐνίκησε τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη, δεκατριῶν ἡμερῶν
56, 31, 1 δέοντα. οὐ μέντοι καὶ ἐκφανὴς εὐθὺς ὁ θάνατος αὐτοῦ ἐγένετο· ἡ
γὰρ Λιβία, φοβηθεῖσα μὴ τοῦ Τιβερίου ἐν τῇ Δελματίᾳ ἔτ' ὄντος 25
56, 31, 2 νεωτερισθῇ τι, συνέκρυψεν αὐτὸν μέχρις οὗ ἐκεῖνος ἀφίκετο. τὸ δὲ
σῶμα τὸ τοῦ Αὐγούστου ἐκ μὲν τῆς Νώλης οἱ πρῶτοι καθ' *ἑκάστην 94 R. St.
πόλιν ἐκ διαδοχῆς ἐβάστασαν, πρὸς δὲ δὴ τῇ Ῥώμῃ γενόμενον οἱ
ἱππεῖς παραλαβόντες νυκτὸς ἐς τὶ ἄστυ ἐσεκόμισαν. τῇ τε ὑστεραίᾳ 30
βουλὴ ἐγένετο, καὶ ἐς αὐτὴν | οἱ μὲν ἄλλοι τὴν ἱππάδα στολὴν ἐν- V 50r
δεδυκότες συνῆλθον, οἱ δ' ἄρχοντες τὴν βουλευτικὴν πλὴν | τῶν 120
56, 31, 3 ἱματίων τῶν περιπορφύρων· ὁ δὲ δὴ Τιβέριος καὶ ὁ Δροῦσος ὁ υἱὸς
αὐτοῦ φαιάν, τὸν ἀγοραῖον τρόπον πεποιημένην, εἶχον. καὶ τοῖ

118, 22 αὐτοῦ] ita VCLb (corrige ad 56, 29, 3) 24 αὐτοῦ (post εἰκόνα) inserui e VC 119, 14 μίμου R. St., βῆμα V, μμα (sed οὐ supra α) C.

Digitized by Google

Dind.
120 μὲν λιβανωτοῦ καὶ αὐτοὶ ἔθυσαν, τῷ δ' αὐλητῇ οὐκ ἐχρήσαντο.
ἐκαθέζοντο δὲ οἱ μὲν πολλοὶ ὥς που ἕκαστος εἰώθει, οἱ δ' ὕπατοι
κάτω ἐν τοῖς βάθροις ὁ μὲν τῷ τῶν στρατηγῶν ἑ δὲ τῷ τῶν δη-
μάρχων. καὶ μετὰ τοῦτο τὰς διαθήκας αὐτοῦ Πολύβιός τις Καισά- 56, 32, 1*
ρειος ἀνέγνω ὡς μὴ πρέπον βουλευτῇ τοιοῦτόν τι ἀναλέγεσθαι.
κατελέλειπτο δὲ ἐν αὐταῖς τὰ μὲν δύο μέρη τοῦ κλήρου τῷ Τιβερίῳ,
τὸ δὲ λοιπὸν τῇ Λιβίᾳ, ὥς τινες λέγουσιν. ἵνα γάρ τι καὶ ἐκείνη
τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἀπόνηται, παρὰ τῆς βουλῆς ᾐτήσατο τοσοῦτον αὐτῇ
καὶ παρὰ τὸν νόμον καταλιπεῖν δυνηθῆναι. κληρονόμοι μὲν δὴ 56, 32, 2*
οὗτοι ἐγεγράφατο· κτήματα δὲ καὶ χρήματα πολλὰ πολλοῖς καὶ τῶν
προσηκόντων οἱ καὶ τῶν ἀλλοτρίων, οὐχ ὅπως βουλευταῖς καὶ ἱπ-
πεῦσιν ἀλλὰ καὶ βασιλεῦσι, τῷ τε δήμῳ χιλίας μυριάδας, καὶ τοῖς
στρατιώταις τοῖς μὲν δορυφόροις κατὰ πεντήκοντα καὶ διακοσίας
δραχμάς, τοῖς δ' ἀστικοῖς τὴν ἡμίσειαν, τῷ τε λοιπῷ τῷ πολιτικῷ
πλήθει πέντε καὶ ἑβδομήκοντα δοθῆναι ἐκέλευσε. καὶ προσέτι καὶ 56, 32, 3*
τοῖς παισὶν ὧν μικρῶν ἔτι ὄντων τοὺς πατέρας τῶν οὐσιῶν ἐκεκλη-
ρονομήκει, προσέταξε πάντα μετὰ τῶν προσόδων, ἐπειδὰν ἀνδρωθῶ-
C 50v σιν, | ἀποδοθῆναι. ὅπερ που καὶ ζῶν ἐποίει· εἰ γάρ τινα τέκνα
ἔχοντα διεδέξατο, τοῖς παισὶν αὐτοῦ πάντως, εἰ μὲν ἤδη τότε τέλειοι
ἦσαν, εὐθύς, εἰ δὲ μή, μετὰ τοῦτο πάντα ἀπεδίδου. τοιοῦτος μέντοι 56, 32, 4*
περὶ τοὺς ἀλλοτρίους παῖδας ὢν τὴν θυγατέρα οὔτε κατήγαγε, καί-
περ καὶ δωρεῶν ἀξιώσας, καὶ ταφῆναι ἐν τῷ αὐτοῦ μνημείῳ ἀπηγό-
121 ρευσε. τοσαῦτα μὲν αἱ διαθῆκαι ἐδήλουν. ἐσε|κομίσθη δὲ καὶ βιβλία 56, 33, 1*
τέσσαρα· καὶ αὐτὰ ὁ Δροῦσος ἀνέγνω. ἐγέγραπτο δὲ ἐν μὲν τῷ
πρώτῳ ὅσα τῆς ταφῆς εἴχετο, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὰ ἔργα ἃ ἔπραξε
πάντα, ἃ καὶ ἐς χαλκᾶς στήλας πρὸς τῷ ἡρῴῳ αὐτοῦ | σταθείσας
95 R.St. ἀνα*γραφῆναι ἐκέλευσε· τὸ τρίτον τά τε τῶν στρατιωτῶν καὶ τὰ 56, 33, 2*
V 50v τῶν προσόδων τῶν τε ἀναλωμάτων | τῶν δημοσίων, τί τε πλῆθος
τῶν ἐν τοῖς θησαυροῖς χρημάτων, καὶ ὅσα ἄλλα τοιουτότροπα ἐς
τὴν ἡγεμονίαν φέροντα ἦν, εἶχε, καὶ τὸ τέταρτον ἐντολὰς καὶ ἐπι- 56, 33, 3*
σκήψεις τῷ Τιβερίῳ καὶ τῷ κοινῷ, ἄλλας τε καὶ ὅπως μήτ' ἀπελευ-
θερῶσι πολλούς, ἵνα μὴ παντοδαποῦ ὄχλου τὴν πόλιν πληρώσωσι,
μήτ' αὖ ἐς τὴν πολιτείαν συχνοὺς ἐσγράφωσιν, ἵνα πολὺ τὸ διάφο-
ρον αὐτοῖς πρὸς τοὺς ὑπηκόους ᾖ. τά τε κοινὰ πᾶσι τοῖς δυναμέ- 56, 33, 4*
νοις καὶ εἰδέναι καὶ πράττειν ἐπιτρέπειν, καὶ ἐς μηδένα ἀναρτᾶν
αὐτὰ παρήνεσέ σφισιν, ὅπως μήτε τυραννίδος τις ἐπιθυμήσῃ, μήτ'
αὖ πταίσαντος ἐκείνου τὸ δημόσιον σφαλῇ. γνώμην τε αὐτοῖς ἔδωκε 56, 33, 5*
τοῖς τε παροῦσιν ἀρκεσθῆναι καὶ μηδαμῶς ἐπὶ πλεῖον τὴν ἀρχὴν
ἐπαυξῆσαι ἐθελῆσαι· δυσφύλακτόν τε γὰρ αὐτὴν ἔσεσθαι καὶ κινδυ-
νεύσειν ἐκ τούτου καὶ τὰ ὄντα ἀπολέσαι ἔφη. τοῦτο γὰρ καὶ αὐτὸς 56, 33, 6*
ὄντως ἀεί ποτε οὐ λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ ἐτήρησε· παρὸν
γοῦν αὐτῷ πολλὰ ἐκ τοῦ βαρβαρικοῦ προσκτήσασθαι οὐκ ἠθέλησε.
ταῦτα μὲν αἱ ἐντολαὶ εἶχον, μετὰ δὲ τοῦτο ἡ ἐκφορὰ αὐτοῦ ἐγένετο. 56, 34, 1*
κλίνη ἦν ἔκ τε ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ πεποιημένη καὶ στρώμασιν

120, 10 κατελέλειπτο V, καταλέλειπτο C 121, 10 τῷ (prius) ex τὰ C, τὰ V, τῷ Lb 17 τυραννίδος Lb, τυραννίδα VC ἐπιθυμήσῃ Lb, ἐπιθείη V, ἐπιθεὶς εἴη C 18 γνώμην CLb, γνώσειν V.

Digitized by Google

Dind.

ἁλουργοῖς διαχρύσοις κεκοσμημένη· καὶ ἐν αὐτῇ τὸ μὲν σῶμα κάτω 121
που ἐν θήκῃ συνεκέκρυπτο, εἰκὼν δὲ δή τις αὐτοῦ κηρίνη ἐν ἐπινι- 30
56, 34, 2 κίῳ στολῇ ἐξεφαίνετο, καὶ αὕτη μὲν ἐκ | τοῦ παλατίου πρὸς τῶν C 51r
ἐς νέωτα ἀρχόντων, ἑτέρα δὲ ἐκ τοῦ βουλευτηρίου | χρυσῇ, καὶ ἑτέρα 122
αὖ ἐφ' ἅρματος πομπικοῦ ἤγετο. καὶ μετὰ ταύτας αἵ τε τῶν προ-
πατόρων αὐτοῦ καὶ αἱ τῶν ἄλλων συγγενῶν τῶν τεθνηκότων, πλὴν
τῆς τοῦ Καίσαρος ὅτι ἐς τοὺς ἥρωας ἐσεγέγραπτο, αἵ τε τῶν ἄλλων 5
Ῥωμαίων τῶν καθ' ὁτιοῦν πρωτευσάντων, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ῥωμύλου
56, 34, 3 ἀρξάμεναι, ἐφέροντο. καί τις καὶ τοῦ Πομπηίου τοῦ Μεγάλου εἰκὼν
ὤφθη, τά τε ἔθνη πάνθ' ὅσα προσεκτήσατο, ἐπιχωρίως σφίσιν ὡς
56, 34, 4 ἕκαστα ἀπεικασμένα ἐπέμφθη. προτεθείσης δὲ τῆς κλίνης ἐπὶ τοῦ 10
δημηγορικοῦ βήματος, ἀπὸ μὲν ἐκείνου ὁ Δροῦσός τι ἀνέγνω, ἀπὸ
δὲ τῶν ἑτέρων ἐμβόλων τῶν Ἰουλείων ὁ Τιβέριος δημόσιον δή τινα
κατὰ δόγμα λόγον ἐπ' αὐτῷ ἐπελέξατο. μετὰ δὲ τοῦτο τήν τε κλί-
νην οἱ* | αὐτοὶ οἵπερ καὶ πρότερον ἀράμενοι διὰ τῶν ἐπινικίων 15 V 51r
56, 42, 1 πυλῶν κατὰ τὰ τῇ βουλῇ δόξαντα διεκόμισαν. παρῆν δὲ καὶ συνεξ- 96 R. St.
έφερεν αὐτὸν ἥ τε γερουσία καὶ ἡ ἱππάς, αἵ τε γυναῖκες αὐτῶν καὶ
τὸ δορυφορικόν, οἵ τε λοιποὶ πάντες ὡς εἰπεῖν οἱ ἐν τῇ πόλει τότε
56, 42, 2 ὄντες. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν πυρὰν τὴν ἐν τῷ Ἀρείῳ πεδίῳ ἀνετέθη, 20
πρῶτον μὲν οἱ ἱερεῖς πάντες περιῆλθον αὐτήν, ἔπειτα δὲ οἵ τε ἱπ-
πεῖς, οἵ τε ἐκ τοῦ τέλους καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ τὸ ὁπλιτικὸν τὸ φρου-
ρικὸν περιέδραμον, πάντα τὰ νικητήρια ὅσα τινὲς αὐτῶν ἐπ' ἀρι-
56, 42, 3 στείᾳ ποτὲ παρ' αὐτοῦ εἰλήφεσαν, ἐπιβάλλοντες αὐτῷ. κἀκ τούτου 25
δᾴδας ἑκατόνταρχοι λαβόντες, ὑφῆψαν αὐτήν· καὶ ἡ μὲν ἀνηλίσκετο,
ἀετὸς δέ τις ἐξ αὐτῆς ἀφεθεὶς ἀνίπτατο ὡς καὶ δὴ τὴν ψυχὴν αὐ-
τοῦ ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναφέρων. πραχθέντων δὲ τούτων, οἱ μὲν ἄλλοι
56, 42, 4 ἀπηλλάγησαν, ἡ δὲ δὴ Λιβία κατὰ χώραν πέντε ἡμέρας μετὰ τῶν 30
πρώτων ἱππέων μείνασα τά τε ὀστᾶ αὐτοῦ συνελέξατο καὶ ἐς τὸ
56, 43, 1 μνημεῖον κατέθετο. τὸ δὲ δὴ πένθος τὸ μὲν ἐκ τοῦ νόμου οἱ μὲν
ἄνδρες | οὐ πολλαῖς ἡμέραις αἱ δὲ γυναῖκες ἐνιαυτῷ ὅλῳ κατὰ ψήφι- 123
σμα ἐποίησαν, τὸ δ' ἀληθὲς ἐν μὲν τῷ παραχρῆμα οὐ πολλοὶ ὕστε-
ρον δὲ πάντες ἔσχον. εὐπρόσοδός τε γὰρ πᾶσιν ὁμοίως ἦν καὶ ἐς χρή-
ματα πολλοῖς ἐπήρκει, τούς τε φίλους ἰσχυρῶς ἐτίμα, καὶ ταῖς παρ- 5
56, 43, 2 ρησίαις αὐτῶν ὑπερέχαιρε. | τεκμήριον δὲ πρὸς τοῖς εἰρημένοις ὅτι C 51v
τοῦ Θηνοδώρου ἐν δίφρῳ ποτὲ καταστέγῳ ἐς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ,
ὡς γυναικός τινος, εἰσκομισθέντος, καὶ ἐξ αὐτοῦ ξιφήρους ἐκπηδή-
σαντος, καὶ προσεπειπόντος "οὐ φοβῇ μή τίς σε οὕτως εἰσελθὼν 10
56, 43, 3 ἀποκτείνῃ;" οὐχ ὅπως ὠργίσθη, ἀλλὰ καὶ χάριν αὐτῷ ἐπέγνω. ταῦτά
τε οὖν αὐτοῦ ἀνεμιμνήσκοντο, καὶ ὅτι καὶ τοῖς λυπήσασί τι αὐτὸν
οὐκ ἀκρατῶς ὠργίζετο, τήν τε πίστιν καὶ πρὸς τοὺς ⟨οὐκ⟩ ἀξίους 15
αὐτῆς ἐτήρει· Κορακόταν γοῦν τινα λῃστὴν ἐν Ἰβηρίᾳ ἀκμάσαντα
τὸ μὲν πρῶτον οὕτω δι' ὀργῆς ἔσχεν ὥστε καὶ τῷ ζωγρήσαντι αὐ-
τὸν πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐπικηρύξαι, ἔπειτ' ἐπειδὴ ἑκὼν οἱ
προσῆλθεν, οὔτε τι κακὸν εἰργάσατο καὶ προσέτι καὶ τῷ ἀργυρίῳ 20

122, 4 αἵ V, ἅς C 9 ἀπεικασμένα V, ὅτι εἰκασμένα C 14 τε inserui ex VC 19 δὲ inserui ex VC 24 ἐπιβάλλοντες Dind., ἐπεβάλοντο VC
123, 14 ⟨οὐκ⟩ ins. R. St. 18 ἐπειδὴ C, ἔδει δὴ V.

Digitized by Google

Dind.
123 ἐκείνῳ ἐπλούτισε. διά τε οὖν ταῦτα, καὶ ὅτι τὴν μοναρχίαν τῇ 56, 43, 4
V 51v δημοκρατίᾳ μίξας τό τε ἐλεύθερόν | σφισιν ἐτήρησε καὶ τὸ κόσ-
97 R. St. μιον τό τε ἀσφαλὲς προσπαρεσκεύασεν, ὥστ'* ἔξω μὲν τοῦ δημο-
κρατικοῦ θράσους, ἔξω δὲ καὶ τῶν τυραννικῶν ὕβρεων ὄντας,
ἔν τε ἐλευθερίᾳ σώφρονι καὶ ἐν μοναρχίᾳ ἀδεεῖ ζῆν, βασιλευομένους
τε ἄνευ δουλείας καὶ δημοκρατουμένους ἄνευ διχοστασίας, δεινῶς αὐ-
τὸν ἐπένθουν. εἰ γάρ τινες καὶ τῶν προτέρων τῶν ἐν τοῖς ἐμφυ- 56, 44, 1
λίοις πολέμοις γενομένων ἐμνημόνευον, ἐκεῖνα μὲν τῇ τῶν πραγμά-
των ἀνάγκῃ ἀνετίθεσαν, τὴν δὲ δὴ γνώμην αὐτοῦ ἐξ οὗ τὸ κράτος
ἀναμφίβολον ἔσχεν, ἐξετάζειν ἠξίουν· οὐκ ἐλάχιστον δ' αὐτῷ πρὸς | 56, 44, 3
124 εὐδοξίαν καὶ τὸ πολυχρόνιον τῆς ἡγεμονίας συνήρατο. τῶν μὲν γὰρ
ἐκ τῆς δημοκρατίας ἀνδρῶν καὶ οἱ πλείους καὶ οἱ δυνατώτεροι ἀπο-
λώλεσαν· οἱ δ' ὕστεροι ἐκείνης μὲν οὐδὲν εἰδότες, τοῖς δὲ παροῦσι 56, 44, 4
μόνοις ἢ καὶ μάλιστα ἐντραφέντες, οὐ μόνον οὐκ ἤχθοντο αὐτοῖς
ἅτε καὶ συνήθεσιν οὖσιν, ἀλλὰ καὶ ἔχαιρον καὶ βελτίω καὶ ἀδεέστερα
αὐτὰ ὧν ἤκουον ὁρῶντες ὄντα. ταῦτα δὲ ἠπίσταντο μὲν καὶ ζῶν- 56, 45, 1
τος αὐτοῦ, ἐπὶ πλεῖον δὲ ὅμως μεταλλάξαντος ἔγνωσαν· καὶ γὰρ
φιλεῖ πως τὸ ἀνθρώπινον οὐχ οὕτω τι εὐπαθοῦν τῆς εὐδαιμονίας
αἰσθάνεσθαι ὡς δυστυχῆσαν ποθεῖν αὐτήν. ὅπερ που καὶ τότε περὶ
C 52r τὸν Αὔγουστον συνέβη· τοῦ γὰρ Τιβερίου μετ' αὐτὸν | οὐχ ὁμοίου
πειραθέντες ἐκεῖνον ἐζήτουν. τοσοῦτον δ' οὖν τὸ σύμπαν ἀλλήλων 56, 45, 3
διήνεγκαν ὥστε τινὰς καὶ ἐς τὸν Αὔγουστον ὑποπτεῦσαι ὅτι ἐξεπί-
τηδες τὸν Τιβέριον, καίπερ εὖ εἰδὼς ὁποῖος ἦν, διάδοχον ἀπέδειξεν,
ἵνα αὐτὸς εὐδοξήσῃ. τότε δ' οὖν ἀθανατίσαντες αὐτὸν ἱέρειαν τὴν 56, 46, 1
Λιβίαν, Αὐγούσταν ἤδη καλουμένην, ἀπέδειξαν. ἐκείνη δὲ Νουμερίῳ 56, 46, 2
τινὶ Ἀττικῷ, βουλευτῇ ἑστρατηγηκότι, πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐχα-
ρίσατο, ὅτι τὸν Αὔγουστον ἐς τὸν οὐρανόν, κατὰ τὰ περί τε τοῦ
Πρόκλου καὶ περὶ τοῦ Ῥωμύλου λεγόμενα, ἀνιόντα ἑωρακέναι ὤμοσε,
καὶ αὐτῷ ἔν τε τῇ Ῥώμῃ ἡρῷον ἐψηφίσθη μὲν ὑπὸ τῆς γερουσίας, 56, 46, 3
οἰκοδομηθὲν δὲ ὑπό τε τῆς Λιβίας καὶ ὑπὸ τοῦ Τιβερίου ἐποιήθη.
V 52r καὶ ἄλλοθι πολλαχόθι τὰ μὲν ἐκόντων δὴ τῶν | δήμων τὰ δὲ καὶ
ἀκόντων [καὶ] οἰκοδομουμένων. καὶ οἱ καὶ ἡ ἐν τῇ Νώλῃ οἰκία,
ἐν ᾗ μετήλλαξεν, ἐτεμενίσθη. καὶ ἐψηφίσθη ὅπως μήτ' εἰκὼν αὐτοῦ 56, 46, 4
ἐν ἐκφορᾷ τινος πομπεύῃ, τά τε Αὐγουστάλια οἱ δήμαρχοι ὡς καὶ
ἱεροπρεπεῖς ὄντες διατιθῶσι. ταῦτα μὲν κατὰ Αὔγουστον ἐγένετο. 57, 1, 1

125
C 52v
98 R. St.

*| ΤΙΒΕΡΙΟΣ.

*Τιβέριος δὲ εὐπατρίδης μὲν ἦν καὶ ἐπεπαίδευτο, φύσει δὲ ἰδιω-
τάτῃ ἐκέχρητο. οὔτε γὰρ ὧν ἐπεθύμει προσεποιεῖτό τι, καὶ ὧν ἔλε-
γεν οὐδὲν ὡς εἰπεῖν ἐβούλετο, ἀλλ' ἐναντιωτάτους τῇ προαιρέσει
τοὺς λόγους ποιούμενος πᾶν τε ὃ ἐπύθει ἠρνεῖτο καὶ πᾶν ὁ ἐμίσει

123, 20 ἐκείνῳ restitui ex VC, ἐκεῖνον R. St. 31 ἀνετίθεσαν H. St., ἀντετίθεσαν VC **124**, 20 Νουμερίῳ V, νουμερία C 23 περὶ (alterum) om. V 28 [καὶ] del. Dind. καὶ οἱ inserui ex VC, del. R. St. 31 δήμαρχοι Dind., δῆμοι VC.

Digitized by Google

Dind.

προετείνετο· ὠργίζετό τε ἐν οἷς ἥκιστα ἐθυμοῦτο, καὶ ἐπιεικὴς ἐν 125
57, 1, 2 οἷς μάλιστα ἠγανάκτει ἐδόκει εἶναι· ἠλέει τε δῆθεν οὓς σφόδρα ἐκόλαζε, καὶ ἐχαλέπαινεν οἷς συνεγίνωσκε· τόν τε ἔχθιστον ὡς οἰκειότατον ἔστιν ὅτε ἐώρα, καὶ τῷ φιλτάτῳ ὡς ἀλλοτριωτάτῳ προσεφέρετο. τό τε σύμπαν οὐκ ἠξίου τὸν αὐταρχοῦντα κατάδηλον ὂν
57, 1, 3 φρονεῖ εἶναι. καὶ εἰ μὲν μόνον ταῦτ' εἶχεν, εὐφύλακτος ἂν τοῖς εἰς πεῖραν αὐτοῦ ἐλθοῦσιν ἦν· πρὸς γάρ τοι τὸ ἐναντιώτατον πάντα ἂν λαμβάνοντες ἐκ τοῦ ἴσου τό τε μὴ βούλεσθαι δή τι αὐτὸν τὸ πάνυ ποθεῖν καὶ τὸ ὀρέγεσθαί τινος τὰ μὴ ἐφίεσθαι ἐνόμιζον. νῦν δὲ ὠργίζετο εἴ τις αὐτοῦ συνεὶς φανερὸς ἐγένετο, καὶ πολλοὺς οὐδὲν
57, 1, 5 ἄλλο σφίσιν ἢ ὅτι συνενόησαν αὐτὸν ἐγκαλέσαι ἔχων ἀπέκτεινε. μόνος οὖν, ὡς εἰπεῖν, ὅπερ που σπανιώτατόν ἐστι, διεγένετο, ⟨ὃς⟩ οὔτ' ἠγνόησε τὴν φύσιν αὐτοῦ οὔτ' ἤλεγξεν· οὕτω γὰρ οὔτε πιστεύσαντες αὐτῷ ἠπατήθησαν, οὔτε ἐνδειξάμενοι νοεῖν ἃ ἔπραττεν ἐμισήθη-
57, 2, 1 σαν. τοιοῦτος οὖν δή τις ὢν ἔς τε τὰ στρατόπεδα καὶ ἐς τὰ ἔθνη πάντα ὡς αὐτοκράτωρ εὐθὺς | ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἀπέστειλε, μὴ λέγων 126
αὐτοκράτωρ εἶναι· ψηφισθὲν γὰρ αὐτῷ καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ὀνομάτων οὐκ ἐδέξατο, καὶ τὸν κλῆρον τοῦ Αὐγούστου λαβὼν | τὴν V 52r
57, 2, 2 ἐπίκλησιν αὐτοῦ ταύτην οὐκ ἔθετο. τούς τε σωματοφύλακας ἀμφ' αὐτὸν ἤδη ἔχων ἐδεῖτο δὴ τῆς γερουσίας συνάρασθαί οἱ ὥστε μη*δὲν 99R.St.
57, 2, 3 βίαιον παθεῖν· καὶ ἐπειδή γε κομψευσάμενός τις ἐπὶ τούτῳ φρουρὰν αὐτῷ ὡς οὐκ ἔχοντι δοθῆναι ἐσηγήσατο, τόν τε χλευασμὸν αὐτοῦ συνῆκε, καὶ ἔφη ὅτι | "καὶ οἱ στρατιῶται οὐκ ἐμοὶ ἀλλὰ δημόσιοί εἰσι." 10 C 53r
ταῦτά τε οὖν οὕτως ἔπρασσε, καὶ τὰ τῆς ἀρχῆς ἔργῳ πάντα διοικῶν
57, 2, 4 ἠρνεῖτο μηδὲν αὐτῆς δεῖσθαι, καὶ τὸ μὲν πρῶτον καὶ πᾶσαν αὐτὴν διά τε τὴν ἡλικίαν (ἐξ γὰρ καὶ πεντήκοντα ἔτη ἐγεγόνει) καὶ δι' ἀμβλυωπίαν (πλεῖστον γὰρ τοῦ σκότους βλέπων ἐλάχιστα τῆς ἡμέρας ἑώρα) ἐξίστασθαι ἔλεγεν· ἔπειτα δὲ κοινωνοίς τέ τινας καὶ συνάρχοντας, οὔτι γε καὶ πάντων καθάπαξ, ὥσπερ ἐν ὀλιγαρχίᾳ, ἀλλ' ἐς τρία μέρη νέμων αὐτὴν ἤτει, καὶ τὸ μὲν αὐτὸς ἔχειν ἠξίου, τῶν δὲ
57, 2, 5 ἑτέρων ἄλλοις παρεχώρει. ἦν δὲ ταῦτα ἓν μὲν ἥ τε Ῥώμη καὶ ἡ ἄλλη Ἰταλία, ἕτερον δὲ τὰ στρατόπεδα καὶ ἕτερον οἱ λοιποὶ ὑπήκοοι. ὡς οὖν πολὺς ἐνέκειτο, οἱ μὲν ἄλλοι καὶ ὡς ἀντέλεγον δῆθεν καὶ ἐδέοντο αὐτοῦ ἄρχειν πάντων, Ἀρσίνιος δὲ δὴ Ἰάλλος παρρησίᾳ ἀεί ποτε πατρῴᾳ καὶ ὑπὲρ τὸ συμφέρον αὐτῷ χρώμενος "ἑλοῦ" ἔφη "ἢν
57, 2, 6 ἂν θελήσῃς μοῖραν." καὶ ὁ Τιβέριος "καὶ πῶς οἷόν τέ ἐστιν" εἶπεν "τὸν αὐτὸν καὶ νέμειν τι καὶ αἱρεῖσθαι;" συνεὶς οὖν ὁ Γάλλος ἐν ᾧ κακοῦ ἐγεγόνει, τῷ μὲν λόγῳ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὑπολαβὼν ὅτι "οὐχ ὡς καὶ τὸ τρίτον ἑξοντός σου, ἀλλ' ὡς ἀδύνατον ὂν τὴν ἀρχὴν
57, 2, 7 διαιρεθῆναι, τοῦτό σοι προέτεινα", οὐ μέντοι καὶ τῷ ἔργῳ ἐτιθάσευσεν. | ἀλλὰ πολλὰ καὶ δεινὰ προπαθὼν μετὰ ταῦτα ἀπεσφάγη. καὶ γὰρ 127
καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὴν πρότερον ἐγεγαμήκει, τόν τε Δροῦσον ὡς
57, 5, 1 υἱὸν προσεποιεῖτο, ὄθνεπερ καὶ πρότερον διὰ μίσους αὐτῷ ἦν. οἱ δὲ ἐν τῇ Γερμανίᾳ στρατιῶται τὸν Γερμανικὸν καὶ Καίσαρα καὶ πολὺ τοῦ Τιβερίου κρείττω ὁρῶντες ὄντα, τόν τε Τιβέριον ἐκακηγόρησαν,

125, 13 εὐφύλακτος H. St., ἀφύλακτος VC 20 ἄλλο C, ἀλλῷ V
22 ⟨ὃς⟩ ins. R. St. 126, 24 Ἀρσίνιος] ita VC 32 ἐτιθάσευσεν R. St., ἐτοθάσσευσεν V, ἐτηθάσευσεν C 127, 5 τὸν Γερμανικὸν V, τὴν γερμανικὴν C.

Digitized by Google

Dind.
127 κἀκεῖνον αὐτοκράτορα ἐπεκάλεσαν. ἐπειδή τε ἐκεῖνος πολλὰ εἰπὼν 57, 5, 2
καὶ μὴ δυνηθεὶς αὐτοὺς καταστῆσαι, τέλος τὸ ξίφος, ὡς ἑαυτὸν κατα-
χρησόμενος, ἐσπάσατο, τῶν τις στρατιωτῶν τὶ ἑαυτοῦ ξίφος ἀνατεί-
V 53r νας "τοῦτο" ἔφη "λάβε. τοῦτο γὰρ ὀξύτερόν ἐστιν". | ὅμως δ' οὖν cf. 57, 5, 4
σὺν χρόνῳ καὶ μόλις ἠδυνήθη σφᾶς καταστῆσαι. τηνικαῦτα καὶ Ἰάϊος 57, 5, 6
ὁ Καλλιγόλας υἱὸς ὢν αὐτοῦ, προσωνομάσθη δὲ οὕτως, ὅτι ἐν τῷ
100 R. St. στρατοπέδῳ τὸ πλεῖστον τρα*φεὶς τοῖς στρατιωτικοῖς ὑποδήμασιν ἀντὶ
C 53v τῶν | ἀστικῶν ἐχρῆτο, ὑπ' αὐτῶν κατεσχέθη. καὶ Γερμανικὸς μὲν 57, 6, 2
δυνηθεὶς ἂν τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν λαβεῖν (ἡ γὰρ εὔνοια πάντων
ἁπλῶς τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν ὑπηκόων σφῶν ἐς αὐτὸν ἐποίει)
οὐκ ἠθέλησε. Τιβέριος δὲ ἐπήνεσε μὲν αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ καὶ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ Ἀγριππῖναν· ὑπετόπει δὲ καὶ ἀμφοτέρους· ἦν γὰρ 57, 6, 3
κἀκείνη φρονηματώδης γυνή. ἐφ' ὅσον μὲν οὖν ὁ Γερμανικὸς ἔζη, 57, 7, 1
μετριώτερον ἦρχεν· αὐτὸς μὲν γὰρ καθ' ἑαυτὸν ἤ τι ἢ οὐδὲν ἔπραττε, 57, 7, 2
πάντα δὲ δὴ καὶ τὰ σμικρότατα ἐς τε τὴν γερουσίαν ἐσέφερε καὶ
ἐκοίνου αὐτῇ, καὶ συμβούλους δὲ ἀεὶ κατὰ τὸν Αὔγουστον παρελάμ-
βανε· καὶ ἐς τὸ μέσον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην τιθεὶς οὐχ ὅπως ἀντει- 57, 7, 3
πεῖν αὐτῇ παντί τῳ παρρησίαν ἔνεμεν, ἀλλὰ καὶ τἀναντία πολλάκις
ψηφιζομένων τινῶν ἔφερε. τὰ μὲν γὰρ ἄντικρυς ἀπεφαίνετο, τὰ δὲ 57, 7, 4
128 δὴ πλείω, ἵνα μὴ δοκῇ τὴν παρρησίαν | αὐτῶν ἀφαιρεῖσθαι, ἔλεγεν
ὅτι "εἰ γνώμην ἐποιούμην, τὰ καὶ τὰ ἂν ἐπεδειξάμην". ἐδίκαζε δὲ καὶ 57, 7, 6
ἐπεφοίτα καὶ ἐπὶ τὰ τῶν ἀρχόντων δικαστήρια, παρακαλούμενος ὑπ'
αὐτῶν καὶ ἀπαράκλητος, καὶ ἐκείνους μὲν ἐν τῇ αὐτῶν χώρᾳ κα-
θῆσθαι εἴα, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τοῦ βάθρου τοῦ κατ' ἀντικρὺ σφῶν κει-
μένου καθίζων ἔλεγεν ὅσα ἐδόκει αὐτῷ ὡς πρόεδρος. καὶ οὔτε δε- 57, 8, 1
σπότην ἑαυτὸν τοῖς ἐλευθέροις οὔτε αὐτοκράτορα πλὴν τοῖς στρα-
τιώταις καλεῖν ἐφίει, τό τε τοῦ πατρὸς τῆς πα τρίδος ὄνομα παντε-
λῶς διεώσατο, πρόκριτος δὲ τῆς γερουσίας κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἤθελεν 57, 8, 2
ὀνομάζεσθαι, καὶ πολλάκις γε ἔλεγεν ὅτι δεσπότης μὲν τῶν δούλων,
αὐτοκράτωρ δὲ τῶν στρατιωτῶν, τῶν δὲ δὴ λοιπῶν πρόκριτός εἰμι·
ηὔχετό τε τοσοῦτον καὶ ζῆσαι καὶ ἄρξαι χρόνον, ὅσον ἂν τῷ δημο- 57, 8, 3
σίῳ συμφέρῃ. καὶ οὕτω γε διὰ πάντων ὁμοίως δημοτικὸς ἦν ὥστε
οὔτε ἐν τοῖς γενεθλίοις αὐτοῦ γίνεσθαί τι παρὰ τὸ καθεστηκὸς ἐπέ-
V 53v τρεπεν οὔτ' ὀμνύναι | τοῖς ἀνθρώποις τὴν αὐτοῦ τύχην συνεχώρει,
οὔτ' εἰ καὶ ὁμόσας τις αὐτὴν αἰτίαν ὡς καὶ ἐπιωρκηκὼς ἔλαβεν,
C 54r ἐπεξῄει. ταῦτά τε οὖν δημοτικῶς διῴκει, | καὶ ὅτι οὔτε τεμένισμα 57, 9, 1
αὐτῷ ἐτεμενίσθη, οὔτ' εἰκόνα ἐξῆν αὐτοῦ οὐδενὶ στῆσαι· ἄντικρυς
γὰρ ἀπηγόρευσε μήτε πόλει μήτ' ἰδιώτῃ τοῦτο ποιεῖν. προσέθηκε 57, 9, 2
101 R. St. 25 μὲν γὰρ τῇ ἀπορρήσει *ὅτι ἂν μὴ | ἐγὼ ἐπιτρέψω, προσεπεῖπε δὲ ὅτι
οὐκ ἐπιτρέψω. ἐπεὶ τό γε ὑβρίσθαι πρός τινος ἢ καὶ τὸ ἠσεβῆσθαι
πρός τινος, ἀσέβειάν τε γὰρ ἤδη τὸ τοιοῦτον ὠνόμαζον, καὶ δίκας
ἐπ' αὐτῷ πολλὰς ἐσῆγον, ἥκιστα προσεποιεῖτο, οὐδὲ ἔστιν ἥντινα

127, 10 τῶν restitui ex VC, καί R. St. τις] an collocandum post στρατιωτῶν? 14 Καλλιγόλας C, καλλιγόλλας V 20 ἐποίει reduxi ex VC, ἐπῄει R. St. 31 τινῶν inserui ex VC 128, 10 διεώσατο corr. ex διεσώσατο VC 12 γε inserui ex VC 13 δὴ inserui ex V, om. C 15 ὅσον V, ὅσου C 16 οὕτω C, οὕτως V 17 γίνεσθαί restitui ex VC, γενέσθαι R. St. 24 ἀπορρήσει R. St., ἀπορήσει VC.

Digitized by Google

Dind.

τοι|αύτην ἐφ' ἑαυτῷ γραφὴν προσεδέξατο, καίπερ τὸν Αὔγουστον καὶ 128, 30
57, 9, 3 ἐν τούτῳ σεμνύνων. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον οὐδένα οὐδὲ τῶν ἐπ' ἐκείνῳ
τινὰ | αἰτίαν λαβόντων ἐκόλασε, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ πάνυ 129
57, 10, 1 πολλοὺς ἐθανάτωσε. καὶ ἕν τε τούτῳ τὸν Αὔγουστον ἤγαλλε, καὶ
ὅτι τά τε οἰκοδομήματα, ἃ προκατεβάλλετο μέν, οὐκ ἐξετέλεσε δέ,
ἐκποιῶν τὸ| ὄνομα αὐτοῦ ἐπέγραφέ σφισι, τά τε ἀγάλματα καὶ τὰ 5
ἡρῷα αὐτοῦ, τὰ μὲν αὐτὸς καθιέρου, τὰ δὲ τῶν ποντιφίκων τισὶ
57, 10, 2 προσέτασσε· πάντα δὲ τὰ πεπονηκότα τῆς Ῥώμης ἀνακτησάμενος,
αὐτὸς γὰρ οὐδὲν τὸ παράπαν ἐκ καινῆς, πλὴν τοῦ Αὐγουστείου,
κατε|σκευάσατο, οὐδὲν αὐτῶν ἰδιώσατο, ἀλλὰ ⟨τὰ⟩ τῶν πρώτων οἰκο- 10
57, 10, 3 δομησάντων ὀνόματά σφισιν ἀπέδωκεν. ἐλάχιστα γὰρ ἐς ἑαυτὸν δα-
πανῶν πλεῖστα ἐς τὸ κοινὸν ἀνήλισκε, πάντα μὲν ὡς εἰπεῖν τὰ δη-
μόσια ἔργα τὰ μὲν ἀνοικοδομῶν τὰ δὲ ἐπικοσμῶν, πολλὰ| δὲ καὶ 15
57, 10, 4 πόλεσι καὶ ἰδιώταις ἐπαρκῶν. πᾶν τε ὃ ἐδωρεῖτό τισιν, εὐθὺς καὶ
ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἠριθμεῖτο· ἐπεὶ γὰρ ἐπὶ τοῦ Αὐγούστου
μεγάλα ἐκ τῶν τοιούτων οἱ δοτῆρες αὐτῶν ἀπετέμνοντο, δεινῶς ἐφυ-
57, 10, 5 λάττετο μὴ καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ τοῦτο γίνεσθαι. καὶ ταῦτα| μέντοι πάντα 20
ἐκ τῶν νενομισμένων προσόδων ἐδαπάνα. οὔτε γὰρ ἀπέκτεινε χρη-
μάτων ἕνεκα οὐδένα, οὔτ' οὐσίαν τινὸς τότε γε ἐδήμευσεν, ἀλλ' οὐδὲ
ἐξ ἐπηρείας τι ἠργυρολόγησεν. Ἀλιμλίῳ γοῦν Ῥήκτῳ χρήματά ποτε
αὐτῷ πλείω παρὰ τὸ τεταγμένον ἐκ| τῆς Αἰγύπτου ἧς ἦρχε πέμψαντι 25
ἀντεπέστειλεν ὅτι κείρεσθαί μου τὰ πρόβατα, | ἀλλ' οὐκ ἀποξύρεσθαι V 54r
57, 11, 1 βούλομαι. καὶ μέντοι καὶ εὐπρόσοδος καὶ εὐπροσήγορος ἰσχυρῶς ἦν.
τοὺς γοῦν βουλευτὰς ἀθρόους | ἀσπάζεσθαι αὐτὸν ἐκέλευσεν, ἵνα μὴ C 54r
57, 11, 2 ὠστίζωνται. τό| τε σύμπαν τοσαύτην ἐπιείκειαν ἤσκει ὥστε, ἐπειδή 30
ποτε οἱ Ῥοδίων ἄρχοντες ἐπιστείλαντές τι αὐτῷ οὐχ ὑπέγραψαν τῇ
ἐπιστολῇ τοῦτο δὴ τὸ νομιζόμενον, | εὐχὰς αὐτῷ ποιούμενοι, μετε- 130
πέμψατο μέν σφας σπουδῇ, ὡς καὶ κακόν τι δράσων, ἐλ*θόντας δὲ 102 R. St.
οὐδὲν δεινὸν εἰργάσατο, ἀλλ' ὑπογράψαντας τὸ ἐνδέον ἀπέπεμψε.
57, 11, 3 τούς τε ἄρχοντας ὡς ἐν δημοκρατίᾳ ἐτίμα, καὶ| τοῖς ὑπάτοις καὶ 5
ὑπανίστατο· ὁπότε τε αὐτοὺς δειπνίζοι, τοῦτο μὲν ἐσιόντας σφᾶς
πρὸς τὰς θύρας ἐξεδέχετο, τοῦτο δὲ καὶ ἀπιόντας προέπεμπεν. εἴ
τέ ποτε ἐπὶ τοῦ δίφρου κομίζοιτο, οὐδένα οἱ τῶν βουλευτῶν ἢ τῶν
57, 11, 5 ἱππέων παρακολουθεῖν εἴα. συνεχέστατα δὲ| καὶ ἐπὶ τὰς θέας ἀπήντα, 10
τῆς τε τιμῆς τῶν ἐπιτελούντων αὐτὰς ἕνεκα καὶ τῆς τοῦ πλήθους εὐκο-
σμίας τοῦ τε συνεορτάζειν σφίσι δοκεῖν. οὐ γὰρ ἐσπούδασέ ποτε τὸ
παράπαν τῶν τοιούτων οὐδέν, οὔτε δόξαν τινὰ ὡς καὶ συσπεύδων
57, 11, 6 τινὶ ἔσχε· καὶ ὀρχη|στὴν δέ ποτε τοῦ δήμου ἐλευθερωθῆναι βουλη- 15
θέντος οὐ πρότερον συνεπήνεσε πρὶν τὸν δεσπότην αὐτοῦ καὶ πει-
σθῆναι καὶ τὴν τιμὴν λαβεῖν. τοῖς τε ἑταίροις ὡς καὶ ἐν ἰδιωτείᾳ
57, 11, 7 συνῆν· καὶ γὰρ δικαζομένοις σφίσι συνηγωνίζετο καὶ θύουσι συνεώρ-
ταζε, νοσοῦν|τάς τε ἐπεσκέπτετο μηδεμίαν φρουρὰν ἐπεισαγόμενος, καὶ 20
57, 11, 4 ἐφ' ἑνί γέ τινι αὐτῶν τελευτήσαντι τὸν ἐπιτάφιον αὐτὸς εἶπεν. ἔν

129, 9 καινῆς V, καινῆσαι C 10 αὐτῶν R. St., αὐτῷ VC ⟨τὰ⟩ ins. R. St. 29 αὐτὸν H. St, αὐτὸν VC 31 Ῥοδίων V^2C^2, ῥαδίως V^1, ῥοδίῳ C^1
130, 1. 2 σπουδῇ — ἐλθόντας δὲ om. C, unde δὲ intra οὐδὲν et δεινὸν add. C^2
6 μὲν om. C 8 δίφρου] ι et φ in ras. C 10 θέας scripsi, θύρας VC, θυσίας R. St.

Digitized by Google

Dind.
130 τε ταῖς πανηγύρεσι καὶ ἐν τοῖς θεάτροις ἐξ οἰκίας τινὸς τῶν Καισαρείων ἢ τῶν ἐξελευθέρων ἐθεᾶτο, ὅπως ἐξ ἑτοιμοτάτου καὶ ἀπονωτάτου τοῖς ἀνθρώποις ἐντυγχάνειν αὐτῷ γίγνοιτο. καὶ μέντοι καὶ cf. 57, 12, 1
τὴν μητέρα τὴν Λιβίαν ἐς τὸ μετριώτερον ἦγε καὶ ἀτυφότερον. πάνυ 57, 12, 2
γὰρ μέγα καὶ ὑπὲρ πάσας τὰς πρόσθεν γυναῖκας ὤγκωτο, ὥστε καὶ
τὴν βουλὴν καὶ τοῦ δήμου τοὺς ἐθέλοντας οἰκαδε ἀσπαζομένους
εἰσδέχεσθαι, καὶ τοῦτο καὶ ἐς τὰ δημόσια ὑπομνήματα ἐσγράφεσθαι.
αἵ τε ἐπιστολαὶ τοῦ Τιβερίου καὶ τὸ ἐκείνης ὄνομα χρόνον τινὰ ἔσχον,
131 τά | τε ἄλλα πάντα ὡς καὶ αὐταρχοῦσα διοικεῖν ἐπε|χείρει. ἐπί τε 57, 12, 3
V 54ᵛ γὰρ τοῦ Αὐγούστου μέγιστον ἠδυνήθη καὶ τὸν Τιβέριον αὐτὴ αὐτοκράτορα πεποιηκέναι ἔλεγε, καὶ διὰ τοῦτο οὐχ ὅσον ἐξ ἴσου ἄρχειν,
C 55ᶠ 5 ἀλλὰ καὶ| πρεσβεύειν | αὐτοῦ ἤθελε. καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ κολακεύ- 57, 12, 4
οντες αὐτὴν ἄλλα τε πολλὰ ἐψηφίζοντο, καὶ τὸν Τιβέριον ἀπ' αὐτῆς ἐπικαλεῖσθαι, ὥσπερ οἱ Ἕλληνες πατρόθεν, οὕτω καὶ ἐκεῖνον μητρόθεν ἐσηγοῦντο. ἀγανακτῶν οὖν ἐπὶ τούτοις οὔτε τὰ ψηφιζόμενα| 57, 12, 5
10 αὐτῇ πλὴν ἐλαχίστων ἐπεκύρου, καὶ τῶν δημοσίων παντάπασιν αὐ-
103 R. St. τὴν ἀπήλλαξε, τὰ δ' *οἴκοι διοικεῖν αὐτῇ ἐφείς, εἰθ' ὡς καὶ ἐν τού- 57, 12, 6
τοις ἐπαχθὴς ἦν, ἀποδημίας τε ἐστέλλετο καὶ πάντα τρόπον αὐτὴν
15 ἐξίστατο, ὥστε καὶ ἐς τὴν Καπρίαν δι' ἐκείνην οὐχ ἥκιστα| μεταστῆ- 57, 13, 1
ναι. τῷ δὲ δὴ Δρούσῳ τῷ υἱεῖ καὶ ἀσελγεστάτῳ καὶ ὠμοτάτῳ ὄντι,
ὥστε καὶ τὰ ὀξύτατα τῶν ξιφῶν Δρουσιανὰ ἀπ' αὐτοῦ κληθῆναι,
καὶ ἤχθετο, καὶ ἐπετίμα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ πολλάκις. καὶ ποτε 57, 13, 2
20 αὐτῷ καὶ ἄντικρυς πολλῶν παρόντων εἶπεν ὅτι "ζῶν τός μου οὐδὲν
οὔτε βίαιον οὔθ' ὑβριστικὸν πράξεις· ἂν δέ τι καὶ τολμήσῃς, οὐδὲ
τελευτήσαντος". σωφρονέστατα γὰρ χρόνον τινὰ διεγένετο, καί γε τῶν 57, 13, 3
ἄλλων οὐδενὶ ἀσελγαίνειν ἐφίει, ἀλλὰ καὶ συχνοὺς ἐπὶ τούτῳ ἐκόλαζε.
25 καὶ ἐπειδή γε πολλοὶ ἐσθῆτι ἀλουργεῖ| καίπερ ἀπαγορευθὲν πρότερον 57, 13, 5
ἐχρῶντο, διεμέμψατο μὲν οὐδένα οὐδὲ ἐζημίωσεν οὐδένα, ὑετοῦ δὲ ἐν
πανηγύρει τινὶ γενομένου φαιὰν μανδύην ἐπενέδυ, κἀκ τούτου οὐκέτ'
οὐδεὶς ἀλλοῖον ἔσθημα λαβεῖν ἐτόλμησε. ταῦθ' οὕτω πάντα μέχρι 57, 13, 6
30 γε καὶ ὁ Γερμανικὸς| ἔζη ἐποίει· μετὰ γὰρ τοῦτο συχνὰ μετέβαλεν,
ἐπειδὴ τοῦ τῇ ἡγεμονίᾳ ἐφεδρεύοντος ἀπηλλάγη, τὰ δὲ καταλειφθέντα 57, 14, 1
132 τῷ δήμῳ ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου μὴ εὐ|θὺς ἀποδοὺς ἀπέδωκεν ὕστερον
ἐκ τοιᾶσδέ τινος ἀφορμῆς. ἐπειδὴ προσελθών τις πρὸς νεκρὸν διὰ
τῆς ἀγορᾶς ἐκφερόμενον καὶ πρὸς τὸ οὖς αὐτοῦ προσκύψας
5 ἐψιθύρισέ τι, καὶ ἐρομένων τινῶν ἰδόντων ὅ,τι| εἰρήκοι, ἐντε- 57, 14, 2
τάλθαι ἔφη τῷ Αὐγούστῳ ὅτι οὐδέπω οὐδὲν ἐκομίσαντο. ἐκεῖνον
μὲν αὐτίκα ἀπέκτεινεν, ἵνα αὐτάγγελος αὐτῷ ⟨ὧς που⟩ καὶ ἐπισκώπτων εἶπε, γένηται, τοὺς δ' ἄλλους οὐκ ἐς μακρὰν ἀπήλλαξε, κατὰ
V 55ʳ 10 πέντε καὶ ἑξήκοντα | δραχμὰς διανεί|μας. ἱππέων δέ τινων ἐν τοῖς 57, 14, 3
ἀγῶσι μονομαχῆσαι ἐθελησάντων, τὸν μὲν ἀγῶνα αὐτῶν οὐκ εἶδε,
C 55ᵛ σφαγέντος δὲ τοῦ ἑτέρου τὸν ἕτερον | οὐκέτ' εἴασεν ὁπλομαχῆσαι.
κἀν τούτῳ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ, ὃν ἐκ τοῦ Δρούσου εἶχε, τελευτή- 57, 14, 6

130, 24 ἀπονωτάτου Dind., ἀπορωτάτου VC 28 ὤγκωτο Dind., ὤγκατο VC **131**, 5 καὶ (ante διὰ) om. V 25 ἐχρῶντο C, ἐχρῶτο V 30 μετέβαλεν reduxi ex VC, μετέβαλλεν Dind. **132**, 7 αὐτῷ ⟨ὧς που⟩ καὶ scripsi, αὐτῶν ..... καὶ V¹, αὐτῶν εἴη καὶ V², ἐκεῖ τῶν ..... καὶ C 8 γένηται C, γεγένηται V 12 οὐκέτ' C, οὐκ V 13 αὐτοῦ] τιβερίου inter lin. add. V².

Digitized by Google

Dind.

σαντος, οὐδὲν ὅ, τι τῶν συνήθων οὐκ ἔπραξε, μήτ' ἄλλως ἀξιῶν 132, 15
τὸν ἄρχοντά τινων πρὸς τὰς ἰδίας συμφορὰς τῆς τῶν κοινῶν ἐπι-
57, 14, 9 μελείας ἐξίστασθαι. ὁ δὲ δὴ Δροῦσος ὑπατευκὼς τὰ μὲν τῇ ὑπατείᾳ
προσήκοντα ἐξ ἴσου τῷ συνάρχοντι ὥσπερ τις ἰδιώτης διετέλεσε, καὶ
κληρονόμος τε ὑπό τινος καταλειφθεὶς τὸ σῶμα αὐτοῦ *συνεξήνεγκε, 20 104 R. St.
τῇ μέντοι ὀργῇ οὕτω χαλεπῇ ἐχρῆτο ὥστε καὶ πληγὰς ἱππεῖ ἐπιφανεῖ
57, 14, 10 δοῦναι καὶ διὰ τοῦτο καὶ Κάστωρ παρωνύμιον ἔλαβε. τῇ τε μέθῃ
κατακορὴς οὕτως ἐγίγνετο ὥστε ποτὲ νυκτὸς ἐμπρησθεῖσί τισιν ἐπι-
κουρῆσαι μετὰ τῶν δορυφόρων ἀναγκασθείς, ὕδωρ αὐτῶν αἰτούν- 25
57, 15, 1 των, θερμὸν σφισιν ἐγχέαι κελεῦσαι. Στατιλίου δὲ Ταύρου μετὰ Λου-
κίου Λίβωνος ὑπατεύσαντος ὁ Τιβέριος ἀπεῖπε μὲν ἐσθῆτι σηρικῇ
μηδένα ἄνδρα χρῆσθαι, ἀπεῖπε δὲ καὶ χρυσῷ σκεύει μηδένα πλὴν πρὸς
57, 15, 2 τὰ ἱερὰ νομίζειν. ἐπεί τε διηπόρησάν τινες εἰ καὶ τὰ ἀργυρᾶ τὰ χρυ- 30
σοῦν τι ἔμβλημα ἔχοντα ἀπηγορευμένον σφίσιν εἴη κεκτῆσθαι, βουλη-
θεὶς καὶ περὶ | τούτου τι δόγμα ποιῆσαι, ἐκώλυσεν ἐς αὐτὸ τὸ ὄνομα 133
τὸ τοῦ ἐμβλήματος ὡς καὶ Ἑλληνικὸν ἐμβληθῆναι, καίτοι μὴ ἔχων
57, 15, 3 ὅπως ἐπιχωρίως αὐτὸ ὀνομάσῃ. καὶ ἑκατοντάρχου δὲ ἑλληνιστὶ ἐν
τῷ συνεδρίῳ μαρτυρῆσαί τι θελήσαντος οὐκ ἠνέσχετο, καίπερ πολλὰς 5
μὲν δίκας ἐν τῇ διαλέκτῳ ταύτῃ καὶ ἐκεῖ λεγομένας ἀκούων, πολλὰς
δὲ καὶ αὐτὸς ἐπερωτῶν. τοῦτο μὲν οὖν οὐχ ὁμολογούμενον ἔπρα-
57, 15, 6 ξεν. Οὐιονίῳ δὲ Ῥούφῳ οὔτε ἐνεκάλεσέ τι ἀρχὴν ὅτι τῷ τοῦ Καί-
σαρος δίφρῳ, ἐφ' | οὗ ἀεί ποτε ἐκαθέζετο καὶ ἐφ' οὗ ἐσφάγη, ἐχρῆτο. 10
τοῦτό τε γὰρ ἔπραττε, καὶ τῇ τοῦ Κικέρωνος γυναικὶ συνῴκει, σε-
μνυνόμενος ἐφ' ἑκατέρῳ ὥσπερ ἢ διὰ τὴν γυναῖκα ῥήτωρ ἢ διὰ τὸν
57, 15, 7 δίφρον Καῖσαρ ἐσόμενος. οὐ μὴν οὔτε αἰτίαν τινὰ ἐπὶ τούτῳ ἔσχε
57, 15, 8 καὶ προσέτι καὶ ὑπάτευσε. τοὺς μέντοι ἀστρολόγους καὶ τοὺς γόη- 15
57, 15, 7 τας τοὺς μὲν ξένους ἐθανάτωσε, τοὺς δὲ πολίτας | ὑπερῴρισε, καί- V 55r
τοι τῷ Θρασύλλῳ ἀεὶ συνὼν καὶ μαντείᾳ καθ' ἑκάστην ἡμέραν
χρώμενος, αὐτός τε ἀκριβῶν οὕτω τὸ πρᾶγμα, ὥστε ποτὲ | ὄναρ C 56r
δοῦναί τινι *ἀργύριον κελευσθεὶς συνεῖναί τε ὅτι δαίμων τις ἐκ 20
57, 16, 3 γοητείας αὐτῷ ἐπιπέμπεται καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀποκτεῖναι. Κλή-
μης δέ τις οἰκέτης τοῦ Ἀγρίππου γεγονώς, καί πῃ καὶ προσεοι-
κὼς αὐτῷ, πλασάμενός τε αὐτὸς ἐκεῖνος εἶναι, καὶ πολλοὺς ἐκ
57, 16, 4 τούτου προσποιησάμενος, τέλος ὑπὸ τοῦ Τιβερίου κατεφωράθη, 25
καὶ πυθομένου τοῦ Τιβερίου "πῶς Ἀγρίππας ἐγένου;" ἀπεκρίνατο
57, 17, 1 ὅτι "οὕτως ὡς καὶ σὺ Καῖσαρ". ἔν τινι δέ ποτε δόγματι ῥήματι μὴ
57, 17, 2 Λατίνῳ χρησάμενος ἐνε*θυμήθη νυκτὸς περὶ τούτου, πάντας τε τοὺς 105 R. St.
τὰ τοιαῦτα ἀκριβοῦντας μετεπέμψατο· πάνυ γὰρ δὴ ἔμελεν αὐτῷ 30
τοῦ καλῶς διαλέγεσθαι. καί τινος Ἀτείου Καπίτωνος εἰπόντος ὅτι
"εἰ καὶ μηδεὶς πρόσθεν τὸ ὄνομα τοῦτ' | ἐφθέγξατο, ἀλλὰ νῦν γε πάν- 134
τως διὰ σὲ εἰς τὰ ἀρχαῖα αὐτὸ καταριθμήσομεν", Πόρκελλός τις ὑπο-
λαβὼν ἔφη "σύ, Καῖσαρ, ἀνθρώποις μὲν πολιτείαν Ῥωμαίων δύνασαι
57, 17, 3 δοῦναι, ῥήμασι δὲ οὔ." ἐκεῖνον μὲν οὖν οὐδὲν ἐπὶ τούτῳ κακόν, 5

132, 22 παρωνίμιον C, παρώνυμον V 28 χρῆσθαι V, χρᾶσθαι C
133, 3 ὀνομάσῃ R. St., ὀνομάσει VC 8 Οὐιονίῳ R. St., οὐΐῳ VC 17 μαν-
τεία R. St., μαντείας V, μαντείαις ex μαντείας C 20 κελευσθεὶς V, κελευ-
θεὶς C 27 τινι C, τισι V.

Digitized by Google

Dind.
134 καίπερ ἀκρατῶς παρρησιασάμενον, ἔδρασε· τὸν δὲ δὴ Ἀρχέλαον τὸν
τῆς Καππαδοκίας βασιλέα δι' ὀργῆς σχών, μετεπέμψατο ὡς καὶ νεω- 57, 17, 4
τερίζοντά τι, καὶ τῇ τῆς γερουσίας ψήφῳ παρέδωκεν, οὐ μόνον ὑπέρ-
γηρων ὄντα, ἀλλὰ καὶ δεινῶς ποδαγρῶντα. κἂν ἐθανατώθη, εἰ μὴ 57, 17, 5
καταμαρτυρῶν τις αὐτοῦ ἔφη ποτὲ αὐτὸν εἰρηκέναι ὅτι "ἐπειδὰν οἰ-
καδε ἐπανέλθω, δείξω αὐτῷ οἷα νεῦρα ἔχω". γέλωτος γὰρ ἐπὶ τούτῳ,
διὰ τὸ τὸν ἄνθρωπον μὴ ὅτι στῆναι ἀλλὰ μηδὲ καθίζεσθαι δύνασθαι,
πολλοῦ γενομένου, οὐκέτ' αὐτὸν ὁ Τιβέριος ἀπέκτεινε. τότε μὲν 57, 17, 7
οὕτως ὁ Ἀρχέλαος ἐσώθη· οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον ἀπέθανε, κἀκ
τούτου καὶ ἡ Καππαδοκία τῶν Ῥωμαίων ἐγένετο καὶ ἱππεῖ ἐπε-
τράπη. ὁ μέντοι Τιβέριος τῶν ἀλλοτρίων ἰσχυρῶς, μέχρι γε καὶ 57, 17, 8
τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἐπετήδευεν, ἀπεχόμενος, μήτε τὰς κληρονο-
μίας ἃς τινες αὐτῷ συγγενεῖς ἔχοντες κατέλιπον προσιέμενος, πάμ-
πολλα εἴς τε τὰς πόλεις καὶ τοὺς ἰδιώτας ἀνήλισκε, καὶ οὔτε τι-
V 65r μὴν οὔτε ἔπαινον | οὐδένα ἐπ' αὐτοῖς προσεδέχετο. ταῖς τε πρε- 57, 17, 9
σβείαις ταῖς παρὰ τῶν πόλεων, ἢ καὶ τῶν ἐθνῶν οὐδέποτε μόνος
ἐχρημάτιζεν, ἀλλὰ πολλούς, καὶ μάλιστα τοὺς ἅρξαντάς ποτε αὐτῶν,
C 56v κοινωνοὺς τῆς διαγνώμης ἐποιεῖτο. | Γερμανικὸς δὲ τῇ ἐπὶ τοὺς Κελ- 57, 18, 1
τοὺς στρατείᾳ φερόμενος εὖ μέχρι τε τοῦ ὠκεανοῦ προεχώρησε, καὶ
τοὺς βαρβάρους κατὰ τὸ καρτερὸν νικήσας τά τε ὁστᾶ τῶν σὺν τῷ
Οὐάρῳ πεσόντων συνέλεξέ τε καὶ ἔθαψε. καὶ τὰ σημεῖα τὰ στρατιω-
135 τικὰ ἀνεκτήσατο. τῷ δὲ Τιβερίῳ τῆς βουλῆς ἐγκειμένης, καὶ τὸν 57, 18, 2
γοῦν μῆνα τὸν Νοέμβριον, ἐν ᾧ τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα ἐγεγένητο, Τιβέ-
ριον καλεῖσθαι ἀξιούσης "καὶ τί" ἔφη "ποιήσετε, ἂν δεκατρεῖς Καί-
σαρες γένωνται;" Μάρκου δὲ δὴ Ἰουνίου Λουκίου τε, Νωρβανοῦ μετὰ 57, 18, 3
106 R. St. ταῦ*τα ἀρξάντων τέρας ἐν αὐτῇ τῇ νουμηνίᾳ οὐ σμικρὸν ἐγένετο,
ὅπερ που ἐς τὸ Γερμανικοῦ πάθος ἀπεσήμαινεν· ὁ γὰρ Νωρβανὸς
ὁ ὕπατος σάλπιγγι ἀεὶ προσκείμενος, καὶ ἐρρωμένως τὸ πρᾶγμα
ἀσκῶν, ἠθέλησε καὶ τότε ὑπὸ τὸν ὄρθρον, πολλῶν ἤδη πρὸς τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ παρόντων σαλπίσαι. καὶ τοῦτό τε πάντας ὁμοίως 57, 18, 4
ἐξε-τάραξε καθάπερ ἐμπολέμιόν τι σύνθημα τοῦ ὑπάτου σφίσι πα-
ραγγείλαντος, καὶ ὅτι καὶ τὸ τοῦ Ἰανοῦ ἄγαλμα κατέπεσε. λό-
γιόν τέ τι ὡς καὶ Σιβύλλειον, ἄλλως μὲν οὐδὲν τῷ τῆς πό-
λεως χρόνῳ προσῆκον, πρὸς δὲ τὰ παρόντα ἀδόμενον, οὐχ ἧσυχῇ 57, 18, 5
σφας ἐκίνει. ἔλεγε γὰρ ὅτι "τρὶς δὲ τριηκοσίων περιτελλομένων
ἐνιαυτῶν Ῥωμαίους ἔμφυλος ἑλεῖ στάσις καὶ ἃ Συβαρῖτις ἀφροσύνα".
ὁ οὖν Τιβέριος ταῦτά τε τὰ ἔπη ὡς καὶ ψευδῆ ὄντα διέβαλε, καὶ
τὰ βιβλία πάντα τὰ μαντείαν τινὰ ἔχοντα ἐπεσκέψατο, καὶ τὰ μὲν
ὡς οὐδενὸς ἄξια ἀπέκρινε τὰ δὲ ἐνέκρινε. τοῦ δὲ δὴ Γερμανικοῦ 57, 18, 6
τελευτήσαντος ὁ μὲν Τιβέριος καὶ ἡ Λιβία πάνυ ἥσθησαν, οἱ δὲ δὴ
ἄλλοι πάντες δεινῶς ἐλυπήθησαν. κάλλιστος μὲν τὸ σῶμα ἄριστος
δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἔφυ, παιδείᾳ τε ἅμα καὶ ῥώμῃ διέπρεπε, πρᾳότα-
τός τε καὶ σωφρονέστατος ἦν· οὐδὲν δὲ οὔτε πρὸς τὸν Δροῦσον 57, 18, 7
V 56v 30 ἐπίφθονον οὔτε πρὸς τὸν Τιβέριον ἐπαίτιον | ἔπραξε. δυνηθεὶς γοῦν 57, 18, 8

134, 23 οὔτε τιμὴν VLb, οὔτε μὴν C 29 προεχώρησε VLb, προσεχώρησε C 31 ἔθαψε CLb, ἔγραψε V **135**, 4 Ἰουνίου Lb, Ἰουννίου VC 13 Ἰανοῦ R. St., Ἰαννοῦ VCLb.

Digitized by Google

Dind.

57, 18, 9ᵉ πολλάκις τὴν αὐτοκράτορα λαβεῖν ἀρχὴν οὐκ ἠθέλησεν. ἀπέθανε δὲ 135
ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπό τε τοῦ Πίσωνος καὶ ὑπὸ τῆς Πλαγκίνης ἐπιβουλευ|θείς· ὁστᾶ γὰρ ἀνθρώπων ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐν ᾗ ᾤκει κατορωρυγ- 136
μένα καὶ ἐλασμοὶ μολίβδινοι ἀράς τινας μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ
57, 18, 10ᵉ ἔχοντες ζῶντος ἔθ' εὑρέθη. ὁ δὲ Πίσων ἐς τὸ βουλευτήριον ἐπὶ τῷ
φόνῳ | ὑπ', αὐτοῦ τοῦ Τιβερίου εἰσαχθεὶς ἀναβολήν τινα ἐποιήσατο 5 C57ʳ
57, 19, 1ᵉ καὶ ἑαυτὸν κατεχρήσατο. Τιβέριος δὲ ἐπεὶ τὸ ἐφεδρεῦον οὐκέτ' εἶχεν,
ἐς πᾶν τοὐναντίον τῶν πρόσθεν εἰργασμένων αὐτῷ, πολλῶν ὄντων
καὶ καλῶν, περιέστη. τά τε γὰρ ἄλλα ἀγρίως ἦρξε, καὶ ταῖς τῆς
ἀσεβείας δίκαις, εἴ τις οὐχ ὅσον ἐς τὸν Αὔγουστον ἀλλὰ καὶ ἐς αὐ- 10
τὸν ἐκεῖνον τήν τε μητέρα αὐτοῦ πράξας τι ἢ καὶ εἰπὼν ἀνεπιτή-
57, 19, 2ᵉ δειον ἐπεκλήθη, δεινῶς ἐπεξῄει. *ἐβασανίζοντο δὲ οὐχὶ οἰκέται μό- 107 R. St.
νον κατὰ τῶν ἰδίων δεσποτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐλεύθεροι καὶ πολῖται. οἵ 15
τε κατηγορήσαντες ἢ καὶ καταμαρτυρήσαντές τινων τὰς οὐσίας τῶν
ἁλισκομένων διελάγχανον, καὶ προσέτι καὶ ἀρχὰς καὶ τιμὰς προσε-
57, 19, 3ᵉ λάμβανον. πολλοὺς δὲ καὶ τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν ἐν ᾗ ἐγεγένηντο
ἐξετάζων, καὶ ἐκεῖθεν καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν τύχην αὐτῶν| διασκο- 20
πῶν, ἀπεκτίννυεν· εἰ γάρ τῳ ὑπέρογκόν τι καὶ εὔελπι πρὸς δυνα-
57, 19, 4ᵉ στείαν ἐνεῖδε, πάντως ἀπώλλυεν. οὕτω δ' οὖν τὸ πεπρωμένον ἑκά-
στῳ τῶν πρώτων καὶ ἐξήταζε καὶ ἠπίστατο ὥστε καὶ τῷ Γάλβᾳ τῷ
μετὰ ταῦτα αὐταρχήσαντι ἀπαντήσας, γυναῖκα| ἐγγεγυημένῳ, εἰπεῖν 25
ὅτι "καὶ σύ ποτε τῆς ἡγεμονίας γεύσῃ". ἐφείσατο γὰρ αὐτοῦ, ὡς μὲν
ἐγὼ δοκῶ, ὅτι καὶ τοῦτ' αὐτῷ εἱμαρμένον ἦν, ὡς δ' αὐτὸς ἔλεγεν,
57, 19, 5ᵉ ὅτι καὶ ἐν γήρᾳ καὶ μετὰ πολὺ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ ἄρξοι. συνήρατο δὲ καὶ συγκατειργάσατο αὐτῷ πάντα| προθυμότατα Λούκιος 30
Αἴλιος Σιανός, υἱὸς μὲν τοῦ Στράβωνος ὤν, παιδικὰ δέ ποτε Μάρκου Γαβίου Ἀπικίου γενόμενος, Ἀπικίου ἐκείνου ὃς πάντας ἀν-|
θρώπους ἀσωτίᾳ ὑπερεβάλετο οὕτως ὥστε, ἐπειδὴ μαθεῖν ποτε ἐθε- 137
λήσας ὅσα τε ἤδη καταναλώκει καὶ ὅσα ἔτ' εἶχεν, ἔγνω ὅτι διακόσιαι
καὶ πεντή|κοντα αὐτῷ μυριάδες περιεῖεν, ἐλυπήθη τε ὡς καὶ λιμῷ V 57ʳ
57, 19, 6ᵉ τελευ|τήσειν μέλλων καὶ ἑαυτὸν διέφθειρεν. οὗτος οὖν ὁ Σιανὸς 5
χρόνῳ μέν τινι μετὰ τοῦ πατρὸς τῶν δορυφόρων ἦρξεν· ἐπεὶ δὲ
ἐκείνου ἐς τὴν Αἴγυπτον πεμφθέντος μόνος τὴν προστασίαν αὐτῶν
ἔσχε, τά τε ἄλλα συνέστησεν αὐτήν, καὶ τοὺς λόχους ἰδίᾳ καὶ| χωρὶς 10
ἀλλήλων, ὥσπερ τοὺς τῶν νυκτοφυλάκων, ὄντας | ἐς ἓν τεῖχος συνή- C 57ᵛ
γαγεν, ὥστε τὰ παραγγέλματα καὶ ἀθρόους καὶ διὰ ταχέων λαμβά-
57, 19, 7ᵉ νειν, καὶ φοβεροὺς πᾶσιν ἅτε καὶ ἐν ἑνὶ τείχει ὄντας εἶναι. τοῦτον
οὖν ὁ Τιβέριος ἐκ τῆς τῶν τρόπων ὁμοιότητος προσ|λαβὼν ταῖς τε 15
στρατηγικαῖς τιμαῖς ἐκόσμησεν, ὃ μήπω πρότερον μηδενὶ τῶν ὁμοίων
αὐτῷ ἐγεγόνει, καὶ συμβουλον καὶ ὑπηρέτην πρὸς πάντα ἐποιεῖτο.
57, 20, 1ᵉ ἐπεὶ δὲ ὁ Τιβέριος τὴν ὕπατον ἀρχὴν ἦρξε μετὰ τοῦ Δρούσου, εὐθὺς
οἱ ἄνθρωποι τὸν ὄλεθρον τῷ Δρούσῳ ἐξ| αὐτοῦ τούτου προεμαντεύ- 20

136, 4 *Πίσων* Lb, *νηίσων* VC ἐς Lb, ἐς ex ἐπὶ C, ἐπὶ V 9 *τά τε* R. St., *τοτὲ* VCLb ἄλλα VLb, ἄλλος C 24 *αὐταρχήσαντι* V, *ἀρχήσαντι* C¹, *αὐταρχήσαντι* C² 29 *συνήρατο* R. St., *συνείρατο* VCLb 30 *Αἴλιος*] *αἰμόλιος* VC¹, *αἰλιος* C²(?), *αἰμίλιος* Lb **137**, 2 *τε* inserui ex VC 20 *προεμαντεύσαντο* Lb(?), *προεμαντεύσατο* VC.

Digitized by Google

Dind. 137 σαντο· οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις τῶν ὑπατευσάντων ποτὲ μετ' αὐτοῦ οὐ
108 R. St. βιαίως ἀπέθανεν, ἀλλὰ τοῦτο μὲν *ὁ Οὔαρος ὁ Κυιντίλιος, τοῦτο δὲ 57, 20, 2
ὁ Πίσων ὁ Γναῖος ὅ τε Γερμανικὸς αὐτὸς κακῶς ἀπώλοντο. τοιού-
τῳ τινί, ὡς ἔοικε, διὰ βίου δαίμονι συγκεκλήρωτο. ἀμέλει καὶ ὁ
Δροῦσος τότε καὶ ὁ Σιανὸς μετὰ ταῦτα συνάρξαντές οἱ ἐφθάρησαν.
ἐκδημοῦντος δὲ τοῦ Τιβερίου Γάιος Λουτώριος Πρίσκος ἱππεύς, ἄλ- 57, 20, 3
λως τε μέγα ἐπὶ ποιήσει φρονῶν καὶ ἐπιτάφιον ἐπὶ τῷ Γερμανικῷ
ἐπιφανῆ συγγράψας, ὥστε καὶ χρήματα δι' αὐτὸν πολλὰ λαβεῖν, αἰ-
τίαν ἔσχεν ὡς καὶ ἐπὶ τῷ Δρούσῳ ποίημα παρὰ τὴν νόσον αὐτοῦ
138 συντεθεικώς, καὶ ἐκρίθη τε διὰ τοῦτο ἐν τῇ | βουλῇ καὶ κατεδικάσθη·
καὶ ἀπέθανεν. ὁ οὖν Τιβέριος ἀγανακτήσας, οὐχ ὅτι ἐκεῖνος ἐκολά- 57, 20, 4
σθη ἀλλ' ὅτι τις ὑπὸ τῶν βουλευτῶν ἄνευ τῆς ἑαυτοῦ γνώμης ἐθα-
νατώθη, ἐπετίμησέ τε αὐτοῖς, καὶ δόγματι παραδοθῆναι ἐκέλευσε
μήτ' ἀποθνήσκειν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὸν καταψηφισθέντα ὑπ' αὐ-
τῶν, μήτε τὸ γράμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ γενόμενον ἐς τὸ δημόσιον ἐντὸς
τοῦ αὐτοῦ χρόνου ἀποτίθεσθαι, ὅπως καὶ ἀποδημῶν προπυνθάνηται
τὰ δόξαντά σφισι καὶ ἐπιδιακρίνῃ. καὶ μετὰ τοῦτο ἐξελθούσης αὐτῷ 57, 21, 1
V 57r τῆς ὑπατείας ἐς τε τὴν Ῥώμην ἦλθε, καὶ τοὺς ὑπάτους συναγορεύειν
τισὶν ἐκώλυσεν, εἰπὼν ὅτι "εἰ ὑπάτευον, οὐκ ἂν ἐποίησα τοῦτο".
ἐπειδή τε τῶν στρατηγούντων τις αἰτίαν, ὡς καὶ ἀσεβές τι ἐς αὐτὸν 57, 21, 2
εἰρηκὼς ἢ καὶ πεποιηκώς, λαβὼν ἐξῆλθέ τε ἐκ τοῦ συνεδρίου καὶ
C 58r τὴν ἀρχικὴν στολὴν ἐκδὺς ἐπανῆλθέ τε καὶ κατηγορηθῆναι παρα-
χρῆμα ὡς καὶ ἰδιωτεύων ἠξίωσε, δεινῶς τε ἤλγησε, καὶ οὐκέτ' αὐ-
τοῦ ἥψατο. τοὺς δὲ ὀρχηστὰς τῆς τε Ῥώμης ἐξήλασε καὶ μηδαμόθι 57, 21, 3
τῇ τέχνῃ χρῆσθαι προσέταξεν, ὅτι τάς τε γυναῖκας ἤσχυνον καὶ στά-
σεις ἤγειρον. ἄλλους μὲν δὴ οὖν καὶ πολλούς γε τῶν τελευτώντων
καὶ ἀνδριᾶσι καὶ δημοσίαις ταφαῖς ἐτίμα, τὸν δὲ δὴ Σιανὸν ζῶντα
ἐν τῷ θεάτρῳ χαλκοῦν ἔστησε. κἀκ τούτου πολλαὶ μὲν ὑπὸ πολ-
λῶν εἰκόνες αὐτοῦ ἐποιήθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ ἔπαινοι καὶ παρὰ τῷ
δήμῳ καὶ παρὰ τῇ βουλῇ ἐγίγνοντο, ἔς τε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ οἵ τε 57, 21, 4
ἄλλοι οἱ ἐλλόγιμοι καὶ οἱ ὕπατοι αὐτοὶ ὑπὸ τὸν ὄρθρον συνεχῶς
ἐφοίτων, καὶ τά τε ἴδια αὐτῷ πάντα, ὅσα τινὲς ἀξιώσειν παρὰ τοῦ
Τιβερίου ἔμελλον, καὶ τὰ κοινά, ὑπὲρ ὧν χρηματισθῆναι ἔδει, ἐπε-
109 R. St. κοίνουν. *καὶ συνελόντι εἰπεῖν οὐδὲν ἔτι χωρὶς αὐτοῦ τῶν τοιού-
139 των ἐπράττετο. κατὰ δὲ τὸν χρόνον | τοῦτον καὶ στοὰ μεγίστη ἐν τῇ 57, 21, 5
Ῥώμῃ, ἐπειδὴ ἑτεροκλινὴς ἐγένετο, θαυμαστὸν δή τινα τρόπον ὠρ-
θώθη. ἀρχιτέκτων τις, οὗ τὸ ὄνομα οὐδεὶς οἶδε (τῇ γὰρ θαυματο-
ποιᾳ αὐτοῦ φθονήσας ὁ Τιβέριος οὐκ ἐπέτρεψεν αὐτὸ ἐς τὰ ὑπο-
μνήματα ἐσγραφῆναι) οὗτος οὖν ὅστις ποτὲ ὠνομάζετο, τούς τε
θεμελίους αὐτῆς πέριξ κρατύνας ὥστε μὴ συγκινηθῆναι, καὶ τὸ λοι- 57, 21, 6
πὸν πᾶν πόκοις τε καὶ ἱματίοις παχέσι περιλαβών, σχοίνοις τε
πανταχόθεν αὐτὴν διέδησε καὶ ἐς τὴν ἀρχαίαν ἕδραν ἀνθρώποις τε
πολλοῖς καὶ μηχανήμασιν ὀνευσάμενος ἐπανήγαγε. τότε μὲν οὖν ὁ Τι-
βέριος καὶ ἐθαύμασεν αὐτὸν καὶ ἐζηλοτύπησε, καὶ διὰ μὲν ἐκεῖνο
χρήμασιν ἐτίμησε, διὰ δὲ τοῦτο ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασε· μετὰ δὲ ταῦτα 57, 21, 7

138, 14 *ἀσεβές* VLb, *ἀσελγές* C 16 *ἐκδὺς* reduxi ex VCLb, *ἐνδὺς* R. St.
139, 11 *ὀνευσάμενος* v. Herw., *ὠμευσάμενος* VC, *ὠσάμενος* Lb.

Digitized by Google

προσελθόντος οἱ αὐτοῦ καὶ ἱκετείαν ποιουμένου, κἂν τούτῳ ποτή- Dind. 139, 15
ριόν τι ὑαλοῦν καταβαλόντος τε ἐξεπίτηδες καὶ θλασθέν πως ἢ συν-
τριβὲν ταῖς τε χερσὶ διατρίψαντος καὶ ἄθρανστον παραχρῆμα ἀπο-
φήναντος, | ὡς καὶ συγγνώμης διὰ τοῦτο τευξομένου, καὶ ἀπέκτεινεν V 58r
57, 22, 1a αὐτόν. Δροῦσος δὲ ὁ παῖς αὐτοῦ φαρμάκῳ διώλετο. ὁ γὰρ Σιανὸς 20
ἐπί τε τῇ ἰσχύι καὶ ἐπὶ τῷ ἀξιώματι ὑπερμαζήσας τά τε ἄλλα
ὑπέρογκος ἦν, | καὶ τέλος καὶ ἐπὶ τὸν Δροῦσον ἐτράπετο καί ποτε C 58r
πὺξ αὐτῷ ἐνέτεινε. φοβηθείς τε ἐκ τούτου καὶ ἐκεῖνον καὶ τὸν Τι-
57, 22, 2a βέριον, καὶ ἅμα καὶ προσδοκήσας, ἂν τὸν νεανίσκον ἐκποδὼν ποιή- 25
σηται, καὶ τὸν γέροντα ῥᾷστα μεταχειριεῖσθαι, φάρμακόν τι αὐτῷ
διά τε τῶν ἐν τῇ θεραπείᾳ αὐτοῦ ὄντων καὶ διὰ τῆς γυναικὸς αὐ-
τοῦ, ἣν τινες Λουίλαν ὀνομάζουσιν, ἔδωκε· καὶ γὰρ καὶ ἐμοίχευεν
57, 22, 3a αὐτήν. αἰτίαν μὲν γὰρ ὁ Τιβέριος ἔλαβεν, ὅτι μήτε νοσοῦντος τοῦ 30
Δροῦσου μήτ' ἀποθανόντος ἔξω τι τῶν συνήθων ἔπραξε, μήτε τοῖς
ἄλλοις ποιῆσαι ἐπέτρεψεν, οὐ μέν|τοι καὶ πιστὸς ὁ λόγος. τοῦτό τε 140
γὰρ ἀπὸ γνώμης ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἔπραττε, καὶ τῷ υἱεῖ ἅτε καὶ
57, 22, 4a μόνῳ καὶ γνησίῳ ὄντι προσέκειτο, τούς τε χειρουργήσαντας τὸν
ὄλεθρον αὐτοῦ, τοὺς μὲν εὐθὺς τοὺς δὲ μετὰ ταῦτα, ἐκόλασε. τότε 5
δ' οὖν ἐσῆλθέ τε ἐς τὸ συνέδριον, καὶ τὸν προσήκοντα ἐπὶ τῷ παιδὶ
57, 22, 5a ἔπαινον ποιησάμενος οἴκαδε ἐκομίσθη. ἀπεῖπε δὲ ὁ Τιβέριος τοῖς
πυρὸς καὶ ὕδα*τος εἱρχθεῖσι μὴ διατίθεσθαι· καὶ τοῦτο καὶ νῦν φυ- 110 R. St.
λάττεται. Αἴλιον δὲ Σατωρνῖνον, ὡς καὶ ἔπη τινὰ ἐς αὐτὸν οὐκ 10
ἐπιτήδεια ἀπορρίψαντα, ὑπό τε τὴν βουλὴν ὑπήγαγε καὶ ἁλόντα ἀπὸ
57, 23, 1a τοῦ Καπιτωλίου κατεκρήμνισε. πολλὰ δ' ἂν καὶ ἄλλα τοιουτότροπα
γράφειν ἔχοιμι, εἰ πάντα ἐπεξίοιμι. τοῦτό τε οὖν ἐν κεφαλαίῳ εἰ-
ρήσθω ὅτι συχνοὶ διὰ τὰ τοιαῦτα ὑπ' αὐτοῦ ἀπώλοντο, καὶ ἐκεῖνο 15
ὅτι ζητῶν καθ' ἓν ἕκαστον ἀκριβῶς ὅσα τινὲς ἠτιάζοντο φλαύρως
περὶ αὐτοῦ εἰρηκέναι, αὐτὸς ἑαυτὸν πάντα τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ
57, 23, 2a ἔλεγε. καὶ γὰρ εἰ ἐν ἀπορρήτῳ τις καὶ πρὸς ἕνα διελέχθη τι, καὶ
τοῦτο ἐδημοσίευεν ὥστε καὶ ἐς τὰ κοινὰ ὑπομνήματα ἐσγράφεσθαι. 20
καὶ πολλάκις ἃ μηδ' εἶπέ τις, ὡς εἰρημένα, ἐξ ὧν ἑαυτῷ συνῄδει
57, 23, 3a προσκατεψεύδετο, ὅπως ὡς δικαιότατα ὀργίζεσθαι νομισθείη. κἀκ
τούτου συνέβαινεν αὐτῷ πάντα τε ἐκεῖνα, ἐφ' οἷς τοὺς ἄλλους ὡς
ἀσεβοῦντας ἐκόλαζεν, αὐτὸν ἐς ἑαυτὸν πλημμελεῖν, καὶ προσέτι καὶ 25
χλευασμὸν ὀφλισκάνειν· | ἃ γὰρ ἀπηρνοῦντό τινες μὴ λελαληκέναι, V 58v
ταῦτα αὐτὸς διισχυριζόμενος εἰρῆσθαι καὶ κατο|μνύων ἀληθέστερον C 59r
ἑαυτὸν ἠδίκει. ἀφ' οὗ δὴ καὶ ἐξεστηκέναι τινὲς αὐτὸν τῶν φρενῶν,
57, 23, 4a ὑπώπτευσαν. οὐ μέντοι καὶ ὄντως παραφρονεῖν ἐκ τούτου ἐπι- 30
στεύετο· τὰ γὰρ ἄλλα καὶ πάνυ πάντα δεόντως διῴκει. τοῦτο μὲν
γὰρ βουλευτῇ τινι ἀσελγῶς | ζῶντι ἐπίτροπον ὥσπερ τινὶ ὀρφανῷ 141
προσέταξε· τοῦτο δὲ τὸν Καπίτωνα τὸν τὴν Ἀσίαν ἐπιτροπεύσαντα
ἐς τὸ συνέδριον ἐσήγαγε, καὶ ἐγκαλέσας αὐτῷ ὅτι καὶ στρατιώταις
ἐχρήσατο καὶ ἄλλα τινὰ ὡς καὶ ἀρχὴν ἔχων ἔπραξεν, ἐφυγάδευσεν. 5
57, 23, 5a οὐ γὰρ ἐξῆν τότε τοῖς τὰ αὐτοκρατορικὰ χρήματα διοικοῦσι πλέον

139, 16 τε inserui ex VCLb, om. R. St. **140**, 10 ἀπορρίψαντα Lb(?), ἀπορράψαι τα VC 25 αὐτὸν reduxi ex VCLb, αὐτὸς R. St. **141**, 2 Ἀσίαν Lb, οὐσίαν VC.

Digitized by Google

Dind.
141 οὐδὲν ποιεῖν ἢ τὰς νενομισμένας προσόδους ἐκλέγειν, καὶ περὶ τῶν
διαφορῶν ἔν τε τῇ ἀγορᾷ καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἐξ ἴσου τοῖς ἰδιώ-
10 ταις δικάζεσθαι. τοσοῦτον μὲν δὴ τὸ διαλλάττον ἐν ταῖς Τιβερίου 57, 24, 1ª
πράξεσιν ἦν. διελθόντων δὲ τῶν δέκα ἐτῶν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ψη-
φίσματος μὲν ἐς τὴν ἀνάληψιν αὐτῆς οὐδενὸς ἐδεήθη· οὐδὲ γὰρ
ἐδεῖτο κατατέμνων αὐτήν, ὥσπερ ὁ Αὔγουστος, ἄρχειν. ἡ μέντοι πανή- 57, 24, 2ª
15 γυρις ἡ δεκαετηρὶς ἐποιήθη. Κρεμούλιος δὲ δὴ Κόρδος αὐτόχειρ ἑαυ-
τοῦ γενέσθαι, ὅτι τῷ Σιανῷ προσέκρουσεν, ἠναγκάσθη· οὕτω γὰρ
111 R. St. οὐδὲν ἔγκλημα ἐπαί*τιον λαβεῖν ἠδυνήθη (καὶ γὰρ ἐν πύλαις ἤδη γή-
ρως ἦν καὶ ἐπιεικέστατα ἐβεβιώκει) ὥστε ἐπὶ τῇ ἱστορίᾳ, ἣν πάλαι 57, 24, 3ª
20 ποτὲ περὶ τῶν τοῦ Αὐγούστου πραχθέντων συνετεθείκει καὶ ἣν αὐτὸς
ἐκεῖνος ἀνεγνώκει, κριθῆναι, ὅτι τόν τε Κάσσιον καὶ τὸν Βροῦτον
ἐπῄνεσε, καὶ τοῦ δήμου τῆς τε βουλῆς καθήψατο, τόν τε Καίσαρα
καὶ τὸν Αὔγουστον εἶπε μὲν κακὸν οὐδέν, οὐ μέντοι καὶ ὑπερεσέμνυνε.
25 ταῦτά τε γὰρ ᾠτιάθη, καὶ διὰ ταῦτα αὐτός τε ἀπέθανε, καὶ τὰ συγ- 57, 24, 4ª
γράμματα αὐτοῦ τότε μὲν ἐν τῇ πόλει εὑρεθέντα πρὸς τῶν ἀγορα-
νόμων καὶ τὰ ἔξω πρὸς τῶν ἐκασταχόθι ἀρχόντων ἐκαύθη, ὕστερον
δὲ ἐξεδόθη τε αὖθις (ἄλλοι τε γὰρ καὶ μάλιστα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Μαρ-
30 κία συνέκρυψεν αὐτά) καὶ πολὺ ἀξιοσπουδαστότερα ὑπ' αὐτῆς τῆς
C 59ᵛ τοῦ Κόρδου συμφορᾶς ἐγένετο. ἐν δ' οὖν τῷ τότε ὁ Τιβέριος τὴν 57, 24, 5ª
142 V 59ʳ τοῦ δορυφορικοῦ γυμνα|σίαν | τοῖς βουλευταῖς, ὥσπερ | ἀγνοοῦσι τὴν
δύναμιν αὐτῶν, ἐπέδειξεν, ὅπως καὶ πολλοὺς σφας καὶ ἐρρωμένους
ἰδόντες μᾶλλον αὐτὸν φοβῶνται. τὸν μὲν οὖν χρόνον ἐκεῖνον ταῦτά 57, 24, 6ª
5 τε ἐς ἱστορίας ἀπόδειξιν ἐγένετο, καὶ Κυζικηνῶν ἡ ἐλευθερία αὖθις,
ὅτι τε Ῥωμαίους τινὰς ἔδησαν καὶ ὅτι καὶ τὸ ἡρῷον ὃ τῷ Αὐγούστῳ
ποιεῖν ἤρξαντο οὐκ ἐξετέλεσαν, ἀφῃρέθη. πάντως δ' ἂν καὶ τὸν 57, 24, 7ª
συμπωλήσαντα τῇ οἰκίᾳ τὸν ἀνδριάντα αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τούτῳ κριθέντα
10 ἀπεκτόνει, εἰ μὴ ὁ ὕπατος αὐτὸν ἐκεῖνον τὴν γνώμην πρῶτον ἀνή-
ρετο· αἰδεσθεὶς γὰρ μὴ καὶ ἑαυτῷ τι χαρίζεσθαι δόξῃ, τὴν ἀπολύου-
σαν ἔθετο. Λεντούλου δέ τινος βουλευτοῦ φύσει τε ἐπιεικοῦς καὶ 57, 24, 8ª
τότε ἐν γήρᾳ πολλῷ ὄντος κατηγόρησέ τις ὡς ἐπιβεβουλευκότος τῷ
15 αὐτοκράτορι· καὶ ὁ μὲν Λέντουλος (παρῆν γάρ) ἀνεκάγχασεν· ὁ δὲ
Τιβέριος, ἐπιθορυβησάσης τι πρὸς τοῦτο τῆς γερουσίας "οὐδὲ ζῆν ἔτ"
ἔφη "ἄξιός εἰμι, εἴγε καὶ Λέντουλός με μισεῖ." ἀπεδήμησε δὲ κατὰ 58, 1, 1ª
τὸν καιρὸν τοῦτον ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ οὐκέτι τὸ παράπαν ἐς τὴν πό-
20 λιν ἀνεκομίσθη, καίτοι μέλλων τε ἀεὶ καὶ ἐπαγγελλόμενος. Ῥατιά- 58, 1, 1bª
ριος δέ τις ἑταῖρος Σαβίνου ἀνδρὸς τῶν πρώτων ἐν Ῥώμῃ, τῷ Σιανῷ
χαριζόμενος, ἐς τὴν τοῦ οἰκήματος ἐν ᾧ διῃτᾶτο ὀροφὴν βουλευτὰς
25 κατακρύψας ὑπηγάγετο τὸν Σαβῖνον ἐς λόγους, καί τι εἰπὼν ὧν
112 R. St. εἰώθει, ἐπεσπάσατο καὶ ἐκεῖνον πάνθ' ὅσα ἐφρόνει *ἐκλαλῆσαι. τῶν 58, 1, 2ª
γάρ τοι συκοφαντεῖν ἐθελόντων ἔργον ἐστὶ λοιδορίας τέ τινος προ-
κατάρχεσθαι καὶ ἀπόρρητόν τι ἐκφαίνειν, ἵνα ἀκούσας τι αὐτὸς ἢ
30 καὶ ὅμοιόν τι εἰπὼν αἰτιαθῇ· τοῖς μὲν γάρ, ἅτε ἐκ παρασκευῆς τοῦτο
δρῶσιν, ἀκίνδυνός ἐστιν ἡ παρρησία, οὐ γὰρ ὡς καὶ φρονοῦντές τινα,

---

141, 14 δεκαετηρὶς R. St., δεκαετηρὸς VCLb 15 δὴ VLb, καὶ C
16 οὕτω VLb, οὕτ*ω C 27 δὲ Lb, om. VC 30 ἀξιοσπουδαστότερα Lb, ἀξιοσπουδαστότερον VC **142**, 3 αὐτὸν CLb, αὐτῶν V 15 παρῆν VLb, πα . ἠν C.

Digitized by Google

Dind.

ἀλλ' ὡς ἑτέρους ἐλέγξαι βουλόμενοι λέγειν αὐτὰ πιστεύονται. οἱ δ' | 143
ὅ,τι ἂν καὶ τὸ βραχύτατον ἔξω τοῦ καθεστηκότος εἴπωσι, κολάζον-
58, 1, 3ᵃ ται· ὅπερ καὶ τότε ἐγένετο· ἔς τε γὰρ τὸ δεσμωτήριον αὐθημερὸν ὁ
Σαβῖνος κατετέθη, καὶ μετὰ τοῦτο ἀκρίτως ἐφθάρη, τό τε σῶμα αὐ-
τοῦ κατὰ | τῶν ἀναβασμῶν ἐρρίφη καὶ ἐς τὸν | ποταμὸν ἐνεβλήθη. 5 C 60ᶠ
ἐδείνωσε δ' ἐπὶ πλέον τὸ πάθος αὐτοῦ κύων τις τοῦ Σαβίνου συν-
εισελθών τε αὐτῷ εἰς τὸ οἴκημα καὶ ἀποθανόντι παραμείνας καὶ τέ-
58, 2, 1ᵃ λος | καὶ εἰς τὸν ποταμὸν συνεισπεσών. τοῦτο μὲν τοιοῦτον ἐγένετο, V 59ᵛ
ἐν δὲ | τῷ αὐτῷ τούτῳ χρόνῳ ἡ Λιβία μετήλλαξεν, ἐξ καὶ ὀγδοήκοντα 10
ἔτη ζήσασα. καὶ αὐτὴν ὁ Τιβέριος οὔτε νοσοῦσαν ἐπεσκέψατο οὔτ'
ἀποθανοῦσαν αὐτος προέθετο. οὐ μὴν οὐδὲ ἐς τιμὴν ἄλλο τι αὐτῇ
πλὴν τῆς δημοσίας ἐκφορᾶς καὶ εἰκόνων ἑτέρων τέ τινων οὐδενὸς
58, 2, 2ᵃ ἀξίων, ἐνειμεν, ἀθανατισθῆναι δὲ αὐτὴν ἄντικρυς ἀπηγόρευσεν. οὐ 15
μέντοι καὶ μόνα οἱ ἡ βουλή, ὅσα ἐκεῖνος ἐπέστειλεν, ἐψηφίσατο, ἀλλὰ
πένθος αὐτῇ παρ' ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν ταῖς γυναιξὶν ἐπήγγειλαν, καί-
περ τὸν Τιβέριον ἐπαινέσαντες ὅτι τῆς τῶν κοινῶν διοικήσεως, οὐδὲ 20
58, 2, 3ᵃ τότε ἀπέσχετο· καὶ προσέτι καὶ ἀψῖδα αὐτῇ, ᾗ μηδεμιᾷ ἄλλῃ γυναικί,
ἐψηφίσαντο, ὅτι τε οὐκ ὀλίγους σφῶν ἐσεσώκει, καὶ ὅτι παῖδας πολ-
λῶν ἐτετρόφει κόρας τε πολλοῖς συνεξεδεδώκει, ἀφ' οὗ γε καὶ μη-
τέρα αὐτὴν τῆς πατρίδος τινὲς ἐπωνόμαζον. ἐνι δὲ τῷ μνημείῳ 25
58, 2, 4ᵃ ἐτάφη τῷ τοῦ Αὐγούστου. καὶ αὐτῆς ἄλλα τε καλῶς εἰρημένα ἀπο-
φθέγματα φέρεται, καὶ ὅτι γυμνούς ποτε ἄνδρας ἀπαντήσαντας αὐτῇ
καὶ μέλλοντας διὰ τοῦτο θανατωθήσεσθαι ἔσωσεν, εἰποῦσα ὅτι οὐδὲν
58, 2, 5ᵃ ἀνδριάντων ταῖς σωφρονούσαις οἱ τοιοῦτοι διαφέρουσι. πυθομένου 30
τέ τινος αὐτῆς πῶς καὶ τί δρῶσα οὕτω τοῦ Αὐγούστου κατεκράτη-
σεν, ἀπεκρίνατο ὅτι "αὐτή τε ἀκριβῶς σωφρονοῦσα, καὶ | πάντα τὰ 144
δοκοῦντα αὐτῷ ἡδέως ποιοῦσα, καὶ μήτε ἄλλο τι τῶν ἐκείνου πολυ-
πραγμονοῦσα, καὶ τὰ ἀφροδίσια αὐτοῦ ἀθύρματα ⟨μήτε ἀκούειν⟩ *μήτε 113 R. St.
58, 2, 6ᵃ αἰσθάνεσθαι προσποιουμένη". τοιαύτη μὲν ἡ Λιβία ἐγένετο, ἡ μέντοι
ψηφισθεῖσα αὐτῇ ἀψὶς οὐκ ᾠκοδομήθη διὰ τὸ τὸν Τιβέριον τοῖς 5
ἑαυτοῦ τέλεσι κατασκευάσειν αὐτὴν ὑποσχέσθαι· κατοκνήσας γὰρ τῷ
λόγῳ τὸ δόγμα λῦσαι, τοῦτον τὸν τρόπον ἀνέτρεψεν αὐτό, μήτ' ἐκ
τῶν δημοσίων χρημάτων ἐπιτρέψας τὸ ἔργον γενέσθαι, μήτ' αὐτὸς 10
58, 2, 7ᵃ ποιήσας. ὁ δὲ δὴ | Σιανὸς ἔτι καὶ μᾶλλον ἤρετο, καὶ ἐψηφίσθη ὅπως C 60ᵛ
τὰ γενέθλια αὐτοῦ δημοσίᾳ ἑορτάζηται. τὸ γάρ τοι πλῆθος τῶν ἀν-
δριάντων ὧν ἥ τε βουλὴ καὶ ἡ ἱππὰς αἵ τε φυλαὶ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ
58, 2, 8ᵃ πρῶτοι ἔστησαν αὐτοῦ, | οὐδὲ ἐξηριθμησεν ἄν τις· πρέσβεις τε ἰδίᾳ 15 V 60ᵛ
μὲν ἡ γερουσία ἰδίᾳ δὲ οἱ ἱππεῖς τό τε πλῆθος ἔκ τε τῶν δημάρχων
καὶ ἐκ τῶν ἀγορανόμων τῶν σφετέρων πρὸς ἀμφοτέρους αὐτοὺς
ἔπεμπον, καὶ εὔχοντο ὑπὲρ ἀμφοῖν ὁμοίως καὶ ἔθυον, τήν τε τύχην

143, 5 *ἐνεβλήθη* CLb, *ἀνεκλήθη* V 7 *συνεισελθών* CLb, *συνελθών* V 10 *τούτῳ* VLb, *τῷ* C, om. R. St. 11 *ἐπεσκέψατο* VLb, *ἐπεσκέπατο* C 12 *προέθετο* Hier. Wolf., *προσέθετο* VCLb **144**, 3 *ἀθύρματα ⟨μήτε ἀκούειν⟩ μήτε αἰσθάνεσθαι προσποιουμένη* scripsi, *ἐπὶ δώματα . . . . . μήτε αἰσθάνεσθαι προσποιουμένη* V, *ἐπὶ δώματα . . . . . μήτις εἰσθάνέσθω παραποιουμένη* C, *ἀθύρματα μήτε διώκουσα μήτε αἰσθάνεσθαι προσποιουμένη* Lb 4 *τοιαύτη μὲν ἡ Λιβία* V, *τοιαῦτα . . . . . ἐπὶ ἡλικία* C, *τοιαύτη οὖν ἡ λιβία* Lb 12 *ὅπως τὰ* CLb, *ὅπω τὰ* V.

Digitized by Google

Dind.
144, 20 αὐτῶν ὤμνυσαν. τῷ δὲ δὴ Γάλλῳ ὁ Τιβέριος, τῷ τήν τε γυναῖκα 58, 3, 1ª
αὐτοῦ ἀγομένῳ καὶ τῇ περὶ τῆς ἀρχῆς παρρησίᾳ χρησαμένῳ καιρὸν
λαβὼν ἐπέθετο. προσιόντα γὰρ οἱ κατὰ πρεσβείαν ἐστιάσας τε καὶ 58, 3, 2ª
φιλοφρόνως δεξιωσάμενος ἔγραψε κατ' αὐτοῦ τῇ βουλῇ, ὥστε συμ-
25 βῆναι αὐτῷ πρᾶγμα παραδοξότατον, καὶ ὃ μηδενὶ ἄλλῳ συνηνέχθη·
ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ παρά τε τῷ Τιβερίῳ εἱστιάθη καὶ φιλοτησίας
ἔπιε, καὶ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ κατεψηφίσθη, ὥστε καὶ στρατηγὸν τὸν
δήσοντά τε αὐτὸν καὶ πρὸς τὴν τιμωρίαν ἄξοντα πεμφθῆναι. καὶ 58, 3, 4ª
30 μέντοι τοῦθ' οὕτως ὁ Τιβέριος πράξας οὐδ' ἀποθανεῖν αὐτῷ ἐθε-
λήσαντι, ἐπειδὴ τάχιστα τῶν δεδογμένων ἤσθετο, ἐπέτρεψεν, ἀλλ'
145 ἐκείνῳ τε, ἵνα ἐπὶ πλεῖστον κακωθείη, θαρσεῖν | ἐνετείλατο, ὅπως ἐν
φυλακῇ ἀδέσμῳ ᾖ, μέχρις ἂν αὐτὸς ἐς τὴν πόλιν ἀφίκηται, ἵν', ὅπερ
εἶπον, ἐπὶ μακρότατον καὶ τῇ ἀτιμίᾳ ἅμα καὶ τῷ φόβῳ ταλαιπωρή-
5 σειε. καὶ ἔσχεν οὕτως· πρός τε γὰρ τῶν ἀεὶ ὑπάτων ἐτηρεῖτο, ἔξω 58, 3, 5ª
τῆς τοῦ Τιβερίου ἀρχῆς· τότε γὰρ πρὸς τῶν στρατηγῶν ἐφυλάχθη,
οὐχ ἵνα μὴ φύγῃ, ἀλλ' ἵνα μὴ τελευτήσῃ, καὶ οὔτε ἑταῖρός τις οὔτ'
οἰκέτης αὐτῷ συνεγίγνετο, οὔτ' ἐλάλει τινί, οὐχ ὥρα τινά, πλὴν
10 ὁπόταν τροφὴν λαβεῖν ἠναγκάζετο. καὶ ἦν αὕτη τοιαύτη καὶ τοσαύτη 58, 3, 6ª
ὥστε μήτε τινὰ ἡδονὴν ἢ καὶ ῥώμην αὐτῷ παρασχεῖν μήτ' ἀποθανεῖν
114 R. St. αὐτὸν ἐᾶν· *τοῦτο γὰρ ἦν τὸ δεινότατον, ὃ καὶ ἐπ' ἄλλων συχνῶν
ὁ Τιβέριος ἐποίει· δήσας γοῦν τινα τῶν ἑταίρων, ἔπειτα λόγου περὶ
15 τῆς θανατώσεως αὐτοῦ γενομένου ἔφη ὅτι "οὐδέπω αὐτῷ διήλλαγμαι".
C 61r ἕτερον μέντοι τινὰ | καὶ πάνυ ἰσχυρῶς βασανίσας, ἔπειτα γνοὺς ὅτι 58, 3, 7ª
ἀδίκως κατηγορήθη, καὶ πάνυ σπουδῇ ἀπέκτεινεν, εἰπὼν ὅτι "χαλεπω-
τέρως ὕβριστα ἢ ὥστε καλῶς δύνασθαι ζῆν". Συριακὸς δ' οὔτ' ἀδι-
V 60v 20 κήσας τι οὔτ' αἰτι|αθείς, | ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παιδείᾳ ἐλλόγιμος ὤν, ἐσφάγη
διὰ τοῦτο μόνον ὅτι φίλον αὐτὸν τοῦ Γάλλου ὁ Τιβέριος εἶπεν εἶναι.
ὁ δὲ δὴ Σιανὸς καὶ μείζων καὶ φοβερώτερος ἀεὶ ἐγίνετο, ὥστε καὶ 58, 4, 1ª
τοὺς βουλευτὰς καὶ τοὺς ἄλλους ἐκείνῳ μὲν ὡς καὶ αὐτοκράτορι
25 προσέχειν, τὸν δὲ Τιβέριον ἐν ὀλιγωρίᾳ ποιεῖσθαι. μαθὼν οὖν ταῦτα
ὁ Τιβέριος οὔτε ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο, φοβηθεὶς μὴ καὶ
αὐτοκράτορα ἄντικρυς αὐτὸν ἀποδείξωσιν, οὔτε ἠμέλησεν. ἐκ μὲν δὴ
30 οὖν τοῦ προφανοῦς οὐδὲν ἔδρασε· τό τε γὰρ δορυφορικὸν πᾶν 58, 4, 2ª
ἰσχυρῶς ᾠκείωτο, καὶ τῶν βουλευτῶν τὸ μὲν εὐεργεσίαις τὸ δὲ ἐλ-
πίσι τὸ δὲ καὶ φόβῳ προσεπεποίητο, τούς τε περὶ τὸν Τιβέριον ὄν-
146 τας οὕτω | πάντας προσηταίριστο ὥστε τὰ μὲν ἐκείνου πάντα ἁπλῶς,
καὶ ὅσα ἔλεγε καὶ ὅσα ἔπραττε, παραυτίκα οἱ ἀγγέλλεσθαι, τὰ δ' ὑπ'
αὐτοῦ δρώμενα μηδένα τῷ Τιβερίῳ δηλοῦν. ἄλλως οὖν αὐτὸν μετε- 58, 4, 3ª
5 πορεύετο, καὶ ὕπατόν τε αὐτὸν ἀπέδειξε καὶ κοινωνὸν τῶν φροντί-
δων ὠνόμαζε, Σιανός τε ὁ ἐμὸς πολλάκις ἐπαναλαμβάνων ἔλεγε, καὶ
τοῦτο καὶ γράφων πρός τε τὴν βουλὴν καὶ πρὸς τὸν δῆμον ἐδήλου.
10 τούτοις οὖν οἱ ἄνθρωποι ἀπατώμενοι καὶ πιστεύοντες χαλκοῦς τε 58, 4, 4ª

144, 28 στρατηγὸν τὸν δήσοντά VLb, στρατη . . . . . σοντα C 29 τιμωρίαν Lb, ἐξορίαν V, ἐξωρίαν C ἄξοντα VLb, ἄξοντες C 31 ἤσθετο Lb, καθ' ἓν V, spat. vac. 6 fere litt. C **145**, 7 φύγῃ VLb, φάγῃ C 9 ὁπόταν reduxi ex VCLb, ὁπότε Dind. 11 αὐτὸν Lb, ἑαυτὸν VC 20 ἐλλόγιμος ὢν LbV², ἀλλὸ ὢν V, ἀλλ' ὅμως ὢν C.

Digitized by Google

Dind.

αὐτοὺς ἀπανταχοῦ ἐκ τοῦ ἴσου ἵστασαν, κἀν ταῖς γραφαῖς συνέγρα- **146**
φον, δίφρους τε ἐπιχρύσους ἐς τὰ θέατρα ἀμφοῖν ἐσέφερον· καὶ τέ-
λος ἐψηφίσθη ὑπάτους τέ σφας διὰ πέντε ἐτῶν ἅμα ἀποδείκνυσθαι,
καὶ ἀπάντησιν, ὁπότε ἐς τὴν Ῥώμην ἐσίοιεν, ἀμφοτέροις ὁμοίως γί- 15
νεσθαι. καὶ τέλος καὶ ταῖς εἰκόσιν αὐτοῦ ὥσπερ καὶ ταῖς τοῦ Τιβε-
58, 4, 5ᵃ ρίου ἔθνον. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν Σιανὸν τοιαῦτ' ἦν. τῶν δὲ ἄλλων
πολλοὶ καὶ ὀνομαστοὶ ἐφθάρησαν, ὧν ἦν καὶ Γάιος Ῥοῦφος Ἰεμίνιος.
ἀσεβείας γὰρ ἐς τὸν Τιβέριον ἐγκληθεὶς τὰς διαθήκας ἐς τε τὸ συν- 20
ἕδριον ἐσεκόμισε καὶ ἀνέγνω, *δηλῶν ὅτι τὸν κλῆρον ἐξ ἴσου τοῖς 115 R. St.
58, 4, 6ᵃ τέκνοις καὶ ἐκείνῳ καταλελοιπὼς ἦν· καὶ μαλακίας αἰτιαθεὶς ἀπῆλ-
θεν οἴκαδε | πρὶν ψηφισθῆναί τι, καὶ μαθὼν τὸν ταμίαν ἐπὶ δι- C 61ᵛ
καιώσει αὐτοῦ παρόντα αὐτός τε ἑαυτὸν ἔτρωσε, καὶ ἐκείνῳ τὸ | 25
τραῦμα δείξας "ἀπάγγειλον" ἔφη "τῇ γερουσίᾳ ὅτι ἀνὴρ οὕτως ἀπο- V 61ᵛ
θνήσκει". καὶ ἡ γυνὴ δὲ αὐτοῦ Πουπλία Πρίσκα ἔγκλημά τι λα-
βοῦσα εἰσῆλθέ τε εἰς τὸ βουλευτήριον, κἀνταῦθα ἑαυτὴν ἐγχειριδίῳ
58, 5, 1ᵃ τινί, ὃ λάθρᾳ ἐσεκεκομίκει, ἔσφαξεν. ὁ δὲ Σιανὸς τοσοῦτος ἦν τῇ 30
ὑπεροχῇ τε τοῦ φρονήματος καὶ τῷ μεγέθει τῆς ἐξουσίας ὥστε
συνελόντι εἰπεῖν αὐτὸν μὲν αὐτοκράτορα, τὸν δὲ Τιβέριον νησιάρχον **147**
τινα εἶναι δοκεῖν διὰ τὸ ἐν τῇ νήσῳ τῇ λεγομένῃ Καπρίᾳ τὰς δια-
58, 5, 2ᵃ τριβὰς ποιεῖσθαι. σπουδαί τε καὶ ὠθισμοὶ περὶ τὰς θύρας αὐτοῦ
ἐγίνοντο ἐκ τοῦ δεδιέναι μὴ μόνον μὴ οὐκ ὀφθῇ τις αὐτῷ, ἀλλὰ μὴ 5
καὶ ἐν τοῖς ὑστάτοις φανῇ· πάντα γὰρ ἀκριβῶς, καὶ μάλιστα τὰ τῶν
58, 5, 3ᵃ πρώτων, ἐτηρεῖτο καὶ τὰ ῥήματα καὶ τὰ νεύματα. οἱ μὲν γὰρ οἰκείᾳ
ἀξιώσει προύχοντες οὔτε τὰ δεξιώματα παρά τινων πάνυ ἀπαιτοῦσι,
κἂν ἄρα καὶ ἐκλειφθῇ τι αὐτῶν, οὐκ ἐγκαλοῦσί σφισιν, ἅτε καὶ 10
ἑαυτοῖς συνειδότες ὅτι μὴ καταφρονοῦνται· οἱ δὲ ἐπακτῷ καλλωπί-
σματι χρώμενοι πάντα ἰσχυρῶς τὰ τοιαῦτα, ὡς καὶ εἰς τὴν τοῦ ἀξιώ-
ματος σφῶν πλήρωσιν ἀναγκαῖα, ἐπιζητοῦσι, κἂν μὴ τύχωσιν αὐτῶν,
58, 5, 4ᵃ ἄχθονταί τε ὡς διαβαλλόμενοι καὶ ὀργίζονται ὡς ὑβριζόμενοι. καὶ 15
διὰ τοῦτο μᾶλλον περὶ τοὺς τοιούτους ἢ περὶ αὐτοὺς ὡς εἰπεῖν τοὺς
αὐτοκράτορας σπουδάζουσιν, ὅτι τοῖς μέν, κἂν πλημμεληθῇ τι, ἀρε-
τὴν τὸ συγγνῶναι τῳ φέρει· τοῖς δὲ τοῦτο μὲν τὴν ἀσθένειαν σφῶν
ἐλέγχειν δοκεῖ, τὸ δὲ ἐπεξελθεῖν καὶ τιμωρήσασθαι βεβαίωσιν τοῦ 20
58, 5, 5ᵃ μέγα δύνασθαι ἔχειν νομίζεται. ἐν δέ τινι νουμηνίᾳ πάντων συνιόν-
των εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σιανοῦ ἥ τε κλίνη ἡ ἐν τῷ δωματίῳ, ἐν ᾧ
ἠσπάζετο, κειμένη πᾶσα ὑπὸ τοῦ ὄχλου τῶν ἱζησάντων συνετρίβη,
καὶ προϊόντος αὐτοῦ ἐκ τῆς οἰκίας γαλῆ διὰ μέσων σφῶν διῆξεν. 25
58, 5, 6ᵃ ἐπειδή τε καὶ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ θύσας ἐς τὴν ἀγορὰν κατῄει, οἱ οἰ-
κέται αὐτοῦ οἱ δορυφόροι διά τε τῆς ὁδοῦ τῆς ἐς τὸ δεσμωτήριον
ἀγούσης ἐξετράποντο, μὴ δυνηθέντες αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ὄχλου ἑπακολου- 116 R. St.
θῆσαι, *καὶ | κατὰ τῶν ἀναβασμῶν καθ' ὧν οἱ δικαιούμενοι | ἐρρι- 30 V 61ᵛ C 62ᵛ
58, 5, 7ᵃ πτοῦντο κατιόντες ὤλισθον καὶ κατέπεσον. οἰωνιζομένου τε μετὰ
τοῦτο αὐτοῦ τῶν μὲν αἰσίων ὀρνίθων | ἐπεφάνη οὐδείς, κόρακες δὲ **148**
δὴ πολλοὶ περιιπτάμενοι καὶ περικρώξαντες αὐτὸν ἀπέπταντο ἀθρόοι
58, 6, 1ᵃ πρὸς τὸ οἴκημα καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκαθέζοντο. τούτων οὖν τῶν τερά-

---

146, 14 ἀπάντησιν VLb, ἀπαντήσειν C 17 περὶ VLb, πρὸς C **147**, 3 τε VLb, δὲ C 21 νομίζεται VLb, νομίζεσθαι C 25 διῆξεν Reim., διήξεν VCLb.

Digitized by Google

Dind.
148, 5 των οὔθ' ὁ Σιανὸς οὔτ' ἄλλος τις ἐνθύμιον| ἐποιήσατο· πρὸς γὰρ
τὴν τῶν παρόντων ὄψιν οὐδ' ἂν εἰ σαφῶς θεός τις προέλεγεν ὅτι
τοσαύτη δι' ὀλίγου μεταβολὴ γενήσοιτο, ἐπίστευσεν ἄν τις, τήν τε 58, 6, 2*
οὖν τύχην αὐτοῦ κατακορεῖς ὤμνυσαν, καὶ συνάρχοντα τοῦ Τιβερίου,
10 οὐκ ἐς τὴν ὑπατείαν ἀλλ' ἐς τὸ κράτος| ὑποσημαίνοντες, ἐπεκάλουν.
Τιβέριος δὲ ἠγνόει μὲν οὐδὲν ἔτι τῶν κατ' αὐτόν, βουλευόμενος δὲ
ὅντινα τρόπον αὐτὸν ἀποκτείνῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκων ὅπως ἀσφαλῶς
ἐκ τοῦ φανεροῦ τοῦτο ποιήσει, θαυμαστόν δή τινα τρόπον καὶ αὐτῷ
15 ἐκείνῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὥστε| τὴν γνώμην αὐτῶν ἀκριβῶς μαθεῖν,
ἐχρήσατο. περί τε γὰρ ἑαυτοῦ πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ τῷ Σιανῷ καὶ 58, 6, 3*
τῇ βουλῇ συνεχῶς ἐπέστελλε, νῦν μὲν λέγων [ὅτι] φλαύρως ἔχειν καὶ
ὅσον οὐκ ἤδη τελευτήσειν, νῦν δὲ καὶ σφόδρα ὑγιαίνειν, καὶ αὐτίκα
20 δὴ μάλα ἐς τὴν| Ῥώμην ἀφίξεσθαι, καὶ τὸν Σιανὸν τοτὲ μὲν πάνυ 58, 6, 4*
ἐπῄνει, τοτὲ δὲ πάνυ καθῄρει, τῶν τε ἑταίρων αὐτοῦ τοὺς μὲν ἐτίμα δι'
ἐκεῖνον τοὺς δ' ἠτίμαζεν. ὥστε ὁ Σιανὸς ἐν τῷ μέρει καὶ τοῦ ὑπερόγκου
25 καὶ τοῦ ὑπερφόβου πληρούμενος ἀεὶ μετέωρος ἦν· οὔτε γὰρ| δεδιέναι
αὐτῷ καὶ διὰ τοῦτο καὶ νεοχμῶσαί τι ἐπῄει (καὶ γὰρ ἐτιμᾶτο), οὔτ' αὖ
θαρρεῖν καὶ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐπιτολμῆσαί τι (καὶ γὰρ ἐκολούετο). καὶ 58, 6, 5*
μέντοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἐναλλὰξ καὶ δι' ὀλίγου τὰ ἐναντιώτατα
30 ἀκούοντες, καὶ μήτε τὸν Σιανὸν θαυμάζειν ἔτι ἢ καὶ| καταφρονεῖν
ἔχοντες, ἔς τε τὸν Τιβέριον ὡς καὶ τεθνηξόντα ἢ καὶ ἥξοντα ὑπο-
πτεύοντες, ἐν ἀμφιβόλῳ ἐγίγνοντο. Σιανὸν μὲν οὖν ταῦτά τε ἐτά- 58, 7, 1*
149 ραττε, καὶ | πολλῷ μᾶλλον ὅτι ἐξ ἀνδριάντος τινὸς αὐτοῦ τὰ μὲν
V 62r πρῶτα καπνὸς πολὺς ἀνέθορεν, ἔπειτα δὲ ἀφαιρε|θείσης τῆς κεφαλῆς 58, 7, 2
ὅπως τὸ γιγνόμενον ἴδωσιν, ὄφις μέγας ἀνεπήδησεν, ἑτέρας τε εὐθὺς
C 62v 5 ἀντεπιτεθείσης| αὐτῷ, καὶ διὰ | τοῦτ' ἐκείνου τε φύσειν ἑαυτῷ μέλ-
117 R. St. λοντος (τά τε γὰρ ἄλλα ⟨καὶ⟩ ἑαυτῷ *ἔθυε) σχοινίον περὶ τὸν αὐχένα
αὐτοῦ περικείμενον εὑρέθη. ἐπ' οὖν τούτοις ἔτι καὶ μᾶλλον αὐτοῦ 58, 9, 1
κατεφρόνησαν, ὥστε καὶ φανερώτερον ἢ λανθάνειν καὶ ἐξίστασθαι
10 αὐτὸν| καὶ ἐγκαταλείπειν. μαθὼν οὖν ταῦτα ὁ Τιβέριος, καὶ θαρσή-
σας, ὡς καὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν βουλὴν συμμάχους ἔξων, ἐπεχείρησεν
αὐτῷ· καὶ προκαθεὶς λόγον ὅτι καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῷ τὴν δημαρ- 58, 9, 2
χικὴν δώσοι, ὅπως ἀπροσδόκητον αὐτὸν ὅτι μάλιστα λάβοι,| ἐπέστειλε
κατ' αὐτοῦ τῷ συνεδρίῳ διὰ Ναιβίου Σερτωρίου Μάκρωνος, ἄρχειν
τε αὐτὸν τῶν σωματοφυλάκων κρύφα προκαταστήσας, καὶ πάνθ' ὅσα
ἐχρῆν πραχθῆναι προδιδάξας. καὶ ὃς νύκτωρ ἐς τὴν Ῥώμην ὡς καὶ 58, 9, 3
20 κατ' ἄλλο τι ἐλθών, τά τε ἐπεσταλμένα| αὐτῷ Μεμμίῳ τε Ῥηγούλῳ
τῷ ὑπατεύοντι (ὁ γὰρ συνάρχων αὐτοῦ τὰ τοῦ Σιανοῦ ἐφρόνει) καὶ
Γρακίνῳ Λάκωνι τῷ τῶν νυκτοφυλάκων ἄρχοντι ἐπεκοίνωσε. καὶ 58, 9, 4
ἀναβὰς ἅμα [τε] τῇ ἕῳ ἐς τὸ παλάτιον (τῆς γὰρ βουλῆς ἕδρα ἐν τῷ
25 Ἀπολλωνίῳ γενήσεσθαι| ἔμελλε) τῷ τε Σιανῷ μήπω εἰσεληλυθότι
περιέπεσε, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ταραττόμενον ὅτι μηδὲν αὐτῷ ὁ Τιβέριος

148, 4 οὔτ'] οὔθ' VC 6 ὀλίγου] ita VCLb (corrige ad 58, 6, 1) 8 τύχην CLb, τέχνην V 11 βουλευόμενος Xyl., βουλόμενος VCLb 17 [ὅτι] exp. Bk. 25 ἐπῄει V (nisi quod ἐπῄει), ἐποίει C **149**, 2 δὲ ἀφαιρεθείσης VLb, διαφαιρεθείσης C 6 ⟨καὶ⟩ ins. H. St. 8 αὐτοῦ H. St., ἑαυτοῦ VC 23 [τε] exp. Dind.

Digitized by Google

Dind.

ἐπεστάλκει, παρεμυθήσατο εἰπὼν ἰδίᾳ καὶ ἐν ἀπορρήτῳ ὅτι τὴν ἐξου- 149
58, 9, 5 σίαν αὐτῷ τὴν δημαρχικὴν φέροι. καὶ ὁ μὲν περιχαρὴς ἐπὶ τούτῳ
γενόμενος ἐς| τὸ βουλευτήριον ἐσεπήδησε· Μάκρων δὲ τοὺς μὲν δο- 30
ρυφόρους τοὺς περί τε ἐκεῖνον καὶ τὸ συνέδριον ὄντας ἐς τὸ στρα-
τόπεδον ἀπέπεμψε, τὴν τε ἡγεμονίαν | σφίσι τὴν ἑαυτοῦ ἐκφήνας καὶ 150
γράμματα παρὰ τοῦ Τιβερίου γέρα τινὰ αὐτοῖς διδόντα φέρειν φήσας,
58, 9, 6 τοὺς δὲ δὴ νυκτοφύλακας ἀντ' αὐτῶν περὶ τὸν ναὸν περιστήσας,
εἰσῆλθέ τε εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἐπιστολὴν| τοῖς ὑπάτοις δοὺς ἐξῆλθε 5
πρὶν καὶ ὁτιοῦν ἀναγνωσθῆναι, αὐτά τε τῷ Λάκωνι ταναῦθα φυ-
λάττειν προστάξας αὐτὸς ἐς τὸ στρατόπεδον, μὴ καὶ νεω|τερισθείη V 62v
58, 10, 1 τι, ὥρμησε. κἀν τούτῳ ἡ ἐπιστολὴ ἀνεγνώσθη. ἦν δὲ μακρά, καὶ
οὐδὲν ἀθρόον κατὰ τοῦ Σιανοῦ| εἶχεν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα ἄλλο τι, 10
εἶτα μέμψιν κατ' αὐτοῦ βραχεῖαν, | καὶ μετ' αὐτὴν ἕτερόν τι, καὶ C 63r
κατ' ἐκείνου ἄλλο· καὶ ἐπὶ τελευτῆς δύο τε βουλευτὰς τῶν ᾠκειω-
μένων οἱ κολασθῆναι καὶ αὐτὸν ἐν φρουρᾷ γενέσθαι δεῖν ἔλεγεν.
58, 10, 2 ἄντικρυς γὰρ ἀποθανεῖν αὐτὸν| ὁ Τιβέριος οὐ προσέταξεν· ἐφοβήθη 15
γὰρ μὴ ταραχή τις ἐκ τούτου* γένηται. τοσαῦτα μὲν ἡ γραφὴ ἐδή- 118
λου, παρῆν δὲ καὶ ἀκούσαι ἐπ' αὐτῇ καὶ ἰδεῖν πολλὰ καὶ ποικίλα. R. St.
58, 10, 3 πρότερον μὲν γὰρ πρὶν ἀναγινώσκεσθαι αὐτήν, ἐπαίνους τε αὐτοῦ
ἐποιοῦντο καὶ ἐπιβοήμασιν| ἐχρῶντο, προλαμβάνοντες ὅσα ἤλπιζον· 20
58, 10, 4 ἐπεὶ δ' οὐδὲν τοιοῦτον εὑρίσκετο, ἀλλὰ καὶ πᾶν τοὐναντίον ἢ προσ-
εδόκων ἤκουον, ἐν ἀπορίᾳ πολλῇ καὶ κατηφείᾳ ἐγίνοντο. καί τινες
58, 10, 5 καὶ ἐξανέστησαν τῶν συγκαθημένων αὐτῷ. κἀκ τούτου καὶ στρατη-
γοὶ καὶ δήμαρχοι περι|έσχον αὐτόν, ἵνα μὴ συνταράξῃ τι ἐκπηδήσας· 25
ὅπερ πάντως ἂν ἐπεποιήκει, εἰ κατ' ἀρχὰς ἀθρόῳ τινὶ ἀκούσματι
ἐπέπληκτο. νῦν δὲ τό τε ἀεὶ ἀναγινωσκόμενον ὡς καὶ κοῦφον καὶ
μόνον ὂν παρορῶν, καὶ μάλιστα μὲν μηδὲν ἄλλο, εἰ δὲ ⟨μή⟩, μήτοι
γε καὶ ἀνήκε|στόν τι ἐπεστάλθαι περὶ αὐτοῦ ἐλπίζων, διετρίβη καὶ 30
58, 10, 6 κατὰ χώραν ἔμεινε. κἀν τούτῳ προσκαλεσαμένου αὐτὸν τοῦ Ῥηγούλου
οὐχ ὑπήκουσεν, οὐχ ὅτι ὑπερεφρόνη|σεν (ἤδη γὰρ ἐτεταπείνωτο) 151
ἀλλ' ὅτι ἀήθης τοῦ προστάττεσθαι ἦν. ὡς δὲ καὶ δεύτερον καὶ τρί-
τον ἐκεῖνος ἐμβοήσας αὐτῷ καὶ τὴν χεῖρα ἅμα ἐκτείνας εἶπε "Σιανέ,
δεῦρο ἐλθέ," ἐπηρώτησεν αὐτὸν αὐτὸ τοῦτο,| "ἐμὲ καλεῖς;" ὀψὲ δ' 5
58, 10, 7 οὖν ἀναστάντι αὐτῷ καὶ ὁ Λάκων ἐπεισελθὼν προσέστη. καὶ τέλος
διαναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς, πάντες ἀπὸ μιᾶς γλώττης κατεβόων
αὐτοῦ καὶ δεινὰ ἔλεγον, οἱ μὲν ἠδικημένοι οἱ δὲ πεφοβημένοι, ἄλλοι
τὴν φιλίαν τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπηλυ|γαζόμενοι, ἄλλοι τῇ μεταβολῇ αὐ- 10
58, 10, 8 τοῦ ἐπιχαίροντες. ὁ οὖν Ῥήγουλος ἐξήγαγέ τε αὐτὸν ἐκ τοῦ συνε-
δρίου καὶ ἐς τὸ δεσμωτήριον μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων κατήγαγεν.
58, 11, 1 | ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἂν τις τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν κατεῖδεν, V 63r
ὥστε μηδαμῇ μηδαμῶς| φυσᾶσθαι. ὃν γὰρ τῇ ἕῳ πάντες ὡς καὶ 15
κρείττω σφῶν ὄντα ἐς τὸ βουλευτήριον παρέπεμψαν, τοῦτον τότε ἐς
τὸ οἴκημα ὡς | μηδενὸς βελτίω κατέσυρον, τούτῳ τότε δεσμὰ περιέ- C 63v

---

150, 29 ⟨μή⟩ ins. Dind. **151**, 1 post ἐτεταπείνωτο repetitum ἀλλ' ὅτι ὑπερεφρόνησαν — ἐτεταπείνωτο V προστάττεσθαι V, πράττεσθαι C 6 διαναγνωσθείσης Dind., διαγνωσθείσης VC 9 ἄλλοι τὴν Dind., ἄλλα τὴν V, ἄλλην τινὰ C 17 μηδενὸς dedi ex V, | δενὸς C, οὐδενὸς R. St.

Digitized by Google

Dind.
151 θεσαν· ὃν δὲ ἐδορυφόρουν ὡς δεσπότην, τοῦτον ἐφρούρουν ὡς δρα- 58, 11, 2
πέτην καὶ ἀπεκάλυπτον ἐπικαλυπτόμενον. καὶ αὐτῷ ὁ δῆμος προσ- 58, 11, 3
πίπτων πολλὰ μὲν ἐπὶ τοῖς ἀπολωλόσιν ὑπ' αὐτοῦ ἐπεβόα, πολλὰ
δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἐλπισθεῖσιν ἐπέσκωπτε. τάς τε εἰκόνας αὐτοῦ πάσας
κατέβαλλον καὶ κατέκοπτον καὶ κατέσυρον ὡς καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον,
119 R.St. αἰκιζόμενοι· καὶ οὕτω θεατὴς ὢν πείσεσθαι* ἔμελλεν ἐγίγνετο. ὕστε- 58, 11, 4
ρον δ' οὐ πολλῷ, ψήφῳ τῆς γερουσίας κατά τε τῶν ἀναβασμῶν 58, 11, 5
ἐρρίφη, καὶ αὐτὸν ὁ ὅμιλος τρισὶν ὅλαις ἡμέραις ἑλυμήνατο, καὶ
μετὰ τοῦτο ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλε. τά τε παιδία αὐτοῦ κατὰ δόγμα
ἀπέθανε, τῆς κόρης, ἣν τῷ τοῦ Κλαυδίου υἱῷ ἐνεγγεγυήκει, προ-
διαφθαρείσης ὑπὸ τοῦ δημίου, ὡς οὐχ ὅσιον ὂν παρθενευομένην τινὰ
152 ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ διολέσθαι· θόρυβός τε πολὺς ἐν τῇ πόλει συνη- 58, 12, 1
νέχθη. ὁ γὰρ δῆμος εἴ πού τινα τῶν μέγα παρὰ τῷ Σιανῷ δυνη-
θέντων καὶ δι' αὐτὸν ὑβρισάντων κατεφώρα, ἐφόνευε· καὶ οἱ στρα- 58, 12, 2
τιῶται ἀγανακτοῦντες ὅτι αὐτοί τε ἐς τὴν τοῦ Σιανοῦ εὔνοιαν
ὑπωπτεύθησαν καὶ οἱ νυκτοφύλακές σφων ἐς τὴν τοῦ αὐτοκράτορος
πίστιν προετιμήθησαν, ἐμπρήσεις τε καὶ ἁρπαγὰς ἐποιοῦντο· ἡ μέν- 58, 12, 5
τοι βουλὴ ἐψηφίσατο Ἐλευθερίας ἄγαλμα ἐς τὴν ἀγορὰν ἀνατεθῆναι,
καὶ τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ἐτελεύτησε καὶ ἵππων ἀγῶσι καὶ θηρίων σφα-
γαῖς ἐτησίοις ἀγάλλεσθαι, ὃ οὐδέποτε ἐπεποίητο, καὶ μήτε τιμὰς μη- 58, 12, 6
δενὶ ὑπερόγκους δίδοσθαι μήτε τοὺς ὅρκους ἐπ' ἄλλου τινὸς πλὴν
τοῦ αὐτοκράτορος ποιεῖσθαι. ταῦτα δὲ οὕτω ψηφισάμενοι καὶ τὸν 58, 12, 7
Μάκρωνα καὶ τὸν Λάκωνα κολακεύειν οὐ πολλῷ ὕστερον ἤρξαντο·
οὐ μέντοι καὶ ἐκεῖνοι ἐδέχοντο τὰς τιμάς· τὸ γὰρ παράδειγμα σφας 58, 12, 8
ὑπόγυιον ὂν ἐθορύβει. ὁ δὲ δὴ Τιβέριος πρόφασιν τὰ Σιανὰ ἐγκλή- cf. 58, 14, 1; 16, 5
ματα ποιησάμενος πολλοὺς πάνυ ἀπώλλυε, τοὺς μὲν δημίων χερσὶ
V 63r παραδιδοὺς τοὺς δὲ καὶ αὐτόχειρας ἑαυτῶν γίνεσθαι ἀναγκάζων·
ἤρκει δὲ καὶ μόνον πρὸς κατηγορίαν τινὸς τὸ τοῦ Σιανοῦ φίλον ἢ 58, 14, 3
γενέσθαι ἢ δόξαι, ὥσπερ οὐ καὶ αὐτοῦ Τιβερίου φιλήσαντος αὐτὸν
C 64r καὶ δι' ἐκεῖνον καὶ τῶν ἄλλων οὕτω σπουδασάντων. ὡς δ' οὖν 58, 19, 1
ἐν τηλικαύτῃ ὠμότητι ἔδοξέ τι καὶ φιλανθρωπεύσασθαι, ὅτι Κασια-
νοῦ ἐφείσατο Λουκίου τε Σιανοῦ στρατηγοῦ καὶ Μάρκου Τερεντίου
ἱππέως. ὁ μὲν γὰρ Σιανὸς ἔν τινι θέᾳ τά τε ἄλλα πάντα διὰ φαλα-
κρῶν ἔωθεν μέχρι νυκτὸς ἐπὶ τῇ τοῦ Τιβερίου χλευασίᾳ ἐποίησεν
(ἦν γὰρ φαλακρὸς ὁ Τιβέριος) καὶ φῶς τοῖς ἀπιοῦσιν ἐκ τοῦ θεάτρου 58, 19, 2
διὰ πεντακισχιλίων παίδων ἀπεξυρημένων παρέσχε. τοσοῦτον γὰρ
153 ἐδέησε δι' ὀργῆς αὐτῷ γενέσθαι ὥστ' οὐδὲ προσεποιήσατο τὴν ἀρ-
120 R. St. χὴν ὅτι περὶ αὐτῶν ἠκη*κόει, καίπερ Σιανῶν ἐξ ἐκείνου πάντων τῶν
φαλακρῶν ὀνομασθέντων. ὁ δὲ δὴ Τερέντιος ἐπὶ τῇ τοῦ Σιανοῦ 58, 19, 3
φιλίᾳ κρινόμενος οὐχ ὅσον οὐκ ἠρνήσατο, ἀλλὰ καὶ ἔφη καὶ σπου-
δάσαι μάλιστα αὐτὸν καὶ θεραπεῦσαι, ἐπειδὴ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Τι-
βερίου οὕτως ἐτιμᾶτο, "ὥστ' εἰ μὲν ἐκεῖνος ὀρθῶς" εἶπεν "ἐποίει
τοιούτῳ φίλῳ χρώμενος, οὐδὲ ἐγώ τι ἠδίκηκα· εἰ δ' ὁ αὐτοκράτωρ 58, 19, 4
ὁ πάντα ἀκριβῶς εἰδὼς ἐπλανήθη, τί θαυμαστὸν εἰ καὶ ἐγὼ αὐτῷ

151, 32 δημίου H. St., δήμου VC 152, 2 συνηνέχθη V, ἐσενηνέχθη C 3 αὐτὸν R. St., αὐτῶν VC 4 κατεφώρα C, κατεφώρασεν V 15 Μάκρωνα V, μάρκωνα C 17 ὃν V, οἱ C 24 αὐτοῦ] an αὐτοῦ ⟨τοῦ⟩? 153, 1 τὴν om. V 10 αὐτῷ om. V.

Digitized by Google

Dind.

συνεξηπατήθην; καὶ γάρ τοι προσήκει ἡμῖν πάντας τους ὑπ' αὐτοῦ 153
τιμωμένους ἀγαπᾶν, μὴ πολυπραγμονοῦσιν ὁποῖοί τινές εἰσιν, ἀλλ'
ἕνα ὅρον τῆς φιλίας σφῶν ποιουμένους τὸ τῷ αὐτοκράτορι, αὐτοὺς 15
58, 19, 5 ἀρέσκειν." οὐ γὰρ ὅτι ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ βουλή, ἀλλὰ καὶ τοῖς κατη-
58, 22, 1 γορήσασιν αὐτοῦ προετίμησεν, οἷς καὶ ὁ Τιβέριος συγκατέθετο. καὶ
58, 21, 5 ἐπὶ τούτῳ μὲν ἐπῃνεῖτο, καὶ μάλιστα ὅτι τοὺς ἐπιβοητοτάτους τῶν
58, 22, 1 τὰς κατηγορίας ποιουμένων ἀποθανεῖν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ἐκέλευσεν. ἐκ 20
δὲ δὴ τῶν ἐρώτων, οἷς ἀνέδην καὶ τῶν εὐγενεστάτων καὶ ἀρρένων
58, 22, 2 καὶ θηλειῶν ὁμοίως ἐχρῆτο, διεβάλλετο· ὧν ἑνὸς δεῖγμα ἐρῶ. Μάρ-
κος Σέξτος ἦν φίλος αὐτοῦ τοσοῦτον καὶ πλουτήσας καὶ δυνηθεὶς
ὥστ', ἐπειδή γείτονί τινι ὠργίσθη, δειπνίσαι τε αὐτὸν ἐπὶ δύο ἡμέ- 25
ρας, καὶ τῇ μὲν προτεραίᾳ τὴν ἔπαυλιν αὐτοῦ πᾶσαν κατασκάψαι,
τῇ δ' ὑστεραίᾳ | ἐπί τε τὸ μεῖζον καὶ ἐπὶ τὸ λαμπρότερον αὐτὴν V 64r
58, 22, 3 ἀνοικοδομῆσαι, ἀγνοοῦντί τε αὐτῷ τοὺς ταῦτα πεποιηκότας ἑκάτερον
ὁμολογῆσαι, καὶ παραδείξαντα εἰπεῖν, ὅτι "οὕτω καὶ ἀμύνεσθαί τινα 30
καὶ ἀμείβεσθαι καὶ οἶδα καὶ δύναμαι"· οὕτος οὖν τὴν θυγατέρα | C 64r
εὐπρεπῆ οὖσαν ὑπεκπέμψας ποι, ἵνα μὴ ὁ Τιβέριος αὐτὴν | αἰσχύνῃ, 154
cf. 58, 23, 1. 2 αἰτίαν ἔσχεν ὡς συνὼν αὐτῇ, καὶ διὰ τοῦτο συναπώλετο. ἦν δὲ τῷ
Τιβερίῳ ἔκγονος μὲν τοῦ Δρούσου παῖς ὁ Τιβέριος ἔτι παιδίον τὴν
ἡλικίαν, προσήκων δὲ ἄλλος ὁ τοῦ Γερμανικοῦ παῖς ὁ Γάιος, ᾧ καὶ 5
ὡς μοναρχήσοντι προσεῖχεν, ἅτε ἀκριβῶς καὶ τὰ κατ' ἀμφοτέρους
58, 23, 3 εἰδώς. λέγεται γὰρ εἰπεῖν ποτε τῷ Γαΐῳ διαφερομένῳ πρὸς τὸν Τι-
βέριον ὅτι "σύ τε τοῦτον ἀποκτενεῖς καὶ σὲ ἄλλοι"· ἀλλ' οὔτε ἕτε-
ρόν τινα μᾶλλον προσήκοντα ἔχων, καὶ ἐκεῖνον κάκιστον εἰδὼς ἐσό- 10
58, 23, 4 μενον, ἀσμένως, ὡς φασι, τὴν ἀρχὴν αὐτῷ ἔδωκεν, ὅπως τά τε ἑαυ-
τοῦ* τῇ τοῦ Γαΐου ὑπερβολῇ συγκρυφθῇ, καὶ τὸ πλεῖον τό τε εὐγε- 121 R. St.
νέστατον τῆς λοιπῆς βουλῆς καὶ μετ' αὐτὸν φθαρῇ. λέγεται γοῦν
πολλάκις ἀναφθέγξασθαι τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον "ἐμοῦ θανόντος γαῖα 15
μιχθήτω πυρί," πολλάκις δὲ καὶ τὸν Πρίαμον μακαρίσαι ὅτι ἄρδην
58, 23, 5 καὶ μετὰ τῆς πατρίδος καὶ μετὰ τῆς βασιλείας ἀπώλετο. καὶ τεκμαί-
ρονταί γε ἀληθῆ ταῦτα περὶ αὐτοῦ γεγράφθαι τοῖς τότε γενομένοις.
τοσοῦτο γὰρ πλῆθος τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν βουλευτῶν ἐξώλετο 20
ὥστε τοὺς ἄρχοντας τοὺς κληρωτοὺς τοὺς μὲν ἑστρατηγηκότας ἐπὶ
τρία τοὺς δὲ ὑπατευκότας ἐπὶ ἓξ ἔτη τὰς ἡγεμονίας τῶν ἐθνῶν ἀπο-
58, 23, 6 ρίᾳ τῶν διαδεξομένων αὐτοὺς σχεῖν. ἐν δ' οὖν τοῖς τότε ἀποθα-
νοῦσι καὶ Γάλλος ἐγένετο· τότε γὰρ αὐτῷ μόλις, ὡς αὐτὸς εἶπε, 25
κατηλλάγη. οὕτω που παρὰ τὸ νομιζόμενον καὶ τὴν ζωὴν τιμωρίαν
58, 24, 3 τισὶ καὶ τὸν θάνατον εὐεργεσίαν ἐποίει. καὶ Μάρκος γοῦν Αἰμίλιος
Σκαῦρος μηδὲν ἀδικήσας ἑαλω διὰ τραγῳδίαν καὶ παθήματι δεινοτέρῳ
58, 24, 4 οὗ συνέγραψε, περιέπεσεν. Ἀτρεὺς μὲν τὸ ποίημα ἦν, παρῄνει δὲ 30
τῶν ἀρχομένων τινὶ ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν Εὐριπίδην, ἵνα τὴν τοῦ
κρατοῦντος ἀβουλίαν φέρῃ. μαθὼν | οὖν τοῦτο ὁ Τιβέριος ἐφ' ἑαυ- 155
τῷ τε τὸ ἔπος εἰρῆσθαι ἔφη, Ἀτρεὺς εἶναι διὰ τὴν μιαιφονίαν προσ-
ποιησάμενος, καὶ ὑπειπὼν ὅτι "καὶ ἐγὼ οὖν | Αἴαντα αὐτὸν ποιήσω", V 64v
58, 24, 5 ἀνάγκην αὐτῷ προσῆγαγεν αὐτοεντεῖ ἀπολέσθαι. οὐ μὴν καὶ ἐπὶ 5

153, 22 *Μάρκος* C, *μάλιος* V 23 *Σέξτος* V, *σέξστος* C **154**, 4 *ἄλλος* R. St., *ἄλλως* VC.

Digitized by Google

Dind.
155 τούτῳ κατηγορήθη, ἀλλ' ὡς τὴν Λιουίλλαν μεμοιχευκώς· πολλοὶ γὰρ
δὴ καὶ ἄλλοι δι' αὐτὴν ἐκολάσθησαν· εἰ δέ τι καὶ τὰ Αἰγύπτια πρὸς 58, 27, 1
C 65r τοὺς | Ῥωμαίους προσήκει, ὁ φοῖνιξ ἐκείνῳ τῷ ἔτει ὤφθη· καὶ ἔδοξε
10 τὸν θάνατον τῷ Τιβερίῳ προσημαίνειν. ἐν γὰρ τῷ ἑξῆς ἔτει ἐνόσησε cf. 58, 28, 1
μὲν χαλεπῶς, δείσας δὲ ὁ Γάιος μὴ ἄρα ἀνασωθῇ, οὔτε ἐμφαγεῖν τι 58, 28, 3
αἰτήσαντι αὐτῷ ὡς καὶ βλαβησομένῳ ἔδωκε, καὶ ἱμάτια πολλὰ καὶ
παχέα ὡς καὶ θερμασίας τινὸς δεομένῳ προσέβαλε, καὶ οὕτως ἀπέ-
15 πνιξεν αὐ|τόν, συναραμένου πῃ αὐτῷ καὶ τοῦ Μάκρωνος· ἅτε γὰρ 58, 28, 4
κακῶς ἤδη τοῦ Τιβερίου νοσοῦντος τὸν νεανίσκον ἐθεράπευε, καὶ
μάλισθ' ὅτι ἐς ἔρωτα αὐτὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς Ἐννίας Θρασύλης
ὑπῆκτο. ὅπερ καὶ ὁ Τιβέριος ὑποπτεύσας ποτὲ "εὖ γε" ἔφη "τὸν|
122 R. St. 20 δυόμενον ἐγκατα*λιπὼν πρὸς τὸν ἀνατέλλοντα ἐπείγῃ." Τιβέριος μὲν 58, 28, 5
δὴ πλείστας μὲν ἀρετὰς πλείστας δὲ κακίας ἔχων, καὶ ἑκατέραις αὐ-
ταῖς ὡς καὶ μόναις κεχρημένος, οὕτω μετήλλαξεν. ἐβίω δὲ ἑπτὰ καὶ
25 ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ μῆνας τέσσαρας καὶ ἡμέρας ἐννέα,| ἀφ' ὧν ἐμο-
νάρχησεν ἔτη δύο καὶ εἴκοσι μῆνάς τε ἑπτὰ καὶ ἡμέρας ἑπτά. καὶ
δημοσίας ταφῆς ἔτυχε καὶ ἐπηνέθη ὑπὸ τοῦ Γαΐου.

156
V 65r
C 65v

| ΓΑΙΟΣ ΚΑΛΛΙΓΟΛΑΣ.

Γάιος δὲ τὴν δυναστείαν παραλαβὼν τάς τε διαθήκας τοῦ Τιβε- 59, 1, 2
10 ρίου ἐς τὸ συνέδριον πέμψας ἀκύρους| ἐποίησεν, ὡς καὶ παραφρο-
νήσαντος αὐτοῦ, ὅτι τὸν ἔγγονον αὐτοῦ τὸν Τιβέριον ἐν αὐταῖς παῖδα
κομιδῇ ὄντα, ᾧ μηδὲ εἰσελθεῖν ἐς τὸ βουλευτήριον ἐξῆν, αὐτοκράτορα
σὺν αὐτῷ ἀπέδειξε· κἀκεῖνον μετ' ὀλίγον ἀπέκτεινε. τοὺς δὲ ὀρχη- 59, 1, 3
59, 2, 5
15 στὰς ἐπαναγαγών, καὶ| ἕς τε τούτους καὶ τοὺς ἵππους τούς τε μονο-
μάχους καὶ τἆλλα τὰ τοιουτότροπα ἁπλήστως δαπανῶν τοὺς θησαυ-
ροὺς μεγάλους γενομένους διὰ βραχυτάτου ἐξεκένωσε. πέντε γοῦν 59, 2, 6
μυριάδας μυριάδων καὶ ἑπτακοσίας καὶ ἑπτακισχιλίας τεθησαυρισμέ-
20 νας εὑρών| οὐδὲ ἐς τὸ τρίτον ἔτος μέρος ἀπ' αὐτῶν διέσωσεν. μοι- 59, 3, 3
χικώτατός τε ἀνδρῶν γεγενημένος, καὶ γυναῖκα μίαν μὲν ἐκδεδομένην
ἀνδρὶ ἁρπάσας, ἄλλας δὲ συνοικούσας τισὶν ἀποσπάσας, ἔπειτα αὐτὰς
25 πλὴν μιᾶς ἁπάσας ἐμίσησε· πάντως δ' ἂν καὶ ἐκείνην ἠχθηρεν,| εἰ
ἐπὶ πλεῖον ἐβεβιώκει. ἀνοσιώτατος δὲ ἀνθρώπων καὶ περὶ τὴν τηθὴν 59, 3, 6
καὶ περὶ τὰς ἀδελφὰς ἐγένετο· κἀκείνην γὰρ ἐπιτιμήσασάν τι αὐτῷ ἐς
ἀνάγκην ἐκουσίου θανάτου κατέστησε, καὶ τὰς ἀδελφὰς πάσας διαφθεί-
123 R. St. 30 ρας ἐς νῆσον τὰς δύο κα*τέκλεισεν· ἡ γὰρ τρίτη| προαπέθανε. το- cf. 59, 4, 1 sqq.
σαύτης δὲ ἀνωμαλίας πεπλήρωτο, καὶ μετὰ τηλικαύτης τῆς ἐμπληξίας
τοῖς πράγμασι προσεφέρετο, ὥστε μηδένα μήθ' ὅ,τι εἰπεῖν μήθ' ὅ, | 59, 4, 6
157 τι ποιῆσαι χρὴ πρὸς αὐτὸν εἰδέναι, ἀλλ' ὅσοι τι καὶ κατώρθωσαν,
ἐκ συντυχίας μᾶλλον ἢ γνώμης τυχεῖν αὐτοῦ· πλήθει τε γὰρ ἀνθρώ- 59, 4, 5

155, 11 *Γάιος* V, *γάλος* C, *Γάλλος* Dind. 13 *παχέα* R. St., *παχετα* VC
156, 27 *ἐπιτιμήσασάν τι* R. St., *ἐπιτιμήσαντι* VC.

Digitized by Google

Dind.

πων καὶ ἐρημίᾳ αὖ ἔχαιρεν, αἰτούμενός τέ τι καὶ μὴ αἰτούμενος 157
ὠργί|ζετο. ὀξύτατά τε πρὸς πράξεις τινὰς ἐφέρετο, καὶ νωθέστατα 5
ἔστιν ἃ αὐτῶν μετεχειρίζετο. τά τε χρήματα καὶ ἀφειδέστατα ἀνήλισκε
καὶ ῥυπαρώτατα ἠργυρολόγει, τοῖς τε θωπε|ύουσιν αὐτὸν καὶ τοῖς V 65v
59, 4, 6 παρρησιαζομένοις τι καὶ ἤχθετο ὁμοίως | καὶ ἥδετο. καὶ πολλοὺς| C 66r
μὲν μεγάλα ἀδικήσαντας οὐκ ἐκόλασε, πολλοὺς δὲ καὶ μηδὲν ἀδική- 10
σαντας ἀπέσφαξε. τῶν τε ἑταίρων τοὺς μὲν ὑπερεκολάκευσε τοὺς δὲ
59, 5, 1 ὑπερύβριζε. τοιούτῳ μὲν τότε αὐτοκράτορι οἱ Ῥωμαῖοι παρεδόθησαν,
ὥστε τὰ τοῦ Τιβερίου ἔργα, καὶ χαλεπώτατα δόξαντα γε|γονέναι, 15
τοσοῦτον παρὰ τὰ Γαΐου ὅσον τὰ τοῦ Αὐγούστου παρ' ἐκεῖνα παρ-
59, 5, 2 ενεγκεῖν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον οὕτως ἐδεδούλωτο καὶ τοῖς ὀρχησταῖς
καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς περὶ τὴν σκηνὴν ἔχουσιν ὡς καὶ τὸν Ἀπελλῆν
τὸν εὐδοκιμώτατον τῶν τότε τραγῳδῶν καὶ| δημοσίᾳ αὐτῷ συνόντα 20
59, 5, 4 ἔχειν. προϊόντος δὲ δὴ τοῦ χρόνου καὶ ἐς ζήλωμα καὶ ἐς ἀγώνισμα
59, 5, 5 πολλῶν προῆλθεν· ἅρματά τε γὰρ ἤλασε καὶ ἐμονομάχησεν, ὀρχήσει
τε ἐχρήσατο καὶ τραγῳδίαν ὑπεκρίνατο. ἅπαξ δέ ποτε τοὺς πρώτους
τῆς γερουσίας σπουδῇ νυκτὸς| ὡς καὶ ἐπ' ἀναγκαῖόν τι βούλευμα 25
59, 6, 1 μεταπεμψάμενος ὠρχήσατο. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν πάνυ μετρίως διει-
λέχθη τῇ γερουσίᾳ· τήν τε γὰρ ἀρχὴν κοινώσειν σφίσιν ὑπέσχετο,
59, 6, 2 καὶ υἱὸς καὶ τρόφιμος αὐτῶν λέγων εἶναι. ἦγε δὲ πέμπτον καὶ εἰ-
κοστὸν ἔτος, ἡμερῶν τεσ|σάρων καὶ μηνῶν πέντε ἀποδέον. ἔπειτα 30
τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ὄντας ἀπέλυσεν, ὧν εἷς ἦν Κύιντος Πομ-
πώνιος ἑπτὰ ὅλοις ἔτεσιν ἐν τῷ οἰκήματι μεθ' | ὑπατείαν κακωθείς· 158
59, 6, 5 ἦρξε δὲ τὴν ὕπατον ἀρχὴν τὸν Κλαύδιον τὸν θεῖον προσλαβών·
59, 6, 6 οὗτος γὰρ ἔν τε τοῖς ἱππεῦσι μέχρι τότε ἐξεταζόμενος, καὶ πρεσβευ-
τὴς πρὸς τὸν Γάιον μετὰ τὸν τοῦ Τιβερίου θάνατον| ὑπὲρ τῆς ἱπ- 5
πάδος πεμφθείς, τότε πρῶτον, καίπερ ἐξ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη *βε- 124 R. St.
59, 6, 7 βιωκώς, καὶ ὑπάτευσεν ἅμα καὶ ἐβασίλευσεν. ὁ δ' οὖν Γάιος ταῦτά
τε ἐπιεικῶς ποιῆσαι ἔδοξε, καὶ τοιαῦτα ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἐδημηγό-
ρησεν ὥστε τὴν γερουσίαν, φοβηθεῖσαν μὴ μετα|βάληται, δόγμα 10
59, 7, 1 ποιῆσαι κατ' ἔτος αὐτὰ ἀναγινώσκεσθαι. θέαι τε παντοδαπαὶ ἐγέ-
59, 7, 3 νοντο καὶ ἄρκτους τετρακοσίας μεθ' ἑτέρων Λιβυκῶν θηρίων ἴσων
59, 7, 4 ἀπέ|κτεινε, καὶ τὸ ἅρμα τὸ πομπικὸν ἐφ' οὗ ἤχθη ἓξ ἵπποι εἵλκυσαν· V 66r
59, 7, 8 ὃ μηπώποτε ἐγεγόνει. τά τε προσ|κεφάλαια τοῖς βουλευταῖς, ὅπως 15
μὴ ἐπὶ | γυμνῶν τῶν σανίδων καθίζωνται, πρῶτον τότε ὑπετέθη· καὶ C 66v
πίλους σφίσι τὸν Θετταλικὸν τρόπον ἐς τὰ θέατρα φορεῖν, ἵνα μὴ
τῇ ἡλιάσει ταλαιπωρῶνται, ἐπετράπη. καὶ εἴ γέ ποτε ἐς ὑπερβολὴν
ἐπέφλεξε, τῷ διριβε|τωρίῳ ἀντὶ τοῦ θεάτρου ἱκριωμένῳ ἐχρῶντο. 20
59, 8, 1 μετὰ δὲ τοῦτο νοσήσας αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπέθανε, τὸν δὲ δὴ Τιβέριον
τὸν τοῦ Τιβερίου ἔκγονον ἀνεχρήσατο, ἔγκλημα αὐτῷ ἐπαγαγὼν ὡς
καὶ τελευτῆσαι αὐτὸν καὶ εὐξαμένῳ καὶ προσδοκήσαντι. ἀφ' οὗ καὶ
59, 8, 3 ἄλλους| συχνοὺς ἐφόνευσε. Πούπλιος δὲ Ἀφράνιος Ποτῖτος δημότης 25
τε ὢν καὶ ὑπὸ μωρᾶς κολακείας οὐ μόνον ἐθελοντὴς ἀλλὰ καὶ ἔνορ-

---

157, 4 τι R. St., τον (s. acc.) VC 7 ὑπαρώτατα C, λυπαρώτατα V 12 ὑπερεκολάκευσε Dind., ὑπερεκόλασε VC, ἱπερεκολάκευε R. St. **158**, 16 καθίζωνται V, καθίζονται C 18 ἡλιάσει R. St., ἡλίσει VC 20 διριβετωρίῳ scripsi, διοιβετωρίῳ V, διειβετωρίῳ C, δειριβιτωρίῳ R. St. ἱκριωμένῳ R. St., ὠκειωμένῳ V, οἰκοιωμένῳ C.

Digitized by Google

Dind.
158 κος, ἄν γε ὁ Γάιος σωθῇ, τελευτήσειν ὑποσχόμενος, Ἀτάνιός τέ τις
30 Σεκοῦνδος ἱππεύς τε ὢν καὶ μονομαχήσειν ἐπαγγειλάμενος, ἀντι| τῶν
χρημάτων ἃ ἤλπιζον παρ' αὐτοῦ ὡς καὶ ἀντίψυχοί οἱ ἀποθανεῖν
ἐθελήσαντες λήψεσθαι, ἀποδοῦναι τὴν ὑπόσχεσιν ἠναγκάσθησαν, ἵνα
159 μὴ ἐπιορκήσωσι. | καὶ τούτοις μὲν αὕτη αἰτία τοῦ θανάτου ἐγένετο· 59, 8, 4
ὁ δὲ δὴ πενθερὸς αὐτοῦ Μάρκος Σιλανὸς οὔθ' ὑποσχόμενός τι οὔτε
κατομόσας, ἐπειδὴ βαρὺς αὐτῷ ὑπό τε τῆς ἀρετῆς καὶ ὑπὸ τῆς συγ-
5 γενείας ἦν καὶ διὰ| τοῦτο περιυβρίζετο, ἑαυτὸν κατεχρήσατο. ὁ μὲν 59, 8, 5
γὰρ Τιβέριος οὕτως αὐτὸν ἐτίμησεν ὥστε μήτε ἔκκλητόν ποτε ἀπ'
αὐτοῦ δικάσασθαι ἐθελῆσαι, ἀλλ' ἐκείνῳ πάντα αὖθις τὰ τοιαῦτα
ἐγχειρίσαι. ὁ δὲ δὴ Γάιος τά τε ἄλλα προεπηλάκιζε, καὶ χρυσοῦν
10 αὐτὸν πρό|βατον ὠνόμαζεν, τήν τε θυγατέρα αὐτοῦ ἐκβαλὼν ἔγημε 59, 8, 7
Κορνηλίαν Ὀρεστίναν, ἣν ἥρπασεν ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις οὓς τῷ
ἐγγεγυημένῳ αὐτὴν Γαΐῳ Καλπουρνίῳ Πίσωνι συνεώρταζε. πρὶν δὲ
15 δύο μῆνας ἐξελθεῖν, ἀμφοτέρους σφᾶς ὡς καὶ συγγινομένους| ἀλλή-
125 R. St. λοις ἐξώρισε· *καὶ τῷ γε Πίσωνι δέκα δούλους ἐπάγεσθαι ἐπι- 59, 8, 8
τρέψας, εἶτ' ἐπειδὴ πλείονας ἠτήσατο, ἐφῆκεν ὅσοις ἂν ἐθελήσῃ
V 66r χρήσασθαι, εἰπὼν ὅτι καὶ στρατιῶται | τοσοῦτοι συνέσονται. ἔν τινι 59, 9, 3
20 δὲ νουμηνίᾳ Μαχάων τις δοῦλος ἐπί τε τὴν κλίνην τοῦ Διὸς| τοῦ
Καπιτωλίου ἐπανέβη, κἀντεῦθεν πολλὰ καὶ δεινὰ ἀπομαντευσάμενος |
C 67r κυνίδιόν τέ τι ὃ ἐσενηνόχει ἀπέκτεινε καὶ ἑαυτὸν ἔσφαξεν. τῆς τε τοῦ 59, 10, 1
αἵματος θέας ἀπλήστως ἔχων ὁ Γάιος πλείστους ὅσους ὁπλομαχεῖν
25 ἐποίει. καὶ γὰρ καὶ καθ' ἕνα καὶ ἀθρόους, ὥσπερ ἐν| παρατάξει τινί,
συνέβαλλέ σφας, ὥστε καὶ τῶν ἱππέων ποτὲ ἓξ καὶ εἴκοσιν ἐν μιᾷ 59, 10, 2
ἡμέρᾳ σφαγῆναι. ὑπὸ δὲ δὴ τῆς αὐτῆς ὠμότητος ἐπιλιπόντων ποτὲ 59, 10, 3
τῶν τοῖς θηρίοις ἐκ καταδίκης διδομένων, ἐκέλευσεν ἐκ τοῦ ὄχλου
30 τοῦ τοῖς ἱκρίοις προσεστηκότος συναρπασθῆναί τινας καὶ παραβλη-
θῆναί σφισι, καὶ ὅπως γε μήτ' ἐπιβοήσασθαι μήτ' αἰτιάσασθαί τι δυ-
νηθῶσι, τὰς γλώσσας αὐτῶν προαπέτεμε. τῶν τε ἱππέων τινὰ τῶν | 59, 10, 4
160 ἐπιφανῶν μονομαχῆσαί τε ὡς καὶ ὑβρίσαντα τὴν μητέρα αὐτοῦ τὴν
Ἀγριππῖναν ἠνάγκασε, καὶ νικήσαντα κατηγόροις παρέδωκε καὶ ἀπέ-
σφαξε, τόν τε πατέρα αὐτοῦ μηδὲν ἀδικήσαντα ἐς τε γαλεάγραν,|
5 ὥσπερ καὶ ἄλλους συχνούς, καθεῖρξε κἀνταῦθα διέφθειρεν. ἐποίησε 59, 10, 5
δὲ τοὺς ἀγῶνας τούτους τὰ μὲν πρῶτα ἐν τοῖς σέπτοις, πᾶν τὸ χω-
ρίον ἐκεῖνο διορύξας καὶ ὕδατος πληρώσας, ἵνα μίαν ναῦν ἐσαγάγῃ,
10 ἔπειτα δὲ καὶ ἐτέρωθι, πλεῖστά τε καὶ μέγιστα οἰκο|δομήματα καθε-
λὼν καὶ ἱκρία πηξάμενος. τούτων τε οὖν ἕνεκα καὶ διὰ τὰς δαπά- 59, 10, 6
νας καὶ τοὺς φόνους στυγητὸς ἦν, καὶ ὅτι τὸν Μάκρωνα μετὰ τῆς
Ἐννίας, μήτε τοῦ ταύτης ἔρωτος μήτε τῶν ἐκείνου εὐεργετημάτων
15 μνησθείς, ἔς τε ἐκουσίου δὴ θανάτου ἀνάγκην| καὶ ἐς αἰσχύνην, ἧς
αὐτὸς τὸ πλεῖστον μετεῖχε, κατέστησε· προαγωγείας γὰρ ἔγκλημα
αὐτῷ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπήγαγεν. ἐφόνευε δὲ ὅτι πλείστους, ἄλλα cf. 59, 10, 7

158, 29 ἐπαγγειλάμενος V, ὑπαγγειλάμενος C **159**, 6 μήτε reduxi ex VC, μηδὲ Dind. 9 προεπηλάκιζε dedi ex VC, προεπηλάκισε R. St. 13 Γαΐῳ V, γαΐα C 22 τε (post τῆς) V, δὲ C 24 καὶ (post γὰρ) inserui ex VC 25 συνέβαλλέ C, συνέλαβε V 27 αὐτῆς scripsi ex VC, αὐτοῦ R. St. 31 τι inserui ex VC, om. R. St. **160**, 11 τε restitui ex VC, δὲ Dind.

Digitized by Google

Dind.

μὲν αἰτιώμενος, τὸ δ' ἀληθὲς διὰ τὰς οὐσίας, ἅτε χρημάτων δεόμε- **160**
59, 12, 1 νος· οἵ τε γὰρ θησαυροὶ ἐξανάλωντο| καὶ οὐδὲν αὐτῷ ἐξήρκει. δια- 20
λιπὼν δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἔγημε Λολλίαν Παυλῖναν, αὐτὸν τὸν ἄνδρα
αὐτῆς Μέμμιον Ῥήγουλον ἐγγυῆσαί οἱ τὴν γυναῖκα ἀναγκάσας, μὴ
καὶ ἀνέγγυον αὐτὴν παρὰ τοὺς νόμους λάβῃ. καὶ εὐθύς γε καὶ 126R.St.
59, 12, 8 ἐκεί*νην | ἐξήλασε. πηλὸν δέ ποτε| πολὺν ἐν στενωπῷ τινι ἰδὼν 25 V 67r
ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐς τὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ τοῦ Φλαβίου ἱμάτιον, ἀγο-
ρανομοῦντος τότε καὶ | τῆς τῶν στενωπῶν καθαριότητος ἐπιμελου- C 67r
μένου, ἐμβληθῆναι. καὶ τοῦτο οὕτω πραχθὲν παραχρῆμα μὲν ἐν οὐ-
δενὶ λόγῳ ὤφθη, ὕστερον δὲ τοῦ| Οὐεσπασιανοῦ τὰ πράγματα τετα- 30
ραγμένα καὶ πεφυρμένα παραλαβόντος τε καὶ καταστησαμένου ἔδοξεν
οὐκ ἀθεεὶ γεγονέναι, ἀλλ' ἄντικρυς αὐτῷ τὴν πόλιν ὁ | Γάιος πρὸς **161**
cf. 59, 13, 6 ἐπανόρθωσιν ἐγκεχειρικέναι. πότε δὲ τοῦ δήμου βοήσαντος "νεανίσκε
59, 13, 4 Αὔγουστε", ὑβρισθῆναι νομίσας, πλείστους ὅσους ἀπέκτεινε, τοὺς μὲν
μεταξὺ θεωμένους κατασπάσας, συχνοὺς δὲ καὶ ἀπαλ|λαττομένους ἐκ 5
59, 13, 6 τοῦ θεάτρου συλλαβών. καὶ τοῦτο μὲν πολλάκις ἐποίει· ποτὲ δὲ
59, 13, 8 παντὶ τῷ δήμῳ ἀπειλῶν ἔφη "εἴθε ἕνα αὐχένα εἴχετε". ἐν δὲ θέα
59, 13, 9 τινὶ ἐπ' αὐτοῦ ἄρκτοι πεντακόσιαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐσφάγησαν καὶ τῇ
Xiph. μετὰ ταύτην ἴσα Λιβυκὰ θηρία. σπουδάζων δέ, ὡς ἔφην, περὶ τοὺς 10
58, 14, 5 ἡνιόχους τε καὶ τοὺς ἵππους, πολλοὺς τῶν ἀντιστασιωτῶν τοὺς μὲν
59, 14, 6 φανερῶς τοὺς δὲ φαρμάκῳ διέφθειρεν. ἰσχυρῶς γὰρ τῷ τὴν βατρα-
χίδα ἐνδύοντι καὶ διὰ τοῦτ' ἀπὸ τοῦ χρώματος τῷ πρασίνῳ καλου-
μένῳ προσέκειτο, ὥστε καὶ νῦν ἔτι| Γαϊανὸν ἐπ' αὐτοῦ τὸ χωρίον 15
ἐν ᾧ τὰ ἅρματα ἤσκει καλεῖσθαι. καὶ ἕνα γε τῶν ἵππων, ὃν Ἰγκί-
59, 14, 7 τατον ὠνόμαζε, καὶ ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλει, χρυσᾶς τε αὐτῷ κριθὰς
παρέβαλλε, καὶ οἶνον ἐν χρυσοῖς ἐκπώμασι προύπινε, τήν τε σωτη-
ρίαν αὐτοῦ καὶ τὴν τύχην ὤμνυε καὶ| προσυπισχνεῖτο καὶ ὕπατον 20
αὐτὸν ἀποδείξειν. καὶ πάντως ἂν καὶ τοῦτ' ἐπεποιήκει, εἰ πλείω
cf. 59, 16, 1 χρόνον ἐζήκει. ἔν τινι δὲ ἐκκλησίᾳ λόγον εἰσήνεγκε, Τιβερίου μὲν
59, 16, 8 ἔπαινον ἔχοντα, τῶν βουλευτῶν δὲ κατηγορίαν μακράν· εἶπε γάρ
59, 16, 4 που πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ| ταῦτα "ἀλλ' ὑμεῖς καὶ ἐκεῖνον ἐμπλήκτως 25
μετεχειρίσασθε, καὶ τὸν Σιανὸν φυσήσαντες καὶ διαφθείραντες ἀπεκτεί-
νατε, ὥστε δεῖ καὶ ἐμὲ μηδὲν χρηστὸν παρ' ὑμῶν προσδέχεσθαι."
59, 16, 5 τοιαῦτα ἅττα εἰπὼν αὐτὸν τὸν Τιβέριον τῷ λόγῳ παρήγαγε, λέγοντά
οἱ, ὅτι καὶ καλῶς καὶ ἀληθῶς ταῦτα πάντα εἴρηκας, καὶ | διὰ τοῦτο 30V67r
μήτε φιλήσῃς τινὰ αὐτῶν μήτε φείσῃ τινός. πάντες γὰρ μισοῦσί σε
59, 16, 7 καὶ πάντες ἀποθανεῖν εὔχονται· | οὐδεὶς γὰρ ἀνθρώπων ἑκὼν *ἄρχε- **162**
ται, ἀλλ' | ἐφ' ὅσον μὲν φοβεῖται, θεραπεύει τὸν ἰσχυρότερον, ὅταν 127R.St.
59, 16, 8 δὲ δὴ θαρσήσῃ, τιμωρεῖται τὸν ἀσθενέστερον. ταῦτ' εἰπών, ἐκ τοῦ C 68r
βουλευτηρίου ἐξεπήδησεν, ἐς τε τὸ| προάστειον αὐθημερὸν ἐξώρμη- 5
59, 16, 9 σεν· ἡ δὲ γερουσία τότε μὲν ὑπ' ἐκπλήξεως καὶ ὑπὸ δέους οὐδὲ

160, 21 *Λολλίαν* R. St., *λωλλίαν* V, *λαλλίαν* C 22 *Μέμμιον* V, *μέμβιον* C 26 *Οὐεσπασιανοῦ* R. St., *οὐεσπεσιανοῦ* VC 27 *καὶ* inserui ex VC, om. R. St. 30 *Οὐεσπασιανοῦ* ex *Οὐεσπεσιανοῦ* V, *οὐεσπεσιανοῦ* C 32 *τὴν* om. C **161**, 1 *ἐγκεχειρικέναι* scripsi, *ἐγκεχειρηκέναι* VC 13 *ἐνδύοντι* C quod apud Dionem reponendum, *ἐνδύνοντι* V *τοῦ πρασίνου* reduxi ex VC, *τῷ πρασίνῳ* R. St. *καλουμένῳ* V, *καλουμένου* C 15 *ἐν ᾧ* C^2, spat. vac. VC^1 16 *Ἰγκίτατον* V, *ἰγγίτατον* C 19 *καὶ* (post *ὤμνυε*) om. V 28 *ἅττα* R. St., *ἄττα* VC 29 *παρήγαγε* V, *προήγαγε* C.

Digitized by Google

Dind.
162 φθέγξασθαι ἠδυνήθησαν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ αὖθις ἀθροισθέντες ἐπαίνους
τε αὐτοῦ πολλοὺς ἐποιήσαντο, χάριν αὐτῷ μεγάλην ἔχοντες ὅτι μὴ
προσαπώλοντο· καὶ τῇ| φιλανθρωπίᾳ αὐτοῦ βουθυτεῖν κατ' ἔτος ἐν 59, 16, 10
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ταῦτα ἀνεγνώκει ἐψηφίσαντο. καὶ μετὰ τοῦτο 59, 16, 11
κατὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν ἀφορμὴν πάντως τι αὐτῷ προσετίθεσαν. Γάιος 59, 17, 1
δὲ τούτων μὲν οὐδὲν προετίμησε, τὰ δὲ τῆς θαλάττης τρόπον τινὰ
διαπ|πεῦσαι ἐπεθύμησε, γεφυρώσας τὸ μεταξὺ τῶν τε Πουτεόλων καὶ
τῶν Βαύλων. τὸ γὰρ χωρίον τοῦτο κατ' ἀντιπέραν τῆς πόλεως ἐστι,
διέχον αὐτῆς σταδίους ἓξ καὶ εἴκοσι. πλοῖα δὲ ἐς τὴν γέφυραν τὰ 59, 17, 2
μὲν ἠθροίσθη τὰ δὲ κατεσκευάσθη· οὐ γὰρ ἐξήρκεσε τὰ συλλεγέντα.
ἐζεύχθη δὲ οὐχ ἁπλῶς ὁποδός τις, ἀλλὰ καὶ ἀνάπαυλαι ἐν αὐτῇ καὶ 59, 17, 3
καταλύσεις, ὥστε καὶ ὕδωρ αὐτὰς πότιμον ἐπίρρυτον ἔχειν, ἐποιήθη-
σαν. ἐπειδὴ δὲ ἕτοιμα ἦν, τόν τε θώρακα τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὡς
ἔλεγε, καὶ ἐπ' αὐτῷ χλαμύδα σηρι|κὴν ἁλουργῆ πολὺ μὲν χρυσίον
πολλοὺς δὲ καὶ λίθους Ἰνδικοὺς ἔχουσαν ἐπενέδυ, ξίφος τε παρεζώ-
σατο καὶ ἀσπίδα ἔλαβε καὶ δρυΐ ἐστεφάνωτο. κἀκ τούτου τῷ τε 59, 17, 4
Ποσειδῶνι Φθόνῳ τε θύσας, μή καὶ βασκανία τις αὐτῷ, ὡς ἔφασκε,
γένηται, ἓς τε τὸ ζεῦγμα ἀπὸ| τῶν Βαύλων ἐσέβαλε, παμπληθεῖς καὶ
ἱππέας καὶ πεζοὺς ὡπλισμένους ἐπαγόμενος, καὶ σπουδῇ καθάπερ
163 ἐπὶ πολεμίους τινὰς ἐς τὴν πόλιν ἐσέπλευσε. κἀν|ταῦθα τῆς ὑστε- 59, 17, 5
ραίας ἀναπαυσάμενος ὥσπερ ἐκ μάχης, ἀνεκομίσθη διὰ τῆς αὐτῆς
γεφύρας ἐφ' ἅρματος, χιτῶνα χρυσόπαστον ἐνδύς· ἦγον δὲ αὐτὸν
ἀθληταὶ ἵπποι ἀξιονικότατοι. καὶ ἄλλα τε αὐτῷ πολλὰ ὡς| καὶ λά-
φυρα συνηκολούθει, καὶ Δαρεῖος ἀνὴρ Ἀρσακίδης, ἐν τοῖς ὁμηρεύουσι
V 68r τότε τῶν Πάρθων ὤν· καὶ ἔδει γὰρ αὐτόν, οἷα ἔν τε στρα|τείᾳ τοι- 59, 17, 6
C 68r αὐτῇ | καὶ ἐπὶ νίκῃ τηλικαύτῃ, καὶ δημηγορῆσαί τι, ἀνέβη τε ἐπὶ βῆμα
ἐπὶ πλοίων καὶ αὐτὸ κατὰ μέσην που τὴν γέφυραν| πεποιημένον, καὶ 59, 17, 7
128 R. St. πρῶτα μὲν *ἑαυτὸν ὡς καὶ μεγάλων τινῶν ἔργων ἐπιχειρητὴν ἀπε-
σέμνυνεν, ἔπειτα δὲ τοὺς στρατιώτας ὡς καὶ πεπονηκότας καὶ κεκιν-
δυνευκότας ἐπῄνεσεν, ἄλλα τε καὶ αὐτὸ τοῦτο εἰπών, ὅτι πεζῇ διὰ
τῆς θαλάσσης διέδραμον. καὶ μετὰ| τοῦτ' αὐτός τε ἐπὶ τῆς γεφύρας, 59, 17, 8
ὥσπερ ἐν νήσῳ τινί, καὶ ἐκεῖνοι ἐν ἑτέροις πλοίοις περιορμοῦντες,
τό τε λοιπὸν τῆς ἡμέρας καὶ τὴν νύκτα πᾶσαν εἱστιάθησαν, πολλοῦ
μὲν αὐτόθεν φωτὸς πολλοῦ δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν ἐπιλάμψαντός σφισι.
τοῦ γὰρ χωρίου μηνοειδοῦς| ὄντος πῦρ πανταχόθεν, καθάπερ ἐν 59, 17, 9
θεάτρῳ τινί, ἐδείχθη. ὑπερκορὴς δὲ σίτου καὶ μέθης γενόμενος,
συχνοὺς μὲν τῶν ἑταίρων ἐς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τῆς γεφύρας ἔρριψε,
συχνοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐν πλοίοις ἐμβόλους ἔχουσι περιπλεύσας 59, 17, 10
κατέδυσεν, ὥστε, καὶ ἀπολέσθαι τινάς· οἱ γὰρ πλείους καίπερ με-
θύοντες ἐσώθησαν. αἴτιον δὲ ὅτι καὶ λειοτάτη καὶ στασιμωτάτη ἡ
θάλασσα ἐγεγόνει. καί τι καὶ ἀπὸ τούτων ὠγκώθη, λέγων ὅτι καὶ 59, 17, 11
ὁ Ποσειδῶν αὐτὸν ἐφοβήθη, ἐπεὶ ἓς γε τὸν Δαρεῖον καὶ τὸν Ξέρξην|
οὐδὲν ὅ,τι οὐκ ἀπέσκωπτεν, ὡς καὶ πολλαπλάσιον αὐτῶν μέτρον τῆς
θαλάσσης ζεύξας. ὧν δὲ ἀπέκτεινεν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν πολὺ μὲν Xiph. cf. 59, 18, 1 sqq.

162, 9 προσαπώλοντο Dind., προαπώλοντο VC 17 διέχον V, διέχων C
26 παρεζώσατο C, παρεσώσατο V **163**, 7 οἷα V, οἷς C 11 ἐπιχειρητὴν
R. St., ἐπιχειρητὴς VC.

Digitized by Google

Dind.

ἔργον ἀριθμῆσαι καὶ | τὰ ὀνόματα, ῥητέον δὲ ὅμως ὀλίγους τινάς, ἐξ 164
59, 18, 5 ὧν καὶ μάλιστα δειχθήσεται ἡ τοῦ Γαΐου μανία. Ἰούνιος Πρίσκος
στρατηγὸς ἠτιάθη μὲν ἐπ' ἄλλοις τισίν, ἀπέθανε δὲ ὡς πλούσιος.
καὶ ἐπ' αὐτῷ ὁ Γάιος, μαθὼν ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ θανάτου ἐκέκτητο, 5
θαυμαστὸν λόγον ἐφθέγξατο, εἰπὼν "ἠπάτησέ με καὶ μάτην ἀπώλετο·
59, 19, 1 ζῆν γὰρ ἠδύνατο." Δομίτιος δὲ ὁ Ἄφρος καὶ κινδύνῳ παραδόξῳ
καὶ σωτηρίᾳ θαυμασιωτέρᾳ ἐχρήσατο. ἡ μὲν γὰρ Ἀγριππῖνα ἡ τοῦ
Γαΐου μήτηρ, συναντήσασά ποτε αὐτῷ ἐπὶ τοῦ Τιβερίου, καὶ μαθοῦσα 10
ὅτι ἐξέστη τῆς ὁδοῦ δι' αἰσχύνην, ὅτι γυναικός τινος αὐτῇ προσηκού-
59, 19, 2 σης κατηγορήκει, προσεκαλέσατό τε αὐτὸν καὶ ἔφη "θάρρει, Δομίτιε·
οὐ γὰρ σύ μοι αἴτιος εἶ, ἀλλ' Ἀγαμέμνων." | τότε δὲ ἐπειδὴ εἰκόνα 15 C 69r
τινὰ τοῦ Γαΐου στήσας ἐπίγραμμα αὐτῇ ἐπέγραψε δηλῶν ὅτι ἑβδομον V 68r
59, 19, 3 καὶ εἰκοστὸν ἔτος ἄγων δεύτερον ὑπατεύοι, ἠγανάκτησεν ὡς καὶ
προφέροντος αὐτοῦ τὸ μειρακιῶδες καὶ τὸ παράνομον, καὶ εὐθὺς ἐπὶ
τούτῳ, ἐφ' ᾧ καὶ τιμηθήσεσθαι προσεδόκησεν, ἐς τε τὸ *συνέδριον 20 129 R. St.
αὐτὸν ἐσήγαγε καὶ λόγον κατ' αὐτοῦ μακρὸν ἀνέγνω· ἄλλως τε γὰρ
προέχειν ἁπάντων τῶν ῥητόρων ἠξίου καὶ ἐκεῖνον δεινότατον εἰ-
59, 19, 4 πεῖν εἰδὼς ὄντα, ὑπερβαλεῖν ἐσπούδασε. πάντως δ' ἂν αὐτὸν
ἀπέκτεινεν, εἰ καὶ ἐφ' ὁποσονοῦν ἀντεπεφιλοτίμητο. νῦν δὲ ἀντεῖπε 25
μὲν οὐδέν, θαυμάζειν δὲ δὴ καὶ καταπεπλῆχθαι τὴν δεινότητα τοῦ
Γαΐου προσποιησάμενος, τήν τε κατηγορίαν καθ' ἓν ἕκαστον ἐπιλέ-
59, 19, 5 γων, ὥσπερ τις ἀκροατὴς ἀλλ' οὐχὶ ὑπεύθυνος ὤν, ἐπῄνει, καὶ
ἐπειδὴ ὁ λόγος αὐτῷ ἐδόθη, πρὸς ἀντιβολίαν καὶ ὀλοφυρμὸν ἐτρά- 30
πετο, καὶ τέλος ἔς τε τὴν γῆν κατέπεσε καὶ χαμαὶ κείμενος ἱκέτευσεν
ὡς καὶ τὸν ῥήτορα αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τὸν Καίσαρα φοβούμενος. ἐφ' 165
οἷς ἐκεῖνος διεχύθη, πιστεύσας ὄντως τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ κε-
59, 19, 6 κρατηκέναι αὐτοῦ· καὶ διά τε τοῦτο καὶ διὰ Κάλλιστον τὸν ἀπελεύ-
θερον, ὃν αὐτός τε ἐτίμα καὶ ὁ Δομίτιος ἐτεθεραπεύκει, ἐπαύσατο
ὀργιζόμενος. καὶ τῷ γε Καλλίστῳ αἰτιασαμένῳ αὐτὸν ὕστερον ὅτι 5
καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ κατηγόρησεν, ἀπεκρίνατο ὅτι "οὐκ ἔδει με τοιοῦ-
59, 19, 7 τον λόγον ἀποκεκρύφθαι". Δομίτιος μὲν δὴ καταγνωσθεὶς μηκέτι δει-
νὸς εἶναι λέγειν ἐσώθη· ὁ δὲ δὴ Σεννέκας ὁ Ἄνιος, Λούκιος, ὁ πάν- 10
τας μὲν τοὺς καθ' ἑαυτὸν Ῥωμαίους πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους σοφίᾳ
ὑπεράρας, διεφθάρη παρ' ὀλίγον μήτ' ἀδικήσας τι μήτε δόξας, ὅτι
59, 19, 8 δίκην τινὰ ἐν τῷ συνεδρίῳ παρόντος αὐτοῦ καλῶς εἶπε. τοῦτον
μὲν οὖν ἀποθανεῖν κελεύσας ἀφῆκε, γυναικί τινι ὧν ἐχρῆτο πιστεύ- 15
59, 20, 1 σας ὅτι φθόῃ τε ἔχοιτο κακῶς καὶ οὐκ ἐς μακρὰν τελευτήσοι· τὸν δὲ
Δομίτιον ὕπατον εὐθὺς ἀπέδειξε, τοὺς τότε ἄρχοντας καταλύσας,
ὅτι ἐπὶ ταῖς τοῦ Αὐγούστου νίκαις ἃς τὸν Ἀντώνιον νενικήκει ἐορ-
59, 20, 2 τήν, ὥσπερ εἴθιστο, ἤγαγον. ἵνα γὰρ συνοφαντήσῃ αὐτούς, τοῦ Ἀν- 20 C 69v
τωνίου μᾶλλον ἢ τοῦ Αὐγούστου ἀπόγονος δοκεῖν εἶναι ἠθέλησε·
καὶ προεῖπέ γε οἷς καὶ | τὰ ἄλλα ἀνεκοίνου ὅτι πάντως ὁπότερον V 69r
ἄν τι ποιήσωσιν ἁμαρτήσουσιν, ἄν τε ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντωνίου συμφορᾷ
βουθυτήσωσιν, ἄν τε ἐπὶ τῇ τοῦ Αὐγούστου νίκῃ ἄθυτοι γένωνται. 25

τ

164, 2 δειχθήσεται V, δειχθήσεσθαι C 4 Γάιος V, γάλος C 6 μάτην C, μάτον V 19 τούτῳ V, τοῦτο C 28 οὐχὶ C, οὐχὶ καὶ V ὑπεύθυνος V, ἀπεύθυνος C **165**, 3 τοῦτο R. St., τοῦτον VC 24 βουθυτήσωσιν C, θουθυτήσωσιν V.

Digitized by Google

Dind.
165 Καρίναν δὲ Σεκοῦνδον ῥήτορα ἐφυγάδευσεν, ὅτι λόγον τινὰ ἐν γυμ- 59, 20, 6
νασίᾳ κατὰ τυράννων εἶπεν. ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν Ῥώμῃ καὶ Ἰταλίᾳ χρή- 59, 21, 1
ματα ἀναλώκει, ἐς τὴν Γαλατίαν ἀφώρμησεν, ὅπως καὶ τὰ ἐκείνων 59, 21, 2
130 R. St. 30 ἀν*θοῦνται τοῖς πλουτοῦσι καὶ τὰ τῶν Ἰβήρων ἐκχρηματίσηται, πολ-
λοὺς μὲν [οὖν] ὀρχηστὰς πολλοὺς δὲ μονομάχους, ἵππους, γυναῖκας,
166 τὴν ἄλλην τρυφὴν ἐπαγόμενος. | καὶ ἦν δημόσιον ἔγκλημα πᾶσι τὸ 59, 21, 4
πλουτεῖν. καὶ αὐτῶν τὰ κτήματα αὐτὸς πιπράσκων πολλῷ καὶ ἐκ 59, 21, 5
τούτου πλείω ἠργυρολόγει· πάντες γὰρ ἠναγκάζοντο καὶ πολύ γε
5 ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ὠνεῖσθαι. ἀφ' οὗπερ καὶ τὰ τῆς μοναρχίας κειμήλια
τὰ κάλλιστα καὶ τιμιώτατα μεταπεμψάμενος ἀπεκήρυξεν. ἐπέλεγε δ' 59, 21, 6
ἐφ' ἑκάστῳ "τοῦτό μου ὁ πατὴρ ἐκτήσατο, τοῦτο ἡ μήτηρ, τοῦτο ὁ
πάππος, τοῦτο ὁ πρόπαππος· Ἀντωνίου τοῦτο Αἰγύπτιον, Αὐ-
10 γούστου τὸ νικητήριον." οὐ μέντοι καὶ περιεποιεῖτό τι, ἀλλ' ἔς τε 59, 22, 1
τὰ ἄλλα ἐδαπάνα ὥσπερ εἰώθει, καὶ ἐς τὰ στρατεύματα· πέντε γὰρ
καὶ εἴκοσι μυριάδας στρατιωτῶν ἤθροισεν, ὧν καὶ πολὺ μέρος ἀνά- 59, 22, 2
λωσε, τοὺς μὲν καθ' ἑκάστους κατακόπτων, τοὺς δὲ ἀθρόους ἅμα
15 πάντας φονεύων. ἰδὼν γάρ ποτε ὄχλον εἴτε δεσμωτῶν εἴτε καὶ ἄλ- 59, 22, 3
λων τινῶν, προσέταξε τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον ἀπὸ τοῦ φαλακροῦ
μέχρι τοῦ φαλακροῦ πάντας αὐτοὺς σφαγῆναι. κυβεύων δέ ποτε,
καὶ μαθὼν ὅτι οὐκ εἴη αὐτῷ ἀργύριον, ᾔτησέ τε τὰς τῶν Γαλατῶν
20 ἀπογραφάς, καὶ ἐξ αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους θανατωθῆναι κελεύ- 59, 22, 4
σας ἐπανῆλθέ τε πρὸς τοὺς συγκυβευτὰς καὶ ἔφη ὅτι "ὑμεῖς περὶ ὀλί-
γων δραχμῶν ἀγωνίζεσθε, ἐγὼ δὲ εἰς μυρίας καὶ πεντακισχιλίας μυ-
ριάδας ἤθροισα". καὶ οὗτοι μὲν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο· ἀμέλει εἷς
25 τις αὐτῶν Ἰούλιος Σακερδὼς ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἦκων, οὐ μέν-
V 69r τοι καὶ ὑπερπλουτῶν, ὥστε καὶ ἐπιβουλευθῆναι δι' αὐτά, ὅμως | ἐξ
C 70r ἐπωνυμίας ἀπεσφάγη· οὕτως | ἀκρίτως πάντα ἐγίνετο. καὶ τὸν Κλαυ- 59, 23, 5
διον δὲ ἀπέκτεινεν ἄν, εἰ μὴ κατεφρόνησεν αὐτοῦ τὰ μὲν τῇ φύσει
30 τὰ δὲ ἐκ προνοίας πολλὴν νωθείαν προσποιουμένου. ἐς δὲ τὸν 59, 25, 1*
ὠκεανὸν ἐλθὼν ὡς καὶ ἐν τῇ Βρεττανίᾳ στρατεύσων, καὶ πάντας
167 τοὺς στρατιώτας ἐν τῇ ᾠόνι παρατάξας, | τριήρους τε ἐπέβη, καὶ ὀλί- 59, 25, 2*
γον ἀπὸ τῆς γῆς ἀπάρας ἀνέπλευσε, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπὶ βήματος
ὑψηλοῦ ἱζήσας καὶ σύνθημα τοῖς στρατιώταις ὡς ἐς μάχην δούς,
5 τοῖς τε σαλπιγκταῖς ἐξοτρύνας αὐτούς, εἶτ' ἐξαίφνης ἐκέλευσέ σφισι
131 R. St. τὰ κογχύλια συλλέξασθαι. λαβών τε τὰ σκῦλα ταῦτα (καὶ γὰρ *λα- 59, 25, 3*
φύρων δηλονότι πρὸς τὴν τῶν ἐπινικίων πομπὴν ἐδεῖτο) μέγα τε
ἐφρόνησεν ὡς καὶ τὸν ὠκεανὸν αὐτὸν δεδουλωμένος, καὶ τοῖς στρα-
10 τιώταις πολλὰ ἐδωρήσατο. καὶ ὁ μὲν ἐς τὴν Ῥώμην τὰ κογχύλια
ἀνεκόμισεν, ἵνα καὶ ἐκείνοις τὰ λάφυρα δείξῃ· ἡ δὲ βουλὴ οὔθ' ὅπως 59, 25, 4*
ἐπὶ τούτοις ἡσυχάζοι εἶχεν, ὅτι μεγαλοφρονούμενον αὐτὸν ἐπυνθάνετο, οὔθ' ὅπως αὐτὸν ἐπαινέσειεν· ἄν γάρ τις ἐπὶ μηδεμιᾷ ἢ μικρᾷ
15 τινι ἀνδραγαθίᾳ ἤτοι ἐπαίνους μεγάλους ἢ καὶ τιμὰς ἐξαισίους
ποιῆται, διαμωκᾶσθαί τε καὶ διασιλλοῦν αὐτὴν ὑποπτεύεται. ὅμως 59, 25, 5*

165, 31 [οὖν] exp. Dind. 32 ἐπαγόμενος C, ὑπαγόμενος V **166**, 6 ἐπέλεγε V, ὑπέλεγε C 7 ἡ C, μου ἡ V 28 ἐγίνετο reduxi ex VC, ἐγένετο R. St. **167**, 4 εἶτ' VLb, ὅτ' C 6 λαβών τε reduxi ex VCLb, λαβὼν δὲ R. St.

Digitized by Google

Dind.

εἰσελθὼν ἐς τὴν πόλιν τὴν μὲν βουλὴν ὀλίγου ἐδέησεν ἀπολέσαι πᾶ- **167**
σαν, ὅτι μὴ τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον αὐτῷ ἐψηφίσατο, τὸν δὲ δῆμον
ἀθροίσας πολὺ μὲν ἀργύριον ἐκ μετεώρου τινὸς πολὺ δὲ χρυσίον
ἔρριψε, καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο διαρπάζοντες· σιδήρια γὰρ μικρὰ ἅττα
59, 25, 6ᵉ αὐτοῖς, ὡς φασί τινες, ἀνεμέμικτο. Βετιλῖνον δὲ Κάσσον ἀποσφαγῆ-
ναι κελεύσας, καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Καπίτωνα παρεῖναι φονευομένῳ
αὐτῷ κατηνάγκασε μήτ' ἀδικοῦντά τι μήτ' εἰσηγγελμένον. πυθο-
μένου τε αὐτοῦ εἰ μύσαι γε οἱ ἐπιτρέπει, προσέταξε καὶ ἐκεῖνον σφα-
59, 26, 1ᵉ γῆναι. ἦν δέ τις Πρωτογένης πρὸς πάντα αὐτῷ τὰ χαλεπώτατα
ὑπηρετῶν, ὥστε καὶ βιβλία ἀεὶ δύο περιφέρειν καὶ αὐτῶν τὸ μὲν
59, 26, 2ᵉ ξίφος τὸ δὲ ἐγχειρίδιον ὀνομάζειν. οὗτος ἐσῆλθέ ποτε ἐς τὸ συν-
έδριον ὡς καὶ κατ' ἄλλο τι, καὶ πάντων, οἷα εἰκός, προσει|πόντων V 70ᵛ
τε αὐτὸν καὶ δεξιουμένων δριμύ | τέ τι Σκριβωνίῳ Πρόκλῳ ἐνεῖδε **168**
καὶ ἔφη "καὶ σύ με ἀσπάζῃ, μισῶν οὕτω τὸν | αὐτοκράτορα;" ἀκού- C 70ᵛ
σαντες δὲ τοῦτο οἱ παρόντες περιέσχον τε τὸν συμβουλευτὴν καὶ
59, 26, 3ᵉ διέσπασαν. ἡσθέντος τε ἐπὶ τούτῳ τοῦ Γαΐου, καὶ φήσαντος αὐτοῖς
κατηλλάχθαι, ἐψηφίσαντο ὅπως καὶ βήματι ὑψηλῷ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ
βουλευτηρίῳ, ὥστε μηδένα ἐξικνεῖσθαι, καὶ φρουρᾷ στρατιωτικῇ καὶ
59, 26, 5ᵉ ἐκεῖ χρῷτο. ἀνακαλούντων δὲ αὐτὸν τῶν μὲν ἥρωα τῶν δὲ θεόν,
δεινῶς ἐξεφρόνησεν. ἠξίου μὲν γὰρ καὶ πρότερον ὑπὲρ ἄνθρωπον
νομίζεσθαι, καὶ τῇ τε σελήνῃ συγγίνεσθαι καὶ ὑπὸ τῆς νίκης στεφα-
νοῦσθαι· Ζεύς τε εἶναι ἐπλάττετο, καὶ κατὰ τοῦτο καὶ γυναιξὶν ἄλ-
λαις τε πολλαῖς καὶ ταῖς ἀδελφαῖς μάλιστα συνεῖναι προεφασίσατο.
59, 26, 6ᵉ Ἥρα τε καὶ Ἄρτεμις καὶ Ἀφροδίτη πολλάκις *ἐγίγνετο. πρὸς γὰρ 15 132 R.St.
δὴ τὴν τῶν ὀνομάτων μετάθεσιν καὶ τὸ ἄλλο σχῆμα πᾶν τὸ προσ-
59, 26, 7ᵉ ῆκόν σφισιν ἐλάμβανε, καὶ ποτὲ μὲν θηλυδριώδης ὡρᾶτο καὶ κρα-
τῆρα καὶ θύρσον εἶχε, ποτὲ δὲ ἀρρενωπὸς ῥόπαλον καὶ λεοντὴν
ἐφόρει. λειογένειος αὖ καὶ μετὰ τοῦτο πωγωνίας ἐφαντάζετο, τρίαι- 20
νάν τε ἔστιν ὅτε ἐκράτει, καὶ κεραυνὸν αὖθις ἀνέτεινε. παρθένῳ τε
59, 26, 8ᵉ πολεμικῇ ὠμοιοῦτο, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐγγυαλίκιζεν. οὕτω που καὶ
τῷ ῥυθμῷ τῆς στολῆς καὶ τοῖς προσθέτοις τοῖς τε περιθέτοις ἀκρι-
βῶς ἐποικίλ|λετο, καὶ πάντα μᾶλλον δοκεῖν ἢ ἄνθρωπος εἶναι ἤθελε. 25
καί ποτέ τις ἀνὴρ Γαλάτης ἰδὼν αὐτὸν ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ ἐν Διὸς
59, 26, 9ᵉ εἶδει χρηματίζοντα ἐγέλασεν. ὁ δὲ Γάιος ἐκάλεσέ τε αὐτὸν καὶ ἀνή-
ρετο "τί σοι δοκῶ εἶναι;" καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἐρῶ γὰρ αὐτὸ τὸ λεχθέν,
ὅτι "μέγα παραλήρημα". καὶ οὐδὲν μέντοι δεινὸν ἔπαθε· σκυτοτόμος 30
γὰρ ἦν. οὕτω που ῥᾷον τὰς τῶν τυχόντων ἢ τὰς τῶν ἐν ἀξιώσει
59, 26, 10ᵉ τινὶ ὄντων παρρησίας οἱ τοι|οῦτοι φέρουσι. ταῦτα μὲν οὖν τὰ σχή- **169**
ματα, ὁπότε τις θεὸς ἐπλάττετο εἶναι, ἐλάμβανε, καὶ αὐτῶν καὶ ἱκε-
τεῖαι καὶ εὐχαὶ θυσίαι τε κατὰ τὸ πρόσφορον προσήγοντο· ἄλλως
δὲ δὴ ἔν τε τῇ σηρικῇ καὶ ἐν τῇ νικη|τηρίᾳ σκευῇ ὡς πλήθει ἐδημο- 5
59, 27, 1ᵉ σίευσεν. | ἐφίλει τε ὀλιγίστους. τοῖς γὰρ πλείστοις καὶ τῶν βουλευ- V 70ᵛ
τῶν ἢ τὴν χεῖρα ἢ τὸν πόδα προσκυνεῖν ὤρεγε, καὶ διὰ τοῦθ' οἱ

167, 19 ἐψηφίσατο VLb, ἐψηφίσατο ex ἐψηφίσθη C 21 ἅττα R. St., ἄττα VCLb 25 κατηνάγκασε VCLb, κατηνάγκαζε Dind. **168**, 1 Σκριβωνίῳ Lb, σκιρβωνίω VC 12 τε reduxi ex VCLb, δὲ Dind. **169**, 5 ὀλιγίστους VLb, ὀλίγους C.

Digitized by Google

Dind.
169 φιληθέντες ὑπ' αὐτοῦ χάριν αὐτῷ καὶ ἐν τῇ γερουσίᾳ ἐγίνωσκον,
C 71r 10 καίτοι τοὺς ὀρχηστὰς | καθ' ἡμέραν| φιλοῦντι πάντων ὀρώντων.
ἐκολάκευον δ' αὐτὸν καὶ οἱ πάνυ δοκοῦντές τι εἶναι. ὁ δ' οὖν Βι- 59, 27, 2
τέλιος ὁ Λούκιος οὔτ' ἀγενὴς οὔτ' ἄφρων ὤν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐν
τῇ Συρίᾳ ἀρχῆς ὀνομαστὴς γενόμενος (τά τε γὰρ ἄλλα λαμπρῶς ἠγε-
15 μόνευσε, καὶ τὸν Ἀρτάβανον| καὶ ἐκείνῃ ἐπιβουλεύοντα, ἐπειδὴ μηδε- 58, 22, 3
μίαν τιμωρίαν ἐπὶ τῇ Ἀρμενίᾳ ἐδεδώκει, κατέπληξέ τε ἀπαντήσας
αὐτῷ ἐξαπιναίως περὶ τὸν Εὐφράτην ἤδη ὄντι, καὶ ἐς τε λόγους
αὐτὸν ὑπηγάγετο καὶ θῦσαι ταῖς τοῦ Αὐγούστου τοῦ τε Γαΐου εἰ-
20 κόσιν ἠνάγκασε, σπονδάς| τε αὐτῷ πρὸς τὸ τῶν Ῥωμαίων σύμφορον
δοὺς καὶ προσέτι καὶ παῖδας αὐτοῦ ὁμήρους λαβών) — οὗτος οὖν ὁ 59, 27, 4
Βιτέλιος μετεπέμφθη μὲν ὑπὸ τοῦ Γαΐου ὡς καὶ ἀπολούμενος· ἐφ'
133 R. St. οἷς γὰρ οἱ Πάρθοι τὸν βασιλέα σφῶν ἐξήλασαν, ἐπὶ τούτοις ἐκεῖνος
25 αἰτίαν ἔσχε, μι|σηθείς τε ὑπὸ τοῦ φθόνου καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τοῦ
φόβου· ἐσώθη δὲ σχηματίσας πως ἑαυτὸν ὥστε καὶ ἐλάττων αὐτῷ 59, 27, 5
τῆς δόξης φανῆναι, καὶ πρός τε τοὺς πόδας αὐτοῦ προσπεσὼν καὶ
δάκρυσι κλαύσας, κἂν τούτῳ καὶ θειάσας αὐτὸν πολλὰ καὶ προσκυ-
30 νήσας, καὶ τέλος εὐξάμενος, ἂν περισωθῇ, θύσειν αὐτῷ ἐκείνῳ. ἐκ 59, 27, 6
γὰρ τούτων οὕτως αὐτὸν ἐτιθάσσευσε καὶ ἱλεώσατο ὥστε μὴ μόνον
170 περιγενέσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐν | τοῖς πάνυ φίλοις αὐτοῦ νομισθῆναι. καί
ποτε τοῦ Γαΐου συγγίνεσθαί τε τῇ Σελήνῃ λέγοντος, καὶ ἐρωτήσαν-
τος αὐτὸν εἰ ὁρᾷ τὴν θεὸν συνοῦσαν αὐτῷ, κάτω τε ὡς καὶ τεθη-
5 πὼς ἔβλεπεν ὑποτρέμων, καὶ σμικρόν τι| φθεγξάμενος "ὑμῖν" ἔφη
"τοῖς θεοῖς, δέσποτα, μόνοις ἀλλήλοις ὁρᾶν ἔξεστι." Βιτέλιος μὲν
οὖν ἐκεῖθεν ἀρξάμενος πάντας καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς ἄλλους κολακείᾳ
ὑπερεβάλετο, Γάιος δὲ ἐπὶ πλέον ἐξαχθείς, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ ναὸν 59, 28, 1
10 ἑαυτοῦ κατεσκεύασεν.| ἐτεκτήνατο μὲν γὰρ καὶ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ 59, 28, 2
V 71r κατάλυσίν τινα, ἵν', ὡς ἔ|λεγε, τῷ Διὶ συνοικοίη· ἀπαξιώσας δὲ δὴ 59, 28, 3
τὰ δευτερεῖα ἐν τῇ συνοικήσει αὐτοῦ φέρεσθαι, καὶ προσεγκαλέσας
αὐτῷ ὅτι τὸ Καπιτώλιον κατέλαβεν, οὕτω δὴ ἕτερόν τε νεὼν ἐν τῷ
15 παλατίῳ σπουδῇ| ᾠκοδομήσατο, καὶ ἄγαλμα ἐς αὐτὸν ἠθέλησε τὸ τοῦ
C 71r Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἐς τὸ ἑαυτοῦ εἶδος μετα|ρυθμίσαι. μὴ δυνηθεὶς
δέ, τό τε γὰρ πλοῖον τὸ πρὸς τὴν κομιδὴν αὐτοῦ ναυπηγηθὲν κεραυ- 59, 28, 4
νοῖς ἐφθάρη, καὶ γέλως, ὁσάκις τινὲς ὡς καὶ τοῦ ἴδους ἐφαψόμενοι|
20 προσῄλθον, πολὺς ἐξηκούετο, ἐκείνῳ μὲν ἐπηπείλει, αὐτὸς δὲ ἕτερον
ἐνέστησε. τό τε Διοσκούριον τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Ῥωμαίᾳ ὂν διατε- 59, 28, 5
μὼν διὰ μέσου τῶν ἀγαλμάτων εἴσοδον δι' αὐτοῦ ἐς τὸ παλάτιον
ἐποιήσατο, ὅπως καὶ πυλωροὺς τοὺς Διοσκόρους, ὥς γε| καὶ ἔλεγεν,
ἔχῃ· Διάλιόν τε αὐτὸν ὀνομάσας, τήν τε Κασωνίαν τὴν γυναῖκα καὶ
τὸν Κλαύδιον ἄλλους τε τοὺς πλουσιωτάτους ἱερέας προσέθετο, πεντή-
κοντα καὶ διακοσίας ἐπὶ τούτῳ παρ' ἑκάστου μυριάδας λαβών. καὶ 59, 28, 6
30 αὐτὸς ἑαυτῷ ἱερᾶτο, τόν τε ἵππον συνιερέα| ἀπέφηνε· καὶ ὄρνιθες

169, 11 *τι* VLb, *τε τι* C 14 *γὰρ* inserui ex VCLb, om. R. St. *ἠγεμόνευσε* CLb, *ἡγεμόνευε* V 21 *παῖδας* VCLb (in C *τοὺς* extat sed expunctum), *τοὺς παῖδας* Dind. 32 *ἀλλὰ* om. C **170**, 1 *καί* (ante *ποτε*) om. C 4 *καὶ* CLb, om. spat. vac. rel. V *σμικρόν* VLb, *μικρόν* C 13 *προσεγκαλέσας* Lb, *προσεγκαλέσαι* VC 14 *τε* Rk., *γε* VCLb 25 *αὐτὸν* H. St., *αὐτὸν* VCLb 29 *ἱερᾶτο* Lb, *ἱεροῦτο* V, *ἱερῶτο* ex *ἱερᾶτο* C.

Digitized by Google

Dind.
αὐτῷ ἀπαλοί τέ τινες καὶ πολυτίμητοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐθύοντο. 170
ταῖς τε βρονταῖς ἐκ μηχανῆς τινος ἀντεβρόντα καὶ ταῖς ἀστραπαῖς |
ἀντήστραπτε· καὶ ὁπότε κεραυνὸς καταπέσοι, λίθον ἀν*τηκόντιζεν, 171
59, 28, 8 ἐπιλέγων ἐφ' ἑκάστῳ τὸ τοῦ Ὁμήρου, "ἦ μ' ἀνάειρε ἢ ἐγώ σε." οὗτος 134 R. St.
οὖν ὁ θεός, οὗτος ὁ Ζεύς, ἵνα τις τά τε ἄλλα τὰ αἴσχιστα ἐξ ὧν
59, 28, 9 ἠργυρίζετο παραλίπῃ, ἀλλὰ τά γε οἰκήματα τὰ ἐν αὐτῷ τῷ παλατίῳ 5
ἀποδειχθέντα καὶ τὰς γυναῖκας τὰς τῶν πρώτων τούς τε παῖδας τοὺς
τῶν σεμνοτάτων, οὓς ἐς αὐτὰ καθίζων ὕβριζεν, ἐκκαρπούμενος ἐπ'
αὐτοῖς πάντας ἁπλῶς, τοὺς μὲν ἐθελοντὰς τοὺς δὲ καὶ ἄκον|τας, 10
59, 28, 10 ὅπως μὴ καὶ δυσχεραίνειν τι νομισθῶσι, πῶς ἄν τις σιωπήσειεν; ἐς
γέ τοι τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον τὸ συλλεγόμενον ἀπ' αὐτῶν ἐμ-
59, 29, 1 βάλλων ἑκάστοτε ἑαυτὸν ἐκαλινδεῖτο. ὡς οὖν πάντα τρόπον ἐξεμαί-
νετο, ἐπεβούλευσαν αὐτῷ Κάσσιός τε Χαιρέας καὶ Κορ|νήλιος Σαβῖ- 15
νος, καίτοι χιλιαρχίας ἐν τῷ δορυφορικῷ ἔχοντες. συνώμοσαν μὲν
γὰρ πλείονες καὶ συνῄδεσαν τὸ πραττό|μενον, ἐν οἷς ἦν ὅ τε Κάλλι- V 71v
59, 29, 2 στος καὶ ὁ ἔπαρχος· οἱ δὲ αὐτόχειρες αὐτοῦ γενόμενοι ἐκεῖνοι ἦσαν.
ἄλλως τε γὰρ ἀρχαιότροπός τις ἀνὴρ ὁ Χαι|ρέας ἦν, καί τινα καὶ 20
ἰδίαν τῆς ὀργῆς αἰτίαν ἔσχε· γύννιν τε γὰρ αὐτὸν καίπερ ἐρρωμε-
νέστατον ἀνδρῶν ὄντα ὁ Γάιος ἐπεκάλει, καὶ τὸ σύνθημα αὐτῷ, ὁπότε
ἐς ἐκεῖνον καθήκοι, πόθον ἢ Ἀφροδίτην ἢ ἕτερόν τι τοιοῦτον ἐδίδου,
59, 29, 3 θεοπρό|πιον δέ τι τῷ Γαΐῳ ὀλίγον, ἔμπροσθεν ἐγεγόνει φυλάττεσθαι 25 C 72r
Κάσσιον· καὶ ὁ μὲν ἐς Γάιον Κάσσιον τὸν τότε τῆς Ἀσίας ἄρχοντα,
ἐπειδὴ τὸ γένος ἀπὸ τοῦ Κασσίου ἐκείνου τοῦ τὸν Καίσαρα ἀποκτεί-
ναντος εἶχεν, ὑποπτεύσας, μετεπέμψατο αὐτὸν δεδεμένον, προέλεγε
59, 29, 4 δ' ἄρα αὐτῷ τὸ δαιμόνιον τοῦ|τον τὸν Κάσσιον τὸν Χαιρέαν. Ἀπολ- 30
λωνιός τέ τις Αἰγύπτιος οἷκοι τε τὸ συμβὰν αὐτῷ προεῖπε, καὶ πεμ-
φθεὶς διὰ τοῦτ' ἐς τὴν Ῥώμην προσήχθη τε αὐτῷ | ἐν αὐτῇ ἐκείνῃ 172
τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ τελευτήσειν ἔμελλε, καὶ ἀναβληθεὶς ὡς καὶ μετ' ὀλί-
59, 29, 5 γον κολασθησόμενος ἐσώθη. ἐπράχθη δὲ ὧδε. ἑορτήν τινα ἐν τῷ
παλατίῳ ἦγε καὶ θέαν ἐπετέλει, κἀν τούτῳ καὶ αὐτὸς καὶ| ἤσθιε καὶ 5
ἔπινε καὶ τοὺς ἄλλους εἱστία, ὅτε δὴ καὶ Πομπώνιος Σεκοῦνδος ὁ
τότε ὑπατεύων ἐνεφορεῖτό τε ἅμα τῶν σιτίων, παρὰ τοῖς ποσὶν αὐ-
59, 29, 6 τοῦ καθήμενος, καὶ ἐπικύπτων συνεχῶς αὐτοὺς κατεφίλει. ὡς δὲ
καὶ αὐτὸς ὁ Γάιος καὶ ὀρχήσασθαι καὶ τραγῳδίαν, ὑποκρίνασθαι ἠθέ- 10
λησεν, οὐκέθ' οἱ περὶ τὸν Χαιρέαν ὑπέμειναν, ἀλλὰ τηρήσαντες *αὐ- 135 R. St.
τὸν ἐκ τοῦ θεάτρου ἐξελθόντα ἵνα τοὺς παῖδας θεάσηται, οὓς ἐκ τῆς
Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰωνίας τῶν πάνυ εὐγενῶν ἐπὶ τῷ τὸν ὕμνον τὸν
εἰς ἑαυτὸν πεποιημένον ᾄσαι μεταπέμ|πτο δηθεν, ἀπέκτειναν ἐν 15
59, 29, 7 στενωπῷ τινι ἀπολαβόντες. καὶ αὐτοῦ πεσόντος οὐδεὶς τῶν παρόν-
των ἀπέσχετο, ἀλλὰ καὶ νεκρὸν αὐτὸν ὄντα ὡμῶς ἐτίτρωσκον· καί
τινες καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐγεύσαντο. τήν τε γυναῖκα καὶ τὴν
59, 30, 1 θυγατέρα εὐθὺ|ς ἔσφαξαν. Γάιος μὲν δὴ ταῦτα ἐν ἔτεσι τρισὶ καὶ 20

170, 32 ἀντεβρόντα Lb, ἀντικρούοντα VC **171**, 2 ἑκάστῳ VLb, ἑκάστου C 21 γύννιν VLb, γέννιν C τε Lb, γε VC (adde ad 59, 29, 2) 23 τι om. V 27 ἐκείνου inseruι ex VCLb, om. R. St. **172**, 14 μεταπέπεμπτο scripsi, μετάπεμπτον VC, μετεπέμψατο Lb 16 πεσόντος scripsi (ex Zon.), ταράσσοντος V, ταράσσοντος ex πράσσοντος C, συμπεσόντος Lb.

Digitized by Google

Dind.
172 μησὶν ἐννέα ἡμέραις τε ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πράξας τοῖς ἔργοις αὐτοῖς
ὡς οὐκ ἦν θεὸς ἔμαθεν. ἐμνημόνευόν τε οἱ παρόντες τοῦ λεχθέντος
V 72r ποτὲ ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν | δῆμον "εἴθε ἕνα αὐχένα εἴχετε", ἐπιδει-
25 κνύντες αὐτῷ ὅτι| ἐκεῖνος μὲν αὐχένα ἕνα, σφεῖς δὲ δὴ χεῖρας πολλὰς
ἔχοιεν. ἐπεὶ δὲ τὸ δορυφορικὸν ἐταράττετο, καὶ διαθέοντες ἐπυνθά- 59, 30, 2
νοντο "τίς Γάιον ἔσφαξεν," Οὐαλέριος Ἀσιατικὸς ἀνὴρ ὑπατευκὼς
θαυμαστὸν δή τινα τρόπον αὐτοὺς ἠσύχασεν, ἀνελθὼν ἐς περιφανές
30 τι χωρίον καὶ ἐκβοήσας "εἴθε ἐγὼ αὐτὸν ἀπεκτόνειν." καταπλαγέν-
τες γὰρ ἐπαύσαντο τοῦ θορύβου.

173
186R.St.
C 72v

*| ΚΛΑΥΔΙΟΣ.

Κλαύδιος δὲ αὐτοκράτωρ ὧδε ἐγένετο. μετὰ γὰρ τὴν ἀναίρεσιν 60, 1, 1
10 τοῦ Γαΐου φύλακας ἐκασταχόσε τῆς| πόλεως οἱ ὕπατοι διαπέμψαντες
τήν τε βουλὴν ἐς τὸ Καπιτώλιον ἤθροισαν, καὶ πολλαὶ καὶ ποικίλαι
γνῶμαι ἐλέχθησαν· τοῖς μὲν γὰρ δημοκρατεῖσθαι τοῖς δὲ μοναρχεῖ-
σθαι ἐδόκει, καὶ οἱ μὲν τὸν οἱ δὲ τὸν ᾑροῦντο. καὶ διὰ τοῦτο τὴν 60, 1, 2
15 ἡμέραν τὴν λοιπὴν καὶ| τὴν νύκτα πᾶσαν κατέτριψαν μηδὲν τελειώ-
σαντες. κἀν τούτῳ στρατιῶταί τινες εἰς τὸ παλάτιον, ὅπως τι συ-
λήσωσιν, εἰσελθόντες εὗρον τὸν Κλαύδιον ἐν γωνίᾳ που σκοτεινῇ
κατακεκρυμμένον. συνῆν τε γὰρ τῷ Γαΐῳ, καὶ τότε τὴν ταραχὴν 60, 1, 3
20 φοβηθεὶς ὑπέπτηξε.| καὶ αὐτὸν τὸ μὲν πρῶτον, ὡς καὶ ἄλλον τινὰ
ὄντα ἢ ἔχοντά τι ἐξείλκυσαν, ἔπειτα δὲ γνωρίσαντες αὐτοκράτορα
προσηγόρευσαν καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτὸν ἤγαγον. κἀκ τούτου
μετὰ τῶν ἄλλων πᾶν τὸ κράτος αὐτῷ, οἷα τοῦ τε βασιλικοῦ γένους
25 ὄντι καὶ ἐπιεικεῖ| νομιζομένῳ, ἔδωκαν. οἱ δ' ὕπατοι τέως ἄλλους 60, 1, 4
μὲν καὶ δημάρχους πέμποντες ἀπηγόρευον αὐτῷ μηδὲν τοιοῦτον
ποιεῖν, ἀλλ' ἐπί τε τῷ δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ καὶ τοῖς νόμοις γενέσθαι·
ἐπεὶ δὲ αὐτοὺς οἱ συνόντες σφίσι στρατιῶται ἐγκατέλιπον, τότε δὴ καὶ
30 αὐτοὶ| ὡμολόγησαν, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἐς τὴν αὐταρχίαν αὐτοῦ ἥκοντα
ἦν αὐτῷ ἐψηφίσαντο. οὕτω μὲν Τιβέριος Κλαύδιος Νέρων Γερμανι- 60, 2, 1
174 κός, ὁ τοῦ Δρούσου | τοῦ τῆς Λιβίας | παιδὸς υἱός, τὴν αὐτοκράτορα
V 72v ἀρχὴν ἔλαβε, μὴ πρὶν ἐν ἡγεμονίᾳ τινὶ τὸ παράπαν ἐξητασμένος, πλὴν
ὅτι μόνον ὑπάτευσεν· ἦγε δὲ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας. οὗτος
137 R. St. 5 τὴν μὲν ψυχὴν οὐ φαῦλος ἐγέ*νετο, ἀλλὰ καὶ ἐν παιδείᾳ ἤσκητο,
ὥστε καὶ συγγράψαι τινά, τὸ δὲ δὴ σῶμα νοσώδης, ὥστε καὶ τῇ κε-
φαλῇ καὶ ταῖς χερσὶν ὑποτρέμειν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τῷ φωνήματι 60, 2, 2
ἐσφάλλετο. καὶ μέντοι καὶ δίφρῳ καταστέγῳ πρῶτος Ῥωμαίων ἐχρή- 60, 2, 3
10 σατο, καὶ ἐξ ἐκείνου| καὶ νῦν οὐχ ὅτι οἱ αὐτοκράτορες ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
οἱ ὑπατευκότες διφροφορούμεθα· πρότερον δὲ ἄρα ὅ τε Αὔγουστος
C 73r καὶ ὁ Τιβέριος | ἐν σκιμποδίοις, ὁποίοις αἱ γυναῖκες ἔτι καὶ νῦν νομί-

---

172, 25 ἕνα om. C.
173, 21 γνωρίσαντες VLb, γνώσαντες C 174, 5 ἤσκητο R. St., ἤσκηται VC.

Digitized by Google

Dind.

60, 2, 4 ζουσιν ἔστιν ὅτε, ἐφέροντο. Κλαύδιος δὲ τὰ μὲν ἄλλα οὐ κακὸς ἦν, 174
περιφανέ|στατα δὲ τῶν ὁμοίων ἐδουλοκρατήθη τε ἅμα καὶ ἐγγυναικο- 15
κρατήθη· ἅτε γὰρ ἐκ παίδων ἐν τῇ νοσηλείᾳ καὶ ἐν φόβῳ τραφεὶς
καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ πλεῖον τῆς ἀληθείας εὐήθειαν προσποιούμενος,
60, 2, 5 ὅπερ που καὶ αὐτὸς ἐν τῇ βουλῇ ὡμολόγησε, καὶ προσέτι καὶ|
ἐν συνουσίαις γυναικῶν πλείοσι γενόμενος, οὐδὲν ἐλευθεροπρεπὲς 20
ἐκέκτητο. ἐπετίθεντο δ' αὐτῷ ἔν τε τοῖς πότοις μάλιστα καὶ ταῖς
60, 2, 6 μίξεσι· πάνυ γὰρ ἁπλήστως ἀμφοτέροις τούτοις προσέκειτο, καὶ ἦν
ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ εὐαλωτότατος. πρὸς δὲ καὶ δειλίαν| εἶχεν, ὑφ' 25
ἧς πολλάκις ἐκπληττόμενος οὐδὲν τῶν προσηκόντων ἐξελογίζετο.
καὶ αὐτοῦ καὶ τοῦτο προσλαμβάνοντες οὐκ ἐλάχιστα κατειργάζοντο·
60, 2, 7 καὶ ἐκεῖνον τε γὰρ φοβοῦντες ἐξεκαρποῦντο, καὶ τοῖς ἄλλοις τοσοῦτο
δέος ἐνέβαλλον ὥσθ', ἵνα συλλαβὼν εἴπω,| πολλοὶ ἐπὶ δεῖπνον ἐν τῇ 30
αὐτῇ ἡμέρᾳ ὑπό τε τοῦ Κλαυδίου καὶ ὑπ' αὐτῶν καλούμενοι τὸν
cf. 60, 3, 1 μὲν ὡς καὶ κατ' ἄλλο τι παρίεντο, πρὸς δὲ ἐκείνους ἐφοίτων. | οὐ 175
μὴν ἀλλ' εἴ τις ὑπεξέλοι τοῦ Κλαυδίου τὰ δι' αὐτοὺς ἁμαρτήματα,
60, 8, 4 τἆλλα δεόντως ἦρξε. τὸν μέντοι Χαιρέαν καὶ τινας ἄλλους ἀπέκτεινε,
πόρρωθεν τὸ καθ' ἑαυτὸν ἀσφαλὲς προορώμενος. ἔπραξε δὲ τοῦτο|
οὐχ ὡς τῷ Γαΐῳ τιμωρῶν, ἀλλ' ὡς ἑαυτῷ ἐπιβουλεύοντας τούτους 5
60, 6, 3 λαβών. καὶ μέντοι καὶ περὶ τὰ χρήματα | θαυμαστὸς ἐγένετο, παν- V 73r
cf. 60, 6, 6. 7 τὸς ἀπεχόμενος ἀργυρισμοῦ ὑπαροῦ, τήν τε τοῦ δήμου εὐκοσμίαν
καὶ σωφροσύνην περὶ πολλοῦ ποιησάμενος καὶ τὴν ἐπὶ| τοῦ Γαΐου 10
ἐπιπολάσασαν τρυφὴν ἐξαίρων, ἄλλα τε ἐνομοθέτησεν εἰς τοῦτο
60, 6, 7 συντείνοντα· τά τε καπηλεῖα εἰς ἃ συνιόντες ἔπινον, κατέλυσε, καὶ
προσέταξε μήτε κρέας που ἑφθὸν μήθ' ὕδωρ θερμὸν πιπράσκε*σθαι, 188 R. St.
60, 11, 1 τοὺς μὴ πειθαρχοῦντας κολάζων. λιμοῦ δὲ| ἰσχυροῦ γενομένου οὐ 15
μόνον τοῖς ἐν τῷ τότε παροῦσιν ἀφθονίας τῶν τροφῶν, ἀλλὰ καὶ
60, 11, 2 τοῖς ἐς πάντα τὸν μετὰ ταῦτα αἰῶνα πρόνοιαν ἐποιήσατο. ἐπεισάκτου
γὰρ παντός, ὡς εἰπεῖν, τοῦ σίτου τοῖς Ῥωμαίοις ὄντος, | ἡ χώρα ἡ C 73v
πρὸς ταῖς τοῦ Τιβέριδος ἐκβολαῖς| οὔτε κατάρσεις ἀσφαλεῖς οὔτε λι- 20
μένας ἐπιτηδείους ἔχουσα ἀνωφελὲς σφισι τὸ κράτος τῆς θαλάσσης
ἐποίει· ἔξω γὰρ τῇ τε ὥρᾳ εἰσκομισθέντων καὶ ἐς τὴν ἀποθήκην
ἀναχθέντων, οὐδὲν τὴν χειμερινὴν εἰσεφοίτα, ἀλλ' εἴ τις παρεκινδύ-
60, 11, 3 νευσε, κακῶς ἀπήλλασσε.| ταῦτ' οὖν συνιδὼν λιμένα κατασκευάσαι 25
ἐπεχείρησεν, οὐδ' ἀπετράπη, καίπερ τῶν ἀρχιτεκτόνων εἰπόντων αὐ-
τῷ πυθομένῳ πόσον τὸ ἀνάλωμα ἔσοιτο, ὅτι οὐ θέλεις αὐτὸν ποιῆ-
σαι. οὕτως ὑπὸ τοῦ πλήθους τοῦ δαπανήματος ἀναχαιτισθῆναι αὐ-
τόν, εἰ προπύθοιτο,| ἤλπισαν, ἀλλὰ καὶ ἐνεθυμήθη πρᾶγμα καὶ τοῦ 30
60, 11, 4 φρονήματος καὶ τοῦ μεγέθους τοῖς Ῥωμαίοις ἄξιον. τοῦτο μὲν γὰρ
ἐξορύξας τῆς ἠπείρου χωρίον οὐ σμικρὸν | τὸ περιξ πᾶν ἐκρηπίδωσε 176
καὶ τὴν θάλασσαν εἰς αὐτὸ εἰσεδέξατο, τοῦτο δὲ ἐν αὐτῷ τῷ πελάγει
χώματα ἑκατέρωθεν αὐτοῦ μεγάλα χώσας θάλατταν ἐνταῦθα πολλὴν

174, 15 ὁμοίων VC, οἰκείων in marg. alia man. C τε C, καὶ V 18 εὐήθειαν R. St., ἀηθείας VC 22 ταῖς VC, ἐν ταῖς R. St. 24 δειλίαν V, δουλείαν C, δειλίαν in marg. alia man. C 29 ἐνέβαλλον R. St., ἐνέβαλον VC **175**, 11 ἄλλα τε R. St., ἀλλάτα VC, an ἄλλ' ἅττα? 24 ἀπήλλασσε R. St., ἀπήλαυσε VC 30 ἤλπισαν C, ἤλπισεν V.

Digitized by Google

Dind.
176, 5 περιέβαλε, καὶ νῆσον ἐπ' αὐτῇ, πύργον τε ἐπ' ἐκείνῃ φρυκτωρίαν
ἔχοντα κατεστήσατο· ὠνόμασται δὲ τοῦθ' ὅπερ ἐστὶ κατὰ τὴν ἐπι- 60, 11, 5
χώριον γλῶτταν λιμήν. ἐτίθει δὲ συνεχῶς μονομαχίας ἀγῶνας· πάνυ 60, 13, 1
γὰρ σφισιν ἔχαιρε. τά τε γὰρ ἄλλα καὶ τοὺς διὰ μέσου τῆς θέας 60, 13, 4
10 παρὰ τὸν τοῦ ἀρίστου καιρὸν κατα|κοπτομένους ἥδιστα ἐθεώρει, καί-
V 73v τοι λέοντα δεδιδαγμένον ἀνθρώπους ἐσθίειν | καὶ πάνυ γε διὰ τοῦτο
τῷ πλήθει ἀρέσκοντα ἀποκτείνας ὡς οὐ προσῆκον ὂν τοιοῦτόν τι
θέαμα ὁρᾶν Ῥωμαίους. ἐθισθεὶς δ' οὖν αἵματος καὶ φόνων ἀναπίμ- 60, 14, 1
15 πλασθαι προπετέστερον| καὶ ταῖς ἄλλαις σφαγαῖς ἐχρήσατο. αἴτιοι
δὲ τούτου ἐγένοντο οἵ τε Καισάρειοι καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ Μεσαλῖνα
διενεγκοῦσα τὰς κατ' αὐτὴν ἁπάσας ἀκολασίᾳ καὶ θράσει. ὁπότε cf. 60, 14, 8
γὰρ ἀποκτεῖναί τινα ἐθελήσειαν, ἐξεφόβουν αὐτόν, κἀκ τούτου πάνθ' 60, 14, 1
20 ὅσα ἐβούλοντο ποιεῖν ἐπετρέποντο. καὶ πολλάκις γε ἐξαπίναιος ἐκ- 60, 14, 2
πλαγεὶς καὶ κελεύσας τινὰ ἐκ τοῦ παραχρῆμα περιδεοῦς ἀπολέσθαι,
139 ἔπειτα ἀνενεγκὼν καὶ ἀναφρο*νήσας ἐπεζήτει τε αὐτόν, καὶ μαθὼν
R. St. τὸ γεγονὸς ἐλυπεῖτό τε καὶ μετεγίνωσκεν. ἤρξατο δὲ τῶν φόνων|
C 74r 25 τούτων ἀπὸ Γαΐου Ἀππίου Σιλουανοῦ. τοῦτον γὰρ | εὐγενέστατον 60, 14, 3
ὄντα μεταπεμψάμενος ἔσφαξεν, ὅτι τῇ Μεσαλίνῃ προσέκρουσεν, οὐκ
ἐθελήσας αὐτῇ συγγενέσθαι πορνικωτάτῃ τε καὶ ἀσελγεστάτῃ οὔσῃ,
30 καὶ τῷ Ναρκίσσῳ τῷ ἀπελευθέρῳ αὐτοῦ δι' ἐκείνην. καὶ| συνέπλα- 60, 14, 4
σεν ὄναρ ὁ Νάρκισσος ὡς σφαττόμενον τὸν Κλαύδιον ὑπ' αὐτοῦ αὐτο-
χειρὶ ἰδών, ἔτι τε ἐν τῇ εὐνῇ ὄντι αὐτῷ τὸ ὄναρ ὑπότρομος διηγή-
177 σατο, καὶ ἡ | Μεσαλῖνα παραλαβοῦσα ἐδείνωσε. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐξ 60, 15, 1
ἐνυπνίου παραπώλετο, τελευτήσαντος δ' αὐτοῦ οὐκέτι χρηστὴν ἐλ-
πίδα οἱ Ῥωμαῖοι τοῦ Κλαυδίου ἔσχον· ὅθεν αὐτῷ καὶ Ἄνιος Οὐνι-
5 κιανὸς καὶ Φρού|ριος Κάμιλος ἐπαρχιῶν ἄρχοντες ἐπανέστησαν· ἀλλ' cf. 60, 15, 2
οὗτοι μὲν εἰς μέγιστον φόβον τὸν Κλαύδιον ἐμβαλόντες, ὡς μικροῦ 60, 15, 4
δεῖν καὶ ἐθελοντὴν ἐκστῆναι τοῦ κράτους αὐτοῖς, ἔπειτα ὑπὸ τῶν
στρατιωτῶν ἐγκαταλειφθέντες ἀπώλοντο. πολλοὶ δὲ διὰ τὴν πρόφα- 60, 16, 1
10 σιν| ταύτην οὐχ ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες ἐφθάρησαν· ὑπὸ γὰρ 60, 16, 7
τῆς συνεχείας τῶν κακῶν εἰς τοῦτο τὰ πράγματα προεληλύθει ὥστ'
ἀρετὴν μηκέτ' ἄλλο μηδὲν ἢ τὸ γενναίως ἀποθανεῖν νομίζεσθαι. ὁ
15 δ' οὖν Κλαύδιος καὶ σύνθημα τοῖς στρατιώταις τὸ ἔπος| τοῦτο
συνεχῶς ἐδίδου, τὸ ὅτι χρὴ ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερον
χαλεπήνῃ. πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τὴν βουλὴν τοιουτότροπα ἐλληνιστὶ 60, 16, 8
V 74r παρεφθέγγετο. | τοῖς δὲ Λυκίοις χρηματίζων, ἐπυνθάνετο τῇ Λατί- 60, 17, 4
νων γλώττῃ τῶν πρεσβευτῶν τινος, Λυκίου μὲν τὸ ἀρχαῖον ὄντος|
20 Ῥωμαίου δὲ γεγονότος· καὶ αὐτόν, ἐπειδὴ μὴ συνῆκε τὸ λεχθέν, τὴν
πολιτείαν ἀφείλετο, εἰπὼν μὴ δεῖν Ῥωμαῖον εἶναι τὸν μὴ καὶ τὴν
διάλεξιν σφῶν ἐπιστάμενον. ἐπειδὴ γὰρ ἐν πᾶσιν ὡς εἰπεῖν οἱ Ῥω- 60, 17, 5
25 μαῖοι τῶν ξένων προτετίμηντο, πολλοὶ αὐτὴν παρά| τε αὐτοῦ ἐκείνου

176, 4 *περιέβαλε* R. St., *περιέβαλλε* VC 10 *κατακοπτομένους* R. St., *κατακαλυπτομένους* VC *ἥδιστα* V, *ἥκιστα* C 12 *ὃν* inserui ex VC, om. R. St. 24 *ἤρξατο* V, *ἤρξα* C 29 *ἀπελευθέρῳ* C, *πελευθέρω* V 30 *ὄναρ* inserui ex VC, om. R. St. 31 *αὐτοχειρὶ* reduxi ex VC, *αὐτοχειρίᾳ* R. St. **177**, 5 *Κάμιλος* scripsi, *κάμηλος* VC, *Κάμιλλος* R. St. 11 *τοῦτο* reduxi ex VC, *τοσοῦτο* R. St. 17 *καὶ* inserui ex VC, om. R. St. 18 *τι* V, *τε* C, om. R. St. *Λατίνων* V, *λατίνω* C 24 *αὐτὴν* Dind., *αὐτὸν* VC

Digitized by Google

Dind.

60, 17, 6 ἠτοῦντο καὶ παρὰ Μεσαλίνης τῶν τε Καισαρείων ὠνοῦντο· καὶ διὰ 177
τοῦτο μεγάλων τὸ πρῶτον λημμάτων πραθεῖσα, ἔπειθ' οὕτως ὑπὸ
τῆς εὐχερείας ἐπευνωίσθη ὥστε καὶ λογοποιηθῆναι ὅτι κἂν ὑάλινά
60, 18, 1 ⟨τις⟩ σκεύη δῷ συντετριμμένα τινί, πολίτης ἔσται. Μεσαλῖνα δὲ αὐτή 30
τε ἠσέλγαινε καὶ τὰς ἄλλας γυναῖκας ἀκο*λασταίνειν ὁμοίως ἠνάγ- 140R.St.
καζε, καὶ πολλάς γε καὶ ἐν αὐτῷ τῷ παλατίῳ, τῶν ἀνδρῶν | παρόν- 178
60, 18, 2 των καὶ ὁρώντων, μοιχεύεσθαι ἐποίει, καὶ | ἐκείνους μὲν καὶ ἐφίλει C 74r
καὶ ἠγάπα, τιμαῖς τε καὶ ἀρχαῖς ἤγαλλε, τοὺς δ' ἄλλους τοὺς μὴ
συγκαθιέντας εἰς τοῦτό σφας καὶ ἐμίσει καὶ πάντα τρόπον ἀπώλλυε.
60, 18, 3 καὶ τὸν Κλαύδιον ἕως πολλοῦ τινος ταῦτα ἐλάνθανεν. ἡ γὰρ Μεσα- 5
λῖνα ἐκείνῳ μὲν θεραπαινίδιά τινα παρακατέκλινε, καὶ οὓς ὑπώπτευε
μηνῦσαί τι αὐτῷ τοὺς μὲν εὐεργεσίαις τοὺς δὲ καὶ τιμωρίαις προκατε-
60, 19, 2 λάμβανε. τῶν δὲ στρατιωτῶν τι στασιασάντων, ἐπέμφθη μὲν ὁ 10
Νάρκισσος ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου καταστῆσαι αὐτούς, καὶ ἐπὶ βῆμα ὡς
60, 19, 3 καὶ δημηγορήσων ἀνέβη· οἱ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ αὐτῷ
ἀχθεσθέντες ἐξαίφνης τοῦτο τὸ θρυλλούμενον ἀνεβόησαν "ἰὼ Σατουρ-
νάλια", ἐπειδήπερ ἐν τοῖς Κρονίοις οἱ δοῦλοι τὸ τῶν δεσποτῶν 15
σχῆμα μεταλαμβάνοντες ἑορτάζουσι, καὶ οὕτω διὰ τὴν ἀπαξίωσιν τοῦ
Νάρκίσσου τῷ τε στρατηγῷ σφων τῷ Πλαυτίῳ ἐπείσθησαν καὶ εἰς
cf. 60, 20, 3 τὴν Βρεττανίαν ἐπεραιώθησαν, ὅτε καὶ Οὐεσπασιανὸς τῶν ὑποστρα-
τηγούντων ὧν τῷ Πλαυτίῳ εὖ ἠνέχθη | ἐν τῷ Βρεττανικῷ τούτῳ 20
60, 21, 4 πολέμῳ, εἰς ὃν καὶ ὁ Κλαύδιος ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἀφικόμενος καὶ τοὺς
εἰς χεῖρας ἐλθόντας αὐτῷ τῶν πολεμίων τρεψάμενος, τά τε βασίλεια
60, 22, 1 αὐτῶν χειρωσάμενος, Βρεττανικὸς ἐπωνομάσθη. ἡ δὲ Μεσαλῖνα τοῦ
60, 22, 4 Μνηστῆρος τοῦ ὀρχηστοῦ | ἐρῶσα, | καὶ μηδένα τρόπον συγγενέσθαι 25V 74r
οἱ πεῖσαι δυναμένη, διελέχθη τῷ ἀνδρί, ἀξιοῦσα αὐτὸν πειθαρχεῖν
αὐτῇ ἀναγκάσαι τὸν Μνηστῆρα, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι αὐτοῦ δεομένῃ·
60, 22, 5 ⟨καὶ⟩ οὕτως εἰπόντος αὐτῷ τοῦ Κλαυδίου πάνθ' ὅσα ἂν προστάσ- 30
σηται ὑπὸ τῆς Μεσαλίνης ποιεῖν, συνῆν αὐτῇ ὡς καὶ τοῦθ' ὑπ'
ἐκείνου κεκελευσμένος. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ πρὸς ἄλλους συχνοὺς
ἔπραττεν· ὡς γὰρ εἰδότος τοῦ Κλαυδίου τὰ | γινόμενα καὶ συγχω- 179
60, 26, 1 ροῦντος αὐτῇ ἀκολασταίνειν ἐμοιχεύετο. Κλαύδιος δέ, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος
ἐν τῇ τῶν γενεθλίων αὐτοῦ ἡμέρᾳ ἐκλείψειν ἔμελλεν, ἐφοβήθη τε
μή τις ἐκ τούτου ταραχὴ γένηται, καὶ προέγραψεν οὐ μόνον ὅτι 5
ἐκλείψει καὶ πότε καὶ ἐφ' ὁπόσον, ἀλλὰ καὶ τὰς αἰτίας δι' ἃς ἀναγ-
60, 26, 2 καίως γενήσεσθαι τοῦτο ἔμελλεν. εἰσὶ δὲ αἵδε. ἡ σελήνη τὴν κάτω
τοῦ ἡλίου περιφοράν, ὥσπερ που πεπίστευται, εἴτ' οὖν ἐφεξῆς* αὐ- 141 R. St.
τοῦ εἴτε καὶ μετὰ τὸν | Ἑρμῆν αὐτὸν τήν τε Ἀφρο|δίτην ἔχει, κινή- 10 C 75r
σεις κινεῖται μὲν κατὰ μῆκος, ὥσπερ καὶ ἐκεῖνος, κινεῖται δὲ καὶ κατὰ
βάθος, ὥσπερ ἴσως καὶ ἐκεῖνος, κινεῖται δὲ καὶ ἐν τῷ πλάτει, ὅπερ
60, 26, 3 οὐδαμῇ οὐδαμῶς τῷ ἡλίῳ ὑπάρχει. ὅταν οὖν κατά τε τὴν αὐτὴν
αὐτῷ εὐθυωρίαν ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν | ὄψιν γένηται καὶ ὑπὸ τὴν φλόγα 15

177, 29 ⟨τις⟩ ins. Dind. 30 αὐτή V, αὐτό C **178**, 1 καὶ (ante ἐκείνους) iterat C 13 ἀνεβόησαν C, συνεβόησαν V ἰὼ R. St., ἠὼς V, ἠὼς C 14 τοῖς Κρονίοις R. St., τῷ κρόνῳ VC 18 ὅτε C, ὅτι V 19 ὧν C, ὧν V 23 ἐπωνομάσθη C, ὠνομάσθη VC 26 διελέχθη R. St., διηλέχθη VC ἀξιοῦσα V, ἐξιοῦσα C 28 ⟨καὶ⟩ ins. R. St. **179**, 3 τε inserui ex VC, om. R. St. 5 πότε reduxi ex VC, ὁπότε R. St. 14 εὐθυωρίαν C, θεωρίαν V.

Digitized by Google

Dind.
179 αὐτοῦ ὑποδράμῃ, τότε τὴν αὐγὴν αὐτοῦ τὴν εἰς τὴν γῆν καθήκουσαν
τοῖς μὲν ἐπὶ πλεῖον τοῖς δ' ἐπ' ἔλαττον διεσκέπασεν, οὐδὲ ἐπὶ βρα-
χύτατον ἀποκρύπτει· ἴδιον γὰρ ἀεὶ φῶς ὁ ἥλιος ἔχων οὐκ ἔστιν ὅτε 60, 26, 4
αὐτοῦ ἀπαλλάττεται, καὶ διὰ τοῦθ' οἷς ἂν ἡ σελήνη μὴ ἐπίπροσθεν,
ὥστ' αὐτὸν συσκιάζεσθαι, γένοιτο, ὁλόκληρος ἀεὶ φαίνεται. περὶ μὲν
δὴ τὸν ἥλιον ταῦτα συμβαίνει. ἡ δὲ σελήνη, οὐ γάρ ἐστιν ἀποτρό- 60, 26, 5
παιον καὶ τὸ κατ' ἐκείνην εἰπεῖν, ἐπειδήπερ ἅπαξ τοῦ λόγου τούτου
προσηψάμην, ὁσάκις ἂν κατ' ἀντικρὺ τῷ ἡλίῳ γενομένη, ἐν γὰρ ταῖς
πανσελήνοις μόνως αὐτῇ τοῦτο, ὥσπερ καὶ ἐκείνῳ ἐν ταῖς νουμη-
νίαις, συμβαίνει, εἰς τὸ τῆς γῆς σκίασμα κωνοειδὲς ὂν ἐμπέσῃ, γίνε-
ται δὲ τοῦτο ὅταν διὰ τῶν μέσων ἐν τῇ τοῦ πλάτους κινήσει περι-
φέρηται, στέρεται γὰρ τοῦ ἡλιοειδοῦς φωτὸς καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτήν,
V 75r ὑποία ἐστί, φαντάζεται. ταῦτα μὲν δὴ τοιαῦτά | ἐστιν. ἡ Μεσαλῖνα 60, 28, 3
180 δὲ τὸν Μνηστῆρα ἀποσπάσασα ἀπὸ τοῦ θεάτρου εἶχε, καὶ ὁπότε λόγος
τις ἐν τῷ δήμῳ περὶ αὐτοῦ ὅτι μὴ ὀρχοῖτο γίγνοιτο, θαῦμά τε ὁ
Κλαύδιος ἐποιεῖτο, ὀμνὺς ὅτι μὴ συνείη αὐτῷ. πιστεύοντες δὲ ἀγνοεῖν 60, 28, 4
αὐτὸν τὰ γιγνόμενα, ἐλυποῦντο μὲν ὅτι μόνος οὐκ ἠπίστατο τὰ ἐν
τῷ βασιλείῳ δρώμενα, ὅσα καὶ ἐς τοὺς πολεμίους ἤδη διαπεφοιτήκει·
οὐ μὴν καὶ ἐξελέγχειν αὐτὰ ἤθελον, τὸ μέν τι τὴν Μεσαλῖναν αἰδού-
μενοι, τὸ δὲ καὶ τοῦ Μνηστῆρος φειδόμενοι· ὅσον γὰρ ἐκείνῃ διὰ 60, 28, 5
τὸ κάλλος, τοσοῦτον τῷ δήμῳ διὰ τὴν τέχνην ἤρεσκεν. οὕτω γάρ
που δεινὸς σοφιστὴς ἐν τῇ ὀρχήσει ἦν ὥστε τοῦ ὁμίλου μεγάλῃ ποτὲ
σπουδῇ δρᾶμά τι αὐτὸν ἐπιβόητον ὀρχήσασθαι δεομένου, παρακῦψαί
τε ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ εἰπεῖν ὅτι "οὐ δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι· τῷ γὰρ
C 75v 15 Ὀρέστῃ συγκεκοίμημαι". ἐν δὲ τῷ ἐξῆς ἔτει ὅ τε Κλαύδιος τὸ | τέταρ- 60, 29, 1
R. St. τον καὶ Βιτέλιος Λούκιος τὸ τρίτον, ὀκτακοσιοστοῦ τῇ Ῥώμῃ ἔτους
142 ὄντος, ὑπάτευσαν. καὶ ἐξήλασε μὲν ὁ Κλαύδιος τινας καὶ ἐκ τῆς
βουλῆς, ὧν οἱ πλείονες οὐκ ἄκοντες ἐξέπεσον ἀλλ' ἐθελονταὶ διὰ
πενίαν παρέμενοι, ἀντεισήγαγε δὲ ἐμοίως πολλούς. ἐπειδή τε Σουρ- 60, 29, 2
δινιός τις Γάλλος βουλεῦσαι δυνάμενος ἐς τὴν Καρχηδόνα ἐξῴκησε,
σπουδῇ τε αὐτὸν μετεπέμψατο, καὶ ἔφη ὅτι "χρυσαῖς σε πέδαις δή-
σω". καὶ ὁ μὲν οὕτω τῷ ἀξιώματι πεδηθεὶς κατὰ χώραν ἔμεινε·
τοὺς μέντοι ἀλλοτρίους ἀπελευθέρους ὁ Κλαύδιος, εἴ που κακουρ-
γοῦντας λάβοι, δεινῶς τιμωρῶν, τοῖς ἰδίοις οὕτω προσέκειτο ὥσθ' 60, 29, 3
ὑποκριτοῦ τινος ἐν τῷ θεάτρῳ ποτὲ τοῦτο δὴ τὸ θρυλλούμενον
εἰπόντος ὅτι "ἀφόρητός ἐστιν εὐτυχῶν μαστιγίας," καὶ τοῦ τε δήμου
παντὸς ἐς Πολύβιον τὸν ἀπελεύθερον αὐτοῦ ἀποβλέψαντος, καὶ ἐκεί-
νου ἐκβοήσαντος ὅτι ὁ αὐτὸς μέντοι ποιητὴς εἶπεν ὅτι "βασιλεῖς ἐγέ-
νοντο οἱ πρὶν ὄντες αἰπόλοι", οὐδὲν δεινὸν αὐτὸν εἰργάσατο. μηνυ- 60, 29, 4
θέντων δὲ τινῶν ὡς ἐπιβουλεύοιεν αὐτῷ, τοὺς μὲν ἄλλους ἐν οὐδενὶ
λόγῳ ἐποιήσατο, εἰπὼν ὅτι "οὐ τὸν αὐτὸν χρὴ τρόπον ψύλλαν τε
V 75r καὶ θηρίον ἀμύνεσθαι", ὁ δὲ Ἀσιατικὸς ἐκρίθη μὲν παρ' αὐτῷ, | καὶ
ὀλίγου δὲ δεῖν ἀπέφυγεν. ἀρνουμένου γὰρ αὐτοῦ καὶ λέγοντος ὅτι 60, 29, 5

179, 25 ἄν R. St., γὰρ VC 27 σκίασμα V, σκίαμα C 180, 5 ἐν R. St., δεινα V, δὲ ἐν C 7 μέν τι Dind., μέντοι VC, μὲν R. St. 15 συγκεκοίμημαι] usque ad hanc vocem Dindorfius Xiphilinum edidit. — In sequentibus paginae versusque editionis Roberti Stephani in margine indicantur. 142, 2 παρέμενοι Rk., παρέμενον VCLb.

Digitized by Google

R. St.

"οὐκ οἶδα οὐδὲ γνωρίζω τῶν καταμαρτυρούντων μου τούτων οὐ- 142
δένα", ἐρωτηθεὶς ὁ στρατιώτης ὁ φάσκων αὐτῷ συγγεγονέναι ὅστις
ὁ Ἀσιατικὸς εἴη, φαλακρόν τινα προσεστῶτα κατὰ τύχην ἔδειξε· 20
60, 29, 6 τοῦτο γὰρ αὐτοῦ τὸ σύμβολον μόνον ἠπίστατο. γέλωτος οὖν ἐπὶ
τούτῳ πολλοῦ γενομένου, καὶ τοῦ Κλαυδίου ἀπολύειν αὐτὸν μέλλον-
τος, ὁ Βιτέλιος τῇ Μεσαλίνῃ χαριζόμενος παρακεκλῆσθαι ἔφη ὑπ'
αὐτοῦ ἵν' ὅπως ἂν βουληθῇ ἀποθάνῃ. ἀκούσας δὲ τοῦτ' ἐκεῖνος ἐπί-
στευσέ τε αὐτὸν ὄντως ἑαυτοῦ διὰ τὸ συνειδὸς κατεγνω|κέναι, καὶ 25
60, 29, 7[1] κατεχρήσατο. ἀνεφάνη δὲ καὶ νησίδιόν τι ἐν τῷ ἔτει τούτῳ παρὰ
60, 29, 7[2] τῇ Θήρᾳ τῇ νήσῳ, οὐκ ὂν πρότερον. ἐπειδή τε πολλοὶ δούλους
ἀρρωστοῦντας οὐδεμιᾶς θεραπείας ἠξίουν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν
ἐξέβαλλον, ἐνομοθέτησε πάντας τοὺς ἐκ τοῦ τοιούτου περιγενομένους
60, 30, 1 ἐλευθέρους εἶναι. ἐν δὲ τῇ Βρεττανίᾳ περιστοιχηθέντος τοῦ| Οὐεσπα- 30
σιανοῦ ὑπὸ | τῶν βαρβάρων ποτὲ καὶ κινδυνεύοντος φθαρῆναι, ὁ C 76[r]
Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ περὶ τῷ πατρὶ δείσας τήν τε περίσχεσιν αὐτῶν
παραλόγῳ τόλμῃ διέρρηξε, κἀκ τούτου φεύγοντάς σφας *ἐπιδιώξας 143
60, 30, 2 ἔφθειρεν. ὁ δὲ Πλαύτιος ἀπὸ τοῦ Βρεττανικοῦ πολέμου, ὡς καὶ
καλῶς αὐτὸν χειρίσας καὶ κατορθώσας, καὶ ἐπηνέθη ὑπὸ τοῦ Κλαυ-
60, 30, 4 δίου καὶ ἐθριάμβευσε. Γναῖος δὲ Δομίτιος Κουρβούλων ἐν τῇ Κελ-
τικῇ στρατηγῶν τά τε στρατεύματα συνεκρότησε, καὶ| τῶν βαρβάρων 5
ἄλλους τε καὶ οὓς ἐκάλουν Καύχους ἐκάκωσε. καὶ αὐτὸν ἐν τῇ πο-
λεμίᾳ ὄντα ὁ Κλαύδιος ἀνεκάλεσε· τήν τε γὰρ ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ
60, 30, 5 τὴν ἄσκησιν μαθὼν οὐκ ἐπέτρεψεν αὐτῷ ἐπὶ πλέον αὐξηθῆναι. πυ-
θόμενος δὲ τοῦτο ὁ Κουρβούλων ἐπανῆλθε, τοσοῦτο μόνον ἀναβοή-
σας "ὦ μακάριοι οἱ πάλαι ποτὲ στρατηγή|σαντες" ἐς δήλωσιν ὅτι 10
τοῖς μὲν ἀκινδύνως ἀνδραγαθίζεσθαι ἐξῆν, αὐτὸς δ' ὑπὸ τοῦ αὐτο-
κράτορος διὰ τὸν φθόνον ἐνεποδίσθη. τῶν μέντοι ἐπινικίων καὶ
60, 30, 6 ὡς ἔτυχε. πιστευθεὶς δὲ πάλιν τὸ στράτευμα καὶ οὐδὲν ἧττον ἤσκει
αὐτό, καὶ ἐπειδή γε εἰρήνουν, διετάφρευσε δι' αὐτῶν πᾶν τὸ μεταξὺ
τοῦ τε Ῥήνου καὶ τοῦ Μόσου, σταδίους ἐβ|δομήκοντα| καὶ ἑκατὸν 15 V 76[r]
μάλιστα, ἵνα μὴ οἱ ποταμοὶ ἐν τῇ τοῦ ὠκεανοῦ πλημμυρίδι ἀναρ-
60, 31, 1 ῥέοντες πελαγίζωσιν. ἡ Μεσαλῖνα δέ, ὥσπερ οὐκ ἐξαρκοῦν αὐτῇ
ὅτι καὶ ἐμοιχεύετο καὶ ἐπορνεύετο (ἤδη γὰρ καὶ ἐπ' οἰκήματος ἐν
τῷ παλατίῳ αὐτή τε ἐκαθέζετο καὶ τὰς ἄλλας τὰς πρώτας ἐκάθιζεν),
ἐπεθύμησε δὲ καὶ ἄνδρας, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ νόμου,| πολλοὺς ἔχειν. 20
60, 31, 3 διὸ καὶ τὸν Σίλιον τὸν Γάιον ἄνδρα ἐπεγράψατο, καὶ τούς τε γάμους
πολυτελῶς εἱστίασε καὶ οἰκίαν αὐτῷ βασιλικὴν ἐχαρίσατο, πάντα τὰ
τιμιώτατα τῶν τοῦ Κλαυδίου κειμηλίων συμφορήσασα ἐς αὐτήν, καὶ
60, 31, 4 τέλος ὕπατον ἀπέφηνε. ταῦτ' οὖν καὶ ὑπὸ πάντων ἀκουόμενα καὶ
ὁρώμενα τὸν γοῦν Κλαύδιον ἐλάνθανεν· ὡς δ' οὗτός| τε ἐς τὰ 25
Ὄστια πρὸς ἐπίσκεψιν σίτου κατέβη, καὶ ἐκείνη ἐν τῇ Ῥώμῃ, προ-
φάσει ὡς καὶ νοσοῦσα, ὑπελείφθη, συμπόσιόν τι περιβόητον συνε-

---

142, 26 *Θήρᾳ* CLb, *θύρᾳ* V 29 *περιγενομένους* Lb, *περιγιγνομένους* VC 30 *Οὐεσπασιανοῦ* V, *οὐεσπεσιανοῦ* CLb **143**, 2 *τοῦ* (ante *Κλαυδίου*) om. V 4. 5 *τά τε — βαρβάρων* om. C 14 *Μόσου* Xyl., *μέσου* VCLb 17 *πελαγίζωσιν* CLb, *παραλογίζωσιν* V 18 *καὶ* (post *γὰρ*) om. V 19 *δὴ* VLb, *δὲ* C 21 *τε* VLb, *γε* C.

Digitized by Google

R. St.
143 κρότησε καὶ κῶμον ἀσελγέστατον ἐκώμασεν, ἐνταῦθα ἡ Νάρκισσος
C 76v μονωθέντι τῷ Κλαυδίῳ μηνύει διὰ τῶν παλλακῶν αὐτοῦ | πάντα τὰ
30 γιγνόμενα. ὅθεν ὑποστρέψας παραχρῆμα ἐς τὴν πόλιν ἄλλους τε 60, 31, 5
πολλοὺς καὶ τὸν Μνηστῆρα ἐθανάτωσε, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τὴν Με-
σαλῖναν ἀπέσφαξε. καὶ μετ' ὀλίγον τὴν ἀδελφιδῆν Ἀγριππῖναν ἔγημε, 60, 31, 6
144 τὴν τοῦ Δομιτίου τοῦ Νέρωνος ἐπονομασθέν*τος μητέρα· καὶ γὰρ
καλὴ ἦν καὶ συνεχῶς αὐτῷ προσεφοίτα, μόνη τε ὡς καὶ θείῳ συνε-
γίγνετο, καὶ τρυφερώτερον ἢ καὶ ἀδελφιδῇ προσεφέρετο. ὡς δ' ἅπαξ 60, 32, 1
ἐν τῇ βασιλείᾳ ἡ Ἀγριππῖνα ἐγένετο, τόν τε Κλαύδιον ἐσφετερίσατο,
5 δεινοτάτη που οὖσα πράγμασι χρήσασθαι, καὶ τοὺς τινα αὐτοῦ εὐ-
νοιαν ἔχοντας τὰ μὲν φόβῳ τὰ δὲ εὐεργεσίαις ᾠκειώσατο. τόν τε
υἱὸν εἰσποιήσασθαι τὸν Κλαύδιον ἀναπείσασα καίτοι παῖδας ἔχοντα
ἐς τὸ κράτος ἐξήσκει καὶ παρὰ τῷ Σεννέκᾳ ἐξεπαίδευε, πλοῦτόν τε 60, 32, 3
ἀμύθητον αὐτῷ συνέλεγεν, οὐδὲν οὔτε τῶν σμικροτάτων οὔτε τῶν
10 ἀτιμοτάτων ἐπ' ἀργυρισμῷ παραλείπουσα, ἀλλὰ πάντα μὲν καὶ τὸν
ὑποσονοῦν εὐποροῦντα θεραπεύουσα, πολλοὺς δὲ καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο
φονεύουσα. ἤδη δέ τινας καὶ τῶν ἐπιφανῶν γυναικῶν ζηλοτυπήσασα 60, 32, 4
ἔφθειρε, καὶ τήν γε Παυλῖναν τὴν Λολλίαν ἐπειδὴ ἐλπίδα τινὰ ἐς
V 76v τὴν τοῦ Κλαυδίου | συνοίκησιν ἐσχήκει, ἀπέκτεινε. τήν τε κεφαλὴν
15 αὐτῆς κομισθεῖσαν αὐτῇ μὴ γνωρίσασα τό τε στόμα αὐτῆς αὐτοχειρίᾳ
ἠνέῳξε καὶ τοὺς ὀδόντας ἐπεσκέψατο ἰδίως πως ἔχοντας. καὶ ἡ μὲν 60, 33, 2
ταχὺ καὶ αὐτὴ Μεσαλῖνα ἐγένετο, καὶ μάλιστα ὅτι καὶ τιμὰς ἄλλας
τε καὶ τὸ καρπεντίῳ ἐν ταῖς πανηγύρεσι χρῆσθαι παρὰ τῆς βουλῆς
ἔλαβεν. ὁπότε δὲ ὁ Κλαύδιος τὸν Νέρωνα τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐσεποιή-
20 σατό τε καὶ γαμβρὸν ἐποιήσατο, τὴν θυγατέρα ἐς ἕτερόν τι γένος
ἐκποιήσας ἵνα μὴ ἀδελφοὺς συνοικίζειν δοκῇ, τέρας οὐ μικρὸν ἐγέ-
νετο· καίεσθαι γὰρ ὁ οὐρανὸς τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔδοξεν. ἔν τινι 60, 33, 3
δὲ λίμνῃ ναυμαχίαν ὁ Κλαύδιος ἐπεθύμησε ποιῆσαι, τεῖχός τε ξύλινον
περὶ αὐτὴν κατεσκεί*ασε καὶ ἱκρία ἔπηξε, πλῆθός τε ἀναρίθμητον
25 ἤθροισε. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ὥς που καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς, ὁ δὲ δὴ Κλαύ-
διος ὅ τε Νέρων στρατιωτικῶς ἐστάλησαν, ἥ τε Ἀγριππῖνα χλαμύδι
C 77r διαχρύσῳ ἐκοσμήθη. οἱ δὲ δὴ ναυμαχήσοντες θα|νάτῳ τε [δὴ] καταδεδι-
κασμένοι ἦσαν καὶ πεντήκοντα ναῦς ἑκάτεροι εἶχον, οἱ μὲν Ῥόδιοι οἱ
30 δὲ Σικελοὶ ὀνομασθέντες. καὶ τὸ μὲν πρῶτον συστραφέντες | καὶ καθ' 60, 33, 4
ἓν γενόμενοι Κλαύδιον ἅμα προσηγόρευσαν οὕτω "χαῖρε, αὐτοκρά-
τορ· οἱ ἀπολούμενοί σε ἀσπαζόμεθα·" ἐπεὶ δὲ οὐδὲν σωτήριον εὗ-
145 ροντο, ἀλλὰ ναυμαχεῖν καὶ ὡς ἐκελεύσθησαν, διέκ*πλοις τε ἁπλοῖς
ἐχρήσαντο καὶ ἥκιστα ἀλλήλων ἥψαντο, μέχρις οὗ καὶ ἀνάγκη κατε-
κόπησαν. ὁ δὲ δὴ Νάρκισσος οὕτως ἐνετρύφα τῷ Κλαυδίῳ ὥστε 60, 33, 5
λέγεται, ἐπειδή ποτε οἱ Βιθυνοί, δικάζοντος τοῦ Κλαυδίου, Ἰουνίου
5 Κίλωνος τοῦ ἄρξαντός σφων πολλὰ κατεβόησαν ὡς οὐ μετρίως δω-
ροδοκήσαντος, καὶ ἤρετο ἐκεῖνος τοὺς παρεστηκότας ὅ τι καὶ λέγου-
σιν (οὐ γὰρ συνίει διὰ τὸν θόρυβον αὐτῶν), εἶπέ τε ὁ Νάρκισσος

144, 1 αὐτῷ Xyl., αὐτῇ VCLb 4 πράγμασι C, πράγματι VLb
11 ὁποσονοῦν R. St., ὁπωσονοῦν VC 13 γε Lb, τε VC (om. ad 60, 32, 4)
14 ἐσχήκει Bk., ἔσχηκεν VCLb 26 χλαμύδι CLb, χλαμίδι V 27 ναυμα-
χήσοντες VLb, ναυμαχήσαντες C τε Rk., δὲ δὴ VCLb, δὴ R. St. 31 οὕτω
VLb, οὕτως C **145**, 6 καὶ (ante λέγουσιν) om. C.

Digitized by Google

R. St.
ψευσάμενος ὅτι χάριν τῷ Ἰουνίῳ γινώσκουσι, πιστεῦσαί τε αὐτῷ καὶ 145
60, 33, 7 εἰπεῖν "οὐκοῦν ἐπὶ διετὲς ἔτι ἐπιτροπεύσει." ἡ δὲ Ἀγριππῖνα καὶ
δημοσίᾳ πολλάκις αὐτῷ καὶ χρηματίζοντι καὶ πρεσβείας ἀκροωμένῳ 10
παρῆν, ἐπὶ βήματος ἰδίου καθημένη. καὶ ἦν καὶ τοῦτο οὐδενὸς ἔλατ-
60, 33, 8 τον θέαμα. Ἰουδαίῳ δέ τινι Ἰαλίκῳ ῥήτορι δίκην ποτὲ λέγοντι ὁ
Κλαύδιος | ἀχθεσθεὶς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐς τὸν Τίβεριν ἐμβληθῆναι· V 77r
ἔτυχε γὰρ πλησίον αὐτοῦ δικάζων. ἐφ' ᾧ δὴ ὁ Δομιτίος ὁ Ἄφρος,
πλεῖστον τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐν τῷ συναγορεύειν τισὶν ἰσχύσας, κάλ- 15
λιστα ἀπέσκωψε· δεηθέντος γάρ τινος ἀνθρώπου τῆς παρ' αὐτοῦ
βοηθείας, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ Γαλίκου ἐγκατελείφθη, ἔφη πρὸς αὐτὸν
60, 34, 1 ὅτι "καὶ τίς σοι εἶπεν ὅτι κρεῖττον ἐκείνου νήχομαι;" ὁ δὲ Κλαύδιος
τοῖς ὑπὸ τῆς Ἀγριππίνης δρωμένοις, ὧν γε καὶ ᾐσθάνετο ἤδη, ἀχθό-
μενος, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Βρεττανικὸν ἐπιζητῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν 20
αὐτῷ ἐπίτηδες ὑπ' ἐκείνης τὰ πολλὰ γιγνόμενον, Νέρωνι, οἷα τῷ
ἑαυτῆς παιδὶ ἐκ τοῦ πρότερον ἀνδρὸς αὐτῆς Δομιτίου, πάντα τρόπον
περιποιουμένης τὸ κράτος, οὐκ ἤνεγκε τὸ γιγνόμενον, ἀλλ' ἐκείνην
τε καταλῦσαι καὶ τὸν υἱὸν διάδοχον τῆς ἀρχῆς ἀποδεῖξαι παρεσκευά-
60, 34, 2 ζετο. μαθοῦσα δὲ ταῦτα ἡ Ἀγριππῖνα ἐφοβήθη, καὶ αὐτὸν προκα- 25
ταλαβεῖν φαρμάκῳ ἠθέλησεν. ὡς δὲ ἐκεῖνος οὐδὲν ὑπὸ τοῦ οἴνου,
ὃν πολὺν ἀεί ποτε ἔπινε, καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλης διαίτης, ᾗ πρὸς φυλα-
κὴν σφων | οἱ αὐτοκράτορες χρῶνται, κακοῦσθαι ἠδύνατο, Λουκοῦ- C 77r
στάν τινα φαρμακίδα περιβόητον μετεπέμψατο, καὶ φάρμακόν τι
ἄφυκτον προκατασκευάσασα ἐς τινα τῶν καλουμένων μυκήτων ἐνέ- 30
60, 34, 3 βαλε. καὶ αὐτὴ μὲν ἐκ τῶν ἄλλων ἤσθιεν, ἐκεῖνον δὲ ἐκ τοῦ τὸ
φάρμακον ἔχοντος (καὶ γὰρ μέγιστος καὶ κάλλιστος ἦν) φαγεῖν ἐποίη-
σε. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐπιβουλευθεὶς ἐκ μὲν τοῦ *συμποσίου ὡς καὶ 146
ὑπερκορὴς μέθης σφόδρα ὢν ἐξεκομίσθη, ὅπερ που καὶ ἄλλοτε πολ-
λάκις ἐγεγόνει, τῆς δὲ νυκτὸς οὐδὲν οὔτ' εἰπεῖν οὔτ' ἀκοῦσαι δυνη-
θεὶς μετήλλαξε, τῇ τρίτῃ καὶ δεκάτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου, ζήσας ἐξήκοντα
καὶ τρία ἔτη, αὐταρχήσας δὲ ἔτη ιγ' καὶ μῆνας ὀκτὼ καὶ ἡμέρας 5
60, 34, 4 εἴκοσι. ταῦτα δὲ δὴ ἡ Ἀγριππῖνα ποιῆσαι ἠδυνήθη, ὅτι τὸν Νάρκισ-
σον ἐς Καμπανίαν, προφάσει ὡς καὶ τοῖς ὕδασι τοῖς ἐκεῖ πρὸς τὴν
ποδάγραν χρησόμενον, προαπέπεμψεν, ἐπεὶ παρόντος γε αὐτοῦ οὐκ
ἄν ποτε αὐτὸ ἐδεδράκει· τοιοῦτός τις φύλαξ τοῦ δεσπότου ἦν. ἐπ-
απώλετο δὲ καὶ αὐτὸς τῷ Κλαυδίῳ, μέγιστον τῶν τότε ἀνθρώπων 10
δυνηθείς· μυριάδας τε γὰρ πλείους μυρίων εἶχε, καὶ προσεῖχον αὐτῷ
60, 34, 5 καὶ πόλεις | καὶ βασιλεῖς. καὶ δῆτα καὶ τότε ἀποσφαγήσεσθαι μέλλων V 77v
λαμπρὸν ἔργον διεπράξατο· τὰ γὰρ γράμματα τοῦ Κλαυδίου, ὅσα ἀπόρ-
ρητα κατά τε τῆς Ἀγριππίνης καὶ κατὰ ἄλλων τινῶν, οἷα τὰς ἐπιστο-
60, 35, 1 λὰς αὐτοῦ διοικῶν, εἶχε, πάντα προκατέκαυσεν. οὕτω μὲν ὁ Κλαύ- 15
διος μετήλλαξεν, ἐς τοῦτό τε ⟨ὅ τε⟩ ἀστὴρ ὁ κομήτης ἐπὶ πλεῖστον
ὀφθείς, καὶ ἡ ψεκὰς ἡ αἱματώδης, ὅ τε σκηπτὸς ὁ ἐς τὰ δορυφορικὰ
σημεῖα ἐμπεσών, καὶ ἡ αὐτόματος τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Νικαίου

145, 14 *αὐτοῦ* Lb, *τοῦ αὐτοῦ* VC 17 *τοῦ Γαλλίκου* Lb, *τῇ γαλλίκῃ* VC 19 *δρωμένοις* CLb, *ἐρρωμένοις* V 21 *παιδὶ* VLb, *παιδίον* C *πρότερον* restitui ex VCLb, *προτέρου* Leuncl. 30 *ἐνέβαλε* VLb, *ἀνέβαλε* C **146**, 10 *τότε* Leuncl., *ποτὲ* VCLb 16 ⟨*ὅ τε*⟩ ins. Rk.

Digitized by Google

R. St.
146 ἄνοιξις, τό τε σμῆνος τὸ ἐν τῷ στρατοπέδῳ συστραφέν, καὶ ὅτι ἐξ
20 ἁπασῶν τῶν ἀρχῶν εἰς ἀφ' ἑκάστης ἐτελεύτησεν, ἔδοξε σημῆναι.
ἔτυχε δὲ καὶ τῆς ταφῆς καὶ τῶν ἄλλων ὅσων ὁ Αὔγουστος. Ἀγριπ- 56, 35, 2
πῖνα δὲ καὶ ὁ Νέρων πενθεῖν προσεποιοῦντο ὃν ἀπεκτόνεισαν, ἔς τε
τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγον ὃν ἐκ τοῦ συμποσίου φοράδην ἐξενηνόχεσαν.
ὅθενπερ Λούκιος Ἰούλιος Γαλίων ὁ τοῦ Σεννέκα ἀδελφὸς ἀστειότα-
25 τόν τι ἀπεφθέγξατο. συνέθηκε μὲν γὰρ καὶ ὁ Σεννέκας σύγγραμμα, 60, 35, 3
ἀποκολοκύντωσιν αὐτὸ ὥσπερ τινὰ ἀθανάτισιν ὀνομάσας· ἐκεῖνος δὲ
C 78r ἐν βραχυτάτῳ πολλὰ εἰπὼν ἀπο|μνημονεύεται. ἐπειδὴ γὰρ τοὺς ἐν
τῷ δεσμωτηρίῳ θανατουμένους ἀγκίστροις τισὶ μεγάλοις οἱ δήμιοι ἕς
τε τὴν ἀγορὰν ἀνεῖλκον κἀντεῦθεν ἐς τὸν ποταμὸν ἕσυρον, ἔφη τὸν
30 Κλαύδιον ἀγκίστρῳ ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνενεγθῆναι. καὶ ὁ Νέρων δὲ
οὐκ ἀπάξιον μνήμης ἔπος κατέλιπε· τοὺς γὰρ μύκητας θεῶν βρῶ-
μα ἔλεγεν εἶναι, ὅτι καὶ ἐκεῖνος διὰ τοῦ μύκητος θεὸς ἐγεγόνει.

147
V 78r

*| ΝΕΡΩΝ.

ἀποθανόντος δὲ τοῦ Κλαυδίου κατὰ μὲν τὸ δικαιότατον ἡ ἡγε- 61, 1, 1
10 μονία τοῦ Βρεττανικοῦ ἦν (γνήσιος γὰρ τοῦ Κλαυδίου παῖς ἐπεφύ|κει,
καὶ τῇ τοῦ σώματος ἀκμῇ καὶ ὑπὲρ τὸν τῶν ἐτῶν ἀριθμὸν ἤνθει),
ἐκ δὲ δὴ τοῦ νόμου καὶ τῷ Νέρωνι διὰ τὴν ποίησιν ἐπέβαλλεν. ἀλλ' 61, 1, 2
15 οὐδὲν γὰρ δικαίωμα τῶν ὅπλων ἰσχυρότερόν ἐστι· πᾶς| γὰρ ὁ
δυνάμει προὔχων δικαιότερος ἀεὶ καὶ λέγειν καὶ πράττειν δοκεῖ. Νέ-
ρων οὖν τάς τε διαθήκας τοῦ Κλαυδίου ἠφάνισε καὶ τὴν ἀρχὴν πᾶ-
σαν διεδέξατο, τόν τε Βρεττανικὸν καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ διεχρή-
σατο· τί γὰρ ἄν τις καὶ τὰ τῶν ἄλλων παθήματα κατοδύραιτο;
20 σημεῖα δ' αὐτῷ τῆς αὐταρχίας τάδε ἐγένετο. ἀκτῖνες γὰρ| τικτόμε- 61, 2, 1
νον αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἕω ἐξ οὐδεμιᾶς τοῦ ἡλίου φανερᾶς προσβολῆς
περιέσχον· καί τις ἀστρολόγος ἔκ τε τούτων καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀστέ-
ρων φορᾶς τῆς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας δύο
ἅμα περὶ αὐτοῦ ἐμαντεύσατο, ὅτι τε βασιλεύσει καὶ ὅτι τὴν μητέρα
25 φονεύσει. ἀκούσασα δὲ ταῦθ' ἡ Ἀγριππῖνα παι|ραυτίκα μὲν οὕτως 61, 2, 2
ἐξεφρόνησεν ὡς καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀναβοῆσαι "ἀποκτεινάτω με, μόνον
βασιλευσάτω," ὕστερον δὲ καὶ πάνυ μετανοήσειν ἐπὶ τῇ εὐχῇ ἔμελλεν.
ἐς γὰρ τοῦτο μωρίας ἀφικνοῦνταί τινες ὥστε, ἄν τι προσδοκήσωσιν
ἀγαθὸν κακῷ μεμιγμένον λήψεσθαι, εὐθὺς μὲν ἐπιθυμίᾳ τοῦ κρείτ-
30 τονος καταφρονεῖν τοῦ χείρονος, ἐπειδὰν δὲ| καὶ ἐκείνου ὁ καιρὸς
ἔλθῃ, δυσκολαίνειν καὶ μὴ ἄν μηδὲ τὸ βέλτιστον εἰληφέναι βεβου-
C 78v λῆσθαι. καίτοι καὶ τὴν | πονηρίαν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τοῦ Νέ- 61, 2, 3
148 ρωνος καὶ ὁ Δομίτιος ὁ πατὴρ ἱκανῶς, οὐκ ἐκ μαντείας *ἀλλ' ἐκ
τῶν τρόπων τῶν τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν τῆς Ἀγριππίνης, προείδετο, καὶ

146, 25 ἀποκολοκύντωσιν CLb (ex ἀποκολοκέντωσιν C), ἀποκολοκέντωσιν V 29 κἀντεῦθεν Rk., κἀνταῦθα VCLb 31. 32 μύκητας μύκητος VLb, μυ . . τας (κη add. C^2) μύητος (κ add. C^2) C^1.
147, 16 προὔχων V (Suid.), προέχων C.

Digitized by Google

R. St.

εἶπε τε ὅτι "ἀδύνατόν ἐστιν ἄνδρα τινὰ ἀγαθὸν ἔκ τε ἐμοῦ καὶ ἐκ 148
61, 2, 4 ταύτης γεννηθῆναι." προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου λεβηρὶς περὶ τὸν αὐχένα τοῦ Νέρωνος παιδίου ἔτ' ὄντος εὑρεθεῖσα παρέδωκε τοῖς μάντεσι λέγειν ὅτι ἰσχὺν παρά του γέροντος μεγάλην λήψεται, ἐπειδὴ 5
61, 3, 1 τὸ γῆρας διὰ ταῦθ' οἱ ὄφεις ἐκδύεσθαι νομίζονται. | ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα V 78r
ἔτη ἦγεν ὅτ' ἦρξεν, ἔς τε τὸ στρατόπεδον εἰσῆλθε, καὶ ἀναγνοὺς ὅσα ὁ Σεννέκας ἐγεγράφει, ὑπέσχετο αὐτοῖς ὅσα ὁ Κλαύδιος ἐδεδώκει. τοσαῦτα δὲ καὶ πρὸς τὴν βουλήν, πρὸς τοῦ Σεννέκου καὶ αὐτὰ γρα- 10
φέντα, ἀνέγνω ὥστε καὶ ἐς ἀργυρᾶν στήλην ἐγγραφῆναι καὶ ἐν ταῖς νέαις τῶν ἀεὶ ὑπάτων ἀρχαῖς ἀναγινώσκεσθαι ψηφισθῆναι. καὶ οἱ μὲν ἐκ τούτων ὡς καὶ κατὰ συγγραφήν τινα καλῶς ἀρχθησόμενοι
61, 3, 2 παρεσκευάζοντο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἡ Ἀγριππῖνα πάντα αὐτῷ τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα διώκει, καὶ τὰς ἐξόδους ἅμα ἐποιοῦντο, πολλά- 15
κις μὲν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ φορείῳ κατακείμενοι· τὸ δὲ δὴ πλεῖον ἡ μὲν ἐφέρετο ὁ δὲ συμπαρείπετο. ταῖς τε πρεσβείαις ἐχρημάτιζε καὶ
61, 3, 3 ἐπιστολὰς καὶ δήμοις καὶ ἄρχουσι καὶ βασιλεῦσιν ἐπέστελλεν. ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτ' ἐγίνετο, ἐδυσχέρανεν ὅ τε Σεννέκας καὶ ὁ Βοῦρρος, φρονιμώτατοί τε ἅμα καὶ δυνατώτατοι τῶν περὶ τὸν Νέρωνα ὄντες 20
ὁ μὲν ἔπαρχος τοῦ δορυφορικοῦ ὁ δὲ διδάσκαλος αὐτοῦ ὤν, καὶ ἔπαυσαν τὸ γινόμενον τοιᾶσδε ἀφορμῆς λαβόμενοι. πρεσβείας Ἀρμενίων ἐλθούσης καὶ ἡ Ἀγριππῖνα ἐπὶ τὸ βῆμα, ἀφ' οὗ σφίσιν ὁ Νέ-
61, 3, 4 ρων διελέγετο, ἀναβῆναι ἠθέλησεν. ἰδόντες οὖν αὐτὴν ἐκεῖνοι πλη- 25
σιάζουσαν ἔπεισαν τὸν νεανίσκον προκαταβῆναι καὶ προαπαντῆσαι τῇ μητρὶ ὡς καὶ ἐπὶ δεξιώσει τινί. πραχθέντος τε τούτου οὔτε τότε ἐπανῆλθον, ἐμβαλόντες τινὰ αἰτίαν, ὥστε μὴ καὶ ἐς τοὺς βαρβάρους τὸ νόσημα τῆς ἀρχῆς ἐκφῆναι, καὶ μετὰ τοῦτ' ἔπραττον ὅπως μηδὲν
61, 4, 1 ἔτ' αὐτῇ τῶν κοινῶν ἐπιτρέπηται. κατεργασάμενοι δὲ | τοῦτο αὐτοὶ C 79r
τὴν ἀρχὴν ἅπασαν παρέλαβον, καὶ διῴκησαν ἐφ' ὅσον ἠδυνήθησαν 30
ἄριστα καὶ δικαιότατα. ὅ τε γὰρ Νέρων οὔτ' ἄλλως φιλοπραγματίας
61, 4, 2 ἦν καὶ ἔχαιρεν ἐν ῥᾳστώνῃ διάγων, καὶ αὐτοὶ τὸν Νέρωνα τρυφᾶν εἴων, ὅπως διακορής, *ἄνευ μεγάλου τινὸς τῶν κοινῶν πάντων κα- 149
κοῦ, ὧν ἐπεθύμει γενόμενος μεταβάληται, ὥσπερ οὐκ εἰδότες ὅτι ψυχὴ νέα τε καὶ αὐθάδης ἔν τε τρυφῇ ἀνεπιπλήκτῳ καὶ ἐν ἐξουσίᾳ αὐτοτελεῖ τραφεῖσα οὐχ ὅσον οὐ κόρον αὐτῶν ἴσχει, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν
61, 4, 3 τούτων προσδιαφθείρεται. ἀμέλει καὶ ὁ Νέρων τὰ μὲν πρῶτα ἁπλῶς | 5
πως δεῖπνά τε ἐποίει καὶ [περὶ] κώμους ἐκώμαζε καὶ ἐμέθυε καὶ ἤρα, V 79r
ἔπειτα δὲ ὡς οὔτε ἐκείνῳ τις ἐπέπληττεν οὔτε τὰ κοινὰ χεῖρον παρὰ τοῦτο διεχειρίζετο, ἐπίστευσεν ὅτι καὶ καλῶς αὐτὰ ποιεῖ καὶ δύναται καὶ
61, 4, 5 ἐπὶ πλεῖόν σφισι χρῆσθαι, καὶ μετὰ τοῦτο τὰ μὲν καταφρονήσας, 10
οἷά που συνεχῶς παρὰ τῶν συνόντων ἀκούων "σὺ δὲ τούτων ἀνέχῃ; σὺ δὲ τούτους φοβῇ; οὐκ οἶσθα ὅτι Καῖσαρ εἶ καὶ σὺ ἐκείνων ἐξουσίαν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι σοῦ ἔχουσιν;" τὰ δὲ καὶ φιλονεικῶν μήτε τῆς

148, 5 του Leuncl., τοῦ C, om. V 10 αὐτὰ C, αὐτὸς V ἐγγραφῆναι VC², ἐγγραφῆσαι C¹ 15 αὐτῷ R. St., αὐτῇ V, αὐτὸ C 19 Βοῦρρος R. St., βοῦρος VC 25 ἐπὶ δεξιώσει R. St. (cum U^c), ἐπιδεξίωσει V, ἀποδεξιώσει C 28 ἐκφῆναι] ἐκφανῆναι H. St. (cum U^c) 149, 4 προσδιαφθείρεται C, προσδιαφθείρει καὶ V 6 [περὶ] expunxi.

Digitized by Google

R. St.

149 μητρὸς ὡς καὶ κρείττονος ἐλαττοῦσθαι μήτε τοῦ Σεννέκου τοῦ τε
15 Βούρρου ὡς καὶ φρονιμωτέρων ἡττᾶσθαι, τέλος ἀπηρυθρία|σε, καὶ 61, 5, 1
πάντα τὰ παραγγέλματα αὐτῶν συγχέας καὶ καταπατήσας πρὸς τὸν
Γάιον ἔτεινεν. ὡς δ' ἅπαξ ζηλῶσαι αὐτὸν ἐπεθύμησε, καὶ ὑπερε-
βάλετο νομίζων τῆς αὐτοκρατορικῆς καὶ τοῦτ' ἰσχύος ἔργον εἶναι,
τὸ μηδὲ ἐν τοῖς κακίστοις μηδενὸς ὑστερίζειν. ἐντεῦθεν πολλὰ μέν, 61, 5, 3
20 ὡς εἰκός χρήματα ἀνηλίσκετο, πολλὰ δὲ ἀδίκως ἐπορίζετο,| πολλὰ δὲ
βιαίως ἡρπάζετο. ἦν μὲν γὰρ οὐδ' ὅλως μικρόφρων· τεκμήριον δέ, 61, 5, 4
Δορυφόρῳ τῷ τὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ βιβλία διέποντι πεντήκοντα ἅμα
καὶ διακοσίας μυριάδας δοθῆναι κελεύσας, εἶτ' ἐπειδὴ ἡ Ἀγριππῖνα
ἐσώρευσεν αὐτὰς ἵνα ἀθρόον τὸ ἀργύριον ἰδὼν μεταβάληται, ἤρετο
25 πόσον εἴη τὸ κείμενον, καὶ μαθὼν ἐδιπλα|σίασεν αὐτό, εἰπὼν ὅτι
"ἠγνόησα ὀλίγον οὕτω κεχαρισμένος." πολλῷ δὲ δῆλον καὶ ἐκ τοῦ 61, 5, 5
C 79r πλήθους | τῶν δαπανωμένων ταχὺ μὲν τοὺς ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι
θησαυροὺς ἐξήντλησε, ταχὺ δὲ πόρων καινῶν ἐδεήθη, καὶ τέλη τε
οὐκ εἰθισμένα ἐξελέγετο καὶ αἱ οὐσίαι τῶν ἐχόντων τι ἐπολυπραγμο-
30 νοῦντο, καὶ οἱ μὲν ἐκείνας ἐξ ἐπηρείας ἀ|πέβαλλον, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
προσαπώλλυντο. τοιοῦτος μὲν τὸ σύμπαν ὁ Νέρων ἐγένετο, λέξω 61, 6, 1
δὲ καὶ καθ' ἕκαστον. περὶ μὲν οὖν τὰς ἱπποδρομίας τοσαύτῃ σπουδῇ
150 ὁ Νέρων ἐκέχρητο ὥστε καὶ τοὺς ἵππους τοὺς *ἀγωνιστὰς τοὺς ἐπι-
φανεῖς τοὺς παρηβηκότας στολῇ τε ἀγοραίῳ ὡς ἄνδρας τινὰς κοσμῆ-
σαι καὶ χρημασιν ὑπὲρ σιτηρεσίου τιμῆσαι. ἐπαιρομένων δὲ δὴ καὶ 61, 6, 2
τῶν ἱπποτρόφων καὶ τῶν ἡνιόχων τῇ παρ' αὐτοῦ σπουδῇ, καὶ δει-
V 79v 5 νῶς | τούς τε στρατηγοὺς καὶ τοὺς ὑπάτους ὑβριζόν|των, Αὖλος
Φαβρίκιος στρατηγῶν ἐκείνοις μὲν μὴ βουληθεῖσιν ἐπὶ μετρίοις τισὶν
ἀγωνίσασθαι οὐκ ἐχρήσατο, κύνας δὲ διδάξας ἕλκειν ἅρματα ἀντὶ
ἵππων ἐσήγαγε. γενομένου δὲ τούτου οἱ μὲν τῇ λευκῇ τῇ τε πυρρᾷ 61, 6, 3
σκευῇ χρώμενοι τὰ ἅρματα εὐθὺς καθῆκαν, τῶν δὲ δὴ πρασίων
10 τῶν τε οὐενετείων μηδ' ὡς εἰσελθόντων ὁ Νέ|ρων τὰ ἆθλα τοῖς
ἵπποις αὐτὸς ἔθηκε, καὶ ἡ ἱπποδρομία ἐτελέσθη. ἐλυπεῖτο δὲ καὶ ἡ 61, 7, 1
Ἀγριππῖνα μηκέτι τῶν ἐν τῷ παλατίῳ διὰ τὴν Ἀκτὴν μάλιστα
κυριεύουσα. ἡ δὲ δὴ Ἀκτὴ ἐπέπρατο μὲν ἐκ τῆς Ἀσίας, ἀγαπηθεῖσα
δὲ ὑπὸ τοῦ Νέρωνος ἔς τε τὸ τοῦ Ἀττάλου γένος ἐσήχθη καὶ πολὺ
15 καὶ ὑπὲρ τὴν Ὀκταουίαν τὴν γυναῖ|κα αὐτοῦ ἠγαπήθη. ἡ οὖν Ἀγριπ- 61, 7, 2
πῖνα διά τε τἆλλα καὶ διὰ ταῦτ' ἀγανακτοῦσα τὸ μὲν πρῶτον νουθε-
τεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο, καὶ τῶν συνόντων αὐτῷ τοὺς μὲν πληγαῖς ᾐκί-
ζετο τοὺς δὲ ἐκποδὼν ἐποιεῖτο, ὡς δὲ οὐδὲν ἐπέραινεν, ὑπερῄλγησε καὶ 61, 7, 3
εἶπεν αὐτῷ ὅτι "ἐγώ σε αὐτοκράτορα ἀπέδειξα", ὥσπερ ἀφελέσθαι τὴν
20 μοναρχίαν αὐ|τοῦ δυναμένη· οὐ γὰρ ἠπίστατο ὅτι πᾶσα ἰσχὺς αὐταρ-
χος, παρ' ἰδιώτου δοθεῖσά τῳ, τοῦ τε δόντος αὐτὴν εὐθὺς ἀπαλλάττεται
καὶ τῷ λαβόντι κατ' ἐκείνου προσγίνεται. τὸν δὲ Βριττανικὸν φαρ- 61, 7, 4
μάκῳ δολοφονήσας ὁ Νέρων ἐπειδὴ πελιδνὸς ὑπὸ τοῦ φαρμάκου|
C 80r ἐγενήθη γύψῳ ἔχρισεν. ὑετὸς δὲ διὰ τῆς ἀγορᾶς αὐτοῦ διαγομένου
25 πο|λύς, ὑγρᾶς ἔτι οὔσης τῆς γύψου, ἐπιπεσὼν πᾶσαν αὐτὴν ἀπέκλυσεν,

---

149, 27 ταχὺ μὲν Dind. (ex cod. Peir.), τοὺς μὲν V, . . . χὸ μὲν C
150, 9 πρασίων C, πρασίνων ex πρασίων V 12 τῷ om. V 15 γυναῖκα om. spat. vac. rel. V 25 διαγομένου scripsi ex VC, ἀγόμενος R. St.

Digitized by Google

R. St.

61, 7, 6 ὥστε τὸ δεινὸν μὴ μόνον ἀκούεσθαι ἀλλὰ καὶ ὁρᾶσθαι. μετὰ δὲ τοῦτ' **150**
ἐκφρονεῖν ἄντικρυς ἤρξατο καὶ πολλὰ μὲν οἴκοι πολλὰ δὲ ἐν τῇ ἄνω πό-
61, 8, 1 λει, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ἐπικρυπτόμενός πῃ ἠσέλγαινεν, καὶ ἔς
τε καπηλεῖα εἰσῄει, καὶ πανταχόσε ὡς καὶ ἰδιώτης ἐπλανᾶτο. πληγαί 30
τε ἐκ τούτων καὶ ὕβρεις συχναὶ ἐγίνοντο. καὶ τῇ μητρὶ δὲ ἤδη
61, 8, 5 φανερῶς ἐκπεπολέμωτο. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὅσα καθ' ἑκάστην ὡς
εἰπεῖν ἡμέραν καὶ ἔλεγον ἐς ἀλλήλους καὶ ἔπρατ*τον, ἐξῄει μὲν ἐκ **151**
τοῦ παλατίου, οὐ μέντοι καὶ πάντα ἐδημοσιεύετο, ἀλλὰ κατείχαζον
αὐτὰ καὶ ἐλογοποίουν ἄλλα ἄλλως· πρὸς γὰρ δὴ τὴν πονηρίαν τήν τε
ἀσέλγειάν σφων τά τε ἐνδεχόμενα γενέσθαι ὡς γεγονότα διεθροεῖτο
καὶ τὰ πιθανότητά τινα λεχθῆναι | ἔχοντα ἃς καὶ ἀληθῆ ἐπιστεύετο· 5 V 80r
61, 8, 6 τότε δὲ πρῶτον ἰδόντες αὐτὴν ἄνευ δορυφόρων οἱ μὲν πολλοὶ ἐφυ-
λάττοντο μηδ' ἐκ συντυχίας αὐτῇ συμμῖξαι, εἰ δέ πού τις καὶ συν-
61, 9, 1 έτυχε, διὰ ταχέων ἄν, μηδὲν εἰπών, ἀπηλλάγη. ἐν δέ τινι θέᾳ ἄνδρες
ταύρους ἀπὸ ἵππων, συμπαραθέοντές σφισι, κατέστρεφον, τετρακοσίας
τε ἄρκτους καὶ τριακοσίους λέοντας οἱ ἱππεῖς οἱ σωματοφύλακες 10
τοῦ Νέρωνος κατηκόντισαν, ὅτε καὶ ἱππεῖς ἐκ τοῦ τέλους τριάκοντα
61, 9, 2 ἐμονομάχησαν. ἐν μὲν δὴ οὖν τῷ φανερῷ ταῦτ' ἐποίει, κρύφα δὲ
νύκτωρ ἐκώμαζε κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, ὑβρίζων ἐς τὰς γυναῖκας,
ἀσελγαίνων ἐς τὰ μειράκια, ἀποδύων τοὺς ἀπαντῶντας, παίων
τιτρώσκων φονεύων. καὶ ἐδόκει μέν πως λανθάνειν (καὶ γὰρ ἐσθῆσι 15
ποικίλαις καὶ κόμαις περιθέτοις ἄλλοτε ἄλλως ἐχρῆτο), ἠλέγχετο δὲ
ἔκ τε τῆς ἀκολουθίας καὶ ἐκ τῶν ἔργων· οὐδεὶς γὰρ ἂν τοσαῦτα
61, 9, 3 καὶ τηλικαῦτα ἀδεῶς οὕτως ποιῆσαι ἐτόλμησεν. οὐδὲ γὰρ οὐδ' οἴκοι
μένειν ἀσφαλὲς οὐδενὶ ἐγίνετο, ἀλλὰ καὶ ἐς ἐργαστήρια καὶ οἰκίας
ἐσεπήδα. Ἰούλιος οὖν τις Μουντανὸς βουλευτής, ἀγανακτήσας ὑπὲρ 20
τῆς γυναικός, προσέπεσέ τε αὐτῷ | καὶ πληγὰς πολλὰς ἐνεφόρησεν, C 80r
61, 9, 4 ὥσθ' ὑπὸ τῶν ὑπωπίων συχναῖς αὐτὸν ἡμέραις κρυφθῆναι. καὶ
ἔπαθεν ἄν ἐπὶ τούτῳ δεινὸν οὐδέν (ὁ γὰρ Νέρων ἐκ συντυχίας
ἄλλως ὑβρίσθαι νομίσας οὐδεμίαν ὀργὴν ἐποιεῖτο), εἰ μὴ ἐπέστειλεν
αὐτῷ συγγνώμην αἰτούμενος. ὡς γὰρ ἀναγνοὺς ὁ Νέρων τὰ γράμ- 25
61, 9, 5 ματα ἔφη "οὐκοῦν ᾔδει Νέρωνα τύπτων", αὐτὸν κατεχρήσατο. ἐν
δέ τινι θεάτρῳ θέας ἐπιτελῶν, εἶτα πληρώσας ἐξαίφνης τὸ θέατρον
ὕδατος θαλασσίου ὥστε καὶ ἰχθύας καὶ κτήνη ἐν αὐτῷ νήχεσθαι,
ναυμαχίαν τε ἐποίησε Περσῶν δή τινων καὶ Ἀθηναίων, καὶ μετ'
αὐτὴν τό τε ὕδωρ εὐθὺς ἐξῆγαγε, καὶ ξηράνας τὸ δάπεδον πεζοὺς 30
πάλιν οὐχ ὅπως ἕνα πρὸς ἕνα ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἅμα πρὸς ἴσους
61, 10, 1 συνέβαλεν. ἐγένοντο δὲ μετὰ ταῦτα καὶ δικανικοὶ ἀγῶνες, ἐξ ὧν **152**
καὶ αὐτῶν συχνοὶ καὶ ἔφυγον καὶ *ἀπέθανον. ἐνεκλήθη δὲ καὶ ὁ
61, 10, 2 Σεννέκας ἄλλ' ἄττα καὶ ὅτι τῇ Ἀγριππίνῃ συνεγίνετο· οὐ μόνον δὲ
καὶ ἐν τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πάντα τὰ ἐναντιώτατα οἷς ἐφι- |
λοσόφει ποιῶν ἠλέγχθη. καὶ γὰρ τυραννίδος κατηγορῶν τυραννο- V 80v

---

150, 28 *καὶ* (ante *νύκτωρ*) inserui ex VC 30 *τε* C, *δὲ* V **151**, 3 *γενέσθαι* V, *γένεσιν* . . . C (corrige ad 61, 8, 5) 4 *πιθανότητά τινα* C^2, *πιθανωτατα τινα* C^1, *πιθανώτατα ἴνα* V 22 *ὑπωπίων* H. St., *ὑπωπτίων* $VC^{2(?)}$, *ὑπώπτων* C^1 *ἄν* Rk., *οὖν* V, 2/3 litt. eras. C 23 *ἐκ συντυχίας* V, *ἐν τῷ τ* . . . . . C 26 *αὐτὸν* Xyl., *αὐτὸν* VC **152**, 1 *ἀλλ' ἄττα* R. St., *ἀλλά τα* VC *Ἀγριπ-πίνῃ* V, *ἀγριππίνα* C.

Digitized by Google

R. St.
152,5 διδάσκαλος ἐγίνετο, καὶ τῶν συνόντων τοῖς δυνάσταις κατατρέχων
οὐκ ἀφίστατο τοῦ παλατίου, τούς τε κολακεύοντάς τινα διαβάλλων
αὐτὸς καὶ τὰς βασιλίδας καὶ τοὺς ἐξελευθέρους ἐθώπευε· καί τινων
καὶ ἐγκώμια συνετίθει, τοῖς τε πλουτοῦσιν ἐγκαλῶν οὐσίαν ἑπτα- 61, 10, 3
κισχιλίων καὶ πεντακοσίων μυριάδων ἐκτήσατο, καὶ τὰς πολυτελείας
τῶν ἄλλων αἰτιώμενος πεντακοσίους τρίποδας κεδρίνου ξύλου ἐλε-
φαντόποδας ἴσους καὶ ὁμοίους εἶχε, καὶ ἐπ' αὐτῶν εἱστιᾶτο. τοῦτο
γὰρ εἰπὼν καὶ τἆλλα τὰ ἀκόλουθα αὐτῷ δεδήλωκα, τάς τε ἀσελ-
γείας, ἃς πράττων γάμον τε ἐπιφανέστατον ἔγημε καὶ μειρακίοις 61, 10, 4
ἐξώροις ἔχαιρε, καὶ τοῦτο καὶ τὸν Νέρωνα ποιεῖν ἐδίδαξε, καίπερ
τοσαύτῃ πρόσθεν αὐστηρότητι τρόπων χρώμενος ὥστε καὶ αἰτήσασθαι
παρ' αὐτοῦ μήτε φιλεῖν αὐτὸν μήτε συσσιτεῖν αὐτῷ. ἦν δέ τις 61, 11, 2
Μάρκος Σαλούιος Ὄθων, ὃς οὕτως ἐκ τε τῆς ὁμοιότητος τῶν τρόπων
καὶ τῆς κοινωνίας τῶν ἁμαρτημάτων τῷ Νέρωνι ᾠκείωτο ὥστε |
C 81r καὶ εἰπών ποτε πρὸς αὐτόν "οὕτω με Καίσαρα ἴδοις" οὐδὲν διὰ
τοῦτο κακὸν ἔπαθεν, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον ἀντήκουσεν ὅτι "οὐδὲ
ὕπατόν σε ὄψομαι". τούτῳ τὴν Σαβῖναν, ἐξ εὐπατριδῶν οὖσαν,
ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀποσπάσας ἔδωκε, καὶ αὐτῇ ἀμφότεροι ἅμα ἐχρῶντο.
φοβηθεῖσα οὖν ἡ Ἀγριππῖνα μὴ γήμηται τῷ Νέρωνι (δεινῶς 61, 11, 3
γὰρ ἤδη αὐτῆς ἐρᾶν ἤρξατο), ἔργον ἀνοσιώτατον ἐτόλμησεν·
ὥσπερ γὰρ οὐχ ἱκανὸν ἐς μυθολογίαν ὅτι τὸν θεῖον τὸν Κλαύ-
διον ἐς ἔρωτα | αὐτῆς ταῖς τε γοητείαις ταῖς τε ἀκολασίαις
καὶ τῶν βλεμμάτων καὶ τῶν φιλημάτων ὑπηγάγετο, ἐπεχεί-
ρησε καὶ τὸν Νέρωνα ὁμοίως καταδουλώσασθαι. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν 61, 11, 4
εἴτ' ἀληθῶς ἐγένετο εἴτε πρὸς τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπλάσθη οὐκ
οἶδα· ἃ δὲ δὴ πρὸς πάντων ὡμολόγηται λέγω, ὅτι ἑταίραν τινὰ τῇ
Ἀγριππίνῃ ὁμοίαν ὁ Νέρων δι' | αὐτὸ τοῦτο ἐς τὰ μάλιστα ἠγάπησε,
καὶ αὐτῇ τε ἐκείνῃ προσπαίζων καὶ τοῖς ἄλλοις ἐνδεικνύμενος ἔλεγεν
ὅτι καὶ τῇ μητρὶ ὁμιλοίη. μαθοῦσα δὲ ταῦθ' ἡ Σαβῖνα ἀνέπεισε τὸν 61, 12, 1
153 V 81r Νέρωνα ὡς καὶ ἐπιβουλεύου*σάν οἱ | αὐτὴν διολέσαι. καὶ αὐτὸν καὶ
ὁ Σεννέκας, ὡς πολλοῖς καὶ ἀξιοπίστοις ἀνδράσιν εἴρηται, παρῴξυνεν,
εἴτ' οὖν τὸ ἔγκλημα τὸ καθ' ἑαυτοῦ ἐπηλυγάσασθαι βουληθείς, εἴτε
καὶ τὸν Νέρωνα ἐς μιαιφονίαν ἀνόσιον προαγαγεῖν ἐθελήσας, ἵν' ὡς
τάχιστα καὶ πρὸς θεῶν | καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἀπόληται. ἐπεὶ δὲ καὶ 61, 12, 2
ἐκ τοῦ προφανοῦς ὤκνουν τὸ ἔργον καὶ κρύφα διὰ φαρμάκων οὐκ
εἶχον αὐτὴν ἀνελεῖν (πάντα γὰρ ἐκείνη ἰσχυρῶς ἐφυλάσσετο), ναῦν
ἰδόντες ἐν τῷ θεάτρῳ διαλυομένην τε αὐτὴν ἐφ' ἑαυτῆς καί τινα
θηρία ἀφιεῖσαν, καὶ συνισταμένην αὖ πάλιν ὥστε καὶ ἐρρῶσθαι, τοι-
αύτην ἑτέραν ταχέως ἐναυπηγήσαντο. ὡς δὲ ἥ τε ναῦς ἐγεγόνει καὶ 61, 12, 3
ἡ Ἀγριππῖνα ἐτεθεράπευτο (πάντα γὰρ τρόπον ἐκολάκευεν αὐτήν, ἵνα
μή τι ὑποτοπήσασα φυλάξηται), ἐν μὲν τῇ Ῥώμῃ οὐδὲν ἐτόλμησε
ποιῆσαι, μὴ καὶ ἐκδημοσιευθῇ τὸ μίασμα, πόρρω δὲ ἐς τὴν Καμπανίαν
ἀπάρας καὶ παραλαβὼν τὴν μητέρα ἔπλευ|σεν ἐπ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς
C 81v νεὼς λαμπρότατα κεκοσμημένης, ὡς καὶ | ἐπιθυμίαν αὐτῇ ἐμβαλεῖν
ἀεί ποτε τῇ νηὶ χρῆσθαι. ἐλθών τε εἰς Βαύλους δεῖπνά τε πολυτε- 61, 13, 1

152, 12 τε] spat. 3 litt. vac. C **153**, 4 προαγαγεῖν V, προσαγαγεῖν C (corrige ad 61, 12, 1) 6 τοῦ C, τούτων V 10 ἐναυπηγήσαντο Rk. ἐναυπηγήσατο VC 13 ἐκδημοσιευθῇ Rk., ἐκδημοσιευθῆναι VC.

Digitized by Google

R. St.

λέστατα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐποίησε καὶ τὴν μητέρα ἐν αὐτοῖς φιλο- **153**
φρόνως εἰστίασεν, ἀποῦσάν τε πάνυ ποθεῖν ἐπλάττετο καὶ παροῦσαν
ὑπερησπάζετο, αἰτεῖν τε ἐκέλευεν ὅ τι βούλοιτο, καὶ μὴ αἰτούσῃ πολλὰ
61, 13, 2 ἐχαρίζετο. ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα ⟨ἦν⟩, οὕτω δὴ ἀπὸ τοῦ δείπνου περὶ
μέσας νύκτας περιλαμβάνει τε αὐτήν, καὶ πρὸς τὸ στέρνον προσα-
γαγών, καὶ φιλήσας καὶ τὰ ὄμματα καὶ τὰς χεῖρας, "μῆτέρ" τε εἰπών,
"ἔρρωσό μοι καὶ ὑγίαινε· ἐν γὰρ σοὶ καὶ ἐγὼ ζῶ καὶ διὰ σὲ βασιλεύω",
παρέδωκεν αὐτὴν Ἀνικήτῳ ἀπελευθέρῳ ὡς καὶ κομιοῦντι οἴκαδε ἐπὶ
61, 13, 3 τοῦ πλοίου οὗ κατεσκευάκει. ἀλλ' οὐ γὰρ ἤνεγκεν ἡ θάλασσα τὴν
μέλλουσαν ἐπ' αὐτῇ τραγῳδίαν ἔσεσθαι, οὐδ' ὑπέμεινε τὴν ψευδο-
λογίαν τῆς ἀνοσιουργίας ἀναδέξασθαι, διελύθη μὲν ἡ ναῦς καὶ ἡ
Ἀγριππῖνα ἐς τὸ ὕδωρ ἐξέπεσεν, οὐ μέντοι καὶ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καίτοι
καὶ ἐν σκότῳ καὶ διακορὴς μέθης οὖσα, τῶν τε ναυτῶν ταῖς κώπαις
ἐπ' αὐτὴν χρωμένων | ὥστε καὶ Ἀκερωνίαν Πῶλλαν τὴν σύμπλουν V 81v
61, 13, 4 αὐτῆς ἀποκτεῖναι, διεσώθη. καὶ ἐλθοῦσα οἴκαδε οὔτε προσεποιήσατο
οὔτ' ἐξέ*φηνε τὸ ἐπιβούλευμα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν υἱὸν ἔπεμψε κατὰ **154**
τάχος, καὶ τό τε συμβεβηκὸς αὐτῇ ὡς κατὰ τύχην συμπεπτωκὸς ἔλεγε,
καὶ ὅτι σώζοιτο εὐηγγελίζετο δῆθεν αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ταῦθ' ὁ Νέρων
οὐκ ἐκαρτέρησεν, ἀλλὰ καὶ τὸν πεμφθέντα ὡς ἐπὶ τῇ αὐτοῦ σφαγῇ
ἥκοντα ἐκόλασε, καὶ ἐπὶ τὴν μητέρα τὸν Ἀνίκητον εὐθὺς μετὰ τῶν
61, 13, 5 ναυτῶν ἀπέστειλε· τοῖς γὰρ δορυφόροις οὐκ ἐπίστευσε τὸν θάνατον
αὐτῆς. ἰδοῦσα δέ σφας ἐκείνη ἔγνω τε ἐφ' ἃ ἥκουσι, καὶ ἀναπη-
δήσασα ἐκ τῆς κοίτης τήν τε ἐσθῆτα περιερρήξατο, καὶ τὴν γαστέρα
ἀπογυμνώσασα "παῖε" ἔφη "ταύτην, Ἀνίκητε, παῖε, ὅτι Νέρωνα ἔτε-
61, 14, 1 κεν." οὕτω μὲν ἡ Ἀγριππῖνα ἡ τοῦ Γερμανικοῦ θυγάτηρ, ἡ τοῦ
Ἀγρίππου ἔγγονος, ἡ τοῦ Αὐγούστου ἀπόγονος, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ υἱέος,
ᾧ τὸ κράτος ἐδεδώκει, δι' ὃν ἄλλους τε καὶ τὸν θεῖον ἀπεκτόνει,
61, 14, 2 κατεσφάγη. | μαθὼν δὲ ὁ Νέρων ὅτι τέθνηκεν, οὐκ ἐπίστευσεν· ὑπὸ C 82r
γὰρ τοῦ μεγέθους τοῦ τολμήματος ἀπιστία αὐτῷ ἐπεχύθη· καὶ διὰ
τοῦτο αὐτόπτης ἐπεθύμησε τοῦ πάθους γενέσθαι. καὶ αὐτήν τε πᾶσαν
εἶδε γυμνώσας καὶ τὰ τραύματα αὐτῆς ἐπεσκέψατο, καὶ τέλος πολὺ
καὶ τοῦ φόνου ἀνοσιώτερον ἔπος ἐφθέγξατο· εἶπε γὰρ ὅτι "οὐκ ᾔδειν
61, 14, 3 ὅτι οὕτω καλὴν μητέρα εἶχον". καὶ τοῖς τε δορυφόροις ἀργύριον
ἔδωκεν, ἵνα δῆλον ὅτι πολλὰ τοιαῦτα γίνεσθαι εὔχωνται, καὶ τῇ γε-
ρουσίᾳ ἐπέστειλεν, ἄλλα τε ὅσα συνῄδει αὐτῇ καταριθμῶν, καὶ ὅτι
61, 14, 4 ἐπεβούλευσέ τε αὐτῷ καὶ φωραθεῖσα ἑαυτὴν διεχρήσατο. καὶ τῇ μὲν
βουλῇ ταῦτα ἐπέστειλεν, αὐτὸς δὲ ταῖς τε νυξὶν ἐξεταράττετο ὥστε
καὶ ἐκ τῆς εὐνῆς ἐξαπιναίως ἀναπηδᾶν, καὶ μεθ' ἡμέραν ὑπὸ σαλ-
πίγγων δή τινων πολεμικόν τι καὶ θορυβῶδες ἐκ τοῦ χωρίου ἐν ᾧ
τὰ τῆς Ἀγριππίνης ὀστᾶ ἔκειτο ἠχούσῶν ἐδειματοῦτο. διὸ καὶ ἄλλοσε
ᾔει, καὶ ἐπειδὴ κἀνταῦθα τὰ αὐτὰ αὐτῷ συνέβαινεν, ἄλλοσε ἐμπλήκτως
61, 15, 1 μεθίστατο. οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἄνθρωποι ἀκούσαντες ταῦτα, καίπερ
ἀχθόμενοι, ἔχαιρον νομίζοντες | αὐτὸν ἐκ τούτου γε πάντως ἀπο- V 82r
λεῖσθαι. τῶν δὲ βουλευτῶν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες προσεποιοῦντο

153, 19 ὑπερησπάζετο C, ὑπερεσπάζετο V 21 ἐνταῦθα ⟨ἦν⟩ Rk., ἐν-
ταῦθ . . . V, ενταυθ . . . C **154**, 3 εὐηγγελίζετο scripsi, εὐηγγελίκει VC,
εὐηγγέλιζε H. St. 4 αὐτοῦ Dind., αὐτοῦ VC 22 διεχρήσατο VC², κατε-
χρησατο C¹.

Digitized by Google

R. St.
154 χαίρειν ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, καὶ συνήδοντο δῆθεν τῷ Νέρωνι, καὶ ἐψη-
φίζοντο πολλὰ οἷς ᾠοντο αὐτῷ χαριεῖσθαι· ὁ Πούπλιος δὲ δὴ Θρασέας 61, 15, 2
155 Παῖτος ἦλθε μὲν ἐς τὸ συνέ*δριον καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἐπήκουσεν,
ἀναγνωσθείσης δὲ αὐτῆς ἐξανέστη τε εὐθὺς πρὶν καὶ ὁτιοῦν ἀπο-
φήνασθαι καὶ ἐξῆλθε, διότι ἃ μὲν ἤθελεν εἰπεῖν οὐκ ἐδύνατο, ἃ δὲ
ἠδύνατο οὐκ ἤθελεν. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ τὰ ἄλλα πάντα 61, 15, 3
διῆγεν· ἔλεγε γὰρ ὅτι "εἰ μὲν ἐμὲ μόνον ὁ Νέρων φονεύσειν ἔμελλε,
πολλὴν ἂν εἶχον τοῖς ἄλλοις ὑπερκολακεύουσιν αὐτὸν συγγνώμην.
εἰ δὲ καὶ ἐκείνων τῶν σφόδρα αὐτὸν ἐπαινούντων πολλοὺς τοὺς
μὲν ἀνάλωκε τοὺς δὲ καὶ ἀπολέσει, τί χρὴ μάτην ἀσχημονοῦντα
δουλοπρεπῶς φθαρῆναι, ἐξὸν ἐλευθερίως ἀποδοῦναι τῇ φύσει τὸ
ὀφειλόμενον; ἐμοῦ μὲν γὰρ πέρι καὶ ἔπειτα, λόγος τις ἔσται, 61, 15, 4
C 82v τούτων δέ, πλὴν | κατ' αὐτὸ τοῦτο ὅτι ἐσφάγησαν, οὐδείς." τοι-
οῦτος μὲν ὁ Θρασέας ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἀεὶ πρὸς ἑαυτὸν ἔλεγεν
"ἐμὲ Νέρων ἀποκτεῖναι μὲν δύναται, βλάψαι δὲ οὔ". Νέρωνα δὲ 61, 16, 1
μετὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον εἰσιόντα ἐς τὴν Ῥώμην δημοσίᾳ μὲν
ἐθεράπευον, ἰδίᾳ δέ, ἐν ᾧ γε καὶ παρρησιάσασθαί τινες, ἀσφαλῶς
ἐδύναντο, καὶ μάλα αὐτὸν ἐσπάραττον. τοῦτο μὲν γὰρ μολγόν
τέ τινα ἀπ' ἀνδριάντος αὐτοῦ νύκτωρ ἀπεκρέμασαν, ἐνδεικνύ-
μενοι ὅτι ἐς ἐκεῖνον αὐτὸν δέοι ἐμβεβλῆσθαι· τοῦτο δὲ παιδίον 61, 16, 2[1]
ἐς τὴν ἀγορὰν ῥίψαντες προσέδησαν αὐτῷ πινάκιον λέγον "οὐκ
ἀναιροῦμαί σε, ἵνα μὴ τὴν μητέρα ἀποσφάξῃς." καὶ ἦν μὲν καὶ 61, 16, 2[2]
ἀναγινώσκειν πολλαχόθι ὁμοίως γεγραμμένον "Νέρων Ὀρέστης
Ἀλκμέων μητροκτόνοι", ἦν δὲ καὶ ἀκούειν αὐτὸ τοῦτο λεγόντων
ὅτι Νέρων τὴν μητέρα ἀνεχρήσατο· συχνοὶ γὰρ ὡς καὶ λελαληκότας 61, 16, 3
τινὰς αὐτὸ εἰσήγγελον, οὐχ οὕτως ἵν' ἐκείνους ἀπολέσωσιν, ὡς ἵνα
τὸν Νέρωνα διαβάλωσιν. ὅθεν οὐδεμίαν τοιαύτην δίκην προσήκατο,
ἤτοι μὴ βουλόμενος ἐπὶ πλεῖον δι' αὐτῆς τὴν φήμην ἐπαυξῆσαι, ἢ καὶ
καταφρονῶν ἤδη τῶν λεγομένων. ὁ μέντοι ἥλιος σύμπας ἐν μέσαις ταῖς 61, 16, 4
V 82v θυσίαις ταῖς ἐπὶ τῇ Ἀγριππίνῃ κατὰ τὸ ψήφισμα γενομέναις | ἐξέλιπεν,
ὥστε καὶ ἀστέρας ἐκφῆναι· καὶ οἱ ἐλέφαντες οἱ τὴν τοῦ Αὐγούστου
ἁρμάμαξαν ἄγοντες ἐς μὲν τὸν ἱπ|πόδρομον ἐσῆλθον καὶ μέχρι τῆς
τῶν βουλευτῶν ἕδρας ἀφίκοντο, γενόμενοι δὲ ἐνταῦθα ἔστησαν καὶ
περαιτέρω οὐ προεχώρησαν. καὶ ὃ δὴ καὶ μάλιστα ἄν τις ἐτεκμήρατο 61, 16, 5
156 ἐκ τοῦ δαιμονίου γεγονέ*ναι, σκηπτός ποτε τὸ δεῖπνον αὐτοῦ πᾶν
ἐσφερόμενόν οἱ κατέφλεξεν, ὥσπερ τις ἅρπυια τὰ σιτία αὐτοῦ ἀφε-
λόμενος. οὐ μὴν ἀλλ' αὐτὸς καὶ Δομιτίαν τὴν τηθίδα φαρμάκῳ 61, 17, 1
δολοφονήσας τὰ ἐν ταῖς Βαίαις τῇ τε Ῥαβενίδι θαλάσσῃ κτήματα 61, 17, 2
αὐτῆς ἀφείλετο ἐν οἷς καὶ νικητήρια εὐθὺς μεγαλοπρεπῆ κατεσκεύασεν
ἃ καὶ δεῦρο ἀνθεῖ. ἐπὶ δὲ δὴ τῇ μητρὶ καὶ ἑορτὴν μεγίστην δὴ καὶ
πολυτελεστάτην ἐποίησεν, ὥστε ἐν πέντε ἢ καὶ ἓξ ἅμα θεάτροις ἐπὶ
πολλὰς ἡμέρας πανηγυρίσαι, ὅτε δὴ καὶ ἐλέφας ἀνήχθη ἐς τὴν ἀνω-
τάτω τοῦ θεάτρου ἀψῖδα, καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ σχοινίων κατέδραμεν ἀνα-
C 83r βάτην, φέρων. ἐκεῖνο δὲ δὴ καὶ αἴσχιστον καὶ δεινότατον ἅμα | ἐγέ- 61, 17, 3

155, 6 αὐτὸν Sylb., αὐτῷ VC 13 Νέρωνα C², νέρων VC¹ 32 ἐτεκμήρατο VC², ἐτεκμήραντο C¹ 156, 1 σκηπτός VC², σηπτός C¹ νικητήρια V²C, νηκητήρια V¹ (adde ad 61, 17, 2) 7 ἢ om. C 10 δὲ δὴ Reim., δὴ V, δεῖξαι C.

Digitized by Google

B. St.

νετο, ὅτι καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες οὐχ ὅπως τοῦ ἱππικοῦ ἀλλὰ καὶ 156
τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος ἐς τὴν ὀρχήστραν καὶ ἐς τὸν ἱππόδρο-
μον τό τε θέατρον τὸ κυνηγετικὸν ἐσῆλθον ὥσπερ οἱ ἀτιμότατοι, καὶ
ηὐλησάν τινες αὐτῶν καὶ ὠρχήσαντο τραγῳδίας τε καὶ κωμῳδίας
ὑπεκρίναντο καὶ ἐκιθαρῴδησαν, ἵππους τε ἤλασαν καὶ θηρία ἀπέκτει- 15
ναν καὶ ἐμονομάχησαν, οἱ μὲν ἐθελονταὶ οἱ δὲ καὶ πάνυ ἄκοντες.
61, 17, 4 καὶ εἶδον οἱ τότε ἄνθρωποι τὰ γένη τὰ μεγάλα, τοὺς Φουρίους τοὺς
Φαβίους τοὺς Πορκίους τοὺς Οὐαλερίους, τἄλλα πάντα ὧν τὰ τρό-
παια ὧν οἱ ναοὶ ἐωρῶντο, κάτω τε ἑστηκότας καὶ τοιαῦτα δρῶντας
ὧν ἕνια οὐδ' ὑπ' ἄλλων γινόμενα ἐθεώρουν. καὶ ἐδακτυλοδείκτουν 20
61, 17, 5 γε αὐτοὺς ἀλλήλοις, καὶ ἐπέλεγον Μακεδόνες μὲν "οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ
Παύλου ἔκγονος", Ἕλληνες δὲ "οὗτος τοῦ Μεμμίου", Σικελιῶται
"ἴδετε τὸν Κλαύδιον", Ἠπειρῶται "ἴδετε τὸν Ἄππιον", Ἀσιανοὶ τὸν
Λούκιον, Ἴβηρες τὸν Πούπλιον, Καρχηδόνιοι Ἀφρικανόν, Ῥωμαῖοι δὲ
πάντας. τοιαῦτα γάρ που | προτέλεια τῆς αὐτοῦ ἀσχημοσύνης 25 V 83
61, 18, 1 ποιῆσαι ἠθέλησεν. ὠλοφύροντο δὲ πάντες οἱ νοῦν ἔχοντες καὶ ἐπὶ
τῷ πλήθει τῶν ἀναλισκομένων. πάντα μὲν γὰρ τὰ πολυτελέστατα
ἃ ἄνθρωποι ἐσθίουσι, πάντα δὲ καὶ τὰ ἄλλα τὰ τιμιώτατα, ἵππους
ἀνδράποδα ζεύγη χρυσίον ἀργύριον ἐσθῆτα ποικίλην, ἐδίδου διὰ συμ
61, 18, 2 βόλων· σφαιρία γὰρ μικρά, γεγραμμένα ὡς ἕκαστα αὐτῶν ἔχοντα, 30
ἐς τὸν ὅμιλον ἐρρίπτει, καὶ ἐδίδοτο ὅ τι τις δι' ἐκείνων ἥρπασεν.
ἐνενόουν γὰρ ὅτι, ὁπότε τοσαῦτα ἀνήλισκεν ἵνα ἀσχημονήσῃ, οὐδενὸς
τῶν ἀτοπω*τάτων ἀφέξεται ἵνα τι κερδάνῃ. τεράτων δέ τινων γεγονό- 157
τῶν τότε οἱ μάντεις ὄλεθρον αὐτῷ ταῦτα φέρειν εἶπον, καὶ συν-
61, 18, 3 εβούλευσαν ἐς ἑτέρους τὸ δεινὸν ἀποτρέψασθαι. κἂν συχνοὺς εὐθὺς
κατεχρήσατο, εἰ μὴ ὁ Σεννέκας ἔφη αὐτῷ ὅτι "ὅσους ἂν ἀποσφάξῃς,
οὐ δύνασαι τὸν διάδοχόν σου ἀποκτεῖναι." τότε μὲν δὴ τοσαῦτα 5
σωτήρια, ὡς δὴ ἔλεγεν, ἐώρτασε, καὶ τὴν ἀγορὰν τῶν ὄψων, τὸ
61, 19, 1 μάκελλον ὠνομασμένον, καθιέρωσε· μετὰ δὲ ταῦτα | ἕτερον αὖ εἶδος C 83
ἑορτῆς ἦγαγεν, ἐπεκλήθη δὲ Ἰουβενάλια ὥσπερ τινὰ νεανισκεύματα,
καὶ ἐτελέσθη ἐπὶ τῷ γενείῳ αὐτοῦ. καὶ γὰρ τοῦτο τότε πρῶτον
ἐξύρατο, καὶ τάς γε τρίχας ἐς σφαιρίον τι χρυσοῦν ἐμβαλὼν ἀνέ- 10
θηκε τῷ Διὶ τῷ Καπιτωλίῳ· καὶ ἐς τὴν ἑορτὴν οἵ τε ἄλλοι καὶ οἱ
61, 19, 2 εὐγενέστατοι πάντως τι ἐπεδείξαντο. τεκμήριον δέ, Αἰλία Κατέλλα
τοῦτο μὲν γένει καὶ πλούτῳ προήκουσα, τοῦτο δὲ καὶ ἡλικίᾳ προ-
φέρουσα (ὀγδοηκοντοῖ τις γὰρ ἦν) ὠρχήσατο, οἵ τε λοιποὶ οἱ διὰ
γῆρας ἢ νόσον | ἰδίᾳ μηδὲν ποιῆσαι δυνάμενοι ἐχορῴδησαν. ἤσκουν 15
μὲν γὰρ πάντες ὅ τι τις καὶ ὁπωσοῦν οἷός τε ἦν, καὶ ἐς διδασκα-
λεῖα ἀποδεδειγμένα συνεφοίτων οἱ ἐλλογιμώτατοι, ἄνδρες γυναῖκες,
61, 19, 3 κόραι μειράκια, γραῖαι γέροντες· εἰ δέ τις μὴ ἐδύνατο ἐν ἑτέρῳ τῳ
θέαν παρασχεῖν, ἐς τοὺς χοροὺς κατεχωρίζετο. καὶ ἐπειδή γέ τινες
αὐτῶν προσωπεῖα ὑπ' αἰσχύνης, | ἵνα μὴ γνωρίζωνται, περιέθεντο, 20
περιεῖλεν αὐτὰ τοῦ δήμου ὁρῶντος ἀξιώσαντος, καὶ ἐπέδειξε καὶ τοῖς
61, 19, 4 ὀλίγον ἔμπροσθεν ὑπ' αὐτῶν ἀρχθεῖσιν ἀνθρώποις. καὶ τότε δὴ
μάλιστα καὶ ἐκεῖνοι καὶ οἱ ἄλλοι τοὺς τεθνηκότας ἐμακάριζον· πολλοὶ V 83

157, 12 *Αἰλία* V, *ἀλία* C 17 *ἐλλογιμώτατοι* V, *λογιμώτατοι* C.

Digitized by Google

R. St.
157, 25 γὰρ ἄνδρες τῶν πρώτων ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐτελεύτησαν, ὧν ἐνίους
καὶ τῷ Νέρωνι ἐπιβουλεύειν αἰτιαθέντας οἱ στρατιῶται περιστάντες
ἐλιθοβόλησαν. καὶ ἔδει γὰρ καὶ τὸν κολοφῶνα ἄξιον τῶν πραττο- 61, 20, 1
μένων ἐπενεχθῆναι, παρῆλθέ τε καὶ αὐτὸς ὁ Νέρων ἐς τὸ θέατρον,
ὀνομαστὶ πρὸς τοῦ Γαλλίωνος ἐσκηρυχθείς, καὶ ἔστη τε ἐπὶ τῆς
σκηνῆς ὁ Καῖσαρ τὴν κιθαρῳδικὴν σκευὴν ἐνδεδυκώς, καὶ "κύριοί
30 μου, εὐμενῶς μου ἀκούσατε" εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἐκιθαρῴδησέ τε 61, 20, 2
Ἄττιν τινὰ ἢ Βάκχας ὁ Αὔγουστος, πολλῶν μὲν στρατιωτῶν παρεστηκό-
κων, παντὸς δὲ τοῦ δήμου, ὅσον αἱ ἔδραι ἐχώρησαν, καθημένου,*
158 καίτοι καὶ βραχὺ καὶ μέλαν, ὥς γε παραδέδοται, φώνημα ἔχων,
ὥστε καὶ γέλωτα ἅμα καὶ δάκρυα πᾶσι κινῆσαι. καὶ αὐτῷ καὶ ὁ 61, 20, 3
Βοῦρρος καὶ ὁ Σεννέκας, καθάπερ τινὲς διδάσκαλοι, ὑποβάλλοντές
C 84r τι παρειστήκεισαν, καὶ αὐτοὶ τάς τε χεῖρας | καὶ τὰ ἱμάτια, ὁπότε
5 φθέγξοιτό τι, ἀνέσειον, καὶ τοὺς ἄλλους προσεπεσπῶντο. ἦν μὲν
γάρ τι καὶ ἴδιον αὐτῷ σύστημα ἐς πεντακισχιλίους στρατιώτας παρ-
εσκευασμένον, Αὐγουστειοί τε ὠνομάζοντο καὶ ἐξῆρχον τῶν ἐπαί- 61, 20, 4
νων· ἠναγκάζοντο δέ σφισι καὶ οἱ ἄλλοι πάντες καὶ ἄκοντες, πλὴν
τοῦ Θρασέα, ἐκβοᾶν. οὗτος μὲν γὰρ οὐδέποτε αὐτῷ συγκαθῆκεν,
10 οἱ δὲ δὴ ἄλλοι, καὶ μάλισθ' οἱ ἐπιφανεῖς, σπουδῇ καὶ ὀδυρόμενοι
συνελέγοντο, καὶ πάνθ' ὅσαπερ οἱ Αὐγουστειοι, ὡς καὶ χαίροντες,
συνεβόων· καί ἦν ἀκούειν πως αὐτῶν λεγόντων "ὁ καλὸς Καῖσαρ, 61, 20, 5
ὁ Ἀπόλλων, ὁ Αὔγουστος, εἷς ὡς Πύθιος. μά σε Καῖσαρ, οὐδείς
σε νικᾷ." ποιήσας δὲ ταῦτα ἐδείπνισε τὸν δῆμον ἐπὶ πλοίων ἐν τῷ
15 χωρίῳ ἐν ᾧ ἡ ναυμαχία ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου ἐγεγόνει· καὶ ἐξ αὐτοῦ
νυκτὸς μεσούσης ἐς τὸν Τίβεριν διὰ τάφρου κατέπλευσε. ταῦτα μὲν 61, 21, 1
ἐπὶ τῷ τὸ γένειον ψιλισθῆναι ἔπραξεν· ὑπὲρ δὲ δὴ τῆς σωτηρίας τῆς
τε διαμονῆς τοῦ κράτους αὐτοῦ (οὕτω γάρ που προέγραψεν) ἀγῶνα
πενταετηρικὸν κατεστήσατο, Νερώνεια αὐτὸν ὀνομάσας, καὶ ἐπ' αὐτῷ
20 καὶ τὸ γυμνάσιον ᾠκοδόμησεν, ἔλαιόν τε ἐν τῇ καθιερώσει αὐτοῦ
καὶ τοῖς βουλευταῖς καὶ τοῖς ἱππεῦσι προῖκα ἔνειμε. τὸν μέντοι 61, 21, 2
V 84r στέφανον τὸν τῶν κιθαρῳδῶν ἀνικεῖ ἔλαβε, πάντων ὡς καὶ | ἀναξίων
τῆς νίκης ἐκβληθέντων. κἀκ τούτου καὶ οἱ ἄλλοι αὐτῷ στέφανοι οἱ τῆς
κιθαρῳδίας ἐξ ἁπάντων τῶν ἀγώνων ὡς καὶ μόνῳ ἀξιονίκῳ ἐπέμ-
25 ποντο. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπαίζετο, πάθος ἐν τῇ Βρετ- 62, 1, 1
τανίᾳ δεινὸν συνηνέχθη· δύο τε γὰρ πόλεις ἐπορθήθησαν, καὶ μυριάδες
ὀκτὼ τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτῶν ἐφθάρησαν, ἥ τε
νῆσος ἠλλοτριώθη. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα ὑπὸ γυναικὸς αὐτοῖς
συνηνέχθη, ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο πλείστην αὐτοῖς αἰσχύνην συμβῆ-
30 ναι, ὡς που καὶ τὸ θεῖον τὴν συμφορὰν αὐτοῖς προεσήμανεν· ἔκ τε 62, 1, 2
γὰρ τοῦ βουλευτηρίου θροῦς νυκτὸς βαρβαρικὸς μετὰ γέλωτος καὶ
ἐκ τοῦ θεάτρου θόρυβος μετ' οἰμωγῆς ἐξηκούετο, μηδενὸς ἀνθρώ-
159 πων μήτε φθεγγομένου *μήτε στένοντος, οἰκίαι τέ τινες ἐν τῷ Τα-
C 84v μέσᾳ ποταμῷ | ὕφυδροι ἐωρῶντο, καὶ ὁ ὠκεανὸς ὁ μεταξὺ τῆς τε

157, 24 ὧν R. St., ὡς VC (corrige ad 61, 19, 4) 29 σκευὴν C, σκηνην V
158, 5 ἀνέσειον VC², ἄνεστιον C¹ 17 ψιλισθῆναι Reim., ψιληθῆναι VC
23 ἐκβληθέντων cod. Peir., ἐκκληθέντων VC 28 πάντα C, ταῦτα V
159, 1 τινες (?) C, τινος V ὕφυδροι Blancus (vers.), ἔφυδροι VC.

Digitized by Google

R. St.

νήσου καὶ τῆς Γαλατίας αἱματώδης ποτὲ ἐν τῇ πλημμυρίδι ηὐξήθη. **159**
62, 2, 1 πρόφασις δὲ τοῦ πολέμου ἐγένετο ἡ δήμευσις τῶν χρημάτων ἃ
Κλαύδιος τοῖς πρώτοις αὐτῶν ἐδεδώκει· καὶ ἔδει καὶ ἐκεῖνα, ὡς γε 5
Δεκιανὸς Κάτος ὁ τῆς νήσου ἐπιτροπεύων ἔλεγεν, ἀναπόμπιμα γε-
νέσθαι. διά τε οὖν τοῦτο, καὶ ὅτι ὁ Σεννέκας χιλίας σφίσι μυριά-
δας ἄκουσιν ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσι τόκων δανείσας ἔπειτ' ἀθρόας τε
62, 2, 2 ἅμα αὐτὰς καὶ βιαίως εἰσέπρασσεν..... ἡ δὲ μάλιστα αὐτοὺς ἐρεθί-
σασα καὶ ἐναντία|ι Ῥωμαίων πολεμεῖν ἀναπείσασα, τῆς τε προστα- 10
τείας αὐτῶν ἀξιωθεῖσα καὶ τοῦ πολέμου παντὸς στρατηγήσασα,
Βουδουΐκα ἦν, γυνὴ Βρεττανὶς γένους τοῦ βασιλείου, μεῖζον ἢ
62, 2, 3 κατὰ γυναῖκα φρόνημα ἔχουσα. αὕτη γὰρ συνηγαγέ τε τὸ στρά-
τευμα ἀμφὶ δώδεκα μυριάδας ὄν, καὶ ἀνέβη ἐπὶ βῆμα ἐκ γῆς ἐλώ- 15
δους ἐς τὸν Ῥωμαϊκὸν| τρόπον πεποιημένον. ἦν δὲ καὶ τὸ σῶμα
μεγίστη καὶ τὸ εἶδος βλοσυρωτάτη τό τε βλέμμα δριμυτάτη, καὶ
62, 2, 4 τὸ φθέγμα τραχὺ εἶχε, τήν τε κόμην πλείστην τε καὶ ξανθοτάτην
οὖσαν μέχρι τῶν γλουτῶν καθεῖτο, καὶ στρεπτὸν μέγαν χρυσοῦν
ἐφόρει, χιτῶνά τε παμποίκιλον ἐνεκεκόλπωτο, καὶ χλαμύδα ἐπ' αὐτῷ
παχεῖαν ἐνεπεπόρπητο.| οὕτω μὲν ἀεὶ ἐνεσκευάζετο· τότε δὲ καὶ 20
λόγχην λαβοῦσα, ὥστε καὶ ἐκ τούτου πάντας ἐκπλῆττειν, ἔλεξεν ὧδε
62, 3, 1 "πέπεισθε μὲν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ὅσον ἐλευθερία τῆς δουλείας
διαφέρει, | ὥστ' εἰ καὶ πρότερόν τις ὑμῶν ὑπὸ τῆς τοῦ κρείττονος V 84r
ἀπειρίας ἐπαγωγοῖς ἐπαγγέλμασι τῶν Ῥωμαίων ἡπάτητο, ἀλλὰ νῦν
γε ἑκατέρου πεπειραμένοι μεμαθήκατε μὲν ὅσον ἡμαρτήκατε δεσπο- 25
τείαν ἐπισπαστὸν πρὸ τῆς πατρίου διαίτης προτιμήσαντες, ἐγνώκατε
62, 3, 2 δὲ ὅσῳ καὶ πενία ἀδέσποτος πλούτου δουλεύοντος προφέρει. τί
μὲν γὰρ οὐ τῶν αἰσχίστων, τί δ' οὐ τῶν ἀλγίστων, ἐξ οὗπερ ἐς
τὴν Βρεττανίαν οὗτοι παρέκυψαν, πεπόνθαμεν; οὐ τῶν μὲν πλεί-
στων καὶ μεγίστων| κτημάτων ὅλων ἐστερήμεθα, τῶν δὲ λοιπῶν τέλη 30
62, 3, 3 καταβάλλομεν; οὐ πρὸς τῷ τἄλλα πάντα καὶ νέμειν καὶ γεωργεῖν
ἐκείνοις, | καὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν δασμὸν ἐτήσιον φέρομεν; καὶ C 85r
πόσῳ κρεῖττον ἦν *ἅπαξ τισὶ πεπρᾶσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ κενῶν ἐλευ- **160**
θερίας ὀνομάτων κατ' ἔτος λυτροῦσθαι; πόσῳ δὲ ἐσφάχθαι καὶ ἀπολω-
62, 3, 4 λέναι μᾶλλον ἢ κεφαλὰς ὑποτελεῖς περιφέρειν; καίτοι τί τοῦτο εἶπον;
οὐδὲ γὰρ τὸ τελευτῆσαι παρ' αὐτοῖς ἀζήμιόν ἐστιν, ἀλλ' ἴστε ὅσον
καὶ ὑπὲρ τῶν| νεκρῶν τελοῦμεν· παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώ- 5
ποις καὶ τοὺς δουλεύοντάς τισιν ὁ θάνατος ἐλευθεροῖ, Ῥωμαίοις δὲ
62, 3, 5 δὴ μόνοις καὶ οἱ νεκροὶ ζῶσι πρὸς τὰ λήμματα. τί δ' ὅτι, κἂν μὴ
ἔχῃ τις ἡμῶν ἀργύριον (πῶς γὰρ ἢ πόθεν), ἀποδυόμεθα καὶ σκυλευό-
μεθα ὥσπερ οἱ φονευόμενοι; τί δ' ἂν προϊόντος τοῦ χρόνου μετρι-
άσαιεν, οὕτως ἡμῖν κατὰ τὴν πρώτην εὐθύς, ὅτε πάντες καὶ τὰ 10
62, 4, 1 θηρία τὰ νεάλωτα θεραπευουσι, προσενηνεγμένοι; ἡμεῖς δὲ δὴ πάντων
τῶν κακῶν τούτων αἴτιοι, ὥς γε τἀληθὲς εἰπεῖν, γεγόναμεν, οἵ τινες
αὐτοῖς ἐπιβῆναι τὴν ἀρχὴν τῆς νήσου ἐπετρέψαμεν, καὶ οὐ παραχρῆμα

159, 5 αὐτῶν C, ἑαυτῶν V 12 *Βουδουΐκα* scripsi, *βουνδουΐκα* VC
14 ἑλώδους VC (ex ἑλλάδος C) 18 *παμποίκιλον* C, *πανυποίκιλον* (sic) V,
19 ἐπ' Rk., ἐν VC 25 *πεπειραμένοι* V, *πεπειρωμένοι* C **160**, 10 ὅτε
Sylb., ὅτι VC.

Digitized by Google

R. St.
160 αὐτούς, ὥσπερ καὶ τὸν Καίσαρα τὸν Ἰούλιον ἐκεῖνον, ἐξηλάσαμεν·
οἵ τινες οὐ πόρρωθέν σφισιν, ὥσπερ καὶ τῷ Αὐγούστῳ καὶ τῷ Γαΐῳ
τῷ Καλλιγόλᾳ, φοβερὸν τὸ καὶ πειρᾶσαι τὸν πλοῦν ἐποιήσαμεν. τοιγαρ- 62, 4, 2
οὖν νῆσον τηλικαύτην, μᾶλλον δὲ ἤπειρον τρόπον τινὰ περίρρυτον
νεμόμενοι καὶ ἰδίαν οἰκουμένην ἔχοντες, καὶ τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ ὠκεα-
νοῦ ἀφ' ἁπάντων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀφωρισμένοι ὥστε καὶ γῆν
ἄλλην καὶ οὐρανὸν ἄλλον οἰκεῖν πεπιστεῦσθαι, καί τινας αὐτῶν καὶ
τοὺς σοφωτάτους γε μηδὲ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἀκριβῶς πρότερον ἐγνω-
V 85r κέναι, κατεφρονήθημεν καὶ κατεπατήθημεν ὑπ' ἀνθρώπων | μηδὲν
ἄλλο ἢ πλεονεκτεῖν εἰδότων. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν ἔτι, ὦ 62, 4, 3
πολῖται καὶ φίλοι καὶ συγγενεῖς (πάντας γὰρ ὑμᾶς συγγενεῖς, ἅτε
καὶ μιᾶς νήσου οἰκήτορας ὄντας καὶ ἓν ὄνομα κοινὸν κεκτημένους,
νομίζω), τὰ προσήκοντα πράξωμεν, ἕως ἔτι τῆς ἐλευθερίας μνημο-
νεύομεν, ἵνα καὶ τὸ πρόσρημα καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τοῖς παισὶ κατα-
λίπωμεν. ἂν γὰρ ἡμεῖς τῆς συντρόφου εὐδαιμονίας παντελῶς ἐκλα-
C85v 30 θώμεθα, τί ποτε ἐκεῖνοι ποιήσουσιν ἐν δουλείᾳ τραφέντες; | λέγω 62, 5, 1
δὲ ταῦτα οὐχ ἵνα μισήσητε τὰ παρόντα (μεμισήκατε γάρ), οὐδ' ἵνα
φοβηθῆτε τὰ μέλλοντα (πεφόβησθε γάρ), ἀλλ' ἵνα ἐπαινέσω τε ὑμᾶς
161 ὅτι καὶ καθ' ἑαυτοὺς πάνθ' ὅσα δεῖ* προαιρεῖσθε, καὶ χάριν ὑμῖν
γνῶ ὅτι καὶ ἐμοὶ καὶ ἑαυτοῖς ἑτοίμως συναίρεσθε. φοβεῖσθε δὲ μη-
δαμῶς τοὺς Ῥωμαίους· οὔτε γὰρ πλείους ἡμῶν εἰσιν οὔτ' ἀνδρειό- 62, 5, 2
τεροι. τεκμήριον δὲ ὅτι καὶ κράνεσι καὶ θώραξι καὶ κνημῖσιν ἐσκέ-
πασθε καὶ προσέτι καὶ σταυρώμασι καὶ τείχεσι καὶ τάφροις ἐσκεύασθε
πρὸς τὸ μήτι πάσχειν ἐξ ἐπιδρομῆς τῶν πολεμίων. τοῦτο γὰρ αἱ-
ροῦνται μᾶλλον ὑπὸ τῶν φόβων ἢ τὸ καὶ δρᾶσαί τι προχείρως ὥσπερ
ἡμεῖς. τοσαύτῃ γὰρ περιουσίᾳ ἀνδρίας χρώμεθα ὥστε καὶ τὰς σκη- 62, 5, 3
νὰς ἀσφαλεστέρας τῶν τειχῶν καὶ τὰς ἀσπίδας πολυαρκεστέρας τῆς
ἐκείνων πανοπλίας νομίζειν. ἐξ οὗπερ ἡμεῖς μὲν καὶ κρατοῦντες
αἱροῦμεν αὐτοὺς καὶ βιασθέντες ἐκφεύγομεν, κἂν ἄρα καὶ ἀναχωρῆ-
σαί ποι προελώμεθα, ἐς τοιαῦτα ἕλη καὶ ὄρη καταδυόμεθα ὥστε μήτε
εὑρεθῆναι μήτε ληφθῆναι· ἐκεῖνοι δὲ οὔτε διῶξαί τινα ὑπὸ τοῦ βά- 62, 5, 4
ρους οὔτε φυγεῖν δύνανται, κἂν ἄρα καὶ ἐκδράμωσί ποτε, ἔς τε χωρία
ἀποδεδειγμένα καταφεύγουσι, κἀνταῦθα ὥσπερ ἐς γαλεάγρας κατα-
κλείονται. ἔν τε οὖν τούτοις παρὰ πολὺ ἡμῶν ἐλαττοῦνται, καὶ ἐν 62, 5, 5
ἐκείνοις, ὅτι οὔτε λιμὸν οὔτε δίψος, οὐ ψῦχος οὐ καῦμα ὑποφέρου-
σιν ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλ' οἱ μὲν καὶ σκιᾶς καὶ σκέπης σίτου τε μεμαγ-
μένου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου δέονται, κἂν ἄρα τι τούτων αὐτοὺς ἐπι-
λίπῃ διαφθείρονται, ἡμῖν δὲ δὴ πᾶσα μὲν πόα καὶ ῥίζα σῖτος ἐστί,
πᾶς δὲ χυμὸς ἔλαιον, πᾶν δὲ ὕδωρ οἶνος, πᾶν δὲ δένδρον οἰκία.
V 85v καὶ μὴν καὶ τὰ χωρία ταῦτα ἡμῖν μὲν συνήθη | καὶ σύμμαχα, ἐκεί- 62, 5, 6
νοις δὲ δὴ καὶ ἄγνωστα καὶ πολέμια· καὶ τοὺς ποταμοὺς ἡμεῖς
μὲν γυμνοὶ διανέομεν, ἐκεῖνοι δὲ οὐδὲ πλοίοις ῥᾳδίως περαιοῦνται.
ἀλλ' ἴωμεν ἐπ' αὐτοὺς ἀγαθῇ τύχῃ θαρροῦντες. δείξωμεν αὐτοῖς
ὅτι λαγωοὶ καὶ ἀλώπεκες ὄντες κυνῶν καὶ λύκων ἄρχειν ἐπιχειροῦ-

---

160, 16 καὶ om. C 22 γε C, τε V **161**, 6 μήτι V, μηκέτι C, μὴ καί τι H. St. 14 φυγεῖν R. St., φυγῆς VC 15 καταφεύγουσι Sylb., καταφεύγωσι VC 17 λιμὸν V, λιμὸς C 19 μεμαγμένον C, μεμιγμένον V.

Digitized by Google

R. St.

62, 6, 1 σιν." ταῦτα εἰποῦσα λαγὼν μὲν ἐκ τοῦ κόλπου | προήκατο μαντείᾳ 161
τινὶ χρωμένη, καὶ ἐπειδὴ ἐν αἰσίῳ σφίσιν ἔδραμε, τό τε πλῆθος C 86r
πᾶν ἠσθὲν ἀνεβόησε, καὶ ἡ Βουδουΐκα τὴν χεῖρα ἐς τὸν| οὐρανὸν 30
62, 6, 2 ἀνατείνασα εἶπε "χάριν τέ σοι ἔχω, ὦ Ἀνδράστη, καὶ προσεπικα-
λοῦμαί σε γυνὴ γυναῖκα, οὐκ Αἰγυπτίων ἀχθοφόρων ἄρχουσα ὡς
Νίτωκρις, οὐδ' Ἀσσυρίων τῶν ἐμπόρων ὡς Σεμίρα*μις (καὶ γὰρ 162
ταῦτ' ἤδη παρὰ τῶν Ῥωμαίων μεμαθήκαμεν), οὐ μὴν οὐδὲ Ῥω-
62, 6, 3 μαίων αὐτῶν ὡς πρότερον μὲν Μεσαλῖνα ἔπειτ' Ἀγριππῖνα νῦν δὲ
καὶ Νέρων (ὄνομα μὲν ⟨γὰρ⟩ ἀνδρὸς ἔχει, ἔργῳ δὲ γυνή ἐστι· σημεῖον
δέ, ᾄδει καὶ κιθαρίζει καὶ καλλωπίζεται), ἀλλὰ ἀνδρῶν Βρετ|τανῶν, 5
γεωργεῖν μὲν ἢ δημιουργεῖν οὐκ εἰδότων, πολεμεῖν δὲ ἀκριβῶς μεμα-
θηκότων, καὶ τά τε ἄλλα πάντα κοινὰ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας κοι-
νὰς νομιζόντων, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνων τὴν αὐτὴν τοῖς ἄρρεσιν
62, 6, 4 ἀρετὴν ἐχουσῶν. τοιούτων οὖν ἀνδρῶν καὶ τοιούτων γυναικῶν βα-
σιλεύουσα προσεύχομαί τέ σοι καὶ αἰτῶ νίκην καὶ σωτηρίαν καὶ 10
ἐλευθερίαν κατ' ἀνδρῶν ὑβριστῶν ἀδίκων ἀπλήστων ἀνοσίων, εἴ γε
καὶ ἄνδρας χρὴ καλεῖν ἀνθρώπους ὕδατι θερμῷ λουομένους, ὄφα
σκευαστὰ ἐσθίοντας, οἶνον ἄκρατον πίνοντας, μύρῳ ἀλειφομένους,
μαλθακῶς κοιμωμένους, μετὰ μειρακίων, καὶ τούτων ἐξώρων, καθευ-
62, 6, 5 δοντας, κιθαρῳδῷ, καὶ τούτῳ κακῷ, δουλεύοντας. μὴ| γάρ τοι μήτ' 15
ἐμοῦ μήθ' ὑμῶν ἔτι βασιλεύσειεν ἡ Νερωνὶς ἡ Δομιτία, ἀλλ' ἐκείνη
μὲν Ῥωμαίων ᾄδουσα δεσποζέτω (καὶ γὰρ ἄξιοι τοιαύτῃ γυναικὶ δου-
λεύειν, ἧς τοσοῦτον ἤδη χρύνον ἀνέχονται τυραννούσης), ἡμῶν δὲ
62, 7, 1 σὺ ὦ δέσποινα ἀεὶ μόνη προστατοίης." τοιαῦτα ἅττα ἡ Βουδουΐκα
δημηγορήσασα ἐπῆγε τοῖς Ῥωμαίοις τὴν στρα|τιάν· ἔτυχον γὰρ ἄναρ- 20
χοι ὄντες διὰ τὸ Παυλῖνον τὸν ἡγεμόνα σφῶν εἰς νῆσόν τινα Μῶν-
ναν ἀγχοῦ τῆς Βρεττανίας κειμένην ἐπιστρατεῦσαι. διὰ τοῦτο πόλεις
τε δύο Ῥωμαϊκὰς ἐξεπόρθησε καὶ διήρπασε, καὶ φόνον ἀμύθητον, ὡς
ἔφην, εἰργάσατο· τοῖς τε ἁλισκο|μένοις ἀνθρώποις ὑπ' αὐτῶν οὐδὲν V 86r
62, 7, 2 τῶν δεινοτάτων ἔστιν ὅ τι οὐκ ἐγίνετο. καὶ| ὃ δὴ δεινότατον καὶ 25
θηριωδέστατον ἔπραξαν· τὰς γὰρ γυναῖκας τὰς εὐγενεστάτας καὶ
εὐπρεπεστάτας | γυμνὰς ἐκρέμασαν, καὶ τούς τε μαστοὺς αὐτῶν περιέ- C 86v
τεμον καὶ τοῖς στόμασί σφων προσέρραπτον, ὅπως ὡς καὶ ἐσθίουσαι
αὐτοὺς ὁρῷντο, καὶ μετὰ τοῦτο πασσάλοις ὀξέσι διὰ παντὸς τοῦ
62, 7, 3 σώματος κατὰ μῆκος ἀνέπειραν. καὶ ταῦτα παντα| θύοντές τε ἅμα 30
καὶ ἐστιώμενοι καὶ ὑβρίζοντες, ἔν τε τοῖς ἄλλοις σφῶν ἱεροῖς καὶ
ἐν τῷ τῆς Ἀνδάτης μάλιστα ἄλσει ἐποίουν· οὕτω τε γὰρ τὴν νίκην
62, 8, 1 ὠνόμαζον, καὶ ἔσεβον αὐτὴν περιττότατα. ὁ δὲ Παυλῖ*νος ἔτυχε μὲν 163
ἤδη τὴν Μῶνναν παραστησάμενος, πυθόμενος δὲ τὴν Βρεττανικὴν
συμφορὰν ἀπέπλευσεν εὐθὺς ἐς αὐτὴν ἐκ τῆς Μώννης. καὶ διακιν-
δυνεῦσαι μὲν αὐτίκα πρὸς τοὺς βαρβάρους οὐκ ἤθελε, τό τε πλῆθος
αὐτῶν καὶ τὴν ἀπόνοιαν φοβού|μενος, ἀλλ' ἐς ἐπιτηδειότερον καιρὸν 5

---

161. 29 *Βουδουΐκα* scripsi, *βοδουΐκα* VC 30 *Ἀνδράστη* (ex *ἀδράστη*) C, *ἀδράστη* V 32 *ἀχθοφόρων* C, *ἀχθηφόρων* V **162.** 3 ⟨*γὰρ*⟩ inserui 7 *τὴν αὐτὴν* C², *τῶν αὐτὴν* C¹, *τῶν ἐς τὴν* V 9 *βασιλεύουσα* R. St., *βασιλεύουσαν* VC 10 *αἰτῶ* Sylb., *αὐτῶ* VC 15 *μήτ'* Bk., *μὴ* VC· 18 *προστατοίης* Sylb., *παραστατοίης* VC 29 *μῆκος* V, *μῆνος* C 30 *καὶ* (ante *ὑβρίζοντες*) om. C 32 *τε* V, *καὶ* C.

Digitized by Google

R. St.
168 τὴν μάχην ὑπερετίθετο· ἐπεὶ δὲ σίτου τε ἐσπάνιζε καὶ οἱ βάρβαροι
ἐγκείμενοι οὐκ ἀνίεσαν, ἠναγκάσθη καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῖς συμβα-
λεῖν. ἡ μὲν οὖν Βουδουΐκα ἐς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν 62, 8, 2
στράτευμα ἔχουσα αὐτὴ μὲν ἐφ' ἅρματος ᾠχεῖτο, τοὺς δ' ἄλλους ὡς
ἑκάστους διέταξεν· ὁ δὲ δὴ Παυλῖνος μήτε ἀντιπαρατεῖναι οἱ τὴν
φάλαγγα δυνηθείς (οὐδὲ γὰρ οὐδ' εἰ ἐφ' ἕνα ἐτάχθησαν ἐξικνοῦντο·
τοσοῦτον ἠλαττοῦντο τῷ πλήθει) μήτ' αὖ καθ' ἓν συμβαλεῖν, μὴ 62, 8, 3
καὶ περιστοιχηθεὶς κατακοπῇ, τολμήσας, τριχῇ τε ἔνειμε τὸν στρατὸν
ὅπως πολλαχόθεν ἅμα μάχοιντο, καὶ ἐπύκνωσεν ἕκαστον τῶν μερῶν
ὥστε δύσρηκτον εἶναι. συντάττων δ' αὐτοὺς καὶ καθιστὰς προσπαρ-
ήνει, λέγων "ἄγετε ἄνδρες συστρατιῶται, ἄγετε ἄνδρες Ῥωμαῖοι, δεί- 62, 9, 1
ξατε τοῖς ὀλέθροις τούτοις ὅσον καὶ δυστυχοῦντες αὐτῶν προφέρο-
μεν· αἰσχρὸν γάρ ἐστιν ὑμῖν, ἃ μικρῷ πρόσθεν ὑπ' ἀρετῆς ἐκτή-
σασθε, νῦν ἀκλεῶς ἀπολέσαι. πολλάκις τοι τῶν νῦν παρόντων ἐλάτ-
τους ὄντες πολὺ πλείονας ἀντιπάλους καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες
ἡμῶν ἐνίκησαν. μήτ' οὖν τὸ πλῆθος αὐτῶν φοβηθῆτε καὶ τὴν νεω- 62, 9, 2
τεροποιαν (ἐκ γὰρ ἀόπλου καὶ ἀμελετήτου προπετείας θρασύνονται),
μήθ' ὅτι πόλεις τινὰς ἐμπεπρήκασιν· οὐ γὰρ κατὰ κράτος οὐδὲ ἐκ
V 86r C 87r μάχης, ἀλλὰ τὴν μὲν προδοθεῖσαν τὴν δὲ ἐκλειφθεῖσαν εἵλον. ἀνθ'
ὧν νῦν τὴν προσήκουσαν παρ' αὐτῶν δίκην λάβετε, ἵνα καὶ τοῖς
ἔργοις αὐτοῖς ἐκμάθωσιν οἵους ὄντας ἡμᾶς οἷοι ὄντες ἠδικήκασι."
ταῦτά τισιν εἰπὼν ἐφ' ἑτέρους ἦλθε, καὶ ἔφη "νῦν καιρὸς, ὦ συστρα- 62, 10, 1
τιῶται, προθυμίας, νῦν τόλμης. ἂν τήμερον ἄνδρες ἀγαθοὶ γένησθε,
καὶ τὰ προειμένα ἀναλήψεσθε· ἂν τούτων κρατήσητε, οὐκέτ' οὐδεὶς
ἡμῖν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀντιστήσεται. διὰ μιᾶς τοιαύτης μάχης καὶ
τὰ ὑπάρχοντα βεβαιώσεσθε καὶ τὰ λοιπὰ προσκαταστρέψεσθε· πάν- 62, 10, 2
τες γὰρ καὶ οἱ ἄλλοθί που ὄντες στρατιῶται ζηλώσουσιν ὑμᾶς καὶ
164 ἐχθροὶ φοβη*θήσονται. ὥστε ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες ἢ πάντων ἀν-
θρώπων ἀδεῶς ἄρχειν ὧν καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν κατέλιπον καὶ αὐτοὶ
ὑμεῖς προσεπεκτήσασθε, ἢ πάντως αὐτῶν στερηθῆναι, ἔλεσθε ἐλεύθε-
ροι εἶναι ἄρχειν πλουτεῖν εὐδαιμονεῖν μᾶλλον ἢ ταὐναντία αὐτῶν
ῥαθυμήσαντες παθεῖν." τοιαῦτα δὲ καὶ τούτοις εἰπὼν ἐπὶ τοὺς τρί- 62, 11, 1
τους ἐπιπαρῆλθε, καὶ ἔλεξε καὶ ἐκείνοις "ἠκούσατε μὲν οἷα ἡμᾶς οἱ
κατάρατοι οὗτοι δεδράκασι, μᾶλλον δὲ ἔνια αὐτῶν καὶ εἴδετε· ὥσθ' 62, 11, 2
ἕλεσθε πότερον καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ ἐκείνοις παθεῖν καὶ προσέτι καὶ
ἐκπεσεῖν παντελῶς ἐκ τῆς Βρεττανίας, ἢ κρατήσαντες καὶ τοῖς ἀπο-
λωλόσι τιμωρῆσαι καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἅπασι παράδειγμα
ποιῆσαι καὶ πρὸς τὸ πειθαρχοῦν εὐμενοῦς ἐπιεικείας καὶ πρὸς τὸ
νεωτερίζον ἀναγκαίας τραχύτητος. μάλιστα μὲν οὖν ἔγωγε νικήσειν 62, 11, 3
ἡμᾶς ἐλπίζω καὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν συμμαχίᾳ (τοῖς γὰρ ἀδικουμέ-
νοις ὡς τὸ πολὺ συναίρονται) καὶ τῇ πατρῴᾳ ἡμῶν ἀνδρίᾳ, Ῥω-
μαίους τε ὄντας καὶ ταῖς ἀρεταῖς ἁπάντων ἀνθρώπων κεκρατηκότας,
καὶ ταῖς ἐμπειρίαις (καὶ γὰρ αὐτοὺς τούτους τοὺς νῦν ἀντικαθεστῶ-

---

163, 7 ἡ μὲν C², ἡμᾶς VC¹ 12 ἓν Bk., ἕνα VC 21 καὶ (ante τὴν) R. St., μήτε V, καί τε C **164**, 3 ἐλεύθεροι int. lin. man. rec. C, ὄλεθροι VC 8 πότερον C, πότεροι V 10 καὶ τοῖς ἄλλοις — ποιῆσαι om. C 12 τραχύτητος C, ταχύτητος V.

Digitized by Google

R. St.

τας ἠττήσαντες κεχειρώμεθα), τῷ τε ἀξιώματι (οὐ γὰρ ἀντιπάλοις 164
τισὶν ἀλλὰ δούλοις ἡμετέροις συμβαλοῦμεν, οὓς καὶ ἐλευθέρους καὶ
62, 11, 4 αὐτονόμους ὄντας εἰάσαμεν)· ἂν δὲ δή παρ' ἐλπίδα τι συμ|βῇ (οὐδὲ 20
γὰρ τοῦτ' εἰπεῖν ὀκνήσω), ἄμεινόν ἐστι μαχομένους ἡμᾶς ἀνδρείως
πεσεῖν ἢ ἁλόντας ἀνασκολοπισθῆναι, τὰ σπλάγχνα τὰ ἑαυτῶν ἐκτμη-
θέντα ἰδεῖν, πασσάλοις διαπύροις ἀναπαρῆναι καὶ ὕδατι ζέοντι | τη- V 87r
κομένους ἀπολέσθαι, καθάπερ ἐς θηρία τινὰ | ἄγρια ἄνομα ἀνόσια C 87r
62, 11, 5 ἐμπεπτωκότας. ἢ οὖν περιγενώμεθα αὐτῶν,| ἢ ἐνταῦθα ἀποθάνω- 25
μεν. καλὸν τὸ μνημεῖον τὴν Βρεττανίαν ἕξομεν, κἂν πάντες οἱ λοι-
ποὶ Ῥωμαῖοι ἐξ αὐτῆς ἐκπέσωσι· τοῖς γὰρ σώμασι τοῖς ἡμετέροις
62, 12, 1 πάντως αὐτὴν ἀεὶ καθέξομεν." τοιαῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις
εἰπὼν ἦρε τὸ σημεῖον τῆς μάχης· κἀκ τούτου συνῆλθον, οἱ μὲν βάρ-
βαροι κραυγῇ τε πολλῇ καὶ ᾠδαῖς ἀ|πειλητικαῖς χρώμενοι, οἱ δὲ Ῥω- 30
62, 12, 2 μαῖοι σιγῇ καὶ κόσμῳ, μέχρις οὗ ἐς ἀκοντίου βολὴν ἀφίκοντο. ἐν-
ταῦθα δὲ ἤδη βάδην τῶν πολεμίων προσιόντων σφίσιν ἐξάξαντες
ἅμα ἀπὸ συνθήμα*τος ἐπέδραμον αὐτοῖς ἀνὰ κράτος, καὶ ἐν μὲν τῇ 165
προσμίξει ῥᾳδίως τὴν ἀντίταξίν σφων διέρρηξαν, περισχεθέντες δὲ
62, 12, 3 τῷ πλήθει πανταχόθεν ἅμα ἐμάχοντο. καὶ ἦν ὁ ἀγωνισμὸς αὐτῶν
πολύτροπος· τοῦτο μὲν γὰρ οἱ ψιλοὶ τοὺς ψιλοὺς ἀντέβαλλον, τοῦ-
το δὲ οἱ ὁπλῖται| τοῖς ὁπλίταις ἀνθίσταντο, οἵ τε ἱππεῖς τοῖς ἱππεῦσι 5
συνεφέροντο, καὶ πρὸς τὰ ἅρματα τῶν βαρβάρων οἱ τοξόται τῶν
Ῥωμαίων ἀντηγωνίζοντο. τούς τε γὰρ Ῥωμαίους οἱ βάρβαροι ῥύμῃ
τοῖς ἅρμασι προσπίπτοντες ἀνέτρεπον, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τοξευμά-
62, 12, 4 των, ἅτε καὶ δίχα θωράκων μαχόμενοι, ἀνεστέλλοντο· ἱππεύς τε
πεζὸν ἀνέτρεπε, καὶ| πεζὸς ἱππέα κατέβαλλε· πρός τε τὰ ἅρματα 10
συμφραξάμενοί τινες ἐχώρουν, καὶ ἄλλοι ὑπ' αὐτῶν ἐσκεδάννυντο·
τούς τε τοξότας οἱ μὲν ὁμόσε σφίσιν ἰόντες ἔτρεπον, οἱ δὲ πόρρω-
θεν ἐφυλάσσοντο. καὶ ταῦτα οὐ καθ' ἓν ἀλλὰ τριχῇ πάνθ' ὁμοίως
62, 12, 5 ἐγίνετο. ἠγωνίσαντο δὲ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀμφότεροι προθυ-
μίας καὶ τόλμης. τέ|λος δὲ ὀψέ ποτε οἱ Ῥωμαῖοι ἐνίκησαν, καὶ πολ- 15
λοὺς μὲν ἐν τῇ μάχῃ καὶ πρὸς ταῖς ἁμάξαις τῇ τε ὕλῃ κατεφόνευσαν,
62, 12, 6 πολλοὺς δὲ καὶ ζῶντας εἷλον. συχνοὶ δ' οὖν καὶ διέφυγον, καὶ παρε-
σκευάζοντο μὲν ὡς καὶ αὖθις μαχούμενοι, ἀποθανούσης δὲ ἐν τούτῳ
τῆς Βουδουίκης νόσῳ ἐκείνην μὲν δεινῶς ἐπένθησαν καὶ πολυτελῶς
ἔθαψαν, αὐ|τοὶ δ' ὡς καὶ τότε ὄντως ἠττηθέντες διεσκεδάσθησαν. 20
62, 13, 1 καὶ τὰ μὲν Βρεττανικὰ ἐπὶ τοσοῦτον, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ὁ Νέρων Ὀκτα-
βίαν τὴν Αὔγουσταν ἀπεπέμψατο μὲν πρότερον διὰ | Σαβῖναν τὴν C 88r
παλλακίδα ὕστερον δὲ καὶ ἀπέ|κτεινε, καίτοι τοῦ Βούρρου ἐναντιου- V 87v
62, 13, 2 μένου αὐτῷ καὶ κωλύοντος ἀποπέμψασθαι, καί ποτε εἰπόντος "οὐ-
κοῦν καὶ| τὴν προῖκα αὐτῇ" τοῦτ' ἔστι τὴν ἡγεμονίαν "ἀπόδος." 25
οὕτω γάρ πως ἐρρωμένως αἰτῇ ἐχρῆτο ὥστε ποτὲ δεύτερον ἐρωτη-
θεὶς ὑπ' αὐτοῦ γνώμην περὶ ὧν ἀπεφήνατο, εἶπεν ἄντικρυς ὅτι "περὶ
62, 13, 3 ὧν ἂν ἅπαξ τι εἴπω, μηκέτι μου αὖθις πύθῃ." τοῦτον μὲν οὖν

164, 19 αὐτονόμους R. St., αὐτομόλους VC 31 βάδην τῶν Sylb., βα ..... τῶν C, ... τῶν V (καὶ δημοτῶν man. rec.) 32 ἐξάξαντες Bk., ἐξάραντες C, ἐπάραντες V **165**, 10 ἅρματα C, ἅμαρτα V 22 διὰ bis C 24 ἐναντιουμένου C, ἐναντιουμένω V 26 οὕτω V, οὕτως C.

Digitized by Google

R. St.
165 φαρμάκῳ διώλεσε, Τιγελλῖνον δέ τινα Σωφρόνιον, ἀσελγείᾳ τε καὶ
30 μιαιφονίᾳ πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους ὑπεράραντα, σὺν
ἑτέρῳ τινὶ ἐπὶ τὴν τῶν δορυφόρων ἀρχὴν κατέστησε. πρὸς τοῦτον
καὶ τὸ τῆς Πυθιάδος ἀπόφθεγμα γενέσθαι λέγεται. ἐπεὶ γὰρ τῶν 62, 13, 4
166 περὶ τὴν* Ὀκταουίαν ὄντων οἱ ἄλλοι πάντες πλὴν Πυθιάδος συνεπέ-
θεντο μετὰ τῆς Σαβίνης αὐτῇ, τῆς μέν, ὅτι ἐδυστύχει, καταφρονή-
σαντες, τὴν δέ, ὅτι ἴσχνε, κολακεύοντες, μόνη δ' ἡ Πυθιὰς οὔτε τι
5 κατεψεύσατο αὐτῆς, καίπερ πικρότατα βασανισθεῖσα, καὶ τέλος ὡς ὁ
Τιγελλῖνος ἐνέκειτο αὐτῇ, προσέπτυσέ τε αὐτῷ καὶ εἶπε "καθαρώτε-
ρον ὦ Τιγελλῖνε τὸ αἰδοῖον ἡ δέσποινά μου τοῦ σοῦ στόματος ἔχει."
ὁ δὲ δὴ Νέρων καὶ γέλωτα καὶ σκώμματα τὰ τῶν γυναικῶν κακὰ 62, 14, 1
ἐποιεῖτο. τὸν γοῦν Πλαῦτον ἀποκτείνας, ἔπειτα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
προσενεχθεῖσάν οἱ ἰδών, "οὐκ ἤδειν" ἔφη "ὅτι μεγάλην ῥῖνα εἶχεν,"
10 ὥσπερ φεισάμενος ἂν αὐτοῦ εἰ τοῦτο προηπίστατο. πάντα δὲ ὡς 62, 14, 2
εἰπεῖν τὸν βίον ἐν καπηλικῇ διαίτῃ ποιούμενος ἀπεῖπε τοῖς ἄλλοις
μηδὲν ἐφθὸν ἐν καπηλείῳ, πλὴν λαχάνων καὶ ἔτνους, πιπράσκειν.
τὸν δὲ Πάλλαντα διεχρήσατο, ὅτι καὶ πλοῦτον πολὺν ἐκέκτητο, ὥστε 62, 14, 3
15 καὶ ἐς μυρίας μυριάδας αὐτὸν ἀριθμεῖσθαι· καὶ δυσκολίᾳ τρόπων
πολλῇ ἐχρῆτο, ὥστε μήτε τοῖς οἰκέταις μήτε τοῖς ἐξελευθέροις δια-
λέγεσθαί τι, ἀλλ' ἐς γραμματεῖα πάνθ' ὅσα ἐβούλετο καὶ προσέτασσέ
σφισιν ἐσγράφειν. τοσαύτη δ' ἦν ἡ τοῦ Νέρωνος ἀκολασία ὥστε καὶ 62, 15, 1
ἅρματα δημοσίᾳ ἤλαυνε. καί ποτε θηρία ἀποκτείνας ὕδωρ τε εὐθὺς
20 ἐς τὸ θέατρον ἐπωχέτευσε καὶ ναυμαχίαν ἐπετέλεσε, καὶ μετὰ τοῦτο
C 88v τὸ ὕδωρ ἀφεὶς μονομαχίαν ἐπιδιέθηκε, καὶ | τέλος εἰσαγαγὼν αὐτὸ
αὖθις δεῖπνον δημοσίᾳ πολυτελὲς ἐδείπνισεν. ἐστιάτωρ μὲν ἐ Τιγελ- 62, 15, 2
λῖνος ἀποδέδεικτο, καὶ παρασκευὴ πᾶσα πολλὴ ἐπεπόριστο· ἐσκευ-
άσθη δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἐν μὲν τῷ μέσῳ καὶ ἐπὶ τῷ ὕδατι τά
V 88r 25 τε σκεύη τὰ | οἰνηρὰ τὰ ξύλινα τὰ μεγάλα προκαθεῖτο, καὶ ἐπ' αὐ-
τῶν σανίδες ἐπεπήγεσαν, πέριξ δὲ περὶ αὐτὸ καπηλεῖα καὶ οἰκήματα 62, 15, 3
ἐπεποίητο, ὥστε τὸν Νέρωνα καὶ τὸν Τιγελλῖνον τούς τε συσσίτους
αὐτῶν τὸ μέσον ἔχοντας ἐπί τε ταπήτων πορφυρῶν καὶ ἐπὶ στρω-
μάτων ἀπαλῶν ἐπευωχεῖσθαι, τοὺς δὲ δὴ ἄλλους πάντας ἐν τοῖς
30 καπηλείοις εὐθυμεῖσθαι. ἔς τε τὰ πορνεῖα εἰσήεσαν, καὶ συνεγίνοντο 62, 15, 4
πάσαις ἀνέδην ἁπλῶς ταῖς ἐνταῦθα καθημέναις· ἦσαν δὲ αἵ τε περι-
καλλέσταται καὶ ἐκφανέσταται, δοῦλαί τε καὶ ἐλεύθεραι, ἑταῖραι, παρ-
167 θένοι, γαμεταί τινων, οὐχ ὅπως * δημότιδες ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ εὐγε-
νέσταται καὶ κόραι καὶ γυναῖκες. καὶ ἦν ἐξουσία παντὶ τῷ βουλο- 62, 15, 5
μένῳ σχεῖν ἣν ἤθελεν· οὐ γὰρ ἐξῆν αὐταῖς οὐδένα ἀπαρνήσασθαι.
ὥστε, οἷα συρφετώδης ὅμιλος, ἁπλήστως τε ἅμα ἔπινον καὶ ἀσελγῶς
5 ὕβριζον. καί τις καὶ δοῦλος τῇ δεσποίνῃ παρόντος τοῦ δεσπότου καὶ
μονομάχος εὐγενεῖ κόρῃ ὁρῶντος τοῦ πατρὸς συνεγίνοντο. ὠθισμοί 62, 15, 6
τε καὶ πληγαὶ καὶ θόρυβοι, τοῦτο μὲν ἀπ' αὐτῶν τῶν ἐσιόντων,

165, 31 τινὶ V, ἐνὶ C 32 τοῦτον R. St., τοῦτο VC **166**, 1 ἄλλοι V, ἄγγελοι C 10 προηπίστατο St., προυπίστατο VC 22 ἐδείπνισεν Rk., ἐδείπνησεν VC 30 ἀνέδην V, ἀναίδην C 31 περικαλλέσταται καὶ ἐκφανέσταται Sylb., περικαλλέστατοι καὶ ἐκφανέστατοι VC **167**, 2 οὐδένα V, οὐδ' ἕνα C συρφετώδης V, συρφερώδης C 4 ἅμα V, καὶ ἅμα C.

Digitized by Google

R. St.
τοῦτο δὲ καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν περιεστηκότων, αἰσχροὶ συνέβαινον, καὶ 167
ἄνδρες τε ἐκ τούτων συχνοὶ ἐφθάρησαν καὶ γυναῖκες, αἱ μὲν ἀποπνι-
62, 16, 1 γεῖσαι αἱ δὲ διαρπαγεῖσαι. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεθύμησεν (ὅπερ που ἀεὶ 10
ηὔχετο) τήν τε πόλιν ὅλην καὶ τὴν βασιλείαν ζῶν ἀναλῶσαι· τὸν
γοῦν Πρίαμον καὶ αὐτὸς θαυμαστῶς ἐμακάριζεν ὅτι καὶ τὴν πατρίδα
62, 16, 2 ἅμα καὶ τὴν ἀρχὴν ἀπολομένας εἶδεν. λάθρᾳ γάρ τινας ὡς καὶ με-
θύοντας ἢ καὶ κακουργοῦντάς τι ἄλλως διαπέμπων, τὸ μὲν πρῶτον
ἕν που καὶ δύο καὶ πλείονα ἄλλα ἄλλοθι ὑπεμπίπρα, ὥστε τοὺς 15
ἀνθρώπους ἐν παντὶ ἀπορίας γενέσθαι, μήτ' ἀρχὴν τοῦ κακοῦ ἐξευ-
ρεῖν μήτε τέλος ἐπαγαγεῖν δυναμένους, ἀλλὰ πολλὰ μὲν ὁρῶντας
62, 16, 3 πολλὰ δὲ ἀκούοντας ἄτοπα. οὔτε γὰρ θεάσασθαι ἄλλο τι ἦν ἢ πυρὰ
πολλὰ ὥσπερ | ἐν στρατοπέδῳ, οὔτε ἀκοῦσαι λεγόντων τινῶν ἢ ὅτι C 89r
"τὸ καὶ τὸ καίεται· ποῦ; πῶς; ὑπὸ τίνος; βοηθεῖτε." θόρυβός τε 20
οὖν ἐξαίσιος πανταχοῦ πάντας κατελάμβανε, καὶ διέτρεχον οἱ μὲν τῇ
62, 16, 4 οἱ δὲ τῇ ὥσπερ ἔμπληκτοι. καὶ ἄλλοις τινὲς ἐπαμύνοντες ἐπυνθά-
νοντο τὰ οἴκοι καιόμενα· καὶ ἕτεροι πρὶν καὶ ἀκοῦσαι ὅτι τῶν σφε-
τέρων τι ἐμπέπρησται, ἐμάνθανον | ὅτι ἀπόλωλεν. οἵ τε ἐκ τῶν V 88r
οἰκιῶν ἐς τοὺς στενωποὺς ἐξέτρεχον ὡς καὶ ἔξωθεν αὐταῖς βοηθή- 25
σοντες, καὶ οἱ ἐκ τῶν ὁδῶν εἴσω ἐσέθεον ὡς καὶ ἔνδον τι ἀνύσον-
62, 16, 5 τες. καὶ ἦν ἥ τε κραυγὴ καὶ ὀλολυγὴ παίδων ὁμοῦ γυναικῶν ἀν-
δρῶν γερόντων ἄπλετος, ὥστε μήτε συνιδεῖν μήτε συνεῖναί τι ὑπὸ
τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς κραυγῆς δύνασθαι· καὶ διὰ ταῦθ' ὁρᾶν ἦν τινας
62, 16, 6 ἀφώνους ἑστῶτας ὥσπερ ἐνεοὺς ὄντας. κἀν τούτῳ πολλοὶ μὲν καὶ 30
τὰ σφέτερα ἐκκομιζόμενοι, πολλοὶ δὲ καὶ τὰ ἀλλότρια ἁρπάζοντες
ἀλλήλοις τε ἐνεπλάζοντο καὶ περὶ τοῖς σκεύεσιν ἐσφάλλοντο, καὶ
οὔτε *προϊέναι ποι οὔθ' ἑστάναι εἶχον, ἀλλ' ὤθουν ὠθοῦντο, 168
62, 16, 7 ἀνέτρεπον ἀνετρέποντο. καὶ συχνοὶ μὲν ἀπεπνίγοντο συχνοὶ δὲ
συνετρίβοντο, ὥστε σφίσι μηδὲν ὅ τι τῶν δυναμένων ἀνθρώποις
ἐν τῷ τοιούτῳ πάθει κακῶν συμβῆναι μὴ συνενεχθῆναι. οὐδὲ
γὰρ οὐδ' ἀποφυγεῖν που ῥᾳδίως ἠδύναντο· κἂν ἐκ τοῦ παρόν- 5
62, 17, 1 τος τις περιεσώθη, εἰς ἕτερον ἐμπεσὼν ἐφθείρετο. καὶ ταῦτα οὐκ
ἐν μιᾷ μόνον ἀλλ' ἐπὶ πλείους καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ὁμοίως ἐγί-
νετο. καὶ πολλοὶ μὲν οἶκοι ἔρημοι τοῦ βοηθήσοντός σφισιν ἀπώ-
λοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐπικουρούντων προσκατε-
πρήσθησαν· οἱ γὰρ στρατιῶται, | οἵ τε ἄλλοι καὶ οἱ νυκτοφύλακες, 10
πρὸς τὰς ἁρπαγὰς ἀφορῶντες οὐχ ὅσον οὐ κατεσβέννυσάν τινα ἀλλὰ
62, 17, 2 καὶ προσεξέκαιον. τοιούτων δὲ δὴ ἄλλων ἄλλοθι συμβαινόντων, ὑπέ-
λαβέ ποτε τὸ πῦρ ἄνεμος καὶ ἐπὶ τὰ λοιπὰ ὁμοῦ πάντα ἤγαγεν, ὥστε
σκευῶν μὲν πέρι ἢ οἰκιῶν μηδένα μηδὲν ἔτι φροντίσαι, πάντας δὲ
τοὺς λοιποὺς ἑστῶτας | που ἐν ἀσφαλεῖ τινι ὁρᾶν ὥσπερ νήσους τι- 15
62, 17, 3 νὰς καὶ πόλεις | ἅμα πολλὰς φλεγομένας, καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς σφετέ- C 89v
τοις μηδὲν ἔτι λυπεῖσθαι, τὸ δὲ δημόσιον ὀδυρομένους ἀναμιμνή-
σκεσθαι ὅτι καὶ πρότερόν ποτε οὕτως ὑπὸ τῶν Γαλατῶν τὸ πλεῖον

167, 9 ἀποπνιγεῖσαι V, ὑποπνιγεῖσαι C 12 ἐμακάριζεν H. St., ἐμακάρισεν VC 21 ουν ἐξαίσιος C, ἀνεξαίσιος V **168**, 4 οὐδ' (alterum) Bk., οὔτ' VC 12 τοιούτων V, τῶν C 13 ὁμοῦ C, ἡμῶν V 14 τοὺς λοιποὺς] τοῦ λοιποῦ fortasse Xiph.

Digitized by Google

R. St.
168 τῆς πόλεως διεφθάρη. πάντων δὲ δὴ τῶν ἄλλων οὕτω διακειμένων, 62, 18, 1
καὶ πολλῶν καὶ | ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ πάθους ἐμπηδώντων, ὁ
Νέρων ἔς τε τὸ ἄκρον τοῦ παλατίου, ὅθεν μάλιστα σύνοπτα τὰ
V 89r πολλὰ | τῶν καιομένων ἦν, ἀνῆλθε, καὶ τὴν σκευὴν τὴν κιθαρῳδικὴν
λαβὼν ᾖσεν ἄλωσιν, ὡς μὲν αὐτὸς ἔλεγεν, Ἰλίου, ὡς δὲ ἐωρᾶτο, Ῥώ-
μης. τοιούτῳ μὲν δὴ πάθει τότε ἡ πόλις ἐχρήσατο οἵῳ οὔτε πρό- 62, 18, 2
τερόν ποτε οὔθ' ὕστερον, | πλὴν τοῦ Γαλατικοῦ. τό τε γὰρ Παλάτιον
τὸ ὄρος σύμπαν καὶ τὸ θέατρον τοῦ Ταύρου τῆς τε λοιπῆς πόλεως
τὰ δύο που μέρη ἐκαύθη, καὶ ἄνθρωποι ἀναρίθμητοι διεφθάρησαν.
ὁ μέντοι δῆμος οὐκ ἔστιν ὅ τι οὐ κατὰ τοῦ Νέρωνος ἠρᾶτο, τὸ μὲν 62, 18, 3
ὄνομα αὐτοῦ μὴ ὑπολέγων, ἄλλως δὲ δὴ τοῖς τὴν πόλιν ἐμπρήσασι
καταρώμενοι, καὶ | μάλισθ' ὅτι αὐτοὺς ἡ μνήμη τοῦ λογίου ⟨τοῦ⟩
κατὰ τὸν Τιβέριόν ποτε ἀσθένητος ἐθορύβει. ἦν δὲ τοῦτο, "τρὶς
169 δὲ τριηκόσιων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν * Ῥωμαίους ἐμφύλιος ὀλεῖ
στάσις." ἐπειδή τε ὁ Νέρων παραμυθούμενος αὐτοὺς οὐδαμοῦ 62, 18, 4
ταῦτα τὰ ἔπη εὕρασθαι ἔλεγε, μεταβαλόντες ἕτερον λόγιον ὡς καὶ
Σιβύλλειον ὄντως ὂν ᾖδον· ἔστι δὲ τοῦτο, "ἔσχατος Αἰνεαδῶν μη-
τροκτόνος ἡγεμονεύσει." καὶ ἔσχεν οὕτως, | εἴτε καὶ ὡς ἀληθῶς
θεομαντείᾳ τινὶ προλεχθέν, εἴτε καὶ τότε ὑπὸ τοῦ ὁμίλου πρὸς τὰ
παρόντα θειασθέν· τελευταῖος γὰρ τῶν Ἰουλίων τῶν ἀπὸ Αἰνείου
γενομένων ἐμονάρχησε. χρήματα δὲ ὁ Νέρων παμπληθῆ καὶ παρὰ 62, 18, 5
τῶν ἰδιωτῶν καὶ παρὰ τῶν δήμων, τὰ μὲν βίᾳ ἐπὶ τῇ προφάσει
τοῦ ἐμπρησμοῦ, τὰ δὲ καὶ παρ' ἑκόντων δῆθεν ἠργυρο|λόγησε, καὶ
τῶν Ῥωμαίων αὐτῶν τὸ σιτηρέσιον παρεσπάσατο. πράσσοντι δὲ 62, 19, 1
αὐτῷ ταῦτα ἀγγελία ἐξ Ἀρμενίας καὶ δάφνη ἐπὶ τῇ νίκῃ αὖθις
ἦλθεν. ὁ γάρ τοι Κορβούλλων συστήσας τε τὰ στρατιωτικὰ ἐσκε-
C 90r δασμένα καὶ ἀσκήσας ἡμελη|μένα, τόν τε Οὐολόγαισον τὸν βασιλέα
τῶν Πάρθων καὶ τὸν Τηριδάτην τὸν τῆς Ἀρμενίας ἡγού|μενον καὶ
ἀγγελθεὶς μόνον ἐξεφόβησεν. ὅμοια γὰρ δὴ τοῖς πρώτοις Ῥωμαίων, 62, 19, 2
οὐχ ὅτι τῷ γένει λαμπρὸς ἦ τῷ σώματι ἰσχυρός, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ
ἀρτίφρων ἦν, καὶ πολὺ μὲν τὸ ἀνδρεῖον πολὺ δὲ καὶ τὸ δίκαιον τό
τε πιστὸν ἐς πάντας καὶ τοὺς οἰκείους καὶ τοὺς πολεμίους εἶχεν.
ὑφ' οὗπερ καὶ ὁ Νέρων ἐπὶ τὸν πόλεμον αὐτὸν ἀνθ' ἑαυτοῦ ἀπέ- 62, 19, 3
V 89v 20 στειλε, | καὶ δύναμιν αὐτῷ | ὅσην ἄλλῳ οὐδενὶ ἐπέτρεψε, πιστεύσας
ὁμοίως καὶ τοὺς βαρβάρους αὐτὸν κατεργάσασθαι καὶ αὐτῷ μὴ
ἐπαναστήσεσθαι. καὶ ὁ μὲν οὐδέτερον τούτων ἐψεύσθη, τοὺς μέντοι 62, 19, 4
ἄλλους ἀνθρώπους καθ' ἓν τοῦτο μόνον ὁ Κορβούλλων ἐλύπησεν,
ὅτι τὴν πρὸς τὸν Νέρωνα πίστιν ἐτήρησεν· οὕτω γὰρ αὐτὸν αὐτο-
κράτορα ἀντ' ἐκείνου | λαβεῖν ἤθελον ὥστε καὶ κακὸν τὸ μέρος τοῦτο
μόνον γενέσθαι ἠξίουν. οὕτος οὖν ὁ Κορβούλλων ἀκονιτὶ τὰ
Ἀρτάξατα λαβὼν τὴν πόλιν κατέσκαψε. πράξας δὲ τοῦτο πρὸς τὰ 62, 20, 1
Τιγρανόκερτα ἤλασε, πάσης μὲν τῆς τῶν ἐνδιδόντων σφᾶς χώρας
φειδόμενος, πάντα δὲ τὰ τῶν ἀνθισταμένων πορθῶν, καὶ ἔλαβε καὶ

168, 21 τοῦ παλατίου R. St., τὰ παλάτια VC 28 ὅ τι Reim., ὅτε VC
30 ⟨τοῦ⟩ ins. H. St. 32 δὲ R. St., δὲ δὴ V, δὲ καὶ C τριηκοσίων C, τρια-
κοσίων V 169, 13 Κορβούλλων V, κουρβούλλων C ἐσκεδασμένα Sylb.,
ἐσκεδαννυσμένα VC 20 ὅσην R. St. (et cod. Peir.), ὅσον VC 22 αὐτῷ Bk.,
αὐτῶ VC 23. 26 Κορβούλλων V, κουρβούλων C.

Digitized by Google

R. St.

ἐκεῖνα ἐθελούσια. ἄλλα τε ἔπραξε λαμπρὰ καὶ ἐπίδοξα, ἐφ' οἷς καὶ 169, 30
τὸν Οὐολόγαισον, καίτοι φοβερὸν ὄντα, ἐς διαλλαγὰς ἁρμοζούσας
62, 23, 5 τῷ Ῥωμαίων ἀξιώματι ὑπήγαγετο. Κορβούλλων μὲν οὖν, καίτοι ἰσχὺν
μεγά*λην καὶ δόξαν οὐκ ἐλαχίστην ἔχων, καὶ δυνηθεὶς ἄν ῥᾷστα 170
αὐτοκράτωρ, ἅτε καὶ τῶν ἀνθρώπων τῷ τε Νέρωνι δεινῶς ἀχθο-
μένων καὶ ἐκεῖνον ἐς πάντα δὴ πάντως θαυμαζόντων, ἀποδειχθῆναι,
62, 23, 6 62, 24, 1 οὔτε ἐνεωτέρισέ τι οὔτε ἠτιάθη. ἄλλα ἔτι καὶ μᾶλλον ἐμετρίαζεν. ὁ
δὲ δὴ Σεννέκας καὶ ὁ Ῥοῦφος ὁ ἔπαρχος ἄλλοι τέ τινες τῶν ἐπι- 5
φανῶν ἐπεβούλευσαν τῷ Νέρωνι· οὔτε γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην οὔτε
τὴν ἀσέλγειαν οὔτε τὴν ὠμότητα αὐτοῦ ἔτι φέρειν ἠδύναντο. αὐτοί
τε οὖν ἅμα τῶν κακῶν τούτων ἀπαλλαγῆναι κἀκεῖνον ἐλευθερῶσαι
ἠθέλησαν, ὥσπερ ἄντικρυς Σουλπίκιός τε Ἄπρος ἑκατόνταρχος καὶ 10
Σούβριος Φλάβιος χιλίαρχος, ἐκ τῶν σωματοφυλάκων ὄντες, καὶ
62, 24, 2 πρὸς αὐτὸν τὸν Νέρωνα ὡμολόγησαν. ἐκεῖνός τε | γὰρ ἐρωτηθεὶς C 90ᵛ
ὑπ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιθέσεως εἶπεν "ὅτι ἄλλως σοι βοηθῆσαι
οὐκ ἠδυνάμην," καὶ ὁ Φλάβιος "καὶ ἐφίλησά σε" εἶπε "παντὸς μᾶλ-
λον καὶ ἐμίσησα. ἐφίλησα μὲν ἐλπίσας ἀγαθὸν αὐτοκράτορα ἔσε- 15
σθαι, ἐμίσησα δὲ ὅτι τὰ καὶ τὰ ποιεῖς· οὔτε γὰρ ἁρματηλάτῃ οὔτε
κιθαρῳδῷ δουλεύειν δύναμαι." μηνύσεως | οὖν γενομένης οὗτοί τε V 90ᵛ
62, 24, 3 ἐκολάσθησαν καὶ ἄλλοι δι' αὐτοὺς πολλοί. πᾶν γὰρ ὅ τι τις ἐγκα-
λέσαι τῷ ἐκ περιχαρείας καὶ λύπης ῥημάτων τε καὶ νευμάτων οἷός
τε ἦν, καὶ ἐπεφέρετο καὶ ἐπιστεύετο· οὐδ' ἔστιν ὅ τι τῶν ἐγκλημά- 20
των, εἰ καὶ ἐπέπλαστο, ἀπιστεῖσθαι διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν τοῦ Νέ-
62, 24, 4 ρωνος ἔργων ἠδύνατο. καὶ διὰ τοῦτ' ἐς τὰ μάλιστα οἵ τε φίλοι οἱ
πονηροὶ καὶ οἰκέται τινῶν ἤνθησαν· τοὺς μὲν γὰρ ἀλλοτρίους τούς
τε ἐχθροὺς ὑποπτεύοντες ἐφυλάσσοντο, πρὸς δὲ δὴ τοὺς συνόντας
62, 25, 1 καὶ ἄκοντες ἐγυμνοῦντο. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τῶν ἀπολωλό- 25
των πολὺ ἔργον εἰπεῖν· ὁ δὲ δὴ Σεννέκας ἠθέλησε μὲν καὶ τὴν
γυναῖκα Παυλῖναν ἀποκτεῖναι, λέγων πεπεικέναι αὐτὴν τοῦ τε θανά-
του καταφρονῆσαι καὶ τῆς σὺν αὐτῷ μεταλλαγῆς ἐπιθυμῆσαι, καὶ
62, 25, 2 ἔσχισε καὶ τὰς ἐκείνης φλέβας, δυσθανατήσας δὲ δὴ καὶ πρὸς τὸν
ὄλεθρον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐπειχθεὶς προαπηλλάγη αὐτῆς, καὶ 30
οὕτως ἡ Παυλῖνα περιεγένετο. οὐ μέντοι πρότερον ἑαυτοῦ ἥψατο
πρὶν τό τε βιβλίον ὃ συνέγραφεν ἐπανορθῶσαι καὶ τἄλλα (ἐδεδίει
γὰρ μὴ καὶ ἐς τὸν Νέρωνα ἐλθόντα φθαρῇ) παρακα*ταθέσθαι τισί. 171
62, 25, 3 καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐτελεύτησε, καίπερ τήν τε συνουσίαν τὴν πρὸς
αὐτὸν ὡς καὶ ἀσθενῶν προειμένος, καὶ πᾶσαν αὐτῷ τὴν οὐσίαν ἐπὶ
τῇ τῶν οἰκοδομουμένων προφάσει κεχαρισμένος, καὶ οἱ ἀδελφοὶ
62, 26, 1 ὕστερον ἐπαπώλοντο· ὁ δὲ δὴ Θρασέας καὶ ὁ Σωρανός, καὶ γένους 5
καὶ πλούτου τῆς τε συμπάσης ἀρετῆς ⟨ἐς⟩ τὰ πρῶτα ἀνήκοντες, ἐπι-
βουλῆς μὲν αἰτίαν οὐκ ἔσχον, ἀπέθανον δὲ καὶ αὐτοὶ τότε, ὅτι τοι-

---

169, 32 *Κορβούλλων* V, *κουρβούλων* C **170**, 3 *πάντως θαυμαζόντων* Dind. (ex cod. Peir.), *πάντων θαυμαστῶν ὄντων* VC 5 *Σεννέκας* V, *σενέκας* C 22 *ἠδύνατο* H. St., *ἠδύναντο* VC *διὰ τοῦτ'* — *πονηροὶ καὶ* om. V 27 *πεπεικέναι* C, *πεποιηκέναι* V 28 *ἐκείνης* Sylb., *ἐκείνου* VC 31 *ἑαυτοῦ* Rk., *ἑαυτῆς* VC **171**, 2 *προειμένος* Bk., *προ . . ιομ . .* V¹, *προφερόμενος* V², *προ . . . . . .* C 5 ⟨*ἐς*⟩ ins. H. St. 7 *τότε* Reim., *πότε* V, *ποτὲ* C.

Digitized by Google

R. St.
171 οὗτοι ἦσαν. καὶ τοῦ γε Σωρανοῦ Πούπλιος Ἐγνάτιος Κέλερ φιλό-
C 91r σοφος | κατεψευδομαρτύρησε. δύο γὰρ ἀνδρῶν συνόντων αὐτῷ, 62, 26, 2
10 Κασπίου τε Ἀσκληπιοδότου Νικαέως καὶ ἐκείνου Βηρυτίου, ἓ μὲν
Ἀσκληπιόδοτος οὐχ ὅπως κατεῖπέ τι αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον
καλοκαγαθίαν οἱ προσεμαρτύρησε, καὶ διὰ τοῦτο τότε μὲν ἔφυγεν,
ὕστερον δὲ ἐπὶ Γάλβου κατήχθη· ὁ δὲ δὴ Πούπλιος ἐπὶ μὲν τῇ
συκοφαντίᾳ καὶ χρήματα καὶ τιμὰς ἔλαβε καθάπερ οἱ ἄλλοι οἱ
τοιοῦτόν τι ποιήσαντες, μετὰ δὲ τοῦτο ἐξωρίσθη. Σωρανὸς μὲν 62, 26, 3
15 οὖν, ὡς καὶ μαγείματί τινι διὰ τῆς θυγατρὸς κεχρημένος, ἐπειδὴ
V 90r νοσήσαντος | αὐτοῦ θυσίαν τινὰ ἐθύσαντο, ἐσφάγη, Θρασέας δὲ ὅτι
οὔτε ἐς τὸ βουλευτήριον συνεχῶς ὡς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς ψηφι-
ζομένοις ἀπήντα, οὔτ' ἤκουσέ ποτε αὐτοῦ κιθαρῳδοῦντος, οὔτε
ἔθυσε τῇ ἱερᾷ αὐτοῦ φωνῇ ὥσπερ οἱ ἄλλοι, οὔτε ἐπεδείξατο οὐδέν, 62, 26, 4
20 καίτοι ἐν Παταβίῳ τῇ πατρίδι τραγῳδίαν κατά τι πάτριον ἐν ἑορτῇ
τινι τριακονταετηρίδι ὑποκρινάμενος. ἐντεμὼν οὖν τὴν φλέβα ἀνέ-
τεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἔφη "σοὶ τοῦτο τὸ αἷμα, ὦ Ζεῦ Ἐλευθέριε,
σπένδω." καὶ τί ἄν τις θαυμάσειεν εἰ τοιαῦτα . . . ἐπήχθη, ὁπότε 62, 27, 1
τις, ὅτι πρὸς τῇ ἀγορᾷ ᾤκει καὶ ἐργαστήρια ἐξεμίσθου ἢ καὶ φίλους
25 τισὰς εἰς αὐτὰ ὑπεδέχετο, καὶ ἄλλος, ὅτι τοῦ Καισίου τοῦ τὸν Καί-
σαρα ἀποκτείναντος εἰκόνα εἶχε, καὶ ἐκρίθησαν καὶ ἐφονεύθησαν.
ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ γυναικός τινος Ἐπιχάριτος· αὕτη γὰρ ἔν τε 62, 27, 3
τῇ συνωμοσίᾳ ἐξετασθεῖσα καὶ πᾶσαν αὐτὴν ἀκριβῶς πιστευθεῖσα
οὐδὲν τὸ παράπαν, καίπερ πολλάκις ὑπὸ τῆς Τιγελλίνου δεινότη-
30 τος βασανισθεῖσα, ἐξέφηνε. τί δ' ἄν τις καταλέγοι ὅσα ἐπὶ τῇ 62, 27, 4
ἐπιβουλῇ ταύτῃ ἢ τοῖς δορυφόροις ἐδόθη ἢ τῷ τε Νέρωνι καὶ
τοῖς αὐτοῦ φίλοις ὑπέρογκα ἐψηφίσθη; Ῥοῦφος μέντοι Μουσώνιος
172 ὁ φι*λόσοφος ἐπὶ τούτοις ἐφυγαδεύθη, καὶ ἡ Σαβῖνα ὑπὸ τοῦ Νέ-
ρωνος τότε ἀπέθανε· κνούσῃ γὰρ αὐτῇ λάξ, εἴτε ἑκὼν εἴτε καὶ ἄκων,
ἀνέθορεν. ἡ δὲ δὴ Σαβῖνα αὕτη οὕτως ὑπερετρύφησεν (ἐκ γὰρ τῶν 62, 28, 1
βραχυτάτων πᾶν δηλωθήσεται) ὥστε τάς τε ἡμιόνους τὰς ἀγούσας
C 91v 5 αὐτὴν ἐπίχρυσα σπαρτία ὑποδεῖσθαι, καὶ | ὄνους πεντακοσίας ἀρτι-
τόκους καθ' ἡμέραν ἀμέλγεσθαι ἵν' ἐν τῷ γάλακτι αὐτῶν λούηται·
τήν τε γὰρ ὥραν καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ σώματος λαμπρῶς
ἐσπουδάκει, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ εὐπρεπῆ ποτε αὐτὴν ἐν κατόπτρῳ
10 ἰδοῦσα ηὔξατο τελευτῆσαι πρὶν παρηβῆσαι. καὶ οὕτω γε αὐτὴν ὁ 62, 28, 2
Νέρων ἐπόθησεν ὥστε καὶ παῖδα ἀπελεύθερον, ὃν Σπόρον ὠνόμαζεν
ἐκτεμών, ἐπειδὴ τῇ Σαβίνῃ προσεῴκει, τά τε ἄλλα ὡς γυναικὶ αὐτῷ 62, 28, 3
ἐχρῆτο καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ ἔγημεν αὐτόν, καίπερ Πυθα-
γόρᾳ τινὶ ἐξελευθέρῳ γεγαμημένος, καὶ προῖκα αὐτῷ κατὰ συγγρα-
V 91r 15 φὴν ἔνειμε, καὶ τοὺς γάμους | σφῶν δημοσίᾳ οἵ τε ἄλλοι καὶ αὐτοὶ
οἱ Ῥωμαῖοι ἐώρτασαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο· τότε δὲ 62, 28, 4

171, 7 Σωρανοῦ R. St., σουρανοῦ VC Ἐγνάτιος R. St., αἰγνάτιος V, ἀεγνάτιος C Κέλερ V, κέλωρ C (corrige ad 62, 26, 1) 2 σκληπιοδότου — ὁ μὲν om. sed add. in marg. m.[1] C 20 Παταβίῳ Xyl., ποταμία VC 23 θαυμάσειεν St., θαυμάσοι VC post τοιαῦτα spat. vac. 7 litt. V, 10 litt. C 25 ᾤκει C, spat. 4 litt. vac. V 29 οὐδὲν H. St., οὐδὲ VC **172**, 1 Σαβῖνα Reim., σαβίνη VC 2 καὶ om. C 14 γεγαμημένος Sylb. (et cod. Peir. Zon.), γεγαμημένω VC.

Digitized by Google

R. St.

πολλοὶ μέν, ὥσπερ εἶπον, ἐθανατώθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ μεγάλων 172
χρημάτων τὴν σωτηρίαν παρὰ τοῦ Τιγελλίνου ἐκπριάμενοι ἀπελύ-
62, 29, 1 θησαν. ὁ δὲ Νέρων ἄλλα τε γελοῖα ἔπραττε, καί ποτε καὶ ἐπὶ τὴν
τοῦ θεάτρου ὀρχήστραν ἐν πανδήμῳ τινὶ θέᾳ κατέβη καὶ ἀνέγνω 20
Τρωϊκά τινα ἑαυτοῦ ποιήματα· καὶ ἐπ' αὐτοῖς θυσίαι πολλαί, ὥσπερ
62, 29, 2 καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν οἷς ἔπραττεν, ἐγένοντο. παρεσκευάζετο
δὲ ὡς καὶ τὰς τῶν Ῥωμαίων πράξεις ἁπάσας συγγράψων ἐν ἔπεσι,
καὶ περί γε τοῦ πλήθους τῶν βιβλίων, πρὶν καὶ ὀτιοῦν αὐτῶν συν-
θεῖναι, ἐσκέψατο, παραλαβὼν ἄλλους τε καὶ Ἀναῖον Κορνοῦτον 25
62, 29, 3 εὐδοκιμοῦντα τότε ἐπὶ παιδείᾳ. καὶ αὐτὸν ὀλίγου μὲν καὶ ἀπέ-
κτεινεν, ἐς νῆσον δ' οὖν ἐνέβαλεν, ὅτι τινῶν τετρακόσια ἀξιούντων
αὐτὸν βιβλία γράψαι, πολλά τε αὐτὰ εἶναι ἔφη καὶ μηδένα αὐτὰ
ἀναγνώσεσθαι, καί τινος εἰπόντος "καὶ μὴν Χρύσιππος, ὃν ἐπαινεῖς
καὶ ζηλοῖς, πολὺ πλείω συνέθηκεν" ἀπεκρίνατο ὅτι "ἀλλ' ἐκεῖνα 30
62, 29, 4 χρήσιμα τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ ἐστίν." ὁ μὲν οὖν Κορνοῦτος
φυγὴν ἐπὶ τούτῳ ὤφλεν, ὁ δὲ δὴ Λουκιανὸς ἐκωλύθη ποιεῖν, ἐπειδὴ
63, 1, 1 ἰσχυρῶς ἐπὶ τῇ ποιήσει ἐπῃνεῖτο. ἐπὶ * δὲ Γαΐου Τελεσίνου καὶ ἐπὶ 173
Σουητωνίου Παυλίνου ὑπάτων εὐδοξότατόν τε ἅμα ἔργον καὶ ἕτερον
αἴσχιστον ἐγένετο. | ὅ τε γὰρ Νέρων ἐν τοῖς κιθαρῳδοῖς ἠγωνίσατο, C 92r
καὶ νικητήρια αὐτῷ Μενεκράτους τοῦ τῆς κιθαρῳδίας διδασκάλου ἐν
63, 1, 2 τῷ ἱπποδρόμῳ ποιήσαντος ἠνιόχησε· καὶ ὁ Τηριδάτης ἐς τὴν Ῥώμην, 5
οὐχ ὅτι τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ἀλλὰ καὶ τοὺς τοῦ Οὐολογαίσου τοῦ τε
Πακόρου καὶ τοῦ Μονοβάζου ἄγων, ἀνήχθη, καὶ ἐγένετο αὐτῶν
πομπὴ διὰ πάσης τῆς ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου γῆς ὥσπερ ἐν ἐπινικίοις.
63, 2, 1 αὐτός τε γὰρ ὁ Τηριδάτης καὶ ἡλικίᾳ καὶ κάλλει καὶ γένει καὶ
φρονήματι ἤνθει, καὶ ἡ θεραπεία ἥ τε παρασκευὴ ἡ βασιλικὴ πᾶσα 10
αὐτῷ συνηκολούθει, τρισχίλιοί τε ἱππεῖς τῶν Πάρθων καὶ χωρὶς
63, 2, 2 ἕτεροι Ῥωμαίων συχνοὶ συνείποντο. καὶ αὐτοὺς αἵ τε πόλεις λαμ-
πρῶς κεκοσμημέναι καὶ οἱ δῆμοι πολλὰ καὶ χα|ρίεντα ἀναβοῶντες V 91r
ὑπεδέχοντο· τά τε ἐπιτήδεια πάντα προῖκα εἶχον, ὥστε εἴκοσι μυριά-
δας τὸ ἡμερήσιον ἀνάλωμα τῷ δημοσίῳ λογισθῆναι. καὶ τοῦτο ἐπ' 15
63, 2, 3 ἐννέα μῆνας, οἷς ὡδοιπόρησαν, ὁμοίως ἐγένετο. ἵππευσε δὲ παν-
ταχῇ μέχρι τῆς Ἰταλίας, καὶ αὐτῷ καὶ γυνὴ συμπαρίππευε, κράνος
χρυσοῦν ἀντὶ καλύπτρας ἔχουσα, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι παρὰ τὰ πά-
τρια. ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ ζεύγεσι πεμφθεῖσιν ὑπὸ τοῦ Νέρωνος ἐκο-
63, 2, 4 μίσθη, καὶ διὰ Πικεντῶν ἐς Νέαν πόλιν πρὸς αὐτὸν ἀφίκετο. οὐ 20
μέντοι καὶ τὸν ἀκινάκην, ὅτε προσῄει αὐτῷ, καταθέσθαι καίπερ
κελευσθεὶς ἠθέλησεν, ἀλλ' ἧλοις αὐτὸν τῷ κολεῷ προσέπηξε, καίτοι
καὶ ἐς γῆν τὸ γόνυ καθεὶς καὶ τὰς χεῖρας ἐπαλλάξας, δεσπότην τε
63, 3, 1 αὐτὸν ὀνομάσας καὶ προσκυνήσας. ὁ οὖν Νέρων καὶ ἐπὶ τούτῳ
αὐτὸν θαυμάσας τοῖς τε ἄλλοις ἐδεξιώσατο καὶ μονομαχίας ἐν Πο- 25
τόλοις ἔθετο. ἠγωνοθέτησε δὲ Πατρόβιος ἐξελεύθερος αὐτοῦ, καὶ
τοσαύτῃ γε τῇ λαμπρότητι καὶ τῇ δαπάνῃ ἐχρήσατο ὥστε ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ μηδένα ἄλλον πλὴν Αἰθιόπων καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ

172, 24 *καὶ περί* H. St., *καίπερ* VC 25 *τότε* V, *τότε τε* C 27 *τετρακόσια — βιβλία* Sylb., *τετρακοσίων — βιβλίων* VC 32 *ἐπὶ* H. St., *ὑπὸ* VC **173**, 1 *Σουητωνίου* Bk., *σουτωνίου* V, *σουτωνίου* vel *σωυτωνίου* C 3 *Μενεκράτους* Reim., *μὲν ἐκρότουν* VC.

Digitized by Google

R. St.
173 παίδων ἐς τὸ θέατρον εἰσελθεῖν. καὶ ἔδει γὰρ τῷ Πατροβίῳ τιμήν 63, 3, 2
τινα διὰ ταῦτα γενέσθαι, ἐτόξευσεν ὁ Τηριδάτης ἄνωθεν ἐκ τῆς
ἕδρας θηρία, καὶ δύο γε ταύρους μιᾷ ἅμα βολῇ, εἴ γέ τῳ πιστόν,
διέτρωσεν καὶ ἀπέκτεινε. μετὰ δὲ τοῦτο ἐς τε τὴν Ῥώμην αὐτὸν 63, 4, 1
174 C 92r ὁ Νέρων | ἀνήγαγε καὶ τὸ διάδημα αὐτῷ * ἐπέθηκε. καὶ πᾶσα μὲν
ἡ πόλις ἐκεκόσμητο καὶ φωσὶ καὶ στεφανώμασιν, οἵ τε ἄνθρωποι
πολλοὶ πανταχοῦ ἐωρῶντο, μάλιστα δὲ ἡ ἀγορὰ ἐπεπλήρωτο· τὸ 63, 4, 2
μὲν γὰρ μέσον αὐτῆς ὁ δῆμος λευχειμονῶν καὶ δαφνηφορῶν κατὰ
τέλη εἶχε, τὰ δ' ἄλλα οἱ στρατιῶται λαμπρότατα ὡπλισμένοι, ὥστε
καὶ τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ τὰ σημεῖα ἀστράπτειν. οἵ τε κέραμοι καὶ
αὐτοὶ πάντων τῶν τῇδε οἰκοδομημάτων ἐκρύπτοντο ὑπὸ τῶν ἀνα-
βεβηκότων. τούτων δ' οὕτως ἐκ νυκτὸς προπαρασκευασθέντων 63, 4, 3
εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν ὁ Νέρων ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, τὴν ἐσθῆτα τὴν
ἐπινίκιον ἐνδεδυκώς, σύν τε τῇ βουλῇ καὶ σὺν τοῖς δορυφόροις, καὶ
V 92r ἐπί τε τὸ βῆμα ἀνέβη καὶ ἐπὶ δίφρου ἀρχικοῦ ἐκαθέζετο. καὶ μετὰ
τοῦτο ὅ τε Τηριδάτης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ διά τε στοίχων ὁπλιτῶν
ἐκατέρωθεν παρατεταγμένων διῆλθον καὶ πρὸς τῷ βήματι προσστάντες
προσεκύνησαν αὐτόν, ὥσπερ καὶ πρότερον. κραυγῆς τε ἐπὶ τούτῳ 63, 5, 1
πολλῆς ξυμβαίσης ἐξεπλάγη τε ὁ Τηριδάτης, καὶ ἄφωνος χρόνον τινὰ
ὡς καὶ ἀπολούμενος ἐγένετο. ἔπειτα σιωπῆς κηρυχθείσης ἐπεθάρρησέ
τε, καὶ ἐκβιασάμενος τὸ φρόνημα τῷ τε καιρῷ καὶ τῇ χρείᾳ ἐδούλευσε,
μηδὲν φροντίσας εἴ τι ταπεινὸν φθέγξαιτο, πρὸς τὴν ἐλπίδα ὧν τεύ-
ξαιτο. εἶπε γὰρ οὕτως "ἐγώ, δέσποτα, Ἀρσάκου μὲν ἔκγονος, Οὐο- 63, 5, 2
λογαίσου δὲ καὶ Πακόρου τῶν βασιλέων ἀδελφός, σὸς δὲ δοῦλός εἰμι.
καὶ ἦλθόν τε πρὸς σὲ τὸν ἐμὸν θεόν, προσκυνήσων σε ὡς καὶ τὸν
Μίθραν, καὶ ἕσομαι τοῦτο ὅ τι ἂν σὺ ἐπικλώσῃς· σὺ γάρ μοι καὶ
μοῖρα εἶ καὶ τύχη." ὁ δὲ Νέρων ἠμείψατο αὐτὸν ὧδε "ἀλλ' εὖ τοι 63, 5, 3
ἐποίησας αὐτὸς δεῦρο ἐλθών, ἵνα καὶ παρὼν παρόντος μου ἀπολαύ-
σῃς· ἃ γάρ σοι οὔτε ὁ πατὴρ κατέλιπεν οὔτε οἱ ἀδελφοὶ δόντες ἐτή-
ρησαν, ταῦτα ἐγὼ χαρίζομαι καὶ βασιλέα τῆς Ἀρμενίας ποιῶ, ἵνα καὶ
σὺ καὶ ἐκεῖνοι μάθωσιν ὅτι καὶ ἀφαιρεῖσθαι βασιλείας καὶ δωρεῖσθαι
δύναμαι." ταῦτ' εἰπὼν ἀνελθεῖν τε αὐτὸν κατὰ τὴν ἄνοδον τὴν ἐπ' 63, 5, 4
αὐτῷ τούτῳ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος πεποιημένην ἐκέλευσε, καὶ καθιζη-
C 93r θέντι αὐτῷ ὑπὸ τὸν πόδα τὸ διάδημα ἐπέθηκε· | βοαί τε καὶ ἐπὶ
τούτῳ πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ ἐγένοντο. ἐγένετο δὲ κατὰ ψήφισμα 63, 6, 1
175 καὶ πανήγυρις θεατρική. καὶ τὸ θέατρον, οὐχ ὅτι * ἡ σκηνὴ ἀλλὰ
καὶ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ πᾶσα ἔνδοθεν ἐκεχρύσωτο, καὶ τἆλλα ὅσα
ἐσῄει χρυσῷ ἐκεκόσμητο· ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἡμέραν αὐτὴν χρυσῆν ἐπωνό-
μασαν. τὰ γε μὴν παραπετάσματα τὰ διὰ τοῦ ἀέρος διαταθέντα, 63, 6, 2
ὅπως τὸν ἥλιον ἀπερύκοι, ἀλουργὰ ἦν, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἅρμα
ἐλαύνων ὁ Νέρων ἐνέστικτο, πέριξ δὲ ἀστέρες χρυσοῖ ἐπέλαμπον.
ταῦτα μὲν οὕτως ἐγένετο, καὶ δῆλον ὅτι καὶ συμποσίῳ πολυτελεῖ 63, 6, 3
ἐχρήσαντο· ὁ δὲ Νέρων ἐπὶ τούτοις καὶ ἐκιθαρῴδησε δημοσίᾳ καὶ
V 92v ἡρματηλάτησε, τήν τε στολὴν τὴν πράσινον ἐνδεδυμένος καὶ τὸ | κράνος

174, 10 σὺν (alterum) om. V 13 προσστάντες Reim. (non R. St.), προ-
στάντες VC 23 μοῖρα C, μῦρα V 30 καθιζηθέντι V, καθιζέντι C
175, 4 διαταθέντα R. St., διατεθέντα VC ἀπερύκοι Xyl., ἀπερύκει VC.

Digitized by Google

R. St.

68, 6, 4 τὸ ἡνιοχικὸν περικείμενος. ἐφ' οἷς ὁ Τηριδάτης αὐτον μὲν δυσχε- 175, 10
ραίνων τὸν δὲ Κορβούλλωνα ἐπαινῶν ἓν αὐτοῦ τοῦτο μόνον ᾐτιᾶτο,
ὅτι τοιοῦτον δεσπότην ἔχων ἔφερεν. οὐκουν οὐδὲ πρὸς αὐτὸν τὸν
Νέρωνα ἀπεκρύψατο, ἀλλ' εἶπέ ποτε αὐτῷ "ἀγαθόν, ὦ δέσποτα, ἀνδρά-
68, 6, 5 ποδον Κορβούλλωνα ἔχεις." ταῦτα μὲν οὐδὲ συνιέντι αὐτῷ ἔλεγεν,
ἐν δὲ δὴ τοῖς ἄλλοις καὶ ἐκολάκευσεν αὐτὸν, καὶ ὑπέδραμε δεινότατα, 15
καὶ διὰ τοῦτο δῶρά τε παντοδαπὰ πεντακισχιλίων μυριάδων ἄξια,
68, 6, 6 ὡς φασιν, ἔλαβε, καὶ Ἀρτάξατα ἀνοικοδομῆσαι ἐπετράπη· δημιουρ-
γούς τε πρὸς τούτοις πολλοὺς, τοὺς μὲν παρ' ἐκείνου λαβὼν τοὺς
δὲ καὶ χρήμασι πείσας, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξήγαγεν. οὐ μέντοι καὶ πᾶσιν
αὐτοῖς ὁ Κορβούλλων ἐς τὴν Ἀρμενίαν διαβῆναι ἐφῆκεν, ἀλλὰ μόνοις 20
τοῖς ὑπὸ τοῦ Νέρωνος αὐτῷ δοθεῖσιν· ὅθεν καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ Τηρι-
68, 7, 1 δάτης τοῦτόν τε ἐθαύμασε καὶ ἐκείνου κατέγνω. ἀνεκομίσθη δὲ οὐχ
ἥπερ ἦλθε διὰ τοῦ Ἰλλυρικοῦ καὶ ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον, ἀλλ' ἐς τὸ Δυρ-
ράχιον ἐκ τοῦ Βρεντεσίου πλεύσας· καὶ εἶδε καὶ τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ
πόλεις, ὥστε καὶ ἐξ ἐκείνων τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν καταπλαγῆναι 25
68, 7, 2 καὶ ἰσχύος ἕνεκα καὶ κάλλους. ὁ μὲν δὴ Τηριδάτης τὰ Ἀρτάξατα
ἀνοικοδομήσας Νερώνεια προσηγόρευσεν· ὁ δὲ δὴ Οὐολόγαισος οὔτε
ἐλθεῖν πρὸς τὸν Νέρωνα, καίτοι πολλάκις μεταπεμφθείς, ἠθέλησε, καὶ
τέλος, ὡς ὀχληρὸς αὐτῷ ἐγίνετο, | ἀντεπέστειλέν οἱ ὅτι "πολύ σοι C 98r
ῥᾷον ἢ ἐμοί ἐστι τοσαύτην θάλασσαν πλεῦσαι. ἂν οὖν εἰς τὴν Ἀσίαν 30
68, 8, 1 ἔλθῃς, τότε συνθησόμεθα συμβαλεῖν ἀλλήλοις". Νέρων δὲ ἐπὶ μὲν
ἐκεῖνον οὐκ ἐπλευσε, καίπερ ὀργὴν αὐτῷ ἔχων, οὐ μὴν οὐδὲ ἐπὶ τοὺς
68, 8, 2 Αἰ*θίοπας ἢ τὰς πύλας τὰς Κασπίας, ὥσπερ ἐνενόει· τά τε γὰρ ἄλλα 176
καὶ κατασκόπους ἐκατέρωσε ἔπεμψεν ἐς δὲ δὴ τὴν Ἑλλάδα ἐπεραιώθη,
οὔτι γε ὡς Φλαμίνιος οὐδ' ὡς Μέμμιος ἢ καὶ Ἀγρίππας καὶ Αὔγουστος
οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπί τε ἡνιοχήσει καὶ κιθαρῳδήσει κηρύξει 5
68, 8, 3 τε καὶ τραγῳδίας ὑποκρίσει. οὐ γὰρ ἤρκει αὐτῷ ἡ Ῥώμη, οὐδὲ τὸ
τοῦ Πομπηίου θέατρον, οὐδ' ὁ μέγας ἱππόδρομος, | ἀλλ' ἐδεήθη καὶ V 98r
ἐκστρατείας τινός, ἵνα καὶ περιοδονίκης, ὡς ἔλεγε, γένηται. τοσοῦ-
τόν γε πλῆθος οὐχ ὅτι τῶν Αὐγουστείων ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀν-
θρώπων ἐπηγάγετο ὅσον, εἴπερ ἐμπολέμιον ἦν, καὶ Πάρθους ἂν καὶ 10
68, 8, 4 τὰ ἄλλα ἔθνη ἐχειρώσατο. ἀλλ' ἦσαν οἷοι Νερώνειοι ἂν στρατιῶται
γένοιντο, καὶ ὅπλα κιθάρας τε καὶ πλῆκτρα πρόσωπά τε καὶ ἐμβάτας
ἔφερον. καὶ ἐνίκησε νίκας οἵας στρατοπέδῳ τοιούτῳ ἔπρεπε, καὶ
κατέλυσε Τέρπνον καὶ Διόδωρον καὶ Παμμένην ὡς οἷα Φίλιππον ἢ
68, 8, 5 Περσέα ἢ Ἀντίοχον. καὶ διὰ τοῦτό γε, ὡς ἔοικε, καὶ τὸν Παμμένην 15
ἐκεῖνον ἐπὶ τοῦ Γαΐου ἀκμάσαντα κατηνάγκασε, καίτοι γέροντα ὄντα,
68, 9, 1 ἀγωνίσασθαι, ἵνα αὐτοῦ τοὺς ἀνδριάντας κρατήσας αἰκίσηται. καὶ εἰ
μὲν μόνα ταῦτα ἐπεπράχει, γέλωτα ἂν ὠφλήκει. καίτοι πῶς ἄν τις
καὶ ἀκοῦσαι, μὴ ὅτι ἰδεῖν, ὑπομείνειεν αὐτοκράτορα Αὔγουστον ἔς τε
τὸ λεύκωμα ἐν τοῖς ἀγωνισταῖς ἐγγραφόμενον καὶ τὴν φωνὴν ἀσκοῦν- 20
τα, μελετῶντά τέ τινας ᾠδάς, καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν κομῶντα τὸ
68, 9, 2 δὲ γένειον ψιλιζόμενον, ἱμάτιον ἀναβαλλόμενον ἐν τοῖς δρόμοις, μεθ'

175, 10. 13. 19 *Κορβούλλωνα Κορβούλλων*] *Κουρβούλλωνα Κουρβούλλων* VC 28 *οὔτε* Reim. (ex U^R), *οὔτι* V, *οὔτι* ex *ἔτι* C **176**, 22 *ἀναβαλλόμενον* V, *ἀναβαλόμενον* C 23 *μεθ'* C, *καθ'* V.

Digitized by Google

R. St.
176 ἑνὸς ἢ δύο ἀκολούθων βαδίζοντα, τοὺς ἀντιπάλους ὑποβλέποντα καὶ
ἀεί τι πρὸς αὐτοὺς μεθ' ἁψιμαχίας λέγοντα, τοὺς ἀγωνοθέτας τούς
25 τε μαστιγοφόρους, φοβούμενον, καὶ χρήματα αὐτοῖς κρύφα ἄπασιν
ἀναλίσκοντα μὴ καὶ ἐλεγχθεὶς μαστιγωθῇ, καὶ ταῦτα μέντοι πάντα
ποιοῦντα ἵνα τὸν τῶν κιθαρῳδῶν ἀγῶνα νικήσας ἡττηθῇ τὸν τῶν
Καισάρων. καὶ τί ἂν τις ταῦτα αὐτοῦ μόνα ὀδύραιτο, ὁπότε καὶ 63, 9, 4
C 94r ἐπὶ τοὺς ἐμβάτας ἀναβαίνων κατέπιπτεν ἀπὸ τοῦ κράτους, καὶ τὸ
30 προσωπεῖον ὑποδύνων ἀπέβαλλε τὸ τῆς ἡγεμονίας ἀξίωμα, ἐδεῖτο ὡς
δραπέτης, ἐποδηγεῖτο ὡς τυφλός, ἔκυεν ἔτικτεν ἐμαίνετο, τόν τε Οἰδί-
ποδα καὶ τὸν Θυέστην τόν τε Ἡρακλέα καὶ τὸν Ἀλκμαίωνα τόν τε
177 Ὀρέστην ὡς * πλήθει ὑποκρινόμενος. καὶ τά γε πρόσωπα ποτὲ μὲν 63, 9, 5
αὐτοῖς ἐκείνοις ποτὲ δὲ καὶ ἑαυτῷ εἰκασμένα ἔφερε· τὰ γὰρ τῶν
γυναικῶν πάντα πρὸς τὴν Σαβῖναν ἐσκεύαστο, χρυσαῖς μέντοι ἀλύ- 63, 9, 6
V 93r σεσιν ἐδεσμεύετο· καὶ γὰρ οὐκ ἔπρεπεν, | ὡς ἔοικεν, αὐτοκράτορι
5 Ῥωμαίων σιδηραῖς δεῖσθαι. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα οἵ τε ἄλλοι 63, 10, 1
πάντες καὶ οἱ στρατιῶται ὀρῶντες ἔφερον ἐπήνουν, πυθιονίκην τε
αὐτὸν καὶ Ὀλυμπιονίκην καὶ περιοδονίκην παντονίκην, πρὸς τοῖς
ἄλλοις οἷς εἰώθεσαν, ἀπεκάλουν, συμμιγνύντες δῆλον ὅτι αὐτοῖς καὶ
τὰ τῆς ἀρχῆς ὀνόματα, ὥστε ἑφ' ἑκάστῳ τόν τε Καίσαρα καὶ τὸν
10 Αὔγουστον ἀκροτελεύτιον εἶναι. οὐδὲ ἐτόλμησεν οὐδεὶς αὐτῶν οὔτε 63, 10, 2
ἐλεῆσαι τὸν κακοδαίμονα οὔτε μισῆσαι, ἀλλ' εἷς μέν τις στρατιώτης
ἰδὼν αὐτὸν δεδεμένον ἠγανάκτησε καὶ προσδραμὼν ἔλυσεν, ἕτερος δὲ
ἐρομένου τινὸς "τί ποιεῖ ὁ αὐτοκράτωρ" ἀπεκρίνατο ὅτι "τίκτει".
καὶ γὰρ τὴν Κανάκην ὑπεκρίνετο. ἔργον δ' οὐδὲν ἄξιον Ῥωμαίων 63, 10, 3
15 οὐδείς σφων ἐποίησε· τοσαῦτα γάρ που χρήματα διελάγχανον ὥστε
καὶ εὔχεσθαι αὐτὸν πολλὰ τοιαῦτα δρᾶν, ἵν' ἔτι πλείονα λαμβάνωσιν.
ἀλλ' εἰ μὲν ταῦτα μόνα οὕτως ἐγεγόνει, αἰσχύνη τε ἅμα καὶ χλευασία 63, 11, 1
τὸ πρᾶγμα ἀκίνδυνος ἐνενόμιστο· νῦν δ' ὡς ἀληθῶς, ὥσπερ ἐπὶ
20 πολέμῳ σταλείς, πᾶσαν μὲν τὴν Ἑλλάδα ἐλεηλάτησε, καίπερ ἐλευθέραν
ἀφείς, παμπληθεῖς δὲ ἐφόνευσεν. ἐπεὶ τάς γε οὐσίας ὅσας καὶ ζώντων 63, 11, 3
τινῶν ἐδήμευσε, καὶ τὰ ἀναθήματα ὅσα καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ
Ῥώμῃ ναῶν ἐσύλησεν, οὐδὲ ἐξαριθμήσειεν ἄν τις. τοὺς μέντοι ἐν 63, 12, 1
τῇ Ῥώμῃ καὶ τῇ Ἰταλίᾳ πάντας Ἡλίῳ τινὶ Καισαρείῳ ἐκδότους παρέ-
25 δωκε· πάντα γὰρ ἁπλῶς αὐτῷ ἐπετέτραπτο, ὥστε καὶ δημεύειν καὶ
φυγαδεύειν καὶ ἀποκτιννύναι, καὶ πρὶν δηλῶσαι τῷ Νέρωνι, καὶ ἰδιώ-
τας ὁμοίως καὶ ἱππέας καὶ βουλευτάς. οὕτω μὲν δὴ τότε ἡ τῶν 63, 12, 2
Ῥωμαίων ἀρχὴ δύο αὐτοκράτορσιν ἅμα ἐδούλευσε, Νέρωνι καὶ Ἡλίῳ.|
C 94v οὐδὲ ἔχω εἰπεῖν ὁπότερος αὐτῶν χείρων ἦν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἐκ
30 τοῦ ὁμοίου πάντα ἔπραττον, ἐν ἐνὶ δὲ τούτῳ διήλλασσον, ὅτι ὁ μὲν
τοῦ Αὐγούστου ἀπόγονος κιθαρῳδοὺς καὶ τραγῳδούς, ὁ δὲ τοῦ Κλαυ-
δίου ἀπελεύθερος Καίσαρας ἐζήλου. τὸν γὰρ Τιγιλλῖνον ἐν προσθήκης 63, 12, 3
178 μέρει τοῦ Νέρωνος, ὅτι σὺν αὐτῷ ἦν, τίθημι. χωρὶς * δὲ ὅ τε Πο-
V 94r λύκλειτος καὶ Καλουία | Κρισπινίλα ἦγον ἐπόρθουν ἐσύλων πάνθ'
ὅσα ἐνεδέχετο, ἐκεῖνος μὲν μετὰ τοῦ Ἡλίου ἐν τῇ Ῥώμῃ, αὕτη δὲ

177, 1 ποτὲ — ποτὲ C, πότε — πότε V 10 οὐδὲ Sylb., οὐδὲν VC
13 τίκτει V, τίκτοι C 14 τὴν R. St., τὸν VC 16 ἔτι Sylb., ὅτι VC
18 ἀκίνδυνος (sed mutatum in ἀκίνδυνον) C, ἀκίνδυνον V.

Digitized by Google

R. St.

63, 12, 4 μετά τε τοῦ Νέρωνος καὶ μετὰ τῆς Σαβίνης τοῦ Σπόρου. τήν τε 178
γὰρ φυλακὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιτροπείαν τὴν περὶ ἐσθῆτα, καίπερ 5
γυνὴ καὶ ἐπιφανὴς οὖσα, ἐπεπίστευτο, καὶ δι' αὐτῆς πάντες ἀπεδύοντο.
63, 13, 1 ὠνόμασε δὲ Σαβῖναν τὸν Σπόρον οὐ κατὰ τοῦτο μόνον ὅτι διὰ τὴν
ὁμοιότητα αὐτῆς ἐξετέτμητο, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐγήματο αὐτῷ, ὥσπερ καὶ
ἐκείνη, ἐν τῇ Ἑλλάδι κατὰ συμβόλαιον. ἐκδόντος αὐτὸν τοῦ Τιγελλίνου,
ὥσπερ ὁ νόμος ἐκέλευε. καὶ τούς τε γάμους αὐτῶν πάντες οἱ Ἕλληνες 10
ἐώρτασαν, τά τε ἄλλα οἷα εἰκὸς ἦν ἐπιλέγοντες, καὶ γνησίους σφίσι
63, 13, 2 παῖδας γεννηθῆναι εὐχόμενοι. κἀκ τούτου συνεγίνοντο ἅμα τῷ Νέ-
ρωνι Πυθαγόρας μὲν ὡς ἀνήρ, Σπόρος δὲ ὡς γυνή· πρὸς γὰρ τοῖς
ἄλλοις καὶ κυρία καὶ βασιλὶς καὶ δέσποινα ὠνομάζετο. καὶ τί τοῦτο
θαυμάσειεν ἄν τις, ὁπότε καὶ μειράκια καὶ κόρας σταυροῖς γυμνὰς 15
προσδέων θηρίου τέ τινος δορὰν ἀνελάμβανε καὶ προσπίπτων σφίσιν
63, 13, 3 ἠσέλγαινεν ὥσπερ τι ἐσθίων. τοιαῦτα μὲν ὁ Νέρων ἠσχημόνει, τοὺς
δὲ βουλευτὰς χιτώνιόν τι ἐνδεδυκὼς ἄνθινον καὶ σινδόνιον περὶ τὸν
αὐχένα ἔχων ἠσπάσατο· καὶ γὰρ καὶ ἐν τούτοις ἤδη παρηνόμει, ὥστε
καὶ ἀζώστους χιτῶνας ἐν τῷ δημοσίῳ ἐνδύεσθαι. λέγεται δ' ὅτι καὶ 20
οἱ ἱππεῖς οἱ ἐκ τοῦ τέλους ἐπὶ αὐτοῦ πρῶτον ἐφιππίοις ἐν τῇ ἑτησίᾳ
63, 14, 1 σφῶν ἐξετάσει ἐχρήσαντο. ἐν δὲ τοῖς Ὀλυμπίοις ἅρμα ἐλάσας καὶ
πεσὼν ἐξ αὐτοῦ καὶ ὀλίγου δεῖν συντριβεὶς ὅμως ἐστεφανώθη. καὶ
διὰ τοῦτο καὶ τοῖς Ἑλλανοδίκαις τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας, ἃς
63, 14, 2 ὕστερον Γάλβας παρ' αὐτῶν ἀπῄτησεν, ἔδωκε. τοῦ δὲ δὴ Ἀπόλλω- 25
νος, εἴτ' οὖν ἀγανακτήσας ὅτι λυπηρά τινα προεῖπεν αὐτῷ, εἴτε καὶ C 95r
ἄλλως μανείς, τήν τε χώραν τὴν Κιρραίαν ἀφείλετο καὶ στρατιώταις
ἔδωκε, καὶ τὸ μαντεῖον κατέλυσεν, ἀνθρώπους ἐς τὸ στόμιον ἐξ οὗ
63, 14, 3 τὸ ἱερὸν πνεῦμα ἀνίησι σφάξας. ἠγωνίσατο δὲ ἐν πάσῃ ὁμοίως πόλει
ἀγῶνα ἐχούσῃ, κήρυκι πρὸς πάντα τὰ κηρύξεως δεόμενα Κλουβίῳ 30
Ῥούφῳ ἀνδρὶ ὑπατευκότι χρησάμενος, πλὴν Ἀθηνῶν καὶ Λακεδαίμονος· V 94r
ταύταις γὰρ μόναις οὐδὲ ἐπεφοίτησε τὴν ἀρχήν, τῇ μὲν διὰ τοὺς
Λυκούργου *νόμους ὡς ἐναντίους τῇ προαιρέσει αὐτοῦ ὄντας, τῇ δὲ 179
63, 14, 4 διὰ τὸν περὶ τῶν Ἐριννύων λόγον. τὸ δὲ δὴ κήρυγμα ἦν "Νέρων
Καῖσαρ νικᾷ τόνδε τὸν ἀγῶνα, καὶ στεφανοῖ τόν τε τῶν Ῥωμαίων
δῆμον καὶ τὴν ἰδίαν οἰκουμένην." ἔχων γάρ, ὡς ἔλεγεν, οἰκουμένην
63, 15, 1 ἐκιθαρῴδει τε καὶ ἐκήρυττε καὶ ἐτραγῴδει. τὴν δὲ γερουσίαν οὕτως 5
δεινῶς ἐμίσει ὥστε καὶ τῷ Οὐατωνίῳ ὡς μάλιστα χαίρειν, ὅτι ἔλεγεν
ἀεί ποτε πρὸς αὐτόν "μισῶ σε, Καῖσαρ, ὅτι συγκλητικὸς εἶ"· χρῄσο-
63, 15, 2 μαι γὰρ αὐτῷ τῷ λεχθέντι ὑπ' αὐτοῦ ῥήματι. ἐτηροῦντο δὲ ἀκριβῶς
καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων ἀεί ποτε καὶ αἱ εἴσοδοι καὶ αἱ ἔξοδοι τά
τε σχήματα καὶ τὰ νεύματα καὶ τὰ ἐπιβοήματα, καὶ οἱ μὲν ἀεὶ συν- 10
όντες αὐτῷ καὶ σπουδαίως ἀκροώμενοι τορῶς τε ἐκβοῶντες ἐπῃ-
νοῦντο καὶ ἐτιμῶντο, οἱ δὲ λοιποὶ καὶ ἠτιμάζοντο καὶ ἐκολάζοντο,
63, 15, 3 ὥστε τινὰς μὴ δυναμένους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν (πολλάκις γὰρ καὶ μέχρι
τῆς ἑσπέρας ἐξ ἑωθινοῦ παρετείνοντο) προσποιεῖσθαί τε ἐκθνήσκειν
63, 16, 1 καὶ νεκρῶν δίκην ἐκ τῶν θεάτρων ἐκφέρεσθαι. πάρεργον δὲ δὴ τῆς 15

178, 9 τε del. Bk. 21 ἐφιππίοις Leuncl., ἐφ' ἵπποις VC 22 Ὀλυμπίοις H. St., ὀλυμπιονίοις VC 27 Κιρραίαν C², κερραίαν VC¹ 31 Λακεδαίμονος Rk., λακεδαιμονίων VC.

Digitized by Google

R. St.
179 ἐπιδημίας τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐποιήσατο τὸν ἰσθμὸν τῆς Πελοποννήσου
διορύξαι ἐπιθυμήσας, καὶ ἤρξατο τοῦ ἔργου καίπερ τῶν ἀνθρώπων
ὀκνούντων· αἱμά τε γὰρ τοῖς πρώτοις ἁψαμένοις τῆς γῆς ἀνέβλυσεν,
20 καὶ οἰμωγαί μυκηθμοί τέ τινες ἐξηκούοντο, καὶ εἴδωλα πολλὰ ἐφαν-
τάζετο. λαβὼν δὲ αὐτὸς δίκελλαν καί τι καὶ ἀνασκάψας ἔπεισε καὶ 63, 16, 2
τοὺς ἄλλους ἀνάγκῃ αὐτὸν μιμήσασθαι, καὶ πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων
ἐπὶ τοῦτο τὸ ἔργον καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐθνῶν μετεπέμψατο. ἔς τε 63, 17, 1
C 95v οὖν | τἆλλα καὶ ἐς ταῦτα χρημάτων πολλῶν δεόμενος, καὶ μεγαλο-
25 πράγμων καὶ μεγαλόδωρος ὁμοίως ὤν, καὶ ἅμα φοβούμενος τοὺς
δυνατωτάτους μὴ ἐπίθωνταί οἱ τοιαῦτα ποιοῦντι, πολλούς τε καὶ
ἀγαθοὺς ἄνδρας ἔφθειρεν. ὧν ἐγὼ τοὺς μὲν ἄλλους ἐάσω (πᾶσί τε 63, 17, 2
γὰρ παρ' αὐτῷ δημόσιον ἔγκλημα ἦν ἀρετή τε καὶ πλοῦτος καὶ γένος,
V 95r καὶ | πάντες ἢ ἑαυτοὺς ἀπεκτίννυσαν ἢ ὑπ' ἄλλων ἐφονεύοντο), τοῦ
30 δὲ δὴ Κορβούλλωνος καὶ Σουλπικίων Σκριβωνίων, Ῥούφου τε καὶ
Πρόκλου, μνημονεύσω, τούτων μὲν ὅτι ἀδελφοί τε καὶ ἡλικιῶται 63, 17, 3
τρόπον τινὰ ὄντες, καὶ μηδὲν μηδέποτε ἄνευ ἀλλήλων πράξαντες,
180 ἀλλ' ὥσπερ τῷ γένει οὕτω καὶ τῇ προαιρέσει τῇ τε οὐσίᾳ συμπε-
φυκότες, καὶ τὰς Γερμανίας δὲ ἀμφοτέρας ἐπὶ πολὺ ἅμα διώκησαν,
ἦλθόν τε ἐς τὴν Ἑλλάδα μετάπεμπτοι ὥστε αὐτῶν τοῦ Νέρωνος δεομέ-
νου, καὶ ἐγκλήματα οἷα ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ἔφερε λαβόντες, καὶ μήτε λόγου 63, 17, 4
5 τυγχάνοντες μήτε ἐς ὀφθαλμοὺς τοῦ Νέρωνος ἀφικνούμενοι, καὶ διὰ
τοῦθ' ὑφ' ἁπάντων ὁμοίως ἀτιμαζόμενοι, ἀποθανεῖν τε ἐπεθύμησαν
καὶ ἐτελεύτησαν τὰς φλέβας αὐτῶν σχάσαντες, τοῦ δὲ δὴ Κορβούλ- 63, 17, 5
λωνος ὅτι καὶ ἐκεῖνον ἐντιμότατα μεταπεμψάμενος, καὶ τά τε αλλα
καὶ πατέρα καὶ εὐεργέτην αὐτὸν ἀεὶ ὀνομάζων, ἔπειτ' ἐπειδὴ τῇ Κεγ-
10 χρίᾳ προσέσχε, σφαγῆναι, πρὶν καὶ ἐς ὄψιν αὐτῷ ἐλθεῖν, προσέταξε·
κιθαρῳδήσειν γὰρ ἤμελλεν, ὥς τινες λέγουσι, καὶ οὐχ ὑπέμεινεν αὐτῷ
τὸ ὀρθοστάδιον ἔχων ὀφθῆναι. καὶ ὃς ἐπειδὴ τάχιστα τὸ προστετα- 63, 17, 6
γμένον ἔγνω, ξίφος τε ἔλαβε, καὶ ἑαυτὸν ἐρρωμένως παίων ἔλεγεν
"ἄξιος"· τότε γὰρ δή, τότε πρῶτον ἐπίστευσεν ὅτι καὶ κακῶς ἐπεποιή-
15 κει καὶ φεισάμενος τοῦ κιθαρῳδοῦ καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλθὼν ἄνοπλος.
ἐν μὲν δὴ τῇ Ἑλλάδι ταῦτ' ἐπράττετο· τί γὰρ δεῖ λέγειν ὅτι καὶ 63, 18, 1
τὸν Πάριν τὸν ὀρχηστὴν ἀποθανεῖν ἐκέλευσεν, ὅτι ὀρχεῖσθαι παρ'
αὐτῷ μαθεῖν ἐθελήσας οὐκ ἠδυνήθη; τί δ' ὅτι Καικίνναν Τοῦσκον
20 ὑπερώρισεν, ὅτι τῆς Αἰγύπτου ἄρχων ἐλούσατο ἐν τῷ βαλανείῳ ὃ
C 96r ἐκείνῳ ὡς καὶ ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἥξοντι | ἐποιήθη; ἐν δὲ τῇ 63, 18, 2
Ῥώμῃ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ Ἥλιος ἄλλα τε πολλὰ καὶ δεινὰ
εἰργάσατο, καὶ Σουλπίκιον Καμερῖνον ἄνδρα τῶν πρώτων μετὰ τοῦ
υἱέος ἀπέκτεινεν, ἐγκαλέσας σφίσιν ὅτι Πυθικοὶ ἐκ προγόνων ἐπι-
25 καλούμενοι οὐκ ἐπαύσαντο τὸ πρόσρημα τοῦτ' ἔχοντες, ἀλλ' ἐς τὰς
τοῦ Νέρωνος νίκας τὰς Πυθικὰς ἐκ τῆς ὁμωνυμίας ἠσέβουν. τῶν 63, 18, 3
V 96r δὲ Αὐγουστείων ἄγαλμα αὐτοῦ χιλίων λιτρῶν ποιήσειν ὑποσχομέ-
νων, πᾶν τὸ ἱππικὸν ἠναγκάσθη συντελέσαι σφίσι τὸ ἀνάλωμα. τὰ
δὲ δὴ τῆς γερουσίας ἔργον καθ' ἕκαστον ἐπεξελθεῖν· τοσαῦται γὰρ αἳ

179, 29 *Κορβούλλωνος*] *κουρβούλλωνος* VC (ut et 180, 7) **180**, 7 *αὐτῶν* Sylb., *αὐτῶν* VC *δὴ* C, *δίος* V 18 *Καικίνναν* Lipsius (*Καικίναν*), *καὶ κίνναν* VC 21 *ἐς τὴν* C, *ἐν τῇ* V.

Digitized by Google

R. St.

τε θυσίαι καὶ ἱερομηνίαι ἐπηγγέλθησαν ὥστε μηδ' ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν 180,30
63, 19, 1 ἐξαρκέσαι. ὁ δὲ Ἥλιος πολλάκις μὲν καὶ πρότερον ἐπιστείλας αὐτῷ, παραινῶν ὅτι τάχιστα ἀνακομισθῆναι· ὡς δ' οὐκ ἐπείθετο, ἦλθεν αὐτὸς ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐβδόμῃ * ἡμέρᾳ, καὶ ἐξεφόβησεν αὐτὸν εἰπὼν 181
μεγάλην τινὰ ἐπιβουλὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ παρασκευάζεσθαι κατ' αὐτοῦ,
63, 19, 2 ὥστε παρευθὺς ἐς τὴν Ἰταλίαν ἀποπλεῦσαι. καὶ ἐγένετο μέν τις ἐλπὶς ὑπὸ χειμῶνος αὐτὸν φθαρῆσεσθαι, μάτην δὲ πολλοὶ ἥσθησαν· ἐσώθη γάρ. καί τισι καὶ αὐτὸ τοῦτο ὀλέθρου αἴτιον ἐγένετο, ὅτι 5
63, 20, 1 καὶ εὔξαντο καὶ ἤλπισαν αὐτὸν ἀπολεῖσθαι. ἐπεὶ δ' οὖν ἐς τὴν Ῥώμην ἐσήλασε, τοῦ τε τείχους τι καθῃρέθη καὶ τῶν πυλῶν περιερράγη, νενομίσθαι τινῶν λεγόντων ἑκάτερον τοῖς ἐκ τῶν ἀγώνων
63, 20, 2 στεφανηφόροις γίνεσθαι. καὶ ἐσεφοίτησαν πρῶτοι μὲν οἱ τοὺς στεφάνους οὓς ἀνῄρητο κομίζοντες, καὶ μετ' αὐτοὺς ἕτεροι σανίδιά τε 10
ἐπὶ δοράτων ἀνατείνοντες, ἐφ' οἷς ἐπεγέγραπτο τό τε ὄνομα τοῦ ἀγῶνος καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἀγωνίσματος, ὅτι τε Νέρων Καῖσαρ πρῶτος
63, 20, 3 πάντων τῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος Ῥωμαίων ἐνίκησεν αὐτό, ἔπειτα αὐτὸς ἐφ' ἅρματος ἐπινικίου, ἐν ᾧ ποτε ὁ Αὔγουστος τὰ πολλὰ ἐκεῖνα νικητήρια ἐπεπόμφει, ἀλουργίδα χρυσόπαστον ἔχων καὶ κότινον ἐστε- 15
φανωμένος, τὴν Πυθικὴν δάφνην προτείνων· καὶ αὐτῷ ὁ Διόδωρος
63, 20, 4 ὁ κιθαρῳδὸς παρῳχεῖτο. καὶ οὕτω διά τε τοῦ ἱππο|δρόμου καὶ διὰ C 96v
τῆς ἀγορᾶς μετά τε τῶν στρατιωτῶν καὶ μετὰ τῶν ἱππέων τῆς τε βουλῆς διελθὼν ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀνέβη, καὶ ἐκεῖθεν ἐς τὸ παλάτιον,
πάσης μὲν τῆς| πόλεως ἐστεφανωμένης καὶ λυχνοκαυτούσης καὶ θυ- 20
63, 20, 5 μιώσης, πάντων δὲ τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐτῶν τῶν βουλευτῶν ὅτι μάλιστα, συμβοώντων "Ὀλυμπιονῖκα οὐᾶ, Πυθιονῖκα οὐᾶ, Αὔγουστε Αὔγουστε. Νέρωνι τῷ Ἡρακλεῖ, Νέρωνι τῷ Πύθωνι. ὡς εἷς πε-
ριοδονίκης, εἷς ἀπ' αἰῶνος, Αὔγουστε | Αὔγουστε. ἱερὰ φωνή· μακά- V 96r
63, 20, 6 ριοι οἵ| σου ἀκούοντες." τί γὰρ δεῖ περιπλέκειν καὶ οὐκ αὐτὰ τὰ 25
λεχθέντα δηλοῦν; οὐδὲ γὰρ οὐδ' αἰσχύνην τινὰ τῇ συγγραφῇ τὰ ῥη-
63, 21, 1 θέντα, ἀλλὰ καὶ κόσμον τὸ μηδὲν αὐτῶν ἀποκρυφθῆναι φέρει. ἐκτελέσας δὲ ταῦτα ἱπποδρομίας ἐπήγγειλε, καὶ τοὺς στεφάνους, τούτους τε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ὅσους ἅρμασι νικήσας εἰλήφει, ἐς τὸν
ἱππόδρο|μον ἐσήνεγκε καὶ τῷ ὀβελίσκῳ τῷ Αἰγυπτίῳ περιέθηκε· καὶ 30
ἦσαν ὀκτὼ καὶ ὀκτακόσιοι καὶ χίλιοι. ποιήσας δὲ ταῦτα ἠνιόχησε.
63, 21, 2 Λάρκιος δέ τις Λυδὸς προσῆλθεν αὐτῷ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας * 182
προσφέρων ἵνα κιθαρῳδήσῃ· καὶ ὃς τὸ μὲν ἀργύριον οὐκ ἔλαβεν, ἀπαξιώσας μισθοῦ τι ποιῆσαι (καὶ διὰ τοῦτο Τιγελλῖνος αὐτὸ ἐσέπραξεν, ἵνα μὴ αὐτὸν ἀποκτείνῃ), ἐς μέντοι τὸ θέατρον καὶ ὡς εἰσελθὼν καὶ
ἐκιθαρῴδησε καὶ ἐτραγῴδησεν, ἐπεὶ τοῖς γε ἵπποις οὐκ ἔστιν ὅτε| οὐκ 5
ἠμιλλᾶτο. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἑκὼν ἡττᾶτο, ὅπως τά γε ἄλλα τὰ πλείω
63, 22, 1[1] πιστεύηται ἐπ' ἀληθείας κρατεῖν. ὁ μὲν οὖν Νέρων οὕτως τε ἔζη καὶ οὕτως ἐμονάρχει. λέξω δὲ καὶ ὅπως κατελύθη καὶ ἐκ τῆς ἀρ-
63, 22, 1[2] χῆς ἐξέπεσεν. ⟨ἦν τις⟩ Γαλάτης ἀνὴρ Γάιος Ἰούλιος Βίνδιξ, ἐκ μὲν

180, 29 αἵ τε om. spat. 3/4 litt. vac. rel. C **181**, 6 αὐτὸν om. V 9 ἀνῄρητο Rk., ἀνῄρουν VC 10 τε exp. Bk. 20 θυμιώσης C, θυμια .... V[1] (θυμιασάσης V[2]) 31 ὀκτακόσιοι καὶ χίλιοι Sylb., ὀκτακόσια καὶ χίλια VC **182**, 5 οὐκ ἠμιλλᾶτο] οὐχ ἡμίλλατο H. St., πιστεύηται St., πιστεύσηται VC 8 ἦν τις V[2], lacuna 4. 5 litt. VC.

Digitized by Google

R. St.
182, 10 προγόνων τοῦ βασιλικοῦ γένους, κατὰ δὲ τὸν πατέρα βουλευτὴς τῶν
Ῥωμαίων, τό τε σῶμα ἰσχυρὸς καὶ τὴν ψυχὴν συνετός, τῶν τε πολε-
μικῶν ἔμπειρος καὶ πρὸς πᾶν ἔργον μέγα εὐτολμος· οὗτος ὁ Βίνδιξ 63, 22, 2
συναθροίσας τοὺς Γαλάτας πολλὰ πεπονθότας τε ἐν ταῖς συχναῖς
εἰσπράξεσι τῶν χρημάτων καὶ ἔτι πάσχοντας ὑπὸ Νέρωνος, καὶ ἀνα-
15 βὰς ἐπὶ βῆμα μακρὰν διεξῆλθε κατὰ τοῦ Νέρωνος ῥῆσιν, λέγων |
C 97r δεῖν ἀποστῆναί τε αὐτοῦ καὶ ἅμα οἱ ἐπιστῆναι αὐτῷ, "ὅτι" φησὶ 63, 22, 3
"πᾶσαν τὴν τῶν Ῥωμαίων οἰκουμένην σεσύληκεν, ὅτι πᾶν τὸ ἄνθος
τῆς βουλῆς αὐτῶν ἀπολώλεκεν, ὅτι τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ καὶ
ᾔσχυνε καὶ ἀπέκτεινε, καὶ οὐδ' αὐτὸ τὸ σχῆμα τῆς ἡγεμονίας σώζει.
σφαγαὶ μὲν γὰρ καὶ ἁρπαγαὶ καὶ ὕβρεις καὶ ὑπ' ἄλλων πολλαὶ πολ- 63, 22, 4
20 λάκις ἐγένοντο· τὰ δὲ δὴ λοιπὰ πῶς ἄν τις κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνη-
θείη; εἶδον, ὦ ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, πιστεύσατέ μοι, εἶδον τὸν
V 96v ἄνδρα ἐκεῖνον, εἴγε ἀνὴρ | ὁ Σπόρον γεγαμηκώς, ὁ Πυθαγόρᾳ γεγα-
μημένος, ἐν τῷ τοῦ θεάτρου κύκλῳ καὶ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ ποτὲ μὲν
25 κιθάραν ἔχοντα καὶ ὀρθοστάδιον καὶ κοθόρνους, ποτὲ δὲ ἐμβάτας
καὶ προσωπεῖον. ἤκουσα αὐτοῦ πολλάκις ᾄδοντος, ἤκουσα κηρύτ- 63, 22, 5
τοντος, ἤκουσα τραγῳδοῦντος. εἶδον αὐτὸν δεδεμένον, εἶδον συρό-
μενον, κύοντα δή, τίκτοντα δή, πάντα ὅσα μυθολογεῖται καὶ λέγοντα
καὶ ἀκούοντα καὶ πάσχοντα καὶ δρῶντα. εἶτά τις τὸν τοιοῦτον Καί-
σαρα καὶ αὐτοκράτορα καὶ Αὔγουστον ὀνομάσει; μηδαμῶς· μηδεὶς 63, 22, 6
30 ὑβριζέτω τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα ὀνόματα. ταῦτα μὲν γὰρ Αὔγουστος καὶ
Κλαύδιος ἔσχον, οὗτος δὲ δὴ Θυέστης τε καὶ Οἰδίπους Ἀλκμαίων τε
καὶ Ὀρέστης δικαιότατ' ἂν καλοῖτο· τούτους γὰρ ὑποκρίνεται, καὶ
183 ταύ*τας ἀντ' ἐκείνων τὰς ἐπωνυμίας ἀντεπιτέθειται. ἀνάστητε οὖν
ἤδη ποτέ, καὶ ἐπικουρήσατε μὲν ὑμῖν αὐτοῖς, ἐπικουρήσατε δὲ τοῖς
5 Ῥωμαίοις, ἐλευθερώσατε πᾶσαν τὴν οἰκουμένην." τοιαῦτά τινα τοῦ 63, 23, 1
Βίνδικος εἰπόντος ἅπαντες συνεφρόνησαν. οὐχ ἑαυτῷ δὲ τὴν ἀρχὴν
πράττων ὁ Βίνδιξ τὸν Ἰάλβαν τὸν Σερούιον τὸν Σουλπίκιον ἐπιεικείᾳ
τε καὶ ἐμπειρίᾳ πολέμων διαπρέποντα καὶ τῆς Ἰβηρίας ἄρχοντα, δύνα-
μίν τε οὐ μικρὰν ἔχοντα, ἐς τὴν ἡγεμονίαν προεχειρίσατο· κἀκεῖνος
10 ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν αὐτοκράτωρ ἀνηγορεύθη. λέγεται δὲ ὅτι τοῦ 63, 23, 2
Νέρωνος διακοσίας καὶ πεντήκοντα μυριάδας ἐπικηρύξαντος τῷ Βίν-
δικι ἀκούσας ὁ Βίνδιξ ἔφη "ὅτι ὁ Νέρωνα ἀποκτείνας τήν τε κεφα-
λὴν αὐτοῦ κομίσας μοι τὴν ἐμὴν ἀντιλήψεται." τοιοῦτος μέν τις ὁ
C 97v Βίνδιξ ἐγένετο. Ῥοῦφος δὲ | ἄρχων τῆς Γερμανίας ὥρμησε μὲν ὡς 63, 24, 1
καὶ τῷ Βίνδικι πολεμήσων, γενόμενος δὲ ἐν Βεσοντίωνι ταύτην ἐπο-
15 λιόρκει, πρόφασιν ἐπεὶ μὴ ἐδέξατο αὐτόν. τοῦ δὲ Βίνδικος πρὸς 63, 24, 2
βοήθειαν τῆς πόλεως ἀντεπιόντος αὐτῷ καὶ οὐ πόρρω στρατοπεδεύ-
σαντος ἀντεπέστειλαν μὲν ἀλλήλοις τινά, καὶ τέλος καὶ ἐς λόγους
ἦλθον μόνοι καὶ ⟨μηδενός⟩ σφισι τῶν ἄλλων παρόντος, καὶ κατὰ τοῖ
Νέρωνος, ὡς εἰκάζετο, συνέθεντο πρὸς ἀλλήλους. μετὰ δὲ τοῦτο ὁ 63, 24, 3
V 97r 20 Βίνδιξ ὥρμησε μετὰ τοῦ στρατοῦ ὡς τὴν πόλιν καταληψόμενος· |

182, 12 ὁ om. C 28 εἶτά τις H. St., εἶτα τίς VC **183**, 1 ἐπωνυμίας Sylb., ἐπιθυμίας VC 2 ὑμῖν R. St., ἡμῖν VC 3 πᾶσαν] ⟨δὲ⟩ πᾶσαν Bk. 10 Βίνδικι Rk., βίνδικον VC 11 κομίσας C, κοσμήσας V μοι V, ἐμοὶ C 14 Βίνδικι R. St., βίνδικον VC 18 μηδενός V², spat. vac. 7. 8 litt. V¹C.

Digitized by Google

R. St.

καὶ αὐτοὺς οἱ τοῦ Ῥούφου στρατιῶται προσιόντας αἰσθόμενοι, καὶ 183
νομίσαντες ἐφ' ἑαυτοὺς ἄντικρυς χωρεῖν, ἀντεξώρμησαν αὐτοκέλευστοι, καὶ προσπεσόντες σφίσιν ἀπροσδοκήτοις τε καὶ ἀσυντάκτοις οὖσι
63, 24, 4[1] παμπόλλους κατέκοψαν. ἰδὼν δὲ τοῦτο καὶ περιαλγήσας ὁ Βίνδιξ
63, 24, 4[2] αὐτὸς ἑαυτὸν ἔσφαξε. καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς οὕτως ἔχει, πολλοὶ δὲ δὴ 25
μετὰ ταῦτα, τὸ σῶμα αὐτοῦ κατατρώσαντες, δόξαν τισὶ μάτην ὡς
63, 25, 1 καὶ αὐτοὶ ἀπεκτονότες αὐτὸν παρέσχον. Ῥοῦφος δὲ τοῦτον μὲν
ἰσχυρῶς ἐπένθησε, τὴν δὲ αὐτοκράτορα ἀρχήν, καίτοι τῶν στρατιωτῶν πολλάκις αὐτῷ ἐγκειμένων, οὐκ ἠθέλησε δέξασθαι, δυνηθεὶς ἂν
ῥᾳδίως ἐπιτυχὴς αὐτῆς γενέσθαι· δραστήριός τε γὰρ ἀνὴρ ἦν καὶ 30
ἰσχὺν μεγάλην καὶ πρόθυμον εἶχε, καὶ οἱ στρατιῶται τὰς μὲν τοῦ
Νέρωνος εἰκόνας καθεῖλον καὶ συνέτριψαν, αὐτὸν δὲ Καίσαρα καὶ
63, 25, 3 Αὔγου*στον ὠνόμαζον. ὡς δ' οὐκ ἐπείθετο, ἐνταῦθα τῶν στρατιω- 184
τῶν τις ἐνὶ τῶν σημείων αὐτοῦ ταῦτα διὰ ταχέων ἐπέγραψε· καὶ ὃς
ἐκεῖνά τε ἀπήλειψε, καὶ μόλις ποτὲ αὐτοὺς καταστήσας ἔπεισεν ἐπὶ
63, 26, 3 τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ ποιήσασθαι, εἴτ' οὖν ὅτι οὐκ ἠξίου τοὺς 5
στρατιώτας τινὶ τὸ κράτος διδόναι (τῇ τε γὰρ γερουσίᾳ καὶ τῷ δήμῳ
προσήκειν τοῦτ' ἔλεγεν), εἴτε καὶ παντελῶς μεγαλογνωμῶν, ὡς οὐδὲν
τῆς αὐτοκρατορικῆς ἀρχῆς, ὑπὲρ ἧς καὶ οἱ ἄλλοι πάντα ἔπραττον,
cf. 63, 26, 1. 2 ⟨καὶ αὐτὸς δεύ⟩μενος. Νέρων δὲ ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν ἤκουσε ταῦτα προσ-
cf. 63, 26, 3 εποιεῖτο καταφρονεῖν αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτ' ἐτρύφα καὶ ἔπαιζε τὰ
63, 26, 4 συνήθη. καί ποτε νύκτωρ τοὺς πρώτους τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν 10
ἱππέων ἐξαπίνης | σπουδῇ, ὡς καὶ περὶ τῶν παρόντων σφίσι κοινω- C 98[r]
νήσων, μεταπέμψας "ἐξεύρηκα" ἔφη "πῶς ἡ ὕδραυλις" (αὐτὸ γὰρ τὸ
63, 26, 5 ῥηθὲν γραφήσεται) "καὶ μεῖζον καὶ ἐμμελέστερον φθέγξεται." τοι-
αῦτα καὶ τότε ἤθυρε, οὐδὲ ἔμελεν αὐτῷ ὅτι αἱ θύραι ἀμφότεραι, αἵ 15
τε τοῦ μνημείου τοῦ αὐγουστείου καὶ αἱ τοῦ κοιτῶνος τοῦ ἐκείνου,
αὐτόμαται ἐν τῇ αὐτῇ νυκτὶ ἀνεῳχθησαν, οὐδ' ὅτι ἐν τῷ Ἀλβανῷ |
τοσοῦτῳ δή τινι αἵματι ὕσεν ὥστε καὶ ποταμοὺς ῥυῆναι, οὐδ' ὅτι V 97[r]
ἐκ τῆς Λιγύπτου ὑπαναχωρήσασα ἐπὶ πολὺ ἡ θάλασσα μέρος μέγα
63, 27, 1 τῆς Λυκίας κατέλαβεν· ἐπεὶ δὲ περί τε τοῦ Γάλβα | ἤκουσεν ὅτι αὐτο- 20
κράτωρ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀνερρήθη, περί τε τοῦ Ῥούφου ὅτι
αὐτοῦ ἀπέστη, ἐν δέει τε μεγάλῳ ἐγένετο, καὶ αὐτός τε ἐν Ῥώμῃ παρεσκευάζετο καὶ ἐπ' ἐκείνους Ῥούβριον Γάλλον καὶ ἄλλους τινὰς
63, 27, 2 ἔπεμψεν. ὑπὸ πάντων δὲ ὁμοίως ἐγκαταλειφθεὶς ἐβουλεύσατο μὲν
τούς τε βουλευτὰς ἀποκτεῖναι καὶ τὴν πόλιν καταπρῆσαι ἔς τε τὴν 25
Ἀλεξάνδρειαν πλεῦσαι, ὑπειπὼν ὅτι "ἄν καὶ τῆς ἀρχῆς ἐκπέσωμεν,
ἀλλὰ τό γε τέχνιον ἡμᾶς ἐκεῖ διαθρέψει." ἐς τοῦτο γὰρ ἀνοίας ἐληλύθει ὥστε καὶ πιστεῦσαι ὅτι ἄλλως τε ἰδιωτεῦσαι καὶ προσέτι καὶ
63, 27, 3 κιθαρῳδεῖν δυνήσεται. ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο ὅτι καὶ ὑπὸ τῶν σωματοφυ-
λάκων ἐγκαταλέλειπται, (ἐν κήποις δέ τισιν ἐτύγχανε καθεύδων) φυ- 30
γεῖν ἐπεχείρησεν. ἐσθῆτά τε οὖν φαύλην ἔλαβε καὶ ἐπὶ ἵππον οὐδὲν

184, 7 *πάντα* Sylb., *πάντες* VC 8 ⟨*καὶ αὐτὸς δεύ*⟩*μενος* corr. V (*καὶ αὐτὸς δευμενος*), ... *μενος* VC 12 *μεταπέμψας* scripsi e cod. Peir., *μεταπέμψασθαι* VC 14 *οὐδὲ* V, *τέρας οὐδὲ* et praeterea in marg. *τέρας* C *ἔμελεν* R. St., *ἔμελλεν* VC *ἀμφότεραι* Reim., *ἀμφότεροι* VC 21 *ἀνερρήθη* Bk., *ἀνηρέθη* VC 24 *τε* Reim. e cod. Peir., *τότε* VC 28 *τε* C, *τὸ* V 29 *τισιν* Sylb., *τις* VC.

Digitized by Google

R. St.

βελτίονα ἀνέβη, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κατακεκαλυμμένος πρὸς χωρίον τι
185 Φάωνος Καισαρείου, μετά τε αὐτοῦ ἐ*κείνου καὶ μετὰ Ἐπαφροδίτου
τοῦ τε Σπόρου, νυκτὸς ἐπισύσης ἤλασε. καὶ αὐτοῦ ταῦτα πράσσον- 63, 28, 1
τος σεισμὸς ἐξαίσιος ἐγένετο, ὥστε καὶ δόκησιν παρασχεῖν ὅτι ἥ τε
γῆ πᾶσα διαρρήγνυται καὶ αἱ τῶν πεφονευμένων ὑπ' αὐτοῦ ψυχαὶ
5 πᾶσαι ἅμα ἐπ' αὐτὸν ἀναθορ|νύουσι. γνωρισθεὶς οὖν καὶ ὡς ὑπό
τινος, ὡς φασι, τῶν ἀπαντησάντων, καὶ αὐτοκράτωρ προσαγορευθεὶς
ἔκ τε τῆς ὁδοῦ ἀπετράπη καὶ ἐς καλαμαδίαν τρόπον τινὰ κατεκρύφθη.
καὶ ἐνταῦθα μέχρι τῆς ἡμέρας ὑπέμεινεν ἐρριμμένος, ὅπως ὡς ἥκιστα 63, 28, 2
C 98v διορῷτο. καὶ πάντα μὲν τὸν παριόντα ὡς καὶ ἐφ' ἑαυτὸν | ἥκοντα
10 ὑποπτεύων, πᾶσαν δὲ φωνὴν ὡς καὶ ἀναζητοῦσαν αὐτὸν ὑποτρέμων,
εἴ τέ που κυνίδιον ὕλαξεν ἢ καὶ ὀρνίθιον ἐφθέγξατο ῥώπιόν τε καὶ
κλάδος ὑπ' αὔρας ἐσείσθη, δεινῶς ἐταράττετο, καὶ οὔθ' ἡσυχάζειν 63, 28, 3
ὑπ' αὐτῶν ἠδύνατο, οὔτ' αὖ λαλεῖν τινι τῶν παρόντων, μὴ καὶ
V 98r ἕτερός τις ἀκούσῃ, | ἐτόλμα, ἀλλ' αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν τὴν τύχην καὶ
15 ἐθρήνει καὶ ὠλοφύρετο. ἐλο|γίζετο γὰρ τά τε ἄλλα, καὶ προσέτι ὅτι
πολυανθρωποτάτῃ ποτὲ θεραπείᾳ γαυρωθεὶς μετὰ τριῶν ἐξελευθέρων
ἐκύπταζε. τοιοῦτον γὰρ δρᾶμα τότε τὸ δαιμόνιον αὐτῷ παρεσκεύα- 63, 28, 4
σεν, ἵνα μηκέτι τοὺς ἄλλους μητροφόνους καὶ ἀλήτας ἀλλ' ἤδη καὶ
ἑαυτὸν ὑποκρίνηται· καὶ τότε μετεγίνωσκεν ἐφ' οἷς ἐτετολμήκει, κα-
20 θάπερ ἄπρα|κτόν τι αὐτῶν ποιῆσαι δυνάμενος. Νέρων μὲν δὴ τοι- 63, 28, 5
αῦτα ἐτραγῴδει, καὶ τὸ ἔπος ἐκεῖνο συνεχῶς ἐνενόει, "οἰκτρῶς θα-
νεῖν μ' ἄνωγε σύγγαμος πατήρ." ὀψὲ δ' οὖν ποτε, ἐπειδὴ μηδεὶς
αὐτὸν ἀναζητῶν ἐωρᾶτο, μετῆλθεν εἰς τὶ ἄντρον, κἀνταῦθα καὶ ἔφαγε
25 πεινήσας ἄρτον ὁποῖον οὐδεπώποτε ἐβεβρώκει,| καὶ ἔπιε διψήσας
ὕδωρ ὁποῖον οὐδεπώποτε πεπώκει. ἐφ' ᾧ δυσανασχετήσας εἶπε
"τοῦτό ἐστιν ἐκεῖνο τὸ ποτὸν τὸ ἐμὸν τὸ ἄφθονον." καὶ ὁ μὲν ἐν 63, 29, 1
τούτοις ἦν, ὁ δὲ δῆμος τῶν Ῥωμαίων ἐβουθύτει καὶ ὑπερέχαιρε καί
τινες καὶ πίλα ὡς ἠλευθερωμένοι ἔφερον. καὶ τῷ Ἰάλβᾳ τὰ τῇ αὐτο-
30 κράτορι ἀρχῇ προσήκοντα ἐψηφίσαντο. παρὰ πάντα δὲ ζήτησιν
αὐτοῦ τοῦ Νέρωνος ἐποιοῦντο, καὶ χρόνον μέν τινα ἠπόρησαν ὅπου
ποτὲ ἀπεληλυθὼς εἴη, ἔπειτα μαθόντες ἔπεμψαν ἐπ' αὐτὸν ἱππέας.
καὶ οὕτως ἐκεῖνος προσιόντας αὐτοὺς αἰσθόμενος προσέταξε τοῖς * 63, 29, 2
186 παροῦσιν ἑαυτὸν ἀποκτεῖναι. ἐπεί τε οὐχ ὑπήκουσαν ἀνεστέναξέ τε
καὶ ἔφη "ἐγὰ μόνος οὔτε φίλον οὔτε ἐχθρὸν ἔχω." κἀν τούτῳ πε-
λασάντων αὐτῷ τῶν ἱππέων αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπέκτεινε, τὸ θρυλλούμενον ἐκεῖνο εἰπών, "ὦ Ζεῦ, οἷος τεχνίτης παραπόλλυμαι." καὶ αὐ-
5 τὸν| δυσθανατοῦντα ὁ Ἐπαφρόδιτος προσκατειργάσατο. ἐβίω δὲ ἔτη 63, 29, 3
τριάκοντα καὶ μῆνας ἐννέα, ἀφ' ὧν ἦρξεν ἔτη δεκατρία καὶ μῆνας |
C 99r ὀκτώ, ἔσχατος τῶν ἀπὸ τοῦ Αἰνείου καὶ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου γεγονότων,
καθάπερ που σαφῶς καὶ αἱ δάφναι αἱ ὑπὲ τῆς Λιβίας φυτευθεῖσαι
τό τε γένος τῶν λευκῶν ὀρνίθων προδιαφθαρέντα αὐτοῦ| ἐσήμανεν.

185, 9 παριόντα Sylb., παρόντα VC 10 αὐτὸν Bk., αὐτὸν VC
14 τὴν τύχην Rk., τῇ ψυχῇ VC 25 πεπώκει C, πέπωκεν V 186, 4 καὶ
om. C 5 καθάπερ Sylb., εἴπερ V, καίπερ C.

Digitized by Google

R. St. 186

ΓΑΛΒΑΣ.

V 93r

64, 1, 1 οὕτω μὲν οὖν ὁ Γάλβας αὐτοκράτωρ ἀπεδείχθη, ὥσπερ που προεῖπε μὲν αὐτῷ καὶ ὁ Τιβέριος, φήσας ὅτι καὶ αὐτὸς τῆς ἡγεμο-
64, 1, 2 νίας παραγεύσεται, προεῖπε δὲ καὶ σημεῖα ἐναργέστατα. τήν τε γὰρ Τύχην ἔδοξεν αὐτῷ λέγειν ὅτι χρόνον ἤδη συχνὸν αὐτῷ παραμένοι καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτὴν ἐς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εἰσδέχοιτο, καὶ δὴ ἐὰν ἐπὶ πλεῖον εἰρχθῇ, πρὸς ἕτερόν τινα μεταστήσεται· καὶ πλοῖα ὅπλων μεστὰ πρὸς Ἰβερίαν ὑπ' αὐτὰς ἐκείνας τὰς ἡμέρας αὐτόματα, μηδε-
64, 1, 3 νὸς ἀνθρώπων ἄγοντος αὐτά, προσωρμίσθη. ἡμίονός τε ἔτεκεν, ὅπερ αὐτῷ σύμβολον τοῦ κράτους ἔσεσθαι ἐτεθέσπιστο. καὶ παῖς λιβανωτὸν αὐτῷ θύοντι προσφέρων πολιὰς ἐξαίφνης ἔφυσε, καὶ οἱ μάντεις τὴν τοῦ νεωτέρου ἀρχὴν πρὸς τὸ γῆρας αὐτοῦ μεταστήσεσθαι
64, 2, 1 ἔφησαν. ταῦτα μὲν ἐς τὴν ἡγεμονίαν αὐτῷ φέροντα * προειδείχθη· 187
αὐτὸς δὲ τὰ μὲν ἄλλα μετρίως ἦρχε καὶ ἀνεπαχθὴς ἦν, νομίζων οὐκ εἰληφέναι τὴν ἀρχὴν ἀλλὰ δεδόσθαι αὐτῷ (τοῦτο γὰρ συνεχῶς ἔλεγε), πλὴν ὅτι χρήματά τε ἁπλήστως, ἅτε καὶ πολλῶν δεόμενος, ἤθροιζε, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐλάχιστα ἀνήλισκεν, ὥστε μηδὲ δραχμὰς ἔστιν οἷς
64, 2, 2 ἀλλ' ὀβολοὺς χαρίζεσθαι, οἱ δὲ ἐξελεύθεροι αὐτοῦ πάμπολλα ἐπλημμέλουν, ὥστε καὶ ἐς ἐκεῖνον αὐτὰ ἀναφέρεσθαι. τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις ἀπόχρη μηδὲν ἀδικεῖν, τοῖς δὲ δὴ τὰς ἡγεμονίας ἔχουσιν ἀνάγκη προνοεῖν ὅπως μηδ' ἄλλος κακουργῇ· οὐδὲ γὰρ διαφέρει τι τοῖς κα-
64, 2, 3 κῶς πάσχουσιν ὑφ' ὅτου ἄν καὶ κακῶνται. ὥστ' εἰ καὶ ἔξω τοῦ τι δεινὸν ποιεῖν ὁ Γάλβας ἦν, ἀλλ' ὅτι ἐκείνοις ἀδικεῖν ἐπέτρεπεν ἢ ὅτι ἠγνόει τὰ γινόμενα, οὐ καλῶς | ἤκουε. Νυμφίδιος δέ τις καὶ C 93v
Καπίτων οὕτως ἐξεφρόνησαν ὑπ' αὐτοῦ ὥστε ὁ Καπίτων, ἐφέντος τινὸς ἀπ' αὐτοῦ ποτε δικάζοντος, μετεπήδησέ τε ἐπὶ δίφρον ὑψηλὸν καὶ ἔφη "λέγε τὴν δίκην παρὰ τῷ Καίσαρι," διαγνούς τε ἀπέκτεινεν
61. 8, 1 αὐτόν. τούτοις μὲν δὴ διὰ ταῦτα ὁ Γάλβας ἐπεξῆλθεν· ὡς δ' ἐπλη-
σίασε τῇ πόλει, | ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ δορυφόροι τοῦ Νέρωνος, καὶ V 93r
ἠξίουν ἐν τῇ αὐτῇ στρατείᾳ φυλαχθῆναι. καὶ ὃς τὰ μὲν πρῶτα ἀνε-
64, 3, 2 βάλετο ὡς καὶ σκεψόμενος περὶ τούτου, ὡς δ' οὐκ ἐπείθοντο ἀλλ' ἐθορύβουν, ἐφῆκε σφισι τὸ στράτευμα, καὶ οἱ μὲν παραχρῆμα ἐς ἑπτακισχιλίους ἀπέθανον, οἱ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο δεκατευθέντες. οὕτως, εἰ καὶ τῇ ἡλικίᾳ τῇ τε νόσῳ ἐκεκμήκει, ἀλλὰ τῇ διανοίᾳ ἤκμα-
64, 3, 3 ζεν, οὐδ' ἠξίου τὸν αὐτοκράτορα ἀναγκαζόμενόν τι ποιεῖν. ἀμέλει καὶ τοῖς δορυφόροις αἰτοῦσι χρήματα οὐκ ἔδωκε, καὶ ἔφη γε ὅτι "καταλέγειν στρατιώτας ἀλλ' οὐκ ἀγοράζειν εἴωθα." τῷ δὲ δήμῳ σφόδρα ἀξιοῦντι τόν τε Τιγελλῖνον καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πρότερον ὑβρισάντων ἀποθανεῖν οὐχ ὑπεῖξε, τάχα ἂν ἀποκτείνας αὐτοὺς εἰ
64, 3, 4[1] μὴ ἐκεῖνοι τοῦτ' ἠτήκεσαν. τὸν μέντοι Ἥλιον καὶ τὸν Νάρκισσον τόν τε Πατρόβιον καὶ τὴν Λουκοῦσταν τὴν φαρμακίδα καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἐπιπολασάντων κατά τε τὴν πόλιν πᾶσαν

186, 23 αὐτῷ Bk., αὐτῷ VC 27 μέστα C, μετὰ V 187, 3 τε Bk., γε VC 8 μηδ' ἀλλος V, μηδ' ἄλλως C 22 εἰ καὶ R. St., εἰκὼν VC.

Digitized by Google

R. St.
187 δεδεμένους περιαχθῆναι καὶ μετὰ τοῦτο κολασθῆναι ἐκέλευσε. καὶ 64, 3, 4²
ἐπὶ μὲν τούτοις ἐπῃνεῖτο, ὅτι δὲ ξίφος μέγα διὰ πάσης τῆς ὁδοῦ ἐξηρ-
188 τᾶτο καὶ γέρων * καὶ ἀσθενὴς τὰ νεῦρα ὤν, καὶ πάνυ πολὺν γέλωτα
ὠφλίσκανε. λέξω δὲ καὶ ὅπως αὐτῷ τὸ τέλος συνέβη. οἱ ἐν ταῖς 64, 4, 1
Γερμανίαις στρατιῶται, οὓς εἶχε Ῥοῦφος, μηδεμίαν εὐεργεσίαν ὑπὸ
τοῦ Γάλβα εὑράμενοι ἐπὶ πλεῖον ἐφλέγμηναν. τοῦ δὲ δὴ τέλους τῆς
5 ἐπιθυμίας σφῶν ἁμαρτόντες ἐπὶ τοῦ Ῥούφου, ἐζήτουν αὐτὴν ἐφ'
ἑτέρου τινὸς ἀποπληρῶσαι, καὶ ἐποίησαν τοῦτο· προστησάμενοι γὰρ 64, 4, 2
Αὖλον Βιτέλιον τῆς κάτω Γερμανίας ἄρχοντα ἐπανέστησαν, πρὸς μό-
νην τὴν εὐγένειαν αὐτοῦ ἀπιδόντες, ἐπεὶ ὅτι γε παιδικὰ τοῦ Τιβερίου
C 100·10 ἐγεγόνει καὶ ὅτι ἀκολούθως τῇ ἀσελγείᾳ ταύτῃ ἔζη οὐκ, ἐνε|νόησαν,
ἢ καὶ μᾶλλον δι' αὐτὸ τοῦτο ἁρμόζειν σφίσιν αὐτὸν ἐνόμισαν. ἀμέ- 64, 4, 3
λει οὕτως οὐδ' αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιον ἑαυτὸν ἔκρινεν εἶναι ὥστε
διασκώπτων τοὺς ἀστρολόγους τεκμηρίῳ κατ' αὐτῶν ἐχρῆτο, λέγων
ὅτι "οὐδὲν ἐπίστανται οἵ γε καὶ ἐμὲ αὐτοκράτορά φασι γενήσεσθαι." |
V 99·15 καὶ αὐτὸ καὶ ὁ Νέρων ἀκούσας ἐγέλασε καὶ κατεφρόνησεν αὐτοῦ,
ὥστε μηδὲν δεινὸν αὐτὸν ἐργάσασθαι. ἐ οὖν Γάλβας τὴν ἐπανάστα- 64, 5, 1
σιν αὐτοῦ πυθόμενος Λούκιον Πείσωνα, νεανίσκον εὐγενῆ ἐπιεικῆ
φρόνιμον, ἐποιήσατο καὶ Καίσαρα ἀπέδειξεν. ὁ δὲ δὴ Ὄθων Μάρκος 64, 5, 2
ὁ Σαλούιος, ἀγανακτήσας ⟨ὅτι⟩ μὴ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Γάλβα ἐπεποίητο,
20 ἀρχὴν αὖθις μυρίων τοῖς Ῥωμαίοις κακῶν πα|ρέσχε. καὶ οὕτως ὑπ'
αὐτοῦ ἐτιμᾶτο ὥστε καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἀπέθανε, θυομένῳ
τι αὐτῷ μόνος τῶν βουλευτῶν παρέστη· ὑφ' οὗπερ καὶ τὰ μάλιστα συνε-
τύγχανεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἱερόπτης ἐπιβουλευθήσεσθαι αὐτὸν ἔφη, καὶ διὰ 64, 5, 3
τοῦτ' αὐτὸν μηδαμῇ μηδαμῶς προελθεῖν παρῄνεσεν, ἀκούσας τοῦτ' ἐκεῖ-
25 νος κατέδραμέ τε εὐ|θὺς ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι, καὶ ὑπό τινων στρατιω-
τῶν ὀλίγων, οἳ συνωμωμόκεσαν αὐτῷ, ἐς τὸ τεῖχος ἐσήχθη, κἀνταῦθα
καὶ τοὺς ἄλλους ἅτε καὶ ἀχθομένους τῷ Γάλβᾳ προσαναπείσας, μᾶλ-
λον δὲ ἐκπριάμενος, παρά τε ἐκείνων τὴν ἀρχὴν παραχρῆμα ἔλαβε
καὶ μετὰ τοῦτο καὶ παρὰ τῶν ἄλλων. μαθὼν δὲ ὁ Γάλβας τὰ πρασ- 64, 6, 1
30 σόμενα ἔπεμψέ τινας ἐς τὸ στρατόπεδον ὡς καὶ μεταπεῖσαι σφας
δυνησόμενος. κἀν τούτῳ στρατιώτης τις γυμνὸν τὸ ξίφος καὶ ἡμαγ- 64, 6, 2
μένον ἀνατείνων προσῆλθεν αὐτῷ, καὶ ἔφη "θάρσει, αὐτοκράτορ·
189 Ὄθωνα γὰρ * ἀπέκτεινα, καὶ ἔστι σοι δεινὸν ἔτι οὐδέν." πιστεύσας
οὖν ὁ Γάλβας πρὸς μὲν ἐκεῖνον εἶπε "καὶ τίς σοι τοῦτο ποιῆσαι
ἐκέλευσεν;" αὐτὸς δὲ ἐς τὸ Καπιτώλιον ὡς καὶ θύσων ὥρμησε. καὶ 64, 6, 3
αὐτῷ ἐν μέσῃ τῇ Ῥωμαίων ἀγορᾷ ἀπαντήσαντες ἱππεῖς καὶ πεζοὶ ἐν-
5 ταῦθα τὸν γέροντα, τὸν ἀρχιερέα τὸν αὐτοκράτορα, πολλῶν μὲν βου-
λευτῶν παμπόλλων δὲ δημοτῶν παρόντων, κατέκοψαν, καὶ τά τε
ἄλλα τῷ σώματι αὐτοῦ ἐλυμήναντο, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποκόψαντες
περὶ κοντὸν ἐνέπειραν. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἀκοντισθεὶς ἐς αὐτὸν τὸν 64, 6, 4
δίφρον ἐν ᾧ ἐφέρετο καὶ προκύψας ἐξ αὐτοῦ ἐτρώθη τοῦτο μόνον
C 100·10 εἰπών, | "καὶ τί | κακὸν ἐποίησα;" καὶ αὐτῷ Σεμπρώνιος Δῆνσος

188, 18 ⟨ὅτι⟩ ins. Leuncl. (ex Zon.) 23 αὐτὸν (alterum) R. St., αὐτὸ VC 24 παρῄνεσεν Xyl. (vers.), παρήνεσαν VC 26 συνωμωμόκεσαν St., συνωμόκεσαν VC 27 προσαναπείσας Reim. (ex Zon.), προαναπείσας VC
189, 8 ἐνέπειραν VC, ἀνέπειραν Rk.

Digitized by Google

ἑκατόνταρχος | ἐπαμύνας ἐς ὅσον ἠδυνήθη, τέλος, ὡς οὐδὲν ἤνυσεν, R. S: 189
64, 6, 5[1] ἐπεσφάγη. καὶ διὰ τοῦτό γε καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνέγραψα, ὅτι V 110
ἀξιώτατός ἐστι μνημονεύεσθαι· ἀπέθανε μὲν γὰρ καὶ ὁ Πείσων καὶ
64, 6, 5[2] ἄλλοι συχνοί, οὐ μέντοι καὶ ἐπικουροῦντες τῷ αὐτοκράτορι. ἔζησε
δὲ Γάλβας ἔτη δύο καὶ ἑβδομήκοντα, ἀφ' ὧν ἦρξε μῆνας ἐννέα καὶ
ἡμέρας δεκατρεῖς. καὶ αὐτῷ καὶ ὁ Πείσων προσαπώλετο, τιμωρίαν
ὑποσχὼν ὅτι Καίσαρ ἀπεδείχθη.

---

* Ὄθων. 190

64, 7, 1 Γάλβᾳ μὲν δὴ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο, ἔμελλε δὲ ἄρα καὶ τὸν
Ὄθωνα| ἡ δίκη οὐκ ἐς μακρὰν μεθήξειν, ὡς που παραχρῆμα ἔμαθε.
θύοντί τε γὰρ αὐτῷ τὴν θυσίαν τὴν πρώτην τὰ ἱερὰ πονηρὰ ὤφθη,
ὥστ' αὐτὸν μεταγνόντα ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις| εἰπεῖν "τί γάρ με
ἔδει μακροῖς αὐλοῖς αὐλεῖν;" ἔστι δὲ τοῦτο δημῶδες, ἐς παροιμίαν
64, 7, 2 φέρον, ἐπὶ τῶν ἔξω τι τοῦ προσφόρου σφίσι ποιούντων. καὶ μετὰ
τοῦτο τῆς νυκτὸς οὕτω δή τι ἐν τοῖς ὕπνοις ἐταράχθη ὥστε καὶ ἐκ
τῆς εὐνῆς ἐκπεσεῖν τούς τε προκοιτοῦντας ἐκπλῆξαι· ἐσπηδή|σαντες
οὖν εὗρον αὐτὸν χαμαὶ κείμενον. ἀλλ' οὐ γὰρ εἶχεν ἅπαξ ἐς τὴν
64, 7, 8 ἀρχὴν εἰσελθὼν ἀναδῦναι, καὶ ἐνέμεινεν ἐν αὐτῇ καὶ δίκην ἔδωκε,
καίτοι πολλὰ καὶ μέτρια πρὸς θεραπείαν τῶν ἀνθρώπων ποιήσας,
οὐχ ὅτι οὕτως ἐπεφύκει, ἀλλ' ὅτι οἰδούντων αὐτῷ διὰ Βιτέλιον τῶν
64, 8, 1 πραγμάτων οὐκ ἤθελε καὶ τοὺς ἄλλους ἐκπολε|μῶσαι. ἢ μέντοι βουλὴ
πάντα τὰ πρὸς τὴν ἀρχὴν φέροντα ἐψηφίσατο· βεβιάσθαι μὲν γὰρ
καὶ ἐς τὸ τεῖχος ἄκων ἐσῆχθαι κἀνταῦθα ἀντιλέγων κεκινδυνευκέναι
ἔλεγε, καὶ τά τε ἄλλα ἐπιεικῶς ἐφθέγγετο, καὶ τῇ ὑποκρίσει τοῦ σχή-
ματος ἐμετρίαζε, φιλήματά τε ὡς ἑκάστοις διὰ τῶν δακτύλων ἔπεμπε,
64, 8, 2[1] καὶ ὑπισχνεῖτο πολλά. οὐκ| ἐλάνθανε δὲ ὡς καὶ ἀσελγέστερον καὶ
πικρότερον τοῦ Νέρωνος ἄρξειν ἔμελλε· τὸ γοῦν ὄνομα αὐτοῦ
64, 8, 2[2] αὐτῷ εὐθὺς ἐπέθετο. | πλὴν τότε καὶ τῶν βουλευτῶν συχνοῖς τοῖς V 100'
μὲν καταδίκας ἀνίει τοῖς δὲ ἄλλα ἄττα * | ἐχαρίζετο, καὶ ἐς τὰ θέατρα 191
συνεχῶς ἐσεφοίτα θωπεύων τὸ πλῆθος, τοῖς τε ξένοις πολιτείαν C 101[r]
64, 8, 3 ἐδίδου καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπηγγέλλετο. οὐ μὴν καὶ οἰκειώσασθαί τινα οὐδένα
πλὴν ὀλίγων τινῶν ἠδυνήθη ὁμοίων αὐτῷ· ὅ τε γὰρ βίος αὐτοῦ
καὶ ἡ δίαιτα, τό τε τῷ Σπόρῳ συνεῖναι καὶ τὸ τοῖς λοιποῖς τοῖς Νε-
61, 9, 2 ρωνείοις χρῆσθαι πάνυ πάντας ἐξεφόβει. τοὺς μέντοι στρατιώτας ἐς
τοσοῦτον τόλμης καὶ παρανομίας προήγαγεν ἔκ τε ὧν ἐδίδου καὶ ὧν
καθ' ὑπερβολὴν ἐκολάκευεν, ὥστε καὶ ἐς τὸ παλάτιόν ποτε, ὥσπερ
εἶχον, ἐσεβιάσαντο, ἐπειδὴ συχνοὶ τῶν βουλευτῶν ἐνταῦθα τῷ Ὄθωνι
συνεδείπνουν, καὶ τέλος καὶ| ἐς αὐτὸ τὸ συμπόσιον προαποκτείναντες

190, 18 δὴ C, δὲ V 21 ἐς scripsi (cum Zon.), ἐπὶ V, spat. 4 litt. C
32 μὲν CV[2], om. V[1] καταδίκας V[1], ματαδικας V[2(?)], κατὰ δίκας C
191, 2 ἐδίδου V, ἀνεδίδου C ī ἐκολάκευεν V, ἐκολάκευσεν C (sed superscr. εν)
9 τῷ Ὄθωνι συνεδείπνουν V, τῶ . . . . . εδειπνουν C.

Digitized by Google

B. St.
191 τοὺς εἴργοντάς σφας ἐσεπήδησαν, καὶ πάντας ἂν τοὺς ἔνδον ὄντας 64, 9, 3
ἐφόνευσαν, εἰ μὴ φθάσαντες ἐξανέστησαν καὶ κατεκρύφθησαν. καὶ
οἱ μὲν καὶ ἐπὶ τούτῳ χρήματα, ὡς καὶ δι' εὔνοιαν αὐτὸ τοῦ Ὄθωνος
πεποιηκότες, ἔλαβον· ἐάλω δέ τις καὶ Νέρων εἶναι πλασάμενος κατὰ
τόνδε τὸν καιρόν, οὗ τὸ ὄνομα τῷ Δίωνι ἠγνόηται, καὶ τὸ τέλος
καὶ δίκην ἔδωκεν. ὁ δὲ Ὄθων ἐπειδὴ καὶ μὴ ἔπειθε τὸν Βιτέλιον, 64, 10, 1
ἐς κοινωνίαν αὐτὸν τῆς ἀρχῆς πολλάκις παρακαλῶν, εἰς πόλεμον
λοιπὸν φανερὸν καθίστατο καὶ στρατιώτας ἔπεμπεν, ἡγεμόσιν αὐτοὺς
πλείοσι παραδούς· ὃ δὴ καὶ αἰτιώτατον τῶν σφαλμάτων αὐτῷ ἐγέ- 64, 10, 3
νετο. ἔπεσον δὲ τέσσαρες μυριάδες ἀνδρῶν ἑκατέρωθεν ἐν ταῖς μά-
χαις ταῖς πρὸς τῇ Κρεμῶνι γενομέναις· ὅπου γέ φασι πρὸ τῆς μάχης
ἄλλα τε φανῆναι σημεῖα, καί τινα ὄρνιν ἐξαίσιον, οἷον οὐπώποτε
ἑωράκεσαν, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὀφθῆναι. ἐπεὶ δὲ οἱ τοῦ Ὄθωνος 64, 11, 1
ἐκρατήθησαν, ἤγγειλε μὲν ἱππεύς τις τὸ πάθος τῷ Ὄθωνι· καὶ
ἐπειδή γε ἠπιστεῖτο πρὸς τῶν παρόντων (ἔτυχον γὰρ πολλοὶ κατὰ
τύχην ἠθροισμένοι) καὶ οἱ μὲν δραπέτην οἱ δὲ καὶ πολέμιον αὐτὸν
ἀπεκάλουν, "εἶθε γάρ" ἔφη "ψευδῆ ταῦτα, Καῖσαρ, ἦν· ἥδιστα γὰρ 64, 11, 2
ἂν νικῶντός σου ἐτελεύτησα. νῦν δὲ ἐγὼ μὲν πάντως οἰχήσομαι,
V 101r ἵνα μή μέ τις ἐπὶ σωτηρίᾳ καταπεφευγέναι | δόξῃ, σὺ δὲ βουλεύου,
C101v 30 ὡς τῶν πολεμίων οὐκ ἐς μακρὰν ἡξόντων, ὅ τι | χρὴ | πρᾶξαι." καὶ
ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἑαυτὸν διεχρήσατο· πιστευσάντων δ' αὐτῷ ἐκ 64, 12, 1
τούτου πάντων καὶ ἑτοίμως ἐχόντων ἀναμαχέσασθαι (αὐτοί τε γὰρ
192 συχνοὶ ἦσαν καὶ ἕτεροι ἐκ Πανονίας παρῆ*σαν· ὅ τε μέγιστον ἐν τοῖς
τοιούτοις ἐστίν, ἐφίλουν τε τὸν Ὄθωνα καὶ πᾶσαν αὐτῷ εὔνοιαν οὐκ
ἀπὸ τῆς γλώττης μόνον ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ψυχῆς εἶχον) ἐπέσχε μέ-
χρις οὗ καὶ οἱ λοιποὶ πρὸς τὴν ἀγγελίαν συνέδραμον, καί τι πρὸς
ἑαυτὸν διαλαλήσας ἔπειτα πρὸς τοὺς στρατιώτας ἐδημηγόρησεν ἄλλα
τε πολλὰ καὶ ταῦτα· "ἀρκεῖ τὰ γεγονότα, ἀρκεῖ. μισῶ πόλεμον 64, 13, 1
ἐμφύλιον, κἂν κρατῶ· φιλῶ πάντας Ῥωμαίους, κἂν μὴ ὁμολογῶσί
μοι. νικάτω Βιτέλιος, ἐπεὶ τοῦτο τοῖς θεοῖς ἔδοξε· σωζέσθωσαν
καὶ οἱ ἐκείνου στρατιῶται, ἐπεὶ τοῦτ' ἐμοὶ δοκεῖ. πολὺ γάρ που καὶ 64, 13, 2
κρεῖττον καὶ δικαιότερόν ἐστιν ἕνα ὑπὲρ πάντων ἢ πολλοὺς ὑπὲρ
ἑνὸς ἀπολέσθαι, καὶ γὰρ ἐγὼ Μούκιος καὶ Δέκιος καὶ Κούρτιος καὶ
Ῥήγουλος μᾶλλον ἂν ἐλοίμην ἢ Μάριος καὶ Κίννας καὶ Σύλας, ἵνα
μὴ καὶ τοὺς ἄλλους εἴπω, γενέσθαι. μήτ' οὖν βιάσησθέ με ἕνα τού- 64, 13, 3
των ὧν μισῶ γενέσθαι, μήτε φθονήσητέ μοι ἕνα ἐκείνων ὧν ἐπαινῶ
μιμήσασθαι· ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἐπὶ τὸν κρατηκότα ἅπιτε καὶ ἐκεῖνον
θεραπεύετε, ἐγὼ δ' αὐτὸς ἐμαυτὸν ἐλευθερώσω, ὅπως καὶ τῷ ἔργῳ
ἅπαντες ἄνθρωποι μάθωσιν ὅτι τοιοῦτον αὐτοκράτορα εἵλεσθε ὅστις
οὐχ ὑμᾶς ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀλλ' ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν δέδωκε." τοιαῦτα 64, 14, 1
μὲν Ὄθων εἶπεν· οἱ δὲ δὴ στρατιῶται, ἐξ ὧν ἤκουον, καὶ ἐθαύμαζον
ἅμα καὶ ἠλέουν εἴ τι πείσοιτο, καὶ δάκρυσί τε ἔκλαιον καὶ ἐθρήνουν,
πατέρα τε ἀνακαλοῦντες καὶ παίδων καὶ γονέων φίλτερον ὀνομάζον-
τες. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας ἐλέχθη, τοῦ τε 64, 14, 2

191, 21 *Κρεμῶνι* R. St., *κρεμνῶνι* VC *γέ* Sylb., *τε* VC 23 *ἑωράκεσαν* v. Herw., *ἑωράκασι* (sic) VC 28 *με* om. V 32 *Πανονίας* V, *παρονίας* C **192**, 13 *μήτ'* Bk., *μὴ* VC 18 *ὑμῶν* R. St., *ἡμῶν* VC.

Digitized by Google

R. St.

Ὄθωνος τελευτῆσαι δεομένου καὶ ἐκείνων μὴ ἐφιέντων αὐτῷ τοῦτο 192
ποιῆσαι, πρὶν δὴ σιγάσας αὐτοὺς ἔφη "ἐγὼ μὲν οὐκ ἔστιν ὅπως χεί-
ρων τοῦ στρατιώτου τούτου γενήσομαι, ὃν αὐτοὶ ἑωράκατε ὅπως 25
ἑαυτὸν διὰ τοῦτο μόνον ἀπέσφαξεν, ὅτι τὴν ἧτταν τῷ ἑαυτοῦ αὐτο-
64, 14. 3 κράτορι ἤγγειλεν· ἀλλ' ἀκολουθήσω πάντως αὐτῷ, ἵνα μηδὲν ἔτι
τοιοῦτον μήτε ἴδω μήτε | ἀκούσω. ὑμεῖς δέ, εἴπερ ὄντως | φιλεῖτέ V 101ᵛ
με, ἐάσατέ με ἀποθανεῖν ὡς βούλομαι, καὶ μή με ζῆσαι ἄκοντα ἀναγ- C 102ᵛ
κάσητε, ἀλλὰ πρός τε τὸν | κεκρατηκότα ἄπιτε καὶ ἐκεῖνον κολακεύετε." 30
64, 15, 1.2 ταῦτ' εἰπὼν ἐς τε τὸ δωμάτιον ἀνεχώρησε καί τι ξιφίδιον λαβὼν
ἑαυτὸν διεχρήσατο. καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα οἱ στρατιῶται ἀνείλοντο
64, 15, 2¹ πενθοῦντες καὶ ἔθαψαν, καί * τινες ἑαυτοὺς ἐπέσφαξαν αὐτῷ. τοῦτο 193
τὸ τέλος τῷ Ὄθωνι ἐγένετο ζήσαντι μὲν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα ἔτη,
64, 15, 2² ἑνδεκα ἡμερῶν δέοντα, ἄρξαντι δὲ ἡμέρας ἐνενήκοντα. κάκιστά γε
μὴν ἀνθρώπων ζήσας κάλλιστα ἀπέθανε, καὶ κακουργότατα τὴν ἀρ-
χὴν ἁρπάσας ἄριστα | αὐτῆς ἀπηλλάγη. 5

ΒΙΤΕΛΛΙΟΣ.

65, 1, 1 οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ ὡς ἤκουσαν τὸ τοῦ Ὄθωνος πάθος, παρα-
χρῆμα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, μετεβάλοντο· τόν τε γὰρ | Ὄθωνα, ὃν πρό- 15
τερον ἐπῄνουν καὶ νικᾶν ηὔχοντο, ἐλοιδόρουν ὡς πολέμιον, καὶ τὸν
Βιτέλλιον, ᾧ κατηρῶντο, καὶ ἐπῄνουν καὶ αὐτοκράτορα ἀνηγόρευον.
65, 1, 2 οὕτω που οὐδὲν πάγιόν ἐστι τῶν | ἀνθρωπίνων, ἀλλ' ὁμοίως οἵ τε 20
ἐς τὰ μάλιστα ἀνθοῦντες καὶ οἱ ἐν τῷ ταπεινοτάτῳ ὄντες ἀστά-
θμητά τε αἱροῦνται, καὶ πρὸς τὰς τύχας σφῶν καὶ τοὺς ἐπαίνους
65, 1, 4 καὶ τοὺς ψόγους τάς τε τιμὰς καὶ τὰς ἀτιμίας λαμβάνουσι. Βιτέλιος
δὲ ἐπεὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐγένετο, τἄλλα τε διῴκει ὡς που καὶ ἐδόκει | αὐτῷ, 25
καὶ πρόγραμμα ἔθετο δι' οὗ τοὺς ἀστρολόγους ἐξήλασε, προειπὼν
σφισιν ἐντὸς τῆσδε τῆς ἡμέρας, ᾗτήν τινα τάξας, ἐξ ἁπάσης τῆς
Ἰταλίας χωρῆσαι. καὶ αὐτῷ ἐκεῖνοι νυκτὸς ἀντιπροθέντες γράμματα
ἀντιπαρήγγειλαν ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ βίου ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἐν ᾗ
ἐτελεύτησε. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἀκριβῶς τὸ | γενησόμενον προέγνωσαν, 30
65, 2, 1 αὐτὸς δὲ τῇ τε τρυφῇ καὶ τῇ ἀσελγείᾳ προσκείμενος οὐδὲν ἔτι τῶν
ἄλλων οὔτε τῶν ἀνθρωπίνων οὔτε τῶν θείων ἐφρόντιζεν. ἦν μὲν
γὰρ καὶ ἀπ' ἀρχῆς τοιοῦτος ὁποῖος περί τε * τὰ καπηλεῖα καὶ περὶ 194
τὰ κυβευτήρια τούς τε ὀρχηστὰς καὶ τοὺς ἁρματηλάτας | ἐσπουδακέ- V 102ᵛ
ναι, | καὶ ἀμύθητα ἐς τὰ τοιαῦτα ἀνήλισκε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ δα- C 102ᵛ
65, 2, 2 νιστὰς πολλοὺς εἶχε· τότε δὲ καὶ μᾶλλον, ἅτε ἐν τοσαύτῃ ἐξουσίᾳ
καθεστώς, ὕβριζε, καὶ τὸ πλεῖστον καὶ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς | νυκτὸς 5
ἐδαπάνα ἀπλήστως τε ἐμφορούμενος καὶ συνεχῶς πάντα ἐξεμῶν, ὡς
μόνῃ τῇ παρόδῳ τῶν σιτίων τρέφεσθαι. ἀφ' οὗπερ καὶ ἀνταρκεῖν
ἠδύνατο, ἐπεὶ οἵ γε συνδειπνοῦντες αὐτῷ πάντες κακῶς ἀπήλλασσον.

192, 23 δὴ C, δὲ V σιγάσας αὐτοὺς Reim., σιγήσας αὐτοῖς VC.
194, 6 ἐξεμῶν R. St. (cum Zon.), ἐξ ὑμῶν VC¹, ἐξ ἐμων C².

Digitized by Google

R. St.
194 ὅθεν χαριέστατον λόγον εἴς τις αὐτῶν Οὐίβιος Κρίσπας ἀρρωστήσας, 65, 2, 3
καὶ διὰ τοῦτο ἡμέρας τινὰς ἀπολειφθεὶς τοῦ συσιτίου, εἶπεν, ὅτι
"εἰ μὴ ἐνενοσήκειν, πάντως ἂν ἀπολώλειν." καὶ ἐγένετο ὁ χρόνος 65, 3, 1
ὁ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ σύμπας οὐδὲν ἄλλο ἢ μέθαι τε καὶ κῶμοι· πάντα
τε γὰρ τὰ τιμιώτατα καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὠκεανοῦ, ἵνα μηδὲν εἴπω
πλέον, καὶ ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης συνήγετο, καὶ πολυτε-
λῶς οὕτως ἐσκευάζετο ὥστε Βιτελιανὰ καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου καὶ πέμ-
ματα καὶ ἄλλα τινὰ βρώματα ὀνομάζεσθαι. καὶ τί ἄν τις καθ' ἕκα- 65, 3, 2
στον αὐτῶν καταλέγοι, ὁπότε πρὸς πάντων ὁμοίως ὡμολόγηται δύο
τε αὐτὸν μυριάδας μυριάδων καὶ δισχιλίας πεντακοσίας ἐν τῷ τῆς
ἀρχῆς χρόνῳ ἐς τὰ δεῖπνα δεδαπανηκέναι. ἐπέλιπέ τε γὰρ πάντα τὰ
πολυτίμητα δι' ὀλίγου, καὶ ἔδει πάντως αὐτὰ εἶναι. μίαν γοῦν ποτε 65, 3, 3
λοπάδα πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδων ἐσκεύασε, γλώττας τε καὶ ἐγκε-
φάλους καὶ ἥπατα καὶ ἰχθύων καὶ ὀρνίθων τινῶν ἐμβαλών. καὶ
ἐπειδὴ ἀδύνατον ἦν κεραμέαν τηλικαύτην γενέσθαι, ἀργύρου τε ἐποιήθη
καὶ ἔμεινε πολὺν χρόνον ὥσπερ τι ἀνάθημα, μέχρις οὗ Ἁδριανὸς
αὐτὴν ἰδὼν συνεχώνευσεν. ἐπειδὴ δ' ἅπαξ τούτων ἐμνημόνευσα, καὶ 65, 4, 1
ἐκεῖνο προσθήσω ὅτι οὐδὲ τῇ οἰκίᾳ τῇ τοῦ Νέρωνος τῇ χρυσῇ ἠρ-
κεῖτο, ἀλλὰ καίτοι σφόδρα καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸν βίον τά τε ἐπιτη-
δεύματα αὐτοῦ πάντα ἀγαπῶν καὶ ἐπαινῶν, ὅμως ᾐτιᾶτο αὐτὸν
κακῶς τε ᾠκηκέναι καὶ σκευῇ ὀλίγῃ καὶ ταπεινῇ χρῆσθαι λέγων· ἡ 65, 4, 2
γυνὴ δὲ αὐτοῦ Γαλλερία ὡς ὀλίγου ἐν τῷ βασιλικῷ κόσμου εὑρε-
θέντος κατεγέλα. ἀλλ' οὗτοι μὲν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἀναλίσκοντες
C 108r V 102v οὐδ' ἠρίθμουν τι ἐκ | τῶν δαπανωμένων, οἱ δὲ δειπνίζοντές | σφας
195 ἐν μεγάλῳ κακῷ ἐγί*γνοντο. καίπερ οὐδ' ὅλης τῆς ἡμέρας οἱ αὐτοὶ 65, 4, 3
εἱστίων αὐτόν, ἀλλ' ἄλλοι μὲν ἀκρατίσασθαι παρεῖχον, ἄλλοι δὲ ἀρι-
στῆσαι ἕτεροι δὲ δεῖπνον, ἕτεροι μεταδόρπιά τινα πλησμονῆς παρα-
μύθια· ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν διελθουσῶν ἑκατὸν εἰς τὸ δεῖπνον μυ-
ριάδας ἀναλῶσαι. γέλωτα μέντοι ὁ Βιτέλιος πολλοῖς παρεῖχεν· ὁρῶν- 65, 5, 1
τες γὰρ ἄνδρα σεμνοπροσωποῦντα ἐν ταῖς δημοσίαις προσόδοις ὃν
ᾔδεσαν πεπορνευκότα, καὶ ἐφ' ἵππου βασιλικοῦ καὶ ἐν χλαμύδι πορ-
φυρᾷ ὃν ἱππίσταντο τοὺς ἀγωνιστὰς ἵππους ἐν τῇ οὐενετίῳ ἐσθῆτι
ᾠήχοντα, μετά τε ὄχλου στρατιωτῶν τοσούτου ἐς τὸ Καπιτώλιον 65, 5, 2
ἀνιόντα ὃν οὐδεὶς οὐδὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ πρότερον διὰ τὸ τῶν δανει-
στῶν πλῆθος ἰδεῖν ἐδύνατο, καὶ προσκυνούμενον πρὸς πάντων ὃν
οὐδεὶς οὐδὲ φιλῆσαί ποτε ἡδέως ἠθέλησεν, οὐκ εἶχον ὅπως τὸν γέ-
λωτα κατάσχωσιν. οἵ γε μὴν δεδανεικότες τι αὐτῷ ἐξορμῶντος μὲν 65, 5, 3
αὐτοῦ ἐς τὴν Γερμανίαν ἐπελάβοντο καὶ μόλις ποτὲ κατεγγυηθέντα
αὐτὸν ἀπέλυσαν· τότε δὲ οὐχ ὅσον οὐ κατεγέλων ἀλλὰ καὶ ἐθρήνουν
καὶ κατεκρύπτοντο, καὶ αὐτοὺς ἀναζητῶν τήν τε σωτηρίαν σφίσιν ἐς
τὸ ὀφειλόμενον ἀποδιδόναι ἔλεγε καὶ τὰ συμβόλαια ἀπῄτει. ἐπεφοίτα 65, 7 [6 D.], 1
δὲ καὶ τοῖς θεάτροις συνεχῶς, ὥστε καὶ τὸν ὅμιλον ἀπ' αὐτῶν ἀναρ-
τᾶσθαι. συνεσίτει δὲ καὶ τοῖς δυνατωτάτοις ἁπλωϊζόμενος, ὥστε
αὐτοὺς ἔτι καὶ μᾶλλον προσεταιρίζεσθαι· τῶν τε ἀρχαίων συμβιω-

---

194, 14 *Βιτελιανὰ* scripsi, *βιταλιανὰ* VC 15 *πέμματα* V, *πόμματα* C *ἄλλα* V, *τἄλλα* C **195**, 6 *προσόδοις* scripsi, *προόδοις* VC *οὐενετίῳ* R. St., *διβενετείω* VC.

Digitized by Google

R. St.

τῶν ἰσχυρῶς ἐμέμνητο, καὶ πάνυ αὐτοὺς ἐτίμα, οὐκ ἀπαξιῶν γνω- 195
ρίζειν τινὰ αὐτῶν δοκεῖν, ὥσπερ ἕτεροι· πολλοὶ γὰρ ἐπὶ μέγα παρα-
λόγως ἀρθέντες μισοῦσι τοὺς συνειδότας σφίσι τὴν ἐν τῷ πρὶν τα-
65, 8, 1 πεινότητα. πράττοντι δ' αὐτῷ ταῦτα σημεῖα πονηρὰ ἐγένετο. καὶ 25
γὰρ κομήτης ἀστὴρ ἐφαντάσθη, καὶ ἡ σελήνη παρὰ τὸ καθεστηκὸς
δὶς ἐκλελοιπέναι ἔδοξε· καὶ γὰρ τεταρταία καὶ ἑβδομαία ἐσκιάσθη.
καὶ ἡλίους δύο ἅμα, ἔκ τε τῶν ἀνατολῶν καὶ ἐκ τῶν δυσμῶν, τοῦ-
τον μὲν ἀσθενῆ | καὶ ὠχρὸν ἐκεῖνον δὲ λαμπρὸν καὶ ἰσχυρόν, εἶδον. C 103r
65, 8, 2 ἔν τε τῷ Καπιτωλίῳ ἴχνη πολλὰ καὶ μεγάλα δαιμόνων τινῶν ὡς 30
καὶ κατεληλυθότων ἀπ' αὐτοῦ ἐωράθη· καὶ ἔλεγον οἱ στρατιῶται οἱ
τὴν νύκτα ἐκείνην αὐτῷ ἐγκεκοιτηκότες | ὅτι ὁ τοῦ Διὸς ναὸς αὐτό- V 108r
ματος σὺν πολλῷ κτύπῳ ἠνεῴχθη, ὥστε τινὰς τῶν φυλάκων ἐκ* 196
65, 8, 3[1] πλαγέντας ἀποψῦξαι. ἐπράχθη δὲ ταῦτα, καὶ ὁ Οὐεσπασιανὸς Ἰου-
δαίοις πολεμῶν, πυθόμενος τήν τε τοῦ Βιτελλίου καὶ τὴν τοῦ
65, 8, 3[2] Ὄθωνος ἐπανάστασιν, ἐβουλεύετο ὅ τι χρὴ πρᾶξαι· ἥ τε γὰρ τῶν
ἀνθρώπων εὔνοια πολλὴ ἦν πρὸς αὐτόν (ἡ γὰρ ἐκ τῆς Βρεττανίας
δόξα καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἐν χερσὶ πολέμου εὐκλεια τό τε ἐπιεικὲς καὶ φρό- 5
νιμον αὐτοῦ πρὸς ἐπιθυμίαν σφᾶς ἦγεν τῆς παρ' αὐτοῦ προστατείας),
65, 8, 4 καὶ ὁ Μουκιανὸς ἰσχυρῶς προσέκειτο. ἐλπίσας τὸ μὲν ὄνομα τῆς ἀρ-
χῆς ἐκεῖνον ἕξειν, [καὶ] αὐτὸς δὲ διὰ τὴν ἐπιείκειαν αὐτοῦ ἰσομοιρή-
σειν. αἰσθόμενοι δὲ οἱ στρατιῶται τούτων, καὶ περιστάντες τὴν σκη-
65, 9, 1 νὴν | αὐτοῦ, ἀνεῖπον αὐτὸν αὐτοκράτορα. ἐγεγόνει μὲν οὖν καὶ ση- 10
μεῖα καὶ ὄνειροι τῷ Οὐεσπασιανῷ τὴν μοναρχίαν ἐκ πολλοῦ δηλοῦντα,
65, 9, 2 ἃ καὶ ἐν τῷ αὐτοῦ βίῳ λελέξεται· τηνικαῦτα δὲ τὸν μὲν Μουκιανὸν
ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ τὸν Βιτέλιον ἔπεμψεν, αὐτὸς δὲ τά τε ἐν τῇ Συ-
ρίᾳ ἐπιδὼν καὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Ἰουδαίους ἄλλοις τισὶ προσ-
τάξας ἐς τὴν Αἴγυπτον ἐκομίσθη καὶ συνέλεγε χρήματα, ὧν που καὶ 15
τὰ μάλιστα ἔχρῃζε, καὶ σῖτον, ἵν' ὅτι πλεῖστον ἐς τὴν Ῥώμην ἀπο-
65, 9, 3 στείλῃ. οἱ δ' ἐν τῇ Μυσίᾳ στρατιῶται τὰ κατ' αὐτὸν πεπυσμέ-
νοι οὐδ' ἀνέμειναν τὸν Μουκιανόν (ἐπυνθάνοντο γὰρ ἐν ὁδῷ
εἶναι), ἀλλ' Ἀντώνιον Πρῖμον, φυγόντα μὲν ἐκ καταδίκης ἐπὶ τοῦ
Νέρωνος, καταχθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ Γάλβα καὶ τοῦ Πανονικοῦ στρα- 20
65, 9, 4 τοπέδου ἄρχοντα, εἵλοντο στρατηγόν. καὶ ἔσχεν οὗτος τὴν αὐτο-
τελῆ ἀρχὴν μήθ' ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος μήθ' ὑπὸ τῆς γερου-
σίας αἱρεθείς. τοσαύτη τῶν στρατιωτῶν ἦν πρός τε τὸν Βιτέλιον
ὀργὴ καὶ πρὸς τὰς ἁρπαγὰς ὁρμή· οὐ γάρ που καὶ ἐπ' ἄλλο τι
ταῦτα ἔπραττον | ἢ ἵνα τὴν Ἰταλίαν διαρπάσωσιν. ὃ καὶ ἐγένετο. 25 C104r
65, 10, 1 ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Βιτέλιος αὐτὸς μὲν κατὰ χώραν ἔμεινε, τῇ τε
ἄλλῃ τρυφῇ καὶ τότε χρώμενος καὶ ἀγῶνας μονομαχίας τιθείς (ἐν οἷς
καὶ ὁ Σπόρος μέλλων ἐν κόρης ἁρπαζομένης σχήματι ἐς τὸ θέατρον
εἰσαχθήσεσθαι οὐκ ἤνεγκε τὴν ὕβριν ἀλλ' ἑαυτὸν προαπέσφαξε), τῷ
65, 10, 2 δὲ δὴ Ἀλιηνῷ τὸν πόλεμον μεθ' ἑτέρων προσέταξεν. Ἀλιηνὸς δὲ ἐς 30
μὲν | τὴν Κρεμῶνα ἀφίκετο καὶ προκατέσχεν αὐτήν, ὁρῶν δὲ τοὺς V 108v
στρατιώτας τοὺς μὲν ἑαυτοῦ ἔκ τε τῆς τρυφῆς τῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκ-
δεδιητημένους καὶ ἐκ τῆς ἀγυμνασίας διατεθρυμμένους, τοὺς δὲ * ἑτέ- 197

196, 3 ἐβουλεύετο C, ἐβούλετο V 8 ἐκεῖνον H. St., ἐκεῖ VC [καὶ] del. Rk. 29 δὴ om. V 32 διατεθρυμμένους H. St., διατεθραμμένους VC.

Digitized by Google

R. St.
197 ρους καὶ τοῖς σώμασι γεγυμνασμένους καὶ ταῖς ψυχαῖς ἐρρωμένους,
ἐφοβεῖτο· καὶ μετὰ τοῦτο ἐπειδὴ καὶ λόγοι αὐτῷ παρὰ τοῦ Πρίμου 65, 10, 3
φίλιοι ἦλθον, συνεκάλεσε τοὺς στρατιώτας, καὶ τήν τε τοῦ Βιτελίου
ἀσθένειαν καὶ τὴν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἰσχὺν τόν τε ἑκατέρου τρόπον
εἰπὼν μεταστῆναι ἔπεισε. καὶ τότε μὲν τάς τε τοῦ Βιτελίου εἰκόνας
ἀπὸ τῶν σημείων καθεῖλον καὶ ὑπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀρχθῆσεσθαι
ὤμοσαν, διαλυθέντες δὲ καὶ ἐς τὰς σκηνὰς ἀναχωρήσαντες μετενόησαν, 65, 10, 4
καὶ ἐξαίφνης σπουδῇ καὶ θορύβῳ πολλῷ συστραφέντες τὸν Βιτέλιον
αὐτοκράτορα αὖθις ἀνεκάλουν καὶ τὸν Ἀλιηνὸν ὡς καὶ προδιδόντα
σφᾶς ἔδησαν, οὐδὲν οὐδὲ τῆς ὑπατείας αὐτοῦ προτιμήσαντες· τοιαῦτα
γὰρ τὰ τῶν πολέμων τῶν ἐμφυλίων μάλιστα ἔργα ἐστί. ταραχῆς 65, 11, 1
οὖν καὶ κατὰ τοῦτο πολλῆς ἐν τῷ τοῦ Βιτελίου στρατοπέδῳ οὔσης,
ἐπηύξησεν αὐτὴν ἡ σελήνη τῆς νυκτὸς ἐκλιποῦσα, οὐχ ὅτι καὶ ἐσκιάσθη
(καίτοι τοῖς θορυβουμένοις καὶ τὰ τοιαῦτα φόβον φέρει) ἀλλ' ὅτι καὶ
αἱματώδης καὶ μέλαινα ἄλλα τέ τινα χρώματα φοβερὰ ἀφιεῖσα ὤφθη.
οὐ μέντοι καὶ παρὰ τοῦτο οὔτε μετέθεντο οὔτε ἐνέδοσαν, ἀλλ' ἐς 65, 11, 2
χεῖρας ἀλλήλοις ἐλθόντες προθυμότατα ἠγωνίσαντο, καίπερ ἄναρκτοι,
ὥσπερ εἶπον, οἱ Βιτέλειοι ὄντες. ὁ γὰρ Ἀλιηνὸς ἐν τῇ Κρεμῶνι ἐδέ-
δετο. κἀκ τούτου καὶ ἴσῃ καὶ ἀντίροπος οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ μόνῃ 65, 12, 1
ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐγένετο. καὶ ⟨γὰρ⟩ νὺξ αὐτὴν
C 104v | ἐπέλαβε, καὶ οὐδε ἐκείνη σφᾶς διέλυσε· τοσαύτῃ που καὶ ὀργῇ καὶ
προθυμίᾳ, καίπερ καὶ γνωρίζοντες ἀλλήλους καὶ λαλοῦντες σφίσιν,
ἐχρήσαντο. ὅθεν οὔθ' ὁ λιμὸς αὐτοὺς οὔτε ὁ κάματος οὔτε τὸ ψῦχος 65, 12, 2
οὔθ' ὁ σκότος, οὐ τὰ τραύματα, οὐχ οἱ φόνοι, οὐ τὰ λείψανα τῶν
νεκρῶν, οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολομένων ἐπράυνε· τοιαύτη τις μανία
ἀμφοτέρους ὁμοίως κατέσχεν. οὔκουν οὐδὲ τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης, 65, 12, 4
V 104r ὥσπερ εἶπον, ἐνέδοσαν. καὶ | ἦν ἰδεῖν, ὁσάκις γε καὶ ἡ σελήνη διέ- 65, 13, 1
λαμψε (νέφη γὰρ αὐτὴν ἔσθ' ὅτε συνέκρυπτεν), ἔστι μὲν ὅτε μαχο-
μένους αὐτούς, ἔστι δ' ὅτε ἐστηκότας ἢ καὶ ἐπὶ τὰ δόρατα ἐπερη-
ρεισμένους καὶ καθημένους. καὶ τοτὲ μὲν κοινῇ συνεβόων, οἱ μὲν 65, 13, 2
τὸν Οὐεσπασιανὸν οἱ δὲ τὸν Βιτέλιον ὀνομάζοντες, καὶ ἀντιπροεκα-
198 λοῦντο ἀλλήλους, λοιδοροῦντές τε καὶ ἐπαινοῦντες ἑκάτερον· τοτὲ δὲ καὶ
ἰδίᾳ ἄλλος ἄλλῳ διελάλει· "συστρατιῶτα, πολῖτα, τί ποιοῦμεν; τί μαχό-
μεθα; δεῦρ' ἥκε πρὸς ἐμέ." "μὴ δῆτα, ἀλλὰ σὺ πρὸς ἐμέ." καὶ τί 65, 13, 3
ἄν τις τοῦτο θαυμάσειεν, ὁπότε καὶ σιτία καὶ ποτὰ αἵ τε γυναῖκες
ἐκ τῆς πόλεως τοῖς τοῦ Βιτελίου στρατιώταις τῆς νυκτὸς ἐνεγκοῦσαι
ἔδωκαν, καὶ ἐκεῖνοι αὐτοί τε ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ τοῖς ἀντιμαχο-
μένοις ὤρεγον. καί τις αὐτῶν ὀνομαστὶ τὸν ἀντίπαλον ἀνακαλέσας
(πάντες γὰρ ὡς εἰπεῖν ᾔδεσαν ἀλλήλους καὶ ἐγνώριζον) "λάβε" ἔφη,
"συστρατιῶτα, καὶ φάγε· οὐ γὰρ ξίφος ἀλλ' ἄρτον σοι δίδωμι. λάβε 65, 13, 4
καὶ πίε· οὐ γὰρ ἀσπίδα ἀλλὰ κύλικά σοι προτείνω, ἵνα, ἄν τε σὺ
ἀποκτείνῃς ἐμὲ ἄν τε καὶ ἐγὼ σέ, ῥᾷον ἀπαλλάξωμεν, μηδὲ ἐκλελυμένῃ
καὶ ἀσθενεῖ τῇ χειρὶ μήτε σὺ ἐμὲ κατακόψῃς μήτε ἐγὼ σέ. ταῦτα γὰρ 65, 13, 5
ἡμῖν ζῶσιν ἔτι τὰ ἐναγίσματα καὶ Βιτέλιος καὶ Οὐεσπασιανὸς διαμάχονται, ἵν' ἡμᾶς τοῖς πάλαι νεκροῖς καταθύσωσι." τοιαῦτα ἄν

197, 14 ἐκλιποῦσα V, ἐκλιπούσης C 15 φέρει C, φέροι V 21 ⟨γὰρ⟩ ins. Rk. **198**, 1 τοτὲ C, πότε V 4 τοῖς C, τῆς V.

Digitized by Google

R. St.

τινες πρὸς ἀλλήλους εἰπόντες, καὶ ἀναπαυσάμενοι χρόνον τινὰ καὶ 198, 15
ἐμφαγόντες, πάλιν ἂν ἐμαχέσαντο· εἶτ' ἀνασχόντες αὖθις συνέβαλον.
65, 14, 1 καὶ ταῦθ' οὕτω δι' ὅλης νυκτὸς μέχρι τῆς | ἕω ἐγένετο. ἔνθα δὴ καὶ C 105r
65, 14, 2 τοιόνδε τι δύο ἄνδρες τῶν Οὐεσπασιανείων ἔπραξαν· ἐπειδὴ γὰρ ἰσχυρῶς ἐκ μηχανήματός τινος ἐβλάπτοντο, ἀσπίδας τε ἐκ τῶν Βιτελείων σκύλων ἥρπασαν, καὶ τοῖς ἀντικαθεστηκόσι μιχθέντες ἔλαθον μέχρι 20
τῆς μηχανῆς ἐλθόντες ὡς καὶ ἐκείνων ὄντες, καὶ τὰ σχοινία αὐτῆς
65, 14, 3 διέκοψαν ὥστε μηδὲν ἔτι βέλος αὐτῆς ἀφεῖναι δυνηθῆναι. ἀνατείλαντος δὲ τοῦ ἡλίου, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐκ τοῦ τρίτου στρατοπέδου τοῦ Γαλατικοῦ καλουμένου καὶ | ἐν τῇ Συρίᾳ χειμάζοντος, τότε δὲ V 104r
κατὰ τύχην ἐν τῇ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ μερίδι ὄντος, ἀσπασαμένων αὐ- 25
τὸν ἐξαίφνης ὥσπερ εἰώθεσαν, ὑποτοπήσαντες οἱ τοῦ Βιτελίου τὸν Μινουκιανὸν παρεῖναι ἠλλοιώθησαν καὶ ἡττηθέντες ὑπὸ τῆς βοῆς ἔφυγον· οὕτω που καὶ τὰ βραχύτατα μεγάλως τοὺς προκεκμηκότας
65, 14, 4 ἐκπλήσσει. καὶ ἐς τὸ τεῖχος ἀναχωρήσαντες χεῖράς τε προετείνοντο καὶ ἱκέτευον. καὶ ἐπεὶ μηδεὶς αὐτῶν εἰσήκουεν, ἔλυσαν τὸν ὕπατον, 30
καὶ αὐτὸν τῇ τε ἐσθῆτι τῇ ἀρχικῇ καὶ ταῖς ῥάβδοις κοσμήσαντες ἔπεμψαν ἀνθ' ἱκετηρίας, καὶ ἔτυχον τῶν σπονδῶν· ὁ γὰρ Ἀλιηνὸς διὰ τὸ ἀξίωμα * καὶ διὰ τὴν συμφορὰν ἔπεισε ῥᾳδίως τὸν Πρῖμον τὴν 199
65, 15, 1 ὁμολογίαν σφῶν δέξασθαι. ὡς μέντοι αἵ τε πύλαι ἠνεῴχθησαν καὶ ἐν ἀδείᾳ πάντες ἐγένοντο, τότε δὴ ἐξαίφνης πανταχόθεν τε ἅμα εἰσέδραμον καὶ διήρπασαν πάντα καὶ ἐνέπρησαν. καὶ ἐγένετο καὶ τοῦτο τὸ πάθος οὐδενὸς τῶν δεινοτάτων σμικρότερον· ἥ τε γὰρ πόλις καὶ 5
μεγέθεσι καὶ κάλλεσιν οἰκοδομημάτων ἤσκητο, καὶ χρήματα παμπληθῆ
65, 15, 2 καὶ τῶν ἐπιχωρίων καὶ τῶν ξένων ἐς αὐτὴν συνεληλύθει. καὶ τά γε πλείω κακὰ οἱ Βιτέλειοι ἔδρασαν, ἅτε καὶ τὰς οἰκίας τῶν πλουσιωτάτων καὶ τὰς διεξόδους τῶν στενωπῶν ἀκριβῶς εἰδότες· οὐδὲ ἔμελεν 10
αὐτοῖς εἰ ὧν ὑπερεμαχέσαντο, τούτους ἀπώλεσαν, ἀλλ' ὡς καὶ αὐτοὶ καὶ ἠδικημένοι καὶ κεκρατηκότες ἔπαιον ἔσφαττον, ὥστε καὶ πέντε
65, 16, 1 μυριάδας σὺν τοῖς ἐν τῇ μάχῃ πεσοῦσιν ἀπολέσθαι. Βιτέλιος δὲ ὡς ἐπύθετο τῆς ἥττης, τέως μὲν ἐθορυβεῖτο, τὸ μέν τι καὶ ὑπὸ σημείων ταραχθείς (θύσαντος | γὰρ αὐτοῦ θυσίαν τινά, καὶ ἐπ' αὐτῇ δημη- 15C105v
65, 16, 2 γοροῦντος τοῖς στρατιώταις, γῦπες πολλοὶ προσπεσόντες τά τε ἱερὰ διεσκέδασαν καὶ ἐκεῖνον ἀπὸ τοῦ βήματος ὀλίγου δεῖν κατέβαλον), τὸ δὲ δὴ πλέον διὰ τὴν ἀγγελίαν τῆς ἥττης· καὶ τὸν μὲν ἀδελφὸν διὰ ταχέων εἰς Ταρακῖναν ἔπεμψε, καὶ δι' αὐτοῦ τὴν πόλιν κατέσχεν ὀχυρὰν οὖσαν, τῶν δὲ δὴ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ στρατηγῶν ἐπιόντων τῇ 20
65, 16, 3 Ῥώμῃ ἐξεπλάγη τε καὶ ἐξέστη. ἓν μὲν γὰρ οὐδὲν οὔτε ἔπραττεν οὔτε ἐφρόνει, ἐμπλήκτως δὲ ἄνω καὶ κάτω ἐφέρετο ὥσπερ ἐν κλύδωνι. | καὶ V 105r
γὰρ ἀντείχετο τῆς ἡγεμονίας καὶ πάντως ὡς καὶ πολεμήσων παρεσκευάζετο, καὶ ἑκὼν αὐτὴν ἠφίει καὶ πάντως ὡς καὶ ἰδιωτεύσων ἑτοι-
65, 16, 4 μάζετο. καὶ ἔστι μὲν ὅτε τὴν χλαμύδα τὴν πορφυρᾶν ἐφόρει καὶ 25
ξίφος παρεζώννυτο, ἔστι δ' ὅτε ἐσθῆτα φαιὰν ἀνελάμβανεν. ἐδημηγόρει τε καὶ ἐν τῷ παλατίῳ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄλλοτε ἄλλα, ἐπί τε

198, 16 συνέβαλον Bk. (cum U^{a}), συνέβαλλον VC 24 Γαλατικοῦ C, γαλακτικοῦ V 25 ἀσπασαμένων V, ἀσπασάμενοι C **199**, 11 ὑπερεμαχέσαντο C, ὑπερεμαχέσατο V ἀπώλεσαν R. St., ἀπώλυσαν VC 14 τι V, τε C 22 ἐμπλήκτως C, ἐκπλήκτως V.

Digitized by Google

R. St.
199 μάχην καὶ ἐπὶ διαλλαγὰς αὐτοὺς προτρεπόμενος· καὶ τοτὲ μὲν καὶ 65, 16, 5
ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ δὴ ἐπεδίδου, τοτὲ δὲ καὶ τὸ παιδίον κατέχων
καὶ φιλῶν προέβαλλεν αὐτοῖς ὡς ἐλεηθησόμενος. τούς τε δορυφόρους
ἀπήλλαττε καὶ πάλιν μετεπέμπετο, τό τε παλάτιον ἐκλιπὼν ἄν καὶ
ἐς τὴν τοῦ ἀδελφοῦ οἰκίαν ἀπιὼν εἶτα ἀνεκομίζετο, ὥστε ἐκ τούτων
200 καὶ τοὺς * ἄλλους τοὺς πλείστους τῆς σπουδῆς παραλῦσαι. ὁρῶντες 65, 16, 6
γὰρ αὐτὸν δεῦρο καὶ ἐκεῖσε ἐμμανῶς ἄττοντα οὔτε τι τῶν προστασσο-
μένων σφίσιν ὁμοίως ἔπραττον, οὔτε τὰ ἐκείνου μᾶλλον ἢ τὰ σφῶν
διεσκόπουν. καὶ τά τε ἄλλα αὐτὸν ἐκερτόμουν, καὶ μάλιστα ὁπότε
τὸ ξίφος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῖς τε ὑπάτοις καὶ τοῖς ἄλλοις βου-
λευταῖς ὤρεγεν ὡς καὶ τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν δι' αὐτοῦ ἀποτεθει-
μένος· οὔτε γὰρ ἐκείνων τις λαβεῖν αὐτὸ ἐτόλμα, καὶ οἱ προσεστη-
κότες ἐχλεύαζον. πρὸς οὖν ταῦτα, ἄλλως τε καὶ πελάζοντος ἤδη τοῦ 65, 17, 1
Πρίμου, συνελθόντες οἵ τε ὕπατοι Γάιος Κυΐντιος Ἀττικὸς καὶ Γναῖος
Κεκίλιος Σίμπλιξ καὶ Σαβῖνος (συγγενὴς οὗτος Οὐεσπασιανοῦ) τῶν τε
ἄλλων οἱ πρῶτοι γνώμας ἐποιήσαντο, καὶ εἰς τὸ παλάτιον ὥρμησαν
C 105r σὺν τοῖς ὁμογνωμονοῦσί σφισι | στρατιώταις ὡς ἢ πείσοντες ἢ καὶ
καταναγκάσοντες τὸν Βιτέλιον τὴν ἀρχὴν ἀπειπεῖν. καὶ περιπεσόντες 65, 17, 2
τοῖς Κελτοῖς τοῖς φρουροῦσιν αὐτὸν κακῶς ἀπήλλαξαν, κἀκ τούτου
ἔς τε τὸ Καπιτώλιον ἀνέφυγον, κἀνταῦθα τὸν Δομετιανὸν τὸν τοῦ
Οὐεσπασιανοῦ υἱὸν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ μεταπεμψάμενοι ἐν φυ-
λακῇ ἐποιήσαντο. τῇ δ' ὑστεραίᾳ προσβαλόντων σφίσι τῶν ἐναντίων 65, 17, 3
χρόνον μέν τινα ἀπεκρούσαντο αὐτούς, ἐμπρησθέντων δὲ τῶν περὶ
τὸ Καπιτώλιον ἀνεκόπησαν ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ οὕτως ἐπαναβάντες
V 105v οἱ τοῦ Βιτελίου στρατιῶται ἐκείνων τε | συχνοὺς ἐφόνευσαν, καὶ
διαρπάσαντες πάντα τὰ ἀνακείμενα κατέπρησαν ἄλλα τε καὶ τὸν ναὸν
τὸν μέγαν, τόν τε Σαβῖνον καὶ τὸν Ἀττικὸν συλλαβόντες πρὸς τὸν
Βιτέλιον ἔπεμψαν. Δομετιανὸς δὲ καὶ Σαβῖνος ὁ τοῦ Σαβίνου παῖς 65, 17, 4
ἐν τῷ πρώτῳ θορύβῳ διαφυγόντες ἐκ τοῦ Καπιτωλίου καὶ ἐς οἰκίας
τινὰς κατακρυφθέντες ἐλελήθεσαν. ὡς δὲ οἱ Οὐεσπασιάνειοι στρατιῶ- 65, 18, 1
ται πλησίον ἐγένοντο, οὓς ὅ τε Κύιντος Πετίλιος Κερεάλιος βουλευ-
τὴς τῶν πρώτων καὶ τῷ Οὐεσπασιανῷ κατ' ἐπιγαμίαν τινὰ προσήκων
καὶ ὁ Πρίσκος ὁ Ἀντώνιος ἦγον (ὁ γὰρ Μουκιανὸς οὔπω ἐπεφθάκει),
ἐν παντὶ δέους ὁ Βιτέλιος ἐγεγόνει. οὗτοι γὰρ πρῶτον μὲν δι' ἀγ- 65, 18, 2
γέλων τινῶν, ἕς τε λάρνακας μετὰ τῶν νεκρῶν καὶ ἐς ἀρίχους ὀπώ-
ραν ἔχοντας ἢ καὶ καλάμους ὀρνιθευτῶν τὰ γράμματα ἐμβάλλοντες,
201 πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει δρώ*μενα ἐμάνθανον καὶ πρὸς ἐκεῖνα ἐβου-
λεύοντο· τότε δ' ἰδόντες τὸ πῦρ ἐκ τοῦ Καπιτωλίου ὥσπερ ἐκ φρυκτω-
ρίας αἰρόμενον ἠπείχθησαν. καὶ πρότερος τῇ πόλει μετὰ τοῦ ἱππικοῦ 65, 18, 3
Κερεάλιος προσέβαλεν. ὁ δὲ Βιτέλιος τὴν βουλὴν συναγαγὼν πρέσ-
βεις παρ' αὐτῶν μετὰ τῶν ἀειπαρθένων πρὸς τὸν Κερεάλιον ἔπεμψεν.
ὡς δ' οὐδεὶς αὐτῶν εἰσήκουσεν, ἀλλ' ὀλίγου καὶ ἀπέθανον, πρός τε 65, 19, 1
τὸν Πρῖμον καὶ αὐτὸν ἤδη προσπελάζοντα ἦλθον, καὶ λόγου μὲν
ἔτυχον, ἔπραξαν δὲ οὐδέν. οἱ γὰρ στρατιῶται ἐπ' αὐτὸν ὀργῇ ἐχώ- 65, 19, 2
ρησαν, καὶ τὴν τε φυλακὴν τῆς τοῦ Τιβέριδος γεφύρας ῥᾳδίως ἐλυ-

---

199, 30 αὐτοῖς Sylb., αὐτοὺς VC τούς τε Sylb., τούτω VC
201, 2 αἰρόμενον Reim. (ex U^{a}), ὁρώμενον VC.

Digitized by Google

R. St.
σαν (ἐπειδὴ γὰρ | ἐνστάντες ἐς αὐτὴν ἐκώλυσάν σφας διελθεῖν, διενή- 201,10
ξαντο τὸν ποταμὸν οἱ ἱππεῖς καὶ κατὰ τοῦ νώτου σφίσιν ἐπέπεσον), C 106v
καὶ μετὰ τοῦτο ἄλλοι ἄλλῃ ἐσβαλόντες οὐδὲν ὅ τι τῶν δεινοτάτων
65, 19, 3 οὐκ ἐποίησαν· πάντα γὰρ ὅσα τῷ Βιτελίῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν
ἐπεκάλουν, καὶ δι' ἃ καὶ πολεμεῖν σφισιν ἐσκήπτοντο, ἔδρασαν, καὶ
ἀπέκτειναν πολλούς. συιχνοὶ δὲ καὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν τεγῶν τῷ
κεράμῳ βαλλόμενοι καὶ ἐν ταῖς στενοχωρίαις ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν
ἀνθιστα μένων ὠθούμενοι ἐκόπτοντο, ὥστε πέντε μυριάδας ἀνθρώπων
65, 20, 1 ὅλας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις φθαρῆναι. τῆς | οὖν πόλεως πορθου- V 106r
μένης, καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν μὲν μαχομένων τῶν δὲ φευγόντων,
καὶ ἤδη καὶ αὐτῶν, ἐκείνων, ὅπως τῶν ἐσεληλυθότων δόξαντες εἶναι
σωθῶσι, καὶ ἁρπαζόντων τινὰ καὶ φονευόντων, ὁ Βιτέλιος φοβηθεὶς
χιτωνίσκον τε ῥακώδη καὶ ὑπαρὸν ἐνέδυ, καὶ ἐς οἴκημα σκοτεινόν,
ἐν ᾧ ἐτρέφοντο κύνες, ἐκρύφθη, γνώμην ἔχων τῆς νυκτὸς ἐς τὴν
65, 20, 2 Ταρακῖναν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀποδρᾶναι. καὶ αὐτὸν ἀναζητήσαντες
οἱ στρατιῶται καὶ | ἐξευρόντες (οὐ γάρ που καὶ ἐπὶ πολὺ λαθεῖν ἀκρι-
βῶς ἠδύνατο ἅτε αὐτοκράτωρ γεγονώς) συνέλαβον φορυτοῦ καὶ αἵ-
ματος ἀναπεπλησμένον (ὑπὸ γὰρ τῶν κυνῶν ἐλελύμαντο), κἀκ τούτου
τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ περιρρήξαντες καὶ τὼ χεῖρε εἰς τοὐπίσω δήσαντες,
τῷ τε αὐχένι σχοινίον περιθέντες, κατήγαγον ἐκ τοῦ παλατίου τὸν
65, 20, 3 Καίσαρα τὸν ἐν αὐτῷ ἐντρυφήσαντα, καὶ διὰ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ ἔσυραν
τὸν αὐτοκράτορα τὸν ἐν τῷ βασιλικῷ δίφρῳ πολλάκις σοβήσαντα, ἔς
τε τὴν ἀγορὰν ἐσεκόμισαν τὸν Αὔγουστον ἐν ᾗ πολ*λάκις ἐδημηγόρησε. 202
καὶ οἱ μὲν ἐρράπιζον αὐτόν, οἱ δὲ τοῦ γενείου ἔτιλλον· πάντες δὲ
ἔσκωπτον καὶ πάντες ὕβριζον, τά τε ἄλλα καὶ τὴν ἀσωτίαν αὐτοῦ
65, 21, 1 ἐπιλέγοντες, ἐπειδὴ καὶ γαστροπίων ἦν. αἰσχυνομένου τε ἐπὶ τούτοις
αὐτοῦ καὶ κάτω βλέποντος, οἱ στρατιῶται ξιφιδίοις αὐτὸν ὑπὸ τὸ
γένειον ὑπεκέντουν, ἵνα καὶ ἄκων ἄνω βλέπῃ. ἰδὼν δὲ τοῦτο Κελτός
τις οὐκ ἤνεγκεν, ἀλλ' ἐλεήσας αὐτόν "ἐγώ σοι" ἔφη "βοηθήσω, ὡς
μόνως δύναμαι." καὶ ὁ μὲν ἐκεῖνόν τε ἔτρωσε καὶ ἑαυτὸν ἔσφαξεν,
65, 21, 2 οὐ μέντοι καὶ ὁ Βιτέλιος ἀπέθανεν ἐκ τοῦ τραύματος, ἀλλ' | ἐσύρετο C 107r
ἐς τὸ δεσμωτήριον ὥσπερ καὶ οἱ ἀνδριάντες αὐτοῦ, πολλῶν μὲν γε-
λοίων πολλῶν δὲ καὶ αἰσχρῶν ἐπιλεγομένων σφίσιν. ἐπειδή τε καὶ
ὑπεραλγήσας καὶ οἷς ἔπαθε καὶ οἷς ἤκουεν "ἀλλ' ἔγωγε" ἔφη "αὐτο-
κράτωρ ποτὲ ὑμῶν ἐγενόμην", ὀργισθέντες οἱ στρατιῶται πρός τε
τοὺς ἀναβαθμοὺς αὐτὸν ἤγαγον, κἀνταῦθα κατέκοψαν, τήν τε κεφα-
65, 22, 1 λὴν αὐτοῦ ἀποτεμόντες κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν περιήγαγον. καὶ τοῦ-
τον μὲν ὕστερον ἡ γυνὴ ἔθαψε, ζήσαντα μὲν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη καὶ
πεντήκοντα | ἄρξαντα δὲ ἐνιαυτὸν ἡμερῶν δέκα ἀποδέοντα· ὁ δὲ ἀδελ- V 106v
φὸς αὐτοῦ ὥρμησε μὲν ἐκ τῆς Ταρακίνης ὡς καὶ βοηθήσων αὐτῷ,
μαθὼν δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ὅτι τέθνηκε, καὶ περιπεσὼν ἅμα τοῖς ἐπ'
αὐτὸν πεμφθεῖσιν, ὡμολόγησε μέν σφισιν ὡς καὶ σωθησόμενος, ἐσφάγη
65, 22, 2 δ' οὐ πολλῷ ὕστερον. καὶ αὐτῷ καὶ ὁ τοῦ Βιτελίου παῖς ἐπαπώ-

---

201, 16 τεγῶν C, τέγων V τῷ κεράμῳ Sylb. (cum U^{c}), τῶν κεραμίων V, τῶν κεράμων C 26 συνέλαβον R. St. (cum Zon.), συνέλαβεν VC φορυτοῦ Reim. (ex Zon.), ὑφαντοῦ V, ὑφαντοῦ C 27 ἐλελύμαντο Bk. (cum Zon.), ἐλελύματο VC τὴν V, τὴν μὲν C **202**, 7 μόνως Sylb., μόνος VC.

Digitized by Google

R. St.
202 λετο, καίτοι τοῦ Βιτελίου μηδένα μήτε τῶν τοῦ Ὄθωνος μήτε τῶν τοῦ Βεσπασιανοῦ συγγενῶν ἀποκτείναντος. πεπραγμένων δὲ τούτων ἤδη ὡς ἑκάστων ὁ Μουκιανὸς ἐπῆλθε, καὶ τά τε ἄλλα συνδιῴκει τῷ Δομιτιανῷ, καὶ ἐς τοὺς στρατιώτας αὐτὸν παραγαγὼν δη|μηγορῆσαι ἐποίησε καίπερ καὶ παιδίσκον ὄντα. καὶ πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς τῶν στρατιωτῶν ἕκαστος ἔλαβεν.

203
C 107v

*| ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΟΣ.

ταῦτα μὲν οὕτως ἔσχεν, αὐτοκράτωρ δὲ ἐπ' αὐτοῖς ὁ Οὐεσπα- 66, 1, 1
σια|νὸς καὶ πρὸς τῆς βουλῆς ἀπεδείχθη, καὶ Καίσαρες ὅ τε Τίτος καὶ ὁ Δομιτιανὸς ἐπεδείχθησαν, τήν τε ὕπατον ἀρχὴν ὁ Οὐεσπασιανὸς καὶ ὁ Τίτος ἔλαβον, ὁ μὲν ἐν τῇ Αἰγύ|πτῳ ὁ δὲ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ὤν. ἐγεγόνει μὲν οὖν καὶ σημεῖα καὶ ὀνείρατα τῷ Οὐεσπασιανῷ τὴν 66, 1, 2
μοναρχίαν ἐκ πολλοῦ προδηλοῦντα. βοῦς τε γὰρ ἐν τῷ ἀγρῷ ἐν ᾧ τὴν δίαιταν ὡς πλήθει ἐποιεῖτο, δειπνοῦντι προσελθὼν ὤκλασε καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑπέθη|κε· καὶ κύων αὖθις, σῖτον αὐτοῦ καὶ τότε αἱρουμένου, χεῖρα ἀνθρωπίνην ὑπὸ τὴν τράπεζαν ὑπέβαλε. κυπάρισσός τε περιφανὴς πρόρριζος ὑπὸ σφοδροῦ πνεύματος ἀνατρα- 66, 1, 3
πεῖσα, ἔπειτα τῇ ὑστεραίᾳ ὑφ' ἑαυτῆς ἀνέστη καὶ ἀκμάζουσα διετέλεσε. καὶ παρ' ὀνείρατος ἔμαθεν ὅτι, ὅταν ὁ Καῖσαρ Νέρων ὀδόντα ἀποβάλῃ, αὐταρχήσει· καὶ, τοῦτό τε τὸ κατὰ τὸν ὀδόντα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ συνηνέχθη, καὶ αὐτὸς ὁ Νέρων ἔδοξέ ποτε ἐν τοῖς ὕπνοις τὸν τοῦ Διὸς ὄχον ἐς τὴν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ οἰκίαν εἰσαγαγεῖν. ἀλλὰ 66, 1, 4
ταῦτα μὲν ἑρμηνεύσεως ἔχρῃζεν, Ἰώσηπος δὲ ἀνὴρ Ἰουδαῖος ἀχθείς
V 107r τε | ὑπ' αὐτοῦ πρότερον καὶ δεθεὶς ἐγέλασε καὶ ἔφη "νῦν μέν με δήσεις, μετ' ἐνιαυτὸν δὲ| λύσεις αὐτοκράτωρ γενόμενος." οὕτω μὲν 66, 2, 1
οὖν καὶ ὁ Οὐεσπασιανὸς εἰς τὴν ἀρχήν, ὡς καὶ ἄλλοι τινές, ἐγεγένητο, ἀπόντος δὲ αὐτοῦ ἔτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ὁ Μουκιανὸς τὰ τοῦ
204 κράτους πάντα μετὰ τοῦ Δο*μιτιανοῦ διῴκει. μέγα γάρ τι, ὡς καὶ αὐτὸς τὴν ἡγεμονίαν τῷ Οὐεσπασιανῷ δεδωκώς, ἠγάλλετο διά τε τἄλλα καὶ ὅτι ἀδελφὸς ὑπ' αὐτοῦ ὠνομάζετο, καὶ ὅτι ἐξουσίαν εἶχε πάνθ' ὅσα ἐβούλετο καὶ ἄνευ τῆς αὐτοῦ προστάξεως διοικεῖν καὶ γράφειν, τὸ ὄνομα αὐτοῦ| μόνον ἐπιγραφόμενος. καὶ διὰ τοῦτό γε καὶ δακτύ- 66, 2, 2
λιον πεμφθέντα ἐφόρει, ἵνα τὸ αὐτοκρατορικὸν σφράγισμα τὰ σημαινόμενα λαμβάνῃ. τό τε σύμπαν οὕτω πάντα αὐτοὶ ὡς αὐταρ- 66, 2, 3
C 108r χοῦντες ἐποίουν ὥστε | τὸν Οὐεσπασιανὸν ἐπιστεῖλαί ποτε τῷ Δομιτιανῷ ὅτι "χάριν ἔχω σοι, τέκνον, ὅτι με ἐᾷς ἄρχειν καὶ οὐδέπω με κατα|λέλυκας. ὁ δὲ Μουκιανὸς καὶ χρήματα ἀμύθητα πανταχόθεν, 66, 2, 5
ὅθεν ἐνεδέχετο, εἰς τὸ δημόσιον ἤθροιζεν ἑτοιμότατα, τὴν ἐπ' αὐτῷ

203, 10 πρὸς R. St. (cum Zon.), πρὸ VC 14 ἔλαβον V, ἔλαβεν C
23 ἑαυτῆς H. St., ἑαυτῇ VC **204**, 2 ἠγάλλετο H. St., ἠγγείλλετο VC
8 ὡς R. St. (cum Zon.), ὥστε VC (sed τε ind. manus ut videtur secunda in C)
9 Δομιτιανῷ R. St. (cum Zon.), δομιτίω VC.

Digitized by Google

R. St.

ἐπηγορίαν εἰς ἑαυτὸν ἀντὶ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀναδεχόμενος. νεῦρα 204
γὰρ τῆς ἡγεμονίας τὰ χρήματα ἀεί ποτε εἶναι ἔλεγε, καὶ κατὰ τοῦτο
καὶ ἐκείνῳ πανταχόθεν πορίζειν παρῄνει καὶ αὐτὸς ἀπ' ἀρχῆς ἀρ-
γυ|ρολογῶν διετέλεσε, καὶ μεγάλα μὲν καὶ τῇ βασιλείᾳ χρήματα παρ- 15
66, 3, 1 εσκεύασε, μεγάλα δὲ καὶ αὐτὸς ἐκτήσατο. ἐν δὲ τῇ Γερμανίᾳ ἄλλαι
τε κατὰ Ῥωμαίων ἐπαναστάσεις ἐγένοντο, οὐδὲν ἐς μνήμην ἐμοὶ γοῦν
ὄφελος φέρουσαι, καί τι συνηνέχθη καὶ θαύματος ἄξιον. Ἰούλιος
γάρ τις Σαβῖνος, ἀνὴρ πρῶτος τῶν Λιγγόνων, δύναμιν καὶ| αὐτὸς 20
ἰδίαν ἠθροισε καὶ Καῖσαρ ἐπωνομάσθη, λέγων ἔγγονος τοῦ Καίσαρος
66, 3, 2 τοῦ Ἰουλίου εἶναι. ἡττηθεὶς δὲ μάχαις τισὶν ἔφυγεν εἰς ἀγρόν τινα,
κἀνταῦθα ἐς μνημεῖον ὑπόγειον, προκαταπρήσας αὐτό, κατέδυ· καὶ
οἱ μὲν ᾠόντο κἀκεῖνον ἀπολωλέναι, ὁ δὲ ἐκρύφθη τε ἐν αὐτῷ ἐννέα
66, 3, 3 ἔτη μετὰ τῆς γυναικός, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς| δύο ἄρρενας ἐκύησε. καὶ 25
τὰ μὲν ἐν Γερμανίᾳ Κερεάλιος μάχαις πολλαῖς κατεστήσατο, ὧν ἐν
μιᾷ τοσοῦτον πλῆθος τῶν τε | Ῥωμαίων καὶ τῶν βαρβάρων κατεκόπη V 107r
ὥστε τὸν παραρρέοντα ποταμὸν ὑπὸ τῶν πεπτωκότων ἐπισχεθῆναι.
66, 3, 4 ὁ δὲ Δομιτιανός, ἐξ ὧν ἔδρασε καὶ πολλῷ μᾶλλον ἐξ ὧν ἐπεχείρη-
σεν (οὐδὲν γὰρ μικρὸν ἐπενόει) φοβη|θεὶς τὸν πατέρα, πρός τε τῷ 30
Ἀλβανῷ τῷ ὄρει τὰ πολλὰ διατρίβων καὶ τῷ ἔρωτι τῆς Δομιτίας
τῆς Κουρβούλωνος θυγατρὸς προσέχων ἐτύγχανε· ταύτην γὰρ Λου-
κίου Λαμίου Αἰμιλιανοῦ τοῦ ταύ*της ἀνδρὸς ἀποσπάσας τότε μὲν 205
66, 4, 1 ἐν ταῖς ἐρωμέναις ἐποιήσατο, ὕστερον δὲ καὶ ἔγημεν. ὁ δὲ Τίτος
τῷ πρὸς Ἰουδαίους πολέμῳ ἐπιταχθεὶς τὰ Ἱεροσόλυμα εἶλε καὶ τὸν
66, 6, 3 ναὸν ἐνέπρησε. τοῖς δὲ Ἰουδαίοις οὐχ ὅτι ὄλεθρος ἀλλὰ καὶ νίκη
καὶ σωτηρία εὐδαιμονία τε εἶναι ἐδό|κει, ὅτι τῷ ναῷ συναπώλοντο. 5
66, 7, 1 ἐάλωσαν δ' οὖν καὶ ὡς ἄλλοι τε καὶ ὁ Βαρποῶς ὁ ἄρχων αὐτῶν·
66, 7, 2 καὶ μόνος γε οὗτος ἐν τοῖς ἐπινικίοις ἐκολάσθη. οὕτω μὲν τὰ Ἱερο-
σόλυμα | ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ Κρόνου ἡμέρᾳ, ἣν μάλιστα ἔτι καὶ νῦν C 108r
Ἰουδαῖοι σέβουσιν, ἐξώλετο. καὶ ἀπ' ἐκείνου δίδραχμον ἐτάχθη τοὺς
τὰ πάτρια αὐτῶν ἔθη περιστέλλοντας τῷ Κα|πιτωλίῳ Διὶ κατ' ἔτος 10
ἀποφέρειν. καὶ ἐπ' αὐτοῖς τὸ μὲν τοῦ αὐτοκράτορος ὄνομα ἀμφό-
τεροι ἔλαβον, τὸ δὲ δὴ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ οὐδέτερος ἔσχε· καίτοι τά τε
ἄλλα αὐτοῖς, ὅσα ἐπὶ τηλικαύτῃ νίκῃ εἰκὸς ἦν, καὶ ἀψῖδες τροπαιο-
66, 8, 1 φόροι ἐψηφίσθησαν. τοῦ Οὐεσπασιανοῦ δὲ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν
ἐσελθόντος ὁ Νεῖλος παλαιστῇ πλέον παρὰ τὸ κα|θεστηκὸς ἐν μιᾷ 15
ἡμέρᾳ ἐπελάγισεν· ὅπερ οὐπώποτε πλὴν ἅπαξ γεγονέναι ἐλέγετο. καὶ
Οὐεσπασιανὸς δὲ αὐτὸς τυφλόν τέ τινα καὶ ἕτερον οὐκ ἀρτίχειρα,
προσελθόντας οἱ ἐξ ὄψεως ὀνειράτων, τοῦ μὲν τὴν χεῖρα πατήσας
66, 8, 2 τοῦ δὲ τοῖν ὀφθαλμοῖν πηλὸν προσπτύσας, ὑγιεῖς ἀπέφηνε. τὸ μὲν
θεῖον τούτοις αὐτὸν ἐσέμνυνεν, οὐ μέντοι καὶ οἱ Ἀλε|ξανδρεῖς ἔχαι- 20
ρον αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἤχθοντο, ὥστε μὴ μόνον ἰδίᾳ ἀλλὰ καὶ
δημοσίᾳ καὶ σκώπτειν αὐτὸν καὶ λοιδορεῖν. προσδοκήσαντες γὰρ
μέγα τι παρ' αὐτοῦ λήψεσθαι, ὅτι πρῶτοι αὐτὸν αὐτοκράτορα πε-
ποιήκεσαν, οὐ μόνον οὐδὲν εὕροντο ἀλλὰ καὶ προσεπράσσοντο χρή-

---

204, 24 ὁ δὲ V, οἱ δὲ C 28 *παραρρέοντα* V, *παρεοντα* et in marg. *παραρρέοντα* C **205**, 6 *βαρποῶς* C, *καρποῶς* V 17 *ἀρτίχειρα* C (ut videtur), *ἀντίχειρα* V.

Digitized by Google

R. St.
205,25 ματα. | πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄλλως παρ' αὐτῶν ἐξέλεξε, μηδένα πόρον, 66, 8, 3
V 108r μηδ' εἰ ἐπαίτης τις ἦν, παραλιπών, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων καὶ ἐκ
τῶν ἱερῶν ὁμοίως χρηματιζόμενος· πολλὰ δὲ καὶ [τὰ] τέλη τὰ μέν
τινα ἐκλελειμμένα ἀνενεώσατο, τὰ δὲ καὶ νομιζόμενα προσεπηύξησε.
τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ὑπηκόῳ ἓν τε τῇ Ῥώμῃ μετὰ τοῦτ' 66, 8, 4
30 ἐποίησεν. οἱ γοῦν Ἀλεξανδρεῖς ἄλλα τε ἐς αὐτὸν ἀπερρίπτουν καὶ
ὅτι "ἓξ ὀβολοὺς προσαιτεῖς", ὥστε καὶ τὸν Οὐεσπασιανὸν καίπερ
ἐπιεικέστατον ὄντα χαλεπῆναι, καὶ κελεῦσαι μὲν καὶ τοὺς ἓξ ὀβολοὺς 66, 8, 5
206 κατ' ἄνδρα εἰσπραχθῆναι, βουλεύσασθαι δὲ καὶ * τιμωρίαν αὐτῶν
ποιήσασθαι· τοῦ γοῦν Τίτου ἐξαιτησαμένου αὐτοὺς οὐδὲν αὐτῶν 66, 8, 6
ἐφείσατο. ἐκεῖνοι δ' αὐτοῦ οὐκ ἀπέσχοντο, ἀλλὰ μέγα πάνυ ἀθρόοι
ἐν συνόδῳ τινὶ κοινῇ πρὸς τὸν Τίτον ἐξεβόησαν, εἰπόντες αὐτὸ τοῦτο
5 "συγγινώσκομεν αὐτῷ· οὐ γὰρ οἶδε καισαρεύειν." καὶ οἱ μὲν οὕτω 66, 8, 7
τότ' ἐριψοκινδύνουν, καὶ τῆς ἀσελγείας, ὑφ' ἧς ἀεί ποτε κακῶς
C 109r ἀπαλλάττουσιν, | ἄδην ἐνεφοροῦντο, τῇ τοῦ αὐτοκράτορος ἐπιεικείᾳ
ἀποχρώμενοι· ὁ δὲ Οὐεσπασιανὸς μετὰ ταῦτα ἐς τὴν Ῥώμην ἐσελη- 66, 9, 3
λύθει, καὶ Μουκιανῷ μὲν ἄλλοις τε τῶν πρώτων ἐν τῷ Βρεντεσίῳ
10 ἐνέτυχε, Δομιτιανῷ δὲ ἐν Βενουέντῳ. ὑπὸ γὰρ τοῦ συνειδότος ὧν
τε ἐφρόνει καὶ ὧν ἐπεποιήκει οὔτε ἐθάρσει, καὶ προσέτι καὶ μωρίαν
ἔστιν ὅτε προσεποιεῖτο. ἐν γοῦν τῷ Ἀλβανῷ χωρίῳ τὰ πλεῖστα διά- 66, 9, 4
γων ἄλλα τε πολλὰ καὶ γελοῖα ἔπραττε, καὶ τὰς μυίας γραφείοις
κατεκέντει. τοῦτο γὰρ εἰ καὶ ἀνάξιον τοῦ τῆς ἱστορίας ὄγκου ἐστίν,
15 ἀλλ' ὅτι γε ἱκανῶς τὸν τρόπον αὐτοῦ ἐνδείκνυται, ἀναγκαίως ἔγραψα,
καὶ μάλισθ' ὅτι καὶ μοναρχήσας ὁμοίως αὐτὸ ἐποίει. ὅθεν οὐκ ἀχα- 66, 9, 5
ρίτως τις εἶπε πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα "τί πράττει Δομετιανός," ὅτι
"ἰδιάζει τε, καὶ οὐδὲ μυῖα αὐτῷ παρακάθηται." ὁ δὲ Οὐεσπασιανὸς 66, 10, 1
ἐκείνου μὲν ἐταπείνου τὸ φρόνημα, τοὺς δὲ ἄλλους πάντας οὐχ ὡς
20 αὐτοκράτωρ ἀλλ' ὡς ἰδιώτης, μνήμῃ τῆς προτέρας αὐτοῦ τύχης, ἐδε-
ξιοῦτο. τόν τε νεὼν τὸν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ εὐθὺς οἰκοδομεῖν ἤρ- 66, 10, 2
V 108v ξατο, αὐτός τι τοῦ χοῦ πρῶτος ἐκφορήσας καὶ δῆλον ὅτι | καὶ τοῖς
ἄλλοις τοῖς ἐπιφανεστάτοις τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι κελεύσας, ἵνα καὶ
τῷ λοιπῷ πλήθει ἀπαραίτητον τὸ διακόνημα γένηται. μεγαλοφρονέ- 66, 10, 3
25 στατα δὲ ἀεί ποτε ἐς τὸ κοινὸν ὅσα ἐχρῆν ἀναλώσας, καὶ τὰς πανη-
γύρεις πολυτελέστατα διαθείς, εὐτελέστατα διητᾶτο καὶ οὐδὲν ἔξω
τῶν πάνυ ἀναγκαίων ἐδαπάνα, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐν τοῖς καπηλείοις
ἐφθόν τι πλὴν ὀσπρίων πιπράσκεσθαι ἐπέτρεπε. κἀκ τούτου καὶ
τὰ μάλιστα διέδειξεν ὅτι τὰς συλλογὰς τῶν χρημάτων οὐκ εἰς τὰς
30 ἑαυτοῦ ἡδονὰς ἀλλ' ἐς τὰς τοῦ δήμου χρείας ἐποιεῖτο. καταστάσει 66, 10, 4
δὲ τοῦ βίου τοιᾷδε ἐχρῆτο. ὀλίγα μὲν ἐν τῷ παλατίῳ ᾤκει, τὸ δὲ
δὴ πλεῖστον ἐν τοῖς κήποις τοῖς καλουμένοις Σαλουστείοις διέτριβε,
207 κἀνταῦθα τὸν βουλόμενον οὐχ ὅτι * τῶν βουλευτῶν ἀλλὰ καὶ τῶν
ἄλλων ἐσεδέχετο, καὶ τοῖς πάνυ φίλοις καὶ πρὸ τῆς ἕω ἐν τε τῇ 66, 10, 5
εὐνῇ κείμενος συνεγίνετο, καὶ ἕτεροι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτὸν ἠσπάζοντο.

205, 27 [τὰ] exp. Sylb. **206**, 2 ἀπέσχοντο C, ἀπεύχοντο V 13 κατεκέντει C (ut videtur), κατεκέντα V 17 τε H. St., τι VC 21 τῷ om. C 23 τὸ αὐτὸ Sylb., τὰ αὐτὰ VC 26 διητᾶτο Reim. (ex Zon.), διὰ τοῦτο VC **207**, 2 ταῖς V, τοῖς C.

Digitized by Google

R. St.
αἵ τε θύραι τῶν βασιλείων ἠνεῳγμέναι διὰ πάσης τῆς ἡμέρας ἦσαν, 207
καὶ φρουρὸς οὐδεὶς ἐν αὐταῖς ἐγκαθεστήκει. ἔς τε τὸ συνέδριον διὰ 5
παντὸς ἐφοίτα, καὶ περὶ πάντων αὐτοῖς ἐπεκοίνου, κἂν τῇ ἀγορᾷ
66, 10, 6 πολλάκις | ἐδίκαζεν. ὅσα τε μὴ ἐδύνατο αὐτὸς ὑπὸ τοῦ γήρως ἀνα- C 109v
λέγεσθαι, ἢ καὶ ὅσα ἀπὼν ἐπέστελλε τῇ βουλῇ, διὰ τῶν υἱέων αὐτοῦ
ὡς τὸ πολὺ ἐκέλευεν ἀναγινώσκεσθαι, τιμῶν κἀν τούτῳ αὐτήν. συν-
όντους τε ἐκ τε αὐτῶν ἐκείνων καὶ ἐκ τῶν ἄλλων καθ' ἑκάστην 10
ἡμέραν συχνοὺς ἐποιεῖτο, καὶ πολλάκις καὶ αὐτὸς παρὰ τοῖς πάνυ
66, 11, 1 φίλοις ἐδείπνει. τό τε σύμπαν τῇ προνοίᾳ τῶν κοινῶν αὐτοκράτωρ
ἐνομίζετο, ἐς δὲ δὴ τἆλλα πάντα κοινὸς καὶ ἰσοδίαιτός σφισιν ἦν.
καὶ γὰρ ἔσκωπτε δημοτικῶς καὶ ἀντεσκώπτετο ἡδέως· εἴ τέ τινα
γράμματα, οἷα εἴωθεν, ἀνώνυμα εἰς τοὺς αὐτοκράτορας, προπηλα- 15
κισμὸν αὐτῷ φέροντα, ἐξετέθη ποτέ, ἀντεξετίθει τὰ πρόσφορα μηδὲν
66, 11, 2 ταραττόμενος. τοῦ τε Φοίβου προσελθόντος αὐτῷ καὶ ἀπολογουμέ-
νου ὅτι ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἐσκυθρωπακότα ποτὲ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θεά-
τρου ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐφ' οἷς ἀσχημονοῦντα ἑώρα τὸν αὐτοκράτορα.
ἐκέλευσε πρὸς ὀργὴν ἀπελθεῖν, | τοῦ δὲ ἐρομένου ὅποι "ἐς κόρακας" 20 V 109r
εἶπεν, ὑπὲρ τούτου οὖν ἀπολογουμένου τοῦ Φοίβου οὔτε τι κακὸν
αὐτὸν εἰργάσατο, οὔτε ἀπεκρίνατο αὐτῷ ἄλλο οὐδὲν πλὴν αὐτὸ
66, 11, 3 τοῦτο ὅτι "ἐς κόρακας ἄπελθε." τοῦ δὲ Οὐολογαίσσου ἐπιστείλαντος
αὐτῷ οὕτως "βασιλεὺς βασιλέων Ἀρσάκης Φλαβίῳ Οὐεσπασιανῷ
χαίρειν," οὔτε τι αὐτὸν ἠτιάσατο, καὶ ἀντέγραψε τὸν αὐτὸν τρόπον, 25
66, 12, 1 μηδὲν τῶν τῆς ἀρχῆς ὀνομάτων προσθείς. ἐπεὶ δὲ Πρίσκος Ἐλουί-
διος ὁ τοῦ Θρασέου γαμβρός, τοῖς τε στωικοῖς δόγμασιν ἐντραφεὶς
καὶ τὴν τοῦ Θρασέου παρρησίαν οὐ σὺν καιρῷ μιμούμενος, στρατη-
γῶν δὲ τηνικαῦτα, οὔτε τι πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος ἕδρα καὶ
προσέτι καὶ βλασφημῶν αὐτὸν, οὐκ ἐπαύετο, καί ποτε διὰ τοῦτο οἱ 30
δήμαρχοι συλλαβόντες αὐτὸν τοῖς ὑπηρέταις παρέδοσαν, συνεχύθη τε
ὁ Οὐεσπασιανὸς καὶ δακρύσας ἐκ τοῦ βουλευτηρίου ἐξῆλθε, τοσοῦτον
66, 13, 1 μόνον εἰπὼν ὅτι *"ἐμὲ μὲν υἱὸς διαδέξεται, ἢ οὐδεὶς ἄλλος." ὡς δ' 208
οὖν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκ τῶν στωικῶν καλουμένων λόγων προαχ-
θέντες, μεθ' ὧν καὶ Δημήτριος ὁ κυνικός, συχνὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια
τοῖς παροῦσι δημοσίᾳ, τῷ τῆς φιλοσοφίας προσχήματι καταχρώμενοι,
διελέγοντο, κἀκ τούτου καὶ ὑποδιέφθειρόν τινας, ἔπεισεν ὁ Μινου- 5
κιανὸς τὸν Οὐεσπασιανὸν πάντας τοὺς τοιούτους ἐκ τῆς πόλεως ἐκ-
βαλεῖν, εἰπὼν ὀργῇ μᾶλλον | ἢ φιλολογίᾳ τινὶ πολλὰ κατ' αὐτῶν. C 110r
66, 13, 2 καὶ πάντας αὐτίκα τοὺς φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανός, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξέβαλε, τὸν δὲ δὴ Δημήτριον καὶ τὸν Ὀστιλιανὸν καὶ ἐς νήσους κατέκλεισε. καὶ ὁ μὲν Ὀστίλιος εἰ καὶ τὰ 10
μάλιστα μὴ ἐπαύσατο περὶ τῆς φυγῆς ἀκούσας (ἔτυχε γὰρ διαλεγόμε-
νός τινι) ἀλλὰ καὶ πολλῷ πλείω κατὰ τῆς μοναρχίας κατέδραμεν,
66, 13, 3 ὅμως παραχρῆμα μετέστη· τῷ δὲ Δημητρίῳ μηδ' ὡς ὑπείκοντι ἐκέ-
λευσεν ὁ Οὐεσπασιανὸς λεχθῆναι ὅτι "σὺ μὲν πάντα ποιεῖς ἵνα σε
66, 14, 1 ἀποκτείνω, ἐγὼ δὲ κύνα ὑλακτοῦντα οὐ φονεύω." τότε δὲ καὶ Καινὶς 15
ἡ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ παλλακὴ μετήλλαξεν. ἐμνημόνευσα δὲ αὐτῆς ὅτι

207, 6 κἀν Sylb., καὶ VC 19 ἀσχημονοῦντα V, αἰχημονοῦντα C
208, 5 ὑποδιέφθειρόν V, ὑποδιέφερόν C.

Digitized by Google

R. St. 208 τε πιστοτάτη ἦν καὶ ὅτι μνήμης ἄριστα | ἐπεφύκει. πρὸς γοῦν τὴν
V 109r δέσποιναν τὴν Ἀντωνίναν τὴν τοῦ Κλαυδίου μητέρα, κρύφα τι δι'
αὐτῆς τῷ Τιβερίῳ περὶ τοῦ Σιανοῦ γράψασαν, καὶ αὐτὸ ἀπαλει|φθῆ- 66, 14, 2
ναι εὐθύς, ὅπως μηδεὶς αὐτοῦ ἔλεγχος ὑπολειφθῇ, κελεύσασαν, "μά-
τὴν, ὦ δέσποινα," ἔφη "τοῦτο προσέταξας· πάντα γὰρ καὶ ταῦτα,
καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἂν ὑπαγορεύσῃς μοι, ἔν τε τῇ ψυχῇ ἀεὶ φέρω καὶ
οὐδέποτε ἐξαλειφθῆναι δύναται." τοῦτό τε οὖν αὐτῆς ἐθαύμασα, καὶ 66, 14, 3
προσέτι ὅτι καὶ ὁ Οὐεσπασιανὸς αὐτῇ ὑπερέχαιρε, πλεῖ|στόν τε διὰ
τοῦτο ἴσχυσε, καὶ πλοῦτον ἀμύθητον ἤθροισεν, ὥστε καὶ νομισθῆναι
ὅτι δι' αὐτῆς ἐκείνης ἐχρηματίζετο· πάμπολλα γὰρ παρὰ πολλῶν
ἐλάμβανε, τοῖς μὲν ἀρχὰς τοῖς δὲ ἐπιτροπείας στρατείας ἱερωσύνας,
ἤδη δέ τισι καὶ ἀποφάσεις αὐτοῦ πιπράσκουσα. ἀπέκτεινε μὲν γὰρ ὁ 66, 14, 4
Οὐεσπασιανὸς χρημάτων ἕνεκα οὐδένα, ἔσωσε δὲ πολλοὺς τῶν διδόν-
των· καὶ ἡ μὲν λαμβάνουσα ἐκείνη ἦν, ὑπωπτεύετο δὲ ὁ Οὐεσπασια-
νὸς ἑκὼν αὐτῇ ἐπιτρέπειν τοῦτο ποιεῖν ἐκ τῶν ἄλλων ὧν ἔπραττεν,
209 ὧν ὀλίγα δείγματος ἕνεκα διη*γήσομαι. ἀνδριάντα γὰρ πέντε καὶ 66, 14, 5
εἴκοσι μυριάδων στῆσαί οἱ ψηφισαμένων τινῶν προέτεινε τὴν χεῖρα
καὶ ἔφη "δότε μοι τὸ ἀργύριον· ἡ γὰρ βάσις αὐτοῦ αὕτη ἐστί." καὶ
πρὸς τὸν Τίτον ἀγανακτοῦντα τῷ τοῦ οὔρου τέλει, ὃ καὶ αὐτὸ μετὰ
τῶν ἄλλων κατεδείχθη,| εἶπε, λαβὼν ἐξ αὐτοῦ χρυσοῦς πεπορισμένους
καὶ δείξας αὐτῷ, "ἰδού, τέκνον, εἴ τι ὄζουσιν." ἐπὶ δὲ τοῦ Οὐεσπα- 66, 15, 1
C 110r σιανοῦ | ἕκτον καὶ ἐπὶ τοῦ Τίτου τέταρτον ἀρχόντων τὸ τῆς Εἰρήνης
τέμενος καθιερώθη, ὅ τε κολοσσὸς ὠνομασμένος ἐν τῇ ἱερᾷ ὁδῷ
ἱδρύθη· φασὶ δὲ αὐτὸν τό τε ὕψος ἑκατὸν ποδῶν καὶ τὸ εἶδος οἱ
μὲν τὸ τοῦ Νέρωνος οἱ δὲ τὸ τοῦ Τίτου| ἔχειν. σφαγὰς δὲ ὁ Οὐε- 66, 15, 2
σπασιανὸς θηρίων μὲν ἐποιεῖτο ἐν τοῖς θεάτροις, μονομαχίαις δὲ
ἀνδρῶν ⟨οὐ⟩ πάνυ τι ἔχαιρε, καίτοι τοῦ Τίτου ἐν ταῖς τῶν νεανίσκων
παιδιαῖς ταῖς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τελουμέναις σκιαμαχήσαντός ποτε
πρὸς τὸν Ἀλιηνὸν ὅπλοις. τοῖς δὲ Πάρθοις πολεμωθεῖσι πρός τινας 66, 15, 3
καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ συμμαχίας| δεηθεῖσιν οὐκ ἐβοήθησεν, εἰπὼν ὅτι
V 110r οὐ προσήκει αὐτῷ τὰ ἀλλότρια πολυ|πραγμονεῖν. Βερονίκη δὲ ἰσχυ-
ρῶς τε ἠγάπα καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐς τὴν Ῥώμην μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ
τοῦ Ἀγρίππα ἦλθε· καὶ ὁ μὲν στρατηγικῶν τιμῶν ἠξιώθη, ἡ δὲ ἐν 66, 15, 4
τῷ παλατίῳ ᾤκησε καὶ τῷ Τίτῳ συνεγίγνετο. προσεδόκα δὲ γαμη-
θήσεσθαι αὐτῷ, καὶ πάντα| ἤδη ὡς καὶ γυνὴ αὐτοῦ οὖσα ἐποίει,
ὥστ' ἐκεῖνον δυσχεραίνοντας τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενον
ἀποπέμψασθαι αὐτήν. ἄλλως τε γὰρ πολλὰ ἐθρυλλεῖτο, καί τινες καὶ 66, 15, 5
τότε σοφισταὶ κύνειοι ἐς τὸ ἄστυ πως παραδύντες, Διογένης μὲν
πρότερος ἐς τὸ θέατρον πλῆρες ἀνδρῶν ἐσῆλθε καὶ πολλὰ αὐτοὺς
λοιδορήσας ἐμαστιγώθη, Ἡρᾶς| δὲ μετ' αὐτόν, ὡς οὐδὲν πλεῖον πει-
σόμενος πολλὰ καὶ ἄτοπα κυνηδὸν ἐξέκραγε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν
κεφαλὴν ἀπετμήθη. καθ' ὃν δὴ καιρὸν καὶ ταῦτα ἐγένετο· οἶνός τε 66, 16, 1
γὰρ ἐν καπηλείῳ τινὶ τοσοῦτος ὑπὲρ τὸ ἀγγεῖον ὑπερεχύθη ὥστε καὶ
ἐς τὴν ὁδὸν προχωρῆσαι, καὶ ὁ Σαβῖνος ἐκεῖνος ὁ Γαλάτης ὁ Καισαρά

208, 32 ἔπραττεν Leuncl., ἔπραττον VC **209**, 4 τοῦ om. C οὔρου R. St., οὐίου VC 9 οἱ μὲν R. St., ὁ μὲν VC 11 ⟨οὐ⟩ ins. man. rec. in C, om. VC 24 Ἡρᾶς C, ἡρὰς V 29 προχωρῆσαι Leuncl. (ut exc. Salm.), προσχωρῆσαι VC.

Digitized by Google

R. St.

ποτε ἑαυτὸν | ὀνομάσας καὶ ἐς ὅπλα χωρήσας ἠττηθείς τε καὶ ἐς τὸ 209,30
66, 16, 2 μνημεῖον κατακρυφθεὶς ἐφωράθη τε καὶ ἐς τὴν Ῥώμην ἀνήχθη. συναπέθανε δὲ αὐτῷ καὶ ἡ γυνὴ Πεπονίλα, ἥπερ που καὶ διεσέσωστο αὐτόν, καίτοι * καὶ τὰ παιδία τῷ Οὐεσπασιανῷ προβαλοῦσα καὶ ἐλ- 210
εινότατον ἐπ' αὐτοῖς λόγον εἰποῦσα, ὅτι "ταῦτα, Καῖσαρ, καὶ ἐγέννησα ἐν τῷ μνημείῳ καὶ ἔθρεψα, ἵνα σε πλείονες ἱκετεύσωμεν." δακρῦσαι μὲν γὰρ καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἐποίησεν, οὐ μέντοι καὶ
66, 16, 3 ἠλεήθησαν. κἂν τούτῳ ἐπεβουλεύθη μὲν ὑπό τε τοῦ Ἀλιηνοῦ καὶ 5
ὑπὸ τοῦ Μαρκέλλου, καίπερ φίλους τε αὐτοὺς ἐν τοῖς | μάλιστα νο- C 111r
μίζων καὶ πάσῃ εἰς αὐτοὺς ἀφθονωτάτῃ τιμῇ χρώμενος, οὐ μὴν καὶ ὑπ' ἐκείνων ἀπέθανε· φωραθέντες γὰρ Ἀλιηνὸς μὲν αὐτοῦ ἐν τῷ βασιλείῳ, ἐξαναστὰς ἐκ τοῦ συσσιτίου, εὐθὺς ἀπεφάγη τοῦ Τίτου κελεύσαν|τος, μὴ καὶ φθάσῃ τι τῆς νυκτὸς νεοχμῶσαι (τῶν γὰρ στρα- 10
66, 16, 4 τιωτῶν συχνοὶς προπαρεσκεύαστο), Μάρκελλος δὲ δὴ κριθεὶς ἐν τῷ συνεδρίῳ καὶ καταδικασθεὶς ἀπέτεμε τὸν λαιμὸν αὐτὸς ἑαυτῷ ξυρῷ. οὕτω που τοὺς φύσει κακοὺς οὐδὲ αἱ εὐεργεσίαι νικῶσιν, ὁπότε
66, 17, 1 κἀκεῖνοι τῷ τοσαῦτα εὐηργετηκότι σφᾶς ἐπεβούλευσαν. ταῦτα μὲν | C 110v
οὕτως ἔσχεν, | Οὐεσπασιανὸς δέ, ὡς μὲν ἡ ἀλήθεια ἔχει, νοσήσας οὐ 15
τῇ ποδάγρᾳ τῇ συνήθει ἀλλὰ πυρετοῖς μετήλλαξεν ἐν τοῖς ὕδασι τῶν Σαβίνων τοῖς Κουτιλίοις ὠνομασμένοις, ὡς δέ τινες καταψευδόμενοι τοῦ Τίτου, ἄλλοι τε καὶ Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ, ἐφήμισαν, φάρμα-
66, 17, 2 κον ἐν συμποσίῳ τινὶ λαβών. ἐγεγόνει δὲ σημεῖα αὐτῷ φέροντα εἰς τοῦτο ὅ τε ἀστὴρ | κομήτης ἐπὶ πολὺ φανταsθεὶς καὶ τὸ μνημεῖον τὸ 20
τοῦ Αὐγούστου αὐτόματον ἀνοιχθέν. τῶν δὲ ἰατρῶν ἐπιτιμώντων αὐτῷ ὅτι τῇ τε ἄλλῃ διαίτῃ ὁμοίᾳ νοσῶν ἐχρῆτο καὶ πάντα τὰ προσήκοντα τῇ ἀρχῇ ἔπραττε, "τὸν αὐτοκράτορα" ἔφη "ἑστῶτα δεῖ ἀποθνή-
66, 17, 3 σκειν." καὶ πρὸς τοὺς περὶ τοῦ κομήτου τι διαλαλοῦντας "οὐκ ἔμοιγε" εἶ|πεν "ἀλλὰ τῷ τῶν Πάρθων βασιλεῖ προσημαίνει· ἐκεῖνος μὲν γὰρ 25
κομᾷ, ἐγὼ δὲ φαλακρός εἰμι." ἐπειδή τε ἐπίστευσεν ὅτι τελευτήσει, ἔφη "θεὸς ἤδη γίνομαι." ἔζησε δὲ ἔτη ἐννέα καὶ ἑξήκοντα καὶ μῆνας
66, 17, 4 ὀκτώ, ἐμονάρχησε δὲ ἔτη δέκα ἡμερῶν ἓξ δέοντα. κἀκ τούτου συμβαίνει ἐνιαυτὸν τε καὶ δύο καὶ εἴκοσιν ἡμέρας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ | Νέρωνος μέχρι τῆς τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀρχῆς διελθεῖν. ἔγραψα 30
δὲ τοῦτο τοῦ μή τινας ἀπατηθῆναι, τὴν ἐξαρίθμησιν τοῦ χρόνου
66, 17, 5 πρὸς τοὺς τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντας ποιουμένους. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ οὐ διεδέ*ξαντο ἀλλήλους, ἀλλὰ ζῶντός τε καὶ ἔτι ἄρχοντος ἑτέρου ἕκα- 211
στος αὐτῶν ἐπίστευσεν αὐτοκράτωρ, ἀφ' οὗ γε καὶ ἐς τοῦτο παρέκνυψεν, εἶναι· δεῖ δ' οὐ πάσας σφῶν τὰς ἡμέρας ὡς καὶ ἐφεξῆς ἀλλήλαις ἐκ διαδοχῆς γενομένας ἀριθμεῖν, ἀλλ' ἐφάπαξ | πρὸς τὴν ἀκρί- C 111r
βειαν τοῦ χρόνου, καθάπερ εἴρηταί μοι, λογίζεσθαι. 5

209, 31 ἐφωράθη V, ἐφανερώθη C **210**, 3 γὰρ καὶ V, γὰρ C
8 φωραθέντες C, φανερωθέντες V 28 ἐμονάρχησε δὲ C, καὶ ἐμονάρχησε V.

Digitized by Google

R. St. 211

V 111 r

ΤΙΤΟΣ.

ὁ δὲ δὴ Τίτος οὐδὲν οὔτε φονικὸν οὔτε ἐρωτικὸν μοναρχήσας 66, 18, 1
ἔπραξεν, ἀλλὰ χρηστὸς καίπερ ἐπιβουλευθεὶς καὶ σώφρων καίτοι καὶ
τῆς Βερονίκης ἐς Ῥώμην αὖθις ἐλθούσης ἐγένετο. τάχα μὲν γὰρ ⟨ὅτι⟩
καὶ μετεβάλετο (οὐ γὰρ ὁμοίως ἄλλῳ τέ τινες παραδυναστεύουσι καὶ
αὐτοὶ αὐταρχοῦσιν, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀφροντιστοῦντες τῆς τοῦ κρά- 66, 18, 2
τους δόξης τῇ τε ἐξουσίᾳ αὐτοῦ ἁπλήστως ἀποχρῶνται καὶ πολλὰ
ἐπί τε φθόνῳ καὶ διαβολῇ αὐτοῦ ποιοῦσιν, οἱ δὲ ἐς αὐτοὺς πάντα
ἀνακείμενα εἰδότες προνοοῦνταί τι καὶ τῆς εὐδοξίας· ὥσπερ που καὶ 66, 18, 3
ὁ Τίτος πρός τινα, ὃν πρότερον ἐσπουδάκει, εἶπεν ὅτι οὐχ ὅμοιόν
ἐστιν ἑτέρου τι δεῖσθαι καὶ αὐτὸν δικάζειν, οὐδὲ παρ' ἄλλου τι αἰ-
τεῖν καὶ αὐτὸν διδόναι τινί), ἤδη δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ βραχύτατον, ὡς γε
ἐς ἡγεμονίαν εἰπεῖν, ἐπεβίω, ὥστε μηδ' ἁμαρτίαν τινὰ αὐτῷ ἐγγενέ-
σθαι. δύο τε γὰρ ἔτη μετὰ τοῦτο καὶ μῆνας δύο ἡμέρας τε εἴκοσιν 66, 18, 4
ἔζησεν [καὶ] ἐπ' ἐννέα καὶ τριάκοντα ἔτεσι καὶ μησὶ πέντε καὶ ἡμέ-
ραις πέντε καὶ εἴκοσι. καὶ αὐτὸν ἐξ ἴσου κατὰ τοῦτο τῇ τοῦ Αὐ-
γούστου πολυετίᾳ ἄγουσι, λέγοντες ὅτι οὔτ' ἂν ἐκεῖνος ἐφιλήθη
ποτὲ εἰ ἐλάττω χρόνον ἐζήκει, οὔτ' ἂν οὗτος εἰ πλείονα, ὁ μὲν ὅτι 66, 18, 5
212 τραχύτερος κατ' ἀρχὰς διά τε τοὺς πολεμίους καὶ διὰ τὰς στάσεις
γενόμενος ἠδυνήθη μετὰ ταῦτα εὐεργεσίαις ἐν τῷ χρόνῳ λαμπρύ-
νεσθαι, ὁ δ' ὅτι ἐπιεικῶς ἄρξας ἐν ἀκμῇ τῆς δόξης ἀπέθανε, τάχα
ἂν ἐλεγχθείς, εἴγε ἐπὶ μακρὸν ἐβεβιώκει, ὅτι εὐτυχίᾳ πλείονι ἢ ἀρετῇ
ἐχρήσατο. οὐ μὴν ἀλλ' ὁ Τίτος οὐδένα τῶν βουλευτῶν ἐν τῇ αὐτοῦ 66, 19, 1
ἡγεμονίᾳ ἀπέκτεινεν, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλος τις αὐτῷ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς
ἐτελεύτησε. τάς τε δίκας τὰς τῆς ἀσεβείας οἵτ' αὐτός ποτε ἐδέξατο οὔτ'
ἄλλοις ἐπέτρεψεν, λέγων ὅτι "ἐγὼ μὲν οὐδὲν οὔθ' ὑβρισθῆναι οὔτε προ-
V111r C112r πεπλακισθῆναι δύναμαι· οὔτε γὰρ ἄξιόν τι ἐπηγορίας ποιῶ οὔτε 66, 19, 2
μοι μέλει τῶν ψευδῶς λεγομένων· οἱ δὲ μετηλλαχότες τῶν αὐτοκρατό-
ρων αὐτοὶ ἑαυτοῖς, ἅπερ ὡς ἀληθῶς ἥρωές τε ὄσι καὶ δύναμίν τινα
ἔχωσι, τιμωρήσουσιν ἄν τί τις αὐτοὺς ἀδικήσῃ." πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα 66, 19, 3
πρός τε τὸ ἀσφαλὲς καὶ πρὸς τὸ ἄλυπον τῶν ἀνθρώπων κατεστήσατο·
καὶ γὰρ γράμματα ἐξέθηκε βεβαιῶν πάντα τὰ ὑπὸ τῶν προτέρων
αὐτοκρατόρων δοθέντα τισίν, ὥστε μὴ καθ' ἑκάστους σφῶν αὐτοὺν-
τας αὐτὸν πράγματα ἔχειν, τούς τε μηνυτὰς ἐξήλασεν ἐκ τῆς πόλεως.
κἀν τούτῳ πολέμου αὖθις ἐν τῇ Βρεττανίᾳ γενομένου τά τε τῶν 66, 20, 1
ἐκεῖ πολεμίων Ἰναῖος Ἰούλιος Ἀγρικόλας πάντα κατέδραμε, καὶ πρῶ-
τός γε Ῥωμαίων ὧν ἡμεῖς ἴσμεν ἔγνω τοῦθ' ὅτι ἡ Βρεττανία περίρ-
ρυτός ἐστι. στρατιῶται γάρ τινες στασιάσαντες, καὶ ἑκατοντάρχους
χιλίαρχόν τε φονεύσαντες, ἐς πλοῖα κατέφυγον καὶ ἐξαναχθέντες πε- 66, 20, 2

211, 17 ⟨ὅτι⟩ add. Reim. (ex Zon.) 18 ἄλλῳ Sylb., ἄλλοι VC 22 ἐς αὐτοὺς dedi, ἐπ' αὐτοὺς VC 28 γὰρ V, γὰρ αὐτῷ sed αὐτῷ a m¹ inductum C 29 [καὶ] exp. Sylb., nec habet Zon. ἔτεσι V, ἐτέεσι C 32 ἐζήκει C², ἐζήτει VC¹ τραχύτερος VC², βραχύτερος C¹ 212, 6 αὐτοῦ Bk., αὐτοῦ VC 16 δοθέντα Sylb. (ex Zon.), βεβαιωθέντα VC 19 Ἀγρικόλας C, ἀγρικόλαος V.

Digitized by Google

R. St.
ριέπλευσαν τὰ πρὸς ἑσπέραν αὐτῆς, ὡς που τό τε κῦμα καὶ ὁ ἄνε- 212
μος αὐτοὺς ἔφερε, καὶ ἔλαθον ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα πρὸς τὰ στρατό- 25
πεδα τὰ ταύτῃ ὄντα προσχόντες. κἀκ τούτου καὶ ἄλλους ὁ Ἀγρι-
κόλας πειράσοντας τὸν περίπλουν πέμψας ἔμαθε καὶ παρ' ἐκείνων
66, 20, 3 ὅτι νῆσός ἐστιν. ἐν μὲν τῇ Βρεττανίᾳ ταῦτ' ἐγένετο, καὶ ἀπ' αὐτῶν
ὁ μὲν Τίτος αὐτοκράτωρ τὸ πεντεκαιδέκατον ἐπεκλήθη, ὁ δὲ Ἀγρι-
κόλας ἔν τε ἀτιμίᾳ τὸ λοιπὸν τοῦ βίου καὶ ἐν ἐνδείᾳ ἦτε καὶ μεί- 30
ζονα ἢ κατὰ στρατηγὸν καταπράξας, ἔζησε, καὶ τέλος ἐσφάγη δι'
αὐτὰ ταῦτα ὑπὸ Δομιτιανοῦ, καίπερ τὰς ἐπινικίους τιμὰς παρὰ τοῦ
66, 21, 1 Τίτου λαβών. ἐν δὲ τῇ Καμπανίᾳ φοβερά τινα καὶ * θαυμαστὰ συν- 213
ηνέχθη· πῦρ γὰρ μέγα κατ' αὐτὸ τὸ φθινόπωρον ἐξαπιναίως ἐξήφθη.
τὸ γὰρ ὄρος τὸ Βέσβιον ἔστι μὲν πρὸς τῇ θαλάσσῃ κατὰ Νέαν πόλιν,
ἔχει δὲ πυρὸς πηγὰς ἀφθόνους, καὶ ἦν μέν ποτε πᾶν ὁμοίως ὑψη-
λόν, καὶ ἀπ' αὐτοῦ μέσου τὸ πῦρ ἀνέτελλε· ταύτῃ γὰρ πεπύρωται 5
66, 21, 2 μόνον, τὰ δὲ ἔξωθεν αὐτοῦ πάντα ἄπυρα καὶ νῦν ἔτι διαμένει. ἐκ
δὲ τούτου, ἐκείνων μὲν ἀκαύστων ἀεὶ ὄντων, τῶν δὲ ἐν τῷ μέσῳ
κραυρουμένων καὶ τεφρουμένων, αἱ πέριξ κορυφαὶ τὸ ἀρχαῖον | ὕψος V 112r
ἐς δεῦρο ἔχουσι, τὸ δὲ ἔμπυρον πᾶν | δαπανηθὲν ἐν τῷ χρόνῳ κοῖ- C 112r
λον ἐκ τοῦ συνίζειν γέγονεν, ὥστε κυνηγετικῷ τινι θεάτρῳ τὸ ὄρος 10
66, 21, 3 σύμπαν, ὡς μικρὰ μεγάλοις εἰκάσαι, ἐοικέναι. καὶ αὐτοῦ τὰ μὲν
ἄκρα καὶ δένδρα καὶ ἀμπέλους πολλὰς ἔχει, ὁ δὲ δὴ κύκλος ἀνεῖται
τῷ πυρί, καὶ ἀναδίδωσι τῆς μὲν ἡμέρας καπνὸν τῆς δὲ νυκτὸς φλόγα,
ὥστε δόξαι πολλὰ ἐν αὐτῷ καὶ παντοδαπὰ θυμιᾶσθαι θυμιάματα,
66, 21, 4 καὶ τοῦτο μὲν οὕτως ἀεί, ποτὲ μὲν ἐπὶ μᾶλλον ποτὲ δὲ ἐπὶ ἧττον, 15
γίνεται· πολλάκις δὲ καὶ τέφραν ἀναβάλλει, ὅταν ἀθρόον τι ὑφιζήσῃ,
καὶ λίθους ἀναπέμπει ὅταν ὑπὸ πνεύματος ἐκβιασθῇ. ἠχεῖ τε καὶ
βοᾷ, ἅτε μὴ συμπεπιλημένας ἀλλὰ ἀραιὰς καὶ λαθραίας τὰς ἀναπνοὰς
66, 22, 1 ἔχων. τοιοῦτον μὲν τὸ Βέσβιόν ἐστι, καὶ ταῦτα ἐν αὐτῷ κατ' ἔτος
ὡς πλήθει γίγνεται. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα ὅσα ἐκείνῳ ⟨ἐν⟩ τῷ χρόνῳ 20
συννενέχθη, εἰ καὶ μεγάλα παρὰ τὸ καθεστηκὸς τοῖς ἀεὶ ὁρῶσιν αὐτὰ
εἶναι ἔδοξε, σμικρὰ ἂν πρὸς τὰ τότε συμβάντα, καὶ τὰ πάντα εἰς
66, 22, 2 ἓν συναχθέντα, νομισθείη. ἔσχε γὰρ οὕτως. ἄνδρες πολλοὶ καὶ με-
γάλοι, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὑπερβεβληκότες, οἷοι οἱ γίγαν-
τες γράφονται, τοῦτο μὲν ἐν τῷ ὄρει τοῦτο δὲ ἐν τῇ περὶ αὐτὸ 25
χώρᾳ ταῖς τε πόλεσι μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ ἐν τῇ γῇ περινοστοῦν-
66, 22, 3 τες καὶ ἐν τῷ ἀέρι διαφοιτῶντες ἐφαντάζοντο. καὶ μετὰ τοῦτ' αὐχ-
μοί τε δεινοὶ καὶ σεισμοὶ ἐξαίφνης σφοδροὶ ἐγίγνοντο, ὥστε καὶ τὸ
πεδίον ἐκεῖνο πᾶν ἀναβράττεσθαι καὶ τὰ ἄκρα ἀναπηδᾶν. ἠχαί τε
αἱ μὲν ὑπόγειοι βρονταῖς ἐοικυῖαι αἱ δὲ καὶ ἐπίγειοι μυκηθμοῖς 30
ὁμοίαι συνέβαινον, καὶ ἥ τε θάλασσα συνέβρεμε καὶ ὁ οὐρανὸς συνεπ-
66, 22, 4 ήχει. κἀκ τούτου κτύπος τε ἐξαίσιος ἐξαπιναίως ὡς καὶ τῶν ὀρῶν
συμπιπτόντων ἐξηκούσθη, καὶ ἀνέθορον πρῶ*τον μὲν λίθοι ὑπερ- 214
μεγέθεις, ὥστε καὶ ἐς αὐτὰ τὰ ἄκρα ἐξικέσθαι, ἔπειτα πῦρ πολὺ καὶ
καπνὸς ἄπλετος, ὥστε πάντα μὲν τὸν ἀέρα συσκιασθῆναι, πάντα δὲ
66, 23, 1 τὸν ἥλιον συγκρυφθῆναι καθάπερ ἐκλελοιπότα. νύξ τε οὖν ἐξ | ἡμέ- V 112v
ρας καὶ σκότος ἐκ φωτὸς ἐγένετο· καὶ ἐδόκουν οἱ μὲν τοὺς γίγαντας 5

212, 26. 29 Ἀγρικόλας R. St., ἀγρικόλαος VC 213, 20 ⟨ἐν⟩ ins. Bk.

Digitized by Google

R. St.
214 ἐπανίστασθαι (πολλὰ γὰρ καὶ τότε εἴδωλα αὐτῶν ἐν τῷ καπνῷ διεφαί-
C 118r νετο, καὶ | προσέτι καὶ σαλπίγγων τις βοὴ ἠκούετο), οἱ δὲ καὶ ἐς
χάος ἢ καὶ πῦρ τὸν κόσμον πάντα ἀναλίσκεσθαι. καὶ διὰ ταῦτ' 66, 23, 2
ἔφυγον οἱ μὲν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐς τὰς ὁδοὺς οἱ δὲ ἔξωθεν εἴσω, ἔκ
τε τῆς θαλάσσης ἐς τὴν γῆν καὶ ἐξ ἐκείνης ἐς τὴν| θάλασσαν, οἱ
ἄλλοι τε ταραττόμενοι καὶ πᾶν τὸ ἀπὸ σφῶν ἀπὸν ἀσφαλέστερον
τοῦ παρόντος ἡγούμενοι. ταῦτά τε ἅμα ἐγίγνετο, καὶ τέφρα ἀμύ- 66, 23, 3
θητος ἐφυσήθη καὶ τήν τε γῆν τήν τε θάλασσαν καὶ τὸν ἀέρα πάντα
κατέσχε, καὶ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ὥς που καὶ ἔτυχε, καὶ ἀνθρώποις
καὶ χώραις καὶ βοσκήμασιν ἐλυμήνατο, τοὺς δὲ δὴ ἰχθύας| τά τε ὄρ-
νεα πάντα διέφθειρε, καὶ προσέτι καὶ πόλεις δύο ὅλας, τό τε Ἡρκου-
λάνεον καὶ τοὺς Πομπίους, ἐν θεάτρῳ τοῦ ὁμίλου αὐτῆς καθημένου,
κατέχωσε. τοσαύτη γὰρ ἡ πᾶσα κόνις ἐγένετο ὥστ' ἀπ' αὐτῆς ἤλθε 66, 23, 4
μὲν καὶ ἐς Ἀφρικὴν καὶ ⟨ἐς⟩ Συρίαν καὶ ἐς Αἴγυπτον, ἦλθε δὲ καὶ
ἐς τὴν Ῥώμην, καὶ τόν τε ἀέρα τὸν ὑπὲρ αὐτῆς ἐπλήρωσε καὶ| τὸν
ἥλιον ἐπεσκίασε. καὶ συνέβη κἀνταῦθα δέος οἱ μικρὸν ἐπὶ πολλὰς 66, 23, 5
ἡμέρας οὔτ' εἰδόσι τοῖς ἀνθρώποις τὸ γεγονὸς οὔτ' εἰκάσαι δυνα-
μένοις, ἀλλ' ἐνόμιζον καὶ ἐκεῖνοι πάντα ἄνω τε καὶ κάτω καταστρέ-
φεσθαι, καὶ τὸν μὲν ἥλιον ἐς τὴν γῆν ἀφανίζεσθαι, τὴν δὲ γῆν ἐς
τὸν οὐρανὸν ἀνιέναι. ἡ μὲν οὖν τέφρα αὕτη οὐδὲν μέγα τότε κα|- 66, 24, 1
κὸν αὐτοὺς εἰργάσατο (ὕστερον γὰρ νόσον σφίσι λοιμώδη δεινὴν ἐνέ-
βαλε), πῦρ δὲ δὴ ἕτερον ἐπίγειον τῷ ἐξῆς ἔτει πολλὰ πάνυ τῆς Ῥώ-
μης, τοῦ Τίτου πρὸς τὸ πάθημα τὸ ἐν τῇ Καμπανίᾳ γενόμενον
ἐκδημήσαντος, ἐπενείματο· καὶ γὰρ τὸ Σεραπεῖον καὶ τὸ Ἰσεῖον τά τε 66, 24, 2
Σέπτα καὶ τὸ Ποσειδώνιον τό τε βαλανεῖον τὸ τοῦ Ἀγρίππου καὶ
τὸ| πάνθειον τό τε διριβετώριον καὶ τὸ τοῦ Βάλβου θέατρον καὶ τὴν
Πομπηίου σκηνήν, καὶ τὰ Ὀκταουίεια οἰκήματα μετὰ τῶν βιβλίων,
τόν τε νεὼν τοῦ Διὸς τοῦ Καπιτωλίου μετὰ τῶν συννάων αὐτοῦ
215 κα*τέκαυσεν. οὕτω τε τὸ κακὸν οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ δαιμόνιον 66, 24, 3
V 113r ἐγένετο· πάρεστι γὰρ | ἐκ τούτων ὧν κατέλεξα παντί τῳ τεκμήρασ-
C 113v θαι καὶ ἄλλα τὰ ἀπολλύμενα. ὁ δ' οὖν Τίτος | τοῖς μὲν Καμπα-
νοῖς δύο ἄνδρας ἐκ τῶν ὑπατευκότων οἰκιστὰς ἔπεμψε, καὶ χρήματα
ἄλλα| τε καὶ τὰ [χρήματα] τῶν ἄνευ κληρονόμων τεθνηκότων ἐδω-
ρήσατο· αὐτὸς δὲ οὐδὲν οὔτε παρ' ἰδιώτου οὔτε παρὰ πόλεως οὔτε 66, 24, 4
παρὰ βασιλέως, καίτοι πολλῶν πολλὰ διδόντων αὐτῷ καὶ ὑπισχνου-
μένων, ἔλαβεν, ἀνέστησε μέντοι καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πάντα. καὶ 66, 25, 1
ἐπὶ μὲν τοῖς ἄλλοις οὐδὲν ἐξαίρετον ἔπραξε, τὸ δὲ δὴ θέατρον τὸ
κυνηγε|τικὸν τό τε βαλανεῖον τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ ἱερώσας πολλὰ
καὶ θαυμαστὰ ἐποίησε. γέρανοί τε γὰρ ἀλλήλοις ἐμαχέσαντο καὶ ἐλέ-
φαντες τέσσαρες, ἄλλα τε ἐς ἐννακισχίλια καὶ βοτὰ καὶ θηρία ἀπε-
σφάγη, καὶ αὐτὰ καὶ γυναῖκες, οὐ μέντοι ἐπιφανεῖς, συγκατειργάσαντο.

214, 10 οἱ ἄλλοι VC, οἷα Rk. τε ταραττόμενοι VC, τεταραγμένοι Bk. 16 Ἐρκουλάνεον V, ἐρ- vel ἰρκουλάνεον C 18 ⟨ἐς⟩ ins. Bk. (ex Zon.) ἦλθε Bk., ἐσῆλθε VC 21 πολλὰς ἡμέρας H. St., πολλαῖς ἡμέραις VC 23 καταστρέφεσθαι VC, μεταστρέφεσθαι Bk., στρέφεσθαι Dind. 28 ἐπενείματο V, ἀπενείματο C 31 Ὀκταουίεια Dind., ὀκταουεῖα V, ὀκταούεια C μετὰ V, καὶ μετὰ C 215, 1 τε exp. Bk. 5 [χρήματα] exp. R. St., nec habet Zon. 8 ἀνέστησε R. St., ἀνίστησι VC.

Digitized by Google

R. St.

65, 25, 2 ἄνδρες τε πολλοὶ μὲν ἐμονομάχησαν, πολλοὶ δὲ καὶ ἀθρόοι ἔν τε 215
πεζομαχίαις καὶ ἐν ναυμαχίαις ἠγωνίσαντο. τὸ γὰρ θέατρον αὐτὸ 15
ἐκεῖνο ὕδατος ἐξαίφνης πληρώσας ἐσήγαγε μὲν καὶ ἵππους καὶ ταύρους
καὶ ἄλλα τινὰ χειροήθη, δεδιδαγμένα πάνθ' ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς πράτ-
66, 25, 3 τειν καὶ ἐν τῷ ὑγρῷ, ἐσήγαγε δὲ καὶ ἀνθρώπους ἐπὶ πλοίων. καὶ
οὗτοι μὲν ἐκεῖ, ὡς οἱ μὲν Κερκυραῖοι οἱ δὲ Κορίνθιοι ὄντες, ἐναυ-
μάχησαν, ἄλλοι δὲ ἔξω ἐν τῷ ἄλσει τῷ τοῦ Γαΐου τοῦ τε Λουκίου, 20
ὃ ποτε ὁ Αὔγουστος ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ὠρύξατο. καὶ γὰρ ἐνταῦθα τῇ
μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ μονομαχία τε καὶ θηρίων σφαγή, κατοικοδομηθείσης
σανίσι τῆς κατὰ πρόσωπον τῶν εἰκόνων λίμνης καὶ ἱκρία πέριξ λα-
66, 25, 4 βούσης, τῇ δὲ δευτέρᾳ ἱπποδρομία καὶ τῇ τρίτῃ ναυμαχία τρισχιλίων 25
ἀνδρῶν καὶ μετὰ τοῦτο καὶ πεζομαχία ἐγένετο· νικήσαντες γὰρ οἱ
Ἀθηναῖοι τοὺς Συρακουσίους (τούτοις γὰρ τοῖς ὀνόμασι χρησάμενοι
ἐναυμάχησαν) ἐπεξῆλθον ἐς τὸ νησίδιον, καὶ προσβαλόντες τείχει τινὶ
περὶ τὸ μνημεῖον πεποιημένῳ εἷλον αὐτό. ταῦτα μὲν ἐς ὄψιν ἥκοντα
καὶ ἐφ' ἑκατὸν ἡμέρας ἐγένετο, παρέσχε δέ τινα καὶ ἐς ὠφέλειαν 30
66, 25, 5 φέροντα αὐτοῖς· σφαιρία γὰρ ξύλινα μικρὰ ἄνωθεν ἐς τὸ θέατρον
ἐρρίπτει, σύμβολον ἔχοντα τὸ μὲν | ἐδωδίμου τινὸς τὸ δὲ ἐσθῆτος V 113r
τὸ δὲ ἀργυροῦ σκεύους, ἄλλο χρυσοῦ ἵππων | ὑποζυγίων βοσκη*μά- C 114r
των ἀνδραπόδων, ἃ ἁρπάσαντάς τινας ἔδει πρὸς τοὺς δοτῆρας αὐτῶν 216
66, 26, 1 ἀπενεγκεῖν καὶ λαβεῖν τὸ ἐπιγεγραμμένον. διατελέσας δὲ ταῦτα, καὶ
τῇ γε τελευταίᾳ ἡμέρᾳ καταδακρύσας ὥστε πάντα τὸν δῆμον ἰδεῖν,
οὐδὲν ἔτι μέγα ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ ἐπιγιγνομένῳ | ἔτει, ἐπί τε τοῦ 5
Φλαβίου καὶ ἐπὶ τοῦ Πωλίωνος τῶν ὑπάτων, καθιερώσας ὅσα εἴρη-
66, 26, 2 ται, μετήλλαξεν ἐν τοῖς ὕδασιν ἐν οἷς καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὡς μὲν
ἡ φήμη λέγει, πρὸς τοῦ ἀδελφοῦ ἀναλωθείς, ὅτι καὶ πρότερον ἐπε-
βεβούλευτο ὑπ' αὐτοῦ, ὡς δέ τινες γράφουσι, νοσήσας· ἔμπνουν γάρ
τοι αὐτὸν ὄντα καὶ τάχα περιγενέσθαι δυνάμενον | ἐς λάρνακα χιόνος 10
66, 26, 3 πολλῆς γέμουσαν ὁ Δομιτιανὸς ἐνέβαλεν, ἵνα θᾶσσον ἀποθάνῃ. ἔτι
γοῦν ζῶντος αὐτοῦ ἔς τε τὴν Ῥώμην ἀφίππευσε καὶ ἐς τὸ στρατό-
πεδον ἐσῆλθε, τήν τε ἐπίκλησιν καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ αὐτοκράτορος
ἔλαβε, δοὺς αὐτοῖς ὅσονπερ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδεδώκει. ὁ δ' οὖν
Τίτος ἀποψύχων εἶπε μὲν ὅτι "ἕνι μόνον ἐπλημμέλησα", τί δὲ δὴ 15
τοῦτο εἴη οὐ διεσάφησεν, ἀλλ' οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς ἀκριβῶς ἀνέγνω. οἱ
66, 26, 4 μὲν γὰρ τὸ οἱ δὲ τὸ κατείκασαν· κρατεῖ δ' οὖν, ὡς μέν τινες λέγου-
σιν, ὅτι τὴν Δομιτίαν τὴν τοῦ ἀδελφοῦ γυναῖκα ἔσχεν, ὡς δ' ἕτεροι,
οἷς ἐγὼ πείθομαι, ὅτι τὸν Δομιτιανὸν σαφῶς ἐπιβουλεύσαντά οἱ λα-
βὼν οὐκ ἀπέκτεινεν, ἀλλ' αὐτός τε ὑπ' ἐκείνου παθεῖν τοῦτο μᾶλ- 20
λον εἵλετο, καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἀνδρὶ τοιούτῳ ἐξέδωκεν
οἷον ἡ διέξοδος τοῦ λόγου δηλώσει. ἦρξε δὲ δύο ἔτη καὶ μῆνας δύο
ἡμέρας τε εἴκοσιν, ὡς προείρηται.

216, 8 ἀναλωθείς Bk., ἄλλως θ' VC 10 ὁ om. C 18 ὡς δ' Bk. οἱ δ' VC.

Digitized by Google

R. St.
217
V 114r
C 114v

*| ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ.

Δομιτιανὸς δὲ ἦν μὲν καὶ θρασὺς καὶ ὀργίλος, ἦν δὲ καὶ ἐπί- 67, 1, 1
βουλος καὶ κρυψίνους, ὥστε ἀφ' ἑκατέρων τῶν μὲν τὸ προπετὲς τῶν
δὲ τὸ δόλιον ἔχων, πολλὰ μὲν ὡς σκηπτὸς ὀξέως ἐμπίπτων τισὶν ἐλυ-
μαίνετο, πολλὰ δὲ καὶ ἐκ παρασκευῆς ἐκακούργει. θεῶν μὲν γὰρ τὴν 67, 1, 2
Ἀθηνᾶν ἐς τὰ μάλιστα ἤγαλλε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ Παναθήναια με-
γάλως ἐώρταζε, καὶ ἐν αὐτοῖς ἀγῶνας καὶ ποιητῶν καὶ λογογράφων
μονομάχων τε κατ' ἔτος ὡς εἰπεῖν ἐν τῷ Ἀλβανῷ ἐποίει· τοῦτο γὰρ
τὸ χωρίον ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀλβανόν, ἀφ' οὗπερ οὕτως ὠνομάσθη,
ὃν ὥσπερ τινὰ ἀκρόπολιν ἐξείλετο· ἄνθρωπον δὲ ἐφίλησε μὲν ἀλη- 67, 1, 3
θῶς οὐδένα πλὴν γυναικῶν τινων, ἐπλάττετο δὲ ἀγαπᾶν αἰεὶ ὃν αἰεὶ
μάλιστα ἀποσφάξαι ἤθελεν. οὕτω γὰρ ἄπιστος καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς
χαριζομένους τι ἔς τε τὰ δεινότατα ὑπηρετοῦντας αὐτῷ ἐγένετο ὥσθ',
ὁπότε τινὲς ἢ χρήματα αὐτῷ πολλὰ| πορίσειαν ἢ ἀνθρώπους πολλοὺς
συκοφαντήσειαν, πάντως αὐτοὺς ἔφθειρε, καὶ μάλιστα τοὺς δούλους
τοὺς κατὰ δεσποτῶν μηνύσαντας. τοιοῦτος δὲ δὴ πρὸς πάντας παρ' 67, 2, 1
ὅλην τὴν ἡγεμονίαν γενόμενος πολὺ καὶ ἑαυτὸν ὑπερεβάλετο ἐν τῇ
τῶν τοῦ πατρὸς τοῦ τε ἀδελφοῦ φίλων ἀτίμῳ τε καὶ ὀλεθρίῳ μετα-
χειρίσει. ἐμίσει τε γὰρ αὐτούς,| ὅτι μὴ πάνθ' ὅσα ἤτει, πολλά τε καὶ 67, 2, 2
οὐ προσήκοντα ὄντα, παρέσχον αὐτῷ, καὶ ὅτι ἐν τιμῇ τινι ἐγεγένητο.
καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς Ἑαρίνου τινὸς εὐνούχου ἐρῶν, ὅμως, ἐπειδὴ 67, 2, 3
218 καὶ ὁ Τίτος ἰσχυρῶς περὶ τοὺς ἐκτο*μίας ἐσπουδάκει, ἀπηγόρευσεν
ἐπὶ ἐκείνου ὕβρει μηδένα ἔτι ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῇ ἐκτέμνεσθαι.
τὸ δ' ὅλον ἔλεγε τοὺς αὐτοκράτορας τοὺς μὴ πολλοὺς κολάζοντας
οὐκ ἀγαθοὺς ἀλλ' εὐτυχεῖς εἶναι. καίτοι καὶ σκηνοποιά τινι ἐοικὼς 67, 2, 5
ἐγένετο. αὐτός τε γὰρ καὶ φιλεῖν| τὸν ἀδελφὸν καὶ πενθεῖν προσε|- 67, 2, 6
V 114v ποιεῖτο, καὶ τούς τε ἐπαίνους τοὺς ἐπ' αὐτῷ μετὰ δακρύων ἔλεξε,
C 115r πάντα τὰ ἐναντιώτατα ὧν ἠβούλετο σκηπτόμενος (ἀμέλει | καὶ τὴν
ἱπποδρομίαν τὴν τῶν γενεσίων αὐτοῦ κατέλυσε)· καὶ οἱ ἄλλοι οὔθ' 67, 2, 7
ὅπως συνάχθοιντο οὔθ' ὅπως συνήδοιντο ἀσφαλῶς εἶχον, τὸ μὲν ὅτι
τὴν γνώμην αὐτοῦ λυπεῖν, τὸ δὲ ὅτι τὴν| προσποίησιν ἐλέγχειν ἔμελλε.
τὴν δὲ γυναῖκα τὴν Δομιτίαν ἐβουλεύσατο μὲν σφάξαι ἐπὶ μοιχείᾳ, 67, 3, 1
παρακληθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Οὔρσου ἀπεπέμψατο, τὸν Πάριν τὸν ὀρχη-
στὴν ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ δι' αὐτὴν φονεύσας. ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ καὶ ἄν-
θεσι καὶ μύροις τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐτίμων, ἐκέλευσε τούτους σφάτ-
τεσθαι. κἀκ τούτου τῇ ἀδελφῇ δῇ τῇ ἰδίᾳ, ἣν ἔγημε τῇ Ἰουλίᾳ, ἀπαρα- 67, 3, 2
καλυπτότερον ὡς γαμετῇ συνῴκει. πολλοὺς δὲ τῶν πρώτων ἀνδρῶν 67, 3, 3
κατὰ πολλὰς προφάσεις φόνοις τε καὶ ὑπερορίαις ἐκποδὼν ποιού-
μενος, οὐδὲ τῶν ἀειπαρθένων ἐφείσατο ἀλλ' ὡς καὶ ἡνδρωμένας ἐτι-
μωρήσατο, ὅτε καὶ λέγεται, σκληρᾶς καὶ τραχείας τῆς περὶ αὐτὰς ἐξε-
τάσεως γενομένης καὶ πολλῶν αἰτιαθέντων καὶ κολαζομένων, οὐκ
ἐνεγκὼν εἷς τῶν ποντιφίκων Ἐλούιος Ἀγρίππας ἀλλ' ἐκπλαγεὶς αὐτοῦ

217, 15 θεῶν C, θεὸν V 218, 9 οὔθ' (alterum) om. V.

Digitized by Google

R. St.

67, 4, 1 ἐν τῷ συνεδρίῳ, ὥσπερ εἶχεν, ἀποψύξαι. ἐκστρατεύσας δὲ εἰς τὴν 218
Ἱερμανίαν, καὶ μηδ' ἑωρακώς που πόλεμον ἐπανῆκε. τί γὰρ δεῖ καὶ
λέγειν ἃ διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνῳ τότε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὁμοίοις αὐτῷ
αὐτοκρά|τορσιν ἀεὶ ἐδόθη, ἵνα μὴ προσυποπτεύοντες ἔκ τε τῆς ὀλιγο- 25
τητος καὶ ἐκ τῆς σμικρότητος τῶν τιμῶν ἐλέγχεσθαι χαλεπαίνωσι;
67, 4, 2 καίτοι καὶ τοῦτο δεινότατον ἔσχεν, ὅτι καὶ κολακεύεσθαι ἤθελε, καὶ
ἀμφοτέροις ὁμοίως ἤχθετο καὶ τοῖς θεραπεύουσι καὶ τοῖς μή, τοῖς
67, 4, 3 μὲν ὅτι θωπεύειν τοῖς δὲ ὅτι καταφρονεῖν ἐδόκουν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπὶ
πλεῖον| ἐπαρθεὶς ὑπ' ἀνοίας ὕπατος μὲν ἔτη δέκα ἐφεξῆς, τιμητὴς δὲ 30
διὰ βίου πρῶτος δὴ καὶ μόνος καὶ ἰδιωτῶν καὶ αὐτοκρατόρων ἐχειρο-
τονήθη, ῥαβδούχοις τε τέσσαρσι καὶ εἴκοσι καὶ τῇ στολῇ τῇ ἐπινικίῳ,
67, 4, 4 ὅταν * ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσίῃ, χρῆσθαι ἔλαβε. τόν τε Ὀκτώβριον 219
Δομι|τιανὸν ἀντωνόμασεν, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐγεγέννητο. τοῖς δὲ ἁρματη- V 115r
λάταις δύο γένη ἕτερα, τὸ μὲν χρυσοῦν τὸ δὲ ἀργυροῦν ὀνομάσας,
προσκατέστησε. τοῖς τε θεωμένοις συχνὰ διὰ τῶν | σφαιρίων ἐδί|δου, 5 C 115r
καὶ ποτε καὶ ἐδείπνισεν αὐτοὺς κατὰ χώραν καθημένους, οἶνόν τέ
66, 4, 5 σφισι πολλαχῇ ῥέοντα νυκτὸς παρέσχεν. ἃ δὴ τοῖς μὲν πολλοῖς ἐν
ἡδονῇ, ὡς εἰκός, ἦν, τοῖς δὲ δυνατοῖς ὀλέθρου αἴτια καθίστατο· οὐ
γὰρ ἔχων ὁπόθεν ἀναλώσει, συχνοὺς ἐφόνευε, τοὺς μὲν ἐσάγων ἐς
τὸ βουλευτήριον, τῶν δὲ καὶ ἀπόντων κατηγορῶν. ἤδη δὲ καὶ ἐξ ἐπι-
67, 6, 1 βου|λῆς ἐνίους λαθραίοις φαρμάκοις ἀπήλλασσε. μέγιστος δὲ δὴ πό- 10
λεμος Ῥωμαίοις τότε πρὸς τοὺς Δακοὺς ἐγένετο, ὧν τότε Δεκέβαλος
ἐβασίλευε δεινὸς μὲν συνεῖναι τὰ πολέμια δεινὸς δὲ καὶ πρᾶξαι, ἐπελ-
θεῖν εὔστοχος ἀναχωρῆσαι καίριος, ἐνέδρας τεχνίτης μάχης ἐργάτης,
καὶ καλῶς μὲν νίκῃ χρήσασθαι καλῶς δὲ καὶ ἥττανι διαθεῖναι εἰδώς· 15
ἀφ' οὗ δὴ καὶ ἀνταγωνιστὴς ἀξιόμαχος ἐπὶ πολὺ τοῖς Ῥωμαίοις ἐγέ-
67, 6, 2 νετο. Δακοὺς δὲ αὐτοὺς προσαγορεύω, ὥσπερ που καὶ αὐτοὶ ἑαυ-
τοὺς καὶ οἱ Ῥωμαῖοι σφας ὀνομάζουσιν, οὐκ ἀγνοῶν ὅτι Ἑλλήνων
τινὲς Γέτας αὐτοὺς λέγουσιν, εἴτ' ὀρθῶς εἴτε καὶ μὴ λέγοντες· ἐγὼ
γὰρ οἶδα Γέτας τοὺς ὑπὲρ τοῦ Αἵμου παρὰ τὸν Ἴστρον| οἰκοῦντας. 20
67, 6, 3 ὁ Δομιτιανὸς μὲν οὖν ἐξεστρατεύσατο μὲν ἐπ' αὐτούς, οὐ μέντοι καὶ
τοῦ πολέμου προσήψατο· οὐ γὰρ ὅτι τό τε σῶμα ἄπονος καὶ τὴν
ψυχὴν ἄτολμος, ἀλλὰ καὶ ἀσωτότατος καὶ ἀσελγέστατος καὶ πρὸς γυ-
ναῖκας καὶ πρὸς μειράκια ἦν. ἄλλους δὲ πέμπων εἰς τὸν πόλεμον
στρατηγοὺς τὰ πλείω κακῶς ἀπήλλασσεν· ἐς δὲ τὴν| Ῥώμην ὡς καὶ 25
67, 8, 1 κεκρατηκὼς ἐπέστειλε. καὶ τοσαῦτα αὐτῷ ἐψηφίσθη ὥστε πᾶσαν ὀλί-
γου δεῖν τὴν οἰκουμένην τὴν ὑπ' αὐτὸν οὖσαν εἰκόνων αὐτοῦ καὶ
ἀνδριάντων καὶ ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἐμπλησθῆναι. ἐποίησε δὲ καὶ
θέαν πολυτελῆ, ἐν ᾗ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐς ἱστορίαν ἐπίσημον παρελά-
βομεν, πλὴν ὅτι καὶ παρθένοι τῷ δρομικῷ| ἠγωνίσαντο· μετὰ δὲ 30
ταῦτα ἑορτάς τινας νικητηρίους δῆθεν ἐπιτελῶν ἀγῶνας συχνοὺς
67, 8, 2 ἐποίησε. τοῦτο μὲν γὰρ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ | μάχας καὶ πεζῶν πρὸς V 115v
ἀλλήλους καὶ ἱππέων αὖ συνέβαλε, τοῦτο δὲ καὶ ἐν * καινῷ τινι 220
χωρίῳ ναυμαχίαν ἐπετέλεσε. καὶ ἀπέθανον ἐν αὐτῇ πάντες μὲν ὀλί-
67, 8, 3 γου δεῖν οἱ ναυμαχήσαντες, συχνοὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν | θεωμένων· ὑετοῦ C 116r

---

219, 3 χρυσοῦν V, χρύσου C προσκατέστησε V, προκατέστησε C
5 αὐτοὺς V, αὐτὰ C 15 δὴ C, δὴν V.

Digitized by Google

R. St.
220 γὰρ πολλοῦ καὶ χειμῶνος σφοδροῦ ἐξαίφνης γενομένου οὐδενὶ ἐπέ-
τρεψεν ἐκ τῆς θέας ἀπαλλαγῆναι, ἀλλ' αὐτὸς μανιώδας ἀλλασσόμενος
ἐκείνους οὐδὲν εἴασε μεταβαλεῖν, καὶ ἐκ τούτου ἐνόσησαν οὐκ ὀλίγοι
καὶ ἐτελεύτησαν. ἐφ' ᾧ που παραμυθούμενος αὐτοὺς δεῖπνόν σφισι 67, 8, 4
δημοσίᾳ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς παρέσχε. πολλάκις δὲ καὶ τοὺς ἀγῶ-
νας νύκτωρ ἐποίει, καὶ ἔστιν ὅτε καὶ γύνους καὶ γυναῖκας συνέβαλλε.
τὸ μὲν οὖν πλῆθος οὕτως τότε ἐδείπνισεν, αὖθις δὲ τοὺς πρώτους 67, 9, 1
τῆς γερουσίας καὶ τῶν ἱππέων τόνδε τὸν τρόπον. οἶκον μελάντατον
ἅπανταχόθεν ἕκ τε τῆς ὀροφῆς καὶ ἐκ τῶν τοίχων τοῦ τ' ἐδάφους
παρασκευάσας, καὶ κλισίας ἐπ' αὐτοῦ τοῦ δαπέδου γυμνὰς ὁμοίας
ἑτοιμάσας, ἐσεκάλεσεν αὐτοὺς μόνους νυκτὸς ἄνευ τῶν ἀκολούθων.
καὶ πρῶτον μὲν στήλην ταφοειδῆ ἑκάστῳ σφῶν παρέστησε, τό τε 67, 9, 2
ὄνομα αὐτοῦ ἔχουσαν καὶ λυχνοῦχον μικρόν, οἷος ἐν τοῖς μνημείοις
κρεμάννυται· ἔπειτα παῖδες εὐπρεπεῖς γυμνοί, μέλανι καὶ αὐτοὶ κε-
χρισμένοι, ἐσῆλθον ὥσπερ εἴδωλα, καὶ περιελθόντες αὐτους μετ' ὀρ-
χήσεώς τινος φοβερᾶς πρὸ ποδῶν ἱδρύθησαν· καὶ μετὰ τοῦτο πάνθ' 67, 9, 3
ὅσαπερ ἐν τοῖς ἐναγίσμασι καθαγίζεται, καὶ ἐκείνοις μέλανα ἐν σκεύ-
εσιν ὁμοίοις προσηνέχθη, ὥστε καὶ φοβεῖσθαι καὶ τρέμειν καθ' ἕκαστον
αὐτῶν πάντας, ἀεί τε ὅσον οὐκ ἤδη σφαγήσεσθαι προσδέχεσθαι, ἄλλως
τε καὶ ὅτι παρά τε τῶν ἄλλων σιωπὴ πολλὴ ὥσπερ ἐν τεθνηκόσιν
ἤδη ἦν, καὶ αὐτὸς ὁ Δομιτιανὸς πάντα ἕς τε θανάτους καὶ ἐς σφα-
γὰς φέροντα διελάλει. τέλος δὲ ἀφῆκε μὲν αὐτούς, προαπαλλάξας δὲ 67, 9, 4
δὴ τοὺς οἰκέτας σφῶν τοὺς ἐν τοῖς προθύροις ἑστηκότας, δι' ἑτέρων
τινῶν ἀγνώστων τοὺς μὲν ὀχήμασι τοὺς δὲ φορείοις παραδοὺς πολὺ
πλέον δέος αὐτοῖς ἐνέβαλε. ἄρτι δὲ ἕκαστός σφων οἰκαδε ἐσεληλύθει
καὶ τρόπον τινὰ ἀναπνεῖν ἤρχετο, καὶ αὐτῷ ἐσηγγέλθη ὅτι παρὰ τοῦ
V 116r 30 Αὐγούστου τις ἥκοι. προσδο|κώ|των τε ἐκ τούτου τότε δὴ πάντως 67, 9, 5
ἀπολεῖσθαι, εἰσεκόμισέ τις τὴν στήλην ἀργυρᾶν οὖσαν, εἶτ' ἄλλος ἄλλο
τι καὶ ἕτερος ἕτερον τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ δείπνῳ παρατεθέντων,
221 πολυτελεστάτου τινὸς * γένους πεποιημένα· καὶ τέλος ὁ παῖς ἐκεῖνος,
τὸ δαιμόνιον ἑκάστῳ, λελουμένος τε καὶ κεκοσμημένος. . . καὶ οὕτω
διὰ πάσης τῆς νυκτὸς φοβούμενοι τὰ δῶρα ἔλαβον. ὁ μὲν οὖν Δο|- 67, 9, 6
C 116v μιτιανὸς τοιαῦτα νικητήρια, ἢ ὥς γε ὁ ὅμιλος ἔλεγε, τοιούτους ἐνα-
γισμοὺς ἐπί τε τοῖς ἐν|τῇ Δακίᾳ καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν τῇ Ῥώμῃ τεθνηκόσιν
ἐποίησε, καί τινας καὶ τότε τῶν πρώτων ἀπέσφαξε, τοῦ τε θάψαντος
τὸ σῶμα ἑνὸς αὐτῶν, ὅτι ἐν τοῖς ἐκείνου χωρίοις ἐτεθνήκει, τὴν οὐ-
σίαν ἀφείλετο· ἐν δὲ τῷ Δακικῷ πολέμῳ καὶ τάδε συνεκύρησεν ἀξιό- 67, 10, 1
λογα. ὁ γὰρ Ἰουλιανὸς ἐπιταχθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῷ πολέμῳ
τἄλ|λα τε παρεσκευάσατο εὖ, καὶ τοὺς στρατιώτας τά τε ἑαυτῶν ὀνό-
ματα καὶ τὰ τῶν ἑκατοντάρχων ἐπὶ τὰς ἀσπίδας ἐπιγράψαι ἐκέλευσεν,
ἵνα ἐκφανέστεροι οἵ τι ἀγαθὸν αὐτῶν ἢ κακὸν ποιοῦντες γένωνται.
συμβαλὼν δὲ ἐν ταῖς Τάπαις τοῖς πολεμίοις πλείστους αὐτῶν ἀπέ- 67, 10, 2
κτεινεν· ἐν οἷς καὶ Οὐεζίνας, τὰ δεύτερα μετὰ Δεκέβαλον ἔχων, |ἐπειδὴ
οὐκ ἠδυνήθη διαφυγεῖν ζῶν, πέπτωκεν ἐξεπίτηδες ὡς καὶ τετελευ-

220, 9 νάνους Leuncl., νόννας VC 16 οἷος Reim., οἷον VC 17 κρεμάν-
νυται H. St., κρεμμάννυται V, κρεμάνυται C 20 ὁμοίοις Leuncl., ὁμοίως
VC 221. 1 κεκοσμημένος . . . . .] lacunam statuit Xyl., qui explet ἐσῆλθε
8 Δακικῷ V, δακινῷ C.

Digitized by Google

R. St.

67, 10, 3 τηκώς, κἀκ τούτου λαθὼν τῆς νυκτὸς ἔφυγε. δείσας οὖν ὁ Δεκέ- 221
βαλος μὴ καὶ ἐπὶ τὰ βασίλεια αὐτοῦ οἱ Ῥωμαῖοι ἅτε κεκρατηκότες
ὁρμήσωσι, τά τε δένδρα τὰ ἐπ' αὐτοῖς ὄντα ἔκοψε καὶ ὅπλα τοῖς
στελέχεσι περιέθηκεν, ἵνα φοβηθέντες ὡς καὶ στρατιωτῶν ὄντων ἀνα- 20
67, 11, 1 χωρήσωσιν· ὃ καὶ ἐγένετο. Ἀντώνιος δέ τις ἐν Γερμανίᾳ ἄρχων κατὰ
τοῦτον τὸν χρόνον τῷ Δομιτιανῷ ἐπανέστη, ὃν Λούκιος Μάξιμος κατη-
γωνίσατο καὶ καθεῖλεν· ὃς ἐπὶ μὲν τῇ νίκῃ οὐ πάνυ ἄξιος ἐπαινεῖ-
67, 11, 2 σθαι· ὅτι δὲ τὰ γράμματα ὅσα ἐν τοῖς τοῦ Ἀντωνίου κιβωτίοις εὑ- 25
ρέθη, παρὰ βραχὺ τὴν ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν πρὸς τὸ μηδένα ἐξ αὐτῶν
συκοφαντηθῆναι θέμενος ἔκαυσεν, οὐχ ὁρῶ πῶς ἂν αὐτὸν ἀξίως ὑμνήσαιμι. ὁ δὲ Δομιτιανὸς ἀφορμῆς ἐντεῦθεν εὐπορήσας, ἐπὶ τοὺς φόνους
καὶ τῶν γραμμάτων χωρὶς ὁρμήσας, οὐδ' ἂν εἴποι τις | ὅσους ἀπέ- V 116v
67, 11, 4 κτεινεν. εἷς δ' οὖν τις νεανίσκος Ἰούλιος Καλούεστρος, κεχιλιαρχηκὼς
ἐς βουλείας ἐλπίδα, παραδοξότατα ἐσώθη. ἐπειδὴ γὰρ πολλάκις κατὰ 30
μόνας συμμεμιχὼς ἠλέγχετο, καὶ οὐκ εἶχεν ὅπως ἄλλως τὴν αἰτίαν
τῆς συνωμοσίας ἀπολύσηται, ἔφη κατ' ἐρωτικὴν χρείαν αὐτῷ συγγε-
γονέναι· καὶ γὰρ ἦν οἷος ἐρᾶσθαι δύνασθαι. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἀφείθη, 222
⟨ἐγὼ δ'⟩ ἐν ἔτι τοῦτο εἰπὼν περὶ τῶν τότε γενομένων παύσομαι.
67, 11, 5 Λουσιανὸς Πρόκλος βουλευτὴς γέρων, ἐν ἀγρῷ τὰ πολλὰ διατρίβων,
συνεξῆλθε μὲν αὐτῷ ἐκ τῆς Ῥώμης καταναγκάσαντι, ἵνα μὴ δόξῃ κιν- C 117r
δυνεύοντα αὐτὸν προλιπεῖν καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀποθάνῃ, τῆς δ' ἀγ- 5
γελίας ἐλθούσης ἔφη τε "ἐνίκησας, αὐτοκράτορ, ὥσπερ ἠχόμην·
ἀπόδος οὖν με τῷ ἀγρῷ", καὶ ἐγκαταλιπὼν αὐτὸν ἀπῆλθεν εἰς τὸ
χωρίον, καὶ οὐκέτι μετὰ τοῦτο, καίτοι πολὺν ἐπιζήσας χρόνον, προσ-
67, 11, 6 ἦλθεν αὐτῷ. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ ἐπετήδευσάν τινες, φαρμάκῳ
βελόνας χρίοντες, κεντεῖν αὐταῖς οὓς ἐβούλοντο· καὶ πολλοὶ μὲν 10
ἐκείνων μηδὲ αἰσθόμενοι ἔθνησκον, πολλοὶ δὲ καὶ μηνυθέντες ἐτιμωρήθησαν. καὶ τοῦτο οὐκ ἐν τῇ Ῥώμῃ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ ὡς εἰ-
67, 12, 1 πεῖν τῇ οἰκουμένῃ ἐγένετο. Τραϊανῷ δὲ δὴ τῷ Οὐλπίῳ καὶ Ἀκουλίῳ
Γραυλίωνι ὑπατεύσασι τότε τὰ αὐτὰ σημεῖα λέγεται γενέσθαι· καὶ ἀπ'
αὐτῶν τῷ μὲν Γραυλίωνι ὄλεθρος, τῷ δὲ Τραϊανῷ ἡ τῆς αὐτοκρα- 15
67, 12, 2 τορίας ἀρχὴ προερρέθη. γυνὴ δέ τις ὅτι ἀπεδύσατο ἐναντίον εἰκόνος
τοῦ Δομετιανοῦ ἐκρίθη τε καὶ ἀπώλετο. ἐν δὲ τοῖς τότε τελευτήσασι
67, 12, 3 πολλοῖς οὖσι καὶ Μέτιος Πομπουσιανὸς ἐγένετο, ὃν ὁ μὲν Οὐεσπα-
σιανὸς μαθὼν ἐκ φήμης τινὸς ὅτι μοναρχήσει οὐδὲν κακὸν εἰργάσατο 20
ἔτι ⟨δὲ⟩ καὶ ἐτίμα, λέγων ὅτι "πάντως μου μνημονεύσει καὶ πάντως
με ἀντιτιμήσει"· ἐκεῖνος δὲ πρότερον μὲν ἐς Κύρνον ἐξώρισε, τότε δὲ
67, 12, 4 καὶ ἐφόνευσεν, ἐγκληθέντα ἄλλα τε καὶ ὅτι τὴν οἰκουμένην ἐν τοῖς
τοῦ κοιτῶνος τοίχοις εἶχεν ἐγγεγραμμένην, καὶ τὰς δημηγορίας τὰς
τῶν βασιλέων τῶν τε ἄλλων ἀνδρῶν τῶν πρώτων, τὰς παρὰ τῷ
67, 12, 5 Λιβίῳ γεγραμμένας, ἐξειλόχει τε καὶ ἀνεγίνωσκε. Μάτερνον δὲ σο- 25
φιστήν, ὅτι κατὰ τυράννων εἰπέ τι ἀσκῶν, ἀπέκτεινε. συνεγίνετο
δὲ καὶ αὐτὸς τοῖς κατηγορήσουσι καὶ τοῖς καταμαρτυρήσουσι, καὶ
συνέπλαττε καὶ συνετίθει πάνθ' | ὅσα λεχθῆναι ἔδει. καὶ πολλάκις V 117r

---

221, 19 ἐπ' αὐτοῖς V, ἐπ' αὐτῶν C
20 ἔτι ⟨δὲ⟩ Leunel., ὅτι VC, ἀλλὰ Reim.
τοῖς (alterum) om. V.

222, 1 ⟨ἐγὼ δ'⟩ ins. Sylb.
27 καὶ αὐτὸς V, αὐτος καὶ C

Digitized by Google

R. St.
222 καὶ τοῖς δεσμώταις κατὰ μόνας ἐλάλει, τὰ δεσμὰ αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶ
30 κατέχων· οὔτε| γὰρ ἄλλοις τὰ λεχθησόμενα ἐπίστευε, καὶ ἐκείνους καὶ
δεδεμένους ἐδεδίει. ἔπραξε δέ τι καὶ ὡς τιμητὴς ἀξιόλογον· Κεκίλιον 67, 13, 1
γὰρ Ῥουφῖνον ἀπήλασεν ἐκ τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὠρχεῖτο, Κλαύδιόν τε |
C 117ᵛ 223 Πακᾶτον * τῷ δεσπότῃ καίπερ ἑκατονταρχηκότα ἀπέδωκεν, ὅτι ἠλέγχθη
δοῦλος ὤν. οὐ μὴν καὶ τὸ μέλλον ῥηθῆναι τούτοις ὅμοιόν ἐστιν, 67, 13, 2
ὅπερ ὡς αὐτοκράτωρ ἐπεποιήκει· τὸν γὰρ δὴ Ῥούστικον τὸν Ἀρουλῖνον ἀπέκτεινεν ὅτι ἐφιλοσόφει καὶ ὅτι τὸν Θρασέαν ἱερὸν ὠνόμαζε,
5 καὶ Ἀρ|ρένιον Σενεκίωνα ὅτι τε οὐδεμίαν ἀρχὴν ἐν πολλῷ βίῳ μετὰ
τὴν ταμιείαν ᾐτήκει καὶ ὅτι τοῦ Πρίσκου τοῦ Ἐλουιδίου τὸν βίον
συνέγραψεν. ἄλλοι τε ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης τῆς κατὰ τὴν φιλοσοφίαν 67, 13, 3
αἰτίας συχνοὶ διώλοντο, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἐξηλάθησαν αὖθις ἐκ
10 τῆς Ῥώμης. Ἰουβένιος μέντοι τις Κέλσος συνομόσας τε ἀνὰ πρώ|τους
μετά τινων ἐπ' αὐτῷ καὶ κατηγορηθεὶς ἐπὶ τούτῳ θαυμαστῶς ἐσώθη.
μέλλων γὰρ ἁλίσκεσθαι ᾐτήσατο δι' ἀπορρήτων εἰπεῖν τι αὐτῷ. κἀν 67, 13, 4
τούτῳ προσκυνήσας αὐτῷ, δεσπότην τε καὶ θεόν, ἃ παρὰ τῶν ἄλλων
ἤδη προσηγορεύετο, πολλάκις ὀνομάσας, "οὐδὲν μέν" ἔφη "πεποίηκα
15 τοιοῦτον, ἂν δ' ἀναβολὴν λάβω, πολυπραγμονήσω| πάντα, καὶ συ-
χνούς σοι καὶ μηνύσω καὶ ἐξελέγξω." ἀφεθείς τε ἐπὶ τούτῳ οὔτε ἐνέ-
δειξέ τινα, καὶ ἄλλοτε ἄλλας προφάσεις προτείνων διῆγαγε μέχρις οὗ
Δομιτιανὸς ἀπέθανεν. ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἡ ὁδὸς ἡ ἀπὸ Σινοέσσης 67, 14, 1
ἐς Ποτιόλους ἄγουσα λίθοις ἐστορέσθη. κἀν τῷ αὐτῷ ἔτει ἄλλους
20 τε πολλοὺς καὶ τὸν Φάβιον Κλήμεντα ὑπα|τεύοντα, καίπερ ἀνεψιὸν
ὄντα καὶ γυναῖκα καὶ αὐτὴν συγγενῆ ἑαυτοῦ Φλαβίαν Δομιτίλλαν
ἔχοντα, κατέσφαξεν ὁ Δομιτιανός. ἐπηνέχθη δὲ ἀμφοῖν ἔγκλημα ἀθεό- 67, 14, 2
τητος, ὑφ' ἧς καὶ ἄλλοι ἐς τὰ τῶν Ἰουδαίων ἤθη ἐξοκέλλοντες πολ-
λοὶ κατεδικάσθησαν, καὶ οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ τῶν γοῦν οὐσιῶν
25 ἐστερήθησαν· ἡ δὲ Δομιτίλλα ὑπερωρίσθη| μόνον εἰς Πανδατερίαν. 67, 14, 3
τὸν δὲ δὴ Γλαβρίωνα τὸν μετὰ τοῦ Τραϊανοῦ ἄρξαντα, κατηγορη-
V 117ᵛ θέντα | τὰ τε ἄλλα καὶ οἷα οἱ πολλοὶ καὶ ὅτι καὶ θηρίοις ἐμάχετο,
ἀπέκτεινεν. ἐφ' ᾧ που καὶ τὰ μάλιστα ὀργὴν αὐτῷ ὑπὸ φθόνου
ἔσχεν, ὅτι ὑπατεύοντα αὐτὸν ἐς τὸ Ἀλβανὸν ἐπὶ τὰ Νεανισκεύματα
C 118·30 ὠνομασμένα καλέσας λέοντα ἀποκτεῖναι μέ|γαν ἠνάγκασε, καὶ ὃς | οὐ
μόνον οὐδὲν ἐλυμήνθη ἀλλὰ καὶ εὐστοχώτατα αὐτὸν κατειργάσατο.
ὑποπτεύων οὖν ἐκ τούτων πάντας ἀνθρώπους οὐκέτι οὐδὲ ἐν τοῖς ἐξε- 67, 14, 4
224 λευθέροις, ὥσπερ οὐδὲ ἐν τοῖς ἐπάρ*χοις, οὕς γε καὶ παρ' αὐτὴν τὴν
ἡγεμονίαν κρίνεσθαι ἐποίει, ἐλπίδα ἀσφαλείας εἶχε. καὶ τὸν Ἐπαφρόδιτον δὲ τὸν Νέρωνος πρότερον μὲν ἐξεδίωξε, τότε δὲ καὶ ἔσφαξεν,
ἐπικαλέσας αὐτῷ ὅτι μὴ ἤμυνε τῷ Νέρωνι, ἵν' ἐκ τῆς τιμωρίας, ἣν
5 ὑπὲρ ἐκείνου ἐποιεῖτο,| πόρρωθεν τοὺς ἰδίους ἐξελευθέρους ἐκφοβήσῃ
μηδὲν τοιοῦτο τολμῆσαι. οὐ μὴν ὠφελήθη τι ἐκ τούτου, ἀλλὰ καὶ 67, 14, 5
ἐπεβουλεύθη τῷ ἐξῆς ἔτει ἐπί τε Γαΐου Οὐάλεντος, ὃς ἐνενηκοστῷ
ἔτει ὑπατεύσας ἐτελεύτησε, καὶ ἐπὶ Γαΐου Ἀντιστίου ὑπάτων, ⟨καὶ⟩

222, 32 τε V, τε καὶ C 223, 1 ἠλέγχθη V, ἠλέχθη C 14 πεποίηκα R. St., πεποιηκότα VC 22 Δομιτιανός R. St., δομίτιος VC 25 Πανδατερίαν V, πανδατερείαν C 29 τὸ Leuncl., τὸν VC 224, 2 τὸν Νέρωνος Sylb., τοῦ νέρωνος VC 4 τιμωρίας V, μωρίας C (superscr. τι man. rec.) 5 ἐξελευθέρους Reim., ἐλευθέρους VC 8 ⟨καὶ⟩ ins. Bk.

Digitized by Google

R. St.

67, 15, 1 ἀπώλετο. ἐπέθεντο δὲ αὐτῷ καὶ συνεσκευάσαντο τὴν πρᾶξιν Παρ- 224
θένιός τε ὁ πρόκοιτος αὐτοῦ, καίπερ οὕτω τιμώμενος παρ' αὐτοῦ 10
ὡς καὶ ξιφηφορεῖν, καὶ Σιγηρὸς ἐν τῇ προκοιτίᾳ καὶ αὐτὸς ὤν, Ἐν-
τελλός τε ὁ τὰ τῆς ἀρχῆς βιβλία διέπων μετὰ Στεφάνου ἀπελευθέρου.
67, 15, 2 καὶ αὐτὸ οὔτε ἡ Δομιτία ἡ γυνὴ αὐτοῦ οὔτε δὲ ὁ Νωρβανὸς ὁ ἔπαρ-
χος οὐδ' ὁ σύναρχος Πετρώνιος Σεκοῦνδος ἠγνόησαν, ὥς γε καὶ λέ-
γονται· ἥ τε γὰρ Δομιτία ἀεί ποτε ὑπ' αὐτοῦ ἐμισεῖτο καὶ διὰ τοῦτ' 15
ἐφοβεῖτο μὴ καὶ ἀποθάνῃ, καὶ οἱ ἄλλοι οὐκέτ' αὐτὸν ἐφίλουν, οἱ μὲν
67, 15, 3 ὅτι ἐνεκαλοῦντό τινα, οἱ δ' ὅτι προσεδέχοντο. ἤκουσα δὲ ἔγωγε καὶ
ἐκεῖνο, ὅτι πάντας ἅμα αὐτοὺς ὁ Δομιτιανὸς ὑποπτεύσας ἀποκτεῖναι
ἠθέλησε, καί σφων τὰ ὀνόματα ἐς σανίδιον φιλύρινον δίθυρον ἐσ- 20
γράψας ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον ἐν τῇ κλίνῃ ἐν ᾗ ἀνεπαύετο ὑπέθηκε,
καὶ αὐτὸ παιδίον τι τῶν γυμνῶν τῶν ψιθύρων καθεύδοντος αὐτοῦ
67, 15, 4 μεθ' ἡμέραν ἀφελόμενον εἶχεν, οὐκ εἰδὸς ὅ τι φέροι, προστυχοῦσα
δὲ αὐτῷ ἡ Δομιτία τά τε γεγραμμένα ἀνέγνω καὶ ἐμήνυσε καὶ ἐκεί-
νοις, κἀκ τούτου καὶ ἄλλως διανοούμενοι συνετάχυναν τὴν ἐπιβου- 25
λήν. | οὐ μέντοι πρότερον ἐπεχείρησαν ἔργῳ πρὶν τὸν διαδεξόμενον V 118r
67, 15, 5 τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ βεβαιώσασθαι. διελέξαντο μὲν δὴ καὶ ἄλλοις τισίν,
μηδενὸς δὲ ἐκείνων δεξαμένου (πάντες γὰρ αὐτοὺς | ὡς διαπειρω- C 118r
μένους σφῶν ἐφοβήθησαν) ἐπὶ τὸν Νερούαν ἦλθον, ἐπειδὴ καὶ εὐ-
γενέστατος καὶ ἐπιεικέστατος ἦν, καὶ προσέτι καὶ ἐκινδύνευσε δια- 30
βληθεὶς ὑπ' ἀστρολόγων, ἐξ οὗπερ ῥᾷον ἔπεισαν αὐτὸν ἀναδέξασθαι
67, 15, 6 τὴν ἡγεμονίαν. πάντως γὰρ καὶ ὁ Δομιτιανὸς τῶν πρώτων τάς τε
ἡμέρας καὶ τὰς ὥρας ἐν αἷς ἐγεγέν*νητο διασκοπῶν, οὐκ ὀλίγους 225
οὐδὲ ἐκ τούτων ἐλπιζόντων ἐν δυνάμει τινὶ ἔσεσθαι προανήλισκε·
καὶ τόν γε Νερούαν ἀπέσφαξεν ἄν, εἰ μή τις τῶν ἀστρολόγων εὔνοιαν
67, 16, 1 αὐτῷ ἔχων ἔφη ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τελευτήσει. καὶ οὐ γάρ
ἐστιν οὐδὲν τῶν τηλικούτων ἀπρόοπτον, ἄλλα τε αὐτῷ σημεῖα ἐγέ- 5
νετο, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ὕπνῳ τόν τε Ῥούστικον ξίφει προσιέναι οἱ,
καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, ἣν ἐν τῷ κοιτῶνι ἱδρυμένην εἶχε, τὰ ὅπλα ἀποβε-
βληκέναι καὶ ἐπὶ ἅρματος ἵππων μελάνων ἐς χάσμα ἐσπίπτειν ἔδοξεν.
67, 16, 2 ὃ δὲ δὴ μάλιστα διὰ πάντων ἄξιον θαυμάσαι ἐστί, Λαργεῖνός τις Πρό-
κλος δημοσίᾳ προειπὼν ἐν Γερμανίᾳ ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν ᾗ ἀπέ- 10
θανε τελευτήσει, ἀνεπέμφθη τε ἐς τὴν Ῥώμην ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος, καὶ
ἐσαχθεὶς πρὸς τὸν Δομιτιανὸν ἔφη καὶ τότε τοῦθ' οὕτως ἔξειν, καὶ
καταδικασθεὶς τὴν ἐπὶ θάνατον ἀνεβλήθη τε ὅπως διαφυγόντος αὐτοῦ
τὸν κίνδυνον ἀποθάνῃ, κἂν τούτῳ τοῦ Δομιτιανοῦ σφαγέντος ἐσώθη|
67, 16, 3 καὶ δέκα μυριάδας δραχμῶν παρὰ τοῦ Νερούα ἔλαβεν. ἕτερός τέ τις 15
πρότερόν ποτε εἰπὼν αὐτῷ καὶ ὁπότε καὶ ὅπως φθαρήσεται, ἔπειτα
ἐρωτηθεὶς ὁποίῳ αὐτὸς τέλει τοῦ βίου χρήσεται, καὶ ἀποκρινάμενος
ὅτι ὑπὸ κυνῶν ἀναλωθήσεται, ἐκελεύσθη μὲν ζῶν κατακαυθῆναι καὶ
τὸ πῦρ αὐτῷ προσήχθη, ὑετοῦ δὲ ἐν τούτῳ πολλοῦ κα|ταρρυέντος 20
ἥ τε πυρὰ ἐσβέσθη καὶ ἐκεῖνον κύνες ὀπίσω τῷ χεῖρε δεδεμένον καὶ
67, 17, 1 ἐπικείμενον ἐπ' αὐτῆς εὑρόντες διεσπάραξαν. ἔχω δὲ καὶ ἄλλο τι

224, 12 αὐτὸ R. St., αὐτὸν VC οὔτε (prius) V, οὔτι C 23 εἰδὸς V. εἰδὼς C 32 ἐγεγέννητο R. St. (cum Zon.), ἐγεγέννητο VC 225, 5 τε Sylb., γε VC 9 Λαργεῖνός V, λαργίνος C προειπὼν C (προ correctum), εἰπὼν V.

Digitized by Google

R. St.
225 εἰπεῖν παραδοξότατον, ὃ ἐπειδὰν περὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ | φράσω,
V 118ᵛ σημανῶ. ἐπειδὴ γὰρ τάχιστα ἐκ τοῦ δικαστηρίου ἀνέστη καὶ ἀνα-
παύσεσθαι τὸ μεθημερινόν, ὥσπερ εἰώθει, ἔμελλε, πρῶτον μὲν τοῦ
C 119ʳ ξίφους, ὃ ἀεί ποτε ὑπὸ τῷ προσκεφαλαίῳ αὐτοῦ ἔκειτο, | τὸ σιδήριον
ὁ Παρθένιος ἐξεῖλεν, ὅπως μὴ χρήσηται, ἔπειτα τὸν Στέφανον ἐρρω-
μενέστερον τῶν ἄλλων ὄντα ἐσέπεμψε. καὶ ἐκεῖνος ἔπληξε μὲν τὸν 67, 17, 2
Δομιτιανόν, οὐ μὴν καιρίαν, ἀλλὰ καταβληθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἔκειτο.
οὕτω δὲ δείσας μὴ διαφύγῃ, ἐπεσεπήδησεν, ἢ ὡς γέ τισι δοκεῖ, Μά-
ξιμον ἐξελεύθερον ἐπεσέπεμψε. καὶ ὅ τε Δομιτιανὸς οὕτω κατεσφάγη,
καὶ ὁ Στέφανος παραχρῆμα συνδραμόντων ἐπ' αὐτὸν τῶν οὐ συμ-
226 μετεσχηκότων τῆς συνωμοσίας. ὃ δ' εἶπον ὅτι *ὑπὲρ πάντα τἄλλα 67, 18, 1
θαυμάσας ἔχω, τόδ' ἐστίν. Ἀπολλώνιός τις Τυανεὺς ἔν τε τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ καὶ τῇ ὥρᾳ αὐτῇ ἐκείνῃ ἐν ᾗ ὁ Δομιτιανὸς ἐσφάττετο (τοῦτο
γὰρ ὕστερον ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν γενομένων ἠκριβώθη) ἀναβὰς ἐπί
τινα λίθον ὑψηλὸν ἐν Ἐφέσῳ, ἢ καὶ ἑτέρωθι, καὶ συγκαλέσας τὸ
πλῆθος ταῦτα εἶπε· "καλῶς Στέφανε, εὖ γε Στέφανε· παῖε τὸν μιαι-
φόνον· ἔπληξας, ἔτρωσας, ἀπέκτεινας." τοῦτο μὲν οὕτως ἐγένετο, 67, 18, 2
κἂν μυριάκις τις ἀπιστήσῃ· Δομιτιανὸς δὲ ἔζησε μὲν ἔτη τέσσαρα καὶ
τεσσαράκοντα μῆνας δέκα καὶ ἡμέρας ἓξ καὶ εἴκοσιν, ἐμονάρχησε δὲ
ἔτη πεντεκαίδεκα καὶ ἡμέρας πέντε. καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα Φυλλὶς ἡ
τροφὸς κλέψασα ἔθαψεν.

ΝΕΡΟΥΑΣ.

Μετὰ δὲ Δομιτιανὸν Νερούαν Κοκκήιον οἱ Ῥωμαῖοι ἀπέδειξαν 68, 1, 1
αὐτοκράτορα. μίσει δὲ τοῦ Δομιτιανοῦ αἱ εἰκόνες αὐτοῦ, πολλαὶ
μὲν ἀργυραῖ πολλαὶ δὲ καὶ χρυσαῖ οὖσαι, συνεχωνεύθησαν, καὶ ἐξ
αὐτῶν μεγάλα χρήματα συνελέγη· καὶ αἱ ἀψῖδες πλεῖσται δὴ ἐνὶ
ἀνδρὶ ποιούμεναι καθηρέθησαν. καὶ ὁ Νερούας τούς τε κρινομένους 68, 1, 2
ἐπ' ἀσεβείᾳ ἀφῆκε καὶ τοὺς φεύγοντας κατήγαγε, τούς τε δούλους
καὶ τοὺς ἐξελευθέρους τοὺς τοῖς δεσπόταις σφῶν ἐπιβουλεύσαντας
V 119ʳ30 πάντας | ἀπέκτεινε. καὶ τοῖς μὲν τοιούτοις οὐδ' ἄλλο τι ἐγκλημα
ἐπιφέρειν ἐπὶ τοὺς δεσπότας ἐφῆκε, τοῖς δὲ δὴ ἄλλοις οὔτ' ἀσεβείας
C 119ᵛ οὔτ' Ἰουδαϊκοῦ | βίου καταιτιᾶσθαί τινας συνεχώρησε. πολλοὶ δὲ
227 καὶ τῶν συκοφαντησάντων θάνατον κατεδικάσθησαν· ἐν *οἷς καὶ
Σέρας ἦν ὁ φιλόσοφος. ταραχῆς οὖν γενομένης οὐ τῆς τυχούσης 68, 1, 3
ἐκ τοῦ πάντας πάντων κατηγορεῖν, λέγεται Φρόντωνα τὸν ὕπατον
εἰπεῖν ὡς κακὸν μέν ἐστιν αὐτοκράτορα ἔχειν ἐφ' οὗ μηδενὶ μηδὲν
ἔξεστι ποιεῖν, χεῖρον δὲ ἐφ' οὗ πᾶσι πάντα· καὶ ὁ Νερούας ἀκούσας
ταῦτα ἀπηγόρευσε τοῦ λοιποῦ γίνεσθαι τὰ τοιαῦτα. ἦν δὲ ὁ Νερούας
ὑπό τε τοῦ γήρως καὶ ὑπ' ἀρρωστίας, ἀφ' ἧς καὶ τὴν τροφὴν ἀεί
ποτε ἤμει, ἀσθενέστερος. ἀπεῖπε δὲ καὶ ἀνδριάντας αὐτῷ χρυσοῦς ἢ 68, 2, 1
ἀργυροῦς γίνεσθαι. τοῖς δὲ τῶν οὐσιῶν ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ μάτην ἐστε-
ρημένοις πάντα ἀπέδωκεν ὅσα ἐν τῷ βασιλείῳ ἔτι ὄντα εὑρέθη. τοῖς τε

226, 8 ἀπιστήσῃ V, ἀποστήσῃ C.

Digitized by Google

R. St.

πάνυ πένησι τῶν Ῥωμαίων ἐς χιλιάδα καὶ πεντακοσίας μυριάδας γῆς 227
κτῆσιν ἐχαρίσατο, βουλευταῖς τισι τήν τε ἀγορασίαν αὐτῶν καὶ τὴν
68, 2, 2 διανομὴν προστάξας. χρημάτων δὲ ἀπορῶν πολλὰ μὲν ἱμάτια καὶ
σκεύη καὶ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, ἄλλα τε ἔπιπλα καὶ ἐκ τῶν ἰδίων καὶ
τῶν βασιλικῶν, πολλὰ δὲ καὶ χωρία καὶ οἰκίας, μᾶλλον δὲ πάντα 15
πλὴν τῶν ἀναγκαίων, ἀπέδοτο· οὐ μέντοι καὶ περὶ τὰς τιμὰς αὐτῶν
68, 2, 3 ἐμικρολογήσατο, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ πολλοὺς εὐηργέτησε. καὶ
πολλὰς μὲν θυσίας πολλὰς δὲ ἱπποδρομίας ἄλλας τέ τινας θέας κατ-
έλυσε, συστέλλων ὡς οἷόν τε τὰ δαπανήματα. ὤμοσε δὲ καὶ ἐν τῷ
συνεδρίῳ μηδένα τῶν βουλευτῶν φονεύσειν, ἐβεβαίωσέ τε τὸν ὅρκον 20
καίπερ ἐπιβουλευθείς. ἔπραττε δὲ οὐδὲν ὅ τι μὴ μετὰ τῶν πρώτων
68, 2, 4 ἀνδρῶν. ἐνομοθέτησε δὲ ἄλλα τε καὶ περὶ τοῦ μὴ εὐνουχίζεσθαί
τινα μηδὲ ἀδελφιδῆν γαμεῖν. τὸν δὲ Ῥοῦφον τὸν Οὐεργίνιον, καίπερ
πολλάκις αὐτοκράτορα ὀνομασθέντα, οὐκ ὤκνησεν ὑπατεύσας συνάρ-
χοντα προσλαβεῖν· ἐφ' οὗ τῷ μνήματι τελευτήσαντος ἐπεγράφη ὅτι 25
νικήσας Βίνδικα τὸ κράτος οὐχ ἑαυτῷ περιεποιήσατο ἀλλὰ τῇ πα-
68, 3, 1 τρίδι. Νερούας | δὲ οὕτως ἦρχε καλῶς ὥστε ποτὲ εἰπεῖν "οὐδὲν τοι- V 119r
οῦτον πεποίηκα ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν ἀρχήν τε καταθέσθαι καὶ
68, 3, 2 ἀσφαλῶς ἰδιωτεῦσαι." Κράσσου τε Καλπουρνίου, τῶν Κράσσων ἐκεί- 30
νων ἐγγόνου, ἐπιβεβουλευκότος μετὰ καὶ ἄλλων αὐτῷ, | παρεκαθί- C 120r
σατό τε αὐτοὺς ἔν τινι θέᾳ ἀγνοοῦντας ἔτι ὅτι καταμεμήνυνται, καὶ
ἔδωκεν αὐτοῖς ξίφη. λόγῳ μὲν ἵν' ἐπισκέψωνται αὐτά, ὅπερ εἴωθε *
γίνεσθαι, εἰ ὀξέα ἐστίν, ἔργῳ δὲ ἐπιδεικνύμενος ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλει 228
68, 3, 3 κἂν αὐτοῦ παραχρῆμα ἀποθάνῃ. Αἰλιανὸς δὲ ὁ Κασπέριος ἄρχων
καὶ ὑπ' αὐτοῦ, καθάπερ ὑπὸ τοῦ Δομιτιανοῦ, τῶν δορυφόρων γε-
νόμενος τοὺς στρατιώτας ἐστασίασε κατ' αὐτοῦ, παρασκευάσας | ἐξαι- 5
τῆσαί τινας ὥστε θανατωθῆναι. πρὸς οὓς ὁ Νερούας τοσοῦτον
ἀντέσχεν ὥστε καὶ τὴν κλεῖν ἀπογυμνῶσαι καὶ τὴν σφαγὴν αὐτοῦ
προδεῖξαι. οὐ μὴν τι καὶ ἤνυσεν, ἀλλ' ἀνῃρέθησαν οὓς ὁ Αἰλιανὸς
68, 3, 4 ἐβουλήθη. ὅθεν ὁ Νερούας διὰ τὸ γῆρας οὕτω καταφρονούμενος
ἀνέβη τε ἐς τὸ Καπιτώλιον, καὶ ἔφη γεγωνήσας "ἀγαθῇ τύχῃ τῆς|
τε βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ Μάρκον 10
Οὔλπιον Νερούαν Τραϊανὸν ποιοῦμαι." καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ συν-
εδρίῳ Καίσαρά τε αὐτὸν ἀπέδειξε, καὶ ἐπέστειλεν αὐτῷ αὐτοχειρία
(ἦρχε δὲ τῆς Γερμανίας ἐκεῖνος) "τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι
68, 4, 1 βέλεσσιν". οὕτω μὲν ὁ Τραϊανὸς Καῖσαρ καὶ μετὰ τοῦτο αὐτοκράτωρ
ἐγένετο, καίτοι συγγενὴς τοῦ Νερούα ὄντων τινῶν. ἀλλ' οὐ γὰρ 15
τῆς τῶν κοινῶν σωτηρίας ὁ ἀνὴρ τὴν συγγένειαν προετίμησεν, οὐδ'
αὖ ὅτι Ἴβηρ ὁ Τραϊανὸς ἀλλ' οὐκ Ἰταλὸς οὐδ' Ἰταλιώτης ἦν, ἧττόν
68, 4, 2 τι παρὰ τοῦτο αὐτὸν ἐποιήσατο, ἐπειδὴ μηδεὶς πρόσθεν ἀλλοεθνὴς τὸ
τῶν Ῥωμαίων κράτος ἐσχήκει· τὴν γὰρ ἀρετὴν ἀλλ' οὐ τὴν πα|τρίδα 20
τινὸς ἐξετάζειν δεῖν ᾤετο. πράξας δὲ ταῦτα μετήλλαξεν, ἄρξας ἔτει
ἑνὶ καὶ μησὶ τέσσαρσι καὶ ἡμέραις ἐννέα· προεβεβιώκει δὲ πέντε καὶ
ἑξήκοντα ἔτη καὶ μῆνας δέκα καὶ ἡμέρας δέκα.

227, 23 μηδὲ Bk., μήτε VC 228, 8 οὕτω V, οὔτε C 18 αὐτὸν Reim., αὐτὸς VC 21 προεβεβιώκει δὲ scripsi, προσβεβιώκει δὲ V, προεβεβήκει C

Digitized by Google

R. St. 229

V 120r C 120v

* | ΤΡΑΙΑΝΟΣ.

Τραϊανῷ δὲ ὕναρ ἐγεγόνει, πρὶν αὐταρχῆσαι, τοιόνδε· ἐδόκει ἄνδρα| 68, 5, 1
πρεσβύτην ἐν ἱματίῳ καὶ ἐσθῆτι περιπορφύρῳ, ἔτι δὲ καὶ στεφάνῳ
ἐστολισμένον, οἷά που καὶ τὴν γερουσίαν γράφουσι, δακτυλίῳ τινὶ
σφραγῖδα αὐτῷ ἔς τε τὴν ἀριστερὰν σφα|γὴν καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ἐς
τὴν δεξιὰν ἐπιβεβληκέναι. ὡς δὲ αὐτοκράτωρ ἐγένετο, ἐπέστειλε τῇ 68, 5, 2
βουλῇ αὐτοχειρίᾳ ἄλλα τε καὶ ὡς οὐδένα ἄνδρα ἀγαθὸν ἀποσφάξοι
ἢ ἀτιμάσοι, καὶ ταῦτα καὶ ὅρκοις οὐ τότε μόνον ἀλλὰ καὶ ὕστερον
ἐπιστώσατο. Ἀλλιανὸν δὲ καὶ τοὺς δορυφόρους| τοὺς κατὰ Νερούα 68, 5, 4
στασιάσαντας, ὡς καὶ χρησόμενός τι αὐτοῖς, μεταπεμψάμενος ἐκπο-
δὼν ἐποιήσατο. εἰς δὲ τὴν Ῥώμην εἰσελθὼν πολλὰ ἐποίει πρός τε
διόρθωσιν τῶν κοινῶν καὶ πρὸς χάριν τῶν ἀγαθῶν, ἐκείνων τε δια-
φερόντως ἐπιμελούμενος, ὡς καὶ ταῖς πόλεσι ταῖς ἐν Ἰταλίᾳ πρὸς τὴν
τῶν παίδων τροφὴν πολλὰ χαρίσα|σθαι, καὶ τούτους εὐεργετῶν.
Πλωτῖνα δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὅτε πρῶτον ἐς τὸ παλάτιον ἐσῆει, ἐπὶ 68, 5, 5
τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ πρὸς τὸ πλῆθος μεταστραφεῖσα εἶπε "τοιαύτη
μέντοι ἐνταῦθα εἰσέρχομαι οἵα καὶ ἐξελθεῖν βούλομαι." καὶ οὕτω
γε ἑαυτὴν διὰ πάσης τῆς ἀρχῆς διήγαγεν ὥστε μηδεμίαν ἐπηγορίαν
σχεῖν. διατρίψας δὲ ἐν τῇ| Ῥώμῃ χρόνον τινὰ ἐστράτευσεν ἐπὶ Δα- 68, 6, 1
κούς, τά τε πραχθέντα αὐτοῖς λογιζόμενος, τοῖς τε χρήμασιν ἃ κατ'
ἔτος ἐλάμβανον βαρυνόμενος, τάς τε δυνάμεις αὐτῶν αὐξανομένας
καὶ τὰ φρονήμα*τα ὁρῶν. πυθόμενος δὲ ὁ Δεκέβαλος τὴν ὁρμὴν 68, 6, 2
αὐτοῦ ἐφοβήθη, ἅτε καὶ εὖ εἰδὼς ὅτι πρότερον μὲν οὐ Ῥωμαίους
ἀλλὰ Δομιτιανὸν ἐνενικήκει, τότε δὲ ὡς πρός τε Ῥωμαίους καὶ πρὸς
Τραϊανὸν αὐτοκράτορα πολεμήσοι. πλεῖστον γὰρ ἐπί τε δικαιότητι
καὶ ἐπ'| ἀνδρίᾳ τῇ τε ἁπλότητι τῶν ἠθῶν διέπρεψε. τῷ τε γὰρ σώ- 68, 6, 3
V 120v ματι ἔρρωτο (δεύτερον γὰρ καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἄγων ἦρξε), καὶ
C 121r τῇ ψυχῇ | ἤκμαζεν ὡς μήθ' ὑπὸ νεότητος θρασύνεσθαι | μήθ' ὑπὸ
γήρως ἀμβλύνεσθαι. καὶ οὔτε ἐφθόνει οὔτε καθῄρει τινά, ἀλλὰ καὶ 68, 6, 4
πάνυ πάντας τοὺς ἀγαθοὺς ἐτίμα καὶ ἐμεγάλυνε, καὶ διὰ τοῦτο οὔ|τ'
ἐφοβεῖτό τινα αὐτῶν οὔτε ἐμίσει. διαβολαῖς τε ἥκιστα ἐπίστευε καὶ
ὀργῇ ἥκιστα ἐδουλοῦτο, τῶν τε χρημάτων τῶν ἀλλοτρίων ἴσα καὶ
φόνων τῶν ἀδίκων ἀπείχετο. καὶ ἐδαπάνα πάμπολλα μὲν ἐς τοὺς 68, 7, 1
πολέμους πάμπολλα δὲ ἐς τὰ τῆς εἰρήνης ἔργα, καὶ πλεῖστα καὶ
ἀναγκαιότατα καὶ ἐν ὁδοῖς καὶ ἐν λιμέσι καὶ ἐν οἰκοδομήμασι| δημο- 68, 7, 2
σίοις κατασκευάσας οὐδενὸς αἷμα εἰς οὐδὲν αὐτῶν ἀνάλωσεν· οὕτως
γάρ που καὶ μεγαλόφρων καὶ μεγαλογνώμων ἦφυ ὥστε καὶ τῷ ἱπ-
ποδρόμῳ ἐπιγράψαι ὅτι ἐξαρκοῦντα αὐτὸν τῷ τῶν Ῥωμαίων δήμῳ
ἐποίησεν, ἐπειδὴ διαφθαρέντα πῃ καὶ μεῖζω καὶ περικαλλέστερον
ἐξειργάσατο. φιλούμενός τε οὖν ἐπ' αὐτοῖς μᾶλλον ἢ| τιμώμενος 68, 7, 3
ἔχαιρε, καὶ τῷ δήμῳ μετ' ἐπιεικείας συνεγίνετο καὶ τῇ γερουσίᾳ
σεμνοπρεπῶς ὡμίλει, ἀγαπητὸς μὲν πᾶσι, φοβερὸς δὲ μηδενὶ πλὴν

229, 14 σφραγῖδα V, φραγῖδα C 21 αὐτοῖς Sylb., αὐτοὺς VC
230, 1 Δεκέβαλος R. St., δεκέβανος VC 18 αὐτὸν H. St., αὐτὸν VC
22 φοβερὸς C, φερὸς V.

Digitized by Google

R. St.

πολεμίοις ὤν. καὶ γὰρ θήρας καὶ συμποσίων ἔργων τε καὶ βουλευ- 230
μάτων σκωμμάτων τε συμμετεῖχε σφίσι, καὶ πολλάκις καὶ τέταρτος
ὠχεῖτο, ἔς τε τὰς οἰκίας αὐτῶν καὶ ἄνευ γε φρουρᾶς ἔστιν ὧν εἰσ- 25
68, 7, 4 ιών εὐθυμεῖτο. παιδείας μὲν γὰρ ἀκριβοῦς, ὅση ἐν λόγοις, οὐ μετ-
έσχε, τό γε μὴν ἔργον αὐτῆς καὶ ἠπίστατο καὶ ἐποίει. οὐδὲ ἔστιν
ὅ τι οὐκ ἄριστον εἶχε. καὶ οἶδα μὲν ὅτι καὶ περὶ μειράκια καὶ περὶ
οἶνον ἐσπουδάκει· ἀλλ' εἰ μέν τι ἐκ τούτων ἢ αἰσχρὸν ἢ κακὸν ἢ
ἐδεδράκει ἢ ἐπεπόνθει, ἐπηγορίαν ἂν εἶχε, νῦν δὲ τοῦ τε οἴνου δια-
κόρως ἔπινε καὶ νήφων ἦν, ἔν τε τοῖς παιδικοῖς οὐδένα ἐλύπησεν. 30
68, 7, 5 εἰ δὲ καὶ φιλοπόλεμος ἦν, ἀλλὰ τῇ τε κατορθώσει καὶ τοῦ ἐχθίστου
μὲν καθαιρέσει τοῦ οἰκείου δὲ αὐξήσει ἠρκεῖτο. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ὅπερ
εἴωθεν ἔν * τοῖς τοιούτοις γίγνεσθαι, τὸ τοὺς στρατιώτας ἐξογκοῦσθαί 231
τε καὶ ὑπερφρονεῖν, συνέβη ποτὲ ἐπ' αὐτοῦ· οὕτως ἐγκρατῶς αὐτῶν
ἦρχε. διὰ ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἀπεικότως ὁ Δεκέβαλος αὐτὸν ἐδεδίει·
68, 8, 1 στρατεύσαντι δὲ | τῷ Τραϊανῷ κατὰ τῶν Δακῶν καὶ ταῖς Τάπαις, V 121r
ἔνθα ἐστρατοπέδευον | οἱ βάρβαροι, πλησιάσαντι μύκης μέγας προσ- 5 C 121v
εκομίσθη, γράμμασι Λατίνοις λέγων ὅτι ἄλλοι τε τῶν συμμάχων καὶ
68, 8, 2 Βοῦρροι παραινοῦσι Τραϊανῷ ὀπίσω ἀπιέναι καὶ εἰρηνῆσαι. συμβα-
λὼν δὲ αὐτοῖς ὁ Τραϊανος πολλοὺς μὲν τῶν οἰκείων τραυματίας
ἐπεῖδε, πολλοὺς δὲ τῶν πολεμίων ἀπέκτεινεν· ὅτε καὶ ἐπιλιπόντων
τῶν ἐπιδέσμων οὐδὲ τῆς ἑαυτοῦ ἐσθῆτος λέγεται φείσασθαι, ἀλλ' ἐς 10
τὰ λαμπάδια ταύτην καταδεσμεῖν, τοῖς δὲ τελευτήσασι τῶν στρατιω-
τῶν ἐν τῇ μάχῃ βωμόν τε στῆσαι καὶ κατ' ἔτος ἐναγίζειν κελεῦσαι.
68, 8, 3 ὡς δὲ καὶ ἐς αὐτὰ τὰ ἔπακρα ἐπεχείρησεν ἀναβῆναι, λόφους ἐκ λύφων
μετὰ κινδύνων καταλαμβάνων, καὶ τοῖς τῶν Δακῶν βασιλείοις ἐπέ- 15
λασεν, ὅ τε Λούκιος ἐτέρωθι προσβαλὼν καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς καὶ
ἐζώγρησε πλείονας, τηνικαῦτα ὁ Δεκέβαλος πρέσβεις πέμψας τοὺς
ἀρίστους τῶν πιλοφόρων καὶ δι' αὐτῶν τοῦ αὐτοκράτορος δεηθείς,
68, 9, 5 οὐδὲν ὅ τι οὐχ ἑτοίμως τῶν προταθέντων ἔσχε συνθέσθαι. τὰ γὰρ
ὅπλα καὶ τὰ μηχανήματα τούς τε μηχανοποιοὺς παραδοῦναι καὶ 20
τοὺς αὐτομόλους ἀποδοῦναι, τά τε ἐρύματα καθελεῖν καὶ τῆς χώρας
τῆς ἐαλωκυίας ἀποστῆναι, τούς τε αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους τοῖς
68, 9, 6 Ῥωμαίοις νομίζειν, καὶ ἄκων ὡμολόγησε, πρός τε τὸν Τραϊανὸν εἰσελ-
68, 9, 7 θὼν καὶ ἐς τὴν γῆν πεσὼν καὶ προσκυνήσας αὐτῷ. Τραϊανὸς δὲ ἐπὶ
68, 10, 1 τούτοις εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνεκομίσθη. καὶ οἱ παρὰ τοῦ Δεκεβάλου πρέ- 25
σβεις εἰς τὸ συνέδριον ἐσήχθησαν, τά τε ὅπλα καταθέντες συνῆψαν τὰς
χεῖρας ἐν αἰχμαλώτου σχήματι καὶ εἶπόν τέ τινα καὶ ἱκέτευσαν, καὶ
68, 10, 2 οὕτω τήν τε εἰρήνην ἐσπείσαντο καὶ τὰ ὅπλα ἀπέλαβον. Τραϊανὸς
δὲ τά τε νικητήρια ἤγαγε καὶ Δακικὸς ἐπωνομάσθη, ἔν τε τῷ θεάτρῳ
μονομάχους συνέβαλε (καὶ γὰρ ἔχαιρεν αὐτοῖς), καὶ τοὺς ὀρχηστὰς 30
ἐς τὸ θέατρον ἐπανήγαγε (καὶ γὰρ ἑνὸς αὐτῶν τοῦ Πυλάδου ἦρα),
οὐ μέντοι, οἷα πολεμικὸς ἀνήρ, τἆλλα ἧττον διῆγεν ἢ καὶ ἧττον

230, 29 τοῦ τε H. St., τοῦτο VC 231, 5 προσεκομίσθη H. St., προεκομίσθη VC 8 πολλοὺς — ἐπεῖδε om. C 9 ὅτε Sylb., ὅτι VC 11 καταδεσμεῖν VC, κατατεμεῖν H. St. (ex Suida) 13 ἔπακρα Polak., ἐπ' ἄκρα VC 18 προταθέντων] ita VC (corrige ad 68, 8, 3, ubi in contextu restituendum προταθέντων) 25 Δεκεβάλου C, δεκεβάλλου V.

Digitized by Google

R. St.
232 ἐδίκαζεν, ἀλλὰ τοτὲ μὲν ἐν τῇ * ἀγορᾷ τοῦ Αὐγούστου, τοτὲ δ' ἐν
V 121v τῇ στοᾷ τῇ Ἰουλίᾳ ὠνομασμένῃ, πολλάκις | δὲ καὶ ἄλλοθι ἐκρινεν ἐπὶ
βήματος. ἐπεὶ δὲ ὁ Δεκέβαλος πολλὰ παρὰ τὰς συνθήκας ἀπηγγέλ- 68, 10, 3
C 122r λετο αὐτῷ | ποιῶν, καὶ ὅπλα τε κατεσκευάζετο, καὶ τοὺς αὐτομολοῦν-
τας ἐδέχετο, τά τε ἐρύματα ἐπεσκεύαζε, παρά τε τοὺς ἀστυγείτονας
ἐπρεσβεύετο, καὶ τοῖς τἀναντία οἱ φρονήσασι πρότερον ἐλυμαίνετο,
καὶ τῶν Ἰαζύγων καὶ χώραν τινὰ ἀπετέμετο (ἣν μετὰ ταῦτα ἀπαι-
τήσασιν αὐτοῖς Τραϊανὸς οὐκ ἀπέδωκεν), οὕτω δὴ καὶ αὖθις πολέ- 68, 10, 4
μιον αὐτὸν ἡ βουλὴ ἐψηφίσατο, καὶ ὁ Τραϊανὸς δι' ἑαυτοῦ καὶ
αὖθις, ἀλλ' οὐ δι' ἑτέρων στρατηγῶν τὸν πρὸς ἐκεῖνον πόλεμον
ἐποιήσατο. καὶ ὁ Δεκέβαλος κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρὸν κακῶς ἔπραττε, 68, 11, 3
δόλῳ δὲ δὴ καὶ ἀπάτῃ ὀλίγου μὲν καὶ τὸν Τραϊανὸν ἀπέκτεινε, πέμ-
ψας ἐς τὴν Μυσίαν αὐτομόλους τινάς, εἴ πως αὐτὸν εὐπρόσοδον
ὄντα καὶ ἄλλως, τότε δὲ καὶ διὰ τὴν τοῦ πολέμου χρείαν πάντα
ἁπλῶς τὸν βουλόμενον εἰς λόγους δεχόμενον κατεργάσαιντο. ἀλλὰ
τοῦτο μὲν οὐκ ἠδυνήθησαν πρᾶξαι, συλληφθέντος τινὸς ἐξ ὑποψίας
καὶ πᾶν τὸ ἐπιβούλευμα αὐτοῦ ἐκ βασάνων ὁμολογήσαντος· Λογγῖνον 68, 12, 1
δέ τινα στρατοπέδου Ῥωμαϊκοῦ ἐξηγούμενον καὶ δεινὸν ἐν τοῖς πολέ-
μοις αὐτῷ γεγενημένον προσκαλεσάμενος, καὶ ἀναπείσας συμμῖξαι οἱ
ὡς καὶ τὰ προσταχθησόμενα ποιήσων, συνέλαβε καὶ ἀνέκρινε δημο-
σίᾳ περὶ τῶν τοῦ Τραϊανοῦ βουλευμάτων, ἐπειδή τε μηδὲν ὁμολογῆ-
σαι ἠθέλησεν, ἐν ἀδέσμῳ φυλακῇ περιεῖπε, καὶ πρὸς τὸν Τραϊανὸν 68, 12, 2
ἐπέστειλεν ἀξιῶν διαλλαγῆναι οἱ ἐπὶ τῷ τὸν Λογγῖνον ἀνακομίσασθαι.
ἀποκριναμένου δέ τινα αὐτῷ τοῦ Τραϊανοῦ μέσα, ἐξ ὧν οὔτε ἐν
μεγάλῳ οὔτε ἐν μικρῷ λόγῳ τὸν Λογγῖνον ποιεῖσθαι δόξειν ἔμελλε,
τοῦ μήτ' ἀπολέσθαι αὐτὸν μήτ' ἐπὶ πολλῷ σφίσιν ἀνασωθῆναι, Δεκέ- 68, 12, 3
βαλος μὲν ἀνεῖχεν ἔτι διασκοπῶν ὅ τι πράξει, Λογγῖνος δὲ ἐν τούτῳ 68, 12, 4
φαρμάκου εὐπορήσας ἔπιε καὶ ἀπέθανε. Τραϊανὸς δὲ γέφυραν λιθί- 68, 13, 1
νην ἐπὶ τοῦ Ἴστρου κατεσκευάσατο, περὶ ἧς οὐκ ἔχω πῶς ἂν ἀξίως
αὐτὸν θαυμάσω· ἔστι μὲν γὰρ καὶ τἄλλα αὐτοῦ ἔργα διαπρεπέστατα,
V 122r τοῦτο δὲ καὶ ὑπὲρ ἐκεῖνα. | ὡς γὰρ κρηπῖδές εἰσι λίθου τετραπέδου
C 122v εἴκοσι, τὸ μὲν ὕψος πεντήκοντα καὶ | ἑκατὸν ποδῶν πλὴν * τῶν θε-
233 μελίων, τὸ δὲ πλάτος ἑξήκοντα· καὶ αὗται ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν 68, 13, 2
ἀπ' ἀλλήλων πόδας ἀπέχουσαι ἀψῖσι συνῳκοδόμηνται. πῶς οὐκ ἄν
τις τὸ ἀνάλωμα τὸ ἐς αὐτὰς δαπανηθὲν θαυμάσειε; πῶς δ' οὐκ ἄν
[τίς] τὸν τρόπον ὧν ἕκαστα αὐτῶν ἔν τε ποταμῷ πολλῷ καὶ ἐν
ὕδατι δινώδει δαπέδῳ τε ἰλυώδει ἐγένετο; οὐ γάρ τοι καὶ περιτρέψαι
ποι τὸ ῥεῦμα ἠδυνήθη. τὸ δὲ δὴ πλάτος τοῦ ποταμοῦ εἶπον οὐχ 68, 13, 3
ὅτι διὰ τοσούτου ῥεῖ (καὶ γὰρ ἐπὶ διπλάσιον ἔστιν οὗ καὶ ἐπὶ τρι-
πλάσιον αὐτοῦ πελαγίζει), ἀλλ' ὅτι τό τε στενώτατον καὶ τὸ ἐπιτη-
δειότατον ἐς τὸ γεφυρωθῆναι τῶν ἐκείνῃ χωρίων τοσοῦτόν ἐστιν.
ὅσῳ δὲ δὴ ἐς στενὸν ταύτῃ ἐκ πελάγους μεγάλου καταβαίνων καὶ 68, 13, 4
ἐς πέλαγος αὖθις μεῖζον προχωρῶν κατακλείεται, τόσῳ που καὶ

232, 1 τοτὲ δ' C, ποτὲ δ' V 16 ἠδυνήθησαν Reim. (cum Zon.), ἠβουλήθησαν VC 19 πολέμοις Leuncl., πολεμίοις VC 13 ἀξιῶν V, ἐξιῶν C 24 δὲ C, οὐδὲ V **233**, 1 αὗται Bk., αὐταὶ VC 4 [τίς] exp. Bk. 6 τοι Rk., τι VC

Digitized by Google

R. St.

ῥοωδέστατος καὶ βαθύτατος γίγνεται, ὥστε καὶ τοῦτο ἐς τὴν χαλε- 233
68, 13, 5 πότητα τῆς κατασκευῆς τῆς γεφύρας τεῖναι. ἡ μὲν οὖν μεγαλόνοια τοῦ Τραϊανοῦ καὶ ἐκ τούτων δείκνυται· οὐ μέντοι καὶ εἰ ὠφέλειάν τινα ἡμῖν ἡ γέφυρα παρέχεται, ἀλλ' ἑστᾶσιν αἱ κρηπῖδες ἄλλως, διο- 15
δον οὐκ ἔχουσαι, καθάπερ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μόνον γενόμεναι ἵν' ἐπι-
δείξωσι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν οὐδὲν ὅ τι οὐ δυναμένην ἐξεργά-
68, 13, 6 σασθαι. ὁ μὲν γὰρ Τραϊανὸς δείσας μή ποτε παγέντος τοῦ Ἴστρου πόλεμος τοῖς πέραν Ῥωμαίοις γένηται, ἐποίησε τὴν γέφυραν ἵνα αἱ 20
ἐπιβασίαι ῥᾳδίως δι' αὐτῆς διεξίωσιν· Ἀδριανὸς δὲ τοὐναντίον φοβη-
θεὶς μὴ καὶ τοῖς βαρβάροις τοὺς φρουροὺς αὐτῆς βιαζομένοις ῥᾳδία
68, 14, 1 διάβασις ἐς τὴν Μυσίαν ᾖ, ἀφεῖλε τὴν ἐπιπολῆς κατασκευήν. Τραϊα-
νὸς δὲ διὰ ταύτης τῆς γεφύρας τὸν Ἴστρον περαιωθείς, καὶ δι' ἀσφα-
λείας μᾶλλον ἢ διὰ σπουδῆς τὸν πόλεμον ποιούμενος, σὺν χρόνῳ 25
καὶ μόλις ἐκράτησε τῶν Δακῶν, πολλὰ μὲν αὐτὸς στρατηγίας ἔργα
καὶ ἀνδρίας ἐπιδειξάμενος, πολλὰ δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν αὐτῷ κιν-
68, 14, 2 δυνευσάντων καὶ ἀριστευσάντων. ἔνδα δὴ καὶ ἱππεύς τις κακῶς
πληγεὶς ἐξήχθη μὲν ἐκ τῆς μάχης ὡς καὶ θεραπευθῆναι δυνάμενος,
αἰσθόμενος δὲ ὡς ἀνιάτως ἔχοι | ἔκ τε | τοῦ σκηνώματος ἐξεπήδησεν 30 C123r V122v
(οὐ γάρ που τὸ κακὸν αὐτοῦ καθῖκτο) καὶ ἐς τάξιν αὖθις καθιστὰς
68, 14, 3 ἑαυτὸν ἀπέθανε, μεγάλα ἐπιδειξάμενος. Δεκέβαλος δέ, ὡς καὶ τὸ
βασίλειον αὐτοῦ καὶ ἡ χώρα κατείληπτο * σύμπασα καὶ αὐτὸς ἐκιν- 234
δύνευεν ἁλῶναι, διεχρήσατο ἑαυτόν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐς τὴν
Ῥώμην ἀπεκομίσθη· καὶ οὕτως ἡ Δακία Ῥωμαίων ὑπήκοος ἐγέ-
68, 14, 4 νετο, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ ὁ Τραϊανὸς κατῴκισεν. εὑρέθησαν δὲ 5
καὶ οἱ τοῦ Δεκεβάλου θησαυροί, καίτοι ὑπὸ τὸν ποταμὸν τὸν
Σαργετίαν τὸν παρὰ τοῖς βασιλείοις αὐτοῦ κεκρυμμένοι. διὰ γὰρ
αἰχμαλώτων τινῶν τόν τε ποταμὸν ἐξέτρεψε καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ
ὤρυξε, καὶ ἐς αὐτὸ πολὺν μὲν ἄργυρον πολὺν δὲ χρυσόν, τά τε
ἄλλα τὰ τιμιώτατα καὶ ὑγρότητά τινα ἐνεγκεῖν δυνάμενα, ἐμβαλὼν
λίθους τε ἐπ' αὐτοῖς ἐπέθηκε καὶ χοῦν ἐπεφόρησε καὶ μετὰ τοῦτο 10
68, 14, 5 τὸν ποταμὸν ἐπήγαγε· καὶ ἐς τὰ σπήλαια διὰ τῶν αὐτῶν ἐκείνων τά
τε ἱμάτια καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὁμοιότροπα κατέθετο. ποιήσας δὲ ταῦτα
διέφθειρεν αὐτούς, ἵνα μηδὲν ἐκλαλήσωσι. Βίκιλις δέ τις ἑταῖρος
αὐτοῦ, τὸ γεγονὸς εἰδώς, ἐάλω τε καὶ κατεμήνυσε ταῦτα. κατὰ δὲ
τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον καὶ Πάλμας τῆς Συρίας ἄρχων τὴν Ἀρρα- 15
βίαν τὴν πρὸς τῇ Πέτρᾳ ἐχειρώσατο καὶ Ῥωμαίων ὑπήκοον ἐποιή-
68, 15, 1 σατο. παρὰ τὸν Τραϊανὸν ἐς τὴν Ῥώμην ἐλθόντα πλεῖσται πρεσβεῖαι
ἄλλων τε βαρβάρων καὶ Ἰνδῶν ἀφίκοντο. καὶ θέας ἐν τρισὶ καὶ
εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἡμέραις ἐποίησεν, ἐν αἷς θηρία τε καὶ βοτὰ χίλιά
68, 15, 3¹ που καὶ μύρια [που] ἐσφάγη καὶ μονομάχοι μύριοι ἠγωνίσαντο. καὶ 20
κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τά τε ἕλη τὰ Ποντικὰ ὡδοποίησε λίθῳ,
καὶ τὰς ὁδοὺς παροικοδομήσας καὶ γεφύραις μεγαλοπρεπεστάταις
68, 15, 3² ἐξεποίησε. τό τε νόμισμα πᾶν τὸ ἐξίτηλον ἐξεχώνευσε. τῷ δὲ
Σούρρᾳ τῷ Λικινίῳ καὶ ταφὴν δημοσίαν καὶ ἀνδριάντα ἔδωκε τε-

233, 14 *εἰ*] ἔτι Reim., ⟨νῦν⟩ ἔτι Rk., exp. Sylb. 234, 4 *Δεκεβάλου* C, *δεκεφάλου* (add. *β* sup. *φ*) V 19 [*που*] del. Reim. 21 *παροικοδομήσας* VC, *παροικοδομήμασι* Rk. 22 *ἐξεχώνευσε* VC, *συνεχώνευσε* Sylb.

Digitized by Google

R. St.
234 λευτήσαντι· ὅστις ἐς τοῦτο καὶ πλούτου καὶ αὐχήματος ἀφίκετο
25 ὥστε| καὶ γυμνάσιον Ῥωμαίοις οἰκοδομῆσαι. τοσαύτῃ δὲ φιλίᾳ καὶ 68, 15, 4
V 128[r] πίστει πρὸς ἀλλήλους ἐκέχρηντο ὥστε πολλάκις αὐτοῦ | πρὸς τὸν
αὐτοκράτορα διαβαλλομένου καὶ τῶν φθονούντων αὐτῷ ἐπὶ πολὺ
C 128[v] ἐγκειμένων ὁ Τραϊανὸς οἴκαδε πρὸς | αὐτὸν ἄκλητος ἐπὶ δεῖπνον 68, 15, 5
30 ἦλθε, καὶ πᾶσαν τὴν φρουρὰν ἀποπέμψας ἐκάλεσε πρῶτον μὲν| τὸν
ἰατρὸν αὐτοῦ, καὶ δι' ἐκείνου τοὺς ὀφθαλμοὺς ⟨ὑπηλείψατο⟩, ἔπειτα
τὸν κουρέα, καὶ δι' ἐκείνου τὸ γένειον ἐξύρατο (τοῦτο γὰρ ἐκ πα-
λαιοῦ πάντες οἱ ἄλλοι καὶ αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες ἐποίουν· Ἀδρια-
235 νὸς γὰρ πρῶτος * γενειᾶν κατέδειξε)· πράξας δὲ ταῦτα, καὶ μετὰ 68, 15, 6
ταῦτα καὶ λουσάμενος καὶ δειπνήσας, ἔπειτα τοῖς φίλοις τοῖς εἰωθόσιν
ἀεί τι περὶ αὐτοῦ φαῦλον λέγειν ἔφη τῆς ὑστεραίας ὅτι "εἰ ἤθελέ
με Σούρρας ἀποκτεῖναι, χθὲς ἂν ἀπέκτόνει." μέγα μὲν οὖν ἐποίησε 68, 16, 1[1]
5 καὶ τό διακινδυνεῦ|σαι πρὸς διαβεβλημένον ἄνθρωπον, πολὺ δὲ
μεῖζον ὅτι ἐπίστευσε μηδὲν ἂν ποτε ὑπ' αὐτοῦ παθεῖν. ἀλλὰ καὶ 68, 16, 1[2]
ὅτε πρῶτον τῷ μέλλοντι τῶν δορυφόρων ἐπάρξειν τὸ ξίφος, ὃ παρα-
ζώννυσθαι αὐτὸν ἐχρῆν, ὥρεξεν, ἐγύμνωσέ τε αὐτὸ καὶ ἀνατείνας
ἔφη "λάβε τοῦτο τὸ ξίφος, ἵνα, ἂν μὲν καλῶς ἄρχω, ὑπὲρ ἐμοῦ, ἂν
10 δὲ κακῶς, κατ'| ἐμοῦ αὐτῷ χρήσῃ." ἔστησε δὲ καὶ τοῦ Σοσσίου τοῦ 68, 16, 2
τε Πάλμου καὶ τοῦ Κάλσου εἰκόνας· οὕτω που αὐτοὺς τῶν ἄλλων
προετίμησε. τοὺς μέντοι ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ, ἐν οἷς ἦν καὶ Κράσ-
σος, ἐτιμωρεῖτο εἰσάγων εἰς τὴν βουλήν. κατεσκεύασε δὲ καὶ βι-
βλίων ἀποθήκας. καὶ ἔστησεν ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ κίονα μέγιστον, ἅμα
15 μὲν ἐς ταφὴν ἑαυτῷ, ἅμα| δὲ εἰς ἐπίδειξιν τοῦ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἔργου·
παντὸς γὰρ τοῦ χωρίου ἐκείνου ὀρεινοῦ ὄντος κατέσκαψε τοσοῦτον
ὅσον ὁ κίων ἀνίσχει, καὶ τὴν ἀγορὰν ἐκ τούτου πεδινὴν κατεσκεύασε.
μετὰ δὲ ταῦτα ἐστράτευσεν ἐπ' Ἀρμενίους καὶ Πάρθους, πρόφασιν 68, 17, 1
μὲν ὅτι μὴ τὸ διάδημα ὑπ' αὐτοῦ εἰλήφει, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Πάρθων
20 βασιλέως, ὁ τῶν| Ἀρμενίων βασιλεύς, τῇ δ' ἀληθείᾳ δόξης ἐπιθυμίᾳ.
ἐπεὶ δὲ ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν, ἀπήντων αὐτῷ οἱ τῇδε σατράπαι 68, 18, 2
καὶ βασιλεῖς μετὰ δώρων, ἐν οἷς καὶ ἵππος ἦν δεδιδαγμένος προσκυνεῖν·
τοῖς τε γὰρ [τοῖς] ποσὶ τοῖς προσθίοις ὤκλαζε, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ
25 τοὺς τοῦ πέλας πόδας ὑπετίθει. Τραϊανὸς δὲ ἀμαχεὶ πάντα χει|ρούμενος 68, 18, 3[a]
V 128[v] ἐς Σάταλα ἦλθε καὶ | ἐς Ἐλέγειαν τῆς Ἀρμενίας χωρία καὶ τὸν Ἠνιό-
χων βασιλέα ἐτίμησε, Παρθαμασίρην δὲ τὸν Ἀρμενίων ἐτιμωρήσατο.
ἐπεὶ δὲ πᾶσαν τὴν Ἀρμενίων χώραν εἶλε, καὶ πολλοὺς τῶν βασιλέων 68, 18, 3[b]
C 124[r] τοὺς μὲν ὑποπεσόντας ἐν τοῖς φίλοις ἦγε, τοὺς δέ τινας | καὶ ἀπει-
30 θοῦντας ἀμαχεὶ ἐχειροῦτο. τά τε ἄλλα ἐψηφίζετο αὐτῷ πολλὰ ἡ βουλή, 68, 23, 1
καὶ ὄπτιμον, εἴτ' οὖν ἄριστον, ἐπωνόμασεν. ἐβάδιζεν ἀεὶ μετὰ παν-
τὸς τοῦ στρατοῦ πεζῇ, διεκόσμει τε αὐτοὺς κατὰ πᾶσαν τὴν πορείαν
236 καὶ διέταττεν ἄλλοτε ἄλλως ἄγων, τούς τε ποταμούς, * ὅσους γε καὶ
ἐκεῖνοι, πεζῇ διέβαινε. καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ἀγγελίας ψευδεῖς διὰ τῶν 68, 23, 2
προσκόπων ἐποείει, ἵν' ἅμα τε τὰ τακτικὰ μελετῷεν καὶ ἕτοιμοι πρὸς
πάντα καὶ ἀνέκπληκτοι εἶεν. καὶ ὠνομάσθη μέν, ἐπειδὴ καὶ τὴν

234, 25 δὲ C, δὲ τῇ V 31 ⟨ὑπηλείψατο⟩ ins. Reim. (ex cod. Peir.)
32 Ἀδριανὸς V, ἀνδριανὸς C 235, 22 δώρων V, δούρων C 23 [τοῖς] del.
R. St. 27 πολλοὺς C, πολλὰς V 236, 2 διὰ Reim., κατὰ VC.

Digitized by Google

R. St.

Νίσιβιν εἶλε καὶ τὰς Βάτνας, Παρθικός, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τῇ 236, 5
τοῦ ὀπτίμου προσηγορίᾳ ἢ ταῖς ἄλλαις ξυμπάσαις, ἅτε καὶ τῶν τρό-
68, 24, 1 πων αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τῶν ὅπλων οὔσῃ, ἐσεμνύνετο. διατρίβοντος
δὲ αὐτοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ σεισμὸς ἐξαίσιος γίνεται· καὶ πολλαὶ μὲν ἔκα-
μον πόλεις, μάλιστα δὲ ἡ Ἀντιόχεια ἐδυστύχησεν. ἅτε γὰρ τοῦ Τραϊα-
νοῦ ἐκεῖ χειμάζοντος, καὶ πολλῶν μὲν στρατιωτῶν, πολλῶν δὲ ἰδιω- 10
τῶν κατά τε δίκας καὶ κατὰ πρεσβείας ἐμποριάν τε καὶ θεωρίαν
68, 24, 2 πανταχόθεν συμπεφοιτηκότων, οὔτε ἔθνος οὐδὲν οὔτε δῆμος οὐδεὶς
ἀβλαβὴς ἐγένετο, καὶ οὕτως ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ πᾶσα ἡ οἰκουμένη ἡ
ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις οὖσα ἐσφάλη. ἐγένοντο μὲν οὖν καὶ κεραυνοὶ
πολλοὶ καὶ ἀλλόκοτοι ἄνεμοι· ἀλλ' οὔτι καὶ προσεδόκησεν ἄν τις 15
68, 24, 3 ἐκ τούτων τοσαῦτα κακὰ γενήσεσθαι. πρῶτον μὲν γὰρ μύκημα ἐξα-
πίνης μέγα ἐβρυχήσατο, ἔπειτα βρασμὸς ἐπ' αὐτῷ βιαιότατος ἐπεγέ-
νετο, καὶ ἄνω μὲν ἡ γῆ πᾶσα ἀνεβάλλετο, ἄνω δὲ καὶ τὰ οἰκοδομή-
ματα ἀνεπήδα, καὶ τὰ μὲν ἀνέκαθεν ἐπαιρόμενα συνέπιπτε καὶ
κατερρήγνυτο, τὰ δὲ καὶ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε κλονούμενα ὥσπερ ἐν 20
σάλῳ περιετρέπετο, καὶ ἐπὶ πολὺ καὶ τοῦ ὑπαίθρου προσκατελάμ-
68, 24, 4 βανεν. ὅ τε κτύπος θρανομένων καὶ κατα|γνυμένων ξύλων ὁμοῦ V 124r
κεράμων λίθων ἐκπληκτικώτατος ἐγίνετο, καὶ ἡ κόνις πλείστη ὅση
ἠγείρετο, ὥστε μήτε ἰδεῖν τινὰ μήτε εἰπεῖν μήτ' ἀκοῦσαί τι δύνασθαι.
τῶν δὲ δὴ ἀνθρώπων πολλοὶ μὲν καὶ ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν ὄντες ἐπό- 25
68, 24, 5 νησαν· ἀναβαλλόμενοί τε γὰρ καὶ ἀναρριπτούμενοι βιαίως, εἰθ' ὥσπερ
ἀπὸ κρημνοῦ φερόμενοι προσηράσσοντο, καὶ οἱ μὲν ἐπηροῦντο οἱ δὲ
ἔθνησκον. καί τινα καὶ | δένδρα αὐταῖς ῥίζαις ἀνέθορε. τῶν δὲ ἐν C 124v
ταῖς οἰκίαις καταληφθέντων ἀνεξεύρετος ἀριθμὸς ἀπώλετο· παμπόλ-
λους μὲν γὰρ καὶ αὐτὴ ἡ τῶν συμπιπτόντων ῥύμη ἔφθειρε, παμπλη- 30
68, 24, 6 θεῖς δὲ καὶ τὰ χώματα ἔπνιξεν. ὅσοι δὲ δὴ μέρους τοῦ σώματος
σφων ὑπὸ λίθων ἢ ξύλων κρατούμενοι ἔκειντο, δεινῶς ἐταλαιπώρη-
68, 25, 1 σαν, μήτε ζῆν ἔτι μήτ' ἀποθανεῖν αὐ*τίκα δυνάμενοι. καὶ ἐσώθησαν 237
γὰρ ὅμως καὶ ἐκ τούτων, ἅτε καὶ ἐν ἀμυθήτῳ πλήθει, συχνοί, οὐδὲ
ἐκεῖνοι πάντες ἀπαθεῖς ὑπεχώρησαν. συχνοὶ μὲν γὰρ σκελῶν συχνοὶ
δὲ ὤμων ἐστερήθησαν, ἄλλοι κεφαλῆς . . . . . ἄλλοι αἷμα ἤμουν, ὧν
68, 25, 2 εἷς καὶ ὁ Πέδων ὁ ὕπατος ἐγένετο· καὶ εὐθύς τε γὰρ ἀπέθανε. συν- 5
ελόντι δὲ εἰπεῖν, οὐδὲν τὸ παράπαν βιαίου πάθους τότε τοῖς ἀν-
θρώποις ἐκείνοις οὐ συννενέχθη. καὶ ἐπὶ πολλὰς μὲν ἡμέρας καὶ
νύκτας σείοντος τοῦ θεοῦ ἐν ἀπόροις καὶ ἀμηχάνοις ἦσαν οἱ ἄνθρω-
ποι, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν ἐρειπομένων οἰκοδομημάτων καταχωννύμενοι
68, 25, 3 καὶ φθειρόμενοι, οἱ δὲ καὶ λιμῷ ἀπολλύμενοι, ὅσοις συνέβη ἐν δια- 10
κένῳ τινί, τῶν ξύλων οὕτω κλιθέντων, ἢ καὶ ἐν ἀψιδοειδεῖ τινι μετα-
στυλίῳ σωθῆναι. καταστάντος δέ ποτε τοῦ κακοῦ θαρσήσας τις ἐπι-
βῆναι τῶν πεπτωκότων γυναικὸς ζώσης ᾔσθετο. αὕτη δὲ ἦν οὐ
μόνη, ἀλλὰ καὶ βρέφος εἶχε, καὶ τρέφουσα τῷ γάλακτι καὶ ἑαυτὴν
68, 25, 4 καὶ τὸ παιδίον ἀντήρκεσεν. ἐκείνην τε ἀνορύξαντες ἀνεσώσαντο μετὰ 15

236, 4 *Παρθικός* V, *παρθενικος* C 13 *ἐσφάλη* C, *ἐσφάγη* V 21 *προσκατελάμβανεν* Bk., *προκατελάμβανεν* VC 28 *καταληφθέντων* Bk., *καταλειφθέντων* VC **237**, 4 *ἄλλοι* (prius) C, *ἄλλοι δὲ* V *κεφαλῆς . . . . . .*] lacunam statuit Bk., explens ⟨*κατεάγησαν*⟩.

Digitized by Google

R. St.
237 τοῦ τέκνου, κἀκ τούτου καὶ τἄλλα ἀνηρεύνων, ἐν οἷς ζῶντα μὲν
οὐδένα ἔτι, πλὴν παιδίου πρὸς μαστῷ τὴν μητέρα καὶ τεθνηκυῖαν
θηλάζοντος, εὑρεῖν ἠδυνήθησαν, τοὺς δὲ νεκροὺς ἐξέλκοντες οὐκέτ'
V 124v οὐδὲ ἐπὶ | τῇ σφετέρᾳ σωτηρίᾳ ἔχαιρον. τοσαῦτα μὲν τότε πάθη τὴν 68, 25, 5
20 Ἀντιόχειαν κατειλήφει· Τραϊανὸς δὲ διέφυγε μὲν διὰ θυρίδος ἐκ τοῦ
οἰκήματος ἐν ᾧ ἦν, προσελθόντος αὐτῷ μείζονός τινος ἢ κατὰ ἄν-
θρωπον καὶ ἐξαγαγόντος αὐτόν, ὥστε μικρὰ ἄττα πληγέντα περιγε-
νέσθαι, ὡς δ' ἐπὶ πλείους ἡμέρας ὁ σεισμὸς ἐπέσχεν, ὑπαίθριος ἐν
τῷ ἱπποδρόμῳ διῆγεν. ἐσείσθη δὲ καὶ αὐτὸ τὸ Κάσιον οὕτως ὥστε 68, 25, 6
25 τὰ ἄκρα αὐτοῦ καὶ ἐπικλίνεσθαι καὶ ἀπορρήγνυσθαι καὶ ἐς αὐτὴν
τὴν πόλιν ἐσπίπτειν δοκεῖν. ὄρη τε ἄλλα ὑφίζησε, καὶ ὕδωρ πολὺ
C 125r οὐκ | ὂν μὲν πρότερον ἀνεφάνη, πολὺ δὲ καὶ ῥέον ἐξέλιπε. Τραϊα- 68, 26, 1
νὸς δὲ ἐς τὴν τῶν πολεμίων ὑπὸ τὸ ἔαρ ἠπείχθη. ἐπεὶ δὲ ἡ χώρα
ἡ πρὸς τῷ Τίγριδι ἄφορος ναυπηγησίμων ξύλων ἐστί, τὰ πλοῖα, ἃ
30 ἐν ταῖς ὕλαις ταῖς περὶ τὴν Νίσιβιν ἐπεποίηντο, ἐπὶ τὸν ποταμὸν
ἤγαγεν ἐφ' ἁμάξαις· οὕτω γάρ πως κατεσκεύαστο ὥστε διαλύεσθαι
καὶ συμπήγνυσθαι. καὶ ἔζευξεν αὐτὸν κατὰ τὸ Κάρδυνον ὄρος ἐπι- 68, 26, 2
238 πονώτατα· οἱ γὰρ βάρ*βαροι ἀντικαταστάντες ἐκώλυον. ἀλλ' ἦν γὰρ
πολλὴ τῷ Τραϊανῷ καὶ τῶν νεῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν περιουσία,
αἱ μὲν ἐζεύγνυντο πολλῷ τάχει, αἱ δὲ πρὸ ἐκείνων ἀνεκώχευον ὁπλί-
τας τε καὶ τοξότας φέρουσαι, ἕτεραι δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὡς διαβησό-
5 μεναι ἐπείρων. ἔκ τε οὖν τούτων καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκπλήξεως τοῦ 68, 26, 3
τοσαύτας ἅμα ναῦς ἀθρόας ἐξ ἠπείρου ἀξύλου ἀποφανῆναι ἐνέδοσαν
οἱ βάρβαροι. καὶ ἐπεραιώθησαν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ τήν τε Ἀδιαβηνὴν
ἅπασαν παρεστήσαντο (ἔστι δὲ τῆς Ἀσσυρίας τῆς περὶ Νίνον μέρος 68, 26, 4[1]
αὕτη, καὶ τά τε Ἄρβηλα καὶ τὰ Γαυγάμηλα, παρ' οἷς ὁ Ἀλέξανδρος
10 τὸν Δαρεῖον ἐνίκησε, ταῦτα τῇδέ ἐστι· καί που καὶ Ἀτυρία διὰ
τοῦτο βαρβαριστί, τῶν σίγμα ἐς τὸ ταῦ μεταπεσόντων, ἐκλήθη), καὶ 68, 26, 4[2]
μετὰ ταῦτα καὶ μέχρι τῆς Βαβυλῶνος αὐτῆς ἐχώρησαν κατὰ πολλὴν
τῶν κωλυόντων αὐτοὺς ἐρημίαν, ἅτε καὶ τῆς τῶν Πάρθων δυνάμεως
ἐκ τῶν ἐμφυλίων πολέμων ἐφθαρμένης καὶ τότε ἔτι στασιαζούσης.
15 ἔνθα μέντοι τήν τε ἄσφαλτον εἶδε Τραϊανὸς ἐξ ἧς τὰ τείχη Βαβυλῶ- 68, 27, 1
νος ᾠκοδόμητο (τοσαύτην γὰρ ἀσφάλειαν πλίνθοις ὀπταῖς ἢ καὶ λί-
V 125r θοις λεπτοῖς | συμμιχθεῖσα παρέχεται ὥστε καὶ πέτρας καὶ σιδήρου
παντὸς ἰσχυρότερα αὐτὰ ποιεῖν), καὶ τὸ στόμιον ἐθεάσατο ἐξ οὗ 68, 27, 2
πνεῦμα δεινὸν ἀναδίδοται, ὥστε πᾶν μὲν ἐπίγειον ζῷον πᾶν δὲ πε-
20 τεινὸν ἀποφθείρειν, εἰ καὶ ἐφ' ὁποσονοῦν ὀσφροιτό τι αὐτοῦ. καὶ
εἴπερ ἐπὶ πολὺ ἄνω ἐχώρει ἢ καὶ πέριξ ἐσκεδάννυτο, οὐδ' ἂν ᾠκεῖτο
ὁ χῶρος· νῦν δὲ αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ἀνακυκλούμενον κατὰ χώραν μένει.
εἶδον ἐγὼ τοιοῦτον ἕτερον ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας, καὶ ἐπειράθην 68, 27, 3
25 αὐτοῦ δι' ὀρνέων, αὐτός τε ὑπερκύψας καὶ αὐτὸς ἰδὼν τὸ πνεῦμα·

237, 18 τῇ C, τῆς V 21 ἐξαγαγόντος V, ἐξαγαγοντα C 24 *Κάσιον* Reim., κάσσιον C, κορύσιον V 28 ἠπείχθη Rk., ὑπείχθη V, ὑπήχθη C 30 ἐπεποίηντο V, ἐπεπόηντο C, ἐπεποίητο Bk. ἐφ' ἁμάξαις R. St., ἐπ' ἁμάξαις VC **238**, 6 ἀποφανῆναι VC, ἀναφανῆναι Rk. ἐνέδοσαν C, ἀνέδοσαν V 7 Ἀδιαβηνὴν V, ἀδαβηνὴν C 9 Ἀσσυρίας R. St., ἀσυρίας VC 13 κωλυόντων VC, κωλυσόντων Bk. 15 ἔνθα C, ἐνταῦθα V 24 ἰδὼν Rk., ὑπεριδὼν VC.

Digitized by Google

R. St.

κατακέκλεισταί τε γὰρ ἐν δεξα|μενῇ τινι, καὶ θέατρον ὑπὲρ αὐτοῦ 238
ᾠκοδόμητο, φθείρει τε πάντα τὰ ἔμψυχα πλὴν τῶν ἀνθρώπων τῶν C 125v
τὰ αἰδοῖα ἀποτετμημένων. οὐ μὴν καὶ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ συννοῆσαι
68, 28, 1 ἔχω, λέγω δὲ ἅ τε εἶδον ὡς εἶδον καὶ ἃ ἤκουσα ὡς ἤκουσα. Τραϊα-
νὸς δὲ ἐβουλεύσατο μὲν τὸν Εὐφράτην κατὰ διώρυχα ἐς| τὸν Τίγριν 30
εἰσαγαγεῖν, ἵνα τὰ πλοῖα δι' αὐτῆς κατελθόντα τὴν γέφυραν αὐτῷ
ποιῆσαι παράσχῃ· μαθὼν δὲ ὅτι πολὺ ὑψηλότερος τοῦ Τίγριδός ἐστι,
τοῦτο μὲν οὐκ ἔπραξε, φοβηθεὶς μὴ καὶ ἅπλουν τὸν * Εὐφράτην 239
68, 28, 2 ἀπεργάσηται ἀθρόου τοῦ ῥεύματος ἐς τὸ κάταντες φερομένου, ὑπερε-
νεγκὼν δὲ τὰ πλοῖα ὁλκοῖς διὰ τοῦ μέσου τῶν ποταμῶν ἐλαχίστου
ὄντος (τὸ γὰρ ῥεῦμα τὸ τοῦ Εὐφράτου πᾶν ἐς θ' ἕλος ἐκπίπτει καὶ
ἐκεῖθέν πως τῷ Τίγριδι συμμίγνυται) τὸν Τίγριν ἐ|περαιώθη, καὶ ἐς 5
τὴν Κτησιφῶντα εἰσῆλθε, παραλαβών τε αὐτὴν αὐτοκράτωρ ἐπωνο-
68, 28, 3 μάσθη καὶ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ Παρθικοῦ ἐβεβαιώσατο. ἐψηφίσθη δὲ
αὐτῷ παρὰ τῆς βουλῆς τά τε ἄλλα, καὶ νικητήρια ὅσα ἐθελήσει διε-
ορτάσαι. ἑλὼν δὲ τὴν Κτησιφῶντα ἐπεθύμησεν ἐς τὴν Ἐρυθρὰν θά-
λασσαν καταπλεῦσαι. αὕτη δὲ τοῦ| τε ὠκεανοῦ μοιρά ἐστι, καὶ ἀπό 10
68, 28, 4 τινος ἐνδυναστεύσαντός ποτε ἐν αὐτῇ οὕτω κέκληται. καὶ τὴν μὲν
νῆσον τὴν ἐν τῷ Τίγριδι τὴν Μεσήνην, ἧς Ἀθάμβηλος ἐβασίλευεν,
ἀπόνως ᾠκειώσατο, ὑπὸ δὲ δὴ χειμῶνος τῆς τε τοῦ Τίγριδος ὀξύτη-
τος καὶ τῆς τοῦ ὠκεανοῦ ἀναρροίας ἐκινδύνευσε. καὶ οἱ | τὸν χάρακα V 125v
δὲ τὸν Σπασίνου καλούμενον οἰκοῦντες (ἐν δὲ δὴ τῇ τοῦ Ἀθαμβήλου 15
68, 29, 1 ἐπικρατείᾳ ἦσαν) φιλικῶς αὐτὸν ὑπεδέξαντο. κἀντεῦθεν ἐπ' αὐτὸν
τὸν ὠκεανὸν ἐλθών, τήν τε φύσιν αὐτοῦ καταμαθὼν καὶ πλοῖόν τι
ἐς Ἰνδίαν πλέον ἰδών, εἶπεν ὅτι "πάντως ἂν καὶ ἐπὶ τοὺς Ἰνδούς,
εἰ νέος ἔτι ἦν, ἐπεραιώθην." Ἰνδούς τε γὰρ ἐνενόει, καὶ τὰ ἐκείνων
πράγματα ἐπολυπραγμόνει, τόν τε Ἀλέξανδρον ἐμακάριζεν. καὶ ἔλεγε 20
καὶ ἐκείνου περαιτέρω προκεχωρηκέναι, καὶ τοῦτο καὶ τῇ βουλῇ ἐπέ-
68, 29, 2 στειλε, μὴ δυνηθεὶς μηδὲ ἃ κεχείρωτο σῶσαι. καὶ ἐπ' αὐτῷ ἄλλα τε
ἔλαβε, καὶ ἐπινίκια ὅσων ἂν ἐθελήσῃ ἐθνῶν πέμψαι· διὰ γὰρ τὸ
πλῆθος τῶν ἀεί σφισι γραφομένων οὔτε συνεῖναί τινα αὐτῶν οὔτε
68, 29, 3 ὀνομάσαι κα|λῶς ἐδύναντο. καὶ οἱ μὲν ἀψῖδα | αὐτῷ τροπαιοφόρον 25 C 126r
πρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορᾷ αὐτοῦ παρεσκεύαζον, καὶ
ἡτοιμάζοντο ὡς πορρωτέρω ἀπαντήσοντες εἰ ἐπανίοι· ἔμελλε δὲ ἄρα
μήτε ἐς τὴν Ῥώμην ἔτι ἀφίξεσθαι μήτε ἄξιόν τι τῶν προκατειργασμέ-
68, 29, 4 νων πράξειν, καὶ προσέτι καὶ αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπολέσειν. ἐν γὰρ τῷ
χρόνῳ| ἐν ᾧ ἐπὶ τὸν ὠκεανὸν κατέπλει καὶ ἐκεῖθεν αὖθις ἀνεκομί- 30
ζετο, πάντα τὰ ἐαλωκότα ἐταράχθη καὶ ἀπέστη, καὶ τοὺς παρὰ σφι-
68, 30, 1 σιν ἕκαστοι φρουροὺς οἱ μὲν ἐξέβαλλον οἱ δ' ἀπεκτίννυσαν. μαθὼν
δὲ ταῦτα * ὁ Τραϊανὸς ἐν πλοίῳ (καὶ γὰρ ἐκεῖσε ἦλθε κατά τε τὴν 240
φήμην, ἧς οὐδὲν ἄξιον εἶδεν ὅ τι μὴ χώματα καὶ μύθους καὶ ἐρείπια,
καὶ διὰ τὸν Ἀλέξανδρον, ᾧ καὶ ἐνῆγισεν ἐν τῷ οἰκήματι ἐν ᾧ ἐτετε-
λευτήκει) — μαθὼν δὲ ταῦτα τόν τε Λούσιον καὶ τὸν Μάξιμον ἐπὶ τοὺς

238, 31 μὲν C, μόνον V **239**, 2 δὲ Bk., δὴ VC 12 Ἀθάμβηλος scripsi, ἀθάβηλος **V**, ἀθάβιλος C 22 κεχείρωτο Sylb., κεχείρωται VC 23 ἐθελήσῃ om. C 32 ἐξέβαλλον Sylb., ἐξέβαλον VC **240**, 1 πλοίῳ VC, Βαβυλῶνι Tillemont 2 μύθους VC, λίθους Rk.

Digitized by Google

R. St.
240, 5 ἀφεστηκό|τας ἔπεμψε. καὶ οὗτος μὲν ἀπέθανεν ἡττηθεὶς μάχῃ, Λούσιος 68, 30, 2
δὲ ἄλλα τε πολλὰ κατώρθωσε καὶ τὴν Νίσιβιν ἀνέλαβε, τήν τε Ἔδεσαν ἐξεπολιόρκησε καὶ διέφθειρε καὶ ἐνέπρησε. ἐάλω δὲ καὶ ἡ Σελεύκεια πρός τε Ἐρυκίου Κλάρου καὶ πρὸς Ἰουλίου Ἀλεξάνδρου ὑποστρατήγων, καὶ ἐκαύθη. Τραϊανὸς δὲ φοβηθεὶς μὴ καὶ οἱ Πάρθοι τι| 68, 30, 3
10 νεοχμώσωσι, βασιλέα αὐτοῖς ἴδιον δοῦναι ἠθέλησε, καὶ ἐς Κτησιφῶντα
V 126r ἐλθὼν | συνεκάλεσεν ἐς πεδίον τι μέγα πάντας μὲν τοὺς Ῥωμαίους πάντας δὲ τοὺς Πάρθους τοὺς ἐκεῖ τότε ὄντας, καὶ ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν ἀναβάς, καὶ μεγαληγορήσας ὑπὲρ ὧν καὶ κατειργάσατο, Παρθαμα-
15 σπάτην τοῖς Πάρθοις βασιλέα ἀπέδειξε, τὸ διάδημα αὐτῷ ἐπιθείς.
μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τὴν Ἀρραβίαν ἦλθε, καὶ τοῖς Ἀγαρηνοῖς, ἐπειδὴ 68, 31, 1
καὶ αὐτοὶ ἀφειστήκεσαν, ἐπεχείρησε. καὶ ἔστι μὲν οὔτε μεγάλη οὔτε εὐδαίμων ἡ πόλις· ἥ τε πέριξ χώρα ἔρημος ἐπὶ πλεῖστόν ἐστι, καὶ οὐθ' ὕδωρ, ὅ τι μὴ βραχὺ καὶ τοῦτο δυσχερές, οὔτε ξύλον οὔτε χιλὸν
20 ἴσχει. καὶ πρός τε αὐτῶν τούτων, ἀδύνατον τὴν| προσεδρείαν πλή- 68, 31, 2
θει ποιούντων, πρός τε τοῦ Ἡλίου, ᾧπερ που καὶ ἀνάκειται, ῥύεται· οὔτε γὰρ ὑπὸ Τραϊανοῦ τότε οὔτε ὑπὸ Σεβήρου ὕστερον ἥλω, καίτοι καὶ καταβαλόντων μέρη τινὰ τοῦ τείχους αὐτῆς. Τραϊανὸς δὲ τούς 68, 31, 3
C 126v τε ἱππέας πρὸς | τὸ τεῖχος προπέμψας ἐσφάλη, ὥστε καὶ ἐς τὸ στρα-
25 τόπεδον αὐτοὺς ἐσαρραχθῆναι, καὶ αὐτὸς| παριππεύσας βραχυτάτου ἐδέησε τρωθῆναι, καίπερ τὴν βασιλικὴν στολὴν ἀποθέμενος ἵνα μὴ γνωρισθῇ. τῆς δὲ πολιᾶς αὐτοῦ τὸ γαῦρον καὶ τὸ σεμνοπρεπὲς τοῦ προσώπου ἰδόντες ὑπετόπησάν τε εἶναι ὃς ἦν, καὶ ἐπετόξευσαν αὐτῷ, καὶ ἱππέα τινὰ τῶν συνόντων οἱ ἀπέκτειναν. ἐγένοντο δὲ βρονταί, 68, 31, 4
30 καὶ ἴριδες ὑπεφαίνοντο, ἀ|στραπαί τε καὶ ζάλη χάλαζα καὶ κεραυνοὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἐνέπιπτον, ὁπότε προσβάλοιεν. καὶ ὁπότε οὖν δειπνοῖεν, μυῖαι τοῖς βρώμασι καὶ τοῖς πόμασι προσιζάνουσαι δυσχερείας
241 ἅπαντα ἐνεπίμ*πλων. καὶ Τραϊανὸς μὲν ἐκεῖθεν οὕτως ἀπῆλθε, καὶ 68, 32, 1
οὐ πολλῷ ὕστερον ἀρρωστεῖν ἤρχετο· καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ Κυρήνην Ἰουδαῖοι, Ἀνδρίαν τινὰ προστησάμενοί σφων, τούς τε Ῥωμαίους
5 καὶ τοὺς Ἕλληνας ἔφθειρον, καὶ τάς τε σάρκας αὐτῶν ἐσιτοῦντο καὶ τὰ ἔντερα ἀνε|δοῦντο τῷ τε αἵματι ἠλείφοντο καὶ τὰ ἀπολέμματα ἐνεδύοντο, πολλοὺς δὲ καὶ μέσους ἀπὸ κορυφῆς διέπριον· θηρίοις 68, 32, 2
ἑτέρους ἐδίδοσαν, καὶ μονομαχεῖν ἄλλους ἠνάγκαζον, ὥστε τὰς πά-
V 126v σας δύο | καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀπολέσθαι. ἔν τε Αἰγύπτῳ πολλὰ ἔδρασαν ὅμοια καὶ ἐν τῇ Κύπρῳ, ἡγουμένου τινὸς σφισιν Ἀρτεμίω-
10 νος· καὶ ἀπώλοντο καὶ ἐκεῖ μυριάδες τέσσαρες καὶ εἴκοσι. καὶ διὰ 68, 32, 3
τοῦτ' οὐδενὶ Ἰουδαίῳ ἐπιβῆναι αὐτῆς ἔξεστιν, ἀλλὰ κἂν ἀνέμῳ τις βιασθεὶς εἰς τὴν νῆσον ἐκπέσῃ θανατοῦται. ἀλλ' Ἰουδαίους μὲν ἄλλοι τε καὶ Λούσιος ὑπὸ Τραϊανοῦ πεμφθεὶς κατεστρέψαντο. Τραϊα- 68, 33, 1
νὸς δὲ παρεσκευάζετο μὲν αὖθις ἐς τὴν Μεσοποταμίαν στρατεῦσαι,
15 ὡς| δὲ τῷ νοσήματι ἐπιέζετο, αὐτὸς μὲν ἐς τὴν Ἰταλίαν ὥρμησε πλεῖν, Πόπλιον δὲ Αἴλιον Ἀδριανὸν ἐν τῇ Συρίᾳ κατέλιπε μετὰ τοῦ στρατοῦ. οὕτω μὲν οἱ Ῥωμαῖοι τῆς τε Ἀρμενίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας

240, 10 *νεοχμώσωσι* V, *νεοχμάσωσι* C 16 *Ἀγαρηνοῖς* VC, *Ἀτρηνοῖς* Val. 19 *τε* V, *τι* C 24 *ἐσφάλη* V^2C^2, *ἐσφάγη* V^1C^1 241, 7 *ἄλλους* C, *ἀλλήλους* V 11 *οὐδενὶ* Sylb., *οὐδὲν* VC 12 *ἐκπέσῃ* Rk., *ἐμπέσῃ* VC.

Digitized by Google

R. St.

τῆς πλείονος τῶν τε Πάρθων κρατήσαντες μάτην ἐπόνησαν καὶ μάτην 241
68, 33, 2 ἐκινδύνευσαν· καὶ γὰρ καὶ οἱ Πάρθοι τὸν Παρθαμασπάτην| ἀπαξιώ- 20
σαντες ἐν τῷ σφετέρῳ τρόπῳ ἤρξαντο βασιλεύεσθαι. ἐνόσησε δὲ
Τραϊανός, ὡς μὲν αὐτὸς ὑπώπτευσεν, ἐκ φαρμάκου λήψεως, ὡς δέ
τινες λέγουσιν, ἐπισχεθέντος αὐτῷ τοῦ | αἵματος ὃ κατ' ἔτος κάτω C 127r
68, 33, 3 διεχώρει· ἐγένετο μὲν γὰρ καὶ ἀπόπληκτος, ὥστε καὶ τοῦ σώματός
τι παρεθῆναι, τὸ δ' ὅλον ὑδρωπίασε. καὶ ἐς Σελινοῦνται τῆς Κιλι- 25
κίας ἐλθών, ἣν δὴ καὶ Τραϊανούπολιν καλοῦμεν, ἐξαίφνης ἀπέψυξε,
μοναρχήσας ἔτη δεκαεννέα καὶ μῆνας ἓξ ἡμέρας τε πεντεκαίδεκα.

---

*| ΑΔΡΙΑΝΟΣ. 242 V 127r

69, 1, 1 Ἀδριανὸς δὲ ὑπὸ μὲν Τραϊανοῦ οὐκ ἐσεποιήθη· ἦν μὲν γὰρ| πο- 10
λίτης αὐτοῦ καὶ ἐπετροπεύθη ὑπ' αὐτοῦ, γένους θ' οἱ ἐκοινώνει καὶ
ἀδελφιδῆν αὐτοῦ ἐγεγαμήκει, τό τε σύμπαν συνῆν αὐτῷ καὶ συνδιη-
69, 1, 2 τᾶτο, τῇ τε Συρίᾳ ἐπὶ τῷ Παρθικῷ πο|λέμῳ προσετάχθη, οὐ μέντοι 15
οὔτ' ἄλλο τι ἐξαίρετον παρ' αὐτοῦ ἔλαβεν οὔθ' ὕπατος ἐν πρώτοις
ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ Καίσαρα αὐτὸν καὶ αὐτοκράτορα τοῦ Τραϊανοῦ
ἄπαιδος μεταλλάξαντος ὅ τε Ἀττιανὸς πολίτης αὐτοῦ ὢν καὶ ἐπίτρο-
πος γεγονώς, καὶ ἡ Πλωτῖνα ἐξ ἐρωτικῆς| φιλίας, πλησίον τε ὄντα 20
69, 1, 3 καὶ δύναμιν πολλὴν ἔχοντα ἀπέδειξαν. ὁ γὰρ πατήρ μου Ἀπρωνια-
νός, τῆς Κιλικίας ἄρξας, πάντα τὰ κατ' αὐτὸν ἐμεμαθήκει σαφῶς,
ἔλεγε δὲ τά τε ἄλλα ὡς ἕκαστα, καὶ ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Τραϊανοῦ
ἡμέρας τινὰς διὰ τοῦτο συνεκρύφθη ἵν' ἡ ποίησις προεκφοιτήσοι.
69, 1, 4 ἐδηλώθη δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν πρὸς τὴν| βουλὴν γραμμάτων αὐτοῦ· 25
ταῖς γὰρ ἐπιστολαῖς οὐκ αὐτὸς ἀλλ' ἡ Πλωτῖνα ὑπέγραψεν, ὅπερ
69, 2, 1 ἐπ' οὐδενὸς ἄλλου ἐπεποιήκει. ἦν δέ, ὅτε ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ,
Ἀδριανὸς ἐν τῇ μητροπόλει Συρίας Ἀντιοχείᾳ, ἧς ἦρχεν· ἐδόκει δὲ
ὄναρ πρὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐν τε αἰθρίᾳ καὶ
ἐν εὐδίᾳ πολλῇ, ἐς τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ| σφαγὴν ἐμπεσεῖν, ἔπειτα 30
καὶ ἐπὶ τὴν δεξιὰν παρελθεῖν, μήτε ἐκφοβῆσαν αὐτὸν μήτε βλάψαν.
69, 2, 2 ἔγραψε δὲ πρὸς τὴν βουλὴν ὁ Ἀδριανὸς ἀξιῶν βεβαιωθῆναι αὐτῷ
τὴν ἡγεμονίαν καὶ παρ' ἐκεί*νης, καὶ ἀπαγορεύων μηδὲν αὐτῷ μήτε 243
τότε μήτε ἄλλοτε τιμὴν δή τινα φέρον, οἷα εἰώθει γίγνεσθαι, ψηφι-
69, 2, 3 σθῆναι, πλὴν | ἄν τι αὐτός ποτε ἀξιώσῃ. τὰ δὲ τοῦ Τραϊανοῦ C 127v
ὀστᾶ ἐν τῷ κίονι αὐτοῦ κατετέθη, καὶ αἱ θέαι αἱ Παρθικαὶ ὀνομασθεῖ-
σαι ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐγένοντο·| ὕστερον γὰρ καὶ αὗτη, ὥσπερ καὶ ἄλλα 5
69, 2, 5 πολλά, κατελύθη. Ἀδριανὸς δέ, καίτοι φιλανθρωπότατα ἄρξας, ὅμως
διά τινας φόνους ἀρίστων ἀνδρῶν, οὓς ἐν ἀρχῇ τε τῆς ἡγεμονίας
καὶ πρὸς τῇ τελευτῇ τοῦ βίου πεποίητο, | διεβλήθη, καὶ ὀλίγου διὰ V 127v
ταῦτ' οὐδὲ εἰς τοὺς ἥρωας ἀνεγράφη. καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ φονευ-
θέντες Πάλμος τε καὶ Κέλσος| Νιγρῖνός τε καὶ Λούσιος ἦσαν, οἱ μὲν 10
ὡς ἐν θήρᾳ δῆθεν ἐπιβεβουλευκότες αὐτῷ, οἱ δὲ ἐφ' ἑτέροις δή τισιν

242, 26 ὑπέγραψεν V, ὑπέστρεψεν C 31 αὐτῷ H. St., αὐτῶ VC.

Digitized by Google

R. St.
243 ἐγκλήμασιν, οἷα μεγάλα δυνάμενοι καὶ πλούτου καὶ δόξης εὖ ἥκοντες· ἐφ' οἷς Ἀδριανὸς οὕτω τῶν λογοποιουμένων ἤσθετο ὥστε καὶ 69, 2, 6
ἀπελογήσατο καὶ ἐπώμοσε μὴ κεκελευκέναι ἀποθανεῖν αὐτούς. οἱ δὲ
15 ἐν τῇ τελευτῇ Σερουιανὸς τε ὑπῆρχον καὶ ὁ ἔγγονος αὐτοῦ Φοῦσκος.
ἦν δὲ Ἀδριανὸς γένος μὲν Ἀδριανοῦ Ἄφρου υἱός, φύσει δὲ φιλολόγος 69, 3, 1
ἐν ἑκατέρᾳ τῇ γλώσσῃ· καί τινα πεζὰ καὶ ἐν ἔπεσι ποιήματα παντο-
δαπὰ καταλέλοιπε. φιλοτιμίᾳ τε γὰρ ἁπλήστῳ ἐχρῆτο, καὶ κατὰ τοῦτο 69, 3, 2
καὶ τἄλλα πάντα καὶ τὰ βραχύτατα ἐπετήδευε· καὶ γὰρ ἔπλασσε καὶ
20 ἔγραφε καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐκ εἰρηνικὸν καὶ πολεμικὸν καὶ βασιλικὸν
καὶ ἰδιωτικὸν εἰδέναι ἔλεγε. ἐκ τούτου καὶ τῶν ἔν τινι προεχόντων 69, 3, 3
πολλοὺς μὲν καθεῖλε συχνοὺς δὲ καὶ ἀπώλεσε, βουλόμενος πάντων
ἐν πᾶσι περιεῖναι. κἀκ τούτου καὶ τὸν Φαβωρῖνον τὸν Γαλάτην τόν 69, 3, 4
τε Διονύσιον τὸν Μιλήσιον τοὺς σοφιστὰς καταλύειν ἐπεχείρει τῷ
25 τοὺς ἀντιαγωνιστὰς σφῶν ἐξαίρειν· ὅτε Διονύσιος πρὸς τὸν Ἀουίδιον 69, 3, 5
Ἡλιόδωρον, τὸν τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ διαγαγόντα, εἰπεῖν λέγεται ὅτι
"Καῖσαρ ῥήματα μέν σοι καὶ τιμὴν δοῦναι δύναται, ῥήτορα δέ σε
ποιῆσαι οὐ δύναται." καὶ ὁ Φαβωρῖνος μέλλων παρ' αὐτῷ περὶ τῆς 69, 3, 6
30 ἀτελείας ἣν ἐν τῇ πατρίδι ἔχειν ἠξίου δικάσασθαι, ὑποτοπήσας καὶ
ἐλαττωθήσεσθαι καὶ προσυβρισθήσεσθαι, ἐσῆλθε μὲν ἐς τὸ δικαστή-
ριον, εἶπε δὲ οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅτι "ὁ διδάσκαλός μου ὄναρ τῆς νυκτὸς
244 ταύτης ἐπιστάς μοι ἐκέλευσε λειτουργεῖν τῇ πατρίδι ὡς καὶ * ἐκείνῃ
C 128r γεγενημένον." Ἀδριανὸς δὲ τούτων μέν, καίπερ ἀχθεσθεὶς σφισιν, 69, 4, 1
ἐφείσατο, μηδεμίαν εὔλογον ὀλέθρου κατ' αὐτῶν ἀφορμὴν λαβών·
τὸν δ' Ἀπολλόδωρον τὸν ἀρχιτέκτονα τὸν τὴν ἀγορὰν καὶ τὸ ᾠδεῖον
5 τό τε γυμνάσιον, τὰ τοῦ Τραϊανοῦ ποιήματα, ἐν τῇ Ῥώμῃ κατα-
σκευάσαντα τὸ μὲν πρῶτον ἐφυγάδευσεν, ἔπειτα δὲ καὶ ἀπέκτεινε, 69, 4, 2
λόγῳ μὲν ὡς πλημμελήσαντά τι, τὸ δ' ἀληθὲς ὅτι τοῦ Τραϊανοῦ
V 128r κοινουμένου τι αὐτῷ περὶ τῶν ἔργων εἶπε τῷ Ἀδριανῷ | παραλαλή-
σαντί τι ὅτι "ἄπελθε καὶ τὰς κολοκύντας γράφε· τούτων γὰρ οὐδὲν
10 ἐπίστασαι." ἐτύγχανε δὲ ἄρα τότε ἐκεῖνος τοιούτῳ τινὶ γράμματι
σεμνυνόμενος. αὐτοκρατορεύσας οὖν τότε ἐμνησικάκησε καὶ τὴν παρ- 69, 4, 3
ρησίαν αὐτοῦ οὐκ ἤνεγκε. αὐτὸς μὲν γὰρ τοῦ τῆς Ἀφροδίτης τῆς τε
Ῥώμης ναοῦ τὸ διάγραμμα αὐτῷ πέμψας, δι' ἔνδειξιν ὅτι καὶ ἄνευ
ἐκείνου μέγα ἔργον γίγνεσθαι δύναται, ἤρετο εἰ εὖ ἔχοι τὸ κατα-
15 σκεύασμα· ὁ δ' ἀντεπέστειλε περί τε τοῦ ναοῦ [καὶ] ὅτι καὶ μετέω- 69, 4, 4
ρον αὐτὸν καὶ ὑπεκκεκενωμένον γενέσθαι ἐχρῆν, ἵν' εἴς τε τὴν ἱερὰν
ὁδὸν ἐκφανέστερος ἐξ ὑψηλοτέρου εἴη καὶ ἐς τὸ κοῖλον τὰ μηχανή-
ματα ἐσδέχοιτο, ὥστε καὶ ἀφανῶς συμπήγνυσθαι καὶ ἐξ οὐ προειδό-
τος ἐς τὸ θέατρον ἐσάγεσθαι, καὶ περὶ τῶν ἀγαλμάτων ὅτι μείζονα
20 ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὕψους τοῦ μεγάρου λόγον ἐποιήθη· "ἂν γὰρ αἱ 69, 4, 5
θεαί" ἔφη "ἐξαναστήσεσθαί τε καὶ ἐξελθεῖν ἐθελήσωσιν, οὐ δυνηθήσονται." ταῦτα γὰρ ἄντικρυς αὐτοῦ γράψαντος καὶ ἠγανάκτησε καὶ
ὑπερήλγησεν ὅτι καὶ ἐς ἀδιόρθωτον ἁμαρτίαν ἐπεπτώκει, καὶ οὔτε

243, 21 ἔν τινι C, ἔν τω V 25 ἀνταγωνιστάς Sylb. (cum cod. Peir.), ἀγωνιστάς VC Ἀουίδιον O. Hirschfeld, αὐτοῦ ἴδιον VC 244, 15 [καὶ] exp. Bk. 17 ἐκφανέστερος Sylb., ἐκφανέστερον VC 19 μεγάρου Reim., μεγάλου VC.

Digitized by Google

R. St.

69, 4, 6 τὴν ὀργὴν οὔτε τὴν λύπην κατέσχεν, ἀλλ' ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ 244
οὕτω γε τοιοῦτος ἦν ὡς καὶ τὸν Ὅμηρον καταλύων | Ἀντίμαχον ἀντ' 25
αὐτοῦ εἰσάγειν, οὐ μηδὲ τὸ ὄνομα πολλοῖ πρότερον ἠπίσταντο.
69, 5, 1 ἠτιῶντο μὲν δὴ ταῦτά τε αὐτοῦ καὶ τὸ πάνυ ἀκριβὲς τό τε περίεργον καὶ τὸ πολύτροπον· ἐθεράπευε δὲ αὐτὰ καὶ ἀνελάμβανε τῇ τε ἄλλῃ ἐπιμελείᾳ καὶ προνοίᾳ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ δεξιότητι, καὶ τῷ μήτε τινὰ πόλεμον ταράξαι καὶ τοὺς ὄντας παῦ|σαι, μήτε τινὸς χρή- 30
69, 5, 2 ματα ἀδίκως ἀφελέσθαι, καὶ πολλοῖς πολλά, καὶ δήμοις καὶ ἰδιώταις
καὶ βουλευταῖς τε καὶ ἱππεῦσι, χα|ρίσασθαι. οὐδὲ γὰρ ἀνέμενεν αἰτη- C 128v
θῆναί τι, ἀλλὰ πάνυ πάντα πρὸς τὴν ἑκά*στου χρείαν ἐποίει. καὶ τά 245
τε στρατιωτικὰ ἀκριβέστατα ἤσκησεν, ὥστ' ἰσχύοντα μήτ' ἀπειθεῖν
μήτε ὑβρίζειν, καὶ τὰς πόλεις τάς τε συμμαχίδας καὶ τὰς ὑπηκόους
69, 5, 3 μεγαλοπρεπέστατα ὠφέλησε. πολλὰς μὲν γὰρ καὶ εἶδεν αὐτῶν, ὅσας 5
οὐδεὶς ἄλλος αὐτοκράτωρ, πά|σαις δὲ ὡς εἰπεῖν ἐπεκούρησε, ταῖς μὲν
ὕδωρ ταῖς δὲ λιμένας σῖτόν τε καὶ ἔργα καὶ χρήματα καὶ τιμὰς ἄλ-
69, 6, 1 λαις ἄλλας διδούς. ἦγε δὲ καὶ τὸν δῆμον τῶν Ῥωμαίων ἐμβριθῶς | V 128v
μᾶλλον ἢ θωπευτικῶς· καί ποτε ἰσχυρῶς αἰτοῦντί ⟨τι⟩ ἐν ὁπλομαχίᾳ
οὔτε ἔνευσε, καὶ προσέτι ἐκέλευσε τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Δομιτιανοῦ κη-
69, 6, 2 ρυχθῆναι "σιωπήσατε." οὐκ| ἐλέχθη μὲν γάρ· ὁ γὰρ κῆρυξ ἀνατεί- 10
νας τὴν χεῖρα καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου ἡσυχάσας, ὥσπερ εἰώθασι ποιεῖν
(οὐ γάρ ἐστιν ὁπότε ὑπὸ κηρύγματος σιγάζονται), ἐπειδὴ ἐσιώπησαν,
ἔφη "τοῦτο θέλει." καὶ οὐχ ὅτι τινὰ ὀργὴν τῷ κήρυκι ἔσχεν, ἀλλὰ
καὶ ἐτίμησεν αὐτὸν ὅτι τὴν δυσχέρειαν τοῦ κελεύσματος οὐκ ἐξέφηνεν.
69, 6, 3 ἔφερε γὰρ τὰ| τοιαῦτα, καὶ οὐκ ἠγανάκτει εἴ τι καὶ παρὰ γνώμην 15
καὶ πρὸς τῶν τυχόντων ὠφελοῖτο. ἀμέλει γυναικὸς παριόντος αὐτοῦ
ὁδῷ τινι δεομένης, τὸ μὲν πρῶτον εἶπεν αὐτῇ ὅτι "οὐ σχολάζω",
ἔπειτα ὡς ἐκείνη ἀνακραγοῦσα ἔφη "καὶ μὴ βασίλευε", ἐπεστράφη τε
69, 7, 1 καὶ λόγον αὐτῇ ἔδωκεν. ἔπραττε δὲ καὶ διὰ τοῦ βουλευτηρίου πάντα
τὰ| μεγάλα καὶ ἀναγκαιότατα, καὶ ἐδίκαζε μετὰ τῶν πρώτων τοτὲ μὲν 20
ἐν τῷ παλατίῳ τοτὲ δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῷ τε Πανθείῳ καὶ ἄλλοθι
πολλαχόθι, ἀπὸ βήματος, ὥστε δημοσιεύεσθαι τὰ γιγνόμενα. καὶ τοῖς
ὑπάτοις ἔστιν ὅτε δικάζουσι συνεγίγνετο, ἔν τε ταῖς ἱπποδρομίαις
69, 7, 2 αὐτοὺς ἐτίμα. καὶ οἴκαδε ἀνακομιζόμενος ἐν φορείῳ ἐφέρετο, ὅπως|
μηδένα συνακολουθοῦντά οἱ ἐνοχλοίη. ἐν δὲ ταῖς μήτε ἱεραῖς μήτε 25
δημοσίοις ἡμέραις οἴκοι ἔμενε, καὶ οὐδ' ἕνα οὐδ' ὅσον ἀσπάσασθαι
προσεδέχετο, εἰ μή τι ἀναγκαῖον εἴη, ἵνα μὴ πάνυ ταλαιπωροῖντο.
69, 7, 3 ἀεί τε περὶ ἑαυτὸν καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ἔξω τοὺς ἀρίστους εἶχε, καὶ
συνῆν σφισι καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τέταρτος 30
πολλάκις ὠχεῖτο. ἐθήρα δὲ | ὁσάκις ἐνεδέχετο, καὶ ἠρίστα ἄνευ οἴ- C 129r
νου· ἔπειτα μετὰ πάντων τῶν πρώτων καὶ ἀρίστων ἐδείπνει, καὶ
69, 7, 4 ἦν αὐτῷ τὸ συσσίτιον παντοδαπῶν λόγων πλῆρες. τούς τε πάνυ
νο*σοῦντας φίλους ἐπεσκέπτετο, καὶ ἑορτάζουσί σφισι συνδιητᾶτο, 246
τοῖς τε ἀγροῖς καὶ ταῖς οἰκίαις αὐτῶν ἡδέως ἐχρῆτο· ὅθεν καὶ εἰκό-
νας πολλοῖς μὲν ἀποθανοῦσι πολλοῖς δὲ καὶ ζῶσιν ἐς τὴν ἀγορὰν
ἔστησεν. οὐ μέντοι οὔτε ἐξύβρισέ τις αὐτῶν οὔτ' ἀπέδοτό τι οὐθ'

245, 8 ⟨τι⟩ ins. H. St. (cum Zon.) 11 τούτου R. St., τούτους VC
32 αὐτῷ scripsi (ex Zon.), αὐτοῦ VC.

Digitized by Google

R. St.
246, 5 ὧν, ἔλεγεν οὔθ' ὧν ἔπραττεν, οἷα οἵ τε Καισάρειοι καὶ οἱ ἄλλοι οἱ
V 129r περὶ τοὺς αὐτοκράτορας | ἔχοντες ποιεῖν εἰώθασι. ταῦτα περί γε 69, 8, 1[1]
τοῦ τρόπου, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, προείρηκα· λέξω δὲ καὶ τὰ καθ'
ἕκαστον, ὅσα ἀναγκαῖόν ἐστι μνημονεύεσθαι. ἐλθὼν γὰρ ἐς τὴν Ῥώ- 69, 8, 1[2]
μην ἀφῆκε τὰ ὀφειλόμενα τῷ τε βασιλικῷ καὶ τῷ δημοσίῳ τῷ τῶν
10 Ῥωμαίων, ἐκκαιδεκατῆ ὁρίσας χρόνον ἀφ' οὗ τε καὶ μέχρις οὗ τηρη-
θήσεσθαι τοῦτ' ἔμελλεν. ἔν τε τοῖς ἑαυτοῦ γενεθλίοις προῖκα τῷ 69, 8, 2
δήμῳ τὴν θέαν ἀπένειμε καὶ θηρία πολλὰ ἀπέκτεινεν, ὥστε ἐφάπαξ
καὶ λέοντας ἑκατὸν καὶ λεαίνας ἴσας πεσεῖν, καὶ δῶρα διὰ σφαιρίων
15 καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ χωρὶς μὲν τοῖς ἀνδράσι
χωρὶς δὲ ταῖς γυναιξὶ διέρριψε· καὶ γὰρ λούεσθαι χωρὶς ἀλλήλων
αὐτοῖς προσέταξεν. ἐν μὲν τῷ ἔτει ἐκείνῳ ταῦτά τε ἐγένετο καὶ ὁ 69, 8, 3
Εὐφράτης ὁ φιλόσοφος ἀπέθανεν ἐθελοντής, ἐπιτρέψαντος αὐτῷ καὶ
τοῦ Ἀδριανοῦ κώνειον καὶ διὰ τὸ γῆρας καὶ διὰ τὴν νόσον πιεῖν.
20 Ἀδριανὸς δὲ ἄλλην ἀπ' ἄλλης διαπορευόμενος ἐπαρχίαν, τάς τε χώ- 69, 9, 1
ρας καὶ τὰς πόλεις ἐπισκεπτόμενος, καὶ πάντα τὰ φρούρια καὶ τὰ
τείχη περισκοπῶν τὰ μὲν ἐς ἐπικαιροτέρους τόπους μεθίστη, τὰ δὲ
ἔπανε, τὰ δὲ προσκαθίστατο, αὐτὸς πάντα ἁπλῶς, οὐχ ὅπως τὰ κοινὰ 69, 9, 2
τῶν στρατοπέδων, ὅπλα λέγω καὶ μηχανὰς καὶ τάφρους καὶ περιβό-
25 λους καὶ χαρακώματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἴδια ἑνός ἑκάστου, καὶ τῶν ἐν
τῷ τεταγμένῳ στρατευομένων καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, τοὺς βίους
τάς οἰκήσεις τοὺς τρόπους, καὶ ἐφορῶν καὶ ἐξετάζων· καὶ πολλά γε
ἐς τὸ ἀβρότερον ἐκδεδιητημένα καὶ κατεσκευασμένα καὶ μετερύθμισε
C 129v καὶ μετέσκαψεν. ἐγύμναζέ τε αὐτοὺς | πρὸς πᾶν εἶδος μάχης, καὶ 69, 9, 3
30 τοὺς μὲν ἐτίμα τοὺς δὲ ἐνουθέτει, πάντας δὲ ἐδίδασκεν ἃ χρὴ ποι-
εῖν. καὶ ὅπως γε καὶ ὁρῶντες αὐτὸν ὠφελοῖντο, σκληρᾷ τε παντα-
χοῦ τῇ διαίτῃ ἐχρῆτο, καὶ ἐβάδιζεν ἢ καὶ ἵππευε πάντα, οὐδ' ἔστιν
247 ὁπότε εἴτε ὀχήματος τότε γε εἴτε τε*τρακύκλου ἐπέβη· οὐδὲ τὴν κε- 69, 9, 4
φαλὴν οὐκ ἐν θάλπει, οὐκ ἐν ῥίγει ἐκαλύφθη, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς χιόσι
ταῖς Κελτικαῖς καὶ ἐν τοῖς καύμασι τοῖς Αἰγυπτιακοῖς γυμνῇ αὐτῇ
V 129v περιῄει. | συνελόντι τε εἰπεῖν, οὕτω καὶ τῷ ἔργῳ καὶ τοῖς παραγγέλ-
5 μασι πᾶν τὸ στρατιωτικὸν δι' ὅλης τῆς ἀρχῆς ἤσκησε καὶ κατεκό-
σμησεν ὥστε καὶ νῦν τὰ τότε ὑπ' αὐτοῦ ταχθέντα νόμον σφίσι
τῆς στρατείας εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ μάλιστα ἐν εἰρήνῃ τὸ πλεῖ- 69, 9, 5
στον πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους διεγένετο· τήν τε γὰρ παρασκευὴν αὐ-
τοῦ ὁρῶντες, καὶ μήτε τι ἀδικούμενοι καὶ προσέτι καὶ χρήματα
10 λαμβάνοντες, οὐδὲν ἐνεόχμωσαν. οὕτω γὰρ καλῶς ἤσκητο τὸ στρα- 69, 9, 6
τιωτικὸν αὐτῷ ὥστε καὶ τὸ ἱππικὸν τῶν καλουμένων Βαταυόων
τὸν Ἴστρον μετὰ τῶν ὅπλων διενήξαντο· ἃ ὁρῶντες οἱ βάρβαροι
τοὺς μὲν Ῥωμαίους κατεπλήττοντο, τρεπόμενοι δὲ περὶ σφᾶς αὐτοὺς
ἐχρῶντο αὐτῷ διαιτητῇ τῶν πρὸς ἀλλήλους διαφορῶν. ἐποίει δὲ 69, 10, 1
15 καὶ θέατρα καὶ ἀγῶνας, περιπορευόμενος τὰς πόλεις, ἄνευ τῆς βα-
σιλικῆς μέντοι παρασκευῆς· οὐδὲ γὰρ ἔξω τῆς Ῥώμης ἐχρήσατό ποτε

246, 6 γε St., τε VC 7 λέξω Sylb., λέγω VC 22 ἐπικαιροτέρους Bk., ἐπικαιροτάτους VC 28 ἀβρότερον V²C, ἀβρότατον V¹ 29 μετέσκαψεν VC, μετεσκεύασεν Sylb., an κατέσκαψεν? 32 εἴτε — εἴτε scripsi, οὔτε — οὔτε VC
247, 1 οὐδὲ Bk., οὔτε VC 6 ταχθέντα Sylb., ἀχθέντα VC, ἐσαχθέντα Sylb. 8 τοὺς C, τὰς V 11 Βαταυόων Blancus (vers.), βαστάων VC 13 περὶ VC, ἐπὶ St.

Digitized by Google

R. St.

αὐτῇ. τὴν δὲ πατρίδα καίπερ μεγάλα τιμήσας καὶ πολλὰ καὶ ὑπερ- 247
69, 10, 2 ήφανα αὐτῇ δούς, ὅμως οὐκ εἶδε. περὶ μέντοι τὰς θήρας ἐσπουδακέναι λέγεται· καὶ γὰρ καὶ τὴν κλεῖν ἐν ταύταις κατέαξε καὶ τὸ σκέλος μικροῦ ἐπηρώθη, καὶ πόλιν ἐν τῇ Μυσίᾳ οἰκίσας Ἀδριανοῦ θήρας αὐτὴν ὠνόμασεν. οὐ μέντοι τι παρὰ τοῦτ' ἄπρακτον τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων κατέλιπε. τῆς δὲ περὶ τὰς θήρας σπουδῆς αὐτοῦ καὶ ὁ Βορυσθένης ὁ ἵππος, ᾧ μάλιστα θηρῶν ἠρέσκετο, σημεῖόν ἐστιν· ἀποθανόντι γὰρ αὐτῷ καὶ τάφον κατεσκεύασε καὶ στήλην ἔστησε καὶ
69, 10, 3[1] ἐπιγράμματα ἐπέγραψεν. ὅθεν οὐ θαυμαστὸν εἰ καὶ τὴν Πλωτῖναν 25
ἀποθανοῦσαν, δι' ἣς ἔτυχε τῆς ἀρχῆς ἐρώσης αὐτοῦ, διαφερόντως ἐτίμησεν, ὡς καὶ ἐπὶ ἡμέρας ἐννέα μελανειμονῆσαι καὶ ναὸν αὐτῇ
69, 10, 3[2] οἰκοδομῆσαι καὶ ὕμνους τινὰς ἐς αὐτὴν ποιῆσαι. οὕτω δὲ | περὶ τὴν C 130r
θήραν ἐπιδέξιος ἦν ὡς καὶ μέγαν ποτὲ σῦν μιᾷ πληγῇ καθελεῖν.
69, 11, 1 ἀφικόμενος δὲ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπώπτευσε τὰ μυστήρια. διὰ δὲ τῆς 30
Ἰουδαίας μετὰ ταῦτα εἰς Αἴγυπτον παριὼν καὶ ἐνήγισε τῷ Πομπηίῳ· πρὸς ὃν καὶ τουτὶ τὸ ἔπος ἀπορρῖψαι λέγεται * "τῷ ναοῖς βριθοντι 248
πόση σπάνις ἔπλετο τύμβου". καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ διεφθαρμένον ἀνω-
69, 11, 2 κοδόμησεν. | ἐν δὲ τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τὴν Ἀντινόου ὠνομασμένην ἀνω- V 130r
κοδόμησε πόλιν. ὁ γὰρ Ἀντίνοος ἦν μὲν ἐκ Βιθυνίου πόλεως Βιθυνίδος, ἣν καὶ Κλαυδιούπολιν καλοῦμεν,| παιδικά τε αὐτοῦ ἐγεγόνει, 5
καὶ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεύτησεν, εἴτ' οὖν εἰς τὸν Νεῖλον ἐκπεσών,
69, 11, 3 ὡς Ἀδριανὸς γράφει, εἴτε καὶ ἱερουργηθείς, ὡς ἡ ἀλήθεια ἔχει· τά τε γὰρ ἄλλα περιεργότατος Ἀδριανός, ὥσπερ εἶπον, ἐγένετο, καὶ μαντείαις μαγγανείαις τε παντοδαπαῖς ἐχρῆτο. καὶ οὕτω γε τὸν Ἀντίνοον, ἤτοι διὰ τὸν ἔρωτα αὐτοῦ ἢ ὅτι ἐθελοντὴς ἐθανατώθη (ἑκουσίου γὰρ 10
ψυχῆς πρὸς ἃ ἔπραττεν ἐδεῖτο), ἐτίμησεν ὡς καὶ πόλιν ἐν τῷ χωρίῳ,
69, 11, 4 ἐν ᾧ τοῦτ' ἔπαθε, συνοικίσαι καὶ ὀνομάσαι ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἐκείνου ἀνδριάντας ἐν πάσῃ ὡς εἰπεῖν τῇ οἰκουμένῃ, μᾶλλον δὲ ἀγάλματα, ἀνέθηκε. καὶ τέλος ἀστέρα τινὰ αὐτός τε ὁρᾶν ὡς τοῦ Ἀντινόου ὄντα ἔλεγε, καὶ τῶν συνόντων αὐτῷ μυθολογούντων ἡδέως ἤκουεν 15
ἔκ τε τῆς ψυχῆς τοῦ Ἀντινόου ὄντως τὸν ἀστέρα γεγενῆσθαι καὶ τότε
69, 12, 1 πρῶτον ἀναπεφηνέναι. διὰ ταῦτα μὲν οὖν ἐσκώπτετο. ἐς δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα πόλιν αὐτοῦ ἀντὶ τῆς κατασκαφείσης οἰκίσαντος, ἣν καὶ Αἰλίαν Καπιτωλῖναν ὠνόμασε, καὶ ἐς τὸν τοῦ ναοῦ τοῦ θεοῦ τόπον ναὸν τῷ Διὶ ἕτερον ἀντεγείραντος πόλεμος οὔτε μικρὸς οὔτ' ὀλι- 20
69, 12, 2 γοχρόνιος ἐκινήθη. Ἰουδαῖοι γὰρ δεινόν τι ποιούμενοι τὸ ἀλλοφύλους τινὰς εἰς τὴν πόλιν σφῶν οἰκισθῆναι καὶ τὸ ἱερὰ ἀλλότρια ἐν αὐτῇ ἱδρυθῆναι, παρόντος μὲν ἔν τε τῇ Αἰγύπτῳ καὶ αὖθις ἐν τῇ Συρίᾳ τοῦ Ἀδριανοῦ ἡσύχαζον, πλὴν καθ' ὅσον τὰ ὅπλα τὰ ἐπιταχθέντα σφίσιν ἧττον ἐπιτήδεια| ἐξεπίτηδες κατεσκεύασαν ὡς ἀποδο- 25
κιμασθεῖσιν αὐτοῖς ὑπ' ἐκείνων χρήσασθαι, ἐπεὶ δὲ πόρρω ἐγένετο,
69, 12, 3 φανερῶς ἀπέστησαν. καὶ παρατάξει μὲν φανερᾷ οὐκ ἐτόλμων διακινδυνεῦσαι πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, τὰ δὲ τῆς χώρας ἐπίκαιρα κατελάμβανον καὶ | ὑπονόμοις καὶ τείχεσιν ἐκρατύνοντο, ὅπως ἀναφυγάς C 130v
τε ὁπόταν βιασθῶσιν ἔχωσι καὶ παρ' ἀλλήλους ὑπὸ γῆν διαφοι- 30
τῶντες λανθάνωσι, διατιτράντες ἄνω τὰς ὑπογείους ὁδοὺς ἵνα καὶ

248, 17 ἐσκώπτετο C[2], ἐσκέπτετο vel ἐσκόπτετο V, ἐσκέπτετο C[1].

Digitized by Google

R. St.
V 190r ἄνεμον καὶ φέγγος εἰσδέχοιντο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον | ἐν οὐδενὶ αὐ- 69, 18, 1
249 τοὺς λόγῳ οἱ *Ῥωμαῖοι ἐποιοῦντο· ἐπεὶ δ' ἥ τε Ἰουδαία πᾶσα κεκί-
νητο, καὶ οἱ ἀπανταχοῦ γῆς Ἰουδαῖοι συνεταράττοντο καὶ συνῄεσαν,
καὶ πολλὰ κακὰ ἐς τοὺς Ῥωμαίους τὰ μὲν λάθρᾳ τὰ δὲ καὶ φανε-
ρῶς ἐνεδείκνυντο, πολλοί τε ἄλλοι καὶ τῶν ἀλλοφύλων ἐπιθυμίᾳ 69, 18, 2
κέρδους σφίσι συνελαμβάνοντο, καὶ πάσης ὡς εἰπεῖν κινουμένης ἐπὶ
τούτῳ τῆς οἰκουμένης, τότε δὴ τότε τοὺς κρατίστους τῶν στρατη-
γῶν ὁ Ἁδριανὸς ἐπ' αὐτοὺς ἔπεμψεν, ὧν πρῶτος Ἰούλιος Σεβῆρος
ὑπῆρχεν, ἀπὸ Βρεττανίας ἧς ἦρχεν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους σταλείς. ὃς 69, 18, 3
ἄντικρυς μὲν οὐδαμόθεν ἐτόλμησε τοῖς ἐναντίοις συμβαλεῖν, τό τε
πλῆθος καὶ τὴν| ἀπόγνωσιν αὐτῶν ὁρῶν· ἀπολαμβάνων δ' ὡς ἑκά-
στους πλήθει τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ὑπάρχων, καὶ τροφῆς ἀπείρ-
γων καὶ κατακλείων, ἠδυνήθη βραδύτερον μὲν ἀκινδυνότερον δὲ κατα-
τρῖψαι καὶ ἐκτρυχῶσαι καὶ ἐκκόψαι αὐτούς. ὀλίγοι δ' οὖν κομιδῇ 69, 14, 1
περιεγένοντο. καὶ φρούρια μὲν αὐτῶν πεντήκοντα τά γε ἀξιολογώ-
τατα, κώ|μας δὲ ἑνακόσιαι καὶ ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ὀνομαστόταται
κατεστράφησαν, ἄνδρες δὲ ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα μυριάδες ἐσφάγησαν
ἔν τε ταῖς καταδρομαῖς καὶ ταῖς μάχαις (τῶν τε γὰρ λιμῷ καὶ νόσῳ
καὶ πυρὶ φθαρέντων τὸ πλῆθος ἀνεξερεύνητον ἦν), ὥστε πᾶσαν ὀλί- 69, 14, 2
γου δεῖν τὴν Ἰουδαίαν ἐρημωθῆναι, καθάπερ που καὶ πρὸ τοῦ πολέ-|
μου αὐτοῖς προεδείχθη· τὸ γὰρ μνημεῖον τοῦ Σολομῶντος, ὃν ἐν
τοῖς σεβασμίοις οὗτοι ἄγουσιν, ἀπὸ ταὐτομάτου διελύθη τε καὶ συνέ-
πεσε, καὶ λύκοι ὕαιναί τε πολλαὶ ἐς τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσέπιπτον
ὠρυόμεναι. πολλοὶ μέντοι ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ καὶ τῶν Ῥωμαίων 69, 14, 3
ἀπώλοντο· διὸ καὶ ὁ Ἁδριανὸς γράφων πρὸς τὴν βουλὴν οὐκ ἐχρή-
σατο| τῷ προοιμίῳ τῷ συνήθει τοῖς αὐτοκράτορσιν, ὅτι "εἰ αὐτοί τε
καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν ὑγιαίνετε, εὖ ἂν ἔχοι· ἐγὼ καὶ τὰ στρατεύματα
251, 24 ὑγιαίνομεν." τὸν δὲ Σεβῆρον ἐς Βιθυνίαν | ἔπεμψεν,| ὅπλων μὲν οὐ- 69, 14, 4
C181r 25 δέν, ἄρχοντος δὲ καὶ ἐπιστά|του καὶ δικαίου καὶ φρονίμου καὶ ἀξίωμα
V 181r ἔχοντος δεομένην· ἃ πάντα ἐκείνῳ ἦν. καὶ ὁ μὲν διήγαγε καὶ διώ-|
κησε καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν οὕτως ὥσθ' ἡμᾶς καὶ εἰς δεῦρο
ἀεὶ αὐτοῦ μνημονεύειν. ὁ μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων πόλεμος ἐς τοῦτο 69, 15, 1
ἐτελεύτησεν, ἕτερος δὲ ἐξ Ἀλανῶν (εἰσὶ δὲ Μασαγέται) ἐκινήθη ὑπὸ
Φαρασμάνου, καὶ τὴν μὲν| Μηδίαν ἰσχυρῶς ἐλύπησε, τῆς δ' Ἀρμενίας
τῆς τε Καππαδοκίας ἀψάμενος, ἔπειτα τῶν Ἀλανῶν τὰ μὲν δώροις
ὑπὸ τοῦ Οὐολογαίσου πεισθέντων, τὰ δὲ καὶ Φλάβιον Ἀρριανὸν τὸν
252 τῆς Καππα*δοκίας ἄρχοντα φοβηθέντων, ἐπαύσαντο. Ἁδριανὸς δὲ τό 69, 16, 1
τε Ὀλύμπιον τὸ ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ἵδρυται, ἐξεποίησε,
καὶ δράκοντα ἐς αὐτὸ ἀπὸ Ἰνδίας κομισθέντα ἀνέθηκε· τά τε Διο-
νύσια, τὴν μεγίστην παρ' αὐτοῖς ἀρχὴν ἄρξας, ἐν τῇ ἑσθῆτι τῇ ἐπι-
χωρίῳ| λαμπρῶς ἐπετέλεσε. τόν τε σηκὸν τὸν ἑαυτοῦ, τὸ Πανελλήνιον 69, 16, 2
ὠνομασμένον, οἰκοδομήσασθαι τοῖς Ἕλλησιν ἐπέτρεψε, καὶ ἀγῶνα ἐπ'
αὐτῷ κατεστήσατο, χρήματά τε πολλὰ καὶ σῖτον ἐτήσιον τήν τε Κε-

249, 2 ἀπανταχοῦ C, πανταχοῦ V καὶ (ante συνῄεσαν) om. C
10 ἀπολαμβάνων V, λαμβάνων C 13 δ' οὖν VC, γοῦν Bk. 16 κατεστράφησαν VC, κατεσκάφησαν Zon. 251, 24 ὅπλων H. St. (ut cod. Peir.), ὅπως VC. — ceterum cf. vol. 2 p. VIII 26 διῴκησε R. St., (ut cod. Peir.), διώρκησε VC 31 Ἀλανῶν V, ἀλαβανῶν sed βα lineola inductum C.

Digitized by Google

R. St.

φαληνίαν ὅλην τοῖς Ἀθηναίοις ἐχαρίσατο. ἐνομοθέτησε δὲ ἄλλα τε 252
πολλά, καὶ ἵνα μηδεὶς βουλευτὴς μήτ' αὐτὸς μήτε δι' ἑτέρου, τέλος 10
69, 16, 8 τι μισθῶται. εἰς δὲ τὴν Ῥώμην ἐλθών, ἐπεὶ ἔν τινι θέᾳ βοῶν ὁ δῆμος
ἁρματηλάτην τινὰ ἐλευθερωθῆναι ἐδεῖτο, ἀντεῖπε διὰ πινακίου γρα-
φῆς, εἰπὼν ὅτι "οὐ προσήκει ὑμῖν οὔτε παρ' ἐμοῦ αἰτεῖν ἵνα ἀλλό-
τριον δοῦλον ἐλευθερώσω, οὔτε τὸν δεσπότην αὐτοῦ βιάζεσθαι τοῦτο
69, 17, 1 ποιῆσαι." ἀρξάμενος δὲ νοσεῖν (αἷμα γὰρ εἰώθει μὲν αὐτῷ καὶ πρό- 15
τερον διὰ τῆς ῥινὸς προχεῖσθαι, τότε δὲ ἰσχυρῶς ἐπλεόνασεν) ἀπε-
γνώσθη μὲν βιώσεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο Κόμοδον μὲν Λούκιον, καίτοι
αἷμα ἐμοῦντα, Καίσαρα Ῥωμαίοις ἀπέδειξε, Σεβηριανὸν δὲ καὶ Φοῦσκον
τὸν ἔγγονον αὐτοῦ ὡς καὶ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τούτῳ ἐφόνευσε, τὸν
69, 17, 2 μὲν ἐνενηκοντούτην ὄντα τὸν δὲ ὀκτωκαιδεκέτην. πρὶν δὲ ἀποσφα- 20
γῆναι, ὁ Σεβηριανὸς πῦρ ᾔτησε, καὶ θυμιῶν ἅμα "ὅτι μὲν οὐδὲν
ἀδικῶ" ἔφη "ὑμεῖς ὦ θεοὶ ἴστε· περὶ δὲ Ἀδριανοῦ | τοσοῦτον μόνον C 131v
εὔχομαι, ἵνα ἐπιθυμήσας ἀποθανεῖν μὴ δυνηθῇ." καὶ μέντοι καὶ
διετέλεσεν | Ἀδριανὸς ἐπὶ πλεῖστον νοσῶν, πολλάκις μὲν ἀποσβῆναι V 131v
69, 17, 3 εὐξάμενος, πολλάκις δὲ καὶ ἀποκτανεῖν ἑαυτὸν ἐθελήσας. ἔστι γε 25
αὐτοῦ καὶ ἐπιστολὴ αὐτὸ τοῦτο ἐνδεικνυμένη, ὅσον κακόν ἐστιν ἐπι-
θυμοῦντά τινα ἀποθανεῖν μὴ δύνασθαι. τὸν δὲ Σεβηριανὸν τοῦτον
ὁ Τραϊανὸς καὶ τῆς αὐταρχίας ἄξιον ἐνόμισεν εἶναι· εἰπὼν γοῦν ποτε
ἐν συμποσίῳ τοῖς φίλοις ἵνα αὐτῷ δέκα ἄνδρας μοναρχεῖν δυναμέ-
νους ὀνομάσωσιν, εἶτ' ὀλίγον ἐπισχὼν ἔφη ὅτι | "ἐννέα δέομαι μαθεῖν· 30
69, 18, 1 τὸν γὰρ ἕνα, τοῦτ' ἔστι Σεβηριανόν, ἔχω." γεγόνασι δὲ καὶ ἄλλοι
τότε ἄριστοι ἄνδρες, ὧν ἐπιφανέστατοι Τούρβων τε καὶ Σίμιλις ἦστην, 253
οἳ καὶ ἀνδριᾶσιν ἐτιμήθησαν, Τούρβων μὲν στρατη*γικώτατος ἀνήρ,
ὃς καὶ ἔπαρχος γεγονώς, εἶτ' οὖν ἄρχων τῶν δορυφόρων, οὔτε τι
ἀβρὸν οὔτε τι ὑπερήφανον ἔπραξεν, ἀλλ' ὡς εἷς τῶν πολλῶν διεβίω.
69, 18, 2 τά τε γὰρ ἄλλα καὶ τὴν ἡμέραν πᾶσαν πρὸς τὸν βασιλέα διέτριβε,
καὶ πολλάκις καὶ πρὸ μέσων νυκτῶν πρὸς αὐτὸ ἦει, ὅτε τινὲς τῶν 5
69, 18, 3 ἄλλων καθεύδειν ἤρχοντο. ἀμέλει καὶ Κορνήλιος Φρόντων ὁ τὰ
πρῶτα τῶν τότε Ῥωμαίων ἐν δίκαις φερόμενος, ἐσπέρας ποτὲ βαθείας
ἀπὸ δείπνου οἴκαδε ἐπανιών, καὶ μαθὼν παρά τινος ᾧ συνηγορήσειν
ὑπέσχετο δικάζειν αὐτὸν ἤδη, ἔν τε τῇ στολῇ τῇ δειπνίτιδι, ὥσπερ
εἶχεν, ἐς τὸ δικαστήριον αὐτοῦ ἐσῆλθε καὶ ἠσπάσατο, οὔτι γε τῷ 10
ἐωθινῷ προσρήματι τῷ χαῖρε, ἀλλὰ τῷ ἐσπερινῷ τῷ ὑγίαινε χρησά-
69, 18, 4 μενος. οἶκοι δὲ ὁ Τούρβων οὔποτε ἡμέρας, οὐδὲ νοσήσας, ὤφθη,
ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν Ἀδριανὸν συμβουλεύοντα αὐτῷ ἀτρεμῆσαι, εἶπεν
69, 19, 1 ὅτι τὸν ἔπαρχον ἑστῶτα ἀποθνήσκειν δεῖ. ὁ δὲ δὴ Σίμιλις ἡλικίᾳ
μὲν καὶ τάξει προήκων αὐτοῦ ἐν τρόποις οὐδενὸς τῶν πάνυ, ὥς γε 15
ἐγὼ νομίζω, δεύτερος ἦν. ἔξεστι δὲ καὶ ἐξ ὀλιγοστῶν τεκμήρασθαι.
τῷ τε γὰρ Τραϊανῷ ἑκατονταρχοῦντα αὐτὸν ἑσκαλέσαντί ποτε εἴσω
πρὸ τῶν ἐπάρχων ἔφη "αἰσχρόν ἐστι, Καῖσαρ, ἑκατοντάρχῳ σε τῶν
69, 19, 2 ἐπάρχων ἔξω ἑστηκότων διαλέγεσθαι", καὶ τὴν τῶν δορυφόρων ἀρχὴν
ἄκων | τε ἔλαβε καὶ λαβὼν ἐξίστατο, μόλις τε ἀφεθεὶς ἐν | ἀγορᾷ 20 C132r V132r

---

252, 11 τινι Sylb., τε VC 32 ἀνδριᾶσιν V (ανδριάσιν), ἀνδριάς C
253, 13 ἀτρεμῆσαι Sylb., ἀτρεμήσειν VC 14 αὐτοῦ Reim. (ex Zon.), αὐτῶν VC 20 τε (ante ἀφεθεὶς) om. V.

Digitized by Google

R. St.
253 ἥσυχος ἑπτὰ ἔτη τὰ λοιπὰ τοῦ βίου διήγαγε, καὶ ἐπί γε τὸ μνῆμα
αὐτοῦ τοῦτο ἐπέγραψεν ὅτι "Σίμιλις μὲν ἐνταῦθα κεῖται βιοὺς μὲν
ἔτη τόσα, ζήσας δὲ ἔτη ἑπτά." Ἀδριανὸς δὲ φθόῃ τε ἐκ τῆς πολλῆς 69, 20, 1
τοῦ αἵματος ῥύσεως ἐχρῆτο, καὶ ἀπ' αὐτῆς καὶ ὑδρωπίασεν. ἐπεὶ δὲ
συνέβη τὸν Λούκιον τὸν Κόμοδον ἐξαίφνης ἐγκαταλειφθῆναι ὑπὸ τοῦ
αἵματος πολλοῦ τε καὶ ἀθρόου ἐκπεσόντος, συνεκάλεσε τοὺς πρώτους
καὶ ἀξιολόγους τῶν βουλευτῶν οἵκαδε, καὶ κατακείμενος εἶπεν αὐτοῖς
τάδε· "ἐμοί, ὦ ἄνδρες φίλοι, γόνον μὲν οὐκ ἔδωκεν ἡ φύσις ποιή- 69, 20, 2
σασθαι, νόμῳ δὲ ὑμεῖς ἐδώκατε. διαφέρει δὲ τοῦτο ἐκείνου, ὅτι τὸ
μὲν γεννώμενον, ὁποῖον ἂν δόξῃ τῷ δαιμονίῳ, γίγνεται, τὸ δὲ δὴ
ποιούμενον αὐθαίρετόν τις αὐτὸς ἑαυτῷ προστίθεται, ὥστε παρὰ μὲν 69, 20, 3
τῆς φύσεως ἀνάπηρον καὶ ἄφρονα πολλάκις δίδοσθαί τινι, παρὰ δὲ
254 τῆς κρίσεως καὶ * ἀρτιμελῆ καὶ ἀρτίνουν πάντως αἱρεῖσθαι. καὶ διὰ
τοῦτο πρότερον μὲν τὸν Λούκιον ἐξ ἁπάντων ἐξελεξάμην, οἷον οὐδ'
ἂν εὔξασθαι παῖδα ἠδυνήθην ἐμαυτῷ γενέσθαι· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνον τὸ δαι- 69, 20, 4
μόνιον ἡμῶν ἀφείλετο, εὗρον ἀντ' ἐκείνου αὐτοκράτορα ὑμῖν, ὃν
δίδωμι, εὐγενῆ πρᾶον εὔεικτον φρόνιμον, μήθ' ὑπὸ νεότητος προ-
πετὲς μήθ' ὑπὸ γήρως ἀμελὲς ποιῆσαί τι δυνάμενον, ἡγμένον κατὰ
τοὺς νόμους, ἡγεμονευκότα κατὰ τὰ πάτρια, ὥστε μήτε τι ἀγνοεῖν
τῶν ἐς τὴν ἀρχὴν φερόντων καὶ πᾶσιν αὐτοῖς καλῶς δύνασθαι χρῆ-
σασθαι. λέγω δὲ Αὐρήλιον Ἀντωνῖνον τουτονί· ὃν εἰ καὶ τὰ μά- 69, 20, 5
λιστα οἶδα ἀπραγμονέστατόν τε ἀνδρῶν ὄντα καὶ πόρρω τοιαύτης
ἐπιθυμίας καθεστηκότα, ἀλλ' οὔτι γε καὶ ἀφροντιστήσειν οἴομαι οὔτε
ἐμοῦ οὔτε ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ ἄκοντα τὴν ἀρχὴν ὑποδέξασθαι." οὕτω 69, 21, 1
μὲν ὁ Ἀντωνῖνος αὐτοκράτωρ ἐγένετο· ἐπεὶ δὲ ἦν ἅπαις ἀρρένων
παίδων, τόν τε Κομόδου υἱὸν Κόμοδον εἰσεποίησεν αὐτῷ καὶ ἔτι
προς τούτῳ Μάρκον Ἄννιον Βῆρον, βουληθεὶς ἐπὶ πλεῖστον καὶ τοὺς
μετὰ ταῦτα αὐταρχήσοντας ἀποδεῖξαι. ἦν δὲ οὗτος ὁ Ἄννιος Μάρκος,
ὁ Κατίλιος πρότερον ὀνομαζόμενος, Ἀννίου Βήρου τοῦ τρὶς ὑπατεύ-
C 132v σαντος καὶ πολιαρχήσαντος ἔγγονος. καὶ ἀμφοτέρους μὲν εἰσποιή- 69, 21, 2
σασθαι τῷ Ἀντωνίνῳ ἐκέλευε, προετίμησε δὲ τὸν Βῆρον διά τε τὴν
V 132v συγγένειαν αὐτοῦ καὶ διὰ | τὴν ἡλικίαν, καὶ ὅτι φύσιν ψυχῆς ἐρρω-
μενεστάτην ἤδη ὑπέφαινεν· ἀφ' οὗ καὶ Βηρίσιμον αὐτόν, πρὸς τὴν
τοῦ Ἑλληνικοῦ ῥήματος ἔννοιαν κομψευόμενος, ἀπεκάλει. Ἀδριανὸς δὲ 69, 22, 1
μαγγανείαις μέν τισι καὶ γοητείαις ἐκενοῦτό ποτε τοῦ ὑγροῦ, πάλιν
δ' αὐτοῦ διὰ ταχέος ἐπίμπλατο. ἐπεὶ οὖν πρὸς τὸ χεῖρον ἀεὶ ἐπεδίδου
καὶ καθ' ἑκάστην τρόπον τινὰ ἡμέραν ἀπώλλυτο, ἀποθανεῖν ἐπεθύ-
μησε, καὶ ᾔτει μὲν πολλάκις καὶ φάρμακον καὶ ξίφος, ἐδίδου δὲ οὐ-
δείς. ὡς δ' οὖν οὐδεὶς αὐτῷ καίτοι χρήματα καὶ ἄδειαν ὑπισχνου- 69, 22, 2
μένῳ ὑπήκουε, μετεπέμψατο Μάστορα ἄνδρα βάρβαρον Ἰάζυγα, ᾧ
αἰχμαλώτῳ γενομένῳ πρὸς τὰς θήρας διά τε ἰσχὺν καὶ δι' εὐτολμίαν
ἐκέχρητο, καὶ τὰ μὲν ἀπειλῶν αὐτῷ τὰ δὲ ὑπισχνούμενος ἠνάγκασεν
αὐτὸν ἐπαγγείλασθαι τὴν σφαγήν. καί τι καὶ χωρίον ὑπὸ τὸν μαστόν, 69, 22, 3

253, 26 *καὶ* (ante *ἀξιολόγους*) om. V **254**, 3 *ἠδυνήθην* V, *ἠδυνήθη* C *ἐκεῖνον* V, *ἐκεῖνο* C 4 *εὔεικτον* H. St. (cum Zon.), *εὔοικτον* VC 7 *τι* om. V 10 *καὶ πόρρω — καθεστηκότα* om. C 16 *Ἄννιος* Sylb., *Ἄνιος* VC 18 *πολιαρχήσαντος* Casaubonus, *χιλιαρχήσαντος* VC 19 *Ἀντωνίνῳ* V, *Ἀντωνίῳ* C 32 *μαστόν* V, *μασθόν* C.

Digitized by Google

R. St.

πρὸς Ἑρμογέ*νους τοῦ ἰατροῦ ὑποδειχθέν, χρώματί τινι περιέγραψεν, 255
ὅπως κατ' αὐτὸ πληγεὶς καιρίαν ἀλύπως τελευτήσῃ. ἐπεὶ δ' οὐδὲ
τοῦτο αὐτῷ προεχώρησεν (ὁ γὰρ Μάστωρ φοβηθεὶς τὸ πρᾶγμα καὶ
ἐκπλαγεὶς ὑπεχώρησε), πολλὰ μὲν ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ νόσῳ ὠδύρατο πολλὰ
69, 22, 4 δὲ καὶ| ἐπὶ τῇ οὐκ ἐξουσίᾳ, ὅτι μὴ οἷός τ' ἦν ἑαυτὸν ἀναχρήσασθαι, 5
καίτοι τοὺς ἄλλους ἔτι καὶ τότε δυνάμενος· καὶ τέλος τῆς τε ἀκρι-
βείας τῆς κατὰ τὴν δίαιταν ἀπέσχετο, καὶ ταῖς μὴ προσηκούσαις ἐδω-
δαῖς καὶ ποτοῖς χρώμενος ἐτελεύτησε, λέγων καὶ βοῶν τὸ δημῶδες,
69, 23, 1 ὅτι "πολλοὶ ἰατροὶ βασιλέα ἀπώλεσαν". ἔζησε δὲ ἔτη δύο μὲν καὶ ἑξή-
κοντα μῆνας δὲ πέντε καὶ ἡμέρας ἐννεακαίδεκα, καὶ ἐμονάρχησεν ἔτη 10
εἴκοσι καὶ μῆνας ἕνδεκα. ἐτάφη δὲ πρὸς αὐτῷ τῷ ποταμῷ, πρὸς τῇ
γεφύρᾳ τῇ Αἰλίᾳ· ἐνταῦθα γὰρ τὸ μνῆμα κατεσκευάσατο. τὸ γὰρ
69, 23, 2 τοῦ Αὐγούστου ἐπεπλήρωτο, καὶ οὐκέτι οὐδεὶς ἐν αὐτῷ ἐτέθη. οὗτος
ἐμισήθη μὲν διὰ τοὺς πρώτους καὶ τελευταίους φόνους ἅτε| ἀδίκως 15
καὶ ἀνοσίως γενομένους, ἐπεὶ οὕτως ἥκιστα φονικὸς ἐγένετο ὥστε καὶ
προσκρουσάντων αὐτῷ τινων ἀρκοῦν νομίζειν τὸ ταῖς πατρίσιν αὐ-
69, 23, 3 τῶν αὐτὸ τοῦτο γράψαι, ὅτι αὐτῷ | οὐκ ἀρέσκουσιν. εἴ τέ τινα τῶν C 133ᵛ
τέκνα ἐχόντων | ὀφλῆσαι πάντως τι ἔδει, ἀλλ' οὖν πρός γε τὸν V 139ᵛ
ἀριθμὸν τῶν παίδων καὶ τὰς τιμωρίας αὐτῶν ἐπεκούφιζεν.

---

* ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ Ο ΕΥΣΕΒΗΣ. 256

70, 1, 1 Ἰστέον ὅτι τὰ περὶ τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ εὐσεβοῦς ἐν τοῖς ἀντι-
γράφοις τοῦ Δίωνος οὐχ εὑρίσκεται, παθόντων τι ὡς εἰκὸς τῶν βι-
βλίων, ὥστε| ἀγνοεῖσθαι τὴν κατ' αὐτὸν ἱστορίαν σχεδὸν σύμπασαν, 10
πλὴν ὅτι τοῦ Λουκίου Κομόδου, ὃν ὁ Ἁδριανὸς ἐποιήσατο, πρὸ τοῦ
Ἁδριανοῦ τελευτήσαντος οὗτος παρ' ἐκείνου καὶ ἐποιήθη καὶ αὐτο|-
70, 1, 2 κράτωρ ἐγένετο, καὶ ὅτι μὴ βουλομένης τῆς γερουσίας τὰς ἡρωικὰς 15
τιμὰς δοῦναι τῷ Ἁδριανῷ τελευτήσαντι διά τινας φόνους ἐπιφανῶν
ἀνδρῶν, ὁ Ἀντωνῖνος ἄλλα τε πολλὰ δακρύων καὶ ὀδυρόμενος αὐτοῖς
διελέχθη, καὶ τέλος εἶπεν "οὐδὲ ἐγὼ ἄρα ὑμῶν ἄρξω, εἴγε ἐκεῖνος καὶ
70, 1, 3 κακὸς καὶ ἐχθρὸς ὑμῖν καὶ πολέμιος ἐγένετο· πάντα γὰρ| δῆλον ὅτι 20
τὰ πραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ, ὧν ἓν καὶ ἡ ἐμὴ ποίησίς ἐστι, καταλύσετε."
ἀκούσασα δὲ τοῦτο ἡ γερουσία καὶ αἰδεσθεῖσα τὸν ἄνδρα, τὸ δέ τι
καὶ τοὺς στρατιώτας φοβηθεῖσα, ἀπέδωκε τῷ Ἁδριανῷ τὰς τιμάς.
70, 2, 1 ταῦτα μόνα περὶ τοῦ Ἀντωνίνου ἐν τῷ Δίωνι σώζεται, καὶ ὅτι
Αὔγουστον αὐτὸν καὶ εὐσεβῆ διὰ τοιαύτην αἰτίαν ἐπωνόμασεν| ἡ 25
βουλή, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς αὐτοκρατορίας αὐτοῦ πολλῶν αἰτια-
θέντων καί τινων καὶ ὀνομαστὶ ἐξαιτηθέντων ὅμως οὐδένα ἐκόλασεν,
εἰπὼν ὅτι "οὐ δεῖ με ἀπὸ τοιούτων ἔργων τῆς προστασίας ὑμῶν
70, 2, 2 ἄρξασθαι." οὐ σώζεται δὲ οὐδὲ τοῦ μετὰ Ἀντωνῖνον ἄρξαντος Μάρ-
κου Βήρου τὰ πρῶτα τῶν ἱστορουμένων, ὅσα περὶ τὸν Λούκιον| τὸν 30

255, 9 δύο μὲν VC, μὲν δύο Bk. 18 ἀρέσκουσιν C, ἀρέσουσιν V.
256, 21 τοῦτο C, τούτων C' 24 Ἀντωνίνου C, ἀντωνίου VC.

Digitized by Google

R. St.
256 τοῦ Κομόδου υἱόν, ὃν ὁ Μάρκος γαμβρὸν ἐποιήσατο, ἔπραξεν οὗτος
αὐτός, καὶ ὅσα οὗτος εἰς τὸν κατὰ Οὐολογαίσου πόλεμον ὑπὸ τοῦ
257 C 133r πενθεροῦ πεμφθεὶς ἔδρασε. διὸ βραχέα περὶ τούτων ἐξ ἑτέ|*ρων ἀνα-
λεξάμενος βιβλίων ἐρῶ· εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὰ ἐξῆς τοῦ Δίωνος μετα-
V 133v βήσομαι. ὁ γὰρ Ἀντωνῖνος ὁμολογεῖται | παρὰ πάντων καλός τε καὶ 70, 8, 1
ἀγαθὸς γενέσθαι, καὶ οὔτε τῶν ἄλλων ὑπηκόων τισὶ βαρὺς οὔτε
5 Χριστιανοῖς ἐπαχθής, ἀλλὰ πολλήν τινα τούτοις νέμων αἰδώ,| καὶ τῇ
τοῦ Ἀδριανοῦ τιμῇ, ἣν ἐκεῖνος ἐτίμα Χριστιανούς, προστιθείς. ὁ γὰρ 70, 8, 2
τοῦ Παμφίλου Εὐσέβιος καὶ ἐπιστολάς τινας τοῦ Ἀδριανοῦ ἐν τῇ
ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ παρατίθεται, ἐν αἷς ἐκεῖνος δείκνυται
τοῖς λυποῦσί τι ἢ κατηγοροῦσι τῶν Χριστιανῶν δεινὰ ἀπειλῶν, καὶ
10 τὸν Ἡρακλέα ἐπομνύμενος ὡς τεύξονται τιμωρίας. λέγεται δὲ ὁ 70, 8, 3
Ἀν|τωνῖνος ζητητικὸς γενέσθαι, καὶ μηδὲ περὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ τυ-
χόντα τῆς ἀκριβολογίας ἀφίστασθαι· ὅθεν αὐτὸν οἱ σκώπτοντες καὶ
κυμινοπρίστην ἐκάλουν. Κοδρᾶτος δὲ γηραιὸν μέν φησιν αὐτὸν τε-
λευτῆσαι, τὴν δὲ τελευτὴν ἡδίστην αὐτῷ κατ' ἴσον ὕπνῳ τῷ μαλα-
15 κωτάτῳ γενέσθαι. ἐπὶ τοῦ Ἀντωνίνου λέγεται καὶ φοβερώτατος πε|ρὶ 70, 4, 1
τὰ μέρη τῆς Βιθυνίας καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου σεισμὸς γενέσθαι, καὶ
ἄλλας τε πόλεις καμεῖν ἰσχυρῶς καὶ πεσεῖν ὁλοσχερῶς, καὶ ἐξαιρέτως
τὴν Κύζικον, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν μέγιστόν τε καὶ κάλλιστον ναῶν
ἁπάντων καταρριφῆναι, ᾧ τετράοργοι μὲν πάχος οἱ κίονες ἦσαν, 70, 4, 2
20 ὕψος δὲ πεντήκοντα πηχέων, ἕκαστος πέτρας μιᾶς, καὶ τἆλλα τὰ| ἐν
αὐτῷ ἕκαστον θαυμάσαι πλέον ἢ ἐπαινέσαι. περὶ δὲ τὴν μεσόγειον
ἄνω κορυφῆς ὄρους διαστάσης θαλάσσιόν φασιν ἐκχυθῆναι κῦμα, ἐπὶ
πολύ τε τῆς γῆς ἐλθεῖν ῥιπιζομένην τὴν ἄχνην ἀκράτου καὶ διαυ-
γοῦς θαλάσσης. περὶ μὲν οὖν τοῦ Ἀντωνίνου τό γε νῦν ἔχον το- 71, 1, 1[1]
σαῦτα, ἦρξε δὲ εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη.

258
V 134r
C 134r

*| ΜΑΡΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ.

10 Μάρκος δὲ Ἀντωνῖνος ὁ φιλόσοφος ἐπειδὴ τοῦ| ποιησαμένου 71, 1, 1[2]
αὐτὸν τελευτήσαντος Ἀντωνίνου τὴν ἀρχὴν ἔσχε, προσειλήφει ἐς κοι-
νωνίαν τοῦ κράτους εὐθὺς τὸν τοῦ Λουκίου Κομόδου υἱὸν Λούκιον
15 Βῆρον. αὐτὸς μὲν γὰρ ἀσθενὴς ἦν| τῷ σώματι καὶ τὰ πολλὰ λόγοις 71, 1, 2
ἐσχόλαζε (λέγεται γὰρ καὶ αὐτοκράτωρ ὢν μὴ αἰδεῖσθαι μηδὲ ὀκνεῖν
ἐς διδασκάλου φοιτᾶν, ἀλλὰ καὶ Σέξτῳ προσιέναι τῷ ἐκ Βοιωτῶν
φιλοσόφῳ, καὶ ἐς ἀκρόασιν τῶν ῥητορικῶν Ἑρμογένους λόγων μὴ
20 οὐ|κνῆσαι παραγενέσθαι· προσέκειτο δὲ τοῖς ἐκ τῆς στοᾶς μάλιστα 71, 1, 3
δόγμασιν), ὁ δὲ Λούκιος ἔρρωτό τε καὶ νεώτερος ἦν, τοῖς στρατιωτι-
κοῖς τε ἔργοις καταλληλότερος. ὅθεν καὶ γαμβρὸν αὐτὸν ἐπὶ τῇ θυ-
γατρὶ Λουκίλλᾳ ὁ Μάρκος ποιήσας εἰς τὸν πρὸς Πάρθους ἔπεμψε
πόλεμον. ὁ γὰρ Οὐολόγαισος πολέμου ἦρξε, καὶ στρατόπεδόν τε ὅλον 71, 2, 1

257, 5 Ἀδριανοῦ C, ἀνδριανοῦ V 17 ὁλοσχερῶς R. St., ὁλωσχερῶς VC.
258, 9 ὁ φιλόσοφος om. C 17 ἐκ Βοιωτῶν V, ἀκηκοιωτῶν C.

Digitized by Google

R. St.

Ῥωμαϊκὸν τὸ ὑπὸ Σεβηριανῷ τεταγμένον ἐν τῇ Ἐλεγείᾳ, χωρίῳ τινὶ 258, 25
τῆς Ἀρμενίας, περισχὸν πάντοθεν αὐτοῖς ἡγεμόσι κατετόξευσε καὶ
71, 2, 2 διέφθειρε, καὶ τῆς Συρίας ταῖς πόλεσι πολὺς ἐπῆει καὶ φοβερός. ὁ
οὖν Λούκιος ἐλθὼν ἐς Ἀντιόχειαν καὶ πλείστους στρατιώτας συλλέ-
ξας, καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡγεμόνων ὑφ' ἑαυτὸν ἔχων, αὐτὸς μὲν
ἐν| τῇ πόλει ἐκάθητο διατάττων ἕκαστα καὶ τὰς τοῦ πολέμου χορη- 30
71, 2, 3 γίας ἀθροίζων, Κασσίῳ δὲ τὰ στρατεύματα ἐπέτρεψε. καὶ ὃς ἐπι-
όντα τε τὸν Οὐολόγαισον γενναίως ὑπέμεινε, καὶ τέλος ἐγκαταλειφ-
θέντα * ὑπὸ τῶν συμμάχων καὶ ὀπίσω ἀναχωρήσαντα ἐπεδίωξε, μέχρι 259
τε Σελευκείας καὶ Κτησιφῶντος ἤλασε, καὶ τήν τε Σελεύκειαν διέ-
φθειρεν ἐμπρήσας, καὶ τὰ τοῦ Οὐολογαίσου βασίλεια τὰ ἐν τῇ Κτη-
71, 2, 4 σιφῶντι κατέσκαψεν. ἔν γε μὴν τῇ ὑποστροφῇ πλείστους τῶν στρα|-
τιωτῶν ὑπὸ λιμοῦ καὶ νόσου ἀπέβαλεν, ἀπενόστησε δ' ὅμως ἐς τὴν 5
Συρίαν μετὰ τῶν λοιπῶν στρατιωτῶν. καὶ ὁ μὲν Λούκιος τούτοις
ἐπεκυδαίνετο | καὶ μέγα ἐφρόνει, οὐ μὴν αὐτῷ καὶ τὰ τῆς ἄκρας V 134r
71, 3, 1[1] εὐτυχίας ἐς | ἀγαθόν τι ἀπέβη· λέγεται γὰρ μετὰ ταῦτα καὶ τῷ πεν- C 184r
θερῷ Μάρκῳ ἐπιβεβουλευκώς, πρίν τι καὶ δρᾶσαι, φαρμάκῳ δια|φθα- 10
71, 3, 1[2] ρῆναι. τὸν μέντοι Κάσσιον ὁ Μάρκος τῆς ' σίας ἁπάσης ἐπιτροπεύειν
ἐκέλευσεν. αὐτὸς δὲ τοῖς περὶ τὸν Ἴστρον βαρβάροις, Ἰάζυξί τε καὶ
Μαρκομάνοις, ἄλλοτε ἄλλοις χρόνον συχνὸν ὡς εἰπεῖν δι' ὅλου τοῦ
71, 3, 2 βίου, τὴν Παιονίαν ἔχων ὁρμητήριον, ἐπολέμησε. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν
ὑπὲρ τὸν Ῥῆνον Κελτῶν μέχρι τῆς Ἰταλίας ἤλασαν, καὶ| πολλὰ ἔδρα- 15
σαν ἐς τοὺς Ῥωμαίους δεινά· οἷς ὁ Μάρκος ἀντεπιὼν Πομπηιανόν
τε καὶ Περτίναξ τοὺς ὑποστρατήγους ἀντικαθίστη. καὶ ἠρίστευσεν
ὁ Περτίναξ, ὅστις καὶ ὕστερον αὐτοκράτωρ ἐγένετο. ἐν μέντοι τοῖς
νεκροῖς τῶν βαρβάρων καὶ γυναικῶν σώματα ὡπλισμένα εὑρέθη.
71, 3, 3 καίτοι δὲ ἰσχυροτάτου ἀγῶνος καὶ λαμπρᾶς νίκης| γεγενημένης, ὅμως 20
ὁ αὐτοκράτωρ αἰτηθεὶς παρὰ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ἔδωκε χρήματα,
αὐτὸ τοῦτο εἰπὼν ὅτι "ὅσῳ ἂν πλεῖόν τι παρὰ τὸ καθεστηκὸς λά-
βωσι, τοῦτ' ἐκ τοῦ αἵματος τῶν τε γονέων σφῶν καὶ τῶν συγγενῶν
71, 3, 4 εἰσπράξεται· περὶ γάρ τοι τῆς αὐταρχίας ὁ θεὸς μόνος κρίνειν δύ-
ναται". οὕτω καὶ σωφρόνως καὶ ἐγκρατῶς αὐτῶν ἦρχεν,| ὥστε καί- 25
περ ἐν τοσούτοις καὶ τηλικούτοις πολέμοις ὢν μηδὲν ἔξω τοῦ προσ-
71, 3, 5 ήκοντος μήτ' ἐκ κολακείας μήτ' ἐκ φόβου ποιῆσαι. τῶν δὲ Μαρ-
κομάνων εὐτυχησάντων ἔν τινι μάχῃ καὶ τὸν Βίνδικα τὸν Μάρκον
ἔπαρχον ὄντα ἀποκτεινάντων, τούτῳ μὲν τρεῖς ἀνδριάντας ἔστησε,
κρατήσας δὲ αὐτῶν Γερμανικὸς ὠνομάσθη· Γερμανοὺς| γὰρ τοὺς ἐν 30
71, 4, 1 τοῖς ἄνω χωρίοις οἰκοῦντας ὀνομάζομεν. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ Βου-
κόλοι κατὰ τὴν Αἴγυπτον κινηθέντες καὶ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους
προσαποστήσαντες ὑπὸ ἱερεῖ τινι [καὶ] Ἰσιδώρῳ, πρῶτον * μὲν ἐν 260
γυναικείοις στολαῖς τὸν ἑκατόνταρχον τῶν Ῥωμαίων ἡπατηκότες ὡς
δὴ γυναῖκες τῶν Βουκόλων καὶ χρυσία δώσουσαι αὐτῷ ὑπὲρ τῶν
ἀνδρῶν, προσιόντα σφίσι κατέκοψαν, καὶ τὸν συνόντα αὐτῷ κατα-
θύσαντες ἐπὶ τε τῶν σπλάγχνων | αὐτοῖ συνώμοσαν καὶ ἐκεῖνα κατέ- 5 V 135r

---

258, 26 περισχων Sylb., ἐπισχὼν VC 259, 4 ὑποστροφῇ V, ὑπογραφῇ C 23 εἰσπράξεται VC, ἐσπεπράξεται St. 32 [καὶ] exp. Rk. 260, 2 ἡπατηκότες H. St., ἡπατηκότας VC.

Digitized by Google

B. St.
260 φαγον. ἦν δὲ Ἰσίδωρος ἀνδρία πάντων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἄριστος. 71, 4, 2
C 135r
249, 27 ἔπειτα ἐκ παρατάξεως || τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ Ῥωμαίους νικήσαντες μικροῦ
καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἷλον, εἰ μὴ Κάσσιος ἐκ Συρίας πεμφθεὶς ἐπ'
30 αὐτούς, καὶ στρατηγήσας, ὥστε τὴν πρὸς ἀλλήλους σφῶν ὁμόνοιαν
λῦσαι καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀποχωρίσαι (διὰ γὰρ τὴν ἀπόνοιαν καὶ τὸ
πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἐθάρρησε συμβαλεῖν ἀθρόοις αὐτοῖς), οὕτω δὴ
250 στασιάσαντας ἐχειρώσα*το. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τοῦ Μάρκου τῷ πρὸς 71, 5, 1
τοὺς Γερμανούς, ἵνα καὶ ταῦτα μνήμης ἀξιωθείη, μειράκιον μὲν
αἰχμάλωτον ἐρωτηθέν τι ὑπ' αὐτοῦ "οὐ δύναμαι" ἔφη "ἀποκρίνα-
σθαί σοι ὑπὸ τοῦ ῥίγους· ὥστε εἴ τι μαθεῖν ἐθέλεις, κέλευσόν μοι
5 ἱματίδιόν τι, εἴγε ἔχεις, δοθῆναι." στρατιώτης δέ τις νυκτὸς φυλα- 71, 5, 2
κὴν τοῦ Ἴστρου ποιούμενος, καί τινα βοὴν ἐκ τῆς περαίας συστρα-
τιωτῶν ἐαλωκότων ἀκούσας, διενήξατό τε εὐθὺς ὥσπερ εἶχε, καὶ λύ-
σας αὐτοὺς ἀνεκομίσθη. ἦν δὲ τῷ Μάρκῳ ὁ Ῥοῦσος ὁ Βασαῖος
ἔπαρχος, τὰ μὲν ἄλλα ἀγαθός, ἀπαίδευτος δὲ ὑπ' ἀγροικίας, καὶ τὰ
10 πρῶτά γε τοῦ βίου ἐν πενίᾳ τραφείς· ἀναδενδράδα δέ ποτε αὐτὸν 71, 5, 3
κλῶντα ἀνέλαβέ τις, καὶ ἐπειδή γε μὴ εὐθὺς ἅμα τῷ πρώτῳ κελεύ-
σματι κατέβη, ἐπετίμησεν αὐτῷ καὶ ἔφη "ἄγε, ἔπαρχε, κατάβηθι".
τοῦτο γὰρ ὡς καὶ πρὸς ὑπερηφανοῦντα καὶ τεταπεινωμένον αὐτὸν
εἶπεν· ὅπερ ἡ τύχη μετὰ ταῦτα αὐτῷ ἔδωκεν. ὁ δ' αὐτοκράτωρ 71, 6, 1
15 ὁσάκις ἀπὸ τοῦ πολέμου σχολὴν ἦγεν, ἐδίκαζε, καὶ ὕδωρ πλεῖστον
τοῖς ῥήτορσι μετρεῖσθαι ἐκέλευε, τάς τε πύστεις καὶ τὰς ἀνακρίσεις
ἐπὶ μακρότερον ἐποιεῖτο, ὥστε πανταχόθεν τὸ δίκαιον ἀκριβοῦν. καὶ
κατὰ τοῦτο καὶ ἐν δέκα πολλάκις καὶ ἐν δώδεκα ἡμέραις τὴν αὐτὴν
δίκην, καίπερ νυκτὸς ἔστιν ὅτε δικάζων, ἔκρινε. φιλόπονος γὰρ ἦν, 71, 6, 2
20 καὶ ἀκριβῶς πᾶσι τοῖς τῇ ἀρχῇ προσήκουσι προσεφέρετο, καὶ οὐδὲν
ἐν παρέργῳ οὔτε ἔλεγεν οὔτε ἔγραφεν οὔτε ἐποίει, ἀλλ' ἔστιν ὅτε
καὶ περὶ τοῦ βραχυτάτου ἡμέρας ὅλας ἀνήλισκεν, οὐκ ἀξιῶν τὸν
V 135v αὐτοκράτορα ἐξ ἐπιδρομῆς τι | πράττειν· καὶ γὰρ ἐνόμιζεν ὅτι κἂν
ἐλάχιστόν τι παρίδῃ, διαβολὴν αὐτῷ τοῦτο καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα πάντα
25 οἴσει. καίτοι οὕτως ἀσθενὴς τῷ σώματι ἐγένετο ὥστε μήτε τὸ ψῦχος 71, 6, 3
C 135v τήν γε πρώτην ὑπομεῖναι, ἀλλὰ | καὶ πρὶν διαλεχθῆναι τοῖς στρατιώ-
ταις συνελήλυθόσιν ἤδη κατὰ τὸ παρηγγελμένον ἀναχωρῆσαι, καὶ
τροφὴν βραχυτάτην, καὶ ταύτην ἐν νυκτὶ ἀεί, λαμβάνειν. οὐ γὰρ 71, 6, 4
ἔστιν ὅ τι μεθ' ἡμέραν πλὴν τοῦ φαρμάκου τοῦ θηριακοῦ καλοῦ-
30 μένου ἐσιτεῖτο. ἐλάμβανε δὲ τοῦ φαρμάκου οὐχ οὕτως ὅτι ἐδεδίει
τι, ὡς ὅτι τοῦ τε στομάχου καὶ τοῦ θώρακος φαύλως εἶχε· καί φα-
σιν ὅτι δι' ἐκεῖνα αὐταρκεῖν πρός τε τἆλλα καὶ πρὸς τοῦτο ἐδύνατο.
251 τοὺς δὲ * Ἰάζυγας οἱ Ῥωμαῖοι ἔν τε τῇ γῇ [ποτε] τότε καὶ μετὰ τοῦτο 71, 7, 1
καὶ ἐν τῷ ποταμῷ ἐνίκησαν. λέγω δὲ οὐχ ὅτι ναυμαχία τις ἐγένετο,
ἀλλ' ὅτι διὰ τοῦ Ἴστρου πεπηγότος φεύγουσί σφισιν ἐπακολουθήσαν-
5 τες καὶ ἐκεῖ ὡς ἐν ἠπείρῳ ἐμαχέσαντο. αἰσθόμενοι γὰρ οἱ Ἰάζυγες 71, 7, 2

249, 27 τοὺς ἐν] cf. vol. 2 p. VIII 32 ἐθάρρησε Xyl., ἐθάρρησαν VC
250, 4 ἐθέλεις C, ἐθέλοις V 6 περαίας Sylb., περέας VC συστρατιωτῶν V, στρατιωτῶν C 11 ἀνέλαβέ C, συνέλαβέ V 12 ἄγε V, ὦ γε C
16 ἐκέλευε H. St. (cum Zon.), ἐκέλευσε VC 18 ἐν δέκα VC, ἔνδεκα R. St.
ἐν (alterum) del. R. St. 25 γε H. St., τε VC 29 ὅ τι H. St., ὅτε VC
32 ἐκεῖνα VC, ἐκεῖνο St. αὐταρκεῖν VC, ἀνταρκεῖν St. 251, 1 [ποτε] del. Bk.

Digitized by Google

R. St.
ὅτι ἐπιδιώκονται, ὑπέστησαν αὐτοὺς ἐλπίσαντες ῥᾳδίως ἅτε καὶ ἀήθεις 251
τοῦ κρυστάλλου ὄντας κατεργάσασθαι, καὶ οἱ μὲν κατὰ πρόσωπον
αὐτοῖς συνέρραξαν, οἱ δὲ ἐκ τῶν πλαγίων παριππεύσαντες· οἱ γὰρ
ἵπποι σφῶν δεδιδαγμένοι καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ θεῖν ἀσφαλῶς ἦσαν.
71, 7, 3 ἰδόντες δὲ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι οὐκ ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ συστρα|φέντες 10
καὶ πᾶσιν ἅμα αὐτοῖς ἀντιμέτωποι γενόμενοι τάς τε ἀσπίδας οἱ
πλείους ἔθηκαν, καὶ τὸν ἕτερον πόδα ἐπ' αὐτῶν, ὅπως ἧττον ὀλι-
σθαίνωσιν, ἀπερείσαντες ἐδέξαντό σφας προσπεσόντας, καὶ ἀντιλαμ-
βανόμενοι οἱ μὲν τῶν χαλινῶν οἱ δὲ τῶν ἀσπίδων τῶν τε κοντῶν
71, 7, 4 ἐπεσπῶντο αὐτούς, κἀκ τούτου συμπλεκόμενοι κατέβαλλον| καὶ τοὺς 15
ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους· ἐκ γάρ τοι τῆς βίας οὐκέτ' ἀντέχειν πρὸς
τὸν ὄλισθον ἐδύναντο. ὠλίσθαινον μὲν γὰρ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι· ἀλλ'
εἴθ' ὕπτιός τις αὐτῶν ἔπεσε, συνεφείλκετο τὸν ἀντίπαλον καὶ τοῖς
ποσὶν ἐς τοὐπίσω ἀνερρίπτει ὥσπερ ἐν πάλῃ, καὶ οὕτως ἐπάνωθεν
71, 7, 5 αὐτοῦ ἐγίγνετο· εἴτε καὶ ἐπὶ στόμα, κατελάμβανεν αὐτὸν προκατα|-
πίπτοντα αὐτῷ τῷ στόματι. | οἱ γὰρ βάρβαροι καὶ ἄπειροι τοιουτο- 20 V 135r
τρόπου ἀγωνίας ⟨καὶ⟩ κουφότεροι ὄντες οὐχ οἷοί τε ἦσαν ἀντέχειν,
71, 8, 1 ὥστε καὶ ἀπὸ πολλῶν ὀλίγοι διέφυγον. Μαρκομάνους μὲν οὖν καὶ
Ἰάζυγας πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἀγῶσι καὶ κινδύνοις Μάρκος ὑπέταξεν·
ἐπὶ δὲ τοὺς || καλουμένους Κουάδους καὶ πόλεμος αὐτῷ συνέστη μέ- 260, 6
γας καὶ νίκη παράδοξος εὐτυχήθη, μᾶλλον δὲ παρὰ θεοῦ ἐδωρήθη. C 126r
κινδυνεύσαντας γὰρ ἐν τῇ μάχῃ τοὺς Ῥωμαίους παραδοξότατα τὸ
71, 8, 2 θεῖον ἐξέσωσε. κυκλωσάντων γὰρ αὐ|τοὺς τῶν Κουάδων ἐν τόποις 10
ἐπιτηδείοις συνασπίσαντες οἱ Ῥωμαῖοι προθύμως ἠγωνίζοντο, καὶ οἱ
βάρβαροι τὴν μὲν μάχην ἐπέσχον, προσδοκήσαντές σφας ῥᾳδίως ὑπό
τε τοῦ καύματος καὶ ὑπὸ τοῦ δίψους αἱρήσειν, πάντα δὲ τὰ περιξ
διαλαβόντες ἀπέφραξαν, ὅπως μηδαμόθεν ὕδωρ λάβωσι· πολὺ γὰρ
71, 8, 3 καὶ τῷ πλή|θει περιῆσαν. τῶν οὖν Ῥωμαίων ἐν παντὶ κακοῦ καὶ 15
ἐκ τοῦ καμάτου καὶ ἐκ τῶν τραυμάτων τοῦ τε ἡλίου καὶ τοῦ δίψους
γενομένων, καὶ μήτε μάχεσθαι διὰ ταῦτα μήτε χωρῆσαί πῃ δυναμέ-
νων, ἀλλ' ἔν τε τῇ τάξει καὶ τοῖς τόποις ἑστηκότων καὶ καταχαιο-
μένων, νέφη πολλὰ ἐξαίφνης συνέδραμε καὶ ὑετὸς πολὺς οὐκ ἀθεεὶ
71, 8, 4 κα|τερράγη· καὶ γάρ τοι λόγος ἔχει Ἀρνοῦφίν τινα μάγον Αἰγύπτιον 20
συνόντα τῷ Μάρκῳ ἄλλους τέ τινας δαίμονας καὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν
ἀέριον ὅτι μάλιστα μαγγανείαις τισὶν ἐπικαλέσασθαι καὶ δι' αὐτῶν
71, 9, 1 τὸν ὄμβρον ἐπισπάσασθαι. ταῦτα μὲν περὶ τούτων ὁ Δίων φησίν,
ἔοικε δὲ ψεύδεσθαι, εἴτε ἐκὼν εἴτε ἄκων. οἶμαι δὲ τὸ πλέον| ἐκών· 25
καὶ πῶς γὰρ οὔ, ὅστις οὐκ ἠγνόει τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν τὸ
κεραυνοβόλον ἰδίως καλούμενον (ἐν γὰρ τῷ τῶν λοιπῶν κατα-
71, 9, 2 λόγῳ καὶ αὐτοῦ μνημονεύει), ὅπερ ἀπ' οὐδεμιᾶς ἑτέρας αἰτίας
(οὐδὲ γὰρ ἄλλη τις λέγεται) ἢ ἀπὸ τοῦ κατὰ τόνδε συμβάντος
τὸν πόλεμον οὕτω προσηγορεύθη. ὃ καὶ αἴτιον τότε τοῖς τε
Ῥωμαίοις τῆς σωτη|ρίας ἐγένετο καὶ τοῖς βαρβάροις τῆς ἀπωλείας, 30
ἀλλ' οὐχ ὁ Ἀρνοῦφις ὁ μάγος· οὐδὲ γὰρ μάγων συνουσίαις καὶ γοη-

---

251, 8 *συνέρραξαν* C, *συνέρρεξαν* V *παριππεύσαντες* V, *περιππεύσαντες* C 20 *τοιουτοτρόπου* Sylb., *τοιουτοτρόπως* VC 21 ⟨*καὶ*⟩ ins. Reim.
260, 6 *καλουμένους Κουάδους*] cf. vol. 2 p. VIII.

Digitized by Google

R. St.

τείαις ὁ Μάρκος χαίρειν ἱστόρηται. ἔστι δὲ ὃ λέγω τοιοῦτον. τάγμα 71, 9, 3
261 V 136v ἦν τῷ Μάρκῳ * (καλοῦσι δὲ | τὸ τάγμα οἱ Ῥωμαῖοι λεγεῶνα) τῶν ἀπο
Μελιτηνῆς στρατιωτῶν· εἰσὶ δὲ τὸν Χριστὸν πρεσβεύοντες ἅπαντες.
ἐν οὖν τῇ μάχῃ ἐκείνῃ προσιόντα τῷ Μάρκῳ τὸν ἔπαρχον, ἀμηχα-
νοῦντι πρὸς τὴν περίστασιν καὶ δεδιότι περὶ σύμπαντι τῷ στρατῷ,
C 136v 5 εἰπεῖν| λέγεται ὡς οἱ καλούμενοι Χριστιανοὶ | οὐκ ἔστιν ὅ τι οὐ 71,
δύνανται ταῖς εὐχαῖς, καὶ ὅτι παρὰ σφίσι τάγμα ὅλον τυγχάνει ὂν
τούτου τοῦ γένους. τὸν οὖν Μάρκον ἀκούσαντα παρακλήσει χρή-
σασθαι πρὸς αὐτοὺς ὡς ἂν εὔξωνται τῷ σφετέρῳ θεῷ, εὐξαμένων δὲ 71, 9, 5
αὐτῶν παραχρῆμα ἐπακούσαντα τὸν θεὸν τοὺς μὲν πολεμίους κε-
10 ραυνῷ| βαλεῖν, τοὺς δὲ Ῥωμαίους ὄμβρῳ παραμυθήσασθαι· ἐφ' οἷς
καταπλαγέντα τὸν Μάρκον ἰσχυρῶς τούς τε Χριστιανοὺς κατὰ δόγμα
τιμῆσαι καὶ τὴν λεγεῶνα κεραυνοβόλον προσαγορεῦσαι. λέγεται δὲ 71, 9, 6
καὶ ἐπιστολήν τινα περὶ τούτων εἶναι τοῦ Μάρκου. ἀλλ' οἱ Ἕλλη-
15 νες, ὅτι μὲν τὸ τάγμα κεραυνοβόλον λέγεται, ἴσασι καὶ αὐτοὶ| μαρτυ-
ροῦσι, τὴν δὲ αἰτίαν τῆς προσηγορίας ἥκιστα λέγουσι. προστίθησι 71, 10, 1
δὲ ὁ Δίων ὅτι τοῦ ὄμβρου καταρραγέντος πρῶτον μὲν ἄνω πάντες
ἀνέκυπτον καὶ ἐς τὰ στόματα αὐτὸν ἐδέχοντο, ἔπειτα οἱ μὲν τὰς
ἀσπίδας οἱ δὲ καὶ τὰ κράνη ὑποβάλλοντες αὐτοί τε χανδὸν ἔσπων
20 καὶ τοῖς ἵπποις πίνειν ἐδίδοσαν, καὶ τῶν βαρβάρων σφίσιν ἐπιδρα-
μόντων ἔπινόν τε ὁμοῦ καὶ ἐμάχοντο, καὶ ἤδη γέ τινες τιτρωσκόμενοι 71, 10, 2
τό τε αἷμα περιχεόμενον ἐς τὰ κράνη καὶ τὸ ὕδωρ ἅμα ἀνερρόφουν.
κἂν ἔπαθόν τι δεινὸν ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐπικειμένων αὐτοῖς, περὶ
τὸ πίνειν οἱ πλείους ἠσχολημένοι, εἰ μὴ χάλαζα ἰσχυρὰ καὶ κεραυνοι
25 οὐκ ὀλίγοι τοῖς πολεμίοις ἐνέπεσον. ἦν οὖν ὁρᾶν ἐν τῷ| αὐτῷ 71, 10, 3
χωρίῳ ὕδωρ τε ἅμα καὶ πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φερόμενα· καὶ οἱ μὲν
ὑγραίνοντό τε καὶ ἔπινον, οἱ δὲ ἐπυροῦντο καὶ ἔθνησκον. καὶ οὔτε
τῶν Ῥωμαίων τὸ πῦρ ἥπτετο, ἀλλ' εἴ που καὶ προσέμιξε σφίσιν,
εὐθὺς ἐσβέννυτο· οὔτε τοὺς βαρβάρους ὁ ὑετὸς ὠφέλει, ἀλλὰ καὶ
ἐπὶ μᾶλλον τὴν φλόγα αὐτῶν ὥσπερ ἔλαιον ἤγειρεν, ὕδωρ τε ὁμέ-
30 νοι ἐζήτουν. καὶ οἱ μὲν ἑαυτοὺς ἐτίτρωσκον ὡς καὶ τῷ αἵματι τὸ 71, 10, 4
V 137r πῦρ κατασβέσοντες, οἱ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους | προσέτρεχον ὡς
καὶ μόνους σωτήριον ὕδωρ ἔχοντας· ἠλέησε γοῦν αὐτοὺς καὶ ὁ
262 Μάρκος. πα*ρὰ δὲ τῶν στρατιωτῶν τὸ ἕβδομον αὐτοκράτωρ προση-
γορεύθη. καίπερ δὲ οὐκ εἰωθώς, πρὶν τὴν βουλὴν ψηφίσασθαι, τοι-
οῦτόν τι προσίεσθαι, ὅμως ἐδέξατό τε αὐτὸ ὡς καὶ παρὰ θεοῦ λαμ-
C 137r βάνων, καὶ τῇ γερουσίᾳ ἐπέστειλεν. ἡ μέντοι | Φαυστῖνα μήτηρ τῶν
5 στρατοπέ|δων ἐπεκλήθη. τοῦ δὲ Περτίνακος ἐπὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις 71, 22, 1
ὑπατείαν λαβόντος, ὅμως ἦσαν οἳ νεμεσῶντες ἐπὶ τῷ εἶναι αὐτὸν
τὸ γένος ἐξ ἀφανῶν τὸ τῆς τραγῳδίας ἐπέλεγον, "τοιαῦθ' ὁ τλήμων
πόλεμος ἐξεργάζεται," οὐκ εἰδότες ὅτι καὶ μοναρχήσει. τοῦ δὲ Κασ- 71, 22, 2
10 σίου κατὰ τὴν Συρίαν νεωτερίσαντος| σφόδρα ἐκπλαγεὶς ὁ Μάρκος
τὸν Κόμοδον τὸν υἱὸν ἐκ τῆς Ῥώμης, ὡς καὶ ἐς ἐφήβους ἤδη τελεῖν
δυνάμενον, μετεπέμψατο. ὁ δὲ δὴ Κάσσιος Σύρος μὲν ἐκ τῆς Κύρου
ἦν, ἀνὴρ δὲ ἄριστος ἐγένετο, καὶ ὁποῖον ἄν τις αὐτοκράτορα ἔχειν

261, 17 αὐτὸν H. St., αὐτῶν VC 19 χανδὸν V, χαδὸν C 262, 6 οἳ Rk., οἱ VC.

Digitized by Google

R. St.
εὖξαιτο, πλὴν καθ' ὅσον Ἡλιοδώρου τινὸς ἀγαπητῶς εἰς τὴν τῆς 262
Αἰγύπτου ἡγεμονίαν ἐξ ἐμπειρίας ῥητορικῆς προχωρήσαντος υἱὸς ἦν. 15
71, 22, 3 τοῦτο δὲ δὴ δεινῶς ἥμαρτεν ὑπὸ Φαυστίνης ἀπατηθείς· αὕτη γὰρ
τὸν ἄνδρα ἀρρωστήσαντα (ἦν δὲ τοῦ Εὐσεβοῦς Ἀντωνίνου θυγάτηρ)
προσδοκήσασα ὅσον οὐκ ἤδη τελευτήσειν, ἐφοβήθη μὴ τῆς ἀρχῆς ἐς
ἄλλον τινά, ἅτε τοῦ Κομόδου καὶ νέου καὶ ἁπλουστέρου τοὺς τρό-
πους ὄντος, περιελθούσης ἰδιωτεύσῃ, καὶ ἔπεισε τὸν Κάσσιον δι' 20
ἀπορρήτων παρασκευάσασθαι ἵν', ἄν τι ὁ Ἀντωνῖνος πάθῃ, καὶ
71, 23, 1 αὐτὴν καὶ τὴν αὐταρχίαν λάβῃ. ταῦτ' οὖν αὐτῷ διανοουμένῳ ἀγ-
γελία ἦλθε τὸν Μάρκον τεθνηκέναι, οἷά που φιλεῖ τοιαῦτα ἐπὶ τὸ
χεῖρον ἀεὶ θρυλλεῖσθαι· καὶ εὐθύς, οὐκ ἀναμείνας αὐτὴν ἀκριβῶσαι,
ἔφεσιν τῆς ἀρχῆς ἐποιήσατο ὡς καὶ πρὸς τῶν στρατιωτῶν τῶν ἐν 25
71, 23, 2 τῇ Πανωνίᾳ τότε ὄντων προκεχειρισμένος. καὶ ὁ μέν, εἰ καὶ τὰ
μάλιστα μὴ ἐς μακρὰν ταληθὲς ἔμαθεν, ὅμως ἐπειδήπερ ἅπαξ ὑπο-
κεκινήκει οἱ μετεβάλετο, ἀλλὰ τά τε ἐντὸς τοῦ Ταύρου πάντα διὰ
βραχέος προσεποιήσατο καὶ παρεσκευάζετο ὡς καὶ πολέμῳ τὸ κράτος
71, 23, 3 ἕξων· ὁ δὲ δὴ Μάρκος | παρὰ τοῦ Βήρου τοῦ τῆς Καππαδοκίας 30V 137r
ἄρχοντος τὴν ἐπανάστασιν αὐτοῦ μαθὼν τέως μὲν συνέκρυπτεν αὐτά,
ἐπεὶ δὲ οἱ στρατιῶται τῇ τε φήμῃ ἰσχυρῶς ἐταράσσοντο καὶ ἐλογο-
71, 24, 1 ποίουν πολ*λά, συνεκάλεσεν αὐτοὺς καὶ ἀνέγνω τοιάδε· "οὐκ ἀγα- 263
νακτήσων, ὦ συστρατιῶται, ἢ ὀδυρούμενος παρελήλυθα. χαλεπαί-
νειν μὲν γὰρ τί δεῖ πρὸς | τὸ δαιμόνιον, ᾧ πάντα ἔξεστιν; ὀλοφύ- C 137r
ρεσθαι δὲ ἴσως ἀνάγκη τοὺς ἀδίκως δυστυχοῦντας· ὃ καὶ ἐμοὶ νῦν
συμβέβηκε. πῶς γὰρ οὐ δεινὸν πολέμοις ἡμᾶς ἐκ πολέμων συμφέ- 5
71, 24, 2 ρεσθαι; πῶς δ' οὐκ ἄτοπον καὶ ἐμφυλίῳ συμπλακῆναι; πῶς οὐκ
ἀμφότερα καὶ δεινότητι καὶ ἀτοπίᾳ νικᾷ τὸ μηδὲν πιστὸν ἐν ἀνθρώ-
ποις εἶναι, ἀλλ' ἐπιβεβουλεῦσθαί τέ με ὑπὸ τοῦ φιλτάτου καὶ ἐς
ἀγῶνα ἀκούσιον καθίστασθαι μήτε τι ἠδικηκότα μήτε τι πεπλημμε-
ληκότα; τίς μὲν γὰρ ἀρετὴ ἀσφαλής, τίς δὲ φιλία ἔτι νομισθήσεται 10
ἐμοῦ ταῦτα πεπονθότος; πῶς δ' οὐκ ἀπόλωλε μὲν πίστις, ἀπόλωλε
71, 24, 3 δὲ ἐλπὶς ἀγαθή; ἀλλ' εἰ μὲν μόνος ἐγὼ ἐκινδύνευον, παρ' οὐδὲν ἂν
τὸ πρᾶγμα ἐποιησάμην (οὐ γάρ που καὶ ἀθάνατος ἐγεννήθην)· ἐπεὶ
δὲ δημοσία τε ἀπόστασις, μᾶλλον δὲ ἐπανάστασις γέγονε, καὶ ὁ πόλεμος 15
πάντων ὁμοίως ἡμῶν ἅπτεται, ἐβουλόμην, εἰ οἷόν τε ἦν, προσκαλέ-
σασθαι τὸν Κάσσιον καὶ δικαιολογήσασθαι πρὸς αὐτὸν πᾶρ' ὑμῖν ἢ
71, 24, 4 παρὰ τῇ γερουσίᾳ· καὶ ἡδέως ἂν ἀμαχεὶ παρεχώρησα αὐτῷ τῆς ἡγε-
μονίας, εἰ τοῦτο τῷ κοινῷ συμφέρειν ἐδεδόχει. ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ
γὰρ καὶ πονῶν καὶ κινδυνεύων διατελῶ, τοσοῦτόν τε ἐνταυθοῖ χρό- 20
νον ἔξω τῆς Ἰταλίας πεποίηκα, ἄνθρωπος καὶ γέρων ἤδη καὶ ἀσθε-
νὴς καὶ οὔτε τροφὴν ἄλυπον οὔθ' ὕπνον ἄφροντιν λαβεῖν δυνάμενος.
71, 25, 1 ἐπεὶ δ' οὐκ ἄν ποτε συγκαθεῖναι εἰς τοῦτο ὁ Κάσσιος ἐθελήσειε (πῶς
γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, ἄπιστος οὕτω περὶ ἐμὲ γεγενημένος), ὑμᾶς
γε ᾧ συστρατιῶται χρὴ θαρρεῖν. οὐ γάρ που κρείττους Κίλικες | καὶ 25

262, 15 προχωρήσαντος R. St., προχωρήσαντι VC 20 ἰδιωτεύσῃ V, ἰδιωτεύσει C 21 πάθῃ Dind., πάθοι VC αὐτὴν Leuncl., αὐτὸν VC 23 τοιαῦτα H. St., τοσαῦτα VC 27 μακρὰν Bk., μακρὸν VC 28 μετεβάλετο Bk., μετεβάλλετο VC **263**, 2 ὀδυρούμενος H. St., ὀδυρόμενος VC 13 που Bk., πω VC 23 συγκαθεῖναι R. St., συγκαταθεῖναι VC.

Digitized by Google

R. St.
263 Σύροι καὶ Ἰουδαῖοι καὶ Αἰγύπτιοι ὑμῶν οὔτε ἐγένοντό ποτε οὔτε
ἔσονται, οὐδ' ἂν μυριάκις πλείους ὑμῶν, ὅσῳ νῦν ἐλάττους εἰσίν,
ἀθροισθῶσιν. οὐ μὴν οὐδ' αὐτὸς ὁ Κάσσιος, εἰ καὶ τὰ μάλιστα καὶ 71, 25, 2
V 138r στρατηγικὸς εἶναι καὶ πολλὰ | κατωρθωκέναι δοκεῖ, λόγου τινὸς ἄξιος
νῦν ἂν φανείη· οὔτε γὰρ ἀετὸς κολοιῶν ἢ καὶ λέων νεβρῶν ἡγησά-
30 μενος ἀξιόμαχος γίγνεται, καὶ τὸν Ἀρραβικὸν τόν τε Παρθικὸν ἐκεῖ-
νον πόλεμον οὐ Κάσσιος ἀλλ' ὑμεῖς κατειργάσασθε. ἄλλως τε, εἰ 71, 25, 3
καὶ ἐκεῖνος ἐκ τῶν πρὸς Πάρθους πραχθέντων εὐδόκιμός ἐστιν, ἔχετε
264 καὶ ὑμεῖς Βῆρον, ὃς οὐδὲν * |
C 138r ἧττον ἀλλὰ καὶ μᾶλλον αὐτοῦ καὶ ἐνί-
κησε πλείω καὶ κατεκτήσατο. ἀλλὰ τάχα μὲν καὶ ἤδη μετανενόηκε,
ζῶντά με μεμαθηκώς· οἱ γάρ που καὶ ἄλλως ἢ ὡς τετελευτηκότος
μου τοῦτ' ἐποίησεν. ἂν δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον ἀντίσχῃ, ἀλλ' ὅταν γε
5 καὶ προσιόντας ἡμᾶς πύθηται, πάντως γνωσιμαχήσει, καὶ ὑμᾶς φο-
βηθεὶς καὶ ἐμὲ αἰδεσθείς. ἐγὼ γοῦν ἓν μόνον ἃ συστρατιῶται δέ- 71, 26, 1
δοικα (εἰρήσεται γὰρ πᾶσα πρὸς ὑμᾶς ἡ ἀλήθεια), μὴ ἧττοι αὐτὸς
ἑαυτὸν ἀποκτείνῃ, αἰσχυνθεὶς ἐς τὴν ἡμετέραν ὄψιν ἐλθεῖν, ἢ ἕτερός
τις μαθὼν ὅτι τε ἥξω καὶ ὅτι ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶμαι τοῦτο ποιήσῃ.
10 μέγα γάρ μου ἄθλον καὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς νίκης, καὶ ἡλίκον 71, 26, 2
οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἔλαβεν, ἀφαιρήσεται. τί δὲ τοῦτό ἐστιν;
ἀδικήσαντα ἄνθρωπον ἀφεῖναι, πρὸς φιλίαν ὑπερβάντα φίλον μεῖναι,
πίστιν καταλύσαντι πιστὸν διαγενέσθαι. παράδοξα μὲν ἴσως ταῦθ' 71, 26, 3
ὑμῖν φαίνεται, ἀλλ' οὐκ ἀπιστεῖν ὑμᾶς αὐτοῖς δεῖ· οὐ γάρ που καὶ
15 ἁπλῶς πάντα τὰ ἀγαθὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀπόλωλεν, ἀλλ' ἔστι
καὶ παρ' ἡμῖν ἔτι τῆς ἀρχαίας ἀρετῆς λείψανον. ἂν δέ που ἀπιστῇ
τις, καὶ διὰ τοῦτο μεῖζόν ἐστί μοι τὸ ἐπιθύμημα, ἵνα ὃ μηδεὶς ἂν
πιστεύσειε γενέσθαι δύνασθαι, τοῦτο ἴδῃ γενόμενον. ὡς ἔγωγε τοῦτ' 71, 26, 4
ἂν μόνον ἐκ τῶν παρόντων κακῶν κερδάναιμι, εἰ δυνηθείην καλῶς
20 θέσθαι τὸ πρᾶγμα καὶ δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι καὶ ἐμφυλίοις
πολέμοις ἔστιν ὀρθῶς χρήσασθαι." ταῦτα μὲν ὁ Μάρκος καὶ πρὸς 71, 27, 1
τοὺς στρατιώτας εἶπε καὶ πρὸς τὴν γερουσίαν ἔγραψεν, οὐδὲν οὐδα-
μοῦ τὸν Κάσσιον κακηγορήσας, πλὴν ὅτι ἀχάριστον αὐτὸν συνεχῶς
ἀνεκάλει. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνος ὑβριστικόν τι οὔτε εἶπέ ποτε ἐς τὸν
25 Μάρκον οὔτ' ἔγραψε. παρασκευαζομένῳ δὲ Μάρκῳ πρὸς τὸν ἐμφύ- 71, 27, 2
λιον πόλεμον ἄλλαι τε πολλαὶ νῖκαι κατὰ διαφόρων βαρβάρων ἐν
V 138v ταὐτῷ | καὶ ὁ Κασσίου θάνατος ἀπηγγέλθη. προσπεσὼν γὰρ βαδί-
ζοντι τῷ Κασσίῳ Ἀντώνιος ἑκατόνταρχος ἐξαίφνης ἔτρωσε κατὰ τοῦ
αὐχένος οὐ πάνυ πληγῇ καιρίᾳ. καὶ ὁ μὲν τῇ ῥύμῃ τοῦ ἵππου ἐξαχ- 71, 27, 3[1]
30 θεὶς ἀτελὲς τὸ τόλμημα κατέλιπεν, ὥστ' ὀλίγου διαφυγεῖν αὐτόν, ὁ
δὲ δέκαρχος ἐν τούτῳ τὸ λοιπὸν προσκατειργάσατο· καὶ τὴν κεφαλὴν
C 138v 265 αὐτοῦ ἀποτεμόντες | πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ὥρμησαν. καὶ ὁ * μὲν 71, 27, 3[2]
οὕτω μῆνάς τε τρεῖς καὶ ἡμέρας ἓξ ⟨τὴν ἀρχὴν⟩ ὀνειρώξας ἐσφάγη,
καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐτέρωθι ὧν ἐφονεύθη· καὶ ὁ Μάρκος ἐπιὼν τὰ ἔθνη 71, 27, 4
τὰ τῷ Κασσίῳ συνεξαναστάντα πάνυ φιλανθρώπως πᾶσιν ἐχρήσατο,

263, 29 *κολοιῶν* V, *κολνῶν* C **264**, 6 *ἐγὼ γοῦν* R. St., *ἔγωγ' οὖν* VC 9 *ποιήσῃ* H. St., *ποιήσει* VC *μέγα* Xyl., *μέγαν* VC 12 *καταλύσαντι* Rk., *καταλύσαντα* VC 14 *ὑμᾶς* R. St., *ἡμᾶς* VC (corrige ad 71, 26, 3) 29 *τοῦ ἵππου* C, *τὸν ἵππον* V 30 *αὐτόν* R. St., *αὐτὸ* VC **265**, 1 ⟨*τὴν ἀρχὴν*⟩ ins. Reim. (ex Zon.).

Digitized by Google

R. St.
καὶ οὐδένα οὔτε τῶν ἐλαττόνων οὔτε τῶν ἐπιφανεστέρων διεχρήσατο. 265,5
71, 29, 1 κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον μετήλλαξε καὶ ἡ Φαυστῖνα, εἴτε
ὑπὸ τῆς ποδάγρας ἣν εἶχεν, εἴτε ἄλλως, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ ἐφ' οἷς
πρὸς τὸν Κάσσιον συνετέθειτο. καίτοι ὁ Μάρκος τὰ γράμματα διέ-
φθειρε μηδὲ ἀναγνούς, ἵνα μὴ καὶ ἄκων ἀναγκασθῇ μισῆσαί τινα.
71, 29, 2 λέγεται δὲ ὅτι καὶ Βῆρος εἰς τὴν Συρίαν, ἧς καὶ τὴν ἀρχὴν
ἔλαβε, προπεμφθείς, καὶ εὑρὼν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τοῦ Κασ- 10
σίου ἠφάνισεν, εἰπὼν ὅτι "μάλιστα μὲν ἐκείνῳ τοῦτ' ἔσται κεχα-
ρισμένον, ἂν δὲ καὶ χαλεπήνῃ τι, ἀμεινόν γε ἔσται ἕνα ἑαυτὸν ἀντὶ
71, 29, 3 πολλῶν ἀπολέσθαι". Μάρκος γε μὴν οὕτω τι φόνοις οὐκ ἔχαιρεν
ὥστε καὶ τοὺς μονομάχους ἐν τῇ Ῥώμῃ ὥσπερ ἀθλητὰς ἀκινδύ-
νως ἐώρα μαχομένους· σιδήριον γὰρ οὐδέποτε οὐδενὶ αὐτῶν ὀξὺ 15
ἔδωκεν, ἀλλὰ καὶ ἀμβλέσιν ὥσπερ ἐσφαιρωμένοις πάντες ἐμάχοντο.
71, 30, 1 τὴν δὲ Φαυστῖναν ἀποθανοῦσαν ἰσχυρῶς πενθήσας ἔγραψε τῇ βουλῇ
μηδένα τῶν Κασσίῳ συναραμένων τεθνάναι, ὡς καὶ ἐκ μόνου τούτου
71, 30, 2 παραμυθίου τινὸς ἐπὶ τῇ Φαυστίνῃ τυχεῖν δυνησόμενος. "μὴ γὰρ
γένοιτο", ἔφη "μηδένα ὑμῶν ὑπ' ἐμοὶ μήτε τῇ ἐμῇ μήτε τῇ ὑμετέρᾳ 20
ψήφῳ σφαγῆναι". καὶ τέλος ἔφη ὅτι "ἂν μὴ τούτου τύχω σπεύσω
πρὸς τὸν θάνατον. οὕτω τι καθαρὸς διὰ πάντων καὶ χρηστὸς καὶ
71, 30, 4 εὐσεβὴς ἐγένετο. καὶ γὰρ πολλοὺς καὶ εὐηργέτησε τῶν σφαγέων, ὅσον
71, 31, 1 τὸ ἐπ' αὐτοῖς, αὐτοῦ τε καὶ τοῦ υἱέος αὐτοῦ. ἐνομοθετήθη δὲ | τότε V 139r
μηδένα ἐν τῷ ἔθνει ὅθεν τὸ ἀρχαῖον ἔστιν ἄρχειν, ὅτι ὁ Κάσσιος ἐν 25
τῇ Συρίᾳ τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐχούσῃ ἡγεμονεύων ἐνεόχμωσε. τῷ δὲ
Μάρκῳ καὶ τῇ Φαυστίνῃ ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ ἔν τε τῷ Ἀφροδισίῳ
τῷ ⟨τε⟩ Ῥωμαίῳ εἰκόνας ἀργυρᾶς ἀνατεθῆναι καὶ βωμὸν ἱδρυθῆναι,
καὶ ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς κόρας τὰς ἐν τῷ ἄστει γαμουμένας μετὰ
71, 31, 2 τῶν νυμφίων θύειν, καὶ ἐς τὸ θέατρον χρυσῆν εἰκόνα τῆς Φαυστί- 30
νης ἐπὶ δίφρου ἀεί, ὁσάκις γ' ἂν ἐκεῖνος θεωρῇ, ἐσφέρεσθαί τε καὶ
ἐν τῇ | προεδρίᾳ ἐξ ἧς ζῶσα ἐθεᾶτο τίθεσθαι, καὶ περὶ αὐτὴν τὰς C 139r
71, 31, 3 γυναῖ*κας τὰς δυνάμει προεχούσας συγκαθίζεσθαι. ὁ δὲ Μάρκος ἐλ- 266
θὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ μυηθεὶς ἔδωκε μὲν τοῖς Ἀθηναίοις τιμάς,
ἔδωκε δὲ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις διδασκάλους ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐπὶ πά-
71, 32, 1 σης λόγων παιδείας μισθὸν ἐτήσιον φέροντας. ἐλθὼν δὲ ἐς τὴν | Ῥώ- 5
μην καὶ πρὸς τὸν δῆμον διαλεγόμενος, ἐπειδὴ μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ
τά τε ἄλλα καὶ ὅτι πολλοῖς ἔτεσιν ἀποδεδημηκὼς ἦν, ἀνεβόησαν
"ὀκτώ" καὶ τοῦτο καὶ ταῖς χερσίν, ἵνα δὴ καὶ χρυσοῦς τοσούτους ἐς
τὸ δεῖπνον λάβωσι, προσενεδείξαντο, διεμειδίασε καὶ ἔφη καὶ αὐτὸς
"ὀκτώ", καὶ μετὰ ταῦτα ἀνὰ διακοσίας δραχμὰς αὐτοῖς | κατένειμεν, 10
71, 32, 2 ὅσον οὔπω πρότερον εἰλήφεσαν. ταῦτά τε ἔπραξε, καὶ τοῖς ὀφεί-
λουσί τι τῷ βασιλικῷ καὶ τῷ δημοσίῳ πᾶσι πάντα τὰ ὀφειλόμενα
ἀφῆκεν ἀπὸ ἐτῶν ἓξ καὶ τεσσαράκοντα, χωρὶς τῶν ἐκκαίδεκα τοῦ
Ἀδριανοῦ· καὶ πάντα τὰ περὶ αὐτῶν γράμματα ἐν τῇ ἀγορᾷ καυθῆ-
71, 32, 3 ναι ἐκέλευσε. χρήματά τε πολλαῖς πόλεσιν ἔδω|κεν, ἐν αἷς καὶ τῇ 15
Σμύρνῃ δεινῶς ὑπὸ σεισμοῦ φθαρείσῃ· καὶ αὐτὴν καὶ βουλευτῇ ἐστρα-
τηγηκότι ἀνοικοδομῆσαι προσέταξεν. ἀφ' οὗπερ καὶ νῦν θαυμάζω

265, 7 ἐλεγχθῇ R. St., ἐλεχθῇ VC 11 τοῦτ' ἔσται V, τουτέστι C
28 ⟨τε⟩ ins. Reim. 31 γ' Sylb., γὰρ C, om. V.

Digitized by Google

R. St.
266 τῶν αἰτιωμένων αὐτὸν ὡς οὐ μεγαλόφρονα γενόμενον· τὰ μὲν γὰρ 71, 32, 4
ἄλλα οἰκονομικώτατος ὡς ἀληθῶς ἦν, τῶν δ' ἀναγκαίων ἀναλωμά-
20 των οὐδὲ ἓν ἐξίστατο, καίπερ μήτε τινὰ ἐσπράξει χρημάτων, ὥσπερ
εἶπον, λυπῶν, καὶ πλεῖστα ὅσα ἐξ ἀνάγκης ἔξω τῶν ἐγκυκλίων δα-
πανῶν. ἐπειδὴ δὲ τὰ Σκυθικὰ αὖθις αὐτοῦ ἐδεήθη, γυναῖκα τῷ 71, 33, 1
V 139ᵛ υἱεῖ θᾶττον δι' αὐτὰ ἢ ἐβούλετο Κρισπῖναν συνῴκισεν· οἱ γὰρ Κυιν-
τίλιοι οὐκ ἠδυνήθησαν, καίπερ δύο τε ὄντες καὶ φρόνημα καὶ ἀνδρίαν
25 ἐμπειρίαν τε πολλὴν ἔχοντες, τὸν πόλεμον παῦσαι, καὶ διὰ τοῦτ'
ἀναγκαίως αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες ἐξεστράτευσαν. ὁ δὲ Μάρκος καὶ 71, 33, 2
χρήματα ἐκ τοῦ δημοσίου ᾔτησε τὴν βουλήν, οὐχ ὅτι μὴ ἔκειντο ἐπὶ
τῇ τοῦ κρατοῦντος ἐξουσίᾳ, ἀλλ' ὅτι ὁ Μάρκος πάντα τῆς βουλῆς
καὶ τοῦ δήμου καὶ αὐτὰ καὶ τἄλλα ἔλεγεν εἶναι· "ἡμεῖς γάρ" ἔφη
30 πρὸς τὴν βουλὴν λέγων "οὕτως οὐδὲν ἴδιον ἔχομεν ὥστε καὶ ἐν τῇ
C 139ᵛ ὑμετέρᾳ | οἰκίᾳ οἰκοῦμεν." ταῦτά τε εἰπών, καὶ τὸ δόρυ τὸ αἱματῶ- 71, 33, 3
δες παρὰ τῷ Ἐννείῳ ἐς τὸ πολέμιον δὴ χωρίον, ὥς γε καὶ τῶν συγ-
267 γενομένων αὐτῷ ἤκουσα, ἀκοντίσας ἐξωρμήθη, καὶ τῷ Πατέρνῳ δοὺς
χεῖρα μεγάλην ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τὸν τῆς μάχης ἀγῶνα. καὶ οἱ βάρ-
βαροι ἀντέτειναν μὲν διὰ τῆς ἡμέρας ἁπάσης, κατεκόπησαν δὲ ὑπὸ
τῶν Ῥωμαίων πάντες, καὶ ὁ Μάρκος τὸ δέκατον αὐτοκράτωρ προσ- 71, 33, 4¹
5 ηγορεύθη. καὶ εἴγε πλέον ἐβεβιώκει, πάντα τὰ ἐκεῖ ἂν ἐκεχείρωτο· 71, 33, 4²
νῦν δὲ τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ τοῦ Μαρτίου μετήλλαξεν, οὐχ ὑπὸ τῆς νό-
σου ἣν καὶ τότε ἐνόσησεν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, ὡς ἐγὼ σαφῶς
ἤκουσα, τῷ Κομόδῳ χαριζομένων. μέλλων οὖν ἀποθνήσκειν τοῦτόν 71, 34, 1
τε τοῖς στρατιώταις παρακατέθετο (οὐ γὰρ ἤθελε δοκεῖν ὑπ' αὐτοῦ
10 θνήσκειν) καὶ τῷ χιλιάρχῳ τὸ σύνθημα αἰτοῦντι ἔφη "ἄπελθε πρὸς
τὸν ἀνατέλλοντα· ἐγὼ γὰρ ἤδη δύομαι." τελευτήσας δὲ ἄλλα τε πολλὰ
ἐς τιμὴν ἔλαβε καὶ χρυσοῦς ἐς αὐτὸ τὸ συνέδριον ἔστη. ὁ μὲν οὖν 71, 34, 2
Μάρκος, ἄριστα διὰ πάντων τῶν ἐν κράτει τινὶ γενομένων ἄρξας,
οὕτω μετήλλαξεν. εἶχε μὲν γὰρ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς, πλεῖστον δὲ 71, 34, 3
15 ἐν εὐεργεσίᾳ διῆγεν· ὅθεν που καὶ ναὸν αὐτῆς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ
ἱδρύσατο, ὀνόματί τινι ἰδιωτάτῳ καὶ μήπω ἀκουσθέντι προσκαλέσας
αὐτήν. αὐτὸς μὲν γὰρ ἁπάντων τῶν ἁμαρτημάτων ἀπείχετο, τὰ δὲ δὴ
τῶν ἄλλων ἁμαρτήματα, καὶ μάλιστα τὰ τῆς γυναικός, ἔφερε καὶ οὔτε 71, 34, 4
20 ἐπολυπραγμόνει οὔτε ἐκόλαζε, καὶ εἴ μέν τις χρηστόν τι ἔπραττεν,
ἐπῄνει καὶ ἐχρῆτο ἐς ἐκεῖνο αὐτῷ, τῶν δὲ ἑτέρων οὐ προσεποιεῖτο,
V 140ᶜ καὶ ὅτι οὐ προσποιητῶς ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς πάντα ἔπραττε, πρόδηλον·
ἔτη γὰρ ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ μῆνας δέκα ἡμέρας τε εἴκοσι καὶ 71, 34, 5
δύο ζήσας, κἀν τούτοις τῷ τε πρὶν Ἀντωνίνῳ συχνὸν χρόνον ὑπάρ-
25 ξας καὶ αὐτὸς ἐννέα καὶ δέκα ἔτη καὶ ἑνδέκα ἡμέρας, αὐταρχήσας,
ὅμοιος διὰ πάντων ἐγένετο καὶ ἐν οὐδενὶ ἠλλοιώθη. οὕτως ὡς ἀλη-
θῶς ἀγαθὸς ἀνὴρ ἦν καὶ οὐδὲν προσποιητὸν εἶχε. πάμπολλα μὲν 71, 35, 1
γὰρ καὶ ὑπὸ παιδείας ὠφελήθη, ἔν τε τοῖς ῥητορικοῖς ἔν τε τοῖς ἐκ
φιλοσοφίας λόγοις ἀσκηθείς· τῶν μὲν γὰρ τόν τε Φρόντωνα τὸν
30 Κορνήλιον καὶ τὸν Ἡρώδην τὸν Κλαύδιον διδασκάλους εἶχε, τῶν
C 140ᶜ δὲ τόν τε Ῥούστικον τὸν Ἰούνιον | καὶ Ἀπολλώνιον τὸν Νικομηδέα,

---

266, 17 τῶν om. V 20 λυπῶν R. St., λιπῶν V, λυπῶν corr. in λι-
πῶν C 25 καὶ R. St., κἀν VC 30 ὑμετέρᾳ R. St., ἡμετέρα VC.

Digitized by Google

R. St.

71, 35, 2 τοὺς Ζηνωνείους λόγους μελετῶντας, ἀφ' οὗ δὴ παμπληθεῖς φιλοσοφεῖν ἐπλάττοντο, ἵν' ὑπ' αὐτοῦ πλουτίζωνται. πλεῖ*στον δὲ ὅμως 268
ὑπὸ τῆς φύσεως ἐξήρθη· καὶ γὰρ πρὶν ἐκείνοις ὁμιλῆσαι, ἰσχυρῶς
πρὸς ἀρετὴν ὥρμητο. τοῖς τε γὰρ συγγενέσι πᾶσι, πολλοῖς καὶ δυ-
71, 35, 3 νατοῖς πλουσίοις τε οὖσιν, οὕτω τι ἔτι παῖς ὢν ἤρεσεν ὥσθ' ὑπὸ
πάντων αὐτῶν ἀγαπηθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἀ|δριανοῦ ὅτι 5
71, 35, 6 μάλιστα εἰς τὸ γένος ποιηθεὶς οὐχ ὑπερεφρόνησεν, Ἑλληνικῶν τε καὶ
71, 36, 1 Λατίνων ῥητορικῶν τε καὶ φιλοσόφων λόγων, ἀεὶ διεπίμπλατο. καὶ
πρὸ τοῦ Καῖσαρ ἀποδειχθῆναι ὄναρ ἔδοξεν ὤμους τε καὶ χεῖρας ἐλεφαντίνους ἔχειν καὶ αὐταῖς πάντα ὅσα τοῖς ἀνθρωπίνοις χρῆσθαι.
ἐκ δ' οὖν τῆς πολλῆς ἀσχολίας τε καὶ ἀσκή|σεως ἀσθενέστατον τὸ 10
71, 36, 2 σῶμα ἔσχε, καίτοι τοσαύτῃ εὐεξίᾳ ἀπ' ἀρχῆς χρησάμενος ὥστε καὶ
71, 36, 3 ὁπλομαχεῖν καὶ σῦς ἀγρίους ἐν θήρᾳ καταβάλλειν ἀπὸ ἵππου, οὐ
μέντοι καὶ ἐπαξίως ἑαυτοῦ εὐδαιμόνησεν· οὔτε γὰρ ἔρρωτο, καὶ κακοῖς πλείστοις παρὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν ἡγεμονίαν περιέπεσεν. ἀλλ'
ἔγωγε ἐξ αὐτῶν τούτων μᾶλλον αὐτὸν| τεθαύμακα, ὅτι ἔν τε ἀλλο- 15
κότοις καὶ ἐν ἐξαισίοις πράγμασιν αὐτός τε διεγένετο καὶ τὴν ἀρχὴν
71, 36, 4 διεσώσατο. Ἐν δ' οὖν τοῦτο ἐς τὴν οὐκ εὐδαιμονίαν αὐτοῦ συννενέχθη, ὅτι τὸν υἱὸν καὶ θρέψας καὶ παιδεύσας ὡς οἷόν τε ἦν ἄριστα,
πλεῖστον αὐτοῦ ὅσον διήμαρτε. περὶ οὗ ἤδη ῥητέον, | ἀπὸ χρυσῆς V 140ᵛ
τε βασιλείας ἐς σιδηρᾶν καὶ καταιτιωμένην| τῶν τε πραγμάτων τοῖς 20
τότε Ῥωμαίοις καὶ ἡμῖν νῦν καταπεσούσης τῆς ἱστορίας.

---

* | ΚΟΜΟΔΟΣ. 269 C 140ᵛ

72, 1, 1 οὗτος πανοῦργος μὲν οὐκ ἔφυ, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος ἀνθρώπων
ἄκακος, ὑπὸ δὲ δὴ τῆς πολλῆς ἁπλότητος καὶ δειλίας ἐδούλευσε τοῖς
συνοῦ|σι, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοίᾳ τὸ πρῶτον τοῦ κρείττονος ἁμαρτὼν 10
72, 1, 2 ἐς ἔθος καὶ ἐκ τούτου ἐς φύσιν ἀσελγῆ καὶ μιαιφόνον προήχθη. ἦν
δὲ ἐννεακαιδεκαέτης ὅτε μετήλλαξεν ὁ πα|τὴρ αὐτοῦ, πολλοὺς αὐτῷ 15
καὶ τοὺς κρατίστους τῶν βουλευτῶν ἐπιτρόπους καταλιπών· ὧν ὁ
Κόμοδος ταῖς ὑποθήκαις καὶ συμβουλίαις χαίρειν εἰπών, καὶ τοῖς
βαρβάροις σπεισάμενος, ἐς τὴν Ῥώμην ἠπείχθη, μισόπονός τε ὢν καὶ
72, 4, 1 τῆς ἀστικῆς ῥᾳστώνης ἐπιθυμῶν. καὶ ἐπεβουλεύθη μὲν πολλάκις
ὑπό τινων, πλείστους δὲ ἐφόνευσε καὶ| ἄνδρας καὶ γυναῖκας, τοὺς 20
μὲν φανερῶς τοὺς δὲ λάθρᾳ φαρμάκοις, καὶ ὡς εἰπεῖν πάντας τοὺς
72, 4, 2 ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐκείνου ἀνθήσαντας, πλὴν τοῦ
τε Πομπηιανοῦ καὶ τοῦ Περτίνακος καὶ τοῦ Βικτωρίνου· τούτους
γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως οὐκ ἀπέκτεινε. λέγω δὲ ταῦτά τε καὶ τὰ λοιπὰ
οὐκ ἐξ ἀλλοτρίας ἔτι παραδόσεως ἀλλ'| ἐξ οἰκείας ἤδη τηρήσεως. 25

268, 9 αὐταῖς VC, αὐτοῖς Polak. τοῖς ἀνθρωπίνοις VC (τοῖς ἀνοις), ταῖς ἀνθρωπίναις Casaub., τοῖς ἄλλοις Bk. 12 καταβάλλειν Bk., καταβαλεῖν VC καταιτιωμένην VC, κατιωμένην Rk.

Digitized by Google

R. St.
269 ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην καὶ πρὸς τὴν γερουσίαν διαλεχθεὶς ἄλλα τέ
τινα ἀπελήρησε, καί τι καὶ τοιοῦτον ἐν τοῖς αὐτοῦ ἐπαίνοις εἶπεν, 72, 4, 3
ὅτι τὸν πατέρα ποτὲ ἐς πηλὸν βαθὺν ἐμπεσόντα ἱππεύων ἐρύσατο.
τοιαῦτα μὲν τὰ σεμνολογήματα αὐτοῦ ἦν, ἐσιόντι δὲ αὐτῷ ἐς τὸ 72, 4, 4
30 θέατρον τὸ κυνηγετικὸν Κλαύδιος| Πομπηιανὸς ἐπεβούλευσε· ξίφος
γάρ τι ἐν αὐτῇ τῇ τῆς εἰσόδου στενοχωρίᾳ ἀνατείνας "ἰδού" ἔφη,
'τοῦτό σοι ἡ βουλὴ [οὐ] πέπομφεν." οὗτος ἐνεγγεγύητο μὲν τὴν
270 θυγατέρα Λουκίλλης, ἐχρῆτο δὲ καὶ * αὐτῇ ταύτῃ καὶ τῇ τῆς κόρης
μητρί, καὶ διὰ ταῦτα τῷ Κομόδῳ ᾠκείωτο ὡς καὶ συνεστιᾶσθαι καὶ
συννεανιεύεσθαι αὐτῷ. ἡ γὰρ Λουκίλλα οὐδὲν ἐπιεικεστέρα οὐδὲ | 72, 4, 5
V 141r σωφρονεστέρα τοῦ ἀδελφοῦ Κομόδου ὑπάρχουσα ἤχθετο μὲν τῷ ἀνδρὶ
5 αὐτῆς τῷ Πομ|πηιανῷ· ὅθεν καὶ ἀνέπεισε τὸν εἰρημένον ἐπιθέσθαι
C 141r τῷ Κομόδῳ, καὶ αὐτόν τε ἀπώλεσε καὶ αὐτὴ | φωραθεῖσα ἐπανη-
ρέθη. ἀπέκτεινε δὲ καὶ τὴν Κρισπῖναν ὁ Κόμοδος, ἐπὶ μοιχείᾳ 72, 4, 6
δή τινι ὀργισθεὶς αὐτῇ. πρὸ δὲ τοῦ ἀναιρεθῆναι καὶ ἀμφότεραι
ἐς τὴν νῆσον τὴν Καπρίαν ὑπερωρίσθησαν. Μαρκία δέ τις Κοδράτου
10 τῶν τότε φο|νευθέντων ἐνὸς παλλακή, καὶ Ἔκλεκτος πρόκοιτος, ὁ
μὲν καὶ τοῦ Κομόδου πρόκοιτος ἡ δὲ παλλακὴ ἐγένετο, καὶ τοῦ
Ἐκλέκτου μετὰ ταῦτα γυνή· καὶ ἐπεῖδε καὶ ἐκείνους βιαίως ἀπο- 72, 4, 7
θνήσκοντας. ἱστορεῖται δὲ αὕτη πολλά τε ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν
σπουδάσαι καὶ πολλὰ αὐτοὺς εὐηργετηκέναι, ἅτε καὶ παρὰ τῷ Κο-
15 μόδῳ πᾶν δυναμένη.| ἀπέκτεινε δὲ ὁ Κόμοδος καὶ Ἰουλιανὸν τὸν 72, 5, 1
Σερούιον καὶ τὸν Πάτερνον καίτοι δυνηθέντας ἂν εἴπερ ἠθέλησαν 72, 5, 2
ῥᾳδίως αὐτὸν καταλῦσαι. ὁ μὲν γὰρ ἐλλογιμώτατος ἦν καὶ στρατιὰν
μεγάλην ἐπετέτραπτο, Πάτερνος δὲ τῶν δορυφόρων ἦρχεν. ἐφόνευσε 72, 5, 3
δὲ καὶ τοὺς Κυιντιλιάνους, τόν τε Καρδιανὸν καὶ τὸν Μάξιμον·
20 μεγάλην γὰρ εἶχον δόξαν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἐπὶ στρατηγίᾳ καὶ ὁμοφρο-
σύνῃ καὶ πλούτῳ. ἐκ γὰρ δὴ τῶν προσόντων σφίσιν ὑπωπτεύοντο
καλῶν, εἰ καὶ μηδὲν νεώτερον ἐνενόουν, ἄχθεσθαι τοῖς παροῦσι. καὶ 72, 5, 4
οὕτως αὐτοί, ὥσπερ ἔζησαν ἅμα οὕτω καὶ ἀπέθανον μεθ' ἑνὸς τέκνου·
διαπρεπέστατα γὰρ τῶν πώποτε ἐφίλησαν ἀλλήλους, καὶ οὐκ ἔστιν
25 ὅτε οὐ|δὲ ἐν ταῖς ἀρχαῖς διεχωρίσθησαν. ἐγένοντο δὲ καὶ πολυκτή-
μονες καὶ παμπλούσιοι, καὶ ἦρχον ὁμοῦ καὶ παρήδρευον ἀλλήλοις.
Κονδιανὸς δὲ Σέξτος ὁ τοῦ Μαξίμου υἱός, φύσει τε καὶ παιδείᾳ τῶν 72, 6, 1
ἄλλων διαφέρων, ἐπειδὴ ᾔσθετο καὶ τῆς ἐς αὐτὸν φερούσης θανατη-
φόρου ψήφου (διέτριβε δὲ ἐν Συρίᾳ), αἷμα λαγὼ ἔπιε, καὶ μετὰ
30 τοῦτ'| ἐπί τε ἵππον ἀνέβη καὶ κατέπεσεν ἀπ' αὐτοῦ ἐπίτηδες, τό τε
αἷμα ἤμεσεν ὡς ἴδιον, καὶ ἀρθεὶς ὡς καὶ παραχρῆμα τελευτήσων ἐς
V 141v οἴκημα ἐκομίσθη, καὶ αὐτὸς μὲν ἀφανὴς ἐγένετο, | κριοῦ δὲ σῶμα ἐς * 72, 6, 2
271 λάρναχα ἀντ' αὐτοῦ ἐμβληθὲν ἐκαύθη. καὶ ἐκ τούτου ὁ μὲν ἀμείβων
ἀεὶ τὸ σχῆμα καὶ τὴν ἐσθῆτα ἄλλοτε ἄλλῃ ἐπλανᾶτο, διαδοθέντος δὲ
τοῦ λόγου τούτου (οὐ γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ τὰ τηλικαῦτα ἐπὶ πολὺν
5 χρόνον λανθάνειν) ζήτησις αὐτοῦ μεγάλη πανταχοῦ ὁμοίως| ἐγένετο,
C 141v καὶ πολλοὶ μὲν ἀντ' αὐτοῦ | δι' ὁμοιότητα πολλοὶ δὲ ὡς καὶ συνε- 72, 6, 3
γνωκότες τι αὐτῷ ἢ καὶ ὑποδεδεγμένοι πῃ αὐτὸν ἐκολάσθησαν, ἔτι

269, 25 τὴν (prius) om. V 27 αὐτοῦ Reim., αὐτοῦ VC 31 [οὐ] del. Reim. (cum Zon.) 270, 4 αὐτῆς H. St., αὐτῆς VC.

Digitized by Google

R. St.

δὲ πλείους οὐδὲ ἑωρακότες ποτὲ ἴσως αὐτὸν τῶν οὐσιῶν ἐστερήθησαν. 271
72, 6, 4 καὶ ὁ μὲν εἴτε ὄντως ἐσφάγη (πλεῖσται γὰρ κεφαλαὶ ὡς ἐκείνου οὖσαι
ἐς τὴν Ῥώμην ἐκομίσθησαν) εἴτε καὶ ἀπέφυγεν, οὐδεὶς οἶδεν· ἕτερος 10
δέ τις ἐτόλμησε μετὰ τὸν τοῦ Κομόδου θάνατον Σέξτος τε εἶναι
φῆσαι καὶ πρὸς ἀνάληψιν τοῦ τε πλούτου καὶ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ
72, 6, 5 ὁρμῆσαι. καὶ πολλά γε ὑπὸ πολλῶν ἀνακριθεὶς ἐκομψεύσατο, ὡς
μέντοι καὶ Ἑλληνικῶν τι αὐτὸν ὁ Περτίναξ, ὧν ἐκεῖνος διεπεφύκει,
ἀνήρετο, πλεῖστον ἐσφάλη, μηδὲ συνεῖναι τὸ λεγόμενον συνηθείς. 15
72, 7, 1 τοῦτό τε οὖν αὐτὸς ἤκουσα παρών, καὶ ἕτερον τοιόνδε εἶδον. ἔστιν
ἐν Μαλῷ πόλει τῆς Κιλικίας Ἀμφιλόχου χρηστήριον, καὶ χρᾷ δι'
ὀνειράτων. ἔχρησεν οὖν καὶ τῷ Σέξτῳ, ὃ διὰ γραφῆς ἐκεῖνος ἐδή-
λωσε· παιδίον γὰρ τῷ πίνακι ἐνεγέγραπτο δύο δράκοντας ἀποκτείνον
72, 7, 2 καὶ λέων νεβρὸν διώκων. οὐδὲ ἔσχον αὐτὰς συμβαλεῖν, τῷ πατρὶ 20
συνὼν ἄρχοντι τῆς Κιλικίας, πρὶν πυθέσθαι τούς τε ἀδελφοὺς ὑπὸ
τοῦ Κομόδου, ὃς μετὰ ταῦτα τὸν Ἡρακλέα ἐζήλωσε τρόπον τινὰ
πνιγέντας, ὥσπερ καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἔτι νήπιος ὢν ἱστόρηται τοὺς ὑπὸ
τῆς Ἥρας ἐπιπεμφθέντας αὐτῷ δράκοντας ἀποκτεῖναι (καὶ γὰρ καὶ οἱ
Κυιντίλιοι ἀπηγχονήθησαν), καὶ τὸν Σέξτον φεύγοντα καὶ διωκόμενον 25
72, 7, 3 ὑπὸ τοῦ κρείττονος. πάμπολυν ἂν ὄχλον τῇ συγγραφῇ παράσχοιμι,
εἰ ἀκριβῶς καθ' ἕκαστον τοὺς θανατωθέντας ὑπ' αὐτοῦ γράφοιμι,
ὁπόσους ἐκεῖνος ἢ διὰ συκοφαντίας ψευδεῖς ἢ δι' ὑποψίας οὐκ ἀληθεῖς
ἢ διὰ πλοῦτον λαμπρὸν ἢ διὰ γένος εὐδόκιμον ἢ διὰ παιδείας ὑπεροχὴν
72, 8, 1 ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἀρετὴν διεχρήσατο. ἐγένοντο δὲ καὶ πόλεμοι τινες 30
αὐτῷ πρὸς τοὺς | ὑπὲρ τὴν Δακίαν βαρβάρους, ἐν οἷς ὅ τε Ἀλβῖνος V 142r
καὶ ὁ Νίγρος οἱ τῷ αὐτοκράτορι Σεβήρῳ μετὰ ταῦτα ἀντιπολεμη-
72, 8, 2 σαντες εὐδοκίμη*σαν, μέγιστος δὲ ὁ Βρεττανικός. τῶν γὰρ ἐν τῇ 272
νήσῳ ἐθνῶν ὑπερβεβηκότων τὸ τεῖχος τὸ διορίζον αὐτούς τε καὶ |
τὰ ⟨τῶν⟩ Ῥωμαίων στρατόπεδα, καὶ πολλὰ κακουργούντων, στρατηγόν C 142r
τέ τινα μετὰ τῶν στρατιωτῶν οὓς εἶχε κατακοψάντων, φοβηθεὶς ὁ
72, 8, 3 Κόμοδος Μάρκελλον Οὔλπιον ἐπ' αὐτοὺς ἔπεμψεν. οὗτοσὶ δὲ ὁ 5
ἀνὴρ μέτριος καὶ εὐτελὴς ὤν, στρατιωτικῶς τε ἀεὶ καὶ περὶ τὴν
τροφὴν καὶ περὶ πάντα τἄλλα ζῶν, ὅτε ἐπολέμει, ὑψηλόφρων καὶ
φρονηματώδης ἐγίγνετο, χρημάτων τε διαφανῶς ἀδωρότατος ἦν, οὐ
72, 8, 4 μὴν καὶ ἡδὺς τὸ ἦθος ἢ φιλάνθρωπος. ἀυπνότατος δὲ τῶν στρατηγῶν
γενόμενος, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνόντας αὐτῷ ἐγρηγορέναι βουλό- 10
μενος, δώδεκα γραμμάτια οἷά γε ἐκ φιλύρας ποιεῖται, καθ' ἑκάστην
ἑσπέραν συνέγραφε, καὶ προσέταττέ τινι ἄλλο ἄλλῃ ὥρᾳ κομίζειν
τισίν, ἵν' ἐγρηγορέναι τὸν στρατηγὸν ἀεὶ νομίζοντες μηδὲ αὐτοὶ ἅδην
καθεύδοιεν. ἦν μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ὑπνομαχεῖν πεφυκώς, ἐπὶ πλέον
72, 8, 5 δὲ τοῦτο ἐκ τῆς ἀσιτίας ἠσκήκει. ὅπως γὰρ μηδὲ τῶν ἄρτων διαπιμ- 15
πλᾶται, ἐκ τῆς Ῥώμης αὐτοὺς μετεπέμπετο, ἵν' ὑπὸ τῆς παλαιότητος
αὐτῶν μὴ δύνηται μηδὲ μικρὰ πλέον τοῦ πάνυ ἀναγκαίου φαγεῖν·
72, 8, 6 Μάρκελλος μὲν δὴ τοιοῦτος ὢν τούς τε βαρβάρους τοὺς ἐν Βρεττανίᾳ
δεινῶς ἐκάκωσε, καὶ μικροῦ δεῖν ὑπὸ τοῦ Κομόδου μετὰ ταῦτα διὰ 20
72, 9, 1 τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ἀποθανεῖν μελλήσας ὅμως ἀφείθη· Περέννιον δὲ

271, 11 τε (post Σέξτος) C, τι C 13 Ἑλληνικῶν V, ἑλληνικῶς C
272, 2 ⟨τῶν⟩ ins. R. St. 22 Περέννιον C, περιέννιον V.

Digitized by Google

R. St.
272 τῶν δορυφόρων μετὰ τὸν Πάτερνον ἄρχοντα συνέβη διὰ τοὺς στρατιώτας στασιάσαντας ἀναιρεθῆναι. τοῦ γὰρ Κομόδου ἁρματηλασίαις καὶ ἀσελγείαις ἐκδεδωκότος ἑαυτόν, καὶ τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων
25 οὐδὲν ὡς εἰπεῖν πράττοντος, ὁ Περέννιος ἠναγκάζετο οὐχ ὅτι τὰ στρατιωτικὰ ἀλλὰ καὶ τἄλλα διὰ χειρὸς ἔχειν καὶ τοῦ κοινοῦ προστατεῖν. οἱ οὖν στρατιῶται, ὁπότε τι σφίσι μὴ καταθύμιον ἀπαν- 72, 9, 2¹
τήσαι, τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸν Περέννιον ἀναφέροντες ἐμηνίων αὐτῷ. καὶ 72, 9, 2²
V 142ᵛ οἱ ἐν Βρεττανίᾳ τοίνυν ὑπάρχοντες, | ἐπειδή τι καὶ ἐπετιμήθησαν ἐφ'
30 οἷς ἐστασίαζον (οὐ γὰρ πρὶν ἡσύχασαν ἢ αὐτοὺς τὸν Περτίνακα παῦσαι), χιλίους καὶ πεντακοσίους ἀκοντιστὰς ἀπὸ σφῶν ἀπολέξαντες
273 ἐς τὴν Ἰταλίαν ἔπεμψαν· ὧν μηδενὸς κωλύοντος τῇ Ῥώμῃ πλησια- 72, 9, 8
C 142ᵛ σάντων, ὁ Κόμοδος * ἀπήντησέ τε αὐτοῖς καὶ ἐπύ|θετο "τί ταῦτα, ὦ συστρατιῶται; τί βουλόμενοι πάρεστε;" εἰπόντων δὲ αὐτῶν "ἥκομεν· Περέννιος γάρ σοι ἐπιβουλεύει, ἵνα αὐτοκράτορα τὸν υἱὸν ἀποδείξῃ" ἐπείσθη τε αὐτοῖς, ἄλλως τε καὶ τοῦ Κλεάνδρου ἐναγοντος, ὃς κωλυό-
5 μενος ὑπὸ τοῦ| Περεννίου ποιεῖν ὅσα ἠβούλετο δεινῶς αὐτὸν ἐμίσει, καὶ ἐξέδωκε τὸν ἔπαρχον τοῖς στρατιώταις ὧν ἦρχεν, οὐδὲ ἐτόλμησε 72, 9, 4
καταφρονῆσαι χιλίους καὶ πεντακοσίους, πολλαπλασίους αὐτῶν δορυφόρους ἔχων. καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον καὶ ᾐκίσαντο καὶ κατέκοψαν, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ υἱεῖς δύο προσδιεφθάρησαν. ὁ μὲν 72, 10, 1
10 οὖν οὕτως| ἐσφάγη, ἥκιστα δὴ τοῦτο παθεῖν καὶ δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τὴν πᾶσαν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν ὀφείλων, πλὴν καθ' ὅσον διὰ τὴν φιλαρχίαν αἰτιώτατος τῷ Πατέρνῳ τῷ συνάρχοντι τοῦ ὀλέθρου ἐγένετο· ἰδίᾳ μὲν γὰρ οὐδὲν πώποτε οὔτε πρὸς δόξαν οὔτε πρὸς πλοῦτον
15 περιεβάλετο, ἀλλὰ καὶ ἀδωρότατα καὶ σωφρονέστατα διήγαγε, τοῦ| δὲ Κομόδου ⟨καὶ⟩ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ πᾶσαν ἀσφάλειαν ἐποιεῖτο. καὶ οἱ 72, 10, 2
Καισάρειοι τούτου ἀπαλλαγέντος (ἦν δὲ αὐτῶν κορυφαῖος ὁ Κλέανδρος) οὐδὲν ὅ τι κακὸν οὐκ ἔδρων, πωλοῦντες πάντα, ὑβρίζοντες, ἀσελγαίνοντες. Κόμοδος δὲ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου περί τε τὰς ῥαστώνας καὶ
20 τοὺς ἵππους περί τε τὰς μάχας τῶν τε θηρίων καὶ τῶν| ἀνδρῶν εἶχεν. ἄνευ γὰρ ὧν οἴκοι ἔδρα, πολλοὺς μὲν ἄνδρας ἐν τῷ δημοσίῳ 72, 10, 3
πολλὰ δὲ καὶ θηρία πολλάκις ἔφθειρε· καὶ πέντε γοῦν ἵππους ποταμίους ἅμα καὶ δύο ἐλέφαντας ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἡμέρᾳ χωρὶς αὐτὸς ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶ κατεχρήσατο, καὶ προσέτι καὶ ῥινοκέρωτας ἀπέκτεινε καὶ
25 καμηλοπάρδαλιν. ταῦτα μέν μοι κατὰ παντὸς τοῦ περὶ αὐτὸν λόγου γέγραπται. Βικτωρίνῳ δὲ τῷ πολιαρχήσαντι τελευτήσαντι ὁ ἀνδριὰς 72, 11, 1
V 143ʳ ἐδόθη. οὗτος βουλομένου πολλάκις | ἀνελεῖν αὐτὸν τοῦ Κομόδου, ἀναβαλλομένου δὲ καὶ ὀκνοῦντος τὴν πρᾶξιν (ὁ γὰρ Βικτωρῖνος τῇ τε τῆς ψυχῆς ἀρετῇ καὶ τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ οὐδενὸς τῶν καθ'
30 ἑαυτὸν δεύτερος ἐγένετο) προσελθὼν τῷ Περεννίῳ| ποτὲ "ἀκούω" ἔφη "ὅτι με ἀποκτεῖναι ἐθέλετε· τί οὖν μέλλετε; τί δὲ ἀναβάλλεσθε,
C 143ʳ ἐξὸν ὑμῖν ἤδη | καὶ τήμερον αὐτὸ δρᾶσαι;" τῆς δὲ Γερμανίας ποτὲ 72, 11, 3

272, 21 *Πάτερνον* R. St., *μάτερνον* VC 27 *ἀπαντήσαι* R. St., *ἀπαντήσοι* VC *Περέννιον* R. St., *πυρέννιον* VC **273**, 4 *ἄλλως* C, *ἄλλοις* V 4 *ὑπὸ* C, *ὑπὲρ* V 7 *ἔπαρχον* Sylb., *ἵππαρχον* VC 8 *ἐκεῖνον* VC, *ἐκεῖνοι* Sylb. 9 *οὖν* om. C *δὴ* Leuncl., *δὲ* VC 12 *Πατέρνῳ* R. St., *πατέρνα* VC 14 *περιεβάλετο* R. St., *περιεβάλλετο* VC 15 ⟨*καὶ*⟩ add. Hier. Wolf. 22 *ποταμίους* V, *πολεμίους* C 23 *ἡμέρᾳ* V, *ἡμέρας* C.

Digitized by Google

R. St.

ἄρχων τὸ μέν πρῶτον οἴκοι καθ' ἑαυτὸν ἐπειράθη * τὸν ὑποστράτηγον 274
πεῖσαι μὴ δωροδοκεῖν, ἐπεὶ δ' οὐκ ἐσήκουεν αὐτοῦ, ἀνέβη τε ἐπὶ τὸ
72, 11, 4 βῆμα καὶ ὤμοσε μήτ' εἰληφέναι δῶρά ποτε μήτε λήψεσθαι, ἔπειτα καὶ
ἐκεῖνον ὀμόσαι ἐκέλευσεν, ὡς δ' οὐκ ἠθέλησεν ἐπιορκῆσαι, ἐκέλευσεν
72, 12, 1 αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς. τοιοῦτος μέν τις ὁ Βικτωρῖνος ἦν, 5
ὁ δὲ δὴ Κλέανδρος ὁ μετὰ τὸν Περέννιον μέγιστον δυνηθεὶς καὶ
ἐπράθη μετὰ τῶν ὁμοδούλων, μεθ' ὧν καὶ ἀχθηφορήσων ἐς τὴν
Ῥώμην ἐκεκόμιστο, χρόνου δὲ προϊόντος οὕτως ηὐξήθη ὥστε καὶ τοῦ
72, 12, 2 Κομόδου προκοιτῆσαι, τήν τε παλλακίδα αὐτοῦ Δαμοστρατίαν γῆμαι,
καὶ τὸν Σαώτερον τὸν Νικομηδέα τὸν πρὸ αὐτοῦ τὴν τιμὴν ἔχοντα 10
ταύτην ἀποκτεῖναι πρὸς πολλοῖς καὶ ἄλλοις· καίτοι καὶ ἐκεῖνος μέγι-
στον ἠδυνήθη, καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ Νικομηδεῖς καὶ ἀγῶνα ἄγειν καὶ
72, 12, 3 νεὼν τοῦ Κομόδου ποιήσασθαι παρὰ τῆς βουλῆς ἔλαβον. ὁ γοῦν
Κλέανδρος μέγας ὑπὸ τῆς τύχης ἀρθεὶς καὶ ἐχαρίσατο καὶ ἐπώλησε
βουλείας στρατείας ἐπιτροπείας ἡγεμονίας, πάντα πράγματα. καὶ 15
ἤδη τινὲς πάντα τὰ ὑπάρχοντά σφισιν ἀναλώσαντες βουλευταὶ ἐγέ-
νοντο, ὥστε καὶ λεχθῆναι ἐπὶ Ἰουλίου Σόλωνος ἀνδρὸς ἀφανεστάτου
72, 12, 4 ὅτι εἰς τὸ συνέδριον τῆς οὐσίας στερηθεὶς ἐξωρίσθη. ταῦτά τε ὁ
Κλέανδρος ἐποίει, καὶ ὑπάτους ἐς ἐνιαυτὸν πέντε καὶ εἴκοσιν ἀπέδειξεν·
ὃ μήτε πρότερόν ποτε μήθ' ὕστερον ἐγένετο· καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ 20
72, 12, 5 Σεβῆρος ὁ μετὰ ταῦτα αὐταρχήσας ὑπάτευσεν. ἠργυρολόγει μὲν οὖν
πανταχόθεν, καὶ ἐκτήσατο πλεῖστα τῶν πώποτε ὀνομασθέντων προ-
κοίτων, καὶ ἀπ' αὐτῶν πολλὰ μὲν τῷ Κομόδῳ | ταῖς τε παλλακαῖς V143r
αὐτοῦ ἐδίδου, πολλὰ δὲ καὶ ἐς οἰκίας καὶ ἐς βαλανεῖα ἄλλα τέ
72, 13, 1 τινα χρήσιμα καὶ ἰδιώταις καὶ πόλεσιν ἐδαπάνα. οὗτος οὖν ὁ 25
Κλέανδρος ἐς τοσοῦτον ὄγκον ἀρθεὶς ἔπεσι καὶ αὐτὸς ἐξαίφνης καὶ
ἀπώλετο μετὰ ἀτιμίας. ἀπέκτειναν δὲ αὐτὸν οὐχ οἱ στρατιῶται
72, 13, 2 ὥσπερ τὸν Περέννιον, ἀλλ' ὁ δῆμος. ἐγένετο μὲν γὰρ καὶ ἄλλως
ἰσχυρὰ σιτοδεία, ἐπὶ πλεῖστον δ' αὐτὴν Παπίριος Διονύσιος ἐπὶ τοῦ
σίτου τεταμένος ἐπηύξησεν, ἵν' ὡς αἰτιώτατον αὐτῆς τὸν Κλέανδρον 30C143v
ἀπὸ τῶν κλεμμάτων ὄντα καὶ μισήσωσιν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ διαφθείρωσι.
72, 13, 3 καὶ ἔσχεν οὕτως. ἱπποδρομία τις ἦν, μελλόντων δὲ τὸ ἕβδομον τῶν
ἵππων * ἀγωνιεῖσθαι πλῆθός τι παιδίων ἐς τὸν ἱππόδρομον εἰσέδραμε, 275
καὶ αὐτῶν παρθένος τις μεγάλη καὶ βλοσυρὰ ἡγεῖτο, ἣν δαίμονα ἐκ
72, 13, 4 τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων ἐνόμισαν γεγονέναι. τά τε γὰρ παιδία
συνεβόησαν πολλὰ καὶ δεινά, καὶ ὁ δῆμος παραλαβὼν αὐτὰ οὐδὲν 5
ὅ τι οὐκ ἐξέχραγε, καὶ τέλος καταπηδήσας ὥρμησε πρὸς τὸν Κόμοδον
ἐν τῷ Κυιντιλίῳ προαστείῳ ὄντα, πολλὰ μὲν ἐκείνῳ κἀγαθὰ ἐπευχό-
μενος, πολλὰ δὲ καὶ κατὰ τοῦ Κλεάνδρου καταρώμενος. καὶ ὃς
στρατιώτας τινὰς ἐπ' αὐτοὺς ἔπεμψε, καὶ ἔτρωσάν τινας καὶ ἀπέ-
72, 13, 5 κτειναν· οὐ μέντοι καὶ ἀνείρχθη διὰ τοῦτο ὁ δῆμος, ἀλλὰ τῷ τε
πλήθει σφῶν καὶ τῇ τῶν δορυφόρων ἰσχύι θαρρήσας ἐπὶ μᾶλλον 10
ἠπείχθη. πλησιαζόντων δὲ αὐτῶν τῷ Κομόδῳ, καὶ μηδενὸς οἱ
μηνύοντος τὸ γινόμενον, Μαρκία ἐκείνη ἡ τοῦ Κουαδράτου ἐσήγγειλε
72, 13, 6 τὸ πραττόμενον· καὶ ὁ Κόμοδος οὕτως ἔδεισεν, ἄλλως τε καὶ δεινό-

---

274, 19 μήτε Bk. (cum Zon.), μη VC 275, 6 προαστείῳ Wolf. (cum Zon.), ἀστείω VC ὄντα Sylb. (cum Zon.), ὄντι VC.

Digitized by Google

R. St.
275 τατος ὤν, ὥστε αὐτίκα καὶ τὸν Κλέανδρον καὶ τὸ παιδίον αὐτοῦ,
15 ὃ καὶ ἐν| ταῖς τοῦ Κομόδου χερσὶν ἐτρέφετο, σφαγῆναι κελεῦσαι. καὶ
τὸ μὲν παιδίον προσουδίσθη καὶ διεφθάρη, τὸ δὲ τοῦ Κλεάνδρου
σῶμα παραλαβόντες οἱ Ῥωμαῖοι ἔσυραν καὶ ἠκίσαντο, καὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ διὰ πάσης τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ κοντοῦ περιήνεγκαν, καί τινας
καὶ ἄλλους τῶν μέγα ἐπ' αὐτοῦ δυναμένων ἐφόνευσαν. Κόμοδος δὲ 72, 14, 1
20 ἀπὸ τῶν εὐθυ|μιῶν καὶ παιδιῶν ἀνανεύων ἐφόνα καὶ τοὺς ἐπιφανεῖς
V 144r ἄνδρας διεχειρίζετο· ὧν ἦν | καὶ Ἰουλιανὸς ὁ ἔπαρχος, ὃν καὶ δημο-
σίᾳ περιελάμβανέ τε καὶ κατεφίλει καὶ πατέρα ὠνόμαζεν, Ἰούλιός τε
Ἀλέξανδρος, οὗτος μὲν ὡς καὶ λέοντα ἀπὸ τοῦ ἵππου κατακοντίσας·
ὅστις ἐπειδὴ καὶ τοὺς σφαγέας παρόντας ᾔσθετο, ἐκείνους τε τῆς 72, 14, 2
25 νυκτὸς ἐφόνευσε, καὶ τῶν Ἐμε|σηνῶν, ὅθεν ἦν, τοὺς ἐχθροὺς τοὺς
ἑαυτοῦ πάντας προσκατεχρήσατο, ποιήσας δὲ ταῦτα ἵππον τε ἀνέβη
C 144r καὶ πρὸς τοὺς | βαρβάρους ὥρμησε. κἂν ἐξέφυγεν, εἰ μὴ παιδικά
τινα συνεπῄκτο· αὐτὸς μὲν γὰρ κράτιστα ἵππευε, τὸ δὲ μειράκιον 72, 14, 3
καμὸν οὐχ ὑπέμεινε καταλιπεῖν, ἀλλ' ὡς κατελαμβάνετο, ἀπέκτεινε
30 καὶ ἐκεῖνον καὶ ἑαυτόν. ἀνῃρέθη δὲ καὶ Διο|νύσιος πρὸς τοῦ Κομό-
δου, ὁ ἐπὶ τοῦ σίτου ταχθείς. γέγονε δὲ καὶ νόσος μεγάλη ὧν ἐγὼ
οἶδα· δισχίλιοι γοῦν πολλάκις ἡμέρας μιᾶς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησαν.
276 πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλως οὐκ ἐν τῷ ἄστει μόνον * ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλῃ ὡς 72, 14, 4
εἰπεῖν τῇ ἀρχῇ ὑπ' ἀνδρῶν κακούργων ἀπέθανον· βελόνας γὰρ μι-
κρὰς δηλητηρίοις τισὶ φαρμάκοις ἐγχρίοντες ἐνίεσαν δι' αὐτῶν ὃς
ἑτέρους ἐπὶ μισθῷ τὸ δεινόν· ὅπερ που καὶ ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ ἐγε-
5 γόνει. καὶ οὗτοι μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλλυντο,| ἦν δὲ ἁπάντων 72, 15, 1
νοσημάτων καὶ ἁπάντων κακουργημάτων χαλεπώτερος Ῥωμαίοις ὁ
Κόμοδος, διά τε τἆλλα καὶ ὅτι ἠναγκάζοντο, ἃ τῷ πατρὶ αὐτοῦ κατ'
εὔνοιαν ἐψηφίζοντο, ταῦτ' ἐκείνῳ διὰ φόβον ἀπονέμειν ἐξ ἐπιτάγ-
ματος. Κομοδιανὴν γοῦν τήν τε Ῥώμην αὐτὴν καὶ τὰ στρατόπεδα 72, 15, 2
10 Κομοδιανά, τήν τε ἡμέ|ραν ἐν ᾗ ταῦτα ἐψηφίζετο Κομοδιανὰ κα-
λεῖσθαι προσέταξεν. ἑαυτῷ δὲ ἄλλας τε παμπόλλους ἐπωνυμίας καὶ
τὴν Ἡρακλέους ἀπήνεγκε. τὴν δὲ Ῥώμην ἀθάνατον εὐτυχῆ κολωνίαν
οἰκουμένην τῆς γῆς (καὶ γὰρ ἄποικον αὐτὴν ἑαυτοῦ δοκεῖν ἐβούλετο)
ἐπωνόμασε. καὶ ἀνδριάς τε αὐτῷ χρυσοῦς χιλίων λιτρῶν μετά τε 72, 15, 3
15 ταύρου καὶ βοὸς| θηλείας ἐγένετο, καὶ τέλος καὶ οἱ μῆνες ἀπ' αὐτοῦ
πάντες ἐπεκλήθησαν, ὥστε καταριθμεῖσθαι αὐτοὺς οὕτως, Ἀμαζόνιος
Ἀνίκητος Εὐτυχὴς Εὐσεβὴς Λούκιος Αἴλιος Αὐρήλιος Κόμοδος Αὔ-
γουστος Ἡράκλειος Ῥωμαῖος Ὑπεραίρων. αὐτὸς μὲν γὰρ ἄλλοτε ἄλλα 72, 15, 4
V 144v μετελάμβανε τῶν ὀνομάτων, τὸν δ' Ἀμαζόνιον | καὶ τὸν Ὑπεραί-
20 ροντα| παγίως ἑαυτῷ ἔθετο ὡς καὶ ἐν πᾶσιν ἁπλῶς πάντας ἀνθρώ-
πους καθ' ὑπερβολὴν νικῶν· οὕτω καθ' ὑπερβολὴν ἐμεμήνει τὸ
κάθαρμα. καὶ τῇ βουλῇ οὕτως ἐπέστελλεν "αὐτοκράτωρ Καῖσαρ 72, 15, 5
Λούκιος Αἴλιος Αὐρήλιος Κόμοδος Αὔγουστος εὐσεβὴς εὐτυχής, Σαρ-
25 ματικὸς Γερμανικὸς μέγιστος Βρεττανικός, εἰρηνοποιὸς τῆς οἰκου-
C 144v μένης | [εὐτυχὴς] ἀνίκητος, Ῥωμαῖος Ἡρακλῆς, ἀρχιερεύς, δημαρχικῆς
ἐξουσίας τὸ ὀκτωκαιδέκατον, αὐτοκράτωρ τὸ ὄγδοον, ὕπατος τὸ ἔβ-

---

275, 18 τοῦ exp. Sylb. 31 *μεγάλη* VC, *μεγίστη* H. St. **276**, 11 *δὲ* V, *τε* (sed *δ* supra *τ*) C 25 [εὐτυχὴς] exp. R. St.

Digitized by Google

B. St.

δομον, πατὴρ πατρίδος, ὑπάτοις στρατηγοῖς δημαρχικοῖς, γερουσίᾳ 276
72, 15, 6 Κομοδιανῇ εὐτυχεῖ χαίρειν." καὶ ἀνδριάντες αὐτοῦ παμπληθεῖς ἐν
Ἡρακλέος σχήματι ἑστησαν. καὶ τὸν αἰῶνα τὸν ἐπ' αὐτοῦ| χρυσοῦν 30
τε ὀνομάζεσθαι καὶ ἐς τὰ γράμματα πάντα ὁμοίως ἐσγράφεσθαι ἐφη-
72, 16, 1 φίσθη. οὗτος οὖν ὁ χρυσοῦς, οὗτος ὁ Ἡρακλῆς, οὗτος ὁ θεός (καὶ
γὰρ τοῦτ' ἤκουεν) ἐξαίφνης ποτὲ μετὰ μεσημβρίαν ἐκ τοῦ * προα- 277
στείου σπουδῇ ἐς τὴν Ῥώμην ἐλάσας τριάκοντα ἵππων ἀμίλλας ἐν
δυσὶν ὥραις ἐποίησεν. ὅθεν οὐχ ἥκιστα καὶ τὰ χρήματα αὐτὸν ἐπέ-
72, 16, 2 λιπεν. ἦν μὲν γὰρ καὶ φιλόδωρος, καὶ πολλάκις τῷ δήμῳ κατὰ
δραχμὰς ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα ἔδωκεν· τὸ δὲ πλεῖ|στον εἰς ἐκεῖνα 5
ἃ εἶπον ἐδαπάνα. ὅθεν καὶ ἐγκλήματα καὶ γυναιξὶ καὶ ἀνδράσιν ἐπι-
φέρων οὓς μὲν ἐφόνευεν, οἷς δὲ τὴν σωτηρίαν τῆς οὐσίας αὐτῶν
72, 16, 3 ἐπίπρασκε. καὶ τέλος ἐν τοῖς γενεθλίοις τοῖς ἑαυτοῦ ἡμᾶς τε καὶ
τὰς γυναῖκας ἡμῶν καὶ τοὺς παῖδας δύο χρυσοῦς ἕκαστον, ὥσπερ
τινὰ ἀπαρχήν, ἐκέλευσέν οἱ ἀποφέρειν, τούς τε ἐν ταῖς ἄλλαις| ἀπά- 10
72, 17, 1 σαις πόλεσι βουλευτὰς κατὰ πέντε δραχμάς. καὶ ἐν μὲν τῷ δημοσίῳ
οὐδαμόθεν ἅρματα ἤλασε, πλὴν εἰ μή που ἐν ἀσελήνῳ νυκτί, ἐπιθυ-
μήσας μὲν καὶ δημοσίᾳ ἁρματηλατῆσαι, αἰσχυνθεὶς δὲ καὶ ὀφθῆναι
τοῦτο ποιῶν· οἴκοι δὲ συνεχῶς τοῦτ' ἔπραττε, τῇ πρασίνῳ σκευῇ
72, 17, 2 χρώμενος. θηρία μέντοι πολλὰ μὲν οἴκοι| ἀπέσφαξε, πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῷ 15
δημοσίῳ. καὶ μέντοι καὶ ἐμονομάχει, οἴκοι μὲν ὥστε καὶ φονεύειν
τινά (ἐν ξυρῷ τε ἑτέρων, ὡς καὶ τὰς τρίχας ἀφαιρῶν, παρέτεμνε
τῶν μὲν ῥῖνα τῶν δὲ οὖς | τῶν δὲ ἄλλο τι), ἐν δὲ τῷ κοινῷ ἄνευ V 145r
72, 17, 3 σιδήρου καὶ ἄνευ αἵματος ἀνθρωπείου. ἐνέδυνε δέ, πρὶν μὲν εἰς τὸ
θέατρον εἰσιέναι, χιτῶνα χειριδωτὸν σηρικὸν λευκὸν διάχρυ|σον (καὶ 20
ἐν τούτῳ γε αὐτὸν τῷ σχήματι ὄντα ἠσπαζόμεθα), ἐσιὼν δὲ ὁλο-
πόρφυρον χρυσῷ κατάπαστον, χλαμύδα τε ὁμοίαν τὸν Ἑλληνικὸν
τρόπον λαμβάνων, καὶ στέφανον ἔκ τε λίθων Ἰνδικῶν καὶ ἐκ χρυσοῦ
72, 17, 4 πεποιημένον, | κηρύκειόν τε τοιοῦτον φέρων ὁποῖον ὁ Ἑρμῆς. ἡ γὰρ C 145r
λεοντῇ τό τε ῥόπαλον ἔν τε ταῖς ὁδοῖς προεφέρετο αὐτοῦ, καὶ ἐν
τοῖς θεά|τροις ἐπὶ δίφρου ἐπιχρύσου, εἴτε παρεῖη εἴτε καὶ ἀπεῖη, ἐτί- 25
θετο· αὐτὸς δὲ ἐν τῷ τοῦ Ἑρμοῦ σχήματι ἐσῄει τε ἐς τὸ θέατρον,
καὶ ἀπορρίψας τὰ ἄλλα οὕτως ἐν τῷ χιτῶνι ἀνυπόδετος ἔργου εἴχετο.
72, 18, 1 καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἄρκτους τε ἑκατὸν αὐτὸς μόνος, ἀνω-
θεν ἀπὸ τῆς περιβολῆς τῆς κρηπῖδος ἀκοντίζων, ἀπέκτεινε· διείληπτο
γὰρ| τὸ θέατρον πᾶν συμπήκτοις τισὶ διαμέτροις, τήν τε στέγην περί- 30
δρομον ἔχουσι καὶ διχῇ τέμνουσιν ἄλληλα, ἵν' ἐξ ὀλίγου πανταχόθεν
72, 18, 2 τετραχῇ τὰ θηρία μεμερισμένα ῥᾷον ἀκοντίζηται. καὶ ἔπιεν ἐν * μέσῃ 278
τῇ ἀγωνίᾳ καμών, κύλικι ῥοπαλωτῇ παρὰ γυναικὸς γλυκὺν οἶνον
ἐψυγμένον λαβών, ἀμυστί· ἐφ' ᾧ καὶ ὁ δῆμος καὶ ἡμεῖς παραχρῆμα
πάντες τοῦτο δὴ τὸ ἐν τοῖς συμποσίοις εἰωθὸς λέγεσθαι ἐξεβοήσαμεν,
72, 18, 3 "ζήσειας." καὶ μή μέ τις κηλιδοῦν τὸν τῆς ἱστορίας ὄγκον,| ὅτι καὶ 5
τὰ τοιαῦτα συγγράφω. νομίσῃ. ἄλλως μὲν γὰρ οὐκ ἂν εἶπον αὐτά·
ἐπειδὴ δὲ πρός τε τοῦ αὐτοκράτορος ἐγένετο καὶ παρὼν αὐτὸς ἐγὼ

277, 6 ἐφόνευεν V, ἐφόνευσεν (sed εν supra -σεν) C 14 μὲν οἴκοι ἀπέσφαξε C, μέντοι καὶ ἐμονομάχει V 18 ἐνέδυνε Bk., ἐνέδυ VC 19 διάχρυσον Camerarius, στάχρυσον VC 20 γε Bk., τε VC 25 παρεῖη — ἀπεῖη Rk., παρῇει — ἀπῇει VC.

Digitized by Google

R. St.
278 καὶ εἶδον ἕκαστα καὶ ἤκουσα καὶ ἐλάλησα, δίκαιον ἡγησάμην μηδὲν
αὐτῶν ἀποκρύψασθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτά, ὥσπερ τι ἄλλο τῶν μεγίστων
καὶ ἀναγκαιοτάτων, τῇ μνήμῃ τῶν ἐσέπειτα ἐσομένων παραδοῦναι.
καὶ μέντοι καὶ τἆλλα πάντα τὰ ἐπ' ἐμοῦ πραχθέντα καὶ λεπτουρ- 72, 18, 4
γήσω καὶ λεπτολογήσω μᾶλλον ἢ τὰ πρότερα, ὅτι τε συνεγενόμην
αὐτοῖς, καὶ ὅτι μηδένα ἄλλον οἶδα τῶν τι δυναμένων ἐς συγγραφὴν
ἀξίαν λόγου καταθέσθαι διηκριβωκότα αὐτὰ ὁμοίως ἐμοί. ἐν μὲν 72, 19, 1
V 145r οὖν | τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ταῦτ' ἐγένετο· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις τοτὲ μὲν
βοτά, κάτω ἐς τὸ τοῦ κύκλου ἔδαφος καταβαίνων ἄνωθεν, ὅσα ἐπλη-
σίαζε, τὰ δὲ καὶ προσαγόμενα ἢ καὶ ἐν δικτύοις αὐτῷ προσφερόμενα,
κατέκοπτε, καὶ τίγριν ἔσφαξεν ἵππον τε ποτάμιον καὶ ἐλέφαντα.
C 145v πράξας δὲ | ταῦτα ἀπηλλάττετο, καὶ μετὰ τοῦτο ἐξ ἀρίστου ἐμονο- 72, 19, 2
μάχει. ἤσκει δὲ καὶ ἐχρῆτο τῇ ὁπλίσει τῇ τοῦ σεκούτορος καλου-
μένου, τὴν μὲν ἀσπίδα ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ δὲ ξίφος τὸ ξύλινον ἐν τῇ
ἀριστερᾷ ἔχων· καὶ πάνυ καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἐφρόνει ὅτι ἦν ἐπα-
ρίστερος. ἀντηγωνίζετο δὲ αὐτῷ γυμναστής τις ἢ καὶ μονομάχος 72, 19, 3
νάρθηκα ἔχων, ἔστι μὲν ὅτε ὃν αὐτὸς προεκαλεῖτο, ἔστι δὲ ὅτε ὃν ὁ
δῆμος ἠρεῖτο· καὶ γὰρ τοῦτο καὶ τἆλλα ἐξ ἴσου τοῖς ἄλλοις μονο-
μάχοις ἐποίει, πλὴν καθ' ὅσον ἐκεῖνοι μὲν ὀλίγον τι λαμβάνοντες
ἐσίασι, τῷ δὲ δὴ Κομόδῳ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδες καθ' ἑκάστην
ἡμέραν ἐκ τῶν μονομαχικῶν χρημάτων ἐδίδοντο. παρειστήκεσαν δὲ 72, 19, 4
αὐτῷ μαχομένῳ Αἰμίλιός τε Λαῖτος ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ Ἔκλεκτος ὁ
πρόκοιτος, ⟨οὓς⟩ καὶ σκιαμαχήσας καὶ νικήσας δῆλον ὅτι ἐφίλει
ὥσπερ εἶχε διὰ τοῦ κράνους. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ οἱ ἄλλοι ἐμάχοντο.
καὶ τῇ γε πρώτῃ ἡμέρᾳ αὐτὸς πάντας σφᾶς κάτωθεν, τό τε τοῦ
279 Ἑρμοῦ σχῆμα πᾶν μετ' ἐπιχρύσου ῥάβδου λαβὼν καὶ ἐπὶ βῆ*μα ὅμοιον
ἀναβάς, συνέβαλεν· ὅπερ που καὶ ἐν τέρατος λόγῳ ἔσχομεν. καὶ 72, 19, 5
μετὰ τοῦτο ἐπί τε τὴν συνήθη ἕδραν ἀνῆει καὶ ἐκεῖθεν τὰ λοιπὰ
μεθ' ἡμῶν ἐθεώρει· ἐπράττετο δ' οὐδὲν ἔτι παιδιᾶς ἐχόμενον, ἀλλ'
ὥστε πάνυ πολλοὺς ἀποθνήσκειν. καὶ δή ποτε βραδυνάντων τινῶν
περὶ τὰς σφαγὰς τούς τε ἀντιπάλους συνέδησεν ἀλλήλοις καὶ πάν-
τας ἅμα μάχεσθαι ἐκέλευσε. κἀκ τούτου ἠγωνίσαντο μὲν εἷς πρὸς 72, 19, 6
ἕνα οἱ συνδεδεμένοι, ἔσφαξαν δέ τινες καὶ τοὺς οὐδὲν προσήκοντάς
σφισιν, ὑπό τε τοῦ ὄχλου καὶ τῆς στενοχωρίας ἐμπελασθέντες αὐτοῖς.
τοιαύτη μὲν τὸ σύμπαν ἡ θέα ἐκείνη τέσσαρσι καὶ δέκα ἡμέραις 72, 20, 1
ἐγένετο· ἀγωνιζομένου δ' αὐτοῦ ἡμεῖς μὲν οἱ βουλευταὶ ἀεὶ μετὰ
τῶν ἱππέων συνεφοιτῶμεν, χωρὶς ἢ ὅτι Πομπηιανὸς Κλαύδιος ὁ γέ-
ρων οὐκ ἔστιν ὅτε ἀπήντησεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν υἱεῖς ἔπεμπεν, αὐτὸς
V 146r δὲ | οὐδέποτε ἀφίκετο, αἰρούμενος ἀποσφαγῆναι ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον
ἢ τὸν αὐτοκράτορα τὸν τοῦ Μάρκου παῖδα ἐπιδεῖν τοιαῦτα ποιοῦντα.
C 146r πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ ἐπεβοῶμεν τά τε ἄλλα ὅσα | ἐκελευόμεθα, 72, 20, 2
καὶ αὐτὸ τοῦτο συνεχῶς, "καὶ κύριος εἶ καὶ πρῶτος εἶ καὶ πάντων
εὐτυχεστάτας νίκας νικήσεις. ἀπ' αἰῶνος, Ἀμαζόνιε, νικᾷς." τοῦ
δὲ δὴ λοιποῦ δήμου πολλοὶ μὲν οὐδὲ εἰσῆλθον ἐς τὸ θέατρον, εἰσὶ δ'

278, 29 ὁ (ante Ἔκλεκτος) exp. Bk. ⟨οὓς⟩ ins. Reim. 279, 9 ἐμπε-
λασθέντες C, ἀμπελασθέντες V 18 εὐτυχεστάτας νίκας VC, εὐτυχέστατος
νικᾶς R. St.

Digitized by Google

R. St.

οἱ παρακύψαντες ἀπηλλάττοντο τὸ μέν τι αἰσχυνόμενοι τοῖς ποιου- 279,20
μένοις, τὸ δὲ καὶ δεδιότες, ἐπειδὴ λόγος διῆλθεν ὅτι τοξεῦσαί τινας
72, 20, 3 ἐθελήσει ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς τὰς Στυμφαλίδας. καὶ ἐπιστεύθη γε οὗτος
ὁ λόγος, ἐπειδή ποτε πάντας τοὺς τῶν ποδῶν ἐν τῇ πόλει ὑπὸ νό-
σου ἢ ἑτέρας τινὸς συμφορᾶς ἐστερημένους ἀθροίσας δρακόντων τέ
τινα αὐτοῖς εἴδη περὶ τὰ γόνατα περιέπλεξε, καὶ σπόγγους ἀντὶ λί- 25
72, 21, 1 θων βάλλειν δοὺς ἀπέκτεινέ σφας ῥοπάλῳ παίων ὡς γίγαντας. οὗτος
μὲν ὁ φόβος πᾶσι κοινὸς καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἦν· ἔπραξε δὲ
καὶ ἕτερόν τι τοιόνδε πρὸς ἡμᾶς τοὺς βουλευτάς, ἐξ οὗ οὐχ ἥκιστα
ἀπολεῖσθαι προσεδοκήσαμεν. στρουθὸν γὰρ ἀποκτείνας καὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ ἀποτεμὼν προσῆλθεν ἔνθα ἐκαθήμεθα, τῇ τε ἀριστερᾷ 30
χειρὶ ἐκείνην καὶ τῇ δεξιᾷ τὸ ξίφος ἡματωμένον ἀνατείνας, καὶ εἶπε
μὲν οὐδέν, τὴν δὲ κεφαλὴν τὴν ἑαυτοῦ σεσηρὼς ἐκίνησεν, ἐνδεικνύ-
72, 21, 2 μενος ὅτι καὶ ἡμᾶς τὸ αὐτὸ τοῦτο δράσει. κἂν * συχνοὶ παραχρῆμα 280
ἐπ' αὐτῷ γελάσαντες ἀπηλλάγησαν τῷ ξίφει (γέλως γὰρ ἡμᾶς ἀλλ'
οὐ λύπη ἔλαβεν), εἰ μὴ δάφνης φύλλα, ἃ ἐκ τοῦ στεφάνου εἶχον,
αὐτός τε διέφαγον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πλησίον μου καθημένους
διατραγεῖν ἔπεισα, ἵν' ἐν τῇ τοῦ στόματος συνεχεῖ κινήσει τὸν τοῦ 5
72, 21, 3 γελᾶν ἔλεγχον ἀποκρυψώμεθα. τοιούτων δ' οὖν τούτων γενομένων
παρεμυθήσατο ἡμᾶς ὅτι μέλλων αὖθις μονομαχῆσαι παρήγγειλεν ἡμῖν
ἔν τε τῇ στολῇ τῇ ἱππάδι καὶ ἐν ταῖς μανδύαις εἰς τὸ θέατρον εἰσελ-
θεῖν, ὅπερ οὐκ ἄλλως ποιοῦμεν εἰσιόντες εἰς τὸ θέατρον εἰ μὴ τῶν
αὐτοκρατόρων τις μεταλλάξειε, καὶ ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τὸ 10
κράνος αὐτοῦ κατὰ τὰς πύλας | καθ' ἃς οἱ τελευτῶντες ἐκφέρονται V 146v
ἐξεκομίσθη. ἐκ γὰρ τούτων καὶ πάνυ πᾶσι πάντως ἀπαλλαγή τις
αὐτοῦ γενήσεσθαι ἐνομίζετο. ἀπέθανέ γέ τοι, μᾶλλον δὲ ἀνῃρέθη,
72, 22, 1 οὐκ ἐς μακράν. ὁ γὰρ Λαῖτος καὶ ὁ Ἔκλεκτος ἀχθόμενοι | αὐτῷ δι' C 146v
ἃ ἐποίει, καὶ προσέτι καὶ φοβηθέντες (ἠπείλει γάρ σφισιν, ὅτι ἐκω- 15
72, 22, 2 λύετο ταῦτα ποιεῖν), ἐπεβούλευσαν αὐτῷ. ὁ γὰρ Κόμοδος ἀμφοτέ-
ρους ἀνελεῖν ἐβούλετο τούς ὑπάτους, Ἐρύκιόν τε Κλάρον καὶ Σόσσιον
Φλάκον καὶ ὕπατός τε ἅμα καὶ σεκούτωρ ἐν τῇ νουμηνίᾳ ἐκ τοῦ
χωρίου ἐν ᾧ οἱ μονομάχοι τρέφονται προελθεῖν· καὶ γὰρ τὸν οἶκον
72, 22, 3 τὸν πρῶτον παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν ὤν, εἶχε· καὶ μηδεὶς 20
ἀπιστήσῃ· καὶ γὰρ τοῦ κολοσσοῦ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν καὶ ἑτέραν
ἑαυτοῦ ἀντιθείς, καὶ ῥόπαλον δοὺς λεοντά τέ τινα χαλκοῦν ὑποθεὶς
ὡς Ἡρακλεῖ ἐοικέναι, ἐπέγραψε πρὸς τοῖς δηλωθεῖσιν αὐτοῦ ἐπωνύ-
μοις καὶ τοῦτο "πρωτόπαλος σεκουτόρων, ἀριστερὸς μόνος νικήσας
72, 22, 4 δωδεκάκις" οἶμαι "χιλίους". διὰ μὲν δὴ ταῦτα ὅ τε Λαῖτος καὶ ὁ 25
Ἔκλεκτος ἐπέθεντο αὐτῷ, κοινωσάμενοι καὶ τῇ Μαρκίᾳ τὸ βουλευμα.
ἐν γοῦν τῇ τελευταίᾳ τοῦ ἔτους ἡμέρᾳ, ἐν τῇ νυκτί, τῶν ἀνθρώπων
ἀσχολίαν περὶ τὴν ἑορτὴν ἐχόντων, φάρμακον διὰ τῆς Μαρκίας ἐν
72, 22, 5 κρέασι βοείοις αὐτῷ ἔδωκαν. ἐπεὶ δ' οὐκ ἠδυνήθη παραχρῆμα ὑπό
τε τοῦ οἴνου ὑπό τε τῶν λουτρῶν, οἷς ἀεὶ ἀπλήστως ἐχρῆτο, φθα- 30
ρῆναι, ἀλλὰ καὶ ἐξήμεσέ τι κἀκ τούτου ὑποτοπήσας αὐτὸ ἠπείλει
τινά, οὕτω δὴ Νάρκισσόν τινα γυμναστὴν ἐπέπεμψαν αὐτῷ, καὶ δι'

279, 19 τι H. St., τοι VC 280, 3 διέφαγον VC, διέτραγον Dind.
8 ταῖς R. St., τοῖς VC 17 Σόσσιον C (vel σύσσιον), σύσσιον V 32 ἐπέ-
πεμψαν Sylb., ἔπεμψαν VC.

Digitized by Google

R. St.
281 ἐκείνου λουό*μενον αὐτὸν ἀπέπνιξαν. τῷ μὲν οὖν Κομόδῳ τοῦτο 72, 22, 6
τὸ τέλος ἐγένετο ἔτη δώδεκα καὶ μῆνας ἐννέα καὶ ἡμέρας τεσσαρεσκαί-
δεκα ἄρξαντι, ἐβίω δὲ ἔτη τριάκοντα ἓν καὶ μῆνας τέσσαρας· καὶ ἐς
5 αὐτὸν ἡ οἰκία ἡ τῶν ὡς ἀληθῶς Αὐρηλίων αὐταρχοῦσα ἐπαύ|σατο.
πόλεμοι δὲ μετὰ τοῦτο καὶ στάσεις μέγισται συνέβησαν, συνέθηκα δ' 72, 23, 1
ἐγὼ τούτων τὴν συγγραφὴν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. βιβλίον τι περὶ τῶν
ὀνειράτων καὶ τῶν σημείων δι' ὧν ὁ Σευῆρος τὴν αὐτοκράτορα
V 147r ἀρχὴν ἤλπισε, γράψας ἐδημοσίευσα· καὶ αὐτῷ | καὶ ἐκεῖνος πεμφθέντι 72, 23, 2
10 παρ' ἐμοῦ ἐντυχὼν πολλά μοι καὶ καλὰ ἀντεπέστει|λε. ταῦτ' οὖν
ἐγὼ τὰ γράμματα πρὸς ἑσπέραν ἤδη λαβὼν κατέδαρθον, καί μοι κα-
C 147r θεύδοντι προσέταξε τὸ δαιμόνιον ἱστορίαν γραφῆναι. | καὶ οὕτω δὴ
ταῦτα περὶ ὧν νῦν καθίσταμαι ἔγραψα. καὶ ἐπειδή γε τοῖς τε ἄλλοις 72, 23, 3
καὶ αὐτῷ τῷ Σευήρῳ μάλιστα ἤρεσε, τότε δὴ καὶ τἆλλα πάντα τὰ
15 τοῖς Ῥωμαίοις προσήκοντα συνθεῖναι ἐπεθύμησα· καὶ διὰ τοῦτο
οὐκέτ' ἰδίᾳ ἐκεῖνο ὑπολιπεῖν ἀλλ' εἰς τήνδε τὴν συγγραφὴν ἐμβαλεῖν
ἔδοξέ μοι, ἵν' ἐν μιᾷ πραγματείᾳ ἀπ' ἀρχῆς πάντα, μέχρις ἂν καὶ
τῇ Τύχῃ δόξῃ, γράψας καταλίπω· τὴν δὲ δὴ θεὸν ταύτην ἐπιρρων- 72, 23, 4
νύουσάν με πρὸς τὴν ἱστορίαν εὐλαβῶς πρὸς αὐτὴν καὶ ὀκνηρῶς
20 διακείμενον, καὶ πονού|μενον ἀπαγορεύοντά τε ἀνακτωμένην δι' ὀνει-
ράτων, καὶ καλὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου διδοῦσάν μοι
ὡς ὑπολειψομένου τὴν ἱστορίαν καὶ οὐδαμῶς ἀμαυρώσοντος, ἐπίσκο-
πον τῆς τοῦ βίου διαγωγῆς, ὡς ἔοικεν, εἵλῃχα, καὶ διὰ τοῦτο αὐτῇ
ἀνάκειμαι. συνέλεξα δὲ πάντα τὰ ἀπ' ἀρχῆς τοῖς Ῥωμαίοις μέχρι 72, 23, 5
25 τῆς Σευήρου| μεταλλαγῆς πραχθέντα ἐν ἔτεσι δέκα, καὶ συνέγραψα
ἐν ἄλλοις δώδεκα· τὰ γὰρ λοιπά, ὅπου ἂν καὶ προχωρήσῃ, γεγρά-
ψεται. πρὸ δὲ τῆς τοῦ Κομόδου τελευτῆς σημεῖα τάδε ἐγένετο· ἀετοί 72, 24, 1
τε γὰρ περὶ τὸ Καπιτώλιον πολλοὶ καὶ ἔξεδροι ἐπλανῶντο, προσ-
επιφθεγγόμενοι οὐδὲν εἰρηναῖον, καὶ βύας ἀπ' αὐτοῦ ἔβυξε, πῦρ τε
30 νύκτωρ| ἀρθὲν ἐξ οἰκίας τινὸς καὶ ἐς τὸ Εἰρηναῖον ἐμπεσὸν τὰς
ἀποθήκας τῶν τε Αἰγυπτίων καὶ τῶν Ἀρραβίων φορτίων ἐπενείματο,
ἔς τε τὸ παλάτιον μετεωρισθὲν ἐσῆλθε καὶ πολλὰ πάνυ αὐτοῦ κατέ- 72, 24, 2
282 καυσεν, * ὥστε καὶ τὰ γράμματα τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα ὀλίγου δεῖν
πάντα φθαρῆναι. ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὰ μάλιστα δῆλον ἐγένετο ὅτι οὐκ
ἐν τῇ πόλει τὸ δεινὸν στήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην
5 αὐτῆς ἀφίξεται. οὐδὲ γὰρ κατασβεσθῆναι ἀνθρωπίνῃ χειρὶ ἠδυνήθη, 72, 24, 3
καίτοι παμπόλλων μὲν ἰδιωτῶν παμπόλλων δὲ στρατιωτῶν ὑδροφο-
V 147v ρούντων, | καὶ αὐτοῦ τοῦ Κομόδου ἐπελθόντος ἐκ τοῦ προαστείου
καὶ ἐπισπέρχοντος. ἀλλ' ἐπειδὴ πάντα ὅσα κατέσχε διέφθειρεν, ἐξα-
ναλωθὲν ἐπαύσατο.

281, 10 ταῦτ' C, τοιαῦτ' V 12 γραφῆναι VC, γράφειν Rk. 13 τοῖς τε Sylb., τοῖς τότε VC ἄλλοις V, ἀλλήλοις C 22 ὑπολειψομένου Reim., ὑπολειψόμενος VC, ὑπολείψοντος Bk.

Digitized by Google

R. St. 282

ΠΕΡΤΙΝΑΞ. C 147v

78, 1, 1 Περτίναξ δὲ ἦν μὲν τῶν καλῶν κἀγαθῶν, ἦρξε δὲ πάνυ βραχύν τινα χρόνον, εἶτα πρὸς τῶν στρατιωτῶν ἀνῃρέθη. λανθάνοντος γὰρ ἔτι τοῦ γεγενημένου περὶ τὸν Κόμοδον ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ περὶ τὸν Ἔκλεκτον καὶ Λαῖτον, καὶ τὸ πραχθὲν ἐνόμισαν· διὰ τὴν ἀρετὴν
78, 1, 2 γὰρ καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἡδέως αὐτὸν ἐπελέξαντο. ἰδὼν δὲ αὐτοὺς ἐκεῖνος, καὶ ἀκούσας ὧν ἔλεγον, ἔπεμψε τὸν πιστότατον τῶν ἑταίρων τὸ σῶμα τὸ τοῦ Κομόδου ὀψόμενον. ὡς δὲ τὸ πραχθὲν ἐβεβαιώσατο, οὕτω δὴ ἐς τὸ στρατόπεδον κρύφα ἐσεκομίσθη, καὶ ἔκπληξιν μὲν τοῖς στρατιώταις παρέσχε, τῇ δὲ δὴ παρουσίᾳ τῶν περὶ τὸν Λαῖτον, καὶ ἐξ ὧν ὑπέσχετο (τρισχιλίας γὰρ αὐτοῖς δραχμὰς κατ'
78, 1, 3 ἄνδρα δώσειν ἐψηφίσατο), προσεποιήσατο αὐτούς. κἂν πάντως ἡσύχασαν, εἰ μὴ τελευτὴν τῶν λόγων ὧδέ πως εἶπε, "πολλὰ μέν, ὦ ἄνδρες συστρατιῶται, καὶ δυσχερῆ τῶν παρόντων ἐστίν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα αὖθις σὺν ἡμῖν ἐπανορθώσεται·" ἀκούσαν*τες γὰρ τοῦτο ὑπε- 283
τόπησαν πάντα τὰ ἑαυτοῖς ὑπὸ τοῦ Κομόδου παρὰ τὸ καθεστηκὸς δεδομένα καταλυθήσεσθαι, καὶ ἐδυσκόλαναν μέν, ἡσύχασαν δὲ ὅμως
78, 1, 4 ἐπικρύπτοντες τὴν ὀργήν. ἐξελθὼν δὲ ἐκ τοῦ τείχους πρὸς τὸ συνέδριον νυκτὸς ἔτι οὔσης ἀφίκετο, καὶ ἀσπασάμενος ἡμᾶς ὅπως τις, οἷα ἐν ὁμίλῳ καὶ ἐν ὠθισμῷ τοσούτῳ, προσελθεῖν αὐτῷ ἠδυνήθη, ἔπειτα ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου εἶπεν ὅτι "ὠνόμασμαι μὲν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν αὐτοκράτωρ, οὐδὲν μέντοι τῆς ἀρχῆς δέομαι, ἀλλ' ἐξίσταμαι ἤδη καὶ τήμερον αὐτῆς διά τε τὴν ἐμαυτοῦ ἡλικίαν καὶ ἀρρωστίαν
78, 1, 5 καὶ διὰ τὴν τῶν πραγμάτων δυσχέρειαν." λεχθέντων δὲ καὶ ἐπῃ- V 148r
νοῦμεν αὐτὸν ἀπὸ γνώμης καὶ ὡς ἀληθῶς ἡρούμεθα· τήν τε γὰρ ψυχὴν ἄριστος ἦν καὶ τῷ σώματι ἔρρωτο, πλὴν καθ' ὅσον βραχύ τι
78, 2, 1 ὑπὸ τῶν ποδῶν ἐνεποδίζετο. καὶ οὕτως ὅ τε Περτίναξ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ Κόμοδος πολέμιος ἀπεδείχθη, πολλά γε ἐς αὐτὸν καὶ δεινὰ καὶ τῆς | βουλῆς καὶ τοῦ δήμου συμβοησάντων. ἠθέλησαν μὲν γὰρ καὶ 150 C 148r
τὸ σῶμα αὐτοῦ σῦραι καὶ διασπάσαι ὥσπερ καὶ τὰς εἰκόνας, εἰπόντος δὲ τοῦ Περτίνακος τῇ γῇ ἤδη τὸν νεκρὸν κεκρύφθαι, τοῦ μὲν σώματος ἀπέσχοντο, τῶν δ' ἄλλων ἐνεφοροῦντο, οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐπι-
78, 2, 2 λέγοντες· Κόμοδον μὲν γὰρ οὐδεὶς οὐδ' αὐτοκράτορα αὐτὸν ὠνόμαζεν, ἀλιτήριον δέ τινα καὶ τύραννον ἀποκαλοῦντες προσετίθεσαν ἐπισκώπτοντες τὸν μονομάχον, τὸν ἀρματηλάτην, τὸν ἀριστερόν, τὸν
78, 2, 3 κηλήτην. τοῖς τε βουλευταῖς, ὅσοις μάλιστα καὶ ἐκ τοῦ Κομόδου φόβος ἐπήρτητο, ὁ ὄχλος ἐπέλεγεν "εὖγε εὖγε, ἐσώθης, ἐνίκησας." ὅσα τε εἰώθεσαν ἐν τοῖς θεάτροις ἐπὶ τῇ τοῦ Κομόδου θεραπείᾳ εὐρύθμως πως ἐκβοᾶν, ταῦτα τότε μετασχημ|ατίζοντες ἐς τὸ γελοιότα-

---

282, 21 ἐνόμισαν VC, ἐμήνυσαν H. St. 27 κρύφα V, κούφα C 29 ἐψηφίσατο VC, ἐπηγγείλατο Bk. 30 τελευτὴν τῶν λόγων VC, τελευτῶν τὸν λόγον Rk. 32 ἡμῖν VC, ὑμῖν R. St. 283, 3 ἐξελθων V, ἐξελθεῖν C 18 ἐνεφορουῦντο V, ἀνεφορουῦντο C 22 μάλιστα καὶ VC, καὶ μάλιστα Sylb. ἐπήρτητο Kuiper et Polak., ἐπῆρτο VC 23 εὖγε εὖγε Cassaub., ἄγε ἄγε VC.

Digitized by Google

R. St.
283 τον ἐξῆδον. τοῦ μὲν γὰρ ἀπηλλαγμένοι, τὸν δὲ οὐδέπω φοβούμενοι, 73, 2, 4
τό τε διὰ μέσου αὐτῶν ὡς ἐλεύθεροι ἐκαρποῦντο, καὶ ἀξίωμα παρ-
ρησίας ἐν τῷ ἀδεεῖ αὐτοῦ ἐλάμβανον· οὐ γὰρ ἐξήρκει σφίσι τὸ μηκέτι
φοβεῖσθαι, ἀλλ' ἐν τῷ θαρσοῦντι καὶ ἐξυβρίζειν ἤθελον. ἦν δὲ ὁ 73, 3, 1
30 Περτίναξ Λίγυς ἐξ Ἄλβης Πομπηίας, πατρὸς οὐκ εὐγενοῦς, γράμματα
ὅσον ἀποζῆν ἐξ αὐτῶν ἠσκημένος. καὶ κατὰ τοῦτο καὶ τῷ Πομ-
πηιανῷ τῷ Κλαυδίῳ συνεγεγόνει, καὶ κατὰ τοῦτ' ἐν τοῖς ἱππεῦσι
284 χιλιαρχήσας ἐς τοῦτο προεχώρησεν ὥστε * καὶ ἐκείνου αὐτοῦ αὐταρ-
χῆσαι. καὶ ἔγωγε τότε ἐπὶ τοῦ Περτίνακος καὶ πρῶτον καὶ ἔσχατον 73, 3, 2
τὸν Πομπηιανὸν εἶδον· ἐν γὰρ τοῖς ἀγροῖς τὰ πλεῖστα διὰ τὸν Κό-
μοδον διῆγε τό τε γῆρας καὶ τὸ τῶν ὀφθαλμῶν νόσημα προβαλλό-
5 μενος, καὶ μέντοι καὶ μετὰ τὸν Περτίνακα πάλιν ἐνόσει· καὶ αὐτὸν 73, 3, 3
ὁ Περτίναξ τά τε ἄλλα ἰσχυρῶς ἐτίμα καὶ ἐπὶ τοῦ βάθρου ἐπὶ τοῦ
V 148r συνεδρίου παρεκάθιζε. ἐχρῆτο δὲ καὶ ἡμῖν δημοτικώτατα· καὶ γὰρ 73, 3, 4
εὐπροσήγορος ἦν, ἤκουέ τε ἑτοίμως ὅ τι τις ἀξιοίη, καὶ ἀπεκρίνετο
ἀνθρωπίνως ὅσα αὐτῷ δοκοίη. εἰστία τε ἡμᾶς σωφρόνως· καὶ ὁπότε
10 μὴ τοῦτο ποιοίη, διέπεμπεν ἄλλοις ἄλλα καὶ τὰ εὐτελέστατα. καὶ
αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ οἱ μὲν πλούσιοι καὶ μεγάλαυχοι διεγέλων, οἱ δὲ
C 148r ἄλλοι, οἷς ἀρετὴ ἀσελγείας προτιμοτέρα ἦν, ἐπῃνοῦμεν. ἔτι δὲ ὄν- 73, 4, 1
τος αὐτοῦ ἐν Βρεττανίᾳ μετὰ τὴν μεγάλην ἐκείνην στάσιν ἣν ἔπαυσε,
καὶ ἐπαίνων παρὰ πᾶσιν ἀξιουμένου, ἵππος τις ὄνομα Περτίναξ ἐνί-
15 κησεν ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἦν δὲ τῶν πρασίων καὶ ὑπὸ τοῦ Κομόδου 73, 4, 2
ἐσπουδάζετο. τῶν οὖν στασιωτῶν αὐτοῦ μέγα ἀναβοησάντων, καὶ
εἰπόντων αὐτὸ τοῦτο, "Περτίναξ ἐστίν," οἱ ἕτεροι οἱ ἀντιστασιασταί
σφων, οἷά που ἀχθόμενοι τῷ Κομμόδῳ, προσεπεύξαντο, εἰπόντες οὐ
πρὸς τὸν ἵππον ἀλλὰ πρὸς τὸν ἄνδρα "εἰ γὰρ ὤφειλεν εἶναι." ὥστε- 73, 4, 3
20 ρον δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον ἵππον ἀπαλλαγέντα τε τῶν δρόμων ὑπὸ
τοῦ γήρως καὶ ἐν ἀγρῷ ὄντα μετεπέμψατο ὁ Κόμοδος, καὶ ἐσήγαγεν
εἰς τὸν ἱππόδρομον τάς τε ὁπλὰς αὐτοῦ καταχρυσώσας καὶ τὰ ἀνώ-
τατα δέρματι ἐπιχρύσῳ κοσμήσας· καὶ αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι ἐξαπίνης
ἰδόντες ἀνεβόησαν αὖθις "Περτίναξ ἐστί." καὶ ἦν μέν που μαντι- 73, 4, 4
25 κὸν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ λεχθέν, ἐπειδὴ τῇ ἑσχάτῃ ἐν τῷ ἔτει ἐκείνῳ
ἱπποδρομίᾳ ἐγένετο, καὶ εὐθὺς ἐπ' αὐτῇ τὸ κράτος ἐς τὸν Περτίνακα
περιῆλθεν· ἐλογοποιήθη δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου τὰ ὅμοια, ἐπειδὴ
τῷ Περτίνακι αὐτὸ ὁ Κόμοδος μονομαχήσειν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ
μέλλων ἔδωκεν. οὕτω μὲν ἐς τὴν ἀρχὴν ὁ Περτίναξ κατέστη, καὶ 73, 5, 1
30 ἔλαβε τάς τε ἄλλας ἐπικλήσεις τὰς προσηκούσας καὶ ἑτέραν ἐπὶ τῷ
δημοτικὸς εἶναι βούλεσθαι· πρόκριτος γὰρ τῆς γερουσίας κατὰ τὸ
ἀρχαῖον ἐπωνομάσθη. καὶ εὐθὺς ἐς κόσμον, ὅσα πρὶν πλημμελῶς
285 εἶχε καὶ ἀτάκτως, καθίστατο· * φιλανθρωπία τε γὰρ καὶ χρηστότης 73, 5, 2
καὶ οἰκονομία βελτίστη καὶ πρόνοια τοῦ κοινοῦ ἐπιμελεστάτη περὶ
τὸν αὐτοκράτορα διεδείκνυτο. τά τε γὰρ ἄλλα, ὅσα ἂν ἀγαθὸς αὐτο-
V 149r κράτωρ, ἔπραττεν ὁ Περτίναξ, καὶ τὴν ἀτιμίαν ἀφεῖλεν τῶν ἀδίκως
5 πεφονευμένων, καὶ προσέτι καὶ ἐπώμοσε μηδέποτε τοιαύτην δίκην

283, 29 *Λίγυς* Xyl., *λίβυς* V, *λίβυς* ex *λίγυς* C ut videtur 31 *καὶ* (ante *κατὰ*) om. C 32 *κατὰ τοῦτ'* VC, *δι' αὐτὸν* Bk., *μετὰ τοῦτ'* Sylb.
284, 17 *αὐτὸ* Reim., *αὐτῷ* VC 23 *ἀνώτατα* VC, *νῶτα* Salmas.

Digitized by Google

R. St.

73, 5, 8 προσδέξασθαι. καὶ αὐτίκα οἱ μὲν τοὺς συγγενεῖς οἱ δὲ τοὺς φίλους 285
ἀνεκάλουν μετὰ δακρύων ὁμοῦ καὶ χαρᾶς· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο
πρὶν ἐξῆν ποιεῖν· καὶ μετὰ ταῦτα ἀνορύττοντες τὰ σώματα, οἱ μὲν
ὁλόκληρα οἱ δὲ μέρη, ὥς που ἕκαστον αὐτῶν ἢ τοῦ ὀλέθρου ἢ τοῦ
χρόνου εἶχεν, εὑθέτουν | καὶ, ἐς τὰ προγονικὰ μνημεῖα ἀπετίθεντο. 10C149r
73, 5, 4 τοσαύτη δὲ ἄρα τότε τὸ βασίλειον εἶχεν ἀχρηματία ὥστε πέντε καὶ
εἴκοσι μυριάδες δραχμῶν μόναι εὑρέθησαν. χαλεπῶς δ' οὖν ὁ Περ-
τίναξ ἔκ τε τῶν εἰκόνων καὶ τῶν ὅπλων τῶν τε ἵππων καὶ ἐπίπλων
καὶ τῶν παιδικῶν τῶν τοῦ Κομόδου ἀγείρας ἀργύριον, τοῖς τε δο-
ρυφόροις ἔδωκεν, ὅσα ὑπέσχετο, καὶ τῷ δήμῳ καθ' ἑκατὸν δραχμάς. 15
73, 5, 5 σύμπαντα γὰρ ὅσα ὁ Κόμοδος ἐπί τε τῇ τρυφῇ καὶ ἐς ὁπλομαχίαν
ἢ καὶ ἐς ἁρματηλασίαν ἐκέκτητο, ἐς τὸ πωλητήριον ἐξετέθη, τὸ μὲν
πλεῖστον πράσεως ἕνεκα, ἤδη δὲ καὶ ἐς ἐπίδειξιν τῶν τε ἔργων αὐτοῦ
καὶ τῶν διαιτημάτων, καὶ προσέτι καὶ εἰς ἔλεγχον τῶν ὠνησομένων
73, 6, 1 αὐτά. ὁ δὲ Λαῖτος τὸν Περτίνακα δι' εὐφημίας ἦγε καὶ τὸν Κόμο- 20
δον ὕβριζε. βαρβάρους γοῦν τινας χρυσίον παρ' αὐτοῦ πολὺ ἐπ'
εἰρήνῃ εἰληφότας μεταπεμψάμενος (ἔτι γὰρ ἐν ὁδῷ ἦσαν) ἀπῄτησεν
αὐτό, εἰπὼν ὅτι "λέγετε τοῖς οἴκοι Περτίνακα ἄρχειν"· ἤδεσαν γὰρ
καὶ πάνυ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ ὧν πεπόνθεσαν ὅτε μετὰ τοῦ Μάρκου
73, 6, 2 ἐστράτευτο. καὶ ἕτερον δέ τι τοιόνδε ἐπὶ τῇ τοῦ Κομόδου δια- 25
βολῇ ὁμοίως ἔπραξε. κοπρίας τινὰς καὶ γελωτοποιοὺς αἴσχιστα μὲν
τὰ εἴδη αἰσχίω δὲ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἔχοντας καὶ διὰ
τὴν ὕβριν τήν τε ἀσέλγειαν ὑπὸ τοῦ Κομόδου ὑπερπλουτοῦντας
εὑρών, ἐδημοσίευσε τάς τε προσηγορίας αὐτῶν καὶ τὸ πλῆθος ὧν
ἐκέκτητο, καὶ ἦν ἐπὶ μὲν τοῖς γέλως, ἐπὶ δὲ τοῖς ὀργὴ καὶ λύπη· 30
τοσαῦτα γάρ τινες αὐτῶν ἔχοντες ἦσαν ἐφ' ὅσοις ἐκεῖνος πολλοὺς
73, 6, 3 καὶ τῶν βουλευτῶν ἐσφάκει. οὐ μέντοι γε καὶ δι' ὅλου ὁ Λαῖτος
πιστὸς * ἔμεινε τῷ Περτίνακι, | μᾶλλον δὲ οὐδ' ἐν ἀκαρεῖ· ὧν γὰρ 286
ἤθελε μὴ τυγχάνων προσπαρώξυνε τοὺς στρατιώτας, ὡς λελέξεται, V 149v
73, 7, 1 κατ' αὐτοῦ. τὸν μὲν οὖν πενθερὸν αὐτοῦ ὁ Περτίναξ τὸν Σουλ-
πικιανὸν τὸν Φλάκον πολιαρχεῖν ἔταξε, καὶ ἄλλως ἄξιον ὄντα τού-
του τυχεῖν· οὔτε δὲ τὴν γυναῖκα Αὐγουσταν οὔτε τὸν υἱὸν Καίσαρα, 5
καίπερ ψηφισαμένων ἡμῶν, ποιῆσαι ἠθέλησεν, ἀλλ' ἑκάτερον ἰσχυρῶς
73, 7, 2 διεκρούσατο, εἴτ' οὖν ὅτι μηδέπω τὴν ἀρχὴν ἐρριζώκει, εἴτε καὶ ὅτι
ἐκείνην τε ἀκολασταίνουσαν οὐκ ἠβουλήθη τὸ τῆς Αὐγούστης ὄνομα
μιᾶναι, καὶ τὸν υἱὸν παιδίον ἔτι ὄντα οὐκ ἠθέλησε, πρὶν παιδευ-
θῆναι, | τῷ τε ὄγκῳ καὶ τῇ ἐλπίδι τῇ ἐκ τοῦ ὀνόματος διαφθαρῆναι. 10C149v
73, 7, 3 ἀλλ' οὐδ' ἐν τῷ παλατίῳ αὐτὸν ἔτρεφεν, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ὑπάρ-
χοντα αὐτῷ πρότερον ἐν τῇ πρώτῃ εὐθὺς ἡμέρᾳ ἀποθέμενος, ταῦτά
τε τοῖς τέκνοις διένειμε (καὶ γὰρ καὶ θυγατέρα εἶχε) καὶ παρὰ τῷ
πάππῳ διαιτᾶσθαι αὐτὰ ἐκέλευσεν, ὀλίγα ἄττα αὐτοῖς, ὡς πατὴρ 15
73, 8, 1 καὶ οὐχ ὡς αὐτοκράτωρ, συγγινόμενος. ἐπεὶ οὖν οὔτε τοῖς στρατιώ-
ταις ἁρπάζειν οὔτε τοῖς Καισαρείοις ἀσελγαίνειν ἔτι ἐξῆν, δεινῶς

285, 6 προσδέξασθαι VC, προσδέξεσθαι R. St. 15 ὑπέσχετο VC, ὑπέσχητο Bk. ἑκατὸν Reim. (ex Zon.), ἕκαστον VC 16 τῇ om. V 24 ἐστράτευτο VC, ἐστρατεύετο R. St. 27 ἔχοντας H. St. (et cod. Peir.), ἔχοντα VC
286, 2 πενθερὸν C, θενθερὸν V αὐτοῦ Reim, αὐτοῦ VC 10 ὄγκῳ Reim., ὄρκω VC 12 αὐτῷ Bk., αὐτῶ VC.

Digitized by Google

R. St.
286 οὗτοι ἐμίσουν αὐτόν. ἀλλ' οἱ μὲν Καισάρειοι οὐδέν, ἅτε καὶ ἄοπλοι
ὄντες, ἐνεωτέρισαν, οἱ δὲ δὴ στρατιῶται οἱ δορυφόροι καὶ ὁ Λαῖτος
20 ἐπεβούλευσαν αὐτῷ. καὶ πρῶτα μὲν τὸν ὕπατον Φάλκωνα, ὅτι καὶ 73, 8, 2
γένει καὶ χρήμασιν ἤκμαζεν, [εἰς] αὐτοκράτορα ἐπιλέγονται, καὶ ἐς τὸ
στρατόπεδον αὐτὸν ἐσάξειν, τοῦ Περτίνακος ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ τὴν τοῦ
σίτου παρασκευὴν ἐξετάζοντος, ἤμελλον. μαθὼν δὲ τοῦτ' ἐκεῖνος 73, 8, 3
σπουδῇ ἐς τὴν πόλιν ἦλθε, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν γερουσίαν ἔφη "οὐ
25 χρὴ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ὦ πατέρες, ὅτι πέντε που καὶ εἴκοσι μυριάδας
δραχμῶν εὑρὼν τοσοῦτον τοῖς στρατιώταις διένειμα ὅσον Μάρκος τε
καὶ Λούκιος, οἷς ἑξακισμύριαι καὶ ἑπτακισχίλιαι καὶ πεντακόσιαι μυ-
ριάδες κατελείφθησαν. ἀλλ' αἴτιοι τῆς ἀχρηματίας ταύτης οἱ θαυ- 73, 8, 4
μαστοὶ Καισάρειοι γεγόνασι." καὶ ἐψεύσατο μὲν ὁ Περτίναξ ὅτι ἐπ'
30 ἴσης τῷ Λουκίῳ καὶ τῷ Μάρκῳ τοῖς στρατιώταις ἐδωρήσατο (οἱ μὲν
γὰρ ἐς πεντακισχιλίας ὁ δὲ ἐς τρισχιλίας αὐτοῖς ἐδεδώκει), οἱ δὲ δὴ
V 150r στρατιῶται καὶ οἱ Καισάρειοι παρόντες ἐν τῷ συνεδρίῳ (πάμπολλοι
287 δὲ ἦσαν) δεινῶς ἠγανάκτησαν καὶ φοβερόν τι διε*τονθόρυσαν. μελ- 73, 8, 5
λόντων δὲ ἡμῶν καταψηφιεῖσθαι τοῦ Φάλκωνος, ἀναστὰς ὁ Περτίναξ
καὶ ἀνακραγών "μὴ γένοιτο" ἔφη "μηδένα βουλευτὴν ἐμοῦ ἄρχοντος
μηδὲ δικαίως θανατωθῆναι." ὁ δὲ Λαῖτος παραλαβὼν τὴν κατὰ τὸν 73, 9, 1
5 Φάλκωνα ἀφορμήν, πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ὡς καὶ ἐκείνου κε-
λεύοντος διέφθειρεν. οἱ δὲ λοιποὶ τοῦτο αἰσθόμενοι, καὶ φοβηθέντες
μὴ καὶ αὐτοὶ προσαπόλωνται, ἐθορύβησαν. διακόσιοι δὲ οἱ τῶν 73, 9, 2
C 150r ἄλλων θρασύτεροι καὶ ἐς τὸ παλάτιον τὰ ξίφη | ἀνατετακότες ὥρ-
μησαν. οὐδὲ ἔγνω πρότερον προσιόντας ὁ Περτίναξ αὐτοὺς πρὶν
10 ἄνω γενέσθαι· τότε δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰσδραμοῦσα ἐμήνυσεν αὐτῷ τὸ
γενόμενον. μαθὼν οὖν ταῦτ' ἐκεῖνος πρᾶγμα εἴτ' οὖν γενναῖον εἴτε 73, 9, 3
ἀνόητον, εἴθ' ὅπως τις αὐτὸ ὀνομάσαι ἐθέλει, ἔπραξε. δυνηθεὶς γὰρ
ἂν μάλιστα μὲν ἀποκτεῖναι τοὺς ἐπελθόντας (τῇ τε γὰρ νυκτερινῇ
φυλακῇ καὶ τοῖς ἱππεῦσιν ὥπλιστο, καὶ ἦσαν καὶ ἄλλοι ἐν τῷ παλα-
15 τίῳ τότε ἄνθρωποι πολλοί), εἰ δὲ μή, κατακρυφθῆναί γε καὶ διαφυ- 73, 9, 4
γεῖν ποι τάς τε πύλας τοῦ παλατίου καὶ τὰς ἄλλας τὰς διὰ μέσου
θύρας κλείσας, τούτων μὲν οὐδέτερον ἐποίησεν, ἐλπίσας δὲ καταπλή-
ξειν αὐτοὺς ὀφθεὶς καὶ πείσειν ἀκουσθεὶς ἀπήντησε τοῖς προσιοῦσιν
ἐν τῇ οἰκίᾳ ἤδη οὖσιν· οὔτε γὰρ τῶν συστρατιωτῶν τις αὐτοὺς εἶρξε,
20 καὶ οἱ πυλωροὶ οἵ τε ἄλλοι Καισάρειοι οὐχ ὅτι τι συνέκλεισαν, ἀλλὰ
καὶ πάντα ἁπλῶς προσανέῳξαν. ἰδόντες δ' οὖν οἱ στρατιῶται τὸ 73, 10, 1
μὲν πρῶτον ἠδέσθησαν, πλὴν ἑνός, καὶ τοὺς τε ὀφθαλμοὺς ἐς τὸ
δάπεδον ἔρεισαν καὶ τὰ ξίφη ἐς τοὺς κολεοὺς ἐναπέθεντο· ἐπεὶ δὲ
ἐκεῖνος προπηδήσας εἶπέ τε ὅτι "τοῦτό σοι τὸ ξίφος οἱ στρατιῶται
25 πεπόμφασι", καὶ προσπεσὼν εὐθὺς ἔπληξεν αὐτόν, οὐκ ἐπέσχον ἀλλὰ
τόν τε αὐτοκράτορά σφων κατέκοψαν καὶ τὸν Ἔκλεκτον. μόνος γὰρ 73, 10, 2
δὴ οὗτος οὔτ' ἐγκατέλιπεν αὐτὸν καὶ ἐπήμυνεν αὐτῷ ὅσον ἠδυνήθη,
ὥστε καὶ τρῶσαί τινας· ὅθεν ἐγὼ καὶ πρὸ τοῦ ἄνδρα αὐτὸν ἀγαθὸν|

286, 18 ἄοπλοι Blancus, ἅπλοι V, ἁπλοῖ C 20 [εἰς] ind. St. 26 ὅσον Leuncl., ὥστε VC 30 οἱ Naber, ὁ VC 31 αὐτοῖς C, αὐτὸς V
287, 12 αὐτὸ H. St., αὐτὸν VC 22 καὶ τοὺς τε ὀφθαλμοὺς Rk., τούς τε ὀφθαλμοὺς καὶ VC ἔρεισαν VC, ἤρεισαν Sylb. 27 ὅσον C, ὅσα V.

Digitized by Google

R. St.
γεγονέναι νομίζων, τότε δὴ καὶ πάνυ ἐθαύμασα. ἀποτεμόντες δὲ οἱ 287
στρατιῶται τὴν κεφαλὴν τοῦ Περτίνακος περί τε δόρυ περιέπειραν, V 150v
73, 10, 3 τῷ ἔργῳ ἐλλαμπρυνόμενοι. οὕτω μὲν ὁ Περτίναξ ἐπιχειρήσας ἐν 30
ὀλίγῳ πάντα ἀνακαλέσασθαι ἐτελεύτησεν, οὐδὲ ἔγνω, καίπερ ἐμπει-
ρότατος * πραγμάτων ὤν, ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἀθρόα τινὰ ἀσφαλῶς 288
ἐπανορθοῦσθαι, ἀλλ᾽ εἴπερ τι ἄλλο, καὶ πολιτικὴ κατάστασις καὶ
χρόνου καὶ σοφίας χρῄζει. ἐβίω δὲ ἔτη ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα τεσσάρων
μηνῶν καὶ τριῶν ἡμερῶν δέοντα, ἦρξε δὲ ἡμέρας ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτά.

| ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΔΙΔΙΟΣ. C 150v

73, 11, 1 Διαγγελλομένου δὲ τοῦ κατὰ τὸν Περτίνακα πάθους οἱ μὲν| ἐς 15
τὰς οἰκίας ἔτρεχον οἱ δὲ εἰς τὰς τῶν στρατιωτῶν, καὶ τῆς ἑαυτῶν
ἀσφαλείας πρόνοιαν ἐποιοῦντο. Σουλπικιανὸς δέ (ἔτυχε γὰρ παρὰ
τοῦ Περτίνακος ἀποσταλεὶς εἰς τὸ στρατόπε|δον, ἵνα τὰ ἐκεῖ κατα- 20
στήσηται) ἔμεινέ τε ἐν αὐτῷ, καὶ ἔπραττεν ὅπως ἂν αὐτοκράτωρ
73, 11, 2 ἀποδειχθῇ. κἀν τούτῳ Ἰουλιανὸς ὁ Δίδιος, χρηματιστής τε ἄπληστος
καὶ ἀναλωτὴς ἀσελγής, νεωτέρων τε ἀεὶ πραγμάτων ἐπιθυμῶν, διό
καὶ πρὸς τοῦ Κομόδου εἰς τὴν ἑαυτοῦ πα|τρίδα τὸ Μεδιόλανον ἐξελή- 25
λατο. οὗτος οὖν ἀκούσας τὸν θάνατον τοῦ Περτίνακος σπουδῇ ἐς τὸ
στρατόπεδον παρεγένετο, καὶ πρὸς ταῖς πύλαις τοῦ τείχους ἑστὼς
73, 11, 3 παρεκάλει τοὺς στρατιώτας ὑπὲρ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίας. ὅτε
δὴ καὶ πρᾶγμα αἴσχιστόν τε καὶ ἀνάξιον τῆς Ῥώμης ἐγένετο· ὥσπερ
γὰρ ἐν ἀγορᾷ καὶ ἐν πωλητηρίῳ τινὶ καὶ| αὐτὴ καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς 30
πᾶσα ἀπεκηρύχθη. καὶ αὐτὰς ἐπίπρασκον μὲν οἱ τὸν αὐτοκράτορά
σφων ἀπεκτονότες, ὠνητίων δὲ ὅ τε Σουλπικιανὸς καὶ ὁ Ἰουλιανὸς
73, 11, 4 ὑπερβάλλοντες ἀλλήλους, ὁ μὲν ἔν*δοθεν ὁ δὲ ἔξωθεν. καὶ μέχρι 289
γε πεντακισχιλίων δραχμῶν κατ᾽ ἄνδρα κατὰ βραχὺ προστιθέντες
προῆλθον, διαγγελλόντων τινῶν καὶ λεγόντων τῷ τε Ἰουλιανῷ ὅτι
"Σουλπικιανὸς τοσοῦτον δίδωσι· τί οὖν | σὺ προστίθῃς;" καὶ τῷ V 151r
Σουλπικιανῷ ὅτι "Ἰουλιανὸς τοσοῦτον ἐ|παγγέλλεται· τί οὖν σὺ 5
73, 11, 5 προσυπισχνῇ;" κἂν ἐπεκράτησεν ὁ Σουλπικιανὸς ἔνδον τε ὢν καὶ
πολιαρχῶν, τάς τε πεντακισχιλίας πρότερος ὀνομάσας, εἰ μὴ ὁ
Ἰουλιανὸς οὐκέτι κατ᾽ ὀλίγον ἀλλὰ χιλίαις καὶ διακοσίαις καὶ πεν-
τήκοντα ἅμα δραχμαῖς ὑπερέβαλε, καὶ τῇ φωνῇ μέγα βοῶν καὶ ταῖς
73, 11, 6 χερσὶν ἐνδεικνύμενος. τῇ τε γὰρ ὑπερ|βολῇ αὐτοῦ δουλωθέντες, καὶ 10
ἅμα καὶ τὸν Σουλπικιανὸν | ὡς καὶ τιμωρήσοντα τῷ Περτίνακι C 151r
φοβηθέντες, ὅπερ ὁ Ἰουλιανὸς αὐτοῖς ὑπέτεινεν, ἐσεδέξαντό τε αὐτὸν
73, 12, 1 καὶ αὐτοκράτορα ἀπέδειξαν. καὶ ὁ μὲν οὕτω πρὸς ἑσπέραν ἔς τε
τὴν ἀγορὰν καὶ πρὸς τὸ βουλευτήριον ἠπείχθη, παμπληθεῖς δορυφό-
ρους μετὰ σημείων συχνῶν| ὥσπερ ἐς παράταξίν τινα ἄγων, ἵνα καὶ 15

288, 3 *ἐβίω* Reim. (ex Zon.), *ἐπεβίω* VC.

289, 3 *τῷ τε Ἰουλιανῷ* Xyl., *ὅτε τε Ἰουλιανὸς* VC Σουλπικιανὸς R. St., *σουλπίκιος* VC 7 *τὰς* (mutatum a m¹ in *τοὺς*) V, *τοὺς* C πεντακισχιλίας Sylb., *πεντακισχιλίους* VC 15 *παράταξιν* Irmisch, *πρᾶξιν* VC.

Digitized by Google

R. St.
289 ἡμᾶς καὶ τὸν δῆμον προκαταπλήξας πρόσθηται· καὶ αὐτὸν οἱ στρατιῶται τά τε ἄλλα ἐμεγάλυνον καὶ Κόμοδον ἐπωνόμαζον. ἡμεῖς δὲ 73, 12, 2
πυνθανόμενοι ταῦτα, ὥς που ἑκάστῳ διηγγέλλετο, ἐφοβούμεθα μὲν
τὸν Ἰουλιανὸν καὶ τοὺς στρατιώτας, καὶ μάλιστα ὅσοι τι ἢ πρὸς τὸν
20 Περτίνακα ἐπιτήδειον . . .| (καὶ γὰρ ἐγὼ εἷς ἐξ αὐτῶν ἦν, ἐπειδὴ ὑπό
τε τοῦ Περτίνακος τά τε ἄλλα ἐτετιμήμην καὶ στρατηγὸς ἀπεδεδείγμην,
καὶ ἐκεῖνον πολλὰ πολλάκις ἐν δίκαις συναγορεύων τισὶν ἀδικοῦντα
ἐπεδεδείχειν)· ὅμως δ' οὖν καὶ διὰ ταῦτα (οὐ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν 73, 12, 3
ἀσφαλὲς εἶναι οἴκοι, μὴ καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου ὑποπτευθῶμεν, κατα-
25 μεῖναι) προήλ|θομεν, οὐχ ὅτι δεδουλωμένοι ἀλλὰ καὶ δεδειπνηκότες,
καὶ ὡσάμενοι διὰ τῶν στρατιωτῶν ἐς τὸ βουλευτήριον εἰσήλθομεν,
καὶ ἠκούσαμεν αὐτοῦ τά τε ἄλλα ἀξίως ἑαυτοῦ λέγοντος, καὶ ὅτι 73, 12, 4
"ὑμᾶς τε ὁρῶ ἄρχοντος δεομένους, καὶ αὐτός, εἰ καί τις ἄλλος,
ἀξιώτατός εἰμι ὑμῶν ἡγεμονεῦσαι. καὶ εἶπον ἂν πάντα τὰ προσόντα
30 μοι ἀγαθά, εἰ μὴ| καὶ ἤδειτε καὶ πεπειραμένοι μου ἦτε. διὸ οὐδὲ
ἐδεήθην πολλοὺς στρατιώτας ἐπάγεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς μόνος πρὸς
ὑμᾶς ἀφῖγμαι, ἵνα μοι τὰ ὑπ' ἐκείνων δοθέντα ἐπικυρώσητε". "μόνος" 73, 12, 5
290 τε γὰρ "ἥκω" * ἔλεγε, πᾶν μὲν ἔξωθεν τὸ βουλευτήριον ὁπλίταις περι-
εστοιχισμένος, πολλοὺς δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ συνεδρίῳ στρατιώτας
V 151r | ἔχων· καὶ τοῦ συνειδότος ἡμᾶς τοῦ περὶ αὐτὸν ἀνεμίμνησκεν, ἐξ
οὗ καὶ ἐμισοῦμεν αὐτὸν καὶ ἐφοβούμεθα. καὶ ὁ μὲν οὕτω τὴν 73, 13, 1
5 αὐταρχίαν καὶ ἐκ τῶν τῆς| βουλῆς δογμάτων βεβαιωσάμενος ἀνῆλθεν
ἐς τὸ παλάτιον, καὶ εὑρὼν τὸ δεῖπνον τὸ τῷ Περτίνακι παρεσκευ-
C 151r ασμένον πολλά τε | αὐτοῦ κατεγέλασε, καὶ μεταπεμψάμενος ὅθεν τι
καὶ ὁπωσοῦν εὑρεθῆναι τότε ἠδυνήθη πολυτίμητον, διεπίμπλατο ἔνδον
ἔτι τοῦ νεκροῦ κειμένου, καὶ ἐκύβευεν, ἄλλους τε καὶ Πυλάδην τὸν
10 ὀρχηστὴν παι|ραλαβών. τῇ δὲ δὴ ὑστεραίᾳ ἡμεῖς μὲν ἀνῃείμεν ὡς 73, 13, 2
αὐτόν, πλαττόμενοι τρόπον τινὰ καὶ σχηματιζόμενοι ὅπως μὴ κατά-
φωροι ἐπὶ τῇ λύπῃ γενώμεθα· ὁ δὲ δῆμος ἐσκυθρώπαζε φανερῶς,
καὶ διελάλουν ὅσα ἤθελον, καὶ παρεσκευάζοντο πρᾶξαι ὅσα ἠδύναντο.
καὶ τέλος, ἐπειδὴ πρὸς τὸ συνέδριον ἦλθε καὶ τῷ Ἰανῷ τῷ πρὸ 73, 13, 3
15 τῶν| θυρῶν αὐτοῦ θύσειν ἔμελλεν, ἐξέκραγον πάντες ὥσπερ ἐκ συγ-
κειμένου τινός, τῆς τε ἀρχῆς ἅρπαγα αὐτὸν καὶ πατροφόνον ὀνομά-
ζοντες. ὡς δὲ προσποιησάμενος μὴ χαλεπαίνειν ἀργύριόν τι αὐτοῖς
ὑπέσχετο, ἀγανακτήσαντες ὡς καὶ δεκαζόμενοι ἀνεβόησαν ἅμα πάντες
20 "οὐ θέλομεν, οὐ λαμβάνομεν." καὶ αὐτοῖς καὶ τὰ πέριξ οἰκοδομή- 73, 13, 4
ματα φρικωδές τι συνεπήχησαν, ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰουλιανὸς
οὐκέτ' ἐκαρτέρησεν, ἀλλὰ τοὺς ἐγγὺς προσεστηκότας κτείνεσθαι προσέ-
ταξε. καὶ ὁ δῆμος ἔτι καὶ μᾶλλον ἐπιπαρωξύνθη, καὶ οὐκ ἐπαύσατο
οὔτε τὸν Περτίνακα ποθῶν οὔτε τὸν Ἰουλιανὸν λοιδορῶν οὔτε τοὺς
25 θεοὺς ἐπιβοώμενος οὔτε τοῖς στρατιώταις ἐπαρώμενος,| ἀλλὰ καίτοι
πολλοὶ [καὶ] πολλαχοῦ τῆς πόλεως καὶ τιτρωσκόμενοι καὶ φονευόμενοι
ἀντεῖχον. καὶ τέλος ὅπλα ἁρπάσαντες συνέδραμον ἐς τὸν ἱππόδρομον, 73, 13, 5

289, 16 προκαταπλήξας V, προσκαταπλήξας C 19 ἐπιτήδειον . . .] lacunam statuit Bk. 21 ἐτετιμήμην Sylb., ἐτετιμήκειν VC 25 δεδουλωμένοι VC, λελουμένοι Rk. 290, 5 δογμάτων Leuncl., πραγμάτων VC 25 [καὶ] exp. Bk., nec habet Zon.

Digitized by Google

R. St.
κἀνταῦθα διετέλεσαν τὴν νύκτα καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἡμέραν ἄσιτοι 290
καὶ ἄποτοι βοῶντες, τούς τε λοιποὺς στρατιώτας καὶ μάλιστα τὸν
Νίγρον τὸν Πεσκέννιον καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ Συρίᾳ ὄντας 30
ἐπαμῦναί σφισι δεόμενοι. καὶ μετὰ τοῦτο τῇ τε κραυγῇ καὶ τῷ
λιμῷ τῇ τε ἀγρυπνίᾳ κακωθέντες διελύθησαν καὶ ἡσυχίαν ἦγον, τὰς
73, 14, 1 ἔξωθεν ἐλπίδας ἀναμένοντες. Ἰουλιανὸς δὲ οὕτω τὴν | ἀρ*χὴν ἁρπάσας 291
V 152r
ἀνελευθέρως τοῖς πράγμασιν ἐχρῆτο, θωπεύων τὴν βουλὴν καὶ τοὺς
τι δυναμένους καὶ τὰ μὲν ἐπαγγελλόμενος τὰ δὲ χαριζόμενος, | προσε- C 152r
γέλα τε καὶ προσέπαιζε πρὸς τοὺς τυχόντας, ἔς τε τὰ θέατρα συνεχῶς
73, 14, 2 ἐσεφοίτα, καὶ συμπόσια πολλὰ| συνεκρότει, τό τε σύμπαν οὐδὲν ὅ τι 5
οὐκ ἐπὶ θεραπείᾳ ἡμῶν ἐποίει. οὐ μέντοι καὶ πιθανὸς ἦν, ἀλλ' ὡς
ἀκράτῳ τῇ θωπείᾳ χρώμενος ὑπωπτεύετο. πᾶν γὰρ τὸ ἔξωθεν τοῦ
εἰκότος, κἂν χαρίζεσθαί τισι δοκῇ, δολερὸν τοῖς νοῦν ἔχουσι νομίζεται.
73, 14, 3 ἐν μὲν δὴ τῇ Ῥώμῃ ταῦτα ἐγένετο, περὶ δὲ τῶν ἔξω ταύτης γενομέ-
νων καὶ νεωτερισθέντων ἤδη ἐρῶ. τρεῖς γὰρ δὴ τότε ἄνδρες, τριῶν 10
ἕκαστος πολιτικῶν στρατοπέδων καὶ ἄλλων ξενικῶν συχνῶν ἄρχοντες,
ἀντελάβοντο τῶν πραγμάτων, ὅ τε Σευῆρος καὶ ὁ Νίγρος καὶ ὁ
Ἀλβῖνος, οὗτος μὲν τῆς Βρεττανίας ἄρχων, Σευῆρος δὲ τῆς Πανονίας,
73, 14, 4 Νίγρος δὲ τῆς Συρίας. καὶ τούτους ἄρα οἱ ἀστέρες οἱ τρεῖς οἱ
ἐξαίφνης φανέντες καὶ τὸν| ἥλιον περισχόντες, ὅτε τὰ εἰσιτήρια πρὸ 15
τοῦ βουλευτηρίου ἔθυεν ὁ Ἰουλιανὸς παρόντων ἡμῶν, ὑπηνίττοντο.
οὕτω γὰρ ἐκφανέστατοι ἦσαν ὥστε καὶ τοὺς στρατιώτας συνεχῶς τε
αὐτοὺς ὁρᾶν καὶ ἀλλήλοις ἀντεπιδεικνύειν, καὶ προσέτι καὶ διαθρεῖν
73, 14, 5 ὅτι δεινὸν αὐτῷ συμβήσεται. ἡμεῖς γὰρ εἰ καὶ τὰ μάλιστα καὶ
ηὐχόμεθα ταῦθ' οὕτω γενέσθαι| καὶ ἠλπίζομεν, ἀλλ' ὑπό γε τοῦ 20
παρόντος δέους οὐδ' ἀναβλέπειν ἐς αὐτούς, εἰ μὴ παρορῶντές πως,
73, 15, 1 ἐτολμῶμεν. καὶ τοιοῦτο μὲν τοῦτο οἶδα γενόμενον· τῶν δὲ δὴ τριῶν
ἡγεμόνων ὧν εἴρηκα δεινότατος ὁ Σευῆρος ὤν, καὶ προγνοὺς ὅτι
μετὰ τὸ καταλῦσαι τὸν Ἰουλιανὸν καὶ σφίσιν αὐτοῖς οἱ τρεῖς συναρ-
ράξουσι καὶ ἀντιπολεμήσουσιν ὑπὲρ τῆς| ἀρχῆς, ἐγνώκει τὸν ἕνα τὸν 25
ἐγγύτερον αὐτῷ προσποιήσασθαι, καὶ γράμματά τινι τῶν πιστῶν
73, 15, 2 δοὺς τῷ Ἀλβίνῳ ἐπεπόμφει, Καίσαρα αὐτὸν ποιῶν· τὸν γὰρ δὴ Νίγρον
φρόνημα ἔχοντα ἐκ τοῦ ἐπίκλητον ὑπὸ τοῦ δήμου γεγονέναι ἀπέγνω.
καὶ ὁ Ἀλβῖνος ὡς καὶ κοινωνὸς τῆς ἀρχῆς τῷ Σευήρῳ ἐσόμενος κατὰ
χώραν ἔμεινεν, ὁ δὲ Σε|υῆρος τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ πάντα πλὴν τοῦ 30
73, 15, 3 Βυζαντίου προσποιησάμενος | ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἠπείγετο, οὐδέποτε ἔξω V 152v
τῶν ὅπλων γινόμενος, ἀλλ' ἐξακοσίους τοὺς ἀρίστους ἐπι|λεξάμενος C 152v
ἐν μέσοις αὐ*τοῖς μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ διῆγεν· οὐδὲ ἀπεδύσαντό 292
73, 16, 1 ποτε ἐκεῖνοι τοὺς θώρακας πρὶν ἐν τῇ Ῥώμῃ γενέσθαι. καὶ ὁ
Ἰουλιανὸς ταῦτα μαθὼν πολέμιόν τε τὸν Σευῆρον διὰ τῆς βουλῆς
73, 16, 2 ἐποιήσατο, καὶ παρεσκευάζετο κατ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἐν
ταῖς ἡμέραις| ταύταις οὐδὲν ἄλλο ἢ στρατόπεδον, ὥσπερ ἐν πολεμίᾳ. 5
πολλὴ μὲν γὰρ ταραχὴ αὐλιζομένων καὶ γυμναζομένων, ἵππων ἀνδρῶν
ἐλεφάντων, πολὺς δὲ καὶ φόβος ἐς τοὺς λοιποὺς ἐκ τῶν ὡπλισμένων,
73, 16, 3 ἐγίνετο. ἔστι δὲ ὅτε καὶ γέλως ἡμᾶς ἐλάμβανεν· οὔτε γὰρ οἱ δορυ-

---

291, 1 ἀνελευθέρως H. St. (ex Zon.), ἀνελευθέρους VC 21 ἐς om. V
22 γενόμενον Bk., γινόμενον VC 292, 8 ἐγίνετο V, ἐγένετο C.

Digitized by Google

R. St.
292 φόροι ἄξιόν τι τοῦ τε ὀνόματος καὶ τῆς ἐπαγγελίας σφῶν, ἅτε καὶ
10 ἁβρῶς διαιτᾶσθαι μεμαθηκότες, ἐποίουν, καὶ οἱ ἐκ τοῦ ναυτικοῦ τοῦ
ἐν τῷ Ἀμισηνῷ ναυλοχοῦντος μεταπεμφθέντες οὐδ' ὅπως γυμνάσωνται
ἤδεσαν, οἵ τε ἐλέφαντες ἀχθόμενοι τοῖς ἵπποις οὐδ' αὐτοὺς ἔτι
τοὺς ἐπιβάτας ἔφερον. μάλιστα δὲ ἐγελῶμεν ὅτι τὸ παλάτιον κιγκλίσι 73, 16, 4
15 τε καὶ θύραις ἰσχυραῖς ἐκρατύνατο· ἐπεὶ γὰρ τὸν Περτίνακα οὐκ ἄν
ποτε οἱ στρατιῶται ῥᾳδίως οὕτως, εἴπερ συνεκέκλειστο, πεφονευκέναι
ἐδόκουν, ἐπίστευεν ὅτι δυνήσεται κατακλεισθεὶς ἐν αὐτῷ, ἂν ἡττηθῇ,
περιγενέσθαι. ἔσφαξε μὲν οὖν καὶ τὸν Λαῖτον καὶ τὴν Μαρκίαν, 73, 16, 5
ὥστε σύμπαντας τοὺς ἐπιβουλεύσαντας τῷ Κομόδῳ φθαρῆναι (καὶ
20 ⟨γὰρ⟩ τὸν Ναρκισσιανὸν ὕστερον ὁ Σευῆρος θηρίοις ἔδωκεν, αὐτὸ
τοῦτο κηρύξας ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Κόμοδον ἀποπνίξας), ἔκτεινε δὲ
καὶ παῖδας συχνοὺς ἐπὶ μαγγανεύμασιν, ὡς καὶ ἀποστρέψαι τι τῶν
μελλόντων, εἰ προμάθοι αὐτά, δυνησόμενος. ἐπί τε τὸν Σευῆρον
ἀεί τινας ὡς δολοφονήσοντας αὐτὸν ἀπέστειλεν. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐς 73, 17, 1
τὴν Ἰταλίαν ἀφίκετο καὶ τὴν Ῥάβενναν ἀκονιτὶ παρέλαβε, καὶ οὓς
25 ἐκεῖνος ἐπ' αὐτὸν ἔπεμπεν ἢ πείσοντας ὑποστρέψαι ἢ ἐλόντας
τῶν παρόδων, προσεχώρουν αὐτῷ, οἵ τε δορυφόροι, οἷς μάλιστα ὁ 73, 17, 2
Ἰουλιανὸς ἐθάρρει, τῇ τε συνεχείᾳ τῶν πόνων ἀπεκναίοντο καὶ πρὸς
τὴν φήμην τῆς τοῦ Σευήρου παρουσίας δεινῶς ἐξεπλήττοντο, συν-
V153r30καλέσας ἡμᾶς ὁ Ἰουλιανὸς | κοινωνὸν αὐτῷ τῆς ἀρχῆς ἐκέλευσε τὸν
C 153r Σευῆρον ψηφίσασθαι. οἱ δὲ δὴ στρατιῶται ἐκ γραμμάτων | τοῦ 73, 17, 3
Σευήρου πεισθέντες ὅτι οὐδὲν κακόν, ἂν τοὺς σφαγέας τοῦ Περτί-
νακος ἐκδῶσι καὶ αὐτοὶ τὴν ἡσυχίαν ἄγωσι, πείσονται, τούς τε ἀπο-
293 *κτείναντας τὸν Περτίνακα συνέλαβον, καὶ αὐτὸ τοῦτο Σιλίῳ Με-
σάλα τῷ ὑπατεύοντι τότε ἐμήνυσαν. καὶ ὃς συναγαγὼν ἡμᾶς ἐς τὸ 73, 17, 4
Ἀθήναιον καλούμενον ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῷ τῶν παιδευομένων ἀσκή-
σεως, τὰ παρὰ τῶν στρατιωτῶν ἐδήλωσε· καὶ τοῦ τε Ἰουλιανοῦ
5 θάνατον κατεψηφισάμεθα καὶ τὸν Σευῆρον αὐτοκράτορα ὠνομάσα-
μεν, τῷ τε Περτίνακι ἡρωικὰς τιμὰς ἀπεδώκαμεν. ὁ μὲν οὖν Ἰου- 73, 17, 5
λιανὸς οὕτως ἐν αὐτῷ τῷ παλατίῳ κατακείμενος ἐφονεύθη, τοσοῦ-
τον μόνον εἰπών, "καὶ τί δεινὸν ἐποίησα; τίνα ἀπέκτεινα"; ἔζησε
δὲ ἑξήκοντά τε ἔτη καὶ μῆνας τέσσαρας καὶ ἡμέρας ἴσας, ἀφ' ὧν
10 ἓξ καὶ ἑξήκοντα ἦρξεν ἡμέρας.

ΣΕΥΗΡΟΣ.

20 Σευῆρος μὲν δὴ αὐτοκράτωρ οὕτω γενόμενος τοὺς μὲν χειρουρ- 74, 1, 1
γήσαντας τὸ κατὰ τὸν Περτίνακα ἔργον θανάτῳ ἐζημίωσε, τοὺς δὲ
ἄλλους, πρὶν ἐν τῇ Ῥώμῃ γενέσθαι, δορυφόρους μεταπεμψάμενος
25 καὶ ἐν πεδίῳ περισχὼν οὐκ εἰδότας τὸ μέλλον σφίσι συμβήσεσθαι,

---

292, 12 ἵπποις VC, πύργοις Reim. (ex cod. Peir.) 19 ⟨γὰρ⟩ ins. Bk. 24 Ῥάβενναν C, ῥάββνναν V ἀκονιτὶ R. St., ἀκοντὶ VC 29 αὐτῷ Bk., αὐτῶ VC 31 οὐδὲν κακόν V, οὐδὲν . . . κακὸν C Περτίνακος ἐκδῶσι V, περτίνακος . . ἐκδῶσι C.

Digitized by Google

R. St.

πολλά τε καὶ πικρὰ ὑπὲρ τῆς εἰς τὸν αὐτοκράτορά σφων παρανο- 293
μίας ὀνειδίσας αὐτοῖς, τῶν τε ὅπλων ἀπέλυσε τούς τε ἵππους ἀφεί-
74, 1, 2 λετο καὶ τῆς Ῥώμης ἀπήλασεν. ἔνθα δὴ οἱ μὲν ἄλλοι καὶ ἄκοντες 30
τά τε ὅπλα ἀπερρίπτουν καὶ τοὺς ἵππους ἠφίεσαν, ἔν τε τοῖς χιτῶ-
σιν ἄζωστοι ἐσκεδάννυντο· εἷς δέ τις, οὐκ ἐθελήσαντος τοῦ ἵππου
ἀποστῆναι ἀλλ' ἑπακολουθοῦντος αὐτῷ καὶ χρε*μετίζοντος, καὶ ἐκεῖ- 294
νον καὶ ἑαυτὸν κατεχρήσατο· καὶ ἐδόκει τοῖς ὁρῶσι καὶ ὁ ἵππος
74, 1, 3 ἡδέως ἀποθνήσκειν. πράξας δέ ὁ Σευῆρος ταῦτα ἐς τὴν Ῥώμην
ἐσῆλθε, [καὶ] μέχρι μὲν τῶν πυλῶν ἐπί τε τοῦ ἵππου καὶ ἐν ἐσθῆτι
ἱππικῇ ἐλθών, ἐντεῦθεν δὲ τήν τε πολιτικὴν ἀλλαξάμενος καὶ βαδίσας· 5
καὶ αὐτῷ καὶ ὁ στρατὸς πᾶς, | καὶ οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἱππεῖς, ὡπλισμένοι V 153r
74, 1, 4 παρηκολούθησαν. καὶ ἐγένετο ἡ θέα πασῶν ὧν ἑώρακα λαμπρο-
τάτη· ἥ τε γὰρ πόλις πᾶσα ἄνθεσί τε | καὶ δάφναις ἐστεφάνωτο καὶ C 158r
ἱματίοις ποικίλοις ἐκεκόσμητο, φωτί τε καὶ θυμιάμασιν ἔλαμπε, καὶ
οἱ ἄνθρωποι λευχειμονοῦντες καὶ γαννύμενοι| πολλὰ ἐπευφήμουν, 10
οἵ τε στρατιῶται ἐν τοῖς ὅπλοις ὥσπερ ἐν πανηγύρει τινὶ πομπῆς
ἐκπρεπόντως ἀνεστρέφοντο, καὶ προσέτι ἡμεῖς ἐν κόσμῳ περιήειμεν.
74, 1, 5 ὁ δ' ὅμιλος ἰδεῖν τε αὐτὸν καί τι φθεγγομένου ἀκοῦσαι, ὥσπερ τι
ὑπὸ τῆς τύχης ἠλλοιωμένου, ποθοῦντες ἠρεθίζοντο· καί τινες καὶ
ἐμετεώριζον ἀλλήλους, ὅπως ἐξ ὑψηλοτέρου| αὐτὸν κατίδωσιν. 15
74, 2, 1 εἰσελθὼν δὲ οὕτως ἐνεανιεύσατο μὲν οἷα καὶ οἱ πρώην ἀγαθοὶ
αὐτοκράτορες πρὸς ἡμᾶς, ὡς οὐδένα τῶν βουλευτῶν ἀποκτείνῃ· καὶ
ὤμοσε περὶ τούτου, καὶ τό γε μεῖζον, ψηφίσματι κοινῷ αὐτὸ κυρω-
θῆναι προσετετάχει, πολέμιον καὶ τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸν ὑπηρε-
τήσοντα αὐτῷ ἑς τι τοιοῦτον, αὐτούς τε καὶ τοὺς| παῖδας αὐτῶν, 20
74, 2, 2 νομίζεσθαι δογματίσας. πρῶτος μέντοι αὐτὸς τὸν νόμον τουτονὶ
παρέβη καὶ οὐκ ἐφύλαξε, πολλοὺς ἀνελών· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ
Σόλων ὁ Ἰούλιος, ὁ καὶ τὸ δόγμα τοῦτο κατὰ πρόσταξιν αὐτοῦ
συγγράψας, οὐ πολλῷ ὕστερον ἐσφάγη. καὶ πολλὰ μὲν ἡμῖν οὐ
74, 2, 4 καταθύμια ἔπραττε, μάλιστα δὲ ἐπεκάλουν αὐτῷ τινες ὅτι κα|θεστη- 25
κότος ἔκ τε τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἰβηρίας τῆς Μακεδονίας καὶ τοῦ
Νωρικοῦ μόνων τοὺς σωματοφύλακας εἶναι, κἀκ τούτου καὶ τοῖς
εἴδεσιν αὐτῶν ἐπιεικεστέρων καὶ τοῖς ἤθεσιν ἁπλουστέρων ὄντων,
74, 2, 6 τοῦτο μὲν κατέλυσε, τὸ δὲ ἄστυ ὄχλου στρατιωτῶν συμμίκτων καὶ
ἰδεῖν ἀγριωτάτων καὶ ἀκοῦσαι φοβερωτάτων ὁμιλῆσαί τε ἀγροικοτά|των 30
74, 3, 1 ἐπλήρωσε. σημεῖα δὲ αὐτῷ ἐξ ὧν τὴν ἡγεμονίαν ἤλπισε, ταῦτα ἐγέ-
νετο. ὅτε γὰρ ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσεγράφη, ὄναρ ἔδοξε λύκαινάν τινα
κατὰ ταὐτὰ τῷ Ῥωμύλῳ θηλάζειν. μέλλοντί τε αὐτῷ * τὴν Ἰουλίαν 295
ἄγεσθαι ἡ Φαυστῖνα ἡ τοῦ Μάρκου γυνὴ τὸν θάλαμόν σφισιν ἐν
74, 3, 2 τῷ Ἀφροδισίῳ τῷ κατὰ τὸ παλάτιον παρεσκεύασεν. ὕδωρ τε ἐκ
τῆς χειρὸς αὐτῷ καθεύδοντί ποτε, ὥσπερ ἐκ πηγῆς, ἀνεδόθη. καὶ
ἐν Λογδούνῳ ἄρχοντι πᾶσα αὐτῷ ἡ τῶν Ῥωμαίων δύνα|μις προσῆλθέ 5
τε καὶ ἠσπάσατο, ὄναρ | φημί. καὶ ἄλλοτε ἀνήχθη ἐς περιωπὴν ὑπό V 154r
τινος, καὶ καθορῶν ἀπ' αὐτῆς πᾶσαν μὲν τὴν γῆν πᾶσαν δὲ τὴν

294, 3 [καὶ] exp. Leuncl. 9 φωτί VC, φωσί Naber 10 ἐπευφήμουν V, ἐπεφήμουν C 13 ὁ δ' C, οὐδ' V 17 ἀποκτείνῃ VC, ἀποκτενεῖ Zon. 30 ἀγροικοτάτων V, ἀγρικοτάτων C.

Digitized by Google

R. St.
295 θάλατταν ἐφή|πτετο αὐτῶν ὥσπερ παναρμονίου τινὸς ὀργάνου, καὶ
C 154r ἐκεῖνα συνεφθέγγετο. καὶ αὖθις ἵππον ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Ῥωμαίᾳ τὸν 74, 3, 2
10 μὲν Περτίνακα [καὶ] ἀναβεβηκότα ἀπορρῖψαι, ἐαυ|τὸν δὲ ἑκόντα
ἀναλαβεῖν ἐνόμισεν. ταῦτα μὲν ἐκ τῶν ὀνειράτων ἔμαθεν, ὕπαρ δὲ
ἔς τε τὸν βασιλικὸν δίφρον ἔφηβος ὢν ἔτι ἀγνοίᾳ ἐνιδρύνθη. τὴν
μὲν οὖν ἡγεμονίαν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ταῦτα αὐτῷ προεδήλωσε·
καταστὰς δὲ ἐς αὐτὴν ἡρῷον τῷ Περτίνακι κατεσκεύασε, τό τε ὄνομα 74, 4, 1
15 αὐτοῦ ἐπί τε ταῖς εὐχαῖς ἁπάσαις καὶ ἐπὶ τοῖς ὅρ|κοις ἅπασιν. προσέ-
ταξεν ἐπιλέγεσθαι, καὶ χρυσῆν εἰκόνα αὐτοῦ ἐφ' ἅρματος ἐλεφάντων
ἐς τὸν ἱππόδρομον ἐσάγεσθαι, καὶ ἐς τὰ λοιπὰ ἐκέλευσε θέατρα
θρόνους τε τρεῖς καταχρύσους αὐτῷ ἐσκομίζεσθαι. ἡ δὲ δὴ ταφὴ 74, 4, 2
καίτοι πάλαι τεθνηκότος αὐτοῦ τοιάδε ἐγένετο. ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ
20 Ῥωμαίᾳ βῆμα ξύλινον ἐν χρῷ τοῦ λιθίνου κα|τεσκευάσθη, καὶ ἐπ'
αὐτοῦ οἴκημα ἄτοιχον περίστυλον, ἔκ τε ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ
πεποικιλμένον, ἐτέθη, καὶ ἐν αὐτῷ κλίνη ὁμοία, κεφαλὰς πέριξ 74, 4, 3
θηρίων χερσαίων τε καὶ θαλασσίων ἔχουσα, ἐκομίσθη στρώμασι πορ-
φυροῖς καὶ διαχρύσοις κεκοσμημένη, καὶ ἐς αὐτὴν εἴδωλόν τι τοῦ
25 Περτίνακος κήρινον, σκευῇ ἐπινικίῳ εὐθετημέ|νον, ἀνετέθη, καὶ αὐτοῦ
τὰς μυίας παῖς εὐπρεπής, ὡς δῆθεν καθεύδοντος, πτεροῖς ταῶνος
ἀπεσόβει. προκειμένου δ' αὐτοῦ ὅ τε Σευῆρος καὶ ἡμεῖς οἱ βουλευ- 74, 4, 4
ταὶ αἵ τε γυναῖκες ἡμῶν προσῄειμεν πενθικῶς ἐσταλμένοι· καὶ ἐκεῖναι
μὲν ἐν ταῖς στοαῖς, ἡμεῖς δὲ ὑπαίθριοι ἐκαθεζόμεθα. κἀκ τούτου
30 πρῶτον μὲν ἀνδριάντες πάντων τῶν| ἐπιφανῶν Ῥωμαίων τῶν ἀρ-
χαίων, ἔπειτα χοροὶ παίδων καὶ ἀνδρῶν θρηνώδη τινὰ ὕμνον ἐς τὸν 74, 4, 5
Περτίνακα ᾄδοντες παρῆλθον· καὶ μετὰ τοῦτο τὰ ἔθνη πάντα τὰ
296 ὑπήκοα ἐν εἰκόσι χαλκαῖς, ἐπι*χωρίως σφίσιν ἐσταλμένα, καὶ τὰ ἐν
τῷ ἄστει αὐτῷ γένη, τό τε τῶν ῥαβδούχων καὶ τὸ τῶν γραμματέων
τῶν τε κηρύκων καὶ ὅσα ἄλλα τοιουτότροπα, ἐφείπετο. εἶτ' εἰκόνες 74, 4, 6
ἦκον ἀνδρῶν ἄλλων, οἷς τι ἔργον ἢ ἐξεύρημα ἢ καὶ ἐπιτήδευμα |
V154v 5 λαμπρὸν ἐπέπρακτο, καὶ μετ'| αὐτοὺς οἵ τε ἱππεῖς καὶ οἱ πεζοὶ
C 154v ὡπλι|σμένοι οἵ τε ἀθληταὶ ἵπποι καὶ τὰ ἐντάφια, ὅσα ὅ τε αὐτοκρά-
τωρ καὶ ἡμεῖς αἵ τε γυναῖκες ἡμῶν καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ ἐλλόγιμοι οἵ τε
δῆμοι καὶ τὰ ἐν τῇ πόλει συστήματα ἐπέμψαμεν· καὶ αὐτοῖς βωμὸς
περίχρυσος, ἐλέφαντί τε καὶ λίθοις Ἰνδικοῖς ἠσκημένος, ἠκολούθει.
10 ὡς δὲ παρεξῆλθε ταῦτα, ἀνέβη ὁ Σευῆρος ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ τῶν 74, 5, 1
ἐμβόλων, καὶ ἀνέγνω ἐγκώμιον τοῦ Περτίνακος. ἡμεῖς δὲ πολλὰ
μὲν καὶ διὰ μέσου τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπεβοῶμεν, τὰ μὲν ἐπαινοῦντες
τὰ δὲ καὶ θρηνοῦντες τὸν Περτίνακα, πλεῖστα δὲ ἐπειδὴ ἐπαύσατο.
καὶ τέλος, μελλούσης τῆς κλίνης κινηθήσεσθαι, πάντες ἅμα ὠλοφυρά- 74, 5, 2
15 μεθα καὶ πάντες ἐπεδακρύ|σαμεν. κατεκόμισαν δὲ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ
βήματος οἵ τε ἀρχιερεῖς καὶ αἱ ἀρχαὶ αἵ τε ἐνεστῶσαι καὶ αἱ ἐς νέωτα
ἀποδεδειγμέναι, καὶ ἱππεῦσί τισι φέρειν ἔδοσαν. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι
πρὸ τῆς κλίνης προῄειμεν, καί τινες ἐκόπτοντο ἑτέρων πένθιμόν τι 74, 5, 3

295, 9 [καὶ] exp. Rk. 12 τε del. Leuncl. 18 τε del. Leuncl.
28 πενθικῶς Sylb., . . μυθικῶς VC 296, 3 ἢ V, ἢ καὶ C ἐξεύρημα C, ἐξεύρεμα V 14 ὠλοφυράμεθα V, ὠλοφυρόμεθα C 16 αἱ ἐς ex η (?) ἐς a m¹ C, ἐς V.

Digitized by Google

R. St.
ὑπαυλούντων· ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἐφ' ἅπασιν εἵπετο, καὶ οὕτως ἐς τὸ 296
Ἄρειον πεδίον ἀφικόμεθα. ἐπεσκεύαστο δὲ ἐν αὐτῷ πυρὰ πυργοει- 20
δὴς τρίβολος, ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ μετὰ ἀνδριάντων τινῶν κεκοσμη-
μένη, καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἄκρας ἅρμα ἐπίχρυσον, ὅπερ ὁ Περτίναξ
74, 5, 4 ἤλαυνεν. ἐς οὖν ταύτην τὰ ἐντάφια ἐνεβλήθη καὶ ἡ κλίνη ἐνετέθη,
καὶ μετὰ τοῦτο τὸ εἴδωλον ὅ τε Σευῆρος καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ Περ-
τίνακος ἐφίλησαν. καὶ οἱ μὲν ἐπὶ βῆμα ἀνέβη, ἡμεῖς δὲ ἡ βουλὴ 25
πλὴν τῶν ἀρχόντων ἐπὶ ἱκρία, ὅπως ἀσφαλῶς τε ἅμα καὶ ἐπιτη-
74, 5, 5 δείως τὰ γινόμενα θεωρήσωμεν. οἱ δὲ ἄρχοντες καὶ ἡ ἱππὰς τὸ
τέλος προσφόρως σφίσιν ἐσκευασμένοι, οἵ τε ἱππεῖς οἱ στρατιῶται
καὶ οἱ πεζοὶ περὶ τὴν πυρὰν πολιτικάς τε ἅμα καὶ ποιητικὰς διεξό-
δους διελίττοντες διεξῆλθον· εἶθ' οὕτως οἱ ὕπατοι πῦρ ἐς αὐτὴν 30
ἐνέβαλον. γενομένου δὲ τούτου ἀετός τις ἐξ αὐτῆς ἀνέπτατο. καὶ
74, 6, 1 ὁ μὲν Περτίναξ οὕτως ἠθανατίσθη, ὁ δὲ Σευῆρος ἐξεστράτευσε κατὰ
τοῦ Νίγρου. οὗτος δὲ * Ἰταλὸς μὲν ἦν, ἐξ ἱππέων, οὔτε δὲ ἐς τὸ 297
κρεῖττον οὔτε δὲ ἐς τὸ χεῖρον ἐπίσημος, ὥστε τινὰ ἢ πάνυ αὐτὸν
74, 6, 2 ἐπαινεῖν | ἢ πάνυ ψέγειν· ἐχρῆτο δὲ ὑποστρατήγῳ μετὰ καὶ τῶν V 155r
ἄλλων τῷ Αἰμιλιανῷ, ὅτι τε πάντων τῶν τότε βουλευόντων καὶ
συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ | πραγμάτων προφέρειν ἐδόκει καὶ ἐπὶ πολ- 5C 155r
74, 6, 3 λῶν ἐθνῶν ἐξήταστο. συνερρωγότος δὲ τοῦ πολέμου ἦλθέ τε εἰς
τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν Πέρινθον ἐπεστράτευσε. γε-
νομένων δὲ αὐτῷ σημείων οὐκ ἀγαθῶν ἐταράχθη· ἀετός τε γὰρ
ἐπ' ἄγαλμα στρατιωτικὸν ἱζήσας ἐπὶ τοσοῦτον ἐπέμεινε, καίπερ
ἀποσοβούμενος, ὥστε καὶ ἁλῶναι, καὶ μέλισσαι κηρία περὶ τὰ σή- 10
μεια τὰ στρατιωτικά, τάς τε εἰκόνας αὐτοῦ μάλιστα, περιέπλασσον.
74, 6, 4 διὰ ταῦτα οὖν ἀπῆρεν εἰς τὸ Βυζάντιον. ὁ Αἰμιλιανὸς δὲ περὶ
Κύζικον συμβαλὼν τισι τῶν στρατηγῶν τῶν τοῦ Σευήρου ἡττή-
θη πρὸς αὐτῶν καὶ ἐσφάγη. καὶ μετὰ ταῦτα μεταξὺ τῶν στε-
νῶν τῆς τε Νικαίας καὶ τῆς Κίου πόλεμος αὐτοῖς μέγας γίνεται 15
74, 6, 5 καὶ πολύτροπος· οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ συστάδην ἐμάχοντο,
οἱ δὲ τοὺς λόφους καταλαβόντες ἐξ ὑπερδεξίων ἔβαλλον καὶ ἠκόν-
τιζον ἐς τοὺς ἐναντίους, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τῆς λίμνης εἰς πλοῖα
ἐμβεβηκότες τοῖς πολεμίοις ἐπετοξάζοντο. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ἐνί-
κων οἱ Σευήρειοι, ὑπὸ τῷ Κανδίδῳ ταττόμενοι, καὶ τοῖς χωρίοις
74, 6, 6 ὅθεν ἐμάχοντο, ὑπερδεξίοις οὖσι, πλεονεκτοῦντες· μετὰ δὲ αὐτοῦ 20
τοῦ Νίγρου ἐπιφανέντος παλινδίωξις γίνεται καὶ νίκη τῶν Νιγρείων.
ἔπειτα τοῦ Κανδίδου τῶν σημειοφόρων ἐπιλαμβανομένου, καὶ στρέ-
φοντος αὐτοὺς ἀντιπροσώπους τοῖς πολεμίοις, τοῖς τε στρατιώταις
τὴν φυγὴν ὀνειδίζοντος, αἰσχυνθέντες οἱ περὶ αὐτὸν ὑπέστρεψαν καὶ
τῶν ἐναντίων ἀντεπεκράτησαν. καὶ ἂν πανωλεθρίᾳ τούτους διέφθει- 25
74, 7, 1 ραν, εἰ μὴ ἡ πόλις ἐγγὺς ἦν καὶ νὺξ σκοτεινὴ ἐγένετο. μετὰ δὲ
ταῦτα ἐν Ἰσσῷ πρὸς ταῖς καλουμέναις πύλαις μεγίστη γίνεται μάχη,
τῷ μὲν Σευηρείῳ στρατεύματι Οὐαλεριανοῦ τε καὶ Ἀννλίνου ἐπιστα-
τούντων, Νίγρου δὲ αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις παρόντος τάγμασι καὶ συν- 30
τάσσοντος ἐς τὸν πόλεμον. ἡ δὲ ἐσβολὴ αὕτη, αἱ Κιλίκειοι πύλαι,

---

296, 20 πυργοειδὴς C, πυροειδὴς V τρίβολος C, τρίβωλος V 30 ἐς Bk., ἐπ' VC 297, 22 σημειφόρων C, σημαιοφόρων V.

Digitized by Google

R. St.
διὰ τὴν στενότητα οὕτω προσαγορεύονται· ἔνθεν μὲν γὰρ ὄρη 74, 7, 2
298 ἀπότομα ἀνατείνει, ἔνθεν δὲ κρημνοὶ βαθεῖς εἰς τὴν θάλασσαν * κα-
V 155r θήκουσιν. ὁ οὖν Νίγρος | στρατόπεδον ἐνταῦθα ἐπὶ λόφου τινὸς
ἰσχυροῦ ἐποιήσατο, καὶ πρώτους μὲν τοὺς ὁπλίτας, ἔπειτα τοὺς
C 155r ἀκοντιστὰς τούς τε λιθοβόλους, καὶ | τοὺς τοξότας ἐπὶ πᾶσιν ἔταξεν,
ἵν' οἱ μὲν ἐκ χειρὸς τοὺς προσμιγνύντας σφίσιν ἀμύνοιντο, οἱ δὲ ἐκ
5 πολλοῦ τῇ ἰσχύι καὶ ὑπὲρ ἐκείνων χρῷντο· τό τε γὰρ ἐπ' ἀριστερὰ 74, 7, 3
καὶ τὸ ἐπὶ δεξιὰ ὑπό τε τῶν κρημνῶν πρὸς τῇ θαλάσσῃ ὑπό τε τῆς
ὕλης ἀνεκβάτου οὔσης ἐπέφρακτο. τό τε οὖν στράτευμα οὕτω διέταξε,
καὶ τὰ σκευοφόρα ἐπ' αὐτῷ κατεχώρισεν, ὅπως, ἄν τις αὐτῶν φυγεῖν
ἐθελήσῃ, μὴ δυνηθῇ. ὁ οὖν Ἀνυλῖνος συνιδὼν τοῦτο τὴν μὲν ἀσπί- 74, 7, 4
10 δα προεβάλετο, καὶ ἐπ' αὐτῇ τὸ κοῦφον πᾶν ἐπέταξεν, ἵν' οἱ μὲν
πόρρωθεν ὑπὲρ αὐτῶν ἀνείργωσι τοὺς ἐναντίους, οἱ δ' ἀσφαλῆ τὴν
ἄνοδόν σφισιν ἀντιπαράσχωσι· τοὺς δ' ἱππέας μετὰ Οὐαλεριανοῦ
ἔπεμψε, τήν τε ὕλην τρόπον τινὰ περιελθεῖν καὶ κατὰ νώτου τοῖς
Νιγρείοις αἰφνίδιον ἐπιπεσεῖν κελεύσας. ἐπεὶ δὲ εἰς χεῖρας ἦεσαν, τῶν 74, 7, 5
15 Σευηρείων τὰς ἀσπίδας τὰς μὲν προβαλλομένων τὰς δὲ ἐπιβαλλομέ-
νων ἐς χελώνης τρόπον, καὶ οὕτω πλησιασάντων τοῖς ἐναντίοις, ἐγέ-
νετο μὲν ἰσόρροπος ἡ μάχη ἐπὶ μακρότατον, ἔπειτα οἱ τοῦ Νίγρου
πολὺ τῷ πλήθει σφῶν καὶ τῇ τοῦ χωρίου φύσει προέσχον. κἂν παν- 74, 7, 6
20 τελῶς ἐκράτησαν, εἰ μὴ νέφη ἐξ αἰθρίας καὶ ἄνεμος ἐκ νηνεμίας βρον-
ταί τε σκληραὶ καὶ ἀστραπαὶ ὀξεῖαι μεθ' ὑετοῦ λάβρου κατὰ πρόσω-
πον αὐτοῖς προσέπεσον· τοὺς μὲν γὰρ Σευηρείους ἅτε καὶ κατόπιν
ὄντα οὐκ ἐλύπει ταῦτα, τοὺς δὲ Νιγρείους ἐμπίπτοντα ἐξ ἐναντίας
ἰσχυρῶς ἐτάραττε. μέγιστον δ' αὖτη ἡ συντυχία τοῦ γενομένου τοῖς 74, 7, 7
25 μὲν θάρσος ὡς καὶ παρὰ τοῦ θείου βοηθουμένοις, τοῖς δὲ δέος ὡς
καὶ ὑπ' αὐτοῦ πολεμουμένοις ἐμβαλοῦσα τοὺς μὲν καὶ ὑπὲρ τὴν ἰσ-
χὺν ἐπέρρωσε, τοὺς δὲ καὶ παρὰ τὴν δύναμιν ἐξεφόβησε· καί σφισι 74, 7, 8
φεύγουσιν ἤδη ὁ Οὐαλεριανὸς ἐπεφάνη. ἰδόντες οὖν αὐτὸν ἀνάπαλιν
ἐτράποντο, καὶ μετὰ τοῦτο τοῦ Ἀνυλίνου σφᾶς ἀνακόψαντος ἀνέστρε-
30 ψαν· εἶτ' ἄνω καὶ κάτω διατρέχοντες, ὅπῃ διαπέσοιεν, ἐπλανῶντο.
V 156r καὶ φθόρον δὴ τοῦτον πλεῖστον ἐν τῷδε | τῷ πολέμῳ συνέβη γενέ- 74, 8, 1
σθαι· δύο γὰρ μυριάδες τῶν μετὰ τοῦ Νίγρου διώλοντο. καὶ τοῦτ'
C 156r ἄρα τὸ τοῦ ἱερέως ὄναρ ἐδήλου· ἐν γὰρ τῇ Πανονίᾳ ὄντος τοῦ 74, 8, 2
299 Σευήρου ὁ | ἱερεὺς τοῦ Διὸς ὄναρ εἶδεν ἄνδρα * τινὰ μέλανα ἐς τὸ
στρατόπεδον αὐτοῦ ἐσβιαζόμενον καὶ ὑπὸ χειρῶν ἀπολλύμενον· τὸ
γὰρ ὄνομα τοῦ Νίγρου ἐξελληνίζοντες οἱ ἄνθρωποι τὸν μέλανα ἐκεῖ-
νον εἶναι ἔγνωσαν. ἁλούσης δὲ τῆς Ἀντιοχείας οὐ πολλῷ ὕστερον 74, 8, 3
5 ἔφυγε μὲν ἀπ' αὐτῆς ὡς πρὸς τὸν Εὐφράτην ὁ Νίγρος, διανοούμε-
νος ἐς τοὺς βαρβάρους φυγεῖν, ἑάλω δὲ ὑπὸ τῶν καταδιωξάντων καὶ
ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν. καὶ ταύτην ὁ Σεῦηρος ἐς τὸ Βυζάντιον
πέμψας ἀνεσταύρωσεν, ἵν' ἰδόντες αὐτὴν οἱ Βυζάντιοι προσχωρή-

---

298, 3 τοὺς τοξότας V, τοξότας C 4 προσμιγνύντας H. St., προμιγνύντας VC 6 ἀριστερὰ . . . δεξιὰ Lobeck., ἀριστερᾶ . . . δεξιᾶ VC 9 συνιδὼν Rk., ἀνιδὼν VC 15. 16 προβαλλομένων . . . ἐπιβαλλομένων VC, προβαλομένων . . . ἐπιβαλομένων Bk. 23 ὄντα Reim., ὄντας VC 24 αὕτη H. St., αὐτὴ VC 33 ἱερεὺς C, ἱερεὺς ὁ V 299, 8 αὐτὴν Reim. (ex Zon.), αὐτὸν VC.

Digitized by Google

R. St.

σωσι. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Σευῆρος τοὺς τὰ τοῦ Νίγρου φρονήσαντας 299
74, 9, 1 ἐδικαίου. Κάσσιος δὲ Κλήμης βουλευτὴς παρ' αὐτῷ τῷ Σευήρῳ 10
κρινόμενος οὐκ ἀπεκρύψατο τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὡδί πως ἐπαρρη-
σιάσατο. "ἐγώ" ἔφη "οὔτε σὲ οὔτε Νίγρον ἠπιστάμην, καταληφθεὶς
δὲ δὴ ἐν τῇ ἐκείνου μερίδι τὸ παρὸν ἀναγκαίως ἐθεράπευσα, οὐχ ὡς
74, 9, 2 σοὶ πολεμήσων ἀλλ' ὡς Ἰουλιανὸν καταλύσων. οὔτ' οὖν ἐν τούτῳ
τι ἠδίκησα, τὰ αὐτά σοι κα|τ' ἀρχὰς σπουδάσας, οὐθ' ὅτι μὴ πρὸς 15
σὲ ὕστερον, ἐγκαταλιπὼν ἅπαξ ὂν ὑπὸ τοῦ δαιμονίου ἔλαβον, μετέ-
στην· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σὺ τῶν παρακαθημένων σοι καὶ συνδικαζόντων
τούτων οὐδένα ἂν ἠθέλησας προδόντα σε πρὸς ἐκεῖνον αὐτομολῆσαι.
74, 9, 3 ἐξέταζε οὖν μὴ τὰ σώματα ἡμῶν μηδὲ τὰ ὀνόματα, ἀλλ' αὐτὰ τὰ
πράγματα. πᾶν| γὰρ ὅ τι ἂν ἡμῶν καταγνῷς, τοῦτο καὶ σεαυτοῦ 20
καὶ τῶν σῶν ἑταίρων καταψηφιῇ· καὶ γὰρ εἰ τὰ μάλιστα μήτε δίκῃ
μήτ' ἀποφάσει τινὶ ἁλώσῃ, ἀλλὰ τῇ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις φήμῃ, ἧς
ἐς ἀίδιον μνήμη καταλείψεται, δόξεις ταῦτα ἐφ' οἷς συνέβη ἑτέροις
74, 9, 4 ἐγκαλεῖν." τοῦτον μὲν οὖν ὁ Σευῆρος τῆς παρρησίας θαυμάσας, τὴν
74, 10, 1 ἡμίσειαν αὐτῷ| τῆς οὐσίας ἔχειν συνεχώρησεν. οἱ δὲ δὴ Βυζάντιοι 25
καὶ ζῶντος τοῦ Νίγρου καὶ τελευτήσαντος πολλὰ καὶ θαυμαστὰ
ἔδρασαν. ἡ δὲ πόλις αὐτῶν ἐν καιρῷ πάνυ καὶ τῶν ἠπείρων καὶ
τῆς διὰ μέσου | σφῶν θαλάσσης κεῖται, τῇ τε τοῦ χωρίου ἅμα καὶ τῇ V 156r
74, 10, 2 τοῦ Βοσπόρου φύσει ἰσχυρῶς παρεσκευασμένη. αὐτή τε γὰρ ἐπὶ
μετεώρου πεπόλισται,| προέχουσα ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐκείνη χει- 30
μάρρου δίκην ἐκ τοῦ Πόντου καταθέουσα τῇ τε ἄκρᾳ προσ|πίπτει, C 156r
καὶ μέρει μέν τινι ἐς τὰ δεξιὰ ἀποτρέπεται κἀνταῦθα τόν τε κόλπον
καὶ τοὺς λιμένας * ποιεῖ, τῷ δὲ δὴ πλείονι πρὸς τὴν Προποντίδα 300
παρ' αὐτὴν τὴν πόλιν πολλῇ σπουδῇ χωρεῖ. καὶ μέντοι καὶ τὰ τείχη
74, 10, 3 καρτερώτατα εἶχον. ὅ τε γὰρ θώραξ αὐτῶν λίθοις τετραπέδοις πα-
χέσι συνῳκοδόμητο, πλαξὶ χαλκαῖς συνδουμένοις, καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῶν
καὶ| χώμασι καὶ οἰκοδομήμασιν ὠχύρωτο, ὥστε καὶ ἓν τεῖχος παχὺ 5
τὸ πᾶν εἶναι δοκεῖν, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ περίδρομον καὶ στεγανὸν
4, 10, 4 καὶ εὐφύλακτον ὑπάρχειν. πύργοι τε πολλοὶ καὶ μεγάλοι ἔξω τε
ἐκκείμενοι καὶ θυρίδας πέριξ ἐπαλλήλας ἔχοντες ἦσαν, ὥστε τοὺς
προσβάλλοντας τῷ κύκλῳ ἐντὸς αὐτῶν ἀπολαμβάνεσθαι· δι'| ὀλίγου
τε γὰρ καὶ οὐ κατ' εὐθύ, ἀλλ' οἱ μὲν τῇ οἱ δὲ τῇ σκολιώτερον ᾠκο- 10
74, 10, 5 δομημένοι, πᾶν τὸ προσπῖπτόν σφισιν ἐνεκυκλοῦντο. τοῦ δὲ δὴ
περιβόλου τὰ μὲν πρὸς τῆς ἠπείρου μέγα ὕψος ⟨ἦρτο⟩, ὥστε καὶ τοὺς
τυχόντας ἀπ' αὐτῶν ἀμύνασθαι, τὰ δὲ πρὸς τῇ θαλάττῃ ἧττον· αἵ
τε γὰρ πέτραι ἐφ' ὧν ἐπῳκοδόμηντο καὶ ἡ τοῦ Βοσπόρου δεινότης,
θαυμαστῶς σφισι συνεμάχουν. οἵ τε λιμένες ἐντὸς τείχους ἀμφότεροι 15
κλειστοὶ ἀλύσεσιν ἦσαν, καὶ αἱ χηλαὶ αὐτῶν πύργους ἐφ' ἑκάτερα
πολὺ προέχοντας ἔφερον, ὥστ' ἄπορον τῷ πολεμίῳ τὸν πρόσπλουν
74, 10, 6 ποιεῖν. τὸ δ' ὅλον ὁ Βόσπορός σφας μέγιστα ὠφελεῖ· ἀνάγκη γὰρ

299, 11 *ὡδί* VC, *ὡδέ* Leuncl. 12 *καταληφθεὶς* Leuncl. (cum Zon.), *καταλειφθεὶς* VC 13 *δὴ* R. St., *δὲν* VC 16 *ἅπαξ ὂν* VC, *ὂν ἅπαξ* Rk. *ἔλαβον* VC, *ἔλαχον* Bk. 23 *καταλείψεται* VC, *καταλελείψεται* St.
300, 4 *αὐτῶν* Bk. (cum Zon.), *αὐτοῦ* VC 12 *πρὸς τῆς* C (fortasse, *πρὸ σῆς* in *πρὸ τῆς* mutatum videtur), *πρὸ τῆς* V 13 ⟨*ἦρτο*⟩ inserui (*ἐς μέγα ὕψος ἦρτο* Zon.) 17 *πολεμίῳ* Blancus, *πολέμω* VC.

Digitized by Google

R. St.
300,20 πᾶσα, ἂν ἅπαξ τις ἐς τὸ ῥεῦμα ἐμπέσῃ, καὶ ἄκοντα | αὐτὸν πρὸς τὴν
γῆν ἐκπεσεῖν. τοῦτο δὲ τῷ μὲν φίλῳ ἥδιστόν ἐστι, τῷ δὲ ἐναντίῳ
ἀπορώτατον. οὕτω μὲν οὖν τὸ Βυζάντιον ἐτετείχιστο, καὶ προσέτι 74, 11, 1
καὶ μηχαναὶ κατὰ παντὸς τοῦ τείχους ποικιλώταται ἦσαν. τοῦτο μὲν
γὰρ ἐπὶ τοὺς πλησιάζοντας καὶ πέτρας καὶ δοκοὺς ἐνέβαλλον, τοῦτο
25 δὲ ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας καὶ λίθους καὶ βέλη δόρατά τε ἠφίεσαν,
V 157r ὥστε | ἐντὸς πολλοῦ χωρίου μηδένα αὐτῶν ἀκινδύνως πελάσαι δύ-
νασθαι· ἁρπάγας τε ἕτεραι ἔχουσαι καὶ καθίεντο ἐξαπιναίως καὶ 74, 11, 2
ἀνέσπων διὰ βραχέος καὶ πλοῖα καὶ μηχανήματα. Πρίσκος πολίτης
C 157r ἐμὸς τὰ πλείω αὐτῶν ἐτεκτήνατο, καὶ διὰ τοῦτο | θανάτου τε ἅμα
30 ὤφλε καὶ ἐσώθη· ὁ γὰρ Σευῆρος τὴν τέχνην αὐτοῦ μαθὼν ἐκώλυ-
σεν αὐτὸν ἀποθανεῖν, κἀκ τούτου ἔς τε ἄλλα τινὰ αὐτῷ ἐχρήσατο
καὶ ἐς τὴν τῶν Ἄτρων πολιορκίαν, καὶ μόνα γε τὰ ἐκείνου μηχα-
νήματα οὐκ ἐκαύθη ὑπὸ τῶν βαρβάρων. καὶ πλοῖα δὲ τοῖς Βυζαν- 74, 11, 3
301 τίοις * πεντακόσια, τὸ μὲν πλεῖστον μονήρη, ἔστι δ' ἃ καὶ δίκροτα,
κατεσκεύαστο ἐμβόλους ἔχοντα· καί τινα αὐτῶν ἐκατέρωθεν καὶ ἐκ
τῆς πρύμνης καὶ ἐκ τῆς πρῴρας πηδαλίοις ἤσκητο καὶ κυβερνήτας
ναύτας τε διπλοῦς εἶχεν, ὅπως αὐτοὶ μὴ ἀναστρεφόμενοι καὶ ἐπι-
5 πλέωσι καὶ ἀναχωρῶσι, καὶ τοὺς ἐναντίους καὶ ἐν τῷ πρόσπλῳ καὶ
ἐν τῷ ἀπόπλῳ σφᾶν σφάλλωσι. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔδρασαν καὶ 74, 12, 1
ἔπαθον οἱ Βυζάντιοι, ἅτε τοῖς ἐκ τῆς οἰκουμένης ὡς εἰπεῖν στόλοις
ἐπὶ ὅλον τριετῆ χρόνον πολιορκούμενοι· λελέξεται δὲ ὀλίγα καὶ τὰ
10 ἐχόμενά τινος θαύματος. ἥρουν μὲν γὰρ καὶ πλοιά τινα παραπλέον-τα
εὐκαίρως ἐπιτιθέμενοι, ἥρουν δὲ καὶ τριήρεις τῶν ἐν τῷ ὁρμῷ τῶν
ἐναντίων οὐσῶν· τὰς γὰρ ἀγκύρας αὐτῶν ὑφύδροις κολυμβηταῖς ὑπο- 74, 12, 2
τέμνοντες, καὶ ἥλους ἐς τοὺς ταρσοὺς σφων, καλῳδίοις ἐκ τῆς φιλίας
ἐκδεδεμένους ἐμπηγνύντες, ἐπεσπῶντο, ὥστ' αὐτὰς ἐφ' ἑαυτῶν αὐτο-
15 μάτας προσπλεούσας ὁρᾶσθαι, μήτε ἐρέτου μήτ' | ἀνέμου μηδενὸς
ἐπισπέρχοντος. ἤδη δὲ καὶ ἐθελονταί τινες ἔμποροι, ὡς καὶ ἄκοντες, 74, 12, 3
ὑπ' αὐτῶν ἠλίσκοντο, καὶ τὰ ἀγώγιμα μεγάλων χρημάτων πωλή-
σαντες ἐξέπλεον ἐκδιδράσκοντες. ἐπεὶ δὲ πάντων αὐτοῖς ἐκδαπανη-
θέντων τῶν ἔνδον ἐς τὸ στενὸν κομιδῇ τῶν τε πραγμάτων καὶ τῶν
20 ἐλπίδων τῶν ἐπ' αὐτοῖς ἐληλύθεισαν, πρότερον μέν, καίπερ πάνυ 74, 12, 4
πιεζόμενοι ἅτε καὶ τῶν ἔξω πάντων ἀποκεκλεισμένοι, ὅμως ἀντεῖχον,
καὶ ἐς τε τὰς ναῦς τοῖς τε ξύλοις τοῖς ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ ταῖς θριξὶ
V 157v ταῖς ἐκ τῶν γυναικῶν, σχοινία ἀπ' αὐτῶν πλέκοντες, | ἐχρῶντο, καὶ
ὁπότε τινὲς τῷ τείχει προσβάλοιεν, τούς τε λίθους σφίσι τοὺς ἐκ
25 τῶν θεάτρων καὶ ἵππους χαλκοῦς καὶ ἀνδριάντας χαλκοῦς ὅλους
C 157v ἐπερρίπτουν· ἐπεὶ δὲ | καὶ ἡ τροφὴ σφας ἐπέλιπεν ἡ νενομισμένη καὶ 74, 12, 5
δέρματα διαβρέχοντες ἤσθιον, εἶτα καὶ ταῦτα καταναλώθη, οἱ μὲν
πλείους ἐξέπλευσαν, τηρήσαντες ζάλην καὶ καταιγίδα ὥστε μηδένα
ἀνταναχθῆναι σφισιν, ἵν' ἢ ἀπόλωνται ἢ ἐπισιτίσωνται, καὶ προσπί-
30 πτοντες ἀπροσδοκήτως τοῖς ἀγροῖς πάνθ' ὁμοίως ἐλῄζοντο, οἱ δ'

300, 20 ἐκπεσεῖν V, ἐμπεσεῖν C 24 ἐνέβαλλον H. St., ἐνέβαλον VC
27 ἁρπάγας Leuncl., ἅρπαγας V, ἁρπαγάς C **301**, 1 τὸ C, τὸν V
2 ἐμβόλους C, ἐμβόλας V 9 ἥρουν V (ἤρουν), ἤρουν C 12 ἥλους Leuncl.
(cum Zon.), ἥλοις VC 19 τὸ Leuncl., οὐ VC, an delendum coll. Dem. 1, 22?
22 ἐκ del. Bk. 25 ἐπερρίπτουν C, ἀπερρίπτουν V.

Digitized by Google

R. St

74, 12, 6 ὑπολειπόμενοι δεινότατον ἔργον ἔδρασαν· ἐπεὶ γὰρ ἐν τῷ ἀσθενε- 301
στάτῳ ἐγένοντο, ἐπ᾽ ἀλλήλους ἐτράποντο καὶ ἀλλήλων ἐγεύοντο.
74, 13, 1 οὗτοι μὲν * οὖν ἐν τούτοις ἦσαν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐπὶ τὰ σκάφη καὶ 302
ὑπὲρ τὴν δύναμιν αὐτῶν κατεγέμισαν, ἦραν χειμῶνα μέγαν καὶ τότε
ἐπιτηρήσαντες. οὐ μὴν καὶ ὤναντό γε αὐτοῦ· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι κατα-
βαρεῖς αὐτοὺς καὶ βραχὺ πάνυ τοῦ ὕδατος ὑπερέχοντας ἰδόντες ἀντ-
74, 13, 2 ανήχθησαν, καὶ αὐτοῖς ἐσκεδασμένοις, ὡς που καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ὁ 5
κλύδων ἦγε, προσπίπτοντες ναυμαχίας μὲν οὐδὲν ἔργον ἔσχον, τὰ
δὲ δὴ πλοῖα αὐτῶν ἀφειδῶς ἔκοπτον, πολλὰ μὲν τοῖς κοντοῖς ὠθοῦν-
τες, πολλὰ δὲ καὶ τοῖς ἐμβόλοις ἀναρρηγνύντες, ἔστι δ᾽ ἃ καὶ αὐτῇ
74, 13, 3 τῇ προσβολῇ σφῶν ἀνατρέποντες. καὶ ἐκεῖνοι δρᾶσαι μὲν οὐθέν,
οὐδ᾽ εἰ τὰ μάλιστα ἤθελον, ἠδύναντο· διαφυγεῖν δέ πῃ πειρώμενοι 10
οἱ μὲν ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ἁπλήστως αὐτῷ χρώμενοι, ἐβαπτίζοντο,
74, 13, 4 οἱ δ᾽ ὑπὸ τῶν ἐναντίων καταλαμβανόμενοι διώλλυντο. θεώμενοι δὲ
ταῦτα οἱ ἐν τῷ Βυζαντίῳ τέως μὲν ἐθεοκλύτουν καὶ ἐπεβόων ἄλλοτε
ἄλλοις τοῖς γινομένοις, ὡς ἑκάστῳ τι τῆς θέας ἐκείνης ἢ τοῦ πάθους,
προσέπιπτεν· ἐπεὶ δὲ πανσυδὶ αὐτοὺς ἀπολλυμένους εἶδον, τότε δὴ 15
ἀθρόοι καὶ ἀνώμωξαν καὶ ἀνεθρήνησαν, κἀκ τούτου τό τε λοιπὸν
74, 13, 5 τῆς ἡμέρας καὶ τὴν νύκτα πᾶσαν ἐπένθουν. τοσαῦτα γὰρ τὰ πάντα
ναυάγια ἐγένετο ὥστε καὶ ἐς τὰς νήσους καὶ ἐς τὴν Ἀσίαν ἐξενε-
χθῆναί τινα, καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν καὶ τὴν ἥττάν σφων, καὶ πρὶν ἀκου-
σθῆναι, γνωσθῆναι. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ τοῖς Βυζαντίοις ἐπὶ μεῖζον 20
74, 13, 6 τὸ δεινὸν ηὐξήθη· | ὡς γὰρ ὁ κλύδων ἐστόρεστο, πᾶσα ἡ θάλασσα V 158r
ἡ πρὸς τῷ Βυζαντίῳ καὶ τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ναυαγίων καὶ τοῦ
αἵματος | ἐπληρώθη, πολλὰ δὲ καὶ ἐς τὴν γῆν ἐξεβράσθη, ὥστε καὶ C 158r
χαλεπώτερον ἐκ τῆς ὄψεώς σφων τὸ δεινὸν αὐτοῦ τοῦ ἔργου φανῆναι.
74, 14, 1 παρέδοσαν μὲν οὖν αὐτίκα τὴν πόλιν καὶ ἄκοντες οἱ Βυζάντιοι, 25
Ῥωμαῖοι δὲ τοὺς μὲν στρατιώτας καὶ τοὺς ἐν τέλει διεχρήσαντο πάν-
τας, πλὴν τοῦ πύκτου ὃς πολλὰ τοὺς Βυζαντίους ὠφέλησε καὶ τοὺς
Ῥωμαίους ἔβλαψεν· οὗτος γὰρ παραχρῆμα πίξ τε παίσας τῶν στρα-
τιωτῶν τινὰ καὶ ἑτέρῳ λάξ ἐνθορών, ὅπως ὀργισθέντες διαφθείρω-
74, 14, 2 σιν αὐτόν, προσαπώλετο. ὁ δὲ Σευῆρος οὕτως ἥσθη ἐπὶ τῇ ἁλώσει 30
τοῦ Βυζαντίου ὡς καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ
74, 14, 3 τότε ὤν, αὐτὸ τοῦτο εἰπεῖν, "εἵλομεν δὲ καὶ τὸ Βυζάντιον." ἔπαυσε
δὲ τὴν πόλιν τῆς τε * ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἀξιώματος τοῦ πολιτικοῦ, 303
καὶ δασμοφόρον ἀποφήνας, τάς τε οὐσίας τῶν πολιτῶν δημεύσας,
αὐτήν τε καὶ τὴν χώραν αὐτῆς Περινθίοις ἐχαρίσατο, καὶ αὐτῇ ἐκεῖνοι
οἷα κώμῃ χρώμενοι οὐδὲν ὅ τι οὐχ ὕβριζον. ταῦτα μὲν οὖν δικαίως
74, 14, 4 πως ποιῆσαι, ἔδοξε· τὰ δὲ δὴ τείχη τῆς πόλεως διαλύσας ἐκείνους 5
μὲν οὐδὲν πλέον τῆς στερήσεως τῆς δόξης, ἣν ἐκ τῆς ἐπιδείξεως
αὐτῶν ἐκαρποῦντο, ἐλύπησε, τῶν δὲ δὴ Ῥωμαίων μέγα καὶ φυλακτή-
ριον καὶ ὁρμητήριον πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀσίας βαρ-
74, 14, 5 βάρους καθεῖλε. καὶ εἶδον ἐγὼ τά τε τείχη πεπτωκότα ὥσπερ ὑπ᾽
ἄλλων, τινῶν ἀλλ᾽ οὐχ ὑπὸ Ῥωμαίων ἑαλωκότα, ἐτεθεάμην δὲ αὐτὰ 10
καὶ ἑστηκότα καὶ ἠκηκόειν αὐτῶν καὶ λαλούντων. ἑπτὰ μὲν γὰρ

302, 14 ἄλλοις VC, ἄλλοι Dind., ἄλλως St. 29 ἐνθορών V (ἐνθορῶν), ἐνθηρῶν C προσαπώλετο VC, προαπώλετο Bk.

Digitized by Google

R. St.
303 ἀπὸ τῶν Θρᾳκίων πυλῶν πύργοι καθεστηκότες πρὸς τὴν θάλασσαν
ἦσαν, τούτων δ' εἰ μέν τις ἄλλῳ τῳ προσέμιξεν, ἥσυχος ἦν, εἰ δὲ 74, 14, 6
δή τῷ πρώτῳ ἐνεβόησέ τινα ἢ καὶ λίθον ἐνέρριψεν, αὐτός τε μηχανῇ
τινι ἐλάλει καὶ τῷ δευτέρῳ τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιεῖν παρεδίδου, καὶ
οὕτω διὰ πάντων ὁμοίως ἐχώρει, οὐδὲ ἐπεταράττον ἀλλήλους, ἀλλ' ἐν
τῷ μέρει πάντες, παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὁ ἕτερος, τήν τε ἠχὴν καὶ
τὴν φωνὴν διεδέχοντό τε καὶ παρεπέμποντο. τοιαῦτα μὲν τὰ τῶν 75, 1, 1
V 158r Βυζαντίων τείχη ἦν, Σευῆρος | δέ, ἐν ᾧ ταῦτα ἐπολιορκεῖτο, κατὰ
C 158r 20 τῶν βαρ|βάρων ἐπιθυμίᾳ δόξης ἐστράτευσε, τῶν τε Ὀσροηνῶν καὶ |
τῶν Ἀδιαβηνῶν καὶ τῶν Ἀρραβίων. ἐπεὶ δὲ τὸν Εὐφράτην διαβὰς 75, 2, 1
ἐς τὴν πολεμίαν ἐσέβαλεν, ἀνύδρου τῆς χώρας οὔσης ἄλλως τε δὴ
καὶ τότε πλέον ὑπὸ τοῦ θέρους ἐξικμασμένης ἐκινδύνευσε παμπλη-
θεῖς στρατιώτας ἀποβαλεῖν· κεκμηκόσι γὰρ αὐτοῖς ἐκ τῆς πορείας 75, 2, 2
25 καὶ τοῦ| ἡλίου καὶ κονιορτὸς ἐμπίπτων ἰσχυρῶς ἐλύπησεν, ὥστε μήτε
βαδίζειν μήτε λαλεῖν ἔτι δύνασθαι, τοῦτο δὲ μόνον φθέγγεσθαι, "ὕδωρ
ὕδωρ." ἐπεὶ δὲ ἀνεφάνη μὲν ἰκμάς, ἐξ ἴσου δὲ τῷ μὴ εὑρεθέντι
ἀρχὴν ὑπὸ ἀτοπίας ἦν, ὁ Σευῆρος κύλικά τε ᾔτησε καὶ τοῦ ὕδατος
πληρώσας ἁπάντων ὁρώντων ἐξέπιε. καὶ τότε μὲν οὕτω καὶ ἄλλοι 75, 2, 3
30 τινὲς προσπιόντες ἀνερρώσθησαν· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Νίσιβιν ὁ
Σευῆρος ἐλθὼν αὐτὸς μὲν ἐνταῦθα ὑπέμεινε, Λατερνὸν δὲ καὶ Κάν-
διδον καὶ Λαῖτον εἰς τοὺς προειρημένους βαρβάρους ἄλλον ἄλλῃ *
304 ἀπέστειλε, καὶ ἐπερχόμενοι οὗτοι τήν τε χώραν τῶν βαρβάρων ἐδῄουν
καὶ τὰς πόλεις ἐλάμβανον. μέγα δὲ καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ Σευήρῳ φρο- 75, 2, 4
νοῦντι, ὡς καὶ πάντας ἀνθρώπους καὶ συνέσει καὶ ἀνδρίᾳ ὑπερβε-
5 βηκότι, πρᾶγμα παραδοξότατον συνηνέχθη· Κλαύ|διος γάρ τις λῃστὴς
καὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὴν Συρίαν καταρέχων καὶ πολλῇ διὰ τοῦτο
σπουδῇ ζητούμενος, προσῆλθέ τε αὐτῷ ποτε μεθ' ἱππέων ὡς καὶ
χιλίαρχός τις ὤν. καὶ ἠσπάσατο αὐτὸν καὶ ἐφίλησε, καὶ οὔτε εὐθὺς
ἐφωράθη οὐθ' ὕστερον συνελήφθη. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ τοὺς 75, 3, 1
10 Σκύθας πολεμησείοντας βρονταί τε καὶ ἀστραπαὶ| μετ' ὄμβρου καὶ
κεραυνοὶ βουλευομένοις σφίσιν ἐξαίφνης ἐμπεσόντες, καὶ τοὺς πρώ-
τους αὐτῶν τρεῖς ἄνδρας ἀποκτείναντες, ἐπέσχον. ὁ δὲ Σευῆρος 75, 3, 2
αὖθις τρία τέλη τοῦ στρατοῦ ποιήσας, καὶ τὸ μὲν τῷ Λαίτῳ τὸ δὲ
τῷ Ἀννλλίνῳ καὶ τῷ Πρόβῳ δούς, ἐπὶ τὴν Ἀρχὴν ἐξέπεμψε. καὶ οἱ
15 μὲν ταύτην, τριχῇ ἐσβαλόντες, οὐκ ἀμο|γητὶ ἐχειροῦντο· ὁ δὲ Σευῆρος
ἀξίωμα τῇ Νισίβει δοὺς ἱππεῖ ταύτην ἐπέτρεψεν, ἔλεγέ τε μεγάλην
V 159r τέ τινα χώραν προσκεκτῆσθαι καὶ πρόβολον | αὐτὴν τῆς Συρίας πε- 75, 3, 3
ποιῆσθαι. ἐλέγχεται δὲ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου καὶ πολέμων ἡμῖν συνε-
χῶν, ὡς καὶ δαπανημάτων πολλῶν, αἰτία οὖσα· δίδωσι μὲν γὰρ ἐλά-
C 159r 20 χιστα, | ἀναλίσκει δὲ| παμπληθῆ, καὶ πρὸς ἐγγυτέρους καὶ τῶν Μήδων
καὶ τῶν Πάρθων προσεληλυθότες ἀεὶ τρόπον τινὰ ὑπὲρ αὐτῶν μα-
χόμεθα. τῷ δὲ Σευήρῳ πόλεμος αὖθις, μήπω ἐκ τῶν βαρβαρικῶν 75, 4, 1
ἀναπνεύσαντι, ἐμφύλιος πρὸς τὸν Ἀλβῖνον τὸν Καίσαρα συνηνέχθη.
ὁ μὲν γὰρ οὐδὲ τὴν τοῦ Καίσαρος αὐτῷ ἔτι ἐδίδου τιμήν, ἐπειδὴ
25 τὸν Νίγρον| ἐκποδὼν ἐποιήσατο, τά τε ἄλλα τὰ ἐνταῦθα ὡς ἐβού-

---

303. 22 δὴ Reim., δὲ VC 304, 22 μήπω R. St., μήπως V, μήπω$^{\sigma}$ C (σ add. m^{1}).

Digitized by Google

R. St.

λετο κατεστήσατο· ὁ δὲ καὶ τὴν τοῦ αὐτοκράτορος ἐζήτει ὑπεροχήν. **304**
75, 4, 2 συγκινουμένης οὖν διὰ ταῦτα τῆς οἰκουμένης ἡμεῖς μὲν οἱ βουλευταὶ ἡσυχίαν ἤγομεν, ὅσοι μὴ πρὸς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον φανερῶς ἀποκλίναντες ἐκοινώνουν σφίσι καὶ τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἐλπίδων, ὁ δὲ δῆμος οὐκ ἐκαρτέρησεν ἀλλ' ἐκφανέστατα κατωδύρατο. ἦν μὲν γὰρ
75, 4, 3 ἡ τελευταία πρὸ τῶν Κρονίων ἱπποδρομία, καὶ συνέδραμεν ἐς αὐτὸ ἄπλετόν τι χρῆμα ἀνθρώπων· παρῆν δὲ καὶ ἐγὼ τῇ θέᾳ διὰ * τὸν **305**
ὕπατον φίλον μου ὄντα, καὶ πάντα τὰ λεχθέντα ἀκριβῶς ἤκουσα, ὅθεν καὶ γράψαι τι περὶ αὐτῶν ἠδυνήθην. ἐγένετο δὲ ὧδε. συνῆλθον μὲν ὥσπερ εἶπον ἀμύθητοι, καὶ τὰ ἅρματα ἐξαχῶς ἀμιλλώμενα ἐθεάσαντο, ὅπερ που καὶ ἐπὶ τοῦ Κλεάνδρου ἐγεγόνει, μηδὲν μηδένα
75, 4, 4 παράπαν ἐπαινέσαντες, ὅπερ εἴθισται· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοί τε οἱ δρόμοι ἐπαύσαντο καὶ ἔμελλον οἱ ἡνίοχοι ἑτέρου ἄρξασθαι, ἐνταῦθα ἤδη σιγάσαντες ἀλλήλους ἐξαίφνης τάς τε χεῖρας πάντες ἅμα συνεκρότησαν καὶ προσεπεβόησαν, εὐτυχίαν τῇ τοῦ δήμου σωτηρίᾳ αἰτού-
75, 4, 5 μενοι. εἶπόν τε τοῦτο, καὶ μετὰ τοῦτο τὴν Ῥώμην | καὶ βασιλίδα καὶ ἀθάνατον ὀνομάσαντες "μέχρι πότε τοιαῦτα πάσχομεν" ἔκραξαν "καὶ μέχρι ποῦ πολεμούμεθα;" εἰπόντες δὲ καὶ ἄλλα τινὰ τοιουτότροπα τέλος ἐξεβόησαν ὅτι "ταῦτά ἐστιν", καὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα τῶν ἵππων ἐτράποντο. οὕτω μὲν ἔκ τινος θείας ἐπιπνοίας ἐνεθουσίασαν·
75, 4, 6 οὐ γὰρ ἂν ἄλλως τοσαῦται | μυριάδες ἀνθρώπων | οὔτε ἤρξαντο τὰ 15V159r
αὐτὰ ἅμα ἀναβοᾶν ὥσπερ τις ἀκριβῶς χορὸς δεδιδαγμένος, οὔτ' εἶπον αὐτὰ ἀπταίστως ὡς καὶ μεμελετημένα. ταῦτά τε οὖν ἔτι καὶ μᾶλλον ἡμᾶς ἐτάραττε, | καὶ πῦρ αἰφνίδιον νυκτὸς ἐν τῷ ἀέρι τῷ C 159r
πρὸς βορρᾶν τοσοῦτον ὤφθη ὥστε τοὺς μὲν τὴν πόλιν ὅλην τοὺς
75, 4, 7 δὲ καὶ τὸν οὐρανὸν αὐτὸν καίεσθαι δοκεῖν. ὃ δὲ δὴ μάλιστα θαυμάσας ἔχω, ψεκὰς ἐν αἰθρίᾳ ἀργυροειδὴς ἐς τὴν τοῦ Αὐγούστου ἀγορὰν κατερρύη. φερομένην μὲν γὰρ αὐτὴν οὐκ εἶδον, πεσούσης δὲ αὐτῆς ᾐσθόμην, καὶ κέρματά τινα ἀπ' αὐτῆς χαλκᾶ κατηργύρωσα, ἃ καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὴν αὐτὴν ὄψιν εἶχε. τῇ γὰρ τετάρτῃ πᾶν
75, 5, 1 τὸ ἐπαλειφθὲν αὐτοῖς ἠφανίσθη. Νουμεριανὸς δέ τις γραμματιστὴς τῶν τὰ παιδία γράμματα διδασκόντων, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐς τὴν Γαλατίαν, οὐκ οἶδ' ὅ τι δόξαν αὐτῷ, ἀφορμηθείς, βουλευτής τε εἶναι τῶν Ῥωμαίων πλασάμενος καὶ ἐπὶ στρατιᾶς ἄθροισιν ὑπὸ τοῦ Σευήρου πεμφθῆναι, συνήγαγέ τινα βραχεῖαν πρῶτον ἰσχύν, καί τινας τῶν τοῦ Ἀλβίνου ἱππέων διέφθειρε, καὶ ἄλλα τινὰ ὑπὲρ τοῦ Σευήρου
75, 5, 2 ἐνεανιεύσατο. ἀκούσας δὲ ὁ Σευῆρος, καὶ νομίσας ὄντως τινὰ τῶν βουλευτῶν εἶναι, ἐπέστειλεν ἐπαινῶν τε αὐτὸν καὶ δύναμιν κελεύων πλείονα προσλαβεῖν· καὶ ὃς λα*βὼν πλείονα δύναμιν ἄλλα τε θαυ- **306**
μαστὰ ἐπεδείξατο, καὶ χιλίας καὶ ἑπτακοσίας καὶ πεντήκοντα μυριά-
75, 5, 3 δας δραχμῶν ἐλὼν τῷ Σευήρῳ ἔπεμψε. νικήσαντος δὲ τοῦ Σευήρου πρὸς αὐτὸν ἐλθὼν οὔτ' ἀπεκρύψατό τι οὔτ' ἤτησεν ὡς ἀληθῶς βουλευτὴς γενέσθαι, καὶ τι μαῖς μεγάλαις πλούτῳ τε ἂν αὐξηθῆναι δυνηθεὶς οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐν ἀγρῷ τινι, σμικρόν τι ἐφ' ἡμέραν
75, 6, 1 λαμβάνων παρ' αὐτοῦ, διεβίω. ὁ δὲ δὴ ἀγὼν τῷ τε Σευήρῳ καὶ τῷ

305, 4 *Κλεανδροῦ* C, *κλεάρχου* V 8 *σιγάσαντες* Reim. (ind.), *σιγήσαντες* VC 25 *δὲ* om. C.

Digitized by Google

R. St.
306 Ἀλβίνῳ πρὸς τῷ Λογδούνῳ τοιόσδε ἐγένετο. πεντεκαίδεκα μὲν μυριάδες στρατιωτῶν συναμφοτέροις ὑπῆρχον, παρῆσαν δὲ καὶ ἀμφότεροι τῷ πολέμῳ ἅτε περὶ ψυχῆς θέοντες, καίτοι τοῦ Σευήρου μηδεμιᾷ πω μάχῃ ἑτέρᾳ παραγεγονότος. ἦν δὲ ὁ μὲν Ἀλβῖνος καὶ τῷ 75, 6, 2
V 160r γένει καὶ τῇ παιδείᾳ προήκων, | ἕτερος δὲ ⟨τὰ⟩ πολέμια κρείττων καὶ δεινὸς στρατηγῆσαι. συνέβη δὲ τὸν Ἀλβῖνον προτέρᾳ μάχῃ νικῆσαι τὸν Λοῦπον τῶν τοῦ Σευήρου στρατηγῶν ὄντα, καὶ πολλοὺς τῶν σὺν αὐτῷ διαφθεῖραι στρατιωτῶν. ὁ δὲ τότε ἀγὼν πολλὰς ἔσχεν |
C 160r ἰδέας τε καὶ τροπάς. τὸ μὲν γὰρ λαιὸν κέρας τοῦ Ἀλβίνου ἡττήθη 75, 6, 3
τε καὶ κατέφυγεν ἐς τὸ ἔρυμα, καὶ οἱ Σευήρειοι στρατιῶται διώκοντες συνεισέπεσον, καὶ ἐκείνους τε ἐφόνευον καὶ τὰς σκηνὰς διήρπαζον. ἐν δὲ τούτῳ οἱ περὶ τὸ δεξιὸν κέρας τεταγμένοι τοῦ Ἀλβίνου στρατιῶται, κρυπτὰς τάφρους ἔχοντες πρὸ αὐτῶν καὶ ὀρύγματα γῇ ἐπιπολαίως κεκαλυμμένα, μέχρι μὲν ἐκείνων προῆσαν καὶ ἠκόντιζον πόρρωθεν, περαιτέρω δὲ οὐ προεχώρουν, ἀλλὰ καὶ ὡς δεδιότες ἀνέστρεφον, ὅπως ἐπισπάσωνται τοὺς ἐναντίους εἰς δίωξιν· ὃ δή ποτε 75, 6, 4
καὶ ἐγένετο. ἀγανακτήσαντες γὰρ οἱ Σευήρειοι πρὸς τὴν δι' ὀλίγου αὐτῶν ἐξόρμησιν, καὶ καταφρονήσαντες αὖ πρὸς τὴν ἐκ βραχέος ἀνάφευξιν, ὥρμησαν ἐπ' αὐτοὺς ὡς καὶ παντὸς τοῦ μεταιχμίου σφῶν ἐμβατοῦ ὄντος, καὶ γενόμενοι κατὰ τὰς τάφρους παθήματι δεινῷ συνηνέχθησαν· οἵ τε γὰρ πρωτοστάται καταρραγέντων εὐθὺς 75, 6, 5
τῶν ἐξ ἐπιπολῆς ἐπικειμένων ἐς τὰ ὀρύγματα ἐνέπεσον, καὶ οἱ ἐπιτεταγμένοι σφίσιν ἐμπίπτοντες αὐτοῖς ἐσφάλλοντο καὶ κατέπιπτον, καὶ οἱ λοιποὶ δείσαντες ἀνεχώρουν ὀπίσω καὶ ἅτε ἐξαίφνης ἀναστρεφόμενοι αὐτοί τε ἔπταιον καὶ τοὺς οὐραγοῦντας ἀνέτρεπον, ὥστε
307 καὶ ἐς φάραγγα αὐτοὺς βα*θεῖαν συνῶσαι. ἐγένετο δὴ τούτων τε 75, 6, 6
καὶ τῶν εἰς τὰς τάφρους πεσόντων φόνος πολὺς ἀναμὶξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν. ἐν δὲ τῷ θορύβῳ τούτῳ καὶ οἱ μεταξὺ τῆς τε φάραγγος καὶ τῶν τάφρων βαλλόμενοί τε καὶ τοξευόμενοι διεφθείροντο. ἰδὼν δὲ ταῦτα ὁ Σευῆρος ἐπεκούρησε μὲν αὐτοῖς μετὰ τῶν δορυφόρων, τοσούτου δὲ ἐδέησεν αὐτοὺς ὠφελῆσαι ὥστε καὶ τοὺς δορυφόρους ὀλίγου δεῖν προσαπώλεσε καὶ αὐτὸς τὸν ἵππον ἀποβαλὼν
V 160v ἐκινδύνευσεν. ὡς δὲ εἶδε φεύγοντας πάντας τοὺς ἑαυτοῦ, τὴν | χλα- 75, 6, 7
μύδα περιρρηξάμενος καὶ τὸ ξίφος σπασάμενος ἐς τοὺς φεύγοντας εἰσεπήδησεν, ὅπως ἢ αἰσχυνθέντες ὑποστρέψωσιν ἢ καὶ αὐτὸς αὐτοῖς συναπόληται. ἔστησαν γοῦν τινες τοιοῦτον αὐτὸν ἰδόντες καὶ ὑπέστρεψαν, κἂν τούτῳ τοῖς ἐφεπομένοις σφίσιν ἐναντίοι ἐξαίφνης φα-
C 160v νέντες συχνοὺς μὲν ἐκείνων ὡς καὶ Ἀλβινείους | κατέκοψαν, πάντας δὲ τοὺς ἐπιδιώκοντάς σφας ἔτρεψαν. καὶ αὐτοῖς ἐνταῦθα ἱππεῖς ἐκ 75, 6, 8
πλαγίου οἱ μετὰ τοῦ Λαίτου ἐπιγενόμενοι τὸ λοιπὸν ἐξειργάσαντο. ὁ γὰρ Λαῖτος, ἕως μὲν ἀγχωμάλως ἠγωνίζοντο, περιεωρᾶτο ἐλπίζων ἐκείνους τε ἀμφοτέρους ἀπολεῖσθαι καὶ ἑαυτῷ τὸ κράτος τοὺς λοιποὺς στρατιώτας ἑκατέρωθεν δώσειν, ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἐπικρατέστερα τὰ τοῦ Σευήρου γενόμενα, προσεπελάβετο τοῦ ἔργου. ὁ μὲν δὴ Σευῆρος 75, 7, 1

306, 7 Ἀλβίνῳ R. St., ἀλβιανῷ VC 12 ⟨τὰ⟩ ins. Rk. 20 αὐτῶν R. St., αὐτῷν VC 32 φάραγγα V, φάλαγγα C **307**, 1 ἐγένετο H. St., ἐγένοντο VC 16 περιεωρᾶτο C (ε add. m¹), περιωρᾶτο V.

Digitized by Google

R. St.
οὕτως ἐνίκησεν, ἡ δὲ δύναμις ἡ τῶν Ῥωμαίων ἰσχυρῶς ἔπταισεν ἅτε 307, 20
ἀμφοτέρωθεν ἀναριθμήτων πεσόντων. καὶ πολλοὶ καὶ τῶν κρατη-
σάντων ὠλοφύραντο τὸ πάθος· τό τε γὰρ πεδίον πᾶν μεστὸν νεκρῶν
75, 7, 2 καὶ ἀνδρῶν καὶ ἵππων ἐωρᾶτο, καὶ αὐτῶν οἱ μὲν τραύμασι πολλοῖς
κατακεκομμένοι καὶ οἷα κρεουργηθέντες ἔκειντο, οἱ δὲ καὶ ἄτρωτοι
ἐσεσώρευντο, τά τε ὅπλα ἔρριπτο, καὶ τὸ αἷμα πολὺ ἐρρύη, ὥστε 25
75, 7, 3 καὶ ἐς τοὺς ποταμοὺς ἐσπεσεῖν. ὁ δ' Ἀλβῖνος καταφυγὼν ἐς οἰκίαν
τινὰ πρὸς τῷ Ῥοδανῷ κειμένην, ἐπειδὴ πάντα τὰ πέριξ φρουρούμενα
ἤσθετο, ἑαυτὸν ἀπέκτεινε· λέγω γὰρ οὐχ ὅσα ὁ Σευῆρος ἔγραψεν,
ἀλλ' ὅσα ἀληθῶς ἐγένετο. ἰδὼν δ' οὖν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ πολλὰ
μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς πολλὰ δὲ τῇ γλώττῃ χαρισάμενος, τὸ μὲν ἄλλο 30
ῥιφῆναι ἐκέλευσε, τὴν δὲ κεφαλὴν ἐς τὴν Ῥώμην πέμψας ἀνεστανρ-
75, 7, 4 ρωσεν. ἐφ' οἷς δῆλος γενόμενος ὡς οὐδὲν εἴη αὐτοκράτορος ἀγαθοῦ,
ἔτι μᾶλλον ἡμᾶς τε * καὶ τὸν δῆμον, οἷς ἐπέστειλεν, ἐξεφόβησεν· ἅτε 308
γὰρ παντὸς ἤδη τοῦ ὡπλισμένου κεκρατηκὼς ἐξέχεεν εἰς τοὺς ἀνό-
πλους πᾶν ὅσον ὀργῆς ἐς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου ἠθροίκει.
μάλιστα δ' ἡμᾶς ἐξέπληξεν ὅτι τοῦ τε Μάρκου υἱὸν καὶ τοῦ Κομό- 5
75, 8, 1 δου ἀδελφὸν ἑαυτὸν ἔλεγε, τῷ τε Κομόδῳ, ὃν πρώην ὕβριζεν, ἠρωι-
κὰς ἐδίδου τιμάς. πρός τε τὴν βουλὴν λόγον ἀναγινώσκων, καὶ V 161r
τὴν μὲν Σύλλου καὶ Μαρίου καὶ Αὐγούστου αὐστηρίαν τε καὶ ὠμό-
τητα ὡς ἀσφαλεστέραν ἐπαινῶν, τὴν δὲ Πομπηίου ⟨καὶ⟩ Καίσαρος
ἐπιείκειαν ὡς ὀλεθρίαν αὐτοῖς ἐκείνοις γεγενημένην κακίζων, ἀπο-
75, 8, 2 λογίαν τινὰ ὑπὲρ τοῦ Κομόδου ἐπήγαγε, καθαπτόμενος τῆς βουλῆς 10
ὡς ⟨οὐ⟩ δικαίως ἐκεῖνον ἀτιμαζούσης, εἴγε καὶ αὐτῆς οἱ πλείους C 161r
αἴσχιον βιοτεύουσιν. "εἰ γὰρ τοῦτο ἦν" ἔφη "δεινόν, ὅτι αὐτοχειρίᾳ
ἐφόνευεν ἐκεῖνος θηρία, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τις χθὲς καὶ πρώην ἐν
Ὀστίοις, ὑπατευκὼς γέρων, δημοσίᾳ μετὰ πόρνης πάρδαλιν μιμου-
75, 8, 3 μένης ἔπαιζεν. ἀλλ' ἐμονομάχει νὴ Δία. ὑμῶν δ' οὐδεὶς μονομαχεῖ; 15
πῶς οὖν καὶ ἐπὶ τί τάς τε ἀσπίδας αὐτοῦ καὶ τὰ κράνη τὰ χρυσᾶ
ἐκεῖνα ἐρίαντό τινες;" ἀναγνοὺς δὲ ταῦτα τριάκοντα μὲν καὶ πέντε
75, 8, 4 ἀπέλυσε τῶν τὰ Ἀλβίνου φρονῆσαι αἰτιαθέντων, καὶ ὡς μηδεμίαν τὸ
παράπαν αἰτίαν ἐσχηκύσιν αὐτοῖς προσεφέρετο (ἦσαν δὲ ἐν τοῖς πρώ-
τοις τῆς γερουσίας), ἐννέα δὲ καὶ εἴκοσιν ἀνδρῶν θάνατον κατεψη- 20
φίσατο, ἐν οἷς ἄρα καὶ Σουλπικιανὸς ὁ τοῦ Περτίνακος πενθερὸς
75, 9, 1 ἠριθμεῖτο. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Σευῆρος ἐκστρατεύει κατὰ τῶν Πάρ-
θων. ἀσχολουμένου γὰρ αὐτοῦ ἐς τοὺς ἐμφυλίους πολέμους ἐκεῖνοι
ἀδείας λαβόμενοι τήν τε Μεσοποταμίαν εἷλον, στρατεύσαντες παμ-
πληθεί, καὶ μικροῦ καὶ τὴν Νίσιβιν ἐχειρώσαντο, εἰ μὴ Λαῖτος αὐτήν, 25
75, 9, 2 πολιορκούμενος ἐν αὐτῇ, διεσώσατο. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ πλεῖον ἐδο-
ξάσθη, ὥν καὶ ἐς τὰ ἄλλα τά τε πολεμικὰ καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ δη-
μόσια καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ ἄριστος. ἀφικόμενος
δὲ ἐς τὴν προειρημένην Νίσιβιν ὁ Σευῆρος ἐνέτυχε συὶ μεγίστῳ·
ἱππέα τε γὰρ ἔκτεινεν ὁρμήσας καταβαλεῖν αὐτὸν πειρώμενον καὶ 30
τῇ ἑαυτοῦ ἰσχύι θαρρήσαντα, μόλις δὲ ὑπὸ πολλῶν στρατιωτῶν
συλληφθείς τε καὶ σφαγείς, τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντων τῶν συλλα-

---

307, 24 οἷα Bk., οἳ VC **308**, 8 ⟨καὶ⟩ ins. R. St. 11 ⟨οὐ⟩ ins. R. St. 27 τά τε πολεμικὰ V, τά τε πολιτικὰ C, del. Bk.

Digitized by Google

R. St.
309 βόντων αὐτόν, τῷ Σευήρῳ προσεκομίσθη. τῶν δὲ Πάρθων οὐ μει- 75, 9, 3
νάντων αὐτὸν ἀλλ' οἴκαδε ἀναχωρησάντων (ἦρχε δὲ αὐτῶν Οὐολό-
γαισος, οὗ ἀδελφὸς συνῆν τῷ Σευήρῳ) πλοῖα κατασκευάσας ὁ Σευῆ-
V 161ᵛ ρος | ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καὶ πλέων τε καὶ βαδίζων παρ' αὐτόν, διὰ τὸ
εἶναι λίαν ὀξύτατα καὶ ταχινὰ καὶ εὖ ἐσταλμένα (τῆς παρὰ τὸν Εὐ-
φράτην ὕλης καὶ τῶν ἐκεῖσε χωρίων ἄφθονον διδούσης αὐτῷ τὴν
τῶν ξύλων χορηγίαν) τὰ κατασκευασθέντα, ταχέως τήν τε Σελεύκειαν
καὶ τὴν Βαβυλῶνα ἐκλειφθεῖσας ἔλαβε. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τὴν Κτη- 75, 9, 4
C 161ᵛ σιφῶντα ἑλὼν | ἐκείνην τε πᾶσαν διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις ἐφῆκε,
φόνον τε ἀνθρώπων πλεῖστον εἰργάσατο, καὶ ζῶντας ἐς δέκα μυριά-
δας εἶλεν. οὐ μέντοι οὔτε τὸν Οὐλόγαισον ἐπεδίωξεν οὔτε τὴν Κτη-
σιφῶντα κατέσχεν, ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τοῦτο μόνον ἐστρατευκὼς ἵν'
αὐτὴν διαρπάσῃ ᾤχετο, τὸ μὲν ἀγνωσίᾳ τῶν χωρίων τὸ δ' ἀπορίᾳ
τῶν ἐπιτηδείων. ὑπέστρεψε δὲ καθ' ἑτέραν ὁδόν· τά τε γὰρ ξύλα 75, 9, 5
καὶ ὁ χόρτος ὁ ἐν τῇ προτέρᾳ εὑρεθεὶς κατανάλωτο· καὶ οἱ μὲν
αὐτῷ τῶν στρατιωτῶν πεζῇ ἄνω παρὰ τὸν Τίγριν, οἱ δὲ καὶ ἐπὶ
πλοίων ἀνεπορεύθησαν. καὶ μετὰ τοῦτο ὁ Σευῆρος τὴν Μεσοποτα- 75, 10, 1
μίαν διαβὰς ἐπειράθη μὲν καὶ τῶν Ἄτρων οὐ πόρρω ὄντων, ἐπέρανε
δ' οὐδέν, ἀλλὰ καὶ τὰ μηχανήματα κατεκαύθη καὶ στρατιῶται συχνοὶ
μὲν ἀπώλοντο πάμπολλοι δὲ καὶ ἐτρώθησαν. ἀπανέστη οὖν ἀπ'
αὐτῶν καὶ ἀνέζευξεν ὁ Σευῆρος. ἐν ᾧ δὲ ἐπολέμει, δύο ἄνδρας τῶν 75, 10, 2
ἐπιφανῶν ἀπέκτεινεν, Ἰούλιον Κρίσπον χιλιαρχοῦντα τῶν δορυφόρων.
ὅτι ἀχθεσθεὶς τῇ τοῦ πολέμου κακώσει ἔπος τι τοῦ Μάρωνος τοῦ
ποιητοῦ παρεφθέγξατο, ἐν ᾧ ἐνῆν στρατιώτης τις τῶν μετὰ Τούρ-
νου τῷ Αἰνείᾳ ἀντιπολεμούντων ὀδυρόμενος καὶ λέγων ὅτι, ἵνα δὴ
τὴν Χαυινίαν ὁ Τοῦρνος ἀγάγηται, ἡμεῖς ἐν οὐδενὶ λόγῳ παραπολ-
λύμεθα. καὶ τὸν κατηγορήσαντα αὐτοῦ στρατιώτην Οὐαλέριον χιλιαρ-
χον ἀντ' αὐτοῦ ὁ Σευῆρος ἀπέδειξεν. ἀπέκτεινε δὲ καὶ τὸν Λαῖτον, 75, 10, 3
ὅτι τε φρόνημα εἶχε καὶ ὅτι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἠγαπᾶτο καὶ οὐκ
ἄλλως στρατεύσειν ἔλεγον, εἰ μὴ Λαῖτος αὐτῶν ἡγοῖτο. καὶ τούτου
τὸν φόνον, διότι οὐκ εἶχε φανερὰν αἰτίαν εἰ μὴ τὸν φθόνον, τοῖς
V 162ʳ στρατιώταις προσῆπτεν ὡς παρὰ | γνώμην αὐτοῦ τοῦτο τετολμηκόσιν.
310 αὐτὸς δὲ πάλιν ἐπὶ τὰ Ἄτρα ἐστράτευσε, πολλὰ μὲν σιτία παρα- 75, 11, 1
σκευάσας πολλὰ δὲ καὶ μηχανήματα ἑτοιμασάμενος· καὶ γὰρ δεινὸν
ἐποιεῖτο, τῶν ἄλλων κεχειρωμένων, μόνην ταύτην ἐν μέσῳ κειμένην
ἀντέχειν. καὶ ἀπώλεσε καὶ χρήματα πλεῖστα καὶ τὰ μηχανήματα
πάντα, πλὴν τῶν Πρισκείων, ὡς ἀνωτέρω ἔφην, καὶ σὺν τούτοις
καὶ στρατιώτας πολλούς. συχνοὶ μὲν γὰρ καὶ ἐν ταῖς προνομαῖς 75, 11, 2
C 162ʳ ἐφθείροντο, τῇ βαρβαρικῇ ἵππου (φημὶ δὴ τῆς τῶν Ἀρραβων) | παν-
ταχοῦ τε καὶ ὑρίως καὶ σφοδρῶς ἐπιπιπτούσης αὐτοῖς· καὶ οἱ Ἀτρη-
νοὶ ἐξικνοῦντο μὲν καὶ ταῖς τοξείαις ἐπὶ μακρότατον (καὶ γὰρ ἐκ
μηχανῶν βέλη τινὰ ἐξέκρουον, ὥστε πολλοὺς καὶ τῶν τοῦ Σευήρου 75, 11, 3
ὑπασπιστῶν βαλεῖν, σύνδυό τε αὐτῶν βέλη ὑπὸ τὴν αὐτὴν ῥύμην
ἰέντων, πολλαῖς τε ἅμα χερσὶ καὶ πολλοῖς τοξεύμασι βαλλόντων),

309, 1 οἴκαδε Bk. (cum Zon.), οἴκοι VC 4 ὀξύτατα C, ὀξύτητα V
15 προτέρᾳ Bk., προτεραία VC 31 φόνον Xyl. (cum Zon.), φόβον VC
310, 8 τε καὶ V, τε C.

Digitized by Google

R. St.

πλεῖστον δὲ ὅμως ἐκάκωσαν αὐτοὺς ἐπειδὴ τῷ τείχει προσέμιξαν, καὶ 310
75, 11, 4 πολὺ πλεῖον ἐπεὶ καὶ διέρρηξάν τι αὐτοῦ· τά τε γὰρ ἄλλα καὶ τὰ
νάφθα τὸ ἀσφαλ|τῶδες ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἄνω μοι γέγραπται, ἀφιέντες 15
σφίσι τά τε μηχανήματα καὶ τοὺς στρατιώτας πάντας, οἷς ἐπεβλήθη,
κατέπρησαν. καὶ αὐτὰ ὁ Σευῆρος ἀπὸ βήματος ὑψηλοῦ ἐθεώρει.
75, 12, 1 πεσόντος δέ πῃ τοῦ ἔξωθεν περιβόλου, καὶ τῶν στρατιωτῶν πάντων
προθυμουμένων ἐς τὸν λοιπὸν ἐσβιάσασθαι, ἐκώλυσεν αὐτοὺς ὁ Σευῆ|-
ρος τοῦ πρᾶξαι, τορῶς πανταχόθεν τὸ ἀνακλητικὸν σημανθῆναι κε- 20
75, 12, 2 λεύσας· δόξα τε γὰρ τοῦ χωρίου ὡς καὶ πάμπολλα τά τε ἄλλα χρή-
ματα καὶ τὰ τοῦ Ἡλίου ἀναθήματα ἔχοντος μεγάλη ἦν, καὶ προσεδό-
κησεν ἐθελοντὶ τοὺς Ἀρραβίους, ἵνα μὴ βίᾳ ἁλόντες ἀνδραποδισθῶσιν,
75, 12, 3 ὁμολογήσειν. μίαν γοῦν διαλιπὼν ἡμέραν, ὡς οὐδεὶς αὐ|τῷ ἐπεκη- 25
ρυκεύσατο, προσέταξεν αὖθις τοῖς στρατιώταις τῷ τείχει, καίπερ
ἀνοικοδομηθέντι νυκτός, προσβαλεῖν· καὶ αὐτῷ τῶν μὲν Εὐρωπαίων
τῶν δυναμένων τι κατεργάσασθαι οὐδεὶς ἔτ' ὀργῇ ὑπήκουσεν, ἕτεροι
δὲ δὴ Σύροι ἀναγκασθέντες ἀντ' αὐτῶν προσβαλεῖν κακῶς ἐφθά|ρη- V 162r
75, 12, 4 σαν. καὶ οὕτω θεὸς ὁ ῥυσάμενος τὴν πόλιν| τοὺς μὲν στρατιώτας 30
δυνηθέντας ἂν εἰς αὐτὴν ἐσελθεῖν διὰ τοῦ Σευήρου ἀνεκάλεσε, καὶ
τὸν Σευῆρον αὖ βουληθέντα αὐτὴν μετὰ τοῦτο λαβεῖν διὰ τῶν στρα-
75, 13, 5 τιωτῶν ἐκώλυσεν. οὕτως γοῦν ὁ Σευῆ*ρος ἐπὶ τούτοις διηπορήθη 311
ὥστε τινὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ὑποσχομένου αὐτῷ, ἐάν γε αὐτῷ δώσῃ
πεντακοσίους καὶ πεντήκοντα μόνους τῶν Εὐρωπαίων στρατιωτῶν,
ἄνευ τοῦ τῶν ἄλλων κινδύνου τὴν πόλιν ἐξαιρήσειν, ἔφη πάντων
ἀκουόντων "καὶ πόθεν τοσούτους στρατιώ|τας ἔχω;" πρὸς τὴν ἀπεί- 5
75, 13, 1 θειαν τῶν στρατιωτῶν τοῦτο εἰπών. εἴκοσι δ' οὖν ἡμέρας τῇ πο-
λιορ|κίᾳ προσεδρεύσας ἐς τὴν Παλαιστίνην μετὰ τοῦτο ἦλθε καὶ τῷ
Πομπηίῳ ἐνήγισεν. ἐλθὼν δὲ καὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον πᾶσάν τε εἶδε C 162r
75, 13, 2 καὶ ἐπολυπραγμόνησε πάντα καὶ τὰ πάνυ κεκρυμμένα· ἦν γὰρ οἷος
μηδὲν μήτε ἀνθρώπινον μήτε| θεῖον ἀδιερεύνητον καταλιπεῖν· κἀκ 10
τούτου τά τε βιβλία πάντα τὰ ἀπόρρητόν τι ἔχοντα, ὅσα καὶ εὑρεῖν
ἠδυνήθη, ἐκ πάντων ὡς εἰπεῖν τῶν ἀδύτων ἀνεῖλε καὶ τὸ τοῦ Ἀλε-
ξάνδρου μνημεῖον συνέκλεισεν, ἵνα μηδεὶς ἔτι μήτε τὸ σῶμα τούτου
75, 13, 3 ἴδῃ μήτε τὰ ἐν ἐκείνοις γεγραμμένα ἀναλέξηται. καὶ ὁ μὲν ταῦτ'
ἐποίει· ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἄλλα| τῆς Αἰγύπτου οὐδὲν δέομαι γράφειν, ὃ 15
δὲ δὴ περὶ τοῦ Νείλου πολλαχόθεν ἀκριβώσας ἔχω, δικαιότατός εἰμι
εἰπεῖν. ἐκ γὰρ τοῦ Ἄτλαντος τοῦ ὄρους σαφῶς ἀναδίδοται. τοῦτο
δέ ἐστιν ἐν τῇ Μακεννίτιδι παρ' αὐτῷ τῷ ὠκεανῷ πρὸς ἑσπέραν, καὶ
ὑπεραίρει πολὺ πλεῖστον ἁπάντων ὀρῶν, ὅθεν οἱ ποιηταὶ κίονα αὐτὸν
τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἔφησαν· οὔτε γὰρ ἀνέβη ποτέ τις ἐπ' ἄκρον αὐτοῖ 20
75, 13, 4 οὔτε τὰς κορυφὰς αὐτοῦ εἶδε. χιόνος τε οὖν ἀεὶ διὰ ταῦτα πεπλή-
ρωται, καὶ τὸ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς παμπληθὲς ὑπὸ τὸ θέρος ἀφίησιν. ἔστι
μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ἐλώδη πάντα τὰ περὶ τοὺς πρόποδας αὐτοῦ, τότε
δὲ ἐπὶ μᾶλλον πληθύνεται, καὶ ἐκ τούτου τὸν Νεῖλον τὴν ὡραίαν
ἐπαύξει· πηγὴ γάρ| ἐστιν αὐτοῦ, ὥσπερ που καὶ τοῖς κροκοδείλοις 25

310, 15 ἀσφαλτῶδες V, ἀσφαλιῶδες C ἀφιέντες C, ἐφιέντες V
311, 1 τινὸς C, τινὰ V αὐτὸν H. St., αὐτὸν VC 2 δώσῃ R. St., δώσει VC, δῷ St. 24 ἐπαύξει Sylb., ἐπαύξειν VC.

Digitized by Google

R. St.
311 καὶ ἄλλοις ἑκατέρωθι ὁμοίως γεννωμένοις τεκμηριοῦται. καὶ θαυμάσῃ 75, 13, 5
V 168r μηδεὶς εἰ τὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἄγνωστα | ἐξευρήκαμεν· πλησίον
γὰρ οἱ Μακεννῖται τῇ Μαυριτανίᾳ τῇ κάτω οἰκοῦσι, καὶ πολλοὶ τῶν
ἐκεῖ στρατευομένων καὶ πρὸς τὸν Ἄτλαντα ἀφικνοῦνται. τοῦτο μὲν 75, 14, 1
οὕτως ἔχει,| Πλαυτιανὸς δὲ παραδυναστεύων τῷ Σευήρῳ καὶ τὴν
ἐπαρχικὴν ἔχων ἐξουσίαν, πλεῖστά τε ἀνθρώπων καὶ μέγιστα
δυνηθείς, πολλοὺς μὲν τῶν ἐλλογίμων ἀνδρῶν καὶ ὁμοτίμων αὐτῷ
312 ἐθανάτωσε, * πάντων δὲ ἐπεθύμει καὶ πάντα παρὰ πάντων ᾔτει καὶ 75, 14, 3
πάντα ἐλάμβανε, καὶ οὔτε ἔθνος οὐδὲν οὔτε πόλιν οὐδεμίαν ἀσύλη-
τον εἴασεν, ἀλλὰ πάντα δὴ καὶ πανταχόθεν ἥρπαζε καὶ συνεφόρει·
C 169r καὶ | πολλῷ πλείονα αὐτῷ ἢ τῷ Σευήρῳ πάντες ἔπεμπον. καὶ τέλος
ἵπ|πους Ἡλίῳ τιγροειδεῖς ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ νήσων,
πέμψας ἑκατοντάρχους, ἐξέκλεψεν· ἓν γὰρ τοῦτο εἰπὼν πᾶσαν αὐτοῦ 75, 14, 4
τὴν περιεργίαν καὶ τὴν ἁπληστίαν δεδηλωκέναι νομίζω. καίτοι καὶ
ἐκεῖνο προσθήσω, ὅτι ἀνθρώπους ἑκατὸν εὐγενεῖς Ῥωμαίους ἐξέτεμεν
οἵκοι, καὶ τοῦτο οὐδεὶς ἡμῶν πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτὸν ᾔσθετο·
πᾶ|σαν γὰρ ἐκ τούτου τήν τε παρανομίαν αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν ἄν
τις καταμάθοι. ἐξέτεμε δὲ οὐ παῖδας μόνον οὐδὲ μειράκια, ἀλλὰ καὶ 75, 14, 5
ἄνδρας, καὶ ἔστιν οὓς αὐτῶν καὶ γυναῖκας ἔχοντας, ὅπως ἡ Πλαυτία
ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, ἣν ὁ Ἀντωνῖνος μετὰ ταῦτ' ἔγημε, δι' εὐνούχων
τὴν τε ἄλλην θεραπείαν ἔχῃ. καὶ εἴδομεν τοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους
εὐνού|χους τε καὶ ἄνδρας, καὶ πατέρας ⟨καὶ⟩ ἀόρχεις, ἐκτομίας τε καὶ
πωγωνίας. ἀφ' οὗ δὴ οὐκ ἀπεικότως ὑπὲρ πάντας τὸν Πλαυτιανόν, 75, 14, 6
καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς αὐτοκράτορας, ἰσχῦσαι ἄν τις εἴποι. τά τε γὰρ
ἄλλα καὶ ἀνδριάντες αὐτοῦ ⟨καὶ⟩ εἰκόνες οὐ μόνον πολλῷ πλείους
ἀλλὰ καὶ μείζους τῶν ἐκείνων, οὐδ' ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι μόνον 75, 14, 7
ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώ|μῃ, οὐδ' ὑπ' ἰδιωτῶν ἢ δήμων μόνον ἀλλὰ
καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς γερουσίας ἀνετίθεντο· τήν τε τύχην αὐτοῦ πάντες
οἱ στρατιῶται καὶ οἱ βουλευταὶ ὤμνυσαν, καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας
αὐτοῦ δημοσίᾳ ἅπαντες ηὔχοντο. αἴτιος δὲ τούτων αὐτὸς ὁ Σευῆ- 75, 15, 1
V 163r ρος μάλιστ' ἐγένετο, ὃς οὕτως αὐτῷ ὑπεῖκεν | ἐς πάντα ὥστ' ἐκεῖ-
νον μὲν ἐν αὐτοκρά|τορος αὐτὸν δὲ ἐν ἐπάρχου μοίρᾳ εἶναι· τά
τε γὰρ ἄλλα καὶ ὁ μὲν πάνθ' ἁπλῶς ὅσα ὁ Σευῆρος καὶ ἔλεγε
καὶ ἔπραττεν ᾔδει, τῶν δὲ δὴ τοῦ Πλαυτιανοῦ ἀπορρήτων οὐδεὶς
οὐδὲν ἠπίστατο. τήν τε θυγατέρα αὐτοῦ τῷ υἱεῖ ἐμνήστευσε, πολ- 75, 15, 2
λὰς καὶ σεμνὰς κόρας παραλιπών, ὑπατόν τε ἀπέδειξε, καὶ διά-
δοχον τῆς αὐταρχίας ὡς εἰπεῖν ἔχειν| ἠξίωσε, καί ποτε καὶ ἐπέ-
στειλε "φιλῶ τὸν ἄνδρα ὥστε καὶ εὔχεσθαι προαποθανεῖν αὐτοῦ."
ἠνείχετό γέ τοι ὁρῶν καὶ ἐν ταῖς καταλύσεσιν αὐτὸν ταῖς κρείττοσιν 75, 15, 3
313 αὐλιζόμενον καὶ τὰ ἐπιτήδεια καὶ ἀμείνω καὶ * ἀφθονώ|τερα αὐτοῦ
C 163v ἔχοντα, ὥστε δεηθείς ποτε ἐν τῇ Νικαίᾳ τῇ πατρίδι μου κεστρέως,
οἷς ἡ λίμνη μεγάλους ἐκτρέφει, παρ' ἐκείνου μετεπέμψατο. ὅθεν εἰ 75, 15, 4

311, 26 θαυμάσῃ H. St., θαυμάσει VC 27 ἐξευρήκαμεν Reim., ἐξηρήκαμεν VC **312**, 3 πολλῷ scripsi, πολλοὶ VC 11 οὐδὲ Bk., οὔτε V, εἴτε C 15 ἄνδρας — ἐκτομίας τε καὶ om. C ⟨καὶ⟩ ins. Sylb. 17 εἴποι Reim. (ex cod. Peir.), εἶπη VC 18 ⟨καὶ⟩ ins. Sylb. 25 ἐπάρχου C, ὑπάρχου V **313**, 1 αὐτοῦ Reim., αὐτοῦ VC 2 κεστρέως C, καστρέως V.

Digitized by Google

R. St.

καί τι ἐπὶ μειώσει τῆς δυναστείας αὐτοῦ ποιεῖν ἐδόκει, ἀλλ' ἔκ γε 313
τῶν ἐναντίων, πολὺ καὶ μειζόνων καὶ λαμπροτέρων ὄντων, καὶ 5
ἐκεῖνο πᾶν ἀπημβλύνετο. ποτὲ γοῦν τοῦ Σευήρου ἐν Τυάνοις νοσή-
σαντα αὐτὸν ἐπισκεπτομένου, οἱ στρατιῶται οἱ περὶ τὸν Πλαυτιανὸν
75, 15, 5 ὄντες οὐκ εἴασαν τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ συνεσελθεῖν· ὅ τε τὰς
δίκας τὰς ἐπ' αὐτοῦ λεγομένας διατάττων κελευσθείς ποτε ὑπὸ τοῦ
Σευήρου ἀργοῦντος δίκην τινὰ ἐσαγαγεῖν, οὐκ ἠθέλησεν, εἰπὼν ὅτι 10
75, 15, 6 "οὐ δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι, ἂν μὴ Πλαυτιανός μοι κελεύσῃ." καὶ
οὕτω καὶ ἐς τὰ ἄλλα πάντα ὁ Πλαυτιανὸς αὐτοῦ κατεκράτει ὥστε
καὶ τὴν Ἰουλίαν τὴν Αὔγουσταν πρὸς τὸν Σευῆρον ἀεὶ διέβαλλεν,
ἐξετάσεις τε κατ' αὐτῆς καὶ βασάνους κατ' εὐγενῶν γυναικῶν ποιού-
75, 15, 7 μενος. καὶ ἡ μὲν αὐτή τε φιλοσοφεῖν διὰ ταῦτ' ἤρξατο καὶ σοφισταῖς 15
συνημέρευεν· ὁ δὲ δὴ Πλαυτιανὸς ἀσωτότατός τε ἀνθρώπων γενό-
μενος, ὥστε καὶ εὐωχεῖσθαι ἅμα καὶ ἐμεῖν, ἐπεὶ μηδὲν ὑπὸ τοῦ πλή-
θους τῶν τε σιτίων καὶ τοῦ οἴνου πέψαι ἠδύνατο, καὶ τοῖς μειρακίοις
ταῖς τε κόραις οὐκ ἄνευ διαβολῆς χρώμενος, τῇ γυναικὶ τῇ ἑαυτοῦ
οὐδ' ὁρᾶν τινα οὔθ' ὁρᾶσθαι τὸ παράπαν, οὐδ' ὑπὸ τοῦ Σευήρου 20
75, 16, 1 ἢ τῆς Ἰουλίας, ἐπέτρεπεν. ἐγένετο δ' ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις καὶ
ἀγὼν γυμνικός, ἐν ᾧ τοσοῦτον | πλῆθος ἀθλητῶν ἀναγκασθὲν συνῆλ- V 164r
θεν ὥσθ' ἡμᾶς θαυμάσαι πῶς αὐτοὺς τὸ στάδιον ἐχώρησε. καὶ
γυναῖκες δὲ ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ ἀριστα ἀλάμεναι ἐμαχέσαντο,
ὥστε καὶ ἐς τὰς ἄλλας πάνυ ἐπιφανεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποσκῶπτεσθαι· 25
καὶ διὰ τοῦτ' ἐκωλύθη μηκέτι μηδεμίαν γυναῖκα μηδαμόθεν μονομα-
75, 16, 2 χεῖν. εἰκόνων δέ ποτε πολλῶν τῷ Πλαυτιανῷ γενομένων (ἄξιον
γὰρ ἀφηγήσασθαι τὸ πραχθέν) δυσχεράνας πρὸς τὸ πλῆθος ὁ Σευῆρός
τινας αὐτῶν συνεχώνευσε, καὶ εἰς τὰς πόλεις ἐκ τούτου θροῦς
διῆλθεν ὡς καὶ καθῄρηται καὶ διέφθαρται, καί τινες συνέτριψαν 30
εἰκόνας | αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ ὕστερον ἐκολάσθησαν. ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ τῆς C 164r
75, 16, 3 Σαρδοῦς ἄρχων Ῥάκιος Κώνστας, ἀνὴρ ἐλλογιμώτατος. ἀλλ' οὐ
χάριν τούτων ἐμνή*σθην, ὅτι τοῦ ῥήτορος, ὃς τοῦ Κώνσταντος 314
κατηγόρησε, καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰπόντος, θᾶσσον ἂν τὸν
οὐρανὸν συμπεσεῖν ἢ Πλαυτιανόν τι ὑπὸ Σευήρου παθεῖν, καὶ μᾶλ-
λον ἂν εἰκότως ἐκείνῳ τῷ λόγῳ, εἴπερ τι τοιοῦτον ἐλέχθη, πιστεῦσαί
75, 16, 4 τινα, — ταῦτα τοῦ ῥήτορος εἰπόντος, καὶ προσέτι καὶ αὐτοῦ τοῦ 5
Σευήρου νεανιευσαμένου πρὸς ἡμᾶς τοὺς συνδικάζοντας αὐτῷ καὶ
φήσαντος ὅτι "ἀδύνατόν ἐστι κακόν τι ὑπ' ἐμοῦ Πλαυτιανῷ γενέ-
σθαι," οὐδ' ἀπενιαύτισεν αὐτὸς οὗτος ὁ Πλαυτιανός, ἀλλ' ἐσφάγη
75, 16, 5 καὶ αἱ εἰκόνες αὐτοῦ σύμπασαι διεφθάρησαν. πρὸ δὲ τούτου κῆτος
ὑπερμέγεθες ἐς τὸν τοῦ Αὐγού|στου ἐπίκλην λιμένα ἐξώκειλε καὶ 10
ἐάλω, καὶ τὸ μίμημα αὐτοῦ ἐς τὸ κυνηγέσιον εἰσαχθὲν πεντήκοντα
ἄρκτους εἴσω ἐδέξατο. ὤφθη δὲ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ κομήτης
76, 1, 1 ἀστὴρ ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ οὐκ αἰσιόν τι σημαίνειν ἐλέγετο. ὁ δὲ
Σευῆρος ἐπὶ τῆς δεκετηρίδος τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐδωρήσατο τῷ τε

313, 4 *γε* V, *τε* ex *γε* C 8 *ὅ τε* Sylb., *ὅτι* VC 13 *διέβαλλεν* Reim. (ex cod. Peir.), *διέβαλεν* VC 15 *συνημέρευεν* C, *συνημέρευσεν* V 20 *οὐδ'* Bk. (ex cod. Peir.), *οὔθ'* VC 22 *γυμνικός* scripsi, *γυναικὸς* VC, *γυναικῶν* Sylb. 30 *τινες* Sylb., *τινας* VC **314**, 5 *νεανιευσαμένου* C, *νεανιευσάμενος* V.

Digitized by Google

R. St.
314, 15 ὁμίλῳ παντὶ τῷ σιτοδουμένῳ καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς δορυφόροις
ἰσαρίθμους τοῖς τῆς ἡγεμονίας ἔτεσι χρυσοῦς. ἐφ' ᾧ καὶ μέγιστον
ἠγάλλετο· καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς οὐδεὶς πώποτε τοσοῦτον αὐτοῖς
ἀθρόοις ἐδεδώκει· εἰς γὰρ τὴν δωρεὰν ταύτην πεντακισχίλιαι μυριάδες
δραχμῶν ἀναλώθησαν. ἐποιήθησαν δὲ καὶ οἱ γάμοι τοῦ τε Ἀντωνίνου 76, 1, 2
V 164r 20 τοῦ υἱοῦ τοῦ Σευήρου καὶ τῆς Πλαυτίλλης τῆς | τοῦ Πλαυτιανοῦ
θυγατρός· καὶ τοσαῦτα τῇ θυγατρὶ οὗτος δέδωκεν ὅσα καὶ πεντή-
κοντα γυναιξὶ βασιλίσσαις ἤρκεσεν ἄν. εἴδομεν δὲ αὐτὰ διὰ τῆς
ἀγορᾶς εἰς τὸ παλάτιον κομιζόμενα. εἱστιάθημεν δὲ ἐν τῷ ἅμα, τὰ
μὲν βασιλικῶς τὰ δὲ βαρβαρικῶς, ἐφθά τε πάντα ὅσα νομίζεται, καὶ
25 ὠμὰ ζῶντά τε ἄλλα λαβόντες. ἐγένοντο δὲ καὶ θέαι τηνικαῦτα 76, 1, 3
παντοδαπαὶ ἐπί τε τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ Σευήρου καὶ ἐπὶ τῇ δεκετηρίδι
αὐτοῦ καὶ ἐπὶ ταῖς νίκαις. ἐν ταύταις ταῖς θέαις καὶ σύες τοῦ
Πλαυτιανοῦ ἑξήκοντα ἄγριοι ἐπάλαισαν ἀλλήλοις ὑπὸ παραγγέλματος,|
C 164v ἐσφάγησαν δὲ ἄλλα τε πολλὰ θηρία καὶ ἐλέφας καὶ κοροκότας· τὸ 76, 1, 4
30 δὲ ζῷον τοῦτο Ἰνδικόν ἐστι, καὶ τότε πρῶτον ἐς τὴν Ῥώμην, ὅσα
καὶ ἐγὼ ἐπίσταμαι, εἰσήχθη, ἔχει δὲ χροιὰν μὲν λεαίνης τίγριδι μεμι-
315 γμένης, εἶδος δὲ ἐκείνων τε καὶ κυνὸς καὶ ἀλώπεκος ἰδίως πως
συγκεκραμένον. τῆς δὲ δεξαμε*νῆς ἁπάσης τῆς ἐν τῷ θεάτρῳ εἰς
πλοίου σχῆμα κατασκευασθείσης ὡς τετρακόσια θηρία καὶ δέξασθαι
καὶ ἀφεῖναι ἀθρόως, ἔπειτα ἐξαίφνης διαλυθείσης ἀνέῳορον ἄρκτοι 76, 1, 5
λέαιναι πάνθηρες λέοντες στρουθοὶ ὄναγροι βίσσωνες (βοῶν τι τοῦτο
5 εἶδος, βαρβαρικὸν τὸ γένος καὶ τὴν ὄψιν), ὥστε ἑπτακόσια τὰ πάντα
καὶ θηρία καὶ βοτὰ ὁμοῦ καὶ διαθέοντα ὀφθῆναι καὶ σφαγῆναι· πρὸς
γὰρ τὸν τῆς ἑορτῆς ἀριθμὸν ἑπταημέρου γεγοννίας καὶ ἐκεῖνα ἑπτάκις
ἑκατὸν ἐγένετο. ἐν δὲ τῷ Βεσβίῳ τῷ ὄρει πῦρ τε πλεῖστον ἐξέλαμψε 76, 2, 1
10 καὶ μυκήματα μέγιστα ἐγένετο, ὥστε καὶ ἐς τὴν Καπύην, ἐν ᾗ, ὁσάκις
ἂν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ οἰκῶ, διάγω, ἐξακουσθῆναι· τοῦτο γὰρ τὸ χωρίον
ἐξειλόμην τῶν τε ἄλλων ἕνεκα καὶ τῆς ἡσυχίας ὅτι μάλιστα, ἵνα
σχολὴν ἀπὸ τῶν ἀστικῶν πραγμάτων ἄγων ταῦτα γράψαιμι. ἐδόκει 76, 2, 2
οὖν ἐκ τῶν περὶ τὸ Βέσβιον γεγονότων νεοχμόν τι ἔσεσθαι, καὶ
15 μέντοι καὶ τὰ περὶ τὸν Πλαυτιανὸν αὐτίκα ἐνεοχμώθη. μέγας μὲν
γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ Πλαυτιανὸς καὶ ὑπέρμεγας ἐγεγόνει, ὥστε καὶ τὸν
δῆμον ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ ποτὲ εἰπεῖν "τί τρέμεις, τί δὲ ὠχριᾷς;
πλεῖον τῶν τριῶν κέκτησαι." ἔλεγον δὲ τοῦτο οὐ πρὸς ἐκεῖνον δῆθεν 76, 2, 3
V 165r ἀλλ' ἄλλως, τρεῖς δὲ ἐνέφαινον τόν τε Σευῆρον καὶ τοὺς υἱέας
20 αὐτοῦ Ἀντωνῖνον καὶ Γέταν· ὠχρία δὲ ἀεὶ καὶ ἔτρεμεν ἔκ τε τῆς
διαίτης ἣν διητᾶτο, καὶ ἐκ τῶν ἐλπίδων ὧν ἤλπιζε, καὶ ἐκ τῶν
φόβων ὧν ἐφοβεῖτο. οὐ μὴν ἀλλὰ τέως μὲν ἤτοι ἐλάνθανε τὰ πλείω
αὐτὸν τὸν Σευῆρον, ἢ καὶ εἰδὼς αὐτὰ οὐ προσεποιεῖτο· ἐπεὶ δὲ ὁ 76, 2, 4
ἀδελφὸς αὐτῷ Γέτας τελευτῶν πάντα τὰ κατὰ τὸν Πλαυτιανόν, ἅτε
25 καὶ μισῶν αὐτὸν καὶ μηκέτι φοβούμενος,| ἐμήνυσεν, ἐκεῖνόν τε χαλ-
C 165r κοῦν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔστησε καὶ τοῦτον οὐκέθ' ὁμοίως ἐτίμησεν, | ἀλλὰ

314, 14 σιτοδουμένῳ VC, σιτοδοτουμένῳ Hoeschel 20 Πλαυτίλλης R. St., πλατίλλης VC (corrige ad 76, 1, 2) 21 δέδωκεν VC, ἔδωκεν Bk. 22 ἤρκεσεν V, ἤρκεσαν C 29 ζῷον C (ζῶον), σῶον V 30 τότε V, τοῦτε C (corrige ad 77, 1, 4) **315**, 8. 14 Βεσβίῳ Βέσβιον Reim., βαιβίω βαίβιον VC.

Digitized by Google

R. St.

76, 2, 5 καὶ τῆς δυνάμεως τῆς πολλῆς παρέλυσεν. ὅθεν ὁ Πλαυτιανὸς δεινῶς 315
ἠγανάκτησε, καὶ τὸν Ἀντωνῖνον καὶ πρότερον διὰ τὴν θυγατέρα
ἀτιμαζομένην ὑπ' αὐτοῦ μισῶν τότε δὴ καὶ μάλιστα ἤχθαιρεν ὡς
αἴτιον τῆς| ἀτιμίας ἐκείνης αὐτῷ, καὶ τραχύτερον αὐτῷ προσφέρεσθαι 30
76, 3, 1 ἤρξατο. δι' οὖν ταῦτα ὁ Ἀντωνῖνος τῇ τε γυναικὶ ἀναιδεστάτῃ
οὔσῃ ἀχθόμενος, καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ, ὅτι τε πάντα ὅσα ἔπραττεν ἐπο-
λυπρα*γμόνει καὶ ὅτι ἐπὶ πᾶσιν αὐτῷ ἐπετίμα, βαρυνόμενος, ἀπαλλα- 316
76, 3, 2 γῆναι τρόπον τινὰ αὐτοῖ ἐπεθύμησε. κἀκ τούτου δι' Εὐόδου τοῦ
τροφέως αὐτοῦ Σατορνῖνόν τινα ἑκατόνταρχον καὶ ἄλλους δύο
ὁμοίους αὐτῷ ἔπεισεν ἐσαγγεῖλαί οἱ ὅτι δέκα τισὶν ἑκατοντάρχοις, ἐξ
ὧν καὶ αὐτοί| ἦσαν, ὁ Πλαυτιανὸς κεκελευκὼς εἴη καὶ τὸν Σευῆρον 5
76, 3, 3 καὶ τὸν Ἀντωνῖνον κτεῖναι· καί τινα καὶ γραφὴν ὡς καὶ ἐπ' αὐτῷ
τούτῳ εἰληφότες ἀνεγίνωσκον. ἐξαίφνης δὲ ταῦτ' ἐν ταῖς θεωρίαις
ταῖς ἐν τῷ παλατίῳ ᾠδαῖς πεποιημέναις, τῆς τε θέας ἀφειμένης καὶ
76, 3, 4 δείπνου μέλλοντος ἔσεσθαι, ἐγίνετο. ὅθεν οὐχ ἥκιστα τὸ σκευώρημα
κατεφάνη· οὐ γὰρ ἄν| οὔτε ἑκατοντάρχοις δέκα ἅμα οὔτε ἐν τῇ 10
Ῥώμῃ οὔτε ἐν τῷ παλατίῳ οὔτε ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὔτε ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ τοιοῦτό τι ὁ Πλαυτιανός, ἄλλως τε καὶ γράψας, προστάξαι
ἐτετολμήκει. ὅμως πιστὸν αὐτὸ ἔδοξε τῷ Σευήρῳ, ὅτι τῇ νυκτὶ τῇ
προτεραίᾳ τὸν Ἀλβῖνον ὄναρ ζῶντά τε καὶ ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ
76, 4, 1 ἑωράκει. σπουδῇ οὖν,| ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι, τὸν | Πλαυτιανὸν μετε- 15V165r
πέμψατο. καὶ ὃς οὕτως ἠπείχθη, μᾶλλον δὲ οὕτως αὐτῷ τὸν ὄλε-
θρον τὸ δαιμόνιον προεμήνυσεν, ὥστε τὰς ἡμιόνους τὰς ἀγούσας
76, 4, 2 αὐτὸν πεσεῖν ἐν τῷ παλατίῳ. καὶ αὐτὸν ἐσιόντα οἱ θυρωροὶ οἱ ἐπὶ
τῶν κιγκλίδων μόνον ἐσεδέξαντο, οὐδ' εἴασαν οὐδένα αὐτῷ συνεσελ-
θεῖν· ὅπερ ποτὲ αὐτὸς| περὶ τὸν Σευῆρον ἐν τοῖς Τυάνοις ἐπεποιή- 20
κει. καὶ ὑπώπτευσε μέν τι ἐκ τούτου, περίφοβός τε ἐγένετο, οὐ
76, 4, 3 μέντοι ἔχων ὅπως ἀναχωρήσει ἐσῆλθε. καὶ ὁ Σευῆρος καὶ πάνυ
πρᾴως αὐτῷ διελέχθη· "τί τε τοῦτο ἔδοξέ σοι ποιῆσαι, καὶ διὰ τί
ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἠθέλησας;" λόγον τε αὐτῷ ἔδωκε, καὶ παρεσκευά-
ζετο | ὡς καὶ ἀπολογουμένου αὐτοῦ ἀκούσων. ἀλλ' ὁ Ἀντωνῖνος 25C165v
ἀρνουμένόν τε αὐτὸν καὶ θαυμάζοντα τὰ λεγόμενα τό τε ξίφος προσ-
76, 4, 4 πηδήσας ἀφείλετο καὶ πὺξ ἔπαισε· καὶ ἠθέλησε μὲν καὶ αὐτοχειρίᾳ
σφάξαι εἰπόντα ὅτι "ἔφθης με κτεῖναι," ὑπὸ δὲ τοῦ πατρὸς κωλυ-
θεὶς ἐκέλευσέ τινι τῶν ὑπηρετῶν φονεῦσαι αὐτόν. καὶ αὐτόν τις
τῶν τριχῶν τοῦ γενείου ἐκτίλλας τῇ τε| Ἰουλίᾳ καὶ τῇ Πλαυτίλλῃ 30
προσήνεγκεν ὁμοῦ οὔσαις, πρὶν καὶ ὁτιοῦν αὐτὰς ἀκοῦσαι, καὶ εἶπεν
"ἴδετε τὸν Πλαυτιανὸν ὑμῶν," κἀκ τούτου τῇ μὲν πένθος τῇ δὲ
76, 4, 5 χαρὰν ἐνέβαλεν. ἐκεῖνος μὲν καὶ μέγιστον τῶν ἐπ' * ἐμοῦ ἀνθρώπων 317
δυνηθείς, ὥστε καὶ αὐτῶν τῶν ἀνακτόρων μᾶλλον πάντας καὶ φο-
βεῖσθαι αὐτὸν καὶ τρέμειν, καὶ ἐπὶ μειζόνων ἐλπίδων αἰωρηθείς,
οὕτως ὑπό τε τοῦ γαμβροῦ ἐσφάγη καὶ ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ παλατίου
εἰς ὁδόν τινα ἐρρίφη· μετὰ ταῦτα γὰρ καὶ ἀνῃρέθη καὶ ἐ|τάφη τοῦ 5

316, 3 αὐτοῦ Reim., αὐτοῦ VC 9 ἐγίνετο Bk., ἐγίνοντο VC 14 αὐτῷ Bk., αὐτῶ VC 16 ὃς (ex ὡς ut videtur) V, ὡς C 18 αὐτὸν R. St., αὐτὸ VC 19 ὅπερ C, ἥπερ ut videtur V 29 ἐκτίλλας VC, ἐκτίλας H. St. 30 Πλαυτίλλῃ R. St., πλακίλλῃ VC 317, 1 ἐμοῦ H. St., ἐμὲ VC ἀνακτόρων VC, αὐτοκρατόρων H. St. 3 αἰωρηθείς C, αἰωρισθείς V 4 γὰρ καὶ C, γὰρ V.

Digitized by Google

B. St.
317 Σευήρου κελεύσαντος. καὶ ὁ Σευῆρος μετὰ ταῦτα συνήγαγε μὲν τὴν 76, 5, 1
βουλὴν ἐς τὸ συνέδριον, οὐ μέντοι καὶ κατηγόρησέ τι τοῦ Πλαυτιανοῦ, ἀλλ' αὐτὸς μὲν τήν τε φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην ὡς μὴ δυναμένην τιμὰς ὑπερόγκους στέγειν ὠδύρατο, καὶ ἑαυτὸν ἠτιάσατο ὅτι οὕτως 76, 5, 2
10 αὐτὸν ἐτετιμήκει καὶ ἐπεφιλήκει, τοὺς δὲ δὴ μηνύσαντάς οἱ τὴν ἐπιβουλὴν αὐτοῦ πάνθ' ἡμῖν εἰπεῖν ἐκέλευσεν, ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ συνεδρίου τοὺς οὐκ ἀναγκαίους, ἵν' ἐκ τοῦ μηδὲν διηγήσασθαι ἐνδείξηται ὅτι οὐ πάνυ σφίσιν πιστεύει. πολλοὶ μὲν οὖν διὰ τὸν Πλαυτιανὸν 76, 5, 3
V 166r ἐκινδύνευσαν, καί τινες καὶ ἀπέθανον· ὁ μέντοι Κοίρανος ἔλεγε μὲν
15 οἷά που πλεῖστοι πρὸς τοὺς εὐτυχοῦντας πλάττονται ἀεί, ἑταῖρός τε αὐτοῦ εἶναι, καὶ ὁσάκις γε ἐκεῖνοι πρὸ τῶν ἄλλων τῶν ἀσπαζομένων αὐτὸν εἰσεκαλοῦντο, συνεφείπετό σφισι μέχρι τῆς κιγκλίδος τῆς τελευταίας, οὐ μέντοι καὶ ἐκοινώνει τῶν ἀπορρήτων, ἀλλ' ἐν 76, 5, 4
τῷ μεταιχμίῳ διατρίβων Πλαυτιανῷ μὲν ἔξω τοῖς δ' ἔξω ἔνδον
20 ἐδόκει εἶναι· καὶ διὰ τοῦτο πλέον ὑπωπτεύθη, καὶ διότι ὄϊναρ ποτὲ τοῦ Πλαυτιανοῦ ἰδόντος ἰχθῦς τινας ἐκ τοῦ Τιβέριδος ἀναβάντας πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ προσπεπτωκέναι, ἔφη καὶ τῆς γῆς αὐτὸν καὶ
C 166r τοῦ ὕδατος ἄρξειν. ἀλλ' οὗτος | ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἐν νήσῳ περιορισθεὶς 76, 5, 5
κατήχθη τε μετὰ τοῦτο, καὶ ἐς τὴν γερουσίαν πρῶτος Αἰγυπτίων
25 κατελέχθη, καὶ ὑπάτευσε μηδεμίαν ἄλλην ἀρχὴν προαρξας, ὥσπερ ὁ Πομπήιος. Κεκίλιος μέντοι Ἀγρικόλας ἐν τοῖς πρώτοις τῶν κο- 76, 5, 6
λάκων αὐτοῦ ἀριθμούμενος, πονηρίᾳ δὲ καὶ ἀσελγείᾳ οὐδενὸς ἀνθρώπων δεύτερος ὤν, κατεψηφίσθη ἀποθανεῖν, ἐλθὼν δὲ οἴκαδε καὶ οἴνου ἐψυγμένου ἐμπλησθεὶς τό τε ποτήριον, ὃ πέντε μυριάδων
30 ἐώνητο, συνέτριψε, καὶ ἐπαπέθανεν αὐτῷ τὰς φλέβας τεμών. Σα- 76, 6, 1
τορνῖνος μέντοι καὶ Εὔοδος τότε μὲν ἐτιμήθησαν, ὕστερον δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίνου ἐθανατώθησαν. ψηφιζομένων δὲ ἡμῶν ἐπαίνους
318 τινὰς τῷ Εὐόδῳ ὁ Σευῆρος ἐκώλυσεν εἰπὼν "αἰσχρόν ἐστιν ἐν δόγματι ὑμῶν τοιοῦτό τι περὶ Καισαρείου ἀνδρὸς γεγράφθαι." καὶ οὐ 76, 6, 2
τοῦτον μόνον ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς βασιλικοὺς ἀπελευθέρους οὔθ' ὑβρίζειν οὔθ' ὑπεραυχεῖν εἴα· ἐφ' ᾧ καὶ καλῶς
5 ἤκουεν. ἡ δ' αὖ γερουσία ὑμνοῦσά ποτε αὐτὸν καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀντικρυς ἐξεβόησεν, ὅτι "πάντες πάντα καλῶς ποιοῦσιν, ἐπειδὴ σὺ καλῶς ἄρχεις". Πλαυτίλλα δὲ καὶ Πλαῦτος, οἱ τοῦ Πλαυτιανοῦ υἱεῖς, 76, 6, 3
τότε μὲν ἐσώθησαν ἐς Λιπάραν ἐξορισθέντες, ἐπὶ δ' Ἀντωνίνου ἀπώλοντο· καίτοι καὶ ζῶντες ἔν τε δέει καὶ ταλαιπωρίᾳ πολλῇ τῶν
10 τε ἀναγκαίων οὐκ εὐπορίᾳ διῆγον. οἱ δὲ τοῦ Σευήρου παῖδες, ὅ 76, 7, 1
V 166v τε Ἀντωνῖνος καὶ ὁ Γέτας, οἷον παιδαγωγοῦ τινος ἀπηλλαγμένοι | τοῦ Πλαυτιανοῦ, οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐποίουν. καὶ γὰρ καὶ γυναῖκας ᾔσχυνον καὶ παῖδας ὕβριζον χρήματά τε παρεξέλεγον, καὶ τοὺς μονομάχους τούς τε ἁρματηλάτας προσηταιρίζοντο, τῇ μὲν ὁμοιότητι τῶν ἔργων
15 ζηλοῦντες ἀλλήλους, τῷ δὲ ἀντισπουδάζειν στασιάζοντες· εἰ γάρ τῳ 76, 7, 2
ὁ ἕτερος προσέθετο, πάντως ἂν τὸ ἐναντίον ὁ ἕτερος ἀνθῃρεῖτο. καὶ τέλος συμβαλόντες ἐν γυμνασίᾳ τινὶ ἵππων σμικρῶν ζεύγεσιν ἐς μεγάλην φιλονεικίαν ἦλασαν, ὥστε τὸν Ἀντωνῖνον πεσεῖν τε ἐκ τοῦ

317, 10 ἐπιβουλὴν Sylb., βουλὴν VC 19 Πλαυτιανῷ C, πλαυτιανῶν V
318, 2 τοῦτον C, τοῦτο V 7 Πλαυτίλλα C, πλαυτίλα V.

Digitized by Google

R. St.

76, 7, 3 δικύκλου καὶ τὸ σκέλος κατεάξαι. ὁ μέντοι Σευῆρος ἐπὶ πολλοῖς 318
ἐπιφανῶν φόνοις καὶ δὴ καὶ ἐπὶ τῷ Κυιντίλλου τοῦ Πλαυτιανοῦ 20
76, 7, 4 αἰτίαν ἔσχεν· οὗτος γὰρ εὐγενέστατός τε ὢν καὶ ἐν τοῖς πρώτοις τῆς
βουλῆς ἀριθμούμενος, ἔν τε ταῖς τοῦ γήρως | πύλαις ἑστὼς καὶ ἐν C 166r
ἀγρῷ ζῶν, καὶ οὔτε πολυπραγμονῶν τι οὔτε παραπράσσων, ὅμως
καὶ ἐσυκοφαντήθη καὶ ἀνῃρέθη. μέλλων δ' οὖν τελευτήσειν ᾔτησε
τὰ ἐντάφια, ἃ πρὸ πολλοῦ παρεσκευάιστο· καὶ ἐπειδὴ διερρυηκότα 25
76, 7, 5 αὐτὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου εἶδε, "τί τοῦτο;" ἔφη, "ἐβραδύναμεν." καὶ
μετὰ τοῦτο θυμιάσας εἶπεν ὅτι "τὴν εὐχὴν ταύτην εὔχομαι ἦν καὶ
Σευηριανὸς ἐπ' Ἀδριανοῦ ηὔξατο." ἐκεῖνός τε οὖν ἀπώλετο, καὶ
μονομάχων ἀγῶνες ἐγένοντο ἐν οἷς τά τε ἄλλα καὶ τίγριδες δέκα
76, 8, 1 ἅμα ἐσφάγησαν. καὶ μετὰ τοῦτο τὰ περὶ τὸν Ἀπρωνιανὸν ἐτελέσθη, 30
παράδοξα ὄντα καὶ ἀκουσθῆναι. ἔσχε γὰρ αἰτίαν ὅτι ποτὲ ἡ τήθη
αὐτοῦ ὄναρ ἑωρακέναι ἐλέχθη ὡς βασιλεύσει, καὶ ὅτι μαγείᾳ τινὶ ἐπὶ
τούτῳ χρήσασθαι ἔδοξε· καὶ ἀπὼν ἐν τῇ ἀρ*χῇ τῆς Ἀσίας κατε- 319
76, 8, 2 ψηφίσθη. ἀναγινωσκομένων οὖν ἡμῖν τῶν βασάνων τῶν περὶ αὐτοῦ
γενομένων, καὶ τοῦτ' ἐνεγέγραπτο ὅτι ὁ μέν τις ἐπύθετο τῶν ἐπὶ
τῆς ἐξετάσεως τεταγμένων τίς τε διηγήσατο τὸ ὄναρ τίς τε ἤκουσεν,
ὁ δέ τις ἔφη τά τε ἄλλα καὶ ὅτι "φαλακρόν τινα βουλευτὴν παρα- 5
76, 8, 3 κύψαντα εἶδον." ἀκούσαντες δὲ τοῦθ' ἡμεῖς ἐν δεινῷ πάθει ἐγενό-
μεθα· ὄνομα μὲν γὰρ οὐδενὸς οὔτε ἐκεῖνος εἰρήκει οὔτε ὁ Σευῆρος
ἐγεγράφει, ὑπὸ δὲ ἐκπλήξεως καὶ οἱ μηδεπώποτε ἐς τοῦ Ἀπρωνιανοῦ
πεφοιτηκότες, οὐχ ὅτι οἱ φαλακροὶ ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλως ἀναφαλαντίαι, |
76, 8, 4 ἔδεισαν. καὶ ἐθάρσει μὲν οὐδείς πλὴν τῶν πάνυ κομώντων, πάντες 10V167r
δὲ τοὺς τοιούτους περιεβλέπομεν, καὶ ἦν θροῦς "ὁ δεινά ἐστιν·"
"οὔκ, ἀλλ' ὁ δεῖνα." οὐκ ἀποκρύψομαι τὸ τότε μοι συμβάν, εἰ καὶ
γελοιότατόν ἐστιν· τοσαύτη γὰρ ἀμηχανία συνεσχέθην ὥστε καὶ τῆς
76, 8, 5 κεφαλῆς τὰς τρίχας τῇ χειρὶ ζητῆσαι. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἕτεροι
πολλοὶ ἔπαθον. καὶ πάνυ γε ἐς τοὺς φαλακροειδεῖς ἀφεωρῶμεν ὡς 15
καὶ ⟨ἐς⟩ ἐκείνους τὸν ἑαυτῶν κίνδυνον ἀπωθούμενοι, πρὶν δὴ προσ-
ανεγνώσθη ὅτι ἄρα περιπόρφυρον ἱμάτιον ὁ φαλακρὸς ἐκεῖνος εἶχε.
76, 8, 6 λεχθέντος γὰρ τούτου πρὸς Βαίβιον Μαρκελῖνον ἀπείδομεν· ἠγορα-
νομήκει γὰρ τότε καὶ ἦν φαλακρότατος. ἀναστὰς γοῦν καὶ παρελθὼν
76, 8, 7 ἐς μέσον "πάντως ποὺ γνωριεῖ με, εἰ ἑώρακεν" ἔφη. ἐπαινεσάντων 20
δὲ τοῦτο ἡμῶν εἰσήχθη τε ὁ μηνυτής, | καὶ χρόνον πολὺν ἐσιώπησε C 167r
παρεστῶτος αὐτοῦ, περιβλέπων ὃν γνωρίσειε, τέλος δὲ νεύματί τινος
76, 9, 1 ἀφανεῖ προσχὼν ἔφη τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι. καὶ οὕτω καὶ ὁ Μαρκε-
λῖνος ἐάλω φαλακροῦ παρακύψεως, ἐξήχθη τε ἐκ τοῦ βουλευτηρίου
ὀλοφυρόμενος. καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς διεξελθὼν οὐκέτ' ἠθέλησε περαι- 25
τέρω προχωρῆσαι, ἀλλ' αὐτοῦ ταύτῃ τὰ τέκνα τέσσαρα ὄντα ἀσπασά-
μενος λόγον εἶπε περιπαθέστατον· ἔφη γάρ "ἔν με τοῦτο λυπεῖ,
76, 9, 2 τέκνα, ὅτι ὑμᾶς ζῶντας καταλείπω." καὶ ὁ μὲν οὕτω τὴν κεφαλὴν
ἀπετμήθη, πρὶν τὸν Σευῆρον μαθεῖν ὅτι καὶ κατεψηφίσθη· τῷ μέντοι

318, 19 ἐπιφανῶν R. St., ἐπιφανῶς VC 20 αἰτίαν H. St., ἄρτι VC
23 παραπράσσων H. St., περιπράσσων VC 28 Σευηριανὸς V, σενκριανὸς C
Ἀδριανοῦ scripsi, ἀνδριανοῦ VC **319**, 4 τε (prius) H. St., δὲ VC 8 Ἀπρω-
νιανοῦ R. St., ἀπρωιανοῦ VC 15 ⟨ἐς⟩ ins. H. St. 21 ὁ μηνυτής C, ὅμως
νυκτὸς V 22 προσχὼν VC, προσσχὼν Bk. 28 καταλείπω V, καταλείπων C.

Digitized by Google

R. St.
319,30 τὴν αἰτίαν αὐτῷ τοῦ θανάτου παρασχόντι Πολληνίῳ Σεβεννῷ δίκη τιμωρὸς ἀπήντησεν. ἐκδοθεὶς γὰρ ὑπὸ Σαβίνου τοῖς Νωρικοῖς, ὧν ἄρξας οὐδὲν χρηστὸν ἐπεποιήκει, αἴσχιστα πέπονθε· καὶ εἴδομεν 76, 9, 3
320 αὐτὸν ἐπί τε τῆς * γῆς κείμενον καὶ ἱκετεύοντα οἰκτρῶς, καὶ εἰ μὴ διὰ τὸν Ἄσπακα τὸν θεῖον αὐτοῦ φειδοῦς ἔτυχε, κἂν ἀπωλώλει οἰκτρῶς. ὁ δὲ δὴ Ἄσπαξ οὗτος δεινότατος ἀνθρώπων ἐγένετο σκῶψαι, στωμυλᾶσθαι, πάντων ἀνθρώπων καταφρονῆσαι, φίλοις χαρίσασθαι, ἐχθρὸν ἀμύνασθαι. καὶ αὐτοῦ πολλὰ μὲν καὶ πρὸς ἄλλους πικρὰ καὶ 76, 9, 4
ἀστεῖα ἀποφθέγματα φέρεται, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τὸν Σευῆρον αὐτόν.
V 167r ὧν ἓν καὶ τοῦτο· ἐς γὰρ τὸ γένος αὐτοῦ τὸ τοῦ | Μάρκου ἐγγραφέντος "συγχαίρω σοι, Καῖσαρ" ἔφη, "ὅτι πατέρα εὗρες", ὡς καὶ ἀπάτορος αὐτοῦ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ὑπ' ἀφανείας ὄντος. ἐν δὲ 76, 10, 1
τῷ καιρῷ τούτῳ Βούλλας τις Ἰταλὸς ἀνήρ, λῃστήριον συστησάμενος ὡς ἐξακοσίων ἀνδρῶν, ἐλῄζετο τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ ἔτη δύο, παρόντων μὲν τῶν αὐτοκρατόρων, παρόντων δὲ καὶ στρατιωτῶν τοσούτων. ἐδιώκετο μὲν γὰρ ὑπὸ συχνῶν ἀνδρῶν, φιλοτίμως αὐτὸν ἀνιχνεύον- 76, 10, 2
τος τοῦ Σευήρου, οὔτε δὲ ἑωρᾶτο ὁρώμενος οὔτε εὑρίσκετο εὑρισκόμενος οὔτε κατελαμβάνετο ἁλισκόμενος· τοσαύτῃ καὶ μεγαλοδωρίᾳ καὶ σοφίᾳ ἐχρῆτο. ἐμάνθανε γὰρ πάντας τοὺς τε ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐξιόντας καὶ τοὺς ἐς τὸ Βρεντέσιον καταίροντας, τίνες τε καὶ πόσοι εἰσί, καὶ τίνα καὶ ὁπόσα κέκτηνται· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους, μέρος ἄν 76, 10, 3
τι παρ' αὐτῶν ὧν εἶχον λαβών, εὐθὺς ἠφίει, τοὺς δὲ δὴ τεχνίτας |
C167r 20 κατεῖχε χρόνον τινά, καὶ χρησάμενός σφισιν, εἶτα καὶ προσδούς τι ἀπέλυε. καὶ ποτε δύο λῃστῶν αὐτοῦ ἁλόντων καὶ θηρίοις δοθήσεσθαι μελλόντων πρός τε τὸν δεσμοφύλακα κατῆλθε, πλασάμενος ὡς τῆς πατρίδος ἄρχων καί τινων ἀνθρώπων τοιούτων δεόμενος, καὶ οὕτω λαβὼν αὐτοὺς ἔσωσε. τῷ δὲ ἑκατοντάρχῳ τῷ τὸ λῃστρικὸν 76, 10, 4
25 καθαιροῦντι προσελθὼν κατηγόρησεν αὐτὸς ἑαυτοῦ ὥσπερ ἄλλος τις ὤν, καὶ ὑπέσχετο, εἰ ἀκολουθήσει αὐτῷ, παραδοῦναί οἱ τὸν λῃστήν· καὶ οὕτως αὐτὸν εἰς κοῖλόν τινα καὶ λοχμώδη τόπον ὡς καὶ ἐπὶ τὸν Φήλικα ἀγαγών (καὶ τοῦτο γὰρ αὐτὸς προσωνόμαστο) ῥᾳδίως συνέλαβε. καὶ μετὰ τοῦτ' ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέβη σχῆμα ἄρχοντος ἀναλαβών, 76, 10, 5
30 καὶ καλέσας τὸν ἑκατόνταρχον τῆς κεφαλῆς ἀπεξύρησε, καὶ ἔφη "ἄγγελλε τοῖς δεσπόταις σου ὅτι τοὺς δούλους ὑμῶν τρέφετε, ἵνα μὴ λῃστεύωσι.'" πλείστους γὰρ ὅσους τῶν Καισαρείων εἶχε, τοὺς
321 μὲν ὀλιγομίσθους τοὺς δὲ καὶ παντελῶς ἀμί*σθους γεγονότας. ταῦτ' 76, 10, 6
οὖν ὁ Σευῆρος ὡς ἕκαστα πυνθανόμενος, ὀργῇ ἔφερεν ὅτι ἐν τῇ Βρεττανίᾳ τοὺς πολέμους δι' ἑτέρων νικῶν αὐτὸς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ λῃ-
V 168r στοῦ ἥττων ἐγένετο· καὶ τέλος χιλίαρχον ἐκ τῶν σωμα|τοφυλάκων
5 σὺν ἱππεῦσι πολλοῖς ἔστειλε, δεινὰ ἅττα αὐτῷ ἀπειλήσας, ἂν μὴ ζῶντα αὐτὸν ἀγάγῃ. καὶ οὕτως ἐκεῖνος μαθὼν ὅτι γυναικί τινι ἀλλοτρίᾳ χρῷτο, ἀνέπεισεν αὐτὴν διὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐπ' ἀδείας συνάρασθαι σφίσι. κἀκ τούτου ἐν σπηλαίῳ τινὶ καθεύδων συνελήφθη. 76, 10, 7

320, 9 ἀφανείας Sylb., ἀφανεία VC 10 Βούλλας Leuncl. (cum Zon.), βούλας VC συστησάμενος Rk. (cum Zon.), στησάμενος VC 20 προσδούς Sylb., προδούς VC 27 λοχμώδη H. St., λοχγώδη VC Φήλικα Leuncl. (cum Zon.), φίληκα VC **321**, 7 ἀδείας VC, ἀδείᾳ Rk.

Digitized by Google

R. St.

καὶ αὐτὸν ὁ Παπιανὸς ὁ ἔπαρχος ἀνήρετο "διὰ τί ἐληστευσας;" καὶ 321
αὐτὸς ἀπεκρίνατο "διὰ τί σὺ ἔπαρχος εἶ;" καὶ θηριοις μετὰ τοῦτο 10
ὑπὸ κηρύγματος ἐδόθη, καὶ αὐτοῦ καὶ τὸ λῃστρικὸν διελύθη· οὕτω
76, 11, 1 που ἐν ἐκείνῳ πᾶσα ἡ τῶν ἑξακοσίων ἰσχὺς ἦν. ὁ δὲ δὴ Σευῆρος
ἐπὶ Βρεττανίαν ἐστράτευσε τούς τε παῖδας ἐκδιαιτωμένους ὁρῶν καὶ
τὰ στρατεύματα ὑπὸ ἀργίας ἐκλυόμενα, καίπερ εἰδὼς ὅτι οὐκ ἀνακο-
μισθήσεται. ᾔδει δὲ τοῦτο μάλιστα μὲν ἐκ τῶν| ἀστέρων ὑφ' ὧν 15
ἐγεγένητο (καὶ γὰρ ἐς τὰς ὀροφὰς αὐτοὺς τῶν οἴκων τῶν ἐν τῷ
παλατίῳ, ἐν οἷς ἐδίκαζεν, ἐνέγραψεν, ὥστε πᾶσι, πλὴν τοῦ μορίου
τοῦ τὴν ὥραν, ὡς φασιν, ἐπισκοπήσαντος ὅτε ἐς τὸ φῶς | ἐξήει, C 168
ὁρᾶσθαι· τοῦτο γὰρ οὐ τὸ αὐτὸ ἑκατέρωθι ἐνετύπωσεν), ᾔδει δὲ καὶ
76, 11, 2 παρὰ μάντεων ἀκούσας. ἀνδριάντι γὰρ αὐτοῦ πρὸς ταῖς πύλαις| δι' 20
ὧν ἐκστρατεύσειν ἔμελλεν ἑστῶτι, καὶ πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν ἐκεῖσε
φέρουσαν ἀποβλέποντι, σκηπτὸς ἐμπεσὼν τρία ἀπὸ τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ γράμματα ἀπήλειψε· καὶ διὰ τοῦθ', ὡς οἱ μάντεις ἀπεφήναντο,
οὐκ ἐπανῆκεν ἀλλὰ καὶ τρίτῳ ἔτει μετὰ τοῦτο μετήλλαξε. καὶ χρή-
76, 12, 1 ματα δὲ πάμπολλα συνεξήγαγε. δύο δὲ γένη τῶν Βρετ|τανῶν μέγιστά 25
εἰσι, Καληδόνιοι καὶ Μαιαται· καὶ ἐς αὐτὰ καὶ τὰ τῶν ἄλλων προσρή-
ματα ὡς εἰπεῖν συγκεχώρηκεν. οἰκοῦσι δὲ οἱ μὲν Μαιάται πρὸς αὐτῷ
τῷ διατειχίσματι ὃ τὴν νῆσον δίχῃ τέμνει, Καληδόνιοι δὲ μετ' ἐκείνους,
καὶ νέμονται ἑκάτεροι ὄρη ἄγρια καὶ ἄνυδρα καὶ πεδία ἔρημα καὶ
ἑλώδη, μήτε τείχη μήτε πόλεις| μήτε γεωργίας ἔχοντες, ἀλλ' ἔκ τε 30
76, 12, 2 νομῆς καὶ θήρας ἀκροδρύων τέ τινων ζῶντες· τῶν γὰρ ἰχθύων
ἀπείρων καὶ ἀπλέτων ὄντων οὐ γεύονται. διαιτῶνται δὲ ἐν σκηναῖς
γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδετοι, ταῖς γυναιξὶν ἐπι*κοίνοις | χρώμενοι καὶ τὰ 322
V 168ᵛ
γεννώμενα πάντα ἐκτρέφοντες. δημοκρατοῦνταί τε ὡς πλήθει, καὶ
76, 12, 3 λῃστεύουσιν ἥδιστα. στρατεύονται δὲ ἐπί τε ἁρμάτων, ἵπους ἔχον-
τες μικροὺς ⟨καὶ⟩ ταχεῖς, καὶ πεζοί· καὶ εἰσι καὶ δραμεῖν ὀξύτατοι
καὶ συστῆναι παγιώτατοι. τὰ δὲ ὅπλα αὐτῶν ἀσπὶς καὶ| δόρυ βραχύ, 5
μῆλον χαλκοῦν ἐπ' ἄκρου τοῦ στύρακος ἔχον, ὥστε σειόμενον κτυ-
πεῖν πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐναντίων· εἰσὶ δ' αὐτοῖς καὶ ἐγχειρίδια.
76, 12, 4 δύνανται δὲ καὶ λιμὸν καὶ ψῦχος καὶ ταλαιπωρίαν πᾶσαν ὑπομέ-
νειν· ἕς τε γὰρ τὰ ἕλη καταδυόμενοι καρτεροῦσιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέ-
ρας, τὴν κεφαλὴν μόνον ἔξω τοῦ ὕδατος ἔχοντες, καὶ ἐν| ταῖς ὕλαις 10
τῷ τε φλοιῷ καὶ ταῖς ῥίζαις διατρέφονται, καὶ περὶ πάντα σκευά-
ζουσί τι βρῶμα, ἀφ' οὗ κυάμου τι μέγεθος ἐμφαγόντες οὔτε πει-
76, 12, 5 νῶσιν οὔτε διψῶσι. τοιαύτη μέν τις νῆσος ἡ Βρεττανία ἐστί, καὶ
τοιούτους οἰκήτορας ἥ γε πολεμία ἔχει. νῆσος γάρ ἐστι, καὶ τότε
σαφῶς ὥσπερ εἶπον ἐληλέγκται. καὶ αὐτῆς τὸ μὲν μῆκος στάδιοι
ἑπτα|κισχίλιοι καὶ ἑκατὸν τριάκοντα δύο εἰσί, τοῦ δὲ δὴ πλάτους τὸ 15
μὲν πλεῖστον δέκα καὶ τριακόσιοι καὶ δισχίλιοι, | τὸ δὲ ἐλάχιστον C 168ᵛ
76, 13, 1 τριακόσιοι· καὶ τούτων ἡμεῖς οὐ πολλῷ τινι τῆς ἡμισείας ἔλαττόν
τι ἔχομεν. ὁ δ' οὖν Σευῆρος πᾶσαν αὐτὴν καταστρέψασθαι θελήσας
ἐσέβαλεν ἐς τὴν Καληδονίαν, καὶ διιὼν αὐτὴν ἀμύθητα πράγματα
ἔσχε, τάς| τε ὕλας τέμνων καὶ τὰ μετέωρα κατασκάπτων τά τε ἕλη 20

321, 9 ἔπαρχος V, ὕπαρχος C 322, 4 ⟨καὶ⟩ ins. Reim. (ex Zon.)
13 ἐστι om. C 14 ἐληλέγκται V, ἐλήλεκται C.

Digitized by Google

R. St.
322 χωννύων καὶ τοὺς ποταμοὺς ζευγνύων· οὔτε γὰρ μάχην τινὰ ἐμα- 76, 13, 2
χέσατο οὔτε πολέμιόν τινα ἐν παρατάξει εἶδε. πρόβατα δὲ καὶ βοῦς
προβαλλομένων αὐτῶν ἐξεπίτηδες οἱ στρατιῶται ἥρπαζον, ὅπως ἐπὶ
πλεῖον ἀπατώμενοι τρύχωνται· καὶ γὰρ ὑπὸ τῶν ὑδάτων δεινῶς
25 ἐ|κακοῦντο καὶ ἀποσκεδαννύμενοι ἐπεβουλεύοντο. εἶτ' ἀδυνατοῦντες
βαδίζειν ὑπ' αὐτῶν τῶν οἰκείων ἐφονεύοντο ἵνα μὴ ἁλίσκωνται,
ὥστε ἐς πέντε μυριάδας ὅλας τελευτῆσαι. οὐ μέντοι ἀπέστη γε πρὶν 76, 13, 3
τῷ ἐσχάτῳ τῆς νήσου πλησιάσαι, ὅπου γε τὰ μάλιστα τήν τε τοῦ
V 169r ἡλίου παράλλαξιν καὶ τὸ τῶν ἡμερῶν τῶν τε νυκτῶν | καὶ τῶν θε-
30 ρινῶν καὶ| τῶν χειμερινῶν μέγεθος ἀκριβέστατα κατεφώρασε. καὶ ὁ 76, 13, 4
μὲν οὕτω διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς πολεμίας κομισθείς (ἐκομίσθη γὰρ
ὡς ἀληθῶς ἐν σκιμποδίῳ καταστέγῳ τινὶ τὰ πολλὰ διὰ τὴν ἀσθέ-
323 νειαν) ἐς *τὴν φιλίαν ἐπανῆλθεν, ἐς ὁμολογίαν τοὺς Βρεττανούς,
ἐπὶ τῷ χώρας οὐκ ὀλίγης ἐκστῆναι, ἀναγκάσας ἐλθεῖν· ἐξέπληττε δὲ 76, 14, 1
αὐτὸν ὁ Ἀντωνῖνος καὶ ἐς φροντίδας ἀνηνύτους καθίστη, ὅτι τε
ἀκολάστως ἔζη, καὶ ὅτι καὶ τὸν ἀδελφὸν δῆλος ἦν, εἰ δυνηθείη,
5 φονεύσων, καὶ τὸ| τελευταῖον ὅτι καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ ἐπεβούλευσε. ποτὲ
μὲν γὰρ ἐξεπήδησεν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ σκηνώματος βοῶν καὶ κεκραγὼς
ὡς ὑπὸ τοῦ Κάστορος ἀδικούμενος· οὗτος δὲ ἀνὴρ ἄριστος τῶν περὶ 76, 14, 2
τὸν Σευῆρον Καισαρείων ἦν, καὶ ἐπεπίστευτο τήν τε γνώμην αὐτοῦ
καὶ τὸν κοιτῶνα. καὶ συνέστησαν μέν τινες ἐπὶ τούτῳ στρατιῶται
10 προπα|ρεσκευασμένοι καὶ συνεβόησαν, κατελήφθησαν δὲ δι' ὀλίγου
αὐτοῦ τε τοῦ Σευήρου ἐπιφανέντος σφίσι καὶ τοὺς ταραχωδεστέρους
κολάσαντος. ἄλλοτε δὲ προσήλαυνον μὲν ἀμφότεροι πρὸς τοὺς 76, 14, 3
Καληδονίους, ἵνα τά τε ὅπλα παρ' αὐτῶν λάβωσι καὶ περὶ τῶν
C 169r ὁμολογιῶν | διαλεχθῶσιν, ὁ δ' Ἀντωνῖνος ἀποκτεῖναι αὐτὸν ἄντικρυς
15 αὐ|τοχειρίᾳ ἐπεχείρησεν. ἦσαν μὲν γὰρ ἐπὶ ἵπποις, καὶ ὁ Σευῆρος,
καίπερ καὶ τοὺς ταρσοὺς ὑπὸ ἀσθενείας ὑποτετμηκώς, ὅμως ἵππευσε
καὶ αὐτός, καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα συνεφείπετο, τό τε τῶν πολεμίων
καὶ αὐτὸ συνεωρᾶτο· κἀν τῷ καιρῷ τούτῳ τῇ τε σιγῇ καὶ τῷ κόσμῳ 76, 14, 4
τὸν ἵππον ἰ Ἀντωνῖνος ἀναχαιτίσας ἐσπάσατο τὸ ξίφος ὡς καὶ κατὰ|
20 νώτου τὸν πατέρα πατάξων. ἰδόντες δὲ τοῦτο οἱ ἄλλοι οἱ συνιππεύοντες ἐξεβόησαν, καὶ οἵτως ἐκεῖνός τε ἐκπλαγεὶς οὐκέτι οὐδὲν
ἔδρασε, καὶ ὁ Σευῆρος μετεστράφη μὲν πρὸς τὴν βοὴν αὐτῶν καὶ
εἶδε τὸ ξίφος, οὐ μέντοι καὶ ἐφθέγξατό τι, ἀλλ' ἀναβὰς ἐπὶ τὸ βῆμα,
καὶ τελέσας ὅσα ἐχρῆν, ἐς τὸ στρατήγιον ἐπανῆλθε. καὶ καλέσας τόν 76, 14, 5
25 τε| υἱὸν καὶ τὸν Παπιανὸν καὶ τὸν Κάστορα ξίφος τέ τι τεθῆναι ἐς
V 169v τὸ μέσον ἐκέλευσε, καὶ | ἐγκαλέσας αὐτῷ ὅτι τε ἄλλως τοιοῦτόν τι
ἐτόλμησε καὶ ὅτι πάντων ὁρώντων τῶν τε συμμάχων καὶ τῶν πολεμίων τηλικοῦτον κακὸν δράσειν ἔμελλεν, τέλος ἔφη "ἀλλ' εἴγε ἀπο-
σφάξαι με ἐπιθυμεῖς, ἐνταῦθά με κατάχρησαι· ἔρρωσαι γάρ, ἐγὼ δὲ 76, 14, 6
30 καὶ γέρων| εἰμὶ καὶ κεῖμαι. ὡς εἴγε τοῦτο μὲν οὐκ ἀναδύῃ, τὸ δὲ
αὐτόχειρ μου γενέσθαι ὀκνεῖς, παρέστηκέ σοι Παπιανὸς ὁ ἔπαρχος, ᾧ
δύνασαι κελεῦσαι ἵνα με ἐξεργάσηται· πάντως γάρ που πᾶν τὸ κε-
324 λευσθὲν *ὑπὸ σοῦ, ἅτε καὶ αὐτοκράτορος ὄντος, ποιήσει." τοιαῦτα 76, 14, 7
εἰπὼν ὅμως οὐδὲν δεινὸν αὐτὸν ἔδρασε, καίπερ πολλάκις μὲν τὸν

323, 18 αὐτο V, αὐτὸς C.

Digitized by Google

R. St.

Μάρκον αἰτιασάμενος ὅτι τὸν Κόμοδον οὐχ ὑπεξεῖλε, πολλάκις δὲ **324**
καὶ αὐτὸς τῷ υἱεῖ ἀπειλήσας τοῦτο ποιήσειν. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ὀρ-
γιζόμενος| ἀεί ποτε ἔλεγε, τότε δὲ φιλότεχνος μᾶλλον ἢ φιλόπολις
ἐγένετο· καίτοι καὶ τὸν ἕτερον ἐν τούτῳ παῖδα προέδωκε, σαφῶς
76, 15, 1 *εἰδὼς τὰ γενησόμενα. ἀποστάντων δὲ τῶν ἐν τῇ νήσῳ αὖθις, καλέ-*
σας τοὺς στρατιώτας ἐκέλευσεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλεῖν καὶ
οἷς ἂν ἐντύχωσιν ἀποκτεῖναι, αὐτὸ τοῦτο εἰπών, "μή τις ὑπεκ-
φύγοι αἰπὺν| ὄλεθρον | χειρὰς θ' ἡμετέρας, μηδ' ὄντινα γαστέρι 10C169r
76, 15, 2 *⟨μήτηρ⟩ κοῦρον ἐόντα φέροι· μηδ' ὃς φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον." γε-*
νομένου δὲ τούτου, καὶ τῶν Καληδονίων προσαποστάντων τοῖς
Μαιάταις, ἡτοιμάζετο μὲν ὡς καὶ αὐτὸς αὐτοῖς πολεμήσων, καὶ
αὐτὸν περὶ ταῦτ' ἔχοντα ἡ νόσος τῇ τετάρτῃ τοῦ Φευρουαρίου ἀπή-
νεγκε, συνεργασαμένου τι πρὸς| τοῦτο καὶ τοῦ Ἀντωνίνου, ὡς λέγε-
ται. πρὶν γοῦν μεταλλάξαι, τάδε λέγεται τοῖς παισὶν εἰπεῖν (ἐρῶ
γὰρ αὐτὰ τὰ λεχθέντα, μηδὲν ὅ τι καλλωπίσας) "ὁμονοεῖτε, τοὺς
76, 15, 3 *στρατιώτας πλουτίζετε, τῶν ἄλλων πάντων καταφρονεῖτε." ἐκ δὲ*
τούτου τό τε σῶμα αὐτοῦ στρατιωτικῶς κοσμηθὲν ἐπὶ πυρὰν ἐτέθη
καὶ τῇ τε τῶν στρατιωτῶν καὶ τῇ τῶν παίδων περι|δρομῇ ἐτιμήθη,
τά τε δῶρα τὰ στρατιωτικὰ οἵ τι τῶν παρόντων ἔχοντες εἰς αὐτὴν
76, 15, 4 *ἐνέβαλον, καὶ τὸ πῦρ οἱ υἱεῖς ἐνῆκαν. καὶ μετὰ τοῦτο τὰ ὀστᾶ ἐς*
ὑδρίαν πορφυροῦ λίθου ἐμβληθέντα ἔς τε τὴν Ῥώμην ἐκομίσθη καὶ
ἐς τὸ Ἀντωνίειον ἀπε|τέθη. λέγεται δὲ τὴν ὑδρίαν ὀλίγον πρὸ τοῦ V 170r
θανάτου μεταπέμψασθαί τε αὐτόν, καὶ ἐπιψηλα|φήσαντα εἰπεῖν "χω-
76, 16, 1 *ρήσεις ἄνδρα ὃν ἡ οἰκουμένη οὐκ ἐχώρησεν." ἦν δὲ τὸ σῶμα βραχὺς*
μὲν ἰσχυρὸς δέ, καίπερ ἀσθενέστατος ὑπὸ τῆς ποδάγρας γενόμενος,
τὴν δὲ δὴ ψυχὴν δριμύτατος καὶ ἐρρωμενέστατος· παιδείας μὲν γὰρ
ἐπεθύμει μᾶλλον ἢ ⟨ἐπετύγχανε⟩, καὶ διὰ τοῦτο πολυγνώμων μᾶλλον
76, 16, 2 *ἢ πολύλογος ἦν. φίλοις οὐκ ἀμνήμων, ἐχθροῖς βα|ρύτατος, ἐπιμελὴς*
τῶν πρακτέων, ἀμελὴς τῶν περὶ αὐτοῦ λογοποιουμένων· χρηματι-
στὴς ἐξ ἅπαντος τρόπου πλὴν καθότι οὐδένα τούτων χάριν ἀπέ-
76, 16, 3 *κτεινε περὶ τὰς δαπάνας ἀφειδέστατος, καὶ * πολλὰ μὲν ᾠκοδομηκὼς* **325**
ἐκ καινῆς, πολλὰ δὲ καὶ ἐπεσκευακώς, ὅς γε καὶ τῷ Διονύσῳ καὶ
76, 16, 4 *τῷ Ἡρακλεῖ νεὼν ὑπερμεγέθη ᾠκοδομήσατο. καίτοι δὲ πάμπλειστα*
δαπανήσας, ὅμως οὐκ εὐαριθμήτους τινὰς μυριάδας δραχμῶν κατα-
λέλοιπεν, ἀλλὰ καὶ πάνυ πολλάς.| καὶ ἐνεκάλει μὲν τοῖς μὴ φρο-
νοῦσιν, ὡς καὶ περὶ τῆς μοιχείας νομοθετῆσαί τινα· καὶ διὰ τοῦτο
γραφαὶ | αὐτῆς ὅσαι πλεῖσται ἐγένοντο (τρισχιλίας γοῦν ὑπατεύων C 170r
εὗρον ἐν τῷ πίνακι ἐγγεγραμμένας)· ἐπεὶ δὲ ὀλίγοι πάνυ αὐταῖς
76, 16, 5 *ἐπεξῆεσαν, οὐκέτι οὐδὲ αὐτὸς ἐπολυπραγμόνει. ὅθεν καὶ μάλα*
ἀστεῖος Ἀργεντοκόξου τινὸς γυνὴ| Καληδονίου πρὸς τὴν Ἰουλίαν τὴν
Αὔγουσταν, ἀποσκώπτουσάν τι πρὸς αὐτὴν μετὰ τὰς σπονδὰς ἐπὶ
τῇ ἀνέδην σφῶν πρὸς τοὺς ἄρρενας συνουσίᾳ, εἰπεῖν λέγεται ὅτι
"πολλῷ ἄμεινον ἡμεῖς τὰ τῆς φύσεως ἀναγκαῖα ἀποπληροῦμεν ὑμῶν

324, 10 ⟨μήτηρ⟩ ins. H. St. 11 *φύγοι* (sed *οι* mutatum in *η* a m¹) C, *φύγη* V 28 ⟨ἐπετύγχανε⟩ Reim. (ex cod. Peir.) 29 *πολυγνώμων* Reim. (ex cod. Peir.), *πολύγνωμος* VC *ἐχθροῖς* V, *ἐχθροῦ* C **325**, 5 *φρονοῦσιν* VC, *σωφρονοῦσιν* Xyl. 7 *ὅσαι* V, *οὐσαι* C.

Digitized by Google

R. St.
325 τῶν Ῥωμαϊκῶν· ἡμεῖς γὰρ φανερῶς τοῖς ἀρίστοις ὁμιλοῦμεν, ὑμεῖς
15 δὲ λάθρᾳ ὑπὸ τῶν κακίστων μοιχεύεσθε." τοῦτο μὲν ἡ Βρεττανὶς εἶπεν, 76, 17, 1
ἐχρῆτο δὲ ὁ Σευῆρος καταστάσει τοῦ βίου εἰρήνης οὔσης τοιᾷδε.
ἔπραττέ τι πάντως νυκτὸς ὑπὸ τὸν ὄρθρον, καὶ μετὰ τοῦτ' ἐβάδιζε
καὶ λέγων καὶ ἀκούων τὰ τῇ ἀρχῇ πρόσφορα· εἶτ' ἐδίκαζε, χωρὶς εἰ
μή τις ἑορτὴ μεγάλη εἴη. καὶ μέντοι καὶ ἄριστα αὐτὸ ἔπραττε· καὶ
20 γὰρ τοῖς δικαζομένοις ὕδωρ ἱκανὸν ἐνέχει, καὶ ἡμῖν τοῖς συνδικά-
V 170ᵛ ζουσιν αὐτῷ παρρησίαν πολλὴν ἐδίδου. | ἔκρινε δὲ μέχρι μεσημβρίας, 76, 17, 2
καὶ μετὰ τοῦθ' ἵππευεν ἐφ' ὅσον ἂν ἐδυνήθη· εἶτ' ἐλοῦτο, γυμνα-
σάμενός τινα τρόπον. ἠρίστα δὲ ἢ καθ' ἑαυτὸν ἢ μετὰ τῶν παίδων,
οὐκ ἐνδεῶς. εἶτ' ἐκάθευδεν ὡς πλήθει· ἔπειτ' ἐξαρθεὶς τά τε λοιπὰ
25 προσδιῴκει καὶ λόγοις καὶ Ἑλληνικοῖς καὶ Λατίνοις συνεγίνετο ἐν
περιπάτῳ. εἶθ' οὕτω πρὸς ἑσπέραν ἐλούετο αὖθις, καὶ ἐδείπνει μετὰ 76, 17, 3
τῶν ἀμφ' αὐτόν· ἥκιστά τε γὰρ ἄλλον τινὰ συνέστιον ἐποιεῖτο, καὶ
ἐν μόναις ταῖς πάνυ ἀναγκαίαις ἡμέραις τὰ πολυτελῆ δεῖπνα συνε-
κρότει. ἐβίω δὲ ἔτη ξε' καὶ μῆνας ἐννέα καὶ ἡμέρας πέντε καὶ εἴκοσι 76, 17, 4
30 (τῇ γὰρ ια' τοῦ Ἀπριλλίου ἐγεγέννητο), ἀφ' ὧν ἦρξεν ἔτη ιζ' καὶ
μῆνας η' καὶ ἡμέρας τρεῖς. τό τε σύμπαν οὕτως ἐνεργὸς ἐγένετο ὥστε
καὶ ἀποψύχων ἀναφθέγξασθαι "ἄγετε, δότε, εἴ τι πρᾶξαι ἔχομεν."

C 170ᵛ
326 *| ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ Ο ΚΑΙ ΚΑΡΑΚΑΛΛΟΣ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἀντωνῖνος πᾶσαν τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβε· λόγῳ 77, 1, 1
μὲν γὰρ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ, τῷ δὲ δὴ ἔργῳ μόνος εὐθὺς ἦρξε. καὶ
πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους κατελύσατο καὶ τῆς χώρας αὐτοῖς ἐξέστη
καὶ τὰ φρούρια ἐξέλιπε, τοὺς δὲ δὴ οἰκείους τοὺς μὲν ἀπήλλαξεν,
ὧν καὶ Παπιανὸς ὁ ἔπαρχος ἦν, τοὺς δὲ καὶ ἀπέκτεινεν, ὧν ἦν καὶ
Εὔοδος ὁ τροφεὺς αὐτοῦ ⟨καὶ⟩ ὁ Κάστωρ, ᾧ τε γυνὴ αὐτοῦ ἡ Πλαυ-
τίλλα καὶ ὁ ταύτης ἀδελφὸς Πλαύτιος. καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ δὲ αὐτῇ 77, 1, 2
20 ἄνδρα ἄλλως μὲν οὐκ ἐλλόγιμον διὰ δὲ τὴν ἐπιτήδευσιν ἐπιφανέστα-
τον ἐξειργάσατο· τὸν γὰρ Εὐπρεπῆ τὸν ἁρματηλάτην, ἐπειδὴ τἀναν-
τία αὐτῷ ἐσπούδαζεν, ἀπέκτεινε. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐν γήρᾳ ἀπέθανε,
πλείστοις ἀγῶσιν ἵππων στεφανωθείς· δύο γὰρ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ
ἑπτακοσίους ἀνείλετο, ὅσους οὐδεὶς ἄλλος. τὸν δὲ ἀδελφὸν ἠθέλησε 77, 1, 3
25 μὲν καὶ ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς φονεῦσαι, οὐκ ἠδυνήθη δὲ οὔτε τότε
δι' ἐκεῖνον οὔθ' ὕστερον ἐν τῇ ὁδῷ διὰ τὰ στρατεύματα· πάνυ γὰρ
εὔνοιαν αὐτοῦ εἶχον, ἄλλως τε ὅτι καὶ τὸ εἶδος ὁμοιότατος τῷ πατρὶ
V 171ᶠ ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνῆλ|θε, καὶ τοῦτον κατειργάσατο. προσ- 77, 1, 4
εποιοῦντο μὲν γὰρ καὶ φιλεῖν ἀλλήλους καὶ ἐπαινεῖν, πάντα δὲ τὰ

325, 17 ἐβάδιζε C, ἐδίκαζε V 19 αὐτὸ H. St., αὐτῷ VC 21 παρρησίαν V, παρρουσίαν C 28 ἀναγκαίαις C, ἀναγκαίως V 31 η' V, ὀκτὼ C.
326, 17 ⟨καὶ⟩ ins. Rk. 19 Πλαυτίλλα R. St., πλατίλλα VC (corrige ad 77, 1, 1) 21 γὰρ V, γὰρ ex δὲ C ἐπειδὴ Leuncl., ἐπειδὰν VC (corrige ad 77, 1, 2).

Digitized by Google

R. St.

ἐναντιώτατα ἔδρων, καὶ ἦν οὐκ ἄδηλον ὅτι δεινόν τι παρ' αὐτῶν 328, 30
γενήσοιτο. ὅπερ που καὶ πρὶν πρὸς τὴν Ῥώμην αὐτοὺς ἐλθεῖν προεγνώσθη· θύειν τε γὰρ ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας αὐτῶν τοῖς τε ἄλλοις
77, 1, 5 θεοῖς καὶ * αὐτῇ τῇ Ὁμονοίᾳ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς, οἱ μὲν ὑπη- 327
ρέται τὸ τῇ Ὁμονοίᾳ τυθησόμενον ἱερεῖον ἡτοίμασαν, καὶ ὁ ὕπατος ὡς καὶ βουθυτήσων ἀφίκετο, οὔτε δὲ οὗτος ἐκείνους οὐθ' οἱ ὑπηρέται τὸν ὕπατον εὑρεῖν ἠδυνήθησαν, ἀλλὰ διετέλεσαν πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν νύκτα ζητοῦντες ἀλλήλους, ὥστε μὴ δυνηθῆναι τότε τὴν 5
77, 1, 6 θυσίαν γενέσθαι. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ | δύο λύκοι ἐς τὸ Καπιτώλιον C 171r
ἀναβάντες ἐκεῖθεν ἐξεδιώχθησαν, καὶ ὁ μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ που καταληφθεὶς ὁ δὲ μετὰ ταῦτα ἔξω τοῦ πωμηρίου ἐσφάγη. καὶ τοῦτο καὶ
77, 2, 1 περὶ ἐκείνους ἐγένετο. ἐβουλήθη μὲν οὖν ἐν τοῖς Κρονίοις τὸν ἀδελφὸν ὁ Ἀντωνῖνος φονεῦσαι, οὐκ ἠδυνήθη δέ· καὶ γὰρ ἐκφανέστερον 10
ἤδη τὸ κακὸν ἦ ὥστε συγκρυβῆναι ἐγεγόνει, καὶ ἐκ τούτου πολλαὶ μὲν μάχαι αὐτῶν ὡς καὶ ἐπιβουλευόντων ἀλλήλοις, πολλαὶ δὲ καὶ
77, 2, 2 ἀντιφυλακαὶ συνέβαινον. ἐπεὶ οὖν καὶ στρατιῶται καὶ γυμνασταί, καὶ ἔξω καὶ οἴκοι, καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ, συχνοὶ τὸν Γέταν ἐφρούρουν, ἔπεισε τὴν μητέρα μόνους σφᾶς ἐς τὸ δωμάτιον, ⟨ἐφ'⟩ ᾧ καὶ 15
συναλλάξουσι, μεταπέμψασθαι· καὶ οὕτω πιστεύσαντος τοῦ Γέτα
77, 2, 3 εἰσῆλθε μὲν μετ' αὐτοῦ, ἐπεὶ δὲ εἴσω ἐγένοντο, ἑκατόνταρχοί τινες ἐσεπήδησαν ἀθρόοι, παρὰ τοῦ Ἀντωνίνου προπαρεσκευασμένοι, καὶ αὐτὸν πρός τε τὴν μητέρα, ὡς εἶδέ σφας, προκαταφυγόντα καὶ ἀπό τε τοῦ αὐχένος αὐτῆς ἐξαρτηθέντα καὶ τοῖς στήθεσι τοῖς τε μαστοῖς 20
προσφύντα κατέκοψαν ὀλοφυρόμενον καὶ βοῶντα "μῆτερ μῆτερ, τε-
77, 2, 4 κοῦσα τεκοῦσα, βοήθει, σφάζομαι." καὶ ἡ μὲν οὕτως ἀπατηθεῖσα τόν τε υἱὸν ἐν τοῖς ἑαυτῆς κόλποις ἀνοσιώτατα ἀπολλύμενον ἐπεῖδε, καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐς αὐτὰ τὰ σπλάγχνα τρόπον τινά, ἐξ ὧν ἐγεγέννητο, ἐσεδέξατο· καὶ γὰρ τοῦ αἵματος πᾶσα ἐπλήσθη, ὡς ἐν 25
77, 2, 5 μηδενὶ λόγῳ τὸ τῆς χειρὸς τραῦμα ὃ ἐτρώθη | ποιήσασθαι. οὔτε δὲ V 171r
πενθῆσαι οὔτε θρηνῆσαι τὸν υἱόν, καίπερ πρόωρον οὕτως οἰκτρῶς ἀπολωλότα, ὑπῆρξεν αὐτῇ (δύο γὰρ καὶ εἴκοσι ἔτη καὶ μῆνας ἐννέα ἐβίω), ἀλλ' ἠναγκάζετο ὡς καὶ ἐν μεγάλῃ τινὶ εὐτυχίᾳ οὖσα χαίρειν
77, 2, 6 καὶ γελᾶν· οὕτω που πάντα ἀκριβῶς καὶ τὰ ῥήματα αὐτῆς καὶ τὰ 30
νεύματα τά τε χρώματα ἐτηρεῖτο· καὶ μόνῃ ἐκείνῃ, τῇ Αὐγούστῃ, τῇ τοῦ αὐτοκράτορος γυναικί, τῇ τῶν αὐτοκρατόρων μητρί, οὐδ'
77, 3, 1 ἰδίᾳ που * ἐπὶ τηλικούτῳ παθήματι δακρῦσαι ἐξῆν. ὁ δ' Ἀντωνῖνος 328
καίπερ ἑσπέρας οὔσης τὰ στρατόπεδα κατέλαβε, διὰ πάσης | τῆς ὁδοῦ C 171v
κεκραγὼς ὡς ἐπιβεβουλευμένος καὶ κινδυνεύων. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ τεῖχος "χαίρετε" εἶπεν "ὦ ἄνδρες συστρατιῶται· καὶ γὰρ ἤδη ἔξεστί 5
μοι εὐεργετεῖν ὑμᾶς." καὶ πρὶν πάντα ἀκοῦσαι, ἐνέφραξέ σφων τὰ στόματα τοσαύταις καὶ τηλικαύταις ὑποσχέσεσιν ὥστε μήτ' ἐννοῆσαι
77, 3, 2 μήτε φθέγξασθαί τι αὐτοὺς εὐσεβὲς δυνηθῆναι. "εἷς γάρ" | ἔφησεν "ἐξ ὑμῶν εἰμι, καὶ δι' ὑμᾶς μόνους ζῆν ἐθέλω, ἵν' ὑμῖν πολλὰ χαρίζωμαι· ὑμέτεροι γὰρ οἱ θησαυροὶ πάντες εἰσί". καὶ δὴ καὶ τοῦτο [καὶ] εἶπεν ὅτι "μάλιστα μὲν μεθ' ὑμῶν ζῆν, εἰ δὲ μή, ἀλλὰ μεθ' 10

327, 2 τυθησόμενον H. St., τεθησόμενον VC 15 ⟨ἐφ'⟩ ins. Sylb. 23 ἑαυτῆς V, ἑαυτοῖς C (om. ad 77, 2, 4) 328, 8 ἐθέλω C, θέλω V 9 [καὶ] exp. R. St.

Digitized by Google

R. St.
328 ὑμῶν γε ἀποθανεῖν εὔχομαι. οὔτε γὰρ ἄλλως δέδια τὸν θάνατον,
καὶ ἐν πολέμῳ τελευτῆσαι βούλομαι· ἢ γὰρ ἐνταῦθα δεῖ τὸν ἄνδρα
ἀποθνήσκειν ἢ μηδαμοῦ". πρὸς δὲ τὴν σύγκλητον τῇ ὑστεραίᾳ ἄλλα 77, 3, 3
τέ τινα διελέχθη, καὶ μετὰ τὸ ἐκ τοῦ βάθρου ἐξαναστῆναι, καὶ πρὸς
15 τῇ θύρᾳ γενέσθαι "ἀκούσατέ μου" εἶπε "μέγα πρᾶγμα· ἵνα πᾶσα ἡ
οἰκουμένη χαρῇ, πάντες οἱ φυγάδες οἱ καὶ ἐφ' ὑτῳοῦν ἐγκλήματι καὶ
ὁπωσοῦν καταδεδικασμένοι κατελθέτωσαν." τὰς μὲν οὖν νήσους οὕτω
τῶν φυγάδων κενώσας, καὶ τοῖς κακίστοις τῶν καταδεδικασμένων
ἄδειαν δεδωκώς, εἶτ' οὐ πολλῷ ὕστερον ἀνεπλήρωσε, τῶν δὲ δὴ 77, 4, 1
20 Καισαρείων τῶν ⟨τε⟩ στρατιωτῶν τῶν μετὰ τοῦ Γέτα γενομένων καὶ
εἰς δύο μυριάδας παραχρῆμα ἀπέκτεινεν, ἄνδρας ἁπλῶς καὶ γυναῖκας,
ὥς πού τις καὶ ἔτυχεν ἐν τῷ βασιλείῳ ὤν, ἐκ δὲ τῶν ἐπιφανῶν ἀν-
V 172ᵛ δρῶν ἄλλους τε καὶ τὸν Παπιανόν. καὶ τῷ γε τὸν Πα|πιανὸν φο- 77, 4, 2
νεύσαντι ἐπετίμησεν ὅτι ἀξίνῃ αὐτὸν καὶ οὐ ξίφει διεχρήσατο. τὸν
25 δὲ δὴ Κίλωνα τὸν τροφέα τὸν εὐεργέτην, τὸν ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
πεπολιαρχηκότα, ὃν καὶ πατέρα πολλάκις ἐκεκλήκει, ἠβουλήθη μὲν
ἀποστερῆσαι τοῦ ζῆν· καὶ οἱ στρατιῶται οἱ πεμφθέντες ἐπ' αὐτὸν 77, 4, 3
τὰ μὲν ἀργυρώματα καὶ τὰ ἱμάτια τά τε χρήματα καὶ τὰ ἄλλα πάντα
30 τὰ ἐκείνου διήρπασαν, αὐτὸν δὲ ἀνήγαγον διὰ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ| ὡς
C 172ʳ καὶ | ἐς τὸ παλάτιον κομιοῦντες, κλάπας τε ὑποδεδεμένον (ἐν βαλα-
νείῳ γὰρ ὢν ἔτυχε) καὶ χιτωνίσκον ἐνδεδυμένον, ὡς καὶ ἐκεῖ που
329 καταχρησόμενοι. καὶ τήν τε ἐσθῆτα αὐτοῦ περιέρρηξαν καὶ τὸ * πρόσ- 77, 4, 4
ωπον ᾑκίσαντο, ὥστε καὶ τὸν δῆμον καὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς ἀστι-
κοὺς ὑποθορυβῆσαι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν Ἀντωνῖνον καὶ αἰδεσθέντα
αὐτοὺς καὶ φοβηθέντα ἁπαντῆσαί σφισι, καὶ τῇ χλαμύδι (τὴν γὰρ
5 στρατιωτικὴν ἐσθῆτα εἶχε) περιβαλόντα αὐτὸν εἰπεῖν "μήτε τὸν| πα- 77, 4, 5
τέρα ὑβρίζετε μήτε τὸν τροφέα παίετε." ὁ δὲ δὴ χιλίαρχος ὁ κελευ-
σθεὶς αὐτὸν φονεῦσαι καὶ οἱ στρατιῶται οἱ συμπεμφθέντες αὐτῷ
ἀνηρέθησαν, λόγῳ μὲν ὡς ἐπιβουλεύσαντες αὐτῷ, τὸ δ' ἀληθὲς ὅτι μὴ
κατέσφαξαν αὐτόν. "πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνο- 77, 6, 1
10 μήνω," ὅσους τῶν ἐπιφανῶν οὐδεμιᾷ δίκῃ ἀπέ|κτεινεν. ὁ μὲν γὰρ
Δίων, ἅτε γνωριμωτάτων κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς τῶν πεφονευ-
μένων ὄντων, καὶ ἐξ ὀνόματος αὐτῶν ποιεῖται κατάλογον· ἐμοὶ δ'
εἰπεῖν ἐξαρκεῖ ὅτι πάντας ὁμοίως οὓς ἤθελε κατεχειρίζετο, "ὅστ' αἴτιος
ὅστε καὶ οὐκί," καὶ ὅτι τὴν Ῥώμην ἠκρωτηρίασεν, ἀγαθῶν ἀνδρῶν
15 στερήσας αὐτήν. ἐκ δὲ τῶν φόνων ἐς τὰς| παιδιὰς ἀποκλίνων οὐδὲν 77, 6, 2
ἧττον καὶ ἐν ταύταις ἐφόνα. ἐλέφαντα μὲν γὰρ καὶ ῥινοκέρωτα καὶ
τίγριν καὶ ἱππότιγριν ἐν οὐδενὶ λόγῳ θείη ἄν τις φονευομένους ἐν
τῷ θεάτρῳ· ὁ δὲ καὶ μονομάχων ἀνδρῶν ὅτι πλεῖστον ἔχαιρεν αἵμασι,
καὶ ἕνα γε αὐτῶν Βάτωνα τρισὶν ἐφεξῆς ἀνδράσιν ὁπλομαχῆσαι τῇ
20 αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀναγκάσας, ἔπειτα| ἀποθανόντα ὑπὸ τοῦ τελευταίου περι-
V 172ᵛ φανεῖ ταφῇ ἐτίμησε. περὶ δὲ τὸν Ἀλέξανδρον | οὕτω τι ἐπτόητο ὥστε 77, 7, 1
καὶ ὅπλοις τισὶν καὶ ποτηρίοις ὡς καὶ ἐκείνου γεγονόσι χρῆσθαι, καὶ
προσέτι καὶ εἰκόνας αὐτοῦ πολλὰς καὶ ἐν τοῖς στρατοπέδοις καὶ ἐν

328, 11 ἄλλως C, ἄλλω V δέδια Sylb., δὴ διὰ VC 13 ἀποθνήσκειν R. St., ἀποθνήσειν VC 20 ⟨τε⟩ ins. Reim. (ex cod. Peir.) 329, 9 ἐγὼ H. St., ἔγωγε VC 13 οὐκί C, οὐχί V 18 πλεῖστον VC, πλείστων Bk.

Digitized by Google

R. St.

αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ στῆσαι, φάλαγγά τέ τινα ἐκ μόνων τῶν Μακεδόνων 329
ἐς μυρίους καὶ ἑξακισχιλίους συντάξαι, καὶ αὐτὴν Ἀλεξάνδρου τε 25
ἐπονομάσαι καὶ τοῖς ὅπλοις οἷς ποτε ἐπ' ἐκείνου | ἐκέχρηντο ὁπλίσαι· C 172r
77, 7, 2 ταῦτα δ' ἦν κράνος ὠμοβόειον, θώραξ λινοῦς τρίμιτος, ἀσπὶς χαλκῆ,
δόρυ μακρόν, αἰχμὴ βραχεῖα, κρηπῖδες, ξίφος. καὶ οὐδὲ ταῦτα μέντοι
αὐτῷ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον ἐῶν Αὔγουστον ἐπεκαλεῖτο,
καὶ | ποτε καὶ τῇ βουλῇ ἔγραψεν ὅτι ἐς τὸ σῶμα αὖθις τὸ τοῦ Αὐ- 30
γούστου εἰσῆλθεν, ἵνα, ἐπειδὴ ὀλίγον τότε χρόνον ἐβίω, πλείονα αὖθις
77, 7, 3 δι' ἐκείνου ζήσῃ. καὶ δὴ καὶ τοὺς φιλοσόφους τοὺς Ἀριστοτελείους
ὠνομασμέ*νους τά τε ἄλλα δεινῶς ἐμίσει, ὥστε καὶ τὰ βιβλία αὐτοῦ 330
κατακαῦσαι ἐθελῆσαι, καὶ τὰ συσσίτια ἃ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ εἶχον,
τάς τε λοιπὰς ὠφελείας ὅσας ἐκαρποῦντο, ἀφείλετο, ἐγκαλέσας σφίσιν
ὅτι συναίτιος τῷ Ἀλεξάνδρῳ τοῦ θανάτου Ἀριστοτέλης | γεγονέναι 5
77, 7, 4 ἔδοξε. ταῦτα μὲν οὕτως ἐποίησε, καὶ νὴ Δία καὶ ἐλέφαντας πολλοὺς
συμπεριήγετο, ὅπως καὶ ἐν τούτῳ τὸν Ἀλέξανδρον, μᾶλλον δὲ τὸν
77, 8, 1 Διόνυσον μιμεῖσθαι δόξῃ. οὕτω δ' οὖν διὰ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ
τοὺς Μακεδόνας ἐφίλει, ὥστε ποτὲ χιλίαρχον Μακεδόνα ἐπαινέσας ὅτι
κούφως ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνεπήδησεν, ἐπύθετο αὐτοῦ τὸ | μὲν πρῶτον 10
"πόθεν εἶ;" ἔπειτα μαθὼν ὅτι Μακεδὼν εἴη, ἐπανήρετο "τίς δὲ ὀνο-
77, 8, 2 μάζῃ;" καὶ μετὰ τοῦτο ἀκούσας ὅτι Ἀντίγονος, προσεπανήρετο "τίς
δέ σου ὁ πατὴρ ἐκαλεῖτο;" ὡς δὲ καὶ οὗτος Φίλιππος ὢν εὑρέθη,
"πάντ' ἔχω" φησίν "ὅσα ἤθελον," καὶ εὐθύς τε αὐτὸν ταῖς λοιπαῖς
στρατείαις ἐσέμνυνε, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐς τοὺς βουλευτὰς τοὺς | ἐστρα- 15
77, 8, 3 τηγηκότας κατέταξεν. ἕτερον δέ τινα τῇ μὲν Μακεδονίᾳ μηδὲν προσ-
ήκοντα, πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ δεδρακότα καὶ διὰ τοῦτο παρ' αὐτοῦ
ἐξ ἐκκλήτου δίκης κρινόμενον, | ἐπειδὴ Ἀλέξανδρός τε ἐκαλεῖτο καὶ V 173r
ὁ κατηγορῶν αὐτοῦ ῥήτωρ συνεχῶς ἔλεγεν "ὁ μιαιφόνος Ἀλέξαν-
δρος, ὁ θεοῖς ἐχθρὸς Ἀλέξανδρος," ὠργίσθη τε ὡς καὶ αὐτὸς | κακῶς 20
ἀκούων, καὶ ἔφη "εἰ μὴ ἀρκέσει σοι ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπολέλυσαι."
77, 9, 1 οὗτος οὖν ὁ φιλαλεξανδρότατος Ἀντωνῖνος εἰς μὲν τοὺς στρατιώτας
φιλαναλωτὴς ἦν, τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας ἀνθρώπους ἔργον εἶχε
77, 9, 2 περιδύειν ἀποσυλᾶν ἐκτρύχειν, οὐχ ἥκιστα τοὺς | συγκλητικούς· ἔξω C 173r
γὰρ τῶν ἄλλων εἰσπράξεων καίπερ ἀναριθμήτων οὐσῶν καὶ οἰκίας | αὐτῷ 25
77, 9, 6 παντοδαπάς, ἐπειδὴ τῆς Ῥώμης ἐξώρμησε, καὶ καταλύσεις πολυτελεῖς ἐν
μέσαις ταῖς ὁδοῖς καὶ ταῖς βραχυτάταις οἰκείοις δαπανήμασι κατα-
σκευάζειν ἠναγκαζόμεθα, ἐν αἷς οὐχ ὅσον οὐκ ἐνῴκησέ ποτε, ἀλλ' οὐδὲ
77, 9, 7 ὄψεσθαι αὐτῶν τινὰ ἔμελλε. προσέτι καὶ θέατρα κυνηγετικὰ καὶ ἱππο-
δρόμους πανταχοῦ, ὅπου περ καὶ ἐχείμασεν ἢ καὶ χειμάσειν ἤλπισε, 30
κατεσκευάσαμεν, μηδὲν παρ' αὐτοῦ λαβόντες. καὶ αὐτίκα πάντα κατε-
σκάφη· οὕτω πως διὰ τοῦτο μόνον ἐγένετο, ἵν' ἡμεῖς ἐπιτριβῶμεν.
77, 10, 1 αὐτὸς δὲ τὰ χρήματα ἔς τε τοὺς * στρατιώτας, ὡς ἔφαμεν, καὶ ἐς 331
θηρία ἵππους τε ἐδαπάνα· πάμπολλα γάρ τοι καὶ θηρία καὶ βοτά,
τὰ μὲν πλεῖστα παρ' ἡμῶν καὶ ἀνάγκῃ λαμβάνων, ἤδη δέ τινα καὶ
ὠνούμενος, ἀπεκτίννυε, καί ποτε ἑκατὸν ὗς ἅμα αὐτοχειρίᾳ ἔσφαξεν.

329, 27 τρίμιτος H. St., τρίμητος VC 32 ζήσῃ H. St. (ut cod. Peir.), ζήσει VC 330, 17 ἐκκλήτου Leuncl., ἐγκλήτου VC 331, 1. 2 ἵππους τε — θηρία om. V καὶ βοτά V, (ἵππους τε) καὶ βοτά C (sic).

Digitized by Google

R. St.
331, 5 ἡρματηλάτει τ' ἀεὶ | τῇ βενετίῳ στολῇ χρώμενος. ἦν γὰρ εἰς πάντα 77, 10, 2
καὶ θερμότατος καὶ κουφότατος, πρὸς δὲ τούτοις εἶχε καὶ τὸ πα-
νοῦργον τῆς μητρὸς καὶ τῶν Σύρων, ὅθεν ἐκείνη ἦν. ἀγωνοθέτην
δὲ ἢ τῶν ἐξελευθέρων τινὰ ἢ τῶν ἄλλων τῶν πλουσίων ἐκάθιζεν,
ἵνα καὶ ἐν τούτῳ ἀναλίσκηται· προσεκύνει τε αὐτοὺς κάτωθεν τῇ
10 μάστιγι, καὶ χρυσοῦς ὥσπερ τις τῶν | ταπεινοτάτων ἤρτει. καὶ ἔλεγε 77, 10, 3
κατὰ τὸν Ἥλιον τῇ ἁρματηλασίᾳ χρῆσθαι, καὶ ἐσεμνύνετο ἐπ' αὐτῇ.
οὕτω δὲ παρὰ πάντα τὸν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ χρόνον πᾶσα ἡ γῆ ἡ
ὑπακούουσα αὐτῷ ἐπορθήθη ὥστε τοὺς Ῥωμαίους ποτὲ ἐν ἱπποδρο-
μίᾳ ἄλλα τε συμβοῆσαι καὶ ὅτι τοὺς ζῶντας ἀποδύομεν, ἵνα τοὺς
V 173v 15 τεθνεῶτας θάψωμεν. καὶ γὰρ ἔλεγε | πολλάκις | ὅτι "οὐδένα ἀνθρώ- 77, 10, 4
πων πλὴν ἐμοῦ ἀργύριον ἔχειν δεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῖς στρατιώταις χαρί-
ζωμαι." καὶ ποτε τῆς Ἰουλίας ἐπιτιμησάσης αὐτῷ ὅτι πολλὰ ἐς
αὐτοὺς ἀνήλισκε, καὶ εἰπούσης ὅτι "οὐκέθ' ἡμῖν οὔτε δίκαιος οὔτ'
ἄδικος πόρος ὑπολείπεται", ἀπεκρίνατο, τὸ ξίφος δείξας, ὅτι "θάρσει,
20 μῆτερ· ἕως γὰρ ἂν τοῦτ' ἔχωμεν, οὐδὲν ἡμᾶς | ἐπιλείψει χρήματα". 77, 11, 1
καὶ μέντοι καὶ τοῖς κολακεύουσιν αὐτὸν καὶ κτήματα καὶ χρήματα 77, 11, 1
ἀπένεμεν. Ἰουνίῳ γοῦν Παλλίνῳ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐχαρί- 77, 11, 1
C 173r σατο, ὅτι | καὶ ἄκων διασιλῶσαί τι αὐτὸν σκωπτόλης ὢν προῄχθη·
ἔφη γὰρ αὐτὸν ὀργιζομένῳ τινὶ ἐοικέναι, ἐπεὶ πρὸς τὸ θυμοειδέστερον
25 πως ἑαυτὸν ἐσχημάτιζεν. οὐδὲν γὰρ τῶν καλῶν ἐλογίζετο· οὐδὲ 77, 11, 2
γὰρ ἔμαθέ τι αὐτῶν, ὡς καὶ αὐτὸς ὡμολόγει, διόπερ καὶ ἐν ὀλιγω-
ρίᾳ ἡμᾶς τούς τι παιδείας ἐχόμενον εἰδότας ἐποιεῖτο. ὁ μὲν γὰρ
Σευῆρος καὶ πάνυ πᾶσι τοῖς ἐς ἀρετὴν τείνουσι καὶ κατὰ σῶμα καὶ
κατὰ τὴν ψυχὴν ἤσκησεν αὐτόν, ὥστε καὶ αὐτοκράτορα ἤδη ὄντα καὶ 77, 11, 3
30 διδασκάλοις συνεῖναι καὶ τὸ πολὺ τῆς ἡμέρας φιλοσοφεῖν· ἐξηλα-
λοίφει τε, καὶ ἵππευε καὶ ἐς πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίους σταδίους,
καὶ προσέτι καὶ νήχεσθαι καὶ ἐν κλύδωνι ἤσκητο. ὁ δὲ ἐκ μὲν τού-
332 των τρόπον τινὰ ἐρρώσθη, τῆς δὲ δὴ παιδεύσεως ὡς * οὐδὲ τοὔνομα
αὐτῆς ποτε ἀκηκοὼς ἐπελάθετο. οὐ μέντοι καὶ κακογνώμων ἦν, 77, 11, 4
ἀλλὰ καὶ συνίει τὰ πολλὰ ὀξύτατα καὶ ἔφραζεν ἑτοιμότατα· τῇ τε
γὰρ ἐξουσίᾳ καὶ τῇ προπετείᾳ, τῷ πάνθ' ὁμοίως τὰ ἐπελθόντα οἱ
5 ἀπερισκέπτως ἐκλαλεῖν καὶ τῷ μηδὲν αὐτῶν | ἐκφαίνειν αἰσχύνεσθαι,
καὶ ἐπιτυχίᾳ τινὶ πολλάκις περιέπιπτε. τὸ μὲν οὖν σύμπαν τοιοῦτος 77, 12, 1
ἦν· ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ὁποῖος, ἐρῶμεν. ἡπατηκὼς γὰρ τὸν βασιλέα 77, 12, 1
τῶν Ὀσροηνῶν Ἄβγαρον ὡς δὴ παρὰ φίλον αὐτὸν ἥκειν, ἔπειτα
συλλαβὼν ἔδησε, καὶ τὴν Ὀσροηνὴν οὕτως ἀβασίλευτον οὖσαν λοιπὸν
10 ἐχειρώσατο. τὸν δὲ τῶν Ἀρμενίων | βασιλέα διαφερόμενον μετὰ τῶν
V 174r ἰδίων παίδων ἐκάλεσε μὲν φιλικοῖς γράμμασιν ὡς δὴ | εἰρηνεύσων
αὐτούς, ἔδρασε δὲ καὶ περὶ τούτους ἃ καὶ περὶ τὸν Ἄβγαρον. οὐ 77, 12, 2
μὴν καὶ οἱ Ἀρμένιοι προσεχώρησαν αὐτῷ, ἀλλ' εἰς ὅπλα ἐχώρησαν,
καὶ οὐκέτ' οὐδεὶς αὐτῷ τὸ παράπαν οὐδὲν ἐπίστευσεν, ὥστε καὶ
15 ἔργῳ αὐτὸν ἐκμαθεῖν ὅσον | αὐτοκράτορι ζημίωμά ἐστι τό τι ἀπατη-

---

331, 4 τ' ἀεὶ scripsi, τὰ ἐν VC, τε R. St. 17 ἐπιτιμησάσης V, ἐπιτι-
μήσης C 19 ἔχωμεν H. St., ἔχομεν VC 332, 2 ἔφραζεν C, ἔβραζεν V
(om. ad 77, 11, 4) 4 τῷ V, σὺν τῷ C 7 Ὀσροηνῶν V, ὀσροηνῆς C
12 περὶ (prius) H. St., παρὰ VC 13 αὐτῷ (post οὐδεὶς) Reim., αὐτῶν VC.

Digitized by Google

R. St.

77, 12, 3 λὸν πρὸς φίλους πρᾶξαι. οὐκ ὤκνησε δὲ γράψαι πρὸς τὸ συνέδριον 332
καὶ περὶ τῶν ἐν Πάρθοις βασιλευόντων, ἀδελφῶν τε ὄντων καὶ πρὸς
ἀλλήλους στασιαζόντων, ὅτι ἡ τῶν ἀδελφῶν διαφορὰ μέγα τι κακὸν
τὸ κοινὸν τῶν Πάρθων ἐργάσεται, ὥσπερ που τῶν βαρβαρικῶν
πραγμάτων φθαρῆναι διὰ τοῦτο δυναμένων, τῶν δὲ Ῥωμαϊκῶν | 20
77, 12, 4 σεσωσμένων ἀλλ' οὐκ ἄρδην τρόπον τινὰ ἀνατετραμμένων, οὐ κατ' C 174r
ἐκεῖνο μόνον ὅτι ἐπὶ μεγάλῳ τῶν ἀνθρώπων κακῷ τοσαῦτα καὶ
τοιαῦτα τῆς τοῦ ἀδελφοῦ σφαγῆς ὑποφόνια τοῖς στρατιώταις ἐδεδώ-
κει, ἀλλ' ὅτι καὶ πάμπολλοι ἐσυκοφαντήθησαν, οὐχ ὅπως οἱ ἐπι- 25
στείλαντές τι ἢ δωροφορήσαντες αὐτῷ ἢ Καίσαρι ἔτι ὄντι ἢ καὶ
αὐτοκράτορι γενομένῳ, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ οἷς μηδεπώποτε πρᾶγμα
77, 12, 5 πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνει. καὶ εἴ γέ τις ἔγραψε τὸ ὄνομα τὸ τοῦ Γέτα
μόνον ἢ εἶπε μόνον, εὐθὺς ἀπώλετο. ὅθεν οὐδ' ἐν ταῖς κωμῳδίαις
οἱ ποιηταὶ ἔτι αὐτῷ ἐχρῶντο· καὶ γὰρ καὶ αἱ οὐσίαι πάντων ὧν ἐν
ταῖς διαθήκαις αὐτοῦ τὸ ὄνομα γεγραμμένον εὑρέθη ἐδημοσιώθησαν. 30
77, 13, 1 ἐν μέντοι ταῖς ἀναγκαίαις καὶ κατεπειγούσαις στρατείαις λιτὸς ἦν
καὶ ἀπέριττος, τὰ μὲν διακονικὰ ὑπηρετήματα καὶ πάνυ ἀκριβῶς
ἐξ * ἴσου τοῖς ἄλλοις διαπονούμενος (καὶ γὰρ συνεβάδιζε τοῖς στρα- 333
τιώταις καὶ συνέτρεχε, μὴ λουτρῷ χρώμενος, μὴ τὴν ἐσθῆτα ἀλλάσ-
σων, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἔργον συνεργαζόμενος καὶ πᾶσαν τροφὴν τὴν
77, 13, 2 αὐτὴν ἐκείνοις αἱρούμενος· καὶ πολλάκις καὶ πρὸς τοὺς προέχοντας, 5
τῶν πολεμίων πέμπων προεκαλεῖτο αὐτοὺς εἰς μονομαχίαν), τὰ δὲ δὴ
στρατηγικά, ὧνπερ που καὶ μάλιστα διαπεφυκέναι αὐτὸν ἐχρῆν, ἥκι-
στα καλῶς μεταχειριζόμενος, ὡς ἂν τῆς νίκης ἐν ἐκείνοις τοῖς ὑπη-
77, 14, 1 ρετήμασιν ἀλλ' οὐκ ἐν ταύτῃ | τῇ ἐπιστήμῃ οὔσης. ἐπολέμησε καὶ V 174r
πρός τινας Κέννους, Κελτικὸν ἔθνος· οὓς λέγεται μετὰ τοσούτου
θυμοῦ προσπεσεῖν τοῖς Ῥωμαίοις ὥστε καὶ τὰ βέλη, οἷς ὑπὸ τῶν 10
Ὀσροηνῶν ἐτιτρώσκοντο, τοῖς στόμασιν ἐκ τῶν σαρκῶν ἀποσπᾶν,
77, 14, 2 ἵνα μὴ τὰς χεῖρας ἀπὸ τῶν σφαγῶν αὐτῶν ἀποδιατρίβωσιν. οὐ
μέντοι ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὸ τῆς ἥττης ὄνομα πολλῶν χρημάτων ἀπο-
δόμενοι συνεχώρησαν αὐτῷ ἐς τὴν Γερμανίαν ἀποσωθῆναι. τούτων
γυναῖκες ἁλοῦσαι ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ἐρωτήσαντος αὐτὰς τοῦ Ἀν- 15
τωνίνου πότερον πραθῆναι ἢ φονευθῆναι βούλονται, τοῦθ' εἵλοντο·
ἔπειτ' ἀπεμποληθεῖσαι πᾶσαι μὲν ἑαυτάς, εἰσὶ δ' αἳ καὶ τὰ τέκνα
77, 14, 4 ἀπέκτειναν. τῷ οὖν Ἀντωνίνῳ τά τε ἄλλα | καὶ τὸ νόμισμα κίβδη- C 174v
λον ἦν, τό τε ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ὃ παρεῖχεν ἡμῖν· τὸ μὲν
γὰρ ἐκ μολίβδου κα|ταργυρούμενον, τὸ δὲ καὶ ἐκ χαλκοῦ καταχρυ- 20
77, 15, 3 σούμενον ἐσκευάζετο. ἐνόσει δὲ καὶ τῷ σώματι τὰ μὲν ἐμφανέσι τὰ
δὲ καὶ ἀρρήτοις ἀρρωστήμασιν, ἐνόσει δὲ καὶ τῇ ψυχῇ πικροῖς τισι
φαντάσμασι, καὶ πολλάκις γε καὶ ἐλαύνεσθαι ὑπό τε τοῦ πατρὸς
77, 15, 4 ὑπό τε τοῦ ἀδελφοῦ ξιφηρῶν ἐδόκει. καὶ διὰ ταῦτα ἐψυχαγώγησε
μέν, ὅπως τινὰ ἄκεισιν αὐτῶν λάβῃ, ἄλλας τέ τινας καὶ τὴν τοῦ 25
πατρὸς τοῦ τε Κομόδου ψυχήν, εἶπε δ' οὖν οὐδεὶς αὐτῷ οὐδὲν πλὴν

332, 16 γράψαι V, γράψε C 19 ἐργάσεται Bk., ἐργάσηται VC
25 δωροφορήσαντες Reim., δορυφορήσαντες VC 28 ἀπώλετο H. St., ἀπώλυτο VC 31 ἀναγκαίαις Rk., ἀνάγκαις VC 333, 5 προεκαλεῖτο Reim. (ex Zon.), παρεκαλεῖτο VC.

Digitized by Google

R. St.
333 τοῦ Κομόδου· ἔφη γὰρ ταῦτα, "στεῖχε δίκης ἄσσον," εἶθ' ἕτερον καὶ
ἐπὶ τελευτῆς "κρυφίοισι τόποις ἔχων δυσαλθέα νοῦσον." τέσσαρας 77, 16, 1
δὲ τῶν ἀειπαρθένων ἀπέκτεινεν ὧν βίᾳ, ὅσα γε καὶ ἠδύνατο, ἰσχύ-
334 κει· ὕστερον γὰρ ἐξησθένησεν αὐτῷ πᾶσα ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια 77, 16, 2[1]
ἰσχύς, ἀφ' οὗπερ καὶ ἕτερόν τινα τρόπον αἰσχρουργεῖν ἐλέγετο· ἡ 77, 16, 2[2]
δὲ δὴ κόρη αὕτη, περὶ ἧς λέγω, Κλωδία Λαῖτα ὠνομάζετο· ἥτις καὶ 77, 16, 3
μέγα βοῶσα "οἶδεν αὐτὸς * Ἀντωνῖνος ὅτι παρθένος εἰμί", ζῶσα
κατωρύγη. ἐδίκαζε μὲν οὖν ἥ τι ἢ οὐδέν, τὸ δὲ δὴ πλεῖστον τοῖς 77, 17, 1
τε ἄλλοις καὶ τῇ φιλοπραγμοσύνῃ ἐσχόλαζε. πάντα γὰρ δή οἱ παν-
ταχόθεν καὶ τὰ βραχύτατα ἀνηγγέλλετο· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς
V 175r 5 στρατιώτας τοὺς ὠτακουστοῦντάς | τε καὶ διοπτεύοντας | αὐτὰ προσέ-
ταξεν ὑπὸ μηδενὸς πλὴν ὑφ' ἑαυτοῦ κολάζεσθαι. καὶ ἐγένετο κατὰ 77, 17, 2
τοῦτο οὐδὲν χρηστόν, ἀλλ' ἐτυράννησαν ἡμῶν καὶ ἐκεῖνοι. καὶ ὅ
γε μάλιστα καὶ ἀσχημονέστατον καὶ ἀναξιώτατον καὶ τῆς γερουσίας
καὶ τοῦ δήμου Ῥωμαίων ἐγένετο, καὶ εὐνοῦχος ἡμῶν, τὸ γένος Ἴβηρ,
10 τὸ δὲ ὄνομα Σεμπρώνιος Ῥοῦφος, τὸν δὲ δὴ | τρόπον φαρμακεὺς καὶ
γόης, ἐφ' ᾧ δὴ καὶ ὑπὸ Σευήρου ἐς νῆσον κατεκέκλειστο, κατεκρά-
τησε. καὶ ὁ μὲν ἔμελλέν που δίκην ἐπὶ τούτῳ δώσειν ὥσπερ καὶ οἱ 77, 17, 3
ἄλλοι οἱ ἐνδείξαντές τινας· ἐκεῖνος δὲ ἐπήγγελλε μὲν ὡς καὶ μετὰ
τὴν ἕω αὐτίκα δικάσων ἢ καὶ ἄλλο τι δημόσιον πράξων, παρέτεινε
C 175r 15 δὲ ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ τὴν μεσημβρίαν καὶ πολλάκις καὶ μέχρι | τῆς
ἑσπέρας, μηδὲ εἰς τὰ πρόθυρα εἰσδεχόμενος ἀλλ' ἔξω που ἑστῶτας·
ὀψὲ γάρ ποτε ἔδοξεν αὐτῷ μηκέτι μηδ' ἀσπάζεσθαι ἡμᾶς ὡς πλήθει.
ἐν δὲ τούτῳ τά τε ἄλλα ἐφιλοπραγμόνει ὥσπερ εἶπον, καὶ ἅρματα 77, 17, 4
ἤλαυνε θηρία τε ἔσφαζε καὶ ἐμονομάχει καὶ ἔπινε καὶ ἐκραιπάλα, καὶ
20 τοῖς στρατιώταις τοῖς τὴν ἔνδον αὐτοῦ φρουρὰν ἔχουσι καὶ κρατῆ-
ρας πρὸς τῇ ἄλλῃ τροφῇ ἐκεράννυε καὶ κύλικας παρόντων καὶ ἡμῶν
καὶ ὁρώντων διέπεμπε, καὶ μετὰ τοῦτο ἔστιν ὅτε καὶ ἐδίκαζε. ταῦτά 77, 18, 1
τε ἐν τῇ Νικομηδείᾳ χειμάσας ἔπραξε, καὶ τὴν φάλαγγα τὴν Μακε-
δονικὴν ἐξήσκησε, μηχανήματά τε δύο μέγιστα πρός τε τὸν Ἀρμενικὸν
25 καὶ πρὸς τὸν Παρθικὸν πόλεμον κατεσκεύασεν, ἵνα διαλύσας αὐτὰ
ἐπὶ πλοίων ἐς τὴν Συρίαν ἀποκομίσῃ. τὰ δ' ἄλλα ἐμαιφόνει καὶ
παρηνόμει καὶ τὰ χρήματα κατανήλισκεν. οὐδὲ ἐπείθετο οὔτε περὶ 77, 18, 2
τούτων οὔτε περὶ τῶν ἄλλων τῇ μητρὶ πολλὰ καὶ χρηστὰ παραι-
νούσῃ, καίτοι καὶ τὴν τῶν βιβλίων τῶν τε ἐπιστολῶν ἑκατέρων,
30 πλὴν τῶν πάνυ ἀναγκαίων, διοικήσιν αὐτῇ ἐπιτρέψας, καὶ τὸ ὄνομα
αὐτῆς ἐν ταῖς πρὸς τὴν βουλὴν ἐπιστολαῖς ὁμοίως τῷ τε ἰδίῳ καὶ
V 175v τῷ τῶν στρατευμάτων, ὅτι σώζεται, | μετ' ἐπαίνων πολλῶν ἐγγρά-
335 φων. τί γὰρ δεῖ λέγειν ὅτι καὶ ἠσπάζετο δημοσίᾳ * πάντας τοὺς 77, 18, 3
πρώτους καθάπερ καὶ ἐκεῖνος; ἀλλ' ἡ μὲν καὶ μετὰ τούτων ἔτι
μᾶλλον ἐφιλοσόφει, ὁ δὲ ἔλεγε μὲν μηδενὸς ⟨ἔξω⟩ τῶν ἀναγκαίων
προσδεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐσεμνύνετο ὡς ὅτι εὐτελεστάτῃ τῇ
5 διαίτῃ χρῆσθαι δυνάμενος, ἦν δὲ οὐδὲν οὐκ ἐπίγειον, οὐ θαλάττιον,

---

333, 27 στεῖχε H. St. (ut Zon.), στίχε VC 29 βίᾳ VC, an ⟨μίαν⟩βίᾳ?, cf. ad 77, 16, 1 ᾐσχύγκει Bk., ἠσχύνκει VC **334**, 4 τε καὶ διοπτεύοντας bis in V 10 Σεμπρώνιος R. St., σομπρώνιος V, συμπρώνιος C **335**, 2 ⟨ἔξω⟩ ins. Reim. (ex cod. Peir.).

Digitized by Google

R. St.

77, 18, 4 οὐκ ἀέριον, ὃ μὴ οὐκ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ αὐτῷ παρείχομεν. τοῖς δὲ 335
μάγοις καὶ γόησιν οὕτως ἔχαιρεν ὡς καὶ Ἀπολλώνιον τὸν Καππα-
δόκην τὸν ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ ἀνθήσαντα ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν, ὅστις
καὶ γόης καὶ μάγος ἀκριβὴς ἐγένετο, καὶ ἡρῷον αὐτῷ κατασκευάσαι.
77, 19, 1 ἐκστρατεύσαντι δὲ αὐτῷ κατὰ τῶν Πάρθων πρόφασις τοῦ πολέμου 10
ἦν ὅτι Βολόγαισος τόν τε Τηριδάτην καὶ Ἀντίοχόν τινα μετ' αὐτοῦ
ἐξαιτήσαντι αὐτῷ οὐκ ἐξέδωκεν. ὁ δὲ Ἀντίοχος Κίλιξ μὲν ἦν καὶ
φιλοσοφεῖν κυνηδὸν τὰ πρῶτα ἐπλάττετο, | καὶ πλεῖστά γε ἐκ τούτου C 175r
77, 19, 2 τοὺς στρατιώτας ἐν τῷ πολέμῳ ὠφέλησεν· ἀπαλγοῦντας γὰρ αὐτοὺς
ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ῥίγους ἐπερρώννυεν, ἕς τε τὴν χιόνα ῥίπτων ἑαυ- 15
τὸν καὶ ἐν αὐτῇ καλινδούμενος, ὅθενπερ καὶ χρημάτων καὶ τιμῶν
καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Σευήρου καὶ παρὰ τοῦ Ἀντωνίνου ἔτυχεν·
ἐπαρθεὶς δὲ ἐπὶ τούτοις τῷ Τηριδάτῃ συνεξητάσθη, καὶ μετ' αὐτοῦ
77, 19, 3 πρὸς τὸν Πάρθον ἠτομόλησε. πρὶν δὲ ἀπᾶραι ἀπὸ Νικομηδείας,
ἀγῶνα μονομαχίας ἐν αὐτῇ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ γενεθλίοις ἐποίησεν· 20
οὐδὲ γὰρ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τῶν φόνων ἀπείχετο. ἔνθα λέγεται,
77, 19, 4 ἡττηθέντος τινὸς καὶ ἱκετεύοντος αὐτὸν ὅπως σωθῇ, τὸν Ἀντωνῖνον
εἰπεῖν "ἄπελθε καὶ τοῦ ἀντιπάλου δεήθητι· ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔξεστί σου
φείσασθαι." καὶ οὕτως ὁ ἄθλιος, τάχ' ἂν ὑπὸ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ
σωθεὶς εἰ μὴ τοῦτο εἴρητο, διεφθάρη· οὐ γὰρ ἐτόλμησεν αὐτὸν
ἀφεῖναι, ἵνα μὴ καὶ φιλανθρωπότερος τοῦ αὐτοκράτορος εἶναι 25
77, 20, 1 δόξῃ. καὶ μέντοι τοιαῦτα ποιῶν, καὶ ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ τρυφῶν ὥστε
καὶ τὸ γένειον πάνυ ψιλίζεσθαι, αὐτός τε ὠδύρετο ὡς ⟨ἐν⟩ μεγάλοις
δή τισι καὶ πόνοις καὶ κινδύνοις ὤν, καὶ τῇ γερουσίᾳ ἐπετίμα, τά
τε ἄλλα ῥᾳστωνεύειν σφᾶς λέγων ⟨καὶ⟩ μήτε συνιέναι προθύμως V 176r
77, 20, 2 μήτε κατ' ἄνδρα τὴν γνώμην διδόναι. καὶ τέλος ἔγραψεν ὅτι "οἶδα 30
μὲν ὅτι οὐκ ἀρέσκει τὰ ἐμὰ ὑμῖν· διὰ τοῦτο μέντοι καὶ ὅπλα καὶ
77, 21, 1 στρατιώτας ἔχω, ἵνα μηδὲν τῶν λογοποιουμένων ἐπιστρέφωμαι". τοῦ
δὲ Πάρθου φοβηθέντος καὶ τὸν * Τηριδάτην καὶ τὸν Ἀντίοχον ἐκ- 336
δόντος, ἀφῆκε τὴν στρατείαν ἐν τῷ παραυτίκα. εἰς δὲ τοὺς Ἀρμε-
νίους στείλας τὸν Θεόκριτον μετὰ στρατιᾶς ἰσχυρῶς ἔπταισε παρ'
77, 21, 2 αὐτῶν ἡττηθείς. ἦν δὲ ὁ Θεόκριτος ἐκ δούλου γεγονὼς καὶ τῇ
ὀρχήστρᾳ ἐμπαιδοτριβηθείς, ἐς τοσαύτην μέντοι ἦλασε δυναστείαν 5
παρ' Ἀντωνίνῳ ὡς μηδὲν εἶναι ἄμφω πρὸς αὐτὸν τοὺς ἐπάρχους.
τὰ ἴσα δ' αὐτῷ καὶ Ἐπάγαθος, Καισάρειος καὶ αὐτὸς ὤν, καὶ ἠδύ-
77, 21, 3 νατο καὶ παρηνόμει. ὁ γοῦν Θεόκριτος (διεφοίτα γὰρ ἄνω καὶ κάτω
τῆς τῶν ἐπιτηδείων καὶ παρασκευῆς καὶ καπηλείας ἕνεκεν) συχνοὺς
διά τε ταῦτα καὶ | ἄλλως ἀπέκτεινε· μεθ' ὧν καὶ Τιτιανὸς Φλάβιος 10C 176v
77, 21, 4 ἐφονεύθη. ἐπιτροπεύων γὰρ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ προσέπταισέν τι
αὐτῷ, κἀκεῖνος ἀναπηδήσας ἐκ τοῦ βάθρου τὸ ξίφος ἐσπάσατο· ἐφ'
ᾧ ὁ Τιτιανός "καὶ τοῦτο" εἶπεν "ὡς ὀρχηστὴς ἐποίησας." ὅθεν
77, 22, 1 ἐκεῖνος ὑπεραγανακτήσας ἀποσφαγῆναι αὐτὸν ἐκέλευσεν. ὁ δὲ Ἀντω-
νῖνος, καίτοι τὸν Ἀλέξανδρον ὑπεραγαπᾶν φάσκων, τοὺς ἐκείνου 15
πολίτας μικροῦ δεῖν πάντας ἄρδην ἀπώλεσεν. ἀκούων γὰρ ὅτι δια-

---

335, 11 ἐξαιτήσαντι H. St., ἐξαιτήσαντα VC 27 ⟨ἐν⟩ ins. H. St. (cum Zon.) 29 ⟨καὶ⟩ ins. Bk. 31 ἀρέσκει Camerarius (ut exc. Vat.) ἀρκέσει VC
336, 3 ἔπταισε C, ἔπαυσε V 7 ἴσα δ' VC, δ' ἴσα H. St. 16 διαβάλλοιτο R. St., διαβάλοιτο VC.

Digitized by Google

R. St.
336 βάλλοιτο καὶ σκώπτοιτο παρ' αὐτῶν ἐπί τε τοῖς ἄλλοις καὶ οὐχ
ἥκιστα τῇ ἀδελφοκτονίᾳ, ὥρμησεν ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐπικρυ-
πτόμενος τὴν ὀργὴν καὶ ποθεῖν αὐτοὺς προσποιούμενος. ἐπεὶ δὲ ἐς 77, 22, 2
τὸ προάστειον ἦλθε, τοὺς μὲν πρώτους αὐτῶν μεθ' ἱερῶν τινων
ἀπορρήτων ἐλθόντας δεξιωσάμενος ὡς καὶ συνεστίους ποιῆσαι ἀπέ-
κτεινε, μετὰ δὲ τοῦτο πάντα τὸν στρατὸν ἐξοπλίσας ἐς τὴν πόλιν
ἐνέβαλε, πᾶσι μὲν τοῖς τῇδε ἀνθρώποις προπαραγγείλας οἴκοι μένειν,
πάσας δὲ τὰς ὁδοὺς καὶ προσέτι καὶ τὰ τέγη προκατασχών. καὶ ἵνα 77, 22, 3
V 176r 25 τὰς κατὰ μέρος συμφορὰς τὰς | τότε κατασχούσας τὴν ἁθλίαν πόλιν
παρῶ, τοσούτους κατέσφαξεν ὥστε μηδὲ εἰπεῖν περὶ τοῦ πλήθους αὐ-
τῶν τολμῆσαι, ἀλλὰ καὶ τῇ βουλῇ γράψαι ὅτι οὐδὲν διαφέρει πόσοι
σφῶν ἢ τίνες ἐτελεύτησαν· πάντες γὰρ τοῦτο παθεῖν ἄξιοι ἦσαν.
τῶν δὲ χρημάτων τὰ μὲν διηρπάσθη τὰ δὲ διεφθάρη. συναπώλοντο 77, 23, 1
30 δ' οὖν αὐτοῖς καὶ τῶν ξένων πολλοί, καὶ συχνοί γε τῶν μετὰ
Ἀντωνίνου ἐλθόντων ἀγνοίᾳ συνδιεφθάρησαν· τῆς τε γὰρ πόλεως
μεγάλης οὔσης, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν πάσῃ ἅμα αὐτῇ καὶ νύκτωρ
337 καὶ μεθ' ἡμέραν φονευομένων, οὐδένα, οὐδὲ εἰ πάνυ * τις ἐβούλετο,
διακρῖναι ἠδύνατο, ἀλλὰ καὶ ἔθνησκον ὥς που ἔτυχον, καὶ τὰ σώ-
ματα σφῶν αὐτίκα ἐς τάφρους βαθείας ἐνεβάλλοντο, ὅπως ἀφανὲς
ᾖ τοῖς λοιποῖς τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς. ταῦτα μὲν οἱ ἐπιχώριοι 77, 23, 2
5 ἔπαθον, οἱ δὲ δὴ ξένοι πάντες ἐξηλάθησαν πλὴν τῶν ἐμπόρων, καὶ
δῆλον ὅτι καὶ τὰ ἐκείνων πάντα διηρπάσθη· καὶ γὰρ καὶ ἱερά τινα
ἐσυλήθη. καὶ τούτων τὰ μὲν πλείω αὐτὸς ὁ Ἀντωνῖνος παρὼν καὶ
C 176r ὁρῶν ἐποίει, τὰ δὲ καὶ | ἐκ τοῦ Σεραπείου προσέταττέ τισιν· ἐν γὰρ
τῷ τεμένει διῃτᾶτο κἀν ταῖς τῶν μιαιφανιῶν αὐτῶν νυξὶ καὶ ἡμέ-
ραις. καὶ τί τοῦτο εἶπον, ὁπότε καὶ τὸ ξίφος δι' οὗ τὸν ἀδελφὸν 77, 23, 3
10 ἀπεκτόνει, ἀναθεῖναι τῷ θεῷ ἐτόλμησεν; ἐκ δὲ τούτου τάς τε θέας
καὶ τὰ συσσίτια τῶν Ἀλεξανδρέων καταλύσας τὴν Ἀλεξάνδρειαν δια-
τειχισθῆναί τε καὶ φρουρίοις διατειχισθῆναι ἐκέλευσεν, ὅπως μηκέτ'
ἀδεῶς παρ' ἀλλήλους φοιτῷεν. τοιαῦτα περὶ τὴν ταλαίπωρον Ἀλεξάν- 77, 23, 4
15 δρειαν ἔδρασεν ὁ Αὐσόνιος θήρ, ὡς τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ περὶ αὐ-
τοῦ χρησμοῦ τοῦτον ὠνόμασεν, ᾧ καὶ χαίρειν ἔφασαν αὐτόν, τῇ τοῦ
θηρὸς κλήσει καλλωπιζόμενον, εἰ καὶ πολλοὺς προφάσει τοῦ χρησμοῦ
ἐφόνευσεν ὡς προενεγκαμένους αὐτόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τοὺς Πάρ- 78, 1, 1
θους στρατεύσας πρόφασιν ὅτι οὐκ ἠθέλησεν αὐτῷ ὁ Ἀρτάβανος τὴν
20 θυγατέρα μνηστευσαμένῳ συνοικίσαι (καὶ γὰρ εὖ ἠπίστατο ὅτι λόγῳ
μὲν ἐκείνην γῆμαι, ἔργῳ δὲ τὴν τῶν Πάρθων βασιλείαν παρασπάσα-
V 177r σθαι | ἐπεθύμει), πολλὰ μὲν τῆς χώρας τῆς περὶ τὴν Μηδίαν, ἅτε 78, 1, 2
καὶ ἐξαπιναίως ἐμπεσὼν ἐς αὐτήν, ἐκάκωσε, πολλὰ δὲ καὶ τείχη
ἐπόρθησε, τά τε Ἄρβηλα παρεστήσατο, καὶ τὰ μνημεῖα τὰ βασιλικὰ
25 τῶν Πάρθων ἀνορύξας τὰ ὀστᾶ ἔρριψεν· οἱ γὰρ Πάρθοι οὐδὲ εἰς 78, 1, 3
χεῖρας αὐτῷ ἦλθον. οὔκουν οὐδὲ ἔσχον τι ἐξαίρετον περὶ τῶν τότε
πραχθέντων συγγράψαι, πλὴν ὅτι δύο στρατιῶται ἀσκὸν οἴνου ἁρπά-
σαντες προσῆλθον αὐτῷ, ἰδιούμενος ὅλον ἑκάτερος τὸ λάφυρον, καὶ
κελευσθέντες ὑπ' αὐτοῦ νείμασθαι τὸν οἶνον τά τε ξίφη ἐσπάσαντο

336, 17 τῇ] ⟨ἐπὶ⟩ τῇ Bk. iniuria (corrige 77, 22, 1) 30 μετὰ VC, μετὰ ⟨τοῦ⟩ Bk. 337, 2 ἐνεβάλλοντο H. St., ἐνεβάλοντο VC, ἐνεβάλλετο Bk.

Digitized by Google

R. St.

καὶ τὸν ἀσκὸν διέτεμον ὡς καὶ ἐξ ἡμισείας αὐτὸν μετὰ τοῦ οἴνου 337, 30
78, 1, 4 ληφόμενοι. οὕτω γὰρ καὶ τὸν αὐτοκράτορά σφων ἡδοῦντο ὥστ' αὐτῷ καὶ περὶ τῶν τοιούτων ἐνοχλεῖν, καὶ φρονήσει ἐχρῶντο ὡς καὶ τὸν ἀσκὸν καὶ τὸν οἶνον ἀπολέσαι. οἱ μὲν οὖν βάρ*βαροι ἐς 338
78, 1, 5 τὰ ὄρη καὶ ὑπὲρ τὸν Τίγριν ἀπέφυγον, ἵνα παρασκευάσωνται· ὁ δὲ δὴ Ἀντωνῖνος τοῦτο μὲν ἀπεκρύπτετο, ὡς δὲ δὴ καὶ παντελῶς αὐτῶν, οὓς μηδὲ ἐωράκει, | κεκρατηκὼς ἐσεμνύνετο, καὶ μάλιστα ὅτι C 177r
λέων τις ἐξαίφνης ἐξ ὄρους καταδραμὼν συνεμάχησεν| αὐτῷ, ὡς 5
78, 2, 1 αὐτὸς ἐπέστειλεν. οὐ μόνον δὲ τὰ ἄλλα ἐκδιητᾶτο καὶ παρηνόμει
78, 3, 3 καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς στρατείαις, ἀλλὰ καί τινα ἰδίαν ἔνδυσιν βαρβαρικῶς πως κατακόπτων καὶ συρράπτων ἐς μανδύης τρόπον προσεξεῦρε, καὶ αὐτός τε συνεχέστατα αὐτὴν ἐνέδυνεν, ὥστε καὶ Καράκαλος διὰ τοῦτ' ἐπικληθῆναι, καὶ τοὺς στρατιώτας| μάλιστα ἀμφιέννυσθαι 10
78, 3, 4 ἐκέλευεν. αὐτόν τε τοιοῦτον οἱ βάρβαροι ὁρῶντες ὄντα, καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκλελυμένους ὑπὸ τῆς τρυφῆς (τά τε γὰρ ἄλλα καὶ ἐν οἰκίᾳ ἐχείμαζον, πάντα τὰ τῶν ξενοδοχούντων σφᾶς ὡς ἴδια ἀναλί-
78, 3, 5 σκοντες) ἐπήρθησαν ὡς καὶ συναγωνιστὰς αὐτοὺς ἀλλ' οὐ πολεμίους
78, 4, 1 ἕξοντες, καὶ ὁ Ἀντωνῖνος ἀντιπαρεσκευά|ζετο· οὐ μέντοι καὶ πολε- 15
μῆσαι αὐτῷ ἐξεγένετο, ἀλλ' ἐν μέσοις τοῖς στρατιώταις, οὓς μάλιστα ἐτίμα καὶ οἷς ἰσχυρῶς ἐθάρρει, ἀνῃρέθη. ἐπειδὴ γὰρ μάντις ἐν τῇ Ἀφρικῇ εἶπεν, ὥστε καὶ δημοσιευ|θῆναι, ὅτι καὶ τὸν Μακρῖνον τὸν V 177r
78, 4, 2 ἔπαρχον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Δουμενιανὸν αὐταρχῆσαι δεῖ, καὶ τοῦτο καὶ ἐς τὴν Ῥώμην πεμφθεὶς Φλαβίῳ Μα|τερριανῷ τῶν ἐν αὐτῇ στρα- 20
τιωτῶν ἄρχοντι ἐξέφηνε, καὶ ὃς παραχρῆμα τῷ Ἀντωνίνῳ ἐπέστειλε, καὶ συνέβη ταῦτα μὲν τὰ γράμματα ἐς τὴν Ἀντιόχειαν πρὸς τὴν
78, 4, 3 Ἰουλίαν παραπεμφθῆναι, ἐπειδὴ ἐκεκέλευστο αὐτὴ πάντα τὰ ἀφικνούμενα διαλέγειν, ἵνα μὴ μάτην αὐτῷ ὄχλος γραμμάτων ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντι πέμ|πηται, ἕτερα δὲ ὑπὸ Οὐλπίου Ἰουλιανοῦ τοῦ τότε τὰς τιμη- 25
σεις ἐγκεχειρισμένου δι' ἄλλων γραμματηφόρων ὀρθὴν πρὸς τὸν Μακρῖνον, δηλοῦντα τὰ γινόμενα, ἀφικέσθαι, καὶ κατὰ τοῦτο τοῖς
78, 4, 4 μὲν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα γραφεῖσι διατριβὴν γενέσθαι, τὰ δὲ ἐκείνῳ ἐπισταλέντα φθῆναι γνωσθέντα αὐτῷ, ἐφοβήθη ὁ Μακρῖνος μὴ καὶ| διαφθαρῇ ὑπ' αὐτοῦ διὰ τοῦτο καὶ ὅτι Σεραπίων τις Αἰγύπτιος 30
ἄντικρυς τῷ Ἀντωνίνῳ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰρήκει ὅτι τε ὀλιγοχρόνιος ἔσοιτο καὶ ὅτι ἐκεῖνος αὐτὸν διαδέξοιτο. | ἐφ' ᾧ καὶ παραυτίκα C 177v
78, 4, 5 * λέοντι παρεβλήθη, ἐπεὶ δ' οὐχ ἥψατο αὐτοῦ τὴν χεῖρα μόνον, ὥς 339
φασι, προτείναντος, ἐφονεύθη, δυνηθεὶς ἄν, ὥς γε ἔφη, μηδὲ τοῦτο
78, 5, 1 παθεῖν δαιμόνων τινῶν ἐπικλήσει, εἰ μίαν ἡμέραν ἐβεβιώκει. διὰ ταῦτ' οὖν ὁ Μακρῖνος φοβηθεὶς καὶ ὑποπτεύσας ἀπολεῖσθαι οὐκ
ἀνεβάλετο, ἄλλως τε ὅτι καὶ τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ ἄλλον κατ' ἄλλην 5
78, 5, 2 πρόφασιν ὁ Ἀντωνῖνος, ὡς καὶ τιμῶν, ἀπέωστο. καὶ διὰ ταῦτα παρασκευάσας τῶν στρατιωτῶν τινας δύο ἐν τῷ δορυφορικῷ χιλιαρ-
78, 5, 3 χοῦντας καὶ ὀργήν τινα ἰδίαν τῷ Ἀντωνίνῳ ἔχοντας ἐπεβούλευσεν

338, 10 ἐκέλευεν V, ἐκέλευσεν C 12 ἐν οἰκίᾳ] ita VC (ἐν οἰκίᾳ), corrige ad 78, 3, 4 13 ἐπήρθησαν Sylb., ἐπόρθησαν VC 20 ἐν αὐτῇ C, ἐν τῇ αὐτῇ V 22 Ἀντιόχειαν scripsi, ἀντιόχου VC 24 αὐτὴ Bk. (cum cod. Vat.), αὐτῇ VC.

Digitized by Google

R. St.
339 αὐτῷ. ἐπράχθη δὲ ὧδε. τῇ ὀγδόῃ τοῦ Ἀπριλλίου ἐξορμήσαντα| 78, 5, 4
10 αὐτὸν ἐξ Ἐδέσσης ἐς Κάρας, καὶ κατελθόντα ἐκ τοῦ ἵππου ὅπως
ἀποπατήσῃ, προσελθών τις τῶν χιλιάρχων ὑποπεμφάντων ὡς καὶ
εἰπεῖν τι δεόμενος ἐπάταξε ξιφιδίῳ μικρῷ. καὶ αὐτὸς μὲν αὐτίκα
ἀπέφυγε, καὶ διέλαθεν ἂν εἰ τὸ ξίφος ἀπερρίφει· νῦν δὲ γνωρισθεὶς 78, 5, 5
V 178r 15 ὑπ' αὐτοῦ ὑπό τινος τῶν Σκυθῶν τῶν σὺν Ἀντωνίνῳ ὄντων| κατη-
κοντίσθη· ἐκεῖνον δὲ οἱ χιλίαρχοι ὡς καὶ βοηθοῦντες κατέσφαξαν.
τοιούτῳ μὲν τέλει Ἀντωνῖνος ἐχρήσατο βιοὺς ἔτη ἐννέα καὶ εἴκοσι 78, 6, 5
καὶ αὐταρχήσας ἔτη ἓξ καὶ μῆνας δύο καὶ ἡμέρας ⟨δύο⟩. καὶ μοι καὶ 78, 7, 1
ἐνταῦθα τοῦ λόγου θαυμάσαι πάμπολλα ἐπέρχεται. μέλλοντι γὰρ
20 αὐτῷ ἐκ τῆς Ἀντιοχείας τὴν τελευταίαν ἔξοδον ποιήσασθαι ὁ πα|τὴρ
αὐτοῦ ξιφήρης ὄναρ ἐπέστη, λέγων "ὡς σὺ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας,
καὶ ἐγὼ σὲ ἀποσφάξω"· καὶ οἱ μάντεις εἶπον αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκεί- 78, 7, 2
νην φυλάσσεσθαι, τούτῳ τῷ ῥήματι ἀντικρυς χρησάμενοι, ὅτι αἱ τοῦ
ἥπατος τοῦ ἱερείου πύλαι κέκλεινται. ἀφ' οὗ καὶ διὰ θύρας τινὸς ἐξῆλ-
25 θεν, μηδὲν μηδὲ τοῦ λέοντος, ὃν Ἀκινάκην ὠνόμαζε καὶ ὁμο|τράπεζον
ὁμόκλινόν τε ἐποιεῖτο, φροντίσας, ὅτι καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν ἐξιόντα καὶ
τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ προσκατέρρηξεν· ἔτρεφε μὲν γὰρ καὶ ἄλλους λέοντας 78, 7, 3
πολλούς, καὶ ἀεί τινας περὶ αὐτὸν εἶχεν, ἐκεῖνον δὲ καὶ δημοσίᾳ πολ-
C 178r λάκις κατεφίλει. ταῦτα οὖν οὕτως ἔσχε, καὶ ὀλίγον πρὸ τοῦ | θανάτου
30 αὐτοῦ ἐν τε τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πῦρ ἐξαίφνης πολύ, ὥς γε| καὶ ἤκουσα,
πάντα τὸν τοῦ Σεράπιδος ναὸν ἔνδοθεν κατασχὸν ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐλυμή-
νατο, τὸ δὲ δὴ ξίφος ἐκεῖνο ᾧ τὸν ἀδελφὸν ἀπεσφάκει μόνον ἔφθειρεν. 78, 7, 4
340 ἐν δὲ δὴ τῇ Ῥώμῃ ἱπποδρομίας γενομένης * κατέπεσε τὸ τοῦ Ἄρεως 78, 8, 1
ἄγαλμα πομπεῖον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἧττον ἄν τις θαυμάσειε· τὸ δὲ 78, 8, 2
δὴ μέγιστον. ἡττημένοι οἱ πράσινοι στασιῶται, ἔπειτα κολοιὸν ἐπ'
ἄκρου τοῦ ὀβελίσκου πάνυ σφόδρα κρώζοντα ἰδόντες πάντες τε πρὸς
5 αὐτὸν ἀπέβλεψαν, καὶ πάν|τες ἐξαίφνης ὡς καὶ ἐκ συγκειμένου τινὸς
ἀνεβόησαν "Μαρτιάλιε, χαῖρε· Μαρτιάλιε, διὰ χρόνου σε ἑωράκαμεν",
οὐχ ὅτι καὶ ὁ κολοιὸς ποτε οὕτως ὠνομάσθη, ἀλλ' ὅτι δι' ἐκείνου
τὸν Μαρτιάλιον τὸν τοῦ Ἀντωνίνου φονέα ὡς καὶ ἐξ ἐπιπνοίας
τινὸς θείας ἠσπάσαντο. ἤδη δέ τισι καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ ὁ Ἀντωνῖνος 78, 8, 3
10 τὴν τελευτὴν προ|δηλῶσαι ἔδοξεν, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἣν τελευ-
V 178v ταίαν τῇ γερουσίᾳ ἔπεμψεν ἔφη ὅτι "παύσασθε εὐχόμενοί με ἑκατὸν
ἔτεσι μοναρχῆσαι"· τὸ μὲν γὰρ ἐπιβούλημα τοῦτο ἀεὶ | καὶ ἀπ' ἀρχῆς
αὐτῷ ἐγίνετο, ἐκεῖνος δὲ τότε πρῶτον καὶ μόνον ᾠτιάσατο αὐτό,
λόγῳ μὲν ἐγκαλῶν σφισιν ὡς καὶ ἀδύνατα εὐχομένοις, ἔργῳ δὲ προ- 78, 8, 4
15 δηλῶν ὅτι οὐκέτ'| οὐδένα χρόνον ἄρξει. καὶ ἐπειδή γε ἅπαξ τοῦτό
τινες ἐπεσημήναντο, καὶ ἐμοὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ὅτι ἐν τῇ Νικομηδείᾳ
τοῖς Κρονίοις ἐστιῶν ἡμᾶς καὶ πολλὰ ἄττα, οἷα ἐν συμποσίῳ εἰκὸς
ἦν, εἰπών, ἔπειτ' ἐξανισταμένων ἡμῶν προσκαλεσάμενος ἔφη "κάλλι-
20 στα, ὦ Δίων, καὶ ἀληθέστατα ὁ Εὐριπίδης εἴρηκεν ὅτι| 'πολλαὶ μορφαὶ
τῶν δαιμονίων, πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί, καὶ τὰ δοκηθέντ'

339, 10 Ἐδέσσης C, ἐδέσης V 18 ⟨δύο⟩ inserui (ex cod. Vat.), spat. 3 vel 4 litt. VC 23 χρησαμένοι R. St., χρησάμενος VC κέκλεινται V, κέκληνται C 340, 1 Ἄρεως V, ἄρεος C 3 στασιῶται Leuncl., στρατιῶται VC ἄκρου C, κρου V 4 κρώζοντα C, κρώξοντα V 5 ἐξαίφνης C, ἐξαίφης V 19 εἴρηκεν Dind., εἰρήκει VC.

Digitized by Google

R. St.
οὐκ ἐτελέσθη, τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός. τοιόνδ' ἀπέβη 340
78, 8, 5 τόδε πρᾶγμα'". παραχρῆμα μὲν γὰρ ἄλλως ἀπολεληρηκέναι τοῦτο
τὸ| ἔπος ἔδοξεν, ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐς μακρὰν ἀπώλετο καὶ τελευταίαν
ταύτην φωνὴν πρὸς ἐμὲ ἔρρηξε, καὶ πάνυ κεχρησμῳδηκέναι τρόπον
τινὰ τὰ συμβησόμενα αὐτῷ ἐνομίσθη, ὥσπερ καὶ ὁ Ζεὺς ὁ Βῆλος
78, 8, 6 ὀνομα|ζόμενος καὶ ἐν τῇ Ἀπαμείᾳ τῆς Συρίας τιμώμενος· καὶ γὰρ C 178v
ἐκεῖνος τῷ Σευήρῳ πρότερον ἰδιωτεύοντί ἔτι τὰ ἔπη ταῦτα εἰρήκει|
"ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ, Ἄρεϊ δὲ ζώνην,
στέρνα δὲ Ποσειδάωνι", καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοκράτορι γενομένῳ εἶπε
78, 6, 3 χρωμένῳ, ὅτι "σὸς δ' οἶκος πᾶς βήσεται δι' * αἵματος". τελευτή- 341
σαντος δὲ τοῦ Ἀντωνίνου καὶ τὸ τῶν φαρμάκων διεγνώσθη· πολλὰ
γὰρ καὶ ποικίλα παρὰ τῶν ἐν τῇ ἄνω Ἀσίᾳ ἀνθρώπων τὰ μὲν μετε-
πέμψατο τὰ δὲ καὶ ἐπρίατο, ὥστε ἑπτακοσίας καὶ πεντήκοντα μυριά-
δας ἐς αὐτὰ ἀριθμηθῆναι, ἵνα καὶ παμ|πόλλους, οὓς ἂν ἐθελήσῃ, καὶ
78, 6, 4 διαφόρως δολοφονήσῃ. ἅτινα καὶ εὑρεθέντα σύμπαντα κατεκαύθη.
cf. 78, 9, 1 καὶ διὰ ταῦτα μέντοι τὸ τῶν ἀνθρώπων μῖσος ἐς αὐτὸν ἐπλέονασε.
78, 9, 3 καὶ πολλὰ καὶ κακὰ ἤκουε παρὰ πάντων· οὐδὲ γὰρ Ἀντωνῖνον ἔτ'
αὐτὸν ἐκάλουν, ἀλλὰ Καράκαλόν τε, ὥσπερ εἶπον, καὶ Τάραντα ἐκ
μονομάχου| προσηγορίας τινὸς εἰδεχθεστάτου καὶ σμικροτάτου καὶ
78, 10, 1 μιαιφονωτάτου. καὶ τὰ μὲν ἐκείνου, ὅπως ποτ' ἂν καὶ ὀνομάσῃ·
τις αὐτόν, οὕτως ἔσχεν· ἐμοὶ δέ, καὶ πρὶν ἐς τὴν μοναρχίαν κατα-
στῆναι, | προεδηλώθη τρόπον τινὰ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὅτι καὶ V 179r
ταῦτα γράψοιμι. ἐν γὰρ πεδίῳ μεγάλῳ τινὶ πᾶσαν τὴν τῶν Ῥωμαίων
δύναμιν ἐξωπλισμένην ὁρᾶν| τεθνηκότος αὐτοῦ ἤδη ἔδοξα, καὶ τὸν
78, 10, 2 Σευῆρον ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ καθήμενον διαλέγεσθαί τι αὐτοῖς. καί
με προστάντα ἰδὼν ὅπως τῶν λεγομένων ἀκούσω, "δεῦρο" ἔφη,
"Δίων, ἐνταῦθα πλησίον πρόσελθε, ἵνα πάντα καὶ τὰ λεγόμενα καὶ
78, 10, 3 τὰ γινόμενα καὶ μάθῃς ἀκριβῶς καὶ συγγράψῃς". τοιοῦτος μὲν ὁ
τοῦ Τάραντος καὶ βίος καὶ| ὄλεθρος ἐγένετο.

---

* | ΜΑΚΡΙΝΟΣ. 342 C 179r

78, 11, 1 Ὁ δὲ δὴ Μακρῖνος τὸ μὲν γένος Μαῦρος, ἀπὸ Σικελίας Καισα-
ρείας, γονέων ἀδοξοτάτων ἦν (τά τε γὰρ ἄλλα καὶ τὸ οὖς τὸ ἕτερον
78, 11, 2 κατὰ τὸ τῶν Μαύρων ἐπιχώριον διετέτρητο), τῇ δὲ ἐπι|εικείᾳ καὶ
ἐκεῖνο συνεσκίαζεν, τά τε νόμιμα οὐχ οὕτως ἀκριβῶς ἠπίστατο ὡς
78, 11, 3 πιστῶς μετεχειρίζετο. ἀποδειχθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίνου ἔπαρχος
78, 11, 5 διῴκησε τὰ τῆς ἡγεμονίας ταύτης ἄριστα καὶ δικαιότατα. φονευ-
θέν|τος δὲ ἐκείνου τοῖς στρατιώταις ἄλλα τε ἐπαγγειλάμενος καὶ τοῦ
πολέμου, ᾧ μάλιστα ἐβαρύνοντο, ἀπαλλάξειν ἐλπίσας ἔλαβε τὴν ἡγε-
cf. 78, 11, 5. 6 μονίαν μετὰ τετάρτην ἡμέραν. γενόμενος δὲ αὐτοκράτωρ ἄλλα τε

340, 24 τόδε Leuncl., τὸ VC 30 ἴκελος R. St., εἴκελος VC 31 στέρνα VC, στέρνον R. St. 341, 9 Τάραντα] ita VC 10 προσηγορίας V, προσηγορία C.

Digitized by Google

R. St.
342 πρὸς τὸν ἐνάντιον ζῆλον τοῦ Ἀντωνίνου διετάξατο καὶ καλῶς ἔπραξε,
καὶ μηδεμίαν εἰκόνα αὐτοῦ μήτε ἀργυρᾶν ὑπὲρ πέντε| λίτρας μήτε 78, 12, 7
χρυσῆν ὑπὲρ τρεῖς γίνεσθαι ἐκέλευσε. περί γε μὴν τὰς τῶν ἀρχόν- cf. 78, 13, 1
των ἐκλογάς τε καὶ καταστάσεις οὐ μικρῶς ἠδόξησεν, ὡς ἀναξίοις
τισὶ τὰς ἀρχὰς ἐγχειρίζων, ὅπερ μέγιστόν ἐστι μέρος τῆς αὐτοκρατο-
ρικῆς διοικήσεως καὶ τῶν ὅλων προνοίας. ἤρξατο δὲ καὶ τρυφερώ- 78, 15, 3
τερον ζῆν καὶ σοβαρώτερον χρῆσθαι τῇ ἐξουσίᾳ, τὰ τῆς| δυσγενείας
ἐντεῦθεν συγκαλύπτειν οἰόμενος. ὅθεν καὶ τοῖς τὴν δυσγένειαν αὐτοῦ
καὶ τὴν παράλογον τῆς μοναρχίας κτῆσιν δυσχεραίνειν ὑποπτευομέ-
V 179v νοις οὐκ ὀρθῶς ἐπεξῄει | ἐκποδὼν ποιούμενος. πᾶν γὰρ τοὐναντίον 78, 15, 4
ἐχρῆν αὐτὸν ποιεῖν εἰδότα ὅστις τε ἀρχὴν ἐπεφύκει καὶ ὅστις τότε
ἦν, μήθ' ὑπερφρονεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους| τῇ τε εὐεργεσίᾳ καὶ τῇ
τῆς ἀρετῆς διὰ πάντων ὁμοίως ἐπιδείξει παραμυθεῖσθαι· ὅμως οἱ 78, 18, 4
ἄνθρωποι προκαταληφθέντες τῇ διὰ τὸν τοῦ τυράννου θάνατον χαρᾷ
343 οὐδὲ ἐννοῆσαί τι περὶ τῆς τα*πεινότητος αὐτοῦ ἐσχόλασαν, ἀλλ' ἀγα-
πητῶς αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχὴν ἐδέξαντο, οὐχ οὕτως ὅτι τινὶ δουλεύσου-
C 179v σιν ὡς οὗ ἐστέροντο ἐνθυμούμενοι, | καὶ πάντα τινά, καὶ τὸν τυ-
χόντα, αἱρετώτερον αὐτοῦ νομίζοντες ἔσεσθαι. Λούκιος δέ τις Πρισκι- 78, 21, 3
λιανὸς οὕτω περιβόητος| ἐπὶ ταῖς ἐπηρείαις γενόμενος ὥσπερ καὶ ἐπὶ
ταῖς τῶν θηρίων σφαγαῖς ὑπὸ μὲν τοῦ Καρακάλου μεγάλως ἐτιμήθη, 78, 21, 5
ὑπ' αὐτοῦ δὲ ἐς νῆσόν τινα κατεκλείσθη. οὗτος ἄρκτῳ ποτὲ καὶ 78, 21, 4
παρδάλει λεαίνῃ τε καὶ λέοντι ἅμα μόνος συνηνέχθη, καὶ πλεῖστα
ἄλλα θηρία ἀπέκτεινε· πολύ γε μὴν πλείους ἄνδρας καὶ τῶν ἱππέων
καὶ τῶν βουλευ|τῶν ἐκ τῶν διαβολῶν ἐξώλεσεν. ἡ δὲ δὴ Ἰουλία ἡ 78, 23, 1
τοῦ Ταράντου μήτηρ ἔτυχε μὲν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ οὖσα, καὶ οὕτω
παραχρῆμα, ἅμα τῇ πίστει τοῦ θανάτου αὐτοῦ, διετέθη ὥστε καὶ
πλήξασθαι ἰσχυρῶς καὶ ἀποκαρτερῆσαι ἐπιχειρῆσαι. ὃν γὰρ ζῶντα
ἐμίσει, τετελευτηκότα ἐπένθει οὐχ ὅτι ἐκεῖνον ζῆν ἤθελεν, ἀλλ' ὅτι
αὐτὴ ἰδιω|τεύουσα ἤχθετο. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν Μακρῖνον πολλὰ
καὶ δεινὰ ἐλοιδόρησεν. ἔπειθ' ὡς οὔτε τι τῆς βασιλικῆς θεραπείας 78, 23, 2
ἢ τῆς τῶν δορυφόρων περὶ αὐτῇ φρουρᾶς ἠλλοιώθη, καὶ ἐκεῖνος
χρηστά τινα αὐτῇ ἐπέστειλε, θαρσήσασα τὴν τοῦ θανάτου ἐπιθυμίαν
κατέθετο· ἐπεὶ δὲ τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς ὁ Μακρῖνος ἐπύθετο, καί- 78, 23, 3
τοι μηδὲν| αὐτῷ ἀντιγραψάσης ἐκείνης, καί τι καὶ εἰς τοὺς συνόντας
αὐτῇ στρατιώτας πράσσουσαν ἤσθετο καὶ τὴν αὐταρχίαν μεταδιώκου-
σαν παραπλησίως τῇ Σεμιράμιδι καὶ τῇ Νικώτριδι ἅτε καὶ ἐκ τῶν
αὐτῶν τρόπον τινὰ χωρίων ἐκείναις οὖσαν, καὶ ἐξελθεῖν ὅτι τάχιστα | 78, 23, 5
V 180r ἐκ τῆς Ἀντιοχείας ὅποι βούλοιτο αὐτὴν ἐκέλευσεν, οὐκέτ' ἐφιλοψύ- 78, 23, 6
χησεν ἀλλὰ διέ|φθειρεν ἑαυτὴν ἀποκαρτερήσασα, ἐπειδὴ καὶ ὁ καρκῖ-
νος, ὃν ἐκ πάνυ πολλοῦ χρόνου ἡσυχάζοντα ἐν τῷ μαστῷ ἔχουσα
εἶτα κοψαμένη τὰ στέρνα ταῖς πληγαῖς ἠρέθισεν, εἰς τὸν θάνατον
αὐτῇ συνεβάλετο. ὁ δὲ Μακρῖνος ἰδὼν τὸν Ἀρτάβανον δυνάμεσί τε 78, 26, 2
μεγάλαις καὶ θυμῷ φερόμενον ἐς τὸν πόλεμον, ἐπειράθη μὲν τούς τε
αἰχμαλώ|τους καὶ λόγους ἐπιεικεῖς αὐτῷ πέμψας καταπραῦναι καὶ
ἀποστρέψαι, ὡς δὲ ἐκεῖνος ἔπραττεν οὐδὲν ἐλαφρόν, ἀλλὰ τάς τε 78, 26, 3

342, 19 αὐτοῦ scripsi, αὐτοῦ VC **343**, 20 ἀντιγραψάσης C, ἀντιγράψας V.

Digitized by Google

B. St.

πόλεις τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίνου | κατασκαφείσας αὐτὸν ἀναστῆσαι τῆς C 180v
τε * Μεσοποταμίας παντελῶς ἐκστῆναι καὶ ἐπὶ τῇ λύμῃ τῶν βασιλι- 344
78, 26, 5 κῶν μνημάτων δίκας δοῦναι ⟨ἐκέλευσεν⟩. οὐδὲ καιρὸν οὐδένα διαβουλεύσασθαι ἔσχεν, ἀλλ' ἀπαντήσας αὐτῷ πρὸς τὴν Νίσιβιν ἤδη προσιόντι ἠττήθη, μάχης περὶ τοῦ ὕδατος τοῖς στρατιώταις ἐν τῇ
cf. 78, 26, 6. 7 ἀντι|στρατοπεδεύσει γενομένης. καὶ αὖθις συμβαλὼν οὐχ ὡς ἤθελεν 5
cf. 78, 26, 8 ἀπήλλαξεν, ὥστε ἠναγκάσθη τελευτῶν ἐπικηρυκεύσασθαι, καὶ πολλῶν
78, 27, 1 πάνυ χρημάτων τὴν εἰρήνην ὠνήσασθαι, ἃ ἔς τε αὐτὸν τὸν Ἀρτάβανον καὶ τοὺς παραδυναστεύοντας αὐτῷ ἐδαπάνησεν, ὡς ἐς πενταχιλίας μυριάδας τὸ σύμπαν ἀνάλωμα γενέσθαι. ταῦ|τα μὲν οὕτως 10
78, 28, 1 ἔσχε, πόλεμος δὲ τοῖς Ῥωμαίοις ἕτερος οὐκέτ' ὀθνεῖος ἀλλ' ἐμφύλιος
cf. 78, 28, 2 sqq. συνερράγη. οἱ γὰρ στρατιῶται, ἐπειδὴ οὐχ ἡδὺς ἦν αὐτοῖς ὁ Μακρῖνος οὐδὲ ἄπλετά τινα σφίσιν ἐδίδου καὶ ὅσα ὁ Ἀντωνῖνος ἐνεωτέ-
78, 30, 1 ρισεν. ὑπὸ δὲ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἄστρον τι ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς τὸ ἀκροφύσιον ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἀναιτεῖνον δεινῶς ἡμᾶς 15
ἐξετάραττεν, ὥστε τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Ὁμήρου διὰ στόματος ἀεὶ ποιεῖσθαι "ἀμφὶ δὲ σάλπιγξε μέγας οὐρανός, ἄιε δὲ Ζεύς." ἐπράχθη δὲ
cf. 78, 30, 2. 3 ὧδε. ἡ Μέσα ἡ τῆς Ἰουλίας τῆς βασιλίδος ἀδελφή, δύο τε θυγατέρας Σοαιμίδα καὶ Μαμαίαν καὶ δύο ἐγγόνους ἄρσενας ἔχουσα ἦν, ὧν
ἡ μὲν Οὐάρῳ Μαρκέλλῳ Σύρῳ ἀνδρί, ἡ δὲ Γενεσίῳ Μαρκιανῷ Σύρῳ 20
καὶ αὐτῷ ὄντι συνῴκησεν, οὓς καὶ ἀμφοτέρους τελευτῆσαι ἤδη συμ-
78, 31, 1 βέβηκεν. Εὐτυχιανὸς δέ τις τῶν Καισαρείων ἔν τε | ἀθύρμασι καὶ V 180v
ἐν γυμνασίοις ἀρέσας, τήν τε τῶν στρατιωτῶν ἐς τὸν Μακρῖνον ἀπέχθειαν συνιδών, καί τι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἡλίου, ὃν Ἐλεγάβαλον ἐπι-
78, 31, 2 καλοῦσι καὶ μεγάλως θρησκεύουσιν, ἄλλων τέ τινων μαντειῶν ἀνα- 25
78, 31, 3 πεισθείς, ἐπεχείρησεν τόν τε Μακρῖνον καθελεῖν καὶ τὸν Λοῦπον τὸν τῆς Μέσης ἔγγονον αὐτοκράτορα, καίπερ παιδίον ἔτι ὄντα, ἀντικατα-
78, 31, 3 στῆσαι. καὶ κατειργάσατο ἑκάτερον· τοῦ τε γὰρ Ταράντου υἱὸν αὐτὸν μοιχίδιον εἶναι πλα|σάμενος, καὶ τῇ ἐσθῆτι τῇ ἐκείνου, ᾗ ποτε ἐν C 180v
78, 31, 4 παισὶν ἐχρῆτο, κοσμήσας, ἐς| τὸ στρατόπεδον νυκτός, μήτε τῆς μητρὸς 30
αὐτοῦ μήτε τῆς τήθης ἐπισταμένης, εἰσήγαγε, καὶ τοὺς στρατιώτας ἅμα τῇ ἕῳ τῆς τοῦ Μαΐου ἑκκαιδεκάτης, γλιχομένους τινὰ ἀφορμὴν
cf. 78, 32, 2 ἐπαναστάσεως λαβεῖν, * ἀνέπεισε νεοχμῶσαι. οἳ καὶ Ἀντωνῖνον αὐτὸν 345
78, 36, 1 ὀνομάσαντες αὐτοκράτορα παραχρῆμα ἀνέδειξαν. ὁ δὲ δὴ Μακρῖνος ἔγραψε μὲν καὶ τῇ βουλῇ περὶ τοῦ Ψευδαντωνίνου παιδίον τε ἀπο-
cf. 78, 36, 1. 2 καλῶν αὐτὸν καὶ ἔμπληκτον εἶναι λέγων, καὶ περὶ τῶν στρατιωτῶν ὀδυρόμενος ὡς| διὰ τὴν περὶ τὰ χρήματα ἁπληστίαν ἀφισταμένων 5
78, 36, 4 αὐτοῦ· τελευτῶν δ' οὖν παραμύθιον τῆς συμφορᾶς ἔχειν ἔφη ὅτι τῷ ἀδελφοκτόνῳ τῷ τὴν οἰκουμένην καταλῦσαι ἐπιχειρήσαντι ἐπεβίω.
78, 36, 5 καὶ τοιόνδε τι προσενέγραψεν, ὅτι "πολλοὺς οἶδα μᾶλλον ἐπιθυμοῦντας αὐτοκράτορα σφαγῆναι ἢ αὐτοὺς βιῶναι. τοῦτο δ' οὐ περὶ| ἐμαυτοῦ λέγω, ὅτι τις ἐπιθυμήσειεν ἂν ἢ εὔξαιτό με ἀπολέσθαι." 10
78, 37, 1 ἐφ' ᾧ Φολούϊος Διογενιανὸς ἐξεβόησεν ὅτι "πάντα εὐξάμεθα." οὗτος δ' ἦν μὲν ἐκ τῶν ὑπατευκότων, σφόδρα δ' οὐ φρενήρης, καὶ κατὰ τοῦτο οὔτε τοῖς ἄλλοις ἤρεσκεν οὔτ' αὐτὸς ἑαυτῷ. ταῦτά τε ἐπέστειλεν

344, 2 ⟨ἐκέλευσεν⟩ ins. H. St. 19 *Μαμαίαν* V, *μεμαίαν* C 21 *συνῴκησεν* C, *συνῴκισεν* V 29 ᾗ R. St., ἣν VC 345, 9 *αὐτοκράτορα* Xyl., *αὐτοκράτορας* VC.

Digitized by Google

R. St.
345 ὁ Μακρῖνος καὶ ἑαυτὸν μὲν πατέρα τὸν δὲ Διογενιανὸν υἱὸν αὐτοῦ| 78, 38, 2
συνεχέστατα ἀπεκάλει, καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ Ψευδαντωνίνου διέβαλλε,
πολὺ νεώτερον αὐτοῦ τὸν υἱὸν αὐτοκράτορα ἀποφήνας. ἐξ ὧν ἔτι
καὶ μᾶλλον τὴν ταπεινότητα καὶ τὴν μωρίαν αὐτοῦ πάντες κατέγνω-
μεν. ὁ δὲ δὴ Ψευδαντωνῖνος οὕτω ταχέως ἐπ' αὐτὸν ἤλασεν ὥστε 78, 37, 3
V 181r 20 χαλεπῶς τὸν Μακρῖνον ἐν κώμῃ τινὶ τῶν Ἀντιοχέων, | ἑκατὸν καὶ
ὀγδοήκοντα τῆς πόλεως σταδίους ἀπεχούσῃ, συμβαλεῖν αὐτῷ. τῇ μὲν 78, 37, 4
οὖν προθυμίᾳ τῇ τῶν δορυφόρων ἐκράτησε (τούς τε γὰρ θώρακας
τοὺς λεπιδωτοὺς καὶ τὰς ἀσπίδας τὰς σωληνοειδεῖς ἀφελόμενος αὐτῶν
κουφοτέρους σφᾶς ἐν ταῖς μάχαις πεποιήκει), τῇ δὲ ἑαυτοῦ δειλίᾳ
C 181r 25 ἡττήθη, καθάπερ καὶ τὸ δαιμόνιον αὐτῷ προεδήλωσεν. ὅτε γὰρ | τὰ 78, 37, 5
πρῶτα αὐτοῦ περὶ τῆς ἀρχῆς γράμματα ἡμῖν ἀνεγνώσθη, περιστερά
τις ἐπὶ εἰκόνα αὐτοῦ, ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀνακειμένην ἐπέπτατο. οὐδὲ Xiph.
τὰς γυναῖκας γοῦν τὰς περὶ τὸν Ψευδαντωνῖνον τήν τε Μαῖσαν καὶ
τὴν Σοαιμίδα μιμήσασθαι ἴσχυσεν· αὗται γὰρ συνοῦσαι τῷ παιδίῳ 78, 38, 4
30 ἐπειδὴ τὸ ἑαυτῶν στράτευμα ἀσθενέστατα ἐώρων ἀγωνιζόμενον ἀπό
τε τῶν ὀχημάτων καταπηδήσασαι καὶ ἐς τοὺς φεύγοντας εἰσπεσοῦσαι
ἐπέσχον αὐτοὺς τῆς φυγῆς ὀδυρόμεναι, καὶ τὸ παιδίον σπασάμενον
346 τὸ ξιφίδιον, ὃ παρέζωστο, ὤφθη σφίσιν ἐπὶ ἵππου * θεῖά τινι φορᾷ
ὡς καὶ ἐπὶ τοὺς ἐναντίους ἐλάσον. τοῦτο γὰρ ἰδόντες ἔστησαν, ἐτρά-
ποντο δ' ἂν καὶ ὡς πάλιν, εἰ μὴ ὁ Μακρῖνος ἰδὼν αὐτοὺς ἀνθιστα-
μένους ἔφυγε. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἠττηθεὶς τὸν μὲν υἱὸν πρὸς τὸν 78, 39, 1
5 Ἀρτάβανον ἔπεμψεν, αὐτὸς δὲ ἐς Ἀντιόχειαν ὡς καὶ νενικηκώς,| ὅπως 78, 39, 2
καταδεχθῇ, εἰσελθών, ἔπειτα διαγγελθείσης τῆς ἥττης αὐτοῦ, καὶ φό-
νων ἐκ τούτου πολλῶν κἀν ταῖς ὁδοῖς κἀν τῇ πόλει, ὡς πού τις
καὶ εὐνοίας ἑκατέρῳ αὐτῶν εἶχε, γιγνομένων, ἀπέδρα ἐκεῖθεν νυκτὸς
ἐπὶ ἵππου, τήν τε κεφαλὴν καὶ τὸ γένειον πᾶν ξυράμενος, καὶ ἐσθῆτα
10 φαιὰν κατὰ τὰς ἀλουργεῖς, ἵν' ὅτι μάλιστα ἰδιώτῃ τινὶ ἐοίκοι,| λα- 78, 39, 3
βών. καὶ οὕτω μετ' ὀλίγων εἰς Αἰγὰς τῆς Κιλικίας ἐλθών, ὀχημά-
των τε ἐνταῦθα ὡς καὶ στρατιώτης τις τῶν ἀγγελιαφόρων ὢν ἐπέβη,
καὶ διεξήλασε διὰ τῆς Καππαδοκίας καὶ τῆς Γαλατίας τῆς τε Βιθυ-
νίας μέχρις Ἐριβώλου τοῦ ἐπινείου τοῦ κατ' ἄντικρυ τῆς τῶν Νικομη-
15 δέων πόλεως ὄντος. καὶ ἐς μὲν τὴν Νικομήδειαν οὐκ ἐτόλμησεν 78, 39, 5
εἰσελθεῖν, διαπλέων δὲ ἐς Χαλκηδόνα ἔπεμψε πρός τινα τῶν ἐπιτρό-
V 181v πων ἀργύριον | αἰτῶν, καὶ κατὰ τοῦτο ἐγνώσθη. κατελείφθη τε ἐν 78, 39, 6
τῇ Χαλκηδόνι καὶ ἐπελθόντων τῶν ὑπὸ τοῦ Ψευδαντωνίνου πεμ-
φθέντων συνελήφθη καὶ μέχρι τῆς Καππαδοκίας ἤχθη· ἐνταῦθα δὲ 78, 40, 1
20 μαθὼν ὅτι καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐαλώκει ἔρριψέ τε αὑτὸν, ἀπὸ τοῦ 78, 40, 2
ὀχήματος (οὐ γὰρ ἐδέδετο) καὶ τότε μὲν τὸν ὦμον συνέτριψε, μετ'
οἰ πολὺ δὲ καὶ ἐσφάγη. ὁ μὲν οὖν Μακρῖνος οὕτω, καὶ γέρων ὤν 78, 40, 3
C 181v (πεντήκοντα γὰρ | καὶ τέσσαρα ἔτη ἦγε) καὶ ἐμπειρίᾳ πραγμάτων προ-
φέρων, ἀρετήν τε ὑποδεικνύων καὶ τοσούτων στρατευμάτων ἄρχων,
25 ὑπὸ παιδαρίου, οὗ μηδὲ τὸ ὄνομα πρότερον ἠπίστατο, κατελύθη, ὡς 78, 40, 4
που καὶ τὸ μαντεῖον αὐτῷ προεμήνυσε. χρωμένῳ γὰρ αὐτῷ τοῦτο

345, 14 αὐτοῦ Reim., αὐτοῦ VC 20 ἀπεχούσῃ scripsi, ἀπεχούσης VC
30 καταπηδήσασαι C, καταπηδήσασθαι V 346, 18 Ψευδαντωνίνου V, ψευ-
δοαντωνίνου C.

Digitized by Google

R. St.
ἔφη "ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί, σὴ δὲ βίη λέλυ- 346
78, 41, 1 ται χαλεπὸν δέ σε γῆρας ἰκάνει." οὕτω που οὐδεὶς οὐδὲ τῶν σφόδρα
δοκούντων ἐρρῶσθαι βεβαίαν τὴν ἰσχὺν ἔχει, ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ εὖ
78, 41, 4 πράττοντες ἐξ ἴσου τοῖς λοιποῖς αἰωροῦνται. ὁ δ' οὖν Μακρῖνος
καὶ τάχιστα καὶ βαρυσυμφορώτατα τὴν ἀρχὴν ἀπέβαλεν· ἐνιαυτῷ τε
γὰρ καὶ δύο μησί, τριῶν ἡμερῶν, ὥστε καὶ μέχρι τῆς μάχης λογιζο-
μένοις συμβῆναι, δέουσιν, ἦρξεν.

---

* ΑΒΙΤΟΣ Ο ΚΑΙ ΨΕΥΔΑΝΤΩΝΙΝΟΣ ΚΑΙ ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΣ. 347

79, 1, 1 ὁ δὲ δὴ Ἄβῖτος εἴτε Ψευδαντωνῖνος εἴτε καὶ Ἀσσύριος ἢ καὶ
Σαρδανάπαλος Τιβερῖνός τε (καὶ γὰρ ταύτην τὴν προσηγορίαν, ἐπειδὴ
cf. 79, 8, 1 τὸ σῶμα σφαγέντος αὐτοῦ ἐς τὸν Τίβεριν ἐνεβλήθη, ἔλαβεν) ἐπειδὴ
79, 3, 2 τὸ κράτος ἐβεβαιώθη, ἐς τὴν Ῥώμην ἐλθὼν ἓν μέν τι καὶ σφόδρα
ἀγαθοῦ αὐτοκράτορος ἔργον ἐποίησε. πολλὰ γὰρ παρὰ πάντων καὶ
ἰδίᾳ καὶ κοινῇ ἐκ τῶν τοῦ Μακρίνου γραμμάτων καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ
79, 3, 3 ὑβρισθεὶς οὐδενὶ τὸ παράπαν ἐπεξῆλθεν· ἐς δὲ δὴ τἆλλα πάντα καὶ
αἰσχρότατος καὶ παρανομώτατος καὶ μιαιφονώτατος ὤφθη, καίτοι τρισὶν
ἔτεσιν καὶ μησὶν ἐννέα ἡμέραις τε τέσσαρσιν ἄρξας, ὡς ἄν τις ἀπὸ
τῆς μάχης, ἐν ᾗ τὸ παντελὲς κράτος ἔσχηκεν, ἀριθμήσειεν. ὁ μὲν γὰρ
79, 4, 1 Εὐτυχιανὸς ὁ καὶ Κωμάζων (καὶ τοῦτο γὰρ τοὔνομα ἔκ τε μίμων καὶ V 182r
γελωτοποιίας ἔσχε) τῶν τε δορυφόρων ἦρξεν, ἐν μηδεμιᾷ τὸ παράπαν
ἐπιτροπείᾳ ἢ καὶ προστασίᾳ πλὴν τῆς τοῦ στρατοπέδου ἐξετασθείς,
79, 4, 2 καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ὑπάτευσεν, οὐχ ἅπαξ μόνον ἀλλὰ καὶ δεύτερον
καὶ τρίτον, ὃ μηδενὶ πώποτε ἄλλῳ ὑπῆρξεν· ὅθεν που καὶ τοῦτ' C 182r
ἐν τοῖς παρανομωτάτοις ἀριθμηθήσεται. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι, ὅσοις
cf. 79, 4, 3—6 οὐκ ἠρέσκετο τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, εἴτε μετὰ προφάσεώς τινος ἢ
79, 4, 7 καὶ χωρὶς προφάσεως ἐφονεύοντο. Οὐαλεριανὸς μὲν γὰρ Παῖτος,
ὅτι εἰκόνας τινὰς ἐπιχρύσους πρὸς παλακίδων κοσμήματα ἐξετύ-
79, 5, 1 πωσε, * διεφθάρη. Μεσάλας δὲ Σίλιος καὶ Βάσσος Πομπώνιος ἐγκλή- 348
ματα ἔλαβον ὅτι τοῖς πραττομένοις παρ' αὐτοῦ οὐκ ἠρέσκοντο.
79, 5, 2 τοῦτο γὰρ οὐδὲ τῇ βουλῇ γράψαι περὶ αὐτῶν ὤκνησεν, ἐξεταστὰς
αὐτοὺς τοῦ ἑαυτοῦ βίου καὶ ἐπιτιμητὰς τῶν ἐν τῷ παλατίῳ δρω-
79, 5, 3. 4 μένων εἰπὼν εἶναι· ὑπῆν δέ τι καὶ ἕτερον αἰτίαμα τῷ Βάσσῳ
ὅτι γυναῖκα καὶ εὐπρεπῆ καὶ εὐγενῆ εἶχε· τοῦ τε γὰρ Σευήρου
Κλαυδίου καὶ τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ Μάρκου ἀπόγονος ἦν. ἀμέλει
καὶ ἔγημεν αὐτήν, μηδὲ θρηνῆσαι τὴν συμφορὰν ἐπιτρέψας. καὶ
79, 5, 5 περὶ μὲν τῶν γάμων αὐτοῦ, ὧν τε ἐγάμει ὧν τε ἐγήματο, αὐτίκα
λελέξεται· καὶ γὰρ ἡνδρίζετο καὶ ἐθηλύνετο καὶ ἔπραττε καὶ ἔπασχεν
ἑκάτερα ἀσελγέστατα. καὶ τί λέγω τοὺς ἄλλους, οὓς οὐδενὶ λόγῳ

347, 11 *Τιβερῖνός* R. St., *τιβερτινός* V, *τιβέριος* C 22 *καὶ μησὶν* om. C
23 *ἀριθμήσειεν* V, *ἀριθμήνειεν* C *Κωμάζων* C, *καμάζων* V 27 *μη-*
δενὶ V, *μηδὲν* C.

Digitized by Google

R. St.
348 ἐφόνευε. καὶ τῶν πάνυ γὰρ αὐτῷ φιλτάτων τινάς, ἐπειδὴ σωφρόνως τε καὶ εὐφρόνως ζῆν αὐτὸν ἐνουθέτουν, θανάτῳ ἐζημίωσε. τῶν δὲ δὴ παρανομημάτων αὐτοῦ καὶ τὸ κατὰ τὸν Ἐλεαγάβαλον 79, 11, 1
ἔχεται, οὐχ ὅτι θεόν τινα ξενικὸν ἐς τὴν Ῥώμην εἰσήγαγεν, οὐδ' ὅτι καινοπρεπέστατα αὐτὸν ἐμεγάλυνεν, ἀλλ' ὅτι καὶ πρὸ τοῦ Διὸς αὐτοῦ ἦγαγεν αὐτόν, καὶ ὅτι καὶ ἱερέα αὐτοῦ ἑαυτὸν ψηφισθῆναι ἐποίησεν, ὅτι τε τὸ αἰδοῖον περιέτεμε, καὶ ὅτι χοιρείων κρεῶν ἀπεί- 79, 11, 2
χετο, καὶ μέντοι καὶ ὅτι τὴν ἐσθῆτα τὴν βαρβαρικήν, ἣ οἱ τῶν Σύ-
V182r20ρων ἱερεῖς χρῶνται, καὶ δημοσίᾳ πολλάκις ἐω|ρᾶτο ἐνδεδυμένος· ἀφ' οὗπερ οὐχ ἥκιστα καὶ τὴν τοῦ Ἀσσυρίου ἐπωνυμίαν ἔλαβεν. ἔγημε 79, 9, 1
δὲ Κορνηλίαν Παῦλαν, ἵνα δὴ θᾶσσον, ὥσπερ ἔφη, πατὴρ γένηται ὁ μηδ' ἀνὴρ εἶναι δυνάμενος. ἐν δ' οὖν τοῖς γάμοις οὐχ ὅπως ἡ γερουσία ἥ τε ἱππάς, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ τῶν βουλευτῶν διανο-
C182r25μήν τινα ἔλαβον, ὅ τε δῆμος | πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν δραχμαῖς καὶ 79, 9, 2
οἱ στρατιῶται ἑκατὸν πλείοσιν εἱστιάθησαν, μονομάχων τε ἀγῶνες ἐγένοντο, ἱμάτιον αὐτοῦ περιπόρφυρον ἐνδύντος, ὃ καὶ ἐν ταῖς εὐχωλιμαίαις θέαις ἐπεποιήκει. καὶ θηρία ἄλλα τε πολλὰ καὶ ἐλέφας τίγριδές τε μία καὶ πεντήκοντα ἐσφάγησαν· ὃ μηδεπώποτε ἀθρόον
30 ἐγεγόνει. εἶτα τὴν Παῦλαν, ὡς καὶ κηλῖδά τινα περὶ τὸ σῶμα ἔχουσαν ἀποπέμψας Ἀκυλίᾳ Σευήρᾳ συνῴκησεν, ἐκφανέστατα παρανομήσας· ἱερωμένην γὰρ αὐτὴν τῇ Ἑστίᾳ ἀσεβέστατα ἔσχυνε. ἐτόλμησε
349 δὲ καὶ εἰπεῖν ὅτι "ἵνα δή * καὶ θεοπρεπεῖς παῖδες ἔκ τε ἐμοῦ τοῦ ἀρχιερέως ἔκ τε ταύτης τῆς ἀρχιερείας γεννῶνται, τοῦτ' ἐποίησα·" καὶ ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ αἰκισθέντα εἶτα ἐς τὸ δεσμωτήριον 79, 9, 4
ἐμβληθῆναι κἀνταῦθα θανατωθῆναι ἔδει, ἐπὶ τούτοις ἐκαλλωπίζετο.
5 καὶ οὐδὲ ἐκείνην μέντοι| ἐπὶ πολὺ κατέσχεν, ἀλλὰ ἑτέραν, εἶθ' ἑτέραν καὶ μάλα ἄλλην ἔγημε, καὶ μετὰ τοῦτο πρὸς τὴν Σευῆραν ἐπανῆλθεν. ἐγεγόνει δὲ καὶ τέρατα ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἄλλα τε καὶ ἐκ τοῦ ἀγάλματος 79, 10, 1
τῆς Ἴσιδος, ὃ ὑπὲρ τὸ α�έτωμα τοῦ ναοῦ αὐτῆς ἐπὶ κυνὸς ὀχεῖται· τὸ γὰρ πρόσωπον ἐς τὸ εἴσω μετέστρεψεν. ὁ δὲ Σαρδανάπαλος καὶ 79, 10, 2
10 ἀγῶνας ἐποίει καὶ θέας| συχνάς, ἐν αἷς Αὐρήλιος Ἄλιξ ὁ ἀθλητὴς εὐδοκίμησεν, ὃς τοσοῦτον τοὺς ἀνταγωνιστὰς ὑπερῆρεν ὥστε πάλην τε ἅμα καὶ παγκράτιον ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ ἀγωνίσασθαι ἐθελῆσαι, κἂν τοῖς Καπιτωλίοις καὶ ἄμφω νικῆσαι. οἱ μὲν γὰρ Ἠλεῖοι φθονήσαντες 79, 10, 3
αὐτῷ, μή (τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο) ἀφ' Ἡρακλέους ὄγδοος γένηται,
15 οὐδὲ ἐκάλεσαν εἰς τὸ| στάδιον παλαιστὴν οὐδένα, καίπερ ἐν τῷ λευκώματι καὶ τοῦτο τὸ ἄθλημα προγράψαντες· ἐν δὲ δὴ τῇ Ῥώμῃ καὶ
V 183r ἐνίκησεν ἑκάτερον, ὃ μηδεὶς ἄλλος ἐπεποιήκει. ἵνα δὲ παρῶ | τάς 79, 11, 3
τε βαρβαρικὰς ᾠδὰς ἃς ὁ Σαρδανάπαλος τῷ Ἐλεαγαβάλῳ ᾖδε τῇ μητρὶ ἅμα καὶ τῇ τήθῃ, τάς τε ἀπορρήτους θυσίας ἃς αὐτῷ ἔθυε,
20 παῖδας σφαγια|ζόμενος καὶ μαγγανεύμασι χρώμενος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ λέοντα καὶ πίθηκον καὶ ὄφιν τινὰ ζῶντα ἐγκατακλείσας, αἰδοῖά τε ἀνθρώπου ἐμβαλών, καὶ ἄλλ' ἄττα ἀνοσιουργῶν, περιά-

---

348, 12 *ἐφόνευε* VC, *ἐφόνευσε* R. St. 18 *ἀπείχετο*] ita VC, corrige ad 79, 11, 1 27 *εὐχωλιμαίαις* H. St., *εὐχολιμαίαις* VC **349**, 8 *τὸ* om. C *α�έτωμα* Leopardi, *ἄτρωμα* V, *ἄπτωμα* C *ἐπὶ κυνὸς* V, *ἐπίκενος* C 16 *προγράψαντες* Sylb., *προσγράψαντες* VC.

Digitized by Google

R. St.

πτοις | τέ τισι μυρίοις ἀεί ποτε χρώμενος, — ἵνα ταῦτα παραδράμω, 349
καὶ γυναῖκα, τὸ γελοιότατον, Ἐλεαγαβάλῳ ἐμνήστευσε καθάπερ καὶ C 183r
γάμου παίδων τε δεομένῳ. καὶ ἔδει γὰρ μήτε πενιχρὰν μήτε δυσγενῆ
τινα εἶναι αὐτήν, τὴν Οὐρανίαν τὴν τῶν Καρχηδονίων ἐπελέξατο,
καὶ ἐκεῖθέν τε αὐτὴν μετεπέμψατο καὶ ἐς τὸ παλάτιον καθίδρυσεν,
ἕδνα τε αὐτῇ παρὰ πάντων τῶν ὑπηκόων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ
79, 12, 2¹ γυναικῶν, ἤθροισε. τὰ μὲν δὴ οὖν ἕδνα, ὅσα ἐδόθησαν ζῶντος αὐ-
τοῦ, μετὰ ταῦτα εἰσεπράχθη· τὴν δὲ δὴ προῖκα οὐκ ἔφη κομίσασθαι,
79, 13, 1 πλὴν δύο λεόντων χρυσῶν, οἳ καὶ συνεχωνεύθησαν. ἀλλ' οὗτος ὁ
Σαρδανάπαλος, ὁ καὶ τοὺς θεοὺς γάμου νόμῳ συνοικίζειν ἀξιῶν,
ἀ*σελγέστατα αὐτὸς διεβίω. γυναιξὶ μὲν γὰρ καὶ πλείοσι συνείργνυτο, 350
οὐ μέντοι ὡς καὶ αὐτός τι αὐτῶν δεόμενος, ἀλλὰ ἵνα τῇ συγκοιμήσει
79, 13, 2 τῇ μετὰ τῶν ἐραστῶν τὰ ἔργα αὐτῶν μιμῆται. πολλὰ δὲ καὶ ἄτοπα,
ἃ μήτε λέγων μήτε ἀκούων ⟨ἄν⟩ τις καρτερήσειεν, ἔδρασε τῷ σώματι
καὶ ἔπαθε· τὰ δὲ δὴ περιφανέστατα, καὶ ἃ μηδ' ἂν ἀποκρύψαιτό τις,
τάδε ἐστίν. ἐς καπηλεῖα εἰσῄει νύκτωρ περιθεταῖς κόμαις χρώμενος,
καὶ τὰ τῶν καπηλίδων εἰργάζετο. ἐς τὰ πορνεῖα τὰ περιβόητα εἰσε-
79, 13, 3 φοίτα, καὶ τὰς ἑταίρας ἐξελαύνων ἐπόρνευε. καὶ τέλος ἐν τῷ πα-
λατίῳ οἰκημά τι ἀποδείξας ἐνταῦθα ἡσέλγαινε, γυμνός τ' ἀεὶ ἐπὶ
τῆς θύρας αὐτοῦ ἑστὼς ὥσπερ αἱ πόρναι, καὶ τὸ σινδόνιον χρυσοῖς
κρίκοις ἐξηρτημένον διασείων, τούς τε παριόντας ἁβρᾷ τε καὶ κεκλα-
σμένῃ τῇ φωνῇ προσεταιριζόμενος. ἦσαν γὰρ οἷς ἐξεπίτηδες τοῦτο
79, 13, 4 ποιεῖν προσετέτακτο. ὥσπερ γὰρ καὶ ἐς τἆλλα, καὶ ἐς ἐκεῖνο διερευ-
νητὰς συχνοὺς εἶχε, δι' ὧν ἐπολυπραγμόνει τοὺς | μάλιστα αὐτῷ ἀρέσαι 15V183r
τῇ ἀκαθαρσίᾳ δυναμένους. χρήματά τε παρ' αὐτῶν συνέλεγε, καὶ
ἐγαυροῦτο ταῖς ἐμπολαῖς· πρός τε τοὺς συνασχημονοῦντάς οἱ διεφέ-
ρετο, πλείους τε ἐραστὰς αὐτῶν ἔχειν καὶ πλεῖον ἀργυρίζεσθαι λέγων.
79, 14, 1 καὶ ταῦτα μὲν πρὸς πάντας ὁμοίως τοὺς χρωμένους αὐτῷ ἔδρα, ἤδη
δὲ καὶ ἐξαίρετόν τινα ἄνδρα ἔσχεν, | ὃν Καίσαρα διὰ τοῦτ' ἀποδεῖξαι 20C183v
79, 14, 2 ἠθέλησεν. ἤλαυνε μὲν γὰρ ἅρμα τῇ πρασίῳ στολῇ χρώμενος, ἰδίᾳ
τε καὶ οἴκοι, ⟨εἴγε οἶκον⟩ ἕνι φάναι τοῦτ' εἶναι ἔνθα ἠγωνοθέτουν
οἵ τε ἄλλοι οἱ περὶ αὐτὸν πρῶτοι, καὶ οἱ ἔπαρχοι αὐτοί ἥ τε τήθη
καὶ ἡ μήτηρ καὶ αἱ γυναῖκες καὶ προσέτι καὶ τῶν ἐκ τῆς βουλῆς
ἄλλοι τε καὶ ὁ Λέων ὁ πολίαρχος, καὶ ἐθεῶντο αὐτὸν καὶ ἁρματη- 25
λατοῦντα καὶ χρυσοῦς ὥσπερ τινὰ τῶν τυχόντων αἰτοῦντα, τούς τε
79, 14, 3 ἀγωνοθέτας καὶ τοὺς στασιώτας προσκυνοῦντα. καὶ οὐ τοῦτο μόνον
ἀλλὰ καὶ ὠρχεῖτο, οὔτε γε ἐν ὀρχήστρᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμβαδίζων
79, 14, 4 τρόπον τινὰ καὶ θύων ἀσπαζόμενός τε καὶ δημηγορῶν. καὶ τέλος,
ἵν' ἤδη ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς λόγον ἐπανέλθω, καὶ ἐγήματο, γυνή τε καὶ 30
δέσποινα βασιλίς τε ὠνομάζετο, καὶ ἐριούργει, κεκρύφαλόν τε ἔστιν
ὅτε ἐφόρει, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνηλείφετο. ἅπαξ μὲν γὰρ ἀπεκείρατο
τὸ γένειον, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἑορτὴν ἤγαγε· μετὰ δὲ τοῦτ' ἐψι*λίζετο, 351

---

349. 24 Ἐλεαγαβάλῳ scripsi, ἐλεαγάλβω VC 29 αὐτοῦ R. St., αὐτῷ VC
350, 4 ⟨ἄν⟩ ins. Dind. (post μήτε iam Bk.) 5 ἔδρασε VC, καὶ ἔδρασε cod. Peir. (corrige ad 79, 13, 2) 7 κόμαις C, κόμαι V 19 ἐξαίρετόν Reim. (ex cod. Peir.), ἐξαίσιόν VC 22 ⟨εἴγε οἶκον⟩ ins. Reim. (ex cod. Peir.) 26 στασιώτας V, στρατιώτας C 28 οὔτε VC, οὔτι Dind.

Digitized by Google

R. St.
351 ὥστε καὶ ἐκ τούτου γυναικίζειν. καὶ πολλάκις καὶ κατακείμενος τοὺς
βουλευτὰς ἠσπάζετο. ὁ δὲ δὴ ἀνὴρ αὐτῆς Ἱεροκλῆς ἦν, Καρικὸν 79, 15, 1
ἀνδράποδον, καὶ ἁρματηλάτης ἐγένετο. κἀκ τούτου καὶ παραδοξότατα
αὐτῷ ἠρέσθη· ἐν γάρ τοι ἱπποδρομίᾳ τινὶ ἐκπεσὼν τοῦ ἅρματος κατ'
αὐτὴν τὴν τοῦ Σαρδαναπάλου ἕδραν τό τε κράνος ἐν τῇ πτώσει
ἀπέρριψε, καὶ ἐκφανεὶς αὐτῷ (λειογένειος δ' ἔτι ἦν καὶ κόμῃ ξανθῇ 79, 15, 2
ἐκεκόσμητο) ἀνηρπάσθη τε εὐθὺς ἐς τὸ παλάτιον, κἀν τοῖς νυκτερι-
νοῖς ἔργοις καὶ μᾶλλον ἑλὼν αὐτὸν ὑπερηυξήθη, ὥστε καὶ ὑπὲρ αὐ-
τὸν ἐκεῖνον ἰσχῦσαι, καὶ βραχὺ νομισθῆναι τὸ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἔτι
δούλην οὖσαν ἔς τε τὴν Ῥώμην ὑπὸ στρατιωτῶν ἀχθῆναι κἀν ταῖς
V 184r τῶν ὑπατευκότων γυναιξὶ συναριθμηθῆναι. πολλάκις | μὲν γὰρ καὶ 79, 15, 3
ἄλλοι ἐτιμήθησαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐδυνήθησαν, οἱ μὲν ὅτι συνεπανέ-
στησαν, οἱ δὲ ὅτι ἐμοίχευον αὐτόν· καὶ γὰρ μοιχεύεσθαι δοκεῖν, ἵνα
κἀν τούτῳ τὰς ἀσελγεστάτας γυναῖκας μιμῆται, ἤθελε, καὶ πολλάκις
ἑκὼν καὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἡλίσκετο, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐλοιδορεῖτο
C 184r ἀσελγῶς | πρὸς τοῦ ἀνδρός, καὶ ὥστε καὶ ὑπώπια σχεῖν πληγὰς ἐλάμ-
βανεν. ἐκεῖνον δ' οὖν οὕτως οὐ κούφῃ τινὶ φορᾷ ἀλλὰ πόνῳ καὶ 79, 15, 4
δεινοποιῷ ἔρωτι ἠγάπα, ὥστε μὴ ὅτι ἐπὶ τοιούτῳ τινὶ ἀγανακτῆσαι,
ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον ἐπ' αὐτοῖς ἐκείνοις μᾶλλον αὐτὸν φιλῆσαι, καὶ
Καίσαρα ὄντως ἀποφῆναι θελῆσαι, καὶ τῇ τε τήθῃ διὰ τοῦτο ἐμπο-
δὼν γενομένῃ ἀπειλῆσαι, καὶ τοῖς στρατιώταις οὐχ ἥκιστα δι' αὐτὸν
προσκροῦσαι. καὶ ὁ μὲν ἔμελλέ που καὶ διὰ ταῦτα ἀπολεῖσθαι, Αὐ- 79, 16, 1
ρήλιος δὲ δὴ Ζωτικός, ἀνὴρ Σμυρναῖος, ὃν καὶ μάγειρον ἀπὸ τῆς τοῦ
πατρὸς τέχνης ἐκάλουν, καὶ ἐφιλήθη πάνυ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐμισήθη,
καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐσώθη. οὗτος γὰρ δὴ καλὸν μὲν καὶ τὸ πᾶν σῶμα 79, 16, 2
ὥστε καὶ ἐν ἀθλήσει ἔχων, πολὺ δὲ δὴ πάντας τῷ τῶν αἰδοίων με-
γέθει ὑπεραίρων, ἐμηνύθη τε αὐτῷ ὑπὸ τῶν ταῦτα ἐξεταζόντων, καὶ
ἐξαίφνης ἐκ τῶν ἀγώνων ἁναρπασθεὶς ἀνήχθη τε εἰς τὴν Ῥώμην ὑπὸ
πομπῆς ἁπλέτου καὶ ὅσην οὔτε Αὔγαρος ἐπὶ τοῦ Σευήρου οὔτε
Τηριδάτης ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἔσχε, πρόκοιτός τε καὶ πρὶν ὀφθῆναι 79, 16, 3
ἀποδειχθείς, ἐς τὸ παλάτιον λυχνοκαΐᾳ πολλῇ λαμπόμενος εἰσῆλθε.
352 καὶ ὃς ἰδὼν ἀνέθορέ τε ἐρ*ρυθριασμένως, καὶ προσειπόντα, οἷον εἰκὸς 79, 16, 4
ἦν, "κύριε αὐτοκράτορ χαῖρε," θαυμαστῶς τόν τε αὐχένα γυναικίσας
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπεγκλάσας ᾐμείψατο, καὶ ἔφη οὐδὲν διστάσας
"μή με λέγε κύριον· ἐγὼ γὰρ κυρία εἰμί." καὶ ὁ μὲν συλλουσάμενός 79, 16, 5
τε αὐτῷ παραχρῆμα, καὶ ἐπὶ πλεῖον ἐκ τῆς γυμνώσεως, ἅτε καὶ
ἰσόρροπον τῇ φήμῃ εὑρὼν αὐτὸν ὄντα, πασχητιάσας ἔν τε τοῖς στέρ-
νοις αὐτοῦ κατεκλίθη, κἀν τοῖς κόλποις ὥσπερ ἐρωμένη δεῖπνον
εἵλετο· ὁ δὲ Ἱεροκλῆς φοβηθεὶς μὴ καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἑαυτοῦ δου- 79, 16, 6
V 184v λώσηται, | καί τι δι' αὐτοῦ δεινόν, οἷα ἐν ἀντερασταῖς εἴωθε γίνεσθαι,
πάθῃ, φαρμάκῳ τινὶ αὐτὸν διὰ τῶν οἰνοχόων, προσφιλῶν που ἑαυτῷ
ὄντων, ἐξεθήλυνε. καὶ οὕτως ἐκεῖνος ἀστυσίᾳ παρὰ πᾶσαν τὴν νύκτα
C 184v συσχεθεὶς ἀφῃρέθη τε πάντων ὧν τετυχήκει, καὶ ἐξηλάσθη | ἔκ τε τοῦ
παλατίου καὶ ἐκ τῆς Ῥώμης καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἰταλίας·

351, 21 ἐμποδὼν C, ἐκποδὼν V **352**, 7 κατεκλίθη V, κατεκλήθη C
11 ἀστυσίᾳ Xyl., ἀστασίᾳ VC παρὰ dedi (e cod. Peir.), περὶ VC 12 τε
(ante πάντων) Sylb. (et cod. Peir.), τὸ VC τετυχήκει dedi, τετύχηκε VC.

Digitized by Google

R. St.

79, 17, 1 ὃ καὶ ἔσωσεν αὐτόν. ἔμελλε δέ που καὶ αὐτὸς ὁ Σαρδανάπαλος 352
ἀξιώτατον τῆς| μαρίας τῆς ἑαυτοῦ μισθὸν οὐ πολλῷ ὕστερον κο- 15
μιεῖσθαι. ἅτε γὰρ ταῦτα ποιῶν καὶ ταῦτα πάσχων ἐμισήθη ὑπό τε
τοῦ δήμου καὶ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, οἷς μάλιστα προσέκειτο, καὶ
79, 17, 2 τελευταῖον καὶ ἐν αὐτῷ τῷ στρατοπέδῳ ὑπ᾽ αὐτῶν ἐσφάγη. ἔσχε δὲ
οὕτως. τὸν Βασσιανὸν τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ ἐς τὸ συνέδριον εἰσαγα-
γών, καὶ τὴν Μαῖσαν καὶ τὴν Σοαι|μίδα ἑκατέρωθεν παραστησάμενος, 20
παῖδα ἔθετο, ἑαυτὸν δὲ ὡς καὶ πατέρα ἐξαίφνης τηλικούτου παιδίου,
ὃς καὶ πολὺ τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ προέχοντα, ἐμακάρισε, καὶ μηδὲν ἄλλου
τέκνου δεῖσθαι ἔφησεν, ἵν᾽ ἡ οἰκία αὐτοῦ ἄνευ ἀθυμιῶν διαγένηται·
79, 17, 3 καὶ γὰρ τὸν Ἐλεαγάβαλον τοῦτό τε οἱ ποιῆσαι καὶ Ἀλέξανδρον αὐ-
τὸν προσονομάσαι| κεκελευκέναι. καὶ ἔγωγε πείθομαι ἐκ θείας τινὸς 25
παρασκευῆς ὡς ἀληθῶς αὐτὰ γεγονέναι, τεκμαιρόμενος οὐχ οἷς ἐκεῖνος
εἶπεν, ἀλλ᾽ ἔκ τε τοῦ λεχθέντος αὐτῷ ὑπό τινος ὅτι ἄρα ὡς Ἀλέ-
ξανδρος ἐξ Ἐμέσης ἐλθὼν αὐτὸν διαδέξεται, καὶ ἐκ τοῦ συμβεβηκότος
79, 18, 1 ἔν τε τῇ Μυσίᾳ τῇ ἄνω καὶ τῇ Θρᾴκῃ. ὀλίγον γὰρ τούτων πρότε-
ρον δαίμων| τις, Ἀλέξανδρός τε ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος εἶναι λέγων καὶ 30
τὸ εἶδος αὐτοῦ τήν τε σκευὴν ἅπασαν φέρων, ὡρμήθη τε ἐκ τῶν
περὶ τὸν Ἴστρον χωρίων, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐκείνῃ ἐκφανείς, καὶ διά τε
τῆς Ἀσίας καὶ τῆς * Θρᾴκης διεξῆλθε βακχεύων μετ᾽ ἀνδρῶν τετρα- 353
κοσίων, θύρσους τε καὶ νευρίδας ἐνεσκευασμένων, κακὸν οὐδὲν δρών-
79, 18, 2 των. ὁμολόγητο δὲ παρὰ πάντων τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ τότε γενομένων
ὅτι καὶ καταγωγαὶ καὶ τὰ ἐπιτήδεια αὐτῷ πάντα δημοσίᾳ παρεσκευ-
άσθη·| καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησεν οὔτ᾽ | ἀντειπεῖν οἱ οὔτ᾽ ἀντᾶραι, οὐκ 5 V185r
ἄρχων, οὐ στρατιώτης, οὐκ ἐπίτροπος, οὐχ οἱ τῶν ἐθνῶν ἡγούμενοι,
ἀλλ᾽ ὥσπερ ἐν πομπῇ τινι μεθ᾽ ἡμέραν ἐκ προρρήσεως ἐκομίσθη
79, 18, 3 μέχρι τοῦ Βυζαντίου. ἐντεῦθεν γὰρ ἐξαναχθεὶς προσέσχε μὲν τῇ Καρ-
χηδονίᾳ γῇ, ἐκεῖ δὲ δὴ νυκτὸς ἱερά τινα ποιήσας καὶ ἵππον ξύλινον
καταχώ|σας ἀφανὴς | ἐγένετο. ταῦτα μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔτι, ὡς εἶπον, ὧν, 10 C185r
πρὶν καὶ ὁτιοῦν περὶ τὸν Βασσιανὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ γενέσθαι, ἔμαθον.
79, 19, 1[1] ἕως μὲν οὖν ὁ Σαρδανάπαλος τὸν ἀνεψιὸν ἐφίλει, ἐσώζετο· ἐπεὶ δὲ
πάντας ὑπώπτευε καὶ ἐμάνθανε πρὸς ἐκεῖνον ῥέποντας ὁλοσχερῶς
ταῖς εὐνοίαις, ἐτόλμησε μεταγνῶναι καὶ πάντα ἐπὶ καθαιρέσει αὐ|τοῦ 15
79, 19, 1[2] ἔπραττεν. ὡς δέ ποτε καὶ ἀνελεῖν αὐτὸν ἐπεχείρησεν, οὐ μόνον
79, 19, 2 οὐδὲν ἤνυσεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀποθανεῖν ἐκινδύνευσεν· ὅ τε γὰρ
Ἀλέξανδρος ὑπό τε τῆς μητρὸς καὶ τῆς τήθης ὑπό τε τῶν στρατιω-
τῶν ἰσχυρῶς ἐφυλάσσετο, καὶ οἱ δορυφόροι αἰσθόμενοι τὴν ἐπιχείρησιν
τοῦ Σαρδαναπάλου δεινῶς ἐθορύβησαν, οὐ πρίν τε ἐπαύσαντο στα|-
σιάζοντες ἢ τὸν Σαρδανάπαλον τὸ στρατόπεδον σὺν τῷ Ἀλεξάνδρῳ 20
79, 19, 3 καταλαβόντα, πολλά τε ἱκετεύσαντα καὶ τοὺς ἐξαιτηθέντας παρ᾽ αὐ-
τῶν τῶν συνασελγαινόντων αὐτῷ ἐκδοῦναι ἀναγκασθέντα, ὑπέρ τε
τοῦ Ἱεροκλέους οἰκτρὰ λαλήσαντα καὶ δάκρυσι κλαύσαντα, τήν τε
σφαγὴν τὴν ἑαυτοῦ προδείξαντα, καὶ ἐπειπόντα| "ἕνα μοι τοῦτον 25
χαρίσασθε, ὅ τι βούλεσθε περὶ αὐτοῦ ὑποτοπήσαντες, ἢ ἐμὲ ἀποκτεί-

---

352, 19 αὐτοῦ H. St., αὐτοῦ VC 27 ὡς VC, τις Leunel. 29 τούτων R. St., τοῦτον VC **353**, 16 ἐκινδύνευσεν C, ἐκινδύνησεν V 18 στρατιωτῶν C, στρατιτῶν V.

Digitized by Google

R. St.
353 νατε," μόλις αὐτοὺς ἐκμειλίξασθαι. τότε μὲν οὖν μόλις ἐσώθη· καὶ 79, 19, 4
γὰρ καὶ ἡ τήθη αὐτοῦ ἐμίσει τε αὐτὸν ἐφ' οἷς ἔπραττεν, ὡς οὐδὲ
τοῦ Ἀντωνίνου υἱὸν ὄντα, καὶ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ὡς καὶ ὄντως
30 ἐξ αὐτοῦ γεγονότα ἀπέκλινε· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπιβεβουλευκὼς πάλιν 79, 20, 1
τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ θορυβησάντων ἐπὶ τούτῳ τῶν δορυφόρων σὺν
αὐτῷ ἐς τὸ στρατόπεδον εἰσελθών, ὡς ᾔσθετο φυλαττόμενον ἑαυτὸν
354 ἐπὶ ἀναιρέσει, ἐπειδὴ καὶ αἱ μητέρες αὐτῶν * ἐκφανέστερον ἢ πρὶν
ἀλλήλαις μαχόμεναι τοὺς στρατιώτας ἠρέθιζον, φεύγειν πως ἐπεχεί-
V 185r ρησε. καὶ ἔμελλεν ἐς τύλλον | ἐμβληθεὶς ἐκδρᾶναί ποι, φωραθεὶς δὲ 79, 20, 2
ἀπεσφάγη, ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγονώς. καὶ αὐτῷ καὶ ἡ μήτηρ (περι-
5 πλακεῖσα γὰρ ἀπρὶξ εἶχετο) συναπώλετο. καὶ αἵ τε κεφαλαὶ αὐτῶν
C 185r ἀπεκόπησαν, καὶ τὰ σώματα γυμνωθέντα τὸ μὲν πρῶτον | διὰ πάσης
τῆς πόλεως ἐσύρη, ἔπειτα τὸ μὲν τῆς γυναικὸς ἄλλως πως ἐρρίφη,
τὸ δὲ ἐκείνου ἐς τὸν ποταμὸν ἐνεβλήθη. καὶ αὐτῷ ἄλλοι τε καὶ ὁ 79, 21, 1
Ἱεροκλῆς οἵ τε ἔπαρχοι συναπώλοντο καὶ Αὐρήλιος Εὔβουλος, ὃς
10 Ἐμεσηνὸς μὲν τὸ γένος ἦν, τοὺς δὲ δὴ καθόλου λόγους ἐπιτετραμ-
μένος, οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐδήμευσε. τότε δ' οὖν ὑπό τε τοῦ δήμου καὶ
τῶν στρατιωτῶν διεσπάσθη, καὶ Φούλβιος σὺν αὐτῷ ὁ πολίαρχος.
καὶ αὐτὸν ὁ Κωμάζων, ὡς καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ, διεδέξατο· ὥσπερ 79, 21, 2
γὰρ προσωπεῖόν τι ἐς τὰ θέατρα ἐν τῷ διακένῳ τῆς τῶν κωμῳδῶν
15 ὑποκρίσεως εἰσεφέρετο, [καὶ] οὕτω καὶ ἐκεῖνος τῇ τῶν πολιαρχησάν-
των ἐπ' αὐτοῦ κενῇ χώρᾳ προσετάττετο. ὅ τε Ἐλογάβαλος αὐτὸς
ἐκ τῆς Ῥώμης παντάπασιν ἐξέπεσε. τὰ μὲν τοῦ Τιβερίνου οὕτως 79, 21, 3
ἔσχε, καὶ οὐδεὶς οὐδὲ τῶν συγκατασκευασάντων αὐτῷ τὴν ἐπανάστασιν
καὶ μέγα ἐπ' αὐτῷ δυνηθέντων, πλὴν ἑνός που, ἐσώθη.

---

355 * ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἀλέξανδρος δὲ μετ' ἐκεῖνον εὐθὺς αὐταρχήσας Δομιτίῳ τινὶ 80, 1, 1
10 Οὐλπιανῷ τήν τε τῶν δορυφόρων προστασίαν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς
ἀρχῆς ἐπέτρεψε πράγματα. ταῦτα μὲν ἀκριβώσας, ὡς ἕκαστα ἠδυνή- 80, 1, 2
θην, συνέγραψα· τὰ δὲ δὴ λοιπὰ ἀκριβῶς ἐπεξελθεῖν οὐκ οἷός τε
15 ἐγενόμην διὰ τὸ μὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν τῇ Ῥώμῃ διατρῖψαι. ἔκ
τε γὰρ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Βιθυνίαν ἐλθὼν ἠρρώστησα, κἀκεῖθεν πρὸς
τὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἡγεμονίαν ἠπείχθην, ἐπανελθών τε εἰς τὴν Ἰταλίαν 80, 1, 3
εὐθέως ὡς εἰπεῖν ἔς τε τὴν Δαλματίαν κἀντεῦθεν εἰς τὴν Πανονίαν
τὴν ἄνω ἄρξων ἐπέμφθην, καὶ μετὰ τοῦτ' εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ἐς τὴν
V 186r 20 Καμπανίαν, ἀφικόμενος παραχρῆμα οἴκαδε | ἐξωρμήθην. διὰ μὲν οὖν 80, 2, 1
ταῦτα οὐκ ἠδυνήθην ὁμοίως τοῖς πρόσθεν καὶ τὰ λοιπὰ συνθεῖναι,
C 186r κεφαλαιώσας | μέντοι ταῦτα, ὅσα γε καὶ μέχρι τῆς δευτέρας μου ὑπα-
τείας ἐπράχθη, διηγήσομαι. ὁ Οὐλπιανὸς πολλὰ μὲν τῶν οὐκ ὀρ- 80, 2, 2
25 θῶς ὑπὸ τοῦ Σαρδαναπάλου πραχθέντων ἐπηνώρθωσε, τὸν δὲ δὴ
Φλαβιανὸν τόν τε Χρῆστον ἀποκτείνας, ἵνα αὐτοὺς διαδέξηται, καὶ
αὐτὸς οὐ πολλῷ ὕστερον ὑπὸ τῶν δορυφόρων ἐπιθεμένων οἱ νυκτὸς
κατεσφάγη, καίτοι καὶ πρὸς τὸ παλάτιον ἀναδραμὼν καὶ πρὸς αὐτὸν

353, 29 καὶ ὄντως Sylb., ὄντως καὶ VC 32 ἑαυτὸν H. St., ἑαυτῷ VC
354, 8 ἐνεβλήθη V, ἀνεβλήθη C 14 [καὶ] exp. Leuncl. 15 αὐτοῦ Rk., αὐτῇ VC.

Digitized by Google

R. St.

80, 2, 3 τὸν αὐτοκράτορα τήν τε μητέρα αὐτοῦ καταφυγών. ζῶντος δ' οὖν 355
ἔτι αὐτοῦ στάσις μεγάλη ⟨τοῦ δήμου⟩ πρὸς τοὺς δορυφόρους ἐκ
βραχείας τινὸς αἰτίας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας μάχεσθαί 30
τε ἀλλήλοις καὶ πολλοὺς ὑπ' ἀμφοτέρων ἀπολέσθαι. ἡττώμενοι δὲ
οἱ στρατιῶται πρὸς ἔμπρησιν τῶν οἰκοδομημάτων ἐτράποντο. * κἀκ 356
τούτου δείσας ὁ δῆμος μὴ καὶ πᾶσα ἡ πόλις φθαρῇ, καὶ ἄκων σφίσι
80, 2, 4 συνηλλάγη. ταῦτά τε οὖν ἐγένετο, καὶ ὁ Ἐπάγαθος, ὡς καὶ αἴτιος
τῷ Οὐλπιανῷ τοῦ ὀλέθρου ⟨τό⟩ πλέον γενόμενος, εἷς τε Αἴγυπτον
ὡς ἄρξων αὐτῆς ἐπέμφθη, ἵνα μή τις ἐν τῇ Ῥώμῃ κολασθέντος αὐ- 5
80, 3, 1 τοῦ ταραχὴ γένηται, κἀκεῖθεν εἰς Κρήτην ἀπαχθεὶς ἐδικαιώθη. πολλαὶ
δὲ καὶ παρὰ πολλῶν ἐπαναστάσεις γενόμεναι, καί τινες καὶ ἰσχυρῶς
ἐκφοβήσασαι, κατεπαύθησαν. τὰ δὲ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ καὶ φοβερώ-
τερα, καὶ ἀληθέστερον δέος σύμπασιν, οὐχ ὅτι τοῖς ἐν Ῥώμῃ ἀλλὰ
80, 3, 2 καὶ τοῖς ἄλλοις, παρέσχεν. Ἀρταξέρξης γάρ τις Πέρσης τούς τε 10
Πάρθους τρισὶ μάχαις νικήσας, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν Ἀρτάβανον
80, 3, 3 ἀποκτείνας, ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν ἤλασε, κἀνταῦθα πρός τε τῶν ἐπιχω-
ρίων καὶ πρὸς Μήδων τινῶν τῶν τε τοῦ Ἀρταβάνου παίδων πταί-
σας, ὡς μέν τινες λέγουσιν, ἔφυγεν, ὡς δ' ἕτεροι, ἀνεχώρησε πρὸς
80, 4, 1 παρασκευὴν δυνάμεως μείζονος. οὗτός τε οὖν φοβερὸς ἡμῖν ἐγέ- 15
νετο, στρατεύματι πολλῷ οὐ μόνον τῇ Μεσοποταμίᾳ ἀλλὰ καὶ τῇ
Συρίᾳ ἐφεδρεύσας, καὶ ἀπειλῶν ἀνακτήσεσθαι πάντα, ὡς καὶ προσή-
κοντά οἱ ἐκ προγόνων, | ὅσα ποτὲ οἱ πάλαι Πέρσαι μέχρι τῆς Ἑλλη- C 186r
νικῆς θαλάσσης ἔσχον, οὐχ ὅτι αὐτός τις | ἄμαχος εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' V 186r
ὅτι οὕτω τὰ στρατιωτικὰ ἡμῶν διάκειται, ὥστε τοὺς μὲν καὶ προστί- 20
80, 4, 2 θεσθαι αὐτῷ τοὺς δὲ οὐκ ἐθέλειν ἀμύνεσθαι. τοσαύτη γὰρ ἅμα τρυφῇ
καὶ ἐξουσίᾳ ἀνεπιπληξίᾳ τε χρῶνται ὥστε τολμῆσαι Φλάβιον Ἡρα-
κλέωνα τοὺς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ τὸν ἄρχοντα σφῶν ἀποκτεῖναι, καὶ
τοὺς δορυφόρους πρὸς τῷ Οὐλπιανῷ καὶ ἐμὲ αἰτιάσασθαι ὅτι τῶν ἐν
τῇ Πανονίᾳ στρατιωτῶν ἐγκρατῶς ἦρξα, καὶ ἐξαιτῆσαι, φοβηθέντας 25
μὴ καὶ ἐκείνους τις ὁμοίως τοῖς Πανονικοῖς ἄρχεσθαι καταναγκάσῃ.
80, 5, 1 οὐ μέντοι προετίμησέ τι αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον
ἄλλως τε ἐσέμνυνέ με καὶ δεύτερον ὑπατεύσοντα σὺν αὐτῷ ἀπέδειξε,
τό τε ἀνάλωμα τὸ τῆς ἀρχῆς [αὐτῷ] αὐτὸς ἀναλώσειν ὑπεδέξατο.
ἀχθεσθέντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τούτοις ἐφοβήθην μὴ καὶ ἀποκτείνωσί 30
με ἐν τῷ τῆς ἀρχῆς σχήματι ἰδόντες, καὶ ἐκέλευσεν ἔξω τῆς Ῥώμης
80, 5, 2 ἐν τῇ Ἰταλίᾳ που διατρῖψαι τὸν τῆς ὑπατείας χρόνον. καὶ οὕτω
μετὰ * ταῦτα ἔς τε τὴν Ῥώμην καὶ ἐς τὴν Καμπανίαν πρὸς αὐτὸν 357
ἦλθον, καὶ συνδιατρίψας τινὰς ἡμέρας αὐτῷ, τοῖς τε στρατιώταις μετὰ
πάσης ἀδείας ὀφθείς, ἀπῆρα οἴκαδε παρέμενος ἐπὶ τῇ τῶν ποδῶν ἀρρω-
στίᾳ, ὥστε πάντα τὸν λοιπὸν τοῦ βίου χρόνον ἐν τῇ πατρίδι ζῆσαι,
80, 5, 3 ὥσπερ που καὶ τὸ δαιμόνιον ἐν τῇ Βιθυνίᾳ ἤδη μοι ὄντι σαφέστατα
ἐδήλωσεν. ὄναρ γάρ ποτε ἔδοξα προστάσσεσθαι ὑπ' αὐτοῦ προσγρά-
ψασθαι τῷ ἀκροτελευτίῳ τὰ ἔπη τάδε, "Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε
Ζεὺς ἔκ τε κονίης ἔκ τ' ἀνδροκτασίης ἔκ θ' αἵματος ἔκ τε κυδοιμοῦ."

355, 29 ⟨τοῦ δήμου⟩ ins. Leuncl. (ex Zon.) **356**, 3 ⟨τὸ⟩ ins. Reim.
17 ἀνακτήσεσθαι Reim. (e cod. Peir.), ἀνακτήσασθαι VC (corrige ad 80, 4, 1)
28 ὑπατεύσοντα V, ὑπατεύσαντα C 29 [αὐτῷ] del. Bk.

Digitized by Google

PETRI PATRICII

EXCERPTA VATICANA sive MAIANA

de sententiis (περὶ γνωμῶν) n. 1—38 adiectis verbis Dionis sive αὐτολεξεὶ supersunt seu apud Xiphilinum vel in Excerptis Constantinianis servantur.

1.....| ἐπὶ πρεσβείαν πεμφθεὶς πρὸς Πέρσας, ἐφ' ᾧ συμμαχίαν αἰτῆσαι κατὰ Κασσίου καὶ Βρούτου·

ὡς δὲ ὁ χρόνος ἐτρίβετο, τοῦ Περσῶν βασιλέως ἀμφιβόλου ὄντος καὶ τὴν ἔκβασιν τῶν πραττομένων ἀναμένοντος,

εἵλετο Λαβιῆνος παρ' αὐτοῖς καταμένειν, προτιμήσας τὸν μετὰ βαρβάρων βίον τοῦ οἰκείου ὀλέθρου. Mai. 78 p. 197 = p. 181, 8—14 Dind.

2. Ὅτι ἰδὼν ὁ Καῖσαρ τὸν τάφον καὶ τὸ σῶμα τοῦ Ἀλεξάνδρου,

προτρεπόντων δὲ τῶν Ἀλεξανδρέων ἰδεῖν καὶ τὸ σῶμα Πτολεμαίου, "ἐγώ" ἔφη "βασιλεῖς βούλομαι θεάσασθαι, οὐχὶ νεκρούς. Ὅτι προτρεπομένων αὐτὸν πάλιν ἐντυχεῖν τῷ Ἄπιδι, "ἐγώ" φησι "θεοὺς προσκυνῶ, οὐχὶ βοῦς." Mai. 78 p. 198 = p. 181, 15—20 Dind.

Dio 48, 24, 5. 6.

ἐτύγχανε μὲν (ὁ Λαβιῆνος) τῷ τε Κασσίῳ καὶ τῷ Βρούτῳ συμμαχῶν, πεμφθεὶς δὲ πρὸς τὸν Ὀρώδην πρὸ τῆς μάχης ὅπως τινὰ βοήθειαν λάβῃ, συχνὸν ὑπ' αὐτοῦ χρόνον διετρίβη περιορωμένου, καὶ ὀκνοῦντος μὲν συνθέσθαι οἱ, δεδιότος δὲ ἀπαρνήσασθαι. 6. καὶ μετὰ τοῦτο ὡς ἥ τε ἀγγελία τῆς ἥττης ἀφίκετο καὶ οἱ κρατήσαντες ἐδόκουν μηδενὸς τῶν ἀντιπολεμησάντων σφίσι φείσεσθαι, κατέμεινε παρὰ τοῖς βαρβάροις, τὸν μετ' αὐτῶν βίον πρὸ τοῦ οἴκοι ὀλέθρου προτιμήσας.

Dio 51, 16, 5.

καὶ μετὰ ταῦτα τὸ μὲν τοῦ Ἀλεξάνδρου σῶμα εἶδε, καὶ αὐτοῦ καὶ προσήψατο, ὥστε τι τῆς ῥινός, ὥς φασι, θραυσθῆναι· τὰ δὲ δὴ τῶν Πτολεμαίων, καίτοι τῶν Ἀλεξανδρέων σπουδῇ βουληθέντων αὐτῷ δεῖξαι, οὐκ ἐθεάσατο, εἰπὼν ὅτι „βασιλέα ἀλλ' οὐ νεκροὺς ἰδεῖν ἐπεθύμησα." κἀκ τῆς αὐτῆς ταύτης αἰτίας οὐδὲ τῷ Ἄπιδι ἐντυχεῖν ἠθέλησε, λέγων θεοὺς ἀλλ' οὐχὶ βοῦς προσκυνεῖν εἰθίσθαι.

Digitized by Google

3. Ὅτι Κορνήλιος ὑβριστὴς ἐγένετο καὶ ἄδικος τιμηθεὶς ὑπὸ Καίσαρος· ἐν γὰρ τῇ δυναστείᾳ ἅπαντας διέβαλλεν καὶ ἐκάκου, ὥστε καὶ

Πρόκουλόν τινα αὐτῷ ἀπαντήσαντά ποτε τὴν ῥῖνα καὶ τὸ στόμα τὸ οἰκεῖον κατασχεῖν αἰνιττόμενον, ὅτι οὐδὲ φθέγξασθαι οὐδὲ ἀναπνεῦσαι ἐπὶ αὐτοῦ ἔξεστιν. ἄλλος δέ τις λαβὼν μάρτυρας προσῆλθε δημοσίᾳ καὶ ἤρετο αὐτὸν εἰ ἐπιγινώσκει αὐτόν. τοῦ δὲ εἰπόντος ἀγνοεῖν, στραφεὶς πρὸς τοὺς μάρτυρας "ὁρᾶτε" ἔφη "ὅτι ἀγνοεῖ με· μηδὲν οὖν λέγων περὶ ἐμοῦ πιστευθῇ." Mai. 78 p. 198 = p. 181, 21—30 Dind.

Dio 53, 23, 5 et 24, 2.

ὁ δὲ δὴ Γάλλος Κορνήλιος καὶ ἐξύβρισεν ὑπὸ τῆς τιμῆς. πολλὰ μὲν γὰρ καὶ μάταια ἐς τὸν Αὔγουστον ἀπελήρει, πολλὰ δὲ καὶ ἐπαίτια παρέπραττε.

ὁ μέντοι Προκουλέιος οὕτω πρὸς αὐτὸν ἔσχεν ὥστ' ἀπαντήσας ποτὲ αὐτῷ τήν τε ῥῖνα καὶ τὸ στόμα τὸ ἑαυτοῦ τῇ χειρὶ ἐπισχεῖν, ἐνδεικνύμενος τοῖς συνοῦσιν ὅτι μηδ' ἀναπνεῦσαί τινι παρόντος αὐτοῦ ἀσφάλεια εἴη. ἄλλος τέ τις προσῆλθέ τε αὐτῷ, καίπερ ἀγνὼς ὤν, μετὰ μαρτύρων, καὶ ἐπήρετο εἰ γνωρίζοι ἑαυτόν, ἐπειδή τε ἐξηρνήσατο, ἐς γραμματεῖον τὴν ἄρνησιν αὐτοῦ ἐσέγραψεν, ὥσπερ οὐκ ἐξὸν τῷ κακῷ καὶ ὃν οὐκ ᾔδει πρότερον συκοφαντῆσαι.

4. Ὅτι Τιβέριος τὰ καταλειφθέντα λῃγᾶτα Καίσαρος οὐκ ἀπεδίδου ἐπὶ χρόνον πολύν· ἐπειδὴ δὲ νεκροῦ διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐκφερομένου προσελθών τις ἔδοξε πρὸς τὸ οὖς αὐτῷ ψιθυρίζειν, καὶ ἐρωτηθεὶς παρὰ τῶν συνόντων τί τοῦτο πεποίηκεν, ἔφη τῷ Αὐγούστῳ δεδηλωκέναι ὅτι τὰ λῃγᾶτα μέχρι τοῦ νῦν οὐκ ἐδόθη, ἐκεῖνον μὲν αὐτίκα ἀπέκτεινεν, ἵν' αὐτάγγελος αὐτοῦ, ὥσπερ καὶ ἐπισκώπτων ⟨εἶπε⟩, γένηται. Mai. 79 p. 198 = p. 182, 9—16 Dind. [25 ἐπὶ addidi e cod. — 35 ⟨εἶπε⟩ ins. Dind.]

Dio 57, 14, 1. 2.

ἐπὶ μὲν τοῦ Δρούσου τοῦ υἱέος αὐτοῦ Γαΐου τε Νωρβανοῦ ὑπάτων τῷ δήμῳ τὰ καταλειφθέντα ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου ἀπέδωκεν, ἐπειδή προσελθών τις πρὸς νεκρὸν διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐκφερόμενον καὶ πρὸς τὸ οἷς αὐτοῦ προσκύψας ἐψιθύρισέ τι, καὶ ἐρομένων τῶν ἰδόντων ὅ τι εἰρήκοι, ἐντετάλθαι ἔφη τῷ Αὐγούστῳ ὅτι οὐδέπω οὐδὲν ἐκομίσαντο. 2. ἐκεῖνον μὲν γὰρ αὐτίκα ἀπέκτεινεν, ἵνα αὐτάγγελος αὐτῷ, ὡς που καὶ ἐπισκώπτων εἶπε, γένηται, τοὺς δ' ἄλλους οὐκ ἐς μακρὰν ἀπήλλαξε, κατὰ πέντε καὶ ἑξήκοντα δραχμὰς διανείμας.

5. Ὅτι ἐψηφίσαντο οἱ βουλευταὶ καὶ τὸν Νοέμβριον μῆνα, ἐν ᾧ Τιβέριος ἐγεννήθη, Τιβέριον καλεῖσθαι· ὁ δὲ οὐκ ἐδέχετο εἰπὼν αὐτοῖς "καὶ ἐὰν δεκατρεῖς Καίσαρας ἔχητε, τί ποιήσετε;" Mai. 79 p. 198 sq. = p. 182, 17—20 Dind.

Dio (apud Xiph.) 57, 18, 2.

τῷ δὲ Τιβερίῳ τῆς βουλῆς ἐγκειμένης καὶ τὸν γοῦν μῆνα τὸν Νοέμβριον, ἐν ᾧ τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα ἐγεγέννητο, Τιβέριον καλεῖσθαι ἀξιούσης "καὶ τί" ἔφη "ποιήσετε ἂν δεκατρεῖς Καίσαρες γένωνται;"

Digitized by Google

6. *Ὅτι Τιβέριος τοὺς κατηγορουμένους ἐπί τινι πικρῶς ἐκόλαζεν οὕτως ἐπιλέγων "οὐδεὶς ἑκὼν ἄρχεται, ἀλλ' ἄκων εἰς τοῦτο συνελαύνεται· μὴ μόνον γὰρ [τοὺς] μὴ πειθαρχεῖν τοὺς ἀρχομένους ἡδέως, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλεύειν τοῖς ἄρχουσι"· καὶ προσεδέχετο τοὺς κατηγοροῦντας μὴ διακρίνων εἴτε δοῦλος κατὰ δεσπότου εἴτε ⟨κατὰ πατρὸς⟩ υἱὸς λέγει.* Mai. 79 p. 199 = p. 182, 21—27 Dind. [5 *τοὺς* del. Dind. — 10 ⟨*κατὰ πατρὸς*⟩ add. Mai.]

7. *Ὅτι Λιβίας ποτὲ προϊούσης γυμνοὶ ἄνδρες ἀνεφάνησαν αὐτῇ καὶ διὰ τοῦτο ἤγοντο πρὸς θάνατον· ἡ δὲ ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀφεθῆναι εἰποῦσα ὅτι ταῖς σωφρονούσαις οὐτοι ἀνδριάντες δοκοῦσιν εἶναι.* Mai. 80 p. 199 = p. 182, 28—32 Dind.

8. *Ὅτι ἡ αὐτὴ ἐρωτηθεῖσα ποίοις τρόποις χρωμένη τοσοῦτον ἐπὶ τοῦ Καίσαρος ἐκράτησεν ἔφη· "αὐτή τε ἀκριβῶς σωφρονοῦσα καὶ πάντα τὰ δοκοῦντα αὐτῷ ἡδέως ποιοῦσα καὶ μήτε ἄλλο τι τῶν ἐκείνου πολυπραγμονοῦσα καὶ τὰ ἀφροδίσια αὐτοῦ ἀθύρματα μηδὲ αἰσθάνεσθαι προσποιουμένη."* Mai. 80 p. 199 = p. 183, 1—6 Dind.

9. *Ὅτι ὁ Τιβέριος βασανίζων τινὰ σφοδρῶς ἐπὶ ψεύδεσιν αἰτίαις καὶ γνοὺς ὅτι μάτην ἐβασανίσθη, ἐκέλευσεν αὐτὸν σπουδαίως ἀναιρεθῆναι· τῷ γὰρ οὕτως ὑβρισθέντι συμφέρειν ἔλεγεν τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ βίου.* Mai. 80 p. 199 = p. 183, 7—10 Dind. [37 ὁ addidi e cod.]

5 periit in codicis lacuna, cf. vol. 2 p. 580

10

Dio (apud Xiph.) 58, 2, 4.

15 *καὶ αὐτῆς (τῆς Λιβίας) ἄλλα τε καλῶς εἰρημένα ἀποφθέγματα φέρεται, καὶ ὅτι γυμνούς ποτε ἄνδρας ἀπαντήσαντας αὐτῇ καὶ μέλλοντας διὰ τοῦτο θανατωθήσεσθαι ἔσωσεν, εἰποῦσα ὅτι οὐδὲν ἀνδριάντων ταῖς σωφρονούσαις οἱ τοιοῦτοι διαφέρουσι.*

Dio (apud Xiph. et in Bekk. *Anecd.*) 58, 2, 5.

πυθομένου τέ τινος αὐτῆς πῶς καὶ τί δρῶσα οὕτω τοῦ Αὐγούστου κατεκράτησεν, ἀπεκρίνατο ὅτι "αὐτή τε ἀκριβῶς σωφρονοῦσα καὶ πάντα τὰ δοκοῦντα αὐτῷ ἡδέως ποιοῦσα καὶ μήτε ἄλλο τι τῶν ἐκείνου πολυπραγμονοῦσα καὶ τὰ ἀφροδίσια αὐτοῦ ἀθύρματα μήτε ἀκούειν μήτε αἰσθάνεσθαι προσποιουμένη."

Dio (apud Xiph.) 58, 3, 7.

ἕτερον μέντοι τινὰ καὶ πάνυ ἰσχυρῶς βασανίσας, ἔπειτα γνοὺς ὅτι ἀδίκως κατηγορήθη, καὶ πάνυ σπουδῇ ἀπέκτεινεν, εἰπὼν ὅτι χαλεπωτέρως ὕβρισται ἢ ὥστε καλῶς δύνασθαι ζῆν.

Digitized by Google

10. Ὅτι Τιβέριος νόσον προσποιησάμενος τὸν Σεϊανὸν ὡς καὶ ἐπακολουθήσων εἰς Ῥώμην προέπεμψε λέγων μέρος τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ τῆς ψυχῆς ἀποσπᾶσθαι ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ περιέβαλεν αὐτὸν καὶ κατεφίλησεν μετὰ δακρύων ὥστε Σεϊανὸν ἐπὶ πλέον ἐπαίρεσθαι. Mai. 80 p. 199 sq. = p. 183, 11—16 Dind. [6 αὐτὸν Mai., ἑαυτὸν cod.]

periit in codicis lacuna, cf. vol. 2 p. 594.

Dio 58, 10, 8—11, 2.

11. Ὅτι Σεϊανὸν Ῥεγοῦλος καὶ ὁ Λάκων λαβόντες αὐτὸν ἔδησαν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ δεσμωτήριον·

καὶ ἐντεῦθεν μᾶλλον ἄν τις τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἐλεήσῃ καὶ παιδευθήσεται μήτε ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ὀγκοῦσθαι καὶ ἐπὶ τοῖς δοκοῦσιν ἐναντίοις μὴ δυσχεραίνειν.

οἱ γὰρ πάλαι ὡς δεσπότην τιμῶντες τότε ὡς δραπέτην ἐφύλαττον. Mai. 81 p. 200 = p. 183, 17—23 Dind.

ὁ Ῥήγουλος ... ἐξήγαγέ τε αὐτὸν (τὸν Σεϊανὸν) ἐκ τοῦ συνεδρίου καὶ ἐς τὸ δεσμωτήριον μετά τε τῶν ἄλλων ἀρχόντων καὶ μετὰ τοῦ Λάκωνος κατήγαγεν. ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἄν τις τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν κατεῖδεν, ὥστε μηδαμῇ μηδαμῶς φυσᾶσθαι. ὃν γὰρ τῇ ἑῴᾳ πάντες ὡς καὶ κρείττω σφῶν ὄντα ἐς τὸ βουλευτήριον παρέπεμψαν, τοῦτον τότε ἐς τὸ οἴκημα ὡς μηδενὸς βελτίω κατέσυρον, καὶ ὃν στεφάνων πρότερον πολλῶν ἠξίουν, τούτῳ τότε δεσμὰ περιέθεσαν· ὃν δὲ ἐδορυφόρουν ὡς δεσπότην, τοῦτον ἐφρούρουν ὡς δραπέτην καὶ ἀπεκάλυπτον ἐπικαλυπτόμενον, καὶ ὃν τῷ περιπορφύρῳ ἱματίῳ ἐκεκοσμήκεσαν, ἐπὶ κόρρης ἔπαιον, ὃν ⟨τε⟩ προσεκύνουν ᾧ τε ὡς θεῷ ἔθυον, τοῦτον θανατώσοντες ἦγον.

Dio 58, 14, 1. 2.

12. Ὅτι ὁ Τιβέριος πολλοὺς φίλους μετὰ θάνατον τοῦ Σεϊανοῦ ἐτίμησεν, πολλοὺς δὲ ἐκόλασεν. ὡς κἀντεῦθεν ταῦτα πάντα εἰς τὴν τύχην ἀναφέρει. Mai. 81 p. 200 = p. 183, 24—26 Dind.

Σεϊανὸς μὲν δὴ μέγιστον τῶν τε πρὸ αὐτοῦ καὶ τῶν μετ᾽ αὐτόν, πλὴν Πλαυτιανοῦ, τὴν ἡγεμονίαν ταύτην λαβόντων ἰσχύσας οὕτως ἀπήλλαξεν, οἱ δὲ δὴ συγγενεῖς οἵ τε ἑταῖροι αὐτοῦ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες οἵ τι αὐτὸν κολακεύσαντες καὶ οἱ τὰς τιμὰς αὐτῷ ἐσηγησάμενοι ἐκρίνοντο· καὶ ἐκείνων τε οἱ πλείους ἠλίσκοντο ἐφ᾽ οἷς πρότερον ἐφθονοῦντο, καὶ οἱ ἄλλοι κατεδίκαζόν σφων ἐφ᾽ οἷς πρότερον ἐψηφίσαντο.

Digitized by Google

13. Ὅτι Τερέντιος ἐπὶ φιλίᾳ Σεϊανοῦ κρινόμενος παρὰ Τιβερίου εἶπεν·

"ἐγὼ οὐδὲν ἠδίκησα, εἰ τούτῳ ὡς φίλῳ ἐχρώμην, ὑπὸ σοῦ ὁρῶν αὐτὸν τιμώμενον· εἰ γὰρ ὁ αὐτοκράτωρ ὁ πάντα ἀκριβῶς εἰδὼς ἐπλανήθης, τί θαυμαστὸν εἰ καὶ ἐγὼ συνεξηπατήθην; καὶ γὰρ προσήκει ἡμῖν πάντας τοὺς τιμωμένους ὑπὸ σοῦ ἀγαπᾶν μὴ πολυπραγμονοῦντας ὁποῖοί ποτέ εἰσιν, ἀλλ' ἕνα ὅρον τῆς φιλίας σφῶν ποιουμένους τὸ τῷ αὐτοκράτορι αὐτοὺς ἀρέσκειν." Mai. 81 p. 200 = p. 183, 27—184, 3 Dind.

14. Ὅτι διαπληκτιζομένου ποτὲ Γαΐου καὶ Τιβερίου τοῦ ἐκγόνου ἔφη πρὸς τὸν Γάιον ὁ πάππος Τιβέριος "τί σπουδάζεις; καὶ σὺ τοῦτον φονεύσεις καὶ ἄλλοι σέ." Mai. 81 p. 200 sq. = p. 184, 4—7 Dind.

15. Ὅτι συνεχῶς ὁ Τιβέριος τοῦτο τὸ ἰαμβίδιον ἐπεφθέγγετο, "ἐμοῦ θανόντος γαῖα μιχθήτω πυρί". Mai. 81 p. 201 = p. 184, 8—10 Dind.

16. Ὅτι ὁ αὐτὸς καὶ τὸν Πρίαμον ἐμακάριζεν ὅτι μετὰ τῆς πατρίδος καὶ τῆς βασιλείας ἀπώλετο. Mai. 81 p. 201 = p. 184, 11. 12 Dind.

17.

Ὅτι Αἰμίλιος Μαμέρτιος δρᾶμα ἐποίησεν ὅπερ Ἀτρέα ἐπέγραψεν, ἐν ᾧ εἰσήγαγέ τινα λέγοντα κατὰ τὸν

Dio 58, 19, 3. 4.

... τοῦ δὲ δὴ Τερεντίου, ὅτι ἐπὶ τῇ τοῦ Σεϊανοῦ φιλίᾳ κρινόμενος οὐχ ὅσον οὐκ ἠρνήσατο, ἀλλὰ καὶ ἔφη καὶ σπουδάσαι μάλιστα αὐτὸν καὶ θεραπεῦσαι, ἐπειδὴ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Τιβερίου οὕτως ἐτιμᾶτο, "ὥστ' εἰ μὲν ἐκεῖνος ὀρθῶς" εἶπεν "ἐποίει τοιούτῳ φίλῳ χρώμενος, οὐδὲ ἐγώ τι ἠδίκηκα· εἰ δ' ὁ αὐτοκράτωρ ὁ πάντα ἀκριβῶς εἰδὼς ἐπλανήθη, τί θαυμαστὸν εἰ καὶ ἐγώ οἱ συνεξηπατήθην; καὶ γάρ τοι προσήκει ἡμῖν πάντας τοὺς ὑπ' αὐτοῦ τιμωμένους ἀγαπᾶν, μὴ πολυπραγμονοῦντας ὁποῖοί τινές εἰσιν, ἀλλ' ἕνα ὅρον τῆς φιλίας σφῶν ποιουμένους τὸ τῷ αὐτοκράτορι αὐτοὺς ἀρέσκειν."

Dio 58, 23, 3.

... ἀλλὰ καὶ εἶπέ ποτε αὐτῷ διαφερομένῳ πρὸς τὸν Τιβέριον ὅτι

"σύ τε τοῦτον ἀποκτενεῖς καὶ σὲ ἄλλοι".

Dio 58, 23, 4.

λέγεται γοῦν πολλάκις ⟨μὲν⟩ ἀναφθέγξασθαι τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον "ἐμοῦ θανόντος γαῖα μιχθήτω πυρί",

πολλάκις δὲ καὶ τὸν Πρίαμον μακαρίσαι ὅτι ἄρδην καὶ μετὰ τῆς πατρίδος καὶ μετὰ τῆς βασιλείας ἀπώλετο.

Dio 58, 24, 3. 4.

Μάμερκος δὲ δὴ Αἰμίλιος Σκαῦρος μήτ' ἄρξας τινῶν μήτε δωροδοκήσας ἑάλω τε διὰ τραγῳδίαν καὶ παθήματι δεινοτέρῳ οὐ συνέγραψε περιέπεσεν. 4. Ἀτρεὺς μὲν τὸ ποίημα ἦν, παρῄνει δὲ τῶν ἀρχομένων τινὶ ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν

Digitized by Google

Εὐριπίδην ὅτι "τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών". καὶ μαθὼν τοῦτο Τιβέριος ἐφ' ἑαυτῷ τὸ ἔπος ἐξέλαβεν, Ἀτρέα ἑαυτὸν διὰ τὰ μύση τῶν φόνων ὧν εἰργάσατο κληθῆναι νομίσας, καὶ ἔλεγεν "οὗτος ἐμὲ Ἀτρέα ἐποίησεν, κἀγὼ αὐτὸν Αἴαντα ποιήσω·" ἀνάγκην οὖν αὐτῷ ἐπήγαγεν ὥστε αὐτὸν ἑαυτὸν ἀνελεῖν. Mai. 82 p. 201 p. 184, 13—21 Dind.

Εὐριπίδην, ἵνα τὴν τοῦ κρατοῦντος ἀβουλίαν φέρῃ. μαθὼν οὖν τοῦτο ὁ Τιβέριος ἐφ' ἑαυτῷ τε τὸ ἔπος εἰρῆσθαι ἔφη, Ἀτρεὺς εἶναι διὰ τὴν μιαφονίαν [εἶναι] προσποιησάμενος, καὶ ὑπειπὼν ὅτι "καὶ ἐγὼ οὖν Αἴαντ' αὐτὸν ποιήσω", ἀνάγκην οἱ προσήγαγεν αὐτοεντεὶ ἀπολέσθαι.

18. *Ὅτι ὃ βούλεταί τις καὶ ἐπιθυμεῖ, τοῦτο καὶ ᾧττον πιστεύει.* Mai. 82 p. 201 = p. 184, 22 sq. Dind.

Petri ipsius videtur.

19. *Ὅτι Λούκιός τις Ἀρούντιος καὶ τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῇ παιδείᾳ προήκων ἐωρακὼς τὸν Τιβέριον τὴν ἐπιθάνατον νοσοῦντα καὶ κινδυνεύοντα καὶ τὴν βασιλείαν ἐπὶ Γάιον φερομένην ἀνεῖλεν ἑαυτὸν*

εἰπὼν ὅτι "οὐ δύναμαι ἐπὶ γήρως δεσπότῃ καὶ νεωτέρῳ τοιούτῳ δουλεῦσαι." Mai. 82 p. 201 = p. 184, 24—29 Dind.

Dio 58, 27, 4.

Λούκιος Ἀρρούντιος καὶ ἡλικίᾳ καὶ παιδείᾳ προήκων, ἐκούσιος, καίπερ νοσοῦντος ἤδη τοῦ Τιβερίου καὶ νομιζομένου μὴ ῥαΐσειν, ἐφθάρη· τὴν γὰρ τοῦ Γαΐου κακίαν συνιδὼν ἐπεθύμησε, πρὶν πειραθῆναι αὐτοῦ, προαπαλλαγῆναι, εἰπὼν ὅτι "οὐ δύναμαι ἐπὶ γήρως δεσπότῃ καινῷ καὶ τοιούτῳ δουλεῦσαι."

20. *Ὅτι ἐωρακώς ποτε ὁ Τιβέριος Μάκρωνος καὶ Γαΐου τὴν φιλίαν, "εὖ γε" ἔφη "ποιεῖς τὸν δυόμενον καταλιμπάνων καὶ πρὸς τὸν ἀνατέλλοντα τρέχων."* Mai. 82 p. 202 = p. 184, 30—32 Dind.

Dio 58, 28, 4.

ὅπερ καὶ ὁ Τιβέριος ὑποπτεύσας ποτὲ "εὖ γε" ἔφη "τὸν δυόμενον ἐγκαταλιπὼν πρὸς τὸν ἀνατέλλοντα ἐπείγῃ."

21. *Ὅτι Γάιος Πίσωνα ἐξορίσας δέδωκεν αὐτῷ δέκα δούλους μόνους· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐδέετο πλείονας αὐτῷ δοθῆναι, ἐκέλευσεν αὐτῷ ὅσοις βούλεται χρῆσθαι, εἰπὼν ὅτι "καὶ στρατιῶται μέντοι τοσοῦτοί σοι συνέσονται."* Mai. 83 p. 202 = p. 185, 9—13 Dind.

Dio 59, 8, 8.

καὶ τῷ γε Πίσωνι δέκα δούλους ἐπαγαγέσθαι ἐπιτρέψας (ὁ Γάιος), εἶτ' ἐπειδὴ πλείονας ἠτήσατο, ἐφῆκεν ὅσοις ἄν ἐθελήσῃ χρήσασθαι, εἰπὼν ὅτι "καὶ στρατιῶται τοσοῦτοί σοι συνέσονται."

Dio 59, 16, 1—4.

μέχρι μὲν οὖν τοῦ χρόνου τούτου αὐτός τε τὸν Τιβέριον ἀεὶ

Digitized by Google

22. Ὅτι μετὰ πολλὰς ἐπινοίας ὁ Γάιος τελευταῖον ἐπὶ τὴν σύγκλητον ἐτρέπετο καὶ ἐγκλήματα αὐτοῖς ἐπῆγεν, ὅτι τὸν Τιβέριον κακῶς εἰρήκασιν· "ἐμοὶ μὲν γάρ" ἔφασκεν "αὐτοκράτορι ὄντι καὶ τοῦτο ποιεῖν ἔξεστιν, ὑμεῖς δὲ οὐ μόνον ἀδικεῖτε, ἀλλὰ καὶ ἀσεβεῖτε πρὸς τὸν ἄρξαντα ὑμῶν οὕτω διακείμενοι, καὶ εἴ τι κακὸν ἐποίησεν, ὑφ' ὑμῶν προτρεπόμενος ἔπραξεν."

καὶ ὁ Σεϊανὸς ὑφ' ὑμῶν φυσηθεὶς ἀπώλετο. Mai. 83 p. 202 = p. 185, 14—21 Dind.

23. Ὅτι ὁ Γάιος Πρίσκον ἀνελὼν διὰ χρήματα καὶ ὀλίγα εὑρὼν ταῦτα θαυμαστὸν λόγον ἐφθέγξατο "ἠπάτησέ με καὶ μάτην ἀπώλετο· ἠδύνατο γὰρ ἐπὶ τούτοις ζῆν." Mai. 83 p. 202 = p. 185, 22—25 Dind. [41 ὁ addidi e cod.]

καὶ πρὸς πάντας κακῶς ἔλεγε, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς κακηγοροῦσιν αὐτὸν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ οὐχ ὅσον οὐκ ἐπετίμα ἀλλὰ καὶ ἔχαιρεν· τότε δὲ ἐσελθὼν ἐς τὸ βουλευτήριον πολλὰ μὲν ἐκεῖνον ἐπῄνεσε, πολλὰ δὲ καὶ τῆς γερουσίας τοῦ τε δήμου κατηγόρησεν ὡς οὐκ ὀρθῶς αὐτὸν ψεγόντων. 2. "ἐμοὶ μὲν γάρ" ἔφη "αὐτοκράτορι ὄντι καὶ τοῦτο ποιεῖν ἔξεστιν, ὑμεῖς δὲ οὐ μόνον ἀδικεῖτε ⟨ἀλλὰ καὶ ἀσεβεῖτε⟩ πρὸς τὸν ἄρξαντά ποτε ὑμῶν οὕτω διακείμενοι." κἀκ τούτου καθ' ἕκαστον τῶν ἀπολωλότων ἐπεξιὼν ἀπέφαινεν, ὡς γε ἐδόκει, τοὺς βουλευτὰς αἰτίους τοῦ ὀλέθρου τοῖς πλείστοις αὐτῶν γεγονότας, τοὺς μὲν ὅτι κατηγόρησάν σφων, τοὺς δὲ ὅτι κατεμαρτύρησαν, πάντας δὲ ὅτι κατεψηφίσαντο. 3. καὶ ταῦτά τε ὡς ἐξ αὐτῶν ἐκείνων τῶν γραμμάτων ἃ καταπεπρηκέναι ποτὲ ἔφη ἐπανέγνω διὰ τῶν ἀπελευθέρων, καὶ προσεπεῖπεν ὅτι "εἰ καί τι ὁ Τιβέριος ἠδικήκει, οὐκ ὠφείλετε αὐτὸν ζῶντα τετιμηκέναι οὐ μὰ Δι' οὐκ ἐφ' οἷς καὶ εἴπατε πολλάκις καὶ ἐψηφίσασθε μεταβάλλεσθαι. 4. ἀλλ' ὑμεῖς καὶ ἐκεῖνον ἐμπλήκτως μετεχειρίσασθε, καὶ τὸν Σεϊανὸν φυσήσαντες καὶ διαφθείραντες ἀπεκτείνατε, ὥστε δεῖ καὶ ἐμὲ μηδὲν χρηστὸν παρ' ὑμῶν προσδέχεσθαι."

Dio 59, 18, 5—20, 1.

Ἰούνιός τέ τις Πρίσκος στρατηγὸς ἠτιάθη μὲν ἐπ' ἄλλοις τισίν, ἀπέθανε δὲ ὡς πλούσιος. καὶ ἐπ' αὐτῷ ὁ Γάιος, μαθὼν ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ θανάτου ἐκέκτητο, θαυμαστὸν λόγον ἐφθέγξατο, εἰπὼν ὅτι "ἠπάτησέ με καὶ μάτην ἀπώλετο· ζῆν γὰρ ἐδύνατο".

Digitized by Google

[Dio 59, 19, 1—20, 1.]

24. Ὅτι Δομέτιος ῥήτωρ ἄριστος καὶ δεινότατος, φαῦλος ἀνήρ, ἐπὶ τοῦ Τιβερίου γυναῖκα τῶν ἐπισήμων ἐσυκοφάντησεν, ὥστε ἐγγὺς θανάτου γενέσθαι· καὶ συναντήσας αὐτῇ ποτε ἐξετράπη τῆς ὁδοῦ αἰσχυνόμενος· ἐκείνη δὲ πλησίον παραγενομένη ἔφη "θάρσει, Δομέτιε, ὅτι οὐ σύ μοι ἐπαίτιος ἀλλ' Ἀγαμέμνων." Mai. 84 p. 202 sq. = p. 185, 26—32 Dind.

25. Ὅτι οὗτος ὁ Δομέτιος ἐπίγραμμα ποιήσας εἰς εἰκόνα τοῦ Γαΐου εἶπεν ὅτι εἰκοστὸν ἕβδομον ἔτος ἄγων δεύτερον ὑπάτευσεν· τούτου λαβόμενος ὁ Γάιος κατηγόρησεν αὐτοῦ ὡς ὀνειδίζοντος τὸ μειρακιῶδες αὐτοῦ καὶ παράνομον

καὶ εἰς τὸ συνέδριον αὐτὸν ἦγαγεν ὡς τεθνηξόμενον, καὶ λόγον ποικίλως συγκείμενον εἶπεν,

καὶ εἰ ἀπελογήσατο ἐτεθνήκει·

ὁ δὲ λέγοντος αὐτοῦ ἐθαύμαζεν καὶ ἐπεκρότει ὡς ἀκροατής τις ἀλλ' οὐ κατηγορούμενος· πληρώσαντος δὲ καθ' ὑπερβολὴν ἐδόκει τὴν δεινότητα τοῦ λόγου θαυμάζειν. καὶ δοθέντος καιροῦ ἀπολογίας εἰς ὀλοφυρμὸν | ἐτρέπετο, καὶ τέλος εἰς τὴν γῆν κατέπεσεν ἱκετεύων

καὶ ὡς ῥήτορα μᾶλλον οὐχ ὡς Καίσαρα φοβεῖσθαι λέγων· ἐκεῖνος δὲ ὁρῶν ταῦτα καὶ ἀκούων διεχύθη, πι-

ἐν τούτοις τοῖς τότε κριθεῖσι καὶ ὁ Ἄφρος ὁ Δομίτιος καὶ κινδύνῳ παραδόξῳ καὶ σωτηρίᾳ θαυμασιωτέρᾳ ἐχρήσατο. ἤχθετο μὲν γὰρ αὐτῷ καὶ ἄλλως ὁ Γάιος, ὅτι ἐπὶ τοῦ Τιβερίου γυναικός τινος τῇ Ἀγριππίνῃ τῇ μητρὶ αὐτοῦ προσηκούσης κατηγορήκει· 2. ἐφ' ᾧ δὴ ἐκείνη συναντήσασά ποτε αὐτῷ, καὶ μαθοῦσα ὅτι ἐξέστη τῆς ὁδοῦ δι' αἰσχύνην, προσεκαλέσατό τε αὐτὸν καὶ ἔφη "θάρσει, Δομίτιε· οὐ γὰρ σύ μοι αἴτιος εἶ, ἀλλ' Ἀγαμέμνων."

τότε δὲ ἐπειδὴ εἰκόνα τινὰ αὐτοῦ στήσας ἐπίγραμμα αὐτῇ ἐπέγραψε δηλῶν ὅτι ἕβδομον καὶ εἰκοστὸν ⟨ἔτος⟩ ἄγων δεύτερον ὑπατεύοι, 3. ἠγανάκτησεν ὡς καὶ προφέροντός οἱ αὐτοῦ τό τε μειρακιῶδες καὶ τὸ παράνομον, καὶ εὐθὺς ἐπὶ τούτῳ, ἐφ' ᾧ καὶ τιμηθήσεσθαι προσεδόκησεν, ἔς τε τὸ συνέδριον αὐτὸν ἐσήγαγε καὶ λόγον κατ' αὐτοῦ μακρὸν ἀνέγνω· ἄλλως τε γὰρ προέχειν ἁπάντων τῶν ῥητόρων ἠξίου, καὶ ἐκεῖνον δεινότατον εἰπεῖν εἰδὼς ὄντα ὑπερβαλεῖν ἐσπούδασε. 4. πάντως τ' ἂν αὐτὸν ἀπέκτεινεν, εἰ καὶ ἐφ' ὁποσονοῦν ἀντεπεφιλοτίμητο. νῦν δὲ ἀντεῖπε μὲν οὐδὲν οὐδὲ ἀπελογήσατο οὐδέν, θαυμάζειν δὲ δὴ καὶ καταπεπλῆχθαι τὴν δεινότητα τοῦ Γαΐου προσποιησάμενος, τήν τε κατηγορίαν καθ' ἓν ἕκαστον ἐπιλέγων, ὥσπερ τις ἀκροατὴς ἀλλ' οὐχ ὑπεύθυνος ὤν, ἐπῄνει, 5. καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος αὐτῷ ἐδόθη, πρὸς ἀντιβολίαν καὶ ὀλοφυρμὸν ἐτράπετο, καὶ τέλος ἔς τε τὴν γῆν κατέπεσε καὶ χαμαὶ κείμενος ἱκέτευσεν ὡς καὶ τὸν ῥήτορα αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τὸν Καίσαρα φοβούμενος. καὶ οὕτως ἐκεῖνος, ὁρῶν τε ταῦτα καὶ ἀκούων, διεχύθη, πι-

Digitized by Google

στεύσας ὅτι τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ κεκράτηκεν,

καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν εἰπών "μηκέτι νόμιζε σαυτὸν δεινὸν ῥήτορα," ὃν καὶ ὕπατον ἀπέδειξεν. [cf. mox v. 29b]. Mai. 84 p. 203 = p. 186, 1—17 Dind.

26.

Ὅτι Σενέκας Ἄννεος ἅπαντας τοὺς κατ' αὐτὸν ἀνθρώπους σοφίᾳ ὑπερβαλλόμενος ἐπειδὴ λόγον ἐπ' αὐτῷ εἶπεν καλῶς συγκείμενον, ὑπὲρ τούτου καὶ μόνου ἔμελλεν ἀπόλλυσθαι·

ἀλλὰ τοῦτον ἀφῆκεν γυναικὶ πεισθείς, ᾗτινι συνεκάθευδεν, εἰπούσῃ ὅτι καὶ φθόην ἔχει καὶ οὐκ εἰς μακρὰν τελευτήσει· ἀληθὲς δὲ τοῦτο νομίσας εἶναι συνεχώρησεν αὐτῷ [an αὐτῇ?] ὅσον οὐδέπω τεθνηξόμενον. Mai. 85 p. 203 = p. 186, 18—25 Dind.

27. Ὅτι Γάιος οὕτως ἦν ἀδιάκριτος περὶ τοὺς φόνους ὥστε ποτὲ προσενεχθέντων αὐτῷ πολλῶν κατηγορουμένων ἐφ' ᾧ ἐξετάσαι, στῆσαι μὲν αὐτοὺς ἐπὶ στίχον, εἰπεῖν δὲ τὸ ὡς γελοῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος λεγόμενον "ἀπὸ τοῦ φαλακροῦ μέχρις ἐκείνου τοῦ κομῶντος πάντας φόνευσον." Mai. 85 p. 204 = p. 186, 26—31 Dind.

28. Ὅτι ὁ αὐτὸς κυβεύων ποτὲ ἐν Γαλλίαις καὶ μαθὼν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀργύριον, ἀναστὰς ἐζήτησε τῶν εὐπόρων ἀπογραφὴν καὶ ἐκέλευσε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν φονευθῆναι καὶ τὰ χρήματα αὐτῶν εἰσεστεύσας ὄντως τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ κεκρατηκέναι αὐτοῦ· 6. καὶ διά τε τοῦτο καὶ διὰ Κάλλιστον τὸν ἀπελεύθερον, ὃν αὐτός τε ἐτίμα καὶ ὁ Δομίτιος ἐτεθεράπευκει, ἐπαύσατο ὀργιζόμενος. καὶ τῷ γε Καλλίστῳ αἰτιασαμένῳ αὐτὸν ὕστερον ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ κατηγόρησεν, ἀπεκρίνατο ὅτι "οὐκ ἔδει με τοιοῦτον λόγον ἀποκεκρύφθαι." 7. Δομίτιος μὲν δὴ καταγνωσθεὶς μηκέτι δεινὸς εἶναι λέγειν ἐσώθη·

ὁ δὲ δὴ Σενέκας ὁ Ἀνναῖος ⟨ὁ⟩ Λούκιος, ὁ πάντας μὲν τοὺς καθ' ἑαυτὸν Ῥωμαίους πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους σοφίᾳ ὑπεράρας, διεφθάρη παρ' ὀλίγον μήτ' ἀδικήσας τι μήτε δόξας, ὅτι δίκην τινὰ ἐν τῷ συνεδρίῳ παρόντος αὐτοῦ καλῶς εἶπε. 8. τοῦτον μὲν οὖν ἀποθανεῖν κελεύσας ἀφῆκε, γυναικί τινι ὧν ἐχρῆτο πιστεύσας ὅτι φθόῃ τε ἔχοιτο κακῶς καὶ οὐκ ἐς μακρὰν τελευτήσοι· 20, 1 τὸν δὲ Δομίτιον καὶ ὕπατον εὐθὺς ἀπέδειξε.

Dio 59, 22, 2—4.

. . . τοῦ δὲ δὴ οἰκείου πολὺ μέρος ἀνάλωσε (ὁ Γάιος), τοὺς μὲν καθ' ἑκάστους κατακόπτων, τοὺς δὲ καὶ ἀθρόους ἅμα πάντας φονεύσας. 3. ἰδὼν γάρ ποτε ὄχλον εἴτε δεσμωτῶν εἴτε καὶ ἄλλων τινῶν, προσέταξε τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἀπὸ τοῦ φαλακροῦ μέχρι τοῦ φαλακροῦ πάντας αὐτοὺς σφαγῆναι.

κυβεύων δέ ποτε, καὶ μαθὼν ὅτι οὐκ εἴη οἱ ἀργύριον, ᾔτησέ τε τὰς τῶν Γαλατῶν ἀπογραφάς, καὶ ἐξ αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους θανατωθῆναι κελεύσας

Digitized by Google

νεχθῆναι· καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς συγκυβευτὰς εἶπεν "ἐν ᾧ ὑμεῖς περὶ ὀλίγων φιλονικεῖτε, ἐγὼ πλῆθος χρημάτων συνήγαγον." **Mai.** 85 p. 204 = p. 186, 32—187, 6 **Dind.**

4. ἐπανῆλθέ τε πρὸς τοὺς συγκυβευτὰς καὶ ἔφη ὅτι "ὑμεῖς περὶ ὀλίγων δραχμῶν ἀγωνίζεσθε, ἐγὼ δὲ ἐς μυρίας καὶ πεντακισχιλίας μυριάδας ἤθροισα."

29. 30. 31. 32 vide vol. 2 p. 647—650.

Dio (apud Xiph.) 59, 26, 8. 9.

33. Ὅτι τὸν Γάιον Γαλάτης τις θεωρήσας αὐτὸν μέγα ἀνεκάγχασεν· ὁ δὲ νομίσας αὐτὸν ὑπὸ ἡδονῆς γελᾶν ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι καὶ λέγει "τίνα με νομίζεις εἶναι;" ὁ δέ, ἐρῶ αὐτὸ τὸ ῥῆμα τὸ παρ' αὐτοῦ λεχθέν, ἔφη ὅτι "μέγα εἰ παραλήρημα", καὶ οὐδὲν δεινὸν ἔπαθεν· σκυτεὺς γὰρ ἦν καὶ πένης. **Mai.** 88 p. 206 = p. 188, 19—24 **Dind.**

καί ποτέ τις ἀνὴρ Γαλάτης ἰδὼν αὐτὸν (τὸν Γάιον) ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ ἐν Διὸς εἰδει χρηματίζοντα ἐγέλασεν· ὁ δὲ Γάιος ἐκάλεσέ τε αὐτὸν καὶ ἀνήρετο "τί σοι δοκῶ εἶναι;" 9. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο (ἐρῶ γὰρ αὐτὸ τὸ λεχθέν) ὅτι "μέγα παραλήρημα." καὶ οὐδὲν μέντοι δεινὸν ἔπαθε· σκυτοτόμος γὰρ ἦν.

Dio (apud Xiph.) 59, 28, 7.

34. Ὅτι ἡ Μιλωνία μετὰ τριάκοντα ἡμέρας τῶν γάμων τέτοκεν υἱόν, ὃν ἔσχεν ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρός· καὶ τοῦτο ἔλεγεν ὡς θεῷ αὐτῷ ἐκγενέσθαι ὅτι ἐν τριάκοντα ἡμέραις καὶ ἀνὴρ καὶ πατὴρ ἐγένετο. **Mai.** 88 p. 206 = p. 188, 25—28 **Dind.**

ἐπειδή τε ἡ Καισωνία θυγάτριον μετὰ τριάκοντα ἡμέρας τῶν γάμων ἔτεκε, τοῦτό τε αὐτὸ δαιμονίως προσεποιεῖτο, σεμνυνόμενος ὅτι ἐν τοσαύταις ἡμέραις καὶ πατὴρ καὶ ἀνὴρ ἐγεγόνει.

35. 36 vide vol. 2 p. 660.

Dio 60, 16, 4—7.

37. Ὅτι ἀπελεύθερος τοῦ Σαβίνου πρὸς ἐξέτασιν ἐξηνέχθη καὶ ἐλευθέρως ἐλάλησεν·

ὁ δὲ Νάρκισσος ἐπύθετο αὐτοῦ "τί ἂν ἐποίησας, εἰ ἐμονάρχησε Σαβῖνος;" ἀπεκρίνατο "ἐστήκειν ὄπισθεν αὐτοῦ καὶ ἐσιώπων." ἐκ τούτου κατακριθεὶς ἀνῃρέθη. καὶ Ἀριάμη τις ἐπειδὴ εἶδεν τὸν ἄνδρα ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ ὄντα, οὐ μόνον οὐκ ἀπεδειλίασεν [ita cod.], ἀλλ' αὐτὴν [αὐτὴν cod.] ἀπέσφαξεν,

τότε δὲ Γάλαισός τις ἀπελεύθερος τοῦ Καμίλλου πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐσαχθεὶς ἐς τὸ βουλευτήριον ἐπαρρησιάσατο, ἓν δὲ δὴ καὶ τόδε μνήμης ἄξιον. 5. τοῦ γὰρ Ναρκίσσου παρελθόντος ἐς τὸ μέσον καὶ εἰπόντος αὐτῷ "τί ἂν ἐποίησας, Γάλαισε, εἰ Κάμιλλος ἐμεμοναρχήκει;" ἀπεκρίνατο ὅτι "εἰστήκειν ἂν ὄπισθεν αὐτοῦ καὶ ἐσιώπων."

αὐτός τε οὖν ἐπὶ τούτῳ καὶ Ἀρρία αὖ ἐφ' ἑτέρῳ ὀνομαστοὶ ἐγένοντο. 6. αὕτη γὰρ γυνὴ Καικίνου Παίτου οὖσα οὕτ' ἠθέλησε θανατωθέντος αὐτοῦ ζῆσαι, καίπερ καὶ ἐν τιμῇ

Digitized by Google

καὶ τὸν ἄνδρα εἰς τὸ αὐτὸ προεκαλέσατο· λαβοῦσα γὰρ τὸ ξίφος προστέθεικε τῇ οἰκείᾳ γαστρὶ καὶ ὤθησε λέγουσα "ἰδὲ οὐ πονῶ· τοῦτο οὐδέν ἐστιν· ποίησον καὶ σύ." ἐωρακὼς οὖν ἀποθνήσκουσαν κἀκεῖνος ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν· εἰς τοιαύτην γὰρ τάξιν τὰ πράγματα ἐληλύθει, ὥστε ἀρετὴν νομίζεσθαι τὸ αὐτόχειρα γενέσθαι. Mai. 89 p. 207 = p. 190, 9—22 Dind.

38. Ὅτι Κλαύδιος τούτων γινομένων συνεχῶς τὸ Ὁμηρικὸν ἔλεγεν "ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερον χαλεπήνῃ". Mai. 89 p. 208 = p. 190, 23—25 Dind. [19 τις Dind., τι cod.]

τινι εἶναι δυναμένη (τῇ γὰρ Μεσσαλίνῃ σφόδρα ᾠκείωτο), καὶ προσέτι καὶ τὸν ἄνδρα ἀποδειλιῶντα ἐπέρρωσε· τὸ γὰρ ξίφος λαβοῦσα ἑαυτήν τε ἔτρωσε, καὶ ἐκείνῳ ὤρεξεν εἰποῦσα "ἰδού, Παῖτε, οὐκ ἀλγῶ." 7. καὶ οἱ μὲν ἐπῃνοῦντο· ἤδη γὰρ ὑπὸ τῆς συνεχείας τῶν κακῶν ἐς τοῦτο τὰ πράγματα προεληλύθει ὥστ' ἀρετὴν μηκέτ' ἄλλο μηδὲν ἢ τὸ γενναίως ἀποθανεῖν νομίζεσθαι·

Κλαύδιος δὲ οὕτω που πρὸς τὴν τιμωρίαν τήν τε ἐκείνων καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἔσχεν ὥστε καὶ σύνθημα τοῖς στρατιώταις τὸ ἔπος τοῦτο συνεχῶς διδόναι, τὶ ὅτι χρὴ ἄνδρα ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.

Excerpta Vaticana n. 39 — 155 habes hoc volumine locis Dioneis unde desumpta sunt adscripta.

PETRI PATRICII

EXCERPTA VATICANA SIVE MAIANA

de sententiis (περὶ γνωμῶν) n. 156—191, historiam Augustam a fine Dionis continentia.

156. Κοῦφος μὲν γὰρ πᾶς ὄχλος πρὸς τὰ καινοτομούμενα· ὁ δὲ δῆμος τῶν Ῥωμαίων διά τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν συγκλύδων ἀνθρώπων τῶν εἰς αὐτὸν συνιόντων ῥᾷον τῶν ἄλλων ἐπαίρεται καὶ μετὰ εὐχερείας πρὸς τὰ ἄτοπα τρέχει. Mai. 117 p. 233 = p. 217, 25—29 Dind. p. C. 238

Ad Maximini tempora pertinere, desumpta ex Herodian. 7, 7, 1, vidit de Boor *Byz. Zeitschr.* 1, 25. — Continuatur in codice fragmento 155, quod habes p. 472.

157. Ὅτι ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς μετὰ Μαριάδνου πρὸ τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ὡς εἴκοσι σταδίους στρατοπεδεύεται· καὶ οἱ μὲν φρόνιμοι ἔφυγον τῆς πόλεως, τὸ δὲ πολὺ πλῆθος ἔμεινεν, τοῦτο μὲν φιλοῦντες τὸν Μαριάδνην, τοῦτο δὲ καὶ τοῖς καινισμοῖς χαίροντες, ὅπερ ὑπὸ p. C. 254?

Digitized by Google

ἀνοίας πάσχειν εἰώθασι. Mai. 118 p. 234 = p. 218, 1—6 Dind. = fr. 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 192).

1 *Μαριάδνου*] *Mareades* Amm. Marc. 23, 5, 3, *Μαριάδης* Malal. 12 p. 295 B., *Cyriades* in *v. trig. tyr.* 2, 1 (cf. S. Fraenkel *Herm.* 22 p. 649). — Ad rem cf. Zos. 1, 27, 2; 3, 32, 8, Zon. 12, 23 p. 594 B, Lib. *or.* 4 p. 154 C; 6 p. 185 B, et *l.* ad v. 1 *l.*

p. C. 264? 158. *Ὅτι Αἰμιλιανὸς ἀναγορευθεὶς βασιλεὺς ἔγραφε πρὸς τὴν σύγκλητον ὅτι τὴν βασιλείαν ὑμῖν καταλιμπάνω, κἀγὼ ὡς στρατηγὸς ὑμέτερος πανταχοῦ ἀγωνίζομαι.* Mai. 118 p. 234 = p. 218, 8—11 Dind. = fr. 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 193).

2 *ὡς* dedi ex cod., *ὁ* Mai. — cf. Zon. 12, 22 p. 591, 9—13 B. (p. 138, 10—15 D.)

p. C. 260 159. *Ὅτι Μακρῖνος κόμης τῶν θησαυρῶν καὶ ἐφεστὼς τῇ ἀγορᾷ τοῦ σίτου ἐπειδὴ καὶ τὸν ἕνα πόδα ἐπεπήρωτο, οὐχ εὑρέθη ἐν τῷ πολέμῳ ἀλλ' ἐν Σαμοσάτοις, καὶ ἀπεδέχετο τοὺς στρατιώτας καὶ ἀνεκτᾶτο· ὁ δὲ Σαπώρης πέμπει Κληδόνιον ἄνδρα τοὺς δικαστὰς εἰσάγοντα τῷ βασιλεῖ, ὃς προέτρεπε Μακρῖνον ἐλθεῖν πρὸς Βαλλεριανόν· ὁ δὲ οὐχ εἵλετο ἀπελθεῖν, λέγων "τίς τοσοῦτον μαίνεται ὥστε ἑκὼν ἀντ' ἐλευθέρου δοῦλος καὶ αἰχμάλωτος γενέσθαι; ἄλλως τε καὶ οἱ προστάττοντες ἀπελθεῖν οὐκ εἰσί μου κύριοι· ὁ μὲν γὰρ πολέμιός ἐστιν, ὁ δὲ οὐδὲ ἑαυτοῦ δεσπόζει, οὐχ ὅπως ἡμῶν"· καὶ παρήνει καὶ τῷ Κληδονίῳ μένειν καὶ μὴ ἐπανελθεῖν πρὸς Βαλλεριανόν· ὁ δὲ ἔφη μὴ προδιδόναι τὴν πίστιν τοῦ γενομένου αὐτοῦ δεσπότου· καὶ ἐπανελθὼν κατεσχέθη μετὰ τῶν αἰχμαλώτων.* Mai. 118 p. 235 = p. 219, 8—22 Dind. = fr. 3 Mueller (F. H. Gr. 4, 193).

1. 5 *Μακρῖνος Μακρῖνον*] coll. fr. 167 *Μακριανὸς Μακριανὸν* scribendum videtur, *Μακριανὸς Macrianus* etiam nummus Alexandrinus Cohen[2] 6 p. 2 (Eckhel 7 p. 467), Eus. *h. e.* 7, 10, 5 et 23, 2, *v. Gall.* 2, 2—3, 6, *v. trig. tyr.* 10, 14; 11, 2; 12 passim; 14, 1—3; 15, 4; 18, 3 (M); 19, 2; 21, 1, *Macrinus Μακρῖνος v. Gall.* 1, Zon. 12, 24 p. 598, 19—599, 23 B. (= p. 145, 1—146, 4 D.), sed etiam apud hunc vel saltem in eius auctore Macrianum eum audisse conicias e verbis *τῆς ἥττης δὲ τῶν Μακρίνων . . ἀγγελθείσης* p. 600, 3 B. = p. 146, 8 D., nam filius cum apud Zonaram quoque Macrianus vocetur *τῆς ἥττης δὲ τῶν Μακριανῶν* legendum videtur, nisi forte *Μακρίνων* ex *Μακρινείων* corruptum putes 2 *ἐπειδὴ — ἐπεπήρωτο*] cf. Zon. 12, 24 p. 598, 21 B. = p. 145, 3 Dind.

p. C. 260? 160. *Ὅτι Μέμωρ Μαυρούσιος, πεμφθεὶς ἐπὶ συλλογῇ καρπῶν, καινῶν πραγμάτων ἐπεθύμησεν, καὶ σπουδῇ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀναιρεῖται· οἱ δὲ ἄρχοντες ἐμέμφοντο ὡς ἀδίκως αὐτὸν ἀναιρεθέντα. καὶ Θεόδοτος κελευσθεὶς ἀπολογήσασθαι εἶπεν ὅτι "οὐκ ἦν πολλῆς ἄξιος καταγνώσεως Μέμωρ ὡς ἀδυνάτοις ἐπιχειρῶν, ὁ ἔχων τοσούτων ἀρ-*
p. 324 *χόντων περιβολὴν καὶ δύναμιν, | ἀλλ' ἐκεῖνος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διὰ τῆς ἐμῆς σπουδῆς καὶ βασιλικῆς προνοίας τοῦ σκοποῦ διήμαρτον"· ἡσθεὶς ὁ βασιλεὺς τῇ ἀπολογίᾳ ἐκέλευσεν ὑπὲρ Μέμορος μηδένα φεύξεσθαι.* Mai. 119 p. 236 = p. 220, 8—18 Dind. = fr. 4, 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 193).

1 *Μέμωρ*] cf. Zos. 1, 38, 1 4 *οὐκ* exp. Mueller.

Digitized by Google

161. Ὅτι οἱ φαύλως ἀναχθέντες ἄνθρωποι οὐκ εἰώθασι βεβαίως τὰς φιλίας φυλάττειν, ἀλλ' ἐκ μικρῶν προφάσεων μεταβάλλονται. Mai. 119 p. 236 = p. 220, 19—21 Dind. = fr. 4, 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 194).

162. Ὅτι ἡ τοῦ Γαληνοῦ γαμετὴ τοῦ βασιλέως ἀπηρέσθη τῷ προσώπῳ Ἰνγενούου καὶ μεταπεμψαμένη Βαλεντῖνον εἶπεν αὐτῷ ὅτι "ἐγὼ τὴν σὴν προαίρεσιν οἶδα· τὸν δὲ βασιλέα ἐπὶ μὲν τῇ σῇ ἐπιλογῇ ἐπαινῶ, ἐπὶ δὲ τῇ Ἰνγενούου οὐκ ἐπαινῶ· ἐν πολλῇ γάρ μοι ὑπονοίᾳ ἐστίν· ἀλλ' ἀντιπρᾶξαι τῷ βασιλεῖ οὐ δύναμαι· ἀλλὰ σὺ ἐπιτήρει τὸν ἄνδρα". ἀποκρίνεται Βαλεντῖνος ὅτι "γένοιτο μὲν καὶ Ἰνγένουον γνήσιον περὶ τὴν δουλείαν ὑμῶν ὀφθῆναι· ἐπεὶ τὸ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἂν παραλείψω τι τῶν εἰς εὔνοιαν ὁρώντων τοῦ ὑμετέρου οἴκου. Mai. 120 p. 237 = p. 221, 8—18 Dind. = fr. 5, 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 194).

163. Ὅτι ἐν τῷ κατὰ Ἰνγενούου πολέμῳ πολλοὶ καὶ τέκνα καὶ γονεῖς καὶ ἀδελφοὺς ἀνεῖλον ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε τινὰ κατασχεῖν ἴδιον ἀδελφὸν παρὰ Γαληνῷ καὶ εἰπεῖν "ὦ βασιλεῦ, οὗτος ἀδελφός ἐμός ἐστι, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ κατέσχον αὐτόν." ὁ δὲ νομίσας ὅτι παραιτήσασθαι αὐτὸν βούλεται καὶ ἀπεδέξατο καὶ ἐπήνεσεν καὶ ὑπέσχετο πολλὰ δώσειν καὶ τὴν ἁμαρτίαν τῆς τυραννίδος συγχωρεῖν· τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι οὐ χρὴ τὸν ἅπαξ ἀντάραντα ὅπλα βασιλεῖ ζῆσαι, καὶ τῷ ξίφει ἀνελεῖν αὐτόν· ὁ δὲ Γαληνὸς ἠγανάκτησε μέν, πλὴν διὰ τὸ ἀδόκητον τῶν πραγμάτων συνεχώρησεν. Mai. 120 p. 237 = p. 221, 19—30 Dind. = fr. 5, 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 194).

7 *βασιλεῖ* v. Herw., *βασιλέως* cod. 8 *ἀνελεῖν* restitui e cod., *ἀνεῖλεν* Mai. sine causa.

164. Ὅτι Κλαύδιος ἔτυχεν τρωθεὶς εἰς τὸν ἀστράγαλον καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς ὁ βασιλεὺς περὶ αὐτοῦ ἐπυνθάνετο· εἷς οὖν τῶν στρατιωτῶν εἶπεν ὅτι "ὡς Ἀχιλλεὺς πολεμήσας γενναίως ἐτρώθη καὶ ἐν τῷ καταγωγίῳ τῷ ἑαυτοῦ ἐστι θεραπευόμενος"· ὥστε τὸν βασιλέα εἰπεῖν ὅτι "εἰκότως καὶ εἰς τὸν ἀστράγαλον ἐτρώθη." Mai. 121 p. 237 = p. 221, 31—222, 5 Dind. = fr. 5, 3 Mueller (Fr. H. Gr. 4, 194).

4 *καταγωγίῳ*] -γωγι- evanuit 5 *εἰκότως*] εἰκο- evanuit *ἐτρώθη* Mai., *ἐτρώθην* cod.

165. Ὅτι Γαληνὸς ὁ βασιλεὺς πρὸς Πόστομον αὐτοκράτορα p. C. 259 262
ἀναγορευθέντα πέμπει πρεσβευτὰς τοὺς ἐπισταμένους τὰ γενόμενα παρ' αὐτοῦ καὶ ἐροῦντας αὐτῷ ὅτι χρὴ τὰ ὀχυρὰ καταλαβόντας ἡσυχάζειν· "ἀλλὰ παραχώρησόν μοι εἰσελθεῖν, ἵνα διακριθῶμεν πολέμῳ· καὶ ὁ κρείττων βασιλεύς"· ὁ δὲ ἀντεδήλωσεν ὅτι "οὔτε παραχωρῶ σοί ποτε ἑκὼν παρελθεῖν τὰς Ἄλπεις οὔτε εἰς τοιαύτην ἀνάγκην εὔχομαι καταστῆναι ἵνα Ῥωμαίοις πολεμήσω." Γαληνὸς δὲ πέμπει πρὸς αὐτόν "οὐκοῦν ἀμφότεροι μονομαχήσωμεν, ἵνα μὴ Ῥωμαῖοι p. 327
ἀπόλωνται." ὁ δὲ ἀντεδήλωσεν "ἐγὼ οὔτε μονομάχος εἰμὶ οὔτε γέγονά ποτε· ἀλλ' ἀπολλυμένας τὰς ἐπαρχίας ταύτας ὑπὸ σοῦ ταχθεὶς διασώζειν ἔσωσα· καὶ ὑπὸ τῶν Γάλλων ἠρέθην βασιλεύς· καὶ ἀρκοῦμαι τούτων ἄρχειν τῶν ἑκουσίως με ἑλομένων· καὶ εἴ τι δύναμαι,

Digitized by Google

τῇ βουλῇ τῇ ἐμαυτοῦ καὶ τῇ δυνάμει τούτοις βοηθῶ." Mai. 121 p. 238 = p. 223, 8—24 Dind. = fr. 6 Mueller (F. H. Gr. 4, 194).

3 *χρὴ*] ⟨*οὐ*⟩ *χρὴ* Polak. 4 *πολέμῳ* inserui e cod. 5 *βασιλεύς*] *βασιλεὺς ἔστω* vel *βασιλευέτω* v. Herw., an *βασιλεύσει*? *οὔτε* St., *οὐδὲ* cod.

166. *Ὅτι τὸν Ὀδέναθον τὸν παλαιὸν Ῥουφῖνος ἀναιρεῖ ὡς νεωτέροις ἐπιχειροῦντα πράγμασιν· κατηγόρει δὲ ὁ νέος Ὀδέναθος Ῥουφίνου, ὡς φονεύσαντος τὸν πατέρα αὐτοῦ· ὁ δὲ βασιλεὺς ἠρώτησε τὸν Ῥουφῖνον διὰ τί ταῦτα ἐποίησεν. ὁ δὲ εἶπεν ὅτι σὺν δίκῃ τοῦτο ἐποίησεν· "καινοῖς γὰρ ἐπεχείρει πράγμασιν· καὶ εἴθε ἐπέτρεπές μοι καὶ τοῦτον τὸν Ὀδέναθον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀνελεῖν, καὶ παραχρῆμα τοῦτο ἐποίουν"· ἦν δὲ ὁ Ῥουφῖνος ποδαλγὸς καὶ χειραλγός, παντελῶς μὴ κινηθῆναι δυνάμενος· καὶ ἔλεγεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς "ποίᾳ δυνάμει ἢ ποίῳ σώματι θαρρῶν ταῦτα λέγεις;" ὁ δὲ ἔλεγεν "οὐδὲ εἰ ἔτυχον ὑγιὴς ὢν πλέον τῆς νεότητός μου, ἠδυνάμην διὰ τοῦ σώματός μοι τί ποτε εἰς αὐτὸν ποιῆσαι· ἀλλὰ τῇ σῇ δεξιᾷ κελεύων καὶ διατυπῶν πάντα κατώρθουν· καὶ σὺ γὰρ αὐτός, ὦ βασιλεῦ, οὐ τῷ σώματί σου ἰσχύων ποιεῖς ἃ ποιεῖς, ἀλλὰ τοῖς στρατιώταις σου κελεύων.*" *καὶ ἐπῄνεσεν τοὺς λόγους αὐτοῦ ὁ Γαλιηνός.* Mai. 122 p. 238 sq. = p. 224, 8—25 Dind. = fr. 7 Mueller (F. H. Gr. 4, 195).

1. 2 *Ὀδέναθον Ὀδέναθος* cf. *Pros. imp. Rom.* 3 p. 209 sq. n. 338 sq. 3 *φονεύσαντος* dedi, *φενυεύσαντας* cod., *φονεύσαντα* Mai.

167. *Ὅτι Κύντος ὁ Μακριανοῦ υἱὸς τὸ βασίλειον καὶ παραχρῆμα ἐν Ἐμίσῃ ἐκάθητο· καὶ παραγίνεται Ὀδέναθος μετὰ πλήθους βαρβάρων καὶ δηλοῖ αὐτοῖς ὅτι "παράδοτε ἑαυτοὺς ἢ πολεμήσατε"· οἱ δὲ εἶπον ὅτι πᾶν ὁτιοῦν ἠνείχοντο ὑπομένειν ἢ βαρβάρῳ ἑαυτοὺς παραδοῦναι.* Mai. 122 p. 239 = p. 225, 8—13 Dind. = fr. 8, 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 195).

1 *Κύντος*] ita cod., *Κύητος* scribendum videtur, *Κούητος* vel *Κύητος* et *Quietus* in nummis (cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 94 n. 372), *Quietus v. Gall.* 3, 2, *v. trig. tyr.* 12, 12; 14, 1, Polem. Silv. *laterc.* (*chron. min.* 1 p. 521) *Κυιντός* Zon. 12, 24 p. 599, 23—600, 7 B. = p. 146, 3—13 D. *τὸ βασίλειον — ἐκάθητο*] corruptum vel potius mancum 2 *Ἐμίσῃ*] ita cod.

168. *Ὅτι Κυρῖνος ἐδυσχέρανεν ὡς ὅτι τῶν Ῥωμαίων τὸν πόλεμον ᾠκειώσατο Ὀδέναθος· ὁ δὲ τοῦτο μαθὼν ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀναιρεθῆναι· καὶ ἐκ τῶν οἰκείων πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο εἰς ταφὴν αὐτοῦ, ἅτινα καὶ ζῶντι αὐτῷ ἐπέδειξεν· ὁ δὲ γελάσας ἔφη πολλῆς ἀμαθίας καὶ εὐηθείας πεπληρῶσθαι τὸν ἄνδρα· ἀμαθίας μέν, ὅτι τοὺς ἐχθροὺς ἀναιροῦμεν, τοῖς δὲ φίλοις χαριζόμεθα, ἀγνοεῖν δὲ αὐτὸς πότερον εἰς φίλους ἢ εἰς ἐχθροὺς τάξει αὐτόν· εὐηθείας δέ, ὅτι βούλεται περιόντα αὐτὸν καὶ αἰσθανόμενον λυπῆσαι καὶ φονεῦσαι, τελευτῶντα δὲ καὶ ἀναισθητοῦντα δωρεαῖς τιμᾶν· καὶ ἡ τοσαύτη εὐτυχία ταχεῖαν ἔσχε μετάπτωσιν.* Mai. 123 p. 239 sq. = p. 225, 14—26 Dind. = fr. 8, 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 195).

1 *Κυρῖνος*] ita cod. (non *καρῖνος*), quis sit nescimus et fortasse nomen corruptum.

Digitized by Google

169. Ὅτι τῶν Σκυθῶν ἐπὶ Κλαυδίου τὰς Ἀθήνας ἑλόντων καὶ p. C. 269
συναγαγόντων πάντα τὰ βιβλία | καὶ βουληθέντων καῦσαι, ἄλλος τις p. 828
ἐν αὐτοῖς φρόνιμος εἶναι νομιζόμενος ἐκώλυσε λέγων ὅτι "περὶ ταῦτα οἱ Ῥωμαῖοι σχολάζοντες πολέμου ἀμελοῦσι." τοῦτο δὲ ὡς ἄπειρος εἶπεν· εἰ γὰρ ᾔδει τὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ Ῥωμαίων ἀρετάς, οἵτινες ἐν λόγοις καὶ ἐν πολέμοις εὐδοκίμουν, οὐκ ἂν τοῦτο εἶπεν. Mai. 123 p. 240 = p. 226, 8—15 Dind. = fr. 9, 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 196).

cf. Zon. 12, 26 p. 605, 1—6 B. = p. 150, 24—151, 1 D., Cram. *Anecd. Par.* 2, 290, 3—7 = Cedr. 1, p. 454, 12 sqq. B.

2 ἄλλος] forte ἄνθρωπος?

170. Ὅτι οἱ Σκύθαι πρὸς τοὺς ἐν πόλεσιν ἐγκεκλεισμένους ἀπέσκωπτον, ὅτι οὗτοι οὐκ ἀνθρώπινον βίον ζῶσιν, ἀλλ' ὀρνίθων ἐν καλιαῖς εἰς τὸ ὕψος καθημένων, καὶ ὅτι καταλιπόντες τὴν γῆν τὴν τρέφουσαν αὐτοὺς ἀκάρπους πόλεις ἐπιλέγονται καὶ ὅτι τοῖς ἀψύχοις θαρροῦσι μᾶλλον ἢπερ ἑαυτοῖς. Mai. 123 p. 240 = p. 226, 16—21 Dind. = fr. 9, 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 196).

171. Ὅτι Ἀνδοννόβαλλός τις ἦν, ὃς ἀπὸ Ἐρούλων προσέφυγε πρὸς Ῥωμαίους· καὶ ἦλθεν εἰς λόγους Βιβούλῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Ῥωμαίων· προέτρεπε γὰρ αὐτὸν δοῦναι ἑαυτὸν τῷ βασιλεῖ· ὁ δὲ ἐκάλει αὐτὸν δοῦλον φιλοδεσπότην καὶ γαστρὸς ἥττονα, καὶ ὅτι τὴν ἐλευθερίαν διὰ τὸ φαγεῖν καὶ τὸ φορέσαι ἐπώλησεν· ἐκεῖνος δὲ ἀντέλεγεν αὐτῷ "ἐγὼ ἐλεύθερός εἰμι· καὶ γὰρ φίλος βασιλέως τηλικούτου εἰμὶ καὶ οὐδέν μοι τῶν ἀγαθῶν λείπει· σὺ δὲ οὔτε ἐσθῆτος οὔτε τροφῆς εὐπορεῖς." Mai. 124 p. 241 = p. 226, 22—31 Dind. = fr. 9, 3 Mueller (F. H. Gr. 4, 196).

1 Ἐρούλων] Dind., ἐρούλλων cod. 2 Βιβούλῳ τῷ βασιλεῖ] corruptum mancumve, eclogarii fortasse culpa, εὐνούχῳ vel δούλῳ vel τριβούνῳ τινὶ βασιλέως vel Βιβούλῳ τῷ . . . τοῦ βασιλέως Mueller., Germanum quendam intellegi mihi probabile 3 τῷ βασιλεῖ] intellegitur Claudius 4 τὴν inserui e cod. 5 φορέσαι] ita cod. (non φορῆσαι), neograecum esse = *vestiri* monet Polak.

172. Ὅτι μετὰ τὴν νίκην τῶν Σκυθῶν εὐφραινομένου τοῦ βασι- p. C. 269
λέως καὶ ἑστιῶντος εἰσῆλθεν Ἀνδοννόβαλλος ἐπὶ πάντων καὶ λέγει ὅτι "χάριν θέλω τινά ποτε παρὰ σοῦ αἰτῆσαι." καὶ νομίσας μέγα τί ποτε αἰτεῖσθαι ἐπέτρεψεν αὐτῷ αἰτεῖσθαι· καὶ λέγει Ἀνδοννόβαλλος "δός μοι καλὸν οἶνον, ἵνα καλέσω πάντας τοὺς τοῦ οἴκου μου καὶ εὐφρανθῶ μετ' αὐτῶν." καὶ γελάσας ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτῷ δοθῆναι οἶνον· δέδωκεν δὲ αὐτῷ καὶ ἑτέρας πολλὰς δωρεάς. Mai. 124 p. 241 = p. 226, 32—227, 8 Dind. = fr. 9, 4 Mueller (F. H. Gr. 4, 196).

1 τοῦ βασιλέως] cf. fr. 171, 3 3 τινά Mai., τι cod.

173. Ὅτι Λυρηλιανὸς βασιλεύσας καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς p. C. 270
ἐν λόγῳ ἐν Ῥαβέννῃ βουλὴν ἐποιεῖτο πῶς χρὴ βασιλεύειν αὐτῶν· ἠβούλετο γὰρ μετὰ θάνατον Κλαυδίου ἐξ ὧν ἔπραττεν μείζων ἐκείνου φαίνεσθαι. εἷς δὲ τῶν ἐκ τῆς συγκλήτου εἶπεν αὐτῷ "ἐὰν θέλῃς

Digitized by Google

καλῶς βασιλεῦσαι, χρυσῷ καὶ σιδήρῳ σαυτὸν ὀχύρωσον, κατὰ μὲν τῶν λυπούντων σε σιδήρῳ, πρὸς δὲ τοὺς θεραπεύοντας χρυσῷ". καὶ πρῶτος τῆς κακῆς συμβουλῆς ταύτης αὐτὸς ὁ συμβουλεύσας ἀπήλαυσεν. Mai. 125 p. 241 sq. = p. 228, 8—16 Dind. = fr. 10, 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 197).

cf. Zon. 12, 27 p. 606, 7—13 B. = p. 152, 3—10 D.

1 *Αὐρηλιανὸς* Mueller hic et infra, *αὐρηλλιανός* cod. 2 *αὐτῶν* reduxi e cod., *αὐτόν* Mai. 3 *ἠβούλετο*] ita cod. 5 *σαυτὸν*] ita cod.

174. *Ὅτι Ἀλβῖνος γέρων ὢν ἐνόσει τὴν ἐπιθάνατον· εἰσελθὼν δέ τις ἐπυνθάνετο αὐτὸν πῶς διάκειται; ὁ δὲ εἶπεν "εἰ μὲν σώζεται ἡ πατρίς, κακῶς· πάντως γὰρ ἀποθνήσκω· εἰ δὲ μὴ σώζεται, καλῶς·* p. 275 *ἐγὼ γὰρ φθάνω ἀποθανεῖν, πρὶν μάθω | τὸν ὄλεθρον τῆς πατρίδος·* 5 *καὶ τούτου μεῖζον ἀγαθὸν οὐ ζητῶ."* Mai. 125 p. 242 = p. 228, 17—22 Dind. = fr. 10, 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 197).

1 *Ἀλβῖνος*] cf. *Pros. imp. Rom.* 2 p. 420 n. 185.

175. *Ὅτι Αὐρηλιανὸς μαθὼν ἐν Πλακεντίᾳ εἶναι μοῖραν τῶν βαρβάρων ἐδήλωσεν αὐτοῖς ὅτι "εἰ μὲν θέλετε πολεμήσειν, ἰδοὺ ἕτοιμός εἰμι· εἰ δὲ τὰ βελτίονα λογίζεσθε, παραδοῦναι ἑαυτούς, δέχομαι ὑμᾶς ὡς δεσπότης ὑμῶν·" οἱ δὲ ἀντεδήλωσαν ὅτι "ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν* 5 *δεσπότην· καὶ αὔριον ἑτοίμασον σαυτὸν καὶ μανθάνεις ὅτι πρὸς ἐλευθέρους πολεμεῖς."* Mai. 125 p. 242 = p. 228, 23—29 Dind. = fr. 10, 3 Mueller (F. H. Gr. 4, 197).

1 *ἐν Πλακεντίᾳ*] cf. *v. Aurel.* 21, 1—4, Vict. *ep.* 35, 2 2 *πολεμήσειν*] *πολεμῆσαι* vel *πολεμεῖν* v. Herw.

p. C. 271 176. *Ὅτι Αὐρηλιανὸς ἐν τῷ πολιορκεῖν τὰ Τύανα εἰρήκει τοῖς στρατιώταις ὅτι "ἐὰν εἰσέλθωμεν, μηδὲ κύνα ἐάσητε," μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν ἀπηγόρευσε τοῖς στρατιώταις μήτε φονεῦσαι μήτε διαρπάσαι· ἔλεγον οὖν αὐτῷ θυμούμενοι οἱ στρατιῶται ὅτι "ἃ ὑπέσχου,* 5 *ἐπίτρεψον ἡμῖν ποιῆσαι". ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς "ἀληθεύετε ὅτι ἐγὼ εἶπον· ἀπέλθετε, κύων μὴ εὑρεθῇ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀλλὰ πάντας φονεύσατε." καὶ ἔπεμψε καὶ τοὺς τριβούνους καὶ τοὺς στρατιώτας καὶ πάντας τοὺς κύνας ἐφόνευσεν· ὥστε εἰς γέλωτα λυθῆναι τὸν θυμὸν τοῦ στρατεύματος. καὶ μετὰ ταῦτα συγκαλέσας αὐτοὺς εἶπεν* 10 *ὅτι "ἡμεῖς ὑπὲρ τοῦ ἐλευθερῶσαι τὰς πόλεις ταύτας πολεμοῦμεν· καὶ ἐὰν μέλλωμεν πραιδεύειν αὐτάς, οὐκέτι ἡμῖν πιστεύουσιν· ἀλλὰ μᾶλλον τὴν πραΐδαν τῶν βαρβάρων ζητήσωμεν καὶ τούτων ὡς ἡμετέρων φεισώμεθα."* Mai. 126 p. 242 sq. = p. 228, 30—229, 14 Dind. = fr. 10, 4 Mueller (F. H. Gr. 4, 197).

8 *λυθῆναι* v. Herw. tanquam e cod., *ἐλθῆναι* Mai., quid in codice legatur discernere non potui 11 *πιστεύουσιν*] *πιστεύσουσιν* Polak. 12 *τούτων* dedi e cod., *τοιούτων* Mai.

177. *Ὅτι Αὐρηλιανὸς ἔπεμψε πρεσβευτὰς πρὸς Ζηνοβίαν προτρέπων αὐτὴν ἐνδοῦναι τελεῖν ὑπ' αὐτόν· ἡ δὲ ἀντεδήλωσεν ὅτι "ἐγὼ οὐδὲν μέγα ἐβλάβην· οἱ γὰρ πεσόντες ἐν τῷ πολέμῳ σχεδὸν πάντες*

Digitized by Google

Ῥωμαῖοί εἰσιν." Mai. 127 p. 243 = p. 229, 15—19 Dind. = fr. 10, 5 Mueller (F. H. Gr. 4, 197).

178. Ὅτι Αὐρηλιανὸς πειραθεὶς ποτε στρατιωτικῆς ἐπαναστάσεως ἔλεγεν ἀπατᾶσθαι τοὺς στρατιώτας, εἰ ἐν ταῖς αὐτῶν χερσὶ τὰς μοίρας εἶναι τῶν βασιλέων ὑπολαμβάνουσιν· ἔφασκε γὰρ τὸν θεὸν δωρησάμενον τὴν πορφύραν (καὶ ταύτην ἐπεδείκνυ τῇ δεξιᾷ) πάντως καὶ τὸν χρόνον τῆς βασιλείας ὁρίσαι· καὶ οὐ πρότερον ἀπέστη πρὶν ἂν εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς στάσεως πεντήκοντα ἐξεδίκησεν. Mai. 127 p. 243 = p. 229, 20—27 Dind. = fr. 10, 6 Mueller (F. H. Gr. 4, 197).

179. Ὅτι πρὸς ἀνταρσίαν ἐλθόντος Κάρου ἐβουλεύσατο ὁ Πρόβος τί δεῖ ποιῆσαι αὐτόν· καὶ πάντων σιωπώντων Μαρτινιανός τις χιλίαρχος παρρησιασάμενος πολλὰ ἐνεκάλει αὐτῷ ὡς διὰ τὸν ὄκνον αὐτοῦ τῶν πραγμάτων ἀπολλυμένων, καὶ προέτρεπε αὐτὸν παραχρῆμα κινῆσαι καὶ ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον καὶ ἀπαντῆσαι τῷ τυράννῳ. Mai. 127 p. 243 = p. 230, 7—13 Dind. = fr. 11 Mueller (F. H. Gr. 4, 198). p. C. 282

2 Μαρτινιανός] *Latinius Martinianus* C. I. L. 12, 110.

180. Ὅτι ἅμα τῇ ἀναγορεύσει λέγουσιν εἰρηκέναι τὸν Κάρον ὅτι ἐπὶ κακῷ Περσῶν εἰς τὴν βασιλείαν ἦλθεν. Mai. 127 p. 244 = p. 230, 20. 21 Dind. = fr. 12 Mueller (F. H. Gr. 4, 198).

181. Ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ οἰκείᾳ ἀναγορεύσει ὁ Διοκλητιανὸς | τὰ τότε σεβόμενα θεῖα μαρτυρόμενος ἔλεγεν μὴ διὰ ⟨τὸ⟩ τῆς βασιλείας ἐφίεσθαι Καρῖνον ἀνελεῖν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐλεεῖν τὴν πολιτείαν. Mai. 128 p. 244 = p. 230, 27—30 Dind. = fr. 13, 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 198). p. C. 284 p. 276

2 ⟨τὸ⟩ ins. Polak.

182. Ὅτι τὸ πολλὰ πράττειν ἀντικλιμακτήρων καὶ κινδύνων πολλῶν αἴτιον γίνεται. Mai. 128 p. 244 = p. 230, 31. 32 Dind. = fr. 13, 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 198).

cf. Cram. *Anecd. Par.* 2, 291, 15 = Cedr. 1 p. 464, 1 B.

1 ἀντικλιμακτήρων Mai., ἀντικλημακτήρων cod., κλιμακτήρων v. Herw.

183. Ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις τἀναντία μᾶλλον ἐπίσταται φέρειν ἢ μέτρον ἐν ταῖς εὐτυχίαις φυλάττειν. Mai. 128 p. 244 = p. 231, 1. 2 Dind. = fr. 13, 3 Mueller (F. H. Gr. 4, 198).

184. Ὅτι καὶ διὰ τὸ τιμῆς αὐτὸν ἀθανάτου τετυχηκότα χρῆναι μεμνῆσθαι ὅτι θνητός ἐστι καὶ τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν οὐκ ἀλλότριος. Mai. 128 p. 244 = p. 231, 3—5 Dind. = fr. 13, 4 (F. H. Gr. 4, 198).

1 διὰ τὸ] διὰ τοῦτο Mueller τετυχηκότα] an τετυχηκέναι?

185. Ὅτι Λούκιος Ὀκτάβιος εἰς δεῖπνον κληθεὶς θριάμβου καὶ ἀποκληθεὶς ἀπήγγειλεν ἑαυτὸν εἰς τὸ συμπόσιον ἥξειν, εἰ μὴ ὡς οἷόν τε κάλλιστα μέρη αὐτῷ πεμφθείη. Mai. 128 p. 244 = p. 231, 8—9 Dind. = fr. 13, 5 Mueller (F. H. Gr. 4, 198).

Val. Max. 2, 8, 6 (Plut. *quaest. Rom.* 80) confert Mai. — Ceterum suspicor

Digitized by Google

hoc fragmentum aliunde huc irrepsisse (cf. ad fr. 189), quanquam de origine triumphi hic actum videmus apud Zon. 12, 32 p. 618, 19—619, 9 B. = p. 163, 20—164, 6 D., Suid. *s. v. θρίαμβος*, Cram. *Anecd. Par.* 2, 292, 16 sqq., *Exc. Salm.* n. 167 Mueller p. 398, 10 sqq. Cram.; Cedr. 1 p. 470, 21 sqq. B.

1 *Λούκιος Ὀκτάβιος*] *λον* et *ὀκτάβιος* hodie fere evanuerunt.

186. *Ὅτι Διοκλητιανὸς ὄψεώς τινος ἐν ὕπνοις πολλάκις αὐτὸν ἐνοχλούσης, ὥστε ἀρχὴν ἐγχειρίσαι τινὶ ὧν γε ὀνομαστὶ ἡ ὄψις ἐσήμανεν, ὑπονοήσας εἶναι τοῦτο ἐκ γοητείας, ἔν τινι ἡμέρᾳ μετακαλεσάμενος αὐτὸν τοῦτο μόνον ἔφη πρὸς αὐτόν "δέξαι ἀρχὴν ἣν καθ' ἑκάστην νύκτα αἰτεῖς παρ' ἐμοῦ, καὶ μὴ φθονήσῃς τῷ βασιλεῖ τῆς ἐκ τοῦ ἡσυχάζειν θεραπείας."* Mai. 128 p. 245 = p. 231, 10—16 Dind. = fr. 13, 6 Mueller (F. H. Gr. 4, 198).

p. C. 823 187. *Ὅτι Λικίννιος τὰ χρυσᾶ νομίσματα, ἐν οἷς ὁ Κωνσταντῖνος τὴν κατὰ Σαρματῶν αὐτοῦ νίκην ἐτύπωσεν, οὐ προσεδέχετο, ἀλλ' ἀναχωνεύων αὐτὰ εἰς ἑτέρας μετέφερε χρήσεις, οὐδὲν ἄλλο τοῖς περὶ τοῦτο μεμφομένοις ἀποκρινόμενος ἢ ὅτι οὐ βούλεται βάρβαρον ἐργασίαν ἐν τοῖς συναλλάγμασι τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἀναστρέφεσθαι.* Mai. 129 p. 245 = p. 231, 22—28 Dind. = fr. 14, 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 198).

188. *Ὅτι Κρίσπου τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου μεγάλαι ἐφάνησαν ἀνδραγαθίαι· καὶ πολλάκις Λικίννιος ὑπ' αὐτοῦ ἡττηθεὶς ἀχθόμενος τὰ Ὁμηρικὰ ταῦτα ἔλεγεν ἔπη*

Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
σή τε βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ἱκάνει.

Mai. 129 p. 245 sq. = p. 231, 29—232, 2 Dind. = fr. 14, 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 199).

3 *τὰ Ὁμηρικὰ . . ἔπη*] Hom. *Il.* 8, 120 sq.

189. *Ὅτι Τιβέριος ἀνήγγελλεν ἐπὶ τὴν σύγκλητον ὥστε τὸν Χριστὸν τρισκαιδέκατον θεὸν εἶναι· ἡ δὲ σύγκλητος οὐκ ἀπεδέξατο, ὥστε καί τινα ἀστειευόμενον εἰπεῖν ὅτι "τρισκαιδέκατον οὐ δέχεσθε, καὶ πρῶτος ἔρχεται".* Mai. 129 p. 246 = p. 232, 3—7 Dind. = fr. 14, 3 Mueller (F. H. Gr. 4, 199).

Hoc quoque fragmentum videndum an aliunde sit intrusum, cf. ad fr. 185. nam Tiberius — si hoc nomen in codice legitur — Augusti filius videtur, si quidem de eo simile quid narratur Cram. *Anecd. Par.* 2, 278, 4—6, Cedr. 1 p. 336, 18—337, 2 B., Sync. 621, 12 sqq. B., cf. Euseb. *h. e.* 2, 2 ex Tert. *Apol.* 5.

1 *Τιβέριος*] evanuit fere, *-ριος* vel *-νιος* dispexi in cod., *τιβε* incertissimum videbatur *ἀνήγγελλεν*] evanuit.

190. *Ὅτι Κωνσταντῖνος ἐβουλεύσατο πρῶτον ἐν Σαρδικῇ μεταγαγεῖν τὰ δημόσια· φιλῶν τε τὴν πόλιν ἐκείνην συνεχῶς ἔλεγεν "ἡ ἐμὴ Ῥώμη Σαρδική ἐστι."* Mai. 130 p. 246 = p. 232, 13—15 Dind. = fr. 15, 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 199).

191. *Ὅτι Κωνσταντῖνος τὰ τῶν πρότερον βεβασιλευκότων ἔργα καλύψαι θέλων, τούτων τὰς ἀρετὰς ἐπωνύμοις τισὶν ἐκφαυλίζειν*

Digitized by Google

ἐσπούδαζεν· τὸν μὲν γὰρ Ὀκταβιανὸν Αὔγουστον κόσμον τύχης ἐκάλει, τὸν δὲ Τραιανὸν βοτάνην τοίχου, Ἀδριανὸν δὲ ἐργαλεῖον ζωγραφικόν, Μάρκον δὲ καταγέλαστον, Σεβῆρον. . . . . Mai. 130 p. 246 = p. 232, 16—21 Dind. = fr. 15, 2 Mueller (F. H. Gr. 4, 199).

5 Σεβῆρον] deficit codex rescriptus.

ADDENDVM: EXCERPTA PLANUDEA.

Ὅτι Γάιος ἀδελφῇ γνησίᾳ συνῆν, ἐξ οὗ καὶ μάλιστα αὐτῷ φύεσθαι παρὰ τοῖς πολίταις ἤρξατο τὸ μῖσος· ἔργον δὲ μέγα ἢ βασίλειον οὐδὲν αὐτῷ πεπραγμένον. αἴτιον δὲ ἦν ἡ περὶ τὰ ἀχρεῖα σπουδή. ῥήτωρ δὲ ἦν ἄριστος καὶ γλώσσῃ τῇ Ἑλλάδι καὶ τῇ Ῥωμαίοις πατρίῳ σφόδρα ἠσκημένος.

Mai. πγ′ (p. 554) = V p. 236, 8—13 Dind. — Excerptum est inter Planudea n. 179. in codice Vaticano 951 (B) non exstat. a Planude florilegio suo post additum fuisse videtur. unde haustum sit non constat.

Ὅτι κοινὸν ἔρωτα τὸν Τίτον ὠνόμασαν.

Ὅτι καὶ τραγῳδίαν ὁ Τίτος Ἑλλάδι φωνῇ ἐξέθηκεν.

Ὅτι τὸ φιλόδωρον αὐτοῦ τοσοῦτον ἦν ὥστε αὐτῷ τινας εὐκολίαν ἐγκαλεῖν, τὸν δὲ ἀπολυόμενον τὴν κατηγορίαν εἰπεῖν μηδένα χρῆναι στυγνοτέραν ἔχειν ἀπὸ βασιλέως τὴν ἀναχώρησιν.

Ὅτι δειπνῶν ποτε καὶ λογισάμενος ὡς οὐδὲν οὐδεὶς ἐκείνην εὖ πάθοι τὴν ἡμέραν, σχετλιάσας καθάπερ αὐτῷ τῆς ἡμέρας ἀπολωλυίας εἶπεν "οὐκ ἐβασίλευσα τὴν σήμερον ἡμέραν· οὐδεὶς γὰρ ἐξ ἐμοῦ εὖ πέπονθε σήμερον."

Ὅτι μόνος ὁ Τίτος θανὼν ἐκ πάντων πλείους ἐδέξατο θεραπείας ἐκ λόγων ἢ ζῶντες ἕτεροι.

Mai. πδ′—πη′ (p. 554 sq.) = V p. 234, 14—26 Dind. — Excerpta inter Planudea n. 251—256. e Paeanii metaphrasi Eutropiana (7, 21. 22) derivata sunt.

Ὅτι πρῶτος Μαξιμιανὸς ἰμπεράτωρ ἐκλήθη, ὃ νῦν μὲν τῶν βασιλέων ὄνομά ἐστι, τότε δὲ ἥρμοττε τοῖς ἄριστα στρατηγοῦσιν.

Mai. α′ (p. 567) = V p. 233, 9—11 Dind. — Excerptum inter Planudea n. 328. e Paeanii metaphrasi Eutropiana (9, 1) derivatum.

Ὅτι Κωνσταντῖνος ὁ Χλωρὸς ἔλεγεν ὡς ἄμεινον παρὰ τοῖς ἰδιώταις τὴν τοῦ βασιλέως εὐπορίαν εἶναι ἢ μικρῷ περικεκλεῖσθαι χωρίῳ.

Mai. β′ (p. 567) = V p. 233, 12—14 Dind. — Excerptum inter Planudea n. 329: e Paeanii metaphrasi Eutropiana (10, 1) derivatum.

Digitized by Google

Ὅτι γυναικὸς προσελθούσης τῷ Γρατιανῷ καὶ κατειπούσης πρὸς αὐτὸν τοῦ ἀνδρὸς ὡς πληγὰς αὐτῇ συχνὰς ἐντείνοι "οὐδέν" εἶπεν, "ὦ γύναι, πρὸς ἐμὲ τοῦτο" τῆς δὲ αὖθις ἐπειπούσης "ἀλλὰ καὶ κατὰ σοῦ βουλεύεται", "οὐδὲν" εἶπε "τοῦτο πρὸς σέ."

Mai. γ' (p. 567) = V p. 233, 15—19 Dind. — Excerptum inter Planudea n. 330. cf. Michael Glycas 474, 12, Const. Manasses v. 2445—2459.

IOANNIS ANTIOCHENI
EXCERPTA E DIONE DERIVATA.

47, 8, 3 *Ὅτι Φολουία ἡ Ἀντωνίου γυνὴ Κικέρωνος τοῦ ῥήτορος ἀποτε-*
47, 8, 4 *μοῦσα τὴν κεφαλήν, καὶ ἐπὶ τοῖς γόνασι λαβοῦσα, πολλὰ μὲν ἐς αὐτὴν ἐξυβρίσαι καὶ ἐμπτύσαι, τέλος δὲ τὸ αὐτῆς διανοίξασα στόμα, ἐκείνου τε τὴν γλῶτταν ἐξελκύσαι καὶ τῇ βελόνῃ τῇ κατὰ τὴν κεφα-*
47, 8, 3 *λὴν κατακεντῆσαι. πολλά τε καὶ μιαρὰ προσφθεγξαμένη, ἐπὶ τὸ βῆμα τεθῆναι προσέταξεν, ἵν' ὅθεν κατ' αὐτῆς δημηγορῶν ἠκούετο, ἐκεῖθεν*
47, 8, 5 *καὶ ὁρῷτο. οὗτοί γε μόνοι ἐσώθησαν τότε, παρ' ὧν γε πλείονα ἔλαβον ἤπερ τελευτησάντων εὑρεῖν ἤλπισαν. καὶ ἵνα μὴ κεναὶ ἐν τοῖς λευκώμασι τῶν ἀνδρῶν αἱ χῶραι ὦσιν, ἑτέρους ἀντέγραψαν ὅ*
47, 14, 1 *τε Καῖσαρ καὶ Λέπιδος καὶ Ἀντώνιος. τοιαῦτα μὲν περὶ τὰς σφαγάς, πολλὰ δὲ καὶ περὶ τὰς τῶν ἄλλων οὐσίας συνέβαινε. καίτοι ταῖς τε γυναιξὶ τῶν ἀναιρουμένων τὰς προῖκας, καὶ τοῖς τέκνοις τὸ*
47, 14, 2 *δέκατον τῆς οὐσίας μέρος παρεῖχεν ὁ Καῖσαρ. ἐπορθεῖτο γοῦν πάντα ἀδεῶς. τῶν μὲν γὰρ ἐνοικίων οἱ κτήτορες ⟨τὸ ὅλον⟩ ἀφῃροῦντο,*
47, 14, 3 *τῶν δὲ προσόδων τὸ ἥμισυ. καὶ πρός γε τοὺς στρατιώτας ἀπέτρε-*
47, 16, 5 *φον προῖκα. δεκάτας τε αὖθις εἰσφέρειν τῶν προσόδων ἐπιτραπέντες*
47, 17, 4 *μόλις αὐτοὶ δέκατον ἐκαρποῦντο μέρος. αὐξήσεως γὰρ τῶν τελῶν πολλῆς γενομένης, καὶ πρὸς ἀνάγκης ἐς τὸ ναυτικὸν ἀπαιτούμενοι παῖδας, ἔστιν ὅτε καὶ ὠνούμενοι ἐδίδοσαν. τάς τε ὁδοὺς οἰκείοις δαπανήμασιν ἐπεσκεύαζον. μόνοι δὲ οἱ τὰ ὅπλα ἔχοντες ἐπλούτουν.*
47, 17, 5 *οἱ μὲν γὰρ τὰς οὐσίας τῶν τελευτησάντων ὅλας καὶ ἤτουν καὶ ἐλάμβανον, οἱ δὲ καὶ ἐς τὰ τῶν ζώντων ἔτι γερόντων καὶ ἀτέκνων γένη*
47, 17, 6 *ἐσεβιάζοντο. ἐς τοσοῦτον γὰρ ἀπληστίας καὶ ἀναισχυντίας ἐχώρησαν, ὥστε τινὰ καὶ τὴν τῆς Ἀττίας τῆς τοῦ Καίσαρος μητρὸς ἀποθανούσης τότε καὶ δημοσίᾳ ταφῇ τιμηθείσης ⟨οὐσίαν⟩ παρ' αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος αἰτῆσαι. ταῦτα οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐποίουν Καῖσαρ καὶ Λέπιδος καὶ Ἀντώνιος.* Exc. Val. 20 p. 798 (n. 75 M.).

1 ὅτι] an ὅτι ⟨λέγεται⟩? 4 αὐτῆς Muell., ἑαυτῆς cod. 9 ὁρῷτο Muell., ὁρᾶτο cod. 11 ἤπερ Val., εἴπερ cod. 17 παρεῖχεν Val., παρῆχεν cod. 19 ⟨τὸ ὅλον⟩ suppl. Muell. ex Dione 20 ἀπέτρεφον Val., ἀπέστρεφον cod. 23 τὸ Val., τὸν cod. 28 γερόντων cod., γερόντων τε Val. 31 Ἀττίας Val., αἰτίας cod. 32 ⟨οὐσίαν⟩ ins. Val. ex Dione 33 ταῦτα cod., τοιαῦτα Val. iniuria.

Digitized by Google

Ὅτι Τιβέριος ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἰδιωτάτῃ φύσει ἐκέχρητο· οὔτε 57, 1, 1
γὰρ ὧν ἐπεθύμει προσεποιεῖτό τι, καὶ ὧν ἔλεγεν οὐδὲν ὡς εἰπεῖν
ἐβούλετο· ἀλλὰ ἐναντιωτάτους τῇ προαιρέσει τοὺς λογισμοὺς ποιου-
μενος πᾶν ὃ ἐπόθει ἠρνεῖτο, καὶ πᾶν ὃ ἐμίσει προετίθετο. τοι- 57, 10, 5
οῦτος δή τις ὢν τοὺς ἄρχοντας οὓς ὑπὲρ τὸ διατεταγμένον λαμβά-
νοντας εὕρισκεν ἢ καὶ τῷ δημοσίῳ εἰσφέροντας, ἐκόλαζε, λέγων·
"Κείρεσθαί μου τὰ πρόβατα, ἀλλ' οὐκ ἀποξυρᾶσθαι βούλομαι"·
οὕτω τε ἐς πάντα ἴσος καὶ ὅμοιος ἦν, ὥστε, ὀρχηστήν τινα τοῦ 57, 11, 6
δήμου ἐλευθερωθῆναί ποτε βουληθέντος, μὴ πρότερον συνεπαινέσαι,
πρὶν τὸν δεσπότην αὐτοῦ πεισθῆναι καὶ τὴν τιμὴν λαβεῖν. τοῖς γε 57, 11, 7
ἑταίροις ὡς καὶ ἐν ἰδιωτείᾳ συνῆν, δικαζομένοις συναγωνιζόμενος,
καὶ θύουσι συνεορτάζων, νοσοῦντάς τε ἐπισκεπτόμενος, μηδεμίαν
φροντὰν ἐπαγόμενος. ἀλλὰ καὶ δόγμα προέθηκεν, ὥστε μήτε 57, 15, 1
αὐτὸν μήθ' ἕτερόν τινα σηρικῇ ἐσθῆτι χρῆσθαι, τόν τε χρύσεον ὅλον
κόσμον γυναιξὶ μόναις ἐπιτρέψας· πολλὰ δὲ καὶ εἰς ἐπανορθώσεις 57, 17, 8
τῶν πόλεων δαπανήσας. τῶν τε Ἰουδαίων πολλῶν ἐς τὴν 57, 18, 5a
Ῥώμην συνελθόντων καὶ συχνοὺς τῶν ἐπιχωρίων ἐς τὰ σφέτερα ἔθη
μεθιστάντων, τοὺς πλείονας ἐξήλασεν. τοιοῦτος οὖν τις ὤν, cf. 57, 19, 1. 8
αἰφνιδίως εἰς τὴν χείρονα γνώμην μετεβλήθη, ὥστε αὐτὸν καὶ παρα- cf. 57, 23, 3
φρονεῖν νομισθῆναι καὶ ὑπό τινος ἐλαύνεσθαι δαιμονίου. πολλοῦ 58, 1, 1a
τε πάθους αἴτιος τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο, κοινῇ τε καὶ ἰδίᾳ προσανα-
λίσκων τοὺς ἄνδρας. ἔδοξε γὰρ αὐτῷ τὰς τῶν κυνηγίων θέας
τῆς πόλεως ἀπελάσαι. καὶ διὰ τοῦτό τινες ἔξω ταύτας τελεῖν πειρα-
θέντες, αὐτοῖς συνδιεφθάρησαν τοῖς θεάτροις ἔκ τινων σανίδων
εἰργασμένοις. ὁ αὐτὸς τὰς τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν ἐνυβρίζων γυ- 58, 3, 8
ναῖκας, ἅπαντα δι' αὐτῶν τὰ κοινὰ κατεμάνθανε, καὶ πρός γε συνερ-
γοὺς αὐτὰς τῶν μιαρῶν πράξεων, ὡς καὶ γαμηθησομένας, ἐποιεῖτο.
ἐπὶ τούτοις τε Μουκίαν καὶ τὸν ταύτης ἄνδρα ἅμα δυσὶ θυγατράσιν 58, 4, 7
ἀνεῖλεν διὰ τὴν πρὸς τὴν αὐτοῦ μητέρα φιλίαν. Σεϊανόν τε, 58, 3, 9; 4, 1; 5, 1; 6, 2
ἄνδρα ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῖς μεγάλοις ἀξιώμασι
προαχθέντα, αὐτοκράτορά τε ψηφισθέντα, παρὰ τὰς ἁπάντων ἐλπίδας
διέφθειρεν. ὃν γὰρ αὐτὸς καὶ παῖδα καὶ διάδοχον ἐπεκάλει, τοῦτον
ἕλκεσθαι διὰ τῆς ἀγορᾶς παρεσκεύακει· καὶ ὃν ἅπαντες οἱ τῆς βουλῆς 58, 11, 1. 2
ἐδορυφόρουν, τοῦτον ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον ἀπήγαγον,
ἀντὶ στεφάνου δεσμὰ καὶ ἀντὶ ἁλουργίδος τριβώνιον περιθέντες· ὡς
καὶ διὰ τούτου αὖθις τὴν ἀνθρωπείαν ἀσθένειαν κατιδεῖν. Σεϊανὸς 58, 14, 1
μὲν δή, μέγιστον τῶν πρὸ αὐτοῦ δυνηθείς, τοιοῦτον ἔσχε τέλος.
φίλοι δὲ αὐτοῦ καὶ συγγενεῖς ἀδίκως διεφθείροντο. ὡς τοσοῦτον cf. 58, 20, 4.
ἐκλεῖψαι τὴν σύγκλητον, ὥστε μηδὲ εἰς τὰς κατ' ἔτος ἀρχαιρεσίας

---

3 οὐδὲν ὡς Val., οὐδενὸς cod. (et Suid.) 5 λογισμοὺς cod. (et Suid.), λόγους Muell. ex Dione 6 προετίθετο Muell., προσετίθετο cod. (et Suid.), προετείνετο Dio 7 ὑπὲρ τὸ διατεταγμένον Val., διὰ τὸ ὑπερτεταγμένον cod. 8 τῷ δημοσίῳ εἰσφέροντας cod., τὰ δημόσια σφετερίζοντας Val. 9 ἀποξυρᾶσθαι Muell., ἀποξυράσθαι cod., ξυρᾶσθαι Suid. 11 βουληθέντος Val., βουληθέντα cod. (et Suid.) 13 καὶ post ὡς om. Val. 18 χρῆσθαι Muell., χρᾶσθαι cod. 31 ἐνυβρίζων Muell., ἀνυβρίζων cod. 41 ἐπεκάλει cod., ἐκάλει Val. 45 αὖθις τὴν — κατιδεῖν cod., ἂν τις τὴν — κατεῖδε Val. 49 κατ' ἔτος Val., κατέθος cod.

Digitized by Google

58, 28, 4 διαρκεῖν. παρακαλούμενός τέ ποτε ὑπὸ τῶν φίλων τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον ἐφθέγξατο·

Ἐμοῦ θανόντος γαῖα μιχθήτω πυρί.

πολλάκις δὲ καὶ τὸν Πρίαμον ἐμακάρισεν, ὅτι μετὰ τῆς πατρίδος
(Eutr. 7, 11, 1) ἀπώλετο καὶ τῆς βασιλείας. οὕτω τοίνυν τὴν ἀρχὴν διῳκήσατο, φοβερᾷ μὲν ὠμότητι, μυσαρᾷ δὲ πλεονεξίᾳ, αἰσχρᾷ τε ἡδυπαθείᾳ χρη-
? σάμενος. καὶ στρατεύσας κατὰ Περσῶν ἐπὶ συνθήκαις ὑπέστρεψεν. Exc. Val. 22 p. 801 sq. (n. 79 M.), unde Suid. *s. v. Τιβέριος.*

(Eutr. 7, 12, 1) Ὅτι ὁ Γάϊος μιαρώτατός τις καὶ ἀνοσιώτατος ἐγένετο. καὶ τοσοῦτον ὁρμαθὸν κακῶν συνειληφὼς ἐπεκάλυψε τὰ τοῦ Τιβερίου
59, 3, 2 μειονεκτήματα. ὅσα γὰρ τῷ Αὐγούστῳ ἐν πολλῷ χρόνῳ περιεποιήθη,
59, 3, 3 οὗτος ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀπεκτήσατο. μοιχικώτατός τε ἀνθρώπων γενό-
59, 3, 6 μενος καὶ γυναῖκας ἡρμοσμένας καὶ γεγαμημένας ἐλάμβανεν. τήν τε ἑαυτοῦ τιθήνην ἐπιτιμήσας ἀνοίας ἐς ἀνάγκην ἐκουσίου θανάτου
(Eutr. 7, 12, 3) κατέστησεν. ἐχρῆτο δὲ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς καὶ παρανόμων ἐκοινώνει μίξεων, ὡς καὶ πατὴρ ἀνοσίας καταστῆναι γονῆς ἐκ μιᾶς αὐτῷ τῶν
59, 4, 4 ἀδελφῶν ἀποκυηθείσης. ναούς τε καὶ θυσίας ὡς ἡμιθέῳ γίνεσθαι
59, 5, 1 παρεσκεύαζεν. τοιούτῳ τε αὐτοκράτορι οἱ Ῥωμαῖοι παρεδόθησαν, ὥστε τὰ τοῦ Τιβερίου ἔργα, καίπερ χαλεπώτατα δόξαντα γεγονέναι, τοσοῦτον τὰ τοῦ Γαΐου, ὅσον τὰ τοῦ Αὐγούστου παρ' ἐκείνου πα-
59, 5, 2 ρήνεγκαν. Τιβέριος μὲν γὰρ αὐτός τε ἦρχε, καὶ ὑπηρέταις τοῖς ἄλλοις πρὸς τὸ ἑαυτοῦ βούλημα ἐχρῆτο· Γάιος δὲ ἤρχετο μὲν καὶ ὑπὸ τῶν ἁρματηλατούντων καὶ ὁπλομαχούντων καὶ σκηνικῶν καὶ
59, 5, 5 τραγῳδῶν πολλάκις καὶ αὐτὸς ἐνδεικνύμενος, καὶ τὴν βουλὴν πρὸς
59, 6, 2 ἀνάγκας μετακαλούμενος. εἰκοστὸν γὰρ δὴ καὶ πέμπτον ἄγων ἔτος
59, 8, 7 τὴν προτέραν γαμετὴν ἐκβαλὼν τὴν Κορνηλίου Ὀρέστου ἥρπασε θυ-
59, 10, 7 γατέρα αὐτοῖς τοῖς γάμοις, ἐγγεγυημένην Καλπουρίνῳ. πολλούς τε διὰ ταῦτα συνοφαντῶν ἀνῄρει· τὸ δὲ ἀληθὲς διὰ τὰς οὐσίας. οἵ τε
59, 12, 6 γὰρ θησαυροὶ ἐξανάλωντο, καὶ οὐδὲν αὐτῷ ἐξήρκει. αὖθις δὲ ταύτην ἐκποδὼν ποιησάμενος, Λολλίαν Παυλίναν ἠγάγετο, αὐτὸν τὸν ἄνδρα αὐτῆς Μεμνόνιον Ῥηγοῦλον ἐγγυῆσαί οἱ τὴν γυναῖκα ἀναγκά-
59, 25, 5* σας, ἵνα μὴ καὶ ἀνέγγυον αὐτὴν παρὰ τοὺς νόμους λάβῃ. ἐκ δὲ τῶν μοιχειῶν, ὡς καὶ τὴν πᾶσαν Κελτικὴν καὶ Βρεττανικὴν κεχειρωμένος, αὐτοκράτωρ τε πολλάκις καὶ Γερμανικὸς καὶ Βρεττανικὸς
59, 26, 5
59, 28, 3 ἐπεκλήθη. ἐπαρθείς τε ἐπὶ τούτοις Ζεύς τε ἐλέγετο, καὶ τὰς ἐκεί-
59, 28, 6 νου στήλας ἐς αὐτὸν μετερρύθμιζεν. ταῖς τε γὰρ βρονταῖς ἐκ μηχανῆς τινος ἀντεβρόντα, καὶ ταῖς ἀστραπαῖς ἀντήστραπτεν· ὅπου δὲ κεραυνὸς κατέπεσε λίθον ἀντηκόντιζεν. Exc. Val. 23 p. 802. 805 (n. 82 M.), unde Suid. *s. v.* Γάιος (usque ad. v. 15), et ὁρμαθός (v. 2—4).

59, 28, 11 Ὅτι ποτὲ τὸν δῆμον συνελθόντα ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ, καὶ τοῦτον ἐλέγχοντα ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διέφθειρεν· ἐξ οὗπερ πάντες

3 τοῦ Suid., om. cod. 9 ἐχρῆτο Muell., ἐχρῶτο cod. 12 τε (post τοιούτῳ) cod. Suid., τότε Val. 15 τὰ τοῦ cod., ⟨παρὰ⟩ τὰ τοῦ Wollenberg. recte opinor ἐκείνου cod., ἐκείνῳ Suid., ἐκεῖνα Muell. 16 παρήνεγκαν cod. Suid., παρενεγκεῖν Val. 23 αὐτοῖς cod., ⟨ἐν⟩ αὐτοῖς Val., probabiliter 32 καὶ post πολλάκις om. Val. 35 αὐτὸν Polak., αὐτὸν Esc. Par. 36 ἀντήστραπτεν Val., ἀντέστραπτεν cod.

2 τῷ inserui ex Esc., om. Par.

Digitized by Google

ἐσιώπησαν, ἄχρις οὗ Κάσσιός τε καὶ Χεραίας Κορνήλιός τε καὶ Σα- 59, 29, 1
βῖνος,| καίτοι χιλιαρχίας παρ' αὐτοῦ πεπιστευμένοι, συνωμόσαντο,
πάντες τε ὡς εἰπεῖν οἱ περὶ αὐτὸν ὑπέρ τε σφῶν καὶ τῶν κοινῶν 59, 29, 1a
ἐκινήθησαν· καὶ τηρήσαντες αὐτὸν ἐκ τοῦ θεάτρου ἐρχόμενον, ὅτε 59, 29, 6
δὴ τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος παῖδας ἐπὶ τὸν ἴδιον ὕμνον μετεπέμπετο,
ἐν στενωπῷ| τινι τόπῳ προσπεσόντες τιτρώσκουσιν, ἄλλοι τε ἐκ τῶν 59, 29, 7
σαρκῶν αὐτοῦ ἐγεύσαντο. εὐθέως τε τὴν γυναῖκα καὶ τὴν θυγατέρα
διεχρήσαντο. καὶ τὰ μὲν Γαΐου τοιαῦτα, τρισὶν ἔτεσι καὶ μησὶ θ', 59, 30, 1
ἡμέραις τε η' καὶ κ' βασιλεύσαντος. καὶ αὐτὸς τοῖς ἔργοις, ὡς οὐκ
ἦν θεός, ἐξέμαθεν. ὑφ' ὧν τε καὶ μὴ παρὼν προσεκυνεῖτο, τότε 59, 30, 1a
καὶ| τεπτύετο· καὶ ὑφ' ὧν τε Ζεὺς καὶ θεὸς ὠνομάζετό τε καὶ ἐγρά-
φετο, σφάγιον ἐγίνετο· ἀνδριάντες τε αὐτοῦ καὶ εἰκόνες ἐσύροντο, 59, 30, 1b
μεμνημένου μάλιστα τοῦ δήμου ὧν ἐπεπόνθει δεινῶν. οἱ δὲ στρα- 59, 30, 2
τιῶται ὅσοι μὲν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ μέρους ἦσαν, ἐθορύβουν τε καὶ
ἐστασίαζον,| ὥστε καὶ σφαγὰς ποιεῖν· ὅσοι δὲ ἄλλως πως ἐπὶ τῇ 59, 30, 3
βουλῇ ἐποιήσαντο, πεισθέντες τοῖς ὅρκοις ἡσύχασαν. τούτων δὲ περὶ
τὸν Γάϊον πραττομένων, Σέντιός τε καὶ Σεκοῦνδος οἱ ὕπατοι εὐθὺς
ἐκ τῶν θησαυρῶν τὰ χρήματα ἐς τὸ Καπιτώλιον μετεκόμισαν, φύλα-
κάς τε τοὺς| πλείους τῆς γερουσίας ἐπέστησαν, καὶ στρατιώτας ἱκα-
νούς, ἵνα μὴ διαρπαγὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους γένηται. οὗτοί τε ἅμα τοῖς
ἐπάρχοις καὶ τοῖς περὶ Σαβῖνον καὶ Χεραίαν τὸ πρακτέον ἐσκοποῦντο.
Exc. *de ins.* n. 84 Muell. (p. 22 sq. Cram.).

Ὅτι Κλαύδιος ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων τὴν μὲν ψυχὴν οὐ φαῦλος 60, 2, 1
ἐγεγόνει, ἐν παιδείᾳ τε ἤσκητο ὡς καὶ συγγράψαι τινά· τὸ δὲ σῶμα
νοσώδης, καὶ τῇ κεφαλῇ καὶ ταῖς χερσὶν| ὑποτρέμων. ἐξ οὗ δὴ καὶ 60, 2, 2
τῷ φρονήματι ἐσφάλλετο. τοιοῦτός τε ὢν ὑπὸ τῶν δούλων καὶ 60, 2, 4
τῶν γυναικῶν, αἷς συνεκάθευδεν, ἐκακύνετο. περιφανέστατα γὰρ
ἐγυναικοκρατήθη καὶ ἐδουλοκρατήθη, ἅτε ἐκ παίδων ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ
ἐν φόβῳ τραφείς· καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ πλέον τῆς ἀληθείας εὐήθειαν|
προσεποιεῖτο, ὅπερ που καὶ αὐτὸς ὡμολόγησεν. καὶ πολὺν μὲν χρό- 60, 2, 5
νον τῇ τηθῇ τῇ Λιουίᾳ, πολὺν δὲ καὶ τῇ μητρὶ τῇ Ἀντωνίᾳ τοῖς τε
ἀπελευθέροις συνδιαιτηθείς, καὶ προσέτι καὶ ἐν συνουσίαις γυναικῶν
πλείοσι γενόμενος, οὐδὲν ἐλευθεροπρεπὲς ἐκέκτητο. ἐπετίθεντο δὲ
αὐτῷ| ἐν τε τοῖς συμποσίοις μάλιστα καὶ ἐν ταῖς συμμίξεσιν. πάνυ 60, 2, 6
γὰρ ἀπλήστως ἐν ἀμφοτέροις διέκειτο· καὶ ἦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ
εὐάλωτος. πρὸς δὲ καὶ δειλίαν εἶχεν, ὑφ' ἧς πολλάκις ἐκπληττόμε-
νος οὐδὲν τῶν προσηκόντων ἐξελογίζετο. ἐκεῖνόν τε γὰρ ἐκφοβοῦν- 60, 2, 7
τες ἐξεκαρποῦντο,| καὶ τοῖς ἄλλοις δέος ἐνέβαλλον. τοιοῦτος οὖν 60, 3, 1

---

4 *Κάσσιος* Esc., *κάσιος* Par. *Χεραίας* Par., *χερέας* Esc.[1], *χεραίας* Esc.[2] 5 *συνωμόσαντο* Esc., *συνωμόσατο* Par. 11 *εὐθέως* — *διεχρήσατο* inserui ex Esc., om. Par. 12 *ἡμέραις τε η' καὶ κ'* Esc., *ἡμέρας τε μ' καὶ κ'* Par. 24 *ἐς* Esc., *εἰς* Par.

2. 3 *ἐγεγόνει ἐν παιδείᾳ τε*] ita cod. (corrige in adn. ad 60, 2, 1, ubi „inde Suidas *s. v. Κλαύδιος*" delendum, quod supra in marg. ad § 1 adscriptum oportuit 8 *ἀσφαλείᾳ* cod., *ἀσθενείᾳ* Wollenberg 14 *εὐήθειαν* cod., *εὐήθειας* Val. iniuria 15 *προσεποιεῖτο* Val., *ἐποιεῖτο* cod. *που* Val., *τοῦτο* cod. 16 *τῇ τηθῇ τῇ* Wollenberg, *τθητηι* cod., *τῇ θῇ* Val. 17 *συνδιαιτηθείς* Muell., *ἐνδιαιτηθείς* cod.

Digitized by Google

ρή τις ὢν οὐκ ὀλίγα καὶ δεόντως ἔπραττεν, ὁσάκις ἔξω τῶν εἰρημένων παθῶν ἐγίνετο. Exc. Val. 24 p. 805 sq. (n. 85 M.) unde Suid. s. v. φαῦλος (v. 1. 2).

60, 8, 4 Ὅτι ὁ Κλαύδιος ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων τόν τε Χεραίαν καὶ τοὺς ἄλλους, καίπερ ἐπὶ τὸν τοῦ Γαΐου θάνατον ἠσθεὶς, πρῶτα μὲν τῆς πόλεως ἐξέβαλεν, ἔπειτα καὶ ἐδολοφόνησεν. οὐ γὰρ ὅτι τὴν ἀρχὴν διὰ τὴν ἐκείνων πρᾶξιν εἰλήφει χάριν αὐτοῖς εἶχεν, ἀλλ' ὅτι ἐτόλμησαν αὐτοκράτορα ἀποσφάξαι ἐδυσχέραινεν. Exc. de ins. n. 86 Muell. (p. 23 Cram.).

60, 13, 1. 2 Ὅτι ὁ αὐτὸς ταῖς ὁπλομαχίαις ἀκορέστως προσκείμενος οὐ μόνον τὰ τῶν δοριαλώτων καὶ κατακρίτων κατανήλισκε σώματα, ἀλλὰ καὶ
cf. 60, 14, 1 sqq. τῶν ἀπελευθέρων. ταῖς τε τῆς γαμετῆς Βαλερίας Μεσσαλίνης γυναίου ἀκολάστου καὶ τυραννικοῦ διαβολαῖς ὑπαγόμενος, συχνοὺς τῶν ἐπισήμων τῆς βουλῆς διέφθειρεν. ἀπείχετο δὲ οὐδὲ τῶν ἀφ' αἵματος. καὶ γὰρ τούτων ἔστιν οἳ ἀπώλοντο, τοῦ μὲν ἀβασανίστως τὰς διαβολὰς δεχομένου, τῆς δὲ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον ἀγούσης τὸν Κλαύ-
60, 18, 4 διον, τῇ τε κουφότητι τοῦ ἀνδρὸς κατακεχρημένης. τὰς γοῦν δύω
60, 31, 7 ἀδελφὰς διαβληθείσας ἀνεῖλεν, αὖθίς τε τοὺς γαμβροὺς μηδὲν ἡμαρ-
60, 18, 8 τηκότας. ἐκείνους γὰρ μάρτυρας τῶν κατηγοριῶν ἡ Μεσσαλίνα ἐποιεῖτο τοὺς τὸ κράτος ἔχοντας· καὶ τούς τι δυναμένους μηνῦσαι τῶν
60, 17, 8 ὑπ' αὐτῆς πραττομένων, οὓς μὲν εὐεργεσίαις, οὓς δὲ τιμωρίαις προκατελάμβανεν, ὡς οὐ τὴν πολιτείαν μόνην ὑπ' αὐτῆς διοικεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰς στρατείας καὶ ἐπιτροπὰς πάντα τε ἀφειδῶς πωλεῖν καὶ καπηλεύειν. ἐξ οὗπερ ἀναγκασθῆναι τὸν Κλαύδιον, ἐς τὸ Ἄρειον
60, 18, 1 πεδίον τοῦ πλήθους συνελθόντος, ἀπὸ βήματός τινα διατάξει. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτή γε εἰς πᾶν ἀκολασίας τε καὶ ὠμότητος προελθοῦσα, καὶ μιγνυμένη μὲν ἀναίδην οἷς ἐπιθυμήσειεν, ἀναιροῦσα δὲ καὶ τῶν ὁμιλούντων αὐτῇ συχνούς, μόλις πρὸς τοῦ Κλαυδίου τῆς
60, 31, 1 ἀτοπίας αἰσθομένου διαφθείρεται. ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἀπέχρησεν αὐτῇ μοιχεύεσθαι πολλάκις καὶ ἐπὶ οἰκήματος σὺν ταῖς ἄλλαις τῶν ἐπιφανῶν γυναιξὶ καθεζομένῃ, ἀλλ' ἐπεθύμησε κατὰ νόμον δὴ καὶ συμ-
60, 31, 4 βόλαια πλείοσι συνοικεῖν ἀνδράσιν, ἐνταῦθα καταμηνυθεῖσα τῷ Κλαυδίῳ πρὸς Ναρκίσσου τινὸς ἀπελευθέρου τοῦ βασιλέως ἀναιρεῖται,
60, 31, 5 τῶν μὲν βασιλείων ἐξωθεῖσα, περὶ δὲ τοὺς Ἀσιατικοὺς κήπους πλανωμένη, ὧν ἕνεκα τὸν δείλαιον Ἀσιατικὸν μικρῷ πρόσθεν ἀπολω-
60, 31, 5a λέκει. μεθ' ἣν καὶ τὸν ἑαυτοῦ δοῦλον ὁ Κλαύδιος ὑβρίσαντά τινα τῶν ἐν ἀξιώσει διέφθειρεν. Exc. Val. 25 p. 806. 809 (n. 88 M.).

60, 34, 2 Ὅτι Κλαύδιος ὑπὸ Ἀγριππίνης ἀναιρεῖται τρόπῳ τοιῷδε. αὕτη γὰρ φάρμακον δηλητήριον ὑπὸ Λουκούστης ἀνελομένη, ἐν τοῖς καλουμένοις μύκησιν ἐνέβαλεν. ὁ δὲ ὑπό τε τοῦ οἴνου καὶ τῆς ἄλλης
60, 34, 3 διαίτης μηδέν τι τοιοῦτον ὑποπτεύων ἐπεβουλεύθη. καὶ ἐκ μὲν τοῦ

---

3 τῆς πόλεως Par., τὰς πόλεως Esc.
18 ἐπιτροπὰς scripsi, ἐπιτροπᾶς cod., ἐπιτροπείας Val. πάντα τε Val., πάντες cod. 21 ἀπὸ βήματος om. Val. 22 προελθοῦσα Val., παρελθοῦσα cod. 31 ἐξωθεῖσα cod., ἐξωσθεῖσα Val. 32 Ἀσιατικοὺς cod., Ἀσιατικοῦ Val.
4 μύκησιν Esc., μήκυσιν Par.

Digitized by Google

συμποσίου ὡς καὶ ὑπερκορὴς μέθῃ ἐξεκομίσθη, διά τε τῆς νυκτὸς ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη ξ΄ καὶ γ΄ καὶ μῆνας β΄ ἡμέρας ιγ΄, αὐταρχήσας δὲ ἔτη ι΄ καὶ γ΄. ταῦτα ἡ Ἀγριππίνα ποιῆσαι ἠδυνήθη, ὅτι τὸν Ἄρχισσον συνέβη μὴ παρεῖναι, ἐπεὶ παρόντος αὐτοῦ οὐκ ἐδεδράκει τοῦτο· τοιοῦτός τις φύλαξ τοῦ δεσπότου ἦν. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Κλαυδίου, καὶ αὐτὸς εὐθὺς διεφθάρη παρὰ τῷ τῆς Μεσσαλίνης μνημείῳ ἔκ τινος συντυχίας, ὅπερ εἰς τιμωρίαν ἐκείνης, ἐνομίσθη. καὶ Κλαύδιος μὲν ὑπὸ τῆς Ἀγριππίνης τῆς γυναικὸς τῆς τε ἀδελφῆς, δι' ἣν τά τε ἄλλα καὶ ἐπιόρκησεν, ἐπεβουλεύθη ἐν τῷ σιτίῳ, καὶ διεφθάρη κακῶς, ἵνα τε ὁ υἱὸς αὐτῆς μοναρχήσῃ, καὶ ὁ Βρεττανικὸς αἵ τε ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἀπόλωνται. Exc. *de ins.* n. 89 Muell. (p. 23 sq. Cram.).

60, 34, 3
60, 34, 4
60, 34, 6
61, 1, 1. 2

Ὅτι βασιλεύσαντος νέου τοῦ Νέρωνος Βοῦρρος καὶ Σενέκας διῴκουν τὰ πράγματα. cf. 61, 4, 1

sequuntur Christiana

ἐπεὶ δὲ τρυφαῖς καὶ κώμοις καθημερινοῖς ὁ Νέρων ἐντραφεὶς πράττειν τε τὰ τῆς ἀρχῆς ἐφ' ἧς ἐαυτὸν ἠξίου, κ. τ. λ. cf. 61, 4, 1

sequuntur Eutropiana

τὸ δὲ πάντων αἴσχιστον καὶ δεινότατον ὅτι καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας οὐ μόνον τῶν εἰς τὸν δῆμον καὶ τοὺς ἱππεῖς τελούντων, ἀλλὰ καὶ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος, καὶ οὐχ ὅπως νέους, ἀλλ' ἤδη καὶ παρηβηκότας ὁπλομαχεῖν ἐν τοῖς θεάτροις ἠνάγκαζεν καὶ θηρία φονεύειν καὶ ὀρχεῖσθαι καὶ ᾄδειν καὶ πρὸς πᾶν ἀσχημοσύνης ἰέναι· ἵνα δὲ δὴ εὐπρεπὲς εἴη, καὶ αὐτὸς εἰς τὸ θέατρον παῄει. καὶ εἶδον οἱ τότε ἄνθρωποι τὰ γένη τὰ μεγάλα, τοὺς Φορίους, τοὺς Ὁρατίους, τοὺς Φαβίους, τοὺς Πορκίους, τοὺς Βαλερίους κάτω ἑστηκότας καὶ τοιαῦτα δρᾶν ἀναγκαζομένους, ὧν ἔνια οὐδὲ ὑπὸ ἄλλων γινόμενα πρόσθεν ὀρᾶν ἠνείχοντο· Δείλαια γοῦν Κατέλλα γυνὴ τοῦτο μὲν γένει, τοῦτο δὲ καὶ πλούτῳ προήκουσα, πρὸς γῆράς τε μακρὸν ἀφιγμένη (ὀγδοηκοντοῦτις γὰρ ἦν) ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὠρχήσατο, οἵ τε ἄλλοι τῶν ἐπιφανῶν, οἱ διὰ γῆρας ἢ νόσον οὐδὲν ἰδίᾳ ποιῆσαι δυνηθέντες, ᾔδον κατὰ χορούς ἱστάμενοι. ἐπετέλει δὲ ταύτας τὰς ἐκθέσμους θέας ἐπί τε τῷ γενείῳ πρῶτον ψιλωθέντι, καὶ ἐπὶ τῷ τῆς μητρὸς φόνῳ· ἀπολελοίπει γὰρ αὐτὸν οὐδὲ τὸ φονικόν τε καὶ ἀπηνές, καίτοι γε παίζειν δοκοῦντα· ἀλλ' ἦν μὲν καθάπαξ τοῖς ἀγαθοῖς τε καὶ πεπαιδευμένοις ἔγκοιτος. τὸ δὲ πλεῖστον καὶ κράτιστον ἐπὶ παραλόγοις αἰτίαις ἀπανηλώκει τῆς βουλῆς μέρος, τοὺς μὲν ὅτι εὐγενεῖς, τοὺς δὲ ὅτι περιουσίας ἔχοντας, τοὺς δὲ ὅτι σώφρονες ἦσαν μισῶν τε καὶ κολάζων. Μουσώνιόν τε καὶ Κορνοῦτον μικροῦ μὲν ἐδέησεν ἀποκτεῖναι, τῆς δὲ Ῥώμης ἐξήλασεν· ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐπικαλῶν, ὅτι δὲ σοφοὶ καὶ ἄριστοι βίον ἐγενέσθην. συγγενῶν τε φόνοις ἑκάστης, ὡς εἰπεῖν, ἐμιαίνετο τῆς ἡμέρας. τόν τε γὰρ Βρετανικὸν ἀδελφόν οἱ εἶναι

cf. 62, 24, 2

61, 17, 3
61, 17, 4
61, 19, 2
61, 21, 1
61, 7, 3

7 μέθῃ Par. Esc., μέθης Muell. 8 βιώσας Par., καὶ βιώσας Esc. 10 Ἄρχισσον Par. Esc., Νάρκισσον Cram. μὴ om. Par. 13 τῆς om. Par. 1 βασιλεύσαντος cod., βασιλεύοντος Val. 40 τε secl. Muell. ἐφ' ἧς ἐαυτὸν cod., ἑαυτὸν vel ἐφ' ἑαυτοῦ Muell. 59 τῶν Val., τὸν cod. 60 ἱππεῖς τελούντων Val., ἵππους τελοῦντας cod. 73 οἱ cod., ἢ Val. perperam 76 πρῶτον cod., ⟨τῷ⟩ πρῶτον Val., ⟨τὸ⟩ πρῶτον Muell., perperam uterque 86 βίον cod., ⟨τὸν⟩ βίον Muell.

Digitized by Google

61, 7, 3a δοκοῦντα, πρῶτα μὲν εἰς τὴν ὥραν ἀσελγῶς ὕβρισεν, ἔπειτα δὲ παρὰ
61, 7, 4 δεῖπνον δηλητηρίῳ φαρμάκῳ διέφθειρεν· ὡς δεινὸν μὴ μόνον ὁρᾶ- 90
σθαι, ἀλλὰ καὶ ἀκούεσθαι· πελιδνὸς γὰρ ὅλος ἐγένετο, καὶ οἱ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτοῦ ἀνεῳγμένοι καὶ τοὺς ἐφόρους πρὸς τιμωρίαν καλοῦντες.
62, 13, 1 καὶ τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν Ὀκταβίαν τὴν τοῦ Κλαυδίου θυγατέρα δι'
ἣν εἰς τὴν ἀρχὴν οὐχ ἥκιστα παρεληλύθει, πρῶτον μὲν ἀπεπέμψατο, 95
61, 9, 2 ἔπειτα καὶ ἀπέκτεινεν. καὶ ἐν νυκτὶ ἐκώμαζε κατὰ πᾶσαν πόλιν,
ὑβρίζων τὰς γυναῖκας καὶ ἀσελγαίνων ἐς τὰ μειράκια, ἀποδύων τε
τοὺς ἀπαντῶντας, παίων, τιτρώσκων, φονεύων· καὶ ἐδόκει λανθάνειν
ἀλλοτρίαις ἐσθῆσι χρώμενος· τάς τε τῶν ἐλευθέρων γυναῖκας ἐξ 100
ἐπηρείας αἰσχύνων, καὶ ταῖς παρθένοις ὡς καὶ ἑταιρίσιν μετὰ τῶν
61, 8, 2 φίλων χρώμενος. ἡ δὲ Ἀγριππῖνα ἔς τε τὰ συνέδρια ἐφοίτα, ταῖς τε
πρεσβείαις ἐχρημάτιζεν, καὶ ἐπιστολὰς δήμοις καὶ ἄρχουσι καὶ βασι-
61, 11, 2 λεῦσιν ἐπέστελλεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἡ Ἀγριππῖνα ἔπραττεν, ἄχρις 105
οὗ ὁ Νέρων τὴν Σαβίνην ἠγάγετο. τότε γὰρ καὶ τὴν μητέρα ἐφό-
νευσεν. αἰτίαν δὲ τῆς ἀνοσιουργίας τῆσδε γεγενῆσθαι Σαβίναν γυ-
ναῖκα γένους ἐπιφανοῦς· ἧς ἐρασθεὶς ὁ Νέρων πρῶτον μὲν αὐτὴν
πρὸς βίαν τοῦ ἀνδρὸς Ποππίου ἀπήγαγεν· ἔπειτα σὺν ταῖς παλλα- 110
cf. 61, 8, 4—6 κίσιν τάττειν οὐκ ἀνασχόμενος, ἀλλὰ γαμετὴν ποιήσασθαι διεγνωκώς,
τὴν μὲν Ἀγριππῖναν ἀφαιρεῖται τιμήν, Αὐγούσταν δὲ τὴν Σαβίναν
61, 11, 3 ἀποδείκνυσιν· ὡς ἐκ τούτου ἀνόσιόν τι καὶ μιαρώτατον ἔργον τὴν
μητέρα αὐτοῦ μελετῆσαι. ὥσπερ γὰρ τὸν θεῖον αὐτῆς τὸν Κλαύδιον 115
εἰς ἔρωτα φαρμακείαις εἰσήγαγεν, οὕτω καὶ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα πρὸς
τὴν τοιαύτην δυσσέβειαν παρέτρεψεν. ἀλλ' ὅμως καὶ μετὰ τὰς τοι-
61, 13, 3 αύτας πράξεις διαβληθεῖσάν οἱ πρὸς τῆς Σαβίνης, Ἀνικήτῳ τινὶ τῶν
61, 13, 5 σωματοφυλάκων πρὸς διαφθορὰν ἐξέδοτο. οὗ γενομένου, ἔγνω τε 120
ἐκείνη καὶ ἀνεπήδησεν ἐκ τῆς κλίνης, τήν τε ἐσθῆτα περιερρήξατο,
καὶ τὴν γαστέρα γυμνώσασα, "παῖε" ἔφη "ταύτην, Ἀνίκητε, ὅτι Νέρωνα
ἔτεκεν." καὶ τὰς περιττὰς μιαρίας προεγράψαμεν ἐκ τῆς ἱστορίας
Δίωνος περί τε τῆς μητροκτονίας καὶ τοῦ Σπόρου τοῦ ἐρωμένου 125
καὶ τῶν λοιπῶν. Exc. Val. 26 p. 809 sq. 813 sq. (n. 90 M.).

cf. 63, 17, 4 Ὅτι διὰ τὸ μῖσος τὸ πρὸς Νέρωνα πολλοὶ τὰς φλέβας ἀπο-
τέμνοντες διεφθείροντο. Exc. Val. 27 p. 814 (om. apud Muellerum).

63, 23, 1 Ὅτι ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ Γάϊος Ἰούλιος Οὐίνδιξ ἐπανίσταται τῷ Νέρωνι,
πολλούς τε τῶν τῆς συγκλήτου βουλῆς φυγάδων προσλαβόμενος Γάλ-
βαν ἀποδείκνυσι βασιλέα· ὃς τὰς δυνάμεις εὐθέως ἐξοπλίσας, καὶ 5
πάντα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον παρασκευασάμενος ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐλαύ-
63, 24, 1 νει. ὁ γοῦν Νέρων, οὐ μετρίως ἐπὶ τούτῳ ταραχθείς, στρατηγὸν
τοῦ πολέμου Ῥοῦφον Γάλλον ἐκπέμπει· ὃς οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθεῖν ἀνα-

---

91 ὁρᾶσθαι — ἀκούεσθαι cod., ἀκούεσθαι — ὁρᾶσθαι Val. 94 τὴν τοῦ Κλαυδίου θυγατέρα om. Val. 96 πᾶσαν cod., πᾶσαν ⟨τὴν⟩ Muell. 99 λανθάνειν Val., μανθάνειν cod. 101 αἰσχύνων cod., ὑβρίζων Val. 102 Ἀγριππῖνα Wollenberg, ἀγρίππα cod. 105 ἡ om. M. Ἀγριππῖνα Wollenberg, ἀγρι cod. 112 Ἀγριππῖναν scripsi, ἀγρίππα cod., Ἀγριππίνης Val. 116 φαρμακείαις Val., φαρμακείας cod. 119 Ἀνικήτῳ Val., ἀνικλήτωι cod. 122 περιερρήξατο Val., π ἐρρήξατο cod.
1 Ἰβηρία Esc., ἰχηρία Par.

Digitized by Google

σχόμενος πρὸς τὸν Γάλβαν, ὁμολογεῖ τε καὶ σπένδεται πρὸς τὸν 63, 24, 2
Οὐίνδικα, αὐτὸς μὲν τῶν Γαλλιῶν ἄρχειν ἐπιλεξάμενος, Οὐίνδικι δὲ
τὴν Ἰβηρίαν προσήκειν, καὶ τῷ Γάλβᾳ πᾶσαν ὁμοῦ τὴν Ἰταλίαν, καὶ
ὅσα τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ προσυπακούειν ἔθνη τυγχάνει. τούτων αὐτοῖς 63, 24, 3
διομολογηθέντων τινὲς τῶν τοῦ Ῥούφου στρατιωτῶν ἐπιβουλεύουσι
τῷ Οὐίνδικι, ἀγνοίᾳ μὲν τῶν ὁμιληθέντων, ζήλῳ δὲ τῆς πρὸς αὐτὸν
δυναστείας. ἀλλ' ὁ μὲν Οὐίνδιξ, καίτοι ῥᾳδίως δυνάμενος σωθῆναι, 63, 24, 4[1]
ἀγανακτήσας καὶ ὀλοφυρόμενος, ὅτι ἐκ τῶν ὁμοφρονούντων ἐκα-
κώθη, καὶ ὅτι τὰ ἐναντία ἀμφότεροι τῷ Νέρωνι πράττοντες ἑαυτοὺς
ἀπώλλυσαν, καὶ προσέτι τοῦ ἀνθρωπείου βίου καταγνούς, καί τι πρὸς 63, 24, 4[a]
τὸ δαιμόνιον εἰπών, ὅτι τοιούτου πράγματος ἀρξάμενος οὐκ ἐπλη-
ρωσεν, ἑαυτὸν προσκατειργάσατο. ὁ γοῦν Ῥοῦφος δεινῶς ἐπὶ τῷ 63, 25, 1
τοιούτῳ πάθει ὑπεραλγήσας, καί τινας τῶν στρατιωτῶν κολάσας ἐν
ἀφασίᾳ κατέστη. ταῦτα ὡς ἠγγέλθη τῷ Νέρωνι, οὐδεμίαν τοῦ λοι- 63, 27, 1[a]
ποῦ τῶν ὅπλων ἐλπίδα ἐποιήσατο, ἀλλ' ἐβουλεύσατο ἀμφ' αὐτὸν
ἄλλο πρᾶξαι. καὶ ἄλλων ἄλλα λεγόντων, τέλος ἔγνω τούς τε βου- 63, 27, 2
λευτὰς ἀποκτεῖναι, καὶ τὴν πόλιν καταπρῆσαι νύκτωρ, ἔς τε τὴν
Ἀλεξάνδρειαν πλεῦσαι, εἰπὼν ὅτι "κἂν τῆς ἀρχῆς ἐκπέσωμεν, τό
δὲ τέχνιον ἡμᾶς θρέψει." οἱ δὲ τῆς βουλῆς ἀκούσαντες ταῦτα πρὸς 63, 27, 2[a]
τοὺς δορυφόρους καὶ τοὺς ἄλλους, οἳ τὴν βασίλειον φρουροῦσιν
αὐλὴν προσδιαλεχθέντες, πείθουσί τε αὐτοὺς ἅμα γενέσθαι, καὶ μετα-
ποιήσασθαι τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας. ἐπειδὴ δὲ καὶ οὗτοι τῆς τῶν 63, 27, 2[b]
βουλευσάντων ἐγένοντο γνώμης, αὐτίκα μὲν τὸν τοῦ στρατοπέδου
ἔπαρχον Σκιπουλὸν ἀναιροῦσιν· ἀφίστανται δὲ τῆς τοῦ βασιλέως
φρουρᾶς. ὁ δὲ Νέρων ὡς καὶ ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων κατελείφθη, 63, 27, 3[a]
ἀποκτεῖναι μὲν ἑαυτὸν οὐκ ἐτόλμησεν, ἵνα τὴν αἰσχύνην κερδάνῃ,
φυγεῖν δὲ ἐπεχείρησε, πρότερον κερανυωθείσης αὐτοῦ τῆς τραπέζης·
ἐσθῆτά τε φαύλην ἐνδυσάμενος, καὶ ἐφ' ἵππου οὐδὲν βελτίονα ἀνα-
βάς, κατακεκαλυμμένος πρὸς χωρίον τι λεγόμενον Καισαρίου μετὰ
Ἐπαφροδίτου καὶ Σπόρου κατέφυγε. νυκτὸς δ' ἔτι οὔσης καὶ αὐτοῦ 63, 28, 1
ταῦτα πράσσοντος σεισμὸς ἐξαίσιος ἐν τῇ Ῥώμῃ γέγονε. καὶ αὐτὸν
γνωρισθέντα ὑπό τινων ἀποβῆναι μὲν τοῦ ἵππου παραχρῆμα, εἴς τινα
δὲ πλησίον καταφυγεῖν καλαμῶνα· ἐν ᾧ μέχρι πολλοῦ ἐριμμένος, 63, 28, 2
πάντα μὲν παριόντα ὑπετοπεῖτο, πᾶσαν δὲ φωνὴν ὡς καὶ ἀναζη-
τοῦσαν ὑπέτρεμε, θρηνῶν τε καὶ ὀλοφυρόμενος ἐν οἷς ἦν πρότερον 63, 28, 3
καὶ ὅτι ἐν κοπρίᾳ ἔρριπτο. Νέρων μὲν οὖν αὐτὸς παρ' ἑαυτῷ ἐτρα- 63, 28, 5
γῴδει, καὶ ὀψέ ποτε, ἐπεὶ μηδεὶς αὐτὸν ἐώρα, μετῆλθεν εἰς τὸ πλη-
σίον ἄντρον, καὶ διψήσας ἔπιεν ὕδωρ. ἡ δὲ τῶν Ῥωμαίων βουλὴ 63, 29, 1[a]
πολέμιον αὐτὸν ἀνειποῦσα, δοῦναι δίκας τῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν ἡμαρ-
τημένων τοιόνδε τινὰ τρόπον ἐψηφίσατο· ἀχθῆναι μὲν γὰρ ἐς τὸ
δεσμωτήριον γυμνόν, κεραίας ἐπιβεβλημένης τῷ τραχήλῳ, προστάτ-
τεται, μετὰ δὲ σφοδρὸν αἰκισμὸν τοῦ σώματος ὠσθῆναι κατά τινος
πέτρας. ἃ δὴ προαισθόμενος ὁ Νέρων, τούς τε χωροῦντας ἐπ' αὐ- 63, 29, 2

---

9 ὁμολογεῖ τε Esc.[2], ὁμολογεῖται Par. Esc.[1] 12 *Γάλβᾳ*] λβα in ras. Esc.[2] 13 προσυπακούειν scripsi, πρὸς ὑπακοὴν Par., προσυπακοεῖν Esc. 20 ἀμφότεροι τῷ Νέρωνι Esc., τῷ Νέρωνι ἀμφότεροι Par. 27 αὐτὸν scripsi, αὐτὸν Par. Esc. 48 ἀποβῆναι Par. Esc.[1], ἀπομῆναι Esc.[2] 50 παρίοντα Esc., προΐοντα Par. (corrige p. 94).

Digitized by Google

τὸν καταδείσας, προσέταξε τοῖς παροῦσι καὶ ἑαυτὸν καὶ ἑαυτοὺς ἀποκτεῖναι. ἐπεὶ δέ γε οὐχ ὑπήκουσαν, τὸ μὲν ὅτι οὐκ ἐτόλμων, τὸ δὲ ὅτι τὴν ταφὴν αὐτοῦ προεφασίσαντο, δεινῶς ἀλγήσας ἐστέναξεν, ὅτι μηδὲν ἐδύνατο. μετὰ δὲ τοῦτο τὸν Σπόρον βουληθεὶς ἀποκτεῖναι διήμαρτεν, ἀποφυγόντος ἐκείνου. τότε ἔφη· "ἐγὼ οὐδὲ φίλον οὐδὲ ἐχθρὸν ἔχω·" καὶ τοῦτο εἰπὼν ἑαυτὸν ἐπάταξεν· δυσθανατοῦντα δὲ ὁ Ἐπαφρόδιτος προσκατειργάσατο. καὶ ὁ μὲν Νέρων φὺς ἄριστα καὶ
63, 29, 3 τραφεὶς κάκιστα οὕτως τῆς ἀρχῆς ἐξέπεσε, λ΄ μὲν ἐξ αὐτῆς ὠδῖνος
63, 29, 1ᵃ γεγονὼς ἔτη, βασιλεύσας δὲ ιδ΄ δυεῖν μηνῶν ἀποδέοντα. καὶ ἡ πόλις στεφανώμασι καὶ δαδουχίαις ἐκεκόσμητο, εὐχάς τε ἀληθεῖς καὶ ἑορτὰς ἐπετέλουν, καὶ τούς τι δυνηθέντας ἐπὶ τοῦ τυράννου φονεύοντες, εἰκόνας τε καὶ ἀνδριάντας κατασπῶντες ὡς καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον αἰκίζοντες διετέλουν. Exc. *de ins.* n. 91 Muell. (p. 24—26 Cram.).

cf. 64, 15, 1ᵃ
64, 15, 2ᵃ Ἡ δὲ στρατιὰ ἐπένθησεν αὐτόν, ἡττηθέντες τοῦ πάθους. καὶ ὁ μὲν τὴν ἀσέλγειαν τοῦ ἔμπροσθεν βίου ἐν τούτοις θαυμαστῶς συνε-
64, 15, 2ᵇ σκιάσατο, βεβαίως τὸν τοιόνδε πόλεμον τῷ ἑαυτοῦ κατασβέσας αἵματι. Exc. *de ins.* n. 95 Muell. ex. (p. 26, 29 sq. Cram.).

(Eutr. 7, 18, 2) Ὅτι Βιτέλλιος βασιλεύσας τραχέως τε καὶ λίαν ἐπαχθῶς ἠγεῖτο, καὶ πᾶν αἶσχος ἀναδεδεγμένος ἔν τε τοῖς ἄλλοις τοῖς κατὰ τὸν βίον,
65, 2, 2 καὶ οὐχ ἧκιστα τῷ γαστρὸς ἀκρατῶς τε καὶ ἀκορέστως ἔχειν. πολλά-
65, 3, 2 κις γὰρ οὐ μόνον τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τῆς νυκτὸς ἐσιτοποιεῖτο, καὶ παρὰ τὰς τῶν δείπνων παρασκευὰς τὰ πολυτελῆ τῶν δημοσίων ἀπετρώγετο. δέκα γὰρ δὴ μυριάδας σταθμοῦ ἀργυρίου ἐπὶ δισχιλίαις
65, 2, 2 καὶ πεντακοσίαις ἐς τὰ δεῖπνα δεδαπανηκέναι φασί, συνεχῶς μὲν καὶ ἁπλήστως ἐμφορούμενος, συνεχῶς δὲ ἅπαντα ἀπερευγόμενός τε καὶ ἐξεμῶν· ᾧ δὴ καὶ μόνῳ διεγένετο, ἐπεὶ οἵ γε σύσσιτοι αὐτοῦ καὶ
65, 2, 3 πάνυ κακῶς εἶχον. Βέβιος γοῦν Κρίσπος, διὰ νόσον χρόνου τινὸς ἀπολειφθεὶς τοῦ συσσιτίου, μάλα στωμύλως ἔφη· "εἰ μὴ ἐνενοσή-
(Eutr. 7, 18, 3) κειν, ἀπωλόμην ἄν." ἐς τόδε τὸ δεῖπνον τοῦ Βιτελλίου ἐπίσημον γεγονὸς διαμνημονεύεται· καθ' ὃ φασὶ δίχα τῆς λοιπῆς πολυτελείας δισχιλίους μὲν ἰχθῦς, ἑπτακισχιλίους δὲ ὄρνεις ἐπὶ τὴν θοίνην παρε-
65, 4, 1
(Eutr. 7, 18, 4) νεχθῆναι. ἐπήνει δὲ καὶ τὰ Νέρωνος, καὶ τὸν νεκρὸν τοῦ Νέρωνος ἐς κοῖλόν τινα καὶ ἀφανῆ τάφον κατακείμενον ἀπεσέμνυνεν. Exc. Val. 29 p. 814. 817 (n. 97 M.), cf. Suid. *s. v. Βιτέλλιος*, ἠρεῖτο, ἀπετρύετο.

cf. 65, 8, 3ᵃ Ὅτι Βιτέλλιος βασιλεύσας κακῶς καὶ αἰσχρῶς, τῶν Ἰουδαίων νεωτερίζειν ἀρξαμένων, Βεσπασιανὸν στρατηγὸν ἐκπέμπει τῆς ἕω,
cf. 65, 8, 4 τὴν τούτων κελεύσας αὐτῷ καταλῦσαι θρασύτητα. ὡς οὖν ἐπο-
(Eutr. 7, 18, 4) λιόρκει τὴν Ἱερουσαλήμ, οἱ στρατιῶται περὶ αὐτὸν ἀθροισθέντες, ἀναγορεύουσιν αὐτὸν βασιλέα. ὅπερ ἀκηκοὼς Βιτέλλιος, Σαβῖνον

---

75 ἐκεκόσμητο scripsi, κεκόσμητε Par., διακεκόσμηται Esc. 76 τι Esc., τε Par. 77 εἰκόνας — κατασπῶντες addidi ex Esc. αἰκίζοντες Par., ἐκίζοντες Esc.

14 αὐτὸν Par., αὐτῶν Esc.

9 φασί cod., ἱστόρηται Val. 11 ἀπερευγόμενος Suid., ἀπεριγούμενός cod., ἐξερευγόμενος Val. 13 Κρίσπος Suid., κρίσσος cod. 17 γεγονὸς Val., γεγονὼς cod.

4 κελεύσας Par., κελεύουσας Esc.

Digitized by Google

τὸν ἀδελφὸν Βεσπασιανοῦ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ προσφυγόντα συγκατέπρησε τῷ ἱερῷ. κινήσεως δὲ ἐντεῦθεν μεγίστης γενομένης, ἐπειδὴ καὶ ὁ τοῦ Βεσπασιανοῦ στρατὸς ἐγγίζειν ἔμελλε τῇ πόλει, συνδραμόντες ἅπαντες κρατοῦσι τὸν Βιτέλλιον, καὶ προσάγουσι τοῖς Βεσπασιανοῦ στρατιώταις, καὶ κατακρίνουσιν αὐτὸν τελευτῆς ἀσχήμονος, τῆς ἐπὶ τῷ Νέρωνι πρώην ἐψηφισμένης. εἱλκύσθη γὰρ διὰ πάσης τῆς πόλεως γυμνὸς ἐσθήματος, ἀνελκομένου μὲν αὐτῷ τοῦ κρανίου διὰ τῆς κόμης, τοῦ δὲ ξίφους ὑποβεβλημένου τῷ ἀνθερεῶνι, βαλλόμενος ὑπὸ τῶν προστυγχανόντων, τέλος διατμηθεὶς τὸν λαιμὸν ἐνεβλήθη τῷ Θύβριδι, ἑβδομον καὶ ν' ἔτος ἄγων. Exc. *de ins.* n. 98 Muell. (p. 26 sq. Cram.). cf. 65, 18, 1 ? (Eutr. 7, 18, 5) (Eutr. 7, 18, 8)

Ὅτι ἐπὶ Τίτου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως, ἀνήρ τις ὢν τὸ γένος, Τερέντιος Μάξιμος ὄνομα, τά τε ἄλλα καὶ τὴν φωνὴν προσεοικὼς τῷ Νέρωνι· καὶ γὰρ δὴ καὶ οὗτος ᾠδὲ πρὸς κιθάραν, Νέρων τε εἶναι ἐπλάττετο, καὶ διαπεφευγέναι πάλαι τοὺς ἐπ' αὐτὸν σταλέντας στρατιώτας, ἐν ἀφανεῖ δέ που πεποιῆσθαι τὰς διατριβὰς ἐς τόδε. πολλοὺς γοῦν ἔκ τε τῆς κάτω Ἀσίας τούτοις ἀπατήσας τοῖς λόγοις, ἔπεσθαί οἱ ἀνέπεισεν, καὶ ἐπὶ τὸν Εὐφράτην προϊὼν πολλῷ πλείους προσεποιήσατο. τέλος πρὸς Παρθυαίους, ὡς καὶ ὀφειλομένης αὐτῷ πρὸς ἐκείνων ἀμοιβῆς τινος διὰ τὴν τῆς Ἀρμενίας ἀπόδοσιν, κατέφυγεν. οὐ μὴν ἄξιόν τι τῆς ἐπινοίας εἰργάσατο, ἀλλὰ φωραθεὶς ὃς ἦν, ταχέως ἀπώλετο. Exc. *de ins.* n. 104 Muell. (p. 27 Cram.). 66, 19, 3b* 66, 19, 3c*

Ὅτι πολλῶν ἀγαθῶν ἕνεκα πέρα τοῦ συνήθους πρὸς πάντων ποθούμενός τε καὶ θαυμαζόμενος νόσῳ τελευτᾷ τὸν βίον προστὰς τῆς ἡγεμονίας Ῥωμαίων β' ἔτη πρὸς μησὶν η'. γέγονε μὲν οὖν πολλοῖς οὐ διὰ μικρᾶς ὑπονοίας ἐπιβουλευθέντα μὲν πρὸς τοῦ ἀδελφοῦ τεθνηκέναι, λαγὸν θαλάσσιον ἐν δείπνῳ τινὶ προσενεγκάμενον. φασὶ δὲ προειπεῖν αὐτῷ τὸν Ἀπολλώνιον, φυλάττεσθαι μάλιστα τὴν ἀπὸ τῶν οἰκειοτάτων ἐπιβουλήν, τοῦ δὲ ἐρομένου, "ἀποθανοῦμαι δὲ τίνα τρόπον";; εἰπεῖν τὸν Ἀπολλώνιον· "ὃν γε Ὀδυσσεὺς λέγεται"· φασὶ γὰρ κἀκείνῳ ἐκ θαλάττης ἀφικέσθαι τὸν θάνατον. φασὶ δὲ αὐτὸν ἔτι ἔμπνουν ὄντα, καὶ τυχὸν περιγενόμενον, ἐς λάρνακα πλήρη χιόνος ἐμβαλὼν, ὡς ἂν ἧττον ἀπὸ ψύχους ἐκλείποι, αὐτὸν ἐπὶ τὴν Ῥώμην παραληφόμενος τὴν βασιλείαν ἀφίππευσεν. ὃδ' οὖν Τίτος ψυχοραγῶν ἤδη ἔφη "ἓν μόνον ἐπλημμέλησα·" τὸ δὲ τί τοῦτο ἦν, αὐτὸς μὲν οὐ διεσάφησεν· οἱ δὲ παρόντες ἐς τὸν Δομετιανὸν οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος ἀποτείνειν ἐλογίσαντο, ὅτι αὐτὸν ἐπιβουλεύσαντά οἱ πολλάκις λαβὼν μεθῆκεν, καὶ περιέμεινεν αὐτὸς ὑπ' ἐκείνου διαφθαρῆναι, καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς ἄνδρα κακὸν καὶ ἀνοσιουργὸν περιελθεῖν. Exc. *de ins.* n. 105 Muell. (p. 27 sq. Cram.). (Philostr. v. Ap. p. 126 K.) (Philostr. v. Ap. p. 125 K.) 66, 26, 2 66, 26, 3 66, 26, 4

---

10 *Βεσπασιανοῦ* Par., *τοῦ βεσπασιανοῦ* Esc. 14 *τῷ Νέρωνι* Par., *τῷ νέργων* Esc. 18 *ἐνεβλήθη* Par., *ἐνεβλήσθη* Esc.

2 *ὢν* Par., *ἰὼν* Esc., an *Ἀσιανὸς*? 3 *προσεοικὼς* Par. Esc.², *προσεστικῶς* Esc.¹ 8 *ἀπατήσας* Par., *ἀναπατήσας* Esc. *τοῖς* Par., *τῆς* Esc.

4 *γέγονε μὲν* Esc., *γεγόναμεν* Par. 5 *μικρᾶς* Muell., *μικρὰς* Par. Esc. *μὲν* Par., *μὴν* Esc. 7 *αὐτῷ* Muell., *αὐτὸν* Par. Esc. 12—15 orationis inconcinnitas eclogario fortasse debetur.

Digitized by Google

(Eutr. 7, 23, 6) Ὅτι ἅπασιν ὁ Δομετιανὸς διὰ τὸ φονικὸν καὶ θηριῶδες τῆς γνώμης ἔχθιστος ὢν, πρὸς τῶν οἰκείων συστάντων ἐπ' αὐτῷ κατακτείνεται, ε' καὶ λ' γεγονὼς ἔτη, ἄρξας δὲ ιε'. τό γε μὴν σῶμα τοῦ ἀνδρὸς ὑπὸ τῶν ἀτιμοτάτων τῆς πόλεως ἐκφορηθὲν, ἀσήμῳ τε καὶ
67, 15, 1 ἀπρεπεῖ παρεδόθη ταφῇ. ἐπιβουλεῦσαι δὲ μάλιστα τούτῳ τὸν φόνον Παρθένιόν τε καὶ Σιγηρὸν τοὺς προκοίτους καὶ Ἐντελλὸν τὸν τὰ
67, 15, 2 τῆς ἀρχῆς διέποντα βιβλίδια· οὔτε τῆς Δομιτίας τῆς τοῦ τυράννου γαμετῆς (ἦκτο γὰρ δὴ ταύτην παῖδα τοῦ Τίτου τυγχάνουσαν) ἀγνοούσης τὴν ἐπιβουλὴν, οὔτε Νορβάνου καὶ Σεκούνδου τῶν ὑπάρχων.
cf. 67, 15, 3 τούτους γὰρ δὴ μαθόντας, ὅτι σφᾶς ἐκποδὼν ἀθρόως ὁ Δομετιανὸς
67, 15, 4 ποιήσασθαι διέγνωκεν, καί τινα καὶ γράμματα περὶ τούτου θεασα-
67, 17, 1 μένους, οὐκ ἀναβάλλεσθαι τὴν πρᾶξιν, ἀλλ' ἐς τὴν ἐπιοῦσαν εὐθέως παρασκευασαμένους εἰσπέμψαι σὺν ξιφιδίῳ Στέφανον τὸν ἀπελεύθερον· καὶ τοῦτον προσπεσόντα Δομετιανῷ καθεύδοντι τὸ μεθημε-
67, 17, 2 ρινὸν, πατάξαι μὲν, οὐ μὴν καιρίαν. ἀναπηδήσαντος γοῦν ἐκείνου, καὶ τὸν Στέφανον καταβάλλοντος, δείσαντας τοὺς περὶ τὸν Παρθένιον μὴ καὶ περιγένηται, ἐπεισελθεῖν, καὶ παντελῶς αὐτὸν προσκατερ-
67, 16, 1 γάσασθαι. προσημῆναι δὲ τῷ Δομετιανῷ τὴν τελευτὴν ἄλλα τε πολλὰ, τοῦτο μὲν τέρατα, τοῦτο δὲ ὄψεις ὀνείρων, καὶ μάλιστα πάντων
67, 16, 2 Ἀάργινον ἀστρολόγον τινά· τοῦτον γὰρ δὴ παρὰ τοῖς Γαλάταις προειπόντα δημοσίᾳ τὴν τελευτὴν τοῦ τυράννου καὶ τὸν χρόνον ἀποδηλώσαντα πρὸς τοῦ ὑπάρχου ἀναπεμφθῆναι τῷ Δομετιανῷ ἐπὶ κολάσει, καὶ αὖθις τὰ αὐτὰ εἰπόντα καὶ τὴν ἡμέραν προαγορεύσαντα
καταδικασθῆναι μὲν, οὐ μὴν ἀποθανεῖν τοῦ τυράννου ἀναβαλλομένου τὴν τιμωρίαν ἐς τὸν ῥηθέντα χρόνον, ὅπως δὴ διαφυγὼν δικαιότερον αὐτὸν ὡς ψευσάμενον κολάσειεν· κἀν τούτῳ ἀναιρεθέντος
67, 18, 1 τοῦ Δομετιανοῦ, διαφυγεῖν τὸν ἄνδρα. κἀκεῖνο δὲ θαυμαστὸν παρὰ τὴν τοῦδε τελευτὴν συμβέβηκεν. Ἀπολλώνιον γὰρ τὸν Τυανέα κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, μᾶλλον δὲ παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν τῆς σφαγῆς, προειπεῖν Ἐφεσίοις ἐν κοινῷ τὸ περὶ τὸν Δομετιανὸν πάθος τοῖσδε τοῖς ῥήμασι, "Καλῶς, ὦ Στέφανε, εὖγε, ὦ Στέφανε, παῖε τὸν μιαιφόνον. ἔπληξας, ἔτρωσας, ἀπέκτεινας." Exc. *de ins.* n. 107 Muell. (p. 28 sq. Cram.).

68, 3, 3 Ὅτι Νέρβας, ἐπειδὴ πρός τινων διὰ τὸ γῆρας καταφρονηθεὶς ἐπεβουλεύθη πολλάκις, καὶ τὸν Πετρώνιον καὶ τὸν Παρθένιον, προσφιλεστάτους οἱ ὄντας, ἐκδοῦναι τοῖς στρατιώταις πρὸς Αἰλιανοῦ τοῦ τῶν δορυφόρων ἡγουμένου ἐβιάσθη· ἐφ' οἷς δὴ καὶ σφόδρα ἠνιᾶτο.
68, 3, 4 λέγεται δὲ Τραϊανῷ ἄλλα τέ τινα τελευτῶν αὐτοχειρὶ ἐπιστεῖλαι, καὶ τὸν Ὁμηρικὸν ἐπιθεῖναι στίχον, "τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσιν". Exc. *de ins.* n. 110 Muell. (p. 29 Cram.).

---

5 ἐκφορηθὲν Esc., ἀφορηθὲν Par. 7 Σιγηρὸν Par. Esc.², σηγηρὸν Esc.¹ 8 Ἐντελλὸν τὸν Muell., ἐντελλόντων Par. Esc. 9 Δομιτίας Esc., δομετίας Par. 17 ξιφιδίῳ Par. (ξιφειδίῳ), ξιφειδία Esc. 19 πατάξαι Par., πατάξα Esc. 25 Ἀάργινον ex λάργικνον Esc., λάργικνον Par. 29 ἀποδηλώσαντα Esc., ἀπολώσαντα Par. 35 κἀκεῖνο Muell., κακεῖνον Par. Esc.
4 οἱ inserui ex Esc., om. Par. Αἰλιανοῦ Muell., ἡλιανοῦ Esc., κλιανοῦ Par.

Digitized by Google

Ὅτι ὁ Τραϊανὸς τὸ πιστὸν πρὸς τοὺς φίλους οὕτως εἶχεν ἀκίνητον, ὥστε Σούραν Λικίννιον, ἄνδρα μέγα μὲν παρ' αὐτῷ δυνάμενον, διαβληθέντα δὲ πρός τινων φθονούντων οἱ τῆς εὐπραγίας, μήτε ὑποπτεύσας, μήτε μισήσας, ἐγκειμένων τῶν διαβαλλόντων καὶ ἐπιβουλεύειν αὐτῷ τὸν ἄνδρα φασκόντων, ἐπὶ δεῖπνον ὡς τὸν Λικίννιον ἀπῆλθεν ἄκλητος, καὶ πᾶσαν τὴν φρουρὰν ἀποπεμψάμενος, πρῶτα μὲν τὸν ἰατρὸν τὸν τοῦ Λικιννίου καλέσας, ὑπ' ἐκείνου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπηλείψατο, ἔπειτα δὲ τὸν κουρέα μετακαλεσάμενος, ξυρεῖν ἐκείνῳ τὸ γένειον παραδέδωκεν. ἐπεὶ δ' ἀπῆλθεν οἴκαδε πρὸς τοὺς εἰωθότας διαβάλλειν τὸν ἄνδρα, "εἰ ἤθελέ με Σούρας ἀποκτεῖναι, χθὲς ἂν ἀπέκτεινεν". οὕτως ἄρα τὸ πιστὸν τῆς γνώμης ἐξ ὧν, αὐτῷ συνῄδει πεπραγότι μᾶλλον ἢ ἐξ ὧν ἕτεροι ἐδόξαζον, ἐβεβαιοῦτο. διὸ δὴ ζῶν τε ὁμοίως ἔτι καὶ μετὰ τοῦτο τοῦ βίου παυσάμενος, κατ' ἴσον προσεκυνεῖτο τοῖς κρείττοσιν. Exc. *de ins.* n. 112 Muell. (p. 29 Cram.). 68, 15, 4 | 68, 15, 5 | 68, 15, 6 | 68, 16, 1a* | (Eutr. 8, 4, 2)

Ὅτι Ἀδριανὸς ἦν ἡδὺς μὲν ἐντυχεῖν, καὶ ἐπήνθει τις αὐτῷ χάρις, τῇ τε Λατίνων καὶ Ἑλλήνων ἄριστα γλώττῃ χρώμενος· οὐ μὴν ἐπὶ πραότητι τρόπων ἐθαυμάζετο· περί τε τὴν τῶν δημοσίων χρημάτων ἐσπουδακὼς ἄθροισιν. Exc. Val. 35 p. 818 (n. 113 M.), unde Suid. s. v. Ἀδριανός 3. 69, 2, 6a | (Eutr. 8, 7, 2)

Ὅτι Κάσσιος ὁ τῆς Συρίας ἡγούμενος, ἀνὴρ δεινὸς τὰ πολέμια, πλεῖστά τε καὶ λόγου ἄξια κατὰ τὸν Παρθικὸν πόλεμον ἀποδειξάμενος, ἄλλως δὲ οὐκ νεωτεροποιός, καινοτομεῖν ἐπήρθη, πρὸς τῆς Φαυστίνης τῆς τοῦ Μάρκου γαμετῆς ἐς τήνδε προαχθεὶς τὴν ἔννοιαν. αὐτὴ γὰρ τὸν Μάρκον ἀρρωστήσαντα τεθνηξεσθαί τε καὶ ἄλλως νοσώδη ὄντα οἰηθεῖσα, δείσασά τε μὴ εἰς ἕτερον περιελθούσης τῆς ἡγεμονίας ἰδιωτεύσῃ, τοῦ Κομόδου ἔτι νέου ὄντος καὶ ἄρχειν οὐκ ἐπιτηδείου, ἔπεισε τὸν Κάσσιον, κρύφα πέμψασα τῶν αὐτῇ πιστῶν τινάς, ἐπιθέσθαι τῇ βασιλείᾳ, ἣν αἴσθηται τὸν Μάρκον τεθνεῶτα, συνοικήσειν τε αὐτῷ καὶ τἆλλα συμπράξειν ὑποσχομένη. ὅς, φήμης τινὸς ψευδοῦς τεθνηκέναι οἱ δηλωσάσης τὸν βασιλέα, προεξανέστη τῆς ἀληθείας, ἄκων τε πολέμιος ἀνεφάνη τῷ αὐτοκράτορι. τούτων μὲν οὖν ἕνεκα ὁ Μάρκος τόν τε Κόμοδον ἐκ τῆς Ῥώμης διεπέμψατο, καὶ ἐπὶ τὴν Συρίαν ἐκ τῆς Παιονίας ἐστάλη· οὐ μὴν ὅπλων αὐτῷ κατὰ τῶν ἐπαναστάντων ἐδέησεν· ὁ γάρ τοι Κάσσιος ἀναιρεθεὶς πρός τινος τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἔφθασεν. καθ' ἡσυχίαν δ' οὖν τήν τε Συρίαν καὶ Αἴγυπτον ἐπελθών, οὔτε δῆμον οὔτε πόλιν, οὔτε ἰδιώτην οὔτε ἄρχοντα ἐσπουδακέναι τὰ τοῦ Κασσίου δόξαντα ἐπολυπραγμόνησεν ἢ ἐκόλασεν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν Ῥώμῃ συνειλημμένων (ἐξεληλεγμένοι γὰρ ἦσαν κἀνταῦθα τῶν βουλευτῶν συχνοὶ τὰ τοῦ Κασσίου περιφανῶς ἐσπουδακότες) ἐπέστειλε τῇ βουλῇ μηδὲν χαλεπὸν γνῶναι, τούτοις 71, 22, 2 | 71, 22, 3 | 71, 28, 1 | 71, 22, 2 | 71, 27, 2 | 71, 27, 3[2] | 71, 30, 1

---

3 *Λικίννιον* Esc., *λίννιον* Par. 14 *ἐξ ὧν* Esc. (*ἐξ ὤν*), *ἐξῆν* Par. 16 *ἐβεβαιοῦτο* Par., *ἐκβεβαιοῦτο* Esc. *ζῶν τε* Par., *ζῶντες* Esc.

1. 10. 19. 23. 25 *Κάσσιος*] per *σ* vel *σσ* Par., per *σ* Esc.[1. 2], *β* pro *κ* quater Esc.[1] corr. a m[2] 4 *ὧν* Muell., *οὖν* Par. Esc. 7 *τεθνήξεσθαί* Par., *τεθνήξασθαί* Esc. *δείσασά τε* scripsi, *δείσασα τὸ* Esc., *τὸ* Par. 14 *ὅς* Muell., *ὡς* Par. Esc. 21 *τήν τε* Par., *πάντες* Esc.

Digitized by Google

ἄντικρυς τοῖς ῥήμασι χρησάμενος· αὐτὰ γὰρ εἰρήσεται, τὴν χρηστότητα τοῦ ἀνδρὸς σαφῶς ἐνδεικνύμενα. ἦν δ' οὖν τοιαῦτα· "ἱκετεύω ὑμᾶς, ὦ βουλή, καθαράν μου τὴν ἀρχὴν ἀπὸ παντὸς αἵματος βου-
71, 30, 2 λευτικοῦ φυλάξασθαι. μὴ γένοιτό τινα ἐξ ὑμῶν ἐπ' ἐμοῦ ἢ τῇ ἐμῇ ἢ τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ θανατωθῆναι." καὶ τέλος ἔφη ὅτι "ἂν μὴ τούτου τύχω ἀποίσομαι πρὸς τὸν θάνατον". καὶ οὐκ ἐπῆρε τὸν Μάρκον οὐδὲ προσηγάγετο ἐκβῆναι τῶν συνήθων λογισμῶν οὐ τὸ ἄδικον καὶ ἀνόσιον τῶν τετολμημένων οὐχ ἡ ἀπιστία τῶν τολμησάντων οὐ τὸ ὑπὲρ τῶν ὁμοίων ἐς αὖθις δέος. Exc. *de ins.* n. 118 Muell. (p. 29 sq. Cram.).

(Herod. 1, 14, 8) Ὅτι ὁ Κόμοδος ὑπό τινος τύχης ἐλαυνόμενος ἐς τοσοῦτον μανίας καὶ παροινίας προυχώρησεν, ὡς τὴν ἰδίαν προσηγορίαν παραιτήσα-
(Herod. 1, 14, 9) σθαι, Ἡρακλέα τε καὶ Διὸς υἱὸν ὀνομάζεσθαι, τούς τε μῆνας ἀφ' 5
72, 15, 3 ἑαυτοῦ φέρειν τὰς προσηγορίας προσέταξεν οὕτως· Ἀμαζόνιος, Κόμοδος, Αὔγουστος, Ἡράκλειος, Ῥωμαῖος, Ὑπεραίρων, Ἀνίκητος, Εὐ-
(Herod. 1, 14, 8) σεβής, Εὐτυχής, Λούκιος, Αἴλιος, Αὐρήλιος. ἀποδυσάμενός τε τὸ Ῥωμαίων σχῆμα, λεοντῆν ὑπεστρώννυτο καὶ ῥόπαλον ἐπεφέρετο· 10
(cf. Herod. 1, 15, 1. 5) οὕτω τε θηρίοις καὶ ἀνθρώποις δημοσίᾳ ἐμονομάχει, εὐστόχως τε κατὰ τὸ ἀληθὲς ἀκοντίζων, καὶ παρὰ πάντων, ὡς εἰπεῖν, θαυμαζό-
72, 20, 8 μενος. ἐπειδὰν δὲ εἰς πολλὴν μιαφονίαν ἐτράπη, πάντας ἀφειδῶς τοὺς ἀθλίους καὶ λελωβημένους ἄνδρας εἰς τὸ θέατρον συναγαγὼν 15 δρακοντοειδῆ τέ τινα περιθεὶς ἐκ τῶν γονάτων ὑφάσματα, ὡς γίγαν-
(Herod. 1, 15, 8) τας τῷ ῥοπάλῳ κατειργάσατο. καθεύδων δὲ ἐν τοῖς μονομαχείοις, ἐκεῖθεν ἐς τὰς πανηγύρεις καὶ ἑορτὰς πρὸς τῆς συγκλήτου βουλῆς
(Herod.1,16,4.5) ὑπαντώμενος, ἐκ πάντων μὲν κακῶς διεβάλλετο, ὥστε καὶ τὴν Μαρ- 20
κίαν, ἣν εἶχε τῶν παλλακῶν τιμιωτάτην, καταγνῶναι αὐτοῦ καὶ
(Herod. 1, 16, 5) ἀπαγορεῦσαι τοῖς πραττομένοις. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἱκέτευον αὐτὸν μηδὲν ἀνάξιον τῆς βασιλείας ποιεῖν. Exc. Val. 38 p. 822 (n. 120 M.) unde Suid. *s. v.* Κόμοδος.

(Herod. 1, 17, 1) Ὅτι μετὰ τοῦτο ὁ Κόμοδος ἐπὶ τοῖς οἰκείοις ἀσχάλλων, τοὺς μὲν ἀπεπέμψατο, αὐτὸς δὲ ἐπανελθὼν ἐς τὸ δωμάτιον ὡς δῆθεν
(Herod. 1, 17, 2) καθευδήσων, λαβὼν δέλτον γράφει ὅσους χρὴ φονευθῆναι (ὧν πρῶτον ἦν Μαρκία, εἵποντο δὲ Λαῖτος καὶ Ἔκλεκτος· ἐπὶ δὲ τούτοις 5
72, 20, 2 πολὺ πλῆθος τῶν τῆς συγκλήτου πρωτευόντων), ὡς ποτε τὰς Στυμφαλίδας ὄρνεις κατατοξεῦσαι τούτους ἐν τῷ θεάτρῳ βουλόμενος,
(Herod. 1, 17, 2) τοὺς μὲν γὰρ ὡς πρεσβύτας καὶ πατρῴους φίλους αἰδούμενος ἔχειν 10
αἰσχροῦ βίου σεμνοὺς ἐπόπτας, τῶν δὲ πλουσίων τὰς οὐσίας χαρίσασθαι βουλόμενος μονομάχοις. (Quae sequuntur Herodianea sunt.) Exc. *de ins.* n. 121 Muell. (p. 34 Cram.). —

---

37 τῶν inserui ex Esc., om. Par.
4 τὰς προσηγορίας Suid., τὴν προσηγορίαν cod. 16 δὲ cod., γὰρ Muell.
4 πρῶτον] πρώτη Muell. 6 Στυμφαλίδας Esc.(?), τυμφαλίδας Par.

Digitized by Google

EXCERPTA SALMASIANA

p. 392, 24—397, 33 Cramer.

Cram. (78 M.)
392 (*Γάιος ἐτη γ' μῆνας ζ'.*) *Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ νέος ὢν ἔδοξε* 37, 52. 2
καθ' ὕπνους συνουσιάζειν τῇ ἰδίᾳ μητρί, καὶ ἐν ταῖς ἀγέλαις αὐτοῦ 37, 54, 2
ἐτέχθη ἵππος χηλὰς ἔχων ἀντὶ ὁπλῆς, καὶ οὐδένα ἕτερον ἀναβάτην
ἐδέχετο, εἰ μὴ αὐτὸν μόνον, ὡς ὁ Βουκέφαλος τὸν Ἀλέξανδρον. πρὸ 44, 17, 1
δὲ μιᾶς ἡμέρας τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἔδοξεν ὁρᾶν ἡ γυνὴ αὐτοῦ πεπτω-
κυῖαν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν τραυματίαν καὶ αἵματι κατάρρυτον
ἐμπεσεῖν τοῖς κόλποις αὐτῆς. προϊόντι δὲ αὐτῷ ἔδωκέ τις ἐν χάρτῃ 44, 18, 3
τὴν κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλήν· ὁ δὲ ἄλλο τι νομίσας εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο
μὴ ἀναγνοὺς ἀλλὰ δοὺς τοῖς ὑπογραφεῦσιν, ἐσφάγη, Ὀκτάβιον τὸν
ἀνεψιὸν αὐτοῦ καταλιπὼν διάδοχον.

(78 M.)
(*Ὀκταύιος ἔτη νζ' . . . .*) *καὶ ἡμέρας β'. πρὸ ἡμέρας μιᾶς τοῦ τεχθῆ-* 45, 1, 3
393 *ναι τοῦτον,* * *εἶδεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ὡς τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ἐξαρπαγέντα*
f. 108r *εἰς οὐρανὸν ἐφέρετο· καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ ἐγεννήθη εἶδεν ὁ πατὴρ | αὐτοῦ*
ὅτι ἐκ τῶν κόλπων τῆς αὐτοῦ γυναικὸς ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. Νιγίδιος δέ
τις βουλευτὴς ἀστρολόγος, βραδύτερον προελθόντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 45, 1, 4. 5
ἠρώτησε τὴν αἰτίαν, ὁ δὲ ἔφη υἱὸν αὐτῷ τεχθῆναι· κἀκεῖνος, "ὦ τί
ἐποίησας; δεσπότην ἡμῖν ἐγέννησας," ἀνεβόησε. τρεφομένου δὲ τοῦ 45, 2, 1
παιδὸς ἐν ἀγρῷ, ἀετὸς καταπτὰς ἄρτον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἀφείλετο,
καὶ ἐπανελθὼν πάλιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀπέθετο. ἐν παισὶ
δὲ τελοῦντος εἶδε καθ' ὕπνους αὐτὸν Κικέρων χρυσῇ ἀλύσει δεδεμένον, 45, 2, 2
καὶ μάστιγα κρατοῦντα ἐν τῷ Καπιτωλίῳ χαλασθῆναι οὐρανόθεν. ἐν 56, 29, 4
δὴ τῷ μέλλειν αὐτὸν τελευτᾶν, κεραυνὸς ἐμπεσὼν εἰς τὴν εἰκόνα αὐ-
τοῦ τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἠφάνισε, καὶ προεῖπον
οἱ μάντεις ὅτι ἀποθανεῖται.

f.107v15 (marg.) | *Οὗτος τοὺς λογίους τιμῶν τοὺς μετεωρολέσχας ἀπήλαυνε, τόδε λόγιον* II p. 557 n. 1
προφερόμενος, "μήτι πελώρια μέτρα γύης ὑπὸ σὴν φρένα βάλλου, μηδὲ μέτρει
μέτρῳ ἠελίου κανόνας συναθροίσας, ἀιδίου βουλῇ φέρεται πατρὸς οὐκ ἕνεκεν
σοῦ, ἀστέριον προπόλευμα σέθεν χάριν οὐκ ἐλοχεύθη."

f.108r20 (marg.) *Δρούσου θυγάτηρ Ἰουλία γαμετὴ ἦν Νέρωνος τινός, ἐξ οὗ καὶ | παῖδα* cf. 48, 44, 1—5
Τιβέριον εἶχεν, εἶτα ε̄ μηνῶν ἐγγύου οὔσης ἠναγκάσθη Νέρων ὁ ταύτης ἀνήρ,
εἴτε ὑπὸ τοῦ πρώτου Καίσαρος εἴτε ὑπὸ τοῦ Ὀκταυίου, ἐκδοῦναι αὐτὴν αὐτῷ
ὡς πατήρ· τεκούσης οὖν μετὰ τρεῖς μῆνας τοῦ γάμου, τὸ μὲν τεχθὲν Νέρωνι
τῷ πατρὶ ἀπέμψεν· ἐντεῦθεν δὲ αἰτίως γέγονε τοῦ λέγεσθαι παροιμίαν, "τοῖς
εὐτυχοῦσι καὶ τρίμηνα παιδία." οὕτος τοσοῦτον ὑπὸ πάντων ἠγαπᾶτο, ὥστε II p. 557 n. 2
καὶ τελευτῶν τις ἐπέσκηψε τοῖς ἑαυτοῦ κληρονόμοις θῦσαι, ὅτι ζῶντα τὸν

Excerpta Salmasiana dedi ad fidem codicis Vaticani n. 96, quem ceterorum archetypum esse demonstravit de Boor, *Herm.* 34, 298—304. 480. contulit benigne meum in usum Augustus Mau. — Quae uncinis inclusa quaeque litteribus minoribus scripta sunt, in margine sunt addita, illa a secunda manu rubro haec a tertia atramento, cf. de Boor *l. l.* p. 299. 303.

393, 15 *τόδε* Muell., qui *τόδε ⟨τὸ⟩*, *τὸ δὲ* cod. 21. 22 *παῖδα — ἀνήρ, εἴτε ὑπὸ τοῦ* cultro abscisa charta periit in archetypo, superest in apographis.

Digitized by Google

Cram.

II p. 557 n. 8 Σεβαστὸν καταλείπει. δυστυχήσας δὲ περὶ γάμον καὶ τὰ εἰς παῖδας ἐκβεβη- 393
II p. 557 n. 4 κότα ἐβόα„ "Αἴθ' ὄφελον ἄγαμός τ' ἔμμεναι ἀγονός τ' ἀπολέσθαι"· περὶ δὲ
ὀρθογραφίαν ἐσπουδάκει, ὥστε καὶ διάδοχόν τινι τῶν ἀρχόντων ἔπεμψεν,
ὅτι αὐτῷ ἐπιστέλλων τῆς ὀρθῶς ἐχούσης ἐσφάλη γραφῆς.

55, 7, 2 Τούτου ποτὲ δικάζοντος, καὶ πολλῶν θάνατον καταψηφισα*μένου, 394
Μηκίνας τις ἀνὴρ σοφὸς ἀγαπώμενος ὑπ' αὐτοῦ μὴ δυνάμενος ἐν-
τυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸ πλῆθος, ἔγραψεν ἐν χάρτῃ "ἀνάστηθι δήμιε,"
καὶ σημηνάμενος ἔρριψεν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ. ὅπερ ἀναγνοὺς ἐκεῖνος
55, 4, 2 ἀνέστη, καὶ ἐκέλευσεν ἀργῆσαι τὰ κριθέντα.| τινός ποτε τῶν συστρα-
τευσαμένων αὐτῷ δεηθέντος τῆς εἰς τὸ βουλευτήριον αὐτοῦ παρου-
σίας, εἶπεν αὐτὸς μὲν ἀσχολεῖσθαι, ἐπιτρέψαι δέ τινι τῶν φίλων
παραγενέσθαι καὶ τὴν χρείαν πληρῶσαι· καὶ ὃς ὀργισθεὶς ἔφη, "ἐγὼ
μέντοι, ὁσάκις τῆς ἐμῆς ἐπικουρίας ἐδεήθης, οὐκ ἄλλον ἀντ' ἐμοῦ
ἔπεμψα."| ἐρυθριάσας οὖν ὁ Καῖσαρ, καὶ συναπῆλθε καὶ συνέπραξε.
cf. II p. 558 adn. Μανιώδης δὲ ἦν περὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας, ὡς καὶ τοὺς ἀν-
f. 108v δρας αὐτῶν ἐξυπηρετεῖν τῷ μιάσματι. ἠνίκα | γὰρ ἤρχετό τις τῶν
βουλευτῶν πρὸς αὐτὸν, ὡραίαν ἔχων γυναῖκα, ἔπεμπε πρὸς αὐτὸν
τὸν| οἰκεῖον δακτύλιον, καὶ ἠξίου ἐμβαλεῖν τὴν γαμετὴν| ἐν κατα-
στέγῳ φορείῳ, καὶ κατασημηνάμενον αὖθις τὸν δακτύλιον ἀντιπέμψαι,
καὶ οὕτως δεχόμενος τὴν γυναῖκα ἐν τῷ φορείῳ ἀσελγαίνων ἐσφρά-
γιζε καὶ ἀνταπέστελλε. ποτὲ γοῦν ἐκέλευσέ τινι τὴν ὁμευνέτιν αὐτῷ
πέμψαι. ὁ δὲ μὴ δυνάμενος ἀντειπεῖν, ἀπωδύρετο. ἐπιστὰς δὲ
Ἀθηνόδωρος ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ὃν ὡς σοφὸν| ἀεὶ σύνοικον καὶ διδάσκαλον
εἶχεν ὁ Καῖσαρ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν ἑαυτὸν ᾔτησεν ἐμβαλεῖν τῷ
φορείῳ, καὶ κατασημηνάμενον ἀποστεῖλαι γυμνὸν ξίφος ἐπιφερόμενον.
ἀπαχθέντος δὲ δοκῶν ὁ Καῖσαρ τὴν τοῦ συγκλητικοῦ εἶναι γυναῖκα,
κλείσας τὰς θύρας ἀνέῳξε τὸ φορεῖον, καὶ ἐξέθορε ξιφήρης ὁ Ἀθη-
νόδωρος, καὶ πάνυ| τὸν Καίσαρα κατέπληξε· δεδιότα δὲ αὐτὸν ἀνα-
κτησάμενος ἐκεῖνος τοῖς μεγίστοις ὅρκοις κατέδησε, μηδέποτ' ἄλλοτε
τοῦτο πράξαι· ὃν τοσοῦτον ὑπερηγάπησεν, ὥστε τὴν συγκλητον συνα-
γαγὼν καὶ πολλὰ τὸν Ἀθηνόδωρον ἐγκωμιάσας, καὶ τοῦτο προσέθηκεν,
ὡς κακὸν βίον ἐσχηκὼς ὑπὸ Ἀθηνοδώρου ἐπηνωρθώθη.| οὗτος ὁ
φιλόσοφος ἠξίου τὸν Καίσαρα συγχωρῆσαι αὐτῷ εἰς τὴν πατρίδα
ἐπανελθεῖν. καὶ μόλις πείσας, ἀσπαζόμενος αὐτὸν, ἐπικύψας πρὸς
τὸ οὖς παρεκάλει ἵνα, ὁσάκις ὀργισθῇ, μὴ πρότερον κελεύσῃ τὸ πρα-
f. 109r κτέον, πρὶν ἂν καθ' ἑαυτὸν ἀριθμήσῃ τὰ κό γράμ*ματα· | ᾖδει γὰρ 395
αὐτοῦ τὸ ὀξύθυμον καὶ εὐμετάβλητον. ὁ δὲ Καῖσαρ αἰσθόμενος ἔφη,
"εὖγε ὑπέμνησάς με ὡς ἀτελὴς εἰμί, καὶ οὐ συγχωρήσω σοι τῆς
56, 30, 4 ἐνεγκαμένης τέως ἐπιβῆναι." παρηγγύησεν ὁ Καῖσαρ ἵνα ἐν τῇ τελευτῇ
αὐτοῦ κροτήσωσι καὶ| γελάσωσιν, ὡς ἐπὶ μίμου τελευτῇ, δηλονότι
ἀποσκώπτων εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

(83M.) 59, 3, 6 / 59, 12, 3 (Γάιος ἔτη γ' μῆνας η'). Γάιος τὰς δύο ἀδελφὰς αὐτοῦ διεπαρ-
θένευσεν. ἰδὼν δὲ πηλὸν ἐν στενωπῷ ἐκέλευσεν ἀχθῆναι Οὐεσπα-
σιανὸν ἀγορανόμον ὄντα καὶ ἐμβληθῆναι τὸν πηλὸν εἰς τὸν κόλπον
59, 22, 8 αὐτοῦ. οὗτος κυβεύων ποτὲ ἐν| Γαλλίαις, καὶ μαθὼν ὡς οὐκ ἔστιν
αὐτῷ ἀργύριον, ἀναστὰς ἐκέλευσε πολλοὺς πλουσίους ἀναιρεθῆναι·
59, 22, 4 καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς συγκυβευτὰς εἶπεν, "ἐν ᾧ ὑμεῖς περὶ ὀλίγου
φιλονεικεῖτε, ἐγὼ πλῆθος χρημάτων συνήγαγον." ἐλέγετο δὲ Καλλι-

Digitized by Google

Cram. 395 γούλας, ὅτι ἐκ μικρᾶς ἡλικίας ἐν τῷ στρατοπέδῳ τὰ πολλὰ ἐτρέ- 57, 5, 6
φετο, καὶ τοῖς στρατιωτικοῖς ἐχρῆτο ὑποδήμασιν· ἐκ τῶν καλλίγων
οὖν Καλλιγούλας ἐλέγετο.

Πρὸ Γαΐου Τιβέριος ἔτη κβ' μῆνας ε' ἡμέρας γ'. (87 M.)

(*Κλαύδιος ἔτη ιγ' μῆνας η'*). *Κλαύδιος δειλὸς ὢν πάντας τοὺς* 60, 3, 3
προσιόντας αὐτῷ ἐκέλευεν ἀνερευνᾶσθαι, μήτι ξιφίδιον ἔχωσιν, καὶ ἐν
τοῖς συμποσίοις ἁπλισμένοι παρειστήκεσαν αὐτῷ. (92 M.)

(*Νέρων ἔτη ιγ' ἡμέρας η'*). *Νέρων ἰδὼν τοὺς ἀναιρήσοντας αὐτὸν* 63, 29, 2
παρεκάλει τοὺς συνόντας ἀνελεῖν αὐτόν· ὡς δ' οὐδεὶς ὑπήκουεν,
ἑαυτὸν διεχρήσατο· τελευτῶν δὲ ἔφη, "ὦ Ζεῦ οἷος κιθαρῳδὸς τεχνίτης
ἀπόλλυται." ὅτε δὲ ἐτέχθη εἶπον οἱ ἀστρολόγοι, ὅτι καὶ βασιλεύσει 62, 18, 4
καὶ τὴν μητέρα φονεύσει· ἦν δὲ καὶ λόγιον "ἔσχατος Αἰνεάδων
μητροκτόνος ἡγεμονεύσει".

(96 M.)

(*Οὐϊτέλλιος μῆνας ὀκτὼ ἡμέρας πέντε*). *Οὐϊτέλλιος ἔθηκε πρό-* 65, 1, 4
γραμμα τοὺς γόητας καὶ ἀστρολόγους ἐντὸς ῥητῆς ἡμέρας ἀπαλλα-
γῆναι τῆς Ἰταλίας, καὶ αὐτοὶ | νυκτὸς ἀντιτεθείκασι πρόγραμμα παραγ- f. 109v
γέλλοντες, ἀπαλλαγήσεσθαι αὐτὸν τοῦ βίου ἐντὸς ἡμέρας, ἐν ᾗ τε-
λευτᾶν ἔμελλεν.

Πρὸ τοῦ Οὐιτιλλίου ἦρξεν Γάλβας μὲν πρότερος μῆνας ζ' καὶ ἡμέρας ζ'(?),
Ὄθων δὲ δεύτερος μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας β'.

(101 M.)

(*Οὐεσπασιανὸς ἔτη δέκα*). *Οὐεσπασιανοῦ τελευτήσαντος οἶνος ἐν* 66, 16, 1
καπηλείῳ τινὶ τοσοῦτον ὑπὲρ τὸ ἀγγεῖον ἐξεχύθη, ὡς καί εἰς τὴν
ὁδὸν προχωρῆσαι.

(108 M.)

(*Δομετιανὸς ἔτη πέντε*). *Δομετιανῷ προεῖπεν ἀστρολόγος καὶ πότε* 67, 16, 3
καὶ ὅπως τεθνήξεται. ἠρώτησεν οὖν αὐτὸν ἐκεῖνος, ποίῳ τέλει αὐτὸς
396 *χρήσεται· καὶ εἰπόντος, θέλων ἀπελέγξαι * αὐτὸν ψευδόμενον, ἐκέλευσε*
ζῶντα καυθῆναι, ἀχθέντος δὲ πυρὸς ὑετὸς πολὺς καταρραγεὶς τὴν πυρὰν
ἔσβεσε, καὶ κύνες ὀπίσω τὼ χεῖρε δεδεμένου τοὺς δεσμοὺς διεσπάραξαν.
Δομετιανὸς δὲ εἶδε κατ' ὄναρ πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὡς 67, 16, 1
ἵππῳ μέλανι ἐπεκάθητο ἔνοπλος· καὶ πεσόντων αὐτομάτως ἐξ αὐτοῦ
τῶν ὅπλων σὺν τῷ ἵππῳ εἰς χάσμα κατηνέχθη. Λάργιος δὲ Πρόκλος 67, 16, 2
ἐν Γερμανίᾳ προεῖπε δημοσίᾳ τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ὁ βασιλεὺς τεθνήξε-
ται· διὸ δέσμιος Δομετιανῷ εἰς Ῥώμην ἐπέμφθη. καὶ εἶπεν αὐτῷ
εἰς ὄψιν τὸ αὐτό. ὁ δ' ἐκέλευσεν αὐτὸν φυλαχθῆναι, ὡς ἂν τῆς
ἡμέρας ἐκείνης διαδραμούσης ἀναιρεθῇ· ἀλλὰ θανόντος τοῦ βασιλέως
ἀπελύθη ἀβλαβής.

Πρὸ Δομετιανοῦ Τίτος πρεσβύτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἔτη δύο μῆνας ὀκτὼ
ἡμέρας κ'.

(109 M.)

(*Νέρβας ἔτος α' μῆνας δ'*) *ἡμέρας η'*. *Νέρβας ἔλεγεν, ὡς οὐδὲν* 68, 3, 1
τοιοῦτον πεποίηκα, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν ἀρχὴν καταθέσθαι, καὶ 68, 3, 2
ἀσφαλῶς; ἰδιωτεῦσαι. καί τισι δέδωκε ξίφη, λόγῳ μὲν ἵνα ἐπισκέψων-
ται αὐτὰ εἰ ὀξέα εἰσίν, ἔργῳ δὲ ἐνδεικνύμενος, ὡς οὐδὲν αὐτῷ μέλει 68, 2, 4
κἂν παραχρῆμα ἀποθάνῃ. οὗτος ἀπηγόρευσεν ἐκτέμνειν ἐν Ῥώμῃ.

(114 M.)

(*Ἀδριανὸς ἔτη κ' μῆνας ια'*). *Ἀδριανὸς Σίμιλίν τινα, ἄνδρα* 69, 19, 2
φρονήσει καὶ ἐπιεικείᾳ κεκοσμημένον, ἠνάγκασε τὴν ἀρχὴν τῶν δορυ-

---

395, 25 *Οὐϊτέλλιος* (bis) m1, *οὐϊτίλλιος* m3 **396**, 7 *Σίμιλίν* scripsi, *σιλίμιον* cod.

Digitized by Google

Cram.
f. 110r φόρων παραλαβεῖν, | καὶ μόλις| μέν, ἔπεισε δ' οὖν. ὀλίγον δὲ ἐπισχὼν 396, 20
καὶ δεηθεὶς ἐξέστη τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐν ἀγρῷ ἔτη ζ' διαγαγὼν τελευτᾷ,
ἐπιγραφῆναι προστάξας ἐν τῷ μνημείῳ αὐτοῦ· Σίμιλις ἐνταῦθα κεῖ-
III p. 242 ται, βιοὺς μὲν ἔτη πεντήκοντα, ζήσας δὲ ἔτη ζ'. ἐγένετο δὲ μετὰ
θάνατον τῷ Ἀδριανῷ τηλικοῦτον ἄγαλμα μετὰ τεθρίππου, ὥστε διὰ
τοῦ ὀφθαλμοῦ ἑκάστου ἵππου παχύτατον ἄνδρα διιέναι· οἱ δὲ ἐν γῇ 25
βαδίζοντες, ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τοῦ ὕψους τοῦ κτίσματος, αὐτούς τε
(117 M.) τοὺς ἵππους βραχυτάτους καὶ τὸν Ἀδριανὸν νομίζουσι.
III p. 280 (*Μάρκος ἔτη ιθ'*). *Μάρκος| Ἀντωνῖνος, ἐν πολέμῳ τῶν δημοσίων* 30
ἐξηντλημένων ταμείων, πράξασθαι μὲν χρήματα παρὰ τὸ σύνηθες οὐκ
ἠνέσχετο, πάντα δὲ τὸν βασιλικὸν κόσμον ἐπ' ἀγορᾶς ἀγαγὼν πρὸς
χρυσίον ἀπέδοτο. κατασταθεὶς δὲ τῆς βαρβαρικῆς κινήσεως, τοῖς μὲν
ἑκουσίοις ποιουμένοις τὴν τῶν βασιλικῶν σκευῶν ἀνάδοσιν, τὸ αὐτὸ
71, 34, 1 *μέτρον τῆς* * *τιμῆς ἀπέδιδου, τοὺς δὲ μὴ θέλοντας οὐκ ἠνάγκαζε. τούτῳ* 397
ἡ βουλὴ μετὰ τελευτὴν χρυσοῦν ἀνδριάντα ἔστησε διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ.|

Πρὸ τοῦ Μάρκου Τίτος Αὐρήλιος Φοῦλβος Βοώνιος Ἀντωνῖνος Πῖος, ὁ
κληθεὶς εὐσεβὴς, ἔτη κδ'. μετὰ Μάρκον ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κόμμοδος ἔτη ιγ'. μετὰ
Κόμμοδον Περτίναξ μῆνας ε'. μεθ' ὃν Δίδιος Ἰουλιανὸς ἡμέρας ξ'.

(127 M.) *Σεβῆρος ἔστειλε γράμματα εἰς Ῥώμην ὑπαντῆσαι αὐτῷ τοὺς* 5
74, 1, 1 *στρατιώτας. συνελθόντας δὲ ὠνείδισεν εἰπὼν ὅτι κἂν μὴ αὐτοὶ*
ἐγένοντο αὐτόχειρες Περτίνακος τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ δέον αὐτοὺς
ἀνελεῖν τοὺς ἀποκτείναντας ἐκεῖνον· τοῦτο μὴ ποιήσαντες ὑπ' αἰ-
τίασιν εἰσὶ φόνου· "ἐπὶ φυλακῇ γὰρ βασιλέως ταχθέντες,|" φησὶν "οὐκ 10
ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τὰ ξίφη διαζώννυσθε, ἀλλ' ἐν τῷ δεξιῷ"· καὶ
74, 1, 2 *ἀπολαβὼν τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἵππους, ἀπέδωκεν αὐτούς. εἰς δὲ στρα-*
τιώτης, οὐκ ἀνασχομένου τοῦ ἵππου ἀπολιπεῖν αὐτὸν ἀλλ' ἀκολουθοῦν-
f. 110v *τος καὶ χρεμετί|ζοντος, ὑπεραλγὴς γενόμενος, τόν τε ἵππον ἀπέσφαξε*
καὶ ἑαυτόν. οὗτος ὁ βασιλεὺς τὸ Βυζάν|τιον παραλαβὼν τὰ τείχη 15
74, 14, 5 *καθεῖλεν. εἶχε δὲ πύργους ἑπτὰ ἐκ τῶν Θρᾳκῶν πυλῶν ἀρχομένους*
74, 14, 6 *καὶ ἐπὶ τὴν ἀρκτῴαν καθήκοντας θάλασσαν. καὶ τούτων εἴτις ἐν*
ἑτέρῳ πύργῳ προσῆλθεν, οὐδεμία αἴσθησις τοῖς ἄλλοις ἐγένετο· εἰ
δὲ ἐν τῷ πρώτῳ ἀνεβόησεν ἢ λίθον ἔβαλεν, αὐτός τε ἤχει, καὶ σιω-
πήσας τῷ δευτέρῳ μετεδίδου τῆς ἠχῆς, κεῖνος τῷ τρίτῳ, καὶ ἐφεξῆς.|

(134 M.) (*Ἀντωνῖνος ἔτη ς', μῆνας β'*). *Ἀντωνίῳ τῷ Καρακάλῳ Σεραπίων* 20
78, 4, 4 *ὁ μάγος εἶπεν, ὡς τεθνή|ξεται, καὶ Μακρῖνος αὐτὸν διαδέξεται, δείξας*
78, 4, 5 *αὐτὸν τῷ δακτύλῳ. ὁ δὲ ὑπὸ θυμοῦ, μᾶλλον δὲ ὑπὸ τῆς τύχης, ἕτερον*
78, 7, 1 *ὑπονοήσας, ἀνεῖλεν ἐκεῖνον. τούτου τὴν τελευταίαν ἔξοδον| ἀπὸ* 25
Ἀντιοχείας ποιουμένου, ξιφήρης ὁ πατὴρ ἐπέστη λέγων, "ὡς σὺ τὸν
77, 2, 4 *ἀδελφόν σου ἀπέκτεινας, κἀγὼ σέ." ἀπέκτεινε γὰρ οὗτος τὸν μικρὸν*
ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς μητρὸς, ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς ἐσφάγη.

Μετὰ Ἀντωνῖνον τὸν Καράκαλλον Μακρῖνος ἔτος α', μεθ' ὃν Βασιανός,
ὃν ὡς ἱερωμένον ἥλιον, ὃν Φοίνικες Ἐλεάβαλον λέγουσιν, Ἡλιογάβαλον ἔλε-
γον. ὠνομάσθη δὲ Ἀντωνῖνος, ὡς τοῦ Καρακάλλου λεγόμενος εἶναι υἱός, καὶ
ἐκράτησεν ἔτη ε'. μεθ' ὃν Ἀλέξανδρος ὁ Μαμαίας, ἐξάδελφος αὐτοῦ, ἔτη ιδ'.
μετὰ Ἀλέξανδρον Μαξιμῖνος.

Digitized by Google

EXCERPTA CONSTANTINIANA
CUM DIONIS VERBIS COMPOSITA.

Excerpta Valesiana paucorum verborum.

Dio 49, 33, 4.

καὶ ὁ μὲν ἔτι καὶ μᾶλλον τῷ τε ἔρωτι καὶ τῇ γοητείᾳ τῇ τῆς Κλεοπάτρας ἐδούλευε· Καῖσαρ δὲ ἐν τούτῳ κ. τ. λ.

Exc. Val. 162.

ὅτι ὁ Ἀντώνιος ἔτι καὶ μᾶλλον τῷ ἔρωτι καὶ τῇ γοητείᾳ τῆς Κλεοπάτρας ἐδούλευεν.

Dio (Xiph.) 59, 27, 6.

Οὐιτέλλιος μὲν οὖν ἐκεῖθεν ἀρξάμενος πάντας καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς ἄλλους κολακείᾳ ὑπερεβάλετο, Γάιος δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ κ. τ. λ.

Exc. Val. 213.

ὅτι Βιτέλλιος πάντας ἐν κολακείᾳ ὑπερεβάλετο.

Dio 78, 27, 1.

ὁ γὰρ Μακρῖνος ὑπό τε δειλίας ἐμφύτου (καὶ γὰρ Μαῦρος ὢν δεινῶς ἐδείμαινεν) καὶ ὑπὸ τῆς τῶν στρατιωτῶν ἀταξίας οὐκ ἐτόλμησε πολεμῆσαι κ. τ. λ.

Exc. Val. 402.

ὅτι ὁ Μακρῖνος ὑπὸ τῆς ἐμφύτου δειλίας καὶ γὰρ Μαῦρος ὢν δεινως ἐδείμαινεν.

Excerptum Valesianum magni ambitus.

Dio 44, 38, 5—48, 1.

ἀληθεύων οὖν λέγω τοῦθ', ὅτι ὁ Καῖσαρ οὗτος τό τε σῶμα ἅμα ἱκανώτατος καὶ τὴν ψυχὴν εὐκολώτατος ἐγένετο. τῇ τε γὰρ τῆς φύσεως ἰσχύι — πάντας ὅσοι μὴ καὶ πρότερόν ποτε ἁλόντες ὑπ' αὐτοῦ ἠλέηντο ἀφείς (capita octo: 38, 5—46, 5). 6. τὸ μὲν γὰρ τοὺς πολλάκις ἐπιβουλεύοντάς οἱ ἀεὶ περιποιεῖσθαι μωρίαν, οὐ φιλανθρωπίαν ἐνόμιζε· τὸ δὲ ἐν τοῖς πρώτοις ἁμαρτήμασι συγγιγνώσκειν τισί, καὶ μήτ' ἀκατάλλακτον ὀργὴν ἔχειν καὶ προσέτι καὶ τιμὰς νέμειν, ἂν δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐμμένωσιν, ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ποιεῖσθαι, καὶ πάνυ ἀνδρὸς ἔργον ἡγεῖτο εἶναι. 7. καίτοι τί τοῦτο εἶπον;

Exc. Val. 135.

ὅτι ὁ Καῖσαρ οὗτος ἦν τό τε σῶμα ἱκανώτατος καὶ τὴν ψυχὴν εὐκολώτατος. τῇ τε γὰρ τῆς φύσεως ἰσχύι — πάντας ὅσοι μὴ καὶ πρότερόν ποτε ἁλόντες ὑπ' αὐτοῦ ἠλέηντο ἀφείς (capita octo tantum non αὐτολεξεί).

Digitized by Google

[Dio 44, 46, 6—47, 4.]

πολλοὺς γάρ τοι καὶ ἐκείνων ἔσωσε, δοὺς τοῖς τε ἑταίροις ἅπασι καὶ τοῖς συννικήσασιν αὐτῷ ἕνα ἑκάστῳ τῶν ἀλόντων περιποιήσασθαι.

47,1. καὶ μέντοι καὶ ὅτι ταῦτα πάντα ἀπ' ἐμφύτου χρηστότητος, καὶ οὔτε προσποιητῶς οὔτε ἐπὶ κατασκευῇ πλεονεξίας τινός, ὥσπερ ἕτεροι συχνοὶ ἐφιλανθρωπεύσαντό τινα, ἔπραξε, μέγιστον μὲν καὶ ἐκεῖνο μαρτύριόν ἐστιν, ὅτι πανταχοῦ καὶ διὰ πάντων ὅμοιος ἐγένετο καὶ οὔτ' ὀργή τις αὐτὸν ἠγρίανεν οὔτε εὐπραγία διέφθειρεν, οὐ τὸ κράτος ἠλλοίωσεν, οὐχ ἡ ἐξουσία μετέβαλεν. 2. καίτοι χαλεπώτατον ἐν τοῖς τοσούτοις καὶ τοιούτοις καὶ προσέτι καὶ ἐπαλλήλοις πράγμασιν ἐξετασθέντα, καὶ τὰ μὲν κατωρθωκότα τὰ δὲ ἐν χερσὶν ἔτ' ἔχοντα τὰ δ' ὑποπτεύοντα, χρηστόν τε ἀεὶ δι' ἴσου γενέσθαι, καὶ μηδὲν τραχὺ μηδὲ δεινόν, εἰ καὶ μὴ πρὸς τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων, ἀλλὰ πρός γε φυλακὴν τῶν μελλόντων ἐθελῆσαι ποιῆσαι. 3. ἱκανὰ μὲν καὶ ταῦτα τὴν χρηστότητα αὐτοῦ τεκμηριῶσαί ἐστιν· οὕτω γὰρ ἐκ θεῶν ὄντως ἔφυ ὥστε ἓν μόνον ἠπίστατο, σώζειν τούς γε σώζεσθαι δυναμένους· προσέτι δὲ καὶ ἐκεῖνα, ὅτι τοῖς τε αὐτῷ πολεμήσασι τὸ μηδ' ὑπ' ἄλλου τινὸς κολασθῆναι παρεσκεύασε, καὶ τοὺς ἐν τῷ πρὶν ἐπταικότας ἀνεκτήσατο. 4. πᾶσι μὲν γὰρ τοῖς μετὰ τοῦ Λεπίδου καὶ μετὰ τοῦ Σερτωρίου γενομένοις ἄδειαν δοθῆναι ἐποίησε, πᾶσι δὲ ἐκ τούτου τοῖς ἐκ τῶν ἐπικηρυχθέντων ὑπὸ τοῦ Σύλλου περιλειφθεῖσι τὴν σωτηρίαν ὑπάρξαι παρεσκεύασε, καὶ αὐτοὺς μετὰ τοῦτο κατήγαγε, τούς τε παῖδας ἁπάντων τῶν ὑπ' ἐκείνου θανατωθέντων καὶ τιμῶν καὶ ἀρχῶν

[Exc. Val. 135.]

πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἐπιβουλευόντων ἔσωσεν, δοὺς τοῖς τε ἑταίροις ἅπασιν καὶ τοῖς συννικήσασιν αὐτῷ ἕνα ἑκάστῳ τῶν ἀλόντων περιποιήσασθαι.

καὶ μέντοι ὅτι πάντα ταῦτα ἀπ' ἐμφύτου χρηστότητος, καὶ οὔτε προσποιητῶς οὔτε ἐπὶ κατασκευῇ πλεονεξίας τινός, ὥσπερ ἕτεροι συχνοὶ ἐφιλανθρωπεύσαντό τινα, ἔπραξεν, μέγιστον μὲν καὶ ἐκεῖνο μαρτύριόν ἐστιν, ὅτι πανταχοῦ καὶ διὰ πάντων ὅμοιος ἐγένετο καὶ οὔτ' ὀργή τις αὐτὸν ἠγρίανεν οὔτε εὐπραγία διέφθειρεν, οὐ τὸ κράτος ἠλλοίωσεν, οὐχ ἡ ἐξουσία μετέβαλεν.

ἱκανὰ μὲν καὶ ταῦτα τὴν χρηστότητα αὐτοῦ τεκμηριῶσαί ἐστιν· οὕτω γὰρ ἐκ θεῶν ὄντως ἔφυ ὥστε ἓν μόνον ἠπίστατο, σώζειν τούς γε σώζεσθαι δυναμένους· προσέτι δὲ καὶ ἐκεῖνο, ὅτι τοῖς τε ἑαυτῷ πολεμήσασι τὸ μηδ' ὑπ' ἄλλου τινὸς κολασθῆναι παρεσκεύασεν, καὶ τοὺς ἐν τῷ πρὶν ἐπταικότας ἀνεκτήσατο. πᾶσι μὲν γὰρ τοῖς μετὰ τοῦ Λεπίδου καὶ μετὰ τοῦ Σερτωρίου γενομένοις ἄδειαν δοθῆναι ἐποίησεν, πᾶσι δὲ ἐκ τούτου τοῖς ἐκ τῶν ἐπικηρυχθέντων ὑπὸ τοῦ Σύλλου περιλειφθεῖσι τὴν σωτηρίαν ὑπάρξαι παρεσκεύασεν, καὶ αὐτοὺς μετὰ τοῦτο κατήγαγεν, τούς τε παῖδας ἁπάντων τῶν ὑπ' ἐκείνου θανατωθέντων καὶ τιμῶν καὶ ἀρχῶν

Digitized by Google

[Dio 44, 47, 4—48, 1.]

ἠξίωσεν. 5. καὶ [τοι] τὸ μέγιστον, πάντα ἁπλῶς τὰ γράμματα ὅσα ἢ παρὰ τῷ Πομπηίῳ ἢ παρὰ τῷ Σκιπίωνι ἀπόρρητα εὑρέθη κατέκαυσε, μήτ' ἀναγνούς τι αὐτῶν μήτε τηρήσας, ἵνα μηδ' ἄλλῳ τινὶ πονηρευθῆναί τι δι' αὐτὰ ἐγγένηται. ὅτι δὲ ταῦθ' οὕτως οὐκ εἶπε μόνον ἀλλὰ καὶ ἔπραξε δηλοῖ τὰ ἔργα· οὐδεὶς γοῦν ἐκ τῶν γραμμάτων ἐκείνων οὐχ ὅσον οὐκ ἔπαθέ τι δεινόν, ἀλλ' οὐδ' ἐφοβήθη. 6. οὔκουν οὐδ' οἶδεν οὐδεὶς τοὺς ἐξ αὐτῶν περιγενομένους πλὴν αὐτῶν ἐκείνων. τοῦτο γάρ ἐστι παραδοξότατον καὶ μηδεμίαν ὑπερβολὴν ἔχον, ὅτι τε ἀφείθησαν πρὶν αἰτιαθῆναι καὶ ὅτι ἐσώθησαν πρὶν κινδυνεῦσαι, καὶ οὐδ' αὐτὸς ὁ περιποιήσας σφᾶς ἔμαθεν οὓς ἠλέησε.

48, 1. καὶ γάρ τοι διά τε ταῦτα καὶ διὰ τἆλλα ὅσα ἐνομοθέτησε καὶ ἐπηνώρθωσε, μεγάλα μὲν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα, παρὰ μικρὸν δ' ἂν πρὸς ἐκεῖνα νομισθέντα, ἃ οὐ χρὴ ἀκριβῶς ἐπεξιέναι, καὶ ἐφιλήσατε αὐτὸν ὡς πατέρα κ. τ. λ.

[Exc. Val. 135.]

ἠξίωσεν. καὶ [τοι] τὸ μέγιστον, πάντα ἁπλῶς τὰ γράμματα ὅσα ἢ παρὰ τῷ Πομπηίῳ ἢ τῷ Σκιπίωνι ἀπόρρητα εὑρέθη κατέκαυσε, μήτ' ἀναγνούς τι αὐτῶν μήτε τηρήσας, ἵνα μηδ' ἄλλῳ τινὶ πονηρευθῆναί τι δι' αὐτὰ ἐγγένηται.

οὐδεὶς γοῦν ἐκ τῶν γραμμάτων ἐκείνων οὐχ ὅσον οὐκ ἔπαθέν τι δεινόν, ἀλλ' οὐδ' ἐφοβήθη. οὔκουν οὐδ' οἶδεν οὐδεὶς τοὺς ἐξ αὐτῶν περιγενομένους πλὴν αὐτῶν ἐκείνων. τοῦτο γάρ ἐστι παραδοξότατον καὶ μηδεμίαν ὑπερβολὴν ἔχον, ὅτι τε ἀφείθησαν πρὶν αἰτιαθῆναι καὶ ὅτι ἐσώθησαν πρὶν κινδυνεῦσαι, καὶ οὐδ' αὐτὸς ὁ περιποιήσας σφᾶς ἔμαθεν οὓς ἠλέησεν.

καὶ γάρ τοι διά τε ταῦτα καὶ διὰ τὰ ἄλλα, ὅσα ἐνομοθέτησε καὶ ἐπηνώρθωσε, μεγάλα μὲν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα, παρὰ μικρὸν δ' ἂν πρὸς ἐκεῖνα νομισθέντα, οὐ χρὴ ἀκριβῶς ἐπεξιέναι.

Excerptum Valesianum quod in paucis tantum a verbis Dioneis discrepat.

Dio 42, 34, 3—35, 3.

ἐκείνη τε γὰρ τέως μὲν δι' ἑτέρων παρ' αὐτῷ διὰ τὸν ἀδελφὸν ἐδικάζετο, ἔπειτα δὲ ὡς τάχιστα τὴν φύσιν αὐτοῦ κατέμαθεν (ἦν γὰρ ἐρωτικώτατος, καὶ πλείσταις καὶ ἄλλαις, ὅσαις που περιτύχοι, συνεγίγνετο), πέμπει πρὸς αὐτὸν [καὶ] προδίδοσθαί τε ὑπὸ τῶν φίλων λέγουσα, καὶ ἀξιοῦσα αὐτὴ δι' ἑαυτῆς ἀγωνίσασθαι. 4. ἄλλως τε γὰρ περικαλλεστάτη γυναικῶν ἐγένετο, καὶ τότε τῇ τῆς ὥρας ἀκμῇ πολὺ διέπρεπε, τό τε φθέγμα ἀστειότατον εἶχε, καὶ προσομιλῆσαι παντὶ τῷ διὰ χαρίτων ἠπίστατο, 5. ὥστε λαμπρά τε ἰδεῖν καὶ ἀκουσθῆναι οὖσα, κἀκ τούτου πάντα τινὰ καὶ δυσέρωτα καὶ ἀφηλικέστερον ἐξεργάσασθαι δυναμένη, πρὸς τρόπον τε ἐνόμισε τῷ Καίσαρι ἐντεύξεσθαι, καὶ πάντα ἐν τῷ κάλλει τὰ δικαιώματα ἔθετο. 6. ἠτήσατό τε οὖν ἐς ὄψιν αὐτοῦ ἐλθεῖν, καὶ τυχοῦσα κατεκόσμησέ τε ἑαυτὴν καὶ ἐξήσκησεν ὥστε σεμνοπρεπεστάτη καὶ οἰκτροτάτη αὐτῷ ὀφθῆναι. καὶ ἡ μὲν ταῦτα μηχανησαμένη ἔς τε τὴν πόλιν ἅμα (ἔξω γὰρ καὶ ἐκείνης ἦν) καὶ ἐς τὰ

Digitized by Google

βασίλεια λάθρᾳ τοῦ Πτολεμαίου νυκτὸς ἐσῆλθεν· 35, 1. ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ ἰδών τε αὐτὴν καί τι φθεγξαμένης ἀκούσας οὕτως εὐθὺς ἐδουλώθη ὥστε αὐτίκα ὑπό τε τὴν ἕω τόν τε Πτολεμαῖον μεταπέμψασθαι καὶ συναλλάξαι σφᾶς ἐπιχειρῆσαι· ἧς γὰρ δικαστὴς πρότερον ἠξιοῦτο εἶναι, τότε ταύτῃ συνεδίκει. 2. ὁ οὖν παῖς, διά τε τοῦτο καὶ ὅτι τὴν ἀδελφὴν αἰφνιδίως εἶδεν ἔνδον οὖσαν, ὀργῆς τε ἐπληρώθη, καὶ ἐκπηδήσας ἐς τὸ πλῆθος ἐβόα λέγων προδίδοσθαι, καὶ τέλος τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς περισπάσας ἔρριψε. θορύβου δὲ ἐπὶ τούτῳ μεγάλου συμβάντος ἐκεῖνον μὲν οἱ Καισάρειοι στρατιῶται συνήρπασαν, τὸ δὲ δὴ Αἰγύπτιον ἐταράττετο· 3. κἂν αὐτοβοεὶ τὰ βασίλεια καὶ ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης ἅμα προσβαλόντες εἷλον (τοῖς γὰρ Ῥωμαίοις οὐδὲν ἀξιόμαχον, ἅτε καὶ φίλων σφῶν δοκούντων εἶναι, παρῆν, εἰ μὴ φοβηθεὶς ὁ Καῖσαρ προῆλθέ τε ἐς αὐτούς, καὶ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ στὰς πάντα σφίσιν, ὅσα ἂν ἐθελήσωσι, πράξειν ὑπέσχετο.

Haec αὐτολεξεὶ praebet exc. Val. 125 ita incipiens ὅτι ἡ Κλεοπάτρα τέως μὲν δι' ἑτέρων παρὰ τῷ Καίσαρι διὰ τὸν ἀδελφὸν ἐδικάζετο, nisi quod quae diductis litteris scripta sunt omittuntur in codice, qui etiam p. 769, 3 pro συνεγίγνετο dat ἐγίγνετο et p. 770, 3 pro Πτολεμαῖον habet πόλεμον.

Excerptum Valesianum a Dioneis verbis paulo plus recedens.

Dio 51, 7, 1—6.

ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐγίγνετο, τάς τε ναῦς τὰς ἐν τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ πρὸς τὸν ἐς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν πλοῦν ναυπηγηθείσας οἱ Ἀράβιοι, πεισθέντες ὑπὸ Κυΐντου Διδίου τοῦ τῆς Συρίας ἄρχοντος, κατέπρησαν, καὶ τὰς ἐπικουρίας καὶ οἱ δῆμοι καὶ οἱ δυνάσται πάντες ἀπηρνήσαντο. 2. καί μοι θαυμάσαι ἐπέρχεται ὅτι ἄλλοι μὲν συχνοί, καίπερ πολλὰ παρ' αὐτῶν εἰληφότες, ἐγκατέλιπόν σφας, οἱ δὲ ἐπὶ ταῖς ὁπλομαχίαις ἐν τοῖς ἀτιμότατα τρεφόμενοι προθυμίᾳ τε ἐς αὐτοὺς πλείστῃ ἐχρήσαντο καὶ ἀνδρειότατα ἠγωνίσαντο. 3. οὗτοι γὰρ ἐν Κυζίκῳ πρὸς τοὺς ἐπινικίους ἀγῶνας, οὓς ἐπὶ τῷ Καίσαρι ἄξειν ἤλπιζον, ἀσκούμενοι, τότε ἐπειδὴ τάχιστα τῶν γεγονότων ᾔσθοντο, ὥρμησαν ἐς τὴν Αἴγυπτον ὡς καὶ βοηθήσοντες αὐτοῖς, 4. καὶ πολλὰ μὲν τὸν Ἀμύνταν ἐν τῇ Γαλατίᾳ πολλὰ δὲ καὶ τοὺς

Exc. Val. 164.

ὅτι τὰς ἐν τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ ναυπηγηθείσας ναῦς οἱ Ἀράβιοι κατέπρησαν, καὶ τὰς ἐπικουρίας οἱ δῆμοι καὶ οἱ δυνάσται πάντες ἀπηρνήσαντο. καί μοι θαυμάσαι ἐπέρχεται ὅτι ἄλλοι μὲν συχνοί, καίπερ πολλὰ παρὰ Ἀντωνίῳ καὶ Κλεοπάτρᾳ εἰληφότες, ἐγκατέλιπόν σφας, οἱ δὲ ἐπὶ ταῖς ὁπλομαχίαις ἐν τοῖς ἀτιμοτάτοις τρεφόμενοι προθυμίᾳ τε ἐς αὐτοὺς πλείστῃ ἐχρήσαντο καὶ ἀνδρειότατα ἠγωνίσαντο. οὗτοι γὰρ ἐν Κυζίκῳ πρὸς τοὺς ἐπινικίους ἀγῶνας, οὓς ἐπὶ τῷ Καίσαρι αὔξειν ἤλπιζον, ἀσκούμενοι, ἐπεὶ τῶν γεγονότων ᾔσθοντο, ὥρμησαν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ὡς καὶ βοηθήσοντες αὐτοῖς, καὶ πολλὰ

Digitized by Google

τοῦ Ταρκονδιμότου παῖδας ἐν τῇ Κιλικίᾳ, φίλους μέν σφισιν ἐς τὰ μάλιστα γενομένους, τότε δὲ πρὸς τὰ παρόντα μεταστάντας, πολλὰ δὲ καὶ τὸν Δίδιον κωλύοντά σφας τῆς διόδου ἔδρασαν. 5. οὐ μέντοι καὶ διαπεσεῖν ἐς τὴν Αἴγυπτον ἠδυνήθησαν, ἀλλ' ἐπειδὴ πανταχόθεν περιεστοιχίσθησαν, λόγον μὲν οὐδ' ὡς οὐδένα, καίτοι τοῦ Διδίου συχνά σφισιν ὑπισχνουμένου, προσεδέξαντο, τὸν δὲ Ἀντώνιον μεταπέμψαντες ὡς καὶ ἐν τῇ Συρίᾳ ἄμεινον μετ' αὐτοῦ πολεμήσοντες, 6. ἔπειτ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος μήτ' αὐτὸς ἦλθε μήτ' ἀγγελίαν τινὰ αὐτοῖς ἔπεμψεν, οὕτω δὴ νομίσαντες αὐτὸν ἀπολωλέναι καὶ ἄκοντες ὡμολόγησαν ἐπὶ τῷ μηδέποτε μονομαχῆσαι, καὶ τὴν γε Δάφνην παρὰ τοῦ Διδίου, τὸ τῶν Ἀντιοχέων προάστειον, ἐνοικεῖν μέχρις ἂν τῷ Καίσαρι ταῦτα δηλωθῇ ἔλαβον.

δράσαντες
ἐς Αἴγυπτον οὐκ ἠδυνήθησαν διαπεσεῖν, ἐπειδὴ δὲ πανταχόθεν περιεστοιχίσθησαν, λόγον μὲν οὐδ' ὡς οὐδένα, καίτοι τοῦ Διδίου συχνά σφισι ὑπισχνουμένου, προσεδέξαντο, τὸν δὲ Ἀντώνιον μεταπεμψάμενοι

καὶ ἀγγελίαν μὴ
δεξάμενοι καὶ νομίσαντες αὐτὸν ἀπολωλέναι καὶ ἄκοντες ὡμολόγησαν ἐπὶ τῷ μηδέπω μονομαχῆσαι.

Excerptum Valesianum cui in fine additum quod paulo post apud Dionem sequebatur.

Dio 54, 19, 3—6.

οὕτω γὰρ οὖν πάνυ αὐτῆς ἦρα ὥστε καὶ ἀγωνίσασθαί ποτε αὐτὴν περὶ τοῦ κάλλους πρὸς τὴν Λιουίαν ποιῆσαι. 4. πρὶν δὲ ἢ ἀφορμᾶσθαι, τὸν τοῦ Κυρίνου ναὸν καθιέρωσεν ἐκ καινῆς οἰκοδομήσας. εἶπον δὲ τοῦτο ὅτι ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα κίοσιν αὐτὸν ἐκόσμησεν, ὅσαπερ τὰ πάντα ἔτη [τις] διεβίω, κἀκ τούτου λόγον τισὶ παρέσχεν ὡς καὶ ἐξεπίτηδες αὐτὸ ἀλλ' οὐ κατὰ τύχην ἄλλως πράξας. 5. ἐκεῖνόν τε οὖν τότε ἐθείωσε, καὶ μονομαχίας ἀγῶνας διά τε τοῦ Τιβερίου καὶ διὰ τοῦ Δρούσου, συγχωρηθὲν δή σφισιν ὑπὸ τῆς βουλῆς, ἔθηκεν. καὶ οὕτω τὸ μὲν ἄστυ τῷ Ταύρῳ μετὰ τῆς ἄλλης

Exc. Val. 172.

ὅτι οὕτω πάνυ ὁ Αὔγουστος τῆς Τερεντίας τῆς γυναικὸς τοῦ Μαικήνα ἦρα ὥστε καὶ ἀγωνίσασθαί ποτε αὐτὴν περὶ τοῦ κάλλους πρὸς τὴν Λιουίαν ποιῆσαι,

Digitized by Google

Ἰταλίας διοικεῖν ἐπιτρέψας (τόν τε γὰρ Ἀγρίππαν ἐς τὴν Συρίαν αὖθις ἐστάλκει, καὶ τῷ Μαικήνᾳ διὰ τὴν γυναῖκα οὐκέθ' ὁμοίως ἔχαιρεν), τὸν δὲ δὴ Τιβέριον καίτοι στρατηγοῦντα παραλαβὼν ἐξώρμησεν.

καὶ τῷ Μαικήνᾳ διὰ τὴν γυναῖκα οὐκέθ' ὁμοίως ἔχαιρεν.

Excerptum Valesianum, cuius exordio verba Dionea plus solito mutata sunt.

Dio 47, 20, 3. 4.

καί τινα καὶ γράμματα ἐς τὴν Ῥώμην, ἅτε καὶ στρατηγοῦντες, πρὸς τὸν δῆμον ἔπεμπον, μέχρις οὗ ὁ Καῖσαρ ⟨ὁ⟩ Ὀκταουιανὸς τῶν τε πραγμάτων ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ τὸ πλῆθος σφετερίζεσθαι ἤρξατο. τότε γὰρ τῆς τε δημοκρατίας ἅμα ἀπογνόντες καὶ ἐκεῖνον φοβηθέντες ἀπῆραν. καὶ αὐτοὺς κ. τ. λ.

Exc. Val. 146.

ὅτι Κάσσιος καὶ Βροῦτος στρατηγοῦντες, ἐπεὶ Ὀκταβιανὸς τῶν πραγμάτων ἀντιλαμβάνεσθαι ἤρξατο, τῆς δημοκρατίας ἀπογνόντες καὶ ἐκεῖνον φοβηθέντες ἀπῆραν. καὶ αὐτοὺς κ. τ. λ.

Excerptum Ursinianum tantum non αὐτολεξεὶ cum Dione conveniens.

Dio 37, 2, 5—7.

καὶ οὕτω καὶ ὁ Ἀρτώκης ἐπεκηρυκεύσατο μὲν αὖθις τῷ Πομπηίῳ καὶ δῶρα ἔπεμψεν· ἐκείνου δὲ δὴ ταῦτα μέν, ὅπως τὰς σπονδὰς ποιήσεσθαι ἐλπίσας μὴ περαιτέρω ποι προχωρήσῃ, λαβόντος, τὴν δ' εἰρήνην οὐχ ὁμολογήσαντος δώσειν, ἂν μὴ τοὺς [τε] παῖδας οἱ ὁμήρους προαποστείλῃ, χρόνον τινὰ ἐπέσχε, μέχρις οὗ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τὸν Πέλωρον διαβατὸν πῇ τοῦ θέρους γενόμενον οὐ χαλεπῶς, ἄλλως τε καὶ μηδενὸς κωλύοντος, ἐπεραιώθησαν. οὕτω δὲ δὴ τούς τε παῖδας αὐτῷ ἔπεμψε, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ συνηλλάγη.

Haec ipsis verbis exc. U^{a} 31 sic exorsum: ὅτι ὁ Ἀρτώκης ἡττηθεὶς ὑπὸ Πομπηίου ἐπεκηρυκεύσατο αὐτῷ καὶ δῶρα ἔπεμψεν· ἐκείνου δὲ κ. τ. λ.

Excerptum Ursinianum hic illic a Dione discrepans.

Dio 38, 34, 1—6.

οἵ τε γὰρ Σηκουανοὶ καὶ οἱ Αἴδουοι τήν τε ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἰδόντες καὶ τὰ ἔργα ὁμολογοῦντα ταῖς ἐλπίσιν αἰσθόμενοι, ἐκείνῳ τε εὐεργεσίαν ἅμα καταθέσθαι καὶ τοὺς Κελτοὺς τοὺς ὁμοχώρους σφίσι τιμωρήσασθαι ἠθέλησαν· 2. τὸν γὰρ

Exc. U^{a} 32.

ὅτι Σηκουανοὶ καὶ Αἴδουοι τὴν προθυμίαν αὐτοῦ ἰδόντες καὶ τὰ ἔργα ὁμολογοῦντα ταῖς ἐλπίσιν αἰσθόμενοι, ἐκείνῳ τε εὐεργεσίαν καταθέσθαι καὶ τοὺς Κελτοὺς τοὺς ὁμοχώρους σφίσι τιμωρήσασθαι ἠθέλησαν· δια-

Digitized by Google

[Dio 38, 34, 2—6.]

Ῥῆνον πάλαι ποτὲ διαβάντες τῆς τε χώρας αὐτῶν τινα παρετέτμηντο καὶ αὐτοὺς ὑποτελεῖς ἐπεποίηντο, ὁμήρους σφῶν ἔχοντες. καὶ ἐτύγχανον γὰρ δεόμενοι ὧν ὠρέγετο, ῥᾳδίως αὐτὸν ἀνέπεισαν ἐπικουρῆσαί σφισιν. 3. ἦρχε μὲν γὰρ Ἀριόουιστος τῶν Κελτῶν ἐκείνων, καὶ τήν τε κύρωσιν τῆς βασιλείας παρὰ τῶν Ῥωμαίων εἰλήφει, καὶ ἐς τοὺς φίλους τούς τε συμμάχους αὐτῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος ὑπατεύοντος ἐσεγέγραπτο· πρὸς δὲ δὴ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου δόξαν καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἰσχὺν οὐδὲν τούτων ἐφρόντισε, πλὴν καθ' ὅσον παρὰ τοῦ βαρβάρου πρόφασιν τῆς διαφορᾶς, μὴ καὶ προϋπάρχειν τι ἐς αὐτὸν νομισθῇ, λαβεῖν ἠθέλησε. 4. καὶ διὰ τοῦτο μετεπέμψατο αὐτὸν ὡς καὶ διαλεχθῆναί τι αὐτῷ δεόμενος. ἐπειδή τε οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλὰ καὶ ἔφη ὅτι "εἴ τί μοι βούλεται Καῖσαρ εἰπεῖν, αὐτὸς πρὸς ἐμὲ ἐλθέτω· οὔτε γὰρ ἄλλως καταδεέστερος αὐτοῦ εἰμι, καὶ τὸν χρείαν τινὸς ἔχοντα αὐτὸν πρὸς ἐκεῖνον ἀφικνεῖσθαι δεῖ", 5. ὀργήν τε ὡς καὶ πάντας τοὺς Ῥωμαίους προπεπηλακικότος αὐτοῦ ἐν τούτῳ ἐποιήσατο, καὶ παραχρῆμα τούς τε ὁμήρους τῶν συμμάχων ἀπῄτησεν αὐτόν, καὶ προσαπηγόρευσεν αὐτῷ μήτε τῆς χώρας σφῶν ἐπιβαίνειν μήτ' ἐπικουρίας οἴκοθεν ἐπάγεσθαι. 6. ταῦτα δὲ ἔπραξεν οὐχ ὅτι καὶ καταπλήξειν αὐτόν, ἀλλ' ὅτι ἐξοργιεῖν κἀκ τούτου πρόφασιν τοῦ πολέμου καὶ μεγάλην καὶ εὐπρεπῆ λήψεσθαι ἤλπισεν. ὅπερ ἐγένετο· ἀχθεσθεὶς γὰρ ὁ βάρβαρος τοῖς ἐπιτάγμασι πολλὰ καὶ δεινὰ ἀπεκρίνατο, ὥστε τὸν Καίσαρα λόγους μὲν μηκέτ' αὐτῷ ἀντιπέμψαι, τὸν δὲ δὴ Οὐεσοντίωνα, τὴν τῶν Σηκουανῶν πόλιν, εὐθύς, καὶ πρὶν αἰσθέσθαι τινά, προκατασχεῖν.

[Exc. U^{e} 32.]

βάντες γὰρ τὸν Ῥῆνον τῆς τε χώρας αὐτῶν παρετέτμηντο καὶ αὐτοὺς ὑποτελεῖς ἐπεποίηντο, ὁμήρους σφῶν ἔχοντες.

ἦρχε δὲ τῶν Κελτῶν Ἀριόουιστος, καὶ τήν τε κύρωσιν τῆς βασιλείας παρὰ τῶν Ῥωμαίων εἰλήφει·

πρὸς δὲ δὴ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου δόξαν καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἰσχὺν οὐδὲν αὐτῶν ἐφρόντισε, πλὴν καθ' ὅσον παρὰ τοῦ βαρβάρου πρόφασιν τῆς διαφορᾶς, μὴ καὶ προϋπάρχειν τι ἐς αὐτὸν νομισθῇ, λαβεῖν ἠθέλησε. καὶ μετεπέμψατο αὐτὸν ὡς καὶ διαλεχθῆναί τι αὐτῷ δεόμενος. ἐπεὶ δὲ οὐχ ὑπήκουσεν, ἄλλα ἔφη ὅτι "εἴ τί μοι βούλεται Καῖσαρ εἰπεῖν, αὐτὸς πρὸς ἐμὲ ἐλθέτω· οὔτε γὰρ ἄλλως καταδεέστερος αὐτοῦ εἰμι, καὶ τὸν χρείαν τινὸς ἔχοντα αὐτὸν πρὸς ἐκεῖνον ἀφικνεῖσθαι δεῖ", ὀργήν τε ὡς καὶ πάντας τοὺς Ῥωμαίους προπεπηλακότας αὐτὸν ἐν τούτῳ ἐποιήσατο, καὶ παραχρῆμα τούς τε ὁμήρους τῶν συμμάχων ἀπῄτησεν αὐτόν, καὶ προσηγόρευσεν αὐτῷ μήτε τῆς χώρας σφῶν ἐπιβαίνειν μήτ' ἐπικουρίας οἴκοθεν ἐπάγεσθαι. ταῦτα δὲ ἔπραξεν οὐχ ὅτι καταπλήξειν αὐτόν, ἀλλ' ὅτι ἐξοργιεῖν κἀκ τούτου πρόφασιν τοῦ πολέμου μεγάλην καὶ εὐπρεπῆ λήψεσθαι ἤλπισεν. ἀχθεσθεὶς δὲ ὁ βάρβαρος τοῖς ἐπιτάγμασι πολλὰ καὶ δεινὰ ἀπεκρίνατο, ὥστε τὸν Καίσαρα λόγους μὲν μηκέτ' αὐτῷ ἀντιπέμψαι, ἀλλὰ πρὶν αἰσθέσθαι τὴν Οὐεσουντίνων καὶ τὴν τῶν Σηκουανῶν πόλιν κατασχεῖν.

Digitized by Google

Excerptum Ursinianum, cuius exordio Dionea verba breviter relata sunt.

Dio 42, 36, 1—37, 2.

ὁ γὰρ Ποθεινὸς ὁ τὴν διοίκησιν τῶν τοῦ Πτολεμαίου χρημάτων προστεταγμένος (εὐνοῦχος δὲ ἦν καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἐν τοῖς μάλιστα συνετεταράχει), 2. δείσας μὴ καὶ δίκην ποτὲ ἐπὶ τούτῳ δῷ, πέμπει κρύφα πρὸς τὸν Ἀχιλλᾶν περὶ τὸ Πηλούσιον ἔτι καὶ τότε ὄντα, καὶ αὐτὸν ἐκφοβήσας τε ἅμα καὶ ἐπελπίσας προσηταιρίσατο, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς τὰ ὅπλα ἔχοντας ὠκειώσατο. 3. πᾶσί τε γὰρ ὁμοίως δεινὸν ἐδόκει εἶναι ὑπὸ γυναικὸς ἄρχεσθαι, ὑποψίᾳ τοῦ τὸν Καίσαρα τότε μὲν ἐπὶ τῇ καταστάσει σφῶν ἀμφοτέροις δῆθεν αὐτοῖς τὴν βασιλείαν δεδωκέναι, προϊόντος δὲ δὴ τοῦ χρόνου μόνῃ τῇ Κλεοπάτρᾳ αὐτὴν προσθήσειν· 4. καὶ ἀντίπαλοι τῷ τότε παρόντι αὐτοῦ στρατῷ ἐνόμιζον εἶναι. καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εὐθὺς ἄραντες ἤλασαν· 37, 1. πυθόμενος δὲ τοῦτο ὁ Καῖσαρ, καὶ καταδείσας τό τε πλῆθος αὐτῶν καὶ τὰς τόλμας, ἔπεμψέ τινας πρὸς τὸν Ἀχιλλᾶν, οὐτι γε τῷ αὐτοῦ ἀλλὰ τῷ τοῦ Πτολεμαίου ὀνόματι, κελεύοντος αὐτῷ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. καὶ ὃς συνιεὶς ὅτι οὐ τοῦ παιδὸς ἀλλ' ἐκείνου ἡ πρόσταξις ἦν, 2. οὐχ ὅπως οὐκ ἐπήκουσεν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ προσκαταφρονήσας ὡς καὶ φοβουμένου τοὺς τε στρατιώτας συνήγαγε, καὶ πολλὰ μὲν ὑπὲρ τοῦ Πτολεμαίου πολλὰ δὲ καὶ κατὰ τοῦ Καίσαρος τῆς τε Κλεοπάτρας εἰπών, τέλος καὶ ἐπὶ τοὺς πεμφθέντας καίπερ Αἰγυπτίους ὄντας παρώξυνεν αὐτούς, ὅπως τοῦ τε φόνου σφῶν ἀναπλησθῶσι καὶ ἐς ἀνάγκην ἀσπείστου πολέμου καταστῶσι.

Exc. U^{r} 10.

ὅτι Ποθεινοῦ τοῦ εὐνούχου, τοῦ τὴν διοίκησιν τῶν τοῦ Πτολεμαίου χρημάτων προστεταγμένου, κατὰ Ῥωμαίων ἐκστρατεῦσαι τοὺς Αἰγυπτίους παρασκευάσαντος,

πυθόμενος τοῦτο ὁ Καῖσαρ, καὶ καταδείσας τὸ πλῆθος αὐτῶν καὶ τὰς τόλμας, ἔπεμψέ τινα πρὸς τὸν Ἀχιλλᾶν, οὐτι γε τῷ αὐτοῦ ἀλλὰ τῷ τοῦ Πτολεμαίου ὀνόματι, κελεύοντος αὐτῷ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. καὶ ὃς συνιεὶς ὅτι οὐ τοῦ παιδὸς ἀλλ' ἐκείνου ἡ πρόσταξις ἦν, οὐχ ὅπως οὐκ ἐπήκουσεν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ προσκαταφρονήσας ὡς καὶ φοβουμένου τοὺς τε στρατιώτας συνήγαγε, καὶ πολλὰ μὲν ὑπὲρ τοῦ Πτολεμαίου πολλὰ δὲ καὶ κατὰ τοῦ Καίσαρος τῆς τε Κλεοπάτρας εἰπών, τέλος καὶ ἐπὶ τοὺς πεμφθέντας καίπερ Αἰγυπτίους ὄντας παρώξυνεν αὐτούς, ὅπως τοῦ τε φόνου σφῶν ἀναπλησθῶσι καὶ ἐς ἀνάγκην ἀσπείστου πολέμου καταστῶσιν.

Digitized by Google

Excerptum Petri Patricii *exc. de leg.* cum Dione comparatum.

Dio 58, 26, 2—4.

ἀποστάντες οὖν τινες αὐτοῦ ἐπρεσβεύσαντο πρὸς τὸν Τιβέριον, βασιλέα σφίσιν ἐκ τῶν ὁμηρευόντων αἰτοῦντες· καὶ αὐτοῖς τότε μὲν Φραάτην τὸν τοῦ Φραάτου, τελευτήσαντος δὲ ἐκείνου κατὰ τὴν ὁδὸν Τιριδάτην, ἐκ τοῦ βασιλικοῦ καὶ αὐτὸν γένους ὄντα, ἔπεμψε. καὶ ὅπως γε ὡς ῥᾷστα τὴν βασιλείαν παραλάβῃ, ἔγραψε Μιθριδάτῃ τῷ Ἰβηρι ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἐσβαλεῖν, ἵνα ὁ Ἀρτάβανος τῷ υἱεῖ βοηθῶν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀπάρῃ. καὶ ἔσχεν οὕτως,

οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ πολὺ ὁ Τιριδάτης ἐβασίλευσεν. ἐ γὰρ Ἀρτάβανος Σκύθας προσλαβὼν οὐ χαλεπῶς αὐτὸν ἐξήλασε. τὰ μὲν οὖν τῶν Πάρθων οὕτως ἔσχε, κ. τ. λ.

Petr. Patr. *exc. de leg.*[a] 1

ὅτι οἱ Πάρθοι πρὸς Τιβέριον ἐπορεύοντο, βασιλέα σφισιν ἐκ τῶν ὁμηρευόντων δοῦναι. καὶ δέδωκεν αὐτοῖς Φρακτῆν τὸν τοῦ Φραάτου υἱόν. ἐκείνου δὲ κατὰ τῆς ὁδοῦ τελευτήσαντος, Τιριδάτην ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους ἔπεμψεν, καὶ ὅπως ῥᾷον τὴν βασιλείαν παραλάβοι ἔγραψε Μιθριδάτῃ τῷ Ἰβήρων βασιλεῖ εἰς τὴν Ἀρμενίαν εἰσβαλεῖν, ἵνα ὁ Ἀρτάβανος τῷ υἱῷ βοηθῶν ἀπὸ τῆς οἰκίας παρῇ. καὶ εἰσελθὼν ὁ Τιριδάτης τὴν βασιλείαν κατέσχεν. οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ πολὺ ἐβασίλευσεν· ὁ γὰρ Ἀρτάβανος Σκύθας προσλαβὼν οὐ χαλεπῶς αὐτὸν ἐξήλασε. καὶ ταῦτα μὲν τὰ κατὰ Πάρθους.

PHOTII BIBLIOTHECAE COD. LXXI.

Ἀνεγνώσθη βιβλίον Κασσιανοῦ Κοκκιανοῦ ἢ Κοκκίου Δίωνος, ἐν λόγοις π'.

ἄρχεται μὲν ἀπὸ τῆς Αἰνείου ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐκ Τροίας καθόδου καὶ τῆς κτίσεως Ἀλμαπόλεως καὶ Ῥώμης, διέρχεται δὲ καθεξῆς, ἀποπαυόμενος εἰς τὴν τοῦ Ἀντωνίνου, ὃν Ἑλαγάβαλον ἀπεκάλουν, σφαγήν· τοῦτον δὲ καὶ Τιβερῖνον καὶ Σαρδανάπαλον καὶ Ψευδαντωνῖνον καὶ Ἀσσύριον ἀπὸ τῶν αὐτῷ πραττομένων ἐπωνόμαζον. οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κάτεισιν Ἀλεξάνδρου, ὃς Ἀντωνίνου σφαγέντος (σὺν αὐτῷ γὰρ τὸ κράτος εἶχεν) ἀναληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, μόνος τὸν ἐπ' αὐτῷ μελετηθέντα κίνδυνον φυγὼν τὴν βασιλείαν ἐκδέχεται. τοῦτόν φησι τὸν Ἀλέξανδρον καὶ συνυπατεῦσαι αὐτῷ ὁ συγγραφεὺς τὸ δεύτερον, καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς κατὰ τὸ προσῆκον ἀνάλωμα φιλοτιμίᾳ τῇ ἐς τὸν συνύπατον αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα ἀναλῶσαι. οὗτος δ' ὁ συγγραφεὺς Περγάμου μὲν καὶ Σμύρνης (Μακρῖνος αὐτῷ τὴν ἀρχὴν ὁ αὐτοκράτωρ ἐγχειρίζει) ἐπεστάτησεν, ἔπειτα τῆς Ἀφρικῆς ἡγεμόνευσεν, εἶτα Παννονίας ἦρξε, καὶ ὑπατεύσας τὸ δεύτερον, ὡς ἐρρήθη, οἴκαδε ἀπῆρε παρειμένος ἐπὶ τῇ τῶν

cf. 79, 1, 1

79, 7, 4

80, 5 1

80, 1, 2, 3

80, 5, 2

---

3 Ἀλμαπόλεως] Ἄλβης πόλεως Schott.

Digitized by Google

ποδῶν ἀρρωστίᾳ, ἐκεῖ τὸ λοιπόν, ὡς καὶ τὸ δαιμόνιον αὐτῷ, φησί, προεῖπεν ἐν Βιθυνίᾳ διατρίβοντι, βιωσόμενος ἔκ τ' ἀνδροκτασίης ἔκ θ' αἵματος ἔκ τε κυδοιμοῦ.

ἔσχε δὲ πατρίδα τὴν ἐν Βιθυνίᾳ Νίκαιαν, ἣν κατὰ μέρη ἡ καλουμένη λίμνη Ἀσκανία περιλιμνάζει.

ἔστι δὲ τὴν φράσιν μεγαλοπρεπῶς τε καὶ ἐς ὄγκον διεσκευασμένος, ὅτι καὶ μεγάλων ἔργων ἐννοίας ἀπαγγέλλει. ἀρχαϊκῶν τε αὐτῷ συντάξεων ὁ λόγος μεστὸς καὶ λέξεων πρεπουσῶν μεγέθει, περίοδοί τε μετὰ παρενθέσεων παρατεταμέναι, καὶ ὑπερβατῶν εὔκαιρος χρῆσις, ῥυθμός τε καὶ ἀναπαύσεις εἰς ἐπιμέλειαν ἠσκημένα διὰ τὸ σαφὲς οὐκ ἔστι τοῖς ἁπλῶς ἀναγινώσκουσιν ἐμφανῆ. ἐν δέ γε ταῖς δημηγορίαις ἄριστος καὶ μιμητὴς Θουκυδίδου, πλὴν εἴ τι πρὸς τὸ σαφέστερον ἀφορᾷ. σχεδὸν δὲ κἀν τοῖς ἄλλοις Θουκυδίδης ἐστὶν αὐτῷ ὁ κανών.

29 ἐμφανῆ] ἐμφανές A.

Suidas *s. v. Δίων gl.* 2: *Δίων ὁ Κάσσιος χρηματίσας, ὁ ἐπίκλην Κοκκήιος (οἱ δὲ Κοκκηιανός), Νικαεύς, ἱστορικός, γεγονὼς ἐπὶ τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαμαίας. ἔγραψε Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἐν βιβλίοις π' (διαιροῦνται δὲ κατὰ δεκάδας), Περσικά, Γετικά, Ἐνόδια, τὰ κατὰ Τραϊανόν, βίον Ἀρριανοῦ τοῦ φιλοσόφου.*

4 *Περσικὰ* procul dubio Dionis Colophonii sunt, *Γετικὰ* Dionis Prusaeensis (cf. Philostr. *v. soph.* 1, 7). etiam *ἐνόδια*, libellum de signis quae cui in via occurrunt (ut coll. Suid. *s. v. Πόλλης* et *οἰωνοσκοπικὴ* monuit Hemsterhusius), et *τὰ κατὰ Τραϊανὸν* vitamque Arriani Dioni abiudicaverim.

Digitized by Google

CONSPECTVS FRAGMENTORVM

EXCERPTA VALESIANA (V)

sive Peiresciana de Virtute (*περὶ ἀρετῆς*).

numerus	pag. Val.	huius editionis		numerus	pag. Val.	huius editionis	
V. 1	569	fr. **6**, 2	I p. 12	V. 34	598. 601	fr. **57**, 30 [31 B]	I p. 227
V. 2	569	**1**, 1	12	V. 35	601	**57**, 31 [32 B]	227
V. 3	569	**6**, 5. 6	13 sq.	V. 36	601	**57**, 32 [33 B]	227
V. 4	569	**7**, 5	17	V. 37	601	**57**, 33 [34 B]	228
V. 5	570	**9**, 1-4	19 sq.	V. 38	601	**57**, 34 [35 B]	228
V. 6	573 sq.	**11**, 2-6	25-27	V. 39	601	**57**, 35 [36 B]	229
V. 7	574. 577	**11**, 13-19	32-34	V. 40	601 sq.	**57**, 38. 39 [39. 40 B]	240 sq.
V. 8	577 sq.	**13**, 3. 4	38	V. 41	602	**57**, 40 [41 B]	241
V. 9	578	**21**, 3	59 sq.	V. 42	602. 605	**57**, 42. 43 [43. 44 B]	243 sq.
V. 10	578	**23**, 2	62 sq.	V. 43	605	**57**, 48	245
V. 11	578 sq.	**24**, 2. 3	76	V. 44	605	**57**, 50	253
V. 12	581	**24**, 4	76	V. 45	605	**57**, 51	253 sq.
V. 13	581	**25**, 5. 6	80	V. 46	605	**57**, 52	257
V. 14	582	**25**, 7	81	V. 47	606	**57**, 61	258
V. 15	582	**26**, 1. 2	83	V. 48	606	**57**, 62	258 sq.
V. 16	582. 585	**28**, 1. 2	84	V. 49	606	**57**, 72	263
V. 17	585	**29**, 5. 6	85 sq.	V. 50	606. 609	**57**, 73	264 sq.
V. 18	585	**35**, 4	91	V. 51	609	**57**, 77	274
V. 19	585	**36**, 26	104	V. 52	609	**62**, 1	286
V. 20	585 sq.	**36**, 30. 31	108	V. 53	609	**62**, 2	288
V. 21	586	**40**, 1. 2	109	V. 54	609	**63**	290
V. 22	586. 589	**40**, 5	119 sq.	V. 55	609 sq.	**64**	292
V. 23	589	**40**, 3	117	V. 56	610	**65**	292
V. 24	589 sq.	**40**, 7-10	119 sq.	V. 57	610	**66**, 1	295 sq.
V. 25	590	**40**, 23	125	V. 58	610. 613	**66**, 3	298 sq.
V. 26	590	**40**, 48	137	V. 59	613	**66**, 4	299
V. 27	590. 593	**42**	141	V. 60	613	**67**, 1, 2	300 sq.
V. 28	593	**43**, 19 ex. 20	158	V. 61	613 sq.	**70**, 4—9	309 sq.
V. 29	593	**45**	176	V. 62	614. 617	**73**, 1—4	321 sq.
V. 30	593	**53**	187	V. 63	617	**74**, 1	322
V. 31	593 sq. 597	**54**, 3-11	192-194	V. 64	617 sq.	**74**, 2	322
V. 32	597 sq.	**57**, 15-17 [16-18 B]	215 sq.	V. 65	618	**76**, 1, 2	322 sq.
V. 33	598	**57**, 28. 29 [29. 30 B]	224	V. 66	618	**77**	323

Digitized by Google

Excerpta Valesiana	numerus	pag. Val.	huius editionis		numerus	pag. Val.	huius editionis	
	V. 67	618. 621	fr. **78**, 1-3	I p. 323 sq.	V. 112	650	fr. **104**, 1. 2	I p. 347 sq.
	V. 68	621	**81**	325 sq.	V. 113	650	**104**, 3	348
	V. 69	621	**82**	326	V. 114	650. 653	**104**, 4. 5	348
	V. 70	621 sq.	**83**, 1-3	327	V. 115	653	**104**, 6	348
	V. 71	622	**83**, 4-6	327 sq.	V. 116	653	**104**, 7	348 sq.
	V. 72	622. 625	**83**, 7. 8	328	V. 117	653	**106**	349
	V. 73	625	**84**, 1. 2	328 sq.	V. 118	653 sq.	**107**, 1	349
	V. 74	625 sq.	**85**, 1-3	330	V. 119	654	**108**, 1. 2	350
	V. 75	626	**87**, 1. 2	331	V. 120	654. 657	**109**, 1-5	350 sq.
	V. 76	626. 629	**87**, 3-5	331 sq.	V. 121	657 sq.	**109**, 6-10	351 sq.
	V. 77	629	**88**	332	V. 122	658. 661 sq.	**109**, 11-20	352-354
	V. 78	629 sq.	**89**, 2	332 sq.	V. 123	662	**109**, 21	354
	V. 79	630	**89**, 3	333				
	V. 80	630	**89**, 4	333	V. 124	[662]	ex **42**, 8, 1-3	II p. 43 sq.
	V. 81	630	**90**	334	V. 125		ex **42**, 34, 3-35, 3	57 sq.
	V. 82	630. 633	**91**, 1-3	334 sq.	V. 126		ex **43**, 3, 1. 2	73
	V. 83	633	**91**, 4	335	V. 127		ex **43**, 9, 2. 3	77
	V. 84	633	**92**	335	V. 128		ex **43**, 20, 1. 2. 4	84. 85
	V. 85	633 sq.	**93**, 1-3	335 sq.	V. 129		ex **43**, 20, 4	84 sq.
	V. 86	634	**94**, 1	336	V. 130		ex **43**, 24, 4	87
	V. 87	634	**94**, 2	336	V. 131		ex **43**, 27, 3	89
	V. 88	634. 637	**93**, 4	337	V. 132		ex **43**, 50, 2	103
	V. 89	637	**95**, 3	338	V. 133		ex **44**, 9, 3	111
	V. 90	637	**97**, 1	338 sq.	V. 134		ex **44**, 10, 1-3	111 sq.
	V. 91	637 sq.	**97**, 2-4	339	V. 135		ex **44**, 38, 5-46, 5; 46, 7-47, 1; 47, 3-47, 1	129-136
	V. 92	638	**95**, 1	338				
	V. 93	638	**95**, 2	338				
	V. 94	638	**96**, 1. 2	339 sq.	V. 136		ex **44**, 53, 2. 3	139
	V. 95	638	**96**, 3	340	V. 137		ex **45**, 13, 1-3. 4; 12, 2	150 sq.
	V. 96	641	**98**, 1	341				
	V. 97	641	**98**, 2	341	V. 138		ex **47**, 6, 5-7, 5	214 sq.
	V. 98	641	**98**, 3	341 sq.	V. 139		ex **47**, 8, 1	215
	V. 99	641	**100**	344	V. 140		ex **47**, 8, 1. 2	215
	V. 100	642	**101**, 1	344	V. 141		ex **47**, 8, 2-5	215 sq.
	V. 101	642	**101**, 2	344	V. 142		ex **47**, 10, 1-6	216 sq.
	V. 102	642	**102**, 1-4 [4-7 B]	344 sq.	V. 143		ex **47**, 10, 6-11, 1	217 sq.
	V. 103	642	**102**, 5 [8 B]	345	V. 144		ex **47**, 11, 1. 2	218
	V. 104	642. 645	**102**, 8-11 [11-14 B]	345 sq.	V. 145		ex **47**, 14, 1-3	219 sq.
					V. 146		ex **47**, 20, 3. 4	225
	V. 105	645	**102**, 12 [15 B]	347	V. 147		ex **48**, 4, 1; 5, 1-4	250 sq.
	V. 106	646		CIX	V. 148		ex **48**, 6, 3	251 sq.
	V. 107	646		CIX	V. 149		ex **48**, 6, 4-7, 1	252
	V. 108	646. 649		CIX sq.	V. 150		ex **48**, 24, 2. 3. 4	264 sq.
	V. 109	649		CX	V. 151		ex **48**, 24, 5-8	265 sq.
	V. 110	649		CX	V. 152		ex **48**, 27, 1-4	267 sq.
	V. 111	649		CX	V. 153		ex **48**, 30, 1-3	269 sq.

Digitized by Google

numerus	pag. Val.	huius editionis		numerus	pag. Val.	huius editionis		Excerpta Valesiana
V. 154		ex **48**, 30, 4-6	II p. 270	V. 199		ex **59**, 2, 4-5, 5	II p. 619-623	
V. 155		ex **48**, 34, 3	273	V. 200		ex **59**, 10, 1	627 sq.	
V. 156		ex **48**, 39, 1. 2	276 sq.	V. 201		ex **59**, 10, 2	628	
V. 157		ex **48**, 53, 4-6	288	V. 202		ex **59**, 10, 3	628	
V. 158		ex **48**, 54, 7	289	V. 203		ex **59**, 10, 4	628	
V. 159		ex **49**, 7, 6	296	V. 204		ex **59**, 10, 4	628	
V. 160		ex **49**, 20, 4	306	V. 205		ex **59**, 11, 6	630	
V. 161		ex **49**, 32, 4. 5	314	V. 206		ex **59**, 14, 1-5	632 sq.	
V. 162		ex **49**, 33, 4	315	V. 207		ex **59**, 15, 1-6	633 sq.	
V. 163		ex **50**, 5, 1-6, 1	327 sq.	V. 208		ex **59**, 21, 1-22, 2	640-642	
V. 164		ex **51**, 7, 1-3; 5. 6	358	V. 209		ex **59**, 22, 8. 9; 23, 3. 4	643	
V. 165		ex **51**, 8, 1-3	359					
V. 166		ex **51**, 15, 1-4	365 sq.	V. 210		ex **59**, 24, 1	645	
V. 167		ex **53**, 23, 3. 4	432	V. 211	669 sq.	**59**, 26, 3-8. 10-27, 2	650-652	
V. 168		ex **53**, 23, 5-24, 1	432 sq.					
V. 169		ex **53**, 24, 4-6	433	V. 212	670	**59**, 27, 2. 4-6	652 sq.	
V. 170		ex **53**, 27, 6	436	V. 213		**59**, 27, 6	653	
V. 171		ex **53**, 30, 3. 1. 4	438	V. 214	670. 673 sq.	**59**, 28, 1-11	653-656	
V. 172		ex **54**, 19, 3. 6	459	V. 215		ex **60**, 2, 1-3. 4-3, 1	664 sq.	
V. 173		ex **54**, 21, 3-8	461 sq.					
V. 174		ex **54**, 23, 1-4	463 sq.	V. 216		ex **60**, 12, 1-3	674	
V. 175		ex **54**, 29, 1-4	469	V. 217		ex **60**, 12, 4	674	
V. 176		ex **55**, 7, 1. 3-5	484 sq.	V. 218		ex **60**, 12, 5	674	
V. 177	662. 665	**55**, 9, 5-8	488 sq.	V. 219		ex **60**, 13, 1-14, 2	675 sq.	
V. 178	665	ex **55**, 10, 12-15	491 sq.	V. 220		ex **60**, 14, 3	676	
V. 179		**55**, 10, 15-16	492	V. 221		ex **60**, 18, 1-4	680	
V. 180	665	**55**, 10, 17	492	V. 222		ex **60**, 22, 3-5	683 sq.	
V. 181		ex **55**, 27, 5	511	V. 223		ex **60**, 28, 1-6	688 sq.	
V. 182	665	**56**, 24, 7	536 sq.					
V. 183		ex **56**, 43, 1-45, 1	553. 555					
V. 184		ex **57**, 1, 1. 2. 3-6	559 sq.	V. 224	674	**60**, 30, 3	III p. 4	
V. 185		ex **57**, 13, 1-3	569 sq.	V. 225	674. 677	**60**, 31, 1-5	5 sq.	
V. 186		ex **57**, 13, 6	570	V. 226	677	**60**, 31, 7	7	
V. 187		ex **57**, 14, 9. 10	571 sq.	V. 227	677	**60**, 31, 7	7	
V. 188	665 sq.	**57**, 18, 6-8	577 sq.	V. 228	677	**60**, 32, 1. 2	8	
V. 189	666	**57**, 18, 10[b]; 19, 5. 7	581 sq.	V. 229	677 sq.	**60**, 32, 3. 4	9	
				V. 230	678	**60**, 32, 5. 6	11	
V. 190		**57**, 20, 2	582	V. 231	678	**60**, 33, 1	11	
V. 191	666	**58**, 3, 1-3	590 sq.	V. 232	678	**60**, 33, 6	13	
V. 192	669	**58**, 3, 8	592	V. 233	678. 681 sq.	**61**, 3, 3; 4, 1. 2. 3-5, 4	21-24	
V. 193	669	**58**, 4, 8	594					
V. 194	669	ex **58**, 16, 6-18, 4	604 sq.	V. 234	682	**61**, 5, 5. 6	24 sq.	
V. 195		ex **58**, 22, 1	608	V. 235	682	**61**, 6, 4	25	
V. 196		ex **58**, 23, 6	610	V. 236	682	**61**, 6, 5	25	
V. 197		ex **58**, 24, 2. 3	611	V. 237	682	**61**, 6, 6	26	
V. 198		ex **58**, 25, 3	612	V. 238	682. 685	**61**. 7, 5-8, 4	28 sq.	

Digitized by Google

Excerpta Valesiana	numerus	pag. Val.	huius editionis		numerus	pag. Val.	huius editionis	
	V. 239	685 sq.	61, 9, 2-4; 10, 1-6	III p.29-32	V. 281	709	67, 6, 4	III p.173
	V. 240	686	61, 11, 1	36	V. 282	709	67, 11, 1. 2	176 sq.
	V. 241	686. 689	61, 17, 1. 2	39	V. 283	709	67, 11, 2. 3	177
	V. 242		ad 61, 20, 2	42	V. 284	709	67, 6, 1	170 sq.
	V. 243	689	61, 21, 2-62, 1, 1	42 sq.	V. 285	709	67, 6, 3	171
	V. 244	689	62, 13, 3	52	V. 286	709	68, 6, 2-4	191 sq.
	V. 245	689	ad 62, 14, 1	53	V. 287	709	ad 68, 10, 2	196
	V. 246	689	62, 15, 7	53	V. 288	710	68, 5, 3	201 sq.
	V. 247	689	ad 62, 19, 2-4	57 sq.	V. 289	710	68, 15, 4. 5 6-16, 1[1]	202 sq.
	V. 248	689 sq.	62, 23, 5. 6	62	V. 290	710	68, 32, 4. 5	206
	V. 249	690	62, 27, 2	62 sq.	V. 291	710 sq.	68, 21, 1-3	210
	V. 250	690	62, 28, 2. 3. 4	66 sq.	V. 292	713	68, 28, 4	217
	V. 251	690. 693	63, 8, 1-10, 1	73-75	V. 293	713	69, 2, 4; 3, 1-4	223. 224 sq.
	V. 252	693	63, 11, 1-3	76 sq.	V. 294	713 sq.	69, 4, 6-5, 1	226 sq.
	V. 253	693	63, 11, 3-12, 1	77	V. 295	714	69, 11, 2. 3. 4	231 sq.
	V. 254	694	63, 14, 2	79	V. 296	714	69, 14, 4	234
	V. 255		ad 63, 17, 2	80	V. 297		ad 69, 18, 1. 2	237 sq.
	V. 256	694	63, 22, 1[2]	84	V. 298	714	ad 69, 19, 1	238
	V. 257	694. 697	63, 26, 1. 2. 3. 4	89. 90 sq.	V. 299		ad 69, 19, 2	238 sq.
	V. 258	697	63, 27, 2	92	V. 300	714	69, 23, 4	239
	V. 259	697	63, 29, 5	100	V. 301	714. 717	69, 23, 2. 3	241 sq.
	V. 260	697	64, 8, 3-9, 2	107	V. 302	717	71, 5, 2	256
	V. 261	697	64, 15, 3	109	V. 303	717	71, 5, 2. 3	256
	V. 262	697	64, 10, 2	109	V. 304	717	71, 14, 1. 2	258 sq.
	V. 263	697 sq.	64, 12, 1; 14, 1	111. 112	V. 305	717	71, 28, 1	267 sq.
	V. 264	698	65, 1, 3; 2, 1. 2; 3, 1	115. 117 sq.	V. 306	717 sq.	71, 28, 2-4	268
					V. 307	718	71, 29, 1. 2	269
	V. 265	698	65, 4, 1. 2	118 sq.	V. 308	718	71, 29, 3. 4	269
	V. 266	698	65, 4, 2. 3	119 sq.	V. 309	718. 721	71, 30, 2-4	271
	V. 267	701	65, 4, 4	120	V. 310	721	71, 34, 2	275
	V. 268	701	ad 65, 5, 3	121	V. 311	721 sq.	71, 34, 2-35, 6; 36, 1-3	275-279
	V. 269	701	65, 7, 2. 3 [1. 2 D.]	121 sq.				
					V. 312	722	71, 36, 4-72, 1. 2	279. 282
	V. 270	701	65, 8, 3[a]	123				
	V. 271	701 sq.	66, 8, 2-9, 2	140-142	V. 313	722	72, 4, 1	284
	V. 272	702	66, 2, 4	147	V. 314	725	72, 5, 1. 2	285 sq.
	V. 273	702. 705	66, 12, 2. 3	148	V. 315	725	72, 6, 4. 5	287
	V. 274	705	67, 1, 1. 3. 4	164 sq.	V. 316	725	72, 7, 4	288
	V. 275	705 sq.	67, 2, 1-3	165 sq.	V. 317	725 sq.	72, 8, (3.) 4. 5	288 sq.
	V. 276	706	67, 2, 4-7	166	V. 318	726	72, 10, 2	291 sq.
	V. 277	706	67, 3, 4[2]	167	V. 319	726. 729	72, 11, 1-4	292 sq.
	V. 278	706	67, 3, 4[1]	168	V. 320		ad 72, 12, 5-13, 1	294
	V. 279	706	67, 4, 2	168 sq.	V. 321	729	72, 16, 2	298
	V. 280		67, 6, 3	171	V. 322	729	72, 16, 3	298 sq.

Digitized by Google

numerus	pag. Val.	huius editionis		numerus	pag. Val.	huius editionis		Excerpta Valesiana
V. 323		ad **72**, 17, 2	IIIp.299	V. 370	746	**77**, 12, 2[a]	IIIp.387	
V. 324		ad **72**, 18, 2	299 sq.	V. 371	746. 749	**77**, 12, 6	388	
V. 325		ad **72**, 19,5-20,1	301	V. 372	749	**77**, 13, 3	388	
V. 326		ad **72**, 20, 3	302	V. 373	749	**77**, 13, 4. 5	388 sq.	
V. 327	729	**73**, 3, 2-4	308	V. 374	749	**77**, 13, 6	389	
V. 328	729 sq.	**73**, 2, 5. 6	308 sq.	V. 375	749	**77**, 13, 7	389	
V. 329	730	**73**, 6, 1	310 sq.	V. 376	749	**77**, 13, 7	389	
V. 330		ad **73**, 6, 2. 3	311	V. 377	749 sq.	**77**, 14, 2	390 sq.	
V. 331	730	**73**, 8, 5	312 sq.	V. 378	750	**77**, 14, 3	391	
V. 332	730	**73**, 11, 2	315	V. 379	750	**77**, 15, 1	391	
V. 333	730	**73**, 15, 1	319	V. 380	750	**77**, 15, 2	391	
V. 334	730	**73**, 15, 4	319 sq.	V. 381	750. 753	**77**, 15, 2-7	392 sq.	
V. 335	730. 733	**73**, 16, 1-4	320 sq.	V. 382	753	**77**, 16, 1. 2[1]	393	
V. 336	733	**73**, 17, 1	322	V. 383	753 sq.	**77**, 16, 5. 2[2]. 3	394	
V. 337	733	**74**, 2, 3-6	325 sq.	V. 384	754	**77**, 16, 4	394	
V. 338	734	**74**, 5, 6. 7	329	V. 385	754	**77**, 16,7[6 D.]	395	
V. 339	734	**74**, 6, 1	329	V. 386	754	**77**, 18, 3. 4	397	
V. 340	734	**74**, 6, 2	330	V. 387	754	ad **77**, 19, 1. 2	397 sq.	
V. 341	734	**74**, 6, 2[a]	330	V. 388	754	**77**, 20, 2[a]	398	
V. 342	734. 737	**74**, 8, 4. 5	333	V. 389	754. 757	**77**, 20, 3. 4	398	
V. 343	737	**74**, 9, 4	334	V. 390	757	**77**, 20, 4	399	
V. 344	737	**74**, 9, 5. 6	345 sq.	V. 391	757	**77**, 21, 2	399 sq.	
V. 345	737	**75**, 9, 1. 2	347	V. 392	757	**77**, 23, 2[a]	401	
V. 346	737	**75**, 13, 1. 2	350	V. 393	757	ad **77**, 23, 3	401	
V. 347	737 sq.	**75**, 14, 2-6	351-353	V. 394	757	**77**, 24, 1	402	
V. 348	738. 741	**75**, 15, 6. 7	354 sq.	V. 395	757 sq.	**77**, 24, 2	402	
V. 349		ad **75**, 15, 7	355	V. 396	758	**77**, 24, 3	402	
V. 350	741	ad **76**, 5, 6	360	V. 397	758	ex **78**, 2, 3	404	
V. 351	741	**76**, 7, 1-3	361 sq.	V. 398	758	ex **78**, 3, 1. 2	405	
V. 352		**76**, 7, 4. 5	362	V. 399	758	ex **78**, 3, 4. 5	405 sq.	
V. 353	741 sq.	**76**, 16, 1-3	370 sq.	V. 400	758	ex **78**, 11, 3	413	
V. 354		ad **77**, 3, 3	376	V. 401	758. 761	ex **78**, 15, 2	418	
V. 355		ad **77**, 4, 1	376	V. 402	761	ex **78**, 27, 1	434	
V. 356	742	**77**, 5, 1. 2	377 sq.	V. 403	761	ex **79**, 2, 4-6	455	
V. 357	742	**77**, 5, 3	378	V. 404	761	ex **79**, 3, 2. 3	456	
V. 358	742	**77**, 5, 4	379	V. 405	761	ex **79**, 4, 1	457	
V. 359	742	**77**, 5, 5	379	V. 406		ex **79**, 5, 5	459	
V. 360	742	**77**, 5, 5	379	V. 407	761 sq.	ex **79**, 6, 1-3	460 sq.	
V. 361	742	**77**, 6, 1[a]	379 sq.	V. 408	762	**79**, 11, 1. 2	462	
V. 362	742. 745	ad **77**, 7, 2	380	V. 409	762	**79**, 12, 2[2]	463	
V. 363		ad **77**, 7, 3	380	V. 410	762	**79**, 12, 2[2]	463	
V. 364		ad **77**, 7, 4	381	V. 411	762. 765	**79**, 13,1-14,2	465 sq.	
V. 365	745	**77**, 9, 1	381	V. 412	765 sq.	**79**, 14,3-16,1	466-468	
V. 366	745	**77**, 9, 1-7	381-383	V. 413	766. 769	**79**, 16, 1-6	468-470	
V. 367	745	**77**, 11, 2-4	385	V. 414	769	**79**, 21, 1	473	
V. 368	746	**77**, 11, 5-7	385 sq.	V. 415	769	**80**, 3, 2-4, 2	475 sq.	
V. 369	746	**77**, 12, 1[a]	386					

Digitized by Google

EXCERPTA URSINIANA

de legatis U^G (*περὶ πρέσβεων ἐθνικῶν πρὸς Ῥωμαίους*).

numerus	num. Urs.	pag. Urs.	huius editionis	
U^G 1	IVsq.	374	fr. **36**, 8. 9	I p. 97 sq.
U^G 2(1)	III	374	**33**	138
U^G 3(1)	III	374	**41**	139
U^G 4	VIII	376 sq.	**43**, 22, 23	160 sq.
U^G 5	IX	377	**43**, 26, 27	165 sq.
U^G 6	X	378	**46**, 1	176 sq.
U^G 7	XIII	380	**57**, 74	266
U^G 8	XIV	380	**57**, 75	266 sq.
U^G 9	XV	380 sq.	**57**, 82	270
U^G 10	XVI	381	**59**	271
U^G 11	XVII	381	**60**	280
U^G 12	XVIII	381	**61**	292
U^G 13	XIX	382	**66**, 2	296 sq.
U^G 14	XX	382	**68**, 1	301
U^G 15	XXI	382 sq.	**68**, 2	301 sq.
U^G 16	XXII	383	**69**	302
U^G 17	XXIII	383	**75**	324
U^G 18	XXIV	383 sq.	**79**, 1-3	325
U^G 19	XXVII	385	**89**, 1	332
U^G 20	XXVIII	385 sq.	**89**, 5	333
U^G 21	XXIX	386	**89**, 6	333
U^G 22	XXX	386	**99**, 1	343
U^G 23	XXXI	386	**99**, 2	343
U^G 24	XXXII	386	**102**, 6 [9 B.]	345
U^G 25	XXXIII	386 sq.	[105, 1]	CVIII
U^G 26	XXXIV	387 sq.	[102, 2]	CVIII
U^G 27	XXXV	388	[105, 3]	CVIII
U^G 28	XXXVI	388	[105, 4]	CIX
U^G 29	XXXVII	388 sq.	**111**, 1-3	354 sq.
U^G 30			ex **36**, 45, 3-5	385
U^G 31			ex **37**, 2, 5-7	395
U^G 32			ex **38**, 34, 1-6	453 sq.
U^G 33			ex **42**, 47, 2-4	II p. 64
U^G 34			ex **53**, 33, 1. 2	440
U^G 35	XXXVIII	389 sq.	ex **55**, 6, 1-3	483 sq.
U^G 36	XXXIX	390	**55**, 10, 20. 21	493 sq.
U^G 37	XL	390 sq.	**61**, 3, 2-4, 1	III p. 21 sq.
U^G 38	XLI	391	**62**, 20, 2-4	58 sq.
U^G 39	XLII	391 sq.	**62**, 23, 1-4	61
U^G 40	XLIV	394-396	**65**, 11, 3-14, 1 + 18, 2-19, 3	125-128. 131 sq.

1) Exc. U^G 2 et 3 non duo fragmenta sunt sed unum, male a Leunclavio divisum; igitur summa excerptorum U^G est 69 non 70.

Digitized by Google

numerus	num. Urs.	pag. Urs.	huius editionis	
Ug 41	XLV	396-399	**66**, 4, 1-7, 2	III p. 137-140
Ug 42	XLVI	399	**67**, 7, 1	172 sq.
Ug 43	XLVII	399	**67**, 5, 1	176
Ug 44	XLVIII	399 sq.	**67**, 5, 2	179
Ug 45	XLIX	400	**67**, 5, 3	180
Ug 46	LI	401	**68**, 15, 2	191
Ug 47	LII	401 sq.	**68**, 9, 1-7	194-196
Ug 48	LIII	402	**68**, 11, 1. 2	197
Ug 49	LIV	402 sq.	**68**, 12, 2-5	198 sq.
Ug 50	LV	403	ad **68**, 15, 2	201
Ug 51	LVI	403 sq.	**68**, 17, 2-18, 1	204 sq.
Ug 52	LVII	404 sq.	**68**, 19, 1-20, 4	206-208
Ug 53	LVIII	405 sq.	**68**, 21, 1-3	210 sq.
Ug 54	LIX	406	**68**, 22, 1. 2	211
Ug 55	LXI	407	**69**, 15, 2	235
Ug 56	LXII	407	**69**, 15, 3	244
Ug 57	LXIII	407 sq.	**71**, 11, 1-5	252 sq.
Ug 58	LXIV	408 sq.	**71**, 12, 1-3	254
Ug 59	LXV	409 sq.	**71**, 13, 1-4	258
Ug 60	LXVI	410	**71**, 15	262
Ug 61	LXVII	410	**71**, 16, 1-2	263
Ug 62	LXVIII	410	**71**, 17	263
Ug 63	LXIX	410 sq.	**71**, 18	273 sq.
Ug 64	LXX	411	**71**, 19, 1. 2	274
Ug 65	LXXI	411 sq.	**71**, 20, 1. 2	274 sq.
Ug 66	LXXII	412	**71**, 21	275
Ug 67	LXIII	412 sq.	**72**, 2, 1-4	282 sq.
Ug 68	LXXIV	413	**72**, 3, 2. 3	283 sq.
Ug 69	LXXV	413	**75**, 1, 2. 3	339
Ug 70	LXXVI	414	**75**, 1, 4	340

EXCERPTA URSINIANA

de legatis Ur (*περὶ πρέσβεων Ῥωμαίων πρὸς ἐθνικούς*).

numerus	num. Urs.	pag. Urs.	huius editionis	
Ur 1	I	373	fr. **23**, 1	I p. 62
Ur 2	II	373 sq.	**25**, 1. 2	78 sq.
Ur 3	V	375	**39**, 1	113
Ur 4	VI	375 sq.	**39**, 5-8	114 sq.
Ur 5	VII	376	**40**, 29	127 sq.
Ur 6	XI	378 sq.	**49**, 2-7	180-182
Ur 7	XII	379 sq.	**57**, 36 [37 B]	239
Ur 8	XXV	384 sq.	**72**, 1. 2	318
Ur 9	XXVI	385	**102**, 7 [10 B]	345
Ur 10			ex **42**, 36, 1. 2; 37, 1. 2	II p. 58 sq.

Digitized by Google

numerus	num. Urs.	pag. Urs.	huius editionis	
Ur 11			ex **49**, 27, 3. 4; 28, 1	II p. 310 sq.
Ur 12	XLIII	392-394	**62**, 21 et 22	III p. 59-60
Ur 13			**63**, 7, 2	72
Ur 14	L	400 sq.	**67**, 7, 2-4	173 sq.
Ur 15	LX	407	**68**, 22, 3	214
Ur 16	LXXVII	414	**75**, 9, 6	218 sq.
Ur 17	LXXVIII	414	**69**, 15, 1	235
Ur 18	LXXIX	414	**75**, 5, 4	346
Ur 19	LXXX	414 sq.	ex **78**, 26, 2-5	432 sq.
Ur 20	LXXXI	415	ex **78**, 26, 8-27, 2	434
Ur 21	LXXXII	415 sq.	ex **78**, 27, 4. 5	435

EXCERPTA MAIANA (M) SIVE VATICANA
de sententiis (*περὶ γνωμῶν*).

numerus	num. Mai.	pag. Mai.	huius editionis		numerus	num. Mai.	pag. Mai.	huius editionis	
M. 1	n. I	p. 135	fr. **1**, 2. 3[a]	I p. 1	M. 30	XIV	p. 146	fr. **17**, 15	I p. 49
M. 2	I	135	**1**, 3[b]	2	M. 31	XIV	146 sq.	**18**, 2	52
M. 3	II	136	**2**, 4	3 sq.	M. 32	XV. XVI	147 sq.	**18**, 3-6	52-54
M. 4	II	136	**5**, 2	6 sq.	M. 33	XVI-XVIII	148-150	**18**, 7-12	54-57
M. 5	II	136	**5**, 3	7					
M. 6	II	136	**5**, 4	8	M. 34	XIX	150	**19**	57
M. 7	III	136 sq.	**5**, 5-7	8 sq.	M. 35	XX	150	**20**, 1	57 sq.
M. 8	IV	137	**5**, 10	9	M. 36	XX	150	**20**, 3	58
M. 9	IV	138	**5**, 11	10 sq.	M. 37	XX	151	**20**, 4	58
M. 10	IV	138	**6**, 3	12 sq.	M. 38	XXI	151	**21**, 1	58 sq.
M. 11	V	138 sq.	**7**, 2. 3	15 sq.	M. 39	XXI	151	**21**, 2	59
M. 12	VI	139	**8**, 1. 2	17 sq.	M. 40	XXII	151 sq.	**22**, 1. 2	61
M. 13	VII	139 sq.	**11**, 10	30 sq.	M. 41	XXIII	152 sq.	**22**, 3	61 sq.
M. 14	VII	140	**11**, 12	31 sq.	M. 42	XXIII	153	**23**, 3	64 sq.
M. 15	VIII	140	**12**, 1	35	M. 43	XXIV	153	**24**, 1	69 sq.
M. 16	VIII	140	**12**, 2	35	M. 44	XXIV	153 sq.	**23**, 4	70
M. 17	VIII	140	**12**, 3[a]	35 sq.	M. 45	XXV	154	**23**, 5	70
M. 18	VIII	141	**12**, 8	36	M. 46	XXV	154	**24**, 6	77
M. 19	IX	141	**12**, 9	36	M. 47	XXVI	154 sq.	**25**, 3. 4	79
M. 20	IX	141	**12**, 10	37	M. 48	XXVII	155	**26**, 3	83 sq.
M. 21	X	141 sq.	**13**, 2	37 sq.	M. 49	XXVII	155 sq.	**29**, 1. 2	84 sq.
M. 22	X	142	**16**	42	M. 50	XXVIII	156	**29**, 3	85
M. 23	XI	142 sq.	**17**, 1-3	43	M. 51	XXVIII	156	**29**, 4	85
M. 24	XI	143	**17**, 4	44	M. 52	XXVIII	156	**32**	90
M. 25	XI	143	**17**, 5	44	M. 53	XXIX	156 sq.	**35**, 1	90
M. 26	XII	143 sq.	**17**, 6-8	44 sq.	M. 54	XXIX	157	**35**, 4[a]	90
M. 27	XIII	144 sq.	**17**, 9-12	45-47	M. 55	XXIX	157	**35**, 9	92 sq.
M. 28	XIV	145	**17**, 14[a]	48	M. 56	XXX	157 sq.	**35**, 7. 8	93
M. 29	XIV	146	**17**, 14[b]	48	M. 57	XXXI	158	**35**, 10	93 sq.

Digitized by Google

numerus	num. Mai.	pag. Mai.	huius editionis		numerus	num. Mai.	pag. Mai.	huius editionis	
M. 58	n. XXXI	p. 158 sq.	fr. **35**,11	I p. 94	M. 105	n. LV	p. 176 sq.	fr. **40**, 40	I p. 132
M. 59	XXXII	159 sq.	**36**, 1-3	95 sq.	M. 106	LV	177	**40**, 42	132
M. 60	XXXII	160	**36**, 4. 5	96	M. 107	LV	177	**40**, 43	133
M. 61	XXXIII	160 sq.	**36**, 6. 7	96 sq.	M. 108	LVI	177	**40**, 45	135
M. 62	XXXIV	161	**36**, 10	98	M. 109	LVI	178	**40**, 46	135
M. 63	XXXV	161 sq.	**36**, 12	99	M. 110	LVI	178	**40**, 47	137 sq.
M. 64	XXXV	162	**36**, 14	99 sq.	M. 111	LVII	178 sq.	**43**, 1-3	143 sq.
M. 65	XXXVI	162 sq.	**36**,15.16	100 sq.	M. 112	LVII	179	**43**, 4	144
M. 66	XXXVI	163	**36**, 17ª	101	M. 113	LVIII	179	**43**, 5. 6	145 sq.
M. 67	XXXVI	163	**36**, 17ᵇ	101	M. 114	LIX	180	**43**, 7	146
M. 68	XXXVII	163	**36**,19.20	102	M. 115	LIX	180	**43**, 8	146
M. 69	XXXVIII	163 sq.	**36**, 21	102 sq.	M. 116	LIX	180	**43**, 9	146 sq.
M. 70	XXXVIII	164	**36**, 22	103	M. 117	LX	180	**43**, 10	147
M. 71	XXXIX	164	**36**, 23	103	M. 118	LX	181	**43**, 11	148
M. 72	XXXIX	164	**36**, 24	103	M. 119	LXI	181ª	**43**, 12	148 sq.
M. 73	XL	165	**36**, 25	104	M. 120	LXI	181	**43**, 15	149
M. 74	XL	165	**36**, 27	104	M. 121	LXI	181 sq.	**43**,16.17	153 sq.
M. 75	XL	165	**36**, 28	105	M. 122	LXII	182	**43**, 18	154 sq.
M. 76	XLI	165 sq.	**36**, 29	106 sq.	M. 123	LXIII	183	**43**, 19	158
M. 77	XLI	166	**36**, 32	109	M. 124	LXIII	183	**43**, 21	159
M. 78	XLI	166	**40**, 2ª	109	M. 125	LXIV	184	**46**, 2	177
M. 79	XLI	166	**36**, 33	109 sq.	M. 126	LXIV	184	**48**	178 sq.
M. 80	XLII	166	**37**, 1	110	M. 127	LXIV	184 sq.	**49**, 1	180
M. 81	XLII	166 sq.	**37**, 2-4	110-112	M. 128	LXV	185	**50**, 1	183
M. 82	XLIII	167	**38**, 1. 2	112	M. 129	LXV	185 sq.	**50**, 2. 3	183 sq.
M. 83	XLIV	167 sq.	**39**, 3	113 sq.	M. 130	LXVI	186	**50**, 4	184 sq.
M. 84	XLV	168	**39**, (7), 8	115	M. 131	LXVI	186	**51**	185
M. 85	XLV	168 sq.	**39**, 10	116	M. 132	LXVI	186 sq.	**52**, 1. 2	190 sq.
M. 86	XLVI	169	**40**, 4	117	M. 133	LXVII	187	**54**, 1-3	191 sq.
M. 87	XLVI	169	**40**, 6	118	M. 134	LXVIII	188	**55**, 1¹	194
M. 88	XLVII	169 sq.	**40**, 11	120	M. 135	LXVIII	188	**55**, 1²	195
M. 89	XLVII	170	**40**, 12	120	M. 136	LXVIII	188	**55**, 2	195
M. 90	XLVII	170	**40**, 13	121	M. 137	LXIX	188 sq.	**55**, 3	195 sq.
M. 91	XLVII	170	**40**, 15	122 sq.	M. 138	LXIX	189	**55**, 4. 5	196
M. 92	XLVIII	171	**40**, 16	123	M. 139	LXIX	189	**55**, 7	197 sq.
M. 93	XLVIII	171	**40**, 18	124	M. 140	LXIX	189	**55**, 8	198
M. 94	XLVIII	171	**40**, 19	125	M. 141	LXX	190	**55**, 9	198
M. 95	XLIX	171 sq.	**40**,21.22	125	M. 142	LXX	190	**55**, 10	199
M. 96	XLIX	172	**40**, 24	126	M. 143	LXX	190 sq.	**56**	199
M. 97	L	172	**40**, 25	126	M. 144	LXXI	191	**57**, 1	201
M. 98	L	172	**40**, 26	126	M. 145	LXXI	191	**57**, 2	201 sq.
M. 99	L	172 sq.	**40**, 27	126 sq.	M. 146	LXXII	191 sq.	**57**, 3	202
M. 100	LI	173	**40**, 28	127	M. 147	LXXII	192	**57**, 4	203 sq.
M. 101	LI	173	**40**, 30	128	M. 148	LXXII	192	**57**, 5²	204
M. 102	LII	173 sq.	**40**,31.32	128 sq.	M. 149	LXXIII	192	**57**, 6ª	204
M. 103	LIII. LIV	174-176	**40**,33-38	129-131	M. 150	LXXIII	192	**57**, 6ᵇ	206
M. 104	LV	176	**40**, 39	131	M. 151	LXXIII	192 sq.	**57**, 7	207 sq.

Digitized by Google

Excerpta Maiana	numerus	num. Mai.	pag. Mai.	huius editionis	
	M. 152	LXXIII	p. 193	fr. **57**, 8	Ip. 210 sq.
	M. 153	LXXIV	193	**57**, 9. 10	212 sq.
	M. 154	LXXIV	194	**57**, 14 [13 B]	213
	M. 155	LXXV	194	**57**, 18 [19 B]	214 sq.
	M. 156	LXXV	194	**57**, 19. 20 [20. 21 B]	216 sq.
	M. 157	LXXVI	195	**57**, 21 [22 B]	217
	M. 158	LXXVI	195	**57**, 22 [23 B]	220
	M. 159	LXXVII	195 sq.	**57**, 23. 24 [24. 25 B]	220 sq.
	M. 160	LXXVII	196	**57**, 25 [26 B]	221
	M. 161	LXXVII	196	**57**, 26 [27 B]	222 sq.

PETRI PATRICII EXCERPTA VATICANA SIVE MAIANA de sententiis (*περὶ γνωμῶν*).

num.	num. Mai.	pag. Mai.	pag. Dind.	huius editionis		
n. 1	n. LXXVIII	p. 197	V p. 181, 9-14	ex **48**, 24, 5. 6	IIp. 265	IIIp. 731
2	LXXVIII	198	181, 15-20	ex **51**, 16, 5	367	731
3	LXXVIII	198	181, 21-30	ex **53**, 23, 5; 24, 2. 3	432 sq.	732
4	LXXIX	198	182, 9-16	ex **57**, 14, 1. 2	570 sq.	732
5	LXXIX	198 sq.	182, 17-20	ad **57**, 18, 2	576	732
6	LXXIX	199	182, 21-27	**57**, 19, 1^{b}	580	733
7	LXXX	199	182, 28-32	ad **58**, 2, 4	589 sq.	733
8	LXXX	199	183, 1-6	ad **58**, 2, 5	590	733
9	LXXX	199	183, 7-10	ad **58**, 3, 7	592	733
10	LXXX	199 sq.	183, 11-16	**58**, 4, 9	594	734
11	LXXXI	200	183, 17-23	ex **58**, 10, 8; 11, 1. 2	599	734
12	LXXXI	200	183, 24-26	ex **58**, 14, 1. 2	602	734
13	LXXXI	200	183, 27-184, 3	ex **58**, 19, 3. 4	606	735
14	LXXXI	200 sq.	184, 4-7	ex **58**, 23, 3	610	735
15	LXXXI	201	184, 8-10	ex **58**, 23, 4	610	735
16	LXXXI	201	184, 11. 12	ex **58**, 23, 4	610	735
17	LXXXII	201	184, 13-21	ex **58**, 24, 3. 4	611	735 sq.
18	LXXXII	201	184, 22. 23	[Petri ipsius videtur]	611	736
19	LXXXII	201	184, 24-29	ex **58**, 27, 4	614	736
20	LXXXII	202	184, 30-32	ex **58**, 28, 4	615	736
21	LXXXIII	202	185, 9-13	ex **59**, 8, 8	626	736
22	LXXXIII	202	185, 14-21	ex **59**, 16, 1. 2. 4	634 sq.	737
23	LXXXIII	202	185, 22-25	ex **59**, 18, 5	638	737
24	LXXXIV	202 sq.	185, 26-32	ex **59**, 19, 1. 2	638	738
25	LXXXIV	203	186, 1-17	ex **59**, 19, 2-5. 7; 20, 1	638 sq.	738 sq.
26	LXXXV	203	186, 18-25	ex **59**, 19, 7. 8	639	739
27	LXXXV	204	186, 26-31	ex **59**, 22, 2. 3	642	739
28	LXXXV	204	186, 32-187, 6	ex **59**, 52, 3. 4	642	739 sq.
29	LXXXVI	204 sq.	187, 7-25	**59**, 25, 5^{b}-7	647 sq.	
30	LXXXVII	205	187, 26-188, 2	**59**, 25, 8	648 sq.	

Digitized by Google

num.	num. Mai.	pag. Mai.	pag. Dind.		huius editionis	
n. 31	n. LXXXVII	p. 205	V p. 188, 3-7	**59**, 25, 9	II p. 649	
32	LXXXVII	206	188, 8-18	ad **59**, 26, 1. 2	649 sq.	
33	LXXXVIII	206	188, 19-24	ex **59**, 26, 8. 9	651	III p. 740
34	LXXXVIII	206	188, 25-28	ex **59**, 28, 7	655	740
35	LXXXVIII	206	188, 29-32	**59**, 30, 1[c]	660	
36	LXXXVIII	206 sq.	189, 1-10	**59**, 30, 2	660	
37	LXXXIX	207	190, 9-22	ex **60**, 16, 4-7	678	740 sq.
38	LXXXIX	208	190, 23-25	ex **60**, 16, 7	678	741
39	LXXXIX	208	190, 26-28	ex **60**, 29, 2	III p. 1	
40	LXXXIX	208	190, 29-191, 2	ex **60**, 29, 3	1 sq.	
41	XC	208	191, 3-11	**60**, 32, 4[a]	9 sq.	
42	XC	208 sq.	191, 12-19	**60**, 33, 3[c]	12	
43	XC	209	191, 20-24	ad **60**, 33, 8	14	
44	XC	209	191, 25-29	**60**, 35, 4	18 sq.	
45	XCI	209	192, 8-12	ad **61**, 2, 1. 2	19 sq.	
46	XCI	209 sq.	192, 13-22	ad **61**, 7, 1-3	26	
47	XCII	210	192, 23-28	ad **61**, 11, 2	33	
48	XCII	210	192, 29-193, 4	ad **61**, 13, 4. 5; 14, 2	35 sq.	
49	XCII	210	193, 5-12	ad **61**, 15, 3. 4	37	
50	XCIII	210 sq.	193, 13-18	**61**, 16, 2[a]	38	
51	XCIII	211	193, 19. 20	ad **61**, 16, 2[2]	38	
52	XCIII	211	193, 21-24	ad **61**, 18, 3	40	
53	XCIII	211	193, 25-29	ad **62**, 13, 2	52	
54	XCIII	211	193, 30-32	ad **62**, 13, 2	52	
55	XCIV	211	194, 1-9	ad **62**, 13, 4	52 sq.	
56	XCIV	211	194, 10. 11	ad **62**, 14, 1	53	
57	XCIV	212	194, 12-15	ad **62**, 14, 1	53	
58	XCIV	212	194, 16. 17	**62**, 15, 1[a]	54	
59	XCIV	212	194, 18-20	ad **62**, 18, 4	57	
60	XCIV	212	194, 21-23	ad **62**, 18, 4	57	
61	XCV	212	194, 24-28	ad **62**, 24, 1. 2	63	
62	XCV	212 sq.	194, 29-32	ad **62**, 24, 2	63	
63	XCV	213	195, 1-9	**62**, 28, 3[a]	67	
64	XCV	213	195, 10-16	ad **62**, 29, 3. 4	68	
65	XCVI	213	195, 17. 18	ad **63**, 2. 4	69	
66	XCVI	213 sq.	195, 19-30	ad **63**, 5, 2. 3	70	
67	XCVI	214	195, 31-196, 5	ad **63**, 6, 3. 4	71	
68	XCVI	214	196, 6-9	**63**, 7, 1[a]	72	
69	XCVII	214	196, 10-15	ad **63**, 7, 2	72	
70	XCVII	214	196, 16-18	ad **63**, 8, 3	73	
71	XCVII	214 sq.	196, 19-24	**63**, 10, 1[a]	76	
72	XCVII	215	196, 25. 26	ad **63**, 10, 2	76	
73	XCVII	215	196, 27. 28	ad **63**, 14, 2	79	
74	XCVII	215	196, 29. 30	ad **63**, 12, 3	78	
75	XCVIII	215	196, 31-197, 3	ad **63**, 26, 1	89	
76	XCVIII	215	197, 4-11	**63**, 23, 2	89 sq.	
77	XCVIII	215 sq.	197, 12-16	ad **63**, 26, 4	91	

Digitized by Google

Petri Excerpta Vaticana	numerus	num. Mai.	pag. Mai.	pag. Dind.	huius editionis	
	n. 78	n. XCVIII	p. 216	V p. 197, 17-21	ad **63**, 27, 2	III p. 92 sq.
	79	XCVIII	216	197, 22. 23	**63**, 29, 4	99
	80	XCIX	216	198, 8-10	**64**, 3, 3	101 sq.
	81	XCIX	216	198, 11. 12	**64**, 3, 4[b]	102
	82	XCIX	216	198, 13-15	ad **64**, 6, 2	104
	83	XCIX	216	198, 16. 17	ad **64**, 6, 4	104
	84	XCIX	216 sq.	198, 18-22	ad **64**, 7, 1	106
	85	XCIX	217	198, 23. 24	ad **64**, 7, 2	106
	86	XCIX	217	198, 25-27	**64**, 9, 2	108
	87	XCIX	217	198, 28-30	ad **64**, 10, 2	109
	88	XCIX	217	198, 31. 32	ad **64**, 15, 2[1]. 2[a]	113
	89	C	217	199, 8-13	ad **65**, 1, 4	116
	90	C	217 sq.	199, 14-16	ad **65**, 2, 2. 3	117
	91	C	218	199, 17-21	ad **65**, 4, 1	118
	92	C	218	199, 22. 23	ad **65**, 4, 2	119
	93	C	218	199, 24-28	**65**, 4, 5	120
	94	C	218	199, 29-32	ad **65**, 7, 1	121
	95	C	218	200, 1-4	ad **65**, 10, 3. 4	124 sq.
	96	C	218	200, 5-7	ad **65**, 20, 1. 2	132
	97	CI	219	201, 9. 10	ad **66**, 2, 5	136
	98[a]	CI	219	201, 11-14	ad **66**, 8, 2. 4	140 sq.
	98[b]			201, 15-17	ad **66**, 8, 6	142
	99	CI	219	201, 18-21	ad **66**, 9, 5	143
	100	CI	219	201, 22. 23	**66**, 10, 3[a]	144
	101	CI	219	201, 24. 25	ad **66**, 11, 1	145
	102	CI	219	201, 26-29	ad **66**, 11, 1	145
	103	CI	219 sq.	201, 30-202, 2	ad **66**, 11, 2	145
	104	CII	220	202, 3-8	ad **66**, 11, 3	145
	105	CII	220	202, 9-12	ad **66**, 12, 1	146
	106	CII	220	202, 13-24	**66**, 13, 1[a]	147
	107	CIII	221	203, 8-13	**69**, 7, 3 [9, 3]	228 sq.
	108	CIII	221	203, 14-17	**69**, 8, 1[a]	229
	109	CIII	221	203, 18-21	**69**, 10, 3[a]	231
	110	CIII	221	203, 22-26	ad **69**, 16, 3	236
	111	CIV	221 sq.	203, 27-32	ad **69**, 18, 1; 19, 1	237 sq.
	112	CIV	222	204, 1-5	ad **69**, 19, 2	238
	113	CIV	222	204, 6-15	ad **69**, 17, 1-3	236 sq.
	114	CV	222 sq.	205, 8-15	ad **70**, 1, 2	243
	115	CV	223	205, 16-18	ad **70**, 2, 1	243 sq.
	116	CVI	223	206, 8-13	ad **71**, 3, 3	252
	117	CVI	223	206, 14-19	**71**, 5, 2	256
	118	CVI	223	206, 20-23	**71**, 22, 1	262
	119	CVII	224	206, 24-28	**71**, 27, 1[a]	267
	120	CVII	224	206, 29-207, 2	**71**, 30, 1. 2	270 sq.
	121	CVII	224	207, 3-9	ad **71**, 32, 1	272
	122	CVIII	224	208, 8-11	**72**, 9, 2[a]	290
	123	CVIII	224 sq.	208, 12-17	ad **72**, 12, 3	294

Digitized by Google

numerus	num. Mai.	pag. Mai.	pag. Dind.	huius editionis		Petri Excerpta Vaticana
n. 124	n. CVIII	p. 225	V p. 208, 18-23	72, 22, 3. 3[a]	III p. 303	
125	CIX	225	209, 7-11	ad 73, 6, 1	310	
126	CIX	225	209, 12-17	ad 73, 8, 5	312 sq.	
127	CIX	226	209, 18-23	ad 73, 10, 3	314	
128	CIX	226	209, 24-32	73, 14, 2[a]	318	
129	CX	226	210, 8-18	ad 74, 9, 1-4	333	
130	CX	227	210, 19-26	75, 8, 5	345	
131	CXI	227	210, 27-211, 2	74, 9, 5	345 sq.	
132	CXI	227	211, 3-8	ad 75, 15, 1. 2, et 15, 2[a]	353 sq.	
133	CXI	227	211, 9-11	75, 15, 2[b]	354	
134	CXI	227	211, 12-15	ad 75, 15, 4	354	
135	CXI	228	211, 16. 17	ad 75, 15, 5	354	
136	CXII	228	212, 8-14	77, 3, 2. 3	375	
137	CXII	228	212, 15-21	77, 3, 3	375 sq.	
138	CXII	228	212, 22-26	77, 4, 1[a]	376	
139	CXII	229	212, 27-30	77, 4, 2	377	
140	CXIII	229	212, 31-213, 3	ad 77, 10, 3	383	
141[a.b]	CXIII	229	213, 4-10	ad 77, 10, 4	383 sq.	
142	CXIII	229	213, 11-19	77, 11, 1[a]	384	
143	CXIII	229	213, 20-26	77, 11, 1[2]	384 sq.	
144	CXIV	230	213, 27-32	77, 14, 2	390 sq.	
145	CXIV	230	214, 1-6	77, 16, 6	394 sq.	
146	CXIV	230	214, 7-17	77, 16, 6[a]	395	
147	CXV	230 sq.	214, 18-28	77, 16, 8	395 sq.	
148	CXV	231	214, 29-32	ad 77, 20, 2[1]	399	
149	CXV	231	215, 1-4	ad 77, 22, 3	400	
150	CXVI	231 sq.	216, 8-18	ad 78, 20, 2. 3	424 sq.	
151	CXVI	232	216, 19-21	ad 78, 24, 1. 2	430	
152	CXVII	232	217, 8-13	79, 17, 1	470	
153	CXVII	232	217, 14-16	79, 18, 4	471	
154	CXVII	232 sq.	217, 17-20	79, 18, 5	471	
155	CXVII	233	217, 21-24	79, 19, 1[a]	472	
				Fragm. Hist. Gr. ed. Mueller		
156	CXVII	233	217, 25-29		III p. 741	
157	CXVIII	234	218, 1-6	1 (4, 192)	741 sq.	
158	CXVIII	234	218, 8-11	2 (4, 193)	742	
159	CXVIII	235	219, 8-22	3 (4, 193)	742	
160	CXIX	236	220, 8-18	4, 1 (4, 193)	742	
161	CXIX	236	220, 19-21	4, 2 (4, 194)	743	
162	CXX	237	221, 8-18	5, 1 (4, 194)	743	
163	CXX	237	221, 19-30	5, 2 (4, 194)	743	
164	CXXI	237	221, 31-222, 5	5, 3 (4, 194)	743	
165	CXXI	238	223, 8-24	6 (4, 194)	743 sq.	
166	CXXII	238 sq.	224, 8-25	7 (4, 195)	744	
167	CXXII	239	225, 8-13	8, 1 (4, 195)	744	
168	CXXIII	239 sq.	225, 14-26	8, 2 (4, 195)	744	

Digitized by Google

Petri Excerpta Vaticana numerus	num. Mai.	pag. Mai.	pag. Dind.	Fragm. Hist. Gr. ed. Mueller	huius editionis
n. 169	n. CXXIII	240	V p. 226, 8-15	fr. 9, 1 (4, 196)	III p. 745
170	CXXIII	240	226, 16-21	9, 2 (4, 196)	745
171	CXXIV	240 sq.	226, 22-31	9, 3 (4, 196)	745
172	CXXIV	241	226, 32-227, 8	9, 4 (4, 196)	745
173	CXXV	241 sq.	228, 8-16	10, 1 (4, 197)	745 sq.
174	CXXV	242	228, 17-22	10, 2 (4, 197)	746
175	CXXV	242	228, 23-29	10, 3 (4, 197)	746
176	CXXVI	242 sq.	228, 30-229, 14	10, 4 (4, 197)	746
177	CXXVII	243	229, 15-19	10, 5 (4, 197)	746 sq.
178	CXXVII	243	229, 20-27	10, 6 (4, 197)	747
179	CXXVII	243	230, 7-13	11 (4, 198)	747
180	CXXVII	244	230, 20. 21	12 (4, 198)	747
181	CXXVIII	244	230, 27-30	13, 1 (4, 198)	747
182	CXXVIII	244	230, 31. 32	13, 2 (4, 198)	747
183	CXXVIII	244	231, 1. 2	13, 3 (4, 198)	747
184	CXXVIII	244	231, 3-5	13, 4 (4, 198)	747
185	CXXVIII	244	231, 6-9	13, 5 (4, 198)	747
186	CXXVIII	245	231, 10-16	13, 6 (4, 198)	748
187	CXXIX	245	231, 22-28	14, 1 (4, 198)	748
188	CXXIX	245 sq.	231, 29-232, 2	14, 2 (4, 199)	748
189	CXXIX	246	232, 3-7	14, 3 (4, 199)	748
190	CXXX	246	232, 13-15	15, 1 (4, 199)	748
191	CXXX	246	232, 16-21	15, 2 (4, 199)	748 sq.

PETRI PATRICII

Excerpta Hoescheliana de legatis (*περὶ πρέσβεων ἐθνικῶν εἰς Ῥωμαίους*).

num.	pag. Hoesch.	fr. Mueller	huius editionis		
1	14	2 (F. H. Gr. 4, 184)	ex 58, 26, 2-4	II p. 613	III p. 775
2	15	3 (F. H. Gr. 4, 184 sq.)	60, 28, 7	690	
3	15	4 (F. H. Gr. 4, 185)	67, 6, 5	III p. 172	
4	15	5 (F. H. Gr. 4, 185 sq.)	68, 9, 1. 2	194	
5	15	5 (F. H. Gr. 4, 186)	ad 68, 9, 5-10, 1	195 sq.	
6	15	6 (F. H. Gr. 4, 186)	71, 3, 1[a]	250 sq.	
7	16	7 (F. H. Gr. 4, 186)	71, 11, 2	253	
8	16	7 (F. H. Gr. 4, 186)	71, 11, 6	253	

[cf. fr. 1 Mueller (F. H. Gr. 4, 184) = 1. Bekk. *Anecd.* 130, 10: *ἀπείπε δοτικῇ· Πέτρου εἰς τὰ τῆς μοναρχίας Καίσαρος· "ἀπεῖπε τοῖς βουλευταῖς ἐκδημεῖν ἔξω Ἰταλίας"* ex 52, 42, 5; 2. Bekk. *Anecd.* 149, 3: *θωπεύω αἰτιατικῇ· Πέτρου εἰς τὰ περὶ Ἀντωνίου· "πολλὰ οὖν θωπεύσας αὐτόν."*]

Digitized by Google

EXCERPTA MAIANA
e Planude, Florilegiis, Suida petita.

(Auct. Vet. nov. coll. II p. 527—568.)

num. Mai.	pag. Mai.	huius editionis		unde derivatum
α′	527 sq.	fr. 5, 2	I p. CXIV sq.	Planudeum 1
β′	528	11, 8	I CXV	„ 2
γ′	528	11, 9	I CXV	„ 3
δ′	528	13, 1	I CXV	„ 4
ε′	528	17, 13	I CXV	„ 5
ϛ′	528 sq.	18, 1	I CXV	„ 6
ζ′	529	20, 2	I CXV	„ 7
η′	529	25, 8	I CXVI	„ 8
ϑ′	529			Suid. *v.* ὑπερμαζᾷ
ι′	530	25, 9	I CXVI	Planudeum 9
ια′	530	27	I CXVI	„ 10
ιβ′	530	31	I CXVI	„ 11
ιγ′	530 sq.			Suid. *v.* Τορκονάτος
ιδ′	531		I CXVI	Planudeum 12
ιε′	531 sq.			Suid. *v.* Λίβερνος
ιϛ′	532 sq.	30, 2-4	I 87 sq.	Max. Conf. *flor.*
ιζ′	533 sq.	Zon. 7, 25, 2-5	I 87 sq.	Zonaras
ιη′	534	34	I CXVII	Planudeum 13
ιϑ′	534			Suid. *v.* ἀμύσσειν
κ′	534 sq.	35, 6	I CXVII	Planudeum 14
κα′	535	35, 3	I CXVII	„ 15
κβ′	535	36, 9	I CXVII	„ 16
κγ′	535	36, 11	I 98 sq.	Max. Conf. *flor.*
κδ′	536	36, 13	I 99	„ „ „
κε′	536	36, 14 in.	I 99 sq.	„ „ „
κϛ′	536	39, 2 in.	I CXVII	Planudeum 17
κζ′	536	39, 2 ex.	I CXVII	„ 18
κη′	536	39, 3 ex.	I 114	Max. Conf. *flor.*
κϑ′	537	40, 14	I 122	„ „ „
λ′	537			
λα′	537	40, 15	I 122 sq.	„ „ „
λβ′	537			
λγ′	537 sq.	40, 17	I CXVIII	Planudeum 19
λδ′	538	40, 20	I CXVIII	„ 20
λε′	538	40, 41	I CXVIII	„ 21
λϛ′	538	40, 35	I 130	Max. Conf. *flor.*
λζ′	539	40, 44	I CXVIII	Planudeum 22
λη′	539	43, 13	I 149	Max. Conf. *flor.*
λϑ′	539	43, 14. 15	I 149	„ „ „
μ′	540	43, 24	I CXVIII sq.	Planudeum 23
μα′	540	43, 25	I 172	Max. Conf. *flor.*
μβ′	540	71, 1	I CXIX. 307	Planudeum 24
μγ′	541	43, 28. 29	I CXIX	„ 25

Digitized by Google

num. Mai.	pag. Mai.	huius editionis		unde derivatum
μδ′	541	fr. 44	Ip.CXIX.175	Planudeum 26
με′	541	55, 3	I 195 sq.	Max. Conf. *flor.*
μς′	542	55, 6	I 197	„ „ „
μζ′	542	55, 7	I 197 sq.	„ „ „
μη′	542 sq.	57, 11	I 214	„ „ „
μθ′	543	57, 5	I 204	„ „ „
ν′	543	57, 12	I 197	„ „ „
να′	543 sq.	ex 56, 6, 1. 2	II 523	„ „ „
νβ′	544	[Demadis;57,13]	[I 213]	„ „ „
νγ′	544	ad 57, 10	I 213	„ „ „
νδ′	544	57, 27 [28 B]	I CXIX sq.	Planudeum 27
νε′	544 sq.	57, 37 [37 B]	I CXX	„ 28
νς′	545		I CXX	„ 29
νζ′	545	57, 41 [42 B]	I CXX	„ 30
νη′	545 sq.	57, 44 [45 B]	I CXX	„ 31
νθ′	546	66, 5	I CXX	„ 32
ξ′	546	66, 6	I CXX	„ 33
ξα′	546	70, 1	I CXXI	„ 34
ξβ′	546 sq.	70, 2	I 313 sq.	Max. Conf. *flor.*
ξγ′	547	70, 3	I 314	„ „ „
ξδ′	547	80	I CXXI	Planudeum 35
ξε′	548			Suid. *v.* *Βορίανθος*
ξς′	548	86	I CXXI	Planudeum 36
ξζ′	548 sq.	102, 1-3	I CXXI	„ 37
ξη′	549	103, 1	I CXXI sq.	„ 38
ξθ′	549	103, 3	I CXXII	„ 39
ο′	550		I CXXII	„ 40
οα′	550		I CXXII	„ 41
οβ′	550 sq.		I CXXIII	„ 42
ογ′	551		I CXXIII	„ 43
οδ′	551		I CXXIII	„ 44
οε′	551	e Xiph.	2, 5-19 D.	„ 45
ος′	551 sq.	e Xiph.	3, 25-5, 11 D.	„ 46
οζ′	552	e Xiph.	4, 26-29. 32 D.	„ 47

Cetera fragmenta e Xiphilino a Planude excerpta (cf. I p. CXI) Maius fere omisit.

οη′	553	e Xiph.	96, 3-11 D.	Planudeum 100
οθ′	553	V. 234, 7-15 D	II XX. 554	„ 120
π′	553 sq.	V. 234, 16-235, 10 D	II 616	„ 126
πα′	554	V. 236, 1-3 D	II 616	„ 129
πβ′	554	V. 236, 4-7 D e Xiph.	143, 27-30 D.	„ 146
πγ′	554	V. 236, 8-13 D	III 749	„ 179
πδ′	554	V. 236, 14 D	III 749	„ 252
πε′	555	V. 236, 15 D	III 749	„ 253

Digitized by Google

num. Mai.	pag. Mai.	huius editionis		unde derivatum
πε′	555	V. 236, 16-19 D	III p. 749	Planudeum 254
πζ′	555	V. 236, 20-24 D	III p. 749	„ 255
πη′	555	V. 236, 25. 26 D	III p. 749	„ 256
πϑ′	555	V. 236,27.28 D eXiph.	259, 14. 20-24 R. St.	„ 290
ϟ′	555	V. 236,29-30 D eXiph.	331, 11-14 R. St.	„ 317
ϟα′	556	fr. **110**, 2 [1 BD]	I 358	Max. Conf. *flor.*
ϟβ′	556	fr. **110**, 4 [2 BD]	I 358	„ „ „
ϟγ′	556 sq.	Demadis	110, 5 BD cf. I p. XLVIII	„ „ „
ϟδ′	557	fr. **110**, 6 BD	I p. LIII (cf. XLIX, 2)	„ „ „
ϟε′	557	fr. **110**, 7 BD	I p. LIII (cf. XLIX, 2)	„ „ „
ϟϛ′	557	fr. **110**, 8 BD	I p. LIII (cf. XLIX, 2)	„ „ „
ϟζ′	557	fr. **110**, 9 BD	I p. LIV (cf. XLIX, 2)	„ „ „
ϟη′	557	Demadis	110, 10 BD cf. I p. XLIX	„ „ „
ϟϑ′	558	**110**, 5 [11 BD]	I 358	„ „ „
ρ′	558	Plutarchi	110, 4 BD cf. I p. L, 1	„ „ „
ρα′	558	„	cf. I p. L, 1	„ „ „
ρβ′	558		cf. I p. L, 2	„ „ „
ργ′	558		cf. I p. L, 3	„ „ „
ρδ′	559		cf. I p. L, 5	„ „ „
ρε′	559	Dionis Chrys.	cf. I p. LI, 1	„ „ „
ρϛ′	559	„ „	110, 12 BD cf. I p. LII	Georgidae *flor.*
ρζ′	560	„ „	110, 14 BD cf. I p. LIV. LII	Ant. *mel.*
ρη′	560	„ „	110, 13 BD cf. I p. LII	„ „
ρϑ′	560	„ „	110, 15 BD cf. I p. LII	„ „
ρι′	560	Socratis	110, 16 BD cf. I p. LIV. LII	„ „
ρια′	560	fr. **110**, 3	I 358	„ „
ριβ′	560	Bionis	110, 17 BD cf. I p. LI	Arsenii *anth.*
ριγ′	561	„	110, 18 BD cf. I p. LIV. LI	„ „
ριδ′	561	Dionis Chrys.	110, 19 BD cf. I p. LI	„ „
ριε′	561	fr. **20**, 4	I 58	„ „
ριϛ′	561	fr. **110**, 6	I 358	„ „
ριζ′	561	ex **53**, 10, 1	II 420	„ „
ριη′	561 sq.	ex **52**, 35, 4	II 406	„ „
ριϑ′	562	Dinarchi	110, 23 B cf. I p. LII	„ „
ρκ′	562	fr. **110**, 1	I 357	„ „
ρκα′	562 sq.		cf. I p. CXVI	Suid. *v.* *Φεβρουάριος* *v.* *Βρῆννος*
ρκβ′	563		cf. I p. CXVIII	Suid. *v.* *ἀποστυγοῦντες*
ρκγ′	563 sq.	e Plut. *Syll.* 7, 3. 4	cf. I p. CXXI	Suid. *v.* *Σύλλας*
ρκδ′	564	e Plut. *Syll.* 13, 1		Suid. *v.* *γεφυρίζειν*
ρκε′	564	e Plut. *Syll.* 26, 1		Suid. *v.* *Σύλλας*
ρκϛ′	564	e Plut. *Syll.* 35, 3	cf. I p. CXXII	Suid. *v.* *Σύλλας*
ρκζ′	564	fr. **57**, 79	I 269	Suid. *v.* *ὡς ἐπίπαν*
ρκη′	566		III p. XVI	Phot. *v.* *ἐσάλευε*
α′	567	V. 233, 9-11 D	III p. 749	Planudeum 328
β′	567	V. 233, 12-14 D	III p. 749	„ 329
γ′	567 sq.	V. 233, 15-19 D	III p. 750	„ 330

Digitized by Google

Excerpta apud Dindorf. V. p. 233—236.

p. 233, 9-11	III p. 749	p. 236, 8-13	III p. 749
p. 233, 12-14	III p. 749	p. 236, 14	III p. 749
p. 233, 15-19	III p. 750	p. 236, 15	III p. 749
		p. 236, 16-19	III p. 749
p. 234, 7-15	II p. XX. 554	p. 236, 20-24	III p. 749
p. 234, 16-235, 10	II 616	p. 236, 25. 26	III p. 749
p. 236, 1-3	II 616	p. 236, 27. 28	e Xiph. 259, 14. 20-24 R. St.
p. 236, 4-7	e Xiph. 143, 27-30 D.	p. 236, 29-32	e Xiph. 331, 11-14 R. St.

FRAGMENTA
in Anecdotis Bekkeri I adservata.

Anecd.	huius editionis		
p. 119, 21	fr. 57, 46[b]	I	p. 234 ex lib. 15.
119, 25	ex 54, 16, 6	II	457 *ὥστε — ἀμνημονῶμεν.*
120, 24	fr. 12, 4	I	36 ex lib. 3.
123, 32	fr. 28, 3	I	84 ex lib. 7.
124, 1	fr. 36, 18[b]	I	95 ex lib. 8.
124, 4	fr. 43, 32[d]	I	167 ex lib. 12.
124, 7	fr. n. 4	I	357 ex lib. 19.
124, 9	fr. 71, 2	I	311 ex lib. 21.
124, 14	ex 37, 43, 2	I	418 *καὶ τοῦ Νέπωτος — ἐξήρπασεν.*
124, 17	ex 38, 42, 5	I	461 *οὐκ ἀπέχρησεν — ἐκέλευσεν.*
124, 20	ex 39, 24, 4	I	479 *διαλιπὼν — ἀφικνούμενος.*
124, 23	ex 41, 27, 2	II	16 *τὰ ἀμείνω διδάσκειν καὶ τῶν χειρόνων ἀπείργειν.*
124, 26	ex 44, 13, 1	II	113 *καὶ ἀπ' ἀρχῆς ἀντιπολεμήσαντι τῷ Καίσαρι.*
125, 1	ex 48, 9, 2	II	254 *αὐτόν τε ἐκεῖνον — ἀποχρήσασθαι.*
124, 29	ex 48, 1, 1	II	247 *ὁ μὲν οὖν Βροῦτος — ἀνεχρήσαντο.*
125, 3	ex 52, 12, 5	II	386 *ὡς ἄν γέ τις — ἁμαρτήσεται.*
125, 6	ex 52, 11, 1	II	385 *εἰ ἄξιον τῆς διὰ ταῦτα σπουδῆς τὴν τυραννίδα νομίζει, τοῦ παντὸς ἁμαρτήσει.*
130, 23	fr. 12, 11	I	36 ex lib. 3.
131, 12	fr. 43, 29[a]	I	163 ex lib. 11.
133, 8	fr. 14	I	40 ex lib. 4.
133, 16	fr. 15[b]	I	40 ex lib. 4.
133, 19	fr. 35, 2	I	91 ex lib. 7.
133, 24	fr. 43, 29[b]	I	165 ex lib. 11.
133, 25	fr. 43, 32[e]	I	167 ex lib. 12.
133, 32	ad fr. 102, 11[a]	I	347 ex lib.?
134, 3	ex 41, 35, 2	II	21 *δεσπόζειν — ἀφ' ὧν ἀξιοῦσιν.*
134, 9	ex 48, 4, 1	II	249 *καὶ αὐτὴ τὰ πράγματα διεχείρισεν.*
134, 14	ex 54, 17, 5	II	458 *ἐπεὶ Βαθύλλῳ — λέγεται.*
134, 17	ex 58, 2, 5	II	590 *ὅτι αὖτη τε αὐτῷ ἀκριβῶς — ποιοῦσα.*
134, 20	ex 68, 6, 4	III	192 *καὶ ὀργῇ ἥκιστα ἐδουλοῦτο.*
136, 30	fr. 96, 4	I	340 ex lib. 28.
136, 31	ex 36, 44, 3	I	384 *ὕπατοι — Τορκούατον.*

Digitized by Google

Anecd.	huius editionis			Anecdota Bekkeri
p. 137, 20	fr. 99, 2[a]	I	p. 344 ex lib. 31.	
139, 12	fr. 7, 1	I	15 ex lib. 2.	
139, 15	fr. 7, 4	I	16 ex lib. 2.	
139, 17	fr. 11, 1	I	25 ex lib. 2.	
139, 20	fr. 11, 11	I	31 ex lib. 2.	
139, 26	fr. 12, 5[a]	I	36 ex lib. 3.	
139, 29	fr. 12, 7	I	36 ex lib. 3.	
140, 10	fr. 15[c]	I	51 ex lib. 5.	
140, 12	ex 40, 60, 3	I	535 *αὐτὸν μὲν πολλὰ ἐπελπίσας.*	
140, 17	fr. n. 8	I	357 ex lib.?	
140, 20	fr. 43, 30	I	166 ex lib. 11.	
140, 23	fr. 57, 78	I	269 ex lib. 17.	
140, 25	fr. 102, 11[a]	I	346 ex lib. 31.	
140, 28	ex 42, 58, 3	II	70 *ἐπειδὴ — Ἀφρική.*	
141, 3	ex 44, 10, 1	II	111 *καὶ αὐτὸς — ἔλαχον* [om. *δή*].	
141, 7	ex 46, 9, 2	II	177 *καὶ ἐγὼ μόνος ὑμῖν εὐνοῶ.*	
141, 9	ex 47, 42, 4	II	241 *τῶν μὲν ὁριγνᾶσθαι τῶν δὲ ἐκκλῖναι.*	
141, 12	ex 48, 6, 5	II	252 *ὥστε καὶ — ἐπιλαμβανομένους ἀναθαρσῆσαι.*	
141, 16	ex 48, 21, 2	II	262 *κελευσάσης — ἔχεσθαι.*	
141, 18	ex 49, 24, 3	II	308 *ἐπεκηρύκευσαν τότε — ἐπαγγελλόμενοι.*	
141, 21	ex 55, 13, 2	II	498 *καὶ μέντοι — ἐκείνου — ἐκφρονήσειν.*	
141, 25	ex 54, 23, 2	II	463 *καὶ μέντοι καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Αὔγουστον — κατέαξεν.*	
141, 28	ex 54, 27, 4	II	468 *ἐκπηδήσας — ἐπανῆλθεν.*	
142, 5	ex 61, 16, 1	III	37 *ᾧ γε καὶ παρρησιάζεσθαι — αὐτὸν εἰσέπραττον.*	
142, 9	63, 21, 3	III	83.	
142, 11	ex 73, 13, 4	III	317 *καὶ οὐκ ἐπαύσατο οὔτε ἐκεῖνον ποθῶν οὔτε — ἐπιβοώμενος.*	
142, 14	73, 13, 5[a]	III	317.	
146, 21	fr. 24, 5	I	60 ex lib. 6.	
147, 6	ex 41, 27, 3	II	16 *δεινὸν τὸ — ἡδονῶν ἥττᾶσθαι.*	
147, 25	ex 54, 5, 4	II	447 *ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ Αἰθίοπες ὑπὲρ — Κανδάκης.*	
147, 29	67, 6, 6	III	172.	
148, 13	ad 63, 9, 2	III	74.	
149, 25	ex 52, 25, 4	II	396 *πολυειδῆ ἀπόλαυσιν καρπούμενοι τῶν κοινῶν ἀγαθῶν.*	
152, 1	fr. 15[a]	I	41 ex lib. 4.	
152, 3	fr. 15[a]	I	41 ex lib. 4.	
152, 6	ex 48, 17, 5	II	259 *ἀλλὰ τὴν χώραν — κωλύων.*	
152, 9	ex 46, 22, 7	II	186 *ταῦτα ἑτέροις — προσβάλλων ὑμᾶς.*	
152, 12	ex 48, 30, 4	II	270 *ἐκέλευσε — ἐναντίων.*	
152, 18	ex 74, 9, 3	III	333 *ἐξέταζε οὖν — πράγματα.*	
155, 1	fr. 11, 7	I	27 ex lib. 2.	
155, 4	ex 39, 21, 3	I	477 *ἀλλ' ἐλοιδόρουν — διέβαλλον.*	
155, 14	fr. 12, 6	I	36 ex lib. 3.	
155, 17	ex 44, 10, 1	II	111 *καὶ αὐτὸς — ἔλαχον* [om. *δή*].	

Digitized by Google

Anecdota Bekkeri	Anecd.	huius editionis		
p.	157, 30	ad **36**, 36, 4	I p. 379	ex lib. 36.
	157, 33	ex **43**, 50, 5	II 103	τοῖς χωρίοις — μνησικακήσας.
	158, 18	ex **52**, 3, 1	II 380	τὸ γάρ τοι — ἀδικεῖν [om. καί].
	158, 23	fr. **6**, 4	I 13	ex lib. 1.
	158, 25	fr. **39**, 4	I 114	ex lib. 9.
	160, 17	fr. n. 1	I 357	ex lib.?
	161, 3	fr. **6**, 7[b]	I 14	ex lib. 1.
	161, 13	ex **47**, 48, 4	II 245	ἀλλὰ προσεδρεύσαντες ἑαυτοῖς την νύκτα.
	162, 19	fr. **107**, 3	I 350	ex lib. 33.
	162, 26	fr. **13**, 1	I 37	ex lib. 3?
	162, 28	fr. **13**, 2[a]	I 38	ex lib. 3?
	164, 11	fr. n. 2	I 357	ex lib. 3.
	164, 15	fr. **5**, 12	I 11	ex lib. 1.
	164, 19	fr. **10**	I 23	ex lib. 2.
	164, 23	fr. n. 3	I 357	ex lib.?
	164, 25	fr. **11**, 20	I 34	ex lib. 2.
	164, 28	fr. **12**, 5[b]	I 36	ex lib. 3.
	164, 32	fr. **12**, 11	I 36	ex lib. 3.
	165, 13	fr. **36**, 18[a]	I 101	ex lib. 8.
	165, 15	fr. **104**, 8	I 349	ex lib. 33.
	165, 18	fr. **111**, 3[b]	I 355	ex lib. 35.
	165, 21	fr. n. 5	I 357	ex lib. 19.
	165, 23	fr. **43**, 31	I 168	ex lib. 12?
	165, 27	fr. **5**, 13	I 12	ex lib. 1.
	165, 30	fr. **43**, 32[a]	I 166	ex lib. 11.
	166, 1	fr. **62**, 1[a]	I 287	ex lib. 19.
	166, 3	fr. **65**, 2	I 292	ex lib. 19.
	166, 5	fr. n. 7	I 357	ex lib. 22.
	166, 8	fr. **96**, 5	I 340	ex lib. 28.
	166, 11	fr. n. 6	I 357	ex lib. 19.
	166, 14	fr. **65**, 2	I 292	ex lib. 19.
	166, 16	ex **49**, 22, 5	II 307	τοσοῦτόν γε τῆς θρησκείας αὐτῷ περιῆν.
	166, 18	fr. **99**, 1[a]	I 343	ex lib. 31.
	166, 21	ad **36**, 36, 4	I 379	ex lib. 36.
	166, 24	ex **37**, 20, 2	I 406	καὶ βασιλέας προσεπολεμώσατο, τοὺς δὲ προσεποιήσατο.
	166, 27	ex **42**, 31, 2	II 55	ἔπειτα αἰσθόμενος — μόνον προσκείμενον ηχθέσθη.
	166, 31	ex **44**, 13, 3	II 113	καίτοι τῇ ψυχῇ μὲν πιστεύων — ἠπίστει τῷ σώματι.
	167, 1	ex **44**, 31, 1	II 123	τῶν δὲ δὴ μελλόντων προειδόμεθα.
	167, 4	ex **44**, 33, 4	II 125	ἐπειδὴ — πολυπραγμονῆσαι [om. οὐδὲ].
	167, 7	ex **46**, 16, 4	II 181	καὶ οὔτε χάρις — τὸ μὴ — προσκοπεῖν.
	167, 11	ex **49**, 3, 3	II 292	κἀκ τούτου — εἶπον.
	167, 13	ex **52**, 37, 6	II 408	τοὺς μὲν δὴ — ἔα.
	167, 18	ex **51**, 12, 3	II 363	τότε δὲ πρὸς — προσεκύνει.
	167, 20	ex **58**, 11, 2	II 599	καὶ ὃν τῷ περιπορφύρῳ — ἦγον.

Digitized by Google

Anecd.	huius editionis			Anecdota Bekkeri
167, 24	ex **51**, 13, 1	II	p. 364 *θαρρεῖν — παρεκελεύσατο.*	
167, 27	ex **54**, 27, 1	II	467 *καὶ οὐκ — παρημέλει* [om. *ἦν*].	
167, 30	ex **57**, 12, 3	II	569 *καὶ διὰ τοῦτο — ἤθελεν.*	
167, 33	ex **60**, 32, 5	III	11 *ἀλλ' ἡ Ἀγριππῖνα — τοὺς μὲν ἐξέβαλλεν.*	
168, 3	ex **73**, 15, 1	III	319 *ἦν δὲ δεινότατος τό τε μέλλον ἀκριβῶς προνοῆσαι.*	
168, 7	fr. **73**, 17, 6	III	323.	
171, 26	fr. **43**, 32[b]	I	157 ex lib. 11.	
171, 29	fr. **43**, 32[c]	I	147 ex lib. 11.	
171, 32	ex **46**, 8, 3	II	177 *φθονεῖς — συκοφαντεῖς τὸν δεδανεισμένον.*	
172, 4	ex **58**, 2, 5	II	590 *ὅτι αὕτη τε αὐτῷ ἀκριβῶς — ποιοῦσα.*	
174, 1	ex **52**, 27, 5	II	398 *αὐτοί τε γὰρ — σχολάζοντες.*	
175, 19	fr. **15**[d]	I	51 ex lib. 5.	
176, 1	ex **53**, 29, 4	II	437 *ἥ τε γὰρ ἐρημία — πάνυ αὐτὰ ἐταλαιπώρησε.*	
177, 20	fr. **12**, 3[b]	I	34 ex lib. 2.	
177, 28	fr. **40**, 46[a]	I	142 ex lib. 10.	
177, 30	fr. **107**, 2	I	349 ex lib. 33.	
178, 1	ex **37**, 37, 3	I	415 *ἀλλ' ὧν ἐπιχειρεῖ — ὑπήρχετο.*	
178, 4	**60**, 32, 6[a]	III	11.	
178, 8	ad **48**, 30, 7	II	270 ex lib. 74(?)	
178, 32	ad **66**, 3, 3	III	137 cf. I 357.	
179, 8	ex **54**, 34, 3	II	473 *τοῦτο πρός τε τὴν — νεωτεριστὰς ἐχειρώσατο.*	
180, 3	ex **49**, 27, 4	II	310 *τὴν νευρὰν — ψάλλων.*	

LOCI SUIDAE.[1])

ἀγήλειεν (V)	**66**, 2, 4	III 147	*ἀνὴρ ἀνδρὸς διαφέρει*	**36**, 16, 3	I 367
Ἀδιαβηνή	**68**, 27, 1-3	III 215 sq.	*Ἀννίβας	fr. **57**, 28 [27]	I CXIXsq.
Ἀδριανός 1 (V)	**69**, 3, 1-4	III 224 sq.	*ἀνταγωνιστής* (V)	**67**, 6, 1	III 171
Ἀδριανός 2 (V)	**69**, 2, 4	III 223	Ἀντίοχος ὁ *αὐτόμολος*	**77**, 19, 1. 2	III 397 sq.
Ἀδριανός 3	**69**, 2, 6[a]	III 223. 761			
Ἀδριανός 4 (V)	**69**, 4, 6-5, 1	III 226 sq.	Ἀντωνῖνος *βασιλεὺς Ῥωμαίων*	**77**, 11, 2-4	III 385
Ἀδριανός 5	**69**, 11, 3	III 231 sq.	*ἀξιουμένου* (U[a])	fr. **36**, 9	I 98
*Ἀδριανός 6	ad **69**, 9, 6	III 230	*ἀπαλγοῦντες*	**77**, 19, 2	III 398
*Αἰμίλιος	fr. **66**, 5	I CXX	*ἀπεσάλευε*		III XVI
αἰσθόμενοι (U[a])	**38**, 4, 1	I 453	*ἀπετρύετο	ad **65**, 2, 2	III 117. 758
αἰτηταί (U[a])	fr. **66**, 2	I 296	*ἁπλῷ λόγῳ* (U[a])	**62**, 23, 3	III 61
ἀκηρυκτεὶ (U[a])	fr. **36**, 9	I 98	*ἀπολαβόντες* (U[a])	**62**, 23, 2	III 61
ἀλλόκοτον	**55**, 33, 1	II 516	*ἀποστυγοῦντες	fr. **40**, 44	I CXVIII
ἀμβλύνω (V)	**68**, 6, 3	III 192	*ἀτοπία*	**75**, 2, 2	III 339
*ἀμύσσειν	fr. **34**	I CXVII	*ἀφηλικέστερος*	**53**, 26, 1	II 435
ἀμυστί (V)	**72**, 18, 2	III 299	*Βίτελλιος	ad **65**, 2, 2-3, 3	III 117. 758
ἀναιρεθείς (U[a])	fr. **57**, 82	I 270	*Βολοῦσκοι	fr. **18**, 1	I CXV. 51
ἀναλεξάμενος (V)	**75**, 13, 2	III 350	*Βορίανθος	fr. **80**	I CXXI
ἀνεῖργεν (U[a])	**71**, 11, 1	III 253			
ἀνετίμων	**49**, 13, 3	II 300			

1) Loci asterisco notati non sunt Dionis.

Digitized by Google

Suidas

*Βρῆννος	fr. 27	I CXVI
βύας		passim
Βυζάντιον	74, 14, 5. 6	III 338
		III 752
*Γάιος		III 793
*γεφυρίζων		III 170
δεινός 1 (V)	67, 6, 1	II 177 [om.]
διαβάλλειν	46, 8, 3	III 252 sq.
διήσειν (U^{e})	71, 11, 3	III 19
δικαίωμα	61, 1, 2	III 335
δίκροτα	74, 11, 3	I CXV
*δικτάτωρ	fr. 17, 13	III 776
*Δίων 2		II 429
δοξασίας	53, 19, 6	I 245 adn.
δρομοκήκυκες	Zon. 9, 8, 7; 78, 35, 1	III 443
ἔγνω (U^{e})	fr. 79, 3	I 325
ἐδημώθη	fr. 57, 80	I 269
ἐδικαιώθησαν	fr. 57, 46^{a}. 47	I 237sq.251
εἰκός	49, 4, 1	II 293
εἰρηνήσειν	37, 52, 3	I 423
ἐκμήνῳ	55, 31, 1	III 514 [om.]
*ἑκστῆναι	fr. 105, 1	I CVIII
ἐναγισμοί (U^{e})	65, 13, 5	III 127
*ἐνήρης ναῦς	fr. 105, 3	I CVIII
ἐνθυμιζόμενοι	fr. 57, 80^{b}	I 270
ἐξαιρετέα (U^{e})	fr. 59	I 271
ἐξικμασμένη	75, 2, 1	III 339
ἐξοργιεῖν (U^{e})	38, 34, 6	I 454
*ἐπιβουλή	fr. 80	I CXXI
ἐπὶ πολλῷ (U^{e})	55, 6, 3	II 484
ἐπιπραξάμενοι(U^{e})	fr. 46, 1	I 177
ἐπιστάτις (V)	73, 16, 3	III 321
		III XVI
ἐσάλευε	fr. 34	I CXVII
ἐπώνυμον	51, 9, 4	II 360 [om.]
ἔφυδρος	71, 2, 4	III 248 sq.
ζεῦγμα	fr. 36, 9	I CXVII
*ζυγῷ	fr. 57, 39 [40]	I 240
ἠγαλλεν	68, 6, 3	III 192
ἤκμαζεν (V)	ad fr. 87, 3	I 331
ἠνδρώθησαν	ad 65, 2, 2	III 117. 758
*ἤρεῖτο	67, 5, 3	III 180
θειάζουσα (U^{e})	68, 21, 3	III 210
ἱκέτευμα (U^{e})	75, 15, 6. 7	III 354 sq.
Ἰουλία Αὐγούστα(V)	68, 6, 4	III 192
καθῄρει (V)	ad 68, 23, 1	III 209
*καθιείς 2	67, 6, 1	III 170
καίριος (V)	ad 57, 5, 6	II 564
*Καλλιγόλας		

*καπιτώλιον	fr. 11, 8	I CXV
κατεχρῶντο (U^{e})	66, 6, 3	III 139
*Κελτοί	fr. 34	I CXVII
Κλαύδιος 1 (V)	60, 2, 1-3, 1	II 664sq.[om.]
Κλαύδιος 2	60, 30, 7^{a} 7^{a} 7^{b}	III 2 sq.
*Κόμοδος	ad 72, 15, 3; 20, 3	III 297. 762
*Κορβῖνος	fr. 34	I CXVII
κύλιξ ὠμπαλωτή(V)	72, 18, 2	III 299
*Κυρῖνος 2	ad fr. 6, 1^{aa}	I 12
λαμπάδιον 2	68, 8, 2	III 193
λάρναξ (U^{e})	65, 18, 2	III 131
*Λίβερνος	fr. M. ιδ'	I CXVI. 89
Μάγκινος (U^{e})	fr. 79, 3	I 325
*Μάλλιος	fr. 35, 3	I CXVII
Μάρκελλος 4 (V)	72, 8, 3-5	III 288 sq.
Μάρτιος	71, 2, 3	III 247 sq.
Μάρκος 3 (V)	71, 34, 2-35, 2	III 275 sqq.
μεγαλοδωρία	76, 10, 2	III 364
*μεσοβασιλεῖς	ad fr. 6, 1^{aa}	I 12
Μεσομήδης (V)	77, 13, 7	III 389
*μεταξύ	ad 68, 23, 1	III 209
μήθ' ὑπὸ νεότητος (V)	68, 6, 3	III 192
Νοῦμας Πομπίλιος	fr. 6, 2^{a}	I 13 sq.
οἷος (V)	75, 13, 2	III 350
ὅπως	36, 16, 3	I 367
*ὁρμαθός		III 752
οὐχ ὅσον (U^{e})	fr. 36, 9	I 98
	55, 10, 20	II 494 [om.]
παιδικά	69, 11, (2)3	III 231 sq.
παράκρουσιν (U^{e})	fr. 36, 9	I 98
*παρεῖκοι	ad 47, 36, 2	II 236
παρήγαγεν (U^{e})	68, 21, 3	III 211
*Περσεύς	fr. 66, 6	I CXX
περίνεως 2	49, 1, 5	II 291
περιορᾶσθαι	51, 24, 1	II 375 [om.]
πονεῖσθαι (V)	68, 6, 3	III 192
προέσθαι 2	fr. 43, 31	I 168 [om.]
*προκαλεῖσθαι	fr. 105, 1	I CVIII
*προσκόπων	ad 68, 23, 1	III 209
ῥαστώνη	ad 38, 39, 2	I 458 adn.
*Ῥήγουλος	fr. 43, 28. 29	I CXIX
*Σανατρούκης	ad 75, 9, 6	III 219
Σεβῆρος σοφιστής Ῥωμαῖος (V)	75, 13, 1. 2	III 350

Digitized by Google

Σέξτος (V)	72, 6, 4. 5	III 287	ὑπερφρόνως (U^e)	55, 10, 20	II 494 [om.] Suidas
Σπόρος	63, 13, 1	III 78	ὑπνομαχῶ (V)	72, 8, 4	III 289 [om.]
στάδιον	39, 43, 4	I 489	ὑφείς (U^e)	68, 17, 2	III 204
* Σύλλας	fr. 102, 1-3	I CXXI	* ὑφιστάμενος	fr. 40, 44	I CXVIII
τεκμήριον (U^e)	68, 17, 2	III 204	* Φαβρίκιος	fr. 40, 44	I CXVIII
τενάγη		III XVI	* Φαλκίδιος	ad 48, 33, 5	II 272 [om.]
* Τιβέριος 2		III 751 sq.	* φαῦλος		III 753
* Τορκούατος	fr. 31	I CXVI	* Φεβρονάριος	fr. 27	I CXVI
τορόν	75, 12, 1	III 349	Φλάκκος	fr. 57, 46^a	I 237 sq. [om.]
* Τραϊανός	ad 68, 16, 1^2	III 203	φρόνημα 2 (U^e)	fr. 68, 1	I 301
τροχαῖον	56, 22, 3	II 535	ψάλλω	49, 27, 4	II 310
ὑπεξέσχεν (V?)	fr. 24, 4	I 76	ψαλλόμενος	49, 27, 4	II 310
* ὑπερμαζᾶ		III 791	ὡς ἐπίπαν	fr. 54, 1; 57, 79	I 192. 269

Quae praeterea ex Suida a Reimaro p. 1520—1522, a Maio p. 565, a Bernhardyo in indice tamquam Dionea laudantur (*v.* *ἀγασθείς, ἀδικοδοξία, αἰδοῖ, ἄκρα, ἀκραιφνές, ἀμυνόμενοι, ἀποσοβεῖ, ἄσυλον, ἄτεγκτος, διατιτρᾶν, δόξης, δυσχερεία, ἐδικαίωσαν, ἐκκαλούμενοι, ἐλασμός, ἑλλόβια, ἐμπολιμος, ἐνεδέχοντο, ἐξησθενηκότας, ἐφίει, θητικόν, ἰύγξ* 3, *λῃσταί, μόλιβδος, οἰωνίζοντο, περιόν, περιοργής, Σκηπίων, Τάτιος, ὑπόδικοι, ὑφηγήσονται, χαλεπωτάτους, ὠνητή*), ea partim cum Dione nihil habent commune (veluti *v.* *ἄκρα, διατιτρᾶν, ἑλλόβια, ὑπόδικοι, ὑφηγήσονται, ὠνητή* quae ex Arriani Parthicis petita sunt, vide quoque III p. 209), partim quatenus ad eum fortasse referenda sint diiudicari vix potest. quod idem valet de multis aliis historiarum fragmentis in Suidae farragine extantibus. — Ceterum Suidas omnem seriem Fragmentorum U^e, Valesianorum ultimam tantum partem (inde a n. 215 = *Κλαύδιος* 1) excerpsit.

LOCI TZETZIANI.

Chil. I 759-764	ad Zon. 9, 1, 5	I p. 219 sq.	*Chil.* II 73-75	ex 68, 14, 3	III p. 200
767-770	ad Zon. 8, 25, 7	I p. 209 adn.	77-81	ex 68, 13, 6	III p. 200
771-774	ad Zon. 9, 1, 15	I p. 223	82	ex 69, 4, 1	III p. 225
775-785	ad Zon. 9, 2, 2	I p. 224 adn.	103-108	ad Zon. 9, 4, 7	I p. 232 adn.
786-792	ad Zon. 9, 6, 3	I p. 236 adn.	109-128	Zon. 9, 4, 7. 8	I p. 232 sq.
793-798	ad Zon. 9, 11, 5	I p. 257 adn.	129. 130	ad Zon. 9, 4, 7	I p. 232 adn.
798-805	ad Zon. 9, 21, 7	I p. 293	131-135	ad Zon. 9, 5, 5	I p. 235 adn.
			136-149	fr. 57, 45	I p. 235
II 35. 36	ex 68, 4, 1. 2	III p. 190			
38-41	ex 68, 1, 1	III p. 187	III 830-840	ad Zon. 7, 23	I p. 81 adn.
42. 43	ex 68, 4, 2	III p. 190	843-855	ad fr. 26, 3	I p. 83
43. 44	ex 68, 1, 3 et 2, 1	III p. 188	862-866	ad Zon. 7, 25, 8	I p. 89
45. 46	ex 68, 4, 1	III p. 190			
47-54	ex 68, 3. 4	III p. 189	V 109 sq.	fr. 4, 1^a	I p. 8
55-57	ex 68, 5, 4	III p. 190	VI 201-223		I p. 39
58-60	ex 68, 6, 1	III p. 191	532-549	ad Zon. 7, 16, 1. 2	I p. 52 sq.
61	ex 68, 14, 4	III p. 200	550-560	ad Zon. 7, 16, 7-10	I p. 55-57
62. 63	ex 68, 8, 2	III p. 193			
65	ex 68, 13, 6	III p. 200	IX 572	68, 27, 1^a	III p. 214 sq.
66-72	ex 68, 13, 1. 2	III p. 199	XIII 43-53	ad Zon. 7, 21, 5-9	I p. 72-74

Digitized by Google

Tzetzes *Schol. ad Lycophronis Alexandram*

ad V. 44	fr. 2, 1	I 356	ad V. 912	fr. 2, 2	I 356
[355		I LIX]	[938		I LIX]
516	fr. 56, 2	I 189	1128	ad Zon. 9, 15, 4	I 275
592	ad fr. 2, 3	I 219 adn.	1232	fr. 4, 4-15	I 1-7
603	fr. 2, 3	I 219 sq.	1250	ad fr. 4, 5	I 2 adn.
603	fr. 47	I 183	1254	ad fr. 4, 7	I 3 adn.
615	ad fr. 2, 1	I 356	1279	ad Zon. 7, 11, 1-4	I 28 sq.
852	ad fr. 2, 3	I 219 adn.	1305	ad Zon. 8, 21, 6	I 189 adn.
633	fr. 57, 49	I 251 sq.	1312	fr. 2, 5	I 174 sq.
704	ad 68, 27, 1-3	III 215 adn.	[1378	fr. 35, 5	I 92]

Exeg. in Hom. Iliadem.

p. 76	fr. 6, 1[b]	I 12 sq.
108	fr. 43, 33	I 170
136	fr. 30, 1	I 87-89
141	68, 27, 1[a]	III 214 sq.

Alleg. in Hom. Iliadem.

I 28	ad fr. 6, 1[b]	I 12

Epist. 107	ad Zon. 7, 21, 5-11	I 72-75
Schol. *Epist.* p. 8 Pressel		I 40 sq.

CEDRENUS I 259, 18-20; 260, 5-7	fr. 6, 2[b]	I 13 sq.
I 295, 10-14	fr. 6, 7	I 14
I 433, 20-434, 2	68, 3, 4	III 169

EUSTATHIUS *in Dionysii Periegesin.*

ad v. 350	ad Zon. 7, 1, 7	I 5 adn.
ad v. 1143	ad 68, 27, 1-3	III 215 adn.

EUSTATHIUS *in Odysseam.*

p. 1961, 13-16	ad fr. 4, 13	I 7 adn.

IOANNES DAMASCENUS *de draconibus* I p. 472	ad Zon. 8, 13, 2. 3	I 159 sq.
sacr. parall. 4, 148 sq.	fr. 70, 3	I 314
IOANNES LAURENTIUS LYDUS *de magistribus* 1, 7	fr. 6, 1[a]	I 10
LABBAEUS *vet. gloss. verb. iur.* p. 123	fr. 5, 8. 9	I 9 sq.

IORDANIS *Get.* 2, 11	ad 76, 12, 5	III 367 adn.
2, 14	ad 76, 12, 1	III 366 adn.
29, 150	55, 33, 3	II 516 sq.

Lipsiae, typis I. B. Hirschfeldi.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Cassius Dio

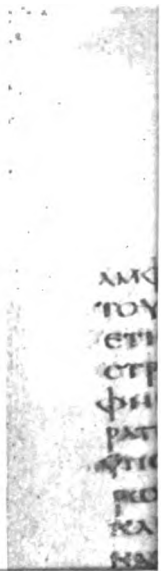

Digitized by Google

Digitized by Google

Cassius

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Verlag der Weidmannschen Buchhandlung in Berlin.

Aeneae commentarius Poliorceticus. R. Hercher recensuit et adnotavit. 4 M.
Aeschyli tragoediae. Recensuit G. Hermannus. Editio altera. 2 Voll. 16 M.
Ammiani, Marcellini, fragmenta Marburgensia. Edidit H. Nissen. Accedit tabula photolithogr. 4 M.
Apulei Madaurensis, L., apologia sive de magia liber ed. G. Krueger. 3 M.
Arati Phaenomena recensuit et fontium testimoniorumque notis prolegomenis indicibus instruxit E. Maass. 5 M.
Aristidis Smyrnaei quae supersunt omnia ed. Br. Keil. Vol. II. Orationes XVII-LIII. 20 M.
Aristotelis de anima libri III. Recensuit A. Torstrik. 6 M.
Aristoxenus' harmonische Fragmente. Griechisch und deutsch mit Commentar und Anhang von Paul Marquard. 8 M.
Callimachi Cyrenensis hymni et epigrammata. Ed. Aug. Meineke. 6 M.
Ciceronis artis rhetoricae libri duo rec. A. Weidner. 4 M.
Dionis Cassii Cocceiani rerum Romanarum libri octoginta, ab I. Bekkero recogniti. 2 Voll. 12 M.
— Historiarum Romanarum quae supersunt edidit U. Ph. Boissevain. Vol. I 24 M., Vol. II. 28 M.
Dionis Prusaensis quem vocant. **Chrysostomum** quae exstant omnia. Edidit apparatu critico instruxit J. de Arnim. 2 Voll. 28 M.
Epicharmos, des Koers, Leben und Schriften. Nebst einer Fragmentensammlung. Herausgegeben v. Aug. O. Fr. Lorenz. 6 M.
Eratosthenis Catasterismorum reliquiae recensuit C. Robert. Accedunt prolegomena et epimetra tria. 12 M.
Euripidis tragodiae. Recensuit G. Hermannus. Voll. I—III. p. 1. 16 M.
Euripides, Herakles. Erklärt von U. v. Wilamowitz-Moellendorff. Zweite Bearbeitung. 2 Bände. 16 M.
Eusebi chronicorum libri duo. Ed. Alfredus Schoene. 2 Voll. 38 M.
Fragmenta Poetarum Graecorum, autore U. de Wilamowitz-Moellendorff collecta et edita. Vol. VI fasc. I: Comicorum Graecorum fragmenta ed. G. Kaibel. Vol. I fasc. I. [Vol. I—V erscheinen später.] 10 M.
Herodoti historiae. Recensuit H. Stein. 2 tomi. 24 M.
Heronis Alexandrini geometricorum et stereometricorum reliquiae. Accedunt Didymi Alexandrini mensurae marmorum et anonymi variae collectiones ex Herone Euclide Gemino Proclo Anatolia aliisque. Edidit Fr. Hultsch. 8 M.
Josephi, Flavii, opera. Ed. et apparatu critico instruxit B. Niese. 7 Voll. 93 M.
Livi, T., ab urbe condita libri a vicesimo sexto ad tricesimum edidit Aug. Luchs. 11 M.
Lycophronis Alexandra recensuit Ed. Scheer. Vol. I. Alexandra cum paraphrasibus ad codicum fidem recensita et emendata, indices subiecti. 5 M.
Pappi Alexandrini collectionis quae supersunt e libris manu scriptis edidit latina interpretatione et commentariis instruxit Fr. Hultsch. 3 Voll. 55 M.
Pindari carmina ad fidem optimorum codicum recensuit integram scripturae diversitatem subiecit annotationem criticam addidit et annotationis criticae supplementum ad Pindari Olympias scripsit Tycho Mommsen. 2 Voll. 16 M.
Plauti Comoediae. Recens. et emendavit Fr. Leo. Vol. I. 18 M., Vol. II 20 M.
Plutarchi Pythici dialogi tres. Rec. G. R. Paton. 5 M.
Quinti Smyrnaei Posthomericorum libri XIV. Recensuit prolegomenis et adnotatione critica instruxit A. Koechly. 8 M.
Scriptores historiae Augustae ab Hadriano ad Numerianum. Henr. Jordan et Franc. Eyssenhardt recensuerunt. 2 Voll. 12 M.
Senecae, L. Annaei, opera. Ad libros manu scriptos et impressos recensuit commentarios criticos subiecit disputationes et indicem addidit Carolus Rudolphus Fickert. 3 Voll. 18 M.
Solini, C. Iulii, Collectanea rerum merorabilium. Iterum recensuit Th. Mommsen. 14 M.
Stobaei, Joannis, Anthologium. Recensuerunt Curtius Wachsmuth et Otto Hense. Vol. I. 11 M., Vol. II. 7 M., Vol. III. 20 M.
Thucydidis libri I et II ex recensione Bekkeri in usum scholarum edidit Alfr. Schoene. 8 M.
Varronis, M. Terenti, de libris grammaticis scripsit reliquiasque subiecit Aug. Wilmanns. 4 M.
— de lingua latina libri, emendavit apparatu critico instruxit, praefatus est Leonardus Spengel. Leonardo patre mortuo edidit et recognovit filius Andreas Spengel. 8 M.

Druck von J. B. Hirschfeld in Leipzig.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BOOKS ARE LENT FOR TWO WEEKS
Fine of 10c for each Day after the Date

DUE	DUE
JAN 27 '43	

THE MICHIE CO

Usually books are lent for two weeks, but there are exceptions, and all loans expire on the date stamped in the book. If not returned then the borrower is fined ten cents a volume for each day overdue. Books must be presented at the desk for renewal.

Digitized by Google